

70

m. 70.

m.

ԶԵՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ԶԵՎՃԷ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

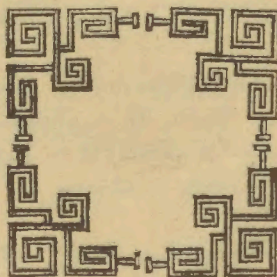
ԷՄԻԼ ԲԵՇՈՒՐԿ

ՃՐԱՆՍԸԶՃԱՏԱՆ ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

ՆԱՇԵՐՐԻ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷՆԵԱՆ

ՏԷՐՈՍԱՏԷԹ

ՃԻՎԷԼԷՆԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

1890

W

OFFICE OF THE SECRETARY OF THE ARMY

WASHINGTON

DECEMBER 1880

GENERAL ORDER

NO. 100

TO THE SECRETARY OF THE ARMY

WASHINGTON

DECEMBER 1880

1880

ԶԵՎՃ ՎԵ ԳԸՍԳԱՆՃ ԶԵՎՃԻ

1

ԳԱՐՄԷՅԼ ԽԱՆԵՏԱՆԸ

Պունտան օթուզ սենե ագտէմ Մ. Արման տը Գարմէյլ՝ Ֆրանսանըն Օպ էյա-
վէթինտէ էն պէօյիւք վէ էն զէնկին Փապրիգաթօրլարտան պիրի օլուպ, մէրգու-
մըն՝ պիրի՝ քէնտի իգամէթ իթտիկի Թրուա գասապասընտա վէ տիկէրի տէ Պար-
սիւր-Սէնտէն պիր գաչ քիօմէթրօ մէսաֆէտէ պուլընան իքի աոէտ եուն վէ
բամպուգ իրլիք Փապրիգալարընտա էրքէք վէ գատըն իքի պինի միւթէճավուզ
ամէլէ իչլէմէքտէ, վէ պու Փապրիգալար՝ Ֆրանսանըն Րուպէքս վէ Թուրգուէն
Փապրիգալարըյա վէ ինկիլիզ իրլիք Փապրիգալարընըն մամուլաթ վէ մահսուլա-
թըյա շէտիտէն ռէգապէթ իթմէքտէ իտի :

Մ. տը Գարմէյլին տէտէսի Պարօն Ֆիլիբ-Օկիւսթ տը Գարմէյլ՝ Շամբանեալը
աթիգ պիր խանէտանա մէնսուպ օլուպ, լաքին կէշէն ասըն սօնլարընտա Ֆրան-
սանըն զավարիլը տախիլիյէսի Երւզիւնտէն նիհայէթ տէրճէտէ տիւշարը գարուրէթ
ու սէֆալէթ օլմուշ վէ գօնագ, էմլաք, արագիլ վէ սաիրէտէն չիշ պիր շէյի գալ-
մամըլ իտի :

Պունտան մաստա մէրգուլ Պարօն տը Գարմէյլ էվլի օլուպ պիր տէ էվլատ
սահիպի օլտըղընտան, կէշինմէք իչիւն պէհէմէհալ պիր շէյ եարմագ վէ չալըմագ
լազըմ կէլիր իտի :

Պարօն տը Գարմէյլ՝ հալը գարուրէթիչթիմալինտէն պէհուտէ տուրուպ տա
սըզլաշմայարագ, սուգ գանդըլըգլա վէ խէվֆ ու տէհէթէ տիւշար օյմագսըզըն
պու հալը ճէտիտինի թէտգիգ ու թէֆթիչ իթտի, վէ սէնայի վասէթասըյա կէրէք
քէնտիին վէ կէրէք էվլատ ու ալալինին մաիչէթինի թէտարիք իթմէյէ գարար
վէրտի :

Մէրգուլ Պարօն՝ Ֆրանսանըն Թրուա գասապասընտա տիւնեայէ կէլմիչ օլ-
մաղլա, քէնտիտինտէ գալան Երմի պին Ֆրանգ գատար մէպլաղտան մաստա պիր
օ գատար Ֆրանգ տա իսթիգիագ իտէրէք, գասապաի մէգքիւրէտէ պիր եուն իր-
լիք Փապրիգասը թէէսիս իթտի :

Պու իչին պալանկըճը կիւճ վէ ուֆագ պիր շէյ օլուպ, Փապրիգատա եալը-
նըզ պիր գաչ մաքինա պուլընտըղընտան, Երմիտէն զիյատէ ամէլէ իչլէյմէմէքտէ
իտի իսէ տէ, պիր գաչ սէնէ միւրուր իտէրէք իչ քէսպը իւմրան վէ թէրագզը
իթտի, վէ իրլիք Փապրիգաճըսը Պարօն՝ պու իշտէն գաղանտըղը բարալարլա եէ-
նի եէնի Փապրիգալար թէէսիս իտէրէք ըէյտէրէյ թէվսի մուամլէ էյլէտի :

Օն սէնէ սօնորա Գարմէյլ իբլիք Փապրիգասը՝ բէք մամուր վէ բարլազ պիր հալտէ պուլընըպ, մէրգում Գարօն՝ քէսպը սէրվէթ իթմէյէ պաշլատըղընը պիր նազարը մէմնունիյէթլէ կէօրիւյօր իտի :

Օ զէման մէրգում Փապրիգաթօր՝ գումաշ Փապրիգալարընա եուն իբլիքլէրի թէտարիքինտէ տէվում իթմէլէ պէրապէր պիր տէ բամպուգ իբլիկի Փապրիգասը քիւշատ իթտի վէ Ֆրանսաստա բամպուգ մամուլաթընըն թէրազգիյաթընա էն զիյատէ մուսվէնէթ իտէնլէրտէն պիրի օլտու :

Էլհասըլ միլէլը սաիրէյէ արթըգ եալընըգ ինկիլթէրա՝ բամպուգլըլար թէտարիք իթմէյիպ, էկէր էլէէվմ պու մամուլաթը սէնաիյէտէ էն իւսթիւն օլան միլէթ՝ ինկիլթէրա իսէ, Ֆրանսանըն տա անըն բէք եազընընտա պուլընտըղը մաէլիֆթի-խար պէյան օլընապիլիր :

Պարօն տը Գարմէյլ վէֆաթ իտուպ, մախտուսը քէնտի եէրինէ կէշտի :

Պու տէլիգանլը՝ թա քիւշիւք եաշտան բէտէրինին իշինէ կիրիպ, Փապրիգա-նըն ումուր ու մէսալիհինէ վուգուֆը թամմ բէյտա իթմիշ օլտըղընտան, չիմտի տէ անըն իտարէսի պաշընա կէշտիկինտէ, պուլտըղը գաթտէ իւզրէ իտարէի ու-մուր իթմէքտէն պաշգա պիր իշի եօգ իտի :

Մէրգումըն իտարէի մահիրանէսի սայէսինտէ հէր իքի Փապրիգա տա՝ տահա զիյատէ թէրազգի վէ քէսպը իւմրան ու սաատէթ իտուպ, պու կէնճ Փապրիգա-թօր՝ Փապրիգալարըն ալէաթ ու էտէվաթընը պիր գաթ տահա իքմալ իթտի վէ եիւզլէրճէ եէնի ամէլէյէ իշ չըգարտը :

Բէտէրինին վէֆաթընտան պիր գաշ սէնէ ագտէմ թէէհհիւլ իթմիշ, վէ եէրի-նէ կէշիպ Փապրիգալարըն իտարէսինի տէրէօհտէ իթմէք իւզրէ քէնտիսի տախի եալընըգ պիր էրքէք էվլատ սահիպի օլմուշ իտի : Արման տը Գարմէյլ նամընտա օլան պու էվլատ եիրմի եաշընտա իքէն բէտէրի՝ ահիպպասընտան պիրինին կէնճ չաղընտա վէֆաթ իթմէսիյլէ, օն տէօրթ եաշընտա զայէթ հէսնա վէ տիւպէր պիր գըզ օլան Մատմազէլ էլէն Տիւպրէայլէ վասի վէ համիի եէկեանէ օլտու :

Պու գըզ բէք զէնկին օլուպ, իքի միլէօն թախմին օլընան սէրվէթի՝ Գար-մէյլէրին եէնի զէնկինիկի կիպի, բէտէր վէ պէօյիւք բէտէրին սայ ու ամէլի իլէ հուսուլթէզիյր օլմուշ, վէ հագիգաթէն մէրգումէ գըզըն պապասը վէ տէտէսի թա-րաֆընտան Հօթ-Սօն էյալէթինտէ ալթմըշ սէնէտէն զիյատէ պիր միւտտէթտէ տէմիր Փապրիգասը իշլէթտիրիլմիշ իտի :

Մատմազէլ էլէնին բէտէրի՝ էրէյիճէ պիր սէրվէթ գազանմըշ օլտըղընտան, զէվ-ճէսինին վէֆաթը իւզէրինէ գըրգ եաշընտա իքէն արթըգ իշտէն չէքիլմիշ իտի :

Մէրգում Փապրիգաթօր՝ Փապրիգասընը Ֆիւրուլսթ իթմէլէ պէրապէր Բօր-սիւր-Սօն հէվալիսինտէ կիւզէլ պիր չիֆթլիք միւպայէա իթմիշ օլմաղա, ալթը սէնէտէն պէրու Գօրմիէտէքի քէօլիւնտէ իմրարը էօմր իթմէքտէ վէ ճանը կիպի սէվտիկի գըզընըն իսթիգալալ վէ սաատէթինտէն պաշգա պիր շէյ տիւշիւնմէքտէ օլտըղը հալտէ, էճէլ իւսթէ եէթիշիպ թէրըք տաղտաղաի տիւնեա իթմիշ իտի :

Քէօք վէ պաղէսինտէն մատա իքի կիւզէլ չիֆթլիք իլէ իքի պին հէքթար գատար օրմանը հալի օլան Գօրմիէ էմլաքը՝ սատագաթը միւսէլլէմ օլան պիր չիֆթլիք նազըրընա թէվտի ու թէսլիմ օլընըպ, էօքսիւզ կէնճ գըզ՝ միւրէպպիյէ սիլլէ պէրապէր կէտի թրուատա վասիսի նէզտինտէ իգամէթ իթմէյէ պաշլատը :

Մատմազէլ էլէն՝ լէթաֆէթ ու տիրայէթը ֆէվզէլատէ իլէ մութթասըֆէ բէք շիրին վէ տիւպէր պիր գըզ իտի, վէ ախլազ ու թապիաթընտա պիր էսէրը շիտտէթ ու մէթանէթ միւշահէտէ օլընըր իտի:

Հէր նէ գատար հէնուզ պիր չօճուզ սայըըր իտի իսէ տէ, իլէրուտէ մութ-լազա կէօզէ կէօրիւնիւր պիր շէյ օլաճաղընա շիւպհէ օլընամազ իտի:

Մ. տը Գարմէյլին խանէսինէ կէլէնէլէր՝ մէրգումէ գըզտան պահս իթտիքլէ-րինտէ:

— Իւչ տէօրթ սէնէ տահա կէչէրաէ, պու գըզճըղազ միւքէմմէլ պիր գըզ օլա-ճազ տըր: Մութլու օնա քի մէրգումէտէն սէվիլէճէք վէ անընլա էվլէնէճէք — տէրլէր իտի:

Մ. տը Գարմէյլին խանէսինտէ նաիլ օլտըղը հիւսնիւ գապուլտէն տօլայը էօք-սիւզ գըզըն էլէմ ու քէտէրի քէսպը սիւքիւնէթ իթտի: Կէնճ գալպի՝ միւհթաճը շէֆազաթ վէ մուհապպէթ օլուպ, վասիսինտէն ատէթա պիր բէտէր մուամէլէսի կէօրմէսի իւզէրինէ մէրգում հազգընտա գալպինտէ պիր մուհոպպէթը շէֆիգանէ հասըլ օլտու, վէ ազ վազթտան Արման տը Գարմէյլէ գարտաշ նազարըյա պազ-մաղա պաշլատը:

Պազէն Մ. Գարմէյլէ տէրլէր իտի քի:

— Մ. Արմանա պիր զէվճէ արամազ իշիւն չօգ ուզաղա կիթմէյէճէքսինիզ. պու զէվճէ զաթէն խանէնիզ տէրուսինտէ պուլընըյօր: Մատմազէլ էլէն իլէ Մ. Ար-ման հէր ճիհէթճէ պիրպիրինէ միւնասիպ վէ ույկուսն տըրլար:

Փապրիգաթօր՝ պու թէքլէֆլէրէ կիւլիւմսէյէրէք. — Հըմ, հըմ, պազալըմ. — տիյէ գըսա գըսա ճէվապլար վէրիւր իտի:

Լաքին պու իզտիվաճ չօգտան պէրու մէրգում ֆապրիգաթօրըն զիհնինտէ միւթէսազվէր օլուպ, պու պապտէ քիմսէյէ, հաթթա օղլունա պիլէ պիր շէյ սէյ-էլմէմէքտէ վէ ֆազաթ իքի կէնճլէրին եէքտիկէրինէ մուհապպէթ վէրմէլէրինի արգուլէմէքտէ իտի:

Իբլիք ֆապրիգաճըսը՝ էկէր պու արգուսը վիւճուտ պուլաճազ իսէ վազթ ու սաաթը կէլտիքտէ հուսուլթէղյըր օլաճաղընը թէֆէքքիւր իտէրէք, մէրգումէ էօք-սիւզ գըզըն րահաթ րահաթ պէյիւմսէսինէ պէքլէմէքտէ իտի:

Ինթիզար օլընան վազթ ու սաաթ հիւլուլ իթտի:

Արման՝ էլէնի սէվիյօր իտի:

Էլէն տախի Արմանը սէվտի:

Մէրգումէ գըզ օն սէքիզ եաշընը պիթիրմէք իւզրէ օլտըղընտան, թամ էվլէ-նէճէք վազթըր իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ իքի կէնճլէրին եէքտիկէրի հազգընտա հըսս իթտիքլէրի մու-հապպէթի գօլայճաճըք քէշֆ իթմիշ օլտըղընտան, օղլու՝ կիւսնիւն պիրինտէ:

— Պապաճըղըմ, պէն եիրմի տէօրթ եաշընա վարտըմ, արթըզ էվլէնմէք իս-թէրիմ. — տէտիկինտէ:

Պապասը՝ պու արգույա բէք օ գատար թէաճճիւպ իթմէյէրէք. — Նէ՞, սա-հի՞ մի սէյլէյօրսըն. — տէտի:

Օղլու. — Պապաճըղըմ, էլէնի սէվիյօրըմ, վէ էկէր մէրգումէյի պանա զէվճէ:

լիկէ վերի իսկնիդ տիշնանաւ քն մէտու զէ պաթիյար ատան պէն ճլանաղմ :
Պապասը՝ պիր թափը վուգուրանէ իլէ — ձիկէրքարէմ Արման, սէն՝ թակ-
թը հրմայէմտէ պուլընան էօքսիւզ գըզը սէվիօրսըն վէ անընլա էվլէնմէք իսթէ-
յօրաըն, բէք ալէա, պու Փիքրինի թահօրն ինչքին, զիրա պէն տէ սէնին կիպի
տիւշիւնիօրըմ քի, օնտան կիւզէլ չէ օնտան ձիւքէմմէլ վէ սանա ուշկուէն պիր
գարը չօգ զօր պուլանաղսըն լաքին շունը անլամալը տըր քի, Մատմազէլ Տիւպ-
րէյլ էվլէնմէք իսթէ՞ր մի վէ գօճա ալմազ իշիւն կէօյնիւ սէնի սէվմի՞լ մի տիր
Քէնտիսինի սէվտիկինի հիշ մէրգուսէյն սէօյլէտի՞ն մի :

Օղլու. — Ոսայր, պապաճըղըմ լաքին զաննըմ իշի քէնտիսինէ չազտըրտըմ :

Պապասը. — Բէք ալէա. էլէնկէ գօնուշայըմ, նէ ճէվապ ալըրսամ սանա պիլ-
տիքիքին :

Հէման օ կիւնիւ Մ. տը Գարմէյլ՝ մախտուլընըն նիլէթինի էօքսիւզ գըզա պէ-
յաճ իթտի :

Կէնճ գըզ գըզարտը պօքարտը, պատէհու համիսինին պօյնուէն սարըլարազ
գուլաղընտաւ աշաղա :

— Սէվէրիմ Արմանը. — տէտի :

Պուլնտան պաշգա պիր սէօյլէյճէկի եօգ իտի :

Իքի այ սօնղրա էլէն իլէ Արման գարը գօճա օլմուշար իտի :

Սէքիզ այ զաթընտա եէնի կէլին կիւվէյինին սատտէթ ու թիֆանիյէթինէ
Մ. տը Գարմէյլին վէֆաթընտան պաշգա հիշ պիր շէյ խալէլ կէթիւրմէտի :

Պու գաթ՝ բէտէրի կիպի վաղիյֆէտինի իքմալ իթմիշ օլուպ, օլլու հէր իքի
ֆապրիգայը հիւսնիւ իտարէ իտէպիլէճէկինի պիլէրէք թահաթը գալպ իլէ վէֆաթ
էլէնմիշ իտի :

Մամաֆիկի պիր թօղուէն տահիպի օլուպ անը գուճաղընըն իւզէրինտէ օյնա-
թամատըղը իշիւն կէօզիւ աշըք կիթմիշ իտի :

Էլէնին էվլատը եօգ իտի. էկէր պիր չօճուզ օլմուշ օլսա իտի, ալէմտէ՞ քն
մէտու զէ պաթիյար գարը օլմիշ օլսաճաղտը, Մէրգուվէնին եալընըզ պիր դամ
ու քէտէսի պուլընըպ, պու տա վալիտէ օլմամասը իտի :

Հագիգաթէն պու տիւնեպտա սատտէթ հիշ պիր վաղթ միւքէմմէլ օլմազ :

Քէզալիք Արման տախի պիր չօճուզ սահիպի օլմատըղընա չօգ միւքէտտէր օ-
լուպ, հաթթա պաղէն պու պապտէ աճը աճը սըզլաշըր վէ կէնճ գարը՞ր տա ահ
ու ֆիզան իտուպ կէօզ եալը տէօքէր իտի :

Լաքին գարը գաթա եէքաթիկէրինի սէվմէքտէ օլուպ, վաղըա Արման բէտէր
վէ էլէն վալիտէ օլմազա շէտիտէն արզու իթմէքտէյր իտի իսն տէ, պու մէսէր-
րէթէն քէնտիկէրինէ տիրիզ օլընմասը թիֆան ու սատտէթէքրինճէ բէք ճիւզի պիր
նագիսէյի մուճիզ օլըյօր իտի :

Պուլնտան գաթի նազար, իւմիտէրի պիւսպիւթին միւնգաթի օլմուշ օլմայըպ
տայմա ինթիզարտա պուլընյօրլար իտի : Ճան ու կէօնիւլտէն արզու իթտիքլէրի
չօճուզ նիշիւն տիւնեպա կէլմէյճէքտի :

Գարը գօճա գօնուշտըզլարընտա էքսէրիա մալիսիւլեալարա տալարազ, կէօ-
յա տօղաճազ, չօճուգտան պահն իտէրիք վէ աճապա նէնգատար քօքիւպ սէվ-
ճէքլէրինի եէքտիլէլէրինէ սէօյլէրլէր իտի . . . Լաքին հագիգաթը հալտէ պէօյ-

լէ պիտ չէ եօզ իտի . . . Եւալընը ֆուգարարըն չօգ էվատը : վե հաթթա բէք չօգ էվատը օլուր :

Կէնճ գարը՝ գօճասընա . — Գըճ մը , էրքէք մի իսթէրսին . — տէյու սիւվաւ Խտէր իտի :

Գօճասը տա ճէվապընտա . — Հանկըսը օլուրսա օլուրն , պէն պիր չօճուգ իսթէրիմ . իսթէր էրքէք , Կսթէր գըզ օլուրն . — տէր իտի :

Ելէն՝ պիր նազարը մուհապպէթլէ գօճասընա պազարաք , — Բէք ալէա , ճէնապը Հաքգ Էլպէթթէ պիգէ պիր էվատ վէրիպ սաատէթիմիզի իքմալ իտէճէք աիր : Էվլէթ , էվլէթ , պու մէսէրէթը աղիմէյէ նաիլ օլքճաղըզ : Ա՛հ , աճապա նէ՝ գատար սէվէճէյիզ . . . Պու ալէմտէ հէր շէյիմիզ միւքէմմէ տիր տէ Եալընըզ պիր էվատըմըզ Եօգ տըր , տէլի՛ մի , Արման :

Արման . — Տօղրու տըր :

Էվլէնէլի օն տէօրթ սէնէ օլմուչ , պէքլէնէլէն էվատ հէնուգ տիւնէայթս կէլմէմիշ իտի :

Իւմիտ՝ սէնէտէն սէնէյէ ազալմըզ օլուպ . չիմտի իսէ արթըգ հիշ իւմիտ օլընմայօր իտի :

Արման՝ պիր վաքթ « — Էկէր պիր էվատըմ օլուր իսէ չօգ պախթիյար օլաճաղըմ — » տէր իքէն , չիմտի արթըգ վազ կէչիպ գաթը իւմիտ իթմիշ իտի :

Պուստան մաատա Արմալի՝ պիր գաչ սէնէտէն պէրու էվլէլէլ գալմամըզ օլուպ , Էլէն իսէ պուըն նազարը թէէսպիւֆլէ միւշահէտէ իթմիշ իտի :

Արման՝ զէվճէսինի շիւպհէսիզ էքսն պէվիյօր իտի : Լաքին մուհապպէթի էվլէլէլ տէքէճէտէ տէիլ իտի , պիր նէվի պիւրուտէթ գաիմ օլմուշ իտի : Էլէն իքէ պիր վաքթթի կիպի արթըգ թաթլը թաթլը գօնուշմայօր իտի : Մէրգուսէնին Եալընտա պուընտըգտա , գանն լտէքսին թասա վէ տիւշիւնէլի պիր հալի վար իտի վէ պիր ան էվլէլ Եանընտան այրըմաք իսթէր իտի : Մէրգուսէնի սարըլըզ պուս իթտիքտէ , ատէթա պիր վազիլֆէ իյֆա իտիյօր կիպի իտի : չօգ տէֆասը գըլըր իտի : գանն իտէրսին զէվճէսիւտէն նէֆրէթ իտիյօր իտի :

Նիշին պէօյլէ օլմուշ իտի :

Կէնճ գարը՝ իւք սէքիզ այտա նաիլ օլտըղը սաատէթի թէֆէքթիւր իտէրէք Էպէօյլէ պիր թէպէտտիւլը մէնհուսըն սէպէպիին պէյհուտէ թէհարթի իտիյօր իտի :

Էվլէլ Արման՝ մէրգուսէնին Եանընտան հէման հիշ այրըմաք իտի : անըն Եալընտա օլուրսա մէմնուըն վէ շատան օլուր , անընլա Եալընըզ քէնտիլի էյի պուընթ իտի : Պուըն Արման՝ Էլէնէ սէօյլէր , վէ Էլէն տէ պու հալտէն հայրան օլուր իտի :

Իշ իշիւն Բարիզէ կիթմէք լաղըմ կէլտիքտէ , գաթը գօճա պիրլիքտէ կիտիպ պուլվարըն թա Եազընտա Կրամօն սօգաղընտա իսթիմար իթտիլի զայէթ կիւզ գէլ վէ տիլնիլին պիր տաիլէտէ օն պէշ կիւն , պիք այ գալըլար իտի :

Ագալմարը թէպթօյա սուարէլէրէ , շէնլիքլէրէ վիտէլէրէ իտի — գիրա Մ . տը Գարմէյլ՝ ֆապրիգաթօրըք սէպէպիլլէ Բարիզին թիւճնարանը միւթէպէրա նընտան բէք չօղընը թանըմաքտա օլտըղը կիպի , ապըլգատէլիլի իշիւն քիւպէյու վէ գատէկէան սալընլարընլա տաիլ հիւանիւ գապուլէ մազհար օլուր իտի :

Հէր սէնէ Եազ մէվսիմի հիւլուլ իթտիքտէ , գարը գօճա Գօրմիէ քէօլիւնէ

կիտիպ իւշ այ օրատա գալըրլար վէ չէն ու չէնիքլի պիր վագթ կէշիւրլէր իտի օ
էմլաքը մէգքիւրէ օրմանլարընտա բէք չօգ ավ հայվանաթը պուլընտըղընտան ,
ավ իշիւն սեպտեմբեր այընտա եինէ մէգքիւր քէօշկէ կիտէրլէր իտի Արման
տօսթլարընը օրատա ավ էյլէնճէսինէ տավէթ իտէրէք , Գօրմիէ քէօշկիւնտէ իւշ
հաֆթա միւթէմատիէն չէնիք իճրա օլընըր իտի Մատաւ էլէն գօճասընըն տօսթ-
լարընը մէգքիւր քէօշքտէ գապուլ իտուպ , իհթիրամաթ վէ թաազիմաթը լազը-
մէյի իյֆա իտէր իտի :

Օ դէման իշլէր բէք ալէա օլուպ , գարը գօճա չէն ու խէնտան վէ պաթիյար
իտիլէր :

Շիմտի իսէ արթըգ Գօրմիէյէ կիթմէյօրլար իտի . օ տիւարա քէօշքտէ ին ճին
թօք օյնայօրլար իտի էլէն արթըգ քէնտի սէվկիւլիւսի օլան լէյլաք չիշէքլէրի-
նին աշըտըղընը վէ դազէլ եարազլարընըն տիւշտրկինի կէօրմէյօր իտի Արման
արթըգ ավա կիթմէյօր , վէ ,

— Պէն արթըգ ավտան խօշաշմայօրըմ . պու էյլէնճէ կէնճլիկէ մախմուս պիր
էյլէնճէ տիր . — տիյօր իտի :

Կէօյա քի օթուգ սէքիգ եաշընտա օլան պիր քիմսէ իթիյար օլուր իմիշ :

Լաքին Մ . տը Գարմէյլ իշլէրի իշիւն սըգ սըգ Բարիգէ կիթմէքտէ օլուպ ,
պէսպէլի մէգքիւր իշլէրի բէք կիւճլէշմիշ օլտըղընտան , պազէն իւշ այ դայպու-
պէթ իտէր կէլմէզ իտի :

Պուռտան մաատա գարըսընը տա պէրապէր կէօթիւրմէյիպ , մէրգումէյի
թրուատաքի ճէսիմ վէ սօուգ խանէտէ եալընըգ պրազըր իտի :

Պու եալընըղըգ եիւզիւնտէն էլէնին ճանը սըգըլըպ տիւշարը հիւզն ու քէ-
տէր օլըյօր , վէ եալընըգ գալտըղը ուզուլ կիւնլէրտէ պիր թազըմ թէֆէքքիւ-
րաթա տալըյօր իտի :

Էլէն՝ գօճասընըն իւք պաշտան թէպտիլը մուամէլէ իտէրէք պու թարիգի
թութտըղընը կէօրիւնճէ , գօրգազ գօրգազ վէ թաթլը թաթլը պազը իթիրազաթ
պէյան իթտիկինտէ ,

Արման . — Լաքին պէն սէնի էլան սէվէրիմ . — ճէվապընը վէրի իտի իսէ տէ ,

Էլէն . — Էօյլէ ամմա էվվէլքի կիպի սէվմէզսին , պուռնը բէք ալէա հըսս իտի-
յօրըմ . — տէր իտի :

Արման . — Սէնէլէրլէ պէրապէր ճէօհէր տէ կիտէր . ինսան՝ գըրգ եաշընա վա-
րընճա եիրմի պէշ եաշընտաքի կիպի օլամազ , շիտտէթը չէհվանիյէ քէսպը սիւ-
քիւնէթ իտէր :

Էլէն՝ պաշընը սալլայարազ . — Պէն էօյլէ տէյիլիմ . սէնին հազգընտա պէնիմ
մուհապպէթիմ նէ իսէ օ տըր . Տահասընը սէօյլէյիմ մի . գաննըմ շիմտի սէնի տա-
հա զիյատէ սէվէրիմ :

Արման . — Պէնիմ կիպի սէնին իշճէ դայլէն եօգ տըր :

Էլէն . — Լաքին պիր ազ տա իշլէրին եազասընը պրազ . իքիմիզին ալթը միւ-
եօն սէրվէթի վար , քիֆայէթ իթմէ՞զ մի . Էկէր իշլէր թէքմիլ սէնի մէշղուլ իտի-
յօրլար իսէ , պրազ , մէշղուլ օլմա :

Արման . — Եարամամ . բէտէրիմ էօլիւմ տէրէճէսինտէ պուլընտըղը սըրատա ,

քէնտի իշինէ տէվամ իտէճէկիմի բէտէրիմէ վատ իթտիմի Լաքին, ճանքարէմ էլէն, պու թէքտիրլէրինին էսասսըզ օլտըղընը պիւմիչ օլ Պէն սանա հիչ զըտտ պիր չէր եարտըմ մը. սանա պիր չէյ տիրիղ իթմիչ օլտըղընը սէօյլէյէպիլիմիսին, Սանա էվվէլ տէ նազարլա պագար իտի իսէմ եինէ օ նազարլա պագմայօրմըյըմ, այնը հիւրմէթ ու լիայէթլէ տավրա՞նմայօրմըյըմ, Հայտէ պագալըմ, սաստէթինի մուհաֆաղա էթ վէ էֆքեարը մէճնուեննէ իլէ հուզըր ու րահաթընը պօզմա:

Էլէն.— Պիր վագթտան պէրու սըգ սըգ Բարիգէ կիտիյօր վէ ուզուն միւտ տէթ օրատա գալըյօրսըն. պէնի նի՛չիւն պէրապէր կէօթիւրմէյօր իտին:

Արման.— Նէ՞ եարմաղա սէնի պէրապէր կէօթիւրէ իտիմ. սէնին տէ պէնիմլէ պէրապէր ճանըն սըգըլըր իտի, սէն տէ պէնիմ պաշըմտա պուլընան հէր նէվի գարկաշալըգ իշինէ կիրմէյէ մէճպուր օլուր իտին, էկէր պիլսէ իտին, պուլըն սէօյլէմէյ իտին. . . Պէն Բարիգտէ հիչ էյլէնմէմ. պիր տագիգա պիլէ վագթըմ օլմազ, վէ ագչամ իգամէթկեհանըմա ալտէթ իթտիկիմտէ, ճանըմ աղլըմա կէլմիչ օլուր. . .

Էլէն.— Լաքին պիր վագթ. . .

Արման.— Պիր վագթ իշէր գօլայճաճըգ օլուր պիլէյ, իտի. շիմտի վագթլար չօգ տէյիշմիշ տիր:

Էլէն.— Էվվէթ:

Արման.— Շէտիտ պիր րէգապէթէ գարչը ուղրաշմաղա մէճպուրըմ:

Կէնճ գարը՝ արգուսընա մուվաֆֆագ օլամայաճաղընը անլայարագ սիւքիւթ իթմէյէ գարար վէրմիշ իտի:

Հէր նէ օլուրսա օլտուն գօճասը քէնտիսիլլէ տայմա թաթլը տավրանմագտա օլտըղընտան, թէչէքքի իթմէյէ հիշ հագզը եօգ իտի. պինտէն ալէյհ իխթիյարը սիւքիւթ իտիւպ, Լաքին էվվէլճէ պէյան իթտիկիմիգ վէճկէ մուզտարըպ պուլընըյօր իտի:

Արմանտա պիր հալ օլտըղը տէրքեար իտի:

Լաքին նէ՞ իտի պու հալ:

Էլէնին՝ գօճասը հագզընտա էմիյէթի պէրքէմալ օլուպ, անըն պաշգա պիր գարը սէվտիկինի զանն ու գըյաս իտէմէյ իտի:

Մէրգումէ գատընճըղազ՝ զիհնինտէ պիր չօգ շէյլէր տիւշիւնիպ թաշընտըգտան սօնղրա, նիհայէթ Մ. տը Գարմէյլին քէնտիսինտէն սօլումասընա սէպէպը եէկեանէ՝ քէնտինին գըսըր օլուպ տա չօճուգ կէթիրէմէմէսի օլտըղընա քէնտինճէ գարար վէրտի:

Պու թէֆէքքիւր՝ մէրգումէնին գալպինի եէնիտէն տաղտար իթտի. Պիչարէ գարը՝ պիւր չօգ կէօղ եաշարը տէօքէրէք, տիւնեայէ պիր չօճուգ կէթիրէմէտիկինէ բէք զիյատէ միւթէէսսիւք օլտու:

ԻԹԹԻՅԱՐ ՊԻՐ ԳԸԶ

Հիքեայէմիզին պաշատըղը կիւն. եանի Էլէն Տիւպրէյլին իզտիվաճընտան օն տէօրթ սէնէ սօնղրա մէրգումէ կէնճ գարը՝ քէնտի սալօնընտա եալընըգ իտի:

ՀայրՖ, սատ ՀայրՖ քի պու հալ չօգ տէՓա վուգու պուլուր իտի:

Էլէն՝ երեքսէք վէ կէնիշ պիր աչըգ բէնչէրէ էօնիւնտէ օթուրմը, հէմ պիր էլ հիւնէրի իշի իշլէյօր վէ հէմ տիւշինիյօր իտի:

Ապրիլին սօնլարը օլուպ հավա տա ղայէթ կիւզէլ օլտըղընտան, էլէն արա սըրա պաշընը գալտըրարագ, կիւնէշին զիյա վէ շաշասըյլա բարլամագտա օլան պաղչէյէ նազար իտիյօր իտի: Ըլընագ վէ ինճէ պիր ըիւզկեար՝ ճէսիմ աղանլարըն հէնուզ ուֆանդգ եաբրագլարընը զըմըլտաթըյօր իտի: Զիչէքլէնմիշ օլան ուֆագ ֆիտանլարըն սըգ տալլարը արասընտան իսքէթէ վէ էօթլէյէն գուչլարըն ճըվըլթըսը իշիտիլիյօր իտի: Պէօյիւք շիմէնզար՝ էնվաի շիչէքլէրլէ զանն իտէրսին նագըշ իշլէնմիշ իտի:

Պաղչէնին շիչէքլէրինտէն հավայա կիւզէլ վէ թաթլը պիր գօգու պիւրիւյօր վէ կէնճ գատընըն պրուներնա գատար սուուտ իտիյօր իտի:

Պինէրճէ արըլար՝ գօվանլարընտան չըգըպ շիչէքլի աղանլարըն էթրաֆընտա վէ գիբը օլընան շիմէնզարըն իւզէրինտէ ուչուչարագ վէ վըզըլտայարագ պէյանը շատի վէ մէմնուներէթ իտիյօրլար իտի:

Զիւմրիւտ կիպի եէշիլ պիր թարլանըն օրթա եէրինտէ պէօյիւք պիր հավուզըն իշինտէ թիւլէրի բարլը բարլը բարլայան Պէրպէրիշ էօրտէքլէրի վէ տէօրթատէտ պէյազ գուզու գուչլարը՝ պաշլարընը եօգարը գալտըրմըշ, երեզիւպ տուրույօրլար իտի:

Իբլիք ֆապրիգասը իլէ իգամէթէ մախսուս օլան խանէ արասընտա եալընըգ էվին պաղչէսի վար իտի: Կէնճ գատըն՝ ֆապրիգատաքի մաքինալարըն սէսինի ալլապիլիւր վէ գարա տիւմանըն թուղլա օճագտան տիշարը կէօյէ տօղրու չըգտըղընը կէօրէպիլիւր իտի:

Լաքին պալատէ պէյան իթաիկիմիզ վէճհլէ, էլէն տիւշիւնճէլէրինէ տալմըշ օլտըղընտան, նէ գուչլարըն ճըվըլթըսընը, նէ արըլարըն վըզըլայընը վէ նէ մաքինալարըն սէսինի իշիթմէյօր, վէ ֆապրիգանըն օճաղընտան թիւթէն տիւմանա, պաղչէտէքի շիչէքլէրէ վէ սու երեզիւնտէ քէմալը իշիթիշամլա կէզինէն պէյազ գուզու գուչլարընա տիգգաթ իթմէյօր իտի: . . .

Մէրգումէ կէնճ գարը՝ պաշընը աղըր աղըր եօգարը գալտըրտըղընտա, կէօզլէրի պաղչէնին պիր նօգթասընտան տիկէր պիր նօգթասընա կիտէր, վէ կէօրմէքսիզին պագար իտի: Ումոււմ քեաինաթ շէն ու խէնտան օլուպ, մէրգումէ իսէ մահզուն վէ միւքէտտէր իտի:

Դօճասը՝ եանընտա օլմայըպ իբի այտան պէրու Բարիգտէ պուլընտըղընտան վէ պու միւտտէթ գարֆընտա եալընըգ իբի տէՓա մէքթուպ եազմըշ օլտըղընտան, էլէն գօճասընը սիւշիւնիպ տուրույօր իտի:

Սէքիզ կիւնտէն պէրու պիր մէքթուպա պէքլէմէքտէ օլուպ, մէքթուպ իսէ վիւրուտ իթմէյօր իտի:

Տիմէք քէնտիսինէ մէքթուպ եազմագտան արթըգ ֆէրաղէթ իթմիշ իտի: տիմէք արթըգ քէնտիսինի տիւշիւնմէյօր իտի: Էկէր քէնտիսինի ունուլթմըշ իտի իսէ, տիմէք արթըգ սէվմէյօր իտի:

Էլէն՝ քէնտի քէնտիսինէ. — Քէնտիսի պէնի արթըգ սէվմէսին մի. եա՛րապալիւմ Ալլահ, պուներն իմքեանը օլուր մը, քէնտիսի պէնիմ իշիւն հէր շէյ տիւր:

էօմրիւմի հայաթըմը մատենանոսիյէ քէնտիսինէ ֆէտա իտէրիւմ. — տիյէրէք պիր ահը տէրուն չէքտի վէ կէօզլէրի տօլտու. Պատէհու եինէ քէնտի քէնտինէ, — էվվէթ, պէնտէն սօուտըղընը անլայօրըմ, հըսս իտիյօրըմ, պէնտէն գաշընտըղընը ֆարգ էլլէյօրըմ, լաքին նա՞սըլ իտուպ տէ անը թուլթմալը, էլէ կէշիրմէլի. անը նա՞սըլ քէնտիմէ ճէլպ իթմէլի Ա՛հ, սաատէթիմ նի՞ճէ օլտու. նի՞շիւն պիր էվլատ տիւնեայա կէթիրմէտիւմ. էվլատ՝ ֆամիլեանըն պաղը տըր, բէտէրի վալիտէյէ րապթ իտէն պաղ տըր. . . էվվէթ, պէնտէն ուզազ կիթտիկինէ սէպէպ շու տըր քի, պիր էվլատ տիւնեայէ կէթիրմէտիւմ, քէնտիսինին իսէ էվլատա չօգ արգուսը վար իտի վազըա պունը պանա աղզըյլա սէօյլէմէտի աժմա պիր եօլ իլէ անլաթտը. լաքին վալիտէ օլմազ մէսէրրէթը ազիմէսինէ նաիլ. օլմատըմ իսէ գապահաթ պէնիմ մի տիր:

Մէրգուժէ կէնճ գարընըն խաթրընա էքսէրիա պիր շէյ կէլիպ պունը իմ քեանսըզ պիր շէյ ատտ իթտիկի իշիւն քէմալը նէֆրէթլէ անը գիհնինտէն տէֆ իտէր իտի Շիմտի պու շէյ եէնիտէն խաթրընա կէլտիկինտէն, քէնտի քէնտինէ, — Ա՛հ, էկէր պէօյլէ օլսա, էկէր պէօյլէ օլսա իտի. . . — տէտի վէ պիւթիւն վիճուտըյա թիթրէյիպ, կէօզլէրի շիմէք կիպի բարլատը:

էլէն քէնտի քէնտինէ սէօյլէնմէսինտէտէվամ իտէրէք. — Ուայր, հիշ պիր Չէյ պէնի տուրտուրթամայաճազ տըր. էկէր Արման պաշգա պիր գարը սէվլյօր իսէ, գօճամը էլլիմտէն ալան, մուհապպէթիմի պէնտէն դասպ իտէն օ ալչազ գարըյը էօլտիւրէճէլիւմ, Արմանը պիլէ գաթլ իտէճէլիւմ. — տէտի իսէ տէ, սէօյլէտիկի շու սօն տէհէլթի սէօզլէրտէն ութանարազ, պիր ազ վազթ ազլը պաշընտան կիթտի. Պատէհու եինէ քէնտի քէնտինէ սէօյլէնէրէք,

— Գօճամըն պիր մանթօնէթա թուլթմըշ օլտըղընը տիւշիւնտիկիմտէ, նի՞շիւն իւզէրիմէ տէհէլթ կէլլյօր, նի՞շիւն գալպիմտէ էլէմ ու քէտէր հասըլ օլույօր. . . — տէտի, վէ կէօզլէրի աթէշ կիպի բարլամագտա օլտըղը հալտէ եօգարը տիքիտի, վէ. — Ա՛հ, պէն գըսգանճըմ. — տէյու նիտա իթտի:

Պու սըրատա պիր ուշազ՝ սալօն գաբուսընը աշըպ, Մատմազէլ տը նանթինին կէլտիկինի խապէր վէրտի:

Մատամ տը Գարմէյլ տէրհալ այնայա պագտը վէ չէհրէսինի հէր վազթ քի կիպի միւֆէրրիհ կէօսթէրմէյէ չալըշտը:

էլէն՝ քէնտի քէնտինէ. — Պու պէօյլէ տիր, ատամ էօնիւնտէ պաշգա տիւրլիւ կէօրիւնմէլի, եիւզիւնէ պիր մասքէ թագմալը. — տէտի:

Կէլտիկի խապէր վէրիլէն գըզ տօստօղրու վէ տիմտիք իշէրի կիրիպ պիր գաշ ատըմ իլըլէտի, բէսը սէլամը իյֆա իթտի, պատէհու էլտիվէն թագմըշ օլտըղը ուզուն վէ գուրու էլինի Մատամ տը Գարմէյլէ ուզաթտը:

Կէնճ գատըն՝ քէնտիյէ ուզաթըլան էլին բարմազ ուճլարընա տօգունտը վէ ուսուլճահըզ պաշընը էյէրէք, կէլէն միւսաֆիր գըզա պիր սանտալեա կէօսթէրտի:

Իշպու գապուլիլէթ պիր սուրէթը նազիքեանէտէ վուգու պուլուպ, լաքին պունտա պիր էսէրը պիւրուտէթ միւշահէտէ օլընտըղընտան, Մատամ տը Գարմէյլին՝ Մատմազէլ տը նանթի հագգընտա բէք օ գատար պիր թէվէճճիւհի օլմատըղը անլալըլյօր իտի:

Մէրգուժէ գըզ՝ սալթէ վագարլը վէ խըրշըն թաւրլը օթուզ պէշիք իեթի-

յար վէ թաշարաւը պիր գըզ օլուպ, ասըզատէլիք պուռալասը վէ էֆըհաթը պաթըլէ սահիպէսի խտի:

Պըս գըզ ագըլը խտի ամմա, իշպու ագըլընը սաիրէրինի հիծվ իթմէկէ գուլ-լանըր խտի:

Քէնտիյէ պահիպէի համիյէթ աւ միւրուվէթ զանն իթտիրմէք իշիւն պիր չօգ ճէմիյէթը խայրիյէթէրէ ազա օլմուշ խտի:

Մէրգուլմէ գըզ չիրքին օլտըղընտան, ազապ գալմասընա սէպէպ պոծ խոռկի միւհթէմիլ խտի: Փիւհադիգա հէր քիմի գօճա ալմագ իսթէմիշ խտէ, պուռնլարսանն հիշ պիրի՝ մէրգուլմէնին սէքսէն պին լիրալըզ իյրատընա թամա իթմէմիշ խտի:

Պու գըզ էկէր Մատամ տը Գարմէյլին թէվէճճիւհինի ճէլպ իթմէմիշ խտի խտէ, քէնտիսի տէ մէրգուլմէ կէնճ գատընը սէվմէզ, հաթթա անտէն նէֆրէթ խտէր խտի: պուռնն տա պիր չօգ սէպէպլէրի վար խտի: էվվէլա, էլէն բէք կիւզէլ պիր գատըն խտի: սանիէն էվլի պուլընըյօր խտի:

Մատմաղէլ Արթէմիզ տը Նանժի՝ վագթընտա Արման տը Գարմէյլն քէնտի քէնտիսի կէլին օլմուշ օլտըղընտան, էլէնին մէրգուլմա ագտը իզտիվաճ իթտիկի-նէ հիշ նազարը աֆվ իլէ պագմազ խտի:

Էվվէթ, Արման հէր նէ գատար մէրգուլմէյէ նէզաքէթ իշիւն պագը միւ-տահէնէլի սէօղլէր սէօյլէմիշ խտի խտէ տէ, Մատմաղէլ տը Նանժի՝ պու սէօղ-լէրի թէմամընա ալարագ, զանն իթմիշ քի, Արման քէնտիսիսի կէլազա իթմիշ վէ քէնտիսիյէ էվլէնմէք նիյէթինտէ պուլընմըշ տըր:

Թարիֆ օլընան խայալաթընըն պիւսպիւթիւն պօշա չըգտըղընը կէօրիւնճէ պու խուսուս քէնտիսիսի բէք աղըր կէլտի: Նէ՝ թաթըլ խայալարա տալմըշ իքէն, պիրտէն պիրէ սօուգ սույա օթուրտու:

Քէնտի խասիմի օլան գարընըն սաատէթինի կէօրմէմէք իշիւն Թրուատան չըգըպ, կիթտի Բաքիզտէ իգամէթ իթտի:

Պիր գաշ սէնէ ճօնդրա Մատմաղէլ Արթէմիզ՝ ինթիմալ քի հէնուզ Արմանըն իւզէրինէ տիւշիւնմէքտէ օլտըղը վէ լաքին էլէմ ու քէտէրինի թէսքին իթմիշ պուլընտըղը հալտէ երինէ Թրուայա ավտէթ իթտի:

Կիւնիւն պիւինտէ Մատամ տը Գարմէյլն կէլտի պիր վիզիթա վէրտի վէ հիւս-նիւ գապուլ օլընտը, Պուռն կէօրիւնճէ թէշվիգ օլընարագ պաշգա տէֆալար տախի կէլմէյէ ճիւրաթ իթտի:

Մէրգուլմէնին պու կէլիլի՝ մէրագընտան նաշի խտի: Օ զէման սիւքիւնէթ վէ սաատէթը թալմէ իւզրէ պուլընան օ խանէտէ նէ կէշիպ տէօնտիւկինի կէօզիւ իլէպիէօրմէք իսթէտիկի իշիւն Մատմաղէլ տը Նանժի գալգար գալգար կէլիր խտի:

Լաքին հալլէր թէպէտտիւլ իթտի: Մատմաղէլ Արթէմիզ՝ Մ. տը Գարմէյլին՝ գարըսընտան սօուտըղընը վէ մէրգուլմէ կէնճ գարընըն տա մուզտարըպ պուլըն-տըղընը չարուճագ ֆարգ իթտի վէ մէմուռնիյէթինտէն նաշի էլլէրինի պիրպիւրինէ սիւրթտի:

Արթըգ ինթիգամը ալընմըշ խտի: խասիմի օլան օ մէքրուհ գարընըն սաատէ-թի՝ արթըգ քէնտի գալպի իւզէրինտէ պիր պար օլմայաճագտը:

Մատմաղէլ տը Նանժի՝ գօճաուը հագըղընտա էմնիյէթը քէամիլէսի օլան էլէն կիպի կէօզլէրի գարալը օլմայըպ, էրքէքլէրին տէ նէ օլտըղընը տահա էյի պիւլտի-

կինտէն, անվախն նէտէն իսպարէթ խողկինի անիտէ անլատը վէ քէնտի քէնտինէ,
— Մ. տը Գարմէյլ արթըգ գարըսընը սէվմէյօր. պիր մանթօնէթա թուծմուշ
տորը. օհ, բէք ալէա՛. — տէտի:

Պու սէպէպտէն նաչի Մատմազէլ Արթէմիզ՝ Մատամ տը Գարմէյլի կէօրմէյէ
կէլմէմէք չէօյլէ տուրսուն, հաթթա պիլաքիս սըգ սըգ կէլմէյէ պիլէ պաշլամըշ
խտի:

Արթէմիզ. — Ազիզիմ մատամ, պէնիմ սէպէպիմտէն իշինիգի պրագըր իսէնիզ,
չօգ միւթէնսիւֆ օլուրըմ. բէճա իտէրիմ, իշինիգի երնէ էլէ ալընըգ. արամըգտա
թէքիֆ մի վար. Պու նտան մաատա իշ իշլէտիկինիգի կէօրիւր իսէմ, չօգ մէմ-
նուն օլաճաղըմ:

Կէնճ գատըն նիմ կիւլիւմսէտի վէ իշինի երնէ էլինէ ալտը:

Արթէմիզ. — Էյ ճանըմ. . . նէ՞ եաբըյօրսընըգ պագալըմ. . . Բէնճէրէ
բէրտէլէրի տիր եաբտըղընըգ, էօյլէ՞ մի: Պու նէ՛ կիւզէլ ռէսիմ պրագըլմըշ. . .
էվվէթ, չօգ կիւզէլ տիր, չօգ կիւզէլ տիր: Սիզ բէք ուսթա պիր իշճիսինիզ, ազի-
զէմ մատամ:

Էլէն. — Կէլէճէկինիզ՝ խաթր ու խայալիմտէն պիլէ կէլմէյօր իտի. սիզի Բա-
րիզտէ գանն իտիյօր իտիմ:

Արթէմիզ. — Տիւն ագչամ ալտէթ իթտիմ. էն էվվէլ սիզէ վիզիթա վէրտիմ:

Էլէն. — Թէչէքքիւր իտէրիմ, մատմազէլ. Բարիզտէ չօգ տուրտը՞նըգ մը:

Արթէմիզ. — Պու քէրրէ պիր այ տուրտում: Բարիզի չօգ սէվէրիմ, սէնէլէր-
ճէ օրատա իգամէթ իթմիշիմ տիր. պուենտան մաատա Բարիզտէ միւթէպէրանտան
պիր չօգ տօսթլարըմ տախի վար տըր:

Մէրգուճէ գըզ՝ պու սէօղլէրի սէօյլէմէքլէ պէրապէր այարըղընտան նաչի
կէօղիւնին ուճըյա կէնճ գարըյա պագմագտա, վէ կէնճ գարը իսէ. պաշընը էօ-
նիւնէ ասըպ իշինի իշլէմէքտէ իտի:

Արթէմիզ. — Յագաթ նէ՛ գատար սարարմըշսընըգ, կէօղլէրինիգ եօրկուն տըր,
սիզի պիր ազ գայըֆ կէօրիւյօրըմ. օլմայա քի պու կիւլէրտէ քէյֆսիգ օլմուշ օ-
լասընըգ:

Էլէն. — Խայր, մատմազէլ:

Արթէմիզ. — Սահի՞ մի, քէյֆսիգ տէյիլմիսինիզ:

Էլէն. — Հիչ, ապա քէյֆսիգ տէյիլիմ. պիլաքիս սըհնէթիմ պէրքէմալ տըր:

Արթէմիզ. — Էօյլէ իսէ անլատըմ, պու իշ սիզի եօրըյօր, բէք չօգ չալըշօր-
սընըգ. . . Լաքին նէ՛ չարէ, վագթ կէչիրիպ էյլէնմէք իշիւն պիր շէյ եաբմալը
տըր: Գարը գըսմը էկէր պիր շէյ իլէ մէշղուլ օլմազ իսէ, ճանը չաբուգ սըգըլըր:
Ինսան հէր նէ իշ իլէ մէշղուլ օլուրսա օլսուն, վագթ չարուգ կէչէր, ճան սըգըլ-
մազ:

Ահ, էրքէքլէր պիգտէն պախթլը տըր, իսթէտիքլէրի եէրէ կիտէրլէր, իս-
թէտիքլէրինի եաբարլար, իսթէտիքլէրի կիպի էյլէնիլէր: Պիզ չօգ տէֆա եալընըգ
էվտէ գալըրըգ. անվալը ալէմ պէօյլէ իյճապ իտիյօր. պօրճըմըգ պու տըր. . .
Ահ, հազզ օլընճագ պիր շէյ տէյիլ տիր պու. . . Մէտէնիյէթ՝ իշլէրի նէ՛ դա-
րիպ սուրէթտէ սըրասընա գօյմուշ տըր:

«Սիրդին արէ պէնիմ կիպի ճանընդ չօգ սրգըրան կիւնլէր օլմալը տըր:

Էլէն՝ սէրթ պիր թարգտա. — Պէնիմ ասլա ճանըմ պըգըլմազ:

Արթէմիզ. — Էվլէթ, սիզ պէօյլէ տիյօրսընըզ ամիա պու տէտիկինիգէ կիւն
ինանըլըր, զիրա նիհայէթ էվտէն հիշ տիշարը չըգմագորնըզ, վագըա պագը վագթ
ինսան եալընըզըղը սէվէր, լաքին տայմա տէօրթ տուվար արասընտա գալմագ
հազզ օլընըր պիր շէյ տէյիլ տիր:

«Ենագըգ քի պիր էվլատընըզ օլմամը. էվինիզին շէնլիկի օլուր իտի. Էվլէթ,
սիզտէ գուսուր օլան շէյ պիր էվլատ տըր. . . Մ. տը Գարմէյլ բէք մէմուէն,
բէք միւֆթէխիր օլաճագաը. զիրա հէր քէսէ մալիւմ օլտըղը իւզրէ պուէնտան
պիր գաչ սէնէ ագտէմ Մ. տը Գարմէյլին՝ պիր էվլատը օլմասընա չօգ արգուսը
վար իտի:

Էլէն՝ իշէրիսինտէն թիթրէտի վէ պիր ահը տէրուէն չէքէճէք օլտու:

Արթէմիզ՝ կէնճ գարընըն էն գուճուէնըր թարաֆընա տօգանտըղընը պիտի-
կինտէն, սէօղիւնէ տէվամ իլէ. — Նէ՛ չարէ քի ինսան՝ հէր արգուսընա նախ օ-
լմազ:

«Լաքին շէնասը չագգըն հէնուզ սիզէ քիւչիւճէք պիր մասուճըղազ վէրմէ-
յէճէկի նէ՞ մալիւմ: Սիզ էվլէնէի օն տէօրթ սէնէ օլմուշ տըր վէ եաչընըզ տա
հէնուզ օթուզ իքի տիր, տահա բէք կէնճսինիզ. . . Հայտէ՛, հայտէ՛, հէնուզ
իւմիտ իթմէյէ հագգընըզ վար տըր:

«Տուրընըզ, խաթրըմա պիր շէյ կէլտի, Բարիզաէ պէն պիր գատըն թանը-
տըմ, Էիրմի իքի սէնէտէն պէրու էվլի իտի, ասլա էվլատը օլմամը իտի. գըրգ
տէօրթ եաչընա վարմը օլտըղընտան, արթըգ իշի պիթմիշ գանն իտիյօր իտի. Լա-
քին իշ ասլա պէօյլէ տէյիլ իտի. Մէրգուճէ գարը համիլէ օլտը. արթըգ փէրէք
քէնտիսինին վէ կէրէք գօճասընըն սէվինճիի սիզ թէսավուր իտինիզ. Գարը գօ-
ճա տէլի կիպի օլտուլար, Գարըսը՝ կիւզէլ պի՛ էրքէք չօճուգ տօղուրուպ, պու
չօճուգ չիմտի օն իքի եաչընտա վար վէ Լուի-լը-կրան մէքթէպինտէ չակիրտ տիր:

«Լաքին պուրատա թրուատա պաշգա պիր էմսալ տահա վար տըր. Մատամ
տը Բանսօնիէրի թանըրսընըզ, պու գարը էվլէնտիկինտէն օն սէքիզ սէնէ սօնղրա
տիւնեայա չօճուգ կէթիրտի, սօնղրա իքիսի գըզ պիրի էրքէք իւշ չօճուգ տահա
տօղուրտու. Պու չօճուգլարըն տէօրտիւ տէ պէօյիւտիւ, հաթթա գըզլարտան պի-
րի Մատմագէլ չօրթանս ագչամա սապահա էվլէնէճէք տիյօրլար:

«Նասըլ քի կէօրիւյօրսընըզ, աղիզէմ մատամ, ուզուէն միւտտէթ պէքլէմէք-
տէն էքսէրլա պիր շէյ չըգմազ. Նի՞չիւն պիրինէ միւրաճաաթ իտուպ տէ, էվլա-
տընըզ օլուպ օլմայաճաղընը սիւվալ իթմէյօրսընըզ:

Էլէն. — Պուէնը եպրընըզ Ալլահ պիլէպիլիր, մատմագէլ:

Արթէմիզ. — Իւլոււ ու ֆիւնուէն սայէսինտէ պու կիւնքի կիւնտէ էարարը
թապիաթ քէշֆ օլընմագտա տըր. Ալիւմ Ալլահ պիր քէթրէ պիրինէ միւրաճաաթ
իտուպ սօրսանըզ ֆէնա օլմագ. Պուէնըն իշիւն մախսուս գալգըզ Բարիզէ տէ կիթ-
սէնիզ, սիզի իշիւն կիւն պիր շէյ տէյիլ տիր. Օրատա պէնիմ պիլտիկիմ պիր գարը
վար, քեաղըտ աչար, անը կէօրէպիլիրսինիզ:

Էլէն՝ ալըգ ալըգ՝ եաչը գըզա պագարագ. — Բեաղըտ աչան գարը՞ մը:

Արթէմիդ. — Էվվէթ, աղիգէմ մատամ, եանի խոուն քեաղըտարընին իւզէրինէ պագածիպէ իսթիգպալի քէշֆ ու իսթիխրաճ իտէն պիր քիմսէ տիմէք իսթէյըրլմի էլէն՝ նէֆրէթլէ օմպզլարընը սիլքէրէք. — Պէն քեաղըտ աչմագ վէ ֆալ պագմագ կիպի իւլումը պաթըլէյէ ինանմամ :

Արթէմիդ. — Հագսըզսընըզ Պու.նըն սէպէպինի սէօյլէյիմ մի. սիզէ սէօյլէտի-կիմ գարըյա պէն չօգ միւրաճաաթ իթտիմ . . . չօգ ուսթա շէյ տիր. իսթիգ-պալիմի քիթապ կիպի օգուտը վէ հէր նէ տէտի իսէ պաշմա կէլտի :

Էլէն նիմ պիր սուրէթը միւսթէհզիյանէտէ. — Մէրգուժէ ֆալճը գարընըն բէք ուսթա պիր շէյ օլտըղընը վագըա թաստիգ իթմէք իգթիգա Խտէր, լաքին պէն պիր շէյէ գօլայ ինանանլարտան տէյիլիմ. պիր ֆալճը գարը նէ գատար ուս-թա օլուրսա օլսուն պէնիմ պիր էվլատըմ օլուպ օլմայաճաղընը քէշֆ իտէպիլէճէ-կինէ պէն հիշ պիր վագթ ինանմայաճաղըմ :

Սթթէմիդ. — Խիւլասա, էմնիյէթինիգ եօգ տըր, էօյլէ՞ մի :

Էլէն. — Էօյլէ եա՛ :

Արթէմիդ. — Էօյլէ ամմա օ տէտիկիմ գարը՝ պիլտիկինիգ գարըլարտան տէյիլ տիր, անըն հագգընտա եանըլըյօրսընըզ :

Էլէն. — Ինթիմալ տըր :

Արթէմիդ. — Եանըլըյօրսընըզ, զիրա պու գարը՝ եալընըզ քեաղըտ պագան օլմայըպ) պիր տէ մէշհուր էպէ տիր, էվրօթանըն տէօրթ թարաֆընտան քէնտի-սինէ միւրաճաաթ իտէրլէր : Էպէլէրին տէ նէ օլտըղընը սիգ պիլիրսինիգ . . . Մա-տամ Գատօր — տէտիկիմ գարընըն իսմի պու տըր — չայանը թաւմսիյէ պիր գատըն տըր, Գըրգ, գըրգ պէշ եալընտա վար տըր, եանի բէք պէօյիւք պիր թէճրիւպէսի պուլընըպ, դայըֆը վէ գուվլէթլիյի թանըր : Պուենտան մատա սէնտաթընըն իյ-ճապաթընտան օլարագ, բէք մահրէմ պիր գարը տըր, քիմսէնին սըրընըն քիմսէյէ սէօյլէմէզ. ինսան օնա սըրր վէրմէքտէն ասլա գօրգմագ, աղը բէք տիր, բէք էյի սըրր սագլար. միւլթէրիլէրի տէ պու սէպէպտէն նաչի քէնտիսինէ բէք զիյատէ էմնիյէթ իտէրլէր :

«Մէրգուժէյի պիր քէրրէ կէօրիւնիգ, ատրէսինի սիզէ վէրէյիմ :

Էլէն. — Պօշ շէյ տիր, մատագէլ, պէն օ գարըյա միւրաճաաթ իտուպ տէ շէյ սօրմագ հիշ իսթէմէյօրըմ :

Արթէմիդ. — Էվվէթ, շիմտի իսթէմէյօրսընըզ, ըաքին պիլինմէզ, կիւնիւն պի-րինտէ ինթիմալ քի պէօյլէ պիր արգուտա պուլընըրսընըզ :

Եալը գըզ՝ ճէպինտէն քիւչիւք պիր տէֆթէր չըգարըպ պիր եարադ եըր-թարագ, գուրչուն գալէմ իլէ մէզքիւր եարաղըն իւզէրինէ մէշհուր քեաղըտ ա-չպն գարընըն իսմ ու շէօհրէթ վէ մահալը իգամէթինի եագտըգտան սօնղրա, մէզ-քիւր քեաղըտ բարչաաընը ուֆագ մասանըն իւզէրինէ գօյտու :

Մատամ տը Գարմէյի՝ մէրգուժէ գըզըն եարտըգլարընա թընմայըպ սէյիրճի օլտու, վէ անըն դարիպ ու աճիպ էֆքեար ու ահվալինի չօգտան պէրու պիլտի-կինտէն, եալընըզ գալարընը չաթտը տուրտու :

Հէր իքի գատըն տա պիր ազ միւտտէթ իսթիյարը սիւքիւթ իթտիքտէն սօնղ-րա նիհայէթ եալը գըզ տէտի քի :

— Եյի խաթրումս կէլտի, պէն՝ Մ. Գարմէյլի Բարիզտէ կէօրտիւմ :

Էլէն՝ պիրտէն պիրէ պաշընը եօգարը գալտըրարագ. — Սիգ քէնտիսինէ պիր չէյ սէօյլէտինի՞գ մի. քէնտիսի սիգէ պիր չէյ սէօյլէտի՞ մի :

Արթէմիզ. — Պէն քէնտիսիյլէ գօնուշմատըմ, զաննըմ քէնտիսի տէ պէնի կէօրմէտի. թէաթրօտա իտիք :

Էլէն. — Թէաթրօտա՞ մը իտինիզ :

Արթէմիզ. — Էվվէթ, Վօտվիլ թէաթրօսընտա, «Էէ Լիօն բօվր» նամ օյուէն օյնանըյօր իտի. պու օյուէնը հիշ կէօրմի՞ւշմիսինիզ :

Էլէն. — Խայր, մատմագէլ :

Արթէմիզ. — Պու օյուէնտա գօճանըն պիրի՞ գարըսընը ալտաթարագ, պիր «Եատիկեար» գատըն իչիւն գըյագ բարա սարֆ իթմէքտէ տիր. . . Ա՛հ, օ գօճալար, օ գօճալար. . .

Մատամ Էլէնին գալպինտէ ֆէնա պիր սըգընթը հասըլ օլարագ, պիրտէն պիրէ իւզէրինէ պիր պայկընըգ կէլտի վէ նէֆէսի քէսիլտի :

Արթէմիզ՝ սէօգլիւնէ տէվամ իլէ. — Մ. տը Գարմէյլ՝ պիր լօճա, պիր պէն. եուաու թութմուշ, օրատա օթուրըյօր իտի. եանընտա երմի ալթը եաշընտա վաք եօգ կէնճ վէ կիւզէլ պիր գարը վար իտի :

Էլէն՝ քէմալը սիւքիւնէթլէ. — Օ ագչամը Մ. տը Գարմէյլ՝ պազը տօսթլարլա թէաթրօյա կիթմիշ տիր. տէտիկինիզ կէնճ գատըն տա չիւպհէսիզ գօճամըն օ տօսթլարընտան պիրինին եա գարըսը եա գըզը օլմալը տըր :

Արթէմիզ. — Զանն իթմէմ :

Էլէն. — Զանն իթմէ՞զմիսինիզ :

Արթէմիզ. — Զիւնքի, էվվէլա, Մ. տը Գարմէյլ՝ պէնեօարտա մէրգումէ գարը իլէ եարա եալընըգ իտի. սանիէն պուշլար իքիսի պիր պիրիյլէ գօնուշըյօրլար, պիր պիրիյլէ սլագըշըպ կիւլիւմսէյօրլար իտի. Գարը՝ Մ. տը Գարմէյլէ պիր նազարը չէֆագաթ ու մուհապպէթլէ պագըյօր իտի. . . Էլհասըլ թըպզը իքի ալըգ մաշուգա պէնգէյօրլար իտի. հալ ու թալլարը էօյլէ կէօսթէրիօր իտի :

Էլէն. — Պէօյլէ՞ մի զանն ու գըյաս իտիյօրսընըգ. . .

Արթէմիզ. — Պէն հիշ պիր չէյ զանն ու գըյաս իթմէյօրըմ. Եալընըգ քէնտի քէնտիմէ տիյօր իտիմ քի «Շու Մատամ տը Գարմէյլ տէ գօճասընը էյի կէօգէթմէյօր, իհթիմալ քի կիւնիւն պիրինտէ. . .

Էլէն. — Մ. տը Գարմէյլ պէնի սէվէր, մատմագէլ, պէնիմ օնա էմնիյէթիմ պէր քէմալ տըր :

Արթէմիզ. — Շիւպհէսիզ էմնիյէթին օլմալը տըր :

Էլէն. — Պուշտան գաթի նազար, կէօրտիւկինիզ սահիհէն Մ. տը Գարմէյլ մի իտի. պէնգէթմիշ օլմալսընըգ :

Արթէմիզ՝ պաշընը սիւքէրէք. — Պաշգա պիրինի Մ. տը Գարմէյլէ պէնգէթիպ օնը զանն իթմէք գապիլ տէյիլ տիր :

Էլէն. — Լաքին, մատմագէլ, ֆիքրինիզ նէ իսէ աշըգտան աշըղա անը սէօյլէինիզ. լաքին պէն ֆիքրինիզի անլայօրըմ. գօճամըն պիր մանթօնէթա թութմըշ օլտըղընը պանա ինանտըրմագ իսթէյօրսընըգ :

Արթէմիդ. — Է ճանըմ, հիտտէթ իթմէյինիդ, նէ՛ չարուգ խույլպնըպ գունհւն
նըյօրսընըզ: Պէն Մ. տը Գարմէյլին պիր մանթօնէթասը վար տիմէյօրըմ. պէն
պիր թէսատիւֆտէն պահս իտիյօրըմ, իշթէ պու գատար: Գօճանըզ նէ թավր ու
մուամէլէտէ պուլընըր իսէ պուլընսըն պէնիմ նէյիմէ՞ լազըմ, պէն Ֆիքրիմտէն
քէօթիւ պիր շէյ կէչիրմէմ:

«Պէն Մ. տը Գարմէյլի պիր գատըն իլէ պէրապէր Վօտվիլ թէաթրօսընտա
կէօրտիւմ. պուլըն սիգէ քէնտի խայրընըզ իշիւն սէօյլէյօրըմ:»

Մատամ տը Գարմէյլ՝ կիւճ հալ քէնտի քէնտիյի թութապիլիպ, ըզտըրապը
տէրուլընը գարչըսընտաքինէ չազտըրմամագ իշիւն տէ պաչընը քօնիւնէ ասմը,
աթէշ կիպի իշ իշէյօր իտի:

Էլէն՝ Արթէմիզին չու սէօյլէրինէ ճէվապէն իսթիհզա վէ թիթրէք պիր սէտա
իլէ. — Ֆիքրինիզի անլայօրըմ, մատմազէլ, Ֆիքրինիզի անլայօրըմ. սիզ Մ. տը
Գարմէյլի թէաթրօտա պիր գատըն իլէ պէրապէր կէօրմիւլսինիդ, վէ պու մէմու-
լին ղայրը թէսատիւֆտէն ագիտէնիզի պօզմուլսընըզ, Հազգըմտա չօգ մէրագ իթ-
տիկինիզտէն, Թրուայա կէլիր կէլմէզ սէրիան պանա վիզիթա վէրիպ վուգուր հալի
պանա նազլ ու հիքեայէ իթտինիզ, իմտի, մատմազէլ, պէն սիգէ թէշէքքիւր
իթմէմ, խայր, սիգէ պէն թէշէքքիւր իթմէմ. Էկէր սիւքիւթ իտուպ պիր շէյ սէօյ-
լէմէմիշ օլսա իտինիզ տահա պէօյիւք պիր ալիճէնապլըզ իթմիշ օլուր իտինիզ:

«Պիր ինսան՝ պիր գատըն իլէ հէր նէ տէրէճէ տօսթ օլուր իսէ օլտուն, վէ
անըն հազգընտա հէր նէ մէրթէպէ մէրագ իտէրսէ իթսին, Էօյլէ շէյլէր վար տըր
քի անտէն կիպլէմէք չօգ Էլի տիր:

«Լաքին պազը քիմսէլէր՝ տիկէրլէրինի ըահաթսըզ իթմէքտէն մահզուզ օլուր-
լար: Պիր էյալէթ շէհրինտէ էյլէնճէլէր ազ տըր. ինսան՝ վազթ կէչիրմէք իշիւն
պազգասը իշիւն քէօթիւ տիւշիւնմէք վէ քէօթիւ սէօյլէմէքլէ էյլէնիր. պու Բէք
թօհաֆ շէյ տիր:

«Մամաֆիհի, մատմազէլ, պիլմիշ օլընըզ, գօճամ հազգընտա օլան էմնիյէթի-
մի հիշ պիր վազթ պանա սէլպ իթտիրէմէզսինիզ:

Արթէմիդ. — Տիմէք սահիհէն հիտտէթ իտիյօրսընըզ, Էօյլէ՞ մի:

Էլէն. — Հիշ պիր վազթ, մատմազէլ:

Արթէմիդ. — Էվվէթ, Էվվէթ. պազընըզ, պիւթիւն վիւճուտընըզա թիթրէ-
յօրսընըզ, վէ պուլնտան մատա պէնիմէ տէ պիր լիսանը շիտտէթլէ սէօյլէլիյօր-
սընըզ:

Էլէն. — Պէն իքի եիւզիւ տէյիլիմ, տիլիմ նէ իսէ գալպիմ տէ օ տըր:

Արթէմիդ. — Պու խուսուստա հազլըսընըզ. լաքին միւսաատէ իտինիզ սէօյլէ-
յիմ, աղիգէմ մատամ. սիզ պէնիմ Ֆիքր ու մագսէտիմի քէօթիւյէ ալըյօրսընըզ:
Սիգէ եիւրէք սըգընթըզ վէրէճէկիմի խաթր ու խայալիմտէն պիլէ կէչիրմէյօր ի-
տիմ. . . Սիգէ վէ Մ. տը Գարմէյլէ օլան մուհապպէթիմտէն նաչի սիգէ քիւչիւք
պիր նասիհաթ վէրմէք իսթէտիւմ, էյի պիր շէյ եարմագ զաննընտա պուլընտըմ,
մէկէր չօրալըզ իթմիշիմ. պազընըզ ինսան՝ հիշ Դէնա նիյէթտէ օլմայարագ նա՛.
սըլ եանըլըյօր:

«Էօյլէ իսէ Փարզ իտէլիմ քի պէն սիգէ պիր շէյ սէօյլէմէտիւմ, եախօտ տիւ-

չիւնմեցերէք պիր շնչ սեօյետիմ: Տէպինճէք նմտիկինիդ վէճէլէ, սահիկէն եանըմը վէ պաղգա պիրիկնի Մ. տը Գարմէյլէ պէնգէթմիլ յիմալըյըմ: Բէք դարիպ միւշապէհէթլէր վար տըր: Պոսնտան մաաճա թէաթթօլարտո պէնեօաւ լօճալարը ալէլ տնմում էյի ըջըգ օլմայըպ պիր ալ գարանըգ օլուրլար:

Անիտի էկէր պէնիմ էյի կէօրմէտիկիմէ գանաաթը թաժմէ հաաըլ իթմէք վէ պու սոսրէթլէ Մ. տը Գարմէյլ հաղգընտա քէսպը սիւքիւնէթ էյիլէ Էք իսթէր իսէնէլ, սիգի իչիւն պոնտան զօլայ շէյ օլմաղ: Բարիզտէ պէօյլէ շէյլէրէ տաթի տիգը մալիւմաթ իթմէկէ մախտուն աճէնցիալար վար տըր: անլէրէ միւրաճաաթ խաուպ մալիւմաթ թալէար իտէպիլիոսինիգ: Մ. տը Գարմէյլին նա՛սը վէ նէ՛ շէյ իլէ վազթ կէչիտիկինի մէգըիւր աճէնցիալարտան կիւնիւ կիւնիւնէ մաաթը սաաթը նա անլայապիլիոսինիգ:

Էլէն տիք տիք Մատմաղէլ տը Նանթինին եիւզիւնէ պազարտա պաաըգ պիր սէտա իլէ: — Ճանըմ, էյի աժմա պօսնըարը նիշիւն պա՛ս սէօյլէյօրըլըգ:

Արթէմիգ: — Մ. տը Գարմէյլ հաղգընտա պիր մուհաքէմէլի ճի յոթ քեարանէտէ պուրընըպ պուլընմատըղըմը անլամաղըլընըգ իչիւն սիլէ պիր եօլ կէօսթէրմէք իսթէյօրըմ:

Էլէն: — Պէնիմ գօճամա էմնիյէթիմ վար տիքըրըմ սիլէ:

Արթէմիգ: — Տահա էյի եա՛, օրթայա նաթօլ շէյլէր չըգաճաղ գօրգոնըգ եօգ տիմէք:

Էլէն: — Նէ՛, Մ. տը Գարմէյլէ ճաաուպըգ մը իտէյիմ, եախտ իթտիւրէյիմ: զանն իտէրմիսինիգ քի պէօյլէ պիր շէյ եաբայըմ:

Մատամ տը Գարմէյլ հիտտէթինտէն թիթթէմէթտէ իտի իսէ տէ, եաչըլ գըգն այեարըգաւ տօքտիւյի զէհիր՝ Էլէնին գալպինտէն իչերի կիրիթօր իտի:

Արթէմիգ՝ պիր սիւքիւնէթլէ: — Մ. տը Գարմէյլին Բարիզտէ նէ եաբարըլընը անլամաղ իսթէմէնիզտէ նէ՛ Ֆինալըգ օլտըղընը պէն անլայամայօրըմ: — տէտի, վէ կէնճ գարընը՝ քէնտի նասիհաթընը իճրա իթմէք նիյէթինտէ պուլընտըլընը՝ անըն հալ ու թավը վէ թէլալ ու հէյէճանընտան Փարգ ու թէմէիզ իտէրէք, սէօզիւնէ տէվամ իլէ:

— Օ տէտիկիմ աճէնցիալարըն պիրինէ կիթմէք իսթէմէտիկինիլի անլայօրըմ: Լաքին սըրը սաղլամաղտա եէքթա օլան էպէ մատամ Գատօր՝ արգու իթտիկինիզ քեաֆֆէի մալիւմաթը մաէլմէմնունիյէ սիլէ իթա իտէճէք տիր:

Պէն սիլէ նասիհաթ վէրէճէք ատամ տէյիլիմ, սիլ քէնտինիզ կէօրիւպ գարար վէրէպիլիոսինիգ: . . . Լաքին պիր գարընըն քէնտի գօճաաը հաղգընտա էմնիյէթի օլմաաը կիպի ալէմտէ ալէա շէյ եօգ տըր: — տէտիքտէն սօնըրա այաղա գալգտը, վէ: — Ալլահա ըսմարլատըգ, աղիզէմ մատամ, եինէ կէօրիւշէլիմ: — տէյիպ կիթմէյէ հաղըրլան: օր:

Մատամ տը Գարմէյլ քէնտիսի տախի այաղա գալգմաղ իսթէտիկինտէ, Մատմաղէլ տը Նանթի: — Խայր, խայր, ըէճա իտէրիմ, գահմէթ իթմէյինիկ, եէրինիզտէն գալգմալընըգ: — տէտի վէ ատէթի իւզրէ արգը իհթիրամ իտէրէք չէքիտի կիթտի:

Մէրգուլմէ եաչըլ գըզ կիթտիքտէն սօնըրա, կէնճ գատըն՝ պօղաղ պիր ահ չէ՝ քէրէք, հըզ իլէ սանաղեալընըն իւզէրինէ տիւշիւվէրտի:

ԳԻՐ ՊԵՏՊԱՆԹ ԳՈՏԸՆ

Մատամ տը Գարմէյլ պիր ազ վազթ օ վազիյէթ տէ գալպրագ, կէօյսիէ, քէս մալը չիտտէթլէ էնիպ չըգմագտա վէ պիւթիւն վիւճուտը թիւիւ թիւիւ թիւթրէս մէքտէ խոի :

Պիր տէ նահէհան մէրգուլէ գատըն ֆէրեատ ու ֆիղանա պաշլալապ, սէլ կիպի կէօզ եաշլարը տէքիւյօր, մէէյուսիյէթինտէն նաշի գըվըանըպ տուրույօր վէ պիր հիտտէթ ու զագապլա պաշընը իբի էլէրինին արասընտա սըգը սըգը սըգը յօր խոի :

Պու տէհէթլի պուհրան պիր սաաթ գատար տէվամ իտուպ, մուախիւէրէն էլէն բէյտէրբէյ քէսպը սիւքիւնէթ իթաթի վէ աղլամաթը ու հըչգըրմաթը քէսիլտի :

Պուհըն իւզէրինէ պաշընը իբի էլէրինէ տայաթըպ կէօզլէրինի գարայարագ, սօուգ քանլըլըգլա քէնտի հալ ու վազիյէթի իւզէրինէ տիւշիւնմէյէ չայըշտը, լաքին զիհնի գարըշըգ վէ բէրիւան օլտըղընտան, հիչ պիր շէյ տիւշիւնէմէտի, պէյնի խասթալանմըզ վէ գուվիէի միւտրիքէսինի զայպ իթմիշ օլմաղլա, գարը պիր արա ագլընը քաշըրմագտան բէք գօրգտու :

Բէնտիյի մահվ ու բէրիւան օլմուշ գանն իտիյօր իտի, Բէնտիյէ էօյլէ կէլիյօր իտի քի, այաղընըն ալթընտա տէրին պիր ուշուրոււմ աշըմըշ, գուվիէթլի վէ կէծգէ կէօրիւնմէզ պիր էլ՝ քէնտիսինի թուլթարագ, մէքըիւր տէհէթլի ուշուրոււմա իթիյօր իտի :

Պու պիր նէվի սայըգլամա խոի :

Էլէն պիր նիտա սալը վէրտի, շիտտէթլէ սիլքինտիք ալամիէն ու սըշրայըպ աշաղա գալգարագ, կէօզիւնէ կէօրիւնէն խայալի տէֆ իթմէք իսթէտի :

Ուշգուսընտան պիրտէն պիրէ ուշանան պիր ատամ կիպի պուլընտըրը քէրի անլամագ իշիւն Մատամ տը Գարմէյլ ալըգ ալըգ տէնթ թաթաֆընա պագտը, Ալընտան վէ գուլագ թօզլարընտան աշաղա մէյլ կիպի թէր ագըյօր խոի, Նէֆէսի քէսիլմիշ վէ պէնզի սարսարը օլմուշ իտի, Նասըլտա կէօզլէնէ պիր աշմա իլիշիպ իշինէ պագտըղընտա, քէնտի քէնտիյի թանըյամատը, Բէնտիյէ էօյլէ կէլտի քի, պիր սաաթ գարֆընտա օն եաշ պէօյիւմիշ իտի :

Պիր տէհէթլի ու նէֆրէթլէ կէօզլէրինի պէրիյէ չէվիտի վէ եիւրիւմէյէ պաշլատը, աճէլէ՝ աճէլէ ատըմ ալըպ ալագլարը պիրպիթինէ կէլիյօր խոի, լաքին պու հարէքէթ սայէսինտէ գանը ճէվէլան իթմէյէ պաշլայըպ, սօլիւղը աշըլտը իսէ տէ, գալպի եինէ տէհէթլի պիր սուրէթտէ քըգընթընա պուլընթըր իտի :

Մամաֆիհի զիհնինին պօգուգըղը միւնտէֆի օլուպի ագլը պաշընա կէլտի վէ իբի էլէրինի կէօյսիւնէ տայաթարագ քէնտի քէնտինէ :

— Ահ, ֆինա հալտէ մուշտարըպըմ, գանն իտէրսին վիւճուտըմ պիւնպիւթիւն խուրսուխաշ օլմուշ տըր, — տէտի, վէ պաշընը սալլայաթագ վէ ուզիւն ուզիւն աշլար շէքէրէք պիր ազ վազթ տանթ կէզիւտի, պամէհու կէօյա բէք եօրուլըշ կիպի պիր գանաքէնին իւզէրինէ եըգըլը վէրտի, վէ եէնիտէն, աղլամաղա պաշլատը :

Էլէն՝ պողոտա պիր սէտա իլէ . — Պու նէ՝ տէհէթլի շէյ . Ալտաթըլըյօրը՛մ , ալտաթըլըյօրը՛մ , հէմ տէ ալթը սէնէտէն պէրու . . . Պէն իսէ էմնիյէթ իւզըէ պուլընարագ պէօյլէ պիր շէյ կէօրմէք իսթէմէյօր ըտըմ : Պէնի ալտաթըլըյօր ըմըշ , պանա խըյանէթ իտիյօր ըմըշ . . . Ուսթըրմա պէօյլէ պիր շէյ կէլսէ իտի , քէնտի քէնտիմէ խըրսլանարագ , քէնտիսինտէն շիւպհէ իթմէկէ ճիւրաթ իթտիկիմ իշիւն իսթիրհամը ափվ էյլէր իտիմ : Աճապա կէօզլէրիմի պու գատար վագթ նի՛շիւն գա-
րալը թութմըշըմ :

«Ահիհ տիր , էվվէթ , սահիհ տիր , պիր գարըյը մանթօնէթա թութմըշ տըր . . . աճապա քի՛մ տիր պու գարը . էրքէքլէրին եանընտա ալ գուշարը կիպի օլան օ մէնֆուր մախլուգլարտան պիր գըզ , պիր գարը օլմալը տըր . պու նէվի ալջագ վէ ֆիւրուժայէ գարըլար՝ բարա իլէ պուսէ վէրիրլէր , պէշ տէյէնէ վիւ-
ճուտլարընը սաթարլար . պէօյլէ պիր գարը՝ գօճամը էլիմտէն ալմըշ , անըն մու-
հապպէթինի պէնտէն զասպ իթմիշ տիր :

«Չէվճիմ արթըզ պէնի սէվմէյօր , պաշգա պիրինի սէվլյօր . . .

«Ա՛հ , նա՛սըլ տա նիյէթ ու էֆքեարընը պէնտէն կիզլէյէպիտի , պէնի սիւ-
քիւնէթ իւզըէ պուլընտըրտը , Պէն նի՛շիւն օ գատար էմնիյէթ իթտիմ . հայը՛ֆ , պէնիմ քէնտիսինէ իթիմատըմ վար իտի . էկէր պուլըն տահա չարուգ սնլայապիլսէ իտիմ , ուղրալըպ սատտէթիմի միւտաֆէա իտէր իտիմ . քէնտիսինի թութուպ պա-
նա ճէլպ իտէպիլիր իտիմ , զիրա նիհայլթ պէն տէ էլան կէնճ վէ կիւզէլ իմ . . . Արթըզ շիմտի վագթ կէշմիշ տիր . ալթը սէնէ . . . ալթը սէնէտէն պէրու խայլթ
գէման միւրուր իթմիշ օլտըղընտան , հագգըմտա օլան մուհապպէթինտէն սօու-
մըշ տըր :

«Բէնտիսի Բարիզտէ , օ պիրինին եանընտա տըր , պէն պուրատա եալընըզըմ ,
տէրտ ու միհնէթ իշինտէ գան աղլայօրըմ :

«Ա՛հ , Արման , Արման , սէնի օ գատար սէվտիքտէն սօնղրա , պու մուամէլէյի
սէնտէն ումմազ ըտըմ : Ուայր , պէօյլէ պիր թահգիրէ լայըզ տէյիլ իտիմ :

«Սաատէթիմ մահվ օլունճա , հայաթըմ տա մահվ օլմուշ տիմէք տիր . Եա-
րապպիմ Ալլահ , պէն շիմտի նէ՞ եարաճաղըմ . պէն շիմտէն կէրի նէ՞ օլաճաղըմ :
Պէնիմ չիմ պիթմիշ տիր . . . պէն արթըզ հիշ պիր շէյ տէյիլիմ , պէնիմ արթըզ
հիշ պիր շէյիմ եօգ տըր . . . Ա՛հ , էօլսէմ տէ գուրթուլում : Նէ՞ , էօլմէ՞ք մի . նի՞-
շիւն էօյլէյիմ . մուզտարըպ վէ րախնէտար օլտըղըմ իշիւն մը էօլէյիմ . էյի պիր շէյ
օլմազ պու . . . էօլէյիմ տէ եէրիմէ պուրատա , պու խանէյէ օ պիրի՞ մի կէլ-
սին , պու խանէյէ քի հիշ լէքէտար օլմամըշ վէ նիճէ սէնէլէր սիւքիւնէթ ու սաա-
տէթ իլթիճակեհըր օլմուշ տըր :

«Է՛հ , խայր , պէն եաշայաճաղըմ . պէտպախթըղըմա թէհամմիւլ իտէճէք գա-
տար գուվվէթիմ օլաճագ տըր : Պէնիմ ութանաճագ պիր իշիմ եօգ տըր , ալնըմ
տայմա աշըզ տըր :

«Եա՛ պէնիմ համի վէ վասիմ , էկէր հէնուզ պու տիւնեատա պուլընմըշ օլաա
իտինիզ , աճապա նէ՞ տիյէճէք իտինիզ : Պէնի Արմանլա էվլէնտիրէրէք , պէնիմ իս-
թիգպալիմի թէէմին իթմէք վէ էվլատընըզա պէնիմ սաատէթիմի մուճիպ օլմագ
զանընտա պուլընըյօր իտինիզ . լաքին չօգ եանըլըյօր իմիշսինիզ :

«Պուներնա պէրապէր պուրատա պանա իթա իթտիկինիդ մէվգիտէն ասլա աշ-
րըմայաճաղըմ. Գարմէյլէրին իգամէթկեանընը պիր եապանճը գարընըն թէար-
րուզը ալէյինտէ միւտաֆէա իտէճէյիմ. պու պէնիմ վազիֆէմ տիր :

«Էօյմէք իսթէյօր իտիմ. խայր, խայր, եաշամագ իսթէրիմ. եաշայաճաղըմ վէ
ախըը ինթիգամ իտէճէյիմ :

«Ա՛հ, հանիյա. քի պէն տէ արթըգ քէնտիսինի սէվմէսէ իտիմ, պէն տէ քէն-
տիսինտէն սօուսա իտիմ. լաքին, հայը՛ֆ, սատ հայը՛ֆ քի քէնտիսինի էլան սէ-
վէրիմ :

«Վա՛յ պաշընա օ գարընըն, պա՛յ պաշընա. մէրգուճէյի էօլտիւրէճէյիմ, պու
պէնիմ հագգըմ տըր. պէն զէվճէի մէշուէ իմ . . . Էկէր պաշըմը էյիսլ աղլամագ-
տան պաշգա պիր շէյ եաբմասա իտիմ, էկէր հագգըմը միւտաֆէայէ գալգըմասա
իտիմ, պիր ալշագլըգ իթմիշ օլուր իտիմ : Վագըա պիր էրքէք կիպի նամուսըմըն
ինթիգամընը ալաճագ պիր իշիմ եօգ իսէ տէ, մահվ օլան սատտէթիմին հիսպընը
սօրմաղա մէճպուրըմ :

«Օ սէֆիլ գարըյը էօլտիւրէճէյիմ. էվմէթ, տէհէթ ու նէֆրէթիմի եիւզիւ-
նէ աթտըգտան սօնղրա մէրգուճէյի գաթլ իտէճէյիմ :

«Օ զէման, ա՛հ, օ զէման Արման՝ մուհապպէթի օլան վէ թա գալպինտէն
եարէլէնէն պիր գարընըն նէլէրէ միւզթէտիր օլտըղընը անլայաճագ տըր :

«Պէնի հասլսա գօյաճագլար ամմա նէ՝ ումուրըմ, պէն ինթիգամըմը ալմըշ օ-
լաճաղըմ :»

Մատամ տը Գարմէյլ՝ պուներըն սէօյլէյէրէք, պիր թավըը հէյպէթնիւմա ալ-
մըշ, վէ կէօզլէրինտէ վէ սիմասընտա տէհէթ ու հիտտէթ նիւմայան օլմուշ իտի :

Պիր տէ նահէհան Մատմազէլ տը Նանթինին քիւշիւք մասա իւզէրինէ վազ
իթտիկի քեաղըտ բարչասը կէօզիւնէ իլիշիպ, մէզքիւր քեաղըտը պիր հիտտէթլէ
թութտու վէ բարչալամագ նիյէթինտէ պուլընտը իսէ տէ, քէնտի քէնտիի թու-
թուպ, եաշը գըզըն գուրչուն գալէմէ եազտըղը շու քէլիմէլէրի օգուտը :

ՄԱՏԱՄ ԳԱՏՕՐ

Բամպիւթօ սօգաղընտա Ն . 32 :

Էլէն՝ պիր ազ վագթ թէֆէքքիւրէ տալտըգտան սօնղրա— Նի՞շիւն եարմա-
յըմ.—տէտի վէ քեաղըտը տիւրէրէք ֆիսթանընըն ճէպիսէ գօտու . Պատէհու
եինէ քէնտի քէնտինէ ,

—Շու մէնֆուր Մատմազէլ տը Նանթի՝ նիհայէթ մէրամընա նաիլ օլաճագ տըր .
պու զըզ չօգտան պէրու սատտէթիմէ գըսգանըր իտի : Պու տէֆա կէօյիւ եէրի-
նէ վարըյօր վէ քէօթիւլիկի վիւճուտ պուլըյօր : Այպըմը եիւզիւմէ վուրարագ
գալպիմի միւնքէսիւր իթմէսիլէ էքէյիճէ մէմուռն կէօրիւնիյօր խրի :

«Պանա հէրսինի սէօյլէմէտի, պէն պուներ քէնտի եիւզիւնտիք անլատըմ. Նի՞-
շիւն եաշը եօլտա տուրտու, հազըր ճօյմուշ, սէօյլէյօր ըտը : Պէնի աճըտըղը իշիւն
տուրմատը . . . Պիննէֆս քէնտիսի՝ քէնտի սուի մուամէլէսինտէն գօրգտու :

«Գալպիւհանըմա վուրմաղտան էվմէլ նիշիւն մէրգուճէ Մատամ Գատօրտան օ
գատար ուզուռն ուզատիյէ պահա իթմէսինին սէպէպինի շիմտի անլայօրըմ : Էօյլէ
իսէ մէրգուճէ քեաղըտ աշան գարըյը կէօրէճէյիմ :

«Կէօյնիւնիզ եէրինէ վարսըն, Մատմազէլ տը Նանժի, կէօյնիւնիզ եէրինէ վարսըն, մէմնուն վէ մէսրուր օլընըզ. պու կիւն պիր գարընըն միւքէտտէր օլտըղընը րէյիււայն կէօրտիւնիզ» :

Մատմազէլ Արթէմիզ տը Նանժի՝ սէօյլէտիկի գէհիրլի սէօզլէրին հասըլ իթտիկի թէէսիրինտէն մէմնուն օլտըղը հալտէ Մատամ տը Գարմէյլտէն միւֆարէգաթ իթմիշ իտի : Պու քէրրէ եաշը գըզ՝ Թօբլու իյնէլէրի ոօգմագլպ իքթիֆա իթմէյիպ, գանաթընճայա գատար ըսըրմըշ իտիչ վէ պու աշտըղը էարանըն աղըր օլուպ էյի օլմայաճաղընը պիլիր իտի :

Դըսգանճ գարը իլէ պիվէֆա գօճա պիրպիրի իլէ թութուչաճագլար իտի : Եէքտիկէրինի թաբարճասընա սէվմիշ օլան պու գարը գօճանըն՝ եէքտիկէրէ չէտիտէն տիւշման օլաճագլարընը մէրգոււմէ գըզ իւմիտ իտիյօր իտի :

Արթէմիզ՝ քէնտի խանէսինէ տօղրու կիտէրէք քէնտի քէնտինէ. — Եա պէն եանըլըյօրըմ, եա եօգսա պու հաֆթա թէքմիլ օլմագտան էվվէլ Մատամ տը Գարմէյլ Բարիզտէ օլաճագ տըր : Սագընընըզ քէնտինիզի, Միւսիւ տը Գարմէյլ, տիշի գարլան սալտըրըլտը հա՛. — տիմէքտէ, վէ տուտագլարընտա քէօթիւ պիր կիւլիւմսէյիշ կէօրիւնմէքտէ իտի :

Արթէմիզ՝ էվէ վարըր վարմազ չընղըրաղը չալըպ պէսլէմէսինի չաղըրարագ. — Էրնէսթին, կիթտիմ Մատամ տը Գարմէյլէ պիր վիզիթա վէրտիմ. ազիզ տօսթըմ՝ օլան մէրգոււմէ գարըյը պիր աճ էվվէլ կէօրմէք արզուսընտա իտիմ : Մէրգոււմէյի քէյֆսիզճէ կէօրտիւմ, պիր ազ սըթմասը վար իտի. պունը քէնտիսինէ սէօյլէմէտիմ, հաթթա իշի չագտըրմամագ իշիւն ահվալը սըհիյէսի հագգընտա տպ քէնտիսինէ հիշ պիր շէյ սօրուշտըրմատըմ : Լաքին պէն վէսվէսէ իտիյօրըմ :

«Սէօյլէյինիզ պանա, Էրնէսթին, Մատամ տը Գարմէյլին պէսլէմէսի Լուիզ իլէ տրանըզ էյի՞ մի տիր :

Էրնէսթին. — Էվվէթ, մատմազէլ Լուիզ իլէ պէն տօսթըզ :

Արթէմիզ. — Էօյլէ իսէ իսթէրիմ քի Մատամ ուր Գարմէյլին նասըլ օլտըղընը պու ագչամ անլայասընըզ :

Էրնէսթին. — Պու բէք գօլայ պիր շէյ տիր, մատմազէլ, Լուիզի կէօրիւր անլարըմ :

Արթէմիզ. — Անճագ չունը արզու իտէրիմ քի, հանըմը հագգընտա մալիւմաթ թալէպ իտէն պէն օլտըլըմը Լուիզ անլամասըն. պինաէն ալէյհ ուսթալըզըլ պիր սուրէթտէ մէրգոււմէյէ իյրատը սիւվալ իթմէք լաղըմ տըր :

Էրնէսթին. — Էվվէթ, մատմազէլ :

Արթէմիզ. — Իշթէ պէօյլէ, Էրնէսթին, վէ Մատամ տը Գարմէյլին էվինտէնէ՛ կէշիպ տէօնիյօր իսէ սիզին վասէթանըզլա անլայաճաղըմ : Պիր գաշ կիւն Բարիզէ կիտիպ գալմագ իսթէտիկինի Մատամ տը Գարմէյլ պանա սէօյլէտի. կիտիպ Մ. տը Գարմէյլի պուլմաղա մէրգոււմէնին սահիհէն գարար վէրիպ վէրմէտիկինի Լուիզտէն անլայապիլիրսինիզ. Մ. տը Գարմէյլ՝ իլլէրի իշիւն զալիպա պիր այ գատար տահա Բարիզտէ գալաճագ տըր :

Էրնէսթին. — Բէք ալէա, մատմազէլ, պու տէտիկինիզի անլայաճաղըմ :

Ագչամ սաաթ սէքիզտէ Էրնէսթին էվտէն տիշարը չըգըպ տօսթը Լուիզի կէօրմէյէ կիթտի, վէ եարըմ սաաթ սօնղրա ալտէթ իթտի :

Արթէմիզ՝ չար չէսկէ մէրգումէ պէսկէսինէ պէքէմէքտէ օլտըղընտան, պիր հըզ իլէ.— Է ճանըմ, նէ՞ վար նէ՞ եօգ :

Էրնէսթին.— Լուիզլէ բէք ազ վագթ գօնուչապիլտիմ :

Արթէմիզ.— Էյ պիր չէյ անլայամատընը մը :

Էրնէսթին.— Էվլէթ, մատմազէլ, զաննըմ արգու իթտիկինիզ չէլէրին հէման քեաֆֆէսինի անլայապիլտիմ :

Արթէմիզ.— Էօլէ իսէ չաբուգ, չաբուգ օէօղէյինիզ :

Էրնէսթին.— Եանըլմայօր ըմըսընըզ, Մատմազէլ, Մատամ տը Գարմէյլ հէր վագթքի հալինտէ պուլընմայօր, պէօյիւք պիր թէլաշ ու հէյնճանը վար տըր, հէմ տէ աղլամըշ, Լուիզ սէօյլէտի : Պու ազչամ պիր չէյ եէմէմիշ, հաթթա սուֆրայա պիլէ օթուրմագ իսթէմէմիշ տիր : Մէրգումէ գատընըմ մուլազա պիր չէյի վար տըր : Պուընլա պէրապէր Բարիզէ կիթմէք նիյէթինտէն վազ կէչմէմիշ տիր :

Արթէմիզ.— Սահիհէն Բարիզէ կիթմէք իսթէյօ՞ր մը :

Էրնէսթին.— Էվլէթ, մատմազէլ :

Արթէմիզ.— Պու կէճէ՞ մի :

Էրնէսթին.— Ուայր, լաքին եարըն : Եօլճուլըգ չանթասը հազըր տըր : Լուիզի Խարտըմա չաղըրմայըպ մէքբիւր չանթայը եաբա եալընըգ քէնտիսի հազըրլաթմըշ տըր :

Արթէմիզ.— Լուիզ տէ պէրապէր կիտիյօ՞ր մը :

Էրնէսթին.— Ուայր, մատմազէլ, Մատամ տը Գարմէյլ եալընըգ կիտիյօր :

Արթէմիզ.— Սաաթ գաչտա հարէքէթ իտէճէկինի խապէր ալտընը՞ց մը :

Էրնէսթին.— Բօսթա մէքթուպըրընըն յապահքի թէվզիլինտէն էվլէլ հարէքէթ իթմէք իսթէմէտիկինտէն, սաաթ իւշ պուչուղըն սիւրաթ գաթարըյլա կիթմէք նիյէթինտէ իմիշ :

Արթէմիզ.— Բէք ալէա, Էրնէսթին, թէչէքբիւր իտէրիմ . . . Շիմտի պիր մէքթուպ եազանաղըմ. պիթիրտիկիմտէ սիզի չաղըրաճաղըմ, կէճէ բօսթասըյլա կիթմէք իչիւն մէքթուպըմ տէմիր եօլ սթասիօնընտաքի բօսթա մէրքէզինէ կէօթիւրէճէքսինիզ :

Պէսկէմէ գատըն չէքիլտի կիթտի :

Արթէմիզ՝ քէնտի քէնտինէ.— Օ'խ, հէր չէյ եօլընտա. մէմուլ իթտիկիմ իւզրէ թէմամըյլա մուվաֆֆագ օլտըմ.— տէտիքտէն սօնղրա, իւզէրինտէ պիր չօգ քեաղըտ պուլընան պիր եազըլսանէ էօնիւնտէ օթուրտու, պիր գալէմ ալտը, վէ սօլուգ՝ ալմամաճասընա ինճէ վէ սըգ պիր եազը իլէ չաբուճագ ալթը սահիֆէլիք պիր մէքթուպ եազտը :

Եալը գըզ՝ պու մուֆասսալ մէքթուպը եազըպ պիթիրտիքտէն սօնղրա քէմալը տիգգաթլա օգուտը :

Արթէմիզ՝ քէնտի քէնտինէ.— Պու բէք ալէա օլտու. հիչ պիր չէյ ունութմատըմ, հէր նէ լազըմ իտի իսէ սէօյլէտիմ.— տէտիքտէն սօնղրա մէքթուպընը տիւրտիւ վէ պիր զարֆ տէրուսինէ վազ իլէ, իւզէրինէ

Բարիգտէ Բամպիւթօ սօգաղընտա 32 նօմէրօտա

ՄԱՏԱՄ ԳԱՏՕՐա,

տէյու եազտը :

Պիր չէր ետք սաաթ քօնդրա մէջքիքը մէքթուկ՝ տէմիր եղև ըսթաոիօնընտաքի-
բօսթա գութուսընա աթըլմըչ իտի :

Էրթէսի կիւնիւ սպաթ իւչ պուշուգտա Մատամ աը Գաթմէյլ տէմիր եօլ գա-
թարընա րաքիպէն Բարիգէ հարէքէթ իտիյօր իտի :

4

ՔԵԱՂԼՅ ԱԶԱՆ ԳԱՐԸ

Էսքի գէմանտա ղայպտան վէրիլէն խապէրլէրէ իթիգատ օլընըպ, պիւթ
քեահինլէրի իսէ՝ էհալինին իթիգատաթը պաթըլէսինի տայմա պազը սազլամաղա-
բէք ղիյատէ սայ ու ղայրէթ իտէրլէր իտի : Մէնֆատթարը պէօյլէ իյճապ իթ-
տիրի իտի :

Ղայպտան խապէրլէր իթիպարտան տիւշիւպ, սըրա ճին վէ բէրի, ֆալճը վէ
պիւիււճի վէ սիհիրպազ վէ էմսալի եալանճըլարա կէտի վէ պուշուրա պէրապէր
պիր սիւրիւ տէ խայալի վէ կէօզէ կէօրիւնմէզ վէ խարիգիւլ թապիէ մախլուգ-
լար թէսազլուր օլընտը : մէսէլա եէր պլթընտա, նէհր վէ չայլարտա, պաղչէ վէ
օրմանլարտա վէ հազատա այրը այրը վէ էնվաի ճին վէ բէրիլէր իգամէթ իթտիկի
իթիգատը գուհուր իթտի : . . Պու խարիգիւլ թապիէ մախլուգլարըն էյիսի տէ
ֆէնասը տա վար իտի : պու ֆիքը՝ պիր թարզը շաիրանէտէ էյիլիկի վէ ֆէնալըզը
իրաէ իտէր իտի : Ֆէնալարըն քէօթիւլիքլէրինտէն խէլաս վէ մուհաֆազա օլըն-
մազ իչիւն ինսան էյիլէրէ միւրաճաաթ իտէր իտի :

Լաքին գազմլար՝ թաալիմ ու թէրպիյէ կէօրտիւքճէ, սիհիրպազլարա վէ ան-
լէրին սիհիրլէրինէ, պիւիււճիլէրէ վէ անլէրին պիւիւլէրինէ, պիր բէրինին իգթի-
տարը սէհհարանէսինէ, էյի վէ եա ֆէնա ճինլէրէ ինանմազտան ֆարիզ օլտուլար :

Լաքին ինսան ղալիպա տայմա թաալիաթըն խարիճինտէ միւճիգէ նէվինտէն
չէյլէր իսթէր : Զէմանէմիգտէ հէնուզ էօյլէ ատամլար վար տըր քի, իսքէմլէնին
տէօնմէսինէ, էվ էչեասընըն լազըրտը իթմէսինէ, ույգուտա կէզինմէք (սօմնամ-
պիւլիլիզմ) կիսի պիր խասթալըգտան նէչէթ իտէն «սբիրիթիզմ» իլէ անըն ֆալի-
լէրինէ ինանըրլար :

Բէգալիք էօյլէ ատամլար վար քի, ույգուտա կէզինէն պիրինին, էրքէք վէ
եա գատըն պիր ֆալճընըն, վէ պիր քեաղըտ աչան գարընըն պէյանաթընա իթի-
գատ իտէրլէր :

Մէչհուր քեաղըտ աչան Մատմազէլ Լընօրման պիզտէն չօգ ուգազ պիր գէ-
մանտա կէլմիչ օլմայըպ, պու ֆալճընըն շէօրէթի պիւթիւն ալէմէ Վայըլտը :

Ղայպտան խապէրլէր, պիւիւլէրլէր վէ ֆալճըլար՝ չիմտի պաչգա պիր սու-
րէթտէ եէնիտէն օրթայա չըզըյօրլար : պուշուր եիւզլէրինտէքի մասքէյի տէյի-
թիլմիլէր տիր :

Բանայըր եէրլէրինտէ, ումուժի շէնիք մէյտանլարընտա, տէօրթ թէքէրլէք
իւզէրինտէ եաբըլմըչ պիր օտա վէ եա պիր սունտուրմա էօնիւնտէն կէչէրսինիգ :
պու միւթէհարրէք օտանըն ճամէքեանլը գարուսընա քիրլի պէյապ բէրտէլէր ասըլ-
մըչ տըր : Տէրուշինտէ նէ՞ վար տըր : իւզէրինտէքի շու լէվհատան անլաչըլըր :

«Ույգուտա կէզինէն մէչհուր Մատմազէլ Բիրլտանա»

Տահա իւրերիտէ, տէօրթ Թէքէրլէք իւզէրինտէ այնը պիւլիմտէ տիկէր պիր քիւլիւք օտա վէ եա սունտուրմա տահա վար տըր: Եալընըզ լէվհասը այնը տէյիւ տիր: Պուրատա տա Մատմազէլ Բրիւտանս դալպտան խապէրլէք վէրիր: Անտէն էօթէյէ կիթտիկինիգտէ:

«Բեաղըտ աչան Մատմազէլ Չէֆիրինին»
միւլթէրի գապուլ իթտիկի օտասընըն էօնիւնտէ պուլընըրաընըզ:

Կազէթա իլանլարընը ծգույընըզ, պուլնլարտա հէր կիւն մէչուր ուլգուտա կէզէն վէ դաիւլ շէյլէր սէօյլէյէն, վէ եա քեաղըտ աչան պիր գատըն վէ եա գըզըն իսմի իլան օլընըր:

Պու գարըլար նէ բանայըրլարա, նէ ումուկի զէնլիքէրէ կիտէրլէր: պուլնլար՝ սէնապթըն աղնիյասընտան մատուտ օլտըզլարընտան, էքզէթիա սիւսիւ տէօչէն-միւլ պիր տաիրէլէրի վար տըր: ուշագլարը վէ պազէն աթ վէ արապալարը տաիւր պուլընըր: Եէրէ եումուշագ խալը տէօչէլի պիր օտատա իճրաի սէնձաթ խտէրլէր:

Ֆիւհազիգա պու գատընլար՝ էօյլէ սիւսիւ եէրլէրտէ իգամէթ իթմէք վէ իքի իւշ սալօնլարը պուլընմագ իչիւն էրէլիճէ բարա գազանմագտա օլմալը տըրլար: Էվվէթ, պուլնլար բարա գազանըրլար, կէնիւ վէ բահաթ կէչիւրլէր, հաթթա պազըլարը, մէսէլա խտարէլէրինի պիլէնլէր գէնկին օլըրլար:

Լաթիֆէ անլաշըլմասըն, պուլնլարըն էրքէք վէ գատըն, խուսուսիյլէ գատըն միւլթէրլէրի վէ չօգ միւլթէրլէրի վար տըր: Էկէր պուլնլարա չօգ տէֆա իշճի գարըլար, մաղաղա գըզլարը, էսնաֆ գարըլարը վէ էմսալի գատընլար կէլիր իսէ, աղնիյա վէ միւթէպէր ֆամիւեալարա մէնսուպ գատընլար տաիւր կէլիր:

Չօգ տէֆա նազիք պիր գօնթէս՝ Թէպտիլը գըլաֆէթլէ կէլիպ ֆալ վէ եա քեաղըտ սլազան գարընըն օտա գաբուսը տիշարըսընտա պէքթիր, զիրա մէրգումէ ֆալճը գարը՝ պիր տիւքքեան գըզըլա կէօրիւշմէքտէ պուլընըր:

Վիզիթա բարմսը հէքսի իչիւն պիր տէյիլ տիր: Ֆալ պագտըրմաղա կէլէն գարընըն հալ ու մէվգիինէ կէօրէ քէնտիսինտէն բարա ալընըր: Էկէր եէնի պիր միւլթէրի կէլիր իսէ, պուլնըն տա հալ ու մէվգիի թախմինէն ֆարգ ու թէմեիզ օլընըր:

Մատամ Գատօր՝ էպէլիկի պրաքմաքսըզըն քեաղըտ սլաքմաղա տաիւր պալա-մըլ իսէ տէ, զիյատէ քեար վէ Թէմէթթիւ մէմուլ իթտիկի պու սէնաաթտան հէնուզ գէնկին օլամամըլ իտի:

Մէրգումէ գատըն՝ Եէր գաթընտան եօգարը տէօրտիւնճի գաթտա իգամէթ իտիյօր իտի:

Մէրգումէնին տաիրէսի՝ պիրի սալօն, իւշիւ եաթագ օտասը, պիրի եէմէք օտասը վէ Էլիրի տէ միւլթէրլէրի գապուլ իթտիկի օտա օլմագ իւզրէ ալթը օտատան իսպարէթ օլուպ, նէ միւլթէրի օտասը վէ նէ տիկէր օտալար չէք օ գատար սիւսիւ տէօչէնմէմիւլթէր իտի:

Պու գարը՝ Եիրմի սէնէտէն սլէրու Բամպիւթօ սօգալընտա իգամէթ իթմէք-տէ օլտըղընտան, օրատա հէր քէսճէ մաարուֆ օլտըղը կիպի, քէաղըտ աշմագտա վէ մազլիլի ու իսթիգալաի քէշֆ ու իսթիսրաճ իթմէքտէ դայէթ մահիր վէ ալիմ պիր գարը օլմագ շէօհրէթիլլէ տէ միւլթէհէր օլմուշ իտի:

Միւշթէրիսի եօգ տէյիլ իտի, հաթթա չօգ միւշթէրիսի վար իտի, լաքին ա-
չաղալըգ միւշթէրիտէն իսէ, ազ օլուպ տա սէջմէ վէ զէնկին միւշթէրիսի օլմասընա
բէք զիյատէ արգուքէշ իտի:

Բէք ազ վագթ պէշ ֆրանգլըգ միւշթէրիյէ թէսատիւֆ իտուպ, հէլէ օն ֆը-
րանգլըգ միւշթէրի չօգ նատիր տիւշէր իտի: Մէրգումէ ֆալճը գարընըն ատէթա
իւճրէթի իւշ ֆրանգ, իքի ֆրանգ օլուպ, ֆագիր պիր իշճի, վէ եա մօտիսթա
վէ եախօտ չիշէքճի գարըյա թէսատիւֆ իթտիքտէ, պուճարտան տա պիր ֆրանգ
իւճրէթ ալըր իտի, զիրա անլէրին բարա չըգտանլարընտա պիր չօգ կիւնլէր տիշ-
լէրինտէն թըրնագլարընտան արթըրմըշ պիր ֆրանգլարը անճագ պուլընապիլիր
իտի:

Մահալլէնին իսթէյի իլէ մէրգումէ գարը օրատա իգամէթ իտուպ, եօգսա
Բարիզին պիլճիւմլէ ֆալճը վէ քեաղըտ պագան գարըլարը պուլըվար տէ-զ-իթա-
լիէնտէ վէ եախօտ Շան-զ-էլիզէ ճատտէսինտէ իգամէթ իտէմէզլէր:

Պիր սապահ սաաթ սէքիզտէ Մատամ Գատօր քէնտի խուսուսի օտասընտա
պուլընըպ, օրատա հէր շէյ սըրասընտա իտի: Էսքի էշեալարըն թօզլարը ալընըպ
թէմիզլէնմիշ վէ հալըլար սիլքինիպ ֆրշալանմըշ իտի:

Քեաղըտ պագան գարը՝ պիր մասա էօնիւնտէ պիր գօլթուգ սանտալեասը իւ-
զէրինտէ օթուրմըշ, գարընընտ տա միւշթէրի գատընլարա մախսուս տիլէր պիր
գօլթուգ սանտալեասը գօնմուշ իտի: Եէնիճէ պիթ չուհա էօրթիւլիւ մասանըն իւ-
զէրինտէ պիրի պէօյիւք վէ տիկէրի քիւշիւք իքի թագըմ օյուճ քեաղըտը վար
իտի:

Մատամ Գատօր միւշթէրիյէ պէքլէմէքտէ օլուպ, պու սըրատա իլք ագչամ.
տան կէլմէ պիր մէքթուպը եէնիտէն օգույօր իտի: պու տէֆաքի օգուճասը՝ պէ-
շինճի վէ եա ալթընճը տէֆապը օլտըղընտան, շիմտի արթըգ օ մէքթուպը էգպէր
իթմիշ օլմալը իտի:

Մէրգումէ գարը պէքլէմէքտէ օլուպ, լաքին քիմսէ կէլմէտիկինտէն, հիտտէթ-
լէնմիշ օլտըղը աբաշիքեար կէօրիւնիյօր իտի:

Մատամ Գատօր՝ կէօզլէրինի սաաթըն իւզէրինտէն այըրմագսըզըն հէր տագի-
գա քէնտի քէնտինէ. — Պու գարը կէլմէյէճէք. . . — տիմէքտէ իտի:

Սաաթ օնը վուրտու. Մատամ Գատօրըն սապր ու թահամիլի թիւքէնի-
յօր իտի:

Խըրսընը ալմալա լիւզուճը օլտըղընտան, կիտիպ խըտմէթճի գարը իլէ գավկա
իթմէք իւզրէ այաղա գալգտը:

Լաքին թէմամ օտասընտան տիշարը չըգաճաղը սըրատա գաբու չանը չալըն-
տըղընտան, երիզիւ անիտէ կիւլմէյէ պաշալտը, չաբուճագ կիթտի գօլթուգ սան-
տալեասընա օթուրտը վէ չըմինէնին թաշը իւզէրինտէ աչըգ պրագմըշ օլտըղը մէք-
թուպը սէրիան օրթատան գալտըրտը:

Օտա գաբուսը աշըլըպ խըտմէթճի գարը պաշընը իշէրի սօգարագ պիր գատըն
կէլտիկվին խապէր վէրտիքտէ:

Մատամ Գատօր՝ խըտմէթճի գարըյա. — Սէօյլէյինիզ օ գատընա, շիմտի պիր
ազ իշիմ վար, լաքին չօգ սիւրմէզ իշիմ պիթէր: Մէրգումէյի պէշ տագիգա սա-
լօնտա պէքլէթինիզ, սօնղրա իշէրի կէթիրինիզ. — տէտի:

նըտմէթճի գարը չէքիտի կիթտի :

Մատամ Գատոր՝ քէնտի քէնտինէ . — Բէնտիսի քլմալը տըր . նիհայէթ էյի պիր միւշթէրի էլէ կէշիթէճէյիմ . — տիյոր իտի :

Պէշ տագիգա միւրուրնտա օտա գարուսը թէքար աշըլալ, Մատամ Գատոր՝ սիյահ գաշմիր գումաշտան պիր ֆիսթան կիյինմիշ, պաշընա քէզալիք սիյահ պիր շարգա գօյմուշ թավր ու էնտամը կիւզէլ ղայէթ կէնճ վէ տիւպէր պիր գարընըն՝ գալլի ճօշկուն վէ ըիգգաթլա մէշհզն քլտըղը հալտէ ճղատան իչէրի կիրտիկինի կէքրտիւ :

Մատամ Գատոր այաղա գալգըպ, կէլէն գարըյա արզը խիւլուս իթմէքլէ պէրապէր քէմալը տիգգաթ ու իթինա իլէ մէրգումէյի թէտգիգ իթմէքտէ, վէ քէնտի քէնտինէ « . Պու նէ՝ կիւզէլ վէ կէնճ գարը տըր . » տիմէքտէ իտի :

Կէլէն գատըն թիւիլ թիւիլ թիթրէմէքտէ վէ շաշըրմըշ վէ գօրգազ պիր հալտէ կէօրիւնմէքտէ իտի :

Մատամ Գատոր պիր հըզ իլէ . — Միւսթէրիհ օլընըզ, մատամ, պուրստա գօրգաճագ պիր չէյ եօգ տըր . պուրասը էվինիզ կիպի տիր, Լութֆէն չու գօլթուգ սանտալեասընտա օթուրընըզ վէ նէ սէօյլէյէճէքսէնիզ սէօյլէյինիզ :

Կէնճ գարը՝ պիր աճ չէքիպ կիւլիւմսէյերէք գօլթուգ սանտալեասընտա օթուրընըքտան սօնղրա . — Մատամ, պիրի սիզի պանա թավսիյէ իթտի :

Մատամ Գատոր . — Աճապա քիմ օլտըղընը անլայապիլիթմիյիմ :

Կէնճ գարը . — Իսմի Մատմազէլ տը Նանթի տիր :

Մատամ Գատոր . — Մատմազէլ տը Նանթի՞ մի տէտինիզ . պէն պուենը թանըրըմ, հէմ բէքէյի թանըրըմ, Մէրգումէյի կէլէն սէնէ սայքի պու վագթլար, եանի մայիս վէ եա յուենիս այլարընտա կէօրտիւմ : Պիր վագթ մէրգումէյի չօգ կէօրիւր իտիմ . օ զէման Բարիզտէ իգամէթ իտէր իտի, չիմտի զաննըմ թաշրատա Թրուա նամ մահալտէ իգամէթ իտիյոր : Սիզ Թրուատա՞ն մըսընըզ, մատամ :

Կէնճ գարը . — Էվվէթ, Թրուատանըմ :

Մատամ Գատոր . — Մատմազէլ տը Նանթի նէ՝ էյի գըզ տըր, պէնի ունութմազ . . . պէնի քէնտիսի՞ մի սիզէ սէօյլէտի :

Կէնճ գարը . — Էվվէթ, Լաքին սիզի զիյարէթ իթմէք նիյէթինտէ օլտըղըմը մէրգումէյէ սէօյլէմէտիմ, պու հարէքէթիմի տույմասընը տա իսթէմէմ :

Մատամ Գատոր . — Պու պապտէ հիշ գասապէթ իթմէյինիզ, պուրայա քիմ կիրէր քիմ չըգար քիմսէ պիլմէզ, վէ պու օտատա սէօյլէնէն սէօզլէրին հիշ պիրի տիշարըյա աքս իթմէզ . կէլէն քիմսէլէրին սըրըրընը քիմսէյէ սէօյլէմէմէք պէնիմ պիրինճի վագիֆէմ տիր . էն քիւշիւք պիր պօշպօղազըղըն պիլէ բէք աղըր վէ վախիմ նէթիյճէլէթէ միւնճէրր օլտըղընը պիլմէ՞մ մի :

« Թէնէզզիւլ իտուպ եանըմ կէլէնլէրտէն չօղընըն իսմինի պիլմէմ, էօյրէնսէմ պիլէ ունութըրըմ : Թէքար սէօյլէրիմ, մատամ, սիզ գասապէթ իթմէյինիզ, միւսթէրիհ օլընըզ, Շիւքիւր Ալլահա, պէն մաարուֆ պիր քիմսէյիմ, պանա թէմամըյա էմնիյէթ օլընապիլիւր իտուկինի հէր քէս պիլիւր :

« Շիւսի, միւսաատէ իտինիզ սէօյլէյիմ, մատամ, սիզէ մուճիպը խօշնուտի պիր խըտսէթ իյֆա իտէպիլէճէք օլուր իսէմ, չօգ մէմնուն օլաճաղըմ :

օլմագ մէսէրրէթինէ նաիլ օլամամըսընըդ տըր: Սիդ տայմա պիր էվլատ արզուսընտասընըդ, տայմա օնա պէքլէրսինիզ, օ տա կէլմէյօր: Էկէր Ալլահ սիզէ պիր էվլատ վէրմիշ օլսա իտի, պու ալէմտէ սիզտէն մէսուտ վէ պաթիյար քիմսէ օլամագ իտի: Ֆիլհագիգա եալընըզ գըսըրլըղընըզ սէպէպիյլէ մուզտարըպ վէ միւքէտտէրսինիզ, չօնուղընըզ օլտըգտա թէմամըլա մէսրուր վէ շատան օլուր իտինիզ:

Մատամ տը Գարմէյլ քէնտիյի թութամայըպ տէրունինտէն պիր ահ չէքտի:

Գատօր՝ սէօգիւնէ տէվամ իլէ.— Էվվէթ, սիզին իլէ գէվճինիզ արասընտա պիր չօնուգ լազըմ իտի:

Էլէն՝ թիթրէք պիր սէտա իլէ.— Վալիտէ օլմաղա արթըզ հիշ իւմիտ իթմէմէլիմիյիմ: . . .

Գատօր.— Շիւմտի անլայաճաղըզ, իսթիգպալա պագմագտան էվվէլ մաղիյի վէ հալը հազըրը թէտգիգ իտէլիմ: . . . Սիզին իլէ գէվճինիզ արասընտա պիր գարը վար տըր:

Էլէն՝ հէյէճանլը պիր սէտա իլէ.— Քեաղըտլար էօյլէ՞ մի կէօսթէրիյօր: . . .

Գատօր.— Պէն քեաղըտըմտա հէր շէյի կէօրիւրիմ, մատամ, վէ մալիւմինիզ օլսուն քի, էկէր եանընըզտա պիր էվլատընըզ օլսա իտի, սիզինլէ գօճանըզ Խրասընտա պու գարը օլմայաճագ տը:

Էլէն.— Պու գարը նէ՞ տիր: մանթօնէթա մը տըր:

Գատօր.— Էվվէթ:

Էլէն.— Էյ գօճամ անը սէվիյօր մը:

Գատօր.— Շիւպհէ՞ մի վար, սէվիյօր եա՛:

Էլէն.— Էօյլէ իսէ արգըթ պէնի սէվմէյօր:

Գատօր.— Պուռտա եանըլըրսընըզ, մատամ, գօճանըզ սիզի էլան սէվի:

Էլէն.— Պիր էրքէք՝ իքի գարըլը պիրտէն սէվէմէզ:

Գատօր.— Եանըլըյօրսընըզ, պիր գօճա՝ հէմ գարըսընը վէ հէմ մանթօնէթասընը սէվէպիլի:

Էլէն.— Զաննըմ անլայօրըմ. տիմէք իսթէյօրսընըզ քի, գարը՝ գօճասընըն ահպապը տըր, մանթօնէթա տա անըն աչգ ու սէվտասընը ճէլպ իթմիշ տիր:

Գատօր.— Էքսէրիա պէօյլէ օլուր ամմա, տայմա պէօյլէ տէյիլ տիր:

Էլէն.— Տայմա պէօյլէ տէյիլ՞ մի տիր:

Գատօր.— Էվվէթ, տէյիլ տիր, զիրա պուռնըն մուղայիրի տէ օլապիլի:

Էլէն.— Իմքեանը եօգ տըր:

Գատօր.— Ալիմ Ալլահ էօյլէ տիր, մատամ, պիր գօճա՝ մանթօնէթասընըլա ատէթա տօսթ կիպի օլուր, վէ գարըսընա տա աչգ ու սէվտասընը պուլընրի: Պէն պուռնըն թէճրիւպէսինի չօգ կէօրմիւլիմ տիր, տէտիկիմի թէէմին իտէպիլիլիմ:

Էլէն.— Էօյլէ իսէ սէօյլէյինիզ պագպայըմ, գօճամ՝ պէնիմլէ օ գարը արասընտա պու հալտէ՞ մի պուլընըյօր:

Գատօր՝ պիր նիյէթը շէյթանէթքեարանէ իլէ.— Պու նօգթա իւզլըրինտէ իլմիմճէ սիզէ պիր ճէվապ վէրէմէմ. գօճանըզն պիր պուսէսի՝ պէնիմ սիզէ իյրատ իտէճէյիմ պիլճիւմլէ նութգլարտան տահա զիյատէ պէլիզ վէ Փասիհ տիր:

Էլէն՝ պաշընը էյիպ պիր ահ չէքտիքտէն վէ պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնղրա.— Գօճամ եինէ պանա կէլէճէ՞ք մի:

Գատար. — Պու սիւ վալինիդ իսթիգապաւ ախտ պիր մատտէ տիր :

Էլէն. — Սիդի իջին մազի իլէ իսթիգապաւ հէք պիր հիսապ տէյի՞ մի տիր : մազիյի պիւտիկինիդ կիպի իսթիգապաւ տա քէշֆ ու իսթիլարաճ իտէ պիլիլիսինիդ :

Գատար. — Էօյլէ իսէ ճէվապէն տէրիմ քի, էվվէթ, գօճանըդ էինէ սիդէ կէ-լէճէք տիր :

Էլէն. — Նէ՞ գաճար վազթտան :

Գատար. — Պիւնը թէմամիյլա սիդէ սէօյլէյէմէմ : լաքին զանն իթտիկինիդ գատար ուզուլ միւտտէթ պէքլէմէյէճէքսինիդ : Մամաֆիհի էվվէլէճէ սիդինլէ զէվ-ճինիդ արասընտա տէհէթլի պիր շէյ վուգուս պուլաճադ տըր :

Մատամ տը Գարմէյլին զիհնինտէ գաթլ ճինայէթի մէվճուտ օլտըղընտան, ֆալճը գարընըն պու սօզլէրի իւզէրինէ Էլէն պիր աճը տէրուլն չէքտի :

Գատար՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Էվվէթ, զիրա սիդ գըսգանճսընըդ, մատամ, չօք գըսգանճսընըդ, Գըսգանճըդ պիր քուրտ տըր, գալպինիդտէքի եարայը տայ-վա կէմիրիպ զէհիրլէր : Գըսգանճըդ եիւզիւնտէն գաթէն չօք մուգտարըպ օլմուշ-սընըդ, տահա տա մուգտարըպ օլաճագսընըդ :

Էլէն. — Գապիլ տիր. լաքին պէնիմլէ զէվճիմ արասընտա նէ՞ շէյ վուգուս պուլաճադ տըր :

Գատար. — Գըսգանճըղընըղա պէրապէր պիր չօք սիյահ նօգթուլար վար, իլթէ պէնիմ կէօրիւկիմ պու գատար տըր. նէ՞ եաբաճաղընըդ շէյի վէ նէ՞ տէ ա-նըն նէթիյճէսինի սէօյլէյէմէմ : Բեաղըտ աշմագ իլմինին մաֆէվգիսնտէ Ալլահ վար տըր, մատամ :

Էլէն. — Բեաղըտլարընըղտա էօլիւմ կիպի պիր շէյ կէօրիւյօրմըսընըդ :

Գատար՝ պիր ազ վազթ տիք տիք Մատամ տը Գարմէյլին եիւզիւնէ պագտըգ-տան սօնղա. — Պիր չօք էօլիւլէր կէօրիւյօրմ, մատամ. լաքին պուլար կէչմիշ զէմանա ախտ տիրլէր : Էվվէլա պիր գարը իլէ պիր հրքէք կէօրիւյօրմ քի, պուլն-լար սիդի բէք զիյատէ սէվիյօրլար ըմըշ. շիւպհէսիդ ռէտէր վէ վալիտէնիդ օլմալը տըրլար, զիրա սիդ չօք քիւշիւք չաղընըղտա էօքսիւզ գալմըշսընըդ : Պաշգա պիր էօլիւ տահա կէօրիւյօրմ, իսթիյար պիր ատամ տըր, պու տա սիդի չօք սէվիյօր ըմըշ : Պուլնտան եիրմի, եիրմի պէշ սէնէ սօնղրայա գաւտար էօլիւմ կէօրիւնմէյօր. պուլնտան անլաղըլը քի, սիդ վէ գօճանըդ վէ սիդէ եաղընտան մէնուպիյէթի օ-լան քիմսէլէր՝ հէնուզ պիր չօք եաշայաճագլար տըր :

Էլէն. — Բէք ալէա, մատամ : Շիմտի սիդէ իյրատ իթտիկիմ պիրինճի սիւվա-լէ նագլը քէլամ իտէյիմ. պիր էվլատըմ օլաճագ մը :

Գատար՝ պիր թափըլ վուգուրանէ իլէ. — Պէնըմ էպէ օլտըղըմը պիլի՞րմիսինիդ :

Էլէն. — Էվվէթ, պիլիլիլիմ :

Գատար. — Պու սիւ վալինիդի հէմ էպէյէ վէ հէմ տէ քեաղըտ աշան գարըյա՞ մը իյրատ իտիյօրսընըդ :

Էլէն. — Նասըլ իսթէրսէնիդ :

Գատար. — Մատամ, սիդ օն տէօրթ սէնէտէն պէրու էվլիսինիդ վէ Էլէէվմ օթուզ օթուզ պիր եաղընտա անճագ վարսընըդ : Պու հալտէ սիդին չաղընըղտա պուլընան պիր գատըն՝ վալիտէ օլմագ իւմիտինի գաթ իտէ՞մէկ : Էկէր պէն սիդի

միւտահէնէ իլէ ալտաթմազ իսթէսէ իտիմ, սիզէ գաթիէն Զէվլէթ, մատամ, պիր էվլատընզ օլաճագ—) տէր իտիմ վէ մէսէրրէթը ազիմէնիզի մուճիպ օլարագ սիզի էվլատէն եօլա գօր իտիմ :

«Լաքին պէն պէօյլէ պիր թէէմինաթտա պիւլընամամ», եալընըզ միզէ իւմիտ վէրէպիլիրիմ : Թէքրար տէթիմ, մատամ, պէնիմ իլմիմ հուտիւտսըզ տէյիլ տիր . մահտուտ տըր : Էկէր թապիաթըն հէր պէօյիւք սըրրընա թկեճէ օլմուշ օլմա իտիմ, պէն տէ գուտրէթը իլահիյէյէ մալիք պիւլընմըշ օլուր իտիմ :

Էլէն.— Պէն թկեաւ օլմագ իսթէրիմ.—տէյոք, պրոււնընըն ալթընտան մըրըլտանտըգտամն Կննիլլին պիր անագիգա գամար տիէշիւնէլէրէ տալտը վէ պատէհու սէօզիւնի թէքրար իլէ ,

—Մատամ, իսթէրիմ. . . —տէր տէմէզ սէօզիւնի թէքմիլ իթմէյիւ տիւշարը թէրէստիւտ օլարագ տոնըտու :

Մատամ Գատօր.— Թամիը վուգճըրանէյի նսլա էլտէն պրագմայըպ կէնճ գալընըն ճէգապընա պէթէյօր իտի :

Էլէն.— հէյէճանընը թէսքին իլէ.— Պէնիմ իսմիմի պիւմէգմիսինիզ :

Գատօր.— Պիլմէմ վէ պէլմէք տէ իսթէմէմ :

Էլէն.— Բէք ալէա, Լաքին պէնի թանըմանըզ Լազըմ տըր : Պէն Մատամ տըր Գաթիմէյլ իմ :

Բեաղըտ աջան գարը պաշընը էյէրէք արզը խիւլուս իթտի :

Էլէն.— Պաննա մաթլմէմնուսիյէ խըտմէթ իտէճէկինիզի տէմիւնէք սէօյլէտինիզ իտի :

Գատօր.— Էվլէթ, մատամ :

Էլէն.— Էյ սահիհէն պանա խըտմէթ իթմէք իսթէրմիսինիզ :

Գատօր.— Էլիմտէն կէլիրսէ, էվլէթ, խըտմէթ իթմէք իսթէրիմ :

Էլէն.— Գօճամըն պիր մանթօնէթասը օլտըղընը պանա սէօյլէտինիզ իտի, պէն պոււնը պիլիր իտիմ. ձու գարը Թրուատա օլմայըպ Բարիզտէ տիր. Բարիզտէ նէրէտէ իգամէթ իթտիլինի էօյրէնմէք իսթէրիմ :

Գատօր.— Զաննըմ պոււնը անլայըպ էօյրէնմէք կիւճ պիր շէյ տէյիլ տիր : Մ. տը Գարմէյլին Բարիզտէ պիր տարիթի մախնուսէսի էլպէթթէ վար տըր, տէյիլ մի :

Էլէն.— Էվլէթ, Լաքին մանթօնէթասըղա իգամէթ իթմէզ :

Գատօր.— Պու պէլլի պիր շէյ, ալէմ նէ տէր. . . Սիզ Բարիզէ նէ՞ վաքթ կէլտինիզ, մատամ :

Էլէն.— Տիւն ագլամ :

Գատօր.— Գօճանըզա խապէր վէրմէքսիզին, տէյիլ մի :

Էլէն.— Էվլէթ, խապէր վէրմէքսիզին :

Գատօր.— Սիզի կէօրիւնէն չօք թէաճճիւպ իթմիլ օմալը տըր :

Էլէն.— Պէնի կէօրմէտի, Բարիզտէ օլտըղըմը պիլմէզ :

Գատօր.— Անլատըմ, պիր օթէլէ էնմիշսինիզ :

Էլէն.— Էվլէթ, սախթէ պիր նամ թագընարագ պիր օթէլէ էնտիմ, վէ պիր թիւճճար գամը օլտըղիմտան պազը շէյլէր միւպայէա իթմէք իւզրէ Բարիզէ կէլտիլիմի պէյան իթտիմ :

Գատոր.— Բէք ալէա. պէօյլէ եաբմանըզա ագըւըւըք իթմիւսինիզ. Մ. տը
Գարմէյլ նէրէտէ իգամէթ իտէր :

Էլէն.— Կրամօն սօգաղընտա, նօմէրօ 22 :

Գատոր.— Բէք ալէա. էյ սիզ հա՞նկը օթէլէ էնտինիզ, մատամ :

Էլէն.— Սթրազպուրկ պուլվարընտա էսթ օթէլինէ էնտիմ :

Գատոր.— Նէ՞ նամ թագընտընըզ :

Էլէն.— Նանսիտէն Մատամ Անսէլմ :

Գատոր.— Էօյլէ իսէ, մատամ, եարըն էօյլէնտէն էվվէլ օ գարընըն իսմ ու
չէօհրէթ վէ մահալը իգամէթինի սիզէ սէօյլէյէպիլէճէկիմի մէմուլ իտէրիմ :

Էլէն.— Թէչէքքիւր իտէրիմ, մատամ :

Գատոր.— Եարըն սապահ զահմէթ իտուպ պուրայա գատար կէլմէյէսինիզ
տէյու պէն սիզէ պիր մէթթուպ եազարըմ : Էկէր մէմուլիմ իւզրէ մուվաֆֆազ օ-
լուր իսէմ, մէթթուպըմ էօյլէնտէն էվվէլ կէօնտէրիմ :

Էլէն.— Պէքլէրիմ.— տիյէրէք ճէպինտէն պանգնօթ տօլուսը սիւսիւ պիր
ճըզտան չըգարտը :

Մատամ Գատորըն կէօզլէրի բարլատը :

Էլէն.— Մատամ, պանա պիր չօգ տօղրու շէյլէր սէօյլէտինիզ, սիզտէ զարիպ
պիր գուվվէթ ու իգթիտար վար տըր : Սիգտէն նէ՞ կիզլէյիմ, պէն չաշըրտըմ, զիրա
քեաղըտ ֆալընա ինանմազ իտիմ : Շիմտի կէրէք աշտըլընըզ քեաղըտ իչիւն վէ
կէրէք պանա իտէճէյինիզ խըտմէթ իչիւն նէ՞ վէրէճէյիմ, անը սէօյլէյինիզ :

Գատոր.— Պու կիւն պուըն իւզլէրինէ լազըրտը իթմէյէ նէ՞ հաճէթ. սիզի
պիր տահա կէօրմէք շէրէֆինէ նաիլ օլմայաճագմըյըմ :

Էլէն.— Էվվէթ, էվվէթ, եինէ կէլէճէյիմ :

Գատոր.— Բարիզտէն միւֆարէգաթ իթմէզտէն էվվէլ, տէյիլ մի :

Էլէն.— Էվվէթ, Բարիզտէն միւֆարէգաթ իթմէզտէն էվվէլ : Լաքին հիչ օլ-
մազսա շիմտի սիզէ պիր մըզտար իւճրէթ վէրմէք իսթէրիմ : Ալընըզ, մատամ, սի-
զէ պէչ եիւզ ֆրանգլըզ պիր պանգնօթ :

Գատոր.— Լաքին . . .

Էլէն.— Ալընըզ, ըէճա իտէրիմ : Էկէր գապուլ իթմէզ իսէնիզ գըրըլըրմ :

Գատոր.— Մատամ տը Գարմէյլին ուզաթտըղը պանգնօթը ալաւազ.— Պէնի զօ-
րաքի ալմազա մէճպուր իտիյօրսընըզ :

Էլէն.— այաղա գալգարազ.— Էկէր եինէ խըտմէթինիզէ լիւզումըմ օլուր իսէ
պու խըտմէթինիզի պանա տիրիզ իթմէյէճէկինիզի մէմուլ իտէպիլիմիյիմ :

Գատոր.— Կէճէ օլսուն կիւնտիւզ օլսուն, հէր նէ վագթ իսթէրսէնիզ, էմրի-
նիզէ հազըր վէ մունթագըրըմ :

Էլէն.— Բէք ալէա, թէչէքքիւր իտէրիմ : Ունուլթմայընըզ, եարըն պէքլէրիմ :

Գատոր.— Մուվաֆֆազ օլայըմ օլմայըմ, էօյլէնտէն էվվէլ սիզէ պիր մէթ-
թուպ եազարըմ :

Մատամ տը Գարմէյլ՝ ֆալըն գարընըն օտասընտան տիշարը չըզըպ, Մատամ
Գատոր տախի մէրգումէնին արգասը սըրա կիտէրէք, պաղչէյէ գատար Էլէնէ ըէ-
ֆագաթ իթտի :

ԶՈՃՈՒԳ

Էօյլէնտէն սօնդրա ալաֆրանկա սաաթ իքի պուչուգ իտի :

Պիր քիրա արապասը՝ Բարիզին Մամիրիտ սօգաղընտա՝ Ա Նօմէրօլը խանէնին էօնիւնտէ տուրտու :

Մէզքիւր գուրէ արապասընտան պիր գարը աշաղա էնիպ , պու գատըն Մա- տամ տը Գարմէյլ իտի :

Մէրգումէ իլք կիւնքի գըյաֆէթինի կիյինմիշ օլուպ , սըգ էօրկիւլիւ եիւզ էօրթիւսի եիւզիւնիւ քեամիլէն էօրթմիւշ օլմաղլա , չէհրէսի ֆարգ օլընմայօր իտի : Հալ ու թափընտա պիր թէլաշ վէ հէյէճան միւշահէտէ օլընըյօր իտի :

Էլէն՝ մէզքիւր խանէնին կէչիտ եօլընա կիրիպ , գաբուճընը գուլիպէ գաբու- սընը աշտը վէ ,

— Մատամ Տիւրքէ պուրատա՞ մը . — տէյու սիւվալ իթտիքտէ :

Գարուճը գարը . — Պիրինճի գաթտա տըր , մատամ , սաղ թարաֆտաքի գա- բու . — տէյու ճէվապ վէրտի :

Էլէն . — Թէչէքքիւր իտէրիմ . — տիյէրէք վէ բարմազլըղա տայանարագ աղըր աղըր նէրտիվէնտէն եօգարը չըգտը :

Նէրտիվէն պաղընտա , մէրգուճէնին իւզէրինէ պիր պայկընլըգ կիլտի . կէօսիւ հըզլը հըզլը էնիպ չըգմագտա իտի . պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէմէքտէ վէ սօ- լումագտա իտի . ազ գալսըն թէքէր մէքէր կէլէճէքտի . լաքին տէրհալ քէնտի քէնտինի թութուպ եօգարը տիքիւտի վէ քէնտի քէնտինէ ,

— Պո՞ւ նէ , պու գաաֆիյէթ , պու քէսիքիւք նէ՞տէն կէլիյօր . գօճասը տիկէր պիր գարը թարաֆընտան զապթ օլընմըշ գարը պէն տէյի՞լ միյիմ . իւզէրիմէ չիմտի աճապա պիր գօրգո՞ւ մը կէլէճէք . Սայր , խայր , ախզը ինթիգամ իթմէք իսթէրիմ :

Մատամ տը Գարմէյլ՝ վուրուպ էօլտիւրմէք իսթէտիկի գարըտան արթըգ պիր գաշ ատըմ ուզագ իտի , բէք եազընընա կէլմիշ իտի . էօնիւնտէ պուլընան գաբու աշըլընճա , օ սէֆիլ վէ ալազ գարընըն գարընսընտա պուլընաճագ իտի . եարա- ճաղը իչին տէհէթլի նէթիյճէլէրինի հիշ տիւշիւնմէյօր իտի . էվվէլ տիւշիւնմէմիշ իտի . չիմտի տէ արթըգ տիւշիւնէճէք վագթ եօգ իտի . պուճտան մատաա զիհնին- տէ տիւշիւնէճէք իսթիտատ վէ գուտրէթ տէ գալմամըշ իտի :

Գըրգ սէքիզ սաաթտան պէրու տէհէթլի պիր թէլաշ վէ հէյէճանա տիւշտօր օլմուշ օլտըղընտան , տէլի կիպի իտի . գըրգ սէքիզ սաաթտան պէրու ախզը ին- թիգամ իթմէքտէն պաշգա պիր տիւշիւնէճէսի եօգ իտի :

Պիրտէն պիրէ գաաֆը հալի տէֆ օլուպ , քէնտի գուվվէթ ու մէթանէթինի պուլտու :

Ճէպլինտէքի րէվօլվէրի եօգլատը , թութուպ գօլայճա չըգարաճաղընը սնլատը :

Պուճըն իւզէրինէ եիւզիւնին էօրթիւսինի եօգարը գալտըրըպ գաբուճըն չա- նընը չալտը :

Պու սըրատա արթըգ թիթրէմէյօր իտի :

Գարու հէման անիտէ աշըլըպ, Մատամ տը Գարմէյլին գարըսընա գըրգըրգ
պիր գարը չըգտը, վէ պու գարը՝ տիւչարը թէանճիւպ օլարագ իբի ատըմ կէրի-
սին կէրիյէ կիթտիքտէն սօնդրա, նէ իսթէտիկինի էլէնէ սիւվալ իթտի:

Էլէն՝ իչէրիյէ կիրիպ գաբույը էօրթէրէք, գարընըն սիւվալինէ ճէվապէն.—
Մատամ Տիւբրէյի կէօրմէք իսթէրիմ.—տէտի:

Պէսլէմէ քէքէլէյէրէք.— Լաքին, մատամ . . .

Էլէն՝ էմր իտէրճէսինէ.— Պէնի մատամանըզըն եանընա կէօթիւրինիզ:

Պէսլէմէ.— Մատամ քիմնէյի գապուլ իթէյօր:

Էլէն.— Գիմսէյի գապուլ իթմէյօր մը. Լաքին պէն քէնտիսինի կէօրէճէյիմ,
կէօրմէք իսթէրիմ:

Պէսլէմէ.— Մատամ սիգի թանըր մը:

Էլէն.— Իսմիմ օնա եապանճը տէյիլ տիր:

Պէսլէմէ.— Էօյլէ իսէ, մատամ քիմ օլտըղընըն պանա, սէօյլէյինիզ տէ կիտէ-
յիմ մատամըն սիգի գապուլ իսուպ իտէմէյէճէկինի անլայըմ:

Էլէն.— Պէն իսմիմի եալընըզ Մատամ Տիւբրէյէ սէօյլէյէճէյիմ:

Մամաֆիհի սէսլէր իչէրէք օտատան իշիտիլէրէք, Լաթիֆ վէ կիւզէլ պիր սէ-
տա «նէ՞ վար, Սիմօն» տէյու սիւվալ իթտի, վէ պէսլէմէ Սիմօնըն ճէվապ
վէրմէսինէ մէյտան գալմագըզըն պիր գարու աշըլտը վէ պիր կէնճ գատըն յէյ
տանա չըգտը:

Պու չիրին վէ տիւպէր գարը՝ տանթէլալը կիւզէլ պիր մափի գաշմիր կէճէլիք-
էնթարիսի կիյինմիշ իտի:

Քէնտիսինին հիշ թանըմատըզը պիր գարըյը կէօրիւնճէ, տիւչարը հայրէթ ու
իսթիղրապ օլտու: Լաքին մէրգուճէնին իյրատը սիւվալ իթմէյէ վազթը օլամա-
տը. Մատամ տը Գարմէյլ սէրիան մէրգուճէյէ տօղրու իլէրլէտի:

Պու միւսաֆիր գարընըն թէլաշը հալի վէ կէօլլէրինտէ նիւմայան օլան ա-
թէլը հիտտէթ ու զապալ՝ խանէ սահիպէսինի տիւչարը հայրէթ ու իսթիղրապ ի-
տէրէք, մէրգուճէ կէրիսին կէրիյէ կիթտի. Մատամ տը Գարմէյլ տախի հիշ պիր
մէօզ սէօյլէմէյէրէք վէ աթէշֆիշան կէօլլէրինի իւզէրինտէն այըրմայարագ օտա-
նըն թա տէրինինէ գատար մէրգուճէնին արգասը սըրա կիթտի:

Բիֆահ ու սաատէթինի քէնտիսինտէն ըէֆ ու զասպ իտէն. օ սէֆիլ գարը
նիֆայէթ կէօզլուին էօնիւնտէ իտի, էլինին իչինտէ իտի, ֆիրար իտէմէզ իտի:

Էլէն՝ պօղըրգ պիր սէտա իլէ.— Սիզ Մատամ Տիւբրէյինիզ, տէյիլ մի:

Խանէ սահիպէսի.— Էվվէթ, մատամ, պէն իմ. . . Լաքին, Ալլահըմ, սիզ
քիմանիզ վէ պէնտէն նէ՞ իսթէրսինիզ:

Էլէն.— Պէն էվվէլա սիգէ՝ ալչագ, բէզիլ վէ բիւսվայ պիր գարըսընըզ տիմէք
իսթէրիմ:

Մատամ Տիւբրէյ.— Սիզ տէլիսինիզ, մատամ.—տէր տէմէզ, Մատամ տը Գար-
մէյլ ըէվօլլէրի իլինէ ալլանճա, խանէ սահիպէսի կէնճ գարը՝ տիւչարը տէնչէթ օ-
լուպ հայգըրարագ աբալ թաքալ եանընտաքի օտայա ճան աթտը:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ մէրգուճէնին արգասը սըրա գօվալայըզ, իւզէրինէ ա-
թէլ իտէճէք իտի իսէ տէ, եաթագ օտասընա չըգտն գարուըն իչինտէ թաշ քէ-
սիլմիշ կիպի պիրտէն պիրէ տուրտու:

Գօճասը Արման տը Գարմէյլի կէօրմիւշ իտի : Մէրգուճ՝ պիր գօլթուգ սան-տալեանսընտա, օթուրմըշ, վէ տիզէրինին իւզէրինտէ ալթը պուշուգ Թաշընտա գըր-մըզը եանագըը, վէ գըվըրճըզ գուժրալ սաշըը կիւզէլ պիր շօճուգ տուրտուրթմըշ իտի :

Չօճուգ՝ մինի մինի գօլլարընը Արմանըն պօյնընա սարմըշ, վէ էլէն՝ շօճուգըն սէտաի հէլավէթինթիմասընը իշիտէրէք թէվագգուգ իթմիշ իտի :

Չօճուգ Բ-Պասլա, պասլա, սէնի շօգ սէվէրիմ-տիմէքտէ իտի :

Պու շօճուգըն Արմանա պապա տէմէսի աճապա նէտէ՛ն իյճապ իրիյօր իտի :

Օրթատա պիր շօճուգ, պիր շօճուգ վար իմիշ. պուընը քէնտիսինէ սէօյլէմէ-միշէր իտի. պուընտան խապէրի եօգ իտի :

Պիր շօճուգ :

Էլէնին տէրուըն գալալիտէն նէ կէշտիկինի պիլէմէյիգ. անճագ տէհէթլի պիր սուրէթտէ պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէտի. բէվօլվէր՝ էլինտէն տիւշիւպ տէօ-չէմէնին իւզէրինտէ եուվարլանտը. գօլլարը պիւա հարէքէթ աշաղա սարգըլտը գալտը. պօղուշուգ պիր սէտա իլէ պիր նիտա սալըվէրտի վէ հըշգըրմաղա պաշ-լատը :

Մ. տը Գարմէյլ էօլիւ կիպի սարսարը քէսիւմիշ իտի :

Չօճուգը անիտէ եէրէ գօյուպ քէնտիսի աշաղա գալգտը :

Զէվճէսը զսյպ ու նապէտիտ օլտու : Մէրգուճէ գարը՝ կէօյա թէսալվիւնի իթտիկի ճինայէթի իճրա իթմիշ կիպի չըլկընճասընա ֆիրար իտիյօր իտի :

Մանթօնէթասը.— Պու գարը քի՛մ տիր, Արման.—տէյու սիւվալ իթտի :

Արման շաշըրարագ.— Պու գարը, պու գարը Մատամ տը Գարմէյլ տիր.—տէտի վէ մանթօնէթասընըն թէլաշ ու հէյէճանընա տիգգալթ իթմէյէրէք, պիր-տէն պիրէ ալտը եիւրիւիւ վէրտի :

Մանթօնէթա՝ տէհէթամիգ պիր սէտա իլէ «Մատամ տը Գարմէյլ, Մատամ տը Գարմէյլ մի.—» տէյու նիտա իտուպ, տիք տիք պիր նօգթայա պագարագ պիր ագ վագթ պիւա հարէքէթ գալտըգտան սօնղրա «Ա՛հ, պու նէ՛ պէտպալթը Ը-մըշըմ, իշիմ պիրտի» տիյէրէք ահ ու ֆիղան իթտի վէ պիր սանաալէտ իւզէ-րինէ երգըը վէրտի :

Չօճուգ՝ «պապա» թէսմիյէ իթտիկի քիմսէնին պիրտէն պիրէ ալըպ եիւրիւյիւ վէրմէսինէ թէաճճիւպ իտէրէք, էնտպէնտ օլմուշ պիր թարղտա վալիտէսինին եիւ-զիւնէ պագմագտա, վէ պիր ֆէլաքէթ վուգուընը գանն իտէրսին քէշֆ իտէրէք եիւրէյի գալգմագտա իտի :

Չօճուգ կիթտի վալիտէսինին էօնիւնտէ տիգ չէօքտիւ, մէրգուճէնին էլէրինի թութուպ տէֆաթլէ էօրտիւ վէ աղամաղա պաշլատը :

Վալիտէսի՝ շօճուգըն պու հալինի կէօրիւնճէ մէրգուճը գուճաղընա ալըպ շիտ-տէթլէ կէօյսիւնին իւզէրինտէ ոըգտը վէ տէֆաթլէ պուս էյլէտի :

Մ. տը Գարմէյլ՝ զէվճէսի էլէնին արգասը սըրա սէյլրիթմիշ օլուպ, օ հըզ իլէ սօգաղա վարընճայա գատար Մատամ տը Գարմէյլ արապայա բաքիպ օլմուշ օլ-մաղա, գօճասը՝ մէրգուճէնին արապաճըյա խիթապէն, «Պէնի Սէն Գիու թարա-ֆընտա նէհրին գէլըսընա կէօթիւրինիգ» տէտիկի իշիթտի :

Պետպախթ գարը՝ քէնտի քէնտինի էօլտիւրմէկէ գարար վերմիլ խտի :

Մ. տը Գարմէյլ՝ գարըւընըն նիյէթինի անլայըպ պիւթին վիւճուտըյլա թիթ-
րէտի, վէ արապա հարէքէթ իտէճէկի սըրատա անիտէ աթըն պաշընա սարըլա-
րադ արապաճըյա «-Տուրընըզ, տուրընըզ, էմրիմ պու տըր-» տէյու նիտա իթտի :
Պէկիր շահ տուրտու :

Մ. տը Գարմէյլ արապանըն գաբուսընա սէյիրթիպ գաբույը աչտը վէ արա-
պայա կիրտիքտէն սօնղրա արապաճըյա խիթապէն «-Շիմտի արթըդ չէքինիզ-»
տէյու պաղըրտը :

Արապաճը. — Նէրէյէ չէքէյիմ, Սէն-Գուլյա՞ մը. բէք ալէա : Պու նէ՞ դարիպ
վադաա . . . վալլահի չօգ թօհաֆ, էվվէթ, չօգ թօհաֆ վէ դարիպ տիր :

Պէկիր ատէթա սիւրաթլա Րօմ սօգաղընտան աշաղա էնիյօր խտի :

Արման՝ էլէնէ սարըլմը, մէրգոււմէյի էօբմէք իսթէյօր խտի :

էլէն. — Պրագընըզ, պրագընըզ պէնի. — տէտի, վէ գօճասընը իւչ տէֆա է-
բէյիճէ պիր շիտտէթլէ էօթէյէ իրթտի :

Պետպախթ գարը՝ պաշընը արապանըն պիր քէօչէսինէ տայաթմը, հըչգըրը-
յօր խտի. իւզէրինէ պիր սընըր նէօվպէթի կէլմիլ, տէհէթլի պիր քէտէրէ վէ
միւտհիլ պիր մէյուսիլէթէ տիւշար օլմուշ խտի :

էլէն «-պրագընըզ պէնի-» սէօղլէրինտէն պաշա պիր շէյ սէօյլէմէյիպ, Ար-
ման՝ մէրգոււմէյէ պաշա պիր շէյ սէօյլէթմէյէ պէյհուտէ չալըչըյօր խտի :

Մ. տը Գարմէյլ՝ քէտէրնաք գարըսընը լտահա զլյատէ հըրսլանտըրըպ գըզ-
տըրմագտան գօրգարագ, մէրգոււմէյի նիհայէթ ռահաթ պրագմաղա գարար վէրտի :

Արապա քէմալը սիւրաթլա կիթմէքտէ օլուպ, Մ. տը Գարմէյլ՝ արապանըն՝
էլէնէվմ Պուա տը Պուլօնէր թապիր օլընան էմբէրաթրիս ճատտէսինտէն աշաղա
էնտիկինի կէօրտիւկինտէ, պաշընը արապատան տիշարը չըգարըպ «-Արապաճը,
արապաճը-» տէյու սէսլէնտի :

Արապաճը՝ հայվանընը տուրտուրթարագ. — Նէ՞ տիր, էֆէնտի :

Արման. — Պէօյլէ նէրէյէ տօղրու կէօթիւրիյօրսընըզ :

Արապաճը. — Նէրէյէ մի կէօթիւրիյօրըմ. նէրէյէ տէտիլէր իսէ օրայա, Սէն-
Գուլյա :

Արման. — Լութֆէն եօլը չէվիրիպ պէնի կրամօն սօգաղընտա 22 Նօմէրօյա
կէօթիւրիինիզ :

Արապաճը. — Օհ, էֆէնտիմ, պու պանա տահա էյի :

Արման. — Էօյլէ իսէ չարուգ օ թարաֆա չէքինիզ :

Արապա պէթէքրար ճատտէտէն եօգարը չըգտը, սիւրաթլա Շան-գ-էլիզէտէն
աշաղա տօղրու էնտի վէ կրամօն սօգաղընտա տուրտու :

Մ. տը Գարմէյլ՝ արապատան աշաղա էնիպ արապաճընըն էլինէ օն ֆրանգ
վէրտի. պատէհու արապա գաբուսընա ավտէթլէ, գարըսընա խիթապէն,

— Կէլ, էլէն, կէլ. — տէտի :

էլէն՝ եօգարը տիքիլէրէք. — Պէն նէրէտէյիմ. — տէյու սիւվալ իթտի :

Արման. — կրամօն սօգաղընտասըն. պիր վազթ բէք չօգ սէվտիկին տաիրէյի
շիմտի երինէ կէօրէճէքսին. օրատա հիչ պիր շէյ թէպտիլ իթմէմիշիմ տիր : Կէլ, է-
լէն, կէլ տիյօրըմ :

Էլէն՝ քէտէրամիդ պիր նազարա գօճասընա պագտոր, պիր տագիգա թէրէտ-տուտ իթտի, պատէհու ալաղա գալգտոր պոնըն իւզէթիլէ գօճասը՝ մէրգումէնին էլինտէն թութուպ աչաղա էնմէսինէ կարտըմ իթտի, վէ պիր հըզ իւէ մէրգումէնի աչաղա չէքտի: Էլէն գօճասընըն պու մուամէլէսինէ թընմայլպ իթաաթ իթտի վէ անըն արգասը սըրա կիթտի:

Մ. տը Գարմէյլին տաիրէսի իքէնճի գաթպա իտի: Պիրի եօգարը խըտմէթ-ճիսի վէ տիկէրի աշը գարը օլմագ իւզրէ Մ. տը Գարմէյլին Բարիգտէ հէրնէ գապաթ իքի խըտմէթքեարը վար իտի իժէ տէ, ճէպինտէ թաշըտըղը պիր անախ-թարթա տաիրէ գարուսընը քէնտինի աշտը:

Գարը գօճա հիչ աղըզ աշմաքսըղը տիվանիսանէ օտասընտան կէջիպ պիր ծալօ-նա տուխուլ իթտիլէր: պատէհու Մ. տը Գարմէյլ պիլճիւմէ գարուարը գաթա-տը վէ կիւզէ Օպիւսան խալըլարը իւէ էօրթտիւ:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ բութ կիպի տուրմուշ, հիչ պիր չէյէ պագմամագտա, հիչ պիր չէյ կէօրմէվէքտէ իտի:

Արման՝ մէրգումէնի պիր գանաթէ իւզէրինէ օթուրտը վէ քէնտիսի տէ անըն եանընտա օթուրտը: Լաքին Էլէն պուզ կիպի սօումը, էօլու կիպի սաբսարը քէ-սլիմիշ, կէօզլէինտէ Փէրվէ վիւճուտընտա հայաթ գալմամը, առթա պիր նա-չէ հալինի քէսպ իթմիշ իտի:

Պիր արա Արման՝ մէրգումէնին շու շիտտէթը սատէմէյէ տայանամայարագ ագլընը դայպ իթմիշ օլմասընտան գօրգտու, վէ տիւշարը խէվֆ ու տէհէթի օլան րագ թա գալպկեհաննա գատար թիթրէտի:

Պատէհու մէրգումէյէ սաըլտը, կէօյսիւնին իւզէթինտէ սըգտը վէ եանտըն-տան պուսէլէր ալտը:

Արման՝ պիր սէտաի միւթէգարրուանէ իւէ:— Աֆվ իտէրսին, էլէն, աֆվ ի-տէրսին.— տէյինճէ, գէվճէսի գըմըլտայըպ ճանլանտը, փնտէհու պիր նազարը հիւզն ու էլէվէ գօճասընա պագարագ, կէօյա զիհնինտէ քէլիմէլէրի ալայօր կի-պի աղըր աղըր.— Տիմէք իշ պիթմիշ տիր, արթըզ պէնի սէվմէյօրսընը.— տէտի իսէ տէ, նիհայէթ ճէվապ վէրմէքտէ օլտըղընտան, գօճասը՝ պիր նիտաի մէսէր րէթինթիմա սալը վէրտի վէ մէրգումէնին էօնիւնտէ տիզ չէօքէրէք, ճէվապէն:

— Նաճըլ սէվմէմ, Նաճըլ սէվմէմ, պէն սէնի տայմա սէվէրիմ.— ալտի:

Էլէն.— Եալան սէօյլէյօրսընըզ . . . Պէնի արթըզ սէվմէյօրսընըզ, օ պիրինի սէվմէյօրսընըզ:

Արման.— Էլէն, ալիմ Ալլահ սէվէրիմ սէնի . . .

Էլէն.— Պէն արթըզ սիզէ ինանմամ, պէն արթըզ սիզէ ինանմամ:

Արման.— Վէ լաքին . . . ահ, Էլէն, էկէր պիլսէ իտի՛ն . . . Լաքին պէն սէնի՞ն գալպինի պիլիթիմ, էկէր սէօյլէտիքէթիմի տիյնէր իսէն, ինսաֆ ու մէրհա-մէթ իտէճէքսին: Սահիլէն սուի մուամէլէտէ պուլընտըմ, սէնի ալտաթտըմ . . . Լաքին պէլքի տէ սէնին գանն իթտիկին գանթար գապահաթը տէյիլիմ: Մէլէհու պիր մէյլանա գարըլտըմ:

Էլէն՝ անը անը կիւլիւմսէյէրէք.— Չօճուզ սիզտէ՞ն մի տիր:

Արման.— Էվմէթ, պէնտէն տիր:

Էլէն. — Անը չօգ սեվէ՞րմիսինիդ :

Արման. — Էվվէթ, Էլէն, չօգ սեվէրիմ :

Էլէն. — Նէ՛, չօճուղը սեվէրնինիդ տէ վալիտէսինի սեվմէ՞միսինիդ :

Արման. — Լաքին . . .

Էլէն. — Պէնի էլան սեվմէքտէ օլտըղընը տէմինճէք սէօյլէմէ՞տինիդ մի :

Արման. — Էլան սէնի սեվտիկիմի սէօյլէտիմ, Լաքին վալիտէսինտէն պահս իթմէտիմ :

Մատամ տը Գարմէյլ պիր ազ տիւչիւնճէյէ տալտը. քեաղըտ աչան գարը՝ պիր գօճանըն հէմ գարըսընը հէմ մանթօնէթասընը վէ հաթթա մանթօնէթասընտան զիյատէ գարըսընը սեվէպիլիր օլտըղընը սէօյլէմիլ իտի :

Էլէն. — Պու չօճուգ էրքէ՞ք մի տիր :

Արման. — Էվվէթ, էրքէք տիր :

Էլէն. — Կէօրտիւմ, գուճաղընըգտա իտի, սիգէ սարըլմըլ իտի . . . սէսինի իշիթտիմ, սիգէ պապա չաղըրըյօր իտի . . . Պու չօճուգ կիւզէլ տիր, չօգ կիւզէլ տիր :

Պէտպալսթ գարընըն սէսի գըսըլըպ, կէօզլէրինտէն եաչ աանէլէրի ագըյօր իտի :

Էլէն. — Չօճուղըն իսմի նէ՞ տիր :

Արման. — Իսմի նէ՞ մի տիր :

Էլէն. — Էվվէթ :

Արման. — Նի՛չիւն սօրույօրսըն :

Էլէն. — Պիլմէմ. տիմէք իսմինի սէօյլէմէք իսթէ՞մէյօրմըսընը :

Արման. — Կէօզլէրին տօլմուլ, գօրգարըմ քի քէտէրին պիր գաթ տահա աթթ :

Էլէն. — Շիմտի պէօյլէ պիր գօրգուլըզ օլմասընըն սէպէպինի անլայամայօրըմ :

Արման. — Տիմէք, իսթէրսինիդ . . .

Էլէն. — Էվվէթ :

Արման. — Էլէն, պանա աֆվ իթմէլիսին. պիր էրքէք էվլատ վալիտէսի օլտըղընտա օնա նէ իսմ ինթիխապ իթմիլ իտի իսէն, պէնիմ թալէպիմ իւզրէ չօճուղա օ իսմի վէրտիլէր :

Էլէն. — Արման. . . ա՛հ, սիգին կիպի իսմի Արման տըր, էօյլէ՞մի :

Արման. — Էվվէթ :

Էլէն՝ պիր ահը տէրուլն չէքտիքտէն սօնլրա. — Պու՛նա պիր տէյէճէյիմ եօգ տըր. հէր քէս Արման իսմինի ալապիլիր, քիմսէնին գարըլմաղա հագգը եօգ տըր :

«Արման, իսմի Արման ըմըլ . . . ա՛հ, Մատամ Տիւբրէ պէնտէն պալսթիյար տըր . . . պիր էվլատը վար տըր : Պու գարըյը պէն էօլտիւրմէք իսթէյօր ըտըմ. էօլտիւրէճէքտիմ, էվվէթ, այաղըմըն ալթընտա լէչինի եէրէ սէրէճէքտիմ : Լաքին չօճուղը կէօրտիւմ, մասուլմըն հիչ պիր չէյտէն խապէրի եօգ տըր, հիչ պիր չէյ եարմամըլ տըր, պիկիւնահ տըր . . . Պիլմէմ իչէրիմտէ նէ օլտը, հիտտէթ ու դա. զապըմ կէչտի : Օ չօճուգ պանա թէրքը սիւահ իթտիրտի . . . ինսան՝ թէչտիպ իթմէք, ինթիգամընը ալմագ իչիւն նէ գատար տա հիտտէթ ու չիտտէթլի օլսա, պիր վալիտէյի գաթլ իթմէզ, խայր, պիր վալիտէյի էօլտիւրէմէզ :

«Չօճուգ գա՛չ եաչընտա տըր :

Արման. — Պէշ պուշուգ եաշընտա տըր :

Էլէն. — Պէշ պուշուգ եա՛շ, տիմէք հէման եէտի սէնէտէն պէրու . . . — տէր տէմէզ Մ. տը Գարմէյլ պաշընը էյիպ էօնիւնէ պագտը :

Էլէն՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Արման, աշըգ պիր ճէվապ վէրինիզ պանա, տօղրու սէօյլէյինիզ. էկէր վալիտէ օլմուշ օլսա իտիմ, եինէ պիր մանթօնէթանըզ օլաճա՞գ մը իտի :

Արման՝ պիր աթէշը աշգ իլէ. — Հիշ պիր վագթ :

Էլէն. — Տիմէք պիր չօճուգ կէթիրէմէտիկիմ իչիւն պիր վանթօնէթա թութ. մըշսընըզ, էօյլէ՞ մի :

Արման՝ քէտէրնաք պիր սուրէթտէ. — Օ՛հ, Էլէն, Էլէն, պէօյլէ պիր էտնա շէյի խաթրընըզտան կէշիրէպիլի՛րմիսինիզ :

Էլէն. — Զաննըմ թապիի պիր շէյ տիր, պիր էվլատընըզ օլմաղա չօգ արզու իտէր իտինիզ :

Արման. — Տօղու տըր, Էլէն, տօղրու տըր. էվլատըմըզ օլմասընը չօգ կիյատէ, վէ պէլքի սիգտէն տահա չօգ զիյատէ արզու իթտիմ: Վէ ալիմ ալլահ, էկէր պիր էվլատըմըզ օլսա իտի, սրգի ալտաթմայանագտըմ, սիգէ պէօյլէ պիր խըյանէթտէ պուլընմայանագտըմ: Էվվէթ, պիր էվլատ՝ զէվճէյի քէնտի վագիյֆէի մատէրանէսիյլէ մէշղուլ իտուպ, հէր կէօնա իղֆալաթը աշըգանէյէ գարը առէթա պիր սիրէր օլտըզը կիպի, պէնի տէ պուլընտըղըմ շու ահվալ սըրասընտա մուհա-ֆաղա վէ վըգայէ իտէճէքտի :

Էլէն. — Էկէր չիմտի վալիտէ օլուրսամ, Արման :

Արման. — Վալիտէ օլուրսան մը :

Էլէն. — Էվվէթ, նէ՞ եարաճագսընըզ :

Արման. — Սէվինճիմտէն չըլտըրաճաղըմ, բէք մէսուտ վէ պախթիյար օլա-ճաղըմ :

Էլէն. — Արթըգ թէքմիլ պանա տէօնէճէ՞քմիսինիզ :

Արման. — Լաքին, Էլէն, սանա տէօնիւպ կէլմէք իչիւն սէնին վալիտէ օլմագլըղընա լիւզուժըմ եօգ տըր. տէտիմ վէ թէքրար տէրիմ, պէն սէնի սէվէրիմ վէ սէնի սէվմէքտէն ասլա վագ կէշմէմիշիմ :

Էլէն. — Բէք էյի, պէն տէ սիզին սէօզիւնիզէ ինանմագ իսթէրիմ: Տիմէք, Արման, էկէր սիգէ աֆվ իտէճէք օլուր իսէմ . . .

Արման. — Պանա աֆվ մը իտէճէքսի՞ն :

Էլէն. — Էկէր աֆվ իտէճէք օլուր իսէմ, օ պիրինի արթըգ պիր տահա կէօր-մէյէճէքմիսինիզ :

Արման՝ պիր թավըր վուգուրանէ իլէ. — Էլէն, Մատմագէլ Լէոնթին Տիւրքէ իլէ ճարի օլան միւնասէպաթըմ տիգգաթը պիր սուրէթտէ սիգտէն կիզէտիմ: րահա-թընըզը պօզմագ իսթէմէզ իտիմ: Փէնալըգ վագր օլտըղընտա սաատէթինին միւխ-թէլլ օլմասընտան գօրգար իտիմ: Լաքին հագիգաթը հալի տուլմուշ օլտըղընըզ-տան, մէրամըմա նաիլ օլամամըշըմ տիմէք տիր :

«Քէյֆիլթի նաաըլ տույտուղընըզ անլամագ իսթէմէմ, անլասամ նէ՞ օլուր: Անճագ վագը օլջն ֆէնալըզը միւմքին մէրթէպէ հաֆիֆէթմէկէ պագմալըյըմ :

Սիւզ մուգտարըւ պէ օլտընըզ վէ էլան մուգտարըւ պընըզ, պէն տախի ֆէնա հալտէ տիւշարը ըզտըրապ օլմուշըմ տըր: Պինաէն ալէյհ գալպինիզին ճէրիհասընը սիզէ ունութտըրմագ վէ շիֆայապ գըլմագ իշիւն էլիմտէն կէլէնի տիրիդ իթմէյէճէյիմ տիր: Էլէն, Էլէն, ինան օլտուն շաֆվընըզա նախ օլանաղըմ, վէ իւմիտ իտէրիմ քի, նէ սիգին վէ նէ պէնիմ սաատէթիմիզի հիշ պիր վագթ խարապ իթմէ միշ հիպի սայըլանաղըմ:

«Պու կիւնտէն իթիպարէն Լէոնթին Տիւբրէ իլէ պէնիմ արամտա սիգէ մուճիպը հագարէթ արթըզ հիշ պիր մուհապպէթ պուլընմայանաղընը եէմին վէ գասէմլէ սիգէ թէէմին իտէրիմ»:

Էլէն. — Մէրգուճէյի արթըզ պիր տահա կէօրմէյէճէճմիսինիզ:

Արման. — Մէրգուճէյի թէքրար կէօրմէյէ մէճպուրըմ, Էլէն:

Էլէն. — Ա՛, կէօրիւյօրմըսընըզ:

Արման. — Պէնի տիյնէյինիզ. Մատմագէլ Տիւբրէնին հիշ պիր սէրվէթի եօգ տըր. քէնտիսին վէ էվատընըն հալինի թէէմին իթմէքսիզին մէրգուճէյի թէրք իտէպլըրիմիյիմ. պուէնը պէն եարամամ, պէնիմ հալ ու շանըմա լայըգ, պիր մուամէլէ տիյնէ տիր: Էլէն, սիզ պիլէ պունա գաթիլ օլամագըսընըզ:

Էլէն. — Էօյլէ իտէ քէնտիսինէ իքի իւշ երւզ պին ֆրանգ վէրինիզ, պուէնը եարապլըրիմիյինիզ:

Արման. — Պէնիմ նիյէթիմ՝ քէնտիսինէ նէ գաստար շէյ գապուր իթտիրէպիլըր իսէմ անը վէրմէք տիր: Հէմ քէնտիսիզ վէշինէճէք վէ հէմ տէ էվատընը միւնասիպ պիր սուրէթտէ պէօյիթիւպ թէրպիյէ իտէճէք տիր: Պու գատըն իքի երւզ պին ֆրանգլըզ պիր մէպլաղա մալիքէ օլտըգտա, գաննըմ րահաթճա կէշինէպիլէճէք տիր:

«Լաքին, մէմուլ իթտիկինիզ կիպի, Մատմագէլ Տիւբրէ բարա կէօգիւ օլմալ, հայսիյէթը գաթիյէ սահիպէսի պիր գատըն օլտըղընտան, քէնտիսինէ վէրմէք իսթէտիկիմ հէտիյէյի կիւճ գապուլ իտէճէք տիր: Լաքին օրթատա չօճուգ վար. չօճուղը սէպէպիլէ մուգապէմէթինի երինէ պիլէճէյիմ. Էկէր իշ պէօյլէ օլմասա խի, թէքլիֆիմի քէմալը հիտտէթ ու թահգիրլէ րէտտ իտէր իտի:

Էլէն. — Խիւլասա, գապուլ իտէճէկինի մէմուլ իտէթիմիսինիզ:

Արման. — Գապուլ իթմէսի լաղըմ կէլէճէք տիր:

Էլէն. — Օ գէման արանըղտա հէր շէյ օլուպ պիթէճէք մի տիր:

Արման. — Էվլէթ:

Էլէն՝ պիր ազ տիւշիւնտիքտէն սօնղրա միւթէրէտտիւտ պիր հալտէ. — Անճագ:

Արման. — Էյ, նէ՞ անճագ, Էլէն:

Էլէն. — Չօճուգ վար:

Արման. — Տօղրու տըր, չօճուգ վար:

Էլէն. — Չօճուղը տայմա սէվէճէճմիսինիզ:

Արման. — Էկէր անը ունութտանաղըմը վէ արթըգսէվէյէճէկիմի սիգէ սէօյլէյէճէք օլսամ, եալան սէօյլէյէճէք օլանաղըմ, վէ քէզա Էկէր անը կէօրմէ կէ ապլա ճարըմայանաղըմը սիգէ սէօյլէյէճէք օլսամ, սէօղլէրիմէ ապլա էմիյէթ ու իթիլգատ իթմէյէճէքսինիզ: Պու չօճուգ՝ սէպէպը հայաթը օլանլարըն թագսիրաթընտան ափսուշ օլտըղը հալտէ տիւնեպէ կէլիշ տիր: անը թէրք իտէմէս, անըն հալիւլէգէ:

րինէ տիւնիւնմէլիւիմ, միւմքին օլտըղը մէրթէպէ սիզին հըսսիյաթը մէշրուանէ-
նիզէ տօգանմագսըզըն անը կէօզէթմէլի վէ հըմայէ իթմէլիյիմ :

Էլէն. — Էվվէթ, աքսի կիպի էօյլէ լազըմ օլաճագ. հէր նէ օլուրսա օլսուէն,
վալիտէ վէ էվլատ տայմա սիզին իլէ պէնիմ արամըզտա պուլընաճագլար տըր :

Արման. — Էլէն, սէվէրիմ սէնի :

Էլէն. — Էվվէթ, Արման, պէնի սէվէրսինիզ. զէվճէնիզէ տէօնիյօրսընըզ, լա-
քին թէքմիլ տէյիլ, արթըզ պիր վագթքի կիպի տէյիլսինիզ. . . Մանթօնէթա.
նըզա գըսգանտըմ, մէրգուլմէյի էօլտիւրէճէք տէրէճէտէ գըսգանտըմ. չիմտի մէր-
գուլմէնին օղլունա, գուճաղընըզտա կէօրտիւկիմ օ կիւզէլ վէ քիւչիւճէք էրքէք
չօճուղա գըսգանըյօրըմ. . . Ա՛հ, օ մէնգարէ կէօղիւմին էօնիւնտէն ասլա կիթ-
մէյէճէք տիր, տայմա կէօղիւմին էօնիւնտէ օլաճագ տըր :

Էլաքին, միւսթէրիհ օլընըզ, պէն օ չօճուղա ֆէնալըզ իթմէյէճէյիմ, պէն օ-
նա քէօթիւլիք իսթէմէմ : Վէ էկէր վալիտէսի վէֆաթ իտէճէք օլուր իսէ, քէն-
տիսինի եանըմա ալըրըմ :

Արման. — Ա՛հ, Էլէն, նէ՛ էյի գատընճըզսըն :

Էլէն. — Արման, չիմտի սէօյլէ՛րմիսինիզ, Մատմազէլ Լէոնթին Տիւրբէյի նա՞-
սըլ թանըտընըզ :

Արման. — Հէքսիւնի սանա սէօյլէյէճէյիմ, Էլէն, հէր չէյի պիլէճէքսին :

6

ԼԷՈՆԹԻՆ ՏԻՒՐԲԵ

Մ. տը Գարմէյլ՝ զէվճէսինին քէնտիսինի տիյնէմէկէ հազըրլանտըղընը կէօրէ-
րէք, սէօղիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի,

«Պուլնտան եէտի սէնէ վէ պիր գաչ այ ագտէմ մարտ այը էսնասընտա եալը-
նըզնա Բարիզէ կէլմիշ իտիմ : Սէն պրօնչիթ խասթալըղը իլէ հէնուզ մուզտարըզ
պուլընտըղընտան, պանա ըէֆագաթ իթմէտին : Պուլնտան գաթինազար, եալընըզ
պիր միւհիմմ իշիմ օլտըղընտան, պէշ ալթը կիւնտէն զիյատէ տուրմայաճագտըմ :

«Խսթըրըմա կէլիյօր, տէտի կէնճ գարը :

«Պիր ագչամ Մօնսիէօ-լը-Բրէնս սօգաղընտա պազը ահպապլա պէրապէր վագթ
կէչիրտիմ : Մէրգուլման ահիպպատէն այրըլտըղըմտա, եարը կէճէյի եարըմ սաաթ
գատար կէչիւշ օլմալը իտի :

«Պիր արապա պուլաւատըղըմտան, Կրամօն սօգաղընա եայա ալտէթ իթմէկէ
գարար վէրտիմ : Կէօք եիւզիւ գաթը օլուպ, նէ եըլտըզ վէ նէ մահիթապ, հիշ
պիր չէյ եօգ իտի, լաքին կէճէ սէրին վէ կիւզէլ օլտըղընտան, իլք պահար ղօնչէ-
լէրի իլէ չիշէքլէրին եագընտա սէրբիւպ աշըլաճագլարը անլաշըլյօր իտի :

«Պիր սիկարա թիւթտիւրէրէք աղըր աղըր Սէն-Բէր սօգաղընտան աշաղա էն-
մէքտէ օլտըղըմ սըրատա պիր գատընըն՝ Ժագօպ սօգաղը քէօչէսինի տէօնէրէք
պէնիմ էօնիւմէ տօղրու գօշտըղընը պիրտէն պիրէ կէօրտիւմ : Մէրգուլմէ գարը պէ-
նի կէօրմիւշ օլմայըպ : պէն տէ անճագ պիր ֆէրեատ վէ հըչգըրըզ սէսի իշիտէ-
պիւտիմ :

«Մէրգումէնին մէկուս վէ պէտպախթ պիր գատըն օլտըղը տէրքեար իտի :

«Աճէլէ երւրիւնիւն ըրմաղա տօղրու էնմէքտէ օլտըղընտան, մէնհուս պիր նիյէ-թի պուլընտըղընը թէֆէքքիւր իտէրէք թիթրէտիմ :

«Քէնտի քէնտիմէ հիւքմ իտուպ մէրգումէնին արգասը սըրա սէյրիթտիմ վէ քէնտիսիյէ պէրապէր ըրթըմըն իւզէրինէ վարտըմ. ըրթըմտա քիմսէ պուլըն-մայըպ ին ճին թօր օյնայօր իտի :

«Մէրգումէ գարը՝ չօսէ եօլընը կէշիպ քէօթրիւյէ տօղրու կիթմէքտէ օլտը-ղընտան, նէհրին էօթէսինէ կէջէճէք զանն իթտիմ : Լաքէն պիր ազաճըգ թէրէտ-տիւտտէն սօնղրա, եէնիտէն երւրիւմէյէ պաշլալըպ, քէօթրիւնին գօրգուլըղը եա-նընտան կիթտի վէ աղաճլարըն կէօլկէսի իշինէ կիրտի. պիր արա մէրգումէյի կէօզ էօնիւնտէն զայպ իթտիմ : Լաքին այագ սէսինի իշիտիյօր իտիմ. մէրգումէ գատը-նըն քէնտի քէնտիյի Սէն նէհրինէ աթաճաղընա ըէյտէրքէյ գանաաթ հասըլ իթ-տիկիմտէն, արգասը սըրա կիթմէքտէ տէվամ իթտիմ :

«Պիր ազ սօնղրա պիր կազ ֆէնէրինին գայըֆ ըլըղըլա մէրգումէյի թէքրար կէօրտիւմ. պատէհու երինէ զայպ օլտու : Դայպ օլընճա ըրթըմտան պիրտէն պի-րէ ըրմաղըն քէնարընա էնտիկինի անլաւըմ, աճէլէ երւրիւմէյէ պաշլատըմ, վէ մէրգումէնին զայպ օլտըղընը կէօրտիւկիմ մահալէ վասըլ օլտըղըմտա, պիր ճիսմին սույա տիւշմէսինին պօղունուգ սէսինի իշիթտիմ :

«Պէն տախի սէրիան ըրթըմտան ըրմաղըն քէնարընա էնտիմ, վէ ազընթընըն սիւրիւպ կէօթիւրմէքտէ օլտըղը պէտպախթ գարընըն ճիսմի թէմամ եէնիտէն սուլըն երւզիւնէ չըգտըղը սըրատա սահիլէ վասըլ օլտում :

«Պիւթիւն գուվլէթիմլէ «ճան գուրթարան, ճան գուրթարան եօգ մը» պաղըքտըմ :

«Լաքին հիշ պիր եարտըմ վէ մուսվէնէթէ պէքլէմէքսիզին, պէտպէլթ գա-րըյը գուրթարմագտան պաշգա պիր շէյ տիւշիւնմէյէրէք սույա պթըլտըմ : Թամ վագթը իտի, զիրա դարգ օլան գարը պիր տտհա սուլըն երւզիւնէ չըգմամագ իւզ-րէ պաթըյօր իտի : Մէրգումէյի անիտէ եագալատըմ վէ կէօյսիւմին իւզէրինտէ սըգարագ, գըյըյա վարմագ իշիւն հըզը հըզը երւզտիւմ :

«Իւզէրինտէ հայաթտան նիշանէ կէօրիւնմէտիկիւնտէն, զանն իթտիմ քի պօ-ղուլըլ պիթմիշ տիր :

«Լաքին հայգըրըլարըմ իշիտիւմիշ իտի, զիրա սահիլէ վասըլ օլուր օլմագ իքի պէլէտիյէ չափուլը իլէ էհալիտէն իւշ տէօրթ քիւինին պանա տօղրու կէտիքլէրի-նի կէօրտիւմ : Պունլար պանա եարտըմ իտուպ, թախլիս մուսմէլէսինի իքմալ իթտիլէր :

«Սուտան չըգարտըղըմ գարը՝ պիր ճան գուրթարան մէրքէզինէ նազը օլընըպ, բօղիս մէմուրլարը պէնիմ տախի քէնտի արգալարը սըրա կիթմէքիկիմի ըէճա իթ-տիքլէրինտէն, պու ըէճայը ըէտտ իտէմէզ իտիմ : Պունտան մատա, սուտան գուրթարտըղըմ մէրգումէ պէտպախթ գարըյա զաթէն մէրագ իթմէքտէ պուլը-նըյօր իտիմ :

«Սուտան չըգարըլան գարը էյրէթի պիր գարեօլայա եաթըրըլըպ, էկէր հէ-նուգ գապիլ իսէ ագընը պաշնա կէթիւմէք իշիւն միւտապաթը լաղըմէնին ինրա-

արնա պաշտանտրգտա, մէրգումէ պէտպախթ գարընըն հէնուզ օն սէքիզ եաչընտա
վէն՝ վէ կիւզէլ պիր գըզ օլտըղընը մա էլ իսթիղրապ մուշահէտէ էյլէտիմ :

«Սէնտէն նէ՝ կիզլէյիմ, էլէն. Թարիֆի նազապիլ պիր թէհսիւրէ տիւշար օգ-
տըմ վէ օ պէտպախթ գըզա տահա զիյատէ մէրազ իթտիմ :

«Մէրքէզը մէզքիւր ամիրի պէնի իսթինթազ իթտի : Քիմ օլտըղըմը սէօյլէ-
տիմ, վէ իսմըմի կաղէթալարտա իլան իթտիրմէմէսինի ռէճա իթտիքտէն սօնղրա
սէրկիւզէլթիմի մէմուրը մուշաիլէյհէ նազլ իթտիմ :

«Պու սըրատա կէնճ գըզա վազը օլան միւտալաթ թէմամըյլա նաիլը մու-
վաֆֆազիյէթ օլմուշ իտի : Գըզ հէնուզ պէր հայաթ իտի : Էօլիւմտէն գուրթուլ-
մըշ իտի : Մէրգումէյի էճէլ բէնչէսինտէն գուրթարմազ սաատէթինէ նաիլ օլմուշ
իտիմ : Մէրգումէնին գուրթարըմընը իտիմ :

«Պիւճիւմէ հուզարըն թէպրիքեաթընը դապուլ իթտիկիմի սանա սէօյլէմէկէ
հաճէթ եօզ տըր :

«Էճէլ բէնչէսինտէն գուրթուլան պու գարը՝ այազտա տուրապիլէճէք հալտէ
պուլընընճա, քէնտիսինէ էյրէթի պիր կէօվէք, պիր ֆիսթան էթէյի, պիր գամ-
զօլ վէ պիր նէվի կէճէլիք էնթարի վէրիլէրէք, ըսլազ բուպալարը չըգարըլտը Վէ
գուրթումազ իչիւն պիր սօպանըն էթրաֆընա սէրիլտի : Սօգագտա թէսատիւֆ
իտիլէն պիր գարը՝ մէրգումէյի պիր «բարալան» արգասընտա կիյինտիրտի :

«Շուըն սանա տէմէյէ ունուլթտըմ քի, պիր գաչ սաթրլըզ պիր բուսուլա
եազտըմ վէ պիր պէլէտիյէ չափուլըյլա պէնիմ օրթա խըտմէթճիմ Օկիւսթէ կէօն-
տէրտիմ :

«Օկիւսթ՝ իսթէտիկիմ շէյլէրի, եանի պօթինտէն թուլթ չարգայա գատար
թէքմիլ պիր գաթ բուպա կէթիրմիշ օլտըղընտան, պէն տէ բուպամը սէյիլթիմ :

«Պէպտիլը էլպիսէ իթտիքտէն սօնղրա էվիմէ ալտէթ իտէպիլիր իտի իսէմ տէ,
մէվգիի մէզքիւր զապիլթի՝ մէրգումէ պէտպախթ գարընըն նէ մէպէպէ մէպնի
քէնտի քէնտիյի Սէն ըրմաղընա աթտըղընը անլամաղա արգու իթտիկիմ միւհթէ-
միլ իտուկինի թէֆէքքիւր իտէրէք, մէրգումէյի պէնիմ էօնիւմտէ իսթինթազ ու
իսթիճվապ իթմէք իչիւն պէքլէմիշ իտի :

«Կիւնահըմը նէ՝ սազլալըմ, պէն տէ իշի անլամաղա մէրազ իթտիկիմտէն,
պոււնա բէք մէմնուշ օլտուլմ :

«Կէնճ գըզ՝ իսմի Լէոնթին Տիւրրէ օլտըղընը վէ հէնուզ օն սէքիզ եաչընտա
պուլընմատըղընը պէյան իթտի :

«Մէրգումէ Բարիզտէ տօղմուշ իտի. բէտէրի՝ հէքքեաք իշճիսի, վէ վալիտէ-
սի՝ չիշէքճի իտի : Էպէվէյի կէչինմէլէրինի զարարսըզճա գազանմագտա օլտըզա-
րընտան, եալընըզ պիթ էվլատարը պուլընտըղը իչիւն բարա պիլէ արթըրապիլ-
մէքտէ իմիչէր : Մէրգումէ գըզ՝ օն իքի եաչընա գատար մահալլէ մէքթէպինէ
կիտուպ, պատէհու կէճէլի կիւնտիւզլի պիր մէքթէպէ գօնմուշ, զիրա անասը պա-
պասը՝ մէրգումէնին մուալլիմէ օլմասընը արգու իտիյօրլաթ ըմըշ : Լաքիմ բէտէրի
խասթա տիւչիւպ արթըզ չալըչամատըղընտան, գըզ՝ մէքթէպը մէզքիւրտէ ծն սէ-
քիզ այտան զիյատէ տուրամամըշ տըր :

«Պու խասթալըզ աղըր օլուպ օն սէքիզ այ տէվամ իտէրէք, նիհայէթինտէ

պէտպախթ բէտէրի վէֆաթ իթմիշ, վէ իտարէ իլէ կիւճ հալ արթըրըլան բարատան հապպէի վահիտէ գալմամըշ օլտըղընտան, վալիտէսի՝ մէրգուճէի արթըգ պիր յուսլլիմէ իթմէք թէսսավլուրընտան վազ կէշէրէք, քէնտի չիշէքճիլիք սէնաաթընը մէրգուճէյէ էօյրէթմիշ:

«Անա գըզ՝ պիրլիքտէ էվլէրինտէ չալըշըպ, վազըս չօգ պիր շէյ գազանմազ իմիշէր իսէ տէ, գաթէն քէնտիլէրինէ տէ ազ պիր շէյ լազըմ օլտըղընտան, հալլէրինէ կէօրէ մէսուտ վէ պախթիյար պիր էօմիւր կէչիրիյօրլար ըմըշ:

«Պուշլար՝ իշճի հէքքեաքըն վէֆաթընտան սօնղրա Սէն-Մարթէն սօգաղընտաքի քիւշիւք տաիրէլէրինտէն չըգըպ, Սէն-Պընուա սօգաղընտա պիր խանէյէ թաշընմըշլար իմիշ:

«Լաքին պէտպախթըգ պազը ատամլարա թէպէլլաշ օլուր:

«Գօճասընըն վէֆաթընտան պէրու ահվալը սըհհիյէսի ֆէնա հալտէ պօզուլմըշ օլան տուլ գարը նիհայէթ կիւնիւն պիրինտէ եաթաղա տիւշիւշ, վէ արթըգ գալգամայըպ իւշ հաֆթա սօնղրա վէֆաթ իթմիշ տիր:

«Գօմշուլարտան պիր գատըն՝ կէօյա ֆէտաքեարլըղընտան նաչի հէր կէճէ մէրգուճէ խասթանըն պաշը ուճընտա պէքլէյէրէք խասթալըղընա պագմըշ օլտըղընտան, գըզըն վալիտէսի՝ պիր գաշ կիւնիլիք էօմիւր գալտըղընը հըսս իտինճէ, գըզընը քէմալը շէվգ ու իթմինանլա մէրգուճէ գօմշու գարըյա թալմիյէ իթմիշ:

«Պու գըզըն հիշ պիր խըսըմ ագրապասը պուլընմատըղընտան, քիմսէսիգ գալմըշ իհթիմալ քի վէֆաքեար տօսթլար պուլապիլիր իտի, լաքին նէրէտէ արայըպ պուլմալը իտի:

«Գօմշու գարը՝ մէրգուճէ գըզա «Պիգիմ էվէ կէլիրսէնիշ, այրըճա քիւշիւք պիր օտանըզ օլանագ, օրատա իշ իշէյէպիլիրսինիշ. պիգիմ էվլատըմըզ եօգ, պիգէ գըզ օլուրսընըզ» տէմիշ:

«Էօքսիւզ գըզ՝ քէնտի հագգընտա իպրագ օլընան իշպու սախթէ մուհապպէթէ ինանարագ թէքլիֆը մէգքիւրը գապուլ իթմիշ:

«Մատամ Տիւրքէնին ճէնագէ մէսարիֆի իշիւն էլլի ֆրանգ գատար էօտիւնճ ալընմըշ օլուպ, պուլնտան մատա պազը ուֆագ թէֆէք պօրճլար վէ հէքիմ իլէ էճղաճընըն ալանագլարը պուլընտըղընտան, պու պօրճլարըն քեաֆֆէսի թէէտիյէ օլընմագ լազըմ կէլմիշ:

«Էօքսիւզ գըզ՝ քէնտիյի թահթը գօմանտա վէ իտարէլլէրինէ ալանլարա տաշըշարագ, վալիտէսինին էշեասընը, վէ մէրգուճէ գատընճըղազըն՝ հէքքեաք իշճիսի օլան գօճ ասընտան ալտըղը պազը ուֆագ թէֆէք միւճէվհէրաթը սաթմըշք վէ պօրճլարըն քեաֆֆէսինի վէրտիքտէն սօնղրա պազը գալան սէքիգ եիւզ ֆրանգ գատար մէպլաղը տա իւճրէթ մագամընտա քէնտի ախրէթլիք բէտէր վէ վալիտէսինէ թէսլիմ իթմիշ:

«Պիր ազ վագթ հէր շէյ եօլընտա կիտիպ, կէնճ գըզ եէնիտէն իշ ու կիւճիլլէ մէշղուլ օլմաղա պաշլամըշ օլմաղա, հէր նէ գատար քեար պէօյիւք պիր շէյ տէյիլ իմիշ իսէ տէ, իշսիգ տէ գալմագ իմիշ:

«Լաքին վուր բաթլասըն պիր էօմիւր կէչիրիլէրէք զիքր օլընան սէքիգ եիւզ ֆրանգ սարֆ օլընտըղտա, գարը գօճա՝ անիտէ էօքսիւզ գըզ հագգընտա թալիր

«—Հէլէ քի, պու էֆէնտի՝ սիգին նիյէթինիգի ֆարգ իտէրէք, արգանըզ սը-
րա կէլմիլ վէ սիգի թէլէֆը նէֆատէն մէն էյլէմիլ տիր, —տէտի մէվգի զապիթի:

«Գըզ պանա տէօնտիւ, պիր նազսըր միննէտարի իլէ պանա պագտը վէ աղ-
լամաղա պալլատը:

«Ելէնիտէն պալլամագ նիյէթինտէ՝միսինիգ տէյու քէնտիսինէ սիւվալ իթտիքլէ-
րինտէ:

«—Խայր, ա՛հ, խայր, —ճէվապընը վէրտի:

«—Բէք ալէա. լաքին սէյլէյինիգ, շիմտի նէ՞ Եաբաճագսընըզ:

«—Պիլմէմ:

«—Պիր ազ բարանըզ վա՞ր մը:

«—Պիր շէյիմ, հիչ պիր շէյիմ Եօգ տըր:

«—Կիւնտէ նէ՞ գատար բարա գազանապիլիւրսինիգ:

«—Իլ քեարլըճա պիր շէյ օլուր իսէ կիւնտէ իքի, իքի պուշուգ ֆրանգ գա-
զանըրմ:

«—Ազ տըր:

«—Էվվէթ, էֆէնտիմ, ազ տըր. լաքին պէնի իշնի մագամընտա գուլլանաճագ
պիր էվ պուլսամ տա էվ քիրասը վէրմէսէմ, կէշինէպիլիւրիմ:

«—Անլայօրմ, սիգի պիր չօգ խըրբայլըպ իգաճ իտէն օ քէօթիւ ատամլա-
րըն խանէսինէ ավտէթ իթմէք իսթէմէյօրսընըզ. իգամէթ իշիւն պիր օտասը պու-
լընան պիր չիշէքճի մաղազասը սիգէ բէք միւնասիպ տիր: Էյլէ պիր եէր հիչ ա-
րաշթըրմատընըզ մը:

«—Խայր, էֆէնտիմ. պէն մաղազա վէ ֆապրիգատա հիչ չալըլմատըմ:

«—Սիգէ իշ վէրէն ուսթա պէլքի պիր շէյ Եաբապիլիւր: . .

«—Պէնի թանըմագ, էֆէնտի: Մաղազանըն պէօյիւք իշնիսի օլան գըզ կէլիւ
պէնտէն իշի ալըր վէ պաշգա իշ վէրիւր. ճէսարէթ իտէմէյէճէյիմ: . .

«Պու սըրատա մէվգի զապիթի՝ ահվալ հագգընտա ֆիքրիմ նէ օլտըղընը ան-
լամագ իշիւն եիգիւմէ պագտըղընտա տէտիմ քի,

«—Էվվէլ պէ էվվէլ գըզըն սըղընաճագ պիր եէրի վէ իհթիյաճաթընը տէֆ ի-
տէճէք պիր ազ բարասը օլմալը տըր: Իմտի, էֆէնտի, սիգ պու գըզը միւնասիպ
պիր օթէլէ կէօթիւրէպիլիւր, վէ մէրգումէ իշիւն սէքիգ վէ Եախօտ օն պէշ կիւնիւք
պիր օտա քիրալայապիլիւրսինիգ:

«Պուընը տիյէրէք ճըզտանըմտան եիւզ ֆրանգլըզ պիր պանգնօթ չըգարւպ
մէվգի զապիթինէ վէրտիմ:

«Կէնճ գըզ շաշկըն շաշկըն պագըյօր իտի:

«Արթըզ պէնիմ օրատա պուլընմագլըղըմա լիւզում օլմատըղընտան, չըգըպ
կիթմէք իւզրէ այաղա գալգտըմ: Պէտպախթ գըզ տախի տիմտիք այաղա գալ-
գըպ պօյնուճա սարըլմագ նիյէթինտէ պուլընտը իսէ տէ, ճէսարէթ իտէմէտի.
գօլլարընը պանա տօղրու ուզաթմըլ օլտըղը հալտէ պիլա հարէքէթ էյլէճէ գալտըր:»

Մ. տը Գարմէյլ պիր ազ վագթ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնղրա սէօզիւնէ տէ-
վամ իլէ տէտի քի,

«Սաաթ օնտա խըտմէթճիմ օտամա տղւխուլ իտէրէք պէնի ուշանտըրտը վէ պիր էմանէթճինին կէթիրմիշ օլտըղը պիր մէքթուպը պանա թէսլիմ իթտի :

«Պու մէքթուպը Լէոնթին Տիւբրէ պանա եազմըշ իտի :

«Մէվզի զապիրթի՝ իսմ ու շէօհրէթ վէ մահալը իգամէթիմի մէրգումէյէ սէօյ- շէմիշ իտի :

«Մէրգումէ գըզ՝ հայաթընը գուրթարմըշ օլտըղըմտան վէ հազգընտա շէֆա- քաթ վէ մէրհամէթ իպրազ էյլէտիկիմտէն տօլայը ըրգգաթամիզ պիր սուրէթտէ պանա պէյանը թէշէքքիւր իտիյօր , վէ շիֆահէն տէ արզը շիւքրան վէ միննէթտա- րի իթմէք իշիւն եէնիտէն պէնի կէօրմէկէ պէյանը արզու էյլէյօր իտի :

«Մէքթուպըն խիթամընտա մէրգումէ գըզ՝ Գրուա-տէ-Բըթի-Շան սօգաղըն- տաքի օթէլին իսմինի վէ քէնտիսինին պիր պէլէտիյէ չափուշը մարիֆէթիյլէ օրայա կէօթիւրիլտիկինի եազըյօր իտի :

«Պէտպախթ գըզըն արզուսընը իճրա իթմէմէզլիք իտէմէզ իտիմ : Պէօյլէ պիր սէրթ մուամէլէյէ Լայըգ տէյիլ իտի : Պուլնտան գաթի նազար , մէրգումէնին հա- յաթընը գուրթարտըգտան սօնղրա անըն հալինէ արթրգ մէրազ իթմէմէզլիք ի- տէպիրի՞ր մի իտիմ : Անըն խթիգպալինէ մէրազ իթմէյէ հէման մէճպուր իտիմ : Ճէնապը Հազգըն թագտիրը իլահիսիյլէ մէրգումէ պէտպախթ գըզա համի նասպ օլընմըշ օլտըղըմը վէ պու մէմուրիյէթիմի եարը եօլտա պրագմամագլըղըմ Լազըմ կէլտիկինի հըսս իտիյօր իտիմ :

«Մէրգումէյի խանէմտէ գապուլ իթմէքտէն իսէ պէնիմ քէնտիսինէ պիր վի- զիթա վէրմէքլիկիմ տահա միւնասիպ օլաճաղընը թէֆէքքիւր իտէրէք , քէնտի պուլընտըղը օթէլէ ազիմէթ իթտիմ : Գըզ՝ պէնի պիր թէլաշ ու հէյէճան իլէ գա- պուլ իթտի : Եաշարմըշ օլան կէօզլէրինտէ մէսէրրէթ ու իպթիհաճ ար աշիքեար նիւմայան օլույօր իտի : Պանա թէմամըյլա պէյանը շիւքրան ու մաճիտէթ իթմէք իշիւն նէ սէօյլէյէճէկինի շաշըրմըշ օլտըղընը խիւլուսը գալպ իլէ պանա սէօյ- լէտի :

«Էլհասըլ գըզ պիր ազ սիւքիւնէթ պուլարագ գօնուշաղիլտիք :

«Քէնտիսինէ իւմիտ վէրտիկիմտէն , արթըգ էօլմէյի խաթր ու խայալինտէն կէշիրմէյօր իտի : Չալըչաճագտը վէ տայմա տա իշ պուլաճագտը , զիրա մահիր վէ պէճէրիքլի օլուպ , սէնաաթընա տա վուգուֆը թամմը վար իտի : Եալընըգ պիչա- րէ գըզ կիտիպ պիր մաղագա վէ եա ֆապրիգատա չալըշմաղա մէճպուր օլմագտան գօրգար իտի :

«—Բէք ալէա , —տէտիմ քէնտիսինէ , — քէմաֆիսսապըգ էվինիգտէ չալըշպ իլլէյէճէքսինիգ :

«Պէօյլէճէ պիր ազ միւտտէթ գօնուշորգտան սօնղրա , նէ եարմագ իսթէ- տիկիմի քէնտիսինէ սէօյլէմէյէրէք վէ էրթէսի սապահ կէլիպ քէնտիսինի կէօրէ- ճէյիմի վատ իտէրէք գըզըն եանընտան միւֆարէգաթ իթտիմ :

«Թահթը հըմայէմէ ալտըղըմ գըզ սէրիան իւքեան իտէպիլմէք իշիւն անիտէ կիթտիմ քիրալըգ պիր օտա արատըմ : Բաթվէն սօգաղընքա պիր խանէնին տէօր- տիւնճի գաթընտա , պէօյիւք պիր ափուլա նազըր վէ ֆէրահ պիր օտա պուլտոււմ : Բէշինէն տէօրթ թագսիթ թէշտիյէ իթտիմ : Պու օտա տէրհալ միւնասիպ պիր

սուրէթտէ տէօլէթիլիպ, կէնճ գրգըն իգամէթ իտէպիլմիսի իչիւն հէման օ ագ-
չամը հաղըր իտիլմիշ իտի :

«Քէնտիսինէ վատ իթտիկիմ իւզրէ, էրթէսի կիւնիւ սապահ ալաֆրանկա սա-
աթ օնտա Մատմաղէլ Տիւքրէնին նէզտինէ աղիմէթ իթտիմ : Մէրգումէ գըզ պիր
մասանըն էօնիւնտէ օթուրմը իշ իլէյօր իտի :

«—Վայ, իշ իլէմէկէ պաշամըշտընը, էօյէ՞ մի. —տէյու պէյանը թէաճհիւպ
իթտիմ :

«—Էվլէթ, էֆէնտիմ, —տէտի գըզ. —բօլիւ գօմիսէրի պանա չօգ մէրագ
իթմիշ, Սէն-Պըկուս սօղաղընա կիթմիշ, վէ իչինի իլէտիկիմ մաղազանըն իլէրքինի
վէ պէնիմ քեաֆֆէի էշեա վէ չամաղըր վէ պէթէրիմի ալմըշ : Պուլարըն քեաֆ-
ֆէսինի տիւն ագչամ պիր զապըթա մէմուրը պանա կէթիրտի վէ պէրապէր պիր
տէ պէլէտիյէ չավուշը կէլտի : Շու չիշէ տէսթէլէրինի պիթիւրմէք իչիւն փճէլէ
իտիյօրմ : Եէնիտէն իշ ալմագ իչիւն եարըն իշ մաղազայա կէթիւրմէք թսթէ-
յօրմ :

«—Հայտէ պագալմ, բէք ալէա եարըյօրսընը —տէտիմ գըզա կիւլիւմէյէ
րէք : —լաքին պուշլարըն քեաֆֆէսինի գութուլարընըպ գօյընը վէ էշեա վէ
չամաղըրարընըզ պիր պօղչա եարընը :

«Պուշը տէտիկիմտէ գըզ շաշկըն շաշկըն պանա պագալմ :

«—Լաքին, էֆէնտի, նի՛շիւն :

«—Սիզի ալպ օտանըզա կէօթիւրէճէյիմ :

«—Օտամա՞ մը կէօթիւրէճէքսինիզ :

«—Էվլէթ, պիննէֆս սիզին օտանըզա. —տէտիմ վէ իլք ագչամը քէնտիսի ի-
չիւն եարտըզլարմը նագլ իթտիմ :

«Անիտէ կէօզլէրի տօլտու, իքի էլլէրինի պիր սուրէթը միւթէզարրուանէտէ
եէքտիլիւրինէ պաղատը, վէ էկէր թութմասամ, էօնիւմտէ տիզ չէօքէճէքտի :

«Պիր սաաթ սօնղրա գըզ օտասընա եէրլէշմիշ իտի :

«Պիշարէ գըզճըզաղ տէլի կիպի օլմուշ իտի : Ատի մահօնտան մամուլ օլպն մօ-
պիլասընա պագմագտան պըգմայօր իտի :

«—Հէր շէյս-տիյօր իտի, —շէր շէյ վար, բէնճէրէ բէրտէլէրինէ վարընճայա
գատար վար տըր : վալիտէմին այնալը տօլապը կիպի պիր տէ տօլապ վար : Օ՛հ,
պու նէ՛ ալէա շէյ : Եա՛րապպիմ Աղահ, պուրատն իէք բահաթ վէ պախթիյար օ
լաճաղըմ վէ պիր սէվինճլէ իշ իլէյէճէյիմ :

«Հէնուզ էքէյիճէ ուֆագ թէֆէք էքսիլէրի վար իտի : քէնտիսինէ իւշ եիւզ
ֆրանգ վէրտիմ, կիւն հալ գապուլ իթտիրէպիլտիմ, վէ մէմէքէթիմէ ալտէթ իթ-
մէք իչիւն օ ագչամը Բարիզտէն հարէքէթ իտէճէկիմի քէնտիսինէ պէյան իթտիմ :

«—Էյ սիզի արթըզ պիր տահա կէօրմէյէճէքմիյիմ, —տէյու գըզ աղլայարագ
սիւվալ իթտի :

«—Պէն սէնէտէ պիւ չօգ-տէֆալար Բարիզէ կէլիւրիմ : Եագընտա կէլտիլիմտէ
պէհէմէհալ սիզէ պիր վիզիթա վէրիւրիմ :

«—Վատ իտէրմիսինիզ :

«—Էվլէթ :

«— Զիւնքի, մալիւն եւ, տիւնեւտա սիգտէն պաշտա քիմսէմ եօգ. սիգ պէ նիւ վէլիկիւմէթիւ, տօսթըմ, գարտաշըմսընը. . . ինսան՝ քէնտիսինէ մէրադ թնէն պիրի պուլընտընը թէլաթթուր թիթտիքէ մէմնուն օլուր, քէնտիսինէ գուվէթ վէ ճէսարէթ կէլըր վէ էլէմ ու քէտէրի գալլ վէ միւնտէֆի օլուր. Սիգ պէնի անճագ թանըրմընը. լաքին պէնտէն մէմնուն վէ խօշնուտ օլաճագսընը. էյլթէրիկիւմէ նալայըգ օլմատըղըմը թիգէ խալաթ իտէպիլէճէյիւ.

7

ԱՅՎ

Պիր հաքիւ՝ իւսմընը վերմէտէն էվէլ իշի էյիճէ անլամագ իշիւն թարաֆէյ- նի նասըլ իսթիմա իտէր իսէ, Մատամ տը Գարմէյլ տէ տիգգաթթ թաւմէ իլէ գօ- ճասընը տիյնէմէքտէ իտի :

Մէրգումէ գատըն՝ աղըղ աշմայարագ սուս բուս հիքեայէյի տիյնէմէքտէ իտի իսէ տէ, վագաալարը գիհնիւնտէ հատտէի թէտգիգ իտէն կէչիրէյէք իճրո միւթա- լէաթ վէ միւլահագաթ իթմէքտէ պոպընըյօր իտի :

Գօճասը Մ. տը Գարմէյլ պէյանաթընտա տէվամ իլէ տէտի քի,

«էյի պիր իշ եարմըլ օլտըղըմտան տօյայը քէնտի քէնտիմէ մէմնուն օլարագ թրուայա ալտէթ իթտիմ :

«Բէյֆիյէթի սանա խապէր վէրմէլի, վէ թահթը Կըմայէմէ ալտըղըմ կէնճ գը- ղը կէօգէթլէմէք մէմուրիյէթիւնի սանա հէվալէ ու թէվտի իտէրէք ումուրը Վսայ- րիյէմիւն իքմալիւնէ սէնի մէմուր իթմէլի իտիմ ամմա եարմաաղըմ. Պուլընլա պէրա- պէր եէմիւն իտէրիմ սանա, հիշ պիր նիյէթը խաֆիյէմ եօգ իտի. Սիւքիւթ իթ- տիմ, պուլըն՝ սանա գարը պիր հագըրըղըգ օլտըղընը թաատիգ իտէրիմ. Լաքին չուըն տա գօրգմայըպ պէյան իտէրիմ քի, սիւքիւթ իտուպ քէյֆիյէթի սանա սէօյլէմէտիկիմէ սէպէպ՝ պիգզաթ սէնին հուգուր ու լահաթընը պօզիլմագ իշիւն իտի :

«Լէոնթին Տիւրրէ կէնճ վէ կիւզէլ իտի. Սէնին բէք միւվէսվիս վէ էքիլի պիր գատըն օլտըղընը պիլի իտիմ. Ֆէնա տիւչիւնճէլէրէ տալմանտան գալպիւնտէ գըսգանճըղ հասըլ օլմասընտան գօրգտոււմ :

Մատամ տը Գարմէյլ հիւզնէնկիւզ պիր սուրէթտէ կիւլիւմէտի :

Գօճասը՝ սէօգիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի,

«Յուլիս այընտա Բարիգէ ալտէթ իթտիմ. սէն տէ պէրապէր կէլըին. մամա- ֆիհի իւշ տէօրթ տէֆա Լէոնթին Տիւրրէյի կէօրմէկէ չարէ պուլտոււմ. Գարուճը- լար՝ էյի ատամլար օլուպ, մէրգումէյի քէնտիլէրէ թէվտի ու թապիւյէ իթմիշ օլ- ղըմտան, գըղը պրանա չօգ մէտի ու սէնա իթտիլէր. Չօգ չալըկան վէ իտարէլի պիր գըղ իմիշ, եալընը քիլիսէյէ վէ եախօտ իշ վէրէն ունթասընըն ժաղազասընա կիթ. մէք իշիւն տիշարը չըգըպ, եօգսա հիշ, հաթթա բազար կիւնլէրի պիլէ տիշարը չըգմագ իմիշ. Չալըյմագտան պաշգա պիր շէյ իւզէրիւնէ տիւչիւնմէգ իմիշ. Օտասը- նը բէք թէվիգ թուրուպ, ինսան կէօրսէ իպրէնիւր իտի. Թապիւթը բէք էյի վէ թաթըլը օլուպ, հէր քէսլէ թիրպիլէլի վէ նէգաքէթի տալրանըր իտի. Ատէթա

պիր նրւմունէի ագլ ու ֆազիլէթ իտի . էվին իջինտէ հէր քէս մէրգումէյի սէվէր իտի :

«Պէնի մէմնունիյէթը ազիմէ իլէ գապուլ իթտիքտէն սօնդրա , պիր խայլի վազթ սիւքիւթ իտէր վէ պիր նազարը հայրէթլէ պանա պազար իտի :

«Քէնտիսինի սէօյլէթտիրի իտիմ . պանա իշինտէն , գազանճընտան , մասրաֆընտան , իտարէ իլէ արթըրտըղը ճիւզի մըգտար բարատան պահս իտէր , վէ եաշայըլ թարգընը նասըլ սըրասըգա գօյտուղընը պանա սէօյլէր իտի . եէմէյինի լօգանթատա եէմէյիպ , թաամընը քէնտիսի բիշիրի , վէ պու թէրթիպ քէնտիսինէ բէք էյի կէլիպ հէմ ազ մասրաֆ իտէր վէ հէմ տէ քէնտիսինէ պիր էյլէնճէ օլուր իտի : Քիւշիւք պիր մանկալ սաթըն ալմըլ օլմաղլա , աշանա կէօսթէրտի . չըմինէնին կէօզիւ իշինտէ թէմիզլիքտէն բարըլ բարըլ բարւայօր իտի : Քէզալիք պիր տօլապ տէրունինտէ քէնտի սուֆրա վէ մաթպախ թազըմլարընը տախի կէօսթէրտի : Իշպու ուֆազ թէֆէք շէյլէրէ մէրազ իտէր , վէ սուլնարա տաիր գըզըն սէօյլէտիքլէրինի տիյնէմէքլէ մահգուզ օլուր իտիմ :

«Գըզ պանա չօգ գըլընմազտա վէ հազգըմտա բէք զիյատէ հիւրմէթ ու ըիայէթ կէօսթէրմէքտէ օլտըղընտան , տէրունը գալպիմտէ ղարիպ պիր հէյէճան հըսս իտիյօր իտիմ : Մէրգումէնին խիւլուս վէ սաֆիլէթը գալպի՝ կէօզլէրինտէ նիւմայան օլըյօր իտի . պուլնընլա պէրապէր վազթ վազթ պիր խալէճանը տէրունը միւշահէտէ օլընըյօր իտի :

«—Չալըմազ չօգ էյի տիր , —տէտիմ քէնտիսինէ , — լաքին պիր ազ էյլէնմէյէ , ֆէրահ իտուպ վազթ կէշիրմէյէ տէ պազմալը . բազար կիւնլէրի պիր ազ կէզմէյէ կիտէ՞րմիսինիզ :

«—Խալը , հիշ կիթտիկիմ եօգ տըր . քիմսէյի թանըմամ քի անընլա պէրապէր տիշարը չըգայըմ . եալընըզ տա պէն կէզմէյէ կիտէմէմ : Պուլնընլա պէրապէր պէն պուրատա , պանա վէրտիկինիզ իշլէրին աբասընտա բէք էյի վէ ըահաթըմ : Պիւթիւն հաֆթա չիշէքլէրիմլէ ուղրաշըրըմ . բազար կիւնլէրի տէ պէնիմ ուֆազ թէֆէք իշլէրիմլէ մէշղուլ օլուրըմ . ինսանըն տայմա տիւզէլթէճէք պիր շէյի , եըգաշաճազ վէ իւթիւլէյէճէք գօլ վէ եազալարը պուլընըր :

«—Բէք ալէա , լաքին հիշ ճանընըզ սըգըլմա՞ց մը :

«Գըզ պաշընը սալլատը վէ պանա ճէփապէն տէտի քի ,

«—Պէնիմ ճանըմ սըգըլմազ , չիւնքի տայմա սիզի տիւշիւնիրիմ :

«Գըզ՝ սէօզլէրինին նէրէյէ վարտըղընը պիլմէքսիզին պուլնը խիւլուսը գալպ իլէ սէօյլէմիշ իտի իսէ տէ , պէն պիւթիւն վիւճուտըմտա պիր խալէճան հըսս իթտիմ :

«Պու պիր իխթար իտի . պու իխթարը տիյնէմէլի իտիմ : Լաքին գօրգաճազ պիր շէյ պուլընմատըղը ղանընլա թէհլիքէյի կէօրմէյօր ըտըմ :

«Պիզ՝ գարը գօճա թրուայա ալտէթ իտուպ , իքի այ սօնդրա օգոստոսըն նիհայէթինտէ պէն եալընըզ եինէ Բարիզէ ալտէթ իթտիմ : Սէնտէն նէ՞ կիզլէյիմ , էլէն , մահմիյէմ օլան մէրգումէ գըզըն եազընընտա պուլընտըղըմտա մէմնուն վէ մահգուզ օլուր իտիմ :

«Պիր բազար կիւնիւ մէրգումէյի կէօրմէյէ կիթտիմ . Իւսթինի կիյինմիշ , տիշարը չըգաճազ իտի . եազըլը թաթլը մալի բէնկ էլպիսէսի իլէտահա կիւզէլ կէօ-

քիւնիյօր իտի : Եւրամ մալի էքին չիչէկի իւն սիւսինի քէնտիսի եարմը : օլտըղը հասըր շարգասը՝ քէնտիսինէ չօգ կիւզէլ եագըղըյօր իտի : Գըզ՝ բէք տիւպէր շէյ իտի :

«—Օհ, սիգի կէօրտիւկիմէ նիչէ՝ մէմնունըմ, —տէտի գըզ պիւլէնտը ալաղ իւն,— վէ սիգ տէ պու սապահ կէլմէնիզլէ նիչէ՝ պիր նէզաքէթը մուամէլէտէ պու-լընմըլ օլտընըզ :

«Գըզ՝ էլլէրիմի թութմըլ սըգըյօր վէ պիր լէթաֆէթը նիկեհլա պանա պա-գըյօր իտի :

«—Լաքին, —տէտիմ,— զալիպա միւնասէպէթսիզ պիր վագթտա կէլտիմ : Տիշարը չըգմագ իւզըրէ տէյիլ մի իտինիզ :

«—Քիլիսէյէ կիտէճէքտիմ, լաքին սիզ կէլտինիզ, կիթմէմ.— տիյէրէք շաքասընըն պաղլարընը չէօգմիւլ իտի :

«—Տուրընըզ, —տէտիմ, —հալանըն չու կիւզէլլիկինտէ պիր ազ կէզինմէք-տէն խօշլաշմաճմըսընըզ :

«—Սիգինլէ՞ մի :

«—Էվվէթ :

«—Օհ, պու նէ՝ սաատէթ, պու նէ՝ սաատէթ.— տէյու նիտա իթտի վէ շաքասընըն պաղլարընը ուսուլճանըզ եէնիտէն պաղլատըգտան սօնղրա, գօլըմա կի-րէրէք, տէտի :

«—Պլն հազըրըմ, կիտէլիմ :

«Էօյլէյին Սէն-Ժէյրմէնտէ իտիք վէ Տէօրտիւննի Հանրի քէօշկիւնին պիր սա-լօնընտա իքիմիզ եարա եալընըզ թաամ իտիյօր իտիք :

«Մէրգուլմէ զայէթ սէվինճլի օլուպ, անը մէսրուր կէօրմէլէ պէն տէ բէք մէմնուն իտիմ :

«Էօյլէնտէն սօնղրա ագչամա գատար գօրուտա կէզինտիք : Միւտտէթը էօմ-րիւնտէ հիչ պիր օրմանա տուրուլ իթմէմիլ իտի : Պուլօնեը վէ Վլնսէն օրմանլա-րընը անճագ պիլիր իտի : Բարիզ իսթիհքեամլարընտան տիշարը բէք նատիր չըգ-մըլ իտի : չօգ ուզաղա ասլա կիթմէմիլ իտի : Հիչ պիր շէյ կէօրմէմիլ օլտըղընտան, հէր կէօրտիւկինէ հայրէթ իտիյօր իտի : Սէն-Ժէյրմէն պաղչէսինին եօգարըսընտան կէօրիւնէն տիլրիւպա մէնզարէլլիւ աղղը աչըզ գալըյօր իտի :

«Օրմանըն լաթիֆ րայիհալարընտան սէրհօշ կիպի օլարագ չալըլըզլար վէ թօք աղանըլըզլար տրտսընտան կլնճ պիր ճէյլան կիպի գօշուշմագտա իտի : Կիւն հալ մէրգուլմէյէ եէթիլլիպիյօր իտիմ, վէ օրման իչինտէ զայպ օլմասընտան գօրգա-րագ չօգ տէֆա մէրգուլմիլ չաղըրմաղա մէնպուր օլույօր իտիմ :

«Գարանըզ պաստըգտա ագչամ թաամընը եարմագ իւզըրէ լօգանթայա ալ-տէթ իթտիք : Արթըզ էվվէլէի կիպի սէվինճլի տէյիլ իտի, տիւշիւնճէլի պիր հալի վար իտի :

«—Նէ՞ տիւշիւնիյօրսընըզ, —տէյու սիւվալ իթտիմ :

«—Տիւշիւնիյօրըմ քի պու կիւն բէք մէսուտ վէ պախթիյար իտիմ վէ պիր տահա պէօյլէ պիր կիւնէ նալլ օլմայաճայրմ :

«Հէման հիչ լազըրտը իթմէքսիզին թաամընըզ իթտիք պիթիրտիք : Գահվէ

կէտրիկինան, սուրէթը միւքեմէմէյի պիթթէպտիլ պաշգա արի շէյիւզերինէ տիւ-
լիւնտրիմէք իսթէտիմ:

«—Սիգի էվլէնտրիմէյի եագընտա տիւլիւնմէք լազըմ կէլէճէք, —տէտիկիմ:
ձէ, գըլ թիթր տի վէ արգ արգ եի զի ձէ պագտան սօնդրա զարիպ պիր քէտա
իլէ:

»—Պէնի էվլէնտրիմէք մի, —տէտի:

«—Օնա չիւպիէք մի վար, տիկէր կէնճ գըզար նաբըլ եարար:

«—Ուայր, խայր, պանա պէօլէ շէյլէր սէօյլէմէյինիզ, պէն ապա էվլէնմէյիյէ-
ճէյիմ:

«—Ապա էվլէնմէյէճէքմիսինիզ. նիճիւն, սէպէպ Դէ:

«Պիր ազ միւտտէթ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնդրա պօղունուգ պիր սէտա իլէ
տէտի քի:

«—Պէն տու խլէմտէ հայաթըմը եալընըգ պիր ատամըն էլինէ թէպիմ իթմէք
իսթէրիտիմ. լաքին օ տա զէնկին տիւր, ալէմտէ եիւքսէք պիր մէվգիյի հարգ տիր:
պէն օնա գարը օլամամ. Պէն անը սէվէրիմ, պաշգա պիրինի ապա սէվմէյէճէյիմ:

Պիր գաշ տագիգատան պէրու Մատամ տը Գարմէյլ տէնէթի պիր սըգընթը
վէ ըզտըրապ հըպս իփիյօր իտի. Գալպի չարմայօր վէ նէֆէսի քէսիլիյօր իտի:

Արման՝ մէրգուլմէնին ագընը դայա իտէճէկինի չարուգ փարգ իտէրէք, էլ-
լէրինի սըգը սըգըյա սըգըպ պիր ըզտըրապը տէրուշա.— էլէն, էլէն.— տէյու
նիտա իթտի:

Պէտպաթի գարը՝ Թալ սընըրլարընտան թիթրէտի, գուլմէթի պիր նէֆէս
ալտը, սիլքինտի վէ էլլէրինի տէֆա տէֆա ալընա կէօթիւրտի:

էլ ն՝ պայկըն պիր նիտա իլէ.— Տիյէյօրըմ, —տէտի:

Արման.— Սանա չօգ ըզտըրապը մուճիպ օլտըղըմը անլայօրըմ, միւշահէտէ
իտիյօ ըմ:

էլէն.— Էվլէթ, լաքին պիլմէքիկիմ լազըմ տըր:

Արման.— Ուայր, խայր, էլէն, արթըգ սէօյլէմէմ, պու գատարը քեաֆի տիր:

էլէն՝ պիրտէն պիրէ եօգարը տիքիլէրէք գաթի պիր սուրէթտէ.— Պիլմէք
իսթէրիմ.—տէյինճէ, Մ. տը Գարմէյլ պաշընը էօնիւնէ էյտի վէ պիր միւտտէթ
թէրէտտիւտ իթտիքտէն սօնդրա տէտի:

«Պիլմէմ հանկը շէյթանա ույտոււմ տա պիր նէվի սըթմա իլլէթինէ միւպթէյա
օլտոււմ. իւզէրիմէ պիր արա պիր շաչընըգ, պիր տէլիլիք կէլտի, հէր շէյի ու-
նութտըմ. . . լաքին գապահաթըմ եինէ գապահաթ տըր, հաթթա ճիւնայթ պի-
լէ սայըլապիլի:

«Եարը կէճէյէ եագըն պիր վազթտա լէոնթին Տիւրքէյտէն խանէսինին էօ-
նիւնտէ միւֆարէգաթ իթտիմ, վէ էրթէսի կիւնիւ եինէ կէլիպ քէնտիսինի կէօրէ-
ճէյիմի վատ էյլէտիմ:

«Տէհէթի պիր կէճէ կէչիրտիմ վէ Թապի ու հարէքթիմին միւնասէպէթսիզ-
լիկինտէն քէնտի քէնտիմէ Թէլէքքի իթտիմ. Բէնտի քէնտիմտէն ութանյօր ի-
տիմ. Պէն տայմա սէնի տիւլիւնիյօր, վէ սանա խըյանէթ իթտիկիմի տույտու-
ղընտա սէնին մուզտարըպ օլանաղընը տիւլիւնտիքճէ տէհէթիմտէն թիթրէյօր
իտիմ:

«Լէոնթին Տիւրքէ իւլէ տօսթըգտան պաշտաւ արթորդ հիշ պիր միւնասէպէթտէ պուլընմամաղա պհտ ու շարթ իթմիշ խտիմ. հաթթա սէնին սպատէթինէ մուճի-պը ափէթ ու ֆէլաքէթ օլապիլէճէք պիր մէյլանը մէնհուստէն սագընմագ իշին մէրգուճէի արթորդ կէօրմէմէք տէ իսթէյօր ըւքմ» :

«Սաաթ օն պիրֆ տօղրդ Լէոնթին Տիւրքէնին խանէսինէ կիթտիմ. Մէրգու-մէ գըզ՝ վատըմ մուճիպինճէ պէնի պէքլէյօր խտր. իշլէմէքտէ խտի ամմա մահղուն վէ տիւշիւնճէի պիր հալտէ պուլընյօր խտի : Մէրգուճէնին ֆէնա ցլիր կէճէ կէ-շիրիպ կէօզ եաշը տէօքմիւշ օլտըղընը տախի եիւզինին սօլկուշըղընտան վէ կէօզ-լէրինին գըրմըղըղընտան ֆարգ իթտիմ :

«—Պանա չօզ կիւճէնմիշ օլմալըսընըզ, —տէտիմ :

«—Պէն սիզէ կիւճէնմիշ մի օլայըմ, նիշին կիւճէնէյիմ :

«—Եաթտըղմ չէյ մէնֆուր պիր չէյ տիր. հագգընըգտա րիւսփոյճպ ցլիր մու-ամէլէտէ պուլընմըլ օլտուճ :

«Գըզ՝ պիր սուրէթը մէթանէթ քեարանէտէ պաշընը տիւքսի վէ պիւլէնաթ ալազ իլէ տէտի :

«—Խայր, խայր, իսթէմէմ քի քէնտի քէնտինիզի իթհամ իպլսինիզ :

«—Էօյլէ ամմա պէն գապահաթըլըմ :

«—Խայր :

«—Սիզին մէմուլինիզտէն տահա գլյատէ գապահաթըլըմ : Իւզէլինիզէ նէ-զարէթ իթմէք, սիզի հըմայէ էյլէմէք մէմուրիյէթինի տէրէգհտէ իթմիշ փտի խտթ տէ, էմնիյէթինիզի, սուշըղըղընըզ վէ կէնճլինիզի սուլ խաթիմալ էյլէտիմ : Գէնտի քէնտիմէ քիսսիւպ գահր իթտիմ, նիտտէթլէնտիմ, Նիզ տէ քէշիման օլ-մուշ օլմալըսընըզ . . .

«—Պէնիմ հիշ պիր բէշիմանըղմ եօզ տըր, խայր, հօզ տըր, քէնտիմի սիզէ թէսլիմ իթտիկիմէ բէշիման տէյիլիմ. պէն սիզի սէվէրիմ :

«—Չալալը գըզ, էկէր պիլսէ իտինիզ . . .

«—Էկէր պիլսէ իտիմ մի, նէյի :

«—Էվկէթ, պէնիմ նէ տէրէճէյէ գատար գապահաթըլըլ գաղըղմը քէլմէնիզ լաղըմ կէլիր. պէն էվիլիմ . . .

«Գըզ պիր նիտաի էլէմ ինթիմա սալըվէրտիքտէն սօնղրա մըրըլտանարազ ,

«—Փիքրիմտէն կէշիօր խտի.—տէտի, վէ պաշընը էօնիւնէ սարգարազ տալու-մաղա պաշատը :

«—Կէօրտիւնիզ մի, —տէտիմ, —պանա լանէթ օգուճաղա հագգընըզպիպր տըր :

«—Խայր, —տէնի ճէվապէն, —պէնիմ սիզի թէքտիր իտէճէք հիշ պիր հագ-գըմ հօզ տըր. պէն սիզի սէվէրիմ :

«—Էօյլէ ամմա հայաթընըզ րախնէտար իթտիմ :

«—Հայաթըմտա հիշ պիր թէպէտտիւլ եօզ տըր : Պէն ապա էվկէնճէյէթի կիմի սիզէ սէօյլէմէտիմ մի : Մուհաֆազա իտէճէք ֆաղա պիր եատիկեայըմ տահա օ-լաճագ տըր, իթէ պու գատար :

«—Էյ պանազ գատըր հիշ հիտտէթ տոնյմայօրմըսընըզ :

«—Պէն սիգի սէվերիմ, Պունտան մատա Էկէր գապահաթլը իսէնիզ պիլէ պանա գարչը տէյիլ, Մատամ տը Գարմէյլէ գարչը գապահաթլըսընըզ . . . Սիգ էվլիսինիզ վէ էվլի օլտըղընըզ տա պանա սէյլէյօրսընըզ, պու իթիրաֆըն նէ տիմէք իսթէտիկինի անլայօրըմ, Եանի տիմէք իսթէյօրսընըզ քի սիգինլէ էվլէնմէք իւմիս, ու խայալը պաթըլընտա ասլա պուլընմայըմ, պունը բէք ալէա անլայօրըմ :

«Մատամ տը Գարմէյլին հուգուգընը սիգ պիլէ քէնտիսինտէն շասալ իտէմէգ-սինիզ : Սիգին գէվճէնիզ տիր, Լաքին էկէր Մատամ տը Գարմէյլին սաատէթինէ Թաարուզ իթմէյի եալընըզ Ֆիքրիմտէն պիլէ կէչիրսէ իսիմ, պէն հագիգաթէն ըէգիլ վէ ըիւսվայ վէ նամուսըզ պիր գըզ օլմուշ օլուր իտիմ :

«Իչի էյիճէ անլատըմ, տէյիլ մի, Պու կիւնտէն էօթէյէ արթըզ սիգի պիր տահա կէօրմէյէճէյիմ, Մատամ տը Գարմէյլին խաթըր իչիւն պէյլէ լազըմտըր, պու պէյլէ օլմալը տըր . . . Պէնիմ հագըզմտա հիչ էնտիչէ իթմէյինիզ, պու եէնի պէտպալսթլըղա թէհամմիւլ իտէճէք գատար գուվլէթիմ օլաճաղընը վէ պունը ունութմագ իչիւն էլիմտէն կէլտիկի գատար չալըչապիլէճէկիմի իւմիտ իտէրիմ :

«Պունը տիյէրէք գըզ այաղա գալգտը վէ թիթրէմէքտէ օլան էլինի պանա ուզաթարագ պրունընըն ալթընտան

«—Ալահա ըսմարլատըգ—» տէտի :

«Գալպիմ բէք զիյատէ գապարմըշ օլտըղընտան, քէքէլէյէրէք պիր գաչ սէօզ անճագ սէյլէյէպիլտիմ վէ եանընտան միւֆարէգաթ էյլէտիմ :

«Էրթէսի կիւնիւ Թրուայա ավտէթ իտէրէք, ալթը այ տիւզիյէ օրատա գալտըմ վէ սէնին եանընտան հիչ այրըմատըմ, Ճապրիգանըն իլլէրինէ սէքթէ կէլտի իսէ տէ, Բարիզէ ավտէթ իթմէք հիչ ճանըմ իսթէմէյօր իտի, Մամաֆիհի մարտ այլնտա պիզպարուր Բարիզէ ազիմէթ իթտիմ :

«Գարուճը՝ արապատան էնտիկիմի կէօրիւնճէ եօլտա պէնի տուրտուրթըպ էլիմէ պիր մէքթուպ վէրէրէք տէտի քի,

«—Էֆէնտի, չու մէքթուպ պիր այտան զիյատէ տիր քի կէլմիշ տիր, Թրուայա կէօնտէրմէտիկիմէ սէպէպ չու տըր քի, Բարիզէ կէլէճէկինիզ կիւնէ գատար պու մէքթուպը սագլայըպ պիզգաթ սիգէ թէսլիմ իթմէքլիկիմ պանա թէնպիհ օլընմըշ տըր :

«Լէոնթին Տիւրէնին եազըսընը անիտէ թանըտըմ,

«Աճապա նիշիւն մէքթուպ եազմըշ իտի :

«Եօգարը չըգտըմ վէ օտամա կիրէր կիրմէզ գարֆը եըրթտըմ, Մէքթուպ պէր վէճընը աթի պիր գաչ սաթրտան իպարէթ իտի :

«Վէլիինիյմէթիմ էֆէնտիմ,

«Վագըր Բարիզէ նէ վագթ կէլէճէկինիզի պիլմէմ իսէ տէ, պու կիւն սիգէ մէքթուպ եազըյօրըմ,

«Լաքին իչպու մէքթուպըմ գարուճընըզն եանընտա գալաճագ, վէ գարուճընըզ կէլտիկինիգտէ սիգէ թէսլիմ իտէճէք տիր :

«Բարիզտէ իգամէթինիզին իք կիւնլէրինտէ լութֆէն կէլիպ պէնի կէօրմէնիգի ըէճա իտէրիմ :

«Սիգէ բէք միւհիմ պիր շէյ սէյլէյէճէյիմ :

«Իթիգատ իտինիզ, վէ զայրիհիւմ :

«ԼԷՈՆԹԻՆ ՏԻՒՐԵՆ»

«Ելալիսէմի պիլէ տէյիշմէքսիզին հէման Բաթվէն սօգաղընա գօշտոււմ կիթտիւմ :
«Գըզ՝ պիր նիտաի հայրէթիթիւմա վէ մէմնուռնիյէթիհթիվա իլէ պէնի գա-
պոււ իթտի :

«Մէրգոււմէ պէտպախթ գըզը չօգ տէյիշմիչ կէօրտիւմ :

«Զօգ զայըֆլամըչ օլուպ, եիւզիւնին թազէ ռէնկի սօլմուչ իտի :

«—Արթըզ պիրպիրիմիզի կէօրմէյէճէք իտիք, —տէտի լաթիֆ վէ մահպուռն
պիր կիւլիւմսէյիչլէ, —սիզիւլէ վէտալաշտըգտան սօնդրա պէն քէնտիւմ սիզէ մէք-
թուպ եազըպ կէլմէնիզի թալէպ իթտիւմ : Եկէր պու հարէքէթիւմտէ պիր պիլիմսիգ-
լիք վար իսէ սէօյլէյինիգ : Լաքին պիր չէյ վար, սիզէ սէօյլէյէմէմէլիք իտէմէլ իտիւմ
...Սէն-Յէրմէնի կիթտիկիմիպ կիւնիւն եատիկեարընը մուհաֆազա իթմէյէ մէճ-
պուր օլմուչըմ տըր : հայըֆ, պուռն զաթէն ունութամազ իտիւմ, վալիտէօլաճաղըմ :

«Հազիգաթէն մէրգոււմէնին համիլէլիկի երէյիճէ իլէրլէմիչ օլտըղընը կէօրտիւմ :

«Զօգ միւթէէսսիր օլտոււմ վէ պիր նազարը չէֆագաթլա մէրգոււմէնին եիւզիւ-
նէ պագտըմ :

«—Պիր չէյ տանըլմագ իչիւն սիզի կէօրմէք իսթէտիւմ, —տէտի գըզ, —պէնի
թանըյան ատամլար էօնիւնտէն կէշտիկիմտէ, անլէրին նազարը իսթիհզա իլէ պա-
նա պագտըղլարընը, պիր թէպէսսիւմը միւսթէհզիյանէ իլէ կիւլիւմսէտիքլէրինի
կէօրիւյօր, վէ արգամ սըրա բըսըրտատըղլարընը իշիտիյօրըմ : Սըբարըչլարըմը պիլէ
իճրա իթմէք իչիւն արթըզ տիչարը չըգմաղա ճէսարէթ իտէմէյօրըմ : Պանա նէ՞
րէյ վերիւսիւնիգ : նէ՞ եաբմալըյըմ :

«Սատէճէ պիր ճէվապ վէրիպ տէտիւմ քի :

«—Էվլատընըզ պէօյիւթիպ անը սէվէճէքսիսիգ :

«Լէոնթին Տիւբըլ՝ իթիրազ վէ մուխալէֆէթինէ ռաղմէն, պիր գաչ կիւն սօնդ-
րա կիտիպ Մատրիտ սօգաղընտաքի քիւչիւք տաիլէտէ իգամէթ իթմէյէ պաչլա-
յըպ, էլան օլատա իսքեան իթմէքտէ տիր :

«Բէնտիսիւնէ՝ — Պէօյլէ լազըմ տըր, չօճուգ իչիւն պէօյլէ եաբմալը տըր : —
տէմիչ իտիւմ :

«Լէոնթին պէօյլէճէ խահնախահ պօզուգ պիր գարը օլմուչ վէ հէր քէսին նէֆ-
րէթ ու հագարէթինէ տիւչար օլմուչ իտի :

«Մէրգոււմէ պէնիւմ մանթօնէթամ օլուպ, վագըա նիքեալը գարըմըն հիչ պիր
հուգուգընա տօգանմագ նիյէթինտէ տէյիլ իտի իսէ տէ, վալիտէ օլտըղը իչիւն չօ-
ճուղընըն բէտէրի նէգտինտէ վալիտէլիքտէն նաչի պագը հուգուգա մալիք օլտըղը-
նը պիլիւր իտի :

«Իւզէրիմէ պագը վաղիյֆէլէր եիւքլէնմէքտէ օլուպ, պուռնլարըն հիչ պիրին-
տէն եագայը սըրիթարմագ իսթէմէտիւմ : Պուռնտան մաատա իլէտիկիւմ խաթանըն
սէմէրէսի օլան չօճուղը տա սէվէր իտիւմ :

«Պէնտէ պէօյիւք պիր թէպէտտիւլ հասըլ օլտու : հէր նէ վագթ օլուրսա օլ-
սուն սէվինճի կէօրիւնմէք իսթէյէրէք տիւչիւնճէլէրիմի սէնտէն կիզլէմէկէ հէր նէ
գատար չօգ սայ իթտիւմ իսէ տէ, սէն եինէ զիքր օլընան թէպէտտիւլի բէք չա-
բուգ ֆարգ իթտին :

«Պանա իյրաա իթտիկին սիւվալլէրէ ճէվապ վէրմէքլիկիւմ լազըմ կէլտիքտէ

տիւշար ծւարդըմ գորգըս վէ էնտիշէթրին նէտէն իսպարէթ խողչկինի սանա սէօյ-
լէմէքիկիմէ հաճէթ եօդ տըր։ Արթըգ պիր տեսնա եալան սէօյլէմէմէք իշիւն հա-
գիգաթը հալի չօդ տէֆա սանա սէօյլէմէք իւզրէ պուլընտըմ։ լաքին տանգ մու-
ճիպը հէլաք ու ֆէլաքէթ օլմագտան գորգարագ տայմա տըրուր, սէօյլէմէք
իտիմ։

Ա՛հ, էլէ՛ն, էլէ՛ն, պիլմէսին պէօլլէճէ սէնի ալտաթմաղա վէ միւթէմատիէն
եալան սէօյլէմէկէ մէճպուր օլմաղլա նէ՛ տէրէճէ մուզտարըպ օլտոււմ։

Շիրմտի սէն հէր շէյի պիլիւսին, սէնտէն պիր շէյ կիզլէմէտիմ, քէմալը թէ-
զարու իլէ խաթամա աֆվ իթմէնի ըէճա իտէրիմ, սանա մուճիպ օլտըղըմ է-
լէմ ու քէտէր վէ ըզտըրասլաթա նաղարը աֆվ իլէ պագմանը իսթիրհամ էյլէրիմ-
— տիշէրէք Մ. տը ֆարմէյլ գարըսընըն էօնիւնտէ տիպ ջէօքմիւշ, էլլէրինի էգրմէք-
տէ վէ տիզլէրինէ սարըլմագտա իտի։

Էլէն՝ աղըր պիր թէլաֆֆուզլա։ — Արման, պէնաէն տիլէտիկինիզ աֆվը պախշ
իտէրիմ։ լաքին պիլմիշ օլսարընը, էկէր սիզէ աֆվ իտէյօր իտէմ, սէպէպ՝ չօճուգ
տըր։ Էլէր չօճուգ օլմասա իտի, Արման, պուլնը եաբամայաճաղըմը հըսա իտի-
յօրըմ։

Մ. տը Գարմէյլ այաղա գալգտը, գարըսընը աչգ ու մուհապպէթլէ գուճագ-
լատը վէ ուզըն պիր միւտտէթ մէրգուճէյի կէօյսիւնին իւզէրինտէ սըգսը
տուրտու։

Արման գէվճէսինէ տիյօր իտի քի,

— Պէն սէնի թանըրըմ, գալպինին գըյմէթինի պիլիւրիմ, պանա աֆվ իտէճէ-
կինէ էմին իտիմ։

Էլէն. — Էվվէթ, էմին իտինիզ, չիւնքի տիզի սէվտիկիմի վէ մուհապպէթի օ-
լան պիր գարընըն բէք չօք զայըֆ ճիհէթլէրի պուլընտըղընը պիլիւրսինիզ։

Պիր ազ տուրտուգտան սօնղրա էլէն սէօզիւնէ տէվամ իլէ,

— Պէնի սէվմէքտէն առլա տուր օլմատըղընընը սէօյլէտինիզ, պէն տէ սէօզիւ-
նիզէ իթիմատ իտէրիմ։ սիզ գէվճէնիզէ տէօնիւյօրսընընը, լաքին պիր վագթքի կի-
պի տէօնմէյօրսընընը, արթըգ գալպինիզ թէքմիլ պանա ախտ օլմայաճագ տըր։ Սիզ
օղլուընընը սէվէրսինիզ, տայմա տա սէվմէճէքսինիզ։

Արման. — Տօղրու տըր։

Էլէն. — Վէ գարարլարընըգա ըաղմէն վալիտէսինի տէ եինէ կէօրէճէքսինիզ։

Արման. — Էլէն, վատ իտէրիմ, եէմին իտէրիմ։

Էլէն. — Վատ իթմէյինիզ, եէմին իթմէյինիզ. պէնիմ էնանիյէթլի աչգ ու մու-
հապպէթիմին մաթլուպը իւզէրինէ տիւշիւնմէք իսթէմէմ։ Էվլատընընը սէվմէք-
տէն սիզի մէն իթմէյի խաթր ու խայալիմտէն կէշիւրմէմ։ լաքին . . . Արման, էկէր
պէնիմ պիր էվլատըմ օլսա իտի . . .

Արման. — Ա՛հ, էլէն, էկէր պիր էվլատըն օլմուշ օլսա իտի . . .

Էլէն. — Էյ սօնղրա՞։

Արման. — Նիհայէթ տէրէճէտէ մէմնուն վէ մէսուտ օլաճագտըմ . . . Սէնի՛ն,
պիզ իքիմիզին պիր էվլատը օլմուշ օլսա իտի, ա՛հ, աճն նէ՛ գատար սէվմէճէք ի-
տիմ . . . Վալլահի, էլէն, օ պիրինի արթըգ սէվմէմէզլիք, անըն իւզէրինէ տիւ-
շիւնմէմիզլիք իտէպիլէճէքտիմ։

Մատամ տը Գարմէյլին կէօղլէրի զարիպ պիր նուրէթ տէ բարլատը :

Տէրունը տիւտէն պիր ահ չէքտի վէ տիւշիւնճէյէ տալտը :

Մատամ տը Գարմէյլ արթըգ Լէոնթին Տիւրքէյէ գըսգանմայըպ , գօճասընըն գոճաղընտա կէօրմիկի վէ անըն սէփտիկի կիւզէլ չօճուղա գըսգանըյօր ինի :

8

ՄԱՏԱՄ ԳԱՏՕՐԸՆ ՊԻՐ ՆԱՍԻՀԱԹԸ

Գարը գօճա տէֆաթլէ էօրիւջիպ ալու սուրէթլէ պարըչ սէնէտինի իմզալա-մըլլար իտի :

Կէնճ գարը՝ էվ գնտընը վազիլֆէսինի թէքրար տէրէօհտէ իսէրէք , աչճը գա-րըյա թաամ հազըրլամասընը էմր իթմիչ տիր :

Գօճասը՝ օ ագչամ գարըսընըն եանընտան այրըլմայըպ , մէրգուլմէ իլէ էօ-թէտէն պիրտէն գօնուչտը :

Իրթէսի կիւնիւ սապահ սաաթ սէքիզտէ էլէն՝ Արմանըն գուճաղընտա ու-յանտը :

Գօճասը չօգտան պէրու ույանմըչ իտի իսէ տէ , գարըսընըն րահաթընը պօզ-մագտան գօրգտըղը իչիւն գըմըլտանմամըչ իտի :

Արման. — Էլէն , րահաթ ույուտը՛ն մը :

Էլէն. — Էվվէթ , սէնին եանընտա , գօյնընտա , գուճաղընտա խտիմ :

Գարը գօճա եէքտիկէրինէ սարըլըպ էօրիւշտիքտէն սօնղրա Մ. տը Գարմէյլ գալգտը վէ իւսթինի կիյինտի :

Էլէն. — Տիշարը՞ մը չըգաճագսըն :

Արման. — Էվվէթ , կիտէճէլիմ . . .

Էլէն. — Մատամ Տիւրքէնին էվինէ , տէյիլ մի. Լազըմ տըր , բէք ալէա օլուր :

Սաաթ գաչտա՞ ավտէթ իտէճէքսին :

Արման. — Սէնինէ թաամ իթմէք իչիւն էօյլէյին կէլէճէլիմ . Օ զէման Լէոն-թին Տիւրքէ իլէ օլլու իչիւն միւքէլլէֆ օլտըղըմ սօն վնգիլֆէյի իլֆա իթմիչ օ-լաճաղըմ , էօյլէնտէն սօղրա պազը թիւճճարլարը կէօրէճէլիմ , վէ չարուճագ իւչ տէօրթ իչ պիթիւրէճէլիմ . եարըն տա թրուայա չէքիլիպ կիտէրէք , պիր վազթքի կիպի օրատա եէնիտէն րահաթ վէ մէսուտ պիր էօմիւր ճէչիւմէյէ պաշլայաճաղըգ :

Էլէն. — Էվվէթ , էվվէթ , պէօյլէ էյի օլուր :

Մ. տը Գարմէյլ տիշարը չըգտը :

Մատամ տը Գարմէյլ անիտէ գարեօլասընտան աչաղա աթլայըպ կիյինմէկէ պաշլատը :

Մէրգուլմէ գատըն բէք թէլնիլը օլուպ , կէօղլէրինտէ զարիպ պիր բարլութը հասըլ օրմուչ իտի :

Պու հալի իլք ագչամ սուրէթն իպրազ էյլէտիկի սիւքիւնէթը հալէ տապան տապանա ցըտմ իտի :

Գէրգուլմէ գատընճըղազ հէր նէ գատար րահաթ ույուլմըչ օլտըլընը գօճասը-նա պէյան իթտի իսէ տէ , ալու տէտիլի սօղրու օլմայըպ բէք օ գատաի րահաթ

ուշումամբը, վէ սաաթլարա ուշգուսը կէօթիւրմէյիպ, պիր թազըմ միւտնիշ տիւ-
չիւնճէլէր՝ զիհնինի իհաթա իթմիշ իտի :

Գօճասընըն քէնտիսինէ վէրտիկի սէօզիւ թուլթաճաղընա շիւպհէսի եօգ իտի .
լաքին պիր տէֆա սէօյլէտիկիմիզ կիպի թէքրար տէրիզ քի, մէրգուլէ գարը՝ քէն-
տիսի պիր չօճուգ կէթիւրէմէտիկի իշիւն օ պիրինին կէթիւրտիկի էրքէք չօճուղըն՝
Արմանըն գալպ ու զիհնինի քէնտիյէ ճէլպ իտէճէկիինի թէֆէքքիւր իտէրէք, մէր-
գուլ չօճուգա տէհչէթլի պիր սուրէթտէ գըսգանըյօր իտի :

Եիրմի տագիգա սիւրմէքսիզին Մատամ տը Գարմէյլ կիյինտի :

Մէրգուլէ գատըն՝ տիշարը չըգմազտան էվվէլ, էօյլէյին եէմէյի հազըր իթ-
մէլէրինի ուշագլարա թէնպիհ իթտի, զիրա Մ. տը Գարմէյլ օ սըրատա էվէ ավ-
տէթ իտէճէք իտի : Լաքին քէնտիսի՝ պիր եէրէ կիտպ կէլէճէկիւտէն, իհթիմալ
քի սաաթ օն պիրտէն էվվէլ ավտէթ իտէպիլէճէք իտի :

Պուլըվարտա Մատամ տը Գարմէյլ պիր քիրա արապասընա աթըլըպ, Բամպիւ-
թօ սօգաղընտա Յ2 նօմէրօլը մահալէ չէքմէսինի արապաճըյա թէնպիհ իթտի :

Օրայա միւվասէլէթինտէ, պէսլէմէնին՝ քէնտիսինի խանէ խալգընա խապէր
վէրմէսինէ պէքլէմէքսիզին եըլտըրըմ կիպի Մատամ տը Գատօրըն օտասընա տու-
խուլ իթտի :

Գատօր. — Ա՛հ, մատամ, պէն տէ սիզի տիւչիւնիյօր իտիմ : Լաքին սօլուղը-
նըզ քէսիլմիշ. օթուրընըզ տա սօլուգ ալընըզ : Տիւն սիշէ քիւչիւք պիր բուսուլա
կէօնտէրտիմ, էլպէթթէ ալտընըզ, տէյի՛ մի :

Էլէն. — Էվվէթ, ալտըմ վէ տէրագապ թաարիֆ օլընան մահալէ ազիմէթ
իթտիմ :

Գատօր. — Օ՛հ :

Էլէն. — Իւզէրիմտէ տօլու պիր տասպանճա վար իտի. մէրգուլէ գարըյը էօլ-
տիւրմէք իսթէյօր իտիմ :

Գատօր. — Աման Ալլա՛հ, սիզ պէնի գօրգուտըյօրսընըզ . . . Նէ՛, պիր գաթլ
ճինայէթի՛ մի իճրա իթմէյի թէսավվուր իտիյօր իտինիզ . . . Տիմէք նէթայիճինի
հիշ տիւչիւնմէյօր իտինիզ, էօյլէ՞ մի . . . Լաքին, շիւքիւրլէր օլտուն Ալլահա,
հէլէ քի թէսավվուրընըզ մէվգիի իճրայէ գօյմամըշսընըզ : Գարըյը կէօրտիւնի՞զ մի :

Էլէն. — Էվվէթ :

Գատօր. — Սէօյլէյինիզ պագալըմ, նէլէ՞ր օլտու :

Էլէն. — Մ. տը Գարմէյլ օրատա իտի :

Գատօր. — Ա՛հ :

Էլէն. — Պիլի՛րմիսինիզ, պիր չօճուգ վար :

Գատօր. — Էվվէթ, պիլիրիմ :

Էլէն. — Մէքթուպընըզտա նի՛շիւն պանա սէօյլէմէտինիզ :

Գատօր. — Պու նօզլթա հագգընտա սիւքիւթ իթմէյի միւնասիպ կէօրտիւմ :

Էլէն. — Իհթիմալ քի հագգընըզ օլմուշ օլտուն : Էկէր էվվէլտէն պիլմիշ օլա
իտիմ, պիրտէն պիրէ կէօրիւպ տէ տիւշարը իսթիլրապ օլմայաճագտըմ . . . Չօ-
ճուղը կէօրտիւմ, Մ. տը Գարմէյլին տիզլէրի իւզէրինտէ տուրույօր վէ անըն պօյ-
նընա սարըլըյօր իտի : Պուլըն իւզէրինէ վալիտէսինի էօլտիւրմէյի արթըզ տիւչիւն-

մէտիմ, տապանճա էլիմտէն տիւշտիւ : Էօնիւմտէ արթըգ քիմսէ եօգ իտի . . .
Քիւշիւնէք կիւզէլ պիր էրքէք չօճուգ տըր . . . անլա՞յօրմըսընըգ . կիւզէլ պիր չօ-
ճուգ տըր :

«Լաքին պունը սիգէ սէօյլէմէք իշիւն կէլմէտիմ . մատամ, պիր էվլատըմ օլ-
մասընը իսթէրիմ, պիր էվլատըմ օլմալը տըր :

Գատօր . ալըգ ալըգ Մատամ տը Գարմէյլին եիւզիւնէ պագարագ քէքէլէյէ
քէքէլէյէ . — Էկէր պու պէնիմ էլիմտէ օլմուշ օլսա իտի, անիտէ էվլատընըգ օ-
լուր իտի :

Էլէն՝ հիտտէթլէ պաղըրարագ . — Իսթէրիմ պու էվլատը, տէտիմ սիգէ, իս-
թէրիմ, անլատընըգ մը :

Գատօր . — Րէճա իտէրիմ, մատամ, միւսթէրիհ օլընըգ վէ ագլընըգը պաշընը-
գա տէվլիրինիգ :

Էլէն . — Սիգ էպէսինիգ, վէ հաթթա քեաղըտ պագանսընըգ . քեաղըտլարտան
իսթիգպալին նէ օլաճաղընը անլարսընըգ : Վալիտէ օլաճաճըլըմ, հէ եօգ պիր
ճէվապ վէրինիգ :

Գատօր . — Պիր քէրրէ սէօյլէտիմ եա՛, մատամ, Ալլահն պիլէճէկի պիր սըրր
տըր պու :

Էլէն՝ իսթիհգա իլէ . — Ա՛հ, էվվէթ, տօղրու տըր, պիր քէրրէ պունը պանա
սէօյլէտինիգ : Պէն սիգին իլմ ու Փէննինիգէ ինանմամ . . . Սիգ պանա Ալլահտան
պահա իտիյօրսընըգ, օ իսէ ատիլ տէյիլ տիր, խայր, տէյիլ տիր : Էկէր տիւնեայա
քէնտիսի հիւքմ իտիյօր իսէ, նիշիւն օ գատար Փուգարա ստամլարըն չօճուգլարը
վար տա պէնիմ հիշ եօգ տըր . օնլար չօճուգլարընը պէսլէյէմէզլէյ, պէն գէնկին իմ,
պէսլէյէպլիլիլիմ . պիր էվլատըմ օլմագ իշիւն եիւզ պին Փրանգ, պէշ եիւզ պին
Փրանգ, պիր միւեօն Փրանգ վէրիլիմ :

Գատօր . — Էվվէթ, անլայօրըմ :

Էլէն . — Տիւն պէն վէ Մ . տը Դարմէյլ ուզուն ուզատիյէ գօնուշտըգ . իշի
թէքմիլ պանա սէօյլէտի, պէյանը թէյասիւֆ վէ բէշիմանի էյլէտի .
պէն տէ տիլէտիկի վէճհլէ քէնտիսինէ աֆվ իթտիմ . Աւըլ գարը-
սընա տէօնիւյօր, պէնի էլան սէվլյօր, պէնի սէվմէքտէն ասլա Փարիդ
օլմամըշ տըր . պունը քէնտիսի պանա սէօյլէտի, պէն տէ քէնտի սէօգիւնէ ինա-
նըրըմ : Սիգ պանա տիյօր իտինիգ քի, պիր էրքէք՝ գարըսընը սէվմէքտէ օլտըղը
հալտէ պիր տէ մանթօնէթասը օլապիլիլի . պու սէօգիւնիգ տօղրու իմիշ :

«Մ . տը Դարմէյլ պանա տէօնիւյօր, մանթօնէթասընը պրագըլըր . Լաքին չօ-
ճուգ վար, վէ չօճուղը տա սէվէր . պէն իսէ պունա գըսգանըյօրըմ, էվ-
վէթ, գըսգանճըմ, վալիտէսինտէն զիյատէ պունա գըսգանըյօրըմ . Պէ-
նիմ մէրգուլմ չօճուղա Փէնալըգ իթմէկէ, իյրասը մազարրաթ էյլէմէկէ
նիյէթ ու էֆքեարըմ եօգ տըր, պէն պիր ճատը վէ քէօթիւ եիւրէքլի գարը տէ-
յիլիլիմ, պիտուշ պիր մաասուլմճըղազա քէօթիւլիք եարըլմամալ :

«Լաքին գօճամ օ չօճուղը սէվլյօր, տայմա անը տիւշիւնէճէք տիր, վէ գալ-
պի արթըգ թէքմիլ պանա աիտ օլմայաճագ տըր : Կիւնիւն պիրինտէ պէնտէն զի-
յատէ էվլատընը, պիր եապանճը գարըտան տօղան էվլատընը սէվէճէք տիր, վէ

պու խոստուս աքսի կիպի վուգու պուլաճագ տըր։ Պինաէն ալէյն խթէմէմ քի պու շէյ վուգու պուխուն, պունը մէն իթմէք խթէրիմ։ Իշէրիմի եկվէքտէ օլան պու հասէտլէ պէն եաշայամայաճաղըմ, օ պիրինին չօճուղը դօճամ իլէ պէնիմ արամըգ տա օլտըղընը հըսս իթտիքճէ պէն եաշայամայաճաղըմ . . . Մ. տը Գարմէյլ պանա նէ տէտի իօէ, սիգէ նէօյլէյիմ մի, պիլմէք իպթէրմիսինիգ։

Գատօր. — Մատամ . . .

Էլէն. — Սէօյլէյէճէյիմ Պանա ան աթտը քի, էկէր քէնտիսինէ պիւլէվատ վէրէճէք օլուր իսէմ, արթըգ մանթօնէթասընըն չօճուղը իւզէրինէ տիւշիւնմէյէճէք տիր։

«Պէն տէ քէնտի քէնտիմէ անտ չարթ իթտիմ քի, դօճամ օ չօճուղը ունու թաճագ տըր. իշթէ պու սէպէպէ մէպնի պիր չօճուղըմ օլմասընը իսթէրիմ, մատաք, իշթէ պու սէպէպտէն տօլայը պիր չօճուղըմ օլմալը տըր։

«Մ. տը Գարմէյլ՝ Մատամ Տիւբրէյէ՝ չօճուղընը միւնասիպ պիր հալտէ թէր պիլէ իտուպ պէօյիւթէպիլէճէք պիր մըգտարտա ագչէ վէրտիքտէ, ղալիտէ վէէվատա օլան վազիյֆէսինի խֆա իթմիշ օլաճագ վէ արթըգ անլէրէ հիշ պիր վաճիպէի գիմմէթի գալմայաճագ տըր։

«Ֆիքրիմի էյիճէ անլատընը, տէյիլ մի։

Գատօր. — Թէմամըյլա անլատըմ, մատամ։

Էլէն. — Սիգ էպէսինիգ, ալիմսինիգ, թէճրիւպէնիգ վաք տըր. անըն իշիլն սիգտէն իշյ վէ նասիհաթ իսթէրիմ, սիգտէն խըտմէթ պէքլէրիմ. պանա խըտմէթ իտէնլէրէ քէմալը սէմահաթ վէ սէխավէթլէ միւքեաֆաթ իթմէտէն կէրի տուրմամ։ Պիր չօճուգ իսթէրիմ. պու չօճուղա մալիք օլմաք իշիւն պէնիմ պիլմէտիկիմ պիր չարէ վէ թէտպիր վաճ մի տըր։

Գատօր. — Պէնի պէօյիւք պիր միւշքիւթա տիւշար իտիյօրսընը, մատամ, զիրա սիգէ նէ ճէվապ վէրէճէկիմի պիլէմէյօրըմ, Համիլէ գալմագ վէ չօճուգ տօղուրմագ՝ պիր գանունը թապիի ահքեամընա մութասըգ ահվալտէն տիր։ Էկէր վիւճուտճա պիր սէպէպէ մէպնի գըսըրսընը տա էօյլէ գալաճագ փսէնիգ, իլմ պունա հիշ պիր շէյ եաքամագ։

Էլէն պիր շիտտէթլէ. — Տիմէք մուճիպը տէհէթիմ օլան պու հալէ մահքիւմըմ, էօյլէ մի. էօյլէ իսէ, խայր, խայր, պիր գաշ տամլա զէհիր՝ իշի պիթիթիր։

Գատօր. — Ահ, մատամ, մատամ, նէ՞ տիյօրսընը։

Էլէն. — Պէն մահքիւմըմ տիյօրըմ։

Պու սըրատա քեաղըտ սլագան գարընըն խաթրընա պնը շէյ կէլիպ, սընճապի կէօզլէրի բարլատը։

Գատօր՝ պիր սէտաի միւթէրէտտիւտանէ իլէ. — Մատամ, սիգէ պիր շէյ սէօյլէմէք իսթէրիմ . . . լաքին ճէսարէթիմ եօգ տըր։

Էլէն. — Հէր շէյի պանա սէօյլէյէպիլիսինիգ, ապա չէքինմէյինիգ։

Գատօր. — Գօճանըղը եանընըգա ալըգօյմագ վէ մալէթօնէթասընտան ձլան չօճուղը քէնտիսինէ ունութտըրմագ իշիւն պիր էվապընըգ օլմասընը իսթէյօրսընը, տէյիլ մի։

Էլէն. — Էվլէթ։

Գատոր. — Եօյլէ իսէ, վատամ, պըւ մազսէտինդէ էրէպիրսինիզ:

Էլէն. — Նա'սըլ, նէ՞ եօյլա:

Գատոր. — Թէճէճնիզին հազարըղընը սիզ քէնտինիզ թապնի՞ն ետէրէք:

Էլէն. — Անլամատըմ, ֆիքրինիզի իյզպն խտինիզ:

Գատոր. — Պիր էվլատընըզ օլմասընը խթէյօրսընըզ, սաթըն ալընըզ:

Էլէն. — սանտալեասընըն իւզէրինտէ սըյրայարագ. — Զօնուզ սաթըն ալընը՞ր մը:

Գատոր. — Պազէն, էվլէթ, խաթըն ալընըն մօտամ:

Էլէն. — Սահի՛ն մի սէօյլէյօրսընըզ. էվլատընըն սաթըն վալիտէլէր վա՞ք մը:

Պանտոր. — Պիր չօզ վալիտէլէր վար քի, էվլատընըն էօյտիրընդէր, եախօտ իշքէնէն ու իզան խտըլէր, պիր չօզլարը տա վար քի, չօնուզլարընը սօգազտա պիր սինօր թալընըն եանընտա վէ եախօտ պիր քիլիսէնին գարուսընտա պրազըրլար: Տար իւշ չէֆազայա սիւվալ խտինիզ, անասը պապպըն օլմայան նէ՞ գատար չօնուզ պազըլմազտա տըր: Նիճէ ֆազըր գըզլար՝ ըապըթալը վալիտէլէր օլապիլիլէր իքէն, սէֆաթթլէրինտէն նաչի, տիւնեայէ կէթիրտիքլէրի չօնուզլարը թէրք խուպ անլէրտէն պիզզարուրէ այրըլըրլար: Հաթթա պազը գէնին վէ միւթէպէր մատմազէլէր տախի վար տըր քի պուշլար՝ պիր խաթթայը կիլիքմէք վէ այպ ու ըէզալէթտէն եազայը սըրթարմազ իշլան կիլիքմէն չօնուզ կէթիրտիլէր վէ չօնուզլարընը զայպ ու նապէտիտ իտէրլէր: Օ զալալը չօնուզ նէ՞ ջուր՝ եալընըզ պիր Ալլահ պիրլիր: Պու չօնուզ՝ ֆաթիլեասըզ վէ քիմեքնիզ պիր չօնուզ տըր: ալէմտէ հէր տիրլիւ գազա վէ պէլալարա, վէ խուսուրիյլէ զարուրթ ու սէֆալէթէ միւպթէլա օլուր: Հէր նէրէտէ վէ հէր նէ վազթ օլուրսա օլսուն, վէլատէթինին լէքէսի՝ տայմա իւզէրինտէ պուլընաճագ տըր: Պու չօնուզլարըն չօղը՝ ալըլարընըն իւզէրինէն «էանէթլի» քէլիմէի միւտնիշտինի եազմըլըլար տըր:

«Վալիտէլէր վար, մատամ. . .

Էլէն. — Էլ վերիր, պուշլար պէտպախթ գպտընլար տըր:

Գատոր. — Էվլէթ, պէտպախթ տըրլար, հէմ տէ էքսէրիյա գաթ էնտէր գաթ պէտպախթ տըրլար, զիրա չօնուզլարընը թէրք խտըլէր իտէրլէր, պիր տէ պազէն պուշը մէճապորի եաբարլար իսէ, արթըզ պէտպախթըլարըն տէրէճէի նիհայէտէ պուլընըր:

«Նասըլ քի կէօրիւյօրսընըզ, մատամ, չօնուզընը՝ կիլիքմէն զազըլ պէօյիլէթէճէք գէնին պիր գարըյա վէրմէյէ վէ կախօտ սաթմազա մէյիլի պիր վալիտէ պուլմազ իմքեանսըզ տէյիլ տիր: Պէնէ պու վալիտէ՝ էվլատընը՝ քիմ ալըպ պազաճաղընա ֆիւթուր իթմէքսիզին սօզաղա աթըն վալիտէ գատար գապահաթըլ տէյիլ տիր:

Էլէն. — Տիմէք պիր չօնուզ սաթըն ալմազըլըմը նասիհաթ իտէյօրսընըզ, էօյլէ՞ մի, վատամ Գատոր:

Գատոր. — Պէնէպիզէ նասիհաթ իթմէյօրըմ, եալընըզ պէօյլէ պիր չէյ կաբապիլըր օլտըղընըզ սէօյլէյօրըմ: Իշ բէք նազիք տիր. պազընըզ, թէտիզ իտինիզ, տիւշիւնինիզ:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ պալընը իքի էլէրինին արասընպ ալըպ, պիր գազ տա-

գիգա օ վազիյէթտէ գալտը վէ զիննինտէ տէհէթլի պիր թէլաշ վագը օլտու : Պիր պէտպախթ գարընըն չօճուղընը սաթըն ալմագ վէ կէօյա քէնտիսինին իմիշ կիպի անը գօճասընա թագտիմ իթմէք՝ատէթա պիր մուսմէլէի նահէմվարէ վէ ղայրը միւնասիպէ օլտըղընը , պիր ճինայէթ իտուկինի էլէն թէմամըյա հըսս իտիյօր իտի . լաքին գըսգանճըգ չէյթանը մէրգոււմէյի թահրիք ու թէչվիգ իտիյօր վէ կէօգլէրինի պաղլայօր իտի : Գըսգանճըղընտան նաշի հէր չէյի եարմաղա քէնտույի մաազուր պուլըյօր , վիճտանճա հիչ պիր րահաթսըղըգ տույմամաղա չալըչըյօր վէ մէգքիւր րահաթսըղըգլարը թէսքին էյլէյօր իտի : էլէնին՝ էրմէք իսթէտիկի մագսէտտէն պաղա կէօգիւնէ պիր չէյ կէօրիւնմէյօր իտի . մագսէտի տէ գօճասընը եէնիտէն քէնտիսինէ չէվիրմէքտէն վէ անը մուէպպէտէն քէնտիսինէ րապլթ էյլէ՝ մէքտէն իպարէթ պուլընըյօր իտի :

Մէրգոււմէ գատընճըղագ՝ նէ քէնտի քէնտիյէ իյգա իտէճէկի ղարիպ վէ տէհէթլի հալի վէ նէ տէ էօնիւնէ չըգաճագ միւշքիւլաթը տիւշիւնմէյօր իտի :

Պիր չօճուղը օլմագ իչիւն քէնտիյէ պիր չարէ վէ վասէթա կէօսթէրիւլիյօր իտի , պիր չօճուղը օլմագտը . քէնտիսի իչիւն հէր չէյ պուլնտա մէրքիւգ իտի :

էլէն պէօյլէճէ տիւշիւնճէյէ տալտըղը սըրատա Գատօր՝ պիր ալ թուլթմաղա հազըրլանան պիր եըլան վէ եա էմալի հայվան կիպի տիք տիք մէրգոււմէյէ պտգըյօր իտի : Լաքին կէնճ գարը պաշընը պիրտէն պիրէ եօգարը գալտըրտըղընտա , քեաղըտ պագան գարընըն չէհրէսի տէ անիտէ թէպէտտիւլ իթտի :

Դատօր՝ Մատամ տը Գարմէյլին նէ տիւշիւնտիկինի էյիճէ անլամաղա չալըչարագ . — Հագիգաթէն պիր չօճուգ՝ գարը գօճա արասընտա էօյլէ պիր պաղ տըր քի ասլա գօրամագ :

էլէն՝ կէօյլէրի եէնիտէն բարըլ բարըլ բարլայարագ . — Պինաէնալէյհ գարարը վէրիւմիշ տիր . մատամ քի վալիտէ օլմայաճաղըմ , պէն տէ պիր չօճուգ սաթըն ալըրմ : Լաքին պու չօճուղը պուլմագ լաղըմ տըր :

Գատօր . — Օ գատար գօր պիր չէյ տէյիւ տիր :

էլէն . — Պանա մուսվէնէթ իտէճէ՞քմիսինիգ :

Գատօր . — Պէն սիգէ խըտմէթ իթմէյէ տայմա հաղըր վէ միւհէյյա պուլընաճաղըմ :

էլէն . — Տիմէք սիգէ կիւվէնէպիլիրիմ , էօյլէ՞ մի :

Գատօր . — Ատէթա սատըգ վէ Փէտաքեար պիր միւթթէֆիգ կիպի պանա կիւվէնէպիլիրիսինիգ :

էլէն . — Չօճուղը պուլաճագմըսընըգ :

Գատօր . — Պուլաճաղըմ : Էրքէ՞ք մի , գըզ մի իսթէրսինիգ :

էլէն . — Հանկըսը օլուրսա օլտուն , պէնիմ իչիւն իքիսի տէ պիր տիր :

Գատօր . — Պալըճա եալընըգ պիր միւշքիւլաթ վար տըր . սիգին հագիգաթէն տիւնեայա պիր չօճուգ կէթիրտիկինիգի գօճանըգա ինանտըրմագ՝ պիր ազ կիւնճէ օլմագ տըր :

էլէն . — Էվվէթ , իչթէ ասըլ միւշքիւլաթ պուլնտա տըր :

Գատօր . — Պուլը սիգ խաթընըգա կէթիրտինիգ մի , մատամ :

էլէն . — Էվվէթ , չիմտի խաթըրմա կէլտի :

Գատոր.—Նէ՞ եաբաճագսընը :

Էլէն.—Հէնուզ պիւմէմ, լաքին պիր չէյ պուլաճաղըմ :

Գատոր.—Հիչ օլմագսա սոգուզ այ Մ. տը Գարմէյլտէն այրը պուլընմաղա մէճպուր օլաճագսընը :

Էլէն.—Տօղրու տըր, վէ պու տա պանա աղըրճա կէլէճէք տիր :

Գատոր.—Մուգթաղի օլան պու միւֆարէգաթտան էվվէլ, շու փախի լա-
ղըմ . . .

Էլէն.—Անլայօրըմ :

Գատոր.—Եանի Մ. տը Գարմէյլտէն այրը եաշայաճաղընը սոգուզ այ էսնա-
սընտա համիլէ կիպի կէօրիւնէճէքսինիզ :

Էլէն.—Էվվէթ :

Գատոր.—Օ էսնատէ գօճանըզը կէօրմէմէզլիք իտէպիլէճէքմիսինիզ :

Էլէն.—Իտէպիլէճէյիմ :

Գատոր.—Բէք ալէա ամմա պունտա աղըր պիր թէհիթէ վար տըր :

Էլէն.—Էվվէթ :

Գատոր.—Համիլէլիկինիզ այլարընտա նէ՞րէտէ իգամէթ իթմէք նիյէթինտէ
պուլընըյօրսընը :

Էլէն.—Գօրմիլտէքի քէօշկիւմտէ իգամէթ իտէճէլիմ :

Գատոր.—Պու քէօք նէ՞րէտէ տիր :

Էլէն.—Հօթ-Սօն էյալէթինտէ վէզուլ նամ գասապատան սէքիզ ֆարսախ
մէսաֆէտէ տիր :

Գատոր.—Թրուտտան չօգ ուզագ օլմատըղընտան, գօճանըզըն պագէն կէլիպ
զիյարէթ իթմէսինտէն գօրգուլըր :

Էլէն.—Պուըն պէն քէնտիսինէ մէն իտէճէյիմ, օ տա պէնիմ իսթէք վէ ար-
զուճա իթաաթ իտէճէք տիր :

Գատոր.—Էօյլէ օլուր իսէ բէք ալէա օլուր : Գօրմիլտէքի քէօշկիւնիզէ նէ՞
վազթ հարէքէթ իթմէք նիյէթինտէսինիզ :

Էլէն.—պիր ազ միււտէթ տիւշիւնտիքտէն սօնրա պիլա թէրէտտիւտ ճէվա-
պէն.—Պու ագչամ կիտէճէյիմ.—տէտի :

Գատոր.—Էօյլէ իսէ, մատամ, սոգուզ այտան եէնի ոռղմուշ պիր էվլատը-
նըզ օլաճագ տըր : Լաքին Գօրմիլտէ նէ կէշիպ տէօնտիւկինի պանա պիւտիրմէք
իշիւն արատա պիր պանա մէքթուպ եազմաղա հիմմէթ իտէճէքսինիզ :

Էլէն.—Էվվէթ, եազաճաղըմ. լաքին պուլընլա պէրապէր պագէն կէլիպ պէնի
կէօրմէքտէն իմթինա իթմէյէճէլինիզի մէմուլ իտէրիմ :

Գատոր.—Պու տալէթինիզտէն սօլայը թէճէքքիւր իտէրիմ, մատամ, ունութ-
մամ կէլիրիմ :

Էլէն.—Սիզէ բէք չօգ սօրաճագ շէյլէրիմ օլուպ, պուլնտան մատա սիզէ պիր
մըգտար տա ագչէ վէրէճէյիմ, լաքին պուլըն պու կիւն իթա իտէմէյէճէլիմի պէ-
յան իտէրիմ : Անճագ,—տէսի կէնճ գարը չըզտանընը աշարագ,—իւք աղըզ եա-
բաճաղընըզ պաղը մէսարիֆաթ իշիւն իշթէ սիզէ իքի պին ֆրանգ :

Գատոր.—Բէք ալէա, մատամ. լաքին էմին օլընըզ քի, էն զիյատէ լաղըմ օ-
լան մէսարիֆի եաբաճաղըմ :

էլէն. — Պէնիմ իշիւն բարա մէսէլէսի հիշ տիր : Նաւալի քի պիր քէրրէ սէօյլէ-տիմ պէն զէնկինիմ : հէր նէ գատար զէվէ վէ զէվէն աննաւնտա իշիւրաքը էմ-վալ գատարի ճարի օլտըլը զէման թէնէհիւլ իթմիլ իսէմ տէ : գոճամըն քէնտի սէնայիի ուղրունա վազ իթտիկի պիր միլէօն ֆրանգտան մատտա պէնիմ քէնտի մալիմ օլան Գօրմիէտէքի չիֆթիլիք վէ անպիմին վարիտաթընը քէնտիմ ալազ ու գապզ իտէր վէ իսթէտիկիմ կիպի սարֆ ու իսթիմալ էլլէրիմ : Գայըն բէտէրիմ Մ. տը Գարմէլլին թալէպի իւզրէ, Գօրմիէտէքի քէօզկ իլէ պիլճիւմլէ միւլթէ-միլաթը՝ միւլթէրէքէն պանա վէ զէվէմէ ախտ օլան էմվալա տախիլ օլմաթը՝ իզ-տիլմաճ մուգալէլլէնամէմիզ անքեմմընտան պուլլըմըլ տըր :

«Օն տէօրթ սէնէտէն պէրու իրլիք ֆաւրիգալարը տայմա թէրազգի իթմիլ օլուպ, սէրվէթիմ տախի խայլիտէն խայլի արթմըլ տըր : Լաքին, պիր քէրրէ տահա սէօյլէրիմ, բարա մէսէլէսի պէնիմֆիլիւն հիշ տիր : Պէօյլէք պիր սէրվէթիմ օլմազտան նէ՞ չըգար : Սէրվէթ՝ սաատէթ տիմէք տէլիլ տիր : Պէն պիր զէմանքի սաատէթիմի եէնիտէն էլէ կէշիրմէք իսթէրիմ :

«Գօ սէրվէթիմ զայպ օլտուն, պէն տէ ֆուգարա օլայըմ : էկէր սաատէթիմի եէնիտէն իսթիհալ իտէնէք օլուր իսէմ, հէր շէյի գազանաճաղըմ վէ հիշ պիր շէյ զայպ իթմէլէնէլիմ :

«Մատամ, չօճուգ իշիւն . . . անտսընա . . . նէ՞ գատար վէրմէք լազըմ կէ-լէնէկինի մէմուլ իտէրսինիզ :

Գատօր. — Պէն պուենը շիմտի սէօյլէլէմէվ . . . Լաքին զաննըմ եիրմի, եիրմի պէշ պին ֆրանգ գատար վէրմէք իզթիգա իտէնէք տիր . . .

էլէն. — Պու նէ՞ ազ բարա անըր, էվլէթ, բէք ճիւզի պիր շէյ տիր : պուենըն իքի գաթընը վէրմէլի տիր : Իւշ այտան պու բարայը սիզին թահթը էմրինիզէ վազ էլլէլէնէլիմ :

Գատօր. կէօզլէրի ելլտըրըմ կիպի բարլայըպ թաթը պիր սէտա իլէ. — Սիզ պէօյլէք վէ ճէօմէրտ պիր գատընսընըզ, մատամ :

էլէն. — Սիզէ կէլինճէ, մատամ Գատօր . . .

Գատօր. — էյ նէ՞ օլմուշ, մատամ :

էլէն. — Միւքեաֆաթըմըն մըգտարընը քէնտինիզ թային իտէնէքսինիզ :

Գատօր. — Պուենը սիզին նէխալթիլինիզէ թէրք իտէրիմ, մատամ :

էլէն. — էօյլէ իսէ եիրմի պէշ պին ֆրանգ :

Գատօր. սէվինճինտէն ալընտա պիր էնէրը ֆէրահլիլթ նիւմայան օլարազ, պիր թարըզ միւթէվազուանէ վէ ըիյաքեարանէ իլէ. — Օհ, մատամ, զահմէթիմէ մուգապիլ բէք ազ քիմէլէր պու գատար ճէօմէրտիք կէօթէրէնէքլէր իտի :

էլէն. — Տիմէք խօշնուտսընըզ, էօյլէ՞ մի :

Գատօր. — Ինսան սիզէ խըտմէթ իթմէլէ մէմնուն վէ մէսրուր օլուր ի մա-տամ : Եալընըզ . . .

էլէն. — Սէօյլէլինիզ :

Գատօր. — Մէսարիֆ խանէսի վար տըր :

էլէն. — Տօղրու տըր : Պու խանէյէ նէ՞ գատար ազէ գայտ իթմէլլիմ :

Գատօր. — Բէք էյիճէ պիլլէմէմ . . . իզ պիլիլի : Եիճէ մէմուլլի զայըր մա-

րափայլար վարձ . . . օն պին ֆրանսի քառասուն մասրաֆ հէր հալտէ թախտին օլընտս պիւր :

Էլէն . — Բէք ալէա , մատամ , մէսարիֆ խաֆէսին ունութմայաճաղըմ :

Քեաղըտ պագուն գարը՝ միւլթէրիսինն սէխովէթ վէ ճէօմէրդիկինտէն թէշ-վիգ օլընարագ արթըգ անկէօզիւլիք իթմէքտէն գօրգմայօր իտի : Ալթուն եռ-մուրթիայան թափուղա թէպօտիւֆ իթմիւլ իտիգ Կիրիշ չըգըլ եիւզ ֆրանսիական գի-յատէ սարֆ իթմէմէյի նիյէթինէ գօյմուլ իքէն , օն պին ֆրանսի թալէպ իթմէքտէ վէ իլէրուտէ տահա իսթէյէճէկինն տէ իյմա իլէ անլաթմազտա իտի :

Պու իքի գատըն պիր ազ տահա գօնուլտըգտան սօնրա Մատամի տը Գար-դ մէյլ չէքիտի կիթտի :

Մէրգումէ գատըն՝ խըտմէթճի գարըյա խապէր վէրմիշ օլարգը իւզըէ սպաթ օն պիրտէ Կրպմօն սօգաղընազ ափտէթ վէ միւվասէյէթ իթմիւլ իքի : Գօճասը էօյալէն ըատտէլէրինտէ էվէ կէլէճէկիննտէն , էլէնին՝ նէ եարաճաղընըտի շիւնմէք իշիւն պիր սաաթ գատար վագթ ու միւլպատէսի վար իտի :

Մէրգումէ կէնճ գարը՝ քիմսէ կէլիպ քէնտիսինի թաճիլ իթմէսինի իսթէ-մէտիկինտէն , օտասընա գարանտը , պիր գօլթուգ սանտալեսսընա օթուրտու , վէ կէօզլէրի բարըլ բարըլ բարլամագտա օլտըղը հալտէ տիւշիւնճէլիինէ տալտը : Շէօյլէ քի ,

Ձօգտան պէրու վիճտան վէ գումիրի գալմայան Մատամ Գատորըն թահրի-քիլէ վէրմիշ օլտըղը գարարտան էլէնին՝ հէնուզ վագ կէշմէյէ վագթ ու միւ սաա-տէսի վար իտի ամմա , պուենտան ագտէմ պէյան իթտիկիմիլիլ իւզըէ , գըսգանճըգ՝ մէրգումէնին կէօզլէրինն պիւսպիւթիւն գարամըլ օլտըղընտան , հէր նէ եարմիլիլ իսթէյօր իտի իսէ անը բէք ատի վէ թապիլի պիր շէյ սայըյօր վէ թէսափու-րընտա սապիթ գալտէմ տուրույօր իտի : Իճրա իտէճէկի մուամէլէնին , նէթաթիճինէ կէլինճէ , պուենն իւզէրինն հիշ տիւշիւնմէյօր իտի :

Քէնտիսինն տէհէլէթի կէօրիւնէն շէյ՝ խահնախահ պիր սէնէ գատար գօճա-սընտան ուզագ եաշամասը իտի : Լաքին մատամ քի պէօյլէ իգթիգա իտիյօր իտի , մէգքիւր այրըըգտան վէլէվ տահա զիյատէ մուգտարըպ օլտա պիլէ , պու Ֆէտա-քեարըըգտան կէրի տուրմայաճաղտը : Քէնտիսինն էօյլէ կէլիյօր իտի քի , օ գա-տար վագթ օ տէրէճէ մուգտարըպ օլտըգտան սօնրա նաիլ օլաճաղը սաատէթէ մուգապիլ հէր նէ չէքմիշ օլտա եինէ ազ իտի :

ԻՆԳԸԹԱԻ ՄԻԻՆԱՍԷՊԱԹ

Մ . տը Գարմէյլ՝ քէվճէսինին եանընտան այրըլտըգտան սօնրա , զափալը Լէք ոնթինէ նէ սէօյլէյէճէկինն տիւշիւնէրէք Մատրիտ սօգաղընազ տօղրու ազիմէթ իթմիւլ իտի :

Միւլագաթ բէք էլէմիլ ու քէտէրնաք օլապիլի իտի : Լաքին վատընը իճրա

Իթմէյէ վէ գօճալոգ վագիֆէսինի եէնիտէն իյֆա էյլէմէկէ գավիէն գարար վէրմիշ օլմաղլա, քէնտի նիյէթ ու էֆքեարընը մանթօնէթասընա պիւտիրմէսի վէ անըն քէտէր ու էլէմինտէն իւրքմէմէսի լազըմ իտի:

Մ. տը Գարմէյլ գարույը չալտը. գարու չալմասընըն թարղը բէք պէլլի իտի. Լէոնթին՝ պու թարղ գարու չալընտըղընը տույունճա թա գալպկեահընա գատար միւթէէսսիր օլարագ վէ «քէնտիսի տիր» տիյէրէք անիտէ պաղա գալգտը:

Օրալարտա օյնամագտա օլան քիւչիւք Արման տախի գարուընըն չալընտըղընը իշիտէրէք, պէսլէմէնին հէնուգ աշմըշ օլտըղը տիշ գարույա տօղրու սէյիրթտի:

Չօճուգ՝ բէտէրինի կէօրտիւկինտէ, պիր նիտաի մէսէրրէթինթիմա սալըվէրտի, այագլարընըն արասընա աթըլտը վէ պօյնունա գատար եօգարը չըգմասընա եարտըմ իթմէսի իշիւն ուֆաճըգ գօլլարընը Մ. տը Գարմէյլէ ուզաթտը:

Պապասը՝ չօճուղը գուճաղընա ալըպ կէօյսիւնին իւզէրինէ սըգարագ ալնընտան վէ եանագլարընտան միւթէմատիէն պուս իթմէյէ սլաշատը:

Չօճուգ կիւլմէքտէ վէ «Աննէճիկիմ, աննէճիկիմ, պապամ տըր» տէյու պաղըրմագտա իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ չօճուղը գուճաղընտա թութարագ, օրատան իշէրի կիրտի վէ Լէոնթին իլէ եիւզ եիւզէ կէլտի:

Մէրգուճէ կէնճ գարընըն ռէնկի բէք աթմըշ օլուպ, վիւճուտը իսէ թիրիւ թիրիւ թիթրմէքտէ իտի. Մ. տը Գարմէյլին պօյնընա սարըլմագ իշիւն պիր հարէթտէ պուլընտը իսէ տէ, մուախիսէրէն պու նիյէթինտէն սարֆը նագարա թէվագգուֆ իթտի, վէ եալընըգ էլլինի Արմանա ուզաթմագլա իքթիֆա էյլէտի. Արման՝ մէրգուճէնին էլինի թութուպ սըգտը:

Չօճուգ՝ վալիտէ վէ բէտէրինին եէքտիկէրինէ սարըլտըգլարընը կէօրմէյէ ալըշք օլուպ, անլէրին պու ատէթլէրինի իճրա իթմէտիքլէրինէ թէաճճիւպլէ. — Վալիտէճիկիմ, նիշիւն բէտէրիմի գուճագլամայօրսըն. — տէյու սիւվալ իթտի:

Վալիտէսի՝ պիր աճ շէքէրէք սլաշընը էօթէյէ չէվիրտի. նէֆէսի թըգանըյօր իտի:

Արման՝ գըրկըն պիր սէտա իլէ. — Լէոնթին, Լէոնթին. — տէյու նիտա իթտի վէ մէրգուճէնին ալնընտան պուս էյլէտի:

Չօճուգ՝ պու մէնգարէտէն խօշանարագ էլ չըրքմաղա պաշատը:

Լէոնթին. — Կէլէճէկինիգի ումմայօր իտիմ, լաքին սիգտէն պիր մէքթուպ պէքլէյօր իտիմ:

Արման. — Սիգէ մէքթուպ եազմագ՝ խաթըրմտան պիլէ կէշմէտի. սիգի կէօրմէք խաթէյօր իտիմ:

Լէոնթին՝ աճը աճը կիւլիւմսէյէրէք վէ տիլի քէքէլէյէրէք. — Տիւն պիրտէն պիրէ եանըմտան չէքիլպ կիթտինիգ. . . Պանա հիշ պիր լագըրտը իթմէյիւգ, եալընըգ պիր նագարը դարապէթնիւմա իլէ պանա պագտընըգ. . .

Արման. — Ագլըմ պաշըմտան կիթմիշ իտի:

Լէոնթին. — Մատամ տը Գարմէյլէ գավուչմագ իշիւն մէրգուճէնին արգասը սըրա սէյիրթտինիգ. պէօյլէ եարմանըգ իքթիգա իտէր իտի. Չէվճէնիգ տէհէթ.

է ֆզա պէր հալտէ պուլընըյօր իտի, միւհթաճը Թէսէլլի իտի, Պէնի հանկը ըէվօլ՝ վէր իլէ էօլտիւրմէք իսթէյօր իտի իսէ, օ ըէվօլվէր չուրատա տըր. սիւանը չօճուղըմըն էլինտէ կէօրտիւկիմտէ պիր նիտաի տէհչէթինթիմա սալը վէրտիմ. քէնտի քէնտիլի էօլտիւրէպիլի իտի :

Հոգէն Մատամ տը Գարմէյլէ պիր շէյ տիմէմ, Արման. պու մուամէլէսինտէ հազլը իտի. Ա՛հ, զօճասընըն մանթօնէթասընը գաթլ իլէ անտէն ախզը ինթիգամ նիյէթիլէ պուրայա կէլմէզտէն էվվէլ մէրգուլմէնին նէ տէրէճէ մուզտարըպ օլմուշ օլտըղընը պիլիւրիմ, Գօրգուում, էօնիւնտէն գաշտըմ, միւնասէպէթսիլլիք իթտիմ :

Արման. — Ա՛հ, Լէոնթին :

Լէոնթին. — Պէնի վուրաճաք իտի, պէն տէ չիմտի էօլմիւշ օլուր իտիմ. . . էօլլւմիմ անըն էլինտէն չըգար իտի :

Արման. — Նէ՞ տիյօրսընըզ, պէտպախթ գատընճըղազ. . . էօլմէ՞ք մի իսթէյօրսընըզ :

Լէոնթին. — Էվվէթ, էօնիւմտէ աչըլմագտա օլան հիւզնէնկիզ իսթիգպալի կէօզիւմ կէօրմէմէք իչիւն էօլմէք իսթէրտիմ. . .

Արման. — Էյ չօճուղընը՞զ, էվլատընը՞զ :

Լէոնթին. — Մատամ տը Գարմէյլին չօճուղը եօգ տըր, պէլքի անը քէնտիսինէ ախրէթլիք էվլատ ալըր :

Արման. — Լէոնթին, էվլատընըզ իչիւն սիզ եաշամալըսընըզ :

Լէոնթին. — Չալըչաճաղըմ. . . վէ վաղիլֆէմ նէ գատար միւշքիլ վէ նէ գատար աղըր օլուրսա օլսու՛ն, երինէ անը իյֆա իտէճէյիմ :

Մէրգուլմէ գատընըն հէյէճանը. գալպի տէրէճէի նիհայէտէ պուլընտըղընտան, աղլայըպ հըչգըրմաղա պաշլատը :

Արման. — Լէոնթին, ըէճա իտէրիմ, Ալլահ աշգընա օլսու՛ն աղլամայընըզ :

Լէոնթին. — Տիւնտէն պէրու տուրմայըպ աղլատըմ, Չօճուղըմըն պաշը իւզէրինէ նիճէ կէօզ եաշարը տէօքտիւմ :

Մ. տը Գարմէյլ՝ չօճուղը եէրէ գօյմուշ օլտըղընտան, մասսուճըղազ՝ կէզզլէրինի իրի իրի աչարագ պիր շէյ անլայամագսըղըն տէօլէմէնին իւզէրինտէն միւքեալէմէի մէզքիւրէյի տիյնէյօր վէ վալիտէսինին աղլատըղընը կէօրիւպ տիւշարը իսթիղրապ օլըյօր իտի, Չավալը չօճուգ՝ իչի անլայամայօր իտի :

Կէնճ գարը քէսպը սիւքիւնէթ իտուպ կէօզ եաշարընը սիլտի :

Մ. տը Գարմէյլ՝ մէրգուլմէյի պիր գանարէ իւզէրինէ օթուրթտը վէ քէնտիսի տէ անըն եանընտա օթուրտը :

Չօճուգ՝ այագլարընըն ալթընտա եաթըպ, պիր նազարը տիգգաթ ու իսթիղրապալա եիւզլէրինէ պագմաղա պաշլատը :

Արման. — Լէոնթին, սիզինլէ աղըր մատտէլէր իւզէրինէ գօնուլմաղա կէլտիմ :

Լէոնթին. — Էվվէթ, աղըր մատտէլէր իւզէրինէ. . . Միւսաատէ իտէրսէնիզ սիզէ պիր շէյ սիւվալ իտէճէյիմ :

Արման. — Մաշալահ, պուրուընընըզ :

Լէոնթին. — Չէվճէնիզ Մատամ տը Գարմէյլ՝ սիզին պուրատա օլտըղընըզ պիւր մի :

Արման.— Գիւր :

Լէոնթին.— Եօյլէ իսէ անլատըմ . պանա սօն վիզիթանըզը վէրիյօրսընըզ :

Արման.— Լէոնթին, սիգէ Մատամ տը Գարմէյլտէն տէֆաթլէ պահս իթմիւիմ տիր . անըն գալպինտէ նէ կիւզէլ խաստէլէր պուլընտըզընը պիլիրսինիզ :

Լէոնթին.— Էվլէթ, Մատամ տը Գարմէյլ, հէր հալ ու քեարտէ, հաթթա խըրս ու հիտտէթինտէ պիլէ ասըլգատէ պիր գատըն տըր :

Արման.— Հէր շէյի մէգպուրէյէ սէօյլէտիւմ, հալ ու վաղիյէթիմիզի անլատը, Եիւրէյի գալգտը, վէ քէմալը ուլըւվզը ճէնապլա պիլիւմ հէր իթմիզէ տէ աֆիլ իթտի :

Լէոնթին.— Նէ՞ շարթ իլէ :

Մ. տը Գարմէյլ պու սիւվալէ ճէվապ վէրէմէյիպ, պաշընը Էօնիւնէ էյտի :

Լէոնթին.— Լաթիֆ վէ հիւզնէնկիզ պիր սէտա իլէ.— Արման, գօրգմայըպ պանա պիր ճէվապ վէրէպիլիրսինիզ, պէն իշի անլատըմ, քէշֆ իթտիմ, պաշըմա նէ կէլէճէյինի պիլիրիւմ . Մատամ տը Գարմէյլ՝ մանթօնէթանըզլա գաթը ալէագա վէ միւս նաստէպէթ իթմէնիզի թալէպ փթմիշ տիր, սիգ տէ մուվաֆագաթ կէօսթէրմիշսինիզ տիր :

Արման.— Էվլէթ :

Լէոնթին.— Աֆվա նաիլյէթինիզ պու շարթ թախթընտա օլուպ, Մատպմ տը Գարմէյլ պուլնտան աշաղա թալէպտէ պուլընամալ իտի, սիգ տէ պէօյլէ եարմաղա մէճպուր իտինիզ . Կէօրիւյօրմըսընըզ, Արմալէ, մուամէլէնիզի նասըլ թագտիր իտիյօրմէ . . . Ձէվճէնիզ սիզի սէվիյօր . վաղա պէն տէ սիզի սէվէր իսէմ տէ, պէն սիզին մանթօնէթանըզըմ, եանի հիշ մագուլէսինտէիմ :

Արման.— Լէոնթին, սիգ պու չօճուղըն վալիտէսի սինիզ, պէն տէ անըն րէտէրիյիմ :

Լէոնթին.— Սիզճէ պու պիր շէյ տիր, էօյլէ օլսուն, լաքին գանուն վէ նիզամ միւվաճէհէսինտէ պուլնըն նէ՞ Էհէմիլյէթի վար տըր . . . Գարընըզ սիզի սէվէր, պէն տէ սիզի սէվէրիւմ . եալընըզ Մատամ տը Գարմէյլին սիզի սէվմէյէ վէ պաա աշգ ու ալէագասընա միւֆթէսիր օլվաղա հագգը վար տըր . զէվճէնիզ տիր : Խայր, պէնիմ քէնտի վալիտէլէք հագգըմը տէրմիյան իտէպիլիրմիյիմ : Սիզ՝ չօճուղը րէսմէն էվլատ մագամընտա թանըյամատըղընըզտան, եալընըզ գան ճիհէթինճէ էվլատըմըն րէտէրիսինիզ :

«Սիզ պանա աճըյըպ մէրհամէթ իտէպիլիրսինիզ, լաքին ալէմ՝ մէրհամէթսիզ տիր, պանա աճըմայանագ տըր, պէնի՝ զէվճէնիզի տիւշարը Էլէմ ու ճըտըրապ իտէն վէ անըն ոսատէթինի րախնէտար էյլէյէն սէֆիլ պիր գարը ատտ իտէճէթ տիր, վէ հագգը տա օլաճագ տըր : Սիզ պիր ասըլգատէ վէ նազիք պիր գատընլա պիրլէյմիշ իտինիզ, պէն սիզի այըրտըմ . խանէնիզի ալթիւսթ իթտիմ, Փամիլեա պաղլարընը քէստիմ գօրբարտըմ, Մատամ տը Գարմէյլին ալէմտէ էն սէվիլիւլիւ շէյինի ալտըմ, զասպ իթտիմ . պու պիր ճիհայէթ տիր, Արման, պու պիր ճիհայէթ տիր :

«Մատամ տը Գարմէյլ պանա աֆիլ իթտի, էօյլէ՞ մի . . . Ահ, էհէր պուրատա Էօնիւմտէ պուլընմը օլսա իտի, այագլարընա գաբանըպ, «Սիզ էմսալըզ էյի պիր գատընսընըզ» տիյէ նիտա իտէր իտիմ :

Լէոնթինն սօլույարագ, կէօյսիւ շիտտէթլէ քնիպ չըգվազտախտի : Կէնճ գարը՝ սօլուգ ալմագ իչիւն լագըրտըսընը քէսպի :

Մ. տը Գարմէյլ՝ պիր նազարը հայրէթ ու իսթիզրապլի մէրգումէնին եիւզիւնէ պագըյօր իտի :

Լէոնթինն՝ սէօգիւնէ տէվամ իլէ .— Տիմէք պու կիւն սիզի սօն տէֆա կէօրիւյօրըմ : Մատամ տը Գարմէյլին միւպագաէսիլէ կէլմիսինիզ տիր : Բէք ալէա, Բէք ալէա : Նասըլ քի տէտիմ, Արման, զանն իտիյօր իտիմ քի : սիզի արթըգ պիր աահա կէօրմէյէնէյիմ, սիզ տէ արամըգտա հէր շէյին պիթտիկինի : վէ հիջ պիր ալէագամըգ գալմապըղընը պիտիրմէք իչիւն եալընըգ պիր վէքթուպ եազաճագսընըգ :

«Սիզ քէնտիլիզ կէլտինիզ, թէշէքքիւր, թէշէքքիւր իտէրիմ : Պու պանա պիր թէսէլիի եէվիսնէ տիր : էվատընըզըն վալտէսինտէն նէֆրէթ իթմէտիկի. նիգէ պու պիր իսպաթ ու տէլի տիր :

«Թէքրար տէրիմ, Արման, թէշէքքիւր իտէրիմ : Թրուայա նէ՞ վագթ ալտէթ իտէճէքսինիզ :

Արման. — Եարըն :

Լէոնթինն. — Բէք ալէա, Արման, զէվճէնիգէ սլատտէթ պախը իպինիզ . մէրգումէնին աֆվընա շայէսթէ օլտըղընըգ պու սուրէթլէ իսպաթ իտէսիլիսինիզ : Պէնի ունութմալը, զավալը Լէոնթինն Տիւքրէյի արթըգ տիւշիւնմէմէլի : Պէնիմ նէ օլաճաղըմա հիջ վէսվէսէ վէ էնտիլէ իթմէյինիզ . պէն քէնտիմի գուրթարապիլէնէյիմ . — տէտիքտէն սօնրա էլիին չօճուղընըն պաշը իւզէրինէ վագ իտէրէք . — իշթէ՞ պէնիմ գուվվէթ ու ճէսարէթիմ : Միւթէէսսիւֆ վէ մուզտարըպ օլաճաղըմ, գիրա ունութամայաճաղըմ . լաքին սիզին իլէ գարընըգ իչիւն տուվալար իտէրէք էլէմ ու քէտէրիմի թէսքին իտէնէյիմ . — տէյու իլավէի մէգալ իթտի :

Մ. տը Գարմէյլ թիթրէյէրէք տիյնէմէքտէ վէ կէօզլէրի եաշարմագտա իտի :

Լէոնթինն՝ հիւզիւնլի պիր թէլաֆֆուզա սէօգիւնէ տէվամ իտէրէք տէտի քի, — Պէն ֆէնա ելտըգ ալթընտա տօղմուշըմ . տօղմուշտան պէրու էլէմ ու քէտէր վէ կէօզ եաշարընտան պաշգա պիր շէյ կէօրմէմիչիմ տիր : Ծու սօն սէնէլէրտէ սայէնիգտէ պիր ազ կիւլտիմ, պիր ազ սապտէթէ նաիլ օլտոււ : Վէ լաքին եալընըգ գալտըղըմտա աղլայօր, Մատամ տը Գարմէյլի տիւշիւնիյօր վէ քէնտիմի բէք սէֆիլ պիր գարը սայըյօր իտիմ : Պէն բէք պալսթըգըմ, իգպալիմ պանա հիջ եավէր տէյիլ տիր : Ազ եաշայըմ չօգ եաշայըմ, պէն արթըգ տայմա բլտապալսթ օլաճաղըմ : Թալիի նասաղըմ պու տըր, պէյլէ օլաճագ տիր :

Արման. — Օհ, Լէոնթին, պու սէօզլէրինիզ ճիյէրիմի եագըյօր :

Լէոնթինն. — Աֆվընըգ տիլէրիմ, Արման, սըվաշմաղա հագգըմ եօգ տըր . հէմ տէ իէ՞ ֆախտէսի վար : Պագըլսըր պալսթիյար, վէ պագըլարը պէտպալսթ օլուր . ինքան քէնտի թալիինէ գաթլանմալը տըր :

«Արման, չու պանա վէրտիկինիզ շէյլէրի սաթմաղա միւսապտէ իտէլմիսինիզ :

Արման. — Նէ՞ տիյօրսընըգ, սաթմագ մը :

Լէոնթինն. — Պագը շէյլէրի իլէրուտէ օղումա եատիկեար օլմագ իւզրէ սագ-

լայաճաղըմ. լաքին պաղը էլմասլարըմ վար, պուռնար պէնիմ եէնի հալ ու վազիյէ-
թիմէ ասլա ույմազլար. պուռնտան մամստա պէնիմ կիպի պիր իչճի գարընըն պէօյ-
լէ պիր թագըմ աղըրըղը օլամազ, Գէզալիք պու տաիրէտէն չըգըզ պիր ֆու-
գարա մամահալլէսինէ կիտէրէք քէնտի հալիմէ կէօրէ էսնաֆճա պիր օտատա իս-
քեան իտէճէյիմ:

Արման՝ քէտէրնաք պիր սուրէթտէ. — Լէոնթին, ումարմըսընը քի իսթիգալ-
լինիզ իչիւն հիչ պիր շէյ եարմագսըզըն սիզի վէ էվլատընըզ թէրք իտէյիմ, եիւզ
իւսթիւ պրագայըմ, Պէօյլէ պիր շէյ եարմագ օլուր իսէմ, բէք պէօյիւք պիր
ալչագըզ իթմիշ օլուր, ինսանլարըն էն սիֆիլի վէ էն մէնֆուրը օլմուշ օլուրըմ:

Լէոնթին, իսթէրիմ քի էվլատըմըզ էյի պէօյիւսին. ագըլը պիր չօճուգ-
տըր, իսթէրիմ քի միւմքին օլտըղը մէրթէպէ վասի պիր թէրպէյէ ալսըն, իսթէ-
րիմ քի անը պիր ատամ իտէսինիզ. մէմուլիմ իւզրէ պու չօճուգ էկէր սիզին
կիպի էյի պիր գալպ թաշըր իսէ, սիզ անը բէք գօլայ ատամ իտէպիլէճէքսի-
նիզ, էլհասըլ իսթէրիմ քի կիւնիւն պիրինտէ հէմ սիզէ վէ հէմ պանա պիր խայր
իւլ խալէֆ օլտուն:

«Պէն պու չօճուղը սէվէրիմ, չօգ սէվէրիմ, Ա՛հ, զանն իթմէյինիզ քի բէտէրի
անը թէրք իտէր, Պէն անը կէօզէթէյէճէյիմ վէ պու ալէմտէ հէր հանկը պիր
սըրատա պանա լիւզումը օլտըղը թագտիրտէ անիտէ պէն եէթիշէճէյիմ:

«Տիւն ագլամ սարաֆըմա պիր մէքթուպ եագըզ, սիզին նամընըզ օն պին
ֆրանգ իյրատը սէնէվիսի օլան հիւքիւմէթ թահվիլաթը միւպայէա իթմէսինի էմր
իթտիմ. պիր գաշ կիւնէ գատար թահվիլաթը մէքքիւրէյի ախզ վէ գապուլ իտէ-
ճէքսինիզ:

Լէոնթին՝ գաթի պիր սուրէթտէ. — Պէն բարա իսթէմէմ. պէն իչիյիմ, չա-
լըլըրըմ:

Արման. — Սիզին քիպիր օլտըղընըզ պիլիւրիմ, Լէոնթին. նէզաքէթը հըսսիյա-
թընըզա ալեհաշըմ. լաքին միւսաատէ իտինիզ, սէօյլէյիմ. պու սըրատա քիպրի-
նիզ սախթէ պիր քիպր տիր, Մատտէ պէնիմ օղլումըն իւզէրինտէ տիր, վէրտի-
կիմի բէտտ իթմէկէ հագգընըզ եօգ տըր:

Լէոնթին. — Անըն իչի՛ւն վէրտիկինիզի:

Արման. — Հէմ անըն վէ հէմ սիզին իչիւն:

Լէոնթին. — Մատամ քի արգու իտիյօրսընըզ, Արման, օղլում իչիւն գապուլ
իտէրիմ. լաքին օղլումըզա վէրտիկինիզ հէտիյէտէն պէն քէնտիմ իչիւն հիչ պիր
շէյ ալմամ: Չօճուղը պէօյիւթմէք վէ թէրպիյէ իթմէք իչիւն հէր նէ մասրաֆ ի-
տէճէք օլուր իսէմ թէմամը թէմամընա գայտ իտէճէյիմ, վէ վազթ ու սաաթը
կէլտիքտէ էկէր հէնուզ պէրհայաթ պուլընըր իսէմ, հիսապլարըմը քէնտիսինէ կէօ-
թէրէճէյիմ վէ սէրվէթի. քի քէնտիսինէ թէսիմ իլէ «-իչքէ պապանըն սանա վէր-
տիյի-» տէյէճէյիմ:

Արման. — Ա՛հ, Լէոնթին, ֆիթրիմի անլամագ իսթէմէյօրսընըզ. սիզ միւսրիֆ
վէ սիւս մէրագըլսը օլմայըզ իտարէսինի պիլէն վէ սատէլիկի սէվէն պիր գատըն
օլտըղընըզտան, օն պին ֆրանգ իյրատը սէնէվի իլէ սիզ վէ էվլատընըզ րահաթճա
եաշայապիլիւրսինիզ, հիչ պիր շէյէ միւգայէգանըզ օլմազ անայա տա հիչ էլ ու-

գունտըրմագսընըզ, էվլատընըզ օ մէպլաղլա քէնտիյէ պիր իչ բէյտա իտէր. պուռն-տան մաստա չօճուղըն իսթիգպալի իչիւն պէնիմ տահա պաշգա պիր թէսսավվու-րըմ վար տըր :

Լէոնթին շիտտէթլէ. — Արման, բէճա իտէրիմ, պուռնօգթա իւզէրինտէ իսթար իթմէյինիզ. պէն գարարըմը վէրմիշիմ, օ գարարտան ասլա տէօնմէմ :

Արման. — Էօյլէ իսէ անատան էլլի պին, եիւզ պին Ֆրանգ ալընըզ, վէ պիր չիչէք մաղազասը սաթըն ալընըզ վէ եախօտ թէէսիս իտինիզ :

Լէոնթին. — Վազըա պիր իչէ թուրթուռմագ նիյէթինտէյիմ, լաքին պիր շէյէ գարար վէրմէմիշիմ տիր. պազըպ ան այաճողըմ տա էօյլէ պիր գարար վէրէճէյիմ, Օղլուռըզա վէրտիկինիզ բարայա ասլա էլ տօգանտըրմայաճաղըմ, Արման. Նասըլ քի սէօյլէտիմ, միւճէվէրաթըմը սաթաճաղըմ, սագլայամամ. պուռնտան հասըլ օլան մէպլաղլա իսթէրսէմ պիր իչէ պաշլայապիլիրիմ. Վազըա պուռ պաշլանկըճտան չօգ պիր շէյ հասըլ օլամայըպ, ինթիմալ քի պիր ազ տա կիւճլիք կէօրիւլիւր իսէ տէ, սայ ու ղայրէթ վէ մէթանէթ սայէսինտէ վէ վազթ ու զէման իլէ իչին քէս-պը թէրազգի վէ իւմրան իտէճէկինի մէմուլ իտէրիմ :

«Արման, պանա տահա պիր տիյէճէկինիզ վօր մը :

Արման. — Մատամ քի իսթէտիկիմի եաբմագ իսթէմէյօրսընըզ, արթըզ պիր տիյէճէյիմ եօգ տըր :

Լէոնթին՝ այաղա գալգարագ զայըրի պիր սէտա իլէ. — Էօյլէ իսէ վէտալաշալըմ տէյինճէ, Արման մէրգուճէյի գուճագլայըպ. — Պէտպիսթ Լէոնթին. — տէտի, վէ կէնճ գարը աղամաղա պաշլատը :

Չօճուգ. — Պապաճըղըմ, պապաճըղըմ, վալիտէմ նիճիւն վիրա աղլայօր :

Պու աբա վալիտէսի՝ Մ. տը Գարմէյլին գուճաղընտան գուրթուլըպ չըգմըշ օլտըղընտան, Արման՝ չօճուղը թուրթուպ պիր չօգ պուս իթտի :

Արման քէնտիսի տէ աղլայօր իտի :

Լէոնթին՝ էօլիւ կիպի պիր սէտա իլէ. — Ալլահա ըսմարլատըգ :

Արման. — Ալլահա ըսմարլատըգ. — տէյու մըրըլտանարագ պիրտէն պիրէ գա-բույա սէյիրթտի :

Չօճուգ՝ բէտէրինին արգասընտան գօշարագ. — Պապաճըղըմ, պապաճըղըմ, եինէ կէլէճէքսին, տէյի՞լ մի. Պանա կիւզէլ վէ պէյազ պիր գուզու կէթիրէճէք-սին, պօյնուռտա գըրմըզը պիր թասմասը վէ պիր տէ չընկըրտաղը օլսուռն, հէմ տէ մէլէսին :

Պապասը ճէվապ վէրմէք իսթէտի. միւմքին օլամատը. տիլի թուրթուլըմը կիպի իտի :

Լէոնթին՝ պաղըրարագ. — Արման, սէօյլէյինիզ Մատամ տը Գարմէյլէ, պէտ-պախթ թէօպէքեար գըզ՝ ձէնապը Հագգըն տուվասընը իսթիրհամ իտիօր :

Մատամ տը Գարմէյլ՝ թաթը վէ հիւզիւնի պիր կիւմլիւմսէյիլէ գօճասընը իսթիգպալ վէ գապուլ իտէրէք, մանթօնէթասըլլա իչի Նասըլ եաբտըղընը սիւվալ իթտիքտէ :

Արման՝ ճէվապէն. — Օրտու պիթտի .
էլէն. — Գապուլ իթտի՞ մի :
Արման. — Իհթիյաթլարա գապուլ իթտի Բարա՝ չօճուգ իչիւն տըր . քէնտիսի՝
քէնտի իչիւն նէ՝ անայա վէ նէ ֆայըզա էլ տօգանտըրմագ իսթէմէյօր : Ճան ու
կէօնիւտէն չալըճմաղա գարար վէրմիշ տիր և Պիզիմ քիմիզէտէնէնին աֆվ իթտիկինի
քէնտիսինէ՝ սէյլէտիմ : Իթտիկիմ լազըրտըլնարտան՝ շայէթլէ միւթէէսսիր օլարագ
աղլատը : Եանընտան այրըլտըղըմտա պաղըրարագ « — Սէյլէյինիզ Մատամ տը Գար-
մէյլէ , պէն՝ պէտպախթ թէօպէքեար՝ Ալլանըն տուվասընը իսթֆրհամ իտիյօրմ — »
տէտի :

Մատամ տը Գարմէյլ ճէվապ վէրմէտի :

Գարը գօճա սուֆրայա օթուրտըլար :

Սուս բուս թաամ իթտիէր :

Գօճասը՝ գարըսընըն տիւչիւնէլի պիր հալտէ պուլընտըղընը գօլայճանըգ
ֆարգ վէ միւչահէտէ իտէրէք , տիւչարը էնտիչէ օլտու :

Արման՝ գարըսընա . — Նէ՞ն վար , նէ՞ օլմուչսըն :

էլէն. — Տիւչիւնիյօրմ , միւթալէա իտիյօրմ :

Լաքին Արման՝ պիր չօգ սիւվալլէրլէ գէվճէսինի զիյատէճէ սըզըլտըրտըղըն-
տան ,

էլէն. — Պու կիւն զիհնիմ էյլէ պիր հալտէ տիր քի , սիզ պոււնա իսթիղրապ
վէ թէաճճիւպ իթմէմէլիսինիզ :

Մ. տը Գարմէյլ՝ գէվճէսինին նէ՝ տիւչիւնտիկինի անլամաղա չօգ մէրագ իթ-
տի իսէ տէ , գարըսը թէմամըլա իսթիյարը սիւքիւթ իթտիկինտէն , Արման՝ մէ-
րամընա նաիլ օլամատը վէ լաքին էլպէթթէ պու մէրամընա նաիլ օլանաղընը իւ-
միտ իտէրէք , էյլէնտէն սօնրա սաաթ իքիտէ տիւչարը չըգտը , Մաիւմիմիզ օլտըղը
իւզրէ , մուճաիլէյհին պիթիւրէճէք պիր չօգ միւհիմէ իլէրի վար իտի :

Մատամ տը Գարմէյլ՝ պիր սաաթ էվլէլ եալընըգ գալմաղա սապրսըղըղլա
ինթիզար իտիյօր իտի :

Նէրտիվէն իւզէրինտէ գօճասընըն պյագ սէսի քէսիլինճէ , էլէն՝ օտասընա
սէյիրթտի վէ պիր մասանըն էօնիւնտէ օթղէրտը : Եաղը եաղմագ իչիւն մէգիւր
մասա իւզէրինտէ հէր շէյ մէվճուտ իտի :

Մատամ տը Գարմէյլ՝ պիւլա թէրէտտիւտ վէ լաքին էլի պիր ազ թիթրէյէրէք
պէր վէճըն աթի պիր մէքթուպ գալէմէ ալտը :

« Սէվկիւլիւ Արման ,

« Սէվկիւլի սիզի , ճան ու կէօնիւտէն սէվէրիմ սիզի . հէնուգ զըզ իքէն՝ թիթ-
րէյէրէք՝ վասիմ օլան բէտէրինիպին պօյնոււնա սարըլտըղըմ , վէ « Արմանը սէվէրիմ »
տէտիկիմ կիւն սիզի նէ գատար սէվէր իտի իսէմ եինէ օ գատար վէ պէլքի տահա
զիյատէ սէվէրիմ սիզի :

« Էվլէնէլի օն տէօրթ սէնէ օլուպ պիր չօգ տա ըզտըրապա տիւչար օլմուչ ի-
սէմ տէ , պէն նէ իսէմ եինէ օ գալմըլըմ տըր , հագգընըղտա օլան աչգ ու ալէա-
գամ տա հիչ պիր արըզայա տիւչար օլմամըլ տըր :

« Պիր սուրէթը նամուսքեարանէտէ խաթանըղը պանա իգրար ու իթիւրաֆ

իթտինիզ պէն տէ տիւնտիկինիզ իւզրէ սիզէ ափով իթտիմ, Լաքին պէն գըսգան-
ճըմ, Արման տէհչէթի սուրէթտէ գըսգանճըմ, գըսգանճըմտան նաչի պիւթիւն
վիւնոնտըմըն բարէ բարէ օլտըղըն հըսս իտիյօրըմ, պու գըսգանճըղը զիւնիմ-
տէն, գապիմտէն տէֆ իտէմէմ :

«Նէ չարէ քի ինսան՝ սէվտիկինէ գըսգանճ օլուր :

«Հէր քիմ պիր խապինէ դայպ իթմիչ օլուպ տա անը եէնիտէն պուլուր իսէ,
անը թէքրար դայպ իթմէսինտէն տալմա գօրգար :

Իշթէ պէն շիմտի պու հալտէ պուլընըյօրըմ :

«Տիւն, կէչմիչի պիր րույա կիպի ունութապիւնճէկիմի, վէ Բէն փաշտան սէվ-
մէք վէ սէվիմէք սաատէթիլէ եաշմաղա պաշայաճաղըմը մէմուլ իտիյօր իտիմ.
պու կիւն իսէ հէր նէվի խէվֆ ու տէհչէթ զիւնիմի իհաթա իտէրէք պէնի ալթ-
իւսթ իտիյօր :

«Թէօվպէ տէյիպ այագլարըմա գարանտըղընըգտա պանա պիր վատ, պիր եէ-
մին իթտինիզ, պուլըն խալխէթ իւզրէ եաբըյօր իտինիզ . . . Լաքին սիզ քէնտի-
նիգտէն էմիւնմիմինիզ, Արման, Պիր կիւն պիր խաթատա պուլընտըգտան սօնրա,
պիր տահա պէօյլէ պիր խաթա իւլէմէյէճէկինիզի մէմուլ իտէյօրիտինիզ :

«Պէն արիզ ու ամիգ տիւշիւնտիմ, Արման, վէ պանա տէօնտիւքտէն սօնրա
եինէ Մատամ Տիւրքէյի կէօրտիւկինիզտէ վէ եախօտ հիչ օլմազսա նա մէքթուպ
եազտըղընըգտա սիզէ արթըգ ափով իտէմէյէճէկիմի հըսս իթտիմ. 0 գէման արա-
մըղտա հէր շէյ պիթէճէք. 0 գէման եա պէն պու սօն սաատէմէնիզտէն էօլէճէյիմ,
եախօտ պիր մահքէմէ գարարըյա գարը գօճա եէքտիկէրիմիզտէն այրըլաճաղը :

«Պու տէտիքլէրիմ հէր խայալիմտէ թէսապվուր տըր. Լաքին վազը օլապիւրի,
պէն իսէ վազը օլմասընը իսթէմէմ :

«Արման, պիր սէնէ սիգտէն այրըլմաղա վէ քէօշէի ինզիվայէ շէքլիպ եաբա
եալընըգ պիր էօմիւր կէչիւրմէյէ գարար վէրմիչիմ տիր :

«Պու միւֆարէգաթտան պէն բէք չօգ մուգտարըպ օլաճաղըմ. Լաքին պուլնա
իւզըմ կէօրիւյօրըմ վէ իսթիգալիմիզին խայր ու մէնֆաաթը իչիւն պու ֆէ-
տաքեարըղը տէրէօնտէ իթմէյէ թէրէտտիւտ իթմէյօրըմ :

«Պիր միւտտտէթ սիզի թէճրիւպէ իտէճէյիմ. գարարըմը գապուլ իտինիզ,
բէք գապի պիր գարար տըր վէ ալէմտէ հիչ պիր շէյ պուլնա մուխալէֆէթ իտէ.
մէգ. պէնի գարարըմտան տէօնտիւքմէյէ պէյհուտէ սայ իթմէյինիզ :

«Պիր սէնէ նէ պիրպիրիմիզի կէօրէճէյիզ վէ նէ տէ պիրպիրիմիզէ մէքթուպ
եազաճաղըգ. Պուլնը էլպէթթէ բէք գըյագ պուլըրսընըգ, Արման, Լաքին պէօյլէ
օլմասընը իսթէրիմ. Պու արզուլը իճրա իտէրէք բէչիմանըգ վէ թէօպլէեար-
ըղընըգըն խալխէթիւնի խապաթ իտէճէքսինիզ :

«Էկէր սէնէ խիթամընա գատար վատ վէ եէմինինիզի իճրա իտէրէք Գօրմիէ-
տէքի ինզիվալեհանըմտա կէլիպ պէնի պուլուր իսէնիզ, սիզի գուճագլայարագ գա-
պուլ իտէճէյիմ, վէ «Պէն եէնիտէն գատընլարըն էն պալսթիյարը օլույօրըմ»
տէյէճէյիմ :

«Էկէր կէլմէզ իսէնիզ, Արման, պու թէճրիւպէյէ թէհամիւլ իտէմիւլ օլտը-

ղընըզը անլայաճաղըմ : Օ զէման տիւնեա պանա հարամ վէ գարանըգ օլաճադ , պէն արթըգ քէնտիմի տուլ սայաճաղըմ վէ եաս էլպիսէսի կիյինէճէյիմ : Մուէպ-պէտէն քէօշէի ինզիվայէ չէքիլէճէյիմ վէ պու հալիմտէ էօլիւմիմէ պէքլէյէճէյիմ : « Լաքին խայր , խայր , Արման , պէնիմ սէվկիւլիւ գօճաճըղըմ , պէն իւմիտ իթմէք իսթէրիմ :

« Պու մէքթուպը օգուտըղընըգ զէման պէն Բարիզտէն միւֆարէգաթ իթմիշ օլաճաղըմ :

« Պիր սէնէտէն , Արման , պիր սէնէտէն . . . սիզի պէքլէյէճէյիմ :

« Զէվճէնիզ .

ԷԼԷՆ ՏԸ ԳԱՐՄԷԹԼ

Գըսգանճըղընտան նաշի զիհնի գարըշմըշ օլոն պէտպախթ գարը՝ աղլայա-րադ մէքթուպընը տիւրտիւ վէ գարֆա վազ իտէրէք , իւզէրինէ «-Մ. Արման տը Գարմէյլ-» ասորէսինի եագտը :

Պատէհու մէքթուպը կէօզէ կէօրիւնիւր պիր սուրէթտէ մասանըն իւզէրինէ պրազըպ , մանթօ վէ շարգասընը գօյտու , վէ նէ օրթա խըտմէթճիսինէ վէ նէ տէ աշճը գարըյա պիր շէյ սէօյլէմէքսիզին սէսսիզ սէտասըզ էվտէն տիշարը չըգտը :

Սօգաղա չըգընճա Մատամ տը Գարմէյլ պիր արապա թութաը , հիսապընը թէմիզլմէք վէ եօլճու չանթասընը ալմագ իւզրէ էվվէլա էսթ օթէլինէ վէ պա-տէհու Սթրապուրկ տէմիր եօլ սթասիօնընա չէքտիրտի : Լաքին օրայա վարընճա , Պէլֆօր իչիւն ագչամ ալաֆր . սաաթ սէքիզի գըրդ տագիգա կէշէրէք թրէն օլտը-ղընը խապէր ալտը . օ զէման իսէ սաաթ հէնուզ պէշ իտի :

Տէօրթ սաաթ գատար պէքլէմէք լազըմ կէլիպ , պու իսէ բէք ուզուլն իտի : Իւշ կիւնտէն պէրու միւպթէլա օլտըղը սըթմատան սուզան օլարագ պիր սաաթ էվ-վէլ Բարիզտէն չըգըպ կիթմէք իսթէյօր իտի :

Մէրգումէ գատըն թէքրար արապասընա պինիպ Լիօն տէմիր եօլ սթասիօ-նընա չէքտիրտի , զիրա օրատա սաաթ եէտինին սիւրաթ գաթարընա րաքիպ օ-լապիլիւր իտի : Բօր-սիւր-Սօնա կիթմէք իչիւն Տիթօն վէ Օգսօնտան կէշէրէք ու-զուլն պիր եօլճուլըգ իթմիշ օլտճագ իտի . լաքին տիկէր թարաֆտան , Թրուա վէ Շօմօնա օղրամամսըյլա , օրալարտա հազպ իթմէտիկի պիր թագըմ ատամլարա րասթ կէլմէքտէն միւճանէպէթ իթմիշ օլաճագ իտի , զիրա օ իքի մահալտէ տէ բէք չօգ թանըտըգ վար իտի :

Տէմիր եօլ գաթարընա րաքիպ օլտըղը սըրատա գօճասը՝ իչլէրինի մաթլուպ վէճիլէ պիթիւմիշ , Կրամօն սօգաղընա ավտէթ իտիյօր իտի :

Իւք ագչամը իլէ սուպահքի կիպի սուֆրայա իքի թագըմ գօնուլմըշ վէ թա-ամ հազըր իտիլմիշ իտի :

Մ. տը Գարմէյլ՝ տաթիւրէտէ օտա պրագմայըպ գարըսընը արատը , մասանըն իւզէրինտէ պուլընան մէքթուպը կէօրմէքսիզին եաթագ օտասընտան տիշարը չըգ-տը վէ թաամ սալօնընա ավտէթ էյլէտի :

Օրատա պէշ տագիգա գատար պէքլէտիքտէն սօնրա տիւշարը իսթիղրապ օ-լարագ վէ գալպինտէ պիր հըսս գուհուր իտէրէք , չընղըրաղը չալըպ օրթա խըտ-մէթճիսինի չաղըրտը վէ :

—Մատամ սաաթ գաչտա՞ տիշարը չըգտը.—տէյու սիւվալ իթտի :

Խըտմէթքեար.—Պիլմէյօրըմ, էֆէնտիմ :

Արման.—Նա՞սըլ, պիլմէյօրմըսընըզ :

Խըտմէթքեար.—Մատամըն տիշարը չըգտըղընը կէօրմէտիմ :

Արման.—Էօյլէ իսէ տիշարը չըգտըղընտա ժօզէֆինլէ գօնուչմուչ օլաճագ տըր :

Խըտմէթքեար.—Խայր, էֆէնտիմ. նէ ժօզէֆինէ, նէ պանա Մատամ պիր շէյ սէօյլէմէտի. Հոթթա տիշարը չըգտըղընտան պիլէ խապէրիմ եօզ իտի : Սիզէ գահվէ կէթիրէլիտէն պէրու մատամը կէօրմէտիմ. օտասընտա զանն իտյօր իտիմ :

Արման՝ հիտտէթլէնէրէք.—Բէք ալէա.—տէտի :

Խըտմէթքեար չէքիլտի կիթտի :

Արման՝ քէնտի քէնտինէ.—Ղարիպ շէյ, պու նէ՞ տիմէք տիր՝ ինթիմալ քի պիր իքի վիզիթա վերմէք նիյէթինտէ պուլընմըշ, ինթիմալ քի պազը շէյլէր սաթըն ալմագ իսթէմիշ տիր : Պէքլէլիլիմ, էլպէթթէ նէրէտէ իսէ շիմտի կէլիր.—տէյէրէք, զէվէսինին նէրէյէ կիթտիկինի պուլմաղա չալըշօր իտի իսէ տէ թէլաշ վէ էնտիշէլի իտի :

Պիր չէրեէք, երիմի տագիգա, եարըմ սաաթ միւրուր իթտի :

Մ. տը Գարմէյլ արթըգ եէրինտէ օթուրամազ օլույօր իտի : Պէնզի աթմըշ, նէ՛ տիւշիւնէնէկինի շաշըմըշ օլտըզը հալտէ շէտիտ քիր թէլաշ ու հէյէճանլա թաամ սալօնընըն էթրաֆընը տէօնիւյօր իտի :

Արման՝ քէնտի քէնտինէ.—Կէլմէյօր, պու նէ՞ տիմէք տիր.—տիմէքտէ, վէ հէր տագիգա սաաթա պագարագ.—Աճասլա պու նէ՞ տիմէք.—տէյու թէքրար իթմէքտէ իտի :

Սաաթ սէքիզի վուրտու :

Օ զէման Մատամ տը Գարմէյլ՝ Մօնթըրօնըն թա եագընընտա իտի :

Արման.—Պու նէ՛ պէրպատ շէյ.—տէյու հայգըրարարագ պիրտէն պիրէ սալօնա վէ օրատան եաթագ օտասընա կէչտի : Մէզքիւր օտայա կէչիննէ Մատամ Գարմէյլին պրագմըշ օլտըղը մէքթուպ քեաղըտը, գալէմ վէ օգգա կէօզիւնէ իլիշէրէք.—Վա՛յ, եազը եազմըշ.—տէտի վէ մէքթուպը վէ քեաղըտը վէ իւզէրինտէքի «Մ.տը Արման տը Գարմէյլ» ատրէսինի կէօրիւննէ պիր նիտա սալը վէրտի վէ պիւթիւն վիւճուտը թիթրէմէյէ պաշլատը :

Գարըսը՝ տիշարը չըգմազտան էվվէլ խըտմէթքեարլարա պիր շէյ տէմէմիշ վէ քէնտիսինէ պիր մէքթուպ եազմըշ իտի : Պուլըն սէպէպի աճապա նէ՞ իտի. օլմայա քի պիր ֆէլաքէթ վագը օլտուն :

Արման տը Գարմէյլ թիթրէյէրէք մէքթուպը էլինէ ալտը, զարֆը եըրթտը վէ միւնտէրիճաթընը օգուտը :

Էվվէլա օգուտըղընտան պիր շէյ անլայամատը. սօնրա պիր տահա օգուճաղա պաշլայըպ, գալպինտէ պիր ըզտըրապը շէսիտ հըսս իթտի : Գանը գաֆասընա չըգըյօր վէ գուլագ թօզլարը շէտիտէն չարըրօր իտի :

Օգուճասընը պիթիրտիքտէ, գապա պիր սէսլէ պիր նիտա սալը վէրտի, սէր-խօշ կիպի սալանտը վէ պիր սանտալէա իւզէրինէ հըգըլը վէրտի :

Պէտպանիթ ատամճըղազ թանգաթֆէրսա օլմթչ, ագլը պաշընտանդիթմիշ, մէ-
էյուսիյէթլէ էլէրինի ալընա գօյուռչ վէ անը սօուգ սօուգ թէթլէմէյէ պաշլամըշ
իտի :

Գարըսը քէնտիսինի պրադըյօրիտի : աճապա պուռն իմքեանը վա՛ր մը իտի :
Պուռնա ինանմագ իսթէնէյօր իտի : վէ լաքին էլան եէտինտէ թութարըը մէք-
թուպ, օ տէհչէթլի մէքթուպ քէնտիսինէ պէօյլէ պիր շէյ խապէր վէրիյօր իտի :
Աճապա քլէն՝ քէնտիսինի, վնգը օլան խաթա վէ գապահաթընտան քօլայը
պէօյլէ՞ մի թէէտիպ վէ միւճագաթ իտիյօր իտի : Հալ պու քի մէրգումէ՝ քէնտի-
սինէ աֆվ իթմիշ իտի : Պու նէ՛ տէհչէթլի շէյ :

Պիր սէնէ մէրգումէյի կէօրմէմէք, հաթթա մէքթուպ պիլէ եազմամագ՝, գա-
րը պէօյլէ իսթէյօր իտի : Պու այրըլըը Արման գապու լ իտէճէ՞ք մի իտի, վէ
էկէր Մատամ տը Գաթմէյլին պու թալէպինէ իթանթ իթսէ Դտի, պիր սէնէ
նէ՞ եաքաճագ իտի : քէնտի հալի նէ՞ օլաճագ իտի :

Շիւպհէսիգ պիր ճէղայա միւնթահագգ իտի, քաքին գարընընըն վէրտիկի պու
ճէզն րէք չօգ տէյի՞ մի իտի :

Արման պու թէֆէքթուրաթա տալմըշ իքէն, պիրտէն պիրէ ալաղա գալգտը,
մէքթուպը ճէպինէ գօյտու վէ կէօզ եաշլարընը սիլտի :

Պատէհու թաամ սալօնընա ափտէթլէ չընղըրաղը չալլպ օրթա խըտմէթճիսի-
նի չալըրտը, վէ մէրգում անիտէ կէլտիքտէ, Արման՝ սիւքիւնէթը հալտէ կէօրիւ-
նէրէք խըտմէթքեարընա տէտի քի :

— Մատամ տը Գարմէյլ տիշարը չըգտըղընտա սիգէ պիր շէյ սէօյլէմէմիշ, լա-
քին պանա պիր մէքթուպ պրագմըշ, պու մէքթուպը չիմտի քէնտի օտաաընտա
պուլտում : Իշպու մէքթուպտա, պիննէֆա պու ագչամ թրուայա ափտէթ իթմէյէ
գարար վէրմիշ օլտըղընը խապէր վէրմէքտէ օլտըղընտան, արթըգ քէնտիսինէ
պէքլէյէճէք իշմիգ եօգ տըր :

Խըտմէթքեար՝ թէաճճիւպինի սէթր իտէմէյէրէք. — Էֆէնտի, թաամը չիմտի
կէթիթիլ՞ մի :

Արման. — Պօշ շէյ տիր, եէմէք եէմէյէճէյիմ, գարնըմ աճ տէյիլ :

Խըտմէթքեար. — Լաքին, էֆէնտի . . .

Արման. — Բէք ալէա, չիմտի տիշարը չըգաճաղըմ :

Ուշագ չէքիլտի կիթտի :

Եիրմի տագիգա սօնրա Մ. տը Գարմէյլ՝ Լիոնթին Տիւրքէնին խանէսինէ միւ-
վասէլէթ իտիյօր իտի :

Լէոնթին՝ տիւշարը իսթիղրապ վէ թէհայլուր օլարագ. — Սիգ, սիգմիսինիգ :

Մէրգումէ կէնճ գարը՝ չօճուղը քիւչիւճէք եաթաղընա եաթըրմագ իշիւն սօ-
յունտըրմագ իւզրէ պուլընըյօր իտի :

Չօճուգ՝ մինի մինի վէ թօմպուլ թօմպուլ չըպլագ գօլլարընը պապասընա
տօղրու ուզաթարագ պիր մէսէրրէթլէ. — Պասա, պապա, պապամ տըր. — տէտի :

Մ. տը Գարմէյլ չօճուղը գունաղընա ալլպ սէվտիքտէն սօնրա անանընըն
գունաղընա վէրտի :

Լէոնթին՝ կէօզ իշարէթիլէ ալըզընը նօրուչտըրարագ վէ թէքրար իտէրէք. —
Սիգ, սիգմիսինիգ :

Արման՝ օթուրնարա՞նք. — Էվվէլա՛ չօճուղը եաթըրընը՞նչ տէյինճէ, կէնճա գարը՝ չօճուղըն՝ Թէքմիլ ռուպալարընը չըգարըպ անը պապասընա տօղրու էյէրէք. Թէքա ռար էօրիւպ սէվտիրտիլքտէն սօնրա չօճուղը եաթըրտը, վէ պատէհու Մ. տը Գարս մէյլին գարընընտա օթուրտու :

Մ. տը Գարսմէյլ՝ բէք հիւզիւնլի վէ բէք Թէլաչը իտի :

Լէոնթին. — Արման, վէսվէսէ իտիյօրըմ, գալպիմտէ պիր սըգընթը վար : Են՝ չիւն կէլտինիզ. Են՝ օլտու, Են՝ կէչտի :

Արման՝ աղըր աղըր ճէպինտէն մէքթուպը չըգարըպ Լէոնթինէ վէրէրէք. — Օգույընըզ, օգույընըզ. — տէտի :

Կէնճա գարը՝ պիրինճի սաթըլարը օգուր օգիւմազ, պէննի բէք. ֆէնա պիր սուրէթտէ աթտը, վէ մէքթուպը օգույուպ պիթիրտիքտէ ուզուն պիր ահ չէքտի :

Արման. — Էյիճէ անլատընըզ մը :

Գարը՝ պաչընը սալլայարադ ճէվապ վէրտի :

Արման. — Սիզին ռէյինիզի անլամադ իսթէտիմ, Լէոնթին, պունա Են՝ տէրսինիզ, Են՝ ռէյ վէրիսինիզ :

Լէոնթին. — Մուվաֆազաթ իթմէլիսինիզ, Արման :

Արման. — Մուվաֆազաթ մը իտէյիմ, Են՝ տիյօրնընըզ Լէոնթին :

Լէոնթին. — Են՝ տէյէճէյէմ, պէօյլէ լազըմ տըր, պէօյլէ եարմանըզ իգթիզա իտէր :

Արման՝ պիր սուրէթը միւթէէսսիւֆանէտէ. — Մատամ տը Գարսմէյլին եարտըղը՝ տէլիլէ տիր. Կիչ տիւչիւնմէմիչ տիր քի, թալէպ իթտիկի պու պիր սէնէլիք այրըլըզ՝ սօնրա գաթի տէ օլապիլիր :

Լէոնթին՝ տիք տիք Մ. տը Գարսմէյլէ պագարադ. — Են՝ տիմէք. իսթէյօր-օընըզ :

Արման. — Տիմէք իսթէյօրըմ քի զէվճէմ չօգ իհթիյաթսըլըզ, չօգ ազըլսըզ-լըզ իթմիչ տիր. պէնի Բարիզտէ սիզին եանընըզտա պրազըպ կիթմիչ տիր :

Լէոնթին. — Մատամ տը Գարսմէյլ՝ արամըզտա հէր շէյ. պիթտի տէյու պիլիր : Արման. — Լաքին . . .

Լէոնթին. — Էվվէթ, Արման, պու սապահտան պէրու պէն սիզի իչիւն տօսթ-տան պաչգա պիր շէյ տէյիլիմ : Մատամ տը Գարսմէյլ՝ սիզէ վէ իթտիկինիզ վատա էմնիյէթէն պրագըպ կիթմիչ տիր :

Արման. — Վատըմը ունութապիլիլիմ :

Լէոնթին. — Պէն խաթըրընըզա պրագաճաղըմ Արման, պու Կապահքի միւ-քեալէմէմիզտէն սօնրա, Մատամ աը Գարսմէյլէ վաճիպէի զիմմէթիմ օլան հիւր-մէթ աը ըրայէթտէ էկեր թէճվիզը գուսուր իտէճէք օլուր իսթմ պիննէֆա քէն-տիմ քէնտիմտէն նէֆրէթ իտէրիմ, Թէքար տէրիմ, զէվճէնիզին թալէպինէ պաչ էյիպ պիլա թէչէքքի մուվաֆազաթ իտինիզ. Էվվէթ, զէվճէնիզին լիւզում կէօր-տիւկի պու մուվազգաթ այրըլըզը գապուլ իտինիզ :

Վագըա մէրգումէ Թարաֆընտան սիզէ պու պիր ճէզա տըր, լաքին էյիճէ տիւչիւնինիզ, պագընըզ քի պու ճէզայա միւսթահազգ տէյիլիսինիզ : Մուզտա-

ըրպէս օլաճագսընդ, Արմանդ լաքին ռւմաճըսընդ ըի Մատամ րը Գարմէն տախի տէնէթի պիր սուրէթտէ մուգտարպ ալմասըն, զիրա մէրգուլմէ՝ ճան դւ կէօշ նիւրտէն սիգի սէգէր ք Ս.Տ. զաւալլը դատընճըղադ, անապա սիգտէն սյրուտըղըն անէ՝ գատար միւքէտտէր տիր :

Արման. — Պիր սէնէ, Լէոնթին, պիր սէնէ :

Լէոնթին. — Զարուգ կէշէր :

Արման. — Լաքին պէն նէ՞ եարաճաղըմ :

Լէոնթին. — Ինչալը դայրէթէն իւլէրիկիլէն վեզուլ օլգաւընը, զիրա պիր գաշ սէնէտէն պէրու իշճէ խալի կէվէթ տալրանը յօրընը :

Արման. — Եալընը քաւաճաղըմ, եալընը քաւալմըսընը, ճէվ տէ քէնտիսի-նէ մէթուր խաղաղըղըմա պիլէ միւսաատէ փթմէյօր :

Լէոնթին. — Իթաաթ իտէճէքսինիդ :

Արման. — Եարապիլէ ճէ՞քմիյիմ :

Լէոնթին. — Էվվէթ :

Արման. — Լէոնթին, վագթ վագթ կէլի սիգի կէօրմէքիլիմէ միւսաատէ ի-տէ՞րմիսինիդ :

Լէոնթին. — Ուայր, Արման, միւսաատէ փտէմէմ, զիրա օ հալտէ վաւընըղտան նիւքիլ իթմիշ օլաճագսընը :

Արման. — Տիմէք սիգէ մէթուլ եաղմաղըղըմա տախի միւսաատէ իթվէնէճ ճէքսինիդ :

Լէոնթին. — Ուայր, պիգնը եարաճա՞մ. վագթ վագթ ճիգտէն խապէր վէ մա-լիւմաթ ալըրսամ, չօգ մէմնուն օլաճաղըմ :

Արման. — Պանա ճէվապ եպրաճա՞մըսընը :

Լէոնթին. — Պունա չիւպէ՞մ մի վար, ճէվապ եաղը պուրէթը մուֆասսալէտէ չօճուգտան պահս խտէճէյիմ :

Մ. տը Գարմէն պիթ անը տէրղէն չէքտի :

Լէոնթին. — Ընէաւր ծընըղ քալըմաճէսընթէթտէն քէաիլմէյինիդ տէտի, վէ մէրգուլմէն էլինի թուլթարագ պիր ազ վագթըմ սիւքիւլտէն յօնրա. — Թրուայա եարըն մը ավտէթ իտէճէքսինիդ. — տէյու սիւվալ իթտի :

Արման՝ մազգուն պիր սուրէթտէ ճէվապ վէրէրէթ. — Էվվէթ, պէօղէ լաղըմ տըր. եիւզ իւսթիւ պրագըլտըղըմտան, կիտիպ թէնհայա ճիլէճէյիմ. — տէտիթ-տէն սօնրա այաղա գալըտը վէ չօճուգա տօղրու կիթտի :

Մասուճըղադ ույուճըն իտի :

Բէտէրի պիր ազ միւսաթ պիլա հարէթէթ Նուրուպ, պիր նաղարը հայրէթ-լէ կիւլ տամլասը օղլունըն ճէվալթի սէյր ու թէմալա իթտիթտէն սօնրա եալալ եալալ էյիլիպ, եմփուճըղընըն ալընտան պուս իթտի վէ. — Պէլքի տէ սոն պիգս սէմ տիր. — տիլէրէթ քիլարը գալըտը, Պիւ արապ Պէօղէրի տօլմուշ խտի :

Լէոնթին. — Արման, սիգ էթթէքսինիդ, եիւրէթի վէ ճէսուր օլընը. — տէյինճէ, հէր իթիսի գօլլաթընը աչարագ պիրպիրիտէ նաթըլտըլար, Պատէհնէ կէնճ գարը՝ Արմանըմ գուճաղընտան գուրթուլուպ պիր գաշ անըմ կէթ կէթ կիթտի վէ գը-րըզ պիր սէտա իլէ :

— Կլաւնայ ըսմարատք, Արման, Կլաւն ըսմարատք. — տէտի:
Արման, ճկմապէն. — Հընա գպընը, Լեոնթին, Կլաւն ըսմարատք. — տէ-
տիքտէն սօնեա շտնառան տիշարը ֆրլանտը:

11

ՀԷՐ ԻՔԻ ԹԱՐԱՑ

Թրուտաւ իւր կիւնէրի Մատամ տը Գարմէյին զայնոնպէս ինչ թէսն հա-
օլնտուր. Գոճասը ափտէթ իթմիլ փոխ, լաքին գարնուր նէրէյէ վիթմիլ իտիլ էլէնին՝
Արմանը կիտիպ Բարիզտէ ցուլմագ իշին իւր ագչամը Թրոնստան հարէքէթ իթ-
տիկինի Կէրքէն փիթր իտիլ:

Մ. տը Գարմէյլ զամմ ու գասալէթիլ իտիլ. քիւնէյի, հաթթա աղիղ տասթէա-
րընը պիլէ կէօրմէյօր իտիլ. Հիշ պիլ տէրէ Կիթմէյօր իտիլ. Գնապրիգա տէլէյէնի մի-
յանընտա տէյիլ իտէ, էվինտէ գարանըպ գալըյօր իտիլ:

Պու նէ՞ տիմէք իտիլ, նէտէն իյճապ իտիյօր իտիլ:

Պու նապատէ էնվինի ըրիզայէթլէր տէվէրան իտիյօր իտիլ:

Պարը գոճա արանընտա աղըր փիլ մատտէ վագը օլտըղը՝ հընա ու իսթիլթրնն
օլընըյօր իտիլ:

Մատամգէն տը Նանթի իշին նէ քուղընը պիթը իտիլ. լաքին ինթիպաթա ըի-
այէթէն ինթիյարը սիւքիւթ իտուպ, սաիրէսին քիվայէթ ու կիւթթուկիւլերինէ
հիշ թընմագ իտիլ. Պէօյիւք պիլ սէվինտէ իտիլ. դարագա քու ինթիգամընը չը-
գարմըն իտիլ գաղը գոճա արանընտա նիֆագ թօխուլընը ապմըն իտիլ. պիլա ճա-
տըն գալպինի գըրմըն, քէնտիյէ էնէվինթլէր վէրմէյէն պիլ էրքէյին էօմը ու հայա-
թընը պէրպապա գէրէրէն էյլէվիլ իտիլ. Բէնտի գաննընա փէօրէ, մէնֆաւր րագի-
պէսի օլան գարընըն սաստէթը քիւսթախանէսի աղթըգ կէօղընին էօնիւհտէ մէվ-
ճուտ օլմայաճագտը:

Պիլ այ կէչտիքտէն պոնրա վերգումէ գըզ՝ Մ. տը Գարմէյին էվինէ կիտիպ
պիլ վիզիթմ վերմէկէ ճիւրաթ իթտիլ. Գուրպանյարընտան պիլիլի կէօղիւպ սէյր
իթմէք տէհէթլի արզուսընտա պուլընըյօր իտիլ:

Էկէր Մ. տը Գարմէյլ՝ պու գըզըն քէնպի գարընը նէգտինտէ ալճագճատընա
նէ՞ օյուլնար օյնատըղընը պիլսէ իտիլ, գարուսընը գարապըպ վէրգումէյի էլպէթ-
թէ գապուլ իթմէգ իտիլ, լաքին էօյլէ պիլ շէյի խաթր ու վըպալինտէն պիլէ կէ-
չիթմէյօր իտիլ:

Մատամգէլ տը Նանթի՝ էսկի պիլ տասթ օլտըղընտան, մերգումէյի քէմալը
նէգաթէթ վէ նիւվագիլէ գապուլ իթտիլ:

Պու գըզ՝ Մատամ տը Գարմէյին նէրէտէ պուլընտըղընը սիւվալէ ճիւրաթ
իթտիլինտէն:

Արման՝ ճկմապէն. — Իքի իւշ սէնէտէն պէրու Մապամ տը Գարմէյին էվր-
պատա պիլ սէպէնթ ինրա իթմէկէ արզուսը վար իտիլ. Ինչ չաքէ քի պէնա ցայմա
իւլիք ֆապրիգալաղընը իշէրիյէ մէղուլ օլուպ Թրուա վէ Բարիզտէն այրու-
մատըղընտան, Մատամ տը Գարմէյին արզուսընը ինրա իտէմէվիլ իտիլ:

«Պուշտան ալթը հնարաւոր գատար գտնւի Բարիգտէ պուլիւնտըղըմ էննատէ ահիպաւաւըզտան պիրի՝ զէվճէնիլէ պէրապէր Խվրօրա գարասը Բւզէրինտէ պիր սէյահաթ իճրա իթմէք նիյէթինտէ պուլիւնտըղըմ վէ՝ Պէլիքա, Հօլանտա, Ալէլէմանիա, Աւսթրիա-Մանաուսթան, Տանիմարգա, Շուէտ վէ Նօրվէկիա, անտէն Զուիցցէրիա իլէ իթալիա մէմալիքինի զիյարէթ էյլէյէնէկինի պանա խապէր վէրտի :

«Մատամ տը Գարմէյլի խօշնուտ իթմէք իչիւն պու պիր Ֆրսաթ իտի :
«Աճապա՝ Սատամ տը Գարմէյլի պէրապէր վէրմէմ քէնտիսինէ պիր յըքընթը
օլունը մը տէյու մէրքու մոսթըմա սիւվալ իթտիմ : Տօղթըմ անիտէ ճէվապէն,
քէնտիսի իլէ գարըսընըն պիւլաքիս քէք մէմնուն օլանագարընը պէյան իթտի :

«Պուշտան իւզէրինէ Բարիգտէ կէլիպ պէնի պուլմասընը Էլէնէ Ժպզըմ յիլէն չիմտի պիր պյտան զէքու Եօլըլըք իտիյօթ :

Մատմազէլ տը Նանժի.— Էյ պու Եօլըլըք չօք սիւրէնէ՞ք մի :
Արման.— Պիր սէնէ գատար :

Մատմազէլ տը Նանժի.— Բէք Բուզուն տըր :
Արման.— Էվվէթ : Եօլըլըք իթալիայա վարտըլարընտա պէի տէ օրայա

կիտիպ քէնտիլէրիլէ պուլալանաղըմ վէ՝ Մատմա տը Գարմէյլի ալըպ կէթիլէ-
ճէյիմ :

Մատմազէլ տը Նանժի.— Պէյօյլէնէ զէվճէնիլտէն ուզաք վէ՝ Եալընըլ գաւա-
նըլ կիւճինիլէ կէլէնէք, մուզտարըպ օլանագընըլ :

Արման.— Էկէր մուզտարըպ օլմայօրըմ, ճանըմ Կիչ սըքըլմայօր տէսէմ Եա-
լան սէյլէմիլ օլուրըմ : Լաքին ինսան՝ քէնտի սէվկիւլիլէրի իչիւն պաճըլ Փէտա-
քեարըլըլար իճրասընտան կէրի տուրմամալը տըր :

Մատմա տը Նանժի.— Տօղթու տըր : Հէլէ Եէ իսէ սիգէ մէքթուպ Եալըյօր :

Արման.— Էվվէթ, չօք տէֆա :

Մատմա տը Նանժի.— Շիմտի նէրէտէ տիր :

Արման.— Սօն մէքթուպընը Հանօվըրտան Եազմըլ ձըր :

Մատմա տը Նանժի.— Նաճըլ տըր, էյի՞ մի տիր :

Արման.— Էյի հօշ տըր :

Մատմա տը Նանժի.— Նաճըլ, մէմնուն մը տըր :

Արման.— Մէմնուն վէ խօշնուտ տըր :

Մատմա տը Նանժի.— Բէք ալէա, բէք ալէա : Մատամ տը Գարմէյլէ մէքէ
թուպ Եազտըղընըլտա պէնի խաթրընա պրագմանըլը բէնա իտէրիմ :

Արման.— Պաշ իւթիւնէ, Մատմազէլ :

Պու գօճամըլ գըլ՝ Մ. տը Գարմէյլին Եանընտան միւֆարէգաթ իթտիկինտէ,
րիյաքեարլարա մախսուս օ քիւչիւնէք կէօզլէրինտէ զարիպ պիր բարըլթը նիւմա-
յան օլույօր իտի : Հագիգաթէն մէրգումէնին ալապ պիր Թապիթթը օլտըղըն
տան, գարըլ գօճանըն պու հալինտէն մէմնուն վէ խօշնուտ օլապիլիր իտի :

Մատմա տը Նանժի՝ քէնտի քէնտիսինէ.— Հայտէ պաճալըմ, ումտըղըմտան զի-
յատէ իշ աղըր իմիլ Մ. տը Գարմէյլ՝ սիւվալարըմտան նէ՞քատաթ սըքըլըյօր իտի-
նէ՞ ճէվապ վէրէնէկինի պիլմէյօր իտի :

«Վէ գանն իտիօր քի ուշտորտըղը եալանը եռութորմ. հէյ զափալը չօ-
ճուգ հէյ» :

«Նէ՛ ճէրէյան իթմիշ իսէ անլատըմ. գըսգանճ գարը՝ Արմանըն, օ պէվկիւլիւ-
Արմանընըն՝ մանթօնէթասը գուճաղընտա պուլընտըղը գէման իւսթէ վարմըշ տըրօ
Պու մէնգարէ բէք տէհէթլի պիր շէյ օլմուշ օլաճագ տըր . . . Ա՛հ, հա՞նիյա
քի օրատա, քիւշիւք պիր պուճագտա պուլընմըշ օլսա իտիմ. Բաթըրտըտան սօնրա
էլէն՝ գօճասընա «.—էֆէնտի, սիգ պիր ռէղիլ վէ ռիւսփայ ատամսընըգ, արթըգ
«պիր տահա եիւզիւնիգէ պագմայաճաղըմ, արամըգտա հէր շէյ պիթմիշ տիր, ալէա-
գգամըգ միւնգաթի օլմուշ տըր : Պաշգա տիւրիւ օլաճագ.—» տէմիշ տիր :

«Ալէնի պիր ռէզալէթտէն սագընմագ իշիւն գարը գօճա եէքտիկէրինտէն այ-
րըլմըշար, սուհէն, ռիգաի թարաֆէյն իլէ այրըլմըշար տըր :

«Ա՛հ, էվիէթ, իշթէ ինթիգամըմ ալընտը, ինթիգամըմ էյիճէ ալընտը :»

Լաքին պրագալըմ Մատմագէլ տը Նանժիյի գալպինին գէհիրինի իսթէտիկի
չիպի տէօքսիւն : Մէրգուլմէ գըզըն՝ իլէրուտէ եինէ ռիյաքեար վէ զարագքեար
օլտըղը վէ գալպինտէ ինսաֆ ու մէրհամէթտէն ասլա էսէր պուլընմատըղը հալտէ
պէտպաթի խասիմլէրինի եէնիտէն գօփալամագտա պուլընմաճաղընը կէօրէճէլիգ :

Մ. տը Գարմէյլ՝ քէմալը սայ ու ղայրէթլէ չալըլմաղա վէ Փապրիգալարընըն
իշինէ պագմաղա պաշատը : Սէրմայէսի եէրինտէ օլտըղընտան, չօգ իշ եարապիլի
իտի : Պիր գաշ այ ղարֆընտա իբլիք Փապրիգալարը նիհայէթ տէրէճէտէ քէսալը
իւմրան ու սատտէթ իթտիլէր :

Գարմէյլ Փապրիգալարընըն մամուլաթը՝ Ֆրանսանըն հէր թարաֆընտա արա-
նըլմագտա վէ միւսնլարճա իխրաճաթ էմթաաի սէնաիյէմիգ միյանընտա մամու-
լաթը մէգքիւրէ տախի պուլընմագտա իտի :

Մ. տը Գարմէյլ հէր վագթտան զիյատէ իշէրիյէ մէշղուլ օլարագ, էլէմ ու
ըգտորապը քէսալը սիւքիւնէթ ու իթիտալ իթմէքտէ իտի : Լաքին պագը կիւն մէ-
հուսիյէթէ տիւշար օլարագ, քէտէր ու ըգտըրապը քէսալը իշթիտատ իտէր վէ
թագաթֆէրսա օլուր իտի :

Պէօյլէ սըրալարտա Արման գալէմի ալըր, գարըսընա ուզուէն պիր մէքթուպ
եազար վէ պու մէքթուպտա պիլճիւմլէ ահվալը մանէվիյէսինի պիր սուրէթը միւ-
թէվագուանէտէ իշար ու պէյան իտէր իտի :

Լաքին պու եօլտա եազտըղը մէքթուպլարըն քէաֆֆէսինի եըրթար վէ աթէ-
շէ աթար իտի :

Մատամ տը Գարմէյլ՝ քէնտիսինէ մէքթուպ եազմասընը մէն իթմիշ օլտըղըն-
տան, Արման՝ մէրգուլմէնի թալէպինէ ռիայէթ իթմէք իսթէր իտի : Պուլնտան
մատա մէրգուլմէն քիպը ու ղուրուրը տախի վար իտի :

Ա՛հ, էկէր էլէն քէնտիսինէ մէքթուպ եազմըշ օլսա իտի, աճապա նէ՛ սէվինճ,
նէ՛ մէսէրրէթլէ ճէվապ վէրմէյէ միւսարէաթ իտէճէք իտի :

Ա՛հ, էկէր էլէն քէնտիսինի Գօրմէյէ չաղըրմըշ օլսա իտի, աճապա նէ՛ սէ-
վինճլէ մէրգուլմէյէ տօղրու ուշաճագ իտի :

Լաքին էլէն՝ գարարընտա սապիթ օլմաղա, հիշ ինսաֆ ու մէրհամէթ իթ-

մէջէն ք իմթիւարը իջնալ իտիւր, հիշ ալ խապէր հեօնտէրմէյօր, վէ Արմանըն իւմիտինէ րաղմէն «Արման, ս նի տիւշար իթտիկիմ չիլէ բէք ուզո՞ւ տըր, պիր ազ գըսալթայըմ, գոճաղը՝ աջդ տըր, էլ» քիմէյօր իտի. խայր, մէրգու-մէ՝ գարը՝ իմթէյօր Կնոթ քի, գոճաղը՝ պու տնէնէթլի ճէզայը չէքսին: Գօճաղըդ հուզոն գընը ետնիսմէն էլէ կէշիւմէք իշիւն սէնէնին խիթամ պուլմասընա պէք-լէմէօր իգթիքա իտիւթի իտի:

Բէ, նէ եաթըն, պէքլէյէճէք խոթ, քէնտիսինտէ պու գուլվէթի պուլա-պիլէճէք իտի:

Մամաֆիհի գարընտան պիշպիլիւթիւն խապէրսիզ տէյիլ իտի. Մատամ տը Գարմէյլին Գօրմիէտէ թէմամըյա թէնհանիլին վէ եաբաեալընըզ պիր էօմր կէ-շիրմէքտէ օլտըղընը պիր չօգ քիմսէլէրտէն, վէ էզճիւմէ քէնտիքի վէգուլտա վէ ֆամիլեաար Թրուատա իգամէթ իտէն պիր օրման միւֆէթիլինտէն խապէր ալ-մըշ իտի:

Բէօլկէ քիմսէ կիտէմէյօր իտի. Բէօլիւն թէնհանիլին սահիպէսի՝ եէթմիշ քէօրթ եաշընտա միւսինն պաշ բաբազտան պաշգա քիմսէյի գապուլ իթմէյօր ի-տի. մէրգուլմէ գատըն՝ չօճուգլըղընտա պիրինճի հազորդուլթիւնընը օ իմթիւար բաբապտան ալմըշ իտի:

Մատամ տը Գարմէյլին եալընըզ իքի խըտմէթքեարը պուլընըզ, պուլնլար տա հէմ գաբը գօճա վէ հէմ տէ իմթիւար իտիլէր: Մատագաթ վէ իմթիգամէթլէրի միւսէլլէմ օլան պու էսքի էմէքտարարա՝ վագթընտա էլէնին վալիտէսի թարա-Փընտան էվէնտիթիլմիլէր իտի. Պուլնլար կէնճ մատամլարընըն տօղտուղընը կէօր-միւշ ըլուպ, մէրգուլմէ հագգընտա պիր մուհապլէթը ֆէվգէլատէլէրի վար իտի:

Մատամ տը Գարմէյլին Գօրմիէտէ պուլընմասընա չօգ տուվա օլընըր իտի, քիրա մէրգուլմէ գատըն՝ օրատա չօգ էյիլիլէրտէ պուլընըր իտի. ֆուգարա վէ միւհթամիլին վէլիլիլմէթի իտի: Միւսապիլին իշիւն քէնտիլէ միւրաճաաթ օլըն-տըղը թագտիրտէ, անիտէ անլէրին կէօզ եաշլարընը սիլէր վէ մէսէրիլթ ու իպ-թիհան պախշ էյլէր իտի: Մէրգուլմէնին հէր թարաֆա մէպղուլ օլան համիլէթ ու միւրուվէլէթի՝ ատէթա հայաթը թագէ վէրէր իտի:

Մ. տը Գարմէյլ պուլնլարը տույտուգտա, եալընըղըղը բէք օ գատաթ ալըր կէլմէյիպ եիւրէք ալըր իտի. Պուլնըն իւզէրինէ քէնտիսի տախի էթրաֆընտա բէք չօգ էյիլիլէրտէ պուլընըր իտի. Պուլնը եաբմագ քէնտիսի իշիւն գօլայ պիր չէյ օ լուպ, միւհթամիլին վէ ֆուգարա պուլմագ իշիւն չօգ ուզագլարա կիթմէսի իգթի-գա իթմէզ իտի: Բէնտի ֆապրիգալարընտա պէտպախթլար, գալապալըզը ֆա-միլեա սահիպի բէտէր վէ վալիտէլէր, վէ խասթա վէ իմթիւար անա պապալարը օլան էվաալար էքսիք տէյիլ իտի:

Էլէն՝ վագթընտա պիր թէսապիւր պէյան իտուպ, պուլնըն իճրասընա չօգ իսրար իթմիշ իսէ տէ, գօճաղը՝ պղը թէսապիւրը հէնուզ պու սէնէ մէվգիլի իճ-պալէ քօլտու: Շէօյլէ քի, մուսաիլէյ հէնկին կըլիք ֆապրիգաճըսը պիր նիգամ-նամէի մախսուս թէրթիպ ու թանգիմ իթտիքտէն սօնրա քէնտի ամէլէսի իշիւն պիր թէգալեա սահտըղը իհտպա իթտի, վէ պիրինճի սէրմայէ օլմագ իւզրէ՝ մէզքիւր սանտըղա իւշ եիւզ պին ֆրանգ վագ էյլէտի, վէ քէնտի քէնտիլէ «էլէն խօշնուտ օլաճագ տըր» տէտի:

Պուշտան մասագա, պու ֆիրքը սէմանաթ քեհարանէ՝ Մազալ տը Գարմէյնի օլտըղընտան, նիգալմանմէի ճիւղսուպտա մէրգուլէնին իսմ քաջ օհրէթի զուհարրէր իտի։ Անասըլ Տիւպրէյլ ֆամիլեասընա մէնսրալէ Մատամ էլէն տը Գարմէյլ օ էմըր խայրըն մուհսիսէգի իտի։

Մ. տը Գարմէյլ՝ քէնտի գարըսընա լայըգ պիր թաժը ու մըւամէլէտէ պու-լընմագ իսթէյօր իտի։

Լէոնթին Տիւրքէյի ունութմայօր իտի։ չօգ տէֆա մէրգուլէյէ մէքթուպ եա-զըյօր վէ հէր վագթ անտէն անիտէ ճէվապ ալըյօր իտի։

Լէոնթին՝ ճէսարէթտէն տիւշմէսինի վէ պու չիլէյի քէմալը սապը ու թէ-համմիւլ իլէ չէքմէսինի Մ. տը Գարմէյլէ նասիթաթ իտիյօր իտի։ Մէրգուլէ գա-տըն՝ քէնտիսինտէն բէք ազ պահս իտուպ, լաքին չօճուղը հագգընտա բէք չօգ շէյլէր եագըյօր իտի։ Բիւշիւք Արման տայմա քէմալը սըհէթ ու ափիլէթ իւզրէ պուլընըյօր վէ ֆիտան կիպի պէօյիւյօր իտի։ պու կիւզէլ չօճոճ՝ եարամազ վէ ֆէնտպազ պիր չօճուգ իտի ամմա գալպի ղարէթ էյի իտի։ . . . Հէր կիւն անասը չօճուգտա եէնի եէնի խապիլը մէմտուհէ ֆարգ ու միւշահէտէ իտիյօր իտի։ Չօ-ճուգ զայէթ զէքի վէ հըսսը ղալիպ իտի։ Վալիտէսի պիր հօճա թուլթմուշ օլմաղ-լա, պու մուալիմ հէր կիւն սաաթ տօգուգտան օն պիրէ գատար կէլիր տէրս վէրիր իտի։ Չօճուգ՝ իսթիդրապ օլունպճագ տէրէճէտէ թէրագգի իտուպ, բէք տիւրիւսթ քիթապ օգուստգտա օլտըղը կիպի, եաղը եագմաղա վէ հիսապ իթմէ-կէ տախի պաշլամագտա իտի։

Լէոնթին՝ Մ. տը Գարմէյլին նիյէթլէրինի տայմա խաթրընտա թուլթուպ, քիւ-չիւք Արման իչիւն նէ եարմագ իսթէտիկինի պիլիր իտի։ Պու չօճուգ պիր ազ տահա պէօյիւյինճէ, Լէոնթին՝ մէրգուլէ պիր «լիմէ» մէքթէպինէ վէ եախտտ Սէնթ-Պարպ օլէթինէ գօյաճագտը. պիլխասսա թահսիլը ֆիւնուենա չալըտըրա-ճագտը։ Օն եէտի եալընտա օլընճա, ֆիւնուենտա մէէգուլըգ տիւրլօմասընը ալա-ճագտը։ Չօճուղըն Բօլիթէքնիք մէքթէպինէ կիրմէսի իչիւն անասը պիր շէյ տի-րիլ իթմէյէճէքտի։ Անտէն սօնրա պագալըմ չօճուգ հանկը թաթպիգ մէքթէպինի ինթիխապ իտէճէքտի։

Չօճուգ տայմա պապասընտան պահս իտուպ, միւլթէմտիէն «-Պապամ նէ՞ վագթ կէլէճէք-» տէյու սիւվալ իտէր, վէ «-Պապան ուզագտա տըր, չօգ ուզագ-տա տըր-» ճէվապընը ալըր իտի։

Պուենըն իւզէրինէ չօճուգ «-Կէլմէլի տիր, քէնտիսինի կէօրմէք իսթէրիմ-» տէր, վէ «-Պապամը գուճագլամագ, պուս իթմէք իսթէրիմ-» տիյէրէք աղլար իտի։

Լէոնթին տիւրրէ՝ Մ. տը Գարմէյլէ պէյան իթտիկի վէճէլէ, քէնտի սիւպիւ վէ աղըր մօպիլասընը վէ միւճէվէէրաթընը սաթմըշ, վէ պոքնըարըն քեաթֆէսի օթուգ պին ֆրանգ գատար թոքթմըշ իտի։ Մէրգուլէ կէնճ վալիտէ՝ պու մէպ-լաղլա չիշէքնիլէ իթմէյէ պաշլալապ, պաշլըճա՝ տիւլիւնէր իչիւն կրլանթա վէ պուլթէլէր եարըյօր իտի։

Բիւլէթօ սօգազընտա միւնտիպ պիր մահալ թաթուպ, բէրաքէնթէ սաթըշ իչիւն պիր տիւրքեան, վէ տէօյիթ պէշ չիւն գըրաթ տարմա իւլէմէք իչիւն տիւր-քեանըն իւզէրինաէ քիւշիւք պիր ֆապրիգա թէէսիս իթմիւ իտի։

Լիոնթին Տիւրբէ գօմիսիոնները տախի խէր խտի։ Մէրգումէնին իշկիւզար վէ տիրայէթլի պիր գըզ տէլլալը պուլընըպ, պու տէլլալ՝ մօտէլլէր տօլուսը պիր գութու իլէ պիւթիւն կիւն կէզէր խտի։

Իշէր քէսաւ կիտիյօր խտի։ քէնտիյի թանըթմագ, միւշթէրի բէյտա իթմէք լազըմ խտի։ պու պապտէ չօգ զահմէթ չէթիյօր խտի։ լաթին իքի ուճուսը պիր ա-րայա կէթիւրմէյէ մուվաֆֆագ օլապիտիկինտէն, բէք չօգ սըզլաշաճագ իշի եօգ խտի։

Մատամ տը Գարմէյլ՝ Գօրմիէտէքի՝ քէօշկիւնտէ եաբաեալընըգ օթուրարագ րահաթ պիր էօմիւր կէչիրմէյօր խտի։ զավալը գըսգանճ գատըն չօգ կէօզ եաշը տէօքիւյօր խտի։

Գօճասընը րուհը կիպի սէվտիկի հալտէ անտէն նա՞սըլ այրըլըպ ուզաղա կի-տէպիւմիշ խտի։ Ա՛հ, քէնտիսինին թալէպ իթտիկի պու այրըլըգտան տէհէթլի պիր սուրէթտէ մուզտարըպ վէ միւքէտտէր օլըյօր խտի։

Իքի այ սօնրա մէրգումէ գատըն՝ հէմէն հէմէն Գօրմիէտէն չըգըպ թրուայա կէլէրէք Մ. տը Գարմէյլին գուճաղընա աթըլմագ, վէ պու տէֆա քէնտիսի ան-տէն աֆվ տիլէմէք նիյէթինտէ պուլընտը։

Լաքին գըսգանճըգ չէյթանը՝ էլան իշէրիսինտէ օլտըղընտան, քիւշիւք Արմա-նը տայմա մէրգումէնին կէօզիւ էօնիւնէ կէթիւրմէքտէ, վէ գալպինին հէր նէվի չէվգ ու շիտտէթինի անիտէ թէսքին իթմէքտէ խտի։

Մէրգումէ գատըն՝ գօճասընա մէքթուպ պիլէ եազմաղա գալգըշտը իսէ տէ, պուլնտա նէ՞ տիյէպիլիր խտի։ վէ պուլնտան մատա, գօճասը՝ քէնտի թալէպինէ թէվֆիգան հիշ մէքթուպ եազմամագտա օլտըղը հալտէ, քէնտիսի նա՞սըլ եազա-պիլիր խտի։ Հէմ տէ պու հալի քէնտիսի իհտաս իթմէմիշ մի, քէնտիսի պէյլէ իսթէմէմիշ մի խտի։

«Պիզիմ այրը տուրտըղըմըգ միւտտէթճէ եէքտիկէրիմիզի կէօրմէյէճէյիզ, եէք-տիկէրիմիզէ մէքթուպ եազմայաճաղըգ ։»

Պուլնը քէնտիսի՝ պիր սուրէթը հաքիմանէտէ գօճասընա իշար ու պէյան իթ-միշ, պուլնը պէօյլէ քէնտիսի թալէպ իթմիշ խտի։

Պազը վազթ Մատամ տը Գարմէյլ՝ պիր հալը թէրէտտիւտիշթիմալէ տիւշար օլուր խտի, զիրա եաբաճաղը չէյին աղըրըղընը կէօրիւր խտի։ օ հալտէ քէնտիսինէ պիր գօրգու կէլիպ, նէտամէթ վէ բէշիմանըղա հազըր վէ միւհէյյա պուլընըր ի-տի։ Քէնտիսինէ էյի վէ եօլընտա նասիհաթլար լազըմ խտի։ Էկէր քէնտի իսթի-յար բաբազընա տանըշմըլ օլսա խտի, իիթիմալ քի չօգ իլէրիյէ վարմազ խտի։ Վա-զըա օ իիթիյար բաբազը քէնտիսինէ մահրէմը էսրար իթթիխազ իթմիշ խտի իսէ տէ, հագիգաթը հալի թէմամըյլա օնա աշմամըլ խտի։

Էլէն՝ միւթալէաթը վազըապը նէթիյճէսի օլարագ քէնտի ֆիքըը մէնհուսըն-տան վազ կէշմէք նիյէթինտէ պուլընըպ, լաքին գօճասընըն՝ քէնտի մանթօնէթա-սընտան օլան չօճուղընը սէվտիկինի վէ անըն հէնուգ քէնտի էլինտէն գաշապի-ւր օլտըղընը իսթրընա կէթիւրինճէ, եինէ էվլէլէի ֆիքըինէ տէգնէր խտի։

Էլէն՝ քէնտի քէնտինէ.— Էվլէթ, էվլէթ, էկէր պէօյլէ եաբաճաճաճա պէնի ա-ր-թըգ սէվմէզ.— տէյու պաղըրըր խտի։

Տիկէր Թարաֆտան քեաղղտ պազան մատամ Գաւոր՝ Գորմիտէքի Թէնհանիք շին գատընա սըգ սըգ մէքթուպ եագար ք վէ պիր մէհարէթը շէյթանէթքեարանէ իլէ մէրգումէնին գըսգանճըգ հըզսիյաթընը Թահրիք իտէր վէ պէօյլէճէ անըն՝ գարարընտա սապիթգատէլ օլմասընա եարբըմ էյլէր իտի :

Եկէրջի Մ. տը Գարմէյլ պիւլմասէթա զէվճէսի հագգընտա ախըր մայիցմաթ իտիյօր իտի իսէ, գէվճէսի տախի գօճաարնըն հարտըղընտան գըլտըղընտան պիր ազ խապէրտար իտիա Մէրգումէ գատըն՝ զէվճէնին արթըգ Բալիզէ կիթմէ տիկինի, վէ քէնտի եէրինէ պիրինճի եագընճըլաթընտան պիրի՝ լիզըւմը Թալտիրտէ ախըր Թալիմաթ իտէրէք շէհըր մէգքիւրէ ազիմէթ իթտիկինի վէ մնուհիթթը ազիմէ իւէ իսթիխաթը էյլէմիշ իտի :

Ելէն պիրի իտի քի, Մ. տը Գարմէյլ տէ քէնտիսի կիպի Թէնհանիքի պիր էօմիւր կէշիրիպ քիմսէյի գապուլ իթմէյօր, վէ նէ ճէմիյէթէ, նէ Թէլաթըյա, նէ գլիւպէ վէ նէ գազինօյա ապա կիթմէյօր քիտի Ելհապըլ էլէն պիրի իտի քի, գօճասը տայմա Փապիրգալարընըն իլէրիլէ ուղրաշըպ անըն իտարէսիլէ վագթ կէշիրիյօր իտի :

Պէօյլէճէ Արման՝ վատընը սատըգանէ իճրա իտուպ, էլան գարընըն սէվտիկինի իսպաթ իթմէքտէ օլտըղընտան, գարը գօճա արթըգ պիր քէրիէ պիրլէշինճէ էվլէնտիքլէրինին իւք սէնլէրինտէքի սաատէթը հալի եէնիաէն պուլապիրիճէ լէր իտի :

Հագիգաթէն Մ. տը Գարմէյլ՝ Լէոնթին Տիւբրէ իլէ էվատընը հէնուգ ունութմըլ օլմայըպ, չօճուղըն վալիտէսինէ տէ սըգ սըգ մէքթուպ եագանագ իտի իսէ տէ, մէրգումէյի արթըգ կէօրմէյօր իտի. պու պիր շէյ իտի, էրէյիճէ պիր շէյ իտի :

Մատամ տը Գարմէյլ՝ Թրուայա կիտիպ գօճասընըն եանընտա տուրտըղընտա, անըն զիհն ու գալպինի էյիճէ քէնտիլէ շէլէճէկինտէն, Մ. տը Գարմէյլ՝ արթըգ նէ չօճուղը վէ նէ վալիտէսինի խաթըրա կէթիրմէյէճէքտի :

Մատամ տը Գարմէյլ տէ իխթիյար իթտիկի ըզտըրապ ու մէշագգաթլարիֆուհ ու սաատէթը հալինի եէնիտէն էլտէ իթտիքտէ, պուընը պիր տահա զայպ իթմէյէճէք սուրէթտէ իթթիխազը Թարիգ իտէճէքտի :

ՁԱՎԱԼԼԸ ԳԸՂ

Կիւնլէր կէշիյօր, ալլար միւրուր իտիյօր իտի :

Մատամ Գաւոր՝ տէֆթէրինէ օճ8 ապրիլ թարիխինի գայտ իթմիշ իտի, Հիսապը գօլայ իտի. մայիճ խտէն իթիպարէն տօգուգ այ սալըլաճագ իտի. տիմէք կէլէճէք սէնէնին յուճվար նիհայէթինտէ վէ եախօտ փետրուարըն պիրինճի կիւնլէրինտէ մէրգումէ գարը՝ Գօրմիէ քէնչկիւնէ կիզլիճէ եէնի տօղմուշ պիր չօճուգ կէօթիւրէճէք իտի :

Գու գարը՝ մէգքիւր քէօչկիւ գիյարէթ իթմիշ, Մատամ տը Գարմէյլի կէօր-

միւշ, վէ սաթըն արնան չօճուղը յոճովար շնտէ քէօկէ գապուլ իթ մէք իշիւն
պիւրեմէ թէ տապիւրն իթ թիւաղընա գարար վերիմիշ իտի ք
Մատամ տը Գարմէյլ գունտաք քիշիւրիքի քէնտիսի հարանաք վէ Մարտամ

Գատօր տա պէշիկի Բարիգտէն կիօնտիշէնէք իտի ք
Միւտանա՝ մահայինտէ վազթընտա Թու թուլըն օլմաղլա, ջոճուղըն, վիւրու-

տընտան պիւր գաշ նաաթ անդաք քէօկէ կէլէնէքտի սա իս յէ յէ յէ իտի ղօլիւր

Մատամ Գատօր՝ քնաղըտ պազան ջարը օլտըլընտաճ, համիլէ տիւշէն պիճարէ

պիւր գըզըն՝ իշիւր խաթանընը կիգլէմէք իսթէյնէք քէնտի քէնտիւնէ կէլիպ անգա-

ղընա տիւշէնէ կիւր իւմիւր իթ միշ իսէ տէ՝ պիւ իւմիտի, հաւկըն չըգընէ Կտիւր
Մէմուլ իթ տիկի պիշարէ գըզ կէլէտի, Պու պիւր պէտպախթընք իտի, վիշ Մաճ

տամ Գատօր՝ արատան եէմի այ միւրաք իտուի թօրը իքի այ գալտընը կէօ-

րիւննէ քէնտի քէնտիւնէ,
— Ահ, պէն զանն իտիթը իտիմ քի իշ քէք քաշա քիւրիւ յէնէք տիրիք

մէտի,
Պիւ տէ լօղուսա խասթախանէսի խաթընա կէլտի, վալիտէ օլանաք եմթի

չօճուք կէթ իրէնէք նիճէ՝ պէտպախթ գըզլար մէգըլըր խասթախանէյէ գապուլ օ-

լաւնրլար, օրապա քէնտի իսթէտիկիւնի պուլապիլէնէք իտի,
Լաքին աշիքեար պիւր իշ կէօրէմէյիպ պու ընթիլանէ ախուրթմիշ կիգլի ինրա

իտէնէք վէ խուսուսիլէ հիւքիւմէթին նազարը տըգգաթընը ճէլպ իթ մէքտէն

սագընանաք իտի,
Պէնաէնալէյն պազընը Գատօր՝ լօղուսա խասթախանէսիտէ պիւր շէյ եաքա-

մազ իտի, պաշգա թարաֆտա ախամաք լազըմ կէլըր իտի, վազթ տա կէլիպ չաթ-

մազտա օլտըղընտան, Գատօր էօթէյն պէրիլէ տիւշմէյն պաշատը,
Տէրթ պէշ չօճուք սահիպի օլման Փուգարա գարըլար վէ եախօտ էվիլէլա

պաշտան չըգարըլըպ մուախսէ լէն եիւզ իւսթիւ պըրագըլաճ նէտախթ կէնճ

գըզլար կէօրտիւ, պոււնարըն պազըլարը՝ բարա թամար իլէ, վէ պաշիւրը տօղ-

մապընը իսթէմէտիլէյի պիւր չօճուլը պաշաթընտան տէֆ իթ մէք թիւն մէրգու-

մէ պազընը գարըլը տիգգաթլա տիյնէյիպ թալէպիւնէ մուվաֆագըթ իտէպիլըր-

լէր իտի,
Լաքին Գատօրըն պիւր թարիւր մուայէնի պուլընըպ, պու թարիւս՝ քէնտի

միւքեալէմէ վէ բազարըգլարընը պիւրտէն պիւրէ թարումար իտիյօր իտի,
Քէնտիսիւնէ յոււնվար նիհայէթինտէ պիւր չօճուք լազըմ օլուպ, լաքին իթա

օլընմաը թէքիլիֆ օլընան չօճուգլար եա բէք էրքէն վէ եախօտ բէք կէն

տօղանագլար իտի,
Գատօր պէօյէ իսթէմէտիկիւնտէն, արամաընտա տէվամ իտիյօր իտի,
Պիւնիւն պիւրիւնտէ Սէնթ Անթուան սօգաղընտան կէլէր իքէն, քէնտիսիւնին

եիւրիւտիկի եայմ գալտըրընը գարըլընտաքի գալտըրընտան էսկի պիւսկիւ

րոնպալար կիյթմիւ վէ համիլէիկի էրէյիճէ իլէրլմիշ պիւր կէնճ գըզըն եիւրիւմէք-

տէ օլտըղընը կէօրտիւ,
Հալա սոռուք օլուպ, գուշ պաշը կիպի գար եաղըյօր վէ գալտըրըմ գալտըրը-

յօր իտի,

Կէն՝ Գրգ՝ Պատկիւ մէջտաննա տօղրու կիթմէք տէ քլուպ՝ տիւզմէմէք իշին
աղլըր աղլըր եիւրիւմէք տէ քէք զիյանէ սաղընմադ տա խտի ամցմաւ միջին տօղ
Էսմէրճէ շիրին պիր գըզ օլուպ, օն ձէքիզ եաղընտմէ գիյատէ կէտրիւմէ-
յօր իտի:

Դատօր պիր գալտըրըմտան օ պիր գալտըրըմա կէշքէք մէրգումէ կէն՝ գըզ
եանաշըր վէ պիր սէտաի հալալէթնիւմա իլէ:

— Չօնուղըմ, գալտըրըմ գայտըրըյօր, գօլըմն կիրինիդ.— տէտի:

Դըզ իւթիդաղընտան նալի պիր հարէքէթ տէ պուլընըզ, պիր ճազարը խէվթ
ու էնտիշ իլէ մէրգումէ քարըյա պազտը:

Դատօր՝ թէքրար իլէ.— Էվլէթ՝ գօլըմն կիրինիդ:

Դըզ.— Թէշէքէք իտէրիւմ, մատամ, պէն եալընըզ եիւրիւյալիդիւմ:

Դատօր.— Օնա զիւզէ եօգ տըրէ զաքին գայրալ տիւշէպիլիւսինիդ, պու հաս
վիլիդ տէ տիւշմէք իտէ քէք Թէշէքէք պիր շէ տըրիւմ:

Դըզ.— Մատամ, սիզի թէշէպին իտէրիւմ ք. մ.

Դատօր՝ կէն՝ Գրգը գօլընա պարադ.— Իկթիյաթսըզըդ իթմէյինիդ:

Դըզ՝ գըր գըրվըզ օլարադ վէ գօլընը շէքմէյէ շաղըյարադ.— Էաքին ք մատամ:

Դատօր.— Հայտէ, հայտէ, շօնուղըդ իսթէմէզ, պէնմէն նէ՝ գօրգույօրսընըզ,
պէն էպէյիւմ:

Դըզ.— Սիզ էպէ՝ միսինիդ:

Դատօր.— Էվլէթ, գըզըմ. էկէր պանա լիւզումընըզ վար իսէ, սիզէ խըտմէթ
իթմէյէ հազըր վէ միւհէյեայըն:

Դըզ՝ պիր սուրէթը մահզունանէտէ.— Եօգ տէմէմ, զիրա եազընտա. . . —
տէյիւ պէօզիւնի քէստի:

Իքի գարը գօլ գօլա եիւրիւյօրլար իտի:

Դատօր.— Տիմէք ազ վագթտան տօղուրաճադսընըզ, էօյլէ՞ մի:

Դըզ.— Յունվարըն նիհայէթիւտէ, մատամ. տիմէք պիր ալ իլէ պիր գաչ կիւն
վար:

Մատամ Դատօր թիթրէտի վէ զանն իտէրսին կէն՝ գըզը էլինտէն գաչըրմա-
մադ իշին մէրգումէնին գօլընը գուվլէթիւմէ սըգտը:

Դատօր՝ պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա.— Շիմտի նէ՝ իշէ կիտիյօրսընըզ:

Դըզ.— Մէյտանա կիտիյօրըմ, օրատան օմնիպիւքէ պինիւպ էվիմէ ազիմէթ ի.
տէնէյիւմ:

Դատօր.— Էվինիզ ուզա՞ք մը տըր:

Դըզ.— Էվլէթ, մատամ, Սէն-Մանտէտէ իգամէթ իտէրիւմ:

Դատօր.— Սէն-Մանտէ՞ մի. պէն տէ թէմմա Սէն-Մանտէտէ պիրինէ վիլիթա
վէրմէյէ կիտիյօրըմ. պիր արապա թութայըմ, սիզի պէրապէր կէօթիւրէյիւմ:

Դըզ.— Ահ, մատամ, իսթէմէմ քի. . .

Դատօր.— Նէ՞, սըզընթը՞ մը վէրիւսինիզ տէյու գօրգարսընըզ. առա՛մ սէն
տէ. Էվլէթ, էվլէթ, պէնիւմէ պէրապէր կէշէմէքսինիզ, եօրտա պիրլիքտէ կիտէ-
նէյիզ, պէն սիզի էվինիզին գաբուսընա պրագըրըմ:

Պէօյլէմէ գօնուչարադ իքի գատըն՝ Պատկիւ մէջտաննա միւվատէլէթ իթտի:

էր. Իսկ Գարը՝ կէնն զըզը պիր քիրա արապածընա պինտիրտի քէնդիսի օտէ մէր. գուժէնին եանընա չըգտը օթուրտը վէ Սէն-Մանտէտէ ըէֆիգէսինին թարիֆ իթ. տիկի մահալէ չէքմէսինի արապածընա չէմը իթտիս.

Գատօր՝ արապա հարէքէթ իտէր իթմէզ. — Գա՛ջ եաշընտասընըզ :

Գըզ. — Օն սէքիդ եաշընտայըմ, մատամ :

Գատօր. — Զօգ քիւչիւք էվլէնմիշսինիզ :

Գըզ. — Հայը՛ֆ, մատամ, պէն էվլի տէյիլիմ :

Գատօր. — Եվլի տէյիլմիսինիզ, էյ սիգի պու հալէ գոյան ատամ սիգիլէ՛ իզ տիվաճ իթմէյօր մը. էօյլէ իսէ պու ատամ ըէզիլին պիրի տիրզ հայտուտ տըր :

Գըզ. — Պէնիմլէ էվլէնմէյի վատ իթմիշ իտիս :

Գատօր. — Ինչի օլուպ պիթինճէյէ գատար պէօյլէ պիր վապտա պիւլընմը, վէ սիգի համիլէ կէօրիւնճէ աշաքճասընա սիգի եիւզ իւսթիք պրաքմը տըր : Զավալը չօճո՛ւգ, զավալը չօճո՛ւգ : Սիգին կիպի նի՛չէ պէտպալսթ գըզլար վալի տըր : Ա՛հ, էրքէքլէրին պէօյիւք պիր տէյէրի եօգ տըր, ճանապար տըրլար :

Գըզ՝ ուզուն պիր ահ չէքիպ աղլամաղա պաշլաղարապ. — Պէնի սէվէր իտի, վէ հէնուգ սէվտիկինէ տէ էմինիմ :

Գատօր. — Էկէր սիգի սէվէր իսէ, նի՛շիւն սիգի պէօյլէ պիր հալը միւշքիլտէ պրաքըյօր :

Գըզ. — Քէնտիսինի ալտաթմըլըմ տէյու զանն իտիյօր :

Գատօր. — Էօյլէ իսէ ահմազըն պիրի տիր :

Գըզ. — Հայը՛ֆ, զահիրի էմարէլէր պէնիմ ալէյհիմտէ իտրլէր :

Գատօր. — Վա՛յ :

Գըզ. — Պիր բազար կիւնիւ տօսթ գըզլար, սախթէ մուհիպալէլէր պէնի չէ-քիպ պիր պալօյա կէօթիւրտիլէր : Պալօտան չըգըլտըգտա պիր մէյխանէյէ կիտիւտի. պիզիմլէ պիր չօգ տէլիգանլըլար վար իտի : Նասըլ օլտու պիլմէմ, պիր ազ սէրխօշլանտըմ. զաննըմ իշտիկիմ գատէհէ պիր չէյ գօնմուշ իտի :

«Տէլիգանլըլարտան պիրի՝ քի սօնրա հիշ կէօրմէտիմ, պէնի գուճագլամը ի՛ն տի, պէն տէ կիւլիյօր իտիմ. պանա սարըլըպ էօթիւյօր իտի, պէն տէ թընմայօր իտիմ. հաթթա, հայը՛ֆ, պէն տախի քէնտիսինէ սարըլըպ պուս իթտիմ :

«Պէրապէրլէրինտէ պուլընտըլըմ գըզլարտան պիրի՝ քէյֆիյէթի իսթէտիկի սուրէթտէ հիքեայէ իթտի : Պուլըն իւզէրինէ աշըգըմըն պիր տօսթը՝ վաքթըլա պանա սիւրիւնմիւշ վէ պէնտէն իլթիֆաթ կէօրմէմիշ օլտըղընտան, ալէյհիմտէ աշըգըմա իսթէտիկի կիպի տէօշէնիպ մէրգուլը պանա գարըլ տիւշարը հիտտէթ ու զազապ իթտի : Պէյհուտէ քէնտիսի միւտաֆէա իթտիմ, գապահաթլը օլմատըղըմ վէ սէօյլէնէն սէօզլէրին քեաֆֆէսի եալան օլտըղընը պիւլէնտը ալազ իլէ պէյան իթտիմ, պանա ինանմաք իսթէմէտի վէ պէնի թէրք իթտի :

Գատօր. — Համիլէ օլտըղընըզ պիլէրէ՞ք մի :

Գըզ. — Էվվէթ :

Գատօր. — Հիշ ինսաֆ ու մէրհամէթի օլմատըղը պուլտան անլաշըլըյօր : Շիմ տի նէրէտէ օլտըղընը պիլիւրմիսինիզ :

Գըզ. — Խայըր մատամ. Բարիգտէ պուլընմատըղընը խապէր ալտըմ :

Գատոր.—Նէճի՞ տիր քի :

Գրգ.—Ճէվահիրճի իշխսի տիր :

Գատոր.—Էյ սիդին սէնաաթընը՞դ նէ տիր :

Գրգ.—Պէն տիքիճիյիմ :

Գատոր.—Նէ՞րէտէ իշէյօրսընըդ :

Գրգ.—Պսւ սըրատա իշէմէյօրըմ : Իշէտիկիմ մաղազատան եօլ վէրիլտիմ . պաչգա պիր մաղազայա կիրմէյէ չալըչտըմ , պէնի իսթէմէտիլէր , անլարսընըդ եա՛ . . . Էվիմտէ իշէյէճէք իշ պիլէ պուլամայօրըմ : Պուեստան մատա հէր եէրէ կիտիպ իշ իսթէմէյէ ճէսարէթ իտէմէյօրըմ . ութանըյօրըմ : Պանն էօյլէ կէվյօր քի քիմսէյէ կէօրիւնմէյիպ կիղլէնմէլլիյիմ :

Գատոր.—Բէտէր վէ վալիտէնիգին եանընտամըսընըդ :

Գրգ.—Խայր , մատամ . րէտէր վէ վալիտէմ չօգտան պէրու էօլիւշ տիրլէր :

Գատոր.—Ֆամիլեատան քիմսէնիգ եօ՞գ մը :

Գրգ.—Վար . պիր թէյգէմ վար տըր . Սէն-Տընի սօգաղընտա գարուճըլըգ իտէր . գօճասը թէրզի տիր . պուենլար զէնկին տէյիլլէր տիր , լաքին էվլատլարը օլմայըպ իքիսի տէ չալըչմագտա օլտըգլարընտան , հալ ու վագթլարը եէրինտէ տիր . Գէնտիլէրինի արթըգ կէօրմէյօրըմ , արթըգ քէնտիլէրինէ միւրաճաաթ իտէմէյօրըմ :

Գատոր.—Նի՞չիւն :

Գրգ.—Պուեստան իւչ այ ագտէմ պաչըմա կէլէնի տոյտուգլարընտա պէնի գօվտուլար :

Գատոր.—Սիգէ տէսթը մուսվէնէթ ուղաթաճագ եէրտէ գօվտուլար , էօյլէ մի . վա՛յ ինսաֆսըզլար վա՛յ , Տիմէք պէօյլէճէ հէր քէսին եիւզիւնտէն տիւշմիւշ-սինիգ . վա՛հ զավալը գըզճըղազ վա՛հ :

Գրգ.—Հայը՞ֆ :

Գատոր.—Լաքին կէչինմէք լազըմ տըր , նանըլ եաբըյօրսընըդ :

Գրգ.—Իշէտիկիմ մաղազատան պանա եօլ վէրիլտիքտէ , պիր ազ բարա արթըրմըչ իտիմ , էմանէթ սանտըղընտա եիւզ էլլի պէշ ֆրանգըմ վար իտի . պու բարա իլէ էրէյիճէ վագթ կէչինտիմ , զիրա՝ ինան օլսուէ՛ Բէք ազ բարա սարֆ իտէր իտիմ . Սանթիէ սօգաղընտաքի քիւշիւք օտամտան չըզըպ Սէն-Մանտէյէ կիթտիմ . օրատա պանա աճըյան պիչարէ պիր գատընըն խաթրընը գըրմամագ իչիւն թափան արասընտա պանա քիւշիւճէք պիր օտա վէրտիլէր , Բէք մուհաֆա-զասըզ պիր եէր տիր , չօգ սօուգ եաբար , լաքին հիչ օլմագտա սօգաղտա գալմա-մըլըմ եա՛ :

«Նէ չարէ քի բարամ պիթտի . Սէքիզ կիւնսէն պէրու էկէր էվին իչինտէքի համիյէթ քեար ատամլար մէրհամէթէն պանա պիր ազ չօրպա վէ եա պիր բարչա էքմէք վէրմէսէլլէր իտի , աճըզտան էօլէճէքտիմ :

Գատոր.—Պու նէ՛ տէհէթլի գարուլէթ :

Գրգ.—Պու սապահ պիր իճի գըզը արամաղա կիթտիմ . պու գըզ պիր վագթ կէօյա պանա տօսթ իտի . պանա պիր ազ բարա էօտիւնն վէրմէսինի րէճա իտէ :

ճէքտիմ, օն վէ եախօտ պէշ ֆրանգ իսթէյէճէքտիմ : Սէն-Մանտէտէն պիր Գա-
տըն՝ պէնտէն զիւատէ գէնկին օլմատըղը հալտէ, օմնիպիւսէ օթուրմագըղըմ ի-
չիւն պանա ալթմըշ բարա վէրտի : Կէօյա պանա տօսթ օլան իշնի գըզընը կէօր-
տիւմ :

Գատօր.— Էյ սօնրա՞ :

Գըզ.— Սօնրասը, պանա նէ օն ֆրանգ, նէ պէշ ֆրանգ, վէ հաթթա իքի
իւշ ղշ պիւէ էօտիւնճ վերէմէզ օլտըղընը օտուլն կիպի սօուգ պիր թարգտա պէ-
յան իթտի :

Գատօր.— Օհ պապամ :

Գըզ.— Լաքին էլիմէ ալթմըշ բարա գատար վէրիպ, «Սէն-Մանտէյէ ալտէթ
իթմէք իչիւն իշթէ սիգէ օմնիպիւս բարասը» տէտի : Իշպու սատագասընտան
տօլսյը քէնտիսինէ պէյանը թէչէքքիւր իտուպ իթմէտիկիմի պիւմէյօրըմ. տիւշարը
թէչէսիւր օլարագ հըչգըրըյօր իտիմ :

Կէնճ գըզ՝ պուենը տէյէրէք եաշարմըշ օլան կէօլէրինի սիւտի :

Գատօր.— Լաքին վագը համ վագթընըզ եագլաշըյօր, նասըլ օլաճագ :

Գըզ՝ պիր ահը տէրուլն չէքէրէք.— Էվվէթ, եագլաշըյօր :

Գատօր.— Նիյէթինիզ նէ՞ եարմագ տըր :

Գըզ.— Օ վագթա գատար պէլքի էօլիւրիւմ :

Գատօր.— Հայտէ, հայտէ, պէօյլէ ֆէնա շէյլէր խաթրընըզա կէթիւրմէյինիզ

• • • Ալլահտան օլմուլտա եէքտիկէրիմիզէ թէսատիւֆ իթմիշիզ տիր, էվլատըմ :

Գըզ.— Ահ, մատամ • • •

Գատօր.— Սիզ էօլմէյէճէքսինիզ, չօճուղընըզ տօղուրաճագսընըզ : Պու չօճու-
ղա լաղըմ օլաճագ ուֆագ թէֆէք բուպա վէ չամաշըրլարը, մէսէլա չօճուգ կէօմ-
լէքլէրի, թագեէլէր, գուլնտագլար վէ սաիրէյի թէտարիք իթմիշմիսինիզ :

Գըզ՝ եէնիտէն աղլամաղա պաշլայարագ.— Հայըֆ, թէտարիք իտէմէմիշիմ տիր •
բարամ օլմատըղընտան, հիշ պիր շէյ եարմամ :

Գատօր.— Բէք ալէա, սիգէ լիւզուլմը մըգտար բարա վէրէյիմ, նէ լաղըմ իսէ
ալընըզ վէ եարընտան իթիպարէն չօճուղընըզ իչիւն չալըշընըզ :

Գըզ.— Սահիհ մի, մատամ, պանա մուավինէթ իթմէք մի իսթէյօրսընըզ :

Գատօր.— Էվվէթ, արթըզ հիշ մէրագ վէ էնտիշէ իթմէյինիզ :

Գըզ.— Պանա նասիհաթ վէրտիլէր • • •

Գատօր.— Նէ՞ նասիհաթը :

Գըզ.— Տէտիլէր քի աղրըլարըմ թութմաղա պաշլար պաշլամագ Լօղուսա խաս-
թախանէսինէ կիտէյիմ :

Գատօր.— Պու բէք ֆէնա պիր նասիհաթ տըր • խայըր, սիզ Լօղուսա խաս-
թախանէսինէ կիթմէյէճէքսինիզ : Նասըլ քի տէտիմ, պէն էպէյիմ, սիգէ պագա-
ճաղըմ, վէ չօճուղըն տօլաճաղը գէման եանընըզտա պուլընաճաղըմ : Իքի իւշ կիւ-
նէ գատար եինէ Սէն-Մանտէյէ կէլէճէյիմ, սիգէ պիրինճի պիր վիգիթա վէրէճէ-
յիմ, իգամէթկեհանըզը կէօրէճէյիմ : Էկէր միւնասիպ պիր եէր տէյիլ իսէ պաշգա
պիր իգամէթկեհան պիւլաճաղըզ, Շիմտի գըշ տըր : Լաքին եագ պիւէ օլսա, սիգէ
պիր օտա իլէ էյի պիր եաթազ վէ աթէշ լագըմ տըր : Թէքար տէրիմ, հիշ մէրագ
վէ էնտիշէ իթմէյինիզ, հիշ պիր շէյինիզ էքսիք օլմայաճագ տըր :

«Պու կիւն բէնճէնսպիւհ տիր. բազար կիւնիւ կէլիր սիզի կէօրիւրիմ. պէնի պէլէյէճէճմիսինիզ :

Գրզ.—Էվվէթ, մատամ :

Գատօր.—Բարա ճըզտանընը աչըպ կէնճ գըզըն էլինէ իբի երիմի ֆրանգլըգ վէրէրէք.—Շիմտիլիք շուըն ալընըզ :

Գրզ.—Եա Բապպիմ Ալլա, նէ՞ էյի գատընսընըզ մատամ. սիզէ չօգ միննէթ տար օլաճաղըմ վէ քէմալը սէխալէթլէ պանա էօտիւնճ վէրտիկինիզ պու բարայը էտա իտէճէյիմ, պուըն օրզէ վաա իտէրիմ :

Գատօր.—Բէք ալէա, բէք ալէա, պուըն լազըրտըսընը իթմէք լազըմ տէյիլ. չիմտի սիզ քէնտիինիզ էյի պագմաղա չալընըզ : Սարըլընըզ պանա, սէվկիւլիւ էվլատ, սարըլընըզ պանա :

Պիչարէ գըզճըզազ՝ եէնի տօսթը օլան գարընըն պօյնընա սարըլտը վէ եիւ. րէյի գալգարազ հըջգըրմաղա պաշատը :

Գատօր.—սէօզիւնէ տէվամ իլէ.—Իչթէ Սէն—Մանտէյէ կէլտիք. էվինիզին գա. բուսընա վարմաղա չօգ պիր չէյ գալըլ օլմամալը տըր : Իսմինիզ նէ՞ տիր :

Գրզ.—Մէլանի Պէրթու :

Գատօր.—Մէլանի, գըզըմ, սիզէ քիւչլիւք պիր սըբարըլըմ վար :

Մէլանի.—Պուլուրընըզ, մատամ :

Գատօր.—Եէքտիկէրիմիզէ նասըլ թէսատիւֆ իթտիկիմիզի վէ պէնիմ սիզէ նասըլ մէրագ վէրտիկիմի քիմսէյէ սէօյլէմէյէճէքսինիզ, անլատընը՞ մը, քիմսէյէ սէօյլէմէյէճէքսինիզ : Պու խուսուս՝ իքիմիզին արասընտա սըրր գալաճագ տըր : Ֆրսաթ պուլտըգճա էյիլիք եարմաղը սէվէրիմ, լաքին իսթէմէմ քի քիմսէ տույ. սուն :

Մէլանի.—Քիմսէյէ պիր չէյ սէօյլէմէյէճէյիմ, մատամ :

Գատօր.—Պուըն վատ իտէ՞րմիսինիզ :

Մէլանի.—Էվվէթ :

Գատօր.—Բէք ալէա : Լաքին էկէր իսթէրսէնիզ, շու գատարընը տէյէպիլիր. սինիզ քի, տօսթընըզ օլան ճէօմէրտ պիր գարը՝ սիզէ պիր ազ բարա էօտիւնճ վէրտի, վէ տահա տա էօտիւնճ վէրմէյէ վատ իթտի : Շուըն տախի պէյան իտէպի. լիրսինիզ քի, պու մուհիպպէնիզ՝ սիզի պիր էպէ գարըյա թափսիյէ իթտի, սիզ տէ պու գարըյը պուլտընըզ, մէրգուճտէն հիւսնիւ գապուլ օլընտընըզ, վէ կէ. լիպ սիզի Սէն—Մանտէտէ կէօրմէսինէ տաիր վատ ալտընըզ :

Մէլանի.—Պէօյլէ սէօյլէյէճէյիմ, մատամ :

Գատօր.—Ինանըրըմ, սիզին մէնֆաաթընըզ իչիւն տըր :

Մէլանի.—Լաքին սիզ իսմինիզի սէօյլէմէտինիզ :

Գատօր.—Իսմիմի սէօյլէսէմ տէ սէօյլէմէսէմ տէ օլուր, լաքին անը սիզտէն նի՞չիւն կիզլէյիմ, կիզլէմէյէ հիչ պիր սէպէպ եօգ տըր. իսմիմ մատամ Տիւրան. թէն տիր :

Պու սըրատա ալաալա տուրտու :

Մէլանի.—Իչթէ կէլտիք :

Գատօր.—Շիմտի եէքտիկէրիմիզտէն միւֆարէգաթ իտէճէյիզ :

կէնճ գըզ՝ սախթէ մատա՛ճ Տիւրանթէնի թէքրար գուճաղատըգտան սօնրա-
արապատան աշաղա էնտի վէ ,

— Բազար կիւնիւ կէօրիւշէլիմ , մատամ . — տէտի :
Գատօր՝ ճէվապէն . — էվվէթ , պէվկիւլիւ գըզըմ , բազար կիւնիւ կէօրիւշէլիմ .
Իքի գարը պէօյլէճէ վէտալաշտըգտան սօնրա Մէլանի Պէրթու . իգամէթ իթ .
տիկի խանէնին գարուսընտան իշէրի կիրէրէք կէօզտէն նիհան օլտու :

Գատօր՝ պաշընք արապա գարուսընտան չորիւարը չըգարպթագ արապաճըլյա
խիթապէն . — Արապաճը , պիզ տէ Բարիզէ պիտէթ իտէլիմ . — Կէյիճէ , արանպաճը
պէկիրի գամշըլյարապ չէվիրտի վէ հայվան սիւլլաթ լըճա գօշմաղա պաշլատը :

Գատօր քէյֆլի վէ սէվինճլի իտի . Իշի պէճէրիպ եօլընա գօյապիլմէսինտէն տօ .
լայը չէշմանընտա ալէամէթը մէսէրրէթ նիւմայան օլըյօր իտի :

Մէրգումէ գարը՝ արատըղընը նիհայէթ պուլմուշ իտի : Պու տէֆա իշի եօ-
լընտա իտի :

Մէլանի Պէրթու՝ էօյլէ պիր հալտէ պուլընըյօր իտի քի , Գատօր՝ նաիլը մու-
վաֆֆագիյէթ օլաճաղընա էվվէլինաէն էմին իտի :

Մատամ տը Գարմէյլին էվլաաը օլաճագ , վէ քէնտիսի մատամ Գատօր տա՝
տիկէր թարաֆտան ճէպէ աթտըղը բարատան մատաա վատ օլընան միւքեաֆա-
թը տախի ալաճագտը :

Ֆալճը գարը՝ պախթը աշըլմաղա պաշլատըղընը կէօրիւյօր իտի :

Մէրգումէ՝ մէմնուճ վէ մէսրուր օլարագ խանէսինէ պիտէթ իտուպ , գատիմ
Բօճա գրալլարընտան պիրի կիպի քէնտի քէնտինէ « Պու կիւն կիւնիմի ղայպ
իթմէտիմ » տիյօր իտի :

13

ՏՈՒԶԱՂԱ ՏԻԻՇՄԷՔ

Բազար կիւնիւ էօյլէնտէն պիր ազ էվվէլ մատամ Գատօր՝ Մէլանի Պէրթու-
նըն խանէսինէ միւվասէլէթ իթտի :

Պու գարը՝ չէրկէ կիպի օտայը կէօրիւնճէ եիւզինի էքիթէրէք պիւլէնտը ավտզ
իլէ . — Պու նէ՞ , գապիլ՝ մի տիր , պու նա՞սըլ եաթագ . — տէտի վէ այալընը չիւ-
րիւմիւշ պիր աղաճ քէրէվէթէ վուրտու : Պու քէրէվէթին իւզէրինտէ տէնիզ օ .
թու իլէ տօլտուրըլմըլ պիր մինտէր , էլ գալընըղընտա ֆէնա պիր եաթագ չիլթէ-
սի , ղայէթ քիրլի չարաֆլար վէ եիւզիւ երրթըգ բըրթըգ օլուպ հէր թարաֆըն-
տան եուկըլարը տիշարը տէօքիւլմէքտէ օլան պիր եօրկան վար իտի :

Գատօր սէօզիւնէ տէվամ իլէ . — Ա՛հ , գալալը չօճուգ , պիշարէ՝ գըզճըղազ ,
էյ պու շիտտէթլի սօուգտա աթէչինիզ տէ եօգ տըր : Սիզ պուրատա տօնաճագըր-
նըզ . . . պու նէ՞ պուզ տամը կիպի պիր եէր տիր . . . պէն տէ չիմտի զանկըր
զանկըր թիթրէյճէէյիմ . . . պէն սօուղա հիշ տայանամամ :

« Պիլմ Ալլահ պէն սիզի արթըգ երթի տէօրթ սաաթ պիլէ պու տէհէթլի
գուլիպէտէ պրագմայաճաղըմ :

« Սիզի սուրայա հան՞կը պուտալալար գօյտու :

Մէլանի.—Էվ սահիպի, մատամ. լաքին նասըլ քի սիգէ տէտիմ, քիրա վեր-
մէյօրըմ :

Գատօր.—Սալթ քիրա ալմալարը էքսիք իտի . . . Գըզնըղազըմ, ինսան
պուրատա էօլիւր : Էվ սահիպի նէ՞րէտէ իգամէթ իտէր :

Մէլանի.—Տախիլը խանէտէ իգամէթ իտէր. չարապճը տիւքքեանընը տա .
թութար :

Գատօր.—Բէք ալէա, կիտէյիմ քէնտիսիյլէ գօնուչայըմ.—տէյէրէք եէր գա-
թընա էնտի վէ եազըխանէսինտէ գարըսընըն եանը պաշընտա օթուրմագտա օլան
տիւքքեանճըյա խիթապէն.—էֆէնտի, մատմազէլ Մէլանի Պէրթուչա սի՞ց մի եէր
եուրտ վէրտիսիզ :

Տիւքքեանճը.—Էվվէթ, մատամ :

Գատօր.—Մէրգուճէտէն քիրա ալմատըղընըզը պիլիրիմ, բէք ալէա տրր պու.
լաքին դավալը գըզ՝ պուլընտըղը հալինտէ, արթըզ օ մահսլտէ իգամէթ ի-
տէմէզ :

Տիւքքեանճընըն գարըսը.—Տէտիկինիզի անլայօրըմ, նէ՛ չարէ քի պիր չէյ եա-
րամայըզ . . . Իքինճի գաթտա վագըա քիրալըգ պիր օտամըզ վար տըր ամմա
օրայա տա էչեա վէ մօպիլա լազըմ տըր :

Տիւքքեանճը վէ եախօտ էվ սահիպի տախի՝ իլավէթէն.—Պուստան մատտա
պիզ բէք էօյլէ գէնկին պիր չէյլէր օլմատըղըմըզտան, պիր իքի օտա քիրապընը
ղայպ իտէմէյիզ :

Գատօր՝ տիւքքեանճընըն գարըսընա խիթապէն.—Գիրալըգ տէտիյինիզ օտայը
պանա կէօսթէրի՛րմիսիսիզ :

Տիւքքեանճը գարըսը.—Մ աէլմէմնուսիյէ, մատամ.—տէտիքտէն սօնրա իքին-
ճի գաթա չըգտըլար :

Մէզքիւր օտա թէմիզ վէ պէօյիւճէք վէ Ֆէրրահ իտի : Բէնչիւրէսի պիր
պաղչէյէ նազըր իտի :

Գատօր.—Օճաղը եօլընտա՞ մը տըր :

Տիւքքեանճը գարըսը.—Էվվէթ, մատամ, բէք եօլընտա աըր :

Գատօր.—Էյ գաչա՞ քիրալայօրսընըզ պու օտայը :

Գարը.—Եիւզ սէքսէն ֆրանգա :

Գատօր.—Եանի իւչ այ իչիւն գըրգ պէչ ֆրանգ :

Գարը.—Էվվէթ, մատամ :

Գատօր.—Էօյլէ իսէ մատմազէլ Մէլանի Պէրթու պու օտայը իւչ այ իչիւն
քիրա իլէ թութաճագ տըր :

Գարը.—Էօյլէ ամմա . . .

Գատօր.—Նէ՞ :

Գարը.—Գօճամ՝ պուրատա օլան էչեայը եօգարըյա գօյմագ իսթէմէյէճէք տիր :

Գատօր.—Լաքին եարար տէյի ումարըմ. սիզ էչեա վէ մօպիլայը տիւչիւնմէ-
յինիզ, պէն պիր չէյէ պէնզէթիրիմ :

Ֆիւհագիգա ֆալճը գարը իքի սաաթ սօնրա պիր մօպիլաճը կէօրիւպ, օտա-

Նրն ուժով թէֆէք էշնաւորն իւշ այ իշխն քիրաւամբ խորս պու էշնաւ պիր
գոնաւ, պիր մասա, պիր գանարէ, տէօրթ սանտաւեա, պիր գարեօլա մասաւը, մա
միւնէր պիր գարեօլա, իբի եաթաք շիթէսի, իբի շիթթ շարշաֆ, իբի եօրկան,
թիւ իւէ տօլուշ պիր այաք էօրթիւսի, ուզուէ պիր երեզ եաթթըլը վէ պիր
երեզ շիթթսինտէն իպարէթ ինի:

Գարանըգ պասմազտան էշնաի մէզքիւրէ՝ օտայա վիւրուտ խոուպ, Մէլանի
տախի չէրկէ Իթի օտասընտան աշաղա էնի:

Օտանըն իշխնտէքի օճադտա իւշ քիթիւք Գանըյօր իտի:

Չալալը գըգ տիւշարը հայրէթ ու իսթիյրապ օլտաք, Վէլիինյիմէթի օլան
գարըլը տէֆաթլէ գուճագլայըպ պուս իթտի վէ սահիհէն նասըլ թէշէքքիւր ի
տէշէկինի շաշըրտը,

Վէն—Մանտէտէ քէնտիյէ մատամ Տիւրանթէն իսի վէրտիրէն մատամ Գատօր՝
Բնարիլէ ափտէթ իթմէք իսթէտիկինտէ վաթթ կէշմիւ իտի:

Մէրգուճ գարը՝ եազընտա եինէ կէլիպ քէնտիսինի կէօրմէյի վատ իտէքէք
Մէլանիսէն միւֆաթէգաթ էլէտի:

Գատօր՝ վասընտան ասլա նիւքիւ իթմէք իսթէմէտիկինտէն, իբի կիւնտէ
պիր կէլիպ կէնճ գըգա վիզիթա վէրիւր վէ պէրապէր տայմա թէյօֆէ վէ թաթըլ
պիր շէ կէթիւրի իտի: Պօնիւք եա ալէա կիւքէլ շէթթալի, եա իւքիւժ, եա շէ-
քէլլաճէ, եա իսսթա վէ վախօտ մէյիսօշա շէքէրէրտէն իպարէթ օլուպ, Մէլանի
պուճըլը չօգ սէվէր վէարգու իւէ եէր իտի:

Գուրնադ ֆալը գարը՝ կէթճ գըգա պէյլէճէ իսթէտիկի կիւի հազըլլամը օլ-
տըլընտան, պիր կիւն աղըր վէ պէյիւք իշի օրթայա գօյմաղա կիրիւքի տէտի քի:

— Հայտէ պագտըլմ, աիվիւիւիւմ Մէլանի, պիր գաշ կիւնտէն չօճուղընը
տօլուրաճագսընը. նէ՝ եարաճաղընըլը էլիճէ տիւշիւնմիւշիսինի:

Մէլանի.— Պէն չօգ տիւշիւնտիթ, չօգ թաշընտըլմ, մատամ. լաքին նէ եարա-
ճաղըլմ կէնուպ պիւմէմ:

Գատօր.— Չանըմ էվատընըլը թէրք իթմէք նիյէթիւտէ տէյիլիսինի:

Մէլանի՝ պիր շիտտէթլէ.— Ահ, խայրթ. թէրք իթմէք մի, Ալլահ իթմէսին
քի պէյլէ ֆէնա պիր նիյէթտէ պուլնայըմ, Հինուզ տօղմատան, քէնտիսինի սէ-
վիյօրըմ, մատամ, օ քիւշիւճէք մասսուճըղազը սէվիյօրըմ, վէ անըն՝ իշէրիմտէ
գըմըլտանտըլընը հըսս իտիյօրըմ:

Գատօր.— Էյի վալիտէլէրին քեաֆֆէսինտէ տէ պու հըսս մէվճուտ տըր: Մա-
մաֆիհի լաշ վիւլիւմ Մէլանի, էվատընըլտան այըլմաղա մէճպուր օլաճագսընըլ:

Մէլանի.— Հայրթ

Գատօր.— Մէրգուճ սիգ քէնտիսինի պէյիւթմէյի խաթը ու խայալինիգտէն
պիւլէ կէշիւրմէգսինի:

Մէլանի.— Տօղրու սըր:

Գատօր.— Չօճուղը սիւտանայա վէրմէք լազըլմ կէլէճէք տիր: Էյի պիր սիւ-
տանա օլմաք իշիւն տէ այտա գըրգ ֆրանգտան աշաղա բարա վէրէմէգսինի:
Տահա հէքսի պու տէյիլ տիր: պիր սիւտանա տայմա շէյ թալէպ իտէր: Չօճուղըն
շուճա պուճա ինթիյաճը օլուր: Էկէր իսսթա օլուր իտէ, հէքիմ բարասը, էճգա
բարասը վէրմէլի: Պուճտան մատտա սիւտանայա հէտիյէլէր վէրմէլի: սօնը կէլմէզ

վէստէլա՞մ, Զօճուգ իշիւն գըրգ ֆրանգ վերիւնէն կի պանն օլունտըգտաւ, լա ագալ ալթմը ֆրանգ հիսապ օլունմալը տըրւ Աշխիւ պիր միւշքիւ վէ մէլագգաթը վագիյէթտէսինիզ :

Մէլանի.—Տիւն գօմշուտան պիր գարը կէլիպ պէնի կէօրտիւքտէ, եիրմի պէշ ֆրանգա, էն զիյատէ օթուզ ֆրանգա պիր սիւտանա պուլաճաղըմը, վէ պուլնտուն մաատա էկէր, իանէր Ումոււմիյէ ճէմիյէթինէ միւրաճաաթ իտէճէք օլուր իսէմ սիւտանա ալըղընա պիր մէտար օլմագ իշիւն պանն միւշիյէ օն օն պէշ ֆըրանգ իթա օլունաճաղընը պէյան իթտի :

Գատոր.—Սէվկիւլիւ գըղճըղաղըմ, օ տէտիկինիւզ գօմշու իաճէր Ումոււմիյէ ճէմիյէթինտէ նէ կէշիպ տէճնտիւկինի պէնիմ գատար պիլէմէզ : Ճէմիյէթը մէվ քիւֆէնին բէք չօգ միւշթաճիյնի պուլընտըղընտան, քէնտիյէ արգ օլընան իսթիւ տալարըն նըսֆընա պիլէ ճէվապ վերէմէզ Գօմշուքը սիզէ սախթէ պիր ինմիւ վերմիշ տիր : Իանէր Ումոււմիյէ ճէմիյէթինէ կիւվէնմէյինիզ, օ սիզէ մուսվէնէթ իթմէյէճէք տիր :

Ասիւտանայա կէլինճէ, ինթիմալ քի այտա 30 հաթթա 25 ֆրանգապիլէ պիր սիւտանա պուլապիլէճէքսինիզ : լաքին էվլատընըզ ուզագտա, չօգ ուզագտա պուլընաճագ տըր, ունը սալա կէօրմէյէճէքսինիզ : Պուլնտան մաատա Զօճուգ բէք ֆուգարա ատաճար եանընտա պուլընաճագ, էյի պագըլմայաճագ, վէ չօճուղըն էօլ, մէսի տէ միւշթէմիլ պուլընաճագ տըր : Պու հալտէ սիւտանայա վերիլէն եիւզ նէֆիք Զօճուգտան ալթմըզ վէ պէլքի տահա գիյատէսի վէֆաթ իտէր :

Մէլանի.—էվլատըմըն էօլմէսինի իսթէմէմ :

Գատոր.—էօյլէ իտէ էյի սիւտանայա վերիլմէլի, վէ քիմէրէ թէվտի ու թէսսիմ օլընըր իտէ անլեր թարաֆընտան սէվիլմէլի վէ կիւզէլճէ պագըլմալը տըր :

Մէլանի.—էվկիթ, լաքին նաճըլ եարմալը :

Գատոր.—Թէքորար տիլիմ, սիզ բէք ֆէնա վէ միւշքիլ պիր հալ ու վագիյէթտէ պուլընմագտաընըզ : լաքին նէ եարապիլէճէկինիզի թէտգիզ ու թէֆթիշ իտէլիմ : Սիզ սալիմէն գուրթուլուպ լօլուսալըգտան այաղա գալգտըղընըզտա իշլէյիպ չալընաճագսընըզ :

Մէլանի.—Սիշ, անիտէ :

Գատոր.—կիւնտէ նէ գագանապիլիրմինիզ :

Մէլանի.—Յ ֆրանգ, Յպուշուգ ֆրանգ :

Գատոր.—Ֆէնա մէվսիմէրտէ իշ պուլընմազ :

Մէլանի.—էվկիթ, ոէնէտէ իքի ալ գատար իշ օլմագ : լաքին էյի մէվսիմտէ իշլէր սըգըլտըրընճա, կէճէ տախի իշլէնիլիպ այրըճա իւճրէթ ալընըր :

Գատոր.—Բէք ալէաթ Տիյէլիմ քի իւսթ իւսթէ այտա 100 ֆրանգ գազանաճագսընըզ :

Մէլանի.—էվկիթ, մատամ :

Գատոր.—կիւնտէ Յ ֆրանգտան պիր ազ զիյատէ տիր : Իշթէ սիզին գազանընըզ պուլնտան իպարէթ տիր : Շիմտի եէվիլմէ մէսարիֆինիզի թէտգիզ իտէլիմ :

«Եւյէճէկինիզ իշիւն քի չօգ պիր շէյ տէյիլ տիր

«էվ քիրանըզ

Ֆրանգ

1. 50

0. 50

— —

2

«Շուրասընա տիգդաթ իտինիզ քի պիր օթէլ օտասընտա իգամէթ իթ-
մէյիպ, այրընա օտանըզ վէ մօպիւանըզ վար տըր:

Շիմտի չամաչըրընըզ, էլպիսէ վէ այագ գապը վէ էմսալի իչիւն

0.78

Եէքիւն

2.78

«Վէ հիչ պիր զէվզ ու սէֆատէ պուլընամայաճագսընըզ, պաչգա հիչ պիր
մասրաֆ իտէմէյէճէքսինիզ:

«Տիմէք հէր կիւնքի գազանճընըզտան սիզէ օթուզ գըրգ սանթիմ գալըր:
Ֆարզ իտէլիմ քի, Մէլանի, այտա օն պէչ ֆրանգընըզ արթար. պու մէպլաղա
չօճուղընըզըն այլըղընը վէրէպիլիւր, վէ անըն լիւզումը օլաճագ պին տիւրլիւ ուֆագ
թէֆէք չէյլէրի սաթըն ալապիլի՞րմիսինիզ:

Մէլանի՝ պիր ահը սէրտ չէքէրէք աղլամաղա պաչլայըպ.— Հագգընըզ վար,
Եաբամայաճաղըմ. . . Եա՝ Բապպիմ Ալլահ, Եա Բապպիմ Ալլահ.— տիյէրէք պիր
ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա.— Մամաֆիհի պէն պիչարէ չօճուղը թէրք իտէ-
մէմ, սօգաղտ աթամամ. . . Նէ՞ Եաբայըմ, Նէ՞ Եաբայըմ. . . Ա՛հ, իւչ այ ագ-
տէմ էօլմէք իսթէյօր իտիմ, պիր քէօթրիւտէն քէնտիմի Սէն ըրմաղընա աթմագ
իսթէյօր իտիմ, քեաչկի Եաբա իտիմ.— տէտի վէ պաչընը իքի էլլէրինին արասը-
նա ալտը:

Գատօր՝ քէնտի քէնտինէ.— Իչ եօլընա կիրիյօր.— տէտիքտէն սօնրա. Եիւք-
սէք սէտա իլէ.— Մէլանի, պէտպալսթլըղընըզ պէօյիւք տիր, բէք ֆէնա պիր
հալ ու վազիյէթտէ պսւլընըյօրսընըզ, լաքին մէյյուս օլմամալըսընըզ, էկէր իս-
թէր իսէնիզ, պու հալտէն գուրթուլապիլիւրսինիզ:

Մէլանի՝ պաչընը պիրտէն պիրէ եօգարը գալտըրարագ.— Նա՞սըլ:

Գատօր.— Սիզէ Նէ՞ գատար մէրագ վէրտիկիմի պիլի՞րմիսինիզ:

Մէլանի.— Պու՛նը բէք կիւզէլ իսպաթ իթտինիզ. սիզ պանա պիր վալիտէ մա-
գամընտասընըզ:

Գատօր.— Շու սօն զէմանլարտա սիզին իւզէրինիզէ, սիզին հալը էսէֆիլիթի-
մալինիզ իւզէրինէ չօգ տիւչիւնտիմ վէ սիզի պու հալտէն գուրթարմագ իչիւն պիր
չարէ արատըմ:

Մէլանի.— Էյ սօնրա՞:

Գատօր.— Սօնրասը սիզէ պիր թէքլիֆիմ վար, սէվկիւլիւմ Մէլանի:

Մէլանի.— Ա՛հ:

Գատօր.— Տիգդաթլա պէնի տիյնէյինիզ:

Մէլանի.— Պույուրընըզ, սէօյլէյինիզ:

Գատօր.— Չօճուղընըզը պանա վէրէճէքսինիզ:

Մէլանի.— Չօճուղըմը սիզէ՞ մի վէրէյիմ: Նի՛չիւն:

Գատօր.— Չիւնքի սիզ անը պէօյիւթէմէյէճէքսինիզ:

Մէլանի.— Սիզէ՞ մի վէրէյէմ. լաքին Նէ՞ Եաբաճագսընըզ քի:

Գատօր.— Պախթիյարլարըն պախթիյարը պիր չօճուգ Եաբաճաղըմ. . .

Մէլանի տիք տիք էպէ գարընըն Եիւզիւնէ պագտը:

Գատօր՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Չէնկին, Ղայէթ զէնկին պիր գատընըն էվ:

լատը զլմատը ընտան, պիր չօճուղը ճան էվլատը ալմագ իսթէյօր : Մէրգումէյէ սիգտէն պահս իթտիմ, ճէվապէն տէտի քի :

«—0 զավալը գըզ՝ չօճուղընը պանա վէրսին, պէն անը ճան էվլատը ալմագ վալիտէսի կիպի մէրգուլը սէվէճէյիմ, վէ սէֆալէթ եէրինէ մէրգուլմա սէրվէթ վէ սաատէթ վէրէճէյիմ :

Մէլանի.—Քի՛մ տիր պու գատըն :

Գատօր.—Իսմինի սիգէ սէօյլէյէմէմ :

Մէլանի.—Ա :

Գատօր.—Սէվկիւլիւմ Մէլանի, սիգէ իթտիկիմ թէքլիֆին իւզէրինէ էյիճէ տիւշիւնիւպ թաշընընզ : Չօճուղընը պէօյիւթէճէ գուտրէթինիգ եօգ տըր, անըն պալսթ ու իգպալը սիգին էլինիգտէ տիր : Թէքրար տէրիմ, տիւշիւնիւպ թաշընընզ :

Մէլանի.—Էկէր չօճուղը օ գատընա վէրէճէք օլուր իսէմ, եինէ կէօրէպիլէ-ճէ՞քմիյիմ :

Գատօր.—Խայր, ասլա կէօրմէյէճէքսինիգ :

Մէլանի.—Ասլա կէօրմէյէճէքմիյիմ. տիմէք ատէթա էօլմիւշ կիպի օլաճագ տըր : Խայր, խայր, Էարամամ, պէն պուլը գապուլ իտէմէմ :

Գատօր.—Էօյլէ իսէ, էվլատըմ, սէօյլէյինիգ պանա, նէ՞ եարաճագսընըզ :

Պէտպալսթ գըզ հըջգըրմաղա պաշլատը :

Գատօր՝ սէօգիւնէ տէվամ իլէ.—Մէլանի, սիգին կիպի չօգ պէտպալսթ գըզ-լար վար տըր քի, էվլատարընը թէրք իթմէյէ մէճպուր օլարագ, անը ասլա կէօրմէյիլէր վէ նէ օլտըղընտան խապէրտար օլմաղար : Սիպին իշիւն իշ պէօյլէ տէյիլ տիր : սիգ էվլատընը տիւնեանըն թէհլիքէ վէ մուխաթարալարընա իլգա իթմէյօրսընըզ, անըն էյի պաղըլաճաղընը վէ գէնկին, մէսուտ վէ գըյմաթլը օլա-ճաղընըզ պիլիսսինիգ :

Մէլանի.—Լաքին անը հիշ կէօրմէմէք նա՞սըլ օլուր :

Գատօր.—Պու շէյ պիր վալիտէնին գալպինէ աղըր կէլիր, պիլիրիմ. լաքին աիկէր թարաֆտան պու հալին սիգէ մուճիպ օլաճաղը մուհասսէնաթր խաթրը-նըզա կէթիրինիգ. չօճուղընը սիգէ հիշ սըգընթը օլամագ. անըն հազգընտա հիշ պիր տիւշիւնճէ վէ գասավէթինիգ օլմագ. էկէր էվլէնիր իսէնիգ, գօճանըզա «—Պէ-նիմ պիր էվլատըմ վար . . .» տէմէյէճէքսինիգ : Խիւլասաի քէլամ, եէնիտէն գըզ օղան գըզ օլուրսընըզ :

Մէլանի պիր ահը սէրտ չէքտի, պաշընը էօնիւնէ աստը վէ հիշ պիր շէյ սէօյ-լէմէյիպ սիւքիւթ իթտի : Մէրգուլմէ գըզ Փէնա հալտէ սարսըլմըշ իտի :

Մատամ Գատօր՝ թէրթիպալթը թէարրուգըեարանէսինի քէմալը մէհարէթլէ իճրա վէ թէտարիք իթմիշ օլուպ, սօն սաատէյի էնտիրէճէք վագթ կէլմիշ իտի :

Մալիւմ օլտըղը իւզրէ, Մատամ տը Գարմէյլ չօճուղը սաթըն ալմագ իշիւն մէրգուլմէ Փալըն գարըյա էլլի պին Փրանգ թէսլիմ իթմիշ իտի : լաքին Գատօր՝ պու մէպլաղըն չօգ օլտըղընը քէնտի քէնտինէ սէօյլէմիշ, վէ օթուզ պին Փրանգը քէնտիլէ ալըգօյուպ եիրմի պին Փրանգը չօճուղըն վալիտէսինէ իթա իթմէյէ գարար վէրմիշ իտի :

Գառոր. — Մէվկիւլի գըզըզազըմ է սիւղէ Գէթսինի սէօյլէմէտիւմ. շոնգըղընըզ ճան էվլատը ալմագ իսթէյէն գատըն՝ պանն երիմի պին ֆրանգ թէտլու իթմիշ օրուղընտան, մէպլաղը մէգպուրը սիւղէ վէրէնէյիմ :

Մէլանի. — Երիմի պին ֆրանգ մը :

Գառոր. — Էվվէթ, երիմի պին ֆրանգ, ուֆագ պիր սէրվէթ :

Մէլանի. — Լաքին օ հալտէ, մատամ, շոնուղըմ պէնտէն սաթըն ալըյօրլար տիմէք օլույօր :

Գառոր. — Հիշ պիր վագթ, Տէտիկիմ գատըն բէք էյի վէ բէք ճէօմէրտ պիր գատընճըզազ յոռը, սիգէ պիր հէտիյէ իտիյօր :

Կէնճ գըզ եհնիտէն պաշընը իբի էլլէրինին արասընա ալտը :

Գառոր. — սէօզիւնէ տէվլամ իլէ. — Երիմի պին ֆրանգլա պագընըզ նէլէր եաբապիթի. պինիգ. էվվէլա արթըգ սէֆալէթ ու գարուրէթտէն գօրգմազպինըզ Սէյ-լէյինիգ պանա, տիքիշնիլիք սէնաաթընը էյիճէ պիլիթմիսինիգ :

Մէլանի. — Էվվէթ, մատամ. օն իւշ եաշընտա իքէն չըրագըղա կիրտիմ վէ օն պէշ եաշընտա իշնի օլտոււմ : Շիմտի էն կիւճ վէ էն ինճէ իշի պիլէ եաբապիլիթիմ :

Գառոր. — Պէյիլիք պիր տիքիշնի եանընտա՞ մը իտինիգ :

Մէլանի. — Էվվէթ, պէյիլիք պիր տիքիշնի մօտիսթա եանընտա իտիմ : Բրօվա-ճը պէն իտիմ, պիր չօգ միւշթէրիլէր պէնի արարլար, պէնիմլէ իշ եաբմագ իսթէրիլէր իտի : Պու կիւնքի կիւնտէ պիրիննի օլաճագտըմ ամմա նէ չաթէ քի մատամըմ պանա եօլ վէրտի, թարիֆէ հաճէթ օլաճագտըղը իւզրէ պու հալիմալ արթըգ եաբամագտըմ . . . Պազը գատընլարըն՝ պէնիմ չըգտըղըմ իշթէրէք տիւք-քեանա կիւճէնմիշ օլտըզլարընը իսապէր ալտըմ :

Գառոր. — Սէվկիւլիւմ Մէլանի, խաթըրըմա պիր շէյ կէլիյօր : Քէնտի քէնտի-նիլէ նիշիւն պիր իշ թուլթմայօրսընըզ : Երիմի պին ֆրանգլա բէք ալէա իմքեանը մար սըր, կէնճ, իշնիկիւզար, տիրայէթիլ, ղայրէթիլ օլուպ սէնաաթտան տա էյի անլաուղընըզտան, նաիլը մուվաֆֆագիյէթ օլաճագընըզա շիւպէն օլընամագ : Պիր գաշ սէնէտէն սիզ տալիս պէյիլիք պիր տիքիշնի մօտիսթա օլուրսընըզ :

Մէլանի. — Միւշթէրի բէյտա իթմէք կիւճ տիր :

Գառոր. — Սիզ չոնուգսընըզ : Սիզէ եօլ վէրէն մատամընըզըն պիր չօգ միւշթէ-րիլէրինին եալընըզ սիզինլէ իշ եաբմագ իսթէտիքլէրինի շիմտի սէյլէ՞միտինիգ մի :

Մէլանի. — Տօղուտ տըր :

Գառոր. — Էյիլէ օլտըղը հալտէ, Մէլանի, քէնտի քէնտինիլգէ պիր տիւքքեան աշընըզ. սիգի իսթէյէն գատընլարըն սայէսինտէ պաշագ միւշթէրիլէր տալիս բէյ-տա իտէնէքսինիգ. անլէր քէնտի մուհիպպէլէրինի սիգէ կէթիթէնէքլէր տիր, իշ սիզ գալմայաճաղընըզա իշ շիւպէնմ եօգ տըր : Էկէր օ գատընլարըն պէշ ալթըսը սիգէ կէլտէ էվվէրիլ : Ֆիլան սօգագտա ֆալան նօմէրօտա տիւքքեան աշտըղընըզ քէնտիպէրինի խապէր վիլինիգ, կէլէնէքլէրինէ հիշ շիւպէն իթմէյինիգ. սիզ նաղիք վէ հօշաշընը պիր գըզ օլուպ էյի վէ նէֆիս իշ եաբտըղընըզտան, արթըգ իշինիգ վէ հօշաշընը պիր գըզ օլուպ էյի վէ նէֆիս իշ եաբտըղընըզտան, արթըգ իշինիգ եօլընա կիրէպիլիթի իքի սէնէտէն մէշհուր պիր մօտիսթա օլուրսընըզ : Նասըլ, էթ օլմագ մը :

Մէլանի. — Բէք ալէա օլուր . . .

Գատոր. — Մէջիւրիւն գրգռւ, եւ ակիր մէտուտ իսթիքալ վէ եախօս գարու-
րէթլի վէ մէշագաթլը ակիր էօմիւր ինթիսալ իտէճէթսինիզ :

Մէլանի. — Մատամ, էփլաւորմը սանկհէնօ արգու իտէն գատընա վերէպիլի՛-
միլիմ :

Գատոր. — Չօճուղը պէօյիւթէպիլի՛րմիսինիզ : Սայր : Էօյլէ իսէ կերէք չօճու-
ղըն վէ կերէք սիգին մէնֆաաթընըզ իչիւն պիւա թէրէտտիւտ պու Փէտաքեար-
լըղը իճրատէն կէրի տուրմայընըզ : Ութանմայըպ սիգէ վէրիլէն բարայը գապուլ
իտինիզ : Շիմսի արթըզ սէօյլէյէճէյիմ ակիր շէյ գալմատը : Մուվաֆազաթ իտէ-
ճէք՝միսինիզ :

Մէլանի. — Էվվէթ, չիւնքի էօյլէ լազըմ տըր :

Գատոր. — Մէմնուէն օլտում, իշթէ չիմսի ագըլլըզ իտիյօրսընըզ :

Մէլանի. — Սնճագ . . .

Գատոր. — Սէօյլէյինիզ :

Մէլանի. — Չօճուղըմըն նէրէտէ օլտըղընը սիւվալ իտէրլէր իսէ նէ՞ ճէվապ
վէրէյիմ :

Գատոր. — Ճէվապէն սիւտանատա օլտըղընը պէյան իտէրսինիզ. պէօյլէ սէօյ-
լէտիկինիզտէ եալան սէօյլէմիշ օլմայաճագսընըզ. անճագ ակիր ազ սօնրա վէֆաթ
իթտիկինի օնէ սէօյլէյէպիլիսինիզ : Գալանընը տիւչիւնմէյինիզ վէ ասլա գաթազէթ
իթմէյինիզ : Տօղտուգտան ափր գաչ սաաթ սօնրա պէն չօճուղը ակիր սիւտանայա
վէրէճէյիմի պէյան իտէրէք ալըպ կէօթիւրէճէյիմ : Օն պէչ կիւն սօնրա տիւքեա-
նընըզ աչարսընըզ, Սէն-Մանտէտէն չըգարսընըզ վէ էօթէքիին պէրիքիին պիւ-
վալլէրինէ ճէվապ վէրմէյէ արթըզ մէճպուր օլմագսընըզ :

Մէլանի. — Չօճուղըմըն տօղտուղընը պէլէտիյէյէ պիլտիրմէք լազըմ կէլէճէք
տիր :

Գատոր. — Օնա չիւպհէ՞ մի վար, հէմ տէ իքի շահիտ հուզուրընտա պիլտիրմէ-
լի տիր : Եօգսա հէր իքիմիզ տէ սախթէքեար սայըլըրըզ վէ թանթը լիւվգիֆ վէ
իսթիլիթապ ալընըրըզ : Հէր նէ եարմագ լազըմ իսէ եարմալը տըր : Գուռնլա
պէրապէր պէն էպէ օլտըղըմտան, պու իշ պանա ախտ տիր : Չօճուղընըզն անա
վէ պապասը պէլիսիզ օլտըղընը պէյան իթմէլի տիր :

Մէլանի. — Օլապիլի՛ր մի :

Գատոր. — Բէք ալէա օլուր. պէօյլէ շէյլէր չօգ վուգու պուլուր :

Մէլանի. — Ահ, մատամ, պէն էօյլէ եարմայաճաղըմ, պէն էվլատըմը էվլատ
տիյէ թանըմագ իսթէրիմ :

Գատոր. — Էվլատ տիյէ թանըմագ մը իսթէրսինիզ :

Մէլանի. — Էվվէթ :

Գատոր. — Լաքին պուռնա լիւզուլմ եօգ տըր տէրիմ :

Մէլանի. — Նէյիմէ՞ լազըմ, մատամ : Զավալը մատուճըղազա իմմիմի վէրմէք-
լիկիմ չօգ ակիր շէյ տէյիլ տիր :

Գատոր. — Պագալլըմ, սէվիլիւլիւմ Մէլանի :

Մէլանի. — Րէճա իտէրիմ, պու նճգթա իւզէրինտէ փօրար իթմէյինիզ : պէն
չօճուղըմը Էվլատ տիյէ թանըյաճաղըմ : պէնիմ էֆքեարըմ պու տըր. էվիւն իչին-
տէ հէր քէս տէ պանա պու ըյ Վէ նասիկաթը վէրտի :

Գատօր. — Բէք ալէա, չօճուղընըդը էվլասա տիյէ թանըյաճագսընըդ. պժւնտա պէնճէ հիշ պիր մահզուր եօգտըր:

Մատամ Գատօր եարըմ սաաթ գատար տահա կէնճ գըզ իլէ գալարագ մէրգու. մէյէ նասիհաթլար վէրտի, վէ պու սըրրը քիմ սէյէսէօյլէմէմէսինի էյիճէ թազսիյէ իթտիքտէն սօնրա չէքիտի կիթտի:

14

ԳՕՐՄԻԷ ՔԷՕՇԿԻԻՆՏԷ

Յուևյար Յլտէ սապահ սաաթ տէօրթտէ Մէլանի Պէրթու՝ չօճուղընը տիւն. եայէ կէթիրտի:

Մատամ Գատօր՝ իլք կիւնտէն պէրու Սէն-Մանտէտէ պուլընըպ, կէճէ խաս. թանըն պաշը ուճուենտա պէքլէյէրէք մէրգոււմէյէ կիւղէլճէ պագմըշ, վէ կէլիպ կէնճ գըզըն հալի հագգընտա մալիւմաթ սլմագ իսթէյէն գատընլարըն մէմնունի. յէթինի մուճիպ օլմուշ իտի:

Վագը համլ կիւղէլճէ վէ քէմալը սիւրաթլէ վուգու պուլուպ, օրատա հագըր պուլընան իւշ նէֆէր գատըն՝ մատամ Տիւրանթէնի (Գատօրըն) բէք մահիր պիր էպէ գարը օլտըղընը, վէ էկէր էքսէրիա պէօյլէսինէ թէսատիւֆ օլընսա նէ ալէա օլաճաղընը պէյան իթտիլէր: Հագիգաթէն մատամ Գատօր՝ սէնաաթընա թէմա. մըյա աշնա պուլընըյօր իտի:

Գատօր. — Քիւղիւճէք պիր գըզ, կիւղէլ պիր գըզ տըր. — տէտի:

Վալիտէսի՝ մէսէրրէթինտէն նաշի պայկըն պիր նիտա սալը վէրտի:

Գօմըու գատընլար. — Նէ՛ իրի եաուը վէ շիշման չօճուգ տըր. . . . Նէ՛ կիւղէլ տիր. . . . Նէ՛ սաղլամ տըր. . . . էվվէթ, իշթէ՛ կիւղէլ պիր չօճուգ. — տիյէրէք չօճուգա պէյանը հայրէթ ու իսթիլըրապ իթմէյէ պաշլատըլար:

Պիր ազ սօնրա Գատօր՝ չօճուղը կէնճ վալիտէսինէ թագտիմ իթտիկինտէ, մէրգումէ կէնճ գարը՝ չօճուղը կէօյսիւնին իւղէրինտէ սըգտը վէ աղլայարագ,

— Սէվկիւլիւ եազրուճըղըմ, եարըն պէնիմ օլմայաճագ, արթըգ պիր տահա կէօրմէյէյիմ. — տէտի:

Չօճուղընը արթըգ պիր տահա կէօրմէյէք՝ պիր վալիտէ իշիւն նէ՛ տէհէթլի հալ տըր:

էպէ գարը՝ եիւզ յիթէսինին իւղէրինտէ քիւղիւք պիր եէր եարտը վէ չօ. ճուղը գունտագլայըպ վալիտէսինին եանընա վէրտի:

Սաաթ օնտա մատամ Գատօր վէ եախօտ Տիւրանթէն՝ էվ սահիպի վէ պուլըն գօմըուսը տիկէր պիր տիւքքեանճը իլէ պէքապէր պէլէտիյէ տաիրէսինէ կիթտի, մատմազէլ Մէլանի-Անթուանէթ Պէրթուտան քիւղիւճէք պիլք գըզ տօղտուղընը վէ պու չօճուղըն պապասը պէլիսիզ օլտըղընը պէյան իթտի, վէ վալիտէսինին ար. գուսը մուճիպինճէ չօճուգա Սիւզան-Հանրիլէթ իսմի գօնուլտը:

Չօճուղըն վէլատէթ քեաղըտը եագըլըպ իմգալանտըգտան սօնրա էպէ գարը՝ իքի շահիտլէրտէն այրըլըպ թէլէկրաֆիտանէյէ ազիմէթ իթտի, վէ իւշ ատէտ թէ. լէկրաֆ քէշիտէ էյլէտի:

Գիրենճի թէլէկրաֆ Մատամ տը Գարմէյլէ խթապ օլուպ շէօյլէ եազըմը՝ խտի։
«Եարըն սապահ սաաթ իւշտէ վէղուլա միւվասէլէթ խտճէյիմ»։

Իքինճի թէլէկրաֆ՝ Շարգ ճիհէթի տէմիր եօլ խաթթընըն Բարիզ սթասի-
օն պաշ մէմուրընա խըթապ օլուպ պէր վէճնը աթի խտի։

«Պու ազլամ սաաթ Գա 20 գալան տէմիր եօլ գաթարընտա քիրալատըղմ
գուրէ արապասընը պէնլիմ իշիւն հազըր վէ միւհէյեա պուլընտըրընը»։

Սիւտանայա շէքիլէն իւշիւնճիւ թէլէկրաֆըն միւնտէրթճաթը տախի պէր
վէճնը աթի խտի։

«Եարըն էօյլէյին Գօրմիէ քէօշիւնէ միւվասէլէթ իթմէք իշիւն կիճէ եարընըն-
տան Յօ տաքիգա սօնրաքի տէմիր եօլ գաթարընա րաքիպ օլընըզ»։

Պուշլարը եարըպ չաթտըգտան սօնրա մատամ Գատօր՝ Մէլանինի եանընա
ալտէթ իթտի։

Ոսաթա թէմամըյլա էյի օլընճայա գատար եանընտա պէքիլէճէք օլան գա-
րը օրատա խտի։

Մատամ Գատօր՝ կէնճ վալիտէնին նասըլ պազըլաճաղընա տաիր պիր թազըմ
թալիմաթ վէրիպ, պու թալիմաթլարը տէֆաթլէ թէքրար իթտի վէ ուզուն ու-
ղատըյա իյգահ ու պէյան էյլտի։ Հաթթա պիր տէ թալիմաթը մէքքիւրէյի հա-
վի մուֆասսալ պիր քեաղըտ եազըպ պրսգտը։

Գատօր՝ Մէլանիէ խթապէն։— Պուշտան մատա իքի իւշ կիւնէ գատար կէ-
լիպ սիգի կէօրէճէյիմ։— տէտի իսէ տէ, եալան սէօյլէյօր խտի, գիրա պիշարէ գը-
ղը եէնիտէն կէօրմէյէ հիշ նիյէթի եօգ խտի։

Իլք կիւնիւ մէրգումէ գատըն՝ վատ իթտիկի մէպլաղը, եանի պինէր ֆրանգ-
ըզ էիրմի առէտ պանդնթ Մէլանիէ թէսլիմ իթմիշ օլուպ, մէրգումէնին նասի-
հաթը մուճիպինճէ կէնճ գըզ ինթիյաթ օլմագ իւզրէ իւպու մէպլաղը գօրսէսինին
գումաշը իլէ աստարը արասընտա սազըլամը խտի։

Կիւն ազլամ օլուպ գարանըզ պաստը։ Սաաթ հէտիտէն պիր ազ չվվէլ էպէ
գարը պիր քիրա արապասը կէթիրթտի։

Մէլանի՝ չօճուղընը գումաղընտա թութմուշ, սուս բուս աղլայօր խտի։

Հայը՛ֆ, քիւշիւճէք սէվկիւլիւ գըզճըղաղը էլինտէն կիտճէք խտի։

«— Խայր. խայր, իսթէմէմ քի չօճուղըմը էլիմտէն ալսընլար»։ տէյու պաղրը-
մագ իսթէյօր խտի։

Լաքին չօճուղը պէօյիւթէմէզ խտի. պիշարէ կէնճ գարը բէք ֆէնա մուզտա-
րըպ օլույօր խտի իսէ տէ, պու հալէ թէհամմիւլ իտուպ գաթլանճաճաք խտի։

Մէլանի՝ միւսթէրիհ վէ միւթէսէլիւ օլմաղա չալըչարագ քէնտի քէնտինէ։—
Գըզճըղաղըմտան այրըլմագըղըմ՝ քէնտի խայր ու մէնֆաաթը իշիւն տըր, հիշ
պիր շէյսէն մահրում օլմայաճաճ տըր, հէր քէսին սէվկիւլիւսիւ վէ դըյմաթլըսը
օլաճագ տըր։— տիյօր խտի։

Լաքին նէ չարէ՛, գալպի շիտտէթլէ չարբըյօր խտի։

Արապանըն կէլտիկինի մատամ Տիւրսնթէնէ խապէր վէրտիլէր։

Մէրգումէ էպէ գարընըն պէօյիւք պիր եօլճու չանթասը վար խտի. մէքքիւր

Հանձնարար արապայա գաղարկ Կեօթիւրմէսին՝ խառնա պաշտան գարնայա լինա իթ-
տի։ Պու սուրէթէ Գատոր՝ Մէլանի ին եւլունը գաղարկտան,

— Պէն կիտիւրըմ։ պիւր քերէ տաճա չօճուղը գուճաղարկ պուս իտի-
նիդ։ Աղլամայընը, պիւրքիւր մէլինիդ։ Թէքարա տէրիւ, չօճուղընը էյի պիւր
ճօմիւր կէշիւրէճէ տիւր։

Պիչարէ վալիտէնին եղբորը Կեօթիւրմէսին քէսիւրիւր Կիւր։

Գատոր՝ կէօյա պիւրտէն պիւրէ լիգգաթա կէշէրէ։ — Իսթիգսալինիդ նէ՝ օլա-
ճաղը աղլա պիւրիւնէմէ։ Գըղընը կիւնիւն պիւրիւնտէ Թէքարա կէօրէճէյինիդ Կի-
միտ իտիւրիդ, Վիթիւրիւր քի եկնիտէն էլինիդէ կէշէր տէ Եօթիւր պէլէրսինիդ։

Մէլանի՝ պիւր պէտաթ միւթէգարուտան ին։ — Ա՛հ, Եվլէթ, մատամ, էօյն
տէյիւր մի տիւր։

Գատոր։ — Իւմիտ իտիւրիդ, իւմիտ իտիւրիդ։ — տէտիւրտէն սօնրա ճօճուղը ալտը,
պէօյիւր եուն չալընա սարտը վէ օտատան տիւրը ֆրլանտը։

Մէլանի՝ եաթաղընը իշինտէ տիւրիւմիլ օթուրմը իտի։ քէտէրինտէն միւթէ-
էսպիւրէն պիւր նիտա սաղը վէրիւ, պալը եէնիտէն Կիւր շիւթէսինին իւզէրինէ
տիւր շիւ վէրտի։

Ասաթ աէքիդ պուշուգտա մատամ Գատոր Եարգ տէմիւր Եօլ պթապիւնընա
վասըլ օլուպ, մէմուրիւնտէն պիւրի պիւր գաղարկ աղլա վէ մէրգուլէյի պորընա պիւր
վիկիւնա կէօթիւրիւր, գաղարկ անիտէ գաղարկ։

Պուշը միւթէաղընտէն մատամ Գատոր՝ արտապանն պիւր քէօշէսինտէ եասթը-
ղըն իւզէրինտէ եունը պիւր գուճաղը եաթաղ կիպի եարուպ գըղընը աւնըն իւ-
զէրինտէ եաթըրալ։

Գարընըն Եօլ չաթիւրաղընտա պիւր շիւն սու, պիւր շիւն սիւտ, շէքէր, քիւշիւր
պիւր կիւմիւր գաղըգ, սուր եաթուտ սիւտի ըլթմաղ իշիւն քիւշիւր պիւր սթիւթօ
լամրասը վար իտի։

Գաթար հարէքէթ իտուպ, պու գաթար սիւրաթ գաթարը օլտըղընտան, ա-
ճէլէ կիտիւր իտի։ Սապան սաաթ իւչ պուշուգտա թրէն թէվաղգուֆ իտուպ,
ըլթմաղ իւզէրինտէ չըմէնտըղէր մէմուրալըն աւլէգուլ, վէգուլ-օ տէյու նիտա իթ-
տիւր։

Մատամ Գատոր՝ քօլնու չանթասընը եէնիտէն գաղարկը վէ չօճուղը Թէքարա
եուն չալընա սարմըլ իտի։

Եէֆ տը թրէն թապիւր օլընան գաթար մէմուրը՝ վիկիւնն գաղարկըն պշուր։

Մատամ Գատոր՝ քէմալընէգուրէթլէ պէյանը թէլէքէր իտէրէք վիկիւնտան
աղարկ էնտի վէ պթապիւնտան քիւրըն չըգըպ կիթմէյ չըթապան օլտու։

Գոզմրանեալընտիւր պիւր մէմուրը՝ մէթգուլէ եօլնու գաղարկա պիւր չօճուր
պուլընտըղընը իսթր ու իսթրալինտէն պիւր կէշիւրմէտի։

Մատամ Գատոր էօթէյէ պէրիյէ պաղընտը, պատէնու էյի պիւր պիկիւր գօշուր
ը օլան գաղարկ պիւր արապայա տօղրու կիթտի։

Սաղարը աղարմըլ իթիւր պիւր մատամ արապանըն եանընտա պէքէյօր իտի։

Պու չաթմ՝ գարընը թանրյարաղ։ — Ա՛հ, Եէլէ կէլտիւրիդ, մատամ։

Գատոր։ — Եվլէթ, միւսիւ ժագէն, իշթէ պէն կէլտիւր։

Ժագէն. — Իւշիւօրմըսընը :

Գրգոր. — Խայր, իւշիւմէյընմ ամեա հաճա տա սրճադ տէյիլ տիր :

Մազամ Գատօր. երեսէք սէք ին սէօլէյօգ իտի և զիրա Մատամ տը Գարմէյին իխթիյար խըտմէթքեարը Ժագէնին գուպը պիր աչ ազըր իտի. պուռն տան մատա կէօզլէրի տէ բէք էյի կէօրմէզ իտի :

Ժագէն չպիպրա մատամ, հաճա տա սրճադ տէյիլ տիր, զիրա թաշարը չաթ լաթանադ տէրէճէտէ օրթալըգ տօնույօր : Լաքին արապատա ըլըգ Կու գապը, իքի թէքի բօթը վէ պիր եռն եօրկան վար տըր : Էկէր քիշիւյօր իսէնիզ, մատամ, պէնիմ եաղմուրըղը տա սիզէ վէրէյիմ :

Գատօր. — Խայր, խայր, միւսիւ Ժագէն, թէլէքքիւր իտէրիմ :

Պաշը տէթիքտէն սօնրա ֆալը վէ եախօտ Էպէ գարը չըգտը արապատա գթուրտու, վէ իխթիյար խըտմէթքեար ըլըգ Կու գապընը մէրգուճէնին այազլարը ալթընտա, վէ թիւքի բօթլարընը մէրգուճէնին տիզլէրի իւզէրինէ գօյտըղը սըրատա Գատօր, մէրգուճ ուշաղա իխթապէն,

— Մատամընըգ նաւըլ տըր. — տէյու սիւվալ իթտիքտէ,

Ժագէն. — Բէք էյի տէյիլ, բէք էյի տէյիլ տիր. . . Պիր վագթտան պէ ու սէվկիլիւ մատամընը տայմա խասթա, տայմա մուգտարըպ տըր : Տիւն էօլէն. տէն սօնրա մուժաիլէյայա պիր թէլէկրաֆ վիւրուտ իթտի. պիւմէմ քի կիւճինէ կէլէճէք պիր շէյ մի եաղըլը իտի, թէլէկրաֆըն վիւրուտընտան պիր ազ սօնրա շէտիտ սանճըսը թութարադ եաթաղա կիրտի : Կիտիպ հէքիմ չաղըրմադ իսթէտիմ, մուխալէֆթ իթտի : Ձէվճէմ միւմքին օլտըղը մէրթէպէ մէրգուճէյի պագըպ թէլտալի իթտի :

«Սաաթ տօգուգտա եաթմաղա կիթտիկիմ սըրապա պէնի օտասընա չաղըրթտը :

«Հանկը մէվսիմտէ օլուրսա օլտուն պէն տայմա ազլամ ալաֆրանկա սաաթ տօգուգտա եաթմարըմ. պու պիր էպիլի քէօյ օտէթի տիր, սաաթ տօգուգտա օրթալըգտա քիմտէ պուլընմազ :

«Ուզաթմայալըմ, սէվկիլիւ մատամընըն օտասընա կիթտիմ. պէնզի պիր ազ սօլփուշ, պիր ազ տա իւզէրինէ նէօվպէթ կէլիշ իտի, զիրա կէօզլէրի բարլայօր իտի. . .

«Ժագէն, — տէտի պանա մատամընըգ, — իքի տէֆա Գօրմիէյէ կէլիպ պէնի կէօրէն Բարիգի գարըյր խաթըրլա՞ր մըսըն :

«Մատամ Տիւրանթէնի մի :

«Էվվէթ. իշթէ օ գարը պու կէճէ սաաթ իւշտէ Վէզուլա միւվասէլէթ իտէճէքտի. կիտիպ մէրգուճէյի ալմալըսըն :

«Կէճէ եարըսը օլտըգտա կիտիլիմ :

«Էվվէթ, պէօլէ եարմալը : Գարըյր թաշըյապիլէճէքմիսին :

«Մէրգուճէյի թանըյաճաղ քաատար տաշա կէօզլէրիմ կէօրիւյօր. . .

«Պունըն իւզէ ինէ պէն կիթտիմ եաթտըմ, կիւզէլ պիր ըլըգու չէքտիմ. Մարիտն պէնի ույանտըրըր : Թամ քարը կէճէյին եզա չըգտըմ վէ իշթէ չիմտի պուրտապըմ իւշգլլան էյիսինիզ, մատամ :

Գատօր. — Հաւտ օլտուն չէյիլիմ, միւսիւ Ժագէն :

Ժագէն. — Էկէր եօլտա իւշիւր իսէնիզ, չէքինմէյիպ պանա սէօլէյինիզ :

Գատօր.—Ի՞նչիւմ էյնչէն յիմ :

Ժագէն.—Էօյլէ աճմա քէօչկէ վասըլ օլմագ իչիւն հէնուզ իքի սաաթլըք եօլըմը վար տըր.—տէտիքտէն սօնրա արապա գարուսընը գարատը, սանտալեասընա չըգտը վէ տիզկինլէրի էլէ ալըպ.—Հայտէ պագալըմ, Պիշ.—տիյէրէք հայվանը հայլատը :

Արապայա գօշուլը օլան կիւզէլ գըսրագ պէկիր՝ տէրհալ սիւրաթլա եիւրիւմէյն պաշլատը :

Բէօչկէ միւվասէլէթ օլընտըգտա չափագ հէնուզ աթմաղա պաշլամըլ օլտըղընտան, եօլճու գարըյը գապու, իթմէք իչիւն օրթատա քիմսէ եօգ իտի :

Ժագէն՝ սօուգտան նիմ տօնմուչ օլտըղը հալտէ սանտալեասընտան աչաղաէնտի, տէմիր բարմագլըգլը գարունըն եանընտա քիւչիւք պիր գարու աչտը, պատէհու կէլիպ արապա գարուսընը աչտը վէ գարընըն չանթաաընը քէնտիսի ալմագ իսթէտի :

Գատօր.—Խայր, խայր, աղըր տէյիլ տիր, պէն կէօթիւրէպիլիրիմ :

Ժագէն.—Կիտէյիմ Մարիանը չաղըրայըմ :

Գատօր.—Պօշ շէյ տիր. գէվճէնիզ կէն եաթմըլ, պրագընըզ ույուսըն, Զաթէն պէն քէօչկիւն հէր թարաֆընը պիլիրիմ, օտամը պուլապիլէճէյիմ :

Պու սըրատա չօճուգ սէս չըգարըպ աղլամաղա պաշլատը իսէ տէ, մատամ Գատօր, աբալ թաբալ օրատան չէքիլիպ կիթտիկինտէն, իսթիյար Ժագէն հիչ պիր շէյ նէ կէօրմիւլ վէ նէ իշիթմիւլ իտի :

Մատամ Գատօր՝ չօգ սիւրմէյիպ մատամ տը Գարմէյլին օտասընա միւվասէլէթ իթտի :

Մէրգումէ կէնճ գարը՝ սաաթ իքի ըատտէլէրինտէ Մարիանը ույումաղա կէօնտէրտիքտէն սօնրա գալգմըլ աթէշին գարչըսընտա օթուրմըլ, վէ թէլաշ ուէնտիշէլի պիր հալտէ սաաթ ու տագիգալարը սայարագ պէքլէմիւլ իտի :

Սէօզպիրլիք իթմիւլ օլտըղը գարը, եանի մատամ Գատօր միւվասէլէթ իթտիքտէ, մատամ տը Գարմէյլ՝ պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէմէքտէ օլտըղը հալտէ սայաղա գալգտը :

Գատօր՝ չօճուղը շալընըն ալթընտան չըգարարագ.—Մատամ, իշթէ՝ էվլատընըզ, Բիւչիւճէք պիր գըշ տըր, պագընըզ նէ՝ կիւզէլ տիր :

Մատամ տը Գարմէյլ.—Էվվէթ : կիւզէլ տիր, բէք կիւզէլ տիր :

Գատօր.—Պէշիք նէ՞րէտէ :

Գարմէյլ.—Եանընտաքի օտատա տըր :

Գատօր.—Աթէշ վա՞ր մը :

Գարմէյլ.—Պուրատաքի կիպի կիւզէլ պիր աթէշ վար տըր :

Գատօր.—Բէք ալէա, կիտէյիմ չօճուղը կիյինտիրէյիմ, պիր ազ սիւտ էմգիրէյիմ վէ եաթըրայըմ : Սիզ տէ պիրագտան եաթաղա կիրէճէքսինիզ : Իհթիմա լքի Ժագէն՝ ըսընմագ իչիւն գարըսընըն եանընտա եաթաճագ տըր : Էօյլէ պիր եարաճաղըմ քի, սաաթ օնտան էվվէլ օտանըզա քիմսէ կիրմէսին :

Մատամ տը Գարմէյլ՝ պիր նագարը հայրէթլէ տիւպէր մասուճըղազա պագմագտա վէ գանն իտէրսին անը կէօզլէրիյլէ չիյ չիյ եէմէք իսթէմէքտէ իտի : Գալպի բէք զիյատէ տիւչարը հէյէճան օլմուչ օլմաղա, կէօզ եաշլարընըզ կիւն հալ թութապիլմէքտէ իտի :

Մատամ տը Գարմէյլ՝ քէնտի քէնտինէ .—Չափալը մասումըդազ, սէնի վա-
խտէնին էլինտէն ալտըլար . . . Լաքին զարարը եօգ, անտ չարթ խտէքիմ քի պէն
սէնի սէվէճէյիմ . . . —տիյօր իտի :

Սաաթ օնը չէրեէք կէչէրէք մատամ Գատօր՝ պիր չան իբինի օյնաթտը :
Պիր ազ սօնրա գօճա գարը Մարիան՝ մասամասընըն օտասընա կիրտի վէ օ-
րատա հէր չէյին գարմազարըզ օլտըղընը կէօրտիւ :

Էպէ գարը՝ մատամ տը Գարմէյլին պաշընը թութմադտա օլտըղը հալտէ մէր-
գումէյէ իւաճ իջիրյօր իտի : Կէնճ գարընըն եիւզիւ խասթա եիւզիւնէ գօլայճա-
ճըգ թազլիտ իտիլմիշ օլուպ, դաթէն իխթիյար խըտմէթճի գարըյը տա ալտաթ-
մադ գօր պիր չէյ տէյիլ իտի : Զօճուգ՝ գարեօլաստա քէնտի ախրէթլիք վալիտէ-
սինին եանընտա իտի :

Գատօր .—Մատամ ժագէն, եսգլաշընըզ, եագընա կէլինիզ :

Մարիան իլէրլէյիպ եագլաշտը :

Գատօր՝ չօճուղը կէօսթէրէք .—Պագընըզ .—տէյինճէ :

Մարիան՝ իսթիղրապընտան նաշի պիր նիտա սալը վէրէրէք .—Պիր չօճո՞ւգ
մը, պիր չօճո՞ւգ մը :

Գատօր .—Էվլէթ, մատամ ժագէն, քիւչիւճէք պիր գըզ տըր, տօղտուզը
տահա պիր սաաթ եօգ տըր :

Մառիան .—Ա՛հ, եա՛ Բապպիմ, եա՛ Բապպիմ Ալլահ .—տէտի վէ գարեօլանըն
էօնիւնտէ տիւզ չէօքէրէք մէսէրրէթինտէն նաշի աղլամաղա պաշլատըր :

Գատօր՝ սէօզլինէ տէվամ իլէ .—Շիմտի, մատամ ժագէն, կիտինիզ գօճանը-
գա միւժտէ վէրինիզ .—տէտիկինտէ, Մարիան սյաղա գալգըպ, եիրմի եաշընտա
պիր գըզ կիպի գօշարագ կէօզտէն նիհան օլտու :

Գատօր՝ մատամ տը Գարմէյլէ խիթապէն .—Կէօրի՞յօրմըսընըզ, մատամ, կէօ-
րիւյօրմըսընըզ, իլթէ օլտու պիթտի :

Մառիան՝ գօճասընը քէօշկիւն ալլուսընտա արապալըղըն էօնիւնտէ պուլտու :
Սէյիս, պաղչէպան վէ պուսըն եանաշմալարընտան պիրի՝ ժագէնին եանընտա ի-
տիլէր : Իւք կիւնիւ Մատամըն էբէյիճէ քէյֆիզ օլտըղը մալիւմ օլտըղընտան,
հէր քէս մէրգումէնին նասըլ օլտըղընը սիւվալ խոխօր վէ ժագէն պու սիւվալլէ-
րէ ճէվապ վէրէմէյօր իտի :

Պիր տէ ժագէն՝ գարըսընըն գօշարագ կէլտիկինի կէօրիւնճէ, պիւլէնտը ա-
վազ իլէ .—Ա՛, իլթէ Մարիան կէլիյօր .—տէտի :

Մառիան՝ եանլարընա վիւրուտ իթտիկինտէ, պալատէ զիբր օլընան խատէ-
մէ՝ մէրգումէնին էթրաֆընը ալարագ .—Սէվկիւլիւ մատամըմըզ նա՞սըլ տըր .—
տէյու սիւվալ իթտիլէր :

Մառիան՝ զարիպ պիր թարգտա .—Էյի տիր :

Խատէմէ .—Տիւնքի խասթալըղը կէչմիշ, էօյլէ՞ մի :

Մառիան .—Տիւնքի խասթալըղը՝ կիւզէլ պիր գըզճըղաղը տիւնեայա կէթիր-

մէջ իմիչ. — Ետեք ինձ հէր քէս տիւշարը հայրէթ ու իսթիղրապ Եղտա, վէ Մառիան
թէսդիւնէ տէվամ իյէ տէտի քի :

— Բարիչլի պիր էպէ գարը, մատամ Տիւրանթէն թամ վագթընտա եէ-
թիշտի. Պէնիմ ֆիքրիմտէն հիշ պիր չէյ կէշմէտիկինտէն, պու սապահ սաաթ ի-
քի պուշուգտա եաթարը, գոճամ տա էպէ գարըյը պուլմագ իչիւն Վէզուլ Եօլը-
նը Թութաու :

Ժագ. — Պէն պիր վագթըթտան պէրու մատամըն պէտէնինի կէնիլէնմիչ կէօ-
րիւյօր իտիմ. քէնտիսի իսէ պիր չէյ տէվէյօր իտի :

Մառիան. — Իշթէ պու սէպէպտէն նաշի իւչ այտան պէրու տիշարը չըգժայօր
իմիչ :

Պաղչէպան. — Պաղչէյի պիլէ կէզմէյօր իտի :

Մառիան. — Ահ, մատամըմըզ քէք մէմնուն օլմալը տըր, զիրա քէնտիսի պիր
չօճուղը օլմասընա չօզ արգու իթտի, իշթէ Ալլահ տա շիմտի վէրտի :

Պաղչէպան. — Էյ Մ. տը Գարմէյլ քէյֆիլէթի տույաճագ օլըր իսէ :

Մառիան. — Գարը գոճա այրուրդլարը, թամ տօգուզ այ պիր գաչ կիւն տիր.
Շիմտի արթըգ տարկընըզլարը պիթէր կիտէր :

Ժագ. — Պուշա չիւպէ Եօգտըր, վէ Մ. տը Գարմէյլին անգարիպ միւվասէլէ-
թի մէմուլ տըր :

Էյլէյին վուգուաթը պիւթիւն քէօյ Էհալիսի տույուպ տիւշարը իսթիղրապ
վէ թէաճճիւպ օլտու : Լաքին պուշտա պիր հիլէ օլաըղընը հիշ քիմսէ խաթր ու
խայալինտէն պիլէ կէշիրմէտիկինտէն, հէր քէս քէօջը սահիպէսինին սաատէթ ու
պալսթիյարըղընտան տօլայը սէվիտի վէ ելնի տօղան գըզճըղազա ուզուն Էօ-
միւրլէր թէմէննի էյլէտի :

Ժագէն գարը գոճա՝ հէր քիմ իսթէր իսէ օնտ չօճուղըն տօղուղընը կէօզ եաշ-
լարըյլա նագլ ու հիքեօյէ իտիյօրլար վէ իւվէթէն տիյօրլար իտի քի :

— Պիգիմ տէ տիւնեա ալէմ կիպի իշտէն հիշ խապէրիմիչ Եօգ իտի. մատամ
պիր չէյ սէօլէմէյօր իտի. իւչ հաֆիթա ագտէմ Բարիգտէն պիլէ պէօյիւք պիր
սանտըգ վիւրուտ իթտի. վէ մատամ՝ մէզքիւր սանտըղը քէնտի տաիւլսինէ չը-
գարթտը : Պիգ պու սանտըգ տէրունիտէ նէ՞ վար տէյու մէրագ իտիյօր իտիք :
Նէ օլաըղընը չիմտի արթըգ պիլիրիւ. պէշիւ իմիչ :

Իսթիյար Ժագէն պէլէտիլէ տաիւլսինէ կիտիպ գըզ չօճուղըն տօղտուղընը
վէ պուշա մատամ տը Գարմէյլին՝ Ամլի-Վալանթին իսմինի վէրտիկինի պէյան
իթտի :

Էրթէսի կիւնիւ Էյլէնտէն սօնրա սաաթ իքի րատտէլէրինտէ Մառիան՝ պաշ
բաբաղըն քէօլկէ կէլտիկինի վէ քէնտիսինի կէօրմէկէ արգու իթտիկինի հանըմը-
նա խապէր վէրտի :

էպէ թէ Բիւտանա՝ օրատա պուլընդ, չոճուգ սիւտանանըն գուճաղընտա՝
իտի :

Մատաթ տը Գարմէյլ պիր շէյ անօյլէնէնէ իտի ամսա Մատամ Գատօրըն իշա-
րէթի իւզէրէնէ սուս տուրտու :

Գատօր.— Սիւտանա, սիգ օտանըգա կիտինիգ :

Սիւտանա չէքիլտի կիթտի :

Մատամ տը Գարմէյլ, եանի էլէն.— Պու կիւն բարազ էֆէնտիթի գապուլ ի-
տէմէմ :

Գատօր՝ գաթիօլանըն իւզէրինէ էյիլէրէնէ եապաշ պիր սէս իլէն.— Պիլաքիս գա-
պուլ իտինիգ. անճադ նէ Թօլտա հարէքթի իտէնէ կիլինիգի ունութ մայասընը :

Էլէն.— Էօյլէ՞ մի խթէրսինիգ :

Գատօր.— Էվվէթ :

Էլէն.— Մառիան, բարազ էֆէնտի կէլէպիլի :

Պիր ազ սօնրա իխթիյար բարազ օտատան իշէրը կերէրէնէ սէվինճի պիր
Թարգտա.— Օհ, օհ, պու նէ՝ ալէս շէյ օլմուշ :

Մատամ տը Գարմէյլ պէյազ վէ զապըֆ էլինի եաթագտան տիշարը չըգարտը
վէ բարազա տօղրու ուզաթտը. բարազ տախի մէրգուճէնին էլինի Թուրուպ պիր
հէյնճանը գալպ իլէ սըգտըգտան սօնրա տէտի քի :

— Իշթէ՝ պէօյիւք պիր մէսէրրէթ, նիհայէթսիգ պիր սաատէթ . . . Խպպէրը
մէսէրրէթէսէրի տիւն ալտըմ. լաքին պիր արա պուլուպ կէլէմէտիմ. անճադ պու
կիւն տէ կէլիպ սիգի կէօրմէմէզլիք իտէմէգտիմ. պու պապտէ սիգի Թէպրիք իտէր,
վէ Աւլահըն պիր տուվասը օլան պու վագաատան տօլայը բէք մէմնուն վէ մէսրուր
օլտըղըմը պէյան էլէրիմ :

Էլէն.— Թէշէքքիլը իտէրիմ, բարազ էֆէնտի :

Գատօր.— Բարազ էֆէնտի, մինի մինի գըզ մասուճըղազըմը կէօրմէք իսթէ՞ր-
միսինիգ :

Բարազ.— Օնա չիւպէ՞ մի վար, կէօրիւրսէմ չօգ մէմնուն օլաճաղըմ :

Գատօր.— Սիւտանա, կէլսէ՞նիգէ.— տէյինճէ, մէրգուճէ գանըն չոճուգլա
պէրապէր օտայա կէլտի :

Իխթիյար բարազ՝ լաթիֆ պիր կիւլիւմճէյիլէ չոճուգա պազտը. պատէհու
էլինին եիւզ թարաֆընը չոճուղըմ կիւլ եանաղընա սիւրէրէնէ տէտի քի :

— Նէ՝ տիրի վէ սալլամ չոճուգ տըր :

Գատօր.— Շիմտի, բարազ էֆէնտի, սիգի մատմա տը Գարմէյլ իլէ եալընըգ
պրագալըմ տա գաթնուշընըգ.— տէտի վէ անիտէ կէնճ գարընըն եիւզիւնէ պագըպ
իշարէթ իթտիքնէն սօնրա, արգասը մըրա կէլմէսինի սիւտանայա իշարէթէ ան-
լաթիպ, իքիսի պիրտէն օտատան տիշարը՝ չըգտըլար :

Պաշ բարազ՝ գաթիօլատան պիր գաշ անըմ էօթէտէ պիր գօլթուգ սանտալեա-
սընա օթնէրուշ իտի :

Բարազ թէքտիր եօլու գաթիֆ պիր Թէլմիֆուզլա.— Պու նա՞րը շէյ, մա-
տամ, սիգ վալիտէ օլապ իւզրէ իմիլինիգ տէ, պէն նիգին խմլիս վէ Գաթի տօսթը-
նըգ օլտըղըմ հալտէ, պէնտէն պիլէ Եաղընտա վալիտէ օլաճաղընըղը կիլլէյպիլ-

միջսինիզ . . . Մամաֆիհի սիզի սէվէնէրին քեաֆֆէսի մէսրուր ուանազլար տըր .
վէ սիզի սէվէնէր տէ չօգ տըր :

Էլէն .— Տօղրու տըր , պու սըրրը սիզէ աչապիլիւր իքէն սիզտէն պիլէ կիզէ-
տիմ . Պու պապտէ նիչիւն պիւր չէյ սէօյլէ մէտիկիմի իյզա հտէմէմ . Պիւր ֆիքրէ
մէպնի իտի . . . Գօրգույօր իտիմ . . .

Բաբազ .— Գօրգույօր մը իտինիզ :

Էլէն .— Էվվէթ :

Բաբազ .— Էյ նէ՞ չէյտէն գօրգունըզ ուապիլիւր իտի :

Էլէն .— Բաբազ էֆէնտի , էօլիւ պիւր չօնուգ տօղրումամտան գօրգույօր իտիմ :

Բաբազ՝ վազարլը պիւր թարգտա .— Անլայօրմ , իսթէմէզ իտինիզ քի տօթ-
լարընըզա վէ պախուսուս Մ . տը Գարմէյլէ վանի պիւր մէսէրրէթի մուճիպ օ-
լասընըզ :

Էլէն .— Էվվէթ , իշթէ պու տըր :

Բաբազ .— Հէր նէ հալ իսէ , շիւքիւրլէր օլսուն Ալլահ , հէր չէյ զարարսըզնա
օլմուշ պիթմիշ Լաքին միւսաատէ իտէ՞րմիսինիզ , սիզէ պիւր չէյ սիւվալ իտէյիմ :

Էլէն .— Մաշալլահ , Պույուրընըզ :

Բաբազ .— Պու վազաաի մէսուտէյի Մ . տը Գարմէյլէ տույուրտընըզ մը :

Էլէն .— Խայր , էֆէնտիմ :

Բաբազ .— Ա՛հ , մատամ . . . Պու նա՞սըլ չէյ , քէնտիսինէ տէրհալ քիւչիւք
պիւր մէքթուպ կէօնտէ՞րմէտինիզ մի :

Կէնճ գարը սուս տուրտու :

Բաբազ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ .— Իշթէ պու օլմատը , էվվէթ , պունտ բէք
թէէսսիւֆ իթտիմ : Բիւչիւճէք գըզճըղազընըզըն վէլատէթի՝ ձէնապը Հազգըն պիւր
լութֆը ազիմի տէյի՞ մի տիր : Սիզին զէվճիյէթիսինիզ ձէնապը Հազգըն պու պիւր
եէնի վէ մուգատտէս տուվասը տէյի՞ մի տիր :

«Սիզին վէ Մ . տը Գարմէյլին արասընա պու քէրրէ պիւր մէլայիք վազ օլըն .
մըլ տըր : Զէվճ վէ զէվճէյի տաիմի վէ միւհքէմ պիւր սուրէթտէ եէքտիկէրինէ
պաղլայան պիւր պաղ տըր պու : Պէօյլէ պիւր լութֆը իլահիյէ մազհար օլտըգտան
սօնղրա ունութմամանըզ , ինսաֆ ու մէրհամէթ իթմէմէնիզ գապիլ՝ մի տիր , մա-
տամ :

«Վազըա Մ . տը Գարմէյլ սիզէ բէք աղըր պիւր հազարէթտէ պուլընմըլ տըր ,
Լաքին էն պէօյիւք գապահաթլըլարա պիլէ աֆվ օլընըր , սիզ տէ պու եէնի տօ-
զան չօնուղըն բէտէրինէ ուզուն միւտտէթ իպրազը չիտտէթ իտէմէյէճէքսինիզ :

«Ա՛հ , մատամ , գօճանըզա տէհէթլի պիւր միւճազաթ թէրթիպ իթմիչսինիզ .
Լաքին քէմալը սապր ու թէհամմիւլ իլէ պու միւճազաթա գաթլանմըլ տըր : Պու
կիւնքի կիւն միւճազաթը մէզքիւրէ միւքէմմէլ տիր , խիթամ պուլմալը տըր :

«Իշթէ չօնուղընըզ պուրատա տըր , անըն եիւզիւ հիւրմէթինէ գօճանըզըն
հազարէթինի ունութմալըսընըզ , աֆվ իթմէլիսինիզ : Լաքին ձէնտալը Հազգ՝ իզ-
տիվաճընըզտան օն պէշ սէնէ սօնղրա պու չօնուղը սիզէ վէրէրէք քէնտի էմըր ի-
լահիսինի պէյան ու ըզհար իթմէյօր մը , իշթէ աչըգտան աչըղա տէյօր քի , այ-
րըլմըլ օլան գարը գօճա եէքտիկէրէ եազլաշմալը , վէ գօճանըն թէօվպէքտարլը-
ղընա մուգապիլ գարը տա աֆվ իթմէլի տիր :

էլէն.— Պէն պունկարըն հէրսինի տիւշիւնտիւմ, բարազ էֆէնտի, լաքին . . .

Բարազ՝ պիր շիտտէթլէ.— Մատամ, վագթ կէշիրմէյիպ Մ. տը Գարմէյլէ խապէր իթմէլիսինիզ. տահասընը սէօյլէյիմ մի, անը եանընըզա ճէլպ ու տալէթ իթմէք վագիֆէի միւքէլլէֆէնիզ տիր:

Էլէն.— Պիլիրմիսինիզ, պէն տոգուզ այ ագտէմ Մ. տը Գարմէյլի նա՞ւըլ թէրք իթտիւմ:

Բարազ.— Պունը պանա նագլ իթտինիզ:

Էլէն.— Նէքտիկէրիմիզէ եագլաշմագ իշիւն շարթլար վագ իթմիշիւմ վէ էմրի-մի իճրայէ քէնտիսինի մէճպուր էյլէմիշիւմ տիր:

Բարազ.— Պու էմրինիզ պիր ազ շիտտէթլիճէ տիր:

Էլէն.— Էօյլէ օլտուն, լաքին հագգըմ իտի:

Բարազ.— Էօյլէ ամմա Մ. տը Գարմէյլ իթաաթ իթմիշ վէ եէնիտէն իլթի-ֆաթընըզա նաիլ օլմազա տայմա սայ ու զայրէթ էյլէմիշ տիր:

Էլէն.— Տօղրու տըր, վէ էկէր հագարէթի հէնուզ թէմամըլա ունու թմամըլ իսէմ պիլէ, աֆվ իթմէքլիկիւմ նաճըն տըր:

Բարազ.— Բէք ալէա. Խրիւթիյանճա սէօյլէյօրսընըզ:

Էլէն.— Պէն Մ. տը Գարմէյլէ «Պիր սէնէ եէքտիկէրիմիզտէն այրը եաշայա-ճաղըզ, պիրպիրիմիզի {կէօրմէյէճէյիզ, պիրպիրիմիզէ մէքթուպ եագմայաճա-ղըզ» տէտիւմ: Անտէն պէրու տոգուզ այ միւրուր իթտի, եէքտիկէրիմիզէ մէք-թուպ պիր շէյ եագմատըզ:

Բարազ՝ կիւլիւմսէյէրէք.— Տիմէք պիրպիրինիզի հիշ թանըմամըլ վէ պիրլիքտէ մէսուտ սէնէլէր կէշիրմէյիշ կիպի եաշատընըզ, էօյլէ՞ մի:

Էլէն.— Ա՛, պիւսպիւթիւն էօյլէ տէյիլ, բարազ էֆէնտի. պէն գօճամը սէվէ-ըիւմ, վէ էկէր նէ կէճէ վէ նէ կիւնտիւզ անը տիւշիւնմէտիւմ տէյէճէք օլսամ, եաճ լան սէօյլէմիշ օլուրըմ:

Բարազ.— Քէնտիսի տէ, մատամ, մէմուլ իտէրմիսինիզ քի, տայմա գարըսը-նըն իւզէրինէ տիւշիւնմիւշ օլմասըն:

Էլէն.— Զաննըմ օ տա պէնիւմ գատար պու այրըլըմըզտան մուզտարըպ վէ բահնէտար օլմուշ տըր:

Բարազ.— Էօյլէ իսէ պու այրըլըզա արթըգ խիթամ վէրինիզ:

Էլէն.— Սէնէ հէնուզ թէքմիլ օլմատը, բարազ էֆէնտի:

Բարազ.— Անլամայօրըմ, մատամ:

Էլէն.— Սյրըլըմըզա պիր սէնէ միւտտէթ թային իթմիշիւմ տիր, միւտտէթը մէքքիւրէ խիթամ պուլմագտան էվվէլ այրըլըմըզա նիհայէթ վէրէմէյ:

Բարազ.— Ամմա եարտընըզ հա՛, պու նէ՛ թօհաֆ մուամէլէ. պու տէրէճէ շէտիտ մի օլաճագսընըզ: Մատամ, միւսաատէնիզէ մաղրուրէն տէրիւմ քի, պէօյլէ պիր մուամէլէի իֆրաթքեարանէ՛ քեարը ագիլ տէյիլ տիր: Լաքին պու սէրթ վէ շէտիտ շարթլարը Մ. տը Գարմէյլէ թէքլիֆ վէ գապուլ իթտիրտիլինիզտէ, տօ-գուզ այ սօնրա տիւնեայա պիր չօճուզ կէթիրէճէկինիզի պիւմէզ իտինիզ:

Էլէն.— Տօղրու տըր:

Բարազ. — Սիւղ գօճանը բէք միւլքիւ պիր Թէքրիւպէ վէ իմթիհանա գօյմուշ-
աքնը, մատամ. պու թէքրիւպէ վէ իմթիհանն տահա իւզուն միւտուէթ տէվամ
իթմէսինէ քիւչիւնէ գըզըզազընը միւտատէ իթմէզ :

Էլէն. — Շուրատա պէքլէյէնէ կիմիզ իւշ այ տըր. էկէր գօճամ տէօմիւպ կէլէ-
նէք օլուր իսէ, ղսյպ իթսիկիմ սաատէթի եէնիտէն պուլտըղմա էմին ծլարագ
քէնտիսինէ իբի գօլարըմը պիրտէն աշաճաղըմ :

Բարազ. — Էլան օ մէշուր շարթլարընըզտա խարար իտիյօրսընըզ. Լաքին պու
շարթլարըն արթըզ հիշ եէրի եօգ տըր, մատամ, պուշարըն վիւճուտը վահի վէ
պիյհուտէ տիր, չօճուղընըզ շարթլարը ֆէսի ու իգալէ իթմիշ տիր. . . ֆէնտի-
սինի բէտէր իթմիշ օլտըղընըզ Մ. տը ֆարմէյէ հէնուզ իւշ այ պիլտիրմէմէք
նաճըլ օլապիւր, միւմքիւն մի տիր, Լաքին խայր, սիզ պուշը խաթր ու խա-
յալիսիգտէն պիւէ կէշիւմէյօրսընըզ :

Պուշտան գաթի նազար, պիր ազ էրքէն պիր նզ կէճ գօճանը՝ եապանճը
պիր քիմսէտէն տույահագ տըր, Ֆիլհագիգա ղարիպ պիր Թէքսիր հասըլ օլաճագ տըր,
Ֆարգ իտէլիմ քի զէվէնիզ քէյֆիյէթի պու սուրէթլէ տույահագ, վէ Լաքին սէ-
նիւնի թէքմիւլ օլմառըղընը հիսապ իտէրէք չէրագապ Գօրմիյէ գօյուպ կէլէմէյէ-
նէք տիր. օ հալտէ անըն տույորընը խապէր ալտըղընըզտա նէ՞ տէյէնէքսինիզ,
նէ՞ տիւչիւնէնէքսինիզ, կիւնէնէնէքսինիզ. անըն պու հարէքէթիւնի ասլա նաֆ
իթմէյէնէքսինիզ :

Տիւկէր ֆարգիյաթա պագալըմ. Մ. տը Գարմէյլ՝ եինէ Կապանճը պու քիմսէ-
տէն քէյֆիյէթի խապէր ալարագ գօյուպ կէլէնէք օլուր իսէ, գարուշընը մէր-
գըւչըն եիւզիւնէ գարը գարայահագ մօրսընըզ. Ժագէնին վէ Գալստ Մառիանըզ
վասէթասըլլա մէրգուճա «Մատամ՝ էֆէնտիյի տահա շու գտտար կիւնտէն գա-
պուլ իտէպիլէնէք տիր, Մատամ՝ էֆէնտիին թրուայա ալտէթ իթմէսինի բէճա
խրէր. » տէյու սէյլէթէնէ՞ք միսինիզ :

Էլէն. — Ահ, էֆէնտի :

Բարազ. — Շու սէյլէտիկիմէ ճէվապ վէրինիզ, մատամ :

Էլէն. — Էկէր գօճամ պուրայա կէլիր իսէ, հէման անիտէ. . .

Բարազ. — Անիտէ նէ՞ :

Էլէն. — Գօրգաճաղըմ :

Բարազ. — Նէ՞ չէյտէն գօրգաճաղսընըզ :

Էլէն. — Սէվինճիմտէն նաչի էօլմէքիկիմտէն գօրգաճաղըմ :

Բարազ. — Էյի եա՛, պիզ պուրատայըմ :

Էլէն. — Լաքին, բարագ էֆէնտի, պէն օնա մէքթուպ եազամամ :

Իթիյար բարազ՝ պու ճէվապտան տօլպը պիր ազ կիւնէնիպ էսէրը ինֆիալ
իպրագ էյլէտի :

Պատէհազ Բարազ՝ կէնճ գայընըն ազլատըղընը կէօրիւնճէ :

— Պագը ատամէար վար քի քէնտի քէնտիլէրինի գօրաքի պէտպախթ իտուպ
զանն իտէրսին քէյֆ իչիւն մուգտարըպ օլուրլար, Պու չէքտիկինիզ հէր ագընը-
ղըն գօրընտան տըր. — տէտիքտէն սօնրա այաղա գալգարագ, պիր թավը վու-
գուրանէ իլէ. — Պէն չիմտի սիզէ էյի պիր բէտէր կիպի նասիհաթլար վէրիպ բա-

բազումք վազիյֆէմի իյֆն իթտիմ. արթնք սիզէ եալինըզ Ե-Տիւղիւնիդ, էվլէթ, տիւղիւնիդ ք տէրիմ.

Մատամ տը Գարմէյլ՝ պիր չէյ սէօյլէմէքսիզին էլինի բարազա ուզաթմը Բարազ մէրգումէնին էլինի ուսուլնաճըզ արգըզ Գոտատան տիւարը չըզտը Բուհանիի մուսալիէյհ տիւղիւնճէլի վէ խօշնուսըզ խտի Ենէրտիվէնին ալթ պաշընտա պէօթիւք տիւանիւնէտէ բարազ՝ Մառիանա թէ-սառիւթ իթտի :

Մառիան.— Էյ նմ'սըլ, բարազ էֆէնտի, սէվկիւլիւ մատամըզը կէօրտիւ-նիզ մի :

Բարազ.— Մէրգումէլ իլէ էքէյիճէ գօնուլտըմ, Գրառան կէլիօրըմ :

Մառիան.— Ահ, բէք մէմնուն վէ պախթիյար տըր :

Բարազ.— Էվլէթ, բէք մէմնուն վէ պախթիյար տըր :

Մառիան.— Ալլահն պիր առուվասը տըր :

Բարազ.— Էվլէթ, էվլէթ, էվլէթ :

Մառիան.— Բարազ էֆէնտի, Մ. տը Գարմէյլ կէլմէյէճէք մի :

Բարազ.— Նապէրիմ եօզ, Մառիան :

Մառիան.— Լաքին վազասըլ խապէր ալմալը տըր . . .

Բարազ.— Օնա չիւպէէ՞ մի վար :

Մառիան.— Գարը գօճա միւտտէթը էօմրլէրինտէ պէօյլէ տարկըն տուրա-մազըր :

Բարազ.— Պէն տէ պու ֆիքրտէյիմ :

Մառիան.— Պիզ սէվկիւլիւ մատամըզը չօզ սէվէրիզ, Մ. տը Գարմէյլի տա-խի սէվէրիզ, զիրա բէք էյի պիր էֆէնտի տիր, Պունլարըն պէճյլէճէ եէքնիկէն րինտէն այրը պուլընմալարը շայանը թէէսսիֆ տիր, Բարազ էֆէնտի, հէմ պէ-նիմ վէ հէմ ժազէնին զայէթ միւքէտտէր օլտըղըզը սիզէ թէէմին իտէրիմ :

Բարազ.— Սնլայօրըմ, Մառիան :

Մառիան.— Պունա պէհէմէհալ խիթամ վէրիլմէլի տիր. ժազէն տէմինճէք պանա տէյօր իտի քի, մատամա պիր չէյ սէօյլէմէքսիզին քէնտիմի՝ Մ. տը Գար-մէյլէ քիւղիւք պիր բօճնուլա եազաճազ տըր :

Բարազ.— Ա՛ :

Մառիան.— Բարազ էֆէնտի, ժազէնին պունը եառմազա հազգը վա՞ր մը տըր :

Բարազ.— Մատամ տը Գարմէյլէ պիր չէյ սէօյլէմէքսիզին էլէր էօյլէ պիր չէյ եարար իսէ, իհիմալ քի պիր ֆէնալըզ վէ վէխամէթ վուզու պուլուր :

Մառիան.— Տօղրու տըր. Լաքին ժազէն ճէսարէթ իթմէյր. . .

Բարազ՝ պիր ազ տիւղիւնտիքտէն սօնղրա.— Նայր, Մառիան, խնյր, գօճա-նը՝ Մ. տը Գարմէյլէ պիր չէյ եազմաճալը տըր :

Մառիան.— Բէյնիդի ախզ իթտիկիմէ մէմնուն օլտուլմ, բարազ էֆէնտի, ժազէն եազմաճազ տըր :

Բարազ.— Պունընըա պէրապէր եինէ հէր չէյ սիզին արգուսըզ միւ իպինճէ թէսվիյէրէզիյր օլաճազ տըր, պէնիմ տէ արգուլմ պու տըր :

Մարտիան. — Ալլահ վերսին էօյլէ քլպուն, բարազ էֆէնտի,
իսթիյար բարազ՝ տիւշիւնճէլի պիր հալտէ վէ պաշընը էօնիւնէ աւարազ չէ-
քիւտի կիթտի:

Մարտիան իլէ գօնուշտըղընտա էյի նիր չէյ խաթըրնա կէլիւ իտի. թէսէլի
վէ սուլն ու միւսալէմէթ ատամը օլտըղընտան, պու իշտէ քէնտիսինին իյֆա ի-
տէճէք պիր մէմուրիյէթը մախսուսէսի պուլընտըղընը տիւշիւնմիշ իտի:

Պու իսթիյար պաշ բարազ՝ իգամէթ կեանհընա ավտէթ իտուպ տօլրուճա օ-
տասընա կիթտի վէ պիր չէֆմէճէ աշրպ եէշիլ իքէքտէն մամալէ քիւշիւք պիր քէ-
սէ չըգարտը: Պու քէսէտէ ալթը ատէտ եիրմի ֆրանգըզ վար իտի:

Մէրգուլ բարազ զէնկին օլմայըպ, թէքմիլ սէրվէթի՝ պու եիւզ եիրմի ֆրանգ-
տան իպարէթ իտի: Մէրհամէթի զանի օլտըղընտան, ֆուգարաթ տայմա սատա-
գա վէրմիշ իտի:

Սըրթընա պիր բարազ ճիւպպէսի վէ եախտ ալաղընա գունտուրա ութըն-
ալաճագ գատար պիր մէպլաղը պիր եանա գօյմագ իշիւն էքսէրիա խըտմէթճի
գարընըն իսթար ու թէքտիրինէ միւհթաճ օլուր իտի:

Սըրթընա պիր ճիւպպէ միւսպայա իթմէք իշիւն ալթը ատէտ եիրմի ֆրանգ-
ըղը մէգքիւր քիւշիւք քէսէյէ գօյմուշ իտի, զլրա պիշարէ պաշ բարազըն սըր-
թընտաքի ճիւպպէ՝ պիր չօգ եէրինտէն եըրթըգ օլուպ, բարչա բարչա օլմասընա
պիր չէյ գալմամը իտի:

Իսթիյար բարազ՝ քէսէյի ճէպինէ գօյտըգտան սօնղրա եալաշ եալաշ ագչամ
տուվալարընը օգուտը:

Սաաթ եէտիտէ պէրմիւթատ թաամ իթտի. պու թաամ բէք սատէ պիր չէյ
օլուպ, իքի եուժուրթատան վէ ինճէ օթչարտան եարըմը պիր գալիանա իլէ պիր
թաալագ արթմը մէրճիմէքտէն իսլարէթ իտի:

Սաաթ տօգուզտա մէրգուլ բարազ չաքգաւորը պաշընա վէ տուվա քիթապը-
նը գօլթուղընըն ալթընա վաղ իլէ պասթօնընը ալտը, պէսլէմէսի Անաիսի չաղըր-
տը, վէ տէտի քի:

— Անաիս, պէն տիշարը չըգըյօրըմ:

Անաիս. — Շիմտի պու սուաթտա՞ մը. պուհըն իմքեանը վաթ մը տըր:

Բարազ. — Քիւշիւք պիր եօլճըլըգ իճրա իտէճէյիմ:

Անաիս. — Կէճէլէյի՞ն մի. քէնտինիդի գըրգ եաշընտա՞ մը զանն իտիյօրսընըգ:

Բարազ. — Տէմիր եօլ իլէ եօլճուլըգ իտէճէյիմ:

Անաիս. — Տէմիր եօլ իլէ եօլճուլըգ իթմէք իշիւն բարա լաղըմ:

Բարազ. — Բարամ վար տըր:

Անաիս. — Ա՛, տիմէք սաղլը օլան բարանըզը ալտընըգ, էօյլէ՞ մի:

Բարազ. — Էվլէթ:

Անաիս. — Էյ ճիւպպէնի՞գ, բարազ էֆէնտի:

Բարազ. — Լութֆէն պիր ազ տահա տայանմասընը ճիւպպէմէ բէճա իտէ-

ճէյիմ:

Անաիս. — Ալիմ Ալլահ, բարազ էֆէնտի, սիզ հիշ սէօզ անլամայօրսընըգ, է-
լան նէ իսէնիդ օ սընըգ:

Բարազ. — Հայր՝ Ֆ. Անահիս, ինսան՝ պէնիմ եաշըմտա պուլընընճա արթըգ քէնտի ֆէնա խուլարընտան վազ կէջէմէզ:

Իխթիյար պաշ բարազ՝ պու սէօզիւ էօյլէ պիր թօհաֆըգէա սէօյլէմիշ իտի քի, պէսլէմէ կիւլմէսինի թութամատը:

Բարազ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Շիւտի, Անահիս, պէն զիտիյօրըմ վէ եա-
րըն ավտէթ իտէճէյիմ: Էկէր եարըն սապահ կէլիպ պէնի արարլար իսէ, էօյլէն-
տէն սօնդրա կէլէճէկիմի սէօյլէյինիգ:

Պուէլարը սէօյլէտիքտէն սօնրա իխթիյար բարազ էվտէն չըգըպ տէմիր եօլ
սթասիօնընա կիթտի վէ Բարիզէ կիտէճէք օլան իլք գաթարա րաքիպ օլտու:

ՍՈՒԼ Հ ՏԵԼԼՈՒԼ

Սապահ սաաթ իւչտէ տէմիր եօլ գաթարը թրուատա թէվազգուֆ իթտի:

Իխթիյար պաշ բարազ վալօնտան աշաղա էնտի, կէճէնին գալտն գըսմընը
մատէն քէմիւրի իլէ կիւզէլճէ ըսընդըմիշ օլան պիրինճի մէվգի եօլնուլարընա
մախսուս պէքլէմէ սալօնընտա կէչիրմէկէ, եանի սապահա գատար օրատա պէք-
լէմէկէ միւսաատէ թալէպ իթտի, վէ պու թալէպէ անիտէ մուվաֆազաթ օլընմա-
սը իւզէրինէ պիր գօլթուգ սանտալեսաընա օթուրտու, նէօվպիթտէ օլան սթա-
սիօն սէր մէմուրընըն մուալինի իլէ պիր ազ գօնուչտը, վէ պատէհու մէմուրը մէր-
աուլըն պրազըպ կիթմէսի իւզէրինէ քէնտիսի տէ աշաղարընը աթէչին էօնիւնէ
տօղրու ուզաթարազ րահաթճա ոպուտը:

Սաաթ ալթըտա չաֆազ հէնուզ սէօքմէյէ պաշատըղը սըրատա բարազ ույա-
նարազ քէնտի քէնտինէ:

— Հէնուզ բէք էրքէն տիր. — տէտիքտէն սօնդրա աշաղա գալգտը, վիւնու-
տընը ալըշտըրմազ իչիւն սալօնըն իչինտէ պիր չօգ տօլաշտը, եինէ օթուրտը,
սօնդրա թէքրար կէզինմէկէ պաշատը:

Նիհայէթ սաաթ եէտիյի վոչրտուգտա բարազ՝ տուվա քիթապըյլա պասթօ-
նընը ալտը, սթասիօնտան տիշարը չըգտը վէ չաբուճազ շէհրին թա օրթասընա
վասըլ օլտու:

Ուլու քիլիսէնին էօնիւնտէ իլպիյար բարազ՝ օրատան կէչմէքտէ օլան եաշ-
լը պիր գարըյը տուրտուրթտը վէ Մ. տը Գարմէյլին իգամէթ կեանը հանկըր օլ-
տըղընը քէնտիսինէ կէօթէյիմէյինի գարըյա ընճա իթտի:

Գօճա գարը. — Մ. տը Գարմէյլ շէհրին քէնարընտա իգամէթ իտէր, սօլը-
նըգտա յիլրինճի սօգաղա կիրինիզ, վէ հիչ սաբմայըպ տօղրու կիտինիզ, Մ. տը
Գարմէյլին խանէսինէ վասըլ օլգըպընըզ, ճէսիմ վէ կիւզէլ պիր խանէ տիր, գա-
բուսընըն էօնիւնտէ թաշ նէրտիվէնի վէ իւզէրինտէ օյմալը սաշաղը վար տըր:
Եանըլվաշիզ իմքեանտըզ կիպի տիր, պաղէյի վէ իւլիք ֆապրիգաթընը վէ ֆապ-
րիգաշըն գըրմըզ թուղլատան մաամըզ Եիչքսէք մօճազարընը կէօրէճէքսինիզ:

Գալ բարազ՝ գարըյա պէյանը թէչէքքիւր խառնալ թարիֆ օլընան և ծխտան երևրիւմէյէ պաշատը։ Պիր չէրեէք սաաթ երևրիւտիքտէն սջնղրան, խանէնին, պաղչէնին վէ ֆապրիգանըն գարչըսընտա քիւչիւք պիր մէյոտանա միւվամէյէթ իթտի։

Փապրիգանըն օճազլարընտան գարա գարա տիւմանլար չըգմագտա վէ պու- խար մաքինալարընըն սէսի իշիտիւմէքտէ իտի։

Հէր թարաֆտան էրքէք վէ գատըն իշնիւթի վիշրուտ իթմէքտէ, եէքտիկէրի- նէ սէլամ վէրմէքտէ, պիրպիրինին էլլէրինի սըգմագտա, ալէլաճէլէ եէքտիկէրինէ պիր գաշ օէօզ փէյլէմէքտէ, պատէհու իքի գաթուլը կէնիչ պիր գաթուտան ֆապ- րիգայա տուխուլ իթմէքտէ իտիլէր։

Պիւթիւն պու ամէլէ կիւրուհը շազ վէ մէսրուր կէօրիւնտիկինտէն, պոււնլա- րըն պու հալինի կէօրէն՝ մէմնուս վէ հալրան օլուր իտի։

Իսթիյար բաբազ՝ մէրգոււման ամէլէյի պու հալտէ կէօրիւպ միւթէէսսիր օ- լարագ քէնտի քէնտինէ և-էյի ֆապրիգա սահիպլէրի՝ ամէլէյի մէսուտ գըլարլար- տէտի։

Պատէհու էվէ տօղրու երևրիւտի իսէ տէ, պոււնըն տէմիր բարմագլըզլը գա- բուսը հէնուզ աշըլմամը օլտըղը կիպի, պիրիննի գաթըն հիչ պիր քէննէրէ բան- ճուրը տալի աշըլմամը իտուկինի կէօրիւննէ երինէ քէնտի քէնտինէ և-իւթիմալ քի բէք էրքէն կէլտիմ- տէտի, վէ լաքին տէմիր բարմագլըզլը գաբուսըն չանընը չալտը։

Գաբու չալընըր չալընմագ արասը չօգ կէչմէյիպ իշէրտէ պինանըն էօնիւնտէ- քի նէրտիվէն իւզէրինտէ ոլիր ուչագ կէօրիւնտի, մէրգոււմ ուչագ նէրտիվէնտէն աշաղա էնտի վէ իսթիյար բաբազը կէօրիւննէ զանն իտէրսին տիւչարը հայրէթ ու իսթիյարապ օլտու։

Ուչագ՝ քէմալը նէզաքէթլէ.— Նէ՞ էմրինիզ վար, բաբազ էֆէնտի։

Բաբազ.— Մ. տը Գարմէյլ կէօրմէյէ կէլտիմ, լաքին զալիպա բէք էրքէն տիւգտիւմ։

Ուչագ.— Խայր, բաբազ էֆէնտի, Մ. տը Գարմէյլ՝ ատէթի մուճիպիննէ սապահլարը էրքէն գալգտըղընտան, իշէմէյէ պաշատըղը՝ պիր սաաթտան զիյատէ տիր.— տիյէրէք գաբուչը աշմը օլտըղընտան.— Պույուրընըզ, բաբազ էֆէնտի.— տէտի։

Իսթիյար բաբազ՝ ուչաղըն արգասը սըրա իէնիչ պիր տիչ օտայա գատար կիթտի, վէ ուչագ պրազըզ կիթտիկինտէն բաբազ՝ Կօպա իէ ըսընմը օլան պու սըճաճըզ օտատա ոլիր ուզ միւտտէթ եալընըզ պէքլէտի։

Ուչագ ախէթլէ.— Մ. տը Գարմէյլ սիգի պէքլէյօր, բաբազ էֆէնտի.— տէ- յիննէ, իսթիյար պաշ բաբազ՝ երինէ ուչաղըն արգասը սըրա երևրիւյէրէք պիր չօգ օտա վէ տաիրէլէրանն կէչտի, վէ մէքթուպլարըյա մէշղուլ պուլընան զէնկին իրլիք ֆապրիգաճըսընըն իչ օտասընա կէթիւրիտի։

Մ. տը Գարմէյլ՝ պաշ բաբազը կէօրիւննէ անիտէ թանըյըզ, իսթիյարապ ու թէաճճիւպինտէն նաչի պիւնիտա ուլը վէրտի վէ պիր հըզ իլէ այաղա գալգա- րագ վէ իքի էլլէրինի պիրտէն իսթիյարա տօղրու ուզաթարագ տէտի քի,

— Այն, զոր զմիտներդ, բարազ էֆէնտի, սիզ տէ Թրուսայա կէլի՞ր մի իտինիդ՝
Բարազ — Էվվէթ, Մ. տը Գարմէյլ, պէն իմ:

Գարմէյլ — Ձօգ զարիպ ու աճայիպ չէյ. սիզ էվտէն տիշարը չըգար աստամ
տէյիլսինիդ, բարազ էֆէնտի. Բօր-սիւս-Սօնտան չըգըպ կէլմէք իշիւն Թրուսատո
միւհիմմ պիր իշինիդ օլմալը տըր:

Բարազ — Ֆիլհագիդա, միւսիւ տը Գարմէյլ, բէք միւհիմմ վէ բէք ճիտտի
պիր իշ վար տըր:

Գարմէյլ — Ա՛, ագլըմ տա հիչ պաշըմտա եօգ տըր. այագտա տուրույօրսը-
նըզ տա օթուրընըզ տիմէյօրըմ. Պույուրընըզ շու գօլթուգտա օթուրընըզ, գօ-
նուշալըմ, բարազ էֆէնտի:

Պու իքի զաթ՝ գարշը գարշըյա օթուրտուլար:

Գարմէյլ — Տիմէք բէք միւհիմմ վէ բէք ճիտտի պիր իշ իշիւն կէլտինիդ, էօյ-
լէ՞ մի . . . Էկէր պու խուսուստա պանա վէ խըտմէթիմէ լիւզումընըզ վար իսէ,
թէմամըյա էմրինիդէ մուսթազըրըմ, բարազ էֆէնտի:

Բարազ — Թէչէքքիւր իտէրիմ, միւսիւ տը Գարմէյլ, հագիգաթէն մուսվէնէ-
թինիդէ լիւզումըմ վար տըր. տահասընը սէօլէյլի՞մ մի, սիզ օլմագսըզըն պէն պիր
չէյ եարամայաճաղըմ:

Գարմէյլ — Էյ նէ՞ տիր իշ պագալըմ, բարազ էֆէնտի:

Բարազ՝ օտայա կիրտիկի վագթտան պէրու էլան բէք աղըր վէ վագարը պիր
թավը իւզրէ սուլընտըղը հալտէ. — Միւսիւ տը Գարմէյլ, նասըլ քի տէտինիդ,
պէն էվտէ տուրան պիր քիմսէ օլուպ, սիննիմ միւզթէզասընճա չօգլուգ տիշարը-
լարա չըգմամ, վէ էկէր տիւն ագշամ Բօր-սիւս-Սօնտան միւֆարէգաթ իթտիմ
իսէ, սէպէպ շու տըր քի, ձէնապը Հագտան պանա պիր տույ օլուպ, սիզի իշիւն
կէլտիմ, նէզտինիզտէ իյֆա իտէճէք պիր մէմուրիյէթիմ վար, էֆէնտի:

Գարմէյլ՝ սարարըպ ետրինտէն եօգարը սըչրայարադ, պասըգ պիր սէտա իլէ. —
Ա՛, բարազ էֆէնտի, պէնի գօրգուտըյօրսընըզ. Գօրմիլտէ աճապա նէ՞ ճէ-
րէյան իսիյօր:

Բարազ — Սիզի գօրգուտաճագ պիր չէյ եօգ տըր, միւսիւ տը Գարմէյլ:

Գարմէյլ՝ բաթըրտըլը պիր սուրէթտէ նէֆէս ալարադ. — Պու սէօլէրինիդ
պէնի պիր ազ լահաթլանտըրտը. Տիմէք մատամ տը Գարմէյլ. . .

Բարազ — Էյի խօշ տըր:

Գարմէյլ — Մէրգումէյի նէ՞ վագթ կէօրտինիդ:

Բարազ — Տիւն:

Գարմէյլ՝ ետրինէ օթուրարադ պիր սուրէթը մահզունանէտէ. — Էվվէթ, քէն-
տի քէնտինի եարա եալընըզ օթուրմաղա մահքիւմ իթմիշ տիր. եալընըզ սիզի
գապուլ իտիյօր, սիզ քէնտի տօսթը, թէսէլլիճիսիսինիդ:

Բարազ — Մատամ տը Գարմէյլին նէզտինտէ էլիմտէն կէլտիկի գատար բա-
բազըգ վագիֆէլէրիմտէն պիրինի իյֆա իթտիմ:

Գարմէյլ — Օ՛, էվվէթ, պիւրիւմ, պիւ էլէն իշիւն էյի վէ միւզֆիգ պիր բէ-
տէրսինիդ, Թէչէքքիւր իտէրիմ, բարազ էֆէնտի, Թէչէքքիւր իտէրիմ:

Իսթիյար պաշ բարազ՝ Մ. տը Գարմէյլին քէնտիյէ ուզաթտըղը Էլի սըգտը:

Գարմէյլ. — Էյ մէմուրիյէթը մախսուսէնիզ նէ՞ տիր պագալըմ. մախամ տը Գարմէյլ թարաֆընտա՞ն մը կէլտինիզ.

Բարազ. — Խայր, էֆէնտիմս մատամ տը Գարմէյլին՝ նէզտինիզտէ իճրա իթ-տիկիմ շու թէչէպալիւստէն հիշ խապէրի եօգ տըրո.

Իբլիք ֆապրիդաճըսը պիր ահ չէքիս պաշընը էօնիւնէ աստը.

Բարազ. — սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Մամաֆիհի պու թէչէպալիւստէն տօլայը մատամ տը Գարմէյլին պէնի թաայիպ իթմէյէճէկինի սիգէ թէչէմին իտէպիլիրիմ-Տօգուզ այտան պէրու այրըլմըշընըզ.

Գարմէյլ. — Տօգուզ այը կէչիյօր, բարազ էֆէնտի. Ահ, պէն կիւնէրի սա-յըյօրըմ.

Բարազ. — Տօգուզ այտան պէրու մուշտարըպ օլտընըզ.

Գարմէյլ. — Ղօգ մուշտարըպ օլտոււմ.

Բարազ. — Մատամ տը Գարմէյլ տախի չօգ մուշտարըպ օլմուշ.

Գարմէյլ. — Բէնտիսի պէօյլէ իսթէտի.

Բարազ. — Պիլիրիմ.

Գարմէյլ. — Հէր շէյի սիգէ սէօյլէնի՞ մի.

Բարազ. — Էվվէթ.

Գարմէյլ. — Պէն գասպահաթը իտիմ. ղէվճէմ պանա շէտիտ պիր սիւճազաթ վէրտի, պաշըմը էյէրէք իթաաթ իթտիմ.

Բարազ. — Լաքին հէր կիւնահ աֆվ օլընըր. Մատամ տը Գարմէյլ՝ քէնտի մու-հապպէթինէ եէնիտէն քէսպը իսթիհգազ իթմիշ օլտըղընըզ օլիլիր. շիմտի արթըք կէչմիշի ունութապիլիր Միւսիւ տը Գարմէյլ, պէնիմ մէմուրիյէթը մախսուսէմ շու տըր, եանի սիգի ալըպ Գօրմիէյէ կէօթիւրմէյէ կէլտիմ.

Գարմէյլ. — Պէն անլատըմ, բարազ էֆէնտի. Լաքին էլէն սիգտէն պիր շէմ կիզլէմէմիշ օլտըղընտան, Էլպէթթէ անըն պէնտէն միւֆարէգաթ իթտիկինտէ տէրմիյան էյլէտիկի շարթլարը պիլիրսինիզ.

Բարազ. — Էվվէթ, պիլիրիմ.

Գարմէյլ. — Ձէվճէմ էլէն՝ պիր սէնէ քէնտիսինի կէօրմէմէյէ վէ քէնտիսինէ մէքթուպ եազմամաղա պէնի մահքիւմ իթմիշ տիր. մէրգոււմ պէօյլէ արզու իթ-տիկինտէն, պիր ազ էվվէլ սիգէ պէյան իթտիկիմ իւզրէ պու արզու վէ թալէպի-նէ պաշ էյտիմ. Ահ պու հալէ ըէք գօլայ թէհամմիւլ իտէմէյիպ, քէնտի քէնտի-մէ խըրսլանարազ պիր գաշ տէֆալար Գօրմիէյէ կիթմէյէ գալգըշտըմ վէ չօգ տէֆա մէքթուպ եազմամաղա պաշատըմ իտէ տէ, իլէրիյէ վարամայըպ տայմա մէմ-նուիյէթը վազըատան թութուլտըմ գալտըմ.

Բարազ էֆէնտի, տօգուզ այ տայանտըմ, իւշ այ տահա տայանապիլէճէկիմի մէմուլ իտէրիմ.

Բարազ. — Լաքին սիգէ ա-Միւսիւ տը Գարմէյլ, կէլինիզ, ղէվճէնիզ սիգի մէմ-նուիյէթը ազիմէ իլէ գապուլ իտէճէք-տ տիսէմ.

Գարմէյլ. — Էվվէթ, բարազ էֆէնտի, Լաքին պէնի ալըպ կէօթիւրմէյէ սիգի քէնտիսի կէօնտէրմէյօր. Գիպիր վէ ինատճը վէ սէօզիւնին էյրի օլտըղընտան, գա-րարընտան ասլա չաշմայօր. Պէն էլէնի թանըր պիլիրիմ.

Բարազ. — Մատամ տը Գարմէյլ մէթանէթը ախլազ սահրալի պիր գատըն տըր:

Գարմէյլ. — Սիզ պուրայա թէվասսութ իշիւն կէլմիսինիզ, բարազ էֆէնտի, վէ շիմտի պանա սէօյլէտիկինիզի չիւպհէսիզ Մատամ տը Գարմէյլէ տէ սէօյլէմիշ-սինիզ: Սիզ մէրգուլմէ թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլմատըղընըզտան, անըն սիզէ նէ ճէվապ վէրտիկինի պիլիրիմ: Պէն պիր մէմնուլէթ միւվաճէհէսինտէյիմ, պուլ մէմնուլէթ պազը օլտուգճա պէն տէ օ մէմնուլէթէ ըիայէթ իտէճէյիմ:

Բարազ. — Գարը գօճա հէր իքինիզտէ տէ այնը գուսուր վար տըր, եանի ի-քինիզ տէ քիպր ու իզգէթը նէֆս սահրալի սինիզ:

Գարմէյլ. — Իհթիմալ քի էօյլէ տիր, բարազ էֆէնտի. լաքին մատամ տը Գարմէյլին արամըզա վազ իթտիկի սէտտի տէվիրիպ երգմազ իշիւն պիր սէնէ թէքմիլ օլմասընա պէքէյէճէյիմ:

Բարազ. — Լաքին, էֆէնտի, էկէր օ սէտտի շիմտի անիտէ տէվիրիպ երգա-ճազ օլուր իսէնիզ, գէվճէնիզ չօգ մէմնուլն օլաճազ տըր:

Գարմէյլ. — Բարազ էֆէնտի, հէր նէ գատար ախլէազ ու թապիաթընըզա վէ ազ սաչընըզա ըիայէթ, վէ սէօզլէրինիզէ էմնիյէթ, վէ նէզտիմտէ իճրասընա թէչէպպիւս իթտիկինիզ մուամէլէյէ հայրէթ ու իսթիղրապ իտէր իսէմ աէ, ար-գուլըզը իճրա իտէմէմ: Պուլընլա պէրապէր եինէ սիզէ ան սամիմ իւլ գալալ թէ-չէքքիւր իտէրիմ:

Բարազ՝ պրուլընըն ալթընտան կիւլիւմսէյէրէք. — Շիմտի արթըք ճէսիմ թօրլարըմը իլէրի սիւրմէքիկիմ լազըմ կէլմյօր:

«Նասըլ քի սիզէ սէօյլէտիմ, Մ. տը Գարմէյլ, տիւն գէվճէնիզի կէօրտիւմ, է-րէյիճէ միւստէթ գօնուլտըգ: Էրէյիճէ վազթտան պէրու այրըլմը օլտըղընըզը վէ կիւնահքեարըն իսէ բէչիմանլըզ վէ թէօպէքեարլըղը մէսմու իտուկինի թէֆէք-քիւր իտէրէք, կէչմիշ ունուլթմասընը վազ վէ նասիհաթ իթտիմ վէ պարըչմասընը թալէպ էյլէտիմ:

«Մատամ տը Գարմէյլէ «Գօճանըզա պիր մէքթուպ եազըպ մէրգուլմը եանը-նըզա չաղըրմալը» տէտիմ իսէ տէ, քէնտիսինտէ պազը հըսսիյաթը միւֆրիթէյէ թէսատիւֆ իտէրէք, մէրգուլմէյի գանտըրամատըմ:

«Մատամ տը Գարմէյլ՝ պէնիմ ըհճա վէ իսրարլարըմա գարլը մուգալէմէթ վէ միւտաֆէա իշիւն պիր թազըմ գուլվէթսիզ տէլիլէր տէրմիյան իթտիկինտէն, պու տէլիլէրին պէնճէ հիշ պիր տէյէրի եօգ տըր:

«Մամաֆիհի մէրգուլմէ գատըն միւթէհէսսիր օլարազ աղլայօր իտի:

«— Պագալըմ, — տէտիմ քէնտիսինէ, — էյէր շայէտ Մ. տը Գարմէյլ շիմտի նա-կէհան քէօլէ կէլէճէք օլուր իսէ, լուլթէն թրուայա ավտէթ իթմէսինի ժագէն վէ եա Մառիան վասէթասըլլա մէրգուլմա խապէր իտուպ սէօյլէյէճէքմիսինիզ:»

Գարմէյլ. — Նէ՞ ճէվապ վէրտի:

Բարազ. — Ծէվապէն տէտի քի, էկէր կէլէճէք օլսանըզ, ըք մէմնուլն օլա-ճազ վէ գօլլարընը սիզէ ուզաթաճազ տըր:

Գարմէյլ. — Լաքին՞ օ հալտէ պանա նիշիւն «կէլ եախօտ կէլինիզ» տէյու եազմայօր:

Բարազ. — Սիւզ նէ սէպէպլէ պէնիմ րէճամա մոհխալէֆէթ խոյօր իսէնիզ, տա զ սէպէպլէ մէպնի օիզէ պէօյլէ պիր խապէր կէօնթըրմէյօր:

Գարմէյլ. — Պէն մէմնըւիւթը վազըրատան տօլայը մուվեֆազաթ իթմէյօրըմ, բարազէֆէնտի:

Բարազ. — Միւսիւ տը Գարմէյլ, քէնտիսինիկ տէ սէպէպլէ իսրարը պիւի՞րմիսինիզ նէ՞ տիր. քէնտիսինէ էօյլէ կէմյօր քի, էկէր վէրմիշ զլտըզը, գարարտան տէօնէճէք օլուր իսէ, պու հալ՝ քիպր ու հայսիյլթիիէ տօգուճա ագ տըր:

Գարմէյլ. — Տէմէք պիզզարուրէ, հալ իսէ էօյլէ գալաճագ տըր:

Բարազ. — Պէն պու էֆքէարտա տէյիլիմ, միւսիւ տը Գարմէյլ, վէ պուրատա օտանըզա կէլտիկիվէ սէպէպլէ չու տըր քի, գարը գօճա սիզ իքինիզին եէքտիք կէրէ եազլաչմագ վէ պիրպիրինիզլէ պարըչմագ վագթը կէլմիշ օլտըզը գաննընպա պուլընտըմ:

Պէն հէմ սուլէ տէլլալըյըմ, էֆէնտի, հէմ տէ սէվինճ վէ մէպէրէթ տէլլալըյըմ:

Պիր ագ էվվէլ պէնի կէօրիւնճէ թէաճճիւպ իթտինիզ, շիմտի տահա զիյատէ իսթիզրապ իտէճէքսինիզ:

Միւսիւ տը Գարմէյլ, էվվէլքի կիւն սապահ պաաթ տօգուզտա Գօրմիէ քէօշ-կիւնտէ մէսուտ, բէք մէսուտ պիր վագաա վուգու պուլմուշ տըր:

Գարմէյլ. — Նէ՞ տրմէք իսթէյօրընըզ:

Բարազ. — Տրմէք իսթէյօրըմ քի, էֆէնտի, էվվէնտիքտէն օն պէշ սէնէ սօնըրա մատամ տը Գարմէյլ կիւզէլ պիր գըզճըղաղ տիւնեայա կէթիրմիշ տիր:

Մ. տը Գարմէյլ՝ բութ կիպի եէրինտէ գալտը, սէս չըգարամատը վէ տիք տիք իսթիյար պաշ բարազըն եիւզիւնէ սլագտը:

Պիր տէ նտկէան սըչրայըպ ալաղա գալգտը:

Լաքին պու տէֆա եիւզիւնտէ պիր ֆէրահիյէթ միւշահէտէ օլընըյօր իտի, կէօզլէրինտէ պիր մէսէրրէթը ազիմէ նիւմայան օլըյօր իտի:

Գարմէյլ՝ հէյէճանը պիր սէտա իլէ վէ կէօզլէրի տօլարագ. — Պիր չօճո՞ւզ մը, պիր չօճուղըմը՞ մը օլմուշ, հէմ պու տա քիւշիւնէք պիր գըզ, էօյլէ՞ մի. Ահ, եա Բապպիմ Ալլահ, չոգտան պէրու իւմիտ օլընան վէ լաքին չու սըրատա պէքլէ նիքլէյէն իշպու սաատէթին ալթրնտա պէնի էզմէ:

Բարազ՝ պիր ազ սիւ քիւթ փիթիքտէն սօնըրա. — Էյ շիմտի, միւսիւ տը Գարմէյլ, եազլաչմագ վէ պարըչմագ վագթը կէլմիշ օլտըզընը սէօյլէտիմ իսէ հագվը՞ մը իմիլիմ:

Մ. տը Գարմէյլ՝ պաշ բարազըն գոգճաղընն քաթըլտը վէ ազլայարագ մուսա-իլէյէն ռապըլտը:

Բարազ. — Պէնիմ մի վուրիյէթիմ շիմտի իճրա օլընտը. Գօրմիէյէ եալընը՞ մը ավտէթ իտէճէյիմ:

Մ. տը Գարմէյլ՝ պու պիւվալէ ճէվապ վէրմէքսիզին պիր չաւն իրինի չէքտի:

Օտա ուշաղը կէլտի:

Գարմէյլ՝ ուշաղա իսթիպալէն. — Ժօզէֆ, պաշ մուհասէպէճիյէ, Բահրիրաթ ալաշ քեաթիպինէ վէ սէր վէզնէտարա սէօյլէ, չաբուգ կէլսինլէր, քէնտիլէրինէ սէօյլէյէճէյիմ վար տըր:

Բարազ՝ չէքիւս կիթմէք իչին այաղա գալգտը :

Մ. տը Գարմէյլ՝ բարազըն էլին թուրաբալ էլենիտէն գոթուգ սանտալ-
եասընա օթուրթտը, վէ տէտի քի :

— Չաղըրտըղըն էֆէնտիլէրէ պէնիմ արաւըզտա հիւ պիւ սըրը կօգ տըք : Պէն
թրուայա արթըզ մատամ տը Գարմէյլ վէ քիւչիւնէ գըզըմըզա պէրապէր ամ-
տէթ իտէնէկիմ ճիհէթլէ քիւ պիւ վէ պէլքի տահա զիւտէ Գօրմիէտէ գալգտը-
ղըմ ինթիմալտէն պահտ տէյիլ տիր անըն իչին էսնաի զայպըպէթիմտէ պու-
րատա չարըզ պիր չէյ օլմամազ իւզրէ պապը քմըլէր վէրէնէյիլ :

Բարազ. — Բէք ալէա. նէ՞ վազթ հարէքէթ իտէնէյիլ :

Գարմէյլ. — Սաաթ օն պիրտէ թաամ իտուալ, էօյլէնպէն սօնղրա սաաթ պիր
տէ թրուայա ուղրայան Բարիզ գաթարընա րաքիպ օլաճաղըզ :

Բարազ. — Միւվասէլէթիմիլտէ գարանըզ պասմըլ օլաճաղ տըր :

Գարմէյլ. — Պէն տէ էօյլէ իւթէրիմ :

Բարազ. — Բէք ալէա, էօյլէ օլաճալ :

Գարմէյլ. — Տիմէք սիզ տիւն էլէնին եանընտան այրըտըղընըզտա, մէրգու-
մէ էյի իտի, էօյլէ՞ մի :

Բարազ. — Էվմէթ, քէք էսի իտի :

Գարմէյլ. — Եանընտա պիւր հէքիմ վաճ մօ տըր :

Բարազ. — Սայր, հէքիմ կօգ տըք, լաքին Բարիզտէն կէթիրթտիկի էպէ գա-
րը իլէ սիւտանա վար տըր :

Պու սըրատա չաղըլըն իւչ մէվըր՝ Փապրիգա քահիպինին գտասընտան իչէրի
կիրտիլէր :

Մ. տը Գարմէյլ՝ պիր միւտտէթ իչին Փապրիգատան զայպըպէթ իթմէյէ
մէճպուր օլտըղընը մէրգումանա քէյան իթտիթտէն սօնղրա, եաղընալէպինին իւ-
գէրինտէ պուրընան պիւճիւվէ մէքթուպըլը թահրիրաթ պալ քեաթիպինէ թէպ-
լիմ իթտի վէ քեաֆֆէի իլէր հազընտա մէմուրիւնը մէրգումէնին հէր թիւրիւն
այրը այրը թալիմաթ իթա էյլէտի :

Միւքեպէմէ պիր սաաթ գատար սիւրտի :

Մ. տը Գարմէյլ՝ մէրգումանը եօլա գօյտըղը սըրատա, «էկէր պանա մէք-
թուպ էաղաճազ օլուր քսէնիզ, Գօրմիէտէքի քէօքէ իրալ իտիիլ» տէտի :

ԻՆՍՈՒՆԱՐԸՆ ԵՆ ՊԱԹԻՅԱՐԸ

Մ. տը Գարմէյլ իւն իկթիպաք պալ բարազ՝ սաաթ գէքիզտէ Բօր-սիւո-Սօնա
միւվասէլէթ իթտիլէր :

Իքի սաաթտան պէրու գարանըզ պասմըլ իտի :

Մ. տը Գարմէյլ՝ պիր քէրքէ տահա բաղաճա պէպիք թէքէքիւր իթտի,
մէրգումը բարաղար տաիրէսինին գարուսընա պրազտը վէ քէնպիսի աճէնէյիւր
քիւրիւյիլէ քէօկէ տօղրու կիթտի :

Երբ մի տաքի գա սիւրմէ գտնէ քէնչկէ վասըլ օլտու:

Քէնչկիւն պիւճիւմէ գաբուլարը գաբալը իտի:

Մ. տը Գարմէյլ գաբու շանընը շալընճա ժաքէն գօշտու կէլտի,

— Նէ՞ վար, Նէ՞ ինթէրսինիզ. — տէյու սիվալ իթտի:

Գարմէյլ. — Պէն իմ, ժաքէն, աշընըզ:

Ժաքէն. — Մ. տը Գարմէյլ մի, սէվկիւլի՛ն էֆէնտիմիզ տիր, էօյլէ մի:

Գարմէյլ. — Սէսինիզի քէսինիզ, ժաքէն. էկէր հանըմընըզ իշիտէճէք օլուր

իսէ, տիւշարը թէլաշ ու խալէճան օլապիլիւր:

Ժաքէն. — Տօղրու տըր, էֆէնտի, չօգ տօղրու տըր. պու Նէ՛ հայվան գա.

Ֆալըյըմ պէն. — տէտի վէ տէրհալ գաբուլը աշտը:

Մառիան՝ ապուլա էնմիշ իտի:

Մէրգոււմէ գարը՝ էֆէնտիսինի կէօրտիւքտէ, օ տախի նիտալար ուալը վիրէ-
ճէք իտի իսէ տէ, Մ. տը Գարմէյլ «-էվկէթ, Մառիան, պէն իմ. լաքին սուս-
օլ. . .» տիյէրէք մէրգոււմէյի տուրտուրթտու:

Մառիան՝ եապաշ պիր սէտա իլէ. — Պուրատա սաատէթ շիւպհէսիզ միւքէմ-
մէլ օլաճագ տըր:

Գարմէյլ. — Մառիան, շիմտի մատամընըզըն եանընտա քի՞մ վար տըր:

Մառիան. — Էպէ մատամ Տիւրանթէն վար տըր: Պու գարը՝ պիր տաքիգա-
պիլէ մատամըն եանընտան ալըրլմայօր վէ մէրգոււմէյէ բէք զիյատէ տիգգաթ ու
իթինա իտիյօր. . .

Գարմէյլ. — Պու ագչամ մատամ տը Գարմէյլ նա՞սըլ տըր:

Մառիան. — Տայմա էյիլէլէքտէ տիր:

Գարմէյլ. — Էյ չօճու՞զ:

Մառիան. — Զօճուգ մանթար կիպի պէօյիւյօր. սիւտանասընըն կէօյսիւնտէն
ասըլըպ հիշ պրագմայօր. . . տայմա սիւտ էմիյօր: Նէ՛ կիւզէլ տիր կէօրսէնիզ,
էֆէնտի:

Գարմէյլ. — Սիւտանա իլէ չօճուգ հա՞նկը օտայա գօճուլմըչար տըր:

Մառիան. — Սիգին էսկի օտանըզա, էֆէնտի, մատամըն եանընտաքի օ-
տայա:

Գարմէյլ. — Տիմէք, քիւթիւպիսանէ գաբուլընտան իշէրի կիրէպիլիւրիմ, տէ-
յի՛լ մի:

Մառիան. — Էվկէթ, էֆէնտիմ:

Գարմէյլ. — Շիմտի, Մառիան, պանա պիր ընըգ վէրինիզ. — տէտիքտէ, իի-
թիյար խըտմէթճի գարը՝ շամտանա պիր մուճ տիքիպ եագտը վէ տէտի,
— էֆէնտի, սիգինիլէ պէրապէր կէլէյիմ:

Գարմէյլ. — Խայր, պէրապէր քիմսէ իսթէմէմ, լիւզուլմըմ եօգ տըր:

Մառիան. — Հագիգաթէն սիզ քէօշկիւն տէօրթ թարաֆընը պիլիւրսինիզ, Նէ՞
եէմէք իսթէրսինիզ, էֆէնտի:

Գարմէյլ. — Պի՛ն ագչամ պիր շէյ իսթէմէմ, Մառիան, գարնըմ աճ տէյիլ տիր:

Մառիան. — լաքին, էֆէնտի. . .

Գարմէյլ. — Եարըն սապա՛հ թաամ իտէճէյիմ, Մառիան:

Մառիան.— Սիգէ պիր օտա՞ տա մը հազըրլամայալըմ, էֆէնտի. հա՞նկը օտայը իսթէրսինիզ:

Գարմէյլ.— Հանկըսընը իսթէրսէնիզ հազըրլալընըզ:

Մառիան.— Պիր վազթ Մ. Տիւպրէօյլին իգամէթ իթտիկի օտա վար տըր:

Գարմէյլ.— Է՛հ, օ օտալը պանա վէրինիզ, Մառիան:

Մառիան.— Ժազէն շիմտի օրայա օտուռն կէօթիւրիւպ կիւզէլ պիր աթէշ հազար:

Մ. տը Գարմէյլ՝ իսթիյար խըտմէթնի գարըյա վէրէնէք արթըզ պիր ճէվապը գալմատըղընտան, մօմը ալտը վէ պիրիննի գաթա չըգտը:

Մէրգում ֆապրիգաթօր՝ քիւթիւպիանէ օտասընտան միւրուր իթտիքտէն սօնղրա ուսուլճաճըզ սիւտանանըն պուլընտըղը օտայա աչըլան գարույը աչտը:

Սիւտանա՝ պիր ուֆազ մասա էօնիւնտէ օթուրմը, պիր լամբաիւն ըշըղըյա քիթապ միւթալէա իտիյօր իտի:

Գարեօլանըն եանընա վազ իտիմիշ օլան պէշիք՝ գարեօլանըն տանթէլալը ուզուռն պէյազ իթէք բէրտէլէրի ալթընտա քեամիլէն էօրթիւմիշ իտի:

Սիւտանա օթուրտըղը եէրտէն կէօզլէրինի եալընըզ եօգարը գալտըրսա պէշիկի կէօրէպիլիր իտի: Լաքին օ սըրատա չօճուզ ույգուտա օլտըղընտան, սիւտանա րահաթճա օգույօր իտի:

Մէրգումէ գատըն՝ օգուլմասընա տալմը օլտըղընտան, նէ գարուռն աչըլմասընը վէ նէ տէ Մ. տը Գարմէյլին քէնտիսինէ եագլաչտըղընը իշիթմէմիշ իտի: Թա եագընընա կէլտիկինտէ սիւտանա պաչընը եօգարը գալտըրտը:

Գարմէյլ՝ պիր բարմաղընը տուտագլարընըն իւզէրինէ վազ իտէրէք «—ուռ—» տէտի:

Սիւտանա՝ բէք զիյատէ տիւչարը իսթիղրապ օլտրազ այաղա գալգըպ.— Բիճսինիզ սիզ, էֆէնտի:

Գարմէյլ.— Պէն Մ. տը Գարմէյլիմ, Սիզ եէրինիգտէ օթուրընըզ վէ սիւքիւթ իտինիզ.— տէտիքտէն սօնղրա շամտանը մասանըն իւզէրինէ գօյսու վէ պէշիկէ տօղրաւ իլէրլէտի:

Պիր միւտտէթ պիւլա հարէքէթ տուրուպ, ալընտա պիր էմարէի մէսէրիթ նիւմայան օլույօր վէ գանն իտէրսին հայրէթ իտիյօր իտի:

Գարմէյլ՝ քէնտի քէնտինէ.— Պիզիմ սէվկիւլիւ գըզ մասսուլմըղազ օրատա տըր, շիմտի քէնտիսինի կէօրէնէյիմ.— տիյօր իտի:

Էլէնին գօճասը լաթիֆ պիր հէյէճանա տիւչար օլմուշ օլուպ, իրի իրի կէօզ եաչը տանէլէրի տէօթւյօր վէ գալպինտէ քէնտիսիննէ հէնուզ մէճհուլ օլան պիր մահզուզիյէթ հըսս իտիյօր իտի: Խայր, Մ. տը Գարմէյլ՝ Լէոնթին Տիւրքէնին չօճուղը տօղտուղը զէման պու մէսէրիթ վէ մահզուզիյէթի հըսս իթմէմիշ իտի:

Պու քէրրէ սաատէթինէ հիշ պիր աճըլըզ գարըշմայօր իտի. արթըզ իսթէտիկի կիպի պու սաատէթի թէլէզգիւզ իտէպիլիր իտի. գալպի չէֆազաթ ուլմուռ հապպէթլէ մէշհուռ օլապիլիր իտի: Նիհայէթ բէտէր օլմուշ իտի. զիրա քէրիմէ-

սինի կէօսթէրէրէք «—Իշթէ պէնիմ չօճուղըմ—» տիմէսի քէնտիսինէ մէմնու տէյիլ իտի։ Շիմտի արթըզ քէնտիսինտէ քիպր ու ղրուր վար իտի։

Կէօյա պիր Ֆէնա իշ եարըյոր կիպի էլէրի թիթրէյէրէք գարեօլանըն բէրտէլէրինի պիր թարաֆա ալտը, վէ օ հալտէ չօճուղըն՝ նիմ, շիլթէյէ կէօմիւլմիշ օլան պաշընը կէօրտիւ, վէ քէնտի քէնտինէ,

— Նէ՛ կիւզէլ տիր, — տէտի։

Պատէհու նէֆէսինի թուլուպ աղըր աղըր էյիլէրէք, գըզ մասուժըղաղըն ալնընը պուս իթտի։

Պիր տէ չօճուզ նակէհան ույանըպ պաղըրմաղա պաշլատը, պաշընը սալլատը վէ քիւշիւճէք կէօզլէրինի աշտը։ Պու քիւշիւճէք կէօզլէր՝ էշեա ու քեաինաթը հէնուզ ֆարգ իտէմէզլէր իտի իտէ տէ, ըշըղ չօգտան արայօրլար իտի։

Չօճուզ սէս չըգարընճա սիւտանա պէշիկին եանընա կէլտի։

Գարմէյլ. — Պէն ույանտրրտըմ։

Սիւտանա. — Էվվէթ, էֆէնտիմ, լաքին բէք եավաշ. . . Կէօրիւյօրմըսընըզ, աղլամայօր. գանն իտէրսին սիգէ պազըյօր։

Գարմէյլ. — Հօճուղը պիր աղ պանա վէրիւրմիսինիզ։

Սիւտանա. — Էվվէթ, էֆէնտիմ. — տէտի, վէ չօճուղը պէշիքտէն չըգարըպ Մ. տը Գարմէյլին գուճաղընա վէրտի։

Գարմէյլ. — Էպէ գարը՝ խասթանըն եանընտա՞ մը տըր։

Սիւտանա. — Էվվէթ, էֆէնտիմ։

Գարմէյլ. — Գարույը աշընըզ վէ պիր իշարէթլէ անլաթընըզ կէլսին։

Սիւտանա իթաաթ իտուպ պու էմրի իճրա իթտի։

Մատամ Գատօր անիտէ կէլտի։

Սիւտանա գաբույը եէնիտէն գարայարազ եավաշ պիր սէտա իլէ. — Չօճուղըն պապասը տըր. — տէտի։

Մատամ Գատօր՝ թէաճճիւպտէն զիյատէ խէվֆ ու տէհչէթինտէն նաշի թիթրէտի։ Լաքին չօճուղը Մ. տը Գարմէյլին գուճաղընտա կէօրիւպ, մէրգուժըն եիւզիւնտէ տէ ալէամէթը մէսէրրէթ վէ մահզուկիյէթ միւշահէտէ իտինճէ, անիտէ միւսթէրիւզ օլտու։

Պատէհու եիւզիւնտէ հալ ու մէվգիէ կէօրէ պիր ալէամէթ ըզհար իտուպ, կիւլլիւմսէյէրէք իլէրիյէ տօղրու կէլտի։

Գարմէյլ՝ էպէ գարըյա իըթապէն. — Մատամ, պէն շիմտի Գօրմիէյէ կէլտիմ. էվվէլա գըզ մասուժըղաղըմը կէօրմէք իշիւն պուրայա տուխուլ իթտիմ, զիրա մատամ տը Գարմէյլէ պիրտէն պիրէ կէօրիւնմէքտէն գօրգույօր իտիմ։

Գատօր. — Գօրգուշըղըն սէպէպինի պիլիրիմ, էֆէնտի։

Գարմէյլ. — Պէնիմ քէօշկէ կէլտիկիմի պիր իհթիյաթը թամ իլէ լուլթֆէն մատամ տը Գարմէյլէ խապէր վէրիւրմիսինիզ։

Գատօր. — Պանա գօլայ վէ խօջանաճազ պիր մէմուրիյէթ հէվալէ իտիյօրսընըզ։

Գարմէյլ. — Պուշտա պիր թէկիւքէ պուլընտըղընը հիշ մէմուլ իթմէգմի. սինիզ։

Գատոր.— Հիշ պիր թէհիբէ մէմուլ իթմէմ, էֆէնտի, հիշ:

Գարմէյլ.— Նէ՛ գատար միւտտէթ լազըմ կէլիրսէ, օ գատար միւտտէթ մատամ տը Գարմէյլին պէնի գապուլ իթմէյէ հազըրլանմասընա պէքլէյէճէյիմ:

Մատամ Գատոր քէմալը թէվազու վէ հիւրմէթլէ պաշընը էյիպ, մատամ տը Գարմէյլին օտասընա ավտէթ իթտի:

Դըզ մասուճնըղազ եէնիտէն ույուճըլ իտի:

Սիւտանա չօճուղը եէնիտէն պէշիկէ գօյտու:

Պու սըրատա մատամ Գատոր՝ էլէնէ տիյօր իտի քի:

— Պաշ բաբազըն՝ նէրէյէ կիթտիկինի քիմսէյէ սէօյլէմէքսիզին տէմիր եօլ գաթարընա ռաքիպ օլտըղընը պու կիւն էօյլէնտէն սօնդրա խապէր ալտըղընըզտա, Թրուատա Մ. տը Գարմէյլին եանընա կիթտիկինի անիտէ թէֆէքքիւր իթտինիզ իտի, տէյի՞ մի:

Էլէն.— Էվվէթ, էյ Նէ՞ օլմուշ:

Գատոր.— Նէ՞ օլաճաք, մատամ, պու թէֆէքքիւրինիզտէ եանըմամըշտընըզ տըր: Պաշ բաբազ Թրուայա կիթմիշ վէ Մ. տը Գարմէյլ իլէ պէրապէր պու ագչամ ավտէթ իթմիշ:

Էլէն.— Գօճամ չիմտի պուրատա՞ մը:

Գատոր.— Էվվէթ, մատամ, Մ. տը Գարմէյլ օրատա, սիւտանանըն օտասընտա տըր:

Էլէն.— Չօճուղը կէօրտի՞ւ մի:

Գատոր.— Դըզընը գուճաղընտա թութըյօր:

Էլէն՝ աճայիպ պիր թէլաֆֆուղլա.— Օ՛հ, գըզընը մը:

Գատոր.— Մատամ, սիզ պէօյլէ իսթէտինիզ:

Էլէն.— Էվվէթ, պէն իսթէտիմ. լաքին պու եաբտըղըմ՝ տէհէթլի պիր չէյտիր.— տէտի վէ եիւզիւնի էլլէրիյլէ էօրթտիւ:

Գատոր.— Մատամ, չիմտի պու ֆէնա տիւշիւնճէլէրէ տալմանըն վազթը տէյիլ տիր. պիր քէրրէ տիւշիւնինիզ քի, Մ. տը Գարմէյլ պուրատա տըր վէ գաբուընըզ քէնտիսինէ աչմազլըղըմա պէքլէյօր:

Էլէն՝ ուզուն պիր ահ չէքէրէք.— Պէն էյիճէ հըսս իտիյօրըմ, վիճտանըմ արթըզ ըհաթ օլմայաճաք տըր. վիճտան ու գաճիրիմ ըհաթսըզ օլալաք եաչայաճաղըմ:

Գատոր.— Րէճա իտէրիմ, մատամ, մէթանէթինիզի ղայալ իթմէյինիզ, գուվվէթլի տալմանընըզ. սիզ աճվալի թէպտիլ իտէմէքսինիզ:

Էլէն՝ իշինի չէքէրէք.— Հայը՛ֆ.— տէտի, վէ պէնզի սարարմըզ վէ մէճալի գալմամըզ օլտըղը հալտէ գարեօլանընըն իւզէրինտէ տիքիլտի գալգտը:

Գատոր.— Շիմտի Մ. տը Գարմէյլի չաղըրապիլի՞րմիյիմ:

Էլէն.— Էվվէթ.— տէյինճէ,

Գատոր՝ օտանըն գաբուսընը աչարաք.— Էֆէնտի, պույուընըզ.— տէտի:

Էլէնին գօճասը Մ. տը Գարմէյլ իշէրի կիրտի:

Ախթէ վալիտէ Էլէն՝ գօլլարընը աչարաք պիւլէնտը ալազ իլէ:

— Արման, Արման.— տէյու նիտա իտինճէ,

Մ. տը Գարմէյլ տախի («Էլէն») տիյէրէք նիտա իթտի, վէ գարըսընըն գու-
նաղընա աթըլտը:

Պէօյլէճէ պիր միւտտէթ էօթիւչմէ սէսլէրի իլէ ահ ու նիտատէն պաշգա պիր
սէս իշիտիլմէտի:

Գարը գօճա օ արա չէօյլէ սէօյլէշիօրլար իտի:

Էլէն.— Ահ, պէնիմ Արմանըմ, նիճէ սէվէրիմ սէնի, նէ՛ գատար մուհապպէ-
թիմ վար սանա:

Արման.— Պէն սէնի թարարճասընա սէվէրիմ: Սէն պէնիմ ճանըմ, հայաթըմ-
սըն, պէնիմ իշիւն հէր չէյսին:

Էլէն.— Պէօյլէճէ տայմա պէնի սէվէճէքսին, տէյի՛լ մի:

Արման.— Տայմա, տայմա սէվէճէյիմ, եէմին իտէրիմ սանա:

Էլէն.— Պէնիմ Արմանըմ, սէվկիլիւ գօճա՛մ:

Արման.— Պէնիմ նուրը այնըմ Էլէնիմ:

Էլէն.— Արման, պէն չօգ պէտպախթ օլտըմ, չօգ մուգտարլպ օլտըմ, սէ՞ն
նասըլ իտին, սէօյլէ:

Արման.— Չէքտիկիմիզ ըգտըրապտան պահա իթմէյէլիմ, շիմտի արթըգ մէ-
սէրրէթ ու սաատէթիմիզէ պագալըմ:

Էլէն.— Էվվէթ, սաատէթիմիզէ պագալըմ.— տիյէրէք, Արմանըն պաշընը
սօլուսագտա օլան կէօյսիւնին իւզէրինտէ սըգմագտա, սէյլ կիպի կէօզ եաշը
տէօթմէքտէ, վէ գօճասընը ալտաթտըղը իշիւն գալպէն անտէն աֆվ տիլէ-
մէքտէ իտի:

Արման.— Էլէն, ճանբարէմ Էլէն, եօրուլմա, պիր սաաթ էվվէլ թրուայա
ավտէթ իտէպիլմէքլիկիմիզ իշիւն սէնին էյի օլմագլըղըն լաղըմ տըր:

Պուըն տիյէրէք Մ. տը Գարմէյլ՝ կէնճ գարընըն՝ պաշընը եաաթըղա գօյմասը-
նա եարտըմ իթմիշ իտի:

Արման՝ սէօղիւնէ տէվամ իլէ.— Էվվէթ, նէ վագթ միւմքին օլուր իսէ, չօ-
ճուղըմըղլա պէրապէր թրուայա ավտէթ իտէճէյիզ . . . Էլէն, սէվկիւլիւ գըզ-
ճըղաղըմըղը կէօրտիւմ, գուճագլատըմ, էօրտիւմ, սէվտիմ, իջէրիմ հէր խալէճան
իւզրէ իտի: զանն իտէրսին բուհ ու գալպիմ աշըլըյօր իտի: Պու նէ լաթիֆ սէր-
մէսթի՛ տիւր: Օհ, աճապա ճիկէրբարէմիզ օլան գըզճըղաղըմըղը նա՛սըլ սէվէճէյիզ:

Կէնճ գարը՝ պիր նագարը լսէվֆ իլէ գօճասընա պագմագտա իտի:

Արման՝ սաաթ օն պուչուղա գատար Էլէնին եանընտա գալտը: Օ գէման էպէ
գատըն՝ լօղուսանըն չօգ լագըրտը իթտիկինի կէօրէրէք, մատամ տը Գարմէյլին
միւհթաճը իսթիլահաթ օլտըղընը ուսուլճաճըգ գօճասընա անլաթտը:

Գարը գօճա թէքրար պիրիպիրինէ սարըլտըգտան սօնղրա գօճասը չէքիլտի
կիթտի:

Մատամ Գատօր՝ քէնտիսի տախի պիր միւքեալէմէյէ պաշլամագ իսթէտի:

Էլէն՝ պիրտէն պիրէ մէգուլմէնին սէօղիւնի քէսէրէք.— ինայր, սիզ պանա
պիր չէյ սէօյլէմէյինիզ, վէ էկէր պանա խօշ կէօրիւնմէք իսթէր իսէնիզ պէնի եա-
լընըգ պրագընըգ:

Գաթոր պիր ազ կիւճէնէրէք. — Էօյլէ իսէ կէճէլէր խայր օլսղն, Ալլահ րա-
հաթլըզ վէրսին:

Էլէն. — Թէչէքքիւր իտէրիւ:
Մ. տը Գարմէյլ՝ քէնտիյէ վէրիլէն օտայա կիթտիկինտէ, պօլ պիր աթէպէ
օտա ըսըտըլմըզ օլտըղը կիպի, Մառիան տա քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ իտի,

Մառիան՝ էֆէնտիսինի սօրուշտըրարաք. — Էյ, նա՞սըլ, էֆէնտի:
Արման. — Մառիան, պէն էրքէքլէրին էն պախթիյարըլմ:

Մառիան. — Մատամ տա գատընլարըն էն պախթիյարը տըր:

Արման. — Ա՛, պու կէճէ կիւզէլճէ ուշույանաղըմ:

Մառիան. — Բէք ալէա, էֆէնտի Պէլքի պիր շէյ ինթէրսինիզ տէյու սիզէ
պէքլէտիմ:

Արման. — Հագիգաթէն, Մառիան, սիզտէն պիր շէյ էպթէյէճէյիմ:

Մառիան. — Սէօյլէյինիզ, էֆէնտի:

Արման. — Պիր մէքթուպ եազանաղըմ, հոգգա գալէմ քեալըտ կէթիւրինիզ:

Մառիան. — Բէք ալէա, էֆէնտի:

Պիր ազ սօնզրա Մ. տը Գարմէյլ պիր մասանըն էօնիւնտէ օթուրուպ աթի-
տէքի մէքթուպը եազըյօր իտի:

«Սէվկիւլիւմ Լէոնթին,

«Տօգուզ այ պըրըտըգտան սօնզրա, պիր գաշ սաաթտան պէրու Գօրմիէտէ
մատամ տը Գարմէյլին եանընտայըմ:

«Պու քէրրէ պէօյիւք պիր սաատէթէ նաիլ օլտըղըմը սիզէ պիւտիրմէկէ միւ-
սարէաթ իտէրիւ: Էվլէլէի կիւն մատամ տը Գարմէյլ պիր գըզ չօճուգ տիւնեայէ
կէթիւրտի: Մէսուտ վէ պախթիյար տէյիլ միյիմ: Մէսէրրէթիւմտէն նաչի ազըլմը
ղայպ իթմէտիկիմէ թէանճիւպ իտիյօրըմ:

«Ահվալիմ թէպէտտիւլ իտուպ քէնտի քէնտիմլէ պարըշտըմ:

«Մատամ տը Գարմէյլին տախի պէնիմ կիպի զայէթ մէմուէն վէ մէսուրուր օլ-
տըղընը սիզէ պէյանէ հաճէթ կէօրմէմ:

«Կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք չօճուղը սըհհէթ ու աֆիյէթ իւզրէ տիրէր:

«Սիզի վէ էվլատընըզը անսամիմ իւլգալազ գուճագլարըմ:

«Սատըզ վէ ֆէտաքեար տօսթընըզ

«ԱՐՄԱՆ ՏԸ ԳԱՐՄԷՅԼ:

Մ. տը Գարմէյլ մէքթուպը եազտըգտան սօնզրա եաթաղա կիրիպ կիւզէլ պիր
ուշուր չէքտի վէ էրթէսի սապահ սաաթ սէքիզտէ ուշանտը:

Ուշանընճա գալըզպ կիյինտի, գարըսընը վէ չօճուղը կէօրմէյէ կիթտի, թա-
ամ օտասընա էնտի, քէնտիսի իչիւն հազըրլանան պիր ֆինճան չօգօլաթ իւն պիր
բարշա էքմէյի եէտիքտէն սօնզրա, իխթիյար պաշ բաբազը կէօրմէք իւզրէ քէօյէ
կիտէճէկինի պէյանլա տիշարը չըգտը:

Տիշարը չըգտըղընտա էվլէլա մէքթուպը տէմիր եօլ սթասիօնընա կէօթիւր-
տիւ, պատէհու բաբազըն խանէսինէ ազիմէթ իթտի:

Գալ բարազ օրատա եօգ իտի. Էօլմէք իւզրէ պիւլնան պիր պիչարէյէ սօն այինը բուհանիյի իհրա իթմէյէ չաղըլմըլ իտի:

Գարմէյլ՝ բարազըն պէսլէմէսինէ. — Բարազ էֆէնտիյէ պէչանը թէչէքքիւր իթմէյէ կէլտիւ. լաքին օն պէչ կիւն վէ եախօտ իւչ հաֆթա գատար Գօրմիէտէ գալաճաղըմ ճիհէթլէ, քէնտիսինի էլպէթթէ կէօրէպիլէճէյիւ. Հալ պու քի քիւ- չիւք պիր մատտէ վար, անը չիմտի սիզիւնլէ միւզաքէրէ իտէպիլիրիզ, մատմազէլ Անախս:

«Բարազ էֆէնտիսին բամպուգըսը ֆէնա պիր հալտէ պուլընտըլըն վէ ճիւպ- պէսի իսէ տահա զիյատէ էսկիմիշ օլարըլընը միւշահէտէ իթտիւ:

Անախս. — Ահ, էվլէթ, էֆէնտի, տէտիկինիզ բէք տօղրու տըր:

Արման. — Անախս, լաղըմ տըր քի, Բասգալեատա բարազ էֆ. չօճուգլար կի- պի եէնի բուպալար կիյսին:

Անախս. — Էվլէթ, միւսիւ տը Գարմէյլ, էօյլէ լաղըմ տըր, լաքին իմքեանը եօգ տըր: Բարազ էֆէնտի հիշ պիր շէյ սագլայամազ, նէ՛ վար նէ եօգ հէքսինի վէրի: Քէնտիսինէ իթիրազ իտէրիւ, խըրպանըրըմ, պաղըրըրըմ, Պուլնըն իւզէրի- նէ էչէտտը լիւզոււմը օլան շէյլէրի տիւշիւնմէյի վատ իտէր. լաքին էրթէսի կիւնիւ ֆադիրին պիրի կէլիր, զարուրէթ ու սէֆալէթինի նազլ իտէր, օ տա պուլնըն իւ- զէրինէ թէքմիլ վատլարընը ունուլըր: Հիտտէթլէնիլիւ, խըրսըմտան դըք գըրմը- զը քէսիլիրիւ: Պէնի թէսքին իթմէք իշիւն, մաաշըմտան արթըրտըլըմ բարատան եիրմի օթուզ ֆրանգ պէնտէն էօտիւնճ ալըր վէ պու բարայը վէրի: . . . Քէն- տի այագգապալարը իսէ սու ալըպ, սըրթընա տա կէչիւճէք պիր շէյի եօգ տըր: Շիմտի պուլնա պէն նէ՞ տէյիւմ, միւսիւ տը Գարմէյլ, նէ՞ եարայըմ, սէօյլէյինիզ:

Արման. — Հիշ պիր շէյ եարմայընըզ, պիչարէ Անախսճիկիւմ:

Անախս. — Էվլէթ, քէնտիսինին էօնիւնտէ տիզ շէօքիւպ «—Սիզ պիր ազիզսի- նիզ» տէմէլի, Հադիգաթէն պիր ազիզ տիր, պօղրու ճէննէթէ կիտէճէք տիր. . . . Լաքին օ պիր տիւնեայա կիտիպ սաատէթը էպէտիյէյէ նաիլ օլընճայա գատար, պու տիւնեա իւզէրինտէ եէյէճէք հիշ օլմազապ պիր բարջա էքմէք պուլընմալը տըր:

Արման. — Ֆօղրու տըր, Անախս, բէք տօղրու տըր, Լաքին միւզաքէրէ իտէ- ճէյիմիզ քիւչիւք մատտէյէ նազլը քէլամ իտէլիւմ: Բարազ էֆ. պիզզաթ քէնտիսի- նէ հէտիյէլէր վէրիլմէսինտէն խօշաշմա՞զ մը:

Անախս. — Քէնտիսինէ պէօյլէ պիր շէյ սէօյլէմէյէ հիշ կէլմէզ:

Արման՝ պէսլէմէյէ իքի պանգնօթ վէրէրէք. — Էօյլէ իսէ, Անախս, չու իքի պին ֆրանգը ալըպ սագլայընըզ: Բարազ էֆ. նին պիր շէյի լիւզոււմը օլընճա միւ- պայէա իտինիզ, Էլպէթթէ պիր ազ բարա արթար. անը տա իշթիյաթ սագլայը- նըզ, վէ արթըրտըլընըզ մաաշտան բարազ էֆ. սիզտէն եիրմի օթուզ ֆրանգ էօ- տիւնճ իսթէտիկինտէ, օ իշթիյաթ սագլատըլընըզ բարատան վէրինիզ:

Անախս. — Իշթէ պուլնը էյի տիւշիւնմիշսինիզ. — տէտիվէ պանգնօթլարը ֆիւ- թանընըն ճէպինէ գօյտու, վէ պատէհու սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Էօյլէ իսէ, միւ- սիւ տը Գարմէյլ, պէն բարազ էֆ. յէ պիր շէյ սէօյլէմէյիւմ:

Արման. — Ուայր, հիշ պիր շէյ սէօյլէմէյինիզ, Անախս:

Անախս. — Լաքին եէնի ճիւպպէսինի քէնտիսինէ վէրտիկիմտէ, պէնի պիր թագըմ սօրուչտըրաճազ տըր:

Արման. — Պիր սուրէթը նազիբեանէտէ վէ քէմալը հիւրմէթ ու բիւայէթլէ
«Սիզին նէ՞ վազիյֆէնիզ» տէյու ճէվապ վէրինիզ:

ՍԵՎԻՆՃ ՎԷ ՔԵՏԵՐ

Լէոնթին Տիւբրէ՛ Մ. տը Գարմէյլէ ճէվապէն աթիտէքի մէքթուպը եազալը.

«Գորմիէ քէօշկիւնտէ Միւսիւ Արման Գարմէյլէ,

«Գու քէրրէ նաիլ օլտըղընըզ սաատէթտէն ալօլայը մէմնունըմ, վէ պունը պա-
նա իիւպար իթմէկէ թէնէզզիւզ իթմէնիղտէն տօլայը թէչէքքիւր իտէրիմ,

«Պիր չօճո՛ւգ. իշթէ սիզ իլէ մատամ տը Գարմէյլ տէ շէտիտէն պունը արզու
իտիյօր իտինիզ. շիմտի արթըզ հիշ պիր էքսիյինիզ եօգ, հէր շէյէ մալիքսինիզ.
պու տիւնեատա արզու իտէճէք արթըզ հիշ պիր շէյինիզ գալմատը:

«Նէ տէրէճէ մէմնուն վէ մահզուզ օլտըղընըզ պիլիրիմ վէ անսամիմ իւլ
գալպ իշպու մէսէրրէթ ու իպթիհանճընըզ իշթիրաք էյլէրիմ:

«Ճէնապը Հազգ՝ սիզին վէ մատամ տը Գարմէյլին չօգտան պէրու քէնտիսին-
տէն նիյազ իթտիկինիզ շէյի նիհայէթպախը ու իհսան պույուրմուշ օլտըղընտան,
տիմէք Ալլահ սիզի սէվիյօր:

«Եէնի տօղան չօճուղա թուլ միւտտէթ հօմիւրլէր իհսան պույրսւլմատընը
թէմէննի վէ նիյազ իտէրիմ:

«Խանէնիզին մէսէրրէթի, մէլալըքը օլաճաք օլան սէվիլիւլի գըզճըղազընըզ
սէվէճէքսինիզ:

«Շիմտի արթըզ պէնի պիւսպիւթիւն ունութմաք՝ վաճիպէի գիմմէթինիզ տիր.
արթըզ եալընըզ մատամ տը Գարմէյլ իլէ գըզընըզ տիւշիւնէճէքսինիզ:

«Արթըզ պանա մէքթուպ եազմայաճաղսընըզ:

«Պէն տալմա սիզի տիւշիւնէճէյիմ. վէ Մ. տը Գարմէյլի տիւշիւնէրէք էվլա-
տըմը գուճազլայաճաղըմ:

«Պիր գաշ սէնէյէ գատար պու չօճուգ պէօյիւյիպ պանա էօյլէ սիւվալլար խ-
րատ իտէճէք տիր քի, պունլարա ճէվապ վէրմէք իշիւն տիւշարը միւշքիւլաթ օլա-
ճաղըմ: Լաքին պապասընըն իսմինի ասլա քէնտիսինէ սէօյլէմէյէճէյիմ: Պունընլա
պէրապէր իսթէրիմ քի, պէօյիւյիպ ատամ օլտըղընտա, քէնտի բէտէրը մէճհուլը ի-
շիւն գալպիւնտէ էսէրը միննէթտարի վէ բիւայէթ պուլընսըն:

«Հըսսիյաթը բիւայէթքեարանէ վէ տօսթանէմէ իթիգատընըզ պէրքէմալ օլսըն,

Ճարիյէնիզ

«ԼԷՈՆԹԻՆ ՏԻՒԲՐԷ՛

Մ. տը Գարմէյլ պու մէքթուպը գարըսընա օգութտը:

Օգույուպ պիթիրիննէ էլէն՝ մէքթուպը գօճասընա վէրիպ տիւշիւնէյէ
տալտը:

Արման. — Էյ նա՛սըլ:

Էլէն. — Օգուտըմ, տօթըմ:

Արման. — Էյ պիր չէյ սէօյլէմէ՞ցմիսին:

Էլէն. — Նէ՞ սէօյլէյիմ, բէք կիւղէլ վէ եօլընտա եազըլմըզ պիր մէքթուպ տըր: Մատմազէլ Լէոնթին Տիւբրէ հագիգաթէն ատի պիր գարը տէյիլ տիր. արթըզ սէնին քէնտիսինէ մէքթուպ եազմայաճաղընը սէօյլէյօր:

Արման. — Էվվէթ, եազմայաճաղըմ:

Էլէն. — Քէնտիսինի ունութաճագսըն:

Արման. — Էվվէթ, ունութաճաղըմ:

Էլէն. — Էյ չօճուղընը:

Արման. — Անըն իսթիգալը հագգընտա եիւրէյիմ բէք ըահաթ տըր: պէն պօրճըմը էտա իթմիչիմ տիր: Լէոնթին քէզալիք շունը տախի պէյան իտիյօր քի, պէն չիմտի արթըզ եալընըզ սէնի վէ գըզըմըզը տիւչիւնէճէյիմ:

Էլէն. — Պագալըմ նա՞սըլ օլաճագ:

Արատան իւչ հաֆթա միւրուր իթտի:

Գօրմիէտէն հարէքէթ օլընմագ իւրէ պուլընըլըյօր իտի:

Միւսթաճէլ պիր մէքթուպ վիւրուտ իտուպ, պուլտա Մ. տը Գարմէյլ Թրուայա չաղըլըլըյօր իտի:

Մատամ Գատօր օն պէչ կիւնտէն պէրու Բարիգէ ափտէթ իթմիչ իտի:

Մէրգումէ էպէ գատըն «—Մատամ տը Գարմէյլ իչիւն արթըզ հիչ պիր թէհլիքէ գալմատըղընտան, պէնիմ պուրատա տուրմագըլըլըմա արթըզ հիչ պիր լիւզուճ եօգ տըր—» տէմիչ վէ միւֆարէգաթ էյլէմիչ իտի:

Գալմագ իչիւն մէրգումէյէ հիչ զօր իտիլմէյիպ, մատամ տը Գարմէյլ սօուգ պիր Թարզտա մատամ Գատօրա «—Ուղուրլար օլտուն, մատամ—» տէմիչ իտի քի, պուլըն մանասը «—Ումարըմ քի արթըզ պիր տահա պիրպիրիմիգի կէօրմէյէճէյիգ—» տիմէք օլույօր իտի:

Մատամ Գատօր պու Ֆիքրի անլատը:

Լաքին մէրգումէնին մատամ տը Գարմէյլտէն միննէթտարըզ Թալէպ իթմէյէ պիր կէօնա հագգը եօգ իաի. քէնտիսինէ ղանի ղանի իւճրէթ վէրիւմիչ օլմաղլա, արթըզ հիչ պիր մաթլուպը գալմամըչ իտի:

Թրուատա մատամ տը Գարմէյլ սապըզը վէճէլէ իմրարը էօմր իթմէյէ պաշլալըպ, լաքին ապրիլ այընտա սազը տօսթլարընը գապուլ իթմէյէ պաշլատը:

Բէք չօգ ատամ թէաճճիւպ իտուպ, հէլէ մատմազէլ տը Նանժի պիւսպիւթիւն տիւչարը իսթիղրապ օլտու:

Քէօթիւ Ֆիքրիլի օլան պու եալը գըզ՝ չօգ գըզըյօր իտի:

Քէնտիսի նիֆագ Թօխուճը սաչմըչ իքէն, անլէր միւէպպէտէն պիրլէյմիչլէր իտի. Արման իլէ Էլէն՝ աչգ ու մուհապպէթլէրինին իւք գէմանլարը կիպի եէքտիկէրլէրինի սէվիյօրլար իտի:

Հէր քէս կիպի մատմազէլ Արթէմիգ տը Նանժի տախի Փապրիգաթօրըն բէտէրի օլտըղընա ինանըյօր, վէ Մ. տը Գարմէյլին չօճուղա կէօսթէրտիկի Ֆէվգէատէ չէֆագաթա նագարէն մէրգումըն սահիհէն բէտէր օլտըղը անլաչըլըյօր իտի:

Պիր ազ Կվվէլ տէտիկիմիզ վէճիլէ, մատամ տը Գարմէյլ՝ գունաղընտա քիւչիւք պիր զըզճըղազ գունազլամըլ օլան պիր սիւտանա իլէ պէրապէր Թրուսյա ավտէթ իթտիկինտէ, պա խուսուս պիր վազաաի նամէմուլէ կիպի հէր քէսին թէաճճիւպի աղիմինի մուճիպ օլմուլ վէ Կվլէրտէ վէ սալօնլարտա պու պապտէ բէք չօզ չէյլէր սէօյլէնմիլ տիր:

Լաքին քէյֆիլէթ նէ՝ գատար ղարիպ, նէ՝ գատար Ֆէվգէլատէ պիր չէյ իսէ տէ, հազիգաթը հալ վազը օլուպ, կէօզ էօնիւնտէ տուրուցօր իտի:

Հիչ պիր բէտէր՝ քէնտի Կվլատընը, Մ. տը Գարմէյլին քէնտի քիւչիւք վալան-թինինի սէվտիկի գատար սէվմէմիլ տիր: Մէրգուժ ֆապրիգաթօր՝ զըզ չօճուղը ատէթա թաքարճասընա սէվլյօր իտի:

Մատամ տը Գարմէյլ տախի չօճուղը սէվլյօր իտի: Լաքին ճան Կվլատը իթ-տիկի զըզ չօճուգ հազգընտաքի մուհապպէթի գօճասընըն մուհապպէթի գատար տէյիլ իտի: Պիրինին մուհապպէթի տիկէրինին մուհապպէթինտէն չօզ ֆարգլը օլ-տըղընը գօլայճաճըգ ֆարգ իթմէք իչիւն պէօյիւք պիր մէհարէթ լազըմ տէյիլ իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ հէր ան ու տազիգա եիւրէք թիւքէթմէքտէ օլուպ, վէ ճիւ-զի պիր չէյէ մէրազ ու էնտիլէ իտիյօր իտի: Զօճուգ պիր ազ աղլասա, բիւր թէ-լաջ օլարազ հէման գօշար կէլիլ իտի: Էլէն՝ գօճասը կիպի հիչ էօյլէ թէլաշ ու հէքէճան իւզրէ պուլընմայօր իտի: Մէրգուճէին գալպինտէ էնտիլէտէն էսէր կէօրիւնմէզ իտի:

Մ. տը Գարմէյլ զըզճըղազը գունաղընա ալտըղընտա գանն իտէրսին անը եէ-յէճէք իտի:

Արման չօզ տէֆա էլէնէ տէր իտի քի,

— Կէօրիւյօրմըսըն, Կվլատ հազգընտա ըտէրին մուհապպէթի վալիտէնին մուհապպէթի գատար չօզ տէյիլ տիր տէրլէր ամմա պու ֆիքը եանլըշ տըր, գան-նըմ սէվկիւլիւ վալանթինճիկիմիզի պէն սէնտէն չօզ զիյատէ չըլկընճա սէվլյօրմ: Էլէն կիւլիւմսէյէրէք. — Պէնի եինէ գըսգանճ իտէճէքսին:

Արման՝ գարըսընա սարըլարազ. — Սուս օլ, պանա վէրտիկին Կվլատը սէվտի-կիմէ սէպէպ՝ սէնին հազգընտա օլան մուհապպէթիմ օլտըղընը անլաճայօրմըսըն: Պու իքի պէօյիւք մուհապպէթի իհաթա իտէպիլմէք իչիւն գալպիմ քէսպը թէվէս-սիւ վէ ճէսամէթ իթմիլ տիր: Լաքին սէն միւսթէրիհ օլ, սէնին մէվգէն տայմա նէ իսէ եինէ օ տըր: Սէնին իլէ Կվլատըմըզ հազգընտա մուհապպէթիմ չիմտի հէք պիր տիր, սիզտէն պաշգա քիմսէյէ մուհապպէթիմ եօզ տըր:

Էլէն ինթիմալ քի պիր ազ գըսգանճ իտի: Լաքին չիմտիքի գըսգանճըղը՝ տէֆ ու իզպէսինէ մուվաֆֆազ օլտըղը գըսգանճըղա արթըգ հիչ պէնգէմէյօր իտի: Գօճասը՝ մուհապպէթի հազգընտա նիճէ տէլիլէր իպրազ էլլէյօր իտի: Մատամ տը Գարմէյլ՝ գօճասընը եէնիտէն թէմամըլա քէնտիլէ ճէլպ իթմիլ օլտըղընը հըսս ու միւշահէտէ իտիյօր իտի: Քէնտիսինին տէ իսթէտիկի պու տէյիլ մի իտի: Պու պապտէ Էլէն թէմամըլա նալը մուվաֆֆազիլէթ օլմուլ իտի: Պունտան գաթի նազար, Էկէրչի Մ. տը Գարմէյլ՝ Էվէկէթիթիլէն եապանճը գըզ չօճուղընը սէվի-

յօր իտի իսէ, մէրգումըն՝ քէնտի հագգըննա ոլան մուհապպէթինտէն նաչի չօ-
նուղը տախի սէվտիկինի Մատամ տը Գարմէյլ քէնտի քէնտիյէ իթիրաֆ իթմէյէ
մէճպուր օլըյօր իտի:

Արման՝ թէքմիլ շիմտիքի սաատէթի, պու եէնի էօմրիւ իւզէրինէ տիւշիւնիւպ,
թէրք իթմիլ օլտըղը Լէոնթին Տիւբրէ իլէ էվլատընը հիշ տիւշիւնմէյօր իտի. ան-
լէրին հալ ու ահվալի հագգընտա միւսթէրիհ օլտըղընտան, գարըսընըն եանընտա
վէ քէնտիսինին՝ զանն իթտիկի գըզ չօնուղընըն եանընտա կէշմիշի ունութըյօր իտի:

Էլէն՝ պոււնը պիտիկինտէն, քէնտի քէնտինէ. — Օպիրլէրի արթըյօր գօճամլա
պէնիմ արամըզտա պուլընմամագտա տըրլար. — տիյօր իտի:

Էվվէթ, գօճասընը եէնիտէն էլէ կէշիրմիշ իտի. լաքին սաատէթինի թէմամըյ-
լա էլէ կէշիրմիշ մի իտի. Հայըֆ, կէշիրմէմիշ իտի:

Մատամ տը Գարմէյլ արթըգ մէսուտ վէ պախթիյար օլամագ իտի:

Թաբարճասընա սէվմէքտէ օլտըղը գօճասընա եալան սէօյլէյօր իտի, վէ եա-
նընտա պուլընան պու գըզ չօնուգ՝ մալիւմ սուի մուամէլէսինտէն տօլայը քէն-
տիսինէ տայմա պիր թէքտիր մագամընտա պուլընըյօր իտի. վէ շիւպնէսիզ պու
սէպէպտէն տօլայը Էլէն՝ ասըլ վալիտէսինտէն զասպ օլընան զավալը գըզըղազը
սէվմէյօր իտի:

Հալ պու քի պու խուսուստա տախի մատամ Էլէն քէնտի քէնտիյի հագսըզ
վէ լայըգսըզ կէօրիւյօր իտի, զիրա նիհայէթ մէրգումէ գըզ չօնուղը վալիտէսի կիպի
սէվմէյէ սէօզ վէրմէմիշ մի, եէմին իթմէմիշ մի իտի:

Տէնալըգ օլմուշ պիթմիշ իտի, անըն պիլճիւմէ նէթայիճինէ գաթլանմագ լա-
գը՝ կէլիր իտի:

Միւթէմատիէն ալտաթըպ, եալան սէօյլէ՝մէք:

Վիճտանը րահաթսըզ եալաթա՛գ:

Թըղը վիճտանըն՝ գալպինէ սաբլանտըղընը հըսս իթմէ՛ք:

Գօճասընըն գուճաղընտա պիլէ տէհէթլի եալանը իրթիքեապէ մէճպուր օլ-
մա՛գ:

Էլէն զանն իտէրսին աթէշտէն պիր կէօմլէք կիյինմիշ իտի:

Ջանն իտէրսին այաղընա պիր բրանկալընըն կիւլլէսի պաղը իտի:

Պոււնա պիր տէ աղըր վէ տէհէթլի պիր տիւշիւնճէ միւնզամմ օլույօր իտի:
Շէօյլէ քի:

Պու չէյի եաբտըգտան սօնղրա էկէր սահիհէն վալիտէ օլա՞ իտի:

Պու նէ՛ ճէգա:

Էլէն պոււնտան չօգ գօրգույօր իտի:

Վէ լաքին քէնտիսինտէ տայմա պիր էվլատը օլմագ արզուի չէտիտի վար իտի:

Գօճասընըն եէնիտէն քէնտիսինի սէվմէսի քեաֆի տէյիլ իտի. պիր վագթքի
կիպի եինէ ասըլ վալիտէլիք սէվինճլէրինտէն էլան մահրում իտի:

Չօնուղը սիւտանտան ասլա իսթէմէզ իտի. լաքին սիւտանա՝ չօնուղը Էլէ-
նին գուճաղընա վէրաիկինտէ, Էլէն՝ չօնուղը օ գէման ալըպ տիղլէրինին իւզէրին-
տէ թութար իտի:

Պու սըրատա մատամ տը Գարմէյլ՝ չօնուղըն զավալը գըզ վալիտէսինի խաթ-

ըննա կէթրէրէք աշգա կէլիր, վէ մասուճճըղազը տէֆաթլէ պուս իտէր իտի:

Պու սուրէթլէ մէրգումէ գատըն՝ ատէթա աֆվ տիլէմիշ օլըյօր իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ գարըսընըն պէօյլէճէ չօճուղը սէվտիկինէ թէսատիւֆ իթ-տիկինտէ, բէք զիյատէ սէվիներ, մէրգումէյէ սարըլըր, վէ քէմալը աշգ ու մու-հապպէթլէ մէրգումէյի կէօյսիւնին իւզէրինտէ սըգար իտի:

Պազէն տէ էլէն՝ պէշիյին իշինտէ վէ եախօտ սիւտանասընըն մէմէսինտէ իքէն տիք տիք չօճուղա պագըպ ուզուն միւտտէթ տիւշիւնճէլէրէ տալար, պատէհու կէօզ եաշլարը տէօքմէյէ պաշլար իտի:

Պէտպախթ գատըն չօգ տէֆա աղլար իտի:

Դըզ մասուճճըղազ իլք իքի տիշէրինի չըգարտըղը վէ եիւրիւմէյէ պաշլատըղը զէման, Մ. տը Գարմէյլին խանէսինտէ պէօյիւք շէհրային իճրա օլունուպ, զիյա-ֆէթ, գօնսէր վէ պալօ վուգու պուլտու:

Իշպու շէնլիկին միւսէպպիպէսի մատմագէլ վալանթին հէր քէս թարաֆընտան սէվիլիպ օխշանմագտա իտի:

Գիմիսի՝ «պապասընա պէնզէյօր», քիմիսի «էվվէթ», լաքին տահա զիյատէ ա-նասընը անտըրըյօր», քիմիսի «պագընըզ, ալնը վէ կէօզլէրի թըպզը մատամ տը Գարմէյլ տէյի՛՛ մի», պազըսը «տօղրու տըր, լաքին պրուենը, աղզը, էլհասըլ եիւ-զիւնին աշաղքի թարաֆը հէր Մ. տը Գարմէյլէ պէնզէյօր» տիյօր, վէ Մ. տը Գարմէյլ իսէ կիւլէրէք,

— Էվվէթ, էվվէթ, էլպէթթէ անասընա վէ պապասընա պէնզէյէճէք տիր. — տիյօր իտի:

Մատմագէլ վալանթին գուճագտան գուճաղա կէզիյօր վէ հէր քէս թարաֆըն-տան եիւզլէրճէ տէֆա պուս իտիլիյօր իտի:

Պու զէնկին չօճուղա ատէթա հէր քէս միւտահէնէ իթմէյէ պաշլամըշ իտի:

Գըզըղազըն պախթ ու իգպալը բէք էյի կէօրիւնիյօր իտի:

Մէրգումէնին էօնիւ սըրա աշըլան թարիգ զայէթ կէնիշ օլուպ չիշէքլէր. սէ-րիւմիշ իտի: Եօլըն նիհայէթինտէ զայէթ բարլազ ուֆուգլար կէօրիւնիյօր իտի:

Պէօյլէ պիր բարլազ իսթիգպալտէ հէր նէվի մէսէրրէթ, հէր նէվի սաատէթ քէնտիսինէ վատ օլընմըշ իտի:

Գիւշիւք վալանթինին իքի եաշընտա օլտըղը զէման պիր սապահ Մ. տը Գարմէյլ՝ պա բօսթա Բարիզտէն պիր մէքթուպ Կախ իթտի վէ պու մէքթուպըն եազըսընը կէօրիւնճէ թիթրէտի:

Զաթէն իւզէրինտէ, իսմին ալթընտա «չախսի» քէլիմէսի մուհարրէր իտի:

Պու մէքթուպ՝ Լէոնթին Տիւբրէտէն կէլիյօր իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ էվվէլա, Լէոնթին թարաֆընտան քէնտիյէ պիր պէտպախթ-ըգ խապէր վէրիտիկինի զանն ու չիւպհէ իտէրէք, պէնզի աթմըշ վէ տիւշարը թէլաշ ու էնտիշէ օլմուշ օլտըղը հալտէ զարֆը եըրթտը իսէ տէ, իլք քէլիմէլէրի օգուր օգուճազ միւսթէրիշ օլտու:

Մէքթուպըն սուրէթի պէրվէճհը աթի իտի:

Էիֆէնտի,

«Սիգէ արթըգ մէքթուպ եազմայաճագտըմ. լաքին ֆրանսատան չըգմագ իւզ-

բէ պուլճաթըրմտանն պուլճը սիգէ պիւտիրմէքսիզին վաթանքմտան միւֆարէգաթ իթմէյի թէճվիզ իթմէտիմ:

«Մէմուլ իտէրիմ քի, էկէր կէշմիշ հալլէրի տէրխաթըր իտէրէք պիր ազաճըզ պէնիմ իւզէրիմէ տիւշիւնէճէք օլուր իտէնիզ, պու պապտէ պանա աֆվընըզը տիրիզ իթմէյէճէքսինիզ:

«Ամէրիգաթա կիտիպ Նիւ-Եօրպէ շէհրինտէ պիրա եաբմա շիշէք ֆապրիգաթըր թէ-էսիս իթմէք իշիւն պանա բէք բարլագ թէքլիֆլէր վուգու պուլմուշ տըր ք:

«Ուզուլն միւտտէթ թէրէտտիւտ իթտիմ. սէվկիպիւ մէմէքէթիմ օլան Փրանսայը սէվտիկիմտէն, էճնէպի մէմէքէթլէրինէ տալուշմազ: իսթէվէյօր իտիմ: Լաքին պուրաւա իշէր բէք ֆէնա օլտըղընտան, հալը հազըրըմը վէ պանա թէքլիֆ օլընան հալ ու մէվգիի թէտգիզ ու թէֆթիլ իթտիմ, վէ նիհայէթ մէմալիքը էճնէպիյէտէ քէսպը սէրվէթ իթմէք իւմիտիյէ հարէքէթ ու ադիմէթէ գարար վէրսիմ:

«Րիշլիէօ սօգաղընտաքի մաղազամը սաթմազ իշիւն պիր միւշթէրի պուլտուլ վէ էյի պիր ֆիյաթլա ֆիւրուլթ էյլէտիմ:

«Ջօճուղըմտան այրըմազ պէնիմ իշիւն գապիլ օլմատըղընտան, անը պէրապէր կէօթիւրիօրըմ:

«Պէնիմ եափուճըղըմ Արման՝ պանա էլան հէր նէվի մէտէրէթ ու մահպիճըք յէթի մուճիպ օլույօր: Պու չօճուգտա պիլճիւմլէ հրասիյաթը հանէնէյի թէքսի իթմէք իշիւն էգճան ու տիլ սայ ու զայրէթ իտիյօրըմ: Արագի մահաուլտար օլուպ, ալէա մէվլէլէր եէթիշէճէք տիր, էվվէթ, չօճուգտան չօգ խայր մէմուլ տըր, անըն գալպինտէ հըսիյաթը ալիյէ հասըլ օլաճաղընա պու կիւնտէն էմիյէթիմ պէրքէմալ տըր:

«Մաէլլէմուկիյէ սիգէ պէյան իտէրիմ քի, չօճուգ ֆէվգէլամէ պիր գէքեա ու ֆէթանէթէ մալիք տիր, վէ քէնտի ագրանը օլան չօճուգլարըն էն իլէրտէ օլանլարընտան չօգ զիյատէ միւսթաիտ վէ մուալլիմ տիր:

«Ջօճուգ՝ մուճիպը մէսէրրէթ ու իֆթիխարըմ տըր:

«Իհթիրամաթը ֆաիգամը գապուլէ կիմէթ պուլյուրմանըզ լէճա օլընըր:

ԼէՈՆԹԻՆ ՏԻԻՐԻ

Մ. տը Գարմէյլ՝ մէքթուպըն գրաթընը իքմալ իթտիքտէ, բէք զիյատէ միւթէէպիր օլմուշ իտի:

Պիր ահը սէրտ շէքիպ, կէզզ Կաշարընը սիւմէք իշիւն էլինի սէրիան կէօգլէրինէ կէօթիւրտիւ:

Պատէհու Արման՝ Լէոնթինին՝ չօճուղընտան պահա իթտիկի սահիֆէյի տու-տազլարընա կէօթիւրիւպ պուս իթտի:

Պու մէքթուպը Մատաւ տը Գարմէյլէ կէօթէրմէք իգթիգա իտէր մի տէյի պիր աղ միւտտէթ տիւշիւնտիքտէն սօնըրա Արման քէնտի քէնտինէ, Խայր, մէքթուպ եալընըզ պէնիմ իշիւն տըր, — տիյէրէք մէքթուպը գարֆըն իշիւն վազ իթտի վէ եազըլտանէսինին կիզլի պիր կէօգլիւնէ գօյաու:

ԻՔԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

ՏԻԼՊԵՐ ՎԱԼԱՆԹԻՆ

1

ԿԻՋԼԵՆՄԻՇ ԵԱՐԷԼԷՐ

Պալէատէ նազլ իթտիկիմիզ վուգուաթլարտան պէրու օն եէտի սէնէտէն զի-
յատէ միւտտէթ միւրուր իթմիշ իտի:

Պիր գաշ ալտան մատմազէլ վալանթին տը Գարմէյլ, եանի տիւլէր վալան-
թին օն սէքիզինի պիթիւրէճէք տիր:

Մէրգումէ գըզըն տիւլէր վալանթին թէսմիյէ օլընմազը՝ պինազիր կիւզէլի-
կինէ պիր էսէրը հիւրմէթ ու ըիւլէթ օլուպ, պու նամա տա հագգըյա շայէսթէ
իտի, զիրա մատմազէլ տը Գարմէյլ՝ հայրէթպախը ուգուլ օլաճագ տէրէճէտէ
զայէթ հէսնա վէ կիւզէլ պիր գըզ օլմուշ իտի:

Մէրգումէ կէնճ գըզ՝ կիւզէլիկինտէն մատա ազլ ու զէքեա վէ լէթաֆէթ
ու նէզաքէթ վէ էլհասըլ հէր նէվի խասաիլը գալպ իլէ տախի մու թթասըֆէ պիր
տուլթէրը պիհէմթա իտի:

Մատմազէլ տը Գարմէյլի կէօրիւպ տէ անտէն ճէզպ օլընմաճագ, անը սէվմէ-
մէք գապիլ տէյիլ իտի տէնիլէպիլիր, թէքմիլ վիւճուտընտան պիր ըայիհաի
թէհարէթ ու սաֆվէթ սուուտ իտիյօր, վէ ինսան անըն թէնէֆֆիւս իթտիկի
հալսայը թէնէֆֆիւս իտէրէք պիր քէյֆ տույույօր իտի:

Սուուտսա մէրգումէնին թէպէսսիւմ ու նիկեահընտա պիր ճագիպէի ֆէվգէ-
լատէ, վէ սալթ ու սէտասընտա պիր լէթաֆէթը սէմալիյէ մէվճուտ իտի:

Վալանթին՝ խապէրի օլմագսըզըն հէր քէսի տիւշարը հայրէթ վէ մէֆթուընը
աշգ ու սէվտա էյլէյօր իտի, զիրա մէրգումէտէ կէնճ գըզլարա մախսուս սաֆտէ-
րուընըգ պագը օլուպ, իլվէքեարլըգտան հիշ էսէր եօգ իտի: Սիւսէ ասլա
մէրագը օլմայըպ, հալը թապիի քէնտիսինէ քիֆայէթ իտէյօր, վէ իշթէ թամ
պու հալ մէրգումէյի հէր քէսէ սէվտիրիյօր իտի:

Ուզուըն պօյլու, նազիք պէտէնիլ, աթվար ու հարէքեաթը լաթիֆ վէ միւքէմ-
մէլ պիր գըզ օլուպ, թէմամըյա նէշվ ու նիւմա պուլմագ իւզրէ իտի:

Ձարիֆ պիր սուրէթտէ կիյինիր վէ հէր նէ կիլսէ բէք կիւզէլ եագըշտը-
րըր իտի:

Վալանթին՝ էսմէր, զայէթ էսմէր պիր գըզ իտի, լաքին սըգ վէ ուզուըն սի-
յահ սաշլարը բէք կիւզէլ օլուպ, ճէպհէի բաքիզէսինէ զիյնէթպախը օլույօր իտի:

Ջէհրէսի պէյզէվի, եանագլարը լեալ, աղզը, պրուըն վէ գուլագլարը ուֆա-
ճըգ, տիշէրի ինճու կիպի պէյագ, տուտագլարը քիրագ կիպի գըրմըզը, գարա վէ
պատէմ կէօզլիւ, քէման գաշը, ուզուըն քիրրիքլի վէ մախմուր պագըշը, էլհասըլ

հիւան ու ճէմալը միւքէմմէլ պիր գըզ օլուպ, օ կիւզէլ կէօզլէրինին գուզվէր ճագիպէսի՝ պագանլարը տիւշարը մէֆթուենթէթ իտիյօր վէ գալպկեանա վէ ճան. կեանա գատար իճրաի թէէսիւր էյլէյօր իտի:

Վալանթինին էլլէրի, օմուզլարը վէ կերտալը տախի բէք կիւզէլ օլուպ, պէօյլէ պիր գուսուրսըզ կիւզէլլիկէ զամիմէ օլմագ իւզրէ պիրինճի տէրէճէտէ տէ թահսիլ կէօրմիւշ էլլիմտար պիր գըզ իտի Պու գըզ՝ Մ. վէ Մատամ տը Գարմէյլին եանընտան ասլա այրըլմայըպ, անլէրին կէօզիւ էօնիւնտէ պէօյլէմիշ վէ միւքէմմէլ պիր թաալիմ ու թէրպիյէ ախզ էյլէմիշ իտի:

Մէրգուճէնին պիր ազ տա սէնայիի նէֆիսէյէ վուգուֆը օլուպ, միւքէմմէլ բիանօ չալար, խօշահէնք նաղմէլէր թէրէնիւմ էյլէր իտի: Էթէյիճէ պիր մէհարէթլէ գարա գալէմ վէ եախօտ եաղլը պօյա րէսիւլէրի տախի չըզապիլիւր իտի:

Սէրվէթի օն միլեօն ֆրանքտան էքսիք օլմայան Մ. տը Գարմէյլին վարիսէսի մատմազէլ Վալանթին տը Գարմէյլ՝ պու հալ ու վազիյէթտէ պուլընըպ, մէրգուճէ՝ պու հալինէ ասլա քիսր ու զրուր իթմէճ իտի: Էն գէնկինէ նապըլ պալլանըր իսէ էն ֆուգարայա տա էօյլէ տալրանըր իտի, լութֆ ու նէգաքէթլէ մուսմէլէ իտէր իտի:

Ղարապտէն օլարագ չուըն տախի պէյան իտէրիզ քի, մատմազէլ Մէլնիթի Պէրթուենն գըզը Վալանթին՝ քէնտի ախրէթլիք անասընա պէնգէյօր իտի: Մատամ տը Գարմէյլ կիպի էսմէր օլուպ, չէհրէսի՝ անըն չէհրէսիին չօգ անտըրըյօր իտի, վէ պու կէնճ գըզ՝ քէնտի ախրէթլիք վալիտէսինտէն պիթթնապ էթէյիճէ խույ վէ թապիաթ ախզ իթմիշ պուլընըյօր իտի: Պաշըն մատամ տը Գարմէյլ կիպի էտալը պիր սուրէթտէ սալլայօր իտի: Թըզպը անասը կիպի պագըյօր, անասը կիպի եիւրիւյօր, անասը կիպի թալը ու հարէքէթտէ պուլընըյօր, անասը կիպի սիճ մասընտա ըզհարը ալամէթ իտիյօր իտի: Սէսինտէ վէ սէօյլէյիլինտէ միւշապէհէթ տահա զիյատէ կէօզէ չարըրըյօր իտի:

Պու հալ՝ հէր քէս իչիւն օլտըղը կիպի Մ. տը Գարմէյլ իչիւն ծախի բէք թապ պիի պիր չէյ օլուպ, լաքին էլէն իչիւն ղարիպ վէ աճայիպ պիր չէյ իտի: Պուեննլա պէրապէր՝ մէրգուճէ գատըն՝ պու միւշապէհէթտէն մէմնուլ իտի: զիրա ասըլ քէնտինին պիր էվլատը օլմագ իւմիտինտէն պիւսպիւթիւն վագ կէշմէյէ մէնպուր օլտըղընտա, ասըլ քէնտի գըզը իմիշ կիպի Վալանթինի եալաշ եալաշ սէվմէյէ պաշլամըլ իտի: Բէնտիսինին մէրգուճէ գըզա թէմամըլա վալիտէլիք իթմէսի լազըմ կէլտիկինի միւթալէա իտէրէք էլէն աշթըգ գալպինի աշմըլ, վէ չօգտան պէրու պէքլէտիկի չօճուղա սագլատըզը մուհապպէթը մատէրանէյի տիշարը գօյվէրմիշ իտի:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ Վալանթինի սէվէրէք վէ մուհապպէթիւնի թէքմիլ օնա վէրէրէք, տէրէօհտէ իթտիկի վաղիյֆէյի իյֆա իթմէքտէ օլմագլա պէրապէր, էլէմ ու քէտէրէրինի տէ էթէյիճէ թէսքին իթմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ իտի:

Շիւպհէօիզ վիճտան րահաթսըզըղընտան գուրթուլամայըպ, գօճանընը ալտաթտըղը իչիւն տայմա քէտէր ոճ շքտըրապ իչինտէ պուլընըյօր իտի իսէ տէ, չիմտի արթըգ քէնտիյէ բէք օ գատար սէֆիլ վէ րէզիլ պիր գարը նազարըլա պագմայօր, վէ սաթըն ալընան գըզ հագգընտա կէրէք քէնտինին վէ կէրէք Մ.

տը Գարմէշին մուհապպէթի՝ քէնտի կիւհանընը աֆի իթտիրտիկէ զաննընտա պուլընըյօր իտի :

Մատամ տը Գարմէշլ էքսէրիա Վալանթին հագգընտա քէնտի քէնտինէ տիյօր իտի քի :

— Մէրգումէ իչիւն հիչ պիր շէյ տիրիզ իթմէյէճէյիմի մէրգումէյի օ գատար մէսուտ վէ պախթիյար իտէճէյիմ քի : Ճէնպպը Հագգ պաքա մէրհամէթ իտիւպ կիւնահըմը աֆի իտէճէք տիր :

Մէրգումէ գարը՝ պագէն տէ ունութմաղա չայընըպ, քէնտիսինին գապահաթը օլտըղընը գապուլ իթմէք իսթէմէյէրէք, Վալանթին ասը քէնտի գըզը օլտըղընը խայալլար իտի : Լաքին նէ՝ չարէ քի վիճտանը անիտէ ույանըպ, հագիգաթը հալի քէնտիսինէ ար աչըգ պիր սուրէթտէ իպրազ ու իրաէ էյէր իտի :

Ինսան մուգտարըպ օլունհա չարուգ իթթիյարլանըր : մատամ տը Գարմէշլ վագըա էլլի եաշընտա անճագ վար իտի էնէ տէ, սաշլարը պէմ պէյազ քէսիլմիշ վէ ալնը իլէ եիւզիւ պրուշմը իտի : Պունընլա պէրապէր մէրգումէ գատըն հէնուգ չըգ կիւզէլ իտի : Լաքին զիհնինին սիւքիւնէթը հալինի զայպ իտէրէք, էվֆէլթի նէշէ վէ սէվինճինի զայպ իթմիշ, եիւզիւնտէ ալէամէթը մէսէրրէթ վէ տուտագլարընտա էսէրը թէպէսսիւմ գալմամը իտի :

Մէրգումէ գատըն հէր եէրտէ վէ հէր տայիմ մահգուն վէ միւքէտտէր իտի : Մէրգումէտէ կիզլի պիր ֆէնալըգ մէվճուտ օլուպ, պու մարագընը քիմսէյէ սէօյլէմէյօր իտի : Աճապա պու մարազ նէ՞ իտի : Պունը քիմսէ քէշֆ իտէմէյօր իտի : Գօճասը պիլէ մատամ տը Գարմէշլին նէ օլտըղընը անլամայօր իտի :

Ջանն իտէրսին մէրգումէ իչիւն արթըգ տիւնեա պաթմը իտի : Էլէն՝ Արման իլէ Վալանթինին արա եէրինտէ պիր հալը մաթլուպտէ պուլընըյօր իտի, եալընըգ անլէր իչիւն եաշայօր իտի : անլէր՝ քէնտիսի իչիւն հէր շէյ օլուպ, անլէրին խարիճինտէ հիչ պիր շէյ եօգ իտի :

Արման վէ Վալանթին՝ պունըն պէօյլէ օլտըղընը պիլտիքլէրինտէն, արթըգ մէրգումէյէ նա՞սըլ գըլընհաճալարընը, նա՞սըլ մուհապպէթ վէ շէֆագաթ կէօսթէրճէքլէրինի պիլմէյլէր իտի : Մէրգումէնին միւպթէլա օլտըղը մարագը քէնտիսինէ ունութտըրմաղա հէր իքիսի տէ բէք զիյատէ սայ ու զայրէթ իտիյօրլար իտի : Պունտան գաթինազար, կէնճ գըզ՝ նանքէօր օլմատըղընտան, վալիտէսինի զանն իթտիկի գարըյը թարարճասընա սէվէր իտի :

Մ. տը Գարմէշլ իթթիյարլամամը կիպի պիր շէյ իտի : բէք ազ ֆարըմը իտի :

Մամաֆիհի քէնտիսինին տէ գարըսը կիպի զիհնինտէն սիւքիւնէթը հալ կիթմիշ օլուպ, գարըսը կիպի թէֆէքիւրաթընը կիզլի սագլամագտա իտի :

Մ. տը Գարմէշլ՝ գարըսընըն մուգտարըպ օլտըղընը կէօրէրէք քէնտիսի տախի մուգտարըպ օլմագտա վէ էլէնին ըզտըրապաթընա սէպէպ քէնտիսի օլտըղընը զանն իտէրէք տահա զիյատէ տիւշարը ըզտըրապ օլմագտա իտի :

Մէրգում ֆապրիգաթօր՝ մաթթէէսսիւֆ քէնտի քէնտինէ. — Ձէվճէմ պանա աֆի իթտի, լաքին ունութմայօր : մէրգումէնին գալպինտէ աշտըղըմ ճէրիհա՝ հիչ պիր վագթ իլթիյամըէզիր օլմայաճագ տըր. — տէյօր իտի :

Իշթէ պու միւթալէայա մէպնի Մ. տը Գարմէշլ՝ էլէնէ մահգոհնիյէթը տաի-

Ասի հազգընտա գորգա գորգա խորատը սիւվալ իտէր, վէ էլէն տախի ճէվապէն. — Մէրադ իթմէ, տօսթըմ, պիր շէյիմ եօգ տըր. — տէր իտի :

Թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ Մ. տը Գարմէյլ՝ զիյատէ իսրար իթմէյէ ճէսարէթ իտէմէզ իտի :

Պուռտան ագտէմ պէյան իթտիկիմիզ վէճհէ, մէրգում ֆապրիգաթօր՝ գըզընը չօգ սէվէր իտի, վէ վագըա ֆապրիգասընը պիր գաշ սէնէտէն պէրու սաթըպ սաւըպ իշտէն պիւսպիւթիւն շէքիւլէպիւր իտի իսէ տէ, Վալանթին իշիւն հէնուզ շալըշմագ իսթէտիկինտէն, էօյլէ պիր թէշէպպիւստէ պուլընմամը իտի :

Մէրգումէ իշիւն պիր րըէնսէս էօմրիւ խայալար իտի. քէնտիսինէ էօյլէ կէ. լիր իտի քի, Վալանթին՝ սէրվէթը քեաֆիյէյէ ասլա մալիք օլմայաճագ տըր. Վալանթին չիւպհէսիզ քէնտի վալիտէսինտէն տահա զիյատէ մէսուտ վէ պախթի. ցար օլարագ, պիր չօգ էվլատը օլաճագ տը, վէ իշթէ պու սէպէպէ մէպնի Մ. տը Գարմէյլ՝ բէշինտէն քէնտի թօրուլարընըն սէրվէթինի տիւշիւնի իտի. ագլը ֆիքրի տայմա քէնտի սէվկիւլիւ գըզընըն իսթիգպալ ու սաատէթինտէ իտի :

Վալանթին օն սէքիզ եաշընը պիթիւրինճէ, մէրգումէնին էվլէնտիւրմէսի իւ. գէրինէ տիւշիւնիւլէճէք իտի : Թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ, պու գըզ՝ հէմ կիւզէլ վէ հէմ գէնկին օլտըղընտան, չօգ արանըլըր իտի. էվլէնտիւրմէք պիր էր. քէք էվլատը օլան պիւծիւմէ վալիտէլէր՝ կէօզլէրինի օնա տիքմիշէր իտի. մէրգումէ կէնճ գըզըն տէօրթ միլեօն ֆրանգ թրախօմասը պուլընտըղը մալիւմ օլտըղընտան, էթրաֆընտա պիր թագըմ ուֆագ թէֆէք էնթրիգա վէ սօլապլար գու. րուլըր իտի :

Օղլան վալիտէլէրի՝ գըզըն պապասընը պիր թագըմ էլֆագ վէ թապիրաթը միւտահինանէ իլէ գանտըրմաղա չալըշպ, օղուլարընըն՝ մէրգումէ գըզա օլան աշգ ու մուհապպէթլէրինտէն նաշի էօլիւյօր պիթիյօր օլտըզլարընը Մ. տը Գարմէյլէ պէյան իտիյօրլար իտի :

Պիր չօգ թարաֆտան մէրգումէ գըզ՝ գէվճիյէթէ թալէպ օլընըպ, լաքին գը. գըն գալպինտէ հէնուզ պիր էսէրը աշգ ու մուհապպէթ նիւմայան օլմամը իտի. Տիկէր թարաֆտան, Մ. տը Գարմէյլին՝ քէրիմէսինի էվլէնտիւրմէկէ հիշ պիր աճէ. լէսի եօգ իտի : Մէրգում ֆապրիգաթօր՝ իզտիվաճ իշինէ բարա մէսէլէսի գարըշ. մասընը ասլա գապուլ իթմէյիւպ, Վալանթինին՝ կէօյնիւնին սէվտիկի օլուպ վէլէվ հիշ պիր մալ ու սէրվէթի պուլընմայան պիր քիմսէ իլէ ագտը իզտիվաճ իթմէսինի արգու իտէր իտի :

Պու ատամ՝ գըզընըն սաատէթինէ բէք զիյատէ արգուքէշ պուլընտըղընտան, Վալանթինին՝ րապըթալը վէ ագլը պաշընտա պիր էրքէյէ ալէագա իտէճէկինի միւթալէա իտէրէք, պիր գօճա ինթիխապընտա մէրգումէյի հուրր ու սէրպէսթ պրագաճագտը :

Հալ պու քի մէրգումէ կէնճ գըզ՝ գալպինի աշգ ու ալէագանըն լէթաֆէթը թէէսիրաթընա քիւշատէ իթմէկէ հազըր վէ միւհէյեա պուլընմագլա պէրապէր, էքսէրիյա լույասընտա կէօրտիւկի միւհթէմիլ օլան կիւզէլ տէլիգանըլա հէնուզ թէսատիւֆ իթմէմիշ իտի :

Վալանթին՝ քէնտի քէնտինէ «-Օնա պէքէյօրըմ, կէլէճէք տիր-» տիյօր իտի :

Հագիգաթէն պու դըզ՝ քէնտի քէտէր վէ վալիտէսի եանընտա մէսուտ վէ պախթիյար օլտըղընտան, իսթէտիյի գատար պէլէյէպիլի իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ Լէոնթին Տիւրքէ իլէ էվլատընը սահիհէն ունութմը՝ Պը իտի: Խայր. պիլաքիս չօգ տէֆա անլէրի տիւչիւնիւր, վէ գալպիտէ պիր տըղընտը հասըլ օլտէս, քէնտի քէնտինէ «—Աճապա նէ՞ եարըյօրլար: Խճապա նէ՞ զլտուլար» տէր իտի:

Մէրգուժ ֆապրիգաթօր՝ զիհնիյլէ Ովկիանոս տէնիզինի աշարագ Ամէրիգատա նիւ-Եօրգ շէհրինէ կիտէր, վէ հէր միլլէթտէն էճանիպլէ տօլու օլան պու շէհրի հիշ կէօրմէմիշ օլտըղը հալտէ ֆիքրինտէն օրատա անլէրի արար իտի:

Լէոնթին՝ Փրանսատան միւֆարէգաթ իտէլիտէն պէրու քէնտիսինէ մէքթուպ եազմամը վէ հայաթտան հիշ պիր էսէր կէօթէրմէմիշ իտի:

Օ գատար սէնէտէն սօնղրա աճապա անա օղուլ նէ՞ օլմուչլար իտի:

Պղնը պիլմէք իչիւն Արման՝ էօմրիւնին օն սէնէսինի վէրի իտի:

Նիւ-Եօրգտա իքի գօմիսիօնճըսը պուլընտըղընտան Մ. տը Գարմէյլ՝ ախըը մալիւմաթ իչիւն անլէրէ մէքթուպ եազմը իտի իսէ տէ, Նիւ-Եօրգտա էօյլէ պիր գատընը քիմսէնին թանըմատըղը՝ ճէվապէն պիլտիրիլմիշ իտի:

Լէոնթին իլէ օղուլնըն նէ օլտըղլարընտան Արմանըն հիշ պիր խապէրի եօգ իտի վէ հիշ պիր խապէրի օլամագ իտի:

Իշպու խապէրսիլլիք՝ մէրգուժը միւթէմատիէն միւթէէզզի իթմէքտէ, վէ ֆամիլեաճա շէնլիլլէր իչինտէ պիլէ քէնտիսինի գօվալայըպ րահաթսըգ պրագմագտա իտի:

Անլէրին պէտպախթ օլուպ տիւշարը սէֆալէթ օլտըղլարը իհթիմալի խաթընա կէլտիքճէ հիշ րահաթ օլմայըպ ֆէնա հալտէ միւթէէզզի վէ մուզտարըպ օլմագտա իտի:

Լաքին էկէր պէտպախթըլըտ տիւշար օլմուչլար իտի իսէ, Լէոնթին նիշիւն քէնտիսինէ մէքթուպ եազմայօր իտի:

Մէրգուժի ֆիւթուրսըղըզ վէ վիճտանսըղըզլա թթհամ իտիյօր իտի: Հալու ահվալլէրի հագըընտա մալիւմաթսըգ գալընճա պիր ըզտըրապը միւտհիշէ տիւշար օլաճաղընը Լէոնթին պիլմէ՞զ մի իտի: Քէնտիսինի պէօյլէճէ վէսվէսէյէ գօյտըղը իչիւն Արման՝ Լէոնթինէ չօգ կիւճէնմիշ իտի:

Պազը վագթ տա ֆապրիգաթօր՝ քէնտի քէնտինէ գապաճէթ պուլարագ, քէնտիսի ալազըզ իթմիշ օլտըղընը, հէր ֆէնալըգ քէնտիօֆետէն կէլտիկինի, էլէն իլէ Լէոնթին վէ օղուլնըն ըզտըրապ ու սէֆալէթի քէնտի եիւզիւնտէն օլտըղընը, քէնտիսի ֆալընըգ քէնտի նէֆսինի տիւչիւնմէք լէֆալէթ ու լիւմվալըղը իրթիքեապ իթաիկինի, վէ քէնտիսինի սէվէնլէրէ ֆէտաքեարըզ իթմէսի լազըմ կէլի իքէն պիլաքիս անլէրին պէտպախթըլընտա քէնտի հուզուր ու իսթիրահաթընը արամըշ օլտըղընը քէնտի քէնտինէ իթիրաֆ իտէր իտի:

Լէոնթինին թէքըը տար ու տիյար իթմէսի՝ քէնտի եիւզիւնտէն իտի: Մէրգուժէնին պրագըպ իթմէսինէ, խուսուսիյլէ էվլատընը պէրապէր կէօթլարմէսինէ միւսատա տէ իթմէմէլի իտի: Լէոնթինին էվլատը քէնտիսին տէ էվլատը տէլի՞ մի իտի: Օ չօճուղը սագլամալը, րապրթսըղ պիր մէքթէպէ գօյմալը իտի: պու սու-

րէթլէ մէրգում չօճուղը սըգ սըգ կէօրէպիլիր, արալարընտա պիր մուհապպէթ հասըլ օլապիլիր իտի . . .

Օղլունա նէգարէթ իթմէք, վէ սէրվէթ ու միւնասէպաթը սայէսինտէ պու չօճուղըն սուհուլէթլէ տախիլ օլտալիլէնէկի թարիգտէ անը կէօղէթլէմէք՝ Արմանըն վազիյֆէի գիմէթի իտի իսէ տէ, պէօյլէ պիր շէյ ասլա եաբամըշ իտի:

Պազէն Լէոնթին իլէ էվլատընըն արթըգ պէրհայաթ օլմատըգլարընը թէսավ-վուր իտէրէք, գալպի միւնքէսիր օլուր, պաշընը իքի էլլէրինին արասընա ալըր, նօհուտ տանէսի կիպի կէօգ եաշլարը տէօքէր, քէտէրինտէն կէօյսիւնի տէօյէր վէ քէնտի քէնտինէ «-Պէն չօգ սէֆիլ պիր ատամըմ-» տէր իտի:

2

ԻԳՊԱԼ ՈՒ ԶԵՎԱԼ

Գարիունըն ֆէհմ իթմիշ օլտըղը իւզրէ, իշպու հիքեայէմիզին պիրինճի գըսմը՝ իլէրուտէ նազլ իտէճէկիմիզ վէգայիի ֆէճիանըն նէվէնմա մուգատտէմէսի տիր:

Լաքին հիքեայէմիզին ֆիւրուաթ ու թաֆսիլաթընա կիրիշմէգտէն էվվէլ քեաղըտ ֆալճըսը մատամ Գատօր իլէ տիւպէր վալանթին տը Գարմէլլին անասը Մէլանի-Անթուանէթ Պէրթունըն նէ օլտըգլարընը սէօյլէմէքլիկիմիզ լազըմ տըր:

Շիմտիքի հալտէ Լէոնթին Տիւքրէ իլէ անըն էվլատընտան պահս իթմէյէճէյիզ, Լաքին անլէրի տէ գարիպէն եինէ սահնէի թէմաշայա վաղ իտէճէյիզ:

Էվվէլա մատամ Գատօրտան պահս իտէլիմ:

Մէրգումէ գարը՝ Գլէրի սօգաղընտա պիր խանէնին տէօրտիւնճի գաթընտա իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, ալթմըշ իւշ եաշընա գատէմիհատէ օլմուշ օլտըղըն-տան, պէնզի սաբասարը քէսիլմիշ, եիւզիւ կէօզիւ պրուշմըշ վէ պիր վազթքի կի-պի ֆադըր հալինտէն նաշի էլան քեաղըտ ֆալճըլըղը սէնաաթընա տէվամ իթմէք-տէ պուլընմըշ տըր:

Պու գարը՝ «հայտան կէլէն հույա կիտէր» տարպը մէսէլինի թէքզիպ իթմիշ օլմամագ իշիւն քէմաֆիսսապըգ ֆադըր հալինտէ պուլընըյօր իտի:

Մատամ Գատօր՝ չիրքին, զայըֆ, սիմասը պրուշըգ, տէրի իլէ քէմիք գալ-մըշ, պաշընըն սաշլարը հէման քեամիլէն տէօքիւլմիշ, թամմ սէնաաթընա ույկուն պիր հալէ կէլմիշ օլուպ, անճագ պիւսպիւթիւն պիր իխթիյար պիւյիւճի գարըյա պէնզէմէք իշիւն սըրթընտա գանպուրլըգ վէ էլինտէ տէյնէք էքսիք իտի:

Մատամ տը Գարմէյլտէն եէթմիշ պին ֆրանգ ախը իթմէյէ մէրգումէ ֆուլ-ճը գարը եօլ պուլմուշ օլուպ, պուլնտան մատամ Մէլանի Պէրթույա վէրէճէկի էլլի պին ֆրանգտան օթուգ պին ֆրանգը քէնտիյէ ալըգօյմուշ օլտըղընտան, պու մուամէլտէն սաֆի եիւզ պին ֆրանգ գազանմըշ իտի:

Պու պիր սէրվէթ սայըլըր իտի:

Մատամ Գատօր՝ բէք քեարըլ պիր իշ եաբմըշ օլտըղընա իֆթիխար իտէպի-ւր իտի:

Պու երեզ պին ֆրանգլա Բարիզի թէրք իտուպ կիտէր քիւչիւք պիր քէօյտէ իգամէթ իտէպիլիր, զայէթ րահաթ պիր էօմիւր կէչիրիր վէ էմսալ ու ագրանը կիպի նիհայէթ սախթէ պիր սօֆուլլըղա գօյուլապիլիր իտի:

Լաքին մատամ Գատօր՝ շան ու շէրէֆ պուտալասը օլտուղընտան, կիւրիւլթի վէ բաթըրտը իշինտէ էօմիւր կէչիրմէյի չօգ սէվէր իտի: Պիր վագթ տայմա բարաւը պուլընմատըղը հալտէ չիմտի բարասը օլտըղընտան, հէր շէյի եարմաղա ճէսարէթ ալտը:

Եաչը պիր գըզ օլտըղը հալտէ շէյթանա ույուպ էվլէնմէյէ գալգըշտը իսէ տէ, գօնա հազըր տէյիլ իտի: Պուլնտան մատա, մատամ Գատօր թիթիզ վէ պիր շէյէ պէյէնմէզ պիր գարը օլտըղընտան, էլիլիք, հաթթա քէնտիսիլէ եաշտաշ օլան պիր էրքէք իլէ պիլէ էվլէնմէք իսթէմէյիպ, պիր տէլիգանըլը գօնա ալմագ իսթէր իտի:

Պուլնըկա պէրապէր մէրգուլմէ ֆալճը գարը քէնտի քէնտինէ տէտի քի, էկէր ագամէթի պիր սուրէթտէ Բարիզին պիր քիպար մահալլէսինտէ իգամէթ իտուպ էպէլիկինէ տէվամ իտէճէք օլուր իսէ, չարուճագ պիր չօգ միւշթէրի ճէլպ իտէր վէ քիւլիլէթիւ բարա գապանըր:

Նիհայէթ ահմագ պիր գարը օլմատըղընտան, կիւնիւն պիրինտէ նիճիւն միւեօն սահիպի օլմասուլն:

Պու միւլահաղայա մէպնի մատամ Գատօր՝ Եօսէ տ'Անթէն՝ սօգաղընտա պէօյիւք պիր խանէնին իքինճի գաթընտա կիւզէլ պիր տաիրէ իսթիյճար իտուպ, զայէթ սիւսիւ պիր սուրէթտէ տէօշէթտի: Տաիրէի մէզքիւրէնին պիր պալգօնա նազըր օն առտ պէօյիւք բէնճէրէսի վար իտի: Մէզքիւր պալգօնըն պօյընա՝ ալթուլն եալաղըլը իրի եազըլարլա եազըլը վէ «Պիրինճի սընըֆտան էպէ մատամ Գատօր կէճէ կիւնտիւզ պագըլմագ իւզրէ իւճրէթլէ համիլէ վէ լօղուսա գալպուլ իտէր» իպարէլի պիր լէվհա թաալիգ օլընմըլ իտի:

Պուլնտան մատա, էյիճէ կէօգէ չարըմագ իշիւն մէզքիւր լէվհա իլէ պէրապէր եաղըլ պօյա իլէ չըզըլը պէօյիւք պիր րէսիմ տախի պուլընպ, պու րէսիմ՝ զայէթ սիւսիւ կիյինմիշ պիր գարընըն գուճաղընտա հէնուզ տօղմուշ պիր չօնուգ իրաէ իտիյօր իտի:

Մատամ Գատօր՝ էքմէյինճէ պիշիլմէզ օլտըղընը պիլտիկինտէն, մասրաֆա հիշ պագմայօր վէ պիր չօգ բարա սարֆ իտէրէք իսմինի չավ իթմէյէ չալըշըյօր իտի:

Յիւհագիգա էպէ մատամ Գատօրըն իսմի՝ Բարիզ իլէ էյալաթըն պաչըճա կաղէթալարընըն տէօրտիւնճի սահիֆէսինտէ թա պաշտա իրի իրի եազըլարլա պիր չօգ այլար իլան օլընտը:

Բամպիւլթօ սօգաղընտաքի քէաղըտ պագան սապըգ ֆալճը գարը՝ պու սուրէթլէ քէսպը շան ու լէօհրէթ իթմէք գաննընտա պուլընտը:

Հագիգաթէն նիճէ շան ու լէօհրէթլէր՝ իլան վասէթասըլլա վիւճուտէ կէլմիլէր տիր:

Մատամ Գատօր պիհուտէ տալուլ չալմատը: Բարիզտէն զիյատէ էյալաթտան քէնտիսինէ պիր թագըմ համիլէ վէ լօղուսա գարըլար վիւրուտ իտուպ, մէրգուլմէնին սէքիզ առտէտ եաթագ օտալարը թութուլտը:

Պիր համիւն գարընըն համիւնիւ խաթարը կիզի սաղլանմադ իւզրէ մատամ Գատորըն տէսթը զիւտավաթընա թէվտի օլընընա, մէրգումէ մատամ Գատորըն չօգ բարա, բէք չօգ բարա թալէպ վէ աթա իտէր իտի:

Պու գարըն հէր նէ գատար սէնաթը իգթիգարընա սըրր սաղլայըպ թիսէյէ պիր չէյ սէօյլէմէյէնիկինի սուրէթը գալիյէտէ պէյան վէ թէանհիւտ իտէր իտի իաէ տէ, իչպու սիւթիւթ թէանհիւտինէ մուգապիւ բարա չէքմէնին եօլընը տա բէք ալէա պիւր իտի:

Ելհասըլ մատամ Գատոր չէօրէ պէօյլէ իչինի պէճէրիպ բարա գալանըյօր իտի:

Նէ չարէ թի տէֆի զամմ իթմէյէ միւհթամ օլտըղընտան, սէվինճի վէ էյլէն-ճէլի պիր էօվիւր կէչիրիյօր իտի:

Կէնիչ պիր սալօնը պուլընըպ, միւսաֆիր գապուլ իտէպիւրի իտի: Հաֆթա. տա իթի իւչ տէֆա նիճիւն սուարէ վէրմէսին, նիճիւն պաղը տէֆա թէքիթսիգ տօսթլարընը տալէթ խաղալ թաամլար քէչիտէ վէ չէնիքլէր իճրա էյլէմէսին: Պիր էսէ գարընըն տա ատէթա պիր գատըն կիպի էյլէնմէկէ թէմամըլա հագգը վար տըր:

Համիւնիւ վէ լօղուսալըզլարը մէրգումէնին խանէսինտէ պաղըլմըչ օլան գա. տընլարտան պաղըլարը՝ եա էսէրը միննէթտարի օլմադ իւզրէ վէ եախօտ թէվէճէ ճիւկէրինտէն նաչի ալրա սըրա կէլիպ մէրգումէ էպէ գարըլը կէօրիւրէր իտի: Պու պօղուգ մատմաղէլէր՝ աչըգանէ սէրկիւզէլթիւրէ ազ չօգ ալըլըգ օլտըղլարըն. տան, բէք օ գատմը սէչմէսինէ պաղմայարազ հէր նէրէտէ օլուրսա օլսուն մա. տամ Գատորըն սալօնը իչին միւսաֆիրլէր բէյտա իթմէյի տէրէօհտէ իթտիլէր Մէգըլուր սալօնա հագիգաթէն ազ վաղթ գարֆընտա չօգ միւսաֆիր կէլմէյէ պաչլատը:

Միւքէմմէլ թաամլար թէրթիպ վէ չաչալը սուարէլէր իթա օլընըր, չալը չալըլըր, թիւրթի չաղըլըլը, կիւլիւնիպ օյնալըլը վէ կիւզէլճէ էյլէնիւր իտի:

Օրատա գոււմար տա չօգ օյնանըլըր իտի, զիրա մատամ Գատոր՝ օյուն քեա. ղըտլարընը իսթէտիկի կիպի սըրասընա գօյմաղա բէք ուսթա օլտըղընտան, գու. մար մէրաղըլըր իտի:

Մէրգումէնին էթրաֆընա պիր սիւրիւ աչըգ մէչրէպ վէ կիւզէլ մատմաղէլէր թօրլանըպ, պունլար բարա չէքմէք իչին հէր տիւրլիւ իշվէքեարըլը վէ նամուս. սըղըլը իրթիքեապ իտէրլէր իտի:

Մէգըլուր սալօնա կիտէն էրքէքլէր՝ աչիւֆթէկեան սալօնլարընըն միւլթէրիլէրի այարընտա ատամլար օլուպ, պունլար միյանընտա կէնճէլ, իխթիյարլար, օրթա եաչըլըլը, գոււլալ, էամէր, սարը վէ գըր ընկիւլէր վար իտի, վէ էքսէրիսի նա. մուս ու հայսիյէթինի զայպ իթմիչ վէ իօլտան չըգմըլ թագըմընտան իտի: Հալըմֆ, ատ հալըմֆ, պիրթաղըմ ֆամիլէա էֆլաֆլարը՝ պու էյլէնճէլի ճէմիյէթէ տիւլէրէք օրատա գազ կիպի եուներըլըլար իտի:

Մատամ Գատոր՝ պու իչի քեարըլ պուլտըղընտան, սալօնընտա վուգու պու. լան ուֆադ թէֆէք աչք ու ալէաղա օյուներընա թընմազ վէ սէս չըգարմազ իտի: Քէնտիսի տէ չաբուճազ նիզամսըլ. . . պիր իգտիվան ագտ իթմիչ իտի:

Գատոր՝ կիւիւմսէյէրէք։— Պու բէք ալէա տըր, էվլատլարըմ։— տէյիպ պաշգա պիր շէյ սէօյլէմէզ իտի։

Մատամ Գատորըն սալօնընա սըզ սըզ կէլէն կիւզէլ տէլիգանլըլարտան պիրի՝ կէնճլէրին թէրալէթ ու լէթաֆէթինտէն կէօյա հազզ իթմէյէրէք, խանէ սահիպէսինին կիւզէլ կէօզլէրի իջիւն տէյիլ — զիրա պիր իխթիյար գարընըն արթըգ կիւզէլ կէօզլէրի օլամազ — իլլա բարալարը իջիւն մէրգումէյէ րապթը րիւշթէի ալէազա իթտի։

Ժիւլ Բէրնիւիզէ նամընտս, օլան պու տէլիգանլը՝ իրի՛եառը, էսմէրճէ, օթուզ իքի եաշընտա կիւզէլ պիր տէլիգանլը իտի։ Սօլկու՛ն եիւզիւնի կիւզէլ պիր սազալ էօրթմիւշ իտի։ Գօզմէթիգ վասէթասըյլա պուրուլմըշ վէ տիք տիք տուրմուշ օլան պըյըղը՝ մէրգուլ տէլիգանլըյա պիր հէյպէթը լէվէնտանէ վէրիյօր իտի։

Ժիւլ Բէրնիւիզէ՝ պիր ագշամ էսքի հօվարտա վէ զէնտօսթլարտան իխթիյար պիր պանքէր իլէ պէրապէր մատամ Գատորըն խանէսինէ կէլմիշ իտի։

Պու տէլիգանլը՝ ագըլ պալիղ օլտըղը զէման զէնկին պուլընըպ, պիր գաշ սէնէ գարֆընտա, եիրմի պին ֆրանգ իյրատ կէթիրէն վարիտաթընը եէմիշ պիթիրմիշ իտի։

Պու սըրատա պիր ազ քէնտի հիսապընա վէ չօղը բարալարընը քէնտիյէ թէվտի իտէն ահմազլարըն հիսապընա Պօրսատա ալէվրա օյնամագտա, վէ քէնտի րիվայէթինէ կէօրէ քիւլլիյէթի բարա գազանմագտա իտի։

Գազանտըղը բարանըն՝ տիկէրլէրէ դայպ իթտիրտիկի վէ եախօտ անլէրտէն ալտըղը բարա օլտըղը՝ իհթիմալտէն պախտ տէյիլ տիր։

Մատամ Գատոր՝ իլք տէֆա Մ. Ժիւլի կէօրիւնճէ քէնտիյի թութամայըպ քէնտի քէնտինէ։— Օ՛հ, պու նէ՛ կիւզէլ ատամ տըր։— տէտի, վէ գարընընտա գըրըլըպ տէօքիւլէրէք եինէ կէլմէսինի մէրգուլ տէլիգանլըյա գօր իթտի։

Պիր թաշ օճաղընտա պիր մանթար նասըլ պիթէր իսէ, էօյլէ տէ մէրգուլմէնին գալպինտէ աշգ ու ալէազա պիթմիշ հասըլ օլմուշ իտի։

Մատամ Գատոր՝ օ զէման էլլի եաշընա գատէմնիհատէ օլույօր իտի։

Իմտի պիր գօճամըշ գըղ՝ միւպթէլաի աշգ ու ալէազա օլտըգտա, պու սէվտա բէք տէհէթի պիր շէյ օլուր, էնվաի միւնասէպէթսիգ հալլէրէ սէպէպիյէթ վէրիւր վէ միւպթէլասընը ճիննէթէ պիլէ ուղրոթա պիլիւր։

Նիհայէթ պու տէֆա մատամ Գատոր՝ քէնտի խըլգաթ ու թապիաթընա ույկու՛ն ատամը պուլմուշ օյմաղլա, կիւզէլ Ժիւլի քէնտիսինէ գօճա ալմագ իջիւն հէր վազթտան գիյատէ էվլէնմէկէ արգու կէօսթէրտի։

Ժիւլ՝ գօճամըշ գըղըն գալպինտէ վէ զիհնինտէ նէ ճէվէլան իթտիկինի անիտէ քէշֆ ու իսթիխրաճ իտուպ, էվվէլ պէ էվվէլ բէք չօգ կիւլիւպ պայըլտը։

Լաքին Ժիւլ՝ չօգտան պէրու վիճտան վէ զամիր թաշըմայան պիր քիւլհանի օլուպ, մատամ Գատորըն տա լա ագալ իւշ եիւզ պին ֆրանգ սահիպի օլտըղընը պիլտիկինտէն, պու մըգտար սէրվէթ իւզէրինէ պիր չօգ տիւլիւնիւպ թաշընտրգտան սօնդրա, նիզամը տաիրէսինտէ մէրգուլմէ ֆալճը գարը իլէ գօրթէ իթմէյէ պաշլատը։

Մատամ Գատոր՝ բէք քէյֆլէնէրէք, քէնտի քէնտինէ. — Պէնի սէվիյօր. — տէտի, վէ Ժիւլին պէյան իթտիկի սախթէ սչգ ու ալէազայը թէմմընա եթլթտու:

Իզտիվաճ վուգու պուլտու:

Նիհայէթ տէրէճէտէ ալէմէ Կիւլիւնճ օլոն մատամ Գատոր՝ արթըգ պիւսպիլթիւն ընզիլ վէ ըրուսայ ծլմագ իշիւն Կէնճ Կէլիւնէրէ մախսուս օլան՝ ըօրթուգալ չիշէիւնտէն Կրլանթայը պաշընա վէ այնը չիշէքտէն պուքէթի Կէօյսիւնէ թագմագ իսթէմիշ իսէ տէ, բօրթուգալ չիշէքլէրի վէլէվ եարմա օլտուն արթըգ քէնտի եալընա պաշընա եագքլմագ օլտըղընը էօթէքի պէրիքի Կիւճպէլա քէնտիսինէ անլաթտըրապիլտի: Մամաֆիշի նիքեան վագթընտա պէյազար Կիւմէքտէն օլտուն վագ Կէլմէտի:

Պինաէն ալէյի հէր քէս՝ իւսթիւնէ Կիւլտիւ. հաթթա աշըգ մէշըսպ գարըլալըն պիլէ քիւլիւսի նիքեան այլիւնէ Կէլիպ հահա հիհի Կիւլմէքտէն սլիլ ան Կէրի տուրմատըլար:

Լաքին մատամ Գատոր հիշ ֆիւթուր իթմէյօր իտի. էլ վէրիւ քի էվէնմիշ վէ Կիւզէլ Ժիւլի գօճա ալմըլ իտի:

Օթուգ սէնէլիք ըսէյասը վիւճուտ պուլմուշ իտի:

Էվէնիպ արթըգ հէր շէյի ըթըլագ վէ մէսուտ Կէօրիւյօր իտի: Էսքիտէն նէ խայալլամըլ իտի իսէ անլէրին քեաֆֆէսինի եէնիտէն խայալլայօր իտի: Շիմտի արթըգ ալէա վէ լաթիֆ պիր Էօմիւր Կէշիրէճէք իտի:

Մատամ Բէրնիւզիէ, եանի Գատոր՝ էն էվվէլ սալօնընը գաքատը: Շէյթանըն՝ տիւնեատան էլ չէքտիկինէ պէնպէյօր իտի:

Չանն իտիյօր իտի քի, իզտիվաճընըն իլք թաթլըլըղը հիշ նիհայէթ պուլմալաճագ սըրր:

Մէրգուճէ գարը՝ ալթուէն եալտըղա եաղըլը լէվհասընը տէյիլթիւրիպ, Գատոր իսմինի Բէրնիւզիէյէ թէպտիլ իթտի իսէ տէ, պու թէպէտտիւլտէն հիշ պիրճիւսնիւ թէէսիւր հասըլ օլմատը, զիրա իւշ տէօրթ սէնէտէն պէրու միւշթէրիլէր չօգ ազալմըլ իտի:

Գարք գօճա տէօրթ սէնէ Կիւզէլճէ պիր վագթ Կէշիրտիլէր, զիրա բարա վար իտի, հալ ու վագթ եէրինտէ պուլընըյօր իտի:

Գուրտար աճ օլուրլարսու պիրպիրինի եէրլէր:

Մ. Ժիւլ Բէրնիւզիէ՝ գէվգ ու սէֆա իլէ պիր Էօմիւր Կէշիրիւյօր իտի: Մաշուգէլէրի վար իտի, լաքին գարընը՝ պուլըն խաթր ու խայալինտէն պիլէ Կէշիրմէյիպ չիւպհէլէնմէյօր իտի: Վէ նիշիւն պէօյլէ պիր շէյտէն չիւպհէլէնսին: գօճասը քէնտիսինի սէվիյօր զանն իտիյօր իտի:

Ժիւլ՝ չօգ բարա սարֆ իտիյօր իտի: լաքին գարը՝ գօճասընա «պէնիմ նօնօմ» չաղըրըյօր վէ իսթէտիկի գատար բայա վէրիւյօր իտի:

Նէ՞ եաքսըն, գօճասընը չօգ սէվէր իտի: գօճասը չօգ Կիւզէլ ատամ իտի:

Ժիւլ՝ տայմա Պօքսայա Կիտէր, վէ Կէօյա օրատա չօգ քեարըլը իլէր եաքար իտի: լաքին հիշ պիր շէյ Կէթիրմէգ իտի: վէ մատամ Բէրնիւզիէնի՝ գօճասընա էմիլիէթը քեամիլէսի օլտըղընտուն, օնա հիշ պիր իթիրազտա պուլընմագ իտի:

Մատամ Բէրնիւիզէ՝ իզտրիվածընըն պէլիննի՝ Ենէնտինտէ, Յիշ պիր չէյ գաւմա-
մըյ տէրէճէսինտէ սէրվէթիինն ազաւորընը կէնթիւննէ բէք զիյատէ թէննճիւպ
վէ թէնսիւֆ իթտի :

Կիւզէլ Ժիւլ՝ կէոյա վոնգուճթիւրա ալտանաւադ չոգ Կիւզիւք զիյանլար վէր-
միշ իտի : Լաքին կիւզէլ պիր գօլթօ, ուսթաճա պիր գօլթօ հազըրլայօր իտի :
Տէօրթ ալտա կէոյա եարլմ միլեօն գազաննճադ օլուպ, պուճա չիւպէն օլընա-
մազ իտի իսէ տէ, պու միւտտէթ զարփընտա եւալընըգ եաշանադ տէյիլ, տէս-
տէճէլի վէ Ժօմէթի պիր Էօմիւր կէչիլմէք լաղըմ իտի : տիւլկիւն կէօրլունմէ-
յիւլ, ինսանլարըն կէօզիւնէ քիւլ իւֆիլմէք իգթիզա իտէր իտի :

Նէ՝ չարէ քի էպէ գարը՝ հուզուզաթը իզտրիվածիյէյ տալմըյ վէ արթըգաւիւշ-
թէրիլէրինէ հիշ պազմամը օլտըղընտան, տէվէտէ գուլագ քէնտիսինն միւշթէրի
միւրաճաաթ իտիյօր իտի :

Պուճա նէ՝ չարէ պուլմագ իգթիզա իտէր իտի :

Պագընըգ նէ՝ եարտը :

Մատամ Բէրնիւիզէ՝ մատամ Գառօրըն սալօնըն եէնիտէն քիւշաո իթտի :

Լաքին պու գարը՝ էվլէնտիքտէն սօնղրա նամուքեարլըգ թաօլյարագ, պիր վագթ քէնտի տօսթլաթը օլան հաֆիթ մէշրէպ գըզլարըն եիւզիւնէ պազմա-
մաղա պաշլամը օլտըղընտան, պու կիւզէլ գըզլար՝ մէրգուճէնի՝ սախթէ սօֆու-
լըղընա գըզարագ չիմտի տէ քէնտիլէրի՝ սէօզ պիրիկի իլէ մէրգուճէնին տալթ-
լէրինէ ապա գուլագ ասմայըպ էվլինէ այադ պասմաճըլար :

Պուճա մատա, Գառօր իլթիյարլամըյ վէ վագթը կէչմիշ օլտըղընտան,
հէր ճինս վէ հէր սընըֆտան կիւնահքեար գըզ վէ գատընլար՝ քէնտի ուֆագ թէ-
ֆէք իլէրինտէ մուպէնէթ պուլմագ իշիւն տիկէր էպէ գարըլարա միւրաճաաթ
իտիյօրլար իտի :

Մատամ Բէրնիւիզէնին տալթլէրինէ պազը էրքէլէր Քճապէթ իտուպ կէլ-
մէքտէ, վէ պուճար տա էսքի տօսթլարտան օլուպ, պէրապէրլէրինտէ պազը եէ-
նի միւշթէրիլէր կէթիլմէքտէ իտիլէր :

Օրատա եալընըգ գուճար օյնանըլպ, պաշգա պիր չէյ եարլամայօր իտի :
Գուճարտա գազանանլար սէվինիպ, զայպ իտէնլէր գըզըյօրլար իտի : Հէր նէրէ-
տէ գուճար օյնանըր իսէ, տայմա պէօյլէ տիր վէ թէսէլի պուլաճագ պիր չէյ
եօգ տըր : Եալընըգ բարասընը զայպ իտուպ տէ էյլէնմէմէք՝ ատէթա հայվան-
լըգ տըր :

Գարը պուլընմայան սալօնտա րուհ ու հայաթ եօգ տիմէք տիր : օրատա ճան
սըգըլըպ օսանճ կէլիլ : ատէթա պիր մէզարա գաբանըմը կիպի տիր :

Կիւճ հալ իլէ ճէլպ իտիլիշ օլան գուճարպազլար՝ չօրապ սէօքիւմի իտիւպ պիր
պիրի արտը սըրա զայպ ու նապէտիտ օլտըղլարընտան, մատամ Ժիւլ Բէրնիւիզէ-
նին սալօնընտա քիմսէ գալմատը :

Մէրգուճէ գարը՝ կիւնիւն պիրինտէ չէքմէճէսինն կէօզիւնտէ պէյհուտէ պիր
երիմի ֆրանգլըգ արար իքէն գօճասընա խիթապէն. — էյ շու սէնիլ եարլմ միւ-
եօն ֆրանգըն նէ՝ վագթ կէլէճէք պազալըմ :

Ժիւլ. — Պիր գաշ կիւնէ գատար էլէ կէչիլմէմէյիմ :

Գատօր.— Մուսաֆֆադ օլաճաղընա էմիրն միսին :

Ժիւլ.— Շիմտի կիւնտիւզ օլտըղընա նէ գատար էմին իսէմ, օնա տա օ գատար էմին իմ

Գատօր.— Էօյլէ իսէ էյի, զիրա կէօրիւօրսըն եա . . .

Ժիւլ.— Նէ՞ վար :

Գատօր.— Հիջ պիր բարալար գալմատը :

Ժիւլ.— Հիջ պիր բարան եօ՞գ մը :

Գատօր.— Հապպէի վահիտէմ գալմատը. պէնտէ գալան սօն ոլէշ եիւզ ֆրանզըզ պանգնօթը տիւն սանա վէրտիմ :

Ժիւլ.— Սահի՞ մի :

Գատօր.— Էվվէթ, սահիհ տիր . . .

Ժիւլ.— Է՛հ, եարըն պու իշի սըրասընա գօրըմ :

Գատօր.— Էվվէթ, էօյլէ լազըմ տէյի՞ մի տիր, Տահա պու սապահ իքի միւպաշըր կէտի, հաճը թէհտիտինի միւպէյիին ինզար բուսուլալարը կէթիրտի :

Ժիւլ.— Եուսուրճտդ կէօթիւրսին անլէրի.— տիյէրէք պըյըղընը պուրմաղա պաշատը :

Մ. Ժիւլ Բէրնիւիզէ՝ մատամ Գատօրըն սէրվէթինի եէյիպ պիթիրտիկի սըրատա, մութլադա քէնտիսինտէ պիր մըգտար շէյ սագլամըշ օլտըղընտան, էրթէսի կիւնիւ մաաշուգէլէրինտէն պիր գաֆէ շանթան չալկըճը գըզը իլէ մէմալիքը էճնէպիյէյէ ֆիրար իթտի, վէ գարըսընը պէօյլէճէ թէրք իտուպ, մէրգուճէյէ էլլի պին ֆրանգ տա պօրճ պրագտը :

Պուենըն իւզէրինէ մատամ Բէրնիւիզէնին աղըր մօպիլասը մէգատա վէրիլիպ սաթըլտըգտան սօնղրա, մէրգուճէ տէ իգամէթ իթտիկի մուենթաղամ խանէտէն տիշարը աթըլտը :

Օ գատար ագամէթ, օ գատար սէրվէթտէն մէրգուճէ գարընըն՝ պիր ըէզիլ չարգընա ալտանմագ խէճալէթ ու մահնուպիյէթինտէն պաշգա պիը շէյ գալմա. մըշ իտի :

Պաշընա պու հալ կէլինճէ մատամ Բէրնիւիզէ՝ հէր նասըլսա պիր ազ ըարա գաղսընըպ, Դլէրի սօգաղընտա քիւշիւք պիր տաիրէ քիրալայարագ տէօշէթտի, վէ եէնիտէն մատամ Գատօր իսմինի թագընարագ, էվվէլճէ պէյան իթտիկիմիզ իւզրէ թէքրար քեհաղըտ ֆալճըլըղընա պաշատը :

ՏԻՔԻՇՃԻ ՄԱՏՄԱԶԷԼ ՄԷԼԱՆԻ ՊԵՐԹՈՒ

Մէլանի Պէրթուենըն հալի՝ մատամ գատօրըն հալի կիպի օլմամըշ իտի :

Սախթէ մատամ Տիւրանթէն՝ մէրգուճէ Մէլանիէ տէմիշ իտի քի,

—Սիզ տիքիշիսինիզ վէ սէնաաթընըզը էյի պիլիւսինիզ. սիզէ վէրտիկիմ եիր-

մի պին ֆրանգլա պիր տիքիչճի մաղազասը թէէսիս իտուալ, մէշուր տիքիչճի օլապիլիւրսինիզ:

Մատամ Գատօր՝ քէնտի ֆալ քեաղըտլարընա պագմագսըղըն իսթիգալըլը քէշֆ իթմիշ իտի:

Պիր աւտամըն հիշ պիր բարասը օլալըպ տա նակէհան եիրմի պին ֆրանգա մալիք օլուր իսէ, պու բարա էրէյիճէ պիր մէպլաղ տըր: Պիշարէ Մէլանի իշիւն պու պիր սէրվէթ իտի:

Լաքին գըզ՝ մէսլալըլ մէգսուրը նասըլ էլէ կէշիրտիկինի տիւշիւնէրէք, թա եիրէյինտէն ահ չէքէր վէ աճը աճը կէօզ եաշլարը տէօքէր իտի:

Պիշուտէ քէնտի քէնտինէ ւ-Պաշգա տիւրլիւ եաբամագ իտիմ, պէօյլէ լազըմ իտի-» տէր իտի:

Էվլատընը իսմինի պիլէ պիլմէտիկի եապանճը պիր գարըյա թէսլիմ իթտիկի իշիւն քէնտի քէնտիսինտէն նէֆրէթ իտիյօր իտի:

Էպէ գարը՝ կէիպ եինէ քէնտիսինի կէօրմէյէ սէօզ վէրմիշ իտի իսէ տէ, պու վատընտա խիւաֆ իտուալ կէլմէտիկինտէն, մատմագէլ Պէրթու՝ մէրգումէյի պիշ-հուտէ պէքլէմիշ իտի: Պու պէտպախթ վալտէ՝ իւշ հաֆթա տահա Սէն-Մանտէ-տէ գսլարագ բէք զլլատէ միւթէէզզի վէ մուզտարըպ օլմուշ իտի:

Մէրգումէ՝ նիհայէթ քէնտիյի էյիճէ պուլուպ քէսսըլ գուվվէթ իտինճէ Բա-րիզէ ավանթ իտէրէք, պիր այ իշիւն պէշինճի սընըֆտան պիր օթէլտէ քիւշիւք պիր օտա քիրալատը:

Մատմագէլ Մէլանի՝ իշ արայըպ իյնէյի եէնիտէն էլէ ալմագտան էվվէլ, մա-տամ Տիւրանթէնի պուլմագ իսթէյօր իտի: Ֆիքրի՝ էվլատը հագգընտա մալիւմաթ ալմագ, վէ էկէր միւմքին իսէ չօճուղընը կէօրիւպ էօրմէք վէ գուճագլամագ իտի:

Լաքին մատամ Գատօր՝ քէնտիյի Մէլանիյէ Տիւրանթէն սախթէ նամը թահ-թընտա թանթթտըլը սըրատա, սախթէ պիր մահալը իգամէթ թարիֆ իթմէքտէն սագընմըշ իտի:

Կէնճ գըզ օն սլէշ կիւն պիշուտէ կօթէյէ պէրիյէ տիւշիւպ արաշթըրտը իսէ տէ, նէ Բարիզտէ վէ նէ հէվալիսինտէ Տիւրանթէն նամընտա հիշ պիր էպէ գարը պուլընմատըղընը պիլիւր իտի:

Պու հալտէ մէրգումէ գարը՝ քէնտիսինէ օ գատար մէրագ վէ թէվէճճիւհ կէօթէրմիշ օլտըղը հալտէ եալանը իրթիքեսապ իտուալ քէնտիսինի ալտաթմըշ իտի:

Մատմագէլ Մէլանի՝ աղլատը, չօգ աղլատը: Հաճըֆ, աղլամագտան պաշգա պիր շէյ եաբամագ իտի:

Մամաֆիհի մատամ Գատօրըն քէնտիսինէ վէրմիշ օլտըղը նասիհաթը խաթըր-նա կէթիրտի: Պու նասիհաթ էյի պիր նասիհաթ օլտըղընտան, Մէլանի՝ անը իճ-րա իթմէյէ գարաւր վէրտի:

Հագիգաթէն պիր մաղազա թէէսիս իտէպիլիւր իտի ամմա անիտէ իշ պուլա-պիլէճէճ մի իտի: Մատտէ քէնտի իսթիգապալիսին իւզէրինտէ օլտըղընտան, ագըլ-լը վէ իհթիյաթըլ տապրանմասը լազըմ կէլիւր իտի:

Քէնտրիսինէ ուճուղճա վէ լաքին զայէթ եազըշըգըլը պիր էլալիսէ եաբար, չապգա, սօթին վէ սաիրէ միւսայէա իթտի վէ կիւնիւն պիրինտէ էօյլէնտէն սօնդ-րա շարգասընը պաշընա վէ էլտիվէնէրինի էլինէ կէշիրմիշ օլտըլը հալտէ մատամ Րիքիէյէ վիզիթա վէրմէք իւզրէ Սանթիէ սօգաղընա ազիմէթ իթտի:

Մէրգուճէյէ պիր չօգ տէֆա խարազը տօսթի վէ խալիսէթ իթմիշ օլան մատամ Րիքիէ՝ զայէթ վէնիկին պիր իբէքլի գուճաշ թիւճճարընըն գէվճէսի իտի: Պուգարընըն օն եէտի վէ օն ալթը եաշլարընտա իքի կէնճ գըզը սլուրընըս, պուգըզ-լար՝ կէճէլի կիւնտիւղլի մէքթէպտէն հէնուզ չըգմըշլար իտի: Մատամ Րիքիէ՝ պանքէր վէ պէօյիւք թիւճճարան ալէմինտէ չօգ թանընմըշ օլուս, ալէմը մէգ-քիւր մէհաֆիլինէ բէք չօգ կիրիպ չըգմագտա օլտըլընտան, սիւս վէ տիւզէնի ի-շիւն չօգ բարա սարֆ իտէր իտի: Հէր մէվսիմտէ մէրգուճէյէ էնվաի կէճէլիք բու-պալար, գօսթիւմէր, ֆիսթանլար, պալօ թէյլէնաթը, սուարէ ֆիսթանլարը լաղըմ իտի:

Մատամ Րիքիէ՝ Մէլանի Պէրթուըն էսքի ուսթասը օլան մատամասընըն էն ալէա միւշթէրիլէրինտէն պիրի իտի:

Մէրգուճէ կէնճ գըզըն կէլտիկի խապէր վէրիլտիքտէ, մատամ Րիքիէ՝ մէր-գուճէյի քէնտի սիւսլի հալվէթ օտասընա կէթիրթտի վէ տէտի,

— Վա՛յ, սի՞ց միսինիւ: էօյլէ իսէ պիլմիշ օլընըզ քի, զիյարէթինիպտէն խօշ-լանտըմ, գիրա մալիւմինիզ օլտըլը վէճհէ հագգընըղտա մուհապպէթ վէ տօսթըլ-ղըմ վար տըր:

Մէլանի.— Պէն տէ հագգըմտա տայմա հիւսնիւ մուսմէլէտէ պուլտընըղընըզ իշիւն սիզի կէօրմէյէ կէլմէք ճէսարէթինտէ պուլընտըմ:

Րիքիէ.— Չօգ էյի եաբմըշսընըզ, սէվկիւլիւ գըզըմ: լաքին պէշ ալթը ալտան պէրու նէ՞ օլտուընըզ, նէրէտէ գալտընըզ, Հագգընըզտա թահգիգաթ իճրա իտէ-րէք, մատամ Տօպրէօնին մաղազասընտան չըգմըշ օլտըլընըզը խապէր ալտըմ: Պուընըն սէպէպինի սօրրուշտըրտըլըմտա, պանա պիր շէյ հիքեայէ իթտիլէր: . . . Պու սէօյլէտիքլէրի տօղրու՞մը տըր:

Մէլանի.— Սիզէ նէ սէօյլէտիքլէրինի պիլմէմ, մատամ:

Րիքիէ.— Սիզ իգֆալ օլընըս պաշտան չըգարըմըշ օլտըլընըզտան վէ հալինիզ կէօզէ չարբար պիր մէրթէպէյէ կէլտիյինտէն, մատամ Տօպրէօն արթըգ մաղազա-յա կէլմէմէնիզի սիզէ բէճա իթմէյէ մէճպուր օլմուշ տըր:

Մէլանի՝ բանճար կիպի գըբ գըրմըզը քէսիլէրէք վէ պաշընը էօնիւնէ էյէրէք: — Տօղրուսընը սէօյլէմիլլէր, մատամ:

Րիքիէ.— Տիմէք պիր չօճուղընըզ վար, էօյլէ՞ մի:

Մէլանի.— էվվէթ, մատամ:

Րիքիէ.— է՛յ, է՛յ, գըզարըս պօզարմայընըզ, սէվկիւլիւմ Մէլանի. տիւ չարը գէվալ ու ինգըրազ օլան պիշարէ գըզը տճըմալը. տճըմագ՝ թաայիպ իթմէքտէն էյի տիր: Պուընտան գաթի նազար պէն՝ պիր գապահաթ իլլէմիշ օլան պէտպալսթ գըզ վէ գարըլարտան նէֆրէթ իտէն գատընլարտան տէյիլիմ: պիլաքիս անլէրին եօգարը գալգմալարընա մուսպէնէթ իթմէք վազիֆէսիյլէ միւքէլլէֆ օլտըլըմը պիլիւր, վէ սիզէ թէմտիտը տէսթը մուսպէնէթ իթտիկիմ կիպի անլէրէ տախի

եէտը մուսալէնէթիմի թէմստ էլէրիմ, սէվիւլիւ գըզըմ, էօնիւմտէ թիթիւմէ-
յինիզ, պէնիմ մօսթլըլըմ նէ իսէ երնէ օ տըր, վէ էկէր սիզէ հէրսինի սէօյլէմէք
լազըմ իսէ, սիզէ մէրազ վէ թէվէճճիւհիմ շիմտի տահա զիյատէ տրթմըլ տըր:

Մէլանի՝ զայէթ միւթէէսսիւր օլարազ.— Ահ, մատամ, նէ՛ էյի գատընսը-
նըզ:

Րիբիէ.— Էվվէթ, պէն պիր ֆէնա գարը տէյիլիմ, վէ հազգանիյէթլի օլմաղա
չալըչըրըմ, Չօճուղընըզ նէ՞ եաբտընըզ:

Մէլանի՝ պու սիւվալտէն պիր ազ պօզուլուպ Պէօզլէրի մօլարազ պիր ահը
սէրտ չէքտիքտէն սօնղրա պօղուգ պիր սէտա իլէ ճէվապէն.— Չօճուղըմ սիւտա-
նատա տըր:

Րիբիէ.— Էօյլէ եա՛, պաշգա տիւրլիւ եաբամազ իտինիզ:

Կէնճ գըզ թէքրար տէրուներ տիւտէն պիր ահը սէրտ չէքտի:

Րիբիէ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Հիւզն ու քէտէրինիզի մուճիպ օլույօրըմ,
պաշգա շէյտէն պահս իտէլիմ, Պիլի՞րմիսինիզ, Մէլանի, չօք կիւզէլ կիյինմիշսինիզ:
Պու ֆիսթանը սի՞զ մի եաբտընըզ:

Մէլանի.— Էվվէթ, մատամ:

Րիբիէ.— Սիզէ բէք կիւզէլ եազըշմըլ. պէտէնի վէ էթէյի զայէթ պիշիմի
տիր, Պիր ազ տէօնիւնիզ պազայըմ. . . Բէք ալէա, բէք ալէա, ուսթա իշի օլ-
տըղը պէլլի. . . Իշտէն անլար օլտըղընըզ կէօրիւնիյօր: Աչաղա պիր գուճաշը
պիլէ պիր շէյ եաբըպ օրթայա չըգարըրսընըզ: Պու գուճաշ՝ մէթրօսը իբի ֆրանգ-
լըզ մէրինօս տըր:

Մէլանի.— Օն բարա էքսիք, մատամ:

Րիբիէ.— Օն բարա տա իրլիկի իշիւն տըր, Հիսապ իտէլիմ. օն իբի մէթրօ
գուճաշ՝ իբիշէյ ֆրանգտան երիմի տէօրթ ֆրանգ, ալթը ֆրանգ շէրիտ, գայ-
թան վէ տիւյմէ, օթուզ ֆրանգ տա իշճիլիկի. պու հիսապճա ալթմըլ ֆրանգլա
պիր էլպիսէ կիյմիշսինիզ վէ իւզէրինիզէ բէք կիւզէլ եազըշտըրմըշսընըզ:

«Պէն գուճաշընա պազմայօրըմ, բէնիլի՛ սիզին կիւզէլ սիյահ սաչլարընըզ բէք
մութասլըզ տիւշմիւշ, պէն իշինէ, ուսթալըղընա պազըյօրըմ»

Մէլանի.— Պէնի ութանտըրըյօրսընըզ, մատամ:

Րիբիէ.— Սէվիւլիւմ Մէլանի, աղզըմ նէ իսէ եիւրէկիմ տէ օ տըր: Մատամ
Տօպրէօն՝ սիզէ եօլ վէրմէքլէ էն էյի իշճիսինի զայպ իթմիշ տիր, Լաքին սիզ գար-
չըմտա շու գօլթուգ ստիտալեասընտա օթուրընըզ, Շիմոի նէ՞րէտէ չալըչըյօր-
սընըզ:

Մէլանի.— Հիշ պիր եէրտէ չալըչմայօրըմ, մատամ:

Րիբիէ.— Հիշ պիր եէր պուլա՞մատընըզ մը:

Մէլանի.— Արամատըմ, մատամ:

Րիբիէ՝ նազարը թէաճճիւպլէ կէնճ գըզա պազտըգտան սօնղրա կիւլիւմսէյէ-
րէք.— Ալիմ Ալլահ պանա պիր սէօյլէյէճէկիւնիզ օլտըղընը կէօզլէրինիզտէն անլա-
յօրըմ: Դօրգմայընըզ, սէօյլէյինիզ, տիյնէյօրըմ:

Մէլանի.— Էվվէթ, մատամ, կէլտիմ սիզտէն թալէպ իթմէյէ. . .

Րիբիէ.— Պիր խըամէթ մի:

Մէլանի.— Վէրիւն էյի պիր նասիհաթ տա պիր խըտմէթ սայըլապիլիր, Մատամ, պիր մաղազա աջմազ նիյէթինտէյիմ. հագգըմտա ըզհար իթտիկինիզ թէ-վէճճիւհէ կիւվէնէրէք, պու պապտէ սիզինլէ իսթիշարէ իթմէյէ կէլտիմ. Աճապա մուվաֆֆազ օլաճա՞գմըյըմ տէրսինիւ:

Րիբիէ.— Լաքին չիւսիհէ՞ մի վար. նիշիւն մուվաֆֆազ օլմայաճադսընըզ:

Մէլանի.— Տիմէք նիյէթիմի իճրա իթմէյի թաւսիյէ իտէրսինիզ, էօյլէ՞ մի.

Րիբիէ.— Բարանըզ վա՞ր մը:

Մէլանի.— Չօգ բարամ եօգ տըր, մատամ. Լաքին միւնասիպ պիր սուրէթտէ մաղաղա աջմազ, պիր դաշ թօր գուճաշ սաթըն ալմազ վէ սիզին կիպի պանա թէվէճճիւհի օլան պաղը քիմսէլէրին կէլիպ պանա իշ կէթիրմէլէրինէ պէքէլմէք ի-չիւն մըգտարը քեաֆի բարամ վար տըր:

Րիբիէ.— Էկէր պէօյլէ իսէ, սէվկիւլիւ գըզըմ, պիւա թէրէտտիւտ մաղաղա-նըզ չաբուգ աչընըզ. պիւթիւն գուվէթիմլէ սիզէ մուվէնէթ իթմէյի վատ ի-տէրիմ. Դըզլարըմլա պէն սիզին պաշ միւշիւրիւրինիւ օլաճաղըզ, Պէն չօգ գատըն թանըրըմ. սիզի անլէրէ մէտհ իտէճէյիմ վէ ալըպ սիզէ կէթիրէճէյիմ, պոււնա հիշ չիւպէ իթմէյինիզ:

Մէլանի.— Ահ, մատամ, մատամ:

Րիբիէ.— Ոսլիս տօսթընըզ օլտըղըմը վէ հագգընըզտա էմնիյէթիմ պէրքէ-մալ իտուկինի սիզէ իսլաթ իթմէք իչիւն տահա զիյատէսինի եարաճաղըմ. Նէ գատար իբէլի գուճաշա լիւզուճընըզ օլուր իսէ Մ. Րիբիէնին մաղաղալարընտան ախզ իտէպիլէճէքսինիզ. գոճաւա սէօյլէյիմ, սիզէ իթիպար իտուպ վէրէսէյէ մալ վէրսին:

Մէլանի՝ մատամ Րիբիէնին հիւսնիւ գապուլ վէ իլթիֆաթընտան վէ կիւզէլ կիւզէլ վատլարընտան զայէթլէ մէմնուն վէ մահզուզ օլարագ չէքիլտի կիթտի:

Մէրգուճէ գըզ պիր այ սօնղրա Բըթի Շան ոօգաղընտտ պիր սլինանըն իքին-ճի գաթընտա քիւչիւք պիր կիւզէլ տաիրէ թուրուպ, օրատա եէրլէճմէք իչիւն տէօրթ պին ֆրանգ սարֆ իթմիշ վէ իլք աղըզ միւպայէա իտէճէլի գուճաշ, գօր-տէլա, տիւյմէ վէ սաիրէ իչիւն տէօրթ պին ֆրանգ տա իշթիյաթ սազլամըշ իտի. . . Մալիք օլտըղը եիրմի պին ֆրանգըն սրագլիյէսիյլէ սարրաֆըն պիլի՝ մէրգուճէյէ պէշ եիւզ ֆրանգ ֆայըզ կէթիրիր հիւքիւմէթ թահվիլաթը սաթըն ալմըշ իտի:

Պու ֆայըզ՝ քիրասընըն հէման նըսֆը իտի:

Մատամ Րիբիէ՝ մատմազէլ Մէլանի իչիւն էօթէյէ պէրիյէ կէզմէյէ պաշլայըպ, մէրգուճէլի տօսթը օլան գատընլարա քէմալը չէվզ ու զայրէթլէ մէտհ ու թաւ-սիյէ իթմիշ օլմաղլա, մաղաղասընը աչար աջմազ հէման էրթէսի կիւնիւ կէնճ տի-քիւճի գըզա պիր թագըմ սըբարըլար վուգու պուլտու:

Իւշ այ սօնղրա եազ կէլիպ գաբլըճալար վէ տէնիզ պանեօլարը վագթը հիւ-լուլ իտէրէք, օլ ղէման Մէլանինին իքի քիւչիւք գըզ չըրագտան մատա քէնտի-սիյլէ պէրապէր չալըան տէօրթ իշճի գըզը վար իտի:

Կէնճ տիքիւճի գըզ՝ թէմամըլա մուվաֆֆազ օլմուշ իտի:

Տիքիւճի մաղաղասը թէէսիս օլընմըշ իտի:

Մէլանի՝ աչմըջ օլտըղը պու իշի արթըգ մատամ Բիքիէնին մուսկէնէթիլէ
իլէրի կէօթիւրիօր իտի:

Եափաշ եափաշ լաքին քէմալը սուհուլէթիլէ միւշթէրի բէյտա իտիյօր իտի:

Պիր սալօնտա գարըլար միյանընտա չու միւքեալէմէ ճէրէյան իտիյօր իտի:

—Ա՛հ, սէվկիւլիւ մուհիպալէմ, նէ՛ կիւզէլ կիյինմիշսինիզ, պու գօսթիւմ սիզէ
չօգ եազըլըյօր . . . Հագիգաթէն էլպիսէնիզի բէք եազըլտըրըյօրսընըզ: Սիզին
տիքիչճինիզ, մօտիսթանըզ քի՞մ տիր:

—Մատմագէլ Մէլտնի Պէրթու տէրլէր, եէնի մաղաղա աչմըջ կէնճ պիր գըզ
տըր, գօնթէս տը Լիւսէրօլ պանա թափսիյէ իթմիշ տիր:

—Պու գըզ՝ միւքէմմէլ րուպա եարըյօր, պէն տէ օնա էլպիսէ եաբտըրմագ
իսթէրիմ: Բէճա իտէրիմ, սէվկիւլիւ մուհիպալէմ, մահալը իգամէթինի պանա թա-
րիֆ իտինիզ:

Պու միւքեալէմէնին նէթիյճէսի օլարագ Մէլանի Պէրթույա եէնի պիր միւշ-
թէրի տահա բէյտա օլմուշ իտի:

Մէրգումէյէ պու սուրէթիլէ հէր թարաֆտան սըբարըլար կէլմէքտէ օլտը-
ղընտան, քէնտիսի տէ բէյտէր բէյ իշի գըզլարընըն մըգտարընը արթըրմագ-
տա իտի:

Պէօյլէճէ իքի սէնէ միւրուր իթտի:

Օ գէման Բըթի-Շան սօգաղընտաքի քիւչիւք տաիրէ քէնտիսինէ տար կէլէրէք,
Բօայալ սօգաղը գուրպինտէ, Սէնթ-Օնօրէ սօգաղընտա պիր պինանըն պիրինճի
գաթընտա կէնիշ պիր տաիրէյէ նագլ իթտի:

Արապա գարուսընըն հէր իքի թարաֆընտա իքի մէրմէր թաշ իւզէրինտէ
մահքիւք պէրվէճհը աթի պիր լէվհա վար իտի:

ՄԱՏՄԱԶԷԼ ՄԵԼԱՆԻ ՊԵՐԹՈՒ

ՖԻՍԹԱՆ ՎԷ ՄԱՆԹՕ ՏԻՔԻՇՃԻՍԻ

Այնը քէլիմէլէր՝ եէտի պէօյիւք օտատան իպարէթ օլան տաիրէնին գարու-
սընտա գուրչուէն պիր արմա իւզէրինտէ տալսի կէօրիւնիյօր իտի: Մէգքիւր օտա-
լարըն պիրի՝ միւշթէրի գատընլարը գապուլ իթմէք իշիւն պիր սալօն օլուպ, պի-
րի բրօվա օտասը, իքիսի եաթագ օտասը, պիրի եէմէք օտասը իտի վէ տիկէր իքի
կիւզէլ օտալարը տա Մէլանիին իշ օտալարը օլուպ, օրատա եիրմի պէշ իշի գըզ
վէ պէշ տէ չըրագ գըզ վար իտի:

Պէօյիւք սալօնտա ֆիլ տիշիլի վէ ապանօզ աղանընտան մամուլ պիր մասա
իւզէրինտէ գատըն միւշթէրիլէր՝ մօտա կազէթալարընը վէ սէնէնին մէվսիմ մօ-
տալարը բէսիմլէրինի հափի օլան սիւսիւ ալպօմլարը կէօգտէն կէչիրէպիլիւրէր
իտի:

Բրօվա սալօնը՝ բէք նէֆիա վէ տիլնիլին պիր սուրէթտէ տէօչէնմիշ օլուպ՝

իբի կիւղէլ օրթա այնա, տէօրթ տէ պէօրէք վէ կէնիչ էնտամ այնաւը վար իտի .
Պու Թարիֆտէն անլալըտըղը իւզրէ , Մէլանի Պէրթու . քէմալը սիւրաթքէ
իւէրլէյիպ քէսալը սէղվէթ իտիյօր իտի :

Մ րգուժէնին իշիքէք Խօլընտա կիտիյօր իտի իսէ տէ , քէնտիսի մէսոգտ վէ
սէվինճի տէնիլ իտի :

Հայը՜Ֆ , տայմա չօճուզընը տիչիւնիյօր իտի . Սէվիւլիւ գըզճըղաքընը պոււ
մագ վէ եախօտ հիչ օլմաղսա անըն հագգընտա խապէր վէ մալիւմաթ ալմագ ի-
շիւն նէ՛ իսթէսէլէր վէրիւր իտի :

Քէզալիք քէնտիսինի եկւզ իւթիւ պրագըպ կիպէն նանքէօր քալըզընը տալիս
էքսէրիա տիւշիւնիյօր իտի , գիրապ պու ատամ Դէր նէ գաղար գապահաթընը իտի
իւէ տէ , Մէլանի՛ մէրգուժը էլան սէվիյօր իտի :

Մէլանինին պէտպախթըզընը եալընըզ պիր գաշ քիշի պիլիւրէր իտի . լաքին
պոհնլար՝ պօշպօղաղըք իթմէյիպ մէճգուժէնին չըճըլընտան ասլա պահս իթմէզ-
լէր իտի :

Կիւնիւն պիլիւնտէ մատամ Ռիքիէ՛ գըզ մասուժըղաղընըն հալ ու քէ յօթի նա-
սըլ օլտըղընը սիւվալ իթտիքտէ , մէրգուժէնին չէհիսինտէ էօյլէ պիր էմարէէ քզ-
տըրապ նիւմայան օլտու քի , համիյէի մուժաիլէյհա՝ պու պապտէ արթըզ պիք
տահա մէրգուժէ տիքիշի գըզա իյրատըր սիւվալ իթմէյէ ճէսարէթ իթմէտի :

Մատամ Րիքիէ՛ տօսթըղա մէպնի վագթ վագթ մէրգուժէ տիքիշի գըզը
կէօրիւր իտի . էլանինին հալ ու վագթըն էրէյիճէ տիւզէլմէսինէ սէպէպ գըսմէն
քէնտիսի օլտըղընտան , մատամ Տիքիէ՛ մէրգուժէ կէնճ գըզըն քէսալը րիֆահ ու
սաատէթ իթմէսինտէն տօլայը մէմնուլն վէ մէսրուր օլուպ մէրգուժէյէ տէր իտի քի ,

— Սէվիւլիւլմ Մէլանի , սիզ տայմա պէօյլէ եալընըզ գալամայաճագսընըզ .
չալընըպ չապալայարագ հալ ու վագթընըզ էրէյիճէ տիւզէլթտինիզ , էվլէնմէլի-
սինիզ :

Մէլանի՛ լաթիֆ Վէ մահզըն պիր սուրէթտէ կիւլիյմսէյէրէք . — Պէն հիչ
էվլէնմէյէճէյիմ :

Րիքիէ . — Նի՛շիւն . հերիֆին պիրի գատրինիզի պիլմէյիպ սիզի ալտաթտըղը
իշիւն սը :

Մէլանի . — Պիր պու վար , մատամ :

Րիքիէ . — Պաշգա տահա նէ՞ վար :

Մէլանի . — Մատամ , պէնի պրագըպ կիտէն օ ատամը էլան սէվէրիմ , վէ ան-
տէն պաշգա քիմսէյի սէվմէյէճէ կիմի գանն իտէրիմ :

Րիքիէ . — Մէրգուժը թէքրար կէօրտիւնիզ մի :

Մէլանի . — Խայր , մատամ :

Րիքիէ . — Նէ օլտըղընը պիլմէ՞զմիսինիզ :

Մէլանի . — Էվվէթ , պիլիւրիմ , Լօնտրապա պուլընտըղընը խապէր ալտըմ :

Րիքիէ . — Լօնտրատա նէ՞ եարայր :

Մէլանի . — Սէնաաթընը իշէյիպ չալընը :

Րիքիէ . — Զանըմ ճէվահիրճի տիր տէտինիզ , տէյիլ մի :

Մէլանի . — Էվվէթ , մատամ :

Րիբին.— Այլա պիր սէնապթ քորո Խիւլասա պիրիննի աչգ ու ալէագանըզա սատըզ գալմագ իսթէրսինիզ, էօյլէ՞ մի՛ սէվկիւլլում Մէլանի։ Լաքին պրագընըզ պիր իբի սէնէ տահա կէշրին՝ օ գէման արթըն՝ օ տէլիգանլընըն իւզէրինէ տին- չիւնմէյէճէքսինիզ, զիրա սիզին մուհապպէթինիզ կիպի պիր Վուհապպէթէ լայըզ տէյիլ տիր։

Պիր սապահ սաաթ տօգուզ ղաւտտէլէրինտէ ուլթա տիթիշնի գըզ իլէ անըն պիրիննի իշնի գըզը՝ օ կիւնքի իշի էշնիլէրէ թէվզէ իթ տիթէրի տըրատա, խըտմէթ- ճի գարը իշ օտասընա տուխուլ իլէ Մէլանիէ եազլաշարագ տէտի քի,

— Մատմազէլ, սալօնտա պիր էֆէնտի վար, սիզինէ գօնուշմագ իսթէյօր։

Մէլանի.— Պիր տէլլա՞ մը։

Խըտմէթճի.— Ումմամ քի տէլլալ օլտուն, մատմազէլ։

Մէլանի.— Իսմինի սէօյլէտի մի՞։

Խըտմէթճի.— Սօրտուզ իսէ եալընըզ սիզէ սէօյլէյէպիլէճէկինի ճէվապէն պէ- յան իթտի։

Մէլանի.— Բէք ալա, սէօյլէյինիզ լութֆէն պիր քաշ տագիգա պէլէսին։

Մէլանի՝ իշնիէրիլէ իշինի պիթիրիննէ սալօնա կիթտի։

Կէլէն միսաֆիր՝ այագտա տուրմուշ վէ բէնկի սաթ պաթը քէսիլմիշ օլտըրը հալտէ պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէյօր վէ շարգասընը էլիւտէ թութույօր իտի։

Կէնճ գըզ սալօնա կիրիպ մէրգուժը թանըյարագ «Հանրի» տէյու նիտա իտիննէ, կէլէն տէլիգանլը՝ շարգասընը մապանըն իւզէրինէ վազ իլէ տիզ իսթիւ- նէ կէլաի, վէ աղլայարագ։

— Մէլանի, աիւն ագլամ Բարիլէ միւվասէլէթ իթտիւ։ Իւշ սէնէյի միւթէ- ճավուզ պիր գէմանտան պէրու Լօնտրատա չալըշմագտա օլտըրըմ հալտէ, կէլիպ սիզտէն իսթիւրհամը աֆիլ իթմէք իշիւն շէհրը մէզքիւրտէն հարէքէթ իթտիւ։ Հագգընըզտա մէնֆուր վէ ալչագճապընտ պիր մուամէլէտէ պուլընտըմ... Աֆիլընըզ տիլէրիւմ, Մէլանի, աֆիլ իտինիզ.— տէտի վէ իքի էլլէրինի պիրտէն պիր սուրէթը միւթէզարուանէտէ մէրգուժէյէ ուզաթտը։

Մէլանի՝ մէրգուժըն էլլէրինտէն թուլթուպ եօգարը գալտըրարագ սատէճէ.— Հանրի, աֆիլ իտէրիւմ սիզէ.— տէտի վէ քէնտի քէնտինի զապթ իտէմէյիպ աղա- մաղա պաշատը։

Հանրի՝ թէքրար.— Մէլանի, պէն պիր բէզիլ բիւսվայըմ, Պիր սախթէ տօս- թըն եալանընա ալտանարագ, տէլիճէ վէ ինսաֆաըզճա սիզի իթհամ իթտիւ։

Սիզի թաքարճասընա սէվէր իքէն, եիւզիւնիզէ գարշը հագարէթամիզ սէօզ- լէր սէօյլէյէրէք վէ հագգընըզտա բէք Ֆէնա մուամէլէտէ պուլընարագ սիզի բէտտ իթտիւ, այագ ալթընա ալտըմ Գըսգանճըրըմտան նաշի ագլըմը ղայպ իթմիշ իտիւ։

«Գապահաթիլմ էրէյիճէ պէօյիւք տիր, եա՛ Բապպիւմ։

Սիզի պիր տահա կէօրմէմէկէ եքմին իտէրէք Լօնտրայա ազիմէթ իթտիւ։ ալչագճասընա սիզի թէրք իթտիւ, սիզի եիւզ իսթիւ պրագտըմ. սիզ իսէ վալի- տէ օլմագ իւզրէ իտինիզ։

«Ա՛հ, Մէլանի, պէն տիւշարը ըզտըրապաթ օլտըղըմ իչիւն ինթիգամընըզ ալընմըշ սայըլըր, գիրա սիզին պիկիւնահ օլտըղընըզը սէքիզ կիւնտէն պէրու անլաւըշ օլտըղըմտան, պու գատար կիւն բէք զիյատէ մուզտարըզ օլտուս:

«Հազգընտա էմնիյէթիմ պէր քէմալ օլա՜ն սախթէ տօսթըմ Բիէռ Կալօն սէքիզ կիւն ագտէմ Լօնտրատա վէֆաթ իտուպ, լաքին սօն նէֆէսի չըգմաղտան էվվէլ սիզէ եարտըղը քէօթիւլիքտէն բէշիման օլարագ, հազգընըզտա ալչագճասընա իֆթիրատա պուլընմըշ օլտըղընը պանա պէյան ու իթիրաֆ իթմիշ տիր:

«Աֆվընըզա միւհթաճ իտիմ, Մէլանի, պուլընը պանա տիրիղ իթմէտինիգ, թէչէքքիւր իտէրիմ: Ա՛հ, գալպինիզ հիշ տէյիւմէմիշ, Նէ իսէ օ տըր, բէք էյի պիր գըզսընըզ:

«Պունտան պիր սէնէ ագտէմ իշիթտիկիմէ կէօրէ, պազը տօսթլարընըզըն մուավէնէթիլէ պիր մաղազա աչմըշ վէ մէշհուր պիր տրքիշճի օլմուշսընըզ:

«Պուրատա իգամէթ իթտիկինիզի էսքի իգամէթ իթտիկինիզ եէրտէն խապէր ալտըմ: Եարըմ սաաթ խանէնին էօնիւնտէ տօլաչըզ մէրմէր լէվհանըն իւզէրինտէ իսմինիզի թէքրար պէ թէքրար օգուտըմ: Իչէրի կիրմէյէ ճէսարէթ իթմէյօր ըտըմ, գօրգույօր ըտըմ. . . Լաքին սիզտէն ավֆ տիլէմէք իչիւն մախսուսէն Բարիզէ կէլմիշ օլտըղըմտան, պու աֆվա նաիլ օլմագսըզըն վէ սիզի կէօրմէքսիզին Լօնտրայա ավտէթ իտէմէզ իտիմ:

«Սիզ նաիլը մուվաֆֆագիյէթ օլմուշսընըզ, Մէլանի, հիշ պիր էքսիյինիզ եօգ տըր, մէսուտ վէ պախթիյարսընըզ, պուլնա լայըգ օլտըղընըզա չիւպհէ օլընամագ: Ալլահ ատիլ տիր:

Մէլանի.— Տիմէք Լօնտրայա ավտէթ իտէճէքսինիզ, էօյլէ՞ մի:

Հանրի.— Էվվէթ, եարըն եախօտ օ պիր կիւն: Լաքին կիթմէզտէն էվվէլ. . .

Մէլանի, աֆվտան սօնղրա սիզտէն պիր տէ լութֆ թալէպ իտէրիմ:

Մէլանի.— Պիր լութֆ մը:

Հանրի.— Էվվէթ, պիր լութֆ, պիր մէմնունիյէթ, պիր սաատէթ: Մէլանի, էվլատըմըզը պիր քէրրէ էօրիւպ սէվմէք իսթէրտիմ:

4

ԲԵՏԷՐ ՎԷ ՎԱԼԻՑԷ

Մէլանի սարսարը քէսիլիպ պաչընը էօնիւնէ էյտի:

Հանրի՝ սէօղիւնէ տէվամ իլէ.— Պէն գապահաթ սահիպի օլտըղըմտան, սիզէրէճա ու նիյազտան պաչգա պիր շէյ եարամամ: պու մէմնունիյէթի, պու մէսէր-րէթը ազիմէյի պանա տիրիղ իթմէյինիզ: Սիզին էվլատընըզ պէնիմ տէ էվլատըմ տըր, Մէլանի: րէճա իտէրիմ, սէօյլէյինիզ, էվլատըմըզ նէրէտէ տիր. . . Օ՛հ, աճապա անը կէօրիւպ սէվէճէք վէ գուճագլայաճագ վէ կէօյսիւմին իւզէրինտէ սըգապիլէճէքմիյիմ:

Պէտպախթ գըզ հըշգըրմաղա պաչատը:

Հանրի.— Պու քէտէր, պու հըջգըրըզլար նէտէ՞ն իյճապ իտիյօր, Մէլանի. . .
Էվլատըմըզ նէ՞րէտէ տիր, Պէն էվլատըմը սէվէրիմ, Մէլանի, սէվէրիմ, էվլատըմը.

Մէլանի՝ Երեզիւնի էլլէրիյլէ գարայարազ պօղուզ պիր սէտա իլէ.— Էօլտիւ.
Հանրի՝ գապա պիր սէտա իլէ.— Էօլտիւ, էօլտիւ մի.— տէտիքտէն սօնգ-
րա՝ ֆէրեատ ու ֆիղան իտէրէք, սէլ կիպի կէօզ եալարը տէօքմէյէ պըշլատը՝
Պատէհու սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի.

— Էվլատըմըզ էօլտիւ, չիւնքի քիմոէսիզ գալաղընըզտան վէ տիւշարը գարաւ-
րէթ ու սէֆալէթ օլտըղընըզտան, չօճուղը եանընըզտա սաքլայաժաժընըզ, չիւն-
քի չօճուզ էյի պագըլաժաժընը տըր. . . Ա՛հ, պէն ուժտըղըմտան տա զիյաւտէ ըհզիլ
վէ ըիւպվայ պիր քիմաէ իմիչիմ. էկէր պէն սիզի թէրք իտուպ կիթմէսէ իտիմ, օ
տա եաշար իտի. . . Պէն էվլատըմըն գաթիլիյիմ Պու նէ՞ տէհէթիլի չէ՞:

Մէլանի՝ միւքէտտէր պիր սուրէթտէ.— Էվվէթ, սիզ թէրք իտուպ կիթտի-
կինիզ իչիւն չօճուղըմ վէֆաթ իթմիչ տիր.

Հանրի.— Էյ նա՞սըլ պանա աֆվ իթտինիզ.

Մէլանի.— Սիզի ալտաթմըլար իտի.

Հանրի.— Չօճուզ էրքէ՞ք մի իտի.

Մէլանի.— Խայր, գըզ իտի.

Հանրի.— Նէ՞ գատար վագթ եալարը.

Մէլանի.— Պիր գաչ ալ.

Հանրի.— Սիւտանատա իքէ՞ն մի էօլտիւ.

Մէլանի.— Էվվէթ.

Հանրի.— Բարիգտէն տիշարը՞ մը.

Մէլանի.— Էվվէթ, Բարիգտէն տիշարը.

Պու սըրատա իքիսի տէ պիր ազ միւտտէթ սիւքիւթ իտուպ աղլատըլար վէ
եքթիկէրիւնի էլիւն թուլթալար.

Հանրի՝ քէլամէ աղազ իլէ.— Օ՛հ, էվվէթ, սիզ չօզ էյի վէ մէրհամէթիլի պիր
գըզընըզ, պէնիմ հիչ պիլ տէյէրիմ եօզ տա պանա մէրհամէթ իթտինիզ. . .
Հիչ պիր աճը սէօզ սէօյլէմէտինիզ. . . Պէնի էվտէն գօվաճազ եէրտէ պիր
տօսթ կիպի գապուլ իտիյօրսընըզ, Հալ պու քի, Մէլանի, պէնտէն նէֆրէթ իթ-
մէյէ հագըղընըզ վար իտի.

Մէլանի.— Իհթիմալ քի էօյլէ տիր, Լաքին պէնի սէվտիկինիզ խաթըրըմա
տըթ. չէքթիկիմ ըզտըրապը ունուլթըպ տէօքթիւկիւմ կէօզ եալարընը արթըզ
խաթըրըմա կէթիւմէք իսթէմէմ.

Հանրի.— Մէլանի, պուշլար թէսէլիպախշ սէօզլէր տիր, Լաքին վիճտանըմը
թէսքին իտէմէզլէր, Սիզտէն այրըլտըղըմտան պէրու զիհիմ տայմա սիզիւլէ մէշ-
ղուլ օլմուչ տըր. Պէն սիզի գապահաթըլը գանն իտէրէք, սիզէ լանէթ օգույօր ի-
տիմ. . . Լանէթ օգույօր իտիմ, Մէլանի, Լաքին մէլուէն պէն իմիչիմ. . .

«Հըսսը գալպիմի սիզտէն կիզլէմէք իսթէր իտիմ սոմա եարաժայօրըմ. . .
Մէլանի, էլան պէն սիզի սէվէրիմ էկէր սիզ պուրատա աթէթա պիր իչիւն գըզ օլ-
մուչ օլսա իտինիզ, սիզէ «— Պիր վագթ սիզիւլէ էվլէնմէյի գատ իթտիմ, պու

կիւնքի կիւն պու վատրմը իճրայէ հազըր վէ միւհէյեայըմ. պանա զէվճէ օլընըզ, պէն սիզի սէվէրիմ, տայմա սէվէճէյիմ վէ եէմին իտէրիմ քի սիզի մէսուտ գըլա-
ճաղըմ—» տէր իտիմ. Լաքին չիմտի սիզինլէ պէնիմ արամըզտա պէյիւք պիր մէ-
սաֆէ վար տըր. սիզ եիւքսէլմիշսինիզ, պէն ալլաքտա գալմըշըմ տըր.

«Ահ, աֆվընըզը տիլէրիմ, նէ սէյլէտիկիմի պէն տէ պիլմէյօլըմ, պու-
չազ կիպի լազըրտը իտիյօլըմ, էկէր սիզ էլան ատէթա պիր իշճի գըզ օլմուշ օլ-
աա իտինիզ պիլէ, պանա պիր սուրէթը պարիտանէտէ ճէվապ վէրէրէք «— Պէն
սիզտէն նէֆրէթ իթմէմ, Լաքին էվվէլքի մուհապպէթ վէ մէրազըմ տա գալմատը.
պիր վաթթ սիզի սէվտիմ, Լաքին արթըգ սէվմէյօլըմ—» տէյճէք իտինիզ.

Մէլանի՝ տէրին տէրին Հանրիէ պագտըգտան սօնղրա.— Լօնտրատա գալ-
մաղա պիր մէճպուրիյէթինիզ վա՞ր մը.

Հանրի.— Ուայր, հիշ պիր մէճպուրիյէթիմ եօգ տըր.

Մէլանի.— Էյլէ իսէ նի՞չիւն օրայա ավտէթ իտէճէքսինիզ.

Հանրի.— Նի՞չիւն մը.

Մէլանի.— Բարիգտէ գալապիլիրսինիզ.

Հանրի.— Տօղրու տըր, գալապիլիրիմ. Լաքին սիզէ չօգ եազըն օլուրըմ.

Մէլանի.— Պիր ազ էվվէլ սէյլէտիկինիզ կիպի, էկէր պէնի էլան սէվիյօր
իսէնիզ, խայր, չօգ եազըն սայըլմազսընըզ.

Հանրի.— Արթըգ սիզի սէվմէյէ հազգըմ եօգ տըր.

Մէլանի.— Հանրի, պէն արթըգ ատէթա պիր իշճի գըզ տէյլիլիմ. Լաքին է-
լան Մէլանի Պէրթուլըմ, գալպիմի հայաթըմը սիզէ վերտիմ Հանրի, պէն տէ է-
լան սիզի սէվէրիմ.

Հանրի.— Մէլանի.

Մէլանի.— Լօնտրայա ավտէթ իթմէյինիզ, Բարիգտէ գալընըզ.

Հանրի.— Նէ՞, պէն օ գատար հազսըզ շէյլէր եաքտըգտան սօնղրա, սիզ եի-
նէ գապուլ իտիյօլըմսընըզ.

Մէլանի.— Հանրի, նէ վաթթ իսթէրսէնիզ, սիզէ զէվճէ օլուրըմ.

Պիր այ սօնղրա Մէլանի Պէրթու՝ մատամ Հանրի Լըվասէօր՝ թէսմիյէ օլուընը
յօր իտի.

Մատամ Գատօր կիպի մէրգուճէ տախի գաքուսընըն իւզէրինտէքի լէվհայը
թէպտիլ իթտի, Լաքին Մ. Հանրի Լըվասէօր՝ Մ. Ժիւլ Բէրնիւիզէնին խամուրըն-
տան տէյլի իտի.

Գաթըսը չալըշըպ բարա գազանմագտա օլտըղընտան, քէնտիսի տախի չալըշըպ
գազանմագ իսթէտի. Իքի քիչի պաշ պաշա վէրիպ չալըշընճա, ազ վաթթտան քէս-
պը սէրվէթ իտէպիլիրլէր իտի.

Մ. Լըվասէօր՝ Մէլանիտէն ալտըղըն էլլի պին Ֆրանգլա Բալէ Բուայալտա պիր
տիւքքեան միւպայէա իթտի վէ ճէվահիրճիլիք իթմէյէ պաշլատը.

Ճէվահիրճիլիքլէ տիքիշճիլիկին քեարը ազ վաթթտան պիրլէշիպ սէրիան պիր
պէյիւք թէմէթթիւ հուսուլէ կէթիրտիկինտէն, գարը գօճա էկէր իսթէսէլէր իտի

օն իբի սէնէաէն սօնդրա պիր միլեօն ֆրանգը մի թէճաղուզ պիր սէրվէթէ իշ-
տէն չէթիլէ պիլիլիլէր իտի:

Լաթին պիր էվլատարը եօգ իտի: Սէվմէք իշիւն պիր էվլատարը օլմամասը՝
քէնտիլէրինէ մուճիպը քէտէր ու մէէյուսիյէթ իտի: Հագիգաթէն օ գատար չա-
լըշըպ նախը մուվաֆֆադիյէթ օլմազա գարշը պիր էվլատարը օլմասը եագըշըր
իտի: Պիր էվլատարը օլմագ իշիւն վարարընը եօգլարընը վէրիլիլէր իտի:

Գարը գօճա հէնուզ կէնճ իսիլէր, չալըշմալարընա տէվամ իթտիքլէրինտէ
եէնի պիր սէրվէթ տահա գագանապիլիլիլէր իտի:

Պիր չօճուգ՝ գալպէ մէսէրրէթ ու ինչիրահ վէրիլ, հէր ճիհէթճէ ճէսարէթ
կէթիլիլիլ:

Հէր հանիլը պիր գարը գօճա՝ եէքտիկէրինի նէ գատար սէվսէլէր պիհուտէ
տիր, պիր էվլատարը օլմայընճա սաասէթլէրի միւքէմմէլ օլմազ:

Ճօճուզսըզ պիր խանէ պօշ պիր էվէ պէնգէր:

Մ. Լըվասէօու հէր կիւն սաաթ եէտիտէ մաղազասընտան չըգըպ, արթըգ պիր
տահա Բալէ-Րուայալա կիթմէզ իտի: Գարըսըլլա թաամ իտուպ մէրգուլմէնին եա-
նընտա գալըր իտի: Պուկլար եալընըզ ագչամլարը իշլէրինին իւզէրինէ գօնուշըր-
լար իտի:

Մ. Լըվասէօուին պիրինճի եագըճըսը տիւքքեանտա քէնտիսինէ իճրաի վէ-
քեալէթ իտէր իտի: Պու եագըճը՝ ֆուգարա ֆամիլեատան վէլաքին հիւսնիւ
թէրպիյէ վէ տիրպիյէթ սահիպի պիր տէլիգանլը իտի: ճէվահիրճի Մ. Լըվասէօր՝
մէրգուլմ տէլիգանլըլը քեարընա նըսըֆ նըսըֆա օրթագ իթմիշ իտի, վէ անը
պիւսպիւթիւն քէնտի եէրինէ կէչիրմէք իսթէյօր իտի:

Գարը գօճա՝ իսթիգալա հագգընտա հիշ պիր գօրգու վէ էնտիլէտէ պուլըն-
մատըզլարընտան, արալարընտա կէչմիլտէն պահս իտէրլէր, հէր իքիսինին տէ
ֆուգարա օլտըզլարը գէման եէքտիկէրինի թանըլըպ սէվիլտիքլէրի իւզէրինէ
գօնուշըրլար իտի:

Հանրի՝ էքսէրիա.— Ահ, հա՞նիյա քի ճիկէրքարէ Հանրիէթճիկիմիզ էօլմիւշ
օլմասա իտի.— տէր իտի:

Մէլանի՝ պու սէօզլէրի իշիտինճէ իշէրիսինտէն ահ չէքէր, վէ պագէն չէհրէ-
սի էօլլէ պիր հալը թէէսսիւֆ իշթիմալ քէսպ էյլէր իտի քի, գօճասը տիւշարը
խէվֆ ու տէհէթ օլուր իտի:

Հանրի՝ չօճուգ հագգընտա պէյանը թէէսսիւֆ իթտիքճէ, պիշարէ վալիտէ-
նին տէ եիւրէյինտէն գան կէչէր վէ գալպինին իւզէրինէ գուրշուն կիպի պիր ա-
ղըրըգ պասար իտի:

Իշի պրագսընլա՞ր մը, եօգսա տէվամ իթսինլէ՞ր մի տէյու գարը գօճա վագթ
վագթ քէնտի արալարընտա տիւշիւնիւրլէր իտի: Հանրի՝ մըգտարը քեաֆի սէր-
վէթէ մալիք օլտըզլարընտան արթըգ իսթիրահաթ իթմէք էֆքեարընտա պուլը-
նըյօր իտի:

Էօլտիւքտէն սօնդրա միրասլարընը եէյճէք քիմսէ պուլընմայընճա, օ գատար
բարայը պիրիքթիլմէք նէյէ եարար:

Պուա-Գօլօմպտա եագըզ պիր խանէ քիրալամըշ օլտըզլարընտան, եագըն բա-

զար կիւնէրի օրայա կիտիպ վագթ կէշիրիւէր խոր, Լաքին Մ. Լըվասէօր՝ Բա-
րիգտէն պիր գաշ միլ ուզագտա Սէն նէհրի քէնարընտա պիր սայֆիյէ (Վեւլա) Ժա-
թըն ալմագ իսթէյօր իտի:

Մէլանի՝ պու պապտէ գօճասընա հէմէֆքեար օլմայըպ, հէնուզ չալըմագ վէ
սէրվէթլէթիինն մըգտարընը արթըրմագ իսթէյօր իտի:

Գարը գօճա կէնճ օլուպ սըհէթ ու աֆիյէթլէթի պէր քէմալ իտի. էկէր պիր
իշ իլէ մէշղուլ օլմասպար ճանարը սըզըլաճագ իտի:

Սայֆիյէնին միւպպէասը խուսուսընտա Մէլանի՝ Հանրիէ ճէվագէն «Հէնուզ
վագթըմըզ վար, պէքլէյէլիմ» տիյօր իտի իսէ տէ, աւըլ Ֆիքրինի գօճասընա
պէլլի իթմէյօր իտի:

Գըզընըն սաղ օլտըղը վէ կիւնինն պիրինտէ մէրգումէյի պուլմասը միւմքին-
սիզ օլմատըղը՝ քէնտիսինէ տույ օլույօր իտի:

Մէլանի՝ տայմա գըզընը խաթրընա կէթիրէրէք գօճասընա «Պէքլէյէլիմ»
ճէվագէնը վէրիյօր իտի:

Մէրգումէ գարը՝ գըզը իշիւն հէնուզ չալըմագ վէ իշէմէք իսթէյօր իտի:

Գըզընը պուլտըղը կիւն Մէլանի՝ մէրգումէյէ մաէլմէմուռնիյէ «Ահ ճիկէր-
բարէ գըզըմ, սէնր թէրք իթմէյէ մէճպուր օլտոււմ. լաքին սէնի տիւշիւնէրէք,
սէնի խաթրըմա կէթիրէրէք իշ իշէտիմ, չալըտըմ. հէր նէյիմ քի վար իսէ սէնին
տիր» տիյէճէք իտի:

Մ. Լըվասէօր՝ պիր ագչամ պէր միւթատ գարըսըյլա գօնուշտըղը սըրատա
մէրգումէյէ «Մաղազանը քիմսէյէ թէրք իթմէք իսթէմէյօրսըն վէ պէնիմ մաղա-
ղայը տա էլտէն չըգարմամագլըղըմ արգու էլէյօրսըն. էօյլէ օլտոււն, իշտէն ջէ-
քիլմէյէլիմ. լաքին էկէր իքիմիզ տէ էօլէճէք օլուր իսէք, սէրվէթիմիզ նէ՞ օլա-
ճագ» տէյինճէ, Մէլանի՝ պաշընը աշագա էյտի վէ տիւշիւնճէյէ տալտը:

Հանրի Լըվասէօր՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Զիրա քէնտիմէ հիշ պիր միրաս-
թօր պիլմէյօրըմ, սէնին տէ եալընըզ իսթիյար թէյգէն վար ամմա օ տա սէնի
հիշ սէվմէմիշ տիր, վէ քէնտիսինին մուսվէնէթինէ միւհթամ օլտըղընտա սէնի է-
վինագէն պիլէ գօվմուշ տըր:

Մէլանի՝ պրոււնընըն ալթընտան.— էվվէթ, տօղրու տըր:

Հանրի.— Պու սապահ պիր կաղէթատա բէք զարիպ պիր մուհաքէմէ օգու-
տըմ իշճի վէ ֆուգարա թագըմընտան պիր անա պապա՝ պիր էվլատարընը զէն-
կին ատամլարա սաթմըշլար, անլէր տէ չօճուղը ալըպ քէնտիլէրինէ ճան էվլատը
եարմըշլար:

Մէլանի՝ պաշընը պիրտէն պիրէ եօգարը գալտըրտը:

Հանրի.— Պու կիւնքի կիւն անա պապա՝ էվլատարընը կէթի ալմագ իսթէ-
յօրլար, օ պիրլէրի իսէ՝ չօճուղա մուհապպէթ վէրմիշ օլտըգլարընտան, անը ալը-
գօյմագ իսթէյօրլար: Իշթէ պու տափա մահքէմէ հուզուրընտա ֆասլ ու բույէթ
օլթնաճագ տըր:

«Շիմտի, Մէլանի, պէնիմ տէ խաթրըմա պիր շէյ կէլտի:

Մէլանի.— Նէ՞ կէլտի:

Հանրի. — Մատամ քի էվատարընը սաթան վալիտէլէր վար տըր, պիզ տէ պիր չօճուգ սաթըն ալսազ նանըլ օլուր:

Մէլանի՝ սաբ սարը քէսիլէրէք վէ պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէյէքէք վէ ալըգ ալըգ պիր պազըլա տէօրթ թարաֆա պազարազ պիրտէն պիրէ եօգարը տիքիլիպ պօղուգ պիր սէտա իլէ. — Սուս, սուս տիյօրըմ սանա, սէֆիլ ատամ. — տէյու նիտա իթտի, վէ պուճը միւթէազըպ տիզլէրի քէսիլէրէք սանտալէսաընըն իւզէրինէ երգըլտը տիւշտիւ: Մէրգուճէ գատըն նէֆէս ալամայօր, ինէյօր վէ գըվրանըպ տուրույօր իտի:

Պիր տէ նակէհան հըչգըրըպ աղլամաղա պաշլատը, կէօյսիւ պիր չիտտէթը ֆէվգէլատէ իլէ էնիպ չըգըյօր իտի:

Փօճասը՝ էնտ պէնտ օլարազ մէրգուճէյէ պազմագտա, վէ հալ ու թավընտան պիր շէյ անլայամամագտա իտի:

Հանրի՝ Մէլանիին էլլէրինի թութարազ. — Նի՛չիւն պէօյլէ քէտէրլէնիյօրսըն, նէ՛ն վար տըր:

Մէլանի՝ գապա պիր սէտա իլէ. — Չօգ օլտու, չօգ օլտու, եարամամ, արթըգ եարամամ. . . Պու տէհէթլի սըրր պէնի պօղույօր, աղըրըղընըն ալթընտա պէնի էգիյօր. . . Ա՛հ, նէյիմ վար տէյի սօրույօրսըն, չիմտի սանա սէօյլէյիմ:

«Հանրի, գըզճըղաղըմ Հանրիէթին սիւտանա եանընտա վէֆաթ իթտիկինի սանա եալան սէօյլէտիմ, Հագիգաթը հալ շու տըր. գըզըմը թէրք իթտիմ եախօտ սաթտըմ, իշիտիյօրմսըն, սաթտըմ:

Հանրի. — Մէլանի, նէ՛ տիյօրսըն, ագընը՞մը գաչըրտըն:

Մէլանի. — Ոայր, իայր, ագըմը գաչըրմատըմ, տօղրուսընը սէօյլէյօրըմ. արթըգ սըրըմը կիզլէյէմէմ. . . գըզըմը պաչգասընա վէրտիմ, սաթտըմ, էվվէթ, սաթտըմ, չիւնքի գըզըմը ալան զանա եիրմի պին ֆրանգ վէրտի: Իշթէ պու բարա իլէ քէնտիմէ պիր իշ աշտըմ:

«Պու բարա հարսմ օլմատըղընտան, քէսպը սէրվէթ իթտիք:

«Տիյնէ, Հանրի, տիյնէ, Չօճուղըմ՝ տօղտուգտան պիր գաչ սաաթ սօնղրա գուճաղըմտան ալընտը. անտէն սօնղրա նէ օլտու պիլմէմ: Լաքին ճիկէրրարէ չօճուղըմը պուլմագ վէ եէնիտէն էլէ կէչիրմէք իսթէտիմ, արատըմ, հէնուգ արայօրըմ, պուլընճայա գատար արայաճաղըմ, չիւնքի իշէրիմտէ պիր սէտա տայմա պանա («Ճէսարէթտէն տիւշմէ, գըզըն էօլմիւշ տէյիլ տիր, անը կէօրէճէքսին, սանա իատէ գըլընճագ տըր») տէյու նիտա իտիյօր:

Փօճասը՝ կէօզլէրինի իրի իրի աշմըշ վէ աղըը աշըգ գալմըշ վէ ագը պաչընտան կիթմիշ օլտըղը հալտէ, գարըսընըն սէօյլէտիքլէրինի տիյնէյօր իտի:

Մէլանի՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Պիր արապամ օլմասընը իսթէրսին, տայմա եայա տիշարը չըգտըղըմ տարըլըրսըն, էօյլէ ամմա, սօգազլարտա թէսատիւֆ իթտիկիմ պիլճիւմէ եաչըճա գարըլարը թէֆթիշ իտէպիլմէք իշիւն պաչգա տիւրլիւ ասլա տիշարը չըգամամ:

«Կէօրիւյօրմսըն, չօճուղըմը պէնտէն ալան գարըյա կիւնիւն պիրիւտէ եիւզ

«Ինչպէ՞ թէստաւի՞ք ի՞նչպէ՞ իւմիտինտէ՞ պուլնըյօրըմ, 0 գարը շիմտի արթըդ ին-
թիյարըլաշմը տըր, ալթմըը կէշմիշ օլմալը տըր. լաքին պին քիշինին իշինտէ օլսա
եինէ թանըրըմ. սիմասը էյիճէ խաթրըմտա տըր:

«Ենա Բապպիմ, եա՛ Ալլահը ազիմ իւշշան, օ գարըյը պիր քէրրէ տահա պե-
նիմ եօլըմ իւզէրինտէ պուլնտըր, գարըմա չըգար:

«Ա՛հ, օ գարը նա՛սըլ տա պէնի գանտըրըպ Գըզըղաղըմը պէնտէն սաթըն
ալտը:

«Հանրի, իշթէ պէնիմ եարտըղըմ, իշթէ՛ պէնիմ ճիւնհա վէ գապահաթըմ:

Հանրի՛ մէէյուսիյէթլէ. — Ա՛հ, պէն սէնտէն զիյատէ գապահաթըլըյըմ. —
տէտի վէ քէնտիսի տէ լանէթլի կիպի էօնէ տօղրու էյիլիպ հըլգըրմաղա պաշ-
լատը:

Հէր իքիսի պիր ազ վազթ սիւքիթ իթտիքտէն սօնղրա, Մէլանի. — Հանրի,
արթըգ սէնտէն հիշ պիր շէյ կիզլէմէյէճէյիմ, նէ օլմուշ ինէ պիլէճէքօին, Գէր
շէյի պիլմէքիկին իգթիզա իտէր, Տիյնէ, մուճիպը էլէմ ու քէտէր օլան հիքեայէ-
յի սանա նազլ իտէճէյիմ, օ Հալտէ պէնիմ նիճէ պէտպախթ օլտըղըմը պիլէճէք-
պին:

Մէլանի՛ պուշը ակէրէք, իշլտիկի մաղազատան քէնտիսինէ եօլ վէրիլտիք-
տէն վէ պիր թանէճիք ագրապասը օլան թէյգէսի թարաֆընտան գօվուտըգտան
սօնղրա, Սէն-Մանտէտէ պիրինին քէնտիյի աճըյըպ պիր թափան արասընտա իտ-
քեան իթտիքտիկին վէ օրատա աճ գալըպ սօուգտան թիրիլ թիրիլ թիրթիմէք-
տէ օլմասընտան նաշի չօճուղընը տօղրումազտան էվիլ թէլէֆթ նէֆա իլէ թէրքը
տաղտաղաի տիւնեա իթմէյի տիւշիւնտիկինի նազլ իթտի, վէ հիքեայէսինէ աէվամ
իլէ, սախթէ մատամ Տիւրանթէնէ նա՛սըլ թէստաւի՞ք իթտիկինի, պու գարընըն
քէնտի նէգտինտէ նէ՞ օյուռն օյնատըղընը, վէ խիւլասա, չօճուղընըն սիւտանա այ-
լըղընը թէէտիյէ իտէմէյէճէկինէ կէօրիւպ չօճուղըն էյի պաղըլաճաղընա տա գա-
նաաթ հասըլ իտինճէ օ ճիկէրթաթէ գուզուճըղընտան ետտ օլմաղա նա՛սըլ գարաթ
վէրմիշ օլտըղընը պէյան էյլէտի:

Հանրի՛ թիրթէյէրէք վէ գալպի սըգըլարաք պու հիքեայէյի տիյնէմիշ իտի-
տիթաւընտա տէտի քի,

— Տիմէք, քէնտիյի սանա Տիւրանթէն նամըյլա թանըթտըրան օ գարըյը
պիր տահա հիշ կէօրմէտին, էօյլէ՞ մի:

Մէլանի. — Հիշ կէօրմէտիմ:

Հանրի. — Սահիհէն պիր էպէ գարը՞ մը իտի:

Մէլանի. — Էվվէթ:

Հանրի. — Էօյլէ իսէ մէրգուճէյի պուլմազ իմքեանըզ պիր շէյ տէյիլ տիր:

Մէլանի. — Նէ՛րէտէ արամալը, Բարիգտէ մատամ Տիւրանթէն նամընտա էպէ
գարը եօգ տըր:

Հանրի. — Տիմէք Տիւրանթէն իսմի քէնտիսինին տէյիլ տիր պուլնըլա պէրա-
պէր պաշգա պիր քիմէնին հիսապընա իճրաի մուամէլէ իթմէքտէ օլտըղընտան,
քէնտիսի կիզլէնմէմիշ տիր:

Մէլանի. — Պաշգա պիր քիմսէ տէտիկին՝ մէրգումէ էպէ գարընըն պուսա

սէօյլէտիկի զայնք զէնկին գատըն տըր: Պու պապտէ մէրգուճէնին պէնի ալտաթ-
մըն Կոնստանդնուփոլիս հիշ հումմամա Հաքիմաթէն, Ֆէշալլաք Եարմաք իշխուն Զօնուզըմը պէն-
տէն ալմամը տըր: Պէնիմ քիւչիւճէք գըզըմ՝ օ զէնկին գատընա՝ վերելմը, վէ մէր-
գուճէնին տէ անը քէնտիսինէ ախրէթիք Եվլամ իթտիկի մըն Կթէմիլ պուլընմը
տըր:

Հանրի.— Ինչ տէ Եօյլէ գանն վէ գապուլ իթմէլիսի, վէ Եկէր գըզըմը սաղ
գալմըն իսէ . . .

Մէլանի.— Էօյմիւշ տէյիլ տիր, Հանրի, պէրհայաթ տըր:

Հանրի.— Էվլէթ, Մէլանի, պու իւմիտտէ պուլընալըմ վէ կիւնիւն պիրիստէ
մէրգուճէյի պուլաճաղըմը իւմիտ իտէլիմ: Գըզըմը շիմտի օն սէքիզինին իշխտէ
տիր, վէ սանա պէնզէմէքտէ օլաճաղը հասէպիլիէ բաթչալը վէ կիւզէլ պիր գըզ օլ-
մուշ տըր: Ախրէթիք վալիսինէ իմքանը եօգ քի մէրգուճէյի սէվմէմին. օ հալ-
տէ գըզ րահաթ վէ մէսուտ տըր:

Մէլանի պիր թէլաշ իլէ.— Հանրի, պիր գըզ Եալընըգ քէնտի վալիստէսինին Եա-
նընտա րահաթ վէ մէսուտ օլապիլի:

Հանրի.— Էվլէթ, Եօյլէ տիր, անճաք ասը վալիստէսինին սաղ օլտըղընը, վէ
Եանընտա պուլընտըրը գատընը ախրէթիք գըզը օլտըղընը պիլմէլի տիր: Լքքին,
Մէլանի, գըզըն պու շէյտէն խապէրի օլմամալը տըր. . . Ահ, հանրի քի քէն-
տիսին աղլատըղըմը, ճան ու կէօնիւլտէն քէնտիսինի սէվտիկիմիզի պիլսէ:

Մէլանի.— Հանրի, գըզը արաջանճաղը:

Հանրի.— Էվլէթ, արաջանճաղը, վէ ԿԵՄ տէ պուլաճաղը:

Մէլանի.— Պու իւմիտիմի ասլա գաթ իթմէմիշիմ տիր:

Հանրի.— Թէսատիւֆ պիզէ Եարտըմ իտէճէք տիր:

Մէլանի.— Թէսատիւֆ տէտիկին գատէյիք իլահի տիր, տօսթըմ:

Հանրի.— Բէք էյի, գատէրը իլահի պիզէ Եարտըմը օլտըն:

Մէլանի.— Հանրի, գըզըմը պուլմաք իշխուն լաղըմ կէլիստէ սէրվէթիմիզին
նըսթընը սարֆ իտէճէյի:

Հանրի.— Սէրվէթիմիզի թէքմի պիլի սարֆ փտէրիզ, սէվիլիւլիւմ: Ահ, իշտէն
պիւսպիւթիւն շէքիլմէմիզի նիշիւն փաթէմէտիկին շիմտի անլայօրըմ:

Մէլանի.— Չօճուղըմը իշխուն շալըմալըմը:

Գարը գօճա պէօյլէճէ գօնուշարաք Ենքտիկէրինէ սարըլտըլար վէ Եվաուլարը
օլմատըրը իշխուն իքիս պիրտէն աղլամաղա պաշլամըլար:

ԳԸԶ ՆԷ ԻԾԹԷՐ . . .

Մ. տը Գառմէյլ՝ քէնտի խուսուսի օտապընտա Եալընըգ օթուրմը, բօսթամը-
նը օգուլօր իտի:

Պիր տէ նահէհան գաբու, այդտը վէ մատմազէլ վալանթին կիւլիմսէյէրէք
իշէրի կիրտի:

Մ. տը Գառմէյլ.— Օ նէ°, գալգմըճմըսըն. սէն պու կէճէ Թա սապահըն սա-
աթ իքիսինտէ իաթարըն նէ°:

Վալանթին.— Էյիճէ ույուլամատըմ, ույգուլ գաչտը, սաաթ սէքիզտէ ու-
յանտըմ վէ հէման եաթաղըմտան գալգտըմ վալիտէմին օտա գարուսըն ուսու-
ճաճըգ աչտըմ, լաքին տէրին պիր ույգու չէքմէքտէ օլտըղընտան, հիչ պիր սէս
չըգարմագսըղըն պէրի կէլտիմ վէ պիր ազ սէնինլէ գօնուճմագ իչիւն աչաղա էն-
տիմ: Մէշղուսըն, օլմայա քի սանա մանի օլայըմ:

Արման.— Հիչ պիր վագթ, սօն մէքթուպըմ օգույօրըմ:

Վալանթին.— Էօյլէ իսէ օգու, սէվկիւլիւ պապահըղըմ, պէն պիթիրմէնէ
պէքէրիմ:

Մ. Արման տը Գառմէյլ մէքթուպը օգույուպ պիթիրտիքտէ, պունա վէրէճէ-
կի ճէվապը մալի գուրչուն գալէմլէ իչարէթ իթտի, եաղըխանէսինին իւզէրինտէ
պուլընան պիլճիւմլէ մէքթուպըմ պիր բաքէթ եաբտը վէ չընղըրաղը չալըպ պիր
ուչաղ չաղըրարագ բաքէթի մէրգուլ ուչաղա թէսլիմ իթտի:

Պատէհու Արման՝ գըղընա տէօնէրէք,

— Շիմտի, նուրը այնըմ, սէնի տիյնէմէկէ հազըր վէ միւհէյեայըմ.— տէյինճէ,
Վալանթին՝ Մ. տը Գառմէյլին գուճաղընա օթուրարագ պօյնունա սարըլտը վէ
չարըրթըլը պիր սուրէթտէ իքի եանաղընտան պուս իթտի:

Արման.— Էյ, նա՞սըլ, տիւն էյալէթ տաիրէսինտէքի պալօտա էյի էյլէն-
տի°ն մի:

Վալանթին.— Էվվէթ, էյի վէ չօգ կիւզէլ էյլէնտիմ:

Արման.— Օյնատը°ն մը:

Վալանթին.— Օ, սօրա՞րմըսըն:

Արման.— Չօգ ատամ վա՞ր մը իտի:

Վալանթին.— Պիւթիւն չէհր օրատա իտի:

Արման՝ կիւլմէյէ պաչլայտրագ.— Պէնիմ կիպի վալինին տալէթինէ իճապէթ
իտէմէյէն գէվաթ միւսթէսնա օլարագ, տէյիլ մի:

Վալանթին.— Էվվէթ, տօղրու տըր: Սանա չուըն տէյիմ, սէվկիւլիւ պապա-
ճըղըմ, քի սէնին կէլմէտիկին կէօզէ չարբտը. կէլմէտիկինէ պէն չօգ թէէսսիւֆ
իթտիմ:

Արման.— Շու օյնատըն սըչրատըն իսէ, օ գէմա՞ն մը թէէսսիւֆ իթտին:

Վալանթին.— Էվվէթ, օյնատըմ սըչրատըմ, լաքին նէ° օլուր, իսթէրտիմ քի
սէն տէ օրատա օլասըն:

Արման.— Սանա պաղըպ հայրան օլմագ իչիւն, տէյիլ մի, մատմազէլ. տի-
մէք չօգ կիւզէլէճմիշ իտին:

Վալանթին.— Սիթէմ իսթէմէզ, պէնիմ էօյլէ հօպպա պիր գըզ օլմատըղըմը
պիլիթսին:

Արման.— Հօպպա օլան պիլէ կիւզէլ օլա՞մագմըսըն:

Վալանթին.— Պապաճըղըմ, սէն գըղընը սէվէ՞րմիսին:

Արման. — Սէվմէք տէ սէօզ մի :

Վալանթին. — Օհ, էվվէթ, սէվէրսին, պիլիրիմ, իսթէրմիսին, սէնինլէ գօնուշայըմ վէ գալպիմի սանա աշայըմ :

Արման. — Մատուազէլ, էվվէլա շուներ պիլմիշ օլ քի, պէնիմլէ գօնուշտըղընտա հիշ չէքինմէյիպ թէքմիլ երւրէյինի պանա աշաճաքսըն :

Վալանթին. — Տօղրու տըր, Պապաճըղըմ, սէն չօգ տէֆա պանա սէօյլէմիշսին տիր, պէն էվլէնմէք իսթէտիկիմտէ պրազաճաքսըն քի գօճամը պէն ինթիսապ ի տէյիմ :

Արման. — Էյ սօնղրաօ :

Վալանթին. — Սօղրասը շու քի, սէվիւլիւ պապաճըղըմ, զաննըմ պանա առաքարիպ պիր էվլէնմէք արզուսը կէլէճէք տիր :

Արման. — Սահիօ մի. էօյլէ իսէ գօճան օլաճաք քիմսէնին տէ ինթիսապը օլմուշ պիթմիշ տիր :

Վալանթին. — Օնուեն կիպի պիր շէյ :

Արման. ճիտտի պիր թավը ալարաք. — Մատամ քի էօյլէ տիր, Վալանթին, կէօյնիւնին պէյէնտիկի կիւզէլ տէլիգանլըյա նէրէտէ թէսատիւֆ իթտիկինի պանա սէօյլէյէճէքսին :

Վալանթին. — Կէչէն գըշ Բարիզտէ, հէմ մատամ Տիւլօուիէնին վէ հէմ տէ մատալ պառօն տը Մօլէնին խանէլէրինտէ չօգ տէֆա թէսատիւֆ իթտիմ :

Արման. — Սէնի ալըպ օյնաջօր մը իտի :

Վալանթին. — Ա, բէք ագ. այագ օյուներնա բէք օ գատար մէրազը եօգ տըր, չօգ օյնամազ. մէսէլա, Մ. տը Գանօնթա պէնզէմէզ. մատմազէլ տը Նանթի՝ Մ. տը Գանօնթա պանա չօգ պահա իտուպ, պէնի անընլա էվլէնտիրմէք իսթէր իտի. Մ. տը Գանօնթա «Գօթիլլօն» օյուներնը գօմանտա իտէր, էսկի զէմանըն պիլճիւմլէ այագ օյուլարընը պիզէ էօյրէթիր վէ եիրմի տէօրթ սաաթ տուրմայըպ օյնար :

Արման. — Շիմտի Մ. տը Գանօնթը պրազալըմ տա օպիրինէ պազալըմ :

Վալանթին. — Պէն տէ էօյլէ իսթէրիմ :

Արման. — Վալիտէմ անը թանըջօր մը :

Վալանթին. — Վալիտէմ վազըա անը կէօրտիւ, լաքին զաննըմ նազարը տիգ-գաթընը հիշ ճէլպ իթմէմիշ տիր :

Արման. — Սանա աշըգտնէ սէօզլէր սէօյլէտիօ մի :

Վալանթին. — Հիշ պիր վագթ. էօյլէ սէօզլէր սէօյլէմէկէ ճէսարէթ իթմէմիշ տիր :

Արման. — Էյ սէնի սէվտիկինի մէմուլ իտէրմիսին :

Վալանթին. — Էվվէթ :

Արման. — Լաքին սանա պիր շէյ սէօյլէմէմիշ նէ . . .

Վալանթին. — Պանա պազտըգճա, կէօզլէրի պիր շէյլէր սէօյլէյօրլար իտի :

Արման. — Էյ սէն տէ սնա պազըջօր մը իտին :

Վալանթին. — Պիթթապ պազտըմ :

Արման.— Խիւլասա, Վալանթին, սէն պու տէլիգանլըյը թանըյալը եէտի սէքիգ այ վար տըր, լաքին հէնուզ պու կիւն պանա չանտէն պահս իտիյօրպըն:

Վալանթին.— Երնէ կէօրտիւմ տէ անըն իչիւն տըր:

Արման.— Նէ՞ վազթ կէօրտիւն:

Վալանթին.— Տիւն:

Արման.— Նէ՞ րէտէ:

Վալանթին.— Վիւլայէթ տաիրէսինտէքի պալօտա . . .

Արման.— Տիմէք պուրալը պիր տէլիգանլը տըր, էօյլէ՞ մի:

Վալանթին.— Խայր, Բարիգտէ իգամէթ իտէր:

Արման.— Նա՞սըլ օլուպ տա վիւլայէթ տաիրէսինտէ պուլընըյօր իտի:

Վալանթին.— Վալինին օղլու Մ. Ժօրթըն ազիզ տօսթը տըր:

Արման.— Հա՛, շիմտի անլպտըմ: Պըւ տէտիկին տէլիգանլը գա՞ջ եաչընտա տըր:

Վալանթին.— Երմի ալթը երմի եէտի եաչընտա օլմալը տըր:

Արման.— Էյի՞ մի տիր:

Վալանթին.— Եվլէթ, Բէք ալէա աըր: Սէնին կիպի կիւզէլ վէ ուգուն պօյլու տըր:

Արման.— Նէ՞ իչ եաբար:

Վալանթին.— Պիւմէյօրըմ:

Արման.— Սէրվէթի վա՞ր մը:

Վալանթին.— Անը տա պիւմէյօրըմ:

Արման.— Իլէրուտէ անլարըզ . . . Լաքին, Վալանթին, օ տէյիլ պմմա սէն պու տէլիգանլըյը տահա եա թանըր եա թանըմազըն սահիհէն սէվիթօր մըսըն:

Վալանթին.— Տիյնէ, սէվիւլիւ րէտէրիմ, շիմտի անլայտճագըն. Թրուայա ավտէթիմիգտէ իլք վազթլարտա անըն իւզէրինէ չօգ տիւշիւնտիմ, անը րույալաւ րըմտա կէօրիւր իտիմ:

«Կիւնտիւզլէրի պաղը վազթ քէնտիմ պիլէ սէպէպինի պիլմէքսիզին իւզէրիմէ պիր մահգունէյէթ կէլիր իտի:

«Մէրգոււմըն Թրուայա կէլիպ պիզէ պիր վիզիթա վէրէճէկինի թէսափուր իտէրէք քէնտիսինէ պէքլէր իտիմ: Ավլուտան պիր սէս իշիտընճէ վէ եախօտ գաւունըն չանը չալընընճա, պիւթիւն վիւճուտըմ թիթրէր վէ եիւրէյիմ չարբար իտի: Մափաֆիհի տայմա տա քէնտի քէնտիմէ «պէն տէլիյիմ, պէն անը իհթիմալ քիհիչ պիր վազթ կէօրմէյէճէյիմ» տէր իտիմ:

«Նիհայէթ անըն իւզէրինէ ազ տիւշիւնմէյէ պաշաուրըմ. լաքին հէր նէ վազթ պիրտէն պիրէ խաթրըմա կէլսէ, գալպիմտէ պիր հէյէճանը ֆէվգէլաուտէ հըսս իտէր իտիմ:

«Տիւն ագչամ վալիտէվէ պէն վիւլայէթ տաիրէսինին պէօյիւք սալօնընա կիրտիկիմիգտէ, պիր գալապալըլըն արասընտան հըզ իլէ պիր տէլիգանլը տիշարը չըգտը վէ կէլիպ պիզի սէլամլատը. քէնտիսի իտի: Արթըգ իսթիպրապ ու թէաճճիւպիմի սէն թային էթ: Հէմ տիւշարը հէյէճան օլտըմ, հէմ տէ պիր մահպուզլիյէթը

ազիմէ հըսս իթտիփ, գալսիմատ օ գաւտար մէմնունիյէթ հըսս իտիյօր, իտիմ քի, էկէր քէնտի քէնտիմի թութմասամ, հէման սըչըսյըպ պօյնունա սարըլաճագտըմ, Արման. — Օհ, Օհ:

Վալանթին՝ պիր թէլաշլա. — Միւսթէրին՝ օլ, պէօյլէ պիր շէյ եարամագ իտիմ, չիւնքի էթրաֆըմըզտա չօգ աւտամ վար իտի. թէէսպիւրաթըմը սանա պնլաթմագ իչիւն հէր պունլարը սէօյլէյօրըմ:

«Բէնտիսի տէ պէնի կէօգտիւնիկինէ մէմնուն օլտիւ. չօգ փօգուլուպ պլթիւսթ օլտըղընը ֆարգ իթտիմ:

«Պէնի իւշ տէֆա օյնաթտը վէ չօգ տէֆա էլիլէ ուսուլճաճըգ էրիմի սըգտը: Պէնիմլէ մանասըգ շէյլէր իւզէրինէ գօնուշտը. լաքին պանա սէօյլէմէք իսթէտի-կի շէյ պու կիպի շէյլէր օլմատըղընը էյիճէ միւշահէտէ իթտիմ. Թէքրար տէրիմ, սէվկիւլիւ բէտէր, ճէսարէթ իթմէյօր. . . Վէ պունտան մաստա սըգըլըյօր իտի, պիրա Մ. տը Գանօնթ կէօգիւնի իւսթիւնտէն այըրմայըպ միւթէմատիէն անը տէնէյօր իտի: Հագիգաթէն Մ. տը Գանօնթտան նիհայէթ նէֆրէթ իտէճէյիմ:

Մ. Արման տը Գարմէյլ կիւլիւմէտի:

Վալանթին՝ սէօգիւնէ տէվամ իլէ. — Էվէ ավտէթ իթտիք, եաթաղըմա եաթտըմ, լաքին ույույաճագ եէրտէ աղլամաղա սլաշլատըմ: Սէմնուն վէ պաթիւյար իտիմ, երնէ աղլայօր իտիմ. Թօհաֆ տէյիլ մի:

Արման. — Եօրկուն օլտըղընտան իսթիրահաթ իտուպ ույույաճագ եէրտէ, պիւթիւն կէճէ օ կիւզէլ տէլիգանլըյը տիւշիւնտիւն, էօյլէ՞ մի:

Վալանթին. — Էվվէթ:

Մ. տը Գարմէյլ էլինի ալնընա գօյուպ ոուս բուս տիւշիւնմէյէ սլաշլատը:

Վալանթին՝ պապասընա սարըլարագ. — Պասաճըղըմ, աճապա սէնի կիւճէնտիրտիմ մի:

Արման. — Խայր, հիշ պիր վագթ:

Վալանթին. — Էօյլէ իսէ նէ՞ տիւշիւնիյօրսըն:

Արման. — Սէնին սաատէթինի տիւշիւնիյօրըմ:

Վալանթին. — Հէրսինի սանա սէօյլէտիմ. անը սէվտիկիմի մէմուլ իթմէ՞գմիսին:

Արման. — Էվվէթ, լաքին պու տէլիգանլըյը նիշիւն սէվիյօրսըն, կիւզէլ օլտըղը իչիւն մը:

Վալանթին՝ պաշընը սալլայըպ վագարը պիր թավր իլէ. — Խայր, ագըլը, ին-սանիյէթլի օլտըղը, հըսսիյաթը ալիյէյի հաիպ պուլընտըղը վէսէնին կիպի էյի պիր քիսէ օլտըղը իչիւն սէվիյօրըմ:

Արման. — Բէք ալէա. լաքին օ տէլիգանլըտա պու աշտիկին խասսէլէրին քեաֆֆէսի պուլընտըղընը սէն պիլէմէզսին:

Վալանթին. — Խասսիլը մէզքիւրէյէ մալիք օլտըղը՝ կէօգլէրինտէն պէլի տիր:

Արման. — Իսմի նէ՞ տիր:

Վալանթին. — Ճէյմս Լինգօլն:

Արման. — Ճէյմս Լինգօլն մը. պու պիր ինկիլիգ իսմի տիր նէ՞:

Վալանթին. — Եաթսոտ պիր Ամէրիգալը իսմի տիր. լաքին թէլաֆֆուզը հիշ

էնէսի թէլաֆֆուզը տէյիլ տիր, վէ թէէմին իտէրիմ քի գալպի պիր Գրանուզ գալպի տիր:

Արման. — Սէն սէվէլիտէն պէրու էօյլէ օլմալը տըր:

Վալանթին. — Ալիմ Ալլահ սէվկիւլիւ բէտէրիմ, սանա, վալիտէմէ վէ պոնա լայըգ օլտըզը իչիւն քէնտիսինի սէվէրիմ:

Արման. — Կէօրէճէյիգ:

Վալանթին. — Շիմտի, պապաճըզըմ, սէնտէն պիր շէյ թալէպ իտէճէյիմ:

Արման. — Նէ՞ շէյ թալէպ իտէճէքսին:

Վալանթին. — Օն պէշ կիւնտէն Գօրմիէյէ կիտէճէյիլ, տէյիլ մի:

Արման. — Էվվէթ:

Վալանթին. — Էյ ազ իչիւն տէ ատամ տալէթ իտէճէքմիսին:

Արման. — Հէր սէնէքի կիպի:

Վալանթին. — Էօյլէ իսէ, սէվկիւլիւ բէտէր, Մ. Լինգօլնը տալէթ իթմէլի:

Արման. սիւքինէրէք. — Նազըզ գըզըմ, պէն սէնին հէր իսթէտիկինի եաբարըմ, պու պանա ատէթ կիպի պիր շէյ օլմուշ տըր:

Վալանթին. սէտաի միւլայիմանէ իլէ. — Պու պիր Ֆէնա ատէթ տէյիլ տիր:

Արման. — Ահ, եիւղէ չըգմըշ զըզըմ. Անճագ պու տէֆաքի թալէպին իմ. քեանսըզ տըր:

Վալանթին. — Նի՞չիւն:

Արման. — Պէն Մ. Լինգօլնը թանըմամ:

Վալանթին. — Սէվկիւլիւ պապաճըզըմ, Գօրմիէյէ կէլէճէք, օրատա թանըյա. ճագսըն:

Արման. — Վալանթին, պոնա կէլիւ քի պու սըրատա սէն հիշ բուսում ու գաիտէյէ ըիայէթ իթմէյօրսըն: Թէքրար տէրիմ, կէլիպ պէնիմ վէ եախօտ սէվկիւլիւ վալիտէնին խանէսինտէ իքի իւշ հաֆթա գալսագ իւզրէ օ էֆէնտիյի տալէթ իտէմէմ: Սէն անտէն խօշլանըյօրսըն, անըն իլէրուտէ սանա գօճա օլաճաղընը կէօրիւյօրսըն, բէք ալէա՛. լաքին նէ վալիտէնէ, նէ պանա հէնուզ թագտիմ օլընմամըշ տըր, պու հալտէ պիր տալէթին զարիպ պիր շէյ օլաճաղընը պիլիւսին Պազը շէյլէր վար տըր քի, պիր բէտէր անլէրի եաբամազ:

Վալանթին. — Էվվէթ, Էվվէթ, հագգըն վար, պէն պուշը տիւշիւնէմէտիմ: Լաքին էկէր Մ. Լինգօլն սանա վէ վալիտէմէ թագտիմ իտիլմիշ օլսա իտի:

Արման. — Օ վագթ հալ պաշգալաշըր իտի:

Վալանթին. — Էօյլէ իսէ, սէվկիւլիւ բէտէրիմ, պէն պիր չարէ պուլտում:

Արման. — Նէ՞ տիր քի:

Վալանթին. — Մ. Լինգօլն. թրուատա տէօրթ պէշ կիւն գալաճագ տըր. եարըն եախօտ օ պիր կիւն վալիյի, գէվճէսինի վէ օղլուշը թատամա տալէթ իթմէք իգթիգա իտէր: Թապիլի Մ. Ժօրթ Վիպէրէ ընճա իտէճէքսին քի տօսթընը տա պէրապէր կէթիւսին:

Արման. — Հը՛մ, պու պիր ազ եամալը օլույօր:

Վալանթին. — Էհ, Էվվէթ, բէք օ գատար մէհարէթլի տէյիլ տիր:

Արման. — Ալիմ Ալլահ, Վալանթին, սէն չօգ գուրնազ պիր գըզսըն:

Վարանթին . — Վալիյի տապէթ իտէճէ՞ք միսին :

Արման . — Մատամ քի էօյլէ իսթէյօրսըն , նէ՞ Եաբալըմ :

Վալանթին . — Սէն տայմա բէտէրլէրին տանխագասըսըն . պէն սէնի չօգ սէվէ-
րիմ . — տէտի վէ բէտէրինի էօրմէյէ պաշլատը :

Արման . — Տէլի , տէլի գըզ , կիթ , կիթ իշինէ . — տոյօր իտի :

Վալանթին՝ պապասընըն գուլաղընտան աշաղա . — Մէմնուէն վէ պախթիյա-
րըմ . — տէյու բըսըրտատը , վէ պիր մէսէրրէթը ազիմէ իլէ օտատան տիշարը
սէյիրթտի :

Մ . աը Գարմէյլին վիլայէթ տարրէսինէ կիթմէսինէ հաճէթ գալմատը . վալի
քէնտիսինէ պիր շէյ սէօյլէյէճէկինտէն , էօյլէնտէն սօնդրա կէօրիւշմէկէ կէլտիկին-
տէ , Մ . տը Գարմէյլ՝ էրթէսի կիւնիւ իշիւն մուժալէյհի թաամա տապէթ իթտի :

Վալի . — Զէվճէմ մատամ Վիպէր իլէ պէնիմ իշիւն պու տապէթի գապուլ իտէ-
րիմ , լաքին օղլում պէլքի կէլմէզ . տօսթլարընտան պիրի՝ պիր գաշ կիւն քէնտի-
սիյլէ վազթ կէշիրմէկէ կէսիլշ օլտըղընտան , անընլա գալմասը իգթիզա իտէր :

Արման . — Հազիգաթէն , Մ . Լինգօլն նամընտա պիր տէլիգանլընըն լազըր-
տըսը օլտու . . . Զէվճէմ իլէ քէրիմէմ անը պիր ազ թանըյօրլար , Բարիգտէ
կէօրմիշէր . . . Ա՛ , մախտուժընըզ Մ . Ժօրթ Վիպէրին տօսթը՞ մը տըր օ տէ-
լիգանլը :

Վալի . — Էվվէթ , ազիզ տօսթը տըր :

Արման . — Իքի քէլիմէ իլէ անը մէտհ իտիյօրսընըզ , էֆէնտի :

Վալի . — Օղլում իշիւն սիզէ պէյանը թէշէքքիւր իտէրիմ :

Արման . — Մ . Ժօրթըն խասսէլէրինէ հիւրմէթ ու բիայէթիմ պէրքէմալ օլտը
ղընը պիլիւրսինիդ Մ . Լինգօլն տա մը թուրուգ ու մէապիր միւհէնտիսի տիր :

Վալի . — Մ . Լինգօլն մէատին միւհէնտիսի տիր , Զօգ ազըլը պիր չօճուգ օ-
լուպ , իսթիգպալի բէք բարլազ օլաճազ տըր : Տահա եիրմի պէշ Եաշընտա անճազ
վար տըր , նաֆիա նէզարէթինտէ զայէթ միւհիմմ պիր մէմուրլայէթտէ պուլընըյօր :

Արման . — Մատամ տը Գարմէյլ եիրմի եէտի եիրմի սէքիզ Եաշընտա թախմին
իտիյօր իտի :

Վալի . — Հազիգաթէն չալըչկան վէ տիւշիւնէն պիր քիմսէ օլտըղընտան , Եա-
շը զիյատէ կէօրիւնիւր :

Արման . — Անասըլ Ֆրանսըզլը մը տըր :

Վալի . — Ամէրիգատա տօղմուշ տըր . անասը պապասը Ամէրիգալը տըրլար .
լաքին օն տէօրթ Եաշընտա իքէն իքմալը թահսիլ իշիւն Ֆրանսայա կէթիթիւմիշ
տիր : Օն սէքիզ Եաշընտա Բօլիթէքնիք մէքթէպինէ տուխուլ իթմիշ օլուպ , օրա-
տա մէրգում իլէ օղլում պիրպիրինի թանըմըլար վէ եէքտիկէրիլէ խալիս տօսթ
օլմուշլար տըր : Պիրինճի սընըֆ չակիրտանընտան պուլընան ճէյմս Լինգօլն՝ Բօլի-
թէգնիք մէքթէպինտէն տէօրտիւնճի չըզըպ , մէատին մէքթէպինէ տուխուլ իթ-
միշ տիր :

«Պիր տանէճիք էվլատ տըր . անասը պապասը Ֆրանսըզ թէպալայէթինի գա-

պիւլ իթմիշէր տիր. պուշար՝ սահիպը սէրվէթ օլուսլ Բարեգտէ Պալազ քօգա-
ղընտա քիւշիւք վէ կիւզէլ, պիր գօնապտա իգալէթ իտէրլէր, Պապասը ձէյմս Լին.
գօլն՝ ղալիպա Միւսթէմէտի Ամէթիգա ճիւստրիյէթինէ քէիկ օլան մէշուր Լին.
գօլըն ագրապասընտան պիրի տիր.

Արման.— Էֆէնտիճիկիմ, չու տէլիգանլըյը թանըմաղա պանա արգաւ վէ հա-
վէս կէթիրյօրսընըղ

Վալի.— Օնտան գօլայ նէ՞ վար տըր. կիթմէգտէն քէնտիսինի պարալա կէ-
թիրիւր վէ սիգէ վէ գէվճէնիզլէ քէրիմէնիզ մատմազէլ տը Գարմէյլէ մաշլվէմուսնի.
յէ թագտիմ իտէրիմ.

Արման.— Էֆէնտիճիկիմ, մատամ քի եարըն թաամա տալէթիմի սիգ գա-
պուլ իտիյօրսընըղ, մախտուսընըղ նի՞չիւն տօսթըյլա պէրապէր կէլմէսին.

Վալի.— Մ. Լինգօլնը տախի տալէթ իթտիկինիզ հալտէ, Ժօրթըն գապուլ
վէ իճապէթ իթմէմէսինէ արթըղ հիչ պիր սէպէպ եօգ տըր.

Արման.— Տիմէք գարարըմըղ գարար տըր.

Վալի.— Տալէթինիզի օղլուսլ իլէ տօսթընա պիւտիլէճէյիմ.— տիյէրէք չը-
գըպ կիտինճէ, Վալանթին՝ գօշարազ Մ. տը Գարմէյլին եանընա կէլտի վէ տէ-
տի քի.

— Էյ, նա՞սըլ օլտու.

Արման.— Եարըն կէլէճէք.

Վալանթին.— Թաամ իթմէյէ՞ մի.

Արման.— Էվվէթ.

Վալանթին.— Եիւզիւնէ էյիճէ պագաճագսըն, տէյիլ մի.

Արման.— Պու պապտէ էմին օլ.

Վալանթին.— Վէ անըն հագգընտա էֆքեարընը սէրպէսթճէ պանա սէօյլէ-
յէճէքսին.

Արման.— Էվվէթ. Լաքին պու ագչամ վալիտէնլէ տահա գօնուչըրըղ.

Էրթէսի կիւնիւ կէնճ մատէն միւհէնտիսի՝ վալի թարաֆընտան թագտիմ օ-
լընտը.

Ղայէթ թէրպիյէլի վէ րապըթալը վէ իլմ ու իրֆան սահիպի պիր տէլիգան-
լը օլտըղընտան, անիտէ պէյէնիլտի վէ թահսին օլընտը.

Մատամ տը Գարմէյլին եանընտա չօգ թէրպիյէլի վէ նէգտքէթի տալրանտը.

Ազ լազըրտը իթտի. Լաքին պու գատար ազ լազըրտըտան տա Մ. տը Գար-
մէյլ՝ մէրգուսըն սահիպը տիրայէթ ու ֆէթանէթ պիր քիմսէ օլտըղընը անլատը.

Էսնաի միւսահապէթտէ իքի տօսթըլար՝ Գօրմիէ արաղիսինի օրմանլարընտա
ավ չէնլիքլէրինն րէսմը քիւշատընը իճրա իթմէյէ տալէթ օլընտըղլարընտան,
իշպու տալէթի մաէլ մէմուսնիյէ գապուլ իթտիլէր.

Վալանթին՝ իսթէրտի քի Մ. ձէյմս Լինգօլն քէմալը չէվզ ու խահիշլէ մէգ-
քիւր տալէթէ իճապէթ իթսին.

Մէրգուսմէ գըղ՝ պապասընըն ղայէթ գէնկին օլտըղընը, վէ քէնտիսինի ալմազ
իսթէյէն պիր տէլիգանլընըն գօրգազլըղը թապիի պիր չէյ օլտըղընը տայմա ու-
նութըյօր իտի.

Ախաթիրէր կիտիւ Մ. առ Գարմէյլ եալընդ գալորգտա, քէնտի քէնտինէ
«— Զաննըմ վալանթին թամ գօճասընը պուլմուշ տըր—» տէտի:

ՀԱՆՆ ՕՒԼՆԱՃԱԳ ՊԻՐ ՄԷՍԷԼԷ

Գօրմիէ քէօկիւնտէ պիր չօգ միւսաֆիր թօրլանմըշ օլուպ, օրատա հէր քէս
չէն ու չէնլիք իշինտէ պըլընըյօր իտի:

Պիր գաչ սէնէլէրմէն պէրու Մ. վէ Մատամ տը Գարմէյլ սեպտեմբեր վէ հոկ
տեմբեր այլարընտա քէօկէ երւգ քիշիտէն ազ միւսաֆիր գալուլ իթմէզէր իտի:

Տափէթիլէրին պազըլարը սէքիզ վէ պազըլարը օն պէշ կիւն գալըրլար իտի:
Լաքին պիր Փամիլետ կիտինճէ, տիկէր պիր Փամիլետ անըն եէրինէ գալիմ օլուր
իտի:

Թրուատան, Բարիգտէն վէ պիր ազ տա Ֆրանսանըն հէր թարաֆընտաւն ա-
տամ կէլիր իտի, գիրա Մ. տը Գարմէյլին հէր թարաֆտա տօսթլարը վառ իտի:

Շաֆազ սէօքմէզտէն էվվէլ ալ քէօթէքճիլէրինին պօրուլարը իւրընմաղա
պաշլարալ ալճըլար ույանտըրըլըր իտի:

Սվճըլար գալգըպ կիյինիրէր, սիւահ վէ թագըմլարընը ալըրլար, ալ քէօթէ
լէրի ինէրինտէն տիշարը չըգարլար վէ հէքսի պիրտէն ալա պաշլարլար իտի:

Գօրմիէ արագիսինին օրմանլարընտա չօգ ալ հալմանաթը պուլընտըրընտան,
ալճըլար՝ տօսթլարա կէօնտէրէճէք գատար օլտուն ալ թու.թմագսըրըն հիշ պիր
վազթ կէրի տէօնմէզէր իտի:

Սապահլարը պէշ ալթը գարածա էլէ եիրի թալլան թու.թուլմապ, բէք
նատիր վուգու պուլուր իտի:

Ավճըլարտան պազըլարը՝ օվա ալընը սէվէլէր վէ քէքիք, պըլըրընդիլ օլէ
գազա վէ չուլուգ գուշլարը էօտիւրիլէր իտի. չուլուգ տէնիլէն չէֆիս գուշ
պիր սէօիւք չայըրըլըն օրթասընտա պուլընան պիր կէօլիւն գըլըլարընտա չօգ
վար իտի:

Հէր հաֆթա ճուժաա էրթէսի կիւնլէրի եապան տօմուզը ալընա կիտիլիպ,
պու վահշի հայվանաթ՝ սիւզէն ուսուլի իւզրէ ուգ ազանըգլար պրպսընտան տը-
շարը չըգարըլըրլար իտի:

Էօյլէնտէն սօնդրա նատիրէն ալա չըգըվագտա օլուպ, պու հալ վագըր օլուն-
ճա, պաշտա վալանթին օլտըղը հալտէ գատընլար՝ պէկիրէրէ րաքիպէն ալճըլարա
րէֆագաթ իտէրլէր իտի:

Մէրգուճէ կէնճ գըղ՝ ուսթա պիր պինճի օլուպ, հալվանա պինճէկէ մախսու-
օլան գըլաֆէթի տէ քէնտիսինէ բէք կիւզէլ եպգըշտըրըլ իտի:

Էթրաֆընտա պիր թագըմ հօպպա կէնճ գըղլար պոլընըպ, պըլընլարըն վալի-
տէլէրի տէ՝ ալճըլարըն ղայպուպթի էսնաուրընտա մատամ տը Գարմէյլէ րէֆա-
գաթ իտէրլէր իտի:

Վալանթին՝ պու կենճ րէֆիգէլերինին արա եերինտէ , էթրաֆընը սէրայլըւար իհաթա իթմիշ պիր գրալիցա կիպի իտի , Հիւսն ու ան ու ճէմալի՝ հազիգաթէն քէնտիսինի պիր գրալիցայա պէնգէթիյօր իտի :

Քէօզք՝ հէք շէն ու շէնլիք իշինտէ պուլընըպ , մուզիգա չալընըր , թիւրքի չաղըլըր , չայագ օյուներ օյնանըր . . . էլհասըլ էնվաի էլէնճէլէրլէ էլէնիլիւր իտի :

Վազթ իսէ չաբուգ , բէք չաբուգ կէջէր իտի :

Վալանթին՝ վազթըն կէջտիկինի միւշահէտէ իտէրէք եիւրէկինտէն ահ իտէր , վէ քէնտի քէնտինէ «—Սէքիզ կիւնտէն պէրու Գօրմիէտէ տիր—» տէր իտի :

Թարիֆէ հաճէթ օլմաուըղը իւզրէ , Վալանթին՝ քէնտի քէնտինէ մէատին կէնճ միւհէնտիսի Մ . Ճէյմս Լինգօլնտան պահս իթմէքտէ օլուպ , մէրգոււմ տէլիգանլը՝ Մ . տը Գարմէյլին տալէթինէ իճապէթէն օն պէշ կիւն իշիւն Գօրմիէյէ կէլմիշ օլմաղլա , պիր գաշ կիւն տահա գալուըգտան սօնլրա Բարիզէ ալտէթ իտէճէքտի :

Վալանթին՝ Աստուածաշունչտաքի Յեսու կիպի կիւնէշի տուրաուրթմագ իսթէրտի :

Կէնճ գըզ՝ քէնտիսինի սէվէնլէր իլէ քէնտիսինին սէվտիքլէիի քէնտի եանընտա պուլընտըգլարը միւստէթտէն պէրու տայլա մէմուռն իտի իսէ տէ , մատամ տը Գարմէյլ կիպի քէնտիսինէ էօյլէ կէլիւր իտի քի , Գօրմիէտէ տահա էյի վէ տա հա րահաթ իտի :

Վալանթին զանն իտէր իտի քի , մէքքիւր քէօզքտէ տիւնեայէ կէլմիշ տիր :

Պէշիկի Բարիզտէն նասըլ կէլմիշ իսէ էօյլէճէ հըֆզ իտիլմիշ օլտըղընտան , գալպինտէ պիր հէյէճան հասըլ օլարագ Վալանթին՝ անը տօսթլարը օլան կէնճ գըզլարա կէօսթէրիւր վէ կիւլիւմէյէրէք ,

—Պէնիմ շու ուֆաճըզ շէյ իշինտէ եաթըպ ուլոււմըլ օլտըլըմա ինանըլը՝ մը— տէր իտի . . .

Քէօզկիւն պաղշէլէրի բէք կիւզէլ վէ տիւնիշին օլուպ , ալաճ եօլլարընըն քէնարլարընա էնվաի միւթէատտիտ չիշէքլէր տիքիլմիշ իտի :

Պաղշէնին ումոււմիյէթի ճէսիւմ պիր շէյ օլուպ , Վալանթին անըն հէր տէլիք տէշիկինի պիլիւր , էօնէ տիւշիւպ արգատաշլարընը օրայա կէօթիւրմէյի վէ սու չաղաղանլարընը , Փիսքիյէլէրի , մաղարալարը , էլհասըլ շայանը թամաշա օլան հէր շէյլէրի անլէրէ կէօսթէրմէյի սէվէր իտի :

Թէնհայա չէքիլիպ եալընըգճա վազթ կէջիւմէք իսթէտիկինտէ Վալանթին՝ ալաճ եօլլարը իշինէ կիրիպ եէշիւիք քէմէրլէրինին ալթընտա կիտէր եարաեալընըզ տուրուր իտի :

Վալինին մախտոււմը ժօրթ Վիպէր՝ տօսթը Ճէյմս իլէ պէրապէր կէլմիշ օլտըղընտան , իքիսի պիրտէն օ կիւնիւ ալտէթ իտէճէքլէր իտի :

Մ . տը Գանօնթ տալիս տալէթիլլէր միյանընտա պուլընըպ , լաքին մէրգոււմ հէնուզ կիթմէյէճէք վէ իքի այ գալաճագ իտի : Պուլըն հիշ պիր իշի օլմայըպ , պիւթիւն կիւն պօշընա վազթ կէջիւրիւր իտի : Պիր իլէ մէշղուլ օլմատըղընտան նա .

չի ճանր սրբազանազա չարէ վէ վաստթա արամագտան պաշգա հիշ տէրտ ու
գասալէթի եօգ իտի :

Երբ ալթը եաշքնտա կռիւնէ կիւզէլ պիր տէրիգանլը իտի . ճէմիյէթէ ալը .
չըգ օլուպ , սէօղիւ սէօհպէթի եէրինտէ իտի , ագըլը կէօրիւնմէկէ չալըշըր իտի .
Լաքին պուշար հէլ զահիրի շէյլէր օլուպ , Մ . տը Գանօնօ Էսասէն հիշ լտի . Պուշ-
տան մաստա թէմամըյա կիւլիւնճ օլմագ իշիւն , քէնտիսինտէ ասըլգատէլիք իւն-
վանը տախի վար իտի . պարօն իւնվանընը հաիգ իտի :

Երկ լալի պին լիրալըգ իյրատ կէթիրիր պէօյիւճէք պիր սէրվէթի պուլընպ ,
պու սէրվէթ գօլայլըգլա էլէ կէշմիշ , պիր գաշ միրաստան հուաուլէ կէլմիշ իտի :
Կիւնիւն պիրինտէ պիր , միլեօն տահա էլինէ կէշէճէք օլուպ , պու միլեօն տա գգ-
ճամըլ մատմագէլ տը Նանօթինի սէրվէթի իտի , զիրա Մ . տը Գանօնօ՝ մէրգումէ
գըգ գուշուալընը եէկէնի վէ վարիսը եէկեանէսի իտի :

Հէր քէս մէրգուլ Մ . տը Գանօնօն՝ Վալանթինէ գօճա օլաճաղընը գանն
թիմէքտէ օլուպ , քէնտիսի տէ քէնտիյէ պէյէնմիշ պիր քիմսէ օլտըղընտան , մէրգու-
մէ կէնճ վէ տիւլէր գըգըն՝ օն սէքիլ եալընը պիթիրիր պիթիրմէզ քէնտիսինէ գէվ-
ճէ օլաճաղը գաննընտա պուլընրյօր վէ պինաէն ալէյհ գըգա եալթագլանըյօր
իտի :

Վէ Վալանթին՝ Մ . տը Գանօնօ ֆամիլեասընըն պիր տօսթը նաղարըյա
պագարագ , մատամ տը Գարմէյլին սալնընա կէլէն տիկէր միւսաֆիրլէր հագըն-
տա նէ Գիւնիւ մուամէլէտէ պուլընըր իսէ մէրգուլ հագընտա տախի այնը մու-
ամէլէր նաղիքեանէտէ պուլընաղը ճիհէթլէ , Մ . տը Գանօնօ՝ գըգըն մուհապպէ-
թինի ճէլպ իթմիշ գանն իտիյօր իտի :

Ձաթէն տիկէր իշ տէօրթ թալիպլէրին քէնտիսի իշիւն օ սէվտատան վագ
կէշմիշ օլտըղլարընը տա միւշահէտէ իթմէմիշ մի իտի :

Մատմագէլ տը Նանօթի՝ մէրգուլ տէրիգանլըյո տայմա տիւթթէյոթի վէ թահ
թիք իտիյօթի , վէ Մ . տը Գանօնօ տա իշի իլէրիյէ վարտըրըյօր իտի :

Գօճաղը գըգ՝ Վալանթինի ղէնմէն գէվէլիկէ իսթէմէք վագթը հիւլուլ իթ-
մէսինէ պէլլէյօր իտի . Բէնտիսի՝ բէտէրինի անամատըղը իշիւն գըղընը քէնտի եէ-
կէնինէ ալտըրմագա եէմին իթմիշ իտի . Պուշտան մաստա մատմագէլ տը Նանօթի
եալընը քէնտի եէկէնի Անթօնէնին տիւլէր Վալանթինէ ույկուսն պիր յալթիգանլը
օլտըղընը վէ պուշարըն իքիսինէ արթըգ գարը գօճա նաղարըյա պագըլա պիւ-
տիկինի շէքինմէյիպ հէր րասթ կէլտիկինէ սէօլլէյօր իտի :

Մ . տը Գանօնօ՝ թէյլգէսինէ թէմամըյա հէմէֆըքար օլտըղընտան , Վալան-
թինին քէնտիսինէ գէվէն օլաճաղընա ինտըյօր իտի : Մէրգուլ տէրիգանլը՝ մէր-
գուլէ գըգը կէօգէթլէյիպ պիր նոգարը հաստլէ մէրգուլէյէ՝ իճրանի նէգարէթ էյ-
լէմէքտէ , վէ մէրգուլէնին քէնտիսի կիպի սաիրլէրլիլէ տախի պիր մուամէլէի նա-
զիքեանէ վէ իթիֆաթ քեարանէտէ պուլընտըղընա սաֆնէրուլըգլա ղըհարը թէ-
անճիւպ ու իթիլորապ իթմէքտէ , վէ քէնտիսինէ խըթապ իտիլմէյէն պիր Գալթ-
լը սէօգ , պիր պագըլ , պիր կիւլիւմէյիլտէն տօլայր տէրուընը գալպիւնճէն կիւնէն .
մէքտէ իտի :

Ճէյմս Լինքոլնըն՝ Մ. տը Գարմէյլին խանէսինէ կիրմէսինտէն Մ. տը Գանօնօ
հիշ խօշաշմատու չէր նէ գատար քէնտիյէ բէք պէյէնմիշ իտի իսէ տէ, մէր-
գուս տէլիգանը միւհէնտիսին չօգ ճիհէթճէ քէնտիսինտէն իւթիւն օլտըղընը
հըսս իտի ր իտի:

Մ. տը Գանօնօ՝ Մ. Լինքոլնը պիր րագիւ պէ խասիւ գանն իթմէք իսթէմէզ
իտի, լաքին Վալանթինին օ տէլիգանըյա բէք զիրատէ գըլընտըղընա տա չօգ
հիտտէթլէնիյօր իտի:

Պու տէլիգանը՝ Ճէյմստան նէֆրէթ իտուպ, պու նէֆրէթինի կիւնիւն
պիրինտէ գօլայճաճըգ ատապէթէ թէպտիլ իտէպիլիր, վէ ֆրսաթ տիւչտիքճէ պու-
նը հիշ չէքինմէքսիգին մէրգուսա հըսս իթտիրիր իտի:

Մ. տը Գանօնօ՝ Թրուատա օլտըղը կիպի Գօրմիտէ տախի հէր գէվզ ու էյ-
լէնճէյէ տախիլ իտի: Սէյրան վէ թէֆէրրիւճլէրի, այագ օյոււնլարընը, գուսար-
լարը քէնտիսի թէրթիպ իտէր իտի: Հէր նէ օլուրսա օլուրն, իսթէր իտի քի հէր
քէս մութլագա քէնտիսինէ տիգգաթ իթսին վէ եալընը քէնտիսիյէ մէշուլ
օլուրն:

Վալանթինին քէնտիյէ պագըս կիւլիւմէմէսինէ պէքլէր վէ օնա խօշ կէօ-
րիւնմէկէ չալըրը իտի:

Էկէր պիր ազ գուրնազ օլսա իտի, մէրգումէ կէնճ գըզըն պիր վագթտան
պէրու քէնտիսինէ էրէյիճէ սօուգ տալլանմագտա օլտըղընը ֆարգ ու միւշահէտէ
իտէպիլէճէք իտի:

Վալանթին արթըգ եալընը Ճէյմս Լինքոլնը կէօրէպիլիյօր իտի: Կէշ ու ալէ-
ագա սէրիան վէ միւքէմէլէն մէրգումէնին գալլինի գապթ ու թէսիլիր իթմիշ
իտի:

Օն սէքիզ եալընտա պիր կէնճ գըզ նէ գատար սէվէպիլիր իսէ Վալանթին տէ
օ գատար ճան ու կէօնիւլտէն սէվիյօր իտի: պիւթիւն հայաթընը պու աշգ ու
մոշհապպէթէ թէսիլմ իթմիշ իտի: Պիշարէ գըզճըղազ՝ թէլաշ ու էնտիշէ իլէ «Ա-
ճապա օ տա պէնի սէվիյօր մը» տէյու քէնտի քէնտինէ սիւվալ իտէր իտի:

Ճէյմս՝ մէրգումէյէ պիր շէյ սէօյլէմէզ իտի: մէրգումէ իլէ եալընը գալմագ-
տան գաշընը իտի:

Վալանթին՝ պագէն Ճէյմսըն քէնտիսինի սէվմէսիկինի չիւպհէ իտէրէք, պու
մէնհուս տիւչիւնճէյի խաթըրընա կէթիրինճէ, իւթիւնէ պայլընըզ կէլիր, վէ պիւա
թէրէտտիւտ «—Էկէր պէօյլէ պիր շէյ օլուրսա էօլիւրիմ—» տէյու պաղըրըր իտի:
Ճէյմս պիր գաշ կիւնէ գատար աղիմէթ իտէճէք իտի տէ հէնուզ սիւքիւթ ի-
տուպ պիր շէյ սէօյլէմէյօր իտի:

Մէրգում տէլիգանը՝ սաիրլէրի կիպի կիւլիւպ օյնամամագտա վէ պիւաքիւ
կիպի պիր տէրտի վար կիպի մահգուն վէ միւքէտտէր կէօրիւնմէքտէ իտի: Նիշիւն
պէօյլէ իտի: Բէօշքտէ էսքի պիր տօսթ կիպի գասուլ օլը՝ նմամը մը իտի: Աճա-
պա պիրինէ՝ մի կիւճէնմիշ իտի: Գըզ՝ քէնտիսինի կէօրտիւկինէ վէ եանընտա պու-
լընտըղընա մէմուրն վէ մէսրուր օլտըղընը էնվաի թալլ ու հարէքէթիյէ քէնտի-
սինէ անլաթմամը մը իտի: Տիկէր թարաֆտան Մ. տը Գարմէյլ տէ խալիսանէ

պիր տօսթըգ կէօսթէրմիշ օլտըղընտան, պու խուսուս տախի քէնտիսինէ պէօյիւք
պիր ճէսարէթ վէրմէք լաղըմ կէլիր խոի:

Վալանթին նէ տիւշիւնէճէյինի պիլմէյօր խոի: Տէլիգանլընըն մահգունիյէթի՝
քէնտիսինի տէ հիւզն ու քէտէրէ տիւշար խոյօր խոի: Վալանթին տիւշիւնիպ
տուրույօր խոի, պատէհու արգատաշարը օլան կէնճ գըզլարըն եանընտան ֆի-
րար իտուպ կիտէր կիզլի կիզլի աշլար խոի:

Աշգ ու մուհապպէթին սէվինճ վէ մէսէրրէթլէրի վար խէ, կէօզ եաշլարը
տախի վար տըր:

Իւմիտ կէօզ եաշլարը:

Գօրգու կէօզ եաշլարը:

Սաատէթ կէօզ եաշլարը:

Քէտէր կէօզ եաշլարը:

Լաքին Վալանթին քէնտի քէնտիյէ պիր գարար վէրմիշ խոի: քէնտիսի պու
միւշէվվէշ վէ գարարսըզ հալտէն գուրթուլայընճա պրագմայաճագտը քի Մ. Լին-
գօլն կիթսին: Պու տէլիգանլը էկէր ինտա իտուպ քէնտիսինէ պիր շյ սէօյլէմէզ
խէ, քէնտիսի տէ բէտէրինին թէվասսուրլընա միւրաճաաթ իտէճէքտի, վէ Մ. տը
Գարմէյլ տէ Մ. Լինգօլնը սէօյլէթմէյէ մէճպուր իտէպիլէճէքտի:

Պիր կիւն էօյլէնտէն սօնղրա ճէմիյէթ՝ քէօզկիւն պէօյիւք սալօնընտա թօր-
լանմըշ, մուղիգա թէրէննիւմ օլընըյօր խոի: Եալընըզ ժօրժ իլէ ձէյմս օրատա
տէյիլլէր խոի:

Վալանթին՝ քէնտի քէնտիյէ. — Անլէր պիրլիքտէ տիրլէր. — տիւօր խոի:

Լաքին պիր ազ սօնղրա Մ. Վիպէր եալընըզ իշէրի կիրտի:

Վալանթին՝ վէսվէսէ իտէրէք վէ կիտիպ Մ. ժօրժ Վիպէրին եանընտա օթու-
րարագ. — Տօսթընըզ նէ՞ եարտընըզ:

Վիպէր. — Պէն անընլա պէրապէր տէյիլ խոիւմ, մատմագէլ:

Վալանթին. — Էյ նէրէտէ օլտըղընը պիլմէ՞զմիսինիզ:

Վիպէր. — Պիլմէմ, խապէրիւմ եօգ. թաամտան պէրու ձէյմսը կէօրմէտիւմ:

Վալանթին. — Պիլիթմիսինիզ, պու էյի պիր շյ տէյիլ տիր: Իւշ կիւնտէն
պիզի պրագըպ կիտէճէքսինիզ, Մ. Լինգօլն՝ պիր տագիգա պիզիլմէ վագթ կէշիլ-
մէսինի ատէթա պիզէ պիր լութֆ ատտ խոյօր:

Վիպէր. — Հագիգաթէն, մատմագէլ, ձէյմս՝ սիզին եանընըզտա պոգլընմագ
սաատէթինին գըյմէթինի լայըգըյլա պիլմէյօր: Լաքին օնա բէք օ գատար կիւ-
ճէնմէմէլի տիր, քէնտի հալինէ պիր քիմսէ տիր:

Վալանթին. — Զանն իտէրսին պուրատա ճանը սըգըլըյօր:

Վիպէր. — Օնը հիշ ումմայընըզ, մատմագէլ. տօսթըմ՝ պուրատա նաիլ օլտըղը
հիւսնիւ գապուլտէն վէ կէօրտիւկիւ մուհապպէթ ու տօսթիտէն տօլայը բէք մէյ-
մնուն վէ միւթէշէքքիւր տիր: Տիւն պիր հէյէճանը գալպլէպուըն պանա սէօյլէյօր
խոի...

Վալանթին. — Էօյլէ խէ նի՞շիւն օ գատար մահգուն տըր:

Վիպէր. — ձէյմս հիշ տէ մահգուն տէյիլ տիր, մատմագէլ:

Վալանթին. — Տիւլիւնճէլի կէօրիւնիյօր:

Վրպէր. — Տիւշիւնճէլի կէօրիւնճէսի միւհթէմիլ տիր, ճէյմս տայմա պէօյլէ տիր, Տայմա Բ վէ ֆ հարֆլարըյա ուղորալըր. Գօրմիէյէ կէլտիկիմիզտէն պէրու միւհթիմ ղիթիւ ալճէպրա մէսէլէսինին հալլ ու թէսվիյէսինի արաշթըրըյօր. — տէ. տիր վէ կիւլմէկէ պաղլանտը.

Վալանթին. — Ա՛, զահի՛հ Աի, — տէյէրէք կիւլիւմսէմէյէ չալըտը վէ մուալա- խէրէն իլավէի մէգալ իտէրէք. — էկէր էօյլէ իսէ, անլատըմ՝ — տէտիր.

Մէրգուճէ գըղըն գալպի տէհէթլի պիր սուրէթտէ սըգըլմագտա օլուպ, կէօլլէրի տօլույօր իտիր.

Վալանթին այաղա գալգըպ գարույա տօղրու կիթաի.

Մատամ տը Գարմէյլ գըզա խիթապէն. — Պէնգին սօլմուշ, քէյֆսի՛հմիսին նէ՛սին. — տէյու սիվալ իտինճէ.

Վալանթին. — Պիր աղ եօրկուճըմ տա օնտան տըր, պիր չէյ տէյիլ տիթի. կի- տէյիմ պիր աղ հաղա ալայըմ չէյի օլուրըմ. — տէյու ճէվապ վէրէրէք թաթլը պիր կիւլիւմսէյիլէ իլէ սալճնա պիր սօղ իէվիւպ կէթիւտիքտէն սօնղրա տիչարը չըգ. տը, պիճղչէյէ էնտիր, վէ տէրիւնր պիր գարանլըգ աղաճ եօլընա տուխուլ իթտիր.

Մէրգուճէնին եիւրէյի գալգմըշ օլուպ, կէօյսիւնտէ պիր սըգընտը մէվճուտ իտիր.

Իսթէտիկի պիպի աղլամաղա միւհթաճ օլտըղընտան, օրատա պէլ կիպի կէօզ եաշը տէսթմէյէ պաղլանտը.

Ճէյմս Լինգօլն տալսի եալընըզճա տիւշիւնճէլէրինէ տալմագ իշիւն պաղչէնին պիր քէօչէսինէ չէքիլիշ ալսօլլընտան, պիր տէ նալէհպն մէրգուճէ գըզա թէսա- տիւֆ իթտիր, վէ կէօլլէրինտէ պիր բարըլթը հասըլ օլարագ. — Ա՛, մատմագէլ Վալանթին, սի՛հմիսինիլ. — տէտիքտէն սօնղրա մէրգուճէ կէնճ գըղըն կէօզ եաշ- լարընը կէօրէրէք պիրտէն պիրէ տուրտու վէ լէհճէսի սիթարագ տէտիր.

— Նա՛ Բապպիմ Ալլա՛հ, աղլայօրսընըզ, սէպէպ նէ՛ տիր, նէ՛սիգ վար տըր.

Վալանթին՝ էլինտէքթ մէնտիլ իլէ կէօզլէրինի սըգ ճա սիլէրէք ճէվապէն. — Մէրճիգ Դիմէյիլիլ, էֆէնտիր, պիր չէյիմ եօգ տըր. Վաղըա աղլայօր իտիմ ամ- մա, հիւզիւնլի տիւշիւնճէլէրէ տալտըղըմտա, պու չէյ պանա պազէն վուգու պու- լուր.

Ճէյմս. — էյ օ զէման եալընըզլը՞գ մը արարսընըզ.

Վալանթին. — էվգէթ, էֆէնտիրմ.

Ճէյմս. — Պէն տէ աքսի կիպի կէլտիմ եալընըզընըզը պօզտոււմ Աֆվ իտէր- սինիլ, մատմագէլ. — տիյէրէք չէքիլիպ կիտիյօր իտիր.

Վալանթին. — Տօւրընըզ քի պէն տէ ճէվապ վէրէյիմ. Սիլզ պէնտէն էվվէլ պուրատա պուլընտիլլընըզտան, աֆվ տիլէյէճէք պիր չէյիսիլ եօգ տըր. Պիլաքիս պէն չճիլաղլըզլն կէլիպ սիլիւն աղըր թէֆէքթիւրաթընըզը պօզմուշոււմ տըր.

Ճէյմս. — Նէ՛ աճէք իսթէյսիւնընըզ.

Վալանթին. — Թատալը վէ տիւշիւնճէլի հալինիլի վէ քէտէր ու մահգուճիլէ- թինիլի կէօրէրէք սէպէպլիթի անլայամայօր իտիմ. քէնտի քէնտիմէ տիյօր իտիմ քի. Մ. Ճէյմս Լինգօլն՝ Գօրմիէտէն հազզ իթմէյօր, ճանը սըգըլըյօր վէ չաբուգ Բա- րիգէ ալտէթ իթմէք իսթէյօր. օլմայա քի պուրատա վագը օլան գապուլիյէթ.

տէն խօշնուտ օլմայասընըդ տէյու քէնտի քէնտիմէ մէրադ խոյօր խորմ . . .

Ճէյմս. — Ահ, մատմազէլ:

Վալանթին. — Էվվէթ, տիւշիւնիցօր խորմ քի բէտէր վէ վալիտէմ՝ տնավթը վազըսլարընա ինապէթ խտէրէք քէնտիլէրինէ մուճիպ օլտըղընը մէսէրրէթ ա մէմնունիյէթի լայըգը վէճհ իւզրէ սիգէ իզհար խտէմէմիլէր տիր:

Ճէյմս. — Չօգ եանըլըյօրսըլընըզ, մատմազէլ:

Վալանթին. — Էվվէթ, եանըլըյօր ըմըլըմ. սիզին ճան սըգընթճնըղըն, ցիւ- չիւնճէլէրինիզին տէպէ պինի չիմտի պիլիրիմ:

Ճէյմս. — Ահ:

Վալանթին. — Տօսթընըղ Մ. Վիպէրտէն տէմինճէք իշիթտիկիմէ կէօրէ, սիզ զայէթ միւհիմմ վէ զայէթ միւշքիլ պիր ալճէփրա մէսէլէսինին հալլինի արաշթը- ըլըյօր ըմըլընըզ:

Ճէյմս՝ գօրաքի կիւրիւմսէյէթէք. — Ահ, սահիհ, մատմազէլ, պունը սիգէ ժօրթ մը սէօյլէտի:

Վալանթին. — Էվվէթ, էֆէնտիմ:

Ճէյմս. — Էօյլէ իսէ սահիհ տիր, պիր մէսէլէ վար, հալլ իթմէյէ չալըքըյօրըմ, մուվաֆֆադ օլմայօրըմս Անճադ ժօրթ պոն մէսէլէսին նէ օլտըղընը հիշ պիլմէզ:

Վալանթին. — Պիլսէ իստ պէլքի տէ հալլ ու թէօվիյէսի իշիւն սիգէ եարտըմ խտէր խոր:

Տէլիգանը՝ պաշընը սալլատը:

Վալանթին. — Էյ նէ՞ իմիշ պու միւշքիլ մէսէլէ, էֆէնտի, պանա սէօյլէսէնիզ օլա՞մազ մը:

Ճէյմս. — Օլուր, մատմազէլ:

Վալանթին. — Պէն պիւսպիւթիւն ճահիլ տէյիլիմ, պէն տէ բէտէրիվէ պիր ազ ալճէպրա թահսիլ իթմիլիմ տիր:

Ճէյմս. — Էկէր մատտէ եալընըզ պիր ալճէպրա մէսէլէսի իւզէրինտէ օլ- սա խտի, մատմազէլ, օ գատար էնտիլէ վէ թէլաշ իւզրէ պունընմազ ըտըմ. Գօր- միէ քէօշիւնէ հէր նէ գատար քէմալը իհթիրամ ու իլթիֆաթլա գապուլ օլընտը իսէմ տէ, կէտիկիմէ էյի՞ մի եարտըմ ֆէնա՞ մը եարտըմ, օրայա հիյնը վիւրու- տըմտան պէրու քէնտի քէնտիմէ տիւշիւնիցօրըմ:

Կէնճ գըզ պիւթիւն վիւճուտըլա թիթրէտի:

Ճէյմս սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Իշթէ պու մէսէլէ պէնի մէղըլ իթմիշ տիր. պունըն հալլի՝ ճաի սիւվալ տըր:

«Կէօրի՞յօրմընըզ, մատմազէլ, թատալը, տիւշիւնճէլի վէ հաթթա հիւզիւն լի պիլէ օլմաղա հազգըմ՝ վար տըր: Մատտէ իսթիգպալիմ, վէ տահա գիյատէ, պէլքի հայաթըմ իւզէրինտէ տիր:

Վալանթին՝ երւրէյի գալգմըլ օլտըղը հալտէ. — Միւսիւ Լինգօլն, ֆօլընըզը պանա վէրինիզ վէ եիւրիւյէլիմ. — տիյէրէք, տէլիգանընըն գօլընա կիրմիշ խտի:

Իքիսի պիրիքտէ հիշ աղըզլարընը աշմազսըղըն տիւշիւնճէլի պիր հալտէ եիր- մի ատըմ գատար եիւրիւտիլէր:

Վալանթին՝ նիհայէթ սիւքիւթը գաթ խտրէք. — էյ շիմտի սէօյլէյինիզ, միւսիւ Լինգօն, նէ՞ չէյտէն գօրգույօրսընըզ:

Ճէյմս. — Պիլմէյօրըմ. հէր չէյտէն գօրգույօրըմ վէ հիչ պիր չէյտէն գօրգույօրըմ. Մատմազէլ Վալանթին, ինթիյաթ իչիւն պուրատա իւթիյարը սիւքիւթ իթմէյէ քէնտիմէն գարար վէրմիշ խտիմ, շիմտի օ ինթիյաթը լէէրք իթտիմ, սէօյ-էմէք իսթէմէտիկիմ սէօզլէր՝ գօրաքի գալպիմտէն տուտազլարըմա տօյրու չըգը-յօրլար: Պէնի տիյնէմէզլիք իթմէզսինիզ, տէյիլ մի:

Վալանթին. — Էվվէթ, միւսիւ Ճէյմս, սէօյլէյինիզ, տիյնէրիմ:

Ճէյմս. — Մալիւմինիզ տիր քի պէնիմ պիր վալիտէմ վար տըր:

Վալանթին. — Վէ պու վալիտէնիզ սիզի չօգ սէվէր:

Ճէյմս. — Էվվէթ, չօգ, ինթիմալ քի բէք չօգ սէվէր, զիրա քէնտիսի իչիւն վար ըսա տա պէն իմ, եօգ ըսա տա պէն իմ. վալիտէմ եալընըզ պէնիմէ վէ պէնիմ իչիւն եաշար՝ տօղտըղըմտան պէրու չէֆազաթ վէ մուհապպէթինի իւզէրիմտէն էքսիք իթմէմիշ տիր: Նէ տէրէճէյէ գատար սէվտիկինի եալընըզ Ալլահ պիլիւր: Մէրգուլմէնի եանընտա պէնիմ հիչ պիր տէրտ ու քէտէրիմ օլմամըշ տըր: Զօնուգ-լըղըմտա պէնի նասըլ թուլթմըշ վէ եիւրիթմիշ իսէ, տէլիգանլըլըմտա տա պա-նա թարիգը իսթիգամէթի կէօսթէրմիշ վէ պանա բէհպէրիք իթմիշ տիր: Պէնի եալընըզ տիւնեայա կէթիրմէլէ իթիֆա իքթմէյիսլ, րուհ ու գալպինի տէ պէնիմ իչէրիմէ վազ ու իսիսալ էյլէմիշ տիր:

«Ազլ ու Ֆիքրիմ անըն գուճաղընտա, պուսէլէրինին հարարէթի թահթընտա քէսալը թէվէսսիւ էյլէմիշ տիր: Եալընըզ պէնի տիւշիւնմիշ, վէ հէր նէ եարմըշ իսէ եալընըզ պէնիմ իչիւն եարմըշ տըր: Էլհասըլ, էկէր պէն պիր չէյ օլմուշ իսէմ, վալիտէմին սայէսինտէ օլմուշըմ տըր:

«Պինտէն ալէյհ պէն օնա պիր նանքէօր էվլատ տէյիլիմ. պէն օնա հիւրմէթ ու ըրայէթ իտէրիմ, անը սէվէրիմ, թարարճասընա սէվէրիմ: Մէրգուլմէ ինճինմէ-մէք, պիր քէտէրէ տիւշար օլմամազ իչիւն հէր Ֆէտաքեարլըղը իսթիյար իտէրիմ: Բիֆահ ու սաատէթի զայսլ օլմամազ իչիւն ճանըմը հայաթըմը վէրիլիմ:

«Կէլիպ պիր գաշ կիւն թրուատա գալմազա ժօրժ Վիպէր թարաֆընտան տալէթ օլընտըղըմտա, վալիտէմ էրէյիճէ գըրըլտը: Նէ՞ն վար տէյու սիւվալ իթ-տիկիմտէ, չու սիւվալ իլէ պանա ճէվապ վէրտի:

«— Գաթիէն սէօզ վէրմիշմիսին:

«— Էվվէթ, զիրա ժօրժը գըրամազ ըտըմ:

«— Օ հալտէ արթըք պիր տիյէճէյիմ եօգ տըր:

«— Լաքին կէօրիւնիր քի կիւճէնմիշսին, նի՞չիւն:

«— Պիլմէմ, իշթէ էօյլէ պիր էֆքեար. . . իսթէրտիմ քի թրուայա կիթ-մէյէսին:

«Վալիտէմ պուենը տէր խտի ամիս իսթէտիկիմ եէրէ կիթմէյէ տէ պրազըր իտի:

«Ավտէթիմտէ վալիտէմ եինէ չու սիւվալի իյրատ իլէ տէսի քի,

«— Էյ նասըլ, թրուա չէհրինտէ էյի էյլէնտի՛ն մի:

«— Էվվէթ, չօգ էյլէնտիմ:

«—Վիլայէթ տարիսին տէքի շէնլիք կիւզէ՞լ մի խոր:

«—Այի իւլ տլէա:

«—Զօգ ատամ վա՞ր մը խոր:

«—Պիւթիւն շէհիր օրատա խոր:

«—Զօգ խանէլէրտէ գապուլ օլընտը՞ն մը:

«—Շէհրին եալընըզ պիր խանէսինէ կիթտիւմ, վալի վէ զէվճէսի մատամ Վի-
պէր վէ օղու ժօրթ իլէ պէրապէր օրատա թաամա տալէթ օլընտըմ:

«—Էյ քիմին խանէսինտէ թաամ իթտին պագալըմ:

«—Մ. տը Գարմէյլին խանէսինտէ:

«Պուներ իշիթտիկինտէ վալիտէմին զանն իտէրսին սինիրի թութուպ թիթրէ-
տի խէ տէ, եինէ շաբուճագ կիւլիւմսէմէյէ պաշայարագ տէտի քի:

«—Մ. տը Գարմէյլին խանէսինտէ հիւսնիւ գապուլ օլընտը՞ն մը:

«—Էսքի պիր տօսթ կիպի:

«—Մ. տը Գարմէյլի իշիթմիշիւմ գէնկին պիր իբլիք Փապրիգաճըսը տըր,
Թրուա շէհրինին տէ էն միւթէպէր ատամը սըր: Պիր գըզը վար:

«—Էվվէթ, վալիտէճիկիւմ:

«—Իսմի նէ՞ տիր:

«—Վալանթին:

«—Կիւզէլ պիր գըզ տըր տէրլէր:

«—Էվվէթ, վալիտէճիկիւմ, կիւզէլ, չօգ կիւզէլ պիր գըզ տըր.— տէյու պիր
շէվգ ու հէյէճանլա ճէվապ վէրտիւմ.— Լաքին մատմազէլ Վալանթին տը Գարմէյլ
հագգընտա հէր նէ սէօյլէրլէր իսէ եինէ լայըգըյա թարիֆ իտէմէզլէր, հագի-
գաթը հալի թէմամըյա սէօյլէյէմէզլէր. մէրգումէյի կէօրմէք, անըն եանընա տա-
վէթ օլընմագ լազըմ տըր:»

«Վալիտէմ էլլիմի թութուպ գուվվէթլի պիր սուրէթտէ սըգարագ, կէօյա
ֆիքրիմի էյիճէ անլայապիւմէք իշիւն տիք տիք կէօզլէրլիմին իշինէ պագտը:

«—Ճէյմս,— տէտի պանա,— օ կէնճ գըզը եալընըզ պիր տէֆա կէօրմիւշ
օլտըղըն վէ ինթիւմալ քի պիր տահա կէօրէմէյէճէյլին հալտէ, պիր շէվգը ազիմէ
մէրգումէտէն պահս իտիյօրսըն:

«—Լաքին, սէվկիւլիւ վալիտէճիկիւմ.— տէտիւմ ճէվապէն,— պէն մատմազէլ
տը Գարմէյլի զաթէն թանըր խորմ:

«—Թանըր մը խոր:

«—Էվվէթ:

«—Մէրգումէյէ նէ՞րէտէ թէսատիւֆ իթմիլ խորն:

«—Կէշէն գըշ մէվսիմինտէ Բարիգտէ մատամ լա պարօնն տը Մօլէն իլէ պէ-
նիւմ միւֆէթթիշը ուսուսիսին զէվճէսի մատամ Տիւլօրիէնին խանէլէրինտէ պիր
չօգ տէֆալար րասթ կէլտիւմ:

«Պուներ իշիտինճէ վալիտէմ պաշընը էօնիւնէ էյտի վէ պիր միւտտէթ տիւ-
շիւնճէյէ տալտը:

«Մէրգումէնին տէրունը տիլտէն ահ իթտիկինի իշիթտիւմ:

«—Ճէյմս, տօսթըմ,— տէտի պանա զարիպ պիր թէլաֆֆուղա,— սէնին

մէնֆաթըն իջիւն արթըգ պիր տահա մատմագէլ տը Գարմէյլի կէօրմէմէլիսին :

«—Պու չէլ պանա բէք զօր օլաճագ տըր, սէվկիւլիւ վալիտէճիկիմ,— ճէվա-պէն տէտիմ կիւլիւմսէյէրէ,— Մ. տը Գարմէյլ պանա պիր իլթիֆաթը մախսու-սէ օլմագ իւզրէ Հօթ—Սօն էյալէթինտէ ալ էյլէնճէլէրինին ըէսմը քիւշատընը իճրա իթմէյէ վէ օն պէշ կիւն Գօրմիէ քէօշկիւնտէ օթուրմաղա պէնի տալէթ իթ-միշ տիր :

«—էյ սէն տէ գապուլ իթտիօն մի :

«—Շիւպհէօ մի վար. ըէտտ իտէպիլիօր մի խիմ :

«—Ահ, սէնի պէտպախթ սէնի,— տէյու նիտա իթտի վալիտէմ :

«—Ալիմ Ալլահ, վալիտէճիկիմ, Ֆիքրինիլի անլայամայօրըմ :

«—Ճէյմա, էվլատըմ, իւրքիյօրըմ, էվլէթ, գօրգույօրըմ :

«—Գօրգույօրըմընը :

«—Սէնի իջիւն :

«—Լաքին նէօ շէյտէն տօլայը գօրգույօրընը :

«—Սէնին պիր պէտպախթըղա կիրիֆթար օլմանտան գօրգույօրըմ : Ճէյմն, պէն սէնի պիլիրիմ, վէ գալպինտէ նէ օլտըղնա սէնտէն զիյատէ վագըֆըմ : Ահ, էվլատըմ, սէվկիւլիւ չօճուղըմ, սագըն, քէնտինի սագըն :

«—Րէճա իտէրիմ, սէվկիւլիւ վալիտէմ,— տէտիմ ճէվապէն,— գալպինիլի րահաթ թութունըղ վէ էֆքէարընը պէյան ու իյզահ իտինիլ :

«—Տիմէք անլամայօրըմըն :

«—Խայր :

«—Նաաըլ, սէն զանն իտիյօրսըն քի մատմագէլ տը Գարմէյլի սէվկիւլիօր միսին :

«—Մատմագէլ տը Գարմէյլ պիր մէլայիքէ տիր, մէրգուճէ սէվկիւլիլիլի, վալիտէճիկիմ :

«—Եվլէթ, սէվկիւլիլիլի, լաքին սէն սէվէմէղսին . . . Թէքար տէրիմ, սա-գըն քէնտինի : Սէն օ կէնճ գըղը սէվէմէղսին, սէվմէմէլիսին : Կէրէք սէնին վէ կէրէք պէնիմ իջիւն սանա անտ շարթ իթտիրիլիմ, մատմագէլ տը Գարմէյլի ու-նութ, անը խաթր ու խայալինտէն չըգար : Պիր քէրիւ մէրգուճըն պուլընտըղը Ելքէսէք մէվգի իլէ սէնին պուլընտըղըն մէվգիէ պագ : Մէրգուճէ իլէ էվլէնմէյի Ֆիքրինտէն կէչիրմէքիլին՝ ատէթա պիր քիւսթախըղ, պիր ագըլըղըղ տըր, զիրա Մ. տը Գարմէյլին ղայէթ ղէնկին օլտըղընը սէն պիլիրսին : սէն հէր նէ տէ Եաբսան վէ նէ լիյազաթ ու էհլիյէթ սահիպի տէ օլսան, մէրգուճըն քէրիմէսինէ գատար չըգամագըն :

«Մատմագէլ վալանթին տը Գարմէյլ սէնին իջիւն տէյիլ տիր, սանա զէվճէ օլմագ : Մէրգուճէյի սէվիւքտէն սագըն, գալպինին իւզէրինէ պիր զըրհ Եէրլէշ-տիր, Եալընըղ սէնին րահաթընը, իսթիգալընը, սատտէթինի տիւշիւնէն վալի-տէնի տիլիէ վէ անըն սէօղլէրինէ ինան :

«Էիկէր սէն մատմագէլ տը Գարմէյլի սէվէճէք օլուր իսէն, պու խուսուս տէհէթիլի պիր շէյ օլաճագ, սանա պուստան պէօյիւք պիր պէտպախթըղ օլա-մայաճագ : Օհ, իւմիտի օլմագըղըն սէվմէք . . . չօգ քէտէր, չօգ ըզտըրապիւ :

րա կիրիթթար օլաճագսըն . պէնճէ զայնթ բարլագ վէ կիւզէլ օլան իսթիգպալին
պօղուլաճագ , սաստէթին մուէպպետէն զայպ օլաճագ տըր :

«Սէնի նէ՝ գատար սէվտիկիմի պիլիւսին , էվլատըմ . օ՛հ , պիլմիշ օլ քի , էկէր
վալիտէն՝ սէնին ֆէրետտ ու ֆիլանընը , քէտէր ու ըզտըրապընը կէօրիւպ տէ
կէօզ եաչլարընը գուրութմաղա , էլէմ ու քէտէրինի թէսքին իթմէյէ միւզթէտիր
օլաճագսա էօլիւր . . . »

7

ՕՒՎՄԷՔ ՁԻԻԼԻ

Վալանթին՝ հէյլճանը գալպինտէն նաչի պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէմէք
տէ օլտըլը վէ զանն իտէրսին տէլիգանընըն աղզընտան աչաղա՝ ասըլմըշ պուլըն .
տըլը հալտէ մէրգոււմըն իշպու հիքեայէսինի տիյնէմէքտէ խտի :

Ճէյմս՝ պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնդրա սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի ,

— Վալիտէմ պանա պէօյլէ սէօյլէմիշ տիր , մատմագէլ . լաքին ինսանըն ալնըն-
տա նէ եազըլմըշ իսէ օ օլուր , հիշ պիր չէյ թէպէտտիւլ իթմէզ , քիմիսի սաստէ-
թէ , քիմիսի ֆէլաքէթէ տօղրու սիւրիւլիպ կէօթիւրիւր :

«Վալիտէմ իսթէրտի քի , տավէթինէ իճապէթ իտէմէյէճէկիմի մաէլ իթիգար
Մ . տը Գարմէյլէ եազայըմ . պուըն եաքմատըմ :

«Կէօնիւլ՝ ագիւանէ նասիհաթլարը գօլայըգլա տիյնէմէզ :

«Թահթը թէհաիտինտէ պուլընտըլըմ պէտսախթըլը խաթրըմա պիլէ կէ-
թիւմէյէրէք Գօրիկէյէ կէլտիմ վէ հէնուզ օրատայըմ . Լաքին վալիտէմին աղըր
սէօզլէրի հէնուզ խաթրըմտան չըգմամըչլար տըր . հէր կէճէ օրթալըգ սիւքիւթ
ու սիւքիւնէթ իչինտէ պուլընտըլը էսնատէ գուլագլարըմտան աչաղա էօթէրլէր :
Վէ պանա էօյլէ կէլիւ քի , պիր սէտաի միւթէգարուանէ պանա «—Սագըն , սա-
գըն—» տէյու նիտա իտէր :

«Պուրատա պուլընտըլըմտան պէրու , մատմագէլ , միւթէմատիէն «—էյի մի
եաքտըմ , ֆէնա՞ մը եաքտըմ—» տէյու քէնտի քէնտիմէ տիւչիւնիւր սիւվալ իտէ-
րիմ :

«Միւտտէթը հայաթըմտա պիրինճի տէֆա օլարագ թէքմիլ ֆիքրիմի վալիտէ-
մէ սէօյլէմէմիչիմ , զիհն ու գալպիմտէն ճէրէյան իտէն չէյի մէրգոււմէյէ պիլտիր .
մէմիչիմ տիր . նէ՞ կէօնա գօրգու պէնի զապթ իթմիշ օլտըլընը պիլմէյօրըմ . Լա-
քին նիհայէթ հագիգաթը հալի մէրգոււմտէն կիլլէտիմ . Մէրգոււմէյէ իգրար ու
իթիրաֆ իթմէյէ ճէսարէթ իտէմէտիկիմ չէյի սիլէ սէօյլէյէճէյիմ , պէօյլէ լազլմ
տըր , պէօյլէ եաքմագլըլըմ իգթիգա իտէր :

«Պէն սիլի սէվէրիմ , մատմագէլ Վալանթին , սէվէրիմ սիլի»

Կէնճ գըզ պիրտէն պիրէ տուրտու վէ պէլքի տէ զայրը իսթիյարի օլարագ
կիլլէ տէլիգանընըն գօլընը սըգտը :

Բուժի ճէմալինտէ պիր ֆէրահիյէթ, կէօզիւնտէ վէ ալնընտա պիր րէֆլագ վէ բարազըզ միւշահէտէ օլընըյօր իտի:

Վալանթին՝ հէյէճանընտան նաշի թիթրէք պիր սէտա իլէ.— Միւսիւ ձէյմա, պէն պիր իշվէպազ գըզ տէյիլիմ. էկէր քէմալը սէրպէսթի իլէ սիպէ պիր ճէվապ վերմիյէճէք օլուր իսէմ, քէնտի հալիմէ լալըզ պիր թափը ու մուամէլէտէ պուլընմըլ օլամամ: Պիր ազ էվվէլքի պէյանաթընըզտան տօլայը միւֆթէխիր վէ պախթիյարըմ. պուշը իւմիտ իտիյօր, մէմուլ էյլէյօր ըտըմ. հաթթա պազարսան կէճ պիլէ գալտընըզ. . . էվվէթ, մէմուլ վէ ինթիզար իտիյօր ըտըմ, զիրա պէնի սէվտիկինիզի քէշֆ ու իսթինպաթ իթմիշ իտիմ:

«Պէնի սէվէրսինիզ. . . Միւսիւ ձէյմա, էկէր վալիտէնիզ մատամ Լինգօլն՝ բէտէր վէ վալիտէմի թանըմըլ օլտա իտի. սիզ պէյան իթմիշ օլտըզը գօրգուլարըն հիշ պիրի քէնտիսինտէ օլմայաճագ իտի. սիզէ «—Վալանթին տը Գարմէյլ իլէ էվլէնմէյի ֆիքրինտէն կէշիրմէքիկին՝ քիւսթախըզ, ազըլսըզըզ տըր—» տիմէյէճէք իտի: Վազըա բէտէրիմին բէք պէօյլէք պիր սէրվէթի վար տըր ամմա սէրվէթ տէտիկին նէ՞ օլաճագ տըր. կէօնիւլ իշլէրինին եսնընտա բարա նէ՞ տիր:

«Միւսթէրիշ օլընըզ, միւսիւ ձէյմա, սիզ նէ քիւսթախ վէ նէ ազըլսըզընըզ: Սիզ պէնի սէվէրսինիզ. պէնի սէվմէքէ թա պանա գատար չըզըպ եիւքսէլտինիզ, վալիտէնիզ նէ տէրսէ տէսին: Պուշտան գաթի նազար, սիզին քէնտի լիյագաթը զաթիյէնիզ տէ եօ՞գ մը տըր. իսթիգպալ՝ էօնիւնիզտէ կէնիշ կէնիշ աչըզ տէյի՞մի տիր:

Ձէյմա՝ գալպի ալթիւսթ օլմուշ օլտըզը հալտէ.— Նէ՞ տէտինիզ, մատմազէլ Վալանթին, քիւսթախըզըմը պէօյլէ՞մի թէէտիպ իտիյօրսընըզ:

Վալանթին՝ պիր թէլաֆիշուզը միւշֆիգանէ իլէ.— էվվէթ, պէօյլէ թէէտիպ իտիյօրըմ:

Ձէյմա.— Ահ, սազընընըզ, մատմազէլ, պանա ճէտտրէթ վէրիյօրսընըզ, պանա իւմիտ պախշ իտիյօրսընըզ. . .

Վալանթին.— Վէ պու իւմիտի սիգտէն ասալ գաթ իթմէյէճէյիմ:

Ձէյմա.— Եա Բապպիմ Ալլահ, տիմէք սիզ տէ պէնի սէվիյօրսընըզ:

Վալանթին.— Էկէր սիզի սէվմէզսէ իտիմ, սէօյլէտիկինիզ սէօզլէրի տիյնէմէզ իտիմ: Սէվէրիմ թիզի, միւսիւ ձէյմա, վէ պիլա թէրէտտիւտ «—Սիզէ զէվճէ օլաճագըմ—» տէրիմ:

Ձէյմա՝ պիր մէսէրրէթը ֆէվգէլատէ իլէ.— Ահ, պէնի պիր ալէմը ֆէլահիյէթէ նազլ իտիյօրսընըզ, հէր նէվի մէսէրրէթ ու իպթիհաճը սանա պախշ իտիյօրսընըզ. . . Պէնի սէվիյօրսընըզ. . . Պու նէ՞ պէօյլէք սաատէթ. . . Սէվմէք վէ սէվիլմէք. թէքմիլ էօմիւր պուշտա տըր. . . իշթէ հագիգի սաատէթ, սաատէթը պինիհայէ պու տըր. . . Ահ, Վալանթին, Վալանթին, սիզի թաբարճասընա սէվմէք իշիւն միւտտէթը հայաթըմ քէաֆի օլմայաճագ տըր.— տիյէրէք կէնճ գըզըն պիր էլինի թութմուշ, տուտագլարը իւզէրինտէ սըզըյօր իտի:

Պուշլար իքիսի՝ եէքտիկէրինին եիւզիւնէ պազըպ հայրան օլմագտա, վէ Վալանթինին սալօնտան ուզուլն միւտտէթ զայպ օլմասը կէօզէ չարըզպ ինթիմալ քի

թէ հարրիսինէ պիւն չըզըլըզընը հիշ խաթր ու խայալէ պիւն կէթիրմէքոտ ի-
տիւնէր։ Տէլիգանդը իւն կէնճ գըզ եալընըզ քէնտի սաատէթլէրինէ տալմըզ օլուգ,
տիւնեատա եալընըզ քէնտիլէրի վար տէյու գանն իտիյօրլար իտի։

Վալանթին.— Գալպիմի գարալը թութույօր իտիմ, չօճուգըղըմտան պէրու
սիգի թանըյօր ըմըըմ կիսի սէվմէք իչիւն սիգէ պէլէյօր իտիմ։

Ճէյմս.— Պէնիմ կիսի օլուգընըզ, իչ ու կիւճ իւն մէշղու իտիմ, վէ իւք
տէֆա սիգի կէօրտիւկիմ կիւնէ տէկին հիշ պիւր կէնճ գըզա տիգգաթ իթմէմիչ
իտիմ։

Մատում Տիւլօւիէնին խանէսինտէ սիգէ թէսաաիւֆ իթաիկիմ ագչամ խէրիմ
նէ օլուգ պիւմէմ. գանն իտէրսին պիւր գիյար չէմստէն կէօղլէրիմ գամաշտը, ար-
թըզ պէն էվվէլէի տէյիլ իտիմ, արթըզ էվվէլէի էֆքեարտա պուլընմայօր իտիմ,
էօմիւր պանա պաշգա տիւրիւ կէօրիւնիյօր իտի։

«Տահա նա՞ըլ տէյիմ, Վալանթին. զաթէն սիգ պէնիմ գալպիմի գիհնիմի ի-
թիւա իթմիչ իտիմիգ. հիւ նէրէյէ կիթսէմ սիգին ըուի ճէմալիւնիգ կէօղլէրիմ էօ-
նիւնէ կէլիւր իտի. ալճպուա հիսապլարընա տալըզ չըզիւլար չըզտըղըմտա, մատէն
գույուլարը աշտըղըմտա, եէր ալթլարընը գազըտըղըմտա, պանա էօյլէ կէլիւր ի-
տի քի, սիգ պէնիմ եանըմտա տուրմուչ «—Ճէսարէթ ալընըզ—» աշտը նիտա
իտիյօր իտիմիգ. . . Պէն սիգի սէվիյօր իտիմ, սէվիյօր իտիմ պէն սիգիւ։

Վալանթին.— Ճէյմս, պիրինճի տէֆա եէքտիկէրիմիգի կէօրտիւկիմիգ ագչամ
հայաթըմը սիգէ վէրմէքոտ օլտըղըմը հըսս իթտիմ. սիգ նէ թէէսսիւրաթտա պու-
լընտընըզ իսէ, պէն տէ այնը թէէսսիւրաթա տիւչար օլտոււմ. Գալպլէրիմիգ պիր-
պիրինէ սէյիրթմիչլէր, ըուհլարըմըզ եէկտիկէրիյլէ պիրթէլիւլէր. Պու պէօյլէ օլա-
ճագաթ, գատէր պէնի սիգէ թախսիս իթմիչ իտի, պիրպիրիմիգի սէվմէք իտիք։

Տէլիգանլընըն չէհրէսի պիրտէն պիրէ քէսպը մահգուլնիյէթ իթտի։

Վալանթին՝ պիր նագարը չէֆագաթլա Ճէյմսա պագարագ.— Նէ՞ օլտընըզ,
պիրտէն պիրէ նէտէ՞ն պու մահգուլնիյէթ. Վալիտէնիգին պահա իթտիկի խայալի
պէտագաթիլը՞գ մը խաթընըզա կէլտի Հալ պու քի, Ճէյմս, գանն իտիյօրըմ ի-
տիմ քի պէն սիգի միւսթէրիհ գըլտըմ։

Ճէյմս, — Ֆիլհագիգա, Վալանթին, եանընըզտա պուլընտըղըմտան ունութ,
մագտա օլտըղըմ վալիտէմի շիմտի խաթըրմա կէթիրտիմ, վէ մէրգուլնինն գօր-
գու վէ էնտիչէլէրինի տէրխաթըր իտէրէք, Մ. տը Գարմէյլ իւն վալիտէնիգի տա-
լի խաթըրլատըմ, Վալանթին. նաիլը սաատէթ օլտըղըմա բէք չաթուգ վէ բէք
գօլայ ինանտըմ. արամըզտաքի մէսաֆէ իսէ բէք պէօյիւք տիր. Սիգէ նիսպէթլէ,
պէն Փագիր իմ. . . Պէնիմ իչիւն իթիգպալին եալընըզ վաալարը վար, անլէքի
տէ տայմա իճրա իթմէզ։

«Ա՛հ, էկէր Մ. տը Գարմէյլին քէրիմէսի օլաճագ եէրտէ, Փագիր պիր կէնճ
գըզ օլաա իտիմիլ, հիչ գօրգոււմ օլմալ իտի, պիւլաքիս սիգէ մաէլմէմուսիյչ
«—Վալանթին, սէվէրիմ սիգի, թէքմիլ հայաթըմը սիգէ իհտա իթմէք իսթէրիմ
իսթիգպալիմ հէր նէ օլուրսա օլուոն պէնիմէ եաշամաղը գապուլ իտիմիլ. սիգ
գաաթընլարըն էն գէնկինի տէյիլ ամմա էն մէտուտ վէ պախթիյարը օլաճաղընըզը
սիգէ վատ վէ թէանհիւտ էյլէրիմ—» տէր իտիմ։

«Էվվէթ, էկէր ֆազըր օլմուշ օլսա իտինիզ սիգէ պէօլէ սէօլէյէճէքտիմ. լա-
քին սիգ մատմազէլ տը Գարմէյլսինիզ. . . Բէտէրինիզին չօգ չէյ թալէպ իթմէ-
յէ, կիւճ մուվաֆազաթ էյլէմէկէ հագգը վար տըր. վալիտէյին տէտիկի կիպի,
բէտէրինիզ պէնի պիր հարիսը շան ու ճան, պիր քիւսթալա, պիր ագըլսըզ քիմսէ
զանն իտէպիլիր»

Վալանթին՝ թաթլը պիր կիւլիւմսէյիչէ. — Էօլէ ամմա, միւսիւ ձէյմա, բէ-
տէրիմին՝ սիգին հագգընըզտա պիր հիւրմէթ վէ ըիայէթը մախսուսէսի՝ օլտըղընը
ֆարգ իթմէտինիզ մի:

Ձէյմա. — Էվվէթ, պու կիւնէ գաւտար Մ. տը Գարմէյլ հագգըմտա բէք զի-
յատէ խայրխահըզ կէօթէրմիշ տիր, լաքին պիլմէզ քի. . .

Վալանթին՝ տէլիգանընըն սէօզիւնի քէսէրէք. — Տուրընըզ. բէտէրիմ սիգին
տէյէրինիզի բէք ալէա պիլիր, բէք զիգըյմէթ պիր աւտամ օլտըղընըզ շիւպհէսի
եօգ տըր:

«Վէ վալիտէմ՝ տալէթ իլէյրիմիզին բէք չօղույլա սօուգ վէ սագընագլը տալ-
րանմագտա օլտըղը հալտէ, սիգէ ֆամիլեամըզ սիգանընտան պիրի նազարըյլա
պագտըղընը միւշահէտէ իթմէյօրմըսընըզ»

Ձէյմա. — Մատամ տը Գարմէյլին հագգըմտա բէք զիյատէ խայրխահ օլտը
ղընը պիլիրիմ:

Վալանթին. — Էյ պունա տահա տէյէճէք վա՞ր մը:

Ձէյմա. — Լաքին. . .

Վալանթին. — Միւսիւ ձէյմա, բէտէր իլէ վալիտէմ՝ թապիաթըմը, հըսիյա-
թըմը, ահվալ ու վէգայի նէ եօլտա ֆարգ ու թագտիր իթտիկիմի պիլիրլէր.
քէնտիլէրինին թագպիհ իտէճէյի վէ եախօտ պէյէնմէյէճէկի պիր իշի պէնիմ եա-
բամայանաղըմը պիլտիքլէրինտէն, հագգըմտա էմնիյէթլէրի պէրքէմալ տըր. Պէն
պու էմնիյէթէ լայըգտըմ. — տէյու իւպլէի մէգալ իտէրէք պիր թալըր նէճիպանէ
իլէ պիր ալէամէթը զրուր ու իֆթիխար ըզհար իթտիքտէն սօնղրա պիր ազ տուր-
տու, վէ պատէհու լաթիֆ պիր կիւլիւմսէյիչէ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք տէտի քի,

— Բէտէրիմ՝ պէնիմ հագգըմտա չօգ էմին օլտըղընտան, էքսէրիա պանա
«— Վալանթին, գէվճինի ինթիխապ իթմէյէ սէնի թէմամըյլա սէրպէսթ վէ
մուխթար պուգըրըմ, զիրա վալիտէն իլէ պէն՝ սէնին ինթիխապընը թագտիր ու
թահսին իտէճէկիմիզէ գանաաթըմ պէրքէմալ տըր. Սէն գէնկինսին, լաքին մատ-
տէ սէնին իսթիգպալին իլէ ըիֆահ ու ստատէթը հայաթըն իւզէրինտէ օլընճա,
բէտէրինին սէրվէթինի խաթրընա պիլէ կէթիրմէմէլիսին. Սէնին սէվէճէյին տէլի-
գանը՝ վէլէվ պիր բարա սահիպի օլմասըն, եինէ սանա գօճա վէ պիզէ էվլատ օ-
լապիլէճէք տիր—» տէմիշ տիր:

Էյ չիմտի արթըզ միւսթէրիհ օլտընըզ մը, միւսիւ Լինգօլն:

Ձէյմա. — Ահ, Վալանթին, Վալանթին, քէնտի քէնտիմէ սօրույօրըմ, ույա-
նըզմըյըմ, եօգսա ըույա՞ մը կէօրիւյօրըմ: Լաքին խայր, եանընըզտայըմ, սիգի
կէօրիւյօրըմ, իշիտիյօրըմ, սիգին էլինիզ պէնիմ էլիմի սըգաւըղընը հըսս իտիյօրըմ:
Վալանթին, կէօզլէրինիզին նուրը լաթիֆի պէնի թէնվիր իտիյօր, վէ սէօլէյիչինիզ
կիպի թաթլը կիւլիւմսէյիչինիզ տախի պանա իւմիտ վէրիյօր:

Վալանթին.— Էվգենի, ձեյմա, իւմիտ խորնիդ, Լաքին պէն սիգէ տահա հէք-
սինի սէօյլէմէտիւմ. բէտէրիմլէ վալիտէմ սիգի սէվտիկիմի պիւրիւլէր. Օհ, սըրրըմը
քէնտիւլէրի քէշֆ իթմէմիւլէր տիւ. Լաքին քէնտիւլէրի իշիւն պէնիւմ կիզլի պիր շէ-
յիւմ օլմատըղընտոն, քէնտիւլէրինէ, «—Պէն Մ. ձեյմա Լինգօլնը սէվէրիւմ, պու
տէլիգանլըյը պէն գօճա իսթէրիւմ—» տէտիւ:

«Բէտէրիւմ սիգի հէնուզ թանըմազ իտի. Լաքին սիգ թրուատա խորնիգ. սիգի
կէօրմէք իշիւն Վիպէր ֆամիլեասըյա պէրապէր սիգի թաամա տապէթ իթտի, վէ
իշթէ պու սուրէթլէ բէտէր վէ վալիտէմ թագտիւմ օլընտընըզ, Ահ, ձեյմա, չօգ
պաթիթիյար ըմըղմ. . . Օ կիւնիւ անիտէ գարար վէրիւտի, բէտէրիւմ պիր գաշ
կիւն կէլիպ Գօրմիէտէ գաւմաղա սիգի տապէթ իթտի:

«Եթմտի, սէօյլէյինիգ պագայըմ, ձեյմա, սիգ տէ Գօրմիէտէ մէսէլա Մ. տը
Գանօնօթըն ալարընտա գապուլ օլընտըղընըզ զանն իտէ՞րմիսինիգ:

Տէլիգանլը՝ ճէվապ վէրմէք իսթէյիւլ, Լաքին թէլաշ ու հէյէճանընտան նաշ,
սէսի գըսըլտըղընտան, եավաշ պիր սէտա իլէ «—Վալանթին, սէվկիւլիւ Վալան
թին—» տէյու նիտա իթտի:

Պու սըրատա «քէօրէյի ան չօմաղը եանընտա հազըր էթ» տարպը մէսէլի
ֆէհվասընճա Մ. տը Գանօնօթ՝ պիրտէն պիրէ մէրգուլմ տէլիգանլը իլէ գըզտան օ-
թուզ ատըմ գասար ուզագուտա մէյտանա չըգտը:

ձեյմա՝ կէնճ գըզըն եանընտան միւֆարէգաթ իթմէք իշիւն շէօյլէ պիր եէ-
րինտէն գըմըլտանտըղընտա, գըզ մէրգուլմը թութուպ ալըգօյարագ.— Խայր,
գօլընըզը թութտըմ, արթըգ պրագմամ.— տէտի:

Մ. տը Գանօնօթ՝ պէնգի սաբ սարը քէսիւմիշ, կէօղլէրի գարարմըլ օլտըղը
հալտէ հիտտէթ ու զազապընտան նաշի տուտագլարընը ըսըրարագ իլէրիյէ տօղ-
րու երւրիւմէքտէ իտի:

Պու շալիս՝ Մ. Լինգօլնա հագարէթամիգ պիր սէօղ սէօյլէմէկէ հազըր պուլը-
նըյօր իտի իսէ տէ, Վալանթինին թավըր ճէսուրանէ վէ միւթէքպպիրանէսինի
կէօրիւնճէ, մէրգուլմէնին՝ գօլընա կիրմիշ օլտըղը տէլիգանլըյա հիւրմէթ ու ըիա-
յէթ իթմէկէ մէճպուր օլտու:

Մատմազէլ տը Նանօինին եէկէնի Մ. տը Գանօնօթ՝ սաբ սարը քէսիւմիշ իքէն,
բիշմիշ ըստագօզ կիպի գըբ գըրմըզը օլտու:

Վալանթին՝ նիւ ճիտտի վէ նիւ էյլէնճէ ու իսթիհզա թարիգիլէ.— Նէ՞ վար,
միւսիւ տը Գանօնօթ. ալթիւսթ պիր հալտէ կէօրիւնիյօրսընըզ. քէօջքտէ եանկը՞ն
մը վար:

Գանօնօթ՝ քէքէլէյէրէք.— Խայր, մատմազէլ, խայր. Լաքին. . .

Վալանթին.— Էօյլէ իսէ, սէվկիւլիւ միւսիւ տը Գանօնօթ, քէնտիւնիգի պու-
լընըզ վէ նէֆէսինիգին քէսիւլմէսինէ սէպէպ նէ իտուկինի պիգէ սէօյլէյինիգ:

Գանօնօթ.— Մատմազէլ, վալիտէնիգ մատամ. . .

Վալանթին.— Չարուգ սէօյլէյինիգ, պիթիւրինիգ, միւսիւ տը Գանօնօթ:

Գանօնօթ.— Մատամ տը Գարմէյլ՝ զայպ օլուպ կէլմէտիկինիգի կէօրիւնճէ
վէսվէսէ իթմէյէ պաշլատը. անըն իշիւն. . .

Վալանթին. — Պէնի արամաղա միւսարեաթ իթտինիդ, Զօգ թէչքքիւր իտէ-
քիմ սիդէ, միւսիւ տը Գանօնժ, Լաքին, նասըլ քի կէօրիւյօրսընըզ, պէն զայպ
օլմամըլմ տըրո Ավտէթ իթմէք իւզրէ օլտըլըմը լութֆէն կիտիպ տօսթլարըմըզա
խապէր վէրինիզ. պէնի Մ. տը Լինգօլն իլէ պէրապէր պուլտըզընըզը վալիտէմէ
սէօյլէյիպ մէրգուլմէյի միւսթէրին գըլաճագսընըզ:

Մ. տը Գանօնժ չըթըզ ճէվապ վէրէճէք պիր շէյ պուլաճատը:

Պիր նազարը ատպէթլէ կէնճ միւհէնտիսէ պագտըգտան անղրա, պաչքնր
էօնիւնէ էյէրէք, պիր աղաճ եօլընըն քէօչէսինտէ զայպ ու նապէտիտ օլտու:

Մ. Անթօնէն կիթտիքտէն պիր ազ սօնրա տա Վալանթին՝ էլան Մ. Լինգօլնըն
գօլընա կիրմիչ օլտըլը հալուէ սալօնա ավտէթ իթտի:

Օրատա հէր քէս՝ կէնճ գըզըն տէլիգանլը միւհէնտիսէ վագը օլան իլթիֆա-
թը մախսոռսէսինի վէ անըն սէվինճլի հալինի ֆարգ ու միւչահէտէ էյլէտի:

Անթօնէն տը Գանօնժ՝ թիֆաս հիպի կէօզլէրինի ֆըլտըր ֆըլտըր օյնաթ-
մագտա օլուպ, քէնտիսինին իթիպարը՝ խայլիտէն խայլի գըրըլտըզընը վէ Ամէրի-
գալըտան արթըզ շիւպհէ իթմէք լագըմ կէլտիկինի նիհայէթ ֆարգ ու միւչահէտէ
իթմէյէ պաչլաչօր իտի:

Կէնճ գըզըն մուհիպպէլէրինտէն պիրի տէտի քի,

— Վալանթին, չար չէլմէ սիդէ պէքլէյօր իտիք:

Վալանթին. — Սահի՞ մի. էյ նի՞չիւն, սէվիւլիւմ Ատէլ:

Ատէլ. — Սէնին «Բըթիթ Ապէյլ» թապիր իթտիկին «Բէն թօթագ» նապմէի
խօշնէվասընը պիրգէ թէրէննիւմ իտէսին տէյու:

Վալանթին. — Մաէլմէմուռնիյէ թէրէննիւմ իտէրիմ. պու ագչամ հէր նէ իս-
թէսէնիզ թէղաննի իտէճէյիւմ:

Հէր քէս էլ չըրբտըլ:

Վալանթին քիանօյա կիթմէգտէն էվվէլ մատամ տը Գարմէյլին ալընը պուս
իթտի վէ գուլաղընտան աչաղա եավաչճաճըզ «— Պէնի սէվիյօր —» տէտի:

Պատէհու Վալանթին իճրաի թէղաննիյաթ էյլէտիւ Մէրգուլմէ գըզ տայմա
կիւզէլ թիւրքի սէօյլէր իտի ամմա պու քէրրէ տահա կիւզէլ սէօյլէտի. տէլիգան-
լը օրատա պուլընըպ քէնտիսինի տիյնէմէքտէ օլտըլընտան, գըզ՝ անըն իչիւն թէ-
րէննիւմ իտիյօր իտի. իթամընտա հուզգար թարտֆընտան շիտիտ էլ չըրբմաչարչ
լա ալգըլար վագը օլտու:

Հուզգարտան մուսիգի մէրագըսընըն պիրի՝ Բարիգտէքի Օրէրա թէտթրօլարըն-
տա մատմագէլ տը Գարմէյլին սէսինտէն տահա կիւզէլ պիր սօթրանս սէսի պըլըն-
մատըլընը պէյան իթտի:

Ֆէննը մուսիգիյէ վուգուֆը թամմը օլան պիր գատըն՝ տախի իլավէի մալիւ-
մաթ իտէրէք, մատամ Գավալօնըն՝ «Բըթիթ Ապէյլ» իչէ պիր վագթ Վալանթին-
տէն ալէա թէրէննիւմ իթմէմիչ օլտըլընը պէյան էյլէտի:

Ճէյմս Լինգօլն՝ Վալանթինին սէսինէ հայրան օլմուչ գալմը իտի. զանն ի-
տէրսին գալպինտէն հէհուզ թիւրքիյի տիյնէյօր իտի:

Սալօնտա սիւքիւթ հիւքմֆէրմա օլտու. Պիր տէլիգանլը՝ քէման իւզէրինտէ
սօլօ պիր շէլ չալմաղա հազըրլանըյօր իտի. Պու թէրէննիւմ էօյլէնտէն սօնղրաքի

ահէնք ճէմիյէթինին սօն բարչասը իտի, պիրա ագչամ՝ թաամընըն չընդըրաղը չօգ պերմէյիպ չալընաճագ իտի:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ գօճասընա պիր շէյ սէյլէյէճէկինտէն, «—Արման—» տիյէրէք մէրգուսը չաղըրտը:

Ճէյմս Լինգօլն՝ թէֆէքքիւրաթընա տալմը շուրղընտան, պիրտէն պիրէ Թէր, քը խայալ իտուս պաշընը եօգարը գալտըրտը վէ ճէվապէն «—Մատամ, պույու-րըն—» տէյինճէ:

Մատամ տը Գարմէյլ.— Պէն Մ. տը Գարմէյլի չաղըրտը:

Ճէյմս՝ գըր գըրմըղը քէսիլիպ ալթիւսթ օլարագ վէ քէքէլէյէրէք.— Ահ, աֆիլ իտէրսինիզ, մատամ, պէնի չաղըրտընըզ զանն իթտիմ. . . Եանըլ անլա-մ չըմ.— տէտի, վէ պու արա քէնտի պագըլը՝ մատամ տը Գարմէյլին պագըլընա թէսատիւֆ իթտի:

Յ արա Մ. տը Գարմէյլ եագլաշմըլ օլուս, պէվճէսի էլէն պիր գաշ սէօգ սէյլէյտիքտէն սօնղրա մէրգուս չէքիտի կիթտի:

Մատամ տը Գարմէյլ տիք տիք տէլիգանլըյա պագւմաղա պաշլայըպ, պու սը-րատա իքիսինին պագըլարը թէքրար եէքտիկէրէ թէսատիւֆ իթտի:

Վալանթինին Վալիտէսի՝ քէնտի քէնտինէ.— Պու նէ զարիպ շէյ, հէնուզ տէնէմէմիլ իտիմ, պու տէլիգանլընըն կէօզլէրի՝ գօճամըն կէօզլէրինէ պէնզէ-յօր.— տիյօր իտի:

Մամաֆիհի մատամ տը Գարմէյլին պու պապտէ հըսս իթտիկի թէէսիւր չա-րուգ կէշմէտի:

Իւշ կիւն սօնղրա Ճէյմս Լինգօլն իլէ պօսթը ԺօրԺ Վիպէր՝ Գօրմիէ քէօշկիւն՞ տէն միւֆպրէգաթ իթտիլէր:

Տէմիր եօլ սթասիօնընտա Մ. տը Գարմէյլ՝ սօն պիր տէֆա տահա Ճէյմսընէ էլիսի սըգտըղը սըրատա կիւլիւմէյէրէք տէտի քի,

—Ալթը հաֆիտատան թրուայա ավտէթ իտէճէյիզ. միւսիւ Լինգօլն, ումարըմ քի անը հիշ ունութմայաճագսընըզ:

ԱՄԷՐԻԴՈՏԱՆ ՊԻՔ ՍԷՏԱ

Մ. Անթօնէն տը ԳանօնԺ՝ Գօրմիէ քէօշկիւնտէ հէր նէ օլմուշ իտի իտէ քեաֆֆէսինի ուզուս ուզատիյէ վէ աճը աճը, սէվկիւլիւ թէյգէսի Արթէմիզէ նագլ ու հիքեայէ իթմիլ իտի:

Մէրգումէ գօճամըլ գըզ՝ Ճէյմս Լինգօլնըն քէնտի թէսամվուրաթը իզտիվա-ճիյէտինէ մանի օլմագ քիւսթալըղընտա պուլընապիլտիկինէ ինանմագ իոթէմէտի: Յիլհագիգա չիւպէ եօգ քի Մ. տը Գարմէյլ՝ գըզընը հէնուզ օրթա պիր մէֆ գիտէ պուլընան պիր էճնէպիյէ վէրմէյէճէք տիր:

Ոայր, եէկէնինին սէօզիւմ եագանա պու րագիպինտէն հիշ գօրգու եօգ իտի:

Անթօնէնին կէօղիւնէ էօյլէ կէօրիւնմիշ իտի, հիշ պիր շէյ կէօրմէմիշ իտի.
Վալանթին կիպի պիր Ֆրանսըզ գըզընըն՝ պիր Ամէրիգալը Եանքիյի սէվմէ՛օի
գապիլ՝ մի իտի:

Վալանթին՝ քէնտի եէկէնինի սէվէպիլի իտի, Եալընըզ քէնտի եէկէնի Վա-
լանթինէ ույկուն իտի: Տիւնեանըն տէօրթ քէօշէսինտէ Անթօնէն կիպի պիր տա-
հա եօգ իտի:

Զէնկին, կէնճ, սաղլամ վէ շիրին պիր չօճուգ իտի վէ կիւզէլ պիր իսմթա-
շըր իտի: ասըլգատէլիկին պարօնըզ բիւթպէսինի հաիզ իտի. . . Ֆիւրուճայէ
պիրի՝ պիր պարօնա թէրճիհ օլընապիլի՞ մի: պու շէյ հիշ կէօրիւլմէմիշ տիր:

Մատմազէլ տը Նանթի՝ քէնտի եէյէնինի գօճամըզ գըզլարա մախսուս պիր շէ-
ֆադաթ վէ մուհապպէթլէ սէվէր իտի: Մէրգուճ տէլիգանըտա հիշ պիր գուսուր
կէօրմէզ իտի: Պիլաքիս եէկէնինտէ հէր խասայիլ, հէր էհլիյէթ ու լիյադաթ, հէր
միւքէմմէլիյէթ մէվճուտ իտի: Անթօնէն՝ էլմաս բարչասը կիպի պիր շէյ իտի:

Էյ տահա Վալանթին՝ պէօյլէ պիր եէկէնինի սէվմէյէճէք մի իտի: էօյլէ շէյ
մի օլուր իտի: պու խասսէ վէ միւքէմմէլիյէթլէրի Վալանթին էլպէթթէ Փարգ
ու միւշահէտէ իտէճէքտի:

Մատմազէլ տը Նանթի՝ եէկէնի Անթօնէնէ «—Ֆիքրինի անլամայօրըմ. սէ-
վինճի օլաճաղըն վագթ օրթալըղը գար գարանըզ կէօրմէքտէն հազզ իտիյօր-
սըն—» տիյէրէք մէրգուճը թէքտիր ու իսթիհզա իտէր իտի:

Մամաֆիհի պու կիւզէլ եէկէն՝ Գարմէյլ Ֆամիլիասընըն ավտէթինտէն պէրու
ձէյմս Լինգօլնըն՝ իք՝ տէֆա թրուայա կէլմիշ օլտըղընը վէ պէնկին իբլիք Փապրի-
գաթօրը թարաֆընտան մաէլ մէմուռնիյէ գապուլ օլունտըղընը թէյգէսինէ խա-
պէր վէրտիքտէ, մէրգումէ գօճամըզ գըզ գաշլարընը չաթտը վէ եիւզիւնիւ էք-
շիթտի վէ պրուռնընըն ալթընտան «—Աճապա պու առամար տէլի՞ մի տիրէր—»
տէյու մըրըլտանտը:

Մէրգումէ գըզ՝ իշին ճիտտի օլտըղընը նիհայէթ միւշահէտէ իտիյօր իտի:

Էկէր Վալանթին՝ ձէյմս Լինգօլն իլէ էվլէնէճէք օլուր իսէ Անթօնէն՝ քէնտի
քէնտինի պէհէմէհալ թէլէֆ իտէճէկինի սէօյլէյօր իտի:

Հէլէ քի Արթէմիզ թէյգէ հազըր վէ նազըր իտի:

Մէրգումէ մատմազէլ տը Նանթի էօյլէ պիր օյուն օյնանամազ իտի:

Շիւքիւրէր օլսուն, հէնուզ իզտիվաճ լագըրտըսը եօգ իտի: Լաքին էկէր պու
շէյ վագը օլսա, հէր նասըլ օլուրսա օլսուն, մէրգումէ գօճամըզ գըզ՝ օ կիւլիւնճ
վէ մէնֆուր իզտիվաճը մէն իտէպիլէճէք իտի: Ոսյր, պու միւնաստէպէթսիզլիկէ
Արթէմիզ միւսաստէ իթմէյէճէքտի:

Նէ՞, քէնտիսինէ էհէմմիյէթ վէրմէյէճէքլէր, քէնտիսինէ պրուն էյմէյէճէք-
լէր մի:

Պաւ շէյ խաթընա կէլտիքճէ մատմազէլ Արթէմիզ բիւր զազապ օլուր իտի:
Խըրսընտան եուճրուգլարընը սըգը սըգը գարայըպ, գուրգուրու տէրիսինին
ալթընտա քէմիքլէրինի չաթըրտատըր, վիրա կիտիպ կէլիւր, ալագլարընը եէրէ
վուրուր վէ գըբ գըրմըզը քէսիլիւր իտի: Եանար տաղ կիպի աթէշ բիւսկիւրիւր իտի:
Լաքին նիհայէթ պու ձէյմս Լինգօլն նէ՞ իտի:

Նէ՛րէտէն կէլիօր, հա՛նկը տէլիքտէն տիշարք չըգըյօր իտի: Քէնտիսինն վէ իանէտանընն մագիսի նէ՞ իտի:

Չաթըշմայա պաշլամպտան էվվէլ պուշլարը պիլմիք լազըմ իտի:

Մատմազէլ աը Նանթի «— Անլայաճաղըմ—» տէյու Նիտա իթտի:

Մէրգուէնին Բարիզտէ ղայէթ ղէնկին Ամէրիգալը պիր պիլտիկի պուլընըպ, պու ատամ՝ տայմա Նէլ-Եօրգ շէհրինտէ իգամէթ իթմիշ, վէ օրատա քէսպը սէր-վէթ իթտիքտէն սօնղրա իշի կիւճի պրագըպ կէլմիշ ֆուսիլէտսըյլա պէրապէր Բարիզտէ իգամէթ իթմիշ իտի:

Մ. Ճօնսթօն նամընտա օլան մէրգուլմ Ամէրիգալը՝ Ճէյմսըն բէտէրի Մ. Լինգօլնը մութլագա թանըյաճագտը, զիրա Մ. Լինգօլն տախի Նիւ-Եօրգ շէհրինտէն օլուպ, հէմ տէ րիվայէթէ պագըլըր իսէ գաթլ իտիլէն րէիսը ճիւմհուր Լինգօլնըն ագրապասընտան իտի:

Դեկտեմբեր այընտա պիր սապահ մատմազէլ աը Նանթի՝ Բարիզէ հարէքէթլէ, հէման օ ագշամը Մ. Ճօնսթընըն նէգտինէ կիթտի վէ մէրգուլմ Ամէրիգալը թարաֆընտան պիր իլթիֆաթը նապիքեանէ իլէ գապուլ օլընտը:

Մ. Ճօնսթօն՝ մէրգումէ գօճամըշ գըզ իլէ կիւզէլ կիւզէլ օյնատըղը «վիսթ» օյուշլարընը տէրիւթըր իտուպ, պու գըզ՝ հագիգաթէն իսթէտիկի վագթ ճէմիյէթ իշինտէ բէք խօշ տավրանըր իտի:

Արթէմիզ.— Սէվիլիւլ միւսիւ Ճօնսթօն, իհթիմալ քի կէլտիկիմէ թէաճճիւպ իտիօրսընըպ:

Ճօնսթօն.— Պու շէրէֆը ապիմի պանա պախշ իտէճէկինիզի խաթրըմանն պիլէ կէշիրմէյօր իտիմ, մատմազէլ լաքին քեաղըտ օյուշընտա էսքի արգատաշը. նըզը ունութմատըղընըպ մէմնունըմ:

Արթէմիզ.— Ինսան՝ տօսթլարընը հիշ պիր վագթ ունութմաճ, էֆէնտի.— տէյինճէ, Ամէրիգալը՝ արզը թէվագու էյլէտի: Գըզ՝ սէօգրնճէ տէվամ իլէ.— Ինսան՝ անլէրի ունութմազ, միւսիւ Ճօնսթօն, վէ անլէքէ իհթիյաճը օլընճա, կէլիպ քէնտիլէրինի պուլմաղա թէրէտտիւտ իթմէզ:

Ճօնսթօն.— Պէն թէմամըյա էմրինիզէ հազըր վէ միւհէյեայըմ, սիզի նէ՞ խուսուստա խօշնուտ իտէպիլիրիմ:

Արթէմիզ.— Պազը մալիւմաթա իգթիգամ վար. մալիւմաթը մէգքիւրէյի սիզ: տէն ալապիլէճէկիմի միւթալէա իտէրէք, սիզէ միւրաճաաթ իթտիմ:

Ճօնսթօն.— Մատմազէլ, սիզի տիյնէյօրըմ:

Արթէմիզ.— Նիւ-Եօրգտա բէք չօգ ատամ թանըմըշ օլմալըսընըպ:

Ճօնսթօն.— Էվվէթ, շէհրին հէման թէքմիլ էհալիսինի թանըրըմ:

Արթէմիզ.— Էօյլէ իսէ Մ. Լինգօլն նամընտա պիրինի տէ թանըյաճագսընըպ, զիրա օ տա սիզին կիպի ուզուն միւտսէթ Նիւ-Եօրգտա իգամէթ իթմիշ օլուպ, շիմտի իսէ Ֆրանսատա, Բարիզտէ իսքեան իտիօր:

Ճօնսթօն.— Պէնիմ վագթըմտա Նիւ-Եօրգտա չօգ Լինգօլնլար վար իտի: լաքին սիզին սէօյլէտիկինիզ Լինգօլնը թէմամըյա թանըրըմ: Մէրգումըն պէնիմ կիպի Բարիզէ կէլիպ Էլիւլէտիկինի պիլիրիմ: անճագ պիրպիրիմիզի կէօրտիւյիմիզ եօգ տըր. արամըզտա տօսթլըղըմըզ եօգ իտի:

Արթէմիզ. — Պուսնն պէտիւք պիր սէրվէթի վա՞ր մը տըր :

Ճօնսթօն. — Պէտիւք պիր սէրվէթի պուլընտըղընը ուսմամ. լաքին հալի վագթի ետրինտէ օլվալը տըր. Նիւ-Եօքգտա պիր միւեան սէրվէթի՞ օլտըղը սէտլէնիր իտի :

Արթէմիզ. — Օ հալտէ, միգսիւ Ճօնսթօն, նապը քի սէտլէյօրսընըզ, մէրգու-մըն անճագ հալի վագթի ետրինտէ տիր. Պու քիւչիւնէք սէրվէթի նասըլ գազան-մըլ օլտըղընը պիւլիւրմիսինիզ :

Ճօնսթօն. — Պուղտայ թիւճճարլըղը եաբար իտի :

Արթէմիզ. — Բէխին խանէտանընա մէնսուսլյէթի վա՞ր մը տըր :

Ճօնսթօն. — Բիւչիւք ամուճագատէչէրինտէն պիրի տիր, մասմաղէլ :

Արթէմիզ. — Տիմէք միւթէպէր պիր Ֆիսմիլիպտան տըր, էտլէ՞ մի :

Ճօնսթօն. — Բէք միւթէպէր պիր Փամիլեատան :

Արթէմիզ. — Պիր թէք օղլո՞ւ մը վար :

Ճօնսթօն. — Էվվէթ, լաքին պու էվվալտ քէնտիպինին տէյիլ տիր :

Արթէմիզ. — Նասըլ, քէնտիսինին տէյիլ՞ մի :

Ճօնսթօն. — Ճան էվատըլլա մախսուս պիր սէնէտլէ էվվատը օլմուշ տըր :

Արթէմիզ. — Տիմէք պու էվվատ՝ գարը գոճա Լինգօլըն ճան էվվատը տըր :

Ճօնսթօն. — Եալընըզ գոճանըն ճան էվվատը տըր, զիրա մալլա՞մ Լինգօլն՝ մէրգումըն պսըլ վալիտէսի տիր :

Արթէմիզ. — Էտլէ իսէ պու գարը՝ Մ. Լինգօլն իլէ էվլէնտիքտէ տուլ իտի, էտլէ՞ մի :

Ճօնսթօն. — Թապիկ էտլէ տիր, չիւնքի պիր էվվատը վար իտի. Պու չօճուգ, պու էվվատ՝ էլեէվվ պէտիւմիւլէ ատամ օլմուշ տըր :

Արթէմիզ. — Էվվէթ, երմի պէշ երմի ալթը եաչընտա պիր տէլիգանը տըր :

Ճօնսթօն. — Թանըճօրմսընըզ :

Արթէմիզ. — Թանըրմ :

Ճօնսթօն. — Պէն օն սէնէ գատար վար կէօրմէմիչիմ, նէ՞ եարըյօր չիմտի :

Արթէմիզ. — Մէատին միւհէնտիսի տիր :

Ճօնսթօն. — Օ՛հ, նէ աէլա՛, իչինի պէճէրմիշ, մէմնուն օլտում. Տէրիպթըր իթտիկիտէ կէօրէ, օ չօճուգ՝ քիւչիւքիկինտէ չօգ ագըլլ օլտըղընտան, վալիտէ-սինին՝ անտէ չօգ պէտիւք իւմիտլէրի վար իտի. կէօրիւնտիկի կիպի տէ չըգմըլ, աֆէրին :

« Պէն մատամ Լինգօլնը ագ թանրորմ. պիր վէսիլէ իլէ մէրգումէյի էքի իւչ տէֆա կէօրալիկիմ էսնալէրա՛տ օթուգ եաչընտա օլվալը իտի. օ վագթ մատամ Լինգօլն օլմուշ իտի. րէք կի. զէլ պիր կէնճ գարը իտի :

« Դիւլիւմլէ ձրանսըզ գարըլարը կիպի, մատմաղէլ, — տէտի Մ. Ճօնսթօն գա-տընլարա մախսուս պիր իլիիֆաթլա սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք, — մէրգումէտէ հիւսմ ու ան վէ զէքեա քեաֆթէթէն մէվճուտ իտի. վաթանտաչընըզ օլան գա-տընլար՝ հէր նէրէտէ պուլընտալար, պու հալէրիլէ պէլի օլուպ հէր քէսին հալլէ-թինի մուճիպ օլուրլար :

Արթէմիզ. — Տիմէք մատամ Լինգօլն՝ Ամէքիգալը տէչի տիր, էօյէ՞ մի, մի-
սիւ ճօնսթօն:

Ճօնսթօն. — Խայր, Ֆրանսըզ տըր, հէմ ասըլ Ֆրանսըզ տըր, վէ զաներմա
կէօրէ տէ Բարիզլի տիր:

Արթէմիզ. — Պէն պուենը պիլմէյօր իտիմ, միւսիւ ճօնսթօն:

Ճօնսթօն. — Պուենը պէն սիգէ պիլտիրտիկիմէ մէմուենըմ, մատմազէլ:

Արթէմիզ. — Պիրինճի գօճասը Նիւ-Եօրգտա՞ մը վէֆաթ իթտի:

Ճօնսթօն. — Խայր, մէրգումէ գարը՝ Ամէրիգայա կէլտիկինտէ տուլ օլուալ,
էվլատը տա եէտի սէքիզ եաշընտա պիր չօճուգ իտի: Օ գէման գարը՝ չիշէճճի իտի
վէ Բարիզտէ քիւչիւք պիր մաղազասը վար իտի, ամմա Լհանկը մահալլէտէ օլտըղը-
նը պիլմէյօրըմ:

Արթէմիզ՝ միւհիմմ պիր սըրր գօգուսը ալմալա պաշլայարազ. — Սահի՞ մի,
մատամ Լինգօլն չիշէճճիլիք իթմի՞ մի տիր:

Ճօնսթօն. — Էվվէթ, իթմիշ տիր, հէմ տէ պու սէճաթընտա բէք մահիր պու-
լընմըջ տըր: Պու գարը՝ պիլմէմ նասըլ, տօսթլարըմտան Ա. Արթիւր Պայլա թափ
սիցէ օլընտը, զիրա պու ատամ՝ Նիւ-Եօրգտա եաբմա չիշէք իմալինէ մախսուս
պէօյիւք պիր Փապրիգա աշմըջ օլտըղընտան, պուենը հիւսնիւ իտարէ իթմէք վէ
գըզ իշիլէք թէրթիւք էյլէմէք իւզրէ Եօյլէ պիր տիրպէթլի, Ղայեուր վէ իշէ աշ-
նա պիր զաներմա միւհիմմ իտի: Իշթէ պու սուրէթլի մատամ Լինգօլն Նիւ-Եօր-
գա կէլմիշ տիր:

Արթէմիզ՝ պիր չիտտէթլի. — Օ գէման իսմի նէ՞ իտի:

Ճօնսթօն. — Իհիթիմալ քի իսմի սէօյլէնմիշ տէ իշիթիմիլ, լաքին չիմտի խաթ-
րըմա կէլմէյօր: Էկէր պու իսմի էօյրէնմէք իսթէր իսէնիզ, գօլայնա անլաք սիգէ
խապէր վէրրիմ. — տէտիքտէն սօնղրա սաաթա պագըպ երնէ պէօղթնէ տէվամ
իտէրէք. — Չօք սիւրմէզ սիգէ խապէրինի վէրրիմ, մատմազէլ, զիրա տօսթըմ
Պայլ պու սըրպտա Բարիզտէ օլտըղընտան, քէնտիլինէ պէթլէյօրըմ:

«Մ. Լինգօլն՝ օ կիւզէլ չիշէճճի գաղըլը կէօրտիկինտէ պէրգումէ՝ իթի պէ-
նէտէն պէրու Նիւ-Եօրգա կէլմիշ իտի: Մ. Լինգօլն՝ մէրգուվէյէ բէք զիլտտէ ա-
լէազա վէ թէաշլուգ իթաի, վէ նիհայէթ իսմինի վէ սէրվէթինի քէնտիլինէ վէր-
մէք թէթիֆինտէ պուլընտը Մ. Լինգօլն հէր նէ գատար գարըտան էիլմի եաշ
գատար պէօյիւք իտի իսէ տէ, գարը՝ Թէթիֆը մէգթիւրը գապալ իթաի, վէ նի-
քեան ու իզտիվաճ վուգու պուլտու:

«Պիր ազապի կէօրէճէյինիզ Մ. Պայլ՝ կէլինին շահիտէրինտէն պիրի օլտու:

«Իշթէ, սէվիլիլ մատմազէլ, Մատամ վէ Ա. Լինգօլն հապընտա սիգէ
սէօյլէյէպիլէճէյիլ շէյլիլ պուկլալ տըր, վէ սիգէ օլ պիպալտէ պու Ֆէտ աքեար
գուլընըզ եալընըզ պու գատար մալիւմաթի վէրէպիլիլ:

Արթէմիզ. — Եալընըզ մատամ Լինգօլն չիշէճճի տէն էվվէլ նէ իսմ թաշ-
տըղընը անլայամալըմ, անը տա չի պէսիլ չիմտի տօսթընըզըն խապէսիկտէ տնու-
յապիլէճէյիլ: պանա վէրտիկինիզ տիկէր մալիւմաթլար՝ մէմուլիմտէն զիլտտէ
միւքէմմէլ տիր, թէշէքթիւր իտէրիմ սիգէ, միւսիւ ճօնսթօն:

«Պու մալիւմաթլարը անգ իթմէքտէ նէ մազսէտ վէ մէնֆաթ օլտըղընը

պուռ կիւնիք սիգէ սէօյլէյէմէմ. հէնուզ պուռ պիր սըրր տըր. լաքին իլլիուտէ պուռ խուսուստա եինէ սէօյլէշիրիզ:

Պիր ազ սօնդրա Մ. Պայլ միւլվասէլէթ իթտի:

Մ. Ճօնսթօն՝ մէրգոււմ տոսթընը մէրասիմը միւլթատէ իլէ մատմազէլ տը Նանժիէ, վէ պուռ մատմազէլի տէ Մ. Պայլա թագտիմ իթտի:

Ճօնսթօն. — Ազիզիմ, մատմազէլ տը Նանժի՝ Փապրիգանըզըն սապըզ միւտի. րէսի պուլընան գատընըն Մ. Ճէյմս Լինգօն իլէ էվլէնմէզտէն ագտէմ նէ իսմլէ հատ օլընտըղընը անլամազ իսթէյօր:

Պայլ՝ պիր նէզաքէթլէ մատմազէլ տը Նանժիէ տէօնէրէք. — Մատմազէլ, մէրգոււմէ գատըն Լէոնթին Տիւրրէ թէսմլյէ օլընըր իտի:

Գօճամըզ գըզըն չազըր վէ էթրաֆը գըրմըզը ուֆաճըզ կէօզլէրինտէն աթէշ. լէր սաշըլտը:

Արթէմիզ՝ վէճճը քէրիհինտէ նիւմայան օլան մէսէրրէթը պէտխահանէսինի կիզ. լէմէք իշիւն կէօյա թէվազուէն բէք զիյատէ էյիլլէրէք. — Թէշէքիւր իտէրիմ, էֆէն տի. — տէտի, վէ հէման անիտէ այաղաւ գալգըպ իքի Ամէրիգաւըյը սէլամայա. րազ չէքիլտի կիթտի:

Պէյանէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ, մատամ էլէն տը Գարրէյլ՝ մատամ Գատօ. րա վիզիթա վէրտիքտէն սօնդրա, մատմազէլ տը Նանժի՝ մէրգոււմէ քեաղըտ պա. գան Փալըն գարըյը եէնիտէն կէօրմիւշ իտի:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ քիմսէյէ պիր չէյ սէօյլէմէմէսինի մատամ Գատօրա թապ. սիյէ իթմիշ իտի իսէ տէ, պուռ գարը բէք օ գատար աղըզ բէքիկի կէօսթէրմէ. միշ իտի:

Էկէրչի մէրգոււմէ Փալըն գարը՝ եապանճը պիր չօճուղըն Գարմէյլ Փամիլեասը տէրուներէն իտիալ օլընտըղընը օ զարաղքեար գօճամըզ գըզա սէօյլէմէմիշ իտի իսէ պիլէ, գէնկին իրլիք Փապրիգանըսընըն չիչէքճի Լէոնթին Տիւրրէ իլէ օլան միւլա. սէպաթընը վէ չօճուգ տօղտուղընը վէ գէվճէ իլէ մանթօնէթա վէ գօճա արասըն. տաքի մաճէրայը մէրգոււմէ գըզ գուրուսընա պիլտիրմիշ իտի:

Պիզ՝ մատմազէլ տը Նանժիյի թանըրըզ վէ քէնտիսինի կրանտ Օթէլէ կէօ. թիւրմէքտէ օլան արապա տէրուներտէն իչէրիսինտէն նէլէր կէչտիկինի Փարզ ու գըյաա իտէպիլիրիզ: Մէրգոււմէ գըզ Բարիզտէ զիքր օլընան կրանտ Օթէլէ էնմիշ իտի:

Պու գըզ՝ նաիլը մուզաֆֆէրիյէթ օլույօր իտի. հէմ տէ նէ՝ մուզաֆֆէրիյէթ. սէվիներինտէն գանն իտէրսին պօղուլաճագտը. . . Օ նէ՝ գիզըյմէթ պիր սըրրաա ալեհաճ օլմուշ իտի. օ նէ՝ զարրպ թէսատիւֆ. պէօյլէ պիր թէսատիւֆ հիշ պիր վազթ վուգու պուլմամըշ, իշիտիլմէմիշ իտի:

Էկէր իշիթտիքլէրինի սէօյլէսէ, նէ՝ կիւզէլ պիր րէզալէթ օրթայա չըզաճագ. տը. թէքմիլ Օպ էյալէթի պիր չօգ սէնէլէր միւլքէմմէլ սուրէթտէ էյլէնէպիլէ. ճէքտի:

Լաքին, խայր, պուռնաա կիւլիւնէճէք չէյ եօգ իտի. Պու պիր գօրգոււնճ վէ տէհէթլի չէյ իտի. ինսանըն սաշարընը իւրքիւրտէճէք պիր չէյ իտի:

Գարտաշ վէ գըզ գարտաշ՝ եէքտիկէրէ ալէադա իթմիշ տէ, կէնճ գըզըն՝ վա-
ւիտէսի, վէ գըզ իլէ տէլիգանլընըն բէտէրի՝ Լինգօլն իսմինտէն ալտանտրադ, պու-
շէյի խաթըրլարընտան պիլէ կէշիրմէյօրլար իտի, Բէտէյ՝ աճապա էվլատընը
հիշ թանըմայօր մը. աճապա գան չէ՞քմէյօր, քէնտիսինէ նոռայ օշմաճր մը իտի:

Տէլիգանլը՝ օ զէմանա գատար էլպէթթէ պիր սէ. գէպէ մէպնի քէնտի վէլա-
տէթ սըրրընը կիզլի սագլամըլ իտի:

Լաքին նիհայէթ հէր շէյ անլաքըլպ օրթայա չըգաճագ իտի: Էսքիտէն ման-
թգնէթա օլան վալիտէսի Լէոնթին Տիւբրէ՝ տայմա կիզլիտէ գալմայաճագադ, նէ
օլտըլը նիհայէթ անլաքըլաճագ իտի:

Հէլէ վէլատէթ վէ իգտիվաճա միւթէալիգ էվրադ վէ քեադըտլարտան հէնոռ
պահս օլընմայօր իտի ամմա անլէրի տէ կէօսթէրմէք լազըմ կէլէճէքտի:

Օ զէման, օ զէման. . . ա՛հ, օ զէման տիկէրլէրի էնապէնտ օլոգպ սուս-
տըզլարընտա, քէնտիսի մատմազէլ սը Նանթի՝ կիւլտիւքճէ կիւլէճէքտի:

Շիմտի մէրգուճէ գըզ րահաթ իտի, արթըգ էնտիշէսի եօգ իտի: Իսթէտիկի
օլաճագադ: Շիմտի արթըգ բէք գուվէթլի պուլընըյօր իտի:

Պու քէրրէ էլէն իլէ Արմանտան բարլադ պիր սուլէթտէ ախզը ինթիգամ
իտէպիլիր իտի: Պու նէ՝ կիւզէլ ինթիգամ օլաճագադ: պուլըն սիւահլարընը անլէր
գարը գօճա քէնտիսինէ իթա վէ թէտարիք իտիյօրլար իտի:

Լաքին պու Փամիկա տռամընտա, պու թէաթրօ լուպիյաթընտա մէրգուճէ
գօճամըլ գըզ նէ՞ րօլ օյնայաճագադ, նէ՞ թարիգ թուլթաճագադ:

Հիշ պիր շէյ սէյլէմէյէճէքտի, էմըր ճէտիտէ սէկին իսթիյարը սիւքիւթ
իտէճէքտի, էվլէթ, պէլէյէճէքտի: աճէլէսի եօգ իտի, պէլէյէպիլիր իտի: Ան-
լէրի էլինտէ թուլթույօր իտի, էլինտէն գաշըրաճադընա տաիր հիշ պիր գօրգուլը
եօգ իտի:

Բէզալէթ ու մահճուպիյլթ նէ գատար չօգ օլուրսա, անլէր տէ օ գատար
ադ քէնտի եէյէնի հագգընտա միւշքիլաթ կէօսթէլէճէքլէր, րիգասըզըգ իտէճէք-
լէր տի: Տիւլէր վէ մադրուր վալանթին՝ մէմնունիյէթը ազիմէ իլէ Անթօնէնին
գուճադընա տիւշիւպ «— Պէնի գուլթարընը—» տիյէճէք տի:

Հագիգաթէն րօման վէ մասալ օլան պու հալին պաշգա պիր նէթիճէսի օլա-
մադ իտի:

Էրթէսի կիւնիւ էրքէնտէն մատմազէլ տը Նանթի՝ Թրուանտ ալտէթ իթմիշ
իտի:

Մ. տը Գանօնթ՝ թէյգէսինին՝ նիշիւն Բարիգէ կիթտիկինի պիլտիկինտէն,
մէրգուճէնին սէվինճլէ ալտէթ իթտիկինի կէօրիւնճէ, պիր մէրադ վէ էնտիշէ իլէ
սիւվալլէր իյրատընա չըթապան օլտու:

Անթօնէն. — Թէրգէճիկիմ, սէյահաթընըզտան մէմնուն օլտըլընըզ՝ հալ ու
թազըրըզտան անլայօրըմ:

Արթէմիգ՝ սէվինճլէ. — Բէք մէմնունըմ:

Անթօնէն. — Տիմէք պիր շէյ պիլիրսինիգ:

Արթէմիգ. — Բէք չօգ շէյ պիլիրիմ, ել կէնճիյիմ:

Անթօնէն . — Միւսաատէնիդէ սիւվալ խտպիլի՞րմիյիմ . . .

Արթէմիդ . — Ալտըղըմ մալիւմաթը քիմսէյէ սէօյլէմէմէկէ գարար վէրմիշ օլտըղըմտան , բէճա իտէրիմ , հիշ պիր չէյ սիւվալ իթմէյինիդ :

Անթօնէն . — Լաքին , թէյդէ . . .

Արթէմիդ . — Լաքին մաքին լաղըմ տէյիլ , բէճա իտէրիմ . եարաճաղըմը եարմայաճաղըմը պէն պէլիրիմ . Լաքին սիգէ չէօյլէ պիր նասիհաթ վէրէյիմ .

« Սիդ էնտիշէ վէ ինֆիալ կէսսթէրմէքսիզին մատմագէլ տը Գարմէյլէ եալթագլանմանըդ տէվամ իտինիդ . հիշ պիր չէյ կէօրմէյօրսընըդ կիպի եարընըդ , կէօյա ծէյմս Լինգօն սիգէ հիշ պիր քէտէր ու գասսալէթի մուճիպ օլմայօր ըմըշ , իլթիֆաթը , նէգաքէթլի տավրանընըդ . էլհասըլ սիգտէ հէր քէս գատընլար հագգընտա էսքի Ֆրանսըդ նէգաքէթի միւշահէտէ իթսին :

« Ահ , էսքի Ֆրանսըդ նէգաքէթի նէ՞ օլտու . Պիր թագըմ կէօրմէմիշէր , թիճարէթ վէ սէնայի դէնկինլէրի , էլհասըլ բէսիբայէ ատամլար՝ օ նէգաքէթի սալօն գաբուլարընտան տիշարը գօվտուլար :

« Գաբուճը գըզլարը՝ բիանօ չալմաղա , մօտա լուպա կիյմէյէ պաշլատըզլարընտան , վէ պաղը մատմագէլէր՝ ահվալը միլլէթի իսլահ ու թէսվիյէ իթմէյէ գալգըշտըզլարընտան պէրու , Ֆրանսատա հէր չէյ հէրճուճէրճ օլմուշ տըր . Ագըլըլարըն եէրինէ ահմագլար կէշմիշէր տիր . Էրքէքլէրտէ նէգաքէթլի վէ թէրպիյէլի աթվար գալմամըշ տըր , « արկօ » թապիր իթտիքլէրի մէնֆուր պիր լիսանը գուլլանըլար վէ գարըլարըն թա պրուընը ալթընտա թիւթիւն իշէրլէր :

« Տահա նէրէյէ գատար վարաճաղըդ , եա՛ Բապպիմ :

« Կէօրիւնիր քի թէրագգը պու տըր :

« Իշթէ իսթիլալ ու ինգըլապաթ պիդի նէրէյէ կէօթիւրիյօր :

« Այադ թագըմընը պէօյիւթմէք իշիւն նիհայէթ հէր չէյ մոհվ ու խարապ իտիլէճէք տիր :

« Պարօնճըկը՛ , էսքի ասըլգատէլէրին նէսլինտէն օլտըլընըզը ունութմայընըդ . ատաթը գատիմէնին սապըգ մուհաֆըզլարընտան պիրի օլընըդ . բէտէրլէրիմիզին նէգաքէթինի պիւսպիւթիւն զայպ ու նապէտիտ իթմէյինիդ :

« Լաքին եինէ մատմագէլ տը Գարմէյլէ նագլը քէլամ իտէլիմ . սիգէ վէրտիկիմ սլօգտէն շաշմայաճաղըմ , մէրգումէ գըզ՝ սիզին գարընըզ օլաճագ , զիրա վ . ծէյմս Լինգօն իլէ ագտը իզտիվաճ իթմէյէճէք տիր . Ահ , պու տէլիգանլը հիշ պիւմէզ պաշընա նէ՛ կէլէճէք տիր :

« Պուրատա մատմագէլ տը Նանթի՛ աճը աճը կիւլիւմսէտի . Պատէհու սէօզիւնէ տէվամ իլ տէտի քի ,

— Պու սէօզլէրիմի իշիթտիքտէն սօնղրա , ելկէնճիկիմ , թավը ու հարէքէթի նիզի պէնիմ սէօզլէրիմին իւզլրինէ պինա իտինիդ . նէ՞ եարաճաղընըզը վէ նասըլ տավրանաճաղընըզը պիլիրսինիդ :

« Կիտինիդ վէ հիշ գօրգմայընըզ , Ա՛ , սօն սէօզիւմի պէն հէնուղ սէօյլէմէտիմ . . . Թէյզէնիդ արգանըզտա տըր , միւսիւ տը Գանթօն , վէ մատմագէլ տը Նանթինին նէ չէյէ միւգթէտիր օլտըլընը սիզ պիլիրսինիդ :

ՈՒԹԳՈՒՏՈՒ ՊԱԳԸՃԸ ՄԱՏՄԱԶԷԼ ԳԼԷՄԱՆՍ

Գարը գօճա Լըվասէօր՝ եալընըզ քէնտի սէվիւլիւ գըզլարընը, ճանրարէլէրի օլան Հանրիէթի տիւշիւնիյօրլար իտի:

Ճէվահիրճի՝ արթըզ բէք օ գատար նիզամլը սուրէթտէ տիւքքեսնընա կիթ մէյօր իտի: Տիքիչճի գարը՝ մաղազասընըն իտարէ վէ գօմանտասընը հլման քեամիլէն քէնտի իլէրի կէլէն իշճի գըզլարընա թէրք իտիյօր, վէ պու սէպէպլէ քէնտիսինտէն պաշգասընա իշ եաբտըրմազ իսթէմէյէն պիր չօգ միւթէպէր գատընլարըն էբէյիճէ իղպիրարընը մուճիպ օլույօր իտի:

Մէլանի՝ սըրրընը արթըզ կիզլէյէմէյիպ իֆշա իթմիշ օլաըլընտան, բէք օ գատար պէտպալսթ պուլընմամադտա իտի: Մէրգուլմէնին արթըզ կիզլի պիր շէյի գալմատըղընտան, գօճասընըն էօնիւնտէ կէօզ եաշլարը տէօքէպիլիւր վէ պիճիւմլէ թէֆէքբիւրաթընը օնա պիլտիրէպիլիւր իտի:

Մ. Լըվասէօրին՝ գարըսընը թէքտիր իթմէկէ հիշ պիր հազգը եօգ իտի: քէնտի էքսիքլիկի էսէրի օլարազ Մէլանի՝ տէշէթլի պիր հալէ տիւշար օլմուշ վէ չօճուղընը թէրք իթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլընմըշ իտի: Էկէր գարը գապահաթլը իտի: Պուշլար իքիսի պիր լիքտէ աղայըպ ֆէրեատ իտէրէք եէքտիկէրինի թէսէլլի իտիյօրլար իտի:

Նէ չարէ քի կէօզ եաշլարը տէօքմէլէրիլէ, էսէֆ ու քէտէր իթմէլէրիլէ գըզլարը՝ եանլարընա կէլմէյօր իտի:

Մէրգուլմէյի պուլմազ իշիւն գարը գօճա միւթէմատիէն իճրաի թէհարրիյաթ իտիյօրլար իտի իսէ տէ, հիշ պիր սէմէրէ հասըլ օլմայօր իտի: . . . Զապալլըլար զայրէթտէն տիւշիւնիյօրլար իտի:

Մէլանի՝ արթըզ հանկը ազիզէ եալվարաճաղընը պիլմէտիկինտէն, ուլգուտա պազըճը պիր գըզըն ըէյինէ միւրաճաաթ իթմէյէ գարար վէրտի վէ պու գարարընը գօճասընա սէօլլէտի:

Գօճասը Հանրի՝ կիւլիւլմէտի վէ պաշընը սալլատը. էօյլէ շէյլէրէ իթիգատը եօգ իտի ամմա գարըսընա տա գարըն կէլմէք իսթէմէյ իտի:

— Նէ իսթէրսէն օնը եաբ, — տէտի:

Մէլանի՝ ուլգուտա ֆալճըլըզ իտէր վէ զարիպ զարիպ սըրրլար մէյտանա չըգարըր Գլէմանս նամընտա պիր մաւմազէլ պուլընտըղընը իշիթմիշ իտի: Պու գըզ՝ զայպ պուլուր, կէօմիւլմիշ տէֆինէ եէրլէրինի կէօթէրի, էյի օլմազ տէյու սէօլլէնէն պիր չօգ խասթալըզլարըն սէպէպիին քէշֆ իտէր, գուլլանըլաճազ իլաճլարը սէօլլէր վէ խասթայը էյի եաբար իմիշ:

Իշիթիմալ քի պու գըզտա քէօլլէրին կէօզիւնի աշմաղա, սաղըրլարը իշիթտիրմէկէ վէ տիլսիզլէրի սէօլլէթմէկէ տաիի գուլվէթ ու գուտըթթ վար իտի:

Մատմազէլ Գլէմանս՝ Պլէօ սօգաղընտա իգամէթ իթմէքտէ օլտըղընտան,

պիր կիւն էօյլնտնն սօնդրա մատամ Լըվասէօր՝ մէրգումէնին խանէսինէ ազիմէթ իթաի :

Մէլանի՝ պէյազ պօյուն պաղըլը վէ բէտնէկօթը պօղազընա գատար աիւմէլի քեամիլնէ պիր աւամ թարաֆընտան գասպուլ օլընտը :

Մէզպուրէ ֆալնը գըզ՝ իշիհի էյի պէճէրմէքսէ օլմալը իտի , գիրա մատամ Լըվասէօրն կէօթիւրիլտիկի սալօնըն մօպիլեասը էբէյիճէ սիւսլիւ վէ զիյնէթլի իտի Պիր գաչ կիւզէլ բէսիմ , պազը թունճ մամուլաթը սէնաիյէօի , զիգըյմէթ չիհի գասպլար վար իտի :

Պէյազ պօյունպաղըլը քիմսէ՝ կէլէն գատընա նէ իսթէտիկիհի սիւվալ իտիւպ պիր ազ միւստէթ մէրգումէ իլէ գօնուշորգտան սօնդրա , լութֆէն ազաճըգ պէքլէմլսինի բէճա իտէրէք պիր գարու բէրտէսինի աչըպ իշիլի կիրաի :

Մատամ Լըվասէօն օն սազիգա գատար պէքլէտիքտէն սօնդրա , պէյազ գրօվաթլը հէրիֆ կէլիպ պիր գարու բէրտէսինի եօգալը գալտըրորը վէ պիր գարու աչըպ , մէրգումէ գարըյը էվվէլքինտէն պիր ազ քիլչէրէք , իրէքլի մավի գումաշ տէճէմէլի զայէթ միւզէյլէն իքինճի պիր սալօնա կէօթիւրտիւ :

Մատմազէլ Գլէմանս՝ կէհիշ պիր գօլթուգ սանաալեասընա օթուրմը , այագլարընը պթուն սըրմա սաչագլը վէ իբէքլի պէյազ գումաշ գարըլը պիր այագ իսքէմլսի իւզէրինէ վազ էյլէմիշ իտի :

Մէրգումէ ֆալնը գըզ՝ պիր ազ գըմըտանըպ եօգարը գալգարագ վէ նիմ կիւլիւմէյէրէք միւսաֆիր գատընը սէլամաւոր ,

Պէյազ գրօվաթլը հէրիֆ՝ մատամ Լըվասէօրէ պիր սանտայեա կէօսթ էրիպ , մէրգումէ տախի՝ ֆալնը գըզտան պիր ազ ուզագ պիր եէրտէ մէզքիւր սանտալեայա օթուրորը :

Պուճըն իւզէրինէ , մատմազէլ Գլէմանսըն «մանեթիքմ» մէմուրը օլան պէյազ գրօվաթլը հէրիֆ՝ գօլարընը տիրէքլէրինէ գատար սըղատը , մատմազէին թա գարըսընա կէչտի , կէօյա հիտտէթ իթմիշ կիպի կէօղլէրինի իրի իրի աչտը , վէ գալպընը , էլլէրինի , բարմագարընը օյնաթարագ մըզնաթըզըլըլընը իճրա , վէ չիւպէսիպէ պէքլէճէ մըզնաթըզ գումվէթի հասըլ իթմէյէ պաշլատը :

Պիր ազ սօնդրա սիհիրպազ գըզ չըրընմաղա պաշլալըպ , տէրօսնը տիլտէն ահլար չէքտի , պօղուգ պօղուգ ֆիղանլար իթտի վէ կէօյա զօրըլա կէօղլէրինի գաբատը Զէհրէսի՝ չէքիլիպ սըգը սըգը կէրկիլէնֆիշ օլտըլը հալտէ , հալը սապլը գընա ավտէթ իտէրէք վէ պաշը արգայա տօլրու տարգըլարագ գըզ՝ եէրինտէ պիւս հարէքէթ մըլպանտը գալտը :

Պէյազ գրօվաթլը չախս՝ մատմազէլ Գլէմանս իշիւն «—Ույույօր—» տէտիքտէն սօնդրա , Մէլանիէ տէօնէրէք իլավէ իտուպ տէտի քի ,

—Մատամ , նէ սօրաճագտանը չիմտի քէնտիսինէ սիւվա լիտէպիլիրսինիզ ,

Մէլանի . — Մատմազէլ , պէն պիր պիչսարէ վէ մէյուս վալիտէյիմ : Օն սէքիզ ունէ բգտէմ տիւննայա պիր գըզ չօճուգ կէթիրտիմ : Տօղտուղը կիւն պու չօճուգ քիմտէֆ զասպ օլընտը , անտէն սօնդրա նէ՝ ոլտու , հիշ խապէրիմ եօգ տըր :

«Պուլմազ իշիւն չօգ չալըւտըմ չապալատըմ, հայը՛ֆ, քեաֆֆէի թէհարրիյաթըմ պօշա կիթտիւ Արթըզ քիմէ միւրաճաաթ իտէճէկիմի պիւմէտիկիմտէն, էյիճէ մէէյուս օլմուշ իտիմ: լաքին սիզի իշիթտիմ, քէմալը էմնիյէթ վէ իւմիտլէ կէլտիմ սիզի պուլտուսի Ա՛հ, սէօյլէյիճիզ, գըզըմ նէ՛րէտէլտիր, էվլատըմը պուլմազ իշիւն պանա մուսվէնէթ իտինիզ:

Յալճը գըզըն ալնը պրուշտը, տուտազլարը գըմըլտանտը: լաքին պիր շէյ սէօյլէմէյիպ սիւքիւթ իթտի:

Մէլանի՛ պիր գաչ տազիգա պէքլէտիքտէն սօնղրա ուշգուտա կէզէր Փալճընըն սիւքիւթ իթտիկինի կէօրիւնճէ պօզուզ պիր սէտա իլէ տէտի քի,

— Եւ՛ Րապպիմ, նի՛շիւն սիւքիւթ իտիյօրսընըզ, վէսվէսէմտէն էօլիւյօրըմ: սօն իւմիտ չսիգտէ օլան պէտպախթ պիր վալիտէյէ մէրհամէթ իտինիզ, Թիթրէյօրըմ, գօրգույօրըմ: . . Սէօյլէյիճիզ, սէօյլէյիճիզ, աճապա պանա ճէվապ վէրօմէյէ ճէսարէթ իթմէյօրմըսընըզ:

Յալճը գըզ զանն իտէրսին սիւքիւթտէն վազ կէչմէք իսթէմէյօր իտի:

Մէլանի՛ հրչգըրմազ տէրէճէսինէ կէլէրէք. — Ա՛հ, անլայօրըմ, անլատըմ, գըզըմ վէֆաթ իթմիշ տիր:

Մըգնաթըզճը՝ արայա կիրէրէք՝ Փալճըյա խըթապէն. — Պու գատընա ճէվապ օլարազ հէր նէ քի սէօյլէյէճէքսէնիզ, սէօյլէյիճիզ, պէօյլէ իսթէրիմ: Պազալըմ, սահիհէն գըզը էօլմի՛ւշ մի տիր, ճէվապ վէրինիզ, սէօյլէյիճիզ:

Յալճը Գլէմանս՝ պիր իյիթի գօյվէրտիքտէն սօնղրա պիրտէն պիրէ ճէվապ վէրէրէք. — Խայր, մատամըն գըզը պէրհայաթ տըր:

Մէլանի՛ պիր նիտաի մէսէրէթ ինթիմա իլէ. — Գըզըմ էօլմէմի՛շ, պու շէյ պանա տայմա տույ օլըյօր իտի, Շիւքիւրլէր օլտուն:

Յալճը գըզ՝ գօլընը ուզաթարազ. — Էլինիզի պանա վէրինիզ. — տէյիճէ, մատամ Լըվասէօր՝ սանտալեասընը իլէրիյէ տօղրու սիւրտիւ վէ էլինի ուշգուտա Փալճըլըզ իտէր գըզըն էլի իշինէ գօյտու:

Մատմազէլ Գլէմանս՝ պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնղրա սէօզիւնէ տէվաւմ իլէ Մէլանիէ տէտի քի,

— Զօճուղընըզ սիգտէն չալընմամըշ, օ զէման սիզ էվլի տէյիլ իմիշսինիզ, Փազիր վէ պէտպախթ օլուպ չօճուղընըզըն բէտէրի թարաֆընտան տա թէրք իտիլ միշ օլտըղընըզտան, անը պէօյիւթէճէք հալ ու գուտրէթտէ տէյիլ իմիշսինիզ:

Մէլանի. — Տօղրու տըր:

Գլէմանս. — Զօճուղը սիգտէն ճէպրէն՝ ալմամըշար. գարընըն պիրի սիգտէզ թալէպ իթմիշ, սիզ տէ չըգարըպ վէրմիշսինիզ:

Մէլանի. — Պու գարը՝ չօճուղը նէ՞ Եաբմըշ աճապա:

Գլէմանս. — Տիկէր պիր գարըյա վէրմիշ:

Մէլանի. — Պունը պէօյլէ՞ մի կէօրիւյօրսընըզ:

Գլէմանս. — Էվվէթ, Տուրընըզ, պաչգա պիր շէյ տահա կէօրիւյօրըմ. պիր ալըշվէրիշ վար, սիզ բարա ալմըսընըզ:

Մէլանի. — Սահիհ տիր:

Գլխաւնս. — Տիմէ՛ք էվլիտէնը սաթտընը, էօյլէ՞ մի.
 Մէլանի. — օ պէտպախթ վալիտէ՛ ինկտի վէ պաշընը էօնիւնէ՛ էյտի.
 Գլխաւնս. — Պու կիւնքի կիւն սիզ զէնկին օլտըղընը տան, գըղընը կէրի
 ալմագ, հաթթա լէտէ, հաճէ բարասընը ոլիլէ վերմէք իսթէյօրսընը.
 Մէլանի. — Էվլէթ, էվլէթ.
 Գլխաւնս. — Նէ չարէ քի պուկըն իմքեանը եօգ տըր.
 Մէլանի. — Նիշիւն, սէպէպ.
 Գլխաւնս. — Կէրի վէրմէյէճէլէր.
 Մէլանի. — Զօճուղը վալիտէսինէ իատէ իթմէք իսթէմէյէճէլէր, էօյլէ՞ մի.
 Լաքին գըղըմ կէր շէյի թէրք իտուպ արգամ սըրա կէլէճէք տիւր.
 Գլխաւնս. — Գըղընը սիզի թանըմագ, վալիտէսի օլտըղընը պիւմէզ.
 Մէլանի. — Պէն քէնտիսինէ սէօյլէյիպ պիւտիւրէճէյիմ.
 Գլխաւնս. — Էվլէլա անը պուլմանը իգթիզա իտէր. Լաքին գըղ սիզն փնա-
 նաճա՞գ մը տըր.
 Մէլանի. — Էվլէթ, ինանըր. պիր վալիտէնին սէսինտէ էօյլէ ահէնքլէր վար
 տըր քի, պու սայէտէ մէրգումէ վալիտէյի թանըմամագ գապիլ տէյիլ. գուճա-
 դըմտա, պուսէլէրիմին շէվգ ու հարարէթի ալթընտա կէօգ եաշարըմը կէօրիւնճէ,
 պէն քէնտի վալիտէսի օլտըղըմը հըսս իտէճէք տիւր. Կէօրէճէյիզ, կէօրէճէյիզ. . .
 Պու գըղ շիմտի նէրէտէ տիւր. սէօյլէյինիզ, գըղըմ շիմտի նէրէտէ պուլընըյօր.
 Գլխաւնս. — Պագըյօրըմ, արայօրըմ.
 Մէլանի. — Էվլէթ, էվլէթ, պագընը, էյիճէ արայընը.
 Ույգուտա կէզէր պագընը գըղ՝ էքէյիճէ ուզուն պիր միւտտէթ եէրինտէն
 գըմըլտանմայըպ, էօյլէճէ գալտը.
 Մէլանի՝ նէֆէսի քէսիլէրէք վէ թէլաշ ու էնտիշէ իւզրի պուլընարագ պէք-
 լէյօր իտի.
 Ույգուտա ֆալճըլըգ իտէր գըղ պաշընը սալատը.
 Մէլանի՝ թիթրէք պիր սէտա իլէ. — Մէրգումէյի կէօմէյօրմըսընը.
 Գլխաւնս. — Էվլէթ, էվլէթ, կէօրիւյօրըմ.
 Մէլանի. — Ա՛հ.
 Գլխաւնս. — Իշթէ էվլէլա քիւշիւճէք պիր գըղ օլուպ սիւտանասընըն գու-
 ճաղընտա կէզիյօր, բէյտէրբէյ պէօյիւյօր, իշթէ եէթիք կէնճ պիր գըղ օլտու...
 Ա՛հ, բէք կիւզէլ վէ շիւրի պիր գըղ տըր, կիւզէլիկի գատար տա էյի վէ թաթ-
 լը պիր գըղ տըր.
 Մէլանի. — Ա՛հ պէնիմ սէվկիւլիւ Հանրիէթիմ, Տիմէք շիմտի մէրգումէյի կէօ-
 րիւյօրսընը, էօյլէ՞ մի.
 Գլխաւնս. — Էվլէթ.
 Մէլանի. — Նէրէտէ, նա՞սըլ եէրտէ կէօրիւյօրսընը.
 Գլխաւնս. — Պուկըն սիզէ սէօյլէյէմէմ.
 Մէլանի. — Սէօյլէյէմէգմիսինիզ.
 Գլխաւնս. — Էվլէթ.
 Մէլանի. — Նիշիւն.

Գլխմանս. — Զիւնքի ետրին իսմինի սեօյլմէք իջիւն բէք էյիճէ կէօրէմէյօ-
բըմ:

Մէլանի. — Պագընըզ, հէնուզ արալընըզ:

Գլխմանս. — Խայր, պագմայաճաղըմ, էլիմէ պիր շէյ գօմանըզ լազըմ կէլիր:

Մէլանի. — Նէ՞ շէյ:

Գլխմանս. — Գըզընըզըն սաշլարընտան:

Մէլանի. — Հայը՛ֆ. — տէյու պիր ահ չէքտի:

Գլխմանս. — Հալ պու քի իշթէ մէրգուճէյր կէծրիւյօրըմ:

Մէլանի. — Բարիզատ՞ մի սիր:

Գլխմանս. — Խայր:

Մէլանի. — Հէվալիսինտէ՞ մի:

Գլխմանս. — Տահա ուզագ: Պու գըզ տայմա պիր ետրտէ պուլընմայօր. մէր-
գուճէյի շէհրտէ պէօյիւք վէ կիւզէլ պիր խանէտէ քէօյտէ թարլա վէ օրման
վէ չայըր չիմէն արալարընտա, վէ պիր տէ պիր ըրմագ քէնարընտա տիւնիշին պիր
քէօջքտէ կէօրիւյօրըմ: Պու քէօջքտէ պիր չօգ խալգ վար տըր, էրքէքէր, գա-
տընքար, տէլիգանկըլար, կէնճ գըզլար, Գէօջ սահիպլէրի շէնլիքլէր իճրա իտի-
յօրլար. չալկը չալընըյօր, այագ օյուներ օյնանըյօր, էյլէնճէլէրլէ էյլէնիլիյօր:

Մէլանի. — Տիմէք գըզըմ գէնկին տիր, էօյլէ՞ մի:

Գլխմանս. — Բէտէր վէ վալիտէսինին բէք պէօյիւք պիր սէրվէթի վար տըր:

Մէլանի. — Օ՛, բէտէր վէ վալիտէսի՞ մի:

Գլխմանս. — Էկէր գան իլէ տէյիլ իսէ գալպէն անէրին գըզը տըր:

Մէլանի. — Անէրի սէվիյօր մը:

Գլխմանս. — Էվվէթ, սէվիյօր. քէնտիրի անէրին գըզը գանն իթտիկի իջիւն
պու տա բէք թապիի պիր շէյ տիր:

Մէլանի. — Անէր տէ քէնտիրին սէվիյօրլար մը:

Գլխմանս. — Ծան ու կէօնիւլտէն սէվիյօրլար:

Մէլանի. — Էօյլէ ամմա քէնտի էվլատտլարը տէյիլ տիր:

Գլխմանս. — Գըզա մուհապպէթ վէրմիլէր. օ տա, նասըլ քի տէտիմ, գալ-
պէն քէնտիլէրինէ գըզ օլմուշ տըր:

Մէլանի. — Տիմէք մէսուտ վէ պախթիյար տըր:

Գլխմանս. — Օ տա լա՛ֆ մը, բէք մէսուտ վէ պախթիյար տըր, արզու իտէ-
ճէք հիշ պիր շէյի եօգ տըր. քեաֆֆէի մէսէրրէթ ու սաատէթէ մալիքէ տիր:

Մէլանի. — Եէնիտէն պիր ահ չէքէրէք. — Ասըլ վալիտէսի եանընտա տէյիլ տիր:

Պագընըզ գըզ բէք եօրկուս կէօրիւնիյօր իտի:

Մատամ լըվաստօր՝ մէրգուճէյէ երինէ պագը սիւվալլէր իյրատ իթմէք իսթէ-
տի իսէ տէ, մատմազէլ Գլխմանս՝ սապրսըզլըզլա Մէլանինին սէօզիւնի գաթ ի-
տէրէք տէտի քի:

— Խայր, խայր, արթըգ սէօյլէյէճէք պիր շէյիմ եօգ տըր:

Մըզնաթըզը. — Արթըգ թագաթը գալմատը. սէօյլէթմէյէ չալըմմաըզ ար-
թըգ պիհուտէ տիր. . . մուամէլէ խիթամ պուլտու. — տէտի, վէ մանեթիզմ
ուլգուսընտան ֆալըր գըզը ուլանպըրտը:

Մատամ Լըվասէօր այսդա գալգմը, բարա չըգտանընը էլինտէ Թութույօր իտի :

Պու զավալը վալիտէ Թէմամըյա խօշնուտ օլմամը իտի :

Մէլանի. — Վիգիթա իւճրէթի նէ՞ վերէճէյիմ :

Մըգնաթըզճը. — Իքի եիւզ Փրանգ վերէճէքսիւիզ. հէր քէ՞ իշիւն Ֆիյաթ պու տըր :

Մատամ Լըվասէօր՝ չըգտանընտան եիւզէր Փրանգըզ իքի պագնօթ չըգարտը վէ պէյազ գրավաթը հէրիֆէ վերտի : Պատէհու Ֆալճը գըզը սէլամլատը վէ չէքիտի կիթտի : Ֆալճը գըզ՝ Մէլանիին սէլամընա պաշըյա մուգապէլէ իթտիկի կիպի, մըգնաթըզճը տախի մէրգումէ միւլթէրիյի քէմալը նէզաքէթլէ էվին գաբուսընա գատար կէօթիւրտի :

Մէլանի՝ պէօյիւք պիր Թէլաշ ու հէյէճանլա էվէ ալտէթ իթտի :

Գօճասը՝ մէրգումէյէ պէքլէմէքտէ օլտըղընտան, նիմ ճիտտի վէ նիմ իսթիհ-զա թարիգիյլէ. — Էյ, նա՞սըլ, Ֆալճը գըզը կէօրտի՞ն մի. — տէյու սիւվալ իթտի :

Մէլանի. — Էվլէթ, կէօրտիւմ. Լաքին, Հանրի, րէճա իտէրիմ, զէվգլէնմէ : Օ գարըտա Հագիգաթէն պիր գուվլէթ ու հիքմէթ վար տըր. պանա պիր թա գըմ շէյլէր սէօյլէտի . . . Թէէսսիւր ու հէյէճանըմ հէնուզ կէչմէտի :

«Գըզըմըզ սէվիւլիւ Հանրիէթ պէրհայաթ տըր . . . Ա՛հ, սլանա տույ օլույօր իտի, պէն եանըմայօր իտիմ : Գըզըմըզ կիւզէլ տիր, վէ կիւզէլլիքտէն տէ ալէա օլմագ իւզրէ, էյի թապիաթը պիր գըզ տըր : Մէրգումէյի ճան էվլատը ալմըջ օլան էրքէք իլէ գատըն՝ բէք զէնկին վէ պէլքի բէք միւթէպէր քիմսէլէր օլուպ, քէնտի ասըլ գըզարը կիպի մէրգումէյի սէվիյօրլար ըմըշ : Ասըլ քիմին էվլատը օլտըղընը քէնտիսինտէն կիպլէմիշ օլտըզարընտան, քէնտիյի ախրէթլիք բէտէր վէ վալիտէսինին էօզ գըզը գանն իտիյօր իմիշ : Շիմտի մէրգումէնին հէր արզուսը եէրինէ վարըպ, սաատէթի միւքէմէլ իմիշ :

Հանրի. — Պէն տէ էօյլէ ինանազ իսթէրիմ. Լաքին շիմտի նէ՞րէտէ տիր :

Մէլանի. — Ֆալճը գըզ պուսըն պանա սէօյլէմէտի վէ եախօտ սէօյլէմէք իսթէմէտի :

Հանրի. — Պէն տէ թամ պուսնա պէքլէյօր ըտըմ, պանա պու ճէվապը վերէճէկինի էվլէլտէն պիլիյօր ըտըմ : Պէնիմ պիչարէ Մէլանիմ, իւմիտինի մահվ իտէրէք սէնի պէտպախթ իթմէք իսթէմէմ. Լաքին միւսաատէնէ մաղրուրէն տէրիմ քի, սէն պէօյլէ շէյլէրէ բէք զիյատէ էմիյէթ ու իթիգատ իտիյօրսըն :

«Գօրգարըմ ուսթա պիր տօլանտըրըճըյա ալտանմըշսըն. պուսնարտա ահմագլարըն վէ եախօտ սաֆտէրուսլարըն էն զիյատէ բարա չըգտանընը ազ չօգ պօշալթ մագ իլմի վար տըր :

Մէլանի՝ պիր շիտտէթլէ. — Ոայր, խայր, Հանրի, Ֆալճը գըզ՝ օ սէնին տէտիքլէրինէ պէնգէմէզ : Տիյնէ պէնի, սէօյլէյիմ, օ գարընըն պանա տէտիկինի տույսան, սէն տէ պէնիմ կիպի ինանըրսըն. — տէտի, վէ քէնտիսի իլէ Ֆալճը գըզ արասընտա հէր նէ վուգու պուլմըշ իտի իսէ, գօճասընա նագլ իթտի :

Հանրի՝ հիքեայէնին խիթամընտա քէմալը վադարլա. — էօյլէ իսէ հագգըն վար, Մէլանի. պիւթիւն պու նագլ իթտիկին շէլէրտէ հիքմէթ նէվինտէն պիւ շէյ վար տըր: Նէ գատար տա իթիգատսըզ օլսամ, աբ աշիքեար կէօրիւնէն շէյի ինքեար իտէմէմ: Արթըզ էյլէնիպ զէվգլէնմէյէ հագգըմ եօգ տըր, պէն տէ շաշ տըմ գալտըմ: Եագըզ քի սէնինլէ պէրապէր Ֆալճընըն էվինէ կէլմէտիմ:

Մէլանի. — Եինէ կիտիպ մէրգուճէյի կէօրէճէյիմ:

Հանրի. — Ինթիմալ քի սէնին պիւ տէֆա տահա կիտիպ պագտըրմաղա արգու իտէճէկինի պիւտիկինտէն, հէրսինի ոանա սէօյլէմէք իսթէմէմիշ տիր: Հէր նէ հալ իսէ, պիրլիքտէ կիտէլիմ մէրգուճէյի կէօրէիմ:

Մէլանի. — Պէլքի բէք եօրկուճ օլմազ տա տահա աշըզ սէօյլէր:

Օ ագչամը պիր հաֆթալըզ էսկիմիշ պիր կազէթա թէսատիւֆէն Մէլանինին էլինէ կէչմիշ օլտըղընտան, թէֆէքքիւրաթընը թէպտիլ իթմէք վէ մէրազընը տէֆ էյլէմէք իւզրէ, մէզքիւր եէվմիշ կազէթանըն տէօրտիւնճի սահիֆէպինի կէօգտէն կէչիւրմէյէ պաշլատը:

Սահիֆէնին ալթ թարաֆլարընտա աթիտէքի իլանը պիր տըգգաթը մակսուսէ իլէ գրաաթ իթտի:

ԷՕՄՐԻԻՆ ՀԷՐ ՍԸՐՐԸ ԱՆԼԱՇԸԼՏԸ:

Մատմաղէլ Լընօրմանըն չակիրտի

մէչհուր քեաղըտ պագըճըսը

ՄԱՏԱՄ ԳԱՏՕՐ

Մաշէյէ, հալըրը վէ Եմիէպալը սէօյլէր:

Հէր կիւն սաաթ ցտան էօյլէնէ գատար

վէ էօյլէնտէն սօնղրա սաաթ Չտէն

Յա գատար Գլէրի սօգաղընտա

ՉՂ նօմէրօտա ատամ գապուլ իտէր:

Մէլանի մագաոը ալըպ իլանը մէզքիւրը կազէթատան քէստի չըգալտը, վէ տիրիւպ տայմա իւսթիւնտէ թաշըտըղը քիւշիւք պիր ճէպ տէֆթէրինէ գօյաու:

Պատէհու քէնտի քէնտինէ. — Եարըն գօճամա պիր շէյ սէօյլէմէքսիզին կիտէյիմ շու քեաղըտ Ֆալճըսընա պագտըրալըմ. — տէտի:

ԷՍԿԻ ՊԻՐ ՄՈՒՀԻՊՊԷ

Մատամ Մէլանի Լըվասէօր՝ մատմաղէլ Լընօրմանըն չակիրտի մէչհուր քեաղըտ պագըճը գարըյը պիր սաաթ էվվէ կէօրմէք իսթէտիկինտէն, տիշարը չըգմագ իւզրէ սապաճ սաաթ տօգուղտա կիչինմիշ իտի:

Մէրգումէ գատըն՝ իլէրի կէլիւ իքի իշճի գըզընա սէրիան պազը էմրլէր վէ-
րիպ, սաաթ տօգուզ պուշուգտա մառամ Գատօրըն գարուսընը չալտը ,

Օն սէքիգ եաշընտա արսըզճա պիր կէնճ պէսլէմէ գարուլը աշտը ,

Մատամ Լըվասէօր՝ զայէթ կիւզէլ պիր էլպիսէ կիլմիշ, վէ պաշընա բէք մէշ-
հուր պիր մօտիսթանըն հէնուզ եարմըլ օլտըղը պիր շարգա գօյմուշ իտի ,

կէնճ պէսլէմէ՝ մատամսընըն խանէսինէ օ գատար սիւսլիւ կիլինմիշ գատըն-
լարըն կէլտիկինի կէօրմէյէ ալըշմամըլ իտի , զիրա մէրգումէ գըզ՝ կէօզլէրինի իրի
իրի աշարագ, սիւսլիւ բուպալար կիլինմիշ օլան օ գատընա պիր նազարը հայրէթ
ու իսթիզրապա պագըլօր իտի :

Մէլանի՝ գըզա խիթապէն .— Մատմաղէլ, մատամ Գատօրը կէօրմէյէ կէլտիմ ,
կէօրէպիլիթմիլի :

Պէսլէմէ .— Մաշալահ, կէօրէպիլիւսինիզ, մատամ. սիզի շիմտի գապուլ
իտէր :

Մէլանի .— Էօյլէ իսէ լութֆէն մատամընըզա խապէր վէրինիզ :

կէնճ գըզ գարուլը գարատը, վէ միւսաֆիրի՝ պիր սալօն հալինէ գօնըլան
քիւշիւք վէ տէօրթ քէօշէ պիր օտայա կէօթիւրտիւ :

Մէզքիւր սալօնըն էշեասը էսկիճի տիւքքեանընտան վէ եախօտ մէզատտան
բարչա բարչա սաթըն ալընմըլ օլտըղը գօլայ անլաշըլըյօր իտի :

Մատամ Լըվասէօր՝ պու հալի կէօրիւնճէ պիր սուի թէէսսիւրէ տիւշար օլ-
տու , վէ Բարիգտէ ույգու պագըճըլարընըն քեաղըտ պագըճըլարընտան տահա էյի
իշ կէօրմէթտէ օլտըզլարընը քէնտի քէնտիյէ միւթալէա իթտի :

Մէլանի՝ քէնտի քէնտիյէ «Յանըլմըլմ—» տիյէրէք, մէրգումէ քեաղըտ պա-
գըճըսընա միւրաճաաթ իթտիկինէ բէշիման օլտու , վէ մատամ Գատօրը կէօրմէք-
սիզին չէքիլիպ կիթսէ աճապա նասըլ օլուր տէյու քէնտի քէնտիյէ տիւշիւնտիւ :

Լաքին պրագըպ կիթմիշ օլան կէնճ պէսլէմէ թէքրար կէլիպ «— Մատամ
Գատօր սիզի պէքլէյօր, մատամ—» տէյինճէ, մատամ Լըվասէօր՝ պիր գաշ ատըմ-
տա քեաղըտ պագան գարընըն օտասընա կիթտի :

Իխթիյար Փալճը գարը՝ էսկի պիր սանտալեա իւզէրինտէ, վէ գըրօրըզ չուհա
էօրթիւլիւ տէօրթ քէօշէ պիր մասա էօնիւնտէ օթուրմըլ իտի , վէ մէզքիւր մա-
սանըն իւզէրինտէ բիքէթ, վիսթ, պէզիք վէ սաիրէ իշիւն պիր գաշ թագըմ օյոււն
քեաղըտը պուլընտըղը կիպի, սիհիրպազըզա մախսուս հէր նէվի շէքիլլէրի հալի
պէօյիւք պիր տէսթէ օյոււն քեաղըտը տախի վար իտի :

Մատամ Գատօր՝ միւշթէրի հագգընտա Բամպիւթօ սօգաղընտաքի խանէսին-
տէ նէ մուամէլէտէ պուլընըր իտի իսէ, Գիլէրի սօգաղընտաքի խանէսինտէ տէ այ-
նը մուամէլէյի իճրա իտէր իտի :

Մէրգումէ Փալճը գարը՝ պէսլէմէսինտէն խապէրինի ալմըլ օլտըղընտան ,
սիւսլիւ վէ գէնկին պիր կէնճ գարընըն՝ օտասընտան իշէրի կիրտիկինէ ասլա ըզ-
հարը թէաճճիւպ իթմէտի, վէ գէնկին ատամլարա րիայէթ տայմա ֆարգ օլտը-
ղընտան , մատամ Գատօր՝ ատէթի խարիճինտէ օլարագ այաղա գալգտը վէ օ կիւ-
զէլ միւսաֆիրինի սէլամլատը :

Մէրգումէ ֆալճընըն կէօզլէրի էլան քէսկին օլուպ բէք էյի կէօրիւր իտի իսէ տէ , էսկի քի շիւճէք մուհիպպէսի Մէլանի Պէրթուլը թանըյամատը : Վագըա ա-րատան օն սէքիզ ունէ միւրուր իթմիշ իտի , վէ մատամ Հանրի Լըվասէօր՝ շիմտի պիր վագթթի Սին—Մանտէ գուլիպէսինտէ աճլըգտան վէ սօուգտան էօլէն Փա-գըր քիւշիւճէք իշճի գըզընա պէնզէմէյօր իտի :

Մատամ Գատօրըն պիր իշարէթի իւզէրինէ կէնճ գարը օթուրուպ , քէմալը տիգգաթ վէ մէրագլա գօճա գարընըն երւզիւնէ պագմաղա պաշլատը , գիրա մէր-գումէ՝ քէնտիսինէ բէք եապանճը կէօրիւնմէյիպ , զիհնինտէ քիմ օլտըզընը պու-մաղա չալըշրյօր իտի :

Մատամ Գատօր՝ քեաղըտլարընը ալմըշ գարըշտըրըյօր , վէ միւշթէրիսինին քէ-մալը տիգգաթլա քէնտիսինէ պագտըղընը Փարգ իթմէյօր իտի :

Գատօր.— Է ճանըմ , մատամ , պաշլայալըմ : Բեաղըտ պագտըրմագ իսթէրնի-նիզ , տէյի՞ մի . մագիտէ՞ն մի եօգսա իսթիգպալտէ՞ն մի շէյ սիւվալ իտէճէքսինիզ իսթիգպալը՞ մը անլամագ իսթէրսինիզ :

Մատամ Գատօրըն սէսի՝ Մէլանինին գուլաղընա տէյէր տէյմէզ , քէնտի էպէ-սի օլան սաթթէ մատամ Տիւրանթէնի թանըտը վէ անիտէ պէնզի աթըպ կէօզլէ-րինտէ աթէշէյր բարլատը վէ պիր սըշրայըշտա այաղա գալգըպ պիր նիտա սալը վէրտի :

Գատօր՝ տիւշարը իսթիզըսալ վէ տէհէթ օլարագ .— Նէ՞ վար , նէ՞ օլտընըզ , մատամ :

Մէլանի՝ եարը պէլինտէն էյիլէրէք վէ պաշընը իլէրիյէ տօղրու կէթիւրէրէք թիթրէք պիր սէտա իլէ .— Երւզիւմէ պագընըզ . պէնի թանըտընը՞ մը :

Գատօր՝ քէքէլէյէրէք .— Խայր , պէն . . . պէն սիզի թանըմայօրըմ :

Մէլանի .— Ա՛ , պէնի թանը՞մայօրմըսընըզ . էօլլէ իսէ քիմ օլտըղըմը սիզէ սէօլէյիմ .— տէտի , վէ գօճա գարընըն պոյնընտան թութուպ պիր հըզ իլէ սիւ-քէրէք .— Պէն Մէլանի Պէրթուլըմ . իմանըզ , էվլատըմը նէ՞ եաբտընըզ .— տէ-յու նիտա իթտի :

Մատամ Գատօր՝ տէհէթինտէն նաշի քէնտիյի թութամայըպ պիր նիտա սալը վէրտի : Լաքին չարուճագ ագլընը պաշընա տէվչիրիպ քէմալը սիւքիւնէթլէ ,

—Սիզ տէլիսինիզ , մատամ , պէն սիզի թանըմայօրըմ , նէ տիմէք իսթէտիկի-նիզի անլայամայօրըմ .— տէտի , վէ Մէլանինին էլինտէն գուրթուլմաղա մուվաֆ-ֆագ օլտու :

Մէլանի՝ իսթրհզա իլէ .— Հա՛ սահիհ , սիզ պէնի թանըմագսընըզ , Մէլանի Պէրթու իսմինի ունութմըշսընըզ , լաքին պէն սիզի թանըրըմ . . .

Գատօր .— Խայր , խայր . եանըլըյօրսընըզ :

Մէլանի .— Մատամ Տիւրանթէն սաթթէ նամը թահթընտա քէնտինի էպէ տիյէրէք էվլատըմը . . . քիւշիւճէք պիր գըզըմը պէնտէն ալտընըզ . . . Չճ-ճուղը պէնտէն ալտըղընըզտա պէն տէ անը հէնուզ տիւնեայէ կէթիւրմիշ իտիմ . . . էվլատըմը նէ՞ եաբտընըզ , գըզըմը նէ՞ եաբտընըզ :

Գատօր .— Թէքրար տէրիմ , մատամ , նէ սիմէք իսթէտիկինիզի պիւմէյօրըմ , սէօլլէտիկինիզ սէօզլէրտէն պիր շէյ անլամայօրըմ : Ումմամ քի ագլընըզը Քաշըր :

մըչ օլասընըզ, տէտիկինիզ տօղրու տըր, հազիգաթը հալ տըր, լաքին եանըլը՝ յօրսընըզ, պէնի պիր պաշգասընըզ զանն իտիյօրսընըզ :

Մէլանի.— Ինքեար իտիյօրսընըզ, ինքեար իտէյօրսընըզ, բէք էյի. լաքին քէյֆիյէթի խաթրընըզ կէթիրմէյէ սիզի մէճպուր իթմէնին եօլընըզ պուլապիլէ՝ ճէյիմ Ա՛հ, օն սէքիզ սէնէտէն պէրու հէր թարաֆտա սիզի արատըղըմը՝ պիլմէզ սինիզ . . . Պու կիւն սիզի պուլտըմ, թութտըմ, էլէ կէչիրտիմ, էլիմտէն գա- չամայաճագսընըզ :

«Տիւն պիթթէսատիւֆ իսմինիզի վէ մահալը իգամէթինիզի պիր կազէթատա օգուտըմ. գըզըմ հազգընտա իզէ քեաղըտ պագտըրմաղա կէլտիմ . . . Սէյլէ- յինիզ, սէյլէյինիզ, Ալլահ րասթ կէթիրիպ կազէթայը էլիմէ կէչի՞րմէտի մի Ուա- նէնիզէ կէլիր կէլմէզ, սիզի կէօրմէքսիզին պիր արա ալըպ եիւրիւյիւ չվէրմէք իս- թէտիմ. սօնղրա գալտըմ . . . Իշին իշինտէ տայմա գատէրը իլահի բարմաղը վար տըր, անլա՞յօրմըսընըզ, անլա՞յօրմըսընըզ :

«Քեաղըտ պագտըրմագ իշիւն կէլտիմ, վէ քեաղըտ պագըճըսը մատամ Գատօրը կէօրիւնճէ պունըն՝ էվլատըմը պէնտէն ալան մատամ Տիւրանիթն նամ գատըն օլ- տըղընը թանըտըմ. կա Բապսիմ Ալլահ, շիւքիւրէյր օլսուսն, սէն հէր շէյէ գատըր- սըն, ատիլ վէ րահիմսին :

Ա՛հ, մատամ, իսթէր Գատօր, իսթէր Տիւրանիթն օլընըզ, իսթէր էպէ, իս- թէր քեաղըտ պագան օլընըզ. էվլատընըն պուսէլէրինէ հասրէթ իտէն պիր վա- լթտէնին նէ օլտըղընը պիլմէքսինիզ :

«Քիւչիւնէք Հանրիէթիմի պէնտէն ալտընըզ ամմա մուհապպէթը մատէրա- նէյի գալսիմտէն չըգարմատընըզ : Գըզըմը իսթէրիմ. գըզըմը իսթէրիմ :

«Պօք եէրէ նի՞շիւն հըրսլանըյօրըմ, պէն սիւքիւնէթ իւզրէ օլմագ իսթէրիմ, մատամ Գատօր, սէյլէյինիզ էվլատըմ նէ՞րէտէ տիր :

Գատօր՝ թաթը պիր սէտա իլէ.— Մատամ, կէօրիւյօրըմ, չօգ մուզտարըպ՝ սընըզ. զավալը վալիտէ, խալիսանէ սիզի աճըրըմ. էվլատընըզըն նէրէտէ օլտըղը- նը պանա սիւվալ իտիյօրսընըզ, էյլէ՞ մի . . . էյլէ իսէ եէրինիզէ օթուրընըզ, քեաղըտլարա պագայըմ՝ պէլքի արգուընըզ կէօրէ պիր շէյ կէօրիւրիմ :

Մէլանինին կէօլէրինտէ ալէվլէր բարլատըր Գատօրըն էլինտէն քեաղըտլարը չէքտի ալտը վէ պիր հիտտէթլէ ֆրլաթը վէրտի. քեաղըտլար՝ օտանըն օրթասընտա գարմագարըչ օլտուլար :

Գատօր՝ սիւքիւնէթլէ.— Ձանն իտիյօր իտիմ քի արթըզ րահաթ տուրա- ճագսընըզ.— տէյինճէ, մէրգումէ գօճա գարընըն իչպու սիւքիւնէթը թավըմ՝ Մէլանինին հիտտէթինի պիր գաթ տահա արթըրտըր :

Մէրգումէ կէնճ գարը՝ գօճա գարըյը եէնիտէն թութտը վէ թէհտիտամիզ պիր սէտա իլէ.— Այաղա գալգընըզ, աչաղա գալգընըզ տիյօրըմ, րէզիլ ըիւսվա՞յ. պէնիմէ պէրապէր սիզի սիւրիւքլէլէրէք բօլիս գօմիսէրինէ կէօթիւրէճէյիմ : Սիզ խաթրընըզ կէթիրմէյօրսընըզ, էյլէ՞ մի. էյլէ իսէ բօլիս գօմիսէրի խաթրընը- զա կէթիրէճէք տիր. Եօգարը, եագարը գալգընըզ տիյօրըմ : Տավա աչաճաղըմը պու տալանըն վէվլէլէսի՝ Ֆրանսանըն պիր օւճընտան տիկէր ուճընա գատաք աք- սէնպաղ օլաճագ տըր :

Գատոր՝ բօլիս գօմիսէրինին լազըրտըսընը իշխտինճէ, թիրիւ թիրիւ թիթրէ-
մէյէ սաշլայըս, հալ ու թափընը անիտէ թէպտիւ իտէրէք. — Պրագընըզ պէնի,
բօլիս գօմիսէրի իլէ պիր իշիմիզ եօգ տըր, Եէրինիզէ օթուընըզ տա գօնուշալըմ:

Մէլանի՝ պիր սանտալեա իւզէրինէ երզըլարագ. — Հէլէ նիհայէթ իմլայա կէլ-
տինիզ:

Պիր ազ միւտտէթ սուսըզ հիւքմֆէրմա օլտու:

Մատամ Գատոր զանն իտէրսին տիւշիւնիյօր իտի, Լաքին Մէլանիտէ՝ մէր-
գումէյի թէֆէքիւրաթընտա ուզուն միւտտէթ րահաթ պրագաճագ սապր ու
թէհամմիւլ եօգ իմի:

Մէլանի. — Շիմաի պէնի թանճօրմըսընըզ:

Գատոր. — Էվվէթ, թանըրըմ:

Մէլանի. — Էյ, խաթընըզա կէլտի՞ մի:

Գատոր. — Էվվէթ:

Մէլանի. — Պիր ազ Էվվէթի գօմէտեանըզն նէ՞ եէրի վար իտի:

Գատոր. — Նէ սէյլէյէճէկիմի շաշըրտըմ:

Մէլանի. — Սթթըզ պանա պիր ճէվապ վէրէճէ՞քմիսինիզ:

Գատոր. — Էլպէթթէ:

Մէլանի. — Տօղրուսընը սէյլէյէճէքսինիզ:

Գատոր. — Տօղրուսընը սէյլէյէճէյիմ, հիշ կիպլէմէյէճէյիմ:

Մէլանի. — Գըզըմ նէ՞րէտէ տիր:

Գատոր. — Գըզընըզ էօլմիւշ տիր:

Մէլանի. — Եալան սէյլէյօրսընըզ:

Գատոր. — Մաթթթէյսսիւֆ եալան սէյլէմէյօրըմ. հէմ նիշիւն եալան սէյ-

լէյիմ:

Մէլանի. — Պէն նէ՞ պիլէյիմ. հէնուզ պէնի ալտաթմաղա չալըշըյօրսընըզ:

Գատոր. — Նէ՞ մագսէտլէ սիզի ալտաթայըմ, սէյլէյինիզ:

Մէլանի. — Էլպէթթէ պիր տիւշիւնտիկինիզ վար տըր, Լաքին գըզըմըն պէր
հայաթ օլտըղընա պէն էմինիմ, անլատընը՞զ մը, էմին իմ պէն:

Մատամ Գատոր՝ սօֆուըզ թասլայարապ էլլէրինի կէյէ տօղրու գալտըրտը:

Մէլանի՝ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք վէ գուվվէթլի պիր սոթրէթտէ սէյլէյէ-
րէք. — Պուռտան մաատա զանն իթմէյինիզ քի, վէրտիկինիզ ճէվապլա իթթիֆա
իտէճէյիմ. . . Պէնիմլէ օյուն օյնամաղա չըզըմամանըզ նասիհաթ իտէրիմ, զի-
րա պէյլէ պիր օյուն՝ սիզի իշիւն մուճիպը մուխաթարա օլապիլիր, իշթէ սիզէ
խապէր վէրիյօրըմ, արթըզ սագընընըզ, Գըզընըզ էօլմիւշ տիր տէյու վէրտիկի-
նիզ ճէվապ պանա քիֆայէթ իթմէզ. տէլիլլէր իսթէրիմ, պանա տէլիլ ու իսպաթ
լազըմ տըր:

Գատոր. — Լաքին. . .

Մէլանի. — Պրագընըզ սէյլէյիմ, Գըզըմ գա՞ն հաշընտա էօլմիւշ տիր:

Գատոր. — Հէնուզ բէք քիւշիւք իբէն:

Մէլանի. — Ահ, ութանմատան եալան սէյլէյօրսընըզ. . .

Գատոր. — Մատամ . . .

Մէլանի. — Ֆարզը մուհալ օլտարագ տիյէլիմ քի տօղրուսընը սէօյլէյօրսընըզ և լաքին թէքրար տէրիմ, պանա տէլիլ ու խապաթ լաղըմ տըր. մէսէլա չօնուղըմըն սիւտանաը շահաւտէթ իթմէլի, անըն ճէնագէ իլմուխապէրի օրթայա չըգմալը .

Մատամ Գատոր. ալըգ ալըգ մատամ Լըվասէօրին երեզիւնէ պագտը .

Սէլանի. սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Էկէր գըզըմ Բարիզտէ վէ եախօտ Բարիզ գուրպինտէ վէֆաթ իթմիլ իսէ, խաթէտիկիմ տէլիլէրի չաբուճագ պուլուպ պանա կէթիրէպիլիսինիզ. եօգ, Էկէր Բարիզտէն ուզագ պիր եէրտէ վէֆաթ իթմիլ իսէ, պուտ ու մէսաֆէ հէր նէ տէ օլսա զարար եօգ, մահալը մէգըիւրէ ազէմէթ իթմէք իչիւն պիր սաաթա գատար եօլա չըգարըզ, Սիլ հիլ պիր չէյ տիւչիւնմէյի. նիզ. եօլ մէսարիֆինի վէ այագթէրինիզի պէն թէէտիյէ իտէճէյիմ Էկէր սաաթ. տա չլլի ֆրանգ տա իսթէսէնիզ, երինէ վէրէճէյիմ .

Գատոր. կէօզիւնին ուճըյա կէնճ գարըյա պագարագ. — Տիմէք, չօգ զէն. կինսինիզ, էօյլէ՞ մի .

Մէլանի. — Էվվէթ, զէնկին իմ. լտքին մատտէ պէնիմ զէնկինիկիմին իւզէ. րինտէ տէյիլ տիր. Պէնիմէ կէլմէք իչիւն հաղըրլանընըզ, սիզէ եարըմ սաաթ մէօհ. լէթ վէրիւրիմ. — Սաաթա պագտըգտան սօնղրա. — Սաաթ օն պուչուգ տըր. օն պիրտէ հարէքէթ իտէճէյիզ, Հայտէ, չաբուգ օլընըզ, սիզի պուրատա պէքէրիմ. իգթիզա իտէրսէ կէյինտիւրմէք իչիւն սիզէ պէսլէմէլիք տէ իտէրիմ .

Գատոր. — Չօգ տէհէթլի պիր թավընըզ վար, մատամ .

Մէլանի. — Էվվէթ, էօյլէ տիր. Լաքին վագթ կէչիյօր. թէքրար տէրիմ, սա. աթ օն պիրտէ հարէքէթ իտէճէյիզ .

Գատոր. — Նէրէյէ կիթմէք իչիւն .

Մէլանի. — Սէօյլէտիմ եա՛, Էվլատըմըն ճէնագէ իլմուխապէրինի արամաղա կիթմէք իչիւն Սօնղրա, մատամ, իքիմիզ պիրլիքտէ կիտիպ անըն մէզարը իւզէ. րինտէ տիզ չէօքէրէք տուվա իտէճէյիզ .

Գատոր. — Էյ արթըգ անլաշըտը, սիզէ տօղրուսընը սէօյլէմէքսիզին գուրթու. լըլ եօգ, զիրա սիզ ալտատըլաճագ գարը տէյիլսինիզ Գըզընըզ վէֆաթ իթմէ. միլ տիր .

Մէլանի. — Պէն տէ պու սէօզլէրի պէքլէյօր իտիմ, մատամ Գատոր. նասըլ քի կէօրիւյօրսընըզ, պէն սէվինճիմտէն չըլաըրմայօրըմ, լաքին իչէրիմ մէսէրրէթ. լէ մալամալ տըր, սէվինճ՝ գալպիմտէն թաշըյօր Շիմտի արթըգ սիվի տիյնէյէ. ճէյիմ, սէօյլէյինիւ, սէօյլէյինիզ պագայըմ .

Գատոր. — Լաքին նէ՞ սէօյլէյիմ .

Մէլանի. — Էվվէլա գըզըմըն նէրէտէ օլտըղընը սէօյլէյինիզ .

Գատոր. — Պոււնըն նէ՞ ֆաիտէսի վար .

Մէլանի. — Նէ ֆաիտէսի՞ մի վար. պէն օնը կէօրիւպ գուճագլամագ իսթէ. րիմ, գուճաղըմա ալըպ կէօյսիւմին իւզէրինտէ սըգմագ իսթէրիմ .

Գատոր. — Պոււնըն իմքեանը եօգ տըր .

Մէլանի. — Պէն էօյլէ կէօրմէյօրըմ, սէն վալիտէ իմ, մատամ, պէն վալիտէ իմ Սիլ Էվլատըմը պէնտէն ալտըղընըզտա . . .

Գատոր. — Կո՛ւ սէօգիւ թասհիւլէ. — Աֆֆ իտէրսինիզ, մատամ, չօճուղընը
պէն սիզտէն ալմատում, սիզ պանա վէրտինիզ :

Մէլանի. — Էօյլէ օլտուն Չօճուղը պէն սիզէ վէրտիկիւմտէ, սիզին պանա
սէօյլէտիկինիզէ կէօրէ չօճուղը օլմագ արգուըննտա պուլընան զէնկին պիր գատը-
նա թէսլիմ իտէճէք իտինիզ :

Գատոր. — Պէն տէ սիզի ալտաթմատում, գըզընըզը օ գատընա կէօթիւրտիմ :

Մէլանի. — Ախրէթլիք էվլատ իթմէք իոթէյէն գատընա՞ մը :

Գատոր. — Էվվէթ :

Մէլանի. — Գապուլ իտուպ ախրէթլիք էվլատ եարտը՞ մը :

Գատոր. — Էվվէթ :

Մէլանի. — Օ գատընըն իսմինի վէ մահալը իգամէթինի պանա սէօյլէ յինիզ :

Գատոր. — Նէ՞ եարաճագսընըզ :

Մէլանի. — Անլամայօրմըսընըզ, սիզտէ հիչ վիճտան եօ՞գ մը տըրո իօթէրիմ
քի չօճուղըմը պանա իատէ իթսինիէր :

Գատոր. — Կաշընը սալլայարագ. — Չօճուղընըզ սիզէ իատէ իթմէյէճէպլէթ :

Մէլանի. — Իատէ իթմէյէճէքլէր մի՞. հէլէ էվլատորմը պանա իատէ իթմէք
իօթմէսինիէր պագայըմ :

Գատոր. — Պիր չէյ եարամագսընըզ :

Մէլանի. — Պագալըմ, պիր չէյ եարամընըմ եարամագսընըմ. Եթ ճէպրէն
վէ եախօտ կէօնիւլ իրիզսըյլա գըզըմը կէրի ալաճաղըմ. Ֆրանսատա հէնթուգհիք
քեամ վէ ատալէթ վար տըրո Մէհաքիմ հուզուըննտա գըզըմը թալէպ իտէճէթլիք :

Գատոր. — Սիզ պէօյլէ պիր չէյ եարամագսընըզ, մատամ :

Մէլանի. — Եարաճաղըմ, ալիմ Ալլահ եարագաղըմ, վէ օրթայա չըգաճագ լէ-
գալէթ Նէ գատար տա պէօյիւք օլտա, տալա կէրի տուրմայաճաղըմ. Պէն գըզըմը
իօթէրիմ, գըզըմը իօթէրիմ :

Գատոր. — Եինէ սէօյլէրիմ, մատամ, պիր չէյ եարամագսընըզ. Սիզ գըզընըզը
սէվէրսինիզ, տէյի՞լ մի :

Մէլանի. — Սէվմէք տէ սէօգ մի :

Գատոր. — Էյ Նիշին անըն լահաթընը պօզմաղը թէսափուր իտիյօրգընըզ
Պուստան մատաւ օրթայա չըգարաճագսընըզ կիւրիւթիւ վէ լէգալէթ սէպէպիլէ
գըզընըզ սիզէ գարչը կէլէճէք տիրո Անըն սատէթինի մահվ իտէճէքսինիզ, էօմր
ու հայաթընը քէսր էյլէյէճէքսինիզ. . . Պիրինճը գուրպանընըզ գըզընըզ օլա-
ճագ տըրո Օ գէման մէրգուլէնին սիզէ «— Էկէր սիզ պէնի պէօյլէ սէվէր իօնիզ,
պէօյլէ պիր չէֆագաթ վէ մուհապպէթ տէն վագ կէչէպիլիւրիմ » տիմէյէ հագըր
օլաճագ տըրո :

«Տուրընըզ, էկէր իօթէրսէնիզ, ահվալը թէտգիգ ու թէֆթիւ իտէլիմ :

«Էկէր էվլատընըզ սիզտէն չալմը օլտալար իտի, անը թալէպ իթմէյէ, պանա
կըր պանկըր պաղըրմագա չիւպհէսիզ հագընըզ օլուր իտի, վէ հէր քէս սիզէ
թարաֆ իտէր իտի. լաքին իչ պէօյլէ տէյիլ տիր, քիւչիւճէք գըզընըզընըզ պա-
նա թէսլիմ իթմէյէ լազի օլտընըզ, վէ մուգապիլինտէ պիր մըգատար բարա ալտը :

նըզ . քէյֆիյէթի հէր նէ սուրէթլէ տէ մուհաքէմէ իթսէնիզ , պու եաբտըղըմըզ պիր ախգուրիթա օլուպ , սիզ տէ պիր շէյ սաթտընըզ :

«Հագիգաթը հալ պէօյլէճէ սապիթ օլտըգտան սօնղրա , մատամ , սէօյլէյինիզ , սի՞զ մի պիր մահքէմէյէ միւրաճաաթ իտէճէքսինիզ : Պէօյլէ պիր մուամէլէտէն չըգարաճաղընըզ ըէգալէթի տիւշիւնինիզ :»

Կէնճ գատըն գապա պիր սէտա իլէ պիր իյիլթի գօյվէրտի :

Գատօր՝ սէօղիւնէ տէվամ իտէրէք .— Լաքին վուգուաթը տա իսպաթ իտէպիլէճէ՞քմիսինիզ , Պուներ իւչ քիշի պիլիւր , սիզ վէ հէր քէս թարաֆընտան գըզը . նըզըն վալիտէսի զանն օլընան գարը վէ պէն : Խթիմիզի պիթթապ մահքէմէյէ ճէլպ իթտիրէճէքսինիզ , Լաքին օ գարընըն սիզի պուտալա վէ ապտալ պիր քիմսէ եէրինէ գօյմայաճաղը նէ՞ մալիւմ : Պէնիմ տէ մէնֆաաթըմըն խաթրը իշիւն քէյֆիյէթի պիւսպիւթիւն ինքեար իթմէյէճէյիմ նէ՞ մալիւմ :

«Ինանընըզ , մատամ , իշիմիզի ըույէթ ու թէսվիյէ իթտիրմէք իշիւն ատլիյէյէ միւրաճաաթ իթմէգտէն էվվէլ անըն իւզէրինէ էյիճէ տիւշիւնմէլիյիզ : Պինաէնալէյհ հիւքքեամ վէ մէհաքիմտէն պահս իթմէյինիզ , թէքրար տէրիմ պիր շէյ եաբամաղսընըզ :

Մէլանի՝ գըրըլարագ .— Տօղրու տըր .— տէտիքտէն սօնղրա պաշընը իքի էլլէրինին արասընա ալտը վէ աղլամաղա պաշլատը :

Գատօր՝ մէմուլին դայրը օլարագ կէնճ գարըյը անըյըպ , քէնտի քէնտիյէ .— Զավալը վալիտէ , սահիհէն գըզընը սէվլյօր .— տէտիքտէն սօնղրա եիւքսէք սէտա իլէ սէօղիւնէ տէվամ իտէրէք .— Շիմտի , մատամ , չօճուղընըգտան պահս իթմէքիկիմի իսթէ՞րմիսինիզ :

Մէլանի՝ պիր սէտաի միւթէգարուուանէ իլէ .— Օ՛հ , էվվէթ , էվվէթ :

Գատօր .— էօյլէ իսէ պէնի տիյնէյինիզ :

«Էիկէր եանըլմայօր իսէմ , Սէնթ—Անթուան սօգաղընտա սիզէ թէսատիւթ իթտիկիմ կիւն , սիզին պուլընտըղընըզ հալ ու վազիյէթտէ պուլընան զավալը պիր գըզ արայօր ըտըմ , պուներ պու կիւն սիզէ սէօյլէյէպիլիւրիմ :

«Պանա գըզ վէ եա էրքէք եէնի տօղմուշ պիր չօճուգ լազըմ իտի , Պու չօճուգը եալանտան համիլէ օլան պիր գատընա կէթիւրմէյէ սէօզ վէրմիշ իտիմ :

«Սիզին՝ չօճուգը տիւնեայա կէթիւրէճէյինիզ թարիւս՝ մէրգոււմէ գատընըն սախթէ կէպէլիկինին նիհայէթ պուլաճաղը թարիլալէ այնը պիր օլտըղընը պիլտիկիմտէ , նէ տէրէճէ սէվիտիկիմի սիզէ սէօյլէմէք արթըգ պօշ շէյ տիր :

«Իւչ այտան պէրու արամագտա օլտըղըմ զավալը գըզը նիհայէթ պուլմաղա մուվաֆֆագ օլմուշ իտիմ :

«Արամըգտա նէ ճէրէյան իթտիկինի սիզէ նագլ իթմէյէ հաճէթ եօգ տըր . Լաքին տէյէմէգսինիզ քի , պէն սիզէ սէրթ վէ ինսաֆաըզ պիր մուամէլէտէ պուլընտըմ , վէ էյի վէ խալիս պիր տօսթընըզըն եաբտըղընը եարմատըմ : Շիւպհէ եօգ տըր քի , քէնտի մէնֆաաթըմ իշիւն պէօյլէ պիր իշտէ պուլընըյօր խիմ ամմա սիզէ տէ թէվէճճիւհ վէ մուհապպէթիմ վար իտի , պէն պուներ սիզէ սէօյլէրիմ , սիզ տէ պէնիմ սէօյլէտիկիմէ ինանապիլիւրսինիզ :

«Պաննա սիզին չօճուգ լազըմ իտի. պուռնտան մաատա սիզ պիլէ թաստիգ իթ-տինիզ քի, էկէր օ քիւշիւճէք գըղճըղազընըզը պաննա վէրմէտէ իտինիզ, քէնտի-նիզ թէրք իթմէյէ մէճպուր օլաճադուրնըզ. Մուալէնէթը Ումոււմիյէ խաարէսի՝ անը սիզտէն ախզ իտէճէք իտի. Իսթէր էօյլէ օլսուռն, Իսթէր պէօյլէ օլսուռն, հէր իքի սուրէթտէ տէ գըղճընըզ սիզի իշիւն զայալ օլմուռ իտի, վէ պու կիւնքի կիւնտէ նէ հալտէ իսէ չիւպհէսիզ օ հալտէ պուլընմայաճադ իտի:

«Մէրգոււմէ գըզ պիր սապահ տիւնէայէ կէլտի. արամըզտա վէրիլէն գարար մուճիպինճէ, օ ագչամը չօճուգը իսթէտիկինիզ գատար սիզէ էօրտիւրտիքտէն սօնղրա ալտըմ կէօթիւրտիմ:

«Պիւթիւն կէճէ մէրգոււմէ իլէ էօլճուլըզ իթտիմ, վէ սապահ չափադ հէնուգ սէօքմէզտէն էվվէլ, գուճաղըմտա պիր չօճուգ պուլընտըղընը քիմսէյէ չադտըր-մադսըղըն պիր քէօզկէ վասըլ օլտոււմ:

«Սաաթ օնտա մէգքիւր քէօզկիւն մատամը՝ պիր գըզ տօղուրտըղը խապէր վէրիլտի:

«Պու պապտէ հիշ չիւպհէ օլընմաւադ իշիւն պիլճիւմլէ թէտապիր իթթիխազ օլընմը իտի:

«Սիզէ պիլտիթմէյէ մէճպուրիլէթիմ օլմայան պիր սէպէպտէն տօլայը մէրգու-մէ գատըն՝ տօգուգ այտան պէրու գօճասընտան այրըլմը իտի իսէ տէ, պու գօ-ճա՝ գարըսընըն քէնտիսիւնի ալտաթապիլիւր օլտըղընը խաթր ու խայալինտէն պիլէ կէշիթմէյիպ, քէնտի քէնտիյի օ չօճուգըն բէտէրի զանն իթտի:

«Պէնիմ թուլթիմը օլտըղըմ սիւտանա էօյլէյին քէօզկէ միւվասէլէթ իտուպ, սիզին քիւշիւճէք գըղճըղազընըզ անիտէ մէրգոււմէյէ թէվտի օլընտը:

«Օ կիւնիւ չօճուգըն վէլատէթի րէսմէն պէլէտիյէ տաթրէսինէ խապէր վէրիլ-տիկինտէն, չիմտի գըղճընըզ գանուռն նազարընտա Մ. վէ Մատամ Բ.ին գըզը տըր:

«Նասըլ քի կէօրիւյօրսընըզ, պու հալ՝ ճան էվլատըգտան տահա էվլա վէ ճիտ-տի տիր:

«Գըզընըզա Վալանթին իսմի վէրիլմիշ տիր:

Մէլանի. — Իսմի Վալանթին՝ մի տիր:

Գատօր. — Էվվէթ:

Մէլանի՝ Էվվէրինի պիրպիրինէ պաղլայարադ պրուռնընըն ալթընտան. — Վալան-թին, էօյլէ՞ մի:

Գատօր. — Սիզէ հէր նէ վատ իթմիշ իտի իսէմ մէրգոււմէ գըզ հազգընտա քեաֆֆէսի իճրա օլընմը տըր: Սիզ նէ տէրէճէ սէվիպ գայըրաճադ վէ իպրազը մուհապպէթ ու շէֆազաթ էյլէյէճէք իտի իսէնիզ, գըզ պուռնարըն քեաֆֆէսինէ նա-իլօլմուռ տըր: Մէրգոււմէ՝ պէօյիւմիշ վէ էմսալի կէօրիւլմէտիք զպէթ կիւզէլ վէ տիւ-պէր պիր գըզ օլմուռ տըր: Քէնտիսի տայմա տիւպէր Վալանթին չազըլըր: Պու գըզ բարլադ պիր թէրպիյէ ալմը վէ բէք իլիմտար պիր գըզ օլմուռ տըր. քէնտի-սինտէ պիր տիւշէս հալ ու թապըր վար սըր: Պու կիւնէ գատար հուգուգաթը ա-լէմտէն պաչգա պիր շէյ կէօրմէմիշ տիր: Հիշ պիր իհթիյաճը Եօգ տըր, հէր ար-

գուրդնա նախ օրուր Մէրգումէյի անասը պապասը սէվէր, հէմ ճան ու կէօնիւլ-տէն սէվէր, Բէնտիսի տէ նանքէօր օլմատըղընտան, անասընը պապասընը թաքար-ճասընա սէվէր, անասը պապասը տիյօրսամ սէպէպի չու տըր քի, Մատամ Բի մէրգումէնին վէլատէթ սըրընը օրթայա չըգարմամը տըր:

Պոռ հալտէ «— գըզընըզըն իսթիրահաթընը պօզմագտան, սաատէթինի մահվ իթմէքտէն, հայաթընը քէսր էյլէմէքտէն սագընընըզ—» տիմէյէ հագգըմ եօգ մը փաթի . . . Գըզընըզը սիզէ իատէ իթտիւրմէք իչիւն էկէր հիւքիւմէթէ միւրաճաաթ իթսէ իտինիզ, օ տէտիքլէրիւմ հէր վուգու պուլաճագտը, էվվէթ, պէօյլէ պիր տա-վանըն տէհէթլի նէթիյճէլէրի օլաճագտը, Բէնտիսիիզ վէ գըզընըզը տիւչարը խա-ճալէթ ու մահճուպիյէթ իտէճէքտինիզ: Գըզընըզը պէօյլէթէնլէր վէ սիզին գատար սէվէնլէր տաթի նամուսըրընը ղայպ իտէճէքլէրտի:

Կէօրիւյօրըմ քի սիզ գէնկինսինիզ. ինթիմալ քի պէնիմ սիզէ վէրտիկիմ մէսլա-լաղ պու սէրվէթէ էսաս օլմուչ տըր, էլհասըլ նալլը մուվաֆֆադիյէթ օլմուչսը-նըզ. պէօյլէ պիր սաատէթէ հէր քէս նախ օլամաղ, Պէն Փագըրըմ, ալաքիւլի-հալ կէչինիրիւմ, վէ լաքին սէրվէթինիզէ կէօզիւմ եօգ տըր, գըսգանմամ:

Նէ մըգտարսէրվէթ սահիպի օլտըղընըզը պիւմէմ, լաքին գըզընըզ՝ մէսուտ օլ-մագ, սլէա պիր էօմիւր կէչիրմէք իչիւն սիզին սէրվէթինիզէ միւհթաճ տէյիլ տիր: Մէրգումէ՝ պիր մէվգիի ալիտէ պուլընմագտա տըր: Մ. վէ Մատամ Բի-ին սէրվէթը աղիմէսի վար տոր: Օն միւեօն, օն սլէչ Ռիւեօն, պէլքի տահա գիյատէ թախմին օ. լընապիլի: Հէնուզ չօղալաճագ օլան պու սէրվէթ կիւնիւն պիրինտէ վալանթի-նին օլաճագ տըր, գիրա պիր տանէճիք գըզլարը տըր:

«Շիմտի, սէօյլէյինիզ, մէմնո՛ւն մըսընըզ»

Մատամ Մէլանի Լըվասէօր՝ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլայօր իտի:

Հայը՛Փ, մէրգումէ գատըն՝ գըզընըն՝ քէնտիսի իչիւն մուէպպէտէն ղայպ օլ-մուչ իտուկինի անլայօր, հըսս իտիյօր իտի:

Մատամ Գատօրըն հագգը վար իտի, Մէլանի պիր շէյ եաբամազ իտի:

Մէլանի.— Մէրգումէյի պագէն կէօրիւրմիսինիզ:

Գատօր.— Գըզընըզը՞ մը:

Մէլանի.— էվվէթ:

Գատօր.— Իւչ սէնէ էվվէլ պիր տէֆա կէօրտիւմ. լաքին մէրգումէ հագգըն-տա մալիւմաթը քեաֆիյէ ախզ իթմիչ օլտըղըմտան, սիզէ սէօյլէսիքլէրիմին հէր հագիգաթը հալ օլտըղընը սիզէ թէէյիտ իտէպիլիրիւմ:

Մէլանի.— Մատամ Գատօր, սիզ Փագըրսընըզ . . .

Գատօր՝ էսէրը թէէսսիւֆ ըզհար իտէրէք.— էվվէթ, պէն Փագըրըմ. վագըա գէնկին օլաճագտըմ ամմա մուվաֆֆազ օլամատըմ:

Մէլանի.— Գըզըմը հանիւր գարըյա վէրտինիզ իսէ օ գատըն սիզի իչիւն պիր շէյ եաթմայօր մը:

Գատօր.— Պէն օնտան պիր շէյ թալէպ իթմէմ:

Մէլանի.— Ինթիյաճընըզ վար իսէ նիչիւն թալէպ իթմէզսինիզ:

Գատօր.— Հէր քէսին քէնտի հայսիյէթի վար տըր: Պաւտան մատաա պէն քէնտի կէմիւմի երիւրէթէմէտիւմ, նէ՞ եաբայըմ: Ավուճ աչըպ տիլէնմէքտէն իսէ

աճըգտան էօլմէք պէնճէ տահա էվա խտի. Պէն քեաղըտ ֆալճըսըյըմ, քէնտի սէնաաթըմա կէշինյօրըմ. նէ չարէ քի չօգ տէֆա կիւնլէրճէ պիր միւշթէրի կէւ մէզ. 0 գէման իշ ֆէնալաչըր. բարա եօգ, էքմէք եօգ.

Մէլանի.— 0 հալտէ նա՞րը եաբարսընըզ.

Գատօր.— Պիր չէյ եէմէմ, իշթէ պու.

Մէլանի.— Պէն սիզի գարուրէթ իշինտէ պրազմայաճաղըմ.

Գատօր՝ եօգարըյա տիքիլիպ տիք տիք կէնճ գարընըն եիւզիւնէ պազարաք.—

Տիմէք էլան էյի վէ ինսանիյէթլի պիր գատընսընըզ, էօլէ՞ մի.

Մէլանի.— Մատամ Գատօր, պանա վէրտիկինիզ եիրմի պի՞ն ֆրաթըր սիզէ իառէ իտէճէյիմ.

Գատօր՝ կէօզլէրինտէն աթէչլէր սաչըլմագտա օլտըղը հալտէ հայգըրարաք.— նէ՞, պէօլէ պիր չէյ եաբարսընըզ.

Մէլանի.— Սէօզ վէրիրիմ սիզէ, հէմ պու ագչամ բարա սիզէ թէսլիմ օլընըր. Անճաք. . .

Գատօր.— Ա՛, պիր անճաք վար.

Մէլանի.— Սիզտէն պիր չէյ թալէպ իտէճէյիմ.

Գատօր՝ ալնընտա պիր էսէրը հիւզն նիւմայան օլարաք.— Ֆիքրիմտէն կէշնյօր իտի, եինէ պիր բազարըգ վար. էյ նէ՞ իպթէրսինիզ պազարըմ.

Մէլանի՝ գօճա գարընըն պիր էլինի թութուպ րէճա եօլլու պիր թէլաֆֆուգ. Լաւ.— Մատամ, րէճա իտէրիմ, սէօլէյինիզ, գըզըմ նէրէտէ տիր, սէօլէյինիզ գըզըմ պէնտէն զիյատէ օնա բէտէր վէ վալիտէ օլանլարըն իամի նէ՞ տիր.

Գատօր՝ պիրտէն պիրէ.— ինայր, եաբամամ.

Մէլանի՝ հըզգըրարաք.— Ա՛, պիր պէտպալսթ վալիտէյէ աչըյընըզ, կէօզ եաչարըմա մէրհամէթ իտինիզ Պազընըզ, այագլարընըզա գաբանըյօրըմ. րէճա իտէրիմ, էն մուգպտտէն չէյլէրին աչընա օլստէն սէօլէյինիզ գըզըմ նէրէտէ տիր. . . Նէ աէրէճէ մուգտարըպ օլտըղըմ էկէր պիւսէ իտինիզ, ինսաֆ ալ մէրհամէթ իտէր իտինիզ. . . Օն սէքիզ սէնէտէն պէրու էվաթըմ իշին աղլա. յօրըմ, արթըգ էլվէրմէ՞զ մի.

«Պիպիլիսինիզ, տիւնեայա պիր շօճուգ կէթիլմէք, անըն պէրնայաթ օլտըղընը պիւմէք վէ չօրիւպ սէվէմէմէքտէն պէօլիւք պիր քէտէր օլապիլիք մի. Ա՛, թէքմիլ իշքէնճէլէրին էն տէհէթլիսի տիր պու. . .

«Չօճուղըն հիշ օլմագսա եիւզիւնի կէօրսէմ, մէմնուն վէ մէսուտ օլտըրըմ. Ա՛, գըզըմը կէօրէյիմ, գըզըմը կէօրմէք իաթէրիմ. պար արզու՞մ գաննըմ պէօլիւք պիր չէյ տէյիլ տիր. Նալվարըր, եագարըրըմ, մատամ, Ալլան աչընա օլստէն աչըյընըզ պէնի, մէրհամէթ իտինիզ.

Պիչարէ կէնճ գատըն՝ պուշարըր սէօլէյերէք, քեաղըտ ֆալճըսընըն այագլա. րընա գաբանըն, գըվրանըպ տուրմագտա վէ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլաճագտա իպի.

Ֆալճը գարը՝ պէտպալսթ Մէլանինին քէտէրը չէտիւմ վէ հագիդիսինտէն միւ. թէէսիր օլարաք, թալ կիսի գալպինտէ պիր էսէրը մէյնամէթ հապը օլմու իտի.

Մատամ Գատոր ընդիւ վէ ըրւսվայ պիր գարը իպի ամմո երւրէկինտէ քէօ-
թիւիւք եօգ իտի :

Գատոր. — Էլվէրիր, Էլվէրիր արթըգ, Պաքալըմ պանա պիր չյ վատ իտէճէ՞ք
միսինիգ

Մէլանի. — Նէ՞ իսթէսէնիգ վատ իտէրիմ :

Գատոր. — Վալիտէսի օլտըղընըզը գըզընըզա ասլա սէօյլէմէյէճէկինիգի վատ
իտինիգ :

Մէլանի. — Վատ իտէրիմ :

Գատոր. — Նէ քէնտինին վէ նէ քէնտինինի պէօյլէթէնլէրին ըահաթընը պօ-
գաճաք պիր չյ Եարմայաճաղընըզը վատ իտինիգ :

Մէլանի. — Օ՛հ, պու պապտէ եէմին պիլէ իտէրիմ :

Գատոր. — Բէք ալէա, սլէն սիզին վաաընըզա, եէմինինիգէ ինանըըմ, գըզը-
նըզը կէօրէճէքսինիգ :

Մատամ Լըվասէօր՝ պիր նիտաի մէսէրրէթինթիմա սալը վէրիպ, երւզիւնտէ
պիր ըէվնաք վէ Ֆէրահիյէթ նիւմայան օլտըղը հալտէ այալա գալգտը :

Գատոր՝ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք. — Գըզընըզըն իսմի Վալանթին տը Գար-
մէյլ տիր. Մ. վէ Մատամ տը Գարմէյլ՝ Թրուատա իգամէթ իտէրլէր. Եազ մէվ-
սիմինտէ Գարմէյլ Փամիլէասը՝ Թրուատան իւչ միլ մէսաֆէտէ քեաին Մէզօն —
Պլանչ քէօյիւնտէ իգամէթ իտէր, զիրա Մ. տը Գարմէյլին օրատա զայէթ կիւզէլ
պիր Եազլըք Էվի վար տըր, Պու Փամիլէա սէնէտէ իքի իւչ այ տա Գօրմիէ քէօշ-
կիւնտէ վագթ կէչիրիր, Պունտան օն սէքիգ սէնէ ագտէմ քիւչիւճէք գըզընըզա-
ղընըզը Հօթ — Սօն Էյալէթինտէ մէզքիւր Գօրմիէ քէօշկիւնտէ Մատամ տը Գար-
մէյլէ կէօթիւրտիմ :

Մէլանի՝ սէվինճինտէն ագլընը զայպ իտէրէք. — Օ՛հ, թէչէքքիւր, թէչէք-
քիւր իտէրիմ :

Գատոր. — Ինթիյաթարըղըք տա իսթէմէզ, սագընընըզ, եէմին իթտիկինիգի
ուլնութմայասընըզ :

Մէլանի. — Պէն Եալընըք պիր չյ արգուլէրիմ, գըզըմը կէօրէյիմ :

Գատոր. — Կէօրէճէքսինիգ :

Մէլանի. — Պու ագչամ եինէ կէօրիւչլիմ, մատամ Գատոր, պու ագչամ, վէ
թէքրար տէրիմ, թէչէքքիւր իտէրիմ :

Պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօնղրա կէնճ գարը օտատան տիւարը Փըրլանտը
չըքտը :

Գատոր՝ պաչընը Էյիպ պիր ագ վագթ իտիւչիւնտիքտէն սօնղրա քէնտի քէն-
տինէ. — Էկէր պիր աքսիլըք վագը օլուր իսէ, մատամ տը Գարմէյլ քէնտիսի
տիւչիւնսին, օնա ֆէնա՝ պէն նիհայէթ պիր պէտպանթ գարըյա աճըտըմ . . .
պուլը մէրգուլէյէ Եարմաղա մէճպուր օլտուլ. — տէտի :

Էօյլէյին մատամ Մէլանի Լըվասէօր Էվինէ պլտէթ վէ միւվասէլէթ իթտի :

Կէօզլէրի՝ մէսէրրէթինտէն նաչի բարըլ բարըլ բարլամագտա օլուպ, քէնտիսի
տէրսէն տէլի կիպի օլմուչ իտի :

Էվէ կիտէր կիթմէզ Մէլանի՝ գօճասընըն պօյնընա սարըլըպ, պիւվէնտը ավագ

իլէ «—Պէն գըզըմը պուտըմ—» տէյու նիտա իտինճէ, գօճասը Մ. Լըվասէօր
«—Նէ՞ տիյօրսըն—» տէյու սիւվալ իթտի:

Պուներն իւզէրինէ Մէլանի քեազըտ ֆալճըսընա կիթտիկինի հէման սօլուգ
ալմագսըզըն սէրիան գօճասընա նագլ իթտի:

Հիքեայէ խիթամ պուլուր պուլմազ գարը գօճա պիրպիրինէ սարըլտըլար:

Մէլանի. — Շիմտի Նէ՞ եարաճաղըզ, Հանրի:

Հանրի. — Եարըն Թրուայա կիտէրիզ:

11

ՊԻՐ ԿԻՒՎԷՅԻ ՕԼՈՃԱԳ

Նասըլ քի տէտիք, ձէյմա Լինգօլն՝ վալիտէսինին իխթարաթընտան էրէյիճէ
միւթէէստիր օլմուշ խտի, Եալընըզ քէնտիսինի տիւշիւնէն, Եալընըզ քէնտիսի իշիւն
Եաշայան վէ վուգուը միւհթէմիլ օլան թէհլիքէլէրէ գարըն քէնտիսինի մուհաֆա-
զա իթմէքտէն պաշգա պիր շէյ տիւշիւնմէյէն պու վալիտէի նատիտէնին նասի-
հաթլարընը էկէր տիյնէյէճէք օլուր իսէ, կէլիպ օն պէշ կիւն Գօրմիէ քէօշկիւնտէ
գալմասը իշիւն քէնտիյէ վագը օլան տալէթէ իճապէթ իտէմէյէճէկինի Մ. տը
Գարմէյլէ Եազար, վէ Վալանթինի Եէնիտէն կէօրմէզ իտի:

Լաքին ձէյմա Լինգօլն՝ վալիտէսինին էնտիշէ վէ վէսվէսէլէրինի անլամայօր
իտի. անըն գօրգուլարընը միւպալշղալը, նապէճա կէօրիւյօր իտի. զալալը գա-
րընըն խէվֆ ու տէհչէթլէրինին սէպէպը հագիգիսինի քէշֆ իտէմէյօր իտի:

Նէ՞ Եաբսըն, հագիգաթէն Վալանթինի սէվլիյօր իտի:

Գատէր պու իքի կէնճլէրի Եէքտիկէրէ տօղրու սէվգ իթմիշ իտի:

ձէյմա՝ վալիտէսինին էնտիշէլէրինի չօղալթմամագ իշիւն, մատմաղէլ սը Գար-
մէյլի սէվտիկինի Գօրմէյէ կիթմէգտէն էվվէլ վալիտէսինէ սէօյլէմէմիշ իտի:

Մէրգուլ տէլիգանլը՝ քէշքտէն ալտէթինտէ, վալիտէսինին՝ քէնտիսինէ հէ-
մէֆքեար օլմայաճաղընտան վէ քէնտիսի իլէ Վալանթինին արասընտա պիր մանի
օլմասընտան գօրգարագ, քէնտիսինին նէ մատմաղէլ տը Գարմէյլի սէվտիկինի վէ
նէտէ անտէն սէվլիտիկինի հէնուզ վալիտէսինէ սէօյլէմէմիշ իտի:

ձէյմա՝ քէնտի քէնտինէ. — Իլէրուտէ վագթ ու սաաթը կէլաիքտէ հէր շէյի
քէնտիսինէ աշսճայըմ, սէօյլէյէճէյիմ. — տէյօր իտի:

ձէյմա Լինգօլն՝ հէնուզ պէքլէյէպլիլի օլտըզընը գանն իտիյօր իտի Մ. տը
Գարմէյլ՝ մէրգուլ տէլիգանլընը քէնտի գըզընը սէվտիկինի պլիլի իտի, զիրա
գըզը՝ պուներ քէնտիսինէ սէօյլէմիշ իտի. Լաքին պու գէնկին իբլիք ֆապրիգաճը-
սը վագըա օ տէլիգանլըյա մէրագ վէ մուհապպէթ վէրմիշ իտի իսէ տէ, մէրգու-
մը քէնտիսինէ տամատ իթմէք արգուսընտա պուլընտըզընը հէնուզ ձէյմա Լինգօլ-
նա անլաթմամըլ իտի:

Քէզալիք մէրգուլ տէլիգանլը՝ Գարմէյլ ֆամիլեասընըն Թրուայա ալտէթին-

տէն պէրու հէր օն պէշ կիւնտէ պիր քէնտինին օրայա կիթտիկինի տախի վալիտէ-սինտէն կիզլէմիշ իտի :

Ճուսաա էրթէսի ազաւարը ձէյմա՝ տէմիր եօլըն սիւրաթ գաթարընա րաքիպ օլուպ, րազար կիւնլէրի պիւթիւն կիւն վալանթինին եանընաա գալըր վէ բազար էրթէսի կիւնլէրի էօյլէնտէն էվվէլ Բարիզէ ալտէթ իտէր իտի :

Վալիտէսի գանն իտէր իտի քի, պազը մէքթէպ արգատուշլարըյա եա Փօն-թէնպլօտա, եա Գօմբիէնեըտա վէ եախօտ պաշգա պիր եէրտէ տիր :

Պու խայրխահ վալիտէ՝ օղլունըն սէվինճլի օլտըղընը վէ էվվէլքինտէն զլյատէ զայրէթլէ չալըշտըղընը կէօրէրէք, էնտիշլէրի եաւաշ եաւաշ միւնտէֆի օլմուշ իտի : Մէրգուսէ գատըն՝ րահաթլանարագ, մատմազէլ տը Գարմէյլ հագգընտա օղլունա սիւվալլէր խրատընտան արթըգ վագ կէշմիշ իտի :

Պու գարը՝ քէնտի քէնտինէ . — Պէն տէլի իմիշիմ : ձէյմա՝ օ կէնճ գըղըն իւզէ-րինէ ասլա ճիտտի սուրէթտէ տիւշիւնմէմիշ տիրի էվվէլա՝ Մ . տը Գարմէյլին ճէ-սիւ պիր սէրվէթի օլտըղընը պիրի, սանիէն՝ նիշիւն մատմազէլ տը Գարմէյլի սէվ-նին տէ պիր պաշգասընը սէվմէսին . — տէր իտի :

Ձէյմսըն վալիտէսի մատամ Լինգօլն՝ պու պէտսախսթլըղըն վուգուընտան գօրգ-տըղընը միւթէագիպ, անըն արթըգ միւնթէմիլ իւլ վուգու օլտըղընը կէօրմէք իսթէմէյօր իտի :

Մէրգուսէնին գօրգուլարընտան էն ուֆաղը օլմագ իւզլէ պու գարը՝ Մ . տը Գարմէյլին քէնտի էվլատընը թանըմայաճաղընտան գօրգմուշ իտի :

Մէրգուսէնին էֆքեարընճա պու էվլատ՝ պապասընա չօգ պէնզէր իտի :

Հագիգաթէն մատամ Լինգօլն օղլունը կէօրտիւքճէ, գանն իտէրսին քէնտի-սինին սէվմիշ օլտըղը վէ անտէն համիլէ տիւշտիւկիւ ատամը կէօրիւյօր իտի :

Ձէյմա՝ — Մ . Լինգօլնըն արգուսընը եէրինէ վարտըրմագ իշիւն Արման իսմինին եէրինէ ձէյմա իսմի գօնմուշ իտի — ձէյմա զայէթ կիւզէլ պիր չոճուգ իտի : Ուզուըն պօյլու, նագիք պէտէնլի, միւթէնասիպ իւլ աղա վէ գափի իւլ պիւնեէ պիր տէ-լիգանը իտի :

Ալէլատէ սիւքիւնէթ իւզլէ պուլընտան չէհրէսի՝ աղըր վէ տիւշիւնճէլի պիր հալ քէսպ իթմիշ իտի իսէ տէ, էսէրը լէթաֆէթ ու հէլափէթտէն տէ խալի տէյիւ իտի, վէ տիգգաթ, թէվէճճիւհ ու մուհապպէթի ճէլպ էյլէր իտի :

Մ . տը Գարմէյլ կիպի, էրպասը իլմ ու իրֆան կիպի ալըն եիւքսէք վէ թիււ սէք իտի : Պրուըն տիւմտիւզ վէ պիր ազ իրի, ալլը քիւշիւք, տիշլէրի վէ Լլէրի զայէթ կիւզէլ իտի : Սիւասը՝ բէտէրինին սիմասը չէքլինտէ օլուպ, պազը չըգիւք լարը տա թըպգը անըն եիւզիւնին չըգկլարընա պէնզէր իտի իսէ տէ, էօյլէ կէօ-գէ չարբար պիր միւշապէհէթ եօգ իտի :

Ձէյմսըն կէօլլէրի վագըա վալիտէսինին կէօլլէրինէ պէնպէյօր իտի իսէ տէ, պագըը թըպգը պապասընըն պագըը իտի : Լաքին պու տա պազը վագթ Փարգ օլընապիրի իտի, նասըլ քի պիր ազաւ մատամ տը Գարմէյլ պուըն կէօրմիւշ վէ ֆագաթ պէօյիւք պիր էհէմմիշթ վէրմէմիշ իտի :

Գարմէյլ ֆամիւեասը՝ մարտ այընը կէշիւմէք իւզլէ Բարիզէ կէլմիշ իտի : Մ . տը Գարմէյլ՝ պիր գաշ սէնէ ագտէմ Բասքիէ ոօգաղընտա պիր խանէ սաթըն ալ-մըշ օլուպ, մէքքիւր խանէտէ պիրինճի գաթտա պէօյիւք վէ կիւզէլ պիր տաիրէ՝

մէրգում ֆամիլեանըն էլինտէ պոլընըյօր իտի, Գարը գօճա իքի խըտմէթընար, եննի պիրի ուշագ վէ տիկէրի աշճը գարը՝ պիւթիւն սէնէ տարիէի մէգքիւրէտէ իգամէթ իթմէքտէ օլտըզլարընտան, Մ. տը Գարմէյլ՝ սէնէ զարֆընտա իքի իւշ կիւն իշիւն Բարիզէ կէլտիկիւնտէ, օթէլէ էնմէյէ մէճպուր օլմազ իտի:

Թրուատաքի կիպի Բարիզտէ տալսի Մ. տը Գարմէյլին խանէսինտէ սուֆրա տայմա աշըգ օլուպ, մատամ տը Գարմէյլ՝ վալանթինի սէվինաիթմէք իշիւն իքի իւշ տուարէ վէրիւր վէ հէր սուարէտէ էլլի քիշի գատար տալմէթ իտէր իտի:

Թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ, Ճէյմս Լինգօլն՝ մէրգում ֆամիլեանըն Բարիզէ միւվասէլէթինտէն մէմուլն օլմուշ իտի. ալթը այ օրատաք գալմասընը իս. թէր իտի, Լաքին պիր այ տա գալսա երինէ պիր շէյ իտի, Սէվտիկիւնի չօգ տէֆա կէօրիւպ մէմուլն վէ շատան օլաճագտը:

Մամաֆիհի Մ. տը Գարմէյլ՝ Մ. վէ Մատամ Լինգօլնը հէնուգ թանըմատըղընտան, քէնտի գըզընըն աշըգըյլա գաթի պիր միւքեալէմէ իճրա իթմէզտէն էվ. վէլ հիշ օլմագսա անլէրի պիր տէֆա կէօրմէյէ պիթթապ արգու իթմիշլ վէ միւքեալէմէի մէգքիւրէյի պիզգարուր կէրի պրաքմըշ տըր, Պինաէն ալէյհ մէրգում ֆապրիգաթօր՝ տէլիգանընըն բէտէր վէ վալիտէսինի մատամ տը Գարմէյլին պիր սուարէսինէ տալմէթ իթմէյէ գարար վէրտի, պու նիյէթինի կէնճ միւհէնաիսէ սէօյլէտի, վէ անըն թահսին իթմէսի իւզէրինէ տալմէթնամէ կէօնտէրկտի:

Մատամ Լինգօլն՝ աթիտէքի տալմէթ թէգքէրէսինի օգույընճա նէ տէրէճէ տիւշարը տէհէթ օլտըղը՝ միւհթաճը թարիֆ տէյիլ տիր:

«Միւսիւ վէ մատամ տը Գարմէյլ՝ . . . ագչամ լութֆէն Բասքիէ սօգազընտա Ե նօմէրօլը խանէյէ թէշրիֆ իտուպ վագթ կէշրմէլէրինի միւսիւ վէ մատամ Ճէյմս Լինգօլնա ղէճա իտէրլէրի»

Ամէրիգալը՝ գարըսընա. — էյ նա՞սըլ, կիտէճէ՞քմիյիզ:

Մատամ Լինգօլն՝ տիւշարը թէլաշ ու հէյէճան օլարագ պիւլէնտը ալագ իլէ. — իսայր, ինայր, հիշ պիր վագթ կիթմէյէճէյիզ, պէն կիթմէք իսթէմէմ, պէն կի. սէմէմ:

Պուլըն իւզէրինէ Մ. Լինգօլն՝ Մ. տը Գարմէյլէ ճէվապ վէրիպ, զէվճէսինին պիր վագթտան պլրու նամիգաճ վէ մուզտարըպ օլմասընա մէպին, վագը օլան տալմէթը նագիքեանէ վէ իլթիֆաթքեարանէյէ մաէթթէէսսիւֆ իճապէթ իտէմէյէճէքլէրինի պիլտիրտի:

Մ. տը Գարմէյլ ղէք պօզուլտը իսէ տէ, մատամ Լինգօլնըն նամիգաճըղը պիր պէհանէ օլտըղընա հիւքմ իթմէք իշիւն հիշ պիր սէպէպի եօգ իտի:

Մ. Որման տը Գարմէյլ՝ պիր ագչամ Ճէյմսա. — վալիտէնիզ նա՞սըլ տըր. — տէյու սիւվալ իտինճէ,

Ճէյմ՝ պիր սուրէթը մահգուլանէտէ ճէվապէն. — Բէտէրիմլէ պէն՝ վալիտէմին սըհէթինտէն չօգ վէսլէսէ վէ էնտիշէ իտիյօրըգ. իքի կիւնտէն պէրու օտա. տան տիշարը չըգամայօր:

Պու ճէվապը տօղրու իտի:

Մատամ Լինգօլն՝ Մ. տը Գարմէյլին մէմուլին ղայրը տալմէթինտէն ալթիւսթ օլարագ խասթա օլմուշ իտի:

Ջալալը վախտէ՝ օլլունըն քէնտիսինտէն կիզլէտիկի շէյլէրին պիր գըսմընը քէշֆ իթմիշ, վէ պիրտէն պիրէ երինէ քէտէրամիզ էնտիշէլէրինէ տիւշար օլ մուշ խոի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ պիր արա Մ. վէ մատամ Լինգօլնա պիր վիզիթա վէրմէք նիյէթինտէ պուլընտը իսէ տէ, մուախիսէրէն տիւշիւնտիքտէ, կէնճ միւհէնտիսին քէնտի վէ Փամիլեասը միւվաճէհէսինտէ պուլընտըղը հալ ու մէվգի սէպէպիյլէ պէօյլէ պիր մուամէլէնին նապէճա օլաճաղընա գարար վէրտի: Արման տը Գարմէյլ՝ իհթիյաթլը կէօրիւնմէսի իյճապ իթտիկինի հըսս խոյօր խոի:

Խիւլապա, Գարմէյլ Փամիլեասը ապրիլին իլք կիւնլէրինտէ Բարիզտէն հարէ-քէթլէ պիր հաֆթա Թրուատա գալտըգտան սօնղրա Մէզօն—Պլանշ գարիյէսինէ կիտիպ իսքեան իթտի:

Մէզօն—Պլանշ՝ Սէն նէհրինտէն երիմի տագիգա ուզագ վէ Թրուա իլէ Պարսիւր—Սէնտէն հէման այնը մէսաֆէտէ կիւզէլ մէվգիլի վէ մէնգարէլի քիւշիւճէք պիր քէօյ տիր:

Օրատա, քէօյիւն էթրաֆընտա վագըա կէզինէճէք մունթաղամ սէյիլ եէրլէ-րի եօգ իսէ տէ, ինսան օրատա կիւզէլ հալա ալըր վէ Փապրիգալար տօլուսը շէհրլէրին կիւրիլթի վէ բաթըրտընտան ուզագ պուլընըր:

Կէզինմէք իշիւն օրմանլար վէ չայ քէնարլարը վար խոի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ գարըսը վէ գըզը իշիւն վէ հէման տայմա անլէրլէ պուլըն-մագ իշիւն մէզբիւր եաղըգ խանէյի սաթըն ալմըշ, վէ կիտիպ օրատա իգամէթ իտէնլէրէ լայրգ պիր հալէ գօյմագ իշիւն խանէի մէզբիւր իւզէրինէ բէք չօգ բա-րա սարֆ էյլէմիշ խոի:

Մէզբիւր սայֆիյէ շէքլ ու վիւսաթճա քիւշիւք օլուպ, գէմանը հաղըրա մախ-սուս սիւսիւ վէ մունթաղամ քէօշբլէրէ պէնգէյօր խոի:

Պաղչէլէր զայէթ կիւզէլ տօնատըլմիշ օլուպ, ապրիլ, մայիս վէ յունիս այլա-րընտա շիշէք վէ եէշիլիքտէն պաշգա պիր շէյ կէօրիւնմէգ խոի: Էթրաֆը չիթլի պաղչէ՝ Գօրմիէտէքի գատար պէօյիւք տէյիլ խոի ամմա Մ. տը Գարմէյլ օրատա չօգ հիւնէր վէ սէնաաթլը շէյլէր եաթորմըշ խոի:

Իբլիք Փապրիգաճըսը՝ սապահ վէ եա ագչամ, արապա վէ եա պէկիրլէ Փապ-րիգալարընըն հանկըսընա իսթէրսէ կիտէ պիլի, վէ իւշ սաաթ սիւրմէզտէն Մէզօն—Պլանշա ալտէթ իտէպիլի խոի:

Պիր ազ էվլէլ սէօյլէտիկիմիզ վէճէլէ, Մ. տը Գարմէյլ՝ քէնտի իշլէրիյլէ մէշ-ղուլ օլտըղը հալտէ հէման տայմա քէնտի գէվճէ վէ քէրիմէսիյլէ պէրապէր պուլը-նըյօր խոի:

Պիր բազար սապահըսը թաամտան սօնղրա Մ. տը Գարմէյլ՝ թէքլիֆսիզճէ ձէյմա Լինգօլնըն գօլընա կիրէրէք տէտի քի:

—Միւսիւ ձէյմա, սիզ Մէզօն Պլանշը հէնուզ էյիճէ պիլմէզսինիգ. կէլինիգ, սիզէ պաղչէյի կէզտիրէյիմ. եաթտըրտըղըմ միւխթէլիֆ իշլէրի սիզէ կէօսթէրէյիմ, միւհէնտիս օլտըղընըզ իշիւն նազարը տիգգաթընըգա լայրգ տըրլար:

Տէլիգանլը՝ պու տալէթտէն զայէթլէ միւլթէէսսիր օլարագ, թընմայըպ սայ-քի մուվաֆագաթ իտէրէք պաղչէյէ կիլիտի:

Մէրգու՝ իւր ագչամը վիւրուտ իթմիշ, վէ Վալանթին քէնտիսինէ «—Ետըն, բէտէրիմ սիգէ բէք ճրտտի օլարագ սէօզ աչաճագ. ճէվապ վէրմէյէ հազըրլանընըզ—» տէմիշ իտի:

Շէհիրտէն սիր չօգ զէվաթ, վէ էգճիւմլէ Մ. Անթօնէն տը Գանօն՝ Մէգօն Պլանչա կէլիպ թաամ իտէճէլէր իտի:

Պու տալէթլիլէր՝ սաաթ իքի յատտէլէրինտէ կէլէճէլէրինտէն, Մ. տը Գարմէյլ՝ Ճէյմսլա մահրէմանէ գօնուշմագ իշիւն վագթը միւսաատէտէն իսթիֆա-տէ իտիյօր իտի:

Արման իլէ Ճէյմս՝ պաղչէնին պէօյիւք աղաճ եօլը պօյընա կիտիյօրլար իտի:

Գարմէյլ՝ տէլիգտնըյա խիթապէն.— Միւսիւ Լինգօլն, սիր գաչ այտան պէ-րու սիգի թանճմագլա միւֆթէխիրիմ, տօսթընըզ ժօրժ Վիպէրին բէտէրի սիգի վէ թապիաթընըզը ֆէվգէլատէ մէտհ ու սէնա իթմէսիյէ միւպալէղա իթմէմիշ օլտըղընը մաէլ մէմնուսիյէ ֆարգ իթտիմ վէ խանէմի սիգէ քիւչաա էյիլէտիմ. վագըր օլան հիւսնիւ գապուլտէն տօլայը էլպէթթէ մէմնուն վէ խօշնուտընըզ:

Ճէյմս՝ հէյէճանը գալլ պէ.— Ա՛հ, էֆէնտի, սիգ հագգըմտա բէք զիյատէ ըզհարը համիյէթ վէ խայրխահի իթտինիգ. . .

Գարմէյլ.— Սիգտէն նէ՞ սագլայըմ, իւք կիւնտէն սիգի պէյլնտիմ. իսթիգ-պիլինիգ նագարը տիգգաթըմը ճէլլ իթտի. հագգընըզտա ֆէվգէլատէ պիր մու-հապպէթ հըսս իթտիմ. պու մուհապպէթէ թէմամըյա լայըդ վէ միւսթահագսը-նըզ:

«Պէն սիպտէ լիյագաթ ու էհլիյէթտէն մաատա, խասաիրը մէմաուհէի միւթէ-ատտիաէ տախի միւշահէտէ էյլէմիշիմ տիր:

Ճէյմս.— Էֆէնտի, պու մէտհ ու սէնալէրէ պէն լայըգ տէյիլիմ. . .

Գարմէյլ.— Դըզտըրպ պօզարմայընըզ, տօսթըմ, պէնիմ էֆքեար ու միւթա-լէամ նէ իսէ պիլմէլիսինիգ:

Իրիւք ֆապրիգաճըսը՝ կիւլիւմսէյիպ սէօգիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի,

—Սիգին գուսուրլարընըզ տա պիլմէք իսթէտիմ, միւսիւ Լինգօլն. լաքին եա օ տըր քի գուսուրընըզ եօգ տըր, եա եօգսա վար տա բէք ուսթաղըզլը պիր սուրէթտէ կիզլէտիկինիգ իշիւն անլայամատըմ:

Ճէյմս.— Ա՛հ, միւսիւ, բէճա իտէրիմ. . .

Արման՝ աղըր պիր սուրէթտէ.— Միւսիւ Ճէյմս, պու կիւն սիգինլէ պիր միւ-քեալէմէ իճրա իթմէք իսթէտիմ. սիգ տէ չէքինմէքսիգին պէօյլէ պիր արգուտա պուլընապիլի իտինիգ, էօյլէ հալլէր վար տըր քի, ուզուն միւտտէթ գարարսըզ գալամագլար, սուրէթթը գաթիյէտէ թային օլընմալը տըրլար:

«Պիր թագըմ մուգատտէմէլէրէ, ֆիլանլարա կիրիլմէքսիգին աչըգտան աչըղա մէսէլէյէ կիրիլէրէք սիւվալ իտէրիմ «—Միւսիւ Լինգօլն, գըզըմք սէվէ՛րմիսի-նիգ—»:

Ճէյմս.— Ճան ու կէօնիւտէն սէվէրիմ, էֆէնտիմ:

Արման.— Բէք ալէա, սիգ գըզըմք սէվիյօրսընըզ, գըզըմ տա սիգի սէվիյօր: Վալանթինին ագլ ու տիրայէթ վէ քիպր ու զրուրընա էմնիյէթիմ պէրքէմապ օլտը:

ղընտան, պիր գօճա ինթիխապ իթմէք իչիւն մէրգումէյի քէնտի հալինէ պրագ-
սորմ. մէրգումէ՝ սիզի սէվմիշ վէ ինթիխապ իթմիշ տիր. վալիտէսի վէ պէն՝ պու
ինթիխապը թահսին իտէրիզ, միւսիւ ձէյմս:

ձէյմս.— Տիմէք, էֆէնտի, պանա իւմիտ վերիյօրսընըզ, էօյլէ՞ մի:

Արման.— Իւմիտ տէ վէրմէք սէ՞օզ մի. սիզ գըզըմը սէվիյօրսընըզ, գըզըմ
տա սիզի սէվիյօր. հէր իքինիզին կէօնիւլլէրինէ մուվաֆազաթ իտէրիմ Վալանթին
զէվճէնիզ օլաճագ տըր:

ձէյմս.— Ահ, սիզ պէնի ինսանլարըն էն մէսուտը գըլըյօրսընըզ:

Արման.— Պէն զաննըմ հէմ սիզի վէ հէմ գըզըմը մէսուտ գըլըյօրըմ:

ձէյմս.— Պէնտէն էմին օլասիլիւրսինիզ, պէն մէրգումէյի մէսուտ իտէճէ-
յիմ:

Արման.— Պինաէնալէյհ պէն տէ պիւա իւվֆ վէ թէրէտտիւտ մէրգումէնին
էլինի սիզին էլինիզ տէրունինէ վազ իտէճէյիմ:

ձէյմս.— Պէնիմ մուհապզէթիմ՝ մէրգումէյէ տայմա պիր մուհաֆըզը սասըզ
օլաճագ տըր:

Արման՝ տէլիգանլընըն էլինի սըգարագ.— Էվվէթ, էվվէթ, մէրգումէյի տայ-
մա սէվճէքսինիզ.— տէտի, վէ պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնղրա եինէ սէօ.
զինէ տէվամ իլէ.— Վալանթինին թրախօմասը նէ օլտըղընը պիլի՞միսինիզ:

ձէյմս.— Էվվէթ, էֆէնտիմ. լաքին ալիմ Ալլահ պուենն իւզէրինէ պէն հիչ
տիւչիւնմէտիմ: Ահ, ինան օլուեն, մատմազէլ Վալանթին հագգընտա հըսս իթտի-
կիմ մուհապզէթը խալիսանէյի սիզէ աշմաղա պու գատար կէճիքթիյիմէ սէպէպ
շու տըր քի, սէրվէթինիզտէն գօրգմագտա վէ սիւքիւթ իտուպ տուրմագտա ի-
տիմ: Էվվէթ, գօրգույօր իտիմ,— ամմա սիզտէն տէյիլ, միւսիւ տը Գարմէյլ,—
պաշգա քիմսէլէրին պէնի ութանմազ պիր հարիսը շան զանն իթմէլէրինտէն գօր-
գույօր իտիմ:

«Ալիմ Ալլահ իսթէր իտիմ քի մատմազէլ Վալանթին Փաքիր օլսուն տա պէն
քէնտի քէնտիմէ «Մէրգումէ իչիւն չալըշաճաղըմ, անը մէսուտ վէ պախթիյար
իտէճէյիմ, մէրգումէ իչիւն պիր սէրվէթ գագանաճաղըմ» տիյէպիլէյիմ:

Արման.— Պու հըսսընըզըն նէտէն իպարէթ օլտըղընը անլայօրըմ, տօսթըմ.
լաքին վագը օլան հալի թէսպտիլ իտէմէզսինիզ. բէտէրինին զէնկինլիկինէ սէպէպ
Վալանթին տէյիլ տիր:

ձէյմս.— Պուենընլա պէրապէր եինէ թրախօմա ալմամազըրգ իտէպիլիւրիմ:

Արման՝ կիւլիւմսէյէրէք.— Օ պաշգա պիր մէսէլէ տիր: Ֆարպ իտէլիմ քի գը-
զըմը էվլէնտիրաթիկիմտէ օնա պիր շէյ վէրմէյէճէյիմ, օ վագթ նա՞սըլ եաբաճագ-
սընըզ:

ձէյմս.— Սէնէվի օն պէշ պին Փրանգ վարիտաթըմ վար, էլան պուլընտըղըմ
մէվգիտէ տէ սէնէտէ սէքիզ պին Փրանգ ալըրըմ: Պու գատար պիր մէպլաղլա
ինսան կէչինէպիլիւր:

Արման.— Էվվէթ, ալա քիւլիւհալ կէչինէպիլիւր: Լաքին պու խուսուս հագ-
գընտա պու գատար գօնուշաղգ, էվլէրիւր. պէն տէ սիզին կիպի կէօնիւլ իլլէրինտէ
բարա մէսէլէլէրինի սէվմէմ, կէչինմէնիզ մէսէլէսինին թէսվիյէսիյլէ մէշղուլ օլտը:

ղըմըզսա պու շէյլէր իւզէրինէ երնէ կէօրիւշիւրիւզ. օ զէման մատամ տը Գար. մէյլ իլէ Վալանթինին տախի րէյլէրի սիւվալ օլընըր:

«Հայտէ, կէնճ տօսթըմ, սէրվէթին սիզէ զարարը օլմազ. պիւաքիս սիզէ պէքլէմէքտէ օլան բարլազ իսթիգպալէ տօլրու երիւրիւմէնիզէ մէտար վէ եարտըմ օլըր:

«Շիմտի պաշգա շէյ իւզէրինէ գօնուշալըմ:

«Վազրա պէն իֆքեարը պաթըլէ սահիպի պիր ատամ տէյիլ իսէմ տէ, գա իտէի ումումիյէտէն տէ տուր օլմազ իսթէմէմ: Իմտի գըզըմը բէտէրինիզ իսթէմէլի տիր, գաիտէթէն պէօյլէ միւնասէպէթ ալըր:

Ճէյմս. — Օնա շիւպէն՞ մի վար, էֆէնտի:

Արման. — Օ զէման, եալընըզ օ զէման սիզի կիւվէյիմ օլաճազ սըֆաթըյլա տօսթյարըմա թագտիմ իտէպիլէճէյիմ:

«Ղարիպ տիր քի Մ. վէ մատամ Լինգօլնը պիզ հէնուզ թանըմայըզ, լաքին սէպէպսիզ տէյիլ տիր, օնլար Բարիզտէ իգամէթ իտէրլէր, պիզ Թրուատա իսքեան էյլէրիզ:

Ճէյմս. — Տօղրու տըր. — տէտի, վէ օ արա վալիտէսի խաթրընա կէլէրէք, կէօյնիւնտէ պիր գըրըզըզ հասըլ օլտու:

— Լաքին, — տէտի քէնտի քէնտինէ, — Մ. Գարմէյլին պէնի տամատ գապուլ իթտիկինի վալիտէմէ խապէր վէրէճէք օլուր իսէմ, մէրգումէնին գօրգուլարը արթըզ միւնտէֆի օլաճազ տըր:

Արման՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Շիմտի, սէվկիւլիւմ Ճէյմս, պազընըզ պէն նէ տիւշիւնտիմ. կէլէճէք ճոււսա էրթէսի էօյլէնտէն սօնղրա սիզ վէ բէտէր ու վալիտէնիզ չըմէնտըֆէրէ րաքիպէն սաաթ պէշ պուշուգտա Թրուայա կէլսէնիզ: Պէնիմ լանտօ՞ սթասիօնտա սիզի պէքլէր. ագշտմ թաամը վագթընտան էվվէ Մէգօն Պլանշա վասըլ օլըրսընըզ, Պէօյլէ նա՞նըլ օլուր:

Ճէյմս. — Բէք ալէա օլուր, էֆէնտի, թէչէքքիւր իտէրիմ:

Արման. — Վալիտէնիզի վէ Մ. Լինգօլնը պուրատա գապուլ իթմէք՝ մատամ տը Գարմէյլ իլէ քէրիմէմ վէ պէնիմ իչիւն պիր մէսէրրէթ օլաճազ տըր: Կէլէճէք բազար կիւնիւ թէքմիլ ֆամիլեաճա վագթ կէչիւրէպիլմէք իչիւն պաշգա հիչ պիր քիմսէյի տավէթ իթմէյէճէյիզ: Օ սըրատա հագիգաթէն բէք չօգ գօնուշաճաղըմըզ օլաճազ տըր:

«Պու ֆիքրիմի բէտէր վէ վալիտէնիզէ սէօյլէրսինիզ, վէ ճոււսա էրթէսի կիւնիւ իւչիւնիզին վիւրուտընա պէքլէյիպ պէքլէմէյէճէկիմիլի լութֆէն պիր բուտուլա իլէ պանա պիւտիրիսինիզ:

Ճէյմս. — Էվվէթ, էֆէնտիմ. չարչնալիս սապահըսը մէքթուպըմը ալըրսընըզ:

Արման. — Բէք ալէա. — տիյէրէք, հէր իքիսի տէ պազչէնին էթրաֆընը տօշլաչըպ կէզմէլէրինէ իսթամ վէրտիլէր:

ԵՒԿԷՆ ԻՒՆ ԹԵՅԶԷ

Սուֆրատան գաղափարը սալօնա կիտիկէրէք օրատա գօնուղըլըյօր խոյ :

Վալանթին՝ ըհսիմ ալսօմընը մուհիպալէլէրինաէն մատմագէլ Պրիանա կէօսթէ-
րիյօր խոյ : Մատմագէլ Պրիան՝ էօյլէնաէն սօնդրա վագթ կէչիւրմէք իւզրէ բէտէր
վէ վալիտէսիյլէ պէրապէր Մէզօն—Պլանչ սայֆիյէսինէ կէլմիշ խոյ :

Մ. Անթօնէն տը Գանօնի՝ սէրթ վէ հիտտէթլի կէօրիւնիյօր խոյ : Ճէյմս իլէ
Վալանթին պիրպիրինին եիւզիւնէ պագաւըգճա Անթօնէն գըզըպ խուլլանըյօր խո-
տի : պու կէնճ միւհէնտիսին չիտի օ էվին իչինաէ քէնտիսինտէն , եանի Վալան-
թինին չօնուգըգ վագթինաէքի պիր սօսթընտան տահա գիյատէ գըյմաթլը վէ
էհէմիյէթլի օլտըղընը Անթօնէն աւիլայօր խոյ :

Յրսաթ պուլտըգճա խասիմի օլան միւհէնտիսէ պիր թաշ աթըպ հիւզ իտէր
խոյ : իշթէ պու ուֆաճըգ թօբլու եարալարը բէք գիյատէ թէքէրիւր խոյնճէ ,
նիհայէթ գօճաման պիր եարա թէչքիլ իտէրլէր :

Պուլտան մատա թէյգէսի՝ ագըլը տաւրանմասընը հէր նէ գատար քէնտի-
պինէ նասիհաթ իտէր խոյ իսէ տէ , տիյնէմէյիպ Ճէյմսլա պիր արայա կէլինճէ
անընլա գալկա սրհր , հարֆի սթար , ինճէ ինճէ սօգար խոյ :

Օ ագչամը , միւհէնտիսէ գըզիլըն օլտըղընը վէ օնա բէք տէ թէվէճճիւհի օլ-
մատըղընը կիզլէմէկէ պիլէ չալըչմայօր խոյ :

Մատամ Պրիան՝ Ամէրիգա իլէ Ամէրիգալըլարտան պահս իտէրէք կէնճ միւ-
հէնտիսէ խիթապէն տէտի քի ,

—Էլհասըլ , Մ. Լինգօն , Յրանսայը Ամէրիգայա վէ Յրանսըզլարը Ամէրիգա-
լըլարա թէրճիհ իթտիկինիգի իգրար ու իթիրաֆ խոյնիզ :

Ճէյմս .— Մաէլմէմնունիյէ իգրար ու իթիրաֆ իտէրիմ , մատամ : Ամէրիգա-
տա կէօզիւմ արգամտա գալաճագ հիշ պիր եատիկեար պրագմամըլըմ տըր , լաքին
հայաթըմիւ իւմիտ ու մէսէրրէթլէրինի թէչքիլ իտէն շէյ հէր Յրանսատա տըր ,
պէնիմ պիլճիւմլէ լաթիֆ վէ տիլքէսէնտ խաթըրէլէրիմ Յրանսատա պուլընըր :

Վալանթին՝ պալընը եօգարը գալտըրարագ .— Շիմտի պիր շէյ սէօյլէյէճէլիմ ,
իըթիմալ քի պուլտան պէնիմ վաթանբէրլիլիկիմ հագգընտա պիր սուի զանն
հասըլ իտէճէքսինիգ . լաքին նէ՞ ումուրըմ . իշթէ տիյէճէկիմ չու տըր քի , պէն
Ամէրիգայը սէվէրիմ , գիրա օ մէմլէքէթաէ սաիր հէր եէրտէն գիյատէ գատընլարա
րիայէթ վար տըր :

Մատամ Պրիան .— Հա՛ , էվվէթ , պու բէք տօղրու տըր :

Վալանթին .— Պէն Ամէրիգայը եալընըգ օգուտըլըմ քիթապլարտան պիլիլիմ .
լաքին էկէր Յրանսըգ օլմուշ օլմասա խոյմ , Ամէրիգալը օլմագ իսթէր խոյմ :

Էվին հէքիմի օլան պիր իսթիյար սոգթօր՝ կիւլէրէք. — Պա պիր իթիգաս իգրարը տիմէք տիր :

Վալանթին՝ պիր նազարը մուհապպէթ ու լէթաֆէթլէ ձէյմսէ պազարադ. — Նասըլ իսթէր իսէնիզ, էօյլէ անլայընըզ, սոգթօր :

Անթօնէն տը Գանօնժ՝ կէօզլէրինտեն աթէշլէր սաշըլարադ պիրտէն պիրէ. — Պէն Ամէրիգայը սէվմէմ, վէ անը քէշֆ իթտիկինտէն սօլայը Բրիստափոր Գօլօմ-պօսա տա հիշ թէշէքքիւր իթմէմ :

Պու կիւլիւնձ վէ պիշիմսիզ արմայա հէր քէս կիւլտիւ :

Մ. Արման տը Գարմէյլ պիր ազ էյլէնձէ թարիգիյլէ. — Հէլէ քի Մ. տը Գանօնժըն սէօզլէրի՝ օ մէշհուր ձէնօվալը գարտանըն շան ու շէրէֆինէ հիշ պիր լէքէ կէթիրէմէզ :

Մատամ Պրիան. — Աճապա Ամէրիգայը պիլի՛րմիսինիզ, միւսիւ տը Գանօնժ : Անթօնէն՝ գուրուճա պիր թարգտա. — Շիւքիւրլէր օլտուն քի պիլմէմ :

Էվին հէքիմի. — Էօյլէ իսէ, ազիզիմ, Ամէրիգայը նիշիւն սէվմէտիկինիզի տէ պիլմէգսինիզ :

Արման. — Օ մէմլէքէթ՝ սէնայինէ թէրազգիյաթը ապիմէ իճրա իթմիշ վէ էլան իթմէքտէ տիր. պուճտան մատտա շու տախի սահիհ տիր քի, Ամէրիգա սաշէսինտէ էվրօրատա արթըզ գըթլըզ օլամադ. Պէտպախթլըղըմըզտան նաշի էքսէրիա վուգու պուլտըղը իւքրէ, գէխաիրիմիզ էքսիլինձէ, էվրօքանըն սարֆիյաթընա միւզթազի օլան պուլտայըն գըսմը քիւլիսի Միւճթէմէաի Ամէրիգատան պիզէ կէլիր :

«Նանքէօրլիք իթմէմէլլիզ, Ամէրիգայա վէ եախօտ տահա սօղրուսը Ամէրիգալըլարա պիզ չօգ միննէթտարըզ. անլէր՝ իսթիգալըն գարուլարընը գըրարճասընա իլէրիյէ կիտիյօրլարի Իյիտ, գուվվէթլի, իշկիւզար վէ չալըշկան պիր միլլէթ տիր :

Անթօնէն՝ իսթիհզա իլէ. — Օհ, պիր միլլէթ, ամմա նէ՝ միլլէթ :

Մ. Պրիան՝ օ վազթա գատար իսթիյարը սիւքիւթ իթմիշ օլտըղը հալտէ ճէվապէն. — Կէնձ պիր միլլէթ տիր, միւսիւ տը Գանօնժ, գուվվէի քեամիլէյէ մալիք պիր միլլէթ տիր. կէօզիւմիզլէ կէօրիւյօրըզ, տիկէր պազը միլլէթլէր տիւչարը ինգըրազ օլմագտալար իքէն, Ամէրիգալըլար միւթէմատիէն պէօյիւյիւպ եիւքսէլմէքտէ տիրլէր :

Անթօնէն սը Գանօնժ՝ աճը պիր թարգտա. — Սիզ Ամէրիգալըլարըն պիր միլլէթ օլմասընը իսթէրսինիզ, լաքին պէն սիզին կիպի տիւշիւնմէմ էվվէլա, միւսիւ Պրիան, ասըլ Ամէրիգալը նէրէտէ կէօրիւրսինիզ, անլէրի չըմալտա՞մը եօգսա ճէնուպտա՞մը արարսընըզ, Հէքսի տէ դայա ու նապէտիտ օլմուշլար տըր. էկէր հէնուզ պիր գաշ տանէ վար իսէ, անլէրէ թէսատիւֆ իթմէք իշիւն պալթա կիրմէմիշ օրմանլարըն իշէրլէրինէ սօղրու կիթմէլի տիր :

«Եէնի Ամէրիգալըլարընըզըն թիճարէթձէ իշկիւզարլըղընը էկէր պիր տիրայէթը ֆէվգէլատէ թէսմիյէ իտէր իսէնիզ հագգընըզ վար տըր. պէն անլէրի թիւճ-

ճար, տէյյա՛հ վէ մա՛հիր մուհապիպտէն պաղապիր շէյ մէթոմէմ, զիւշիւսին տէն պէօյիւինէ գատար բարա կէօզլիւ տիրէր:

Եճայրէթիմիզի մուճիպ ծլմեզ փչիւն նէ՞ եարմըլար տըր, քէնաթ քէնտիմէ պուըն տիւշիւնիրիմ:

— Մ. տը Գանօնօ՝ իտպասարնչիւ զայպ իթմէթտէ՝ օլտըզընը հըսս խտուպ, լաքին կիրտիզի ֆէնա թարիգտէն կէրի տէօնէն ատամ օլմատըզընտան, բէպաթը պիր սուրէթտէ ճէվապէն տէտի քի,

— Ինթիմալ քի էօյլէ տիւ. լաքին Ամէրիգալըլար վէ եախօտ եէնի Տիւնեա ատամըլար՝ հէր նէ գատար պիր միլլէթ օլտըզըլարընը իտտաա իտէրէր իսէ տէ, պու իտտաալարը փզըլըզ վէ շայանը փթիւնգա պիր իտտաա տըր. պէն պու իտտաապա ապա էհէմիյէթ վէրմէմ. . . Ա՛հ, ա՛հ, սահիհ, նէ՛ կիօզէլ միլլէթ. պու կէնճ միլլէթ նէ՞րէտէն չըգըյօր, Կէտէ՞ն թէշէքբիւ իթմիշ տիր. պիր թագըմ զիպիտի Կէրիֆլէրտէն, տիմուիշ իմանաըզ ատամլարտան, հէր եէրաթէն գօվուլմըզ վէ էվիօրանըն նամուսը ատամլարը թարաֆընտան տէնիզէ աթըմըլ արագիւ վէ սէպիւքմաղզանտան միւթէշէքբիւ տիր:

Ճէյմս՝ հիտտէթիւնտէն գըր գըրմըզը օլտապ թիթբէք պիր սէտա իլէ. — Միւսիւ տը Գանօնօ, պուսլարը Խիյէրէք պէնիմ Ամէրիգալը նամուսը միլլիմի ճէրիհատար իթմէք ծիյէթիւնտէ՞ միմիհիզ:

Մ. տը Գանօնօ՝ էտէպիզգէ պիր թարգտա. — Նասըլ իսթէրսէնիզ էօյլէ ան. շայընըզ, էֆէնտի. պոծնընլա պէրապէր սիզէ պէօյիւք պիր ֆէնալըգտա պուլընմատըմ, էօյլէ տէրիլէր վար տըր քի զըրհ կիպի սէրթ օլուր վէ հիշ պիր շէյլէ միւթէշէսիր օլամազ:

Չէյմս՝ պու հագարէթի իշիտինճէ եէրինտէն սըշրատը. էօլիւ կիպի սաք սարը քէսիլէրէք տիմուիք եօգարը տիքիտի վէ Անթօնէնին պօղազընա սարըլմաղա հազըր պիր վազիյէթտէ պուլընտը. Անթօնէն տախի հիւճուճա մուգապէլէ իթմէք իշիւն այաղա գալգտը:

Լաքին Վալանթին՝ թիրիլ թիրիլ թիթրէմէթտէ օլտըզը վէ կէօզլէրինտէն աթէշէր սաչըլմագտա պուլընտըզը հալտէ իքի խասիմին արասընա աթըլմըշ իտի:

Մէրգուճէ գըզ՝ թէյմամ աղզընը աչըպ պիր շէյ սէօյլէյէճէկի սըրատա Մ. տը Գարմէյլ՝ պրագմպըպ:

— Սէն սո՛ւս, սէնին սէօյլէյէճէք պիր շէյին եօգ, սանա րաճի տէյիլ. — տէտիքտէն սօնղրա, զայէթ սիպբիւնէթ իւզրէ Ճէյմսա թէվճիհը խիթապ իտէրէք տէտի քի,

— Միւսիւ Լինգօլն, խաթըրմ իշիւն եէրինիզէ օթուրընըզ:

Ճէյմս. — Լաքին, էֆէնտի, պէօյլէ պիր հագարէթ. . .

Գարմէյլ. — Պէն նէ տիյօրսամ օնը եաբընըզ. — տէյինճէ, տէլիգանը միւհէնտիս՝ կէօզլէրի եաշ իլէ տօլմուշ օլտըզը հալտէ սանտալեասընըն իւզէրինէ տիւշտիւ:

Մ. տը Գարմէյլ՝ պիր նազարը պիւրուտէթլէ Անթօնէնին եիւզիւնէ պագարագ. — Ալիմ Ալլահ, էֆէնտիլէր, պու պիր ագըլըզճա միւնաղաա տըր. չու իշիթտիկիմիզ սէօզլէր նասըլ օլտու տա սէօյլէնտի պէն անլայամայօրմի Կէօյա էյ.

էնիւ վտար Կէշիւնէն քաղաք, պէտքէ սուտի մի օրուր, զարիւ պէտքի մի Պրա-
գալը Ամէրիգայը վէ Ամէրիգալըարը, պաշտա քօնուշանագ շէյէրիմիզ վար
տըր:

Մ. տը Գանօնժ Էնտպէնտ օլուպ և երտըրը պոշ ագըլըրըրգտան տա նէտէն
սօնգրա բէշիման օլարագ, Երտընթ աւ զազապա տուտագլարընը բարտը:

Լաքին իշ իշտէն Կէշիւ, Փէնալըգ վուգու պուլմուշ քաթի, Ճէյմս ֆլէ Անթօնէն
ձէքտիկէրինէ Էպիւմ տէրէնէնտէ տիւշման օլմուշար խոի:

Ճէմիյէթ Փէնա պիր սուրէթտէ խիթամ պուլտու, Իքի տէլիգանլըար սուր
սուս տուրտուլար, օ պիրլէրինին տէ միւքեպէմէպի աղըզլարընտան տէգըրլմէյէ
պաշալտը վէ նիւայէթ պիրտէն պիրէ քէպիւտի:

Սաաթ հէր նէ գատար հէնուգ օն խոի խէ տէ, տալէթլիլէր այաղա գալգըպ
կիթտիլէր:

Տօգթօր իլէ Մ. Պրիանըն արքապալարը վար խոի: Լաքին Անթօնէն պէկիր իլէ
Կէշիւ խոի:

Էն Էվիլ Պրիան Փամիլեասըլա Տօգթօր հարէթէթ իթտիլէր:

Մ. տը Գարմէյլ՝ սայֆիյէնին ավուսընա գատար մէրգըմպնա քէֆագաթ
իթմիշ խոի:

Անթօնէն այաղընը իւզէնկիլէ թագաճաղը սըրատա Մ. տը Գարմէյլ մէր-
գուճա տէտի քի:

— Միւսիւ տը Գանօնժ, պու ագչամ բէք պիշիմսիզ վէ միւնասէպէթսիզ պիր
հալ ու թավրտա պուլընտընըգ. մատամ տը Գարմէյլին սալօնընտա պուլընտըրը-
նըրը ունութտընըգ, հէր քէսին գալպինի գըրտընըգ:

Անթօնէն՝ պաշընը Էյէրէք քէքէլէյիպ. — Տօղրու տըր, վիւսիւ տը Գարմէյլ,
հագսըրըմ. քէնտիմի թութամատըմ, քէնտիմէ սահիպ զլամատըմ. ալիմ Ալլահ
բէշիման օլտըմ, թէէսսիւֆ իտէրիմ:

Գարմէյլ. — Բէշիման օլտըրընըգ ինպնըրըմ, Էֆէնտի. Լաքին պոււնա սէպէ-
պիյէթ վէրէն սէօզլէրի սէօյլէմէլի իտիւնիզ, Շիմտի, Էվիմտէ երինէ պէօյլէ հալ-
լէր վուգու պուլմասընը իսթէմէտիկիմտէն, իէճա իտէրիմ, պիր տահա սայֆիյէյէ
Կէլմէյինիզ:

Անթօնէն. — Ահ, Էֆէնտի:

Գարմէյլ. — Ֆիքրիմի Էլպէթթէ անլատընըգ, Ալլահա ըսմարլատըգ, միւսիւ
տը Գանօնժ. — տէտի, վէ Էլինի մէրգուճ տէլիգանլըյա ուզաթմաքսըզըն պիր
խըշմ իլէ պրագտը կիթտի:

Պարօն տը Գանօնժ՝ տուրտուղը եէրտէ մըիւպնտը գալտը:

Գօվուլմըշ, Էվտէն գօվուլմըշ խոի. . . Բէնտիսի, պարօն տը Գանօնժ,
եանի Մատմագէլ տը Նանթինին եէկէնի գօվուլմըյօր, ուշագ կիպի եօլ վէրիւյօր
խոի:

Հիտտէթինտէն քէնտի քէնտինի եէյօր, գալպինտէն զազապնաք օլըյօր, վէ
Ճէյմս Լինգօլնա օլան տտալէթի Վալանթինէ օլան մուհապպէթինտէն տահա զի-
յատէ օլուպ օլմատըրընը քէնտի քէնտիյէ սիւվալ իտիյքը խոի:

Էլհասըլ տէհէթլի պիր սուրէթտէ տէօրթ թարաֆընա պիր Կէօզ Կէգտիր-

տիքտէն սօնդրա, աթա պինտի; իբի թարաֆտան հայմանը մահմուզլատը, վէ պէկիր օգ կիպի սէյրթմէյէ պաշլատը:

Էրթէսի կիւնիւ Էօյլէնտէն սօնդրա սաաթ իբի րատտէլէրինտէ մատմազէլ տը Նանժի՝ Մէզօն—Պլանշ քէօյիւնէ միւվասէլէթ իտուպ, Գարմէյլ սայֆիյէսի Էօնիւնտէ արապատան էնտի վէ միւվասէլէթինի ուշագլար վասէթասըյլա մատամ տը Գարմէյլէ տույուրտու:

Պու գօճամըզ գըզ՝ Մ. տը Գարմէյլին էվտէ պուլընմատըղընը պիլիւր իտի: Մէրգոււմ Փապրիգաթօր՝ սապահլայըն Ճէյմս Լինգօլն իլէ պէրապէր էվտէն միւֆարէգաթ իտուպ, մէրգոււմ միւհէնտիսի տէմիր եօլ սթասիօնընա կէօթիւրմիւշ վէ քէնտիսի տէ թրուայա կիթմիշ օլմաղլա, սաաթ պէշէ գատար օրատա գալաճագ իտի:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ մատմազէլ տը Նանժիէ գաբուսընը աշմամազլըգ իտէմէզ իտի. մէրգոււմէյի օտասընտա գապուլ իթտի:

Գօճամըզ գըզըն տուտագլարը իւզէրինտէ սաթթէ պիր թէպէսսիւմ միւշահէտէ իտիլմէքտէ իտի իսէ տէ, պուլըն էյի պիր Նիշանէ օլմատըղը վէ մէրգոււմէնին հիատէթլի օլտըղը պէլլի իտի. . .

Մատամ տը Գարմէյլ՝ հէր վագթթի կիպի մէրգոււմէյի պիր Նէզաքէթը պարիտանէ իլէ գապուլ իթտի:

Մատմազէլ Արթէմիզ տը Նանժի՝ սիւքիւնէթլի կէօրիւնմէկէ չալըշարագ.— Ազիզէմ մատամ, իշէրիւմ ալթիւսթ օլմուշ տըր. պու սապահ էրքէնտէն եէկէնիւմ պանա կէլտի: Վա՛հ զապալը չօճո՛ւգ, աճընաճագ պիր հալտէ պուլընըյօր. . . Պէնի չօգ գօրգուլտը. . . քէնտի քէնտիմի էօլտիւրէճէյիմ տիյօր:

«Պանա պիր շէյլէր Նագլ իթտի ամմա պիլմէմ Նէ՞ իտի, զիրա սէօյլէտիքլէրինտէն բէք տէ պիր շէյ անլայամատըմ: Վուգուը հալի անլամագ իշիւն գալգտըմ սիգէ կէլտիմ:

«Տիւն ագչամ Մ. տը Գարմէյլ՝ անտէն այրըլտըղընտա աճապա Նէ՞ տէմիշ: Մատամ տը Գարմէյլ.— Պիլմէմ, մատմազէլ:

Արթէմիզ.— Պիլմէ՞գմիսինիզ:

Մատամ տը Գարմէյլ.— Ալիւմ Ալլահ հիշ պիր շէյտէն խապէրիւմ եօգ. անըն իշիւն Մ. տը Գարմէյլէ միւրաճաաթ իթմէնիզի նասիհաթ իտէրիւմ:

Արթէմիզ.— Խայր, շիտիլիք օնընլա կէօրիւշմէք իսթէմէմ: Պիզ իքիմիզ իշի տահա ալէա վէ տահա գօլայ թէսվիյէ իտէպիլիլիլիզ:

Մատամ էլէն տը Գարմէյլ.— Լաքին, մատմազէլ. . .

Արթէմիզ.— Սիզ գօճանըզա սէօզ կէշիրէպիլիսինիզ, ազիզէմ մատամ. անըն հէր վագթ խօշընա կիթմիշ օլան օ կիւզէլ վէ թաթլը սէտանըզլա քէնտիսինէ «—Տօսթըմ, պուլըն եաբամագ լազըմ տըր—» տէտիկինիզտէ, անիտէ եաբար:

«Մ. տը Գանօնժ տիյօր քի, Մ. տը Գարմէյլ՝ քէնտիսինէ պիր տահա Մէզօն—Պլանշա կէլմէյինիզ տէմիշ:

Մատամ էլէն տը Գարմէյլ.— Ա՛:

Արթէմիզ.— Էկէր պու շէյ սահիհ իսէ,— քի պէն տէ ինանմաղա մէճպուրըմ,— Մ. տը Գարմէյլ՝ հէմ եէկէնիւմէ վէ հէմ պանա գանլը պիր հագարէթ իթ-

միշտ տիմէք տիրո՛ւ Ալիմ Ալլահ, մատամ, ինսան՝ պիր պարօն տը Գանօնօթը պայա-
ղը պիր ատամ կիպի գօլմամալը տըր, զիրա անըն բէտէր վէ աթալարը՝ Ֆրանսա-
նըն շան ու շէրէֆի իշիւն գան տէօքմիւլէր տիր. եէկէնիմին պիր տէտէսի, եա-
նի պարօն Շարլ-Ֆիլիբ տը Գանօնօթ՝ Սէն Լուի գրալըն պայրաղընը թաշմըշ օլտը-
ղընը Մ. տը Գարմէյլ ունութմըշ օլմամալը տըր:

«Խայր, թէքրար տէրիմ, ինսան՝ պիր պարօն տը Գանօնօթա պէօյլէ պիր հիւր-
մէթսիղիքտէ պուլընամազ:

Էլէն.— Թէքրար իտէրիմ, մատմազէլ, Մ. տը Գանօնօթ իլէ Մ. տը Գարմէյլ
արասընտա նէ ճէրէյան իթմիշ իսէ հիշ խապէրիմ եօգ տըր:

Արթէմիզ.— Էօյլէ օլտուն, լաքին ագչամ սալօնընըզտա ճէրէյան իտէն վա-
գաայը էլպէթթէ պիլիբսինիզ, զիրա օրատա հաղըր իմիշսինիզ:

Էլէն.— Շայանը թէէսսիֆ պիր նիգա վուզու պուլտու, մատմազէլ. Մ. տը
Գանօնօթ բէք միւնասէպէթսիզ պիր մուամէլէտէ պուլընըպ, աղընտան չըգանը
թանրմատը. . .

Արթէմիզ՝ պիրտէն պիրէ մատամ տը Գարմէյլին սէօղիւնի գաթ իտէրէք.—
Սէպէպ նէ օլտըղընը պիլիբսինիզ. սէպէպ շու իմիշ քի, էվինիզէ եէնի կէլէն
պիրի՝ քէնտիսինի գըզտըրմըշ, գանընը գաֆասընա սըչրաթմըշ Պիլա թէրէտուիւտ
սիզէ տէրիմ քի, աղիզէմ մատամ, եէկէնիմին օ տէրէճէ քէնտի քէնտինտէն չըգը-
շընա Մ. տը Գարմէյլ իլէ սիզ սէպէպ օլմուշսընըզ տըր, գապահաթ սիղին տիր.
օ եէնի կէլէնէ չօգտան պէրու եիւզ վէրտիկինիզ իշիւն գավալը չօճուգ մուզտա-
րըպ օլույօր:

«Մամաֆիհի, աղիզէմ մատամ,— տէտի գօճամըշ գըզ պիր նիյէթը շէյթանէթ-
քեարանէ իլէ,— պիր ինսան գըսգանճըգ հըսս իթտիկինտէ նէլէր եարտըղընը հէր
քէստէն զիյատէ սիզ էյի պիլիբսինիզ:»

Շու թաշ բէք սէրթ կէլտի. մատամ տը Գարմէյլ՝ գալպինտէն ճէրիհատար
օլտը վէ պիր նազարը տէնշէթլէ մատմազէլ տը Նանթինին եիւզիւնէ պպգարագ
սար սարը քէսիլտի:

Արթէմիզ՝ սէօղէրինին թէէսիւրինի կէօյա ֆարգ իթմէմիշ կիպի մէգալէսինէ
տէվամ իտէրէք տէտի քի:

— Եէկէնիմ՝ մատմազէլ վալանթինի սէվէր, թաքարճասընա սէվէր, քիւշիւքլի-
կինտէ պու գըզլա չօգ օյնայըպ արալարընտա տօսթլըգ վէ եարէնլիք բէյտա օլ-
մուշ, վէ պու տօսթլըգ շիմտի պէօյլիւք պիր աշգ ու սէվտայա թահալվիւլ իթմիշ
տիր:

«Ճէյմս Լինքօլն՝ պու խանէտէ քէնտիյէ էհէմմիյէթ վէրիպ, վար ըսա տա
քէնտիսի եօգ ըսա տա քէնտիսի կիպի պիր հալ ու թավր կէօսթէրմէքտէ օլտը-
ղընտան, Անթօնէն խահ նա խահ մէրգուժը քէնտիյէ խասիմ կէօրիւյօր:

Էլէն՝ պիր ագամէթլէ.— Աֆիվ իտէրսինիզ, մատմազէլ, գանընը էվիմիզէ հէր
քիմի իսթէրսէք գապուլ իթմէյէ վէ լայըգ օլանլարա տօսթլըգ կէօսթէրմէյէ հագ-
գըմըզ վար տըր:

Արթէմիզ.— Օնա շիւպհէ եօգ տըր, աղիզէմ մատամ. լաքին աչըգտան աչը:

դա առջան իրերիմ քի, գաղտնիքը Մ. ձեյմա Լինգօրնա աշմամալը խոհնիլը Բեզեթիւ սէօյլէնէնէր չօք վար տոր: . . Պու տէլիգանընըն Մ. տը Գարմէյլին միլեզնէրը իւն Վալանթինին ճէսիմ թրախօմասընտան միւթէհայլուր օլարաք սիգէ տամատ քլպպ անէթը քիւլթախանէսինտէ պուշընտըղը գաթէն սէօյլէնմէկէ պաշլամը տըր:

Ճիւն պոցնա հիշ ինանմամ, հաթթա կիւլէրիմ, նիյէթ ու մադսէտիմի նէ սիգէ վէ նէ Մ. տը Գարմէյլէ պիւտիւրմէկէ արթըգ լիւզում զւ իհթիյաճըմ եօգ տըր: Վալանթինի քէնտիմէ վիլին էարմաք իսթէտիկիմի պիւրիսինիգ, Անթօնէն Վալանթինի սէվէր, անըն իշիւն գաթպալա գուրտըվ, մաթմազէլ տը Գարմէյլ, Պարօնն տը Գանօնթ օլպաք պըր:

Էլէն՝ կիւլիւմսէմէքտէն քէնտիյի ալտըրամայնարաք.— Սիւ Մ. տը Գարմէյլին էֆքեարընը արիւրընիլ սիգին էօնիւնիգտէ սէօյլէտիկի վէ թէքրար իթտիկի իւզմէ, քէնտիսինէ պիւր գօնա ինթիխապ իթմէյէ գըզըմըր թէմամըլա սէրպէսթ վէ մուխթար պրազմը տըր: Վալանթին՝ սիգին նիյէթ ու մադսէտինիգէ մուվաֆաք իթմէք իշիւն Մ. տը Գանօնթը սէվմէսի լազըմ կէլիւ:

Արթէմիլ.— Վալանթին՝ Անթօնէնի սէվէր, սէվիլիւլիւ մատամ:

Էլէն.— Մէմուլ իտէրմիսինիլ:

Արթէմիլ.— Էօյլէ զանն իտէրիմ Լաքին հէնուզ սէվմէյօր իսէ պիւն սէվէ. ճէք տիւր:

Էլէն՝ պիւրտէն պիւրէ.— Էօյլէ ամմա գաթէն պիւր պաշգասընը սէվիյօր:

Արթէմիլ՝ կէօզլէրի զարիպ պիւր ծուրէթտէ բարլայարաք.— Մ. ձեյմա Լինգօրնը՝ մը. առամ սէն տէ, ամմա եարտընըզ հա՛ ինայր, օ սէվիլիւլի գըզընզա՛ օ տէլիգանըլը տէվմէզ պէօյլէ պիւր պէտպաթթըլա տիւչար օլմաք իշիւն պիւչարէ գըզ նէ՞ գապահաթ իշլէմիշ տիւր:

«Հէր նէ տէ օլսա, Մ. տը Գանօնթ՝ գըսգանն տըր վէ Մ. ձեյմաըն քէնտիսինտէն մէտուտ վէ պաթթիյար պիւր խասիմ վէ րազիպ օլտըղընը կէօրիւյօր. պու սապահ օ էֆէնտիտէն գօրգուլաճաք պիւր շէյ օլմատըղընը պէյան իտէրէք քէնտիսինի թէէմին իթտիմ Էվլէթ, օ խայալի խասիմտէն գօրգուլըր հիւ պիւր շէյ եօգ տըր. պու ճիհէթլէ պէն թէմամըլա միւսթէրիհիմ:

«Սիգին վէ Մ. տը Գարմէյլին վէ Վալանթինին մէրգուլ տէլիգանը հազընտա օլան ֆարթը մոցհապպէթինիլ կէլէր կիտէր, պէօյլէ նիճէ շէյլէր կէշմիշ ունուտըմը տըր, պզիլէմ մատամ:

«Տուրընըզ, պէն տահա զիյատէ իլէրի նիտէճէյիմ. էկէր մատմազէլ տը Գարմէյլ՝ մէրգուլ տէլիգանըլը սէվմէք միւսիպէթինէ տիւչար օլմուշ օլսա պիւն, պու սէվտասընտան վազ կէլէճէք տիւր:

«Պուըն մատմազէլ տը Նանթի սիգէ սէօյլէյօր, անըն սէօզլէրի տէ նազարը տիգգաթ ու էհէմիլէթէ ալընըր օլտըղընը սիգ պիւրիսինիլ. մատմազէլ տը Գարմէյլ հիւ պիւր վազթ Մ. ձեյմա Լինգօրնըն գարըսը օլմայաճաք տըր:»

Մատամ Էլէն տը Գարմէյլ՝ ալըգ ալըգ գարշըսընտաքի գըզ գուրուընըն, եիւզիւնէ պազըյօր, վէ իշէրիսինտէ տէհէթլի պիւր սըգընթը վէ ֆէնալըգ տույօյօր իտի:

Մէրգումէ գատըն՝ քէնտի քէնտիյէ «— Եա՛ Բապպիմ Ալլահ, աճապա պու գըզ նէ՞ պիլիօր—» տիյօր իտի:

Մատմազէլ Արթէմիզ տը Նանժի՛ սէօղիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի,
—Ազիզէմ մատամ, էսքի պիր տօսթ կիպի սիզէ սէօզ սէօյլէտիմ. պէն սիզէ պու գատար խապէր վէրիւրիմ վէ տիլլէրէ տասիթան օլմագտան սագընմանըզը սի-
զէ թէքրար էյլէրիմ: Մալիւմինիզ տիր քի, գէմմ ու իֆթիրա պիրլիքտէ պաշա-
յընճա, ալա պիլտիկինէ կիտիպ էօնիւ ալընամագ: Արթըզ նէ եաբաճաղընըզը սիզ պիլիւսինիզ:

«Էյի խաթրումա կէլտի, վագում, պու ս նէ հէն ազ պիր բազար կիւնի՞մ Մէ-
գօն—Պլանչա կէլմէտիմ: Լաթֆէն Մ տը Գարմէյլէ սէօյլէյինիզ, կէլէ էք բազար
եէկէնիմէ պէնի տալէթ իթսին:

Էլէն.— Լաքին, մատմազէլ, պիլ է քի գօճամ. . .
Արթէմիզ.— Իքի քիչի Ֆազլա անպէթ իտէրսէ նէ՞ օլուր: Պու տէտիկիմի
Եաբաճագ ընրզ, տէյի՛մ մի, մատամ: Սիզ էյի պիր գատընճըզ օլուպ, պազը գու-
սուրլարա Զազարը աֆվ իլէ պագտըղընըզտան, Մ. տը Գանօնժըն տալասընը միւ-
տաֆէա իտէճէք վէ աֆվընը իպթիզմալ էյլէյէճէքսինիզ:

«Պէն տէ եէկէնիմի էյիճէ թէքտիր իտէրիմ, կէ՞օրէճէքսինիզ քէնտիսինի նա՛-
սըլ աչաղա գօյաճագ տըր:

«Պէօյլէճէ գարարըմըզ Գարար տըր, տէյի՛մ մի, պէնիմ սիզէ էմիլէթիմ պէր-
քէմալ տըր:»

Գօճամըզ գըզ՝ շէքիւիպ կիթմէք իշիւն այաղա գալգարագ, պիր սուրէթը միւ-
թէազղիմանէտէ սէօղիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի,

—Պտիւոսուս արթըզ քիմպէ պանն Մ. Ճէյմս Լինքօլնտան պահս իթմէյէ-
ճէք տիր: Պարին տը Գանօնժ՝ օ եապանճըտան իւթիւն թութուլմալը տըր: Է-
կէր պու տէտիկիմ կիպի օլմագսա, շախսըմա հագարէթ իտիլմիշ սայաճաղըմ:»

Պատէհու Արթէմիզ էլլինի մատամ տը Գարմէյլէ ուղաթարագ, հէման թաա-
րիզ ու իսթիհղա թարիգիլլէ իլալէի մէգալ իտուպ «—Պէնիմէ պիր օլընըզ, մա-
տամ տը Գարմէյլ, մատմազէլ տը Նանժի տէ սիզինլէ պիր օլաճպէ տըր. . .
Ալլահա ըսմարլատըզ, բազար իլլէնիւ ինչալլահ կէօրիւշիրիզ—» տէտիքտէն վէ մա-
տամ տը Գարմէյլին էլլինի սըգտըգտան սօնղրա, իբէքլի Ֆիսթամընը խըշըրթա-
թարագ աղըր վէ սէրթ պիր թավը իլէ օտատան տիշարը չըգտը:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ օ արա այաղա գալգմըզ պուլուճնտըղընտան, տիզլէրի
քէսիլիպ եէնիտէն սանտալեասընըն իւզէրինէ եըզըլը վէրտի:

Պատէհու մէրգումէ գատըն քէնտի քէնտինէ.— Պու գարը պէնի գօրգոլտը-
յօր, մէրգումէնին օ քէօթիւ քէօթիւ վէ միւսթէհղիյանէ պագըշընտան հէր տա-
գիգա թիթրէյօրըմ. . . Պանա պիր պէտպախթըզ թէհտիտինտէ պուլընտը,
պուըն էյիճէ անլատըմ. աճապա նէ՞ սէֆպախթըզ տըր: Օլմայա քի պէնիմ տէհ-
չէթլի սըրըրմա աշնա օլսուն, Ահ, էկէր Վալանթինի՞մ իշինի պիլիւր իսէ. . . իշիմ
պիթտիկի կիւն տիր, մահվ օլուրըմ 4 Պէն. Պու գօճամըզ գըզ՝ զարազքնար, գըս-
գանճ վէ ատալէթլի օլտըղընտան, պանա ասլա ինսաֆ ու մէրհամէթ իթմէյէ-
ճէք տիր: Նէ՞ եաբալըմ Ալլահըմ. քէնտիմի միւտաֆէա պիլլէ իտէմմ.— Զոտիք-
տէն սօնղրա պաշընը իբի էլլէրինին արասընա ուտը վէ աղլամաղա պաշտտը:

Զալալը գպտըն, պուսլար սօն կէօզ եաշարը տէյիլ իտի յաղահա չօգ աղլա-
յաճագ իտի:

ՏՈՒՎԱԼԸ ՍՈՒ

Գարը գոճա Լըվասէօրլէր՝ քէնտի գըզլարընը՝ Թրուատա իգամէթ իթտիկինի վէ վալանթին տը Գարմէյլ թէսմիյէ օլընտըղընը տույտուգլարը կիւն Մ. Լըվասէօր՝ պիրինճի եազըճըսընա տէմիշ իտի քի,

— Մատամ Լըվասէօր իլէ պէն պիր սէյահաթ իճրա իտէճէյիգ վէ Բարիպտէն նէ գատար վազթ ուզադ տուրաճաղըմըզը հէնուզ պիլմէյիգ, Սիզէ էմնիյէթիմ պէրքէմալ տըր. պուռնտան մաատա կիւնին պիրինտէ պէնիմ ետրիմէ կէչէճէյինիգի սիզէ պիլտիրմիշիմ տիր, Օ կիւն եազըն տըր զաննըմ, Շիմտի Ֆապրիգամ թէքմիլ սիզէ ինթիգալ իտինճէյէ գատար միւտիրլիկինի տէօրէօհտէ իտէճէքսինիգ, Պիզիմ էյի միւլթէրիմիգ վար տըր. պու միւլթէրիլէրէ հիւսնիւ խըտմէթիմիգտէ տէվամ իտէճէք օլուր իսէք, անլէր տէ պիզտէն գաչմայըպ տայմա պիզիմլէ ակըուլթա իտէրլէր, իմտի, տօսթըմ, եարընտան իթիպարէն պէնտէն զիյատէ սիզի իչիւն չալըչաճագսընըգ ։

Քէզալիք մատամ Լըվասէօր տախի աղիմէթ իտէճէկինի իշի գըզլարընա խապէր վէրմիշ, վէ իքի գալֆա գըզլարընա թալիմաթը լաղըմէ իթա իլէ, պուռնլարըն եաչճա պէօյիւք վէ իչճէ գըտէմիլ օլանա սէլահիյէթը թամմէ վէրմիշ իտի ։

Էրթէսի կիւնիւ Մ. վէ մատամ Լըվասէօր՝ Թրուայա միւվասէլէթ իտուպ, էն էվիլէլ քիմէ միւրաճաաթ իթտիլէր իսէ, օ զաթ՝ զէնկին իրիք Ֆապրիգաճըսընըն իգամէթկեահընը քէնտիլէրինէ կէօսթէրտի ։

Գարը գոճա՝ իգամէթ իտէճէք պիր եէր հազըրլամաղա պագմազտան էվիլէլ իքի իւշ սաաթ գատար Մ. տը Գարմէյլին խանէ վէ պաղչէ վէ Ֆապրիգասը էթրաֆընը տօլաշտըլար ։

Աճապա գըզլարընը պիր բէնճէրէնին արգասընտան օլսուռն կէօրէպիլէճէքլէ՞ր մի իտի ։

Եիւրէքլէրի Փէնա հալտէ չարբմագտա իտի ։

Հէր տագիգա պիր հէյէճանը գալպէ տիւչար օլույօրլար իտի ։

Մէլանի՝ գոճասընա. — Պազ, Հանրի, պազ ։

Հանրի՝ գարըսընա. — Նէ՞րէյէ պագայըմ ։

Մէլանի. — Շու բէնճէրէյէ, Քէնտիսի տիր, Հանրի, գըզ քէնտիսի տիր ։

Հանրի. — Խայր, Մէլանի, պիր խըտմէթքեար տըր ։

Մէլանի. — Տօղրու, էօյլէ տիր ։

Խանէտէն պիր սէս իշիտինճէ իքիսի պիրտէն թիթրէրլէր իտի ։

Պիրինին մէքբիւր խանէյէ կիրտիկինի գարը գոճա կէօրիւնճէ պիրպիրինէ. — Նէ՛ պալթիյար տըր չու քիմսէ. պիզիմ կիպի էվին գաբուսը քէնտիսինէ գաբալը տէյիլ տիր. գըզըմըզը կէօրէպիլիր. — տէրլէր իտի ։

Գալզա պիր քիմսէ տէ օ էվտէն միշարը չըգտողընտն Հանրի իլէ Մէլանի՝
 չէքինմէսէլէր մէրգոմը ալը գօյուպ.— Սիդ Մ. որը Գարմէիլին էվինտէն կէլիյօգ-
 սընըզ, մատմագէլ վալանթիհի կէօրտըննի՞զ մի.— տէյու սիմվալ իտէճէքլէր իտիւ

Գարը գոճա՝ գըզըն կէօրիւնմէսինէ պէքէյէ պէքէլէ պիհուտէ Եօրուլաթ-լար:

Հանրի.— Է՛հ, պագալըմ եարժն նասըլ օլուր :

Մէլանի. — Էվզէթ. — տնայրէջք իջիսի պիրտէն իմթէմէյրէք չէբլտիւէր կիթ-տիւէր :

Պունկար նշխիտէ օտա թուրու պ իգամէթ իտէճէքլէր իտի: Հանկը օթէլ օթէլ օլուրսա օլսուն, դիյանը եօգ, էլվէրիր քի Մ. տը Գարմէլին էվինէ բէք եագըն օլսուն: Հագիգաթէն սօգաղըն աղղընտա պիր օթէլ պուլտուլար:

Հանրի. — Պուրասը էյի տիր. — տէտի:

Գրգ տիշարը չըզընճա մութլադա օ սօգադտան, օթէլին բէնճէրէլէրի ալ-
թընտան կէչնճէկինի պիրպիրիլէ սէյլէչէրէք պիրինճի գաթտա բէնճէրէլէրի սօ-
գադա նագրր իքի օտա թուլտուլար:

Գարը գոճա՝ քենտիկերինն քիւղիք իյրատճըլար օլուպ, էյլէնճէ իչիւն սէյա-
հաթա չըգմըլ օլտըգլարընը, վէ Թրուայը հիչ կէօրմէմիչ օլտըգլարընտան չէհըր
մէգքիւրը տալիս կէզմէք իչիւն օրայա կէլմիչ օլտըգլարընը սէյլէյօրլար խտի :

Ինքնաշարժը՝ տեղի է ունենում սխալմամբ օլտրալարենտան, օթնիկ
պիր ուշադր՝ մեղքիւր էլեայը ալմաղա կիթտի:

Հանրի իւէ Մէլանի՝ ճէօմէտրիք կէօսթէրիպ հիշ պիր շէյ իւզէրինէ բազար-
լըգ իթմէտիքլէրինտէն, վէ օթէլին ումուս սուֆրասունա օթուրմայըպ այրըճա-
քէնտի օտայարընտա թաամ իթմէք իսթէտիքլէրինի պէյան իթտիքլէրինտէն, օ-
թէլին պիւճիւմէ մէմուրիյնի՝ միւսթէճիւրլէրինտէն պուլաշըգ երգայըճըսնա վա-
րընճայա գատար օ իքի հապանճը հազգընտա անիտէ եիւքսէք պիր ֆիքիրտէ
պուլընտըլար:

Շաբաթանեալը երրմի պէշ եաշընտա էրէյիճէ կիւզէլ վէ ույանըզ պիր կէնճ գըզ՝
օթէլին յիւսթէճիրէսի թարաֆընտան Մ. վէ մատամ Լըվասէօրին խըսմէթէրինէ
թային օլընտըրընտան, մէրգուժէ պէսէժմէ՝ տայմա անլէրին էմիրնէ՝ մուսթազըր
պուլընճագտը :

Իսկի Ռէճիմն օւան պու գլը պիր ազ կէվէգէ օլսըղընտան , պիր տէֆա աղըը աշը-
լընճա սէօյլէր սէօյլէր պիթիրվէզ իտի :

Լաքին էկէր կէմէզէկիւր պէօլիւք պիր գուսուր իսէ, պու պապտէ Բէճնայա պիր շէյ տէնիլէմէզ, զիրա պէպէմէ օլսուն օլմասըն կէրէք Շանբանեատա վէ կէրէք մահալը սաիրէտէ կէմէզէ գըզլարըն գըթըղը Էօգ սըրի Պու ախլագտա օլան գըզլար հէր նէրէյէ իսթէնիլիր իսէ կիտէրէր, էլ վէրիր քի տիլէրի քէսիլմէսին:

Բէճինանըն պու գուսուրընտան Մ. վէ մատամ Լըվասէօր խօշնուտարզըդդ-
կէօսթէրէմէզէր Խոր, զիրա մէրգուման գարըր գօճա՝ պիր չօգ շէյտէն մալիմաթ
ալմադ իսթէտիքէրինտէն, պու կէնճ պէսլէմէյի սէօյլէթմէյէ ճան վէրիյօրլար
Խոր :

Հանրի իլէ Մէլանինին՝ զթէլքէ իսքեան իթտիքլէրի հէնուզ անճաղ իքի աւաթ փլմուշ իքէն Ռէճինա՝ քէնտիսինին Պար—սիւս—Օպտա տօղաղընը վէ սէքիդ սէնէտէն պէթու Թրուստա խրտմէթ քեարլըզ իթտիկինի վէ Պար—սիւս—Օպտաքի կէպի Թրուստա տախի հէր քէսի Թանըտըղընը անէրէ գլտիտիւշ իտի :

Մէրգումէ պէսլէմէ գըզ՝ արտընը արասընը քէսմէքսիզին գուշտուրաճը պապասընտան, չամաշըրճը անասընապան, գարտալը Լուիտէն, հէմլիթսի Ժագլինտէն տիկէր պիրատէքի էօքէպօտէն, իքինճի գըզ գարընտալը Գաթէրինտէն պահա իտուպ, պիր տէ իքի գարտաշարը իլէ իքի հէմլիթսինին վէ քէնտիսինին հիքեայէսինի նաղը իթմէյէ հազըդալընը փքէն, մատամ Լըվսսօր՝ պու շէյլէրէ բէք օ գատար մէրաղ իթմէտիկինտէն, պաշքա պիր միւքեպլէմէ աշմագ վագթը կէլմիշ օլմասը միւլահաղասընա մէպնի, պէպլէմէին սէօղլանի գաթ իտիքէք տէտի քի :

— Բէք ալէա, գըզըմ, գօճամ իլէ պէն՝ սիզին Պար—սիւս—Օպտա տօղաղընը, նըզը վէ բէտէր իլէ վալիտէնիզին հէնուզ պէրհայաթ օլտըղընը վէ իքի պիրատէր իլէ իքի հէմլիթսինի գուլընտըղընը իշիտէրէք մէմուէն ձլտուգ : Բէքալիք սիզին սէքիդ սէնէտէն պէրու Թրուստա պուլընտըղընը տախի խապէր ալարագ մէմնուն օլտըգ : չիմտի պիզէ լազըմ զլան պազը մալիւմաթը վէրէպլիւրսինիզ :

Ռէճինա. — Օթէլին միսթէճիթէսի՝ պէնի սիզին Թահթը էմրինիզէ վագ իթմիշ տիր, մատամ, Թէմամըյլա էմրինիզէ մունթագըրըմ :

Մէլանի. — Էօյլէ իսէ, պէն չիմտի սիզտէն պիր շէյ Թալէպ իտէճէյիմ. Ռէճա իտէրիմ, սէօյլէյինիզ, շու մէյտան իւզէրինտէ սաղ Թարաֆտա սօգաղըն ուճընտա պուլընան օ պէօյիւք վէ կիւզէլ փանէ քիմի՞ն տիր :

Ռէճինա. — Նէ՞ տէտինիզ, պիլմէ՞գմիսինիզ քիմին տիր :

Մէլանի. — Պիզիմ հէնդէք եէնի Թրուսայա կէլտիկիմիզի վէ պիւ շէհրին պիզէ մալիւմ օլմատըղընը ունութըյօրսընըզ :

Ռէճինա. — Տէտիկինիզ պէօյիւք վէ կիւզէլ էվ Մ տը Գարմէյլին տիր, մա տամ :

Մէլանի. — Մ. տը Գարմէյլին մի, շու իքիք Ֆապրիգաճըսը իսէ օ՞ մը :

Ռէճինա. — Էվվէթ, մատամ :

Մէլանի. — Մ. տը Գարմէյլին իսմի պիզէ եապանճը տէյիլ տիր, բէք զէնկին տիր տէրլէր :

Ռէճինա. — Միւսնլար սահիպի տիր :

Մէլանի. — Նալը՞ մը տըր :

Ռէճինա. — Է՛հ, բէք օ գատար եալըն տէյիլ տիր. օլսա օլսա ալթմըշ եալընտա անճագ օլապիլիւր :

Մէլանի. — Էվլատլարը վա՞ր մը տըր :

Ռէճինա. — Պիր Թահէճիք գըքը վար, մատամ, Թրուստա օնա տիւպէր վալանթին տէրլէր. իսմի տէ քէնտիսինէ բէք կիւզէլ եագըշտըրըլմը տըր, զիրա ինսան պիւթիւն Ֆրանսայը տօլաշտա օ գատար կիւզէլ պիր գըզ եա պուլընը եա պուլլամագ :

« Պուշտան մատա էյի տէ գըզ տըր, հէր քէսլէ հօշ վարընըր. սիզտէն վէ պէնտէն զիյատէ քիպր ու զրուրը եօգ տըր. բէտէրինին պիր տօսթը իլէ նասըլ

Վէտրիւ չիւր իմէ, պիտի տիւննի իւր տէ Կէօյլէ Կէօրիւնիւն Սիյան Վէ նասըլը Էլ-
լէրտէն Գօրգաւալ: Վէ օ նապիք Էլլէրիւնի թանրաղը ամէլէյէ հըգաթմադտան հիչ
չէքինմէ:

«Պինաէնալէյի Կէօրսէնիզ հէր քէս քէնտիսինի նասըլ սէվէր: Մ. տը Գարմէյ-
լին Ֆասպրիգանընտա պին իքի երեզտէն զիյատէ ամէլէ վար տըր: պուռնլարըն հիչ
պիրի՞ մատմաղէլ Վալանթին իչիւն ճանընը ֆէտա իթմէքտէն չէքինմէգ. քըգ
անլէրին ատէթա համիթի տիր:»

«Մէրգուսէնիւն՝ ռէտէրիւնի ամէլէնիւնէ եարտըղը Կիպի չէհրին տիկէր Ֆապ-
րիգալարը ամէլէսինէ տախի նիճէ էլլիբէր եարտըղընը եալընը Ալլան պիրի:»

«Տայմա իանէ վէրիթ Վէ զանն իտէր քի քեաֆի մրգտարտա վէրմէմիչ տիր:»
Մէլանի իւէ Հանրի՝ սէվիլիւ գրգլարընըն պէօյլէճէ մէտհ ու սէնասընը ի-
չիտէքէ Կէօզ եաչլարընը կիւճհալ թուլթապիլիօրլար իտի:

Բէճինա՝ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք. — Մատմաղէլ Վալանթին պաշգտ ախլադ-
տա օլամազ իտի, բէտէր վէ վալիտէսինէ պէնզէր, զիրա անլէր տէ բէք էյի ա-
տամլար տըր: գէնկիկիկի քիմէ վէրէճէկինի Ալլան պիլմէճ մի, հէր քիմէր՝ պաշ-
գալարընա տա խայր ու սէվապտա պուլընըրլար իսէ, Ալլան սէրվէթի օնլարա
վէրիւ:

«Մ. տը Գարմէյլին խանէսի իւզէրինէ հիչ պիր վազթ եըլտըրըմ տիւլմէյէճէք
տիր, զիրա բէք չօգ տուվա ալմըլ վէ ալմադտա տըր:»

Մէլանի. — Մատմաղէլ Վալանթին գա՞չ եաչընտա տըր:

Բէճինա. — Օն սէքիզ եաչընտա տըր:

Մէլանի. — Տիմէք անասը պապասը մէրգուսէյի եագընտա էլպէթթէ էվլէն-
տիրէճէքլէր տիր:

Բէճինա. — Էվվէթ, սէօյլէնիօր. լաքին հէնուզ էյիճէ պէլլի տէյիլ տիր:
Մատմաղէլ Վալանթին թիթիզ տիր, ատամա գօլայ պէյէնմէգ, հագգը տա վար
տըր: Էկէր իսթէսէ քէնտիսի իչիւն ատամ գըթլըղը եօգ տըր, լաքին թալիպ օ-
լանլար՝ քէնտիյէ միւնասիպ օլմատըզլարընտան անլէրի պիրէր պիրէր եօլա գօր:

«Շէհիրի պիր տէլիգանլը՝ Մ. տը Գարմէյլ գատար տէյիլ ամմա խայլիճէ
գէնկիկն օլուպ, չօգտան պէրու մատմաղէլ Վալանթինէ սիւրիւնիօր վէ անընլա
մուաշագա իթմէք իսթէյօր Պու տէլիգանլը աճապա մէրգուսէ իւէ էվլէնէճէ՞ք մի,
էվլէ՞նմէյէճէք մի, հէր քէս պուռնա մէրադ իթմիչ տիր: . . . Լաքին պանա գա-
լըրա, տիլպէր Վալանթին՝ անըն խարճը տէյիլ տիր: Էկէր պու իզտիվաճըն վու-
գուը միւհթէմիլ օլսա իտի, մատմաղէլ Վալանթին շիմտի էվլէնմիչ պուլընըր իտի:

«Մ. տը Գանօնթ՝ հէր նէ գատար գէնկին վէ ասըլգատէ իսէ՞ տէ, մատմաղէլ
տը Գարմէյլէ գօճա օլաճագ ատամ տէյիլ տիր, օ գըզըն տահա էյի պիր գօճա
իսթէմէյէ հագգը վար տըր,

«Թրուտա բէք չօգլարընըն զաննընա Կէօրէ, թէքմիլ էյալէթտէ մատմաղէլ
Վալանթինէ լայըգ պիր տէլիգանլը եօգ տըր:»

«Մ. տը Գարմէյլին նէ էֆքեար սահիպի օլտըղը մալիւմ տիր. քէնտիսինէ
ատամա օլաճագ ատամըն սէրվէթինտէն զիյատէ լիյագաթընը արար: լաքին գըլի-
զընը էվլէնտիրտիկինտէ մէրգուսէյէ պէշ միւնօնտան զիյատէ բարա վէրէճէկին:

հէր քէս պիլիր. պու սէպէպտէն նաչի՝ Մ. տը Գանօնժ գատար զէնկին օլմայան պիր Թազըմ էյի տէլիգանլըլար՝ էվէ եազլաշմաղա ճէսարէթ իտէմէյօրլար. օլա՞ մազ մը քի, պուռնլար միյանընտա մատմազէլ տը Գարմէյլին սէվէճէյի պիր տէլիգանլը պուլընսըն:

«Պիր վազթտան պէրու Մ. տը Գարմէյլին էվինէ Բարիզլի իրի եպուռ վէ կէօս-թէրիչլի պիր տէլիգանլը կէլիյօր: Քիմիսի՝ մէրգումըն մատմազէլ Վալանթինլէ մուռաշագա իթտիկինի, քիմիսի՝ Մ. տը Գարմէյլին պու տէլիգանլը միւհէնտիսէ մէրազ վէրտիկինի վէ Փապրիգալարըն իտարէսինի եազընտա օնա թէսլիմ իտէճէ-կինի սէօյլէյօրլար:

«Պէնճէ պու զիւիւմէրին հիչ պիրի տօղրու տէյիլ տիր:

«Անճազ շուրասը սահէն տիր քի, պիր սէնէտէն պէրու տիլպէր Վալանթինին իւզէրինէ չօզ սէօյլէնիյօր, հէր քէսին Փիքրի անըն իւզէրիւտէ տիր, զիրա քիւլ-լէյէթլի պիր միրասա վարիս տիր:

Մէլանի.— Մատմազէլ Րէճինա, հէր պու տէտիքլէրինիգտէն՝ եօլտա րասթ կէլէրէք մատմազէլ Վալանթին տը Գարմէյլի հիչ օլմազսա կէօրմէկէ պանա արզու կէլիյօր: Շու արզումըն իճրասընա պիր չարէ պուլա՛մազմըսընը:

Րէճինա.— Էկէր եազ օլսա իտի, «Եարըն եախօտ օ պիր կիւն լազլամ սաաթ տէօրթ իլէ ալթընըն արասընտա սէյիթ մէյտանընա չըգըս կէղտիքլէրինտէ մա-տամ վէ մատմազէլ տը Գարմէյլէ մութլազա թէսատիւֆ իտէճէքսինիզ» տէր ի-տիմ. լաքին շիմտիքի մէվսիմտէ բէք նատիր տիչարը չըգըյօրլար. չըգտըգլարըն-տա տա արապայա րաքիպէն պիր Թաամա, եա սուարէյէ վէ եախօտ վիզիթայա կի-տիյօրլար:

Մէլանի.— Պազը վազթ թէաթրօյա կիթմէզլէ՞ր մի:

Րէճինա.— Էվվէթ, պազը վազթ կիտէրլէր. լաքին կիւնիւնի պիլմէլի:

Մէլանի.— Էլպէթթէ քիլիսէյէ կիտէրլէր:

Րէճինա.— Օնա շիւպհէ՞ մի վար, հէր բազար Գուտտասը Շէրիֆ կէօրմէյէ կիտէրլէր:

Մէլանի.— Հա՞նկը քիլիսէյէ կիտէրլէր:

Րէճինա.— Պազը վազթ Սէնթ —Իւրպէնէ, չօզ տէֆա տա ուլու քիլիսէյէ կիտէրլէր:

Մէլանի.— Իչթէ պու ալէա պիր մալիւմաթ տըր: Պու կիւն բէնճէնպիւֆ տիր, կէլէճէք բազար կիւնիւ մատմազէլ տը Գարմէյլի քիլիսէտէ կէօրէպիլէճէ-միւ:

Րէճինա.— Էկէր Թրուատա իսէ:

Մէլանի.— Նա՞սըլ, էկէր Թրուատա իսէ՞ մի. նէ՞ տիմէք իսթէյօրսընը:

Րէճինա.— Պու կիւն փետրուարըն 28ի տիր. Գարմէյլ Փամիլեասը հէր սէնէ մարտ այընտա Բարիզէ կիտիպ օրատա իգամէթ իտէր:

Մէլանի.— Աճապա կիթմիչլէ՞ր մի տիր:

Րէճինա.— Խայր, հէնուզ կիթմէմիչլէր տիր, լաքին իհթիմալ քի եարըն եա-խօտ օ պիր կիւն կիտէրլէր:

Գարը գօճա տէրհալ պիրպիրինին եիւզիւնէ պազտըլար:

Մէլանի.— Էյ մարտ այլնտան սօնորա Բարիգտէն Թրուայա ավտէթ իտէր-
լէր մի:

Րէճինա.— Էվվէթ, լաբին պիր գաչ կիւն Թրուատա գալտըգտան սօնորա,
օրատան տա Մէզօն—Պլանչա կիտէրլէր:

Մէլանի.— Մէզօն—Պլանչա նէ տիր:

Րէճինա.— Շէհիրտէն իւչ միլ մէսաֆէտէ պիր քէօյ օլուպ, օրատա Մ. տը
Գարմէյլին պիր եազլըգ խանէսի վար տըր: Գարմէյլ ֆամիլեասը՝ յունիս էվասի-
թինէ տէկին Մէզօն—Պլանչտա գալըր: Սօնորա էկէր պիր գաբլըճայա վէ եախօս
տէնիգ համամլարը օլան շէհիրէ կիթմէզ իսէ, եազ մէվսիմինի Թրուատա կէջիրիր,
պատէհււ Հօթ—Սօն էյալէթինտէ Գօրմիէ քէօլկիւնէ կիտէր, վէ օրատա Մ. տը
Գարմէյլ մուսթազամ ալ էլլէնճէլէրի թէրթիպ իտէր:

Մ. վէ մատամ Լըվասէօր՝ էքէյիճէ մալիւմաթ ախգ իթմիչ օլտըգլարընտան,
Րէճինայա պէյանը թէչէքքիւր իթտիլէր վէ մէրգուլմէյի եօլա գօյտուլար:

Էրթէսի իքի կիւն, եանի ճոււսա իլէ ճոււսա էրթէսի կիւնիւ գարը գօճա
միւլսթէլիֆ սաաթլարտա չըգըպ Մ. տը Գարմէյլին խանէսի էթրաֆընը տօլաչա-
րագ կիտէրլէր, կէլիրլէր, տուրուլար, պագարլար իտի: Պուսլարըն պու հարէքէ-
թի շիւպհէլի կէօրիւնէպիլիր իտի:

Հապա կիւզէլ իտի Գարը գօճա՝ կէնճ գըզըն չըգըպ պաղչէտէ կէզինէճէկինի
իւմիտ իտէրէք, պաղչէնին եիւքսէք տուվարլարընտան իչէրիյէ պագմաղա (պիհու-
տէ չալըլըյօրլար իտի:

Հէր նասըլ օլուրսա օլսուն էվլատլարընը կէօրմէք իսթէյօրլար իտի:

Թրուայա պուսըն իչիւն կէ՞մէմիլէր մի իտի:

Պէլքի պիր էյի թէսատիւֆիէ էմէլլէրինէ նաիլ օլմագլըղը իւմիտ իթմիլլէր
իտի իսէ տէ, պէյլէ պիր մէսուտ թէսատիւֆ վագը օլմայօր իտի:

Մէլանի՝ քէնտի քէնտիյէ.— Պիգտէն պիր գաչ աաղմ էթէտէ տիր տէ չու
էվէ կիրմէք պիգէ մէմնու տըր: պէն՝ վալիտէսի օլտըղըմ հալտէ քէնտիսինի
կէօրէմէյօրըմ.— տիյօր իտի:

Բագար սասպահըսը սաաթ տօգուգտա գարը գօճա Լըվասէօրլէր՝ տիչարը չըգ-
մագ իւպրէ կիլինմիլլէր իտի:

Գարմէյլ ֆամիլեասը՝ հէնուգ Բարիգէ հարէքէթ իթմէմիլ օլմաղլա, մատմագէլ
Վալանթինին քիլիսէյէ կիտէճէկի, վէ հաթթա հապա բէք կիւզէլ օլտըղընտան
եայա տիչարը չըգաճաղը մէմուլ օլընապիլիր իտի:

Մատմագէլ տը Գարմէյլ էկէր Սէն Բիէր քիլիսէսինտէ Գուտտասը Շէրիֆ
կէօրմէյէ կիթսէ իտի, եօլը օթէլին էօնիւնտէն օլուպ օրատան կէչէճէկի ճիհէթլէ,
Րէճինա՝ մէրգուլմէյի Մէլանիէ կէօսթէրմէյէ սէօզ վէրմիչ իտի: Կէնճ գըզ էկէր
Սէնթ—Իւրպէն քիլիսէսինէ կիթսէ իտի պաչգա պիր սօգագտան կէչէճէք իտի:
Լաբին օ գէման Րէճինա՝ Մ. վէ մատամ Լըվասէօր իլէ Սէնթ—Իւրպէն քիլիսէսինէ
կիտէճէք իտի:

Գարը գօճա բէնճէրէյէ օթուրուպ, պէսլէմէ գըզ տախի սօգաղը կէօզէտէ
տուրմուչ տըր:

Պէտէլանին երկրէն բէժ շիտոնիքի չափը յօր իտի:

Մէրգուսէ իւն Հանրի՝ իւրիտ վէ սապրազըզլարընտան նաչի թիթրէյորլար իտի:

Հաբին էկէր Վալանթին տիշարը չըգմասա նա՞նըլ օլանազ:

Նէ՛, գարը գօճա՛ գըզլարընը կէօրմէքսիզին մէրգուսէ գըզ Բարիզէ՛ մի հարէքէթ իտէճէք տիր:

Սաաթ օնա չէրէք քալարազ Բէճինա՛ քէքէք մէ՛ փալտէնին պէքէտիքէրի տատան իչէրի սէլիթտիլ տէշի քի:

— Իթէ մատմազէլ Վալանթին, էլին էճնիլտէն կէչիյօր. եսյա տըր վէ միւրէպալիյէտի մատմազէլ Լուիզ տախի պէրապէր տիր:

Մէլանի իւն Հանրի՛ բէնճէրճանն աչաղա Վիլտիլէր, վէ նիհայէթ էվլատալարընը կէօրտիլէր:

Վալանթին՝ միւրէպալիյէտինն յեանընտան երկրիյօր, վէ վարտ կիւնէչի կիւլի քարթազ վէ սէվինճի կէօրիւնիյօր իտի. պաշընը նազիքեանէ պիր սուրէթտէ սալշայարազ, եօլը իւզէրինտէ րասթ կէլտիկիլ էրքէք վէ գատընլարը սէլամլայօր իտի:

Մէրգուսէյէ րէֆաաթ իտէն միւրէպալիյէ՛ գըրգ պէչիլէ պիր գատըն օլուպ, պիւ քարը՝ մատամ տը Գաւմէյէ օն սէնէ պէսլէմէլիլէ իթտիքտէն սօնղրա միւրէպալիյէլէ մէմուրիյէթինէ թէրֆի օլընմըլ իտի:

Կէնճ գըզ կէչիպ կիթտիքտէ Մէլանի տիզ չէօքիւպ, «Շիւքիւրէր օլսուն, Սլլանըմ—» տէտի:

Հանրի տէ կէօզ եաշլարընը սիլիյօր իտի:

Պէսլէմէ գըզ՝ պու հալլէրէ նապարը թէանճիւպլէ պագըպ, սէպէպինի անլա մաղա չալըլըյօր իտի:

Մէլանի՛ այաղա գալաթը:

Բէճինա՛ չմէրգուսէյէ խրթապէն— էյ նա՞նըլ, մատամ, արզու իթտիկինիզ վէճիլէ մատմազէլ տը Գարմէյի կէօրտիւնի՞զ մի:

Մէլանի՛ երեզիւ կիւլէրէք.— էվվէթ, էվվէթ, կէօրտիւմ:

Բէճինա.— Չօգ կիւզէլ տէյի՞լ մի, մատամ:

Մէլանի.— Ֆէվգէլատէ կիւզէլ տիր. ատէթա պիր մէլայիլէ պէնզէր: Մէրգուսէնին ուլու քիլիսէլէ կիտէճէկինէ էմի՞ն միսինիզ:

Բէճինա.— էվվէթ, մատամ, բէք էմինիմ:

Մէլանի.— Էօյլէ իսէ պէրապէր քիլիսէյէ կիտէլիմ.— տիյէրէք, Մ. վէ մատամ Լըվապէօր օթէլտէն տիշարը չըգտըլար:

Բէճինա՛ քէնտի քէնտինէ պրուընըն ալթընտան.— Պէն պուստան պիր շէյ անլայամպչօրըմ. լաբին հէր հալտէ զարիպ պիր շէյ վար տըր:

Օ կիւնիւ Սէն—Բիլէ վէ Սէն Բօլ քիլիսէտինտէ բէք չօգ ճէօմաաթ վար իտի, լաբին Մէլանի՛ կէօզէրիլէ պիր տաքիգա գըզընը արատըգտան սօնղրա մէրգուսէյի կէօրտիւ, պէօյիւք գաւիթին սաղ թարաֆընտա պիրինճի մէվգիլէրին պիրինտէ պուլընըյօր իտի:

Ձեզ ինչ գէշնէ՝ միւմբին օլտըղը գատար եագլաշտըլարւ Հանրի պիր տիրէկէ
եապլանտը տուրտու, վէ Մէլանի տէ պիր ազ էվվէլ օթէլտէքի օտատա եաբտըղը
կիպի տիզ չէօքիւպ էլլէրինի պիրպիրինէ պաղլատը վէ տիք տիք գըզընըն եիւզիւ-
նէ պագմաղա պաշլատը:

Պու սըրատա մէրգումէ գարը՝ նէ քիլիսէ պիրինի, նէ ազիզլէրի, նէ մէլա-
յիւլէրի վէ նէ տախի Պիքիր Մէրեէմ անայը տիւչիւնմէյիպ, եալընըզ գըզընը
տիւչիւնիյօր, եալընըզ անը կէօրիւյօր իտի. ատէթա էվլատընըն էօնիւնտէ իպա-
տէթ իտիյօր իտի:

Սօն Խնճիլ օգուկտըղտան սօնգրա Մէլանի պիրտէն պիրէ Վալանթին ինչ
գարըն գարընյա կէլմէյէ գարար վէրտի: քէնտիսի ինչ գըզը արասընտա հիչ պիր
միւչապէհէթ եօգ վը տըր տէյու կէօրմէք իսթէյօր իտի:

Մէլանին պիր իշարէթի իւզէրինէ գարը գօճա՝ քիլիսէնին պէօյիւք գարու.
սընա տօղրու էնտիլէր:

Մէլանի՝ գօճասընըն տուրաճաղը եէրի Հանրիէ կէօսթէյտի, վէ քէնտիսի տէ
տուվալը սուլըն գապը էօնիւնտէ տուրտու:

Բիլիսէ իսթամ պուլուպ ճէօմաթ պէօյիւք գաբույա տօղրու եիւրիւյիշ ի-
տիյօր իտի:

Մէլանի՝ Վալանթինին մէզքիւր գաբույա տօղրու իլէրլէտիկինի կէօրիւնճէ,
էլտիվէնլի սաղ էլլինի բարմազլարընը տուվալը սու գապընա պաթըրտը, վէ հի-
սապլը պիր հարէքէթը մահիրանէ ինչ էն էվվէլ քէնտիսի տավրանըպ կէնճ գըզա
տուվալը սու թագաթիմ իթտի:

Իքիսինին պագընը պիրպիրինէ ռասթ կէլտի Վալիտէնին պագընը աթէշ կիպի
բարլամազտա օլտըղընտան, Վալանթին՝ տիւչարը իսթիղրապ օլարագ տէհէթին-
տէն նաշի չէօյլէ պիր սիքիւնտի. Լաքին օ եագանճը գարը՝ թավր ու հարէքէթը
րիպէթքեարանէտէ պուլընըպ, եիւզիւնտէ տէ պիր էսէրը թէզարրու միւչա-
հէտէ օլընտըղընտան, կէնճ գըզ անիտէ կիւլիւմէտի, վէ բարմազլարընը սէվին-
ճինտէն նաշի պիր նիտա սալը վէրմէկէ ժիւհէյեա օլան Մէլանինին բնրմազլարը-
նա սիւրիւպ տուվալը սուլը ալտը:

Վալանթին՝ եիւզիւնէ խաչ չըգարարագ սավուշտը կիթտի:

Մէլանի՝ պիր ազ սօնգրա գօճասընա. — էյ նա՛սըլ, Ջանրի, էյիճէ կէօր-
տիւն մի:

Հանրի. — Էվվէթ, կէօրտիւվ:

Մէլանի. — Պանա պէնդէյօր, տէյիլ մի:

Հանրի. — Սէն անըն եաշընտա իքէն սիմաճա նէ կէօսթէրիշտէ իտիւ իսէ օ
տա չիմտի օ կէօսթէրիշտէ պուլընըյօր էլաքին կէօրիւզըմըսըն, սէվիւիւլիւմ Մէ-
լանի, պէնին կէնճիւք վագթընըն կիւզէլիլիւնաէն տէ տաշա կիւզէլ տիր:

Գարը գօճա յօգազա չըգմըլար իտի. Լաքին կէօրէնլէրին նէ տիյէճէքէրիւնի
Մէլանի ասլա ումուրընտա իթմէյէրէք գօճասընըն պօյնընա սարըլտը վէ իքի եա-
նագլարընտան էօքտիւ:

Պիչարէ վալիտէ տէլէ կիպի օվաւ իտի, զիրա գըզընըն բարմազլարընը քէնտի
բարմազլարընա տագուկընը իտի:

ՄԷՋՈՆ ՊԼԱՆԾ

Երթեսի կիւնիւ էօյլէյին Մ. վէ մատամ Լըվասէօր Թաամա օթուրաբգլարը պըրատա Րէճինա՝ Մ. տը Գարմէյլ իւէ գարըսը վէ գըզը օ սապահ Բարիզէ հարէ-քէթ իթտիքլէրինի մէրգոււմա գարը գօճայա խապէր վէրտի:

Մէլանի իւէ Հանրի՝ պու ազիմէթտէն նէ մահզուն օլտուլար վէ նէ Թէաճիւպ իթտիլէր: պուըն զաթէն մէմուլ իտիօրլար իտի: հէմ տէ սէվկիւլիւ գըզլա-րընը տէյի՛լ մի քի կէօրմէք սաատէթինէ նաիլ օլմուշլար իտի:

Նալընըզ գալտըզլարընտա Մէլանի գօճասընա խիթպպէն իյրատը սիւվալ իւէ:

— Շիմտի նէ՞ եաբաճաղըզ:

Հանրի.— Րէճինանըն պիզէ վէրտիկի մալիւմաթա նազարէն, Գարմէյլ Փամիլ-եասը՝ պիր այ Բարիզտէ գալաճագ, վէ օրատան ափտէթ իաէր իթմէզ Մէջօն Պլանշ քէօյիւնէ եազլըզա կիտէճէք տիր:

Մէլանի.— Եվվէթ, պէսլէմէ գըզ պէօյլէ սէօյլէտի:

Հանրի.— Շիմտի պիզ, սէվկիւլիւ զէվճէմ, գըզըմըզը սըզ սըզ կէօրմէք վէ միւմքին օլուր իսէ անընլա գօնուշլալ էօրիւպ սէվմէք իչիւն մէրգոււմէնին Թա եազընընտա պուլընմագ իսթէրիզ:

Մէլանի.— Եվվէթ, իմքեանը օլսա տա էօյլէ եաբսագ:

Հանրի.— Եկէր իսթէր իսէն պիր արապա թուլթայըմ, Մէջօն—Պլանշա կի-տէլիմ Պունըն նիչիւն օլտըղընը արթըզ քէշֆ իտէպիլիսին:

Մէլանի.— Էօյլէ իսէ Մէջօն—Պլանշտա վէ եախօտ հէվալիսինտէ, Մ. տը Գարմէյլին եազլըզ խանէսի գուրպինտէ քիւշիւք պիր էվ թուլթ տա իքի իւշ այ օրատա իգամէթ իտէլիմ:

Հանրի.— Եվվէթ, պէնիմ տէ ֆիքրիմ էօյլէ տիր:

Մէլանի.— Պէօյլէ բէք էյի օլուր, ազիզիմ. լաքին Մ. տը Գարմէյլ՝ ատէթի խիլաֆընտա օլարագ պու սէնէ Մէջօն—Պլանշա կիթմէզսէ նէ՞ եաբալըմ:

Հանրի.— Օ հալտէ պիզիմ տէ օրատա իշիմիզ օլմատըղընտան, թուլթտըղըմըզ էվի էօյլէճէ պօշ պրագըրըզ:

Մէլանի.— Օ էվի տէ էկէր պուլուր իսէք:

Հանրի.— Էլպէթթէ էօյլէ, էլհասըլ, զաննըմ էվվէլճէ իթթիլսագը Թէտապիր Թ-տէճէք օլուր իսէք էյի օլուր: Եկէր Գարմէյլ Փամիլեասը իքի թքի պուշուգ այ Մէջօն—Պլանշտա օթուրաճագ եէրալէ պիր գարըլըճայա կիտէճէք օլուր իսէ, պիզ տէ մէգքիւր գաբըճա շէհրինէ ազիմէթ իտէրիզ: Եկէր տէնիզէ կիրմէք իչիւն պիր պահիլ շէհրինէ կիտէճէք օլուր իսէ, պիզ տէ օրայա Պիտէրիզ: Եկէր քէյֆինէ կէ-լիպ Ձուիցցէրիա, եախօտ Իթալիա վէ եախօտ Ալէմանիւտա պիր սէյահաթ իճրա՞

սընա թէչէպպիւս էլէր վէ հէր հանկը թշրաֆա կիտէր իսէ, պիզ տէ արգասը սըրա կիտիպ բէչինի պրագմայըզ:

Մէլանի.— Բէք ալէա, Հանրի. զանն իտէրսին եիւրէյիմտէն սէօյլէյօրսըն, թըպզը պէնիմ կիպի տիւշիւնիյօրսըն:

Հանրի.— Գըզըմըզը պուլտըզ, արթըզ անը պրագմադ իսթէմէյիզ:

Մէլանի.— Շիմտի արթըզ գըզըմտան չօգ ուզազ եաշայամայաճաղըմ. հանկը եօլլարտան կէչէր իսէ օ եօլլարտան եիւրիւմէլիյիմ. օ թաթլը պագըշըյլա պագտըղը աղաճլարա, եէչիլիբէրէ, չիչէբէրէ պէն տէ պագմալըյըմ, անըն թէնէֆֆիւս իթտիկի հափայը պէն տէ թէնէֆֆիւս իթմէլիյիմ:

Հանրի.— Տիմէք, Մէլանի, Մէզօն—Պլանշա կիտէճէյիզ:

Մէլանի.— Էվվէթ:

Հանրի.— Վէ իւմիտ իթտիկիմ վէճհէ, էկէր քիրալըզ պիր էվ պուլսագ թուլթաճաղըզ:

Մէլանի.— Էվվէթ:

Հանրի.— Պուշը եարտըգտան սօնղրա, արթըզ թրուատա գալմաղա լիւզոււմըմըզ օլմատըղընտան, Բարիդէ ավտէթ իտէճէյիզ: Մէլանի, պիզ չալըշտըզ չապալատըզ վէ մէմուլիմիզտէն չօգ զիյատէ նաիլը մուվաֆֆագիյէթ օլտուզ. արթըզ պիզ իսթիրահաթ իտուպ, պիր ազ տա պաշգալարընըն քէսպը սէրվէթ իթմէսինէ մէյտան վէրմէլիյիզ: Արթըզ իշտէն գաթիէն չէքիլմէմիզ վագթը կէլմիշ տիր:

«Ճէվահիրճի մաղազամը պիրինճի եազըճըմ Մ. Տիւվէրթիէյէ թէրք իտէճէյիմ. սէն տէ պէնիմ կիպի եաք, իքի պիրինճի իչճիլէրին օլան մատամ ժէրար իլէ մատմազէլ Սուշէյէ թէրքը ումուր էթ:

Մէլանի՝ կիւլիւմսէյէրէք.— Ազիզիմ, պէնիմ տէ նիյէթիմ պու իտի:

Սաաթ իւշտէ Մ. վէ մատամ Լըվասէօր Մէզօն—Պլանշ քէօյիւնտէ իտիլէր:

Պուշլար պիր ազ վագթ Մ. տը Գարմէյլին եազըզ խանէսի էօնիւնտէ տուրուպ սէյր իթտիլէր:

Մէլանի.— Չօգ կիւզէլ խանէ:

Հանրի.— Էվվէթ, Բարիզ հէվալիսինտէ պուշտան ալէա սայֆիյէ եօգ տըր: Լաքին Մ. տը Գարմէյլ միլիօնլար սահիպի տիր:

Մէզօն—Պլանշա պիր մուգավէլաթ մուհարրիրի վար իտի, գարը գօճա՝ մուհարրիրը մէրգոււմըն իգամէթկեահընը սօրուպ սալըզ ալտըլար:

Մուգավէլաթ մուհարրիրի՝ մէրգոււման գարը գօճայը քէմալը նէվաքէթլէ գապուլ իտուպ, Մ. Լըվասէօր՝ արատըղընը վէ իսթէտիկինի պէյան իթտիքտէ, մուգավէլաթ մուհարրիրի ճէվապէն տէտի քի:

—Պուրատա Մէզօն—Պլանթտա վէ ճիվար քէօյլէրտէ սաթլըզ վէ քիրալըզ պիր չօգ խանէմ վար տըր: Զուլիցցէրիա ուսուլինտէ եարըլմըշ պիր քէօք վար, օ սիզին իչինիզէ չօգ էյի եարար, պու քէօք հէմ ալճըլարըն պիրպիրիյլէ պուլըշմասընա մէրքէզ օլմագ վէ հէմ տէ պէքճի իգամէթկեահը օլմագ իւզրէ պուշտան եիրմի սէնէ գատար ագտէմ ինշա օլընմըշ տըր: Մէզքիւր քէօք՝ աղաճլըղը վէ եէչիլիկի պօլ պիր պաղչէնին օրթասընտա պուլընըպ, էթրաֆը էքչի մուշմուլա ա-

զանքը յայտնաբերեալ ժողովուրդ տըր Պաղէսնին իջնոտէ պիր ընտնար վորս պունըն ճօշկուն սույը հէմ պիր հալուգա ագար վէ հէմ տէ քիչիւք պիր ըրմագ թէշքիւ իտէր:

«Լաքին պունըն եալընը պիր մահուըը վար Գորի մէշքիւք քէօք Մէգօն — Պլանչտան եիրմի տագիւքն ըզագ տըր վե՛ օրմանըն աղղընտա թէնհա պիր մէվգի տէ պունըն վագտա տըր:

Հանրի. — Պունըն զարարը եօգ տըր Կէֆէնտիոյն վէրի քի զէվճէմ պէյէնտին, զիրա յօգ վէ օրմանըն տալն էյիւհալա ալմագ իշիւն եպգ մէվսիմին պու մէմլէ քէթտէ կէշիրմէք իսթէյօրըք Էկէր իսթէյսէնիգ կիտէլիմ պիր օ քէօշկիւ կէօրէ Լիմ, Էֆէնտի:

Մուգավէլաթ մուհարրիի չարգասընը պաշընա գօյարագ վէ պասթօնընը ալարագ. — Էմրինիգէ մունթագըըըմ:

Մէլանի՛ մէշքիւք քէօշկէ բէք պէյէնտիկինտէն Հանրի՛ մուգավէլաթ մուհարրիիինէ «—Թութալըմ—» տէտի:

Պու քէօշկիւն սէնէվի քիրաաը տէօրթ եիւզ Փրանգ օլմալա, հաղիգաթէն պահալը տէյիլ իտի: Անճագ տէօշէվէք լաղըմ իտի իտէ տէ, օ տա բէք պէյիւք պիր շէյ տէյիլ իտի: շէհիրտէ լաղըմ օլան էյեա վէ մօպիլա պունընապիրի իտի:

Քէօշկիւ կէօրտիքտէն սօնդրա մուգավէլաթ մուհարրիիին իտարէլսանէսինէ ալտէթ իթտիլէր: Մ. Լըվասէօր տէօրթ եիւզ Փրանգ թէէտիյէ իթտի, մուգավէլաթ մուհարրիի տէ պիր իլմուլսապէր վէրտի:

Օ ագչամը Մ. Լըվասէօր շէհրին պիր տէօշէմէհիսին կէօրիւպ բազարըգ իթտի, վէ մէրգուլ տէօշէմէհի՛ սէքիգ կիւն զարֆընտա օրման գուրպինտէքի քէօշ կիւ բէք մունթագամ պիր սուրէթտէ տէօշէմէյի թէհհիւտ էյլէտի:

Էրթէքի կիւնիւ Մ. վէ մատամ Լըվասէօր Բարիգէ ալտէթ իթտիլէր:

* *

Ապրիլ իպթիտասընտա Գարմէյլ Փամիլեասը՝ Մէգօն — Պլանչտաքի եաղըգ խանէյէ կէլիպ եհրէշտիքտէ, գարը գօճա Լըվասէօրիլէր՝ օն ալթը սէնէպէն պէրու Մէլանինին խըտմէթինտէ պունընան իթթիյար պիր պէսլէմէ իլէ պէրապէր օն պէշ կիւնտէն պէրու մէշքիւք օրման քէօշկիւնտէ իգամէթ իթմէքտէ պունընըյօրլար իտի:

Պու իքի եապանճընըն օրայա միւվասէլէթի՛ մէմլէքէթտէ էրէյիհէ ատամլարըն մէրագընը մուհիւլ օլմուշ տըր:

Պունլար քի՛մ իտիլէր. նէրէտէն կէլիյօրլար իտի. զէնկի՞ն մի իտիլէր. օրապա քիմսէյի թանըմատըգլարը հալտէ նա՛սըլ օլուպ տա օ մէմլէքէթտէ իգամէթ իթմէյէ կէլմիլէր իտի: Կահիհէն գարը գօճա՞ մը իտիլէր:

Քէօյլէրին պու հալլէրինէ վուգուլք օլանլար՝ օրման քէօշկիւնին միւսթէ՛ճիրլէրի հագընտա Մէգօն Պլանչտա նէլէր սէյլէնտիկինի պիրլիլէր:

Անլէրին իսմի մալիւմ իտի, զիրա Մ. Լըվասէօրին՝ իսմինի կիզլէմէ կէ հիշ պիր սէպէպի եօգ իտի: Լաքին պունտան պաշգա պիր շէյ մալիւմ տէյիլ իտի:

Հէր քէս զանն իտէր իտի քի, պունլար՝ Թրուտան վէ եալսու Օպ էյալէ:

Թինին տիկէր պիր չէհրինտէն կէտէ ուփադ Թէֆէք Թինճաբլար օլուպ, պիր
գաչ պին Ֆրաքնգ վարտաթա մալիք օլտըզլարը հալտէ իշֆէն չէքիմֆընէր իտի:

Ազ բարա հարճատըզլարընտան, բէք տէ միլետն գահիպի զաննօլընամայօրլար
իտի իսէ տէ, խըտմէթճի գարը՝ ալտըղը չէյլէրին բարասընը տայմա բէլիճ բէշին
վէրմէքտէ՝ օլտըղընտան՝ օրթալըղը ալտաթմալարընտան հիշ գօրգուլմայօր իտի:

Գարը գօճա Մէլանի իլէ Հանրի՝ Մէքօն — Պլանչտաքի եազըզ խանէ խալգընըն
հէր կիճնքի ատէթլէրինի Ջարուճաք անլաւըլար և Մէհսէլա Գարմէյլ Փաթիլեասը-
նըն նապահ սաաթ օն պիրտէ կիւնտիւզ Թաաճըկ վէք ագչամ սաաթ ետիտի՝ ագ-
չապթ տաաթը իթ տիքլէրինի, վալանթինին հանլը վազթ րէպիւմ վէ մուգիգա իլի
մէշըուլ օլտըղընը, վէ պէկիրլէ կէզինմէք իշիւն սաապահ վէ եա ագչամ մէրգուլմէ-
նին սաաթ գաչտա տիշարը չըգալըղընը վէ էն զիյատէ հանլը Թարաֆա տօղրու
կիթտիկինի գարը գօճա անիտէ էօյրէնմիլէր իտի:

Քէզալիք Մ. տը Գարմէյլին էքսէրիա կէնճ գըզլա պէրապէր կէզմէյէ կիթտի-
կինի տախի պիլիյօրլար իտի Մէրգուլմ Փապթիգաթօրըն պիր մանիասը օլուպ գըզա
րէֆագաթ իտէմէտիկի Թապտիրտէ, Վալանթինին արգասը սըրա տայմա էմնի-
լէթլի վէ պինիճի անթր ուշաք կիտիյօր իտի:

Կէնճ գըզ եայա տախի տիշարը չըգըպ, օ հալտէ խասթալարը վէ Փուգարա-
լարը կիտէր կէօրիւր վէ անլէրէ իանէի նագտիյէ վէրի իտի: Օ կիւնլէրի մէրգու-
մէնին րէֆագաթընտա եա մատամ տը Գարմէյլ վէ եախօտ էսքի էմէքտար Լուիճ
նամ խըտմէթճի գարը պուլընըր ֆտի:

Հանրի վէ Մէլանի՝ եա պիրլիքտէ վէ եախօտ այրը այրը Վալանթինին եօլը
իւզէրինէ կիտէրլէր իտի, լաքին կէօրիւնմէկէ ճէսարէթ իթմէտիքլէրինտէն, պիր
չիթ, եախօտ պիր չալըլըգ վէ եա աղաճլար արգասընա կիզլէնէիէք կէնճ գըզա
պէլէրլէր իտի: Մէրգուլմէյի կէօրսիւնլէր տէ նասըլ օլուրսա օլտուն:

Ագչամ օրթալըգ գարարտըգտա, մէրգուլման գարը գօճա՝ էվաւալարընըն սէ-
սինի իշիթմէք իւմիտիլէ եազըզ խանէնին պաղչէ տուվարը պօյընա սըյըլըպ կի-
տէրլէր իտի: Պու շէյ պազը վազթ վուգու պուլուր իտի: Գըզըն կէնճ սէսի՝ պիր
անէնքը սէմալի կիպի թա գալպլէրինէ գատար Թէէսիր իթտիկինտէն, գալիլէրի
մէսէրրէթ ու իպթիհաճլա մալամալ օլտըղը հալտէ օրման գուրպինտէքի քէօլիէ
ավտէթ իտէրլէր իտի:

Պատէհու մէրգուլման ռահաթ պիր ույգու չէքէրլէր իտի իսէ տէ, Մէլանի
հէր կէճէ ռույա կէօրիւր վէ հէմ տէ տայմա այնը ռույայը կէօրիւր իտի: Րու-
յասընտա կէօրիւր իտի քի, Վալանթինի գուճաղընա լալըշ էօրիւչիյօրլար:

Սապահ ուլանտըգտա ռույասընըն Հանրիէ նագլ իտէր վէ իլավէթէն,

— Պլէրի պիր կիւն սահիւ օլաճագ, — տէր իտի:

Իլք իքի բազար կիւնլէրի Մէլանի՝ Վալանթինի կէօրմէք իւմիտիլէ քիլիսէյէ
գօչտու կիթտի իսէ տէ, կէնճ գըզ կէլմէտի: Պու նտան անլաշըլան՝ Վալանթին
քէօյտէ չէհիթ գատար տինտար տէյիլ իտի:

Գարը գօճա բէյտէրբէյ տանհա զիյատէ ճէսարէթ ալըյօրլար իտի: ագչամլարը
կէօրիւնիւպ Փարգ օլընմագտան գօրգուլարը ծլմատըղը հալտէ, Վալանթին տէ
բիանօ չալմաղա պաշլայընճա, էյիճէ իշիթմէք իշիւն սայֆիյէյէ Բազլաճաղա ճիւ-

րաթ իրէութիւն վէ գալալէրի հէյեճանտան չարքապառապ պուլընտըը հալտէ քէմալը հայրէթլէ բիւնթընը թէղաննիյաթընը տիյնէրլէր իտի հէնճ գըզ քէնտիսի տէ թիւրքի չաղըրտըը վաղթ գարը գոճա պամպաշգա պիր չէյ օլուրլար վէ հայրէթ-տէն հայրէթէ տիւշէրլէր իտի

Գոճանըն հրաս իթտիկի հէյեճանլար շիտտէթ ու գուվէթճէ գպընըն հէյե-ճանլարընտան աշաղա գճլմաղլար իտի

Տահա սոնդրա տահա զիյատէ քիւսթախլանարազ գարը գոճա՝ Վալանթինին կէչտիկինի կէօրմէք իչիւն կիզլէնմէքտէն պիւլէ վազ կէչտիլէր հէնճ գըզը սէլամ-լամազ իչիւն տղըրուրլար իտի. օ տա գալտսըզ պիր թարգտա վէ եախօտ պարի-տանէ պիր սուրէթտէ սէլամլարընը ալըր իտի

Վալանթին՝ ուլու քիլիսէտէ քէնտիսինէ տուվալը սու վէրէն գալըլը թանըճ մայօր իտի

Վազըա Մէլանի՝ կէնճ գըզըն քէնտիսինէ պագտըղընա վէ սէլամընը ալտը-ղընա մէմնուճ իտի ամմա պունլարը բէք տէ քեաֆի կէօրմէյօր իտի. իսթէր իտի քի՝ Վալանթին սօգազտա էրքէք գարը ըասթ կէտիկինէ նասը կիւլիւմսէյէրէք սէլամ վէրիր իսէ քէնտիսինէ տէ էօյլէ պիր թէպէսսիւմլէ սէլամ վէրսին

Մամաֆիհի մատմաղէլ տը Գարմէյլ՝ թանըմատըղը պու էրքէք վէ գարըլա տայմա եօլընըն իւզէրինտէ թէսատիւֆ իթտիկինէ նիհայէթ թէաճճիւլ իթտի

Կիւնիւն պիրինտէ Մէլանի՝ եինէ էօյլէ մէրգումէյի սէլամլայըպ, քէնտիսինէ տայմա տիրիղ օլընան կիւլիւմսէյիլի կէօզլէմէքտէ իքէն, Վալանթին՝ օ կիւնիւ-րէֆ ագաթընտա պուլընան ուշաղա տէօնիւլ տէտի քի,

— Բիէն, պու իքի քիչի քիմ տիր պիլիմսին, կէզմէյէ չըգտըղըմտա տայմա պուլընլարա թէսատիւֆ իտիյօրըմ, հէր վաղթ տա պանա սէլամ վէրիրլէր

Բիէն. — Վալլահի, մատմաղէլ, մէմլէքէթիմիզտէ պուլընլար հագգընտա բէք չօգ մալիւմաթը օլան եօգ տըր. նէ օնլար քիմսէյի թանըրլար, նէ քիմսէ օնլարը թանըր

Վալանթին. — Ա՛,

Բիէն. — Քէնտիլէրինէ Մ. վէ մատամ Լըվասէօր սէօյլէթլիօրլար, վէ զալիպա պիր սէնէ իչիւն քիւա իլէ թութտըզլարը օրման քէօշիւնտէ իգամէթ իտիյօրլար, նէրէտէն կէտիքլէրինի քիմսէ պիլմէյօր, Պու մէմլէքէթէ կէլմէզտէն էվվէլ նէ եաբտըզլարընը տա քիմսէ պիլմէյօր վէ պու իքի եապանճընըն զարիպ պիր սու-րէթտէ էօմիւր կէչիրտիքլէրինէ հէր քէս թէաճճիւլ էյլէյօր, Հէր նէրէյէ կիտիւլէ օնլարա թէսատիւֆ օլընըյօր, զիրա եա պիրլիքտէ վէ եախօտ այրը այրը կէզ-մէքտէն պաշգա պիր չէյ եաբտըզլարը եօգ տըր. պիր ազ վահչիլէր կիպի եաշա-յօրլար

Վալանթին. — Էհլի ըրզ վէ նամուսը ատամլար կէօրիւնիյօրլար

Բիէն. — Պէն տէ տէյիլլէր տէմէմ, մատմաղէլ, Լաքին նիհայէթ քէնտիլէրի-նին քիմ օլտըզլարընը քիմսէ պիլմէզ, Պիր խըտմէթճի գարըլարը վար, օնըն տա թավը ու հարէքէթի զարիպ տիր, էֆէնտիլէրինտէն աշաղա գալմազ, Էկէր մէր-գու մէյէ պիր չէյ սիւվալ օլընսա, եա հիտտէթլէնիր, եախօտ կէօզլէրինի չէվի-րիպ ճէվապ վէրմէզ

Վալանթինը, — Թէ՛էքքիւր իտէրիմ. — տէտի վէ աթընըն տիգէինինի չէքէ-
րէք, րահվան գօշտգումաղա պաշխարը:

Մէրգումէ կէնճ գըղ՝ օ իքի եապանճըյա քէմաֆիւսսապըզ եօլընըն իւզէրին-
տէն տայմա թէնատիւֆ իտուպ, տուհա զիյատէ սօռզ վէ սազընազլը կէօրիւն-
տիւ:

Պինտէնալէյի Վալանթին կէլտիկինտէ չօգ տէֆա Մէլանի կէօզ եաշխարընը
սիլէր, վէ քէնտի քէնտիյէ. — Վալանթին իչիւն հէք քէսէ իլթիֆաթ իտէր, հէր
քէսլէ սէօյլէր կիւլէր տէտիլէր ամմա պէնճէ քիպլր պիր չէյէ պէնզէյօր. — տէր
իտի:

Հանրի վէ Մէլանի՝ պիր միւնասէպէթլէ Մ. տը Գանօնժը կէօրմիւլէր իտի շ
Մասաֆէլ Նանթիինն եէկէիննէ մատամ Լըվասէօր պէյէնմէմիշ օլտըղընտան, զօ-
ճասընա տէտի քի:

— Պու կէնճ էֆէնտի, հէր նէ գատար բէք զէնկին վէ սսըլպատէ իսէ տէ,
Վալանթինն ույկուէ գօճա տէյիլ տիր. պէն օթէլին խըամէթճի գըզը Րէճինայա
հէմէֆքեհարըմ, գըզըմըզ օ տէլիգանլը իլէ էպէնմէյէնէք տիր:

Պիր ճումաա էրթէսի ազլամը կիւզէլ պիր տէլիգանլընըն արապա իլէ կէլիպ
եազըղզ խանէյէ էնտիկինի գարը գօճա կէօրտիւլէր: Կէլէն տէլիգանլը Ճէյմս Լին-
գօլն իտի:

Գարը գօճա՝ մէրգում տէլիգանլը հազգընտա պիր գարըյա իսթիֆսարը մա-
լիւմաթ իթտիքէրինտէ, մէրգումէ գարը ճէվասլէն տէտի քի:

— Պու տէլիգանլը՝ Բարիգտէն տիր, կէնճ պիր միւհէնտիս օլուպ հէր ռազար
կէլիք Մէզօն—Պլանշտա Մ. տը Գարմէյիլ խանէսինտէ վազթ կէշիրիր:

Գարը գօճա պու մալիւմաթը ալտըգտան սօնդրա ուզանտըլար կիթտիլէր:

Մէլանի՝ գօճասընա. — Բէճինանըն սիլզէ սէօյլէտիկի տէլիգանլը տորր, նա՞նըլ
կէօրիւյօրսըն:

Հօթիրի. — Բէք ալէա:

Մէլանի. — Ահ, էվլէթ, պուհա պէն տէ բէք պէյէնտիմ, Հանրի, իլթէ պու-
նըն Վալանթինիմիզէ գօճա օլմասընը իսթէրիմ:

Հանրի՝ ալըրլըզլա. — Նէ ֆաիտէ քի մ. տը Գարմէյիլ մէրգումէյի էվլէնտիր-
տիկինտէ, կէլիպ տէ սէնտէն ըէյ իսթէմէյէնէք տիր:

Մէլանի՝ պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնդրա. — Բի՞մ պիլիր. պուհը քիմսէ
պիլէմէզ. — տէյիպ եինէ պիր ազ սուս տուրտըգտան սօնդրա. — Պէն վալիալսի
ասըլ վալիտէսի տէյիլմիլիմ:

ԳԱՐԱ ԵԼԼԱՆ

Պիր կիւն էօյլէնտէն սօնդրա սաաթ տէօրթ ռատտէլէրինտէ Մէլանի իլէ Հան-
րի եինէ Վալանթինէ պէքէյօրլար իտի: Մէրգումէյի ուզազտան կէօրմիւլէր իտի:

չօգ տւումէյիպ էօնլէրինտէն կէչէճէք իտի՝ Տուրտըգլարը թէրտէ եօլ՝ պիր ազ եօ-
գուշ օլարղընտան, կէնճ գըզ՝ հանլարընա վաւըլ Յլտըղընտա, պէկիրի աղըրճա
եիւրիւյօր իտի՝

Օ կիւնիւ Բիէն՝ Վալանթինէ րէֆազաթ իթմէքտէ վէ գն օն իբի այագ ու-
գագտան մէրգուճէնին արգասը սըրա կիթմէքտէ իտի՝

Մ. Լըվասէօր՝ քէմալը ինթիքաւա պաշէնը աչաը, վէ Մէլանի Նաթիկ պաշընը
էյէրէք պարկիրսիւվար օլան գըզը սէլաւլատը՝

Հէր վագթի կիպի Քըզ՝ սէլաւընը ալըպ, եինէ բէք սօուգ պիր թավըր կէօս-
թէրտիկինտէն, Մէլանիին գալպինտէ տէհչէթլի պիր սըգընթը հասըլ օլտու վէ
եիւրիւյ գալգաը՝

Եիւզ մէթրօ գատար՝ուգագտա իխթիյար պիր տիլէնճի գարը՝ պիր տէյնէ-
կէ տայանարագ պին զահմէթլէ եօլըն քէնարընա տօղրու կէլմէքտէ, վէ հանըն-
տան աչաղա պօշ պիր էքմէք թօրպասը ասըլը պիւնլընմագտա իտի՝

Վալանթին՝ օ իխթիյար տիլէնճի գարընըն հանընա վարտըղընտա, հայվանը
պու գարընըն եըրթըգ բըրթըգ գըյաֆէթինտէն եա իւրքտիկինտէն, վէ եախօտ
պաշգա պիր սէպէպտէն նաչի պիրտէն պիրէ շահ տուրուպ, շէտիտ թէքմէլէր աթ-
մաղա պաշաւտը՝

Իխթիյար գարը տէհչէթինտէն նաչի պիր նիտա սալը վէրիպ քէնտիյի պիր
թարաֆա աթտը վէ այաղը գայըպ եէրէ տիւշտիւ՝

Վալանթին՝ հայվանը անիտէ գապթ իտուպ, տիգկինի՝ չաբուգ եէթիշմիշ օլան
Բիէնէ աթտը, Ֆիսթանընըն ուղուն էթէյինի եօգարը գալտըրտը վէ աթտան չա-
րուճագ տչաղա աթլայըպ տիլէնճի գարըյա տօղրու չըթապան օլարագ մէրգու-
մէյի թութտու եօգարը գալտըրտը՝

Մէլանի՝ գարընըն իբի էլլէրինտէն թութարագ.— Պիր Եէրէնիպ ինճինտի
պիր շէյ օլտու մը՝

Տիլէնճի գարը.— Խայր, մատմագէլճիկիմ. գասաւէթ իթմէյինիպ, հիչ պիր
թարաֆըմտա աղըր պիր շէյ տույմայօրըմ՝

Վալանթին.— Եալընըգ գօրգտընըգ, տէյի՛ մի՝

Տիլէնճի գարը.— Էվվէթ, եալընըգ գօրգտըմ, մատմագէլճիկիմ. պէն շիմտի
հիչ թէթիք տէյիլիմ, տիգլէրիմ տէ հէր թարաֆըմ կիպի իխթիյարլամը, գուվ-
վէթտէն քէսիւմիշ տիր. չու լանէթ օլաճագ թաշ այաղըմա կէլտի տէ պէնի եէրէ
տիւշիւրտիւ՝

Վալանթին.— Թիրիլ թիրիլ թիթրէյօրսընըգ, պէնգիւնիգ տէ բէք Փէնա
աթմըշ տըր՝

Տիլէնճի գարը.— Պիր շէյ տէյիլ տիր, մատմագէլճիկիմ, եիւրէյիմ չարըյօր,
օ տա կէչէր՝

Վալանթին՝ ճէպինտէն քիւշիւք պիր շիշէ չըգարըպ մանթարընը աչաղ վէ տի-
լէնճինին պրուընա թութուպ թուգ րուհընը գօգլաթտը՝

Տիլէնճի գարը.— Պու նէ՛ էյի շէյ, պանա չօգ էյի կէլտի՝

Վալանթին.— Մէգօն—Պլանչա՝ մը կիտիյօրսընըգ՝

Տիլէնճի գարը.— Էվվէթ, մատմագէլճիկիմ՝

Վալանթին. — Մ ք տը Գարմէյին էվէնի պիկի՞րսինիդ :

Տիլէնճի գարը. — Պիկիւրիմ եա՛. Մ ք տը Գարմէյին ուշադարը պէնի էյի թա-
նըր, Եազըզ էվէ օղրատըղըմտա, պու զալալը զօճա գարըյա մաթպալատա տաջ-
մա էյի պիր չէյ պուլընըր:

Վալանթին. — Եօյէ իսէ, ազիզէմ, Եազըզ խանէյէ կիտինիդ, պու ազլամ
օրատա թաամ իտինիզ:

Տիլէնճի գարը. — Աֆվ իտէրսինիդ, մատմազէլ, աճապա մատմազէլ տը Գար-
մէյ սի՞զ միսինիզա:

Վալանթին. — Էվվէթ, մատմազէլ տը Գարմէյ պէն իմ:

Տիլէնճի գարը. — Ա՛հ, Ալլա՛հըմ, սիզին տիլպէր Վալանթին, օլտըղընըզ նի՞-
չիւն անիտէ քէչֆ իտէմէտիւ:

Վալանթին. — Շիմսի Եօլընըպ տէվամ իտէպիլմէք իչիւն գուվվէթ ու թա-
գաթընըզ վա՞ր մը:

Տիլէնճի գարը. — Էվվէթ, էվվէթ, մատմազէլճիկիմ:

Վալանթին. — Եօյէ իսէ Մ. տը Գարմէյին խանէսինէ կիտինիդ, պէն ռիզի
օրատա պէքլէրիմ, գիրա պէն սիզտէն էվվէլ օրայա վասըլ օլաճաղըմ:

Կէնճ գըզ պուըն տէտիքտէն սօնղրա Էէնիտէն հայվանա պինտի վէ սիւրտիւ
կիթտի:

Մ. վէ մատամ Լըվասէօր՝ պու ըրգգաթամիզ մէնգարէյի ըէյ իւլ այն կէօրիւպ,
լաքին ուզագճա օլտըղարը իչիւն գըզ իլէ տիլէնճի գարընըն միւքեալէմէսինի ի-
չիտէմլիլէր իտի. Գարը զօճա՝ Վալանթինին • իսթիյար գարըյա նէ տէրէճէ
գընայըպ մէրագ իթտիկինի վէ անընլա սէօյլէտիկինի կէօրմիւլէր իտի:

Պուռնան գաթի նազար Մէլանի՝ Վալանթինին պիր ֆուգարայա թէսատիւֆ
իթտիկինտէ տուրուպ բարա չըզտանընը աչարագ հէմ պիչարէնին էլինէ պիր սա-
տաքա վէրտիկինի վէ հէմ տէ թէսէլիպախը սէօղլէր սէօյլէտիկինի տախի կէօ-
րիւպ տէնէմիչ իտի:

Օ տիլէնճի մէնգարէսինին վուգուը էսնատէ Մէլանի՝ չէտիտ պիր հէլէճանա
տիւչար օլարագ, զօճասընա Եասլանմըչ, վէ զօճասը տախի բէք միւթէէսսիր օլ-
մուչ իտի:

Վալանթին կէօզտէն նիհան օլտըղընտա, Մէլանի՝ զօճասընա լաիթապէն,

— Կէօրտիւլն մի, Հանրի, կէօրտիւլն մի:

Հանրի. — Էվվէթ, Մէլանի, կէօրտիւլն:

Մէլանի. — Կիւզէ՞լ մի տիր, սէօյլէ:

Հանրի. — Պագ, սէնին կիպի պէնիմ տէ կէօզլէրիմ տօլմուչ տըր:

Մէլանի. — Ա՛հ, նէ՛ էյի գըզճըղազ, նիճէ էյի վէ մէրհամէթլի գալպի վար
տըր, Հանրի. . . Օ տա պիգիմ գըզըմըզ, էվլատըմըզ տըր, տէյի՞ մի, . .
մէսէրրէթ ու իֆթիլտարըմտան նաչի պիւթիւն վիւճուտըմըն թիթրէտիկինի հըս
խախօրըմ:

« Պէն իսէ քիպիր տիր տէյօր իտիմ Էվվէթ քիպիր տիր, լաքին պիգիմէ, պի-
գէ քիպիր տիր, գիրա պիգ քէնտիսի իչիւն իքի Եապանճը, իքի թանըմատըգ ա-
տամլարըզ, Պիգիմ գէնկին օլտըղըմըզ կէօրտիւլինտէն, էլպէթթէ սիլգէ մէրուգ

աւ հնէամիտք վերէմէզ, պիղի նէսուտ վէ պաթթիյար զանն խտրո՝ Բէնտի կիւ-
իւմսէյիւնիւն հազիրէրք, քէնտի թաթլը թաթլը սէօզլէրիւն ֆուգարա վէ
միւհթաճիւնէ սաղլարո:

Պէօյլէ սէօյլէշտիկի սըրատա Մէլանիին խաթրընա պիրտէն պիրտ պիր շէյ
կէլտի քի, օ տաճ պիր վալիտէնէն պաշա քիմսէնին խաթրընա կէլէմէզ իտի:

Մէլանի պու ֆիքրիին զօճաւընա պէյան էթտի:

Հաճիր. — Պու նէ տէլիլիք իտի:

Մէլանի՝ երգիւ կիւլէրէք. — Էվվէթ, ազըլըզըզ տըր, լաքին եարաճաղըմ
իւթէրիմ քի գըզըմ պէնիմէ լազըրտը իթսին քիսթէրիմ քի վալիտէօնին երգիւ-
նէ կիլիւն. — տէտի:

Էրթէսի սապահ Մ. Հանրի Լըվասէօր շէհրէ կիթտի վէ գօլթուղըն ալ-
թընտն պիր բաթէթլէ ազտէթ իթտի:

Ազաւմ պիր գատըն՝ երթըզ բըրթըզ ըռւպալար կիյինմիշ օլտըզ Գալտէ օր-
ման քէօկիւնտէն տիշարը չըգտը, Ծիսթանը թէմիզ իտի, լաքին գուժալըն ըն-
կիւնտէ օլմայան միւթէատտիտ եամալարը պուլլընպ, պու եամալարա ֆիսթանըն
տէլիք վէ երթըզլարը գաբանմը իտի Այաղիւնտա տէօրթ թարաֆը էսկիմիշ
գուճոտուրալար վաճ իտի Ծիսթանը կիլպի եամալը պիր գաթիւշօն տալիս՝ սըրթ
վէ օմուզլարըն վէ պաշը իլէ թէքմիլ սաշլարըն գաբայըպ, եալընըզ պիր բարչա-
եթիւզիւ աշրդ գալմը իտի:

Բէք Փագիր վէ սէֆիլ կէօրիւնէն պու գատըն՝ Մէլանի օլուպ, Ծիլէնճի գը-
յաֆէթինէ կիրմիշ, վէ զանն իտէրսին երիմի եաշ զիյառէ չիսթիյարալալիլիտի:

Մէրգոսմէ քարը ալէլաճէլէ քէօյէ սօղիւն կիթտի:

Վալանթիւնի պէրմիւթատ ֆուգարա վէ միւհթաճիւնի զիյարէթ իթտիկի
կիւն իտի:

Գարմէյլ Փալիլեասընըն եաղըզ խանէսի՝ քէօյիւն սօն խանէլէրիւնտէն իւշ
երգ մէթրօ գատար այրը վէ ուզադ պուլընմագտա իտի:

Մէլանի՝ Ըխլամուր ճատտէսինէ վասըլ օլտու վէ քէօյիւն խանէլէրի իլէ եադ-
ըզ խանէնին հէր իքիսինէ հէման միւսապի պիր մէսաֆէտէ պիր թաշ երգընը-
նըն իւզէրինտէ օթուրտու:

Լաքին Վալանթիւն տիշարը չըգաճա՞ք մը իտի:

Սալսթէ տիլէնճի գարը եարըմ սաաթ գատար պէքէտի:

Հէլէ նիհայէթ կէնճ գըզ՝ ճատտէնին իւզէրինտէ կէօրիւնտիւ. Ըուիզ՝ մէրգու-
մէյէ ըէֆագաթ իտիյօր իտի:

Մէլանի՝ քէնտի քէնտիյէ. — Էա Բապուլիմ Ալլահ, էկէր եանըմա եաղլաշըպ
տա պէնիմէ լազըրտը իտէճէք օլուր իսէ, պէլի իտուպ քէնտիմի էլէ վէնէճէյիմ.
— տիյօր իտի:

Վալանթիւն պիր գաշ առըմա գատար եաղընընա կէլինճէ, վալիտէսի՝ էլիսի բէք
շիտտէթլէ չարըմագտա օլան կէօյիւնին իւզէրինէ տալաթտը. Միւվազէնէնի
զայպ իտուպ տիւշէճէք տէրէճէտէ տիզլէրի քէսիլլօր իտի:

Վալանթիւն պիր նագարը մէրհամէթ վէ չէֆագաթլա վալիտէսինէ պազընք
օնա տօղրու իլէրլէմէքտէ օլտըզընտա, Մէլանի գըզա սէլամ վէրտի:

Վալանթին՝ պիր մերազ վէ լէթաֆէթը ֆէլզէլատէ իլէ։ — Չօգ եօրկուն կէօրիւ-
նիյօրսընըզ, վալիտէճիկիւմ։ — տէյինճէ, տիլէնճի գարը տիւչարը հէյէճան օլտու
վէ պուլընտըղը եէրատ սարսըլաըզ։

Վալանթին՝ տիւլմէսին իչիւն մէրգուլմէնին գօլընտան թուլթաու։

Մէլանի։ — Թէչէքքիւր իտէրիւմ, վատմազէլ, թէչէքքիւր, իտէրիւմ։ աման Ալ-
լահ, նէ՛ մէրհամէթլի վէ էյի պիր գըզընըզ։

Մէլանիներն սէսի օ գատար թիթրէյօր իտի քի, պիր իսթիյար գարընըն քէչի
սէսինէ պէնզէյօր իտի։

Վալանթին։ — Օլմայա քի աճ օլաւընըզ։

Աէլանի։ — Ա՛, խայր, աճ տէյիլիւմ . . . Պու կիւն չօգ եիւրիւտիւմ։ Բէք
եօրկուն օլթըղըմտան, եօրկուլըզ ալմազ իչիւն չու թաչ եըղընընըն իւզէրինտէ
օթուրմը իտիւմ Լաքին էյիյիւմ, չօգ էյիյիւմ։ սիղին սէսինիզ վէ թաթլը սէօղլէրի-
նիզ գալպիլի ըսըթաը։

Վալանթին՝ սախթէ տիլէնճի գարընըն էլինէ պիր օն ֆրանգլըզ վէրէրէք։ —
Ալընըզ, վալիտէճիկիւմ, պլընըզ չուըն։ Պու եօլըն ուճընտաքի էվի կէօրիւյօրսընըզ
եա՛, իլթէ էկէր օ էվէ կիտէճէք օլուր իսէնիզ սիզէ եէմէք վէ պիր գատէհ տէ-
էյի շարապ վէրիւլէր։ պու շարապ սիզէ չօգ էյի կէլէճէք տիր։ Ալլահա ըպմարա-
աըզ, վալիտէճիկիւմ, եինէ ինչալլահ կէօրիւչիւրիզ, մէէյուս օլմայընըզ։ — տիյէրէք
ուզանտը կիթսի։

Եիրմի ատըմ գատար եըրագլարտըղընտա Մէլանի՝ օն ֆրանգլըղը տուտադ-
լարընա կէօթիւրտիւ վէ քէմալը շէվզ ու թահասսուրլա տէֆա տէֆա էօքսիւ։

Մէլանի քէնտի քէնտիյէ տիյօր իտի քի,

— Իլթէ գըզըն՝ տիլէնճի գըյաֆէթինէ կիրմիչ օլան քէնտի վալիտէսինէ վէր-
տիկի սատագա տըր պու։ Ա՛, պէնիւմ մինի մինի ֆրանգըմ, սէնի ախզ իթտիկիմէ
նէ՛ գատար մէսուտ վէ պախթիյարըմ։ Միւտտէթը էօմրիւմտէ պէն սէնի հըֆզ ի-
տէճէյիւմ։ սէն պէնի իչիւն զիգըլմէթ պիր նուսխա օլաճագսըն։ Պէն սէնի պիր մի-
տալեօն եարաճաղըմ, էթրաֆընա՝ ըէնկի իւմիտ նիչանէսի օլան զիւմրիւտ թաչլա-
րը թագաճաղըմ վէ սօն ուաթըմա գատար սէնի պօյնըմտա թաչըյաճաղըմ։

«Սէվկիւլիւ էվլատըմ, ճիկէրբարէ գըզըմ, պանա վալիտէճիկիւմ տէսի . . .
Վալիտէճիկի իմիլիւմ։ Բէք տօղրու սէօյլէյօր իտի։ Ա՛, էկէր պիլսէ, էկէր պիլսէ
իտի . . . Լաքին էօնիւնտէ գալսիւմի տուստըրմալըյըմ, կէօզ եաչլադըմը թուլթ-
մալըյըմ, լագըրտըլարըմը թարթմալըյըմ։ քէնտիսինի կէօյսիւմին իւզէրինտէ սըգ-
մազ իսթէտիկիմտէ գօլլարըմը իքի եանըմտան աչաղա սարգըպ պրագմալըյըմ։
Գըզ պիր շէյ չադմամալը, ֆարգ իթմէմէլի տիր . . . Հայը՛ֆ, պէնիւմ քէնտի վալի-
տէրի օլտըղըմը հիչ պիլմէյէճէք տիր։»

Մէրգուլմէ գատըն՝ ալթուն օն ֆրանգլըզ էլինտէ օլտըղը հալտէ քէօչկէ ալ-
տէթ իտէրէք պիր մէսէրրէթը աղիմէ իլէ գօճասընա խիթապէն,

— Հանրի, գըզըմը կէօրտիւմ, պէնիւմէ լագըրտը իթտի . . . Պէնի թաճը-
մատը վէ զանն իթտի քի սահիհ պիր տիլէնճիյիւմ . . . Պագ, Հանրի, պագ պա-
նա նէ՛ վէրտի։ — տէտի վէ սատագայը գօճասընա կէօսթէրտի։

Հանրի.— Էլհասը, սէվկիւլիւմ Մէլանի, պու տէֆա արթըգ մէմնուսըն, — էյիլ մի:

Մէլանի.— Էվվէթ, լաքին քեաֆի տէյիլ տիթ:

Հանրի.— Տահա նէ՞մի իսթէրսին:

Մէլանի.— Տահա նէ՞մի իսթէրիւմ, Հանրի. շիմտի գըզըմը գուճաղայըպ պուս իթմէնին չարէսինի պուլմագ իսթէրիւմ:

Մ. վէ մատամ Լըվասէօրին նասը վէ նիջիւն Մէզօն—Պլանշտա պէքճի խանէսի տախի թապիր օլընան օրման քէօշիւնտէ իգամէթ իթմէյէ կիթտիքլէրինի իյզահ ու պէյան իթմէք իջիւն հիքեայէմիզին պալլըճա նօգթասընը թաթիլ իլէ իւչ այ կէրիսին կէրիյէ նագը մէգալ իթմիչ իտիք:

Շիմտի Մ. տը Գարմէյլին ծէյմա Լինգօլնա «—Սիզ պէնիմ տամատըմ օլաճագ սընըզ—», վէ Անթօնէն տը Գանօնթա տա «—Րէճա իտէրիւմ արթըգ պիր տահա Մէզօն—Պլանշա կէլմէյինիզ—» տէտիկի կիւնիւն էրթէսի կիւնիւնէ վասըլ օլտուգ:

Վալանթին՝ եայա եիւրիւյէրէք ուզուն պիր սէյրան իճրա իթմէք իսթէտի:

Իւչ կիւն էվվէլ մէրգուճէ գըզ՝ պէկիրլէ կիտէր իքէն, օրմանտա պէր չօգ եէրտէ ինճի չիչէքլէրի աչմըլ օլտըղընը կէօրմիւլ օլտըղընտան, մէզքիւր չիչէքտէն թօրլամագ իջիւն օրմանա կիթմէք իսթէյօր իտի. կէնճ գըզ պու շէյտէն չօգ խօշլաշըր, քէյֆլէնիւր իտի:

Եազըզ խանէնին քիւչիւք պաղչէսինտէ ինճի չիչէլի եօգ տէյիլ իտի. լաքին Վալանթին իջիւն օրմանտաքի ինճի չիչէյի տահա զիյատէ գօգար իտի. օրմանըն ինճի չիչէյինի թօրլայըպ պիր տէմէթ պաղլամագ իսթէյօր իտի:

Լուիզին պաշը բէք Փէնա աղրըմագտա օլտըղընտան, Վալանթին՝ քէնտիսիյլէ պէրապէր կէլմէսինի պաղչէպանըն օն տէօրթ եաշընտա պուլընան պիր գըզընա րէճա իթտի:

Վալանթին իլէ մէրգուճէ գըզճըղագ եօլա տիւչիւպ օրմանա կիթտիքլէրի սըրատա, էվվէլճէ հիքեայէ իթտիկիմիզ իւզրէ, մատմազլ տը նանթի՝ մատամ տը Գարմէյլէ վիզիթայա կէլտի:

Վալանթինին գալպի մէսէրրէթլէ մալամալ պուլընըյօր իտի. Սապահլայըն նիչանըսը ծէյմա՝ մէրգուճէտէն այրըլտըղընտա, գօրգա գօրգա վէ քէմալը ինթիւրամլա գըզը ալնընտան պուս իթմիչ օլտըղընտան, գըզ բէք մէմնուն վէ պախթիյար կէօրիւնիյօր վէ պէօյլէ պիր սաատէթտէն տօլայըգալպինտէն ծէնապը Հագգա արզը շիւքրան էյլէյօր իտի:

Իքի կէնճ գըզլար օրմանա միւվասէլէթ իտուպ, ինճի չիչէյի արամաղա պաշլատըլար. լաքին քէնտիլէրինտէն էվվէլ պաշգա պիր քիմսէ կէլիպ մէգքիւր չիչէյի թօրլամըլ իտի:

Վալանթին՝ պիր ազ Փէնասընա կէլէրէք.— Պէն պու եէրի էյի պիլիւրիւմ, պուրատա չօգ չիչէք վար իտի, պէօյլիւք պիր տէմէթ պաղլանապիլիւր իտի:

Պաղչեաւանքն զըզը Րօզէթ՝ ճէվապէն.— Եարրադէար տուրույօր, Լաքին նախ
նախ պէյազ չիչէքլէր Թօրլանմըլ տըր

Վալանթին.— Էօյլէ իսէ, Րօզէթ, պիր չիչէք տէմէթի պաղլայամազսըզըն
պտէթ իսէհէյիլը:

Րօզէթ.— Խայր, մատմագէլ, խայր. չօգ եէրտէ ինճի չիչէյի վար տըր. չիւպ-
հէսիզ հէր եէրտէ Թօրլանմամըլ տըր ես: Էկէր իսթէք իտէր իսէնիզ արայալըմ:
Վալանթին.— Էհ, էվլէթ, արայալըմ, Րօզէթ:

Րօզէթ.— Էօյլէ իսէ արգամ սըրա կէլինիզ, մատմագէլ. խուսուսիլէ տիքէն-
քի աղաճարտան քէնտինիզի սագընընըզ:

Իքի կէնճ գըզլար օրմանըն իչինէ տօղրու սօգուլուպ, Րօզէթ՝ ուֆադ թէ-
ֆէք աղաճարըն արասընտան եօլ աչմագ իչիւն էօնտէն եիւրիւյօր իտի:

Վալանթին՝ օրմանլարտա եօլ վէ չըզըրլարտան պաչգա եէրլէրտէ կէզմէյէ ա-
լըմամըլ օլտըղընտան, քիչիւք քէօյիւ գըզը գատար չարուգ եիւրիւյէմէմէքտէ,
վէ մէրգումէ գըզ հէր տագիգա «—Մատմագէլ, չուրատա տիքէնլիք վար, սագը-
նընըզ—» տէյու պաղըրմագտա իտի:

Վալանթին՝ պու իխթարըն իւզէրինէ մէգքիւր թէհլիքէլի նէպաթաթտան սա-
գընըր, վէ վագթ վագթ էօնիւնէ պիր էնկէլ կէլտիկինտէ, պու միւշքիլաթտան
տօլայը գահգահա իլէ կիւլէր իտի:

Րօզէթ՝ օրմանըն աչըզլըգ պիր եէրինէ վարարագ.— Իչթէ ինճի չիչէյի.—
տէյինճէ, Վալանթին՝ արգատաչընըն եանընա վասըլ օլմագ իչիւն Փիսթանընըն
էթէյինի եօգարը գալտըրըպ սըգը եիւրիւմէյէ պաշլատը:

Պիր տէ նակէհան պաճաղընըն պիրիսինէ իք կիպի պիր շէյ սարըլտըղընը հըսս
իտինճէ, տիքէնլիք իչինէ տիւլմիւշ զանն իտէրէք, ուֆադ պիր նիտա սալը վէ-
րիպ պիրտէն պիրէ տուրտու:

Լաքին պիր ազ սօնղրա պաղընըն ալթընտան զարիպ պիր ըսըգ սէսի իչի-
տիպ, իրի պիր գարա եըլանըն՝ պիր սուրէթը թէհտիտքեարանէ վէ բիւրզագապա-
նէտէ աղընըն աչմըլ վէ կարկը կիպի սիվրի տիչինի ուզաթմըլ օլտըզը հալտէ մէն-
հուս պաղընը եօգարը գալտըրտըղընը կէօրտիւ:

Վալանթին՝ խէվֆ ու տէհէթինտէն նաչի բութ քէսիլիպ ագլընը զայպ իտէ-
րէք պու տէֆա պօղընուգ պիր սէսլէ թէքար պիր նիտա սալը՝ վէրտի, վէ եը-
լանըն սօգմասընտան գութուլմագ իսթէյէրէք, կէրիյէ տօղրու սըչրատը, վէ նիմ
պայկըն հալտէ պօյընա եէրէ տիւշտիւ:

Րօզէթ՝ մատմագէլին նիտասընը իչիտինճէ, իմտատընա եէթիւմէք իչիւն օր-
մանըն մէգքիւր աչըզլըգ եէրինտէն տիւարը ֆորլանմըլ իտի. Լաքին գանկալ գան-
կալ օլարագ հէնուգ ըսըգ չալմագտա օլան գարա եըլանը կէօրիւնճէ, օ տախի
պիր տէհէթը ագիւմէյէ տիւշար օլարագ բութ քէսիլիպ պիրտէն պիրէ տուր-
տու:

Պիր տէ նակէհան էլի պաթթօնը իւչիւնճի պիր քիմսէ՝ օրմանըն աղաճարը ա-
րասընտան տիւարը չըգըպ, գըզլարըն իմտատընա չըթապան օլտու:

Գարա եըլան՝ պու եէնի տիւշմանը կէօրիւնճէ հիտտէթ ու զագապընը օնա
գարըլ շէվիրիպ, կէնճ գըզըն պաճաղընտան չէօղիւլէրէք իքի տէֆա սըչրատը, վէ

օրմանտան չըդան աստանն երկուսնէ ֆրանսիոյ իշխան եղնիտէն գանկալ գանկալ օլուպ գուրոսիդընն իւզէրինն գալգալ տուրտու:

Լաքին երկանն ըստղընա տիկէր պիր ըստղ սէսի գարընալ: Հէրիֆ՝ պասթօնըն ըստղ սէսի չըգարաճագ տէրէճէտէ պիր հըզ իլէ սափուրարագ, պաշտան պիր ազ աշաղա երկանա վուրտու:

Պու վուրու՝ երկանն պաշընր եէրէ եաթըրըպ, երկան պէյհուտէ չըրընաթգըմրանտը, գանկալ գանկալ օլտու: Բիւր զազապ օլան պաշընր արթըգ պիր տա, հա եօգարը գալտըրամայօր իտի: Հէրիֆ՝ այաղըյա երկանն պաշընա էպլէ պիր գուվէթլի պաստը քի, երկանն պաշը թօրրաղըն իշինն կէօմիւրտիւ:

Երկան կէպէրմիշ իտի:

Վալանթին՝ գաթը պիր տիւման իշինտէն պաղըյօր կիպի մէնգարէի մէգըիւրէյի սէյր իթմիշ վէ սօնդրա քէնտի քէնտիյի պիւսպիւթիւն զայպ էյլէմիշ իտի:

Եամանճը աստամ սօն սաաթըյա օղրաշան վէ էլան գանկալ գանկալ օլան երկանը պրագըպ կէնճ գըզըն իմտատընա չըթգպան օլտու, մէրգումէյի գուճագընա ալըպ օրմանն շըզըրըգ եէրինն կէօթիւրտիւ վէ օրատա եօսունլըն իւզէրինն եաթըրտը:

Օ սըրատա մատամ Լըվասէօր՝ տիլէնճի գարը գըյաֆէթինէ կիրմիշ օլտըզը հալտէ օրմանն շըզըրըգ եէրինտէ օրթայա չըգտը: Մէրգումէ գարը՝ զայէթ սօլկուն վէ պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէմէքտէ օլտըզը հալտէ, էլինտէ ինճի չէյէյինտէն միւթէյէքըիւ իրի պիր տէմէթ թուլթմագտա իտի: Էկէր ազալ գըզընա թէսատիւֆ իթմէք սաատէթինն նաիլ օլուր իսէ օնա իհտա իթմէք նէյէթիլէ, վալանթինին պուլամատըզը ինճի չիլէքէրինի Մէլանի թօրլամը իտի:

Մէրգումէ գարը տէլի կիպի տէօրթ թարաֆընա պաղընըպ, գարա երկանն զալիպինի արատը քի օ տա քէնտի գօճասը իտի:

Հանրի՝ գարըսընա ճէվապէն.— Պիր շէյ տէյլ, աստի պիր պաշըլմա. պիր գարա երկանն իւզէրինն պասմը, պէն տէ օ երկանը կէպէրթտիւմ. երկան գըզա հէնուզ սօգմամը իտի: Պագ, թէտափի էթ, Մէլանի:

Մէլանի.— Բէք էյի ամմա էլինին իւզէրինտէ պու գա՞ն նէ տիր:

Հանրի.— Եէրէ տիւշտիւկինտէ պիր ազ սըյըրըլմը:

Մէլանի՝ Վալանթինին եանընտա տիզ չէօքտիւ, տուտագլարընը եարսլը էլին իւզէրինն գօյտու վէ գանը էմիպ թէմիլէտի: Հագիգաթէն հաֆիֆ պիր սըյըրըլմը իտի:

Մէլանի՝ վագթ զայպ իթմէքսիզին վալանթինին ֆիսթան տիւյմէյէրինի սէօքտիւ վէ գօրսէսինի կէվէթտի:

Բօզէթ՝ պիր գաշ ատըմ էօթէտէ չէօմէլմիշ, ալըգ ալըգ Մէլանինին եաթըրըլարընա պաղմագտա վէ գօրգուսընտան նաշի հէնուզ թիրիլ թիրիլ թիթրէմէքտէ իտի:

Մ.— Հանրի Լըվասէօր՝ այագտա տուրմուշ, պիր մէրագ վէ էնտիլէ իլէ կէնճ գըզըն կէօզլէրինի աշմասընա պէքէյօր իտի:

Մէլանի՝ գըզընըն ազընը պաշընա կէթիւրմէք իշիւն հէր նէ գատար չալընըպ չապալայօր իտի իսէ տէ, գըզ էլան հիջ գըմըլտանմայօր իտի:

Մէլանի՝ իշինի չէքէրէք.— Եա՛ Բապաիւմ Ալլահ, պիր շէյ տէ եօգ, պիր աշտու տա եօգ տըր.— տէր տէմէզ, պիր տէ նահէհան վալանթինին՝ պիր գաշ կիւն

ագտէ՞մ ճէպինտէն չըգարըպ գօգլաթաղը քիւշիւք պիր շիշէ իւէ իւթիյար պիր տիլէնճի գարըյը, եանի քէնտիսինիշտիրիլթտիկինի տէրխաթըր իթտի:

Հանիյա քի շիշէսի՝ իւզէրինտէ պուլունսա իտի:

Մէլանի՝ գըզըն իւսթինի արատը, վէ հէման անիտէ շիշէյի պուլունպ բէք զիյատէ սէվինէրէք գաբաղընը աշտը, վէ Վալանթինին պաշընը եօգարը գալտըրըպ թուզ բուհընը մէրգումէյէ գօգլաթտը:

Պու բուհ չաբուգ թէէսիր իտուպ, գըզըն սօլիւղը գուվլէթլէնտի, գըմըլտանմաղա պաշլատը վէ եանագլարըյլա տուտագլարընըն ալլարը օրթայա չըգտը: Վալանթինին ագլը պաշընա կէլիյօր իտի:

Հանրի.— Պէն կիտիյօրըմ, Մէլանի.— տէտի վէ օրմանըգ արասընտան ուգանտը կիթտի:

16

ՎԱԼԻՏԷ

Վալանթին՝ քէնտիյի թէքմիլ պուլունպ ագլը պաշընա կէլինճէ, եօգարը գալգտը օթուրտու վէ պիր նագարը իսթիլրապլվէ թէհայյիւրլէ տէօրթ թարաֆընա պագտը:

Մէլանի՝ էլան գըզընըն եանընտա տիգ չէօքմիւշ օլուպ, գաբիւշօնընը կէօգիւնին իւզէրինէ էնտիրմիշ իտի:

Վալանթինին ագլը պաշընա կէլտիկինտէ, պայկընըղընտան էվլէլ վագը օլան տէհէթլի մէնգարէյի խաթըրնա կէթիւրէրէք պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթրէտի վէ աղըր աղըր պիր սէօյլէյիշլէ տէտի քի:

— Խաթըրմա կէլիյօր, խաթըրմա կէլիյօր, տէհէթիմտէն նաշի պուզ քէսիլէբէք եէրէ տիւշտիւմ վէ եավաշ եավաշ ագլըմը դայալ իթտիմ:

Պուընը տէտիքտէն սօնղրա կէնճ գըզ տիք տիք մատամ Լըվասէօրէ պագտը, վէ մէրգումէնին՝ Լիւլամուր ճատտէսինտէքի տիլէնճի գարը օլտըղընը գաբիւշօնընտան թանըտը: Օ արա քիւշիւք շիշէ հէնուզ Մէլանիին էլինտէ պուլընըյօր իտի:

Կէնճ գըզ՝ թաթլը պիր կիւլիւմէյիշլէ.— Պէն սիզի թանըյօրըմ. տիմէք, վալիտէճիկիւմ, պէնի սիզ պագտընըզ վէ ագլըմը պաշըմ: սիզկէթիւտինիպ. թէշէքքիւր խոէրիւմ, էքսիւք օլմայընըզ.— տէտիքտէն սօնղրա թէքրար էթրաֆընա պագընտը վէ Բօզէթի կէօրտիւ. Բօզէթ՝ էլան այնը թավր վագիյէթտէ պուլընըսլ սուս բուս աղլայօր իտի:

Վալանթին.— էյ, մինի մինի Բօզէթճիկիւմ, աղլամա պէօյլէ. կէօրիւյօրսըն քի արթըգ էյիյիւմ, խասթա տէյիլիւմ: Սէն տէ չօգ գօրգտըն, տէյիլ՝ մի. Ահ, օնէ՛ ֆէնա ճանապար իտի. . . Լաքին պանա սօգամատը, սօգամաղա վագթը օլմատը. . . էնկէրէք երլանը իտի. . .

Մէլանի պիր հըզ իրէ ճէվապ վէրէրէք — իւայր, մատմաղէլ, պու, որմանա-
էնկէրէք երլանը Եօգ տըր շիրի պիր գարա երլան իտիշ լոգրաթօթօգընտի տըր,
պաւը էգիւմիշ, կէպէրմիշ տիր:

Վալանթին. — Կէօրտիւմ տիւ տիք տուրույօր, պաշընը սալլայօր շըսլըք չա-
թայօր, ինճէ վէ չէնկէլ տիպէրիւնի կէօթէրիյօր իտի, պիր տէ տիւ չիւպ էէրէ տէ-
րիլտի. — տէտիքտէն սօնդրա մէրգումէ գըզ պիր քէրրէ քանա կէօզլէրիյէ էթ-
րաֆընա պաքընըպ արաշթըրտրաք. — Լաքին, խաթթըմա կէլիյօր, կէօրտիւմ...
— Թէր տէմէզ:

Մէլանի. — Նէ՞ կէօրտիւնիք, մատմաղէլ:

Վալանթին. — Պիր աթամ, պիր էֆէնտի կէծրտիւմ. պիրտէն պիրէ պէնիմ
վէ երլանըն էօնիւնտէ տիքիլտի. երլանը օ էօլտիւրտիւ վէ պանա սօգմասընը
օ մէն իթտի:

Մէլանի. — Տօղրու տըր, մատմաղէլ, Տիմէք օ սըրաթա հէնուզ ազլընըզ Լպա-
շընըզտա իտի, էօյլէ՞ մի:

Վալանթին. — Էվվէթ, Լաքին կէօզլէրիմին էօնիւնտէ պուլութ կիպի, տիւման
կիպի պիր շէյ վար իտի. նէ պէնիմ վէ նէ գուրթարընըմ իչիւն օրթատա թէնլի-
քէ գալմատըղը վազթ պայըլտըմ, Լաքին օ էֆէնտի նէրէտէ տիր:

Մէլանի. — Ագլընըզ պաշընըզա կէլտիկիւնի կէօրտիւնճէ գալգտը կիթտի:

Վալանթին. — Նի՞չիւն:

Մէլանի. — Ինթիմալ քի պէյանը թէշէքքիւր վէ միննէթտարիւնիզտէն գաշըն-
մաք իչիւն:

Վալանթին՝ կիւլիւմսէյէրէք պաշընը սալլայըպ. — Պէնի քիմ գալտըրըպ պու-
րայա կէթիւրտի:

Մէլանի. — Օ եապանճը Լֆէնտի:

Վալանթին. — Օ պէնիմ իչիւն պիր եապանճը տէյիլ տիր:

Մէլանի. — Սահի՞ մի, մատմաղէլ:

Վալանթին. — Հէք նէ գատար կէօզլիւմ տիւմանլանմըշ, իտի իսէ. տէ, պէն օ
էֆէնտիյի թանըտըմ. իսմինի վէ իգամէթկեանընը պիլիւրիւմ: Պէնիմ պէյանը թէ-
շէքքիւրիւմտէն եագասընը գուրթարամամըշ տըր, շիմտի կիտիպ քէնտիսինի էվին-
տէ պուլարաք պէյանը թէշէքքիւր իտէճէյիւմ,

Մէլանի՝ եիւքսէք սէտա իլէ. — Նէ՞ տէտիւնիք, մատմաղէլ Վալանթին. թէ-
նէզզիւլ իտուպ. . .

Վալանթին՝ Մէլանիին սէօզիւնի քէսէրէք. — Ա՛, իսմիմին Վալանթին օլտը-
ղընը պիլիյօրսընըզ, էօյլէ՞ մի. — աէտի ամմա մէրգումէ կէնճ գըզըն ապըլ սէպէ-
պը իսթիդրապը՝ Սէլանինին՝ աղզընտան գաշըրտըղը նիտալ Կայրէթինթիմասը
իտի:

Մատմաղէլ տը Գարմէյլ՝ տիք տիք սախթէ տիլէնճի գարընըն եիւզիւնէ
պաքտը:

Գարբիւշօն՝ Մէլանիին սաշարընը վէ ալնընը էյիճէ գաքամըշ իտի իսէ տէ,
չէնէսինին ալթընտան էյիճէ պաղլանմամըշ օլտըղընտան, պաշընըն իքի թարա-
ֆընա տօղրու աշըլըպ, մէրգումէնին եիւզիւնիւ հէման քեամիլէն օրթայա չըգա.

ըբյօր իտի . . . Տիկէր. Թարափառն Մէլանինին չիմար սէսի՝ Ըխլամուր ճատտէ-
սինտէքի կիպի Թիթրէմէյօր իտի:

Վալանթին՝ գարշըրնաւաքինին սաթթէ պիր տիկէննի գարը օլտըղընը անլա-
տըգտան մատաւ, մէրգումէնին մատամ Լըվասէօր օլտըղընը տախի Թանըաը վէ-
Թիթրէմէքտէն քէնտիյի ալտըրամատը:

Գու նէ՜ն տիմէք իտի, նէտէ՞ն իյնապ իտիյօր իտի:

Մամաֆիհի սաթթէքիկի անլատըղընը չնթուճադ պէլլի իթմէք իսթէմէտի,
վէ պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնդրա տէտի քի,

— Մէօյլէյինիզ, վաղիտէճիկիմ, նա՞րը օլիւպ տա րասթ կէլէ խուրատա պու-
լընտընը վէ պանա Ֆիւսնիւ միւտաժաթ վէ Թէգայիւտաթ էյլէտինիզ:

Մէլանի՝ իննի չիչէյինտէն եաբաղը տէմէթի էլինէ ալարաք. — Ա՛հ, մատմա-
զէլ, պղնտան դօլայ անլալըլըր նէ՞ վար. պու իրի տէմէթի պու ագչամ սիզէ
կէթիրմէք իչիւն չիչէք Թօբլամաղա կէլմիչ իտիմ տէ աննի իչիւն պուրատա պու-
լընտըմ:

Վալանթին. — Սահիհէն պու չիչէքլէր պէնիմ իչիւն մի իտի:

Մէլանի. — Էվլէթ, մատմազէլ. սիզէ հէտիյէ իտէրիմ, գապուլ իտէրսէնիզ
պէնի չօգ մէմնուէն իաէճէքսինիզ:

Վալանթին՝ չիչէք տէմէթիին ալըպ դօգլայարադ. — Գու տէմէթ չօգ կիւզէլ
տիր. անսամիմ Թէչէքքիւր իտէրիմ, վալիմէճիկիմ, վէ սիզի տահա զիյատէ մէմ-
նուէն իթմէք իչիւն, իննի չիչէյինտէն չօգ խօյանտըղըմը անլաի սիզէ պէյան էյլէ-
թիմ:

Մէլանի. — Գէն պուըն պիլիւր իտիմ, մատմազէլ:

Վալանթին. — Պիլի՞ր վի ինիլիզ, սահիհ՞ մի սէօյլէյօրսընըզ:

Մէլանի. — Կէչէնտէ Մ. տը Գարմէյլ իլէ կէզինտիկինիզտէ, օնա «— Սէվկիւ-
լիւ բէտթիմ, պէնիմ քէն զիյատէ սէվտիկիմ իննի չիչէյի իչթէ աչըլըլը—» տէտիկի-
նիզի իչիթտիմ:

Վալանթին. — Սահիհ, պէօյլէ պիր չէ՞ սէօյլէտիկիմ խաթրըմա կէլիյօր էյ
սիզ տէ տույտընըզ, էօյլէ՞ մի. . . Տիմէք եաքըն պիր եէրտէ իտինիզ, պիր չա-
լըլըգ արգասընտա կիզլէնմիչ իտինիզ:

Մէլանի գըզարտը վէ պաշընը աչաղա էյտի:

Վալանթին. — Խիւլպաւի քէլամ, եաբաղընը չիչէք տէմէթիին պիզիմ էվէ
կէթիրմէք նիլէթինտէ իտինիզ, էօյլէ՞ մի:

Մէլանի. — Ա՛հ, էվիլիզէ կէլէմէյէճէք իտիմ:

Վալանթին. — Նի՞չիւն:

Մէլանի. — Ճէսարէթիմ օլամայաճադ իտի:

Վալանթին. — Լաքին պու չիչէք տէմէթիին պանա իհտա իթմէք իչիւն. . .

Մէլանի. — Ճատտէնին իւզէրինտէ սիզէ պէլէյէճէք իտիմ:

Վալանթին. — Էյ էկէր տիշարը չըգմասա իտիմ:

Մէլանի. — Բիւչիւք պիր քէօյլիւ գըզը իլէ սիզէ կէօնտէրէճէք իտիմ:

Վալանթին. — Սիզին կէօնտէրմիչ օլտըղընընը անլայամայաճադ իտիմ:

Մէլանի. — Տօղրոն Խոր ճ մատմազէլ, Լաքին չիչէքլէր էլինիզէ կէչիւնէ պէն

եինէ մէնուրէն վէ խօշնուտ օլուր խախտ.

Վալանթին՝ պիր ազ սիւքիւթտէն սօնդրա տաճա ողոր պիր Թաւր Բէ — Պուսլար հէր ալէս. լաքին պիր շէյ վար քի օնը տնայամայօրըմ, աղլըմ օնա էր մէյօր:

Մէլանի. — Նէ՞ տիր քի, մատմաղէլ:

Վալանթին. — Շիմտի սէօյլէրիմ. կէչէնտէ պիղիմ էվին հատտէսինտէ սիգէ Թէսատիւֆ իթտիկիմտէ, սիգի զավալը պիղ իսթիյար գարը դանն իթտիմ. պէն եանըլմըլըմ, եախօտ սիգ պէնի եանըլթմաղա մոգվաֆֆազ օլմուսընըզ տըր, գիրա սիգ նէ պիր ֆազըր վէ նէ տէ պիր իսթիյար գարըսընըզ, Պու կիւն պէն սիգի թաւըտըմ, սիգ օրման քէօլկիւնտէ օթուրըրսընըզ, սիգ մատամ Լըվասէօր սինիզ:

Կէնճ գաաըն՝ պիրինճի աչգ ու սէվտա միւլազաթընտա թութուլմըլ պիր կէնճ գըզ կիւլի գըղարտը վէ տէյէճէյինի շաչըրըպ սուսսուս:

Վալանթին՝ սէօղիւնէ տէվամ իլէ վէ կէօյա թէքտիրի հալի լաթիֆ պիր Թէլաֆֆ ուղլա. — Էյ, մատամ, նիշիւն էօյլէ Թէպտիլը գըլաֆէթ իթմէշ իտինիզ:

Մէլանի՝ արթըզ կէօզ եաչլարընը թութամայարազ. — Ահ, մատմաղէլ, ինան օլտուս սիգէ, պէնտէ հիշ պիր ֆէնա նիյէթ եօգ տըր:

Վալանթին, պիր շիտաէթլէ. — Էվվէթ, էօյլէ օլտըղընը պիլիթիմ վէ կէօրիւյօրըմ. լաքին պու դարիպ թաւր ու հարէքէթիկիգէ թէտճիւպ իթմէկէ հազգըմ օլտըղընը ինքեար իտէմէզսինիզ, տէյիլ մի:

Մէլանի. — Տօղրու տըր, մատմաղէլ, րէճա իտէրիմ, աֆվ իտինիզ պանա:

Վալանթին՝ րէք լաթիֆ պիր թէպէսսիւմէ. — Պիր ճինայէթ իչլէմէտինիզ քի աֆվ իտէրիմ. էկէր պէնի ալտաթմըշ օլտըղընը իչիւն աֆվըմը տիլէյօր իսէնիզ, ճան ու կէօնիւլտէն սիգէ աֆվ իտէրիմ:

«Հայտէ՛, հայտէ՛, աղլամայընըզ, կէօզ եաչլարընըզ սիլինիզ, եօգսա պէն տէ սիգի իզաճ իթտիկիմ իչիւն աֆվընըզ թէմէննի իտէրիմ:

Մէլանի՝ Վալանթինին էլինի թութտու վէ պիր մէսէրրէթը աղիմէ իլէ պուս իթտի:

Պիչարէ վալիտէ հըչգըրըյօր իտի:

Մամաֆիհի հէյէճանը գալպինի թութարազ եօգարը տիթիտի վէ կէօզ եաչլարընը սիլէրէք աէտի քի:

— Մատմաղէլ, հալ ու հարէքէթիմ հազգընտա պիր իյզահաթ պէքլէյօրսընըզ տէյիլ մի:

Վալանթին. — Էվվէթ, լաքին պիր շարթ իլէ, եանի էկէր սըգըլմայաճազ իսէնիզ, պու իյզահաթը պանա վէրինիզ:

Մէլանի. — Օ խուսուստա գասսավէթ իթմէյինիզ, Սիգ պէնիմ կէօզ եաչլարըմը կէօրտիւնիզ, մատմաղէլ. պէնիմ թէէսսիւլը աղիմիմին ալ ու սէպէպինի անլատըղընըզտա, իսթիյրասընըզ մուճիպ օլան շէյի տէ անլայաճազսընըզ, Լութֆէն պէնի տիյնէյինիզ, մատմաղէլ:

«Նսըլ քի կէօրիւյօրսընըզ, նաղարը տիգգաթ ու մէրհամէթինիգի ճէլպ իթմէք, վէ պանա եաղլաչըպ պէնիմէ գօնուչմաղա սիգի մէճպուր էյլէմէք մագսէտը եէկեանէսիլէ պիր ֆուգարա իսթիյար գարը գըլաֆէթինէ կիրմիլիմ տիր:

«Կիւրմանյիւներնիդի կէօրմէք իսթէր իտիմ, կէօրմէրնիդին նուրը լաթիֆի
քաղաքիւնաւորաւ գատար տղաւորու ունէմէան իթտիկինի հըսս իթմէք իսթէր
իտիմ, մատմագէլ տը Գարմէյիին՝ եանի տիւպէր Վալանթինին՝ պիլծիւմէ պէտ-
պալսթլարը, պիլծիւմէ մուգտարըսլարը Թէքէլի իտիպիլէն օ կիւզէլ վէ լաթիֆ
տէօզլէրինտէն պագըլարընը գողլաղըմլա իթիթմէք իսթէր իտիմ. էլնասըլ տուտագ-
ւալըմը օ պէյաղ էլլէրինիդին իւզէրինէ վաղ իտիպիլմէք իսթէր իտիմ:»

Կէնճ գըզ՝ քէմալը իսթիդրապ վէ թէհալլուրլէ տիյնէյօր իտի:

Մէլպնի՝ սիջզի նէ տէվամ իլէ.— Պիր ալ էվէլ, էլինիդին շուրասընտա տէրի
պիր աղ քըյըլմըչօլուպ, պիր գաչ տամլա գան վար իտի: Օ գանը, մատմագէլ
Վալանթին, տուտագլարըմլա էմտիմ, թաթլը պիր շէրսլթ կիպի իշտիս:

Վալանթին՝ էլինին իսթիւնէ պագարագ.— Եա Րապպիմ Ալլահ, նի՛շին... .

Մէլանի՝ գըզըն սէօզլէնի քէսէրէք.— Տուրընդէ շլմտի անլալաճագսը-
նըս:

«Մէգօն.— Պլանչտա պուլլնաղընըզ պլթը հաֆթատան պէրու գօճամլա պէ-
նիմ էքսէրիա Եօլընըզն իւզէրինտէ պուլլնաղընըզ կէօրտիւնիզ, Սիզի կէօրմէք
վէ հայրան օրմագ քըթէր իտիք: Սիզի անլալաճագ իշին տուրուր, պիր պագըլ
պէքլէր, պիր կիւլլաթէյիշ ումար իպիք:

«Մէլամըմըզ ալըր իտինիզ, լաքին սիուգ պիր պագըլն պիգէ պագար իտի-
նիզ, վէ տուտագլարընըզ իւզէրինտէ հիշ՝նիր թէպէսսիւմ կէօսթէրմէզ իտինիզ:

«Պու շէյ քէք թապի իպի, զիրա պիզ մատմագէլ տը Գարմէյիին նէ՛սի իտիք:
Իքի եապանճը, իքի թանըմատըզ, վէ ինթիմալ քի իքի պաչ աղըրտըճը քիմսէլէր
իտիք:

«Մէսինիպի իշիթմէք իշին ագլամ աղաճլարըն կէօլկէլիկինտէ կիզլէնէրէք,
միւմքին օլտըզը գատար սայֆիյէնին եագընընա սօգուլըր իտիք:

«Սիզին իճրաի անէնք վէ թէրէննիւմ իթտիկինիդի տիյնէր իտիք: Սիզին
կէնճ վէ պէրրագ սէսինիզ գուլագլարըմըզա գատար վասըլ օլտըզընտան, տիւչարը
հայրէթ օլուր վէ կէօքտէ մէլայըքլարըն թէղաննիյաթընը իսթիմա իթմէք գան-
նընտա պուլլնըր իտիք:

«Էկէրչի տէմինճէք գօճամ իմտալընըզա շըթապան օլապիլտի իսէ, սէպէպ
շու տըր քի, սիզին օրմանա տօղրու կիթտիկինիդի կէօրմիւշ վէ արգանըզ սըրա
կէլլէյէ պաշլամըշ տըր:

«Էլպէթթէ խաթընըզա կէլիր, մատմագէլ, կէշն կիւն Եօլըն իւզէրինտէ պէ-
կիրինիզ շահ տուրտու. էկէր պինիճի վէ շէվիք օլմասա իտինիզ, հայվան՝ սիզի եէ-
րէ աթանագ իտի:

«Պէկիրինիզին այլըր կիպի սըչրայըլլարընը ուզագտան կէօրտիւմ, գօրգու-
տան նաշի պիր արա գալպիմին թըրըրտըսը տուրտու: Սիզէ տօղրու սէյրիթմէք
իւզըն իտիմ, պիր տէ պէկիր՝ եէտը մէթանէթինիզլէ գապթ ու թէսքին օլու-
տու:

«Պէն սիզի իշին գօրգուագտա օլտըզըմ հալտէ, պիշարէ պիր տիլէնճի գարը

տա քէնտիսի իջլւն գորգտու։ Մէրգումէ գարը՝ պէկիրտնն ազգանադ իջլւն ա-
բալ թաբալ պիր եանն տողրու գաշտըննտա, այաղընը պիր Գաշա շարրու Եթէ
տիւշտիւ։

«Օ զէման ֆիսթանընզըն էթէյինի եօգարը գալտըրու Եթէ Եթլաւորընը
վէ օ զաւալը գաւրոյա տողրու գաշտըննը Կէօրտիւմ։

«Մէրգումէյի եօգարը գալտըրտընը վէ Եիւրէք վէթիպ ագլընը պաշնա կէ-
թիրտիւիզ։

«Ա՛հ, օ հալինիզտէ նէ՞ կիւզէլ վէ բարլազ իտինիզ, մէրհամէթ վէ շէֆազաթ
մէլայիքինէ պէնդէյօր իտինիզ, Մախուզլարընտան պիրինէ՞ էօյլէ պիր թիւճը բաք
իհասն պուշուրուշ օրմասընտան տօլալը ձէնապը Հնգգա գալպիմտէն արզը չիւք
րան իտիյօր իտիմ։

«Պիր տէ՛ ալէհան խաթրումա պիր չէյ կէտի։

«— Մատամ քի եալընը պէտպախթլարւա, տիլէնճիլէրլէ գօնուշյօր, — տէտիմ
քէնտի քէնտիմէ, — մատամ քի կիւլիւմէյիլէրի, թաթլը սէօզլէրի — անիւր իջլւն
տըր օ հալտէ պէն տէ տիլէնճի գարը օշաճաղըմ։

«Պոււնը քէնտի քէնտիմէ տէօրքտէն յօնդրա հէման էրթէսի կիւնիւա Եթլա-
մուր ճատտէսինտէ սիզի պէքլէտիմ, մատմազէլ Վալանթիւն, Պու հիլլէ վէ խաւտէմ,
նաիրը վուվաֆ Խաքիյէթ օլտըզընտան Եթէնճիլէ օյաւընը էթէթէն պիր մէհա-
րէթլէ օյնատըմ նիհայէթ չէյմը լէթպիլէթլէ պանա պազտընը, պիր էիսանը հէ-
լաւէթլէ պէնիմէ լազըրտը իթտինիզ, պէն տէ կիւնիզի, թինի միլիկ սիյր ալթուս
ազչէյի պանա վէրէն չոֆէլինիզի մաթլիմմու նիլէ պուս իթտիվ։

«Ա՛հ, հէր նէ գատար պու ուֆաճըզ ալթուս ազչէյի պիր հիլլէ իլէ էլէ կէ-
չիրտիմ իպէ տէ, անը արթըզ սիզէ լատէ իթմէյէճէյիմ։ Են զիւրմէթ պիր եա-
տիկեար կիպի հըֆզ իթվէք իպէրիմ։

«Սիզի իջլւն, մատմազէլ Վալանթիւն, եալընը սիզի իջլւն գօճամ վէ պէն
Մէզօն— Պլանշ գարիյէթնտէ իսքեան իթմէյէ կէտիւ։

Վալանթին. — Տիմէք պէնի գաթէն թանցյօր իտինիզ, էօյլէ՞ մի։

Մէլանի. — Էվվէթ, սիզի Թոււատա կէօրմիւշ իտիք, Բարիզէ հարէքէթ իթ-
տիկինիզտէն պիր կիւն էվվէլ ուլու քիլիպտէ Գուպտասը Շէրիֆ այիլինէ կիթ-
տինիզ, Այինը մէզքիւրտէն օօզրա պիր գարը պիրտէն պիրէ Էօնիւնիզէ տիքիւտի
վէ էլինի տուվալը սույա պաթըրու սիզէ ուզաթտը։

Վալանթին. — Էվվէթ, խաթրումա կէլիլօր, էյ սի՞զ մի իտինիզ օ գարը։

Մէլանի. — Պէն իտիմ, մատմազէլ էլինիզէ տօգունմազ իսթէտիմ։

Վալանթին. — Հագիգաթէն, մատամ, նէ տիւշիւնէճէկիմի պիլմէյօրըմ, պու
տէտիքլէրինիզ հէք զարիպ չէյլէր տիր։

Մէլանի՝ սէօզիւնէ պէվամ իլէ. — Սիզին Բարիզտէ պիր ալ տուրաճաղընըզը
վէ ապրիլին պիրինճի կէնիլէրինտէ Մէզօն— Պլանշա կէլիպ իգամէթ իտէճէլինիզի
սիլիւր իտիք, Սիզին պիննէֆա Բարիզէ ազիմէթ իթտիկինիզ կիւն պիզ տէ պու մէմ-
լէքէթէ կիլիպ վէ օրման քէօլիլիւնիւ քիրա իլէ թուլտըզ, Թա եազընընըզտա
օլմազ իսթէր իտիք, Սիզին սայֆիյէյէ միւվասէլէթինիզտէ, պիզ օն պէլ կիւնտէն
պէրու սիզէ պէքլէյօր իտիք։

«Հէք պու տէտիբէրիմ Ելպէթթէ սիգէ դարիպ, չօգ դարիպ կէօրիւնթօրլար, մատմազէլ Վալանթին. բէք չօգ ատամլար պու իլլէրի աբլսըլըք ատտ իտէ-
ճէքլէր տիր. սիգին իտէ պիր առ էվէլ պուսըն սէպէպինի տնլամաք իսթէտիկինի-
զի ֆարգ իտէյօրլմ»

«Սէպէպինի չիմտի սէօլլէյիմ»

«Եւայէթ սէվկիւլիւ պիր գըզըմըզ վար իտի, պիր տանէնիք Եվատըմըզ իտի, Թամ սիգին Եաշընըդտա իտի. Սիգին կիպի իրի Եատը վէ կիւզէլ պիր գըզ օրիւն, Կիւսն ու ճէմնլ վէ լէթաֆէթ ու Կէլալէթ ճիւլէթինճէ մէլայիբէ պէնգէր իտի. Բէզալիբ պիգին կիպի պէտպալսթլարա մուսվէնէթ իտէր, զալըֆլարը թէէմն Ելէր վէ քէտէրլիէրէ թէսէլլիպալա օլուր իտի»

«Տոգըմըզ Կայաթըմըզ կիպի սէվտիկիմիզ պը գըզը շայպ իթտիք»

«Վալանթին զայէթլէ միւթէէսսիր օլարաք. — Եօլտի՞ մի»

«Մէլանի՞ պօղուք պիր սէտա իլէ. — Եվէթ, Եօլտի»

«Վալանթին. — Վա՛հ զապալը վալիտէ, վա՛հ պիշարէ վալիտէ»

«Մէլանի՞ պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնդրա. — Գըզըմըն սիգին կիպի ու-
զուն վէ կիւզէլ սիյան սօշլարը, սիգին կիպի կիւզէլ կէօղլէրի վար իտի. սիմասը-
նըն չըզկըպըր Թըզըք սիգինքի կիպի իտի. Ելհալը սիգէ բէք զիյալտէ միւշապէ-
նէթի օլտըղընտա, գօճաթ իլէ պէն պիրինճի տէֆա սիգի. կէօրտիկիմիզտէ, սէվ-
կիւլի գըզըմըզ կէօրիւյօրըզ զանն իթտիք»

«Նէ՛ մութլու պէօլլէ պիր խայալը զարիպէ»

«Հայը՞ քի պիր խպալը մուհալ իմիլ»

«Իմսինգի պիւփալ իթտիք. ճէվապէն Ե—Մատմազէլ Վալանթին տը Գարմէլը տիր—» տէտիլէր»

«Մահլուն մահլուն պաշըմըզ Ետիք»

«Հայը՞ ֆ, մանթիւզէլ Վալանթին տը Գարմէլը պիգիմ գըզըմըզ տէլի տիր, Լա-
քին նէմէ լազըմ, հա՛ պիգ օլմուսընըզ, հա՛ գըզըմըզ Զիլհա՛, պիգիմ Կէնն իթիլի
պիր տիր. Պու խայալա գարըզ հիտտէթլէնմիքտէն իլլէա անը թաթլընդալ օխա-
տըզ վէ անըն հայրէթպաիւշ Եալանլարըլա ալտանտըք տուրաղըզ, Եվատըմըզ
հազընտա օլան մուհապէթիմիլի քեամիլէն սիգէ վէրտիք. Գըզըմըզ թաթար-
ճասընա սէվէր իտիք, չիմտի պու մուհապէթը միւֆրիթէմիգին հէտէֆը մազսու-
տը սիգսինիլ»

«Շիմտի անլատընը՞ մը, մատմազէլ Վալանթին, անլատընը՞ մը»

«Կէնճ գըզ աղլայօր իտի»

«Մատամ Մէլանի Լըվասէօրին իքի Ելինտէն թուլթալը վէ ճէվապէն»

«— Եվէթ, Եվէթ, անլատըմ. . . Ա՛հ, պիշարէ վալիտէ. — տէտի»

«Մէլանի՞ գըզը կէօղլէրիլէ Եուտույօր իտի, Եկէր քէնտի քէնտիլի թուլթ-
մասա, վէ սըրրը մէյտանա չըգարմասընտան նէլէթ իտէճէք տէհէթլի նէթիլէլէ-
րի տիւչիւնմէզսէ իտի, աճապա նի՛ճէ մէսէրրէթլէ մատմազէլ Վալանթինէ»

«— Պէն սէնին վալիտէն իմ. — տէյու նիտա իտէճէքտի»

«Հայը՞ ֆ, սիւքիւթ իթմէսի լազըմ կէլի իտի. Գըզընըն բահաթլըզը, իսթիգ-

պալի, աստատեթի խաթրը իշին, քննտիսի վէլէվ օլթէ պիւն գալպիւնէ բիւքիւթ իթտիրմէսի իթթիգա իտէր իտի:

Գըզը աղլամագտա օլթալ, իրգաթ ու թէյսսիւրտէն նէշիթ իտէն պու կէօզ եաշարընը իսէ քէնտիսի տէօքտիւրիյօր իտի: Բէնտի նազարընտա պու կէօզ եաշարը նիճէ կիւզէլ իտիւէր. իշմէսի կէլիյօր իտի:

Վալանթիին իշէքիսի ալթիւսթ օլթուշ իտի: Մէրգուճէ գըզ տիւշիւնէյէ տալըս տէրուներ գալպիւնտէքի խալէճանըն սէպէպիւնի ալամադա շալըշօր իտի: Պէօլլէ պիր հէյէճանը գալպէ տալա տիւշար օլթամըլ իտի: Կիշ պիլմէտիկի թէւէսսիւրաթը հըսս իտիյօր իտի: պիրիւնճի տէֆա օլթարագ գալպիւնի պիր թէյիւնէ տօգունըլըլ օլտըղընը տուլսւյօր իտի: զանն իտէրսին պիր թագըմ իշթիգադաթը նամալիւմէ սէտալէրի գուլաղընա վասըլ օլույօր իտի:

Մէլանի սէօղիւնէ տէվամ իլէ. — Մատմազէլ Վալանթին է պէն շիմտի սիգտէն պիր լութֆ թալէպ իտէճէյիմ:

Վալանթին. — Պիր լութֆ մը:

Մէլանի. — Էվլէթ:

Վալանթին. — Նէ՞ լութֆ տըր պու:

Մէլանի. — Միւսաատէ իտին, սիգի գուճագլայըպ էօր իմ:

Վալանթին թարիֆի նազապիլ պիր թէլաֆֆուզլա. — Ահ, պէն տէ միգտէն աշնը թալէպտէ պուլընճագտըմ. — տէյու նիտա իթտի, վէ ալընտա պիր սնիւրը ֆէրա հիյէթ լէմէան իթմէքտէ օլտըղը հալտէ, Մէլանիին պօյնընա աթըլըպ Էտրըլը:

Մատամ Լըվասէօր տախի իքի գօլլարըլա Վալանթինէ սարըլըպ, հէր իքիսի քէմալը մուհապպէթ վէ շէֆագաթլա եէքտիկէիինի գաւճագլատըլար:

Բօզէթ՝ պու հալլէրտէն պիր շէյ անլայամայըպ, պօղուգ պօղուգ ահ ու էնին. Էր վէ պուսէ շաբըրթըլարը իշիթմէքտէ իտի:

Վէ Վալանթին՝ քէնտիսիինէ անճագ թանընդ օլան վէ նիհայէթ քէնտիսի իշին եապանճը պիրի պուլընտն օ գարընըն գուճաղընտա քէնտի քէնտիյէ,

Վալանթին պէնի չօգ սէվէր, լաքին պէնի հիշ պիր վագթ պու գատար էօր իւպ սէվմէմիշ տիր. — տիյօր իտի:

ԲԵՏԵԿԷ ՎԻՉԻԹԱ

Էն է վվէլ Վալանթին այադա գալգըպ տուրտու վէ սանթա պագտը: Սաաթ սըրատա տէօրթ իտի:

Վալանթին. — Օրման քէօկիւնտէն բէք չօգ ուզագ օլթամալըլըլ:

Մէլանի. — Էվլէթ, բէք չօգ ուզագ տէյիլ տիր, մատմազէլ:

Վալանթին — Նէ՛ գատար վաղըթառն օրայա մանը օյապիւրիդ:

Մէլանի. — Պիր չէրեէք նաաթ պիլէ սիւրմէդ:

Վալանթին. — Էօյլէ իսէ, մատամ . . . խայր, արթըդ պէն սիզի ազիդ տօսթում տէյու շաղըրմալըլըմ . . . Էօյլէ իսէ, ազիդ տօսթում, ըէճա իտէրիմ, պէնի սիզին էվէ կէօթիւրինիդ:

Մէլանի՝ մէսէրրէթինի աշըդա վերէրէք. — Սահի՛ մի, մատմազէլ, թէնէզզիւլ իտէճէք միսինիդ . . .

Վալանթին, — Մ. Լըվասէօրէ պէյանը թէչէքբիւր իթմէք իչիւն եարընա պէքլէմէք իսթէմէմ:

Մէլանի՝ Վալանթինին էլինտէն թութուպ, իքիսի պիլիքտէ օրմանըն աշըղլըդ եէրինտէն տիշարը չըգալըար վէ պիր ազ սօնդրա օրման քէօզկիզնէ կիտէն պիր եօլ իւզէրինտէ պուլունտըլար:

Բօզէթ՝ անլէրին արգասը սըրա եիւրիւմէքտէ պուլունտըյօր իտի:

Մատամ Լըվասէօր՝ եօլըլ զըզունլըղընը էյի հիսապ վէ իւսիւմին իթմիշ իտի. պիր չէրեէք սաաթ եիւրիւթիքտէն սօնդրա մեքբիւր քէօզկէ միւվասէլթ իթտիւր:

Վալանթին՝ պաղչէպանըն եքզընա մէքբիւր խանէտէն պիր գաշ տըրմառա զագտա իւզէրի եէչիլիքիւ ուֆադ պիր թէչէքբիւր կէօսթէրէրէք. — Բօզէթ, սիզ կիտիպ Վոբարտա օթուրընըդ ղէ պիճնի պէքլէյինիդ, չօդ կէճիքմէմ կէլիրիմ:

Հէր նէ գատար Վալանթին՝ կէօզլէրի սէվինճինտէն բարլամագտա օյան մատամ Լըվասէօրին լէֆադաթընմա պուլունտըյօր իտի իսէ տէ, Մ. Լըվասէօր՝ մէրգոււմէ գըղը կէօրիւնճէ, բէք պիյատէ իսթիղրապ վէ թէաճճիւպ իթտի:

Մէլանի՝ գօթասընա խիթապէն. — Ազիղիմ, սէն գարն երլանը կէպէրթտիյին վաղըթ մատմազէլ տը Գարմէյլ սէնի թանըմըչ վէ քէնտիսի պուրայա իէմէք իսթէմիշ տիր:

Վալանթին՝ էլինի Մ. Լըվասէօրէ ուզաթմրադ. — Էվլէթ, պէնիմ իմտատըմա կէլտիկինիգտէն տօլայը սիզէ պէյանը թէչէքբիւր իթմէք իչիւն կէլտիմ: Պէրէքեաթ վէրսին սիզէ քի, օ տէչէթլի երլան պանա սօգմառը: Պուներ հիչ ունաթմայաճաղըմ, էֆէնտի, վէ ասարը շիւքրան վէ միհնէթտարիմի սիզէ իպրազ իտէպիլէճէլիմ:

Հանրի՝ քէքէլէյէրէք. — Օհ, մատմազէլ, եարտըլըմ՝ բէք ճիւզի պիր շէյ տիր . . .

Վալանթին. — Միւսիւ Լըվասէօր, արթըդ գարա երլանըն լագըրտըսընը իթմէյէլիմ, օ կէպէրտի կիթտի, եարմադ իսթէտիկի քէօթիւլիւք քէնտի պաշընա կէլտի: Շիմտի ազիզ տօսթ թէամիյէ իթտիկիմ մատամ Լըվասէօր՝ գըղընըղը պանա թարիֆ իթտի. բէտէք վէ վալտէմ պէնի նէ գատար սէվէր իսէ սիզ տէ քանը օ գատար սէվէր իմիշսինիդ ամմա էճէլէ գուրպպն վէրմիշսինիդ:

Կէօրիւնիւշտէ պէն բահմէթլի գըղընըղա չօդ պէնզէյօր ըմըղըմ. պէնի կէօրտիւկինիգտէ, անը կէօրիւյօրսընըդ տէյու գանն իտիյօր ըմըղսընըդ:

Միւսիւ Լըվասէօր, պիր ազ էվլէթ բահմէթլինին վալտէսինի գուճագլայըպ:

պուս իթտիմ. միւսաւատէ իտինիզ, սիգի տէ դուճագաւորս էօրէյիմ. . . Ահ, իսթէրիմ քի, պէնիմ պուսէլէրիմ՝ քէրիմէնիզին պուսէլէրի գատար թաթլը օլուսնու Պուսնն իւզէրինէ բէտէր իլէ գըզ պիրպիրինէ սաքուլը էօրիւտիւլէր :

Մէլանի՝ հըշգըրըզլարընը թութմազ իչիւն մէնտիլինի աղզընա գօյմուշ իտի : Պաթմազ իւզրէ պուլուսնան կիւնէ՝ զըյալարընը բէնչէրէ ճամլարընա վուր-մուշ օլտուղընտան, պու մէնզարէյի դարիգը էնվար իթմէքտէ իտի : Հագիգաթէն պու մէնզարէ ըրգգաթէնիզ փտի :

Ճէնապը Հագգ տախի էլպէթթէ պու մէնզարէյի թա սէմատէն սէյր ու թէ-մաշա իտէրէք մահզուզ օլու յօր ինի :

Օ կիւնիւ քէնտիսի կէնճ գըզա ռէհպէր օլմամը մը իտի :

Պու պէօյիւք մէսէրրէթտէ՝ բէտէր վէ վալիտէյէ վէրիլէն պու թէնէլիտէ Ալլահըն պիր ճիլվէսի եօգ մը իտի :

Մամաֆիհի մատամ Լըվասէօր՝ վալանթինի օթուրտարազ տլտի քի :

— Մատմազէլ, պիր ազ Ֆէրահլաննազա ինթիյաճընըզ օլմալը տըր. թէնիզ-գիւլ իտուպ խանէմիդտէ Փէրահիյէթ վէրէճէք պիր ջէյ Գիշինիզ՝ պիւլնէ շարթրէօզ, անիզէթ՝ Քիւրասօ կիպի հէր նէվի մէշրուպաթ վար տըր :

Վալանթին. — Հիշ պիր շէյէ ինթիյաճըմ եօգ տըր. լաքին խաթրընըզ գըր-մամազ իչիւն պիր ազ պիսքիւլիլէ պիր շարապ իչէրիմ. — տէյինճէ քիւշիւք պիր մասա իւզէրինէ գար կիպի պէյազ պիր բէչէթա սէրիլտի :

Կէնճ գըզ՝ պուսնը կէօրիւպ, մուխալէֆէթինէ տէվամ իպէրէք. — Նիշիւն գանմէթ իտիօրսընըզ, պու գատար զպսմէթ լաքըմ տէյիլ տիր ք :

Մէլանի. — Նէ՞ օլուր, ճանըմ. պէյէնտիրէպիլէճէկիմի անլամազ իչիւն խա-նէմիդտէ սիգէ պիր իքրամտա պուլուսնազ իսթէյըրմ :

Պուսնը տէյիպ, պիր թարաֆտան գզճասը Մ. Լըվասէօր՝ էսքի պիր Սէն — Ժիւլիէն շարապը շիւշսինին թարասընը աշմագտա պուլուսնորըզ հալտէ, տիկէր թարաֆտան քէնտիսի Մէլանի տախի՝ կէնճ գըզըն Նօնիւնէ քիւշիւք պիր կիւմիւշ թէքսի իչինտէ պիր գատէհ, վէ պիր Սագսօնիաքիարի թապազ իչինտէ Ռէյմս պիսքիւլէրի վազ իթմէքտէ իտի :

Վալանթին. — Էյ պէնիսլէ պիր թօգա իտէճէքմիսինիզ :

Մէլանի՝ իւշ գատէհ վազ իթմէյէ ճէսարէթ իթմէմիշ օլտուղը հալտէ. — Մա-գալլահ, նիշիւն իթմէյէլիմ. — տիյէրէք, իքի գատէհ տահա կէթրիմէյէ միւսա-րէաթ իթտի :

Կէնճ գըզ՝ Մ. վէ մատամ Լըվասէօրին աֆիյէթինէ պատէ նուշ իտուպ, ան-լէր տէ մատմազէլ Վալանթինին սաատէթինէ պատէնուշ օլտուլար :

Վալանթին. — Եինէ կէլիպ սիգի կէօրէճէյիմ :

Մէլանի. — Ահ, էօյլէ եա՛, եինէ կէլէճէքսինիզ, տէյիլ մի, վէ պիզի չօգ մէմուսն իտէճէքսինիզ :

Վալանթին. — Քէօշկիւն էօնիւնտէն հէր նէ վազթ կէչէրսէմ, պիր աջնուսն օղրամագսըզըն կէչիւ կիթմէյէճէյիմ :

Մէլանի. — Բէք ալէա, բէք ալէա, էօյլէ ճարմալը եա՛ :

Վալանթին. — Վէ հէր նէ գատար հիւզնէնիզ պիր մատտէ իսէ տէ, բահ-մէթլի վէ սէվկիւլիւ գըզընըզտան պահճ իտէճէյիզ :

Մէլանի.— Եվ վէժ, մատմագէլ, անտէն պահս խտէրիզ.— տէտի վէ գօճասը-
նըն եււզիւնէ պագարագ իշինի չէքտի, զանն խտէրսին «— Գըզ էկէր իշի պիւթիշ
օլսա իտի—» տիմէք իսթէտի:

Վագթ կէշիօր իտի. Վալանթին կիթմէք իշիւն ալաղա գալգտը:

Մէլանի.— Մատմագէլ Վալանթին, քէօշիւ գիյարէթ իթտիկինիզէ պիր եա-
տիկեար օլմագ իւզրէ սիզէ պիր շէյ վէրմէք իսթէրտիմ. լաքին սիզէ լալըզ պիր
շէյիմ եօգ տըր:

Վալանթին՝ կիւլիւմսէյերէք վէ բէնճէրէնին էօնիւնտէ պուլընան զայէթ կիւ-
զէ կիւլէրի կէօսթէրէնէք.— Տուրընըզ, շու կիւզէ կիւլէրտէն պանա պիր տա-
նէ վէրինիզ:

Հանրի՝ բէնճէրէյէ տօղրու սէյիրթէրէք.— Հէքսինի, հէքսինի ալընըզ:

Վալանթին՝ պիր հըզ իւլ.— Խայր, խայր, պիր կիւլ էլվէրիւ, եալընըզ պիր
կիւլ իսթէրիմ:

Հանրի՝ կիւլէրին էն կիւզէլինի ծէշիպ գօքարտը վէ կէնճ գըզա թագտիմ
իթտի. գըզ տախի մէքըլու շիշէյի կէօյսիւնէ թագարագ տէտի քի,

— Եաքրագըլարը տէօքիւլէնէք տիր ամմա սիզի վէ իահմէթլիյի անմագ իշիւն
կիւլիւն սօլմուշ եարրագըլարընը տա սագըլայաճաղըմ:

Մէլանի.— Շիմտի, մատմագէլ Վալանթին, սիզտէն պիր շէյ թալէպ իտէ-
նէյիմ:

Վալանթին.— Պույուրընըզ, ազիզէմ:

Մէլանի.— Օրմանըն աշըլըզ մահալինտէ սիզէ սէօյլէտիքէրիմ սըրր գալ-
սըն, քիմսէյէ սէօյլէմէյէսինիզ Ալէմին նազարը տիգգաթընր բէք զիյատէ ճէլպ
իթմէքտէն վէ պաղը քիմսէյէր նազարընտա անմագ վէ ագըլըզ զանն օլընմագ-
տան գօրգարըզ:

Վալանթին.— Եվ վէժ, անլայօրըմ. քիմսէյէ պիր շէյ սէօյլէմէյէնէկիմի սիզէ
վատ իտէրիմ:

Մէլանի.— Պու շէյլէրտէն Մ. վէ մատամ տը Գարմէյլին տէ խապէրտար օլ-
մալարը պիհուտէ տիր. պէլքի կիւնճէնիլէր, պէլքի թէրագ վէ էնտիշէ իտէր-
լէր:

Վալանթին.— Տօղրու տըր. անլէրէ տէ պիր շէյ տէօյլէմէյէնէյիմ, սըրրընըզը
աշմայաճաղըմ:

Մէլանի.— Սիզինլէ օլան քիւշիւք գըզ իշիթմիշ օլմալը տըր:

Վալանթին.— Ինթիմալ տըր. լաքին քիմսէյէ պիր շէյ սէօյլէմէյէսինի պէն
քէնտիսինէ ըսմարլարըմ, օ տա սէօյլէմէյէ:

Պուըն տէտիքտէն սօնդրա Վալանթին՝ եինէ Մէլանիյէ սարըլըպ էօրիւշտիւ,
էլինի Մ. Լըվասէօրէ ուզատըպ էլլէշտի վէ պատէհու «— Ինչալլահ եագընտա եինէ
կէօրիւշիւրիզ—» տիյերէք քէօշէտէն տիշարը չըգտը:

Բօզէթ՝ քիւշիւք հանըմընըն եանընա կէլիպ, իթիսի պիրլիքտէլեաղըզ խանէ-
նին եօլընը թութտըլար:

Բէտէր վէ վալիտէ եօլա տօղրու կէլմիշ օլտըզլարընտան, գըզլարը կէօզտէն
գալպ օլընճայա գատար արգասը սըրա պագտըլար:

Վախենթիւն մայֆրիկէյն հագլանտըգլարընտա պաղէպանըն գըզընա խիթ ապէն .
 Զքեզէթ , սիզ ինչէ պէնիմ կիպի դարա երևանտան գորգտը նրդ մր :

၂၀၇၆ — **အင်္ဂါ၊ ဧပြီလ ၁၄ ရက်**

Վախանթին. — Ի՞նչ քոտեքի գառըն պաննա նէ՞ տէտի իսէ իշիթ տինի՞ց մի :

Բոգդեթ. — Էլվիթ, մասնակցել, լաքին չող պիր չէր անկայամատրմ:

Վալանթին. — Բողոք, ապամե եւ շարունակող իմ թէ՛ ըմբիս ինչ :

Բողեթ .— Է պէթթէ, մատմաղէ . . .

Վալանթին. — Էօյէ իւ՛ն, Բօգէթ, օրմանտա պաշտօնագրա կէնէնի բիպօնէ
հաթթա բէտէր վէ վալտէնիզէ պիւն սէօյէմէյնիզ, Խիտիյօրմսընը, Բօգէթ,
խթէմէմ բի պիր զարա երլանըն ազ գալըն պանա ոգանադըր վէ պէնիմ տէ
քէօլքաթ բի քարն ին գօնդաշտըմ տուլուլըն, Էկէր պօշադաշըգ իտէրսէնիզ,
միէր միէր Բօգէթճիկիմ, պէնի չօգ կիւճէնտիրիսինիզ:

Բողեթ՝ կեօգլէրի տօլարագ:— Պիր չէ, սէօյլեմէմ, մաւամաղէէ, պիր չէ, սէօյլեմէմ:

Վալանթին. — Բէք ալէա՛յ Բողէթ, վէ պէն սիրի՛ սէվտիկիսի՛ խալաթ իթմէք իջիւն Էինէ սիզի պէրապէր կէօթիւրէճէյիմ:

Մատամ տը Գարմաշէլ՝ հէննաճ մատմաղէւ տը Նանժինին միւսկէմ սէօզլէրին-
տէն նէշէթ իտէն խէվթ ու տէհշէթին սուի թէշսիրի թահթընտա իքէն Վալաճա-
թին՝ ինճի շիշէյի տէմէթինի պիր շիշէք գապընձ վէ կիւլլէ տէ տիկէր պիթ գա-
պա գոյտրգտան օօնլիւ օտանտան իշէրթ կիրտի

Մերգումէ կէնճ գըզ՝ պուս իթախմէք իշիւն ալնընը էլէնէ ուղաթմազո՝
պէրապէր անըն սօղոռնըղընը Փարզ իթախմէք մէրգումէնին՝ եանազարը ինդ-
րինտէ կէօզ եալը իզլէրի կէօրտիւ:

Վալանթին՝ էնտիչէ իլէ. — Եա Րապպիւմ, նէ՞ն վար, նէ՞ օլմուշարն, սէփիւ-
լիւ վախտէ :

Էլէն. — Վալանթին, գըղը՛, ֆէնայը՛, գորդուլարը՛ վար :

Վալանթին.— Նէ՞տէն տօլայը:

Էդէն. — Ահնտէն արգար:

Վալանթին. — Պէնտէն մի:

Էյէն. — Սէնին սաւառէթին իջիւն գորգույօրըն:

Վալանթինն նստա խտրէք. — Սաստէթիմ մի. լաքին քիմ օնա տօգունա-
պիլիր, Վալտէմին վէ բէտէրմին արա եէրինտէ պէն նէ չէյաէն գօրգառմ, նէ
նէ գօրգուն օլապիլիր:

Էլէն. — Պէտպահելով չօգ տէ՛ֆա կէօրիւնմէ՛կ եւրտէ պոռլընըր :

Վալանթին. — Ա՛յ, պնդաւորմ. . . 0 քեօթիւ՛ գօծամըշ գլիզ սէնի՛, Էրնէ աղ-
լաթմըշ տըր :

ԷՆԷՆ՝ ԷՎԷԹ. պանա պիր Թադըմ ՃԼԵՐ սէջլէտի . .

Վարդանթին. — Նէ՛սէ՛յլէտի՛

ելէն. — Սակայն սեօյլէյէմէմ, Վալանթին, մատմազէլ տը Նանժի պէնի գոր
գութուր:

Վալանթին. — Պիկրիմա ետքաբ. լաքին, սէվկիւլիւ վալիտէմ, օ ալէմէ կիւ-
լիւն գըզըն քէօթիւ մուամէլէյէրինէ Նիշիւն էկէմիլէթ վէրիբ սին, Տահա չգգ օւ-
մատը, պանա նէլէր սէօյլէտի, նէ տիւրիդ թէհտիտաթտա պուլընաբք է'ն պէն
մատմազէլ տը Նանժիին թէհտիտաթընա կիւլէրիմ:

Էլէն. — Վալանթին, պու քօճամըզ գըզ տէհէթիւ պիւր գըզ տըր, ալիմ Սը-
լահ, օնաչան չոգ սագընմալը տըր:

Վալանթին՝ կիւլէրէք. — Էօյլէ իսէ, սէվկիւլիւ վալիտէ, սագընըր, պիզէ սօգ-
տուրմալըզէ Սանգ հէր նէ սէօյլէմիւ իսէ, գուլազըմկա իշիթմիւ կիպի պիկրիմ,
էկէլէնինին չօգապէ պէրդա դայալ օլմուշ օլան տալապընը եինէ միւտաֆէա իթմէք
իշիւն սէնին եանընա վէլիւ տիր. Սէվկիւլիւ վալիտէ, սէնին վէ պէնիմ սէօյլէտիք-
լէրիմիզտէն սօնդրա անընաթթըզ պու ֆիթըտէ պուլընմալը ատէթա տէլիլիք տիր:

Էլէն՝ գօրգա գօրգա. — Վալանթին, Մ. տը Գանօնժը սէվսէնիզ պէլքի տա-
հա էյի օլուլ:

Վալանթին՝ շաշկըն շաշկըն վալիտէսինէ պագարագ. — Նէ՞ տէտինիզ, սէվկիւ-
լիւ վալիտէմ, պուլըն սի՞զ մի սէօյլէյօրսընըզ:

Էլէն. — Մ. տը Գանօնժ սէնի սէվիյօր. չիւպէսիզ սէնի չօգ մէսուտ իտէ-
ճէք տիր:

Վալանթին՝ աղըր պիր սէտա իլէ աղըր աղըր սէօյլէյէրէք. — Յիլհագիգա,
մատմազէլ տը Նանժի չօգ գօրգուլըր պիր քիմսէ տիր. էկէր վալիտէմ մատամ տը
Գարմէյլ՝ անըն նուֆուզը մէնհուսընտան պու տէրէճէ միւթէէսսիր օլապիլի իսէ,
անտէն սագընմալը:

Հա՛, հա՛, հա՛, Մ. տը Գանօնժ պէնի սէվիյօր ըմը՛շ. Պէլքի էօյլէ օլսուէն,
Լաքին անըն մուհապպէթի կիպի պիր մուհապպէթէ պէնիմ կիպի պիր գըզ ասլա
գայտ իթմէք. . . Անըն մուհապպէթի պաշընտա տըր, պէն իսէ գալպտէն կէլէն,
ճան ու կէօնիւլտէն գօրան պիր մուհապպէթ իսթէրիմ:

Տէտիմ վէ եինէ տէրիմ, սէվկիւլիւ վալիտէ, պէնիմ պիր վագթ Մ. տը Գա-
նօնժ հագընտա օլան տօսթլըղըմ շիմտի սէօնմիւշ տիր, թէմամըյլա սօումուշ տըր:
Մատմազէլ տը Նանժի հէր նէ սէօյլէր վէ հէր նէ եաբարսա եաբսըն, հըսսիյա-
թըմ հիւ թէպէտտիւլ իթմէյէճէք, նէ իսէ օ գալաճագ տըր:

Արթըզ պանա քիմսէ Մ. տը Գանօնժըն լագըրտըսընը իթմէսին. Պէն պիր
պաշապաընը սէվէրիմ, վէ պէնի մէսուտ վէ պախթիյար իթմէք վագիյֆէսինի պիլա
թէվֆ ու էնտիշէ օնա թէվտի ու հէվալէ իտէճէյիմ:

Մատամ տը Գարմէյլ իշինի չէքտի վէ պաշընը էյտի:

Մէրգուլէ գապըն՝ մատմազէլ տը Նանժիինն այագլարը ալթընտա պուլընըպ,
միւտաֆէաի նէֆա իշիւն պիր շէյ եաբամայօր իտի. հալ ու մէճալի եօգ իտի. ա-
ճապա տէհէթիլ ըզտըրապը՝ մը պաշալաճագ իտի:

Վալանթին՝ սէպէպինի ֆարգ իտէմէքսիզին մատամ տը Գարմէյլին էնտիշէ

վէ ըզտըրապ իւզրէ պուլընտըղընը անլաւտըղընտան, զաժալը զարըյա տէՓը զամմ
իթտիրմէք իչիւն մէրգուժէյէ սարըլարագ թաթլը պիր սէտա իւէ,

— Հայտէ, հայտէ ՝ Վալիտէճիկիմ, ֆէնա տուչիւնճէլէթիւնի զիհնիւնտէն տէՓ
էթ վէ օ մէնֆուր մատմազէլ տը նանժիյի աթթըգ խաթրընա կէթիրմէ. — տէ-
տիքտէն սօնդրա թօհաֆ պիր հիտտէթլի թէլաֆֆուզլա շէօզիւնէ տէվամ իտէ-
րէք. — Պէն օ քէօթիւ գօճամըչ զըզա զըզլըն ըմ, անտէն հիչ հազզ իթմէմ, նէֆ-
րէթ իտէրիմ, եուժուրճաղըմա պէնզէր. . . — տէտի,

Պու սըրատա աժուտա պիր արապա սէսի իշիտիտի. Մ. տը Գարմէյլ չէհիր-
տէն աժտէթ իտիյօր իտի.

էլէն՝ կէնճ զըզըն էլիւնի գուզվէթլի պիր սուրէթտի սըգարագ. — Վալանթին,
րէճա իտէրիմ, գօրգուլարըմ հագգընտա բէտէրինէ պիր չէյ սէյլէմէյէսին.

Վալանթին. — Բէտէրիմ չիչ անլամայաճագ տըր. — տէյու ճէվապ վէրիպ,
մատամ տը Գարմէյլին եանաղընտան էօբտիւ.

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ԳԸՍՄ

ՎԱԼԻՏԵԼԷՐ

1

ԱՆԱ ՎԷ ՕՂՈՒԼ

Լէոնթին Տիւբրէ՝ էվէնմէզտէն էվէլ օղուընն իւզէրինտէ նէ նուֆուզ ու
սէլահիյէթի վար իտի իսէ, էվէնտիքտէն սօնդրա տա այնը նուֆուզ ու սէլահիյէթի
սագլամըչ վէ գօճասընը պուենա հիչ միւշթէրէք իթմէմիչ իտի. Գօճասը՝ գարըսընըն
օղու հագգընտա պիհագգըն իֆթիլսար իտուպ, անը քէնտի ասըլ էվատը կիպի
սէվիյօր իտի. իսթիյար իւէ տէլիգանլը՝ իքի տօսթ կիպի իտիլէր. Լաքին կէնճ
միւհէնտիսէ նասիհաթլար վէրմէք Լազըմ կէլտիքտէ, պապալըղը Մ. Լինգօլն՝
քէնտիյէ ախտ օլմայան հուգուգը զասպ իթմէք իսթէմէտիկինտէն, անը վալիտէսի-
նէ կէօնտէրիր իտի.

Զաթէն ձէյմսըն մալիւմի օլտըղը իւզրէ Մ. Լինգօլնըն՝ գարըսընա էմիլիյէթը
քեամիլէսի օլտըղընտան, մէրգուժէ գարը հէր նէ սէյլէր վէ հէր նէ եաբարսա
էյի իտի.

Պինաէնալէյհ տէլիգանլը միւհէնտիս՝ պապալըղընա կիւվէնէմէյիպ, էվէլա
վալիտէսինէ միւրաճաաթ իտէրէք, Մ. տը Գարմէյլին արղուսընը օնա աչաճագ,
Մէզօն—Պլանչա կիթմէք իչիւն օնը գանտըրաճագ, վէ Վալանթինին էպէվէյնինէ
պու պիրինճի վիզիթանըն իճրասը էհէմմ ու էլգէմ իտուկինի օնա իժաաթ իտէճէք
իտի.

Յիւհադիգա միւգթէղաի հալ օլորագ, մերգուս տէլիգանլը՝ ըէֆգաթթնտա
Մ. վէ մատաթ Լինգօլն պուլընմագսըզըն արթըգ Մ. տը Գարմէյլին էվինէ կիտէ-
մէգ իտի:

Կէնճ միւհէնտիս՝ վալիտէսի միւվաճէհէսինտէ պիր թավը միւսթագիմանէտէ
պուլընմատըղընը քէնտի քէնտիյէ իթիրաթ իթտիկի կիպի, սէօյլէմէսի ըսզըմ կէ-
լէն պագը շէյլէրի տէ Մ. տը Գարմէյլտէն կիզլէտիկինի վիճտանէն թաստիգ էյլէյօր
իտի: Հագիգաթէն վալանթինին բէտէրի՝ քէնտիսինէ շուսը պուսը սօրուշտըմա-
մըշ օլտըղընտան, քէնտի տէ ճէվապէն պիր շէյ սէօյլէմէմիշ իտի:

Վալիտէսինէ կէլինճէ, օնա տա պաշգա տիւրլիւ տավրանմըշ իտի: պու գա-
տընճըգագա էմիյէթ իթմէմիշ, անը ալտաթմըշ, սըգ սըգ Մ. տը Գարմէյլին
էվինէ կիթտիկինի վէ վալանթինի սէվտիկինի օնտան կիզլէմիշ իտի:

Քէնտիյի բաքա չըգարմագ իչիւն քէնտի քէնտինէ.— Վալիտէմ • գատար
գօրգու ըզհար իթտիքտէն սօնղրա օնա տաիմի էնտիշէլէրի մուճիպ օլտարագ ըա-
հաթ ու սիւքիւնէթինին մահլընա սէպէպ օլմագ իսթէմէզտիմ.— տէր իտի:

Պաւնընլա պէրապէր վալիտէսինին քէնտիյի թէքտիր իթմէյէ հագըղ օլտըղը-
նը հրսս իտէր իտի: Լաքին եիւզ ալմըշ պիր ճօճուգ օլտըղընտան, պիր պուսէ իլէ
շարուճագ անըն աղղընը գաքայաճագ իտի:

Ձաթէն մերգուսէյէ աշահաղը սէօզ՝ խայալի պիր շէյ օլմայըպ ճիտտի վէ հա-
գիգի պիր շէյ իտի, Իշ եալընըգ պիր իւմիտ իւզէրինտէ իքէն, սիւքիւթ իտուպ
պիր շէյ սէօյլէմէմէսի լագըմ կէլիր իտի: Շիմտի արթըգ սէօյլէմէյէ հագըղ
վար իտի, հէմ սէվիյօր վէ հէմ տէ սէվիլիյօր իտի, վէ Մ. տը Գարմէյլ տէ քէն-
տիսինի տամատ գապուլ իտիյօր իտի:

Տէլիգանլը՝ պու միւթալէալարլա Բարիգէ միւվասէլէթ իտուպ, տէմիր եօլ
թթսիսնընտա պիր արապա թուլթմուշ վէ սողրուճա նէպարէթ տաիրէսինէ շէք-
տիրմիշ իտի:

Վալիտէսինէ ճիտտի պիր լագըրտը աշմագ իչիւն էրթէսի կիւնէ պիլէ պէլէ-
մէմէյէ գարար վէրմիշ իտի: մերգուսէյի պիր ան էվվէլ իշտէն խապէրտար իթմէք
իսթէյօր իտի:

Պինսէն ալէյհ օ ագչամը թաամտան սօնղրա Մ. Լինգօլն գլիւպտէ պուլըն-
տըղը սըրատա ձէյմս՝ սըրընը թէքմիլ վալիտէսինէ սէօյլէյէճէք վէ գալպինի թէ-
մամըլլա օնա աշահագտը:

Էսնաի թաամտա մատամ Լինգօլն հիչ լագըրտը իթմէյիպ սիւքիւթ իթտի:
Ատէթինին խիլաթընտա օլարագ, մերգուսէ գատըն՝ էվլատընա հիչ պիր սիւվալ
իլրատ իթմէյիպ տիւչիւնճէլի կէօրիւնիյօր իտի: ձէյմս՝ մերգուսէնին զարիպ պիր
սուրէթտէ քէնտիսինէ ոլագտըղընը վէ գանն իտէրսին պու պագըղըլլա քէնտի ա-
սըլ Ֆիքրինի անլամագ իսթէտիկինի Փարգ իթտի:

Մ. Լինգօլն՝ շայ իքրամ օլընտըղը սըրատա պիրտէն պիրէ.— Սէվկիւլիւմ
ձէյմս, տիւն նէ՝ կիւզէլ պիր վագթ կէշիրտիք:

Ձէյմս.— Սահիհ, հապա շօգ կիւզէլ իտի:

Մ. Լինգօլն — Եւրոպայի գերմանացի գաղութարար պիլիպպինացի օրհայրապետ Բարթոլոմէոս Լինգօլն Վալիսիայի իշխանի Կառլ Բարթոլոմէոսի որդի էր։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։

Մ. Լինգօլն — Վալիսիայի իշխանի Կառլ Բարթոլոմէոսի որդի էր։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։

Մ. Լինգօլն — Վալիսիայի իշխանի Կառլ Բարթոլոմէոսի որդի էր։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։

Տէլիգանլը՝ գլխավորը օրհայրապետ։

Պիր Եւրոպայի իշխան Մ. Լինգօլն տիրարը չորստը։

Պաշտօնի իւրաքանչեւ մատուցող Մ. Լինգօլն՝ աղքատ պիլիպպինացի էր։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։

— Պաշտօնի իւրաքանչեւ մատուցող Մ. Լինգօլն՝ աղքատ պիլիպպինացի էր։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։

Մ. Լինգօլն — Վալիսիայի իշխանի Կառլ Բարթոլոմէոսի որդի էր։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։

Մատուցող Մ. Լինգօլն — Վալիսիայի իշխանի Կառլ Բարթոլոմէոսի որդի էր։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։

Մ. Լինգօլն — Վալիսիայի իշխանի Կառլ Բարթոլոմէոսի որդի էր։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։

Մ. Լինգօլն — Վալիսիայի իշխանի Կառլ Բարթոլոմէոսի որդի էր։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։

Մ. Լինգօլն — Վալիսիայի իշխանի Կառլ Բարթոլոմէոսի որդի էր։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։ Նա 1772 թ. Եւրոպայից եկել էր Կառլ Բարթոլոմէոսի հետ։

Մառաւ Լինգօլն՝ պաշտօնը սալաշրջաբազմապիսիք սէս իլէ քէնտի քէնտինէ։ —
Պէտպախթ Եվլատ, քէնտի պէօյիւք մէսէրրէթինտէն կէօզ Եալարը նէշէթ իտէ-
ճէք, հիշ խապէրի Եօզ։ — տէտիքտէն սօնդրա երնէ Եիւքսէք սէս իլէ։ — Կէլ,
ձէյմս, արգամ սըրա օտամա կէլ, օրատա հէր շէյի պանա սէօյլէյէճէքսիթ։

Տէլիգանլը՝ վալիտէսինին արգասը սըրա քապսընա կիթաթի։

Մառաւ Լինգօլն պիւ գօթուդ Կաննալիտասընա, վէ ձէյմս Թաիթի՝ մէրգու-
մէնին էօնիւնաէ պիւր իսքէմլէյէ օթուրտուլար։

Լէոնթին սաբասարը քէսիւմիշ օլուպ, կէօզլէրինտէքի Կաշ տանէլէրի տախի
մէրգումէնին պագըլընա տաճա գիյատէ պիւր թիգաթ վէ շէֆագաթ պախշ իթ-
մէքաէ իտի։

ձէյմս՝ կիւլիւմսէյէրէք վէ պիւր նազարը մուհապէթլէ վալիտէսինին երկզիւ-
նէ պագարագ քէնտի քէնտինէ։ — Թէքմիլ գօրգալարընը շիմտի Կլպէթթէ տէֆ
իտէճէյիւմ։ — տիյօր իտի։

Պու սըրատա Էն Եվլէ վալիտէսի լագըրտը իթմէյէ պաշալըպ տէտի քի,

— Եվլատըմ, սանա պիւր շէյ սօրաճաղըմ, վէրէճէկին ճէվապտան բէք չօգ շէյ-
լէր Կնլայաճաղըմ։ . . Տիւնքի բազար կիւնիւ նէթէտէ վաղթ կէշիւմին։

ձէյմս։ — Մէգօն — Պլանշ քէօյիւնտէ, սէվկիւլիւ վալիտէճիկիւմ։

Լէոնթին։ — Մ. տը Գարմէյլին խանէսինտէ՞ մէ,

ձէյմս։ — Եվլէթ։

Լէոնթին։ — Վէ պիւր չօգ Եայարման պէրի պէնիւ խապէրիւ օլմագսըղըն պէն-
տէն կիզլէյէրէք, հաթթա գօրգոբարըմը թէսթին իթմէք իշիւն Եալանը պիլէ իր-
թիքեպա իտէրէք, սըգ սըգ Մ. տը Գարմէյլին Եվինէ կիթտին, Էօյլէ՞ մի։

ձէյմս։ — Էօյլէ, տօղրու տըր, վալիտէճիկիւմ, աֆվընըղ տիլէրիւմ։

Լէոնթին։ — Նիշիւն պէնի ալտաթտըն։

ձէյմս։ — Սիզի Էնտիշէլէրէ տիւշար իթմէք իսթէմէգտիւմ։

Լէոնթին։ — Պուստան անլաշըլըր քի սանա վէրտիկիւմ նասիհաթլարը պիւր տէ-
րէճէյէ Գատար նազարը տիգաթթա ալըյօր իտին, Նէ՞ չարէ քի անլէրի Էյիճէ տիյ-
նէմէտին։ պէն տէ սանա պէյհուտէ «—սագըն քէնտինի—» տէյու պաղըրտըմ
Ա.՝, ձէյմս, գանն իտիյօր իտիւմ քի, վալիտէնին պու նիտասը գալպինէ չօգ Կքս
ու թէէսիւր իտէճէք տիւր։

«Սէնի իշիւն պէօյիւք պիւր պէտպախթլըղտան գօրգտըղըմը անլամագ իօթէ-
մէտին, գուլագ ասմատըն, տէյիլ՞ մի։

ձէյմս։ — Սէվկիւլիւ վալիտէ, միւսթէրիհ օլընըգ. Եվլէթ, գօրգտըղընըգ
պէտպախթլըղըն վուգուր միւհթէմիլ իտի, լաքին արթըգ պէտպախթլըգ վագը
օլամագ։

Լէոնթին։ — Պէտպախթ չօճուգ, սէնին Էմնիյէթ ու իթիգատըն՝ պէնիւ գօր-
գու վէ տէհէթլէրիւմ պիւր գաթ տահա արթըրըյօր, իշթէ սէնին մատմագէլ տը
Գարմէյլի սէվտիկինի կէօզլէրինտէն Կնլայօրըմ։

ձէյմս։ — Եվլէթ, պիւր ինսանըն նէ գատար սէվմէսի միւմքին իսէ պէն տէ

• գըզը • գատար սէվէրիմ, նասըլ քի սէնի տալիի ճան ու կէօնիւնէն սէվէրիմ, սէվկիւլիւ վալիտէճիկիմ:

Լէոնթին.— Էյ մատմազէլ տը Գարմէյլ տէ սէնի սէվէ՞ր մի: Պէտէմէն իմ:

Ճէյմս.— Էվվէթ, • տա պէնի սէվէր:

Լէոնթին.— Լաքին անասը պապասը նէ՞ տիյօրլար:

Ճէյմս.— Մատմազէլ Վալանթինի սէվտիկիմի, պիրպիրիմիզի սէվտիկիմիզի Մ. վէ մատմա տը Գարմէյլ պիւրէրէր:

Լէոնթին.— Ա՛հ:

Ճէյմս.— Տիւն, սէվկիւլիւ վալիտէ, պու պապտէ Վալանթինին բէտէրի իլէ Էբէյիճէ ուզուսն պիր միւլաքաթ իճրա իթտիմ. քէրիմէսինին սաատէթինտէն պաշ-գա պիր տիւլիւնճէսի օլմատըղընտան, պէնի քէնտիսինէ տամատ եարմասըյա քէնտիսի տէ բէք մէմնուն օլմատըղըն պանա պէյան իթտի:

Լէոնթին.— Պուսը սանա սէօյլէտի՞ մի:

Ճէյմս.— Նասըլ քի կէօրիւյօրսընըզ, սէվկիւլիւ վալիտէ, գօրգաճաք արթըզ հիչ պիր շէյինիզ եօգ տըր:

Մատմա Լինգօլն եիւրէքտէն պիր ահ իթտի:

Ճէյմս սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Մամաֆիհի Մ. տը Գարմէյլ՝ մատմազէլ Վալանթինին նիշանլըսը մազամընտա պէնի տօսթլարընա թաքտիմ իթմէզտէն էվվէլ, քէրիմէսինին ռէսմէն բէտէրիմ վէ եախօտ սիզին, վալիտէմ թարաֆընտան թալէպ օլընմասընը արզու իտիյօր: Պէյանէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ, ուսուլ ու գախտէյէ թէվֆիգէն մատմազէլ Վալանթինին բէտէր ու վալիտէսի նէզտինտէ վուզու պուլմասը լազըմ կէլէն պու թէշէպպիւս պիր ան էվվէլ իճրա օլընմաք իգթիզա իթտիկինտէն, զիբը օլընան զէվճիյէթ թալէպինին կէլէճէք բազար կիւնիւ վուգու պուլմասընա պէնիմէ Մ. տը Գարմէյլ արասընտա գարար վէրիլմիշ տիր, իմտի, սէվկիւլիւ վալիտէ, բազար կիւնիւ Մէզօն—Պլանշտա իւշիւմիզէ տէ պէքլէյէճէքլէր տիր:

Վալիտէսի՝ գօլթուգ սանտալեասընըն իւզէրինտէ տիմ տիք օթուրմը, կէօզլէրինի իրի իրի աշմըզ վէ տիք տիք օլլունա պաքմաքտա պուլընմըզ օլտըղը հալտէ, բութ կիպի գալմըզ, եէրինտէն գըմըլտանմամաքտա իտի:

Պէտպախթ գարը՝ տամարլարընտա գանը տօնմուշ օլտուղընը հըսս իտիյօր իտի:

Ճէյմս՝ իլավէի մէգալ իսէրէք.— Սէվկիւլիւ վալիտէ, պէօյլէ եարաճաքսըն, եօգ տէմէյէճէքսին, տէյի՞ մի:

Մատմա Լէոնթին Լինգօլն՝ պու սէօզիւ իշիտինճէ, եէրինտէն սըչրատը, պատէհու զանն իտէրսին տէհշէթլի պիր քեապուս վէ հէվալէտէն գուրթուլմաք իսթէյէրէք սիւթինտի վէ գապա պիր սէտա իլէ մըրըլտանարաք տէտի:

— Հիչ պիր շէյ մէն իտէմէտիմ. ա՛հ, պու նէ ֆէնա թէճէլլի:

Մըրգուլմէնին էվվէլտէն հըսս իտուպ կիզլի կիզլի նիճէ ըզտըրապ վէ իսէվֆ ու տէհշէթլէրինի մուճիպ օլան մէնհուս պէտպախթըզ՝ պիր տարպէտէ հէթսինի էզմէք իշիւն օլլունըն, քէնտիսին վէ Գարմէյլ ֆամիլեասընըն իւզէրինէ իւշիւշ միւշ իտի:

Հայր՝ ֆէնալըգ օլուս ալիթմիլ իտիւ պիշարէ վալիտէ՝ անըն պիւնիւմէ նէ-
թայիճը մէնհուսէսինի մանվ ու իզալէ իտէմէդ իտիւ լաքին մուհապպէթը մատէ-
րալէսինտէն գուվվէթ վէ ճէսարէթ ալարազ, օղուենըն պաշընա էնէճէք օլան սա-
տէմէի միւհիքէյի մէն իտէպիլէճէք տիր:

Հալ նիճէ տէհէթլի օլսա, պուենա գաթլանմազ վէ տայանըպ մուգալվէմէթ
իթմէք իգթիզա իտէր:

Պիհուտէ հիտտէթ իտուպ խըրսլանմազտան պիր շէյ չըգմազ: Շիմտիքի հալտէ
աճընըպ քէտէրլէնմէք լազըմ տէյիլ իտիւ:

Ճէյմս՝ էնտիէ ու վէսվէսէ իլէ վալիտէսինին եիւզիւնէ պազմազտա վէ պիժ
ճէվապ պէքլէմէքտէ իտիւ:

Լէոնթին՝ օղուենըն պաշընը իքի էլլէրինին արասընա ալարազ անընը պուս
իթտիքտէն սօնդրա նիմ պիր թէպէսսիւմէ.— իսթըրընա կէլի՛ր մի, պիր վազթ
սէնի տայմա պուս իտէր իտիւմ:

Ճէյմս.— Սէվկիւլիւ վալիտէ, օղուեն հազգընտաքի մուհապպէթ վէ շէֆա-
գաթըն տայմա նէ իսէ օ օլտըղընտան, պուսէլէրին տէ էլպէթթէ տայմա այնը
տըր: Լաքին. . . պանա ճէվապ վէրմէտին:

Լէոնթին.— Տօղրու տըր, Ճէյմս, սանա ճէվապ վէրմէտիւմ: Լաքին իսթէտի-
կին շէյ էնէմիլէթսիզ պիր շէյ տէյիլ տիր: պիր գաշ կիւն տիւշիւնմէլիյիմ:

Ճէյմս պիր հըզ իլէ.— Պէնճէ չօգ տիւշիւնէճէք պիր շէյ կէօրմէմ:

Լէոնթին.— Սէնճէ էօյլէ տիր, աժմա պէնճէ էօյլէ տէյիլ տիր: տիւշիւնմէյէ
լիւզըմ վար տըր:

Ճէյմս.— Եա ճուժաա էրթէսի ագչամը եախօտ բազար սապահըսը թրուա
տէմիր եօլ սթասիօնընա միւվասէլէթլիմիզի խապէր վէրմէք իչիւն Մ. տը Գարմէյ-
լէ մէքթուպ եազմաղա սէօզ վէրտիւմ:

Լէոնթին.— Մէքթուպընը եազմազ իչիւն ճուժաայա գատար մէյտանըն վար
տըր. . . — տէյինճէ տէլիգանլը՝ պաշընը աչաղա էյտի:

Մատամ Լինգօլն՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Տիմէք, Ճէյմս, թէմամըյլա եէնի
թէսապվուրլարընա գաբըլարազ բէք զիյատէ մէմնուեն վէ մէսրուրսըն վէ իսթիգ-
պալտէ հիշ պիր ֆէնալըգ կէօրմէյօրսըն, էօյլէ՞ մի:

Ճէյմս.— Էվվէթ, հիշ պիր ֆէնալըգ կէօրմէյօրըմ:

Լէոնթին.— Էօյլէ իսէ, սէնին իլէ մատմազէլ տը Գարմէյլ արասընա պիրտէն
պիրէ բէք պէօյիւք պիր մանիա զուհուր իտէպիլիր օլտըղընը հիշ ֆիքրինտէն կէ-
շի՛րմէյօրմըսըն:

Ճէյմս.— Իմքեանսըզ շէյլէր ֆիքրիմտէն կէշիրէմէմ:

Լէոնթին.— Ճէյմս, Ճէյմս, հէր շէյ միւմքին տիր:

Ճէյմս.— Չաբուճազ ալթիւսթ օլուր գիհն ու խայալինտէ հասըլ օլան պու
մանիա նէրէտէն կէլէճէք տիր:

Լէոնթին.— Քի՛մ պիլիւր, Ճէյմս. էն միւքէմմէլ թէսապվուրլարը պիլէ էքսէ-
րիա էն ճիւզի պիր շէյ մանվ ու գաիլ իտէպիլիւր: իսիւսասի քէլամ, ֆարզ էթ քի,
պիր վազաա զուհուրա կէլիպ տէ սէնին իգտիվաճընա մանի օլուր:

Ճէյմս. — Սէվիլիւն վաւիտէ, պէյլէ հասարակ Փարսիայի վրայ իշխող երկու
Պէն հէմ սէվիլորում զի հէմ ալէ սէվիլիորում, Մ. տը Գարմէյլ տէ պէնի քէնտիտի-
նէ էվիտ իթմէյէ լայնք կէօրիւյօր, Արթըգ պունտան էօթէյէ նաւաթիթ օլապի
լի՛ր մի. սաատէթիմէ տահա նաւըլ ինանայրի Հայտէ ք հայտէ ք սէվիլ լիմ վալի-
տէ, պէնիս գալպ ու վիտանըմ բէք րահաթ տըրի

Լէոնթին. — Պէնիմ էօյլէ տէյիլ տիր, Ճէյմս. պէն րահաթ տէյիլիմ

Ճէյմս. — Թէքար տէրիմ, սէն տէ միւսթէրիս օլ զաւապիթ իթմէ

Լէոնթին. — Էկէր սէնին տէ պաղը կէօնա գօրգոնլարըն օլսա իտի, պէլթի
պիր ազ միւսթէրիս օլուր իտիմ, Լաքիս քէն հիչ պիր շէյտէն շիւպէն իթմէք իս-
թէմէյօրսըն, իշթէ պու խուսուս պէնի գօրգուտույօր. . . Տիւշիւն, սէվիլիւն
օղլուս, Էկէր Մ. Թարմէյլ գըղընը նաւա վերմէյէճէք օլիւրնա նէ տէթէճէ
էսէֆ ու քէտէրէ նիւշար օլաճաղընը խաթըրնա կէթիլի

Ճէյմս. կէօղլէրինտէ պիր բարըլթը հասըլ օլարագ օյնագ պիր սէտա իլէ. —
Էկէր պէյլէ պիր շէյ օլսա, վալիտէճէկիմ, ալիմ Ալլահ էօլիւրիմ

Լէոնթին. նիտա իտէրէք. — Սուս, պէտպաիթ չօճուգ, սուս տիյօրիմ

Ճէյմս. կիւլիւմսէյէրէք. — Էվիլթ, հազգընըգ վար, սէյլէտիկիմ սէօղլէր
սաչմա սարան իտի Լաքին, սէվիլիւն վալիտէմ, Նի՛շիւն գալսիմի վէ գիհնիմի
պլթիւսթ իթմէյէ չալըչօրսընըգ

Լէոնթին. — Քէնտիլի սազընտըրմագ իշիւն պէյլէ հաքըլօրմ. պիր պէտ-
պալսթըղա տիւշար օլտըղընտա, պիւսպիւթիւն մէյիւս վէ միւքէտտէր օլմայասըն
. . . Հայը՛ֆ, արթըգ պունտան պաչգա պիր շէյ եարամիմ, զիրա հէր նէ քի
սէյլէտիմ իսէ քեար իթմէտի, սէն՝ մատմաղէլ տը Գարմէյլէ ալէագա իթմիւ
սին

Ճէյմս. լաթիֆ պիր ինֆիալ իլէ. — Վալիտէճիկիմ, իշին սալ ու հասըլ սանա
կիւն անլաթըլօր

Լէոնթին. — Էկէր պէն էօյլէ իսէմ, չօգ թէչէքքի իթմէ. սէնին հազգընտա
պէյլիւք պիր մուհապպէթիմ օլտըղընը պունտան անլայապիլիրսին

Ճէյմս. — Պէնի էօլշիւտէն զիյատէ սէվիլօրսըն, սէվիլիւն վալիտէմ, պէնի
սէվմէք խուսուսընտա էօլշիւյի թէճապղըլ իտիյօրսըն

Լէոնթին. — Սայր, պիր վալիտէ քէնտի էվլատընը նաւըլ օթվէրսէ, պէն տէ
սէնի էօյլէ սէվիլիւն. — տէլիպ պիր թաղ սիւքիթ իթտիքտէն սօնղրա ելինէ սէօ-
ղիւնէ տէվամ իլէ. — Ճէյմս, սէնին վալիտէնին Ֆրանսըղ օլտըղընը, սէնին Ֆրան-
սատա Բարիդտէ տօղտուղընը, վէ Մ. Լինգօլըն՝ սէնին ալսրէթիլք բէտէրին օլ-
տըղընը Մ. տը Գարմէյլ պիլի՛ր մի

Ճէյմս. — Պոնը պիլիպ պիլմէտիկիլիտէն խապէրիմ եօգ տըր, վալիտէճիկիմ

Լէոնթին. — Էօյլէ իսէ, Ճէյմս, պիլմէտիկիլիտէ բէք ալէա գանի իմ

Ճէյմս. — Մ. տը Գարմէյլ պու պապտէ պանա հիչ պիր սիւվալ իյրատ իթմէ-
միւ տիր

Լէոնթին. — Էօյլէ օլսուհն. Լաքին օնըն սօրմասընա պէքլէմէքսիզին սէն Մ. Գ. Լինգօլն իլէ վալիտէն վէ սէնին հագգընտա օնա վալիւմաթ վէրմէլի իտին. Սէն պու պապտէ սիւքիւթ իթմէյի տահա միւնասիպ կէօրմիւշին տիր. Լաքին պուըն ճյի եարմատըղընը պիւլա թէրէտտիւտ սանա պէյան իտէրիմէ Գազը նամալիւմ շէյ-լէրին պէյանը հէր նէ գատար աղըր կէլիթ իսէ տէ, սէօյլէմէլի, պէյան իթմէլի տիր. Օրթատա կիզլի ճագլը պիր շէյ պուընմատըղը վազթ հալ տիւզէլի, աչըգ վէ ֆէրահ պիր սուրէթ քէսպ իտէր:

«Մ. տը Գարմէյլ էրէյիճէ վէնկին օլտըղընտան, գըղընը շէօյլէ պիր հալտէ պուընտան վէ եախօտ ֆազըր օլան պիր տէլիգանլըյա բէք գօլայ վէրմէյ, ամմա պոճ տէլիգանլը՝ քէնտի ֆամիլեասը իշինէ կիրմէյէ լաչըգ օլուրսա, օ զէման ի-թիմալի վար. պու խուսուստա տա Մ. տը Գարմէյլին ինթիխապ վէ մուհաքէմէ-սի բէք եօլընտա օլմալը տըր:

«Սէն՝ պիր տիրայէթլի վէ իլիմտար տէլիգանլըսըն վէ էօնիւնտէ բարլագ պիր ինթիգալալըն վարտըր. Մ. տը Գարմէյլ տէյէրլի ինսանը բէք էյի թանըտըղընտան, սանա էլպէթթէ պէյէնիր. Լաքին ատի ատամլարա մախսուս օլան մէնֆաաթ, վէ բարա վէ սէրվէթ մէսէլէրինէ մէրգուլմըն էհէմիլէթ վէրմէյիշինէ պագըլըր իսէ, տիկէր թարաֆտան բէք տէ գօլայ ատամա պէյէնմէյէճէկի անլաչըլըր:

«Ճէյմս, ճիկէրբարէ էվլատըմ, լիյագաթըն հէր նէ տէրէճէտէ պէօյիւք օլսա, սէնին լէքէի վէլմտէթիւնի մահվ իտէմէյ:

«Յէնին Ամէրգալը Լինգօլնըն էվլատը օլմատըղընը, վէ վալիտէնին՝ սէնի տիւնեայէ կէթիրտիկի վազթ հէնուգ էվլի պուընմատըղընը Մ. տը Գարմէյլ տու-յարսա նէ՝ տէյէճէք տիր:

Ճէյմս՝ պիր հէյպէթլէ. — Վալիտէճիկիւմ, կէշմիշ հալիւնիգտէն պահա իթմէյի-նիւ. սիզին կիպի քիպար պիր վայիտէնին՝ քէնտի օղլու էօնիւնտէ մահճուպ օլմա-սընը իսթէմէյմ:

Լէոնթին՝ պիր ազամէթլէ եօգարը տիքիլէրէք. — Պէն նէ օղլուըն վէ նէ քիմսէնին էօնիւնտէ մահճուպ տէյիլիւմ. կէնճիկիմտէքի թագսիրաթ՝ վալիտէլիք հալիմտէ աֆվ օլընմը տըր, Ճէնապը Հագգ տա պանա պիր էվլատ վէրէ-րէք պէնի շէրէֆլէնտիրմիշ տիր. Էկէր ալընմտա պիր մահճուպիյէթ լէքէսի վագը օլմուշ իսէ, օ լէքէ օղլուըն մուհապպէթ վէ միննէթտարլըղը իլէ սիլիւնիպ թէ-միզլէնմիշ տիր:

«Ճէյմս, վաճիպէի զիմէթիւմ օլտըղը իւզրէ, սանա գարչը օլան պիւճիւմլէ վալիտէլիք վագիլիֆէլէրիմի լյֆա էթմիշիմ տիր:

Ճէյմս. — Էվվէթ, վալիտէճիկիւմ, պէն տէ սէնի թաբարճասընա սէվէրիւմ:

Լէոնթին. — Իշթէ սէն պէնի սէվտիլին իշիւն պէն տէ ալըմ աչըգ հէր երէ-կիտէպիլիրիւմ. . . Ս. Կ, Ճէյմս, Ճէյմս, հէր նէ օլուրսա օլսուհն, պէնիւմ իշիւն տիւնեա սէնին իւզէրինտէ օլտըղընը սագըն ունութմայասըն. Սէնին վալիտէնտէն պաչգա քիմսէն եօգ իտի, սանա պիր բէպէր վէրմէք իշիւն սէնին հիւսնիւ բիզան. Էա էվլէնտիւմ. . .

«Գարմէյլ իսմի՝ լէքէսիզ էսկի պիր իսիմ տիր. պու քիպար Ֆամիլեանըն նա-
մուս ու շէրէֆինի կէօզէթմէլինիզ»

«Ճէյմս, պէն սանա նէ նասիհաթ վէրտիմ իսէ տայմա անլէրին էյիլիկինի
կէօրտիւն. շիմտի շու պուլընտըղըն հալը ֆէվգէլատէտէ տախի սանա մատէրանէ
պիր նասիհաթ տահա վէրէյիմ մի, իսթէրմիսին»

Ճէյմս. — Պագալըմ նէ՞ նասիհաթ վէրէճէքսինիզ, սէվկիւլիւ վալիտէմ :

Լէոնթին. — Մ. տը Գարմէյլէ զայէթ նազիքեանէ վէ քէմթէրանէ պիր մէք-
թուպ եազ, վէ սէնին հպգընտա իպրազ էյլէտիկի տգսթլըք վէ խայրխահլըգտան
տօլալը քէնտիսինէ պէյանը թէշէքքիւր իթտիքտէն սօնդրա, էյիճէ տիւշիւնիւպ
մատմազէլ տը Գարմէյլ իլէ սէնին արանտա օլան մէսաֆէի ազիմէի նազարը տիգ-
գաթա ալարազ քէնտի Ֆամիլեասը միյանընա տուխուլ իթմէք շէրէֆը ազիմին-
տէն սէրֆըրու իթտիկինի սէօյլէ :

Ճէյմս՝ կէօզլէրի աթէշ կիպի բարլամագտա օլտըղը հալտէ եօգարը տիքիլիպ
օյնազ պիր սէտա իլէ. — Էկէր էօյլէ շէրէր եազարսամ, պէնի գէնճիրէ պաղլալըպ
տէլիլէրին իշինէ աթմալը տըր. . . Ա՛հ, վալիտէճիկիմ, վալիտէճիկիմ. քէնտի
քէնտիմին նամուսընը բայմալ իթմէյի սի՞զ մի պանա նասիհաթ իտիյօրսընըզ :

«Լաքին գօրգուլարընըզ պէճա օլուպ տա Մ. տը Գարմէյլին՝ քէրիմէսինի պա-
նա վէրմէք իսթէմէյէճէկինի պիլսէմ տախի • մէքթուպը եազմայաճաղըմ, զիրա
հէմ քէնտիսի իշիւն վէ հէմ տէ մատմազէլ վալանթին իշիւն պու պիր պէօյիւք
հագարէթ օլաճագ տըր»

«Յագաթ պու ագշամլըգ պու գաւտար գօնուշմամըզ քիֆայէթ իտէր, զիրա
արամըգտտ պիր իթիլաֆ հուսուլէ կէթիրմէյէ մուվաֆֆագ օլամայօրըզ, Բագար
կիւնիւ սիզին պէնիմլէ պէրապէր Մէզօն—Պլանշա կիտէճէկինիզի Մ. տը Գարմէյլէ
վատ իթտիմ. օղլունըզըն վատընտա խիլաֆ իթմէսինի իսթէմէտիկիմիզի պիլիլիմ,
սէվկիւլիւ վալիտէմ. տիւշիւնինիզ»

Լէոնթին. — Էվվէթ, Ճէյմս, տիւշիւնէճէյիմ. կէճէլէր համիլէ տիր նէլէր տօ-
ղուրուր :

Ճէյմս. — Մատտէ՝ օղլունըզըն սաատէթի իւզէրինտէ տիր, վալիտէճիկիմ :

Լէոնթին՝ աղըր պիր սէտա իլէ. — Էվվէթ, մատտէ սէնին սաատէթինին իւ-
զէրինտէ տիր. Է՛հ, պէն տէ սէնին սաատէթինի տայմա հէր շէյտէն եօգարը թութ-
տըղըն սանա իսպաթ իտէպիլէճէյիմ Ա՛հ, սէվկիւլիւ էվլատ, պէտպախթ վէ
մուզտարպ օլտըղընտա, գալպին գըրըլըպ մէէյուս օլաճագսըն վէ վալիտէնին
մուհապպէթի նէ տէրէճէ գուվվէթլի օլտըղընը օ վագթ անլայաճագսըն :

«Պէն քէնտի վագիյֆէմի թանրըմ, պանա նէ տէրէճէ մուճիպը մագարրաթ
օլուրսա օլուսն, վագիյֆէմի հէր հալտէ իյֆա իտէճէյիմ Պէն ֆէտաքեարըլգտան
հիշ պիր վագթ գաշընմամըլըմ տըր»

«Շիմտի, էվլատըմ, էօք վալիտէնի վէ կիթ րահաթ էթ»

ՍԱՊԸՅ ՄԱՆԹՈՆԵԹԱ

Չարչենիյի սապահը Մ. տը Գարմէյլ՝ Մէջոն—Պլանչտա պիր մէքթուպ ախլ իտուպ, պու մէքթուպ քէնտիսին չօգ ալթիւսթ իթտիք հաթթա տիւշարը քէնտիք պիլք օլտու. պիւնաշնալէյ Մառնիւ ան Գարմէյլէ պու մէքթուպտան հիշ պահս իթմէնիւր

Սուրէթը մէքթուպ պերվէճհը աթի տիր.

« Էֆէնտի,

« Պիր քիմպէ՝ սիգէ բէք միւհիմ պիր շէյ սէյլէյճէկինտէն, կէլէճէք բէնճէնպիւ հիւնիւ սապահ սաաթ օն պիրտէ Թրուտաքի Ջօնաղընըտա լութֆէնշ քէնտիսինէ պէքլէմինիդի բէճա իտէր. »

Պու մէքթուպ իմզալը տէյիլ իտի. լաքին Բարիզտէն Եազըլմըշ օլուպ, բօսթա տոմկապընտա տա Բարիզ քէլիմէսի կէօրիւնիյօր իտի.

Տիմէք բէք Էհէմիյէթլի պիր շէյ խապէր վէրէճէք օլան մէճհուլ քիմպէ՝ Բա. րիզ սէքէնէսինտէն պուլընըյօր իտի.

Եազը հէր նէ դատար պիր ազ օյնաք իտի իսէ տէ ինճէ վէ տիւզկիւն իտի. Մ. տը Գարմէյլ՝ պուլըն դարը Եազըսը օլտըղընը չաբուգ Փարգ իթտի.

Պիհուտէ տիւշիւնտի թաշընտը, պու Եազը թանըտըլը պիր գարընըն Եազըսը օլուպ օլմատըղընը տէրիսաթըր իտէմէյօր իտի. Վազըա Լէոնթին Տիւրրէ խաթըր. նա կէլտի ամմա պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու մէրգումէ հազընտա հիշ պիր խա. պէր ալմատըղընտան, իմզասըզ մէքթուպ անըն օլտըղընա հիւքմ վէրէմէզ իտի. Պուլընլա պէրապէր պու Եազը անըն Եազըսը տէյիլ իտի, մէկէրշի պիւսպիւթիւն թէպէտտիւլ իթմիշ օլտուն.

Պուլտան մատաա գանն ու թախմինի իւզրէ Էկէր Լէոնթին Էօլմէմիշ տէ Ֆրանսայա ալտիթ իտէրէք քէնտիսինէ լիւզոլմը օլմուշ իսէ, Էօլլէ կիզլի դա. բազըլ պիր մէքթուպ Եազմայըպ, Էթրալը վէ իմզալը պիր մէքթուպ Եազար իտի.

Ուզաթմայալըմ, Մ. տը Գարմէյլ Եիրմի տէօրթ սաաթ պիհուտէ պէյնինի բաթլաթտը վէ քէնտիսինէ խապէր վէրիլէճէք օլան բէք Էհէմիյէթլի շէյին նէ օլապիլիր իտուկինի քէշֆ իթմէկէ շալըշտը.

Բէնճէնպիւ սապահըսը սաաթ մօգուզտա, մատամ տը Գարմէյլ իլէ Վալան. թինէ՝ Թրուայա կիտէճէկինի վէ Էօլլէնտէն սօնղրա ալտէթ իտէճէկինի պէյան իթտիքտէն սօնղրա Մ. Գարմէյլ արապայա բաքիպ օլուպ հարէքէթ իթտի.

Թրուտաքի խանէսինէ միւվասէլէթ իթտիքտէ, Փապրիգասընը կէօգտէն կէ. չիրմէյէ կիթմէզտէն Էվվէլ, խատէմէսինտէն պուլընան Էվ պէքիսինի չաղըրըպ, սաաթ օն պիրէ տօղրու պիր գարը կէլիպ քէնտիսինի արայաճաղընը մէրգում խըտ. մէթքեարա խապէր վէրտի վէ իւվէթէն տէտի քի,

— Եկէր պէն Փապրիգատան ավտէթ իթմէզտէն էվվէլ օ զարթ կէլէնէք օլսւր իսէ, պէնիմ օտամա կէօթիւրինիզ վէ պիք ազ պէնի պէլէմէսինի քէնտիսինէ քէզ ճա իտինիզ:

Մ. տը Գարմէյլ պիւնը տէտիքտէն սօնդրա Փապրիգայա կիտիպ, սթաթ օ- պիրէ գատար օրատա ամէլէսինին եանընտա տուրտու: Թաամ վազթը հիւլուլ ի- տուպ, եէմէք գամբանապը չալընտը:

Մ. տը Գարմէյլ՝ պու սըրատա գօնաղըն գարուսը էօնիւնտէ պիր քիրա ա- րապասը կէօրիւպ, քէնտի քէնտինէ. — Կէլմիշ օլմապը. — տէտի վէ էվէ կիթտի:

Ուշագ՝ ավլուտա քէնտիսինէ պէլէմէքտէ օլտըղընտան. — Էֆէնտի, տէտին կիւնիզ գատըն կէլտի, օտանըգտա սիգի պէլէյօր:

Գարմէյլ. — Չօգտա՞նմը կէլմիշ տիր:

Ուշագ. — Իքի տաքիգա անճագ վար տըր:

Գարմէյլ՝ օտասընա տօղրու կիտէրէք քէնտի քէնտինէ. — Հէլէ շիմտի մու- ամապը անլայաճաղըմ. — տէտի:

Կէլէն գատըն՝ մէրգուլը կէօրիւնճէ, օթուրսըզը եէրտէն հըզ իլէ այադա գալգաը վէ պաշը իլէ սէլամ վէրտի:

Մէրգուլմէ՝ քեամիլէն սիյահլար կիյինմիշ օլուպ, եիւզիւնի տէ գալըն պիր վէ- ւօ իլէ էօրթմիւշ իտի:

Գարմէյլ. — Մտտամ՝ պիգի պիր ազ պէլէթտիմ, աֆվ իտէրսինիզ: Լաքին նի՞չիւն թիթրէյօրսընըզ, մատամ, րէճա իտէրիմ, օթուրընըզ:

Գարը. — Պիր շէյ տէյիւ, էֆէնտի, հէյէճանը գալպ. . . — տէտիքտէն սօնդ- րա լագըրտընընը գուսուր պրաքըպ օտանըն արալըգ պրաքըլան գարուսընը կէօ- րէրէրէք. — Պիրի քիմսէ իշիթմէմէլի տիր. — տէյու իլավէի մէգալ իտինճէ, եա- պանճը գարընըն սէսի Մ. տը Գարմէյլի թիթրէթտի:

Մամաֆիհի մէրգուլմ Փապրիգաթօր տէրհալ գարուլը գարատը վէ իհթիլաթ միւքէմմէլ օլմագ իշիւն գարուընը գալըն բէրտէսինի տէ աշաղա էնտիրտի:

Պէրլյէ ավտէթ իթտիքտէ գարը՝ վէլօսընը եօգարը գալտըլըպ եիւզիւնի աշ- մը իտի:

Գարմէյլ. — Լէոնթին. — տէյու նիտա իթտի:

Պու գարը հէր նէ գատար չօգ տէյիւմիշ վէ Մ. Գարմէյլ մէրգուլմէյի հէմաշ օն տօգուզ սէնէտէն պէրու կէօրմէմիշ իտի իսէ տէ, քէնտի էսքի մանթօնլթա- սընը անիտէ թանըմը իտի:

Գարմէյլ՝ մէրգուլմէնին էլլէրինի թութուպ տիք տիք եիւզիւնէ պագարադ. — Սի՛գ, սիգսինիզ հէ՞, պուրատա, Թրուատա, պէնիմ էվիմտէ:

Լէոնթին. — Պէնի չպքուգ թանըտըղընըգտան, պիւսպիւթիւն ունութմամըշ զտըղընըզ պիր հէյէնապը գալպ իլէ անլայօրըմ, էֆէնտի:

Գարմէյլ՝ թէմքինլի պիր թավը իլէ. — Պայր, սիգի ունութմալըմ: Ունու- Թապիլի՞ր մի իտիմ: Ահ, Լէոնթին, ինտանըն միւտտէթը հայաթընտպ էլլէ շէլէր օլուր քիւն անլէրի իսթրընտան ըրգարմագ իսթէմէզ: Նէ օլտըղընըզ անլամագ

իջիւն օ գատար արալթըրադտանձ օ գատար սէնէ կէշտիքտէն սօնդրա սիզի եէ-
նիտէն կէօրիւյօրըմ, սիզի թէքրար կէօրիւյօրըմ:

Լէոնթին.— Կէօրտիւկինիզէ սահիհէն մէմնօնմըսընըզ, Արման:

Արման.— Սիզէ վագը օլան հիւսնիւ գապուլիմտէն էլպէթթէ անլայօրսընըզ:

Լէոնթին.— Տօղրու տըր:

Արման.— Նէ՞ վագթտտն պէրու Ամէրիգատան չըգմըշսընըզ:

Լէոնթին.— Օն սէնէտէն պէրու:

Արման.— Օն սէնէտէն պէրու Ֆրանսատա՞ մըսընըզ:

Լէոնթին.— Էվվէթ:

Արման.— Կէլմիշ օլտըղընըզը նի՞ջիւն պանա պիլտիւրմէտինիզ, Նի՞ջիւն պանա
սիզտէն հիշ պիր խապէր վէ մալիւմաթ վէրմէտինիզ:

Լէոնթին.— Պէնիմ նամ ու շանըմը իշիթմէմէնիզ իջիւն քէնտի քէնտիմէ եէ-
մին իթմիշ իտիմ:

Արման.— Նի՞ջիւն եէմին իթմիշ իտինիզ:

Լէոնթին.— Սիզին րահաթընըզըն, սիզին սաատէթինիզին խաթրը իջիւն.
սիզին Փամիլեաճա մէսէրրէթլէրինիզի պօզմագ իսթէմէզ իտիմ, էկէրչի պէնի պու
կիւն կէօրիւյօր իսէնիզ, սէպէպ շու տըր քի, պէն պէտպախթըմ վէ սիզէ լիւզու-
մըմ վար տըր:

Արման.— Լէոնթին, պէնտէն հէր նէ քի թալէպ իթսէնիզ, իճրա օլընաճա-
ղընը շիմտիտէն պիլինիզ, Լաքին հէր շէյտէն էվվէլ, օղ. . . օղլունըզ հագգընտա
պանա մալիւմաթ վէրինիզ:

Պու սէօզլէրի իշիտինճէ պէտպախթ վալիտէ արթըզ կէօզ եաշլարընը թու-
թամատը:

Արման՝ տէհշէթլի պիր սուրէթտէ պէնզի աթարագ.— Ա՛հ, էօլտիւն, էօյ-
լէ՞ մի:

Լէոնթին պիր հըզ իլէ.— Խայր, խայր, էօլմիւշ տէյիլ տիր:

Արման.— Էօյլէ իսէ նի՞ջիւն աղլայօրսընըզ, պու կէօզ եաշլարը նէ՞ տիր:

Լէոնթին.— Հա՛յըֆ, պէն տէ օղլում իջիւն պուրայա կէլտիմ:

Արման.— Օղլունըզ իջիւն մը:

Լէոնթին.— Պէտպախթ չօճուգ՝ քէնտիյի տէհշէթլի պիր հալ ու մէվգիէ
գօյմուշ տըր:

Արման.— Նէ՞ եարմըշ քի. Փէնա պիր ի՞ջ մի եարմըշ:

Լոնթին՝ կէօզլէրինտէն աթէշլէր սաշըլմագտա օլտըղը հալտէ տիմ տիք եօ-
գարը տիքիլէրէք.— Նէ՞ տիյօրսընըզ, օղլում Փէնա պիր ի՞ջ մի եարմըն. . .
Ա՛հ, ունութը՞յօրմըսընըզ, անը պէն պէօյիւթմիշիմ, բէտէրի տէ սիզսինիզ:

Արման.— Աֆվ իտէրսինիզ, Լէոնթին, աֆվ իտէրսինիզ. . . Լաքին սիզ
տէ՞մէտինիզ մի, անըն իջիւն պուրայա կէլմիշսինիզ, Սէօյլէյինիզ, պէն անըն իջիւն
նէ՞ եարապիլիւրիմ:

Լէոնթին.— Ալլահ իթմէսին քի պէն՝ օղլում իջիւն Փապրիգանըզաա պիր
իշ իսթէմէյէ կէլմիշ օլայըմ:

Արման.— Նէ՞րէտէ տիր. նէ՞ եարըյօր. իլմ թահսիլ իթտի՞ մի:

Լէոնթին.— Թանըրսընըզ քէնտիսինի, էֆէնտի.

Արման.— Թանըրսընըզ.

Լէոնթին.— Սիզ անըն էլինի սըգմըսընըզ, անը սիզէ աօսթ իթմիշսինիզ տիր.

Արման.— Լէոնթին, նէ՞ տիյօրսընըզ.

Լէոնթին.— Սիզ էվինիզին գարուսընը օնա աչմըսընըզ, վէ սիզին գանընըզ օլտըղընը Թանըմսընըզ . . . Վէ եապանընդ պիր իսմ Թաշըմագտա քլան օ տէլիգանընըն՝ սիզին օղլուընը օլտըղընը հիշ պիր շէյտէն Փարգ իտէմէմիշսինիզ . . .

Արման.— Եա Բապպիմ Ալլա՛հ. Ճէյմս Լինգօլն . . .

Լէոնթին.— Ճէյմս Լինգօլն՝ Մ. տը Գարմէյլին օղլու տըր.

Արման՝ պիր սանտալեա իւզէրինէ երգըլարագ վէ պաշընը իքի էլէրինին ա-րասընտա սըգարագ.— Աման Ալլա՛հ.— տէյու նիտա իթտի.

Լէոնթին.— Շիմտի, Արման, օլուրայա նիշիւն կէլտիկիմի սիզէ սէօյլէմէկէ արթըզ հաճէթ եօգ տըր, տէյիլ մի.

Արման.— Օղլում, օղլում աըր, էօյլէ՞ մի. լաքին պու Ճէյմս Լինգօլն իսմի՞ նէտէն իյճապ իտիյօր.

Լէոնթին.— Պու իսմ՝ գօճամըն իսմի տիր. օղլումը քէնտիյէ ախրէթլիք էվլատ եաբարագ քէնտի իսմ ու մախլէսինի տէ օնա վէրմիշ տիր.

Արման.— Եազը՛գ, եազը՛գ.

Լէոնթին.— Օղլումըն մէնֆաաթը իշիւն Ամէրիգասա էվլէնտիմ. Ա՛հ, Արման, ալիմ Ալլա՛հ զանն իտիյօր իտիմ քի էլի պիր շէյ եաբըյօրում. Բէնտի քէնտիմէ «էկէր իլէրուտէ էվլատ իլէ բէտէր ելքտիկէրինէ Թէսատիւֆ իտէրլէր իսէ, բէտէր՝ օղլուըն պիր եապանըն զանն իտէճէք վէ հիշ պիր սըգընթը վէ Փէնալըգ տույմայաճագ տըր . . . —» տիյօր իտիմ. Պու հիսապըմտա նէ՛ գատար եանըմը-չըմ, եա Բապպիմ Ալլա՛հ.

«Լաքին, Արման, օ զէման խաթր ու խայալիմտէն պիլէ կէշմէյօր իտի քի, գըզընըզ պէօյիւյէճէք տէ կիւզէլ վէ շիրին պիր գըզ օլաճագ տըր. էօյլէ շէյլէր վար տըր քի հիշ ումուլմագ վէ ինսանըն խաթրընա կէլմէզ.

«Գատէրին նէ եաբտըղընը պէն քէշֆ ու իսթիլսրաճ իտէպիլի՞ր մի իտիմ.

«Ումա՞ր մը իտիմ քի, տէհշէթլի պիր շէյթան գարտաշ գըզ գարտաշը ելքտի-կէրէ սէվգ իտէճէք վէ պու իքի պէտպալսթ չօճուգլար պիրպիրինի սէվէճէք.

Արման.— Պու նէ՛ տէհշէթլի շէյ տիր . . .

Լէոնթին.— Օղլումը խանէնիգէ գապուլ իթտիկինիզի քէնտիսինտէն տույ-տուղըմ կիւնտէն պէրու, օն պէշ կիւն Գօրմիէ քէօշիւնէ կիտիպ գալտըղընտան պէրու տիքէն իւզէրինտէյիմ, հիշ րահաթըմ եօգ աըր. Հա՛յըֆ, հէթիմիզին տիւ-շար օլտըլը պէտպալսթըզ էվլէլտէն պանա տույ օլըյօր իտի.

Պուըն աէտիքտէն սօնղրա մատամ Լէոնթին Լինգօլն՝ օղլուըն պու Թէհլիքէ-յէ գարը սագընտըրմագ իշիւն օնա նէլէր սէօյլէմիշ օլտըղընը տախի հիքեայէ իթտիքտէն սօնղրա սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի,

—Նէ՛ չարէ քի, օղլում իսթարաթըմա հիշ էհէմմիյէթ վէրմէյօր. Գօրգուլու—

բըմ օնա բէք վահի կէօրիւնտիւր . . . Մ. տը Գարմէյէ քէնտի բէտէրի օլտըղը-
նը քէնտիսինէ սէօյլէմէք իսթէմէյօր իտիմ :

«Օղլու՛մ՝ պէնիմէ չաթըլմամագ վէ վահի վէ եախօտ միւպալէղալը առտ իթ-
տիկի գօրգուլարըմը արթըգ իշիթմէմէք իշիւն պոււնա պիր տահա նէ միղտէն , վէ
նէ մատմագէլ տը Գարմէյլտէն պահս իթմէտի վէ սըգ սըգ Թրուայա վէ Մէգօն—
Պլանչա կիթտիկինի պէնտէն կիղլէտի :

«Պէտպախթ չօճուգ պու սուրէթլէ պէնի թէսքին իթմէյէ մուվաթֆադ օլ-
տու . Սիգէ տիյօրըմ , Արման , հէր նէ գատար ֆիքրիմտէն կէչտի իսէ տէ , ձէյմսըն
քէնտի գըղ գարտաշընա ալէագա իտէպիլէճէկինէ ինանմագ իսթէմէյօր իտիմ : Ա.հ ,
էկէր իլք կիւնլէրինտէն պանա «—Մատմագէլ տը Գարմէյլի սէվլիյօրըմ—» տէմիջ
օլսա իտի , ձէյմս Լինգօլնըն՝ սիգին էվլատընըղ օլտըղընը պիր տագիգա պիւլէ
տուրմագ սիգէ պիւտիրի իտիմ :

Արման .— Յէնալըգ օլմուշ պիթմիշ իտի , Լէոնթին , զիրա անլէր պիրպիրինի
սէվլէյէ պաշլաժըլար իտի :

Լէոնթին .— Պէտպախթ չօճուգ տահա բագար էրթէսի աղչամը հագիգաթը
հալի պանա իթիրաֆ իթտի . Պիր քէրրէ տիւշիւնինիլ նէ՛ տէրէճէ տիւշարը տէհ-
չէթ օլտու՛մ , նէ՛ տէրէճէ խէվֆ ու քէտէր իթտիմ : Պիր արա գանն իթտիմ քի
չըլտըրաճաղըմ :

Արման .— Ըզտըրապընըզըն ֆարգընտայըմ , զիրա պէն տէ այնը ըզտըրապը
հըսս իտիյօրըմ : Սիգին կիպի պէն տէ տիւշարը խէվֆ ու տէհչէթ օլտու՛մ . . .
Ա.հ , էվլէթ , պոււնտա պիր աքսիլիք վար տըր :

«Պու նէ՛ միւտհիշ հալ : Լաքին չաղըրաճագ վագթ տէյիլ տիր : Պէնիմ քէնտի
բէտէրի օլտըղըմը ձէյմսա սէօյլէտիմի՛ց մի :

Լէոնթին .— Սա՛յր :

Արման .— Նի՛չիւն :

Լէոնթին .— Պէօյլէ պիր տէվա վէ չարէնին՝ ֆէնալըղը տահա զիյատէ ար-
թըրմանսընտան գօրգտու՛մ :

Արման .— Յէնալըգ իսէ զաթէն պէօյիւք տիր . . . Գը՛ղըմ , օղլու՛մ . . .
Պու իքի էվլատըմ ուղոպընա գանըմը , հայաթըմը վէրիրտիմ , լաքին անլէրի պու
պէտպախթլըղա գարչը միւտաֆէա իտէմէմ : Մէյուսիյէթլէրինտէն նաշի սալըվէ-
րէճէքլէրի նիտալարը իշիտիպ սուս բուս տուրաճաղըմ , պիր չէյ եաբամայաճաղըմ ,
նա՛սըլ եաբալըմ , նա՛սըլ իտլիմ :

Լէոնթին .— Արման , ձէյմս արթըգ մատմագէլ տը Գարմէյլի կէօրմէմէլի
տիր :

Արման .— Էվլէթ էօյլէ լաղըմ տըր . . . Պիր պապա իշիւն նէ՛ կիւզէլ վա-
զիյֆէ . օղլու՛մը խանէմտէն գօվմալըյըմ , էօյլէ՛ մի :

Լէոնթին .— Բէտէրի օլտըղընըզը քէնտիսինէ տույուրմայաճաղըղ :

Արման .— Պու՛նընլա չօգ պէտպախթ թլմայաճագ մը տըր :

Լէոնթին .— Օ քէնտի վալիտէսինտէն թէսէլի պուլաճագ , մատմագէլ տը
Գարմէյլ տէ քէնտի վալիտէսինին թէսէլիսիլ իլէ վէօգ եաշալընը գուլթէթաճագ
տըր :

Գու սըրատա Մ. տը Գարմէյլ պիրտէն պիրէ պիր թէլաշ վէ հէյէճաւնա աիւ-
շար օլուպ, օտանըն օրթասընա սըչրատը, վէ աղըր աղըր վէ սէրնօշ կիպի սէր-
թէմբէքի կիպիւյէրէք օտանըն էթրաֆընը պիրաչօգ տէֆա տէօնտիւ :
Մասաւմ Լինգօլն պիր նապարը խէվֆ ու տէհէթլէ անըն արգասը սըրա պա-
գըպ ստէրույնքիտի :

Նոյ Արթանըն չէհրէպի տճալաճաթիպ պիր հալ քէսպ իթմիշ իտի :
Նէֆէսի քէսիւմիշ վէ գանը գաֆանընա սըչրամըշ օլտըղը հալտէ, էլլէրինի
կէօյսիւնէ վուցթէպ տէօյիւնմէքտէ վէ պօղունուգ պիր սէտա իլէ ինկլմէքտէ
իտի :

Պիրտէ նապէհան Ճէյմսըն վալիտէսի Եօնիւնտէ տուրտու վէ գօնարընը կէօյ-
սիւնին իւզերինտէ չարրասթ պաղլայարագ տիք տիք անըն եիւզիւնէ պագտը վէ
պաշընը սալլատը : Զանն իտէրսին պիր տէլի իտի :

Արման՝ պաղըրարագ. — Աճապա օլու պիր միւճապաթ մը տըր, էկէր միւ-
ճապաթ իսէ հագսըղ տըր, նալայըգ տըր Օ իքի չօճուգլար նէ՞ եարմըղար տըր :
Նէ՞ գապահաթլարը վար տըր : Միւճապաթ պանա վէրիլի իսէ, օնա պիր տիյէճէ-
յիմ եօգ տըր : Լաքին սնլաթ : . . . Ալլահ նիճիւն օ իքի սուչսըղլարա վաւույօրը
էվլէթ, բէք նալայըգ տըր : Ալլահ ատիլ տէյիլ մի տիր :

Պիրպիրիէի սէվլյօրլար՝ պիրպիրինի սէվմէք քէնտիլէրինէ մէմու օլտըղընը
պիլիլէր մի իտի : հա՞նիյա, նէրէտէ քէնտի ճիւրմլէրի : Պէն օ աշգ ու մու-
հապպէթէ մուխալէֆէթ իթմէտիմ, հաթթա պիւլաքիթ թէլվիգ էյլէտիմ : . . .

Ճէյմս Լինգօլնը գըզըմա շօգ լայըգ կէօրիւյօր իտիմ : Մէրգուճըն պէնիմ օղ-
լում օլտըղընա ինանըրմ : . . . Տաւարարընտա ճէվէլան իտէն գան պէնիմ գա-
նըմ օլտըղընը պիլմէգտէն էվլէլ օ տէլիգանըլը սէվէր իտիմ : չիմտի պէնիմ օղ-
լում օլտըղընը պիլտիկիմտէ մէրգուճը տա գըզըմ գատար սէվէրիմ :

Լէոնթին՝, Լէոնթին՝, սիզ վալիտէլիք վէգայիֆինին քէաֆֆէսինի թէյմա-
մըյլա իյֆա իթմիշսինիգ : Սիգէ պրագտըղըմ էվլատը ատամ իտուպ օրթայա չը-
գարմըշսընըգ :

Լաքին Ճէյմս Լինգօլնըն՝ պէնիմ օղլում օլտըղընը ֆարգ իտէպիլիթ մի ի-
տիմ : Օղլոյմ օլտուն նէ՞ օլուր : Լաքին քէնտիսինի գըզըմլա էվլէնտիլքմէք իչիւն
իսթէմէմ քի օղլում քլտուն :

Լէոնթին. — Արմո՛ն, Արմա՛ն, նէ՞ տիյօրսընըգ, աման եա Ռասպլիմ :

Արման. — Տիյօրըմ քի, պիլիմ գանուըն շէտիտիմիգ նազարընտա Ճէյմս Լին-
գօլն պէնիմ իչիւն եապանճընըն պիրի տիր : տիյօրըմ քի, մատմաղէլ Վալանթին
գըզըմլ՝ Լէոնթին Տիւքրէնին օղլունա վէրմէկէ հագգըմ վար տըր :

Լէոնթին. — Էֆէնտի, պու սէօղլէրինիգ պէնի թիթրէտիյօր :

Արման. — Հագգըմ վար տըր տիյօրըմ :

Լէոնթին. — Ույր, խայր, հագգընըգ եօգ տըր :

Արման. — Թէքրար տէրիմչ գանուըն պու հագգը պանա վէրիյօր :

Լէոնթին. — Միւսիւ տը Գարմէյլ, գարչընըղտա պիր չէյ վար քի գանուընտան
տա գուվլէթլի տիր : Եանի վիճտանընըգ վէ չան ու նամուընըգ :

Արման. — Վիճառներ՝ մի նամակսը՝ մը։
Լէոնթին. — Էվվէթ, ազնւոյնը պաշտօնըդ կէթիւնէ իշխան վիճառան վէ նաչ մուսընըդ տալէթ օգուրը մի Արման, սիւզ գրգընըդ ճէ գատար սէվէպիւր իսէն նիւզ պէն տէ օղլումը օ գատար սէվէրիւմ Լաքին մալիւմինիւզ օլսուէ քի Կէվաւարմ Էսէֆ ու քէտէրինտէն Էօլսէ, պէն տէ անըն ճէնաղէսի իւզէրինտէ թէսլիւմը ըուէ իթսէմ, Էրինէ Էօլէ պիւր իգտիվաճա հիշ պիւր վազթ մուվաֆազաթ իթմէյէճէյիւմ Էլաքին, Խալլը, Էվլապարըմը Էօլմէյէճէք. քէնտիլէրինիւ թէսէլլի իթմէք Է- չիւն պիւզ տուրույօրըդ Միւսիւ տը Գարմէյլ, Խլֆա իտէճէկիմիւզ վաղիյֆէնին իւթէսինտէն կէլմէք իշխան մէթանէթ իւզրէ պուլընալըմ։

Մ. տը Գարմէյլ աչ իտուպ ինլիտի, պիւր սանտալեա իւզէրինէ Էրգըլտը վէ չօճուգ կիպի աղլամաղա պաշլատը։

Պիւր ազ սօնդրա պաշընը Էօգարը գալտըրըսլ աչտի քի,

— Լէոնթին, պէն տէ չըլտըրմագտան գօրգույօրըմ։

Լէոնթին. — Երևէք ալընը, Արման, ճէսարէթի օլընըդ։ Շիւմի տուրա վի- յատէ մէթանէթ իւզրէ պուլընմալըյըդ Պէնիւմ կիպի Էարընըդ. քէտէրիւ թէսէյիւմ միւլ իտուպ, օղլումը միւստաֆէա իթմէք իշխան տէ ճէսարէթ ու մէթանէթ իւզ- րէ տուրույօրըմ։

Արման. — Պու սուրէթլէ կէլիւ պէնի պուլտընը, Էօլմէ մի. Էօլմէ իսէ, Լէ- ոնթին, պէնտէն նէ՞ պէլէրսինիւ։

Լէոնթին. — Ճէյմա Լինգօլնա Էազընըդ վէ աչըգտան աչըդա սէօլէյինիւզ քի, ալտըղընըդ պիւր մալիւմաթ իւզէրինէ գըզընըդ քէնտիսինէ վէրէմէյէճէքսինիւ։

Արման՝ իշինի չէքէրէք. — Անլատըմ. Էյ իսթէրսինիւզ քի չիմտի Էազայըմ։

Լէոնթին. — Էվվէթ, չարուգ Էազընըդ քի, Էարըն սապաչ մէթուպընըդ Է- լինէ կէչսին։

Մ. տը Գարմէյլ՝ կիւճհալ ալաղա գալգտը, Էազըլսանէսինէ օթուրտը վէ Էլի- նէ պիւր գալէմ ալըպ, տէտի,

— Իշթէ պու մէթուպը Բէք կիւճ Էազապիլէճէյիւմ. Էազաճապ պիւր շէյ պուլա- մայօրըմ։

Լէոնթին. — Էկէր իսթէրսինիւզ, Արման, պէն սէօլէյիւմ, սիւզ Էազընըդ։

Արման. — Թամամ, Էյի օլուր, Լէոնթին, սիւզ սէօլէյինիւզ, պէն Էազայըմ։

Լէոնթին. — Էօլմէ իսէ Էազընըդ։

«Միւսիւ Ճէյմա Լինգօլն»,

«Մալիւմինիւզ օլտըղը իւզրէ, սիւզին ախապ ու թապիւթ վէ լիյագաթընըդ հիւրմէթը մախսուսէմ օլուտ, շախսընըդա տախի իալիսանէ տօսթըղըմ վաջ տըր։

«Լաքին հագգընըդտա օլան պու հըսիյաթըմ՝ ֆամիլեճիւզիսիկինէ մախսուս վէզայիֆիմի պանա ունութտըրամագ։

«Մէմուլին զայրը օլարագ պու քէրրէ ալտըղըմ պիւր մալիւմաթ իւզէրինէ, արթըք թէսալվուրաթը վագըամը իճրա իտէմէյէճէկիւմ Սիլի պանա տամատ իթ- մէք շէրէֆինտէն պիւզգարուր իսթինքեաֆ իտէճէյիւմ թէսսիւֆը ազիւլէ պէյան իտէրիւ։

«Բնական կերպ սիգնի վէ կերպ զըզըմըն մէնֆաաթը իջիւն լուծֆէն Մէ-
դօն—Պլանչա կէլմէքտէն արթըգ ֆարիդ օլմանըլը պիզգարուր վէ մաթթէսսիւֆ
րէնա իտէրիմ:

«Իհթիրամաթը ֆարգանը գապուլ իտինիզ:

«Ա. ՏԸ ԳԱՐՄԵՅԼ»

Արման՝ մահգուն մահգուն էսքի՝ մանթօնէթասընա պաքարաք.— Պու բէք
սէրթ օլաու:

Լէոնթին.— Էվլէթ, սէրթ տիր. լաքին պէօյլէ լազըմ տըր. արթըգ հիշ
պիր իւմիտի գալմամալը տըր:

Արման.— Վա՛հ զապալը ջօճուգլար:

Լէոնթին.— Անլէրի մուհաֆազա իտէլիմ, գուրթարալըմ:

3

ՊԵՏԵՐԻՍ ԳԵՏԵՐ

Մատամ Լէոնթին Լինգօյնըն՝ օղլունա տուլուրմագսըզըն վէ ասլա չագուր.
մազսըզըն Թրուայա ապիմէթ իթմիշ օլտըզըն պէյտնէ հաճէթ եօգ տըր:

Ճուճա սապահըսը մէրգուլ տէլիգանը՝ վալիտէսինին օտաւընա տուլուլ
իտէրէք տէտի քի:

—Սէվկիւլիւ վալիտէճիկիմ, պու ագչամ պէհէմէհալ Մ. տը Գարմէյլէ պիր
մէքթուպ եաղմալըլըմ:

Լէոնթին.— Սահիհ, պու կիւն ճուճա տըր:

Ճէյմս.— Իւջիւմիզին պիրտնէ բաղար սապահըսը սաաթ օն պուչուգտա
Թրուայա միւվասէլէթ իտէճէկիմիզի քէնտիսինէ խապէր վերէճէյիմ:

Լէոնթին.— Էվլէթ, էվլասըմ:

Ճէյմս.— Թէչէքքիւր իտէրիմ, սէվկիւլիւ վալիտէմ:

Ճէյմս Լինգօյն՝ եայա եիւրիւյէրէք տաիրէի նէգարէթէ կիթտի վէ օրատա
եազըլսանէսինին իւզէրինտէ Մ. տը Գարմէյլին մէքթուլընը պուլտու:

Մէրգուլ տէլիգանը՝ մէքթուպը կէօրիւպ ֆապրիգաթօրըն եազըսընը թո-
նըլընճա էրէյիճէ պիր էնտիլէյէ տիւչար օլարաք թիթրէյէ թիթրէյէ մէքթուպը
ալտը վէ զարֆը եըրթարաք միւհթէվիյաթընը օգուտու:

Օգուր օգուճազ կէօզլէրի գարարտը, եիւքսէք վէ գապա պիր սէս իլէ նիտա
իթտի վէ եէրէ տիւչմէմէք իջիւն պիր յօպիլայա թուլթուճազա մէճպուր օլ-
տու:

Օտաճըլարտան պիրի՝ մէրգուլըն նիտալընը իլիթմիշ օլտըզընտան, աբալթա-
բալ օտայա գօշտու, տէլիգանընըն պէնգի աթտըզընը վէ չէհրէսինտէ պիր ալ-
թիւթիլիք պուլընտըզընը միւլահէտէ էյլէտի:

Օտաճը՝ պու հալի կէօրէրէք. — Էֆէնտի, նէ՞ օլտընըզ, նէ՞նիզ վարզ ձէյմս. — Պիլվէյօրըմ, պիրաէն պիրէ իւզէրիմէ պիր ֆէնալըզ կէլտի:

Օտաճը. — Կիտէյիմ պիր հէքիմ կէթիրէյիմ մի:

Ձէյմս. — Խայր, պօշ շէյ տիր, շիմտի կէշէր:

Ձէյմս Լինգօլն՝ մէքթուպու էլինին իջինտէ սըգմագտա իտի:

Օտաճը. — Զաննըմ տիշարր չըգըպ պիր ազ հավա ալսանըզ էյի օլուր:

Ձէյմս. — Էվվէթ, հավա ալըրսամ էյի օլուր. — տիյէրէք շաքգասընը պաշընա գօյտու վէ պասթօնընը ալըպ տիշարը չըգտը:

Օտաճը՝ տէլիգանընըն արգասը սըրա պագարագ քէնտի քէնտինէ. — Զօգ գանլը սըր. — տէտի:

Ձէյմս Լինգօլն՝ ագլը պաշընտան կիթմիշ վէ տէլի կիպի օլմուշ օլտըլը հալտէ, տիւզ պիր եօլ թութուպ կիտէրէք սուչըն քէնարընա վասըլ օլտու վէ բըթթըմ պօյրնտան Շան — տը — Մարա տօղրու կիթտի:

Կէօզլէրինին գարարթըսը բէյտէրբէյ միւնտէֆի օլուպ, ագլը պաշընա կէլտի:

Մէքթուպը պրուշտըրարագ էլան էլինտէ թութույօր իտի Անը պիր քէրրէ տահա օգուտըլ Լաքին նէ՞ շարէ, իւքին նէ օգուտը իսէ երին օ իտի, տօղրու օգուտըլ իտի Նիշանլըսընըն էվինէ պիր տահա աշագ պասմամասը՝ քէնտէսինէ իս. թար օլընմըլ իտի: Վալանթինին բէտէրի թարաֆընտան եաղըլան պու մէքթուպ՝ քէնտիսինին իսթինաֆսըզ մահբիւմյէթի իտի:

Լաքին նէ՞ եաթմըլ իտի. գապահաթը նէ՞ իտի: Մ. տը Գարմէյլ Նի՞շին պու եըլտըրըմ էնտիրիճի մէքթուպը քէնտիսինէ եազմըլ իտի: Անլամայօր իտի. անլամայօր իտի:

Պու մուամէլէնին սէպէսինի տիւշիւնիսլ պուլամատըղը իշիւն հիտտէթլէնէրէք էլի իլէ ալնընա վուրույօր իտի:

Պիր տէ նակէհան հիտտէթ ու զազասլընտան նաշի հոյգըրըպ կուժուրտատը:

Արթըզ հիշ շիւպհէ իթմէյէրէք, պուճտա մատմաղէլ տը Նանթինին բարմագ օյնաթտըլընա հիւքմ ու գարար վէրտի էյի պիլիր իտի քի, մէրգումէ գօճամըլ գըզ՝ պու խուսուստա քէնտի եէկէնինին հըսսիյաթընա միւշթէրէք օլուպ, քէնտիսինտէն հիշ հազղ իթմէզ վէ բէք զիյատէ նէֆրէթ իտէր իտի Ձէյմս՝ հազիգաթը հալի պուլմագ գաննընտա պուլընար: Սանտը քի օ ճատը գըզ՝ քէնտիսինէ գարըն տէհէթլի պիր տօլապ գուրմուշ իտի Լաքին քէնտիսինի մահվ իթմէք իշիւն օ սէֆիլ վէ բիւսվայ գարը նէ՞ թէտպիր իթթիտագ իթմիշ իտի: շիւպհէ եօգ տըր քի, մէրգումէ՝ ալազլարըն վէ բիյաքեարլարըն ալէթը հիլլէքեարանէսի մագամընտա պուլուճան իֆթիրա վէ թէզվիրաթը իսթիմալ իթմիշ իտի:

Լաքին Ձէյմս պէյլէճէ քէնտիյի էզոիրումէյ պրագմայաճագտը. միւտաֆէաի նէֆստէն կէրի տուրմայաճագտը: Մ. տը Գարմէյլ՝ քէնտիյի իսթիմա իթմէք իսթմէզվիլիք իտմէյէճէքտի Օ գօճամըլ գըզըն եիւզիւնտէքի մասքէյի Ձէյմս ալազա ալմաղա չաղըճագտը, զիրա պու գըզ գուրուսը՝ զանն իտէրսին էթրաֆընտա եալընըզ քէտէր վէ պէտպաիթըզ սաչմագ իշիւն տիւնեա եիւզիւնտէ եաշայօր իտի Ձէյմս՝ մէրգումէտէն ալնըն ինթիգամ իտէճէքտի Օ բիւսվայ գօճա-

մը գըզ շիմտիտէն թիթրէյէպիլիւ իտի, զիլա ծէյմա՝ անըն հազգընտան կէլէպի-
լէճէքտի . . . Մ. տը Գանունժ քէնտիսինի թարգիր իթմիշ Գտի. պու հազարէ-
թին սէպէպիւնի օնա սօրանագ վէ անը Էօլտիւրէճէք իտի:

Պէտպախթ տէլիգանլընըն զիհնի արթիւսթ օլուպ, պաշընտա արթէլէր եանը-
յօր, գարա գարա տիւլիւնճէլէր խաթրընա կէլիյօր, աճալաճայիպ շէյլէր տիւլիւ-
նիյօր իտի:

Էլէր Մ. տը Գարմէյլ՝ քէնտիսինի խթիւս իթտիքտէն սօնդրա երինէ ինաւո
իտուպ գըզընը քէնտիսինէ վէրմէյէճէք օլուր իտէ, ծէյմա՝ սէլահիյէթը բէտէրա-
նէյէ Էնէմմիլէթ վէրմէյէրէք Վալանթիինի գաշըրաճաղ, տիւնեանըն պիր ոճընա,
ովկիանսարըն օ պիր թարաֆընա կէօթիւրէճէք վէ պիր չէօլ իշինտէ սազլայա-
ճագ իտի:

Պաշգա պիր սըրատա ծէյմա Լինգօլն՝ Մ. տը Գարմէյլին՝ եազտըզընը կէրի
ալմայաճաղընը վէ Վալանթիինի արթըգ քէնտի էլինտէն չըգըշ օլտըզընը միւ-
թալէա իտէրէք, բէք զիյատէ քէտէրլէնմէքտէ վէ աճընըպ Կն ու Պար իթմէքտէ
իտի:

Մէրգիւմ տէլիգանլը՝ արա սըրա տուրուպ իթթըմըն քէնարընտաքի բար-
մազլըղա տայանարագ, մահգուէն վէ քէտէրամիգ պիր պագըշա տիք տիք Էօնիւն-
տէքի սույա պագար, վէ դանն իտէրսին նէհրին քէպիւկիկինի Էօլէր իտի:

Խաթրընա Էօլէ քէլիյօր իտի քի, պու սույընալթընտա մուէպալէտէն ուլգու-
յա եաթմագ քէնտիսի իշիւն էյի օլտօր. օ հալտէ արթըգ հիշ մուգտարուպ օլմագ,
չու տարը Փէնատէն գուրթուրուր Կիտէր իտի. . . Էօլիւմ՝ րահաթլըգ տըր օ
Վալանթիինիգ Էօմիւր քէնտիսի իշիւն նէյէ եարար իտի: Ծէյմա՝ հայաթտան քէյ-
տէրբէյ նէֆրէթ իթմէյէ պաշլայօր վէ զիհնիւտէ թէլէթը նէֆա ֆիքրի հասըլ օլու-
յօր իտի:

Օ զէման պիշարէ տէլիգանլընըն ազլը տօլանմաղա պաշլատըզընտան, պու
Փէնալըղ տէֆ իթմէք իշիւն սույը կէօրմէմէք իւգրէ կէօլէրինի գարար իտի,
զիրա դանն իտէրտի քի սու քէնտիսինի տալէթի տիյօր վէ քէնտիսի տէ սույա տօգ-
րու ճէգպ օլընըյօր:

Ծէյմա՝ պիրտէն պիրէ եօգարը տիքիլիւր, մէյոսանէ պիր նիտա սալը վէրիւր
վէ աճէլէ եիւրիւմէյէ պաշլար իտի:

Փարգընտա օլմագսըզըն շէհիրտէն տիշարը չըգըպ գըրա կիթմիշ իտի. նէրէ-
յէ կիտիյօր իտի, հիշ պէլմէգ իտի:

Օ կիւնիւ աղչամա գատար պէնյլէճէ Թէրսէրի տօլաշտը տուրտու:

Էլէր պիրի՝ նէրէյէ կիթտիկինի, նէրէտէ վագթ կէշիրտիկինի քէնտիսինէ սիւ-
վալ իթմիշ օլսա իտի, պունա պիր ճէվապ վէրմէյէճէկինէ շիւպիէ եօգ իտի:

Պու Էսնատէ վալիտէսի մատամ Լինգօլն Էօլիւմ աղբէճէսինտէ պիր քնտիշէ
վէ վէպէսէտէ պուլընըյօր իտի:

Էօլէյին օլլուէնպ պիր ատրէս սիւվալ իթմէք պէհանէսիյլէ մէրգուլէ գարը՝
տարիէի նէգարէթէ պիր ուշագ կէօնտէրմիշ իտի:

Նըտմէթքեար ալտէթ իտէրէք, Մ. ձէյմալըն գալէմէ կիթմիշ օլտըզընը վէ

լաքին կհատէր կիթմէզ իւզէրինէ պիր ֆէնալըք կէլտիկինտէն պիր ազ հոփա ալմազ իւզրէ չըզըպ կիտէրէք արթըք պիր տահա ափտէթ իթմէտիկինի Մատամ Լինգօլնա խապէր վէրտի :

Պու խապէրին իւզէրինէ պիշարէ վալիտէ՝ տէլի կիպի օլմուշ իտի . արթըք եաշամայօր իտի . վազիյֆէսինի հիւսնիւ իյֆա իթմէտիկինի քէնտի քէնտիյէ սէօյ-լէնիպ սըզլաշըյօր իալի . ֆէնտի զաննընճա օղլունը եանընտա ալըգօյմալը իտի . Մ . տը Գարմէյլին մէքթուպընը էլպէթթէ պիր օտաճը ալըպ էվէ կէթիրի իտի . Վազըա սատէմէ՝ օ հալտէ շիմտիքինտէն ազ շիտտէթլի օլմայաճուգ իտի իսէ տէ , քէնտիսի՝ օղլունըն եանընտա պուլընըպ անը թէսէլլի իտէպլիլի իտի :

Սաաթ տէօրթտէ մէրգուլմէ գարը՝ քէնտիսի տախի տաիրէի նէզարէթէ կի-տիպ , կէնճ միւհէնտիս՝ հէնուզ օրթայա չըգմամըշ իտի :

Էկէր օղլունըն նէ թարաֆա տօղլու կիթտիկինի խապէր ալսա իտի մատամ Լինգօլն՝ մէրգուլմը արամաղա կիտէճէք իտի . լաքին նէրէյէ կիթսին , նէրէտէ արասըն . Զափալը գատընճըղազ՝ էօլիւ կիպի էվինէ ափտէթ իթտի . պէտպալիթ օղլունըն պիր շիտտէթը քէտէր ու մէէյուսիյէթլէ նէֆսինի թէլէֆ իթմէսինտէն գօրգույօր իտի :

Ազաւ սաաթ եէտիտէ ձէյմա էվէ կէլտի :

Վալիտէսի՝ ռէնճէրէտէ օթուրմըշ օլտըղընտան , մէրգուլմըն կէլտիկինի կէօր-միւշ վէ մէսէրրէթինտէն նաշի պիր նիտա սալը վէրմիշ իտի . . .

Մէքթուպըն էնտիրտիկի սատէմէ՝ օղլունը էօլտիւրմէմիշ օլմաղա , պու պիր էյի նիշանէ իտի . օղլունը գուրթարաճազ իտի :

Տէլիգանլը պիր ազ քէնտիյի տիւզէլիթիպ սուրէթը զահիրէտէ սիւքիւնէթը հալտէ կէօրիւնիյօր իտի իսէ տէ , վալիտէսինի մուճիւլը իսէվֆ ու տէհէթ օլմա-մազ իչիւն քէնտի քէնտիյի թութմազտա օլտըղը գօլայ ֆարգ օլընապլիլի իտի . կէօզէրինին բարլըթըսը՝ քէնտիսինին նէ հալը հէյէճանիշթիմալտէ պուլընտըղընը խապէր վէրիյօր իտի :

Լէոնթին՝ հէր վազթքի կիպի քէմալը սիւքիւնէթլէ մէրգուլմը գապուլ իտուպ , անճազ եալընըք տէտի քի ,

— ձէյմա , պու ազաւ չօգ կէճ կէլտին :

ձէյմա . — Պիր ազ կէզինտիմ տէ անըն իչիւն կէճիքտիմ . — տէյու ճէվապ վէր-տիքտէն ոօնղրա սուֆրայա օթուրըլտը :

Տէլիգանլը՝ վալիտէսինին եիւրէյինի գըրմամազ իչիւն պիր ազ շէյ եէտի . Լա-քին թաամ պիթէր պիթմէզ ձէյմա՝ օտասընա չէքիմէք իւզրէ սուֆրատան գալգուր :

Լէոնթին . — Պու ազաւ տիշարը մը չըգըյօրսըն :

ձէյմա . — Ուայր , վալիտէճիկիմ , եօրկունըմ , եաթաճաղըմ . Հա՛ , ազ գալ-սըն ունութըյօր իտիմ , բազար կիւնիւ ռէտէրիմլէ սէն թաաճիզ օլմայաճազ-սընըգ :

Լէոնթին . — Նէ՞ տիմէք իսթէյօրսըն :

ձէյմա . — Մ . վէ Մատամ տը Գարմէյլի իտէճէյինիզ վիզիթա կէրի գալմըշ տըր :

Լէոնթին.— Տիճէք բազար կիւնիւ պիղիմէ գալանագործն, էօյլէ՞ մի, ձէյմս օ ձէյմս.— Խայր ք վաղիտէճիկիմ:

Լէոնթին.— Պիր եէրէ՞ մի կիտէճէքսին:

Ձէյմս.— Էվվէթ:

Լէոնթին.— Նէրէյէ կիթմէք նիյէթինտէսին. պանա սէօյլէյէ՞մէզմիսին:

Ձէյմս՝ պիր ազ թէրէտաիւտ իթտիքտէն սօնղրա.— Մէզօն—Պլանչ քէօյիւնէ կիտէճէյիմ:

Լէոնթին.— Պիզ տէ պիրլիքտէ կէլէճիկիմիլտէն, սէնին եալընըզ կիտէճէյի- նի մէմուլ իթմէյօր իտիմ:

Ձէյմս.— Բազար կիւնիւ օրայա պէն եալընըզ կիտէճէյիմ:

Լէոնթին.— Էօյլէ՞ մի լազըմ տըր:

Ձէյմս.— Մութլապա էօյլէ լազըմ տըր:

Լէոնթին.— Օ հալտէ արթըզ պիր աիյէճէկիմ եօգ տըր.— տիմէսի իւզէրի- նէ ձէյմս չէքիտի կիթտի, զիրա պիր սաաթ էվվէլ եալընըզ գալըպ տիւչիւնէլէ- րինէ տալմազ իսթէյօր իտի:

Լէոնթին՝ քէնտի քէնտինէ.— Մէթթուպը գապուլ իթտիքտէն սօնղրա նի՞- չիւն բազար կիւնիւ Մէզօն—Պլանչա կիթմէք իսթէյօր: Ա՛հ, պէտպաթ չօճուգ տէհէթլի պիր շէյ տիւչիւնիյօր:

Պիչարէ վաղիտէ՝ տիւչիւնմէք, աղլամազ վէ տուվա իթմէք իչիւն օտաւընա իլթիւնա իթտի:

Էրթէսի կիւնիւ ձէյմս՝ միւթատը օլան սաաթտա տաիրէի նէզարէթէ ալի- մէթ իթտի:

Սապահ էրքէնճէ մատամ Լինգօլն՝ Մ. տը Գարմէյլէ աթիտէքի թէլէկրաֆը քէշիտէ իթտի:

Սիւքիւնէթլի կէօրիւնիյօր, լաքին քէնտի քէնտիյի թութույօր: Տէհէթլի պիր քէտէրի վար տըր: Բազար կիւնիւ քէնտիսինի կէօրէճէքսինիլօ:

Մ. տը Գարմէյլ տաթի բէք շէտիտ գօրգու վէ վէսվէսէլէրէ աիւչար օլմուշ իտի: Էլէնէ վէ հէլէ վալանթինէ հիչ պիր շէյ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իթմէյօր իտի: Գըզընա մուճիպը էսէֆ ու քէտէր օլմամազ իչիւն թէքմիլ էօմրիւնի ֆէտա իտէր իտի: Հալ յուլ քի պիչարէ քէնտիսի՝ օ գալալը գըզճըղաղըն պաշընա բէք աղըր պիր սաաթմէ էնտիրէճէքսի: Պու բէք տէհէթլի պիր հալ իտի:

Իքի աղըզ մաչուգը եէքտիկէրի իլէ էվլէնտիրմէսինտէ պիր պէյիս օլմայա- ճազը տայմա խաթրընա կէլիր իտի: Տէնիլէ տիւչէն եըլանա սարըլըր ֆէհվասըն- ճա գալալըն ատամճըղաղ՝ նէ եաբաճաղընը, նէ տիւչիւնէճէկիւնի շաշըրմըշ իտի:

Շիւպհէսիզ գառուլն՝ ձէյմս Լինգօլնը վալանթինէ գարընաաշ տատ իտէմէզ իտի: լաքին ձէյմս՝ քէնտի օղլու տէյի՛լ մի իտի:

Տիւչարը խէվֆի ու տէհէթլի օլան մատամ Լինգօլնըն սէօղլէրի՝ խաթրընա կէ- լիյօր: վէ զանն իտէրսին հէնուզ գուլաղլարընա չարբըյօր իտի:

Խայր, նամուսընա լէքէ կէթիրի պիր հալ ու հարէքէթտէ պուլընամազ իտի: պուլ եօլտա պիր շէյ եաբաճ իսթէսէ պիլէ, նամուսըն պիր ատամ օլաըղընաաշ, ժիճաաշը պրազմայաճազաը:

Պիշարէ աստիճանը ալիսն աէ չապալար : չըրընըր իտի, — կծողէրնի հէր
նէ Թարաֆա չէվիրսէ, դըղընըն քէտէրի, մէկունիյէթի՝ էօնիւնտէ տիքիւիվէ-
րիւր իտի :

Հայը՜Փ, ահ ու զար իտուպ քէնտի ալն Եազըսընա իտի՜ժ — օգու մաղաւտն
պաշա պիր չէ Ենթաւապ իտի :

Արման աը Գարմէյլ նիւայէթ ագլը պաշընտան կիթմիլ օլաըղը հալտէ նիտա
իտէրէք. — Ահ, էկէր ձէնտալը Հազգ պիր խարթա իչիւն պէօյլէ պիր ճէզա
վէրիւր իտէ, աճապա պէօյիւք կիւնաշլար իչիւն նէ՝ պէօյիւք միւնապաթլար թէր-
թիպ իտէր :

Մ. աը Գարմէյլ էօյլէյին էլէն վէ վալանթին իլէ Թաամ իթմիկի սըրաւա
մաւաւմ Լինգօյնըն թէլէկրաֆը վիւրոււտ իթտի :

Իքի իւչ սաթլըգ թէլէկրաֆը օգուաը, գալաթընը չաթմը վէ մալի քեւա-
ղըտը ուսուլճաճըգ ճէպիկէ գօյտու :

Մաւաւմ էլէն աը Գարմէյլ. — Ֆէնա պիր խապէթը մի վար :

Արման. — Մութլագա ֆէնա խապէր տէյիլ ամմա օ գաւաթ հազգ օլընա-
ճագ պիր չէյ տէ տէյիլ տիր :

վալանթին՝ տէրին պիր պազըլա Մ. աը Գարմէյլին եիւզիւնէ պազաը :

էլէն արթըգ պիր չէյ սիւվալ իթմէյէ ճէսարէթ իթմէտի :

Իքի կիւնտէն պէրու Մ. աը Գարմէյլ տիւչիւնճէլի վէ էօֆէլի կէօրիւնի-
յօր իտի :

Քէնտի սըզընթըսընըն սէպէպիկի պիւտիրմէմէքտէ օլուպ, պու պապտէ հիչ
պիր չէյ սէօյլէմէք իսթէմէյօր իտի :

Թաւաւտան սօնդրա վալանթին՝ հէման հէր կիւնքի կիպի պիր սաաթ գաւաթ
մուղիգա իլէ էյլէնմէք իչիւն բիւնօսընըն պաշընա կէչտի :

Մ. աը Գարմէյլ՝ գարըսընա պիր իչարէթ իտուպ, իքիսի պիրտէն քէնտի օ-
տաղընա կիթտիւէր :

Արման. — էլէն, սանա աղըր, բէք աղըր պիր չէյ տույուրաճաղըմ :

էլէն. — Ջաթէն իքի կիւնտէն պէրու սէնին սըզընթընըն սէպէպիկի պանա
տույուրաճաղընա պէլէյօրըմ :

Արման. — Տիւշար օլըղըմ քէտէրի նէ սէնտէն վէ նէ վալանթինտէն թէմա-
մըյա կիւլէյէմէտիմ :

էլէն. — Աճապա նէ՝ տիր, եա՝ Բապսիմ :

Արման. — վալանթին՝ ձէյմա կիւնգօլն իլէ էվլէնէմէգ :

էլէն. — Նէ՝ տիյօրսըն :

Արման. — Հազիգաթը հալի պէօյլէյօրըմ :

էլէն. — էյ նիչիւն, սէպէպ նէ՝ տիր :

Արման. — Արալարընտա էօլլէ պիր մաւիւա վար տըր քի, հիչ պիր վադթ

տէֆ իտիլէմէգ :

էլէն. — Պիր մաւիւա՝ Մը. . . Լաքին Ֆէքիգ կիւն ագաւէմ պէօյլէ պիր չէյ

եօգ իտի :

Արման. — Վար իտի ամմա պէն պիւմէյօր իտիմ:

Էլէն. — Արման, էյի տիւշիւն. Վալանթին՝ ք տէլիգանլըյը սէվիօր:

Արման. — Պիլիթիմ:

Էլէն. — Լաքին անըն աչգ ու մուհապպէթի նէ տէրէճէ պէօյիւք օլտըղընը սէն պէնիմ գատար պիլէմէզսին, Պէն սէնի նասըլ սէվտիմ վէ էլան նասըլ սէվէր իսէմ, Վալանթին տէ ձէյմար Լինգօլնը էօյլէ սէվէր: Արման, պէն շիմտի Վալանթինին եալընըզ լիֆահ ու սաստէթինի տէյիլ, էօմր ու հայաթընը տախի վըգայէ վէ մուհաֆագա իախյօրըմ: Էլէր օ գըղը քէնտի սէվիւլիւսինտէն այըրաճագ օլուր իսէն Զօլիւր:

Արման՝ պաշընը իքի էլլէրինին արասընա ալարագ, պիր սուրէթը միւքէտ-տէրանէտէ. — Օնա գէվճէ օլամագ:

Էլէն. — Էյ տէտիկին մանիա նէ՞ տիր. Ալլահ աչգընա սէօյլէյի վէր:

Արման. — Ձէյմա Լինգօլն իլէ ֆամիլեասը հագգընտա պազը մալիւմաթ ախգ իթտիմ:

Էլէն. — Ա՛:

Արման. — Պու մալիւմաթըն իյճասլաթընտան օլարագ անլէրին իզտիվաճը նագապիլը իմքեան տըր:

Էլէն. — Արման, օլէնտէն սագլամա, պու իշտէ մութլագա մատմագէլ տը նանժի պիր բարմագ օյնաթմըլ տըր. սէօյլէ սլագալըմ նէ՞ տէտի:

Արման. — Պէն մատմագէլ տը նանժիլի կէօրմէտիմ. օ հալտէ մէրգումէ գըզ պանա հիշ պիր շէյ սէօյլէմիշ օլամագ:

Էլէն. — Պու տէտիկին մալիւմաթը էօյլէ իսէ քիմ սանա վէրտի:

Արման. — Հագգընտա էմիլյէթիմ պէրքէմալ օլտն պիր քիմսէ վէրտի:

Էլէն. — Բէք էյի, էօյլէ օլտուն. Լաքին ձէյմա Լինգօլնա նէ՞ գասպահաթ պու-լույօրլար:

Արման՝ կէօղլէրինտէն շիմէքլէր չագմագտա օլտըղը հալտէ. — Վէլատէթին-տէ գպպահաթ պուլըյօրլար:

Էլէն. — Նէ՞, ֆամիլեասը նամուսը տէյիլ մի իմիշ:

Արման՝ իշինի չէքէրէք. — Էլէն, սէն հագիգաթը հալի իսթէյօրսըն, իշթէ պէն տէ սէօյլէյիմ. ձէյմա պէնիմ էվլատըմ տըր:

Մատամ տը Գարմէյլին ղէնկի էօլիւ ղէնկի կիպի օլտու. հէման Արմանա «—Վալանթին գըզըմըզ տէյիլ տիր—» տէմէսի կէլտի:

Լաքին պու կիւնահընըն աֆիլընը տիլէմէք իշիւն գօճասընըն տիլլէրինէ գա-րանմագ վագթը հէնուզ կէլմէմիշ իպի:

Հէնուզ էլէնին մուգտարըպ օլմասը լագըմ կէլիր իտի:

Էլէն՝ տիզ չէօքիւպ իքի էլլէրինի պիրպիրինէ պաղլայարագ. — Եա՛ Բապպիմ Ալլահ, մէրհամէթ էթ պիլգէ:

Արման՝ մէրգումէյի եօգարը գալտըրարագ. — Էլէն, իշթէ պու տըր պէնիմ միւհագաթըմ:

Էլէն՝ քէնտի քէնպինէ. — Պէն տէ քէնտի ճէզամը չէքիյօրըմ. — տէտի:

Արման. — Գապահաթլընըն ճէգասընը իքի սու չըզլար չէքիյօրլար :

Էլէն՝ քէքէլէյէրէք. — Արման, քի՞նտէն առլատուն :

Արման. — Վալիտէսինտէն՝ Լինթիին Տիւբրէտէն առլատում. մէրգումէ պու
կիւնքի կիւն Ամէրիգալը Լինթօլնըն զէվճէսի պուլընըյօր. քէնտիսինի էվվէլքի
կիւն Թրուատա կէօրտիւմ :

Էլէն. — Շիմտի տէլիգանլը պիլի՞ր մի քի սէն քէնտիսինին բէտէրիսին :

Արման. — Խայր, պիլմէգ. վալիտէսի պու սըրրը քէնտիսինէ աջմագ իսթէմէ-
միլ. Պիգ տէ Վալանթինէ էօյլէ եաբուալըյը. Ճէյմս Լինթօլնըն քէնտի գարաալը
օլտըղընը Վալանթին պիլմէմէլի տիր. էլէն, պէտպաթ գըզը Թէսէլի իթմէք
պէնին վագիյֆէն տիր :

Էլէն. — Հայը՞ֆ :

Արման. — Պու պապտէ իւմիտիւ սէնին չէֆագաթը մատէրանէն իւզէրինտէ
պուլընմագտա տըր :

Էլէն. — Պէնիւ չէֆագաթըմ էլվէրէճէ՞ք մի տիր :

Արման. — Պէն սանա եարտըմ իտէրիւմ :

Մատամ էլէն տը Գարմէյլ իչինի չէքտի :

Արման՝ պիր ազ սիւքիւթտէն սօնդրա սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Շիմտի ալաը-
ղըմ Թէլէկրաֆ՝ մատամ Լինթօլնտան իտի. Ճէյմսըն վալիտէսի՝ օղուլնըն եարըն
պուլրայա կէլէճէկինի խապէր վէրիյօր :

Էլէն. — Ա՛հ :

Արման. — Արթըգ Վալանթինի ունութմասը լաղըմ կէլտիկինի պիլտիրմէք
իչիւն քէնտիսինէ եազտըղըմ մէքթուպ հագգընտա իյզահաթ Թալէպ իթմէյէ կէ-
լէճէք տիր. Պէն քէնտիսինի գապուլ իտէճէյիւմ, զիրա պու միւլագաթ հէր նէ
գատար տա աղըր կէլէճէք իսէ տէ, վուգուլը էլգէմ տիր. Լաքին սէն իլէ Վալան-
թին եարըն սայֆիյէտէ պուլընմայաճագսընըգ. Պիր գաչ կիւն Գօրմիէտէ գալմագ
իւզրէ պու ագչամ հարէքէթ իտէճէքսինիզ. Սաաթ տէօրթտէ սիգի տէմիր եօլ
սթաոիօնընա կէօթիւրէճէյիւմ :

Էլէն. — Էվվէթ, Վալանթինի սալմագ իսթէտիկինի անլայօրըմ. Լաքին՝ քէն-
տիսինէ նա՞ըլ սէօյլէյէճէյիզ :

Արման. — Պիր ազ վագթ հագիգաթը հալի քէնտիսինտէն կիվլէյէպիլիւրիզ :

Մատամ տը Գարմէյլ մահզուլն մահզուլն պաչընը սալլատը :

Գօճասը պիր չանըն իբինի չէքտի. պիր ուչագ կէլտի :

Արման. — Սէօյլէինիզ մատմագէլ Վալանթինէ, բէճա իտէրիւմ պիր ազ պանա
կէլսին :

Խըտմէթքեար կիթտի, պիր ազ սօնդրա կէնճ գըզ օտայա կիրտի :

Վալանթին՝ Մ. վէ մատամ տը Գարմէյլէ պիր տէֆա պագընճա, օրթատա
ֆէվգէլատէ պիր չէյ օլտըղընը անլատը :

Պիրտէն պիրէ տիւչարը էնտիլէ օլարագ, գալպինտէ պիր սըգընթը հասըլ
օլտու :

Արման՝ Թիթրէք պիր սէտա իլէ. — Վալանթին, վալիտէսին պէհէմէհալ Գօր-
միլէյ կիթմէսի լաղըմ տըր. պու ագչամ հարէքէթ իտէճէք տիր, սէն տէ պիր-
լիքտէ կիտէճէքսին :

Կէնճ գըզ պուներ իշխաննէ Էնտպէնտ օլտու . . .

Արման՝ սէօգիւնէ տէվամ իլէ.— Չարուգ հազըր օլընըզ, ղիրա վագթ Կօգ-
տըր. սաաթ տէօրթաէ պէկիրլէր լանայա գօշուլանագ, սիգի տէմիր Եօլ սթա-
սիօնընա գատար կէօթիւրէճէյիմ:

Վալանթին՝ պասըգ պիր սէտա իլէ.— Սէվկիւլիւ բէտէրիմ, նի՛ջիւն պու ագ-
չամ կիտէլիմ տէ բազար Էրթէսինէ պէքլէմէյէլիմ:

Արման.— Եարըն Գօրմէտէ պուլընմանըզ լաղըմ տըր:

Վալանթին.— Աֆվ իտէրսինիզ, սէվկիւլիւ բէտէրիմ, լաքին Կարընա Մ. վէ
մատամ Լինգօլնը պէքլէյօրըզ:

Արման.— Կէլմէյէճէքլէր:

Վալանթին.— Վա՛յ, նի՛ջիւն:

Արման.— Կէլէմէյօրլար . . . պիր մանի զուհուր իթմիչ:

Վալանթին.— Էյ Մ. Ճէյմա:

Արման.— Օ տա կէլմէյէճէք:

Վալանթին պաշընը էյտի:

Արման՝ սէօգիւնէ տէվամ իլէ.— Ջաթէն սիգ տէ Գօրմէտէ իւչ տէօրթ կիւն
գալանագսընըզ:

Վալանթին քէնտի քէնտինէ.— Պու նէ՞ տիմէք տի՛ր. պէնտէն պիր չէյ կիզ-
էյօրլար.— տէտի վէ մատամ տը Գարմէյլտէն պու պապտէ պիհուտէ մալիւմաթ
իսթէտի:

Կէնճ գըզ աղլատը, լաքին կիթմէյէ հազըրլանտը. բէտէրինին էմրի պէօլէ
իտի:

4

ԻՔԻ ՊԷՏՊԱԽԹԼԱՐ

Բազար սապահըսը սաաթ սէքիզի Եերմի պէշ տագիգա կէչէրէք Ճէյմա՝ տէ-
միր Եօլ սիւրաթ գաթարընա ռաքիպ օլուպ, սաաթ օն՝ պիրտէ Թրուայո միւվա-
սէլէթ իթտի:

Պու Խէլիգանլը՝ Բարիգտէ պիր քիրա արապասընըն՝ Շարգ ճիհէթի տէմիր Եօլ
սթասիօնընա գատար քէնտի արապասընըն արգասը սըրա Եիւրիւմիչ օլտըղընը վէ
պու արապատան Եիւզիւ էօրթիւլիւ պիր գատըն էնիպ Թրուա իջիւն պիրինճի
մէվլիտէն պիր պիլէթ ալարագ քէնտիսինին օթուրտըղը վահօնըն Կանընաա պիր
վահօնա ռաքիպ օլմուշ օլտըղընը հիչ տէնէմէմիչ իտի:

Թրուա սթասիօնընա միւվասէլէթ օլընտըգտա Ճէյմա՝ թէք պէկիրլի պիր
գուրէ արապատընա աթլայըպ, Մէղօն—Պլանի քէօյիւնէ չէքմէսինի արապանըյա
էմր իթտի:

Պու արապա հէնուզ հարէքէթ իթմիշ օլուզ, առհա կէօզտէն տէ Ղապու օլ-
մամըշ իքէն, երեզիւ էօրթիւլի գառըն առիսի տիկէր պիր գուրէ արապաւաննա րա-
քիւ օլչորադ տրապաճըյա տէտի քի,

—Շիմաի արգատաշընըզըն արապասընա րաքիւ օլան աէլիգանլը՝ Մէզօն-
Պլանշա կիտիյօրէ պէն տէ օրայա ազիմէթ իաէճէյիմ. իքի երեզ առըմ գառար ու-
զագտան օ արապանըն արգասը սըրա կիտէճէքսիկիզ, պիւթիւն կիւն իջիւն ա-
րապանըզը քիրալասըղըմ կիպի, իւնրէթիւնիզի տէ զիյատէսիլէ ձէրէճէյիմ:

Արապաճը.— Կիտիւ կէլմէ՝ եիրմի պէշ Փրանզ տըր, մատամի

Գառըն.— Պէն սիգէ էլլի վէրէճէյիմ. հայտէ՝

Արապաճը՝ պու քէլէքիւրտէն բէք զիյատէ մէմնաւն օլչորադ տէտէ սանտաւ-
եասընա սըշրատը վէ պէկիրիւնի գամշըլայըս, տիկէր արապանըն արգասը սըրա
սիւրտիւ:

Պիր պուշուզ սաաթ կիտիլտիքտէն սօնդրա ձէյմա՝ Մ. տը Գարմէյլին սայֆի-
յէսի էօնիւնտէ արապատան աշաղա էնտի:

Տիկէր արապանըն արապաճըսը տալիս՝ քէնտիյէ վէրիլէն էմր իւզէրիւնէ պէկի-
րիւնի տուրտուրթըս «—Պիզտէ սայֆիյէյէ կիթմէյէճէքիլիզ—» տէյու սիւվալ իթ-
տիքտէ, միւշթէրիսի օլան գառըն «—Սայր—» ճէվապընը վէրէրէք, արապաճըյա
Մ. տը Գարմէյլին խանէպիւտէն օթուզ գըրգ առըմ ուզագ պիր թօր ազաճըզ
կէօթէրտի վէ «—Իշթէ օ գալագ աղաճլարընըն կէօկէսիւնտէ պէքէյէճէյիզ—»
տէտի:

Տէլիգանլը՝ սայֆիլէնին ավլուսընատ ուխուլ իթտի, վէ ալէամէթըլթէաճհիւզ
ըզհար իթմէքտէ օլան խըտմէթքեարլարըն՝ երեզիւնէ պագըս բէք օ քատար է-
հէմմիյէթ պիլէ վէրմէտի. քէնտիսիւնին կէլմէսի մէմուլին զայրը օլաըղընը անլատը.

ձէյմա՝ քէնտիյէ տօղրու կէլէն օրթա խըտմէթճիսիւնէ խըթապէն.— Ժէրմէն,
մատամ իլէ մատմագէլ տը Գարմէյլի կէօրմէք իսթէրտիմ:

Ժէրմէն.— Իմքեանը եօգ տըր, էֆէնտի:

ձէյմա.— Իմքեանը եօգ մը տըր, նիճիւն:

Ժէրմէն.— Մատամ իլէ մատմագէլ՝ սայֆիյէտէ տէյիլէր տիր:

ձէյմա.— Նէրէտէ տիրլէր:

Ժէրմէն.— Պիլմէյօրըզ, էֆէնտի:

ձէյմա.— Նա՛նըլ պիլմէյօրսընըզ:

Ժէրմէն.— Մ. տը Գարմէյլ անլէրի տիւն տէմիր եօլ սթասիօնընա կէօթիւր-
տի. սաաթ ալթը թրէնիւնէ րաքիւ օլաուլար. նէրէյէ կիթտիքլէրիւնի պիլմէյիզ:

Տէլիգանլընըն բէնկի աթտը վէ հիտտէթլէ տուտագլաընըն ըսըրտը:

ձէյմա.— էյ Մ. տը Գարմէյլ նէրէտէ:

Ժէրմէն.— Մ. տը Գարմէյլ պուրապա տըր:

ձէյմա.— Ժէրմէն, բէճա իաէրիմ, կէլտիկիմի քէնտիսիւնէ խապէր վէրիւկիզ.
ոււմարըմ քի Մ. տը Գարմէյլ պէնի գապուլէ թէնէզղիւլ պույուրաճագ տըր:

Պուըն տիյէրէք ձէյմա՝ տիշ օտայա գատար խըտմէթքեարըն արգասը սըրա
կիթտի վէ օրատտ պէքլէտի:

Պիր ազ սօնդրա խըռմէթ քեար կէլիւ, Մ. աը Գարմէյլին՝ օտասընտա քէն-տիսինէ պէքլէտիկինի սէօյլէյինճէ, տէլիգանլը՝ չէտէտ պիր Թէլաշ ու հէյէճանա տիւշար օլարադ, իբլիք Փապրիգանըսընն օտասընա տօղրու սէյրթաի:

Մ. աը Գարմէյլ՝ այադտա տուրմուշ, սիւքիւնէթլի կէօրիւնմէյէ չալըջըյօր իտի: Մամաֆիհի Թէմամըյլա քէնտիյի դապթ իտէմէյլա, էլիւնի կէնճ միւհէնտի-սէ ուզաթտը վէ տէտի քի:

— Ահա սիւ ճէյմա, պէն սիգէ մէքթուպ հազտըմ. աճապա մէքթուպըմ ալ-մատընըզ մը:

Ճէյմա. — Էվվէթ, էֆէնտիմ, մէքթուպը ալտըմ:

Արման. — Էօյլէ իսէ պու կիւն սիգի պուրատա կէօրտիւկիմէ Թէաճճիւպ ի-տէրիմ:

Ճէյմա՝ հէյէճանընտան սէսի Թիթրէյէրէք. — Միւսիւ աը Գարմէյլ, պէտ-պախթ պիր քիմսէ իտամ ճէզասընա մահքիւմ օլտըդտա, գապահաթը օլսուն օլ-մասըն, քէլլէսինի գուրթարմադ իւմիտիյլէ մահքէմէի քիւպրայէ միւրաճաաթ ի-տէր: Էկէր պու սիվան՝ իսթիտասընը ըէտա իտէր իսէ, էլլէրինի պիր սուրէթը միւթէզարրուանէտէ հիւքիւմտարա ուզաթարադ «Լութֆ, ինայէթ» տէյու նիտա էյլէր:

Միւսիւ աը Գարմէյլ, պէնիմ հալիմ տէ Թըպդը պու պէտպախթըն հալի տիր. անըն կիպի պէն տէ իտամա մահքիւմըմ, վէ սիգ հաքիմիմ օլտըզընըզտան, իսթիրհամը աֆվ իչիւն սիգէ միւրաճաաթ իտէրիմ:

Էկէր Փէնա պիր շէյ հաբտըմ իսէ, այադլարընըզա գաբանըպ հալվարըրմ-լաքին պէն շայանը Թադպիհ հիշ պիր մուամէլէտէ պուլընմամըջըմ տըր, էֆէնտի, հիշ պիր գապահաթըմ եօգ տըր. . . Վէ լաքին սիգ պէնի էվինիգտէն գօվու-յօրսընըզ. Սէօյլէյինիգ պադալըմ պէն նէ՞ հոբտըմ, գապահաթըմ նէ՞ տիր:

Արման՝ քէմալը վուգուրլա. — Միւսիւ Ճէյմա, էվվէլ պէ էվվէլ շուըն պիլմիշ օլընըզ քի, պէնիմ սիգէ օլան տօսթլըդ վէ ըիայէթիմ տայմա նէ իսէ օ տըր. հիշ պիր վէճիլէ կէօղիւմտէն տիւշմէմիշսինիգ տիր:

Տէտիկինիգ կիպի պէն սիգի էվիմտէն աալա գօվմայօրըմ. սիգին վէ գըզըմըն մէնֆաաթը իչիւն սիգի էվտէն պիր ազ ուզադ Թութմայը քէնտիմճէ միւնասիպ կէօրտիւմ:

Ճէյմա. — Պէնիմ վէ մատմազէլ տը Գարմէյլին մէնֆաաթը իչիւն մը:

Արման. — Էվվէթ, միւսիւ Ճէյմա:

Ճէյմա. — Լաքին պէն մատմազէլ Վալանթինի ճան ու կէօնիւտէն սէվէրիմ, էֆէնտի, սիգ պուընը պիլիթսինիգ, վէ քէզա մատմազէլ տը Գարմէյլին տէ պէնի սէվտիկինի պիլիթսինիգ:

Արման. — Էկէր պու մուհապպէթը միւթէգապիլէ մէվճուտ օլմասա իտի, սի-գի էվտէն ուզադ Թութմազա վէ գըզըմը կէօրմէքտէն սիգի մէն իթմէյէ հիշ պիր սէպէպիմ օլմադտը:

Ճէյմա. — Իքի քիչինին գալպէրինի գըրըյօրսընըզ:

Արման. — Պիլիթիմ:

ձէյմս.— Պահա ինտֆ վէ մէհամէթ իթմէզմէիզ, պուհա պիր շէյ տէմէրէ հազգըմ եօգ տըր, էֆէնտի. լաքին օ զաւար սէֆլիմէիլօիզ օլան զըզընըզը նա՞սըլ տիւշարը պէտպարիթ իտէմէքսինիզ . . .

Արման.— Զափալը զըզըզազ մուզտարըպ օլանազ տըր. լաքին վալիտէտի իլէ պէն քէնտիսինի թէսէլիկ ֆտէմէյիզ:

Ճէյմս.— Քէնտիսինի թէսիլի իտէմէյիզ . . . Նա՞սըլ տա սօուզ գանլըզըլա սէյլէյօրսընըզ. վէ պուհը սէյլէյէն պիր բէտէր միի. ա՛հ, եա՛ Բապալիմ Ալլահ, Մ. տը Գարմէյլ նէ՞ օլմուշ, օ էյի, ալիմէնապ վէ հազըինաս աաամը արթը թանըմայօրըմ:

Եկէջէն բազար կիւնիւ Մ. տը Գարմէյլ էլիմի օըզարազ. «—Սիդ զըզըմէ սէվիյօրսընըզ, զըզըմ տա սիզի սէվիյօր. էյօյլէ իսէ Վալանթինէ գօճա օլանազսըլնըզ—» տիյօր իտի էվվէթ, էֆէնտիքի սէքիզ կիւն ագտէմ պուհը սիջ պանա սէյլէյօր իտինիզ, պէն տէ բէք զիյատէ սէվիյօր իտիմ:

Ճուճա կիւնիւ մէքթուպընըզ ալտըմ. Պաւ մէքթուպ նա՞սըլ պինի էօլտիւրմէտի. պիլմէյօրըմ. լաքին սատէմէ բէք ֆէնա կէլտի. . . Պէնաճն եալընըզ սաատէթիմի մահվ իթմէյօրսընըզ, էօլիւմիմի տէ մուճիպ օլույօրսընըզ:

Արման.— Ճէյմս, պէյլէ սէյլէմէյինիզ:

Ճէյմս.— Պէն արթըզ Վալանթինսիզ եաշայամամ:

Արման.— Զօճուզ, պաշգա չօ՛գ զըզ. էլպէթթէ սիզի սէվէմէք վէ Վալանթինի ունութտըրաճազ պիր զըզա թէսատիւֆ իմէմէքսինիզ:

Ճէյմս.— Վալանթինի ունութմա՞գ մը, հիշ պիր վագթ . . . — տէտիքտէն ոօնըրա, տիք տիք Մ. Գարմէյլին եիւզիւնէ պագտը վէ եինէ գապա պիր սէտա իլէ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք.— Պէնիմ մուհապսէթիմ Քիպի պիր մուհապսէթի պաշգասընա վէրիւմէզ, էյօյլէ պիր մուհապսէթի ինսան քէնտինտէ հըֆզ իտէր վէ անտէն էօլիւր.— տէյինճէ, Մ. տը Գարմէյլ պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթրէտի, մէյլուս տէլիգանլընըն էլինի թութտու վէ թէքտիր ու սէրզէնիլի հալի պիր թէլաֆթուզը լաթիֆանէ իլէ վէ հէյէճանը գալպ իլէ տէտի քի:

— Ճէյմս, տօսթըմ, պուհը սէյլէյօրսընըզ ամմա վալիտէնիզի հիշ խաթրընըզա կէթիւրմէյօրսընըզ:

Ճէյմս՝ պաշընը սալլայարազ վէ եիւրէյի գալգարազ.— Պիր վալիտէ հայաթ վէրիր, էօլմէքտէն մէն իտէմէզ.— տէտիքտէն սօնըրա, էլինի ալնընա կէթիւրէրէք պիր ազ սիւքիւթ իթտի, վէ պատէհու տաճա զիյատէ մէթանէթիլի պիր սօւրէթտէ սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի:

— Միւսիւ տը Գարմէյլ, պիր իյգաճաթ ալմազ իշիւն սիզէ կէլտիմ:

Արման.— Պէնիմ սիզէ իյգահաթ վէրէճէք հիշ պիր շէյիմ եօգ տըր:

Ճէյմս.— Միւսիւ տը Գարմէյլ, մէքթուպընըզ . . .

Արման.— Մէքթուպըմ՝ արզուճ նէ օլտըզընը սիդէ պիւտիրտի, սիզէ պաշգա պիր սէյլէյէմէյիմ եօգ տըր . . .

Ճէյմս՝ եինէ պաշընը սալլայարազ պիր հըզ իլէ.— էվվէթ, մէքթուպընըզ սիզին արզունըզը պանա պիւտիրտի, լաքին նա՞սըլ օլտու տա իւշ կիւն գաթֆէնտա պէնի մատմազէլ Վալանթինէ լայըզ կէօրմէտինիզ:

Միւսիւ առ Գարմէշի, պէնտէն կիզէմէյինիդ, հանընդոտա պիր վէ ետ պիր
գաշ տիւշմանլարմ վար տըր. ետան վէ մէնֆուր սէօզլէրէ էհէմմիյէթ վերմիշի-
նիդ տիր. պանա իֆթիւրա իթմիշլէր տիր, պէնի կէօզիւնիդան էքգարմըլար տըր օ
Արման. — Ճէյմս, պէօյլէ գաննլարդա պոլլընմայընըզի

Ճէյմս. — Սիդին կիպի պիր առամ սէպէպիք իշ կէօթմէզ:

Արման. — Էվլէթ, պէօյլէ ետըտըղման սէպէպ վար տըր օ

Ճէյմս. — Եյ հիշ լիւշիւնմէտինիդ մի քի, մարմազէլ վալանթինի պո մու-
ամէլէնիդլէ տիւշարը ըզտըրապ իտէնէքսինիդ. Ա՛հ, էֆէնտի, պու բէք մէնհու-
վէ տէհէթլի պիր շէյ տիր. Թէքար տէրիք, սիդ էվլէթի տէյիւնիդ, արթըզ
սիդի թանըյամայօրմ:

Մատմազէլ առ Գարմէշին բէտէրիէ բիայէթտէ գուսուր իթմէմէքլէ պէ-
րապէր պու աէրէնէ պիր ճիւրաթ վէ ճէսարէթլէ սիդէ իպթիմալը լիսա
նը շէտիտ իթտիկիմէ թէանճիւպ իթմէյինիդ. սայ ու ղայրէթինիդ էսէրի օ-
լարաք բէք պէօյլէ պիր սէրվէթինիդ վար տըր. պու էսէրը սայ ու ամէլինիդէ
հայրէթ ու իսթիդրապ իտէրիմ. պէն սիդին հանընդոտա հիշ պիր շէյ օլտըղմար պի-
լիրիմ. Լաքին սիդ՝ մատմազէլ վալանթին հազգընտա օլան մուհապպէթիմի թազ-
տիր իտէրէք պէնի սիդէ ասթ թէսմիյէ իթտիկինիդ վէ ֆամիլեանըպա գարըմա-
ղա լայըգ կէօրտիւկինիդ կիւն պէնի սիդին մէրթէպէնիդէ եիւքսէլթմիշ վէ սիդէ
միւսալի պիր հալ ու մէվգիտէ պուլընաըրմըլ օլտընըզ. իշթէ պու սէպէպէ մէպ-
նի, պանա նիճէ աստըր մուհապպէթ իպրազ իթտիկինիդան սոնդրա պու կիւնքի
վիւնտէ պէնի նիշիւն լէտա իթտիկինիդի սիւվալ իթմէյէ հազգ ու սէլահիյէթիմ
վար տըր:

Թէքար տէրիմ, էֆէնտի, պէն նէ՞ ետըղմ քի կէզգիւնիդան պէօյլէ
տիւշտիւմ:

Արման. — Միւսիւ Ճէյմս, պէն ճէվապըմը սիդէ վէրտիմ. հազգընդոտա օլան
տօսթըղմ պազը օլտըղմնը սէօյլէտիմ. իլէրուաէ պուլնը պիլմիւնասէպէ սիդէ իս-
պաթ իտէնէկիմի իմիտ իտէրիմ:

Ճէյմս՝ հիւզնէնիդ պիր սուրէթտէ. — Ա՛հ, պու նէ՞ ղարիպ տօսթըղգ քի, օնա
նալ օլան պէտպալթըն գալպինէ պիր հանչէր ստըլամագտա տըր: Լաքին, է-
ֆէնտի, տօսթըղմնը տա ասալթիւնիդ գառար պանա մուճիպը աէհէթ օլըն-
ճա, պու տօսթըղմնըգ պանա նէյէ ետար: Վալահի նէ՞ տիւշիւնէնէյիմի պէն
տէ պիլմէյօրմ: Մէքթուլընըգտա, սիդէ պիր սըրր պէյան իտիլմիշ օլմասընաան
պահս իտիյօրսընըգ, պու սըրր նէ՞ իմիշ պաքալմ:

Արման. — Մէքթուլըմա պէյան օլընաըղը իւղրէ, պու սըրր էօյլէ պիր
շէյ տիր քի, սիդին՝ պէնիմ գըզըմլա ագտը իզտիվաճ իթմէնիդի նազալիլը իմքեան
գըլմագտա տըր:

Ճէյմս. — Լաքին նէ՞ տիր պու աէհէթլի շէյ, սէօյլէթինիդ:

Արման. — Գուլնը առլա սէօյլէյէմէմ սիդ պէնիմ գըզըմա գօճա օլմամազսընը
տիմէլիկիմ քիֆայէթ իտէր:

Ճէյմս. — Խնյր, էֆէնտի, իտիյը պու գատարը պանա քիֆայէթ իթմէզ. —
աէյու պիր հըղիլէ նիտա իթտի:

Արման սէրթլիքլէ.— Միւսիւ ձէյմս Լինգօլն, քէնտինիդի ունութեայօրսը-
նըզ. . .

Ձէյմս՝ միւլայէմէթլէ.— Միւսիւ տը Գարմէյլ, գալպի տէգէպիւրսինիդ,
ուշագլարընըզա պէնի էվաէն տիւարը սւղրաթապիւրսինիդ, Լաքին նամուսըմ միւ-
տաֆէատան պէնի մէն իտէմէգսինիդ:

Տէլիգանլը ձէյմս՝ պու սէօզլէրի սէօյլէտիկի զէման, սէսի թիթրէմէքտէ վէ
կէօզլէրի շիւշէք կիպի բարլամագտա, վէ քէնտինիդի դրուրը նէնիպաւնէսի՝ թալր
ու հալիքէ պիր ուլուվիյէթ վէրմէքտէ իտի:

Արման՝ քէնտի քէնտինէ.— Օ՛հ, նէ՛ իյիտ չօճուգ.— ախշէք տիւշարը հայ-
րէթ ու իսթիդրապ օլմագտա իտի:

Մ.— տը Գարմէյլին մէրգոււմ տէլիգանլըյը հէման գուճագլայըպ կէօքսիւնին
իւզէրինտէ սըգմասը կէլտի իսէ տէ, պու արգուսընտան սիղղարուր վազ կէչմէսի
լազըմ կէլիյօր իտի:

Ձէյմս՝ սէօզլինի թէքրար իտէրէք.— էյ, սէօյլէյինիդ պապալըմ, նէ՞ տույ-
տու նըզ, վալիտէմին գօճասը Մ.— Լինգօլն պէնիմ ախշէթլիք ըրաէրիմ օլտըղընը
իշիթտինիդ, տէյի՞ մի. է՛հ, պու շէյ տօղրու տըր: Շիւպհէսիզ պէնիմ իզտիվաճ
խարիճինտէ տօղմուշ պիր վէլէտը նամէչրու օլտըղըմ տալի սիզէ սէօյլէտիլէր,
տէյի՞ մի. է՛հ, պու տա տօղրու տըր: Պուսըն իշի՞ն մը արթըգ պէնի սիզէ վէ
մաուսագէլ վալանթինէ լայըգ կէօրմէյօրսընըզ, էֆէնտի:

Արման.— Միւսիւ ձէյմս, սիզ արթըգ պիզիմ ֆամիլես իշինէ կիրմէյէ լայըգ
տէյիլիլինիդ տիյէմէմ. Լաքին հագիգաթէն սիզին իզտիվաճ խարիճինտէ տօղմուշ
օլտըղընըզտան տօլայը գըզըմ սիզէ վէրէմէմ:

Ձէյմս.— Տիմէք, վէլատէթիմի պանա պիր կիւնազ վէ գապահաթ ստա իտի-
յօրսընըզ:

Արման.— Արիմ ալլահ, տէյիլ, գապահաթ առա իթմէյօրըմ. Լաքին մատամ
տը Գարմէյլ իլէ գըզըմ իշիւն վէ ալէմ իշիւն պազը կէօնա ինճէսինի արամազա
հագըզըմ վար տըր:

Ձէյմս.— Մ.— տը Գարմէյլ հէր վազթ պէօյլէ տիւշիւնիւպ սէօյլէմէմիշ
տիր. . .

Արման.— Պէնիմ էֆքեարըմ տայմա նէ իսէ օ տըր: հիշ տէյիլէմէզ. Լաքին
մատամ՝ պիր գըզըն իսթիգապիւնէ միւթէալիգ պուլընտըգտա, օ գըզըն բէտէրի՝
պազը հալլէրի գաօլուլ իտէմէզ: Արթըգ վալանթինին իւզէրինէ տիւշիւնմէյինիդ,
միւսիւ ձէյմս, օ սիզէ գէվճէ օլամագ:

Ձէյմս.— Տիմէք պանա հիշ պիր իւմիտ պրագմայօրսընըզ, էօյլէ՞ մի:

Արման.— էվվէթ, հիշ պիր իւմիտ պրագմայօրըմ:

Ձէյմս.— Վէ պիր ճէզա օլմագ իւզրէ, սէպէպը հայաթըմ օլանլարըն գապա-
հաթընը պանա աթֆ իտիյօրսընըզ:

Արման՝ սաբասարը քէսիլէրէք.— Ձէյմս, սիզի պէօյիւտիպ սէվէն գատըն ա-
լէյինտէ աճը սէօզ սէօյլէմէյինիդ. էկէր պիր գապահաթը վար իտէ, օ տա սիզին
բէտէրինիդ տիր քի, քէնտի իսմինի սիզէ վէրմէմիշ տիր:

Ճէյմս՝ եօգարը տիքիւէրէք պիր հէյէճանը շէտիտլէ.— Ա՛հ, Ալլահ իթմէսին քի, վալիտէմէ թէքտիր եօլլու պիր շէյ սէօյլէյիմ վէ բէտէրիմին զիքը ճէմէլինէ ըրայէթտէ գոնսուր իտէյիմ: Անլէրին պանա վէրտիքլէմի հայաթա լանէթ օգու-յապիլիրիմ. լաքին պէն՝ օղուլլարը՝ անլէրին իշինի հիշ մուհաքէմէ իաէմէմ:

«Վալիտէմ՝ կէնճ պիր գըզ օլտըղը զէման բէտէրիմի սէվմէքտէ օլտըղընտան, ճան ու կէօնիւլտէն օնա թէսլիմ օլմուշ տըր. . . գապահաթ մը իմիշ. պէն պուենը պիլմէյօրըմ, պու շէյ պանա բաճի տէյիլ տիր: Օ պէնիմ վալիտէմ տիր. . .

«Բէտէրիմ վէֆաթ իթմիշ տիր. էկէրջի իսմինի պանա վէրմէմիշ իսէ, սէպէզ շու տըր քի, էֆէնտի, պուենը եարամաղ իտի, մահգուրը վար իտի: Գապահաթ-լը՝ մը տըր տէյիլ մի տիր, պիլմէմ վէ պիլմէք տէ իսթէմէմ: Պէնիմ բէտէրիմ իտի. . .

«Պուենտան գաթինազար վալիտէմ՝ քէմալը հիւրմէթ ու ըրայէթլէ անըն զիք-րը ճէմիլինի գալպինտէ հըֆզ իթմիշ օլուպ, պազը իղվաթա գարշը պէնի ա-գընտըրմազ իշիւն պանա ագիլանէ նասիհաթլար վէրտիկի սըրաաա տայ-մա «—էվլատըմ, էկէր բէտէրինէ պիր կիւն խայր իւլ խալէֆ օլմազ իսթէր իսէն, էյի օլ, սատըզ օլ, մէվլէքէթինի սէվ, էյի շէյլէրի սէվ, վէ նամուսը թարիգտէն ապլա շաշմա.—» տէր իտի:

«Վալիտէմին պանա պէօյլէ պիր լիսան գուլանմասընա պազըլըր իսէ, բէտէ-րիմին հալ ու թալըր՝ օղուենա իպրէթ օլաճազ բատտէտէ պուլընմըջ օլաճազ տըր:

«Պուենլարը սիղէ նիճիւն սէօյլէյօրըմ, պիլիթմիսինիզ, միւսիւ տը Գարմէյլ. իսթէրիմ քի ինտինիգտէ վալիտէմին նամուսընը իքմալ չու իստէ իտէյիմ, պու պէնիմ վազիյֆէմ տիր:

«Զանն իթմէլինիզ քի բէտէրիմ աաիր բէք չօգլարը կիսիլ անա վէ շօճուղը ալադճասընա հիւզ իւսթիւ արադմըջ տըր, հաշա՛. բէտէրիմ պիղի չօգ սէվէր ի-միշ. պէնիմ իշիւն տէ չօգ շէյլէր եարմըջ, պիլիթիմի էկէր պու կիւնքի կիւն էլիւ-տէ քիւշիւք պիր սէրվէթ վար իսէ, օնը աա բէտէրիմ պանա վէրմիշ տիր:

«Վալիտէմ՝ անըն իսմինի պանա հիշ պիլտիրմէք իսթէմէմիշ տիր. պուենըն սէ-պէպի նէ իտուկիինի պիլմէյօրըմ լաքին նէյի՛մէ լազըմ, էօյլէ տէ օ իսմի թաշը-յամայաճաղըմ էօյլէ տէ:

«Բէտէրիմ վէֆաթ իթտիկինտէ պէն չօգ քիւշիւք իտի իսէմ տէ, պէնի չօգ սէվտիկինի պիլիթիմ, խաթըրմա կէլիւ. բէտէրիմէ «պապա» չաղըրտըղըմ վէ ա-նըն պէնի գուճազլայըպ տիղլէրինին իւղէրինտէ օյնաթտըղընը տէրխաթըր իտէ-րիմ:

«Լաքին աղլայօրսընըջ, էֆէնտի, նիճիւն աղլայօրսընըջ:»

Մ. տը Գարմէյլ սահիհէն աղլամադտա օլմաղլա, օլպիր թարաֆա տէօնտիւլ վէ պիր հըզ իլէ կէօզ եաշարընը սիլտի:

Ճէյմս՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Ա՛հ, սիղի մէրհամէթէ կէթիւրմէյէ մուվաֆ-ֆազ օլտոււմ, արթըզ մէրհամէթսիզլիք իտէմէզսինիզ:

Արման՝ ըրգգաթը գալպ իլէ.— Միւսիւ Ճէյմս, գըզըմը սիղէ վէրէմէտիկիւմ:

տէն տօլայը քսէ՞ք ու քէտէրիմի պիւր դաթ տահա արթըրոյցօրսընդդ. Ահ, էկէր էլիմսէն կէլսէ իտի . . . Լաքին ետքամամ, էլիմսէն կէլմէզ . . . Պու իզտիվան իմքեանսըզ տըր. — տէյինճէ, ձէյմս ահ ու Ֆիդան իթտի վէ պաշընը կէյսիւնիս իւզէրինէ էյտի :

Արման՝ աղլար կիպի պիւր սէյլէյիլնէ սէօզիւնէ տէվամ իպէրէք. — Տօթըմ, պիշարէ էվատըմ, վալանթիսի ունութընըզ վէ պաշգա պիւր կիւզէլ վէ կէնճ գըզա մուհապսէթ վէքիսիզ :

Տէլիգանլը միւհէնտիս՝ պաշընը պիւրտէն պիւրէ Կօգարը գալտըրու պիւր սէտաի հայրէթիսթիմս իլէ նիտա իտէրէք. — Պէնի էօլտիւրիցօրսընըզ, էֆէնտի, էօլտիւրիցօրսընըզ պէնի :

Արման՝ իքի էլլէրինի պէտպալսթ տէլիգանլըննն օմուզլարը իւզէրինէ վազ իտէրէք քէտէրամիզ պիւր թարգտա. — Էյ ճանըմ, ձէյմս, պէնիմ սիզի սէվտիկիմի հըսս իթմէյօրսընըզ. Լաքին մալիւմինիզ օլտուն քի, սիզի գըզուրա գօճա ետքամագ իսթէտիքտէն սօնղրա շիմտի արթըզ պու իզտիվանն վուգու պուլմասընը իսթէմէյօր իսէմ, պունտա պիւր մանիա վաթ տըր . . .

Ձէյմս. — Էվվէթ, տնլայօրըմ քի պիւր շէյ վար աըր տա սիզ պանա սէյլէմէյօրսընըզ. Լաքին նէ՞ շէյ տիւր, Էա Բապսիմ, նէ՞ շէյ տիւր, սէյլէյիլիզ պանա :

Արման. — Ետքամամ, սէյլէյիլմէմ :

Ձէյմս՝ աղըր աղըր վէ պօղուգ պիւր սէտա իլէ. — Էյլէ իսէ, միւսիւ աը Գարմէլլ, սիզէ արթըզ սիւվալ իտէճէք պիւր շէյիմ Եօգ տըր. Ալլահա ըսմարլատըզ, էֆէնտի, Ալլահա ըսմարլատըզ :

Պուըն տէտիքտէն սօնղրա կէնճ միւհէնտիս՝ ուլընարագ գաբույա աօղըր Էրրիւտիւ, գաբունըն էշիկինէ վարընճա՝ վալանթիսիս ըէտէրի քէնտիսիսի կէրի չաղըրաճաղընը իւմիտ իտէրէք արգասընտ տէսնտիւ իսէ տէ, մահղուն վէ միւքէտտէր օլան Մ. տը Գարմէյլ հիշ պիւր շէյ սէյլէմէյիլ սիւքիւթ իթտի :

Ձէյմս՝ քէտէրինտէն նաշի պիւր նիտա սալը վէրիպ, լանէթէ ուղրամըզ կիպի պաշընը էօնիւնէ ասարագ սէրիան ուզանտը կիթտի :

ՄՈՒՀԱՊԳԻԹԸ ՄԱՏԵՐԱՆԷ

Պէտպալսթ տէլիգանլը՝ ագընը զոյպ իթմիշ օլտըղը հալտէ՝ ժանտարմալար թարաֆընտան գօվալանան պիւր խըրսըզ կիպի Ֆիրար իսիյօր իտի :

Դասըզլարը աչաղա կէլէճէք տէրէճէտէ նէրտիվէնտէն աչաղա աթլատը :

Ուչագլար՝ մէրգոււմըն ավուտան կէշտիկիսի կէօրտիւքլէրինտէ չաշլըն չաշլըն պաշարընը սալատըլար. պուլարըն հէնուզ պիւր շէյտէն խապէրլէրի օլմատըղընտան, իշին նէ օլտըղընը անլամաղա չալըջօրլար իտի :

ձէյմա՝ սայֆիյէնին տէմիր բարձագլըզը գաթուսը քօնիւնտէ քէնտիսին կէ-
թիրէն արապաճը իւէ գարշը գարշըյա կէլիւ, մէրգուս արապաճը՝ կէնճ միւհէն-
տիսէ խիթապէն,

— Էյ, էֆէնտի, շիմտի նէրէյէ կիտէճէյիզ. — տէյու սիւվաւ խալիճէ, ձէյմա՝
ճէպինտէն պիր նաբէլէոն չըգարըպ արապաճըյա վէրէրէք,

— Սիդէ արթըգ լիւզուսըմ եօգ արը, Թրուսյա արապէթ իտէպիրսինիզ. —
ճէվապընը իթա իթտի, վէ չարգասը էլինտէ, սաչլարը տարմասաղըն օլտըղը վէ
չաչիւն շաչիւն էօթէյէ պէրիյէ պազմազտա պուլընտըղը հալտէ եօլընա տէվաճ
իթտի:

Մէրգուսըն սայֆիյէտէն տիշարը չըգմասընա արապասը տէրուսինտէ պէքլէ-
յէն երգիւ էօրթիւլի գաւըն՝ մէրգուս՝ տէլիգանլընըն քէնտիսինտէն երմի տ-
տըմ ուզազտան կէչէրէք օգ կիպի ըրմաղա տօղրու սէյիրթտիկինի կէօրիւնճէ, տէհ-
չէթինտէն նաչի պիր նիտա սալըվէրտի վէ արապատան տիշարը Փըրլանըպ, արա-
պաճըյա,

— Սիդ պուրատա տուրուպ պէքլէյինիզ. — տէսիքտէն սօնղրա, տէլիգանլը-
նըն արգասը սըրա սէյիրթտի:

Արապաճը՝ սանտալեասընտան աշաղա էնիպ, պիլազայտ պէկիրինին՝ եուլաֆ
թօրպաթընտան եւմ եէտիկինի սէյր իտէրէք քէնտի քէնտիյէ. — Պու նէ՝ զարիպ
սէրկիւզէչթ. — տէտիքտէն սօնղրա, Թրուս եօլընը թուլթմաղա հաղըրլանմազտա
օլտն արգասաղընա սէսլէնէրէք,

— Էյ, արգասաղ, սէն պու իշէ նէ՝ տէրսին պազալըմ. — տէյինճէ,

Արգասաղը. — Պէն տէրիւ քի պէն բարամը տլաըմ կիտիօրըմ. էյլէնճէն միւ-
պարէք օլտուս. Ալլահա ըմարլատըգ. — տէյիպ չէքիլտի կիթտի:

Պիր ազ էօթէտէ Մ. վէ մասամ լըվասէօր՝ կէզինմէքտէ օլուպ, պուսլար՝
մատամ տը Գարմէյլ իւէ Վալանթիին իլք ազչամը կիթմիշ օլտըզլարընը վէ նէ-
յէյէ կիթաիքլէրինէ տաիր Մ. տը Գարմէյլին քիմսէյէ պիր չէյ օէօյլէմէմիշ օլտը-
զընը պաղչէպանըն գըզը Րօյէթտէն հէնուզ խապէր ալմը օլտըզլարընտան, պու
իշէ իսթիղրապ վէ թէաճճիւպ իթմէքլէ պէրապէր տիւշարը էնտիշէ վէ վէսվէսէ
տախի օլարազ, անա գըզըն պիրտէն պիրէ ազիմէթլէրի նէտէն իյճապ իթաիկինի
տիւշիւնմէքտէլէր իքէն, տէլիգանլընըն թարլալար արասընտան հըզ վէ շիտաթլէ
կէչիպ կիթտիկինի կէօրտիւլէր:

Մատամ Մէլանի լըվասէօր. — ձէյմա Լինգօլն տըր:

Մ. Հանրի լըվասէօր՝ քէնտիսի տախի Վալանթիին ալըզընը թանըյարազ. —
էվվէթ, օ տըր:

Մէլանի. — Աճապա նէ՝ օլմուշ. Մ. տը Գարմէյլին խանէսինտէ մուլաղա
պիր չէյ վար տըր. — տէտիկի սըրտտա արապասընտան տիշարը չըգան գարըյը
կէօրէրէք, մաթամ լըվասէօր,

— Էյ պու գարը՝, պու գարը նէ՝ տիր, Հանրի:

Հանրի. — Տէլիգանլընըն արգասը սըրա կիթտիկի պէլլի պիր չէյ:

Մէլանի. — Հա՛, անլաաըմ, անլաաըմ. տէլիգանլը՝ Սէն ըրմաղընա տօղրու
վիտիօր. պու գարը տա մէրգուսըն քէնտի քէնտիյէ չայա աթմազ նիյէթիտէ

պուլընմասընտան գորգարագ արգասընտան սէյրթիյօր:

«Հանրի, գարըմըգտա իքի պէտպախթ վօր, պուլըն պիրի մէյյուսա տըրօ
Կէլ, կէլ, չարուգ երբիւյէլիմ, պէլթի պիգէ լիւզուվարը օլուր:

Տէլիգանլը՝ սույըն քէնտընա միւվասէլէթ իթօր. մէրգուվ հագիգաթէն հա-
յաթընա նիհայէթ վէրմէք նիյէթիլլէ օրայա կէլմիշ իտի:

Պիր տէ նակէհան արգասընտա պիր հայգըրըշ իշիտիպ, քէնտիսիեի չաղըրը-
յօրլար դանն իթտի, սաղընա սօլընա պագաը, քիմսէյի կէօրմէտի. քէնտի էֆքեա-
րըննա շիւպհէսիգ գուլաղընա էօյլէ պիր սէտա կէլմիշ օլուպ, լաքին տսլը օլմա-
մագ կէրէք իտի. ըրմաղա տօղրու պիր աաըմ տահա ալաը, լաքին աշիտէ կէրի-
լէտի:

Վալանթիսին տիւպէր վէ լաթիֆ թասպիրի կէօղիւնէ կէօրիւնմիշ իտի:

Մէրգուվէ կէնճ գըզ՝ սար սարը քէսիլմիշ, սաչլարը տարմատաղընըգ օլմուշ
վէ կէօղլէրի եաշ տանէլէրի իլէ տօլմուշ օլտըղը հալտէ պիր սուրէթը միւթէգար-
րուանէտէ էլլէրիին անլիգանլըյա տօղրու ուղաթարագ պիւլէնտը ալագ իլէ,

— «Իսթէմէմ քի էօլէսին, էօլմէքտէն սէնի մէն իտէրիմ» — տէյու պաղըրը՝
յօր իտի:

Պու խայալ կէչտի կիթտի:

Ճէյմս՝ եհրէ տիւշէրէք. — Սէվկիւլիւմ Վալանթին, աֆիլ էթ պանա, պէնլիմ՝
կիպի ագըլսըզ պիր պէտպախթա աֆիլ էթ: Խայր, խայր, սէնի պիր տահա, սօն
պիր տէֆա տահա կէօրմէղտէն էվիլէ էօլէմէմ. — «Ետի, վէ պաշընը իքի էլլէրի-
նին արասընա ալարագ վէ աթէլլէր կիպի եանմագաա օլան ալնընը սըգարագ»
հըշգըրմաղա պաչլատը:

Պիր տէ նակէհան պիրի՝ քէնտիսիեի սարըլըպ, պօյնընտան պուս իթտի:

Թաթլը պիր սէտա՝ գուլաղընա. — Աղլա, էվլատըմ, աղլա, կէօղ եաչլարըմ
սէնին կէօղ եաչլարընա գարըլաըրմագ իշիւն պէն պուրատայըմ:

Ճէյմս. — Վա՛յ, վալիտէճիկիմ, սի՛գմիսինիգ:

Լէոնթին. — էվիլէթ, պէն իմ, սէնին պէտպախթ վալիտէն քի, սէնի ճանը կի-
պի սէվէր: Լաքին սէնին միւհթաճը թէսէլլի օլտըղըն վագթ վալիտէնտէն պաչա-
քի՛մ եանընտա օլապիլիր:

«Պէն սէնին արգան սըրա կէլտիմ, էվլատըմ, պուլնա թէանճիւպ իթմէ. պէն
սանա սէօյլէ՛մէտիմ մի քի, տայմա սէնի կէօղէթլէյէճէյիմ:

«Սէօյլէ, նիշիւն ըրմաղըն գըյըսընա կէլտիւ: Պաշընը էօնիւնէ ասըյօր վէ
պանա ճէվապ վէրմէյէ ճէսարէթ իտէմէյօրսըն: Լաքին պուրայա նի՛շիւն կէլտիկի-
նի պէն պիլիրիմ. . . Սէն էօլմէք իսթէյօրտըն: Պէտպախթ չօճուգ, սէն եաչլա-
օլանըն քէնտի քէնտի էօլտիւրմէյէ հագգը վա՛ր մը տըր:

«Պու ֆանի տիւնեատան մէյյուս օլմաղտան էվիլէ, տուր քի ժուղտարըպ օ-
լաղըն վէ հէր շէյ՝ սէնին էօնիւնտէ գարանսըն:

«էօլմէք իսթէտիկիւնտէն տօլայը Վալանթինտէն աֆիլ տիլէտիկին վագթ պէն
սէնտէն իքի աաըմ էօթէտէ իտիմ. . . Սէն՝ անը Թիւշիւնիւպ վալիտէնի ունու-
թըյօր իտիւն. . . Ա՛հ, սէնի թէքտիր իթմէք իսթէմէյօրըմ. լաքին կէօրիւնյօր-
մըսըն, օղլուվ իշիւն պիր շէյէ հարմագ արգուսընտայըմ, ֆաիտէսիգ տուրմագ
իսթէմէյօրըմ. . .

«Մամաֆրիհի, նկուհ րադի օլսուն Մատմադէլ Վալանթինէ քի էն էվէլ •
խաթըննա կէլիպ տէ սէնի տուրաուրթար:

Ճէյմս.— Ահ, վախճանէ՛ր կիւմ, սէվկիւլիւ վալիտէ՛ր կիւմ, աֆի էթ •

Լէոնթին.— Պաշընը կէօյսիւմիւն իւզէրինէ գօյ, էվէթ, պէօյէ . . . Զօ-
նուգըղանտա սէնի պէօյէ գուճաղըմա ալըպ սալլար իտի:

Ճէյմս.— Էլմասարէ սէվկիւլիւ վալիտէ՛ր կիւմ, սէնի սէվթէմէք գապիլ մի •
Լէոնթին.— Էվէթ, էվէթ, սէվ պէնի վէ կէօզ եաշլարընը գուճաղըմա
տէօք.— տէյէրէք օղլունըն կէօզ եաշլարընը ուսուլճաճըք, մէնտիլի իլէ սիլիօր
իտի:

Իւսթէրինտէ կիւնէշ՝ ըուի սէմատէ բարըլ բարըլ բարլայօր իտի:

Այադլարընըն ալթընտա ըրմաղըն սուլը գամըշըդլար արասընտա չաղլայօր
իտի:

Եարրագլար՝ պատի սէպատան սալընարադ ֆըսըլտայօրլար իտի:

Էօթլէյէն գուշը՝ քէնտի եուվասընըն եանընտա գօնմուշ օլաղըն հալաէ, մու-
հապպէթը մատէրանէնի ազամէթ վէ ուլուվիյէթինի թէղաննի իտիյօր իտի:

Մ. վէ մատամ Լըվասէօր՝ պիր ազ ուզագտա տուրմուշլար վէ պիր թօք աղաճ-
լըք արգասընտա կիզլէնմիշլէր իտի:

Մէրգուճան՝ եարրագլարըն արա եէրինտէն պագըյօրլար իտի. Հոնրի տէ
Մէլանի գատար տիւշարը ըրգգաթ օլմուշ իտի:

Մէլանի՝ էլինի գօճասընըն գօլը իւզէրինէ տայաթարադ.— Պագ, Հանրի, պագ
գատըն նասըլ անը գուճագլայօր. արթըք պու գատընըն քիմ օլտըղը բէք պէլլի
տիր, վալիտէսի օլտըղընտա հիշ շիւպհէ եօգ տըր:

Հանրի.— Էվէթ, պու գատըն՝ շիւպհէսիզ Ճէյմս Լինգօլնըն վալիտէսի տիր:
Մամաֆրիհի անա օղուլ այազա գալգաղլար:

Մատամ Լինգօլն՝ Ճէյմսըն գօլընտան թուրարադ.— Կէլ, էվլաաըմ, ճիյէրա-
րէմ, կէլ Թրուայա ալտէթ իտէլիմ. կէճէ օրատա պիր օթէլաէ գալըլըզ վէ եա-
րըն րահաթըն էյիճէ եէրինտէ օլուր իսէ թրէնէ լուքիպ օլուպ Բարիզաէ էվիմիզէ
կիտէրիզ:

Տէլիգանլը հիշ գարըն տուրմայըպ վալիտէսինէ իթաաթ իթտիկինտէն, անա օ-
ղուլ եիրմի տագիգա սիւրմէքսիզին արապանըն եանընա վարտըլար. Լէոնթին՝ էվ-
վէլա օղլունըն արապայա պինտիրտի. սօնրա տա քէնտիսի գալգըպ անըն եանըն-
տա օթուրտը:

Արապաճը՝ պու իշլէրաէն հիշ պիր շէյ անլամայըպ քէնտի քէնտինէ սէօյլէնէ-
րէք արապանըն գաբուսը գաբատընը վէ սանտալեասընա աթլատը:

Պէօյլէճէ արապա՝ հարէքէթ իտէրէք, ճատտէնին իւզէրինտէ թօզը տիւմանա
գաթմաղու պաշաաը:

Մ. վէ մատամ Լըվասէօր՝ կէղինմէլէրինէ տէվամ իտէրէք քէօյէ աօղրու կէ-
լիյօրլար իտի:

Վալանթինին ասըլ վալիտէսի մատամ Մէլանի Լըվասէօր՝ մահղուն վէ տիւ-
շիւճէլի պիր հալտէ պուլընրյօր իտի. գօճասընա տէտի քի,

— Հանրի, մատամ աը Գարմէյլ իլէ գըզըմըզըն նէրէյն պիլթախիլէրինի մութ-
ագա տնլամալըյըզ. էկէր հաֆթա պաշընա գաաար Մէզոն-Պլանչա ազատէթ իթ-
լմէզլէր իսէ, պիլ կիտիսլ քէնտիլէրինի պուլալըմ, գիրա պէնՎալան թինի կէօրմէք-
սիզին պուլնտան զիյատէ տուրամամ ՚

Հանրի.— Պիր գաշ կիւն պէքլէյէլիմ, Մէլանի, պագալըմ նէ չըգար :

Մէլանի.— Հանրի, իշին իշինտէ պիր պէտպախթլըզ վար :

Հանրի.— Ճէյմս Լինգօլնըն մէյյուսիլէթի էյի պիր նիշանէ տէյիլ տիր :

Մէլանի.— Սէն նէ՞ ումարսըն քի օլտուն :

Հանրի.— Պէնճէ, Մ. աը Գարմէյլ՝ Վալանթին իլէ Ճէյմսըն իզախմաննա էվ-
վէլնէ մուվաֆագաթ իթմիշ իքէն, մուախիւտէն պիրտէն պիրէ ֆիքրինի տէյիլշմիշ
տիր : Տէլիգանլընն պու կիւն սալթիյէյէ կէլէճէկինի պիլտիկինտէն, Ճէյմս՝ Վա-
լանթինի րասթ կէլիպ կէօրէմէմէք իշիւն Մ. աը Գարմէյլ՝ գըզը տիւնտէն սապ-
մըշ աըր :

Մէլանի.— Մ. աը Գարմէյլին՝ կէնճ միւհէնտիսէ՝ Վալանթին իլէ էվլէնէմէյէ-
ճէկինի գաթիէն սէօյլէմիշ օլտըղը շիւպհէսիզ աիր : Իշթէ պուլնըն իշիւն տէլի-
գանլը՝ տէլի կիպի ըրմաղա գօշույօր իտի : Շիւպհէն Եօգ աըր քի, թէլէֆը նէֆս
իթմէք նիյէթինտէ իտի, վէ էկէր վալիտէսի օլմասա . . . գալալը տէլիգանլը :

Հանրի, Մ. աը Գարմէյլին նէ ֆիքր իլէ պէօյլէ Եարտըղընը պիլմէմ, Լաքին
պու մուամէլէսիիէ պէյէնմէյիպ թագպիհ իտէրիմ :

Հանրի.— Լաքին հագգը վար, Մէլանի . . .

Մէլանի՝ գօճասընըն սէօլիւնի քէսէրէք.— Նէ կէօնա հագգը օլտըղընը պիլ-
մէմ, Լաքին զաննըմա կէօրէ էկէր Վալանթին՝ Ճէյմստան սէվիտիկի գատար քէն-
տիսի տէ անը սէվէր իսէ, սէվկիւլիւ գըզըղազ բէք զիյատէ մուգտարըպ օլաճագ
աըր : Պէն իսէ պէօյլէ իսթէմէմ . . . Պայր, իսթէմէմ քի գըզըմ պէտպախթ օլտուն :

«Մ. աը Գարմէյլին հագգը օլուպ օլմատըղընը պիլմէմ, Լաքին պիլէճէյիմ,
անլայաճաղըմ : Էկէր Վալանթինին Եանագլարը իւզէրինտէ կէօգ Եաշլարը կէօրէ-
ճէք օլուր իսէմ, պուլնա սէպէպ օլանը ֆէնա իտէճէյիմ, պու իշ օնա չօգ պահա-
լըյա օթուրաճագ տըր : Սագընընըզ, միւսիւ տը Գարմէյլ, սագընընըզ :»

Արապաճը՝ մատամ Լինգօլնտան ալտըղը էմր մուճիպինճէ Եօլճուլարընը Օթէլ
աը Ծրանաա կէօթիւրտիւ :

Ճէյմս՝ վալիտէսինին Եարտըղընա հիշ թընմայըպ, չօճուգ կիպի պրագըյօր
իտի քի՝, նասըլ իսթէրսէ անասը էօյլէ Եարսըն :

Մատամ Լինգօլն՝ օթէլտէ, արալարընտա Եէքտիկէրէ կիտիլիր պիր գաբու
պուլընան իքի օտա թուրթաը վէ տէրհալ Եէրլէշիպ թաամ ըսմարլա տը :

Ճէյմս՝ պիր գանաքէ իւզէրինէ Եըզըլարագ վէ պաշընը իքի էլլէրինին ալ
րասընա ալարագ, գալալը տէլիգանլը՝ քէտէրամիզ տիւշիւնճէլէրինէ տալմագտա
իտի :

Վալիտէսի՝ մէրգուլն Եանընտա օթուրտու վէ պաշընը թուրթարագ մէրգու-
մը տիք տուրմաղա գօրլտաը, վէ տէտի քի :

Եւ ձէյմն ալ էօյլէ ապառաժ տուրմա, առաւ տուրուրսան պէն քօրգարըմ, Լա-
գըրաւ էթ, սէօյլէ նէ՞ իսթէրսին, սէօյլէ տիօրըմ :

Ճէյմս. — Ա՛հ, վալիտէճիկիմ, վալիտէճիկիմ, պէն չօգ պէտպախթըմ :

Լէոնթին. — Էվվէթ, սէն մուգտարըպսըն . . . Լաքին վալիտէնին սէնին
հանընտա պոռլընմաքըն սանա հիչ պիր թէսէլլի վէրմէյօր մը Եազըգ, նի՛ջիւն
սէնի պու պէօյիւք քէտէրտէն վըգայէ վէ մուհաֆապա իտէմէտիմ . . . Սէն պիր
էրքէքսին, ձէյմս, ճէսարէթլի օլ, երբէք ալ, մէթանէթ իւզրէ պուլուն : Պէտ-
պախթըղա գարըն չարբընաք իչիւն մէթանէթլի օլմալը տըր : Սէնին մուգտարըպ
օլտըղըն պիլիթիմ, Լաքին մուգտարըպ օլմաք տիւնեայը անլայըպ էօրէնմէք տի-
մէք տիր : Էօմրիւմիգ սէրաբա ընդըրապաթտան միւթէչէքքիւլ տէյիլ տիր . . .
Արթըգ կէրիյէ տօղրու պագմա, իլէրիյէ տօղրու պագ. տիւչիւն, սէն տահա երի-
մի պէչ հաչընտա Եօգսըն Վէ մէյուլս օլըյօրսըն : Պունըն իմքեանը վա՞ր մը տըր :

Ճէյմս, պէն տախի պիր վաքթ չօգ, բէք չօգ մուգտարըպ օլտըմ, սէն պէլքի
չիմտի պէնիմ գառաթ մուգտարըպ օլմայօրսըն : Պէն իսէ օ վաքթ գալալը պիր
գըղ իտիմ, անամ պապամ Եօգ իտի, տօսթըմ Եօգ իտի, էլհասըլ տիւնեատա Եա-
բա հալընըգ իտիմ : մամաֆիհի ճէսարէթտէն տիւչմէտիմ, մէյուլս օլմասըմ : Վա-
գըա րահմիմտէ սէնին օյնատըղըն հըսս իտիյօր իտիմ ամմա սէն տահա տիւնեայա
կէլմէգտէն էվվէ վալիտէնէ թէսէլլիպախչ օլըյօր իտին :

Սօնղրա երնէ մուգտարըպ օլտըմ վէ չօգ կէօղ հաչլարը տէօքաիւմ : օ դէման
սէն վար իտին, հանըմտա իտին, սէնի գուհաղըմա ալըր պուս իտէր իտիմ, կէօղ
հաչլարըմ տուրուր իտի : Սէն տայմա պանա գուվվէթ վէրտին, թէսէլլիպախչ օլ-
տուն :

Սէօյլէ պագալըմ, էվլատըմ, պէնիմ պէտպախթ օլտըղըմ վաքթ պէնիմ իչիւն
սէն նէ օլտուն իսէ, իսթէ՞մէգմիսին քի պու կիւնքի կիւն տէ վալիտէն սանա էօյ-
լէ օլտուն :

Ճէյմս. — Ա՛հ, վալիտէճիկիմ, էկէր սէն օլմասա իտին պէնիմ հալիմ նի՛ճէ օ-
լաճագալը :

Լէոնթին. — Միւթմէին օլ, սէն պէնի զայալ իթմէյէճէքսին : Ճէնապը Հագգ
պէնիմ սէվիլիւլիւ էվլատըմ իչիւն պէնի տահա չօգ սէնէլէր հաչաթըրաճագ տըր :
Պրագ, պրագ սէնի սէվէյիմ, օ գէման կէօրէճէքսին պիր վալիտէնին մուհապպէ-
թի նէյէ միւգթէտիր տիր : Սէն պէնի թէսէլլի իթտին, պէն տէ սէնի թէսէլլի
իտէճէյիմ :

Լաքին չիմտի արթըգ պունտան պահս իթմէյէլիմ : պու ագչամ քէսպը սիւ-
քիւնէթ իտէր իսէն գօնուչըրըգ. սանա պիր գաչ շէյիմ վար տօրաճագ :

Նէմէյի ըմարլամըղըմ, չիմտի եէմէյիմիգի պուրայա կէթիլիպ շու մասանըն
իւզէրինէ գօյաճագլար տըր : էլպէթթէ իտիթընտա տըր, պիր վաքթ Րիլիէօ
աօգաղընտա օթուրուր իքէն նասըլ Եաբար իտի իսէք, երնէ էօյլէ գարըն գարըն-
յա օթուրուպ թատմ իտէճէյիգ : Տիւն ագչամտան պէրու նէ սէն պիր շէյ եէմիչ-
պին, նէ տէ պէն : Պէնիմ կիպի էլպէթթէ սէն տէ աճսըն, ձէյմս . . . իշթահը
պիր եէմէք եէյէլիմ . . . պիգ պիգչիգ, քիմսէ պիգէ պագմագ : Ալիմ Ալլահ,
ձէյմս, ինա՞նըրսըն, սէնինէ հալընըգ օլտըղըմա բէք մէմունըմ :

Տէլիգանը՝ ուղուսն պիր պագըլըն առաջնա պագաը վէ շէօյլէ պիր կիւլում
սէտի:

Լէոնթին՝ օղլունա ասիլընպ պուս իտէրէք.— Պէն տէրիսիր գարըյըմս տէ-
յիլ մի. նէ՝ եարայըմ, սէնի սէվաթկիմ իշիւն պէօյլէյիմ:

Օթէլին ուշաղը իշէրի կիրտի, սուֆրանըն իւղէրինէ՝ պիր բէջէթա իլէ Դքէ
թաղըմ գոյաու վէ պիր աղ սօնղրա թաամը կէթիրտի:

Ճէյմսըն գարնը սահիհէն ուն ըտըր վալիտէսի՝ քէնտիսինէ տէֆը զգամ իթ-
տիրմէյէ վէ սէվիննի կէօրիւնմէ կէ չալըշաղընտան, Ճէյմս՝ մէրգուսէտէն թահ-
րիք ու թէշիթ օլընարագ պիր աղ շէյ եհաթ Կամա զանն իպէրսին նէ եարաը-
ղընտան հիշ խապէրի եօք իտի, պիր մաթինա հալինտէ պուլընըյօր իտի:

Թաամ սուս բուս խիթամ պուլտու. Ճէյմս՝ վալիտէսինէ արթըգ ճէվապ վէր-
մէտիկինտէն, Լէոնթին տաթի սիւքիւթ իտէրէք, պիր անագարը շէֆագաթլա պէտ-
պաթ տէլիգանընըն եիւզիւնէ պագամազլա իքթիֆա իտիյօր իտի: Մէրգուսէնին
սախթէ չաղըղը պիրտէն պիրէ սէօնմիւշ իտի. եէնիտէն տիւջաթը հիւքն ու քէտէր
օլարագ, պիւնիւմէ էնտիշէ ու վէսվէսէլէրի թէքրար ույանմաղա պաշլայօր իտի:

Լէոնթին քէնտի քէնտիյէ.— Հայըֆ, ֆէնալըգ՝ թախմինիմտէն չօգ պէօյլէք
տիր. բէք հիւն տէֆ իտիլէպիլէճէք տիր.— տիյօր իտի:

Տէլիգանը՝ պիր նէօվպէթէ միւպթէլա օլուպ, գարա գարա տիւշիւնճէլէրէ
տալմըշ իտի: Մաաամ Լինգօլն տիւշիւնտի քի, մէրգուսէն պիր աղ վագթ քէնտի
հալինէ պրագըրսա էյի օլուր: Գատընճըղաղ՝ տէլիգանըյը քէնտիսինի տիյնէմէյէ
վէ ճէվապ վէրմէյէ մէնպուր իտէրէք մէրգուսէն եօրմագտան վէ քէտէրինի աղտըր-
մագտան գօրգույօր իտի:

Լէոնթին՝ քէնտի քէնտիյէ.— Հա՛նյա քի պիր աղ ույուսա. ույգու էյի տիր,
վիւնուտըր րահաթլանտըրըր, հէյնճանը գիհինի թէսքին իտէր վէ հիշ օլմագսա պիր
աղ վագթ իշիւն րուհընըն ըղտըրապաթընա սիւքիւնէթ վէրիւր.— տէտիքտէն
սօնղրա օղլունըն գօլընտան թութարագ եիւքսէք սէտա իլէ.— Կէլ, օղլում, Կէլ,
տէտի:

Ճէյմս՝ մաթինա կիպի եօգարը գալգընճա, վալիտէսի՝ մէրգուսէն իքիննի օտա-
յա սօգտու:

Լէոնթին՝ սէօգիւնէ տէվամ իլէ.— Ճէյմս, վալիտէնի մէմնուն իթմէք իս-
թէրմիսին:

Ճէյմս.— Էվվէթ:

Լէոնթին.— Էօյլէ իսէ, աղիգիմ, եաթաղա կիր ույու. եօրկունսըն, եօր-
կունընպ ալմաղա չօգ լիւզումըն վար տըր: Տէտիկիմի եարաճագսըն, տէյիլ մի:

Ճէյմս.— Էվվէթ, չիմտի եարաճաղըմ:

Լէոնթին.— Իսթէրմիսին քի եանընտա գալայըմ:

Ճէյմս.— Խայր, սէվիւլիւ վալիտէմ, պէնի եալընըղ պրագ. զաթէն սէն տէ
իսթիրահաթա միւհթամսըն:

Պուսըն իւղէրինէ վալիտէսի՝ օղլունըն ալընտան էօթու վէ օտաւտան շէթիւ-
տի կիրթաի. . .

ՌԵՆՃԵՐԵՏԷ ՊԵՐ ՇԻՐ

Մատամ Լինգօն՝ Մ. տը Գարմէյլէ պէր վէճէ՛ աթի պիր մէթուպ եազտը :
Թրուա, ապշամ ծապթ 10 (0թէլ տը Ֆրանս)

«Էֆէնտի,

«Պու սապա՛ն պէտպախթ օղլուվա հէման այնը վագթտա Բարիդտէն հարէ-
քէթ իթտիմ վէ խապէրի օլմագսըզըն Մէզօն—Պլանշ քէօյիւնէ գատար մէրգօւմըն
արգասը սըրա կիթտիմ Սէօյլէմէք լաղլը՛մ մը. պէտպախթ չօճուղըն սիլի կէօր-
տիւքտէն սօնդրա կիտիպ քէնտի քէնտիյի թէլէֆ իթմէսինտէն գօրգույօր իտիմ :

«Բաքիպ օլտըղըմ արապանըն իչինտէ պիւթիւն վիւճուտըվա թիթրէմէքտէ
օլտըղըմ վէ տէհէթլի էնտիչէլէրէ միւպթէլա պուլընտըղըմ հալտէ պիւզիւլիւպ
պէլէտիմ :

«Ճէյմս՝ թարիֆի նագապիլ պիր թէլաշ ու հէյէճանլա սայֆիյէտէն տիշարը
չըգտը, թարլաւար արասընտան սէյիրթմէյէ պաշլատը վէ ըրմաղա տօղրու եիւ-
րիւտի Պէն եանըլ աիւչիւնմէմիշ իտիմ, Ճէյմս էօլմէք իսթէյօր իտի :

«Աղլըմ պաշըմտան կիտիպ տէհէթիւտէն նաշի տէլի կիպի օլարագ, վէ մէն-
հուս թասավվուրըն իճրա իթմէքտէն քէնտիսինի մէն իտէպիլմէք իչիւն վագթ
ու գէմանըլա եանընա վարապիլէճէկիմի իւմիտ իտէրէք արգասը սըրա սէյիրթտիմ
Լաքին քէնտիսինտէն հէնուզ էրէյիճէ ուզագ պուլընմագտա իքէն քէնտի քէնտի-
յի չայա աթմաղա հաղըրլանտըղըն կէօրտիւմ, տէհէթիւտէն նաշի պէօյիւք պիր
նիտա սալըվէրտիմ վէ «—Ճէյմս—» պաղըրտըմ :

«Պու սէսի իչիտինճէ Ճէյմս՝ պիրտէն պիրէ տուրտու, կէրիյէ տօղրու պիր
գաշ տտըմ ալտը վէ հըչգըրարագ եէրէ եըգըլտը :

«Քէնտիսինի թութան՝ վալիտէսինին նիտաի մէյուսանէսի տէյիլ իտի. օ տ-
րա մատմագէլ տը Գարմէյլ խաթրընա կէլմիշ վէ գալպինտէ պիր իւմիտ ըլըղը
տօղմուշ օլտըղընտան, հէնուզ պու տարը աիւնեա իլէ պիր իրթիպաթը պուլընտը-
ղընը հըսս իթտի :

«Եանընտա տիղ չէօքտիւմ, քէնտիսինի գուճաղըմա ալտըմ վէ ալընտան
պուս իթտիմ :

«Պէնի կէօրտիւկինէ իսթիդրապ իթտի, լաքին պէնի տիյնէմէմէլիք իթմէտի.
քէնտիսինի պիր աղ թէսքինէ մուվաֆֆագ օլտուվ մուգապէլէթէն քէնտիսի տէ
պէնի էօթուլ վէ պիրլիքտէ աղլամաղա պաշլատըգ :

«Ելհաթըլ Ճէյմսը գօլընտան թութտըմ վէ ալտըմ կէօթիւրտիմ :

«Թրուայա ավաթ իթաիք, պու կէճէ օրատա գալանաղըզ:

«Տիւն ագչամաւն պէրու զաւալը ծէյմարմ՝ հիշ պիր շէյ եհմէմիշ իտի. պիր աղ շէյ եհմէք իշիւն քէնտիսինի գանաըրարմ:

«Գիր սաաթտան պէրու օտասընտա տըր, իսթէրիմ քի եաթաղընա կիրսին եաթսըն. էկէր ույուտըղընը կէօրիւր իտէմ, չօգ մէմուլն օլանաղըմ:

«Եօրկուն օլուպ իսթիրաւթա միւշթաճ օլտըղընտան, եաթըպ իսթիրաւթ իթմէսինի պիր չօգ տէֆալտըր ուսուլճաճըգ քէնտիսինէ ըհճա իթտիմ: Պունա ճէվազէն «—Շիմտի, շիմտի—» տէտի:

«Գիր Գանարէնին իւզէրինտէ սէրիւմիշ, ահ ու ֆիղան իտիյօր, վէ պու ֆէր-եատ ու ֆիղանլար թա գալպիւեաւըմա թէհսիր էյլէյօր:

«Աճապա պու պէօյիւք քէտէրի թէսքինէ մուվաֆֆադ զապիլէճէ քմիյիմ: Գօրգարըմ քի իւսթէսինտէն կէլէմէյէճէյիմ, վէ լաքին Ալլահ պանա եարտըմ իտէր, Ալլահտան սըտգըմը գաթ իթմէմ:

«Եարը կէճէ:

«Եաթմայօր. զալիպա հաւա ալմադ իշիւն բէնճէրէյի աշտը: Եիւրիւտիյինի իշիտիյօրըմ, օտասընտա կէզինիյօր. էլան ահ ու ֆիղան իտիյօր. . . Պէտպալսթ չօճուգ նէ՝ գատար մուզտարըպ օլըյօր. . .

«Գալպիմտէ պիր սըգընթը վար. . . աղլայօրըմ. . . Հայը՛ֆ, աղլամագ-տան պաշգա պիր շէյ եաթմայօրըմ:

«Եարը կէճէտէն իքի սաաթ սօնդրա:

«Սօյունմագսըզըն եաթաղընըն իւզէրինէ աթըլտը. ույուլըգ պիր հալտէ շէօյ-լէ պիր նիմ ույգույա տալտը, Նիհայէթ ույուտը. . . Վիւճուտըն եօրկունըղը՝ գալպին ըգտըրապաթընա զալէպէ իթտի: Բէնճէրէսինի աշըգ պրագմըշ տըր. ու-յանտըրըրըմ տէյու գօրգտըղըմտան, կիտիպ բէնճէրէյի գաթամապա ճէսարէթ իթ-մէյօրըմ, Հէլէ քի կէճէ հաւա կիւզէլ վէ միւլայիմ տիր. օրթալըգ սիւքիւթ ու սիւքիւնէթ իւզրի տիր. հիշ պիր սէս ալմադ:

«Ուլո՛ւ, էվլատըմ, ույու. Հա՞նիյա քի ույգու սանա հէր շէյ ունութտըրսա: Պէն եաթմայօրըմ, չօճուղըմը կէօզէթլէյօրըմ:»

Սապահ սաաթ պէշտէ ծէյմա՝ օթէլին գօմշու էվլէրինտէն պիրինին իքի բէն-ճէրէլէրինի քիրաճընըն պիրի աշտըղընտա չըգարտըղը բաթըրտըտան պիրտէն պի-րէ ույանըպ, պիր տէ հէմէն անիտէ կիւզէլ պիր էրքէք սէս իլէ աըգըլարա մախ-սուս պիր թիւրքի չաղըլտըղընը իշիթտի:

Թիւրքինին պիր պէյթի թէրէննիւմ օլընտըգտան սօնդրա, ծէյմա՝ գարեօլա-սընտան աշաղա էնտի, բէնճէրէյէ եազլաշտը, վէ թիւրքի չաղըրան՝ քէնտիսինի կէօրմէյիպ քէնտիսի անը կէօրէճէք պիր սուրէթտէ օրատա տուրտու. Թիւրքինին կէրէք նաղմէ վէ կէրէք կիւֆթէսինէ մերագ իտիյօր իտի. Նաղմէի մէգքիւրէյի տիյնէյէրէք պիր աղ վագթ ֆէնա տիւլիւնճէլէրինի ունութտը վէ տէֆը զամմ իթտի:

Սապահ օլուպ կիւնէշ տօղմուշ վէ տէրունը շէհիրտէ իշճի վէ ամէլէնին բա-թըրտը վէ կիւրիւլթիսի պաշլամըշ իտի:

Ճէյմսըն բէնճէրէսի՝ օթէլի՝ թիւրքիյի չաղըրանըն իգամէթ իթաիկի խանէաէն թէֆրիգ իտէն քիւչիւք պիր իչ ալուսը իւղէրինէ աչըլըր իտի ծէյմս՝ քէնտի բէնճէրէսիին հէման թա գարչըսընտա եալընըզ պիր աչըգ բէնճէրէ կէօրիւպ, սէսին չըգտըղը օտանըն բէնճէրէսի մէղքիւր բէնճէրէ՝ օլաըղընը գօլայհանըգ անլաւը

Թիւրքիյի չաղըրան՝ քէնտի թէրէննիւմաթընա աէվամ իտուպ, իբի պէյթ աահա սէօյլէտի:

Իւչիւնճի պէյթին արա եէրինտէ ծէյմս՝ ուսուլհանըգ պիր բէնճէրէ աչըլըպ օն եէտի օն սէքիզ չաղլարընտա գոււրալ վէ կէնճ պիր գըղըն արգըրու իթաիկիին կէօրտիւ:

Մէրգումէ գըզ՝ կիւլիւմաէյէրէք վէ կէօզլէրի մէսէրրէթլէ բարլայարադ բէնճէրէսին տէմիր բարմագլըղընա տայանտը վէ շիւպհէսիգ քէկտիյէ խըթապ օլան թիւրքիյի էյիճէ տիյնէմէք իչիւն պալընը իլէրիյէ տօղրու սիւրաիւ:

Թիւրքիյի չաղըրան՝ օ վադթա գասաւր հէնուպ կէօրիւնմէմիշ օլաըղը հալաէ, պէյթին սօն սաթըրլարընը սէօյլէյէրէք բէնճէրէյէ եաղլաշմը իտի:

Ճէյմս՝ մէրգոււմըն՝ Մ. տը Գարմէյլին իտարէխանէսի մէմուրիյինտէն պիր տէլիգանը օլաըղընը թանըաը:

Կէնճ գըզ կիպի տէլիգանը օղան տախի բէնճէրէյէ տայանտը վէ պալընը տիչարըյա տօղրու չըգարաըր Պու հալտէ հէր իքիսի թաթլը թաթլը պիրպիրինէ պագըպ կիւլիւմաէտիլէր:

Տէլիգանը՝ գըզա խիթապէն.— Սապահլար խայր օլսուէն, մատմաղէլ ժօրթէթ:

Գըզ՝ տէլիգանըյա.— Սապահլար խայր օլսուէն, միւսիւ Անտրէ. Սիլի տիյնէյօր իտիւ. Գօմուլում թիւրքիսինի թէլաննի իթաիկիինիլի հէր նէ վադթ իչիտիր խէմ տայմա պիր մահզուղիյէթը ճէտիտէ հըսս իտէրիւ:

Անտրէ.— Մատմաղէլ ժօրթէթ, նասըլ քի թիւրքիտէ սէօյլէնմէքտէ տիր, կիւնէչէ սէլամ վէրմէք իչիւն սիզ տայմա անտէն էվվէլ գալգարսընըզ:

Ժօրթէթ.— Վէ իչիմէ կիթմէյէ հաղըրլանըրըմ, միւսիւ Անտրէ:

Անտրէ.— Իչինիգ՝ ագլընըղը աղալընըգտա թուլթույօր, մատմաղէլ ժօրթէթ:

Ժօրթէթ.— Թէքմիլ սէրվէթիւմ՝ թաղէ սու աօլաուրուլմըլ օլան պիր շիչէք գապընըն իչինտէ պուլընըպ, աղու տա տիւն ագչամ էվէ կիրէրքէն գարոււմա ասըլը պուլաըղըմ հիւղէլ պիր եազան շիչէյի տէմէթինտէն իպարէթ տիր Պուըն սիզ պանա հէտիյէ իթաիկիւ, տէյիլ մի, միւսիւ Անտրէ:

Անտրէ.— Պէն հէտիյէ իթտիւմ, մատմաղէլ ժօրթէթ. պու շիչէք տէմէթինի սիլի իչիւն թօրլաըլպ եաբաըմ. եապան շիչէքլէրինի չօգ սէվտիկիինիլի պիլիքիւմ:

Ժօրթէթ.— Թէչէքքիւր իտէրիւմ, միւսիւ Անտրէ:

Անտրէ.— Էկէր շիչէքլէրին լիտանը օլաւ իտի, մատմաղէլ ժօրթէթ, տիւն սիլի իչիւն թօրլաաըղըմ շիչէքլէրի՝ սիլի բէք չօգ շէյլէր սէօյլէյէնէքլէր իտի. սիլին էօքսիւզ պիր գըզ օլաըղընըղը, վէ սիլի հըմայէ իտուպ սէվմէք իչիւն պիր աօսթա միւհթաճ պուլընտըղընըղը վէ պու աօսթըն սիլտէն չօգ ուզադ օլմատը:

ղընը սէօյլէնէնքէր իտի Մատմազէլ Ժօրժէթ, նէ տիմէք իսթէյօրսամ առլա՝
յօրմընըդ:

Ժօրժէթ՝ քիրազ կիպի գըղարարադ:— Միւսիւ Անտրէ, թիչքթիտէ չու տա
վար առլ քի, էօքսիւզ գըղաւ ետրն գօնույաճադսընը:

Անտրէ.— Թիւրքիլէրտէ տայմա «եարըն» սէօյլէնիլիր. պէն սիզի նէ գա-
տար սէվտիկիմի սիզ պու կիւնտէն առլայըպ պիլմէլիսիսիզ:

«Մատմազէլ Ժօրժէթ, պէնի պիր վագթատն Էլէրու թանըրսընըդ հաղգըմ-
տա թէմաժրյա էմիյէթ իտէպիլիր օլաըլընըզը պիլիրսիսիզ. զանն իթմէմ քի պէն
սիզի նէ գատար սէվէր իսէմ սիզի անտէն զիյատէ սէվմէք գապիլը իմքեան օլ-
տուն Ա՛հ, էկէր պէնիմէ Էդաը իզտիվաճ իտէրէք սիզի մէսուռ իթմէք վազիյֆէի
նազիֆէսիսի պանա հէվալէ իտէր իսէնիզ չօգ մէմնուն վէ պալսթիյար օլաճա-
ղըմ:

Ժօրժէթ.— Միւսիւ Անտրէ, պէն պիր Փազըր իշճիյիմ, սիզ իսէ պիր մէմուր-
աընըդ:

Անտրէ պիր հըզ իլէ.— Մատմազէլ Ժօրժէթ, պէն սիզին ազլ ու տիրայէթի-
նիզէ վէ գալպիսիզին խասաիլը մէմտուհէսինէ պագարըմ. իշթէ պէն սիզի պուընն
իշիւն սէվիյօր վէ սիզէ գօճա օլմադ իսթէյօրըմ:

Ժօրժէթ.— Էօյլէ իսէ, միւսիւ Անտրէ, սիզէ ճէվապ վէրմէդտէն էվվէլ տիւ-
չիւնմէքիլիլիմ լազըմ տէյիլ տիր. մատամ քի սիզ պէնիմ կիպի պիր էօքսիւզ գըղա
բէք զիյատէ մա հապպէթ վէրիւզ էջպու մուհապպէթ սաիգասըլա պէնիմէ էվ-
լէնմէյէ գատար իլէրի վարըյօրսընըզ, պէն տէ սիզէ զէվճէ օլաճաղըմ, զիրա պէն
տալիսի սիզի սէվէրիմ:

Անտրէ՝ պէօյլաք պիր սէվիսնէլէ.— Ա՛հ, մատմազէլ Ժօրժէթ, պէնի չօգ մէ-
սուտ վէ պալսթիյար գըլըյօրսընըզ. . . Շիմտի պէնի տիյնէյիսիզ. Մ. տը Գար-
մէյլին քէրիմէսի տիլպէր Վալանթիսին եագընտա թէէհհիւլ իտէհէկի՝ ֆապրիգա-
տա սէօյլէնիյօր:

Ժօրժէթ.— Ա՛հ, մատմազէլ տը Գարմէյլ թէէհհիւլ մի իտէհէք:

Անտրէ.— Էվվէթ:

Ժօրժէթ.— Պարօն տը Գանօնժլա օլմամալը, տէյիլ մի:

Անտրէ.— Խայր, գիրա օ գըզ՝ Մ. տը Գանօնժը սէվմէզ:

Ժօրժէթ.— Էօյլէ իսէ քիմի՞նլէ էվլէնէհէք:

Անտրէ.— Բարիգտէն Մ. ձէյմա Լինգօլն նամընտա կէնճ վէ էհիյէթլի պիր
միւհէնտիսլէ էվլէնէհէք տիր:

Ժօրժէթ.— Թանըրմըսընըզ:

Անտրէ.— Բէնտիսիսի պիլմիւնասէպէ չօգ տէֆա կէօրմիւչիմ:

Ժօրժէթ.— Էյի՞ մի տիր պու տէլիգանլը:

Անտրէ.— Բէք էյի տիր վէ մատմազէլ Վալանթիսին տէ չօգ լայըդ տըր:

Ժօրժէթ.— Մատմազէլ Վալանթիսին իշիւն չօգ մէմնուն օլտըմ:

Իչպու միւքեալէմէյի տիյնէմէքսէ օլան ձէյմա Լինգօլն՝ պու սէօլլէրի իշի-
տինճէ աճը աճը կէօզ եաշլարը տէօքմէյէ սաշլատը Վալիտէսիսին օտայա կիրտի-
կինի տույմամըչ իտի Մատմազէլ Լինգօլն՝ օղլունըն արգապընտա տուրմաճ, օ տալի-
իքի ալըզ մաաշուգլարըն միւքեալէմէսիսի տիյնէյօր իտի:

Անտրէ՝ գըզա խիթապէն.— Էվվէթ, մատմազէլ Ժօրժէթ, պաշաւարընըն սաաաթէթինէ ինսան տայմա մէմնուն օլմալը տըր: Փապրիքատա հէր քէս պու իզ-տիվաճտան տօլայը մէմնոն վէ մէսրուր օլուալ, շիմախէն մէմուրլյն վէ ամէլէ՝ Մ. Ճէյմա Լինգօլնը թալթիֆ ու թաաղիմէ հազըրլանըյօրլար, զիրա անըն՝ իբլիք Փապրիքաւարընա միւտիր օլանաղը մէմուլ տըր:

Անտրէ.— Էյլէ իսէ, մատմազէլ Ժօրժէթ, էկէր իսթէրսէնիզ, մատմազէլ Վա-լանթին տը Գարմէյլին էվլէնտիյի կիւն պիզ տաթի ագտը իզտիվաճ իտէրիզ, օլ-մա՞զ մը:

Ժօրժէթ.— Էվվէթ, էվվէթ, միւսիւ Անտրէ, օլուր, վէ պոււնտան պիզէ սա-աաթէթ կէլիր:

Անտրէ.— Մատմազէլ Ժօրժէթ:

Ժօրժէթ.— Միւսիւ Անտրէ:

Անտրէ.— Էվ սահիպինի կէօրէճէյիմ:

Ժօրժէթ.— Նի՛ջիւն:

Անտրէ.— Շու արա տուվարընը սէօքաթիւրիպ տէ սիզինլէ պէնիմ օտաւարըրիպ օտա եարմասընը թէքլիֆ իտէճէյիմ:

Ժօրժէթ՝ կիւլիւմսէյրէք.— Տուվարը երգմադ պօշ շէյ տիրս պիր դարու ա-լըլսա քիֆայէթ իտէր:

Անտրէ.— Նաուրլ իսթէրսէնիզ էօլլէ օլսուն, մատմազէլ Ժօրժէթ. լաքին հէր նասըլ օլուրսա օլսուն, պէն գօճա օլունճա հէմ օտայա. . . վէ հէմ գօմշու գը-զըմա մալիք օլանաղըմ.— տէտիքտէն սօնդրա իքի աշըգ մաշուգլար ղայպ օլուպ բէնճէրէլէրինի դարատըլար:

7

ԲԷՏԷՐԻՆ ԻՍՄԻ

Ճէյմա՝ էլան աղլամագտու օլտըզը հալաէ.— Իշթէ սաաաթէթ, իշթէ ասըլ սա-աաթէթ.— տէյու նիտա իթտի վէ հըշգըրմաղա պաշլատը:

Լէոնթին՝ էլինի տէլիգանլընըն օմուզընա վազ իտէրէք.— Իւմիտ էթ, էվլա-տըմ, իւմիտինի դաթ իթմէ, սէնի իշիւն հէր շէյ մահվ ու նապէտիտ օլմամըշ տըր:

Ճէյմա արդասընա տէօնտիւ վէ պիր սուգիլի պագըշլա վալիտէսինին եիւզիւ-նէ պագտը:

Մատամ Լէոնթին Լինգօլն բէնճէրէյի դարատը, օղլունը դանաբէնին իւզէրի-նէ օթուրթտը վէ քէնտիսի տէ անըն եանընտա օթուրուպ պիր էլինի իքի էլլէ-րիլլէ թութարագ տէտի քի:

— Զէյթըն Երթմարին, պիտի ազդուէ՞մ ձեռքս: — Միշտ սէօյլէմէնք պիտի չէյիմ եօգ տուի: Վախտէ՞նիկիմ
Լէոնթին: — Պէլքի տիտէօյլէ օլտուռ: Եվլաւարմ, պէն իսթէրիմ քի պիլէ-
թիմ . . .

Ճէյմս. — Նէյի՞:

Լէոնթին. — Տիգն սէնիսիւ Մ, տը Գարմէյլին արասընտաւ նէ՞ կէշտի:

Ճէյմս. — Պէնիմ քէտէր ու մէյրուսիյէթիմի կէօրաիւ տէ հիչ ինսաֆ Թճ մէր-
համէթ իթմէտի:

Լէոնթին. — Քէնտիսիսիսի պէլքի տէ պէնտէն քաւչա պէտապալսթ օլտըղընը հիչ
Փարգ իթմէտին մի:

Ճէյմս. — Պէն եալընըզ պիտի չէյ կէօրաիւմ, վալիտէճիկիմ, եանի պէնիմ րէճա
ու նիյաղըմա հիչ միւթէէսսիր օլմատու:

Լէոնթին. — Քէնտի գըղընը արթըզ ունութմանը սէօյլէտի՞ մի:

Ճէյմս. — Էվլէթ, սէօյլէտի:

Լէոնթին. — Էօյլէ իպէ, Ճէյմս, սէն տէ արթըզ մատմաղէզ տը Գարմէյլի
իսթըրընտան չըգար:

Ճէյմս. — Վալանթինի իսթըրմտան չըգարայը՞մ ձեռքս լաքին սէվէրիմ, վալի-
տէճէկիմ, սէվէրիմ պէն օ գըղը:

Լէոնթին. — Մատամ քի՛ անընլա սէնին արասընտա պիտի մանիա զուհուր իթ-
միլ տիր, անը սէվմէքտէն արթըզ Փարիզ օլմալաւըն:

Ճէյմս՝ հիպտէթ ու յոգաւալա. — Պուճը պանա սէօյլէմէյիսիզ, վալիտէճիկիմ.
ճանըմ իւզէրիմտէ սաղ օլտըգճա պէն անը սէվէճէյիմ, թաքարճասընա սէվէճէյիմ:

Լէոնթին՝ պիտի ազ վազթ պաշընը Էօնիւնէ էյաիքտէն սօնդրա. — Մ. տը
Գարմէյլ՝ սէնին քէնտի գըղըյլա էվլէնմէն նիչիւն միւմքէնսիզ օլտըղընը սանա
սէօյլէմէտի մի:

Ճէյմս. — Մ. տը Գարմէյլ ինսաֆսըզճասընա պանա պիտի չէյ անլաթտը, վէ
լատէթիմտէն նաչի կէրէք քէնտի Փամիլեսաը միւվաճէհէսիստէ վէ կէրէք ալէմ
միւվաճէհէսիստէ Փէնա պիտի մէվգիտէ պուլուճնաղըմը սէօյլէտի:

Լէոնթին. — Եալընըզ պու սէպէպի՞ մի կէօսթէրտի:

Ճէյմս. — Էվլէթ, վալիտէճիկիմ. լաքին իչին տէ պաշգա պիտի չէյ օլտը-
ղընը անլատըմ, քէչֆ իթտիմ Պուճըն նէ օլտըղընը սէօյլէմէսիսի վալանթինին
բէտէրինէ չօգ եալվարտըմ եազարտըմ. սիւքիւթ իթտի, պիտի չէյ սէօյլէմէտի վա-
լիտէճիկիմ, աճապա բէտէրիմ էհլի ըրզ պիտի մատամ տէյի՞մ մի իտի:

Լէոնթին. — Ճէյմս, էվլատըմ, բէտէրինին նամուսքեարլըղը իւզէրինէ ասլա
չիւպէն իթմէմէլիսին, պուճը սուրէթը մախսուսէտէ սանա թէնպիհ իտէրիմ:

Ճէյմս. — Աֆվ իտէրսիսիզ, վալիտէճիկիմ. լաքին պէն պէօյլէ պիտի պէտապալսթ-
լըղա տիւչար օլտըգտան սօնդրա, վէ տահա տօղրուսը՝ հազարէթ հէր իքիմիզ
տէ տօգանտըղը իչիւն իքիմիզ տէ պէօյլէ պիտի պէտապալսթլըղա տիւչար օլտըգ-
տան սօնդրա էլպէթթէ պիւմէք իսթէրիմ . . .

Լէոնթին. — Բէտէրին հազգընտա սանա հէր նէ մալիւմաթ վէրէպիլի իսէմ,
հէրսիսի տէ պիլիսիսին:

Ճէյմս. — Պէնտէն չօգ չէյ կիզլէմիսինիզ տիր։ Բէտէրիմ պաւա պիր սէրվէթ
պրազմը օլազընտաւ, ճէսմէրտ զէ արիէնապ օլազըն տէրքիմը տըր։ Լաթիկ սի-
զիկէ չի՛չիւն Թէէհիւլ իթմէմէ տիր։

Հէոթիւն. — Նիշիւն մի.

ገጽ ፩. — ከግሪግ, ከፊኒክስ.

Լէոնթին.— Սառնա սէջլէ՞մէտիմ մի, պաւնը Խաբամազ իտին

Ճէյմս .— Սէպտեմբերի, յալիստէնիկիմ, պէպտեպենի պիւնէյթըմ:

Այսօր.— Եղի խոտ տէ տներն իջիւն :

Ճէյմս.— Ահ, կէօրիւյօրմըսնեղ, կէօրիւյօրմըսնեղ . . . Սիւ կենն, ֆուգիր վէ Թէնօրկալէսիկ իմիշսինիկ, սիգի պաշառն չըգարմըշ, սիգի քէնաօրսինէ ման. Թօնէթաւ ի Թմիշ . . . Պաւ շէյ էհի ըրդ առամ իի^ն մի տիր :

Հենթի՛ք՝ քէմալը զուգարաւ .— Ճէմս, էօյլէ շէյլէր վար ալլը քի, պու սը-
թասա, շու հալը հէջեմալընտա սանա օէօյլէյիմէմ, շնլայամտյանօգարն . . .

Աւագին վախտէն սէնտէն եալընըզ չունը թալալ իտէր քի, նէ քէնտիսնի վէ
նէ տէ ալըզը օլան ասամը Ֆէնա մուհաքէմէ իթմէյէսին, Բէտէրինէ զիայէթ իթ-
մէք էօյրէթտիմ սանա, զիայէթտէ գուսուր իթմէ:

Եղեմ.— Վարդապետիկմ, մ. առ Գարմէյլ՝ հազգըմաւ հիւրմէթ ու ըրոյնթ իւրազ իթմէքաւ ոլուպ, պէնի աւտաւալըզա գառոյն թառնէնիսի վաւթիթտիք-
առն ոսնդրա գըզընը պառնա վերմէք իսթէմէյօր վէ պէնի էվէնտէն եօլա գօյօր։ Անապա եալընըզ վէլէաը թառիի ոլաըզոմ իչիւն մի տիրո իւայր, պաշգա փիր շէյ
վարաըր, պէն պառնա էմնիսմ Նէւտիր պոռ սէպէնչ) աւնը արաւօրըմ. հազգըմ
եօ"գ մրաըր։

«Թէքորտը տէրիմ, Վաղիտէնիկիմ, Էկէր Բէաէերիմ՝ քէնաի իսմ աւ շէօնրէթի՛նի տաճա՛ վէրիիլ շլաա իտի, տոնը թաշըմաղա հիճա՛պ մը իտէճէքտիմ, ութանաճա՛գ մը իտիմ:

Լէոնթին.— Խայր, էմլաաքմ, պելաքիս քէմալը զըուր ու իֆթիխարլա թա-
շայապիլիր իսին։

Ճէյմս.— Չու իսմի պաննա տալիս թանըթմադ իսթէմէտիներդ:

Հէօնթին. — Տօղրու արքա:

Ճէյմս. — Նի՞շիւն, դարձա՞յ ճիշդիմ:

Լէոնթիւ.— Եկմբն իթմբ,իմ առ անբն իջլւն.

ձէյմս. — Քիմէ եէմին իթմիշսինիդ:

Լէոնթիոն. — Բէնտի քէնտիմէ:

Ճէյմս.— Պու եղբայրներ ահա քառար թուրքազա մէնպուր տէ-
նիսինից, վարդապետներ, բաւարար իսմինի սէյդէյինիդ պանա:

Լէոնթին՝ պիտի ազ սիւքիւթ իտուպ արւելինսիքէն վէ թէրէտտիւտաէ պու-
լընաբքտտի հոնդրա մոնզուհանէ պիտի սուրէթաէ:— Ա՛հ, Ճէյսի, պէտապախթ էզ-
լաւորմ, իքի ոէնէ, պիտի սէնէ վարաբր քի, պու իսմի սանա թանըթմալը իտիմ

Ձեռքով — էյ պու կրկնի կրկնե Իօն Բեռեյրման Իսմինի պու՛նա հիչ սեյլէ՛
մէմէլ Իսթէյօրսընըյ

Անոթի. — Եղվեթ, Եղվեթ, սէօյլէյթճէյիմ:

Ճէյմս. — Օրի.
 Լէոնթին. — Ճէյմս, զանն իտէրսին քի բէտէրինն էօլմիւն մի տիր.
 Ճէյմս. — Սիգ սէօյլէտինիդ, վալիտէճիկիմ.
 Լէոնթին. — Ալաթաթաւմ սէնի.
 Ճէյմս. — Բէտէրիմ պէհհայաթ մը տըր.
 Լէոնթին. — Էվփէթ.
 Ճէյմս. — Իսմի, վալիտէճիկիմ, իսմի.
 Լէոնթին. — Ճէյմս, գօրգույօրըմ.
 Ճէյմս. — Նէ՞ շէյտէն գօրգույօրընըզ.
 Լէոնթին. — Էօլիւմինէ սէպէպ օլուրըմ.
 Ճէյմս. — Կաշընը սիւքէրէք. — Էկէր իւշ կիւնաէն պէրու պէն էօլմէտիմ իսէ,
 տիմէք հէնուզ եաշայաճաղըմ.
 Լէոնթին. — Էվլաւըմ, թէքրար տէրիմ, բէտէրինին իսմինի սէօյլէրսէմ էօ-
 լիւմինէ սէպէպ օլուրըմ տէյու գօրգուրըմ. Լաքին իհթիմալ քի էյիլէշիրսին, պու-
 նը տա իւմիթ իտէրիմ Ճէյմս, սէնին բէտէրին. . . — տէտի ամմա տիւշարը
 տէհէթ օլաւագ Լաղըրաւընը քէստի տուրտու.
 Ճէյմս. — Սէօյլէ, վալիտէճիկիմ, սէօյլէ, գօրգույ.
 Լէոնթին. — Բէտէրին. . . Մ. տը Գարմէյլ տիր.
 Պէտպախթ տէլիգանը գապա սէսլէ պիր նիտու սալը վէրտի, պատէհու եըլ-
 տըրըմտան վուրուլմուզ կիպի ետէրինտէ մըլաւանտը գալտը վէ կէօլլէրինի իրի իրի
 աշարագ տիք տիք վալիտէսինէ պագտը.
 Վալիտէսի մէրգոււմը գուճագլայըս տէլի կիպի էօրմէյէ պաշլաւը.
 Լաթին տէլիգանը՝ ըութ կիպի տւրարագ հիշ Լաղըրտը իթմէյիպ ետէրինտէն
 գըմըլաւանմայօր իտի վէ գանն իտէրսին թաշ քէսիւմիշ իտի.
 Լէոնթին. — Ճէյմս, Ճէյմս, ճէվապ վէր.
 Եինէ հիշ սէս եօգ.
 Մատամ Լինգօլն՝ մախտոււմընըն վիւճուտը սօուճագուա իտուկինի հըսս իտէ-
 րէք տիւշարը խէվֆ ու տէհէթ օլտու վէ աղըլ պաշընտան կիտէրէք ավազը չըգ-
 տըգճա,
 — Պու նէ՛ պէտպախթըմ պէն, Էվլաւըմը էօլտիւրտիմ, շօճուղըմըն էճէլինէ
 կիրտիմ. — տէյու պաղըրտը վէ աճիտէ սըշրայըպ չանըն իբինի չէքտի.
 Օթէլին խտաէմէսինտէն ոլիրի գօշուպ կէլտիքտէ, մատամ Լինգօլն. — Զա-
 բուգ պիր հէքիմ, գօշ՝ ոլիր հէքիմ կէթիւր. — տէյու պաղըրտը.
 Ճէյմս օ արա ճանլանմաղա պաշլայըպ, վալիտէսինին նիտալարընը իշիթմի-
 օլըրըլընտան. — Սայր, պէնիմ հէքիմէ իհթիյաճըմ եօգ տըր. Պիր չէյ տէյիլ տիր,
 վալիտէ, գանըմ տամարլարըմտա ճէվէլան իթմէմէյէ վէ գալպիմ չարմամաղա
 պաշլաւըլ իտի ամմա շիմտի էյիյիմ, միւսթէրիհ օլ. — տէտի.
 Պուընըն իւղէրինէ վալիտէսի՝ օղլուընըն եանընա Ֆըլանըպ անը սըգ սըգ պուս
 իթմէյէ վէ կէօգ եաշարը իւն ըսլաթմաղա պաշլաւը.

Օթքին ուշադր ուսուլեանքդ չէք իտի կիթտի:

Անա օղուլ պիր չօդ միւտտէթ սիւքիւթ իթտիւէր:

Տէլիգանընըն կէօղլէրի գուր գուրու օլուլ բարբլ բարբլ բարլայօր իտի:
լաքին գալպի սըգընթըյա տիւշար օլարագ հըջգըրամայօր իտի:

Ելհասըլ հըջգըրեդ պաշայըպ, ուզուն ուզուն իչինի չէքիյօր, վէ ահ ու ֆի-
ղան իտիյօր իտի:

Ճէյմս՝ գօլլարընը պիւքէրէք պիւլէնտը ալագ իլէ.— Տէհչէթլի՝ տէհչէթլի
չէյ, հէմչիրէմի սէվիյօրըմ, գըզ գարընտաշըմը սէվիյօրըմ:

Լէոնթին.— Դասպահաթ սէնին աշիլ տիր, էվլտաըմ, սէնճէ պոլնտա թաա-
յիպ օլընհադ պիր չէյ եօդ տըր: պու պիր աքսիլէք տիր:

Ճէյմս՝ թէքար թէքար.— Տէհչէթլի՝ տէհչէթլի չէյ:

Լէոնթին.— Պսւնընլա պէրապէր Վալանթինի սէվմէքլիկին մլմու տէյիլ տիր:
պիր հէմիրէ կիպի սէվմէքսին:

Ճէյմս՝ պիր քէտէրը աշիմլէ.— Խայր, իայր, պէն ահը պաշգա տիւրլիւ սէ-
վէրիմ:

«Տէհչէթլի» քէլիմէսինի տէլիգանը միւթէմատիյէն թէքար իտիյօր իտի:

Ձափալը վալիտէ՝ թաթլը թաթլը սէօղլէրլէ օղունը թէէմին ու թէսքին իթ-
մէյէ պիհուտէ չալըլըյօր իտի:

Պսւհրան ուզուն սիւրտիւ: Նիհայէթ սընըր թէրրէնիլի կէչտի, իտլէճան ու
հըջգըրեդաան տըթըգ էսէր գալմտըր: Օ դէման պէսպտիթ Ճէյմս՝ տէրէճէի Նի-
հայէտէ պիր զտաֆը հալէ տիւշար օլուլ, պու տա իտլէճանը հալինտէն աղ գօր-
գունճ տէյիլ իտի:

Դանարէնին իւզէրինէ սէրլիպ, էլլէրինի պտշընըն արգասընա վէ եիւզինի
պիր եիւզ ետաթըղընա գօյմուշ, զանն իտէրսին հիշ ճանը գալմամըշ, մահվ օլ-
մուշտը:

Վալիտէսի՝ քէնտիսինէ հէնուղ լազըրաը իտիյօր իտի, լաքին օ՝ հիշ ճէվապ
վէրմէյօր իտի:

Մատամ Լինգօլն ալագա գալգաը, վէ իչինի չէքէրէք.— Եանընտան կիթմէլի:
— տէտի, վէ պիր նազարը միւշֆիգանէ իլէ մէրգուլը սիւզտիքաէն սօնղրտ ալա-
ղընըն սէսինի չըգարմագսըզըն քէնտի օտասընա ալտէթ իթտի:

Մէրգուլմէ գառըն՝ կէճէ ետգտըղը մէթուպը պիթիւրմէքսիլին մասանըն իւ-
զէրինաէ պրագմըշ օլտըղընտան, գալէմի եէնիտէն էլէ ալտը վէ աթիտէքի ոա-
թըլարը տախի եազտը:

«Սապահ սաաթ 8.

«Մէմուլէիմաէն տահա զիյատէ պիր սիւքիւնէթլէ ույուտը: Լաքին սաաթ
պէշտէ չէհիրին բաթըրտը վէ կիւրիւթիսինաէն պիրտէն պիրէ ույանտը:

«Դօնուշտըգ:

«Եալընըզ վէլէաը նամէշրու օլմաը սէպէպիլլէ քէնտիսինի մատմագէլ Վալան.
թինտէն ալըրտըղընըզ գապուլ իթմէյէրէք, զանն իթմիշ տիր քի, բէտէրի պիր
էհլի ըրզ առամ օլմատըղընը խապէր ալտըղընըզ իչիւն գըզընըզ քէնտիսինէ վէր-
մէք իսթէմէմէշսինիգ:

«Պէտեպաթ չօճուգ՝ էբէյիճէ պիր շիտէթլէ, բէտէրիճին իսմի նէ օլաղընը պանա սիւվալ իթաթի:

«Ալիմ Ալլահ պու սիւվալէ չօգ սըզըլաւմ վէ նէ սէօյլէյէճէկիմի շաշըրաւմ:

«Պէօյլէ պիր սըրըն պէյանընտան • արա հուսուլէ կէլմէսի մէլհուզ օլան նէթայիճ պէնի տիւշարը տէհէթ իտիյօր իտի, Լաքին տիկէր Թորաֆաան քէնաթ քէնաթմէ տիյօր իտիմ քի, մաամազէլ տը Գարմէյլէ օլան մուհապպէթիճի մահվ իթմէք իշիւն պէլթի տէ պուլնտան պաշգա չարէ եօգ տըր:

«Պուլնըն իւզէրիճէ բէտէրիճին էօլմիւշ օլաղընը քէնտիսիճէ եալան սէօյլէտի-կիմի եազաշ եազաշ իթիրաֆ իթմէյէ պաշաաւմ վէ նիհայէթ իսմիճիգի սէօյլէ-տիմ:

«Ջանն իտէրսին եըլաըրմ չարրաւ: Պէտպաթ չօճուղմ՝ օն տազիգատան զիյատէ միւտտէթ բուլթ քէսիլաթի գալտը, եէրինտէն հիշ գըմըլտանմաաւը, կէօզլէ-րինի իրի իրի աշտը, վէ պիր Թաշ հէյքէլ կիպի կէօրմէքսիգին ալք տիք պազտըր:

«Նէֆէսի արթըգ չըգմայօր իտի, պուգ քէսիլմիշ իտի, գալպինաթ հիշ չար-բընթը եօգ իտի, Պիր արա, էֆէնաթ, զանն իթտիմ քի էվլատըմը էօլտիւր-տիմ:

«Նիհայէթ ագլը պաշընա կէլտի, Լաքին նէ՝ ֆէնա մէյուլսիյէթ:

«—Տէհէթլի՛, տէհէթլի՛.— տէյու պաղըրըյօր իտի:

«Պու պէտպաթըն հալի սահիհէն տէհէթլի տիր:

«Մաամազէլ վալանթի՛ն՝ քէնտիսի իշիւն մուհապպէտէն մահվ օլմուշ տըր:

«Հէմըրէսիճէ օլան մուհապպէթի՛ գազալընըն գալպինի տիւշարը խէվֆ ու տէհէթ ու հէյէճան իթմէքտէ տիր:

«Իւշ ստաթ գատար տէհէթլի պիր պուհրաշա միւլթէլա օլուպ, նիհայէթ Թազաթֆէրսա օլարազ տէվրիլաթի գալտը:

«Շիմտի վիւճուտը խուրտուխաշ օլմուշ կիպի գուզվէթսիգ վէ տէրմանսըզ պիր հալտէ վէ բուհսըզ նաշէ միսալի պիր գանարէ իւզէրիտէ եաթմազտա պուլը-նըյօր:

«Սէրիան Բարիգէ ազտէթ իտէպիլմէք իշիւն պիր ազ քէսպը գուզվէթ իթմէ-տիճէ պէքլէյօրմ աւմա գալպիմ տէ գօրգու իշինաթ տիր: Օրատա պուլնաան տա-հա էյի պազապիլիլիմ վէ էվլէ Ալլահ մուհապպէթը մաատէրանէմլէ քէնտիսիճի պու ֆէլաքէթտէն գուրթարաւաղըմը իւմիտ իտէրիմ:

«Էֆէնտի, էվլատըմըն պէտպաթըլը՝ տիկէրլէրիճին պաթիյարըղընը տիւ-շիւնմէքտէն պէնի մէն իթմէմլէի տիր: Ֆապրիգանըգտա կէնճ պիր մէմուր վար ըմըշ, պուլնը շախտէն Թանըմամ, իսմէն Թանըրմ, իսմի տէ վաֆթիլ իսմի օլուպ լանտրէ իմիշ: Պու տէլիգանլը՝ էվլատըմը իթի իւշ տէֆա անճազ կէօրմիւշ վէ պէլ-քի պէրապէր հիշ Լազըրաւ իթմէմիշ տիր: մաամաֆիհի ճէյմսա տօսթ պիր քիմսէ տիր:

«Մ. Անտրէ՝ կիւզէլ վէ կէնճ պիր գըզ սէվէր, գըզըն տա քէնտիսիճէ մու-հապպէթի վար: պուլնլար իթիսի՛ պիրպիլիլի ալմաղա սէօգ վէրմիւշ տիր: Գէնճ գըզըն իսմի Ժօրթէթ օլուպ, էօքսիւզ վէ ըրգէհլի պիր իշճի տիր:

«Միւսիւ տը Գարմէյլ, մատմազէլ Ժօրթէթին նիւանլըսընը սիզէ Թաւսիյէ Իթ-
մէյէ ճիւրաթ իտէրիմ. էկէր միւմթին իսէ Ֆապրիգանըզտա մէրգոււմ իջիւն պիր
իսթիգպալ հազըրլայընըզ»

«Սաաթ 10

«Ճէյմս էյի տիր, Հէյէճանը զիհնի քէսպը սիւքիւն Իթմէյէ պաշլայըպ, ագլը
պաշլնա կէլմէքտէ տիր, Հէման քեամիլէն սաքին պիր հալտէ պուլընըյօր, Օղլու-
մըն քէտէրիին տէֆ ու թէնքիլ Իթմէք իջիւն վար գուվվէթիմի պազուլա վէրիյօ-
րըմ, Ճէնասը Հագգըն պիր վալիտէ գալպիէն պախը էյլէտիկի գուվվէթ ու մէ-
թանէթէ միւրաճաաթ իտիյօրըմ»

«Ճէյմս՝ պէնի գըրմամագ իջիւն պիր ազ չէյ եէտի»

«— Կիտէլիմ, աննէճիկիմ, կիտէլիմ, պէնի պուրատան ուզագ պիր եէրէ կէօ-
թիւր—» տէյու պաղըրարագ պօյնոււմ սարըլտը»

«Էվվէթ, չօճուգլըղը վագթընտաքի կիպի պանա «աննէճիկիմ» տէտի Մէ-
սէրիթիմտէն նաչի պիւթիւն վիւճուտըմլա թիթրէտիմի Ճէյմս՝ հէնուզ վալիտէ-
սինին հըմպէսինէ միւհթաճ օլտըղընը հրոս իտիյօր»

«Սաաթ օնը գըրգ տագիգա կէչէրէք հարէքէթ իտէն տէմիր եօլ գաթարընա
րաքիպ օլուպ պուրատան կիտէճէյիզ»

«Պէնիմ քէտէրիմ՝ սիզին տիւշար օլտըղընը քէտէրի պանա ունութտըրմա-
մագտա տըր, Հայըֆ, Իքիմիգին տէ էլէմ ու քէտէրի պիր տիր, Լաքին պէն օզ-
լոււմ իջիւն նէ եաբաճագսամ, մատամ տը Գարմէյլ տէ գըզը իջիւն անը եաբա-
ճագ տըր»

«Պէտպախթ չօճուղըմըն զայրը իսթիյարի օլարագ մուճիպ օլտըղը հէյ նէվի
ֆէնալըգտան տօլայը կէրէք սիզտէն վէ կէրէք մատամ վէ մատմազէլ տը Գարմէյլ-
տէն իսթիւրհամը աֆվ իտէրիմ»

«ԼէՈՒԹԻՆ ՏԻԻԲՐԷ»

Մէրգոււմէ գատըն մէքթուպընը պիր վարֆ տէրուինէ վոզ իլէ Մէզօն—
Պլանշտա Մ. տը Գարմէյլէ տէյու իւզէրիին եազտը վէ օթէլին պիր ուշաղըյլա
տէրհալ բօսթախանէյէ կէօնտէրտի»

ԵՆԻ ՊԵՏՊԱԹԼԸԳ

Էրթէսի բէնճէնպիհ կիւնիւ սապահլայըն : Մ. տը Գարմէյլ թարաֆընտան
չաղըրըմը օլան էլէն իլէ վալանթին Մէզօն—Պլանշ գարիյէսինէ ալտէթ իթտի-
լէր»

Իրիք Ֆապրիգանըսը՝ քէմալը չէվգ ու մէսէրիթիյէ մէրգոււմէլէրի գուճագ-
լատը, Ձէվճէ վէ քէրիմէսինի եէնիտէն կէօրտիւկինէ նիճէ մէմուսն վէ մէսրուր օլ-

տըղընը, իսկ ազ իթմէք իշիւն քէնտիյի սէվինն՝ կէօթէրմէք լազըմ Կէլտիկի քան-
նընտա պուլընմը իտի:

Մատամ սը Գարմէյլ մահգուն իտի:

Վալանթին սիւքիւնէթի կէօրիւնիյօր իտի, լաքին պազընտա զարիսլ Բա-
ւթըլար միւշահէտէ օլընտըղընտան, իշերիսինտէ ազիմ պիր խալէճան մէվնուտ
օլտըղը անլաշըլըյօր իտի:

Արման իքէ էլէն մուխթասար պիր միւքիւնէթի իճրա իթտիքիւնտէ, Ար-
մանըն սախթէ սէվինն ու չաղըղը զայս օլտու կիթտի, զայէթ մահգուն վէ միւ-
քէտտէր օլտըղը հալատ զէվնսինին Եանընտան միւքարէգաթ իթտի:

Կէնն գըզ քէնտի օտասընա կիթտի. օրատա հիշ պիր թէպէտտիւլաթ վուգու
պուլմամը իտի. խըմմէթ քեարլար հիշ պիր շէյէ էլ տօգանտըրմամըլար իտի:

Վալանթին՝ պիր գօնսօլըն էօնիւնտէ տուրուպ մահգուն մահգուն պիր չիշէք
գապընա պազըյօր իտի: Մէգքիւր գապա սօլկուն իննի չիշէյինտէն միւթէշէքքիւլ
զայէթ պէօյիւք պիր տէմէք վազ իթմիշ իտի:

Ուգուն պիր ահ չէքտի. պու ահ աճապա քիմի՞ իշիւն իտի:

Չիշէք տէմէթինի քէնտիյէ ինտա իտէն վէ հալ ու թաւըրը զարիսլ կէօրիւնէն
գատըն իշիւն մը, Եօգսա ճէյմս Լինգօլն իշիւն մը իտի:

Իհթիմալ քի հէր իքիսի իշիւն իտի:

Լաքին մէրգումէնին օրման քէօշկիւնտէ իգամէթ իթմէքտէ օլան իքի Եապան-
ճընըն իւզէրինէ տիւշիւնտիկինէ չիւպհէ Եօգ իտի, զիրա պիր գութու աշտը, տէ-
րունինտէ պուլընա սօլկուն պիր կիւլ չիշէյինի ուսուլճաճըզ ալտը վէ տուտագ-
լարընա կէօթիւրտիւ:

Պիզի սէվէնէր՝ բուհըմըղըն մուղտարըպ վէ միւքէտտէր պուլընտըղը վիթթ
էն զիյատէ խաթըրմըզա կէլիրէր:

Վալանթին՝ թաամա չաղըրտըգտա քէնտի քէնտիյէ. — Հայտէ կիտէլիւ վէ
գալթիմ իգին ըզտըրապընը Փարգ իթմիւրմէյէլիւ. — տէտի վէ աշաղա էնյիւ:

Ձապալը Վալանթին. հէր քէսին խօշաշտըղը կիւլէր Եիւզիւնիկի քիթըզ գալ
օլմուշ իտի, տուտագլարը իւզէրինտէ էսէրը թէպէսսիւմ կէօրիւլմէյօր իտի:

Սէպէպը մալիւմտէն տօլայը մահգուն պիր սուրէթտէ թաամ իտիլիսլ, իտի-
թամըն տա Մ. տը Գարմէյլ օտասընա չէքիտի: Պիր ազ սօնըլա գաբուսը չալըն-
տը, Արման՝ պիրտէն պիրէ սիւքիւնէրէք, գաբուլը չալանըն իշէնիյէ կիրմէսինէ միւ-
սաատէ իտուպ «—Կիրինիղ—» տէտի:

Վալանթինի կէօրտիւկինտէ թէաճճիւպ իթմէտի, զիրա ճէյմսա ճէվապ վէր-
տիքտէն սօնըլա քէնտի գըզընա տա ճէվապ վէրմէսի լազըմ կէլտիկի լէք ալէա
պիլիր իտի:

Գըզ՝ պիր թաւըրը միւթէվազուանէ իլէ պապասընըն էօնիւնտէ տուրտու վէ
մահգուն մահգուն անըն Եիւզիւնէ պազտը:

Գօճաման էրքէք՝ կէյա պիր սէրթ հաքիմին հուգուրընտա իմիշ կիպի մէր-
գումէ գըզ չօճուղըն էօնիւնտէ պաշինը էյտի:

Վալանթին՝ գուժվեթիւ պիր Կէտա Իլէ.— Պապաճըղըմ, պէնի մուժագգաթէն Մէզօն Պլանշտան սաժմագ իչիւն վալիտէմէ պէնի Գօրմիէ քէթչիւնէ կէճնտէր տինիզ, տօղրու տէյիլ մի:

Մ. տը Գարմէյլ պաշըյա պիր ճէվապ վէրտի:

Վալանթին՝ աօգիւնէ տէվամ իլէ.— Մ. ձէյմա Լինչիւնա պէթլէյօր իտինիզ, վէ պէնիմ օնա թէսատիւֆ իթմէթիկիմի իթմէմէյօր իտինիզ. . . Նէ՞ վար աճա. պա, պապաճըղըմ:

Մ. տը Գարմէյլ՝ քէթէլէյէրէք.— Լաքին, Վալանթին:

Վալանթին.— Իչի վալիտէմէ սօրուշտըրտըմ, էվվէյա սիւքիւթ իթտի, Լաքին պիր չօգ սիւվալլէրիտէն սըգըշարագ վէ կէօզ եաշարըմտան միւթէնսսիր օլարագ, նիհայէթ ճէվապէն ձէյմա իլէ պէնիմ արամըզտա պիրտէն պիրէ պիր մա. նիա գուհուր իթտիկինի վէ սիզին արթըգ իզտիվաճըմըզա մուվաֆագաթ իտէմէյէճէկինիզի պէյան իթտի:

Արման.— Վալանթին, վալիտէն՝ հագիգաթը հալի սէօյլէմիլ:

Վալանթին.— Էվվէթ, հագիգաթը հալի սէօյլէմիլ տիր, Լաքին, պապաճըղըմ, պիր կիւնտէն օ պիր կիւնէ պէնիմէ պանա նիշանլը ինթիսապ իթտիկիմ վէ սիզին տէ տամատ գապուլ իթտիկինիզ քիմէսնէ արասընտա գուհուր իտէն պու մանիա Նէ՞ տիր:

Արման.— Վալանթին, պու մանիա զաթէն վար իտի, տայմա մէվճուտ իտի. անճագ Նէ՞ չարէ քի պէն բէք կէճ տույտուլ անլաուլըմ:

Վալանթին՝ կէօզլէրինտէն աթէշլէր սաշըմագտա օլտըլը հալտէ.— Պապաճըղըմ, պիր մանիա Նէ գատար տա պէօյիւք օլտա, Մ. տը Գարմէյլին անը մահվ ու նապէտիտ իտէմէյէճէկինէ պէն ինանամամ:

Արման՝ մահվուն մահվուն պաշընը սալլայարագ.— Գըզըմ, պու մանիայա գարը Մ. տը Գարմէյլ պիր շէյ եաբամագ: Պու էօյլէ պիր մանիա տըլ քի, գարշընտա կն գուժվեթիւ, էն եիւքսէք վէ էն պէօյիւք ատամլար պիլէ պաշ էյէրէր:

Վալանթին՝ պիր թէլաշ ու հէյէճանլա.— Էօյլէ իսէ, պապաճըղըմ, պէն պաշըմ եօգարը գալտըրըրըմ, զիրա ալէմտէ հիչ պիր շէյ՝ ձէյմա էինգօլնը սէվմէքա տէն պէնի մէն իտէմէզ, Պէն պու աշգ ու մուհապպէթիմէ իֆթիլաար իտէրիմ, պուլ Կըզ ու մուհապպէթ պանա պիր քիպր ու զրաւր կէթիրիյօր:

Արման.— Գըզըմ, սէվկիւլիւ գըզըմ, Ալլահ աշգընա օլտուն, թէլաշ իթմէյ միւթէրիչ օլ:

Վալանթին.— Տէտիկինիզ կիւճ շէյ տիր, Լաքին թէճրիքպէ իտէճէյիմ:

Արման.— Վալանթին, պիլիրսին սէնի նիճէ՞ սէվէրիմ:

Վալանթին.— Հագիգաթէն, պապաճըղըմ, պէնի սէվմէզսինիզ տէմէմ. սիզին շէֆագաթ վէ մուհապպէթիինիզէ ինանըրըմ. . . Լաքին գըզընը սէվէն պիր բէտէր անը նաշըլ պէտպաթ իտէպիլիր:

Արման.— Վալանթին, սէն բէտէրինի թանըրսըն վէ սէպէպսիզ անըն պիր շէյ եարմատըղընը պիլիրսին:

Վալանթին. — Թէքրար սիւվալ իտէրիմ, պապաճըղըմ, պէնի ձէյմստան այըր-
մաղա նէ՞ սէպէպինիզ վար տըր:

Արման. — Տէտիմ վէ Թէքրար տէրիմ, սիզ իքինիզ պիրպիրինիզէ օլպազ-
սընըզ:

Վալանթին, — Էվվէթ, սիզ պուշը պանա սէօյլէյօրսընըզ. լաքին Փիքինիզ
նի՛չիւն պիրտէն պիրէ տէյիշթիյինի պանա պիլտիրմէյօրսընըզ:

Արման. — Ալէմաէ պիր բէտէրին քէնտի գըզընա սէօյլէմէսի նազապիլը իմ-
քեան սազը շէյլէր պուլընտըղընը ինքեար իտէմէզսին, տէյի՛լ մի, Վալանթին:

Վալանթին. — Էօյլէ իսէ պուշաա սիր սըրը վար տըր:

Արման. — Էվվէթ, իսթէրսէն պուշը պիր սըրըր ատտ էթ:

Վալանթին՝ պիր աղ տիւշիւնտիքտէն սօնըրա. — Պապաճըղըմ, պէն ձէյմս
Լինգօլըն սէվէրիմ.՞ օ՞ Էօմրիւնի նասըլ պանա վէրտի իսէ պէն տէ Էօմրիւմի օնա
վէրտիմ, վէ անը տայմա սէվէճէյիմ, անլատընը՞ մը, պապաճըղըմ, տայմա սէվէ-
ճէյիմ. Պէն քէնտիմի պիլիլիմ. աչք ու մուհապպէթ՝ պէնիմ գալսիմ կիպի պիր
գալպէ տուխուլ իտինճէ, արթըզ պիր տահա օնտան չըգամազ:

«Սիզին պէօյիւք պիր սէրվէթինիզ վար, պապաճըղըմ, պու սէրվէթ սայէ-
սինտէ էթրաֆընըզտա չօգլարընը պախթիյար իտէպիլիրսինիզ. լաքին պէն սիզին
գըզընըզ օլուպ էն եագընընըզտա պուլընտըղըմ վէ պիր Թանէճիք էվլատընըզ օլ-
տըղըմ հալտէ պէն պէտպախթ օլաճաղըմ. Շիմտի սէօյլէյինիզ պագոյըմ, սիզին
գէնկինլիկինիզին պանա նէ՞ Փախտէսի օլապիլիրո՞ նասըլ քի կէօրիւյօրսընըզ, գէն-
կինլիք՝ սաստէթ վէրմէզ. պէնճէ պիլաքիս գէնկին օլանլար՝ պու մէվգիլէրինէ,
պազը ուսուլ ու ատաթա վէ շայանը իսթիհզա պազը էֆքեարը պաթըլէյէ էսիր
օլուրլար:

«Ա՛հ, պապաճըղըմ, մալիւմինիզ օլսուն, պիր իշճի գըզը օլմագ վէ անըն կիպի
իշճիլիք էթմէք իսթէրտիմ, վէ էն Փաքիւր գըզլարըն հալինէ հասէտ իթմէյէ պաշ-
լայօրըմ:

Կէնճ գըզըն հէք պու սէօյլէտիքլէրի՝ պուչագ կիպի պէտպախթ բէտէրին գալ-
պինէ սարլանըյօրլար իտի:

Արման՝ սուրէթը մահգուենտէտէ. — Վալանթին, խապէրին օլմագսըղըն, իս-
թէմէքսիզին, պանա ինսաֆսըզլըզ իտիյօրսըն, տէհչէթլի պիր սուրէթտէ պանա
մուճիպը ըզտըրապ օլույօրսըն:

Վալանթին. — Աֆվ իտէրսինիզ, սէվկիւլիւ բէտէրիմ, աֆվ իտէրսինիզ. լա-
քին պիլսէնիզ պէն նի՛ճէ մուզտարըպ օլըյօրըմ:

Արման. — Եագը՛գ:

Վալանթին. — Իւշ կիւնտէն պէրու տուրմայըպ աղլայօրըմ, ձէյմս Լինգօլըն
սիզէ վէ պանա նիչիւն արթըզ լայըգ օլմատըղընը միւթէմատիէն քէնտի քէնտիմէ
սիւվալ իտիյօրըմ. սէպէպինի արայօրըմ պուլամայօրըմ. . . Անլամայօրըմ, պա-
պաճըղըմ, նէ տիւշիւնէճէկիմի պիլմէյօրըմ. Աճապա անըն նէ՞ գուսուրը վար
տըր:

«Պապաճըղըմ, պէն շէյմսը սէվէրիմ, վախոհմ պիր վազթ սիզի նասըլ սէվ-
միշ վէ էլան տա սէվէր իսէ, պէն տէ անը էօյլէ սէվէրիմ. իմտի հէր նէ եարմըշ
օլուրսա օլսուռն, պէն օնա աֆվ իտէրիմ. սիզին տէ, պապաճըղըմ, սիզին տէ
օնա աֆվ իթմէնիզի էօնիւնիզտէ տիզ չէօքէրէք ըէճա վէ նիյազ իտէրիմ:

«Սէվէրիմ անը, պապաճըղըմ, սէվէրիմ:

Պու սըրաստա Մ. տը Գարմէյլին կէօզլէրի տօլմուշ ի տի:

Գըզընը եօգարը գալտըրտը, գօլլարըյլա օնա սարըլտը վէ պիր ազ վազթ
մէրգուճէյի սըգը սըգը կէօյսիւնին իւզէրինտէ սըգտը:

Վալանթին.— Ահ, գըզընըզ հագգընտա էսքի մուհասպպէթ վէ չէ Գազաթը-
նըզ պագը օլտըղընը պիլիրիմ:

Արման.— Սէվկիւլիւ գըզըմ, սէվկիւլիւ գըզըմ, պու կիւնքի կիւնտէ սէնի
պէլքի տահա զիյատէ սէվէրիմ:

Վալանթին.— Օհ, էվվէթ, պէնի սէվէրսիսիզ:

Արման.— Թարաճասընա սէվէրիմ. . . Պու հալտէ սէնին քէտէրինի կէօր-
տիւքէ նէ տէրէճէ մուզտարըզ օլտըղըմը սէն քէչֆ էթ:

Վալանթին.— Պապաճըղըմ, սէվկիւլիւ բէտէրիմ, էվվէթ, պէնիմ քէտէրիմ
պէօյլէք տիր, լաքին պէնի թէսէլլի իթմէք սիզի իչիւն գօլայ տըր,

Արման.— Հա՛ նիյա քի էլիմտէն կէլսէ:

Վալանթին՝ պաշընը պապասընըն օմուզընա տայաթարազ թաթլը պիր սէտա
իլէ.— Մ. շէյմս Լինգօլնը եէնիսէն էվէ չաղըրսանըզ քիֆայէթ իտէր:

Մ. տը Գարմէյլ պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթթէտի:

Չափալը աստա՛մ ֆէնա պիր հալէ տիւչար օլմուշ իտի Գըզընա խիթասպէն տէ-
տի քի,

— Վալանթին, պէնի տիյնէ. պիզիմ Մ. շէյմս Լինգօլնա աֆվ իտէճէք պիր
չէյիմիզ եօգ տըր, զիրա անըն չայանը թաայիպ ու թէքտիր հիչ պիր շէյի օլմամըշ
տըր, իյիտ չօճուգ պիզէ լայըգ օլմայաճադ հիչ պիր հալ ու հարէքէթ տէ պուլըն-
մամըշ տըր, վէ պիլա թէրէտտիւտ տէրիմ քի, գալպիմտէ անըն հագգընտա օլան
ֆարթը մուհասպպէթիմ հիչ թէղայյիւր իթմէմիշ տիր:

«Էվվէթ, էկէր անը տամատ ալսա իտիմ մէմնուռն վէ պաթթիյար օլաճագտըմ:
Պէն իխթիյարլանըյօրըմ, արթըգ եօրկուռնըմ. անը պանա խալէֆ իտէր իտիմ, իր-
լիք ֆապրիգալարըմ տա պու եիւզտէն միւսթէֆիտ օլուրլար իտի. Պէն պէօյլէ
պիր ըույա կէօրիւյօր ըտըմ, պու ըույամ մահվ օլտու:

«Ահ, ինան օլսուռն, Վալանթին, պէնիմ սէվկիւլիւ գըզըմ, էկէրչի պէն օ կիւ-
զէլ կիւզէլ թասապիւրլարըմտան վազ կէչիյօր իսէմ, սէպէպ չու տըր քի, էօյլէ
եարմաղա մէճպուրըմ. Վագըա միլեօնլար սահիպիյիմ, լաքին պու սէրվէթին սէն-
ճէ հիչ էհէմիլէթի եօգ տըր, սէնճէ հիչ պիր շէյ աիմէք տէյիլ տիր, զիրա պու
միլեօնլար վասէթասըյլա պէն պիր շէյ եարմայօրըմ. սէնին կէօգ եաշլարը աէօք-
տիւլինի կէօրիւյօրըմ, սէնին էլէմ ու քէտէրինի անլայօրըմ, սէնի թէսէլլի իտէ-
մէյօրըմ:

«Պէն գըզըմը տէլի կիպի սէվէրիմ, անըն իչիւն հայաթըմը ֆէտա իտէրտիմ,
չափալը գըզ մուզտարըզ վէ միւքէտտէր տիր տէ քէնտիսինի մէսուտ վէ պաթթիյար

գործաւայրըրմ.— Պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնդրա թէքրար սէօքիւնէ տէվամ իտէրէք.— Անշամաւազըզ իթմէ, վալանթին, էյիճէ տիգգաթ էթա էկէրչի սէնի ձէյմի Լինգօլնա էվէնտիրմէյօր իսէմ, պէպէպ շու տըր քի, պու իզտիվաճըն վուգուը նազապիլը իմքեան տըր:

Վալանթին՝ ուզուն պիր ահ չէքէրէք վէ սէօյլէտէկի իպաքէչէրին իւզէրինէ գուվէթլի պասարագ.— էյ պէնիմէ ձէյմս Լինգօլնըն արասընտա գուհուր խտէն մանիանըն նէ օլտըլընք պէն անլաճայաճագըցըմ:

Արման.— Պու նօգթա իւզէրինտէ պէն պիր շէյ սէօյլէյէմէյհէյիմ, վալանթին:

Կէնճ գըչ՝ պաշընը կէօյսիւնին իւզէրինէ էյտի:

Արման՝ պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնդրա.— Վալանթին, միւրուրը գէման իլէ պէնիմ վէ վալիտէնին մուհապլթ վէ չէֆազաթը թէէսսիրիկտէն սէնին քէտէրին քէսպը սիւքիւնէթ իտէճէք, Մ. ձէյմս Լինգօլնը չաբուճագ ունութաճագսըն. սլաշգա պիր տէլիգանըյը սէվէպիլէճէկինի տէ տահա պու կիւն սէօյլէմէմ. լաքին պու տէլիգանըլ հէր հալտէ վար տըր, պիգ անը պուլաճաղըզ:

Կէնճ գըզ պիրտէն պիրէ եօգարը տիքիտի:

Րէնկի՝ էօլիւ րէնկինէ տէօնմիւշ օլուպ, կէօյսիւնտէ րէք շիտտէթլէ չըզըպ էնիյօր իտի:

Վալանթին՝ պօղուգ պիր սէտա իլէ.— Տիմէք պապաճըղըմ, գարարընըզ գաթի տիր, էօյլէ՞ մի. գարարընըզտան աւլա տէօնմէյէճէքմիսինիգ:

Արման.— Իըզըմ, պու կիւնքի կիւն նագապիլը իմքեան օլան շէյ տայմա իմքեանսըզ օլաճագ տըր: Վէ պու էլէմնաք մատտէ հագգընտա սանա հէր նէ քի սէօյլէյէսիլիւր իտի իսէմ սէօյլէտիմ. և.

Վալանթին.— Բէք ալէա, պապաճըղըմ, արթըգ անտէն պահս իթմէյէլիմ: Պէնիմ քէնտիմճէ օլան վազիյֆէմի պիլիրիմ, հագգընըզտա րէք զիյատէ մուհապլթիմ օլտըղընտան, հիւքիւմէթը րէտէրանէնիզ ալէյհիտէ ըսեան իտէմէմ, հագգընըզ օլտըղընա գանաաթ հասըլ իթմիշ օլտըղըմտան, էմիրիգէ ինգըյատ վէ թէվազու իտէրիմ, գըղընըզտան թալէպ իթտիկինիզ թահամմիւլ ու թէվէքէիւլի անտէ պուլաճագսընըզ:

Վաղըմ օլտըղը իշիւն պէն մուգտարըպ օլաճաղըմ վէ էլէմ ու քէտէրիմի սիգէ պէլի իթմէյէճէյիմ. պէն կէօզ եաշլարըմը սիգտէն կիզլէյէպիլէճէյիմ:

«Ձէյմս Լինգօլնը ունութաճ պահսընա կէլինճէ, ահ ի պապաճըղըմ, պունը հիշ ումփայընըզ: Անըն խաթըրէսի՝ պէնիմ աշգ ու մուհապլթիմի տայմա թահրիգ իտէճէք, վէ էօլիւպ կիտէնէ գատար գալպիմտէ մահֆուզ գալաճագ տըր: Պինաէնալէյհ պաշգա իզտիվաճ լազըրտըսընը աւլա իշիթմէք իսթէմիմ:

«Պէնիմ փշիւն արթըգ իմքեան տաիրէսինտէ սաատէթ եօգ տըր. շիմոխտէն պիլիճիւմէ մէսէրիթլէրտէն, պիլիճիւմէ գէվգ ու սէֆալէրտէն Փարիզ օլտըղըմ թէքմիւլ քէօշէի ինզիվայէ չէքիւլէք. . . միւսատէնիգլէ, պապաճըղըմ, պիր մանասթըրա կիրմէք իսթէրտիմ:

Արման.— Ա՛հ, պուռնըն հիշ պիր վազթ իմքեանը եօգ տըր, հիշ պիր վազթ օլամազ:

Վալանթին.— Էօյլէ իսէ սիզին վէ վալիտէմին եանընտա գալաճաղըմ:

Արման.— Պէտպախթ գըղճըղազ, էկէր պիղտէն պյըլաճազ օլուր իսէն պի-
զիմ հալիմիզ նիճէ օլուր: Ա՛հ, իշթէ օ գէման պէ՞ն տախի պէնիմ իշիւն եըղըլան
պու սէրվէթէ հիշ էհէմմիյէթ վէրմէյէճէյիմ . . . Լաքին խայր, սէն պիզիմ եա-
նըմըզտա գալաճազսըն: Սէնսիզ պիզ եաշայապիլիբմիյիզ:

Վէվվէթ, քէտէրին պէօյիւք տիր, Լաքին բէտէրինին քէտէրինէ գըյաս իտի-
լէմէզ:

Վալանթին, գըղըմ, կէօրէճէքսին քի պէնիմ իլէ վալիտէնին չէֆազաթ վէ
մուհապպէթի՝ սէնին էլէմ ու քէտէրինի թէսքին իտէպիլէճէք տիր: Սէվմէքիկինէ
իմքեան օլմայան Ճէյմս Լինդօլնը սանա ունութաըրաճաղըզ, վէ գալպինին եարա-
սը իլթիյամբէզիր օլտըգտա, պաշգա կիւզէլ պիր տէլիգանլը սէվէճէքսին, վէ մու-
էպպէտէն զայպ իթմիշ գանն իթտիկին սաատէթի անըն եիւզիւնտէն էլտէ իտէ-
ճէքսին:

Վալանթին՝ գուվվէթլի պիր սուրէթտէ պաշընը սիլքէրէք.— Պանա արթըզ
պէօյլէ շէյլէր սէօյլէմէյինիզ, պապաճըլըմ. սիզէ պիր տահա սէօյլէրիվ, պէն ար-
թըզ հիշ էվլէնմէյէճէյիմ.— Թարիֆի Նազապիլ պիր թէլաֆֆուզը ճիկէրնուզ իլէ
սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք.— Լաքին պէն մատմազէլ տը նանժի կիպի գօճամըշ
գըզ օլմայաճաղըմ, պէնիմ չօգ ուզուըն էօմրիւմ եօգ տըր, պապաճըլըմ. պէնտէքի
ֆէնալըղը տույույօրըմ, պու մարազ պէնի եէյէճէք տիր, վէֆաթ իտէճէյիմ:

Արման՝ գըղընըն գօլընտան թութուպ վահշիյանէ պիր սուրէթտէ նիտա իտէ-
րէք.— Սուս, Վալանթին, սուս տիյօրըմ, պէտպախթ չօճուգ. պիլմէճթիօին քի
սէն էօլիւրսէն պէն տէ եաշայամամ. . . Գըղըմըն ճէնազէսի գանընտա պէն տէ
քէնտի քէնտիմի էօլտիւրիրիմ:

Վալանթինին իւզէրինէ պօղուընթու կիպի պիր շէյ կէլիյօր իտի:

Բէնտիյի թութմաղա չալըչըյօր իտի իսէ տէ, մուվաֆֆազ օլամալըպ հէման
հըշգըրըղը թութմազ իւզրէ պուլընըյօր իտի: Բէտէրամիշ պիր պազըշլաՄ. տը
Գարմէյլէ պազտը վէ օրատան տիշարը ֆրլանտը:

Պէտպախթ բէտէր՝ թազաթֆէրսա օլարազ, լէշ կիպի պիր գօլթուգ սան-
տալեաքնըն իւզէրինէ եըզըլտը գալտը:

Արման՝ աֆվ տիլէմէք կիպի.— Ա՛հ, պու բէք աղըր տըր, չօգ աղըր կէլտիւ-
— տէտիքտէն սօնղրա էլինի ալնընա վուրարազ.— Լաքին Ալլահ պէնի պէօյլէ
արբարազ քիմին ինթիգամընը ալըյօր.— տէյու նիտա իթտի:

ԻԻՄԻՏ ԻՏԻՆԻԶ

Վալանթին աղլամաղա միւհթան խոր:

Հայը՛՛՛, զավալը գըզճըզազ հէնուդ թէքմիւ աղլամամը խոր:

Ղարաիպտէն օլարագ մէրգումէ գըզ՝ տէրտէլմէք իչիւն ճանտան պիր քիմ-սէյէ միւհթան օլտըղը շու սըրատա մատամ տը Գարմէյլի խաթրընա կէթիրմէյիպ, տահա եա թանըր եա թանըմազ վէ էօլմիւշ պիր տանէճիք գըզընա պէնզէտիկի իչիւն քէնտիսինի սէվէն մատամ Լըվասէօրի խաթրընա կէթիրտի:

Վալանթին՝ քէնտի տսըլ վալիտէսի օլան Մէլանիէ ղայէթ գուվվթի պիր սուրէթտէ ճէղպ օլընտըղընը հըսս խոյօր խոր:

Գան չէքէր տէտիքլէրի տճապա պո՛ւ մը խոր:

Իհթիմալ քի էօյլէ օլսուն:

Լաքին հէր նէ օլուրսա օլսուն, գարալտան պիր սէտա՝ Վալանթինին ըու-հընա պիր շէյլէր սէօյլէմէքտէ օլտըղը տէրքեար խոր:

Մէրգումէ գըզ՝ պաղչէյէ էնտի վէ պաղչէպանըն իգամէթ իթտիկի քէօչկէ տօղրու սէյիրթտի:

Պաղչէպանըն գարըսը իլէ գըզը Րօզէթ՝ եան եանա օթուրմը իշ իչլէյօրլար խոր: Քիւշիւք գըզ պիր եուն չօրապ էօրիւյօր խոր:

Անա գըզ՝ մատմազէլ տը Գարմէյլի կէլտիկի կէօրէրէք ալաղա գալգտը-լար:

Վալանթին.— Մատամ, պիր աղ կէզինմէք խաթէյօրմ, Րօզէթին պէնիմէ կէլմէսինէ միւսաստէ իտէ՞րմիսինիզ:

Պաղչէպան գարըսը.— Օնա շիւպհէ՞ մի վար, մատմազէլ:

Վալանթին.— Էյ սի՛յ, Րօզէթ, պանա ըէֆագաթ իթմէքտէն խօշլանը՞րմը-սընըզ:

Խաթըրչինաս Րօզէթ՝ պու սիւվալէ ճէվապ օլմագ իւզրէ չօրապընը պիր սան-տըգ իւզէրինէ աթտը վէ քէնտի կէնճ հանըմընըն եանընա գօշտու:

Պու իթի գըզ՝ պաղչէնին եօլ իւզէրինէ աշըլան քիւշիւք պիր գարուսընտան տիշարը չըգտըլար:

Րօզէթ՝ օրմանա տօղրու կիտիլտիկինի կէօրէրէք.— Մատմազէլ, եինէ կի-տիպ ինճի չիչէյի՞ մի թօրլայաճաղըզ:

Վալանթին.— Խայր, Րօզէթճիկիմ, օրման մէտխալինտէքի պէքճի քէօշ-չիւնտօն էօթէյէ կիթմէյէճէյիզ. օրատա պէն էվ սահիպի օլան ղէվճ վէ ղէվճէ իլէ գօնուչտըղըմ սըրատա սէն պաղչէլէրինտէ կէզինիրսին. կէչէն կիւն կէօրտիւմ, չօգ կիւզէլ կիւլլէր վար խոր:

Րօզէթ.— Վայ, օ էվտէքի գատըն սիպի կէօրտիւկինէ ըէք մէմնուն օլա-

ճագ առնի Սիդին քեօյտէն կիթտիկինդի բազար կիւնիւ քէնտիսինէ խապէր վէր-տիկիմտէ, հէման զանն իտէրսին աղլայաճագ իտի:

Վալանթին.— Բօզէթ, տիմէք մատամ Լըվասէօր իլէ գօնուլըրսըն, էօյ-վէ՞ մի:

Բօզէթ.— Պանա պիր շէյ սիւվալ իթտիկինտէ, պէն տէ ճէվապ վէրրիմ, մատմագէլ. աճապա ֆէնա պիր շէյ՞ մի տիր:

Վալանթին.— Խայր, խայր, Բօզէթ ճիկիմ:

Բօզէթ.— Նէրէյէ կիթտիկինդի անլամագ իսթէտի, լաքին պիլմէզտիմ քի սէօյլէյէ իտիմ: Պու սապահ քէնտիսինի կէօրտիւմ:

Վալանթին.— Էյ:

Բօզէթ.— Ավտէթ իթտիկինի սէօյլէտիկիմտէ պէնի գուճագլայըպ էօրտիւ վէ պիր տէ կիւզէլ պիր հէտիյէ վէրտի: Պագընըզ, մատմագէլ.— տէտի վէ բար-մալլընտա պիր եիւզիւք կէօսթէրտի:

Մատմագէլ Բօզէթէ հէտիյէ իտիլմէք իւզրէ վալիսա թրուատա սաթըն ալըն-մըլ օլան պու միւճէվէր գըրդէ էլի ֆրանգ իտէր իտի:

Մատամ Լըվասէօր՝ Վալանթինին ավտէթ իթտիկինի պաղչէպանըն գըզընտան խապէր ալարագ գօճասընա միւժտէ վէրմէք իւզրէ չարուճագ քէօչկէ ավտէթ իթմիլ իտի:

Թաամտան սօնդրա Մ. Լըվասէօր՝ օրմանտա պիր ազ կիզինմէյէ չըգմըլ իտի:

Լաքին Մէլանի՝ Վալանթինին եօլճուլըզ եօրկուկըզընա մէպնի օ կիւնիւ տի-չարը չըգմայաճաղընը վէ օ հալտէ քէնտիսի տէ մէրգուճէյի էրթէսի կիւնիւ կէօրէ-պիլմէք սաատէթինէ նալ օլաճաղընը միւթալէա իտէրէք, պիւթիւն կիւն էվտէ գալաճաղընը Հանրիէ պէյան իթմիլ իտի:

Քէնտի տիքիլ մաղաղասընը քիմէրէ թէրք իթմիլ իտի իսէ, օ չէրիք գատըն-լարըն եազմըլ օլտըզլարը մէթթուպլարա ճէվապ եազըյօր իտի:

Մէլանի՝ գըզընտան պաչգա պիր շէյ տիւչիւնմէտիկինտէն, կէլէն մէթթուպ-լարըն ճէվապլարընը իհմալ իտուպ կէճ եազըյօր իտի:

Վալանթին՝ քէօչկէ միւվասէլէթինտէ.— Արամըզտա գարարլաչտըրտըղմըզ իւզրէ, սէվիւլիւ Բօզէթ ճիկիմ, պէնի պաղչէտէ պէքլէյէճէքսին.— տէտի:

Վալանթին էվվէլա իսթիյար իըլմէթճի գարը թարաֆընտան գապուլ օլու-նըպ, մէրգուճէ գատըն՝ գըզա խիթապէն տէտի քի:

— Մ. Լըվասէօր տիչարը չըգտըլ, լաքին մատամ պուրատա տըր. սիդի կէօ-րիւրսէ չօգ մէմնուկ օլաճագ տըր, մատմագէլ: Պէն մատամա խապէր վէրմէքսի-զին սիզ իչէրի կիրէպիլիւրսինդ, պիրտէն պիրէ կէօրիւրսէ իսթիլըրապ ու թէհայյիւր իտէճէք տիր:

Կէնճ գըզ՝ խըտմէթճի գարընըն քէնտիսինէ կէօսթէրտիկի սալօն գաբուսընա տօղրու կիթտի, լաքին իչէրի կիրմէվտէն իւչ տէֆա ուսուլճաճըզ գաբույա վուր-տու վէ միւսաֆիր կէլտիկինի քէնտիսինէ խապէր վէրտի:

Մատամ Լըվասէօր՝ իչէրտէն «— Կիրինիլ—» տէյու սէսլէնտիքտէն սօնդրա Վալանթինի կէօրիւնճէ մէսէրրէթինտէն նաչի պիր նիտա սալըվէրտի, գալէմի պիր

Թարափա աթուր, եայ կիպի եօգարը սըջրատը վէ գօլարընը աչաբադ իւջ ատորմ
իւէրիյէ տօղրու կէլտի :

Վալանթին՝ մատամ լըվասէօնին պօյննա սարըլարագ. — Ա՛հ, մատամ, պէ-
նիմ մուհիպպէի ազիզէմ. — տէտի :

Մէլանի տախի՝ սըգը սըգը կէնճ գըզա սարըլտը վէ անըն սօլկուն ալնընը
պուս էյլէտի :

Գըզ՝ պու սարըլը վէ պու էօրիւլտէքի շէվգը շէտիտի հըսս իթաի :

Վալանթին. — Ա՛հ, պէն նիճէ՛ պէտպալթըմ. — տէյու նիտա իտինճէ, Մէ-
լանի պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէտի վէ գըզընը սօլոււմազտա օլան կէճյիւնին
իւզէրինտէ գուզվէթլի պիր սուրէթտէ սըգուր :

Պիշարէ կէնճ գըզ՝ շիտտէթը քէտէրինտէն նալի անիտէ ճօշարագ հըջգըրմա-
ղա պաշլատը :

Մէլանի՝ էլան Վալանթինէ սարըլը օլտըղը հալտէ գանաբէնին իւզէրինէ օ-
թուրարագ վէ գըզընը տա քէնտի տիղլէրինին իւզէրինէ օթոթթտըրարագ տէ-
տի քի :

— Պէտպալթ, սիզ պէտպալթ մը. եա Բապպիմ Ալլահ. . . էյ քէտէրինի-
զի տէ պաննա՞ մը սէօյլէմէյէ կէլիյօրսընըզ. էյ կէօզ եաշլարընըզ պէնիմ գուճա-
ղըմա՞ մը տէօքմէյէ կէլիյօրսընըզ. . . Լաքին աճապա սիզտէ պիր տույ վար տըր
տա պէնիմ սիզի թէսքին վէ թէսէլլի իտէպիլէճէկիմի սիզէ իսպէ՞ր մի վէրիյօր :
Է՛հ, էվլատըմ, եանըլմամըջսընըզ տըր. . . Ա՛հ, սիզ կէլիպ պէնիմ թահթը հը-
մայէմէ կիրիյօրսընըզ, տէյի՛լ մի. էօյլէ իսէ պէն տէ սիզի հըմայէ իտէճէյիմօ մու-
հաֆաղա էյլէյէճէյիմ, իսթէմէմ քի սիզ պէտպալթ օլասընըզ :

Վալանթին. — Պէնի սէվտիկինիզի պիլտիկիմտէն, սիզին եանընըզտա աղլամա-
ղա կէլտիմ. լաքին, նէ՛ չարէ, սիզ պիր շէյ եաբամազսընըզ :

Մէլանի. — Ումա՞րմըսընըզ քի պէն պիր շէյ եաբամայըմ. է՛հ, կէօրէճէքսի-
նիզ. . . Մատտէ սիզին իւզէրինիզտէ, սաատէթինիզ իւզէրինտէ օլընճա, մատ-
մազէլ Վալանթին, պէնիմ իգթիտարըմ ումտըղընըզտան բէք չօգ պէօյիւք տիր :

Կէնճ գըզ ուզուն, պիր ահ չէքտի վէ մահզուն մահզուն պաշընը սալլատը :

Մէլանի՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Տիմէք պէն եանըլմամըզմ. պու օլան, շէյի
պէն էվլէլտէն քէշֆ իթմիշիմ տիր :

Վալանթին ըզհարը թէաճճիւպ իտէրէք. — Էվլէլտէն քէշֆ լիթմի՞շմիսինիզ :

Մէլանի. — Էվլէթ, մատմազէլ, սիզին՝ Ահ ձէյմա Լինգօլըն սէվտիկինիզի վէ օ
կիւզէլ տէլիգանընըն տա սիզի սէվտիկինի վէ ճէտէրինեք Մ. տը Գարմէյիլէ՛ պա-
նա նամալիւմ էսպապտան տօլայը սիզին՝ ձէյմա Լինգօլըն իլէ էվլէնմէնիզի իսթէ-
մէտիկինի էվլէլտէն քէշֆ իտուպ անլամըզմ տըր : Պէօյլէ տէյիլ մի տիր : Սիզին
քէտէրը ազիմիկինի սէպէպի եալընըզ պու տէյիլ մի տիր :

Վալանթին. — Էվլէթ, հագիգաթը հպի անլամըջսընըզ :

Մէլանի. — Բէտէրինիզ նի՛շիւթ սիզի Մ. ձէյմա Լինգօլըն իլէ էվլէնտիրմէք իս-
թէմէյօր :

Վալանթին. — Հայըֆ, պիլմէյօրըմ Մ. ձէյմա Լինգօլըն էպէվէյնի՛ Մ. տը
Գարմէյլ գատար պէօյիւք պիր սէրվէթ սահիպի տէյիլ տիրլէր. լաքին պէն բէտէ-

րիմի պիլիքիմ, իգտիվաճըմըգա մուսալէֆէթ իթմէսի՝ պուռն իշիւն տէյիլ տիր, Պուռնլա պէրապէր էկէրչի Մ. Ճէյմս՝ չօգ զէնկին տէյիլէ իսէ պիլէ, կէնճ վէ իլիմտար տըր, էօնիւնտէ իսթիգալի վար տըր, էլպէթթէ պիր մէվգիի ալի իհ-րազ իտէճէք տիր:

«Բէտէր վէ վալիտէմ՝ Մ. Ճէյմսը սէվմէքտէն պէնի մէն իթմէմիչլէր տիր. պի-լաքիս մուհապպէթիմի թէշվիգ իթմիչլէր տիր. Մ. Ճէյմս՝ Լինգօլնըն ախլէագ ու խասաիլը համիտէսինի չաքուգ անլատըլար. Մ. Ճէյմս մատէն միւհէնտիսի տիր, բէտէրիմ՝ անը քէնտիսինէ մէմուռնէն տամատ իթմէք իսթէյիլ, իրլիք Փապրի-գալարընըն իտարէսինի տէ օնա՝ թէվտի իթմէք նիյէթինտէ իտի:

«Նասըլ քի կէօրիւյօրսընըգ, հէր շէյ եօլընտա իտի, պէն տէ րահաթ վէ պախ-թիյար իտիմ:

«Պիր տէ նահէհան, պիր կիւնտէն օ պիր կիւնէ բէտէրիմ՝ պիր շէյ տույմուշ օլտըղընտան, արթըգ պէնի Մ. Ճէյմսլա էվլէնտիրէմէգ օլտըղընը իտտաա իթմէյէ պաշլատը:

«Աճապա նէ՞ տույմուշ. աճապա պու մուամէլէսինէ սէպէպ նէ՞ տիր. հիշ պիլմէյօրըմ, հիշ խապէրիմ եօգ տըր: Պիր ազ էվվէլ բէտէրիմէ պիր միւքեալէմէ-տէ պուլընտըմ, սիւվալլէր իյրատ իթտիմ. իսթէյօր իտիմ քի պիլէյիմ. . . Լա-քին քէնտիսինէ հէր նէ սէյլէտիմ իսէ թէէսիր իթմէտի, հիշ պիր Փախտէ հասըլ օլմատը: Ճէյմսլա իգտիվաճըմ նագապիլը իմքեան օլտըղընը պէյանտէն պաշգա պիր ճէվապ վէրմէյօր:

«Պու պէյլէ օլտըղը հալտէ նէ՞ եաբապիլիլիլիմ. սապր ու թահամմիւլ իտուպ գաթլանմագ վէ քէնտի քէնտիմէ մուգտարըպ օլմագտան պաշգա չարէմ եօգ տըր: Թարիֆէ հաճէթ օլմատըլը իւզրէ պէն բէտէրիմէ գարչը չաթըչամամ: Պանա տէ-տի քի, Ճէյմսը արթըգ խաթրըմտան չըգարայըմ, Ֆէրամուշ իտէյիմ. . . Կէյա միւմքին պիր շէյ իմիշ. . . Կէօրիւյօրսընընը, ազիզէմ, պէնիմ մուգտարըպ օլ-մագտան պաշգա չարէմ գալմամըլ տըր. . . Անճագ չու վար տըր քի, ուզուն միւտտէթ մուգտարըպ օլմայաճաղըմ. աչգ ու մուհապպէթիմտէն նաշի էօլէճէկի-մի հըսս իտիյօրըմ:

Մէլանի՝ գըղընը եէնիտէն կէյսիւնին իւզէրինտէ սըգարագ. — Էօլմէ՛ք, սի՞գ մի էօլէճէքսինիգ. Լաքին պէն իսթէմէմ քի սիգ էօլէսինիգ. . . Խա՛յր, խա՛յր, սէվկիւլիւմ, սիգ էօլմէյէճէքսինիգ, սիգ եաշայաճագ վէ պախթիյար օլաճագօրընըգ, զիրա սիգ Մ. Ճէյմս Լինգօլն իլէ էվլէնէճէքսինիգ, Ճէնապը Հագգ հուզուրընտա եէմին իտէրիմ:

Վալանթին. — Բէտէրիմ գարարընտան կէրի տէօնմէգ:

Մէլանի. — Պագալըմ նասըլ օլուր, Լաղըմ կէլտիքտէ, բէտէրինիգ իգտիվաճը-նըգա մուվաֆագաթ իթմէյէ մէճպուր իտիլէճէք տիր:

Վալանթին. — Սիգ Մ. տը Գարմէյլի թանըմագսընըգ. ալէմտէ հիշ պիր շէյ անը քէնտի գարարընտան կէրի չէվիլիլիլիլի. պէն անը հիշ պիլիլիլիլի:

Մէլանի. — Պագալըմ, պագալըմ նասըլ օլուր. . . Ա՛հ, սիգի պէտպախթ

[illegible]

Վալանթին՝ պիր ազ վազթ խազարը իսթիղրասպա մերգուսմէյէ պագըզըզտան սոնդրա, նիհայէթ քէնտիլի թուրամպըպ «—Վալիաւէմ իմիշսնիդ կիպի պէնիմ թարաֆըմը թուրուլօրսընըզ—» տէյիննէ, մատամ կըվասէօր տահա զիյատէ եօգարը սըշրատը, տէրուըն տիլտէն պիր ահ շէքտի, վէ կիւլիւսնէյերէ պիր սէնաաի լէթաֆէթ ու շէֆազաթինթիմա ինէ ճէվապէն.— Մատմազէլ, պիր վալիաւէ քէնտի գըզընը նէ գատար սէվէր իսէ պէն տէ սիլի օ գատար սէվէրիմ.— տէտի վէ խէի էլլէրիլէ Վալանթիննէ պաշընը թուրարազ մերգուսմէնին ալն վէ եհանազլարընը տոյա տոյա պուս իթտի

Վալանթին.— Ահ, էվլետ, պէնի սէվտիկներդ հըսս իտիյօրլմ. պու առ սի-
զին գրգռնրգա պէնզէտիկրմ իչիւն տըր . . .

Մէլանի՝ գըզըն սէօզիւնի քէսէրէք. — Մատմագէլ Վալանթին, արժգ դայպ իթտիկիմ գըզտան պահս իթմէյէլիմ սիզին իւզէրինիզէ գօնուշալւմ, նազընըմտա սիզ վարսընըզ վէ հէր ճէքտիյիմի սիզ պանա ունութտըրըյօրօնըզ:

«Ահ, էվվէթ, սիրդ սէվէրիմ, վէ եագըն պիր կիւնաէ պոունըն իսպա՛թընը կէօ-
րէճէքսինի»:

Վալանթին. — Պուևտան պաշտա տահա նասը՞լ իսպաթ կեսթէյէ՞ն լըտինիզ:

Մէլանի վագարը պիտի թարգմտւայ. — Մատմադէլ Վալանթին, էկէր պէն սիզի
եալընըզ օխայըզ, գունագալըզ վէ տօսթանէ սէօլլէյիլէրլէ սէվսէմ՝ պու գատա-
րը քիֆայէթ իթմէզ . . . Սիգնի սատտէթինիզի տախի մուհաֆազա իթմէյիյիմ,
մուհաֆազա իթմէզ իսթէրիմ:

«Մատմագէլ Վալանթին, պանա էմիլյէթ իտինիզ:

Վալանթին . — Էվվէթ :

Մէլանի.— Էօյլէ իսէ տիյնէյինիզ պէնի:

Վալանթին. — Տիյնէյօրըմ, պոչուրընըզ:

Մէլանի. — Բէտէրինիգտէն հաշի պիւսպիւթիւն մահգուն վէ մէկուս օլմայլ-
նիզ, Պէն Մ. տը Գարմէյլ կիպի ծէյմս Լինգօլնը ունուծընըզ տէմէմ. պիւաքիս
իւմիտ իտինիզ տէրիմ. . . Պիր մանրա մէվնուտ օլտըզընտան, իզտիվաճընըզ
հազապիլ օլմուչ, էօյլէ՞մի. . . էօյլէ խէ, Վալանթին, պու մանրա նէ՛ դա-
տար տա պէօյլաք օլսա, պէն անը մահվ իտէճէյիմ. . . էվվէթ, էվվէթ, միւ-
թէսէլի օլընըզ, կէօզ հաշարընըզ գուրուծընըզ, ծէյմս Լինգօլն սիզէ դօճա օ-
լաճագ տըր:

Վալանթին՝ մահողուն մահողուն, — Սէյլէտիկիւնիդէ ինանմագ իսթէրտիւմ, լա-
քին նէ՛ չարէ, բէտէրիմ գարարընտան տէօնէր աւոամ օլմատըղընումն, պէնիմ մէ-
էյուսիյէթիմէ հիչ մէրնամէթ իթմէմիչ տիրո

Մէլանի. — Մատմագէլ Վալանթին, քէնտի գարարը իւղէրնտէ Էօյլ՝ սիւահ-
լարա հիւճուս ոլընանագ տըր քի, մութլագա մաղուա օլանագ վէ մաղուալիյէ-
թինի իթիրաֆ իտէճէք տիր :

Մէլանի.— Մատմագէշ Վալանթին, քէնտի գարարը իւղէրիմտէ Էօլէ՞ սիլահ-

առաջ հիւնդում օրինաճադ տրր քի, մութլադա մաղլուպ օլաճադ վէ մաղլուպլէ՝

Հարկա հրահուում ընթացման գործի քիչ, սակայն լավագույնս աշխատելով զգուշացնելով և
 ԳՆԻՆԻ ԲԵՆԻԱՄԻՆ ԻՍԿԵՆԻ ԻՍԿԵՆԻ

Թիւի իթիրաֆ իտէճէք տիր :

«Պոռ, գտտարը սէօյլէմէք քեաֆի տիրոյ թէքրաթ տէրիմս ինմիտ իտինիզ, իւ-
միտինիզի գաթ իթմէյինիզ»
Կէնճ գըզ՝ կէօզ Կենչաբընըն արաւեյրինտէն Վիւլիւմէմէյէ պաշապը:
Պոռ սըրաստա սահիհէն մատամ Կըվասէօրին գոռվմէթ ոգ իգթիտարըն շիւպ-
հէ իթմէյէ հազգը վար իտի. մէրգումէնին պիր շէյ պէնէրէպիլէնէկինի հիշ ում
մազ իտի:

Պիր ազ միւտտէթ հէր իքիսի տէ սիւքիւթ իթտիլէր:
Մէլանի՝ նիհայէթ թէքրաթ քէլամա աղազ իտուպ.— Սիգ վէ մատամ տը
Պարմէյլ՝ ճուժաա էրթէսի ագչամը կիթմիշսինիզ, նէ՞րէյէ կիթտինիզ:

Վալանթին.— Հօթ—Սօն էյալէթիտտէ Գօրմիէ քէօլիւնէ կիթտիք:

Մէլանի.— Մ. տը Գարմէյլ՝ Թիզի Մէզօն—Պլանժտան սազմազ իսթէմիշ տիր:
Մ. Ճէյմս Լինգօլնըն կէլէնէկինի վէմուլ իթտիկինտէն, մէրգում տէլիգանլընըն
սիգիլ՝ Մէզօն—Պլանշ սայֆիյէսինտէ կէօրմէսինի իսթէմէմիշ տիր: Աճապա գօրգուլա-
րը նէ՞ Իտի. . . Յիւլազիգա բազար կիւնիւ Մ. Ճէյմս Լինգօլն սայֆիյէյէ կէլ-
միշ վէ Մ. տը Գարմէյլ թարաֆընտան գապուլ օլընթըշ. պոնտան խապէրինիզ
վա՞ր մը:

Վալանթին՝ իշինի շէքէրէք.— Էվվէթ, խապէրիմ վար տըր:

Մէլանի.— Լաքին արապարընտա նէ ճէրէյան իթտիկինի պիւմէզսինիզ:

Վալանթին.— Ահ, բէտէրիմ պոնը պանա սէօյլէմէզ:

Մէլանի.— Միւլազաթ՝ թէնսիւֆը ազիմի մուճիպ օլմուշ օլմալը տըր: Մ.
Ճէյմս՝ շէտիտ պիր մէէյուսիյէթէ տիւշար օլմուշ օլտըղը հալտէ սայֆիյէտէն տի-
շարը չըգտը:

Վալանթին.— Կէօրտիւնի՞զ վիշ:

Մէլանի.— Էվվէթ, կէօրտիւմ, տէլի կիպի չայա տօղրու գօշույօր իտի:

Վալանթին.— Աման Ալլահ:

Մէլանի.— Նիլէթի նէ օլտըղը գօլայ անլաշընթօր իտի:

Վալանթին՝ պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթրէյէրէք.— Զահիր էօլմէք իսթէ-
յօր ըմըշ:

Մէլանի.— Էվվէթ, քէնտի քէնտիյի էօլտիւրմէք իսթէյօր իտի: Լաքին հէլէ
քի պիր գատըն՝ անըն արգասը սըրա կիթմիշ իտի:

Վալանթին.— Պիր գատըն՝ մը:

Մէլանի.— Վալիտէսի, մատմազէլ Վալանթին:

Վալանթին.— Մատամ Լինգօլն՝ Մէզօն—Պլանշ մը կէլմիշ:

Մէլանի.— Էվվէթ, շիւպհէսիզ օղլունըն տա խապէրի ջլմամալը իտի:

Վալանթին.— Մէրգումէյի կէօրտիւնի՞զ մի:

Մէլանի.— Էվվէթ. մատամ Լինգօլնըն քիպար պիր գատընճըղազ օլտըղընը,
վէ միստոււմընա ֆէվգէլատէ մուհապպէթի օլուպ զայէթ ֆէտաքեար պիր վալիտէ
օլտըղընը սիգէ պէյան իտէպիլիւրիմ:

«Մէրգումէ գաթը՝ «Ճէյմս, Ճէյմս» պաղըրարագ պէտպալթ տէլիգանլըյը
Սէն չայընըն գըյընընտա տուրտուրթտը վէ չայա աթըլմագտան մէրգումը մէն
իթտի:

«Օ զէման Մ. Լըվասէօր իլէ պէն՝ չօգ ուզադ պուլընմատըղըմըզտան, ճիկէր-
առւզ պիր մէնգարէ սէյր ու թէմաշա իթմէյէ պաշատըզ. անա օղուլ պիրպիրինէ
սարըլարադ էօրիւշտիլէր վէ կէօզ եաշլարը տէօքմէյէ պաշատըլար:

«Տէլիգանլը՝ պաշընը վախտէսինին կէօյսիւմէ տաշաթմըլ իտի. . . նասըլ-
քի սիզ տէ շիմտի պաշընըզ պէնիմ կէօյսիւմէ տաշաթմըլըզ. էլմասըարէ վա-
լիտէ՝ չօճուղընըն եանագլարընը վէ կէօղլէրինի ուսուլ ուսուլ սիլէլօր իտի»

Վալանթին՝ սօլուղը քէսիլէրէք, ատէթա Մէլանինին աղզընտան աշաղա ա-
սըլմըշ օլտըղը հալտէ մէրգուճէյի տինէյօր իտի:

Մէլանի՝ սէօղիւնէ տէվամ իլէ.— Մատամ Լինգօլն՝ քէնտի պուսէլէրի վէ
թէսէլի պախշ թաթըլը թաթըլը սէօղլէրի իլէ օղլուըն մէյյուսիյէթինի թէսքինէ
մուվաֆֆադ օլտուլ:

«Մէրգուըն գօլընտան թուլթուլ. իքիսի պիրլիքտէ չայըն քէնարընտան ու-
զանտըլար: Մատամ Լինգօլն՝ օղլուըն քէնտիսինին ըաքիպ օլմուշ օլտըղը արա-
պայա պինտիրտի.— Մ. ձէյմա քէնտի արապասընը սալմըշ իտի,— իքիսի պիր-
լիքտէ թրուա եօլընը թուլթուլար վէ կէօրիւնիւտէ կէճէ օրատա գալտըլար:

Վալանթին.— Վահ դավալը ձէյմա.— տէտի վէ ուզուըն ուզուըն իչինի
չէքտի:

Պուընըն իւզէրինէ եիւրէյի աճըզըլը պիր վալիտէ գըզընը թէնէմին իթմէք, քէ-
տէրինի թէսքին էյլէմէք վէ օնա թէսլիյէթպախշ օլմագ իչիւն հէք նէ սէօյլէր իսէ
Մէլանի տախի Վալանթինէ հէք օնլարը սէօյլէտի:

Վէ կէնճ գըզ՝ սօն պիր տէֆա տահա Մէլանիյի գուճագլայըպ պուս իտէրէք
այըրըլտըղընտա, Մէլանի թէքրար «—Իւմիտ իտինիզ—» տէտի:

Վալանթին՝ միւթէսէլի օլմամըշ իտի:

Լաքին հա՞նկը պէտպախթ՝ քէնտիսինտէ գաթը իւմիտ իթմէմէկէ լիւզում ու
իհթիյաճ օլտըղընը հըսս իթմէզ:

Իւմիտ՝ ֆէզալը մէմուհէտէն պիրի տէյիլ մի տիր:

Ճիւզի պիր իւմիտ՝ կէնճ գըզըն ըուհընա ֆէրահիյէթ վէրմիշ իտի:

ԳԱՆՕՆԺ ՎԷ ՆԱՆԺԻ

Մատմազէլ Արթէմիզ տը Գանօնժ բէք հիտտէթլիլ իտի. Մ. տը Գարմէյլտէն
պիհուտէ քիւշիւք պիր մէքթուպ պէքլէմիշ վէ ալամամըշ իտի:

Մէրգուճէ գըզ գուրուսը՝ էլէնէ օ գատար թէհտիտաթտա պուլընտըզտան
սօնղրա, պուընըն հիշ պիր թէնտիսինի կէօրմէյինճէ չօգ թէաճճիւպ իտուպ, քէն-
տ իսինի շիւպհէսիզ իւթիհա իթմէքտէ օլան քիւմէլէրտէն արթըգ հիշ սայկը վէ
հ այա իթմէմէք լազըմ կէլտիկինի քէնտի քէնտինէ թէֆէքքիւր իտիյօր իտի:

Բազար սապահը մէրգումէ եաշը գըզ՝ Մէզոն—Պլանը սայֆիյէսինէ կիթմէ-
յէ հազըրլանտըղը վէ օրատա պիր կիթմէթի վէ բաթըրնը չըգարըզ քէնիւ վէլ
վէլէյէ վէրէճէկինի քէնտի քէնտիյէ սէօյլէնտիկի սըրատա, Մատամ տը Գարմէյ
իւլէ քէրիմէսինին իւք կիւնիճ թրուա սթասիօնընտա Պէլֆօր գաթարընա ռաքիպ
օլտըզլարը՝ մատմազէլ տը Նանժիէ խապէր վէրիլտի

Մատմազէլ տը Նանժի՝ աճապա պու ազիմէթին նէտէ՞ն նէչէթ իթտիկինի
քէնտի քէնտիյէ տիւշիւնէրէք, հիւտէթինին քէսպը սիւքիւնէթ իթտիկինի հըսս
իթտի

Մ. տը Գաթմէյլին պիր ուշաղը վար իտի քի, պու ուշադ՝ մէրգումէ եաշը
գըզտան փիր գաջ բարա լալարագ, ցնա տախի խըտմէթ քէաիւրը իտէր իտի

Պէօյլէ վէֆասըզ վէ սատագաթսըզ ուշազլար տայմա հէր թալաֆտա պու-
լընըր. պուշլար պիլա ինսաֆ վէ պիլա վիճաթն էֆէնտիլէրինէ խաիւլիք իտէր-
լէր

Բազար կիւնիւ էօյլէնտէն սօնզրա եաշը գըզ՝ քէնտի ճասուսընտան պիր բու-
սուլա ախզ իտուպ, պու բուսուլատա մէրգում ճասուս՝ մատամ տը Գարմէյլ իլէ
քէրիմէսինին նէրէյէ կիթտիքլէրինի քիմնէյէ սէօյլէմէքսիզին ճոււսա էրթէսի
ազաւը պիրտէն պիրէ քէօյտէն հարէքէթ իթտիքլէրինի մատմազէլ տը Նանժիէ
խապէր վէրմէքտէ պուլընըյօր իտի

Մատմազէլ Արթէմիզ՝ անա գըզըն Գօրմիէ քէօլիւնէ կիթտիքլէրինի անիտէ
ֆարգ իթտի, Լաքին օրատա նէ՞ եարմայա կիտիյօրլար իտի

Մէրգումէ եաշը գըզ՝ անա գըզըն կեահ լէհինտէ վէ կեահ ալէյհինտէ օլա-
բագ պազը կէօնա ուֆագ թէֆէք միւթալէաթա տալտը վէ պուշտան էօթէյէ
թէճափուզ իթմէտի

Լաքին բազար էրթէսի ազաւը մէրգումէ գըզ գուրուսը՝ քէնտի ճասուսըն-
տան պիր բուսուլա տահա ախզ իթտի

Մէրգում խըտմէթ քէար՝ բազար կիւնիւ էօյլէնտէն սօնզրա սայֆիյէտէ հէր
նէ վուգու պուլմուշ վէ էֆէնտիսի իլէ ձէյմա Լինգօլնըն միւքեալէմէսինտէն հէր
նէ իշիթմիշ իսէ պուշլարըն քէաֆֆէսինի մատմազէլ տը Նանժիէ խապէր վէրմէք-
տէ օլուպ, կէնճ միւհէնտիսին՝ Մ. տը Գարմէյլտէն այրըլտըղը վազթ մէէյնու
օլտըղընը վէ պիր տահա ալտէթ իթմէմէք իւզրէ սայֆիյէտէն կիթտիկինի տախի
սէօյլէմէյէ ունութմամը իտի

Մատմազէլ Արթէմիզ՝ անա գըզըն Գօրմիէյէ նիչիւն կիթտիքլէրինի չիմտի ար-
թըզ անլատը

Լաքին պաշգա պիր շէյ տահա անլամը իտի. Մ. տը Գարմէյլին՝ Բարիգտէ
ձէյմա Լինգօլն իլէ ֆամիլեասը հազգընտա ախզը մալիւմաթ իթմիշ վէ գըզընը
վէրմէք իսթէտիկի ձէյմա Լինգօլնըն՝ քէնտի սապըզ մանթօնէթասը օլան Լէոն-
թին Տիւբրէնին օղու եանի քէնտիսինին տէ օղու վէ Վալանթինին գարտաշը օլ-
տըղընը անլամը իտուկի ար աշիքեար պիր շէյ իտի

Գօճամըզ գըզ պիր չօգ վազթ տէլի կիպի պիր սէվիւնէ օղրատը

Յիւհադիգա պու գըզ՝ պաշգաւարընըն էլէմ ոչ քէտէր վէ ըղտըրապըյա սէ-
վինիպ մէսրուր օլուր իտի:

Սիւքիւթ իտուպ պէքլէմէսինէ նէ՝ էյի եարմըլ իտի:

Պիր Փամիլեանըն նամուսընա թէալլիւգի օլան պիր սըրրը իֆշա ու իւան իթ-
միշ տէյու քիմսէ քէնտիսինի իթհամ ու թաալիպ իտէմէզ իտի:

Պուլընլա պէրապէր մատմազէլ Արթէմիզ էյի պիլիր իտի քի, էկէր օ սըրրը
օրթայա չըգարաճադ օլսա Մ. տը Գարմէյլ պուլը քէնտիսինէ ասլա աֆվ իթմէ-
յէճէք վէ պու սուրէթլէ եէյէնի պարօն տը Գանօնօթըն իւմիտլէրրի քէամիլէն
մահվ օլաճադ իտի: Իշթէ պու սէպէպտէն տօլայը մատմազէլ տը Նանօթի՝ ագըլ-
լուրք իաուպ սիւքիւթ իթմիշ իտի:

Հագիգաթէն ճէյմս Լինգօլն գօրգուլուր պիր շէյ տէյիլ իտի: Լաքին պիր ա-
րա քէնտի եէկէնինին ամալը հարիսանէ վէ շանբէրէսթանէսինէ մանի օլուլ իտի:
Հիմտի արթըզ մէյտան թէմամըյա օ քիւշիւք պարօնպ գալմըլ օլտըղընտան,
կէօյսիւնի կէրէ կէրէ օրթայա չըգապիլիր իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ Նանօթիլէրլէ վէ Գանօնօթլարլա ագրապալըգ բէյտա իթտի-
կինէ մութլադա մէմնուլն օլաճադ վէ մաղրուր Վալանթին տէ Մատամ Պարօն
օլտըղընա չօգ սէվինէճէքտիր:

Սգչամ Մ. Անթօնէն՝ մատմազէլ Արթէմիզէ պիր վիզիթա վէրտի:

Պարօն տը Գանօնօթ՝ հէր շէյտէն էվվէլ վէ հէր շէյտէն զիյատէ քէնտի շախ-
սընը սէվէր իտի: Վազըա Վալանթին խայլիճէ կիւզէլ օլտըղընտան, մէրգուլ պա-
րօն՝ պէլքի պիր ազ տա Վալանթինի սէվէր իտի իսէ տէ, էկէր օրթատա Մ. տը
Գարմէյլին միլեօնլարը վէ քէնտիսինին իւմիտ աթէշինի տայմա թահրիքէ չալըշան
տէհէթլի թէյզէսի պուլընմասա իտի, պիր րաքիպին քէնտիսինէ թէրճի՝ օլընմա-
սընտան չարուճադ միւթէսէլլի օլուր իտի:

Պու պարօն՝ մատմազէլ տը Նանօթինին էօնիւնտէ Տօն Բիշօթըն հալ ու թավ-
ընը ալըյօր իտի: Կէօլա սէվիլիւլիսինի աղլայըպ, պու հալէ մուվաֆըգ օլմադ
իւզրէ թէյզէսինին էօնիւնտէ մահգուլն պիր շէհրէ կէօթէրտիկինտէն, էյլէնճէճի
թէյզէսի՝ եէյէնինի «մահգուլն շէհրէլի չըվալիէ» թապիլ իտէր իտի:

Մատմազէլ Արթէմիզ.— էյ, եէկէն էֆէնտիմ, վազը օլան պէօյիւք իշտէն
խապէրինիզ վա՞ր մը:

Պարօն տը Գանօնօթ՝ կէօզլէրինի իրի իրի աչարադ.— Նա՞նըլ խապէր:

Արթէմիզ.— Նէ՞, պիր շէյտէն խապէրինիզ եօ՞գ մը:

Գանօնօթ.— էվվէլքի կէճէ Թրուատա իքի եանկըն վուգու պուլտըղընը պիլի-
րիմ, պաշգա պիր շէյտէն խապէրիմ եօգ:

Արթէմիզ օմուզլարընը սիլքէրէք.— Սահիհէն սիզ քէնտի իշինիզէ հիշ պագ-
մազ, տիգգաթ իթմէզսինիզ:

Գանօնօթ.— Թէյզէճիկիմ, Ֆիքրինիզի անլայամայօրըմ . . .

Արթէմիզ.— Էօյլէ իսէ, մահգուլն շէհրէլի չըվալիէ՝, լութֆէն արթըգ սէվի-
նինիզ վէ եիւզիւնիզտէքի էսէրը հիւզն ու գասապէթի տէֆ իտինիզ: Սիզէ միւ-
թէալլիգ զայէթ մէսէրրէթպախշ շէյլէր տույաճադսընըզ չիմտի:

Եկվէլա շուներ պիւմիչ օլընըզ քի, մատամ տը Գարմէյն իլէ քերիմէսի՝ ճումաս
էրթէսի ազչամը տէմիր եօլ գաթարընդ րաքիպէն Դօրմիէ քէօչիւնէ կիթմիչէր
Գանօնօ.— Մ. տը Գարմէյլ իլէ՞ մի:

Արթէմիզ.— Եալընըզ կիթմիչէր, Անթօնէն, եալընըզ կիթմիչէր. Մ. տը
Գարմէյլ Մէզօն—Պլանշտա գալմըչ:

Գանօնօ.— Վալլահի պու քէք թօհաֆ տըր:

Արթէմիզ.— Թօհաֆ նի՞չիւն օլսուն, հիչ տէ թօհաֆ տէյիլ տիր, էֆէնտի:
Անթօնէն.— Էյ սէպէպ նէ՞ իմիչ պագալըմ:

Արթէմիզ.— Մ. տը Գարմէյլ՝ գըզընըն թէպտիլը հավա իթմէսինէ բէք զի-
յատէ լիւզուժմ կէօրմիւշ տիր:

Անթօնէն՝ ասաֆտէրուելըզլա.— Գըզ խասթա՞ մը տըր:

Արթէմիզ.— Էկվէթ, բէք խասթա տըր:

Անթօնէն.— Թէյզէճիկիմ, սիզ պէնի գօրգուտըյօրսընըզ:

Արթէմիզ.— Զիւնքի պրուներըզըն ուճընտան էօթէսինի կէօրէմէզսինիզ, տէ-
յի՞ մի, սէվկիւլիւ պարօնճըլըմ: Մ. տը Գարմէյլին՝ Վալանթինի Մէզօն Պլանշ-
տան սավմաղա լիւզուժմ վար իտի:

Անթօնէն.— Նի՞չիւն, սէպէ՛պ:

Արթէմիզ.— Խսթէտիկի կիպի սէրպէսթ սէրպէսթ պիր քէլլէ քէսմէք ի-
չիւն:

Անթօնէն տը Գանօնօ՝ չաչկըն չաչկըն թէյզէսինին եիւզիւնէ պագա գալտը:

Արթէմիզ.— Սէօյլէտիկիմտէն պիր շէյ անլամայօրսընըզ, տէյիլ՞ մի, է-
ֆէնտի:

Անթօնէն.— Ալիմ Ալլահ անլամայօրըմ:

Արթէմիզ.— Էօյլէ իսէ, Էէկէնճիկիմ, շիմտի սիզէ անլաթաճաղըմ: Կէչէն բա-
զար կիւնիւ Բարիզլի՝ Մէզօն—Պլանշ սայֆիյէսինէ կէլմիշ, Մ. տը Գարմէյլ՝ տիւն-
եա ատամը օլտըղընտան մէրգուժմը գապուլ իթմիչ: Վալանթինին բէտէրի իլէ միւ-
հէնտիս արասընտա նէ ճէրէյան իթտիկինի պիլմէմ, օրատա տէյիլ իտիմ: Լաքին
անճագ շուներ պիլիւրիմ քի, Մ. տը Գարմէյլ՝ Բարիզլիյի ատէթա եօլա գօյմըզ:

«Բարիզլի՝ գամշըլանմըզ պիր քէլպ կիպի գուլագլարը աչաղա տօղրու սար-
գըզ օլտըղը հալտէ ալըպ եիւրիւյի վէրմիչ օլտըղընտան, պիզ արթըզ անը նէ՛ Մէ-
զօն—Պլանշտա վէ նէ Թրուատա կէօրմէյէճէյիզ:

Անթօնէն՝ նիտա իտէրէք.— Պուներն իմքեանը եօ՛գ տըր:

Արթէմիզ՝ աճը պիր թարզտա.— Եէկէնճիկիմ, Նանօիլէր Փամիլեասընա
մէնսուպէ օլան թէյզէնիզ պիր շէյ սէօյլէյիպ տէ սիզ օնա գարշը պիր չիւպհէ
կէօսթէրմէյէ ճիւրաթ իթտիկինիզտէ, պէնճէ բէք զիյատէ պիր ըրայէթսիզլիքտէ
պուլընմըզ օլուրսընըզ:

Անթօնէն.— Պու նէ՞ աճայիպ շէյլէր սէօյլէյօրսընըզ: . . .

Արթէմիզ.— Աճայիպ օլսուն օլմասըն պու պէօյլէ տիր: Օլմայա քի թէյզէ-
նիզի պօշ լաֆճը պիր գօճա գարը եէրինէ գօյասընըզ, էֆէնտի, Ճէյմա Լինգօն-

տան — պու նէ՝ տէհէթլի իսմ — գորգուլուր պիր չէյ օլմատըղընը պէն տայմա սիյէ՝ սէօյլէնէնիյիմ արիւր :

Արթիւր, Մ. տը Գարմէյլ՝ Վալանթինին քէնտի խարճը ծմատըղընը մէր գում Բարիլիյէ աչըգտան աչըղա պէյան իթմիչ, վէ պուենտան պէօյլէն պիհուտէ պիր տանա էպիկէ կէլմէմէսինի շիւպիտիգ քէմալը նէգըքէթլէ մէրգումա լոնճա էյլէմիչ տիր :

Անթօնէն. — Ալիմ Ալլահ պէն պուըն հիշ ոսմիպը իտիմ :

Արթիւր. — Պու ալէմտէ, պարօն, հէրաչէի ուլմալը, հէլէ շու շէյմա Լին գօլնտան գուրթուլարգ. անը արթըգ նէ Մէգօն — Պլանչաա վէ նէ թրաքտա կէսըմէյէնէնիգ :

Արթըգ սէվինինիգ, մահգուգ օլընըգ. սիգ տէտէնիգէ, գրապ Հանրիին ռէֆիգէրինտէն պիրի օլան Պարօն տը Գանօնթա բէք օ գատար պէնգէմէցսինիգ. օ զաթ՝ հէմ մուհարէպէտէ վէ հէմ աչգ ու սէվտա սէրկիւզէլթէրինտէ նամտար իտի :

«Կէօրի՛ւյօրմըսընըգ, աչըգ մաշուգ իլահէսի սիգի հըմպէ իտիյօր, տիւպէր Վալանթին արթըգ սիգին տիր :»

Պէօյլէնէ մատմաղէլ տը Նանթի՝ եէկէնինէ ուզուն պիր նութգ իյրատ իտուպ, շիմտիտէն քէնտի քէնտիյի մատմաղէլ տը Գարմէյլէ գօնա ատտ իտէպիլիր օլտըղընա մէրգումը գանտըրմաղա չալըչտը :

Մ. տը Գանօնթ՝ թէյգէսինի կիւճէնտիրմէմէք իչիւն կիւճ հալ չէհրէսինին մահգունիյէթինի տէֆ իտէրէք տօն ժուան կիպի սէվինճլի պիր հալ քէսպ իթտի, վէ գօնամըչ մատմաղէլ պու հալէ բէք մէմնուն օլտըղընը պէյան էյլէտի :

Անթօնէն պիր սաաթ էվլէլ Գօրմիէ քէօշկիւնէ աղիմէթ իտէրէք, վէմանը գատիմտէ վազը օլտըղը կիպի մաշուգաօլընըն այազլարընմ գաթանարադ պիր լիսանը մուհապպէթ վէ նէգաքէթլէ իլանը աչգ իթմէք վէ մէրգումէյէ իգտիվան թէքլիֆ էյլէմէք իսթէր իտի :

Լաքին մատմաղէլ Արթիւրի՝ մէրգումըն շիտտէթը հարաթէթինի թէսքին ու թաատիլ իթմէք իչիւն տէտի քի :

— Պանա գալըրսա բէտիւպէր Վալանթինին Մէգօն — Պլանչա ալտէթ իթմէսինէ պէքլէսէնիգ էյի օլուր. պէն նէ վազթ սէօյլէրսէմ, օ վազթ մատմաղէլ տը Գարմէյլէ իլանը աչգ իթսէնիգ, ֆէնա օլմադ :

Մ. տը Գանօնթ՝ էլլի տէօրթ եաշնտա պուլընան մատմաղէլ տը Նանթինին սինինէ հիւրմէթէն մէրգումէյէ արզը իշթիրամ վէ թէվազուէյլէտի :

Բէնճէնպիհ ագշամըսը Արթիւրի թէյգէ՝ մատամ տը Գարմէյլ իլէ Վալանթինին Մէգօն — Պլանչա ալտէթ իթտիքլէրինի խապէր ալտը :

Սէվինճլինտէն նաչի թիթրէյէրէք քէնտի քէնտինէ, « — Բէք ալէապ պազալըմ նա՛սըլ օլաճադ — » տէտի :

Ճուճաա սապահըսը մէրգումէ գօնամըչ գըզ՝ վազթ զայպ իթմէք իսթէմէթի կինտէն, էրքէնճէ թաամ իթտի, վէ էօյլէնտէն եարըմ սաաթ սօնղրա արապաօլընարաքիպ օլարադ սէրիան Գարմէյլ սայֆիյէսինէ աղիմէթ իթտի :

Վէֆասըգ խըտմէթեար՝ մէրգումէյի գարշըլատը :

Արթիւր անիտէ մէրգումըն էլինէ պիր եիրմի ֆրանգըգ վէտի :

Էվդէլա մատամ տը Գարմէյլ իլէ կէօրիւմէք իսթէյօր իտի:

Լաքին մատամ տը Գարմէյլին շիմտիլիք օրատա պուլընմատըղընը վէ քէօյնէ պիր իքի եէրէ միւսաֆիրլիկէ կիթտիկինի ուշագ խապէր վէրտի:

Մ. տը Գարմէյլէ կէլինճէ, մուսաիլէյհ տախի հէնուզ Անպիլլիտէքի իբլէք Ֆապրիգասընա ազիմէթ իթմիշ իտի:

Սայֆիյէտէ եալընըզ մատմազէլ Վալանթին վար իտի. օ տա զալիպա քէնտի օտասընտա պուլընըյօր իտի:

Մամամազէլ տը Նանթի՝ պու խապէրլէրի ալընճա, իլք աղըզ բէք Ֆէնգս պօ-
զուլտը, զիրա սէօյլէյնճէք սէօզլէրի հազըրլամըլ օլուպ, պու պէլաղէթինին նու-
ֆուզու թէէսիրինի տէ պիր առ էվդէլ կէօրիւպ անլամագ իսթէր իտի:

Լաքին խաթրընա պիր չէյ կէլտի վէ քիւշիւճէք կէօզլէրինտէն աթէլէք սա-
շըլտը:

Արթէմիզ՝ ուշաղա խիթապէն. — Էօյլէ իսէ անլէր կէլինճէյէ գատար պէն
մատմազէլ Վալանթին իլէ կէօրիւշիրիմ: Օտասընտա՞ մը տըր տէտինիզ:

Ուշագ. — Էօյլէ զանն իտէրիմ, մատմազէլ:

Արթէմիզ. — Կէլտիկիմի խապէր վէրմէք լազըմ տէյիլ. պէշ մատմազէլ Վա-
լանթինին օտասընը պիլիւրիմ. օ տիւպէր գըզճըղազը կիտէյիմ պիրտէն պիրէթ
կէթիրէյիմ. — տէտի վէ պիրինճի գաթըն նէրտիվէնինտէն եօգարը չըգտը:

Հագիգաթէն Վալանթին՝ թաամտան սօնղրա քէնտի օտասընա չէքիլմիշ իտի:
Պաշը պիր ազ աղըրյօր իտի. Բիմսէ կէլիպ քէնտիսինի թաաճիզ իտէճէկինի ումպա-
տըղընտան, օտա գազուսընըն սիւրկիւսինի գօյմամըլ իտի:

Պինաէն ալէյհ Արթէմիզ թէյյէ՝ գարույը չալմագսըզըն աշտը. օտատան իւրի
կիրտի:

Վալանթին՝ իքի քիշիլիք պիր գանարէ իւզէրինտէ եան կէլմիշ վէ պուլընը ի-
քի էլլէրիլէ թութմագտա պուլընմըլ իտի: Տէօշէմէ խալըսընըն իւզէրինտէ պիր
քիթապ վար խտի քի, պուլըն հագիգաթէն մէրգուճնին էլինտէն տիւշիւք զտը-
ղը աշիքետր կէօրիւնիյօր իտի: Կէնճ գըզ պիր ազ քիթապ օգույարագ Թէֆը
ղամմ իթմէյէ չալըմըլ իտի:

Վալանթին՝ մատմազէլ տը Նանթիյի կէօրիւնճէ, մէրգուճնին իւպու մէմուլին
ղայըր զիյարէթինտէն հէմ թէաճճիւպ իթտիկինի վէ հէմ տէ բէք օ գատար հազը
իթմէտիկինի անլաշըլաճագ տէրէճէտէ պէլլի իտէրէք այաղա գալգտը:

Լաքին մատմազէլ Արթէմիզ՝ կէնճ գըզըն թէաճճիւպ վէ ատէմը լպընտիսին
տէն զիյատէ ընկինին սօլկուլըղընա, կէօզլէրինին էթրաֆընտաքի մօքըղա վէ
քէնտիսինին ըզտըրապը հալինէ լոիգգաթ իթտի:

Մէրգուճն գըզ գուրուսը՝ իչէրի կիրէր կիրմէզ Վալանթինին՝ քէնտիսինի ու-
ղաթմատըղը իքի էլլէրինէ պիրտէն եաբըշտը, վէ եա սահիհ վէ եախօտ սախթի
պիր մէրագլա տիք տիք մէրգուճն կէնճ գըզըն եիւզիւնէ պագարագ տէտի քի:

— Սէվկիւլիւ գըզըմ, սիզի կէօրտիւկիմէ նիճէ մէմուլն վէ մէսրուր օլտըղըմը
պիլէննիզ: Լաքին սէօյլէսէնիզ է, սէվկիւլիւմ Վալանթին պիր ազ մուզտաթըր
կէօրիւնիյօրսընըզ:

Վալանթին.— Պաշտօն բէք ֆէնա աղրըյօր իտի ամմա չիմաի պիր ազ կէշտի:

Արթէմիզ.— Օհ, բէք ալէա, Պաշ աղրըլարընը, սընըր խասթալըզլարընը պէն տէ պիրիւրիմ, չօգ չէքմիշիմ. . . Նէ՞ եարարսըն, սէվկիւլիւ գըզըզազ, հէր շէյէ գաթլանմալը. էկէր պու տիւնեատա ինսան հէր զէվզ ու սէֆա իչինտէ օլսա իտի հիչ ախրէթէ կիթմէք խթէմէյէնէք իտի, Լաքին ալագտա տուրմայընըզ, եօրու լըրսընըզ, սիզէ էյի կէլմէզ.— տիյէրէք եինէ իքի քիշիլիք գանաբէյէ օթուրմազ իչիւն կէնճ գըզա գօր իթտի, Գըզ պիր գօլթուգ սանտալեասընա օթուրտու,

Արթէմիզ սէօզիւնէ խէվամ իլէ.— Պէն՞ Մ. վէ մատամ տը Գարմէյլէ պիր վիզիթա վէրմէյէ կէլտիմ. վալիտէնիզ կէզմէյէ կիթմիշ, Մ. տը Գարմիլ տէ Ան. տիլլէյէ հարաքէթ իթմիշ տէտիլէր, Սիզտէն Նէ՞ սազլայըմ, շէօյլէ պիր ֆէնա թէ. սատիւֆտէն տօլայը չօգ գըրըլտըմ, Լաքին ուշագլարընըզտան պիրի՝ սիզին քէն. տի օտանըզտա պուլընտըղընըզ պանա խասպէր վէրտի. պու հալտէ սիզիլլէ պիր ազ եալընըզ գօնուշապիլէնէկիմտէն տօլայը արթըզ պօշա չըգտըղըմա թէնսալիֆ իտէնէք պիր շէյիմ գալմատը:

«Մատմազէլ Վալանթին, դալիպա սիզ վէ վալիտէնիզ Գօրմիէ քէօշիւնէ կիթ. միշսինիզ. Հէմ կիթտիկինիզի վէ հէմ ալտէթ իթտիկինիզի տիւն ագշամ իշիթտիմ, Օրատա տէօրթ կիւն տուրմուշսընըզ, Վալահի տէտիկին օլտըզընըզա տէյմէմիշ, Հալ պու քի մատամ տը Գարմէյլին քէօշիւ՝ պուրասը կիպի չօգ կիւզէլ տիր վէ պէլթի պուլնտան տա ալէա տըր. չիչէքլէր, եէշիլլիքլէր, կիւնէշ, ֆէրահիյէթ, կէօշիլլիք վէ գուշ ճըվըլթըլարը վէ թէրէնիւմաթը վար տըր:

«Լաքին պիլիյօրըմ. մատամ տը Գարմէյլ եալընըզ չիֆթլիք քէնեասընը վէ չիֆթիլէրինի կէօրմէք իչիւն կիթմիշ տիր:

Վալանթին.— Սահիհ տէ էօյլէ տիր, մատմազէլ:

Արթէմիզ.— Սէվկիւլիւմ Վալանթին, ալիմ Ալլահ ալտէթ իթտիկինիզէ չօգ էյի եարմըշսընըզ, զիրա օն պէշ կիւն սիզի կէօրմէք մահպուզիյէթինաէն մահրում գալմամ, վէ էկէր օրատա զիյատէ գալմըշ օլսա իտինիզ, սիզի կէլիպ Գօրմիէ քէօշիւնտէ պուլապիլէնէք պէօյիւք պիր օղլան թանըրըմ:

Կէնճ գըզ՝ գաշլարընը չաթտը իտէ տէ, պարօն տը Գանօնօլն թէյզէսի պուլը կէօրմէմէզիկէ վուրտու:

Արթէմիզ՝ կիւլիւմէյէրէք սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Բիմի տիմէք իօթէյօրսար անլայօրսընըզ, տէյիլ մի. պէնիմ սէվկիւլիւ եէկէնիմ Անթօնէնտէն պաշգա քի՞մ սիզին խաթրընըզ իչիւն հէր շէյի թէրք իտէր վէ էմր իթտիկինիզտէ ախնեանըն օպիր ուճընա գատար արգանըզ սըրա կէլիր:

«Ահ, տիպէր գըզըզազ, պարօն տը Գանօնօլ միւպթէլաի աշգ ու մուհապ. օթէթ իթմիշ օլտըղընըզա իֆթիխար իտէպիլիրսինիզ, զիրա սիզ ախլագտա պիր կէնճ գըզըն՝ տէլիգանըլարը պէօյլէ պիր ուլուվըլ աշգ ու մուհապպէթէ միւպ. թէլա իթտիկինտէ իֆթիխար իթմէք հագգը տըր:

«Վալանթին՝ սօռազ պիր թարգտա.— Միւսաատէնիզէ մաղրուրէն սէօյլէյիմ. սիզ՝ մէվճուտ օլմայան վէ եալսօտ թարիֆ իթտիկինիզ հալտէ պուլընմայան պիր հըսսիյաթըն թէրճէմանըղընը իտիյօրսընըզ:

Արթէմիզ՝ նիւմ հիտտէթլէնէրէք. — Նա՞սըլ, եհէկէնիմին որդէ օլան ալք ու մուհապպէթինտէն շիւպհէ՞ մի իտիօրսընըզ. լաքին Մ. տը Գանօնօ սիզի ճան ու տիւտէն սէվտիկինտէն, էկէր սիզէ գօճա օլմագ պախթիյարլըղընա նաիլ օլմագ իսէ էօլիւր:

Վալանթին. — Մ. տը Գանօնօ հէմ պանա գօճա օլմայաճագ վէ հէմ տէ պէր հայաթ գալաճագ տըր. — տէյինճէ մատմագէլ Արթէմիզ տը Նանօի տուտագլարընը ըսըրմաղա պաշլաուր:

11

ՊԻՐ ԵՐԼՏԵՐԸՄ ՏԱՐՊԵՍԻ

Վալանթինին թաւր ու հարէքէթի՝ թէշվիգաթպախը պիր հալտէ տէյիլ իտի, լաքին Մ. տը Գանօնօն թէյզէսի՝ պիլճիւմէ իխթիյար գըզլար կիպի մուաննիտ օլմաղա, թութտըղընը չարուգ պըագըր գատընլարտան տէյիլ իտի:

Արթէմիզ՝ պիր ալ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնղրա. — Սէվկիւլիւմ Վալանթին, վէրտիկինիզ պու ճէվապա պէն նագարը ճիտտիյէթլէ պագմագ իսթէմէմ. Գուստան պաշգա պու կիւն պուրայա նէ մագստլէ կէլմիշ օլտըղըմը սիզտէն նի՞շիւն կիզլէյիւմ. պէնի Մ. տը Գանօնօ կէօնտէրտի, սիզինլէ իզտիվաճընը Մ. վէ Մատամ տը Գարմէյլտէն թալէպ իթմէք մէմուրիյէթը մէսէրրէթպախապընը պանա հէվա. իթտի:

Վալանթին՝ դարիպ պիր թէլաֆթուզլա «—Ա՛հ—» իթտիքտէն սօնղրա, զահիրէն բէք սաքին կէօրիւնէրէք սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի,

—Վագըա, մատմագէլ, Մ. տը Գանօնօն՝ պէնի բէտէր վէ վալիտէմտէն զէվ. ճիյէթէ թալէպ իթմէյէ հագգը վսյու տըր. պուըն իւզէրինէ պէնիմ տիւշիւնէճէք վէ գասալէթ իտէճէք պիր շէյիւմ եօգ տըր, զիրա բէտէր վէ վալիտէմ՝ պէնիւմ ըէյիմի իսթիֆսար իթմէքսիզին սիզէ ճէվապ վէրմէյէճէքլէր տիր. Պինաէնալէյհ սիզէ չիմտիտէն պէյան իտէրիւմ քի, վագըա Մ. տը Գանօնօն պէնի արամասընտան չօգ մէմնուր վէ միւֆթէիսիր իսէմ տէ, պէն էվլէնմէք իսթէմէյօրըմ:

Արթէմիզ. — Եա՛ Րապպիւմ Ալլահ, նէ՞ տիօրսընըզ:

Վալանթին. — Տիյօրըմ քի, մատմագէլ, պէն էվլէնմէք իսթէմէյօրըմ:

Արթէմիզ. — Լաքին պուընը իսթի ու խայալինիզտէն կէշիրմէյինիզ. Սի՛զ, էվլէնմէյէսինիզ մի՞. . . Ամմա եաթտընիք հա՛. . . Աճապա գօճամագ մը իսթէրսինիզ. . . Գօճամըզ գը՛գ. ա՛հ, պէտպախթ գըզ, գօճամըզ գը՛՛ հալինի սիզ պիլմէզսինիզ. պլն պիլիթիւմ. — տէտի վէ իշինի չէքտի վէ մուախիսէրէն կիւլիւնէճէք պիր թարգտա իւպլէի մէգալ իտէրէք տէտի քի,

—Պէն սիզին եաշընըզտա իքէն էվլէնմէտիւմ. . . սօնղրա սա գալտըմ, գա՛:

պահպարտ պէնտագոնի տիր ը Լաբին պէն սիգին կիպի էօյլէ ճմուռ տիւտէն սէվիմէք սաւատէթինէ նաիր Եւամտարու

«Հալ պու քի իշ սիգին թագէրինիգտէ տիր, պէնիմ թէէսսիւֆիմտէ տէյիլ տիր, ճիտտի գօնուլալմ. զէնկին օլտուն Ֆուգարա օլտուն, հէր կէնճ գըզ էվէնմէք իսթէր, էկէր էվէնէճէք սիննի կէշմիջ գըզլար վար իսէ, պուներն սէպէպի պրր գօնա պոնլամամարը տըր»

«Մատմազէլ Վալանթին, պիլմիշ օլընըզ քի, եէկէնիմ հէր ճիհէթճէ սիգէ եա գըշըր. իքինիգ պիրպիրինիգ իշիւն խալգ օլմըշընըզ տըր, Պարօն տը Գանօնժ սիգի թարբարմաւնա սէվտիկինտէն, գատընլարըն իշինտէ սիգի էն պաթիյարընը գըլաճագ տըր,

Վալանթին. — Պարօն տը Գանօնժըն հագգըմտա նիյաթը հասէնէսի պու. լընաղընա պէն գանաթ հասըլ իթմիլիմ տիր, վարմազէլ. Լաբին պէն սիգէ էվէնմէք իսթէմէյօրմ տէտիքտէն սօնդրա սիգ նիշիւն իսարա իտիյօրսընըզ,

Արթէմիգ. — Մատմազէլ Վալանթին, էկէր պու «էվէնմէք իսթէմէյօրմ սէօզիւ կէնճ գըզ նագ ու իսթիղնասը տէյիլ իսէ, պու սըրատա պիր պէհանէ տիր, պէնիմէ մէրպէնթ վէ աշըգ գօնուլընըզ,

Վալանթին. — Էնյլէ իսթէրսինիգ, տէյիլ մի

Արթէմիգ. — Ինթէմէք տէյիլ, րէն իտէրիմ

Վալանթին. — Էօյլէ իսէ մատմազէլ, եէկէնինիգ էֆլիս պէնիմ մուգպէլէ իտէմէյէճէյիմ պիր հրսսիյաթա իգա իթմիշ օլտըղմա թէէսսիւֆ իտէրիմ,

Արթէմիգ. — Նէ տէտինիգ, նէ տէտինիգ

Վալանթին մուրթասաղճա. — Տիյօրմ քի, մատմազէլ, պէն Մ. տը Գանօն ժը սէվմէմ:

Արթէմիգ գըր գըրմըզ քէսիլէրէք. — Անթօնէնի սէվմէճիսինիգ, ամմա եար տընըզ հա. պէօյլէ պիր իֆատէտէ պուլընաճաղընըզ մէմուլ իթմէզտիմ, աճա պա ույգուտայըմ տա րուպաճ մը կէօրիւյօրմ. Սիգ պէնիմ եէկէնիմի սէվմէզսի. նիգ. . . էօյլէ իսէ սահիհէն պէն շաշըրտըմ. Պէն զանն իտէր իտիմ. . . Լաբին էօյլէ իսէ պանա նագլ թարթիլէրի սահիհ, տօղրու իմիլ. նէ տիյօրլարսա պիր իթմիմինիգ, մատմազէլ տը Գարմէլլ:

Վալանթին. — Խայր, պիլմէմ վէ պիլմէկէ տէ ասլա շալըմամ:

Արթէմիգ. — Ին սիգին շան ու շէօհրէթինիգ իւզէրինտէ օլուր իսէ պէօյլէ տիմէյէ հագսըզսընըզ,

Վալանթին. — Մատմազէլ . . .

Արթէմիգ. — Տուրընըզ, կէօրիլէքսինիգ, նագլ օլընանլարա պէն ինանմագ իսթէմէզտիմ, Լաբին շիմտի սիգլարուր իշի ֆարգ իտիյօրմ:

«Տէրուր շէհրտէ թիվպէթ օլընտըղընա կէօրէ, սիգ մատմազէլ, սիգին հալ ոչ վաղիլէթիլիտէն չօգ աշաղա վէ ֆիլէքեար պիր տէլիգանլըյա չըլիլընճաւընա ալէագա իթմիսինիգ, օ տէլիգանլը տա պիր թագըմ ուսթալըզլար վէ մանօլրա. Լարա քէտէրինիգին խանէսինէ կիրմէյէ եօլ պուլմուշ տըր»

«Տիւպէր Վալանթինի» էօյլէ պիր ատամըն տուգաղընա տիւշտիկինէ վէ իհ-
թիյաթսըզլըզ վէ եախօտ հաֆիֆիքլէ նամուսըն տիւշարը թէհլիքէ իթտիկինէ
թէաճճիւպ օլընըր. օ ատամըն՝ Մ. տը Գարմէյլին միլիօնլարընտան պաշգա պիր
չէյէ կէօզլւ եօգ տըր. Րիվայէթէ կէօրէ, սիզ բոգըրը թապիաթտա պիր գըզ օ-
լուպ, շան ու հայսիյէթինիզէ պու տէրէճէ գայասըզ պուլընտըզընըզա պագըլըր
իսէ, ագըլընըզ թէմամըլա զսոյա իթմիշ օլմալըսընըզ:

Կէնճ գըզըն կէօզլէրի շիմէք կիպի բարլատը:

Հալ պու քի քէնտիյի գապթ իթմէք իչիւն օ զէմանա գատար տիչինի սըգ-
տըգտան սօնղրա, հէնուզ սիւքիւնէթը հալտէ կէօրիւնմէսինտէ տէվամ իթմէք
իսթէտի:

Վալանթին՝ օմուզլարընը սիլքէրէք սօուգ պիր թարգտա վէ պիր սուրէթը
միւսթէհզիյանէտէ. — Եա՛ Րապպիմ Ալլա՛հ, մատմազէլ, սիզին ինֆիալինիզին սէ-
պէպինի անլատըղմտան, հիտտէթինիզէ թէաճճիւպ իթմէմ. եէկէնինիզ պարօն տը
Գանօնթը պէնիմէ էվլէնտիրմէյի սիզ թէսազվուր իթտիկինիզտէն, պու թէսազվու-
րընըզըն մահվ ու զաիլ օլմասընը էլպէթթէ նազարը թէէսսիւֆլէ կէօրիւրսինիզ:

«Իհթիմալ քի էկէր Մ. տը Գարմէյլին միլիօնլարը օլմամըջ օլտա իտի մատ-
մազէլ տը նանթի իլէ պարօն տը Գանօնթ տահա գօլայ միւթէսէլլի օլապիլէճէք-
էր իտի»

«Ինֆիալինիզին շու էյլիկի վար տըր քի, մատմազէլ, ասըլ ախլագընըզ նէ
իսէ անը օրթայա չըգարըյօր. Սիզ ասէն քէօթիւսինիզ, վէ սըզըլմագսըզըն էյ-
կէօրիւնէմէզսինիզ, զիրա սիզ քէնտինիզի սըգմաղա մէճպուր օլտըղընըզտա տիւ-
շարը ըզտըրապ օլուրսընըզ, իմտի պէնիմէ իսթէտիկինիզ գատար քէօթիւ օլընըզ,
գալպինիզին թէքմիլ զէհիրինի իւզէրիմէ տէօքիւնիզ. պէն սիզին ըսըրըչլարընըզ-
տան գօրգմամ:

Արթէմիզ՝ տիչլէրինի կըճըրթատարագ. — Բէք մաղրուրանէ սէօզլէր սէօյլէ-
յօրսընըզ, վէ հիտտէթինիզի եալընըզ կէօզլէրինիզին իչինտէ կէօսթէրիյօրսընըզ.
սիզ տիւնեայա կէլէլի հագգընըզտա տայմա իպրագ էյլէտիկիմ մուհապպէթի տէր-
իսթըր իթմէյօրսընըզ, վէ մէնաֆիինիզի, շան ու շէօհրէթ վէ նամուսընըզը սիզի
տէն զիյատէ տիւշիւնիպ էսքի տօսթլըզա պինաէն սիզէ նասիհաթ ու իսթարաթ-
տա պուլընտըղըմ իչիւն պանա քէօթիւ տիյօրսընըզ:

«Էկէր պէն սիզէ խալիս տօսթ օլմասա իտիմ, իչիթտիքլէրիմի սիզէ խապէր
վէրմէզ իտիմ. Պուստան գաթի նազար, պէն քէնտի իչլէրինտէն զիյատէ պաշգա-
լարընըն իչի իւզէրինէ տիւշիւնէն ատամլար կիպի տիւշիւնմէմ, պէն պիւսպիւթիւն
ձաշգա տիրլիւ տիւշիւնիրիմ

«Իհթիմալ քի պիր արա սիզ Մ. Ճէյմա Լինգօլնա մէյիլլէնմիշ օլասընըզ, զի-
րա մէրգուճ էբէյիճէ կէօսթէրիլլի պիր տէլիգանլը տըր. լաքին ագըլը վէ վա-
գարը պիր գըզ օլտըղընըզտան, վէ կէրէք բէտէր վէ վալիտէնիզէ վէ կէրէք պիգ-
գաթ քէնտինիզէ վաճպէի զիմմէթինիզ նէ օլտըղընը էյիճէ պիլտիկինիզտէն, մէր-
գուճ տէլիգանլընըն սիզտէն նէ տէրէճէ ուզագ օլտըղընը էլպէթթէ կէօրտիւնիզ
վէ օնա գարը օլամայաճաղընըզը անլատընըզ:

Վալանթին.— Մատմազէլ, սիւղ պէնի հէր նէ գատար ագըլը վէ վագարը տիյօր խէնիդ տէ, պէն մէրգուտ տէլիգանընըն օ հալինի ասլա պնայամատըն. էվվէթ, օ գատար անլայամատըն քի, էկէր Մ. Ճէյմս Լինգօլնըն գարըսը օլմա. սամ, պաշգա պիրինէ հիշ պիր վագթ գարը օլմայանաղըմ:

Արթէմիզ՝ կէօղլէրինի վէ էլլէրինի կէօյ տօղրու գալտըրարագ.— Եա՛րապ. սիւմ, պու նէլէ՞ր իշիտիյօրըմ:

Վալանթին՝ Եօգարըյա գալգըպ սէօղլենէ տէվամ իտէրէք.— Պէնիւմ այգըլը վէ աճայիւ պիր գըզ օլտըղըմը վէ ագըլըմը թէմամըյլա զայպ իթտիկիւի տօսթլա. րընըգա վէ պիլտիքլէրինիզէ սէօյլէյէպիլիւրսինիզ, էվվէթ, մատմազէլ, էվվէթ, պէն Ճէյմս Լինգօլնըն սէվէրիւմ:

Արթէմիզ՝ այրգ ալըգ տէօրթ էթրաֆընա պագարագ.— Ա՛հ, էկէր պիլքի պու մէօյլէտիքլէրինիզի իշիթսէ. . .

Վալանթին՝ զրուր ու ազամէթլէ.— Պէն աշգ ու մուհապագէթիւմտէն մահ. ճուպ օլմամ. պէն Ճէյմս Լինգօլնըն սէվէրիւմ վէ պուենը հէր քէս իշիթմէք իշիւն զայթթ եիւքսէք սէս իլէ պաղըրմագ իսթէրիւմ:

Արթէմիզ.— Պէտպալսթ գըզ, սէսինիզի քէսինիզ, սիւքիւթ իտիկիւ. . . Սէօյլէտիքլէրինիզ միւտհիշ տիր. . . պուլընտըղընըզ պու հալը հէյէնպնիլէթի. վալ՝ մէրհամէթիւմէ լայըգ տըր:

Վալանթին.— Մէրհամէթիւնի՞զ մի, մատմագէլ տը նանթի, քիմլէր իսթէր. սէ մէրհագէթիւնիզի անլէրէ սագլայընըզ:

Արթէմիզ.— Եագը՞գ, զավալը Վալանթինիւմ, չիմտի պու սըրատա քիմսէ սի. զին գատար միւհթաճը մէրհամէթ տէլիլ տիր. նիշիւն պէօյլէ սէօյլէտիկիւնիզի անլայօրըմ. . . Զավալը գըզճըղագ, սիզ տէհէթլի չէյի պիլմէգսինիզ, սիզէ սէօյլէմէմիշէր տիր. . . Բէտէրինիզ հագսըզլըգ իթմիշ տիր:

Վալանթին՝ տիւջարը հայրէթ օլարագ պիր նագարը խէվֆ ու տէհէթլէ մէր. գուլմէ գօճամըշ գըզըն եիւզիւնէ պագըյօր իտի:

Արթէմիզ՝ ճէֆա ու էգիյէթ վէրմէք իսթէտիկի պէտպալսթ գըզըն տիւք տիւք եիւզիւնէ պագըպ սէօղլենէ տէվամ իտէրէք տէտի քի,

— Էվվէթ, հագիգաթը հալի սիզէ պէյան իթմէք հէր նէ գատար աղըր պիլ չէյ իտի իսէ տէ, Մ. տը Գարմէյլ՝ պուենը սիզէ պիլտիրմէմէսիյլէ հագսըզլըգ իթ. միշ տիր:

«Մէսէլա, բէտէրինիզ՝ Մ. Ճէյմս Լինգօլնըն Խօլա գօր, ըլտըղը պագը մալիւ. մաթտան տօղայը մէրգուտ տէլիգանը իլէ էվլէնէմէյէճէկիւնիզի սիզէ պէյան իտի, չիւպէնէսիզ սիզիւնլէ Մ. Ճէյմս Լինգօլնըն արաւընտա տէֆ ու ըէֆի զայրը միւմ. քին պիր մանիւ պուլընտըղընը սիզէ սէօլլէր, վէ լաքին պր. մանիւնըն նէ ի. տուկիւնի սիզէ պիլտիրմէզ. իշիթ պիր հագսըզլըգ սահա:

«Պէնալընը քէօքիւնտէն Եագարալալը վէ հանիւ իւզճ լաղըմ իսէ օնը պիլիւ եարմալը:

«Սիդ Մ. ձեյմա Լինգօլն իլէ էվէնէմէգսինիզ, անը նասըլ սէվէր իսէնիզ •
 քուրէթլէ սէվմէյէ հազգընըզ եօգ տըր, նուենլարը սիզէ հէր սէօյլէրլէր տէ սէ-
 պէպինի սէօյլէմէզլէր, տէյի՛ մի:

«Շիմտի պազալըմ, սէվկիւլիւ Վալանթինիմ, անապա սէպէպինի պիր ազ ան-
 լայա մատընըզ մը:

Վալանթինի — Պէն պիր շէյ անլայաւաճըմ, քէշֆ իտէմէտիմ:
 Արթէմիզ. — Սահի՛ մի տոյօրսընըզ, բէտէրինիզին սիզէ սէօյլէտիկի մանիա-
 ճըն նէ օլտըղընը անլայա մայօրսընըզ:

Վալանթին. — Անապա սէնտէն գէքի օլան մատմազէլ տը նանֆի, պոզ մա-
 նիանըն նէ օլտըղընը պիլի՛ր մի:

Արթէմիզ. — Պիլի՛րմիկիմ քիզին իլէ Ա. ձեյմա Լինգօլն անապա պիր
 իլտիվաճ վուդուը շայրը գապիլ ճաղըղընը պէն չօգտան զիւրիկիմ: Բէտէրինիզին
 պիր շէյտէն խապէրի եօգ իտի. պէն օնա մալիւմաթ վէրլալիլի իտիմ, վէրմէտիմ,
 մէսէլէ բէք նպզիք պիր մէսէլէ իտի. . .

Վալանթինի՛ թիթթէք պիր սէտա իլ. — Խիւսասալ քէլամ, մատմազէլ, Մ.
 ձեյմա Լինգօլն իլէ պիլիմ արամըզտա մէվճուտ օյան մանիայր սիզ պիլիլօրսընըզ.
 պաղգալարը հազգընտա նէ տէրէճէ մէրհամէթլի օլտըղընըզ պիլտիկիմտէն, բէ-
 տէրիմին պէյանէ ճէսարէթ իտէմէտիկի պու տէհէթլի սըրըր քիզին պանա պէյան
 գէ Եֆշա իտէճէկիինիզի մէմուլ իտէրիմ:

Արթէմիզ՝ պու տօգանազը սէօյլէրպէն հիշ ալընմազսըզըն. — Էվվէթ, սիզին
 րահաթ վէ սիւքիւնէթինիզին խաթըր իշիւն հազգընըզտա պու տէրէճէ մէրհա-
 մէթլի օլաճաղըմ:

Վալանթին. — Էօյլէ իսէ սէօյլէնիիզ, մատմազէլ, պէլէյօրըմ:
 Անթօնէնին թէյգէսի՛ հիլինի ալընա գօյարազ պիր ազ վազթ, տիւշիւնտիւ
 տուրտու:

Վալանթին՝ սպպր իտէմէյէրէք. — Էյ, նէ՞ պէքէյօրսընըզ, մատմազէլ:
 Արթէմիզ. — Պէլէտիկիմ չու տըր քի, սէօյլէնէկիմ շէյի միւնասէպէթսիզ
 պիր ա րէթտէ պէյան իտէմէմ:

Վալանթին. — Ինթիյաթսըզ թալրանըլարընըզա պէն բէշինէն ափի իտէ
 քիվ:

Արթէմիզ. — Էօյլէ իսէ, մատմազէլ Վալանթին, մալիւմինիզ՝ օլտու՛ն քի, բէ-
 տէրինիզ Մ. տը Գարմէյլ՝ սիզ տօլմազտան ալթը եէտի սէնէ էվվէլ պիր կէնճլիք
 կիւնահը իշլէմիշ վէ պուենա զէվճէսինին ափի իթմէսի լաղըմ կէմիլ տիր:

Վալանթին՝ իշի անլամաղա չալըչարազ պրուենընըն ալթընտան. — Պիր կէնճ-
 լիք կիւնահը՝ մը տոյօրսընըզ:

Արթէմիզ. — Էվվէթ, պիր կէնճլիք կիւնահը, հաֆիթ պիր գասահաթ, հի-
 քէլէրին կէօզիւնտէ հիշ պիր շէյ. Էլնասըլ Փիքրիմի էյիճէ հաթիթ մազ իշլիւ Մ.
 տը Գարմէյլին Բարիզտէ պիր մանթօնէթասը պուլուենմուշ տըր:

«Պու գատըն բէք կիւզէլ իտի վէ Մ. տը Գարմէյլ քէնտիսինի թանըտըղըն-
 տա օն սէքիլ եաշընտա անճազ վար իտի միմի կէնթին Տիւքէլ օլտալ, Փազիլ
 պիր շիշէքճի իշճիսի իտի նասըլ քի սիզէ քէօյլէմիլիմ տիր, մէ տը Գարմէյլին

պուռ ու ֆաճըզ աչգ ու սէվտա հիքեայէսի ալթը եէտի սէնէ տէվամ իթտի, եանի՛մասամ տը Գարմէյլին իշտէն խապէրտար օլուպ պուռնա պիր նիհայէթ վէրտիկի կի կիւնէ գատար սիրտիւ:

«Վալիտէնիզ աֆվ իթտի, Մ. տը Գարմէյլ՝ Լէոնթին Տիւրքէյի արթըզ պիր տահա կէօրմէսի, վէ սիգին տիւնեայա կէլիշինիզ՝ բէտէր վէ վալիտէնիզին թէմա՝ մըյլա պարըշվասընա չօգ եարտըմ իթտի:

«Մ. տը Գարմէյլ՝ Լէոնթին Տիւրքէյի պիւսպիւթիւն ունութմը՝ մը իտի, պուռնը եալըջըզ քէնտիսի սէօյլէյէպիլիւրտի: Մամաֆիհի արթըզ անըն իւզէրինէ տիւշիւնմէտիկի մէմուլ օլընապիլիւր իտի:

«Գունտան գաթի նազար Լէոնթին Տիւրքէ՝ քէսպը սէրվէթ իթմէք իշիւն Թարիզի, Պրանսայը թէրք իլէ Ամէրիգայա կիթմիշ իտի:

«Փիլհագիգա մէրգումէ գատըն՝ արատըղը սէրվէթի էքէյիճէ եալը պիր Ամէրիգալընըն եանընտա պուլտու: պուռ Ամէրիգալը՝ մէրգումէնին կիւզէլիկինէ ալէագա իտէրէք իգտիվաճ թէքլիֆինտէ պուլընտը, վէ Լէոնթին տէ օ զէման օն տէօրթ եալընտա պուլընմասը միւհթէմիլ օլան պիր էվլատընը մէրգում Ամէրիգալըյա ախրէթլիք էվլատ գապուլ իթտիլէրէք քէնտիսիլէ թէէհհիւլ իթտի:

«Ամէրիգալը՝ Լէոնթին Տիւրքէյի Բարիզէ կէթլրտի վէ օրատա եէրլէշիպ, վալիտէսինին գօճասընըն իսմինի թաշըյան տէլիգանը տախի՝ կիւզէլէճէ իլմ թահ սիլ իթտի, վէ պիր գաչ սէնէ սօնղրա մատէն միւհէնտիսիլինէ գապուլ օլընտը:

«Վալանթին՝ պուռնարը տիյնէտիկի սըրատա արթըզ հիշ գըմըլտանմայըպ բութ քէսիլմիշ իտի: Իհթիմալ քի պիր նիտա սալը վէրէճէք գուտրէթ ու մէճալի գալմամը իտի: Ելհասըլ ճան կէօզլէրի աշըլըյօր իտի: Իշի անլոյօր իտի: . . . Անլամաղա նիճէ չալըշմըշ օլտըղը օ տէհէթլի սըրր քէնտիսինէ իֆշա ու պէյան օլընմըշ իտի: Իշէրիսի տէհէթլի պիր սուրէթտէ ալթիւսթ օլմուշ իտի:

Գօճամըշ գըզ՝ սէօյլէտիկի սէօզլէրին թէէսիրինի էյիճէ անլամագ իշիւն կէօզլէրինի պէտպախթ գըզըն իւզէրինտէն չէվրմէյիպ քէօթիւ քէօթիւ օնա պագըյօր իտի: Մէրգումէ գըզ գուրուսընըն տէհէթլի պիր սուրէթտէ խօշնուտ վէ մէմուլ օլտըղը՝ սիմասընտան անլաշըլըյօր իտի:

Արթէմիզ՝ կէօյա պիր պէօյիւք հէյէճանլա սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք: — Շիմտի, սէվկիւլիւ Վալանթինիմ, Լէոնթին Տիւրքէյին ալտըղը Ամէրիգալընըն իսմի Լինգօլն օլտըղընը վէ կէնճ միւհէնտիսին՝ Մ. տը Գարմէյլին օլլու իտուկինի արթըզ պէյանէ հանէթ վաճ մը տըր:

Կէնճ գըզըն կէօքսիւ պիր հըզ իլէ Խօգարը գալգտը, լաքին գըզ՝ տէօշմէյէ մըլաւանմըշ կիպի պուլընտըղը եէրտէն գըմըլտանմայըպ օրատա տիմտիք գալտը, աղզընը աշըպ պիր շէյ սէօյլէմէտի, կէօզլէրինի իրի իրի աշտը, վէ գօլլարընը սալլատը տուրտու:

Արթէմիզ՝ կէնճ գըզըն պէօյլէ եէրինտէն գըմըլտանմագսըզըն տուրմասընա թէանճիւպ իտէրէք: — Վալանթին, պիր շէյ սէօյլէսէնիլգէ: Կէնճ գըզ՝ գանն իտէրսին հիշ տուլմատը:

Արթէմիդ. — Մատմագէլ Վալանթին, ընձա իտէրիմ, Ալլահ աչգընա օլսուն, լազըրտը իտինիզ:

Այնը սիւքիւթ, այնը հարեքէթսիզլիք տէվամ իթտի:

Պու քէրրէ գօճամըչ գըզ գօրգտու, աբալ թարալ օտաւտան տիշարը չըգտը վէ մատամ տը Գարմէյլէ պէքլէմէքսիզին անիտէ արապասընա պինտի վէ եէնի-տէն տիւշարը հիւզն ու քէտէր իթտիկի պիր խանէտէն սէրիան չէքիտի կիթտի:

Պիր չէրեէք սաաթ սօնդրա մատամ տը Գարմէյլ ավտէթ իտուպ տէ գըզընըն նէրէտէ օլտըղընը սիւվալ իթտիքտէ, օտասընտա պուլընտըղը ճէվապընը ալա-րազ տէրհալ օրայա կիթտի, վէ Վալանթինի տէօչէմէնին իւզէրինտէ էօլիւ կիպի սէրիլի վէ պայկըն պուլտու:

12

ՀԻԻԶՆԵՆԿԻԶ ԿԻԻՆԼԷՐ

Գարմէյլ սայֆիյէսինտէ հէր քէս մահզուն վէ միւքէտտէր իտի:

Քէնտիսի օրատա օլմատըղը զէման մատմագէլ տը Նանթինին կէլտիկինի վէ եարըմ սաաթ գատար մատմագէլ Վալանթին իլէ գօնուշտըգտան սօնդրա աբալ թաբալ պրազըպ կիթտիկինի մատամ տը Գարմէյլտէն կիզլէմէյիպ սէօլլէմիլլէր իտի:

Տիմէք Վալանթինին պայըլմասընա վէ էօյլէ պիր հալը թէէսսիւֆիլթիմալէ տիւ-չար օլմասընա գօճամըչ գըզ սէպէպ օլմուշ իտի: Պիր չօգ չալըշըլտըգտան սօնդրա մէրգուլմէ կէնճ գըզըն ագըլ պաշընա կէթիլիլէպիլտի:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ քէնտի քէնտինէ տիյօր իտի քի:

— Տիմէք շիմտի տէ պու քէօթիւ գըզ՝ պիզիմ զավալը չօճուղա թաաթրուզ ի-տէճէք:

«Պէնի մուգտարըպ իթտիկի, պանա մուճիպը տէհչէթ օլտըղը, պէնի պիր տագիգա ըհաթ պրագմատըղը էլ վէրմէյօր իմիշ կիպի, քէնտիսինին քէօթիւլի-կինէ, քին ու ատավէթինէ իքինճի պիր գուրպան տահա լազըմ տըր, էօյլէ՞ մի: «Եա՛ Րապպիմ, աճապա Վալանթինէ նէ՞ սէօյլէմիշ տիր:»

Մատամ տը Գարմէյլ՝ Վալանթինին վէլատէթ սըրըր միւտհիլինի մատմագէլ տը Նանթինին պիլմիշ օլմասընտան գօրգմագտա վէ իլթէ քէնտի էնտիչէ վէ վէս-վէսէլէրի պուլնտան նէչէթ իթմէքտէ իտի:

Ագշամ Մ. տը Գարմէյլ Անտիլլիտէն ավտէթ իթտիկինտէ, Վալանթին եաթ մըչ իտի: Կէնճ գըզըն պիր ազ քէյֆսիզ օլտըղընը քէնտիսինէ սէօյլէտիլէր իսէ տէ, մատմագէլ տը Նանթինին կէլտիկինի խապէր վէրմէտիլէր:

Լուիզ՝ կէճէ քիւչիւք հանըմընըն եանընտա գալտը, վէ մէրգուլմէ քիւչիւք հանըմըն իսէ ույգուսը բէք կէճ կէօթիւրտիւ:

կէնճ գրք իւշ սաաթ յուղւորգտան սօնորա պապա՛ւ սաաթ սէքիզտէ ույան մըլ օլտըղընտան, մատամ տը Գարմէյլ օ զէման կէլտի պէսլէմէնին եէքինտէ գըղըն պաշը ուճուճտա օթ ուրտուգ

Վալանթին՝ վալիտէսինէ եււրէք վէրմէք իսթէյէքէք։— Իէնտիմի չօդէ էյի կէօթիւյրըվալէզերեմէ կէլէն ֆէնալըգ պիդ շէյ տէյիւ տիր։— տէտի պաժա սօգ կոնէտըր, միւթէտըէք չաւե վէ պազըք՝ պու տէտիկինին եալան օլտըղընը կէօս։ Թէրիյօրլա իտի

Էլէն։— Վալանթին, սաճա պազը շէյէր սիւվալ իթմէք իսթէրիմ, ճէվապ վէրէպիլէճէքմիսին։

Վալանթին։— Էվվէթ, վալիտէճիկիմ։

Էլէն։— Տիւն պէն պուրատա պուլընմատըղըմ վագթ մատմպէլ տը Նանթի Մէզօն Պլանշա կէլմիշ, սէնին օտանա չըգմըլ վէ սէնինլէ գօնուշմըլ, էօյլէ՞ մի։

Վալանթին։— Էվվէթ, տօղրու տըր, վալիտէճիկիմ։

Էլէն։— Մատմաղէլ տը Նանթի պէնիմ ալտէթիմէ պէքլէմէմիշ, սէնինլէ գօնուշտըգտան սօնորա տէրչալ արքայսաքնա պինիւ կիթմիշ, զանն իտէրսին սէնի կէօրմէք իշիւն սայֆիյէյէ կէլմիշ։

Վալանթին։— Սիզին վէ բէտէրիմին պուրատա պուլընմատըղընըզ պիլմէզ իտի։

Էլէն։— Տօղրու տըր, լաքին պէնիմ չօգ սիւրմէյիպ ալտէթ իտէճէկիմի բէնտիսինէ սէօյլէմիշէր, նիշիւն պէքլէմէմիշ։

Վալանթին։— Պիւմէյօրըմ։

Էլէն։— Սէնտէն նէ՞ Թարգտա այրըլտը կիթտի։

Վալանթին։— Ախաթըրմա կէլմէյօր։

Էլէն։— Օ արգաքատա իքէ՞ն մի պայըլտըն։

Վալանթին։— Նա՛յր, բէնտիստէն սիխապէր սայալըսայ տիւշտիւկիմտէ Վէր գուժէ արթըգ օտամտան կիթմիշ իտի, պուրատա եօգ իտի։

Էլէն։— Անըպտըմ մատմաղէլ տը Նանթինին սէօզլէրի ձէնի ալթիւթ իթմիշ . . . Վալանթին, պու գօճամըլ բէօթիւ գըզ սանա նէ՞ տէտի։

Վալանթին։— Սէվկիւլիւ վալիտէճիկիմ, պանա չօգ շէյլէր սէօյլէտի, անլէրի պէն ճիւճ Թէքըմար իտէպիլիլիմի Պուճտան գաթի նազար, պաշըմ ալըրըյօր իտի, բէնտիպիլի տիյիւյօր իտիմ ամմա իշիթմէյօր իտիմ։

Էլէն։— Վալանթին, գըզըմ, պէնտէն պիւ շէյ կիլզէմէ։

Վալանթին։— Սիզտէն նէ՞ կիլզէյէճէյիմ սէվկիւլիւ վալիտէմ։

Էլէն։— Երգէթթէ պիւ սէպէպէ մէպիւ պայըլտըն։

Վալանթին։— Պազը բէրրէ ինսանա ճիւզի պիւ շէյտէն պայիլընըգ կէլէպիլիւ

Էլէն։— Վալանթին, սէօյլէ մատմաղէլ տը Նաճի սանա Բէնտէն պաճա իթի միշ տիր։

Վալանթին։— Նա՛յր, վալիտէճիկիմ, ասլա սիզտէն սաճա իթմէտի։

Էլէն։— Եււրէք ալարագ։— Էյ բէտէրիստէն։

Վալանթին։— Բէտէրիմտէն տէ պաճա իթմէտի, սէվկիւլիւ վալիտէճիկիմ։

լաբին Մ. տը Գանօնօտան չօգ պահս իթտի, օ գատար պահս իթտի քի արթըգ պէնի օրանտըրտը:

Քենչի չաի

Վալանթին.— Պէնիմ Մ. ձէյմս Լինգօն իւք իղտիվաճըմըն պօղուվըլ օլտըղընը քիւլէմ նաղը տուլմըլ: պուռտան տօլպը մէմնուն վէ մէսրուր օլտըղընը պէնտէն կիզլէմէտի: վէ եէկէթինի պանա մէտն իթմէյէ, վէ Մ. տը Գանօնօտան պաշգա քիմսէ պաշգա քոճա օլպմազնիտղըկինի պէյան իտէրէք պէնի իզան էյլէմէկէ պաշլատը:

Անիհայէթ սապր ու թահամիւլիմ թիւքէնէրէք, Մ. տը Գանօնօտը սէվմէտիկիմի չվէ անընլա էվէնմէքտէն իսէ էօլմէյի թէյրճին էյլէտիկիմի վէ պուռտան մատտա պէն արթըգ հիշ էվէնմէյէնէկիմի մէրգուլմէյէ պէյան իթտիմ վէ պէնի բոհաթ պրազմասընր ղէճա էյլէտիմ:

«Պուռն իւզէրինէ արթըգ նէ ճէվապ վէրտիկինի պիլմէմ Զիտտէթ ու զազապա չէթլտի կիթտի, պէն տէ պայրտըմ տիւշտիւմ»

Մատամ էլէն տը Գարմէյլ Վալանթինին՝ հազիգաթը հալի քէնտիօնտէն կիզլէմէտինի շիւպէն իտէմէյէրէք, պիր աղ միւսթէրիչ օլտու իսէ տէ, եինէ քէնտի քէնտիյէ. «—Մատվագէլ տը Նանօի պիր շէյ պիլիօր. լաբին աճապա նէ տիր—» տիյօր իտի:

Վալանթին՝ բէտէր վէ վալիտէսինէ օլաճ Կիւրմէթ ու ղիայէթինտէն նաշի, ձէյմսըն՝ Մ. տը Գարմէյլին օղու օլտըղընը պիւտիկինի քէնտիլէրինտէն կիզլէմէկէ գարար վէրտի:

Մատամ Լըվասէօր՝ քէնտիսինէ «—Իւմիտ իտինիզ—» տէմիչ իտի ամմա մէրգուլմէնին քէնտի խայրը իշիւն նէ Կեաբապիլիւր օլտըղընը Վալանթին պիլէմէյօր իտի. անճաղ Մէլանի՝ պու սէօղիւ էօյլէ պիր գուվլէթ ու մէթանէթլէ սէօլէմիչ իտի քի, կէնճ գըզ տախի անըն կիպի ինանմըլ վէ իթիգատ իթմիչ իտի: վէ Եիրմի տէօրթ սաաթ, Եանի մատմազէլ տը Նանօինին՝ սըրըր միւտհիւշի քէնտիսինէ պէյան իթտիկի տագիգայա գատար Վալանթին իւմիտ իթմէյէ պաշլամըլ իտի:

Շիմտի արթըգ հէր շէյ պիթմիչ, իւմիտի մահվ օլմուշ իտի. . . Էկէր արթըգ ձէյմսըն իւզէրինէ տիւշիւնսէ իտի կիւնահքեար օլուր իտի. քէնտիսի իսէ մէրգուլմը սէվէր իտի, չօգ սէվէր իտի. գարընտալը հազգընտա ծլան մաւհապա պէթինի գալպինալն հիշ պիր վաղթ չըգարամայաճաղ իտի:

Վալանթին քէնտի քէնտիյէ.— Ահ, պէն նէ՝ պէտպախթըմ, աճապա մօնըմ նէ՝ օլաճաղ.— տէյու նիտա իտէր իտի:

Սօնղար կիւնտէն կիւնէ գավալը գըզըն մահզուլիյէթի բէք Փէնա պիր հալ բէսպ իթմէյէ պաշլատը:

Պաշընը էօնիւնէ ասար, տիւշիւնճէյէ տալար, զանն իտէրսին տայմա բուշա վէ խայալաթա տիւշար օլուր իտի Պիր Եէշիլիք՝ հապա վէ կիւնէշ կէօրմէյիւնէ նաալ սօլար իսէ, մէրգուլմէ գըզ տախի սիւզիւլիւպ սօլույօր իտի:

Ձավալը գըզընղաղ թէնհալըգ արար վէ սաաթլարճա նտասընտա Եալընըգ գարանըր տուրուր իտի: Պազը վաղթ բէնճէրէսինին էզնիւնտէ ուզուլ միւտտէթ տուրուպ բուլթ կիպի Եէրինտէն գըշլտանմազ վէ քեանիւթա նիկնահէնտաղ օ:

ուր խոր :

Անապա նէրէլէրի տիւղիւնյոր խոր :

Չափալը գըզ՝ իսթիգպալընը արաշթըրմայոր խոր . իսթիգպալ իլէ արթըզ հիշ պիր ալըպ վէրէճէյի եօգ խոր :

Պու տարը տիւնեատէն նէֆրէթ իթմի կիպի հիշ պիր չէյ իւզէրինէ տիւղիւն-մէյոր խոր : Բիանօսընա արթըզ էլ պիլէ տօգանտըրմայոր խոր . սու պօյասըյա պաշլամըզ օլտըղը պիր ըէսիմ՝ սէհրանըն իւզէրինտէ գուսուր տուրույոր խոր :

Հիշ սօգաղա չըգմայոր խոր , զիրա էվվէլ կէզմէյի չօգ սէվէր իքէն չիմտի ար-թըզ հիշ խօշաշմայոր խոր :

Ձիյարէթ իթմէյի ատէթ խորնմիշ օլտըղը պէտպաթլարը , քէտէրիւլէրիյ խաթթալարը ունութըյոր խոր :

Հայըֆ , զափալը վալանթին արթըզ անլէրտէն զիյատէ անընաճաք պիր հալտէ խոր :

Ելէր մատամ տը Գարմէյլ քէնտիսինէ «—վալանթին , պէն քէօյէ կիտիյօրըմ , պէնիմէ պէրապէր կէլ—» տէսէ խոր , ճէվապէն «—Եօրկունըմ , ալազլարըմտա գուվվէթ եօգ տըր , գալմազ պէնիմ իչիւն տահա էյի տիր—» տէր խոր :

Մ . տը Գարմէյլ տէ քէնտիսինէ պէօյլէ պիր թէքլիֆտէ պուլունուպ պէկիր վէ եա արապա իլէ պիր ազ կէզինմէյէ չըգալըմ տէտիկինտէ , օնա տախի այնը ճէվապէ վէրիւր խոր :

Մէրգումէ գըզըն՝ հիշ գուվվէթ ու մէճալի օլմատըղընը սէօյլէմէսինէ հաճէթ եօգ խոր : պու հալ մէրգումէտէ աչըգտան աչըղա միւշահէտէ օլընըյոր վէ աղըր սուրէթտէ խաթթա տիւղիւնտէն գօրգուլըյոր խոր :

վալանթին՝ չօգ տէֆա օրման քէօլիւնտէ պուլընանլարը խաթթընա կէթիր՝ մէքտէ օլուպ , կիտիպ մատամ Լըվասէօրի կէօրմէք իսթէր իտի իսէ տէ , պուենա ճէսարէթի եօգ խոր . կիթսէ մէրգումէյէ նէ՞ սէօյլէյէպիլէճէք խոր :

Մատամ տը Գարմէյլին՝ մէրգումէ գըզըն գօլընտան թուրուպ սայֆիյէնին պաղչէսինտէ քէնտիսիլէ պիր ազ կէզինմէյէ գօր իթմէսի լազըմ կէլիյօր խոր :

վալանթին արթըզ նէ խատէմէ , նէ Լուիզ , հաթթա նէ տէ կէնճ մուհիպ-պէսի Բօզէթ իլէ գօնուլմայօր խոր . բէտէր վէ վալիտէսի տէ քէնտիսիլէ գօնուլ-տըգլարընտա , կիւճ հալ անլէրէ ճէվապ վէրիյօր խոր :

Ձանն իտէրսին մէրգումէտէ արթըզ տիւղիւնէճէք հալ ու գուտրէթ գալմա-մըշ խոր :

Պունընյա պէրապէր ասլա թէչէքքի իթմէյիպ , աղլասա պիլէ կէօղ եաշլարը-նը կիզլէմէյէ չալըլըր խոր :

Պունտան ագտէմ պէյան իթտիկիմիզ իւզրէ , մէրգումէ գըզ՝ եալընըզըղը սէվիսիկինտէն , միւմքին օլտըղը մէրթէպէ թէնհայա չէքլիր , վէ կիւն օլուր քի խաաէմէյէ եալընըզ թաամ վագթընտա կէօրիւնիւր խոր : Սուֆրատա չօգ տէֆա մէրգումէյէ պիր ազ չէյ ետիրմէք իչիւն Մ . տը Գարմէյլին թաթլը պիր հէյպէթ կէօսթէրմէսի իյճապ իտէր խոր :

Սայֆիյէյէ արթըզ քիմսէ միւսաֆիր գապուլ օլընմատըղընը պէյանէ հաճէթ եօգ տըր : Տափէթլէր արթըզ թաթիլ օլընմըշ խոր : Մ . տը Գարմէյլ՝ քէրիմէսինին

էլէմ ու քէտէրինի կիզէմէք իսթէր իտի, զիրա պու էլէմ ու քէտէր՝ քէնտիսի իլէ գէվճէսինին տախի էլէմ ու քէտէրի իտի:

Պու իւշ քիմսէ՝ միւթէսավիէն մուզտարըպ օլուպ, պիրինտէ նէ գատար եիւրէք դըրկընըղը վար իտի իսէ, տիկէր իքիսինտէ տէ այնը տէրէճէտէ հիւզն ու քէտէր վար իտի:

Զէվճէ վէ քէրիմէսի կիպի Մ. տը Գարմէյլին տախի քէնտիյէ մախսուս քէտէրամիզ տիւշիւնճէլէրի վար իտի: Պէտպախթ բէտէր՝ քէնտի իգպալ ու թալէի. նէ լանէթ օգուր իտի: Գըզընըն սիւզիւլիւպ գայըֆլանտըղընը միւշահէտէ իտի. յօր, անըն խասթալըղը նէ օլտըղընը պիւլյօր վէ եախօտ պիւլմէք դաննընտա պուլընըյօր իտի տէ, թէտավիսի իշիւն պիր շէյ եաբամայօր իտի: Պու նէ՝ էգապ, պու նէ՝ իշքէնճէ. գըզընըն էօլտիւրմէք թէհտիտինտէ պուլընան խասթալըղա իւլաճ եօգ իտի. . . Հէր շէյի վագթտան պէքլէմէլի, վէ օ հալտէ գավալը գըզճըղազըն մուզտարըպ օլտըղընը վէ պէլքի տէ սաբընտան գօբարըլմըզ կիւզէլ պիր գամպագ չիշէյի կիպի մէրգուճէնին սօլուպ մահվ օլտըղընը, ընյ իւլ այն կէօրմէլի իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ քէնտի քէնտինէ.— Հէր նասըլ օլուրսա օլսուն Վալանթի. նէ տէֆը զամմ իթտիրմէլի վէ գարա գարա տիւշիւնճէլէրէ տալմաղա մէրգուճէյի պրագմամալը.— տիյօր իտի:

Կէնճ գըզճըղազը Թրուա վէ Մէզօն Պլանշ քէօյլէրինտէն մութլագա սավմագ լազըմ օլտըղընը հըսս իտիյօր իտի:

Մէրգուճէ գըզըն էյլէնճէլի պիր սէյահաթ իճրա իթտիկինտէ զամմ վէ տի. շիւնճէլէրինի տէֆ իտէպիլէճէկինի Մ. տը Գարմէյլ իւմիտ իտէրէք, հէքսինին պիրտլն սէրիան եօլա չըգմալարընա վէ Վալանթինին հէնուզ կէօրմէմիշ օլտըղը Սըանիա՝ վէ Բօրթուկալ մէմալիքինի զիյարէթ էյլէմէլէրինէ գարար վէրտի:

Լաքին մուճալէյհ Փապրիգաթօր՝ իքի հաֆթատան էվվէլ իբլիք Փապրիգալարընտան այրըլամայաճաղը հասէպիյլէ, պու թէսավվուրընը գէվճէ վէ քէրիմէսինէ աջմագ իշիւն պիր գաշ կիւն տահա պէքլէմէլի թասմիմ էյլէտի:

Էֆէնտի վէ հանըմլարըն մահզունիյէթի՝ խատէմէ վէ ուշագլարա տախի սիրայէթ իտիյօր իտի: Մէրգուճան արթըգ նէ կիւլիւյօր վէ նէ թիւրքի չաղըրըյօրլար իտի: Սայֆիյէտէ պիր սիւքիւթ ու սիւքիւնէթը թամմէ հիւքմֆէրմա օլըյօր իտի: Զանն իտէրսին խըտմէթքեարլար եէքտիկէրիյլէ գօնուճաղա արթըգ ճէսարէթ իտէմէյօրլար իտի: Հէր քէս սուս բուս քէնտի իշ ու կիւճիյլէ մէշղուլ օլու. յօր իտի: Պունլար էքսէրիա լագըրտը իտէճէք եէրտէ պիրպիրինին եիւզիւնէ պագարլար վէ «— Պու նահըլ շէյ, պու նէ՝ տիմէք տիր—» տէյսւ եէքտիկէրինէ իյրատը սիւվալ իթմէք կիպի պաշարընը սալլարլար իտի:

Պիր ագչամ Մ. վէ մատամ տը Գարմէյլ՝ Վալանթինին տիւշիւնճէլէրինի տէֆ իթտիրմէյէ չալըլըյօրլար իտի:

Փապրիգանըն իշիւլէրի՝ արգատաշարընտան պիրի իլէ անըն գէվճէսինին ալթուլն տիւլիւնիւ միւնասէպէթիյլէ մէրգուճան գարը գօճայա իքրամէն օ սապահ պիր

չենիք իճրա իմիւն օլազարդնտան Մ. տը Գարմէյլ՝ պու շէնլիկի պիւնիկի թէֆէրուաթըյա ուզուն ուզատիլէ նազ ու չիքեպէ կթտի:

Գօնա՝ եթմիշ իբի վէ գարը՝ ալթմը սէքիշ եաւընտա խտիլէր: Պունյար գա-
րը Գօնա՝ էվէնմէզտէն էվէլէր Փապրիգաթա իտիլէր: Մէրգուման՝ պիր չօգ սէնէ-
լէրտէն պէրու թէգաիւտ մաաշը ալմագտա օլուպ, լաքին քէշտիլէրի կիպի Փապ-
րիգատա պմէլէ օլան տէօրթ նէֆէր էվէպալարընն եանընտան ալըլմամագ իշիւն
օրատա էլան չալըրյոջըյար խտի:

Մ. տը Գարմէյլ սէօգիւնի պիթիլտիկինտէ, մատմազէլ Վալանթին՝ պիրմէն
պիրէ տիգ իաթիւնէ կէլիպ, տէտի քի:

— Պապըրըղըմ պիզտէն վէ վալիտէմտէն պիր լուծֆ թալէպ իտէճէյիմ:

Մ. տը Գարմէյլ կէնճ զըզըն Ֆիքրիի անլայըպ գալպինտէ պիր սըզընթը
Հասըլ օլարագ — Վալանթին, րէճա իտէրիմ, եաբամայաճաղըմըզ պիր շէյի թա-
լէպ իթվէյէսին:

Վալանթին. — Սէվկիւլիւ րէպէրիմ, կէչէն կիւնքի միւքեպէմէմիզտէն պէրու
պէն չօգ տիւշիւնտիմ. արթըզ Մ. ձէյիմս Լինգօլընն իւզէրինէ տիւշիւնմէմէ-
լիկիւմ լազըմ կէլտիլիկի նիհայէթ ալլատըմ վէ անը ունուլթմագ իշիւն էլլիտէն
կէչէնի եաբմաղը գալպէն գարար վէրտիմ:

Մ. տը Գարմէյլ. — Սէվկիւլիւմ, սէվկիւլիւ էվա՛տըմ:

Վալանթին՝ սէօգիւնէ տէվամ իլէ. — Լաքին պանա լազըմ օլան գուզվէթ ու
մէճալի եալընըզըզտա, տէրին պիր միւթալէատա պուլապիլթիմէյէ շիմտի պու
տարը տիւնեատան թէմալըյա ալըլմըլ օլտըղմտան, քէնտիմի ձէնապը Հազգա
իշտա իթմէլ արզուսընտա պուլընըյօրըմ:

Սէվկիւլիւ րէտէրիմ, սէվկիւլիւ վալիտէմ, — իլալէ իթտի զըզ իբի էլլէրի-
նի պիրպիրինէ պաղայարագ — միւսամտէ իտինիլ պիր մանասթըրա շէքիւ-
յիմ:

Մատամ տը Գարմէյլ պու սէօզլէրի իշիտինճէ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամաղա
պաշլատը:

Մ. տը Գարմէյլ տէֆա տէֆա էլինի ալնընա կէթիւրէրէք, պասըզ պիր
մէտա Դիլէ — Գըզըմ, էվիատըմ, եանըմըզտան ալըլմանա հիչ օլիւր վագթ գալիւ
օլմայաճաղըզ — տէտի, վէ զօրըյա գըզընն պալընը եօգարը գալալըրթըպ մէր-
Քիւնմէյի գուճաղընա ալտըմ Պատէհոճ սէօգիւնէ տէվամ իլէ մէտի քի:

— Սէն Վուզաթըրմիւն, լաքին վալիտէն իլէ պէն տախի սէնին գատար մուգ-
տարըմըլ շէյլէ ֆաէ թէնալը Հազգ էլէմ ու քէտէրլէրիմիզի մահաթ իալինճէյէ գա-
տար պիրիթիմ մուզտուրըպ օլալըմ վէ էլէմ ու քէտէրլէրիմիզէ թահամիւր իտէ-
միլմէք իշիւն պիրպիրիմիզէ եաթտըմ իտէլիմ:

Սէն պիզտէն ալըլմագ իթէյօրըն. — Ահ, Վալանթին, պիր քէրրի
քէնտի քէնմիւնէ տիւշիւն, մէնպիգ պիգ նէ՝ օլուրըզ էլիէր սէն եանըմըզտա օլմագ-
սան, պիզիմ եալամամըզ գալիւ օլուր միւ Պիլմիշ օլուսըն, էվիատըմ, էկէր պիզի
պրազըր կիւնէր իմէն, պիզիմ էօլիւմիմիզ տիմէք տիւր:

Պաշլատան գաթի նազար, ձէնապը Հազգ՝ սէվմէք իշիւն սէնի պիզէ վէր-
տիքմէն սօնղրա, արթըզ սէնի քէնտի խըտմէթինէ տալէթ իտէ՛ր մի Պատընլա:

բըն էն զիգորմէթ խապարինտէն զմագ իւզրէ պէնտէ զէքեա, հիւսն ու ճէմալ վէ նէզաքէթ մէրքիւզ տըր տա, պու խապարի պիղ մանասթըըն երկրսէք, սօ-
ռնէ վէ դամկաք տաւապաշարը քիչնտէ, մէթր ու իրգֆա իթմէք իքթէրօտըն. սաղ
սնգ մէջարալ կէօրիւլմէյի աըգու իտիյօրսըն:

Մատամ տը Գարմէյլ «— Հիչ պիր վագթ —» տէյու նիտա իթտի վէ պաղա
զալըւ պէնճ գըզը պիր շէվգ. իւէ գողճագլայարագ «— Սոքր, խայր, վալանթին
պիզի Էվէր, պիղթ պրաքըւ կիթմէյի, Էք տիր—» տէտի:

Մ. տը Գարմէյլ, պիր վագար իւէ — Գըզըմ, փախտէն ճէվապ վէրչ
վալանթին, պիւլէնտը ավագ իւէ — Սիզի պրաքըւ կիթմէյի ճէյիմէք տէտի
վէ հըջգըրմաղա պաշլաւտը:

Մատամ Լըվասէօր՝ տէօրթ կիւնտէն պէրու գըզընը կէօրմէմիչ օլտըղընտըն,
պուճա Էվէլա թէաճնէւ պիտուպ, մուախիւէրէն ըէք ֆէնա վէսլէնէ իթմէյի
պաշլաւտը:

Աճապա սայֆիյէտէ նէ՞ ճէրէյան իտիյօր իտի:

Մէրգումէ գատըն զաթէն Մ. տը Գարմէյլ կէօրմէյի վէ աչըգ իւէ մաաշու-
զըն տաւասընը քէմալը մէթանէթլէ միւտաֆէա իթմէյի թէնալվոն իթմիչ իտի:
Հալ պու քի գարարաշտըրտըըն պու թէչէպալիսա՞ միւքեալմէնիս Էմաթի ճէրէ-
յանընտա ըէք վ խիմ նէթիյնէլէր ինթան իթմէսի մէլուգ ծխորըընտա Գ մատամ
Լըվասէօր՝ թէվապալը մէղքիւըն իճրա իթմէգտէն Էվէլա մէրգումէ կէնճ գըզը
կէօրիւլմէ. Մ. տը Գարմէյլին շիմտի նէ՞ մէյլ ու իսթիտատտա պուլընտըղընը անլա-
մագ իսթէյօր իտի:

Լաքին պիհուտէ Էօլմն իւզէրինտէ, Ըխլամուր ճատտ ս նտճ վէ Էվին Էթրա-
ֆընտա օրթալըըն կէօրմէյի պ տուրուլթօր իտի: Վալանթի օրթայ չըգմայօր,
կէօրիւլմէյօր իտի:

Ասաքալ Լըվասէօր՝ մէրգումէ կէնճ գըզըն՝ առաթընա թէմամըլա մուղալի
օլարագ արթըգ սայֆիյէտէն տիշարը չըգմատըղընա գանաաթ հասըլ իթտի, վէ
վալանթին Էքէիճէ քէյֆիւիզ վէ պէլքի տէ խալթա օլմալը տէտի:

Մէրգումէ գաըն՝ սէքիզ կիւն տէչէթլի Էնտիչէլրտէ պուլընտա, միւթէմա-
տիէն սայֆիյէթին Էթրաֆընտա վէզիւտի վէ կէնճ գըզըն պիտէն պիրէ օրթայա
չըզըպ կէօրիւլմէնէլինի տայմա իւմիտ իթտի:

Մատամ Լըվասէօր՝ հէր Էլիւն պիր իքի իըտմէթ քէարա թէաապիւթ իտուպ,
պուճարունն ախըր մալիւմալթ իտէպիլի իտի իպէ Գէ, Խնէրէ վէյ ազըմաթ իս-
թէմէզ իտի:

Մէրգումէ գատըն՝ Մ. տը Գարմէյլի չօք տէֆալ կէօրմէյի վէ անըն ապիլըն-
ճէլի հալինէ ըէք տէ պէյէնէմիչ շիմի հաթթա ամուսաթիւլիս Գայէթի: Փաշը-
մագտա օլտըղընը միւշահէտէ էյլէմիչ իտի:

Մամաֆիին մատալ Լըվասէօր՝ խանտէ խալթա պուլընտըղընա տալի պիր
կէօնա Էմարէ կէզըրիւմէտիլինի քէնտի քէնտիյէ սէօյլէյրէք պիր աղ թէօքիւնը
հէյէնա ու Էնտիլէլէ մուվաֆթագ օլուր իտի:

Հա՞նիյա քի պիր քէրոն Էալընըզ Բօզէթի կէօրէպիլինէ իտի:

Լճքին զանն իտէրսին մասնուն կիպի պաղչէպաննն գըզը տա վալանթին մի-
սիլլու օրթատա եօզ իտի, հիչ կէօրիւնմէյօր իտի:

Վէ Մէլանի՝ նէ սայֆիյէնին տէմիր բարմազըզըզ գաբուսընը չալըպ իշէթի կիր-
մէյէ վէ նէ տալի պաղչէ գաբուսընը վուրուպ Ռօզէթլէ կէօրիւնմէյէ ճէսարէթ
իտէմէյօր իտի:

Մամաֆիհի՝ քէրզիմնի կիսնիւն քաղամըսը քէօչկէ ավտէթ իթմէյէ հազըրլա-
նըր իքէն, պաղչէ գաբուսընը աչըլըպ Ռօզէթլին գաբույա չըքտըղընը կէօրտիւ:

Մէլանի՝ թէսէրրէթինտէն նաչի պիր նիտա սալը վէրէճէք իտի իսէ տէ կիւճ-
պէլա քէնտիյի թութապիլտի:

Րօզէթ՝ մատամ Լըվասէօրին եանընա գօշարաք.— Ա՛, մատամ, սի՞զմիսի-
նիք:

Մէլանի՝ Սէվկիւլիւմ Րօզէթ, սիզի կէօրտիւկիմէ բէք մէմնունըմ:
Րօզէթ.— Բէզալիք պէն տէ բէք մէմնուն օլտում, մատամ. տօղրու սիզին
էվէ կէլէճէք իտիմ:

Մէլանի.— Վա՛յ:

Րօզէթ.— Սիզէ պիր մէքթուպ կէթիլիքէճէքտիմ:

Մէլա ի.— Պիր մէքթուպ մը:

Րօզէթ.— Իվկէթ մատմազէլտէն տիր.— տէտի վէ մէքթուպը գօրսէսիին
արասընտան չըգարտը:

Մէլանի պիր հըզ իլէ մէքթուպը ալտը, վէ սայֆիյէտէն էրէյիճէ ուզաք կիթ-
տիքլէրինտէ մատամ Լըվասէօր զարֆը եըրթտը, վէ սաթըրլարը եութարճասընո
պէր վէճէք աթի օգուտու:

Պէն օրման քէօչկիւնտէքի խալիս տօսթլարըմը ունութմամ:

Մուհիպպէի սատըգէմ, սիզի կէլիպ իկէօրմէտիկիմէ սէպէպ չու տըր քի,
պէնտէ արթըգ գուվկէթ ու մէնալ գալմամը տըր: Աղլատըղըմը վէ պէտպալթ
ու ուզտարըպ օլտըղըմը հէր քէս կէօրմէսին տէյու արթըգ տիլարը չըգմա-
յօրըմ:

Պէնիմ էլէմ ո՛չ քէտէրիմ սիզէ մալիւմ տիր, ազիզէմ. եանընըզտա աղլա-
տըղըմտա, իւզէրիմէ պիթ նէվի հաֆիֆիլիք կէլտիկիին պէյանէ միւսարէաթ իտէ-
օրիմ Պանա էօյլէ կէլիյօր քի, հէր քէստէն զիլատէ սիզ պէնիմ էլէմ ու քէտէրի-
մի անլապապիլիւրսինիզ:

Սէքիզ կիւն ագտէմ սիզտէն միւֆարէգաթ իթտիկիմտէ, գալպիմտէ հու-
սուլէ կէթիլտիկիինիլ իւմիտի տէ պէրապէր կէօթիւրտիւմ. պու իւմիտ վաքըս
բէք զայըֆ իտի ամմա նիհայէթ պիր իւմիտ իտի: Շիմտի արթըգ օ իւմիտ տէ
ագալմատը ջարթըգ ձէյմս Լինգօլնըն իւզէրինէ տիւչիւնմէմէքլիկիմ լազըմ կէ-
պլիթի: Ա՛հ, անը չօք սէվէրիմ ամմա հա՞նիյա քի սէվմէսէ իտիմ. նէ՛ չարէ, պու
աչի էլիմտէ տէյիլ տիր, եաբամամ:

Պիւսպիւթիւն թէրքը տիւնեա իթմէք վէ պիր մանասթըրա կիրմէք իսթէր
օրտիմ. բէտէր իլէ վալիտէմ պէնիմ մուզտարըպ օլտըղըմը կէօրիւպ միւքէտտէր
օլմամալարը իչիւն պէօյլէ եաբանագտըմ, լաքին քէնտիլէրինտէն այրըլմամը իսթէ-
մէյօրլար. պէնի սէվիյօրլար, պէն տէ անլէրի թէրք իթմէյէճէյիմ. Հալըֆ. է-
հէր պէն պէտպալթ իսէմ, գապահաթ օնլարըն տէյիլ տիր:

«Ա՛հ ազիզեմ, էկեր քիզին սէվեկուիւ գըզընըզըն, տա պախթը պէնիմքի կիպի
«Փէնա օլաճագ խտի իսէ, անըն վէֆաթ իթտիկինէ միւմքին մէրթէպէ ազ թէ-
էսքիւֆ իտինիզ»

«Պէնի, պու զափալը մուհիպէնիզի աճըյընըզ

«ՎԱԼԱՆԹԻՆ»

Մատամ Լըվասէօր՝ մէքթուպը աղլայարագ օգուժը օլտըղընտան, կէօզ եաշ-
լարընը պիր հըզ իլէ սիտիքտէն սօնդրա Րօզէթէ խիթապէն տէտի քի:

— Պու մէքթուպը մատմաղէլ Վալանթինի մի սիզէ թէսլիմ իթտի:

Րօզէթ.— Էվվէթ, մատամ, քէնտիսի թէսլիմ իթտի:

Մէլանի.— Պաղչէտէ՞ մի:

Րօզէթ.— Էվվէթ, պաղչէտէ Էքէտի պէնի պուլպուս վէ օրպտա մէքթուպը
պանա վէրտի:

Մէլանի.— Տիմէք խասթա տէյիլ տիր. պէն խասթա օլմասընտան գօրգու-
յօր իտիմ:

Րօզէթ.— Մատմաղէլ խասթա տէյիլ տիր. լաքին պիր շէյի վար տըր, մուզ-
տարըպ օլտըղը ընյ իւլ այն միւշահէտէ օլընըյօր . . . բէք մահզուն, բէք սօլ-
կուն տըր . . . Արթըգ կիւլմէյօր, բիանօ չալմայօր, թիւրքի չաղըրմայօր: Ա՛հ,
արթըգ հիչ էվվէթի տէյիլ տիր. Զանն իտէրսին ուզուն պիր եօլ եիւրիւմիշ տէ
տիզէրինտէ հիչ գուվվէթ գալմաժը կիպի եիւրիւլօր: Պիր ազ կէզինմէք իչիլն եա
եալընըզ վէ եախօտ մատամ տը Գարմէյլ իլէ պաղչէյէ էնտիկինտէ, «կիւզէլիմ»
շէշէքէրի պիր վազթ օ քապար սէվէր իքէն շիփտի իւզէրիլինէ պիլէ պագմայօր,
էլհասըլ, սայֆիյէտէ հէք քէս մահզուն վէ միւքէտտէր տիր, մատամ:

Մէլանի.— Անլայօրըմ, Րօզէթ, էյ մատմաղէլ Վալանթինին պուլընտըղը
պու հալ նէ՞ շէյէ աթֆ օլընըյօր:

Րօզէթ.— Րիվայէթէ պագըլըր իսէ, Մ. տը Գարմէյլ՝ քէնտիսին Մ. Ճէյմա
Լինգօն իլէ էվվէնմէսինէ ըզի օլմատըղընտան, մատմաղէլ Վալանթին՝ պու հալէ
տիւշար օլմուշ տըր. պէնիմ գաննըմճա հագիգաթը հալ տա պու տըր:

Մէլանի.— Րօզէթ, տէրէօհտէ իթտիկինիզ սըբարըղը իճրա իթտիկինիզտէն,
արթըգ քէօզի գատար կէլմէնիզէ իւզունմ եօգ տըր. վալիտէնիզին եանընա ռվ-
տէթ իտէպիլիւրսինիզ:

Րօզէթ.— Բէք ալէա, մատամ:

Մէլանի.— Պու ազլամ մատմաղէլ Վալանթինի կէօրէճէ՞քմիսինիզ:

Րօզէթ.— Հա՛, պունը ումմամ:

Մէլանի.— Նէ հալ իսէ, քէնտիսին կէօրտիկինիզտէ մէքթուպը պանա
թէսլիմ իթտիկինիզի վէ հագգընտա մալիւմաթ ալտըղըմտան տօլոյը բէք մէմնուն
օլտըղըմը քէնտիսինէ սէօյլէյինիզ, Բէզալիք էյիճէ խաթընըզտա սաղլայարագ
չունը տախի սէօյլէյինիզ քի, պէն տայմա քէնտիսին տիւշիւնիյօրըմ, ճէսաթիթ տէթ
ասլա տիւշմէսին վէ տայմա իւմիտ իւզրէ պուլընտըն:

Րօզէթ. — Խաթրըմտա էյի սազլարըմ, մատամ. սիզ զասավէթ իթմէյինիզ, պէն պու տէտիքլէրինիզի քէնտիսինէ սէյլէրիմ:

Մատամ Լըվասէօր՝ Րօզէթի պուս իթտի, վէ Րօզէթ գօշարագ զալգտը կիթտի:

Մէլանի՝ քէօլլէ տօղրու աճէլէ եիւրիւյերէք քէնտի քէնտինէ. — Խայր, խայր, պրագմայաճաղըմ քի էվլատըմ պէօյլէ մուզտարըպ օլսուն, վէ պէհէմէհալ պուսնըն չարէսինէ պագաճաղըմ: Մէրգուսնին՝ անասընտան պաշգա նէ՞ կիւվէնէ. ճէյի վար տըր:

«Պիչարէ գըզճըղազ՝ մէսուտ վէ պախթիյար պուլընտըգճա պէն տէ օրթայա չըգմայըպ քէնտիմի թանըթմայաճաղտըմ: Շիւտի հէր չէյի եարմաղա գարար վէր. միշիմ տիր, Իսթէրիմ քի գըզըմ եհնիտէն մէսուտ վէ պախթիյար օլսուն:

«Հէր նէ օլուրսա օլսուն, եարըն պէհէմէհալ Մ. տը Գարմէյլի կէօրէ. ճէյիմ»

13

ԱԶԸՂԱ ԶԸԴՄԸՇ ՍԸՐՐ

Էրթէսի կիւն բազար օլուպ, բազար վէ եօրթու կիւնլէրի իսէ Մ. տը Գարմէյլ հիշ տիշարը չըգմազ իտի:

Մալիւմիմիզ օլտըղը իւզրէ մուժալիէյհ Փապրիգաթօրըն էրքէն գալգմագ ատէթի իտի: Օ բազար սապահըսը քէնտի խուսուսի օտասընտա իքի սաաթ չալըչտըգտան սօնղրա պաղչէյէ կիտէրէք պաղչէպան իլէ գօնուչըյօր վէ իճրա օլը նաճագ պաղը ամէլիյաթ հագգընտա մէրգուսա էմլէր վէրիյօր իտի:

Պիր ույըն եօլը չէվրիլէրէք, ինկիլիքեարի պիր ըրմալտ զարըշտըրըլաճագ, վէ պէօյլէճէ մէղքիւր սու պիր չայըր չիմէնիլք իչինտէն կէչիրիլէրէք ուֆագ ուֆագ ատալար թէշքիլ իտիլէճէք, վէ պու ատալար օրթասընտա թօր աղաճլըզլար պուլընաճագ իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ թէսավիւր իթտիկի եօլնուլըգտան ավտէթլէրինտէ մատմազէլ վալանթինի տիւչարը հայրէթ ու իսթիլրապ իթմէք իսթէյօր իտի: Զաւալը կէնճ գըզա տէֆը զամմ իթտիքմէք իչիւն նէ եարաճաղընը պիլմէյօր իտի:

Մատամ Լըվասէօրին քէնտիսիլլէ գօնուչմագ իսթէտիկինի կէլիպ խապէր վէրտիքլէրինտէ սաաթ ալաֆր. տօգուզ վար իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ իհթիմալ քի իչպու Լըվասէօր իսմինի պիր գաշ տէֆա իլիթ. միշ իտի. լաքին օրման քէօլիլէնտէքի խանէ խալգընը հիշ խաթր ու խայալինէ կէթիքմէտիկինտէն, մատամ Լըվասէօր քիմ օլապիլիր օլտըղընը քէնտի քէնտիլէ տիւչիւնիւպ զիհնինտէ արաշթըրտը:

Լաքին՝ թանըտըզ օլսուն օլմասըն՝ քէնտիսինէ կէլէնլէրի հիշ պիր վագըթ գապուլ իթմէմէզլիք իթմէտիկինտէն, խըտմէթքեարա խիթապէն,

— Պու գատընը խուսուսի օտամա կէօթիւրինիզ վէ շիմտի եանընա կիտէճէ-
կիմի քէնտիսինէ սէօլէյինիզ. — տէտի, պատէհու պաղչէսլանա սէրիան պաղը իյ-
զահաթ տահա վէրտի վէ կէլէն միւսաֆիր գատընըն եանընա կիթմէք իւզրէ պաղ-
չէպանըն եանընտան այրըլտը:

Սապահլարր պու գատար էրքէն, քէօյտէ պիլէ մատամ տը Գարմէյլ հէնուզ
քէնտի օտասընտա պուլընըյօր իտի: Վալանթինէ կէլինճէ, մէրգոււմէ գըզ՝ կիյին-
միշ օլտուն օլմասըն, կիւնտիւզ թաամը վազթընտան էվվէլ աշաղա էնմէզ իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ Վալանթին իլէ կէզինմէյէ չըգտըղը վազթ րասթ կէլմիշ օլ-
տըղը միւսաֆիր գատընը իւք աղըղ թանըմատը:

Լաքին մէրգոււմէին բէք րասըլթալը կիյինմիշ օլտըղընը վէ հէնուզ կէնճ վէ
կիւզէլ օլուպ, հալ ու թավընտա պիր էսէրը թէմէյիւզ ու նէզաքէթ պուլըն-
տըղընը Փապրիգաթօր Փարգ իթտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ Մէլանիյի սէլամլայըպ մէրգոււմէյէ պիր գօլթուգ սանտալ-
եասը կէօսթէրտիքտէն վէ քէնտիսի տէ անըն գարչըսընտա օթուրտըգտան սօնդ-
րա: — Մատամ, բէք թէլաշ վէ հէյէճանը կէօրիւնիյօրսընըզ:

Մէլանի. — Տօղրու տըր, էֆէնտի, զիրա գօրգարագ եանընըզա գատար կէլ-
տիմ:

Գարմէյլ. — Լաքին, մատամ, պէն տայմա պանա միւրաճաթ իտէնլէրի հիւս-
նիւ գապուլ իթտիկիմի էլպէթթէ սիզէ սէօլէմիշէր աիր:

Մէլանի. — Հա՛, էվվէթ, Մ. տը Գարմէյլին նազիք պիր ատամ օլտըղընը պի-
լիրիմ. Լաքին նէզտինտէ սաիրլէրի կիպի նաիլը իլթիֆաթ օլամամագտան գօր-
գարըմ:

Գարմէյլ. — Էօլէ իսէ, մատամ, սէպէպը զիյարէթինիզի լութֆէն պէյան ի-
տինիզ:

Մէլանի. — Էֆէնտի, կէօրիւյօրըմ քի պէնի թանըմայօրսընըզ. հալ պու քի
պէնի պու կիւն պիրինճի տէֆա կէօրմէյօրսընըզ:

Գարմէյլ՝ մատամ Լըվասէօրէ տիգգաթլը պիր սուրէթտէ պագարագ. — Աֆվ
իտէրսինիզ, մատամ, շիմտի սիզի թանըտըմ. պու էսնատէ սիզ օրման քէօլկիւն.
տէ իգամէթ իտէրսինիզ, տէյիլ մի:

Մէլանի. — Էվվէթ, էֆէնտիմ, պէն մատամ Լըվասէօրիմ:

Գարմէյլ. — Իսմինիզ տախի խաթրըմա կէլիյօր, մատամ:

Մէլանի. — Միւսիւ տը Գարմէյլ, կէօրիւյօրըմ քի, զիյարէթիմէ թէտճհիւպ
իտիյօրսընըզ:

Գարմէյլ. — Հագիգաթէն թէտճհիւպ իտիյօրըմ, մատամ, վէ քէնտի քէնտի.
մէ սիւվալ իտիյօրըմ. . .

Մէլանի. — Էֆէնտի, քէրիմէնիզ մատմագէլ Վալանթին հագգընտա հըսս իթ-
տիկիմ մուհապպէթը ֆէվգէլատէտէն նաշի պազէն տէլի կիպի իշլէր եաբմաղա
միւթլճասըր օլտըղըմը սիզէ սէօլէտիկիմտէ գաննըմ տահա զիյատէ տիւչարը իգ-
թիղրապ օլաճագսընըզ: Ուզաթմայալըմ, էֆէնտի, մատմագէլ տը Գարմէյլ հագ-

գընտաքի մուհապպէթիմ պէնի կէլիպ քէնտի քէտէրինի պուլմաղա սէվք իթմիլ
պէր:

Գարմէյլ. իշթտիկի սէզլէրէ ինանապայարագ. — Լաքին, մատամ, սէօյլէտի-
կինիզ սէօզլէր, թէաճճիւպիմի տէյիլ, ատէթա վէլէհ ու թէհայիւրիմի մուճիպ
օլու յօրլար:

Մէլանի. — Միւսիւ տը Գարմէյլ, խանէնիզտէ պէնիմ ճառուսըմ եօգ տըր վէ
լաքին օրատա նէ կէշիպ տէօնէրսէ պիլիլիմ. մատմաղէլ վալանթին մուգտարըպ
վէ պէպպաթ տըր. անը մահվ իթմէքտէ օլան խասթալըզ պիլիյօրսընըզ վէ Լա-
քին թէտապի խէմէյօրսընըզ, Մէրգումէ՝ միւպթէլաթի աշգ ու սէվտա օլմուշ տըր,
հէմ սէվէր հէմ սէվիլի. րէճա խտէրիմ, էֆէնտի, իքի քիլինին մէսուտիյէթինէ
սէպէպ օլընըզ, Մ. Զէյն Լինգօլըն չաղըրընըզ վէ մատմաղէլ վալանթինի օնա
վէրմէյէ մուվաֆազաթ իտինիզ:

Գարմէյլ. — Հազիգաթէն, մատամ, նէ՝ տիւշիւնէճէթիմի պիլմէյօքմէ վէ
ճապա դարըմտաքի զալալը պիր ագըլսըզ դարը մը՝ տըր տէյու քէնտի քէնտի-
մէ սիւվալ իտիյօրըմ:

Մէլանի. — Միսթէթիհօ օլընըզ, էֆէնտի, պէն տէլի տէյիլիմ, ագըլմ թէմա.
մըյա պաշըմտա տըր:

Գարմէյլ. — Պէն տէ էօյլէ ինանմագ իսթէրիմ. Լաքին էօյլէ իսէ, պիւապ
էվլէլ տէտիկինիզ իւզրէ գըզըմա օլան մուհապպէթինիզ՝ սիգէ չիմտի պէօյլէ պիր
տէլիլիք իճրա իթտիլիյօր:

Մէլանի. հըզ իլէ. — Էֆէնտի պաշգալարընըն ըպտըրպպաթընա աճըմագ վէ
թիք պէտապաթըն տալապընը միւտաֆէա իթմէք սահիկէն տէլիլիք մի տիր:

Գարմէյլ. — Խայր, էլպէթթէ տէյիլ տիր, մատամ. Լաքին պու իշտէ էօյլէ
պիր հալ կէօրիւյօրըմ քի, սիգ ատէթա սիգէ աիտ օլմայան պիր իշէ միւտապպէլէ
իտիյօրսընըզ:

Մէլանի. — Պու իշ մէմուլինիզտէն զիյատէ պանա աիտ տիր, էֆէնտի:

Գարմէյլ. — Անլամայօրըմ Լաքին հէր նէ օլուրսա օլսուն, մատամ, նէ՝
հազգա մէպնի պուրայա կէլիպ պանա քէրիմէմտէն պահս իթտիկինիզի սէօյլէյն-
պիլիլիմիսինիզ:

Մէլանի. — Պու հազգը, էֆէնտի, մատմաղէլ վալանթին հազգընտա օլան
մուհապպէթիմ պանա վէրիյօր:

Գարմէյլ. — Էվլէթ, մուհապպէթինիզ, օ Ղարիպ վէ աճայիպ մուհապպէ-
թինիզ:

Մէլանի. — Մուհապպէթիմ հիչ պիր վազթ Ղարիպ ու աճայիպ տէյիլ տիր,
թէմամըյա թապիի պիր մուհապպէթ տիր:

Գարմէյլ. սապրսըզըզ նիլանէսի օլարագ եէրինտէն շէօյլէ պիր գըմըտա-
նըպ. — Կէօյա քէրիմէմ հազգընտա վազը օլան մուհապպէթ վէ տօսթըղընըզ
սէպէպսիզ օլտըղընտան, պանա չօգջարիպ կէօրիւնիյօր, զիրա սիգ մատմաղէլ տը
Գարմէյլի թանըր թանըմագ պիր շիյսինիզ. էկէր քէնտիսինին սիւտանսսը օլմուշ
օլա իտինիզ, օ վազթ պիր տէքէճէյէ գատար ագըլմ էրէր իտի:

Մէլանի. — Էյ էկէր վապիտէսի օլար ի՞նչ:

Գարմէյլ՝ օժուղարունը եօգարը գալարարագ վէ գաշարունը չաթարագ քու-
րու պիր թարգտաւ. — Մատամ, էկէր պանա պաշգա պիր տէյէնէյինիզ եզգ իսէ,
լուծֆէն իշպու միջքեալէ վէ միջի դըսա քէսէ լիւ զիթա պոչնտան չհիշ պիր ֆաթե
տէ եօգ տըր:

Մէլանի՝ սար սարը քէսիւէրէք քէմալը մահգունիյէթլէ. — էկէր թալէպ իթ ա-
մէկէ կէլտիկիմ շէյի լուծֆ իտէր իսէնիզ, էկէր Մազմալէլ վալանթինի Մ. ձէյմ-
լինգօլն իլէ էվէնտիլմէյէ մուվաֆթագաթ էյլէյէ իսէնիզ, արթըք սիգէ պիր տիլէ-
ձէյիմ գալմայըպ հէմքն շիմտիճիք շէքիլիր կիտէթիմ:

Գարմէյլ. — Պու իշտէ խարար ու խարամ կէտիթէրէթըրընդ, մատամ. օճմա-
յա քի գըզըմ՝ պու իշի սիգէ հէվալէ իթ միջ օլտուն:

Մէլանի. — Ուայր, էֆէնտի, էօյլէ պիր շէյ եօգ տըր. հաթթա մատմագէլ
վալանթիք՝ պէնիմ նիյէթ ու մագսէտիմ նէ օլտըղընը տա աօլա պիթէյ. Պիշպի-
գըզ մուգտարըպ տըր, էֆէնտի, րէճա իտէրիմ շիմաթ քա մէրհամէթ իտիլիզ,
սիգին օ տէհէթլի գարարընդպտան վազ կէշինիզ:

Գարմէյլ. — Միւսաատէ պուլուրընդ, պիգէ պիր շէյ սիւվալ իտէյիմ, մատամ.
գըզըմը սէվաթիլմէ ինանըրմըսընըզ:

Մէլանի. — Մաշալլահ, ինանըրմ եա՛, էֆէնտի:

Գարմէյլ. — էօյլէ իսէ, մատամ, սիգէ պիր շէյ սէպլէյիմ. վագըա մատմագէլ
տը Գարմէյլ՝ վէրտիլիմ պիր գարարտան մուգտարըպ օլճագտա իսէ տէ, պէօլէ
պիր գարար վէրմէյէ մէճպուր իտիմ:

Մէլանի. — Մէճպուր մը:

Գարմէյլ. — էօյլէ եա՛. զպին իտէթլիսինիզ քի էվատըմըն մուգտարըպ օլ-
տըրընը կէօրէրէք պէն տէ մուգտարըպ օլմայըմ: Մէրգոնմէ գըզ՝ ձէյմա լինգօլն
իլէ էվէնէմէյ, պու իզտիվաճ՝ գապիլը իմքեան տէյիլ տիր:

Մէլանի. — Գապիլը իմքեան տէյիլ մի, նի՛շիւն, սէպէ՛պ:

Գարմէյլ՝ պիր ազ գապարարագ. — Պու սիւվալինիզ միւնապէթսիզ տիր,
մատամ, ճէվապ վէրէմէմ:

Մէլանի. — էօյլէ Նիսուն, էֆէնտի. լաքին պէն իսթէմէմ քի մատմագէլ վա-
լանթին պէտպալսթ օլտուն, խայր, իսթէմէմ:

Գարմէյլ՝ պիր սըջրայըշտա եօգարը տիքիլէրէք. — Ամա եարտընըզ հա՛, չօգ
իլէրի կիտիթըրընըզ. վանն իտէրսին էվին պահպի պէն տէյիլիմ տէ ֆաթիլէպ յէ-
իսիլիլ հուգուգըմտան վազ կէշմէլիլիմ իքճապ իտէյոր, լաքին արթըք եր վէթիր,
մատամ՝ վագըա գատընլարա հիւրմէթ իթմէք լաղըմ իսէ տէ, պու թապի ու հա-
րէքէթիլիլդտէն նաշի, սիգի արթըք եօլա գօլմագլըղըմա միւսաատէ իտիլիլ:

Մէլանի՝ այաղա գալգարագ պիր հարարէթլէ. — Եանընըգտան հէնուղ կիտէ-
մէմ, էֆէնտի, զիրա սիգէ չօգ էհէմիլէթլի շէյլէր տուլուրաճաղըմ:

Գարմէյլ. — Մէօյլէյինիզ պագալըմ, մատամ, գուլաղըմ սիգտէ տիր:

Մէլանի՝ թէլաշիւնտան նաշի սէօթ թիթրէյէրէք. — էֆէնտի, մատմագէլ վա-
լանթինին պէտպալսթ լըղընը տուլարագ, մէրգուճէնին քէտէր ու ըղտըրապընա

նիւայէթ վերմէնիդի ռէճա ու նիյազ իթմէք իւզրէ նէզտինիդէ կէլտիմ. ալիմ Սլ-լահ պաշգա պիր նիյէթլէ խանէնիդէ կէլմէտիմ. Լաքին սիզ հիշ ինսաֆ ու մէր. համէթ իթմէտիկինիդտէն, պէն տէ արթըգ հագգըլա տիւչարը հիտտէթ ու ղա-զապ օլտոււմ:

Գարմէյլ. — Օհ:

Մէլանի. — Էվվէթ, միւսիւ տը Գարմէյլ, հագգըլա հիտտէթլէնտիմ, ար-թըգ նէ՛ սէօյլէր վէ նէ՛ եաքար իսէմ, պուենն նէթայիճինտէն գօրգաճագ հիշ պիր շէյիմ եօգ տըր: Էկէր մատմազէլ Վալանթին՝ օն պէշ կիւն էվվէլիսինէ գատար օլտըղը կիպի էլան մէսուտ վէ պախթիյար օլմուշ օլսա խտի, պէն տէ շիմտի պուրա-տա օլմայաճագտըմ, էֆէնտի, վէ եէմինիմի պօզմայըպ՝ հիշ պիր շէյ՝ սէօյլէմէյէճէք-աիմ. Լաքին գըզ պէտպախթ տըր. . . արթըգ անըն ռահաթընը պօզմագտան, սաատէթինի մահվ իթմէքտէն հիշ պիր գօրգոււմ եօգ տըր: Գալպիմին հըսսիյա-թընա իթթիպաէն մէրգոււմէյի սիւննէֆա սիզին ալէյհինիդտէ հըմայէ վէ միւտա-ֆէա իթմէք՝ քէնտի վաճիպէի զիմմէթիմ տիրո:

Ճապրիգաթօր՝ էլինի եազըխանէսինէ վէ այաղընը տէօշէմէյէ վուրարագ սա-պըրսըզըգ ալէամէթի կէօսթէրմէսինտէ տէվամ իտիյօր իտի:

Մէլանի՝ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք. — Միւսիւ տը Գարմէյլ, մատմազէլ Վա-լանթին հագգընտա օլան մուհապպէթիմի ղարիպ պուլըյօրսընըզ, վէ սէօզլէրիմի վէ գուվվէթլի սէօյլէյիշիմի շիւպհէսիզ տահա զիյատէ ղարիպ կէօրիւյօրսընըզ, Էօյլէ իսէ չու պիր շիֆթ Լազըրտըտան իշին նէ օլտըղընը անլայապիլիրսինիզ.

«Վալանթին պէնիմ գըզըմ տըր:»

Մ. տը Գարմէյլ՝ պիւթիւն վիւճուտըլա թիթրէտի վէ կէօզլէրինտէն աթէշ-լէր մաշըլաւ: Լաքին չօգ սիւրմէյիպ պագըընտա վէ շէհրէսինտէ պիր էսէրը ռահմ ու շէֆագաթ նիւմայան օլտու, վէ քէնտի քէնտիյէ,

— Ձաւալը գարը, հագիգաթէն ագընը գաշըրմըշ. — տէտի:

Մատամ Մէլանի Լըվասէօր՝ օ սէօզիւ սէօյլէյինճէ Էլէնին գօճասը եէրինտէն եօգարը սըչրայաճաղընը պէքլէր իքէն, պէօյլէ պիր հալ կէօրմէտիկինտէն, պիր-արա բէք պօզուլտու:

Գարմէյլ բէք Լաթիֆ պիր սէտա իլէ. — Վա՛յ, սահի՛ մի, մատմազէլ Վա-լանթին սիզին քէրիմէնի՞զ մի տիր:

Մէլանի՝ տիք տիք ֆապրիգաթօրըն եիւզիւնէ պագարագ վէ անըն ֆիքրի-նի անլամաղա չալըմայարագ քէնտի քէնտիյէ. — Պէնի տէլի եէրինէ գօյօր. — տէտիքտէն սօնդրա հիւզիւնլիւ պիր կիւլիւմէյիշլէ ճէվապ վէրէքէք. — Էվվէթ, էֆէնտիմ, պէնիմ գըզըմ տըր. ինանմաճըսընըզ:

Գարմէյլ. — Մաշալահ, նի՛շիւն ինանմայըմ, ինանըրըմ եա՛:

Մէլանի. — Միւսիւ տը Գարմէյլ, ինանըրսընըզ ամմա պէնիմ պէտպախթ պիր տէլի օլտըղըմ ինանըրսընըզ: Պինաէն ալէյհ քէնտի քէնտինիդէ «— Պուրա-ւտա չըկընըղը թութմամագ իշիւն սույընա կիտէլիմ—» տէրսինիզ:

Գարմէյլ. — Մատամ, էմին օլընըզ քի. . .

Մէլանի՝ սէօգիւնի քէսէրէք։— Սիգ եալան սէօյլէյէմէգսինիգ, էֆքեարընըը թէմամըյա անլայօրըմ։ Էկէր պու իգտիվաճա մուվաֆազաթ իտէճէյինիգի պանա վատ իսէր իսէնիգ, պէնիմ պիշարէ պիր տէլի օլտըղըմա ինանազըղընըզա պիր շէյ տիմէյէրէք եանընըզտան չէքիլիւր կիտէրիմ։

Գարմէյլ։— Վազըա սիգէ պու վատը իտէպիլիրտիմ ամմա նասըլ քի սէօյլէտի-նիգ, մատամ, պէն եալան սէօյլէյէմէմ։ Թէքըար տէրիմ, գըղըմ՝ ծէյմա Լինգօլնա գարը օլամազ։

Մէլանի։— Է՛հ, պագալըմ, սօնղրա կէօրիւշիւրիգ, էֆէնտի։ Լաքին էն էվվէլ պէնիմ ագըմ թէմամըյա պաշըմտա օլտըղընը սիգէ իսպաթ իթմէքլիկիմ լազըմ տըր։— տէտի, վէ ճէպինտէն տար պիր մավի շէրիտլէ եէքտիկէրինէ պաղըլ իքի քեաղըտ չըգարտը, վէ,

— Միւսիւ տը Գարմէյլ, Լութֆէն պէնի տիյնէյինիգ։ — տէտի։

Գարմէյլ։— Էվվէթ, էվվէթ, սիգի տիյնէյօրըմ։

Փապրիգաթօր՝ զօրաքի մատամ Լըվասէօթէ մէրազ վէրմէյէ պաշլայօր վէ Լա-քին մէրգումէյի տայմա զավալը պիր մէճնուէն ատտ իթմէք իսթէյօր իտի։

Մէլանի՝ բէք միւթէէսսիւր օլարազ։— Էֆէնտի, 1886 սէնէսի յունվար 31ին տէ Բարիգ գուրպինտէ Սէն—Մանտէտէ պիր գըղ չօճուգ տիւնեայա կէթիրտիմ։ զու չօճուղըն՝ պապասը պէլլիսիգ օլարազ Մէլանի—Անթուանէթ Պէրթուտան թէվէլլի տ իթտիկի՝ պէլէտիյէ տալիւսինէ պէյան օլընտը վէ իսմի Սիւզան—Հան-րիէթ գօնտու։

«Իշթէ՛ չօճուղըմըն վէլատէթնամէսինին խիւլասասը պու տըր, ագուլայապիլիր սինիգ։— տէտի վէ քեաղըտը Մ. տը Գարմէյլին էլինէ թէսլիմ իթտի։

Գարմէյլ։— Էվվէթ, կէօրիւյօրըմ։ Լաքին էսրարընըզը պանա տույուրընըզ տիմէյօրըմ։

Մէլանի։— Պէնիմ կիլլէյէճէք պիր շէյիմ եօգ տըր, էֆէնտի։ Բէք չօղլարը կիպի պէն տէ գըղ իքէն վալիտէ օլտոււմ։ օ գէվաթ գարուրէթը հալտէ պուլընտըլ ղըմ հասէպիլլէ բէք չօգ մուգտարըպ օլտըմ իսէ տէ, շիմտի օ չէքտիքլէրիմ հէք պանա րույա կիպի կէլլիյօր։ Չօճուղըմըն բէտէրի՝ պիր արա պէնի թէրք իթտի։ Լաքին իքի պու չուգ սէնէ սօնղրա պէնիմէ ագտը իգտիվաճ էյլէտի։ Իշթէ ճէվա-հիրճի Հանրի Լըվասէօր իլէ տիքիշճի Մէլանի Պէրթուլըն նիքեաճ սէնէտինին խիւ-լասասը տա պու տըր։

«Կէլլէլիմ գըղըմա»

«Մէրգումէ՛ տօղտուլընտան օն պէշ սաաթ սօնղրա արթըգ եանըմտա պու-լընմայօր իտի։ Էրթէսի կիւնիւ փետրուարըն իրնտէ, Հօթ—Սօն էյալէթի տալի-լինտէ Գօրմիէ քէօլկիւնէ ճիվար պուլընան Բօր—սիւր—Սօն գարիյէսինտէ գըղը-մըն իքինճի պիր վէլատէթնամէսի թահրիլ օլընտը»

Գարմէյլ՝ պիրտէն պիրէ եօգարը տիքիւլէրէք վէ կէօղլէրինտէն աթէլլէր սա-լարազ։— Եալան, սըրֆ եալան տըր։

Մէլանի՝ պիր նիյէթէ մէպնի սէսինի ալջալտարազ։— Էֆէնտի, սէսինիգի քիմսէ տույմասըն։

Գարմէյը՝ կէօգիւնին ուճույլա գաղթոյա տօղթոս պազարածքս — Մէրամընդ
նէ՝ տիր, նէ՝ տիմէք իսթէյսընդ, անլամայօրմ:

Մէլանի. — Տոգընդ, սապր իտիկի. — Կ. — Ենէի տօղան գըզըղաղըմա իթին՝
հի պիր վէզատէթնամէ վերիտի:

Գարմէյը՝ քէնտի քէնտիյի կիզ, վազիթ իտէրէք. — Պու նէ՝ չիրքիմ չէյ:

Մէլանի. — Գըզըմըն՝ Մ. Արման տը Գարմէյը իլէ գէվճէսի Էլէն Տիւպրէնլի
տէն թէվէլիւտ իթտիկի պէլէտիյէ տարիսինէ պէյան օլընտը վէ իամի Ամէլի—
վալանթին գօնտու:

Մ. տը Գարմէյին հէման չըլիըննա մատամ Լըվասէօրիւ իւզէրինէ սըջրայըպ
անգ պօղմասը կէլիյօր իտի, Էիրա պուշըն սըրֆ Եալան օլմասընտան պազա պիր
չէյէ ինանմագ իսթէմէյօր իտի, Հալ պու քի ագըլըլըգ իտուպ քէնտիյի թութ-
տու վէ Եէրինտէն գըմըլտանմայըպ հիտուէթինտէն նաչի օէսի թիթրէյէրէք տէ-
տի քի:

— Մատամ, սիգ Եա տէլիպինիզ, Էախօտ էտէպսիզին պիրթսինիզ, Պէնտէն նէ՝
իսթէրսինիզ, Ա. — պանա վէ ֆամիլեանա գարըլ պու նէ՝ յոգէլէթլի տուզագ գու-
րուլըլ:

«Սըրթայա պիր ըգալէթ չըգարմագլա մը պէնի գօրգութմագ իսթէյօրլար
Լաքին չարուգ օէօյլէյինիզ, պէտպանթ գարը, սիգ պուլետա պիր բարա տուզա-
ղը գըւրոյօրսընդ, տէյիլ մի:

Մէլանի՝ պիրտէն պիրէ գըր գըրմըզը քէսիլէրէք ղրուր ու ազամէթլէ. —
Միւսիւ տը Գարմէյը, Եիւզիւմէ պազընդ, Էյիճէ Եիւզիւմէ պազընդ. սիգ նա-
մուսը վէ հագգանիյէթրէրվէր պիր գաթ օլտըղընդտան, պու Լազըրտըյը տէ-
տիկինիզէ քիլիման օլանագսընդ. պէնիմ հալ ու թավըրմտա պիր սէրսէրիլէէ-
սէրի վա՛ր մը տըր:

«Եարա տուզաղը՝ մը. նիչիւնչ Թա՝ Բապսիմ. Հանրի Լըվասէօր իլէ գէվճէսի
նին տէ միւսիւ տը Գարմէյը կիպի ճէնիմ պիր սէրվէթլէրի Եօ՞գ մը տըր. Լաքին
պուլէլար՝ Էսնաֆ թագըմըննան իլէրի կէլիչ օլտըգլաղը իչիւն սէֆիլ վէ էտէպ.
սիգ օլմամաղար, Պիզ չալըլմըլ չապալամըլ, վէ ալըմըզըն թէրիյլէ Եէթմիլ պէլ
պին ֆրանգտան գիյատէ պիր իյրան Էլէ կէչիւրմիլիզ տիր, Նասըլ քի կէօրիւյօր-
սընդ, պալզալարընըն բարասընա կէօզ տիքմէյէ իհթիյանըմըլ Եօգ տըր:

«Սիգէ նէ պիր ըգալէթ վէ նէ պաղա պիր չէյլէ թէհտիտիթմէյօրմ. Լաքին
պէն վալիտէյիմ վէ էվատըմը սէվէրիմ, Գըզըմը աճըյընդ, պրագմայընդ քի Էօլ-
սիւն:

«Եյազլարընդա գարանարագ Եալվարըր, Եագարըր, վէ «—Մէրհամէթ,
մէրհամէթ իտինիզ, էփատըմը գուրթարընդ—» տէրիմ:»

Մ. տը Գարմէյին պու սըրատա տիւչար օլտըղը ըզտըրապ գապիլը թարիֆ
օլմայըպ, փիթ ագ միւտտէթ էյիլտի գալտը վէ զանն իտէրսին մահվ օլտու:

Մէլանինին սէօզլէրի՝ ֆապրիգաթօրըն թա գալպիհանընա իլէմիլ օլմաղլա,
մէրգըմէնին՝ վալանթինին վալիտէսի օլտըղընա Մ. տը Գարմէյը արթըգ չիւպհէ
իթմէյօր իտի:

Պու նէ՝ տէհչէթլի սըրր իտի, օրթայա չըգտը:

Մատամ Լըվասէօր՝ քէնտի այագլարընա գաբանմը, հըջգըրըյօր իտի:

Մէրգուժէյի եօգարը գալտըրըպ գօլթուգ սանտալեասընտա օթուրթտը. պատէհու քէտէրամիգ պիր սէտա իլէ,

—Մատամ, արթըգ չիւպհէ իթմէմ, էվվէթ, վալանթինին վալիտէսի օլտը-դընրգա ինանըրըմ.— տէտի վէ սէսի գըսըլարագ սէօզիւնի քէստի: Պիր ազ սօնդ-րա եինէ մէգալէսինէ տէվամ իլէ տէտի քի:

—Աֆվ իտէրսինիգ, պանա էնտիրտիկինիգ պիր տէհչէթլի սատէմէտէն քէն, տիսի ալտըրամայօրըմ: Պէն վալանթինի թաբարճասընա սէվէրիմ վէ հէր նէ օլ լուրսա օլտուն մէրգուժէյի գըզըմ կիպի տայմա սէվէճէյիմ:

«էվվէթ, սիգ անըն վալիտէսիսինիգ. . . Լաքին գըզընըզըն սիգտէն նասըլ ալընըպ գաբաթըլտըղընը պիլմէլիյիմ. . . էվվէթ, պուճը պիլմէյէ լիւզուժըմ վար տըր. . .

Մէլանի.— Ահ, էֆէնտիմ, էհէր գըզըմըն միւքէտտէր վէ մէյուս օլմասըն, տան գօրգմասա իտիմ, ալիմ Ալլահ սիգէ հիջ պիր չէյ սէօյլէմէյէճէք, տույուրմա-յաճագ իտիմ: մէրգուժէյի վագթ վագթ կէօրիւպ գօնուչմագլա վէ կիզլի կիզլի սէվմէքէ իթթիֆա իտէճէքտիմ, մէյնուն վէ խօշնուտ օլաճագտըմ: Շիմտի հէր չէյի պիլմէնիգ լազըմ կէլիյօր վէ պիլէճէքսինիգ:»

Պուճը տէտիքտէն սօնդրա մատամ Լըվասէօր՝ քէնտի գըզըղընըն սուզիլի հիքեայէսինի նագլ իթմէյէ պաշատը:

Սախթէ մատամ Տիւրանթէնին իսմի՝ Մ. տը Գարմէյլի պիւթիւն վիւճու-տըյլա թիթրէթտի: Պու գարըյը Գօրմիէ քէօզկիւնտէ կէօրմիւչ օլտըղը՝ խաթրը-նա կէլիպ, գէվճէսի էլէնին՝ պիր ըէվօլվէրլէ Լէոնթին Տիւբրէնին եանընա կիթ-տիկինտէ մէրգուժէ մատամ Տիւրանթէնին՝ էլէն նէզտինտէ նէ եարտըղընը Մ. տը Գարմէյլ քէնտի քէնտինէ տիւչիւնիյօր իտի:

Մէլանի՝ կէօզ եաչը տէօքէրէք հիքեայէսինին պիրինճի գըսմընը պիթիւրտի:

Պատէհու կէօզ եաչարընը սիլէրէք եինէ սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի,

—Չօճուղըմը ճան էվլատը ալմագ իսթէյէն գատըն թարաֆընտան էպէնին պանա թէսլիմ իթտիկի երիմի պին Ֆրանգլա պիր տիքիլճի մաղաղասը թէէսիս իթտիմ վէ պէնի սէվէն պիր գատընըն հըմայէսի սայէսինտէ տէրհալ պիր չօգ միւչթէրի բէյտա էյլէտիմ:

«էլպիսէ տիքտիկիմ միւթէհայյիւպան գատընլարը իլէ Բարիզին թիւճճարանը միւթէպէրանը ֆամիլեալարը միյանընտա սիզին թանըտըգլարընըգ վար տըր: Մա-տամ տը Բէգմ, գօնթէս տը Սիվրէյ, Մատամ տ'էրնանթ, Մատամ Լօրման, Մա-տամ Ժիւլիէն, Մատամ վալնէկր, Պարօն տը Մօլէն:

Գարմէյլ.— Ֆիլհագիգա պու գատընլարը թէմամըյլա թանըրըմ: Լաքին ըէ-ճա իտէրիմ տէվամ իտինիգ:

Մէլանի.— Պէնիմ խանէմտէ ըիֆահ ու սաատէթը միւքէմմէլէ գաթէն հիւ-բիւմֆէրմա իքէն էվլատըմըն բէտէրի Հանրի Լըվասէօր՝ էլան պէնի սէվտիկինտէն

նաչի պէնի թէրք իթմիշ օլտըղընա բէշիման օլտարաք, ինկիլթէրատան գալգտը եանըմա հէլտի վէ պէնիմէ ագտը իգտիվաճ էյլէտի:

«Մ. Լըվասէօր՝ քէնտիսի տախի ճալքչմագ իսթէյէրէք, Բալէ—Րօայալտա պիր մաղազա քիւշատ իթտի: Պէնիմ մաղաղամ կիպի գգճամըն մաղազասը տախի քէսպը թէրաքգի վէ իւմրան իթտիկինտէն, հէր սէնէ սէրվէթիմիզին արթտըղընը կէօրիւյօր իտիք:

«Սէվկիւլիւ գըզըղազըմըզ Հանրիէթին՝ սիւտանա եանընտա Եօլտիքինի Հանրիէ սէօյլէմիշ օլտըղըմտան, Հանրիլ քէնտիսիսի ալտաթմագտա հիճ, պիր մէն-Փաաթըմ օլմատըղընը պիլէրէք, օ սէօզիւմէ ինանըյօր իտիւ:

«Պանա կէլինտիքտէ, հէր նէ դատար սէվկիւլիւ չօնուղմաան աթթըք հի պիր խապէր ալմատըմ իսէ տէ, մէրգումէ գըզըղազըն հէնուզ պէրհայաթ օլտըղը վէ կիւնիւն պիրինտէ պուլընաճաղը՝ պանա տուշ օլույօր իտի:

«Իշտէն չէքիլէպիլէճէք դատար րարա գազանտըղըմըզտա, գօճամ քէնտի թիճարէթ կեահընը պաշգասընա տէվր իթմէք նիյէթինտէ օլտըղընտան տիքիճի մաղազամը թէրք իթմէք իչիւն պէնի, տախի սըքըչտըրըյօր վէ «Էվլատըլըզ եօգ, խըսըմ ագրապամըզ կօգ, սէրվէթիմիզի քիմէ թէրք իտէճէլիզ, արթըք քիչիւն չալըչալըմ—» տիյօր իտի:

«Պէն քէնտիսինէ ճէվապէն «—Սայր, հէնուզ չալըչալըմ, իքիմիզ տէ հէնուզ քէք կէնճիզ, իշտէն չէքիլէճէք վագթըմըզ տէյիլ տիր—» տիյօր իտիմ:

«Պէն գըզըմը տիւլիւնիյօր, վէ քէնտի քէնտիմէ՝ «—պիգիմ սէրվէթիմիզ քըզըմըզ իչիւն քեաֆի մըգտարտա տէյիլ—» տիյօր իտիմ:

«Էֆէնտի, կիւնիւն պիրինտէ սըրըմը ալթըք սագլայամազ օլտըղըմտան, Հանրիէթ եալրուճաղըմըն՝ էլիմտէն նասըլ ալընտըղընը գօճամա նագլ իթտիմ, վէ մէրգուճէնին նէ օլտըղընը կիւնիւն պիրինտէ խապէր ալաճաղըմա տչաիր զիւն իւմիտիմէ անը տախի հիսսէմէնտ էյլէտիմ:

«Մատամ Տիւրանթէնի պուլմագ իչիւն պիհուտէ պիր խայլի թահարրիյաթ իճրա իթմիշ իտիմ: Թահարրիյաթըմա տէվամ իթտիմ:

«Իշպու թահարրիյաթ վէ թէչէպպիւաթըմըն թաֆսիլաթընը սիզէ արզ ու պէյան իթմէքտէն սարֆը նաղար իտէրիմ, զիրա բէք ուզուն օլաճագ տըր: Փըզըմըն պէրհայաթ օլտըղընը իւմիտ իտուպ, պու իւմիտտէն քէսպը գուլվէթ իտէրէք, հիչ տուրմապ իտիմ, եէրի կէօյիւ սարսար իտիմ, հաթթա պիր ֆալը գարըյա պիլէ կիտիպ ֆալ պագտըրտըմ:

ՆԷ՝ ԵԱՐԱՅԷՄ

Մատամ Մէլանի Լըվասէօր՝ պիր ալ տուուպ տուրտըգտան սօնդրա թէքրար սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէնտի քի,

«Պիր ագչամ կագէթանըն պիրինտէ քեաղըտ ֆալճըսը մատամ Դատօր նա-

մեկտա պիր գեղընըն իւանըն օգուտով և մեղումն՝ իւանը մեղքերտէ քենտիսի-
նին մէշնդը ֆաւըն օլտընըն վէ մատմաղէ և քնորմանըն չակիրտի պոլլընտընը
իւաթ իտիյօր իտի :

«Հաւը մագիսի և հազըըն վէ իսթիգալըն քէշֆ իտէպիլէն պոլլ մէշնուր ֆաւըն
գալընըն պէրլան կիտիպ կէօրմէյէ քարար վէրտիմ վէ էրթէսի սապա՛ն մալտամ Գա-
տօրըն էվիլէ կիթըրիմ :

«Եֆէնտի, մերգու՛մէ քեաղըտ ֆաւընըն՝ ալթմըշը կէշկին իսթիյար պիր գա-
լըն օլուպ, պուներն տա էպէ մատամ Տիւրանթէն օլտընըն թանրտըղըմտա, բէք
զիյատէ թէաճճիւպ իթտիմ վէ մէմնուն օլտըմ :

«Մէրգու՛մէյը անիտէ պօղազընտան սըգը սըգը եպգալատըմ վէ էվլատըմ նէ
եաբտըղընը սիւվալ իթտիմ :

«Ուր աղլը մէրգու՛մէ գարը՝ պէնի թանրմամազըղա վուրտու, տէտիկիմ շէյ-
լէրտէն հիշ պիր շէյ անլամատըղընը իտտապ իթտի վէ պիր վազթ Տիւրանթէն իս-
մինի թաշըտըղընը հիճապ ու հայասըզնա ինքեար էյլէտի :

«Պուներ կէօրլենճէ բօլիս գօմիսէրինի կէթիթէճէյիմ տիյէրէք թէհտիտ իթտիմ .
գօրգտու վէ պէնի թանրտըղընը իգրար իթտի : Լաբին գըզըմըն էօլմիւշ օլտըղը-
նա պէնի ինանտըրմադ իսթէտի : Պէնտէ իսէ մէրգու՛մէնին եալանլարընա ալտա-
նըպ ինանաճադ հիշ սուրաթ եօք իտի :

«— Պուներ պանա իսպաթ իթմէլիսինիզ, — տէտիմ քէնտիսինէ, — նէրէտէ էօլ-
միւշ իսէ օրայա կիթմէք իսթէրիմ, ճէնագէ քեաղըտընը կէօրմէք իսթէրիմ և քապ-
րիսթանտա կէօմիւլտիյի եէրին պանա կէօսթէրիմէսինի իսթէրիմ : — »

«Գարընըն անթըգ թաղաթը գալմատըղընտան, գըզըմըն պէրհայաթ օլտըղը-
նը, կիւղէլ, զէնկին վէ պալսթիյար իտուկինի, խիւլասաի քէլամ պանա իտիլէն
վանլարըն քեաֆթէսի զիյատէսիյլէ իճրա իտիլտիկինի նիհայէթ սէօյլէտի :

«Մամաֆիլի գըզըմըն նէրէտէ օլտըղընը վէ անը նասըլ կէօրէպիլէճէկիմի սիւ-
վալ իթտիկիմտէ, թէքրար պիր թաղըմ գաճամադ եօլլարա սաբտըղընտան, ինա-
տընը պիւսպիւթիւն եէնմէք իշիւն մէրգու՛մէյէ եէնիտէն թէհտիտ իթմէքիկիմ
թըթիզա իթտի :

«Պուներն իւզէրիկէ գըզըմըն թրուատա պուլընտըղընը վէ վալանթին տը
Գարմէյը թէսմիյէ օլտնտըղընը սէօյլէտի, վէ 1866 սէնէսինին փետըվար 1ի իլէ քն-
տէն սօնղրաքի կիւնլէրտէ Գօրմիէ քէօշկիւնտէ հէր նէ վուգու պուլմուշ իտի իսէ
պիւա միւշքիւթ անպալ իսպալէր վէրտի :

«Իսթ եանընը քէշֆ իտէպիլիւրսինիզ, էֆէնտի : Պիր ռազար պապանըն
Թրուատա գըզըմ Գուտապը Շէրիֆ ալինի կէօրմէք իւզրէ ուլու քիլիսէյէ կիթ-
տիկիմտէ և գըջամ իլէ պէն՝ պիրինճի տէֆա օլտրադ մէրգու՛մէյի կէօրտիւք :

«Պիր այ գատար գալմադ իշիւն Բարիզէ հարէքէթ իթմէք իւզրէ պուլընըն
յադ իտիլիք : Մուալիսիւրէն կէշիպ Մէգօն — Պլանշ քէօյիւնտէ իգամէթ իտէճէկի-
նիզի պիւալիկիմիտէյէ օրման գըգուպիւնտէք իսանէյի քիւք իլէ թուլտուք վէ
սիզ սաֆիլէնէ կէմէգուէն օն պէշ կիւն էվիլէ մէգըլու իսանէյէ թաշընտըգ : Ար-
թը գըզըմըզտան ուզադ եաշամադ իսթէմէյօր իտիք :

«Գիշթէ հէք շէտէյի իսպանտար օլտաշըզ և էֆէնտի : Շիմտի Կուլտըղըմ քի,

եապանճը վէ թանճամնորդ տիր գարընըն նիյաղլարընա տէմինճէք գուլադ ասմազ իքէն , արթըդ պիր վալիտէնին ընճալարընա մուվաֆադաթ իտէրսինիզ :

Մ . տը Գարմէյլ՝ սինիրի թութմուշ կիպի թիրիլ թիրիլ թիրթրէյօր իտի . Պալընը իքի Էլինին իչինէ ալըպ , տէրին տէրին տիւշիւնիւյօր իտի :

Մէլանի՝ երնէ սէօղիւնէ տէվամ իլէ . — Էֆէնտի , էկէր Մ . Ճէյմս Լինգօլնըն հալի վադթի օ գատար էյի տէյիլ իսէ , գօճամ իլէ պէն՝ վարըմըզը եօլըմըզը օնա վէրմէյէ հազըր վէ միւհէյեայըզ :

Մ . տը Գարմէյլ՝ պիրտէն պիրէ եօգարը տիքիլիպ , թէրս պիր պազըշլա Մէլանինին երւզիւնէ պագարադ գապա պիր սէտա իլէ . — Բարա , սէրվէթ , էհ , իշթէ պէն տէ պուենը տիւշիւնիւյօրըմ . հա՞նիյա քի էն ֆադիթ պիր աւտամ օլտամ տա պու գատար պէտպալսթլըգլարա պիրտէն տիւշար օլմասամ . Ճէյմս Լինգօլնտան պահս իտիյօրսընըզ , թանճիմըսընըզ :

Մէլանի . — Իքի իւշ տէֆա կէօրտիւմ :

Գարմէյլ . — Գօնուշտընը՞զ մը :

Մէլանի . — Պայր , հիշ գօնուշմատըմ :

Գարմէյլ . — Էօյլէ իսէ նիշիւն մէրգոււմ տէլիգանլըյա օ գատար մէրադ վէրիյօրսընըզ :

Մէլանի . — Ահ , էֆէնտի . . . Լաքին վալանթին անը սէվիյօր :

Գարմէյլ . — Տօզրու տըր , սիզ եալընըզ պուենը կէօրէպիրսինիզ , սիզ . . .

Մէլանի . — Պաշգա նէ՞ օլապիրլի քի . . .

Գարմէյլ . — Էկէր պու տէլիգանլը վալանթինի սէվմէ՞զսէ իտի . էկէր եալընըզ թրախօմասը իչիւն անընլա էվլէնմէկէ չալընսա՞ իտի :

Մէլանի . — Ահ , էֆէնտի , սէօյլէմէյինիզ պուենը , խաթրընըզտան պէօյլէ պիր էյ կէչիրմէյինիզ :

«Մ . Ճէյմս Լինգօլն՝ վալանթինտէն նէ գատար սէվիմէ՞քտէ իսէ , քէնտիսի տէ անը օ գատար սէվմէ՞քտէ տիր : Պիր շէյ վար , սիզ անը պիլմէզսինիզ . էֆէնտի , պուենտան օն պէշ կիւն ագտէմ գօճամ իլէ պէն՝ պու պէտպալսթ տէլիգանլընըն մէյուսիյէթինի ընյիւլայն կէօրտիւք : Սիզինլէ կէօրիւշտիքտէն սօնդրա թէլէֆը նէֆօ իթմէք իչիւն քէնտի քէնտիյի Սէն չայընա աթմադ նիյէթինտէ պուլընմը տըր :

Գարմէյլ . — Էվվէթ , չայըն գըյըսընտաքի վագաայը պիլիրիմ , վալիտէսի մաւ տամ Լինգօլն՝ քէնտիսինին խապէրի օլմագսըզըն Մէզօն-Պլանշա գատար արգասը սըրա կիթմիշ : Պու գարը պանա պիր մէքթուպ եաղըպ հէր շէյի պիւպիթիւ տիր :

Մէլանի . — Էօյլէ իսէ , էֆէնտի , Մ . Ճէյմս՝ վալանթինի սէվմէյօր նա՞նը տիյէպիրսինիզ :

Գարմէյլ՝ Մէլանինին էլինի թութուպ գուվվէթլիճէ սըգարադ . — Ճէյմս՝ վալանթին իլէ էվլէմէք իչիւն սէրվէթինիզի վէրիրսինիզ , տէյի՞ մի . էօյլէ իսէ , մաւ տամ , Ճէյմս իլէ վալանթին հիշ պիր վազըթ պիրպիրինէ գալուշմամադ իչիւն պէն տէ քէնտի սէրվէթիմի վէրիրիմ :

«Մատաւ , սիզ քի վալանթինին վալիտէսի սինիզ , հազիգաթը հալի սիզտէն

ասլա կիզէմէմ, Վալանթինի՝ սէվտիկի քիմսէ իլէ էվէնտիրմէք իսթէմէյերէք գը-
զը նիջիւն պէտպախթ գըլտըղըմը պանա սիւվալ իթտինիզ. պունըն սէպէպինի
սիզէ սէօյլէյիմ. ձէյմս պէնիմ էվատըմ տըր:

Մէլանի՝ ալըգ ալըգ Մ. տը Գարմէյլէ պագարագ. — Աման Ալլահ, եա՛
րապպիմ:

Գարմէյլ. — Շիմտի անլատընըզ մը, մատամ, պէն տէ պէտպախթ տէյի՛
միյիմ,

Պիր ազ միւտտէթ իքիսի տէ սիւքիւթ իթտիլէր:

Մէլանի՝ ագլը պաշընա կէլէրէք վէ սօուգ գանլըլըղընը էլէ ալարագ. — Լա-
քին, էֆէնտի, Մ. ձէյմս՝ Վալանթինին գարընտաշը տէյիլ տիր:

Գարմէյլ. — Էվվէթ, սիզին վէ պէնիմ իչիւն էօյլէ տիր, լաքին հալ նէ իսէ
էինէ օ տըր: Պիր վէլատէթնամէ, պիր նուֆուս տէֆթէրի վար տըր. . . Գա-
նուն նազարընտա գըզընըզ Հանրիէթ՝ Վալանթին տը Գարմէյլ տիր վէ պէն տէ
անըն բէտէրիյիմ:

Մէլանի. — Էվվէթ, տօղրու տըր. լաքին Սէն—Մանտէտէ տախի պիր վէ-
լատէթնամէսի վար տըր վէ պու վէլատէթնամէ պիրինճիսի վէ տօղրուսը տըր:

էֆէնտի, էկէր իսթէր իսէնիզ. . .

Գարմէյլ՝ պիրտէն պիրէ Մէլանինին սէօզիւնի քէսէրէք. — Պէնտէն թալէպ
իտէճէկինիզ շէյի անլայօրըմ: Խայր, խայր. գըզընըզը սիզէ իատէ իթմէք օլա-
մազ. պունըն իմքեանը եօգ տըր: Իքինճի վէլատէթնամէյի մահվ ու ֆէսիս իթ-
մէք լազըմ կէլիր. . . Օհ, պիր մահքէմէյէ միւրաճաթ իթմէք. մատամ տը
Գարմէյլին պիր սախթէքեար օլտըղընը պէյան իլէ անը հիւքքեամ հուզօւրընա
ճէլպ էյլէմէք. . . հէմ քէնտիսի, հէմ պէնիմ վէ հէմ տէ, մատամ, սիզին իչիւն
նամուսսըզլըգ տէյի՛ մի տիր: Խայր, պունըն լազըրտըսընը իթմէյէլիմ: Գըզընըզ՝
Վալանթին տը Գարմէյլ գալմալը տըր, վէ պէն անը ձէյմսլա էվէնտիրէմէմ, էվ-
լէնտիրէմէմ վէսսէլամ:

Մէլանի. — Տիմէք, էֆէնտի, զավալը գըզճըղազ պէօյլէճէ մուզտարըպ օլ-
մաղա մահքիւմ տըր, էօյլէ՞ մի:

Գարմէյլ. — Վագթ կէչէրսէ քէտէր ու ըզտըրապընը ունութըր:

Մէլանի. — Մ. ձէյմսըն՝ էվլատընըզ օլտըղընը գըզ պիլի՛ր մի:

Գարմէյլ. — Խայր, պիլմէզ:

Մէլանի. — Նիչիւն սէօյլէմէյօրսընըզ:

Գարմէյլ. — Սէօյլէրսէք նէ՞ օլուր, նէյէ հարար:

Մէլանի. — Անլայաճագ. . .

Գարմէյլ՝ պաշընը սալլայարագ. — Ձէյմս՝ պէնիմ քէնտի պապասը օլտըղըմը
չիմտի պիլիր վէ մէյուսիյէթի տահա ֆէնա վէ տահա աղըր տըր: Խայր, պիզ իհ-
թիմալ քի խասթալըգտան տահա զիյատէ ֆէնալըղը մուճիպ օլաճագ պիր իլաճ
թէճրիպէ վէ իսթիմալ իտէմէյիզ:

Մատամ Մէլանի Լըվասէօր ինլէտի:

Գարմէյլ՝ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք, — Պէնիմ զանն ու իթիգատըմ մուճի-

պիւնճէ, Վալանթին իլէ ձէյմա՝ գարտաշ վէ գըղգարտաշ տէյիլ տիրէր. լաքին նամուս մէսէլէսի տայմա պաղը տըր, պու մէսէլէ պէնի չըգ սըգըյօր, զիրա անլէրի էվլէնտիրմէք իչիւն մատամ տըր Գարմէյլին շայանը թէէսսիւֆ օլան ամէլ ու հարէքէթինի ձէյմաս վէ սաիրլէրինէ պիլտիրմէք իգթիքա իտէճէք տիր. Զէվճէմ հէր նէ գատար գապահաթլը օլսա, պէն անըն մուհաֆըզը նամ ու շանըյըմ:

Մէլանի եէնիտէն կէօղ հաշրարը տէօքմէյէ պաշլատը:

Գարմէյլ՝ պիր աղ վազթ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնդրա. — Վալանթին իլէ գօնուշտընը՞ մը:

Մէլանի. — Էվլէթ, չօգ տէֆա գօնուշտըմ. Վալանթին տէ իքի տէֆա պիգիմ քէօլէ կէլտի:

Գարմէյլ. — Սիգին քէնտի վալիտէսի օլտըղընըզը շիւպհէ իթտիրէպիլէճէք պիր շէյ սէօյլէտինի՞զ մի:

Մէլանի. — Նայր, էօյլէ պիր շէյ սէօյլէմէտիմ, էֆէնտի, սէօյլէմէտիմ. իսթիւրահաթընը պօզմագտան չօգ գօրգար իտիմ:

Գարմէյլ. — Զօգ ալէա. գըղ հիչ պիր շէյ տույմամալը, իշտիյօրմըսընըզ, պիր շէյտէն խապէրտար օլմամալը տըր:

Մէլանի. — Անլատըմ, էֆէնտի, անլատըմ:

Գարմէյլ. — Էվլէթ, սիւքիւթ իտուպ պիր շէյ սէօյլէվէմէնիզ՝ հէրիմգին տէ մէնաֆիլինտէն տիր:

Մէլանի. — Եա Րապպիմ Ալլահ, լաքին նէ՞ հաբաճագսընըգ:

Գարմէյլ. — Պէն տէ պիլմէմ. ագըմ հիչ պաշլմտա տէյիլ տիր. Լաքին տիւչիւնիւպ թաշնաճաղըմ վէ պիր շէյէ գարար վէրէճէյիմ. . . Հալիմ բէք եաման տըր. լաքին էկէր պու հալտէն գուրթուլմագ իչիւն պիր շարէ վար իսէ անը տա պուլաճաղըմ:

«Մատամ տըր Գարմէյլ նէրէտէ իսէ չիմտի աչագա հնէրչ իսթէմէմ քի սիվի կէօրսիւն. այրըլալըմ, լաքին եինէ պուլուչալըմ. անճագ պոնրատա պուլըչմայալըմ, իհթիյաթսըզըզ իթմիչ օլուրըզ, օրման քէօլիւնէ կէլիրիմ»

Մատամ Լըվասէօր կէօզ հաշրարընը սիլտի, այագա գալգտը, պաշընտաքի շաբգայը տիւզէլթտի վէ տիշարը չըգմաղա հազըրլանտը:

Գարմէյլ. — Պիր շէյ տահա սէօյլէյիմ, ումարըմ քի գօճանըզ տախի սիւքիւթ իտուպ պիր շէյ սէօյլէմէզ:

Մէլանի. — Սիգ գասավէթ իթմէյինիզ, էֆէնտի, պէնիմ կիպի Հանրի տախի՝ սըրրըմըզըն աշըղա չըգմասընտան՝ բէք վախիմ նէթիյճէլէր հուսուլէ կէլմէսի միւհթէմիլ իտուկինի պիլիր:

Գարմէյլ. — Բէք ալէա. Շիմտի սիգէ բէճա իտէրիմ. ֆալճը գարընըն մահալը իգամէթինի լութֆէն պանա պիլտիրինիզ:

Մէլանի. — Մատամ Գատօր՝ Դլէրի սօգաղընտա 24 նօմէրօտա իգամէթ իտէր:

Գարմէյլ. — Թէշէքքիւր իտէրիմ. — տէտի վէ մատամ Լըվասէօրին էլինի սըգաթագ սալֆիյէնին գարուսընա գատար պէրապէր կիթտի, վէ օրատա Մէլանի «—նինէ կէօրիւչէլիմ—» տիյերէք այրըլտը կիթտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ երես խոգսուսի օտաւորնա ափոէթ իտուպ, պէր սանտալեա իւզէրինէ եղգըը վէրտի վէ չօճուգ կիսի աղլամաղա պաշլատը:

Եթրաֆընտա հէր չէյ մազվ ու նապէտիտ օլըյօր իմիւ, Թէմամըյա Թաքաթ-ֆէրսա օլմուշ իտի:

Թաքարճասընա սէվտիկի Վալանթին՝ քէնտի գըզը տէյիլ իմիւ: Մէրգումէ՝ վալիտէսինտէն գաբաթըմը պիր չօճուգ, պէտպախթ պիր գարըտան սաթըն ալընմը պիր գըզճըղազ իմիւ, գարըսը՝ անը էվէ սօգմուշ վէ քէնտիսինէ սէվտիքմիւ:

Էլէն նի՛շիւն պու մէնֆուր օյուընը օյնամը իտի: Պու ճինայէթի նի՛շիւն ին-րա էյլէմիւ իտի, զիրա պու պիր ճինայէթ իտի: սէպէպինի անլամայօր իտի Լաքին գաթըսընը չօգ սէվտիկինտէն, անը բաբա չըգարմազ իշիւն պազը էսպապը մու-խաֆֆիֆէ արայօր իտի: Մէրգումէնին՝ քէնտի գանն իթտիկի գատար գապա-հաթը օլմատըղընա շիւպհէ եօգ իտի:

Վալանթինէ կէլինճէ, Մ. տը Գարմէյլ՝ հէր նէ օլուրսա օլսուըն մէրգումէնին տայմա քէնտի բէք սէվկիւլիւ գըզը օլտըղընը վէ մէրգումէյի պիր բէտէր կիպի սէվմէքտէն հիւ պիր վազթ ֆարիղ օլմայաճաղընը հըսա իտիյօր իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ օլլու իլէ Լէոնթին Տիւբրէյի տախի խաթընա կէթիբիյօր վէ օ հալտէ քէնտիսինի մէլուըն վէ բիւսվայ պիր քիմսէ աստ իտիյօր իտի:

Յէրէք քէնտիսինին վէ կէրէք սէվկիւլիւլէրինին պիրպիրի արտը սըրա տիւ-չար օլտըղլարը պիլճիւմէ պէտպախթըղլարա սէպէպ քէնտիսի օլմուշ իտի:

Ահ, էկէր ճէնապը Հազգ Թարաֆընտան սահիհէն օլու պիր միւճապաթ իտի իսէ, պու միւճապաթըն տէհէթ ու ազամէթինի Թէմամըյա շիմտի Պէօրիւյօր իտի:

Նէ՞ սէյլէյէճէք, նա՞սըլ եաբաճազ իտի:

Արման պէյլէճէ ուզուըն ուզատիյէ տիւշիւնտիքտէն սօնղրա, օն սէքիզ սէ-նէյի միւթէճապուգ պիր միւտտէթտէն պէրու էլէնին քէնտիսինտէն կիլլէմիւ օլտըղ տէհէթլի սըրը տուլտըղընը հիւ օլմագսա շիմտիլիք էլէնէ պիլտիւրմէյէ գարար վէրտի:

Օ կիւնիւ մատամ էլէն տը Գարմէյլ՝ գօճասընըն սիւքիւթի վէ մահգուէն հա-լինի ֆարգ իթտի: անըն չէհրէսինտէ օ գատար էսէրը հիւպն ու դամթ, վէ պա-գըլընտա օ գատար բարլագըլը հիւ կէօրմէմիւ իտի: պուընընա պէրապէր էլէն բէք օ գատար էնտիշէ իթմէտի: Արմանըն պու հալը դարիպի՝ Վալանթինին մահ-գուընիլէթինտէն նէլէթ իթմիւ օլապիլիթ իտի:

Ազլամ Թաամընտան սօնղրա Մ. տը Գարմէյլ՝ սապահ սաաթ ալթընտա ֆայ-թօնընա պիր պէկիր գօլուլմասընը գարըսընըն էօնիւնտէ էմր իթտի:

Էլէն՝ Թէմաճհիւպէ. — Սաաթ ալթը՝ մը, նէ՛րէյէ կիտէճէքսին:

Արման. — Թրուա սթասիօնընա կիտիպ, օրատան Բարիզին տէմիր Էօլ գա-թարընա ռաքիպ օլաճաղըլ:

Էլէն. — Բարիզտէ իշի՞ն մի վար:

Արման՝ սօուգ պիր Թարգտա. — Էվվէթ:

Էլէն. — Էյ պանա նի՛շիւն սէյլէմէյօր իտիլի:

Արման.— Իչէրիմ իւզէրինէ պիհուտէ սէնինլէ գօնուշմագ՝ պէնիմ ասէթիմ տէյիւ տիր։

Էլէն.— Հազդ օլընմայաճագ պիր իշ իշիւն մը Բարիզէ կիտիյօրսըն։

Արման.— Էվվէթ, հազդ օլընմայաճագ պիր իշ իշիւն։

Էլէն.— Նէ՞ իշ տիր պու, Արման։

Արման.— Պէլքի իլէրուտէ սանա սէօյլէրիմ։

Էլէն.— Շիմտի նի՞շիւն սէօյլէմէյօրսըն։

Արման՝ սէրթ պիր թարգտա.— Զիւնքի սէօյլէմէք իսթէմէմ.— տէյինճէ, մատամ տը Գարմէյլին կէօզլէրի տօյտու վէ արթըգ Արմանա պիր չէյ սիւվաւ իթմէյէ ճէսարէթ իթմէտիկինտէն, իսթիյարը սիւքիւթ իթտի։

Մէրգուլէ գարը՝ քէնտի քէնտիյէ տիւշիւնիւպ, «—Պիր չէյ վար տըր, աճա-պա պէնտէն նէ՞ կիզլէմէք իսթէյօր—» տիյօր իտի։

ԶԷՎՃԻՆԻՆ ՊԻԼՄԷՔ ԻՍԹԵՏԻԿԻ ՇԷՅ

Սաաթ իքիյի հէնուզ վուրմուշ իտի։

Մատամ Գատօր՝ թաամ իտուպ պիր ազ տա ույուգլայարագ եէտիկինի հազմ իթտիքտէն սօնդրա, հէնուզ քէնտի խուսուսի օտասընա կիրէրէք, չիչէքճի, տի-քիչճի, չամաշըրճը, բէրտահճը, մօտիսթրա, մաղազա դըղը վէ էմսալի ատի միւշ-թէրիլէրինտէն պիրինին վիւրուտընա պէքլէյօր իտի։

Մէրգուլէ գարը հէնուզ նիմ պիր ույգուտա իքէն գաբու չանը չսլընընճա, գանը գայնատը վէ պրուշըգ եիւզիւնտէ պիր կէնճիք վէ թազէլիք էմարէսի հա-սըլ օլտու։

Զօգ սիւրմէյիպ օտասընըն գաբուսը աշըլարագ պէսլէմէսի,

—Մատամ, պիր էֆէնտի կէլմիշ։

Գատօր՝ թօրլանըպ թօրլանարագ.— Պիր էֆէնտի՞ մի։

Պէսլէմէ.— Էվվէթ, մատամ։

Գատօր.— Թէմիզ բա՞ք մը կիյինմիշ։

Պէսլէմէ.— Էվվէթ, մատամ, հէմ տէ դէնկին պիր ատամ օլմալը տըր։

Գատօր.— Բէք ալէա. իչէրի կէթիւրինիզ օ ատամը.— տէտիքտէն սօնդրա քէնտի քէնտինէ.— Օ՛հ, իշթէ պու եէնի պիր չէյ տիր.— տէտի, վէ ուզուլն պօյլու, էքէյիճէ եաշը, թէմիզ բաք կիյինմիշ քիպարտան պիր ատամըն իչէրիյէ կիրտիկինի կէօրիւնճէ թէաճճիւպի պիր գաթ տահա արթտը։

Ֆալճը գարը՝ այաղա գալգըպ քէմալը ինթիրամլա սէլամլաւորգտան սօնդրա գարընընտա պուլընան գօլթուգ սանտալեասընը կէօսթէրէրէք, օրատա օթուր-մասընը մէրգուլ միւսաֆիրէ թէքլիֆ իթտի։

Պու սըրատա մատամ Գատոր՝ պէօյլւք քեաղըտ թագըմընը ալըպ, էլինէ եա-
գըըր պիր սուրէթտէ քեաղըտլարը գարըշտըրմաղա պաշլատը:

Գատոր՝ աղզընտա գալան վէ սարարան իւչ ուզուն տիչէրինի կէօսթէրէճէք
տէրէճէտէ վէ դայէթ լաթիֆ պիր սուրէթտէ կիւլիւմէյէրէք.— էֆէնտի, կէչ-
մի՞նչ գէման, հալը հազըր, եօգսա իսթիգալալ իչիւն մը քեաղըտ պագտըրմագ
իսթէրսինիգ:

Միւսաֆիր.— Կէչմիչ գէման իչիւն, մատամ. լաքին քեաղըտլարընըը պրա-
գապիլիրսինիգ. պէնիմ պիւմէք իսթէտիկիմի պանա սէօյլէմէք իչիւն օյուն քեա-
ղըտլարընա պագմաղա հիչ լիւզումընը օլմայաճագ տըր:

Գատոր՝ թիթրէյիպ պօզուլարագ վէ տիք տիք եապպնճըյա պագարագ.—
Լաքին, էֆէնտի. . .

Միւսաֆիր.— Մատամ, էվվէլա սիգէ շունը սիւվալ իտէյիմ. պունտան օն
տօգուզ սէնէ ագտէմ թրուատա մատամ սը Գարմէյլ նամընտա պիր գատըն իլէ
նաճըլ միւնասէպէթ բէյտա իթմիչսինիգ տիր:

Գատոր՝ տահա զիյատա սըգըլըպ լաքիկ ճիւրֆթը էլտէն պրագմայարագ.—
Սէօյլէտիկինիգ գատընը պէն հիչ թանըմայօրըմ:

Միւսաֆիր՝ սէրթ պիր թարգտա.— Մատամ Գատոր, պանա նէ գատաքը ին-
քեար իթսէնիգ, նէ գատար եալան սէօյլէսէնիգ պիհուտէ տիր, պու թաքիգտէն
սիգէ հիչ պիր խայր ու ֆաիտէ օլմատըղընը չիմտիտէն պիգէ խապէք վէրիթիթ:

Գատոր.— Լաքին, էֆէնտի, պէն սիգի թանըմայօրըմ:

Միւսաֆիր.— Պէն մատամ Գատորը թանըրըմ, վէ պիլը վագթ՝ քէնտի քէն-
տիյի մատամ Տիւրանթէն թէսմիյէ իթտիրկինի վէ պագը չիւքիկ իչէրտէ պուլըն-
տըղընը պիլիրիմ:

Գատոր՝ ալըգ ալըգ միւսաֆիրին եիւպիւնէ պագարագ.— Էվվէլա, էֆէնտի,
մատամ քի քեաղըտ պագտըրմագ իչիւն օլմայըպ պէնի իսթինթագ իթմէք իչիւն
էվիմէ կէմիչսինիգ տիր, օ հալտէ լութֆէն քիմ օլտըղընըը պանա սէօյլէյինիգ:

Միւսաֆիր.— Կէօրիւնիր քի պէնի խաթըրլայըպ թանըմայօրսընը. հալ պու
քի Գօրմիէ քէօզիլիւնտէ պէնի կէօրմիւչսինիգ տիր, պէն Մ. տը Գարմէյլիմ:

Իսթիյար գարը՝ օթուրտըղը գօլթուգ սանտալթասը իչինտէ պիւզիւլտիքճէ
պիւզիւլիպ քիւչիւլտիւ. էկէր պիր ֆարէ օլմուչ օլտա իտի, անիտէ պիր տէլիք
արայըպ օրայա կիրէճէքտի:

Մամաֆիհի հէր նէ օյուրսա օլուն պիր թէհլիքէյէ գարը քէնտի քէնտիյի
միւտաֆէա իթմէյէն գարը տէյիլ իտի Իլք աղըգ տիւչար օլտըղը խէվֆ ու տէհ-
չէթի պիր ազ կէչինճէ, մատամ Լըվասէօրին՝ սէօզիւնտէ տուրմատըղընը անլայա-
րագ, Մ. տը Գարմէյլին տէ քէնտի էվիմէ կէլտիկի պունտան նէչէթ իթտիկինի
ֆարգ իթտի, վէ ջէօյլէ պիր եօգարը տիքիլիպ տէտի քի,

—Ա՛, սիգ միւսիւ տը Գարմէյլսինիգ, էօյլէ՞ մի. ալիմ Ալլահ պիրտէն պիրէ
սիգի թանըմատըմ, էֆէնտի, վէ իլթէ՞ օլ սէպէպտէն նաչի խրատ իթտիկինիգ սիւք
վալէ եալան պիր ճէվապ վէրտիմ: Պիր ինսան էկէր պէնիմ կիպի տայմա էհպիլի

իլէ իշ ետրըս տա պիր խայլի ֆամիլեա սըրլարընա ալեա՛հ պուլընըր իսէ, տայ-
մա շիւպհէ իթմէլի վէ տուգաղա տիւշմէմէք իշիւն տայմա սագընմալը տըր:

Գարմէյլ.— Տիմէք շիմտի արթըգ պանա ըապըթալը ճէվապ վէրմէկէ նիյէ-
թինիզ վա՛ր մը:

Գատօր.— Հէր նէ քի պիր իսէմ սէօյլէյէճէյիմ, էֆէնտի:

Գարմէյլ.— Ոռսուսիյլէ պիր թագըմ նիւքթէլի սէօզլէր սէօյլէմէյէճէքսինիզ,
պուլընըն իսթիմալինտէ շիւպհէսիզ մէհարէթինիզ օլմալը տըր: Եկէր պէնիմ ափ-
ու մէրհամէթիմէ նաիլ օլմագ իսթէր իսէնիզ, էօյլէ պիր թագըմ տօլամպաճլը վէ
իհթիյաթլը սէօզլէր սէօյլէմէյիպ, հագիգաթը հալի, սըրֆ հագիգաթը պանա պէ-
յան իթմէլիսինիզ, պէն պէօյլէ իսթէրիմ: Իլք սիւվալիմի թէքրար սիզէ իյրատ
իտէրիմ: Մատամ տը Գարմէյլ իլէ նա՛սըլ միւնասէպէթ բէյտա իթմիշսինիզ տիր:

Գատօր.— Մատամ տը Գարմէյլ իլէ պէն միւնասէպէթ բէյտա իթմէտիմ, է-
ֆէնտի, քէնտիսի կէլտի Ռամպիւթօ սօգաղընտա պէնի պուլտու, օ զէման օր-
տա իգամէթ իտիյօր իտիմ:

Գարմէյլ.— Եպէլի՞ք մի իտէր իտինիզ:

Գատօր.— Եվվէթ, պիրիքտէ քեաղըտ տա պագար իտիմ:

Գարմէյլ.— Վա՛յ, օ վագթտան քեաղըտ ֆալճըսը իտինիզ, էօյլէ՞ մի:

Գատօր.— Օն պէշ սէնէ վար տըր:

Գարմէյլ.— Սահիհէն էպէ՞ միսինիզ:

Գատօր.— Պիրինճի սընըֆտան էպէլիք տիրլօմամ վար:

Գարմէյլ.— Մատամ տը Գարմէյլ կէլիպ սիզի պուլտըղընտա, էպէյէ՞ մի եօգ-
սա ֆալճը գարըյա՞ մը միւրաճաաթ իթմիշ տիր:

Գատօր.— Հէր իքիսինէ տէ, էֆէնտի:

Գարմէյլ.— Էօյլէ ամմա մատամ տը Գարմէյլ՝ սիհիրպաղըգ ֆէննինէ վէ խու-
սուսիյլէ քեաղըտ ֆալճընա հիշ պիր վագթ ինանմամըշ տըր: Սիզէ էպէ տիյէ միւ-
րաճաաթ իթմիշ օլուրսա պիր շէյ անլարըմ, լաքին քեաղըտ պագան ֆալճը տիյէ
օլուրսա . . .

Գատօր.— Մամաֆիհի, էֆէնտի, մատամ տը Գարմէյլ էվվէլա քեաղըտ պա-
գան ֆալճըյա միւրաճաաթ իթմիշ տիր:

Գարմէյլ.— Պէն տէ իշթէ պուլնա թէհաճճիւպ իտիյօրըմ: Մատամ տը Գար-
մէյլ՝ քեաղըտ աշտըրմագ նիյէթինտէ պուլընմըշ, հէ՛. . . Պուլնտա պէնիմ ան-
լայամատըղըմ չօգ շէյլէր վար տըր: մէսէլա, մատամ տը Գարմէյլ նա՛սըլ օլուրօր
տա պիրտէն պիրէ թրուատան չըգըս պիր ֆալճը գարըյա քեաղըտ պագտըրմա-
ղա կիտիյօր:

«Պէյանէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ պէն մատամ տը Գարմէյլի իսթինթագ
իթմէտիմ, նէգտինիզտէ վագը օլան պու թէշէպպիււս վէ մուամէլէմտէն տէ խա-
պէրի եօգ տըր: մատամ տը Գարմէյլին նէ տէրէճէյէ գատար գապահաթլը օլտը-
ղընը անլամագ իշիւն, հագիգաթը հալի սիզտէն տույմագ իսթէրիմ, մատամ Գա-
տօր, եալընըզ սիզտէն:

Գատօր.— Էֆէնտի, մատամ Լըվասէօրի կէօրտիւնի՞ք մի:

Գարմէյլ.— Կէօրտիւմ:

Գատոր. — Էյ պիլի՛րմիսինիզ :

Գարմէյլ. — Զօճուղընը՝ մատամ տը Գարմէյլէ սաթմազ իշիւն անտէն նաթըն ալտըղընըզը պիլի՛րմի :

Իխթիյար Ֆալճը գարը՝ ըյաքեարանէ պիր սուրէթտէ պաշընը էօնիւնէ էյտի :

Գարմէյլ՝ սէօղիւնէ տէվամ իլէ. — Մատամ տը Գարմէյլ՝ պու տէհէթլի սըր-
րըն պանա սէօյլէնմիշ օլտըղընը հէնուզ պիլմէզ, Լաքին անընլա նիզին արանըզտա
նէ ճէրէյան իթմիշ իսէ օնա նազըլը քէլամ իտէլիմ : Սիզէ գա՛ն տէֆա վիզլիթա
վէրմիշ տիր :

Գատոր. — Իքի տէֆա :

Գարմէյլ. — Էվվէլա պիրինճի վիզլիթատան պահս իտէլիմ : Մատամ տը Գար-
մէյլ քեաղըտ Ֆալընտան նէ՞ անլամազ իսթէյօր իտի :

Գատոր. — Զօճուղը օլաճա՞ք մը տէյու պիլմէք իսթէյօր իտի :

Գարմէյլ. — Պու պապտէ քէնտիսինէ նէ՞ ճէվապ վէրտինիզ :

Գատոր. — Օ տէրէճէյէ գատար պիլկիճլիկիմ օլմատըղընտան, չօճուզ կէթի-
րէպիլէճէկինի քէնտիսինէ թէէ մին իտէմէզ իտիմ :

Գարմէյլ. — Իէք ալէա, Լաքին գօճասընըն պիր մանթօնէթասը պուլընտըղը-
նը պէյան իթմէք վէ Լէոնթին Տիւբրէնին մահալը իգամէթինի պիլտիրմէք իշիւն
պիլկիճլիկինիզ քիֆայէթ իթմիշ տիր, տէյի՛լ մի :

Գատոր՝ պիր սուրէթը ճիւրաթքեարանէտէ. — Էֆէնտի, մանթօնէթայը
քեաղըտ՝ մատամ տը Գարմէյլէ կէօսթէրմիշ տիր :

Գարմէյլ՝ օմուզլարընը սիլքէրէք գուրուճա պիր թարզտա. — Պէյլէ սաշմա
վէ եալան սէօզլէրի պաշգասընա եութտուրապիլիբսինիզ, պանա եութտուրամազ-
սընըզ, Պէնիմ Լէոնթին Տիւբրէ իլէ միւնասէպաթըմ պուլընտըղընը սիզ էվվէլտէն
պիլիբ իտինիզ, պուըն նա՞սըլ վէ քի՛մտէն խապէր ալմըլ իտինիզ :

Գատոր. — Լաքին, էֆէնտի . . .

Գարմէյլ՝ հէյպէթլի պիր սուրէթտէ Ֆալճը գարընըն սէօղիւնի քէսէրէք. —
Մատամ Գատոր, պէն հաքիգաթը հալի իսթէրիմ, վէ անը սիզէ պէն սէօյլէրիմ. սիզ
տէ էկէր պէնի ալտաթմաղա չալըըր իսէնիզ, սօնընը սիզ տիւշիւնինիզ, Պիր քիմ-
սէ՝ մատամ տը Գարմէյլէ սիզսէն պահս իթտիքտէն վէ մահալը իգամէթինիզի
թարիֆ էյլէտիքտէն սօնըրա մատամ տը Գարմէյլ սիզէ միւրաճաաթ իթմիշ տիր :
Շիմտի սէօյլէյինիզ պագայըմ, մատամ տը Գարմէյլի սիզէ քի՛մ կէօնտէրտի :

Գատոր. — Էֆէնտի, պէն պուընը սէօյլէյէմէմ . . .

Գարմէյլ. — Մատամ Գատոր, օ քիմսէնին իսմինի իսթէրիմ :

Գատոր՝ խալլիճէ թէրէտտիւտտէն սօնըրա, Մ. տը Գարմէյլին տէհէթլի պիր
պազըլա քէնտիյէ պագտըղընը հըսս իտէրէք, նիհայէթ մատմազէլ տը նանժի օլ-
տըղընը սէօյլէտի :

Գարմէյլ՝ քէնտի քէնտիյէ. — Ֆիքրիմտէն կէշիյօր իտի. ա՛հ, օ ըհզիլ գը՛ղ. —
տէտիքտէն սօնըրա եիւքսէք սէս իլէ :

— Էյ սահիհէն մատմազէլ տը նանժի՞ մի պէնիմ Լէոնթին Տիւբրէ իլէ միւնա-
սէպաթըմ պուլընտըղընը սիզէ պիլտիրտի :

Գատօր. — Մատմագէլ տը Նանժի՝ սիգին պիր . . . մուհիպպէնիզ պուլըն-տըղընը վէ օնա մէրագ վէրտիկինիզի պիւլյօր ըմը, սիգի օ գատընլա պիր թէ-աթրծտա կէօրմիւշ, լաքին իսմինի պիւմէյօր իմիւշ:

Պսւ գըզ՝ պանա մատամ տը Գարմէյլտէն պահս իթտիքտէն սօնղրա, մէր-գումէնին պէնի զիյարէթ իտէճէկինի պիր մէթթուպա պանա պիւտիրտի:

Գարմէյլաւ — Անլատըմ, անլատըմ. Փալ քեաղըտընըզ զէվճէմէ նէ կէօսթէրէ-ճէթ իտի իտէ մատմագէր տը Նանժի՝ անը մէթթուպը մէգթիւրտէ սիգէ եազմը տըր:

Գատօր. — Էվվէթ, էօյլէ տիք, էֆէնտիւմ:

Գարմէյլ. — Իշթէ քեաֆֆէի մէշուր քեաղըտ Փալճըլարընըն իւմի պուռնաան իպարէթ տիր: Ուզաթմայալըմ, պէնիւմ պիր մանթօնէթամ օլտըղընը մատամ տը Գարմէյլէ տույուրտընըզ:

Գատօր. — Պէն տույուրմատըմ, էֆէնտի, քէնտիսի պիւլյօր իտի:

Գարմէյլ. — Էօյլէ օլտուռն, լաքին Լէոնթին Տիւրքէնին իսմ ու շէօհրէթ վէ մահալը իգամէթինի նաճըլ էօյրէնմիւշ:

Գատօր. — Պիրինճի վիզիթասընըն էրթէսի կիւնիւ պէն՝ ախզը մալիւմաթ իթտիրտէն սօնղրա քէնտիսինէ պիր թէզքէրէ եազարագ, Լէոնթին Տիւրքէնին իսմ ու շէօհրէթ վէ մահալը իգամէթինի պիւտիրտիւմ:

Գարմէյլ. — Պուռնը բէթ ֆէնա եաքմըշսընըզ, մատամ, զիրա մատամ տը Գար-մէյլ կիպի գըսգանճ պիր գարընըն՝ խուսուսիլլէ օ զէման պիր հալը հէյէճան ու խալէճանտա պուլընտըղը հասէպիլլէ իֆրաթ տէրէճէտէ տիւչարը հիտտէթ ու գազապ զարագ եաքտըղընը գըլտըղընը պիւլէմէյէճէկինի սիգ պիւլէպիւր իտինիզ. Միլնապիգա վալլամ տը Գարմէյլ ախզը ինթիգամ իթմէք գարարը գաթիսիլլէ եանընա քիր ըէվօլվէր պարագ Լէոնթին Տիւրքէնին խանէսինէ ազիմէթ իթմիւշ, վէ անճագ պիր վադաաի նամէմուլէնին հայլուլէթիլլէ գաթլ ճինայէթինի իճրա իթմէմիւշ տիր:

Գապթը. — Պիգպիթ մատամ տը Գարմէյլ՝ մանէրայը պանա չազլ իթտի, լա-քին, էֆէնտի, ալիւ Ալլահ օ գատընըն իսմ ու շէօհրէթ վէ մահալը իգամէթինի մալլամ տը Գարմէյլէ տույուրմատամ անըն ատամ էօլտիւրմէք թէսալվուրընտա պուլընտապիլիլլ օլտըղընը խաթր ու խայալիմտէն պիլլէ կէշիրմէյօր իտիմ:

Գարմէյլ. — Ինթիմալ քի էօյլէ տիր: Սիգ պու վագաատա զիմէտիսալ պուլը-նան մատմագէլ տը Նանժի իլէ սէօզ պիրիք իտէրէք, պէնի զէվճէմտէն այըրմագ իչիւն օրթայա պիր ըէզալէթ չըգարմագ իսթէյօր իտինիզ, Տուզագ էյի գուրուլ-մուշ իտի, պէն մատմագէլ տը Նանժինին ախազընը բէթ ալէա պիլիրիմ:

Ալաքին կէշէլիւմ: Մատամ տը Գարմէյլին իքինճի վիզիթասը էրթէսի կիւնիւ-մի վուգու պուլտու:

Գատօր. — Էվվէթ, էֆէնտի:

Գարմէյլ. — Արանըգտա նէ՞ կէշտի. պիլիսասա պուռնը բէթ տօղրու սէօլլէյիպ թիւլուսը գալպ իլէ պէլանը հագիգաթ իթմէնիզի թալէպ իտէրիվ:

Գատոր. — Մատամ տը Գարմէյլ հարարէթի վէ հէյէճանը պիթ հալտէ , ա-
տէթա տէլի հիպի նէզտիմէ կէլտի :

« Պիր էվատ իթէթիմ , պիր էվատըմ օլմասընը արգու իտէրիմ , պանա
պիր էվատ լաղըմ տըր — » տէյու պաղթըրյօր իտի :

« Հաթթա գըսըրլըղընըն էջնիւնի ալմագ իչիւն պիր չարէ պիլիպ պիլմէտիկի-
վի պիլէ պանա սիւվալ իթտի :

« Քէնտիսինտէ վալտէ օլմագ , եանի չօճուգ կէթիրմէք տէլիկի պուլընտըղը-
նը անլայարագ , միւմբին օլտըղը մէրթէպէտէ միւննաթիպ պիր ճէվապ վէրտիմ ,
Չալալը կէնճ գատըն սահիհէն աճընաճագ պիր չալալէ պուլընտըղընտան ք մէր-
գոսմէյի չօգ աճըյօր իտիմ :

« Հէյէճանընը թէսքինէ մուվաֆֆագ օլտոււմ :

« 10 գէման մառամ Տիւրքէնին խանէսինտէքի մէնգարէյի պանա նազլ իթտի :

սիզի վէ գուճաղընըգտա թութտըղընը պիր քիւչիւք չօճուղը կէօրիւնճէ մատամ
տը Գարմէյլին էլիւնտէն ընվօլվէր տիւլմիւլ : Պիր չօճուգ պուլընտըղընը պիլիւր ի-
տիմ , լաքին պուլըն մատամ տը Գարմէյլէ սէօյլէմէյի միւնասիպ կէօրմէտիմ :

« Մէրգուճէնին վալտէտէն զիյատէ չօճուգ գըսգանտըղընը սէօյլէտիկի
սէօյլէրտէն ֆարգ իթտիմ :

« Տէտի քի , սիզ քէնտիսինտէն աֆվ պիլմիսինիպ , քէնտիսի տէ նէ կէօնա
ալվալ սըրասընտա մատամ Տիւրքէնին , սիզէ մանթօնէթա օլտըղընը սիզտէն տույ-
տըղտան սօնղրա սիզէ աֆվ իթմիւլ :

« Իլավէթէն չուըն տախի սէօյլէտի քի , էվար պիր օճուգ կէթիրմէք օլուր
իսէ պու խուսուսըն , սիզի իչիւն բէք պէօյիւք պիր սատալէթ օլաճաղընը վէ ար-
թըգ մատամ Տիւրքէնին անըն էվատը իւզէրինէ տիւչիւնմէյէճէկիսինի քէնտիսի-
նէ պէյան իթմիւլսինիպ :

« Մատամ տը Գարմէյլ եալընը պիր չէյէ չալըյօր իտի , սիզի թէմալը լա-
մանթօնէթանըգտան վէ անըն էվատընտան այըրմագ , անլէրի իթթէ ունթաթտըր-
մագ , սիզի քէնտիսինէ ճէլպ իթմէք , թէքմիւլ սիզէ մալիք օլմագ , իթթէ մէրմալը
պուլտան իթթէրթ իտի :

« Վէ տահա գուվվէթի պիր մէէյուսիյէթլէ պաղըրարագ պանա « Պիր էվ-
լատ իսթէրիմ , պիր էվատըմ օրնալընի արգու իտէրիմ — » թիյօր իտի :

« Պուլըն իւզէրինէ , էֆէնտի , մէրգուճէյի պու տէրէճէ պէտալաթ վէ մէէ .
յուս կէօրիւպ աղընը գաչըրմապընտան տախի քօրգտըղըմտան , եէնի տօղմիւլ պիր
չօճուղը սաթըն ալըպ քէնտիյէ էվատ իթմէյիւնի նասիհաթ իթտիմ :

Գարմէյլ. — « Վայ , պու ֆիթիթի սիզ խաթթընա պրապտընըլ էօյլէ մի :

Գատոր. — « Եվէթ , լաքին մառամ տը Գարմէյլ տէ հէման անիտէ պէյէնտի
վէ իճրա իտիմէսինի իսթէտի :

Գարմէյլ. — « Վէ օ հալտէ զէվճէմին կէօյա համիլէ օլտըղընը պանա եգթտըր-
մագ իչիւն գապահաթըմա ճէգա օլմագ իւզրէ պիր սէնէ պիրսիրթիպտէն պըրը
եալամագըղընըգա արթընըգտա գարար վէրտիսինիպ , էօյլէ մի :

Գատոր.— Էվվէթ, էֆէնտիմ տօգուզ այ սիզտէն այրը եաշամասը լազըմ կէլ-տիկինի մատամ տը Գարմէյլէ պիթթապ պէյան իթտիմ:

«Պուենա ճէվապէն «—Բէք ալէա, պէն եաբաճաղըմը պիլիրիմ—» տէտի:

Գարմէյլ.— Օ ագլաւը նիյէթ ու էֆքեարը նէ օլտըղընը պիլտիրմէք իւզրէ պանա պիր մէքթուպ եազտըգտան սօնղրա Գօրմիէ քէօշկիւնէ ազիմէթ իթտի:

«Տօգուզ այ պանա հիչ պիր չէյ եազմատը. լաքին սիզէ եաքմըլ օլմալը տըր:

Գաթոր.— Իւչ տէօրթ մէքթուպ եազտը:

Գարմէյլ.— Սագլամը՞ մըսընըզ:

Գատոր.— Խայր, էֆէնտիմ, շիւպհէլի էվրաք սագլամագտան սագընըրըմ:

Գարմէյլ.— Գօրմիէյէ չօգ կիթտինիզ մի:

Գատոր.— Չօճուղը մատամ Գաթօրա կէօթիւրմէգտէն էվվէլ իքի տէֆա կիթտիմ:

Գարմէյլ.— Պու նա՞նըլ չէյ, մատամ տը Գատոր՝ եաբաճաղը իշին ալըրլըղընը տիւշիւնիւպ թաշընարագ ֆարգ իտէճէք վագթ ու միւսասատէսի օլտըղը հալտէ պիլէ եինէ պու մէնհուս թասապվուրընտան վագ կէշմէմիշ տիր, էօյլէ՞ մի:

Գատոր.— Ա՛հ, չօգ մուզտարըպ օլտու. սիզտէն այրը եաշամասընտան զիյա-տէ սիզի ալտաթտըղը իշին բէք զիյատէ մուզտարըպ օլըյօր իտի: Չօգ տէֆա հէմէն հէմէն պու թէնհանիշին էօմրիւ թէրք իլէ կէլիպ այագլարընըզա գաբան. մագ վէ աֆվընըզը տիլէմէք իւզրէ պուլընտը:

Գարմէյլ պուենը իշիտինճէ եիւզիւնտէ պիր էսէրը ֆէրահիյէթ հասըլ օլտ-րագ.— Պուենը նի՞շիւն եաբամըլ տըր:

Գատոր.— Պիլմէմ, էֆէնտի:

Գարմէյլ.— Եախօտ տահա տօղրուսը, մատամ Գատոր, սիզ պէօյլէ պիր հըսը ըսմէթանէյէ թէպաիյէթ իթմէսինի նասիհաթ իտէճէք եէրտէ, պիր չօճուգ սա-թըն ալմագ գարարընտան շաշմամասընըլ քէնտիսինէ նասիհաթ իթտինիզ:

Գատոր.— Էֆէնտի. . .

Գարմէյլ.— Սէօյլէյինիզ սէօյլէնիզ, մատամ, հէր չէյտէն էվվէլ սիզ՝ թէնի-քէլի խըտմէթլէրինիզէ մուգապիլ մատամ տը Գարմէյլին սիզէ վատ իթտիկի բա-րայը ալմագ իսթէր իտինիզ, տէյի՞ մի:

Գատոր.— Խալիսէթլէ ճէվապ վերէճէկիմ հասէպիլլէ պուենըն պէօյլէ օլտը-ղընը իգրար ու իթիրաֆ իտէրիմ, էֆէնտի:

Գարմէյլ.— Բէք ալէա, մատամ Գատոր: Պիլմիշ օլասընըզ քի, հէր պիր ճէ-վապընըզըն պիրէր էհէմմիյէթի վար տըր:

«Էլհասըլ, կիզլիճէ Գօրմիէ քէօշկիւնէ կէթիրէճէյինիզ եհնի տօղան չօճուղը պուլմագ իշին, տօղըրմագ իւզրէ պուլընտան պէտպախթ պիր վալիտէ արամագա պաշլատընըզ:

«Ղըզ-վալիտէ Մէլանի Պէրթույա թէսատիւֆ իթտինիզ վէ չօճուղընը եիրմի պին ֆրանգա քէնտիսինտէն սաթըն ալտընըզ:

«Պիզգաթ սիզ՝ էպէլիք սըֆաթընըլա վէ սախթէ իսմինիլլէ Սէն—Մանտէ պէլէտիյէ տաիրէսինէ կիտիպ գըզ չօճուղըն տօղտուղընը, վէ վալիտէսի՝ իսմի Սիւզան—Հանրիէթ գօնմասընը իսթէտիկինի պէյան իթտինիզ:

«Պու ետրտըղընդ վէ հէնուզ ետրաճաղընդ շէյէր հէք տէրէճէի նիհայէտէ ճիւրաթ վէ քիւսթախլըգտան իպարէթ տիր, լաքին քէմալը մէհարէթլէ իթթի-խաղը թէտապիր իթմիշ օլտըղընդտան, իսթէտիկինիզ կիպի նախլը մուվաֆֆա-դէյէթ օլմուշընդ տըր:

«Գըզ մասսուճըզազ՝ տօղտըղընտան եիրմի տէօրթ սաաթ սօնդրտ քիմսէ կէօրիւպ սէզմէքսիզին մատամ տը Գարմէյլին օտասընա կէօթիւրիւմիշ, վէ պիր ազ սօնդրա քէօչքտէքի մատամըն պիր քըզ չօճուզը տիւնեայա կէլտիկի՝ պիւթիւն քէօյ վէ ճիվարընտա չալ օլմուշ տըր:

«Մատամ տը Գարմէյլին խըտմէթքեարլարը, չօճուզըն ս իւտանասը, հաթթա քէօյիւն իսթիյար բաբազը վէ հէրսինտէն սօնդրա պէն քի գօճասըյըմ հէք ալ-տանմըզը տըր:

«Զօճուզ պէլէտիյէտէ իքինճի տէֆա նուֆուս տէֆթէրինէ գայտ օլընմըզ վէ իսմի Ամէլի—Վալանթին տը Գարմէյլ գօճմըզ տըր:

«Էյ, մատամ Գատօր, պուենլար հէք տէհէթլի շէյէր տիր . . . Զօճուզըն տիւնեայա կէլտիկինէ տաիր իքինճի տէֆա Բօր—սիւր—Սօն պէլէտիյէ տաիրէսի-նէ վազը օլան իֆատէ՝ սախթէքեարլըգ տըր, եանի գանուըն շէտիտէն ճէզայա չարբտըղը պիր ճինայէթ տիր:

Գատօր.— Պէն ետրմատըմ, էֆէնտի:

Գարմէյլ.— Սիզին իլէ շէրիքը թէօհմէթինիզ մատամ տը Գարմէյլին իշէ քիւր, մատամ նաճը գօրգմատընդ տա պու իշի եաբտընդ, իշպու մուամէլէի ճինա-լիյէնիզին նէթայիճինի կէօրմէք իսթէմէմիշսինիզ տիր, Պու կիւնքի կիւնտէ իսէ նէ-թայիճը մէզքիւրէ տահա աղըր վէ տահա տէհէթլի տիր:

«Ա՛հ, պիլիրիմ քի, սիզ բէք միւսթէրիհսինիզ վէ քէնտի քէնտինիզէ «—Պէ-նիմ գօրգաճագ պիր շէյիմ եօգ—» տէրսինիզ, Ֆիլհագիգա, մատամ տը Գարմէյլ՝ սիզին կիպի գապահաթլը օլտըղը հալտէ սիզի գուրթարըյօր. մահքէմէի առալէթ եալընդ սիզի թէէտիպ իտէմէյէճէք տիր:

«Պինաէն ալէյհ պէն՝ քէյֆիյէթէ թէմամըյլա ալեան օլարագ գէվճէմի մատամ տը Գարմէյլի մուհաքէմէ իտէպիլմէք իւզրէ սիզէ թէհտիտաթտա պուլընմիգ իջիւն տէյիլ, հագիգաթը հալի անլամագ իջիւն պուրայա կէլտիմ:

«Զաննըմ հագիգաթը հալի քէմալը խալիսէթլէ պէյաի իթմիշ օլտըղընդտան, վազը օլան ճէվապլարընդա պէյանը մէմուընիյէթ իտէրիմ:

«Կիթմէզտէն էվլէլ սիզէ պիր շէյ տահա սիւվալ իտէյիմ, մատամ Գատօր: Մատմազէլ տը նանթիլի տայմա կէօթիւրմիսինիզ:

Գատօր.— ինայր, էֆէնտիմ:

Գարմէյլ.— Մատամ տը Գարմէյլէ իյֆա իթտիկինիզ ֆէնտա խըտմէթլէրտէն սօնդրա մէրգուճէի հիշ կէօրտիւնի՛զ մի:

Գատօր.— Էվլէթ, էֆէնտիմ, չօք տէֆա կէօրտիւմ:

Գարմէյլ.— Մատմազէլ տը նանթիլ Վալանթին տը Գարմէյլ նամըն Թալը-յան կէնճ գըզըն՝ պու կիւնքի կիւն մատամ Լըվաճէօր թէճմիյէ օլընան Մէլանի Պէրթուըն գըզը օլտըղընը պիլիւմի:

Գատօր.— Պիլմէզ, էֆէնտի:

Գարակյւլ. — Սահակի թիւով, քանի որ նախնիքս ինչպէս ասում էր:

Գրատօր. — Ինձն օգտուան էջը չեմ խորտակել:

Գեորգիյ. — Գու սերրը պաշտա պիր քիմեյէ աշխհըսընդ՝

Գատոր. — Խայր իշերիմտէ սագլատըմ:

Գարակիչ. — Եկտին խոհարարներդ:

Գատար. → Իտերնիմ, Հաղահի էօյլէ տիր:

Գարսեյի. — Մատնագէշ տը Նանժի՞ Լեւոնի՞ն Տիւրքէնին պիտէ վատը չ'ընը.

Հըճը պիւճը մի:

Գրատոր. — Գրիր, Էֆենտի:

Գարսեղի — Գրե չոճուղըն պէնիմ Էղլատըմ ճլտըղընը տա մէրգոեմէ պի.

1959

Գատոր Կ. Էփէֆէ պիլիւր:

Գարսեյլ. — Թէչեքբեր խոհրիմ: Պիւմէք խթհտիկիմ շէյ հէքսի պու գաստար

տըրք Պոլստան հվիկէլ պօշպօղաղըդ իթմէտիկինիդ իչիւն պոլստան պէօյլէ տէ

պծպօղազլըգ իթճնյէճհրնիգէ հմին իմո Լաքին ո Վալանթին տը Գարնէյին վէլա-

տէժ սըրընը հէր քիմէ օլտըսա օլտուն սէօյլէմէյէնէկիկնիզէ նէմիւն իտինիզէ

Գատսոր՝ էլինի եօգարը գալտըրարագ ճէվապէն. — Վալլահի սէյլմէյէճէյիմ,

Գարմէլ՝ այսպէս զաւգարագ. — Ալլահա ընձարլատըզ, մատամ Գաւոր. —

տէտի մէջ չհետեւող կրթութիւն:

... 1944 ...

16

1891

— 29 —

ԿԻՋԼԻ ՄԻՒՔԵԱԼԷՄԷ

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրություն

Մ. արք. Գաբրիելյ. Գալճե. գաղղնիկն Եվհիմիէն չըգաղղնտա քիրա արագանսընա

ալինալի, Գաղապ սօգաղընա Պէքտիրալի վէՄ. Լիճգնէնը զծնաղը Էսնիւնա՛յ աչա՛

դա էնտի:

Յրաւտա գարոթիւ չալունճա պիւր ուշագ կէլիպ գարուշը աչտը:

Գարսէյլ՝ ուշադա խիթապէն: Մատուհանդ զորա պիր վիզիթա վէրմէյէ կէ՞

տիմուր Մ. առաջարկել կենսի տեղի-նշանակությունը

Ուշագ պաշըյւ աղըը թէվաղու իթուիս միւսաֆիրի սալօնա կէթիւրտիւ վէ

պիւր լազրրութեւն սէպլէմէքսիզին օրթատան զայպ օլտոս:

Պ/ր աղ առնորա մատամ Զինդ օլն Կարօնա տոն/տուլ իտուպ Կ'ալէլաճնէ Ինժնէ

տողորու կրտսերէք վէ էլինի էօնէ ուղաթարազ. — Աման Ալլահ, պու նա՞սըլ չէ՛)

սիգին պուրայա կէլմէնիզի նիլ աւամայօր իտիմ • զիյարէթինիզէ մէմնուն օլմագլը •

դով լաւորով կէտիւ իսէ աէ, է նորիչէն սէ պէ պիլիէն պու մէ մնու նիյէթ մահվ զըյօր:

Քառով և ինտիկենիով տե՛ֆ խոնիր, մատամու Միւհիմէ պիր իշտէն տօլայը

...ստանալ Ռարիգէ կէմիչ օլտորոմտան, սիգի կէտրմէ քաղիւն թրոքայա անտէթ

ՀԹՎԵ իսթՎԻՄԻՈՍ ՏՕՄԹՐԴԴՐԴԳՄԱՆ ԽՕՂԱՐ ԿՈՄԻՏԵԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻՆԵՐ

ᐱᕈᓂᑦ ᐱᕈᓂᑦ ᐱᕈᓂᑦ ᐱᕈᓂᑦ ᐱᕈᓂᑦ ᐱᕈᓂᑦ ᐱᕈᓂᑦ ᐱᕈᓂᑦ ᐱᕈᓂᑦ

Մատամ Լինգօյն. — Շիմտի արթըզ եւրէյիմ ըստաթ օլտու.
Իքիսի տէ պիր ազ միւտտէթ սիւքիւթ իտուպ եէքտիկէրինին երեզիւնէ պաղ-
տըլար:

Մատամ Լինգօյն՝ Մ. տը Գարմէյլի իւչ հաֆթատան պէրդու չօգ ֆարըմը
կէծթտիւ, վէ Մ. տը Գարմէյլ տէ ժատամ Լինգօյնըն չէհրէսինտէ պիր էսէրը էլէմ
ու քէտէր միւշահէտէ էյլէտի:

Մատամ Լէոնթին Լիւնգօյն՝ Մ. տը Գարմէյլին էլինի թութարագ. — Կէլի-
նիզ. — տէտի վէ մէրգոււմը քէնտի հալվէթ օտասընա կէօթիւրտիւ:

Լէօնթին. — Պիւրպտա իսթէտիկիմիզ կիպի գօնիւշապիլիւրիզ, քիմմէ միւքեա.
էքէմիզէ մանի օլամազ:

Իքիսի տէ օթըւրտըլար:

Գարմէյլ. — Ճէյմս նաւըլ տըր:

Լէոնթին՝ մահզուլն մահզուլն պաշընը սալլաթարագ. — Պէն տայմա չէտիտ էն.
տիչէէրտէ պուլընըյօրըմ. Պէտպաթ չօնուգ էլան օ հալտէ տիր. քէտէլ ու մէ-
էյուսիյէթինտէն գօրգույօրըմ Լաքին սիզ տէ պանա մատմաղէլ տը Գարմէյլտէն
մալիւմաթ վէրինիզ:

Գարմէյլ. — Հապըֆ, պիւրապը նէ իպէ Մէզօն. — Պլանշտա տա էօյլէ տիր. Պա-
լանթինին քէտէր ու մէէյուսիյէթի տէ Ճէյմսըն քէտէր ու մէէյուսիյէթինտէն
լաղա գալմագ:

Լէոնթին. — Ահ, պու նէ ֆէնա հալ:

Գարմէյլ. — Էվէթ լաքին մէհլուս օլապընըզ. Լէոնթին, էքֆագաթ վէմու.
հապաթ սայէսինտէ Ճէյմսըն քէտէրինի սիզ թէպէն իտէպիւնէէքսիւնըլ:

Լէոնթին. — Ֆէնալըղա տայանմագ իչիւն մէթանէթի պիր գաթ տանա քր-
թըրըյօրըմ, վէ իք կիւնիւ նաւըլ իտի իսէմ չիմտի տէ եինէ օ հալտէ պուլընը-
յօրըմ:

Գարմէյլ՝ պիր ազ վագթ պաշընը էօնիւնէ էյէրէք տուրտըղտան աքնըրտ. —
Ճէյմս չիմտի նէրէտէ տիր:

Լէոնթին. — Մահալը մէմուրիյէթինտէ տիր:

Գարմէյլ. — Տիմէք, մէշուլ տըր, չալընըյօր, էօյլէ մի:

Լէոնթին. — Էվէթ չալընըյօր. լաքին հիչ ճանը իսթէվէյօր ըմըլ. իսթիֆա
իթմէլէ գարար վէրմիչ:

Գարմէյլ՝ հըզ իլէ. — Իսթիֆա մը իտէնէք. իսայր, իսայր, իսթիֆա իթմէսին,
պու գարարընտան վագ կէչիրմէյէ չալընընըզ:

Լէոնթին. — Պէնիմ պուլնա գուտրէթիմ եէթմէլէնէք տիր:

Գարմէյլ. — Լաքին իսթիֆա իտէրսէ նէ եարաճագ տըր:

Լէոնթին. — Պէն պուլնը քէնտիսինէ սիւվալ իթտիմ:

Գարմէյլ. — Նէ՝ ճէվապ վէրտի:

Լէոնթին. — Հիչ պիր չէյ եարմայաճագ տէյու ճէվապ վէրտի:

Գարմէյլ. — Պու նաւըլ ճէվապ:

Վէանթին. — Նասըլ ճէվապ օլաճագ պիր մէէյուս քիմսէնին ճէվապ տըր:

Տիյոր քի, պէնիմ հայաթըմ մահվ օլմուշ տըր, իսթիգուալըմ գալմամը տըր, պէնիմ տէ արթըգ հարաճագ պիր էշիվ եօգ տըր:

Գարմէյլ.— Պէտսլտիթ պիւմէյօր մը քի, իքի իւշ այ պօշտա կէզինճէ էօ լիւր, մահվ օյրուր:

Լէոնթին.— Հայթ, էֆէնտի, իհթիմալ քի պոչնըն իշին մախսուս էջլէ հարըյօր. ձէյմսըն արթըգ հաշմաղա կէօղիւ եօգ տըր, պէտպախթ չօճուգ էօլմէք իսթէյօր.— տէտի վէ պիշարէ վալիտէ եիւզիւնի մէնտիւլլէ էօրթէրէք աղլամաղա պաշլատը:

Գարմէյլ.— Եավաշ պիր, քէտա, իւշ, Լէոնթին, սիզին իյֆա իտէճէք յիշէքիւ պիր վազիլֆէնիգ վար, լաքին իսթէսինտէն նէլէպիւճէքսինիգ. եիսթէք ալընընի ճէսուր օլընըգ. Լէոնթին, էվլատըմըգ դուրթարընըգ, պէն անըն. էօլմէսինի իսթէմէմ, հաշմասընա լիւզոււմըմ վար տըր:

Ղնէգարէթ տէն սաաթ գաշտա կէլիւր:

Լէոնթին.— չալար սաաթի պագարագ.— Սաաթ պէշտէ կէլիւր, տիմէք նէրէա տէ իսէշիմտի օրթիյա չըգար:

Գարմէյլ.— Բէք ալէա, պէքլէյիմ:

Լէոնթին.— Ահ, էվվէթ, էֆէնտի, քէնտիսինի կէօրիւնիգ, քէնտիսինիէ գօնուլընըգ:

Գարմէյլ.— Մ. Լինգօլն պուրատա՞ մը տըր:

Լէոնթին.— Խայր, պուրատա եօգ, սաաթ եէտիտէն տէ էվվէ կէլմէգ:

Գարմէյլ.— Պէնի գօճանըգա թագտիմ իթմէնիգի ըէճա իտէճէքտիմ. լաքին պաշգա վազթ, Պէնիմ ձէյմսըն քէտէրի օլտըղը՞ը Մ. Լինգօլն պիւլի՞ր մի:

Լէոնթին.— Պիւմէգ, Մ. Լինգօլն իհթիյաթ քեարլըլընտան վէ տահա տօղլուսը հիթսիյաթը նազիքեանէսինտէն նաշի էվլատըմըն ըէտէրի հագգընտա պանա հիջ պիր սիւվալ իյրատ իթմէմիշ օլմաղլա, պէն տէ քէնտիսի կիպի իսթիյարը սիւքիւթ իտուպ հիջ պիր շէյ սէօյլէմէտիմ:

Գարմէյլ.— սատէճէ.— Բէք ալէա.— տէյու ճէվապ վէրտի:

Պու սըրատա գարու չալընտը:

Մատամ Լէոնթին Լինգօլն.— ձէյմս տըր.— տէտի, վէ պիր հըզ իլէ այաղա գալըգ պէսլէմէսինի չաղըրտը:

Պէսլէմէ հէման անիտէ կէլիպ, մատամ Լէոնթին Լինգօլն մէրգոււմէյէ խիթապէն:

— Օղլոււմ կէլտի՞ մի:

Պէսլէմէ.— էվվէթ, մատամ:

Լէոնթին.— Սէօյլէյինիգ պիր ագ, քիւշիւք պալսնտա քէնտիսինէ պէքլէյօրըմ:

Պէսլէմէ չէքիւտի կիթտի:

Մ. տը Գարմէյլ օթուրտըղը եէրտէ եօգարը պիքիւմիշ իտի:

Տէլիգանը՝ վալիտէսինին հալվէթ օտասընա կիրտի վէ բէաէրինի կէօրիւնճէ քէնտպէնտ օլտու:

Գարմէյլ՝ ցօլաւորնը աչարագ, — Արման, եվատում, չընուղում, կէլ, կէլ սէնի
գուճագայում. — տէյիննէ, տէլիգանը՝ պիր նիտա սալը վերտի վէ ալլայարագ
պապասընըն գուճաղընա աթըլըն:

Մ. տը Գարմէյլ՝ էվատընը քէմալը չէֆագաթ վէ մուհապպէթլէ կէօյիւնիւն
իւզէրինտէ պըգըն:

Մատամ Լինգօլն՝ իբի էլլէրինի պիրպիրինէ պաղլայարագ, քէմալը էէլէճան-
լա պու սուգիչի մէնգարէյի սէյր ու թէմաշա իտիյոր իտի:

Գարմէյլ. — Արման, — սանա պը իպի վերիյընը, չիւնքի էվէլա պու իսմ
սէնին իսմին տիր, վէ սանիէն չօճըգըլընտա պէն քէնի պու իսմ իլէ եաթ ի-
տէր իտիմ, — Արման, լազըրտը իթմէյէ պաղլատըլընտա իլը սէօյէտիկին իբի
քէլիմէ՝ անա պապալ քէլիմէլէրի օլմըշ տըրը Մուհապպէթլէն էքսէրիա պանա «— Գա-
պա, սէնի չօգ սէվէրիմ —» տէր իտին, Պու կիւն տէ պէն սանա «— Արման, էէվ-
լատում, սէնի չօգ սէվէրիմ —» տէրիմ:

Ճէյմս. — Ա՛հ, պապաճըլըմ, պապաճըլըմ:

Գարմէյլ. — Սէնին՝ Բարիգտէ վապնթինէ թէսատիւֆ իտուպ տէ պուընն
իւզէրինէ թրուայա աղիմէթ իթմէլէրիկին՝ պիր միւսիպէթ պաղլապղա, արթըգ-
անտէն պահս իթմէլէլիմ Շիմտի պիրտէն պիրէ կէնն մաթէն միւհէնտիսի հազ-
գընտա պիր մուհապպէթ հըսս իտիյորում. Ճէյմս Լինգօլնը սէվմէմէ էվատումը սէ-
վիյոր իտիմ, Հայըֆ, հէր իբիմիզ տէ տիւչարը միւսիպէթ ու ֆէլաքէթ օլմու-
ըզ տըր:

«Պիր իշ իշիւն Բարիգտէ կէլտիկիմտէն, մատամ Լինգօլնա պիր վիզըթա վէր-
մէք իսթէտիմ. Սէնին իւզէրինէ սէօյլէճէքտիմ: Արման, Վալանթինէ օլան աշգ
ու մուհապպէթինի զապթ ու թէսքին իթմէք իշիւն սէնին պահիհէն չալընըպ չա-
լըմատըլընը անլամաք իսթէր իտիմ:

Ճէյմս՝ պիւլէնտը ավաղ իլէ. — Պէն ճըր չօգ սէվէրիմ, պէնիմ աշգ ու մու-
հապպէթիմ հայաթըմլա պէրապէր սէօնէ էք տիլ:

Գարմէյլ. — Լաքին էյի տիւչիւն, պէտպախթ չօճըգ, աղընը էյիճէ պաղընա
թօրլա:

Ճէյմս. — Եաբամամ, եաբամամ:

Գարմէյլ. — Տիւչար օլտըլըն պիր Ֆէնալըզ տէֆ իտէպիր իբէն պիւնա
չալըմայըպ քէնտինի օ Ֆէնալըգա վաղլուպ իտիյօրսըն, իւզիւլիւպ էգիլիյօրսըն...
Վէ տէսիննէք վալիտէն սէօյլէտի, հայաթտան նէֆրէթ իտիյօր ըմըսըն, էօլմէք
իսթէյօր ըմըսըն:

Ճէյմս. — Չօգ մուգտարըպ օլտըլըմտան, էօլիւմ պէնի պու ըզտըրապտան
գուրթտրաճագ տըր:

Գարմէյլ՝ Ճէյմսա. — Արման, զանն իտէրմիպին քի սէնտէն էվվէլ պալգա ա.
տամլար տա մուգտարըպ օլմուշ օլմասըն Չանն իտէրմիպին քի, սէնին քէտէրին
կիպի քէտէր պուլընմասըն: Ա՛հ, էկեր պէօյլէ պիր զանն ու իթիպատըն վար իսէ
եանըլըրսըն: Սէնինքինտէն տահա չօգ տէնէթլի քէտէր ու ըզտըրապլար վար
տըր:

«Պիմիշ օլասըն, Արման, պու ալէմտէ հէր քիմէր մուգտարըպ օլուր, մէ-

ստիպել տիւննէ վիշտէ միւսիւնէն օրուր թաւս անկէր թամս ատամ օրուրար, լան-
լէր հազիւ գաթէն տաղանադէր օրուրար, էն ալէս չէիք պիլէ, էյիճէ սոս վերիւմէ
տիկի հալտէ էյիլիւր, պիւքիւլիւր վէ քէօրլէնիւր, իսսան քէտէր վէ միւսիւնէ ի-
չինստէ թաւսնիւր սէրթ լէշիւր:

«Հայտէ՛, էվլատըմ, իսթիյար կիպի էյիլմէ, տիք տուր վէ օղրաչ:
Ճէյմս. — Աֆլ իսթիւրդ սոսնա, պապանըղըմ. լաքին պէնտէ՛ արթըգ հիչ թա-
գաթ ու մէթանէթ գալմանըլ տըր:

Գարմէյլ. — Չարմէ՛, օղրաչ, տիյօրըմ նանա, միւթէմատիէն օղրաչ տուր. —
պիր Կուրէթը միւթէագգիմանէտէ իլալէթ մէգալ իտէրէք. — Օղրաչ, օղրաչ՝ միւթ
քէպօնթի սօղրա կէլէճէք տիլմ:

«Լաքին արթըգ էօլմէք իսթէրիւմ տէմէ. պէն իսթէրիւմ քի սէն եալայանըն.
սէնին հայաթըն պսնա լազըմ տըր. պէնիմ մանա լիւզիւմըմ օլանագ տըր:

Տէլիգանլը՝ պալընը կէօյսիւնին իւզէրինէ տօղրու էյտի:

Գարմէյլ՝ եամաչ պիր սէտա իլէ տէֆան իտէրէք. — Արման, վալիտէն՝ սէնին՝
նէգարէթ տէն միւթարէգաթ իթմէք, իսթիֆանը վէրմէք նիյէթիտէ պոնընաւ-
ղընը պալիւստէօյլտի:

Ճէյմս. — Պապանըղըմ. . .

Գարմէյլ. — Սահի՛ն մի տիր:

Ճէյմս. — Էվլէթ, պապանըղըմ:

Գարմէյլ. — Պունը եարմայանագսըն:

Ճէյմս. — Լաքին. . .

Գարմէյլ. — Պիր մատէն գումբանեսը՝ մը սէնի իսթէտի:

Ճէյմս. — Խայր, պապանըղըմ:

Գարմէյլ. — Էօյլէ իսէ նափիա նէգարէթինտէքի մէմուրիյէթինի թէիք իթմէյէ
հիչ պիր հագգ ու մէպէպին եօգ տըր: Չալըչմալը, իչ իլէ մէշղուլ օլնալըսըն. է-
կէր իսթիֆանը վէրիր իսէն, սանա չօգ էյիլքլէրտէ պոնընըմ օլան վալիտէնի
պիր քէտէրը ազիմէ թիւչար իտէրսին. պէն տէ պունա մէմուրինտէն չօգ զիյատէ
գըրըլանաղըմ: Պինաէն ալէյհ նէգարէթտէ գալանագսըն. պունը սէնտէն թալէպ
իտէն՝ պէն իմ, Արման, սէնին բէտէրին թալէպ իտիյօր:

Ճէյմս. — Իսթիֆանը վէրմէմ, պապանըղըմ:

Գարմէյլ. — Բէք ալէա, տօթըմ, բէք ալէա: Պէն սէնի միւստէթը էօմրիւն
ճէ տէվլէթ մէմուրը քլմօղա մահքիւմ իթմէմ. լաքին, նասըլ քի սէօյլտիւմ, սա-
նա լիւզուլմըմ օլանաղը կիւնէ գատար մէմուրիյէթինտէ տուրասըն:

Տէլիգանլը՝ էլիւի վալիտէտիւնէ Կիւզաթտը:

Մատամ Լէոնթին Լինգօլն. — Արման, մալիւմին տիր քի, Մ. տը Գարմէյլ
սանա չօգ էյիլք իթմէյէ, չօգ մուհապպէթ կէօսթէրմիլ տիր. չիմտի տէ կէօրիւյօր-
սըն քի հիչ տէյիլմէմիլ տիր. էօյլէ իսէ իսթէտիլիւնի եար վէ քէնտիւնէ տանըլ
մագսըղըն պիր Ճիւ եարմա:

Ճէյմս. — Կէօյլէքի տօլարագ. — Ահ, վալիտէնիլիւմ, սիգ տէ պէնի Արման չա-
ղըրըյօրսընըլ, էօյլէ՞ միւ Լքինիգ տէ պէնիմ սէվտիկիւմ վէ հագգ իթտիկիւմ իսմի
պանա մէրտիկիւմտէն տօլայը թէշէքքիւր իտէրիւմ. . . — տէտիքտէն սօնղրա

Մ. տը Գարմէյլէ թէվճիւնը խըթապ իտէրէք.— Պապաճըղըմ, սիգէ լայըգ թալը ու մուսմէյլտէ պուլընմագ իշիւն էլիմտէն կէլէնի եաբմաղա սէօզ վէրիրիմ:

Գարմէյլ.— Զօգ ալէա, Արման. իշթէ պու վատընա պէյէնտիմ, սանա արթըգ էմնիյէթ իտէրիմ. սէն տէ պանա էմնիյէթ իտէպիլիրսին. . . Ղայալ իթտիկին սաատէթի սանա իատէ իտէճէյիմ. պուենտան զիյատէ պիր չէյ սէօյլէյէմէմ.— տէտիքտէն սօնղրա Մ. տը Գարմէյլ՝ անա օղուլ իլէ վէտալաչըպ չէթիլտ կիթտի:

Իթթէսի սապահ սաաթ տօգուզտա Մ. տը Գարմէյլ՝ Մաղարին սօգաղընտա էսքի պիր խանէտէն իչէրի կիրիպ իքիւնճի գաթա չըգարագ պիր գաբու չալտը: Սաչարը աղըրմը իխթիյար պիր խըտմէթճի կէլիպ գաբույը աչտըղընտա, Մ. տը Գարմէյլի թանըյարագ սէվիւնինտէն նաչի պիր նիտա սալըվէրտի:

Գարմէյլ.— Մ. Շօվրէյի կէօրէպիլիրմիյիմ:

Խըտմէթճի.— Էֆէնտիմ տայմա չօգ մէչղուլ տըր, լաքին քէնտի իչ օտասընըն գաբուլը՝ քէնտի տօպլարընա վէ խուսուսիլէ Մ. տը Գարմէյլէ հիչ պիր վագթ գաբալը օլամագ:

Կէլինիզ, էֆէնտի, կէլինիզ. սէվիլիլ էֆէնտիմ՝ սիգի կէօրիւնճէ մէմնուէն օլաճագ տըր. զիրա տահա տիւն ագչամ թաամ իթտիկի էսնատէ պանա սիգին լագըրտընըղ իտիյօր իտի. էֆէնտիմ՝ պիր սէնէյի միւթէճաճուզ պիր միւտտէթտէն պէրու սիգի կէօրմէտիկինէ թէաճճիւպ իտէրէք պանա տիյօր իտի քի,

«— Բիէր, էկէր տօսթըմ Մ. տը Գարմէյլ տահա իքի այա գաաար պէնի կէօրմէյէ կէլմէյէճէք օլուր իսէ, Թըուայա կիտիպ պէնի պու գատար ունութտըղընա սէպէպ նէ խուկիինի սիւվալ իտէճէյիմ: Ահ, օն սէնէտէն պէրու Բարիզ իսթիհ. քեամաթընտան էօթէյէ ատըմ աթմամը իքէն նա՞սըլ Թըուայա կիտէյիմ:»

Գարմէյլ.— Տիմէք էլան չօգ չալըլըր, էօյլէ՞ մի:

Խըտմէթճի.— Էվվէլտէն տահա զիյատէ չալըլըր, միւսիւ տը Գարմէյլ. պրա. գընըգ, արթըգ չուէն լագըրտըսընը իթմէյիինիզ. . . Իւլոււ ու Ֆիւնուէն սէվիլիր, լաքին օ տէրէճէսի տէյիլ. էֆէնտիմ՝ իւլոււ ու Ֆիւնուէնըն հէր սըրըրէնա ալեահ օլմագ իսթէր Պու սըրատա ագ ճիյէր վէրէմի տէնիլէն տէհէթլի խասթալըղըն իլաճընը արայօր. վէ պուլաճագ տըր, էֆէնտի, կէօրէճէքսինիզ:

Պու լագըրտըլարտան՝ Մ. տը տը Գարմէյլին պիր մուալլիմ խանէսինտէն իչէրի կիրմէքտէ օլտըղը էլպէթթէ անլաչըլտը:

Մուալլիմ մուսաիլէյհին տաիրէսի՝ ալթը պէօյիւք օտատան միւրէթթէպ օլուպ, տուվարլար հէր թարաֆտա եէրտէն թաճանա գատար րաֆլարլա էօրթիւվիլ, վէ պու րաֆլարա էսքի վէ եէնի պօյ պօյ միւթէատտիտ քիթապլար վագ օլընմըլ իտի:

Տօլապ վէ ճամէքեանլայրտա էնվաի էճղա վէ մէչրուպաթ չիչէլէրի, հէր լէնքտէն թօզլար վէ մէվատտը միւլթէլիֆէի սաիրէ մահֆուզ իտի:

Հագիգաթէն Մ. Շօվրէ՝ պէօյիւքլէրտէն պէօյիւք, մէչհուրլարտան մէչհուր պիր ալլիմ իտի:

Պու. զաթ օն պէշ սէնէ գաւար հէքիմիւ իթտիքտէն վէ պէյիւք պիր նամ
ու շօհրէթ գաղաթաւան սօնդա պիւսպիւթիւն քիմեակիրիկէ գօյրւմագ վէ
թէպապէթէ միթէպիւգ պիւճիւմէ ֆիւնուը արիզ ու ամիգ թէտգիգ էյէմէ
իւզրէ միթէրիւրիւնի քէֆիգլէրիւտէն պիրիւն թէրք իթմիշ իտիւ

Մուալլիմը վոսմաիւթյն՝ մէվատուը մատնիյէ, նէպաթիյէ վէ հայվանիյէ
թալիլի քէքէքէ, պիր պիրի արտը սըրա իթթիրաաթը միւճիգէքեարանէ իճրանը
նա մուվաֆֆագ օլմուշ իտիւ

Իքի վէ եա իւշ սէնէտէ պիր պու մուալլիմ՝ քէնտի թէտգիգաթ ու թէհար-
րիյաթը ինթիմամքեարանէսիւնի նիթայիճը հապէնէ վէ մէրդուպէսիւնի էրպապը
իւվա իրֆանա արդ ու թագաթիմ իթմէք իւզրէ պիր վէ եա պիր գօշ ճիւլիք պիր
էսէր նէշր իտէր իտիւ

Տօգթօր Ծօվրէնիւն պիր էսէրի՝ սահէի զուհուր ու ինթիլապա կէլիւնէ, եալը
նըզ Ծրանսատա տէյիլ, թէքմիլ էվրօբաթա վէ նաթթա տէնիզլէրիւն էօթէսիւնտէ
պիւէ նալը մուվաֆֆագիյէթը ֆէվգէքստէ օլուր իտիւ

Պու մուալլիմը մէշհուր՝ Մ. տը Գարմէյլտէն իքի եաշ պէյիւք իտիւ Զօգ-
տան պէրու տօսթ իտիլէր. Շարլմանեը զլիսէսի գանաբէլէրի իւզքրիւնտէ պիր
պիրլէրիւնի թանըմըար տըր

Տօգթ. Ծօվրէնիւն՝ կէնճիլիւնտէ մէթէպը ֆիւնուան մէշհուր օլաճաղընա
բէք աղ պիր միւտտէթ գալմը օլտըղը հալտէ, թահսիլիւն տէվամ իտէմէվէսիւնէ
րամագ գալմը իտիւ

Բէտէրի՝ էմթաա գօմիսիօնճըսը օլուպ, իշի բէք ֆէնա կիթմիշ վէ թէքմիլ
պօղգլը օլտըղը սըրատա վէֆաթ իթմիշ իտիւ

էէնէ քի, Արման տը Գարմէյլ՝ կէնճ Ծօվրէնիւն իմատընա եթիլտիւ Ար-
ման՝ տօսթընըն պուլընտըղը հալը վէթապէթիլթիմալի քէնտի թէտէրիւնէ նազլ
իւէ մէրգոզմ էօքսիւզի բէք կիւզէլ միւտտֆէա իթտիկիւնտէն, իբիք ֆապրիգա-
ճըք կէնճ Ծօվրէյի սպքի քէնտիյէ ճան Կիլպըը եաբարագ թահսիլիւնի իքմալ
իթտիլտի, վէ պատէհու մէթէպը թըպպիյէ տէրպէրիւն տէվամ իտէպիւմէպի
իշիւն մէրգուճա պիր մաաշ թախսիս էյէտիւ

Մուալլիմէրէն Մ. Ծօվրէ՝ հէքիմ չրգըպ տա իճրաի թէպապէթ իթմէյէ պալ-
լաթըղընտան, Մ. տը Գարմէյլիւն բէտէրի՝ մէրգուճա եիւնէ մուալլէնէթ իթմիշ
իտիւ

Իշթէ մուալլիմ իւէ ֆապրիգաթօրըն եէքտիկէրէ օլան մուհապպէթի նէ տէ-
րէնէ պէյիւք օլտըղը՝ պուլտան անլաշըլապիլիր իտիւ

Մ. Ծօվրէ՝ Մ. տը Գարմէյլիւն քէնտի ինթիլար ինթմէթքեարըյա գօնիւշ-
տըղընը իշիտէրէք, մէրգուճը սէսիւնտէն թանըտը, վէ պիր նիտաի մէսէրիւթ ին-
թիմա իւէ «—Արման տըր, իշթէ, իշթէ կէլտի—» տէյու պաղըրարագ օմասըն
տան տիշարը ֆըրլանտը

Պու իքի տօսթ՝ պիրպիրիւնէ սարըլպ քէմալը շէվգ ու մուհապպէթիւն էօ-
բիւշտիլէր

Պատէհու մուսլիմ՝ տօսթընըն ֆարըմը բիւզիւնիւ վէ սօնուգ կէօզլէրինի կէօրէհէք անըն պէօյիւք պիր քէտէր ու ըզտըրապա տիւշար օլտըղընը ֆարգ իլէ ըհնկի սօլարագ. — Արման, նէ՞ օլմուշսըն, նէ՞ն վար. — տէյու սիւվալ իթտի:

Գարմէյլ. — Ահ, ազիզիմ, պէն ինսանլարըն էն պէտպախթըյըմ:

Շօվրէ. — Պանա մուճիպը տէհչէթ օլըյօրսըն, Արման:

Գարմէյլ. — Պիր թէսէլլի պուլմադ վէ էկէր գապիլ իսէ պէնի մահվ իթմէք. տէ օլան մարազըն իլանընը արամագ իջիւն եանընա կէլտիմ:

Իքի տօսթ՝ մուսլիմին օտասընա գաբանտըլար վէ եավաշ պիր սէս իլէ պիր սաաթտան զիյնտէ գօնուշտըլար:

Օմանտան տիշարը չըգտըրազարընտա հէր իթիսինն աէ շէհրէսինտէ էնէրը հիւզն ու քէտէր միւշահէտէ օլընըպ, ըհնկէրի աարարթըն իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ թրէնէ ըաքիպ օլմագ իւզրէ տէրհալ տէմիր եօլ սթափօնընա կիթմէք իսթէյրէք, Մ. Շօվրէնին թէքլիֆ իթտիկի թաամը պապուլ իթմէտի:

Մուսլիմ՝ էլիսի էլիստէ թութմագտա օլազըն հապէ տքսթընը գարույա գատար կէճթիճրտու:

Պուշկըր՝ փիրպիրինփէն այրըմագտան էվվէլ եիկէ եէքտիկէրիլէ պիր գաշ սէօզ սէօյլէշտիլէր:

Գարմէյլ. — Տրմէք պիր գաշ կիւնէ գատար ուֆագ շիւէյի պլասիլէճէյիմ, էնյէ մի:

Շօվրէ. — էվվէթք պէ, բէք բէք պլթը կիցնտէն ալաճագչըն, Չիֆթէ գու. թու տէրուսինտէ սանա կէլէճէք տիրոյ իլանըն նասըլ ալընաճաղընը ունութմաթ յասըն. հէր հանկը պիր իշիլ տէրուսինտէ պիր գահվէ գալըզը մէզքիւր իլանտան վչգ լիւէ գուլլանըրաճագ տըր:

Գարմէյլ. — Էյ իւշ կիւնտէն սօնդրա՞:

Շօվրէ. — Եարըլըպ պիթէճէք տիր:

Գարմէյլ. — Օնտան էվվէլ կէլէճէք միսին:

Շօվրէ. — Խալը, պօշ շէյ տիր, Սէն քիւշիւք խանէյի սրգասընա գօյ Շէհիրտէն եարրմ, վէ եախօտ էն զիյատէ պիր միլ ուզագտա վէ միւմբին մէրթէ պէ թէն. հա եհրտէ օլտուն:

Գարմէյլ. — Չիհնիմտէ վաթէն գարալաշտըրմըյըմ տըր. գըրգ սէքիզ պաաթպ վարմադտան մէզքիւր խանէ իսթիճար օլընաճագ տըր. — տէմիրտէն սօնդրա տէրուսըն տիլտէն պիր ահ շէքէրէք պօղուգ պիր օէտա իլէ. — Ահ, եպրաճպ. զլմ շէյ տէհչէթի պիր շէյ տիր, լաքին նէ չարէ Եարմալը, պաշգա տիւրիւ օլմագ, եօգսա սիւ պէօյլէ տէվամ իտէմէգ. — տէտի:

ՊԻԼԼՈՐ ՇԻՇԷ

Մ. տը Գարմէյլ՝ Մէզօն—Պլանչա ավտէթ իտուպ, հէման օ ագչամը էվվէլա գարըսընա վէ սօնղրա օտա ուշաղընա՝ կէլէճէք բէնճէնպիհ, եանի իքի կիւն սօնղրա սայֆիյէտէ քիմսէ գալմայաճաղընը վէ հէր քէսին Թրուայա կիտէճէյինի պէյան իթտի:

Պինաէնպէյի մէրգոււմ օտա ուշաղը՝ տիկէր ուշագլարա էվամիրը լազըմէնին իթասընա մէմուր օլմուշ տըր:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ հէնուզ իւշ հաֆթա տահա Մէզօն—Պլանչ քէօյիւնտէ գալընաճաղը էմէլինտէ իքէն, գօճասընըն իշպու գարարը նակէհանիսինտէն տիւշարը իսթիղրապ օլտու վէ պիր սուրէթը մուհիպպանէտէ պուսըն սէպէպի նէ իտուկինի Մ. տը Գարմէյլէ սիւվալ էյլէտի:

Գարմէյլ՝ էրէյիճէ սօուգ պիր թարգտա.— Սանա իյդահաթ վէրէճէք պիր իշիւմ եօգ տըր. ճանըմ Թրուայա կիթմէք իսթէյօր վէսսէլամ.— տէտի, վէ էլէն տահա զիյատէ տիւշարը հայրէթ ու իսթիղրապ օլարագ, գօճասընըն ֆիքրինի անլամագ իսթէյօր կիպի տիք տիք անըն եիւզիւնէ պագմագտա օլտըղընտան, Մ. տը Գարմէյլ՝ եիւզիւնի էօթէյէ չէվիրտի:

Էլէն՝ իշի սըգըլարագ քէնտի քէնտիյէ.— Եա Բապպիմ, պու նաճըլ տէյիւմիշ. պանա աճապա նէ՞ խըրսը վար տըր.— տէտի:

Վալանթին՝ սայֆիյէտէն միւֆարէգաթ իտիլէճէկինի իշիթտիկինտէ հիշ ֆիւթուր իթմէտի:

Իսթէր Մէզօն—Պլանչտա, իսթէր Թրուատա վէ եա պաշգա պիր եէրտէ օլսուն, մէրգուլէ գըզըն ասլա ումուրընտա տէյիլ իտի, Հէր նէրէյէ կիթսէ քէտէր ու մէյյուսիյէթի տէ պէրապէր օլմայաճագ մը իտի:

Ջավալը գըզճըղագ՝ քէտէր ու ըզտըրապընա գաթլանըյօր իտի. լաքին սիւզիւլիւպ գալըֆլանտըղը ըհիւլայն կէօրիւլիյօր իտի. բէյտէրբէյ սիւզիւլիւպ կիւնտէն կիւնէ գուվէթտէն տիւշիւյօր իտի:

Մ. տը Գարմէյլ՝ մատամ Լըվասէօրէ վէրտիկի սէօզիւնտէ պուլընմագ իշիւմ էրթէսի սապահ օրման քէօզիւնէ ազիմէթլէ մէրգուլէյէ վիզիթա վէրտի:

Գարը գօճա էվտէ իտիլէր. Մ. տը Գարմէյլին իսթէտիկի տէ պու իտի:

Մէլանի իլէ Հանրի՝ մէրգոււմ ֆապրիգաթօրը մահգուն պիր սուրէթտէ վէ լաքին քէմալը նէզաքէթ ու իլթիրամլա գապուլ իթտիլէր:

Մ. տը Գարմէյլ՝ պիր սաաթտան զիյատէ մէզքիւր օրման քէօզիւնտէ գալտըղընտան, աճապա պու գատար միւտտէթ գարֆընտա օրատա նէլէ՞ր սէօյլէնտի:

Պիզ պունը պիլեմէյիդ՝ լաքին հիքեայէմիզին իլէրիննտէ, խանէի մէզբիւրս
տէ նէյէր սէօյէնմիշ օլտըղընը անլալաճաղըդ

Թրուչայա աղտէթ օլընտըղընըն իւք իւչ կիւնինտէ մապրամ տը Գարմէյլ՝ միւ-
թէմատիէն գօճասընը գօղլամաղտա օլտըղընաւան, մէրգումտա բէք շարիպ պիր
հալ ոչ միքլար միւշահէտէ էյլէտի

Մ. տը Գարմէյլ՝ քէնտիսիլէ տայմա էյի իտի, լաքին հիւ լազըրտը իթմէյաթ
խտի պունընիա տէրապէր քիմսէ իլէ. հաթթալ օտա ուշաղըյա պիլէ գօնղըյմա-
յօր իտի. եալընըզ Վալանթինէ մուհապպէթ ու շէֆազաթ կէօսթէրիյօր վէ անճի
իւզէթինէ էլան թիթթէյօր իտի

Արման տը Գարմէյլ՝ բէյտէյ բէյ հիւզնէնկիզ վէ սիւքիւթի պիր հալ քէպա իւ
տօյալ իւզէթինէ թիթիլիւք կէպիւ իտի. ճիւզի պիւ քէյէ խուլալընը իտի. հիւ
պիր սէպէպ օլմազսըզըն զանն իտէթսին սընըրը թութար իտի. Զէվնէսի աղղընտան
պիր գաշ լազըրտը ալմաղա մուվաֆֆազ օլտըղընտա պիլէ, պէօյէյիւի զպէթ
սէրթ վէ անճ իտի, վէ էքսէրիա շիտտէթի վէ պիրտէն պիրտէն սէօյէր իտի

Մէսէլա սուֆրատա Վալանթինին եիւզիւնէ պազտըղընտա, կէօզէրինտէ զա-
րիպ պիր բարըլթը հասթի օղըթը վէ եիւզիւնին քէնէի աթաթ իտի

Պուշտուն զաատա ալմա հէյէճան ու խալէճան իւզըն պուլընըյօր իտի
Բէնտի քէնտիլի թօրլատըղընտա զանն իտէթսին պաշը աղըր վէ եէկէանէ
պիր տիւլիւնէնին աղըրըզը պլթընտա էյիլիւ իտի

Արթըզ հիւ պիր շէյէ մէրազ իթմէյօր իտի. աըթըզ կաղէթա օգումայօր իւ
տի. աըթըզ ֆապթիգալարընըն իւլէթիլէ մէշընէ զլմայօր վէ կէմպ շրէպոան
պունտան քէնտիսիլէ լազըրտը իտէն էն պիրիննի մէմուրլարընա պիլէ եօ վնէի
յօր իտի

Բիմսէյի կէզըմէք իսթէմէյօր իտի. զանն իտէրսին կիզլէնիպ քիմսէյէ կէօ-
րիւնմէյօր իտի. էկէթ գաբանըպ պիւր օտատա օթուրմազ իսէ, գաըսընա վէ
խըտմէթբարլարընա կէօրիւնմէմէք իշիւն պաղչէնին թա կէրիսինտէ թճք ազան-
լարըն տրգապընտա եաբահալընըզ կէզինիւ իտի

Աղըր աղըր եիւրիւր, պաշընը էօնիւնէ ասար, տէրին տէրին տիւլիւնիւր վէ
տիւլիւնտիքէն հէր տազիգատա պիւթիւն վիւճուտըլա թիթթէր իտի

Պաղը վազթ պիրտէն պիրէ տուրուր վէ տուրտուղը եէրտէ մըխլանըպ քթլըր
վէ կէօզէրինէ իրի իրի աշարազ տիւք տիւք պազար իտի

Օ հալտէ զանն իտէրսին էօնիւնտէ մէնհուս վէ մէնֆուր պիր ճանավար վար
ըմը կիպի, սիմպընտա թարիֆի նազապիլ պիր էսէրը տէհէթ ու հէյէճի միւ-
շահէտէ օլընըր իտի

Կէօյսինի տէօյէր վէ կէօյա օ տէհէթի խայալը կէօրմէմէք իշիւն կէօզէրի-
նի էլէթիլէ գաբար վէ պօղուզ պիր սէտա իլէ ինլէր իտի

Մատամ տը Գարմէյլ՝ պու հալէրտէն չօգ գօրգոյօր իտի գօճասընտա մէ
հուտ օլան պու թէպէտտիւլը գարիպին սէպէպի եալընըզ Վալանթինին իշինտէն

նէշէթ իտէն էնտիշէր օլմատըղընա ագլը էյիճէ էրիյօր վէ Արմանըն զիհնիսի
էէնի պիր տիւշիւնճէ թըրմալատըղընը անլայօր իտի :

Վէ կիւնտէ էիրմի տէֆա մումաիլէյհա գատըն քէնտի քէնտիյէ . — Եա Բապ-
պիմ Ալլահ , աճապա նէսի՞ վար տըր . — տէր իտի :

Մատամ տը Գարմէյլ՝ քէնտի խաթա վէ կիւնահընը Մ . տը Գարմէյլին տույ-
մըլ օլտըղընը խաթր ու խայալինտէն պիլէ կէշիրմէյօր իտի :

Պիր կիւն Վալանթին՝ կիւնտիւզ թաամընտան սօնդրա պիրտէն պիրէ ֆէնա-
լաշտը վէ զայըֆլանտըղընտան նաշի իւզէրինէ պայկընլըգ կէլմէյէ պաշլատը :

Պուներն ի զէրինէ գըզ՝ գալտըրըլըպ օտասընա կէօթիւրիտի վէ եաթաղընա
եաթըրըլտը :

Տօգթօր Միլէ՝ էվին հէմ հէքիմի վէ հէմ տօսթը օլտըղընտան տէրհալ չաղը-
րըլտը :

Թապիպը մումաիլէյհա՝ կէնճ գըզը սօրուշտըրմաղա պաշլայըպ . — Սէվկիւլիւ
Վալանթինճիկիմ , հայտէ պագալըմ , վիւճուտընըգտա նէ տույույօր իսէնիգ պանա
կիւզէլճէ իյզահ ու պէյան իտիսիգ :

Վալանթին . — Պաշլմտա աղըրլըգ վար , տօգթօր , զանն իտէրսին ալնըմըն
իւզէրինտէ պիր շէնպէր սըգըշտըրըլմըշ տըր :

Տօգթօր . — Էյ պաշընըգ սիգէ պիր ֆէնալըգ վէրի՞յօր մը :

Վալանթին . — Ուայր , բէք օ գատար տէյիլ . անճաք վագթ վագթ էրէյիճէ
քէսկին պիր աղըր կէլիպ , լաքին չօգ սիւրմէյօր :

Տօգթօր . — Նէ՞ գատար վագթտան պէրու պաշընըգտա պու աղըրլըգ վամ
տըր :

Վալանթին . — Պիր գաշ կիւնտէն պէրու տըր , տօգթօր . հէմ տէ տայմա ույ-
գոււմ կէլիյօր :

Տօգթօր . — Պուստա ույգուներն հիշ պիր դարարը եօգ տըր :

Կէնճ գըզ՝ պիր չօգ կէճէ ույգուսըզ գալտըղընը վէ չիւպհէսիգ պու ուզուս
ուզուս ույգուսըզլըգլար սէպէպիլէ չիմտի տէ ույգու կէլտիկինի տօգթօրա սէյօյ
լէյէպիլի իտի :

Տօգթօր՝ սէօգիւնէ տէվամ իլէ . — Ղալիպա տիգգաթ իթմէյիպ պաշընըզը
էյիճէ էօրթմէքսիգին կիւնէշտէ եա օթուրմըլ վէ եաթօտ կէզմիշսինիգ տիր :

Վալանթին . — Իհթիմալ քի էօյլէ պիր շէյ օլմուշ տըր :

Տօգթօր . — Էօյլէ իսէ եարըն սասլահ սասաթ ալթըտա պիր չայ գատէհի տէ-
րուներնտէ էիրմի պէշ կրամ խուրու թապիր օլընան պիր քէօք եաղընտան ալսա-
նըզ , հէմ պաշընըզըն աղըրլըզը կիտէր , հէմ տէ ույգուներգ նիզամը տաիրէսինէ
կիրէր : Վիւճուտընըգտա պաշգա պիր շէյ տահա տույո՞ւյօրմըսընըգ :

Վալանթին . — Թէքմիլ վիւճուտ վէ ազալարըմտա պէյիւք պիր եօրիւնլըգ
վէ տէրմանսըզլըգ վար տըր :

Տօգթօր . — Ատի պիր գըրըգլըգ օլմալը , վէսվէսէ իտէճէք պիր շէյ տէյիլ
տիր , էլհասըլ տէրտիսիգ եալընըգ պաշընըգտա տըր , տէյիլ մի :

Վալանթին՝ էլինի գալպինէ տայաթարագ վէ մահզուս մա զուս Մ . տը Գար-
մէյլէ պագարագ . — Պուրատա տա վար , տօգթօր :

Տօգթօր։— Ահ, էվվէթ, գալարինդ։— տէյիպ պիր ազ սիւքիւթ իթտիք, տէն փօնդրա իւլվէթէն։— Միւսհիլ պագալըմ եարըն նէ՞ թէէսիր հասըլ իտէր։— տէտի վէ րէչէթաւընը եազըպ չէքիլտի կիթտի։

Վալանթին պիւթիւն կիւն եաթաղընտա եաթըպ գալգամաւը։

Պիչարէ գըզ՝ պիւթիւն վիւճուտ ու ազալարընտա պիր եօրկունըզ վէ տէրմանսըզըզ պուլընտըլընը սէօյլէմէսի իլէ ասըլսըզ պիր շէյ սէօյլէմիշ տէյիլ իտի։ հիշ գուլվէթ ու թագաթը գալմամը իտի։

Էրթէսի կիւնիւ սապահլայըն սաաթ սէքիզտէ բօսթա միւվէզզիի՝ մէքթուպ վէ կազէթալարա պերապէր, պիր տէսիմէթըրը ուզուկըգտա վէ ալթը սանթիմէթր էնինտէ, գըրմըզը մօմ իլէ մէօհիւրլի պիր ճէվիզ գութու կէթիրիպ պիգզաթ Մ. տը Գարմէյլէ թէսլիմ իթտի։

Ճապրիգաթօր՝ մէզքիւր գութույը ալըպ օտասընա կիթտի վէ օրատա գաբանտը։

Մ. տը Գարմէյլ՝ պիր ճըմպըզ վասէթասըյլա գութուներն գաբաղընը աշտը, վէ բամպուղա սարըլը իքինճի պիր գութու վէ եախօտ տահա տօղրուսը պիր նէվի շիմշիր մահֆազա զուհուր իտուպ, անըն իչինտէն քիւչիւք բարմագ պէօյիւքլիկինտէ վէ պաշ բարմազտան պիր ազ ուզուկ ուֆանըզ պիր պիլլօր շիշէ չըգարտը։

Իշպու պիլլօր շիշէտէ դայէթ աչըզ րէնկտէ պիր սու պուլուկուպ, ատէթա պէրրագ սոյա պէնգէյօր իտի։

Մ. տը Գարմէյլ՝ շիշէյի բարմազլարընըն արասընտա էվիրիպ չէվիրէրէք թէտգիգ իթմէքտէ վէ քէնտիսի տէ պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթրէմէքտէ օլաղը սըրատա օտա գարուսը չալընտը։

Գարմէյլ։— Նէ՞ տիր օ։

Օտա ուշաղը՝ իշէրի կիրմէքիզին։— Էֆէնտի, տօգթօրըն կէլտիկինի սիզէ խապէր վէրմէյէ կէլտիմ։

Գարմէյլ։— Բէք ալէա, թէչէքքիւր իտէրիմ։— տէտիքտէն սօնդրա շիշէյի տէրհալ կիզլի պիր չէքմէճէ կէօզիւնէ գօյտու վէ վալանթինին օտասընա կիթտի։ տօգթօր տա հէնուզ մէզքիւր օտայա տուխուլ իթմիշ իտի։

Տօգթօր Միլէ՝ կէնճ գըզը էվվէթիւնտէն տահա ֆէնա պուլմայըպ, պիլաքիս էյիճէ կէօրտիւ, վալանթին ռահաթ իտուպ ուլուժը, պաշը պիր ազ հաֆիֆլէշմիշ վէ արթըզ գաֆատա գան պիրիքմէսի գօրգուսը գալմամը իտի։ Հալ պուքի տօգթօր՝ խասթատա պիր ազ նէօվպէթ կէօրտիւ։ Նապզլարընտա էրէյիճէ սըգլէթ վար իտի։ գըզըն կէօզլէրի բարլայօր, վիւճուտը եանըյօր իտի, վէ աղըզ գուրգուրու քէսիւմիշ իտի։

Պունընա պերապէր տօգթօր Միլէ՝ կիւլէրէք։— Պու պիր շէյ տէյիլ տիր։— տէտի վէ քիւչիւք պիր գահվէ ֆինճանըյլա իքի սաաթտա պիր իշմէք իւզրէ գայնաթմա պիր սու թէրթիպ իթտի։

Գարմէյլ։— կէճէ վալանթինին եանընտա ատամ պէքլէմէք իգթիգա իտէր մի։

Տօգթօր՝ շիտտէթլէ։— Խայր, խայր, էօյլէ շէյէ իգթիգա եօգ տըր։ սէվիւկուլ գըզընըազ տա գանն իտէճէք քի սահիհէն խասթա տըր։ Անճագ իշէճէք սույը

շրջագաւմադ, իշխան կէճէ եպնընտաւ մասաւընն իւզէրինտէ չայտանլը բորսընն
պիր իւճարէ քննտիր պրնըմաւը տըր, ուզանտըքնա օ սուտան պիր ազ իշէր
Վալանթին եւմէք վազթընտա գաղտը, պիւր լափառան եռմիւրթա եհտր
վէ պիր ազ տա թաւաղըն գաղտ պէտա էթինի էմտիւ կաթին սաաթ իթէրաւ-
տէքթինաթ իւզէրինէ պիր գըրըգըր վէ տէրմանսըլըգ կէնէքէթ, չըգաթ օտաւըն-
աթ եաթաթ :

Մատամ տը Գարմէյլ իւէ Լուիզ աղչալա գաւտար մէրգումէնն եպնընտա
գաւտըլար :

Աղչալա թաւաթ իշխան նէ շէնէ իսթէյլ օլտըրը սիւվալ օլընտըգտա, ճէվաղէն
ճանը պիր շէյ իսթէմէյիա գաւնը աճ օլթաւըրընը պէյան իթտի :

Աղչամ թաւմընտան սօնղրա մատամ տը Գարմէյլ կէտի պիր գաւթ օթաւտար
տաւա լաւաթանն եպնընտա գաւտը վէ սաաթ ազաւգ պաւչուգտա մէրգումէյի
էօթէրէք վէ կէճէյէր խայր օլտու՛ն տիյէրէք օտատան տիշարը չըգաթ :

Աաաթ օն պիրտէ գօնաղլն հէր թարափըրտա սիւքիթ օ սիւքիթնէթ թէ-
մաւըլար հիւքմիթէրմա իտի հէք քէս ուլգալա եաթմըլ իտի :

Դօնաղըն պիրինի գաթընտաթի օտաւարտա հէք էվ սաւիպէրթի օլուընըպի
եաթընըգ վալանթինն օտաւընա միւթթաւը պիր օտա Լուիզէ վերլմիւ իտի :

Հէք եաթաթ օտաւընըն պիրտէր տէ թուպէթ օտաւը փաթ իտի : Վալանթինն
թուպէթ օտաւընտան կիզլի պիր քիւչիւք գարու վաւթթաւըլա քիւթիւպիւ-
նէնիւ պաղընտըրը պէտիւք պիւր սալոնա չըգըրը իտի : Մէքթիւր քիւթիւպիւնէ-
տէն աէ կիթէ կիզլի պիր գաթու վաւթթաւըլա Մք տը Գարմէյլն օտաւընա ի-
տիլի իտի :

Տիմէք մէքթիւր օտատան վալանթինն օտաւընա կիթմէք իշխան քիւթիւպի-
լաւնէ իւէ մէրգումէ կիթն գըրըն թուպէթ օտաւընտան կէնէք լաղը իտի :

Մատամ տը Գարմէյլն օտաւընա կէլինտիքտէ, պու օտա՝ վալանթինն օտա-
ւընտան տիւքօտաւը մաթաւընտա գուլաւըլաթ քիւչիւք պիր սալոն վաւթթաւըլ-
լա այրըլըլ իտի :

Սաաթլարըն հէթիսի կէճէ հարըսա օն իթիյի վաւաղա :

Մ, տը Գարմէյլ այաղլարընտա քէնէ թէրլիւլէրէ պիր գանարէնն իւզէրի-
նէ սէրիւթիչ օլտըրը հալտէ զիփի կիպի գարանըգ օտանըն իշէրիսինտէ պիրտէն
պիրէ տիթիտի այաղա գաւաթը, հլէթիլէ եօզլայա եօզլայա չըմինէյէ տօղըն
կիթտի, պիր քիպրիթ չագտը վէ եալաղըր կիւմիւք պիր շամտանըն մօմըն
եաթաթ :

Պատէհու ուսուլճաճըգ պիր գարու աշտը, զէվճէսինն թփչալէթ օտաւընըն
օրթաւընա գաւտար իշէրիլէտի, պիւր աղ միւտտէթ գըմըլտաւմալըս տըւրտոգ վէ
գաւաթ գաւաթթաթ պիր պէս փիթիթիլինէ, իշէրի կիթիկի կիպի եինն ուքուլ-
ճաճըգ տիշարը չըգաթ վէ «—Ուլույօր—» տիյէրէք գաթըլը գաթաւը :

Պատէհու շամտալը գօյմաշ օլտըրը վասանըն եանընա կիթտի, էվլէլա պիւմ
ճէպինտէն պօշ վէ ուփաճըգ պիր շիշ չըգարտը, վէ սօնղրա տա պաւչա պիր ճէյ
պինտէն պիւլօր շիշի չըգարտը պաւղընը աշտը վէ տուտաղլարընը, աղաւընտան
քէնտի քէնտին :

— Շօվրէ՛՛ ինչ տէ՛ֆատա վէ իւչ միւսա՛վի անգաւարտա գուլլանըմասընը օնօյ-
լէտի . — տէտի վէ պիւլօր շիչտէքի սուլըն իւչ բայըն պիր բայընը տիկէր պօշ շիւ
չէյէ ալտը , աղզընը սըգը սըգը գաբատը վէ եինէ ճէպինէ գօյտու .

Պաւնը եաթըգտան սօնղրա Մ . տը Գարմէյլ՝ ուֆագ շիչէյի թութտըղը սօ-
նէլյիլէ չամտանը ալտը , ուսուլճաճըգ օտասընտան տիշարը չըգտը , քիւթիւպիսա-
նէտէն կէչիպ Վալանթինին թուալէթ օտասընա կիթտի , ըչըղը օրայա պրագտը
վէ կէնճ գըզըն օտասընա կիրտի :

Պուստան ագտէմ պէյան օլընտըղը իւզրէ մաւմաիլէյ , ֆապրիգաթօրըն այա-
ղընտա քէչէ թէրլիք օլտըգտան մաձնտա , բնթըրտը օլմաճագ իչիւն քէնտիսի
տէ բէք զիյատէ տիգգաթ իտիյօր իտի :

Մ . տը Գարմէյլ՝ սաբսարը քէսիւմիշ օլուպ , պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթրէ-
յօր վէ ալըգ ալըգ էօթէյէ պէրիյէ պագըյօր իտի : Գէնտի քէնտիյէ ,

— Պու բէք տէհչէթլի շէյ տիր , լաքին լազըմ տըր . — տէտի :

Պիր ազ թէրէտտիւտ իթտիքտէն սօնղրա գարեօլայա տօղրու իլէրիլէտի :

Վալանթին՝ հէյէճանը պիր ույգու ույույօր իտի . մէրգուճէնին թույա կէօր-
մէքտէ օլտըղը տէրքեար իտի :

Իտարէ գանտիլի՝ գարեօլանըն եօգարըսընա , վէ պաչըճա գըզըն՝ շիֆթէ եիւզ
չիլթէսի իւզէրինէ գօյմուշ օլտըղը պաչընա ըչըգ վէրիյօր , վէ օտանըն գալան գըս-
մը նիմ գարանըգ իչինտէ պուլընըյօր իտի :

Մ . տը Գարմէյլ տուրտու , Վալանթինին սարարմըշ վէ խըրալանմըշ կիւզէլ
եիւզիւնի սէյր իթմէյէ պաչալտը :

Մուճաիլէյ ֆապրիգաթօր՝ կէնճ գըզըն տուտագլարը օյնատըղընը կէօրտիւ ,
վէ մէրգուճէնին՝ թույասընտա « — ձէյմա , սէվկիւլիւմ ձէյմա , սէվէրիմ սէնի — »
տէտիկինի իչիթտի :

Մ . տը Գարմէյլ պոււնը իչիտինճէ տէհչէթլի պիր սուրէթտէ թիթրէտի , վէ
Վալանթինին օ լաթիֆ վէ նուր ճէմալի քէնտիսինի գօրգաթմըշ կիպի տուտագ-
լարը իւզէրինտէ անը պիր պուրուշըգլըգ հասըլ օլտու , վէ եիւզիւնի պիրտէն պի-
րէ էօթէյէ չէվիրտի :

Լաքին չաբուգ ագլը պաչընա կէլտի , գարեօլա բէրտէլէրինին արգասընտա
կիզլէնտի , չայտանըն գաբաղընը աչտը , էվվէլճէ ուֆագ շիչէյէ պօշալթտըղը սու-
տան գըզըն եանընտաքի գայնաթմա իլաճ սուլընա գաթտը , չայտանըն գաբաղը-
նը եինէ գաբատը վէ աբալթաբալ չէքիլտի կիթտի :

Մ . տը Գարմէյլ հէնուգ քէնտի օտասընա վարմամըշ իքէն Վալանթին ու-
յանտը . սուսամըշ իտի . եօգարը գայգտը , եաթաղընըն իչինտէ օթուրտու , իլաճ
սուլընտան գահվէ ֆինճանընա տօլտուրտու վէ պիր եուտուճտա իչտի :

Պատէհու կէնճ գըզ ֆինճանը եինէ եանընտաքի մասա իւզէրինէ գօյտու ,
ուզըն պիր աճ չէքտի , պաչընը եիւզ շիլթէսինին իւզէրինէ տիւչիւրտիւ վէ եէ-
նիտէն կէօղլէրինի գաբատը :

Սաաթ սոգուդ ինչ օնուն արքայնտա սոգթ. Միկէ խաւթայը կէօրմէյէ կէլտի:

Վալանթինի նէ էլիւէշմիշ նէ ֆէնալաւմը պուլտզ. ֆապլարը եւք կիւնիւ նէ իտի իսէ հիւն օ զարդընտաւն չէօվպէթին քոգվէթի օլտըղը քնլաշըլըյօր իտի:

Խաւթա՝ մկտէսինտէ հաֆիֆ կիհիւմէլէր վէ պաճապարընտա պիր չէվի ույուլդըլդ տույտուղընը սէօյլէտի:

Տօթթ — Գուվէթսիզլիքտէն տիր, պու տա տիւն վէ էվմէլքի կիւն սէօյլէ-քիկիւնիք պէշիւք էքօկզընըլդ վէ տէրմանսըզըլըն էսէրի տիր. Պոշ կիւն պիր աղ նէօվպէթ վար տըր. լաքին պաշգա պիր շէլ կէօրմէյօրըմ իսթիրաւթ, իսթի-րաւթ, գըզըմ, իշթէ սիզէ էն գիյատէ լիւզոււմ օլան շէյ պղւ տըր:

Էրթէսի կէճէ պաաթ օն իքի ին պիրին արաճընտա Ս. տը Գարմէյլ ուսուլ-ճաճըք էրնէ Վալանթինին օտասընա կիրտի վէ ալիւմ քիմէակիրին թէրքիւլ իթտի-կի հիքմէթամիզ իրաճտան էրնէ Վալանթինին իլաճ սույընա գաթտըգտան սօնդ-րա չէքիտի օտատան տիշարը չըգտը:

Լաքին օ կէճէ մատամ տը Գարմէյլ ուլումայօր իտի. գօճապը հէր նէ գա-տար ինթլյաթլը տավրանտը իսէ տէ, մէրգումէ գարը՝ Վալանթինին օտասը թա-րաֆընտան հաֆիֆ պիր սէս իշթտի:

Պէլքի գըզըն պիր շէյն լիւզոււմ օլմասլ միւլահազասընա մէպնի մատամ տը Գարմէյլ գարեօլասընտաւն աշաղա աթլատը, չարուճադ պիր կէճէլիք էնթարի կիյինտի, ըըդ ալմագսըզըն օտասընտան տիշարը չըգտը վէ Ս. տը Գարմէյլին չէքիւլպ կիթտիկիւնի կէօրէպիւմէք իշիւն թամ վազթընտա Վալանթին օտասընա էէթլտի:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ պոււնա բէք օ գատար թէաճճիւպ իթմէտի, զիրա տիւշիւնտի քի, գօճասը տա քէնտիսի կիւլի Վալանթինին աճվալը սըհօյէսինտէն էնտիւլէ իտէրէք, մէրգումէնին ռաւաթ ույուլուպ ույումատըղընը կէօրմէյէ կէ-միշ տիր:

Կէնճ գըզ ույանտը:

Մատամ էլէն տը Գարմէյլ. — Բէտէրինի կէօրտիւն մի:

Վալանթին. — Խայր, անաճըղըմ, ույուլօր իտիմ. լաքին հէր նէ գատար կէօզլէրիմ գաթալը իտի իսէ տէ, պանա էօյլէ կէլտի քի գարեօլաճըն էանընտա կէզիյօր իտի:

Էլէն. — Սէնի կէօրմէյէ կէլմիշ, վէ ույումագտա օլտըղըն իշիւն ույգոււնը հարամ իթմէք իսթէմէյէրէք անիտէ չէքիւմիշ կիթմիշ տիր:

Վալանթին. — Սէվկիւլիւ բէտէրիմէ վէ սէն սէվկիւլիւ վալիտէմէ նի՛ճէ էն-տիշէ վէ վէսվէսէյի մուճիպ օլըյօր վէ ճան նըզընթըը վէրիյօրըմ:

Էլէն. — Էլպէթթէ սօնըմըզ կէլիպ էյի կիւնլէրիմիզ օլաճագ տըր, մէվկիւլիւ գըզըմ:

Կէնճ գըզ՝ ճիկէրսուզ պիր սուրէթտէ թէպէսսիւմ իթտի:

Էլէն. — Վալանթին, սույընտան պիր աղ իշէրմիսին:

Վալանթին. — Եվ վե՛ր, մատամ, աղղըմ վե՛ տըմաղըմ տայմա գոճըգուրը տըր :

Մատամ տը Գարմէյլ՝ ընդքերն առւոյն գատէհէ՛ տօնտուրտը վե՛ Վալանթինէ վերտի. Վալանթին տախի պէօյիւք պիր արգաւ իլէ իշտի :

Պիր ազ սօնղըս մառտամ իրը Գարմէյլ՝ քէնտի օտաւընա ավոնթ իթտի վե՛ կէնճ գոգ եհնիտէն քուրգլատը :

Միւթատ յայն վագթ քու սաաթընդա տօգթ. Միւն՝ խաւթասընը կէօղմէյէ կէյտի :

Վալանթին՝ թէքմիլ վիւճուտընտա նէ հըսս իտիյօր իտի իսէ հէրսիկի միւմքին մէրթէսէ տօգթօղա խնլաթընհա, տօգթօր՝ քէք զխատէ տիւչարը իսթիդրապ օլտըր. Պու նէ՞ տիմէք իտի. պու նիշան լէր անապա նէ՞ օլանագտը. տօգթօր պոքնլարը անլայաւտղընտան, տիւլիքնիւպ քուրուչօր իտի. ֆիւհագիգա թէլաշ իտէհէք պիր չէյ կէօրմէյօր իտի :

Տօգթօր. — Նէօվպէթ արթմամը վե՛ հիշ թէպտիլը հալ իթմէմիշ տիր. — տէյօր իտի :

Ինթիմալ քի օ իրթխար թապիպին մէհարէթի՝ միւտտէթը Էօմրիւնտէ պիրինճի տէֆա օլարագ եանըմը իտի :

Սաթթանըն սուլընա տիշարտան պիր սու գարըտըրըմը օլտըլընը հագիգաթէն քիմսէ չիւպհէ իտէմէզ իտի :

Տօգթօր. — Շիրտի թէշխիսը մարազ գապիլ տէյիլ տիր. ումմամ ամմա, էկէր խասթալըգ գօլայ պէլի օլմայանագ պիր խասթալըգ իսէ, անընլա գուվվէթլի պիր սուրէթտէ չաթըշապիլմէք իշիւն պէլէմէլի վե՛ լլէթի անլամալըմը. — տէտի :

Պունընլա պէրապէր օ կիւնիւ թէմամըյա բէրհիգ իթմէսինի թէնպիւն իթտի վե՛ լաքին իշէճէկի գայնաթմա սուլարընը մէն իթմէտի :

Մալիւմ օլտըղը իւզրէ, պիլլօր չիշտէքի տէհշէթլի սու՝ սէրիան թէէսիրինի ինրա իտիյօր իտի :

Լուրիգ՝ օ կէճէ եաթմայանաղընը վե՛ պիւթիւն կէճէ կէնճ հանըմընըն գարեօլաւը եանընտա գալանաղընը սէօյլէմիշ իտի :

Մ. տը Գարմէյլ՝ պունը տուլընճա, կէճէ Վալանթինին եանընտա հիշ քիմսէ գալմայանաղընը սուրէթը գաթիյէտէ պէյան իթտի. Պէօյլէ պիր չէյ օլուրսա կէօյա գըզըն ուլգուսը կէօթիւրմէյիպ լահաթսըզ օլուր իմիշ. Մ. տը Գաթիմէյլ եալընըզ սաաթ օն պիրէ գատար խասթանըն եանընտա անտամ գալմասընձ միւսաատէ իտիյօր իտի :

Էլէն՝ գօճմընըն պու թարղը իֆատէսինէ թէմճճիւպ իտուպ տիւչարը քէտէր ու թէէսիւր օլտու. Պունընլա պէրապէր հագիգաթը հալին նէ օլտըղընը հիշ անլայամաթը :

Լաքին գարուլարը աչըգ թութուպ օտաւընտա ույանըգ տոնըվաղա վե՛ հէկէր պիր սէս, պիր իյիլթի իշիտէճէք օլուր իսէ անիտէ կէնճ գըզըն եանընա շըթապան օլմաղա գարար վէրտի :

Եկէն իւր Լեւոնիկ իւր սագչամտան Վալանթինին փնտրեալ պէլէյիպ, Մ. տը Գարմէյին էմրի մուծիպինճէ սաաթ օն պիրտէ մէրգուճէտէն այրելտըլար:

Ջէվճէճի կիպի Մ. տը Գարմէյը տախի եաթմաճը իտի:

Սաաթ պիրտէն պիր աղ էվլէլ օտասընտան փիշարը չըգտը:

Պու տէֆթուֆազ չիշէնին ետրինէ պիլլօր շիշէ էլինտէ իտի:

Էվլէլէի իբի կէճէտէ եարտըղը կիպի ուսուճաճըզ Վալանթինին օտասընա կիրտի իսէ տէ, գըզ ույուճաճըղընտան, Մ. տը Գարմէյը մէրգուճէնին կէօզլէրի աչըզ օլտըղընը կէօրիւնճէ, քէնտիյի թուճամայըպ խէվֆ ու տէհշէթինի միւպէյին պիր հարէքէթտէ պուլընտը:

Վալանթին՝ պաշընը չիլթէսինտէն եօգարը գալտըրմաղա չալըշըպ գալտըրմայարաթ պապասընա խիթապէն. — Ահ, սէվկիւլին պապաճըղըմ, սէն միսին ույուլըպ ույուճաճըղըմը կէօրմէք իշիւն մը կէլիթըսըն. — տէտի:

Կէնճ գըզ՝ պու պիր գաշ սէօզիւ կիւն հալ իլէ սէյուլէյէպիւմիշ իտի: Տիւի աղըր վէ նիմ թուճուլմը կիպի իտի:

Վիւճուտընըն տիկէր պիլճիւմլէ գըսմարը տա պէօլլէ օլուպ, բէյտէր բէյ իւզէրինէ դարիպ պիր ույուլըզըզ կէլիյօր իտի:

Շահ տամարլարընտա գան զաթէն բէք աղըր ճէվլէլան իտուպ, ագալարը տա պուզ քէսիւմէյէ պաշլայօր վէ կէնճ գըզ պու հալի հըսս իթմէյօր իտի:

Մ. տը Գարմէյը՝ ճէվապէն. — Էվլէթ, գըզըմ, րահաթ իտուպ իթմէտիկինի կէօրմէք իշիւն կէլտիմ. քէնտիթի նաճը կէօրիւյօրսըն:

Վալանթին. — Պիւմէմ

Մ. տը Գարմէյը. — Աղըրն վա՛ր մը:

Վալանթին. — Խայր, արթըզ աղըրմ եօգ տըր:

Մ. տը Գարմէյը. — Պիր աղ սու իշմէք իսթէճըմիսին:

Վալանթին. — Էվլէթ:

Մ. տը Գարմէյը՝ գըզըն գայնաթմա սուլընտան գատէհէ տօլտուրտըգտան սոնղրա գարեօլատան պիր ազ եըրագլանտը վէ խասթանըն կէօրէմէյէճէյի պիր ետրտէ տուրտու:

Մամաֆիհի մէրգուճ ֆապրիգաթօր հէր նէ գատար եավաշ պիր սէս իլէ լա. գըրտը իթմիշ իտի իսէ տէ, սէտասընը մատամ տը Գարմէյը իշիթտի վէ Վալանթին չաղըրըյօր գանն իթտի:

Մէրգուճէ գարը՝ օտասընտան տիշարը չըգըպ սալօնտան կէշէրէք, Մ. տը Գարմէյին աչըզ օլտըղընը կէօրմէտիկի գաբուլըն իշինտէ կէօրիւնտիւ:

Պու սըրատա գօճասը՝ պիլլօր շիշէտէքի իւճը՝ իւշտէ իքիսի գայնաթմա սու իլէ տօլու օլան գատէհէ տօլտուրըյօր իտի:

Պիրտէն պիրէ մատամ տը Գարմէյին խաթըրնա պիր շէյ կէլտի:

Գօճասը՝ Վալանթինի աճապա գէհիլլէյօր մը իտի:

Գարը էօյլէ պիր հէյէճանա տիւշար օլտու քի, նէ պիր նիտա սալըվէրիպ նէ տէ պիր հարէքէթ իճրա իտէրէք, տէհշէթինտէն նաշի թաշ քէսիլտի գալտը:

Մ. տը Գարմէյլ՝ քէնտի իշինէ տալմըլ օլտըղընտան, նէ պիր չէյ կէօրմիւշ վէ նէ տէ պիր չէյ իշիթմիշ իտի :

Մուճախէյն ֆապրիգաթօր՝ իշինի պիթիրտիքտէն սօնղրա թէքրար կէնճ գըզըն հանընա կէլտի վէ գատէհի խասթանըն տուտազլարընա կէօթիւրտի : Մատամ էլէն տը Գարմէյլ՝ պունը կէօրիւպ, «—իչ, սէվկիւլիւ գըզըմ, իչ—» տէտիկինի տէ իշիթտիկինտէ տիւչարը տէհչէթ օլտու, եհնիտէն պաղըրմագ վէ գօճասընըն իւգէրինէ հիւճուճա օ էօլտիւրիհի իլաճը էլինտէն ալմագ իսթէտի իսէ տէ, պօղազը գըսըլըպ սէս չըգարամատը վէ քէնտի քէնտիլի տէօչէմէյէ մըլուան մըլ գաշն իթտի :

Վալանթին՝ իլաճը սօն տամլասընա՝ գատար իշտի :

Մատամ տը Գարմէյլին կէօղլէրի պիրտէն պիրէ գարարտը, գալպի չարրմամաղա պաշլատը, նէֆէսի քէսիլտի վէ քէնտինտէն պիխապէր եհրէ տիւչտիւն :

Մէրգուճէնին տիւչմէսի բաթըրտըսընտան գօճասը պիր հըզ իլէ տըգասընա տէօնտիւ վէ գարըսընըն գարու իշինտէ պօյընա եհրէ սէրիլի օլտըղըն կէօրտիւ :

Վալանթին՝ կէօրմէք իշիւն պիհուտէ պաշընը եօգարը գալտըրմաղա չալըչաւրագ.— նէ՞ վար տըր, նէ՞ օլըյօր :

Մ. տը Գարմէյլ.— Ույու սէն, գըզըմ, ույու.— տէտի վէ էլէնին իմտարընա չըթապան օլարագ, մէրգուճէյի գուճագլատը, օտասընա կէօթիւրտի վէ հաթաղընա եաթըրտըգտան սօնղրա կիթտի պիլճիւմլէ գարուլարը սըգը սըգըյա գաբատը :

ԷՕԼՄԻՒՇ

Գօճասը՝ թէքրար գարըսընըն հանընա կէլիպ մէրգուճէյէ իհրաի միւտալաթիթտի վէ չաբուճագ պայկընըղընը կէչիրթիպ ագլընը պաշընա կէթիրտի :

Պիր ազ սօնղրա մատամ տը Գարմէյլ՝ օլան չէյլէրի խաթրընա կէթիրտիքտէն թարիֆի նագապիլ պիր նագարը տէհչէթլէ գօճասընըն եիւզիւնէ պագտը վէ պիւլէնտը ալագ իլէ :

—Արման, սէֆիլ Արման, նէ՞ եարտըն.— տէյու սիւվալ իթտի :

Արման.— նէ՞, նէ՞ մի եարտըմ. անլամայօրըմ . . . նէ՞ Թիմէք իսթէյօրսըն :

Էլէն.— Պէն օրատա իտիմ, կէօրտիւմ, կէօրտիւմ :

Արման.— նէ՞ կէօրտիւն :

Էլէն.— Էլինտէ ուֆագ պիր շիլէ վար իտի, բարմագլարընըն տըսընտա բա :

Ի՞նչ բարութիւն բարոյայր իտի. անքն իշխնութիւնի գըզըն դայնաթմա իրան սոյընա գաթտըն:

Արման. — Սօնդար:

Ելէն. — Սքնդրա Վալանթինէ իշխնութիւն:

Արման. — Սուքամը խտի տէ անքն իշխն:

Ելէն. — Արման, գաթմալը գըզըն պա խուսուս պիր գաչ անաթտան պիրոս պուլընարըն հա թապիր պիր հալ տէյի տիր:

Արման. — Զարուգ ի՞նչ, ֆիքրիին թէքմի սէօյէ:

Ելէն. — Ուֆագ չիէտէ գէհր վար խտի. ահ, խաին, սէն Վալանթինի գէհրլէտին:

Արման. — Զարաբուգ օտանքն իշխնութիւն տէօրթ իթրաքընա զագարագ. — Պիր աղ եաժաչ սէօյէ, էթրաֆտան տույուլը:

Ելէն. — Բէնյիլին միւտաֆէա իթմէյօրըն, սէօյէ մի. . . Տիմէք ասհի տիր, սէօյէ պահի մի տիր. . . Եա Րապսիմ, եա Րապսիմ Ալլա, աթա բէք տէհէթլի պիր շէյ տիր. Լաքին խայր, պէն պուռնա ինանամա. սէն պէօյէ պիր ճինայթթա վիւգթտիր տէյիլին. . . Արման տը Գարմէյ, ալիր գէհրլէյի ճի, պիր գաթիլ օլամազ:

Արման. — Զարագար պիր սէս իլէ. — Ալէմտէ ճիմօյէթ պիր սօնդըն Զաքըն օլուր. Վալանթին տը Գարմէյ արթըգ եալայաթնգ. էնմէլի տիր:

Ելէն. — Ետիւրը տէհէթ օլարագ պիր աղ վագթ ալըգ ալըգ պաղընարըն սօնդրա, նէֆէսի քէսիլէ քէսիլէ վէ սէսի գըսըլա գըսըլա նիտա խուսպ. — Էաթ քին պէն իսթէմէս քի էօլսիւն:

Արման. — պիրտէն պիրէ թէպտիլը թաժր ու մուամէլէ իտէրէք. — Պիր տահա սէօյլէրիմ, մատամ, եաժաչ սէօյլէյիլիզ եախօտ սիւքիլթ իտինիզ, Անապա պէնի դամազլամագ նիյէթինտէ միսինիզ, Լաքիմլէրին եարըն պուրայա կէլմէլէրինի իսթէրմիսինիզ, Ժանտարմալարըն պէնի ճէհրին սօգագլարընտան սիւքիւքէյէ սիւքիւքէյէ կէօթիւքիւպ հապսանտէ պիր զընտանա աթմալարընը իսթէրմիսինիզ:

Ելէն. — պէօյէ քլմասընը իսթէր իգէնիզ, մաթամ, աթմալարընը Զաքընը, վէ հէքսինէ տէ. — Ա. Զ. տը Գարմէյ, էֆէնտիւրիզ Վալանթինի գէհրլէտի տէյիլին:

Ելէն. — Եօյլէ օլրասընը իսթէմէզ իսէնիզ, Կէօրտիլինիզի սըրը սագլայընը, վէ պէն սիզի տիյնէյիպ ճէվապ վէրմէք իսթէտիկիմտէն, քիմգէյի ալայաթընագ մագ իշխն եաժաչ սէօյլէյինիզ:

Ելէն. — Եաթմըմ իսէ, մատթամ, քէնտի իսթէյիլէ Եօրտըմ, վէ եաթմըմ իշին նէթիյնէսինի տիւլինտիկիմտէ եալընը պիր գաչ տագիգա թէրէտիւք իթիմ. Սիգէ թէքրար տէրիմ, Եաթմըմ տը Գարմէյ արթըգ եալայաթնգ:

Ելէն. — Եաթմըմ նէ եաթմագսամ եաթայըմ, սիզին պաթա պիր շէյ տէմէյէ Կագ. գընըգ Եօրտըմ:

Ատամ տը Գարմէյ, եիւզիւնի իքի էլլէրիլէ գաթայարագ հըգըրըյօր իտի:

Գոճասը՝ սէօզիւնէ տէ՛վամ իլէ։ — Սայր, պու՛նտփն օն տօգու՛ղ սէնէ ագտէ՛մ պէնտէն այրըմագտան էվվէլ թէ՛գալվու՛ր իթմիշ օլտըղընըզ բրօկթամըն իճրասըն- տան պիզ նասըն կէջթ տուրմամը իսէնիզ է պէն տէ եաբտըղըմ իշին նէթիշնիսին խաթըրմա կէթիւրէրէք իճրասընտան կէրի տուրմատըմ։

Մատամ տը Գարմէլլ պիրտէն պիրէ եօգայր տիբիլտիւ, վէ ալիւզ կիպի տիբ տիբ քօճասընըն երեզիւնէ պապտը։

Արման տը Գարմէլլ Թինէ սէօզիւնէ տէ՛վամ իլէ։ — Վէ լաբին, մատամ, սիզ տօգու՛ղ ալ տիւ շինէպիւտինիզ։

Իլէն՝ ալիւզ պաշընտան կիտէրէք պրու՛նընըն ալթընտան։ — Ահ, հէր շէյի պիլիյօր։

Արման։ — Էվվէթ, հէր շէյի պիւրիւմ. . . Սիզ վալանթինին վալիտէսի տէ- յիւտինիզ, եարտըղըմա նէ՛ գարըշընընըզ, իւզէրինիզէ նէ՛ ֆայրէ։

Պէտպախթ գատըն գըլըթմ գըլըթմ կէլիյօր իւրի։

Արման՝ սէօզիւնէ տէ՛վամ իլէ։ — Էկէր վալանթին գըղընըզ օլսա իտի, էլէմ ու քէտէրինիզի անլայըպ, վալիտէլէրէ մախտուս օլան հալը մէյիուսիշթիւնիզէ թէնճիւպ իթմէզ ինթիւ։

Էլէն։ — Սէվէրիւմ անը, Արման, սէվէրիւմ։

Արման։ — Պու պէտպախթ գըղը սիզ պանա սէվտիտիկինիզ իշիւն պէն տախի սէվէր իտիւ։

Էլէն՝ գարեօլըսընտան աշաղա աթլայըպ գօճասընըն այագլարընա գաբանա, բազ վէ իբի էլլէրինի եէքտիկէրինէ պաղլայարագ պիր սէտաի միւթէգարրուանէ իլէ։ — Սէրհամէթ, մէրհամէթ էթ, Արման. վալանթին եաշասըն, պէն էօլէյիւմ. էվվէթ, պէնիւմ էօլմէմ լազըմ կէլիւր, զիրա կիւնահեար եալընըզ պէն իւ. . . Սէրհամէթ, վալանթինէ մէրհամէթ էթ, Ալլահ աշգընա օլսու՛ն, Արման, օղլու- նըն պաշը իշիւն օլսու՛ն, պոճ նիլկիւնա գըղընընա մէրհամէթ էթ. սէնի ալ- տատան պէտպախթ գարըլը ճէգալանտըր. ք ! Պէն պիր րէզիլ վէ ըիւսվայ գա- ըլըմ. պէնի թէէտիպ էթ, գուտսիլէթը զէվճիլէթէ հիւրմէթսիլիթ իտէն զէվ- ճէյի ճէգայա չարէ. . . Ախլը Խիթիգամ էթ, Արման, էօլտիւր պէնի էվվէթ, պէնի էօլտիւր, պէն էօլմէյէ միւլմթահազգըմ։

Արման՝ շէտիտ պիր հէյէճանա ռիւշար օլմը օլտըղը հալտէ մահզըն պիր սուրէթտէ։ — Պէն օ գատար տէհէթիլի՝ միլիւմ. պէն պիր մէրհամէթսիզ հաբիմէ պէնզէրիլիւմ։

Էլէն ԲՅ ԴԱՆ, աֆվ իտիյօր, աֆվ իտիյօր։

Արման. — Սայր, էլէն, հէնուզ աֆվ իթմէլըրըմ. հանիզ կիւն կէօլնիւմ իս- թէրսէ օ կիւնիւ աֆվ իտէճէյիւմ, պէրէյէճէթսինիզ. իթէ գապահաթընըզն ճէ- զասը պու օլաճագ տըրէ կէօրիւյօրսընըզ եա՛, եարտըղընըզ գապահաթ տիյօ- ըմ, ճիւնայէթ տիմէյօրըմ։

Էլէն։ — Ահ, Արման պէկէր պիւտէ իտին նէ՛ չէքտիւմ։

Արման։ — Պիլիյօրըմ։

էլէն. — Նէ՛ գատար կէօզ եռչը տէօքտիմ:

Արման. — Պուենը տա ագլ իլէ քէշթ իթտիմ:

էլէն. — Սիգի տգատար սէվէր իքէն ալտաթմը իտիմ. Պէն տէլի իտիմ, Արման, տէլի օլմուշ իտիմ. Գըսգանճլըգ՝ ագլըմը պաշըմտան ալմը իտի. . . Պէն իթիգարըմ՝ սիգէ օլան մուհապպէթիմ տիր, Արման:

«Իշ օլուպ պիթտիքտէն սօնդրա արթըգ պիր տագիգա պիլէ ըհաթ իթմիտիմ. վիճտան ու զամիրիմ ըհաթսըգ օլտըղընտան, իքէնճէլի պիր էօմիւր կէշիրտիմ:

«Ա՛հ, տայմա եալան սէօլէմէ՛ք. . . սանա հէր կիւն, հէր տագիգա եալան սէօլէմէ՛ք, Պու Նէ՛ տէհէթլի իքէնճէ տիր. Պէն պու իքէնճէյէ տիւշար քէտըմ. պու պիր ճէգա իտի. . .

Արման. — Էկէր գապահաթլը, քահիհէն գապահաթլը իսէնիգ պիլէ, Էլէն, մէրհամէթէ տախի շայանսընըգ, Հայտէ այազա գալգընըգ:

էլէն. — Խայր, այազլարընըգա գարանարագ եալվարմագ իշիւն հէնուգ այազա գալգմագ իսթէմէմ:

«Արման, Էկէրչի պէնի շայանը մէրհամէթ կէօրիւյօր իսէնիգ, պուենա սէպէպ՝ հէնուգ էվվէլթի հըսսիյաթը ուլուվը ճէնապանէյի հաիգ պուլընմանը տըր. . . Արման, պիսուշ Վալանթին, պիշարէ Վալանթին թէմամըլա մէրհամէթինիգէ շայան տըր:

Արման՝ գալարընը չաթարագ. — Պանա արթըգ օնըն լազըրտընը իթմէյինիգ:

էլէն. — Պէն օնը սէվմէյէ, պախթիյար իթմէյէ սէօզ վէրտիմ, Էէմին իթտիմ:

Արման. — Օ գաթէն պէտպախթ օլտըղընտան, վատընըգը թէմամըլա իճրա իտէմէյսինիգ. ագլընըգճասընա պիր Էէմին իթմիշսինիգ:

էլէն. — Էկէր պէտպախթ իսէ, գապահաթ պէնիմ տէյիլ տիր:

Արման, — Էյ պէնի՛մ մի տիր:

էլէն. — Խայր, Արման, խայր, Լաքին Նիշիւն էօլմէսինի իսթէյօրսընըգ. գապահաթը եօգ տըր. ալիմ Ալահ հիշ պիր շէյ եաթմամը տըր. . . Օ սիգի սէվէր, սիգ տէ օնը սէվէրսինիգ. էվլատընըգ, գըզընըգ տըր:

Արման՝ հիւզն ու քէտէրլէ. — Գըզըմ, գըզըմ մը:

էլէն. — Արման, ըհտէր վէ վալիտէնիգին գիբը ճէմիլինէ հիւրմէթէն, օ տէհէթլի թէսավուրընըգտան վազ կէշինիգ, Վալանթինի գուրթարընըգ:

Արման՝ սէրթ պիր թարգտա. — Մատամ, արթըգ եալվարըպ եագարմայընըգ. պօշ շէյ տիր, իշ իշտէն կէշմիշ տիր. Շիշտէթի սու պու օըրա տա տէհէթլի թէէ. սիթինի իճրա իթմէքտէ օլմալը տըր:

էլէն. — Մէրհամէթ իտինիգ, Արման, մէրհամէթ իտինիգ. իսթէմէմ քի էօսիւն:

Արման. . . — Էլվէրիր, մատամ, էլվէրիր. . . Սիգ էօլմէսինի իսթէմէյսինիգ, պէն տէ պէնիմ օլմայան պիր գըզը իսթէմէմ:

Էլէն՝ մէկուսիցիւթէ երկնէ գօճասընըն ալազարընա գաբանարագ. — Արման, վալանթինին հայաթընտան ծէնապը Հագգ հուզուրընտա պէն մէսուլըմ . . .
Վէ էկէր կիւնիւն պիրինտէ ասըլ վալիտէսի կէլիպ պէնտէն իսթէյէճէք օլուր իսէ, նէ՞ ճէվապ վէրէճէյիմ:

Արման. — Դըզընըզ էօլտիւ տէյու ճէվապ վէրիրսինիզ:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ սաչլարը տարմատաղընըզ օլարագ վէ պիր մէճնուէնէ կիպի էթրաֆընա պագընարագ տիզ իւսթիւ եօգարը գալգըպ. — Խայր, խայր, վալանթին էօլմէյէճէք, էօլմէմէլի տիր. գօչարագ կիտէյիմ հէքիմի չաղըրայըմ. — տէյինճէ,

Արման՝ գօլընտան թուրուպ պրագմայարագ. — Տիմէք պէնիմ պիր զէհիրէյ- յիճի օլտըղըմը Տօգթ. Միլէյէ սէօյլէմէքտէն գօրգմայաճագսընըզ, էօյլէ՞ մի:

Պէտպալթ գարը պու թէքտիրամիզ սիւվալի իշիտինճէ թագաթֆէրսա օլա- րագ պէլի պիւքիւտի:

Արման՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Թէքրար տէրիմ, մատամ, վալանթին ի- չիւն արթըզ եարըլաճագ պիր շէյ եօգ տըր, օնըն իշի պիթմիշ տիր. Պու սըրատա էօյլէ պիր տէրին ույգու ույուճագտա տըր քի, օտասընըն իշինտէ եըլտըըմ բաթլասա ույանմազ: Մուզտարըպ օլմագսըզըն, ճան չէքիշմէքսիզին պու ույգու իլէ էօլէճէք, վէ պիր գաչ սաաթ սօնղրա խըտմէթքեարլար ույանմագտան էվլէ վալանթին տը Գարմէյլ արթըզ պէրհայաթ օլմայաճագ տըր:

Էլէն՝ պուըն իշիտինճէ ինլէտի վէ խալընըն իւզէրինէ եըգըլտը գալտը:

Մ. տը Գարմէյլ մէրգումէյի եօգարը գալտըըպ պիր գանաբէ իւզէրինէ օ- թուրթտըգտան վէ պիր ազ պէքլէտիքտէն սօնղրա տէտի քի:

— Շիմտի, Էլէն, սիզտէն՝ պու սըրըր սագլամագտան պաչգա պիր շէյ թա- լէպ իթմէմ. իսթէտիկինիզ գատար քէտէր իտէպիլիր, իսթէտիկինիզ գատար աղ- լայապիլիրսինիզ, նալան ու կիրեան օլմաղա հագգընըզ վար տըր . . . Լաքին էյի տիգգաթ իտինիզ, ազգընըզտան ազըլըզգա պիր սէօզ գաչըրտըղընըզ անտէ պէնիմ իշիմ պիթէր, պէն մահվ օլուրըմ:

«Գարմէյլէրին գատիմ նամուսընը, իշիթիմալ քի պէնիմ տէ հայաթըմը էլի- նիզտէ թուրույօրսընըզ»:

Մ. տը Գարմէյլ՝ պուընլարը սէօյլէտիքտէն սօնղրա գարըսընըն եանընտան ալ- րըլըպ քէնտի օտասընա ափտէթ իթտի:

Ջավալը Էլէն՝ կէօզ եաչլարը տէօքէրէք, պիր Քրիստոս թասսիլիրի էօնիւնտէ տիզ չօքտիւ վէ պիւթիւն կէճէ տուվա վէ իպատէթլէ վագթ կէչիրտի:

.

Սաաթ ալթըտա վալանթինին օտասընտան զայէթ կիւրիւլթիլի պիր հայգը- րըլ տըր իշիտիլիպ, Լուիզ՝ շիտտէթը էլէմ ու քէտէրինտէն նաչի տէլի կիպի օ- լարագ իմտատ պաղըրըյօր իտի:

Էֆէնտի վէ խըտմէթքեար՝ էվին իշինտէ ատամ գալմատը գօչուչտը:

Կէնճ գըզըն եիւզիւ գար կիպի պէյազ իտի:

Վիւճուտը օգուն կիպի օլուպ պուզ քէսիմի իտի:

Տիւպէր Վալանթին տը Գարմէյլ արթըզ պէրհպաթ տէյի իտի:

Մէրգումէնին ուզուտա իքէն վէֆաթ իթտիկի կէօզլէրինին գարալը օլմա սընտան անլաշըլըյօր իտի:

Տուտագլարը նիմ ալալըզ օլուպ, չէհրէսի տէ պօզուզ օլմատըղընտան, զանն իտէրսին հէմէն լազըրտը իտէճէք իտի:

Օտայա կիրէնիէրին քեաֆիէսի ահ ու ֆիղան իտէրէք, օտայը կիւրիւթիւ վէ քաթըրտը իլէ տօլուուրտըլար:

Մատամ տը Գարմէյլ Վալանթինին ճէսէտի իւզէրինէ աթըլարաք, քաղապ նաք պիր պուրէթտէ մէրգումէյէ սարըլտը:

Գօճասը պալընը էօնիէնէ ասմըշ, մաշգուն մաշգուն կէօզ եալարը տէօ քիւյօր իտի:

Մէնգարէ բէք սուգիշի պիր մէնգարէ իտի:

Մատամ տը Գարմէյլի զօրըլա Վալանթինին գարեօլասընտան պէրի ալմաք վէ քէնտի օտապընա կէօթիւրմէք իգթիգա իթտի:

Տօզթօր Միլէյի չաղըրմաղա ատամ կիթմիշ իտի:

Պու իթիւլար թապիպ չարուզ կէլտի, վէ քէնտի գըզը կիպի սէվտիկի կէնճ գըզըն քտասընա տուխուլ իթտի:

Հայըֆ, մէրգումէնին վէֆաթ իթտիկիին թաստիգ իթ մէքտէն պաշա պիք չէյ եաքամազ իտի:

Մ. տը Գարմէյլին էլինի թըլթտու, քէմայը մուհապպէթլէ պըզտը վէ տի կէրլէրի կիպի աղլամպըա պաշալտը:

Լաքին թապիպը մուսափէյէճ՝ ֆիւճէթէն վուզու պուլան պու վէֆաթը կէճ չէյէ համլ ու իօնատ իտէպիլի իտի:

Պուլըն սէպէպինի անլամաք իշիւն թէլլիհ մուամէլէսի իճրա իթմէք պաքմ ֆաթի Լաքին թարթիշէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ, Մ. տը Գարմէյլէ պու լազըրտըլը աջմաղա հիշ ճէսարէթ իթմէտի:

Մամպֆիհի Տօզթ. Միլէ՝ պէտպախիթ Վալանթինին գալպտէքի շահ տամա րընըն գօրմասըյա վէֆաթ իթմիշ օլմասը զաննընտա պուլընտը իսէ տէ, չորս նա տա բէք օ գատար էմիլյէթի օլմատը:

Սաաթ ալթըլը չէրեէք կէչէրէք իշպու գարա իսապէր իբիք ֆապրիգասընա կիթմիշ օլմաղա, իշ պաշըլընը՝ երկը գատար իշճիլի տիշարը չըգարտըլար, իթէլ ճիլէրլէ մաքինիսթլէր՝ մաքինալարտաքի աթէլի սէօնտիւրտիլէր վէ ֆապրիգանըն գարուլարընը գարատըլար:

Սաաթ եէտիտէ ֆապրիգանըն էրբէք վէ գատըն պին սէքիզ եիւզ ամէլէսի մէյտանտա ֆապրիգանըն վէ իսանէնին էօնիւնտէ պիրիքմիլէր իտի: Մէվլաբիյն վէ խըտմէթքեարան նէ գատար միւքէտտէր իտի իսէլէր, ամէլէ տալի օ Զաւ տար միւքէտտէր վէ միւթէէպիլի օլուպ հէքսի տէ աղլայօրըլար իտի:

Տիւպէր Վալանթինին էօլտիւլի՝ հէվան անիտէ պիւթիւն չէհրտէ տըլպըլը վէ պիր եէէս ու թէէսսիւրը ումուսիլի մուճիպ օլմուշ իտի:

Մատմադէլ տը նանգի՝ քէնտիսինին պու վէֆաթը նախէ հոգեհուտա հիւ պիր մէտխալի օլմատըղընը տէրխաթընը իլէ ֆիւթուրսըղ տուրապիլիր փքէն, իշիաթիր իշիթմէզ գանը պէյնինէ եւրիւիյա ազ գալսըն էօլէնէքաթի, լաքին էօլիւմ տէ պազէն քէյֆինէ շէլէր եաբար, էօլէնէք ատամը հքսէրիա պէրհայաթ պրագըզ, էօլմէյէնէքլէրին ճանընը ալըր:

Մ. տը Գանօնթա կէլիննէ, պու տէյիգանլը՝ Վալանթինին վէֆաթընը խապէր ալըննա իլք խղըզ պիր ազ տիւշարը տէհէթ օլուպ, լաքին սօնղրա քէնտի քէնտիյէ,

— եազը՝ գ, կիւզէլ գըզ իտի. Մ. տը Գարմէյին միլեօնլարը նէ՞ օլանագ. — տէտի:

Մամաֆիհի ֆապրիգաթօրըն էմրի մուճիպիննէ, պիրիննի իշ պաշը՝ մէյտանըն իւզէրինտէ թօրլանան իշիլէրի տաղըթտը:

Ֆապրիգանըն պէշ կիւն գաբալը գալանաղը վէ բաքին ալէլէ փանթէլէրինին թէմամըյա թէէտիյէ իտիլէնէկի՝ իշիլէրէ խանսէթէն խապէր վէրիլիշ իտիլ:

Սաաթ տօգուզտա Սէն—Տօմինիգ թարիգաթընտան իքի բազիպէ՝ աղչալա գատար գալմագ իւզրէ ճէնաղէնին օտասընա կէլտիլէր օթուրտըլար, Աղչալա պէտ տիլէր իքի իւհիպէ կէլիպ՝ էփէլէրիլէրին ետրինէ պիւթիւն կէննէպիլիլին հաքընտա պէքլէնէքլէր իտի:

Պուլնտան գաթի նազար Վալանթին՝ կէննէ կիւնտիւզ տահա մուշթագամ պիր սուրէթտէ մաֆաֆագա օլընապիլէնէքտի:

Սէնթ—Իւրպէն պաշ բաբազը՝ կէննէ կիւնտիւզ ալթըլար ալթըլար ճէնաղէնին եանընտա պէքլէմէք իշիւն, Վալանթինին տախիլ պուլընտըղը Սէնթ—Վիէրթ նամ գըզլար ճէմիյէթը բուհանիյէսինտէն օն իքի մատմազէլ թային իթմիկինի մատամ տը Գարմէյլէ խապէր վէրտի:

Մէրգուլ պաշ բաբազ՝ պու օն իքի կէննէ գըզը, այնը կիւնտէ Վալանթին իլէ պէրապէր պիրիննի Հաղորդութիւնլարընը ալան գըզլար միյանընտան ինթիխապ իթմիշ իտի:

Էօլէյին ճէմիյէթը մէզբիւրէնին պիրիննի ալթը մատմազէլլէրի՝ Վէլիպ ճէնաղէնին օտասընտա Տօմինիգեան բահիպէլլէրին եանընտա օթուրտըլար:

Գօնաղա բէք չօգ գէվաթ կէլիյօր իտի, լաքին Մ. տը Գարմէյլ՝ նէ գէվնէսի վէ նէ քէնտիսի իշ պիր գիյարէթնի գապուլ իթմէյէնէքլէրինի պէյան իթմիշ օլմաղա, բէտէր վէ վալիտէյէ բէմը թաազիյէթի ինֆա իթմէյէ կէլէնլէր՝ սաիլլէրի կիպի եա եալընըզ գարթ տը վիզիթլէրինի պրագըյօլլար վէ եախօտ եէր գաթընտա տիշ օտատա պուլընտըլլան պիր տէֆթէրը մախսուսա իսմլէրինի գայտ իտիյօղլար իտի:

Էվին իշի սուր սուս իտի. խըմմէթքեարլար՝ մահզուն մահզուն կիտիպ կէլիլթըրլար իտի:

Մատամ տը Գարմէյլ՝ եաբա եալընըզ քէնտի օտասընա չէքիլմիշ, միւթէմալէն հըշքըրմագտա, վէ հըշքըրմատըղը վագթ տախի տիգ չէօքիւպ տուա վէ իպատէթ իթմէքտէ իտի:

Գօճասը՝ քէնտի իշ օտասընա գարանմը, վախիմ տիւշիւնճէ վէ միւթալէա-
թա տալմը իտի:

Նա Աճապա նէ՞ տիւշիւնիօր իտի:

ԺՕՐԺԵԹԻՆ ԱՇԸԴԸ

Էօյլէնտէն սօնղրա ալաֆր. սաաթ իքի րատտէլէրինտէ Մ. տը Գարմէյլ՝
չանը չալմալ օտա ուչաղընը չաղըրտը:

Իխթիյար ուչաղ՝ քէնտիսի տախի բէք չօգ աղլամըլ օլտըղընտան, կէօզլէրի
չիւմիւ վէ քըբ գըրմըղը օլմըլ օլտըղը հալտէ անիտէ էֆէնտիսինին եանընա
կէլտի:

Գարմէյլ. — Ֆապրիգատա վէ եազը օտալարընտա հէնուզ քիմսէ վա՞ր մը տըր:

Ուչաղ. — Ֆապրիգա վէ եազը օտալարըլ պօմպօլ տըր, քիմսէ եօգ տըր:

Գարմէյլ. — Էօյլէ իսէ, ազիզիմ, չաբուճաղ պաշ մաքինիսթիմ Պէրթրան իլէ
մուհասէպէ մէմուրը Անտրէ Լըկէյին խանէլէրինէ կիտիպ սէօյլէյինիւ, սէրիան ի-
քիսի տէ պանա կէլտինէր, ըէճա իտէրիմ:

Ուչաղ. — Մ. Պէրթրանըն նէրէտէ իգամէթ իթտիկինի պիլիրիմ, լաքին Մ.
Անտրէ Լըկէյին նէրէտէ օթուրտըղընը պիլմէյօրըմ:

Գարմէյլ. — Ֆապրիգատա եազը օտալարընտաքի մէմուրիյն տէֆթէրինտէ
անըն նէրէտէ օթուրտըղընը պուլապիլիրսինիզ:

Ուչաղ. — Բէք ալէա, էֆէնտիմ:

Գարմէյլ. — Կիտինիզ, ազիզիմ, չաբուճ կիտինիզ, վէ չու սըբարըլըմ սէրիան
իճրա իտինիզ:

Միւսինն խըտմէթ քեար՝ էֆէնտիսինի սէլամլայըպ չէքիլտի կիթտի:

Պու ուչաղ՝ սըբարըլը բէք չաբուճ իճրա իթմիշ իտի, գիրա եարըմ սաաթ սօնղ-
րա մաքինիսթ իլէ մէմուր իքիսի պիրտէն վիւրուտ իթտիլէր:

Օտա ուչաղը՝ մէրգուճանըն կէլտիլէրինի խապէր վէրինճէ, Մ. տը Գարմէյլ.
— Սէօյլէյինիզ Պէրթրանա՝ կէլտին, վէ ըէճա իտէրիմ Մ. Անտրէ Լըկէյ պիր ազ
պէլէսին:

Էֆէնտիսինէ հայաթընը պիլէ ֆէտա իթմէյէ հազըր վէ միւհէյեա օլան պաշ
մաքինիպթ Պէրթրան՝ պիր չէրեէք սաաթ գատար Մ. տը Գարմէյլին եանընտա
գալտը:

Պէրթրան՝ էֆէնտիսինէ. — Հէր նէ էմր իտէր իսէնիւ, եաբաճաղըմ, է-
ֆէնտի:

Գարմէյլ. — Քիմսէյէ պիր չէյ սէօյլէմէյիպ թէմամըլա իլսթիլարը սիւքիւթ
իթմէլի:

Պէրթրան. — Միւսիւ տը Գարմէյլին խօջաշմայածաղը եալընըզ պիր քելիմէ պլիէ քեօյլէմէքտէն իսէ, պիղգաթ քէնտիմ տիլիմի քէսմէյի թէրճիէ իտէրիմ:

Պու միւքեալէմէտէն սօնդրա Անտրէ Լըկէյ՝ օտայա կէօնտէրիտի: Մ. տը Գարմէյլ պուսնընա հիշ լազըրտը իթմէմիշ իտի:

Մէրգուս տէլիգանը մէմուր՝ բէք միւթէէսսիր օլմուշ վէ էֆէնտիսինին Նիչիւն քէնտիլի չաղըրմըզ օլմասննտան տօլայը տիւշարը քնտիշէ վէ վէսվէքէ օլմուշ իտի:

Անտրէ՝ քէնտի քէնտիլի. — Հալ պու քի թէքտիր օլընմաղա չայան պիր հալ ու հարէքէթտէ պուլընմամըշմ տըր. — տիլէրէք, գապահաթլը կիպի թիթրէմէքտէ վէ պաշընը էօնիւնէ ասմագտա օլտըղը հալտէ ֆապրիգաթ օրըն հուզուրընա կէլտի:

Գարմէյլ՝ մէրգուսը պիր ազ միւտտէթ սիւզիւպ թէպգիգ իթտիքտէն վէ հազգընտա հիւսնիւ զանն հասըլ էյլէտիքտէն սօնդրա. — Տէլիգանը, մուհասէպէ օտալարընըն պիրինտէ սիգի կէօրմիւշիմ տիր, թանըյօրըմ: Անտրէ Լըկէյ սի՛շ միսինիգ:

Անտրէ. — Էվվէթ, էֆէնտիմ:

Գարմէյլ. — Օթէլ տը Ֆրանսըն եազընընտա պիր էվտէ՝ մի իգամէթ իտէրսինիգ:

Անտրէ. — Էվվէթ, էֆէնտիմ:

Գարմէյլ. — Բէտէր վէ վալիտէնիգ հէնուզ պէրհայաթ մը տըր:

Անտրէ. — Հայը՛ֆ, էֆէնտի, նէ բէտէրիմի վէ նէ վալիտէմի հիշ թանըյա՝ մատըմ:

Գարմէյլ. — Քիւշիւք եաշընըզտան պէրու էօքսիւզմիսինիգ:

Անտրէ. — Պէն եալան սէօյլէմէք իսթէմէմ, էֆէնտի, պէն պիր էօքսիւզխանէ չօճուղըյմ:

Մ. տը Գարմէյլ՝ էլինի ալնընա կէօթիւրիւպ տիւշիւնճէյէ տալտը. մուսալիլէյն չիւպհէսիգ քէնտի էվլատըյլա զավալը վալանթինին տալի էօքսիւզխանէ չօճուզլարը օլմասը գապիլ օլտըղընը տէրխաթըր իտէրէք, իշէրիսինտէ պիր ֆէնալըգ տույտու. պատէհու ճէվապէն տէտի քի:

— Սիգին տէ սաիրլէր կիպի թէրագգի իթմէնիգէ պու պիր մանի օլգամազ: Գա՛շ եաշընտասընըզ, միւսիւ Անտրէ:

Անտրէ. — Հէնուզ երիմի ալթը եաշընտա եօզըմ, էֆէնտի:

Գարմէյլ՝ քէնտի քէնտիլի. — Օղլուսըն եաշընտա իմիշ. — Եիւքսէք սէտա իլէ. — Նէ՛ գատար վազթտան պէրու ֆապրիգամտա մէմուրսընըզ:

Անտրէ. — Իքի սէնէտէն պէրու:

Գարմէյլ. — Օրայա նա՛սըլ կիրտինիգ:

Անտրէ՝ ֆապրիգաթ օրըն նազարը խայրխահիսինի կէօրէրէք թէլաշը թէմա՝ մըյալ կէ՛միշ օլտըղը հալտէ. — Պիր կիւն Օպ ըրմաղընտա պօզուլմագ իւզրէ պոզէլընան օն եաշընտա քիւշիւք պիր գըզ չօճուղընը գուրթարմագ սաատէթ ինէ նաիլ օլտըմ: Պու գըշ՝ պաշ մաքինիսթ Պէրթրանըն քէրիմէսի իտի:

Գարմէյլ.— Էվվէթ, պու վուգուաթ խաթրըմա կէլիյօր:

Անտրէ.— Օ զէման ասքէրլիքտէն եէնի կէլմիշ օլտըղըմտան պօշտա իտիմ.
Մ. Պէրթրան՝ պէնիմ իշլւն մատմազէլ Վալանթինէ սէօյլէտի, Վալանթին տէ
պէնիմ հալիմէ մէրազ իտուպ աճըյարազ, իտարէխանէնիզտէ պանա պիր մէմու-
րիլէթ վէրմէնիզի սիզէ ռէճա իթտի, էֆէնտի:

Գարմէյլ.— Խաթրըմա կէլիյօր, խաթրըմա կէլիյօր:

Անտրէ.— Պու սուրէթլէ մատմազէլ տը Գարմէյլին իլթիմասըյլա իբլիք ֆապ-
րիգասընըն իտարէխանէսինէ տուխուլ իթտիմ.— տիյէրէք կէօզ եաշարընը թու-
թամատը վէ իլապէի մէգալ իլէ.— Եազը՛գ քի, սէվկիւլիւ համիյէմ մատմազէլ
Վալանթին վէֆաթ իթմիշ տիր.— տէտի:

Պաւ սէօզլէրին իւզէրինէ պիր ազ միւտտէթ սիւքիւթ ու սիւքիւնէթ հիւքմ.
Փէրմա օլտու:

Գարմէյլ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Իպթիտատան մաաշընը նէ՞ օլմուշ
տըր:

Անտրէ.— Պին ֆրանգ:

Գարմէյլ.— Էյ շիմտի նէ՞ ալըյօրսընըզ:

Անտրէ.— Պին սէքիզ եիւզ ֆրանգ:

Գարմէյլ.— Չօք պիր շէյ տէյիլ տիր, հալ պու քի էյի պիր մէմուր օլտըղը-
նըզ՝ պոււնտան պէլլի տիր, էֆէնտի: Հագգըմտա մուհապպէթինիզ վա՞ր մը տըր,
Անտրէ:

Անտրէ՝ թէէսիրլի պիր սուրէթտէ.— Ահ, էֆէնտի, էկէր պէն սիզի սէվմէ-
միշ օլա իտիմ, եալընըզ պէն . . .

Գարմէյլ.— Իյիտ վէ ճէսո՞ւրմըսընըզ:

Անտրէ՝ պիր զրուրը նէճիպանէ իլէ.— Ասքէրլիք իթմիշ վէ Թոււնուպտա մու-
հարէպէտէ պուլընմըլըմ տըր:

Գարմէյլ.— Բէք ալէա.— Լիւզոււմը օլտըգտա ֆէտաքեարլըղընըզա կիւվէնէ
պիլի՞րմիյիմ:

Անտրէ.— Շիմտիտէն անը թէճրիւպէ իտէպիլիրսինիզ:

Գարմէյլ.— Թէմամըյլա պիր ֆէտաքեարլը՞գ մը:

Անտրէ.— Էվվէթ, էֆէնտիմ:

Գարմէյլ.— Էյ էկէր սիզէ պիր սըրր սէօյլէյէճէք օլուր իսէմ, պու սըրրը
սաքլա՞րմըսընըզ:

Անտրէ.— Եէմին իտէրիմ:

Գարմէյլ.— Նէ՞ շէյ իւզէրինէ եէմին իտէրսինիզ:

Անտրէ.— Ալլահըն իսմի իւզէրինէ:

Գարմէյլ.— Ալլահըն իսմինէ մատմազէլ ԺօրԺէթին տէ իսմինի իլապէ իթ-
մէ՞գմիսինիզ:

Տէլիգանը պիրտէն պիրէ գըրգըրմըզը քէսիլտի վէ պիր նազարը թէաճհւպ-
լէ իբլիք ֆապրիգաթօրընըն եիւգիւնէ պագտը:

Գարմէյլ.— Սիզին ԺօրԺէթ նամընտա կէնճ վէ է՛կի ըրզ պիր իշճի գըզը սէվ-
տիկինիզի վէ անտէն սէվիտիկինիզի վէ եէքտիկէրինիզէ իզտիվաճ վատ իթտիկի:

նիզի պիլիբրիմ, միւսիւ Անտրէ :

Անտէ. — Տօղրու տըր, էֆէնտիմ :

Գարմէյլ. — Նէ՞ վագթ էվէնէճէքսինիզ :

Անտրէ. — Ժօրթէթ՝ ֆագըր տըր, պէն տէ անտէն զէնկին տէյիլիմ. Լա-
քին . . .

Գարմէյլ. — Տէվամ իտինիզ :

Անտրէ. — Լաքին մատմագէլ տը Գարմէյլ հանկը կիւն էվէնիւր իսէ օ կիւնիւ
պիզ տէ ագտը իզտիվաճ իթմէյէ պէյնիմիզտէ գարար վէրմիշ իտիք :

Մ. տը Գարմէյլին իւզէրինէ պիր պօղունթը կէյէրէք, պու սըրատա պիր
աշ իթտի :

Անտրէ. — Շիմտի արթըգ, էֆէնտի, իզտիվաճըմըզն նէ վագթ վուգու պու-
լաճաղընը պիլէմէմ :

Գարմէյլ. — Պոունըն իւզէրինէ պաչգա վագթ կէօրիւշիւրիւզ, միւսիւ Անտրէ :
Մատամ տը Գարմէյլ՝ մատմագէլ Ժօրթէթի աճըյըպ, անըն ճէհէզինի քէնտիսի
եարաճագ տըր :

Անտրէ Լըկէյ՝ իսթիղրապտան իսթիղրապա տիւշիւյօր իտի :

Գարմէյլ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Միւսիւ Անտրէ, պիր ազ էվվէլ սէօյլէտի-
նիզ քի, մատմագէլ վալանթին տը Գարմէյլ՝ սէվիլիւիւ համիյէնիզ տիր, անը
ղայպ իթմէքլէ պու համիյէնիզի զայպ իթտինիզ. տօղրու տըր, ազիզիմ, լաքին
պաչգա պիր համիյէ պուլտընըզ :

Անտրէ՝ պու տէֆա պիւսպիւթիւն հայրէթէ տիւշար օլարագ. — Պաչգա պիր
համիյէ՞ մի :

Գարմէյլ. — Էվվէթ, սիզի պանա պիրի թավսիյէ իթմիշ տիր, անըն խաթը-
նը ասլա գըրամամ. պու քիմսէ՝ պանա ըէճա իտիյօր քի, սիզին իսթիգպալինիզի
տիւշիւնէյիմ վէ ֆապրիգամտա սիզէ միւնսսիպ պիր մէվգի թախսիս իտէյիմ :

Անտրէ. — Ա՛հ, էֆէնտի :

Գարմէյլ. — Պու մէվգիյի հաիզ օլաճագսընըզ, միւսիւ Անտրէ, հէմ տէ ար-
զունըզ իւզրէ կիւզէլ պիր մէվգի իհրազ էյլէյէճէքսինիզ. էմնիյէթիմէ լայըգ վէ
շայէսթէ օլտըղընըզ պիլտիկիմտէն, չիմտիտէն հագգընըզտա էմնիյէթ իթտիկիմի
պէյան իտէրիմ :

«Պէնի սէվէնէրէ նանքէօրիք իթմէտիկիմի վէ պանա իտիլէն խըտէմաթը միւ-
քեաֆաթսըզ պրագմատըղըմը կէօրէճէքսինիզ :

«Սիզ պանա սատըգսընըզ, միւսիւ Անտրէ, վէ պու սատագաթընըզը թէճ-
րիւպէ իթմէքլիկիմի թալէպ իթտինիզ. ա՛հ, չիմտի հէր վագթտան զիյատէ եա-
նըմտա սատագաթը խալիսանէ իլէ մէէլուֆ ատամլար պուլընմասընա լիւզուլըմ
վարտըր :

«Տիկէրէրինէ թէրճիհէն պու կիւն սիզի չալըրտըղըմա սէպէպ չու տըր քի,
մաքինիւթ Պէրթրան հագգընտա էմնիյէթ իթտիկիմ կիպի սիզին հագգընըզտա տա-
խի էմնիյէթ իտէպիլիբրիմ գանն իթտիմ :

«Պէնի տիյնէյինիզ. եարըն տէյիլ օ պիր կիւն մատմագէլ վալանթին տը Գար-
մէյլին ճէնազէ ալայը վուգու պուլաճագ տըր : Պիլճիւմէ ըէֆիգլէրինիզ կիպի

սիգ տախի՝ մէզբիւր ճէնազէ ալայընտա հազըր պուլընաճագօընըզ՝ վէ սիւթէա-
գըպէն խանէնիզէ ալտէթլէ, թանըմատրգ պիր մտամ կէլիպ սիզէ «—Տէլիգանը,
արգամ սըրա կէլինիզ—» տէմէյինճէ էլտէն տիշարը չըգմայաճաղսընըզ՝

Անտրէ.— Թանըմատրգ առամը պէլէյէճէյիմ :

Գարմէյլ.— Ինթիմալ քի պիւթիւն կիւն վէ կէճէնին պիր գըսը պէլէմէյէ
մէճպուր օլուսընըզ :

Անտրէ.— Էկէր լազըմ կէլիւսէ գըրգ սէքիզ սաաթ էվիմտէն հիշ տիշարը
չըգմամ :

Գարմէյլ.— Բէք ալէա : 0 թանըմատրգ եապանճը առամ սիզի հէր նէրէյէ
կէօթիւրսէ արգասը սըրա կիտէճէքսինիզ վէ հէր նէ տէսէ եաղաճագսընըզ : Պու.
նընլա պէրապէր սիզ օնա տէյիլ պանա իթաաթ իթմիշ օլաճագսընըզ :

Անտրէ.— Սիգ ֆէնա պիր շէյ էմր իթմէյէճէկինիզի պիլտիկիմտէն, պանա
հէր նէ տէնիր իսէ եաղաճաղըմ, էֆէնտի :

Գարմէյլ.— Բէք ալէա, աղիգիմ. լաքին օլմայա քի գօրգասընըզ :

Անտրէ.— Պիր ինսան՝ Մ. տը Գարմէյլէ լաըմէթ իտինճէ հիշ գօրգուսը օ.
լամաղ :

Գարմէյլ.— Պ. ճէվապընըզա բէք պէյէնտիմ. Արամըզտա ճէրէյան իտէն
պու միւքեալէմէյի հէր քիմէ օլուպա օլտուն ապա սէջլէմէյէճէքսինիզ, վէ սիզէ
էմր օլունան շէյի իհրա իտէր իսէնիզ, պու տէնէթլի սըրըրը հըֆշ իտէճէքսինիզ :

Անտրէ.— Եէմին իտէրիմ :

Գարմէյլ.— Էօլիւպ կիտինճէյէ գատար հըֆշ իտէճէքսինիզ,

Անտրէ.— Էօլիւպ կիտինճէյէ գատար հիֆշ իտէճէյիմ :

Գարմէյլ.— Պու կիւն արթըզ սիզէ պիր սէօյլէյէճէյիմ գալմատը, միւսիւ
Անտրէ.— լաքին եինէ կէօրիւշիւրիւզ՝ շիմաի կիտէպիլիւրսինիզ :

Տէլիգանը մէմուր՝ պաշընը էյէրէք էֆէնտիսինէ արզը հիւրմէթ ու թէվա-
գու իթտի վէ օտատան տիշարը չըգտը :

Էրթէսի կիւն սաղաշլաշըն էրբէնտէն վալանթին՝ կէճէ Գանընտա պէլէյէն
մատմագէլէր թարաֆընտան կիյինտիրիտի, վէ պիւթիւն կիւն ճէնազէյէ մաթի-
սոնն պիր անոյն վալ վէ թէշհիթ իտիլմէք իւզրէ Մ. տը Գարմէյլին կէօղիւ էօ-
նիւնտէ եէր գաթընտա պէօյիւք սալմնա քնտրիթիմի :

Օրատա վալանթին՝ զիր ճէնազէ եաթաղը իւզէթինէ եաթըրըլուպ, մէզբիւր
եաթաթ պէյազ սըրմա իլլէմէլի վէ սաջաթը զայէթ նէֆիս ձիր իբէքլի էօրթիւ
իլէ էօրթիւմիշ իմի :

Էօլիւնիւն պաշը՝ բօրթուգալ շիշէլէրիլլէ վէ ինճէ կիւզէլ տանթէլաաթիւա
թէգէին իտիլմիշ օլաղիլը հարտէ, աէօրթ քէճէքսինտէ պէյազ սըրմա բիւսկիւլիւ
գաթի հիւպի պէյազ զիր գատիֆէ եաթըրըն օրթա Գէրինէ վազ օլընմը իտի :

Վալանթին՝ կէլին կիպի կիյինտիրիլմիշ իտի. պէյազ ֆիթթան, պէտէնի, էթէ-
յի վէ պէլի պէյազ մըրմա իլլէմէլի, պէյազ իբէքլի չօրապլաթ, պէյազ բուլ իլլէ-
մէլի վէ պէյազ իբէքտէն մաթմուլ սյազ գաթալաթ :

կից զէլ սկսան սաշխարհ արասննա բօրթուգալ շինէի կրանթաւր վէ կեօյսիւ
իւզէրինէ տէ եէնի կէլինէրէ մախտու շինէ պուքէթէ վազ օլընմը խոխ :

Ֆիլտիշի գաբագլը վէ կիւմիւ գաբը առկա քիթխար արիւն արնութիւնը
իտի :

Վալանթին իւք կիւնիւ տէ պու հալտէ կէօրիւմիւ վէ էօլտիւկինտէն օթուկ
սաաթ սննրա տա օ հալտէ կէօրիւնիյօր խոխ : Չէհրէսինտէ հիշ պիր թէպէտտիւ
վիւգու պուլմարպ նէ հալտէ խոխ իսէ երնէ օ հալտէ պուլընըյօր խոխ :

Մէրգումէնին տոլտագլարը նիւ արալըգ օլնալ, սիւտ կիպի պէյազ վէ կիւ
զէլ տիւնէրի կէօրիւնիյօր խոխ :

Չանն խոխիսին ուլույօր խոխ տէ պիր ազտան ուլանըպ լազըրտը խոխէքտի :
Մէրգումէնի քիւմ կէօրիւն հէման «—Մատմազէլ Վալանթին, նասըլընըգ—» տիւմէ
սի Պէլէմէքտի :

Սաաթ օնտա գօնաղըն գաբուլարը աշըլըպ, ճէնաղէյի զիյարէթ իթմէք իւզ
րէ էհալի իշէրիյէ գնապուլ օլընմաղա պաշխարը :

Հաթ պոճ քի գալապալըգ չօգ օլտըղընտան, էհալի եալընըգ ճէնաղէնին պու
լընտըղը մէվգիին էօնիւնտէն կէչիպ կիտիյօր խոխ :

Ուրտմէթ քէպրան՝ քեաֆֆէսի սիյահալար կիլինմիւ, պէյազ պօյուսն պաղը պաղ
լալըզ վէ գօլարընա սիյան պիւրիւննիւք թպգմըլ օյաղըլաղը հալտէ զիյարէթ իթմէք
կէգտիւրիյօր խոխ :

Ագչամ սաաթ պէչէ գատար հէր սընըֆրան պիւլէրնէ էհալի՝ Վալանթինին
ճէնաղէսի էգնիւնտէն միւրուք իթմէք :

Պիր խալի կէնճ գըզար՝ միւթէատտիտ կրանթա վէ պուքէթէ կէթիւրի
յօրլար խոխ իսէ տէ, սալօնտա եալընըգ եարմա շինէլէր պրագըլըյօր խոխ :

Վալանթին՝ սահիւ շինէլէրի չօգ սէվտիկինտէն, Մ. տը Գարմէյէ ալիւրտէն
նէֆրէթ ֆտէրէք, սէրիան պաղչէտէքի լիւսնըղա կէօթիւրիւմէլէրինի էմր իթմիւ
օլմաղա, պու էմրի տէհիւլ իննա օլընըյօր խոխ :

Սաաթ թամ պէչտէ սօն զիյարէթ իթմէր տիւարը չըգարըլըպ գօնազ գաբուլա
րը գաբանտը վէ արթըգ քիւմնէ իշէրի գապուլ օլընմաղը :

Մատա՛մ տը Գարմէյէ՝ օ կիւնիւ տալի իւք կիւնիւ կիպի եարա եալընըգ օ
տասընտա օթուլըմը օլմաղա, թաւամ վագթլարընտա մէրգումէնին նէմէյի կէօ
թիւրիւմիւ իսէ տէ, կիւն հալ պիր ազ շէյ աղընա գօյմուլ խոխ :

Եալընըգ պիր տէֆա Մ. տը Գարմէյէ՝ մէրգումէնի կէօրմէյէ կէլիւ խոխ :

Արման տը Գարմէյէ.— Վալանթինին վաղ օլընտըղը պէօյիւք սնալօնա էնմէք
իսթէմէզ միսին :

Ելէն տը Գարմէյէ.— Խայր, մէրգումէնին երգիւնէ պագմաղա ճէսարէթ խոխ
մէյէնէյիւմ Պուստան պաշգա, գօրգաղըմ . . .

Արման.— Նէ՛ շէյտէն :

Ելէն.— Ալէնի էլէ վէրմէքտէն :

Գարըսը պուըն տէյիննէ գօճաօր՝ պիր միւտտիթ պաշընը էօնիւնէ աղըպ
տիւլիւնտիւքտէն սօնրա պիր շէյ սէօյլէմէքսիզին սուս բուս շէքիլտի կիթտի :

Մատամ տը Գնրմէյլին շայանը թէ՛սսիւֆ նէ միւթալէալարա տալմըջ օլտը՝ ղընը սէճլէմէկէ լիւզոււմ կէօրմէյիզ, օգուլանլարըմըզ անը պիլիւրէր :

Սաաթ ետտիտէ, իշտէն իբէքլի գոււմաշ գաբը թապուլթ Կէթիրիլտի իսէ տէ, ճէնազէ՝ էրթէսի սապահ տէրուհինէ վազ իտիլէճէկինտէն, սալօնըն պիր քէօշէսինէ գօնուլտը :

Մ. տը Գարմէյլ թապուլթըն կէթիրիլտիկինի խապէր ալտըգտա կէլտի կէօզտէն կէշիրտի վէ խօշնուտ կէօրիւնտիւ. խուսուսիյլէ գաբաղընա բէք զիյատէ տիգգաթ իթտի, զիրա մէզքիւր գաբազտա միւրէպպա պիր տէսիմէթրօ պէօյիւքլիքտէ պիր տէլիք աշըլմըջ օլուպ, պու տէլիյին իւզէրինէ պիր թէնէքէ թախթա էօր. թիւմիշ իտի :

Ֆապրիգաթօր «—Գըզըմ թապուլթընա գօնուլըպ գաբանտըգտան սօնրա տա. խի երեզիւնի կէօրմէք իսթէրիմ—» տէմիշ իտի :

Պու պիր զարիպ իսթէք, աճայիպ պիր արզու իտի, Լաքին Մ. տը Գարմէյլ բէք պէտպախթ օլուպ աճընաճազ հալի պուլընտըղընտան, օնա հէր ճիհէթճէ միւսաատէ օլընմալը իտի :

Մ. տը Գարմէյլ հէր նէ գատար Սէնթ—Իւրպէն քիլիսէսի սէմթինտէն իտի ինէ տէ, քիլիսէի մէզքիւր՝ քիւշիւք օլտըղընտան, ճէնազէ ալայը՝ ուլու քի. լիսէտէ վուգու պուլաճագտը, իմտի թապուլթ՝ էօլիւ արապասընտան ալա. ղա ալընտըգտա ուլու քիլիսէնին թա իշէրիսինտէ հազըրլանմըջ օլան մէվգիի մախ. սուսա գատար մէքթէպ գըզլարը թարաֆընտան կէօթիւրիլէճէք օլտըղընտան, Ժտպուլթ՝ ղայէթ խաֆիֆ վէ լաքին ղայէթ տայանըզլը պիր աղաճտան իմալ ի. տիլմիշ իտի :

Կէճէ վուգուաթսըզճա կէշտի :

Մ. տը Գարմէյլ՝ պիր չօգ կիւնլէրտէն պէրու լիսէպէպ ուլգու ուլոււմաճըջ օլ. տըղը հալտէ սապահ սաաթ ալթըտա, պէօյիւք սալօնտան եալընըզ պիր օտա իլէ ալթըլմըջ օլան քէնտի խուսուսի օտասընա էնմիշ իտի :

Սաաթ ալթը պուշուգտա մէքթէպ գըզլարը թաամ սալօնընա չաղըլըպ, օ. րատա պիրէր գատէհ չօգօլաթ իլէ բասթա վէ էմսալի շէլէր վէրիլտի :

Եալընըզ իքի րահիպէլէր վալանթիւնին ճէնազէսի եանընտա գալտըլար :

Տիշ օտատա իքի խըտմէթքար՝ սալօն գաբուսընը կէօզէթլէյօրլար իտի. տիկէր իքի ուշագ տա տիշ օտանըն հայաթ գաբուսընը պէքլէմէքտէ իտիլէր : Մէզքիւր գաբուսըն իքի գանատը սըրթ իւսթիւ աշըգ իտի :

Պիր տէ նակէհան Մ. տը Գարմէյլ՝ կիւրիպլիլի պիր սէս, այագ բաթըր. տըլարը, ահ ու ֆիղան վէ նիհայէթ պիր պօղուչմա կիւրիւլթիսի իշիթտի :

Աճապա նէ՝ վար իտի :

Պիր ազ էվլէլ գօնաղըն հէր թարաֆընտա սիւքիւթ վէ սիւքիւնէթը թաամէ հիւքմֆէրմա իքէն շիմտի պու բաթըրտը աճապա նէտէն նէշէթ իտիյօր իտի :

Մ. տը Գարմէյլ ուզոււն ուզատիյէ պուլընլարըն իւզէրինէ տիւշիւնմէյիպ, օտասընտան տիշարը ֆըրլանտը :

ՃԵՏՄԱՆ ԵԼԺՆԻ

Իւթ կիւնիւ էօլէնտէն սօնդրա սաաթ տէօրթ իլէ տէօրթ պուշուղըն արա-
սընտա պիրօրտարէ խատէմէսի՝ Ճէյմս Լինքօլնա պէր միւթատ իւշ տէօրթ տանէ
ազգամ Կազէթասը կէթրտի։

Կէնճ միւհէնտիս անլէրտէն պիրինի ալըպ աշտը վէ պիրինճի սիւթիւնլարընը
սէրիան կէօզտէն կէջիրտի։

Պիր տէ նակէհան պիւթիւն վիւճուտըյլա սիւքինտի վէ էլինի պիր հըզ իլէ
ալմինա կէճթիւրտիւ։

Օգուտըղը կազէթանըն իւշիւնճի սահիֆէնին պիրինճի սիւթիւնընտա Գարմէյլ
իսմի՝ կէօզիւնէ իլլիմիլ օլուպ, քէմալը թէլաշ ու հէյէճան իլէ աթիտէքի ֆգրայը
միւթալէա իթտի։

Բաւապուգ իրլիկի սէնայիմիզէ խըտէմաթը ազիմէսի սէպգ իթմիլ վէ ախի-
րէն Լէթիօն տ'Օնէօր նիլանընըն Օֆիսիէլիք իւթպէսինի իհրազ էյլէմիլ օլան
անասըլ թրուալը զէնկին իրլիք ֆապրիգաթօրը Միւսիւ տը Գարմէյլ պու քէրրէ
պիր քէտէրը ազիմէ տիւշար օլմուշ տըր։

Պու մէշուր ֆապրիգաթօրըն պիր տանէճիք քէրիմէսի մատմաղէլ Վալան-
թին տը Գարմէյլ՝ հէնուզ օն սէքիլզ եաշընտա օլտըղը հալտէ տիւն հէման ֆիւճ-
ճէթէն վէֆաթ իթմիլ տիր։

Մցտմաղէլ Վալանթին տը Գարմէյլ՝ ղայէթ կիւզէլ վէ իլիմտար վէ զէքի
պիր գըզ իտի, Հէր քէսէ հիւսնիւ մուամէլէ իտուպ, գատընլարըն էն զիգըյմէթ
խասարիլինտէն պուլընան խայրիսհլըզ վէ խայրբէրվէրիք խասսէլէրինէ մալիքէ
իտի, Բէտէլլիլէրէ թէսէլի վէ պէտպախթլարա էյլիք իտէր իտի։

Մէրգուճէնին իշպու վէֆաթը նակէհզուհուրընա հիշ պիր ալէամէթը զաքի-
րէ միւշահէտէ իտիլմիլ օլմայըպ, բէտէր վէ վալիտէսի մուէպպէտէն տիւշարը
եհաս ու մաթէմ օլմուշ, վէ մատմաղէլ տը Գարմէյլին հէր վազթ էյլիքլէրինի կէօր-
միւշ օլան թրուա շէհրիլին պախուսուս ամէլէ իգամէթ իտէն մահալլէլէրի էհա-
վիսի բէք զիյատէ միւքէտտէր վէ միւթէէսիւֆ օլմուշ տըր։

Ձաւալը կէնճ գըզըն՝ ույուտըղը եէրտէ գալպինին շահ տամարլարընտան
պիրինին զօբմասըյլա վէֆաթ իթտիկի իրվայէթֆօլընըյօր։

Պիլ տախի Գարմէյլ խանէտանըյլա պէրպպէր տիւշարը էլէմ ու քէտէր օլ-
տըղըմըղը պէյան իտէրիլ։

Մատմաղէլ Վալանթին տը Գարմէյլին ճէնաղէ ալայը եալըն սաաթ տօգուգ
տա թրուանըն Սէն—Բիէն վէ Սէն—Բօլ նամ ուլու քիլիսէսինտէ իճրա օլընա-
ճազ տըր։

«Շէհրը մէզքիւրտէն միւսկանէլէթ իտէն պիր տօսթըմըզըն պէյանընա կէօրէ, «Թրուա էհալիսի՝ մատմազէլ տը Գարմէյլէ հիւրմէթէն ֆէվզէլատէ պիր ճէնազէ «ալայը իճրա իթմէյէ հազըրլանըյօր»

Ճէյմս՝ պու Ֆգրայը օգուտըգտան սօնդրա պիր չէրեէք սաաթ գատար տալ-կըն գալըպ ազլը պաշընա կէլմէտի:

Զավալը չօճուգ՝ պէօյլէ պիր պէօյիւք ֆէյաթէթին վուգուընա ինանամայօր իտի:

Լաթին կազէթանըն պէնտի օրատա, կէօգիւնին էօնիւնտէ իտի:

Պիր տէ նակէհան գապա պիր սէս իլէ պաղըրտը վէ տէլի կիպի պազընարագ եօգալը տիքիտի:

Բտարէխանէյէ մախսուս չաթէթինի պիր քիօշէյէ աթաը, ըբտէնկօթընը սըր-թընա վէ չաթգասընը պաշընա կէչիւտի, վէ տաիրէի ինգարէթին տիմանկալէլէրի իշինտէն սէյիրթէրէք սօգաղա ֆրանտր:

Պիր արապայա ըաթիպ օլմաղը խաթիրընա պիլէ կէթիյիւքսիգին, նէֆէս ա-մաթ իշիւն պիր սանիյէ պիլէ տուրմազսըզըն վէ եախօտ երւրիւյիլինի պիր ազ աղըրլաթմազսըզըն նէգարէթտէն Շարգ ճիհէթի տէմիր եօլ սթասիօնընա գօգ-րագ կիթտի:

Թրուա իշիւն պիր չըմէնտըֆէր պիլէթի ալտը, պիրինճի թրէնտէ պիր վա-կօնա աթըլտը, վէ թրէն անիտէ հարէքէթ իտուպ սաաթ օն պիր աղուընա միւսկանէլէթ իթտի:

Ճէյմս տէրհալ վախօնտան էնէրէք չէհրին իշինէ վոյրտու վէ սէրիան Գարմէյլ խանէտանընա մախսուս քօնաղըն էօնիւնէ վասըլ օլտու:

Բարմազըգ գարուլար, ատի գարուլար, ըէնիլէրէլէր վէ ըէնիլէրէ գանատա-րը հէր գարալը իտի:

Օտալարըն իշէրիսիտէն ճիւզի պիր ըըգ պիլէ կէօրիւնմէյօր իտի. հիք պիր սէս սէտա եօգ իտի. գապրիթանլարա մախսուս պիր սիւքիւթ հիւքմիլէրմա օլ-յօր իտի:

Տէմիր բարմազըգ գարուլը չալաճաղը սըրատա պիրտէն նիլէ իւզէրինէ պիր գօրգիւ կէլիպ տուրտոն:

Կէճէնին պու վագիթընտ էլին գարուսըն չալմաղա հագգը վաճը մը իտի:

Մ. տը Գարմէյլ իլէ գէվճէմի ինթիմալ քի՝ ույունմագտա օլտըգլարնտան, օլմայա քի անլէրին ույգոթընը հարամ իթսին:

Պուստան մաատըն ինթիմալ քի էվտէն իշէրի գապուէլ օլըմնալ իտի:

Ճէյմս՝ քէնտի քէնտինէ. — Շիմտի օլմաղ, եարըն սապահ. — Իտէմի, ինթիմալ կիպի իքի գաթ էյիլմիլ օլտըղը հալտէ աղըր աղըր չէթիտի կիթտի, վէ պիր օթի-լէ միւրաճաաթլա պիր օտա իթթէտի, վէ պու օտա անիտէ քէնտիսինէ ֆիթա օ-լընտը:

Օտապա կիրէր կիրմէգ պիր սէտիլիք իւզէրինէ սէրիլի. պաշը քիլէնէր ի-շինտէ օլտըղը վէ զէնիլիտէ պին տիւրիւ լարիպ վէ աճայիպ տիւրիւնճէլէթ տէ-վէրան իթմէքտէ պուլընտըղը հալտէ սապահ օլմասընա, վէ եախօտ տահա տօղ-րուսը օթէլ տէրուսինտէ պիրինին գալգմապընա պէլէլէտի, հրէքնէ գալգըպ ու-չազըն պախշիլիլէ պէրապէր օտա քիթաթընը վէրտի վէ տիւարը չըգտը:

ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

ՄԻՏԱԼԵԱԼԱՐԸՆ ԹԱԱԳԻՊԻ

1

Բասգալ.—Պէն տայմա հէր շէյի իշարէթ ալըրըմ . . . —տիյէրէք, ճէպին-տէն պիր իշարէթ տէֆթէրի չըգարտը, գուրչուն գալէմ իլէ պիր գաչ սաթր շէյ եազտը, պատէհու պաշընը եօգարը գալտըրարագ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Լաքին Ամէտէ Տիւվէրնուա հագգընտա թէտապիրը մախսուսէ իթթիխագընա պէն հիչ պիր լիւզում կէօրմէյօրըմ . . . —տէտի:

Ժագ.—Նա՞սըլ, նէ՞ կէօնա:

Բասգալ.—Մատամ քի պու տէլիգանլը՝ միտալեսայը համիլ տէյիլ տիր, մէր-գումը մահվ իթմէք պէնճէ պէյհուսէ տիր վէ Վիրփինինին մահվը էլզէմ տիր . . .

Ժագ.—Սուրէթը զահիրէտէ սէնին հագգըն վար . . . Լաքին էկէր չօլթալըգ խուուպ Ամէտէյէ էհէմմիյէթ վէրմէյէճէք օլուր իսէք, մէրգոււմ տէլիգանլը՝ մաշու-գէսինին մէյտանտան զայպ օլմասը իւզէրինէ գըյամէթլէր գօթարըպ, մէրգոււմէ գը-վըն՝ պօյնուստա թաշտըղը միտալեստան պահս իտէճէք տիր . . . պու հոէ անիտէ բօլիսին չիւպէլէրինի ույանտըրըպ թահգիգաթ իճրա օլընաճագ, վէ պիզիմ մահ-ֆըմըզա հիչ շիւպէ գալմայաճագ տըր . . . Պիզիմ վասըլ օլտուղըմըզչու նօգթա-տա վիճտան րահաթսըզըղը, ֆիլան լազըմ տէյիլ . . . ագըլսըզըգ օլուր . . . եումուրթա գըրըլմայընճա «օմէթ» եարըլմագ . . . գուվլէթ ու մէթանէթը գալսլէ տափրանմալը, ազիզիմ, պիր եէրինէ իքի վուրմալը:

Բասգալ.—Գուվլէթ վէ մէթանէթը գալսիմ օլաճագ, վէ ասլա վիճտան րա-հաթսըզըղըմ պուլընմայաճագ տըր . . . Սէքիզ կիւնէ գատար Ամէտէ Տիւվէր-նուա իլէ մաշուգէսի՝ եօլոււմըզըն իւզէրինտէ արթըգ հիչ էնկէլ օլմայաճագլար տըր . . .

Ժագ.—Պէն սանա կիւվէնիրիմ . . . Լա Ֆուսինէ կէլինտիքտէ, օ՞նասըլ օ-լաճագ:

Բասգալ.—Ա՛, օ չօգ գալայ պիր շէյ տիր . . .

Ժագ.—Սէն տիշարտա պիզիմ մէնֆաաթըմըզ իշիւն չալըչտըղըն թագտիրտէ, պէն տէ պօյնոււմ գատար Տօգթօր Թօմբսընըն տէրիսի իշինէ կէօմիւլէրէք միւշ-թէրիլէրիմէ պագաճաղըմ . . . ալտըղըմ միւթէատտիտ մէքթուպլարա նագարէն Ռէք չօգ միւշթէրիլէրիմ օլաճագ տըր . . .

Բասգալ.—Պուրատաքի իշ պիթտիքտէն սօնղրա պէն տէրհալ ճինէվրայա հա-րէքէթ իտէճէ՛քմիյիմ:

Ժագ.—Պագալըմ, իշի պիլիր . . . էն սօնղրա Մարթ Պէրթիէ իլէ մէշըււլ օլաճաղըզ . . . Բիմ պիլիր, պէլքի օ վագթա գատար թօրլայաճաղըմըզ միտալ-

եալար տա իշխման կէօրիւր, հէրսինի թօրլայըպ պիր արայա կէթիրմէյէ հաճէթ գալմազ . . . Ս հալտէ ճինէվրատաքի կէնճ գըզըն մահվը պօշ շէյ օլուր . . .

Բասգալ.— Էվլէթ . . . պուենն իհթիրմալի վար տըր . . . Պագալմ . . . Սէն խասթալար մուայէնէսինէ եաթըն մը պաշլայաճագսըն . . .

Ժագ.— Էվլէթ . . . պու ագշամքի կազէթալարըն քեաֆֆէսի պուենը իւան իտէճէքլէր տիր . . .

Բասգալ.— Մէշահիյըր աթըպպա իլէ աղնյա վէ միւթէհայլիզանը տալէթ իթմէք նիյէթինտէ պուլունտըղըն ճէմիյէթի նէ՞ վագթ թէրթիպ իտէճէքսին :

Ժագ.— Պիր գաշ կիւնէ գատար . . . Լաքին օ տէյիլ ամմա, պու սապահքի կազէթալարը օգուտըն մը . . .

Բասգալ.— Էվլէթ, օգուտըմ . . .

Ժագ.— Էսիլ քիթապճը հագգընտա եինէ պիր շէյ եօ՞գ մը խոի . . .

Բասգալ.— Պիր քէլիմէ պիլէ եօգ խոի . . . զաննըմ Լաշիսի հէնուզ չըգարըլմամըշ . . .

Ժագ.— Օնտան պէրու իւշ կիւն օլտու . . . Սէն նէհրի անը բէք չօգ ուգաղա կէօթիւրմիշ օլմալը տըր . . . նէ՛ ալէա . . .

Թաամըն հագըր օլտուղընը պու արա ուշագլար կէլիպ Տօգթօր թօմսըն իլէ սըր քեաթիպինէ խապէր վէրտիքլէրինտէն, իքի արգատաշ թաամ օտասընա էնիպ Անժէլ իլէ Մարթը օրատա պուլտըլար :

Մարթ՝ Բարիզէ ավտէթ իտէլիտէն պէրու եիւզիւնտէ պիր ալէամէթը հիւզն ու զամմ միւշահէտէ օլունըյօր խոի :

Պու մահզունիյէթի ֆարգ իթմէքտէ օլան ժագ՝ անըն ոէպէսլլէրինի անլամագ իսթէմիշ խոի իսէ տէ, էօքսիւզ գըզա խրատ իթտիկի սիւվալլէրէ մէրգումէնին վէրտիկի միւշէվլէշ վէ գաշամագ ճէվապարտան բապըթտը պիր շէյ անլաշը լամամըշ խոի :

Ժագ՝ նագլ ու հիքեայէ իթտիկիմիզ սօն վուգուաթլարը պիլմէյիպ, անլէրի քէշֆ ու իսթիսրաճ իտէմէտիկինտէն, կէնճ գըզըն մահզունիյէթինի վալիտէսինին վէֆաթընտան նէշէթ իտէն վէ վագթ կէշմէսիյլէ տէ ունութըլամայան քէտիըր ագիմէ աթֆ իթմէքտէն պաշգա չարէսի գալմատը :

Պազը վագթ ժագ՝ տիք տիք Մարթըն նուր ճէմալինէ պագարագ պիր գաշ տագիգա էօյլէճէ հայրան օլուպ գալըր խոի :

Հէր նէ վագթ պէօյլէ պիր հալը հայրէթիլթիմալէ տիւչար օլուր խոի իսէ, էօքսիւզ գըզ կիպի իւզէրինէ պիր մահզունիյէթ կէլիր խոի :

Պու ճանապար հէրիֆին բուհընտա օ անէ տէկին ասլա մէշհուտ օլմամըշ պիր հըսսը դարիպ՝ օ արա վիւճուտէ կէլիպ պէօյիւմէքտէ խոի :

Նասըլ քի տէտիք, Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ հիւքիւմէթ քիւթիւպխանէլէրինտէքի քիթապարը չալան խըրսըզլարըն իւշիւնի հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէսինտէն տօլայը դայէթ մէմնուն վէ մէսրուր օլմուշ խոի իսէ տէ, պու մէսէրրէթ բէք միւքէմմէլ տէյիլ խոի վէ հիւքիւմէթ մէմնուն կէօրիւնմէյօր խոի, զիրա խըրսըզլարա եաթագլըգ իտէն վէ մէգքիւր սըրգաթլարոտա էն զիյատէ քեար վէ թէմէթիւ իտէն Ֆօվէլ էլէ կէշիրիլէմիշ խոի :

կէնէկօ սօգաղընտա իճրա օլընան թահարիյաթ էսնասընտա պուլընան պա-
զը էվրագտան՝ տիկէր շէրիքէր տախի պուլընտըղը զանն ու գըյաս օլընմաղ-
լա, մէրգոււմ էսկի քիթապ սաթընըսը՝ հաքիմէրին ափվընա մազհար օլմագ իւ-
միտիյէ մէգքիւր շէրիքէրինին քիւմ օլտուղընը սէօյլէյէճէկինէ շիւպհէ օլմատը-
ղընտան, մէրգոււմ պէհէմէհալ էլէ կէշմէլի իտի:

Մէրգոււմ քիթապճը՝ իշտէն մութլագա շիւպհէ վէ վէսվէսէ իթտիկինտէն,
թէվգիֆ օլընմամագ իշիւն պիրտէն պիրէ սափուշըպ կիթմիշ օլտուղը միւթալէա-
սընա մէպնի, հէր թարաֆա պա թէլէկրաֆ էմրէր վէրիլմիշ, վէ էշքեսլի՝ հու-
տուտա վէ մէմալիքը էճնէպլյէտէ պուլընան Ֆրանսըզ մէմուրիյնինէ իրսալ օլըն-
մըշ իտի:

Բարիզ հէվալիսինտէքի ժանտարմա պէօլիւքէրի՝ քէօյ վէ գըրլարը արաշթըր-
մագտա, սօրուպ սիւվալ իթմէքսէ օլուպ, էլնասըլ թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ
օլան Յահուտի Ապրահամա վէ պիրի գարը օլան տիկէր իքի խըրսըզլա պէրապէր
Ֆօվէլի սէրիան թահթը մուհաքէմէյէ ալմագ իշիւն մէրգոււմը արամագ խուսու-
սընտա զայրէթը ֆէվգէլատէ սարֆ օլընմագտա իտի:

Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ սօն կիւնէրտէ բէք զիյաոէ եօրուլմըշ օլտուղընտան,
էբէյիճէ վագթտան պէրու այրըլմըշ օլտուղընէվլատընըն եանընտա պիր ազ իս-
թիրահաթ իթմէյէ գարար վէրմիշ իտի:

Հիքեսայէմիզին իշպու իքինճի Ֆասլընըն պաշլտըղը կիւնին սապահըսը Րէյ-
մօն Ֆրօմանթալ՝ խըտմէթճի Մատլէնտէն պիր մէքթուպ ախզ իթմիշ իտի:

Պու գառըն՝ էֆէնտիսինի տիւշարը թէլաշ իթմէք իսթէմէտիկինտէն, քէնտի
շախի էնտիշէլէրինի կիզլէմէկէ շալըմըշ իտի իսէ տէ, մէրգոււմէնին՝ քէնտիսինի
սըգմըշ օլտուղը՝ մէքթուպընըն հէր սաթըրընտան աշլաշըլըյօր, վէ Մատլէնին
ջօբայըզլա կիզլէմէք իսթէտիկի շէյի Ֆրօմանթալ՝ մէքթուպըն միւշէվվէշ վէ միւպ-
հէմ եաղըլընտան ֆարգ իտիյօր իտի:

Րէյմօն՝ մէքթուպըն մէգքիւրը օգուտըգտան սօնդրա քէնտի քէնտինէ. — Հէ-
ման պու կիւն Գրէթէյլէ կիտէճէյիւմ Րարօրթօւմը զապըթա Րէիսինէ կէօթիւրէ-
յիւմ վէ պիր գաշ կիւն իշիւն իզն իսթէյիւմ. . . իսթիհսալ իթտիկիւմ մուվաֆֆա-
գըյէթէ մուգապիլ պու ուֆաճըգ միւքեսաֆաթ սանա տիրիշ օլընամագ, զաթէն
իսթէյէճէկիւմ իզն՝ էվվէլճէ ալմըշ օլտուղըմ իզնին տէվամը օլաճագ տըր. — տէ տի
վէ անիտէ չըգըպ զապթիյէ տաիրէսինտէ զապըթա Րէիսինին օտասընա կիթտի:

Րէիսը մումալէյի պիր թագըմ միւսթաճէլ իշլէրէ պագմագտա օլտուղըն-
տան, մէրգոււմ մայէթ մէմուրընը անիտէ եանընա գապուլ իտէմէզ իտի:

Պինաէն ալէյի Րէյմօն պէքլէմէկէ մէճպուր օլուպ, լաքին պիր թարաֆտան
մէմուրիյէթլէ թութուլմըշ օլտուղըն վէ տիկէր թարաֆտան հասրէթ վէ մուհապ-
պէթը բէտէրանէտէն տօլայը օղլու Բօլըն եանընա կիթմէք արգուսըլլա սուզան
օլմագտա խուսկի հալտէ, օրատա զապըթա Րէիսինէ պէքլէմէսինտէ տագիգալար
քէնտիսինէ բէք ուզուլն կէօրիւնիյօրլար իտի:

Հագիգաթէն մէրգոււմ պիր սաաթտան զիյատէ պէքլէյիպ, պու իսէ քէնտի-
սինէ պիր ապր գատար կէլմիշ տիր. . .

Նիհայէթ զապըթա Րէիսինին օտասընտան իշէրի կիրէպիլտի:

Զապըթա րէիսի. — Ազիզիմ Ծրօմանթալ, սիզի կէօրմիւկիմէ մէմնունըմ, . . . սիզէ պիր միւլէտէմ վար . . .

Րէյմօն՝ քէքէլէյէրէք. — Պանա պիր միւլտէ՞ մի . . . օ՛րմայա քի . . . — տէր իքէն ոէօզիւնիւ իքմալ իտէմէտիկինտէն, զապըթա րէիսի՝ մէրգոււմըն ֆիք-րինի անլայարաք. — Պա՛յր, հէնուզ օլմատը . . . մէմուլ իտէրիմ քի, չիմտի չօգ սիւրմէյէնէք տիր, լաքին զապթիյէ նազըրընըն թալէպի իւզէրինէ պու կիւնքի կիւն օրթատա պաշգա պիր իլթիֆաթ վար տըր, եանի հիւքիւմէթէ իյֆա օլընան խըտմէթէ մուգապիլ միւքեաֆաթ մագամընտա սիզէ 2000 ֆրանգըք պիր իքրա-միլէ վէրիւմիլ տիր . . . Ալընըլ չու «չէք»ի, պէտէլինի վէզնէտէն ալաճագսընըլ:

Րէյմօն՝ իւմիտինտէ պօշա չըգմասընտան տօլայը պիր պիւրուտէթլէ. — Շախ-սէն սիզէ թէլէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտիմ, վէ նապըր էֆ. նին լութֆէն պէնի խա-թըրտան չըգարմամըլ օլտուղընտան տօլայը քէնտիսինէ զայէթլէ միննէթտարըմ:

Զապըթա րէիսի. — Սիզ բարատան զլյատէ պիր չէլ ումար իտինիլ, պիլիւրիմ . . . լաքին երինէ րէք մէմնուն օլմալըսընըլ . . . էլէէվիմ նաիլ օլտուղընըլ լութֆ ու իհսան սիզին արզու իթտիկինիլ լութֆա տօղրու պիր եօլ տոր . . . Սիզ թէ-մամըլլա պանա կիւվէնէպիլիւրսինիլ . . . եէնիտէն կէօզտէ օլտուղընըլ հասէպիյ-լէ, չու ֆրսաթտան իսթիֆատէ իտէրէք նազըրա իսթիտա թագտիմ իտինիլ վէ պազը նուֆուզըլ զաթլարա տա իլթիմաս իթտիկինիլ . . . Հէր նէ գատար սիզին կիպի էյի պիր մէմուրը էլտէն չըգարմաք իսթէմէլ իսէմ տէ, պէն տախի մէգ-քիւր իսթիտանըլ իլթիզամ իտէնէյիմ . . .

Րէյմօն. — Պէն տէ էն զլյատէ սիզէ կիւվէնիւրիմ, էֆէնտիմ, վէ միւմքին օլ-տուղը գատար չարուք պանա մուսվէնէթէ կէլմէնիլի րէճա իտէրիմ, զիրա էվ-լատըմը Բարիզէ չաղըրմաք մէճպուրիյէթինտէ պուլընաճաղըմտան գօրգույօրըմ. մէլտանա չըգմասընտան գօրգտուղըմը սիզէ սէօյլէտիկիմ պազը սըրրլարըն ֆաշ օլունմասը թէհլիքէլէրի տէ զուհուր իտէնէք տիր . . .

Զապըթա րէիսի. — Եվլատընըլ չաղըրմա՞ք մը, նի՞չիւն. կէօթիւրտիկինիլ վէ սիզին տէ կիտէպիլտիկինիլ եէրտէ էյի վէ լաշաթ տէյիլ մի տիր:

Րէյմօն. — Քէնտիսինի պէյիւթէն վէ էլան եանընտա պուլընան խըտմէթէի գարըտան պու սապահ պիր մէքթուպ ալտըմ . . . Պու մէքթուպ մախսուսէն մուլլաք վէ գարանըք եազըլմըլ, լաքին պիննէֆա պու մուլլազըլըգտան ֆարգ ու իսթիլսրաճ իթտիկիմէ կէօրէ, օլլում՝ կէօրմէտիկիմ պիր գաշ կիւնտէն պէրու տահա զլյատէ խաաթա իմիլ . . .

Զապըթա րէիսի. — Թէլաշընըլըն հիշ քսըլ օլմամալը արը:

Րէյմօն. — Պէն տէ էօյլէ զանն իթմէք իսթէր իտիմ . . . Հէր նէ տէ օլսա, պէն չօգ ճէֆա չէքտիւմ, չօգ պէտպախթ օլտոււմ, վէ սիզտէն սիւր գաշ կիւնիւք իզն իսթէմէյէ կէլտիմ:

Զապըթա րէիսի մուվաֆադաթ իթմէք իսթէմէտիկինի միւսպէյյին պիր սէտա իլէ. — Ահ, սէվիւլիւլիւմ Ծրօմանթալ, րէք միւնասսէպէթսիլ վէ ֆէնա պիր վաքթ-տա պանա պէօյլէ պիր թալէպտէ պուլընըյօրսընըլ:

Րէյմօն՝ թէաճճիւպլէ. — Լաքին, էֆէնտի . . . — տէր տէմէլ, զապըթա րէի-սի մէրգոււմըն սէօզիւնի գաթ իլէ. — Չօգ ֆէնա վա՞քթ, էվլէթ, թէքրար իտէ-

րիմ, պու թալէպինիզի միւնստէպէթսիզ վէ պիշիմսիզ պիր վագթա թէստաիւֆ իթտիրտինիզ :

Րէյմօն . — Նիշիւն էօյլէ, նէտէն :

Զապլթա ըէիսի . — Ձիւնքի ճիւմհուրիյէթ միւտտաիի ումումիսի՝ Ֆօվէլի պիզ-
զաթ սիզին արամանըզը արզու իտէյօր վէ սէրիան իշէ թէշէսպիւս իթմէնիզի իս-
թէյօր :

Րէյմօն՝ մէշյուսէն . — Տիմէք տայմա խըսմէթ իւզրէ պուլընաճաղըմ . . .

Զապլթա ըէիսի . — Վաղիյֆէնիզ տիր :

Րէյմօն . — Էօյլէ օլտուղընը պիւրիմ, էֆէնտիմ, Լաքին պէնիմ բէտլը օլտու-
ղըմ ունութըյօրսընըզ . . . էվլատըմըն պէլթի տէ էօլիւմ տէրէճէսինտէ խասթա
օլտուղընը խաթրընըզտան չըգարըյօրսընըզ . . . Էկէր պէն անը կէօզէթիպ պա-
գամօյաճագ օլուր իսէմ, էկէր պէն օրատա պուլընըպ տա միւպթէլա օլտուղը տէհ-
շէթի խասթալըզա գարչը բէնշէլէշմէշէճէք օլուր իսէմ, կէնճ չաղընտա էճէլ բէն-
շէսինէ գուրպան կիտէճէք տիր . . . Կիւնէրի սայըլը օլտուղընը պանա սէօյլէ-
տիլէր . . . Էկէր չօճուղըմ տայմա եանըմտա պուլընտըրամագ, իւզէրինէ նէզա-
րէթ իտէմէզ, հէքիմէլէ պագուրըպ թէտապի իթտիրէմէզ իսէմ, իշի պիթմիշ, է-
ճէլի գարալըլաճըլ սըր . . . ուլգու ուլոմագ իշիւն պիր աղ վագթ պիլէ անճագ
միւսաաաաաաա օլան պիր աղըր խըսմէթէ միւթէմատիէն տէվամ իտէճէք օլուր ի-
սէմ, էվլատըմա նասըլ պագապիլիւրիմ, ինսանիյէթ նամընա . . . էվլատարընը-
զըն պաղը իշիւն բէճա իտէրիմ, էֆէնտիմ, լութֆէն իւշ այ պանա իզն վէրինիզ
. . . էվլատըմը թէտապի իթտիրէյիմ . . . Իւշ այտա չօճուղըմըն թէհլիքէյի աթ-
լաթաճաղընը պանա թէէմին իթտիրէյ . . . Օ գատար միւտտէթ պէնի անըն եա-
նընտա սըրագընըզ, խայրը պիր իշ եարմըլ օլաճագսընըզ, Ալլահ տա էվլատա-
րընըզ հըֆզ իտէրէք սիզէ միւքեաֆաթ իտէճէք տիր :

Զապլթա ըէիսի՝ գալարընը չաթարագ պայազ գալգըս պուրու պիր սէտա
իլէ . — Պու իսթիտանըզըն իճրաղը պէնիմ եէտը իգթիտար ու սէլահիյէթիմտէ տէ-
միլ տիր, միւսիւ Ֆրօմանթալ, Մալիւմինիզ տիր քի սիզ սիզին ալաճագընըզ . . .
Սիզ տէ վագթընըզը, սաաթլարընըզ . . . կէճէ վէ կիւնտիւզլէրինիզի պիզ
պորճուսընըզ . . . Պիզէ իըլոմէթ իթմէքլէ պէրապէր էվլատընըզըն անվալը սըհ-
հիյէսինի տէ պագըպ կէօզէթմէքտէն սիզի հիշ պիր շէյ մէն իտէմէզ . . . Մու-
հապպէթը բէտէրանէ՝ վաղիյֆէ իլէ հիշ պիր վագթ իմթիպաճսըզըզ իթմէմիշ տիր
վէ իթմէշէճէք տիր . . . Սիզի պիր կիւն սէրպէթ պըրագըրըմ . . . Կիտինիզ
պու կիւն էվլատընըզը կէօրիւնիզ վէ եարըն էրքէնտէն կէլիպ էմրէրիմի ախզ ի-
տինիզ . . .

Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ զիյատէ իսրար իթմէքտէն պիր ֆաիտէ հասըլ օլմայա-
ճաղընը անյատը :

Հէր նէ եաբսա հիշ պիր շէյ իսթիհաալ իտէմէշէճէքտի :

Զապլթա ըէիսի՝ տօսթլուգ, համիլիք սըֆաթընը թէրք խոուպ, արթըզ ա
միր, էֆէնտի կիպի լագըրտը իթմէյէ պալամըլ իտի :

Պէտալաթիմ բէտէր արթըզ պիր սէօզ սէօյլէմէտի :

Միւսթագիմ պիր մայիթ մէմուրը նասըլ թէվագու իտէր իտէ, Րէյմօն Ֆրօ-
մանթալ տա էօյլէճէ պաղընը էյիպ արղը թէվագու իթտի վէ կէօզ եալարընը սի-
լէրէք շէքիլտի կիթտի :

Պու սըրատա զապըթա ըլ խոխ՝ երգիւնտէ պիր էսըը ըրգգաթ ու չէֆագաթը ազիմէ իրաէ իթմէքտէ օլտուղը հալտէ, տուտագլարընըն արա եկրինտէն:

— Զէվալը Ծրօմանթալ . . . պէնի սէրթ նիր ատամ զանն իտիյօր . . . պէնի մէրհամէթսիգ պիրի ոանըյօր . . . նէ՝ գատար տա ետնըլըյօր . . . Պէն քէնտիտի իչիւն պուենտան ալէա պիր շէյ ետբամամ . . . պիր կիւն իչիւն իզին վէրէ պիրիւրիմ . . . Պէնիմ տէ իշֆա իտէճէք վաղիշֆիմ վար . . . — տիյօր իտի:

2

Բէյմօն Ծրօմանթալ՝ սէրթօշ կիպի այագլարը պիրպիրինէ տօլանարագ զագթիյէ տարէսինտէն տիշարը չըգտը:

Մէրգոււմըն ուզանըպ կիթաիկինի կէօրէն իքի մայլթ զապըթա մէմուրը՝ պիր պիրինի տիւրթիպ պիրի տիկէրինէ՝ կիւլէրէք:

— Ամմա տա իշմիշ հա՛ . . . նագլը կէօրոէ իշի պիթսիկի կիւն տիր . — տէտի:

Կէօրէնլէր պէօյլէճէ մէրգոււմըն չօգ իշմիշ զանն իտիյօրլար իտի իտէ տէ, մալիւմ օլտուղը իւզրէ պուենն ասլը օլմայըպ, պիշարէ Բէյմօն՝ քէնտի քէնտինէ . — Պապա օլմաղա՞ տա մի հագգըմ եօգ, էվլատըմըն սէվմէյէ՝ տէ մի հագգըմ եօգ տըր . . . էվլատըմըն հայաթընը գուրթարմագ իչիւն պէնիմ հայաթըմը վէրմէյէ՞ տէ մի հագգըմ եօգ տըր . . . էօյլէ իտէ պու նէ՞ պէտպաթ ատամըմ . . . — տէյօր իտի:

Պու միւթալէա իլէ Բէյմօն Ծրօմանթալ պիր քիրա արասլասընա սթլատը՝ սէրիան վէնսէն տէմիր եօլընա չէքմէսինի արտպաճըյա էմր իթտի, սթասիօնաս պիր պիլէթ ալտը վէ հարէքէթինտէն թամմ պիր սաաթ սօնղրա Բօր-Գրէթիլէ վասըլ օլտու:

Խըտմէթճի Մատլէն՝ մէրգոււմը կէօրիւնճէ, պէվինճինտէն նաչի պիր նիտա սալըվէրտի:

Բէյմօն . — Զարուգ սէօյլէ պանա, Բօլ նա՞սըլ տըր:

Մատլէն . — Ահ, էֆէնտիճիկիմ, սիգ կէլմէյէլի կէօրսէնիգ նէ գատար սարարտը . . . նէ գատար տէյիշտի . . .

Բէյմօն . — Աճապա նէսի՞ վար պու չօճուղըն:

Մատլէն . — Պիլմէմ քի . . .

Բէյմօն . — Հիշ քէնտիսինէ սօրտ չտըրտըն մը . . .

Մատլէն . — Էվվէթ, սօրուշտըրտըմ . . .

Բէյմօն . — Նէ՞ ճէվապ վէրտի:

Մատլէն . — Սէվկիլիւ էֆէնտիճիկիմ, զանն իտէրսին չու ըրմաղըն գըյըլը պօյուենտա պուլընան սէօյիւտ աղաճլարընտան պիրիյլէ լագըրտը իթտիմ . . .

Հէր նէ սիւվալ իթտիմ իտէ « — Պիր շէյիմ եօգ տըր — » ճէվասընը վէրտի . . .

Արթըգ հիշ ույոււմայօր . . . քէնտիյի պէսլէյէճէք գատար եէմէք եէմէյօր . . .

Զէվալը չօճուղը կէօրիւպ աճըմամագ գապիլ տէյիլ տիր . — տէտի, վէ գօճա գա՛րը հըջգըրմաղա պաշլատը:

Բէյմօն պիր շիտտէթլէ . — Պագալըմ, պագալըմ, Մատլէնճիկիմ . . . միւսթէրիհ օլ, գասապէթ իթմէ:

Մատեն. — Է իմո՞՞ մի տիր :

Բէյմոն. — Ղայրէթ իտուպ քէնտլի թուրմալը . . . Գորգու վէ էնտիշէլէրինի-
ղի Բօլտան կիզլէ մէլիլիզ, եօգսա չօճուղըն խասթալըղը տահա վիյատէ աղըրլաշրու
. . . Շիմտի նէրէտէ տիր :

Մատեն. — Պէն պիլիթմիլիմ . . . Շիւպէսիզ Մարն ըրմաղը գըյըլարընտա օլ-
մալը սըր . . . Կիտէր սաաթլարա օրատա օթուրըր . պիր գաշ տէֆա իւթէ
վարտըմ, ղարիպ պիր սուրէթտէ կէօզլէրինի տիքիպ գարշըբի գըյըյա պագաղը-
նը կէօրտիւմ . . .

Բէյմոն. — Տայմա պիր եէրէ՞ մի կիտիպ օթուրըյօր :

Մատեն. — Է վիլէթ . . . տայմա պիր եէրտէ օթուրըյօր . . .

Բէյմոն. — Նէ՞ թարաֆտա . . .

Մատեն. — Շարանթօնա կիտէճէթ թարաֆտա եէտէթ եօլը իւզէրինտէ . . .

Բէյմոն. — Էօյլէ իտէ կիտէյիմ արայըմ . . . պիլիքաէ կէլիլիզ . . .

Մատեն. — Կիւնտիւ զին պուրատա՞ մը թաամ իտէճէթսինիզ, էֆէնտիլիլիմ :

Բէյմոն. — Ագչամ թաամընը տախի պուրատա իտէճէ կիմ . . . պիլթիւն կիւն
պուրատա օլաճաղլիմ, հաթթա ետըն սապահ աղիմէթ իթմէթ նիյէթինտէյիմ . . .

Բօլ՝ հագիդաթէն ըրմալըն քէնարընտաքի եէտէթ եօլըն իւզէրինտէն հիշ այ-
րըլմայօր իտի :

Մէրգում տէլիգանլը՝ «Ալէյիւտիք Բէրիսինին» նուր ճէմալինի աղտճարըն
ալթընտա կէօրմէթ իւմիտլիլէ կէօզլէրինի Բըթի Գաաթէլ գօնաղընըն պաղչէսի իւ-
զէրինտէն հիշ այրիմաղ վէ պէօյլէճէ սաաթլարա սուս բուս օրատա տուրուր պա-
գար իտի :

Լա Ֆուին՝ Մարթըն Ամէրիգայա կիթտիկինի Անթէլտէն իշիթտիլի կիւնտէն
պէրու օրթայա չըգմայըպ, Բօլ Ֆրօմանթալ մէրգումը օ կիւնտէն պու կիւնէ գա-
տար կէօրմիլ իտի, զիրա պալըգճը Լա Ֆուին՝ պու ֆէնա խաղկրի Բօլա սէյ-
լէմէթ ի թէմէյիպ, պօշպօղաղըղ իթմէթտէն տէ գօրգտուղընտան, մէրգում տէ-
լիգանլըյա թէսատիւֆ իթմէթտէն սագընմըլ իտի :

Մէրգում պալըգճը՝ պէօյլէ պիր թէսատիւֆ վուգու պուլմամագ իշիւն սփր
գաշ կիւնտէն պէրու էվիլէթի եէրլէրտէ պալըգ տվընա կիթմէյիպ, շիմտի Ժուէն-
վիլլը-Բօն հէվալիսինէ կիտէրէթ պաթթընը օրատա թէճրիւպէ իտիյօր իտի :

Պինտէն ալէյհ Բօլ՝ պիր թանէճիք մահրէմը հարարը օլան պալըգճը իլէ պիլէ
քէնտի աչգ ու մուհապղէթի իւզէրինէ գօնուչամայօր իտի . . . ինտան իսէ
տէրտինի սէյլէյիւրէթ թէսէլլի պուլապիլիւր . . . ետըրը եիւքիւ հաֆիֆլէնմիլ օ-
լուր :

Բէյմոնըն օղլու՝ Մատենէ տէ սըր աշմագ հիշ իաթէմէտիկինտէն, պէօյլէճէ
մէճպուրի սիւքիւթի խասթալըղընը պիր գաթ տահա արթըրըպ, եանագլարը
չուգուրա պաթըյօր, եիւզիւնին ընկի մօմօր քէսիլլիյօր իտի :

Կէօզլէրինին կթրաֆընտա մաթթրագ պիր տախիւ ընյտա օլուպ, կէօզլէրի
տէ գըբ գըրմըղը օլտուղընտան, մէրգում ալիգանլընըն՝ բէթ չօգ ույգուսըղ
գալտըլը վէ կէօզ եաշլարը տէօքտիւկի անլաշըլըյօր իտի :

Մէրգում տէլիգանլը հէնուզ ըրմաղըն քէնարընտա այնը մահալտէ օթուր :

մըշ, պէրմիւթաւ կէօզլէրինի Բըթի Գասթէլ պաղչէսինէ չէվիրմիշ, աիք տիք օրայա պագըյօր խոի :

Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ Մատէնին թարիֆի մուճիպինճէ Բօլը արամաղա կիտէրէք եէտէք եօլունտան եօգարը տօղրու չըգտըղընտա, ուզագտան օլլունը պալէատէ թարիֆ օլլոնան հալ ու վազլյէթտէ կէօրտիւ վէ տահա չարուգ եիւրիւմէյէ պաշլատը :

Պէօլլէ աճէլէ եիւրիւմէսիլլէ տէրագապ օլլունա եագլաշտը խսէ տէ, Բօլ րէք տալմըշ օլտուղընտան, այագ սէսինի հիշ իշիթմէտի վէ եանընտաքի չայըրլըգ իւզէրինտէ պապասընըն կէօկէսինի պիլէ կէօրմէտի :

Րէյմօն պիրտէն պիրէ տուրտը :

Օլլունըն սօկուն, զայըֆ վէ խասթալըգլը եիւզիւնի կէօրիւնճէ, գալպինտէ րէք Ֆէնա պիր սըգընթը հասըլ օլտու խսէ տէ, երնէ պիր հայրէթը միւթէէսիւֆէ իլէ միւրգում տէլիգանընըն ալաիմը ըզտըրտապը համիլ օլան կէնճ չհհրէսինի սէյր ու թէմաշա էյլէմէկէ պաշլատը :

Պիր տէ խապէրի՝ օլմագսըզըն եիւրէյի գալգըս պիհանընտան պիր տհ չըգընճա, Բօլ՝ տալկընըղընտան այըլարագ, պաշընը եօգարը գալտըրտը, վէ րէտէրինին՝ էլլինի քէնտիսինէ ուզաթտըղընը վէ եանագլարընտան աշաղը կէօգ եաշլարը ագտըղընը կէօրտիւ, վէ պիր սըչրայըշտա այաղա գալգըս պապասընըն եանընա գօշարագ պօյնունա սարըլտը :

Պիր ագ վագթը ըրմաղըն չարըլթըսը վէ րէտէր ու էվլատըն պօղուգ պօղուգ հըչգըրըգլարը սէսինտէն պաշգա պիր սէս իշիտիլմէտի :

Պու հէյէճանտան էվվէլա Բօլ քէնտիյի պուլըս, տիւչար օլտուղը հիւզն ու քէտէրտէն տօլայը րէտէրինին՝ քէնտիսինի խթինթագ խտէճէկինի անլայարագ, ֆիւթուսըղըգ վէ սօուգ գանլըղըն էլէ ալմագ վէ իհթիյաթ իւզրէ տալրանմագ վէ սըրրընը կիզլէյիս, ալէմտէ հէր քէստն զիյաստէ քէնտիսինէ հիսապ սօրմաղա հագգը օլան րէտէրինին չիւպհէլէրինի տէֆ իթմէք խթէտիլինտէն, րէտէրի Րէյմօնըն եանագլարընը չարըր չարըր պուս իթմէքտէ օլտուղը հալտէ, պիւլէնտը ապագ իլէ :

— Ահ, սէվկիւլիւ պապաճըղըմ, սէնի կէօրտիւկիմէ նէ՝ գատար մէմնուն օլտուղըմը պիլէն. — տէաիքտէ, Րէյմօն Ֆրօմանթալ պիր նագարը հիւզն ու քէտէրլէ էվլատընըն եիւզիւնէ պագարագ :

— Պէն տալսի, սէվկիւլիւ էվլատըմ, հէմ մէմնուն վէ հէմ տէ միւքէտտէրիմ. — տէտի :

Բօլ՝ շիտտէթլէ. — Միւքէտտէ՞րմիսին. նիչի՞ն :

Րէյմօն. — Ձիրա սէն տահա զիյատէ խասթա վէ մուզտարըսըն. . . Մատլէնին մէքթուպընը օգուտըղըմտա եանըլմամըլըմ. . . Մուհապպէթը րէտէրանէմ սաիգասըլլա պանա էյի տույ օլլույօր իմիշ. . .

Բօլ. — Տիմէք Մատլէն սանա մէքթուպ եագլըշ, էօյլէ՞ մի :

Րէյմօն. — էվվէթ, վաղլյֆէսի տէ պու խոի. . . Օ պիչարէ գարը՝ սէնի ճան ու տիլտէն սէվտիկինտէն, պէնիմ կիպի օ տալսի՝ սէնին հալինտէ վուգու պուլմըշ օլան թէպէտտիւտէն տօլայը րէք միւքէտտէր օլմուշ խոի. . . Մէրգումէ

գարը՝ պանա մէքթուպ եազորը ամմա, հագիգաթը հալի թէքմիլ եազմաղա ճէ-
սարէթ իթմէմիշ խտի։ Ֆէնալըղըն ճէսամէթինի անլամաղը գարը պանա թէրք
իթմէք իսթէմիշ խտի . . . Նիշանէլէրէ պագըլըր իսէ, պու Ֆէնալըգ սա-
հիհէն բէք պէօյիւք տիր . . . Սէվիւլիւ էվլատըմ Բօլ, սէօյլէ՛, նէն վար, խաս-
թալըղըն նէ՞ տիր։

Բօլ՝ քէմալը իթմինան իլէ .— Պապաճըղըմ, պիր չէյիմ եօգ տըր . . . խասթա
տէյիլիմ . . . Սէն վէ Մատլէն պէյհուտէ թէլաչ վէ վէսվէսէ խոյօրսընըգ։

Բէյմօն՝ օմուզլարընը օյնաթարագ .— Պէյհուտէ՞ մի։

Բօլ .— Շիւպհէ՞ մի վար . . .

Բէյմօն .— Էօյլէ իսէ սէքիգ կիւն զարֆընտա եիւզիւնին օ գատար խըրալան-
մասընա, եանագլարընըն օ գատար չուգուրա պաթմասընա, րէնկինին օ գատար
սօլմասընա սէպէպ նէ՞ տիր, իյզան էթ պանա։ Պիր հաֆթատան պէրու կէօզլէ-
րինին բարազըղը զայպ օլմուշ . . . Էվլատըմ, սէն խասթասըն, սէն էյի տէ-
յիլսին . . .

Բօլ՝ թէպէսսիւմ իթմէք իսթէյերէք .— Ուայր, պապաճըղըմ, հիշ պիր չէյիմ
եօգ, խասթա տէյիլիմ . . .

Բէյմօն .— Պէն սանա ինանմամ . . . Պէնի թէէմին իթմէք իջիւն ալտաթմա-
ղա չաըլըյօրսըն, լաքին լագըրտըլարընըն եալան օլտուղը՝ եիւզիւնտէն պէլի օ-
լույօր . . .

Բօլ .— Էօյլէ իսէ եիւզիւմ եալանճը տըր, զիրա պէնտէ վիւճուտ վէ պէտէն-
ճէ հիշ պիր աղըր վէ խասթալըգ եօգ տըր, պապաճըղըմ, ինան օլտուն սանա։

Բէյմօն .— Իհթիմալ քի վիւճուտ վէ պէտէնճէ հիշ պիր աղըր վէ խասթալըղըն
եօգ տըր . լաքին օ հալտէ պիր ըզտըրապը մանէվին օլմասըն .— տէտիքտէ, Բօ-
լըն գալպի շիտտէթլէ չարբաղա պաշառը վէ տիւշարը հէյէճան օլտու իսէ տէ,
բէքէլէյերէք .— Պու ըզտըրապը մանէվի նէ՞ օլապիլիր . պէնիմ սատտէթիմին նէ՞
նօգսանը վար տըր .— տէտի։

Բէյմօն .— Պէն պիլիթիմիլիմ, Պէն հիւ նէ գատար սէնին իւզէրինտէ թիթրէյօր
վէ սէնի բէք զիյատէ սէվիյօր իսէմ տէ, իհթիմալ քի, սէնին օիւշիւնճէլէրինի,
իհթիյաճլարընը վէ արգուլարընը անլայըպ քէչֆ իտէճէք գատար զէքի տէյիլիմ։

Բօլ .— Սէվիւլիւլիւ բէտէրիմ, սէօյլէմէ պուընը, պէօյլէ պիր իթիգատտա պու-
լընմա։ Քէչֆ իտէճէք, թախմին իտէճէք հիշ պիր չէյին եօգ տըր . . . Հէր նէ
չէյէ արպու իտէր իսէմ, եէտիմտէ վար տըր . . . Պէնիմ իջիւն հէր նէ եարապի-
լիր իսէն եաըլըյօրսըն . . . — տէտի։

Տէլիգանը Բօլ ֆրօմանթալ՝ պու սէօզլէրի էօյլէ պիր սուզիլի սուրէթտէ
սէօյլէյօր իտի քի, բէտէրինին գալպինէ բէք ըրգաթէնկիլ պիր սուրէթտէ թէէ-
պիր իթտի։

Բէյմօն՝ էվլատընըն կէօզլէրինին իջինէ պագարագ .— Բօլ, մաֆիզգամիրինի
աչըգտան աչըղա պանա սէօյլէմէյօրսըն։

Բօլ .— Պէն մի, պապաճըղըմ . . .

Բէյմօն .— Էվլէթ . . . սէնին պիր սըրըրն վար, պէնտէն կիլլէյօրսըն . . .
պէնտէն պիր աղըր կիլլէմէք իսթէյօրսըն։

Բօլ թէքմիլ վիճուտը յա թիթրէտի վէ սըրրը աղզընտան գաջըրաճագ զանն իթտի, վէ պատէհու պիր շիտտէթլէ.— Էօյլէ իսէ, պապաճըղըմ, մատամ քի հէր շէյի պիւմէք իսթէյօրսըն, էվվէթ, տօղրու տըր, մուզտարրպ օլույօրըմ . . . Լաքին ճան սըգընթըսըյա . . . Եալընըզ ճան սըգընթըսըյա մուզտարրպ օլույօրըմ . . .

Բէյմօն.— Ծան սըգընթըսըյա՞ մը . . .

Բօլ.— Ծիւսհէ՞ մի վար . . . պուրատա Մատլէն իլէ եաբա եալընըզ պուլընարագ, ճանըմ սըգըլըյօր . . . աֆագանլար պասըյօր . . . մահգուէլյէթ չէօքիւյօր . . . Պու հալին շայանը իսթիհզա օլտուլընը պիլիրիմ . . . Պուէնա զալէսէ իթմէկէ չալըլըյօրըմ . . . Լաքին մաղլուս օլույօրըմ . . . Պու հալ պէլքի տէ վիճուտըմ, սընըրլարըմ տօգանըյօր . . . Լաքին, պապաճըղըմ, հիշ պիր սըրըմ . . . հիշ պիր ալըրմ եօգ տըր . . .

Բէյմօն՝ ինտնմայարագ քէնտի քէնտինէ.— Աճապա նի՛ջիւն ինքեարտա պու գատար իարար իտիյօր, աճապա պէնտէն նէ՞ կիլլէյօր :

Բօլ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Կէ՞օրմէյօրմըսըն, շիմօի տահա զիյատէ սէվինճիլ վէ տահա զիյատէ ճանլանմըզ կէօրիւնիյօրըմ . . . Պուէնն սէպէսլի տէ չու տըր քի, ճան սըգընթըմ շիմտի տէֆ օլուս կիթտի . . . Սէնին կէվմէն պանա իգթիվա իմիշ . . . Պագ, քէսպը հայաթ իտիյօրըմ . . . պու կիւն պէնիմէ տուրաճագսըն, տէյիլ՞ մի, պապաճըղըմ . . .

Բէյմօն.— Էվվէթ, սէվկիւլիւ էվլատըմ . . . տահա չօգ կիւն սլուրատա գալմաղա բէք արզու իսէր իտիմ ամմա, նէ չարէ քի պուէնն ինթիմալի եօգ տըր :

Բօլ.— Իչլէրինի հէնուզ պիթի՞րմէտին մի :

Բէյմօն.— Խա՛յր . . . վէ պէլքի տէ մէմուլիմտէն տահա ուզուէն պիր միւտտէթ մէգքիւր իլլէրլէ մէշղուլ օլաճաղըմ . . . Էյալաթտա սըգ սըգ եօլճուլըզլար իճրա իթմէկէ մէճպուրըմ . . . Լաքին իսթէրիմ քի պիր գաջ կիւն Բարիզէ կէլիին . . .

Բօլ՝ «Սէօյիւտլէք Բէրիսինի» կիւնիւն պիրինտէ Բըթի Գասթէլ գօնաղընտա կէօրմէք իւմիտինտէ պուլուէնտըղընտան, օրատան միւֆարէգաթ իթմէյի ասլա իսթէմէմէքտէ օլմաղլա.— Բարիզէ՞ մի . . . քէօյտէն միւֆարէգաթ իթմէքիլիմի՞ մի մի արպու իտէրսին.— տէյու սիւվալ իթտի :

Բէյմօն.— Էվվէթ, պիր աղ վագթ իչիւն . . . Տայմա սէնի կէօյթթլէյիպ, գարա գարա տիւչիւնճէլէրինի . . . հիւզն ու գասալթլէրինի տէֆ իթմէք իչիւն իսթէրիմ քի եանըմտա պուլընասըն . . .

Բօլ.— Սըգ սըգ եօլճուլըզլար իճրա իթմէյէ մէճպուր օլտուլընը տէմինճէք սէօյլէ՞մէտին մի :

Բէյմօն.— Ծիւսհէսիզ էօյլէ տիր . . . Լաքին մատամ քի պուրատա ճանըն սըգըլըյօր . . .

Բօլ.— Էօյլէ ամմա, Բարիզտէ սէն եանըմտա պուլընմատըգճա, օրատա տահա զիյատէ ճանըմ սըգըլաճագ տիր . . .

Բէյմօն.— Հիշ օլմագսա օրատա պիլտիք ատամլարա կիտիպ գօնուլըսըն . . . տօսթըն Ֆասլիէն տը Ծաթըլիւքսի կէօրմէյէ պաշարսըն . . . անընլա էյլէնիր . . . վագթ կէչիրիրսին . . .

Բօլ.— Խա՛յր . . . խա՛յր . . . պապաճըղըմ, օլմազ . . . Պէն պուրատա գալ-
մաղը տահա զիյառէ արզու վէ թէրճիհ իտէրիմ . . .

Րէյմօն.— Էօյլէ ամմա եա ընըզըղը նէ՛ հարարսըն . . .

Բօլ.— Բարիգտէքի բաթըրուը վէ կիւրիւթիտէն իսէ պուրատաքի եալընըզ-
լըզ, թէնհալըզ պէնճէ տահա ալէա տըր . . .

Րէյմօն.— քէնտի քէնտինէ.— Պու նէ՛ զարիպ Ծֆքեար . . . Գրէթէյլտէ ճան
սըգընթըսընտան էօլիւօր տա օրատան եինէ այրըլմագ իսթէմէյօր . . . Պունա
սէպէպ նէ՞ տիր . . . Շիւպհէսիզ պէնտէն պիր շէյ կիզլէյօր . . .

Բօլ.— սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Բարիգտէ հէման տայմա սէնսիզ պուլընմագտան
իսէ, Մատլէնլէ պուրատա գալմագ տահա ալէա տըր . . . Պուրատա հիչ օլմազ-
սա էյի հավա ալըրըմ, կիւնէչ եիւզիւ կէօրիւրիմ . . . Պունտան մատա եազըզ
տէյի՞լ մի քի, կիւզէլ վէ հավա աչըզ կիւնէլտէ քէօյտէ գալմայըս տա, կիտէ-
յիմ Սէն-Լուիտէ գաբանըզա օլան օտամըզտա գարանայրմ . . . Պիր ազ տիւ-
չիւնսէն, սէվկիւլիւ բէտէրիմ, սէն տէ պէնիմ էֆքեարըմը թահին իտէճէքսին .

Րէյմօն.— Բէք էյի սէվկիւլիւ էվլատըմ, տիւչիւնիւ, սիգէ խօշ կէօրիւնէն շէ-
յի պըրագաճաղըմ քի հարարսըն . . . Մամաֆիհի պիր թէսավուրըմ վար տըր
քի, պունա սէն մուխալէֆէթ իթսէն պիլէ, եինէ մութլագա իճրա օլընաճագ
տըր . . .

Բօլ.— Նէ՞ թէսավուր տըր, պապաճըղըմ .

Րէյմօն.— Սէնին սըհհէթին հագգընտա պիր սոգթօրըն լէյինէ միւրաճաթ
իթմէք իսթէրիմ .

Բօլ.— Պիր սոգթօրըն լէյինէ միւրաճաթ մը . . .

Րէյմօն.— Էվվէթ, զայէթ ալիւ վէ զայէթ հազիգ պիր Ամէրիգալը հէքիմ՝
պիր մուսյէնէխանէ քիւչառ իթմէք իւզրէ պու քէրրէ Բարիպէ կէլիշ օլմաղա,
սէնի օնա կէօթէրէճէյիմ . . . չօգ մէտհ իտիյօրլար . . . քէնտիսինի կէօրտիւմ
վէ սէնի իշիւն սէօյլէտիմ .

Բօլ.— Տիմէք, պապաճըղըմ, սէն պէնի սահիհէն խաթթա զանն իտիյօրսըն,
էօյլէ՞ մի .

Րէյմօն.— Մութլագա խաթթաըն սիւմէմ, սէվկիւլիւ Բօլըմ, լաքին վիւճու-
տընըն նարին վէ զայըֆ օլտուղընը սէն տէ թաստիգ իտէրսին . անըն իշիւն՝ սէնի
պագաթըրմաղա վէ սէնի էյի իթտիրիպ վիւճուտընա սըհհէթ ու գուվէթ վէրտիր-
մէկէ մէճպուրմ . . . Էկէր պէօյլէ հարմազսամ, էյի պապա օլմուչ օլմըմըյըմ .

Բօլ.— Իքի գօլլարըյա պապասը Րէյմօնըն պօյնընա սարըլարագ.— Սէն բէք
էյի պիր բէտէրսին, սէն ինսանլարըն էն ալէասըսըն . . . Պէն հէր խուսուստա
սանա իթաաթ իթմէյէ վէ սէնինլէ օ տէտիին Ամէրիգալը հէքիսին նէգտինէ կիթ-
մէյէ հազըր վէ միւհէյեայըմ . . .

Րէյմօն.— Էյ օ սոգթօրըն թէնպիհաթընը իճրա իտէճէ՞քմիսին .

Բօլ.— Էվվէթ, պապաճըղըմ .

Րէյմօն.— Սանա թէնպիհ իտէճէկի լէրհիզի թութաճագմըսըն .

Բօլ.— Էվվէթ, թութաճաղըմ .

Րէյմօն.— Էկէր իլաճ վէրիւսէ, անը տա ալաճագմըսըն .

Բօլ.—Մաէլմէմնունիյէ ալըպ իջէճէյիմ . . . էլվէրիբ քի սէն մէմնուն վէ խօշ-
նուտ օլասըն :

Րէյմօն.—Ահ , սէվիլիւիւ էվլատըմ , պու մուամէլէնլէ պանա բէք պէօյիւբ
պիր մէսէրրէթի մուճիպ օլույօրսըն . . .

Բօլ.—Պու հէքիմ Բարիզտէ իգամէթ իտէր տէտին , տէյիլ մի :

Րէյմօն.—Էվլէթ :

Բօլ.—Էօյլէ իսէ , մուայէնէ իշիւն հէր նէ վաղթ պէնի կէօրմէք իսթէսէ , պէն
պուրատան գալգար քէնտիսինէ կիտէպիլիրիմ :

Րէյմօն.—Կիտէճէկինի պանա վատ իտէրմիսին :

Բօլ.—Եէմին իտէրիմ :

Րէյմօն.—Էօյլէ իսէ պու ագչամ թաաւտան սօնդրա պիրլիքտէ Բարիզէ կի-
տէճէյիլ . . . Եարըն սապահ իքիմիզ տէ հէքիմին էվինէ ազիմէթ իտէրիզ . մէր-
գում տօգթօր՝ հանկը կիւնլէր քէնտիսինէ կիտէճէկինի սանա սէօյլէր :

Բօլ.—Հանկը կիւնլէր իսթէր իսէ թամմ օ կիւնլէրի քէնտիսինէ կիտէրիմ . . .
Հաքին , օ տէյիլ ամմա , հէքիմէ կիթմէքտէն գօրգույօրմ վէ սանա իթաաթ իթ-
մէք իսթէմէյօլըմ տէյու գօրգույօր սը բաին :

Րէյմօն.—Պէնիմ բէտէրլիք հիւքիւմէթիմի սէնին իւզէրինտէ իճրա իթմէյէ
մէճսուր օլմագտան գօրգույօր իտիմ :

Բօլ.—Կէօրիւյօրսըն քի պէն էվլէլտէն իթաաթա հաղըր վէ միւհէյեա իտիմ :
Սէնին պուրայա կէլիշին հագիգաթէն պանա սէօյիւբ էյլիկի մուճիպ օլտու . . .
Հայտէ կիտէլիմ թաամ իտէլիմ , զիրա գարնըմ աճ սըր :

3

Բօլ՝ գարնընըն աճ օլտուղընը պէյան իթմէսլլէ տաիսի եալան սէօյլէյօր իտի ,
լաքին ըզտըրապը մանէվիսինին քէնտի պէտէնի իւզէրինտէ նէ տէրէճէ պիր սուի
թէէսիր իճրա իթտիկինի պապասընա ֆարգ իթտիթիպ օնա մուճիպը էլէմ ու քէ-
տէր օլմագ իսթէմէյօր իտի . . .

Պուստան մաատա մէրգում տէլիգանլը՝ եէնի եէնի սիւվալլէրէ սէպէպլլէթ
վէրմէքտէն գօրգումագտա , վէ սէվինճլի վէ շէն ու խէնտան կէօրինմէկէ չալը՝
մագտա իտի :

Հալ պու քի Րէյմօն՝ բէք զէքի պիր առամ օլտուղընտան , էօյլէ սախթէ սէ-
վինճլէրէ ալտանըր պօլարտան տէյիլ իտի :

Բօլ՝ մէրգումը քէնտի իսախթինէ ինանտըրամագ իտի :

Պիչարէ բէտէր՝ օղլունըն՝ քէնտիսինտէն սըհհէթը պէտէնիյէսինի բախնէտար
իտէն կիզլի պիր աղըր կիզլէտիկինէ գանաաթը թամմէ հասըլ իթմիշ իտի :

Շուըն տաիսի պէյան իտէլիմ քի , մէրգում բէտէր՝ պիր աղ էրքէն պիր աղ
կէճ մէզքիւր սըրրա տիեահ օլաճաղընա շիւպհէ իթմէմէքտէ իտի :

Պապա իլէ օղուլ արսսընտա ճիւղի պիր բաթըրտը պիլէ վուգու սուլմագսը-
զըն օ կիւնիւ էօյլէճէ կէչտի :

Մասլէն մէմնուն վէ մէսրուր կէօրիւնիյօր իտի :

Մէրգումէ գարը՝ քէնտի ֆամիլետսընը աստ իթտիկի իշպու ֆամիլետսընը Էս-
կի րահաթ վէ շէնլիքլի հալի ավտէթ իթմիշ գանն իտիյօր իտի :

Բէյմօն՝ Բօլը պիր հէքիմէ կէօսթէրէնէկիին մէրգումէ գարըյա խապէր վէր-
միշ օլմաղլա, Մատլէն էլպէթթէ պու թէսափվուրը թահսին ու թագաւոր իթմէք-
տէն կէրի տուրմազ իտի :

Ագչամ մէրգումէ գարը՝ սէվկիլիւ էֆէնտիլէրինի պէօյիւք պիր սէվինճէ տէ-
միր եօլ սթասիօնընա գատար կէօթիւրտի, վէ անլէրտէն միւֆարէգաթ իթտիկի
էսնատէ տէլիգանլըյա. — Եարըն ինչալլահ՝ կէօրիւշիւրիւ, միւրիւ Բօլ . . . սիզէ
կիւզէլ պիր թաամ հազըրլայաճաղըմ . . . — տէտի :

Բէյմօն ֆրօմանթալ իլէ օղլու՝ էրէյիճէ կէճ վագթ Բարիգտէ Սէն-Լուի ա-
տաւընտաթի խանէլէրինէ վասըլ օլտուլար, Մալիւմ տիր քի, մէրգում տէլիգան-
լը՝ խանէի մէգքիւրտէ բէտէրինին տաիրէսինտէն այրըճա պիր օտատա իգամէթ
իթմէքտէ օլուս, լաքին տաիրէի մէգքիւրէնին քէնտիսինտէ տէ պիր անախթարը
վար իտի :

Բօլ՝ եալընըգ գալտըղընտա, պէրմիւթատ տիւշիւնէլէրինէ տալտը :

Մէրգում տէլիգանլը մուախիսէրէն եաթաղընա կիրիպ ույուտը իսէ տէ, բէք
տէհէթլի րույալար կէօրտիւ :

Շէօյլէ քի, կէճէ գարգարանլըգ օլուս ճէսիմ աղաճլարըն արասընտան Բըթի
Գասթէլ գօնաղը կիւճ հալֆարգ օլունապիլիյօր իտի : Պիր տէ նահէհան զիֆիր
գարանլըգ իշինտէն բարլագ պիր ըըք բարլատը :

Պու բարըլթը՝ տէհէթլի պիր հարիգ օլուս, մէգքիւր սայֆիյէնին տէօրթ
թարաֆընտան ալէվլէր եալըն եալըն հափայա տօղրու չըգմագտա իտիլէր : Հէր
շէյ խարապ օլուս երգըլմագտա, վէ ալէվլէրին արա եէրինտէ պէյագ պիր գարար-
թը չըրընըպ տուրմագտա իտի :

Պու գարարթը Մատմագէլ Մարթ իտի : Մէրգումէ գըղ՝ տէհէթլի իշքէնճէ-
լէրէ տիւշար օլարագ էօլմէք իւզրէ օլուս, Բօլը իմտատա չաղըրըյօր իտի իսէ
տէ, պիշարէ տէլիգանլը իմտատա եէթիշմէյօր իտի :

Բօլ՝ պու րույանըն իւզէրինէ, սօուգ սօուգ պիր թէր տէօքէրէք ույգուսըն-
տան սէսմէզ ույանըպ, պիւթիւն վիւճուտըյա թիրիւ թիրիւ թիրիւ մէքտէ պու-
լընըյօր իտի :

Մէրգում տէլիգանլը թէքրար հէյէճանլը պիր ույգու ույուճաղա պաշլայըպ,
րույասընտա եինէ Բըթի Գասթէլ գօնաղընը կէօրմէքտէ իտի իսէ տէ, պու տէ-
ֆա մէգքիւր գօնագ պիւսպիւթին պաշգա պիր թարղտա վէ ֆագաթ եինէ մէն-
հուս պիր սուրէթտէ կէօրիւնիյօր իտի . . .

Պու տէֆա արթըգ եանկըն օլմայըպ օրթալըգ հէք գան իտի :

Գօնաղըն տուվարլարը՝ սալահանէ տուվարլարը կիպի գըրմըղը լէքէլէրլէ էօր-
թիւլիշ օլուս, մատմագէլ Մարթ տախի՝ իւզէրինտէ գան լէքէլէրի պուլընան
պէյագ պիր ֆիլթան կիյինմիշ օլտուղը հալտէ օ մէնհուս խանէնին պիր բէնչէրէ-
սինտէն գաշմաղա չալըշըյօր իտի իսէ տէ, նէֆէսի քէսիլիպ եէրէ տիւշմէքտէ, վէ
Բօլ եինէ սօուգ սօուգ թէրլէմիշ վէ սըգընթըյա տիւշար օլմուշ օլտուղը հալտէ
թէքրար ույանմագտա իտի :

Բօլ՝ օ կէճէ պօյունա պէօյլէճէ մուկտարու պօլուպ, չափագ աթմաղա պաշ-
լատըղը սըրատա պիր իքի սաաթ գատար պիր աղ իսթիրահաթ իտէպիրտի :

Բէյմօն՝ օղլունըն եանընտան այրըլըր այրըլմագ քէնտի օտասընա չէքիլիպ
ծէնապը Հադգա թէչէքքիւր իթմիչ իտի :

Բօլըն՝ Բօր Գրէթէյլտէն միւֆարէգաթ իթմէք իսթէմէմէսի՝ Բէյմօնըն չիւպ-
հէլէնտիկի սըրրա միւթէալլիք օլտուղընա բէտէրը մէրգոււմ հէր նէ գատար գա-
նաաթ հաաըլ իթմիչ իտի իսէ տէ, օղլունըն տէրհալ քէօյտէն այրըլմագ իսթէմէ-
մէսինէ տէ մէմնուն օլմագտա իտի, զիրա սու սուրէթլէ քէնտիտինին կէճէլէրի
միւթէմատիէն տիչարը չըգտըղընը օղլու կէօրմէյիպ տիւչարը իսթիդրապ վէ թէ-
աճճիւպ օլմագ վէ սէպէպինի արաչթըրմաղա չալըչմագ իտի :

Հիչ օլմագսա, Բօլըն Բարիգէ կէլմէսինէ տէկին ահվալին պաշգա պիր լէնկ
ախգ իտէճէկի մէմուլ իտի :

Ֆրօմանթալ՝ Էպլատընը բէք սէվէր իտի :

Տիւնեատա սէվէճէք անտէն պաշգա քիմսէսի օլմատըղընտան, իւմիտի, հա-
յաթը թէքմիլ անտէ իտի :

Օ նաղիք պէտէնի տէլիգանըտա միւչահէտէ իթաիկի թէսլէտտիւլը նակէ-
հանի՝ Բէյմօնը բէք պէօյլէք պիր տէհէթէ տիւչար իտիյօր իտի :

Բէյմօն՝ վադթ վադթ էօյլէ գանն իտէր իտի քի օղլու վէֆաթ իթմիչ, պիր
թապութ տէրունինէ գօնուլմըլ վէ մէգարա կէօթիւրիւլիպ մէգարուրըլար թարա-
ֆընտան իւզէրինէ քիւրէք քիւրէք թօքրագ աթըլմագտա պուլընմըլ տըր :

Բէտէրը մէրգոււմ պիյհուտէ ույոււմաղա չալըչըպ, ույգուսը պիր տիւրլիւ կէօ-
թիւրմէտի :

Իւզէրինտէ սէրլիմիչ օլտուլը գարեօլատան աչալը աթլայըպ պիր բէնչիւրէ
աչտը, վէ պալգօնըն տէմիրլէրինէ տայանարագ, կիճէնին սէրինիկինտէն պիր աղ
սիւքիւնէթ պօլմագ իւմիտինտէ պուլընտը իսէ տէ, ույգուսը կէլմէտիկի կիսի
մէմուլ իթաիկի պու սիւքիւնէթ տալի հուսուլ պուլմատը :

Տամարլարը հարարէթտէն եանագտա, գուլագ թօլլարը չիտտէթլէ չարբ-
մագտա վէ պօղաղընըն տէլիյի գուրոււմագտա վէ զիհինի բէյ տէր բէյ գարագա-
րա տիւչիւնճէլէր գուչաթմագտա իտիլէր :

Բէյմօն՝ քէնտի քէնտինէ.— Եիւրիւմէլիյիմ . . . Պէնի մահվ իթմէքտէ օլան
պու մանէվի ֆէնալըղա եալընըլ հարէքէթլէ զալէպէ չալընապիրի . . . —տէտի,
վէ գալգըպ սէրիան կիյինտի :

Օ արա չափագ սէօքմէքտէ օլմաղա, Բէյմօն Ֆրօմանթալ էվտէն տիչարը չը-
գըպ ըթթըմլարա տօղրու կիթտի վէ պաշընը էօնիւնէ ասարագ ալապիրտիյինէ
եիւրիւմէյէ պաշլատը վէ պէօյլէճէ եէնի մէմուրիյէթիւնին իւզէրինէ եալընըլ տիւ-
չիւնէքէք տիկէր տիւչիւնճէլէրի զիհինտէն տէֆ իթմէկէ չալըչտը :

Մալիւմ օլտուլը իւզրէ, մէմուրիյէթը մէգքիւրէ՝ քիթապ խըրսըլլարընա եա-
թագլըգ իթմէքտէ օլան էսկի քիթապ սաթընըսը Անթուան Ֆօվէլի պուլուպ
հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէքտէն իպարէթ իտի :

Բէյմօնըն էվտէն տիչարը չըգտըլը գէման բէք էրքէն օլտուղընտան, Բարիւ
սօգաղլարընտա ին ճին թօք օյնայօր իտի :

Էսնաի րահտէ Գրոմանթալ՝ Էօթէ պէրի պազը ատամլարա լասթ կէլտի իսէ տէ , անլէրի կէօրմէքսիզին եօլունա տէվամ իթտի :

Բէյմօն Գրոմանթալ՝ տիւշիւնճէլէրինէ տալմըլ օլտուղը հայտէ , նէրէյէ կիթ- տիկինի պիլմէյէրէք միւթէմատիէն Էօնէ տօղրու եիւրիւմէքտէ իտի :

Շարգ թարաֆընտա կէօք եիւզիւ ալըրմաղա պաշատըղը սըրատա , շարապ նազլիյէսինէ մախսուս օլան վէ իլք ագչամը «անթրըքօ» լիմանընա պօշալթըլան աղըր պիր մափունանըն սահլպի՝ պէրմիւթատ մէզքիւր մափունանըն կէրի թարա- ֆընտաքի գամարատա եաթմըլ օլան թայֆալարընը ույանտըրմաղա կէլէրէք , իս- կէլէ թախթասը վասէթասըյլա ըլխթըմտան մափունայա կէշտի վէ գամարանըն գարուսընը եումրուգչայարագ , պիւթիւն գուզվէթիյէ տէ սէսլէտի , զիրա եօր- կուն հարկըն եաթըլ ույումսագտա օլան ատամլարը ույանտըրաճագ իտի :

— Էյ , չօճուգլար . . . հայտէյին գալգըն . . . սապահ օլտու , վագըթ կէշի- յօր . . . — տէյու պաղըրտը :

Պու սէսլէյիւն իւզէրինէ իշէրտէքի հէրիֆլէր աճալ աճայիպ սէսլէրլէ խու- մուրտամաղա պաշատըլար :

Պու խումուրտայըլար շիւպհէսիզ ճէվալ մագամընտա օլուպ , պիր ազ սօնղ- րա տա գամարանըն գարուսը աշըլտը :

Իւշ նէֆէր իրի եաուը տտամլար՝ Էսնէյէրէք , կէօղլէրինի օվալայարագ , կէօ- վէրթէնին իւզէրինէ չըգտըլար :

Անլէրտէն պիրի՝ քէնտիլէրինի ույանտըրան ատամը սէլամլայարագ . — կէճիք- թիք մի , ուսթա . — տէյու սիւվալ իթտի :

Ուսթա . — իայր , չօճուղըմ , լաքին մափունայը ըմօրքէօր վաքօրընա պաղլա- մագ իշիւն հաղըր վէ միւհէյեա տուրաճագ վագթ կէլմիշ տիր . . . Բըմօրքէօր թամ սաաթ տէօրթտէ իլլմէկէ պաշար . . .

Թայֆալար . — Էօյլէ իսէ տէմիրի գալտըրալըմ մը :

Ուսթա . — Էվլէթ , հէր շէրի հաղըր պուլունտըրընը . . . եալընըզ պիր շիմա պաղլը պուղընը . . . ըմօրքէօրին եանընա վարմագ իշիւն քիւրէքլէրի ըզգար- մօզլարա թագըս պէքլէյինիլ . . . Սաաթ իւշիւ կէշմիշ տիր , չաքուգ իտինիլ :

Թայֆալարտան էն էվլէլ սէօզ սէօյլէյին . — Գօրգմա , ուսթա , շիմտի հաղըր- լանըրը . . . — տէտի վէ պատէհու ըէֆիգլէրինէ խիթապէն իլափէի մէգալ իտէրէք . — Հայտէյին պագալըմ , արգատաշար . . . Սէն , Ժօլիվէ , մափունայը իլէրիյէ սիւր , շիմայը գօյվէրսինլէր :

Ժօլիվէ . — Բէք էյի , արգատաշ , պիր տագիգալըգ իշտիր պու . — տէտի վէ իլէրիյէ սիւրմէք իշիւն մափունանըն պաղլը օլան արգա թարաֆընա տօղրտ սէ- յիրթտի իսէ տէ , պիրտէն պիրէ տուրուպ պիր նազարըջհիտտէթ ու խթիլլապլա մափունանըն տիպինէ պագտը :

Ժօլիվէ . — Էյ , պիզիմ քէօյլիւ . . . նէ՞ օ . . . օրատա նէ՞ իշին վար . . . պիզիմ մափունայը կէճէ եաթմագ իշիւն օթէլ մի գանն իթմիչսին :

Պու սէօզլէր՝ մափունանըն տիպինտէ սէրիլիպ եաթարագ տէրին պիր ույգու շէքմէքտէ օլան պիր ատամա խըթալ իտիլմէքտէ իտի :

Շախսը մէրգում՝ հաքիմանէ պիր սուրէթտէ վուգու պուլան պու սէսլէյի-

տէն սէսմէզ ուշանարագ պիր ուղարկուող աշաղա գալգտը վէ կեօզլէրինի օվա-
լայարագ ,

— Հէ՞ . . . նէ՞ վար . . . նէ՞ օլույօր . . . նէ՞ վար . . . — տէտի ,

Ժօլիվէ . — Նէ՞ մի վար . . . օրատա նէ՞ իշին վար սէնին . . .

Հէրիֆ . — Ատամ սէն տէ . . . կէ՞ օրմէյօրմըսընըզ . . . զաննըմ իյզահաթ թա-
լէպինէ լիւզում եօգ . . . ուզուլա եաթմըլ իտիմ . . .

Ժօլիվէ . — Էօյլէ իսէ եօլ թութ պագալըմ , հայլազ հէրիֆ . . . պուրասը
քիւլհա՞ն մը . . . էկէր պու կէճէ սէնի պուրատա եագալասա իտիմ , սանա էօյ-
րէթիւր իտիմ . . .

Հէրիֆ . — Է՛յ . . . Է՛յ . . . աղզընը պօզմագ իսթէմէզ , մափունանըզը եէմէ-
տիմ եա՛ . . . պու կէճէ պալըզ ավլամագ իշին պուրայա կէլիմ . . . հաթթա
պագընըզ պալըզ թագըմլարըմ տա պուրատա տըր , լաքին պալըզ թութուլմատը-
ղընտան , ուզուլա եաթտըմ , նէ՞ օլուր ըմըլ ,

Ժօլիվէ . — Բէք էյի , բէք էյի . . . հայտէ չարուզ արապանը չէք պուրատան ,
միւսիւ Լա Ֆուին . . .

Լա Ֆուին՝ (սանսար) կէօզլէրթէյէ չըգարագ թէանճիւպլէ . — Նէ՞ , իսմիմի պի-
լի՞օրմըսընըզ . . .

Ժօլիվէ . — Նա՞սըլ , իսմին տէ սահիհէն պէօյլէ՞ մի տիր . . . նէ՛ գատար տա
պէնզէրսին . . . Սանա լագապ կիպի սէօյլէտիմ , չիւնքի սանսարա չօգ պէնզէր-
սին , լաքին պէն սէնի հիջ թանըմամ , — տէտի վէ մափունանըն իշինէ էնտի .

Մափունանըն սահիպի՝ Լա Ֆուինէ տօղրու իլէրլէմիլ իտի , զիրա մէրգուլմ
սահիհէն պիզգաթ Ժիւլ Պուլնուա քէնտիսի օլուպ , քէնտի սէվկիւլիւ պալըզ ավը
եէրլէրի օլան Ժուէնվիլ վէ Բօր-Գրէթէյլտէն էրէյիճէ ուզագ պիր մահալտէ պու-
լընըյօր իտի .

Մափունա սահիպի՝ Լա Ֆուինէ . — Լաքին էվլատըմ , կէճէ սէֆինէլէր իւզէրի-
նէ չըգմագ նիզամէն եասագ օլտըղընը սիզ բէք ալէա պիլիսինիզ . . .

Լա Ֆուին . — Էվվէթ . . . էվվէթ . . . պունը բէք ալէա պիլիսիմ , էֆէնտիմ ,
լաքին պու կէճէ պիր եայըմ պալըզը թութմագ իսթէտիմ . . . պէօյիւք պիր ֆէ-
նալըզ իթմէյօր ըտըմ եա՛ . . .

Մափունա սահիպի . — Պիր գապթիյէ չավուլը սիզի կէօրիւպ թութարագ մէր-
քէզէ կէօթիւրիւր վէ օրատա եաթըրապիլիւր իտի .

Լա Ֆուին . — Պու սապահ պէնի հէր հալտէ եինէ զօյ վէրէճէք իտի . . .

Մափունաճը . — Էլհասըլ չէքիլիպ կիտինիզ . . . չիմա չիմտի չէօզիւլէճէք ,

Լա Ֆուին . — Բէք էյի , էֆէնտիմ , չիմտի կիտէճէյիմ . . . լաքին միւսասատէ
իտինիզ , կէճէ պէնի միւսասֆիր գապուլ իթտիկինիզտէն տօլայը թէչէքըիւր զըմ-
նընտա արգատաչլարըն էլլէրինի ուղարկըմ . . .

Ժօլիվէ . — Էօյլէ իսէ չու թարաֆա կէլ , Բարիզլի . . . տէմիրի եօգարը գալ-
տըրմագ իշին պիզէ եարտըմ իտէճէքսին . . .

Լա Ֆուին . — Եարարըմ , էլիմտէն կէլիւր . . . Սէն նէհրինին եօգարը թա-
րաֆլարընտա պունը չօգ եարմըլըմ . . . — տիյէրէք չիմայը չէօզմէքտէ օլան վէ
մափունանըն իշինէ սլրագան ստամլարըն եանընա կիտիպ սնլէրէ եարտըմ իթտի .

Ժօղիվէ. — Տիմէք պալըգ ավճըրղընը սէվերսին, էօյլէ՞ մի:

Լա Ֆուրն. — Սէվէր միյիմ տէ լա՞ֆ մը . . . չըլտըրըրմ . . . Լաքին պիւմիչ օլտաընըզ քի, պալըգ ավլամագ իչիւն պիր չօգ վագթլար պու թարաֆլարա կէլ մէյլ ճէյիմ . . .

Ժօղիվէ. — Նի՞ջիւն էօյլէ:

Լա Ֆուրն. — Զիւնքի եւրի պիր շէյ տէյիլ տիր: Հա Գօնգօրտ մէյտանընտա տիքիլի թաշ թէքէսինտէն պալըգ ավլամըչսըն, հա պուրատան . . . Երնէ պէնիմ Մարն ըրմաղըմ սաղ օլտուն . . . օրատա հիչ պօշա չըգմամ . . .

Ժօղիվէ. — Օրայա կիթ էօյլէ իսէ:

Լա Ֆուրն. — Էկէր Սէն նէհրինին աչաղքի ճիհէթինտէ Սիւրկչն եախտ Սը-
ժանթէօյլ թարաֆլարընա պիր քէրրէ պագմայաճագ օլուր խէմ, էօյլէ եարաճա-
ղըմ, Մարնա կիսէճէյիմ . . . Սիղ պիլիրսինիզ քի պէն եօլճուլըզլարը սէվէրիմ
. . . Թէպտիլը հալա՞ ինտանա կէնճիք կէթիլիր . . .

Ժօղիվէ՝ պաղըրարագ. — Սթօբէր . . . չիմանըն պաղընը հագ լըլայըն . . .

Մափունա սահիպի. — Վէ չաբուգ խտին . . . երիմի սուգիգայա գատար ըը-
մօրքէօր վաբօրը պուրատա օլաճագ տըր:

Պիր թայֆա. — Տէմիրի ալալըմ . . . սըգը չէքէլիմ . . . պու թարաֆտու է-
րէյի պաթագըրզ վար . . . օ պիր մափունայա կիրմէլի, — տէտի:

Ժօղիվէ՝ արգայա տէօնտիւ. կէմի տէմիրինէ մախսուս մափունա օրատա
պաղը օլմաղլա, մէգքիւր մափունայա իւչ քիչի էնտիլէր, տէմիրին չիմասընը մա-
փունատան չէօզսիլէր վէ չիմայը մափունանըն աչաղասընա էնտիրտիլէր:

Ժօղիվէ. — Շիմտի հայտէյին պագալըմ, գուվկէթլի օլմագ իչիւն պիրլիքտէ
չէքէլիմ:

Իւչ քիչի պիրլիքտէ չէքսիլէր:

Զարա տէմիրի սուլըն տիպինտէ պաթագըլըն իչինէ էյիճէ կէօմիւլիչ օլ-
մաղլա, էվկէլա գօրլուգ վէրտի իսէ տէ, սօնղրա կէվէյիպ, հէրիֆլէր չէքմէյէ
պաշլատըլար:

Ժօղիվէ՝ պաղըրարագ. — Վայ աքսի շէյթան վայ . . . զանն իտէրսին հէր վա-
գըթքինտէն տահա գիյատէ աղըր տըր:

Տիկէր պիր թայֆա. — Սահի՞ էօյլէ . . . էօմրիւմտէ սու տէմիրին պու գա-
տար աղըր կէլտիկինի կէօրմէմիչ խտիմ:

Լա Ֆուրն՝ կիւլէրէք. — Պէլքի պիրլիքտէ եիւզ քիլօկրամ աղըլըղընտա պիր
պալըգ կէթիլիյօր, — տէտի:

Հէրիֆլէր տէմիրի էլան չէքիյօրլար խտի:

Կէմի տէմիրինին ուճլարը նիհայէթ կէօրիւնիւպ, պէրապէր պիր տէ ինտան
էնի իլիւմիչ խտի:

Ժօղիվէ. — Պիր էւչ չըգտը . . . Ալլահ պէլասընը վէրսին, օ գատար աղըր տըր
քի, գօլլարըմըզ գօրարտը:

Մափունա սահիպի՝ թայֆալարըն սույա պագտըզլարընը կէօրէրէք. — Նէ՞ վար
օրատա, նէյէ՞ պագըյօրսընըզ. — տէտիքտէ:

Ժօղիվէ. — Կէմի տէմիրինին պիր ուճընա պիր ինտան նաշէսի իլիւմիչ:

Մալուհա սահիպի՝ տէհէթլի պիր քիւֆիւր իթտիքտէն սօնդրաւ . — Բէք էյի , մալուհայա ալընըզ վի ըրթթըմըն իւզէրինէ չըգարընըզ , պուհը իշիւն ըմօրքէրի գաշըրմայալըմ . . . Բարիզլի կիթսին հիւքիւմէթէ խապէր վէրսին վէ իքրամիյէ . սինի ալսըն . — տէտի :

4

Ժօլիվէ . — Հայտէ պազալըմ , հիսա , պիրլիքտէ չէքէլիւմ . . . — տէյիպ , թայ . ֆալարըն քեաֆֆէսի սօն պիր համլա տահա եաբտըլար :

Զաքա տէմիրի՝ մալուհայա կիրտի վէ մաղրուգըն ճէսէտինի տախի պիրլիքտէ սիւրիւքլէտի :

Լա Ֆուհին . — Իթթիյար պիրի տիր . . . սուտա չօգ սուրմամըշ . . . վա՛յ , վա՛յ , վա՛յ , պազընըզ . . . սաաթ գօրտօնը ելէյինտէն տսըլը սըր :

Ժօլիվէ . — Էվվէթ , էօյլէ տիր . . . Լաքին հիշ պիր չէյէ տօգանմայալըմ վէ հիւրիֆի ըրթթըմըն իւզէրինէ վաղ իտէլըմ :

Իւշ էշխաս՝ գըյըյա չըգըզ , նաշէյի նէհր գըյըսընտաքի եէտէք եօլը պօյըն . տա սըրթ իւսթիւ եէրէ եաթըրտըլար :

Պու սըրատա իքի զապթիյէ նէֆէրի ըրթթըմ պօյուհտա գօլ տօլաւմագտա օլտուգլարընտան , Լա Ֆուհին՝ մէրգուժանը կէօրտիւ , իքի էլլէրինի սէս պօրուսը կիպի եաքարագ աղզընա սօղրու կէօթիւրտի վէ եիւքսէք պիր սէտա իլէ .

— Է՛յ , հէմէհրիլէր , եօգարը , — տէյու սէսլէտի :

Զապթիյէլէր՝ քէնտիլէրինէ սէսլէտիկինի անլամատըգլարընտան , տուրուպ գօրգուլընըն իւսթիւնտէն աշաղը էյիլէրէք գըյըյա տօղրու պազտըլար :

Պաշգա պիր ատամ տախի մէրգուժան զապթիյէլէրին եանընա կէլիպ անլէր կիպի սշաղը տօղրու պազարագ . — Նէ՞օ , նէ՞օ վար քի . — տէյու սիւվալ իթտի :

Պու ատամ՝ Բէյմօն Ֆրօմանթալ օլուպ , մէրգում՝ սապահլայըն էրքէն տիշա ըր չըգարագ էօթէ պէրի կէզինտիկի սըրատա , օ թարաֆա տօղրու կէլմիշ իտի :

Լա Ֆուհին՝ պաշընը սայմա եօգարը գալտըրմըշ օլտուղը հալտէ . — Էվվէթ . . . էվվէթ . . . սիզ զապթիյէ չափուլըսընըզ . . . էյի կէլաինիզ . . . պուրատա պօ ղուլմըշ պիրի վար :

Բէյմօն . — Պօղուլմըշ պիրի՞ մի . . . — տէտի , վէ զապթիյէ չափուլըսընըյա պէրապէր գըյըյաքի ըրթթըմա տօղրու կիթտի :

Թայֆալար քէնտի իշլէրինէ պաշլամըշլար իտի :

Ֆրօմանթալ իլէ չափուլար՝ նաշէնին եանընա կիթտիլէր . եէնի տօղմագտա օլան կիւնէշին պիրինճի զիյալարը՝ մէզքիւր նաշէնին սօլկուհ եիւզիւնէ վուրմազա պաշլամըշլար իտի :

Լա Ֆուհին՝ Բէյմօն Ֆրօմանթալը կէօրտիւկինտէ , պիր թէաճճիւպ ալէամէթի կէօթէրիպ , մէրաքլա անը սիւզէրէք քէնտի քէնտին . — Ղարիպ չէ՛յ , պու ատամը ղալիպա պէն կէօրմիւլիւմ . . . պանա էօյլէ կէլիյօր . . . աճասպա նէ՞րէտէ կէօրմիւլիւմ :

Ժիւլ Պուլնուա նամը տիկէլ , Լա Ֆուհին՝ զիհնինի պէօյլէճէ եօգլայըպ տու .

րուր իքէն, Յրօմանթալ նաչէյէ տօղրու էյիւմիչ, սու տիպինտէ սօգուլմամը օ-
լան եւելունի թէտգիգ իթմէքտէ պուլընըյօր իտի:

Մէրգոււ պիր տէ նակէհան եօգարը տիքիլիս, պիր նիտաի մէսէրրէթինթիմա
սալըվէրտիքտէ, զապթիյէ չափուչլարընտան պիրի.—Պու ստամը թանըլմըսընըզ,
էֆէնտի.—տէյու սիւվալ իթտի:

Բէյմօն.—Թանըր իտիմ:

Չափուչ.—էօյլէ իտէ ժուրնալընը եարապիլիլիզ. . .

Բէյմօն.—Պու վազիյֆէ պանա ախտ տիր. . . սիզ եալընըզ իմզա իտէճէք.
սինիզ:

Չափուչ՝ զայէթլէ թէաճճիւպ իտէրէք.—Սիզ մի ժուրնալ իտէճէքսինիզ. . .
նէ՞ հազգ իլէ:

Բէյմօն՝ խուսուսի պիր շէքլ ու ղէնկտէ պիր քեաղըտ իլէ պիր ինզարնամէ
կէօթէրէրէք.—իչթէ պունլարըն պանա վէրտիկի հազգ իլէ. . . Պէն պու ա-
տամը արայըպ թէվգիֆ իթմէյէ մէմուր իտիմ:

Չապթիյէ չափուչլարը՝ պաչլարընը էյիւլ արզը թէվազու իթտիլէր:

Լա Ֆուլին՝ քէնտի քէնտիլէ.—Պու պիր խաֆիյէ իմիչ. . . Պուլընլա պէրա-
պէր քէնտիսինի եինէ պիր եէրտէ կէօրմիւչ օլապիլիլիմ. . . Լաքին նէրէտէ. . .
խաթրըմա կէլմէյօր վէսսէլամ. . .

Բէյմօն.—Պու ստամ սուտան նա՞նըլ չըգարըմըլ:

Մափուլնանըն սահիպի՝ վուգուը հալի մուխթասարճա հիքեայէ իթտի, վէ իւ-
զէրինէ գուրչուն գալէմլէ պիր գաչ սաթըր եազը եազարըզ պիր քեաղըտ բարչա-
սընը Բէյմօն Յրօմանթալա ուզաթարադ իլավէթէն:

—Սիզինլէ չօգ տուրամամ, էֆէնտի. . . իչթէ պէնիմ վէ ատամլարըմըն իսմ
ու շէօնրէթ վէ մահալը իգամէթի. . . ղըմօրքէօր վարօրը կէլիյօր, պէն կիտէ-
ճէյիմ. . . —Լա Ֆուլինի կէօթէրէրէք սէօգիւնէ տէվամ իլէ.— Պու չօճուգ տա
պուրատա իտի. . . իսպարիյէ պիլիչիլինի ալմագ իչիւն տուրույօր, լազըմ օլա-
ճագ պիլճիւմլէ թաֆսիլաթը սիզէ վէրէճէք տիր.—տէտի:

Բէյմօն.—Բէք ալէա, էֆէնտի. . . սիզ իչինիզէ պագընըզ:

Մափուլնա սահիպի՝ մափուլնայա ղաքիպ օլտու վէ մափուլնայը ղըմօրքէօրէ
տօղրու կէօթիլըմէլէրինի քէնտի ատամլարընա էմր իթտի: Բըմօրքէօր վարօրը՝
պէօյիւք չամաթա վէ կիւրիւթիւ իլէ իլէրիլէմէքտէ վէ պաճասընտան գաթը վէ
սիյահ պիր տիւման չըգմագտա իտի:

Մափուլնանըն սահիպի տիւմէնէ օթուրուպ, պիր ազ սօնլրա մափուլնա՝ սըզը
սըզը ղըմօրքէօրին արգասընա պաղլանտը, վէ ղըմօրքէօր մէզքիւր մափուլնայը Սէն
նէհրինին եօգարըլընա տօղրու շէքտի կէօթիլըտի:

Բէյմօն՝ զապթիյէ չափուչլարընա խիթապէն.—Սիզտէն պիրի՝ Մօրիկ նամ թէչ-
հիլիանլէ կիթսին, պիր թէթկէրէ իլէ ստամլար իսթէսին. . . Պու նաչէյի պու-
րատան սէրիան գալտըրմալը. . . —տէտիքտէ, չափուչլարըն պիրի՝ ալտըզ էմրի
իճրա իթմէք իւզըր տէրհալ հարէքէթ իթտի:

Անթըրը րըխթըմընտան Մօրիկա գատար մէսաֆէ ազ պիր շէյ օլտուղընտան,
կիտէն չափուչ չօգ սիւրմէյիպ կէլէճէք իտի:

Բէյմօն՝ սուտան չրգարըլան ատամըն երեզլենի էլան թէպիգ իթմէքտէ օլուպ, պու սուրէթլէ տահա զիյատէ գանտաթ հասըլ իթմէքտէ պուլընըյօր վէ քէնտի քէնտինէ .

— Հադիգաթէն ետնըլմայօրլմ . . . պու նաչէ՝ կէնէկօ սօգաղընասաքի էսկի քիթապ սաթընըսը Անթուան Ֆօվէլին ճէսէտի տիր . . . Թէսատիւֆի օլարաք պէնիմ վազիյֆէմ ինրա օլունմըլ պիթմիշ տիր . — տիյօր իտի .

Լա Ֆուին՝ Բէյմօնը նէրէտէ կէօրտիւկինի էլան տիւշիւնիպ զիհնինտէ տրա-յօր իտի իսէ տէ , պուլմազա ասլա մուվաֆֆաք օլամայօր իտի .

Մէրգուլը նէրէտէ վէ նէ՞ վադթ կէօրմիւշ օլտուղընը պիր տիրլիւ խաթրը-նա կէթիրէմէյօր իտի .

Բէյմօն՝ Լա Ֆուինէ . — Տիմէք , տէլիգանլը , չարա տէմիրի հօգալը գալարըլ-տըլը վադթ պու ճէսէտ տէ պուլընմըլ տըր , էօյլէ՞ մի .

Լա Ֆուին . — Էվլէթ , էֆէնտիմ .

Բէյմօն . — Շիմտի պիր եէրէ կիտէճէք իշինիպ վա՞ր մը տըր .

Լա Ֆուին . — Խա՛յր , էֆէնտիմ . . . հիշ պիր իշիմ եօգ . . . թէքմիլ սէր պէսթիմ . . .

Բէյմօն . — Էօյլէ իսէ պէնիմլէ տէրապէր Մօրկ նամ լաչէ թէշհիրիսանէսինէ կէ-լէճէքսինիպ , ժուրնալըմը օրատա գալէմէ ալաճաղըլմ .

Լա Ֆուին . — Նասըլ իսթէրսէնիպ , էֆէնտի . . .

Բէյմօն . — Սիգ գասալէթ իթմէյինիպ . . . Թայֆալարըն սիգէ պըրադտըգլարը իսպարիյէ պալաշիւնի տլաճագսընըգ . . .

Լա Ֆուին . — Օ ճիհէթճէ գայտ իթմէմ , էֆէնտի . . . պէնիմ կիւլ կիպլի տէ-նասթըմ վար , պէնի պէսլէր . . .

Պու ոըրատա Մօրկ թէշհիրիսանէսինէ կիտէն գապիյէ չալուլը սվտէթ ի-տուպ , պիրիքտէ պիր թէժկէրէ իլէ իքի տէ թէժկէրէճի վար իտի .

Անթուան Ֆօվէլին ճէսէտի մէգքիւր թէժկէրէ լուգէրինէ գօնուլպ , Սէրբի-գօբօսլըք քէօբրիւտինէ կիտէն եօլա ըէվան օլունտը .

Լա Ֆուին՝ պալըգ ալը թագըմլարընը թօբլայըպ պէրապէր կիթտի .

Մօրկա միւվասէլէթ օլունտըգտա , նաչէ մուվագգաթէն կէօթիւրիւիպ մու-այէնէ սալօնընա վազ օլունտը .

Մօրկ թէշհիրիսանէսինին գապիթ քեաթիպլի իչէ միւտախէլէ խոուպ , ճէսէտին հաքիւլէր հուզըւրընտա ըուսալարը չըգարըլմասընը վէ ճէսլէյրի արաշթըրըմասը-նը թալէպ իթտի .

Բէյմօն պու իհթիյաթքեարըլըն ֆիքրինի սնլայըպ թահսին իթտի , վէ Բը-րօսըէր-ժիւլ Պուլնուա նամը տիկէր Լա Ֆուինին իֆատաթը մուճիպինճէ ժուր-նալընը եազմազա պաշլատը .

Բէյմօն՝ Լա Ֆուինէ . — Նէրէտէ իգամէթ խտրոնիպ .

Լա Ֆուին՝ գուլաղընը գարըշտըրըպ կիւլէրէք . — Հէր եէրտէ իգամէթ իտէ-րիմ . . . Տիւնեանըն տէօրթ թարաֆը պէնիմ մէմէքէթիմ տիր . Լաքին իսթէր-լէրսէ պէնի Սէն-Մօրտա ատա ըգանթասընտա պուլապիլիլիլէր .

Բէյմօն՝ պու ճէվապա թէաճճիւպլէ . — Սէնասթընըգ նէ՞ տիր .

Լա Ֆուրն.— Լօգանթալար իւն միւշթերիւն իջիւն օլթա իւն պալըգ ավարըմ:

Րէյմօն՝ գուրու պիր թարգմա.— Պէն լաթիֆէ սէօյլէմէյօրըմ, պիլի՛րմիսինիգ Լա Ֆուրն.— Պէն տէ լաթիֆէ սէօյլէմէյօրըմ, էֆէնտի . . . հէմ պէն լաթիֆէյի սէֆէմ քի:

Րէյմօն.— Էօյլէ իսէ պանա ճիտտի սուրէթտէ սէօյլէյինիգ պագալըմ:

Լա Ֆուրն.— Ալիմ Ալլահ չօգ ճիտտի սէօյլէյօրըմ, էֆէնտի . . . Պէն մարան-կօզ իտիմ . . . իշլէր էյի տէյիլ իտի, օլթաճը օլտոււմ . . . պու սէնաաթա չօգ իսթիտատըմ վար իտի . . . պու սէնաաթա՝ ըէնտէ վէ տէսթէրէտէն զիյատէ քեաթ պըրագըյօր . . . կէջիւնէճէկիմի գօլայճաճըգ չըգարըյօրըմ . . . պէնիմ խաս միւշթէրիմ օլան ատատաքի լօգանթաճըյա սիւվալ իտինիգ, սիգէ տօղրուսընը սէօյլէյէճէք տիր . . .

Րէյմօն.— Ֆամիլեանըգ վա՛ր մը տըր . . .

Լա Ֆուրն.— Վար եա՛ . . . Պէնիմ խիտ բէտէրիմին «ատրէսի» չու տըր . . . Բէգօլէ սօգաղընտա 17 նումէրօտա Աթանաս Պուլնուա:

Րէյմօն՝ ժուրնալը պիթիրտի, իքի գապթիյէ չափուչընա վէ Լա Ֆուրնէ իմ-գալաթտըգտան սօնղրա քէնտիսի տէ իմգալատը, վէ իքի գապթիյէ չափուչը՝ մէր-քէզլէրինէ ավտէթ իտուպ, կէնճ պալըգճը տախի Սէն ըրմաղընըն աչաղը ճիհէթինտէ պալըգ ավլամաղա կիթտիկինտէ, Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ ժուրնալընը տաի-րէի գապթիյա կէօթիւրէճէք վագթըն հուլուլինէ պէքլէմէք իւզրէ քէնտի խա-նէսինէ ավտէթ էյլէտի:

Պէյմանէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ թէսատիւֆի օլարագ Անթրըբօ ըրթթըմընա կիթտիկինէ մէմուռն օլտուղը կիպի, իզինի արայաճաղը օ հայլագ քիթապընըն նաչէսինէ ըասթ կէլտիկինէ տախի տահա զիյատէ մէմուռն օլմագտա իտի:

Անթուան Ֆօվէլին վիւճուտը օրթատան գալըմը օլտուղընտան, Րէյմօնըն մէմուրիյէթի արթըգ իսթամբէզիյր օլմուչ իտի: Պինաէն ալէյհ, աուլիյէ նագըրը-նա թագաթիմ իտէճէկի իսթիտանըն գապուլ օլունաճաղընը վէ արթըգ հուրիյէթը շախսիյէսինի էլտէ իտէպիլէճէկինի իւմիտ իտէպիլիյր իտի:

Լաքին հէր նէ օլուր իսէ օլսուռն, Րէյմօնըն պիր գաչ կիւն էվլատընըն եա-նընտա գալմագ իջիւն թալէպ իտէճէկի մէգուռնիյէթ հէր հալտէ քէնտիսինէ տի-րիղ օլունամայաճագ իտի:

Վագթ տահա էրքէն օլտուղընտան, օղլու Բօլ հէնուգ օտասընտան չըգմա-մըլ իտի:

Պապասը՝ մէրգուճը Ամէրիգալը տօգթօրա կէօթիւրիպ կէօսթէրմէք նիյէթին-տէ օլուպ, պու վիզիթա իսէ էօյլէնտէն պիր սասթ սօնղրա վուգու պուլապիլիյր իտի, զիրա քիւչիւք վէ պէօյիւք կագէթալարըն քիտաֆֆէսինտէ, խասթալարըն օ վագթ պագըլըպ մուայէնէ օլունաճագլարը իլան օլունմըլ իտի:

Րէյմօն՝ ըաթօրթօսընը տէրհալ գասըթա տաիրէսինէ կէօթիւրիպ ըէիսի կէօր-մէք իսթէտի իսէ տէ, Բօլը վէսվէսէյէ տիւչիւրմէմէք իջիւն քիւչիւք պիր բուսու-լա եագարագ, պուռտա՝ պիր ազ տիշարը չըգըպ եինէ չաբուճագ ավտէթ իտէճէ-կինի իշարէթ իթտի, վէ բուսուլայը մասանըն իւ զէրինտէ կէօգէ կէօրիւնէճէք պիր

Թարաֆա գոյտու : Օղլու՝ մասանըն պուլունտըը օտայա կիրինճէ , մէզբիւր բու-
սուլայը պէհէմէհալ կէօրէճէք իտի :

Րէյմօն Թրօմանթալ պուլնը եաբտըգտան սօնդրա սաաթընա պագըպ , սաա-
թըն սէքիզ օլտուղընը կէօրիւնճէ շարգասընր ալտը վէ տիշարը չըգտը :

Չապըթա ըհիսի՝ զայյուր վէ իշկիւզար վէ եօրուլմազ վէ իշ էրպապը պիր ա-
տամ օլտուղընտան , էրքէնճէ մահալը մէմուրիյէթինէ կէլմիշ իտի :

Րէյմօն Թրօմանթալ՝ տէրհալ ըհիսը մուամալէյհին նէզտինէ կէօթիւրիւտի իսէ
տէ , իւք ագչամքի մէնպարէտէն տօլայը սօուգ պիր Թարգտա գապուլ օլունտր :

Րէիս . — Պէնտէն էմր ալմաղա՞ մը կէլտիինիզ . . .

Րէյմօն . — Էվլէթ , էֆէնտիմ . . . Պուլնտան մաատա սիզէ պիր էյի խապէր
վէրմէյէ կէլտիմ :

Րէիս . — Նէ՞ կիպի խապէր տիր օ :

Րէյմօն . — Բիթապ խըրսըզլարընա եաթագըլգ իտէն կէնէկօ սօգաղընտաքի
էսկի քիթապ սաթըճըսը էլէ կէչտի :

Րէիս՝ մէսէրրէթլէ . — Անթուան Ծօվէ՞լ մի :

Րէյմօն . — Էվլէթ , էֆէնտիմ , Անթուան Ծօվէլ :

Րէիս . — Պիլա մուգապէմէթ թէսլիմ օլտո՞ւ մը :

Րէյմօն . — Չապալընըն մուգապէմէթէ հիշ մէճալի եօգ իտի :

Րէիս . — Նա՞սըլ :

Րէյմօն . — Էօլմիւշ իտի :

Րէիս . — Էօլմիւշ մի :

Րէյմօն . — Պօղուլմըշ իտի . . . Պու սապահ պէնիմ էօնիւմաէ Սէն չայընտան
նաաըլ չըգարըլտըլընա տաիր օլան ժուրնալ իշթէ . — տլյէրէք , ըաթօրթօսընը գա-
պըթա ըհիսինէ թագտիմ իթտի վէ օ տախի տէրհալ ալըպ օգուտըգտան սօնդրա .

— Բէնտի քէնտիյի էօլտիւրմիշ օլտուղընը մէմուլ իտէ՞րմիսինիզ . — տէյու սիւ-
վալ իթտի :

Րէյմօն . — Էֆէնտի , պէն պու սիւվալէ ճէվապ վէրէմէմ . . .

Րէիս . — Ճէսէտինտէ , գաթլ ճինայէթի վուգու պուլմուշ օլտըղընա շիւսիզ վէր-
տիրէճէք հիշ պիր նիշանէ եօ՞գ մը իտի :

Րէյմօն . — Բէք իւսթիւն քէօյիւ թէճէսսիւս վէ թէհարրի իթտիմ , լաքին ճի-
նայէթէ տաիր հիշ պիր նիշանէ կէօրմէտիմ . . .

Րէիս . — Տիմէք Ծօմէլ քէնտի քէնտի՞նի մի թէլէֆ իթմիշ . . .

Րէյմօն . — Մուհագգազ պէօյլէ տիր տլյէմէմ , լաքին բէք միւհթէմիլ տիր . . .
Թահթը իթհամտա պուլունտըղընը վէ օտասը պաուըլպ իճրաի թէհարրիյաթ . . .
լունտըղընը խապէր ալարագ վէ պու թէհարրիյաթըն նէթիյճէսի նէ օլաճաղընը
բէշինտէն պիլէրէք , էօլիւմի մուհաքէմէյէ , մահքիւմիյէթէ , այպ ու մէզէլլէթէ
վէ քեար ու քիսպ զայպընա թէրճիհ իթմիշ տիր . . .

Րէիս . — Վագըա տէտիյինիզ ագըլ ալըր շէյ տիր . . . լաքին իւզէրինտէ էկեր
բարա պուլընտըղը թէհագգուգ իտէր իսէ , խըրսըզլար Թարաֆընտան թէլէֆ ի-
տիլմիշ օլտուղը տա գանն օլունապիլիր . . .

Րէյմօն՝ պաշընը սալլայարագ . — Պէն պուլնը ումմամ . . . Էկէր պիր ճինայէթ

վագը օլմուշ իսէ պիլէ, պուներն սըրգաթ գաստըյլա վագը օլմատըղընը իսպաթ ի-
տէպիլիւրիմ . . . Սաաթը հէնուզ իւզէրինտէ պուլընտըղը կիպի, ճէպինտէքի ճըզ-
տանտա տախի տօլու բարա վար իտի . . .

Բէիս. — Պու պօղուլմըլ ատամըն սահիհէն քիթսագը Ֆօվէլ օլտուղընա թէմա-
մըյլա էմի՞նմիսինիզ :

Բէյմօն. — Թէմամըյլա էմինիմ . . . մալիւմը ալինիզ տիր քի, իճրաի թէհար-
րիյաթ իչիւն իւք ագըլամը մէրգուլմըն օտաւընա կիթմիշ իտիմ . . . Օրատա եիւ-
զիւնի էյիճէ կէօրմիւշ օլտուղըմտան, շիմտի նաշէսինի կէօրտիւկիմտէ թանըտըմ
. . . պիննէֆա քէնտիսի օլտուղընա հիշ շիւպհէմ եօգ տըր . . .

Բէիս. — Իւզէրինտէն քեաղըտա միւթէալիզ պիր շէյ պուլուներըղընա տաիւր
րարօրթօնըգտա հիշ պիր իշարէթ եօգ տըր :

Բէյմօն. — Պուլընմատը, անըն իչիւն իշարէթ իթմէտիմ . . . Հալ պու քի է-
կէր զիհնինիպտէ ուֆագ պիր շիւպհէ վար իսէ, պու շիւպհէյի գօլայճահըգ տէֆ ի-
տէպիլիւրսինիզ :

Բէիս. — Նա՞նըլ :

Բէյմօն. — Շէրիքը թէօհմէթլէրինի նաշէնին գարշըսընա կէթիրթտիրինիզ.
հէմիլիէսի տուլ Մատամ Լապառը վէ Սէն-Սիւլոիս մէքթէպը քէպիրինտէ շակիրտ-
լիք իտէն եէկէնինի Մօրկ թէշհիրխանէսինէ չաղըրթընը . . .

Բէիս. — Պու միւվաճէհէլէր շիւպհէսիզ վուգու պուլաճագ տըր . . . Շիւտիլիք
նաշէյի զապթիյէ հէքիմլէրինտէն պիրինէ թէֆթիշ վէ մուայէնէ իթտիրմէքլէ իք-
թիֆա իտէլիմ . . . Լութֆէն պիր ազ պէքլէյինիզ . . . Հէքիմէ խապէր վէրէյիմ
տէ պիրլիքտէ Մօրկ թէշհիրխանէսինէ կիտէլիմ . . . — տէտի :

Եարըմ սաաթ սօնղրա զապթիւր րէիսի, զապթիւր հէքիմի վէ Բէյմօն Ֆրօ-
մանթալ՝ Մօրկա միւվասէլէթ իտուպ, զապթ քեաթիպի՝ մէրգուլմանը միւսաֆիր
վէ թէշհիր սալօնլարընըն իթթիւսալինտէ պուլընան մուայէնէ սալօնընա կէօ-
թիւրտի :

Պունլար՝ էլան րուսալարը չըգարըլմամըլ օլան էօլիւնին եանընա եագլաշ-
տըլար :

Հէքիմ՝ նաշէնին եիւզիւնի սէրիան թէագիզ վէ մուայէնէ իթտիքտէն սօնղ-
րա. — Պու ատամ Սէն նէհրինտէ՞ն մի չըգարըլտը տէտինիզ. — տէյու սիւվալ իթ-
տիքտէ :

Բէյմօն ճէվապէն. — Էվվէթ, էֆէնտիմ . . . կէօզիւմին էօնիւնտէ րըլսթըմըն
իւզէրինէ վագ օլուներ :

Տօգթօր. — Հալ պու քի պօղուլարագ էօլմէմիշ տիր, սալթ եիւզիւնէ պագ-
սան պու տէտիկիմ էյիճէ անլաշըլըր :

Բէիս. — Նէ՞ տէտինիզ, պու ատամ սուտա պօղուլարագ է՞օլմէմիշ մի տիր :

Տօգթօր. — Ուս՛յր, խա՛յր . . . Սէն նէհրինէ աթըլմագտան էվվէլ էօլիւ ի-
միշ . . .

Բէիս. — Լաքին հիշ պիր եարա նիշանէսի կէօրիւնմէյօր . . .

Տօգթօր. — Բուսալարըն ալթընտա նիշանէ պուլընմատըղընը նէ՞ պիլիւրսինիզ :
Պու նաշէյի սօյունտըրըպ չըրըլ չըսլագ իթմէլի. — տէտիքտէ, մուայէնէխանէ ու-

չազընթիւ՝ դասթիւյէ հէքիմինին էմրինէ իթաաթէն Գովէլին ըուպալարընը չըգարտըլար: Մէրգուսըն վիւճուտը սար սարը վէ եախօտ սալ մուսը ըէնկինտէ պուլընըյօր իտի:

Ազաի պէտէնինտէ էօլիւ սէրթլիկի եօգ իտի:

Հիչ պիր եարա, հիչ պիր էսէրը տարապ վէ միւնազաա միւշահտէ օլունմայօր իտի:

Տօգթօր՝ ալնը պուռուսմըշ վէ գաշարը չաթըլմըշ օլտուղը հալտէ, իշպու նաշէնին գարշըսընտա տուրմըշ տիւշիւնիյօր իտի:

Թասիպը մէրգուս՝ նաշէնին ազալարընը սիրսիլրի արտը սըրա եօգարը գալտըրտըգտա, օյնագ եէրլէրինին՝ օլէրհայաթ օլան պիր ինսանըն օյնագ եէրլէրի կիպի եուսուշագ օլտուղընը կէօրտիւ:

Տօգթօր՝ պիր ազ տիւշիւնտիքտէն սօնղրա. — Պունտա հաքիգաթէն ղարիպ պիր շէյ վար: . . .

Րէիս. — Նէ՞ վար, տօգթօր:

Տօգթօր. — Պու նաշէ ագալի իւշ կիւն սուտա գալմըշ օլտուղը հալտէ, հիչ պիր շիւկինիլիք վէ շիւրիւմէք էսէրի կէօսթէրմէմէքտէ տիր: . . . Եր էթլէրի տախի եէնի էօլմիւշ կիպի եուսուշագ տըրլար: . . . Իւֆիւնէթ մէվճուտ օլտըգտա տայմա թէնին պազը եէրլէրինտէ տէրի՝ պիր գօյու մէնէքշէ ըէնկի ալըր իսէ տէ, պունըն տէրիսինտէ էօյլէ պիր գան ըէնկի միւշահտէ օլունմայօր: . . . պու նէ՞ ղարիպ շէյ: . . . պունտա՝ իլք նազարտա թէմաւըյլա աշիւշըլմազ պիր հալ վար տըր քի, պունը անլամագ իշիւն իշպու նաշէնին իւզէրինտէ թէշրիհ ամէլիյաթը իճրա իթմէք իսթէրիւմ:

Րէիս. — Եարընըզ, Տօգթօր: . . . Լաքին գանընըզ նէ՞ տիր, անը պանա սէօյլէյինիլ:

Տօգթօր. — Պունա ճէվալ վէրէմէմ, շիւնքի նէ հալ էօնիւնտէ պուլընտըղմը հիչ պիլմէմ, իշի անլամագ իշիւն իւմիւտիւմ թէշրիհ ամէլիյաթընտա տըր: . . . — տէտի, վէ ըէֆագաթընտա պուլընան եարտըմըլարու էմրլէր վէրինճէ, թէշրիհ պուշագլարը անիտէ մասաի մախսուս իւզէրինէ եաթըրըլմըշ օլան ճէսէտին կէօյտիւնէ սարլանըվէրտի:

Տօգթօր՝ Վէղքիւր նաշէնին էթլէրինտէ հէման հիչ գան պուլընմատըղընը կէօրէրէք, թէաճճիւպի արթտըգճա արթմագտա իտի:

Պէյն վէ ճիյէր վէ պունա միւմասիլ ալէթլէր մէյտանա չըգարըլտըգտա, թէաճճիւպ եէրինէ հայրէթ ու տէհչէթ հիւքմֆէրմա օլմազա պաշլատը:

Եիւրէք պօմ պօշ իտի:

Գարա ճիյէրտէ հիչ պիր գան բըթթիսի եօգ իտի:

Շահ յոամարլար՝ բէրթէվտուզ իլէ թէտգիդ օլունտըգտա, եիւրէյի կիպի պօմ պօշ օլտուղը կէօրիւլտի:

Տօգթօր՝ պիւլէնտը ավազ իլէ. — Պու նէ՞ տիւմէք տիր: . . . գանն իտէրսին պու ատամ գան կիթմէք խաթթալըղընա միւպթէլա օլարագ թէքմիլ գանընը ղայօլ իթմիշ տիր: Լաքին, պու գատար շէտիտ գան կիթմէք խաթթալըղը կէօրմէթիշ իտիւ: . . . Իշ՝ էյիճէ անլաշըլմայօր վէսսէլամ: . . .

Պաղըրսագլար տախի թէֆթիշ վէ մուսլէնէ օլունտըգտան սօնդրա .

Տօգթօր . — Պու առամ սուֆրատան գալգար գալգազ վէֆաթ իթմիշ տիր . . . եէտիյի եէմէքլէրի հէնուզ հազմ իթմէյէ պաշլամը . . . Պու նէ՞ տիմէք տիր . . . Շու պէյնէ տէ պագալըմ . . . — տէտի :

Պունըն իւզէրինէ լաշէ շէվրիւիւ պ , քիւշիւք պիր ուէսթէրէ վասթասըյլա գաֆա քէմիյինին պիր գըսմը չըգարըտը վէ պէյինին մուսլէնէսինէ պաշլանըտը :

Հիշ պիր իւֆիւնէթ էսէրի կէօրիւլմէյի պ , պէյնտէ սալա գան եօգ իտի :

Տօգթօր՝ մէյուսիյէթլէ . — Պու նէ՞ անլաշըմազ շէյ . . . զիհնիմ գարըշըյօր . . . — տէտի :

Պիր տէ օ արա պօյնուն տիշ թարաֆընտա իքի իւշ սանթիմէթրօ պօյունտա , տէրիսինտէն տահա պէյազ քիւշիւք պիր չըզըգ կէօրմիւշ օլտուղընտան , պիրտէն պիրէ թիթրէյիպ քէնտի քէնտինէ . — Պո՞ւ նէ տիր . — տէյու սիւվալ իթտիքտէն սօնդրա , բարմաղընը մէգքիւր չըզըղըն իւզէրինէ վազ իլէ հաֆիթ պիր սուրթտէ սըգտըգտա , ժագ Լակարտըն թէշրիհ պուչաղըյլա չըզըլըշ օլան տէրինին քէնարարը անիտէ աշըլըպ , զարիպ պիր սու սըզմաղա պաշլատը :

Տօգթօր՝ պաղըրարագ . — Ահ , չիմտի անլաշըտը . . . պագընըզ . — տէտի , վէ իքի բարմաղըյլա չըզըգ եէրինի աշըպ եարայը կէօսթէրտի :

Զապըթա ըէիսի . — եարա տէյիլ մի տիր :

Տօգթօր . — էվվէթ , էֆէնտիմ . . . պու ստամ գաթլ օլունմըշ :

Բէիս . — Օլմայա քի գազա իլէ քէնտի քէնտինի եարալամըշ օլտուն :

Տօգթօր . — Սայր , պիւնըն իմքեանը եօգ տըր . . . բէք ուսթա պիր էլ պու առամը վուրմըշ տըր . . . չահ տամարընտա ուզուն պիր չըզըգ չըզըլարագ օրատան թէքմիլ գանը չըգարըլմըշ տըր . . . Պու զավալը տտամ՝ ամէլիյաթը թէշրիհյէ վէ ճէրրահիյիյէ աշնա պիր առամըն էլինէ տիւշմիշ տիր . . .

Բէիս . — Պունտան էմիհնմիսինիզ , տօգթօր . . .

Տօգթօր . — Թէմամըյլա էմիսիմ վէ գօրգույօրըմ . . . Շահ տամարընը պէն պու գառար էյի պուլամայաճագ վէ պէօյլէ պիր չըզըգ եարամայաճագ իտիմ . . . Աճագա պու ճինայէթի քիմ իճրա իթմիշ :

Բէիս . — Վէ նէ՞ մագսէտլէ իճրա էյլմիշ :

Բէյմօն . — Իթիթապ սըրգաթլարընըն շէրիքլէրինտէն պիրի՝ զամմազլանմագ գօրգուսընա մէպնի Ֆօվէի էօլտիւրմիշ օլապիիր . . .

Տօգթօր . — էօյլէ իսէ պու շէրիքը թէօհմէթ՝ թահսիլը ֆէնէ իթմիշ օլուպ , թէշրիհ պուչաղընը պիր մուսլիմ կիսի գուլանըյօր իմիշ . . . իշթէ պու պիր հիքմէթամիլ մատտէ տիր , էֆէնտիլէր . . . Պէն զապըթա իտարէտինէ մէրմուլ օլտուղըմտան պէրու պէօյլէսինէ րասթ կէլտիկիմ եօգ իտի . . . Պու առամըն քիմ օլտուղընը էյիճէ ֆարգ իտուպ թանըտընը՞մը :

Բէյմօն . — էվվէթ , թանըտըմ . . . — տէտի :

Պու սըրատա , քիթապ խըրսըզլարընը համիլ օլան հապսխանէ արապտընըն վիւրուտ իթտիլի՝ զապըթա ըէիսինէ իսապէր վէրիլտիկինտէն , անլէրին իջէրիյէ կէթիլիւէսի էմր օլունտը :

Մէվգուֆլարըն իւշիւ տէ կէնէկօ սօգաղընըն էսկի քիթապ սաթըճըսընը տնիտէ թանըտըլար :

Ավագաթ Լապառնն տուլ գարլսը իւէ օղու տախի տէրագապ ճէլպ օլունըպ, անլէր տէ միւթէվէֆանըն՝ պիննէֆա Անթուան Ֆովէլ օլտուղընը պէյան ու թէյ- յիտ էյլէտիլէր :

Արթըգ հիշ շիւպհէ գալտըրամազ իտի :

Մատամ Լապառն՝ գարընտաշընըն ճինայէթլէ գաթլ օլունտըղընա բէք զիյատէ միւթէէսսիր օլաու , վէ մէքթէպը լուհանի չակիրտանընտան օլան կէնճ օղլու՝ նա- չէնին մէվլու պուլընաղը թէշրիհ մասաղընըն էօնիւնտէ տիզ չէօքէրէք , տայըսը- նըն բուհը իշիւն պիր տուվա իթտի . . . Մէրգուլմըն ճանը սա ֆիլհագիգա տու- վայա չօգ միւհլթաճ իտի . . .

Ֆովէլին հէմշիրէսի՝ գարընտաշընա սօն վազլյֆէի իհթիրամքեարիյի իյֆա իթ- մէք թալէպինտէ պուլընտը իսէ տէ , ճիւմհուրիյէթ միւտտաիի ումումիսինին լուխսաթը օլմագսըզըն նաչէնին տէֆն օլունամազ օլտուղը վէ պու լուխսաթ վէ- ըիլտիքտէ տէֆն մուամէլէսի բէսմէն իճրա օլունամաղը՝ ճէվապէն մէրգուլմէ գա- ըըյա պէյան օլունտը :

Պու ճէվապըն իւզէրինէ Ֆովէլին հէմշիրէսի Մատամ Լապառն օղլու իւէ պէ- րապէր չէքիլտի կիթտի :

Զապլթիյէ հէքիսի՝ իճրա իթտիկի թէշրիհ ամէլիյաթընըն ժուրնալընը թանգիմ իթմէկէ պաշլատը :

Զապլթա բէիսի՝ ճիւմհուրիյէթ միւտտաիի ումումիսինին եանընա կիթմէք իւզրէ Մօրկ թէշիրլուանէսինտէն միւֆարէգաթ իթտի :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ տախի մուամիլէյիլէ պէրապէր տիշարը չըգտը :

Բօլըն բէտլրի սէրպէսթ իտի վէ իգամէթկեահընա ավտէթ իտէպիլիբ իտի ի- սէ տէ , պու մուվագգաթ սէրպէսթիյէթտէն մէրգուլմ հիշ խօշնուտ կէօրիւնմէ- յօր իտի :

Բէյմօն պիր գաշ հաֆթալըգ պիր իզն ալմագ իսթէյօր իտի ամուա , իլք կիւ- նիւ մէմուրիյէթինտէն բէք օ գատար նալը մուվաֆֆագիյէթ օլամատըղընտան , իսթիտասընը թագտիմ իթմէյէ ճէսարէթ իտէմէյօր իտի :

Մամաֆիհի հալ շիմսի պաշգալաշմըշ իտի :

Հիւքիւմէթ Ֆովէլին նէ օլտուղընտան խապէրտար օլուպ , մէրգուլմըն էօլիւ օլարագ էլէ կէշիրմիշ օլտուղընտան , Բէյմօնըն մլմուրիյէթի արթըգ խիթամ պուլ- մըշ սայըլըր իտի :

Մէրգուլմ պու քէրրէ բէիսին արթըգ բէք օ գատար սէրթլիք կէօսթէրմէյէ- ճէկինի իւմիտ իտիյօր իտի :

Բէյմօն՝ պիր տղ սիւքիւթտէն սօնղրա եիւրիւյէրէք . — էֆէնտի , աճապա պու կիւն տիւնտէն տահպ պախթիյար օլաճա՞գմըյմ :

Բէիս . — Տահա պախթիյա՞ր մը . . . նէ՞ խուսուստա :

Բէյմօն . — Սիզտէն իսթիրհամ էյլէտիկիմ լութֆ ու ինայէթ խուսուսընտա . . .

Բէիս . — Հա՛ , էվլէթ , չու իզն մատտէսինի տիմէք իսթէյօրսընըգ . . . Պունը նէ՞ չօգ արգուլէյօրսընըգ :

Բէյմօն . — Էվլէթ , չօգ արգուլէյօրիմ , վէ էկէր ախը իթմէկէ մուվաֆֆագ օ- լուր իսէմ , չօգ միւթէչէքքիւր վէ միննէթտար օլաճաղըմ :

Բէիս . — Սիզի խօշնուտ իթմէյի տէրէօնտէ իտէրիմ , լաքին պիր տէրէճէյէ գա-
տար վէ պազը թաատիլաթ ու թահտիտաթ վազը օլմալը տըր . . . Սիզէ օն պէշ
կիւնլիք պիր իպն վէրիբիմ , լաքին պու սըրատա լիւզում ու ինթիյաճըմ օլուր ի-
սէ , սիզի չաղըրաճաղըմ հա . . . Պուենտուն զիյաոէսինի , պուենտան սլէսսընը եա-
րամամ . . .

Բէյօն՝ Կէրը թէվազու օլմագ իւզրէ պաշընը էյէրէք . — Էլինիպտէն կէլէնի
եարըյօրսընըզ , էֆէնտի . . . պու պապտէ ալիմ Ալլահ սիզէ բէք միննէթտարըմ
. . . — տէաի , վէ Բօլըն եանընտա իմրար իթմէք իւզրէ օն պէշ կիւնլիք իզնի
գապուլ իթտի .

Բէյօն Ֆրօմանթալ իգամլթկեանընա ափոէթ իտուպ , զապըթա րէիսի տա-
լի տաիրէի ստոլյէյէ կիթտի :

5

Միրօմէանիլ սօգալընտաքի գօնագտա օ կիւնիւ սապահտան պէրու հէր քէս
թէլաշ ու հէյէճոն իւզրէ պուլընըյօր իտի . Չիւնքի եէվմը մէզքիւրտէ Տօգթօր
Թօմսընըն մուսլէնէխանէսի քիւչատ օլուենմասը մուգարէր օլուպ , պիր թագըմ
չաչաալը վէ մէրագը մուճիպ կազէթա իլանլարը սայէսինտէ պիր խայլի միւշթէրի
վիրուտ իտէճէ կի գավիէն մէմուլ օլուենըյօր իտի :

Շունը տախի իլավէթէն պէյան իտէրիզ քի , Ամէրիգալը տօգթօրընըն զիյա-
րէթինի գապուլ իթմիշ վէ ուզուն ուզատիյա անընլա գօնուշմըշ պուլընան
Թըպպիյէ Մէքթէպի մուալլիմէրի իլէ մէչահիյը աթըպպա էն զիյատէ մէրգում
տօգթօրըն նէվատիւրտէն օլան էհիյէթ ու տիրայէթինի վէ մալիւմաթը վասիասը-
նը կէօրիւպ անլամագ իսթէյօրլար իտի :

Մէրգում Ամէրիգալը տօգթօր՝ «գանըզլըգ» (անէմի) խասթալընը եալը-
նըզ մուսլէնէ վէ թէտափի իտուպ , անտէն պաշգա պիր խասթալըղա պագմամա-
ղա գաթիէն գարար վերմիշ օլտուղընտան , Բարիզ աթըպպասընա հիշ պիր գարա-
րը մուճիպ օլմայաճաղը վէ քէնտիլէրինտէն միւշթէրի գարմայաճաղը ճիւհէթլէ ,
աթըպպաի մումաիլէյհիւմ՝ մէրգում Ամէրիգալը թապլիպէ հասէտ իթմէյօրլար իտի :

Ժագ Լակարտ (Տօգթօր Թօմսըն) այնը պիր մագաէտէ միւսլթէնի օլան էֆ-
էնարը մախուսէսինտէն պիլիսթիֆատէ , քէնտիսի պիր իլաճ թէրթիպ իտուպ ,
Մէքթէպը Թըպպիյէ գօմիսիօնլարընտան պիրինին էնգարը թէտգիգ ու թահլիլինէ
արզ իթմիշ , վէ զայէթ մէտհիլէլի պիր րարօրթօ իլէ պէրապէր մուալիճէի մէզքիւ-
րէյի պիննէֆս քէնտիսի թէրթիպ իլէ ֆիրուսթ իթմէյէ բուխսաթ վէ մէհզունի-
յէթ իսթիհսալ էյլիլիշ օլմաղա , քէնտի թալէպ վէ արզուսը մուճիպինճէ էճգա-
ճըլար մէզքիւր իլաճը թէրթիպ վէ ֆիրուսթ իտէմէյէճէքլէր իտի :

Նիւլասաի քէլամ Ժագ Լակարտ՝ իլաճընըն սըրընը քէթմ ու մուհաֆաղա
իտուպ , անը ատէթա քէնտիսինէ պիր ինհիսար իթթիսազ իթմիշ իսէ տէ , խաս-
թախանէլէր միւտիրէրի թարաֆընտան պու իլաճտան նէ գատար թալէպ օլու-
նըր իսէ մէճճանէն վէրմէյի վատ վէ թէհհիւտ իթմիշ տիր :

Թէրքիպաթը գօմիսիօն հէքիլէրինտէն պաշգա քիմսէյէ մալիւմ օլմայան վէ

թէ Էսիրի հէնուզ թէ Երուսղէ իտիւմէմիշ օլան սլու իլաճ՝ պիթթապ պէյնէլ էհալի
բէք մուկասիր վէ պինագիյր վէ հէման մուճիգաթլը պիր մուալիճէ ատոտ օլունմա-
ղա պաշլամըշ իտի :

Տահա էօյլէն օլմագտան եիրմիյի միւթէճապուգ միւշթէրի՝ գոնալըն միւսաֆիր
սալօնընա չըգըպ , պիրէր պիրէր մուսայէնէ օտասընա կէչմէք իւզրէ մէգքիւր օտա
գարուսընըն աշրմասը սաաթընա պէքլէյօրլար իտի :

Տիվանխանէ մագամընտա օլան պու սալօն ղալէթ պէօյիւք օլուպ , բէք սիւս-
լիւ պիր սուրէթտէ տէօշէնմիշ վէ մունթաղամ թասվիրլէրլէ վէ ասարը սէնալյէի
նէֆիսէ իլէ թէգեին օլունմըշ իտի : Մէգքիւր սալօնըն էօնիւնտէ պիր հայաթ պու-
լընըպ , պունտա ինկիլիզ վէ Ամէրիգա ուսուլինտէ իշ օլլանը գըյաֆէթի կիյինմիշ
օն իւշ չաղլարընտա պիր չօճուգ՝ քիւշիւք պիր եաղըխանէնին արգասընտա օ-
թուրմըշ , շիքեսայէթ վէ սըզըլթը վուգու պուլմամագ իշիւն հէր կէլէն միւշթէրիյէ
պիրէր սըրա նումէրօսը թէվզի իթմէքտէ իտի :

Սալօնըն արգասընտա պիր գաբու պուլընըպ , պու գաբույա աղըր պիր հալը
անըլմըշ իտի :

Մէգքիւր գաբուտան մուսայէնէ օտասընա կիտլիպ , իշպու օտա ղալէթ սիւս-
լիւ օտոնաղըլմըշ վէ ապանօղ աղաճընտան մամուլ պէօյիւք քիւթիւպխանէլէրլէ
թէգեին օլունմըշ իտի :

Տօգթօրըն եաղըխանէսի՝ մէգքիւր օտանըն իքի բէնչէրէսի տրասընա մէվզու
օլուպ , պու վագիյէթէ նաղարէն սօգթօր՝ կէօլկէ իշինտէ օլարագ բէք տէ աշըգ
աշըղա կէօգէ կէօրիւնմէգ օլտուղը հալտէ , քէնտիյի մուսայէնէ իթտիրէնէյի՝ բէն-
չէրէտէն վուրան ըշըլըն իշինտէ պուլընարագ , երւզլէրի էյիճէ կէօրիւնէպիլի
իտի :

Մէգքիւր մուսայէնէ օտասընըն պիր քէօշէսինտէ պիր չիֆթէ գաբու պուլը-
նըպ , պունըն տա իշէրիսի էճգախանէ կիպի պիր շէյ օլտուղընտան , էթրաֆընտա
րաֆլար վէ պու րաֆլարտա միւթէատտիտ էճգա շիշէսի վէ գաբլարը վար իտի :

Մէգքիւր օտանըն օրթասընտա պիր մասա մէվզու օլուպ , պու մասանըն պիր
թարաֆընտա պիր պիշիմտէ պիր եըլըն քիւշիւք գութուլար վար իտի , վէ պու
գութուլարըն իւզէրինէ տէօրթ լիսանտան թարիֆնամէլէր եաբըշտըրըլմըշ իտի :

Մատմագէլ Մարթ՝ մէգքիւր մասանըն արգասընտա օթուրմըշ , էօնիւնտէ տէ
եէլիւ շակրէն գաբագը վէ քէօշէլէրի կիւմիւշ գաբը իրի պիր տէֆթէր վար իտի :

Միւշթէրիլէր՝ սօգթօրըն մուսայէնէ օտասընտան չըգտըգլարընտա , բէնչէթա-
լարընը մէրգուլմէյէ վէրիպ , Մարթ տալսի՝ մէգքիւր բէնչէթալարըն պիր սուրէ-
թինի գիքը օլընան տէֆթէրէ գայոտ իտէր իտի : Պունտան մատա մէրգուլմէ
գըզ՝ պիր նաբօլէոն վիզիթա իւճրէթի ալըր , վէ մուգապիլինտէ պէհէր միւշթէրիյէ՝
թէրթիպ օլընան իլաճը հալի պիր գութու վէրիր իտի :

Միւշթէրի՝ մէգքիւր գութույը ալտըգտա , եէնիտէն միւսաֆիր սալօնընտան
կէչմէքսիզին մէգքիւր սալօնըն տիշարըսընտա պուլընան հայաթա չըգարան խու-
սուսի պիր գաբուտան տիշարը չըգմագտա իտի :

Մատմագէլ Մարթ՝ թալիմաթը լաղըմէյի սօգթօր թօմբսընտան ախլ իթմիշ
օլուպ , մէրգուլմ սօգթօրըն՝ մէրգուլմէ գըզը պու մէմուրիյէթէ նապա իթմէսիլէ
մագսէտի նէ իտուկի գօլայ անլաշըլապիլիր :

Պու կ'ենձ գըզ՝ էլան եաստա օլտուղընտան, սիյահ պիր թիւլ ֆիւթան կիյին-
միշ վէ պու ֆիւթանըն եօգարըսը մէրգումէնին պէտէնինէ սըգը սըգըյա եաբըշմըշ
իտի, Պու սուրէթլէ, գումաշըն ինձէլիյի սայէսինտէ, գըզըն տօկուռն վէ պիշիսի
գօլլարը վէ եուս եուվարուգ կէօյսիւ միւշահէտէ օլուռըյօր իտի:

Մատմապէլ Մարթըն իռէք կիսի գումարալ սաչլարը՝ եօգարը գալտըրըմըշ վէ
ալնընըն իւզէրինտէ քեաքիւլ քեաքիւլ թօրլանմըշ օլտուղընտան, պու հալ իլէ
մէրգումէնին կիւզէլիկի պիր գաթ տահա արթմըշ իտի:

Ժադ Լահարու մէրգումէյի կէօրտիւքձէ վիւճուտը թիթրէյ տուրըր իտի:

Պալէատէ զիքր օլուռտըղը վէճհէ, էօյլէն օլմագտան էվվէլ սալօնտա եիրմի
քիշի գատար թօրլանըպ մուայէնէ վազթընա պէքլէյօրլար իտի:

Պազը վալիտէլէր՝ սօլկուռն վէ զայըֆ եիւզլիւ վէ գանսըղըգ խաթալըղընա
միւսլթէլա չօճուգլարընը ալմիշ կէթիրիլիէր իտի:

Բէզալիք էնվաի զէվգ ու սէֆա իլէ սոււ իսթիմալաթա միւսլթէլա օլարադ
վիւճուտլարընը խարապ իթմիշ օլան պազը գատընլար տախի՝ օ եօլտաքի էօմիլէ-
րինէ տէվամ իթմէք իշիւն քէսալը գուվվէթ իթմէք իւզրէ ֆէննը թէպապէթին
թէտապիրինէ միւրաճաաթ իթմիշլէր իտի:

Սալօնըն պիր քէօչէսինտէ Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ օլլու Բօլըն եանընտա օթու-
րըյօր իտի:

Պուռլարըն գարըսընա տօղրու գըրգըգ վէ լաքին հէնուզ կէնձ կէօրիւնէն
ղայէթ տիլպէր պիր գարը՝ կէօսլթէրիլի վէ լաքին զայէթ սօլկուռն վէ զայըֆ վէ
բաբադ գըյաֆէթի կիյինմիշ պիր տէլիգանլը իլէ ալչադ սէսլէ կէօրիւլիյօր իտի:

Պու գարը՝ տուլ Մատամ Լապառ օլուպ, պիրատէրի միւթէվէֆա Անթուան
Ֆօվէլին նասիհաթը մուճիպինձէ, օղլուռն՝ եէնի կէլմիշ Ամէրիգալը հէքիմէ կէօս-
թէրմիշէ կէթիրիմիշ իտի:

Մալիւմիմիզ օլտուղը իւզրէ Մատամ Լապառ՝ պու օղլուռնը բէք օ գատար սէվ-
մէզ իտի, զիրա քէնտի էֆքեարընձա պու չօճուգ քէնտիսինի իսթիյարլատըյօր
իտի, լաքին Մատամ Լապառ՝ օղլուռնը՝ ագըլպալիզ օլմասընը վէժէրօմ վիլար ա-
լէյհինտէ իգամէ օլընան տավանըն խիթամընա եէթիլմէսինի արղու իտէր իտի,
շիւնքի գօնթ տը թօնէրիէօնին օտա ուշաղը օլան մէրգումժէրօմըն՝ նիհայէթ իգ-
րար իտէրէք էֆլէնտիսինին վասիյէթնամէսի հագգընտա մալիւմաթը սահիհէ իթա
իտէճէկինի գալիէն մէմուլ իտիյօր իտի:

Պու տուլ գարընըն էֆքեարը՝ թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ օղլուռնա ի-
սապէթ իտէճէք օլան միրասա սահիպ օլմագտան իպարէթ օլուպ, պու խուսուս
քէնտի պիրատէրինին վէֆաթընը սիլէ քէնտիսինէ ունութտըրմագտա իտի:

Ելէլի մէրմէր թաչը չըմինէնին իւզէրինտէքի սաաթ պիրի վուրտը:

Թամ պու տագիգատա մուայէնէ օտասընըն գաբուսը աչըլըպ տօգթօր թօմր-
սըն՝ սալօնտա թէճէմիւ իթմիշ օլան միւշթէրիլէրէ արզը բու իթտիքտէ, հէր
քէս այաղա գալգըպ մէրգում տօգթօրա սէլամ վէրէրէք արզը իհթիրամ էլլէտի-
լէր:

Տօգթօր Թօմբսըն՝ պաշնը պիր ազ էյէրէք վէ նապիք պիր կիւլիւմէյիլէ կիւլէրէք, միւլթէրիլէր Թարաֆընտան վազը օլան սէլամ վէ իհթիրամա մուգապէյէ իթտի, սալօնըն օրթա եէրինտէն կէչտի, հայաթ գարուսընը աչտը, վէ սըրա նումէրօլարընը կիլէն միւլթէրիլէրէ թէվզի իտէն չօճուղա ալշադ պիր սէպէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէտի:

Ժադ Լակարտ՝ ճէմիյէթէ կիտէճէք կիպի կիյինմիլ օլուպ, պէյազ գըրափթ թազմըչ, սիյահ րուպա կիյմիլ, վէ էօնիւ աչըդ եէլէյին ալթընտան պէմ պէյազ կէօմէյի կէօրիւնմէքտէ պուլընմըչ տըր:

Բէք ազ ատամըն տիւզկիւնճէ կիյէպիլտիկի պու գըյաֆէթ՝ մէրգուսըն ինճէ վէ եօամա պօյունա բէք եազըւմըչ, վէ Ամէրիգա ուսուլինտէ աթ նալը չէքլինտէ քէսիլմիլ օլան սաֆալը՝ մէրգուսըն չէհրէսինի չիրքինլէթմէմիլ իտի:

Տօգթօր Թօմբսըն՝ մէրգուս չօճուղա պիր գաչ սէօզ սէօյլէտիքտէն սօնղրա կէրի տէօնիւպ եինէ սալօնըն իչինտէն կէչէրէք քէնտի օտաւընա տօղրու կիթտիքտէ, Բէյմօն իլէ օղլու՝ մէրգուսըն եօլունը քէսիպ էօնիւնէ չըգաղըլար:

Ժադ Լակարտ՝ Բէյմօնը կէօրիւր կէօրմէչ, պիր գաչ կիւն ագտէմ ատա Լէգանթաւընտա կէօրիւլտիկի ատամ օլտուղընը թանըտը:

Ժադ իլէ Բէյմօն եէքտիկէրինին էլինի սըգաղըգտան սօնղրա, Ժադ.—Ա՛, սիղ միսինիզ, էֆէնտի . . . պանա իթտիկինիզ հիւրմէթ ու րիայէթտէն վէ հազգըմտա կէօսթէրտիկինիզ էմիյէթ ու իթիգաուտան տօլայը թէչէքքիւր իտէրիւ . . . Պիզիմ միւքեալէմէմիզի խաթըրլամըչսընըչ . . . պէն տէ ունութմամըչ իտիւ . . . սըրա նումէրօնըչ նէ՞ տիր . . .

Բէյմօն՝ կիւլէրէք.—Նումէրօ 1 . . . էօյլէնտէն էվվէլ պիզ պուրատա իտիք:

Ժադ.—Էն էվվէլ սիզէ պազըպ իճրաի միւտսփաթ իտէճէկիմէ մէմուսըմ . . . տիմէք սիզի իւքին գապուլ իթմէք իչիւն միւսթէսնա պիլէթ վէրտիւրմէկէ հաճէթ գալմայաճադ տըր . . . —աէտիքալն սօնղրա, Բօլը կէօսթէրէրէք.— Պու ուլիգանը օղլունը՞չ մը.—տէյու սիւվալ իթտի:

Բէյմօն.—Էվվէթ, էֆէնտիւ . . .

Ժադ.—Վազըա քէնտիսինի չէօյլէ պիր կէօրմիւլիւ ամմա, զանըմ թանըյօրըմ:

Բօլ՝ պաշնը էյէրէք արզը իհթիրամ էյլէտի:

Ժադ՝ գարու բէրտէսինի գալտըրարազ վէ էօնտէն պապա օղլուա եօլ աչարազ.—Պույուրընըչ, օտամա կիրինիզ.—տէյիպ, իւչիւ պիրտէն մէզքիւր օտայա կիրտիլէր:

Սախթէ Թօմբսըն՝ քէնտի լէթաֆէթը սիմասը վէ մուամէլէի նիւվազիլքեարանէսի սայէսինտէ եէք նազարտա պիլճիւմէ միւլթէրի օլաճաղարըն թէվէճիւհինի ճէլպ իթմիլ իտի:

Ժադ՝ Բէյմօնա.—Օթուրընըչ շուրատա, էֆէնտի . . . սիզ տէ, տէլիգանըլ, չէօյլէ եանըմտա օթուրընըչ . . . ուզուն ուզատըյա վէ ճիտտի սուրէթտէ գօ՞ նուշաճաղըչ . . . էվվէլա սիզէ շունը տէյէճէյիմ քի, սիզի կէօրտիւկիւ պիր գաչ կիւնտէն պէրու չօգ տէյիլչմիլսինիզ . . . հէմ տէ ֆէնա սօյտան տէյիլչմիլսինիզ:

Բօլ.—Պէնի կէօրտիւլինիզի թէյիտ իտիյօրսընըչ ամմա, պէն պունա թէնաճ:

ճիւղ խոյօրմ, զիրա սիգէ ըստ ի կէտիկիսի հիշ խաթըրըլայամայօրմ . . .

Ժազ. — Սիգ պէնի տէնէյէմէտիսիզ . . . սիգի պէն կթէյիճէ ուզագտան կէօր-տիւմ, վէ գուվէթիսիզի եէրինէ կէթիրմէք վէ միւպթէլա օլտուղընըզ գանսըզ-ըզ խասթալըղընըն էօնիւնիւ ալմագ իշիւն պագը թէտապիրը ինթիյաթ քեսարանէ իթթիխագը նէ տէրէճէ ֆաիտէլի օլաճալընը՝ սիւ կօգ իքէն ըէտէրինիզէ սէօյլէ-տիւմ . . .

Բօլ. — Կիւլէրէք. — Մօտա խասթալըզ տըր, տօգթօր էֆէնտի . . . զէմանէ խասթալըղը տըր . . .

Ժազ. — Պէն պու խասթալըղը քէօքտէն էյի իտէճէլիւմ . . . գանընըզը թէտ-գիգ իթմէքլիկիւմ լազըմ օլտուղընտան, թահլիլ իշիւն գանընըզտան պիր տամլա-ալմաղա միւսաատէ իտիսիզ . . .

Բօլ. — Բուպամըն գօլունը կօգարը սըյըրայըմ մը :

Ժազ. — Խա՛յր, լիւզումը կօգ . . . էլինիպի վէրինիզ պանա . . .

Բօլ. — Հա՞նկը էլիմի :

Ժազ. — Հանկըսը օլուրսա օլտուն :

Բօլ. — Սօլ էլինի ուզաթտը :

Տօգթօր՝ Բօլըն էլինի թուրուպ քիւշիւք բարմաղընը գուվէթիճէ սըգտը , պատէհու պիր ալթուն թօրուլը մէգքիւր բարմաղըն ուճընա ոօգտըգտա , անիտէ պիր գան տամլասը զուհուր իթտի :

Ժազ. իշյոււ գան տամլասընը պիր ճամ բարչասը իւզէրինէ ալտը , պիր խուր-տէպին ալթընա գօյտու վէ թամմ պիր ֆէնն սահիպի կիպի մէգքիւր խուրտէպին վասէթասըլլա տէլիգանընըն գանընը թէտգիգ ու թէֆթիշ իթմէյէ պաչլատը :

Մէրգոււմ տօգթօր՝ թէտգիգաթը միւտագգիգանէսիլլէ մէշղուլ օլա տուրսըն , պիգ պիր էճգախանէյէ միւշապիհ օլան օտայա նագլը քէլլամ իտէլիւմ :

Մատմաղէլ Մարթ՝ մէգքիւր օտատա , իւզէրինտէ պիր չօգ քիւշիւք գուրթու-լար եղըրը օլան վէ իրի պիր տէֆթէր պուլընան պիր մասանըն էօնիւնտէ օ-թուրմըշ օլուպ , մէգքիւր գուրթուլարա տէֆթէրին նէ շէյէ գուլլանըլտճաղը մա-լիւմիմիզ տիր :

Պու սըրատա կէնճ գըզըն եաբաճագ հիշ պիր իշի օլմատըլընտան , Անժէլին քէնտիսինէ վէրմիշ օլտուղը պիր բօմանը տալմըշ օգուլօր իտի :

Մէրգոււմէ գըզ՝ տօգթօրըն քէնտի օտասընա կիրտիկինի վէ լագըրտը իթտի-կինի իշիթտի իտէ տէ , անըն սէօյլէտիկի սէօզլէրի էյիճէ անլայամատը վէ տիգ-գաթ տա իթմէյօր իտի :

Մարթ՝ քէնտի քէնտինէ. — Խասթալարա պագմաղա պաչլանտը . . . — տէտի , վէ միւշթէրիլէրին կէլիպ քէնտիսինէ վիպիթա իւճրէթի իթա , վէ գայտ տէֆթէ-րինէ կէշիրմէք իւզըն ըէճէթալարընը քէնտիսինէ թէսլիւմ իթմէլէրինէ ինթիզարէն երինէ բօման միւթալէասընա տէվամ իթտի :

Պիր տէ նակէհան Մատմաղէլ Մարթ պիւթիւն վիւճուտըլլա թիթթէտի :

Թօմբսընըն սէսինտէն պաչգա պիր սէս տահա քէնտի գուլաղընա գատար վա-սըլ օլուպ , եիւրէյինի եէրինտէն օյնաթմիշ իտի :

Պու սէսի գըզըն թանըլաճաղը կէլիօր իտի :

Մէրգումէ գըզ՝ պիր տիգգաթը Ֆէվգէլատէ իլէ գուլագ վերիս տիյնէմէյէ պաշլատը :

Սէս՝ սուս օլտու , վէ տօգթօր թօմբսըն լագըրտը իթմէյէ պաշլատը իսէ տէ , պու քէրրէ Մարթ՝ մէրգումըն նէ սէյլէտիկինի էյիճէ իլիթաի :

Տօգթօր՝ լագըրտըսընը պիթիրտիքտէ , մէրգումէ գըզըն գուլալընս շիտտէթ-լէ չարսըն օլան իքինճի սէս եէնիտէն իշիտիլմէյէ պաշլատը :

էօքսիւզ գըզ՝ թէքրար պիւթիւն վիւճուտըլա թիթրէտի :

Շիմտի արթըգ շիւպհէսի գալմայըպ մէքքիւր սէսի թանըյօր իտի :

Պու սէս՝ Մարն ըրմալը գըյըլարընտա պալըգ ավճըլըը իտէն վէ քիթալընը սանտալընըն իշինտէն ալըպ քէնտիտինէ կէթիրէն վէ քէնտիտիլէ ուզուն ուզատի-յէ գօնուչան եապանճը տէլիգանընըն սէսի օլտու , մէրգումէ գըզըն՝ ճան ու կէօ-նիւլտէն սէվմէյէ պաշլամըն օլտուղը պու տէլիգանըն՝ միւճիգաթ նէվինտէն պիր թէսատիւֆլէ թա քէյտի ետնը պաշընս կէլմիւ , քէնտիտիինի Տօգթօր թօմբսընս կէօսթէրիյօր իտի . . . Տիմէք պիր խասթալըղը վար տա միւհթաճը թէտավի պուլընըյօր իտի :

Մամմազէլ Մարթըն եիւրէյի եէնիտէն օյնատը սամա , պու քէրրէ էլէմ ու քէտէրինտէն նաշի պէյլէ պիր հէյէճանս տիւչար օլտու :

Մէրգումէ էօքսիւզ գըզ՝ պիր սէս միւշապէհէթինէ ալտանտըղընս քէնտի քէնտիինի թէէմինէ չալըտը իսէ տէ , պունս ասլա մուվաֆֆադ օլամայօր իտի :

Մարթ՝ քէնտի քէնտինէ . — Հս'նիյա քի կէօրէպիլէ իտիմ . — տիյէրէք , սան-տալէասընտան գալգտը , վէ ուսուլճաճըգ գարույա եազլաշըպ էյիլէրէք քիլիտ տէ-լիկինտէն պագմաղա պաշլատը :

Գըզ՝ գարունըն էօթէ թարաֆընը կէօրիւյօր իտի իսէ տէ , տէլիքտէն էյիճէ կէօրէպիլմէք իշիւն մէյտանը բէք ազ օլտուղը կիպի , օ արա տօգթօր թօմբսըն՝ Րէյմօն իլէ Բօլը խուրտէպինին եանընս չալըրտըղընտան , պու իւշ քիլի պիրտէն քիլիտ տէլիկինին էօնիւնտէն էօթէյէ կիտուպ , արթըգ հիշ կէօրիւնմէյօրլար իտի :

Պունընլա պէրապէր կէնճ գըզ՝ կէօզիւնիւ քիլիտ տէլիկինէ գօյմուշ , թիթրէ-յէրէք վէ տիգգաթ իտէրէք սապրսըզըզլա պէքլէմէքտէն կէրի տուրմատը :

Տօգթօր՝ լագըրտը իտէրէք վէ խուրտէպինի Բօլա կէօսթէրէրէք . — Պագընըպ , սէվկիւլիւ էվլատըմ , վէ կէօրտիւյիւնիղի թարիֆ իտինիզ . . . — ալյօր իտի :

Տէլիգանըն՝ թէք կէօզիւ տուրպին կիպի գօնուլմըն օլան վէ ուֆադ շէյլէրի պէօյիւք կէօսթէրէն ալթին եօգարքի տէլիկինտէն պագարագ , ճամ բարչասընըն իւզէրինտէքի գան տամլասընը մէրագ ու տիգգաթլա թէտգիգ իթտի :

Տօգթօր թօմբսըն . — էյ նա՞նըլ օլտու :

Բօլ . — Պէյլիւք պիր սու տամլասը վէ պու տամլանըն օրթա եէրինտէ գըրմը-ղը նօգթա կիպի պիր շէյ կէօրիւյօրըմ . . .

Տօգթօր . — Օ գըրմըղը նօգթա՝ սու տամլասընըն օնտա պիր բայընը թէշքիլ իտիյօր , աէյիլ մի :

Բօլ . — էվվէթ :

Տօգթօր . — Իշթէ ասըլ գան օ գըրմըղը նօգթա տըր , վէ սու կիպի կէօրիւ-նէն մատտէ տալի գանսըզըգ խասթալըղընըն էսէրի տիր : Շիմտի սիվին թէք-

միլ տամարլարընդտա՛նէ գատար գան վար իսէ պէն պիլիրիմ . . . Գէլինիզ շու
եանըմտա օթուրընդ տա գօնուշալըմ .— տիյէրէք, թէքրար գօլթուզ սանտալեա-
սընա օթուրտը վէ Բօլ տախի անըն եանընա կիթտի :

Մատմագէլ Մարթ՝ քիլիտ տէլիկինտէն էլան օտանըն իշէրիսինէ պագըյօյ
իտի :

Մէրգումէ գըզ՝ օտանըն իշէրիսինտէ պուլընանլարըն տէլիք էօնիւնտէն կէշ-
տիքլէրինտէ պաշլարընը կէօրմէքսիզին եալընըզ պէտէնլէրինի կէօրտիւ, վէ սօն-
րա օթուրտըզլարընտա եիւզլէրինի կէօրմէյէ պաշլատը :

Բօլ՝ գըզըն թա գարչսընտա, աբ այտընլըզ իշինտէ պուլընըյօյ իտի :

Մատմագէլ Մարթ՝ մէրգում տէլիգանլընըն սօլկուն եանագլարընը, գըք գըր-
մըզը կէօզ գարագլարընը վէ ռէնկի գաշլըշ տուտագլարընը կէօրէրէք քէնտիյի
թութամայըպ կէօզլէրի տօլտու, վէ քէնտի քէնտինէ .— Հայը՛Փ, քէնտիսի տի . . .
պու նէ՛ գատար տէյիչմիշ . . . Աճապա նէ՛ տէրէճէ ալըր պիյ խասթալըզա
միւպթէլա օլմուշ տըր :

Տօգթօր՝ տէլիգանլըյա .— Սիզ չալըշկան պիրիսինիզ, տէյի՛լ մի, էվլտալմ :

Բօլ .— Էվվէթ, Տօգթօր էֆէնտի, պէն մէշգէ չալըշմալը սէվէրիմ :

Տօգթօր .— Շու սօն վագթլարտա մէշգէ չօզ չալըշտընը՝ մը . . .

Բօլ .— Էվվէթ, չօզ չալըշտըմ . . .

Տօգթօր .— Աճէլէ եիւրիւտիւյինիզտէ, եախօտ էօլշիւտէն գիյատէ չալըշտըզը-
նըզտա, եիւրէք չարընթըսընա տիւշար օլմուշմըսընըզ :

Բօլ .— Էվվէթ, եիւրիւյիչմին չաբուգլըզընա վէ եախօտ չալըշմագլըզըմըն էօլ-
շիւսիզլիկինէ կէօրէ ազ վէ եա չօզ եիւրէկիմ չարմաղա պաշլար :

Տօգթօր .— Պագէն սէպէպսիզ մահզուն օլմագլընընըզ, եօրկունըզ տուշմագ-
մըսընըզ, իւզէրինիզէ թիթիզլիք կիպի պիր շէյ կէլմէ՞զ մի :

Բօլ .— Պու շէյ պանա չօզ . . . Բէք չօզ տէֆա վուգու պուլըր . . .

Տօգթօր .— Պունլար՝ գանսըզլըզ իլլէթինին էմարէի ումումիյէլլի միյանընտա
էն սըզ վուգու պուլանլարը տըր . . . Ույգուլընըզտա սայըզլարմըսընըզ :

Բօլ .— Սայ քի հէր կէճէ . . .

Տօգթօր .— Պունտան մատաա նիզամսըզ նէֆէս ալըպ վէրիսինիզ, նապընըզ
նիզամսըզ աթար . . . Վիւճուտճա զաթէն չօզ գայըֆ օլտուլընըզտան, չօգտան
պէրու էօլշիւտէն տէ գիյատէ չալըշտընըզ իշիւն գանսըզլըզ խասթալըզընըզ բէք
զիյատէ իլէրի կիթմիշ իսէ տէ, պուլետան հիշ էնտիշէ վէ գասապէթ իթմէմէլիյիզ
. . . Պէն սիզի բէք չաբուգ էյի իտէճէկիմի թէհահիւտ իտէրիմ . . .

Բօլ .— Տօգթօր էֆէնտի, նօգթասը նօգթասընա թէնտիհաթընըզ իճրա իտէ-
ճէյիմ . . . հէր նէ սէօլլէրսէնիզ եարաճաղըմ . . .

Տօգթօր .— Պունա չիւպհէմ եօզ տըր, լաքին եալընըզ իթաաթընըզա տէյիլ,
էմնիյէթը թամմէնիզէ իհթիյաճըմ վար . . . պու պանա բէք լուզըմ տըր . . .

Բօլ .— Ինան օլսուն, տօգթօր էֆէնտի, սիպէ բէք պէօյիւք էմնիյէթիմ վար
տըր . . .

Տօգթօր .— Պունը տիմէք քիֆայլթ իթմէզ . . . խապաթ իթմէք լազըմ . . .

Բօլ .— Նա՞նըլ խապաթ իտէյիմ :

Տօգթօր.—Սիգէ իյրատ իտէճէկիմ սիւվալէրէ սէրպէսթճէ վէ տօղրուճա ճէ-
վապ վէրէճէք օլուր իսէնիզ, իշթէ օ վազթ հազգըմտա էմնիյէթը քեաթիլէնիզ
օլտուղընը իսպաթ իթմիշ օլուրսընըզ . . .

Բօլ.—Հազըր վէ միւհէյեայըմ . . .

Տօգթօր.—Պազալըմ . . . Սէքիզ կիւնիք պիր միւտտէթ զարֆընտա սիգտէ
պու տէրէճէ պիր թէպէտտիւլ կէօրտիւկիմտէ չօգ թէճաճհիւպ վէ թէէյսիւֆ իթ-
տիմ . . . Չէհրէնիգտէն անլաշըլտըզ իւզրէ սըհէթինիգին պէօյլէ պիրտէն պիրէ
պօզուլմասը՝ գանսըզըզ խասթալըղընտան օլմատըղընը պէյան ու թէէյիտ իտէ-
րիմ.—տէտիկինաէ ,

Բէյմօն՝ քէմալը թէհայյիւր վէ թէճաճհիւպլէ հէքիմին եիւզիւնէ պազարազ
քէնտի քէնտինէ.—Պու տա կիպ ի պիր աղըր պուլունտըղընը զանն ու մէմուլի
տիյօր . . . Պու նէ՝ էյի պուլուշ . . . —տէտի :

Բօլ՝ տօգթօրըն պէյանաթընը իշիթտիքտէ թիթրէմիշ օլուպ, մատմագէլ
Մարթ իսէ էյիճէ իշիթմէք իշիւն քէնտիյի սըզըպ նէֆէսինի թութմազա չալըն-
յօր իտի :

Տօգթօր՝ թաթը պիր յիսանլա.—Սէվկիւլիւ էվլատըմ, հէքիմ տէտիկին տօսթ
տիմէք տիր, խոստովանահայր կիպի հէր պիր շէյի օնա սէօյլէյիպ շէքինմէմէլի . . .
Պիր ինսան՝ րուհընըն խասթալըզլարը էյի օլմասընը իսթէտիքտէ բաբալտան հիշ
պիր շէյ կիզլէմէմէսի լազըմ կէլտիկի կիպի, վիւճուտընըն աղըրըլարը կէչմէսինի
արգու իթտիքտէ տախի հէքիմտէն հիշ պիր շէյ կիզլէմէմէլի տիր . . . Սիգ իսէ
բէտէրինիգտէն վէ պէնտէն մութլազա պիր շէյ կիզլէյօրսընըզ . . . Սիգտէ պիր
աղըր . . . պիր ֆէսատը տէրուն . . . պէլքի տէ պիր էլէմ ու քէտէր վար տըր
. . . Հայտէ պազալըմ, զայրէթ իտուպ սէրպէսթճէ պիր ճէվապ վէրինիզ :

Բօլ՝ սըզըլարազ.—Եանլըղընը վար, տօգթօր էֆէնտի, պէնտէ հիշ պիր շէյ
եօգ . . . պէնտէ հիշ պիր շէյ օլմատըղընը սիպէ թէէմին իտէրիմ . . .

Տօգթօր՝ պաշընը սալլատըգտան սօնղրա.—Պէնի գանտըրամազընըզ, էվլա-
տըմ. պէն ինսանլարը թանըր վէ մաֆիզլամիլէրինի եիւզլէրինտէն անլարըմ . . .
Սիգտէ վար օլտուղընը վէ էկէր իսթէր իսէնիզ գօլայճա թէտավի իտէճէկիմի
սէօյլէտիկիմ պէտէնճէ խասթալըգտան մատա, պիր ըզտըրապը մանէվի տախի
վար տըր քի, ճինա ու էսասընը պիլմէտիկիմ իշիւն թէտավի իտէմէմ, լաքին պու
ըզտըրապը մանէվի պէհէմէհալ մէվճուտ տըր վէ սիզի թէլէֆ իթմէքտէ տիր . . .

Բօլ՝ շիտտէթլէ.—Րէճա խտէրիմ, տօգթօր էֆէնտի, եալվարըրըմ, պէնի խ-
թինթազ իթմէյինիզ . . .

Բէյմօն՝ արայա կիրէրէք.—Սէվկիւլիւ էվլատըմ, պէօյլէ ինատ իտուպ սիւ-
քիւթ իթմէնլէ չօգ ֆէնա իտիյօրսըն . . . Հայաթընը գուրթարմազ, սըհէ-
թինի իատէ իթմէք իսթէյօրըզ, անլամայօրմըսըն . . . Պէն պիլէ սէնտէ պիր ալ-
րը, պիր էլէմ ու քէտէր, պիր ֆէսատը տէրուն պուլունտըղընը քէշֆ իթտիմ . . .

Բօլ՝ քէքէլէյէրէք.—Պապաճըղըմ . . . պապաճըղըմ . . . պանա իշքէնճէ վէ-
րիյօրսընըզ . . .

Բէյմօն.—Էյի տիւշիւն, էվլատըմ, էյի տիւշիւն . . . էկէր սէն էօլիւր իսէն,
պէն պու տիւնեատու եալընըզ գալաճաղըմտան, օ զէման հալիմ նէ՞ օլաճազ տըր

. . . Պատանը տիւրիւն , սէնտէն պաշգա քիմսէյի սէվմէզ վէ սէնտէն պաշգա սէ-
վէճէք քիմսէսի եօգ տըր . . . Ըգտըրապըն նէ՞ տիր , սէրպէսթճէ սէօյլէյիվէր .
չարէսիւնի արայաճաղըզ վէ պէհէմէհալ պուլաճաղըզ . . . էլէմ ու քէտէրիւնի պիզէ
պիտիր , պու էլէմ ու քէտէրիւնի տէֆ իթմէք իչիւն տիւնեայը սարսաճազ գուզ-
վէթիմ վար տըր . . .

Բօլ՝ օրթմա կիպի թիթրէյէն էլլէրիլէ ալնընը սըգարազ վէ պիր նէվի տէհ-
էթէ տիւչար օլարազ .—Սըրըմը . . . սըրըմը . . . աղզըմտան ալաճազլար . . .
—տէտիքտէ ,

Տօգթօր՝ կիւլիւմսէյէրէք .—Պիզտէն կիզլէմէք իսթէտիկիւնիզ սըրըն քէչֆ իթ-
մէք կիւճ պիր շէյ մի տանըյօրսընըզ . . . Սիզին եաչընըզտա կիզլէյէճէք եալը-
նըզ պիր սըրընըզ օլապիլի . . . աչգ ու սէվտա սըրըն . . .

Բէյմօն .—Միւպթէլաի աճգ մը օլմուչսըն :

Մատմազէլ Մարթ՝ արթրգ նէֆէս ալըպ վէրմէյօր իտի :

Մէրգուճէ գըզ՝ Բէյմօն ֆրօմանթալըն քէնտի էվլատընա պու սիւվալի իյրատ
իթտիկիւնի իչիթտիքտէ , գալպիւնի չարընթըլարընը զապթ ու թէսքին իթմէք
իչիւն էլինի կէօյսիւնին սօլ թարաֆը իւզէրինէ վազ իթտի :

Աճապա Բօլ՝ օ սիւվալէ ճէվապ վէրէճէ՞ք մի իտի :

Աճապա քէնտիսիւնին (Մարթըն) իսմինի վէրէճէ՞ք մի իտի :

Աճապա Բօլ քէնտիսիւնի սահիհէն սէվի՞յօր մը իտի :

Պու իւչ սիւվալ գարշըսընտա Մարթ ազ գալսըն պայըլաճազտը :

7

Պիր տէ նակէհան մէյրգում տէլիգանը պիր գարար վէրիպ աչաղա գալգա-
րազ թիթրէք պիր սէտա իլէ .—էվվէթ , տօգթօր էֆէնտի , էվվէթ , պապաճը-
ղըմ . . . եանըլմայօրսընըզ . . . միւպթէլաի աչգ ու սէվտա օլմուչըմ տըր . . .
ճան ու կէօնիւլտէն սէվէրիմ . . .

Բէյմօն՝ տիւչարը տէհէթ օլարազ .—էյ պու աչգ ու սէվտա՞ մը սէնի թէլէֆ
իտիյօր :

Բօլ .—Պէնի թէլէֆ իթտիկիւնի պիւմէյօրըմ , լաքին պէնի պօղույօր . . . պէ-
նի իւզլիյօր . . . պէնի պիթիլիյօր . . .

Տօգթօր .—Սէվտիլիւնիզ գըզ սիզէ լայըզ տէյի՞ մի տիր :

Բօլ .—Պանա լայըզ տէյի՞ մի . . . պու պիր քիւֆր տիր . . . կիւզէլլիկի
գատար տա թէմիզ պիր գըզ օլաուղընը թէէմին իտէրիմ . . .

Տօգթօր .—էօյլէ իսէ նի՞չիւն մուզտարըպ օլույօրսընըզ . . . անընդա սիզին
արանըզտա տէֆի նագապիլ պիր էնկէլ վա՞ր մը տըր . . .

Բօլ .—Բէք տէհէթիլի պիր էնկէլ վար . . . Գըզ պէնիմ իչիւն լայալ օլմուչ
տըր . . . պիւմէմ նէրէտէ պուլայըմ . . . էկէր քէնտիսիւնտէն այըլմայաճազ օլ-
սա իտիմ , իւմիտ իտէր իտիմ . . . մուզտարըպ օլմազ իտիմ . . . պէքէր իտիմ :

Տօգթօր .—Նա՞սըլ օլուր քի մէրգումէյի նէրէտէ պուլաճաղընըզ պիլէմէյօր-
սընըզ . . . թանըմա՞ցմըսընըզ :

Բօլ.—Մէրգումէյի թանձամ . . . իսմինի պիւմէմ . . . հազգընտա հիշ պիր մալիւմաթըմ եօգ տըր . . . Պիր կիւն մէրգումէյի կէօրտիւմ վէ կիւզէլիկինէ հայրան օլտոււմ . . . քէնտիսիյէ գօնուշտըմ . . . ճէվապ ալտըմ վէրտիւմ . . . լազըրտը իտիշի պէնի ճէգպ իթտի . . . Իլք տազիգատան անիտէ մէրգումէյէ կէօնիւ վէրտիւմ . . . միւտտէթը հաայթըմ իշիւն մէրգումէյի սէվտիւմ . . . պիր տա. հա արթըգ կէօրմէտիւմ . . . անճագ ուզագտան պիր քէրրէ տահա կէօրտիւմ . . . պիր ատամ մէրգումէյին ալընը պուս իտիյօր իտի . . . զանն իտէրսին գըզտըրըլմը պիր տէմիրլէ գալպիւի տաղլայօրլար կիւլի մէզքիւր պուսէ պէնի չօգ ֆէ. նա իթտի . . . Անտէն պէրու հիշ պիր շէյ եօգ . . . մէրգումէ՝ հարէքէթ իթմիշ . . . նէրէտէ տիր, վէ ալտէթ իտէճէճ մի տիր, պիւմէմ . . .

Տօգթօր.—Պու կէնճ գարը պէլքի էվի տիր :

Բօլ.—Պիւմէյօրըմ . . . վէ իշթէ պունը պիւմէտիկիւմ իշիւն տիւշարը մէյյու. սիյէթ օլույօրըմ . . . Պէլքի կիւնին պիրինտէ մէրգումէյի պուււաճաղըմ, օ զէման էկէր հուրր ու սէրպէսթ պուլընմապ իսէ տահա զիյատէ մուզտարըպ օլաճաղըմ . . . Պապաճըղըմ, շիմտի արթըգ սըրրըմա սիւեահսըն . . . Տօգթօր էֆէնտի, սիզ տէ ըզտըրապաթըմը անլատընը . . . ազլ ու ֆիքրիւի վապթ իթմիշ օլան վէ պոււնտան պէօյլէ էօմր ու հայաթըմ սայըլան մէրգումէ գըզ պուլընմատըգճա, պէնիւ քէսպը սըհէթ ու աֆիյէթ իթմէքլիկիմին իթիմալի օլմատըղընը կէօրիւ. յօրսընը . . .

Բէյմօն.—Պու գըզ կիթմիշ մի տիյօրսընը :

Բօլ.—էվլէթ, պապաճըղըմ :

Բէյմօն.—Նէրէյէ կիթմիշ օլտուլընը անլաճաղա չալըշմատըն մը :

Բօլ.—Սօրտոււմ, սիւվալ իթտիւմ, հիշ պիր իսապէր ալամատըմ . . . Մէրգու. մէ գըզը իսաֆիէն սէվմէքտէյիւմ ամմա, գըզ պանա պէօյլէ պիր հազգ վէրմէմիշ տիր, պէն նա՛սըլ մէրգումէյին նամուսընա տօգումեաճագ պէօյլէ պիր թահգիգաթ ու թէճէսսիւսաթա կիրիշէպիւիւր իտիւմ :

Բէյմօն.—Մէրգումէյի պիրլիքտէ արարըզ, էվլատըմ . . . Ինշալլահ պուլ. րըզ, սէն տէ մէսուտ վէ պախթիյար օլուրսըն . . . —տէտի :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ տէլիգանլընըն հիւզն ու քէտէրիւի տէֆ իթմէք վէ օնա պիր ազ իւմիտ վէրմէք իշիւն շու սօն սէօզլէրի օղլոււնա սէօյլէմիշ իսէ տէ, քէն. տիսինտէ էօյլէ պիր գանաաթ հասըլ օլմամը իտի :

Բէյմօն՝ Բօլըն էլինի թութարագ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Եիւրէքի օլ, էվ. լատըմ, Աշգ ու մուհապպէթին մագսէտի՝ հայաթ վէրմէք օլտուլընտան, աշգ ու մուհապպէթ սէնի էօլտիւրէմէյէճէք տիր . . .

Տօգթօր Թօմրսըն.—Պապաթայը՝ եարասընը պիզէ կէօսթէրմէկէ գանտըրտըմ . . . պու էվլէրի . . . Շիմտի, էֆէնտի, իշի արամըզտա թագսիւմ իտէլիւմ . . . Պէն վիւճուտընը էյի իտէճէյիւմ . . . սիզ տէ բուհ ու գալպինին թէտալիսինի տէ. բէօհտէ իտինիզ . . . Սիզ տէ, սէվկիւլիւ էվլատըմ, էրքէք օլոււնըզ, քէսիւմէյի. նիզ վէ բէտէրինիպի տիւշիւնինիզ . . . Պէն շիմտի պիր բէջէթա եագաճաղըմ . . . Պու բէջէթամըն աճքեամընը հարֆիէն իճրա իթմէյի վառ իտէրմիսինիզ :

Բօլ.—Վառ իտէրիւմ, տօգթօր էֆէնտի :

Տօգթօր Թօմարն Նամը տիկէր Ժագ Լակարտ՝ պիր լարչա քեաղըտ ալըպ րէ-
չէթայը եաղմաղա պաշլատը :

Եանընտաքի օտատա Մատմաղէ Լարթ՝ ճան ու կէօնիւտէն Բօլըն աղզըն
տան չըզան սէօղլէրէ գուլագ վէրէրէք , մէրգում տէլիգանլընըն պիւմէճպուրիյէ
պէյան ու իգրարը սըրր իթտիկինի պիր մէսէրրէթը Ֆէվգէլատէ իլէ իսթիմա իթ-
միշ իտի :

Լաքին պու մէսէրրէթէ պիր խէվֆ ու տէհչէթ գարըչըյօր իտի :

Բօլ՝ քէնտի (գըզ) սէպէպիլյէ մուգտարըպ օլույօր իտի . . .

Բօլ՝ մէրգումէյի քէնտիսի իշիւն մուէպպէտէն զայպ օլմուշ գանն իտիյօր իտի :

Գըզ քէնտիսի իսէ օրատա , թա եագընընտա պուլընըյօր իտի . . . արաւա-
րընտա եալընըզ պիր գաբու վար իտի :

Գըզ՝ մէգքիւր գաբույը պիր իրթսէ օրթայա չըգըպ , քէնտիսի իշիւն աթէչը
աշգ ու սէվտա իլէ սուզան օլան տէլիգանլըյա . — իշթէ պէն պուրատույըմ . . .
իւմիտ իտէպիլիւրսինիգ . . . պէն հուրր ու սէրպէսթիւմ վէ սիգի սէվէրիւմ . — տիյէ-
պիլիւր իտի :

Լա , ին նէ չարէ քի Մատմաղէ Լարթ պուլըն եաբամազ իտի . . . Եաբա-
մայաճագ իտի . . .

Գըզըգտան նէչէթ իտէն գօրգաղըզգ էսէրի օլարագ եէրինտէն պիլէ գըմըւ-
տանամայօր իտի :

Սիւքիւթ իթմէք՝ վաղիյֆէսի իտի :

Պիր տէ նակէհան խաթրընտան պիր շէյ կէչիպ մէրգումէ գըզըն գալպի չարբ-
մաղա պաշլատը :

Տօգթօր Թօմարնըն մուայէնէի թըպպիյէսի խիթամ պուլմագ իւզրէ պուլը-
նըյօր իտի :

Բօլ՝ շիւպհէսիզ կէլիպ գըզա վիգիթա իւճրէթինի թէէտիյէ իտէճէք , վէ ալ-
մըշ օլտուլը րէչէթասընըն սուրէթինի վէ քէնտի իսմինի մէրգումէ գըզըն էօնիւն-
տէ աշըգ տուրան տէֆթէրէ գայտ իթտիրէճէք իտի :

Օ գէման Բօլ մէրգումէյի կէօրէճէք իտի :

Հիւզն ու քէտէր՝ մէսէրրէթէ , մէյյուսիյէթ՝ իւմիտէ միւնգալըպ օլաճագ ի-
տի : Մանկվի խասթալըզ տէֆ օլուպ , վիւճուտճա խասթալըզ տախի սէրիան
միւպէտտէլը սըհհէթ ու աֆիյէթ օլաճագ , վէ պու հալը սըհհէթ իշթիմալտէն գըզ
քէնտիսի տախի խայլիտէն խայլի իսթիֆատէ իտէճէքտի . . .

Մատմաղէ Լարթ՝ եէնիտէն հէքիմին սէսինի իշիթտի :

Պու սէո՝ մուայէնէի թըպպիյէնին խիթամ պուլտուլընը իյմա իտիյօր իտի :

Մատմաղէ Լարթ տէրհալ գօշտու եէրինէ կիթտի :

Ժագ՝ Բօլա պիր քեաղըտ ուզաթարագ . — Սէվիւլիւ էվլատըմ , իշթէ սիգին
րէչէթանըզ , պուլըն տէքեամընճա քէնտիսիգի գուլանաճագսընըզ . . . — տէ-
տիքտէն սօնդրա , եաղըխանէսինին իւզէրինտէն օլիր գութու ալըպ իլավէի մէ-
գալ իտէրէք . — Սիգէ վէրտիկիւմ հապլար պուլըն իշինտէ տիր . . . Սէքիւ կիւն-
տէն եինէ կէլիպ պէնի կէօրիւնիգ . . . պախուսուա կիւլէր եիւզ իլէ վէ լահաթը
գալպ իլէ կէլիկիւ . . . — տէտի , վէ րէյմօնա խիթապէն . — Պու շէյէ սիգ պագ-
մալըսընըզ , էֆէնտի . — տէյինճէ ,

Րէյմոն՝ ճէվապէն. — Սիգ գասապէթ իթմէյինիզ, տօգթօր էֆէնտի:

Տօգթօր. — Սէլամէթ պուռնտա տըր, պիւլիշ օլասընըզ:

Րէյմոն. — Իմքեանը օլմայան չէյի պիլէ եարմաղա չալըչաճաղըմ:

Տօգթօր. — Իշթէ Էյլէ օլմայը:

Րէյմոն՝ պիր ազ սիւքիւթտէն սօնդրա սըգըլարազ. — Շիմսի, տօգթօր էֆէնտի, միւսասատէ իտինիզ սիւվալ իտէյիմ, վիզիթա իւճրէթի իչիւն նէ՞ վէրէճէյիմ:

Տօգթօր՝ կիւլիւմսէյէրէք. — Ազիզիմ, խասթա օլարադ էվվէլ օղլուընըզ պանա միւրաճաաթ իթտի. . . սիֆթաճ ուղըրնա այաղընըն գամէմինէ մուգապիլ քէնտիսինի մէճճանէն թէտավի իսէրէք, վազլիֆի միննէթտաթիմի իյֆա իտէճէյիմ:

. . . Արթըզ իւճրէթտէն պահս իթմէյէլիմ. . . ալմամ, քապուլ իթմէմ, . . . Սիգ պէնիմ իչիւն միւլթէրի տէյիլիսինիզ, տօսթսընըզ. . . Սէքիզ կիւնտէն երնէ կէլէճէքսինիզ, տէյիլ մի. . . — տիյէրէք, Ժազ Լակարտ էլինի Րէյմոն իլէ Բօլա ուզաթտը վէ էլլէրինի սըգտըգտան սօնդրա անէրի քէնտի օտասընտան տօղրօւճա հայաթըն իւզէրինէ աչըլան պիր գարուչա կէթիւրէրէք. — Պուրատան տիշարը չըգընըզ. . . րէչէթանըզը պու կիւն գայտ իթտիրմէք պէյնուտէ տիր. — տէտի, վէ թէքորար էլլէրինի սըգըզ պու միւֆարէգաթ իլլտի:

Պապա օղուլ կիտիպ, գարու արգալարընտան գաբսի տը:

Մալիւմ օլտուղը իւզրէ Մատմազէլ Մալթի՞ պիր գաչ տազըգատան պէրու սախթէ Թօմբսընըն օտասընտա սէյլէնէն սէօզլէրի տիյնէմէմէքտէ օլուպ, Լաքին մէզքիւր գարուըն աչըլըզ գարանմասը սէսի գուլաղընա կէլտի:

Մէրգուլմէ գըզ քէյֆիյէթի անլայըպ սաբ սարը քէսիլտի, վէ պիր արա ֆէրահլանմըջ օլան գալպի էլէմ ու քէսէլլէ տիւշար օլտու:

Բօլ Ֆրօմանթալ՝ մէրգուլմէնին եանընա կէլմէյէճէք վէ մէրգուլմէյի կէօրմէյէճէքտի. . .

Պէյլէ պիր միւլազաթ վուգու պուլաճաղընա տաիր օլան իւմիտէրինին քեաֆֆէսի մահվ օլույօր իտի:

Ժազ Լակարտ՝ քէնտի քէնտինէ. — Պէնիմ պիրինճի միւլթէրիմին իսմինի սօրմաղա ունութտըմ. . . Լաքին նէ՞ գարարը վար տըր. . . Սէքիզ կիւն սօնդրա կէլէճէք, օ վազթ արար անլարըմ. — տէտիքտէն սօնդրա, պիր էլէքթրիգ չանընըն տիւլմէսինի չէքտի:

Սըրա նումէրօլարընը կէլէն միւլթէրիւլէրէ թէվզիէ մէմուլ օլան չօճուգ կէլտի:

Տօգթօր. — Շիմտի իքի քիշի տիշարը չըգտը, անէրէ տիքգաթ իթտի՞ն մի:

Չօճուգ. — էվվէթ, տօգթօր էֆէնտի:

Տօգթօր. — Անլէրի թանըյաճաղընա էմի՞նմիսին:

Չօճուգ. — էվվէթ, տօգթօր էֆէնտի:

Տօգթօր. — Անլէր եա պիրլիքտէ, եախօտ այրը այրը կէլտիքլէրինտէ, սըրա նումէրօսը վէրմէյէսին. . . տօղրու ալըպ օտամա կէթիւրէսին. . .

Չօճուգ. — Պաշ իւսթիւնէ, տօգթօր էֆէնտի. . .

Տօգթօր. — Իքինճի նուվէրօ սահիպինի կէօնտէր կէլսին:

Պիր գաստըն իչէրիյէ կիրտի:

Ժազ Լակարտ մուայէնէի թըպպիյէսիյէ մէշղուլ օլա տուրսըն, պիզ պիր ազ

տա մէրգումըն սըր քեաթիպի Բասգալ Սօնիէ վէ եախօտ Բասգալ Բամպերին հալ ու թափընտան պահա իտէլիմ . . .

Բասգալ՝ Միւրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնագտա պուլընմայըլ , թաամա տա կէլմէմիշ իտի :

Իլք կիւնտէն պէրու մէրգում սըր քեաթիպ՝ գօնթ տը թօնէրիէօնին վէրէսէ-սինտէն պիրի օլան տէօշմէնի ամէլէսի Ամէտէ Տիւվէրնուա իլէ անըն մաղուգէսի տիւպէր Վիրթինինին իգինի գօլլայըլ տուրույօր իտի :

Ժագ Լակարտ՝ պիր սաաթ էվվէլ տափրանմագ լագըմ կէլտիկինի քէնտիսինէ սէօլէմիշ օլտուղընտան , Բասգալ հիշ վագթ զայպ իթմէյիպ վէ մէրգում անլի-գանլընին եէրինի եուրտընը էօյրէնիպ , մէրգումըն իգամէթ իթտիկի խանէյիկէօ զէթլէմէքտէ իտի :

Իլք աղչամը Բասգալ Սօնիէ՝ Ամէտէ Տիւվէրնուանըն իշինտէն ավտէթինտէ պիր արգատաշըլլա պէրապէր պիր գօլթուգ մէյխանէյէ կիրիպ պիր մասա էօ նիւնտէ օթուրարագ պիր գատէհ վէրուլթ կէթիթտիկինի կէօրտիւկինտէ , քէն-տիսի տէ անըն արգասը սըրա մէգթիւր մէյխանէյէ տուխուլ իթմիշ իտի :

Շուրանըգտա աշըգտան պէյան իտէրիզ քի , Բասգալ՝ Բիւէպլա սօգաղընտա-քի հազլիւր ըռպահը տիւքքեանընտան պիր գաթ խատէմէ ըուպապը պըլպ կիյին-միշ օլտուղընտան , թըսլգը պիր գօնագ ուշաղընա պէնզէյօր իտի :

Բասգալ՝ մէյխանէնին ուշաղընա պիր գատէհ Մատէրա շարապը ըսմարլատը-ղընաքան , ուշագ՝ մէրգումը եաղը պիր միւշթէրի գանն իթտի :

Ամէտէ՝ արգատաշըլլա էօթէտէն պէրիտէն գօնուշարագ , Բասգալա հիշ տիգ-գաթ իթմէտի :

Արգատաշը . — Պու կիւն կէճ կէլտին . . .

Ամէտէ . — Էվվէթ , Սէն-Տընիտէ չալըշմաղա կիթտիմ , օրատան կէլիյօրըմ . . .

Արգատաշը . — Եարըն եինէ օրայա կիտէճէքմիսին :

Ամէտէ . — Խայր . . . Եարըն բէնճէնպիհ տիր , բագար կիւնիւ տէ պիթիւրէ-ճէք միւսթանէլ պիր իշիմ օլտուղընտան , Վիրթինիյի քէօյէ կէօթիւրմէյէ սէօգ վիրտիմ . . . Մէրգումէ գըզ քէօյ հալինի չօգ անվէր :

Արգատաշը . — Նէրէյէ կիտէճէքսինիզ :

Ամէտէ . — Հէնուզ թային իթմէմիշիզ տիր , Պէն էվտէն հարէքէթ իթտիկիմ-տէ , Վիրթինի եէրի հէնուզ գարարլաշտըրմամը իտի : Սէվր , Պուժիւպ , Նօթան-սիւր-Մարն վէ Գօրպէյլ քէօյէրինտէն հանկըսընա կիտէյիմ տէյի տիւլիւնիյօր . . . Զաննըմ չիմտի էվէ կիթտիկիմտէ պիր եէրէ գարար վէրմիշ օլաճագ տըր :

Արգատաշը . — Վիրթինի չօգ քիպար պիր գարը տըր :

Ամէտէ . — Պունը խիւլուսլա սէօյլէտիկինէ իթիգատըմ պէրքէմալ տըր , աք-գատաշ :

Արգատաշը . — Տայմա էլ իշի իշէր , տէյիլ մի :

Ամէտէ . — Տայմա իշէր :

Արգատաշը . — Հիշ պօշ տուրմա՞ղ մը :

Ամէտէ . — Հիշ . . . Իշի բէք չօգ տըր . . . զայէթ չալըշկան վէ ուսթա պիր գարը տըր . . . Բարմագլարընտան հիւնէր ագար . . . Պինտէն ալէյհ մաղըգա-տա բէք իթիպարտա տըր . . .

Բասգալ՝ իշպու միւքեակմէտէն պիւր քելիմէ պիլէ գաջըրմայօր խոի՝
Արգատաշը.— Էվաէն չըգտընը՞զ մը՝
Ամէտէ.— Խա՛յր . . . էլան էվվէլքի եէրտէյիզ, Ժիւլիէն— Լագրուա սօգաղըն-
տա . . . Վիրթինի օթուրտըղըմըզ եէրտէն հազվ խոյօր, Կրանտ Օթէլտէ պիր
տարէյէ տէյիշթիրմէզ . . .

Արգատաշը.— Էյ նիքեահ հէնուզ տուրո՞ւյօր մը՝
Ամէտէ.— Տուրույօր . . . հէնուզ օլմամըչ տըր . . . գօլայ պիր շէյ մի սա-
նըյօրսըն . . . իզտիվաճ աղըրճա պիր շէյ տիր՝

Արգատաշը.— Էյ եագընտա վուգու պուլաճա՞գ մը՝
Ամէտէ.— Ագըլպալիզ օլմագըղըմա պէքէյէճէյիզ . . . եօգսա պապամ ապա
մուվաֆազաթ իթմէյէճէք վէ անամ տա պապամ կիսի եալաճագ տըր՝

Արգատաշը.— Պանա նէ վատ իթտին իսէ պիլի՞րմիսին՝
Ամէտէ.— Էվվէթ, տիւյիւնէ կէլէճէքսին . . . սէնի ունու թաճագ պիր շէյ եօզ
տըր . . . Շիմտի չադալըմ, շէվգինէ՛ . . . Վէրմութըն բարասընը պէն վէրիպ կի-
տէյիմ . . .

Արգատաշը.— Աճէլէ իշի՞ն մի վար՝
Ամէտէ.— Բէք աճէլէ . . . կէճ պիլէ գալտըմ, Պու ագչամ գաֆէ շանթանա
կիտէճէյիզ՝

Արգատաշը.— Հա՞նկը գաֆէ շանթանա՝
Ամէտէ.— Թամբը մահայլէսինաէքի Ալամպուրայա . . . իսթէրտէն կէլ պիլի օ-
րատա պուլ . . . Ալահա ըմսարլատըգ, արգատաշ, եինէ կէօրիւշէլիմ՝

Արգատաշը.— Ինչալլահ՝
Պու իքի արգատաշար պիրպիրինտէն այրըլտըլար՝
Բասգալ՝ իշկի բարասընը վէրիպ մէյխանէտէն տիշարը չըգտը, Պէլվիլ սօգա-
ղընտան վէ Թամբը մահալէսինաէն աշաղը կնիպ Շաթօ ո՞Ս սօգաղը քէօշէսինէ
գատար կիթտի, պիր լօգանթայա կիրիպ թտամ իթտի, վէ թաամտան սօնղրա
Ալամպուրա գաֆէ շանթանընա ազիմէթ էյլէտի՝

Մէզքիւր գազինօտա էքէյիճէ գալապալըգ վար խոի՝
Միւշթէրիլէրին բէք սէվկիւլիւսի օլտն տիր չալիւճը գըզը՝ պիր թագըմ աջըգ
սաչըգ հարէքէթլէր իճրասըյա պէրասլէր էյլէնճէլի վէ աջըգ սէօլլիւ պիր շարգի
չաղըրմագտա օլտուղընտան, հէր քէս չաթլայաճագ տէրէճէտէ կիւլիւյօր խոի՝
Գօնթ ուը թօնէրիէօնին սապըգ սըր քեաթիպի Բասգալ Սօնիէ պիր մասա
արատը՝

Տէլիգանը տէօշէմէճի էկէր պիր սաաթ էվվէլ սէօլլէտիկի թէսափուրը իճրա
իտէճէք խոի իսէ պիլէ, կէօրիւնիշաէ հէնուզ Վիրթինի իլէ կէլմէմիշ օլտուղըն-
տան, Բասգալ՝ գազինօտան իշէրի կիրէնլէրի կէօրէպիլէճէք պիր եէրէ օթուրպ
«մազակրան» թապիր օլընտն պիր իշկի կէթիրթտի՝

Էրքէք վէ գըզ իքի իւշ չալիւճը պիր պիրի տրտը սըրա շարգիլէր չաղըրըպ,
գըզար պիր թագըմ րէզիլանէ նաղմէլէր թէրէնիւմ իթմէքտէ, վէ էրքէքլէր իսէ
կիւվէրճին կիսի էօթմէքտէ խոիլէր՝

Բասգալ հիշ տիյնէմէքտէ վէ մազակրանընը եուտում եուտում իշէրէք կէօ-
ղիւնի գարուտան այըրմամագտա խոի՝

Պիր տէ նախէհան կիւլիւմսէյիպ, կէօզլէրինտէ պիր բարըթը նիւմայան օլտը :
Գօլթուղընտա Վիրօինի օլտուղը հալտէ Ամէտէ Տիւզէրնուայը Բասգալ կէօր-
միւշ վէ Ժագ Լակարտըն Թարիֆի մուճիպինճէ Վիրօինիյի անիտէ Թանըմը իտի :
Մէրգոււմ տէլիգանլը տէօշմէճի՝ պօշ պիր մասա արամագտա, վէ պուլամա-
տըղը իշիւն քէնտի քէնտինէ բէք պօզուլմագտա իտի :

Վիրօինի՝ էբէյիճէ հիտտէթլէնմիշ օլտուղը հալտէ .— Բէք կէճ կէլտիք տէ ա-
նըն իշիւն եէր պուլամայօրըզ . . . Չալկըճըլարըն Թարաֆը բէք գալապալըզ
տըր :

Ամէտէ .— Պու Թարաֆտա պիր եէր պուլըր օթուրըրըզ . . .

Վիրօինի .— Նէ՝ օլուր . . . բէք ուզագ օլաճաղըզ :

Ամէտէ .— Էօյլէ ամմա սըճագ տա օլմագ . . . Տո՛ւր, շուրատա պիր մասա
վար, եալընըզ պիր միւշթէրի օթուրըյօր . . . օրայա կիտէլիմ . . .

Ամէտէ պուլըն տիյէրէք Թամ Բասգալ Սօնիէնին օթուրտըղը մասայը կէօս-
թէրիյօր իտի :

Ամէտէ իլէ Վիրօինի մէգքիւր մասայա եագլաշտըլար :

Ժագ Լակարտըն շէրիբի՝ մէրգուլմանըն քէնտիյէ տօղրու կիթտիքլէրինի կէօ-
րէրէք եէնիտէն կիւլիւմսէտի վէ անլէրէ եէր վէրմէք իշիւն նէզաքէթլէ պիր Թա-
րաֆա չէքիլմէկէ միւսարէաթ իթտի :

Վիրօինի՝ Բասգալըն եանընա օթուրարագ .— Աֆվ իտէրսինիզ, էֆէնտի, ա-
զաճըզ սիզի Թաճիզ իտէճէյիզ . . .

Բասգալ՝ պիր իլթիֆաթը գէնտօթանէ իլէ .— Ասլա վէ գաթան, մատամ . . .
բէճա իտէրիմ, իթէտիկինիզ կիպի րահաթ օթուրընըզ . . .

Վիրօինի .— Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտի, բէք նագիք պիր գաթսընըզ :

Ամէտէ՝ մէրգուլմէ կէնճ գարընըն օ պիր եանընտա օթուրտըզտան սօնղորա,
կարսօնըն կէլիպ էօնլէրինէ տիքիլտիկինի կէօրիւնճէ, Վիրօինիյէ խիթապէն .—
Նէ՞ իշէճէքսին :

Վիրօինի .— Պիր «պօկ»

Ամէտէ .— Էօյլէ իսէ, կարսօն, պիզէ իբի «պօկ» կէթիր . . . — տէտիքտէ,
կարսօն «-իբի պօկ-» պաղըրարագ չէքիլտի կիթտի :

Բասգալ՝ տիք տիք Վիրօինիյէ պագըպ մէրգուլմէյի սիւզիւյօր իտի :

Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, մէրգուլմէ գըզ՝ բէք Թագէ վէ բէք ճագիպէլի պիր
կէնճ գըզ օլուպ, լաքին Բասգալ՝ մէրգուլմէնին կիւզէլիկինէ ասլա տիգգաթ իթ-
մէյօր իտի . . .

Բասգալըն նագարը տիգգաթը՝ մէրգուլմէ իշճի գըզըն պօյնուենտա բարլա-
մագտա օլան վէ իբի ուճըլարը գըզըն եուս եուվարլագ կէօյիւսլէրի իշինտէ զայպ
օլան ինճէ պիր մատէն գօրտօնըն իւզէրինտէ միւնհասըր պուլընըյօր իտի :

Բասգալ՝ քէնտի քէնտինէ .— Միտալեա ուճընտա տըր .— տէտի :

Պու սըրատա կարսօն՝ Թալէպ օլընան իշկիլլի կէթիրմիշ օլուպ, Թէրէննիւ-

ժաթըն պիրիննի ֆասլը խիթամ պուլմըզ օլտուզընը կէօսթէրմէք իշիւն գազինօ-տաքի քիւշիւք շէնանըն բէրտէսի տէ գաբանըյօր իտի :

Վիրժինի՝ քէնտի «պօկ» գատէհինի Ամէտէնին գատէհինէ վուրուպ թօգա ի-տէրէք «-էյլիկինէ-» տէտիքտէ , Ամէտէ տախի պիթթապ «-Աֆիյէթ օլտուն-» տիյէրէք ճէվապ վէրտի , վէ եիւզիւնի էքիթէրէք քէնտիսի տէ մէգքիւր պիրայը իշտիքտէն սօնդրօ . — Հայտէ պազալըմ . . . սէօզիւ քէսիլէլիմ . . . Եարըն քէօյէ կիտիսլ էյլէնմէք գարարըն էլան գարա՞ր վը տըր . — տէյու սիւվալ իտիննէ ,

Վիրժինի . — Մաշալլահ , գարարըմ գարար տըր եա՛ . . . Եարըն պանա պազ-մասընլար վէ պիր իշ կէօթիւրէճէկիմի ումմասընլար տէյու մաղաղայա խապէր վէրալիմ . . .

Ամէտէ . — Բէք ալէա . . . էօյլէ իսէ եարըն սասպահ էրքէննէ կիթմէք իշիւն հանկը եօլտան վէ սաաթ գաշտա կիտէճէյիմիզի գարարաշտըրալըմ :

Վիրժինի . — Էվլէթ . . . պիրիննի թրէն իլէ կիտէլիմ . . .

Ամէտէ . — Բէք ալէա . . . Լաքին նէրէյէ կիտէճէկիմիզի էվլէլալ պիլէլիմ :

Վիրժինի . — Իշթէ՛ . . .

Ամէտէ . — Պիր եէր թասարլամըճմըսըն :

Վիրժինի . — Էվլէթ . . . իսթէրիմ քի աղաճըղը վէ սույը պուլընան թէնհա-ճա պիր եէր օլտուն . . . ինսիզ ստա կիպի պիր շէյ օլտուն . . .

Ամէտէ . — Լօգանթաուը պուլընան պիր ինսիզ ստա , տէյի՞ մի :

Վիրժինի . — Շիւպէ՞ մի վար , էլպէթթէ պիր լօգանթա պուլընաճապ տըր :

Ամէտէ . — Պուժիվալա կիտէլիմ :

Վիրժինի . — Ա՛ , օրասը օլմազ . . .

Ամէտէ . — Նիշի՛ն :

Վիրժինի . — Օրատա չօգլուգ աղաճ եօգ տըր . . .

Ամէտէ . — Պիւթ-Շօմօնա կիթսէք նա՞սըլ օլուր :

Վիրժինի . — Պէ՛ն սանա նէ սէօյլէյօրըմ , սէ՛ն պանա նէ սէօյլէյօրսըն , Լաթի-ֆէյէ՞ մի չըգըլաճաղըզ . . .

Ամէտէ . — Գօրպէյլէ կիթմէք իթէ՞րմիսին :

Վիրժինի . — Օրատա գօրուլըգ եօգ տըր . . .

Ամէտէ . — Պօնտի օրմանընա կիթսէք նա՞սըլ օլուր :

Վիրժինի . — Օրատա տա սու եօգ տըր . . .

Ամէտէ . — Սէն պիր եէր սէօյլէ տէ կիտէլիմ :

Վիրժինի . — Շանթիյեի օրմանը՞ նասըլ տըր :

Ամէտէ . — Պէ՛ն պիր ըէյ պէյան իթմէյէճէյիմ . . .

Վիրժինի . — Օրայա կիտէլիմ . . .

Ամէտէ . — Սու իլէ լօգանթա վա՞ր մը տըր :

Վիրժինի . — Հէր շէյ վար տըր :

Ամէտէ . — Նէտէ՞ն պիլիյօրսըն :

Վիրժինի . — Մաղաղատա պիր գըզ արգատաշըմ վար , կէչէն հաֆթա պիր կիւն մաշուգըլա պէրապէր օրայա կիթմիշ վազթ կէշիրմիշ , բէք ալէա խմիշ , Բասգալ՝ պուլնտա լազըրտըյա գարըլարազ . — Արգատաշընըզըն հազգը վար ,

Մատամ, Շանթիյեի օրմանը հագիգաթէն բէք կիւզէլ տիր :

Ամէտէ .— Սիւ օրայը պիլի՞րմիսինիզ :

Բասգալ .— Չօգ կիթմիշիմ վէ հէր թարաֆընը կէզմիշիմ . . . էթրաֆը զայէթ էսկի աղաճլարլա մուհաթ կիւզէլ կէօլէր վար տըր . . . Լօգանթա եէրինէ օրա-տա գօրուճը խանէլէրի պուլաճագսընըզ վէ պու խանէլէրտէ պիր պալըգ բլաքիսի, պիր «օմէթ» վէ պիր ստա թապչանը եէմէյի եէյէպիլէճէք վէ պիրէր տէ չարապ իչէճէքսինիզ, վէ չօգ բարատան տա չըգւայաճագսընըզ :

Ամէտէ .— Էօյլէ իսէ Շանթիյեի օրմանընա կիտէլիմ . . . ուզա՞գ մը տըր :

Բասգալ .— Շըմէնտըֆէրլէ պիր սաաթ տըր :

Ամէտէ .— Պիր սաաթ մը . . .

Վիրժինի .— Պիր ազ ուզագ տըր . . . ամմա ուզագլըղընա կէօրէ պարի կիւ-զէ՞լ մի տիր . . .

Բասգալ .— Չօգ կիւզէլ տիր . . . անտէն կիւզէլ սէյրանկեա՛հ ինթիխապ իտէ-մէզսինիզ, պիր քէրլէ օրայա վարընճա, իթտիկինիզ եօլճուլըգտան բէչիման օլ-մայաճաղընըզ թէէմին իտէրիմ :

Վիրժինի .— Հա՞նկը տէմիր եօլույլա օրայա կիտիլիր :

Բասգալ .— Շըմալ տէմիր եօլույլա :

Վիրժինի .— Նէ՞րէտէ աչաղը էնմէլի :

Բասգալ .— Օրլիլ—Լա—Վիլ սթաասիօնընա էնմէլի . պու սթաասիօն օրմանըն թա օրթա եէրինտէ տիր . . . Էկէր օրայա կիթմէյէ գարար վէրիր վէ իւք թրէնէ կիտէր իսէնիզ, կէօլէրին եօլուճը մաէլմէմնունիյէ սիզէ կէօսթէրիրիմ . . .

Վիրժինի .— Վա՛յ, սի՞զ տէ մի օրայա կիտիյօրսընըզ :

Բասգալ .— Էֆէնտիմ կէչէնտէ Օրլիտէ պիր չիֆթճիտէն օթ միւպայէա իթմիշ օլտուղընտան, կիտիպ բարասընը վէրէճէյիմ . . .

Ամէտէ .— Պիր եէրտէ խըտմէթտէ՞միսինիզ :

Բասգալ .— Էվվէթ, էֆէնտիմ . . . էյի պիր թիւճճար եանընտա մապահաթ-կիւզարմ . . . էֆէնտիմ պու սըրատա Բարիպտէ տէյիլ տիր . . . իշիմ թաթիլ տիր, Օրլիտէ չիֆթճինին բարասընը վէրմէյէ կիտէր իքէն, սիզէ կէօլէրին եօլու-նը կէօսթէրէճէք եէրտէ օրայա գատար սիզի կէօթիւրէպիլիրիմ . . .

Ամէտէ .— Ալիմ Ալլահ բէտտ օլուճմազ պիր թէքլիֆ տիր պու . . . Մատամ քի իշինիզ թաթիլ տիր տէ օ թարաֆա կիտէճէքսինիզ, էյի եէրլէրի լութֆէն պիզէ կէօսթէրէճէք օլուր իսէնիզ մէմնուն օլուրըզ . . . Էօյլէ տէյիլ մի, Վիր-ժինի :

Վիրժինի .— Օնա չիւպէ՞մ մի վար . . . էֆէնտինին պու նէզաքէթինտէն մէմ-նուն օլուրըզ . . . Պունտան մատա «Նէ գատար չօգ տէլի պուլընըր իսէ, օ գատար չօգ կիւլիւնիր» տարպը մէսէլինէ հէմէֆքեարմ :

Բասգալ՝ թէպէսսիւմէ .— Սիզէ պիր գօրուճը էվինտէ տէ պիր սէյլուն գուշը եէտիրիրիմ . . .

Վիրժինի .— Սէյլուն մը . . . պու մէվսիմտէ մի . . . չիմտի ալ օրմազ նէ՛ . . .

Բասգալ .— Գօրուճըլար իշիւն ալ մէվսիմի եօգ տըր . . . կէօրէճէքսինիզ՝ . . .

Պու սըրատա չէնանըն բէրտէսի աիգասընտան իւշ իշարէթ վուրուլըպ, Վու-զիգա չալմազա պաշլայօր իտի :

Վիրժինի. — Շիմտի շարգի չաղըրաճաղար . . . տիյնէյլիմ . . .

Բասգալ՝ Ամէտէյ. — Պիր «պօկ» պուլուրը՝ րմըսընը :

Ամէտէ. — Էկէր գարշըլըղընը գապուլ իտէր խէնիզ պու թէքլիֆինիզի մաէլ-մէմնունիյէ գապուլ իտէրիմ . . .

Ուշագ իւշ գատէհ պօկ կէթիրտի :

Իշկիլէրի իշտիլէր . սօնղրա բէրտէ աշըլտըղընտան , սէօյլէնէն օբէրա բարչու-լարընա գուլագ վէրմէյէ պաշատըլար :

Հալ պու քի , Բասգալ գուլագ վէրիպ տիյնէմէյօր իտի :

Տիբրի վէ տիւշիւնճէսի պաշգա եէրտի իտի :

Էրթէսի կիւն իշիւն բլանլարընը թէրթիպ իտիյօր իտի :

Օբէրա խիթամ պուլտըգաա բէրտէ գաբանըպ , էհալի չէտիտէն էլ չըրբաը :

Վիրժինի. — Բէք կիւզէլ օյուն տըր . . .

Բասգալ. — Թէաթրօյը չօգ սէվէ՝ րմիսինիզ :

Վիրժինի. — Չըկընճասընա սէվէրիմ :

Ամէտէ. — Էվվէթ , եէմէքտէն վազ կէչէր , գօշուպ թէաթրօ վէ եա պունա միւմասիլ օյունլարը սէյր ու թէմաշա իթմէյէ կիտէր : Լաքին պու ագչամ օյունըն սօնունա պէքլէմէյէ հիշ կէօյնիւմ եօգ տըր . կիտէլիմ րահաթլանալըմ տա եարըն սապահ տիրիճէ գալգալըմ . . . տէյի՞մի , Վիրժինի :

Վիրժինի. — Պէն տէ էօյլէ եարմագ իսթէրիմ . . . Թէաթրօյը վագըա չօգ սէվէրիմ , լաքին քէօյ հալինի տահա չօգ սէվէրիմ . . .

Ամէտէ՝ Բասգալա. — Էօյլէ իսէ , էֆէնտի , եարըն սապահ պուլուլալըմ մը :

Բասգալ. — Էվվէթ . . . պէն տէ սիզինլէ պէրապէր ի.ք թրէնլէ կիտէճէյիմ :

Ամէտէ. — Սաաթ գաշտա՞ :

Բասգալ. — Սաաթ ալթըյա չէրեէք գալարագ Շըմալ տէմիր եօլ սթասիօնընա ազիմէթ իտինիզ . . .

Ամէտէ. — Թամմ օ սաաթտա օրատա պուլըմճաղըզ . . . — տէտի :

Գաֆէ շանթանտան չըգըլտըլը էսնատէ , պու իւշ քիշի սիրսիրիյլէ էլլէշիպ , պատէհու Վիրժինի իլէ Ամէտէ՝ Պէլվիլ թէբէլէրի եօլունը թութտըլար :

Բասգալ պիր քիրա արապասընա րաքիպէն , Բիւէպլա սօգաղընտաքի իգա-մէթկեհանընա չէքտիրտի :

Մէրգոււմ սըր քեաթիպ՝ էրթէսի սասպահ րօսթայա պըրագմագ իւզրէ ժագ Լակարտա խիթապէն մէզքիւր իգամէթկեհանտա պիր գաշ սաթըլըզ պիր մէք-թուպ եագտը վէ եաթտը ույուտը իսէ տէ , չօգ ույումայըպ սապահ սաաթ տէօրթ պուշուգտա ույանտը գալգտը , քէնտինէ չէքի տիւզէն վէրտի , իսթիւնիւ կիյին-տի վէ եայա եիւրիւյէրէք Շըմալ սթասիօնընա կիթտի :

Շօլտա կիտէր իքէն մէքթուպը րօսթա գութուլարընտան պիրինէ վազ ի տուպ , սաաթ պէշ պուշուգտա սթասիօնա վասըլ օլտու վէ սաաթ ալթըյա չէր-եէք գալարագ թա եանընա պիր արապա կէլտիկինի վէ պու արապատան Ամէտէ իլէ Վիրժինինին աշաղա էնտիքլէրինի կէօրտիւ :

Կէնճ գարը՝ քէօյ հալինէ մախսուս դայէթ սատէ վէ լաքին դայէթ տիւզկիւն վէ չիք պիր էլպիսէ կիյինմիշ իտի :

Բասգալ՝ էլլէրինի մէրգուժմանս տողրու ուզաթտը :

Վիրժինի՝ սէվինճլէ . — Օհ, սիգմիսինիզ, էֆէնտի . . . Եօլտա Ամէտէ իլէ պէն պիրպիրիմիզէ սիւվալ իտիյօր իտիք, օլմայա քի պիզէ պիր օյուն իթմիշ օլասընըզ :

Բասգալ . — Հիշ պիր վագթ . . . Պէն պիր քէրրէ սէօզ վէրիւր իսէմ, արթըզ օ սէօզիւմի թութմալըյըմ . . .

Ամէտէ՝ կիւլէրէք . — Էօյլէ իսէ պու էյի . . . զաննըմ բէք կիւզէլ էյլէնէպիլէնէյիզ . . . Պիլէթլէրիմիզի ալալըմ :

Բասգալ . — Պէն ալըրըմ :

Ամէտէ . — Բէք էյի, սօնդրա հիսապընը եաբարըզ . . .

Բասգալ . — Էվվէթ . . . Էվվէթ . . . պէօյլէ ուֆագ թէֆէք շէյլէրէ սիզ պագմայընըզ . . . — տիյէրէք, Ժագ Լակարտըն շէրիքի պիլէթ սաթըլան մահալէ տողրու կիթտի :

Ամէտէ . — Պու աուում էյի պիր չօճուզա պէնզէյօր, քէնտիսինտէն խօշանըյօրըմ . . . քէնտիսինի բէք սէվիյօրըմ . . .

Վիրժինի . — Էյի պիր թիւճճար եանընտա մասլահաթկիւզարըզ՝ ֆէնա պիր մէվգի տէյիլ տիր . . . չօգ բարա գազանմագտա օլմալը տըր . . .

Ամէտէ . — Պէն տէ էօյլէ մէմուլ իտէրիմ :

Բասգալ՝ պու արա պիլէթլէրի ալըպ կէլէրէք . — Չաբուգ, չաբուգ իտինիզ . . . վագթիմիզ եօգ տըր . կէլինիզ :

Ամէտէ . — Գաշընճը՝ մէվգի պիլէթի ալտընըզ :

Բասգալ . — Իքինճի ալտըմ . . . Պիրիքտէ պիր գատըն պուլընընճա, իւչիւն-ճիւ մէվգի իլէ կիտիլէմէզ . . . Ֆրանսըզ նէզաքէթինէ գարչը տըր . . . — տէտիքտէն սօնդրա, մէրգուժան իւշ էչխաս՝ տէմիր եօլ սթասիօնընըն պէքլէմէ սալօնընտան կէչէրէք, հարէքէթ իտէճէք օլան գաթարա բաքիպ օլտուլար վէ սապահ էրքէն օլտուղը իչիւն եայընըզճա պիր վահօնտա պուլընտըլար :

Պատէհու տիւտիւք չալընըպ մաքինա հարէքէթէ պաշլատը :

Իշպու թրէն էլլի պէշ տագիգա սօնդրա թէվագգուֆ իտուպ, մէմուլըն պիրի՝ ըրթթըմըն իւզէրինտէ գօշարագ «Օր ի-լա-Վիլ . . . Գօյ» տէյու պաղըրմաղա պաշլատըղընտան, Բասգալ «Եէթիշտիք» տէտի, վէ իքի էրքէքլէ կէնճ գատըն թրէնտէն աշաղը էնտիլէր :

Մէրգուժանըն աշաղը էնտիլէրի իշպու քիւչիւք սթասիօն՝ Շանթիյի օրմանընըն օրթա եէրինտէ, աղաճլար ալթընտա դայպ օլմուշ վէ Բարիլի էրպապը սէյր ու սէֆանըն չօգլուգ բաղպէթինէ մագհար օլմամըշ օլան Օրի-լա-Վիլ վէ Գօյ նամ իքի գարիյէլէրտէն միւսալի ուզագլըգտա պուլընմագտա տըր :

Օրման օրթասընտա եաբա եալընըզ պուլընան սթասիօնտան օրման իչինտէ իքի եօլ կիթմէքտէ օլուպ, պուլնլարըն պիրի սաղտա վէ տիկէրի սօլտա օլարագ, պալէատէ գիքր օլընան իքի քէօյէ կէօթիւրմէքտէ տիրէր :

Ամէտէ՝ էթրաֆընտա աղաճտան սլաշգա պիր շէյ կէօրմէտիկինտէն . — Պուրապը նէ՝ ալէա շէյ, լաքին սուսըզլըգտան պայըլըյօրըմ . . . պարի պիր մէյխանէ պուլընսա տա ինսան պիր գատէհ պէյազ չարապլա պօղաղընըն թէլիյինի ըսլաթսա, օ տա եօգ :

Վերծինի՝ իւրականն.—Պիր բարչա տա բէյնիր օլա . . . պիզէ չօգ գուզվէթ վերիր . . .

Բասգալ.—Հիշ եօգ տըր . . . լաքին Օրլի-լա-Վիտէ բէք թէմիզ պիր մէյ-խանէ վէ օ մէյխանէտէ թազէ շարապ վէ օմլէթ եէմէյի պուլաճաղը . . . Օմ-լէթ բիշտիկի սըրատա պէն կիտիպ չիֆթճինին հիսապընը թէսվիյէ իտէր , վէ ան տէն սօնդրա սէրպէսթ օլուրըմ . . .

Ամէտէ.—Բէք ալէա . . .

Վերծինի՝ ագլ խոււպ , սօն թրէնին սաաթ գաշտա հարէքէթ իթտիկինի ան-լամագ լազըմ կէլտիկինի պէյան իթտիկինտէն , Բասգալ պուլը անլամաղա կիթ-տի , վէ կէլտի «-Բարիզէ կիտէն սօն թրէն ագչամ սաաթ տօգուզտա պուրատան կէչիյօր իմիշ-» ճէվապընը կէթիրտի .

Վերծինի.—Պու բէք էրքէն տիր . . . այըն չըգտըղընը կէօրէմէյէմէյիզ . . . պէն իսէ պուլը չօգ սէվէրիմ :

Բասգալ.—Սիզ կիտէճէյիմիզի հիշ տիւշիւնմէյինիզ . . . պէնիմ պիր թէսավ-վուրըմ վար . . .

Վերծինի.—Նէ՞ թէսավվուր տըր քի :

Բասգալ.—Գապիրը իճրա օլտուղընա էյիճէ գանի օլտուղըմտա սիզէ սէօլէրիմ :

Վերծինի.—Պէնի ամմա տա էօգէնտիրիյօրսընըզ հա՛ :

Բասգալ.—Սապրը օլուլըզ . . . —տէլիս , Օրլի գարիյէսինէ կիտէն եօլտան աշաղը տօղրու էնտիլէր :

Վերծինի՝ սապահլայըն օրման տէրունինտէ թէրավէթը հավատան վէ խօշ վէ կիւզէլ գօգուլարտան մահգուզ վէ միւթէլէզզիզ օլարագ չիշէթ թօրլամագտա վէ իրի պիր տէսթէ պաղլամագտա իտի :

Պուշլար՝ Օրլիյէ միւվասէլէթ իթտիքէրինտէ , գաբուսընըն իւզէրինտէ «Ավ-ճըլարըն մէքեանը» իպարէլի պիր լէվհա ասըլը օլան ատի վէ ֆագաթ թէմիզ պիր մէյխանէյէ տուխուլ իթտիլէր :

Պիր քէօլիւ գարը՝ մէյխանէնին հէքսի հէքսի պիր թանէ օլան սալօնընը սիւ-բիւրմէքտէ վէ պու սալօնտա էսքի բիւսկիւ պիր գաշ ճէվիզ մասա կէօրիւնմէքտէ իտի :

Ամէտէ պիր «օմլէթ» իլէ պիր չիշէ պէյազ շարապ ըսմարլատը :

Վերծինի.—Իւշ թագըմ գօյուլըզ :

Ամէտէ.—Շարապ իլէ գատէհլէրի շաբուգ կէթիրինիզ , զիրա հարարէթտէն եանըյօրըմ . . . Սօնդրա օմլէթլէ պէրապէր պիր չիշէ տահա իշէրիզ :

Բասգալ՝ քէնտի քէնտինէ.—Ղալիպա իչկիյի չօգ սէվիյօր . . . պու պէնիւթ իշիմէ բէք եարար . . .

Մէյխանէճի գարը չիշէ իլէ գատէհլէրի կէթիրտիքտէն սօնդրա , ըսմարլանան օմլէթի հազըրլամաղա կիթտիկի սըրատա , մէրգուլմէնին օն տէօրթ օն պէշ եա-չընտա պիր գըզը սուֆրայը գուրույօր իտի :

Բասգալ՝ Վիրժինինն չէվզինէ պիր գատէհ շարապ իշտիքտէն սօնղրա. — Կիտէյիմ չու չիֆթճինին իչինի չարուճազ պիթիրէյիմ ծե կէլէյիմ. — տէյիպ, տիշարը չըգտը, օն տագիգա տիշարտա գալտը վէ օմլէթին սուֆրայա կէթիրիլտիկի վագըթ ավտէթ էյլէտի:

Թաամա պաշլամպտան էվվէլ իշիլէն չիշտէն պաշգա էոնաի Թաամտա տախի իւշ շիշէ շարապ իշտիլէր վէ Թաամտան սօնղրա տէրհալ կէօլլէրէ ազիմէթ իթտիլէր:

Վիրժինի իլէ Ամէտէ՝ շարապտան էրէյիճէ չագըր քէյֆ օլուպ շէն ու շէնլիքտէ կէօրիւնմէքտէ օլտուգլարը կիպի, Բասգալ տախի տնլէր կիպի շէն վէ քէյֆի կէօրիւնիյօր իտի իսէ տէ, մէրգուճըն պու քէյֆ ու մէսէրրէթի սախթէ իտի:

Օ կիւնիւ հապա զայէթ կիւզէլ օլուպ, սէրին պիր ըիւզիւար՝ կիւնէշին չիտտէթը հարարէթինի Թաատիլ իթմէքտէ օլտուղընտան, լահաթ նէֆէս ալընմագտա վէ եօրուլմագսըզըն եիւրիւլմէքտէ իտի:

Գարը իլէ իթի էրքէք օրման իշինէ կիրտիլէր վէ պիր կէնիշ եօլտան մէգըիւր օրմանըն տէօրթ կէօլլէրինտէն պիրինին չօսէ եօլու իւզէրինէ չըգտըլար: Մէգըիւր տէօրթ կէօլ՝ եան եանա պուլընըպ հէքսի պիրտէն պիր միլտէն զիյատէ ուզուէն պիր սու թէշթիլ իթմէքտէ վէ պու կէօլլէրին էթրաֆընտա ճէսիմ աղաճլար պուլընմագտա տըր:

Ուֆուզ իւզէրինտէ Թասվիր կիպի Րէն-Պլանշ քէօշկիւ, վէ Շըմալ տէմիր եօլուէնըն պաթագլըգլար իշինտէն կէշէն վէ ալթմըշ մէթրօ եիւքսէքլիքտէ քէմէրլէր իւզէրինտէ տուրան պէօյիւք չըմէնտըֆէր քէօքրիւսի կէօրիւնմէքտէ իտի:

Վիրժինի՝ զայէթլէ քէյֆինէ կէլէրէք. — Ա՛հ, պուրասը Թամըլ միլլէթ պաղչէսինտէն տէ կիւզէլ տիր. . .

Ամէտէ՝ պէօյլէ Թապիի կիւզէլիքլէրէ բէք օ գատար մէրագլը օլմատըզընտան. — Շու կիւզէլ մէնզարէյի կէօրտիւքճէ, ճանըմ տահա զիյատէ իշկի իսթէյօր, Թօհաֆ տէյի՞լ մի. — տէյինճէ, Բասգալ կիւլմէյէ պաշլատը:

Վիրժինի. — Էօյլէ սապահլայըն էրքէն ճանըն իշկի իսթէյօր իսէ, աճապա աղչամա նա՞սըլ օլաճագ տըր:

Ամէտէ. — Նէ օլաճագսա օլաճագ. . . Պիր այտան պէրու գըրմըզըյա պօջյանմըշ սուտան պաշգա պիր շէյ իշմէմիշիմ. . . Պու ագչամ էյլէնմէք վէ քէյֆ իթմէք իշին պիր ազ զիյատէճէ իշէր իսէմ, պուէնըն նէ՞ ֆէնալըղ օլապիլի. . . Ձաթէն պուրայա էյլէնմէք իշին կէլմիշիզ, տէյի՞լ մի, էֆէնտի. . . Տուր, էյի իսթըրմա կէլտի, իսմինիզի պաղըլա՞րմըսընը. . . պիր ատամ՝ ահպապըզ իթտիկի ատամըն իսմինի պիլմէլի տիր:

Բասգալ. — Իսմիմ իզիտօր տըր. . .

Ամէտէ. — Է ճանըմ, պապա Ջիտօր, պէնիմ Թապիաթըմ պէօյլէ տիր. . . Չալընագ լազըմ կէլտիքտէ տուրմայըպ չալըշըրըմ, լաքին պիր էյլէնճէտէ օլուրսամ էյլէնմէլլիմ. . . հագըղմ վա՞ր մը:

Բասգալ.—Հագգընըզ վար . . .

Ամէտէ.—Իշիտի՛յօրմըսըն, Վիրժինի, Զիտօր պանա հագգ վէրիյօր . . . հէլէ
պիր ատամ՝ պէնիւ էֆքեարըմը անլայօր . . . Հայտէ կիտէլիւ շու քէօշկիւ կէօ-
րէլիւ . . .

Բասգալ.—Էկէր էվէլա կիտիպ պիր գօրուճընըն խանէսինտէ թաամըմըզը
ըսմարլայաճագ օլուր իսէք, զանըմ տահա էյի օլուր . . .

Ամէտէ.—Պու Զիտօր տա չօգ էյի չէյլէր տիւշիւնիյօր . . . Եօլը պիզէ կէօս
թէրինիզ . . . օ գատար աճէլէ իթմէյինիզ, սիզ իլէրի կիտինիզ, պիզ տէ արգա-
նըզ սըրա կէլիրիզ . . .

Ամէտէ՝ տօղրու եիւրիւյէպիւմէք իշիւն Վիրժինինին գօլընտան աշաղը ասը-
լարագ Բասգալըն արգասը սըրա կիթմէքտէ օլտուղը հալտէ, Բասգալ՝ կէօլիւն
քէնարընտա կէօլկէլի պիր Եօլը թութարագ, իւշիւ պիրտէն սէրիան Գօմէլ չիֆթ-
լիկինէ վասըլ օլտուլար: Պու չիֆթլիք՝ գօրուճըլար քեահեասընըն իգամէթկեահը
օլուպ, մէրգումըն գարլըսը՝ կէլէնլէրի մաէլմէմնունիյէ գապուլ իթտի վէ նէ իս-
թէտիքլէրինի սիւվալ էյլէտի:

Բասգալ.—Պուրատա թաամ իթմէք իսթէրիզ, սէվկիւլիւ գատընճըղազ . . .
Պէն էվինիզէ կէլմիշիւ . . . ինսան պուրատա չօգ րահաթ իտէր, անըն իշիւն
տօսթլարլա պէրապէր եինէ պուրայա կէլտիւ . . . Պիզէ նէ՞ եէմէք վէրէպիլիրսի-
նիզ . . .

Գարը.—Սազան վէ թաշ պալըղընտան եաբըլմըշ պիր բլաքի իսթէ՞րմիսինիզ
. . . տիւքքեանտա վար տըր:

Բասգալ.—Մաշալլահ, իսթէրիզ եա՛:

Գարը.—Պէրապէր պիր տէ ատա թավչանը գըզարթմասը նա՞սըլ օլուր:

Բասգալ.—Ֆէնա օլմազ:

Գարը.—Էն սօնը պիր տէ թավուգ գըզարթմասը.—տէտիքտէ, Բասգալ գահ-
գահ կիւլմէյէ պաշլայըպ, պատէհու.—Սիզ պու գըզարթմայը թավուգ տէյի պի-
զէ կէթիրէպիլիրսինիզ. լաքին պիզ անը քէնտի արամըզտա սէյլուն գուշը ալ եէ-
մէյի տէյու թէսմիյէ իթմէք իսթէրիզ:

Գարը.—Գօճամ պու սասլահ օրման տէրունինտէ գօլ տօլաշտըղը սըրատա,
ալ խըրսըղլարընըն էլինտէն էօյլէ պիր սէյլուն գուշը եագալամըշ տըր . . . Ահ,
օ ալ խըրսըղլարընըն էլինտէն պէզտիւմ օսանտըմ . . . Մէգքիւր սէյլուն գուշընը
սիզէ պիր շիշ քէպապը եաբայըմ վէ պէրապէր պիր տէ կիւզէլ պիր թէրէ օթը
սալաթասը կէթիրէյիւ . . .

Բասգալ.—Պրափօ . . . եէմէյին իւզէրինտէն տէ, էկէր վար իսէ, չիւէք . . .
չիֆթլիքտէն գայմագ բէյնիրի վէ գահվէ իսթէրիզ:

Ամէտէ՝ Բասգալըն գուլաղընտան աշաղը.—Շարապը ունութմայընըզ, պապա
Զիտօր:

Բասգալ.—Սիզ գասալէթ իթմէյինիզ . . . պիր Պուրկօնեը շարապը իշլիւմ
. . . —տէտիքտէն սօնղրա, գօրուճընըն գարլըսընա խիթապէն.—Սէվկիւլիւ գա-
տընճըղազ, սուֆրամըզը պէօյիւք աղաճլարըն ալթընտա գուրաճագսընըզ, տէ-
յիլ մի . . . Պիզ թամմ էօյլէյին պուրատա օլաճաղըզ՝—տէտի:

Գարը.—Կէտիկինիզտէ հէր շէյ հազըր վէ միւհէյեա պուլընաճագ տըր :

Պու իւշ էշխաս՝ կիտիպ Րէն Պլանշ քէօշկիւնին խարապէլէրինի սէյր ու թէ-
մաշա իթտիլէր վէ սէօյլէտիքլէրի սաաթտա չիֆթիլիկէ ափտէթ էյլէտիլէր :

Պուհլարըն գարնը բէք աճ իտի :

Թաամ բէք նէֆիս օլուպ, իւշիւ պիրտէն իշթիհալը պիր եէմէք եէտիլէր :

Պուրփօնեը շարապը շիշէլէրի քէմալը սիւրաթլա կիտիպ կէտիլէր . . . Ամէ-
տէ՝ արթըզ նէ սէօյլէտիկինի պիլմէյօր իտի վէ Վիրթինի ազլընը թէմափըյա-
ղայպ իթմէյէ պաշլայօր իտի, լաքին պուհլարըն սէրխօշըղը սագար օլմայըպէ ի-
քիսի տէ նէշիլ ու շէնիլքլի պուլընըյօրլար իտի :

Սաաթ տէօրթտէ անճագ գահվէլէր իշիլմէյէ պաշլանըպ, Կօմ վէ գօնեագ շի-
շէլէրի տէ եինէ էքսիք տէյիլ իտի :

Ամէտէ՝ գուրու քլիլ սէտա իլէ քէքէլէյէրէք.—Պապա Զիտօր, ոէն պիր ար-
գապաշ . . . էյի վէ ճանտան պիր արգատաշըն, վէ պու կիւն պիզի կիւզէլճէ էյ-
լէտիլտիկին իշիւն իֆթիխար իտէպիլիրսին . . .

Վիրթինի.—Ա՛, էվլէթ . . . էօյլէ տիր :

Բասգալ.—էյլէնճէմիզ տէ հէնուզ պիթմէմիշ տիր :

Վիրթինի.—Սահի՞ մի :

Բասգալ.—Թէսավփուրըմը արթըզ սիզէ սէօյլէյէճէք վագթ կէլմիշ տիր . . .

Ամէտէ.—Այլէյլէ, արգատաշ . . . Թէսավփուրըն էյի պիր շէյ օլմալը տըր . . .
հայտէ պագփըմ . . .

Բասգալ.—Պէն շէօյլէ պիր շէյ թէքլիֆ իտէճէյիմ. Կէճէյէ գատար պուրա-
տա գալըպ գուրպաղըլարըն կըրըլթըսընը տիյնէյէճէք եէրտէ, եափաշ եափաշ օրման
իշինտէն կիտէրէք, տէմիր եօլ սթասիօնընտա թրէնէ պէքէրիզ, վէ մէգքիւր թը-
րէնէլ սաաթ սէքիզտէ Բարիզէ կիտիպ պիր արապայա օթուրըրըզ, վէ իշպու ագ-
լամ էյլէնճէմիզի կիտէր էֆէնտիմին քէօյտէքի խանէսինտէ իքմալ իտէրիզ. օրա-
տա պէքճի օլարագ պէնտէն պաշգա քիմսէ եօգ տըր. սիզէ պիր պալըզ թափասը
վէ ըսթագօզլար եէտիրիր վէ պիր գաշ շիշէ էն ալէա շամբանեա շարաղը իշիրիլիմ :

Վիրթինի՝ իշէրիսինտէն ահ իտէրէք.—Շամբանեա իլէ ըսթագ, պու նէ՛ ա-
լէա շէյ, պէն տէ պուհլարը խայալլարըմ :

Ամէտէ.—Պու շէյ նէ՞րէտէ օլպճագ :

Բասգալ.—Մարն ըրմալը գըյըսընտա :

Ամէտէ.—Մարն գըյըլարը, մալիւմ եէրլէր . . . բէք ալէա տըր . . . գա-
պուլիմիզ, հայտէ կիտէլիմ . . . Լաքին նէ՞րէտէ եաթաճաղըզ :

Բասգալ.—էֆէնտիմին խանէսինտէ եաթաճ գըթլըղը մը վար տըր. եարըն
սապահ տա տիր տիրի գալգար Բարիզէ ափտէթ իտէրիզ . . .

Վիրթինի՝ եէրինտէն սըջրայարագ պիւլէնտը ափազ իլէ.—Եաշասըն մէսէրրէթ
. . . Ամէտէ, հիսապլարը թէմիզլէ :

Բասգալ.—Անը պանա պըրագընըզ . . . պէն . . .

Ամէտէ՝ սէօզիւնիւ քէսէրէք.—Հիշ պիր վագթ . . . պուրատաքի թաամ մէ-
սարիֆի պէնտէն, էֆէնտիմին գօնաղընտաքի պալըզ թափասը իլէ շամբանեա
տա սէնտէն . . .

Բասգալ.— Բէք էյի, էօյլէ օլտուն:

Հիսապլար թէմիզլէնտիքտէն սօնդրա, մէրգուժան եօլա չըգտըլար:

Ամէտէ սալլանըյօր իտի:

Վիրժինի՝ պու տուվար պէնիմ օ տուվար սէնին եիւրիւյօր իտի:

Պուճարըն իքիսի սէ հէր ատըմ ալտըգճա տահա զիյատէ սէրիսօչլանարագ գահհահա իլէ կիւլմէքտէ վէ շարգիլէր չաղըրմագտա իտիլէր:

Տէմիր եօլ սթասիօնընա վարմագ իչիւն պիր սաաթտան զիյատէ վագթ լա՝ զըմ իտի:

Սթասիօնա վարըլտըգտա, Ամէտէ իլէ Վիրժինի՝ պէքլէմէ սալօնընըն գանարէլէրինտէն պիրի իւզէրինէ սէրիլիպ եաթտըգլարընտան, Բասգալ՝ իչմէք կիպի եարմըչ օլուպ լաքին բէք օ գատար իչմէմիչ օլտուղը հասէպիլէ ագլը պաչընտա պուլընարագ, գօշտու սթասիօն միւտիրինին օտաընա կիթտի, վէ.— Բարիզէ պիր թէլէկրաֆ չէքէպիլիֆմիյիմ.— տէյու սիւվալ իթտի, վէ մէրգուժ միւտիրտէն ճէվապը մուվաֆագաթ ախգ իտինճէ, քիր բարչա քեաղըտ ալըպ պէրվէճհը աթի պիր թէլէկրաֆ գալէմէ ալտը:

«Սէն—Լազար սթասիօնը գաղինօսընտա Կարնիէ,

«Պու ագչամ սաաթ սէքիզտէ արապա իլէ Շըմալ տէմիր եօլ սթասիօնընտա պէքլէյինիլ:

«ԲԱՍԿԱԼ»

Դօնթ տը թօնէրիէօնին սապըգ սըր քեաթիպի՝ թէլէկրաֆը եազտըգտան սօնրա սթասիօն միւտիրինէ վէրտի վէ օ տալի մէքբիւր թէլէկրաֆը անիտէ Բարիզ մէրքէզինէ քէչիտէ էյլտի:

Պու սըրատա սաաթ ալթը պուչըւգ իտի:

Բասգալ՝ քէնտի քէնտինէ.— Ժագ՝ պու սապահքի մէքթուպըմը ախգ իթտիքտէ, սաաթ ալթըտան պէտ իլէ Սէն—Լազար սթասիօնընըն գաղինօսընտա պէքլէյլէք տիր. . . Թրէն իսէ սաաթ սէքիզի եիրմի կէչէրէք Շըմալ տէմիր եօլ սթասիօնընա վասըլ օլաճագ տըր. . . Տիմէք Ժագ՝ օրայա կիտիպ հէր չէյի եօլտնա գօյմաղա վագթ պուլապիլէճէք տիր. . .

Թրէն տիւտիւք չալտը:

Բասգալ՝ պիրինճի մէվգիտէն իւչ պիլէթ ալտըգտան սօնդրա կիտիպ Ամէտէ իլէ Վիրժինիյի գանարէնին իւզէրինտէն գալտըրտը վէ պիր վահօնա պինտիրտի, Ամէտէ իլէ Վիրժինի՝ սէրիսօչլըգտան պիւսպիւթին ագըլարընը զայալ իթմիչէր իտի:

Տիւտիւք եէնիտէն չալընտը վէ Թրէն քէմալը սիւրաթլա Օրլի—Լա—Վիլ սթասիօնընտան հարէքէթ իթտի:

Շիմտի թէքրար Միրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնագտա օտաի մալսուընտա Տօգթօր թօմբսընա նագլը քէլամ իտէլիմ:

Սաաթ պիրտէ պաչլանմըչ օլան մուայէնէի թըպպիլէնին սաաթ տէօրթտէ խիթամբէզիյի օլաճաղը՝ կազէթալարլա իլան իտիլմիչ օլմաղա, սաաթ իւչ պուչըւգտա եիրմի քիչի՝ մէրգուժ տօգթօր թարաֆընտան թէմամըլլա մուայէնէ օլընարագ ընչէթալարընը ալըպ Մատմագէլ Մարթըն մէմուր օլտուղը տէֆթէրէ լաղըմ կէլէն գայտը իճրա իթտիրմիչէր իտի:

Պուլներ միւթէագըպ նումէրօ 21 չաղըրըտը :

Տուլ Մատամ Լապառ իլէ օղլու այաղա գալգըպ ժագ Լակարտըն մուայէնէ օտասընա կէօթիւրիւլտիլէր :

Պուլներն իւզէրինէ տօգթօր՝ օ կիւնիւ արթըգ պաշգա քիմսէյի գապուլ իթմէ-յէճէկինի վէ լաքին օ կիւնքի կէրի գալան նումէրօ սահիպլէրինի էրթէսի կիւնիւ էն էվվէլ գապուլ իտէճէկինի պէքլէմէ սալօնընտա հէնուգ խայլիճէ պուլընան միւլթէրիլէրէ խապէր վէրտիլտի :

Կէրի գալան միւլթէրիլէր՝ ղայէթլէ միւնֆէիլ վէ միւքէտտէր օլտուգլարը հալտէ միւֆարէգաթ իտուպ, լաքին էրթէսի կիւնիւ եինէ կէլմէյէ քէնտիլէրինճէ գարար վէրմիլլէր տիր :

Ժագ Լակարտ՝ էն սօն իշէրի կիրէն անա օղուլա պիր նագարը թէտգիգ ու թէճէսսիւսլէ պագըպ, կէնճ րուհպան շակիրտինի կէօրիւնճէ, կիւճ հալ իսթիղ-րապ ու թէաճճիւպինի թուլթապիլտի :

Ժագ՝ տուլ գատընա պիր սանտալեա կէօսթէրէրէք.— Պուլուրընըգ օթուրը-նըգ, մատամ . . . պէսպլէլի պու տէլիգանլը իշիւն պանա միւրաճաաթ իթմիլ օլ-մալըսընըգ . . . —տէտի :

Մատամ Լապառ.— էվվէթ, էֆէնտիմ . . . անըն իշիւն . . . օղլուլմ իշիւն սիգէ միւրաճաաթ իթտիմ . . .

Սալսթէ Թօմսըն՝ կէօյա թէաճճիւպ իտէրէք.— Օղլունըգ մը . . . Ալիմ Ալ-լահ, մատամ, սիգ սէօյլէմէսէնիգ անլալըմագ . . . Սիգ պուլըն վալիտէսի տէյիլ, պէօյիւք գըզ գարընտալը զանն օլընըրսընըգ . . .

Մատամ Լապառ՝ էն հազզ իթտիկի եէրինտէն գըտըգլանըպ ղուրուր ու մահ-զուգլիլթինտէն նաչի գըր գըրմըզը քէսիլէրէք քէնտի քէնտինէ.— Պու տօգթօր բէք եիւքսէք պիր ատամ տըր.—տէտի :

Ժագ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Օղլունըգ գա՛շ եաշընտա տըր :

Մատամ Լապառ.— Օն տօգուգ եաշընտա տըր . . . Նասըլ քի կէօրիւյօրսը-նըգ վիւճուտը բէք նարին տիր . . . չէհրէսի պօզուգ տըր . . . Շիմտի սէրբիլէ-ճէք վագթը օլտուլընտան, պու հալ՝ քէնտի միգաճը իւզէրինէ սուի թէէսիր ի-տիյօր . . .

Տօգթօր Թօմսըն՝ քէմալը տիգգաթլա մէրգուլ տէլիգանլը միւլթէրիսինէ պագտը :

Մէքթէպը րուհանի շակիրտինին կէօզլէրի ղայէթ իրի վէ ղայէթ կիւզէլ օ-լուպ, գանսըզլըգ խասթալըղընտան նաչի սօլիուլն օլան եիւզիւնին օրթասընտա գօյու պիր բարըլթը իլէ բարլամագտա, վէ չէհրէսինէ պիր հալը ղարապէթնիւմա իթա իթմէքտէ իտիլէր :

Ժագ.— Չօգտա՞ն պէրու մը մէքթէպը րէհապլիյնտէսինիլ, էֆէնտի :

Տէլիգանլը՝ մուլթասար պիր ճէվապլա.— Իւշ սէնէ տիր . . .

Մատամ Լապառ՝ իլավէթէն.— Բէտէրինին, պէնիմ սէվկիւլիւ գօճամըն վէ-ֆաթընտան պէրու, էֆէնտի . . . Գօճամ՝ ալօգաթ օլուպ, վիւքէլաի տէամիլին շան ու շէրէֆի իտի . . . Պիր արա օղլունը տա ալօգաթ իթմէյէ գարար վէր-միլ իտի, լաքին սէվկիւլիւ չօճուղըմըն թարիգը րուհանիյէթէ տուխուլ իթմէյէ

հավէս ու իսթիտատը մախսուսը օլտուղընտան, պուռնա մուխալէֆէթ իթմէք իսթէմէտիմ . . .

Ժազ Լակարտ՝ անա օղուլըն քէնտի օտասընա տուխուլէրինտէն պէրու զիհնի իհաթաթիթմիշ օլան պիր շիւպէշի տէֆ իթմէք իսթէյէրէք .— Օլմայա քի, մատամ, զայէթ մէշուր ափօգաթ Լապառըն տուլ զէվէսի օլմուշ օլասընըզ :

Մատամ Լապառ .— Էվլէթ, էֆէնտիմ . . . Փօճամը թանըֆը մը իտինիզ :

Ժազ .— Ուայր, մատամ, Լաքին անըն վէ սիզին իսմինիզի չօգ իշիթմիշիմ . . .

Մատամ Լապառ .— Քիմտէ՞ն իշիթմիշիմ :

Ժազ .— Սիզին միւհթէրէմ հէքիմինիզտէն իշիթմիշիմ . . . Թապիպը մէրգու մըն սահիպը էշլիյէթ ու լիյազաթը ֆէվզէլատէ օլտուղընա թիայէթէն քէնտիսինէ պիր վիզիթա վէրտիկիտտէ, մէրգու՞մ տօգթօր՝ պէնիմ սուրէթը մախսուսէտէ գանսըզըզ խասթալըղընա պազտըղըմը պիտիկիտտէն, մէքթէպը լէհապլյն շակիրտանընտան օլան օղուռնըզ պանա կէթիրմէնիզի սիզէ զօր իտէճէկիներ պանա պէյան իթտի :

Մատամ Լապառ .— Էօյլէ եարուը, էֆէնտի, քէնտիսինին թափսլյէ վէ իսրարը իւզէրինէ սիզէ միւրաճաաթ իթտիմ . . .

Ժազ .— Էկէր պու կիւն կէլմէսէ իտինիզ, մատամ, շիւպէսիզ սիզի եազընտա կէօրմէք շէրէֆինէ նաիլ օլաճագտըմ, զիրա սիզէ պիր մէքթուպ կէօնտէրէճէքտիմ—(պէլքի տէ պու մէքթուպ շիմտի եօլա չըգմըշ տըր)—վէ մէքթուր մէքթուպտա, պիր գաշ կիւնէ գատար խանէմտէ վուգու պուլաճագ քիւշիւք պիր ճէմիյէթտէ հազըր պուլընմաղա թէնէզզիւլ պուլուրմանըզը Տօգթօր Բ. իլէ օլան միւնասէպաթը տօսթանէմիզէ իսթինատէն սիզէ լէճա իտէճէքտիմ . . .

Մատամ Լապառ .— Չօգ թէլէքթիւր իտէրիմ, էֆէնտի, Լաքին իշպու տափէթը իլթիֆաթ քեարանէնիզէ իճապէթ իթմէքլիկիմ մուհալ գապլիտտէն տիր :

Ժազ .— Նիշի՞ւն, նէտէ՞ն :

Մատամ Լապառ .— Կէ՞օրմէյօրմըսընըզ, էֆէնտի, թէքմիլ սիյահար իշինտէյիմ . . . եէնիտէն եասա կիրտիմ . . .

Ժազ՝ կէօյա լէք մէրազ իտէրէք, — Տիմէք սիպտէն պիրի՞ մի վէֆաթ իթմիշ տիր :

Մատամ Լապառ .— Էվլէթ, էֆէնտիմ. պիր վէֆաթը միւթէէսսիֆէ վուգու պուլմըշ տըր . . . պիրատէրիմ քիթապճը Անթուան Յօվէլին վուգուը վէֆաթըլլա միւսթաղրազը եփս ու քէտէրը ազիմ օլմուլըմ տըր . . .

Ժազ՝ ուսթալլըզլա կէօյա թէաճճիւպ իտէրէք .— Անթուան Յօվէլ մի տէտիներգ . . .

Մատամ Լապառ .— Իսմինի իշիթմիշ մի իտինիզ :

Ժազ .— Էկէր Կէնէկօ սօգաղընտաքի քիթապճը Յօվէլ իսէ թանըր իտիմ պիլէ :

Մատամ Լապառ .— Էվլէթ, օրատա իքամէթ իտէր իտի :

Ժազ .— Էօյլէ իսէ քէնտիսիլյէ իշ եարմըղըմ տըր . . . պէնիմ քիւթիւպիտանէ մի օնտան սաթըն քլմըղըմ տըր . . . չօգ թէաճճիւպ իտիյօրըմ . . . էն չօղը սէքիզ կիւն ագտէմ քէնտիսինի կէօրտիւմ, սօն կէօրտիւկիմ իմիշ . . . լէք սաղլամ վէ սըհէթի պէրքէմալ կէօրիւնիր իքէն, էօլմիւշ էօյլէ՞ մի :

Մատամ Լապառ.—Հայը՛ֆ, էօլտիւ եա՛:

Ժազ.—Տիմէք պիրտէն պիրէ պիր երլտըրըմ խասթալըղը՞ մը կէլտիւ:

Մատամ Լապառ.—Խայր, էֆէնտիւմ . . . զաւալլը գարընտալըմ գաթլ իտիլ-միշ . . .

Ժազ՝ պիր տէհէթլէ.—Գաթլ իտիլմիշ մի՛ . . .

Մատամ Լապառ.—Էվլէթ, էֆէնտիւմ . . . հէքիմէր՝ ճէսէտինի թէֆթիշ վէ մուայէնէ իթտիքտէն սօնղրա, պու տէտիկիմի գաթիէն թէէյիտ իթտիլէր . . .

Ժազ՝ պիր ազ սիւքիւթտէն սօնղրա.—Վէրտիկինիզ պու խապէր՝ պանա բէք ֆէնա թէէսիր իթտի, զիրա Անթուան Ֆօվէլէ չօգ հիւրմէթ ու ըրայէթիմ վար իտի . . . Գաթիլ թէվգիֆ օլունտը՞ մը . . .

Մատամ Լապառ.—Խայր, էֆէնտիւմ . . .

Ժազ.—Գաթիլ քիմ օլտուղը անլաշըմը՞ մը:

Մատամ Լապառ.—Խայր, օ տա եօգ:

Ժազ.—Գաթիլին պու ճինայէթի նէ սէպէպլէ իճրա իթտիկի պարի մալիւմ օլմիշ մը:

Ավօգաթըն տոբէ գարընը ճէվապ վէրէճէք իբէն օղլու մէյտան պըրագմայըպ գուրու պիր սէս իլէ.—Անթուան Ֆօվէլ՝ քէնտի ֆաիլը միւշթէրէքլէրիտէն պիրի թարաֆընտան գաթլ օլունմըշ:

Մատամ Լապառ՝ շիտտէթլէ.—Էվլատըմ, սէօյլէտիկին սէօզլէր նէ տէրէճէ ա-ղըր օլտուղընը պիլիճօրմըսըն . . . տայըն հագգընտա պէօյլէ պիր լիսան իսթի-մալ իթմէք բէք ֆէնա տըր, պիր տահա էօյլէ սէօյլէմէյէսին հա՛ . . .

Օղլու.—Պէն օլանընը սէօյլէյօրըմ, վալիտէճիկիմ, սէն տէ պէնիմ գատար պի-լիրսին . . .

Մատամ Լապառ.—Խայր . . . պէնիմ էօյլէ պիր չէյտէն խապէրիմ եօգ տըր:

Օղլու.—Պէն իտտաա իտէրիմ քի սէն պունը պիլիրսին վէ թէքմիլ Բարիզ տա-թի սէնին կիպի պիլիր . . . Տայըմ՝ նամուսը քիթապճըլըգլա պէրապէր պիր թա-զըմ կիզլի գարազլը ախգուլիթալար վէ ճինայէթէքարանէ մուամէլէլէր տալսի իճրա իտէր իտի . . . Բօլիս հէյէթի՛ մէրգումըն խանէսինի պասըպ իճրաի թէհարրիյաթ իտէրէք, ալէյհինտէ վազը օլան իթհամաթըն էսասլը օլտուղընը իսպաթ իթմիշ տիր . . . Տայըմ գաշմաղա մուվաֆֆազ օլմուշ իսէ տէ, էսնտի ֆիրարընտա, եաթազ-լըգ իթտիկի պիր քիթապ խըրսըզը՝ քէնտիսինի հիւքիւմէթէ զամազլամասընտան գօրգարազ մէրգումը գաթլ իթմիշ տիր . . . Սէն գարնտաշընըն եասընը թութու-յօրսըն, վալիտէճիկիմ, պէնիմ տէ սէնի օ եաստան մէն իթմէյէ հագգըմ եօգ տըր: Լաքին պէնիմ նէ գօլումտա սիյահ թիւլ պաղը տըր, նէ գալպիմտէ եաս ու մա-թէմ վար տըր, զիրա ֆէնա եօլարա սիւլիւք իտէնլէրի պէն հիշ պիր վազթ ա-ճըմամ վէ թէէսսիւֆ իթմէմ . . . Անթուան Ֆօվէլէ աֆվ իթմէսինի ծէնապը Հագգա նիյազ իթտիմ . . . պունտան զլյատէ պիր չէյ եարամամ . . .

Մատամ Լապառ.—Էվլատըմ, էմր իտէրիմ, սուս օլաճագսըն . . . պիրատէ-

թիմին զիբրը ճէմիլինէ պու եօլտա րիայէթսիզլիքտէ պուլընմանլա պէնի բէք ա-
ղըր պիր սուրէթտէ թահգիր իթմիշ օլույօրսըն:

Մէքթէպը բուհանի շահիրտինին իսթիմալ իթտիկի շիտտէթ վէ մէթննէթը
լիսանը՝ քէնտիսինին սուրէթը զահիրէտէ կէօրիւնէն զաաֆ վէ նէհաֆէթը վիւ-
ճուտըյլա ասլա միւթէնասիպ օլմատըղընտան, Ժազ Լակարա քէմալը տիգգաթլա
մէրգուլ տէլիգանլըյա պազըյօր իտի:

Անա օղուլ՝ էֆէքարճա հիշ միւթթէֆիզ օլմայըպ, եէքտիկէրինէ հիշ պիր
թէվէճճիւհէրի օլմատըղը՝ կէօղէ չարբար պիր սուրէթտէ անլաշըլըյօր իտի:

Իքի թապիաթ՝ կէրէք մատտի վէ կէրէք մանէվի՝ պուլար գատար պիրպի-
րինէ ասլա զըտտ օլմապ իտի:

Ժազ՝ տէլիգանլըյա խիթապէն.— էֆէնտի, միւսաատէ պույուրընըզ, սիզէ
հէմէֆէքար օլմատըղըն պէյան իտէյիմ. . . Պէնճէ տայընըզն վէֆաթը վազա-
աի միւթէնասիւֆէսինտէ պիր սըրր ու էսրար մէվճուտ օլմաղլա, պու պապտէ է-
յիճէ տիւշիւնմէքսիզլին պէյանը րէյ ու էֆէքար իթմէք թէհիքէլի տիր. . .
Բօլիս ասլա եանըլմազ. պէլքի սիզ տէ պու տէտիկիմին իսպաթընը կէօրիւպ, օ
գատար չարուզ պիր սէրթ մուհաքէմէտէ պուլընտըղընըզ թէէնսիւֆ իտէճէք
սինիզ. . . Սիզին եաս ու մաթէմինիզէ կէլինճէ, մատամ, զաննըմ պու մաթէմ՝
սիզի խանէմտէ գապուլ իթմէք իւմիտիմի մահվ իթմէյէճէք տիր. . . Ճէմլէթ-
լէրիմիզ բէք օ գատար գալասալըզլը օլմայըպ, եազըն տօսթ վէ ահիպպա թէթ-
լանաճաղար տըր. . . Ձէվաթը միւթէպէրէ միյանընտա սէօզ սէօհպէթ. . .
պիր ազ տա մուզիգա. . . իշթէ հէբսի պու գատար. . . Պուլըն իւզէրինէ եի-
նէ սէօյլէշիւրիզ. . . շիմտիքի հալտէ միւսաատէնիզլէ օլլուընըզա պազը շէյէր սօ-
րայըմ. . .

Մատամ Լապառ.— Սօրուընըզ, էֆէնտիմ. . .

Տէլիգանլը.— Սիւվալէրինիզէ ճէվապ իթաուընա հաղըր վէ միւհէյեայըմ. . .
խասթալըղընն նէվ ու ճինսի հազզընտա միւմքին օլտուլը մէրթէպէ սիզէ մա-
իւմաթ վէրմէք արգուսընտայըմ. . .

Ժազ.— Ուսթալըղընըզ աբ աշիքեար պիր շէյ տիր. . . սիզ գանսըլըզ խաս-
թալըղընա միւպթէլասընըզ. . .

Տէլիգանլը.— Վազըա, գանըմ բէք ազ վէ տահա տօղրուսը բէք գայըֆ տըր,
պիլիւրիմ:

Ժազ.— Շիւպհէսիզ չօգ չալըլըյօրսընըզ, հէմ ճանընըզ չըգարճասընա չալ-
ըլըյօրսընըզ. . .

Տէլիգանլը.— Մէքթէպ արգատաշարըմտան կէրի գալմազ իսթէմէտիկիմտէն,
պէն տէ անլէր գատար չալըլըյօրըմ, լաքին ճանըմը չըգարաճազ տէրէճէտէ չն-
լըլմատըլըմը սիզէ թէէմին իտէրիմ. . . Ճէնապը Հազգ Կանա պիր զիհն աջըգ-
լըղը վէ պիր գապիլիյէթը ազլիմէ պախշ ու իթա իթմիշ տիր. . . էկէր մէքթէպ
տէ պիրինճիլէրտէն պուլընյօր իտէմ, պու մուվաֆֆազըլէթ՝ ճանսիբարանէ չն-
լըլմազլա հուսուլէգիյր օլմայըպ, մութթասընֆ օլտուլըմ իսթիտատ վէ գապիլի-
յէթը զիհնիյէմ սայէսինտէ վազը օլմուշ տըր. . . Տիմէք իշպու գանսըլըզ խաս-
թալըղըմ՝ զիհն եօրիուընընտան տէյիլ տիր. . .

ժողովրդի մեջ. — Սիր ինչ կէզինմէյիւ տայմա օթուրադաք էօմիւր կէշիրիյօսընըգ. . .
Տէլիգանլը. — Էվվէթ . . . Կէման Կիշ կէզմէմ. . . տայմա օթուրադաք էօմիւր կէշիրիւրիմ:

Ժագ. — Մըգտարը քեաֆի եմէք եմէյիւ քէնտինիդի էյի պէպէմէտիկինիգտէն, վիւնուտընըգ պօզուլըգ զայըֆ տիւշիւյօր:

Տէլիգանլը՝ պաշընը սալլայարաք. — Պաշգա թարաֆտա արայընըգ, էֆէնտի . . . պէն պօլ վէ նէֆիւ եմէք ետրիմ. . .

Ժագ. — Մըգ սըգ օրուճ թութարմընըգ:

Տէլիգանլը. — Էվվէթ, թութարմ, լաքին պիր ազ ուսթալըգլա մէթէպին իշպու նիգամընը չէվիրիւ գարընընը տօյուրմաք գօլայ տըր. . .

Մատամ Լապառ. — Օղոււնըն լիսանընա թէանճիւլայ իտէրէք պիւլէնտը ավազ իւլէ. — Նէ՞ տիյօսըն, էվլատըմ. . . Էկէր սէօյլէտիքլէրինի հօճալարըն տույսալար նէ՞ տէրլէր. . .

Տէլիգանլը. — Պէն պուրատա հօճալարըմըն էօնիւնտէ տէյիլիմ, վալիտէճիկիմէ պիր ատամ, պիր հէքիմ գարչընտայըմ, վէ պու հէքիմին՝ խասթալըղըմ էյի իտէճէկինէ սէն իւմիտ իտիյօսըն. . . Պու սօգթօր՝ ահվալը սըհիլլէի պէտէնիլլէմի թէտալի իթմէք իշիւն ահվալը մանէվիլլէմ հազգընտա մալիւմիթը միւքէմէլէ ավազ իթմէլլ տիր. . . Թապիւլ տէտիկին՝ բարազ կիպի տիր. . . կիւննալարըմընա սէօյլէյօրըմ. . .

Ժագ՝ Պիւլլէմէք իշիւն տուտագլարընը ըսըրարաք քէնտի քէնտինէ. — Բաւա գալ էյի խապէր ալըմ. . . պու տէլիգանլը՝ քէնտի հիւսնիւ ըղաւըլլա տէյիլ, վալիտէնիլլէ իսթէկիլլէ մէթէպը ըհապիլլէ կիրմիլ. . . — տէտիքտէն սօնղրա, պիւլէնտը ավազ իլէ. — Պու խապթալըղը հալիւնիդի սիզ նէ՞ սէպէպէ համլ իտիյօրսընըգ. . . — տէյոգ սիւվալ իթտի:

Տէլիգանլը՝ պիւլա թէրէտտիւտ. — Ծան սըգընթընընա համլ իտիյօրըմ. . . սօգթօր էֆէնտի. պու ճան սըգընթընը պէնի էզիյօր, պէնի էօլտիւրիճէք քիր. . .

Մատամ Լապառ. — Ենիտէն միւտալսէլէ իտէրէք պիր չիտտէթլէ. — Բընէ՞. . . Բընէ՞. . . սէնի քիլլէտիքճէ րույա կէօրիւյօրըմը զանն իտիյօրըմ. . . Ընէնէ հիշ ազլ քօգ տըր:

Տէլիգանլը. — Պէն ազընըգ տէյիլիմ, վալիտէճիկիմ. . . պէն սէրպէսթ սէօյլէրիմ, իլիէ պու, Պիւ կիւնէ գատար սէնին էօնիւնտէ խալիսանէ պէյալըն էֆքեար իթմէլիկիմէ վիւաատէ իթմէմիլլին տիր. . . Պէն պու կիւն սանա թէվճիկը խիթապ իթմէյօրըմ. . . պէն սօգթօրա սէօյլէյօրըմ. . . Սէն պէնիմ սըհէթտէ պուլընմազըղըմը, պէրհայաթ օլմազըղըմը իսթէրսին, տէյիլ միւ:

Մատամ Լապառ. — Սալթէ պիր հէյէճանլա սէսինի օյնաթարաք պիր թարաք ըղաքեարաւնէտէ. — իսթէրմիլիմ տէ լա՞ֆ մը, էլպէթթէ վալթէրիմ. . . պու ալմտէ սէնտէն սէվկիլլիւ նէյիլ մար. . . պէնիմ ֆալիլլէամ, էվլատըմ եալընըգ սէն տէյիլլիսին. . . Պիր վալիտէ էվլատընը նասըլսէվէր իսէ պէն տէ հէր շէտէն զիլաւտէ վէ քէնտիմտէն պիլէ զիլաւտէ եալընըգ սէնի սէվէրիմ. . . ումմամ քի պուսա չիւպհէ իտէսին. . . պուսա ալա չիւպհէ իթմէյէճէքսին. . .

Տէլիգանլը Բընէ Լապառ. — մանասը պնչալըմատըգ պիր թէպէսիւմէ կիւլիւմէտի, լաքին թընմայըպ իլաթիյարը սիւքիւթ իթտի:

Ժառ.—Տիմէք, էֆէնտի, պու զաաֆիյէթինիզի ճան սըգընթընդա համլ ի տիյօրընդ, էօյլէ՞ մի:

Տէլիգանլը.—էվլէթ, եալընդ ճան սըգընթընա համլ իտիյօրըմ:

Ժառ.—Բարազլըգտան խօշլաշմայօրմընդ:

Տէլիգանլը.—Հիչ խօշլաշմայօրըմ, մէնֆուրըմ տըր:

Մատամ Լապառ, պիր ազ սարարըպ կէօյա իթիգատընա տօգունըմըչ կիպի կէօզլէրինի թավանա տօզրու եօգարը գալտըրարադ.—Տօգթօրա պէօյլէ պիր թա-
գըմ սաշմա սաբան վէ մուզայիրը էտէպ իֆատէլէրտէ պուլընասըն տէյո՞ւ մը սէ-
նի պուրայա կէթիրտիմ գանն իտիյօրսըն:

Տէլիգանլը.—Տօգթօր պէնտէն մալիւմաթ թալէպ իտիյօր, անաճըլըմ. . .
եալա՞ն մը սէօյլէյիմ:

Ժառ.—Տիմէք թարիգը ըուհանիյէթ սիգէ մուգատտէս կէօրիւնմէյօր, էօյ-
լէ՞ մի:

Տէլիգանլը.—Խա՛յր, թարիգը մէգըիւր պանա մուգատտէս, բէք մուգատտէս,
հաթթա չայանը հայրէթ ու իսթիզրապ կէօրիւնիյօր, լաքին օ թարիգէ սիւլիւք
իթմէյէ քէնտիմ լայըգ տէյիլիմ. . . Պէնիմ արգուլարըմ պաշա թարաֆտա տըր
. . . Հապէս ու իսթիտատա մէպնի տէյիլ, իթաաթա մէպնի մէքթէպը ըուհանի-
տէն իչէրի այադ պաստըմ. . . Վալիտէմ հէնուզ կէնճ վէ կիւզէլ տիր. . . պէն
եանընտա պուլընտըգճա գանն իտէրսին անը իթիյար կէօսթէրիյօրըմ. հիչ օլ-
մազպա քէնտիսի էօյլէ գանն իտիյօր. . . էվին իչինտէ պէօյիւք պիր էվլատ պու-
լընմասը՝ կէնճիկի վէ կիւզէլիկի հագգընտա օլան քիպր ու ղրուրընա նագիսէ կէ-
թիրիյօր վէ տիւնեէվի սէֆա ու էյլէնճէլէրինէ սըգընթը վէրիյօր իտի:

Մատամ Լապառ, տիչլէրինի սըգարադ սիվրի պիր սէտա իլէ.—Արթըգ չօգ օ-
լույօր, բէք չօգ օլույօր. . . Սուս օլաճադմըսըն:

. . . Տէլիգանլը Բընէ՝ սուուգ պիր թարգտա.—Նիջիւն սուս օլայըմ. . . Պէնիմ
հիչ պիր սէօզիւմին նամուսա տօգանմայաճաղընա էմին օլ. . . Սէօզիւմէ տէվամ
իտէյիմ, Տօգթօր. . . Պէն էվտէ պուլընմայընճա, վալիտէմ թէմամըյլա սէր-
պէսթ գալտըգտան մատա, պու գարը շունա տախի գանաաթ հասըլ իթմիչ տիր
քի, պէն պիր քէրրէ բաբազ օլընճաթ թէմամըյլա թէրքը տիւնեա իտուպ պու
ալէմը ֆանի իլէ արթըգ հիչ պիր սէշադամ գալմայաճադ, վէ քէնտիսի՝ էլեէվմ
բէք զլյատէ տիւչարը մուլաթարա ծլմուչ օլան վէ գօնթ տը Թօնէրիէօնին վա-
սիյէթնամէի մէօրուգը կիւնին պիրինտէ պուլընընճա պանա իսապէթ իտէճէք օ-
լան սէրվէթէ իսթէտիկի կիպի սահիպ օլաճադ տըր: Օն ալթը եաչընտա իքէն
պիրթապ հէնուզ թօյ օլտուղըմտան, բարազլըգ թարիգինէ կիրմէյի թէճըլւպէ
իթմէյէ մուվաֆադաթ իթտիմ. . . Վազըա գիհնլէրի էյիլիք վէ ըուհ ու գալ-
լէրի հագգ կօլընա կէօթիւրմէք, գայըֆլարը թուլմադ, քէտէրլիլէրի թէսէլի
իթմէք, գուվլէթ ու գուտրէթ սահիպլէրինի քիպր ու ղրուրտան սագընտըրմադ,
վէֆաքեարըգ, սապր ու թէհամիւլ վէ ֆէտաիլիք էօյրէթմէք, վէ ֆիրիլինի գալ-
լինէ ուլտուրարադ պու ֆազիլէթլէրի էն էվլէլ քէնտին իճրա ու թաթպիգ իթմէք
մէմուրիյէթի՝ չօգ ալի վէ բէֆի պիր մէմուրիյէթ իսէ տէ, պուլըն քէմալը մու-
հապպէթ վէ իշթիյադլա իշֆա իթմէլի տիր. . . Մէմուրիյէթը մէգըիւրէյի իշֆա

խտեմէյէճէկինի պիլիպ տէ տէրէօհտէ իթմէք՝ պիր ճինայէթ տիր . քէնտիսինտէ օլմայան Փագիլէթլէրի վաղ իթմէք , քէնտիսինի տլյնէյէնլէրէ քէնտիսինին սիւ- լիւք իթմէտիկի թարիգի իրաէ էյլէմէք , էլհասըլ սէօյլէյիպ տէ եարմամագ վէ Փա- ղիլէթ եէրինէ Ֆէզահաթլարըն էն զիյատէ չայանը թաայիպի օլան ըիյաքեարլըղը իճրա ու իսթիմալ իթմէք՝ պիր ճինայէթ տիր . . . Պէն իսէ ահվալ վէ թէլէզ- ղիւզաթը տիւնեէվիյէյէ մուգավէմէթ իտէճէք ատամ տէյիլիմ . . . Տամարլարըմ- տա ճէվէլան իտէն գան նէ գատար տա ազալմըզ վէ ղայըֆլանմըզ օլսա , եինէ հէր նէվի թէլէզզիւզաթա արգու իտէր . . . Նէֆսիմէ գօլայ ղալէպէ իտէճէյիմ գանն իթտիմ . . . սըհէթիմի խարապ իթտիմ վէ մաղլուպ օլտոււմ . . . իլթէ պու տըր պէնիմ մահուլը սայ ու ղայրէթիմ , պունտան էօթէյէ կէչէմէզ . . . Քէնտիմէ ճան ու հայաթը թազէ վէրմէք իչիւն պանա թէմիզ հավա , սէրպէսթ- լիք , ամէլէ վէ սէնաաթքեարըն չալըշկան էօմրիւ լազըմ տըր . ամէլէ վէ սէնաաթ- քեարլար՝ էթրաֆլարընա խայր ու սատտէթ սաչմագտա օլտուգլարընտան , պուն- լարըն մէմուրլիյէթի տախի ալի վէ նէճիպ պիր մէմուրլիյէթ տիր . . . Պէն հիշ պիր շէյաէն էլ շէքմէք իսթէմէտիկիմտէն , հէր շէյտէն էլ շէքմէյի տէ քիմսէյէ նասիհաթ իտէմէմ . . . Պէն աշգ ու սէվտա մէսէրրէթլէրինէ արգուքէշ օլտուլըմ իչիւն մու- էպպէտէն ըֆֆէթ ու ըսմէթլէ եաշմաղա եէմին իտէմէմ .—տէտի , վէ սիւքիւթ իթտի :

Մատամ Լապառ՝ տիւչարը հիտտէթ ու ղազապ օլարագ այաղա գալգտը . . . Մէրգոււմէ գարը՝ օղլու Րընէնին սէօղլուհիւ քէսմէք իչիւն իքի տէֆա աղզընը աշ- վը խտի իսէ տէ , տէլիգանլը՝ պիր իչարէթլէ մէրգոււմէյէ սիւքիւթ իթտիրէրէք , քէմալը հէյէճան ու հարարէթլէ սէօղլուհէ տէվամ իթտի :

Պու մէգալէսինի խրատ իթտիկի էսնատէ , Րընէնին եիւզիւնտէ պիր էսէրը Ֆէրահիյէթ նիւմայան օլմագտա վէ կէօղլէրինտէն աթէշէր սաչըլմագտա իտի :

Պու հալինտէ մէրգոււմ տէլիգանլը՝ հագիգաթէն կիւզէլ օլուպ , ժագ Լակարտ՝ մէրգոււմըն հալինտէ միւշահէտէ իթտիկի պու թահալվիւլը նակէհանիյէ թէհայ- յիւր ու իսթիղրապ իթմէքտէն քէնտիյի ալտըրաւայօր իտի :

Մատամ Լապառ՝ ղազապնաք պիր թարգտա .—Ումարըմ քի արթըգ պիթիր- տին . . . Հագզըմտա հիւրմէթսիղլիքտէ պուլընըյօրսըն :

Րընէ .—Ալլահ իթմէսին . . . Ուզուն միւտտէթ թահթը ճէպր ու թազեիգ- տէ պուլընտըրըլտըղըմ իչիւն ճանըմ բէք սըգըլտըղընտան , արթըգ սէնին էօնիւն- տէ հագիգաթը հալի սէօյլէմէկէ եիւրէք ալտըմ , լաքին հագզընտա հիւրմէթ ու ըիպյէթիմ եինէ պէրքէմալ տըր . . . Օղլուըն նիհայէթ թանըտըղընա վէ անըն հագիգաթը հալտէ նէ տիւշիւնտիկինի պիլտիկինէ վէ էնտիշէ իթտիկին պիր Ֆէ- նալըղըն սէպէպը հագիգիսինի անլատըղընա զաննըմ մէմուլն օլմագլըղըն լազըմ կէիւր . . . Վագըա տօգթօր թօմրսըն՝ էմրը թէտալիմտէ բէք չօգ Փախտէյի վու- ճիպ օլաճագ իսէ տէ , էկէր թէքմիլ սէրպէսթլիք վէ պիւա ճէպր ու թազեիգ չա- լըմագլըգ եարտըմը օլմագսա , պու տօգթօր՝ օ գատար իլմի , օ գատար Ֆէննի իլէ հիշ պիր շէյ եարմայաճագ տըր . . . Սէն պէնտէն հիշ էնտիշէ իթմէ , վալի- տէճիկիմ , էկէր իսթէմէզսէն ասլա եանընա կէլմէյէճէկիմ , վէ էկէր օ սէրվէթ է- լիմէ կէչէր իսէ , անը սէնին եանընտա սագլամանա հիշ մանի օլմայաճաղըմ . . .

Բայայը նէ՞ ետքայրմ. պանա լազըմ օլան՝ զենկինիք տէյիլ տիր. մանասթըրն խարիճինտէ պէն պիր եէր իսթէրիմ. . . Իշթէ պլթտի, տօգթօր էֆէնտի. . . էրէյիճէ մալիւմաթ ալտընըզ, տէյիլ մի. . .

Ժազ.— Էվլէթ, սէվկիւլիւ էվլատըմ. . .

Րընէ.— Պու իշիթտիկինիզ շէյլէրտէն նէ՞ նէթիյնէ չըգարըրսընըզ:

Ժազ.— Պէն չու նէթիյնէյի չըգարըրըմ քի, սիզ հիշ բտբազ օլաճազ ատամ տէյիլսինիզ. . . Վալիտէնիզ տէ պուճը անլսյաճազ վէ սիզէ գօր իլէ քէնտի իսթէյինի գապուլ իթտիրմէյէ չալըչմագտան վազ կէչէճէք, զիրա մանասթըր էօմ. ըրիւ՝ սըհհէթը վիւճուտընըզը նիհայէթ խարապ իտէճէք տիր, սըհհէթ վէ սաղըզ իսէ ինսանա էն լազըմը շէյ տիր. . . Պէն սիզի պագըզ թէտալի իտէճէյիմ. . . —տէտի, վէ պիր սուրէթը տօսթանէտէ Մատամ Լապառն էլինի թութարագ մէրգումէյէ խիթապէն.— Սիզէ կէլինճէ, մատամ, գալսինիզ՝ մուհապալէթ վէ չէֆագաթը մատէրանէ իլէ մէհուճ օլտուղընտան, օղուճըզն պրզուլարընա էլ պէթթէ մուվաֆագաթ իտէճէքսինիզ. . . անը ուզուճ միւտտէթ իսթէմէտիկի պիր եէրէ գարայամազսընըզ վէ գարամամալըսընըզ. . . պըրագընըզ տիւնեա եիւզիւնտէ սէրպէսթճէ կէզսին վէ քէնտի իսթէտիկի պիր թարիգի պուլսըն. . . քէնտիսինտէ էրէյիճէ ազմը գալի վէ մէթանէթ ու ճէսարէթ վար տըր, քէնտի. սինէ պիր մէվգի բէյտա իտէպիլիր. . . Էկէր սիզ միւսաատէ իտուպ քէնտիսի տէ իսթէր իսէ, պանա ըհհպէրլիք իթմէսինի թէքլիֆ իտէրիմ. . .

Րընէ.— Մէմուռնիյէթը ազիմէ իլէ գապուլ իտէրիմ:

Ժազ Լակարտ՝ կիւզէլ տուլ գարընըն էլինի ուսուլճաճըզ սըզմագտա, վէ մէրգումէ գարը տախի պու իլթիֆաթտան միւթէէսսիր օլարադ գալսի հօրլամագտա վէ պիր կէնճ գըզ կիպի գըզարըզ պօզարմագտա իտի:

Մատամ Լապառ.— Տօգթօր, Րընէնին պու իթիրագաթընը պիրինճի տէֆա օլարագ շիմտի իշիտիյօրըմ. Էկէր վագթըյլա պանա սէօյլէմիշ օլսա իտի, ալիմ Ալլահ քէնտի արզուլարընա ասլա մուխալէֆէթ իթմէզ իտիմ. . . Շիմտի պէնիմ իսթիղըրապ ու թէաճճիւպ իթտիկիմէ սէպէպ չու տըր քի, պէն քէնտիսինի թէմամըյլա վէ խիւլուսը գալսի իլէ թարիգը բուհանիյէթէ մէյիլի վէ իսթիտատը գանն իտիյօր իտիմ. . . Էանըլլօր իմիշիմ. . . արթըզ պուճտան պահս իթմէյէլիմ. . . Սէվկիւլիւ չօճուղըմ գօ սէրպէսթ օլտուճ. . . Լաքին սէրվէթիմիզ բէք ճիւզի պիր շէյ օլտուղընը տա ունուլթմասըն:

Րընէ.— Պէն օգուճըլըմ, իլմ սահիպիլիմ, վալիտէճիկիմ, պուճըն տա էքսէրիա բարա գատար տէյէրի վար տըր. . . Թահսիլը իլմտէ պէն բէք իլէրտէ պուլըն. մըլըմ տըր. . . Էկէր պիր տէ հուգուգա չալըչըզ իբմալը թահսիլ իտէր իսէմ, բէտէրիմ կիպի մէհուճ պիր ափօգաթ օլմպիլիրիմ. . .

Ժազ.— Թէչվիգաթ կէօրէճէքսինիզ. պէն սիզէ թէչվիգաթ իճրասընտան խալի օլմայաճաղըմը վատ իտուպ, պու վատիմի թուլթաճաղըմը պէյան էյլէրիմ:

Ժազ պիր ազ սիւքիւթտէն սօնղրա սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Շիմտի, սէվկիւլիւ մատամ, միւսաատէ իտինիզ, թէքլիֆիմի թէքրար արզ իտէյիմ, ումարըմ քի

պուռ տէֆա տահա զիյատէ հիւանիւ գապուլ օլընաճագ տըր . . . Սէօյլէյիկիւ ,
պիր ազ էվլէլ սիզէ սէօյլէտիկիւմ քիւչիւճէք պիր ճէմիյէթտէ մախտուճընըլա պէ-
րապէր հազըր պուլընմաղա թէնէզզիւլ իտէճէճմիսինիզ :

Բընէ .— Գապուլ իտինիզ , վալիտէճիկիւմ , ըէճա իտէրիւմ . . . պէն տէ հազ-
գըմտա բէք զիյատէ ըրգգաթ վէ թէվէճճիւհ իպրազ իթմիշ օլան տօգթօրըն եա-
նընտա պուլընաճաղըմա մէմնուն օլարագ սէնինլէ պէրապէր կէլիւրիւմ :

Մատամ Լապառ .— Լաքին պէն եաստայըմ .— տէտի իսէ տէ , ժագ Լակարտըն
պագըչլարը՝ քէնտի իւզէրինտէ պիր նէվի աֆսուն վէ թէէպիր իճրա իթտիկինտէն ,
տօգթօրըն էվինէ կէօյսիւ բէք կիթմէք իսթէյօր իտի :

Ժագ .— Պիր պալօ , պէօյիւք պիր սօսրէ օսա , եասլը օլտուղընը իչիւն կիթ-
մէնիզ օլամագ , լաքին ֆամիլէաճա պիր ճէմիյէթ իչիւն եասընըզ հիչ պիր մանի
օայըլամագ . . .

Մատամ Լապառ .— Էօյլէ իսէ էվլատըմըն խաթըր իչիւն գապուլ իտէրիւմ . . .

Ափօգաթ Լապառըն տուլ զէվճէսի՝ պուռ ճէվապա պէրապէր սախթէ թօմը-
սընա աքգանէ պիր կէօզ իշմարը տախի սարգըտըվէրտի :

Բընէ՝ կիւլիւմսէյէրէք միւսթէհզիյանէ պիր թարգտա .— Ձօգ էյի գատընը-
նըզ , վալիտէճիկիւմ , թէչէքքիւր իտէրիւմ . . .

Ժագ .— Մատամ քի թէքլիֆիւմ գապուլ օլընտը , արթըզ մուայէնէի թըպ-
պիյէ իչինի պիթիւրէլիւմ :

Բընէ .— Էմրինիզէ մունթաղըրըզ :

Սախթէ տօգթօր թօմսըն՝ մէքթէպը բուհանի չակիրտինէ պիր չօգ պիւվալ-
լէր իյրատ իտուպ , մէրգուճ տէլիգանլը տախի հէր սիւվալէ ճէվապ վէրտի :

Ժագ .— Պազը պազը էօքսիւրիւրմիսինիզ :

Բընէ .— Էվլէթ , պազը վագթ , լաքին նատիրէն :

Ժագ .— Վիւճուտընըզ տիյնէմէքլիկիւմ լազըմ տըր . . . ըէճա իտէրիւմ , եարը
պէլինիպտէն եօգարը սօյունընըզ . . .

Բընէ՝ բահիպլիք ճիւպպէսինի չըգարտը վէ կէօյսիւ իլէ օմուղլարընը աչտը :

Մէրգուճըն օմուղլարը ճայըֆ վէ նահիֆ , վէ կէօյսիւ տար վէ իչէրի պաթ-
մըլ իտի :

Ժագ՝ մէրգուճ տէլիգանլընըն կէօյսիւնի պու հալտէ պուլաճաղընը մէմուլ ի-
տիյօլ իտի :

Թէֆթիշ վէ մուայէնէսինտէն մագսէտը տալի իսէ՝ տէլիգանլընըն պօյնուհտա
գօնթ տը թօնէրիէօնին միտալեասը տուրուպ տուրմատըղընը անլամագտանիպա-
րէթ իտի :

Ֆիլհագիգա ժագ բէյ իւլ այն կէօրտիւ , մէքքիւր միտալեա՝ պիր չոհա քէսէ
տէրուհինտէ մահֆուզ վէ պիր սիյահ իրէք գայթանա պաղը օլտուղը հալտէ կէօյ-
սիւնտէն աչաղը ասըլը իտի :

Ժագ՝ քէնտի քէնտինէ .— Իլլէթ , էլիմին թա եաղընընտա ամմա , նէ՝ չարէ ,
պլամամ .— տէտիքտէն սօնդրա , գալալտը թըպպա թէվիֆիգան մէքթէպը բուհանի
չակիրտինի կէօյսիւնի տիյնէտի , վէ պիր գաչ սանիյէ սօնդրա .— Պիթտի , սէվիլի-
լիւ էվլատըմ , արթըզ բուպալարընըզ կիյինէպիլիւսինիզ . . . — տէտի , վէ թէք :

րար եազըխանէսինէ օթուրարագ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Սիւզ շիմտի խայլի զակմէթլի պիր թէրթիպլէ քէնտինիզի գուլլանմաղա մէճպուր օլաճագսընըզ . . . պու թէրթիպլի եէկեան եէկեան շիմտի սիզէ սէօլէյէճէյիմ . . . էկէր թէմամըյլա իճրա իտէճէք օլուր իսէնիզ, էլեէվմ բէք պօզուգ օլան սըհէթինիզի չաբուճագ իատէ իտէճէյիմ . . . Սիւզ գուզվէթ վէրիճի իլաճլարա միւհթաճսընըզ . . . Պուռտան մաատա հիչ օլմազսա ալթը այ թաթիլ իտուպ, հիչ չալըշմայաճագ վէ պիր չէյ տիւշիւնմէյէճէքսինիզ . . . Պանա միւհթէմիլ կէօրիւնտիկի իւզրէ էկէր մէքթէպը բուհանիյի թէրք իտէր իսէնիզ, իշթէ սիզին ասըլ թաթիլինիզ պու օլուր:

Րընէ.— Էվվէլա պիր գաշ կիւն իզն իսթէրիմ. էվիմէ ավտէթ իթտիկիմտէ վալիտէմ՝ ինթիխապը թարիգտէ եանըմըլ օլտըղըմը վէ բահպիլիք թարիգիւնտէն վազ կէշտիկիմի լութֆէն մէքթէպը բուհանիյին բահիպ միւտիրինէ խապէր վէրիւր:

Պու սըրատա ժագ Լակարտ՝ ըէշէթա վէ եա թէրթիպնամէսինի եազմըլ պիթիրմիշ օլտըղընտան, քեաղըտը տիւպէր տուլ գաաընա ուզաթտը վէ մէրգուճ տախի թիթրէյէրէք ալտը:

Ժագ պատէհու այաղա գալգարագ.— Րէճա իտէրիմ, պու թարաֆտան կէշինիզ . . . ըէշէթատա եազըլան իլաճլար օրատա սիզէ վէրիլէճէք վէ ըէշէթանըն պիր սուրէթի պիր տէֆթէրը մախսուսա գայտ օլընաճագ տըր . . . Պէն տէ սիզինէ պէրապէր կէլէճէյիմ . . . —տէտի վէ Մատմազէլ Մարթըն պուլընտըղը օտա, գարուսընը աչարագ անա օղուլա եօլ վէրտի:

Էօքսիւզ գըզ՝ եազըխանէսինտէ օթուրմըլ, գալէմ էլտէ պէքէյօր իտի:

Մէրգուճ գըզ՝ Մատամ Լապառ իլէ մէքթէպը բուհանի չակիրտինի սէլամլատը. անլէր տէ մէրգուճէնին կիւզէլլիկինէ հայրան օլարագ գաբուճըն էշիկի իւզէրինտէ տուրտուլար:

Տուլ Մատամ Լապառ՝ հասէտ ու հայրէթլէ գարըլըզ պիր պադըլա Մարթը սիւզտիւքտէն սօնդրա, մէճպուրի պիր թէպէսսիւմէ ժագ Լակարտա տէօնտիւ պագտը, վէ ժագ Լակարտ՝ մէրգուճէնին ֆիքրը ֆասիտինի չաբուճագ անլատը:

Պու թէպէսսիւմին մանասը՝ աչըգտան աչըղա «—Պու կիւզէլլիքտէ պիր գըզ պիր ատամըն էվինտէ պուլընըր իսէ, պուռնն նէ տիմէք օլտըղը պէլլի տիր՝...» տիմէք իտի:

Ժագ քէնտիսի տախի կիւլտիւ, վէ թէլաֆթուզ օլընմայան պալատէքի իպարէյի քէշֆ ու իսթիխրաճ իտուպ, ճէվապէն.— Սգրապամտան պիր գըզ տըր, մատամ, քէնտի գըզըմ կիպի սէվէրիմ.—տէտի:

Մատմազէլ Մարթ թէքրար սէլամլա արղը իհթիրամ էյլէտի, վէ Մատամ Լապառ տախի՝ մէքթիւր ճէվապա ինանարագ, պու քէրրէ խայրխահանէ պիր թէպէսսիւմէ մէրգուճէյէ մուգապէլէ իթտի:

Րընէ՝ կէնճ գըզա պագա պագա տօյմայօր վէ տամարչարընտա նամալիւմ պիր աթէչը հարարէթ հըսս իթմէկէ պաշլայօր իտի:

Ժագ՝ իւք պագըլտա, մէքթէպը ըէհապլյն չակիրտի իւզէրինէ էօքսիւզ գըզըն իճրաի թէէսիր իթտիկինի անլատը, վէ հիսապլարընըն պէօլլէճէ բէք տօղրու չըգտըղընա մէմուռն վէ մէսրուր օլտու, վէ—Սէվիւլիւմ Մարթ, Մ. Րընէ Լապառըն իսմինի իչարէթ ալընըզ վէ անըն ըէշէթասընը գայտ իտինիզ . . . —տէտի:

Մատամ Լապառ՝ ղեջեթայը կենճ գըզա ուզաթարագ.— Սիգէ նէ վերէնէկի-
մի լութֆէն սէօյլէ՛րմիսինիզ, տօգթօր:

Ժագ.— Էյի օլտըգտան սօնղրա հիսապ իտէրիզ, սէվկիւլիւ մատամ . . . Օղ-
լունըզ պէնիմ իչիւն ատէթա միւլթէրիլէրտէն տէյիլ տիր . . . մէրգոււմ իչիւն պիր
հիսապ աչըլմասընը արզու իտէրիմ:

Մատամ Լապառ.— Նասըլ իսթէրսէնիզ, տօգթօր:

Մարթ՝ ղեջեթանըն գօրեասընը ալտըգտան սօնղրա պիր գութու վէ պիր քիւ-
չիւք շիշէ իլէ պէրապէր քեաղըսը Բընէյէ ուզաթարագ.— Ալընըզ ղեջեթանըզը,
էֆէնտի, իլաճլար տա չունլար տըր.—տէտի:

Բընէ Լապառ՝ տիք տիք Մատմագէլ Մարթա պագմագտա օլտըղը հալտէ էլի-
նի իլէրիյէ տօղրու ուզաթտը:

Էօքսիւզ գըզ՝ մէրգոււմ տէլիգանընըն քէմալը շէվզ ու հարարէթլէ տիք տիք
քէնտիսինէ պագմագտա օլմասընտան նաչի գըբ գըրմըզը քէսիլէրէք ղեջեթա իլէ
գութու վէ շիշէյի մէրգոււմըն էյինէ թէսլիմ իթտի:

Գըզըն նագիք բարմագլարը ուսուլճաճըզ վէ բէք հաֆիֆ պիր սուրէթտէ տէ-
լիգանընըն բարմագլարընա տօգանտըգտա, Բընէ պիր հէյէճանը գալպէ տիւչար
օլուս, տիգէրի քէսիլտի, գանը թէրէսինէ սըչրատը վէ պիր ազ վագթ կէօղլէրի
գարարտը:

Ժագ՝ տիւլպէր տուլ գատընըն էլինի եէնիտէն պիր նէզաքէթլէ սըգարագ.—
Եինէ կէօրիւշէլիմ, սէվկիւլիւ մատամ . . . Տալթէթնամէնիզի էվտէ պուլաճագ-
սընըզ:

Մատամ Լապառ՝ էլինին սըգըլմասընտան մահգուզ վէ միւթէլէզզիզ օլարագ.—
Էվլթթ, եագընտա ինչալլահ կէօրիւշիրիզ, տօգթօր . . . ինչալլահ . . . —տէտի
վէ օղլունըն գօլթուղընա կիրէրէք տիշարը չըգտը:

Ժագ՝ էվլին հայաթընա գատար կիւզէլ տղւ գատընա ղէֆագաթ իտուպ, օ-
րատա մէրգոււմէ գատըն իլէ Բընէ Լապառըն նէրտիվէնտէն աշաղա էնտիքլէրի
սըրատա արգալարընտան պագարագ քէնտի քէնտինէ.— Շու չօճուզ էկէր եաշա-
յաճագ օլսա իտի ուզաղա կիտէճէք իտի . . . —տէտի:

Անա օղուլ գաբուտան տիշարը չըգըպ կիթտիքլէրինտէ, Ժագ Լակարտ սաա-
թընա պագտը. սաաթ տէօրտիւ օն տագիգա կիչիյօր իտի:

Ժագ՝ Մարթըն եանընա ալտէթլէ.— Պու կիւն արթըզ իչինիզ պիթտի, սէվ-
կիւլիւ էվլատըմ, Հիսապլարընըզը սըրասընա գօյընըզ վէ պատէհու հէր կիւնքի
կիպի Անթէլ իլէ պէրապէր կիտինիզ օրմանտա կէզինինիզ:

Մարթ.— Բէք էյի, տօգթօր էֆէնտի:

Ժագ.— Պիրինի կէօնտէրիպ սիւսիւ պիր լանտօ արապասը կէթիրթտիրինիզ
վէ պինիպ կէօլլէրէ գատար կիտինիզ. պատէհու արապատան աշաղը էնիպ պիր
սաաթ գատար եայա եիւրիւյինիզ . . . ահվալը սըհիյէնիզ պէօյլէ իյճապ իտի-
յօր . . . Պիլմէմ քի պու ագչամ եէմէյի պուրատա եէյէպիլէճէճմիյիմ . . .
էօթէյէ պէրիյէ կիտէճէք եէրլէրիմ վար . . . եէմէք իչիւն պանա պէքլէմէյինիզ
. . . Պիրինճի կիւն իչիւն հասըլաթ էյի տիր, տէյի՛լ մի:

Մարթ.— Եիրմի պէշ նաբօլէոն ախզ իթտիմ:

Ժագ. — Էկէ՛ք արթմասս պիլէ սէնէվի երեզ սէքսէն իբի պին պէշ երեզ Փը-
րանգ իտէր . . . Էբէյիճէ պիր շէյ տիր . . .

Մարթ. — Մ. Րընէ Ասպառա պիր հիսապ աշայըմ մը, տագթօր էֆէնտի:

Ժագ. — Պէն տէ սիգէ անը սէօյլէյիպ պիր հիսապ աշընըդ տէյու ըէճա իտէ-
ճէքտիմ . . . Ալլահա ըմարլատըգ, սէվկիւլիւ գըղըմ. — Խիյէրէք, քէտէրանէ պիր
թարզտա վէ լաքին պիր բէտէրտէն պիր ազ գուզվէթիճէ մատմազէլ Մարթըն ալ-
նընը պուս իթտի, պատէհու քէնտի տաիրէսինէ չէքիլտի, իւսթիւնի տէյիլտի վէ
սօգաղա չըգտը:

Օն տագիգա սօնղրա ժագ Լակարտ՝ Սէն-Լաղար տէմիր եօլ սթասիօնընա վա-
սըլ օլուպ, քէմէրլէր ալթընտաքի գազինոյա տուխուլ իթտի, վէ գացատա օթու-
րան գատընա միւրաճաաթլա, «Մ. Կարնիէ» նամընա պիր թէլէկրաֆ վիւրուտ
իտուպ իթմէտիկինի սիւվալ իթտի:

Գարը. — Ուայր, պէն պու Մ. Կարնիէյի թանըմայօրըմ:

Ժագ. — Պէնիմ իսմիմ տիր . . . Տօսթլարըմտան միթի պուրայա պէնիմ իսմի-
մէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէճէք, վէ պու թէլէկրաֆտա մէնիմ տէրհնլ վէր-
սայլա ազիմէթիմ թափսիյէ օլընաճագ տըր . . . Րէճա իտէրիմ, պու թէլէկրաֆ
վիւրուտ իտէր իսէ գապուլ իտինիզ վէ չիմտիլիք պանա պիր ապսէնթ կէօնտէ-
րինիզ . . .

Գարը. — Բէք էյի, էֆէնտիմ . . . — տէտիքտէ,

Ժագ Լակարտ գազինօնըն պիր քէօշէսինտէ օթուրտը, ապսէնթիւնի ալտը վէ
պիր կազէթա միւթալէա էյլէտի:

Սաաթ պէշ պուշուգտա մէրգուլ սախթէ տագթօր թօմրօնը՝ պիր չօրպա,
պէյազ շարապը պիր տիլ պալըզ, Պէրսի թէրթիպինտէ պիր «անթրըգօթ», պիր
շիյէ «Բօնթէ-Գանէ» շարապը ըմարլատը վէ կիւզէլ պիրիչթիհա իլէ թաամ իթտի:

Նիհայէթ սաաթ ալթը պուշուզը պիր գաջ տագիգա Կէշէյէք պիր թէլէկ-
րաֆ գափասը գազինօտան իշէրի կիրտի վէ գացատա օթուրան գարըյա պիր թէ-
լէկրաֆ թէսիմ իթտի. գարը տախի թէլէկրաֆըն իւզէրինտէքի եաղըյա պանգա-
րագ, ուշադլարտան պիրիյլէ տէրհալ ժագ Լակարտա կէօնտէրտի:

Պու թէլէկրաֆտա նէ եաղըլը իսէ գաթէն պիգէ մալիմ տիր:

Ժագ՝ թէլէկրաֆը օգուտըգտան սօնղրա քէնտի քէնտինէ. — Սաաթ սէքիգտէ
. . . տիմէք տահա մագթ վար . . . — տէտի, վէ թաամընը չարուճագ պիթի-
րիպ գազինօտան չըգտը կիթտի:

Շըմալ տէմիր եօլ սթասիօնընտա սաաթ սէքիզ վուրտըզը սըրատա գապա սա-
գալը պիր արապաճը թարաֆընտան հայլանմագտա օլան պիր գօնագ արապանը
մէզքիւր սթասիօնա կէլիպ, միւվասէլէթ թարաֆընտա թէվագգուլի իթտի . . .

Սաաթ սէքիգի նիրմի կէշէրէք պիր լօգօմօթիֆին տիւտիւք սէսի իշիտիլտի:

Շանթիյերտէն կէլէն տէմիր եօլ գաթարը՝ սթասիօնա տոնխուլ իթմէքտէ իտի:

Ամէտէ իլէ Վիրթիւնի՝ պիրինճի մէվգի վահօնընըն պիր քէօշէսինտէ ուլումագ-
տա օլուպ, եանլարընտա եալընըգ Բասգալ պուլընըյօր իտի:

Տէլիգանլը տէօշէմէճի իլէ գըզ վահօնտա էվվէլա սէօյլէմիշ, կէվէզէլէմիշ,
շարգի չաղըրմըլ օլուպ, պատէհու էօլշիւտէն զիյատէ խմիշ օլմալարը Էսէրի օլա-

րազ աղբը պիր ուշուղբը վէ ուշու պասը պիքիսի պիրտէն ուշոււղբար իտի :

Պիր արա Բասգալ՝ իշպու ուշուտան պիլիսթիֆատէ , Վիրթինինին պոյնուն-տան միտալեասընը չալմագ նիյէթինտէ պուլնտը իւէ տէ , էյիճէ տիւլինտիքտէ պու նիյէթտէն վագ կէշտի :

Պու սըրգաթըն արգասը սըրա միւթէատտիտ մահգուրլար վէ գարըղբըղբար գուհուր իտուպ , սըրգաթը մէգքիւրէ ֆաիտէսիգ գալապիլի , վէ հաթթա տիկէր միտալեա սահիպլէրինին զիհնին ուշանտըրարագ , քէնտիլէրինի սագընմաղա սէ-պէպիլէթ վէրիպ իշին մուվաֆֆագըյէթը գաթիյէսինէ իյրասը մագարրաթ իտէ-պիլի իտի :

Պինտէն ալէյհ Բասգալ՝ էվվէլճէ թէրթիպ իթմիլ օլտուղը բլանտան վագ կէշ-մէմէյէ գարար վէրտի :

Ժագ Լակարտըն շէրիքի՝ տէմիր եօլ գաթարընըն՝ պթասիօնա միւվասէլէթ իթ-տիկի էսնատէ , ուշուշանլարըն հըզըճա սալլայըպ ուշանտըրտը : Պունլար՝ ուշան-տըզլարընտա , Օրլի-լա-Վիլտէն միւֆարէգաթլարը էսնասընտան տահա գլյատէ սէրիսօլ պուլընըյօրլար իտի , գիրա պիրպիրինէ գարըղբը օլան իսպիրթօլը իշկիլէր իլէ շարապլար՝ տահա գլյատէ պաշլարընա վուրմաղա պաշլայօր իտի :

Պու իքի սէրիսօլ՝ սթասիօնտան չըգապիլմէք իշին Բասգալըն պիրի սաղ վէ տիկէրի սօլ գօլընա թուլունմաղա մէճպուր օլտըլար :

Գարանըղբ պասմաղա պաշլայօր իտի :

Գապա սագալը արապաճը—(քի Ժագ Լակարտ քէնտիսի իտի)—քէմալը տիգ-գաթլա գարուլը կէօզլէթլէյօր իտի :

Մէրգուլմ՝ պու իւշ շախսը կէօրտիւ վէ Բասգալա պիր իշարէթ իթտի :

Բասգալ՝ տէրագապ մէրգուլմա եագլաշըպ.—Միւլթէրին վա՞ր մը , արապա-ճը.—տէյու սիւվալ իթտիքտէ ,

Ժագ՝ գապա պիր սէտա իլէ.—Խա՛յր , եօգ տըր . . . Լաքին պէնիմ իքի եէ-րիմ վար :

Ամէտէ՝ պիր աղ քէնտինի պուլմաղա պաշլատըղընտան.—Պէն սէնին եանընա չըգար օթուրըրմ.—տէտի :

Բասգալ՝ շիտտէթլէ.—Խա՛յր . . . խա՛յր . . . Սիգ իքինիզ արապանըն իշինէ պինինիզ . . . պէն արապանըն սանտըղընա պինիպ եօլու կէօսթէրէյիմ . . .

Ամէտէ.—էօյլէ իսէ եօգարը չըգ , Զի՛տօր . . . Լաքին եօլա չըգմագտան էվվէլ պօղաղըղը պիր աղ ըսլաթմալըյը . . . իշէրիմ սթէշ կիպի եանըյօր . . .

Տէօշմէճի տէլիգանը պուլնը տիյէրէք , էլինի իշկինին հարարէթինտէն եան-մագտա օլան պօղաղընա կէօթիւրիյօր իտի :

Վիրթինի.—էվվէթ . . . Ֆէրահլանմագ իշին պիր շէյ իշիպ պօղաղըղը ըս-լաթմալըյը . . .

Ամէտէ.—Մէսէլա պիր եէշիլ վէ անիսօնը բաբաղան . . .

Բասգալ.—Բէք էյի , բաբաղան օլտուն , Լաքին պիրթագ չաբուգ իտէլիմ . . .

Արապաճը , բագարըղըղը սաաթ իւզրէ տիր . . . պիզ շիմտի մէլխանէյէ կիտիյօ-րըղ , սէն տէ արգամըզ սըրա կէլ . . . —տէյուպ , քէնտի քէնտինէ տէ.—Պուն-լարըն իշ շիմտի պիթէճէք տիր.—տիյօր իտի :

Պէտէ՛նք մէյիսանէյէ կիտիլիպ, Ամէտէնին քէնտի աւա խալգ լիսանընճա եւ չիլ բարաղան թապիր իթտիկի ապսէնթէր կէտի :

Բասգալ՝ կիւլէրէք . — Իշթէ պու իչկի իշթիհամըզը աշըպ ըսթագօզլարըմըզը եւէյէպիլէճէյիզ . . .

Վիրժինի . — Ըսթագօզլարըմըզը . . . էվլէթ . . . լաքին օ տէյիլ ամմա պիզիմ ըսթագօզլար նէրէտէ գալտը :

Բասգալ . — Էֆէնտիմին էվինտէ մաթպախ տօլապընտա տըր, պէրապէր սագան վէ երլան պալըզլարը տախի վար տըր, պուռնլարը տա կիւզէլ պիր պալըգ բլաքիսի եարարըզ, վէ վատ իթտիկիմ իւզրէ պիրլիքտէ չամբանեա շարապը տախի իշէրիզ . . .

Վիրժինի՝ պիրտէն պիրէ այաղա դալգարագ . — Հայտէ եօլա տիւչէլիմ . . . ըսթագօզլարա դափուչալըմ . . . — տէյիպ, Ամէտէ իլէ Վիրժինի գուրէ արապսընա պինտիլէր վէ իքի տագիդա սօնդրա օրատա խըրլամաղա պաշլատըլար :

Բասգալ՝ արապաճընըն եանընա չըգտը վէ արապա Վէնսէնէ տօղրու հարէքէթ իթտի :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ տօգթօր Թօմբսընըն մուայէնէխանէսինտէն միւֆարէգաթ իթտիքտէ, հէր նէ դատար պիր ազ միլէսթէրիհ օլմուշ իտի իսէ տէ, սէպէպի գօլայ անլաշըլըր եինէ պազը աղըր էնտիլէլէրտէ պուլընըյօր իտի :

Բէյմօն՝ մախտոււմը Բօլըն աշգ ու սէվտա էսրարընը անլամըշ, վէ անըն մէյյուսիյէթինտէն քէնտիսի տէ մէյյուս օլարագ, անըն՝ մէֆթուռնը օլտուղը կէնճ գըզը արայըպ պուլմաղա սէօզ վէրմիշ իտի :

Պու վատընը նաճըլ իճրա իտէճէք իտի :

Էկէր իճրա իտէմէզ իսէ, օղլուռն աշգ ու սէվտա խասթալըղընը նաճըլ տէֆ իտէպիլէճէք իտի, զիրա պուռնա մուվաֆֆագ օլամատըղը հալտէ, վիւճուտճա խասթալըղընըն տախի տէֆ օլմասը մուհալ օլաճագ իտի :

Հէր շէյտէն էվլէլ Բօլա պազը շէյլէր սօրուշտըրմագ լազըմ օլուպ, լաքին տէրհալ պու թէտպիրի իճրա իթմէք իսթէմէտիկինտէն, քէնտի քէնտինէ . — Աճէլէմիզ եօզ, եարընա պէլէրիմ . — տէտի :

12

Բօլ . — Պապաճըղըմ, հէման շիտի Գրէթէյլէ ավտէթ իտէլիմ մի :

Բէյմօն . — Սէվկիւլիւ էվլատըմ, զանըմ հարէքէթ իթմէզտէն էվլէլ կիտիպ գօնթէս տը Շաթըլիւքսէ արզը իհթիրամ իտէր իսէք, ֆէնա օլմագ . . . սէն տէ պու էֆքեարտա տէյիլմիսին :

Բօլ . — Մատամ քի սէն պու էֆքեարտասըն, պէն տէ օ էֆքեարը թէրվիճ իտէրիմ . . .

Բէյմօն . — Հէմ Ֆապիէնի տէ կէօրիւրսին . զանըմ պուռնա մէմուռն օլաճագսըն . . .

Բօլ . — Շիւպհէ՞ մի վար . . . — տէտի իսէ տէ, պու իպարէյի էօյլէ պիր սու .

րէթտէ թէլաֆփուդ էլլէտի քի, օլ պապտէ հիչ ֆիւթուր իթմէտիկի բէք պէլլի օլտու:

Բօլ՝ եէնիտէն տիւշարը մահգունիյէթ օլարադ, պաշգա հիչ պիր շէյէ մէրադ իթմէյօր իտի:

Րէյմօն պիր արապա թութուպ թուրնօն սօգաղընտա Մատամ տը Շաթը-լիւքսին խանէսինէ չէքմէսինի արապաճըյա թէնպիհ իթտի:

Պապա օղուլ մէգքիւր խանէյէ միւվասէլէթ իթտիքլէրինտէ, գօնթէս տը Շաթըլիւքս Ֆապիէն իլէ գօնուշըյօր իտի:

Մէրգուլմ տէլիգանլը՝ կէլիպ միւսաֆիրլէրի քէմալը իհթիրամ ու նէգաքէթլէ գապուլ իթտի:

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս՝ հէր վագթքի կիպի մուվալէյհիւմա պապա օղուլա իպրաղը թէվէճհիւհ վէ մուհապպէթ էլլէտի:

Մուվալէյհա գատըն՝ Բօլըն բէք զիյատէ տէյիշտիկինի կէօրիւպ աճըյարադ թէաճհիւլ իթտի իտէ տէ, պու թէպէտտիւլ հագգընտա հիչ պիր շէյ սէյլէմէտի, վէ Րէյմօն Ֆրօմանթալ իլէ եալընըզ պուլընտըգտա թէպէտտիւլը մէգքիւր հագգընտա օնուշլա սէյլէչլիկէ գարար վէրտի:

Ֆապիէն՝ տօսթունա խիթապէն.—Սէվկիւլիւմ Բօլ, սէնի կէօրտիւկիմէ գաթ էնտէր գաթ մէմնուն օլտուլմ, զիրա պուրատա էլինի սըգտըգտան մատտա, եագընտա Գրէթէյլտէ թէքրար սանա վիզիթա վէրէճէկիմի տէ խապէր վէրիրիմ...

Բօլ՝ պիւրուտէթի թէրք իտէրէք.—Խօշ կէլտին սէֆա կէլտին... Պիր գաշ կիւն պէնիմլէ գալաճաղընը մէմուլ իտէպիլի՞մլիւմ:

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս.—Սէվկիւլիւմ էվլատըմ, պուլըն իմքեանը եօգ տըր... պիր իքի կիւնտէն զիյատէ սիգտէ գալմասընա մուվաֆագաթ իտէմէմ...

Եանըմտա օլմազսա դանն իտէրսին պիր թարաֆըմ պօշ գալըր... պուլնտան մատա չօգ տա վէսպէսէ իտէրիմ, պիր գազայա ուղրամասընտան գօրգարըմ...

Պու պիր զայըֆըդ տըր, պիլիրիմ, լաքին պուլնա գարչը պիր շէյ եաբամամ... Բօլ՝ տօսթընըն էլինի սըգարադ.—Նէ՞ վագթ կէլէճէքսին:

Ֆապիէն.—Ճուլմաա էրթէսի կիւնիւ:

Բօլ.—Տիւմէք եարըն տէյիլ օ պիր կիւն. պարի էրքէն կէլ քի կիտէլիմ պիր ազ պալըդ թութալըմ:

Ֆապիէն՝ վալիտէսի գօնթէսէ խիթապէն.—Ճուլմաա ագչաւընտան կիթսէմ նա՞սըլ օլուր, վալիտէճիկիմ. սէնի իչիւն հէրսի պիր հիսապ տըր, պէնի կէօրմէմէզլիկինտէ պէօյիւք պիր ֆարդ օլմայաճադ տըր, պէն տէ օրատա պիր ազ վիյատէ գալմըշ օլաճաղըմ:

Գօնթէս.—Բէք էյի, էյլէ օլտուն... պու պապտէ իքինիզ ուղլաշընըզ:

Ֆապիէն.—Պիգ տէ էյլէ եաբաճաղըզ... Կէլ պէնիմլէ, Բօլ.—տէտի, վէ մէրգուլմ տօսթընը ալտը սալօնտան տիշարը չըգտը:

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս իլէ Րէյմօն Ֆրօմանթալ եալընըզ գալտըլար:

Գօնթէս.—Ազիզիմ Րէյմօն, կէլտիկինիզ բէք իսապէթ օլտու... էկէր պու կիւն կէլմէմիշ օլսա իտինիզ, սիղէ պիր բուսուլա եազըպ միւմքին մէրթէպէ չաբուգ պուրայա կէլմէնիզի բէճա իտէճէքտիմ:

Րէյմոն.—Պահա խապէր վերէնէք վէ եախօտ սիւվալ իտէնէք պիր շէյինի՞ մի վար իտի, մատամ:

Գօնթէս.—Շիմտի պունըն իւզէրինէ գօնուշաճաղըզ . . Լաքին էվվէլա օղլունըզտան պահս իտէլիւ . . Մէրգուժը բէք տէյիշմիշ պուլտըզըմը սիգէ սէջլէ՝ մէկէ զպննըմ հաճէթ եօգ տըր . . .

Րէյմոն.—Հայըֆ, էվվէթ, մատամ, պէն տէ սիգին կիպի էջլէ օլտուղընը թապրիգ իտէրիւ մէ օլ պապտէ բէք միւթէէպիւրֆիւ . . .

Գօնթէս.—Իքիմիզին տէ տիւշարը հիւզն ու քէպէր իտէն պու թէպէտտիւլին սէպէպի աճապա նէ՞ տիր:

Րէյմոն.—Էվվէլ պէ էվվէլ սէպէպ՝ գանսըզըզ խասթալըզը տըր . . .

Գօնթէս.—Գանսըզըզ խասթալըզը էյի օլմազ սիր շէյ տէյիւ տիր . . .

Րէյմոն.—Վազըա էջլէ տիր . . Լաքին աքսի կիպի պու սէպէպտէն պաշգա քաահա աղըր պիր սէպէպ վար տըր . . .

Գօնթէս.—Օնըն տա չարէսի վար, տէյի՞ մի:

Րէյմոն.—Էջլէ մէմուլ իտէրիւ . . անճադ պու չարէնին չօգ յիւճ պուլը՝ նաճաղընտան գօրգույօրըմ . . .

Գօնթէս.—Նէ տիմէք իսթէտիկինիզի անլամայօրըմ . . .

Րէյմոն.—Բօլ նապըսա կէնճ պիր գպրըյա թէսաթիւֆ իտուպ, պու կիւնքի կիւն անտէն պաշգա պիր տիւշիւնճէսի եօգ տըր:

Գօնթէս.—Տիմէք ալէադա իթմիշ, էջլէ՞ մի . . .

Րէյմոն.—Տէլի կիպի:

Գօնթէս կիւլիւմէքէրէք.—Էջլէ իսէ նիշիւն չարէսի կիւճ պուլընաճադ տիյօրսընըզ . . .

Րէյմոն.—Չիւնքի տօլլուուը պու տըր . . .

Գօնթէս.—Ատամ սէն տէ . . Բօլ կիւզէլ վէ կէօսթէրֆլի վէ գանը պէճադ պիր չօճադ քըր . . Կիւզէլ կէօղլէրիյլէ պու ֆէնալըզա սէպէպ օլան գարը՝ ա՛նը էյի իթմէյի տէրէօհտէ իտէնէք տիր:

Րէյմոն՝ պաշընը սալլայարադ.—Պէջլէ մէմուլ իտէյօրսընըզ, մատամ . . Լաքին հէր շէյի պիւմէգիինիզ տէ անըն իշիւն պէջլէ պիր գաննտա պուլընըյօրսընըզ:

Գօնթէս.—Պիւմէտիկիմի պանա սէջլէյինիզ . . —տէտիքտէ, Րէյմոն ֆրօ՝ մանթալ՝ օղլունըն ազընտան իշիթտիկինի Մատամ տը Շաթըլիւքո՛ւ նազլ ու հիքիայէ էյլէտի:

Գօնթէս՝ քէմպը տիգգաթլա տիյնէտիքտէն սօնըրա.—Տիմէք մէրգումէ կէնճ գարը վէ եա գըզըն նէ օլտուղընտան Բօլըն խասէլի եօգ տըր, էջլէ՞ մի:

Րէյմոն.—Էվվէթ, պիւմէյօր:

Գօնթէս.—Օլ պապտէ նէ՞ գանն ու գըյապտա պուլընըյօր:

Րէյմոն.—Հիշ պիր գանն ու գըյապտա պուլընտըղը եօգ տըր . . Հէր շէյ քէնտիսի իշիւն սքրր ու էսրար գապիլիինտէն օլտուղընտան, հէր նէ գպնն ու ֆարգիյաթտա պուլընպա հէր հալտէ եանըլաճադ տըր:

Գօնթէս.—Սիւզ քէնտիպինտէն մալիւմաթ թալէպ իթտինի՞զ մի:

Րէյմոն.—Հէնուզ թալէպ իթմէտիւմ, Լաքին քէնտիսինէ պազը շէյլէր սիւվալ

կոտէճէյիմ, վէ անլատըզըմ էն ճիւղի վէ հափիֆ պիր էմարէյի պիլէ պրաշթըրաճա-
ղըմ :

Գօնթէս . — Թէհարրիյաթընըզտա մուվաֆֆազ օլաճազընըզ, զիրա գապթի-
յէտէքի մէվգիինիզ տայէսինտէ թէհարրիյաթը մէզքիւրէյի տահա գօլայ պիր սու-
գէթտէ իճրա իսէպլիէճէքսինիզ :

Բէյմօն . — Հայը՛ֆ, մատամ, թէհարրիյաթը մէզքիւրէ նախը մուվաֆֆազընէթ
օլտըզտա պիր նէթիյճէի հասէնէ հուսուլէ կէթիւրէճէկինէ Նիչ պիր իսպաթ ու տէ-
լիլ եօզ տըր . . . Բօլ՝ կիւրուհը խայալբէրէթմանա մէնուսլ աթէչի մէչրէպ պիր
տէլիգանը օլմաղլա, էկէր սէրպէսթ օլմայան վէ եախօտ նալայըզ օլան պիր գա-
ղըլա ալէագա իթմիչ իսէ նա՛սըլ եաբաճաղըմ . . . Պունը քէնտիսինէ սէօյէսէք,
գապլի գըրըլաճազ . . . վիւճուտընըն շու գայիֆ հալինտէ պէլքի տէ էօլէճէք
տիր . . . Պու շէյ խաթրըմա կէլտիքճէ թիթրէյօրըմ . . .

Գօնթէս . — Պիր նէթիյճէի մէնհուսէ հուսուլբէզլիյ օլաճաղընը պէօյլէ զիմտի-
տէն քէչի ու իսթիլսրաճ իթմէքտէն նէ՞ չըգար . . . Օ մէճհուլէ գատըն պէլքի
սէրպէսթ վէ նամուսըլ պիր կէնճ գըզ տըր :

Բէյմօն . — Շիւպհէսիզ էօյլէ ամամ, պու տէտիլինիզի գապուլ իթսէք պիլէ,
քիմ պիլըր մէրգուլէ կէնճ գըզ՝ ճէմիյէթը պէչէրիյէնին հանկը սընըֆընա մէնպու-
պէ պուլընըյօր . . . Աճապա պէնիմ պուլունտըզըմ պընըֆտաչ էիւքսէք պիր պը-
նըֆտա տէյիլ՝ մի . . . Աճապա օղլուլ անընլա էվլէնմէք իսթէմէքլէ պիր տէլի-
լիք իթմիչ օլմայաճազ մը, զիրա օղլուլըն նէ չիմտի վէ նէ իլէրուտէ Նիչ պիր
սէրպէթի եօզ տըր, վէ անըն պիթիճիք միրասը՝ պապասընըն տէհէթլի սէվապըզը
անվալի տիր :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ պու սօն սէօզլէրի հէյէճանը պիր սէտա իլէ թէլաֆ-
ֆուզ իտուպ, աթէչ կիպի եանմագտա օլան ալընը իքի էլլէրիլլէ սըգտը :

Գօնթէս տը Շաթըլլիւքս՝ շիտտէթլէ . — Բէճա իտէրիմ, ազիզիմ Բէյմօն, պէօյլէ
չիմտիտէն տուչարը տէհէթ օլմայընըզ . . . զանն ու գօրգուլարընըզն հիչ պիրի
պէլքի տէ էսասըլ տէյիլ տիր . . . Հաիզ օլտուղընըզ մէվգի ու վագիյէթէ կէլին-
ճէ, պունըն անգարիպ թէպէտտիւլ իտէճէկինի վէ հուրր ու սէրպէսթ օլաճաղը-
նըզը մէմուլ իտէրիմ . . . Իշթէ պու մատտէ հագգընտա սիզիլլէ գօնուլազ իս-
թէր իտիմ . . .

Բէյմօն . — Տիմէք պէնի խաթըրտան չըգարմայըպ լութֆէն պէնի տիւչիւնմիչ-
սինիզ, էօյլէ՞ մի, մատամ . . .

Գօնթէս . — Էվլէթ . . . վէ հէնուզ տիւչիւնէճէյիմ . . . Պիր չօզ նուֆուզը
քիճնէլքի կէօրտիւմ, պունլար՝ պէնիմ թավսիյէմ մուճիպլինճէ խաթիտանըզը ատ-
լիյէ նազըրը նէզտինտէ իլթիզամ իտէճէքլէր տիր . լաքին պէն իսթէրիմ քի, մէզ-
քիւր իսթիտանամէ՝ նազըրա սըր քեաթիպը մախսուսը մարիֆէթիլլէ թէսիլմ օ-
լունպըն, զիրա ատլիյէ նազըրընըն օնա էմնիյէթը քեամիլլէսի վար տըր . ճոճմաա
էրթէսի կիւնիւ մէրգուլ սըր քեաթիպէ կիտիպ պու խըտմէթի պիզէ տիրիզ իթ-
մէմէսինի րէճա իտէճէյիմ . . . պու րէճամըն գապուլ օլունաճաղընա շիւպհէմ
եօզ տըր . . .

Բէյմօն՝ կէօզէրի միննէթտարըղընտան նաչի տօլմուլ օլտուղը հալտէ . — Ա՛հ,
մատամ, նէ՛ էյի պիր գատընճըղազսընըզ :

Գօնթէս.—Սիգի իշիւն չալըշտըղըմա նէ՝ տէրէճէ մէմնուն օլտուղըմը պիւրի-
սինիզ, զիրա պու խըտմէթէ թէմամըյա լայըգ վէ շայէսթէսինիզ . . . Ամիրլէ-
րինիզ էլան սիգէ նագարը թէվէճճիւհ վէ խօշնուտի իլէ պագարլար, տէյիլ մի :

Բէյմօն.—Ձաննըմ հագգըմտա թէվէճճիւհ ու ըրիայէթլէրի արթմըշ տըր, էք-
սիլմիշ տէյիլ տիր . . . Պու կիւնլէրտէ եինէ ֆրսաթ տիւշիւպ պիր խըտմէթը միւ-
ֆիտէ իյֆա իթտիւմ . . . Պիննէֆա զապթիյէ նագըրընըն թալէպի իւզէրինէ պա-
նա կիւհ պիր իշ հէվալէ օլուհըպ, պու իշի պաշա չըգարմաղա մուվաֆֆազ օլ-
տոււմ :

Գօնթէս.—Պու բէք ալէա օլմուշ, էօյլէ իսէ զապթիյէ նագըրընտան տա ու-
ֆազ պիր թափսիյէ թալէպ իտէյիւմ . . . Պու թափսիյէ իլէ աուլիյէ նագըրընըն
սըր քեաթիպի իշի պիթիւրիւլէր :

Բէյմօն՝ էլլէրինի եէքտիկէրէ պիրլէթիւրէրէք.—Ա՛հ, մատամ, Ալլահ վէրէ
մուվաֆֆազ օլտանըգ . . . Մէվգի ու վագիյէթիւմ տայմա զահմէթլի օլուպ կիտէ-
րէք տէ կիւհլէշիօր . . . Շիմտի Բօլ եանըմտա օլտուղընտան, պիր խապիսին,
պիր ընզիլ վէ ըրւսմայ աւամըն ահվալինտէն ֆարգլը օլմայան սէվապըզը ահվա-
լիմի կիզլէմէք վէ պէլլի իթմէմէք իշիւն եալան եալան իւզէրինէ սէօյլէմէկէ մէճ-
պուր օլույօրըմ . . . Ութանտըղըմտան սըգըլըյօրըմ . . . Էկէր էվլատըմ սըրըմը
տուլաճագ օլուր իսէ, պանա նէ՞ ըրիայէթ վէ մուհապպէթի գալըր . . . պապա-
սընտան գօրգմաղա պաշայաճագ . . . պէօյլէ պիր պապասը պուլընմասընտան
ութանաճագ . . . պէլքի տէ օնա լանէթ օգուլաճագ տըր : Պու նէ՝ տէհէթլի
շէյ տիր, մատամ, պիլիյօրմընընը . . . լանէթ օգուլաճագ տըր :

Գօնթէս.—Բէք օ գատար միւպալաղա իթմէյինիզ . . . Վագըա պու կիւնէ
գատար Բօլտան կիզլէտիկին շէյի մէրգոււմ պիրտէն պիրէ տուլաճագ օլուր իսէ
ֆէնա օլաճագ տըր : լաքին անը կէօզէթէրէք վէ տայմաքի կիպի ինթիյաթլը տափ-
րանարագ, պու քէշֆը մէնհուսըն վուգու պուլմասընը գօլայճա մէն իթմէյէ մու-
վաֆֆազ օլաճագսընըգ . . . իմտի եագընտա իճրա իտէճէկիւմ թէշէպպիւսին նէ-
թիլճէսինէ քէմալը էմիլիէթ ու ճէսարէթլէ ինթիզար իտինիզ . . . Իզինլիսինիզ
. . . միւտտէթը մէհզուհիյէթինիզի օղուհըզըն եանընտա կէշիւրինիզ, զափալը-
նըն աչգ ու սէվտա խասթալըղընը էյի իթմէյէ չալըշընըգ վէ բազար էրթէսի կիւ-
նիւ եինէ պանա կէլինիզ . . . ումարըմ քի սիգէ էյի խապէրլէր վէրիւրիւմ :

Բէյմօնըն եանագլարընտան աշաղը իրի իրի կէօզ եաշարը ագըյօր իտի :

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս՝ էլինի մէրգոււմ ուզաթտը :

Բէյմօն՝ գօնթէսին էլինի թութուպ քէմալը հիւրմէթ ու ըրիայէթլէ պուս
էյլէտի :

Գօնթէս՝ պիր ազ սիւքիւթտէն սօնղրա.—Ազիզիւմ Բէյմօն, սիզ Բարիզի թէ-
մամըյա պիլտիկինիզտէն, շիւպհէսիզ պանա պիր մալիւմաթ վէրէպիլիւրսինիզ :

Բէյմօն.—Նէ՞ խուսուստա, մատամ :

Գօնթէս.—Էճնէպի պիր հէքիւմ վար իմիշ տէ անըն իշիւն սէօյլէյօրըմ . . .
իւմի տօգթօր Թօմըսըն իմիշ . . . հէր քէսին ազգընտա իմիշ . . . Թանըրմըսընըգ :

Բէյմօն.—Էվլէթ, մատամ . . . պիհագըն քէսալը շէօհրէթ իթմիշ Ամէրիգա-
լը պիր մուալլիւմ օլուպ, իսքեան իթմէք իւզրէ Բարիզէ կէլմիշ . . . Օղուհը մու-

այնքն իթտիրմէք իշիւն մերգում տօգթօրն էվինէ կէօթիւրտիւմ . . . հազգընտա
րէք զլյատէ էմնիյէթիւմ վար տըր :

Գօնթէս.— Սիգիւն սէօգիւնիզէ պագըլըր իսէ շարլաթան տէյիլ տիր , էօյլէ՞ մի .
Բէյմօն.— Սա՛յր , տէյիլ տիր . . . մէշուր վէ վագարը վէ տարաթը սէվմէյէն
պիր աւտամ տըր :

Գօնթէս.— Էօյլէ իսէ ախզ իթտիկիւմ մէթթուսըն մէալինի էյի անլամայօրըմ .
Բէյմօն՝ թէաճճիւսլէ.— Տօգթօր թօմբսընտան պիր մէթթուսլ մը ախզ իթ-
տինիզ :

Գօնթէս.— Էվվէթ . . . Միրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնաղընտա պիր ճէմիյէ-
թը մուսիգիյէ իթա իտէճէկինտէն , պիր տալէթնամէ կէօնտէրմիշ . . . Զանն իթ-
տիւմ քի քէնտիսի իշիւն պու պիր նէվի իլան ու «րէգլամ» տըր , նասըլ քի կազէ-
թալար պու նէվի րէգլամլարըյա տօլու տըր . . . Էօյլէ ֆարզ ու գըյաա իթտիւմ
քի , գէվաթը միւթէպէրէ էսամիսինի թօրլամըշ , միւշթէրիլէրինի արթըրմագ վէ
քէնտիսինէ պիր բարապըզ վէրմէք իշիւն գէվաթը մուսիլէյիլմէ տալէթնամէ-
լէր իրսալ իտիյօր . . .

Բէյմօն.— Սիգի թէէմին իտէրիւմ քի , տօգթօրն պու կիպի շարլաթանըգլա-
րա աալա վէ գաթան լիւզում ու իհթիյաճը եօգ տըր . . . Մուայէնէյէ պու կիւն
պաշատը . . . պէքլէմէ սալօնընտա օ գատար գալապալըգ վար իտի քի , քէնտի-
լէրինի կէօսթէրմէյէ կէլէնլէրին եարըսընտան չօղը շիւպհէսիզ եարընա գալմըշլար
տըր . . . Տիմէք խայլի միւշթէրի բէյտա իթմիշ տիր . . .

Գօնթէս.— Իշթէ էյի եա՛ . . . Շիւքիւր Ալլահա քի Փապիէն իլէ պէնիւմ ա-
նըն մուայէնէսինէ իհթիյաճըմըգ եօգ տըր , պինաէն ալէյհ սօարէսինէ տէ կիթմէք-
տէն իճթինապ իտէճէյիզ . . . Տալէթի եօլուգ էրքեանսըգ պիր տալէթ տիր ,
կէօրիւնիւր քի մէրասիւմը լազըմէյէ աշնա տէյիլ տիր . . .

Բէյմօն.— Տօգթօր էճնէպի տիր , մատամ , անըն իշիւն պու գուսուրընա աֆլ
օլունապիլիւր :

Գօնթէս.— Պունտան մատատ , պէն էօյլէ պիրտէն պիրէ օրթայա չըգան վէ
շայէթ կիւրիւլթիլի օլան շէօհրէթլէրի սէվմէմ . . . Պէնճէ պու շէօհրէթլէր՝ տի-
րայէթտէն զլյատէ իլան ու րէգլամ սայէսինտէ վագը օլըրլար :

Բէյմօն.— Մատամ , գաննը աճիգանէմէ կէօրէ , էկէր տօգթօր թօմբսընը թա-
նըմըլ օլոա իտինիզ , պու էֆքեարընըզը թէրք իտէր վէ հազգընտա տահա կիւ-
զէլ պիր մուհաքէմէտէ պուլընըր իտինիզ . . . ըրզ ու նամուսը եէրինտէ պիր ա-
տամ օլտուղը՝ եիւզիւնտէն վէ լիսանընտան պէլլի տիր . . . Օղլուճըն՝ անըն էլիլլէ
էյի օլաճաղընա հիշ շիւպհէմ եօգ տըր . . . (վիւճուտճա սըհհէթինի տիմէք իս-
թէյօրըմ) . . . պունը պանա վատ իտուսլ , քէմալը ֆէտաքեարի իլէ տէ իշին
իճրասընա թէչէպպիւս իթտի , զիրա թապիպը մէրգում՝ պէնտէն իւճրէթ ախզ
իթմէք իսթէմէյօր . . .

Գօնթէս.— Բէք զլյատէ քեար ու իսթիֆատէյէ պագմոգսըզըն քէնտի իւմ ու
ֆէննիլլէ ճէմիյէթը պէշէրիյէյէ խըտմէթ իթտիկինէ բէք մէմնունըմ . պէն տէ սի-
զին կիպի Բօլը էյի իտէճէկինի մէմուլ իտէրիւմ , վէ խուսուսիլլէ պէօյլէ արզու էյ-
լէրիւմ . . . — տէտի :

Պու սըրատա իքի տէլիգանըլար՝ սալոնա տփտէթ իթտիլէր,
Ֆապիէն.— Բօլ իլէ ուզլաշաւմ, վալիտէճիլիմ . . Նումաա քրթէսի կիւնիւ
պիւթիւն կիւն ընկաթ ընկաթ պալըգ ալլայապիլմէք իշիւն ճուճաա ագշաւմընտան
կիտիպ Բօր Գրէթէյլտէ Եձթաճաղըմ . . .

Գօնթէս.— Բէք ալէա, էվլատըմ, նասըլ իսթէրսէն էօյլէ եաբս լաքին ճու-
մնա էրթէսի ագշալի վէ Եձթաթ ընկաթ կիւնիւ տէնի պէլէյէճէկիմի ունութմա,
Ֆապիէն.— Պրդ շիմտի նպալգան պիւր շէյ տէ գարարլաշտըրտըգ . . .

Գօնթէս.— Նէ՞ գարարլաշտըրտընըգ:

Ֆապիէն.— Մ. Ֆրօմանթալըն լու ագշամ պիլտէ Եէմէյէ գալմասընը գարար-
լաշտըրմըշը տըր . . .

Գօնթէս.— Պու գարարընըգ պէօյլըք պիւր շէյ աշիլ տիր, պուճապէն տէպէք
մէմնուըմ . . .

Րէյմօն.— Մատամ, աֆվ իտէրնիւնիգ, գապուլ իտէմէմ . . .

Գօնթէս.— Քիշիւն ըլտտ իտիօրնընըգ:

Րէյմօն.— Չիւնքի պիւնէֆու պու կիւն Բօր-Գրէթէյլտէ ալտէթ իթմէմիգ իգ-
թիգա իտէր, եօր տա ուզուլ տըր . . .

Ֆապիէն.— Բարիկտէ գալըրսընըգ . . .

Րէյմօն.— Մատլէն չօք վէսփէսէ իտէր:

Ֆապիէն.— Պիր թէլէֆրաֆ շէքէր վէսփէսէսինի տէֆ իտէրիգ . . Հայտ
ինտիմ, սէվիւլիւ միւսիւ Ֆրօմանթալըմ, պիլգի գըրմայընըգ . . Մէն տէ պիլգէ
Եարտըմ էթ, Բօլ, սէն տէ իւսթէ վէր:

Բօլ կիւլէրէք.— Պապաճըղըմ, տօսթըմ Ֆապիէնի Կիւճէնտիրմէք իսթէր-
միսին:

Րէյմօն.— Մատամ քի էօյլէ տիր, թէրքը իտտաա իտէր վէ թէքլիֆի գապուլ
էյլէրիմ . . .

Ֆապիէն.— Պրա՛վօ . . . Եաշասը՛ն . . .

Բօլ իլէ Ֆապիէն տէրհալ Մատլէնէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իթտիլէր:

Սաաթ ալթը պուշուգտա սուֆրայա օթուրըլտը:

Սաաթ օն պիրտէ Րէյմօն իլէ էվլամը՝ սապահտան պէրու թէրք իթմիլ օլ-
տըգլարը Մէն Լուի նտասընտաքի խանէյէ ալտէթ իթտիլէր:

Գարուճը գարը՝ Րէյմօնա պիր մէքթուպ թէօլիմ իթտի, վէ պու մէքթոճալըն
էօյլէնտէն սօնդրա կէլմիշ օլտուղընը պէյան էյլէտի:

Րէյմօն՝ մէքթուպըն իւզէրինտէքի Եազըյա նապտը. պու Եապըլը թանըմա-
յօր իտի:

Հէր հանկը մէքթուպ օլուրսա օլտոն, պունըն նէրէտէն կէլտիկինի ալիմէտի-
կի հալտէ, աշմագտան էվլէլ քէնտիսիճի միւշէվլէշ պիր գօրգու իսթիլա իտի
իտի, շիւնքի պուշուշտըղը հալ ու վազիլէթտէ օ մէքթուպ քէնտիսիճէ ուղուրսըլ
պիր խապէր կէթիրմիշ օլապիլիր իտի:

Բօլ իլէ պէրասպէր օտասընա կիթտիքտէ, հէման մէքթուպըն զարֆընը Կըրթ-
տը, վէ մէքթուպ քեաղըտընըն իւզէրինտէքի պիր գաչ սաթըր Եազըյը օգուտը,
Մէքթուպը մէգըրէր պէրվէճհը աթի պիր տավէթնամէ խտի.

ՔՏօքթօր Թօմսըն էֆէնտի՝ մահը հալին յՅնճը բազար էրթէսի ազլամը Մի-
րօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնագտա իթա իտէճէկի ճէմիյէթը մուսիգիյէտէ լութ-
Փէն հազըր պուլընմալարընը Միսսիւ Ֆրօմանթալ իլէ մախառումընա րէճախտէր ։

Բէյմօն՝ մէքթուպը երեքսէք սէս իլէ գրաաթ փթմիչ օլտուղընտան, օղլու
Բօլ.—Պու նէ՝ նազիք մուամէլէ, պապածըղըմ . . . սէն նէ՞ տէրսին պուէնա :

Բէյմօն.—Շիւպհէսիչ էօյլէ տիր . . . Սէօյլէ պազայըմ, սէվկիլիւ էվլատըմ,
մէգըրէսը սօարէտէ հազըր պուլընմաք իսթէրմիսին :

Բօլ.—Պայր, պապածըղըմ . . . ճէմիյէթէրի բէք սէվմէտիկիմի սէն պիլիր-
սին . . . Հիչ ատէթիմ տէյիլ տիր, տօգթօր Թօմսընտան տավէթ օլընան վէ
պանա պիլտիք օլմայան ատամլար արասընտա շիւպհէսիչ բէք սըգըլաճաղըմ . . .

Բէյմօն.—Էյի տիւչիւն . . . պէօյլէ պիր էյլէնճէ սէնի իչիւն բէք ազ վուգու
պուլուր . . .

Բօլ.—Պէն էյի տիւչիւնտիմ . . . պէն օ ճէվիյէթէ կիթմէք իսթէմէմ . . .

Բէյմօն Ֆրօմանթալ պիրտէն պիրէ տիւչիւնճէյէ տալտը :

Բօլ.—Նէ՞ տիւչիւնիյօրսըն, պապածըղըմ :

Բէյմօն.—Ղաբիպ վէ անլաշըլմազ պիր շէյ իւզէրինէ տիւչիւնիյօրըմ . . .

Բօլ.—Նէ՞ շէյ :

Բէյմօն.—Շու տավէթ . . .

Բօլ.—Էյ նէ՞ իմիչ :

Բէյմօն.—Նա՞սըլ օլտու տա պիգէ կէլտի . . .

Բօլ՝ կիւլէրէք.—Նասըլ օլաճաք, Տօգթօր սանա կէօնտէրմիչ . . .

Բէյմօն.—Իշթէ պու շէյ պէնի տիւչարը թէաճճիւպ խիյօր . . . Տօգթօր
պիգիմ խամ ու շէօհրէթ վէ մահալը իգամէթիմիգի նա՞սըլ պիլիյօր :

Բօլ.—Անլէրի սէն քէնտիսինէ սէօյլէ՞մէմիլմիսին :

Բէյմօն.—Ումմամ . . . էօյլէ սիր շէյ հիչ խաթրըմա կէլմէյօր . . .

Բօլ.—Ունութմըշ օլմալըսըն . . . Էկէր ունութմըշ տէյիլ իսէն, շիմտիճիք
տէտիկին կիպի անլաշըլմազ պիր մուամմա օլուր . . . Պիգ մաարուֆ վէ մէշհուր
պիր քիմսէլէր տէյիլիգ . . .

Բէյմօն՝ նիմ պիր սէտա իլէ մըրըլտանարաք.—Պէլքի տէ ատատաքի լօգանթա-
տա թէսատիւֆ իթտիկիմտէ խամ ու մահալը իգամէթիմի քէնտիսինէ սէօյլէմիլմի
. . . օ սըրատա երւրէկիմ բէք հէյէճանլը օլտուղընտան, հիչ խաթրըմա կէլմէ-
յօր . . . Էվլէթ, օրատա սէօյլէմիչ օլմալըյըմ, զիրա էվլինէ կիթտիկիմիլտէ, խամ
ու շէօհրէթ վէ մահալը իգամէթիմի հիչ սօրմատը. տիմէք քի գաթէն պիլիյօր
իմիչ :

Բօլ.—Հէր նէ օլուրսա օլտու, հիչ Էհէմիլիյէթի Եօգ տըր . . . Կիճէլէր խայր
օլտու, պապածըղըմ . . .

Բէյմօն.—Կիճէլէր խայր օլտու, սէվկիլիւ էվլատըմ . . . Էկէր սապահ գահ-
վաթընը իթմէք իսթէմէզ իսէն, Եարըն սապահ էրքէնճէ հարէքէթ խտէճէիչ,
տէյիլ մի . . .

Բօլ.—Բարեգոտէ հիշ թաամ ի՞թմէյէճէքմյիլ :

Րէյմօն.—Նասըլ իսթէր իսէն . . .

Բօլ.—Էօյլէ իսէ եարըն պագարըզ . . . կէճէլէր կէպէ տիր . . . եարըն կէօ-
րիւչիրիզ, պապաճըղըմ . . . —տէտի, վէ բէտէրի Րէյմօնը գուճագլատըգտան
սօնդրա օտասընա չէքիտի կիթտի :

Պիր ազ րահաթլանմագ իչիւն պասպ օղուլ պիրպիրինտէն այրըլտըզլարը վա-
գըթ, Բըթի Գասթէլ գօնալընտա եէնի պիր ճինայէթը միւտհիշէ տահա իճրա օ-
լունըյօր իտի :

Կէնէկօ սօգաղընտաքի էսկի քիթապ սաթըճըսը Անթուան Ֆօվէլ ապֆիյէնին
թաամ սալօնընտա նասըլ պիր ույուլըզըզ վէ հըսսըզըզա միւպթէլա օլմուլ իտի
իսէ, Ամէտէ Տիւվէրնուա իլէ Վիրթինի տախի մէգքիւր սալօնտա այնը ույուլըզ-
ըզ վէ հըսսըզըզա տիւչար օլուպ, անըն կիպի սոյուլնլարընըն շահ տամարընտա
ուզուլըզընա աչըլան պիր չըզըգտան թէքմիլ գանլարընը զայպ իթտիքտէն սօնդ-
րա ույգու հայինտէն էճէլ բէնչէսինէ տիւլիլէր իտի :

Պունըն իւզէրինէ Ժագ Լակարտ՝ Վիրթինինին սօյնընտա թաշըտըզը միտալ-
եայը ալմըլ, իւսթիւնտէքի քէսէ չէքլինտէքի գասըլ չէօգմիւլ վէ ալթունտան մա-
մուլ օլան բուլը պիր տիգգաթը ֆէվգէլատէ իլէ թէտգիգ էյլէմիլ իտի :

Մէգքիւր բուլըն իւզէրինտէ իւսթ իւսթէ, եագըլը իւչ քէլիմէ պուլընըպ,
Ժագ «—Պիր . . . հէբսինի տէ պէօյլէ էլէ կէչիրէճէյիզ—» տիյէրէք, բուլը ճըզ-
տանընըն պիր կէօղիւնէ վագ իթտի :

Էօլէնլէրին ճէսէտլէրի՝ Ֆօվէլ կիպի բուպալարը սօյուլմագսըզըն պաղչէյէ չը-
գարըլտըլար :

Իթթիխագ օլընան թէտապիրը իհթիյաթիյէ սայէսինտէ իքի ճան թէլէֆին-
տէն հիշ պիր իզ պըրագըլմայըպ, գէմին գաթընտաքի գանլար թէմամըյլա երգա-
նըպ թէմիզլէնտի վէ սայֆիյէնին գարուլարը եէնիտէն գարանտը :

Բասգալ.—Շու սաաթտա նաչէլէրի նէ՞ եարաճաղըզ :

Ժագ.—Գուբէ արապանըն իչէրի սիւր.—տէտիքտէ, Բասգալ՝ գօշուսը պիլէ
սէօքիւլմէմիլ օլան արապանըն պուլընտըզը սունտուրմա ալթընա կիտիպ պէկիրին
եուլարընտան թութտը վէ արապա իլէ պէկիրի Ժագըն պէքլէտիկի եէրէ գատար
կէթիրտի :

Ժագ.—Արապա գարուսընը աչ . . . —տէյիպ, մէգքիւր գարուլը Բասգալա
աշտըրտըգտան սօնդրա սէօղիւնէ տէվամ իլէ.—Շիմտի իչ՝ պու իքի նաչէյի կէօյա
ույուլյօրար կիպի արապանըն իչինէ եէրլէշտիրմէքտէ տիր . . . —տէտի :

Բասգալ.—Պու գօլայ շէյ.—տէյու ճէվապ վէրտի :

Վիրթինինին եուլուչագ վէ նագիք նաչէսի սաղ թարաֆտաքի չիթէլէր իւ-
գէրինէ վագ օլունըպ, տիզլէրի գաթ իտիտի վէ պաշը տախի արապանըն պուճա-
ղընա տայատըլտը :

Օ պիր թարաֆտա տա էօյլէճէ Ամէտէ եէրլէշտիրլտի :

Պու իքի պէտպախթ մագթուլլար՝ գանն իտէրսին տէրին պիր ույգու չէքի-
յօրլար իտի :

Պու մէնհուս խըտմէթ պիթտիքտէն սօնդրա, Ժագ՝ Բասգալա ախըրտան պիր

իբ կէթիրտիպ արապանն խալըսը ալթընա աթտը. պատէհու տէմիր բարմագ-
լըզը գարու ուսուլճաճըզ աչըլըպ գուրէ արապասը սօգաղա չըգարըլտը:

Բասգալ բարմագլըզ գարույը գարատըղը սըրատա շէրիքի՝ արապանն սան-
տալեսսը իւզէրինէ չըգմըլ օթուրմըլ օլուպ, Բասգալ քէնտիսի տախի պիր հըզ
իլէ չըգտը անըն եանընտա օթուրտը:

Ժագ.—Բարիզէ կիրմէքսիզին պուրատան Պուլօնեը օրմանընա նէ՞ գատար
վագթտա կիտիլէպիլիր:

Բասգալ.—Իքի սաաթտա:

Ժագ.—Եօլու սիլիհիմիսին . . .

Բասգալ.—Կէօզիւմ գարալը կիտէպիլիրիւմ . . .

Ժագ.—Էօյլէ իսէ հայլա պագալըմ . . . Սաաթ գաչտա՞ չափագ սէօքիւյօր:

Բասգալ.—Սապահ սաաթ տէօրթ րատտէլէրինտէ:

Ժագ.—Բէք ալէա . . . Շիմտի սաաթ օն պիր պուչուգ տըր . . . պիր ազ
հըզըճա եիւրիւյէրէք, իքի սաաթ սիւրմէզտէն Պուլօնեը օրմանընա եէթիլիլիրիզ:

Բասգալ՝ գամըլ իլէ տիզկինլէրի էլէ ալմըլ իտի:

Գամըլը պէկիրէ սալլայընճա, պէկիր սիւրաթլա գօշմաղա պաչլատը, Կրալէլ
եօլու իւզէրինտէն կիթտի, Վէնտէն օրմանընտան կէչտի, Սէն-Մանտէտէն միւ-
րուր իթտի, Մօնթրէօյլ, Պանեօլէ, Օպէրվիլիէ նամ մահալլէր իլէ Բէվօլթ եօլընա
վարտը: Ֆէնէրլէրի սէօնմիւլ օլան մէզքիւր արապա՝ գարանլըգտա հէթ թէնհա
եօլլարտան կիտիյօր իտի:

Պէկիր քէօքիւրէրէք պէմ պէյազ քէսիլմիլ իտի:

Նէօյի ճատտէսինէ միւվասէլէթ օլունտը:

Պուլօնեը օրմանընա կիրիլէճէք եօլարըն պիրի գարչըսընա միւվասէլէթ օլըն-
տըգտա, Ժագ Լահարտ «—Բէք հըզըլը գօշտուր—» տէտիկինտէն, Բասգալ՝ հայ-
վանը տահա զիյատէ գօշտուրտը վէ ինթիսապ րուսուլը մէմուրլարընն էօնիւն-
տէն եըլտըըմ կիպի կէչտի: Մէրգուլման մէմուրլար՝ արասանըն սիւրաթը Փէվ-
գէլատէսինտէն տիւչարը թէհայյիւր օլարագ, տէլի տիվանէճէ գօշմագտա օլան
մէզքիւր արապանըն արգասը սըրա կիթմէյի խաթր ու խայալլէրինտէն պիլէ կէ-
չիւմէտիլէր:

Պուլօնեը օրմանընն էրէյիճէ իշէրիսինէ կիրիլտիքտէ, Ժագ.—Շիմտի պիր
սըզ աղաճըզ եանընտա տուրմալըյըզ.—տէտի:

Բասգալ պուհա մուվաֆագաթ իթտի:

Օն տագիգա սօնղրա գուրէ արապասը՝ իրի աղաճլարտան միւթէչէքթիւլ պիր
աղաճ եօլը տէրուհինտէ տուրտը:

Իքի արգատալ՝ արապանըն սանտըղընտան աշտղը էնտիլէր:

Բասգալ իրի պտը, պիր ուճընը իլմէք իթտի, աղաճլարըն ալթընա կիրտի,
ալչագ տալլարը քէմէր կիպի օլմուլ օլան պիր էսկի մէչէ աղաճը ինթիսապ իտիպ,
մէզքիւր աղաճըն իլք չաթալ եէրինէ գատար թըրմալանարագ եօգարը չըգտը, վէ
իբին օ պիր ուճընը՝ միւհքէմէճէ մէզքիւր աղաճ տալլարընն պիրինէ պաղլատը:

Պու իլ խիթամ պուլտըգտա, Բասգալ Ժագըն եանընա կէլտի. իքիսի պիր-
վէտէ արապա գարուսընը աչըպ Ամէտէնին նաչիսինի աշտղը ալարագ, Բասգալըն

իբի պաղլատըղը մէջէ աղանձներն ալթընա գատար կէօթիւրտիւէր :

Պիր ազ սօնղրա մէզքիւր նաչէ՝ աղանձտան աչաղը ասըլմըշ սալլանըպ տուրու-
յօր իտի :

Պատէհու արապա հարէքէթ խողպ , պու տէֆա Բասգալ՝ Պուլօներ գարուաթը
թարաֆընա վուրտը :

Արապա՝ էսկի մէզարլըղա եագըն տար պիր աղանձ եօլընտա պուլընտըգտա ,
Ժագ՝ քէնտի սատըգ արգատաշընըն գօլընա տօգուենարագ «—Օրատա—» տէյի-
վէրտի :

Պէկիր եէնիտէն տուրտը , իբի արգատաշլար աչաղը էնտիւէր վէ Վիրժինինին
նաչէսինի զայէթ սըգ պիր աղանձըղըն օրթասընտաքի պօշ մահալէ կէօթիւրտիւէր :

Բասգալ՝ մէնհուս պիր կիւլիւմսէյիչլէ . — Գըսսէտէն հիսսէ պալըմ . . . Պագ ,
Շամբանեա շարապըյա ըսթագօզ եէմէք արգուսը՝ պիր կէնձ գըղը նէրէլէրէ գա-
տար կէօթիւրէպիլիյօր իմիշ . . . Շիմտի սըրա Լա Ֆուինին տիր . — տէտի :

Շամֆագ սէօքմէգտէն չօգ էվվէլ գուրէ արապասը՝ գարուսըլըգ իտէն Ալզաս-
լը ուշաղը ույանտըրմագսըղըն Միրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնաղա տուխուլ իթ-
տի , գիրա Ժագըն իւզէրինտէ անախթար վար իտի :

Սախթէ տօգթօր թօմբսըն՝ Վիրժինինին պօյնուետան ալընան միտալեայը
միւթէվէֆա գօնթ Ֆիլիբ տը թօնէրիէօնին սանտըղընտա պուլընան միտալեանըն
եանընա վագ իթտի :

Լա Ֆուին՝ Պուլօներ օրմանը տէրուենիտէ ույումագտա օլմաղա , քէնտիսին-
տէն էլլի ատըմ ուզագտա քէնտի իսմի թէլաֆիուլ իտիլմէքտէ օլտուղընը խաթր
ու խայալինտէն պիլէ կէչիրմէյօր իտի :

Մէրգոււմ Լա Ֆուինին իլք կիւնիւ սապահլայըն Անթըրբօ րըխթմընըն եագը-
նընտա պիր մափուենըն տէմիրինի եօգարը գալտըրմաղա վէ Անթուան Ֆօվէլին
նաչէսինի սուտան չըգարմաղա եարտըմ իթտիկինի կէօրտիւք , վէ Սէն նէհրինին
աչաղքի թարաֆլարընա տօղրու կիթտիկի սըրատա քէնտիսինի թէրք իթտիք :

Սէն նէհրինին աչաղքի թարաֆլարընը Լա Ֆուին չօգ սէվէր իտի :

Մէրգոււմ տէլիգանլը՝ Սէն-Գլու իլէ Սիւրէզն նամ մահալլէր արասընտա նէհ-
րին ալէա սըլլըգ եէրլէրինտէ սագան պալըղը ալլամագ իսթէտիկինտէն , պիլ-
ճիւմլէ ալ թագըմլարընը ալըպ էթուալ մէյտանընտաքի թրամվայըն իւսթ գա-
թընա օթուրարագ պալըգ ալը իչիւն իսթէտիկի մահալէ տօղրու կիթմիշ իտի :

Գարանլըգ պասանա գատար պախթը հիշ եամլէր օլմամըշ վէ հէբսի հէբսի իբի
լիպրա պալըգ թութմըշ օլտուղընտան , մէզքիւր պալըղը ուճուզ պահալը պիր աշ-
ճըյա սաթտը :

Լա Ֆուին՝ կէօք եիւզիւնտէ եըլտըղլար բարլամաղա պաշլատըղը սըրատա ,
քէնտի քէնտինէ . — Տէֆ օլտուեն չու Սէն նէհրի . . . պէնիմ էսկի Մարն ըրմաղըմ
տահա ալէա տըր . . . Սէն-Մօր-լէ-Ֆօսէ , Ժուէնվիլ , Գիրէթէյլ , քէրէսթէ սալլա-
րը վէ ատատաքի լօգանթա . . . պուենլար էյի տիր . . . օրայա կիթմէլի . . .
Ջաթէն պուրատա տա քիմսէյի թանըմամ . . . գանն իտէրսին պանա պիր սէր-
սէրի կիպի պագըյօրլար , պու իսէ պանա էյի կէլմէզ . . . Հայտէ պագալըմ Գը-
րէթէլէ :

Պուլնը տիյէրէք Լա Ֆուին՝ ավ թագըմլարընը սըրթընա վուրտը վէ պիթթապ Պուլօնեը օրմանը տէրուինտէն միւրուր իլէ Բարիզ եօլունը թուլտը :

Մէրգոււմ պալըգ ավճըսը՝ պէօյիւք աղանլարըն ալթընտան խալը կիպի եու-
մուչագ չայըրըն իւզէրինտէն եիւրիւտիյի սըլատա , պիր գաչ սաաթ օրատա եա-
թըպ ույուսա վէ էրթէսի սապան գալգըպ Մարն ըրմաղը սէվանիլինէ կիթսէ օ-
լաճագ մը տէյու քէնտի քէնտինէ տիւչիւնիյօր , վէ պէօյլէ եաբտըգտա հիչ պիր
չէյ զայպ իթմէյէճէկինի քէնտի քէնտինէ սէօյլէյօր իտի :

Լա Ֆուին եինէ քէնտի քէնտինէ .—Ալիմ Ալլան օլուր , շուրատա սէրիլիպ եա-
թարըմ . պիր սարրաֆ պիլէ պէնիմ գատար րահաթ եաթըպ ույուլամագ :

Պուլնը տիյէրէք Լա Ֆուին պիր սըգ աղանլըգ իչինէ սօգուլըպ , թօր պիր մէչէ
աղանլըղընըն ալթընտա եօսունլը պիր եէր ինթիխապ իթտի , օլթալարընը եանընա
գօյտու , վէ եաթըպ զայէթ տէրին պիր ույգուլա տալարագ , քէնտիսինտէն էլլի
ատըմ էօթէտէ նէ արապա սէսինի վէ նէ ժագ իլէ Բասգալըն լագըրտը իթտիք-
լէրինի իչիթմէտի :

Շաֆագ սէօքտիւ :

Սապան սաաթ տէօրթտէ բարլագ պիր կիւնէչին զլյալարը՝ ճէսիմ աղանլարըն
թէրէսինտէ բարլամաղա պաչայըպ , աղան տալլարընըն իչինտէ տէ գուչլարըն ճը-
վըլթըսը իչիտիլիյօր իտի :

Լա Ֆուին էվվէլա պիր գօլունը , սօնղրա պիր այաղընը օյնաթարագ , նիհայէթ
ույանտը վէ եօգարը գալգըպ կէօղլէրինի օվարագ քէնտի քէնտինէ :

—Օհ , օհ , կիւնէչ տօղմուչ , օրման գուչլարը ճըվըլթամաղա պաչլամը . . .
թէնպէլիք նէ ալէա չէյ տիր , չէօյլէ եաթսամ գալսամ . . . Հայտէ պագալըմ ,
գալգ այաղա վէ եօլա չըգ , Լա Ֆուին . . . Բուէն տիւ ժուրա կիտիպ Պէրսիէ
գատար վարմագ իչին էթրաֆ տէմիր եօլունա րաքիպ օլանագսըն վէ եիրմի բա-
րա վէրիպ «մուչ» վաբօրըյլա Շարանթօնա կէչէճէքսին , օրատան տա Սէն—Մօրա
գատար գանալ սօյուունտան կիտէճէքսին . . . իչթէ սէնին եօլըն պու տըր , գա-
րըլըգ պիր չէյ տէյիլ տիր :

Տէլիգանլը պալըգճը՝ ավ թագըմլարընը թօբլատը , օմուզընա վուրտը վէ սըգ
աղանլըգլարտան կէչիպ պիր աղան եօլունա չըգտը :

Պիր տէ նակէհան տէհչէթլի պիր սէտա սալըվէրիպ , սաբ սարը քէսիլտի , վէ
թիրիլ թիրիլ թիրիլէյէրէք պիրտէն պիրէ տուրտը :

Լա Ֆուին՝ եիւզիւն գօյու եէրէ սէրիլմիչ պիր գարը կէօրմիւչ օլմաղա , քէն-
տի քէնտինէ .—Պու նէ° . . . պու նա՞սըլ զարիպ չէյ . . . պիր գարը եէրէ սէ-
րիլմիչ . . . Լաքին պուլնտա գօրգանագ նէ° վար . . . պէլքի օ տա պէնիմ կիպի
գօգօզ օլտուղընտան , կէլմիչ պուրատա ույուլմը . . . իսթէր գըզ իսթէր գարը
օլտու , ույգուսը աղըր օլտուղընա էօյիւնէպիլի . . . —տէտիքտէն սօնղրա , սէ-
սինի եիւքսէլտիպ .—Է ճանըմ , հայտէ գալգընըզ , ույանընըզ , մինի մինի վալիտէ
. . . էկէր պէնիմ կիտէճէյիմ թարաֆա կիտէճէք իսէնիզ , պիրլիքտէ արգատաչ
օլուրըմ :

Ճիսըմ մէգքիւր հիչ գըմըլտանմատը :

Լա Ֆուին եինէ քէնտի քէնտինէ .—Պու գատընըն ույգուսը հագիգաթէն ա-

յըր իվիւր . . . տէտիքտէն սօնորա . էյիլիւ գատընըն պիր էլինի թութար վէ պու էլին եռմուշագ վէ լաքին սօուգ օլոուղընը անլատը :

Լա ֆուին՝ պիր տէհէթլէ եինէ պիրտէն պիրէ տօղրուղը հէման էիւքսէք պիր սէտա իլէ . — էօլմիւլ . . . պու նէ՝ գալլա պաթթ . . . Տիւն պիր պօղուր մուշա րասթ կէլտիւմ . . . պու սապահ տա զալիպա գաթլ օլոունմը պիր գարընըն անաղէսինէ թէսապիւֆ իտիյօրըմ . . . Պէն պիր սէրսէրի, պիր սապըգալը կիպի պու նաշէնին գուրպինտէ օրմանըն պիր թօք աղաճըղը պէրունինտէ եաթմըլ օլտուղըմտան, պէնիւմ իւզէրիւմ չիւպհէ օլունպալիւր . . . Պէն քի ժիւլ Պուլնուայըմ, պէնիւմ հազգըմտա չիւպհէ օլունսըն հէ՞ . . . Պէն նէ՞ ճէվապ վէրէ պիրիւրիւ, չարուգ չուրատան սափուշայըմ . . . պուրասը թէհլիքէլի տիր . . . — տէտի, վէ գալլինի անիտէ ֆիլիւնի գլաուրարագ տէլի կիպի օրման իշինտէն գօլմիւրա կիւշատը :

Ալնընտան սէլ կիպի թէր աղըյօր սիւրաթլա գօլմաընտան տօլայը կէօք սիւ սօլույօր վէ նէֆէս ալըպ վէրտիկինտէ ֆըսըլտայօր իտի :

Լա ֆուին՝ Պուլօնեը օրմանըն րէք էյի պիլմէյիւ նէ թարաֆա կիտէճէկինի թային իտէմէտիկինտէն, վէ աղընը թէմամըյլա զայպ էյլէտիկինտէն, կէօյա արգասընտան ատամ գօլալայօր կիպի րասթ կէլտիկի եօլարտան վէ թօք աղաճըլըլարտան եիւրիւմէքտէ իտի :

Գըրգ տագիգա գատար պէօյլէճէ կիթտիքտէն սօնորա պիր տէ նակէհան տուրտու . զալալընըն կէօզլէրի գարարմըլ վէ պօղաղը թըգանմըլ օլտուղը կիպի, վիւճուաը զանկըր գանկըր թիթրէմէքտէ վէ տիչէրի պիրպլէրինէ չարմագալա իտի : Մէրգուլմըն գարչըսընտա, պիր մէշէ աղաճընըն տալլալընտան աշաղը իր իլէ ասըլը պիր ատամըն ճէսէտի սալլանըյօր իտի :

Լա ֆուին՝ պօղուգ պիր սէտա իլէ քէքէլէյէրէք . — Պիր ապամ ասըլմըլ . . . պու՞ նէ . . . — տէտի, վէ իքի էլէրիլէ կէօզլէրի գարայըպ օրատան կիթմէք իսթէտի իսէ տէ, նիհայէթ տէրէճէտէ տիւշարը տէհէթ օլտուղընտան, պուլունտըղը եէրտէ մըլխանտը գալտը, վէ տիչէրի քէտիլէրէք տիգ իւսթիւ եէրէ տիւշտիւ, վէ էլէրինի էօթէյէ կէթիւրիւպ կէօզլէրինի եէնիւքտէն աշտը :

Սապահ րիւզկեարը էումէյէ պաշայըպ, աղաճ տալլալընըն արա եէրինտէն կէշէրէք, ասըլը օլան նաշէյի սալլայօր իտի :

Լա ֆուին քէնտի քէնտինէ տէլի կիպի քէքէլէյէրէք . — Պու նէ՝ տէհէթլի շէյ . . . չօք տէհէթլի . . . Պօղուլմըլ պիր ատամ . . . էօլմիւլ պիր գարը . . . ասըլմըլ պիր հէրիֆ . . . իսթէյ սաղա իսթէր սօլա, հէր նէ թարաֆա կիթսէմ, պէօյլէ պիր շէյէ րասթ կէլիյօրըմ . . . Պու պիր պէտապաթլըգ նիշանէսի տիր . . . աճապա պաշըմա նէ՞ կէլէճէք տիր . . . — տէտի :

Պիր աղ սօնորա մէրգուլմ տէլիգանընըն հալը մանէվիսի խայլիտէն խայլի թէպէտտիւլ իթտի :

Քէնտի ճէպանէթ վէ գօրգաղըղընտան ութանարագ քէնտի քէնտինէ . — Լաքին գօրգուպ տա տիգ իւսթիւնտէ պուրատա գալամամ . . . Նիհայէթ պիր էօլիւ տիր . պէլթի տէ հէնուգ թէմամըյլա էօլիւ տէյիլ տիր . . . չուըն չարուճագ աշաղը սլայըմ . — տէտի, վէ պիր մէթանէթը գալպ իլէ եօգարը տիքիւսէ նաշէյէ տօղրու կիթտի :

Ենթիւտէն պիր տէհչիթ՝ մէրգոււմը իսթիլա իտուպ եհրինտէն գըմըլտանանապ իթտի, գիրա ասըլը օլան ատամըն կէօղէրի աբ աչըգ օլուպ, զանն իսէրսին քէն-
թիսինէ պագըյօր իտի:

Լա Ֆուին թիթրէյէրէք քէնտի քէնտինէ.—Եա Բապպիմ Ալլահ, պէն պու
չօնուղը թանըրըմ . . . Ամէտէ տիր . . . տէօչէմէճի Ամէտէ Տիւվէրնուա . . .
Վիրժինինն նիլանլըսը . . . պէնիմ կիպի գօնթ աը թօնէրիէօնին պիր վարիսի
. . . Ահ, եա՛ Բապպիմ . . . օ էօլէն գարը տա օլմայա քի . . . —տէյիպ, սէօ-
գինիւ պիթիրմէքսիգին քէստի, գիրա եագընընտա պիր այագ սէսի իչիթմիչ իտի:
Լա Ֆուին պիրտէն պիրէ կէրի տէօնիւպ, գօլ տօլաչմագտա օլան օրման գօ-
րուըրարընտան պիրինի կէօրտիւ, վէ.—էֆէնտի . . . եահո՛ւ, էֆէնտի . . . եհ-
թիչին . . . իմտատա եէթիչին . . . ասըլը պիր ատամ վա՛ր . . . —տէտի:

Գօրուըն՝ կէօղէրինի սէսին կէլտիկի թարաֆա տօղրու չէվիրտի, վէ բիւզ-
կեարտան հապատա սալլանմագտա օլան ճէսէտին ալթընտա մէրգոււմ տէլիգանլըյը
կէօրէրէք օնա տօղրու սէյիրթտի, վէ.—Ասըլմըչ պիր ատամ . . . էպվէթ, ասըլ-
մըչ տըր.—տէտի:

Լա Ֆուին.—էպվէթ, էֆէնտիմ . . . Պուրատան կէչիյօր իտիմ, կէօրտիւմ
. . . այաղընըղըն սէսինի իչիթտիմ, սիգի չաղըրտըմ . . .

Գօրուըն տուրումագըզըն իրի քէստի. նաչէ անիտէ եհրէ տիւչտիւ:

Լա Ֆուին.—Աճապա էօլմի՛ւչ մի, էֆէնտի:

Գօրուըն՝ Ամէտէնին երեգիւնէ վէ էլլէրինէ տօգուընտըգտան վէ կէյսիւնիւ
եօգլատըգտան սօնղրա.—էօլմիւչ տէ էօթէյէ պիլէ կէչմիւչ . . . կիթմէլի բօլիս
գօմիսէրինէ խապէր վէրմէլի . . . —տէտի:

Պու սըրատա օրմանըն աղաճ եօլարընտա իչէյէն թօթրագ ամէլէսի պիր ազ
ուղագտան կէչիյօրլար իտի:

Գօրուըն՝ մէրգոււման ամէլէյի սէպլէրէք.—Հէ՛յ, պագսանըգա . . . պու
թարաֆա կէլինիւ.—տէտիքտէ, ամէլէ կէլիպ նաչըն էթրաֆընտա տիգիլտիլէր:

Գօրուըն՝ թէքրար իլէ.—Չարուգ, իչինիգտէն պիրի գօչսուն Նէօյեիյէ կիթ-
սին գօմիսէրի արասըն . . . Հայտէ, չարուգ, չիմտի . . . —տէյինճէ, ամէլէտէն
պիրի Նէօյեիյէ տօղրու գօչլաղա պաչլատը:

Լա Ֆուին՝ յասթ կէլտիկի վէ տէհչէթիտէն նաչի տէլի կիպի եանընտան գաչ-
տըղը գարը նաչէսինին լաֆընը աչսը՞ն մը աչմասըն մը, վէ ասըլը հէրիֆի թանը-
տըղընը սէօլէսի՞ն մի սէօլլէմէսին մի տէյու տիւչիւնիյօր իտի:

Մէրգոււմ տէլիգանլը՝ պու իքի շէյի տէ եարմամաղա գարար վէրտի, գիրա
պէօյէ պիր պէյանաթտա պուլուընտըղը թագտիրտէ մահքէմէ հուզուրընա չըգմա-
սը լաղըմ կէլիպ, սաիր տահա պիր չօգ հազգ իթմէտիկի շէյէր տէ վուգու պու-
լանագ իտի:

Վագըա քէնտիսինտէն հիչ պիր շիւպհէսի եօգ իտի իսէ տէ, գապըթա հէյէ-
թինին՝ պէօյէ շէյէրի հէր վագթ էյի կէօրմիւչ օլմատըղընը վէ էքսէրիա աղըր եիւք-
լէնտիկիների պիլտիկիտէն, բօլիս իլէ միւնասէպէթտէ պուլընմաղը հիչ իսթէմէգիտի:

Պինաէն ալէյհ, Լա Ֆուին՝ սալթ սէյիրճի օլուպ իսթիյարը սիւքիւթ իթտի:
Թանըլտմայան տէլիգանլընըն վէֆաթը հագընտա հէր քէս պիր թագըմ

միւթալէալարտա պուլընըպ, պու կիպի ահվալտէ էքսէրիա վագը օլտուղը իւղրէ, հէր քէս եէքտիկէրինէ բէք մուխալիֆ էֆքեարլար պէյան իտլյօրլար իտի:

Բօլիս գօմիսէրի վասըլ օլուպ, ժուրնալը գալէմէ ալտը վէ նաշէնին Մօրկ նամ թէչհիրիսանէյէ կէօթիւրիւմէսինի էմր իթտի:

Մէրգոււմ գօմիսէր իչպու էմրի վէրտիքտէն սօնղրա օրատան չէքլիպ կիտէ-
ճէկի էսնատէ, պիր գօրուճը՝ օրմանըն պաշգա պիր թարաֆընման պիլվիւրուտ,
սըգ պիր աղաճըգ տէրուինտէ էօլիւ պուլընմըլ օլան պիր գատըն նաշէսինին
քէչֆինի կէլիպ իճրա իթմէսինի մէրգոււմ գօմիսէրէ արգ ու պէյան իթտի:

Բօլիս գօմիսէրի՝ տէրհալ թարիֆ օլունան մահալէ ալիմէթլէ, տիկէր պիր
ժուրնալ տահա գալէմէ ալտը, վէ էվլէթի ժուրնալտա, ասըլմըլ պուլընան ատա-
մըն իւղէրինտէն քէնտիսինին քիւմ օլտուղընը պէլի իտէճէք պիր շէյ զուհուր իթ-
մէտիկինի զիքր իթտիկի կիպի, իչպու իքինճի ժուրնալտա տախի գարընըն իւղէ-
րինտէն մէրգոււմէնին թանըլմասընա մէտար օլաճագ հիչ պիր շէյ չըգմատըղընը
թահրիր էյլէտի:

Էկէրչի պուլընարտա պիր գաթլ ճինայէթի վար իտի իսէ, սէպէպի՝ ֆիլը սըր-
գաթ տէյիլ իտի, զիրա էօլմիւշ օլան գարընըն իւղէրինտէ պագը ուֆագ թէֆէք
միւճէվէրաթ պուլոււնտըղը կիպի, ֆիսթանընըն ճէպինտէ տէ էքէյիճէ տօլոււն
պիր բարա ճըգտանը վար իտի:

Նէօյէի բօլիս մէրքէզինտէն իւսթիւ գաբալը իքի թէժկէրէ կէթիւրթտիրիլիպ,
հէր իքի նաշէ՝ Մօրկ թէչհիրիսանէսինէ իրսալ օլունտըղը կիպի, գապթիյէ նէգարէ-
թինէ տէ պիր բարօրթօ կէօնտէրիլտի:

Ամէտէ նէրէտէ ասըլմըլ իտի իսէ, Լա Ֆուին օրատա եալընըգ գալմըլ իտի:

Մէրգոււմ տէլիգանը՝ սըրթընը պիր աղաճա վէրմիշ վէ պիր գաշ տաքիգա
էվլէլ սապահ թիւզիեարընտան սալլանան պէտպախթ տէօշէմէճինին նաշընըն ասը-
լը օլտուղը աղաճ տալընա տիք տիք պագմագտա պուլընմըլ օլտուղը հալտէ քէն-
տի քէնտինէ սէօյլէնէրէք:

— Ամէտէյի թանըտըղմը սէօյլէտէ իտիմ՝ աճապա տահա էյի օլմա՞ղ մը իտի
... հիչ օլմագաա անասընա պապասընա խապէր վէրէպիլիլլէր իտի . . . էվ-
վէթ, բէք ալէա պիլիլիւմ . . . Լաքին օ հալտէ Բարիգտէ գալմաղա մէճպուր օ-
լաճագտըլ . . . պանա պիր եըղըն շէյ սօրաճագլար իտի . . . սօնու կէլմէլ սիւ-
վալէր իյրատ օլընաճագ իտի . . . իսմիմ՝ նէ՞ տիր . . . նէ՞րէտէ իգամէթ իտէ-
րիւմ . . . պէն իսէ իսթէմէմ քի քիմսէ պրոււնըն իշլէրիմին իշինէ սօգսոււն . . .
Ամէտէ էյի չօճուգ իտի. եազըգ քի ասըլմըլ. Լաքին էկէր քէնտի քէնտինի ասմըլ
իսէ, տիմէք պու տինեատան մութլագա պըգմըլ օսանմըլ իտի . . . օ հալտէ ա-
նասընա պապասընա պէլքի եազըպ քէնտի քէնտինի էօտիւրէճէկինի տէ պիլտիր-
միշ տիր . . . նէմէ՞ Լազըմ, քէնտինին պիլէճէք իշի տիր . . . ինսանլարը՝ ախրէ-
թէ եօլճու օլտուղլարընտա տախի մուհաքէմէ իթմէք Լազըմ տէյիլ տիր. — տէտի:

Լա Ֆուին եէնիտէն միւթալէայէ տալտըգտան սօնղրա, եարըմ մէթրօ գատար
պիր իր բարչասը պաղըլ պուլընան աղաճ տալընա էլան տիք տիք պագմագտա
օլտուղը հալտէ, թէքրար քէնտի քէնտինէ սէօյլէնէրէք տէտի:

— Նէմէ՞ Լազըմ . . . Նա՞սըլ եարմըլ տա օրայա գատար չըգապիլմիշ . . .

մութլագա քէնտի քէնտինի ասմաղա չօգ արգուսը վար իմիչ . . . Շու իբ բար-
չասը տա նէ՝ մահճուպ մահճուպ տուրույօր , զանն իտէրսին Ամէտէնին ասըլմա-
սընա հիչ եարտըմ իթմէմիչ . . . էյի խաթրըմա կէլտի . . . տէրլէր քի ասըլան ա-
տամըն իբի ուզուր կէթիրիր . . . պէն պուներ էսկի քիթապլարտա տա օգուսը-
լըմ . . . էկէր պու շէյ սահիհ իսէ , միւթէվէֆա տօսթում Ամէտէ Տիւվէրնուա՝
վէֆաթընտան սօնղրա պանա մէշհուր պիր շէյ վէրմիչ օլտուղընա էօթէքի տիւն-
եատա էօյիւնէպիլէճէք տիր . . .

Պուներ տիյէրէք Լա Ֆուին՝ չէքիրկէ կիպի սըջրայըպ թըրմալանարագ աղաճըն
իւք չաթալ եէրինէ գատար չըգտը , մէգքիւր տալըն իւզէրինէ եիւզիւն գօյու
եաթտը , իլմէկի չէօգտիւ , իբ բարչասընը ճաքէթինին ճէպինէ գօյտու վէ տալտան
չայըրըն իւզէրինէ աթլատը :

Պուներ եաբտըգտան սօնղրա , պալըգ ալը թագըմլարընը ալըպ կիտէճէյի սը-
րատա պիրտէն պիրէ տուրտը վէ էլիլլէ ալըննա վուրտը :

Լա Ֆուին .—Ա՛հ , շիմտի խաթրըմա կէլտի , բօլիս գօմիսէրի՝ րուպալարընը
եօգլատը , ճէպլէրինի արաշթըրտը . . . հէր թարաֆա , հաթթա ասթարլարըն
արասընա պիլէ պագտը . . . պիր շէյ պուլմատը . . . Ամէտէնին պէնիմ՝ կիպի
համիլ օլտուղը միտալեա աճապա նէ՛րէտէ իտի .—տէտիքտէն սօնղրա , պու սիւ-
վալին ճէվապընը չօգ կէճիքթիրմէյիպ սէօգիւնէ տէվամ իլէ եինէ քէնտի քէնտի-
նէ .—է՛հ , պէն տէ նէ՛ ահմագ ատամըմ . . . Ամէտէ՝ պու միտալեայը պիր բա-
թըրտը արասընտա դայպ իտէրիմ գօրգուսըլլա Վիրթինինին պօյնուսա թագմը
իտի . . . պուներ պանա ատատաքի լօգանթատա նագլ իթտի . . . պու կիւնքի
կիպի խաթրըմտա տըր . . . Ջալալը Վիրթինի , Ֆէլաքէթը վագըայը խապէր ալ-
տըգտա աճապա նէ՛ գատար կէօգ եաչը տէօքէճէք տիր .—տէտի :

Մէրգում տէլիգանլը՝ պէօյլէճէ քէնտի քէնտինէ սէօյլէնէրէք , Ագլիմաթա-
սիօն պաղչէսի գուրպինտէքի օրման գաբուսընա տօղրու կիտիյօր իտի :

Լա Ֆուին՝ պիր աղաճ եօլուստան տիշարը չըգտըղը սըլատա , գարըսընա
պիր չօգ ատամ չըգըպ , պուենլար՝ պիր չափուշ իլէ զապլիյէլէր րէֆագաթընտա
գօրուճըլար թարաֆընտան կէօթիւլէն իքի թէթկէրէնին եանընտան եիւրիւյօր-
լար իտի :

Պու իքի թէթկէրէտէ Ամէտէ իլէ Վիրթինինին նաշլէրի պուլընըպ , իւզէրլէ-
րի տէ գալըն պէղլէրլէ էօրթիւլի իտի :

Մօրկ թէշհիրխանէսինէ կիթմէքտէ օլան իշպու էօլիւալայը՝ թէթկէրէճիլէրին
պիր ազ եօրկուսըլըգ ալմասընա վագթ վէրմէք իշիւն թէվագգուֆ իթտի :

Լա Ֆուին եագլայտը :

Պու սըրատա պիր պաշ գօրուճը տախի՝ մէգքիւր ճէնագէ ալայընա տօղրու
կէվիյօր իտի :

Պաշ գօրուճը՝ քէնտի մայէթ մէմուրլարընտան պիրինէ խիթապէն .—էյ , պու
նէ՞ տիր . . . Պու կէճէ օրմանըմըտա իքի գազա վուգու պուլմըլ օլտուղընը
շիմտի պանա խապէր վէրտիլէր , լաքին պու պապտէ հիչ պիր իյգահաթ վէրմէ-
տիլէր :

Գօրուճը .—էվվէթ , էֆէնտիմ . . . իլթէ սիգէ իքի թէթկէրէ . . .

Պաշ գորուճը.— Ի՞քի ատամ մը :

Գորուճը.— Էվվէթ . . . պիրի էրքէք պիրի գարը տըր :

Պաշ գորուճը.— Գաթլ մը օլունմըչար :

Գորուճը.— Խա՛յը . . . էրքէք ասըլը պուլընտը . . . լաքին գարընըն նասըլ էօլտիւկի անլաչըլամատը , զիրա վիւճուտընտա հիչ պիր եարա էսէրի եօգ տըր . . .

Պաշ գորուճը.— Գարը կէ՞նճ մի իտի :

Գորուճը.— Եիրմի չաղարընտա վար . . .

Պաշ գորուճը.— Ե՛յ կիւզէ՞լ մի իտի :

Գորուճը.— Ղայէթ կիւզէլ . . . պագընըլ . . . —տիյէրէք , վիրժինինն եաթըրըմըլ օլտուղը թէժ կէրէնին իւսթիւնտէքի պէգ էօրթիւնին պիր ուճընը եօգարը գալտըրտը :

Լա Ֆուին՝ պու սըրատա ճէօմաթտան պիր գաչ ատըմ ուզագտա պուլընտըլընտան , պաշ գորուճը իլէ պէրապէր մէգքիւր նաչէյէ պիր նազար աթֆ իտէրէք , կէնճ գարընըն եիւզիւնի չալըպ ալմաճա կէօրտիւ վէ պիւթիւն վիւճուտըլա թիթրէտի :

Լա Ֆուին՝ քէնտի քէնտինէ.— վիրժինի՛ տիր . . . զաթէն պանա էօյլէ պիր տույ օլույօր իտի :

Պաշ գորուճը.— Էվվէթ , զավալը գարըճըղազ կիւզէլ իմիչ . . . Պու պէտպա խթլարըն քիմ օլտուգլարը անլաչըլապիլտի՞ մի :

Գորուճը.— Միւմքին օլմատը . . . Իւզէրլէրինտէն հիչ պիր քեաղըտ չըգմատը . . . Էրքէյին ճէպինտէն պիր բարա ճըզտանը պուլընտը , իչինտէ օն ֆրանգ գատար վար իտի . . . Գարընըն իւզէրինտէն տէ քիւբէլէր , ալթուն եալտըղ գաթլը պիր կիւմիւլ պիլէգիւք , իքի եիւզիւք վէ օթուզ ֆրանգը հաժի պիր լարա ճըզտանը չըգտը :

Պաշ գորուճը.— Էլհասըլ հիչ պիր նիչանէ պուհուր իթմէտի մի :

Գորուճը.— Հիչ պիր նիչանէ :

Լա Ֆուին՝ պու միւքեալէմէյի տիյնէմէքտէ օլմաղա , քէնտի քէնտինէ.— Հիչ պիւ նիչանէ՞ մի . . . աճապա մէրգուճէնին տալմա իւզէրինտէ թաչըտըղ միտալեա նէ՞ օլմուչ . . . Էլպէթթէ իլէրուտէ անլաչըլաճագ . . . խիւլասաի քէլամ շուճլարըն իքիսի օրման տէրուինտէ վէֆաթ իթմիչլէր . . . Ամէտէ կիւնին պիրինտէ գէնկին օլմաճագ իքէն աճապա նի՞չիւն ասըլմըչ . . . Գարը տա եարալանմագսըղըն էօլմիւլ . . . աճապա նի՞չիւն էօլմիւլ . . . Պու նէ՛ զարիպ հալլէր :

Ալայ եէնիտէն եիւրիւմէյէ պաչլամըլ օլմաղա , չօգ սիւրմէյիպ եըրագլանտը զայպ ու նապէտիտ օլտու :

Լա Ֆուին՝ նամը տիկէր ժիւլ Պուլնուա՛ բէք տէրին պիր տիւչիւնճէյէ տալմըլ օլտուղը հալտէ պիր գանարէ իւզէրինէ եըգըլմէրտի :

Վագթ կէչիյօր վէ կիւնէչ եիւքսէլիյօր իտի :

Սապահ սաաթ եէտի պուչուղը կէչիյօր իտի :

Սիւվարի զապըթանը , աթ մէրազըլարը , աթա պինմիչ գատընլար՝ պիր սապահ սէյրանը իճրա իթմէք իւզրի օրմանըն ճատտէ վէ եօլլարընա եիւրիւլիչ իտիյօրլար իտի :

ինձախ արապալար՝ կիւզէլ աթլարա գօշուլմըլ օլտուգլարը հալտէ սըրա ինէ երկրիւյիս Լօնջան օվասընա տօղրու կիտիյօրլար իտի :

Տէլիգանլը պալըգ ավճըսը՝ տայմա տօսթը Ամէտէ Տիւվէրնուա ինէ Վիրժինի-նին վէֆաթը իւզէրինէ տիւշիւնմէքտէ օլտուղը հալտէ , միւրուր իտէն արապա վէ պէկիրէրէ պագմագտա վէ լաքին անլէրէ հիջ տիգգաթ իթմէմէքտէ իտի . հալ պու քի , եավաշ եավաշ տիւշիւնմէ վէ տալկընլըղընտան ալըլըպ , միւթէհարրէք պիր բանօրամա կիսի էթրաֆընտա տօլաշմագտա օլան ինսանլարա վէ հալվան վէ արապալարա վէ մէվճուտաթը սաիրէյէ տիգգաթ իթմէյէ պաշլատը :

Լա Ֆուին՝ պէկիրէրէ թէհայյիւր իթմէքտէ վէ պազը աթա պինմիշ գատըն-լարըն հիւսն ու նէզաքէթինի թագտիր ու թահսին էյլէմէքտէ իտի :

Մէրգոււմ տէլիգանլը՝ արապալարը վէ պախուսուա տէրուլէրինտէ պուլընան կէնճ վէ եա իսթիյար գատընլարը սիւզմէքտէ վէ լաքին կէնճ գատընլարա տա . հա պիյատէ նազարը հայրէթլէ պագմագտա իտի :

Լա Ֆուին՝ պու հարըլթը վէ կիւրիւլթիյի վէ սիւսլիւ սիւսլիւ էրպապը զէվգ ու թէմաշայը պիր խսյիլ միւտտէթ սէյր իթտիքտէն սօնղրա , պու տալկընլըգտան ալըլարագ վէ քէնտի քէնտինէ սէյլէնէրէք . — Պուլար պէնիմ գարնըմը տօյուր-մազ . ասըլանըն իբի ճէպիմէ հիջ պիր բարա կէթիրմէզ . պէն իսէ պու կիւն էյի պիր պալըգ ալը եարմագ իւմիտինտէ պուլընըյօր իտիմ . . . Հայտէ պագալըմ իշիմիգէ կիտէլիմ . . . էկէր սապահքի կէօրտիւկիմ հալ ագաւմա գատար սիւրսէ , պու ագաւմ Բարիզին եարըսընը ասըլմըլ , պօղուլմըլ վէ եախօտ պիլա սէպէպ էօլ-միւշ կէօրէճէք , վէ լաքին պիր սազան պալըղընըն գանաւորըն վէ եախօտ պիր թաշ պալըղընըն գույրուղընը պիլէ կէօրմէյէճէքտիմ . . . Նէթէր օլտու ալլագ ալլագ կէգտիկիմ . . . կիտէյիմ թրէնէ օթուրայըմ . . . — տէտի :

Լա Ֆուին՝ օթուրմըլ օլտուղը գանարէնին իւզէրինտէն գալգըպ , լաքին Բօրթ-Մայեօ տէմիր եօլ սթասիօնընա տօղրու կիթտիկի սըրատա , տէրուլինտէ իբի գատըն օթուրմըլ պէօյիւք պիր գօնագ լանտօ արապասընըն կէշտիկինի կէօ-րէրէք պիրտէն պիրէ տուրտու :

Լանտօ ատէթա երիւրիւյիլէ կիտիյօր իտի :

Պիրի տիկէրինտէն ագալլի երիւրի եաշ պէօյիւք օլան իքի գատընլար՝ քէնտի-լէրինի կէչէն վէ եախօտ գարըլարընա չըգան աթլըլարա ասլա կէօզ գալտըրմագ-սըղըն եէքտիկէրիլէ գօնուլըյօրլար իտի :

Լա Ֆուին՝ լանտօտաքի գատընլարը էյիճէ կէօրմէք իշիւն կէօզլէրինի տէօրթ աշարագ քէնտի քէնտինէ . — Ալիմ Ալլահ պէն պու գարըլարը թանըրըմ . եաշլըսը՝ կէչէնտէ Բըթի Գասթէլ գօնաղընտա պէնտէն պալըգ ալան գարը տըր . . . տի-կէրի տէ՝ օ պէօյիւճէք գարընըն Ամէրիգայա կիթտի տէտիկի վէ Մ . Բօլըն տա ալէագա իթտիկի կիւզէլ մատմազէլ տիր . . . Պու գարը պանա մութլագա եա-լան սէյլէմիշ տիր . . . Մ . Բօլ իսէ ալէագա իթտիկի գըզը զայպ իթտի գան-նըլա տիւշարը եէէս ու քէտէր օլմուշ տըր . . . մէրգուլմէ գըզը նէրէտէ պու-

լապիւնէնէ կինի սու կիւն քէնտիսինէ սէօյլէսէմ ֆէնա քլմօղ . . . չօճուգ մէմնուն
օլուր . . . քէնտիսինի մահգուն վէ միւքէտտէր կէօրմէք իսթէմէմ . . . պիր գա-
րը իշիւն էրիյիպ սիւպիւնէնէ տէրէնէտէ քէտէր իթմէք ագըլըզըզ տըր . . .
Լաքին հէր քէսին քէնտիննէ պիր ֆիքրի վար տըր . . . Պէն օ քէքեարը ա-
լա սէվմէմ . . . Էլիսսըլ մէրգումէ գըզըն նէրէտէ իգամէթ իթտիկինի պէհէմէհալ
էօյրէնէնէյիմ . . .

Տէլիգանը պալըգ ալմըսը՝ պէօյլէնէ քէնտի քէնտինէ սէօյլէնէրէք եիւրիւ-
մէքտէ վէ քէնտիսինտէն եիրմի ատըմ գատար ուզագ պուլընան վէ օրմանըն ի-
չէրիլէրինտէն չըգըպ գարույա տօղրու կիտէն մէգքիւր արապսնըն արգասը սըրա
կիթմէքտէ իտի :

Լա Ֆուին տէվամ իլէ .— Պէլլի պիր շէյ տիր քի , պէկիրլէր պիր քէրրէ Կրանտ
Արմէ ճատտէսինէ չըգընճա , արթըգ արգալարը սըրա եէթիլէմէյէնէյիմ . . . պի-
նաէն ալէյի պիր արապա թուլթմալըյմ . . . մասրաֆըմը Մ . Բօլ վէրիր . . .
Հայտէ պագալըմ . . . արապա իւճրէթինի վէրէնէք գատար ճէպիմտէ բարա վար
տըր . . . Բլանըմը գուսուր պըրագմամ .— տէտի :

Պու սըրատա լանտօ արապասը՝ օրմանըն տէմիր բարմագըլընտան կէչիպ ,
իչպու օրման սէյրանընա ալըչըգ օլան աթլար՝ Կրանտ Արմէ ճատտէսինտէն եօ-
գարը գօշմաղա պաշլատըլար :

Լա Ֆուին՝ քիրա արապալարընըն տուրալըը եէրէ գօշուպ , պիր աչըգ արա-
պայա պինտի , վէ սանտալեսը իւղէրինտէ պուլընան արապաճըյա պիւլէնտը ա-
վաղ իլէ .— Էյ , պանա պագ , շու չիֆթէ պէկիրլի լանտօյը կէօրի՞օրմըսընըգ . . .
անըն արգասը սըրա կիտիպ կէօզ էօնիւնտէն հիչ ղայպ իթմէյէնէքսինիգ . . .
պօլճա պիր պախիչ վէրէնէյիմ վէ պիր շիչ տէ շարապ իքրամ իտէնէյիմ .— տէտի :

Արապաճը «— Բէք էյի—» տիյէրէք հայվանընը գամչըլատը , վէ Անժէլ իլէ
Մարթըն ըաքիպ օլտուգլարը լանտօնըն արգասը սըրա գօշմաղա պաշլատը :

Անժէլ իլէ Մարթ՝ տօգթօրըն թէնպիհաթընա թէվֆիգան սապահլայըն չը-
գըպ սըհէթ իշիւն պիր ազ կէզլինտիքտէն սօնըրա ավտէթ իտիյօրլար իտի :

Պուլըլարըն պէկիրլէրի ուֆագ ուֆագ ատըմ աթարագ գօշմագտա օլտուգ-
լարընտան , քիրա արապասընըն պէկիրի կիւճիք չէքմէյէրէք լանտօնըն արգասը
սըրա կիթմէքտէ , վէ Լա Ֆուին մէգքիւր քիրա արապասընըն թօզըլը եասթըզլարը
իւղէրինտէ եայըլըպ գուրուլմագտա իտի :

Լանտօ արապասը՝ Արգ տը Թրիօմֆ մէվգիինէ միւվասէլէթ իթտիկի սըրա-
տա , պիր ալայ ասքէր՝ էօնտէն պիր պանտօ մուզիգա պուլընտըլը հալպէ Շան-
գէլիգէ ճատտէսինտէն տիշարը չըգըյօր իտի :

Մէգքիւր ասքէր մուզիգասը բաթըրտըլը պիր մարշ չալմագտա օլմաղա , օր-
թալըլը կիւրիւլթիւ վէ շամաթա իլէ տօլտուրմագտա իտի :

Ալայը մէգքիւրըն միւրուրընա եօլ վէրմէք իշիւն պիլճիւլէ արապալար՝ Գուր-
պըվուա թրամվայ սթասիօնընըն եագընընտա տուրմաղա մէճպուր օլտուլար :

Թրամվայ խաթթընըն պաշընտա պուլընան վալիօն հարէքէթ իթմէք իւզրէ
պուլընըյօր իտի :

Թրամվայ պեկիրլէրի՝ բաթըրտըտան իւրքերէք չահ տուրտըլար վէ իւերիյէ տողրու սէյիրթիպ վահօնը խաթթտան տիշարը չըգարտըլար :

Իքի զապթիյէ նէֆէրի՝ պեկիրլէրին պաշընը թուլթմագ խաթթիքլէրինտէն , եւրէ տէվրիլիպ եարալանտըլար :

Պէկիրլէր՝ Կիտէրէք տահա զիյատէ իւրքիւպ էլան ալապիլտիկինէ գօշմագ տա խաթլէր :

Պու վուգուլաթտան տօլայը շօքէ իւզերինտէ գալապալըգ քըղըլմըզ օլտուղընտան , իքի գատընըն ըաքիպ օլտուղլարը լանտօ արպապասը իւէրի կիթմէք իչիւն եօլ պուլամայօր իտի :

Պիր տէ օ արա թրամվայ արապասընըն օգը տողրուճա լանտօնըն իւզերինէ կէլիպ վէգըիւր արապանըն իչինէ կիրմէք վէ իքի գարըլը էզմէք իւզրէ պուլընտը : Մարթ իւէ Անժէլ պու թէհլիքէյի կէօրէրէք , արապաճըցա «—Սիւր , իւէրի միւր—» տէյու պաղըրըլօրլար իտի իսէ տէ , էօնտէ գալապալըգ եղըլմըզ օլտուղընտան , արապաճը պիր շէյ եարամայօր իտի :

Եվվէլա տէհէթլի պիր չաթըրտը վէ պուլնըն արգասը սըրա իքի նիտաի տէհէթիթիվա իչիտիլտի :

Միւսաաէմէ վուգու պուլարագ , թրամվայ արապասընըն օգը՝ պէօյիւք գօնագ արապասընա սաբլանըպ մէգըիւր արապայը գըրմըզ իտի :

Ասքէր մուղիգասը հէնուզ սիւքիւթ իթմիշ իտի :

Իւրքմիշ օլան պեկիրլէր՝ գալապալըգտան էօթէյէ կէչէմէյիպ թէվագգուֆ իթաիքլէրինտէն , արթըգ գօլայճա զապթ օլուլտըլար :

Անժէլ էօլիւ կիպի սաբ սարը քէսիլմիշ իտի :

Մարթըն ագլը պաշընտան կիթմիշ իտի :

Թրամվայ արապասընըն օգը լանտօյա սաբլանտըղը սըրատա , գալապալըղըն իչինտէն պիր տէլիգանը չըգըպ , սէսլէրինի իչիթմիշ օլտուղը իքի գարընըն իմտատընա գօշմուշ իտի :

Լանտօ արապասընըն էթրաֆընա սէյիրճիլէր անիտէ եղըլմըզ իտի :

Ձիքր օլուլնան տէլիգանը՝ արապանըն պասամաղը իւզերինէ սըչրայըպ Անժէլ խիթապէն . —Կէնճ արգատաշընըպ պայըլմըզ տըր , մատամ . . . իւզերինիզտէ պիր թուզ ըուհը շիշէսի եօգ մը . —տէտի :

Անժէլ . —Աքսի կիպի իւզերիմաէ էօյլէ շէյ եօգ տըր , էֆէնտի . . .

Տէլիգանը . —Հէլէ քի պէնտէ վար տըր . . . —տիյէրէք , ճէպինտէն Բուս սախթիյանը գաբը քիչիւք պիր շիշէ չըգարտը վէ Մատուղէլ Մարթա գօգլաթտը :

Պիր եանտա պու մուամէլէ վագը օլտուղը սըրատա օ պիր թարաֆտա լանտօ արապաճըսը՝ պիր զապթիյէ չափուշընա՝ թրամվայ արապասընտան քէնտի առապասընա վագը օլան խասարաթը ագիմէնին ժուրնալընը եագտըրըլօր իտի :

Լա Ֆուլինին ըաքիպ օլտուղը քիրա արապասը հիչ պիր թէհլիքէյէ ուղրամա մըզ իտի :

Լա Ֆուլին՝ լանտօնըն ըարչալանտըղընը կէօրտիւքտէ , տէրուլնիտէքի իքի գատըն իչիւն չօգ գօրգմուշ իտի իսէ տէ , պու գատընլար հիչ պիր գազպայա տիւչար օլմայըպ , եալընըգ պիրի գօրգմուշ վէ տիկերի տէ բէք ազ պիր միւտտէթ պայըլմըզ իտի :

Լա Ֆուին՝ մէրգում տէլիգանլընըն իշէ գարըչըս Մարթա պիր թուզ րուհը շիշէսի գօգլաթմասընա էն զկատէ թէաճհիւս իտիյօր իտի :

Լա Ֆուին՝ քէնտի քէնտինէ . — Ալիմ Ալլահ պու կիւն զարիս թէսատիւֆլէր կիւնիւ տիր . պուհա արթըգ հիշ շիւսէմ եօգ տըր . . . կէօյա աճըտըղընտան նաշի արապանըն պտտամաղընա չըգան շու տէլիգանլը՝ Մ . Ֆապիէն տը Շաթը . լիւքս տիր . . . աճապա մատմաղէլի թանըյօր մը . . . աճապա Բօլըն այաղընըն ալթընա գարբուզ գապուղը գօյմագ ֆիթըր մէճնուհանէսինտէ՞ մի պուլընըյօր :

Ժիւլ Պուլնուա նամը տիկէր Լա Ֆուին՝ եանըմայըս, գօնթէս տը Շաթըլիւքսին օղլուհը էյի թանըմը իտի :

Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս՝ սապահլայըն օրմանա եայա պիր ազ կէզինմէյէ կիթ . մէքտէ օլտուղընտան , ասքէր մուզիգասընա թէսատիւֆ իթտիքտէ պիր ազ տուր . մըչ , մուզիգայը տիյնէյօր իտի :

Լա Ֆուին քէնտի քէնտինէ սէօյլէնմէսինտէ տէվամ իլէ . — Լաքին խա՛յր . . . խա՛յր . . . մատմաղէլի թանըմայօր . էկէր թանըսա իտի , ազիգ տօսթը օլան Մ . Բօլ տախի մէրգումէյի թանըր իտի . . . Պու սապահ Ֆապիէնին պու թարաֆտան կէմէսի՝ սըրֆ թէսատիւֆի պիր շէյ տիր . . . պուհընլա պէրապէր գըզա գօ . զուլը պիր շիշէ գօգլաթտըղընա տա մէմնուհ տըր . . . գըզըն պայկընլըղընտան զուլը պիր շիշէ գօգլաթտըղընա տա մէմնուհ տըր . . . գըզը տա սահիհէն չօգ կիւզէլ զկատէ սիմասընա մէրագ իտուս պագըյօր . . . գըզ տա սահիհէն չօգ կիւզէլ տիր վէ պագմասընա տէյէր . . . Ա՛հ , անլայօրըմ , Մ . Բօլ՝ իշպու աշգ ու մու . հապպէթինտէ օրթագ բէյտա իթտի կիսի կէօրիւնիյօր . — տէտի :

Տէլիգանլը պալըգ ալճըսը պիր շէյի էյի ֆարգ ու տիգգաթ իտէն օլուս , պուհտան մաստա կէօզլէրի տէ զայէթ քէսկին կէօրիւր իտի :

Ֆիլվագը Ֆապիէն՝ թուզ րուհը շիշէսինի մատմաղէլ Մարթա գօգլաթմագլա պէրապէր , տիք տիք մէրգումէնին եիւզինէ պագմագտա օլուս , գըզըն պայկըն . լըղը էսէրի օլան սօկուհըլը տա մէրգումէնին չէհրէսինի տահա զկատէ ճագի՝ պէլի կէօթէրիյօր իտի :

Մատմաղէլ Մարթա՝ կիւհ նէֆէս ալըս պէրիյօր իտի :

Մէրգումէնին կէօյսիւ նիզամսըզ պիր սուրէթտէ էնիս չըգմագտա օլմալլա , Ֆապիէն՝ պու հարէքէթի պիր նազարը թէհաստուր իլէ սէյր ու միւշահէտէ իթ . տիքտէն սօնդրա , մէրգումէնին էլինի թուլթուս էլի սօուգ օլտուլընը վէ նապգ . լարը նիզամսըզ աթտըլընը հիսս իլէ Անժէլէ խիթապէն .

— Պայկընլըղը ուզուհ սիւրմէսինտէն գօրգույօրըմ , մատամ . . . Մատմաղէլ էն եագըն էճզախանէյէ կէօթիւրիւսէ էյի օլմա՞ց մը . — տէտի :

Անժէլ տէհէթինտէն այըլարագ քէսպը սիւքիւնէթ իթմիշ օլտուլը հալտէ Ֆապիէնէ ճէվապէն . — էկէր մուլթազա լազըմ իսէ , էֆէնտի , եաբարըմ . լաքին պէնճէ պիր ան էվիլէ գօնաղա ալտէթ իտիլտէ տահա ալէա օլուր . . . Տօգթօր թօմբսըն նէ եաբըլմագ լազըմ կէլսիկինի տահա էյի պիլիր . . . — տէտի :

Ֆապիէն՝ Տօգթօր թօմբսընըն իսմինի իշիտէրէք դուլագ գապարթտը վէ Ան . ժէլէ խիթապէն .

— Մատմաղէլ՝ օ տէտիկինիզ տօգթօրըն պիր խըսըմը՞ մը տըր . — տէյու սիւվալ իթտի :

Անժէլ.— Էվլէթ, էֆէնտիմ . . .

Ֆապիէն.— Տէտիկինիդ հէքիմ՝ Միրոմէսնիւ սօգաղընտա իգամէթ իտէն Ամէ-
րիգալը մէհուր տօգթօր թօմբսըն մը տըր :

Անժէլ.— Էվլէթ, էֆէնտիմ . . . Նի՛շիւն սօրտունըզ . . . տօգթօրը թա-
նըմըսընըզ :

Ֆապիէն.— Իսմինի իշիթմիշիմ, մատամ . . . Լաքին վալիտէմ իլէ պէն՝ մէր-
գոււմ տօգթօրըն կէլէճէք բազար էրթէսի վէրէճէկի մուգիգա սօարէսի իշիւն պիր
տալէթնամէ ախզ իթմիշիկ տիր . . .

Անժէլ.— Լութֆէն իսմինիդի պախշ իտէ՞րմիսինիդ, էֆէնտի . . .

Ֆապիէն.— Գօնթ Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս . . .

Անժէլ՝ մէրգոււմ տէլիգանըլա արզը ինթիրամ էյլէտի :

Ֆապիէն՝ պու սըրատա կէօզ գարագլարը օյնամաղա պաշայան մատմազէլ
Մարթա տալմըշ վէ քէնտի իսմինի վէրտիկինտէ Անժէլին թիթրէտիկինի կէօրմէ-
միշ օլմաղլա, մատմազէլ Մարթ իշիւն.— Ազլը պաշընա կէլիյօր.— տէյու պաղըրտը :

Ֆիլհագիգա կէնճ գըզ օ արա ազաճըզ գըմըլտանմըշ իտի :

Պիր գապթիյէ նէֆէրի՝ Ֆապիէնէ պիր գատէհ սու կէթիրմիշ օլմաղլա, Ֆա-
պիէն՝ Անժէլ խիթապէն.— Մէնտիլինիդի պիր ազ վէրթիրմիսինիդ, մատամ . . . —
տիյէէք, մէնտիլի ալըպ պիր ազ սու իլէ ըսլաթտը վէ ուսուլճաճըզ Մարթըն
գուլազ թօզլարընա սիւրաիւ :

Մատմազէլ Մարթ՝ մէնտիլին սօուգ սօուգ տօգուենտըղընը հիսս խտինճէ,
կէօզլէրինի անիտէ աշտը վէ ալըզ ալըզ տէօրթ թարաֆընա պագմաղա պաշայտը :

Անժէլ՝ շիտտէթլէ.— Շարալանմամըշսընըզ, տէյի՛լ մի, նուրմ :

Մարթ՝ ճէվապ վէրմէքսիզին մէրգուլէյէ պագտը :

Գըզ՝ զանն իտէրսին պիր բույատան ույանըյօր իտի :

Ֆապիէն.— Չօզ գօրգտունըզ, մատմազէլ . . . —տէտիքտէ, կէնճ գըզ կէօզ-
լէրինի Մ. տը Շաթըլիւքսէ տօղրու չէվիրտի, վէ զանն իտէրսին պիրտէն պիրէ
խաթընա պիր չէյ կէլտի :

Մարթ՝ քէքէլէյէրէք.— Էվլէթ, էֆէնտիմ, չօզ գօրգտըմ . . . արապանըն
գըրըլտըղընը կէօրտիւյիմտէ, զանն իթտիմ քի սօն սաաթըմ կէլմիշ . . . էօլէ-
ճէյիմ . . .

Ֆապիէն.— Միւճիգէ նէվինտէն օլարագ թէհլիքէտէն գուրթուլտընըզ . . .
պիր եէրինիզ պիր չէյ օլմատը, տէյի՛լ մի :

Մարթ.— Խա՛յր, էֆէնտիմ . . . տէհլէթլի պիր հէյէճանա տիւշար օլտոււմ
իսէ տէ, պուենտան էօթէյէ պիր ըզտըրապա ուղրամատըմ . . . —տէտի :

Մէրգուլմէ էօքսիւզ գըզըն թէմամըլա ազլը պաշընա կէլիպ քէնտի քէնտիյի
պուլմուշ օլմաղլա, եանագլարը եէնիտէն պիր բէնպէ բէնկ ալմաղա վէ կէօզլէրի
քէմաֆիսսապըգ բարլամաղա պաշայօր իտի :

Ֆապիէն՝ օ կիւնէ գատար էօյլէ պիր կիւգէլ գարը կէօրմէմիշ օլտուղընտան,
հայրան օլմուշ մէրգուլմէնին եիւզիւնէ պագըպ տուրույօր իտի :

Արապաճը՝ գապթիյէ չափուշընըն գալէմէ ալտըղը ժուրնալը տիյնէտիքտէն
սօնղրա կէլմիշ սանտալեապընա օթուրմըշ իտի :

Անժէլ՝ արապածը . — Արապա պիզի էվէ կէօթիւրէ պիլիօր մի :
Արապածը . — Մաշալլա՛հ . . . եալընըզ օթուրըլաճազ եէր գէտէլէնմիշ տիր
. . . եայընտա , թէքէրլէքլէրինտէ պիր շէյ եօզ տըր . . . Գօրգուսըզճա կիտէ-
պիլիւրիզ . . .

Անժէլ . — Էօյլէ իսէ էվէ կիտէլիւ . — տէտիքտէն սօնդրա , Ֆապիէնէ խիթա-
պէն . — Էֆէնտի , պիզէ իթտիկինիզ մուալէնէթտէն տօլայը տօգթօր Թօմբսըն բէք
զիյատէ միննէթտար վէ միւթէշէքքիւր օլաճազ տըր . . . Մէմուլ իտէրիւ քի ,
եազընտա սիզի թէքրար կէօրմէյէ նաիլ օլաճաղըզ . . .

Ֆապիէն՝ շիտտէթը աչգ ու մուհապպէթլէ մատմազլ Մարթա պազարազ . —
Պէն տէ պու շէրէֆէ նաիլ օլաճաղըմը իւմիտ իտէրիւ , մատամ . . . Կէլիպ Մատ-
մազլէ հազգընտա ախըը մալիւմաթ իթմէք իսթէյէճէկիմտէն , պէնի մէրգումէյէ
թազտիւմ իթմէնիզի վէ թանըթմանրզը ըէճա իտէրիւ . . .

Անժէլ՝ Ֆապիէնի կէօթէրէրէք էօքսիւզ գըզա խիթապէն . — Գօնթ տը Շա-
թըլիւքս տիր . . . Անըն զայրէթիլլէ պայկընլըղընըզ կէշտի :

Մարթ՝ նազիքեանէ պիր կիւլիւմսէյիշլէ . — Թէշէքքիւր իտէրիւ , էֆէնտի . . .
Մատամ քի տօգթօր Թօմբսընա պիլտիքսիւնիզ , պէն տախի սիզի թէքրար կէօր-
մէյի իւմիտ իտէրիւ :

Ֆապիէն . — Տօգթօր՝ թէնէզզիւլ իտուպ պէնի տալէթ իթմիշ օլտուղընտան ,
իչպու տալէթէ իճապէթ իտէճէյիւ . . . բազար էրթէսի ազչամքի սօտրէտէ հազըր
պուլընաճաղըմ . . . Պու կիւնքի արապա գազասընըն վուգուր իլէ սիզի թա-
նըմազ պախթիյարըղընա նաիլ օլտուղընտան , պու գազայը խաթրընըզտան չը-
գարմայաճաղընըզ գալիէն մէմուլ իտէրիւ :

Մարթըն եիւզիւ հաֆիֆճէ գըզարտը վէ ուզուն ուզուն քիթրիքլէրի աչաղը
սարգըլըպ մաի կէօզլէրինի էօրթտիւ :

Ֆապիէն՝ իքի գատընա ըէսմը սէլամը իյֆա իթտիքտէն սօնդրա , Անժէլին
էմրի իւզէրինէ արապածը՝ հայվանլարընը հայլամաղա պաշլատը :

Ֆապիէն՝ տալկըն տալկըն արապանըն արգասը սըրա պազարազ վէ հէման
հիշ խապէրի օլմազսըղըն քէնտի քէնտինէ սէօյլէնէրէք . — Նէ՛ կիւզէլ գըզ . . .
զանն իտէրսին ըէսսամը մէշհուր Րաֆաէլին չըզտըղը Մէրեթմ անա թասվիրինէ
պէնզէյօր . . . Նէ՛ խուպ սէտա , Նէ՛ նազիք էտա պիր տիւխթէրը մէլէքբէյքէր .
— տէտի :

Արապա կէօզտէն նիհան օլտու կիթտի , մէրգոււմ տէլիգանը հալէա եէրին :
տէն գըմըլտանմայըպ տուրույօր իտի :

Լա Ֆուլին՝ չօզ ուզազտա պուլունտըղընտան , Անժէլ իլէ Մարթ վէ Ֆապիէն
արասընտա սէօյլէնէն սէօզլէրտէն հիշ պիր քէլիմէ պիլէ իշիթմէմիշ , վէ լաքին
լանտօ արապասընըն կիթտիկինի կէօրէրէք , տէրհալ քէնտի արապածընա խի-
թապէն . — Հայտէ պազալըմ . . . վազթ զայպ իթմէյէլիւ . . . Լանտօյա եէթիշ-
մէյէ պազալըմ . . . — տէյու պաղըրմըշ իտի :

Պուսըն իւզէրինէ քիրա արապասը սիւրաթլըճա հարէքէթ իտուպ , լաքին
լանտօտան տայմա պիր մըզտար մէսաֆէտէ պուլընմըշ տըր :

Լանտօ արապասը՝ Միրօմէսնիլ սօգաղընա վասըլ օլտըզտա , արապածը՝ գօ .

նազըն էօնիւնտէ արապայը տուրտուրթ տը վէ գաբուտան իշէրի ավոււյա սիւրտի :

Լա Ֆուին՝ պուռն կէօրիւնճէ արապատան էնիպ իւճրէթինի վէրէրէք վէ պալըգ ավը թագըմընը օմուզընա վուրարագ , տօգթօրըն թա խանէսի գարշըսընտա գալտըրըմըն իւզէրինտէ տուրտը :

Իւչ տագիգա սօնղրա լանտօ արապասը պօշ տիշարը չըգտը վէ էլի՝ ատըմ էօթէտէ կիթտի պիր չարապճը տիւքքեանընըն գաբուսընտա տուրտը :

Պատէհու լանտօ արապաճըսը սանտալեասընտան աշաղը էնիպ մէգքիւր չարապճը տիւքքեանընա կիրտի վէ Լա Ֆուին տախի արգասը սըրա օրայա կիթտի :

Լա Ֆուին՝ քէնտի քէնտինէ . — 0 կիւզէլ մատմագէլին քիմ օլտուղընը մըւթլազա անլայաճաղըմ . . . Արապաճըլար պօշպօղազ թլուր . . . պէն տէ պիր ազ պու արապաճըլը սէօյլէթտիւրէճէյիմ . . .

Արապաճը եարըմ շիշէ պէյազ չարապ ըսմարլատըղընտան , Լա Ֆուին տախի օ գատար պիր շիշէ չարապ ըսմարլատը , արապաճընըն եանընա կիթտի օթուրտը վէ եայա գալտըրըմընըն եագընընտա տուրան վէ սանտըլը գէտէլէնմիշ օլան լանտօյը էլլըլէ կէօթէրէրէք ,

— Ալիմ Ալլահ սիզին արապատան իշէրի չօգ ըւզկեար իշէյէճէք . . . օ նէ՝ գատար աշըլմըշ , տէլիք բէք պէօյիւք տիր . . . օլմայա քի նէվիճատ պիր լէյ օլտուռ . — տէտի :

Արապաճը՝ ըրօսընը տօլտուրարագ . — Պու տէլիք՝ թրամվայ գուճբանեասընա էրէյիճէ պահալը օթուրաճագ տըր . . .

Լա Ֆուին . — Պիր թրամվայ արապասը՝ մը սիզի պէօյլէ չիյնէտի . . . տիմէք թրամվայ եօլունըն իւզէրինտէ՝ մի պուլուռնտընը :

Արապաճը . — Ասլա . . . Պէն հէր սապահ մէշհուր տօգթօր թօմբսընըն խը սըմը օլան մատամ իլէ մատմագէլի Պուլօնեը օրմանընա կէօթիւրտիւկիմտէն , օրատան ավտէթ իտիյօր իտիմ . . .

Լա Ֆուին . — 0 իքի գատընը կէրի կէօթիւրիյօր իտինիզ , տէյիլ՝ մի . . . Պուռլարտան պիր ազ եաշլըճա վէ չիշմանճասը տօգթօրըն խըսըմը տըր , վէ մատմագէլ տէտիյինիզ տէ օ կէնճ գըզ տըր , էօյլէ՝ մի :

Արապաճը . — Էվվէթ . . . էօյլէ օլմալը . . . էսնաի գազատէ պէն էթուալ վէյտանընտա Դուրպըվուա թրամվայ սթատիօնընըն եագընընա միւվասէլէթ իտիյօր իտիմ . . . — տէյու պաշլայարագ , Լա Ֆուինին քէնտիսի գատար պիլտիկի վագաայը սուրէթը մուֆասսալէտէ նագլ ու հիքեայէ իթտի :

Լա Ֆուին՝ հիքեայէնին խիթամընտա . — Էվվէթ . . . Էվվէթ . . . Էլպէթթէ թագմինաթ ալաճագսընը . . . պուռնտա սիզին հիշ գապահաթընը եօգ տըր . . . Էլիկինիզէ , իյիտիմ . . . — տիյէրէք արապաճը իլէ թօգա իտուպ չարապընը իշտիքտէն սօնղրա , քէնտի եարըմ շիշէ չարապընըն բարասընը վէրտի , պալըգ ավը թագըվարընըն ալտը վէ չարապճը տիւքքեանընտան չըգտը կիթտի , վէ քէնտի քէնտինէ սէօյլէնէրէք .

— Տօգթօր Թօմարնըն հանընտաքի գըղճըղազ զալիպա բէք մէշհուր շէյ տիր Միրօմէսնիւ սօգալընտա . . . նումէրգտա իգամէթ իտիյօր . . . Պու մալիւմաթա Մ . Բօլ բէք պէյէնէճէք , զիրա օ մատմաղէլէ չօգ ալէազա իթմիշ տիր . . . Հայ տէ պագալըմ Գրէթէյլէ տօղրու եօլա ղէվան օլալըմ . . . — տէտիքտէն սօնղրա էթրաֆ տէմիր եօլընա ղաքիպ օլմագ իւզրէ Սէն-Լազար սթասիօնընա տօղրու կիթտի վէ իլք կիւնտէն պէրու թէսատիւֆ իթտիկի վագասալար իւզէրինէ տիւ չիւնտի տուրտը :

Պուլօնեը օրմանընտա պուլընան իքի նաշէնին Մօրկ թէշիրխանէսինէ կէօ թիւրիտիկի վէ ժուրնալլարընըն տախի բօլիա նէզարէթինէ կէօնտէրիտիկի մալիւմիզ տիր :

Թէշիրխանէի մէզքիւր զապթ քեաթիպի՝ զիքր օլընան նաշէլէրի գապուլ իթտիքտէն սօնղրա , անլէրի Անթուան Ֆօվէլին ճէսէտինին էլան պուլուենտըլը մէվգըրի մախտուսա վագ իթտիրմիշ իտի . Գեաթիպը մէրգում՝ մէզքիւր ճէսէտլէրին զարիպ սուրէթտէ սօլկուենլըլընա վէ Ֆիլ տիշի կիպի պէյալըլընա թէսաճիւպ իթմէքտէ , վէ սլու սօլկուենլըլըն՝ Ֆօվէլին սօլկուենլըլընա միւշապիհ օլտուղընը վէ վիւճուտլարը տախի օտուեն քէսիւմիշ օլմայըպ , Ֆօվէլին վիւճուտը կիպի եուժու չագ պուլուենտըլընը քէնտի քէնտիյէ միւթալէա իթմէքտէ իտի :

Գեաթիպ՝ մէզքիւր նաշէլէրի արիզ ու ամիգ թէտգիգ իթտիքտէն սօնղրա , քէնտի քէնտինէ . — Պու նէ՝ զարիպ շէյ . . . պու իքիսի տախի այնը շուեն կիպի վէֆաթ իթմիշ օլտուգլարընա հիշ չիւպէ օլուենամագ . . . — տէտիկինի միւթէագըպ կէօզլիւյիւնի պրուեննա թագտը վէ Ամէտէ Տիւվէրնուայա եագլաշարագ , զապթիյէ հէքիմի թարաֆընտան՝ իլք կիւնիւ Ֆօվէլին պօյնու իւզէրինտէ կէօրիւլէն վէ անըն վէֆաթընը մուճիպ օլան վէ պու վէֆաթըն էսէրը ճինայէթ օլտուղընը իսպաթ իտէն ուզուեն պիր չըզըգ կիպի անտէ տախի էօյլէ պիր էսէր օլուպ օլմատըլընը կէօրմէք իշին մէրգում Ամէտէնին պօյնունա պագտը վէ տիւշալը տէհէթ օլարագ կէրի կէրի կիթտի :

Հագիգաթէն մէրգումըն պօյնունա թագըլմըշ օլան իլմէք պաղընըն եէրինտէ պիր չըզըգ միւշահէտէ օլուենըյօր իտի :

Թէշիրխանէ քեաթիպի պուլըն իւզէրինէ պիւթիւն վիւճուտըլա թիթրէյէ . ղէք Վիրթինինին նաշէսի իւզէրինէ տախի էյիլիպ պագընտը վէ անտէ տէ էօյլէ պիր չըզըգ էսէրի կէօզիւնէ իլիշտի :

Գեաթիպ՝ քէնտի քէնտինէ . — Իշթէ պիր ճինայէթ տահա՝ . . . իքիսի տէ էսէրը ճինայէթ տիր . . . վագթ զայպ իթմէքսիպին տէրհալ լագըմ կէլէնլէրէ խապէր վէրմէլի . . . — տէտի , վէ գօշուպ զապթիյէ նէզարէթինէ կիթտի : Օ սըրաա տա զապթիյէ նագըրը՝ նէօյեի բօլիս գօմիսէրի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն ժուր նալլարը կէօզտէն կէշիրմէքտէ իտի :

Նագըր . — Օ՝ , սիզմիմինիզ , քեաթիպ էֆէնտի . . . Անթուան Ֆօվէլին տէֆն օլուենմասը իշիւն էմր ալմայա՞ մը կէլտինիզ :

Գեաթիպ . — Խա՛յր , էֆէնտիմ : . . . կէլտիյիմին սէպէպի բէք աղըր պիր շէյ տիր . . .

Նազըր.—Երևէ նէ՞ վար քի :

Քեաթիպ.—Բէք տէչէթլի պիր վագաա :

Նազըր.—Նէ՞ կիպի վագաա տըր :

Քեաթիպ.—Շիմտի Մօրկ թէչհիրխանէսինէ իքի նաչէ կէթիրտիւէր :

Նազըր.—Պուլօնեը օրմանընտա պուլընան իքի նաչէ տէյիլ մի :

Քեաթիպ.—Էվլէթ , թա քէնտիսի :

Նազըր.—Պէն անը պիլիր իտիմ . . . սիզ պուրայա կէլտիյինիզ սըրատա , պէն տէ անլէրին ժուրնալլարընը օգույօր իտիմ . . . պիրի ասըլմըշ տըր , պիրի տէ կէնճ պիր գատըն օլուպ , պուլըն վէֆաթը՝ կէօրիւնիչտէ եա պիր գալպ սընըրընըն գօրմասընտան վէ եախօտ պէյն իւֆիւնէթինտէն նէչէթ իթմիշ օլմալը տըր :

Քեաթիպ՝ պիւլէնտը ավագ իլէ.—Նէ՞ տիյօրսընըզ էֆէնտի , էրքէք՝ պիր աղան տալընտան ասըլտըղը դէման զաթէն պէրհայաթ օլմայըպ գաթլ իտիլմիշ , վէ կէնճ գատըն տախի այնը գաթիլ թարաֆընտան իթլաֆ օլունմըշ տըր . . .

Նազըր.—Նէլէ՞ր տիյօրսընըզ , քեաթիպ էֆէնտի :

Քեաթիպ.—Հագըգաթը հալի սէյլէյօրըմ . . . պուլ տէտիյիմի չիմտի պիզգաթ քէնտինիզ ըէյ իւլ այն թաստիգ իտէպիլիրսինիզ . . .

Նազըր.—Տիմէք պիր ճինայէթ իճրա օլունմըշ , էյլէ՞ մի . . .

Քեաթիպ.—Պիր տէյիլ , իքի իւչ ճինայէթ իճրա օլունմըշ տըր , զիրա պուլ կէնճէքի գաթիլ Ֆօվէլի տախի էօլտիւրմիշ տիր.—տէյինճէ , զապըթա նազըրը սար սարը քէսիլէրէք եէրինտէն սըչրատը վէ ,

—Ֆօվէլին պօյնուտա ուզոնլըղընա պիր չըզըգ պուլընըպ , գանը սօն գաթիւրսինէ գատար մէզքիւր չըզըգտան ագմըշ կիթմիշ իտի . . . —տէտի :

Քեաթիպ.—Սօնրաքի իքի նաչէլէրին պօյնուտա տախի այնը չըզըգ մէվճուտ օլուպ , իչթէ պուլըն սիզէ խապէր վէրմէք իչիւն պուրայա կէլտիմ :

Նազըր.—Տիմէք քի պիր սիւրիւ գաթիլլէր արամաղա մէճպուր օլաճաղըզ :

Քեաթիպ.—Օնը պէն պիլմէմ . . . պէն կէօրտիւյիմի սէյլէյօրըմ . . . իւսթ եանը պանա ըաճի տէյիլ տիր . . . —տէտի :

Հապըթա ըէիսի տէրհալ պիր քեաղըտ իւզէրինէ պիր գաչ սաթըր եազը եպիլըպ զարֆ իչինէ գօյտը , զարֆըն իւզէրինի եազտը վէ պիր չան չալտը :

Հան վուրուլընճա պիր մէմուր կէլիպ , եազըլան մէքթուպը սէրիան մահալիւնէ կէօթիւրմէկէ էմր ախզ իթտի :

Մէմուրը մէրգուլմ՝ մէքթուպը զապթիյէ հէքիմլէրինտէն պիրինէ կէօթիւրմէք իւզրէ օտատան տիչարը չըգտը :

Հապըթա ըէիսի բարտըսիւսինի կիյտի , էվրաք չըգտանընը վէ շարգասընըալտը վէ թէչհիրխանէ քեաթիպինէ.—Սիզինէ պէրապէր կէլէճէյիմ . . . Մօրկա կիտէր իքէն ատլիյէյէ օղրարըզ.—տէտի :

Օ արա պիր միւտտախի ումուլի մուալինի վիւրուտ իթտի :

Պիր գաչ քէլիմէ իլէ քէյֆիյէթ մէրգուլմ մուալինէ անլաթըլտը :

Միւտտախի ումուլի մուալինի՝ պուլ վագաայը բէք զարիպ վէ մուհալ կէօրէրէք ինանամայօր իտի :

Թէչհիրխանէ քեաթիպի.—Պիզիմէ պէրապէր կէլինիզ , մուալին էֆէնտի , հազիգաթը հալի ըէյ իւլ այն կէօրէճէքսինիզ :

Մուսավին.— Բէք էյի . . . կէլիրիմ . . . — տէյիպ, իւշիւ պիրտէն հարեքէթ իթտիւէր :

Ձապթիյէ հէքիմինէ խապէր բէք չարուգ կիթմիք օլտուղընտան, մէրգում տախի անլէրլէ այնը վագթտա Մօրկ թէչիրխանէզինէ միւվպիսլէթ իթտի :

Ձապթիյէ հէքիմի.— Աղըր պիր շէյ վի վար, էֆէնտիւէր :

Քեաթիպ.— Շիմտի կէօրէճէքսինիզ, տօգթօր . . . ամէլիյաթ խափնէյէ կիտէլիմ . . . — տիյերէք, անլէրի իշէրիյէ սօգտու վէ Ամէտէ Տիւվէլչիուա իլէ վիր-ժինինին նաչէլէրինի կէօսթէրէրէք.— Իշթէ օ իքի նաչէ, էֆէնտիւէր . . . րէճա իտէրիմ, թէֆթիւ վէ մուայէնէ իտինիզ . . . — տէտի :

Տօգթօր՝ կէնէկօ սօգնղընտաքի էսկի քիթապ սաթընճընըն նաչէսինի րէպմէն քէշֆ ու մուայէնէ իտէն հէքիմ իտի :

Թապիպը մէրգում՝ թէտգիգ ու թէֆթիւտէն էվվէլ նաչէլէրին երեզիւնտէքի պօլիունըզ վէ պէյաղըզտան զպէթլէ միւթէէսսիր օլարագ անլէրէ եագլաշտը :

Ձապըթա րէիսի՝ Ամէտէնին պօյնունա պագարագ, չըզըզ եէրի կէօրտիւ վէ պիւլէնտը ավազ իլէ.— Արթըզ հիչ շիւպհէ եօգ տըր . . . պու ատամ տա թըպը Ծօվէլին գաթլ իտիլտիկի սուրէթտէ էօլտիւրիմիշ տիր . . . Պագընըզ տօգթօր . . . սիզ նէ՞ տէրսինիզ.— տէտի, վէ բարմաղըյա եարայը կէօսթէրտի :

Տօգթօր՝ քէնտիսի տախի պագարագ.— Հագգընըզ վար, արթըզ հիչ շիւպհէ գալտըրմագ . . . իշթէ պօյընա չըզըլմըշ . . . Ծօվէլին քիմ էօլտիւրմիշ իսէ պու ատամը տա օ էօլտիւրմիշ տիր . . . կէնճ գատընտա տա այնը եարա վա՞ր մը տըր :

Քեաթիպ.— էվվէթ, տօգթօր :

Պիչարէ վիրժինիյէ եագլաշտըլար վէ պօյնու իւզէրինտէ մուճիպը մէվթ ու հէլաք չըզըզը կէօրտիւլէր :

Հէքիմ.— Լութֆէն նաչէյէրի սօյունտըրընըզ . . . — տէտիքտէ, ամէլիյաթ խանէ եամագլարը պու էմրի տէրհալ իճրա իթտիւէր :

Իքի նաչէ իւզէրինտէ տէ հիչ պիր պէրէ, հիչ պիր էսէրը տարպ ու ճէրհ կէօրիւնմէտի :

Հէքիմ.— Էֆէնտիւլէր, էկէր պէն զապթիյէ նաղըրը օլմագ շէրէֆինէ նաթլ օլմուշ օլսա իտիմ, ճիտտի պիր հէյէճանա տիւչար օլաճագ իտիմ . . . Պու արա Բարիգտէ էօյլէ գաթիլլէր վար տըր քի, պիր թէրթիպը ֆէննի իւզրէ վէ ճէր-րահըղա վուգուֆը թամմլարը օլտըղընը միւպէյյին պիր մէհարէթլէ գաթլ ու թէլէֆը նուֆուա իտիյօրլար . . . Իւշ կիւնտէ իւշ քիչի գաթլ օլունմըշ, իւշիւ տէ պիր իյագ իւզրէ, պու բէք տէհէթլի վէ գօրգունճ պիր շէյ տիր . . . Պու վա-գաա՝ չու շէհրը աղիմտէ մուճիպը հէվլ ու տէհէթլ օլաճագ տըր :

Ձապըթա րէիսի իլէ միւտտախի ումումի մուսավինի՝ հէքիմին սէօղիւնի թաս-տիգ իտէր եօլու պաշարընը սալլատըլար :

Հէքիմ՝ թէքրար իլէ.— Պու տէլիգանը իլէ պու կէնճ գարընըն քիմ օլտուգ-լարը թանըլպ անշաշտը՞ մը :

Թէչիրխանէ քեաթիպի.— Խա՛յր, տօգթօր . . . իւզէրլէրինտէն հիչ պիր քեա-ղըտ, հիչ պիր նիշանէ գուհուր իթմէմիշ տիր . . .

Հէքիմ.—Պու իբի ճինայեթէ սէպէպ սըրգաթ օլտուղը՝ ֆարգ ու զանն օլը-
նապիւր մի :

Քեաթիպ.—Ոյալը էօյլէ պիր չէյ ֆարգ օլընամազ, զիրա նէ գարընըն ու-
ֆազ թէֆէք միւճէվէրաթընա վէ նէ տէ բարա չըզտանլարընտա պուլընան աք-
չէյէ էլ տօգուկտըրըվամըլ տըր :

Հէքիմ.—Էրբէք՝ ասըլը պուլընմըլ տէտինիզ, տէյիլ մի :

Քեաթիպ.—Էվվէթ . . . իշթէ ասըլմըլ օլտուղը իր . . .

Հէքիմ.—Նաչէյի նիճիւն ասմըլար . . . պէնիմ պուճա հիչ ագլըմ էրմէյօր
. . . Նաչէյերին պօյուկարընտա օ եօլտա չըզըգլար աչմըլ օլան ատապքէք մու-
ալլիմ օլտուղընտան, պէօյլէ պիր գապա հիլլէյէ հէր քէսին ալտանաճաղընը նա-
սըլ ֆարգ ու գըյաս իթմիլ օլուր :

Զապըթա ըհիսի՝ իրի թէչհիրսանէ քեաթիպինն էլինտէն ալմըլ թէտգիգ
իթմէքտէ օլտուղը հալտէ.—Պու իբ պիր ախըրտան ալընմըլ տըր . . . պագընըզ,
իւզերինտէ պէկիր կիւպըէսի նիշանէլէրի վար տըր . . .

Հէքիմ.—Էֆէնտիլէր, պէնիմ վագլիֆէմ՝ պու տէլիգանլը իլէ պու կէնճ գա-
րընըն Անթուան ֆօվէլ կիպի վէ պէլքի այնը գաթիլ թարաֆընտան վուրուլըպ
էօլտիւրիլմիլ օլտուգլարընը պէյան ու թաստիգ իթմէքտէն իպարէթ տիր . . .
իւսթ եանը սիգէ ըաճի տիր, գաթիլլէրի պուլմագ սիգին վագլիֆէնիզ տիր . . .
«Գաթիլլէր» տիյօրըմ, զիրա պուճար շիւպհէսիզ չօգլուգ տըրլար . . . պիր ա-
տամ եալընըզ օլարագ պու եօլտա էօլտիւրմէյի պէճէրէմէգ. հալ պու քի պէրապէր
չէրիքլէր պուլընմասը անլաշըլսա պիլէ, պէնճէ եինէ անլաշըլմագ պիր նօգթա
վար տըր :

Միւտտաիի ումուսի մուալլինի.—Հա՞նկը նօգթա :

Հէքիմ.—Պիլէքլէր իլէ թօրուգլար սաքասաղլամ տըր . . . հիչ պիր եարա վէ
պէրէ եօգ տըր . . . Հալ պու քի մագթուլլարըն գանլարը թէքմիլ ագըթտը-
րըլտըլը վագթ քէնտիլէրինի հիչ գըմըլտանմամազա մէճպուր իթմէք իչիւն էլլէ-
րի վէ այագլարը էլպէթթէ պաղլանմըլ տըր :

Միւտտաիի ումուսի մուալլինի.—Գանը տիչարը ագըթմագ իչիւն վիւճուտըն
օվալանմասըլա հէր էսէրը տարալ ու ճէրհին մպհվ օլմատըլը սահի՞ մի տիր :

Հէքիմ.—Էվվէթ, պահիհ տիր . . . Վիւճուտ նէ գատար օվալանմըլ օլուրսա
օլտուճ, տէրի պիր ազ սըյըլմըլ օլսա եինէ կէթրիւնիր . . .

Զապըթա ըհիսի.—Մագթուլլարըն իւզէրիտէն հիչ պիր չէյ սըրգաթ իտիւ-
մէմիլ օլտուղընտան, պու ճինայեթլէրին նէ սէպէպէ մէպնի իճրա իտիլմիլ օլտը-
ղընը տիւշիւնիպ տրայօրըմ. լաքին հագըգաթը հալի պուլմագ իչիւն պիր սէրրիչ-
տէ էլտէ իթմէյէ մուվաֆֆագ օլամայօրըմ . . . Պիր զէման պիւլիւճիլէր՝ խայալի
պիր չէյին թէհարրիսինէ գօյուլարագ բօթալար իչինտէ ալթուճ եարմագ իչիւն
մէգըլը բօթալարա պթաճագ ինտան գանը էլտէ իթմէք իսթէրլէր, վէ հէքիմ-
լէր՝ պագը խասթալարա գան իլէ պանիս իթմէլէրինի էմր ու թէրթիպ իտէրլէր
իտի. շիւքիւրլէր օլսուճ, չիմթի ք զէմանը ճէհալէթտէ տէյիլիզ . . . էօյլէ պիր
ֆարգլիպթտա պուլընմագ՝ ապէս վէ միւնքպէպէթսիզ տիր . . . Պու կիւնքի կիւն-
տէ պիր մէնֆաաթ իչիւն ինտան էօլտիւրիյօրլար . . . պիր քաղսէտէ էրմէք ի-

չիւն դաթլ ու թէլէֆը նուֆուս խոյօրլար . . . Անապա պու ճինայէթլէրտէ նէ՞ մէնֆաաթ վար տըր , պուենտա մագոէտ նէ՞ օլապիլի . . . պու սիւվալլարա պէն ճէվապ վէրէմէյօրլմ . . . գարչըմտա պիր տուվար կէօրիւյօրլմ . . . պուենտա անլաչըմազ պիր սըրր ու հիքմէթ վար տըր . . . — տէտիքտէ , Միւտտաիի ումումի մուսավինի . — Վէ լաքին օ սըրր ու հիքմէթի անլամազ լազըմ կէլէճէք տիր :

Զապըթա րէիսի . — Էվվէթ , հէմ անլամալը վէ հէմ տէ միւմքին մէրթէպէ չաբուգ անլամալը . պուենտան մաատա Բարիգտէ տէ էհալի տիւչարը խէվի ու տէհչէթ օլմամազ իչիւն , իչին չալ օլմամասընա բէք զիյատէ սայ ու զայրէթ իթմէլի . . . Պրագալըմ քի կազէթալար՝ Պուլօնեը օրմանընտա ասըլը պիր ատամ իլէ ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթմիչ պիր գարը պուլունտըղընը նէչր ու իլան իթսինլէր . . . իչ պէօյլէ իլան օլունըր իսէ հիչ թէաճճիւպ օլունմազ վէ քիմսէ տիւչարը թէլաչ օլմազ . . . Պիզ խաֆիէն իճրաի մուսմէլէ խտէճէյիզ :

Մուսվին . — Էն էվվէլ իքի մագթուլլարըն քիմ օլտուգլարընը անլայըս թահգիգ իթմէք լազըմ տըր . . .

Զապըթա րէիսի . — Պուենըն գօլայճա վագը օլմասը իհթիմալտէն պաիտ տէյիլ տիր . . . ֆամիլէալարը չիւպհէսիզ պու պէտպախթլարըն օրթայա չըգմատըգլարընը տարիէի գապթիյէյէ խապէր վէրէճէքլէր տիր . . . իհթիմալ քի Մօրիլն թէչհիր սալօնընտա թանըլաճագլար տըր . . . Մագթուլլարըն քիմ օլտուգլարըն անլաչըլընճա , պու իքի վէ տահա տօլլուսը իւչ ճինայէթին իճրասընտա քիմին մէնֆաաթ վէ ալէագասը պուլընմըչ օլապիլի օլտուղընը արաչթըրաճաղըզ , վէ պու սուրէթլէ միւճրիմլէրի պուլմաղա մուվաֆֆագ օլաճաղըզ . . .

Ամէտէ իլէ Վիրթինինին նաչէլէրինի թէչհիր սալօնընա կէօթիւրմէյէ վէ անլէրի միւթատ օլան ճամէքեանըն արգասընտա մէվգիի մախսուս իւզէրինէ սէրմէկէ էմր վէրիւտի :

Զապըթա րէիսի՝ պիր շէյ տահա պուլընըպ պուլընմատըղընա էմին օլմագ իչիւն մագթուլլարըն ճէպլէրինի քէնտիսի տախի թէքրար արաչթըրտըգտան սօնըրա , Ամէտէ Տիւվէրնուանըն ասըլը պուլունտըղը իր իլէ Վիրթինինին իւզէրինտէն պուլընան ուֆագ թէֆէք միւճէվհէրաթլը վէ իքի բարա ճըզտանընը իսթէյիպ ալտը :

Զապթիյէ հէքիմի՝ րաբօրթօսընը թանգիմ իթտի , վէ զապըթա րէիսի տախի պիրիքտէ գապթիյէ նազըրընըն նէզտինէ կէլմէսինի միւտտաիի ումումի մուսվինինէ րէճա իթտի :

Զապթիյէ նազըրը՝ զապըթա րէիսի իլէ միւտտաիի ումումի մուսվինինին սապահ էրքէնտէն կէլտիքլէրինէ պիր ազ թէաճճիւպ իթմէլէ պէրապէր մուսաիլէյիւմալը տէրհալ նէզտինէ գապուլ իթտի :

Զապթիյէ նազըրը՝ կիւլիւմսէյէրէք . — Եինէ նէ՞ իչ վար , էֆէնտիլէր . . . Ումարըմ քի Ճիւմհուրիյէթին էմնիյէթի ալէյհինտէ պիր ֆէսատ վէ իթթիֆագը խաֆի վար օլտուղընը պանա խապէր վէրմէյէ կէլմէյօրսընըզ . . .

Զապըթա րէիսի . — Նա՛յր , նազըր էֆէնտի , էօյլէ շէյ տէյիլ ամուս , էմնիյէթը ումումիյէ ալէյհինտէ պիր ֆէսատ վար տըր . . .

Զապիթիյէ նազըրը.— Էմնիյէթը ուժուժիյէ ալէյհինտէ պիր Ֆէսսա՞տ մը . . .
պու պիր աղըր չէյ տիր :

Զապըթա րէիսի.— Մէմուլինիզտէն զիյատէ աղըր տըր . . .

Զապիթիյէ նազըրը.— Իյզահ իտինիզ :

Զապըթա րէիսի.— Շիւտի սէօյլէյէճէյիմ :

Զապըթա րէիսի՝ մէգալէսինէ տէվամ իլէ.— Պու քէրրէ իբի ճինայէթ իճրա
իտիւմիշ օլուպ, պուռնարըն իբիսինին տէ հիւքիւմէթ քիւթիւպխանէլէրինտէ իճ-
րա օլընան քիթապ խըրսըզլըգլարընըն թահրիք ու թէշվիգճիսի վէ չալընան քի-
թապլարըն եաթաղը օլան Ֆիւվէլ նամ շախսըն իւզէրինտէ պիր գաշ կիւն ագտէմ
իճրա իտիլէն ճինայէթլէ բէք զիյատէ իրթիպաթլարը վար տըր . . .

Զապիթիյէ նազըրը.— Օլմայա քի շէրիքլէրտէն պիրի՝ հիւքիւմէթի զամմազ-
լանմազտան գօրգտըղը իշիւն Ֆիւվիլի էօլտիւրմիշ օլտուն :

Զապըթա րէիսի.— Պու չէյ՝ հագըգաթը հալէ պիր ազ մագրուն կէօրիւնիյօր
իտի ամմա, շիւտի արթըգ գապուլ վէ թէրվիճ օլունըր չէյ տէյիլ տիր, զիրա տի-
կէր իբի քիշի տահա այնը սուրէթտէ գաթլ օլունմըշ տըր.— տիյէրէք, օգույան-
լարա մալիւմ օլան վագաայը պէրթաֆիսի նագլ ու հիքեայէ իթտի :

Զապիթիյէ նազըրը՝ պու տէհշէթիլ հիքեայէյի տիյնէտիքտէն սօնղրա.— Տէմին-
ճէք սէօյլէտիկինիզտէ հագգընըզ վար իտի, էմնիյէթը ուժուժիյէ թէհիլքէտէ տիր
. . . Պու ճինայէթլէրին սէպէպը իճրասը՝ խըրսըզլըգ օլմայըպ, պաշգա նէ օլ-
տուղը տա անաշըլամաուղընտան, հէր քէսին պու խաֆի ճինայէթլէրտէն տիւ-
շարը խէվֆ ու տէհշէթ օլմաղա հագգը վար տըր . . . Գաթիլէր նէ՞ իսթէյօր-
լար, նէ՞ արայօրլար, նի՞շիւն պէօյլէ պիր մուամէլէտէ պուլընըյօրլար . . . Էկէր
էհալի իշի Փարգ իտուպ անլասա, Բարիզտէ հէր քէս գօրգմաղա պաշայաճագ,
վէ պէնիմ նազըր պուլունտըղըմ խաարէյէ հիւճում ու թէարրուզ օլընարագ, իտա-
րէի մէզքիւրէ՝ հէմ ճինայէթլէրի մէն իտէմէ տիկի վէ հէմ միւճրիմ վէ միւթէճա-
սըրլարը թութամատըղը իշիւն զէմմ ու թագպիհ օլընաճագ տըր . . .

Զապըթա րէիսի.— Իշթէ պու սէպէպէ մէպնի, վուգու պուլան ճինայէթլէր
շիւտիքի հալտէ կիզլի գալմալը տըր . . .

Զապիթիյէ նազըրը.— Կիզլի գալմագ մը . . . գապիլ՞ մի տիր . . .

Զապըթա րէիսի.— Էկէր միւտտաիի ուժուժիլիքլէ ուզլաշըպ, կազէթալարա հիշ
պիր մալիւմաթը րէսմիյէ իթա օլունմամասընը Ճիւմհուրիյէթ միւտտաիի ուժու-
միսինէ գապուլ իթտիրէպիլիլ իսէնիզ, պուռնտան գապիլ վէ պուռնտան գօւայ պիր
չէյ օլմազ . . . Էկէր պէօյլէ պիր սիւքիւթ իխթիյար օլունըր իսէ, Բարիզլիլէր
տիւշարը թէլաշ ու հէյէճան օլմազ, վէ էճնէպիլէր տէ Բարիզտէն չըգըպ կիթմէզ
. . . Պու էսնատէ միւթէճասըրլար տա միւճագաթսըզ գալաճագլարընը զանն ու
մէմուլ իտէրէք, բէք օ գաւտար սագընմայաճագլարը ճիհէթլէ, քէնտիլէրինի սու-
րէթը խաֆիյէտէ արատըղըմըզտա, պուլմաղա խայլիտէն խայլի իւմիտիմիզ օլա-
ճագ տըր . . . իսիւլասաի քէլամ Բարիզ էհալիսի՝ ճինայէթլէրին իճրա օլունտը-

ղընը վէ ճանիւղերն թէվգիֆ իտիւտիկինի հէր պիր վազթտա խապէր ալաճազար տրր . . . Պու հալտէ արթըզ գորգաճազ պիր սէպէպ օլմայըպ, իտարէնին նամուսը տա մուհաֆաղա իտիւմիչ օլաճազ տըր . . .

Զապթիյէ նազըրը.— Օլուր . . . Կազէթալարա մալիւմաթ վէրիւմէմէսի խուսուսընտա միւտտաիի ումումիլիքլէ պիր գարար վէրիւմ, լաքին չաբուգ տալրա-նընըզ, զիրա պու կիպի սըրրար ուզուն միւտտէթ գարալը գալամազ . . . պազը էճղաի քիմեէվիյէ կիպի պիր ազ էրքէն պիր ազ կէճ բաթլազ վէրիպ գապընտան տիշարը չըգար :

Զապթիյէ ռէիսի.— Զարուգ տալրանճաղըզ . . . պու իշի՝ հազգընտա պի-հազգըն էմիիյէթը քեամիլէմ օլան մուսվիլիլիլիմտէն պիրինէ թէվտի ու հէվալէ իտէճէյիւմ . . . Պու մէմուր՝ կէչէնտէ սիզէ սէօյէտիկիւմ Րէյմօն Ֆրօմանթալ տըր :

Զապթիյէ նազըրը.— Րէյմօն Ֆրօմանթալ տէտիկիլիլի՝ պուլնտան ագտէմ մա-քիւմ օլուպ լաքին մուսլիսէրէն պիզէ խըտմէթ իթմէք չարթըյա ճէզասընըն պիր գըսմը աֆվ օլուլան ատամ տէյիլ մի տիր :

Զապթիյէ ռէիսի.— Թա քէնտիսի տիր . . . Էվլատը՝ պապասընըն սապըգա-սընը պիւմէզ . . . Րէյմօն՝ օլլուլնտան պու հալի կիզլէմէք իշիւն հայաթընը պիլէ ֆէտա իթմէյէ հազըր վէ ամատէ օլտուղընտան, մէմուրիյէթինտէն աֆվ օլուլ-մասընը վէ գայտը թէրգիլ իտիւմէսիլի իսթիտա ու թալէպ իտիյօր . . . Մէր-մասընը վէ գայտը թէրգիլ իտիւմէսիլի իսթիտա ու թալէպ իտիյօր . . . Մէր-գուլըն իսթիտասընը իլթիգամ վէ թէսահուպ իթմէնիզի ռէճա իթմէք նիյէթին-տէյիւմ, մէրգուլմ՝ զիրա հէր նէ գատար պիր խաթատա պուլընմըլ իսէ տէ, երնէ պէնճէ թէմամըյա ըրզ ու նամուս սահիպի պիր ատամ տըր . . . Պուլնտան մատա պիզէ չօգ պէօյիւք խըտմէթլէրտէ պուլընմըլ տըր . . . Լաքին թէքմիլ սէրպէսթ օլմազտան էվվէլ պիզէ պիր խըտմէթ տահա իյֆա իթմէլի տիր :

Զապթիյէ նազըրը.— Էօյլէ իսէ մէրգուլը իսթիլստամ իտիլիզ, վէ օ ոսն խըտմէթի տէ իյֆա իթտիկիլիտէ, քէնտիսիլի խաթըրմա պըրազընըզ . . . —տէ տի, վէ չաբուգ տալրանմալարընը գապըթա ռէիսիլի թէքար ըմմարլատը : Պա-տէհու պու իքի մէմուր եէքտիկէրիլիտէն ալըլտըլար :

Միւրօմէսիլ սօգաղընտաքի գօնագտա Անթէլ՝ Մարթ իլէ պէրասլէյր արապա-տան աչաղա ինէրէք, տիւչար զլտուգլարը պէօյիւք թէհլիքէյի տօգթօր թօմսը-նա նազլ ու հիքեայէ իթտիլքտէ, մէզըիւր գօնագտա պէօյիւք պիր հէյէճան հու-սուլէ կէլմիչ իտի :

Ժագ Լահարտ՝ կէնճ գըղա գալպիլի թէսքին իտէճէք պիր իլաճ իշիրտի, զի-րա պայկընըղընըն արգասը սըրա պէօյիւք պիր խալէճանը գալպէ տիւչար օլուպ, սընըրը թութմասը տա մուհազգազ կէօրիւնիյօր իտի :

Պուլնտան մատա սախթէ տօգթօր՝ էօքսիւզ գըզըն կիտիպ պիր ազ իսթի-րահաթ իթմէսիլի տալի թէնպիլ իթմիչ օլտուղընտան, մէրգուլմէ գըզ՝ բէք զի-յատէ թագաթֆէրսա պուլընմասընա մէպիլ, պու թէնպիլի մաէլմէմուլիյէ ի թաաթ իթտի վէ օտասընա կիտիպ գարեօլասընըն իւզէրիլի սէքիլիվէրտի :

Մէրգուլմէ կիթտիլքտէ, Բասգալ, Անթէլ վէ Ժագ պիր արայա կէլիպ թօր-լանտըլար :

Ժառ՝ Բասգալըն մուհիպալէսինէ . — Պուռնեը օրմանընտա կէզինտիկինիզ զէ-
ման այրընճա պիր խապէր վէ մալիւմաթ ալմասընըզ մը :

Անժէլ . — Օրմանտա պիր խապէր վէ մալիւմաթ ալմասընըզ ամմա , սիզէ զայէթ
միւհիմմ պիր խապէր վէրէպիլիրիմ . . . Պու խապէրին նէ օլտուղընը պէյհուտե
արամայընըզ , հիշ պուլամագընըզ :

Բասգալ . — Էօյլէ իսէ սէօյլէ պագալըմ :

Անժէլ . — Գօնթ Փապիէն տը Շաթըլիւքս մատմազէլ Մարթը կէօրտիւ :

Բասգալ . — Էյ սօնղրա :

Անժէլ . — Սիզին քէշֆ իթտիկինիզ շէյ վիւճուտ պուլտը . . . Մարթըն կիւ-
զէլիկի՝ մէրգուլըն իւզէրինէ էրէյիճէ պիր թէէսիր հասըլ իթտի . . . Շիմտի օ
պաֆտէրուէ տէլիգանլը՝ գըզա տէլի կիպի ալէագա իթմիշ տիր . . .

Բասգալ . — Էյ նասըլ օլտու պագալըմ :

Անժէլ . — Նասըլ օլտուղընը սիզէ պիր ազ էվվէլ թէքմիլ նագլ իթտիմ . հէր-
սինի պիլիրսինիզ . . . Սիզէ եալընըզ պիր իսիմ սէօյլէսէմ քիֆայէթ իտէր , իշի
թէմամըլլա անլամըլ օլուրսընըզ . . . Թուզ բուհը շիշսիլլէ Մարթըն պայկընլը-
ղընը տէֆ իտէն նագիք տէլիգանլը՝ գօնթէօ տը Շաթըլիւքսին օլլու տըր . . .
Սիզ պու տէլիգանլըլը բազար էրթէսի կիւնքի սօարէնիզտէ գըզա թագտիմ իթ-
մէք իսթէյօր իսինիզ . . . իշպու բէսմը թագտիմ օլմուշ պիթմիշ տիր . . .

Բասգալ . — Կիւլէրէք . — Տիմէք պիր քէօթիւլիքտէն պիր էյիլիք տօղմուշ տըր :

Ժառ . — Էյ օ տէլիգանլը գօնթըն էյիճէ թոթուլմըլ օլտուղընը մէմուլ ի-
տէրմիսինիզ . . .

Անժէլ . — Մէմուլ իթմէք տէյիլ , ատէթա էմինիմ , պու տէտիկիմէ ասլա շիւպ ,
հէ իթմէյինիզ . . . քէնտիսի պիղիմ եանըմըզա գօշուպ կէլտիկի սըրատա , պէն
տէ քէնտի շէհրէսինի թէտգիզ իտիյօր իտիմ . . . Մէրգուլըն շէհրէսինտէ էվվէ-
լա հայրէթ վէ սօնղրա մէֆթուռնիյէթ նիւմայան օլույօր իտի , բազար էքթէտի
կիւնքի սօարէտէ պէհէմէհալ պուլընաճագ տըր :

Ժառ . — Քէնտիսի սէօյլէտի՞ մի :

Անժէլ . — Էվվէթ , իսմինի վէրէրէք , կէլէճէկինի պիլտիրտի :

Ժառ . — Բէք ալէա . . . Քէմալը նէգաքէթինտէն նաշի սիզէ մուավէնէթէ չը-
թապպն օլմասընտան տօլայը պէյանը թէշէքքիւր իթմէք իշիւն գօնաղընա կիթ .
մէքիկիմ՝ զանըմ միւնասիպ օլուր :

Բասգալ . — Պէնճէ պիր գարթ տը վիզիթ տէ քիֆայէթ իտէր . . .

Ժառ . — Իթիմալ տըր . . . Լաքին մէրգուլ տէլիգանլըլը քէնտի էվվիտէ
կէօրմէք վէ քէնտիմի գօնթէսէ թանըթմագ լաղըմ տըր . . . կէօքսիւնի կէքէ կէ-
րէ կէզէն ատամլարտան ասլա շիւպնէ օլուռմագ . մատամ քի մէրգուլ տէլիգան-
լընըն էվվիէ կիրմէյէ վէսիլէ էլէ կէշմիշ տիր , պու վէսիլէտէն իսթիֆատէ իտէ-
ճէյիմ . . . քի՞մ պիլիր , պէլքի տէ պու վիզիթա սայէսինտէ մէրգուլ տէլիգան-
լըլը մալիւմիսինիզ օլան մահալէ շէքիպ կէօթիւրմէյէ պիր վապէթա պուլապիլէճէ-
յիմ . . .

Բասգալ . — Տիմէք Մարթ քեաֆի տէրէճէտէ պիր եէմ օլամագ տէյու գօր .
գոյօրսըն , էօյլէ՞ մի :

Ժառ.—Մարթ՝ հիշ տայանըմազ պիր եմ տիր, օնու բէք ալէա պիրիրում. ւա-
քին մուվաֆֆազըյէթի թէ՛մին իթմէք իշիւն հիշ պիր թէտպիրը ինթլյաթքեա-
րանէ իթթիխազընտան կէրի տուրմամաը տըր . . . պախթըմըզ տա սէնին մէ-
մուլինտէն բէք զիյատէ պիզէ եարտըմ իտիյօր . . .

Բասգալ.—Նա՞նըլ, նէ՞ տուրէթտէ :

Ժառ.—Գօնթէս տը Շաթըլիւքս պէնիմ տավէթնամէմի ախզ իթմիշ օլուպ,
լաքին մէրգումէ գատըն պէնի թանըմազ օլտուղընտան, պու տավէթէ ինապէթ
իտէճէկի շիւպհէ թահթընտա տըր, զիրա պու եօլտա պիր տավէթ՝ Ամէրիգա ու-
սուլի օլուպ, պէնիմ տէ Բարիզ առէթլէրինի պիլմէտիկիմի իյմա իտէր . . . Տա-
վէթը մէզբիւրէյէ ինապէթ իտէճէկի շիւպհէլի տիր ախյօրըմ ամմա, պիր ճիհէթճէ
ինապէթ իթմէյէճէկի տէ ագլա բէք եագըն տըր . . . Մատաւ տը Շաթըլիւքս՝
քիւպէրատէն պիր գատըն օլուպ, անըն իշիւն ուսուլը թէշրիֆաթինին հիւս-
նիւ ինրապընա բէք զիյատէ տիգգաթ ու իթինա իթմէյէ մէճպուր պուլունտըլըն-
տան, պէնիմ առէթա ուսուլը մէզբիւրէյի թահգիր եօլու իրսալ իթտիկիմ տա-
վէթէ մէրգումէնին բէք տէ ինապէթ իտէճէկինի մէմուլ իթմէմ . . .

Բասգալ.—Օղլու կէլէճէյիմ տէտի . . .

Ժառ.—Օղլու չօճուգ տըր, հէնուգ ագըլպալիլ պիլէ օլմամըլ տըր . . . Օ
էյլէ սէյլէր ամմա անասը իշի չէվիրիպ, քէնտի գաթի էմրինէ իթաաթ իթտի-
րէպիլիր վէ անըն՝ մատմագէլ Մարթը եէնիտէն կէօրմէք արգուի չէտիտինի թէս-
քին իտէպիլիր . . . Վալիտէսինին պու էմրինէ իթաաթ իթմէմէք իշիւն նէ՞ պէ-
հանէ պուլապիլիր, զիրա տօգթօր թօմբսընըն եանընտաքի գըզա տէլի օլուրճա-
սընա ալէագա իթմիշ օլտուղընը գօնթէսէ սէյլէյէմէզ . . . Սիզ տախի պէնիմ գա-
տար էյի պիլիրսինիզ, բէք կէնճ օլան տէլիգանլըլար՝ քէնտի օլրինճի աշգ ու ա-
լէագալարընը հէր քէստէն վէ հաթթա վալիտէլէրինտէն պիլէ կիզլէմէք իս-
թէրլէր :

Բասգալ.—Պէյլէ պիր թէչէպալիւսին սէնի տիւշարը թէհլիքէ իթմէսինտէն
գօրգուլմա՞զ մը :

Ժառ.—Օմուզլարընը օյնաթարագ.—էյլէ չէ՞ մի օլուր . . . Ֆապիէն տը Շա-
թըլիւքս՝ եանըմտաքի գըզա մուամէնէթ իթմիշ . . . պէն օնա վաճիպէտէն օլա-
րագ պէյանը թէչէքբիւր իթմէք իշիւն պիր վիզիթա վէրիյօրըմ . . . պուլնտան
թապիի, պուլնտան սատէ նէ՞ օլապիլիր . . . Պէնիմ մուամէլէմ՝ տիւնեա առամը,
թէրպիլէլի պիր առամ մուամէլէսի օլուպ, պէլքի գօնթէսի տէ բագար կիւնքի
սօարէյէ կէլմէյէ գանտըրըրըմ . . .

Բասգալ.—էյլէ իսէ իսթէտիկին կիպի եաբ . . .

Ժառ.—Պէնիմ պու թէչէպալիւսիմ պու գատարլա պիթմէյէճէք . . .

Բասգալ.—Տահա պաշգա նէ՞ եաբմագ իսթէյօրսըն :

Ժառ.—Ինրասը զէմանը կէլիպ հազըր օլմայընճա, բլանլարըմըն նէ օլտուղը-
նը քիմսէյէ սէյլէմէք իսթէմէմ . . . Պէն իշէ թէչէպալիւս իտէյիմ տէ սիզ տէ
պագընըզ . . . Ֆրօմանթալարտան պիր խապէր վա՞ր մը տըր :

Բասգալ.—Խա՛յր . . . Իշիթտիմ քի պապա օղուլ պուրատա տէյիլէր իմիշ :

Ժառ.—Քէնտիլէրինէ պիր տավէթնամէ կէօնտէրոթիմ ամմա, պիլմէմ քի կէ-

լէճէքլէ՞ր մի . . . Էկէր կէլմէղլէր խէ , առէր իշիւն ուրէթը ճիտոյէտէ պի՛ր
չարէ տիւշիւնմէլի . . . Անէրին կիզլէնէճէք հիչ պիր սէպէպի եօգ տըր , տիմէք
պուլըննապիլիլէր :

Բասգալ . — Էվվէթ , պուլըննապալար տըր . . .

Ժագ . — Պու կիւն մուսյէնէ կիւնիմ տէյիլ տիր , քէնտի իշլէրիմիզէ պագա-
լըմ . . .

Պու արա պիր խըտմէթքեար կէլիպ , թաամըն հազըր օլտուղընը խապէր
վէրտի :

Ժագ . ճէվապէն ուշաղա . — Շիմտի աշաղա էնէճէյիզ . . . — տէտիքտէն սօն-
րա , ուշագ չէքիլիպ կիթտիկինտէ , սախթէ տօգթօր իլավէթէն . — Սէվկիւլիմ Ան-
ժէլ , մատմագէլ Մարթ հագգընտա պիր իքի սէօզ սէօյլէյիմ . . . Սիզ մէրգումէ
իլէ չօգ դօնուշըրսընըզ . . . սիզէ էմնիյէթի պէրքէմալ տըր :

Անժէլ . — Շիւսկէսիզ էօյլէ . . .

Ժագ . — Պու կիւնլէրտէ հալը սապըգընտան , հալը հազըրընտան , իսթիգպա-
լինտէն սիզէ հիչ պահս իթմէմիշ մի տիր . . .

Անժէլ . — Պանա հիչ պէօյլէ պիր շէյտէն պահս իթմէմիշ տիր . լաքին նիշիւն
սօրույօրսընըզ :

Ժագ . — Մէրգումէնին Բըթի Գասթէլտէն միւֆարէգաթընտան պէրու նիւ-
մայան օլան մահղունիյէթինէ պէնճէ պիր սէպէպ օլմալը տըր . . . Մէրգումէտէ
զուհուրա կէլէն թէպէտտիւլը ազլմի մութլագա սիզ տէ ֆարգ ու միւշահէտէ
իթմիշ օլաճագսընըզ . . .

Բասգալ . — Հագիգաթէն մէրգումէյի պիր ազ քէտէրլի կէօրիւյօրըմ . . . լա-
քին վալիտէսինին վէֆաթընտան նէշէթ իտէն հիւզն ու քէտէրլի պու արա եէնի-
տէն պիր ազ քէսպը շիտտէթ իթմիշ զանն իտիյօրըմ . . . չօգ տէֆա պէօյլէ օլ-
մուշ տըր :

Անժէլ . — Իսթէր պոււնըն իշիւն օլսուն , իսթէր պաշգա շէյ իշիւն օլսուն ,
Մարթ պանա պու պասլաէ հիչ պիր մալիւմաթ վէրմէմիշ տիր . . .

Ժագ . — Պու գըզըն պիր սըրրը վար տա պիզտէն կիզլէյօր :

Անժէլ . — Պու պիր խայալ տըր :

Ժագ . — Խայր , խայալ տէյիլ , հագիգաթը հալ տըր . . . Սիզ անըն կէօզէ
չարբաճագ պիր շէյինի կէօրմէտիքճէ , ուզաղը բէք օ գատար կէօրէմէզսինիզ :

Անժէլ . — Էյ նէ՞ սըրրը օլաճագ տէյու գանն իտէրսին :

Ժագ . — Սըրրը շու եա պու շէյ տիր տէյու թային իտէմէմ . . . անճագ պիր
թագըմ ֆարգիյաթտա պուլընըրըմ . . .

Անժէլ . — Թէսափուրլարմըզը քէշի ու ֆարգ իթմիշ օլտուղընը գանն ու մէ-
մուլ իտէ՞րմիսին :

Ժագ . — Խայր , պոււնը հիչ մէմուլ իթմէմ , պոււնըն իմքեանը եօգ տըր . . .
Մէրգումէնին թէպէտտիւլը թալր ու հալի՞ պիր ըզտըրապ վէ պիր քէտէրը ճէ-
տիտտէն նէշէթ իթմէքտէ տիր : Էլլէրինին սըճագլըզ , սըթմա իլլէթինէ միւպ-
թէլա օլտուղընը կէօսթէրիյօր . . . կէօզլէրինին գըրմըզլըզ , կէճէլէրի ույգու-
սըզ գալտըզընը իրաէ իտիյօր . . . Մարթտա պիր հալ վար , պոււնը անլաճագ իս-
թէրիմ , անլամալըլըմ , Արայալըմ . ինսան արատըզընը պուլըր :

Բասգալ՝ տօգթօրն հարարէթլի սէօյլէյիչինէ պիր ազ թէսճհուպ իտէրէք .
էհ, նէյինէ՞ լազըմ . . . Մարթ էլիմիզտէ պիր ալէթ տիր, պաշգա պիր չէյ տէ-
յիլ տիր . . . Մէրգումէ գըզ՝ խապէրի օլմագսըզըն պիզլիմ քէնտիսինտէն պէքլէ-
տիկիմիզ խըտմէթլէրի իյֆա իտէր տէ արթըզ պիզէ վիզոււմը գալմագ իսէ, զանն
իթմէմ քի պու էնկէլի եանըմըզտա ալըզօյմագ նիյէթինտէ օլասըն վէ էլպէթթէ
տէֆ իթմէյէ պագսճագսըն . . . Իմտի նի՞չիւն մէրգումէնին խայալի ըզտըրապ
վէ քէտէրլէրինտէն էնտիչէ իտիյօրսըն :

Ժագ՝ Բասգալը տիյնէտիկի սըրատա տիթրէյէրէք . — Իսթիգպալէ քի՞մ քէֆիլ
օլապիլիր :

Բասգալ . — Իչթէ պու սէօզիւնտէն՝ տիւչիւնճէն նէ իտուկի անլաշըլըյօր, ա-
զիզիմ :

Ժագ՝ կիւլիւմէյէրէք . — Սահիհ մի . . .

Բասգալ . — Մարթըն կիւզէլլիկի սանա թէէսիր իթտիկինէ եալաշ եալաշ ի-
նանմաղա պաշլայօրըմ . պու էօքսիւզ գըզ՝ սէնին գալպինտէ պիր աթէշը աշգ բէյ-
տա իթմէքտէ տիր, սէն իսէ պու կիպի հըսալար տահա պիր գաշ կիւն ագտէմ
տէլլիք տիր տիյօր իտին . . . Ուլլասաթ քէլամ սէն ագլընը գաշըրաճագ տէրէ-
ճէտէ աշըզ օլմուշսըն տըր . . . տօղրու տէյիլ մի տիր :

Ժագ՝ Բասգալըն եիւզիւնէ պագըզ պէնիտէն կիւլիւմէյէրէք . — Պէլէի էօյլէ
տիր . . . պէլէի էօյլէ տէյիլ տիր . . . քի՞մ քէնտի քէնտինի էյիճէ թարթապի-
լիր . . . Հայտէ կիտէլիմ թաաժ իտէլիմ . — տիյէրէք, թաամ սալօնընա կնտիլէր,
թաամ գըստա սիւրիւս, էօհիսի թաամտա ժագ տիւչիւնճէլի վէ թասալը
կէօրիւնտիւ :

Ժագ՝ սուֆրատան գալգտըղը սըրատա Բասգալա իսթապէն . — Սօգաղա չը-
գաճագմըսըն :

Բասգալ . — Ուայր . . . Շաթըլիւքս գօնաղընա վուզու պուլաճագ զլյարէթի-
նին նէթիյճէսինի անլամագ իչիւն պուլատա պէքլէյէճէյիմ . . .

Ժագ . — Բէճա իտէրիմ, արապանըն գօշուլմասընը էմի էթ . . . կիտէյիմ Մար-
թը կէօրէյիմ վէ պատէհու հարէքէթ իտէյիմ . . . — տիյէրէք, Անժէլ իլէ պէրա-
պէր կէնճ գըզըն օտասընա կիթտի :

Մարթ ույուզլայօր իտի իսէ տէ, օտա դարուսընըն աշըլմասը սէսինտէն ա-
յըլտը :

Անժէլ՝ էօնտէն կիրմիչ օլմալլա . — Նուրը այնըմ, տօգթօր սիզի կէօրմէք իս-
թէյօր . . .

Մարթ . — Կէլսին . . . պէնի չօգ էյի պուլաճագ տըր . . . — տէր տէմէզ,
Ժագ դարուտան իչէրի կիրտի :

Շէտիտ պիր սըթմատան գանը քէսպը հարարէթ իթմիչ օլուպ, շահ տամար-
լարը աթմագտա վէ գալպի յիտտէթլէ չարմագտա իտի :

Սախթէ տօգթօր՝ պիրինճի տէֆա օլարագ մէզքիւր օտայա կիրմէքտէ վէ
Մարթը եաթմըչ կէօրմէքտէ իտի :

Հէյէճան ու խալէճանընտան նաչի նէֆէսի գըսըլմըշ օլտուղը հալտէ ժագ
մէրգումէնին եաթաղընա եագլաշտը, գըզըն էլինի թուլտը վէ նապզլարընը սայ-

տը վէ մէրգումէնին եօրիուն չէհրէսինի տախի թէտգիգ իթտի :

Մարթ . — Պէնտէ սըթմա եօգ տըր . . . գօրգումտան հալ ու թագաթըմ քէսիլտի , պաչգա պիր շէյիմ եօգ . . . պէն քէնտիմի շիմտի էյիլէշմիշ կէօրիւյօրըմ :

Ժագ . — Բէք էյի ամմա , սէվիւլիւ գըզըմ , հագիգաթէն սիզտէ պիր ֆէնալըգ օլտուղըմ վէ պու ֆէնալըղըն եէնի պիր շէյ օլմատըղըմ՝ եիւզիւնիզտէն ֆարգ օլունըյօր , սիգ սահիհէն մուզտարըպսընըգ , պիր չօգ կիւնտէն պէրու պու ըզտըրապը հալինիզի միւշահէտէ իտիյօրըմ . պու հալինիգ՝ Բըթի Գասթէլտէն միւֆարէգաթընըզը միւթէագըպէն պէտ վէ միւպաշէրէթ իթմիշ տիր . . . — տէտիքտէ , Մարթ գըբ գըրմըզը քէսիլտի :

Պիրտէն պիրէ զուհուրա կէլէն պու գըրմըզըլըգ՝ Ժագըն քէսկին կէօզլէրինտէն՝ գաշամազ իտի :

Ժագ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ . — Պիր քէտէրինի՞զ մի վար . սէպէսը իզտիրապընըզը նի՞շիւն պէնտէն կիզլէյօրսընըզ . . . պէլքի գօլայճա պու քէտէր ու իզտիրապսընըզը տէֆ իտէրիմ . . .

Մարթ՝ սըգըլարագ վէ քէքէլէյէրէք . — Պէնիմ պիր շէյիմ եօգ տըր , սիզտէն պիր շէյ կիզլէմէյօրըմ . . .

Ժագ . — Պունա եէմին իտէ՞րմիսինիզ :

Մարթ՝ եէնիտէն գըզարարագ . — Պէն սիզէ պիր շէյիմ եօգ տէտիկիմտէ , սիզ նի՞շիւն պէնտէն եէմին թալէպ իտիյօրսընըզ , պէնիմ սէօզիւմէ շիւպհէ՞ մի իտիյօրսընըզ :

Ժագ՝ իսրար իթմէյէրէք . — Սիզ իսթիրահաթա միւհթաճսընըզ , պիր ազ ույումաղա չալըշընըզ . Պու ազչամ ալտէթիմտէ սիզի եինէ կէօրմէյէ կէլէճէյիմ . . . Ինչալ ահ եինէ կէօրիւշիրիզ . . .

Մարթ . — Ինչալաւ , տօգթօր . . . — տիյէրէք , էլինի Ժագա ուզաթմագտա օլմաղլա , Ժագ՝ պիր նագարը աչգ ու մուհապպէթլէ կէնճ գըզա պագտըգտան սօնըրա , պիրտէն պիրէ սիլքիւնիպ պու հալը հայրէթիլթիմալտէն այըլարագ Ան . Ժէլ իլէ պէրապէր օտաւտան տիշարը չըգտը :

Մարթ՝ օտա գարուսը գարանտըգտան սօնըրա , քէնտի քէնտինէ . — Աճապա նէսի՞ վար , քէնտիսինի պէօյլէ հիշ կէօրմէմիշ իտիմ . . . Պու սապահ կէօզլէրինտէ զարիպ պիր շէյ վար իտի . . . Պանա էօյլէ կէլիյօր քի կէօզլէրի եաշարմըլ իտի . . . Պուներն սէպէպի նէ՞ տիր աճապա . — տէյու սէօյլէնտիքտէն վէ պիր աղ միւթալէա իթտիքտէն սօնըրա . — Պէնի եաթմըլ կէօրէրէք շիւպհէսիզ միւթէվէֆիյէ գըզընըն սօն խաաթալըլը խաթըրնա կէլիյօր , վէ պու խուսուս՝ քէնտի բէտէրլիք տէյուլէրինի թէրէշթիրիյօր իտի : Զավալը տօգթօր , նէ՞ էյիատամ տըր , նէ՞ տէ քէսկին ֆիքիւլի շէյ տիր . . . մուզտարըպ օլտուղըմը ֆարգ ու միւշահէտէ իտիյօր . . . Մահզուներիյէթիմի քէնտիսինտէն կիզլէյէմէտիմ , լաքին հիշ օլմազսա աչգ ու սէվտամը քէնտիսինտէն սէթր իտէպիլէճէյիմ . . . Ահ , պու աշգ , պու սէվտա՞ , իլթէ պէնի խարսպ իտէն ֆէնալըգ պու տըր , իհթիմալ քի պու

Ֆէնալըդ պէնի էօլտիւրէճէք տիր . . . Պու իլլէթին եալընըդ պիր իւաճը վար . . .
Բօլը եէնիտէն կէօրմէք . Լաքին աճապա մէրգումը պիր տահա կէօրէճէք միլիմ . —
տիյէրէք , պաշընը եաստըղա գօյտու վէ կէօյլէրինի գարատը .
Լաքին մէրգումէ կէնճ գըզ ուլումայըպ , նօհուտ տանէսի կիպի կէօզ եաշլա-
րը տէօքմէքտէ իտի :

Պունտան ագտէմ պէյան իթտիլիմիզ վէճհլէ , Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս՝ կէօզ-
տէն նիհան օլունճայա գատար Մարթ իլէ Անթէլին բաքիպ օլտուգլարը լանտօ
արապաւընըն արգասը սըրա պագմըշ իտի :

Մէրգումէ կէնճ գըզըն Ֆէվգէլատէ կիւզէլիկի՝ մէրգում տէլիգանլընըն ագ-
լընը պաշընտան ալմըշ , մէրգումը հալը մէֆթունիյէթէ միւպլէլա իթմիշ իտի :

Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս՝ հանշէրը աշգ իլէ թա գալպիեահընտան վուրուլպ ,
օ զէմանա գատար քէնտիսինճէ մէճհուլ օլան պու հըսա՝ քէնտիսինի մուճիսը
մահզուլիյէթ պիր հէյէճան ու խալէճանը գալպէ տիւշար էյլէյօր իտի :

Մէրգում տէլիգանլը՝ պէօյլէճէ պիր միւտտէթ հայրան օլուպ գալաը վէ եէ-
րինտէն գըմըլտանիատը . պատէհու բոմանլարա լայըդ պու տալիընըգտան այը-
լարագ եէնիտէն կէզինմէյէ պաշլատը , Լաքին ալըր ալըր եիւրիւտիկի սըրատա ,
ագլը ֆիքրի՝ թէսատիւֆ իթտիկի օ կէնճ գըզտա , տօգթօր թօմրսընըն խըսըմը
օլան օ կիւզէլ գարըտա իտի . տօգթօր թօմրսըն աա Բարիզէ եէնի կէլէն մէշուր
Ամէրիգալը թապիպ օլուպ , վալիտէսինի՝ անգարիպ վուգու պուլաճագ պիր սօա-
րէսի իշիւն պիր տալէթնամէ իրոալ իթմիշ վէ վալիտէսի իսէ պու տալէթէ իճա-
պէթ իթմէմէկէ գարար վէրմիշ իտի :

Ֆապիէն՝ քէնտի քէնտինէ . — Հայաթը ինսան՝ վէգայիլի զարիպէ վէ թէսա-
տիւֆաթը նամէմուլէ իլէ մէմու տըր . . . Տիւն վալիտէմ կիպի պէն տէ «— Պիզ
պու տօգթօրը թանըմայօրըզ . Բէնտի հաիզ օլտուղը մէվգիի հագիգիսինի վէ ալ
ու նէպինի պիլմէյիզ . պէլքի միւշթէրի բէյտա իթմէք իշիւն տիւնեայը վէլվէլէյէ
վէրէն պիր շարլաթան տըր . . . էլպէթթէ պիր թագըմ սաֆտէրուշլար՝ անըն
իլան ու ըէգլամլարընա գարըլարագ գօշուպ կիտէճէքլէր , պիլիմ օ սաֆտէրուն-
լար սըրասընա տախիլ պուլընմամըզ եագըշմագ . . . էվիմիզտէ գալալըմ—» տիյօր
իտիմ . իշթէ տիւն պէօյլէ տիւշիւնիյօր . . . հէր քէսէ գարշը տա պէօյլէ իտտա
իտէճէք իտիմ . . . Պու կիւնքի կիւնտէ վագըա հիշ պիր թէպէտաիւլ վուգու
պուլըմամըշ իսէ տէ , զարիպ պիր վագաա՝ օ տիլպէր կէնճ գըզը գարշըմա չըգար-
մըշ օլտուղընտան , շիմտի վալիտէմէ՝ նամուսը վէ տիրայէթ ու էհլիյէթի պիր
գաթ օլան մէրգում տօգթօրըն տալէթինէ իճատէթ իթմէմիզ լազըմ կէլտիլինի
պէօյլէմէկէ վէ իսպալթ իթմէկէ հալըր վէ միւհէյեսայըմ . . . Մէրգումէյի գան-
տըրմագ լազըմ տըր . . . Նա՞ըլ եարմալը պիլմէյօրըմ , Լաքին մէրգումէյի պէհէ-
մէհալ գանտըրաճալըմ . . . Տօգթօր թօմրսընըն խըսըմը օլան գըզը եէնիտէն
կէօրմէք իսթէրիմ . . . զաթէն քէնտիսինի եինէ կիտիպ կէօրմէյի վատ իթմիլիմ
տիր . . .

Ֆապիէն՝ պէօյլէճէ քէնտի քէնտինէ պէօյլէնէրէք կէրիյէ տէօնմիւշ իտի .
Մէրգում տէլիգանլը՝ թուրնօն սօգաղընտաքի գօնաղա վասըլ օլուպ , տիւ-

չիւնճէլի պիր հալտէ օտասընա դարանտը, վէ վալիտէսի մապամ տը Շաթըլիւքսի՝
իւք կիւնքի գարաքընտան ճայտըրմաղա, վէ Միրօմէսնիլ սօգաղընտա տօգթօրըն
խանէսինէ կիթմէք իսթէմէսինին սէպէպի նէ իտուկինի մէրգումէյէ չադտըրմադ-
սըզըն անը օրայա կիթմէյէ գանտըրմաղա չարէ արատը:

Կիւնտիւզ թաամընըն վագթը հիւուլ իտուպ, Ֆապիէն՝ աչաղա էնէրէք,
քէնտիսինի պէքլէմէքտէ օլան վալիտէսինին եանընա կիթտի:

Սէվիհնէլի վէ կիւլէր եիւզիւ օլտուղը հալտէ քէմալը չէվգ ու մուհապպէթլէ
վալիտէսի գօնթէս տը Շաթըլիւքսի գուճաղլատը վէ մէրգումէնին դարչըսընտա
սուֆրայա օթուրտը:

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ օղլունըն եիւզիւնտէ պիր ալամէթը Ֆէրահյէթ
վէ կէօղլէրինտէ պիր ընգլազ վէ ըուչէնյէթ կէօրէրէք.—Պու սապահ սօգաղա՞ մը
չըգմըչսըն, սէվկիւլիւ էվլատըմ:

Ֆապիէն.—Էվլէթ, վալիտէճիկիւ:

Մատամ տը Շաթըլիւքս.—Եայա՞ մը կիթտին:

Ֆապիէն.—Էվլէթ:

Մատամ տը Շաթըլիւքս.—Նէ՞րէյէ կիթտին:

Ֆապիէն.—Պուլօնեը օրմանընըն գարուսընա գատար վէ պիր աղ տա էօ-
թէյէ կիթտիմ:

Մատամ տը Շաթըլիւքս.—Լիւքսէմպուրկտան Պուլօնեը օրմանընա գատար
էրէյիճէ ուզադ տըր . . . չօգ ուզուն կէզինյօրսըն . . . Վագըա եիւրիւմէք
սըհէթէճէ բէք էյի տիր ամմա, էօլչիւտէն զիյատէ եօրուլմամալը տըր . . .

Ֆապիէն.—Գօրգժա, վալիտէճիկիւ . . . Հապա բէք կիւզէլ իտի . . . աղըր
աղըր եիւրիւտիմ, պուստան իշթահըմ չօգ աչըտը . . . չիմտի կէօրէճէքսին նէ
գատար եէմէք եէյէճէյիմ:

Մատամ տը Շաթըլիւքս.—Էօյլէ իսէ չօգ էյի . . . Լաքին ագըլը օլ . . .
Պու կիւն Գրէթէյլտէ տօսթըն Բօլ Ֆրօմանթալա կիտէճէքսին, եարըն եօրուլա-
ճագսըն տէյու գօրգույօրըմ . . .

Ֆապիէն.— Պէյհուտէ գօրգույօրսըն . . . քէնտիմի սագընաճաղըմը վատ
իտէրիմ . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս.—Ճուճաս էրթէսի ագչամը եախօտ բազար սապա-
հըսը ալտէթ իտէճէ՞քմիսին:

Ֆապիէն.—Նասըլ իսթէրսէն, վալիտէճիկիւ:

Մատամ տը Շաթըլիւքս.—Պէն սէնի թէմամըյլա սէրպէսթ պըրագըրըմ . . .
Իսթէմէմ քի ազ էյլէնէսին, իսթէտիկին գատար էյլէն:

Ֆապիէն.—Մատամ քի միւսաատէ իտիյօրսըն, բազար սապահըսը ալտէթ ի-
տէրիմ:

Մատամ տը Շաթըլիւքս.—Տօսթըն Բօլը պիր ազ էյլէնտիրմէյէ չալը . . .
մէրգումը պիր վագթտան պէրու բէք մահզուն կէօրիւյօրըմ . . . սէն տէ պէնիւմ
կիպի պունը ֆարգ իթմիճմիսին . . .

Ֆապիէն.—Էվլէթ, վալիտէճիկիւ, վէ հէմ տէ միւթէհպսիւֆ օլույօրըմ . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս.—Բօլըն քէտէր իտէճէք պիր սէպէպի վա՞ր մը:

Ֆապիէն.—Մէմուլ իթմէմ . . . Բէյմօն Ֆրօմանթալ բէք էյի պիր բէտէր տիր

. . . անէն պէնի նասըլ սէվէր իսէն օ տա օղլունը օ զատար մուհապէթ վէ չէ՝
Փազաթլա սէվէր . . . Տիմէք Բօլըն արզու իտէճէք պիր չէյի եօգ տըր . . .
Զաննըմ օ չօճուղըն հազիգի օլմադտան զիյատէ զահիրի օլան մահզունիյէթի՝ ահ-
վալը սըհհիյէսինտէն նէչէթ իտիյօր , զիրա անըն սըհհէթի պէօյլէ օլմամալը , չօգ
էյի օլմալը իտի . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս . — Հազգըն վար տըր . . . վիւճուտընն սէրբիլէճէյի
վազթ չօգ զայըֆ տիւշմիւշ , վէ պէտէնճէ պու զաաֆիյէթի՝ ահվալը մանէվիյէսի
իւզէրինէ սուի թէէսի , իթմէքտէ պուլընմըլ տըր . . . Հազըր եանընա կիտիյօր-
սըն , պազ քի էյլէնտիրիւ պէֆի զամմ իթտիրէսին . . . զարուրի օլարազ բէք
թէնհա պիր էօմիւր կէչիրմէքտէ օլտուղընտան , չու հալինտէ հէր նէ թէպէտտիւ
վուզու պուլըր իսէ քէնտիսինէ մուճիւլը սըհհէթ ու աֆիյէթ օլաճազ տըր .

Իշպու միւքեալէմէ՝ տէլիգանընն հազգ իթտիլի պիր սուրէթ քէսպ իթմիւ
իտի , զիրա վալիտէսի մատամ տը Շաթըլիւքս իլէ պիր միւհիւմ մէսէլէ իւզէրինէ
միւպահասա իտէպիլիյօր իտի .

Ֆապիէն պիրտէն պիրէ . — Սէվիլիւ վալիտէճիկիւմ , տօգթօր Թօմբսընն պի-
զէ կէօնտէրտիլի տալէթնամէ խաթրընտա՞մը տըր . — նէ եարաճաղընը գարարլաշ
տըրմըլմըսըն .

Մատամ տը Շաթըլիւքս . — Պուլըն պանա նիճիւն սօրույօրսըն .

Ֆապիէն . — Զիւնքի էկէր օ տալէթէ իճապէթ իտուպ կիտէճէք իսէք , Բօր
Գրէթէյլտէ ազ վազթ գալաճաղըմ . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս . — Տիւն նէ գօնուչտըգ իսէ ունութտըն՝ մը . . .
տօգթօրը թանըմատըղըմըգ իչիւն էվինէ կիթմէյէ տէ հիչ միւնասէպէթիմիզ օլմա-
տըղընը տիւլիւնիւ կիթմէմէյէ գարար վէրմէտիք մի . . .

Ֆապիէն . — Պու գարարըմըգ թէմամըյլա խաթրըմտա տըր . . . Լաքին պիր
չէյ տիւլիւնտիմ . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս . — Նէ՞ տիւլիւնտին պազալըմ . . .

Ֆապիէն . — Շուլը տիւլիւնտիմ քի , մէմլէքէթիմիզտէ քէսպը չէօհրէթ իթմիւ
օլան պու էճնէպի տօգթօրըն գօնաղընտա չիւպհէսիզ պիր չօգ ալիմէր թօբլան-
մըլ օլաճաղընտան , անլէրին միւքեալէմէսինի տիյնէմէք բէք միւլֆիտ վէ միւթէնա
պիր չէյ օլաճազ տըր . . . Պու պիր կիւզէլ ֆըրսաթ տըր , զաննըմ գաշըրըր ի-
սէք էյի պիր չէյ եարմըլ օլմայըլ . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ պիր թէաճճիւպ ալէամէթի կէօսթէրէրէք . — Լաքին ,
տիւն էֆքեարըն պէօյլէ տէյիլ իտի . . .

Ֆապիէն . — Հազիգաթէն էօյլէ ամմա , տիւն խապէրիմ օլմագսըղըն սէնին էֆ-
քեարը մութլազա վէ միւսթէպիտտանէնին թահթը թէէսիրինտէ պուլընյօր ի-
տիմ , պու թապիրիմէ աֆվ իտիվէր . . . Խիւլասաի քէլամ , սէնին պաշգա պիր
ինֆիալին օլմայըպ , տօգթօր Թօմբսընն պիզի թանըմագսըղըն թէքիլֆիսիզէ
խանէսինէ տալէթ իտէրէք , քէնտիյի ալէմէ պիլտիրմէք իսթէմէսինէ կիւճէնիյօր-
սըն , պիլիրիմ . . . Լաքին , պուլտան պիր չէյ չըգմազ . մէրգոււմ տօգթօր՝ ալիմ
պիր ատամ օլուպ , պուլտան մատտա պիր Ամէրիգալը օլտուղընտան , պու կիլի
պիր հարէքէթինէ նազարը աֆվ իլէ պազըլապիլի . . . Միւճթէմէաի Ամէրիգա
էհալիսինին քեաֆֆէսի քէնտի քէնտիլէրինի ալէմէ չալ իթմէկէ բէք զիյատէ մէ-

րագլը տըրլար . . . հաթթա պու մէրաղլարընը Բարիզէ պիլէ իտխալ իթմիչ օլ-
տուգլարընտան , պու եօլտա տիւնեայը վէլվէլէյէ վէրմէք խուսուսընտա բէք չօգ
Ֆրանսըզլար տա Ամէրիգալըլարտան աչաղը գալմազլար . . . տօգթօր թօմբսըն՝
կազէթալարը քէնտի իսմի իլէ տօլտուրմը տըր , պու պէլլի պիր շէյ , լաքին պի-
րինճի տէֆա օլարագ կէլմիչ օլտուղը պիր մէմլէքէթտէ տէրագապ քէնտիյի թա-
նըթմագ իչիւն պուստան պաչգա պիր շէյ եարապիլի՞ր մի իտի . . . էկէր քէն-
տիսինտէն էմին օլմազսա իտի , օրթալըղը պու գատար վէլվէլէյէ վէրմէք իտի . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ բէյ տէր բէյ թէաճճիւպ իտէրէք . — Լաքին պու նէ՝
հարարէթ , էվլատըմ . . . տիւն պիր լիսանը թահգիրլէ պահս իթտիկին վէ շար-
լաթանլըգ աթֆ իթտիկին պիր ատամըն տալասընը պու նէ՝ տէրէճէ զայրէթլէ
միւտաֆաա իտիյօրսըն :

Փապիէն . — Տիւն հագգսըզ իտիմ . . . տիւշիւնիւպ պու հագգսըզլըղըմա գա-
նի օլտում . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս . — Բէք էյի , էօյլէ օլսուն . . . Լաքին պէօյլէ պիր
տիւշիւնէ նէտէ՞ն խաթընա կէլտի . . . — տէտիքտէ , Փապիէն՝ տիւշարը միւշ-
քիլաթ օլարագ գըր գըրմըզը քէսիլտի :

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ մէրգուճըն գըզարըպ պօզարտըղընը կէօրէրէք վէ
կէօզիւնին իչինէ պագարագ . — Սէվիւլիւ էվլատըմ , պանա էօյլէ կէլիյօր քի պէն-
տէն պիր շէյ կիզլէյօրսըն :

Փապիէն . — Է՛հ , սէնտէն նէ՞ կիզլէյէպիլիլիլիմ :

Մատամ տը Շաթըլիւքս . — Պիլմէմ վէ պիլմէք իսթէրիմ . . . մութթասըֆ օլ-
տուղըն հուրրիյէթը լիսանլա սէօյլէ պագայըմ . . .

Տէլիգանը՝ պուսա ճէվապէն պիր շէյ սէօյլէյէճէք վէ չիւպհէսիզ քէքէլէյէրէք
չօրագ պիր սուրէթտէ ինքեարտա պուլընաճագ իտի իսէ տէ , հէնուզ աղզընը
աչմազտան , թաամ սալօնընըն գարուսը աչըլտը վէ ուշաղըն պիրի՝ պիր կիւմիւշ
թէրսի իւզէրինտէ պիր գարթ տը վիզիթ կէթիլտի :

Մատամ տը Շաթըլիւքս . — Նէ՞ վար , ժէ՛րմէն :

Ուշագ . — Մատամ գօնթէս , պիր էֆէնտի կէլմիչ , սիզին վէ մախտուճընըզ վի-
գօնթըն եանընա գապուլ օլուսմագ իսթէյօր . . . իշթէ՝ քէնտի գարթ տը վի-
զիթի . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ գարթ տը վիզիթի ալտը վէ իսթիղրապ իտէրէք
կիւքսէք սէս իլէ « — Տօգթօր թօմբսըն — » տէյու օգուտը :

Պատէհու գօնթէս՝ պիր սարարմագտա վէ պիր գըզարմագտա օլան Փապիէնէ
տէօնէրէք տէտի քի ,

— Պու վիզիթա նէտէ՞ն իյճապ իտիյօր , պէն պուստան հիչ պիր շէյ անլա-
յամայօրըմ :

Փապիէն՝ քէնտիննէ տէրհալ պիր գարար վէրէրէք . — Լաքին պէնիմ իչիւն
էօյլէ տէյիլ տիր :

Մատամ տը Շաթըլիւքս . — Էօյլէ իսէ իյգահաթընը վէր պագալըմ . . .

Փապիէն . — Վէրէյիմ . . . Պու սապահ Պուլօնեը օրմանը գարուսընտա պիթ-
թէսատիւֆ տօգթօրըն ագրապասընտան իքի գատընա պիր խըտմէթտէ պու-
լուստըմ :

Մատամ տը Շաթըլիւքս. — Նէ՞ խըտմէթի :

Ֆապիէն. — Արապաւարը ազ գալսըն տէվրիկա բարչա բարչա օլաճագ իտի . . . մէրգումէ գատընլարտան պիրի պայըլնը . . . հէլէ քի իւսթիւմտէ պիր թուզ բուհը շիշէսի վար իտի . . . Տօգթօր շիւպհէսիզ թէշէքքիւր իշիւն պիզէ վիզիթայա կէլմիշ տիր . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ կիւլիւմնէյէրէք. — Անլամաղա պաշլայօրըմ . . . 0 գատընլարտան պիրի՝ շիւպհէսիզ կէնճ վէ կիւզէլ իտի , տէյի՞լ մի :

Ֆապիէն՝ էօնիւնէ պագմաղա պաշլատը :

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ սէգդիւնէ տէվամ իլէ. — Տիմէք օ տիւշիւնճէն սոււն տան նէշէթ իթմիշ . . . տիմէք պոււնըն իշիւն տօգթօրըն տաւասընը օ գատար զայրէթլէ միւտաֆէա իտիյօր իտին , էօյլէ՞ մի . . . պոււնը պանա չաբուգ սէօյլ էմէլի իտին . . . Ժէ՛րմէն , օ միւսաֆիրի քիւշիւք սալօնա կէօթիւր , պիզ տէ օրայա կիտէր քէնտիսիյլէ կէօրիւշիւրիզ :

Ուշագ տիշարը չըգտը :

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ օղուըն գուճագլայարագ. — Ա՛հ , սէնի կիտի եալանճը սէնի , կիւզէլ գատընլարա մուսվէնէթ իտէրսին տէ , պու պապտէ էօյիւնմէզ վէ քիմսէյէ պիր շէյ սէօյլէմէգսին հէ՞ . . . Վէ օ կիւզէլ գատընլար տա հէման տօգթօր թօմբսընըն խըսըմլարը պոււլուընըլար . . . Հագիգաթը հալտէ պիր իշէ թէսատիւֆ գարըշընճա , օ իշ էյի օլուր . . . Հայտէ կիտէլիմ տօգթօրը գապուլ իտէլիմ . . . Մէրգումըն սէրիան վիզիթայա կէլմէսինտէն՝ քէնտիսինին եօլ էրքեան պիլիր պիր ատամ օլտուզը անլաշըլըյօր . . . Շիմտի պիր ազ քէնտիսինտէն խօշլաշմաղա պաշլայօրըմ . . . — տէտի , վէ նիմ սըգընթըլը վէ նիմ սէվինճի օլարագ արգասը սըրա Ֆապիէն կէլմէքտէ օլտուզը հալտէ , Ժագ Հակարտըն կէօթիւրիլի սալօնա տօղլու կիթտի :

Ժագ Հակարտ՝ մէգքիւր քիւշիւք սալօնըն օրթասընտա տուրմըշ , տիգգաթլը տիգգաթլը տուվարտաքի ըէսիմլէրէ պագըյօր իտի :

Սախթէ տօգթօր թօմբսըն՝ անա օղուըն իշէրի կիրտիկինի կէօրտիւքտէ , գօնթէսէ քէմալը հիւրմէթ ու նիւվազիլիշ արզը թէվազու իթտիքտէն սօնդրա տէտի ,

— Րէճա իտէրիմ , մատամ , եէքտիկէրիմիզի թանըմագտան էվվէլ նէզտիսիքտէ գապուլ օլունմագլըլըմը ճէսարէթ իտուպ թալէպ իթտիկիմէ աֆվընըզը տիլէրիմ . . . Պիլիրիմ , եաբտըլըմ ըէք պէօյիւք միւնասէպէթսիլիւք տիր , լաքին սէպէպէրինի արզ իտէյիմ . . . Մախտում էֆէնտիսինիզէ պիր վագաատան տօլայը միննէթտար գալմըլըմ , պու վագիյֆէնին իյֆասը էրթէսի կիւնէ թէէթիր օլունամագ իտի :

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ էլիյլէ տօգթօրա պիր սանտալեա կէօսթէրէրէք. — Ֆիլհագիգա օղլում պու սապահ ագրապանըզտան իքի գատընա ճիւզիյաթ նէվինտէն պիր խըտմէթտէ պուլընմըշ . . .

Ժագ. — Զիւզիյաթ նէվինտէն տէյիլ , մատամ , հագիգի պիր խըտմէթտէ պուլուընմըշ օլտուզընտան , իշթէ պէն տէ պէյանը շիւքրան վէ միննէթտարի իշիւն տէվլէթիւնէնիզէ կէլտիմ :

Ֆապիէն. — Պէնիմ եէրիմէ պաշգասը օլուպ նէ եաբաճագ իտի իսէ , պէն տէ անը եարտըմ , գիյատէ պիր շէյ եաբմատըմ . . .

Ժագ. — Պու պապտէ սիգէ հէմէֆքեար օլմաորդըմը միւսաատէնիգէ մաղրու-
լէն պէյանէ ճիւրաթ իտէրիմ, էֆէնտի. մահալը վագաատա եալընըզ սիգ տէյիլ
իտինիզ, լաքին եալընըզ սիգ՝ ագլ իտուպ, տիւչարը թէհլիքէ օլան արապայա
սօյրու շըթապան օլարագ մէրգումէ գատընլարա մուսվէնէթ իթտինիզ . . .
պէնիմէ պէրապէր անլէրին տախի թէչէքքելլինի արզ իթմէյէ կէլտիմ . . . —
տիյէրէք, կէօսթէրիլէն սանտալեայա օթուրմը իտի:

Ֆապիէն՝ գըզարարագ պաշընը էօնիւնէ աուր:

Մատամ տը Շաթըլլիքս. — Պու իքի գատընլար՝ շիւպհէսիգ զէվճէնիզ Մատամ
թօմբսն իլէ քէրիմէսի իտիլէր, տէյիլ մի:

Ժագ. — Սալր, մատամ . . . պէն տուլըմ վէ գըզըմ տա էօլմիւշ տիր . . .
Անլէրտէն եալընըզ եաշընճաւը ագրապամ տըր, տիկէրի տիլպէր վէ սէվմիլի պիր
գըզճըզագ օլուպ, պէնիմէ հիշ պիր ագրապալըղը եօգ տըր . . . Վալիտէսինին
էօլտիւկի վէ քէնտիսինին պու ալէմտէ էօքսիւզ վէ քիմսէսիզ գալտըղը սըրատա,
քէնտիսինին մուսվէնէթ իթտիմ, աճըտըմ եանըմա ալտըմ . . . Քէնտիսինի չօգ
սէվէրիմ, էօլմիւշ սէվկիւլիւ գըզըմ կիպի սէվէրիմ, սիմաճա, ախէագ վէ թապի-
աթճա թըպգը էօլէն գըզըմա պէնգէր . . . Մէրգումէյի քէնտիմէ ճան էվլատը
եարտըմ. վագթ վագթ պանա էօյլէ կէլր քի, ասըլ բէտէրիյիմ . . .

Մատամ տը Շաթըլլիքս. — Պու էօքսիւզ գըզը եանընըզա ալմանըզտան տօլա-
յը ձէնապը Հագգտան նախը միւքեաֆաթ օլաճագսընըզ, էֆէնտի:

Ժագ. — Պու միւքեաֆաթա զաթէն նախ օլույօրըմ, մատամ, գիրա մէրգումէ
գըզ էվիմին շէնլիկի տիր:

Մատամ տը Շաթըլլիքս. — Գա՛շ եաշընտա տըր:

Ժագ. — Օն տօգուզ եաշընտա տըր . . .

Ֆապիէն՝ քէնտի քէնտինէ. — Պէնիմ եաշըմտա . . .

Ժագ. — Ումարըմ քի, մատամ, մէրգումէ ճան էվլատըմ սիգէ թագտիմ ի-
տուպ թանըթտըրմագլըղըմ միւսաատէ իտէճէքսինիզ . . . Ջիյարէթիմ իքի մագ-
պէտէ մէպնի տիր . . . Սիգէ պիր տալթիթնամէ իրսալինէ ճէսարէթ իթտիմ, մա-
տամ . . . տալթիթնամէի մէգքիւրը ալսզ իթտիկինիզտէ, շիւպհէսիզ թէաճճիւպ
իթմիշսինիզ վէ պէօյլէ պիր մանէաորը քիւթաթալըղըմըն նէտէն նէչէթ իթտիկինի
էլպէթթէ քէնտի քէնտինիգէ տիւշիւնմիշսինիզ տիր . . . Պուընըն տա սէպէպլէրի-
մի արզ իտէյիմ . . . Ֆէնըն թէպապէթը հագըրէ մէչահիյըր մուսլիմիյնիտէն վէ
աստըգաի ահիպպանըզտան տօգթօր Րիշօ՝ սիգին խայրեսահ վէ մէրհամէթլի պիր
գատըն, օտուղընըզ մէտհ ու սէնա իլէ պէնտէնիգէ պիլտիրմիւշ, վէ պէնի սիգէ
թալիսիյէ իթմէկէ վէ հագգըմտա հիւսնիւ զանտա պուլուստըղընը սիգէ թէչէպն
էյլմէկէ սէօգ վէրմիւշ իտի . . . Պու խուսուր՝ վագըա ճիւրաթը վագըամը էօրթ-
մէզ, լաքին ազ չօգ անըն սէպէպինի անլաթըր:

Մատամ տը Շաթըլլիքս. — Ֆիլհագիգա տօգթօր Րիշօյը չօգ թանըրըմ վէ օնա
բէք գիյատէ հիւրմէթ ու թիայէթ իտէրիմ . . . Պու իֆատէնիզտէն՝ թէաճճիւ-
պիմի մուճիպ օլան հարէքէթը վագըանըզն սէպէպինի անլատըմ. հագգընըզ վար
իմիւշ, պէօյլէ եարմանըզ բէք թապիի իմիւշ . . .

Ժագ. — Իշթէ պու սէպէպտէն տօլսյը աֆվընըզա նախ օլաճաղըմը մէմուլ
իտիյօր իտիմ . . . Պու կիւն խանէնիգէ կէլմէյէ միւնասէպէթ տիւշմէսինտէն վէ

պուռ միւսնասէպէթլէ սիգէ իթաի իյգահաթ էյլէտիկիմոն տօլայը բէք մէմնուն օլ տոււմ.—տէտի .

Տօգթօր թօմբսըն՝ լիսանընըն սատէլիկի վէ հալ ու թաւրընըն նէգաթէթի իլէ բէյ տէր բէյ մատամ տը Շաթըլիւքսին գալպինի ճէլպ իթմէքտէ իտի .

Մատամ տը Շաթըլիւքս.— Մուայէնէխանէնիգի քիւշատ իթտինի՞ց մի , էֆէնտի . . .

Ժագ.— էվլէթ , մատամ . . . տիւնտէն պէրու քիւշատ իթմիշիմ տիր .

Մատամ տը Շաթըլիւքս.— Պիլտիկիմիզ Եւան պիր գաթըն էվլատընը թէտալի իթտիկինիգի պիլիւրիմ . . . Մուայէնէի թըպպիյէնիգին պիրինճի կիւնքի նէթայի՝ ճինտէն խօշնո՞ւտմըսընըզ :

Ժագ.— իօշնուտ տա լա՞ֆ մը , մատամ . . . օ գատար գալապալըգ օլմասընը հիչ մէմուլ իթմէյօր իտիմ . . . Իլան վէ ըէգլամլարըն նէ տէրէճէ գուվլէթլի օլտուղընը մէգքիւր գալապալըգտան անլատըմ , գիրա իլան իթմէմիշ օլսա իտիմ , Բարիզ կիպի պէօյիւք պիր չէհիրտէ սէքիզ կիւն ագտէմմէճհուլ պիր ատամ իքէն , էօյլէ չաբուճագ քէսպը չէօհրէթ իտէմէզ իտիմ . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս.— Պու ալէա , էֆէնտի . պու պապտէ սիգի թէպրիք իտէրիմ . . . գըյմէթինիգին պու գատար չաբուգ անլաշըլըպ պիլինտիկինէ մէմնուն օլտոււմ . . .

Ժագ.— էվլէթ , գըյմէթիմ չաբուգ անլաշըլաճագ տըր , մատամ . . . Միւսատէնիգէ մաղրուրէն շունը տախի իլավէթէն պէյան իտէրիմ քի , պէօյէ պիր հիւսնիւ թագտիրէ լայըգ վէ շայէսթէյիմ , գիրա խասթալարըն բարալարընը ալըպ զէնկին օլմագ իշիւն տէյիլ — (պէն գաթէն զէնկինիմ) — իլա անլէրի էյի իթմէք իշիւն եանըմա չաղըրըյօրըմ . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս.— Պու նէ՛ կիւզէլ պիր վազիյֆէ տէրէօհտէ իթմիւսինիզ , էֆէնտի . . .

Ժագ.— էկէր պու վազիյֆէյի սիզ կիւզէլ պուլույօր իսէնիզ , պէն տէ միւքեաֆաթըմը ալմըշ սայըլըրըմ . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս.— Հագգընըգտա հիւրմէթ ու լիայէթիմ պէրքէմալ տըր . . .

Ժագ.— էօյլէ իսէ , Մատամ , մատամ քի պէնի հիւսնիւ մուհաքէմէ իտիյօրսընըզ , բէք զիյատէ էհէմմիյէթ վէրտիկիմ պիր չէյի լութֆէն պանա տիրիզ իթմէմէնիգի մուսիրրանէ թալէպ իտէրիմ . . . բազար էրթէսի կիւնիւ վէրէճէյիմ վէ տավէթնամէսինի սիգէ կէօնտէրտիկիմ սօարէտէ հազըր պուլընմանըզ տիմէք իսթէյօրըմ . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս.— էօյլէ ամմա , խայլի վագթտան պէրու ճէմիյէթլէ՛րէ կիթտիկիմ եօգ տըր . . .

Ժագ.— Ճէմիյէթ տիյօրսընըզ ամմա , էօյլէ գալապալըգլը պիր ճէմիյէթիմիզ օլմայաճագ տըր . . . Պիր չօգ ալիմլէր վէ էտիպլէր վէ էրպապը սէնայի կէլմէյէ սէօգ վէրմիշ օլուպ , պուկար միյանընտա սիգին վէ պէնտէնիգին տօսթը տօգթօր

Րիշօ տախի մէվճուս պուլընաճագ տըր . . Ճէմիյէթը մէզքիւրէտէ պիր ազ միւ-
սահապէթ վէ միւքեալէմէ վէ պիր ազ տա կիւզէլ մուզիգատան պաշգա պիր շէյ
օլմայաճագ տըր . . Միւքէրրէրէն վուգու պուլաճագ օլան պու ճէմիյէթլէրին
մագսէտը հագիգիսի բէք օտտէ պիր շէյ տիր . . խթէրիմ քի հէր քէս պէնի
մուայէնէխանէմտէ հէքիմ թանըտըգտան սօնդրա, սալօնըմտա տա ճէմիյէթ ա-
տամը օլտուղըմը թանըսըն . . Միւսաատէնիզլէ շուըն տախի պէյանէ միւսա-
րէաթ իտէրիմ քի, էկէր պու րէճամը գապուլ իթմէյէճէք օլուր իսէնիզ, պէնի
բէք զիյատէ մահգուէ գըլաճագսընըզ, Մատամ . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս.—Տօգթօր, վագըա զէվճիմին վէֆաթընտան պէրու
թէնհանիշին պիր էօմիւր կէշիւրմէքտէ իսէմ տէ, սիգին խաթրընըզ իշիւն պու ա-
տէթիմի պօզմաղս մուվաֆագաթ իտէրիմ . . էվլատըմ իլէ պէն կէլէճէք բա-
նար էրթէսի կիւնքի սօարէնիզտէ հապըր պուլընաճագըզ . .

Փապիէն՝ բէք պէօյիւք պիր սէվիճնտէ պուլընտըղը հալտէ.—Տօգթօր էֆէն-
տի, օ գատընլարըն նէ հալտէ օլտըզլարընա տաիր պանա մալիւմաթ վէրիմիսի-
զիզ . . քէնտիլէրինտէն միւֆարէգաթ իթտիկիմ սըրատա, գօրգու վէ տէհէթ-
լէրի թէմամըյլա տէֆ օլմուշ կէօրիւնիյօր իտի . . Ումարըմ քի գազա՝ գարար-
սըզճա կէշմիշ տիր .

Ժագ.—Թահթը հըմայէմտէ օլան կէնճ գըզ՝ օ գազատա տիւշարը հէյէճոն
օլարագ, էբէյիճէ շէտիտ պիր սինիր նէօվպէթի թութմըշ իտի իսէ տէ, պուլնտան
պաշգա պիր շէյի եօգ իտի . . անը տա պաշլար պաշլամագ թէտալիյէ թէշէպ-
պիւս իթտիմ . . գօնագտան տիշարը չըգտըղըմտա, մէզքիւր նէօվպէթտէն է-
սէր պիլէ գալմամըշ իտի . .

Փապիէն՝ քէնտի քէնտինէ.—Օհ, նէ ալէա.—տէտի

Ժագ՝ այաղա գալգարագ.—Մախտոււմ էֆէնտինիզէ պէյանը թէշէքքիւր ի-
շիւն կէլմիշ իտիմ . չիմտի, Մատամ, սիգէ տախի քէմալը հիւրմէթ ու րիայէթլէ
արզը չիւքրան վէ միննէթտարի իտէրիմ . . Տալէթիմի լութֆէն գապուլ իտէ-
րէք պէնի բէք մէմնուն վէ մէսրուր գըլտընըզ.—տէտի, վէ տահա պիր գաշ սէօզ
թէաթի օլունտըգտան սօնդրա, տօգթօր թօմսընտան գօնթէս տը Շաթըլիւքս վէ-
տալաշըպ սալօնտան տիշարը չըգտը վէ Փապիէն թարաֆընտան պէրաի թէշէի
ալլույա գատար կէօթիւրիլտի .

Ժագ՝ արապայա պինտիկի սըրատա քէնտի քէնտինէ.— Հայտէ պագալըմ,
գանըմ օյունըմը բէք էյի իճրա իթտիմ, թէմամըյլա մուվաֆագիյէթէ նաիլ
օլաճագըմ . . էկէրչի պիր քիմսէ տօգթօր թօմսընտան չիւպհէ իտէճէք օլսա
պիլէ, օ չիւպհէ իտէճէք քիմսէ՝ հիշ պիր վագթ Մատամ տը Շաթըլիւքս օլմայա-
ճագ տըր . .

Փապիէն՝ ալէլ աճէլէ վալիտէսինին նէզտինէ ալտէթլէ.— Միւսաֆիրիմիզի
նաճըլ կէօրտիւն, վալիտէճիկիմ . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ կիւլիւմաէյէրէք.—Պէյհուտէ պիր սիւվալ տըր պու,
սէվիլիւլէ էվլատըմ .

Փապիէն.—Պէյհուտէ՞ մի . . նիշիւն :

Մատամ տը Շաթըլիւքս.—էկէր մէրգոււմ հագգընտա էվլէլքի էֆքեարըմտա
գալմըշ օլսա իտիմ, կէլէճէք բագար էրթէսի կիւնիւ էվինէ կիթմէյէ ասլա վէ գա-

Թան մուկաֆազաթ իթմէզ խալմ . . . Տօգթօրը Թանմազտան էվվէլ, քէնտիւ-
լէյնիտէ իչէրիմտէն պիր նէֆրէթ հըսս խոյօր խոլմ . . . Շիմտի իսէ Թէմամըյ-
լա Թէվէճճիւհիմի ճէլպ իթտի . . . քէնտիյի ալէմէ բէք զիյատէ չալ իթտիկինի
զէմմ Եւ Թաֆպիւն խոյօր խոլմ ամմա, շիմտի իչպու սուի իսթիմալինի աֆվ ի-
տէրիմ . . . Բէք ալէա, հէր ճիհէթճէ ալէա վէ խօշլանըլըր պիր ատամ տըր . . .

Ֆապիէն՝ պու մէտէյէլէր քէնտիսի իչիւն սէօյլէնիյօր կիպի բէյ տէր բէյ
տահա զիյատէ սէվինէրէք վէ միւթատտէն զիյատէ պիր շէվգ ու մուհապպէթլէ
անասընա սարըլարադ .—Շիմտի արթըգ պէն կիտէյիմ հազըրլանայըմ վէ Գրէթէյլէ
հարէքէթ իտէյիմ . տօսթըմ Բօլ օրատա պէնի պէքլէր .—տէտի :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ Բարիպտին միւֆարէգաթ իթմէզտէն էվվէլ էվրազլարը-
նը պիր ազ սըրասընա գօյմադ իւզրէ սապահ էրքէն գալգմըլ խոլի :

Շախսը մէրգուժ՝ օղլունըն պու սըրատա պիր միւտտէթ տահա ույուլըպ
գալգմայաճաղընը մէմուլ խոյօր խոլի իսէ տէ, պու մէմուլինտէ եանըլըյօր խոլի :

Օղլու Բօլ՝ պիւթիւն կէճէ աչգ ու սէվտա խաթըրէլէրի իւզէրինէ տիւ շիւնիպ
հիչ ույուլատըգտան սօնդրա, շաֆադ սէօքէր սէօքմէզ գարիօլասընտան աչաղը
աթլայարադ կիյինիպ բէտէրինին եանընա կէլտի :

Բէյմօն .—Վայ, գալգմըլմըսըն :

Բօլ .—էվվէթ, պապաճըղըմ . . .

Բէյմօն .—էյ, ույգուն գաչտը տա ույուլաճատըն մը . . .

Բօլ .—Պուըն նէտէ՞ն անլայօրսըն :

Բէյմօն .—Եիւզիւնտէ միւշահէտէ օլընան ույգուսըզլըգ էմարէլէրինտէն :

Բօլ .—էվվէթ, տօղրու տըր . . . ույգուժ գաչտը, էյի ույուլաճատըմ . . .
հէյէլան իւզրէ պուընըյօր խոլմ . . . Իսթէյիմիսին, սէրիան Բօր-Գրէթէյլէ ալ-
տէթ իտէլլիմ մի :

Բէյմօն .—Սէն նէ արզու խտէր իսէն պէն տէ անը իսթէրիմ . . . Սէյահաթը
նաճըլ իճրա իտէճէյիզ :

Բօլ .—Շըմէնտըֆէրլէ . . . պու վասէթա բէք սատէ վէ բէք սէրի պիր վա-
սէթաի սէյահաթ տըր :

Բէյմօն .—Բէք էյի, էօյլէ օլսուն . հարէքէթ իթմէզտէն էվվէլ պիր ազ շէյ
եէմէզմիսին :

Բօլ .—Խայր . . . պու գատար էրքէն իշթահըմ եօգ տըր . . . Մատլէնի կի-
տիպ պասաճաղըգ . օ պիգէ չաբուճադ թաամ հազըրլայաճադ տըր . . .

Բէյմօն .—էօյլէ իսէ կիթ հազըրլան տա եօլա չըգալըմ .—տէտիկինի միւթէա-
գըպ, Բօլ՝ օտասընա չըգտը վէ շաբգա, էլտիվէն վէ էլ չանթասընը ալտը :

Պու էսնաստէ Բէյմօն՝ քեաղըտլարընը սէվչիրիպ տօլապա գօյմագտա վէ սըգը
սըգը քիլիտլէյիպ անախթարլարընը ճէպլինէ վազ իթմէքտէ խոլի :

Պուըն եարտըգտան սօնդրա, Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ ուֆադ պիր քեաղըտ իւ-
զէրինէ ալէլ աճէլէ իքի իւչ սաթր եաղը եաղտը :

Պու սըրատա Բօլ կէլիպ, իքիսի պիրտէն աչաղը էնտիլէր :

Բէյմօն՝ գաբուճընըն գուլիպէսինէ տուխուլ իլէ .—Պիր գաչ կիւն իչիւն Բա-
րիպտէն միւֆարէգաթ խոյօրըմ . . . օղլումա Բօր-Գրէթէյլէ կիտէճէլիմ, Լաքին

տէթինի պիւսպիւթիւն պօշա՛ կէշիրմէյիպ էսնաի սէյահաթըմտա եօրկունլըգսըգնա մէշնուտաթ վէ սաիրէտէն միւմթէֆիտ օլուր իսէմ մէմնուն օլաճաղըմ . . . Պա մէմնունիյէթի պանա տիրիղ իթմէմէզլիւ իտէ՞մէզմիսին :

Րէյմօն Ֆրօմանթալըն պունտա տիւշարը միւշքիւաթ օլտուղը միւհթաճը թա-րիֆ տէյիլ տիր :

Սուրէթը զահիրէտէ բէք սատէ մէօրիւնէն պիր շէյի քէնտի էվլատընա տիրիղ իթմէք իշիւն նա՞սըլ եաբսըն , նէ՞ եօլ տիւշիւնսին , վէ պու ըէտտինէ նէ՞ պէհա-նէ կէօսթէրսին տէյու տիւշիւնտիքտէն սօնղրա , Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ օղլունա ճէվապէն տէտի :

— Միւմքին օլտուղը գատար հէր շէյտէ իսթէտիկինի եարմաղա նէ տէրէճէ արգու իթտիկիմի պիւրսին , սէվկիւլիւ էվլատըմ , Լաքին սէնին էյլէնճէ զանն իթտիկին շէյ՝ հազլիգաթը հալլիս սանա բէք զիյատէ ճան սըգընթըքընը մուճիպ օլաճագ տըր . . .

Բօլ . — Նա՞սըլ , պապաճըղըմ :

Րէյմօն . — Պու կիպի եօլճուլըգլար զահմէթլի վէ մէշագգաթը տըրլար . . . հիշ տըր օթուր օլմազ . . . եօլ վէ նիգամընտա պիր շէյ եաբամագսըն . . . տայմա տէմիր եօլընտա օլաճագսըն . . . Ճան սըգընթըքընը քիւշիւք շէհիրլէրտէ խան վէ օթէլ էօմրիւ կէշիրէճէքսին . . .

Բօլ . — Ինան օլտուն քի պու հալտէն չօգ խօշաշաճաղըմ . . . Պիր քէրէ տիւշիւն քի պէն հիշ պիր շէյ կէօրմէմիշիմ , վէ հէր շէյ պէնիմ իշիւն եէնի պիր շէյ օլաճագ տըր :

Րէյմօն . — Էօյլէ իսէ պունըն իւղէրինէ եինէ գօնուլըրըվ , սէվկիւլիւ էվլատըմ :

Բջլ . — Նէ՞ վագթ եօլա չըգաճագսըն :

Րէյմօն . — Վագթ թային օլընմամըլ տըր . . . կէճ տէ օլապիւրի , էրքէն պէ օլտալիւր . . . Լաքին պու սէյահաթ արգուի շէտիսին՝ պիրտէն պիրէ նէտէ՞ն իյ-ճապ իտիյօր . . .

Բօլ՝ պիր ուհ շէքէրէք . — Պունըն սէպէպի չու տըր քի , պապաճըղըմ , ունութ-մաղա չարէ արայօրըմ . — տէտի , վէ պու սէօպիւ սէօյլէտիկի սըրաճտա կէօգիւնտէն եալ ագմաղա պաշլատը :

Րէյմօն՝ տէլիգանլը չօճուղընըն կէօգ եաշընլ կէօրիւպ , գալպինտէ պիր սը-գընթը հըսս իթտի իսէ ետէ , իշպու մահգունիյէթինէ պիր նէվի մէմնունիյէթ վէ խօշնուտիյէթ տալի գարըշմագտա իտի :

Ջիւնքի Բօլ՝ ֆարգընտա օլմագսըղըն , քէնտի աշգ ու սէվտապը հագգընտա քէնտիսինի իսթինթագ իթմէք իշիւն պապասընա վէսիլէ վէ սէպէպիյէթ վէրի-յօր իտի :

Նէ չարէ քի օ արա տէմիր եօլ սթասիօնընա միւվասէլէթ իտիմիշ իտի :

Եօլճուլարըն գարկաշալըղը միյանընտա պէօյլէ պիր միւքեալէմէի մահրէմանէ-յէ տէվամ իթմէք զայրը միւմքին իտի :

Պիլէթ բէնշէրլէրի աշըլմըլ իտի :

Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ իքի պիլէթ ալըպ , եօլա ըէվան օլտուլար :

Մասլէն՝ քէնտի սէվկիւլիւ էֆէնտիլէրինի օ գատար էրքէն պէքլէմէգ իտի :

նըսմէթճի գարը՝ մէրգուսանը կէօրտիւկինէ հէմ մէմնուն օլտու վէ հէմ թէ-
անճիւպ իթտիւ :

Մատլէն՝ պիր վալիտէ կիպի էն էվվէլ Բօլը գուճագլատը , վէ պատէհու մէր-
գուսան խիթապէն :

— Էյ ճանըմ , պէօյիւք հէթիմի կէօրտիւկինի՞ց մի . — տէյու սիւվալ իթտի :

Բօլ . — Էվվէթ , Մատլէնճիկիմ :

Մատլէն . — Նէ՞ սէօյլէտի :

Բօլ . — Պէնի էյի իտէճէք , վէ պէն լտէ բզ վազթտան թէմամըյլա քէսպը սըն-
հէթ իտէճէք իսիչիմ . պէօյլէ սէօյլէտի , սէօյլէտիկի կիպի տէ եաքաճագ տըր . . .

Մատլէն . — Օ՛հ , օ՛հ , նէ՛ էյի ատամ . . . պէօյլէ ատամա ճանըմ գուրպան
օլտուն . . . Շիմտի սօրմագ պըպ օլմասըն ամմա , գարնընըզ ա՞ճ մը , սէվկիւլիւ
էֆէնտիլէրիմ . . .

Բօլ . — Տահա օ գատար աճ տէյիլ , լաքին կիւնտիւզ թաամընտան էվվէլ պիր
բզ գաշվալթը իտէճէյիզ . . .

Մատլէն . — Տիւնտէն պիր ազ տանա սէօյլէչիմ վար :

Բօլ . — Պիր գատէհ տէ Պօրտօ չարապը օլունճա , եէթէր կիտէր . . . եազլըգ
քէօյ թուպալարըմը կիյինճէյէ գատար սէն սուֆրայը հազըրլա . . . — տիյէրէք ,
օտասընա կիթտի :

Մատլէն՝ Փրօմանթալա . — Չօճուլը բէք էյի վէ սէվինճլի կէօրիւյօրըմ , աճապա
եանըլըյօրմըյլըմ :

Բէյմօն . — Հայը՛ֆ , Մատլէնճիկիմ . . . սախթ սէվինճ , քեազիպ կիւլիչտի :

Մատլէն . — Աման Ալլա՛հ , նէլէ՞ սէօյլէյօրսընըզ :

Բէյմօն . — Սըրֆ հազիգաթը հալի սէօյլէյօրըմ . . . Բօլըն եալընըզ վիւճուտը
խասթա տէյիլ . . . թուհը տախի խասթա տըր . . . գալպի ճէրիհատար տըր . . .

Մատլէն . — Թուհը խասթա տըր . . . գալպի ճէրիհատար տըր . . . անլամա-
յօրըմ . . . նէ՞ տիմէք իսթէյօրսընըզ . . .

Բէյմօն . — Տիմէք իսթէյօրըմ քի Բօլ սէվտաքեար օլմուշ տըր . . .

Մատլէն՝ իքի գօլլարընը եօգարը գալտըրարագ . — Աման , նէ՞ տիյօրսընըզ ,
պէօյլէ պիր շէյ խաթր ու խայաիմտէն պիլէ կէշմէզ խտի . նա՞սըլ օլմուշ տա չօ-
հուգ աչգ ու սէվտայա միւպթէլա օլմուշ :

Բէյմօն . — Պիւմէմ նէրէտէ կէնճ պիր գըզա թէսպտիւֆ իտուպ , տէլի կիպի
մէրգուսէյէ ալէագա իթմիլ :

Մատլէն . — Էյ գօնղրա՞ :

Բէյմօն . — Մէրգուսէ կէնճ գըզ օրթապան ղայպ օլմուշ . . . Բօլըն թուհ ու
գալպիի , վէ պէլքի հայաթընը պիլէ պիքիքտէ կէօթիւրմիլ , գիրա պու աչգ ու
սէվտա չօճուլը էօլտիւրիյօր . . . չիմտի իշի անլատը՞ն մը :

Մատլէն . — Անլատըմ . պէնճէ , էֆէնտիճիկիմ , օ գըզը պուլտըրմալը , վէ էկէր
չայսթէ պիր շէյ իսէ Բօլ իլէ էվլէնտիւրմէլի . . .

Բէյմօն . — Պուլտըրմա՞ց մը . էն էվվէլ պու իշի իշիթտիմ տէ օղլումըն հիւզն
աւ քէտէրինտէն տիւչարը տէհէթ ու հէյէճան օլտում իսէ , մէրգուսէյի պուլ-
տըրմագ տէյիլ ամմա , արամագ իշիւն սէօզ վէրտիմ . սէօզ վէրտիկիմէ պու կիւն
բէշիմանըմ . . .

Մատլէն . — Նիչի՞ն :

Րէյմօն.—Բօլ՝ պապասընըն էվլատը . . . պիր մահքիւմըն օղլու տէյիլ մի . . . Մէրգոււմէ գըզը պուլսամ վէ օղլումա շայեսթէ օլտուղընը անլասամ տա , մահքիւմըն օղլու՝ մէրգոււմէյէ լայըզ վէ շայեսթէ օլմայաճագ տըր :

Մատլէն՝ շիտտէթլէ.—Պու պիր ճիտտի իթիրազ տէյիլ տիր , էֆէնտիճիկիմ . . . էվվէլա չու վար տըր քի , օ ճինայէթի սիզ իճրա իթմէտիսիզ , սիզի մահքիւմ իտէնէր իճրա իթտի : Ֆարզ իտէլիմ քի սիզ գապահաթլըսընըզ , նէ՞ հագ իլէ օղլու պապասընըն խաթասընա մէսուլ թութուլաճագ տըր :

Րէյմօն.—Ճէմիյէթը պէշէրիյէնին քէնտիյէ հասր իթտիկի հագզ իլէ . . . Նամուսըմը լէքէտար իտէն մահքիւմիյէթ՝ Բօլ իշիւն տախի պէօյիւք պիր զիւլ տիր . . .

Մատլէն.—Պու մահքիւմիյէթտէն քիմի՞ն խասլէրի վար տըր : . . . պուներ կիզ լի թութագ կիւճ պիր շէյ տէյիլ տիր . . . բօլիս նէզարէթի պու պապտէ սիզէ իթաի սուհուլէթ իտէճէք տիր . . . սիզ նէզարէթը մումաիլէյհայա էրէյիճէ խըտմէթտէ պուլընտընըզ , էֆէնտիճիկիմ . . . քէնտիսի տէ սիզէ պիր խըտմէթտէ պուլընաճագ օլուր իսէ չօգ պիր շէյ եարմըլ օլմազ :

20

Րէյմօն՝ գապա պիր սէս իլէ.—Է՛հ , պէնի էն զիյատէ գապլիյէ նէզարէթի գօրգութմագտա տըր . . . Հէր կիւն նէզարէթը մումաիլէյհայէ կիթմէյէ վէ քէնտիմի կէօսթէրմէյէ մէճպուր օլտուղըմտան , օրատա պիրիսինէ թէսատիւֆ խուպ օղլումըն եանընտա բարմաղըյա պէնի կէօսթէրէքէք «—Շու ատամը կէօրի՛ւյօ՝ մըսընըզ , բօլիս տիր—» տէմէսինտէն գօրգույօրըմ :

Մատլէն.—Գօնթէս տը Շաթըլիւքս սիզէ պիր վատտա պուլը՞նմամըլ մը տըր , սէվկիւլիւ էֆէնտիճիկիմ :

Րէյմօն.—Էվվէթ , Մատամ տը Շաթըլիւքս պանա պիր վատտա պուլընմըլ տըր վէ պու վատընը իճրա իտէճէք տիր . . . Մումաիլէյհա գատըն՝ հէման պու կիւն ատլիյէ նագըրընըն սըր քեաթիպը խուսուսիսինի կէօրիւպ պէնիմ իշիւն սէօյլէյէճէք տիր , վէ պէն տէ եարըն մումաիլէյհա սըր քեաթիպէ կիտիպ , գօնթէսին իսթիհսալէ մուվաֆֆագ օլտուղը շէյի քէնտիսինտէն թալէպ իտէճէյիմ :

Մատլէն.—Էօյլէ իսէ նի՛շիւն քէտէրլէնիյօրսընըզ . . . հէր ճան սըգընթըլ սընտան թամ գուրթուլաճագընըզ վագթ նի՛շիւն մէէյուս օլույօրսընըզ . . . Գաթը իւմիտ իթմէյինիզ , սէվկիւլիւ էֆէնտիմ , վէ չօճուղըն սէվտիկի գըզը արայը՞նըզ . . . Պու գըզը չօճուգ նէրէտէ կէօրմիւլ :

Րէյմօն.—Պուներ քէնտիսինտէն անլամալըյըմ , զիրա պուենա տաիր մալիւմաթըմ եօգ տըր . . .

Մատլէն.—Պիլիմ չօճուգ քիմսէյէ սըրր վէրմէզ թագըմտան տէյիլ տիր . . . վուգուր հալի թէմամըյա սիզէ սէօյլէյէճէք տիր . . .

Րէյմօն.—Պէն տէ էօյլէ մէմուլ իտէրիմ . . .

Մատլէն.—Պիր գաշ կիւն պուրատա գալաճագմըսընըզ :

Րէյմօն.—Էվվէթ . . . մէէյուլիյէթ ալմըլմ տըր :

Մատլէն.—Էօյլէ իսէ պունտան իսթիֆատէ իտուպ իւ կէօրիւնիզ...—տէտի
Պու սըրատա Բօլ կէլիպ պալըրարագ.—Պո՛ւ նէ, Մա՛տլէն, սուֆրայը հէ-
նուզ գօյմամըմըսըն . . .

Մատլէն.—Պէնի թէքտիր իթմէյինիզ . . . սէպէպի բէտէրինիզ տիր . . .
պէնիմէ լագըրտը իտիյօր իտի, պէն տէ պիթթապ քէնտիսինէ ճէվապ վէրիյօր
իտիմ . . . Լաքին չօգ պիր շէյ կէճիքիլմէմիշ տիր, չիմտի հէբսի հազըրլանըր . . .

Բօլ.—Սանա եարտըմ իտէյիմ, Մատլէնճիկիմ . . . պէն սուֆրայը գուրայըմ,
սէն տէ մահզէնէ էն . . . պէն գապկա ատամը տէյիլիմ, սէնին կիպի չարուզ ուզ-
լաչըրըմ . . .

Բէյմօն՝ կիւլէրէք.—Իշթէ պէօյլէ օլմալը . . . իշի բայ իթմէլիյիզ . . . —
տէտի, վէ Մատլէն մահզէնտէն շարապ կէթիրմէյէ կիթտիկինտէ, պապա օղըւ
սուֆրանըն բէջէթասընը գօյտուլար վէ բիաթալարը տիգտիւէր . . .

Իսթիյար խըտմէթճի գարը՝ մահզէնտէն պիր շիշէ շարապ իլէ պիր բարչա
տանա սէօյիւշի կէթիրտի, վէ պուշլարա էքմէք վէ եէմիշ վէ բէյնիր տախի գա-
թարագ էբէյիճէ միւքէմմէլ պիր գահվալթը թէրթիպ իթտի . . .

Բօլ՝ պիր հապ գութուսը չըգարըպ, պիր եուտոււմ շարապ իլէ իբի հապ
եութտու . . .

Բէյմօն.—Մա՛տլէն, պուշը պիլմիշ օլասըն քի, Բօլ՝ քէնտիյի էյի պադաճագ
աըր . . . պու պապտէ տօգթօրըն թահրիրէն վէրտիկի թալիմաթը սանա թէպ-
լիզ ու թէֆհիմ իտէճէք տիր . . .

Բօլ՝ գարըյա տէօրթ գաթ տիւրիւլիւ պիր քեաղըտ ուզաթարագ.— Իշթէ օ
թալիմաթ . . . Պէնիմ իշիւն պիր չօգ իլաճ գայնատաճագսըն . . . գապալը Մատ-
էն, պէնիմ իշիւն չօգ եօրուլաճագսըն . . .

Մատլէն.—Նէ՛ եօրուլաճաղըմ . . . զաթէն սիգին վէ եախօտ բէտէրինիզ ի-
շիւն չալըշըր իտէմ, բէք մէմնուն օլուրըմ, սէվկիւլիւ էֆէնտիլէրիմ . . . —տէտի .
թաամ չօգ ուլուն սիւրմէյիպ խիթամ պուլտըգտա, էն էվվէլ Բօլ սուֆրա-
տան գալգաթը վէ արգասը սըրա Բէյմօն սուֆրայը թէրք իթտի . . .

Բօլ.—Մատլէնճիկիմ, Ֆապիէն տը Շաթըլիւքսին պու ագչամ կէլիպ պիգիմէ
թաամ իտէճէկինի պիլիրսին . . . քէզալիք անըն իշթահլը պիր չօճուզ օլտուղընը
տախի պիլիրսին . . . օնա կէօրէ իշիւն պագ տա եէմէք հազըրլա . . .

Մատլէն.—Սիզ գասապէթ իթմէյինիզ . . . մէմնուն օլաճագսընըզ . . .

Բօլ.—Քէզալիք պիլմիշ օլասըն քի, պուրատա եաթաճագ տըր . . .

Մատլէն.—Էօյլէ իսէ գարեօլանըն պիրինէ պէյազ չարչաֆ սէրէլիմ . . .
Վալիտէսի գօնթէսին գօնաղընտա նասըլ եումուչագ վէ թէմիզ բագ եաթագտա
եաթար իսէ, պուրատա տա էօյլէ եումուչագ վէ թէմիզ բագ եաթագտա եաթա-
ճաղընը սիգէ վատ իտէրիմ . . . Կիւնտիւզին սաաթ գաչտա՞ թաամ իտէճէքսինիզ . . .

Բօլ.—Թամ էօյլէյին . . . ագչամ տա ստաթ ալթըտա թաամ իտէճէյիզ . . .

Մատլէն.—Նէգաքէթի պիր չօճուզ օլսանըզ պիլի՞րմիսինիզ նէ եարար ի-
տինիզ . . .

Բօլ.—Նէ՞ եարար իտիմ . . .

Մատլէն.—Կիտէր պու ագչամ իշիւն պիր թապալըզ պալըզ ավար իտինիզ

• • • իշթէ օ վազթ թաամ միւքէմէլ օլուր, չիւնքի Մ. Ֆապիէն թպվա պալը-
ղընը չօգ սէվէր :

Բօլ.— Պու տա պիր էֆքեար տըր . . . Պէնիմլէ կէլի՞րմիսին, պապաճըղմի :

Բէյմօն.— Կէլիրիմ եա' . . . Հայտէ կիտէլիմ . . . — տէյինճէ, Բօլ պալըգ
թազըմլարընը ալըպ, բէտէրի Բէյմօն իլէ պէրապէր, միւսթէճիրէն իգամէթ իթ-
տիքլէրի խանէյէ մէրպութ օլան սանտալա տօղրու կիթտիլէր, մէգքիւր սանտա-
լա պինտիլէր վէ քէօբրիւյէ գատար ըրմաղըն եօգարըսընա տօղրու չըգտըլար :
Օրատա Բօլ պիր ազ գարայա չըգըպ եէմ թօբլատը : Պատէհու եէնիտէն Մարն
ըրմաղընտան աշաղը տօղրու էնտիլէր վէ կիտիպ սանտալը իսքէլէյէ պաղլատըլար :
Մէրգուժ տէլիգանլը՝ սէպէպսիզ օլմայարագ օրասընը չօգ սէվէր իտի : Մատմազէլ
Մարթ իլք տէֆա օրատա սէյիւտ աղաճլարը արասընտա նուր ճէմալինի իրաէ
իթմիշ իտի :

Բօլ՝ նիճէ եատիկեարլարը խաթրընա կէթիրէն օ սահիլէ եագլաշտըգտա, զայ-
րը ինթիյարի օլարագ գալպինին չարբտըղընը հըսս իթմիշ իտի :

Մէրգուժ տէլիգանլը՝ Բըթի Գասթէլ գօնաղընտա հէյր նէ գատար քիմսէ ի-
գամէթ իթմէզ տէյու պիլիր իտի իսէ տէ, պէյիւք աղաճլարըն կէօլկէսի ալթըն-
տա, աղաճ եօլլարընըն սարը գուճլարը իւզէրինտէ, եէշիլ չիմէնլիք արալա-
րընտա կիւզէլ պիր մախլուգըն սիւզիւլիպ կէչէճէկինի կէօրմէք իւմիտիյէ կէօ-
զիւնիւ ասլա գօնագտուն պէրի չէվիրէմէյօր իտի :

Վահի իւմիտ : Հիշ պիր շէյ կէօրիւնմէտի : Սիւքիւթ ու սիւքիւնէթ թէվա-
մըյա հիւքմֆէրմա իտի :

Սանտալ իսքէլէյէ պաղլանտըգտան սօնղրա, Բօլ՝ եէմ իչիւն Մարն ըրմաղը-
նա իքի իւշ ավուճ գըրմըզը գուրթ աթտը, օլթալարընը հազըրլատը, պիր տպ-
նէսինի Բէյմօնա վէրտի, վէ պապա օղուլ պալըգ ավլամաղա պաշլատըլար :

Պիր տէ նահէհան մէրգուժ տէլիգանլը պիր հիւպն ու տիւշիւնճէյէ տալտը :

Բէտէրի Բէյմօն Ֆրօմանիթալ՝ կէօզիւնին ուճուլա տայմա օղլունա պագմագ-
տա օլտուղընտան, անըն հալ ու թավր վէ սիմասընտա զուհուրա կէլէն պու թէ-
պէտտիւլը նահէհանիյի միւշահէտէ էյլէտի վէ քէնտի քէնտինէ :

— Եա պէն եանըլըյօրըմ, եա պու չօճուգ՝ սէվտիկի գարըյը պուրատա կէօր-
միւշ տիր . . . Պու աչգ ու սէվտա զալիպա պէնի մահվ իտէճէք տիր . . . Լաքին
նէմէ՞ լազըմ . . . օղլումը գուրթարմագ իչիւն էլտէն կէլէնի եաքաճաղըմ . . . —
տէտի :

Բօլ լազըրտը իթմէյիպ սուս բուս տուրույօր, վէ գայտսըզըղմա պալըգ ալ-
լայըպ ագ պալըղըն վէ եախօտ սազանըն պաշ վուրմալարընա վէ ալճըլըղա միւ-
թէալլիգ սաիր շէյլէրէ հիշ տիգգաթ իթմէյօր իտի :

Հաթթա օլթասընը չարուճագ սուտան չըգարըպ սանտալըն տիպինէ աթտը
վէ եալընըզ օլմատըղընը զանն իտէրսին ունութարագ, թէխայիւլաթ ու թէ-
ֆէքքիւրաթա տալտը :

Բէյմօն քէնտի քէնտինէ.— Չանըմ քէնտիսինի իսթինթագ իտէճէք վազթ
կէլմիշ տիր . . . — տէտիքտէն սօնղրա, եիւքսէք սէս իլէ իլավէի մէգալ իտէ-
րէք.— Էկէր սէն պէյլէ տէվամ իտէր իսէն, սէվկիւլիւ էվլատըմ, Մատլէնին իս-

Թէտիկի թափալըգ պալըլը բէք զօր թուԹապիւնճէյիգ, զիրա պէն բէք աճէմի
պիր պալըգ ավճըսըլըմ . . . —տէտի :

Բօլ՝ բէտէրինին սէսինի ալարադ տալիլըլըղընտան այլըլպ, պիրտէն պիրէ
ույանտըրըլան պիր քիմսէ կիպի տիԹրէտի :

Բէյմօն.—Նէ՞ տիւշիւնիյօր իտին :

Բօլ.—Պիր չէյ տիւշիւնմէյօի իտիմ, պապաճըղըմ, ույուգլայօր իտիմ :

Բէյմօն.—Կէօղլէրին աչը՞գ մը ույուգլայօր իտին . . . Հայտէ պապալըմ, էվ-
լատըմ, զիհնինտէ օլան տիւշիւնճէյի պիլիլիմ, արթըգ պէնտէն պիր չէյ կիլլէմէ-
յէ չալըլմա . . . պիր ատամ քէնտի բէտէրինէ, խալիս տօսթընա նասըլ սէրպէսթ-
ճէ սէօյլէր իսէ, սէն տէ աչըգտան աչըղա վէ սէրպէսթճէ սըրրընը սէօյլէ պանա
. . . Շիմտի պու սըրատա թէքմիլ րուհըն Անճն եանընտա իտի, տէյի՞լ մի . . .

Բօլ՝ ուզուն պիր ահ չէքէրէք վէ կէօզ եաշլարը տէօքէրէք պօղուգ պիր սէ-
տա իլէ.—էվլէթ, պապաճըղըմ . . . էվլէթ . . . թէքմիլ Անճն եանընտա իտի
. . . Բուհըմ պէնտէն գուվլէթի տիր . . . ունուԹմադ իսթէյօրըմ . . . ունու-
Թամայօրըմ . . . պէնի տիւշարը մէֆթուհիյէթ ու խարապիյէթ իտէն օ նուր
ճէմալի զիհնիմտէն տէֆ իթմէք . . . վէ գալպիմի թէսքին էյլէմէք իշիւն պէյհու-
տէ չալըլըյօրըմ . . . սայ ու իգտամաթըմ պօշա կիտիյօր . . . թէհամմիլիմ
թիւքէնիյօր . . . լաքին գալպիմ պըրագմայօր . . . խաթրըմտան պիր տիւրիւ
չըգմայօր . . .

Բէյմօն՝ օղլունըն էլլէրինի թուԹարադ.—Բօ՛լ, էվլատըմ, սէվկիւլիւ էվլա-
տըմ . . . էրքէք օլ . . . եիւրէքլի օլ . . . գուվլէթի օլ . . . Միւպթէլաի աչգ
ու սէվտա օլմուշսըն . . . պէն պու հըսսիյաթտան խապէրտարըմ, աչգ ու սէվ-
տայա միւպթէլա օլտուղըն իշիւն սէնի թաայիպ իթմէմ . . . Պէն տախի շիտտէ-
թը աչգ ու սէվտայա միւպթէլա օլմուշըմ տըր . . . սէվտիկիմ գարը իշիւն պիւլա
թէրէտուիւտ ճանըմը ֆէտա իտէր իտիմ, վէ օ գատըն սէնին վալիտէն օլտու .
լաքին պէն մէրգուհէյի կէօրիւպ թանըտըրըմտա, սէրպէսթ իտի, քիմսէյէ պաղը
տէյիլ իտի, պէնիմ մուհապպէթիմէ մուգապէլէ իտէպիլիլ իտի, արամըղտա հիչ
էնկէլ եօգ իտի, թարաֆէյնին մուհապպէթի՝ իգտիվաճա միւնճէրր օլաճաղընը
պիլիլ իտի, գալպիմիլ իւմիտ վէ իթիգատլա մէհուեն օլտուղը հալտէ օ մագսէտէ
տօղրու եիւրիւյօր իտիք . . . Պիլիլմիսին, էվլատըմ, սէնին սէվտիկին գատընըն
սէնի սէվմէյէ հագգը վա՞ր մը տըր . . .

Բօլ՝ քէքէլէյէրէք.—էօյլէ գանն իտէրիմ . . . էօյլէ ումարըմ . . .

Բէյմօն.—էօյլէ ամմա էմին տէյիլին, տէյի՞լ մի . . .

Բօլ.—էվլէթ, էօյլէ, էմին տէյիլիմ :

Բէյմօն.—Գա՞ տէֆա անընլա լագըրտը իթտին :

Բօլ.—Եալընըգ պիր տէֆա . . .

Բէյմօն.—էյ պու կիւնքի կիւն սէնին սատտէթը հալին՝ պու պիր քէրէճիք
միւլադաթա, պիր տէֆալըգ միւքեալէմէյէ մէնուԹ տըր, էօյլէ՞ մի :

Բօլ.—էվլէթ, պապաճըղըմ . . .

Բէյմօն.—էյ պու ագլսըղըգ տէյի՞լ մի :

Բօլ.—էվլէթ, ագլսըղըգ տըր, գապուլ իտէրիմ, լաքին պու սէօյլէ տիր . . .

Բէյմօն.—Սէն պու կէնճ գըզ վէ եա գարը իլէ կէօրիւշտիկինտէ, քիմ օլտու-
ղընը, սէրպէսթ օլուպ օլմատըղընը վէ սէնին մուհապպէթինէ գապահաթսըզճա
մուգապէլէ իտուպ իտէմէյէճէկինի քէնտիսինէ սօրուպ անլամամըշսըն:

Բօլ.—Պա'յը, սօրմատըմ . . .

Բէյմօն.—Նիշի'ւն:

Բօլ.—Հայրան օլարագ երեզիւնէ պագմագտա, սէօզլէրինի տիյնէմէքտէ օլ-
տուղըմտան, քէնտիսինէ պէօյլէ պիր սիւվալ իյրատ իթմէյի խաթր ու խայալիմ-
տէն պիլէ կէշիրմէյօր իտիմ . . . պունտան մաատա ճէսարէթիմ տէ եօգ իտի . . .

Բէյմօն.—Նէ' եաշտա կէօրիւնիյօր իտի . . .

Բօլ.—Պէն չաղտա վար իտի . . .

Բէյմօն.—Մէմուլ իտէ'րմիսին քի, սընըֆը աղնիյա վէ քիւպէրայէ մէնսուսի
օլտուն . . .

Բօլ.—Մէմուլ իթմէք տէյիլ, ատէթա էմինիմ . . . Հիշ շիւպհէ եօգ տըր . . .
կիւզէլիկի գատար տա քիպար տըր:

Բէյմօն.—Պիրսլիրինիգէ նէ'րէտէ րասթ կէտիսիդ:

Բօլ.—Պիննէֆս պուրատա . . .

Բէյմօն.—Պուրատա' մը:

Բօլ.—Էվլէթ, պապանըղըմ.—տէտի, վէ պիր շիտտէթը հէյէճանլա օգույան-
լարըմըզա մալիւմ օլան թէսատիւֆը վագըը նագլ իթտի:

Բէյմօն.—Հիքեայէնին խիթամընտա.—Տիմէք շու գարշըմըզտաքի գօնագտա
իգամէթ իտիյօր իմիշ, էօյլէ' մի:

Բօլ.—պաշըյլա էվլէթ տէտի:

Բէյմօն.—Մատամ քի իգամէթ իթտիկի եէրի պիլիյօրսըն, քէնտիսինին քիմ
օլտուղընը տա անլայապիլի իտին:

Բօլ.—Սօրուշտըրտըմ . . . քիմսէտէն րասլըթալը պիր ճէվապ ալամատըմ . . .

Բէյմօն.—Լաքին պու սայֆիյէ էլպէթթէ պիրինին մալի տիր վէ օ քիմսէ տէ
մութլագա մաարուֆ պիր զաթ տըր . . .

Բօլ.—Շիւպհէսիդ էօյլէ օլմալը, լաքին իսմինի պիր տիւրլիւ անլայամատըմ
. . . Պու կիւնքի կիւնտէ խանէ պօշ տըր . . . պէնիմ տէ հիշ պիր շէյտէն խա-
պէրիմ եօգ տըր . . . վէ պու խապէրսիզլիք իսէ պէնի եավաշ եավաշ էօլտիւ-
րիյօր:

Բէյմօն.—Գասապէթ իթմէ, էվլատըմ . . . Սէն պու իշտէ պիր աղ չօլբալըք
իթմիշսին . . . Պէն պիր գաշ սաաթ գարֆընտա լագըմ կէլէն մալիւմաթը ախգ
իտէպիլէճէյիմ:

Բօլ.—պիր հըզ իլէ.—Մէմուլ իտէ'րմիսինիդ, պապանըղըմ:

Բէյմօն.—Պէն պունա հիշ շիւպհէ իթմէյօրըմ:

Բօլ.—էօյլէ իսէ մալիւմաթը մէգքիւրէյի սէրիան ախգ իտինիդ:

Բէյմօն.—Պունտան գօլայ նէ' վար . . . Պու գօնագ' շիւպհէսիդ Սէն-Մօր
արազիսի իւզէրինտէ պուլընըյօր:

Բօլ.—Էվլէթ:

Բէյմօն.—էօյլէ իսէ պէնի Սէն-Մօրա կիտիլէճէք էն գըսսա եօլըն լեագընընա

չըգար. պիր սաաթ պիւրմէգտէն, հայաթընը ալթիւսթ իտէն պու մուամմայը հալլ ու թնպիր իտուպ կէլէճէյիմ . . .

Բօլ՝ սանտալը չեօզիւպ քիւրէքէրի էլէ ալարագ պիւլէնտը Կապալ իլէ.— Այն պապաճըղմ, նէ՛ էյի ատամսըն.— տէտի, վէ սանտալը Մարն ըրմաղընտան աշաղը գանալըն սէտտինէ գատար չէքտի կէօթիւրտիւ :

Պատէհու գըյըյա եանաշըպ Բօլ.— Գանալ պօյընտան կիտէճէքսին, պապաճըղմ . . . եզլըն իւզէրինտէ թէք պիր գօնագ տըր, տիկէր խակէլէրտէն էքէյիճէ ուզագ տըր . . . —տէտի :

Բէյմօն.— Բէք էյի, էվլատմ . . . Սէն րահաթը գալպ իլէ կիթ պալըղընը ալլա . . . ալտէթիմտէ պէն սէնի սէսլէրիմ . . . —տիյէրէք, տէլիգանը կիպի սանտալտան տիշարը աթլայըպ գանալա տօղրու կիթտի :

Բօլ՝ պապասընըն արգասը սըրա պագարագ, քէնտի քէնտինէ.— Աճապա մուվաֆֆագ օլաճա՞գ մը տըր . . . Աճապա պանա պիր ազ իւմիտ վէ իսթիրահաթ կէթիրէպիլէճէ՞ք մի տիր . . . —տէյիպ, նէրէտէն հարէքէթ իթմիշ իտի իսէ օրայա տօղրու չըգտը վէ թէքրար պալըգ ալընա պաշլատը, լաքին բէք պէօյիւք տիւլիւնճէտէ պուլուլտըղընտան, օլթասընա հիշ տիգգաթ իթմէյօր իտի . . . հիշ պիր պալըգ թուլթամատը :

Բէյմօն չարուգ չարուգ եիւրիւյօր իտի :

Կրալէլտէն Սէն—Մօրա կիտէն վէ բէք օ գատար կէչիտ օլմայան եօլըն իւզէրինտէ գանալըն ուճընա վասըլ օլտու, Բըթի Գասթէլ թապիր օլընան գօնաղըն էօնիւնտէ տուրտու վէ տիշարտան խանէի մէգքիւրը թէտգիգ իթտի :

Տէմիր բարմագլըգլը գաբու իլէ սաղըր գաբուլար սըգը սըգըյա գաբայը իտի :

Բէյմօն քէնտի քէնտինէ.— Էլպէթթէ պիր գարուճը վէ եա պաղչէպան վար տըր. պէօյէ պիր մուլթաղամ խանէ պէքճիսիգ պրագըլմագ . . . Էկէր էօյլէ եիւզ իւսթիւ պրագըլմըլ իսէ, սահիպլէրի պիր տահա ալտէթ իթմէմէք նիյէթիւլէ պրագըպ կիթմիշ օլտուգլարը անլաշլըր . . . լաքին եինէ պէքճիսիգ օլմագ, զիրա էկէր կէլմէյէճէքէր իսէ, տիմէք սաթմագ արգուսընտա տըրլար, սաթմագ իչիւն տէ մուլթաղամ վէ պիւզկիւն պիր հալտէ սագլամագ լազըմ տըր . . . Պագալըմ, էլպէթթէ անլայաճաղը.— տիյէրէք, տէմիր բարմագլըգլը գաբույա եագլաշտը, վէ չանըն զէնճիրինի թուլթուպ չէքտի :

Չան՝ իչէրփէ զայէթ բաթըրտըլը պիր սուրէթտէ չալընտը :

Բօլըն բէտէրի՝ պաշընը էօնիւնէ ասըպ, գուլագ գապարթարագ պէլէտի :

Սէս թա ուգաղա կիտիպ սէօնտիւ. օրթալըգ եինէ սուս բղւ օլտու :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ քէնտի քէնտինէ «—Բիսթէ եօգ—» տէյու պրուսընըն ալթընտան մըրըլտանտըգտան սօնդրա, չանը եէնիտէն չալտը վէ եինէ պէլէյիպ, լաքին էվլէլէրի կիպի հիշ պիր ճէվապ ալմատը :

Բէյմօն՝ եինէ քէնտի քէնտինէ.— Պու նէ՛ զարիպ շէյ . . . Մամաֆիհի Բօլըն էֆքեարը եանըլ տըր, պու էվտէ չօգտան պէրու պտամ իգամէթ իթմէմիշ տէյիւ տիր, զիրա իքի իւշ կիւն էվլէլիսի պուրատա ատամ պուլուլտըղընա նիշանէլէր վար տըր.— տիյէրէք, եէրէ տօղրու էյիլիպ, պիր գօնագ արապասընըն թէքէրէք իղէրինի թէտգիգ իթմէքտէ իտի :

Բէյմօն՝ սէօղիւնէ տէվամ իլէ . — Պու գօնաղըն սահիպլէրի՝ չօգ ուզագ օլմա-
մալը տըրլար . կէօրիւնիւր քի Բարիզտէ իգամէթ իթմէքտէ օլուպ , տիւն վէ եա
էվլէլիսի կիւն պուրայա կէլմիլէր տիր . . . էկէր պունա եազըն տիկէր սայֆի-
յէլէր պիւլընսա խտի , սօրուշտըրըր խտիմ . . . լաքին օ ճիհէթ ճէ պախթըմըզ եօգ
. . . էթրաֆտա հիչ պիր իգամէթ կեահ կէօրիւնիւյօր . . . Լաքին նէ՞ օլուր ,
պէն հէր հալտէ անլայաճաղըմ . . . պու սայֆիյէտէ ատամ իգամէթ իտիյօր իսէ ,
եա Սէն—Մօրտա , եախօտ կրավէլտէ պիլինէճէք տիր . . . կիտէյիմ կրավէլ վէ Սէն
Մօրտա ախըը մալիւմաթ իտէյիմ . . . — տիյէրէք , կրավէլէ տօղրու եօլընա տէ-
վամ իթմէյէ պաղատըղընտա , եօլըն օրթասընտա պիր քէօյ բօսթաճըսընըն
պիլա հարէքէթ տուրմըջ քէմալը տիգգաթլա քէնտիսինի սիւզմէքտէ օլտուղընը
կէօրտիւ :

21

Բէյմօն Ֆրօմանթալ օ ատամա տօղրու կիտիպ սէլամլատըգտան սօնորա . —
Շու էվին Բըթի Գասթէլ տէնիլէն գօնագ օլտուղընը պիլլօրմիսինիզ , լութֆէն
պանա պիլտիրէպիլլօրմիսինիզ :

Բօսթա միւվէզզիի . — էվլէթ , էֆէնտիմ , Բըթի Գասթէլ գօնաղը թա քէնտի-
սի տիր :

Բէյմօն . — Սիզին միւվէզզիիք տաիրէնիզ տախիլինտէ՞ մի տիր :

Բօսթա միւվէզզիի . — էվլէթ , էֆէնտիմ :

Բէյմօն . — էօյլէ իսէ քիմին օլտուղընը պանա սէօյլէյէպիլլօրմիսինիզ :

Բօսթա միւվէզզիի . — Պիր վազթ Ս . Լամպինէ նամընտա պիրինին խտի ամմա ,
մութասարըրֆը մէրգում՝ թէրքը տար ու տիյար իթտիկինտէն , խանէսինի տա-
խի ֆիրուլսթ իթմիլ տիր . . . Պու խանէյի սաթըն ալան քիմսէլէր օն պէշ կիւն
անճագ օրատա իգամէթ իտուպ , զալիպա ուզուն պիր եօլճուլըզ իչիւն հարէքէթ
ու ազիմէթ իթմիլէր տիր . Բըթի Գասթէլ գօնաղընտա պաղը ինչաաթ իճրա ի-
տէն ժօնէվիլլի պիր միւլթէզիմ պանա պէօյլէ սէօյլէտի :

Բէյմօն . — էյ պու եէնի սահիպլէրինին իսմինի պիլմէ՞զմիսինիզ :

Բօսթա միւվէզզիի . — Ուայր , էֆէնտիմ , պիլմէմ :

Բէյմօն . — Օն պէշ կիւն օրատա իգամէթ իթտիլքլէրի միւտտէթճէ քէնտիլէրի-
նէ հիչ պիր մէքթուպ վէ եա կազլթա կէօթիւրմէտինիզ մի :

Բօսթա միւվէզզիի . — Նէ պիր մէքթուպ վէ նէ տէ պիր կազլթա կէօթիւրմէ-
միլիմ տիր . . . Լաքին էկէր խանէի մէզքիւր սահիպլէրինին իսմինի էօյրէնմէք
իսթէր իսէնիզ , պու բէք գօլայ պիր շէյ տիր :

Բէյմօն . — Եօլը նա՞ըլ տըր , սէօյլէյինիզ պագալըմ :

Բօսթա միւվէզզիի . — խանէյի սաթան մուգալէլաթ մուհարրիրինէ , եախօտ
պաղը ինչաաթ իճրա իտէն միւլթէզիմ միւրաճաաթ խտինիզ :

Բէյմօն . — Պու միւլթէզիմ վէ մուգալէլաթ մուհարրիրի նէ՞րէտէ իգամէթ ի-
տէրլէր :

Բօսթա միւվէզզիի . — Իքիսի տէ պուրատան եիրմի տագիգալըզ պիր մէսաֆէ :

տէ, Ժուէնվիլտէ իգամէթ իտէրլէր: Լաքին շիմտի խաթրումա կէլտի, օրայա գա-
տար կիթմէյէ միւհթամ զմայաճաքսընըզ . . . Բէք եազըն պուլընան Սէն-Մօր-
տա Տիւրրա նամ պաղչէպանը պուլըրսընըզ: մալիւմաթ ալմագ իչիւն մէրգում
պաղչէպանա միւրաճաաթ իտէրլէր իտի . . . Մէրգումըն խանէսի՝ սաղ թարաֆ-
տա պիրինճի սօգաղըն քէօչէսինտէ տիր:

Րէյմօն.—Թէչէքքիւր իտէրիմ, ազիզիմ . . . Մ. Տիւրրանըն խանէսինէ կի-
տէճէյիմ . . . Ա՛, պիր շէյ տահա սիւվալ իտէյիմ . . .

Բօսթա միւվէզզիի.—Պուլուրընըզ, էֆէնտիմ:

Րէյմօն.—Նէնի էվ սահիպլէրինին սայֆիյէտէ բէք ազ վազթ իգամէթ իթմիշ
օլտըզլարընը պիր ազ էվվէլ սէօյլէտինիզ իտի, տէյի՛լ մի:

Բօսթա միւվէզզիի.—Էվվէթ, էն չօղը օն պէշ կիւն իգամէթ իթմիշ տիր:

Րէյմօն.—Նէ՛ վազթ հարէքէթ իթտիլէր:

Բօսթա միւվէզզիի.—Սէքիզ օն կիւն անճագ վար:

Րէյմօն.—Թէչէքքիւր իտէրիմ:

Բօսթա միւվէզզիի եօլընա տէվամ իտուպ կիթտի:

Րէյմօն՝ քէնտի քէնտինէ.—Սէքիզ օն կիւնտէն պէրու հարէքէթ իթմիշ տիր
տիյօր . . . պուլըն իմքեանը եօգ տըր . . . եախօտ անտէն սօնդրա եինէ կէլ-
միշէր տիր, զիրա տէմիր ըարմազըլըզ գաթուըն օ պիր թարաֆընտա թէքէրլէք
իզլէրի հէնուզ բէք թագէ տիր . . . պուլնտա անլաշըլաճագ պիր սըրր վար տըր,
պէն պու սըրրը անլայաճաղըմ . . . —տիյէրէք, Սէն-Մօր եօլուըն թութտը վէ
օրայա վարընճա պաղչէպան Տիւրրանըն խանէսինի գօլայճա պուլտը:

Մէրգում պաղչէպան՝ պաղչէսինտէ չիչէքլէրէ վէ մէյվէլէրէ պազըյօր իտի:

Րէյմօն.—Սիզտէն պիր մալիւմաթ իսթէմէյէ կէլտիմ, զաննըմ սիզճէ գօլայ
պիր շէյ տիր . . . Բըթի Գասթէլ գօնաղընըն եէնի սահիպի իլէ միւնասէպաթտա
պուլուընտընը՞զ մը . . .

Պաղչէպան Տիւրրա.—Էվվէթ, էֆէնտիմ . . .

Րէյմօն.—Էօյլէ իսէ լութֆէն իսմինի պանա սէօյլէյինիզ . . .

Պաղչէպան.—Իսմինի պիլմէյօրըմ.—տէտիքտէ, Րէյմօն Ֆրօմանթալ պիր թէ-
աճճիւպ հարէքէթինտէ պուլընտը:

Պաղչէպան՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.—Սիզ պուլնա թէաճճիւպ իտիյօրսընըզ ամ-
մա, պու բէք թապիի պիր շէյ տիր . . . Սաթըն ալան ատամ՝ էվվէլա քիրաճը
օլտուղընտան, իսթիճար իթմէք իսթէտիկի մէզքիւր խանէյի կէզմէք իչիւն պանա
միւրաճաաթ իթմիշ տիր . . . Պէն քէնտիսինի կէօթիւրտիմ, թէքմիլ էվի կէզ-
տիրտիմ վէ պատէհու մուգապէլաթ մուհարրիինին պուլուընտըղը մահալի քէնտի-
սինէ թարիֆ իթտիմ . . . Պազընըզ, էֆէնտի, իսմինի էյրէնմէյէ պիր միւնա-
սէպէթ տիւլմէմիշ տիր:

Րէյմօն.—Տօղրու տըր. մուգապէլաթ մուհարրիի Ժուէնվիլտէ իգամէթ ի-
տէր տէտիլէր, սահի՞ն մի տիր:

Պաղչէպան.—Էվվէթ, իսմի տէ Ֆինէ տիր:

Րէյմօն.—Կիտէյիմ անը կէօրէյիմ:

Պաղչէպան.—Պու կիւն կիթմէնիզ պօշ շէյ տիր:

Բէյմօն. — Նիշիւն, նէ՞ վար քի :

Պաղչէպան. — Օտաւընը գարալը պուլաճագսընըզ :

Բէյմօն. — Գարալը՞ մը . . . պիր մուգավէլաթ մուհարրիրինն օտաւը՝ հաֆթա իշի պիր կիւն, եօրթու տէյիլ, պիր չէյ տէյիլ տէ գարալը՞ մը տըր տէտինիզ : Պաղչէպան. — Զուհուրաթ նէվինտէն պիր սէպէպ վար տա անըն իշիւն տըր . . . Մուգավէլաթ մուհարրիրի Ֆինէ՝ պու կիւն գայնանաւընը կէօմմէք պախթընա նաիլ օլաճագ տըր . . .

Բէյմօն. — Պէյհուտէ Ժուէնվիլէ գատար եիւրիւմէքտէն պէնի գուրթարտընը, էֆէնտի, թէչէքքիւր իտէրիմ . . .

Պաղչէպան. — Իսթաղֆէրուլահ . . . սիզէ խըտմէթ իթմէյէ տայմա հազըր վէ միւհէյեայըմ, — տէտի :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ պաշընը էօնիւնէ Իսմըլ վէ բէք պօզուլմըլ օլտուղը հալ տէ պաղչէտէն տիշարը չըգտըլ վէ էրթէսի կիւնէ պէքլէմէքսիզին արգու իթտի կի մալիւմաթը էլէ կէչիրմէյէ չարէ պուլմագ իշիւն զինինի թըրմպուտը տոկրտը :

Բօլըն բէտէրի՝ կէլտիկի եօլտան աղըր աղըր եիւրիւմէյէ պաշլապս, պիր տէ օ արա թա եագընընտան քէնտի իսմի վէրիլտիկինի իշտինճէ պիւթիւն վիւճու. ուրլա թիթրէտի, պիրտէն պիրէ պաշընը եօգարը գալտըրտը վէ քէնտիյէ տօղրու կէլմէքտէ օլան պիր ատամա տիք տիք պագմաղա պաշլատը :

Բէյմօն՝ չախսը մէրգուլմը թանըլըպ սար սարը քէսիւրէրէք. — Սիզին պուրա տա նէ՞ իշինիզ վար . . . Օլմայա քի պէնի արայասընըզ :

Եննի կէլէն. — Էվլէթ, թամ սիզի իշիւն կէլյօրըմ . . . Տէմիր եօլընտան էն տիւ, Բօր-Գրէթէյլտէ սիզի սօրաճագտըմ :

Բէյմօն. — Զապըթա ըէիսի թարաֆընտա՞ն մը կէլյօրսընըզ :

Եննի կէլէն. — Էվլէթ . . .

Բէյմօն. — Պանա պիր սէյլէյէճէյինիզ վար՞ մը :

Եննի կէլէն. — Սիզէ թէսլիմ իտէճէք պիր մէքթուպըմ վար. — տիյէրէք, ճէլ պինտէն չըզտանընը չըգարտը վէ մէքքիւր չըզտանը աչըպ իլավէի մէգալ իտէրէք. — Էվլէլա Սէն-Լուի ատասընտա սիզին էվէ կիթտիմ. . . գարուճընըզ՝ պու սապահքի պըրագտըղընըզ բուսուլայը պանա կէօսթէրտի . . . Պուլըն իւզէրիճէ նիզի պուլմագ իշիւն գօշտուլմ կէլտիմ, վէ կիտէճէյիմ եօլը անլամագ իւզրէ իքէն հէլէ քի սիզէ թէսատիւֆ իթտիմ . . . Զապըթա ըէիսինն մէքթուպը իշթէ՝ . . . — տէտի :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ գարալը մէքթուպը ալտը վէ թիթրէյէրէք աչըպ պէր վէճըր աթի գրաաթ իթտի :

«Պու մէքթուպ եէտինիզէ վասըլ օլուր օլմագ, օտաի մախսուսըմա կէլինիզ միւսթաճէլ տիր . . .

«ԶԱՊԸԹԱ ԲԵԻՍԻ»

Բէյմօն՝ քէնտի քէնտինէ. — Տիմէք շիմտի զապթիյէ նէգարէթինէ կիթմէլյիմ :

Եննի կէլէն. — Սիզի պէքլէյիպ պէրապէր կէօթիւրմէկէ էմր ալմըլմ տըր :

Բէյմօն. — Աճապա նէ՞ վար օրատա :

Եննի կէլէն. — Պիր չէյտէն խապէրիմ եօգ տըր . . . Պէն Ժուրնալըմը թէսլիմ իթմէյէ կիթտիմ . . . զապըթա ըէիսի պէնի իսթէթտի . . . սէրիան նէգտինիզէ

կէօնտէրտի . . . Լաֆ արամըզտա գալսըն, եիւզիւնի բէք էքչիթմիշ իտի . . .
քէնտիսինի պէքլէթմէզսէք զաննըմ էյի օլուր :

Րէյմօն.—Էօյլէ ամմա, հիշ օլմազսա կիտէյիմ օղլումա խապէր վէրէյիմ վէ պիր
ազ տա թաամ իտէյիմ :

Եէնի կէլէն.—Բէք էյի, սիզի բէք բէք իւշ շէրեէք սաաթ սօնղրա պուլմըշմ
զանն օլընաճաք տըր. զաթէն պէն տէ հէնուզ թաամ իթմէմիշ օլտուղըմտան,
էկէր միւսաատէ իտէր իսէնիզ, պիրլիքտէ թաամ իտէլիմ . . . —տէտիքտէ, Րէյ-
մօն Ֆրօմանթալ՝ պաշ իշարէթիլէ իպրաղը մուվաֆազաթ իթտի :

Մէրգում բէք զիյատէ միւքէտտէր օլմուշ իտի, զիրա օն պէշ կիւն գատար
եանընտան այրըմայաճաղընը օղլունա թաամ սէօյլէտիկի սըրատա, Բօլտան միւ-
ֆարէզաթ իթմէսի լաղըմ կէլիյօր իտի :

Բօլ՝ իշպու ազիմէթէ շիւպէսիզ բէք զիյատէ թէաճճիւպ իտէճէք վէ հաթթա
անտէն պիր շէյ անլայաճաղաճաք վէ բէք զարիպ կէօրէճէք իտի :

Մէրգում տէլիգանը էլպէթթէ պուլնըն իւզէրինէ տիւշիւնիւպ տուրաճաք . . .
աճապա պու միւթալէատէն նէ՞ նէթիյճէ հասըլ օլաճաք իտի :

Րէյմօն Ֆրօմանթալըն տէրհալ զապթիլէ նէզարէթինէ կէլմէսի թալէպ օլը-
նըյօր իտի . . .

Աճապա սէպէպ նէ՞ իտի :

Բարիգտէ շիւպէսիզ բէք աղըր պիր վազաա ճէրէյան իթմէքտէ օլտըղընտան,
հալգայը եէնիտէն պօյնունա թաղմաք իգթիզա իտէյօր իտի :

Նէ՞ եաբմալը :

Պու սիւվալէ եալընըզ պիր ճէվապ վար իտի :

—Իթաաթ իթմէք :

Պու սըրատա մէրգուման իքի քիմսէ պիր շարապճը տիւքքեանը էօնիւնտէ
պուլընըյօրլար իտի :

Րէյմօն՝ թէվազգուֆ իտուպ, իսմի վէրնիէ օլան զապըթա մէմուրընա խի-
թապէն.—Շուրայա կիրինիզ . . . էյի պիր թաամ հազըրլաթընըզ . . . էն չօղը եիրմի
տազիգատան կէլիւ սիզինլէ պուլուշըրմ.—տէտի :

Վէրնիէ.—Բէք ալէա . . . օլուր . . . Լաքին չարուգ իտինիզ . . . կէճիքմէյինիզ . . .
Թէբրար տէրիմ, զապըթա ըէլիսի պու կիւն բէք թէրս կէօրիւնիւյօր իտի . . . սիզի
չօգ սէվէր իքէն, սիզէ պիլէ բէք խըրսը կէօրիւնիւյօր իտի . . .

Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ աճէլէ եիւրիւյէրէք վէ հաթթա գօշարաք օղլունըն եա-
նընա կէլմէյէ չըթապան օլտու :

Պիր սաաթտան զիյատէ վազթ կէշմիշ օլուպ պապասը օրթայա չըգմատըղըն-
տան, Բօլ բէք զիյատէ վէսվէսէ իթմէյէ պաշլամըշ իտի :

Մէրգում տէլիգանընըն բէտէրի Րէյմօն՝ սանտալտան գարայա չըգմըշ օլտուղը
ըլթթըմըն եազընընա վասըլ օլտըգտա, իքի էլլէրինի աղղընըն եանընա կէօթիւ-
րէրէք պօրու կիպի եաբտը վէ Բօլը սէսլէտի :

Բօլ՝ օլթալարընը պըրագտը, սանտալըն իրինի շէօղտիւ, քիւրէքլէրէ եաբըշ-
տը, վէ պիր գաշ տազիգա զարֆընտա պապասընըն պուլուլտըղը մահալէ վասըլ
օլտու :

Մէրգոււմ տէլիգանը՝ Րէյմօնըն քէտէրի երեզիւնի կէօրիւնճէ, պիւթիւն վիւ-
ճուտըյա թիթրէտի:

Բօլ՝ պօղուգ պիր սէտա իլէ.—Պիր ֆէնա խապէր կէթիրտին պանա, տէյիլ մի:
Րէյմօն՝ սանտալըն իչինէ աթլայարագ.—Սահիհէն ֆէնա խապէր, էվվէթ...

Բօլ.—Աճապա ՄէրֆոնիՄէ զա՞յ մը օլմուչ, ՄէրֆոնիՄէյի արթըգ պիր տա-
հա կէօրմէյէճէքմիյիմ տիյէճէքսին . . .

Րէյմօն.—Իչ ՄէրֆոնիՄէնին իւգէրինտէ տէյիլ տիր, սէվիւլիւ էվլատըմ...
ՄէրֆոնիՄէ հազգընտա պաշատըղըմ թահգիգաթտան վագըա պիր նէթիյճէ հա-
սըլ օ աճաղընա չիւպհէ եօգ իտի իսէ տէ, թահգիգաթը մէգըրէրէյի իքմալ իտէ-
մէտիկիմտէն, օլ պապտէ սանա հիչ պիր մալիւմաթ վէրէմէյէճէյիմ:

Բօլ.—Պապաճըղըմ, պու թահգիգաթը նի՛չիւն եարը պուշուգ պըրագտընըգ:

Րէյմօն.—Պիր սէպէպը միւճպիր վագը օլտու . . . Տէմիր եօլ սթասիօնընըն
եագընընտա զապթիյէ նէգարէթինտէն պիր մէմուրա թէսատիւֆ իթտիմ, ռէրիան
պէնի չաղըրմադ իչիւն զապըթա ըէրսի՝ մէրգոււմը կէօնտէրմիչ իմիչ . . .

Բօլ.—Տիմէք եինէ պէնտէն միւֆարէգաթ իտէճէքսին, էօյլէ՞ մի:

Րէյմօն.—Հէման շիմտի պիլէ . . . պէնի սանտալընըն գալըգխանէսինէ գա-
տար կէօթիւր . . .

Բօլ՝ սիյա իտէրէք, քէսիք քէսիք պիր գուվվէթլէ քիւրէք չէքմէյէ պաշա-
յըպ.—Տիմէք կիտիյօրսըն, էօյլէ՞ մի:

Րէյմօն.—Ամիրլէրիմէ իթաաթ իտիյօրըմ, նէ՞ եաքայըմ:

Բօլ.—Աճապա պիր եօլմուլըգ մը վար:

Րէյմօն.—Պիլմէյօրըմ . . . Պէնի չաղըրըյօրլար, անը պիլիւրիմ, անտէն պաշ-
գա պիր շէյտէն խապէրիմ եօգ տըր . . . Եալընըգ Բարիգտէ սէպէպիւնի անլայա-
պիլէճէյիմ . . .

Բօլ.—Մարթ հազգընտա . . . Բըթի Գասթէլ գօնաղընըն սէքէնէսի հազ-
գընտա քիմսէ սանա պիր շէյ սէօյլէ՞մէտի մի:

Րէյմօն.—Սէքիզ օն կիւնտէն պէրու էվտէն կիթտիքլէրինի պանա սէօյլէ՞
տիլէր . . .

Բօլ.—Նէ՛րէյէ կիթմիլլէր:

Րէյմօն.—Պու նօգթա հազգընտա քիմսէ պանա պիր մալիւմաթ վէրմէտի:

Բօլ.—Պարէ իսիմլէրինի՞ տէ մի սանա սէօյլէյէմէտիլէր:

Րէյմօն.—Իսիմլէրինի տէ քիմսէ պիլմէյօր . . . լաքին եարըն էօյրէնէպիլէ՞
ճէյիմ . . .

Բօլ՝ մէէյուսիյէթլէ.—Էյ շիմտի կիտիյօրմընըն:

Րէյմօն.—Էվվէթ, սէվիւլիւ էվլատըմ, կիտիյօրըմ. լաքին ումմամ քի չօգ կէ-
ճիքէյիմ . . . պէլքի պու ագչամ ավտէթ իտէրիմ . . . Էկէր պու ագչամ կէլէ-
ճէք օլուր իսէմ, պու կիւնքի պաշատըղըմ թահգիգաթ ու թէճէսսիւսաթա եա-
րըն տէվամ իտէճէյիմ . . . Միւսթէրիհ օլ վէ իւմիտինի պէնտէն քէսմէ . . . սա-
նա վատ իթտիմ, վատըմը իճրա իտէճէյիմ. եարըն տէյիլսէ եագըն պիր կիւն, պի-
գաչ կիւնէ գատար էլպէթթէ վատըմը իճրա իտէճէյիմ . . . Սէն կէնճսին . . .
հէնուգ չօգ մէյտանըն վար տըր . . . մէէյուս օլմագսըզըն պիր աղ տահա պէքը

լէյակիրսին . . . եւրէքի օլ . . . էկէր սաատէթը հալինին հուսուլի պէնիմ
էլիմտէ իտէ , ճանըմը պիլէ ֆէտա իտէրէք պու սաատէթին թէէմին իտէճէկիմ-
տէն , օ հալտէ էմին օլ , մէէյուս օլմա . . . —տէտի :

Պու մէգալէ էսնսսընտա Բօլ պաշընը էօնիւնէ էյէրէք , հըզը հըզը քիւրէք
չէքմէսինէ տէվամ իտիօր իտի :

Բօլ՝ պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն ոօնդրա . — Զապթիյէ նէզարէթինտէն կէ-
վա սէնի արայան մէմուր նէ՞ օլտու :

Րէյմօն . — Սէրիան կիտէճէկիմի ամիրէրիմէ խապէր վէրմէք իւզրէ տէրհալ
ալտէթ իտուպ կիթտի :

Բօլ . — Տիմէք պէնիմլէ թաամ իթմէյէճէքսին , էօյլէ՞ մի :

Րէյմօն . — Սա'յր . . . Մատլէնէ պիր շէյ սէօյլէյիպ սէրիան եօլա չըգաճաղըմ :

Բօլ . — Պու ագչամ ալտէթ իթմէյէ սահիհէն իւմիտին վա՞ր մը :

Րէյմօն . — Էվլէթ , իւմիտիմ վար . . . էկէր աքսի օլարագ կէլէմէյէճէք օլուր
իւէմ , սանա պիլտիէճէյիմ . . .

Բօլ . — Նա'սըլ :

Րէյմօն . — Սանա պիր թէլէկրաֆ եազաճաղըմ . . .

Բօլ՝ պիր սէտաի միւթէրէտտիւտանէ իլէ . — Բըթի Գասթէլ զօնաղընտաքի
սէքէնէ հազգընտա նէ՞րէտէն ալսըլ մալիւմաթ իթմէք նիյէթինտէ պուլընըյօրսըն :

Րէյմօն . — Սանէի մէգքիւրը ֆիրուլսթ իտէն մուգալէլաթ մուհարրիթինտէն :

Բօլ . — Պու մուհարրիթի նէ՞րէտէ իգամէթ իտէր :

Րէյմօն . — Ժուէնվիլ-ը-Բօնտա :

Բօլ . — Պէն կիտիպ մէրգոււմը կէօրէ՞մէմ մի :

Րէյմօն . — Սապրսըզըք իթմէ . . . պրագ լազըմ կէլէն թէհարրիյաթը պէն
իճրա իտէյիմ . . . պէօյլէ տահա էյի օլուր :

Պու սըլատա գարայա եանաշըլմըլ իտի :

Բօլ՝ սանտալը ըլխթըմտաքի գազըղա պաղլատը վէ պապասընըն արգասը սը-
րա էվէ տօղրու կիթտի :

Բօլ՝ սուս բուս եիւրիւյէրէք քէնտի քէնտինէ . — Պու նէ՞ զարիպ շէյ . . .
Բէտէրիմ պիր գաջ կիւն սէրպէսթ օլաճագ տէյու զանն իտէր իքէն , շիմտի պիր-
տէն պիրէ քէնտիսինի չաղըրըյօրլար . . . արայըպ պուլմագ իչիւն պուրայա գա-
տար տա ատամ կէլմիլ . . . պու նէ՞ տիմէք տիր . . . անլաշըլմագ կիզլի պիր շէյ
տէօնիւյօր ամմա , պէն ֆարգ իտէմէյօրըմ վէ էնտիլէ իտուպ գօրգույօրըմ . —
տէտի :

Պապա օղուլ էվին պաղչէսինէ վասըլ օլուպ , օրոտա Մատլէնին ագչամ թա-
ամը իչիւն սէպգէվաթ թօրլատըղընը կէօրտիւլէր :

Մատլէն՝ պաղըրարագ . — Կէլտինիլ . . . թաւալըգ պալըգ տա կէթիրմէտի-
նիլ , էօյլէ՞ մի . . . պալըգ կէթիրէճէյինիգէ հիլ շիւպհէ իթմէյօր իտիմ . Կիւնտիւլ
թաամընըն հէնուլ հազըր օլմատըղընը պիլմիլ օլասընըլ , սէվկիւլիւ էֆէնտիլէրիմ :

Րէյմօն . — Պէն գաթէն կիւնտիւլ թաամընը պուրատա իթմէյէճէյիմ , Մատ-
լէնճիկիմ :

Մատլէն . — Ա' . . . նիլիւն . . . նէ՞ վար քի :

Բէյմօն. — Կիտիյօրըմ տէ անըն իշիւն :

Մատլէն՝ էլլէրինի վէ կէօզլէրինի եօգարըյա տօղրու գալտըրարագ. — Կիտիյօրըմընը :

Բէյմօն. — Էվվէթ. — տիյէրէք, Բօլա իթտիկի հիքէայէյի Մատլէնէ տախի թէքրար իթտի :

Իխթիյար խըտմէթճի գարը Էֆէնտիսինին թէքմիլ հալ ու անվալինէ վագըֆ իտի :

Մէրգուլէ գատըն իշի անլաւը վէ մահզուլն մահզուլն Էֆէնտիսինին երեզիւնէ պագտը :

Բէյմօն՝ բարտըսիւսինի կիլիպ շարգասընը գօյարագ հաղըր օլտու :

Բօլ. — Պապաճըղըմ, պիրտէն պիրէ պու կիտիլինիզ պիրլէմ նիշիւն պէնի րահաթսըզ իտիյօր . . . հաթթա խէվֆ ու տէհէթիմի մուճիպ օլույօր . . . Սէնտէն այրըմագ իսթէմէյօրըմ . . . պէնի պէրապէր կէօթիւր . . . — տէտիքտէ, Բէտէրի թիթրէտի վէ երեզիւնտէ պիր սինիր ալէամէթի նիւմայան օլտու :

Բէյմօն. — Սէվկիւլիւ էվլատըմ, սէն զիհնճէ Էօյլէ պիր հալտէ պուլընըյօրսընքի, հէր շէյի միւպալէղալը կէօրիւյօրսըն . . . Ագըլընը պաշընա թօբլա վէ պիլա սէպէպ էնտիշէ վէ վէսվէսէ իթմէ . . . Թէքրար տէրիւքի, պու ագշամ ալտէթ իթմէկէ չօգ իւմիտիմ վար տըր . . . Էկէր կէլմէյիպ տէ պիր եօլճուլըզ իճրա իթմէյէ մէճպուր օլուր իսէմ, սէնի ալա պէրապէր կէօթիւրմէմ . . . Պիրինճի տէֆա պու էնտիշէ նէտէօն իյճապ իտիյօր . . . Պէն հէր վագթ նասըլ զայպուպէթ իտէր իտի իսէմ, երնէ Էօյլէ զայպուպէթ իտէճէյիմ . . . պու հալ չօգ սէնէլէրտէն պէրու վուգու պուլըյօր . . . զապլիյէ նէզարէթինտէքի մէմուրիյէթիմ պէօյլէ իյճապ իթտիրիյօր . . . Սէն զասապէթ իթմէ վէ Մ. Ֆապիէն տը Շաթըլիւքսին պիր գաշ սաաթա գատար սանա միւսաֆիր օլաճալընը տիւշիւն վէ մէրգուլը գապուլ իթմէք իշիւն պուրատա պուլըն . . . Մատլէն իլէ պուրատա գալ . . . Էկէր պու ագշամ ալտէթ իթմէյէճէք օլուր իսէմ, սանա պիր թէլէկրաֆ եագարըմ . . . Պագ, հէր նէ գատար սէնտէն այրըլտըղըմա ճանըմ սըգըլըյօր իսէտէ, երնէ գասապէթ իթմէյօրըմ, սէվինճտէ պուլընըյօրըմ . . . Սէն տէ պէնիմ կիպի գասապէթ իթմէ վէ սէվինճլի օլ . . . Սաատէթ Էքսէրիա մէմուլտէն զիյատէ եագըն պուլընըր . . . Եիւրէքլի օլ, Էմնիյէթ իւզրէ պուլըն, վէ պէնի գուճագլա . . . — տէտի :

Բօլ՝ պապասընըն գուճալընա աթըլտը . . .

Բէյմօն. — Շիմտի արթըգ իշթահլը պիր թաամ էթ, վէ կիթ պիր ազ թապալըզ պալըգ թուլթ . . . Տօսթըն Ֆապիէն պու ագշամ սէնինլէ թաամ իտէճէք, լայըզը վէճհլէ օնա իքրամ իթմէլի . . . Հէլէ հիշ թէրա չէհրէ կէօթիւրմէմէլի՝ Միւսաֆիրինի էլլէնտիրմէլիսին, քէտէրլէնտիրմէլիսին . . . Ինշալլահ երնէ կէօրիւշիրիզ, էվլատըմ, ինշալլահ եագընտա կէօրիւշիրիզ. — տիյէրէք, օղլուներն ալնընը եէնիտէն պուս իթտի, Մատլէնին էլլինի սըգտը, Ֆէնա տիւշիւնճէլէրլէ հա-

րէքէթ իթտի, Մարն ըրմաղընըն գարըը եագասընա կէշմէք իշիւն աստատաքի լօ-
գանթանըն սանտալճըսընը չաղըրտը վէ չար չէշմէ քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլան
զապըթա մէմուրը վէրնիէ իլէ կիթտի պուլուշտը:

Բէյմօն Ֆրօմանթալա տահա իլք կիւնիւ մէշգուկնիյէթ վէրիւմիշ իքէն, զապը-
թա րէիսինին Ֆիքրի պիրտէն պիրէ թէպէտտիւ իտէրէք մէրգուլը սէրիան չա-
ղըրթմագ իշիւն աճապա զապթիյէ նէզարէթինտէ նէ՞ վուգու պուլմըշ իտի:

Բէյմօն քէնտի քէնտինէ պու սիւվալտէ պուլընըպ, լաքին պիր ճէվապ վէրէ-
մէյօր վէ մուամմայը հալլ ու թապիր իթմէյէ պէյհուտէ չալըշըյօր իտի:

Պիզ պու մուամմայը օգույանլարըմըզա իյզահ ու թապիր իտէճէյիզ:

Պուլօնեը օրմանընտա իքի նաշէ պուլուկնտըղընը մուվագգաթէն կիզլի թութ-
մաղա գարար վէրիւտիքտէն սօնղրա, զապըթա րէիսի՝ զապթիյէ նազըրընըն օտա-
սընտան տիչարը չըգըպ Մօրկ թէշհիրիսանէսինէ ազիմէթ իթմիշ վէ օրանըն քեա-
թիպիլէ խուսուսի պիր միւքեալէմէ իճրա էյլէմիշ իտի:

Բէիսը մուամիլէյի Մօրկտան ալտէթ իտէր իթմէզ, Լիմէտէ Տիւվէրնուա իլէ
վիրթինինին նաշէլէրի ամէլիյաթ սալօնընտան գալտըրըլըպ թէշհիր սալօնընա
նազլ ու վագ օլուկնըլար իտի:

Պու նաշէլէր օրատա մէվգիլի մախսուսլարընա վագ օլընալը օն տագիգա օ-
լուր օլմազ, եիրմի եիրմի իքի եաշընտա պիր տէլիգանլը՝ մէրագ իտուպ թէշհիր
սալօնընա կէլէրէք վէ պիրի նաշէլէրէ վէ տիկէրի էհալիլէ մախսուս օլմագ իւզրէ
սալօնը իքի գըսմա թագսիմ իտէն ճամէքեանըն արգասընտան կէշէրէք, մէզքիւր
նաշէլէրի կէօրիւնճէ թէաճիւկ վէ տէհշէթինտէն նաշի պիր նիտա սալըվէրտի:

Օրատա պուլընան պիր գաշ սէյիւրճի՝ պու նիտաի տէհշէթինթիմայը իշիտին-
ճէ, անիտէ մէրգուլմ տէլիգանլընըն էթրաֆընը գուշաթտըլար, վէ մէրագ իտուպ

— Աճապա պու պէտպաթլարը, եախօտ պուկնլարըն պիրինի թանըրմըսը-
նըզ. — տէյու սիւվալ իթտիլէր:

Տէլիգանլը՝ հէյէճանընտան նաշի գըրկըն պիր սէտա իլէ. — Ա՛հ, էվվէթ, թա-
նըրմ. . . իքիսինի տէ թանըրմ. . . Տահա էվվէլէի ագշամ լէֆիգիմ օլան
տէլիգանլը իլէ իշթահ աշընը պիր իլաճ ալտըմ. . . Անըն եանընտաքի կէնճ գա-
տընա կէլինճէ, պու գարը տա մէրգուլմ տէլիգանլընըն մաշուգէսի իտի իսէ տէ,
պուկնըն սէպէպի օլուպ, ագըլպալիղ օլուկնճա նիքեաի օլաճագլար իտի. . .

Սէյիրճիլէրտէն պիրի. — Պուկն չարուճագ լիւմէն պէյան իթմէլի տիր:

Տէլիգանլը. — Սահի՞ մի, եարայըմ մը:

Սէյիրճի. — Շիւպհէ՞ մի վար, եարմալը եա՛. . . Պու պէտպաթլարըն պու-
րայա վագ վէ թէշհիր իտիլմէլէրինէ սէպէպ չու տըր քի, քիմ օլտուգլարընը ան-
լամագ իշիւն իւսթլէրինտէն հիշ պիր քեաղըտ, հիշ պիր նիշանէ գուհուր իթմէ-
միշ տիր. . . Քիմ օլտուգլարընը քիմսէ պիլմէտիկինտէն, թանըլմամըզ գալմագ
թէհիլէսինտէ պուլընըյօրլար. սիզ խապէր վէրէճէք օլուր իսէնիզ, կէրէք զա-
պըթայա վէ կէրէք բէտէր վէ վալիտէ վէ ագրապալարընա պէօյիւք պիր խըտմէթ
իթմիշ օլաճագսընըզ. . .

Տէլիգանլը. — Ալիմ Ալլահ տօղրու տըր. — տիյէրէք, կիթտի տօղրուճա Մօրկ
թէշհիրիսանէսի քեաթիպինին գաբուսընը վուրտը:

Մէրգում տէլիգանլը՝ օգույանլարըմըզա պիւսպիւթին եապանճը պիր քիմսէ օլմայըպ, ֆիւհագիգա Ամէտէ Տիւվէրնուանըն Պէլվիտէ չալըմագտան ալտէթ իթ-տիկի վէ Բասգալ Սօնիէնին տէ քէնտիսինի կէօզէթտիկի գէման մէրգում տէլի-գանլընըն Ամէտէ իլէ պէրապէր Պէլվիտէ պիր շարապճընըն տիւքքեանը էօնիւն-տէքի պաղչէտէ պիր մասանըն էթրաֆընտա օթուրտըղընը կէօրմիւշիզ տիր :

Մէմուրիյնտէն պիրի՝ գաբուլը արալըգ իտէրէք. — Բիմի՞ իսթէրսինիզ. — տէյ-յու սիւվալ իթտի :

Տէլիգանլը. — Րէսմէն պիր չէյ պէյան իթմէյէ կէլտիմ :

Մէմուր. — Պիրինի՞ մի թանըտընըզ :

Տէլիգանլը. — Թէչհիր իտիլմիշ օլան նաչէլէրին իքիսինի թանըտըմ . . .

Մէմուր՝ գաբուլը պիւսպիւթին աչարագ. — Կիրինիզ. — տէտիքտէ, տէլիգան-լը՝ գաբուտան իշէրէ կիրտիւյ վէ պատէհու մէմուր՝ օ արա գալէմ օտասընտան տիշարը չըգան Մօրկ քեաթիպլինէ խիթապը մէգալ իտէրէք. — Թէչհիր իտիլէն նա չէլէրի թանըր իմիշ. — տէտի :

Բեաթիպ. — Նաչէլէրտէն պիրինի թանըտընըզ մը :

Տէլիգանլը. — Իքիսինի տէ, էֆէնտի, իքիսինի տէ թանըտըմ :

Բեաթիպ. — Հա՞նկըլարընը :

Տէլիգանլը. — Եան եանա գօնուլմըշ օլան տէլիգանլը իլէ կէնճ գարըյը :

Բեաթիպ. — Եանըլմատըղընըզա էմի՞նմիսինիզ :

Տէլիգանլը. — Էվլէթ :

Բեաթիպ. — Էօյլէ իսէ արգամ սըրա կէլինիզ . . . իֆատէնիզի տիյնէյէճէյիմ. — տիյէրէք, միւթէվէֆա Ամէտէ Տիւվէրնուանըն արգատալընը քէնտի գալէմ օ-տասընա կէօթիւրտի վէ պիր չան չալտը :

Մէգքիւր չան չալընընճա պիր մէմուր կէլտի :

Թէչհիրխանէ քեաթիպլի՝ պիր քեաղըտ իւզէրինէ սէրիան պիր գաչ սաթըր եաղը եաղըպ դարֆա գօյտուգտան սօնլրա, կէլէն մէմուրա խիթապէն. — Գօշա-րագ զապթիյէ նէզարէթինէ կիրտինիզ վէ պու մէքթուլը զապթիթա լէիսինէ թէս-լիմ իտինիզ . . . Բէք միւսթաճէլ տիր, հիշ վագթ զայպ իթմէք օլմազ, չարո՛ւգ :

Մէքթուլըն միւհթէվիյաթը պէրվէճըն աթի իտի :

«Զապթիթա լէիսի էֆէնտի :

«Պու սասլահ Պուլսնեը օրմանընտա պուլըն ան իքի նաչէլէրի չիմտի թանըյան օլտու :

«Էմիսինիզ մուհիպինճէ, սիզէ մալիւմաթը միւֆիտէ վէրէպիլէն քիմսէյի սիզի իշիւն ալըգօյօրըմ :

Գուլընըզ

«ՄՕՐԿ ԹԵՇՀԻՐԽԱՆԵՍԻ ԲԵԱԹԻՊԻ»

Մէմուր կիթտի, քեաթիպ՝ իւզէրինտէ սիւվալ իպարէլէրի մաթպու վէ ճէվապ եէրլէրի աչըգ օլան պէօյիւք պիր քեաղըտ ալըպ էօնիւնէ եայտըգտան սօնլրա գալէմիսի միւրէքքէպէ պաթըրարագ պէրվէճըն աթի իյրատը սիւվալէ պաչլաթը :

Բեաթիպ. — Իսմինիզ նէ՞ տիր :

Տէլիգանլը. — Ժագ Վիզթօր Պէրթրան :

Քեաթիպ՝ տէլիգանլընըն իսմինի եազտըգտան սօնդրա սիւվալլէրինէ տէվամ
իլէ . — Գա՞ջ եաչընտասընըզ :

Պէրթրան . — Երիմի պիր եաչընտա :

Քեաթիպ . — Նէ՞րէտէ իգամէթ իտիյօրսընըզ :

Պէրթրան . — Պէլվիտէ Բարթան սօգաղընտա Նօ . 23 :

Քեաթիպ . — Սէնաաթընըզ նէ՞ տիր :

Պէրթրան . — Տէօշմէճի :

Քեաթիպ . — Թէչհիր իտիլէն օ իքի քիչլի թանըր մը իտինիզ :

Պէրթրան . — Էվվէթ , էֆէնտիմ :

Քեաթիպ . — Տէլիգանլընըն իսմի նէ՞ տիր :

Պէրթրան . — Ամէտէ Տիւվէրնուա :

Քեաթիպ . — Գա՞ջ եաչընտա տըր :

Պէրթրան . — Օն տօգուզ եաչընտա :

Քեաթիպ . — Սէնաաթընըզ նէ՞ տիր :

Պէրթրան . — Օ տա պէնիմ կիպի տէօշմէճի իտի :

Քեաթիպ . — Մահալը իգամէթի նէ՞րէսի տիր :

Պէրթրան . — Պէլվիտէ Ժիւլիէն Լագրուա սօգաղընտա 19 Նումէրօտա իգա-
մէթ իտէր :

Քեաթիպ . — Քէնտի անասընըն պապասընըն էվինտէ՞ մի :

Պէրթրան . — Ուայր , էֆէնտիմ , քէնտի եանընտա սէրլիպ եաթմըզ օլան կէնճ
գըզ իլէ պիրլիքտէ օթուրըրլար իտի :

Քեաթիպ . — Պու գարը քէնտի մաշուգէսի՞ մի իտի :

Պէրթրան . — Էվվէթ , էֆէնտիմ . . . քիմսէյէ զարարլարը եօգ իտի . . . Նի-
քեահ օլանագլար իտի . . .

Քեաթիպ . — Գարընըն իսմինի պիրթիմիսինիզ :

Պէրթրան . — Տիւպէր Վիրթինի տէյու թէսմիյէ իտէրլէր իտի :

Քեաթիպ . — Յամիլեա իսմինի պիրմէ՞զմիսինիզ :

Պէրթրան . — Ուայր , էֆէնտիմ :

Քեաթիպ . — Իքի Ֆամիլեանըն տա իգամէթ կեահլարը սիգէ մալի՞ւմ մի տիր :

Պէրթրան . — Պուըն հիշ պիրմէմ . . . պէլքի Ժիւլիէն Լագրուա սօգաղընտա
մէզքիւր Ֆամիլեալարըն նէրէտէ իգամէթ իթտիքլէրինէ տաիր մալիւմաթ ախզ օ
լունապիր . . . Աֆվ իտէրսինիզ , էֆէնտի , սիգէ պիր շէյ սիւվալլիտէյիմ , լութ-
ֆէն սէօյլէյինիզ . պու պէտպախթ Տիւվէրնուա իլէ Վիրթինի պիր գազայա՞ մը
ուղըրամըլլար տըր :

Քեաթիպ . — Ուայր , գազայա մազայա ուղըրամըլլարը եօգ տըր . տէլիգանլը՝
պու սապահ Պուլօնեը օրմանընտա պիր աղանտան աշաղա ասըլը պուլունմըլ տըր .
Վիրթինի տէտիկինիզ կէնճ գարը տա տէլիգանլընըն պուլունտըլը եէրէ եագըն
պիր եէրտէ պուլունմըլ տըր . . . Մէրգումէնին վէֆաթը՝ գան պօղմասընա աթֆ
օլունապիր . . .

Պէրթրան պիր տէհէթլէ պաղըրարագ . — Ասըլը՞ մը պուլունմըլ . . . Ամէտէ
քէնտի քէնտիյի՞ մի ասմըլ . . . Լաքին նէ՞ սէպէսլէ . . .

Քեաթիպ. — Պու սիւվալէ պէն բէք կիւն ճէվապ վերէպիլիրիմ. քէտէրի օլուպ օլմատըղընը սիզ պէնտէն էյի պիլէճէքսինիզ . . .

Պու սըրատա քեաթիպին գալէմ օտասընա իւչ քիչի տուխուլ իթտի .

Պունլարըն պիրի՝ զապըթա ղէիսի օլուպ, մայէթինտէ իքի մէմուր իլէ պէրա-պէր կէլմիշ օլմաղլա, թէչիրիսանէ քեաթիպի այաղա գալգըպ ղապըթա ղէիսինի սէլամատը .

Զապըթա ղէիսի՝ Ամէտէնին արգաւտաշընը կէօսթէրէրէք. — Նաշէլէրի թաւը-յան պու էֆէնտի՞ մի տիր .

Քեաթիպ. — Էվլէթ, էֆէնտիմ. սիզ կէլինճէյէ գատար պէն իֆատէսինի ալ-մաղա պաշատըմ . . . Կէօրմէք իսթէ՞րմիսինիզ .

Զապըթա ղէիսի. — Էլպէթթէ, շիւպհէ՞ մի վար. — տլյէրէք, պալէատէ պէյան իթտիկիմիզ իֆատէյի քէմալը տիգգաթլա գրաաթ իթտի վէ պատէհու իֆատէնա-մէյի քեաթիպէ իատէ իտէրէք. — Բէք ալէա . . . Թահգիգաթա տէվամ իթմէք իչիւն պիրինի արամաղա ատամ կէօնտէրտիմ, օ արաթտըղըմ քիմսէնին միւվասէ-լէթինէ պէքլէյէճէյիզ . . . Մ. Պէրթրանա ղէճա իտէրիմ, օ շախսըն վիւրուտինէ տէկին լութֆէն թահթը էմրիմտէ գալսըն. — տէտիքտէ .

Պէրթրան. — Էօյլէ ամմա, էֆէնտի, եէմէք եէմէմիշիմ, գարնըմ տա բէք աճ տըր . . .

Զապըթա ղէիսի՝ կիւլէրէք. — Ալլահ իթմէսին քի պէն սիզի աճ պըրագայըմ . . . պու էֆէնտիլէրտէն պիրի սիզինլէ կէլէճէք . . . Էն եագըն պիր գայմագ-ճը տիւքքեանընտա թաամ իտինիզ . . . պու էֆէնտի տէ սիզինլէ թաամ իտէ-ճէք, սօնղրա պիրլիքտէ կէլիրսինիզ . . .

Պէրթրան. — Էկէր ֆապրիգայա կիթմէզ իսէմ, կիւնտէլիկիմի ղայալ իտէ-րիմ . . .

Զապըթա ղէիսի. — Պունըն հիսապը կէօրիւլիր. — տէտիքտէ, Պէրթրան պիգ-գարուր իթաաթ իտուպ, ղէիսին թային իթտիկի պիր զապըթա մէմուրըյլա պէ-րապէր տիշարը չըգտը .

Զապըթա ղէիսի՝ քեաթիպէ խիթապէն. — Շիմտի, ղէճա իտէրիմ, քիմ օլ տըգլարը թանըլան իքի նաշէյի թէքրար ամէլիյաթ սալօնընա կէօնտէրինիզ . . . Փամիլեալարընըն մահալը իգամէթլէրինի արաշթըրըպ անլամագ իչիւն Ամէտէ Տիւվէրնուանըն իգամէթկեահընա շիմտի ատամ կէօնտէրէճէյիմ, վէ էկէր մէգքիւր ֆամիլեալարըն մահալը իգամէթի հագգընտա ախըր մալիւմաթ օլունսալիլիր իսէ, անլէրի պուրայա տալթէ իտէճէյիմ . . . «Ամէտէ Տիւվէրնուա» իսմինի վէ «Ժիւ-լինէն Լագրուա սօգաղընըն նումէրօսընը» լութֆէն եագընըզ. — տէտի .

Քեաթիպ՝ պիր քեաղըտ իւզէրինէ մէգքիւր իսմ վէ նումէրօյը եագտը, զա-պըթա ղէիսի՝ իչպու բուսուլայը օրատա պուլընան պիր զապըթա մէմուրընա թէս-լիմ իթտի, վէ մէմուրը մէրգում տախի շիֆահէն պազը թալիմաթը մուխթասարէ ալտըգտան սօնրա հարէքէթ իթտի .

Զապըթա ղէիսի՝ քեաթիպէ եալընըզ գալտըգտա. — Արամըզտա գարարլաշ տըրըլան շէյի պիլիրսինիզ . . . Պիր էմըր ճէտիտէ տէկին Ամէտէ Տիւվէրնուա իլէ վիրթինին գաթլինտէն ասլա պահս օլունմայաճագ տըր . . . Պինաէն ալէյհ

պագընըդ քի, ամէլլայթ սալօնընտաքի ուշագլար՝ պու զարիպ ճինայթլէրի օրթայա չըգարաճագ նիշանէլէրի միւմքին մերթէպէ կիզլի թութսընլար:

Քեաթիպ.— Բէք էյի, լաքին ֆամիլեալաթը՝ մաղթուլարըն նաչլարընը իսթէյնէքլէր վէ տէֆն իթմէք իչիւն անլէրի էվլէրինէ կէօթիւրէնէքլէր . . . պու նա հագգլարը վար տըր:

Զապըթա րէիսի.— Շիւպհէսիզ էօյլէ, լաքին պու կիւնլիկի տէֆ իթմէք միւմքին վէ գօլայ պիր շէյ տիր՝ ֆամիլեալարընա սէօյլէյինիզ, իտարէնէ պազը մուամէլէի րէսմիյէ սէպէպիյլէ նաշէլէր՝ ճէնագէ ալայը կիւնիւնտէ Մօրկ թէշհիթիանէսինտէ թապուլթա գօնուլպ իգամէթկեհաչլարընա նագլ օլունաճագլար տըր . . . Պու իքի ճինայթթ հագգընտա հիշ պիր շիւպհէ հասըլ օլմամալը տըր:

Քեաթիպ.— Իշպու թէնպիհաթընը թէմամըյա իճրա օլունաճագ տըր . . .

Զապըթա րէիսի.— Էօյլէ մէմուլ իտէրէք զապթիյէ նէգարէթինէ ավտէթի իտէրիմ . . . Էմնիյէթը քեամիլէմի գազանմըլ օլան պիր զապըթա մէմուրընա պէքլէյօրըմ: Պէնիմ արզուճ մուճիպինճէ պու մէմուր՝ մէգքիւր նաշէլէրին՝ անա վէ պապա վէ ագրապալարը թարաֆընտան թանըլտըղընտա վէ անլէրի իսթինթագ վէ իսթիճվապ իթտիկիմտէ հազըր պուլընաճագ տըր . . . Պէնիմ ավտէթիմէ տէկին հէր շէյի քէնտի հալի իւզրէ պըրագընըդ . . . Պէրթրան եէմէյինի եէյիպ կէլտիկինտէ, սէօյլէյինիզ պիր ազ սապր իտուպ պէքլէսին . . .

Քեաթիպ.— Թէնպիհինիզ մուճիպինճէ իճրաի մուամէլէ իտէնէկիմիզէ միւսթէրիհ օլունըզ:

..

Շիմտի արթըգ հէր շէյ իյգահ օլունըպ օգուլանլարըմըղըն մէմնուն վէ խօշնուտ գալտըգլարընը իւմիտ իտէրէք, Բէյմօն իլէ Վէրնիէյէ նագլը քէլամ իտէլիմ: Պունլար իքիսի ալէլ անէլէ թաամ իթտիքտէն սօնղրա տէմիր եօլընա կիթմիլլէր վէ պատէհու պիր արապա թութմըլար իտի:

Սանթ պիրտէ զապըթա րէիսինին օտասընտան իչէրի վիրտիլէր:

Զապըթա րէիսի՝ Բէյմօն.— Զար շէշմէ սիզէ պէքլէյօր իտիմ. էվտէ տէյիլ մի իտինիզ:

Բէյմօն.— Խա'յր, էֆէնտիմ . . . լըւթֆէն պէնտէնիզէ իթա պուլուրտըղընը մէհզունիյէթտէն պիլիսթիֆառէ օղլումը Բօրաֆրէթէյլէ կէօթիւրմիշ իտիմ. Վէրնիէ պէնի օրատա պուլտը . . .

Զապըթա րէիսի.— Զաղըրտըղըմտա նէրիան կէլտիկինիզտէն տօլայը թէշէքքիւր իտէրիմ . . .

Բէյմօն.— Վաղիյֆէմի իճրա իթտիմ, էֆէնտիմ . . .

Զապըթա րէիսի.— Տօղրու տըր, լաքին վաղիյֆէնիզի քէմալը միւսարէաթլա իյֆա իթտիկինիզ իչիւն շայանը մէտհ ու սէնասընըդ . . . Ազիզիմ Բէյմօն, էվլէքի կիւն սիզէ մէհզունիյէթ վէրտիմ ամմա՝ պու կիւն օ մէհզունիյէթի կէրի ալմաղա մէճպուլըմ . . .

Բէյմօն՝ պիր գըրըգլըզա.— Զաթէն ֆիքրիմտէն կէշիյօր իտի, էֆէնտի . . . Էօյլէ օլաճաղընը քէնտի քէնտիմէ քէշֆ իտիյօր իտիմ . . . Մալիւմինիզ տիր քիֆ պէն էօթէաէն պէրու իւմիտլէրիմին պօշա չըգմասընա ալըւմըլըմ տըր . . . Իւմի-

տիմոտէ պօշա չըգմագըգ խուսուսընտա հիշ պիր շէյ պէնի տիւշարը թէանճիւպ իթմէզ, ինան օլսուն . . .

Զապըթա րէիսի.—Սիդի պէօլէ պիր հալէ տիւշար իթմէք ասլա իսթէմէզ իտիմ . . .

Րէյմօն.—Տիմէք միւմքին տէյիլ իտի, էօյլէ՞ մի :

Զապըթա րէիսի.—Էվլէթ . . . Աղըր պիր վագաա օրթայա չըգտը :

Րէյմօն.—Աղըր պիր վագաա՞ մը . . . Նէ՞ կիպի :

Զապըթա րէիսի.—Էլպէթթէ խաթրընըզտա տըր քի, Ֆօվէլին Սէն ըրմաղընտա քէշֆ օլընան նաշէսի թէֆթիշ վէ մուայէնէ օլունտըզտան սօնղրա հէրիմիղ տէ պուհըն քէնտի քիթապ խըրսըզը շէրիքէրի թարաֆընտան իճրա օլունմը պիր ճինայէթ օլտուղընա վէ մէրգուժան շէրիքէրի քէնտիսի թարաֆընտան զամմագլախմագտան գօրգարագ վիւճուտընը օրթատան գալտըրմը օլտըգլարընա քէնտի քէնտիմիզճէ գարար վէրտի իտիք . . .

Րէյմօն.—Էվլէթ, էօյլէ . . .

Զապըթա րէիսի.—Էօյլէ ամմա, պիզ եանըլմըզ . . .

Րէյմօն.—Մէմուլ իտէ՞րմիսինիզ, էֆէնտի :

Զապըթա րէիսի.—Մէմուլ իթմէք տէյիլ, ատէթա էմին իմ, զիրա էլիմոտէ տէլիլ ու իսպաթըմ վար տըր, վէ պու տէլիլ ու իսպաթ՝ պիննէֆս Ֆօվէլ կիպի էօլմիւշ վէ անըն կիպի այնը գաթիլ թարաֆընտան վուրուլմը օլան իքի պէտպախթարըն նաշէլէրինտէն հասըլ օլմուշ տըր . . .

Րէյմօն՝ տիւշարը հայրէթ օլարագ.—Պու նէլէ՞ր սէօյլէյօրսընըզ, պանա նէլէ՞ր խապէր վէրիյօրսընըզ, էֆէնտի :

Զապըթա րէիսի.—Հագիգաթը հալի սէօյլէյիպ խապէր վէրիյօրըմ, չիմտի կէօգիւնիզլէ տէ կէօրէճէքսինիզ . . . Էվլէլ պէ էվլէլ Նէօյէի բօլիս գօմիսէրինին շու ժուրնալընը օգույուպ անլայընըզ.—տիյէրէք, մէգքիւր ժուրնալը Րէյմօն Ֆրօմանթալա վէրտի, Րէյմօն տախի քէմալը տիգգաթլա էվրագը մէգքիւրէյի գրաաթ էյլէտի :

Րէյմօն՝ խիթամը գրաաթտա.—Լաքին անլատըղըմա կէօրէ, պու ժուրնալտա պիր թէլէֆը նէֆս վէ պիր վէֆաթը թապիլիյէտէն պահս օլունըյօր . . . Էրքէք քէնտի քէնտինի ասմըզ . . . գարըյը տա գան պօղմուշ . . .

Զապըթա րէիսի.—Էվլէթ, գօմիսէրին ժուրնալը պէօյլէ տիյօր . . . Լաքին չիմտի պիր տէ նաշէլէրին վագ իտիլմիշ օլտուղը Մօրկ թէչհիրխանէսի զապըթա հէքիմինին րաբօրթօսընա կէօզ կէզտիրինիզ . . . —տէտիքտէ,

Րէյմօն՝ մէգքիւր րաբօրթօյը տէրհալ օգուտըզտան սօնղրա.— Պու նէ՞ տէչէթլի շէյ.—տէյու նիտա իթտի :

Զապըթա րէիսի.—Անլատընըզ, տէյիլ՞ մի . . . հէմ չիւպհէսիզ շունը տա անլատընըզ քի, էկէր ումուժ Բարիզին էմնիյէթը հալինէ թէհտիտ իտէն պու գաթլ ճինայէթլէրինէ պիր խիթամ վէրմէզ իսէք, զապթիյէ նէզարէթի լէքէտար օլուպ նամուս ու իթիպարընը զայպ իտէճէք վէ հէր քէսին նէֆրէթինի մուճիպ օլաճագ տըր . . . Էկէր պու գաթիլլէրի, եախօտ ինսան շէհրէլի պու ճանապարհըր թէֆգիֆ իթմէզ իսէք, էկէր պուհլարըն սագլանտըզլարը կիզլի եէրլէրէ կիրէմէզ ի-

սէք, պէնիմ զապըթա ընկալիկինտէն իսթիֆա իթմէքտէն պաշգա պիր չարէմ գալմազ . . . զաննըմ պունը տա անլարսընըզ :

Րէյմօն՝ մահզունանէ .— Էվվէթ, էֆէնտիմ : Պու հաշարիլէրի արամազ մէմուրիյէթինէ պէնի նասպ իտիօրսընըզ, տէյի՛լ մի :

Զապըթա ընիսի .— Էյլէ եա՛ :

Րէյմօն .— Գապուլ իտէրիմ, էֆէնտիմ . . . պու քէրրէ տախի վազիյֆէմի իյֆա իտէճէյիմ . . . Էմր իտինիզ, հազըր վէ ամատէյիմ :

23

Զապըթա ընիսի՝ Րէյմօնն էլինի սըգարագ .— Նաշէլէր թանըմըլար . . . պունլարըն քիմ օլտուգլարընը թանըյան տէլիգանլը իլէ իքի մագթուլլարըն բէտէր վէ վալիտէ վէ ագրապալարընը իսթինթագ իտէճէյիզ . . . Իսթէրիմ քի պու իսթինթագլարտա հազըր պուլընասընըզ, օ հալտէ մալլւմաթը մէվսուգէյէ իպթինաէն իճրաի մուամէլէ իտէպիլէճէքսինիզ :

Րէյմօն՝ սաբ սարը քէսիլէրէք գապա վէ գըրըզ պիր սէտա իլէ .— Թէքրար տէրիմ, էֆէնտիմ, պէն հազըր վէ ամատէյիմ . . .

Զապըթա ընիսի .— Տիւշիւնիւնիզ քի, պու մատտէնին զայէթ կիզլի սագլանմասը լազըմ կէլիր . . . Իմտի պու նէթիյճէյի իսթիհսալ իթմէք իշիւն սիզին եալընըզն իճրաի մուամէլէ իթմէնիզ լազըմ տըր . . . պիլճիւմլէ թէհարրիյաթը սիզ եալընըզ իճրա իտէճէքսինիզ :

Րէյմօն .— Մատամ քի էյլէ լազըմ տըր, իշի պէն եալընըզ տէրէօհտէ իտէճէյիմ, էֆէնտիմ :

Զապըթա ընիսի .— Էյլէ իսէ կէլինիզ . . . — տէտիքտէ, Րէյմօն զապըթա ընիսինին արգասը սըրա կիթտի, վէ իքիսի պիրլիքտէ պիր արապայա ըաքիպէն պիր գաշ տագիգա զարֆընտա Մօրկ թէշիլիսանէսինէ ազիմէթ իթտիլէր :

Զապըթա ընիսի՝ Մօրկ քեաթիպինէ խիթապէն .— Նաշէլէրին բէտէր վէ վալիտէլէրի կէլմիլլէ՛ր մի :

Քեաթիպ .— Էվվէթ, էֆէնտիմ :

Զապըթա ընիսի .— Նաշէլէրի հիշ կէօրմէտիլէր մի :

Քեաթիպ .— Խա՛յր, կէօրմէտիլէր, լաքին ալէլ աճէլէ իյրատ իթտիքլէրի պազը սիւվալլէրինէ ճէվապ վէրմէմէզլիք իտէմէտիմ :

Զապըթա ընիսի .— Պիլմէք իսթէտիքլէրի շէյ նէ՞ իմիշ :

Քեաթիպ .— Էվվէլա քէնտիլէրինին օրայա ճէլպ օլունմալարընա սէպէպ նէ իտուկինի անլամագ իսթէտիլէր . . .

Զապըթա ընիսի .— Նէ՞ ճէվապ վէրտինիզ :

Քեաթիպ .— Նաշէլէր վար, անլէրի թանը՛մըսընըզ տէյու ճէլպ օլունտընըզ տէտիմ, լաքին նէյեքի գօմիսէրինին ժուրնալը մուճիպինճէ նաշէլէրտէն պիրինին թէլէֆը նէֆա վէ տիկէրինին տէ էճէլը մէվուտըյլա վէֆաթ իթտիկինի տախի սէյլէտիմ :

Զապըթա ընիսի .— Էյի եաբմըշընըզ . . . Ամէլիյաթ սալօնընա կիտէլիմ . . .

Տէլիգանլը Պէրնարը վէ իբի Փամիլեալարա մէնսուպ օլան աղալարը օրայա կէ թիւրինիզ . . .

Քեաթիպ . — Բէք էյի , էֆէնտիմ . . .

Զապըթա րէիսի . — Լաքին էվվէլ պէ էվվէլ , պուրատա թահրիթինէ պաշլանան զապթ վարագասընը Մ . Ֆրոմանթալա կէօսթէրինիզ :

Թէշիրիսանէ քեաթիպի՝ էվրազը մէզքիւրէյի Մ . Բէյմօն Ֆրոմանթալա կէօսթէրիպ , օ տախի սէրիան օգուտըգտան սօնդրա պիւլէնտը ալազ իլէն :

— Տիւվէրնուա՞մը . . . Ամէտէ Տիւվէրնուա՞մը՝ լաքին պէն պու իսմի թա- նըրըմ . . . 1860 սէնէսինտէ մարտ 10տա տիւնեայա կէլէն վէ գօնթ տը թօնէ- րիէօնին չալընմըշ վասիյէթնամէսինտէ մութլագա իսմի մուգայյէտ պուլընան ալթը նէֆէր չօճուգլարտան օն տօգուգ չաղլարընտա պիր տէլիգանլընըն իսմի տիրջ . — տէտի :

Զապըթա րէիսի . — Պու իչտէ պիր իզ կէօրիւնիյօր . . . Իշթիմալ քի տիւնքի ճինայէթ սայէսինտէ վասիյէթնամէ խըրսըզընըն տա իզինի պուլըրըզ : Սօնուանա գատար օգուտընըզ մը :

Բէյմօն . — էվվէթ , էֆէնտիմ :

Զապըթա րէիսի . — Բէք ալէա . . . Ամէլիյաթ սալօնընա կիտէլիմ :

Ամէտէ Տիւվէրնուա իլէ Վիրթինի իլք կիւնիւ նէ րուպա կիյինմիչլէրիտի իսէ , մէզքիւր րուպալար՝ եէնիտէն քէնտի ճէսէալէրինէ կիյտիրիւմիշ իտի :

Իքիսինին տէ պօյուլըլարընա պիրէր մէնտիլ սարըլմըշ , վէ ժազ Լակարտըն նէլ- թէրիլլէ պօյուլն չահ տամարլարընտա աչըլան չըզըզլար էօրթիւլմիշ իտի :

Պէշ ալթը տագիզա կէչտիքտէն սօնդրա , պիր գարու աչըլապ իբի գատըն վէ իբի էրքէք ճէնագէ սալօնընա կիրտիլըր :

Պուլար՝ Ամէտէ Տիւվէրնուանըն բէտէր վէ վալիտէսիլլէ Վիրթինինին վալի- տէսի վէ Ամէտէնին արգատաչը Պէրթրան իտիլէր :

Իբի գատընլար՝ իչէրի կիրէր կիրմէզ իբի մաչուգլարըն եան եանա գօնմըշ օլ- տուգլարը մէրմէր մասայա աթֆը նագար իտուպ ֆէրեատ ու ֆիզան իլէ պիրի՝ պիր ճէսէտին վէ տիկէրի օ պիր ճէսէտին եանընա կիտէրէք տիզ չէօքտիլլէր :

Ամէտէնին բէտէրի՝ աղըր աղըր օղլուըն ճէնագէսինէ եագլաչարագ վէ նօ- հուտ տանէսի կիպի եաչար ագըտարագ Ամէտէնին պուգ քէսիլմիշ օլան էլինի թուլթուր :

Գատընլարի ֆէրեատ ու ֆիզան իտէրէք աղլայըպ սըզլամագտա օլտուգլարըն տան , թարիֆի նագապիլ պու սուգիլլի վէ ճանխըրաշ մէնգարէ պիր գաչ տագի- գա տէվամ իթտի :

Զապըթա րէիսի՝ էվվէլա պու քէտէրը ազիմէ լազըմ կէլէն ըրայէթտէ գուա սուր իթմէյիպ , քէնտիսի պիլէ բէք ֆէնա միւթէէսսիր օլմուշ վէ կէօզլէրի տօլ- մաղա պաշլամըշ իտի իսէ տէ , վազիյֆէնին իյֆասը՝ մութլագ ցլտուղընտան , գա- տընլարըն ֆէրեատ ու ֆիզանը պիր արա ազաճըգ քէսալը սիւքիւնէթ իթտիկիւտ տէ , րէիսը մուամիլլէյի՝ քէլամէ աղազ իլէ . — Տիմէք պու գավալը չօճուգլարը թա- նըրսընըզ , էօյլէ՞մի . — տէյու իյրատը սիւվալ իթտի :

Պու սիւվալ իւզէրինէ , իբի գատընլարըն ֆէրեատ ու ֆիզանը եէնիտէն քէ-

պը իշխոտաւ խոռաւ, եալընը Ամէտէնին բէտէրի՝ ղայէթ եալաւ պիր սէտա իլէ ճէվապ վէրէիէք։

— Էվլէթ, Էֆէնտիւ . . . չու պէնիւ Էվլատըմ տըր . . . — տէտի։

Բէիս . — Էյ շու կէնն գարը քիւ տիր . . .

Բէտէր . — Օղլուսըն սէվտիկի վէ ալմագ իսթէտիկի գարը տըր . . . Պէն տէ-տիւ քի բէք կէնն տիրէր . . . պիր ազ պէքլէսինէր . . . քէշկէ անիտէ ազտը իլտիվաճ իթմէլէրինէ մուվաֆադաթ իթսէ իտիւ . . . Էկէր մուվաֆադաթ իթսէ իտիւ պէլքի հէնուչ եաշարլար իտի։

Ձապըթա րէիսի . — Վիրթինինին վալիտէսինէ խիթապէն . — Սիզին գըզընըզ մը տըր, մատամ։

Վիրթինինին վալիտէսի՝ Էլլէրինի պիրպիրինէ պաղլալըպ քէքէլէյլէք . — Էվ-վէթ, Էֆէնտիւ . . . գըզըմ տըր . . . Արթըզ լագըրտը փթմէսինի իշիթմէյլէ-յիւ . . . արթըզ պանա սարըլմայաճագ տըր . . . Էօլմիւշ . . . Էօլմիւշ։

Ձապըթա րէիսի . — Էլէմ ու քէտէրինիզ հագգը տըր, մատամ . . . լաքին քէնտինիզի պիւսպիւթին պըրագմայընը . . . օլմուշա չարէ օլամազ։

Գարը . — Քէնտիւմի պըրագմայըմ մը, Էֆէնտիւ . . . նա՞սըլ օլուր, գապի՞լ մի տիր . . . գապալը Վիրթինիւ չօգ կէնն իտի . . . Բէք կէնն չաղընտա Էճէլ Բէն-չէսինէ տիւշտիւ . . . Ձանն իտէ՞րմիսինիզ քի պիր վալիտէ պու հալէ գօլայճա պըշըն։

Ձապըթա րէիսի . — Գըզընըզ՝ Ամէտէ Տիւվէրնուա իլէ՞ մի օթուրուպ գալգար իտի . . .

Գարը . — Էվլէթ, Էֆէնտիւ . . . Լաքին օլ պապտէ վիճտանըմ՝ րահաթ տըր, նէ եաբաըմ ըսա պիր տիւրլիւ մէն իտէմէտիւ, կէրի տուրտուրթամատըմ . . . Նէ՛ չարէ, ինսան կէնն օլուր տա միւսլթէլաի աչգ ու սէվտա օլուր իսէ, հիշ պիր նապիհաթ տիյնէմէզ . . . Պիրպիրինի սէվէրլէր իտի, Ամէտէ ազըլպալիզ օլտու-ղընտա, նիքեա՛հ օլուպ Էվլէնէճէքլէր իտի . . . Աճէլէ իտուպ գարը գօճա օլ-մաղտան Էվլէլ պիրլիքտէ օթուրմաղա պաշլատըլար։

Ձապըթա րէիսի . — Քէնտիլէրինի սըգ սըգ կէօրի՞ւր մի իտինիզ։

Գարը . — Վազթ վագթ կէօրիւր իտիւմ, Էֆէնտիւ . — վալիտէլիք տիր, նէ՞ եա-բարսըն, տայանըլմազ, տէյի՞լ մի . . . Լաքին Մ . Տիւվէրնուա՝ օղլու Ամէտէյէ չօգտան պէրու գըզմըշ, սէմթինէ օղրամազ իտի։

Ձապըթա րէիսի՝ իսթիյարա . — Սահի՞հ մի տիր։

Իսթիյար . — Սահիհ տիր, Էֆէնտիւ . . . պէն պու իղտիվաճա հիշ օլմագսա մուվագգաթէն գալի օլմատըղըմտան, օղլուսա պազը թէքտիրլէրտէ պուլոււնտըմ . — Ձապալը չօճուգ պիր ազ խըրսը վէ շէտիտ իւլ միզաճ իտի . . . Էօյլէ ազարա վէ թէքտիրէ կէլմէզ իտի, չաբուգ ալընըր իտի . . . իսթէր իտի քի հէր իսթէտիկի օլտու . . . Պէնիւ եաբաղըմ՝ քէնտի իսայը իշիւն իտի, անլամատը, պէնի վէ վալիտէսինի պըրագտը, կիթտի պու գարը իլէ օթուրո՞ւ գալգար։

Ձապըթա րէիսի . — Տիւմէք՝ իղտիվաճընըն սէրիան վուգու պուլմասընա մուխա-լէֆէթ իթտիկինիզ իշիւն սիզտէն այրըլտը կիթտի, Էօյլէ՞ մի։

Իսթիյար . — Էվլէթ, Էֆէնտիւ . . . Էօյլէ օլմասա իտի, շիւպհէսիզ կիթմէզ

իտի . . . քէնտիսինտէն պաշգա պիր խօշնուտըզըղըմ եօգ իտի . . . Զալըչկան
պիր չօճուգ իտի . . . Վիրժինի տէ Էօյլէ իտի . . . Իքիսի պիր օլուպ բարա աղ-
թըրապիլէճէքլէր իտի :

Զապըթա ըէիսի .—Հագիգաթէն օղուենըզըն տա , Վիրժինին տէ իւզէրին-
տէն Էրէյիճէ պիր բարա պուլընմըլ . . .

Վիրժինինին վալիտէսի .—Ա՛հ , Էվվէթ , իքիսի տէ հէմ չալըչկան վէ հէմ իտա-
րէճի իտիլէր , Էֆէնտի . գազանտըգլարընըն քեաֆֆէսինի սարֆ իթմէզլէր իտի ,
մամաֆիհի Ամէտէ չօգ տէֆա պանա տէր իտի քի , կիւնիւն պիրինտէ պիր միրաս
եէյիպ զէնկին օլաճաղընտան , իտարէ իտուպ բարա արթըրմաղա լիւզուվլարը եօգ
իտի . . .

Զապըթա ըէիսի՝ Ֆրօմանթալըն եիւզիւնէ պագարագ .—Պիր միրա՞ս մը տէ-
տինիզ :

Տիւվէրնուանըն բէտէրի .—Էվվէթ , Էֆէնտիմ :

Զապըթա ըէիսի .—Պու միրաս նէ՞րէտէն կէլէճէքտի . . .

Տիւվէրնուանըն բէտէրի .—Պու պիր հիքեայէ տիր , Էֆէնտի . . . Ամէտէ՝ աս-
հապը սէրվէթ ու համիլէթտէն օլան գօնթ տը Թօնէրիէօնին գըզը տօղտուղը կիւն
տիւնեայա կէլմիլ օլտուղընտան , Մ . տը Թօնէրիէօ՝ Ամէտէնին ագըլպալիղ օլտու-
ղը գէման կէրէք օնա վէ կէրէք այնը կիւնտէ տօղան տիկէր պազը չօճուգլարա
պէօյիւք պիր մէպլաղ վէրէճէք իտի . . . Պօյնուևտա պիր չուհա քէսէ իչինտէ
մահֆուզ վէ իւզէրինտէ թարիսլէր վէ քէլիմէլէր եազըլը պիր ալթոււն միտալեա
ասըլը օլաճագ տըր . . . Պու միտալեայը գօնթ տը Թօնէրիէօ օն տօգուզ սէնէ
ագտէմ պիզէ վէրիպ , Ամէտէնին անը տայմա իւզէրինտէ սագլամասընը թէնպիհ
իթմիլ տիր . . . Ամէտէնին թանըլմասը իչիւն պու պիր նիլանէ օլաճագ իտի :

Զապըթա ըէիսի՝ Թէքրար Բէյմօն Ֆրօմանթալըն եիւզիւնէ պագտուր :

Ֆրօմանթալ՝ Նէօյեի գօմիսէրինին ժուրնալը միւնտէրիճաթընը տէրիսաթըր
իտուպ միւքեալէմէյէ գարըչարագ .—Օղուենըզ Ամէտէնին պօյնուևտա հիչ պիր մի-
տալեա պուլընմամըլ տըր . ժուրնալտա Էօյլէ պիր իչարէթ եօգ տըր :

Վիրժինինին վալիտէսի .—Էօյլէ օլմալը տըր , զիրա մէգքիւր միտալեայը Վիր-
ժինիյէ վէրմիլ իտի , օ գըզ՝ քէնտի պօյնուևտա թաչըր իտի . . . Ամէտէ քէնտիսի-
նին գալկաճը օլտուղընը պիլտիկինտէն , գալկա իթտիկի եէրտէ միտալեայը լայպ
իթմէսինտէն գօրգարագ Վիրժինիյէ վէրիպ , տայմա իւզէրինտէ թաչըթտըրըր իտի :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ .—Կէնճ գըզըն պօյնուևտա տա միտալեա եօգ իմիլ . . .

Վիրժինինին վալիտէսի .—Պուևա պէն թէաճճիւպ իտիյօրըմ . . . պէտպախթ
գըզըմ անը ասլա պօյնուևտան չըգարմազ իտի . . .

Բէյմօն .—Լաքին տիւն պօյնուևտան չըգարմազ օլմասը մէմուլ տըր . . . Ամէ-
տէ Տիւվէրնուա իլէ գըզընըզըն պիրլիքտէ իգամէթ իթտիքլէրի օտաւտա թէհարի-
յաթ իճրա իտէր իսէք , պու պապտէ քէսալը մալիւմաթ իտէպիլիրիղ :

Ամէտէնին բէտէրի .—Լաքին , Էֆէնտի , պէտպախթ Էվլատըմ նա՞սըլ Էօլմիւլ
Պուրատա պանա տէտիլէր քի , քէնտի քէնտինի ասմըլ . . . սահի՞ մի տիր . . .

Բէյմօն .—Նէ՛ չարէ , Էօյլէ տիր . . . պու սապահ Պուլօնեը օրմանընտա պլր
աղաճըն տալինտէն աչաղա ասըլը պուլընմըլ :

Ամէտէնին բէտէրի.— Լաքին նիջիւն քէնտի քէնտինի էօլտիւրմիշ :

Բէյմօն.— Իշթէ պու սիւվալէ ճէվապ վէրմէք՝ միւմքինսիզ տիր . . .

Ամէտէնին բէտէրի.— Պէլքի Վիրժինի էվվէլ էօլմիւշ տիր տէ , Ամէտէ՝ մէրգու-
մէնին թէրքը հայաթ իթտիկինի կէօրէրէք մէյյուս օլմուշ վէ քէնտի քէնտինի
էօլտիւրմիշ տիր . . .

Ջապըթա բէիսի.— Պէլքի տէ էօյլէ տիր . . . Քէնտիլէրինի վազթ վազթ կէօ-
րիւր իտիւմ տէտինիզ , մատամ . . . պու Ֆէլաքէթտէն պիր գաշ կիւն էվվէլ տէ
կէօրմիւշ մի իտինիզ :

Վիրժինինին վալիտէսի.— Իւշ կիւն էվվէլ Ժիւլիէն-Լագրուս սօգաղընտա
քէնտիլէրիլէ թաամ իթտիւմ , էֆէնտիւմ :

Ջապըթա բէիսի.— Հիշ տիւշիւնճէլի , քէտէրլի կէօրիւնի՞օրլար մը իտի . . .

Վիրժինինին վալիտէսի.— Խա՛յր , էօյլէ պիր շէյ ասլա եօգ իտի , էֆէնտի . . .
իքիսի տէ շէն շէնիւք իտիլէր . . .

Ջապըթա բէիսի.— Տիւնքի կիւն նէ եաբտըգլարընը վէ եախօտ հիշ օլմազսա
նէ եաբմազ նիյէթինտէ պուլունտըգլարընը պիլի՞րմիսինիզ :

Վիրժինինին վալիտէսի.— Խա՛յր , հիշ պիլմէյօրըմ , էֆէնտի . . . պու պապտէ
պանա պիր շէյ սէօյլէմէմիշլէր տիր . . .

Տէլիգանլը Պէրթրան պու սըրատա իլէրուլէ տօղրու կէշէրէք տէտի քի ,

— Պու պապտէ պէլքի պէն պազը մալիւմաթ վէրէպիլիւրիւմ , էֆէնտի :

Ջապըթա բէիսի.— Սի՛ց մի . . .

Պէրթրան.— Էվվէթ , էֆէնտիւմ :

Ջապըթա բէիսի.— Էօյլէ իսէ նէ պիլիւր իսէնիզ սէօյլէյինիզ :

Պէրթրան.— Էվվէլքի կիւն ագշամ սաաթ եէտի րատտէլէրինտէ պէտպախթ
արգատաշըմա րասթ կէլտիւմ , ուսթասը իշիւն Սէն-Տընիտէ չալըճագտա օլուպ
օրատան կէլիյօր իտի . . . Պիրլիքտէ պիրէր վէրմութ իշտիք . . . Ամէտէ բէք
էվճիմէն , բէք եօլունտա պիր չօճուգ իտի , պէնիմլէ չօգ գալմատը , զիրա Ֆօ-
պուրկ-տիւ-Թամըլ սօգաղընտաքի Ալամպրա գօնսէրինէ կիթմէք իշիւն Վիրժինի
քէնտիսինէ պէքլէյօր իտի . Ամէտէ՝ գըրգ սէքիզ սաաթ զարֆընտա իւշ կիւնիւք
իշ կէօրմիւշ օլտուղընտան , տիւնտէն էօթիւրիւ րահաթ իտէճէկինի վէ Վիրժինի
իլէ քէօյէ կիտիպ էյլէնէճէյինի վէ սապահ էրքէն եօլա չըգաճաղընը պանա սէօյ-
լէտի . . . Վիրժինի , պէտպախթ Վիրժինի քէօյ հալինի չօգ սէվէր իմիշ :

Ջապըթա բէիսի.— Նէ՛րէյէ կիտէճէքլէր իտի :

Պէրթրան.— Հէնուգ մուգարրէր տէյիլ իտի , լաքին ուգաղա . . . զաննըմ
Գօրպէյլ թարաֆընա կիտէճէկինի սէօյլէյօր իտի . . .

Ջապըթա բէիսի.— Ամէտէ Տիւվէրնուանըն ալիզ տօսթլարը վա՞ր մը իտի . . .

Պէրթրան.— Տօսթը , ահպասը օլտուղընը պիլմէյօրըմ . . . Ամէտէ բէք օ
գատար ատամա եազըն տէյիլ իտի վէ եալընըզ Վիրժինի իլէ տիշարը չըգար իտի :

Ջապըթա բէիսի.— Նէ՛ , արգատաշլարը՞ տա մը եօգ իտի :

Պէրթրան.— Պազը ֆապրիգա արգատաշլարը վար իտի . . . անլէրլէ տէ եա-
լընըզ սէլամ սապահտան պաշգա պիր շէյի եօգ իտի . . .

Ջապըթա բէիսի.— Էվլինէ եապանճըլար գապուլ իտէ՞ր մի իտի :

Պէրթրան.—Պիւմէյօրըմ . . . պէն պիր տէֆա էվինէ կիթմիշ քէնտիսինի կէօր-
միւշիմ . . .

Վիրթինինին վալիտէսի.—Քիմմէյի դապուլ իթմէտիկինի պէն պիրիւրիմ . . .
Ամէտէ եալընըզ քէնտի նիշանլըսը օլան Վիրթինի իլէ էյլէնիւր իտի . . . Չօգ տէֆա
կիւլէրէք «պէն ճան սըգանլարը սէվմէմ» տէտիկինի իշիթմիշիմ :

Չապըթա ըէիսի.—Փօվէլ նամընտա պիրիյլէ միւնասէպաթտա պուլընըպ պու-
լունմատըղընտան մալիւմաթընըզ վա՞ր իը :

Վիրթինինին վալիտէսի.—Խա՛յր , էֆէնտիւմ , պէն պու թսմի քէնտի աղըղընտան
հիշ իշիթմէմիշիմ :

Ամէտէնին բէտէրի՝ քէքէլէյէրէք .—Օ տէյիլ ամմա , նիշիւն պու դատար շէյ
նիւվալ իտիյօրսընըզ . . . օլմայա քի պու չօճուգլարըն պաշնա կէլէն ֆէլաքէ-
թէ պիրիինին սէպէպ օլտուղը գանընտա պուլընասընըզ :

Չապըթա ըէիսի.—Օղուլըզըն քէնտի քէնտինի էօլտիւրտիկի՝ թահգիգաթի
վազըա իլէ թէպէյիւն իթմիշ տիր . սիգէ պազը սիւվալլէր իյրատ իթտիկիմիդտէն
մագսէտ շու տըր քի , իշպու թէլէֆը նէֆօին սէպէպինի անլամագ իսթէրիզ , զիրա
շիմտիյէ դատար անլաշըլամամը տըր :

Ամէտէնին վալիտէսի.—Պու զավալըլարըն ճէնագէսինի սահա գալտըրթամմ-
յաճագմըլըզ :

Չապըթա ըէիսի՝ գաշամագ պիր ճէվապ վէրէրէք .—Միւթէվէֆալարըն իգա-
մէթ իթտիքէրի տաիրէի պէլէտիյէտէ նիզամէն նէ իֆատէտէ պուլունմանըզ լա-
զըմ կէլիւր իսէ , շիմտի սիգէ պէյան օլընաճագ տըր . . . ճէնագէլէրին նէ վագթ
գալտըրըլաճաղընը օրատա անլայըպ կէլիպ պիգէ խապէր վէրէճէքսինիզ . . .
Ճէնագէլէրի պիզ պուրատա թապուլթարա գօյտուրաճաղըզ վէ պէլէտիյէ թարա-
ֆընտան թային օլընան վագթ ու սաաթտա էվլէրինէ կէօնտէրէճէյիզ . . . սիզ
տէ պէրապէր կիտէրսինիզ . . . —տէտիքտէ , էօլիւ սահալլէրի եէնիտէն ֆէրեատ
ու ֆիղանա պաշլատըլար :

Բէյմօն Յրօմանթալ՝ Մօրի թէշէրիսանէսի քեաթիպինէ .— Պու կէնճէրտէն
պիրինին իւզէրինէ քէնտի օտալարընըն անախթարը պուլընմամըշ մը տըր :

Քեաթիպ .—Ժուրնալտա եալընըզ բարա ճըզտանը իլէ էօլէն գարընըն միւ-
ճէվհէրաթըզ զիքը օլունմըշ տըր :

Բէյմօն՝ քեաթիպին գուլաղընա .—Պէտպաթիւթ տէլիգանլընըն պօյնունտա պու-
լընան իբի նէ՞ եաբտընըզ . . .

Քեաթիպ .—Գալէմ օտամտա պիր շէքմէճէտէ տիր :

Բէյմօն .—Րէճա իտէրիմ , օ իբի շիմտի պանա կէթիրիպ թէսլիմ իտէսինիզ . . .

էօլէնլէրին բէտէր վէ վալիտէլէրի՝ Չապըթա ըէիսինին կէօաթէրտիկի սէպէպի
գապուլ իթմիշ օլտուգլտըրընտան , արթըզ պիր իշլէրի գալմայըպ շէքիւիպ կիթմէ-
լէրի իյճապ իթմէքտէ իտի իսէ տէ , պու մէնզարէ՝ էսնաի վիւրուտլարընտաթի
մէնզարէ կիպի բէք սուգիշլի օլտու :

էլհասըլ իշպու ֆրգաթ մէնզարէսի խիթամ պուլտը :

Վիրթինինին բէտէրի վալիտէսինէ վէ Ամէտէնին իսթիյար անա վէ պապա-
սընա գապթ տէֆթէրի իմգա իթտիրիւիպ , լազըմ կէլէն էվրագը ըէսմիյէ իթա օ .

լունտրդտան սօնդրա, մէրգուժան՝ մահգուն մահգուն վէ պաշարընը էօնէրինէ ասորչ օլտուգլարը հալտէ չէքիլիպ կիթտիլէր:

Ամէտէնին էսկի արգատաշը Պէրթրան տախի անէր գատար մահգուն օլտուղը հալտէ արգալարը սըրա չըգտը կիթտի:

Զապըթա ըէիսի.— Էյ, նա՞նը Րէյմօն, պու շէյլէրէ նէ՞ տէրսինիզ:

Րէյմօն.— Էֆէնտի, պէն տէրիմ քի, գարանըղըն թա օրթա եէրինտէյիզ, վէ պու գարանըղըն օրթասընտա պիր ըըզ եագմագ կիւճ օլաճագ տըր . . . — տէյիպ, պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնդրա, գանն իտէրսին քէնտի քէնտինէ սէօյլէնէրէք.— Պու իքի գաթլ ճինայէթինին սէպէպի նէ՞ օլմուշ օլապիլիր:

Զապըթա ըէիսի.— Գօնթ տը թօնէրիէօ թարաֆընտան վէրիլէն վէ գապթ ու զասպը ազմինտէ պուլընըլան ալթուլն միտալեա՝ լէտէհաճէ պիր ճինայէթ մէյտանա չըգարաճագ տըր . . .

Րէյմօն.— Պու միտալեա հագիգաթէն ալթուլն տըր. լաքին միւճէվէրաթ վէ տօկուլն բարա ճըզտանլարը՝ նաշէլէրին իւզէրինտէ պըրագըլմըշ օլտուղընտան, պէնճէ գաթիլ՝ իշպու ճինայէթի սօյմագ իշիւն իճրա իթմէմիշ տիր:

Զապըթա ըէիսի.— Գաթիլին պէօյլէ պիր հարէքէթտէ պուլըն/ասընա սէպէպ եալընըզ միտալեա օլտուղը՝ ըէք ալէա պու տէտիկինիզլէ թէպէյիլն իտիյօր:

Րէյմօն.— Նի՛շիւն եալընըզ միտալեա սէպէպ օլտուլն, գաթիլ նի՛շիւն եալընըզ միտալեայա թամա իթսին . . .

Զապըթա ըէիսի.— Միւթէվէֆա գօնթըն խըտմէթքեարը ժէրօմ Վիլարըն էսնաի թէվգիթինտէ պանա նէ տէտինիզ իսէ ունութտընըզ մը . . . Մ. տը թօնէրիէօնին վէրտիկի պու միտալեա իլէ տիկէր միտալեալար իւզէրինտէ իշարէթլէր մէվճուտ օլուպ, պու իշարէթլէրին մանէաի ասիսինի պուլուպ քէշֆ իթմէք միւմքինսիզ պիր շէյ տէյիլ տիր . . . Գի՛մ պիլիր, ժէրօմ Վիլարըն սէրպէսթ գտլմըշ ըէֆիգլէրի եօ՞գ մը տըր . . . Գի՛մ պիլիր, գօնթըն չալընան վասիյէթնամէսինտէ, պիր սէրվէթը ազիմէնին մէվճուտ իտուկի, վէ միտալեալար պիր արայա կէթի-րիլտիքտէ պու սէրվէթին քէշֆի գապիլ օլաճաղը՝ զիքր օլունմըշ տէյիլ մի տիր . . . Էլհասըլ քի՛մ պիլիր, ժէրօմ Վիլարըն ըէֆիգլէրի՝ պու մագսէտէ էրմէք իշիւն մէքըիւր միտալեալարը թաշըյանլարըն վիւճուտընը օրթատան գալտըրարագ միտալեալարը հէք քէնտի էլլէրինէ կէշիրմէկէ չալըճմայօրլար մը: Զաննըմ պուն-լար հէք գապիլը իմքեան տըր:

Րէյմօն՝ պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէյէրէք.— Տիմէք Մ. տը թօնէրիէօնին մէպալիղը քիւլիյէ թախսիս էյլէտիկի ալթը չօճուգ՝ թահթը թէհտիտտէ պուլընըյօրլար, էօյլէ՞ մի . . .

Զապըթա ըէիսի.— Շիւպհէ՞ մի վար:

Րէյմօն.— Մալիւմը ալինիզ տիր, էֆէնտիմ, էվլատըմ տա օ չօճուգլարտան պիրի տիր . . .

Զապըթա ըէիսի.— Էվվէթ, պիլիրիմ, վէ տիկէրլէրի կիպի օղունըղըն տա թահթը թէհտիտտէ պուլընտըղընը գանն ու մէմուլ էյլէրիմ:

Րէյմօն՝ նէֆէսի քէսիլէրէք.— Պու շէյ խաթըրմա կէլտիքճէ չըլտըրաճաղըմ կէլիյօր . . . լաքին խայր, խայր, պունըն իմքեանը եօգ տըր . . .

Զապըթա ըէիսի.— Պիլաքիս իմքեանը վար տըր:

Րէյմօն. — Պէն էօյլէ գապուլ իթմէմ. . . Պիզ եանըլըյօրըզ, էֆէնտիմ. . . Սիզէ պէյան իթմիշ օլտուղըմ իւզրէ, պէն տայմա էօյլէ զանն խտէրիմ քի, Ժէրօմ Վիլար՝ չայանը թէէսսիւֆ պիր խաթայա գուրպան կիթմէքտէ տիր. . . Վազըա սուրէթը զահիրէտէ մէրգոււմ խըտմէթ քեար՝ միւթթէհիմ կէօրիւնիյօր, լաքին պու սուրէթը զահիրէ պիզի եանըլթմաքտա տըր. . . Պէնիմ ալտըղըմ մալիւմաթտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, Ժէրօմ Վիլար՝ նամուսը վէ էհիբ ըրզ պիր ատամ տըր, քէնտի էֆէնտիսինին վասիյէթնամէսինի չալմամըշ տըր. . . Տիմէք՝ գապահաթըլը օլմայընճա շէրիքը թէօհմէթի տախի եօգ տըր. . . Պու միւթալէամ՝ մանթըգա մուվաֆըգ տէյի՞մ մի տիր:

Զապըթա լէխի. — Էվվէթ, էհէր սիզին նօգթաի նազարընըզ գապուլ վէ թէրվիճ օլունըր իսէ, տէտիկինիզ տախի մանթըգա մուվաֆըգ սայըլըր. . .

Րէյմօն. — Նօգթաի նազարըմը գապուլ իթմէլի. . . Սէօզիւմէ տէվամ իտէյիմ. . . Պիր արա պէն տէ սիզին կիպի տիւշիւնտիմ, էֆէնտի. շէօյլէ քի, զայպ օլան միտալեանըն՝ հազիգաթէն սէպէպը ճինայէթ օլտուղը միւհթէմիլ օլուպ, գաթիլէր՝ մէզըիւր միտալեայը զասպ իթմէք իչիւն գաթիլ ճինայէթինի իճրա իթմիշէր տիր. . . լաքին հէր իբիմիզին տէ մալիւմի օլտուղը իւզրէ, ճինայէթ իշէրինտէ իւք աղըզ էն ուֆազ շէյէր պիւն տէհէթլի պիր էհէմիյէթ քէսպ իտէրլէր. . . լաքին պիր ազ էյի տիւշիւնիլտիքտէ, օ շէյէր՝ քէնտի հալը ասլիլէրինէ լուճու իտէրլէր. . . Իմտի պիզ տէ պիր ազ տիւշիւնէլիմ, միւթալէա իտէլիմ. . . Էն էվվէլ՝ Անթուան Ֆօվէլ ֆէննի պիր սուրէթտէ գաթիլը մէճհուլ թարաֆընտան պօյնուլտան վուրուլըպ գաթիլ օլունմըշ տըր. . . Ֆօվէլին իսէ միտալեա կիպի պիր շէյի պուլընմայըպ, գօնթ տը Թօնէրիէօ իլէ տէ հիշ պիր միւնասէպէթի եօգ իտի. . . Մէրգոււմ Ֆօվէլ՝ սըրֆ քիթապ խըրսըզլարընըն եաթաղը օլտուղընտան, քէնտիսինին թէվգիֆիյէ էլէ վէրիւմէլէրի մէլհուզ օլան էշ խաս թարաֆընտան գաթիլ օլունտըղընա պիզճէ պիր իթիգատ հասըլ օլմուշ տըր, զիւրա էքսէրիա թահթը թէվգիֆիէ ալընան եաթազլար՝ խըրսըզլարը զամմազլայըպ էլէ վէրիլէր. . . Գըրգ սէքիզ սաաթ սօնդրա պիրինին իւզէրինտէ միտալեա պուլընմասը լազըմ կէլէն պիր տէլիգանը իլէ պիր կէնճ գըզ՝ թըպգը Ֆօվէլ կիպի գաթիլ օլունմըշլար տըր. . . օրթատա եալընըզ պիր միտալեա պուլուլըպ, լաքին իբի քիշի գաթիլ օլունմըշ տըր. . . Պունլար՝ ուզազ պիր մահալէ կէզմէյէ կիթմիշ օլուպ, լաքին Պուլօնեը օրմանընըն պիր սըգ ալաճըղը իչինտէ պիրի պիր տալտան ասըլը, վէ տիկէրի եէրտէ էիւզիւն գօյու սէրիլի պուլընմըշլար տըր. . .

«Պունտա պէնճէ գապիլը իթիւրազ օլմայան պիր շէյ վար տըր. . . շէօյլէ քի, գաթիլէր՝ Ամէտէ Տիւվէրնուայը աստըզլարընտա, մէրգոււմ՝ չօգտան պէրու թէրքը հայաթ իթմիշ իտի. . . Քէզալիք Վիրփինի տէ չայըրըն իւզէրինէ եաթըրըլտըղընտա այնը հալտէ պուլընըյօր իտի. . . Պունլարըն իքիսի տէ պօյունլարընտաքի շահ տամարընըն չըզըլմասըլա վէֆաթ իթմիշ օլուպ, վազըա էթրաֆլարընտա հիշ պիր տամլա գան կէօրիւնմէմիշ իսէ տէ, օթլար չիյնէնմիշ օլուպ արապա իզի գալմըշ. . . վէ տուրմազ իսթէմէյէն պիր պէկիրին՝ այաղընը եէրէ վուրմասըլա աղաճ եօլունըն գուլը իւզէրինտէ աշըլմըշ պիր չուգուր կէօրիւլ միւշ տիր. . .

«Պու. հիսապճա ճինայէթ՝ Պուլօնեը օրմանընտա իճրա օլունմամը տըր . . .
Ամէտէ քլէ Վիրթիւնի՝ պիր տուգաղա տիւշիւրիւիւ գաթլ օլունտըգտան սօնղրա . . .
նաչէլէրի՝ պիրլիքտէ , օրման գօրուճըլարընըն պուլաղգլարը եհրէ կէթիւրիւմիշ
տիր . . .

«Փօվէլ տէ պէօյլէ գանատըլտըգտան պիր խայլի վագթ սօնղրա սույա աթըլ-
մըլ օլմալը տըր :

«Գաթիլէր՝ քիթալ խըրսըղը հագգընտա պէօյլէ պիր մուամէլէտէ պուլընա-
րագ վէ Ամէտէ Տիւվէրնուայը պիր աղաճ տալինտէն աշաղա ասարագ բօլիսի շա-
լըրթմագ խիւլեասընտա՞ մը պուլընըյօրլար իտի :

«Էլպէթթէ էօյլէ տէյիլ տիր :

«Ճէրրահլարա մախսուս պիր թարգտա ատամ էօլտիւրէն գաթիլէր ահմագ
ատամլար օլամալ . . . Փօվէլին քէնտի քէնտինէ պօղուլտըղընա վէ Տիւվէրնուա-
նըն քէնտի քէնտինի էօլտիւրտիկինէ քիմէյի ինանտըրամայաճագլարընը մէրգու-
ման գաթիլէր բէք ալէա պիլիւրէր . . . Պուշլար՝ ուսթալըգ կէօսթ էրմէք իջիւն
իճրաի ճինայէթ իտէրլէր . բօլիսի շալըրթըպ վէ տիւշարը միւշքիւթ իտուպ ա-
նընլա էյլէնմէք իջիւն պէօյլէ պիր ճինայէթ իճրասընա գարար վէրմիշէր տիր . . .
միւճագաթ բէնչէսինէ տիւլմէյէճէքլէրինէ քէնտի քէնտիլէրինճէ էմին տիրլէր . . .
ինան օլտուն սիգէ , էֆէնտի , Փօվէլ իլէ Ամէտէ Տիւվէրնուանըն վէ Վիրթիւնին
գաթլ օլունմալարը իլէ գօնթըն վասիյէթնամէսի վէ Ժէրօմ Վիլար վէ մալիւմ մի-
տալեալար արասընտա հիշ պիր միւնասէպէթ եօգ տըր . . .

Ձապըթա րէիսի . — Բէք էյի , էօյլէ օլտուն . . . լաքին օ հալտէ գաթիլէր նէ՞
սէպէպլէ պէօյլէ պիր ճինայէթ իճրա իթմիշէր տիր . . .

Բէյմօն . — Ա՛ , էֆէնտի , էկէր պուշը պիլմիշ օլսա իտիք , էօյրէնմէկէ արթըգ
չօգ պիր շէյ գալմագ իտի :

Ձապըթա րէիսի . — Պիր ագ էվվէլ ճէրրահլարա մախսուս տէյու թապիր իթ-
տիկինիզ պու սուրէթը գաթլտա հիշ պիր ըլըգ կէ՞օրմէյօրմսընըլ :

Բէյմօն . — Ըլըգ կէօրմէք տէյիլ , պիւլաքիս շալըրըպ պիր շէյ իսթիտլալ իտէմէ-
յօրըմ . . . Պու սուրէթլէ գաթլ իթմէք իջիւն մագթուլլարըն էվվէլճէ ույոււմըլ
վէ եա էլի այաղը պաղլանմըլ օլմասը լաղըմ կէլի . մագթուլլար պէօյլէ պիր հալտէ
պուլընմամըլար տըր , չիւնքի հէքիմլէրին լաբօրթօյընտա , նաչէլէրին իւզէրինտէ
հիշ պիր էսէրը տարպ կէօրիւնմէտիկի պէյան օլունմըլ տըր : Իք վէ եա պուշա
միւմասիլ պիր պաղ՝ քէնտի նիշանէլէրինի պըրագմըլ օլաճագլար իտի . . . Շիմտի
պայըլթմագ մատտէսի գալըր , պուշըն տա իմքեանը եօգ կիպի տիր , գիրա քիմ-
սէ՞ սաիրլէրինի իսթէտիկի կիպի պայըլթըպ ույուլթամալ . . . պէօյլէ պիր շէյի
միւքէմէլ պիր սուրէթտէ եաբապիլմէք իջիւն պիր թագըմ ալէաթը մախսուսէ
լաղըմ տըր . . . Պու ալէթլէր իսէ եալընըլ էրպասը իլմ ու ֆէննտէ պուլընըր :
Պիր ալիւմ տէ նէ՞ մագսէտլէ գաթլիլ օլմուշ տըր :

Ձապըթա րէիսի . — Ինթիմալ քի ախըը ինթիգամ իջիւն գաթիլիկէ սիւլիւք
իթմիշ տիր . . .

Բէյմօն . — Հայտէ էօյլէ օլտուն . լաքին պու տա հէման իւջիւնէ , եանի Փօվէ-
լէ , Ամէտէյէ վէ Վիրթիւնի պիրտէն՞ մի վուգու պուլըլը , իւջիւնտէն տէ պիրտէն

ախցը ինթիգա՞մ մը օլունմը՝ հէմ տէ ֆօվէլ իլէ տիկէր իքի մագթուլըն արա-
սընտա հիչ պիր րապըթաի գարապէթ, հիչ պիր մէնֆաաթ, հիչ պիր միւնասէ-
պէթ եօգ իմիչ . . . խա՛յր, պէօյլէ տէյիլ տիր, հագիգաթը հալէ հիչ մուվաֆըգ
կէօրիւնմէյօր . . . Թէքրար տէրիմ, էֆէնտի, պիզ գարանլըղըն թա օրթա եէ-
րինտէյիզ :

Զապըթա րէիսի.— Իչթէ օ գարանլըղա պիր ընգ կէօթիւրմէք իչիւն սիգէ
միւրաճաաթ իտիյօրըմ . . . ագիգիմ Բէյմօն, հիչ կէճիքմէմէլի . . . պիր տագի-
գա պիլէ իսթիրահաթա պագմամալը . . . Բարիզ շէհրի՝ սայէնիզտէ պու ճանա-
վարլարտան գուրթուլըպ րահաթճա ուլուժալը տըր . . .

Բէյմօն.— Միւմքին օլտուղը մէրթէպէ չալըշաճաղըմ, էֆէնտի . . . Սիզտէն
միւֆարէգաթ իտէր իթմէզ իլէ պաշայաճաղըմ . . . լաքին էկէր Ալլահ եարուըմ
իթմէզ իսէ, պիր շէյէ մուվաֆֆագ օլամայաճաղըմ . . . Գարըմըգտա պուլընան-
լար բէք գուվվէթլի ատամլար տըր . . . ճինայէթին շէյթանլարը տըրլար . . .

Զապըթա րէիսի.— Պիր նօգթա հագգընտա պիր մալիւմաթ ախզ իթմէք իս-
թէր իտիմ :

Բէյմօն.— Հա՞նկը նօգթայը տիմէք իսթէյօրսընըզ :

Զապըթա րէիսի.— Ամէտէ վէ եա Վիրթինի՝ գաթլ իտիմէք իչիւն պիր տու-
գաղա տիւշիւրիլտիքլէրի գէման գօնթըն միտալեասընը աճապա իւղէրլէրինտէ թա-
շըյօրլար մը իմիչ :

Բէյմօն.— Պու գատար տէլիլէրէ գարը հէնուզ մէմուլ իտէ՞րմիսինիզ քի պու
պէտպախթլար՝ մէգքիւր միտալեայը չալմագ իչիւն էօլտիւրիլմիչ օլսունլար :

Զապըթա րէիսի.— Պէն մութլագա էօյլէ օլմուշ տիմէմ, լաքին պիր շէյ իւ-
գէրինէ մալիւմաթ ալմաղա չալըշալագտա, էն ճիւղի պիր շէյէ պիլէ էհէմմիյէթ
վէրմէք՝ պէնճէ էլզէմ տիր :

Բէյմօն.— Իքի կէնճլէրին իգամէթկեհանտա իճրաի թէհարրիյաթ օլունտըգ-
տա, պազը մալիւմաթ ախզ օլունաճաղը միւհթէմիլ տիր :

Զապըթա րէիսի.— Թէհարրիյաթը մէգքիւրէյի հէման պու կիւն, շու սաաթտա
իճրա իտէճէյիզ :

Բէյմօն.— Էմրինիզէ մունթազըրըմ, էֆէնտի . . . Անճագ, րէճա իտէրիմ,
Բօր-Գրէթէյլտէ օլլուժա պիր թէլէկրաֆ եագմաղա միւսաատէ իտինիզ :

Զապըթա րէիսի.— Կիտինիզ . . . պէնիմ օտատա սիզի պէքլէրիմ :

Բէյմօն՝ տիշարը չըգըպ կէօզլէրի եաշարմըլ օլտուղը հալտէ քէնտի քէնտինէ.
Ալլահ պէնի հիչ աճըմայօր . . . Պէն օլլուժա պիր գաշ կիւն օթուրուպ րահաթ
իտէճէկիմի մէմուլ իտէր իքէն, հէման չիմտի մէրգուժտան այրըլմագլըղըմ լազըմ
կէլիյօր . . . Ա՛հ, օ կէշմիչ . . . օ գէմանը մազի՝ պաղըրմա բէք ազըր պասըյօր
. . . Պիշարէ չօճուղըմ, Ալլահ վէրէ շէքտիկիմ տէրտ ու միհնէթի հիչ իշիթմէ-
յէսին . . .

Բէյմօն Ծրօմանթալ՝ կիթտիկի եօլուն իւզէրինտէ պիր բօսթա վէ թէլէկրաֆ
մէրքէզինէ թէսատիւֆ իտուպ օրայա տուխուլ իթտի վէ պէրվէճհը աթի պիր
թէլէկրաֆ եազտը :

«Շիմտի հարէքէթ իթմէյէ մէճպուրըմ . . . գասապէթ իթմէ, եիւրէքլի օլ

... քէնտինէ էյի պագ . . . սէնի սէվէրիմ վէ սէնին սաատէթը հալինի տիւ-
շիւնիրիմ .

«Բէտէրին

«ՐԷԹՄՕՆ»

Թէլէկրաֆ կիթտիքտէն սօնդրա , Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ զապթիյէ նէզարէթի
տարիէսինտէ զապըթա ըհիսինին եանընա կիթտի :

Թէլէկրաֆ Բօր-Գրէթէյլէ եազըլտըղը էսնատէ , Րէյմօն Ֆրօմանթալըն օղլու
Բօլ՝ իքի շէյ իւզէրինէ տիւշիւնիւ տուրուօր իտի :

Մէլգոււմ տէլիգանլը՝ հէմ Մատմազէլ Մարթը տիւշիւնմէքտէ վէ հէմ տէ բէ-
տէրինի պիրտէն պիրէ հարէքէթ իթմէսի իւզէրինէ տիւշիւնմէքտէ օլուպ , պու
սօնդրաքի տիւշիւնմէսինին տահա գուվլէթլի օլտուղընը իլավէթէն պէյան իտէ-
պի իրիգ :

Իչպու հարէքէթ ու ազիմէթտէ սըրր ու հիքմէթ գապիլինտէն պիր շէյ պու-
լունըպ , մէրգոււմ տէլիգանլը՝ ղայրը իթիյարի օլարագ մէզքիւր սըրր ու հիքմէ-
թէ թէաճճիւպ իտիյօր իտի :

Օ կիւնէ գատար բէտէրի՝ մէշղուլիյէթը զաթիյէսի հազգընտա հէր նէ սէօյ-
լէյօր իտի իսէ օղլու տին կիպի ինանըպ պիլա իթիրազ գապուլ իտիյօր իտի :

Շիմտի , հիւքիւմէթ քիւթիւպիսանէլէրի միւֆէթիշիկի մէմուրիյէթինտէ օ-
լան պիր ատամըն նաֆըլ օղլուպ տա հէմտն հիչ պիր արա վէ միւսաատէ պուլա-
մայարագ ատէթա էսիր կիպի պիր հալտէ պուլունտըղընա քէնտի քէնտինէ մէ-
րագ իտիյօր իտի :

Բօլ՝ Բարիզին պիր գօլէթինտէ կէճէլի կիւնտիւզլի շաիրտ օլտուղընտան ,
թահսիլը իպթիտաիսի միւստէթինճէ բէք ապ տիշարը չըգար իտի :

Մէքթէպ թաթիլէրի էսնասընտա պապասընըն էվինտէ եալընըպ պիր գաչ
հաֆթա գալըպ , Րէյմօն տա օ գէման պիր միւստէթ իշիւն իզն ալըր վէ օղլու-
նըն եանընտա վագթ կէջիրի իտի :

Մէճպուրի օլարագ պազը վագթ ղայպուպէթ իտուպ օղլունըն եանընա կէլէ-
մէտիկինտէ , պունա բէք գօլայ պէհանէ պուլուր , սէպէպը ասլիսինի կիզլէր իտի :

Օղլու իսէ պու ղայպուպէթլէրին ֆարգընտա պիլէ օլմայըպ , Րէյմօն Ֆրօ-
մանթալ տա միւմքին մէրթէպէ չարուգ կէլիր իտի :

Բօլ՝ եալընըպ տէրսլէրինի տիւշիւնիր , չալըչմագտան պաչգա պիր շէյէ արզու
իթմէզ , վէ չարուգ վէ չօգ շէյ էօրէնմէք իսթէր իտի :

Լաքին չիմտի չալըչմագտան մէն իտիլմիշ օլտուղընտան , արթըգ սէրպէսթ վէ
մէշղուլիյէթտէն արի վէ պէրի պուլընըյօր իտի :

Գալպի՝ աչգ ու սէվտա իլէ սուզան օլուպ , լաքին սէվտիկի գըզ վէ եա գա-
րըլը պիր տահա կէօրիւպ կէօրմէյէճէկինի պիլմէտիկինտէն , պու աչգ ու սէվտա-
նըն նէթիճէսիզ գալաճաղը ինթիմալտէն պաիտ տէյիլ իտի :

Բօլ՝ չիմտի հէր շէյէ թէաճճիւպ իտուպ , հէր շէյ իւզէրինէ միւթալէա իտի-
յօր իտի :

Բօլ՝ Մատլէնէ խիթապէն . — Տիմէք բէտէրիմ պէօյլէ հէր վագթ եօլճուլըգ ի-
տէր , էօյլէ՞ մի . . . հէմ տէ պէօյլէ պիրտէն պիրէ եօլա չըգար , տէյիլ՝ մի :

Մատլէն.—Հայր՝Փ, էվվէթ . . . բէք չօգ տէ՛ֆա եօճուլըդ իտէր . պիշարէ սէվիւլիւ էֆէնտիմ՝ էյալաթտա միւթէմատիէն տէվրէ չըգար , վէ ասլա վագթընըն վէ քէնտի քէնտիին սահիպի տէյիլ տիր :

Բօլ.—Պու նէ՛ զարիպ շէյ :

Մատլէն.—Խայր , էօյլէ տէյիլ տիր . . . հիւքիւմէթին պիլճիւմէ մէմուրիյնի իշիւն տէ իշ պէօյլէ տիր . . .

Բօլ.—էօյլէ ամմա , հիշ օլմագսա հիւքիւմէթ պագէն քէնտիսինէ իզն վէրմէլի , թաթիլ իթտիրմէլի տիր . . . ինսան պիւթիւն սէնէ սէրարա իճրաի մէմուրիյէթ իտէմէզ . . .

Մատլէն.—Ա՛ , էվվէթ , թաթիլ իթտիրմէլի . . . ամմա նէ չարէ քի , զավալլը ատամ գըրգ սէքիզ սաաթ պիլէ րահաթ իտէմէզ . . . սիզ բէք ալէա կէօրիւյօրսընըզ . . .

Բօլ.—էօյլէ ամմա , պիր գաշ կիւն իշիւն իզն ալմը իտի . . . պուենը քէնտիսի պիզէ սէօյլէտի . . .

Մատլէն.—Պինաէն ալէյհ պէլքի պու ագչամ ալտէթ իտէր . . . պուենըն ինթիմալի վար տըր . . .

Բօլ.—Սահիհէն պէօյլէ մէմուլ իտէ՛րմիսին , Մատլէն :

Մատլէն.—Մաշալլահ , օ տա լա՛ֆ մը . . . անճագ էկէր եինէ իճրաի թէֆթիշ իշիւն պիր եէրէ կէօնտէրրիլէր իսէ , անը պիլէմէմ . . . Շու նէ՞ տէրլէր . . . ա՛հ , պուլամայօրըմ . . . հա՛ . . . քիւթիւպիսանէլէրի թէֆթիշ իթմէյէ կիտէր . . . —տէտի :

Իթթիյար գատըն՝ քէնտիին հիշ շաշըրմայըպ , Բօլըն թէաճիւպլէրինի գըսա քէսմէք , եէնի եէնի շիւպհէլէրինի տէֆ իթմէք լազըմ կէլտիկինի բէք ալէա անամագտա վէ ճէվապլարընը Վէյմօն Ֆրօմանթալըն թալիմաթընա մուվաֆըզ կէթիրմէքտէ իտի :

Բօլ.—Տիմէք սէնէ պաշընտան սէնէ նիհայէթինէ գատար քիւթիւպիսանէլէրի տօլաշըր , էօյլէ՞ մի :

Մատլէն.—էօյլէ եա՛ . . . կէօրիւնիւր քի չօգ քիւթիւպիսանէ վար տըր :

Բօլ.—Պու տէ՛ֆա պէրապէր կիթմէյէ բէք արզում վար իտի :

Մատլէն.—Նէ տիմէք իսթէտիկինի անլարըմ , նուրը այնըմ :

Բօլ.—Պու արզումը աճապա նի՛շիւն գապուլ իթմէտի :

Մատլէն.—Շիւպհէսիզ չօգ եօրուլաճաղընըզը վէ պու սէյահաթտան հիշ պիր էյլէնճէ տույմայաճաղընըզը տիւշիւնմիշ օլմալը տըր :

Միւքեալէմէ պուրատա գալտը :

Բօլ տիւչարը էնտիշէ վէ հէյէճան օլմուշ իտի :

Մատլէն եէմէյի կէթիրտի :

Տէլիգանլը՝ սուֆրայա կէթիրիլէն գօթլէթտէն բէք ազ պիր շէյ աղընա գօյտու :

Մատլէն՝ թաամ օտասընտա մէրգուլմըն գարշըսընտա տուրմագտա օլտուղը հալտէ.—է՛յ , պու նէ՞ օլաճագ , սէվիւլիւ չօճուղըմ . . . եինէ գարա գարա տիւշիւնճէլէրէ՞ մի տալաճագսընըզ . . . Պու սապահ բէք քէյֆլի կէօրիւնիյօր ի-

տինիզ . . . Տօսթունըզ Մ . Ֆապիէն կէլէճէք , պէօյլէ մահզուն կէօրիւնէրէք անը տա տիւշարը հիւզն ու զամմ իթմէք միւնասէպէթսիզ օլուր :

Բօլ . — Էվվէթ , հագգըն վար . . . պունա տէյէճէյիմ եօգ . . . Լաքին նէ՞ եարայըմ , Մատլէնճիկիմ , գապահաթ պէնիմ տէյիլ տիր . քէնտիմտէ պիր շէյ վար ամմա , անլայամայօրըմ . . . վագթ վագթ պանա էօյլէ կէլիյօր քի ագլըմ պա- չըմտա տէյիլ տիր . . . Պու սապահ սօնուժը բէք էյի կէօրիւյօր իտիմ . . . սա- ատէթը հալէ ինանըյօր իտիմ . . . Բէտէրիմ պիր շէյ սէօյլէտի , պէնի ույանտըր- տը , զիրա բույալար . . . աչըգ կէօգ իլէ կիւզէլ բույալար կէօրիւյօր իտիմ . . . Բէտէրիմին ազիմէթի պէնի հէլաք իտիյօր . . .

Մատլէն . — Տիմէք պու ազիմէթտէն տօլայը միւքէտտէր օլույօրսընըզ , էօյլէ՞ մի . . . Պու պիր քեարը ագիլ տէյիլ տիր . . . պունտա էնտիչէ իտիլէճէք պիր շէյ եօգ տըր . . .

Բօլ . — Պանա էօյլէ կէլիյօր քի , պու ազիմէթ երւզիւնտէն հէրիմիզ տէ պէտ- պաթլըղա տիւշար օլաճաղըզ :

Մատլէն . — Հա՛յտէ , հա՛յտէ , նուրը տիտէմ , երնէ էսկի էգկիլէրի չալմայալըմ . . . Սէվկիւլիւ էֆէնտիմին սիզէ սէօյլէտիկի կիպի , պունլար հէք չօճուգճալա- գըրտըլար տըր . . . պէօյլէ ատէթին խարիճինտէ օլմայան պիր շէյ իչիւն պու գատար զիհն եօրմագ նէ՞ օլաճագ . . . Բէտէրինիզ չօգ տէֆա եօլճուլըգտա պուլընըր . . . պու՝ քէնտի մէմուրիյէթինին իյճապընտան տըր . . . Չօճուլըմ , շու իխթիյար Մատլէնին երւզիւնէ պիր քէրրէ կիւլիւնիզ , անը գուճագլայընըզ , արթըգ պիր տահա պու ֆէնա վէ հիւզնէնկիւզ շէյլէրտէն պահս իթմէյէյիմ . . . — տէտի :

Բօլ՝ քէնտիյի թութամայըպ կիւլտիւ վէ խըտմէթքեար գատընը գուճագ- լատը :

Մատլէն՝ սէվիւնճլէ . — Օ՛հ , շիմտի արթըգ միւթէսէլլի օլտունը՞ք եա . . . Սիզ պու ագչամքի թաամ իչիւն պանա պիր թաւալըգ պալըգ վառ իթտինիզ իտի , խաթրընըգտա՞ մը տըր :

Բօլ . — Հագգըն վար , Մատլէն , կիտէյիմ թութայըմ . . .

Մատլէն . — Թէչէքքիւր իտէրիմ :

Բօլ . — Էկէր պէնիմ պուրատա օլմատըլըմ վագթ Մ . Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս կէլէճէք օլուր իսէ , պանա եօլա . . .

Մատլէն . — Բէք էյի , պաշ իսթիւնէ :

Բօլ Ֆրօմանթալ՝ զիհնինտէն գարա գարա տիւշիւնճէլէրի տէֆ իտէրէք պիր ագ մէսրուր վէ միւֆէրրահ օլտուլը հալտէ օլթա վէ եէմ թագըմլարընը ալըպ էվտէն չըգարագ Մարն ըրմաղընա տօլրու կիթտի :

Պիր գաջ տագիգա սօնդրա Բօլ՝ սանտալ տէրունինտէ քէմալը զայրէթլէ պա- լըգ ավլամաղա պաշլայըպ , Ֆապիէնին թաամընա միւքէմմէլ պիր տէ պալըգ թա- վասը պուլընտըրըլապիլէճէկինի իւմիտ իթտիւնէճէք տէրէճէտէ օլթասընա խայլիճէ պալըգ կէլիյօր իտի :

Պէտ տէ՛ նախէհան օլթայա իրի պիր պալըգ թագըլըպ, աղըրըղընա օլթանըն գամըլընը գըրաճագ տէրէճէտէ էյտի իսէ տէ, Բօլ՝ պալըգ ավճըլարընա մախնուս պիր վանօվրա իճրասըլա մէգըլը պալըղը գաշըրմամաղա չալըչտը:

Պալըգ ավճըսը՝ օլթայը թուրթուպ պալըղա պէքէր իքէն, էօթէ պէրի չօգ չէյլէր իւզէրինէ տիւղիւնէպիլը, լաքին պալըգ՝ եէմէ կէլիպ տէ օլթայը սալլայըն՝ ճա արթըգ հէր տիւղիւնճէյի թէրք իլէ, եալընըգ պալըղը տիւղիւնիւր վէ անը եագալամաղա չապալար:

Պու սըրատա Բօլ նէ աչգ ու սէվտասընը վէ նէ հիւզն ու քէտէրինի տիւղիւնմէյօր իտի:

Գարա գարա տիւղիւնճէլէրի հէր տաղըմըչ կիթմիչ իտի:

Եալընըգ օլթասընըն ուճընտա չըրքընմագտա օլան նէֆիս ավընը տիւղիւնիպ, իւմիտ, մէսէրիթ վէ էնտիչէ արասընտա չալգանըպ տուրույօր իտի:

Պալըգ գըսմը՝ եագայը գուրթարմագ իչիւն բէք գուրնաս պիր հայվան օլտուղընտան, Բօլ՝ պու հայվանըն գուրնասըլընա գարըլը բէնչէլէլէպիլէճէք գատար թէճրիւպէլի տէյիլ իտի, վէ անը ուսթալըգը պիր սուրէթտէ եօգարը չէքէմէյիպ, պալըղա ատէթա օյունճագ օլմուչ իտի:

Մէրգոււմ տէլիգանը՝ օլթայը քէսիպ գաշմասընտան գօրգտուլը պալըղը սուլըն եիւզիւնէ չըգարմագտան եալաչ եալաչ մէյյուս օլմաղա պալալայօր իտի: պիր տէ օ արա եագընտան պիր սէս իչիտիպ, պու սէս տլյօր իտի քի:

— Եալաչ եալաչ չէքինիզ, միւսիւ Բօլ . . . գօլունըղը պիւքիւպ օլթայը օմուզընըգա տօղրու կէթիւրինիզ վէ պիր քէրրէ պալըղը տիպ սուլարտան եօգարը չըգարընըգ . . . Չէքիտէն՝ պալըլըն պիր սագան օլտուղընը անլայօրըմ . . . կէլյօրըմ, պալըղը գաշըրմայասընըգ . . .

Բէյմօն Ֆրօմանթալըն օղլու՝ արգասընա պագմագսըղըն վէ բէք մալիւմ օլան օ սէսի թանըմագսըղըն, մէգըլըր սէսին տէտիկի թէրթիպլէրի մաքինա կիպի իճրա իթմէքտէ պուլունըյօր իտի:

Թալսիյէ իտիլէն պու թէրթիպլէր՝ Մարն ըրաղընտան աչաղա տօղրու էնմէքտէ օլան էսկի պիր սանտալտան կէլյօր իտի:

Պալըգ բէյ տէր բէյ մուգալէմէթտէն տիւղիւյօր իտի:

Իւզէրինտէ ալթուն կիպի բարլայան բուլլարը՝ սուլարըն արասընտան կէօրիւնմէյէ պալալայօր իտի:

Պիր տէ օ արա ուզուն սարլը պիր քէրչէ կէօրիւնիպ պալըղըն ալթընա տօղրու եիւրիւտի վէ պիր մանօվրա իլէ պալըգ սուլըն եիւզիւնէ կէթիւրիւտիքտէ, Բօլըն օլթասը գըրըլտը իսէ տէ, ալթը լիպրա աղըրըղընտա օլան սագան պալըղը ուզագտան թէրթիպլէրի կէօթէրէն չախսըն սանտալը ալթընտա չըրքընմագտա պուլընըյօր իտի:

Բօլ՝ թամ վագթընտա իմտատա կէլէնին եիւզիւնիւ կէօրտիւքտէ, պիւլէնտը ալագ իլէ. — Վա՛յ Ժիւլ Պուլնուա, սի՛զմիսինիզ. — տէտիքտէ,

Պուլնուա. — Էլվիթ, նամը տիկէր Լա Ֆուլինիմ, միւսիւ Բօլ . . . էյի պիր բարչա սայըլան պու եառափագը թուրթմագ իչիւն սիզէ մուսվէնէթ իտէպիլտիկիմէ մէմնուլըմ . . . Լաքին սիզէ թէսատիւֆ իթտիկիմէ տահա զլյատէ մէմնու:

ներմ, զիրա սիգէ մուծիպը մէսէրրէթ օլաճագ պիր չէյ խապէր վերէնէյիմ . . .

Բօլ՝ ղայէթլէ թէաճճիւպ իտէրէք. — Պանա մուծիպը մէսէրրէթ օլաճագ պիր չէյ մի . . .

Պուլնուա. — Էվվէթ, էօյլէ տիր :

Բօլ. — Նէ՞ չէյ տիր պագալըմ :

Պուլնուա. — Տուրուներդ եանընըզա եանաչայըմ վէ սազան պալըղընը սանտալընըզըն անպարընա վազ իտէյիմ . . . Օհ, նէ՛ կիւզէլ բարչա տըր . . . Սօնդրա նէ՛ սէօյլէյէճէքսէմ սէօյլէրիմ. — տէտիքտէն սօնդրա, սանտալընը Բօլըն սանտալընա եանաչալըրտը, պալըղը էօթէքի սանտալա վերտի, էլինի երգայըպ, բանթալօնընըն բաչալարընա սիլտի վէ Բէյմօն Ֆրօմանթալըն օղլու իլէ էլլէշտի :

Պատէհու ժիւլ Պուլնուա քէլամէ աղազ իլէ .

— Նաճըլսընըզ պագալըմ, միւսիւ Բօլ :

Բօլ. — Չօգ էյլիյիմ, աղիզիմ . . . սըհհէթիմ պէրքէմալ տըր . . .

Պուլնուա. — Վա՛յ, էօյլէ՞ մի . . .

Բօլ. — Պուլնա թէաճճիւպ մի իտիյօրսընըզ . . .

Պուլնուա. — Էվվէթ . . . պիր ազ . . . Օլմայա քի պուլնտան պիր ազ միւտտէթ ագտէմ խասթա օլան գալպինիզ պիւսպիւթիւն չիֆարէզիյր օլմուշ օլտուն :

Բօլ՝ պիր ահ չէքէրէք վէ պաշընը սալլայարագ. — Պա՛յր, ա՛հ, խայր . . .

Պուլնուա. — Էօյլէ իսէ տահա էյի . . . Էվվէթ, տահա էյի, զիրա Պիպի՝ գալպինիզի թէտալի իտէճէք տիր . . . Ալիմ Ալլահ սիգէ էօյլէ պիր իլաճ կէթիլիյօրըմ քի, Ֆրանսանըն վէ Ճէզայիրին էն մէհուր հէքիմլէրի պիր արայա կէլսէլէր պէօյլէ պիր թէէսիրլի իլաճ թէրթիպ իտէմէզլէր . . . Պուլնա շաշըյօրսընըզ, տէյի՞լ մի . . . Սապըլը օլունըզ . . . Եանընըզտա օթուրայըմ, պիր սիկարա պիւքէյիմ, պատէհու գօնուչայըմ. իշպու միւքեալէմէմիզին խօշաշըլաճագ պիր միւքեալէմէ օլաճաղընը սիգէ թէէմին իտէրիմ :

Բօլ՝ Լա Ֆուլինին քէնտիսինէ նէ սէօյլէյէճէկինի պիթթապ քէշֆ ու իսթիսրաճ իտէմէտիկինտէն, պէօյիւք պիր մէրագլա անըն սէօյլէյէճէկի չէլէրէ պէքլէյօր իտի :

Տէլիգանը պալըզ ավճըսը Լա Ֆուլին՝ սանտալըն էօն թարաֆընտա օթուրըպ, սէրիան պիր սիկարա պիւքէրէք եագտը վէ մալի տիւմանընը հաւայա տօղրու սափուրարագ միւքեալէմէսինէ պէտ իլէ տէտի քի ,

— Պու կիւն թամ պէշ կիւն տիր պիրսիլրիմիզի կէօրմէմիշիզ, տէյի՞լ մի, միւսիւ Բօլ :

Բօլ. — Էվվէթ, պէշ կիւն վար :

Պուլնուա. — Սօն տէֆա եէքտիկէրիմիզէ թէսատիւֆ իթտիկիմիզտէ իքիմիզին տէ նէ չէյ իւզէրինէ տիւշիւնտիկիմիզի տէրխաթըր իտէ՛րմիսինիզ . . .

Բօլ. — Ունուլթը՞րմըլըմ :

Պուլնուա. — Իսթէմէմ քի աշգ ու սէվտա եիւզիւնտէն սարարըպ «օլասընըզ . . . քէզալիք սիզի իւզմէք տէ իսթէմէմ, Պուրատա թէսատիւֆ իթտիկինիզ Բըթի Գասթէլ գօնաղընտաքի կէնճ գըզըն նէ օլտուղընը պիլմէք իշիւն նէ՞ վէրիսինիզ, միւսիւ Բօլ :

Բօլ՝ սօլույթաբազ պիւլէնտը ավազ իլէ . — Նէ՞ մի վէրիրիմ . . . Էօմրիւմի , հա-
յաթըմը վէրիրիմ . . .

Պուլնուա՝ կիւլէրէք . — Բէք օ գատար երեքսէյէ չըգմայընըզ , Սէն Մօրտան
Բարիզէ պիր չըմէնտըֆէր վէ Բարիզտէ տէ սաաթը գըրգ «սու»յա իքի պուչուգ
սաաթըրգ պիր քիրա արապասը մէսարիֆի քիֆայէթ իտէր :

Բօլ՝ պուլնը իշիտինճէ երեզիւնտէ պիր ֆէրահիյէթ հասըլ օլուպ , կէօլէրի
քարլամաղա պաշլամը իտի :

Բօլ՝ հէյէճանընտան նաշի սէսի թիթրէյէրէք . — Պիլիճմիսինիզ , Մարթ Նէ՞
րէտէ տիր :

Պուլնուա . — Էվվէթ , պիլիրիմ :

Բօլ . — Եանըլմատըղընըզա էմի՞նմիսինիզ :

Պուլնուա . — Էվվէթ :

Բօլ . — Քէնտիսինի կէօրտիւնի՞զ մի :

Պուլնուա . — Էվվէթ . . . Էվվէթ . . . Էվվէթ . . . Լաքին սըգըլմայընըզ .
մատմագէլ Մարթ Բարիզտէ տիր :

Բօլ . — Բարիզտէ՞ մի . Բարիզին հա՞նկը թարաֆընտա :

Պուլնուա . — Սապըլը օլուլնըզ . . . Պէն սիզէ մէրգուլէյի պուլտըմ տիյօրըմ
վէ արթըգ զայպ իթ մէյէճէյիզ . . . զաննըմ պու գատարը տա սիզի էրէյիճէ մէմ-
նուլն իթ մէյէ պաշլայաճագ տըր , տէյի՞լ մի :

Բօլ . — Մէրգուլէյի պուլտընըզ , բէք էյի . . . Նա՞նըլ պուլտընըզ :

Պուլնուա . — Տուրընըզ , նասըլ պուլտուղըմը նագլ իտէյիմ . . . Սէն նէհրի-
նին աշաղալարընտա , Սիւրէզն վէ Բիւթօ ճիվարընտա թաթըլը սու գայա պալըղը
արաշթըրմաղա կիթմիշ իտիմ . . . Ավտէթիմտէ Պուլօնեը օրմանընտան կէշիյօր ի-
տիմ . . . պիր տէ Նէ՞ կէօրսէմ էյի . պուլընըզ պագայըմ . . .

Բօլ՝ թիթրէյէրէք . — Պիթիրինիզ , Լա Ֆուին , պիթիրինիզ . . . պէնի իւզիւ-
յօրսընըզ . . . պէնի էօլտիւրիյօրսընըզ :

Պուլնուա . — Իքի կիւզէլ պէկիր գօշուլը պէօյիւք պիր արապատա օ տիւպէր
գըղը կէօրտիւմ , պիր կիւն պէնտէն պալըգ ալան եաշըճա վէ Լաքին կէօթէրիշ-
լիճէ շիւման գարը տա պէրապէր իտի . . . Բէք ալէա , — տէտիմ քէնտի քէնտիմէ , —
Միւսիւ Բօլըն ագչամ սապահ տիւշիւնտիկի վէ երեզտէ տօգսան տիւնեանըն պիր
ուճընա կիթտիկինէ ինանտըղը գըզ իշթէ՞ պուրատա . . . Մէրգուլէյին քիմ օլ-
տուղընը վէ նէյէտէ իգամլիթ իթտիկինի էյիճէ անլամալը . . . Պու միւթալէայա
մէպնի պիր արապայա պինտիմ , տիկէր արապանըն արգասը սըրա կիթմէսինի
քէնտի արապաճըմա ի՛նէպիհ էյլէտիմ . . . Պէօլէճէ երիւրիտիք . . . Լաքին նա-
կէհան օրթայա պիր մուզիգա չըգտը . . . Պիր ալայ ասքէր՝ մուզիգա իլէ կիթ-
մէքտէ իտի . . . Մուզիգանըն սէսի՝ թրամվայ պէկիրէրինտէն պիրինին սընըրը-
նա տօգանըր . . . թրամվայ եօլտան չըգար . . . զիքր օլուլնան պէօյիւք արա-
պա տա բարչա բարչա օլուր . . . Օլուղը կիպի տօղրուսըն սիզէ նագլ իտիյօ-
րըմ . . . Սրապայա րաքիպ օլան իքի գարը պայըլըպ վէլվէլէյի գօթարըրուր . . .

Բօլ՝ էօլիւ իլէնկինի ալարագ . — Մարթ . . . եարալանտը՞ մը . . . :

Պուլնուա . — Սա՛յր . . . Խա՛յր . . . միւսթէրիհ օլուլնըզ . . . եալընըզ ա-

րապա գէտէլէնիպ գըրըլտը . . . Գատընլարըն ագլը պաշընա կէլտի . . . արա-
պաճ լարը՝ պէկիրլէրի գամչըլայըպ, հայվանլարի եիւրիւմէկէ պաշլատըլար, պէն
տէ եիւնէ արգալարը սըրա կիթտիմ . . . մէրգումէ գարըլարըն իգամէթկեահը
էօնլէրինտէ տուրտըգ :

Բօլ՝ նէֆէսի քէսիլէրէք .— Էյ պու իգամէթկեահ նէօրէտէ տիթ . . .

Պուլնուա .— Միրօմէսնիլ սօգաղընտա կիւզէլ պիր գօնագ տըր :

Բօլ .— Կէնճ գըզըն քիմ օլտուղընը պիլի՛րմիսինիլ :

Պուլնուա .— Անլամագորզըն տուրապիլի՛ր մի իտիմ :

Բօլ՝ տէլիգանլը պալըգճընըն էլինի սըգարագ .— Ահ, Լա Ֆուինճիկիմ . . .
սիգէ նէ գատար թէչէքքիւր իթսէմ ազ տըր, պանա բէք պէօյիւք պիր էյիլիք
եաբըյօրսընըգ . . .

Պուլնուա .— Կիւլէրէք .— Էվվէթ, էօյլէ տէյիլ մի տիր . . . շէքէր, թարչին վէ
լիմօն գարըլտըրըլմըլ Փրանսըզվարի պիր գատէհ շարապ կիսլի պիր շէյ տիր պու
. . . նէրէտէն կէչէրսէ հաօյլէթի տօգանըր :

Բօլ .— Չաբուգ . . . չաբուգ . . . նէօ մալիւմաթ ալտընըգ :

Պուլնուա .— Մատմազէլ Մարթ՝ գօնագ սահիպինին ճան էվլատը իմիլ . . .
գօնագ սահիպի տէ պիր էճնէպի թապիպ, զայէթ վէնկին վէ բէք մէչհուր Ամէ-
րիգալը պիր տօգթօր օլուպ, Բարիգտէ իգամէթ իթմէյէ կէլմիլ . . .

Բօլ՝ հէյէճանը բէյ տէր բէյ արթարագ .— Ամէրիգալը պիր տօգթօր . . .
Միրօմէսնիլ սօգաղընտա . . . Պու հէքիմին իսմի նէօ իմիլ :

Պուլնուա .— Տօգթօր թօմըն . . .

Տէլիգանլը Բօլ Ֆրօմանթալ պու իսմի իշիտինճէ ճանլանարագ եօգաբը տի-
քիլտի վէ կէօզլէրի բարլայըպ տուտագլարը թիթրէմէկէ պաշլատը :

Բօլ՝ շիտտէթը հէյէճանընտան նաշի անլաշըլմագ պիր թէլաֆֆուզլա .— Տօգ-
թօր թօմըն մը . . . Էյ Մարթ տա անըն ճան էվլատը տըր տիյօրսընըգ, էօյ-
լէ մի :

Պուլնուա .— Պանա նէ սէօյլէտիլէր իսէ անը սէօյլէյօրըմ . . . Մահալլէտէ
զալիպա հէր քէս անը պէօյլէ պիլիյօր :

Բօլ՝ էլլէրինի պիրպիրինէ պաղլայարագ .— Մարթ Բարիգտէ տիր, հէօ . . .
Մարթ՝ պանա իպրազը թէվէճճիւհ իթմէքտէ կէօրիւնէն պու հէքիմին ճան էվլա-
տը տըր, էօյլէ մի . . . Հագիգաթէն, խաթրըմա կէլիյօր . . . Պու ատամը պէն
պիննէֆս պուրատա ուզագտան Բըթի Գասթէլին պաղչէսինտէ կէօրտիւմ, Մար-
թըն ալնընտան պուս իտիյօր իտի . եիւզիւնի էյիճէ Փարգ իտէմէյօր իտիմ ամմա
հալի՝ պիր տօգթօր հալինէ պէնզէյօր իտի . . . էօյլէ իսէ Մէրֆուի Մէթի կէօրէ-
պիլէճէյիմ . . . պէնի սէվիպ սէվմէտիկինի անլայապիլէճէյիմ . . .

Պուլնուա .— Պու սիգին պիլէճէք իշինիլ տիր, Միւսիւ Բօլ, պու սիգէ աիտ
տիր . . . Պէն էլիմտէն կէլէնի եաբուրմ . սիգ մէմնուէն օլտըղընըգտան պէն տէ
մէմնուէնըմ . . .

Բօլ .— Ահ, պէնիմ Լա Ֆուինճիկիմ, պէնի մէսուր վէ մէսուտ գըլտընըգ,
պանա իատէի սըհհէթ իթտինիլ, հայաթըմը գուրթարտընըգ, էվվէթ, հայաթը-
մը . . . Սիգէ նա՞սըլ ըզհարը թէչէքքիւր վէ միննէթտարի իտէյիմ . . . Սիգէ չօգ
պօրճլուլըմ :

Պուլնուա.— Պանա իբի պուչուգ սաաթլըգ արապա իւնրէթի իլէ արապա-
ճըյա վերտիկիւմ պախչիչտէն պաչգա պիր պօրճուենըգ եօգ տըր . գարըլարըն ըա-
քիպ . օլտըղը պէօյիւք արապանըն արգասը սըրա կիթմէք իչիւն մախսսուս պիր ա-
րապա քիրալատըմ . . . Հէբսի ալթը պուչուգ ֆրանգ տըր :

Բօլ.— Պէն սիգէ եիւգ ֆրանգ վերէճէյիւմ :

Պուլնուա.— Օհ , պու նէ՛ ալէա չէյ . . . Պէն սիգտէն ֆազլա բարա ալը-
րըմ տէյու մէմուլ իտէ՛րմիսինիզ . . . ալա վէ գաթա՛ն . . . պէն նէ հարճատըմ
իսէ օնտան զիյատէ պիր չէյ իսթէմէմ , սօնղրա պօզուչըրըմ . . . պէն սիգի իչիւն
ալթը պուչուգ ֆրանգ սարֆ իթտիւմ , սիգ պանա օ գատար բարա վէրինիզ , ա-
լըպ վերէճէյիւմիզ գալմազ . . .

Բօլ՝ բարա չըզտանընը չըգարարագ.— Շիւտի բարանըղը վերէճէյիւմ.— տէտի
վէ չըզտանը աչըպ պիր ալթուեն պէչ ֆրանգըլգ իլէ պիր գաչ առէտ պէյազ բարա
չըգարտը :

Շիւտէթը հէյէճանընտան նաչի Բելըն էլի թիթրէյօր իտի :

Պիր ֆօթօկրաֆ ըէսմի՝ չըզտանտան սանտալըն իչիւն տիւչտիւ :

Լա Ֆուին՝ ֆօթօկրաֆը ալմագ իւզրէ հըզ իլէ եէրէ տօղրու էյիլէրէք.—
Պագապիլիւրմիյիւմ.— տէյու սիւվալ իթտիքտէ ,

Բօլ.— Մաչալլահ , շիւպէ՞ մի վար , էլպէթթէ պագապիլիւրսինիզ.—տէտի :

Պու միւսաատէնին իւզէրինէ Պուլնուա՝ ֆօթօկրաֆ ըէսմինէ պագտը վէ թէ-
աճճիւպ իտէրէք պիւլէնտը ալագ իլէ ,

—Պու նէ՞ թօհաֆ չէյ.— տէյու պաղըրտը :

Բօլ.— Թօհաֆ չէ՞յ մի . . . անլամայօրըմ . . .

Պուլնուա.— Պէն տէ անլամայօրըմ . . . Միւսիւ Բօլ , նա՞նըլ օլույօր տա
պու ատամըն ըէսմի սիգտէ պուլուենըյօր :

Բօլ.— Թանըյօրմընըգ . . .

Պուլնուա.— Թանըրըմ եա՛ . . . պիր խաֆիյէնին ըէսմի տէյիլ՝ մի տիր :

Բօլ՝ քէնտիյի թութամայըպ գահգահա իլէ կիւլէրէք.— էկէր պու ըէսմին
սահիպի սիգի պէքլէսէ իտի , պիրլիքտէ կէլմէ՞ղ մի իտինիզ , Լա Ֆուինճիկիւմ :

Պուլնուա.— Տիմէք պու ատամը սի՞ղ տէ մի թանըյօրմընըգ :

Բօլ.— Թանըմասա իտիւմ , ֆօթօկրաֆը չըզտանըմտա նա՞նըլ պուլընըր իտի :

Պուլնուա.— Սօրմագ ալըպ օլմասըն ամմա սիգճէ պու ատամ քի՞մ տիր :

Բօլ.— Բէտէրիւմ տիր :

Պուլնուա՝ էնտպէնտ օլարագ տուտագլարընը ըսըրտը :

Բօլ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Սիզ էյի կէօրմէտինիզ , էյիճէ պագընըգ :

Պուլնուա՝ կէօյա ֆօթօկրաֆա տահա տիգգաթլը պագարագ.— էվվէթ . . .
էվվէթ . . . հագգընըգ վար . . . Թանըտըղըմ ատամա պիր ազ . . . վէ հաթթա
չօգճա պէնզէյօր . . . Լաքին մութլագա օ տէյիլ տիր . . .

Բօլ՝ էլան կիւլիւմսէյէրէք.— Տիմէք պապամա պէնզէյէն պիր բօլիս մէմուրը
թանըրմընըգ , էօյլէ՞ մի :

Պուլնուա.— Թանըրըմ . . . Թանըրըմ . . . Եանի թանըմագսըզըն թանըրըմ
. . . Պօղուլմըչ պիր ատամըն սուտան չըգարըլտըղը զէման թէսատիւֆլէ օ ա-

տամէա պուլուշտըմ . . . Կէօզէր իլէ պրուհն պիր ազ պէնզէյօր , լաքին սագալը տահա զիյատէ ուզուն օլտըղը էյիճէ խաթրըմա կէլէյօր . . . — տէտիկի սըրատա լա Ֆուին քէնտի քէնտինէ տէ . — Սախթէ սագալ իչիւն տիմէք իսթէյօրըմ , եօգսա պու Փօթօկրաֆ՝ Անթրըքօ ըրխթըմընտա ժուրնալը գալէմէ ալան թա քէնտիսի տիր . . . — տիյօր իտի :

Բօլ՝ չըգտանընտան չըգարսաղը ալթը պուչուգ Փրանգը Պուլնուայա վէրէ-րէ : — Ալընըզ , ազիզիմ , սիգէ պօրճըմ պու տըր . . . Պանա կէթիրտիկինիզ միւժ-աէտէն տօլայը իսթէտիկիմ կիպի սիգէ պէյանը թէչէքքիւր իտէմէյէճէկիմտէն , պու բարայը վէրմէքլէ պէրապէր սիգէ եինէ միննէթտար գալըյօրըմ :

Պուլնուա . — Ուզուն սէօզիւն գըսասաը , մէմնուհնմըսընըզ , միւսիւ Բօլ :

Բօլ . — Մէմնուն տա պիր շէյ մի . . . ատէթա մէսուտ վէ պախթիյարըմ . . .

Պուլնուա . — Էօյլէ իսէ պու ագչամ սըհնէթ ու աֆիյէթինիզ իչիւն պիր շիչէ շարապ իչէրիմ . . . Թաամ վագթընա գատար սիզին կիպի եաբմաղա չալըչաճա-ղըմ . կիւզէլ պիր սագան պալըղը թութուպ , կէօթիւրիպ ատատաքի լօգանթայա սաթաճաղըմ . . . — տէտի վէ Բօլըն էլինի սըգտըգտան սօնղրա , սանտալընա աթլատը վէ սալարա գատար կիտիպ պալըգ ալլամագ իւզրէ սանտալը Մարն ըր-մաղընըն ագընթըսընա պրագտը :

Բօլ՝ ալտըղը խապէրտէն պիւսպիւթիւն պաշգալաշարագ , պիր մէսէրրէթը ազիմէ իլէ քէնտի քէնտինէ տիյօր իտի քի ,

— Մատմագէլ Մարթ՝ Տօգթօր Թօմբսընըն ճան էվլատը իմիշ , էօյլէ՞ մի . . .

Պէնիմ իչիւն պու պիր սաատէթ տիր . . .

« Մէէյուս օլմաղա հիչ հագգըմ եօգ իմիշ , ռասթ կէլէ իչլէր նա՛սըլ տիւզէլիր :

« Տիւն բէտէրիմ պէնի Տօգթօր Թօմբսընըն նէգտինէ կէօթիւրտիկինտէ , Մատ-մագէլ Մարթ օրատա թա եագընըմտա պուլընըպ , պէն իսէ մէրգուճէյի պիր տա-հա կէօրէմէյէճէյիմ տէյու գօրգույօր իտիմ . . . Ա՛հ , օրատա օլտըղընը նա՛սըլ պիլէմէտիմ . . . Լաքին սէրիան Միրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնաղա ավտէթ իտէ-ճէյիմ . . . մէրգուճէյի կէօրէճէյիմ . . . քէնտիսինի սէվտիկիմի սէօյլէյէճէկիմ . . . քէնտիսինին տէ պէնի սէվմէսինի լէճա իտէճէյիմ . . . Մատամ քի սէրպէսթ տիր վէ քիմսէյէ պաղլը տէյիլ տիր , նի՛ջիւն պէնի սէվմէսին . . .

« Տօգթօր պանա վէ բէտէրիմէ պիր տավէթնամէ կէօնտէրիպ պիզի սուա-րէսինէ տավէթ իթտիկինտէ , պիզ պուլըն գապուլ իթմէք իսթէմէյօր իտիք . շիմ-տի հէր շէյ թէպէտտիւլ իթմիշ տիր . . . պէհէմէհալ սուարէյէ կիտէճէյիմ , բէ-տէրիմին տէ պէրապէր կէլմէսինի իսթէրիմ . . . Մարթը թանըմասընը վէ պէնիմ սէվտիկիմի բէտէրիմին տէ սէվմէսինի արգու իտէրիմ :

« Բէտէրիմ շիւպհէսիգ պու ագչամ կէլէճէք տիր . . . սայ քի պուլըն պանա վատ իթմիշ տիր . . . Պէնի շէն վէ մէսրուր կէօրէրէք աճապա քէնտիսի տէ նէ՛ գատար մէմնուն վէ խէնտան օլաճագ տըր . . . « — Արթըգ արամա , պապաճը-ղըմ . . . պէն պուլտըմ — » տէրսէմ աճապա նէ՛ գատար թէաճճիւպ իտէճէք տիր

... Մարթըն ներհատէ օլտուղընը պիւրիւրիմ։ Մէրգոնմէ գըզ քիմէ մէրպուր իսէ,
օ ատամ պէնիմ սըհէթիմէ մէրազ իտուպ պէնի էյի իթմէք իսթէտիկինտէն, մէր-
գումէսիզ եաշայամայաճաղըմ հասէպիյլէ Մարթըն պանա պանա վէրմէմէզլիք իթ-
մէյէճէք տիր։»

Բէյմօն Ծրօմանթալըն օղու՝ պիրտէն պիրէ նաիլը սաատէթ օլաւազ պաշը
տէօնմիւշ օլան պիր ատամա պէնգէյօր իտի։

Ելւքսէք սէս իլէ սէօյլէյօր, կիւլիյօր վէ շարգի չաղըրըյօր իտի։

Նիհայէթ պիր ազ քէսպը սիւքիւնէթ իտէրէք եէնիտէն պալըզ ավլամաղա
պաշլատըգտա, մաարուֆ պիր սէս քէնտիւնի չաղըրտը։

Պու սէս՝ խըտմէթճի Մատլէնին սէսի օլուպ, մէրգումէ իթիյար գարը՝ ըր-
մաղըն էօթէ գըյըսընտա ըրխթըմըն իւզէրինէ կէլմիշ իտի։

Բօլ՝ Մարնըն էօթէ թարաֆընա կէշմէք իշիւն քիւրէքէրի էլէ ալարազ.—
կէլիյօրըմ։ — տէտիքտէն վէ գըյըյա եանաշտըգտան սօնղրա.— Ծապիէն կէլ-
տի՞ մի.— տէյու սիւվալ իթտի։

Մատլէն.— Խա՛յր, նուրը տիտէմ։ . .

Բօլ.— էօյլէ իսէ պէնի նիշիւն չաղըրըյօրսըն։

Մատլէն.— Պիր թէլէկրաֆ կէլտի, անը սիգէ վէրմէք իշիւն չաղըրըյօրըմ։

Բօլ.— Քիմտէ՞ն պու թէլէկրաֆ։

Մատլէն.— Բէտէրինիզտէն տիր. իւզէրի պանա եազըմըշ օլտուղընտան,
աշտըմ։

Բօլ՝ գաշլարընը չաթարազ.— Աճապա բէտէրիմ կէ՞մէյէճէք մի։

Մատլէն.— Խա՛յր, հէման պու կիւն եօլա չըգմաղա մէճպուր իմիշ։

Բօլ՝ քէնտի քէնտինէ.— Պէն պու գատար մէսուտ օլտուղըմ սըրատա, պու
նէ՝ մէլուն եօլճուլըզ.— տէտիքտէն սօնղրա, գըյըյա եանաշտը վէ թէլէկրաֆը ա-
լըպ օգուտը վէ պատէհու տէտի քի.— Ալիմ Ալլահ պու ազիմէթ պէնի բէք զիյա-
տէ տիւշարը հիւզն ու զամմ իտիյօր, չիւնքի բէտէրիմին եանըմտա պուլունմասը
մահզուղիյէթինտէն մահրում օլույօրըմ, լաքին պու հալ բէք օ գատար քէտէր
իտէճէք պիր շէյ աէյիլ տիր, ճան սըգընթընտան իպարէթ պիր շէյ տիր. . .
Ծապիէն ներհատէ իսէ կէլիր. . . մահզուն չէհրէ կէօսթերմէյէրէք մէրգումը գա-
պուլ իտէլիմ. . . միւմքին օլտուղը գատար ալըզօյաճաղըմ վէ ճանը սըգըլմամազ
իշիւն քէյֆի կէօրիւնէճէյիմ. . .

Մատլէն՝ Բօլը պու գատար սէվինճլի հիշ կէօրմէմիշ օլտուղընտան, նազարը
թէաճճիւպ ու իսթիղրապլա մէրգում տէլիգանընըն եիւզիւնէ պագտը։

Պիրտէն պիրէ մէրգումըն հալինտէ միւշահէտէ օլընան պու թէպէտտիւլ՝ իթ-
թիյար գարընըն կէօզիւնէ չարբտը։

Մատլէն՝ նիհայէթ քէնտիյի թուրամայըպ.— Սիգտէ պիր հալ կէօրիյօրըմ,
նուրը տիտէմ. . . էվտէն չըգտըղընըգտա բէտէրինիզին ազիմէթինէ բէք զիյատէ
թէէսիւֆ իտուպ, մահզուն վէ միւքէտտէր կէօրիւնիյօր իտինիզ. . . չիմտի իսէ
սիգի բէք սէվինճլի վէ մէմնուն կէօրիւյօրըմ։

Բօլ.— էյի պիր խապէր ալտըմ տա անըն իշիւն տըր։

Մատլէն.— Պուրատա՞մը։

Բօլ.—Էվվեթ, պուրատա:

Մատեն.—Տիմէք պիրինի կէօրտիւնիզ, էօյլէ՞ մի:

Բօլ.—Իհթիմալ տըր . . .

Մատեն.—Պու խապէրի պանա տա սէօյլէյէպիլի՞րմիսինիզ:

Բօլ.—Շիւպհէ՞ մի վար, լաքին շիմտի օլմազ, սօնդրա . . . Շիմտիլիք չու գատարընը պիլմիչ օլ քի, պէն բէք մէմնունըմ . . . պիր այա գալմազ սըհէթիմ պէրքէմալ օլաճագ . . . սանա տա տօսթըմ Ֆապիէնին թաամը իջիւն նէֆիս պիր պալըզ, իրի պիր սագան կէթիրիյօրըմ, պէլքի տէ էօմրիւնտէ պէօյլէսինի հիչ կէօրմէմիչին տիր . . .

Մատեն.—Մատամ քի բէք կիւզէլ տիր, րլաքի եաբմայըմ տա սիրքէլի պիր չօրպա եարայըմ . . . —տէտիքտէն սօնդրա, ալչագ սէս իլէ՞ քէնտի քէնտինէ.— Աճապա քիմի՞ կէօրմիւչ, նէ՞ խապէր ալմըչ, նէ՞ խապէր տիմէք իսթէյօր: Ամմա նէ՞ եարայըմ, քէնտիսի սէվինճլի վէ էյի կէօրիւնիյօր . . . պաչլըճա լազըմ օլան չէյ տէ պու տըր:

Պու սըրատա սէվինճլի պիր սէտա «—Եահո՛ւ, պալըզճը . . . եահու—» տէյու պաղըրտը:

Բօլ արգասընա տէօնտիւ:

Ֆապիէն՝ ատատաքի լօգանթանըն սանտալըյլա Մարնըն գարչը գըյըթընա կէչ-միչ, աճէլէ պիր եիւրիւիչլէ Բօլա տօղրու կէլիյօր վէ կիւլէրէք «—Եահու, պալըզճը—» տէյու թէքրար իտիյօր իտի:

Պիր ազ սօնդրա իքի տօսթլար պիրպիրինէ գափուչլա քէմալը մուհապէթլէ էօրիւչտիլէր:

Ժագ Լակարտ վէ եախօտ Տօգթօր թօմբսըն՝ Շաթըլիւքս գօնաղընտան չըգ-տըգտա պիր արապայա րաքիպ օլուպ, Շէրչ-Միտի սօգաղընտա 52 նումէրօյա չէքմէսինի արապաճըյա թէնպիհ իթտի:

Թուրնօն սօգաղընտան Շէրչ-Միտի սօգաղընա գատար օլան գըսսա մէսաֆէ պիր գաչ տագիգատա գաթ օլունտը:

52 նումէրօլը խանէ՞ պէչ գաթը վէ հէր պիր գաթընտա իքիչէր տաիրէի ճէսիմէյի հալի կիւզէլ պիր խանէ իտի:

Ժագ արապատան էնիպ խանէնին արապա գաբուսընտան իչէրի կիրտի վէ գաբուճընըն գուլիպէսինէ տօղրու կիթտի:

Օրատա եէտի սէքիզ եաչընտա եալընըզ պիր գըզճըղազ պուլընըպ, մէրգումէ՝ պէպէք օյունը օյնայօր իտի:

Դըզ՝ քիւչիւճէք պիր գատըն կիպի տափրանարագ տօգթօրա խիթապէն.— Նէ՞ իսթէրսինիզ, էֆէնտի:

Ժագ.—Մատամ Լապառը իսթէրիմ:

Դըզ.—Իքինճի գաթտա թա գարչըքի գաբու տըր . . .

Ժագ.—Թէչէքքիւր իտէրիմ, էվլատըմ.— տիյէրէք, նէրտիվէնտէն եօգարը չըգտը:

Իքինճի գաթա վարտըգտա ագաթու աղաճը րէնկինտէ պօյանմըչ պիր գաբույա վուրտը:

Պիր պէսլէմէ կէլիպ գաբուլու աշտը :

Ժազ . — Մատամ Լապառնն օտասը պուրասը՞ մը :

Պէսլէմէ . — Պուրասը , էֆէնտիմ . . . Մատամ տա պուրատա տըր ամմա , չիմ տի տիշարը չըգաճագ տըր . . .

Ժազ . — Շու գարթ տը վիզիթիմի կէօթիւրիպ , քէնտիսիյէ անճագ պիր գաշ տաքիգա գօնուշաճաղըմը պէյան իտինիզ . . . Ինթիմալ քի պէնի գապուլ իտէր :

Պէսլէմէ . — Պուլուրընըզ , էֆէնտի . . . — տիյէրէք , միւսաֆիրի պիր օտայա կէօթիւրտի , վէ գարթ տը վիզիթի ալըպ մատամընա կէօթիւրտի :

Պէսլէմէ՝ հէման անիտէ ալտէթլէ . — Մատամ սիզի պէքլէյօր , էֆէնտի . — տիյէրէք ՔՄատամ Լապառնն կիյինմիշ գուշանմըշ , շարգա վէ էլտիվէնլէրինի գօյմուշ օլտուղը հալտէ հաքիգաթէն պէքլէմէքտէ օլտուղը սալօնըն գաբուսընը աշտը :

Մատամ Լապառն՝ պիր հըզ իլէ Ժազըն էօնիւնէ սօղորու կիտէրէք վէ իքի էլլէրինի պիրտէն մէրգուճա ուզաթարագ . — Վայ , սի՛զմիսինիզ , ազիզիմ սօգթօր . . . հօշ կէլտինիզ , սէֆա կէլտինիզ . աճապա մուճիպը մէմնուենիյէթ օլան պու զիյարէթը նամէմուլէնիզ նէ՞ սէպէպէ մէպնի տիր :

Ժազ . — Ա՛հ , սէվկիւլիւ մատամ , սիզի թէքրար կէօրմէյէ արգու իթտիմ տէ անըն իչիւն կէլտիմ , սիզի պիր կէօրէն մութլագա պիր տահա կէօրմէք իսթէր :

Մատամ Լապառն՝ էտա իտէրէք . — Պէնի սըրֆ թալթիֆ իչիւն պէօյլէ սէօյլէյօրսընըզ . . . թալթիֆ իսէ միւտահէնէ , վէ միւտահէնէ սախի քիզպ ու տիւրուղ տիմէք տիր . . . Մամաֆիհի պէն սիզի պիլտիկիմտէն , պու տէտիկինիզ տէ սայքի սահէն նազարըյլա պագաճաղըմ . . . Իչպու զիյարէթինիզէ բէք մէմնուեն օլտուղըմտան , պանա պէօյլէճէ մուճիպը մէմնուենիյէթ օլտուղընըզտան տօլայը սիզ տախի մէմնուեն օլապիլիւրսինիզ . . . կէլինիզ , սէվկիւլիւ սօգթօր , կէլինիզ շուրատա եանըմտա օթուրընըզ . . . — տիյէրէք , վէ տահա զիյատէ էզիլիպ պիւզիլլէրէք վէ ճիլվէ ու էտա իտէրէք միւսաֆիրինի պիր գօլթուգ սանտալեասընա գատար կէօթիւրտի վէ էլլինի սօգթօրըն էլլէրի իչինտէն չէքմէքսիզին մէրգուճը քէնտի եանընտա օթուրթտը . Պատէհու մէրգուճէ տուլ գարը սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի ,

— Շիմաի ճիտտի պիր սուրէթտէ գօնուշալըմ . . . Իչպու զիյարէթինիզին պիր սէպէպիլ՝ պէնի կէօրմէյէ արգուլէտիկինիզ օլտուղընը պէն տէ թաստիգ իտէրիմ . լաքին եալընըզ պու սէպէպլէ կէլմէտինիզ :

Ժազ . — Ֆիհագիգա պաշգա պիր սէպէպ տահա վար տըր . . .

Մատամ Լապառն . — Օ տէտիկինիզ սէպէպ նէ՞ տիր :

Ժազ . — Օղլունըզ հազընտա սիզինլէ կէօրիւշմէք վէ սիզէ էյի պիր նասի հաթ վէրմէք իսթէրիմ . . . լաքին , միւսաատէ իտինիզ , էվվէլա սիզէ կիզլիճէ պիր շէյ սէօյլէյէճէյիմ . . .

Մատամ Լապառն եինէ գըրըլըպ տէօքիւլէրէք . — Կիզլի պիր շէյ մի , պանա՞ մը կիզլի պիր շէյ սէօյլէյէճէքսինիզ :

Ժազ . — Ի՛ք տէֆա օլարագ տիւն պիրպիրիմիզէ թէսատիֆ իթտիք . . . Պէն ինթիրազլը վէ չէքինէքլի պիր թապիաթտա պուլընըպ , գօլայընա ատամա եանալմագ իքէն , միւքեպլէմէմիզին թա իպթիտասընտա սիզին վէ օղլունըզ իչիւն պիր թէվէճճիւհը ազլիմ հըսս իթտիմ . . .

Մատամ Լապառ. սէօզիւնիւ քէսէրէք. — Պէն տախի սիզին իչիւն պէօյլէ պիր թէվէճճիւհ հըսս իթտիւմ, ազիզիւմ տօգթօր :

Ժագ. — Պէն պուենըն ֆարգընա վարտըղըմ իչիւն ճէսարէթ ալարագ կելիւ սիզինէ օլլունըզտան . . . վէ հաթթա սիզտէն պահս իթմէկի . . . վէ էկէր միւսսաատէ իտէր իսէնիզ սիզինէ տօսթանէ գօնուչմաղը թէսավվուր իթտիւմ . . .

Մատամ Լապառ. — Մաշալլա՛հ, նի՛ջիւն միւսաատէ իթմէյիւմ . . . Լաքին լա. գըրուրյա պաշլամազտան էվվէլ պէնի տիյնէյինիզ . . . էն էվվէլ պէն ֆիքրիմի անլաթմագ իսթէրիւմ . . . էօյլէ եաքմալըլըմ . . .

Ժագ. — Ֆիքրինիզի անլաթմագ մը, նէ՞ խուսուստա, սէվկիւլիւ մատամ . . .

Մատամ Լապառ. — Պիննէֆա տիւնքի միւլազաթըմըզ հագգընտա . . . Տիւն սիզին էօնիւնիզտէ օլլում պէնիւմ իչիւն պիր թագըմ շէյլէր սէյլէտի, ոււմմաւ քի պուենտան՝ հագգըմտա ֆէնա պիր ֆիքր հասըլ իթմիշ օլաւընըզ, տէյի՞ մի . . .

Ժագ. սէօզիւնիւ քէսէրէք. — Աման, մատամ, նէ՞ տիյօրսընըզ . . .

Մատամ Լապառ. — Միւսաատէ իտինիզ, պիրթիւրէյիւմ . . . Օղլում՝ հագգըմտա պիր լիսանը շիտտէթ իսթիմալ իթմիշ օլուպ, սիզ տէ անը իչիթմիշ օլտուղընըզ. տան, չիմտի պէնի ֆէնա պիր վալիտէ զանն իթսէնիզ, Էիշ թէաճճիւպ օլունտա. ճագ շէյ տէյիւ տիր . . .

Ժագ. — Ալլա՛հ իթմէսին . . . պէն էօյլէ շէյ պիւմէյօրըմ . . .

Մատամ Լապառ. — Սահի՞ մի սէօյլէյօրսընըզ :

Ժագ. — Եէմին իտէրիւմ . . . պուենտան մատա չիմտի պուենըն իսպաթընը կէօրէճէքսինիզ . . . Պու իսպաթ՝ պիզզաթ սիզէ վէրմէյէ կէլտիկիւմ նասիհաթտան նէչէթ իտէճէք տիր . . .

Մատամ Լապառ. — Էյ նէ՞ նասիհաթ տըր պագալըմ . . .

Ժագ. — Պիր ազ սապր իտինիզ, չիմտի սէօյլէյէճէյիւմ . . . Օղլունըզըն եիւ. զիւնտէն տիւչար օլտուղընըզ հալ ու մէվգէյի տիւն տիւչիւնտիւմ տէ տիւչարը իս. թիւրապ վէ տէհչէթ օլտոււմ :

Մատամ Լապառ. — Լաթիֆ պիր ըիյաքեարլըզլա. — Տիւչարը տէհչէ՞թ մի օլտը. նըզ . . . Օղլում ըընէյի բէք սէրթ մուհաքէմէ իթմիշսինիզ :

Ժագ. — Էվվէթ . . . քէնտի հավասընա վէ շէտիտ իւլ միզսոճ պիր չօճուգ տըր :

Մատամ Լապառ. — Հայը՛ֆ :

Ժագ. — Պու չօճուղըն թապիաթլարը կիզլիտէ օլուպ, կիւնին պիրինտէ բէք շէտիտ պիր սուրէթտէ բաթլագ վէրէճէք տիր . . . Եանար տաղ պիր քէրրէ թու. թուչմաղա պաշլար իսէ, արթըզ էօնիւ ալընամազ, անտէն ֆըշգըրան լավալար՝ բասթ կէլտիքլէրինի եազըպ եըզաճագլար տըր . . .

Մատամ Լապառ. — Տօգթօր, պէնի գօրգուտըյօրսընըզ . . . Օ՞լմայա քի միւ. պաշլալը սէօյլէյէսինիզ . . .

Ժագ. — Պէն նէ կէօրիւյօր իսէմ, անը սէօյլէյօրըմ. կէօրտիւկիւմ վէ սէօյլէ. տիկիւմ տէ այնը այնընա տօղրու տըր . . .

Մատամ Լապառ. — Ընէնին սըհհէթիւ էյի տէյիւ տիյօր իտինիզ, գազիճէ՞ մի տիր :

Ժառ.— Խալի . . . խառնած տըր . . . բէք խառնած տըր . . . վէ խառնած
լըղը՝ պիր թաղում արգու վէ հէվա ու հէվէս վէ շիտտէթլէրինտէն թահրիք ու
թէհէիճ օլունտըգտա, քէնտիսինի պիրտէն պիրէ հէօթիւրէպիրի . . . Սիզին խէ
անըն պէրհայաթ գալմասընա բէք զիյատէ ալէագա կէօթէրտիկինիզի անլամը
շմ տըր . . . Անլայըշմ եանլը՝ մը տըր :

Մատամ Լապառ.— Ասլա վէ գաթան . . . Պուլունտըղըմ չու ֆէնա հալտէն,
ատէթա չու զարուրէթտէն գուրթուլմագ իչիւն օղլումըն միրաա եկէճէկի սէր.
վէթէ կիւվէնմէքտէյիմ . . . Օղլումըն սաատէթը հալինի թէէմին իթմէք վէ պէն
տէ սէրվէթը մէզքիւրէյէ իոթէտիկիմ կիպի սահիպ օլուպ թէլէզիլիւզ էյլէյէպիլմէք
իչիւն մէրգուճը թարիգաթընա վագ ու իտխալ իթմէյէ գարար վէր-
միչ իտիմ :

Ժառ.— Լաքին գօնթ տըր Թօնէրիէօնին վասիյէթնամէսի չալընմըզ օլտուղի-
տան, սէրվէթը մէզքիւրէ՝ չու սաաթտա պիւսպիւրթիւն զայպ օլմուշ տէյիլ իպէ
պիլէ, խայլիտէն խայլի չիւպհէ թահթընա կիրմիշ տիր . . .

Մատամ Լապառ.— Պու ալէմտէ հէր շէյին իմքեանը վար տըր . . . վասիյէթ-
նամէ եէնիտէն պուլընըպ էլէ կէջէպիլիւր :

Ժառ.— Տօղրու տըր :

Մատամ Լապառ.— Իշթէ պու սէպէպտէն տօլայը Բընէ եաշամալը տըր :

Ժառ.— Եաշայաճագ տըր, զիրա պէն անը էյի իտէճէյիմ, Լաքին անը էյի իթ-
տիկիմտէ էլան քէնտիսինտէ մէֆգուտ օլպի գուվվէի պէտէնիյէյի տախի քէնտի-
սինէ խատէ իտէճէյիմ . . . Պու գուվվէթէ մալիք օլտուգտա, արթըգ էյլէնճէ վէ
գէվգ ու սէֆայա արգու իտէճէք տիր . . . քէնտի հէվա ու հէվէսէրինի իճըպ
վէ մէմուռն իթմէք իչիւն բարայա, պիր չօգ բարայա իհթիյաճ հըսս իտէճէք, վէ
սիզին խայալատըղընըզ սէրվէթէ քէնտիսի սահիպ օլմագ իսթէյէճէք տիր :

Մատամ Լապառ.— Պէն անըն վասիի թասիլիսիյիմ :

Ժառ.— Հիչ պիր շէյէ մալիք օլմատըղը չու գէմանըպ, էվվէթ, անըն վասի-
սիսինիզ, Լաքին ագըլպալիզ օլտուղը կիւն վասիլիկինիզ խիթամ պուլաճագ վէ
քէնտիսի տէ օ կիւնիւ, Մ. տը Թօնէրիէօնին վասիյէթ իթտիկի սէրվէթէ պահիպ
օլաճագ տըր :

Մատամ Լապառ.— Պանա խապէթ իտէյի հիսսէյի վէրմէմէյէ ճէսարէթ իտէ-
մէյէճէք տիր :

Ժառ.— Պու նէ՝ խայալաթ. հէր շէյէ ճէսարէթ իտէճէք տիր. օղլունըզ սիզի
սէվմէզ . . . Քէնտիյէ պէյէնմիշ վէ շէտիտ իւլ միգաճ պիր չօճուգ օլտուղըն սիզ
սէյլէպիլիզ . . . Պունտան մաատա մէրգուճըն մուհապպէթիլի ճէլպ իթմէք ի-
չիւն սիզ տէ հիչ պիր սայ ու զայրէթտէ պուլընմամըշմընը տըր . . . Քէնտիսի-
հուրր ու մուխթար օլմագ վէ հիչ պիր էմիթ թահթընտա պոչլընմամագ արգուճըն.
տա իքէն, սիզ անը չօճուգըղընտան սէրու էյիր կիպի գուլաճագ իսթէմիչ-
սինիզ :

Մատամ Լապառ.— Քէնտի խայը իչիւն . . .

Ժառ.— Կիւլիւմսէյէրէք.— Էյլէ օլտուռն . . . Լաքին պուռն քէնտիսինէ սէյլէ-
տիկինիզտէ, պաքընըզ քի սիզէ ինանսըն :

Մատամ Լապառ.— Էյլէ իսէ նաճըլ եարմալը :

Ժագ. — Սիգէ վերէնէն Նապիհաթը նոգթասը նոգթասընա իճրա իթմէլիսի-
նիզ . . .

Մատամ Լապառ. — Էվվէթ , հէր նէ օլուրսա օլտուն , մէգքիւր Նապիհաթընըզը
իճրա իւթէնէյիմ . . .

Ժագ. — Գօնթ տը Թօնէրիէօնին վասլյէթնամէսի եհնիւտէն պըզընըպ , օղու-
նըզըն՝ մէգքիւր վասլյէթնամէ մուճիպինճէ սէրվէթը միւնթպզէրէյէ մալիք օլտու-
սընը Փարզ ու գըյաս իտէրէք Թէֆէքքիւր վէ միւթալէա իտէլիմ . . . Սիգ կէնիշ
վէ րահաթ եալամայը սէվէրսինիզ . . . պինաէն ալէյ հիսթիգպպիկիզին գարուրէթ
ու սէֆալէթը հալ իւզրէ պուլընմամասընա չալըչմագ լազըմ տըր . . .

Մատամ Լապառ. — Նա՞սըլ :

Ժագ. — Բնէ՛ գէնիկին օլտուգտա , իչպու գէնիկինիկինաէն սիգէ հիշ աիր բայ
չըգարմայաճաղընա գպնաթը թամմէ հասըլ իթմիլիմ սիր . . . Օ չօճուգ հէր-
քինի քէնտիյէ ալըգօլմագ իսթէյէճէք աիր . . . Պէօյէ պիր հալ վուգու պաւմա-
մագ իչլէն եալընըզ պիր չարէ վար տըր , օ էնանիյէթլի չօճուգլա շիմտիտէն պիր
բազպըլըզա կիրիշէլի :

Մատամ Լապառ. — Բազարըլը՞ք մը . . . նէ՞ բազարըլը տըր ք :

Ժագ. — Պունըն ճէվապընը վէրմէգտէն էվվէլ , պէն օիգէ պիր նիւվալ իյրատ
իտէյիմ . . . Տիւնտէն պէրու օղունըզլա հիշ պիր միւլազաթտա պուլը՞նմատը-
նըզ մը :

Մատամ Լապառ. — Էվվէթ , զքէթ կիւրիւթիլի պիր միւլազաթտա պուլուն-
ալըք . . . Բընէնին՝ սիգին էվտէ պանա գարչը պուլունտըլը թավը ու հարէքէթ-
տէն տըլայը քէնտիսինի պիր էյիճէ տօնաթըպ թէքտիր իթաիմ :

Ժագ. — Պու թէքտիրտէն նէ՞ նէթիյէ հասըլ օլտու :

Մատամ Լապառ. — Պէտպալսթ չրճուգ քէնտի քէնտինի ղայալ իթտի . . . չօգ
հիտտէթպէնտի . . . արթըգ էսիրիքտէն չըգալըզընը վէ գէնճիրը էաարէթի գըրա-
րագ , թէմամըյլա հուրր ու սէրպէսթ օլմագ վէ պիր սէնէ եօլճուլըգ իթմէք վէ
պատէհու Բարիգէ ավտէթ իտէրէք պօգաթ օլմագ իսթէտիկինի պանա սէօյլէտի :

Ժագ. — Սիգ նէ՞ ճէվապ վէրտինիզ :

Մատամ Լապառ. — Տէտիմ քի , իչպու արզուլարընը իճրա իթմէք՝ պէնիմ գուտ-
րէթիմին մաֆէվգինտէ տիր , գիրա էգճիւմէ սէրվէթիմին ազլըլը պունա քիֆա-
յէթ իթմէզ :

Ժագ. — Պունըն իւզէրինէ նէ՞ եարտը :

Մատամ Լապառ. — Պունըն իւզէրինէ պապասընտան գալան միրաս հիսսէսինի
թալէպ իթտի :

Ժագ. — Միրաս հիսսէսինի թալէպ իթտի , էօյլէ՞ մի . . . Էյ պու թալէպինէ
նէ՞ ճէվապ վէրտինիզ :

Մատամ Լապառ. — Տէտիմ քի , ագըլպալիղ օլմատըլընտան , քէնտի արզուլա-
րընա մուվաֆաթ իթմէմէք՝ վասիլիք վէզայիֆիմտէն տիր :

Ժառ.—Բէք ալէա . . . Պապասընըն միրասընտան քէնտիսինէ նէ՞ զատար բայ տիւշիւօր :

Մատամ Լապառ.—Երմի պէշ պին ֆրանգ :

Ժառ.—Պու երմի պէշ պին ֆրանգը պիթիրմիչսինիզ տիր , տէյի՞ մի . . .

Մատամ Լապառ.—Պիթմիչ տէյիլ ամմա , էրէյիճէսի կիթմիչ տիր . . . Պու կիւնքի կիւնտէ օղլուժա վասիլիք հիսասը վէրմէմէյէ հազգըմ վար ամմա , ազըլ-պալիզ օլտուգտա պէհէմէհայ հիսապ վէրմէյէ պօրճլուլըմ :

Ժառ.—Իշթէ պիզ տէ շիմտի պուենըն իւզէրինէ տիւշիւնիպ պիր եօլ պուլա-ճաղըզ . . .

Մատամ Լապառ.—Նա՞սըլ :

Ժառ.—Շիմտի կէօրիւրսինիզ . . . Պիր ազ էվվէլ սիզէ պահա իթտիկիմ բա-զարըզ մատտէսինէ նազլը քէլամ իտէյիմ . . . պու սըրատա օղլուենը հուրրիյէթ , իսրաֆաթ վէ գէվգ ու սէֆայէ թէշնէ տիր . . . Մէրգուժը Օմէրբաթ ուսուլի իւզրէ թէտավի իտէճէյիզ . . . հուրրիյէթ , իսրաֆաթ վէ գէֆգ ու սէֆանըն սուր իսթիմալի՝ մէրգուժը սէրիան թէսքին իտէճէք տիր . . . Քէնտիսինէ երմի պէշ պին ֆրանգ վէրինիզ . . .

Մատամ Լապառ.—Երմի պէշ պին ֆրա՞նգ մը . . . պուենըն իմքեանը եօզ տըր . . .

Ժառ.—Նիշի՞ւն :

Մատամ Լապառ.—Նէ՞րէտէն պուլըպ վէրէյիմ :

Ժառ.—Պէնիմ սանտըղըմտան . . . սո՞ւն , հիչ իթիրազ իսթէմէզ , սէվիլիւ մատամ . . . Պէն սիզին տօսթուենը օլտուղըժը բէք ալէա պիլիրսինիզ . . . պուենտան մատա մատտէ՝ պիր էօտիւնճտէն իպարէթ տիր . . . Իմտի իսթէտի-կինի վէրինիզ ամմա , պիր շարթ իլէ վէրինիզ , եանի էկէր գօնթ տը թօնէրիէօ-նին վասիյէթ իթտիկի մէպլաղը ախզ իտէր իսէ , պու մէպլաղըն իյրատ վէ ֆաի-զինի միւտտէթը էօմիւնիզտէ սիզէ թէրք իթմէսինի նիզամը տաիրէսինտէ սէ-նէտլէ թէհահիւս իթտիրինիզ . . . Օղլուենը նէ՞ վազթ ազլպալիզ օլաճագ տըր :

Մատամ Լապառ.—1881 մարտ 10տա :

Ժառ.—Էօյլէ իսէ պէնիմ գալէմէ ալտըղըմ քիւշիւճէք սէնէտին թարիսի 1881 մարտ 10 օլաճագ , վէ քիմսէ անըն մէվսուգիյէթ ու մուսատտագիյէթինի իսպաթ իտէմէյէճէք տիր :

Մատամ Լապառ.—Նէ տիմէք իսթէտիկինիզի անլայօրըմ . . . Լաքին իմզա իթմէք իսթէյէճէ՞ք մի տիր :

Ժառ.—Թէրէտտիւտ պիլէ իթմէյէճէք տիր . . . Տիւշիւնինիզ պիր քէրրէ . . . հուրր ու սէրպէսթ օլմագ , էլէ անիտէ պանգնօթ վէ վիրալար կէչիրմէք . . . պու տա ատի պիր իմզայա մուգապիլ . . . խուսուսիլէ օրթատա գօնթ տը թօ-նէրիէօնին միրասը կիպի շիւպհէ թահթընտա պիր միյաա օլտուղը հալտէ . . .

Մատամ Լապառ.—Լաքին էկէր պու միրաա սաղալմայաճագ , վէ եախօտընէ ազըլպալիզ օլմազտան էօլէճէք օլուր իսէ , պէն սիզէ երմի պէշ պին ֆրանգ պօրճ-լու օլաճաղըմ . . . վէ պու պօրճուժը սիզէ թէէտիյէ իտէմէյէճէյիմ . . .

Ժառ.—Սիզ պու պապտէ հիչ գասալէթ իթմէյինիզ . . . պէն չօք զէնկինիմ , վէ սիզին տօսթլուղընը պու ալէմտէ պէնճէ հէր շէյտէն զիյգըյմէթ տիր :

Իւմիտ խտրիմ քի, պէնի ատէթա քէնտի նէֆսինիզ կիպի պէլլէյէճէքսինիզ, վէ հազգըմտա հըսս իթտիկինիզէ իթիւատը թամմըմ օլան թէվէճճհիւհինիզին պիր կիւն՝ տահա միւշթիգ պիր հըսսիյաթա թէպէտտիւլ իտէճէք տիր . . .

Տօգթօր Թօմարընը պու իւմիտտէ պուլլընտըրմագ՝ Մատամ Լապառըն ճանընա միննէթ իտի, զիրա մէրգուլմէ գարը՝ Տօգթօրա աստէթա մէֆթուլնէ կիպի պիր շէյ օլմուշ իտի :

Քէնտիսինտէն լա ագալլ օն եաշ քիւշլւք օլան վէ պէօյիւք պիր սէրվէթէ մալիք պուլլընան օ կիւզէլ տօգթօրըն նապիքեանէ սէօլլէրի, լէթաֆէթը թավր ու հարէքէթի՝ ագլընը պաշընտան պիւսպիւթին ալըս, հաթթա տօգթօրըն քէնտիսիլէ էվլէնմէսի պիւլէ գասիւլ օլտուլընը մէրգուլմէ գարը մալիսիւլեա իթմէյէ պաշլամըշ իտի :

Ժագ Լակարտըն իսթէտիկի տէ պու իտի :

Պու ատամ՝ Եօտան չըգմըշ օլան մէրգուլմէ գարը իւզէրինէ նուֆուզ ու թէէսիր բէյտա իթտիկինի հըսս իտիյօր իտի . . . մէրգուլմէյի քէնտիսինէ ալէթ իթմէյէ լիւզուլ հըսս իտէճէյի կիւն մէրգուլմէնին հիշ պիր շէյ Փարգ իտէմէյէճէկինի պիլիյօր իտի :

Մատամ Լապառ՝ գումրու սէսինէ միւշապիւհ ուզուլն պիր ահ շէքէրէք էօնիւնէ պագմաղա պաշլատը :

Պու սըրատա մէրգուլմէ գարը՝ Ժագըն էլլէրինի թութարագ չիտտէթլէ սըգմագտա պուլլընըյօր իտի :

Ժագ՝ պիր ազ սիւքիւթտէն սօնղրա .— Շիմտի Բընէ նէ՞ Եաբըյօր :

Մատամ Լապառ .— Սըրթընտա աղըրլաշան րահիպ րուպասընը սէրիան թէրք իթմէք իսթէյէրէք էլպիսէ սաթըն ալմագ իւզրէ պիր թէրգիլէ կիթտի . . . Պուլնտան մատա սուարէնիզտէ հազըր պուլլընմագ իչիւն տաթի քէնտիսինէ պիր գաթ րուպա լազըմ տըր :

Ժագ՝ հըզ իլէ .— Պէնիմ սուարէմէ Բընէ կէլմէմէլի տիր :

Մատամ Լապառ՝ նազարը թէաճճիւլլէ տօգթօրա պագաղըգտան սօնղրա .— Նի՞չիւն .— տէյու սիւվալ իթտի :

Ժագ .— Ճիտտի պիր սէպէպ վար տա անըն իչիւն . . . Ագրապամտան օլան կէնճ գըզը խաթըրլա՞րմսընըզ, հանիյա էվլիմտէ կէօրտիւնիզ տէ կիւզէլլիկինէ պէյէնտիսինիզ իտի :

Մատամ Լապառ .— Էօյլէ պիր սիւնազիր վէ ֆէվգէլատէ կիւզէլլիք ունուլթըլմագ . . .

Ժագ .— Իչթէ Բընէ տէ սիզտէն զիյատէ անը ունուլթամագ . . .

Մատամ Լապառ .— Բընէնին մէրգուլմէյէ ալէազա իթտիկինի մէմուլ իտէ՞րմիսինիզ :

Ժագ .— Պուլնա էմինիմ, Բէք չօգ ատամ կէօրիւպ բէք չօգ սիմալար թէտգիգ իտէ իտէ, իլմը սիմայէ աշնա օլմուլըմ տըր . . . Օղուլնըզ պիրինճի տէֆա Մատմազէլ Մարթըն իւզէրինէ աթֆը նազար իթտիքտէ, անիտէ տիւշարը թէէսսիւր օլմուլ տըր, իհթիմալ քի հէնուզ սէվմէզ, լաքին սէվմէյէ բէք Եագըն տըր . . . Մէրգուլմըն հայրէթինի շէտիտ պիր աշգ ու մուհապպէթէ թէպտիլ իթմէք իչիւն

իբրինճի պիր միւլադաթըն քիֆայէթ իտէճէկինէ հիչ շիւսհէմ եօգ տըր . . . Պու աչգ ու մուհապպէթի իսէ պէն թահսին իտէմէմ . . . Էկէր Րընէ՝ Մարթ իլէ էվ-
լէնմէք իսթէյէճէք օլսա պէն պունա ըէտտ իլէ ճէվապ վէրմէյէ մէճպուր օլաճա-
ղըմ : Օ գըգ իչիւն պէնիմ պաչգա թէսավկուրլարըմ վար տըր . . . պինաէն ալէյհ
նէվզուհուր օլան իչպու աչգ ու մուհապպէթին էօնիւնի ալմալը տըր : Րընէ՝ քէն-
տի խայրը իչիւն Մարթը պիր տահա կէսրմէմէլի տիր : Տէտիքլէրիմի անլատը-
նը՞զ մը :

Մատամ Լապառ . — Էվվէթ , անլայօրըմ , լաքին նա՞սըլ եարմալը տա սուարէյէ
կէլմէսինի մէն իթմէլի , զիրա օ սուարէ իչիւն սիգտէն պիր տավէթնամէ ախգ իթ-
միչ օլտուղը կիպի , աչգ ու մուհապպէթ սաիգասըյլա տա օրատա հազըր պուլըն-
մազ իսթէյէճէք տիր . . .

Ժագ . — Պիր եօլ պուլուրըզ . . .

Մատամ Լապառ . — Կիւճ պուլուրըզ :

Ժագ . — Խայր , զանն իթտիկինիզ գատար կիւճ տէյիլ տիր . . . Րընէյի Բա-
րիգտէն ուզաղա կէօնտէրմէք քիֆայէթ իտէր . . .

Մատամ Լապառ . — Նա՞սըլ , նէ՞ պէհանէ իլէ :

Ժագ . — Արայալըմ . . . Սիգ ասըլ հա՞նկը մէմլէքէթտէնսինիզ :

Մատամ Լապառ . — Թուր շէհրինտէնիմ :

Ժագ . — Օրատա հիչ պիր քիմսէ իլէ հէնուզ միւնասէպաթընըզ վա՞ր մը տըր :

Մատամ Լապառ . — Պազը քիմսէլէրլէ միւնասէպաթըմ հէնուզ պագը տըր :
գօճամ հայաթտա իքէն հէր սէնէ մէմլէքէթիմ օլան շէհրը մէզքիւրէ կիտէր պիր
գաշ հաֆթա գալըր խտիմ . . .

Ժագ . — Օրատա պիր մուգավէլաթ մուհարրիրի թանը՞մըսընըզ :

Մատամ Լապառ . — Էվվէթ , մուգավէլաթ մուհարրիրի Լանտօլը թանըրըմ ,
էյի պիր ատամ տըր վէ ֆամիլեամըզըն էսքի տօսթը տըր . . .

Ժագ . — Օ հալտէ եօլ պուլունտը վէ բէք գօլայ պիր շէյ տիր . . . Օ մէմու-
րըն եանընտա ումամ քի բարանըզ պուլընսըն , տէյի՞լ մի :

Մատամ Լապառ . — Պիր բարամ պիլէ եօգ տըր . . .

Ժագ . — Պէն սիգէ շիմտի եիրմի պէշ պին ֆրանգ վէրիրիմ , պու բարայը հէ-
ման պու կիւն աթիտէքի մէալտէ պիր մէքթուպլա պէրապէր մուգավէլաթ մու-
հարրիրի Լանտօլա կէօնտէրինիզ : Մէքթուպլըն մէալի շու օլաճազ տըր : «Տօսթը
գատիմիմ , թաֆսիլինէ կիրիչմէք իսթէմէտիկիմ վէ լաքին մատտէնին հիւսնիւ
րիգամա նաիլ օլմայան պիր աչգ ու սէվտա մատտէսի օլտուղընը պիլտիկինիգտէ
քէշֆ ու ֆարգ իտէճէյինիզ պազը աղըր սէպէպլէրտէն տօլայը պիր ազ վագթ ի-
չիւն օլլումտան այրըլմաղա մէճպուր օլտուղըմտան , իսթէրիմ քի Րընէ Բարիգտէն
միւֆարէգաթ իտուպ իճրաի սէյահաթ էյլէսին . . . Պու մէքթուպտան եիրմի
տէօրթ սաաթ սօնղրա Րընէ՝ թարաֆըմտան պիր թէզքէրէ իլէ սիգէ կէլէճէք տիր :
քէնտիսինտէն պիր մագպուզ սէնէտի ախգ իլէ իչպու մէքթուպըմտա մէլֆուֆ օ-
լան եիրմի պէշ պին ֆրանգը քէնտիսինէ թէսլիմ իթմէնիզի ըէճա իտէրիմ : Պու
եօլ բէք էյի տիր , տէյի՞լ մի . . .

Մատամ Լապառ . — Սահիհ , էյի տիր . . . վէ օլլում պիր քէրրէ պուրատան

չըզու կիթտիկինտէ, նէվզուհուր օլան աչգ ու մուհապպէթինի տախի ունութա-
նաղընը մէմուլ խտէրսինիզ, էօյլէ՞ մի :

Ժազ.—Պէնճէ պունա հիչ շիւպհէ եօգ տըր . . . Նիւհագիգա օղունըզըն
կէօզիւնէ վէ գալպինէ չարբան պիրինճի գարը Մարթ տըր, Լաքին պիր քէրրէ հուրր
ու սէրպէսթ օլուպ իսթէտիկի կիպի հարճամագ իչիւն պիր չօգ տա բարայա մա-
լիք օլընճա, արգուի շէհվանիսինի արթըգ գօլայճա իճրա իտէրէք հէնուզ բէք
պէլլիսիզ օլան պիր աչգ ու սէվտայը չարուգ ունութաճագ տըր . . . —տիյէրէք,
չըզտանընը աչըպ եիրմի պէշ պին ֆրանգըզ պանգնօթ չըգարտը, վէ մէզբիւր
պանգնօթլարը Մատամ Լապառըն էօնիւնէ վազ իլէ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք.—
թուր մուգավէլաթ մուհարրիրինէ չարուգ եազընըզ . . . —տէտի :

Մատամ Լապառ.—Ահ, ազիզիմ տօգթօր, սիզ պէնի չօգ միննէթտար իտի-
յօրսընըզ :

Ժազ.—էկէր պիր ազ պանա իպրազը մուհապպէթ իթսէնիզ, իշպու վազիյ-
ֆէի միննէթտարիյի եիւզ գաթ յոֆա իթմիշ օլուրսընըզ :

Պու սըրատա օտա գարուսը չալընտը :

Մատամ Լապառ.—Բընէ տիր . . . —տիյէրէք, պանգնօթլարը անիտէ պիր
տօլապա սօգտը :

Մէրգոււմ տէլիգանլը՝ հէնուզ մէքթէպը րէհապլյն րուպասընը լապիս օլտու-
ղը հալտէ օտատան իչէրի կիրտի, վէ Ժազը կէօրէրէք, եիւզիւնտէ պիր ֆէրրա-
հիյէթ հասըլ օլտու :

Բընէ՝ տօգթօրա տօղրու կիտիպ էլինի սըգարագ.—Վա՛յ, տօգթօր, սի՞գմի-
սինիզ . . . պու նէ՝ մէմուլին ղայրը պիր իգպա՛լ, սիզի սուրատա պուլայըմ հէ՛ :

Ժազ.—Սիզի իչիւն կէլտիմ, էվլատ . . .

Բընէ՝ թէաճճիւպլէ.—Պէնիմ իչիւն մի :

Ժազ.—էվվէթ . . . սիզէ չօգ մէրագ վէրտիկիմի պիլմէ՞գմիսինիզ . . .

Բընէ.—էվվէթ, կէչէն կիւն պանա էբէյի մէրագ կէօսթէրտինիզ, պունտան
տօլայը սիզէ բէք միւթէշէքբիւրիմ :

Ժազ.—Սիզէ խալիսանէ պիր սուրէթտէ մէրագ իթտիկիմի իսպաթ իտէճէյիմ
. . . Մատամ Լապառ սէօյլէտի, պապանըզըն սէնաթընա սիւլիւք իտուպ ա-
վօգաթ օլմագ նիյէթինտէ իմիշսինիզ :

Բընէ.—Պէօյլէ պիր շէյ եարմաղա հագգըմ եօ՞գ մը տըր . . . Ավօգաթլըզ-
տան սօնղրա բէք չօգ շէյէ սիւլիւք օլընապիլիր :

Ժազ.—Շիւպհէսիզ էօյլէ տիր, պու նիյէթինիզի թահսին իտէրիմ. Լաքին պու
թէպտիլը թարիգ՝ պիր թագըմ եէնի շէյլէր թահսիլինի իյճապ իթտիրիր . . .

Բընէ.—Պէն աղա չալըլմատան գաչընմամ :

Ժազ.—Պունա գանի օլմուլըմ տըր. Լաքին շիմտիքի հալտէ չալըլմագտան սա-
գընմանըզ սուրէթը գաթիյէտէ էմր ու թէնպիհ իտէրիմ . . . Վիւճուտընըզըն սըհ-
հէթի պօզուգ տըր . . . Հուգուգ մէթթէպինէ տէվամ իթմէյէ պաչլամագտան էվ-
վէլ, գանսըզըզ խասթալըղընըզըն էօնիւնի ալմալը, գանսըզ տամարլարընըզա
թագէ գան կէթիրմէլի . . . Պու սէմէրէ իսէ ուզուն միւտտէթ թէտալի իլէ իս-
թիհսալ օլունապիլիր . . . սիզ տէ թէնպիհէրիմի թէմամըլլա իճրա իթմէլիսինիզ
. . . իսթիրահաթա վէ թէմիզ հապայա չօգ միւհթաճսընըզ . . .

Բընէ՝.—Նէթիյճէի քէլամ նէ՞ տիր, տագթօր :

Ժագ.—Նէթիյճէի քէլամ շու տըր քի, չալըշմաղա սաշլամազտան էվվէլ պիր
եօլճուլըք իճրա իթմէլիսինիզ . . .

Բընէ՝ կիւլէրէք.—Օհ, նէ՛ դօլայ դօլայ սէօյլէյօրսընըզ . . . Եօլճուլըք իթ-
մէ՛ք, պունըն սէօյլէնմէսի դօլայ տըր . . . Վագըա պէն տէ եօլճուլըք իթմէք իս-
թէրիմ, պիրա պունա լիւզումըմ օլաուղընը հիսս իտիյօրըմ, լաքին եօլճուլըք բա-
րալը պիր էյլէնճէ տիր, վալիտէմ իսէ՛ վագթլար տար տըր, բարամըզ եօգ տըր
տիյօր, վէ հիչ պիր ագչէ, հաթթա պապա միրասընտան տախի հիչ պիր շէյ վէ-
րէմէզ օլտուղընը սէօյլէյօր . . .

Ժագ.—Պիր ազ էվվէլ վալիտէնիզլէ իճրա իթաիլիմ միւլադաթ՝ մէրգումէնին
էփքեարընը խայլիտէն խայլի թաատիլ իթմիչ տիր . . . Հէր շէյտէն էվվէլ օլու-
նըն ահվալը սըհիյէսի նազարը տիգգաթա ալընմագ լազըմ կէլտիկինի քէնտիսինէ
անլաթտըմ, վէ վագըա սըզընթըտա իսէ տէ, սիզին խայրընըզ յիչին պէօյլւք
պիր ֆէտաքեարըլըք իճրասընա մէրգումէյի գանտըրըրըմ . . .

Բընէ՝ թէաճհիւպլէ.—Նէ՞ տիյօրսընըզ . . . էյ պու ֆէտաքեարըլըք նէ՞ իմիչ
պագալըմ :

Ժագ.—Իսթէտիկինիզ կիպի գուլլանմագ իւզըր Մատում Լապառ եարըն սիզին
թահթը էմրինիզէ եիրմի պէշ պին ֆրանգըլըք պիր մէպլաղ վազ իտէճէք տիր :

Բընէ՝ կէօզլէրի բարլայարագ.—Եիրմի պէշ պին ֆրանգ պիրտէն բէշի՞ն մի :

Ժագ.—Էվվէթ, լաքին շու շարթ իլէ քի, սիզէ իրաէ իտէճէկիմ վէ թէէսի-
րինէ էմին օլտուղըմ ուսուլը թէտավիյէ թէվֆիգէն պիր եօլճուլըք իճրա իտէրէք
մէպլաղը մէզպուրըն պիր գըսմընը իատէի սըհիյէթինիզէ սարֆ իտէճէքսինիզ :

Բընէ՝ պիր ազ շիւպհէ իլէ.—Պունտան պաշգա շարթ եօգ մը տըր :

Ժագ.—Տիկէր պիր շարթ տահա վար . . . պու տա պիրինճիսի կիպի սիզէ
խայրը տըր, գիրա պունըն տա մագստի՝ իսթիգալինիզին վըգայէ վէ մուհա-
ֆագասընտան իպարէթ պուլընաճագ տըր . . .

Բընէ.—Էյ նէ՞ տիր պագալըմ :

Ժագ.—1881 մարտ 10տա ագըլպալիզ օլաճագսընըզ, տէյի՞լ մի :

Բընէ.—Էվվէթ :

Ժագ.—Պէն սէօյլէյէճէյիմ սիղ տէ պու թարիսլէ միւվէրրախ քիւշիւք պիր
սէնէտ եազաճագսընըզ, վէ պունտա, էկիբ գօնթ տը Թօնէրիէօնին վասիյէթնամէ-
սի պուլընըզ տա իշպու վասիյէթնամէ մուճիպինճէ սիզին օլաճաղը զանն օլընան
մէպլաղա սահիպ օլաճագ օլուր իսէնիզ, պունըն իյրատ վէ ֆաիզինի միւտտէթը
էօմրինճէ վալիտէնիզէ վէրմէյէ թէահհիւտ իտէճէքսինիզ . . . Մէրգումէտէն
սօնդրա օ մէպլաղը եինէ պիւթէվի սիզ ալաճագսընըզ . . .

Բընէ՝ աճը աճը պիր կիւլիւմսէյիչլէ.—Տիմէք վալիտէմ՝ պէշ ալթը ելուք պին
ֆրանգըլըք պիր միրասը պէնտէն եիրմի պէշ պին ֆրանգլա սաթըն ալըյօր :

Ժագ.—Պու միւթալէանըզ բէք եանըլը տըր :

Բընէ.—Տէտիկինիզի իսպաթ իտինիզ :

Ժագ.—Էվվէլա վալիտէնիզ սիզտէն հիչ պիր շէյ միւպայէտ իթմէյօր, չիւնքի
գօնթըն վասիյէթնամէսի չալընմըլ օլուպ կէօրիւնիչտէ տէ հիչ պիր վագթ մէյտա-

նա չըզմայաճաղընտան, մէջքիւր միրաս՝ հէր նէ մըգտարտա օլուրսա օլսուն, բէք չիւպէլի տիր . . . Սանիէն պիզ խրատ վէ ֆաիզինին թէրքինի տիյօրըզ, անայը թէրք իտին տիմէյօրըզ . . .

Բընէ.— Բէք էյի ամմա, մէյտանա չըզմասը ինթիմալտէն պաիտ օլմայան իչ-պու խրատ վէ ֆայըզա մուգապիլ պանա հիչ պիր չէյ վէրիւմէյօր :

Ժազ.— Նէ՞ տիյօրսընըզ, եիրմի պէշ պին ֆրանզ վէրիւմէյօր :

Բընէ.— Պու եիրմի պէշ պին ֆրանզ զաթէն պէնիմ տիր . . . պապամտան գալան միրաս հիսսէմ տիր :

Ժազ.— Սիզին չիմտի օ միրաս հիսսէսինի թալէպ իթմէյէ հագգընըզ եօգ տըր . վալիտէնիզ անը տա էլտէն չըգարաճագ օլուր իսէ, արթըզ հիչ պիր չէյի գալմազ . . . —տէտիքտէ, Բընէ՝ պաշընը էօնիւնէ ասմը սիւքիւթ իթմէքտէ օլտուղընտան, Ժազ՝ պիր ազ սէրթճէ պիր սէտա իլէ իլավէ իտէրէք.— Էլհասըլ, սէվ-կիւլիւ էվլատըմ, եա ալաճագսընըզ եա պըրագաճագսընըզ . . . Վալիտէնիզ՝ սի-զի իչիւն ֆէտաքեարըզ իթտիկինէ քէնտինճէ գանաթ հասըլ իթմիչ օլուպ, պէն տէ, քէնտիսինէ թէմամըյա հէմէֆքեարըմ . . . Էկէր քէնտինիզի զարարը չըգմըզ զանն խալյօր իսէնիզ, ֆարզ իտէլիմ քի պէն սիզէ հիչ պիր չէյ սէյլէմէ միչիմ . . . Ամմա շու թէչէպպիւսիմ նէթիյէսիզ գալմըզ օլաճագ իմիչ, պուենտան էօթէյէ պիր չէյ եօգ տըր . . . —տէտի :

Բընէ՝ պու սօն սէօզլէրի իչիտինճէ պաշընը պիրտէն պիրէ եօգարը գալտըրա-րագ.— Բազարըղըզ գապուլ իտէրիմ . . . սօնղրատան կէլէճէք սէրվէթի նէ՞ եա-ըայըմ . . . պէն էյի օլայըմ տա պաշգա պիր չէյ իսթէմէմ . . . չալըճաճաղըմ . . . ափօգաթ օլաճաղըմ . . . մուհաքէմէլէր տէրէօհտէ իտէճէյիմ . . . տիրայէթլի պիր ափօգաթ օլաճաղըմը հըսս իթտիկիմտէն, սէմէրէի սայ ու տիրայէթիմ օլա-րագ պիր սէրվէթ բէյտա իտէպլէճէյիմ . պու պիր միրաստան տահա էյի տիր . հիչ օլմազսա քէնտի քէնտիմէ իֆթիլսար իտէրիմ . . .

«Պանա պիր վարագաի սահիհէ վէրիպ սէնէտին նասըլ եազըլաճաղընը սէյլէր իսէնիզ, եազըպ իմզա իտէճէյիմ :

Ժազ՝ կիւլիւմսէյրէք.— Իչթէ չիմտի ագընըզ պաշընըզ կէլտի, պու պապ-տէ սիզի թէպրիք իտէրիմ :

Բընէ.— Եիրմի պէշ պին ֆրանզընէ՞ վագթ ալաճաղըմ :

Մատամ Լապառ.— Իսթէրսէն եարըն ալըրսըն . . . Մէպլաղը մէզպուր՝ Թուր-տաքի մուգավէլաթ մուհարրիթիմտէ պուլունտըղընտան, սանա պիր բուսուլա վէ-րէճէյիմ, սէնտէն պիր մագպուզ սէնէտի ալըպ բարայը սանա թէսլիմ իտէճէք տիր . . .

Բընէ.— Այ, Թուրա գատար կիթմէլի՞ մի :

Մատամ Լապառ.— Էվվէթ, չիւնքի բարալար Բարիգտէ տէյիլ տիր . . .

Պուենտան մատա իճրա իտէճէյինիզ եօլճուլըզ տա պիր պաշլանկըճ օլուր :

Բընէ.— Տօղրու տըր, եարըն կիտէրիմ . . . Վալիտէ, մէքթուպը հազըրլա, վէ էկէր տօգթօրըն ճէպինտէ վարագաի սահիհէ եօգ իսէ, բէճա իտէրիմ, պէս-լէմէնի կէօնտէրիպ պիր վարագաի սահիհէ ալտըր . . .

Ժազ.— Պէնտէ եօգ տըր . . . —տէյինճէ, Մատամ Լապառ սանտալեասըն.

տան գալգըպ . — Ժիւլիյի կէօնտէրէյիւ . — տիյէրէք , օտատան տիշարը չըգտը :

28

Մատամ Լապառ տիշարը չըգընճա , Բընէ՝ պիր շիտտէթլէ Ժազ Լակարտա խիթապէն . — Տօգթօր , սիգէ սէօյլէյէճէյիւ վար . . . եալընըգ սիգէ . . .

Ժազ՝ պիր ազ թէաճճիւպլէ . — Պուրատա հէման շիմտի սէօյլէյէճէյիւ սիւնիւ , սէվիւլիւ էվլատըմ :

Բընէ . — Պուրատա օլմազ . . .

Ժազ . — Նի՛ջիւն :

Բընէ . — Պու սըրատա պէյանը ֆիքը ու մէրամ խտէմէմ . . .

Ժազ . — Էմրինիգէ թէմամըյա մուլթաղըրըմ :

Բընէ . — Էօյլէ իսէ պու ագչամ սաաթ սէքիգտէ Սէն-Սիւրիս քիլիսէսինտէ օլաճաղըմ . . . կէլիպ պէնի օրատա պուլըմըսընըգ :

Ժազ . — Կէլիւրիւմ :

Բընէ . — Թէչէքքիւր խտէրիւմ , տօգթօր , նէ՛ էլմաս կիպի ատամսընըգ . . .

Պու արա տուլ Մատամ Լապառ օտատուն իչէրի կիրիյօր խտի :

Բընէ . — Գարարլաչըտը , վալիտէ , եարըն եօլա չըգաճաղըմ . . . Թէրզի սապահ էրքէնճէ պէնիւմ տիւնեէվի էլպիսէմի վէրէճէք տիր , եօլ չանթամը չարուճազ հաղըրլարըգ . . . Պանա եիրմի պէչ պին ֆրանգ վէրէճէք օլան մուգապէլաթ մուհարրիինէ սէն մէքթուպը եաղըպ հաղըրլա . . .

Մատամ Լապառ . — Մէքթուպ թամ վազթընտա հաղըր օլաճաղ տըր . . . — տէտիքտէ , պէսլէմէ Ժիւլի՝ վարագաի սահիհէյի կէթիրտի :

Պատէհու մատամընըն էմրի իւզէրինէ մէրգուլմէ պէսլէմէ կիթտի պիր հօգազ գալէմ կէթիրտի , վէ Ժազ Լակարտ սէօյլէյիպ տէլիգանը Բընէ պիր գաչ սաթըր եաղը եաղտը , վէ պու սէնէտ մուճիպինճէ գօնթ տը Թօնէրիէօնին քէնտիսինէ վասիյէթ իթտիկի սէրվէթին իյրատընը նաֆագա մագամընտա վալիտէսինէ թէրք իթտի :

Բընէ՝ սէնէտին զիյրինէ քէնտի ագըլտալիլ օլաճաղը կիւնին թարիխինի , եանի 10 մարտ 1881 գօյտըգտան սօնղրա քեաղըտը իմզալատը , վէ Մատամ Լապառա տօղրու ուզաթարագ կէօյա աճը պիր թարգտա տէտի քի ,

— Իչթէ՛ պէնտէն իսթէտիկինիգ սէնէտ , վալիտէ . . . Հանիյա քի գօնթ տը Թօնէրիէօնին վասիյէթնամէսի պուլընընճայա գատար սէնին վէ պէնիւմ իչիւն եաչասամ . . . Էկէր եաչայաճազ օլուր իսէմ , տօգթօր Թօմսընըն պէօյիւք պիր հէթիմ օլտուղը անլաչըլաճաղ տըր . . .

Մատամ Լապառ՝ սէնէտի ալարագ . — Չօգ սէնէլէր եաչայաճազսըն , էվլատըմ , վէ էկէր օ սէրվէթ էլէ կէչէճէք օլուր իսէ , անը սանա սագլայաճաղըմ . . . Ուզուլն օլմասը միւհթէմիլ օլան սէյահաթըն իչիւն Բարիգտէն միւֆարէգաթ իթմէգտէն էվվէլ եաքաճազ պաղը մասրաֆլարըն վար տըր , անըն իչիւն իչթէ սանա պին ֆրանգըգ պիր պանգնօթ :

Բընէ . — Թուրտա ալաճաղըմ եիրմի պէչ պին ֆրանգա մահուլ մը :

Մատամ Լապառ.— Խա՛յր, անըն խարիճինտէ տիր . . . սանա հչպէ իտի-
յօրըմ :

Րընէ.— Թէչէքքիւր իտէրիմ, վախտէճիկիմ . . . Կիտէյիմ ուֆազ թէֆէքլէ-
րիմի ալըպ հազըրլանայըմ . . . Կիւնտիւզ թաամը իչիւն պանա պէքլէմէ . . .
Սէմինարիա մէքթէպինէ կիտիպ հօճալարըմլա վէ մէքթէպ արգատաշլարըմլա վէ-
տալաշաճաղըմ . . .

Մատամ Լապառ.— Բէք ալէա, էվլատըմ . . .

Րընէ՝ Ժազա վէ եախօտ սախթէ տօգթօր Թօմրսընա խիթապէն.— Ազիզիմ
տօգթօր, սուարէնիգտէ հազըր պուլընաժայաճաղըմա չօգ թէէսսիւֆ իտէրիմ, լա-
քին պիր շէյէ գարար վէրիլինճէ, պիւա թէէխիր անը իճրա իթմէլի տիր . . .
Թէնպիհ իթտիկինիզ ուսուլը միւտավաթը թէմամը ղա իճրտ իտէճէյիմ . . . Պէ-
րապէր կէօթիւրէճէյիմ իլաճլար պիթտիքտէ, լութֆէն պաշգա կէօնտէրմէնիզի
րէճա իթմէք իչիւն սիզէ մէքթուպ եազաճաղըմ . . . Էյիլէշմէք իսթէրիմ . . .
Եաշամազ իսթէրիմ . . .

Ժազ.— Եաշայաճաղընըզը վատ իտէրիմ . . . Վազըա իլաճլար վէ բէրհիզ՝
չիֆարէզլիյր օլմանըզա չօգ եարտըմ իտէճէքլէր տիր, լաքին սէրպէսթ էօմիւր,
էյլէնճէլէր, հարէքէթ տախի խալլիտէն խալլի ֆախտէ իտէճէք վէ սիզէ տահա
չօգ վէ տահա սըճազ պիր գան վէրէճէք տիր . . . Պիր գաշ այ սէյահաթ իթ-
տիքտէն սօնղրա, պէտէնէն վէ զինէն չիֆայապ օլմուշ օլտուղընըզ հալտէ աժ-
տէթ իտէճէքսինիզ . . . Պանա սըզ սըզ մէքթուպ եազընըզ . . . ճէվապարընը
կէճիքթիրմէմ . . .

Րընէ.— Թէչէքքիւր իտէրիմ, տօգթօր . . . Հազգընըզտա էմիլյէթիմ պէր-
քէմալ տըր . . .

Ժազ՝ լաթիֆ պիր թէլաֆֆուլա.— Պու էմիլյէթէ լայըզ օլտուղըմը հըսս Ի-
տիյօրըմ, սէվկիւլիւ էվլատըմ . . .

Րընէ.— Ալլահա ըսմարլատըզ, վալիտէ, ինշալլահ եինէ կէօրիւչիրիզ . . . —
տէտիքտէն, վէ «— Պու ազլամ . . . ունուլթալասընըզ—» մանէասընտա օլարազ
Ժազա սօն պիր տէֆա տահա պազտըգտան սօնղրա, տիշարը չըգտը :

Գարու՝ տէլիգանլընըն արգասը սըրա գարանտըգտան սօնղրա, Մատամ Լա-
պառ ալչազ պիր սէտա իլէ.— Գալպի սէրթ վէ քէնտիյի պէյէնէն պիր չօճուզ
տըր.— տէտիքտէ,

Ժազ.— Խա՛յր, էօյլէ տէյիլ տիր, ատէթա գիհնի խասթա տըր . . . Պուըն-
լա պէրապէր մէրգուլը իսթէտիյինիզ թարաֆա չէվիրմէք իչիւն րէք օ գատար
զահմէթ չէքմէտիք . . .

Մատամ Լապառ.— Սիզին սայէնիգտէ, ազիզիմ տօգթօր . . . Պէն պիր շէյէ
չօգ թէաճիւլ իթտիմ :

Ժազ.— Նէ՞ շէյէ :

Մատամ Լապառ.— Րընէ՝ զանն իտէրսին պիւա թէէսսիւֆ Բարիզտէն միւֆա-
րէգաթ իտիյօր . . . սիզին խըսըմընըզ օլան գըզտան հիչ պահս իթմէտի . . .
աճապա մէրգուլմէ գըզա րէք վուրուլմըշ վէ եախօտ ալէազա իթմէք իւզրէ պու
լուևմըզ զանն իթմէնիգտէ եանըլմըշ օլմայասընըզ . . .

Ժագ. — Ինթիմալ քի եանըլմըլ օլայըմ . . . պէն ասլա եանըլմամազըլդ իտ-
տաասընտա տէյիլիմ. — տիյէրէք այաղա գալգաթը :

Մատամ Լապառ. — Կիտիյօրմըսընըզ . . .

Ժագ. — Էվլէթ . . . պիր գաչ վիզիթալարըմ վար, սիզ տէ Թուր մուգալէ-
լաթ մուհարրիրինէ մէքթուպը եազմաղա վազթ պուլուրսընըզ . . . մէքթուպլա
ադչէ պու կիւն եօլա չըգմալը տըր, անլատընը՞զ մը . . .

Մատամ Լապառ. — Կէճիթիւմէմ, գօրգմա . . . Սիզի պիր տահա նէ՞ վազթ
կէօրէճէյիմ :

Ժագ. — Նէ վազթ իսթէրսէնիզ . . .

Մատամ Լապառ. — Պէն տայմա իսթէրիմ . . .

Ժագ. — Պիր կիւն պէնիմլէ պէրապէր քէօյտէ պէնիմ խանէմտէ վազթ կէչիր-
մէք իսթէրմիսինիզ . . .

Մատամ Լապառ. — Պունա չիւպհէ իթմէյէճէ կինիզի մէմուլ իտէրիմ . . .

Ժագ. — Մաէլմէ մնունիյէ պէօյլէ ինանտըլըմը իթիրաֆ իտէրիմ . . .

Մատամ Լապառ. — Պու թէֆէրրիւճ նէ՞ վազթ վուգու պուլաճագ տըր, զի-
րա խաթրըմա կէլտիքճէ ազըլմ պաշըմտան կիտիյօր :

Ժագ. — Եարընքի ճուճաա էրթէսի կիւնիւ եհվմը մուայէնէմ իսէ տէ, անտէն
սօնղրա հիչ պիր իշիմ օլմայաճագ տըր . . . աճապա Րընէ սաաթ գաչտա՞ եօլա
չըգար տէյու մէմուլ իտէրսինիզ :

Մատամ Լապառ. — Ագչամ սաաթ սէքիզտէ հարէքէթ իտէն սիւրաթ գաթա-
րըյլա ազիմէթ իտէճէկի միւհթէմիլ տիր . . .

Ժագ. — Տէմիր եօլ սթասիօնընա գատար քէնտիսինէ լէֆագաթ իտէճէճմի-
սինիզ :

Մատամ Լապառ. — Զանըմ պէօյլէ եարարսամ միւնասիպ օլուր . . .

Ժագ. — Էօյլէ իսէ անըն հարէքէթինտէն սօնղրա Պասթիլ սթասիօնընա կի-
տինիզ, Պէն սիզի օրատա պէքլէր վէ ալըպ պէնիմ քէօյտէքի խանէմէ կէօթիւ-
րիրիմ, Զօգ պիր շէյ եէմէյինիզ, պիզտէ միւքէմմէլ թաամ իտէրիզ . . . Օրատա
էյի պիր կէճէ կէչիրիպ, էրթէսի կիւնիւ տէ էրքէն գալգար չաֆագը վէ գըր վէ
պայըրլարըն մէնգարէի լաթիֆէսինի սէյր ու թէմաշա իտէրիզ :

Մատամ Լապառ. — Օհ, նէ՛ ալէա, նէ՛ կիւզէլ պիր շէյ թէսապվուր իտիյօր-
սընըզ :

Ժագ. — Պու թէսապվուրըմա խօշանտըլընը իչիւն մէ մնունըմ :

Մատամ Լապառ. — Բէք մահզուզ օլույօրըմ . . . Նէ՞ վազթ ալտէթ իտէ-
ճէյիզ :

Ժագ. — Բազար ագչամը . . . Բազար էրթէսի սապահընը պէհէմէհալ Բարիզ
տէ պուլընմալըյմ . . . Պէօյլէճէ գարարըմըզ գարար տըր, տէյիլ մի . . .

Մատամ Լապառ. — Էվլէթ . . . Բազար կիւնիւնի թէֆէքիւր իթտիքճէ
զիհնիմ լաթիֆ ըույալար իհաթա իտիյօր . . .

Պու սըրատա Ժագ. Մատամ Լապառըն պէյազ վէ թօմպուլ էլինի թութարագ
տուտագլարընա կէօթիւրիպ, պիր սուրէթը ըիայէթքեարանէ վէ աշըգանէտէ
պուս իթտիքտէ, տուլ գարընըն գալպի՝ տիշարը ֆըրլանմըլ կէօյսիւ տէրուենտէ
չէտիտէն չարմաղա պաշլատը :

Մատամ Լապառ եալընըզ գալտըգտա , քէնտի քէնտինէ . — Պու սէվկիւլիւ տօգթօր բէք սէվիմլի պիր ատամ տըր . . . Կէօրիւնիչտէ պանա չօգ պէյէնիյօր , պէնիմլէ էվլէնմէմէսինէ հիչ պիր սէպէպ եօգ տըր . — տէտիքտէն սօնղրա , եազը- խանէսինէ օթուրարագ , Թուր մուգավէլաթ մուհարրիրինէ մէքթուպ եազմաղա պաչատը իսէ տէ , արատա պիր եազըյը պըրագըպ քէնտի քէնտինէ .

— Հէլէ նիհայէթ շու Բընէտէն եազայը գուրթարտըմ , վէ տօգթօր իլէ էվ- լէնմէսէմ պիլէ , գօնթ տը Թօնէրիէօնին վասիյէթնամէսի պուլունտըգտա , պիր կիւն զէնկին օլաճաղըմ . — տիյօր իտի :

Պու էսնատէ Ժագ Լակարտ՝ Միրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնաղա միւվասէ- լէթ իտուպ , մուսաիլէյհ սախթէ տօգթօր՝ իսթիհսալ իթտիկի նէթիյճէի մաթլու- պէյէ բէք մէֆնուէն օլմուշ , վէ լաքին ըուհանի մէքթէպ շակիրտի Բընէնին քէնտի- սիյլէ կէօրիւլմէք իսթէտիկինի տէրխաթըր իթտիքտէ , բէք զիյատէ պօզուլմը իտի :

Բընէնին թալէպ իթտիկի իշպու միւլագաթ Ժագ Լակարտը էբէյիճէ էնտիչէյէ տիւչար իթմիշ իտի :

Աճապա Բընէ քէնտիսինէ նէ՞ սէօյլէյճէք իտի :

Աճապա մէրգուլ տէլիգանիլ իլէ վուգու պուլաճագ միւլագաթ՝ քէնտի զիհ- նինտէ գարարլաշտըրտըլը բլանըն թէֆէրրուաթընտան պազըլարընը թաատիլ իթ մէյէ քէնտիսինի մէճպուր իթմիլէյճէք մի իտի :

Բասգալ՝ քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլմաղլա , էվտէն իշէրի կիրէր կիրմէգ . — էյ , նէ՞ եարտըն պագալըմ . — տէյու սիւվալ իթտիքտէ :

Ժագ՝ ճէվապէն . — Հէր շէյ բէք եօլընտա տըր . . . եարըն սապահ հէր շէյի սանա պիլտիրէճէյիմ , վէ կէօրիւնիչտէ եարըն ագչամ Բըթի Գասթէլ գօնաղընտա իշիմիլ օլաճագ տըր . . . Մատմաղէլ Մարթ նա՞նըլ տըր :

Բասգալ . — Բէք ալէա տըր :

Ժագ . — Օտասընտան չըգտը՞ մը :

Բասգալ . — Հէնուզ չըգմատը :

Ժագ . — Քէնտիսինի կէօրէճէյիմ . — տիյէրէք , էօքսիւզ գըզըն օտասընա կիթտի : Մէրգուլմէ կէնճ գըզ՝ միւլթատընտան պիր ազ զիյատէ սարարմըլ օլտուղը հալտէ ուզուն պիր սանտալէա իւզէրինտէ եան կէլմիշ օգույօր իտի :

Մարթ՝ եուըլը պէյազ պիր կէճէլիք կիյմիշ օլուպ , պու ըուպանըն ալթընտան մէրգուլմէնին շէլ ու հէյէթի բէք օ գատար պէլի օլամայօր իտի իսէ տէ , նա- զիք վէ եօսմա պիր պէտէնի օլտուղը քէշֆ օլունապիլիյօր իտի :

Գուլմրալ սաչարը թօրլանըպ եօգարը գալտըրըլմը վէ սըրմա կիպի ուզուն ուզուն քեաքիւլէրի պէյազ կէճէլիկինին իւզէրինտէն աչաղա սարգըլմը իտի :

Սախթէ տօգթօր Թօմըսըն ուսուլճաճըգ գարույը չալտը :

Մարթ՝ քիթապըն իւզէրինտէն պաչընը եօգարը գալտըրըպ քիթապը եա- նընտա պիր սանտալէա իւզէրինէ գօյտու վէ « — Պույուրընըզ — » տէյինճէ ,

Ժագ գարուտան իշէրի կիրտի :

Ժագ Լակարտ՝ էլպիսէսինին զայէթլէ սատէլիկի սայէսինտէ պիր պիր տահա- օլմուշ օլան էօքսիւզ գըզըն կիւզէլիկինէ բէք հայրան օլտու :

Մարթ՝ քէնտիսինէ կիւլիւմսէտի :

Ժագ՝ մերգումէյէ եագլաշարագ.— Էյի իմիշինիդ, սէվկիւլիւ գըզճըղազ . . .

Մարթ.— Հաթթա բէք էյիյիմ . . . էյիլէշտիմ . . . —տիյէրէք, պիր էլինի
Ժագա ուզաթտըզտա, Ժագ մերգումէնին էլինի օըզըպ քէնտի էլլէրինին իշինտէ
թութտը:

Մարթ՝ թէքրար իլէ.— Էվվէթ, էյիլէշտիմ . . . Լաքին բէք Ֆէնա հէյէճանա
տիւշար օլտոււմ:

Ժագ.— Տիմէք գօրգտունըզ, էօյլէ՞ մի:

Մարթ.— Էվվէթ, չօգ գօրգտըմ, Ֆագաթ չօճուզըզ իթտիմ, զիրա թէհլիքէ
հագիգաթը հալտէ տէհէթլի պիր շէյ տէյիլ իտի . . .

Տօգթօր՝ ճան էվլատընըն եանընտա օթուրմըզ, նազարը հայրէթլէ մէրգու-
մէյէ պագըյօր իտի:

Ժագ Լակարտ՝ իքի իւշ տէֆա զիքր իթտիկիմիդ խալէճանը գալպէ չիմտի
տահա զիյատէ միւպթէլա կէօրիւնիյօր իտի:

Օ կիւնիւ սախթէ տօգթօր՝ պիւթիւն վիւճուտըյլա ալթիւսթ օլուպ, հէյէ-
ճանամիդ պիր սէտա իլէ գըզա իիթապէն տէտի քի,

—Սէվկիւլիւ Մարթ, պուռնտան պէօյլէ եալընըզ պէնիմլէ տիշարը չըգաճագ-
սընըզ . . . Սիդի կէօզէթլէմէք, վէ հէր կէօնա հէյէճանը շէտիտտէն սիզի սա-
գընտըրմագ իշին տայմա եանընդտա պուլընմագ իսթէրիմ . . .

Մարթ՝ եէնիտէն կիւլիւմսէյէրէք.— Թէշէքքիւր իտէրիմ, սէվկիւլիւ տօգթօր
. . . Ալիմ Ալլահ, սիզ չօգ էյի ատամսընըզ . . .

Ժագ.— Լաքին սիզին էմնիյէթը թամմէնիզէ նալ օլմագ իշիւն, բէք օ գա-
տար էյի ատամ կէօրիւնմէյօրըմ զանն իտէրիմ . . .

Մարթ՝ պիր նազարը իսթիդրապլա մուխաթըպընըն եիւզիւնէ պագարագ.—
էմնիյէթլիմ մի տիյօրսընըզ, սէվկիւլիւ տօգթօր . . . Լաքին հագգընըզտա էմնի-
յէթիմ պէրքէմալ տըր:

Ժագ.— Ուայր, էվլատըմ:

Մարթ.— Եէմին իտէրիմ . . .

Ժագ.— Եէմին իթմէյինիդ, զիրա քէնտի քէնտիմիպէ եալան սէօյլէմիշ օլուր-
սընըզ, սիզ չիմտի պէնի տիյնէյինիդ . . . Տիւշար օլտուլընըզ նամիգաճըղա՝ վա-
գըա էն զիյատէ շէքտիկինիդ գօրգու վէ տէհէթ սէպէպ օլմուշ իսէ տէ, զաթէն
սիզին տէ պու նամիգաճըղա իսթիտատընըզ վար իտի . . . Հէյէճան միւնտէֆի
օլտու իսէ տէ, կէօզլէրինիզտէ հէնուզ աճայիպ պիր հալ միւշահէտէ օլոււնտըլըն-
տան, պու հալին սէպէպի՝ սապահքի գազա տէյիլ տիր . . .

Մարթ.— Լաքին, սէվկիւլիւ տօգթօր, սիզի թէէմին իտէրիմ . . .

Ժագ.— Սէօզիւմի քէսմէյինիդ, էվլատըմ, բէճա իտէրիմ . . . Սիզ Բըթի Գաս-
թէլ գօնալընտան չըզըպ Բարիգտէ եանըմըզտա իգամէթ իթմէյէ կէտիկինիդ զէ-
ման տա սիզէ պէօյլէ պիր շէյ սէօյլէտիմ վէ պիր սուի թէէսսիւրէ տիւշար օլ-
տուլըմը սիզաէն սագլամատըմ . . . Սիզ պիր թագըմ ինքեարլարլա պանա ճէ-
վապ վէրտինիդ իսէ տէ, գաշամագ եօլու պու ճէվապլարընըզ պէնի գանի իտէ-
մէյօրլար իտի . . . Օ վագթքի կիպի պու կիւնքի կիւն տախի սիզին պէնտէն պիր
քէտէր ու ըզտըրապ կիզլէմէքտէ օլտուլընըզա էմինիմ . . . Հէր նէ գատար սէթր

իթմէյէ չալըջըյօր իսէնիզ տէ, երնէ վագթ վագթ մահգուն վէ միւքէտտէր կէօ-
րիւնյօրսընըզ . . . պէն իսէ պունա չօգ քէտէր իտյօրըմ . . . Էքսէրիա տու-
տագլարընըզ իւզէրինտէ թէպէսսիւմ կէօրտիւկիմտէ, պու կիւլիւմսէյիշին սախթէ
վէ քէագիւլ օլտուղընը միւշահէտէ իտյօրըմ . . . Հայտէ պագալըմ, սէվկիւլիւ
գըզըմ, մատամ քի հագգըմտա էմիյէթինիզ պէրքէմալ օլտուղընը սէօյլէյօրսը-
նըզ, սէրպէսթճէ պանա ճէվսալ վէրինիզ .

Մարթ՝ այան աշիքեար սըգըլարագ .— Տօգթօր, էսէֆ ու քէտէրինիզի մու-
ճիւլ օլան պու մահգունիյէթին սէպէպլէրինի անլամաղա չալըմայընըզ . . . Պու
հալը հիւզնիշթիմալի սիզէ իյգահ իտէմէյէճէկիմի թէէմին իտէրիմ . . . Էվվէթ,
սահիհ տիր, հիւզնէնիիզ սաաթլարըմ վար տըր, լաքին սէպէպլինի պէն պիւլէ
պիւլմէմ .

Ժագ .— Պուրատա սաատէթինիզ միւքէմմէլ տէյի՞ մի տիր .

Մարթ .— Նասըլ միւքէմմէլ տէյիլ տիր, սիզ պէնիմ իւզէրիմէ թիթրէյիպ,
հագգըմտա քէմալը մուհապպէթ իպրագ իտյօրսընըզ . . . Սաատէթը հալիմ բէք
միւքէմմէլ տիր . . .

Ժագ .— Ինսանըն էքսէրիա կիզլի արգուլարը օլուր տա, պու արգուլար վիւ-
ճուտ պուլմայընճա, պիր ըզտըրապը տէրուն հասըլ օլուր . . . Սիզ նիճիւն սի-
զին արգուլարընըզը պիզտէն կիզլէյօրսընըզ . . . Սիզէ միւթէալիիզ օլան շէյէ պէ-
նիմ նէ՝ տէրէճէ մէրագ իթտիկիմի վէ սիզի նէ՝ գատար սէվտիկիմի սիզ պիւրսի-
նիզ . . .

Մարթ՝ պիր հէյէճանլա .— Ահ, էվվէթ, սէվկիւլիւ տօգթօր, մուհապպէթի-
նիզէ ինանըրըմ . . . պունը սիզ պանա իսպաթ իթտինիզ . . .

Ժագ .— Ինանտըղընըզա չիւպհէմ եօգ տըր, լաքին պու մուհապպէթին նէ
տէրէճէ պէօյիւք օլտուղընը սիզ պիւլէմէգսինիզ, խաթր ու խայալինիզտէն պիւլէ
կէշիւրէմէգսինիզ . . . Մարթ, պիրպիրիմիզէ թէսատիւֆ իտէլիտէն պէրու, հիշ
քէնտի քէնտինիզէ սիւվալ իթմէտինիզ մի, եանըմտա պու եաշայըջընըզն ասլ ու
էսասը նէ՞ օլաճագ . . .

Մարթ .— Պէտալսիթըզա տիւշար օլտուղըմ սըրատա պէնի գուրթարըպ իմտատ
ու մուսվէնէթ իթմէք իւզրէ սուրէթը խայրիսահանէտէ էլինիզի պանա ուզաթտը-
ղընըզ կէօրտիւմ . . . Ճէնսալը Հագգա չիւքիւրլէր իտէրէք էլինիզի թուլտըմ
վէ իսթիգալալիմին հիւսնիւ թէէմինի իչիւն քէնտիմի սիզէ էմանէթ իթտիմ . . .

Ժագ .— Լաքին պու իսթիգալալին պիր թագըմ իհթիմալաթը վար տըր, անը
միւշահէտէ իթտինիզ մի .

Մարթ .— Խա՛յր, տօգթօր .

Ժագ՝ պիր ազ սիւքիւթտէն սօնղրա պիր սէտաի շէհվէթինթիմա իլէ .—
Մարթ, գալալիմին չարընթըլարընը արթըզ ուզուն միւտտէթ գապթ ու թէնքին
իտէմէմ . . . Պիրինճի տէֆա սիզի կէօրտիւկիմտէ, ալիմ Ալլահ սիզի քէտէր ու
ըզտըրապտան գուրթարսագտան պաշգա պիր շէյ տիւշիւնմէտիմ . . . Հագգընըզ-
տա ֆէտաքեարըզ իպրագ իթտիկիմտէ, զիհնիմտէ հիշ պիր ֆիքըր էնանիյէթ
եօգ իտի . . . Պիրպիրիմիզին եանընտա եաշամըջ օլտուղըմըզտան, իպթիտաի էմր-
տէ սըրֆ բէտէրանէ օլան մուհապպէթ ու շէֆագաթըմ թէպէտտիւլ իթմէքտէ

իտի . . Սիւզ բէք կէնճ վէ կիւզէլ օլտուղընըզտան , հէնուզ կէնճ վէ տոււ պիր ատամըն խանէսինտէ պուլընմագլըղընըզ՝ շան ու չէօհրէթ վէ նամուսընըզա տօգանըր հագարէթամիզ զանն ու գըյասլարա սէպէպիյէթ վէրէպիլի . . . Շան ու չէօհրէթ վէ նամուսընըզ լէքէտար օլմամալը տըր . . . Պիր թագըմ քէօթիւ վէ չիւպհէլի ատամլարըն տիլինէ տասիթան օլմամագ իչիւն եալընըզ պիր չարէ վար տըր :

«Մարթ , պու կիւնքի կիւն արթըզ պէն սիզի պիր բէտէր կիպի սէվմէմ :

«Մարթ , շու սաաթ , շու տագիգատա պէն եալընըզ սիզի իչիւն եաչայօրըմ . . . Պիր տէլիգանլը քէնտի նիչանլըսընը նասըլ սէվէր իսէ , պէն տէ սիզի էօյլէ ճան ու տիլտէն սէվիյօրըմ . . . — տիյէրէք , սախթէ տօգթօր թօմբըն՝ կէնճ գըզըն էօնիւնտէ տիզ չէօքտիւ վէ իլավէի մէգալ իտէրէք . — Մարթ , պէնիմ սէվ կիւլիմ Մարթ , պանա գէվճէ օլմագ իսթէրմիսինիզ . . . — տէյու սիւվալ իթտի :

էօքսիւզ գըզ պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէտի :

Կէօզլէրի տէհէթէֆղա պիր սուրէթտէ բարլամագտա օլան ժագ Լակարտըն սօն սէօզլէրինի Մարթ իչիթտիքտէ , չէտիս պիր հէյէճանա , թարիֆի նագապիլ պիր ըզտըրապը տէրունէ տիւչար օլտու :

Տիմէք մէրգումէ գըզըն օ գէմանա գատար ազիզ պիր տօսթ , պիր համի , պիր բէտէր նագարըյա պագտըղը ատամ քէնտիսինի աչգ ու սէվտա իլէ սէվիյօր իմիլ . . .

Պու աչգ ու սէվտատա քէնտիսինճէ թէհտիտամիզ պիր թէհլիքէ վար իտի . . .

Պու թէհլիքէտէն գըզ եագայը նասըլ գուրթարաճագ իտի :

Մարթ՝ թիթրէք պիր սէտա իլէ . — Տօգթօր , հագգընըզտա մուհապէթը թամմէմ վար տըր , սիզէ նիհայէթ տէրէճէտէ միննէթտարըմ . . . Սիզ պանա մուպէնէթ իթտինիզ , պէնի գուրթարտընըզ , պէն հէր չէյտէն մէյուս օլուպ վալիտէմէ գավուշմագ իչիւն թէրքը հայտթ իթմէք իսթէտիկիմ սըրատա , եաչամագ իչիւն սիզ պանա եիւրէք վէ ճէսարէթ վէրտինիզ . . . Ալլահ կիպի սիզէ ի թիգատըմ վար տըր , Լաքին չիմտիքի սէօյլէտիկինիզի սիզտէն հիչ ումմատըղըմտան , պիր տէհէթը ազիմէ հըսս իտիյօրըմ . . .

Ժագ՝ պիր նիտաի չէհվէթիթիվա իլէ . — Սիզի սէվտիկիմի սէօյլէտիմ , սիզ տէ պու իլանը մուհապէթտէն խէվֆի ու տէհէթէ տիւչար օլույօրսընըզ , էօյլէ՞ մի . . . Մարթ , պուներն իմքեանը եօգ տըր . սիզ պէնիմ աչգ ու մուհապէթիմտէն գօրգմագսընըզ :

Մարթ՝ թիթրէյէրէք վէ իքի էլլէրինի պիրպիրինէ պաղլայարագ . — Բէճա ի տէրիմ , տօգթօր . . . եալվարըրըմ , ազիլիմ . . . արթըզ պիր տահա պուներն լա գըրտըսընը իթմէյինիզ . . . պիր տահա պանա պէօյլէ պիր չէյ սէօյլէմէյինիզ . . .

Ժագ . — Սիզի ալտատըյօրըմ տէյու գանն իտիյօրսընըզ :

Մարթ . — Սիզ քէնտի ասըլ հըսսլաթընըզըն իւզէրինէ քէնտի քէնտինիզի ալ տաթըպ էյիճէ տիւչիւնմէյօրսընըզ տէյու գանն իտիյօրըմ . . .

Ժագ. — Պիլաքիս, գալսիմի սիգէ աշմազտան էվվէլ ուզուն ուզասիյէ տիւ-
չիւնտիւմ, օլուրը օլմազը թէֆէքքիւր էյլէտիւմ. . . պէն մէսուտ օլունճա սիգին
տախի մէսուտ օլաճաղընդա քէնտիմճէ գանաաթ հասըլ իթտիւմ. . .

Իսթէրիւմ քի գէնկին վէ միւթէպէյ օլասընըգ. . . իսթէրիւմ քի պէնիւմ սա-
յէմտէ սահիպէի իթիպար ու սէրվէթ օլասընըգ. . . էլհասըլ իսթէրիւմ քի կէչ-
միշտէ նէ գաւտար մուզտարըպ օլտունըգ իսէ օնա մուգապիլ միւսթագպէլտէ մէմ-
նուն վէ մահգուզ օլասընըգ. . .

«Հագգընըգտա լիայէթը քեամիլէմ վար տըր, սէվկիլիւ Մարթ, լաքին պու-
րիայէթ գաւտար տա աչգ ու մուհապպէթիւմ վար տըր. պու աչգ ու սէվտա ըէք
չէտիտ օլուպ, պէնի սուզան իտիյօր, պէնի պիթիւրիյօր. . . Սիգսիգ եաշամագ՝
էօլմէք տիմէք օլուպ, պէն իսէ սիգտէն սէվիլմէք վէ սիգի մէսուտ վէ պալսթիյար
գըլմագ իչիւն եաշամագ իսթէրիւմ»

Մարթ պիր հըզ իլէ այաղա գալգուր :

Ժագըն սիւմսընտա մէչհուտ օլան ասարը հարարէթ, սէտասընըն վէ էլլէրի-
նին թիթրէյիլի գըզը բէյ տէր բէյ տիւչարը խէվֆ ու տէհէթ իթմէքտէ իտի :

Մարթ. — Սիգ պէնիւմ էյլիքտարըմ վէ տօսթը վէֆաքեարըմսընըգ. . . պէնիւմ
իչիւն եաբտըղընըգ էյլիքէր խաթրըմա կէտիքճէ, գալպիւմ՝ չիւքր ու մահմիտէթ-
տէն թաշըյօր, լաքին պանտ թէքիֆ իթտիկինիզ մէվգիլի, լայըգ օլմատըղըմ
պու պէօյիւք շան ու շէրէֆի գապուլ խտէմէմ. . .

Ժագ. — Պէնիւմ գէվճէմ օլմաղա լայըգ տէյիլմիսինիզ. . . սի՞գ մի. . . նի-
չիւն. . .

Մարթ. — Զիրա պէն ֆագիր վէ ֆամիլեասըզ պիր գըզ օլտուղըմտան, սիգին
կիպի գէնկին վէ միւթէպէյ պիր ատամա գէվճէ օլմաղա լայըգ տէյիլիւմ. . . Պիր
քէրիւ տահա սէօյլէրիւմ, սիգ մութլագա եանըլմագտասընըգ. . . Սիգին էօլէն գը-
զընըգա պէնգէտիկիւմ իչիւն պէնի սիգէ էվլատ եաբտընըգ. . . արթըգ պէն օ էվ-
լատընըզըն վալիտէսինին եէրինէ կէչէրէք սիգէ գէվճէ օլամամ. . . եալմարըրըմ,
րէճա իտէրիւմ, պէնի սիգէ գէվճէ իթմէք թէսավվուրընտան վազ կէչինիզ. . .

Ժագ՝ Մարթըն էլլէրինի սըգարագ. — Լաքին պէն սիգի քէմալը մուհապպէթ-
լէ սէվէրիւմ. . . տէլի տիվանէ կիպի սէվէրիւմ :

Մարթ. — Պիննէֆս քէնտի քէնտինիգէ եալան սէօյլէյօրսընըգ, քէնտի քէն-
տինիգի ալտաթըյօրսընըգ. . .

Ժագ. — Սիգին եանընըգտա գալպիւմ պիր չիտտէթը ֆէվգէլատէ իլէ չարբար,
տամարլարըմտա գան եէրինէ աթէշ ճէվէլան իտէր. . .

Մարթ. — Տօգթօր, եալվարըրըմ, րէճա իտէրիւմ, պու լագըրտըյը սէօյլէմէ
յինիզ. . . պէնի գօրգուտըյօրսընըգ. . .

Ժագ. — Պիր էրքէք՝ սէվտիկի գարըյա նէ տէրէճէ մուհապպէթ, ֆէտաքեար-
լըգ վէ հիւրմէթ ու լիայէթ կէօսթէրէպիլիւր իսէ, պէն տէ սիգէ օ տէրէճէ մու-
հապպէթ, ֆէտաքեարլըգ, հիւրմէթ ու լիայէթ իպրագ իթտիկիւմ իչիւն սիգի
գօրգուտըյօրսըմ, էօյլէ՞ մի, էկէր գապուլ իթմէգ իսէնիզ, տիմէք գալպինիզ սէր-
պէսթ տէյիլ տիր. . .

Մարթ պու սօն սէօզլէրի իչիթտիքտէ թիթրէտի :

Մէրգումէնին մէվգիսի հագիգաթէն տէհէթլի օլույօր իտի :

Տօգթօրն իւանը աչգ իթտիկի սըրատա , գըզ՝ քէնտիսինին Բօլ Ֆրօմանթալա օլան մուհապպէթինի իգրար իտուպ սէօլէյէճէք օլսա , վէլիինյմէթի օլան տօգթօրն հիտտէթ ու զազապընը վէ պէլքի պուղզ ու աւապէթինի քէնտի իւզէրինէ ճէլպ իտէճէք , վէ տօգթօր պըրագըզ կիտէրէք քէնտիսինի եէնիտէն տիւչարը զարուրէթ ու սէֆալէթ էյլէյէճէք իտի :

Մարթ՝ քէքէլէյէրէք . — Պանա պէնզէտիկինի սէօլէտիկինիզ միւթէվէֆիյէ սէվ կիւլիւ գըզընըզն խաթրը իչիւն պու լագըրտըյը պանա սէօլէմէյինիզ , ազիզիւ , Ալլահ աչգընա օլսուն . . . Պէօլէ պիր լագըրտը իթմէնիզլէ պէնի բէք ֆէնա պիր հալէ տիւչար իտիյօրսընըզ . . .

Ժագ՝ գալպինտէ պիր գըսգանճըզ հասըլ օլարագ . — Մարթ , սիզ պէնի ալ տաթըյօրսընըզ , պուէնը բէք ալէա անլայօրըմ . . . պուէնա բէք էմինիւմ . . . սիւտէ միւչահէտէ իթտիկիւմ վէ սէպէպինի անլայամատըղըմ օ տաիմի մահգուէնիյէթին սէպէպինի շիմտի անլայօրըմ . . . Սիզ պիրինի սէվիյօրսընըզ տա պէնիւմ եանըմտա պուլունտըղընըզ իչիւն անընլա գավուչամայօրսընըզ վէ պու Ֆրգաթա թէհամմիւլ իտէմէյօրսընըզ . . . տօղրու տէյի՞ մի . . .

Մարթ՝ տէլի կիպի պաշընը չէվիրէրէք . — Տօգթօր , եէթէր պէնի իսթինթագ իթտինիզ վէ տիք տիք եիւզիւմէ պագտընըզ . . .

Ժագ . — Պիրինի սէվտիկինիզի ինքեար իտէպիլի՞րմիսինիզ . . .

Պուրատա գըզ եա եալան սէօլէմէլի վէ եախօտ սըրընը աչմալը իտի :

Հալ պու քի պու սըրատա եալանը իրթիքեապ իթմէք էլզէմ օլտուղընտան , Մարթ՝ հէր նէ գատար սէրպէսթ վէ տօղրու սէօլէր պիր գըզ իտի իսէ տէ , պիւլա թէրէտտիւտ տօգթօրա ճէվապէն տէտի քի ,

— Ուա՛յր . . . խա՛յր . . . պէն քիմսէյի՞ սէվմէմ . . . պէնիւմ գալպիւմ սէրպէսթ տիր վէ սէրպէսթ գալմագ իսթէր :

Ժագ . — Եէմին իտէ՞րմիսինիզ . . . միւթէվէֆիյէ վալիտէնիզին զիքը ճէվիլի իւզէրինէ եէմին իտէ՞րմիսինիզ . . .

Պու տէֆա կէնճ գըզ՝ եալան եէրէ եէմին իթմէյէ ճէսարէթ իթմէտի , զիրա պուէնտա չայանը հիւրմէթ օլան մուգատտէս . պիր զիքը ճէմիլէ հիւրմէթսիզլիք վագը օլաճագ իտի :

Մարթ՝ միւնասիպ պիր թարպտա ճէվապ վէրէրէք . — Պէնիւմ սէօզիւմէ շիւպհէ իտէրէք պէնի թահգիր իտիյօրսընըզ . . . սիպին հիւրմէթ ու րիայէթինիզ ինանտըղըմտա եանըմըչ օլտուղըմը շիմտի անլայօրըմ . . . Պէն եէմին իթմէյէճէյիւմ . . .

Ժագ՝ իսթիմալ իթտիկի շիտտէթը լիսանա բէչիման օլարագ . — Պէնիւմ սիզտէն շիւպհէմ եագ տըր , սէվկիւլիւ Մարթ . . . նէ՛ եաբայըմ , տէլի տիվանէյիւմ , գըսգանճըղըմտան նէ եաբաճաղըմը պիլմէյօրըմ . . . Պանա աճըյըպ աֆիլ իթմէլի :

Մարթ . — Անսամիւմ իւլ գալպ սիզէ աֆիլ իտէրիւմ , զիրա սիզ պու կիւնէ գատար պէնիւմ էյիլիկիմէ չալըչտըղընըզ վէ հագգըմտա չէֆագաթը պինիհայէ իպրազ էյլէտիկինիզ իչիւն , պու տէֆա իսթէմէյէրէք պանա պէօլէ պիր թահգիր վէ իգաճտա պուլունտըղընըզ հիչ շիւպհէմ եօգ տըր . . . — տէտի , վէ հէօնքիւր հէօնքիւր ալլամագա պաշատը :

Ժառ՝ մէրգումէնին կէօյսիւ չըզըպ քնտիրկինի վէ սէլ կիպի կէօզ եաշարը տօքտիւկինի կէօրէրէք, պու տիւրլիւ պիր մուամէլէտէ պուլունտըղընա թէքրար քէնտի քէնտինէ բէշիման օլուպ, լաթիֆ վէ թիթրէք պիր սէտա իլէ.—Մարթ, սէվկիւլիւ գըզըղազ, պէն սիզէ ինանըրըմ . . . պէն սիզէ ինանմազ իսթէրիմ, սիզէ Զօյլէ պիր լիսան իսթիմալ իթմէկէ հազգսըզ օլտուղըմը իթիրաֆ իտէրիմ, լաքին գալպինիզի ռահաթ թուրուպ արթըզ աղլամայընըզ, գիրա սիզին կէօզ եաշարընըզ պէնի տիւշարը էլէմ ու քէտէր իտիյօր . . . Պէն իւմիտիմի իսթիգ պալ իւզէրինէ պինա իտէճէյիմ . . . վազթ պանա մուին օլաճազ տըր . . . Մա- տամ քի գալպինիզ սէրպէսթ տիր, ումարըմ քի կիւնիւն պիրինտէ պէնի էյիճէ թանըյըպ անլոյարազ նիհայէթ պէնի սէվէճէքսինիզ վէ սիզի գարըլար միյանըն- տա մէսուտ վէ պախթիյար իթմէքլիկիմէ միւսաատէ իտէճէքսինիզ:

Պուըն տիյէրէք Ժառ Լահարտ՝ կէնճ գըզը քէնտիյէ տօղրու չէքտի իսէ տէ, գըզ պիր հըզ իլէ քէնտիյի սախթէ տօգթօրըն էլինտէն գուրթարտը, վէ պատէ- հու տէտի,

—Իսթիգպալին նէ օլաճաղընը պիլէմէմ. լաքին ուզաթտըղընըզ եէտը իմտատ վէ մուամէլէնէթէ կիւվէնտիյիմ կիւնէ լանէթ օգուլուպ բէշիման օլմաղա լուրթֆէն պէնի մէճպուր իթմէյինիզ . . . Պէն սիզէ պիր բէտէր . . . բէտէրլէրին էն ա- լէա՞ր նազարըյլա պագըյօր իտիմ . . . Պու պիր թաթլը ղույա իտի . . . պու ղույատան նիճիւն պէնի մահրում իթմէք իսթէյօրսընըզ:

Սախթէ տօգթօր Թօմբըն՝ քէնտի քէնտինի թէմամըյլա պուլմըզ օլտուղըն- տան, տուտագլարընը ըսըրըպ սօուգ գանլըլըզլա վէ սէրթճէ պիր Թարգտա ճէ- վապէն տէտի քի,

—Բէք ալէա, Մարթ . . . պէն սիզի պիր տօսթ, պիր ըէֆիգէ գանն իտիյօր իտիմ . . . սիզ իսէ չիւպհէլի պիր գարը օլտուղընըզտան, պէնիմ մուհապպէթը բէտէրանէմէ պիլէ էմնիյէթ իթմէյօր իմիշսինիզ . . . Սիզ պու կիւն պէնի ղէտա իտիյօրսընըզ, լաքին պէն ղարաղըմը չըգարաճաղըմ, Պէնիմ իլանը աշգ ու մուհապ- պէթ իաշիլիմէ կիւճէնտիրկինիզ բէշիման օլաճազսընըզ. կիւնիւն պիրինտէ պէնի սէվէճէքսինիզ, պուհա հիշ չիւպհէմ եօգ տըր, գիրա պէն պէօյլէ իսթէրիմ, վէ պէ- նիմ արղումա հիշ պիր շէյ մուխալէֆէթ իտէմէզ:

Պատէհու տահա լաթիֆ պիր սէտա իլէ իլամէի մէգալ իտէրէք տէտի,

—Կէլինիզ, սէվկիւլիւ էվլատ, պիր ազ շէյ եէյէճէք վազթ տըր:

Մարթ.—Հազգընըզ վար, տօգթօր . . . Կիտէյիմ չու կէճէլիկի չըգարըպ պիր ֆիսթան կիյէյիմ վէ սօնլրա թաամ օտաաընա կէլէյիմ:

Ժառ Լահարտ՝ թէրա չէհրէ վէ գաշարը չաթըլմըզ օլտուղը հալտէ չէքիտի կիթտի,

Ժառ՝ պիր հիտտէթլէ քէնտի քէնտինէ.—էվվէթ, պէնի սէվէճէք տիր . . . պէնի սէվմէսի լազըմ կէլէճէք տիր. Միւտտէթը էօմրիւմտէ պիրինճի տէֆա օլա- ռազ գալպիմ՝ միւպթէլաի աշգ ու սէվաա օլույօր . . . իլքի վէ սօնը պու օլա- ճազ տըր . . . իսթէրիմ քի Մարթ պէնիմ գարըմ օլտուն . . . Մէրգումէ գըզ պուհա մուխալէֆէթ իտիյօր ամմա, նէ՞ օլուր, Պէնիմ թահթը հիւքմիմտէ տիր . . . պանա իթաաթ իտէճէք տիր . . . Պու իշ վազթլա օլաճազ տըր, վէ էկէր

չաթը՝ լազը՝ կէլիր իսէ չաթը՝ չաճաղը . . . Մարթըն՝ անվալը գալպինի պէն-
տէն կիզէտիկինէ Էմինիմ . . . Պիլճիւմէ կէնճ գըզլար կիպի պու գըզ տախի չըգ-
տըղընա պիր աչգ ու սէվտա թասարլամըզ օլմալը տըր . . . Լաքին պու աչգ ու
սէվտայը ունութաճագ տըր :

Սախթէ տօգթօր թօմբսըն՝ քէնտի քէնտինէ պէօյլէ սէօյլէնէրէք կիթմիլ Բաս-
գալը պուլմը իտի :

Ժագ Լակարտ՝ Մարթըն օտասընտան տիշարը չըգար չըգմագ, մէրգումէ գըզ
էլլէրինի պիրպիրինէ պաղլայարագ տիգ իւթիւնէ կէլիպ, ագլը պաշնտան ղայպ
օլմուշ օլտուղը հալտէ քէնտի քէնտինէ քէքէլէյէրէք . — Եա Բասպիւմ Ալլահ, օ
գատար ճէֆա ու ըզտըրապ չէքտիքտէն սօնդրա պանա հէնուզ եէնի ճէֆա վէ
ըզտըրապլար տահա՞ մը չէքտիքէճէքսին : Պէնիմ բէտէլ Նազարըլա պագտըղըմ
պու ատամ՝ բէտէրանէ մուհապպէթտէն պաշգա պիր մուհապպէթլէ պէնի սէվի-
յօր իմիլ : Պէն պու մուհապպէթէ մուգապլէ իտէմէյէճէկիմ վէ տիկէր պիրինէ
ալէագա իթտիկիմ ճիհէթլէ, պու ատամըն մուհապպէթի պանա մուճիպը աֆէթ
ու Ֆէլաքէթ օլաճագ տըր . . . Եա Բասպիւմ Ալլահ, պէնի հըմայէ Էթ . սէն տէ,
վալիտէճիկիմ, գըզճըղազընը ախրէթտէն կէօզէթլէ . . . — տէյու տուվա իթտիք-
տէն սօնդրա, պիր հըզ իլէ կիյինտի վէ աչաղա էնտի :

Սուֆրայա օթուրանլարըն հէրսինտէ տէ պիր թագըմ տիւշիւնճէլէր վար ի-
քէն, թաամ՝ հիւզնէնկիզ պիր սուրէթտէ վուգու պուլմայըալ, լաքին բէք ուզու-
սիւրմէտի, վէ խիթամ պուլուր պուլմագ, Ժագ՝ Մատամ Լապառըն օղլուլա պու-
լուլմագ իւզրէ տիշարը չըգտը :

Սաաթ սէքիզէ իքի իւշ տագիգա գալարագ սախթէ տօգթօր՝ Սէն Սիւլբիս
մէյտանընա մուվասէլէթլէ, եէքտիկէրէ միւսավի եիւքսէքիքտէ օլմայան իքի չան
գուլէլի էսկի քիլիսէյէ տուխուլ իթտի :

Իպատէթխանէի մէզքիւր բէք թէնհա օլուպ, պիր գաչ գատըն՝ տիգ չէօք-
միւշ վէ պաշլարընը իքի էլլէրինին արասընա ալմը օլտուգլարը հալտէ գարանլը-
ղըն իչինտէ սուս բուս տուվա վէ իպատէթ իթմէքտէ պուլընըյօրլար իտի, գիրա
օ ճէսիմ քիլիսէտէ անճագ պիր գաչ գանտիլ իլէ պիր գաչ մում եանըյօր իտի :

Ժագ Լակարտ՝ մէզքիւր քիլիսէնին եան քիւշիւք իպատէթխանէլէրինտէն
պիրինին եանընտա տուրտը, գիրա օրատա միհրապըն էօնիւնտէ կէնճ պիր բա-
րազըն վէ եախօտ բարագ գըյաֆէթինտէ պիր տէլիգանլընըն տուվա իթտիկինի
կէօրմիւշ վէ մէրգումը Մատամ Լապառըն օղլու Բընէյէ պէնգէթմիշ իտի :

Սախթէ տօգթօր՝ պիր ազ վագթ քէմալը տիգգաթլա մէրգում տէլիգանլըյա
պագտըգտան սօնդրա, օ օլտուղընը էյիճէ անլամագ իչիւն եանընա եագլաշտը վէ
օմուզընա վուրարագ . — Սիգսինիզ, տէյիլ մի, Բընէ . — տէտի :

Օ տէլիգանլը սահիհէն Բընէ օլտուղընտան, մէրգում աչաղա գալգտը վէ է-
լինի տօգթօրա ուզաթարագ տէտի :

— Էվլէթ, պէն իմ . . . Շուրատա օթուրընըզ . . . Գարուլարըն գարանմա-
սընա հէնուզ եարըմ սաաթ վար տըր . . . սիզէ սէօյլէյէճէյիմ լագըրտըյա իսէ
պու գատար պիլէ վագթ լագըմ տէյիլ տիր . . .

Ժագ Լակարտ օթուրտը :

Տէլիգանը՝ մէրգումըն եանընա օթուրարագ վէ տահա եավաշ պիր սէտա իլէ սէօգիւնէ տէվամ իտէրէք տէտի :

— Պիրպիրիսիզլէ սլուլուչմագ իչիւն թային իթտիկիմ մահալէ էլպէթթէ թէ-
ածնիւպ իթտինիզ, սէվկիւլիւ տօգթօր . . . Պունըն սէպէպինի անլամագ զօր պիր
չէյ տէյիլ տիր : Պու կիւնքի կիւն հէնուզ թաշմագտա օլտուղըմ գըյաֆէթլէ է-
կէր ումուսի պիր մահալտէ սիգինլէ պուլուչսա իտի !, հէր քէսին նազարը տիգ-
գաթընը ճէլպ իտէր իտիմ . . .

Ժագ . — Պէնիմ էվիմէ կէլէպիլիւ իտինիզ . . .

Բընէ . — Օնու տա պէն իսթէմէյօր իտիմ :

Ժագ . — Նիչի՞ւն :

Բընէ . — Պունըն սէպէպինի շիմտի անլայաճագսընըզ . . . Եարըն թէրքը թա-
րիզը բուհպանիյէթ իաէճէկիմ հալտէ տիզ չէօքիւպ քէմալը տիյանէթլէ իպատէթ
իթտիկիմէ պէլքի տէ իսթիղրապ իթտինիզ . . . պունըն տա սէպէպինի անլամագ
գօլայ պիր շէյ տիր . . . Վագըա բարազլըղա հիչ իսթիտատըմ եօգ տըր, լաքին
պէն խալիս պիր տինտարըմ, վէ թէսավիւր իթտիկիմ մագսէտէ իրմէք իչիւն
պանա գուվլէթ ու ճէսարէթ վէրմէսինի ձէնապը Հագգտան թէմէննի իտիյօր
իտիմ . . . Շիմտի պէնի տիյնէյինիզ . . .

Ժագ . — Քէմալը տիգգաթլա սիգի տիյնէյէճէյիմ :

Բընէ . — Սիգին էվէ կէլմէք իսթէմէտիկիմին սէպէպինի շիմտի սիգէ իյգահ ի-
տէճէյիմ . . . Լաքին միւսաատէնիզլէ էվլէլ պէ էվլէլ սիգէ պիր շէյ սիւվալ ի-
տէյիմ :

Ժագ . — Պուլուրընըզ . . .

Բընէ . — Պիր մուսայէնէ իճրա իթտիրմէք իւզրէ վալիտէմլէ գօնաղընըզա կէլ-
տիկիմտէ, օրատա պիր կէնճ գըզ կէօրտիւմ, մէրգումէյի պիգէ թագտիմ իլէ ագ-
րապանըզտան օլտուղընը պէյան իթտինիզ իտի . . . — տէյիպ, պուրատա յէօ-
ղիւնի քէստիքտէ :

Ժագ . — Էյ սօնղրա նէ՞ օլմըւշ . . .

Բընէ . — Սօնղրա . . . րէճա իտէրիմ, տօգթօր, աչըգտան աչըղա պանա ճէ-
վապ վէրինիզ . . . պու կէնճ գըզ սահիհէն ագրապանըզտա՞ն մը տըր . . .

Ժագ . քէնտի քէնտինէ . — Ա՛հ, եանըլմամըլ իմիչիմ . . . պու ագչամ Բընէնին
պէնիմլէ պուլուչմագ իսթէտիկինին սէպէպինի էյի քէշֆ իթմիչիմ . . . — տէտիք-
տէն սօնղրա եիւքսէք սէտա իլէ իլավէի մէգալ իտէրէք տէտի :

— Շիւպհէ՞ մի վար, Մարթ ագրապամտան տըր :

Բընէ . — Եագըն՞ մը եօգսա ուզագ ագրապատան տըր :

Ժագ . — Եագընճա պիր ագրապամ օլուպ, բէտէր վէ վալիտէսի վէֆաթ իթ-
տիքտէ պու ալէմոտէ եաբա եալընըզ գալըղընտան, մէրգումէյի եանըմա ալտըմ
. . . պէօյիւթտիմ . . . գըզըմ կիսի իւզէրինէ թիթրէրիմ . . . Շիմտի օն տօ-
գուզ եաշընտա տըր . . . գաննըմ սիգինլէ եաշտաշ կիսի պիր շէյ տիր . . .

Բընէ՛ պիր սէտաի հէյէճանամիլլէ . — Տօգթօր, պէն Մատմագէլ Մարթը ճան
ու կէօնիւլտէն սէվէրիմ . . .

Ժագ . տէլիգանընըն սէօգիւնիւ քէսէրէք . — Մէրգումէյի սէվէ՞րմիսինիզ . . .

լաքին քէնտիսինի թանըր թանըմազ կիպի պիր շէյսինիզ նէ՞ . . .

Բընէ .— Պիր քէրրէ կէօրտիւմ ամմա , անիտէ ալէազա իթտիմ . . . տէլի տի-
վանէ կիպի մէրգումէյի սէվէրիմ , լաքին պու աշգ ու մուհապպէթին մահվ ու նա-
պէտիտ օլմայաճաղընը վէ միւտտէթը էօմրիւմտէ պու աշգ ու մուհապպէթտէն
պաշգա պիր ալէազամ օլմայաճաղընը հըսս իտիյօրըմ : Պու կիւն եօլա չըգաճա-
ղըմտան , պիր ազ էվվէլ ձէնսալը Հազգտան թէմէննի իթտիկիմ գուվվէթ ու ճէ-
սարէթի խըսըմընըզ օլան գըզըն կէօզլէրինտէն ախզ ու իսթիհսալ իթմէք իչիւն
մէրգումէյի պիր քէրրէ տահա կէօրմէկէ բէք արգու իտէրիմ , լաքին գալպիմի սի-
զէ աշմազսըզըն պու մէսէրրէթէ նաիլ վէ նասիպ օլմազ իսթէմէտիմ :

Ժազ .— Սիզ պիր նամուսլը չօճուգսընըզ . . . պիլլրիտիմ , շիւպէհմ եօգ իտի :

Բընէ .— Պու գըզ սէրպէսթ մի տիր , քիմսէյէ մէրպութ տէյիլ մի տիր :

Ժազ .— Սէրպէսթ տիր :

Բընէ .— Պու կիւնէ գատար մէրգումէյէ պիր դօճա պուլմազ նիյէթինտէ հիչ
պուլը՞նմատընըզ մը :

Ժազ .— Հիչ էօյլէ պիր նիյէթտէ պուլընմատըմ :

Բընէ .— Եաշատըղը ալէմտէ մէրգումէնին հիչ քիմսէյէ կէօզ աթմատըղընը մէ-
մուլ իտէ՞րմիսինիզ :

Ժազ .— Մէմուլ իթմէքտէն մատատ , պու պապտէ թէմամըյլա էմին օլտուղը-
մը տախի իլավէթէն պէյան իտէրիմ . . .

Պու ճէվապըն իւզէրինէ իքիսի պիրտէն պիր ազ սուս տուրուպ , իչպու սիւ-
քիւթտէն սօնղրա Ժազ Լակարտ՝ կիւլիւմսէյէրէք սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէտի :

— Շիւմտի արթըզ պիլմէք իսթէտիկինիզ շէյի անլայըպ էօյրէնտինիզ , տէյիլ
մի . . . Պու թահգիգաթընըզըն նէթիյճէսինի սէօյլէյինիզ պազայըմ :

Բընէ՝ բէք զիյատէ ուղըլըպ ճէպըն նէֆս իտէրէք կիւճ հալ իլէ .— Օ գըզա
պէնի գօճա գապուլ իտէ՞րմիսինիզ .— տէյու սիւվալ իթտի :

Ժազ .— Սէվկիւլիւ էվլատըմ , հազգընըզտա նէ տէրէճէ թէվէճճիւհիմ օլտու-
ղընը պիլիւրսինիզ , պուճըն տէլիլ ու իսպաթընը սիզէ կէօսթէրմիլիմ տիր , լաքին
Մարթա պէնիմ պէյէնտիկիմ գօճայը թէքիֆ իթմէյէ հիչ հազգըմ եօգ տըր . . .
Քէնտիսի քէնտի գալպինին ինթիսապ իթտիկի գօճայը ալմազ լազըմ կէլիր . . .
Ֆիքրիմի անլատընըզ , տէյիլ մի . . .

Բընէ՝ զայէթ գայըֆ պիր սէտա իլէ .— Անլայօրըմ . . .

Ժազ՝ տէվամ իլէ .— Պունտան մատատ հէր իքինիզ տէ հէնուզ բէք քիւչիւք
սայըլտըղընըզտան , հէման շիմտի էվլէնմէնիզ միւնասիպ տէյիլ տիր . . . Տահա
սիզին չալըշաճազ վազթընըզ տըր . . . պիր ազ տահա վազթ կէչմէլի , թամ ա-
տամ օլմալըսընըզ . . . Օ գէման կէլիպ պու թալէպինիզի թէքրար իտէպիլիւրսի-
նիզ , պէն տէ պու կիւնքի կիւն սիզէ վէրէմէտիկիմ ճէվապը պէլքի օ գէման
վէրէպիլիւրիմ :

Բընէ .— Պէն տէ զաթէն եարըն թուր մուգապէլաթ մուհարրիրինտէն ախզ ի-
տէճէկիմ երիմի պէչ պին Փրանգը՝ չալըշաճազ իչիւն գապուլ իթտիմ . . . Սէրվէթ
ու շէօհրէթիմի Մատմազէլ Մարթա արզ ու թազտիմ իթմէք իչիւն քէնտի սայ
ու էմէկիմլէ գէնկին վէ մէշուր օլմազ իսթէրիմ . . . Լաքին , տօգթօր , պիր

քերրէ սիգէ սէօյլէտիմ վէ թէքրար սէօյլէրիմ, մէրգուսէյի պիր տէֆա տահա կէօրիւր իսէմ գուզվէթ ու մէթանէթիմ եիւզ գաթ արթաճագ տըր . . . քէնտի հագգընտա հըսս իթտիկիմ մուհապպէթի եօլա չըգաճաղտան էվվէլ քէնտիսինէ սէօյլէմէք, վէ էկէր քէնտիսինէ լայըգ պիր հալտէ պուլընըր իսէմ լութֆէն պէնիսէվիպ սէվմէյէճէկինի վէ գալպինի պէնիմ իչիւն հըֆգ իտէրէք պանա պէքլէյիպ պէքլէմէյէճէկինի սիւվալ էյլէմէք՝ էն շէտիտ արգուլարըմտան տըր :

Ժագ . — Սէվկիւլիւմ Րընէ, սիգ հէնուզ կէնճ վէ թէճրիւպէսիգսինիզ վէ գիհնի . նիզ խայալաթլա մէմու տըր, պու հալ՝ միւթալէաի վագընըղտան անլաշըլըյօր . . . պիր ազ վագթ կէչտիքտէ, էլէէվմ էպէտի զանն իթտիկինիզ սէվտա վէ մուհապպէթին նէ օլտուղընը անլայաճագսընըզ . . . Պէն տէ սիգին եաշընըղտա իքէն, պիր տագըգաճըգ կէօրտիւկիմ պիր գարըյա բէք զիյատէ ալէագա իթտիմ, եախօտ պանա էօյլէ կէլտի . . .

Րընէ . — էյ սօնղրա՞ :

Ժագ . — Սօնղրա, սիգին կիպի պէն տէ եօլճուլըգ իթտիմ, օ շէտիտ ալէագա . նըն էսէրի պիլէ գալմայըպ, եալընըզ խաթըրէսի գիհնիմտէ գալտը . . .

Րընէ՝ սլաղըրարագ . — Պէն անը հիչ պիր վագթ ունութմայաճաղըմ :

Ժագ . — Պու եէմին՝ կէնճլիք եէմինի տիր . . .

Րընէ . — ինայր, տօգթօր :

Ժագ . — Պէն տէ էօյլէ սէօյլէր իտիմ ամմա, չօգ եանըլըր իտիմ . . .

Րընէ . — Պէն եանըլմայաճաղըմա էմինիմ : Եօլա չըգաճաղըմ սըրաոտա, հիչ օլմազսա պիր գաշ տագիգա օլտուն Մարթը կէօրմէքլիկիմէ միւսաատէ իտինիզ . . . բէճա իտէրիմ, եալվարըրըմ . . . էկէր լութֆէն գապուլ իտէր իսէ թէքմիլ հայաթըմը քէնտիսինէ հասր ու իհտա իթմէք՝ էն սէվկիւլիւ արգոււմ վէ էն գուզվէթլի իւմիտիմ օլտուղընը հուգուրընըղտա քէնտիսինէ սէօյլէմէքլիկիմէ միւսաատէ իտինիզ . . . Տօգթօր, սէվկիւլիւ տօգթօր, պուըն պանա նիճիւն տիրիղ իտէճէքսինիզ :

Պիր քէտի ֆարէյի պիւսպիւթին էօլտիւրմէղտէն էվվէլ անընլա նասըլ օյնար իսէ, Ժագ տա էօյլէ Րընէ իլէ օյնայօր իտի :

Պալէատէ թարիֆ օլընան միւքեալէմէնին հէման իպթիտասընտա սախթէ տօգթօր թօմբսըն՝ տէլիգանլընըն մագսէտինի քէչֆ իլէ, քէնտիսինտէն պիր լութֆը ազլիմ մագամընտա նէ թալէպ վէ իսթիրհամ իտէճէկինի անլամըչ իտի :

Պինաէն ալէյհ պու թալէպէ աճէլէ ճէվապ վէրմէյիպ, զիրա մէրգոււմ տէլիգանլը՝ իչպու թալէպիլէ պիւսպիւթին քէնտիսինէ թէսլիմ օլույօր իտի :

Հալ պու քի, պու ինսաֆսըզ օյուընըն հատտէն զիյատէ ուզանմասը միւնասէպէթսիզ օլաճաղընը անլայարագ ճէվապէն տէտի :

— Հագգընըղտա նէ տէրէճէ թէվէճճիւհիմ օլտուղընը միւսաատէնիզլէ պիր քէրրէ տահա արգ ու պէյան իտէրիմ, սէվկիւլիւմ Րընէ . . . Սիգի կէօրտիւկիմ իլք կիւնտէն՝ հագգընըղտա պիր մուհապպէթ խալիսանէ հըսս իտուպ, պուընը սիգէ պազը նասիհաթլար իթասըլլա արգ ու ըզհար էյլէտիմ . . . Պու նասիհաթլարըմը իճրա իտէճէկինիզէ էմինիմ . . . Գալապալըգտան այրըլըպ քէնտի քէնտի . նէ պիր մէվգի վէ վագլիյէթ բէյտա իթմէք իսթէյէն ատամա միւգթագի օլան մէ .

Թանէթի սիւնէ մէկնուտ կէորիւյօրըմ, պինաէն ալէյն գարարլաշտըրտըղընը թէ-
 չէպպիւստէ նախը մուվաֆադիյէթ օլաճաղընըզը գալիէն մէմուլ իտէրիմ . . .
 նախը մուվաֆադիյէթ օլուպ տա ագրապամտան օլան գըզը եէնիտէն թալէպ
 իթաիկինիդտէ, պու թալէպէ մէմնունիյէթը ազիմէ իլէ մուվաֆադաթ իտէճէյիմ,
 էլվէրիւ քի Մարթ՝ սիզէ զէվճէ օլմագ իսթէսին . . . Պու կիւն սէնիմ էօնիւմտէ
 մէրգուճէյէ իւանը աչգ ու մուհապպէթ իթմէկէ բէք զիյատէ արզու իտիյօրսընըզ,
 տէյի՞մ . . . Բէք ալէա, էօյլէ օլսուն, մուվաֆադաթ իտէրիմ . . .
 Բընէ՝ ազլը պաշընտան կիթմիշ կիպիւ.— Մուվաֆադաթ իտիյօրսընըզ,
 տօգթօր . . .

Ժագ.— Եվվէթ, ազիզիմ:

Բընէ.— Ալիմ Ալլահ, էլմաս բարչասը կիպիւ պիր ատամսընըզ:

Ժագ.— Լաքին պու մուվաֆադաթ՝ պիր շարթ իլէ տիր . . .

Բընէ.— Նէ՞ շարթ:

Ժագ.— Պէնիմ սիզէ կէօսթէրտիկիմ իշպու միւսաստէյի վալիտէնիզ տույմա-
 մալը տըր . . . քէնտիսինտէն իզն ալմագսըզըն իսթիգպալինիզ հագգընտա պէօյ-
 լէ պիր գարար վէ թէահհիւտտէ պուլուստըղըմտան տօլայը պանա տարըլասիլիւր,
 վէ հագգը տա օլուր, զիրա վիճտանըմ հիշ բահաթ տէյիլ տիր. Լաքին պէնիմ էն
 պէօյիւք էմէլիմ՝ սիզի մէսուտ վէ պաթիյար կէօրմէք տիր . . .

Բընէ.— Ահ, սէվկիւլիւ տօգթօր, սիզէ նա՞սըլ արզը չիւքրան վէ միննէթտա-
 րի իտէյիմ.— տէյերէք, Ժագըն էլվէրինի սըգտը, վէ իլալէի մէգալ իտէրէք.—
 Մատմագէլ Մարթը նէ՞ վագթ կէօրմէք իգպալինէ նախ օլաճաղըմ.— տէյու սիւ-
 վալ իթտիքտէ,

Ժագ.— Եարըն . . . Լաքին սուլըն իշիւն պիր գաշ սաաթ սօնըրա եօլա
 չըգաճագսընըզ:

Բընէ.— Նի՞չիւն էօյլէ:

Ժագ.— Մարթ՝ պիր արապա գագասընա ուլըրամըշ օլտուղընտան, պիր ազ
 քէյթսիզ տիր:

Բընէ՝ սաբ սարը քէսիւրէք հէյէճանը պիր սէտա իլէ.— Պիր գագա՞մը տէ-
 տինիզ:

Ժագ.— Եվվէթ, Լաքին թէյաշ իթմէյինիզ . . . գօրգուճագ վալիմ պիր
 չէյ եօգ տըր . . .

Բընէ.— Լաքին խաաթա տըր տիյօրսընըզ նէ՞ . . .

Ժագ.— Պիր ազ րահաթսըզ տըր . . . էնտիլէ իտէճէք հիշ պիր չէյ եօգ տըր
 . . . Պու սապահ մէրգուճէյի քէօյէ կէօնտէրտիմ, պիր գաշ կիւն օրատա գա-
 լաճագ տըր . . . օրատա պիր գօնաղըմ վար, մէրգուճէյի կէօրմէք իշիւն օրայա
 կէլմէլիսիւիզ:

Բընէ.— Պու գօնագ նէ՞րէտէ տիր:

Ժագ.— Մարն ըրմաղընըն գըյըսընտա . . . Գրէթէյլ արագիսի իւզէրինտէ . . .

Բընէ.— Լաքին, տօգթօր, եարըն կիւնտիւզին պիր գաշ սաաթ Բարիլգէն
 գաշամագ իսթ պիլիրիմ . . .

Ժագ.— Պէն Բարիլգտէքի գօնաղըմտան միւֆարէգաթ իտէմէյէճէկիմտէն, պու

տէսիկինիզ պէյհուտէ տիր . . . Եարըն խասթա պագաճագ կիւնիմ տիր , պըրա-
գամամ , խասթալարըմը պօշա չըգարամամ . . .

Բընէ .—Տօղրու տըր . . . լաքին օ հալտէ նա՞նըլ եարմալը . . .

Ժագ .—Եարըն սաաթ գաչտա՞ Թուրա հարէքէթ իթմէք նիյէթինտէսինիզ :

Բընէ .—Թարիֆայա պագտըմ . . . ագչամ սաաթ սէքիլի գըրգ պէշ կէչէրէք
պիր սիւրաթ գաթարը վար տըր . . . անընլա կիթմէք նիյէթինտէյլիմ . . .

Ժագ .—Վալիտէնիզ շըմէնտըֆէրէ գատար սիզէ ըէֆագաթ իտէճէ՞ք մի տիր :

Բընէ .—Պէօյլէ պիր նիյէթտէ պուլուկտըղընը պանա սէօյլէմիշ օլուպ , ում
մամ քի պու նիյէթինտէն սարփը նազար իթսին :

Ժագ .—Օ հալտէ վալիտէնիզ պիր շէյտէն շիւպհէլէնմէմէք իշիւն պագընըշ
նէ՛ եարմալը տըր . . . Պիլէթինիգի ալըսընըզ , բըրթընըզ գայտ իթտիրիրսի-
նիզ , վալիտէնիզէ էօբիւշիպ վէտալաշըրսընըզ , լաքին հարէքէթ իտէճէք եէրտէ
պուրատա գալըրսընըզ :

Բընէ .—Էօյլէ ամամ , չանթամը նէ՞ եարսյըմ . . . պէն անը դայպ իտէմէմ :

Ժագ .—Սիզ օլմագսըղըն օ կիտէր , էրթէսի կիւնիւ բուսուլանըզ էլինիգտէ
օլտուղը հալտէ Թուրա միւվասէլէթ իթտիկինիգտէ , օրատաքի տէմիր եօլ անպա-
րընա կիտիպ չանթայը իսթէյսինիզ . . .

Բընէ .—Էյ վալիտէմ պէնտէն այրըլտըգտան սօնղրա նէ՞ եարաճաղըմ :

Ժագ .—Կիտէր սթասիօն գազինօսընտա պէքլէրսինիզ , տրապա իլէ պիրինի
կէօնտէրիր սիզի ալտըրըրըմ :

Բընէ .—Պու արապա պէնի նէ՞րէյէ կէօթիւրէճէք :

Ժագ .—Դրէթէյլտէքի խանէմէ կէօթիւրէճէք , պէն օրատա Մարթըն եանըն-
տա սիզի պէքլէյէճէյիմ , պիր սաաթ օրատա վագթ կէչիրէճէքսինիզ , պատէհու
կէլտիկինիզ արապա իլէ եինէ Բարիզէ ավտէթ իտէճէքսինիզ . . . կէճէ սթասիօն
գուրպինտէ պիր օթէլտէ գալըրսընըզ . . . սապահ իլք թրէնէ ըաքիպ օլուրսը-
նըզ , ումարըմ քի մէմնուն վէ մէսրուր օլարագ եօլա չըգարսընըզ :

Բընէ .—Ա՛հ , տօգթօր , սէվկիլիւ տօգթօր , էլմաս կիպի պիր ատամսընըզ
. . . պունը նէ գատար աէսէմ ազ տըր .—տիյէրէք , քէմալը շէվգ ու մուհապ-
պէթլէ սախթէ տօգթօր Թօմարընն էլէրինի եէնիտէն սըգմագտա օլմալլա , մէր-
գում տօգթօր կիւլիւմսէյէրէք ճէվապէն ,

—Պէն խտէթա սիզին տօսթուկըզ օլտուղըմը սիզէ իսպաթ իթմէյէ չալըշը-
յօրըմ . . . Պունա հիշ լիյագաթըմ եօգ տըր . . . —տէտի :

Բընէ .—Քիլիսէ գաբուլարը գաբանաճագ . . . տիշարը չըգալըմ :

Ժագ .—Պիր շէյ տահա սէօյլէյիմ . . . եիրմի պէշ պին ֆրանգընըզ ալտըղը
նըղտա նէ՞ եարմագ նիյէթինտէսինիզ , նէ՞ եօլ թուլթաճագսընըզ :

Բընէ .—Պունա տաիր հէնուզ պիր գարար վէրմէմիլիմ տիր . . . Թուրտա
պու պապտէ պիր գարար վէրիպ սիզէ եագաճաղըմ . . .

Ժագ .—Իհմալ իթմէյիպ եագընըզ :

Բընէ .—Պէն իհմալ իթմէյիպ եագալըմ . սիզ տէ գօնթ տը Թօնէրիէօնին
գօնաղընտա վուգու պուլան սըրգաթ մատտէսլիլէ ուշաղը Ժէրօմ Վիլարըն մու-
հաքէմէսի նէ սուրէթ քէսսլ իտէր իսէ պանա պիլտիրէսինիզ , էկէր գօնթըն վա-

սխյէթնամէսի պուլունը պէլէ կէջերէք, վասխյէթ օլունան մէպլաղ գուրթուլըր խէ պէնիմ կէլիպ իսպաթը վիւճուտ իթմէքիկիմ լազըմ կէլիր . . .

Ժագ.—Միւթէվէֆա գօնթըն գըզըյա պէրապէր այնը կիւնտէ տիւնեայա կէլէն ալթը նէֆէր չօճուգլարա վէրիլէն միտալեայը պէրապէր ալմաղա ունութ մայաճագսընըզ, տէյիլ մի:

Րընէ.—Շիւպհէ մի վար:

Ժագ.—Մէգքիւր միտալեայը էլպէթթէ քէմալը տիգգաթլա չանթանըզա հըֆզ իտէճէքսիւիզ, տէյիլ մի:

Րընէ.—Օնա չօգ տիգգաթ իտէճէյիմ . . . Պու միտալեայը չօճուգլըղըմտան պէրու պօյնուստա թաշըրըմ վէ տայմա իւզէրիմտէ թաշըմագ իսթէրիմ:

Ժագ.—Հագգընըզ վար. ղայպ իթմէմէք իչիւն պունտան ալէա չարէ եօգ տըր: Ալլահա ըսմարլատըգ, սէվկիւլիւ էվլատըմ, եարըն ագչամ ինչալլահ եինէ կէօրիւշիրիզ:

Ժագ իլէ Րընէ՝ Սէն-Սիւլբիս քիլիսէսինտէն տիշարը չըգտըլար վէ թէքորար էլլէշտիքտէն սօնղրա եէքտիկէրինտէն այրըլտըլար:

Րընէ՝ վալիտէսինն իգամէթկեհաննա կիտէրէք քէնտի քէնտինէ.— Հայտէ պագալըմ, Մարթըն պիր կիւն պէնի սէվէճէյինի իւմիտ իտուպ իթմէյէճէկիմի պիւլէրէք եօլա չըգաճաղըմ: Ալիմ Ալլահ, տօգթօր բէք էլմաս կիպի պիրատամ տըր: —տիյօր իտի:

Ժագ իսէ մէրգոււմ տէլիգանլընըն հիչ պիր չէյտէն շիւպհէլէնմէքսիգին քէնտիյէ թէսլիմ օլմասընա ըէք վիյատտէ սէվինէրէք ալէամէթը մէսերրէթ ձլմագ իւզրէ էլլէրինի պիրպիրինէ սիւլթիւշտիրմէքտէ վէ քէնտի քէնտինէ.—Եարըն ագչամ պիր միտալեայը տահա օլնճագ տըր: . . . —տիմէքտէ իտի:

Շիմտի ոլիզ Րէյմօն Թրօմանթալա նագլը քէլամ իտէրէք, պագալըմ օ կիւնիւ նէ՞ իչ կէօրմիւշ տիր:

Րէյմօն Թրօմանթալ՝ օղլունա պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, սէրիան վէ նակէհան եօլա չըքմասը իյճապ իթաիկինի պիլտիրտիքտէն սօնղրա, ալտըղը էմր մուճիպինճէ գապթիյէ նէգարէթի տարիսինէ ագիմէթլէ, զապըթա ըլիսինն օտանընտա մուսալիլէյիլէ պուլուշմը իտի:

Պու իքի զաթ՝ Երմանա, Տիւվէրնուա իլէ Վիլթիւնին վէֆաթընը միւպէյիլն ժուրնալարը սուրէթը ճիտտիյէտէ թէտգթի իթմիլէր իտի:

Թէտգիւգաթը մէգքիւրէ խիթամ պուլտըգտա, զապըթա ըլիսի՝ պու իքի կէնճէրին իգամէթկեհաննա կիտիլիպ իճրաի թէհարրիյաթ օլունմասը ֆալիտէտէն թանլի օլմայաճաղընը պէյան իթմիլ օլմաղլա:

Րէյմօն.—Էֆէնտի, պէն Էվիլէա Տիւվէրնուանըն ամըլմըշ ծլտուղը իբի կէօր մէք իսթէրիմ.—տէտիքտէ:

Զապըթա ըլիսի.—Իչթէ.—տիյէրէք, իբի Րէյմօն Թրօմանթալա Վէրտի:

Րէյմօն՝ իբի ալըպ թէֆթիլ ու թէտգիւգ իթտիքտէն սօնղրա.—Պու պիր պաղ իբի տիր . . . պիր եուլար օլմալը տըր . . . պագընըզ եէմիլք հալգալտըրնտան աշընմըզ եէրէրի . . .

Զապըթա ըլիսի.—Պէն տէ էօյլէ զանն իտէրիմ, լաքին պուլնտան՝ պէօյիւք պիր նէթիլճէ չըգարըլմագ . . .

Բէյմօն.—Պէն տէ Էօյլէ տէրիմ, լաքին պիր վագթը միւնասիպտէ պու իր պիր տէլիլ ու Էմարէ օլապիրիւր:

Զապրթա րէիսի.—Մէմուլ իտէ Դմիսինիլ . . .

Բէյմօն.—Էվվէթ, զաննըմա միւմքին տէյիլ իսէ պիլէ միւնթէմիլ տիր . . .
Պինաէն ալէյհ, պու իրի լութֆէն պանա թէվտի իթմէնիլի րէճա իտէրիմ . . .

Զապրթա րէիսի.—Ալընըզ, Լաքին գորգարըմքի գոււմ իւզէրինտէ պինա եարարսընըզ . . . Հէֆ պազ իրէրի տէ պիր տիր . . . այնը սուրէթտէ իմալ օլունըրլար . . .

Բէյմօն.—Մուայէնէ իթմէլի տիր . . . Էվվէլա պագալըմ Ամէտէ Տիւվէրնուանըն իգամէթ կեանընտան նէ՞ մալիւմաթ ախզ իտէպիլէճէյիլ . . . Էօլտիւյինտէն պիր կիւն ագտէճ պիրլիքտէ իչլի իշմիշ օլտուղը արգատաշը՝ էրթէսի կիւնիւ վուգու պուլաճագ պիր քէօյ թէֆէրրիւճինտէն պահս իթմիշ տիր . . . Պու իր պիր գօնագ ախըրընտան չըգմա պիր իրէ պէնգէմէյօր . . . Պէլքի քէօյ թարաֆընտա պիր իզ պուլուրըզ . . .

Զապրթա րէիսի՝ այտղա գալգարագ վէ շարգասընը ալարագ.—Պէօյլէ օլմասընը թէմէնի իտէրիմ ամմա, հիշ ումմամ . . . —տէտի:

Պատէհու պու իքի մէմուր՝ Ամէտէ Տիւվէրնուանըն իգամէթ կեանընտա իճրաի թէհարրիյաթ իթմէք իւզրէ Պէլվիտէքի Ժիւլիէն—Լագրուա սօգաղընա ազիմէթ իթտիլէր:

Պիլ անլէրին արգասը սըրա կիտիպ տէ, թէհարրիյաթը մէգքիւրէնին թէֆէրրուաթըյա վագթ զայպ իթմէյէճէյիլ:

Գօնթ տը Թօնէրիէօնին վէրտիլի միտալեանըն՝ միւթէվէֆա տէլիգանլընըն իգամէթ կեանընտա պուլընամայաճաղընա, վէ մէրգոււմ տէօչէմէճի ամէլէնին գօմշուլարը վէ խանէնին զարուճըլարը հիշ պիր շէյաէն խապէրտար օլմատըգլարընտան ՚՛վագը օլան տիւվալլարա հիշ պիր ճէվապը սէվապ իթա իտէմէյէճէքլէրինէ օգույանլարըմըզ չիմտիտէն Էմին օլապիրլէր:

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ Էօնտէսինէ հէվալէ օլընան պու մէնհուս վէ զարիպ մատտէ իւզէրինէ զայէթ տիւշիւնճէլի, վէ պէլքի ուզուէն միւտտէթ իշիւն օղլունտան պյրըլաճաղընը տիւշիւնէրէք միւթատընտան զիյատէ մահզուէ օլտուղը հալտէ կէճ վագթ Սէն Լուի ասասընտաքի իգամէթ կեանընա վարտը:

Բէյմօն պիւթին կէճէ տիւշիւնիպ թաշընարագ զինինտէ պիր թագըմ բլանլար թէրթիպ իթմէքտէ վէ անլէրէ պէյէնմէյիպ պիր պիրի արտը սըրա պօզմագտա իտի իսէ տէ, էրթէսի կիւնիւ սապահլայըն էրքէն երնէ իճրաի թահգիգաթա թէչէպպիւս էյլէտի:

Մէրգոււմըն էն զիյատէ քէչֆ իթմէք իսթէտիլի շէյ՝ իքի կէնճէրին քէօյ թէֆէրրիւճինէ կիթտիքլէրի մահալ իտի. զիրա օ մահալի պուլընճա, արթըգ անտէն իր ուճու էլէ կէչիրէճէկի իւմիտինտէ պուլընըյօր իտի:

Մահալը մէգքիւրըն քէչֆի քէնտիսինէ միւշքիլ կէօրիւնիպ, լաքին պիւսպիւթին մուհալ կէօրիւնմէյօր իտի:

Պրագալըմ Բէյմօն քէնտի թէհարրիյաթընա գօյուլըն, պիզ Միրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնաղա ալտէթ իտէլիմ:

Ժագ Լակարտ, եանի սախթէ տօգթօր Թօմբսըն՝ Րընէ Լապառ իլէ միւլա-
գաթտան սօնղրա գօնաղա ավտէթ իտէրէք, բէք եօրկուն օլմասընա մէպնի իս-
թիրահաթ իթմէք իւզրէ քէնտի օտասընա չէքլմիլ իտի:

Ժագ էրթէսի սապահ էրքէն գալգըս, կէյա սըր քեաթիպի օլան Բասգալը
քէնտի իշ օտասընա չաղըրթտը:

Ժագ Լակարտըն բէք տիւշիւնճէլի օլտուղը՝ սիմասընտան պէլլի օլույօր իտի:
Բասգալ.—Նէ՞ն վար, արգատաշ. բէք հիւզնլի կէօրիւնիյօրսըն, աքսի պիր
չէյ մի օլտու:

Ժագ.—Պու սապահքի կազէթալար վա՞ր մը:

Բասգալ.—Էվլէթ, վար:

Ժագ.—Ամէտէ Տիւմէրնուա իլէ տիւպէր Վիրօթինինին վէֆաթը հազգընտա
էլան պիր չէյ եազմամըշլար մը:

Բասգալ.—Էլան պիր չէյ եազմամըշլար:

Ժագ.—Պու սիւքիւթ սանա զարիպ կէօրի՞նմէյօր մը:

Բասգալ.—Հիչ պիր վագթ:

Ժագ.—Էյլէ ամմա պէնի տիւշիւնտիրիյօր, պէնի տիւշարը էնտիլէ իտիյօր,
հաթթա գօրգուտըյօր պիլէ . . .

Բասգալ.—Նի՞շիւն էյլէ:

Ժագ.—Չիւնքի պու սիւքիւթին պէհէմէհալ պիր սէպէպի վար տըր:

Բասգալ.—Պիր սէպէպի՞ մի. պունա շիւպհէ եօգ տըր, լաքին պու սէպէպի
քէշֆ իթմէք պէնճէ գօր պիր չէյ տէյիլ տիր:

Ժագ.—Սէնճէ նէ՞ սէպէպ տիր:

Բասգալ.—Բօլիս հէյէթի՝ Անթուան Ֆօվէլին գաթիլինի պուլմըլ օլմայըս,
իքի կէնճէրին գաթիլլէրի տէ քէնտիսինտէն գուրնաս օլտուգլարընը վէ անլէրի
տախի թութամայաճաղընը հըսս իտէրէք, կազէթալարըն քէնտիսինէ իգթիտար-
սըլլըգ աթֆ իթմէսինտէն վէ Բարիզ էհալիսինի քէնտի ալէյհինէ չըգարմասընտան
գօրգմագտա վէ իգթիտարսըլլըղընը միւպէյին պիր սէօզ սէյլէմէքտէն սագըն-
մագտա վէ իսթիյարը սիւքիւթ իտուպ հիչ պիր չէյ աչըղա վէրմէմէքտէ տիր . . .
Խիւլասաի քէլամ, տէտիկին պու սիւքիւթ՝ պանա գօրգու վէրէճէք եէրտէ գալ-
պիմէ իթմինան կէթիրմէքտէ տիր . . . Պիպէ գուրչուն տօգանմագ:

Ժագ.—Չընղըրաղը պաղլամագ վէ բօլիսի թութուշտըրմագ իչիւն եալընըլ
պիր կազէթաճը էլվէրիր:

Բասգալ.—Է՛հ, նէ՞ օլուր . . . Պիզ թէտապիրը մուէստիրէ իթթիխագ իտուպ
քէմալը մէհարէթլէ իճրաի մուամէլէ իթմէքտէ օլտուղըմըլտան, եագայը հիչ էլէ
վէրէմէյիզ, Ատիյէճէ պիր տարպը մէսէլ վար անը խաթրընա կէթիր: «Ճինայէթ
քիմէ ֆաիտէլի իսէ անը արայընըզ» տէրլէր: Պու տարպը մէսէլէ իսթինատէն,
պէն տէ տէրիմ քի, պիրպիրինի միւթէագըպ վուգու պուլան պու վէֆիյաթըն սէ-
պէպինի պու ալէմտէ քի՞մ պուլապիլիր . . . Գօնթ տը Թօնէրիէօնին վարիսլէրի:

նի մահով ու նապէտիտ իթմէքլիքտէ պիգիմ պիր կէօնա մէնֆաաթըմըզ օլտողընը խապաթ իթմէք՝ միւմքինսիզ պիր շէյ տիր . . . Իմտի, ինան օլսուն, գօրգմայալըմ վէ գապիճէ պասարագ հէտէֆը մագսուտա տօղրու եիւրիւյէլիմ :

Ժագ.— Գալպիմէ իթմինան կէթիրտին . . . Էվվէթ, հէտէֆը մագսուտա տօղրու եիւրիւյէլիմ. հէր կիւն պիրէր մըգտար հէտէֆէ եագլաշմագտայըզ, եարըն տահա գիյատէ եագընընա կիտէճէյիզ . . .

Բասգալ.— Եարըն մը :

Ժագ.— Էվվէթ :

Բասգալ.— Նա՞սըլ :

Ժագ.— Պու ագչամ Բընէ. Լապառըն միտալեասընը էլէ կէչիրէճէյիզ :

Բասգալ.— Ֆիքրինի իյզահ էթ :

Ժագ Լակարտ՝ իլը կիւնիւ Սէն—Սիւլբիս քիլիսէսինտէ ճէրէյան իտէն ահվալի մուսթասար պիր սուրէթտէ արգատաշընա իյզահ ու պէյան իթտի :

Բասգալ.— Տիմէք մէրգոււմ տէլիգանլը՝ պու ագչամ տէմիր եօլ գաթարընըն հարէքէթինտէն սօնղրա սթասիօնտա պէլէյէճէք տիր, էօյլէ՞ մի :

Ժագ.— Էվվէթ, սթասիօն գազինօսընտա պէլէյէճէք. սէն անը բէք գօլայ թանըյաճագսըն . . .

Բասգալ.— Խուսուսիյէ մէքթէպը բուհանի շակիրտի գըյաֆէթինտէն քէնտիսինի բէք չարուզ թանըյաճաղըմ . . .

Ժագ.— Խա՛յր, սէնին պէնիմ կիպի կիյինմիշ օլաճագ տըր :

Բասգալ.— Պու օլմատը . . . պէն քէնտիսինի եալընըզ պիր տէֆա կէօրմիւշ օլտըղըմտան, սիմասը բէք օ գատար խաթըմտա եօգ տըր . . . Լաքին նէ՞ օլուր, պէն գօգու ալըրըմ. բուհպան էլպիսէսի թաշըմըզ օլտըղընտան, էլպէթթէ պիր ազ բուհանի թաւր ու միշվարը ալմըշ տըր . . . պէն անը պուլաճաղըմ : Մէրգոււմը սաաթ գա՞շտա կիթմէլի ալմալը :

Ժագ.— Սաաթ օն բատտէլէրինտէ . . . մէրգոււմա պէրապէր Բըթի Գասթէլ գօնաղընա տա ագչամ սաաթ օն պիրտէն էվվէլ միւվասէլէթ իթմէմէլի . . . քէմալը իհթիյաթլա տավրանմալը տըր . . . Մատամ Լապառ օրատա օլաճագ տըր . . .

Բասգալ.— պիր իսթիղրասըլ թամմ իլէ.— Վալիտէսի՞ մի :

Ժագ.— Էօյլէ եա՛ :

Բասգալ.— Պու նէ՛ ագըլըզգա հարէքէթ տիր . . .

Ժագ.— Պիլաքիս մէհարէթին նիհայէթ տէրէճէսի տիր, ուսթաճա պիր գօլբօ տըր . . . Պէն կէօյա Մատամ Լապառա ալէագա իտուպ մէրգոււմէյի քէնտիմէ պէնտ իթտիկիմտէն, օ տախի՝ Ալլահ իթմէսին, իլէրուտէ քէնտիսինէ պիր գօճա օլապիլիլիմ տէյու գանն իտիյօր . . . Մէրգոււմէյի Բըթի Գասթէլտէ ագչամ թաամընա տալէթ իթմիշ օլտըղըմտան, կէճէ օրատա գալաճագ, էրթէսի կիւնիւ սու քէնարընտա պէօյիւք աղաճլարըն ալթընտա պիրլիքտէ գըր սէֆասը իտէճէյիզ . . . Թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ, պու գարընըն պէնիմ խանէմտէ վէ պէնիմ բէֆագաթըմտա պուլընըն՝ աալիյէճէ պանա բէք պէօյիւք ֆաիտէյի մուճիսլ տիր . . . Մէսէլա էկէր օլլուռնա պիր գագա վուգու պուլուր իսէ, վալիտէսի՝ պու գագատա պէնիմ պիր կէօնա մէտսալիմ օլտըղընա չիւպհէ իտէպիլիթ մի :

Բասգալ.—Ճիւղի պիր չայիա մէրգումէյի ույանտըրապիրի . . .

Ժազ.—Շայիա տէվէրան իթմէյէճէկինի սէն տէ պէնիմ կիպի պիրսին . . .
Պունտան մաատա թէտապիրը իհթիյաթիյէ իթթիխազ իտէճէյիմ . . . Պիզիմ մէ-
նաֆիիմիզ իչիւն չալըջորըմ, պունա հիչ չիւպհէ իթմէ . . .

Բասգալ.—Ատամ սէն տէ . սէնին մահիր օլտըղընը պիրիրիմ, լաքին պազէն
սէնին ճիւրաթը Փէվգէլատէն պանա գօրգու վէրիյօր . . . Պանա պաշգա պիր
սէօյլէյէճէյին եօգ մը տըր :

Ժազ.—Պաշգա պիր սէօյլէյէճէյիմ եօգ տըր . անճազ Անթէլ՝ էսկի քիթապ
սաթըճըսը Անթուան Ֆօվէլին կիւնիւնտէ եարտըղը կիպի եինէ պիզտէն էվվէլ Բը-
թի Գասթէլ գօնաղընա ագիմէթ իտուպ կիւզէլ պիր թաամ թէտարիք իթսին . . .
Մէրգումէ գատըն հարէքէթ իթմէզտէն էվվէլ քէնտիսինէ թալիմաթը լազըմէ ի-
թա իտէճէյիմ :

Անթէլ Ժազըն թալիմաթընը ախզ իլէ էօյլէնտէն սօնղրա Բըթի Գասթէլ
հարէքէթ իթմէյէ հազըր օլտու . . .

Տօգթօր թօմբսընըն՝ խասթէկեանը մուայէնէ իտէճէկի վազթ հիւլուլ իտուպ,
տիշարքի ինթիզար սալօնընտա գալապալըզ եղղըտը :

Մարթ՝ սանտըգքեարլըզ մագամընա օթուրմազտան էվվէլ պէր միւթատ Ժա-
զըն եիւզիւնէ կիւլիւմսէմիշ իտի :

Սաաթ ալթը պուչուգտա տօգթօր՝ մուայէնէսինէ խիթամ վէրիպ, օ կիւնիւ
պագըլամայան միւլթէրիլէրի էրթէսի կիւն պագաճաղընը պէյան իթտի :

էօքսիւզ գըզ՝ տօգթօրըն հիսապընը վէրտի :

Մէրգումէ՝ իլք կիւնքի միւքեալէմէյի ունութմըզ կէօրիւնիյօր իտի . . . Հաթ-
թա եիւզիւնտէ միւթատտան զիյատէ սէվինճ միւչահէտէ օլընըյօր իտի, լաքին
պու սախթէ մէսէրրէթ՝ Ժազըն թէճրիւպէլի պագըլընը ալտաթամազ իտի :

Ժազ՝ քէնտի քէնտինէ.—Պու գըզ՝ գալպինին հիչ քիմսէյէ մէրպուլթ օլմա-
յըպ սէրպէսթ օլտըղընը եալան սէօյլէյօր . . . պէնի ալտաթըյօր . . . Աճապա
քիմի՞ սէվիյօր, եախօտ տահա տօղրուսը աճապա քիմի՞ սէվմէք թասափվուրընտա
պուլընըյօր . . . Պէն պունը անլայաճաղըմ . . . անլամագըլըմ լազըմ տըր . . .
րագիպիմի աճըրըմ . . . եօլըմըն իւզէրինտէ չօգ պիր վազթ էնիէլ օլամայաճագ
տըր.—տիյօր իտի :

Ժազ Լակարտ՝ գարա գարա տիւչիւնճէլէրինի մուախիւտէն զիհինտէն տէֆ
իլէ եիւզիւնտէ պիր էսէրը Ֆէրահիյէթ կէօսթէրմէկէ պաշատը, վէ տիշարը չըգըպ
պիր եէրէ կիթմէյէ մէճպուր օլտըղընը վէ թաամտա հազըր պուլընմայըպ էրթէսի
կիւնիւ էօյլէնտէն սօնղրա ափտէթ իտէճէկինի էօքսիւզ գըզա խապէր վէրտի :

Պատէհու իլափէի մէգալ իտէրէք տէտի .

—Սէվկիւլիւմ Մարթ, ունութմայընըզ, պէնիմ մուզիգալը պիրինճի սուարէմ
բազար էրթէսի վուգու պուլաճագ տըր, միւսաֆիրլէրի պէնիմէ սիզ գապուլ ի-
տուպ թաաղիմ էյլէյէճէքսինիզ :

Մարթ.—Վագըա բէք օ գատար ալըլըզ տէյիլիմ աճմա պու վազիյֆէյի
միւմքին մէրթէպէ հիւսնիւ իյֆա իտէճէյիմ . անճագ պունտա պէնիմ իչիւն բէք
միւլքիւ պիր մէսէլէ վար տըր :

Ժազ.—Նէ՞ մէսէլէ տիր, սէվկիւլիւ գըզճըղազ :

Մարթ . — Պէն նէ՞ կիյինէճէյիմ : Հէնուզ վալիտէմին եասընը թուրմագտա-
յիմ . . .

Ժագ . — Պէն տէ զարթէն եաս էլպիսէնիզի չըգարմանըզը թալէպ իթմէմ , պու-
պիր պալօ տէյիլ տիր . . . պիր սիյահ Փիսթան կիյինիզ ամմա բէք օ գատար սա-
տէ պիչիմտէ օլմասըն , տանթէլալարլա միւզէյյէն օլան գօլ պաշլարընտան օմուզ-
լարընըզըն եօգարըսը Փարգ օլունսըն . . . պիր տէ կիւզէլ գումրալ սաշլարընը-
զըն իչինտէ պէյագ գօլտէլատան պիր պաղ պուլընըր իսէ , բէք միւքէմէլ վէ ճա-
զիպէլի օլուր . . . Պէն սիզէ պիր թավըր նազիքեանէտէ տավրանմանըզը թավ-
սիյէ իթմէմ , զիրա սիզ նէզաքէթ ու զերաֆէթին պիզզաթ միւճէսսէմիսինիզ ,
անճագ սէրպէսթ պիր թավր ու հարէքէթտէ պուլընմանըզը թավսիյէ իտէրիմ . . .
Սըգըլմայընըզ , միւնասէպէթսիզ պիր գօրգազըզ կէօսթէրմէյինիզ . . . Սայքի է-
վին հանըմը սիզսինիզ , պունը չիմոիտէն զիհնինիզէ գօյընըզ . պու տա պիր կիւն
սահիհ օլաճագ տըր :

Մատմազէլ Մարթ , պու սօն քէլիմէլէրի իշտինճէ թիթրէտի վէ բէնկի աթըպ
պիր սաբ սարը վէ պիր գըբ գըրմըզը օլտու :

Պիր ազ սօնդրա մէրգումէ գըզ՝ տուչար օլտըզը հէյէճանընը թէսքինէ մու-
վաֆֆագ օլուպ , լաքին եինէ եավաշ պիր սէտա իլէ Ժագա խիթապէն տէտի :

— Տօգթօր , տէտինիզ քի պէնի սէվէրսինիզ . . .

Ժագ . — Վէ թէքրար տէրիմ քի , սէվէրիմ սիզի , Մարթ , ճան ու կէօնիւլտէն
սէվէրիմ սիզի . . . Նէ գատար միւմքին իսէ պէն տէ սիզի օ գատար սէվէրիմ . . .

Մարթ . — Էօյլէ իսէ պունը սանա իսպաթ իտինիզ :

Ժագ . — Նա՞սըլ :

Մարթ . — Վալիտէմին եասընտան չըգընճայա գատար արթըզ պիր տահա իշ-
պու աշգ ու սէվտանըզտան պահս իթմէմէնիզի պանա վատ իտինիզ . . .

Ժագ . — Պիր սէնէ . . . հէման պիր սէնէ գալպիմէ սիւքիւթ իթտիրէյիմ ,
էօյլէ՞ մի :

Մարթ . — Պու պապտէ սիզէ չօգ միննէթտար օլաճաղըմ . . . Պու բէճամը
բէտտ իթմէյինիզ . սօն նէֆէսինի գուճաղընըզտա թէսլիմ իտէն սէվկիւլիւ քէ-
րիմէնիզին խաթրը իչիւն . . . հագըզմտա հըսս իթտիկինիզ մուհապպէթին խաթ-
րը իչիւն պու թալէպիմի պանա տիրիզ իթմէյինիզ :

Մարթըն սէտասը հէր նէ գատար հիւզնէնկիզ իտի իսէ տէ , լէթաֆէթ ու
հէլալէթտէն արի տէյիլ իտի :

Ժագ Լակարտ՝ կէնճ գըզըն սէօզ ու սէօհպէթինի տիյնէյէրէք պիր նէվի սէ-
քէր հալէ տիւչար օլմուշ իտի :

Նիզամսըզ վէ չէտիտ պիր սուրէթտէ մէրգումըն գալպի չարմագտա իտի :

Ժագ . — Էյ պու պիր սէնէնին Նիհայէթինտէ սիզէ աշգ ու մուհապպէթիմտէն
պահս իթտիկիմտէ , արթըզ պանա սիւքիւթ իթտիրմէյէճէքսինիզ , տէյիլ մի :

Մարթ . — Ուայր , սիւքիւթ իթտիրմէյէճէյիմ . . .

Ժագ . — Վէ « Պէն տէ սիզի սէվէրիմ » տէյու ճէվապ վէրէճէքսինիզ , տէ-
յիլ մի :

Մարթ . — Իսթիգպալին սըրընը եալընըզ Ալլահ պիլիր . . . իսթիգպալ ճէ-
նապը Հագըզն եէտը իլահիսինտէ տիր . . .

Ժառ. — Լաքին պանա իւմիտ վերյօրսընըդ նէ՞:

Մարթ. — Իւմիտի սիզէ տիրիդ իթմէյէ հագգըմ եօգ տըր . . . — տիյէրէք
կիւլիօմէտի վէ էլինի ժառա ուզաթտը:

Սախթէ տօգթօր Թօմբսըն՝ գըզըն նազիք էլինի թութարագ պիր արզուի չէ-
վանի իլէ տուտագլարընա կէօթիւրտիկինտէն, պու հարէքէթ՝ էօքսիւզ գըզը պիւ-
թիւն վիւճուտըյա թիթրէթտի:

Ժառ պատէհու. — Բէք էյի . . . հէր նէ գատար պիր սէնէ պիր սար տիմէք
իսէ տէ մուվաֆագաթ իտէրիւմ . . . սիզէ հիշ պիր չէյ տիրիդ իթմէմ . . . Պուն-
տան մատտա սիզ պէնի պիւսպիւթիւն իւմիտսիզ սլրագմատըզընըզ կիպի, պէն տէ
սիզի բէք զիյատէ սէվտիկիմտէն, նիհայէթ պէնի աճըյալ ուզուն միւտտէթ աչ-
գընըզա սուզան օլմագլըզմա գաիլ օլմայաճագսընըզ . . . Սայր, խայր . . .
պանա ճէվապ վէրմէյինիդ . . . պու իւմիտ, պու բույա իլէ պէսլէնիպ եաշմագ
իսթէրիւմ . . . — տէտի վէ կէնճ գըզտան միւֆարէգաթ իթտի:

Մարթ՝ իլք կիւնտէն պէրու էյիճէ տիւշիւնիպ թաշընմըլ օլտըղընտան, սախ-
թէ տօգթօր Թօմբսընա ճէվապէն սէօյլէտիկի պիր գաշ սէօզ՝ միւթալէաթ վէ
թէֆէքթիւրաթը վագըսընըն նէթիւճէսի իտի:

Մարթ՝ քէնտի քէնտինէ. — Հէր հալտէ վագթ գաղանմալը տըր: Քէտէրը
ֆէրգէնտանէմի, եանի վալիտէմին եասընը քէնտիմէ սիւրէր թութայըմ . . . պիր
սէնէ միւտտէթ իսթէյիւմ . . . Օ գէմանա գատար տօգթօրըն աչգ ու սէվտաթը
պագը գալըր իսէ, էլպէթթէ հալ ու աշվալիմտէ թաատիւլաթ ու թէպէտտիւլա-
թը քէսիրէ վագը օլաճագ տըր, ինթիմալ քի Բօլը եէնիտէն կէօրիւրիւմ . . . —
տիյօր իտի:

Մէրգումէ էօքսիւզ գըզըն պու զարարսըզ հիյլէսի՝ անիտէ նալը մուվաֆ-
ֆագիյէթ օլմուշ, զիրա ժառ Լակարտ՝ բէք օ գատար մըրըլտանմագսըզըն թէք-
լիֆինի գապուլ իթմիշ իտի:

Ժառ Լակարտ՝ Բասգալ Սօնիէ իլէ սօն պիր գաշ սէօզ տահա սէօյլէնտիքտէն
սօնդրա, գօնագտան չըզըպ պիր արապայա բաքիպ օլմուշ վէ վէնսէն տէմիր եօլ
սթասիօնընա չէքմէսինի արապաճըյա էմր իթմիշ իտի:

Լաքին հէնուզ էրքէն օլտըղընտան, ժառ պիր գաղինոյա կիրտի վէ Մատամ
Լասպառ իլէ պուլուշաճագլարը սաաթա պէքլէտի:

Բընէ Լապառ՝ օ կիւնին պիր գըսմընտա պիր թագըմ չէյլէր միւսլայէա իտուպ
եօլճըլըզ իշիւն հազըրըզ կէօրտիւքտէն սօնդրա, վալիտէսիլէ թաաւ իթմէյէ կէլ-
միշ իտի:

Մէրգոււմ տէլիգանը՝ արթըզ մէքթէպը բուհանի գըյաֆէթինի լապիս օլմա-
յըպ, մաի չուհատան մամուլ ալէա պիր գաթ բուպա կիլինմիշ վէ զայէթ թէնա-
սիւսլի օլան պէտէնինէ բէք կիւզէլ եագըլտըրմըլ իտի:

Հէր նէ գատար եիւզիւնտէ վէ տուտագլարընտա հիշ բէնկ եօգ իտի իսէ տէ,
քէնտիսի վաթէն բէք կիւզէլ վէ նազիք պիր տէլիգանը օլտըղընտան, բէք չօգ
գատընլար պուճը քէնտիսինէ սէօյլէմէկէ բէք զիյատէ արզու իտէպիլիւրլէր իտի:

Սաաթ եէտի պուշուգտա Մատամ Լապառըն պէսլէմէսի պիր քիրա արապաթը
թութմաղա կիթտի:

Պաբուճը՝ պիր չանթա իլէ պիր սանտըղը արապանըն սանտալեասը իւզէրինէ

եիւքէթմէք իշիւն մէրգումէ պէսէմէյէ եարտում իտուպ, պիր ազ սօնդրա անա
օղուլ տէմիր եօլ սթասիօնընա տօղրու ազիմէթ իթտիլէր:

Բընէ Լապառնը րաքիսլ օլաճալը տէմիր եօլ գաթարը ագչամ սաաթ սէքիզի
գըրգ պէշ տագիգա կէշէրէք հարէքէթ իտէճէք իտի:

Պիլէթ մահալլէրի հէնուզ աշըմամըշ իտի:

Մէրգում տէլիգանլը՝ վալիտէսինի գօլթուղընա ալըպ, իքիսի պիրտէն սթա-
սիօն սալօնընտա աղըր աղըր կէզինտիլէր վէ եավաշ պիր սէտա իլէ գօնուշտըլար:

Մալիւմ օլտըղը իւզրէ, Մատամ Լապառնը՝ օղլունա բէք օ գատար պիր մու-
հապպէթի եօգ իքէն, միւտտէթը էօմրիւնտէ պիրիւնի տէֆա օլարագ վէ հիշ պիր
կէօզէ չարբար սէպէպի օլմայարագ, շիմտի անալըգ հըսսը ուլանմըշ կէօրիւնի-
յօր իտի:

Բընէնին կիթմէսիլլէ քէնտիսինին պիր սըգընթըսը էքսիք օլաճաղընտան,
պուենա սէվինէճէք եէրտէ մահզուն վէ միւքէտտէր օլույօր իտի: Մատամ Լապառն
օղլունտան այրըլաճաղընա հագիգաթէն բէք զիյատէ քէտէր իտիյօր իտի:

Բընէ հարէքէթ իթտիքտէն օն տագիգա սօնդրա Մատամ Լապառն հագիգա-
թէն անը արթըգ ունութաճագ վէ խաթրընա պիլէ կէթիւմէյէճէք իտի իսէ տէ,
օղլու հէնուզ օրատա եանընտա պուլընտըղընտան, միւրգումէ գարը՝ քէնտիլի
թութամայըպ բէք շէտիտ պիր հէյէճանա տիւչար օլմուշ իտի:

Բընէ քէնտիսիլլէ լագըրտը իթտիկինտէ, սէսի՝ միւթատտէն զիյատէ քէնտի-
սինէ թաթը կէլիյօր իտի:

Տէլիգանլը իսէ՝ չօգտան պէրու վալիտէսինին սօուգըղընա ալըշմըշ օլտըղըն-
տան, շիմտի պիրտէն պիրէ պէօյլէ պիր շէֆագաթը մատէրանէ իպրագ իթմէսինէ
թէաճճիւպ իթմէքտէ վէ պուենը հիշ պիր շէյէ համլ իտէմէքտէ իտի:

Բընէ՝ պիրտէն պիրէ. — Մահզուն վէ տիւչիւնճէլի կէօրիւնիյօրսըն, վալիտէ-
ճիկիմ. պու հիւզն ու տիւչիւնճէ ումմամ քի պէնիմ ազիմէթիմ իշիւն օլուեն . . .
— տէտիքտէ, վալիտէսինին կէօզէրի տօլուպ եանաղընտան աշաղա կէօզ եաշլարը
ագմաղա պաշլատը, վէ օղլունըն էլլէրինի թութուպ սըգարագ տէտի,

— եանլըշըն վար, էվլատըմ. ազիմէթին պանա չօգ հիւզն ու քէտէր վէ-
րիյօր . . .

Բընէ. — Նիշիւն էօյլէ. պու ազիմէթի պիննէֆս սէն արզուլէյօր իտին . . .
պուենտան մատաա պէն եինէ ազտէթ իտէճէլիմ . . .

Մատամ Լապառն. — Օնա շիւպէն՝ մի վար . . . Պու հալիմ՝ հիշ եէրի եօգ
պիր գաաֆը զիհն տիր. լաքին պանա էօյլէ կէլիյօր քի, պու այրըլըգ՝ պիզիմ ի-
քիմիզէ տէ մուճիպը աֆէթ ու մուսիպէթ օլաճագ տըր . . .

Բընէ. — Եինէ սէօյլէրիմ, վալիտէճիկիմ, սէն պէօյլէ իսթէտին . . . պու եօլ-
ճուլըգ պէնիմ խաթր ու խայալիմտէն պիլէ կէշմէյօր իտի . . .

Մատամ Լապառն պաշընը էօնիւնէ աստը:

Բընէ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Պու գօրգուլարընա կէլինճէ, սէնին տէտիկին
կիպի պուենլար՝ պիր գաաֆը զիհնտէն նէշէթ իտիյօր . . . Պէն պուենա հիշ էհէմմիյէթ
վէրմէմ վէ սէնին տաթի պէնիմ կիպի եարմագըղընը թապսիյէ իտէրիմ . . . Սէ-
նին զանընճա պու այրըլըգտան պիզէ պիր մուսիպէթ վագը օլաճագ տըր . . .
պէն պուենըն պիւսպիլիթիւն աքսիսի օլաճագ տէրիմ . . . Պէնիմ իսթիգպալէ իթի:

գատում վար տըր . . . Սէն չիւզէ խոյորսըն , լաքին պէն իւմիտ խոյորում . . .
Սէն տէ պէնիմ կիպի եար . . . իւմիտ չիւզէտէն ալէա տըր :

Պու արա չըմէնտըֆէր գամբանասը չալընսը :

Վազթ կէչմէքտէ օլտըղընտան պիլէթ մահալլէրի հէմանտէմ աչըլտը :

Րընէ՝ վալիտէսինտէն այրըլըպ կիթտի թուր իշիւն պիր պիլէթ ալտը :

Պիլէթինի ալտըգտան ոսնրա , էչեալարըն գայտ օլընտըղը սալօնա կիթտի , վէ օրատա պիր էչեա բուսուլասը ալըպ ճըգտանընա գօյտըգտան սօնղրա երնէ վալիտէսի Մատամ Լապառըն եանընա կէլտի :

Այրըլըգ վազթը կէլմիշ չաթմըշ խոյ :

Անա օղուլ ճան ու կէօնիւլտէն պիրպիրինէ սարըլըպ էօրիւշտիւլէր : Պու սըրատա իքիսինին տէ գալպի պիրլիքտէ չարբադտա խոյ :

Մատամ Լապառ՝ թիթրէք պիր սէտա իլէ . — Ահ , սէվկիւլիւ էվլատըմ , Ալլահա ըսմարլատըգ , ինչալլահ Էրնէ կէօրիւշիւրիւգ . աղիմէթինտէ սէնի գուճագլալըպ պուս իթտիկիմ կիպի ինչալլահ ալվաթ խաթսին տէ երնէ սանա սարլըպ պուս խոյրիմ . . . Պու տագիգատան իթիպարէն արթըգ պէն քէնտի պաչընա սէրպէսթ պիր առամսըն . . . առամ օլ . . . ոսնուը , իսթիգպալինի տիւշիւն . . . հէր շէյտէն զիյատէ քէնսինէ , սըհէթը վիւճուտինէ էյի պագ , վէ գուվվէթ ու միքնէթին եէրինտէ օլարագ ալտէթ խոուպ պանա կէլ :

Րընէ . — Սէն գառալթ իթմէ , վալիտէճիկիմ . . . պու նասիհաթլարընտան տօլայը թէչէքիւր խոյրիմ , զիրա պէնի սէվմէքտէ օլտըղընը անլայօրըմ . . .

Մատամ Լապառ . — Էվվէլ չիւզէ՞ մի խոյոր խոյին . . .

Րընէ . — Պիր վազթ չիւզէ իթտիմ . . . լաքին չիւմիտ արթըգ չիւզէմ գալմատը . . .

Մատամ Լապառ իլէ Րընէ պիր քէրիէ տահա պիրպիրինէ սարըլըպ էօրիւշտիւտէն սօնղրա տէլիգանլը՝ իքինճի մէվգի եօլըլարընա մախսուս օլան սալօնա տուխուլ իթտի :

Ավօգաթ Լապառըն տուլ գարըսը՝ պիր աղ վազթ օղընըն արգասը սըրա պագտը :

Րընէ կէօգտէն զայպ օլընճա մէրգումէ գարը կէօգ եաչլարընը սիլտի , պէթլէմէ սալօնընտան տիշարը չըգտը վէ գաբուտա քէնտիսինէ պէթլէմէքտէ օլան պիր արապայա րաքիպ օլտու . . .

Արապաճը . — Նէ՞րէյէ կիտէճէսինիզ , միտամ :

Մատամ Լապառ . — Շուրատա , եագըն տըր . . . Վէնսէն տէմիր եօլ սթապիօնընա կիտէճէյիմ :

Արապա՝ Աւսթէրլից քէօրիւսինէ տօղրու հարէքէթ խոուպ , մէգքիւր քէօրիւլէ տուխուլ իթտի :

Պալատէ պէյան օլընտըղը իւրիւր Րընէ՝ եօլճուլար սալօնընա կիրմիշ օլտըղընտան , օրատա իքի իւշ տագիգա տուրաղգտան սօնղրա , վալիտէսինին օրատա պուլընմպտըղընա էմին օլմագ իշիւն տէօրթ թարաֆընա քէմալը պըգգաթլա կէօգ կէգտիւրէք տիշարը չըգտը , վէ մէրգումէյի օրալարտա կէօրիւշիւնէ գա :

բանմագ իւզրէ պուլընան պիլէթ մահալինէ գօշարագ պիլէթճիյէ խիթատէն տէ-
տի քի:

— Էֆէնտի, սիգտէն շիմտի Թուր իշիւն իքինճի մէվգիտէն պիր պիլէթ ալ-
տըմ. լաքին պու ազլամ պէհէմէհալ Բարիգտէ պուլընահագլըղըմ իշիւն պանա շիմ-
տի խապէր կէլտի... Եարըն հարէքէթ իտէճէյիմ... պիլէթիմէ լիւզուըմ Եօգ
տըր... կէրի ալըպ բարասընը վէրէպիլիթմիսինիզ...

Պիլէթճի.— Նիգամա մուղայիր տիր. Թուրա կիտէճէք պիրիսինի պուլուպ ա-
նընլա ույուշմալըսընըզ, պուռնտան պաշգա չարէնիզ Եօգ տըր. . .

Պու Էանատէ պիր Եօլճը կէլիպ Թուր իշիւն իքինճի մէվգիտէն պիր պիլէթ իս-
թէտիկինտէն,

Պիլէթճի՝ Բընէյէ խիթապէն.— Իշթէ իշինիզ օլտու. . . սիգին պիլէթինիզ
պու Եօլճըյա Եարար.— տէտի:

Բընէ Լապառ՝ քէնտի պիլէթինի պիլա միւշքիլաթ մէրգուըմ Եօլճըյա գապուլ
իթտիրիպ պէսլիինի ախզ իթտիքտէն սօնղրա, քէնտիսինի ալմագ իւզրէ սօգթօր
Թօմբսընըն կէօլտէրէճէյի առամա պէքլէմէք իշիւն կիտիպ սթասիօն գաղինօսըն-
տա օթուրտը:

Քէնտիսի ուլմագսըղըն էշեսսը կիտէճէք իտի իսէ տէ, պուռն հիշ ումուրընտա
իթմէյօր իտի. Էթէսի կիւնիւ Թուրա կիտիպ էշես մէմուլընա բուսուլասընը
կէօլթէրէէք էշեսսընը թալէպ իտէճէք իտի:

Բընէնին պօղազը աթէշ կիպի Եանմագտա օլտըղընտան, սօուգ պիր լիմօնա-
թա կէթիրթտի, վէ ճըզտանընը ճէպինտէն չըգարըպ պաղը շէյլէր իշարէթ իթտի,
վէ պիր թագըմ քեսաղըտլար սըրասընա գօյտու:

Իշպու ճըզտան էքէյիճէ տօլիուէ օլուպ, իլք կիւնի սաթըն ալտըղը շէյլէրին
բուսուլասը իլէ պաղը մէքթուպար վէ Շէրշ Միտի սօգաղընտա վալիտէսինին առ-
րէսինէ Եարաըրմըշ օլտըղը «գարթ սը վիգիթլէր» մէվճուտ իտի:

Բընէ՝ բալթօսընըն տիշ ճէպինէ պիր գաշ գարթ սը վիգիթ գօյարագ ճըզտա-
նը պիր աղ պօշալթտըգտան սօզլրա, էվրագընը սըրասընա գօյուպ ճըզտանը գա-
բատը վէ պիր ագլամ կաղէթասը էլինէ ալտը:

Պու տէլիգանլը՝ Մարթըն Եանընտա պուլընաճաղը միւպարէք սաաթա պէք-
լէմէքաթ օլտըղընտան, վագթ քէնտիսինէ բէք ուզուէ կէօրիւնիյօր իտի:

Հէր տագիգա գապինօնըն սաաթընա վէ օրատան տա գարույա պագըպ,
սօգթօր Թօմբսընըն գօնալընա կէօթիւրմէք իւզրէ քէնտիսինի ալմաղա կէլէճէք
առամըն իշէրի կիրտիկինի կէօրմէյէ իւմիա իտիյօր իտի:

Սաաթ օնը վուրտու:

Բընէնին սապրսըզլըղը նիհայէթ տէրէճէյէ վասըլ օլուպ, արթըգ էնտիշէ պի-
լէ իթմէյէ պաշլայօր իտի:

Աճապա քէնտիսինէ վէրիլէն սէօզ իճրա օլը՝ նմայաճագ մը իտի:

Պու սըրատա գօնագ արապաճըքընա պէնգէր պիր առամ գաղինօնըն գաբու-
սը իւզէրլինտէ կէօրիւնիպ, իշէրիյէ պիր կէօզ կէզտիրտի:

Բընէնին գալպի շիտտէթլէ չարմաղա պաշլատը:

Գօնագ արապաճըքընըն կէօզիւ պիր սուրէթը մուսիրրանէտէ մէրգուըմ տէլի-
գանընըն իւզէրինէ տիքիլտի:

Տէլիգանլը այաղա գալգորը ,
Օգույանլարըմըզըն՝ Բասգալ Սօնիէ օլտըղընը կլպէթթէ թանըտըգլարը արա-
պաճը՝ քէնտիսինէ պիր իշարէթ իթտի :

Րընէ՝ աճէլէ արապաճըյա տօղրու կիտիպ դայէթ եաւաշ պիր սէտա իլէ ,

— Պէնի՞ մի արայօրսընըզ . — տէյու սիւվալ իթտիքտէ ,

Արապաճը . — Թուրա կիտէճէք օլան էկէր սիզ իտինիզ իսէ , էվլէթ , սիզի ա-
րայօրըմ :

Րընէ . — էվլէթ , պէնիմ :

Արապաճը . — Իսմինիզ նէ՞ տիր :

Րընէ . — Րընէ Լապառ :

Արապաճը . — Էօյլէ իսէ թամամ տըր :

Րընէ . — Էյ սիզ տէ տօգթօր Թօմբսընըն թարաֆընտա՞ն մը կէլլօրսընըզ . . .

Արապաճը . — էվլէթ :

Րընէ . — Իշկի բարամը վէրէյլիմ տէ արգանըզ սըրա կէլրիմ . — տիյէրէք իշտիկի
լիմօնաթանըն բարասընը վէրմէք իւզլիէ թէզկեհաճա կիթտիկի սըրատա արապաճը
գըյաֆէթիստէ պուլընան Բասգալ տիշարը չըգտը :

Պու վագաայա քիմսէ տիգգաթ իթմէմիշ իտի :

Տէլիգանլը տախի գազինօտան չըգըպ Բասգալըն եանընա կիթտի :

Բասգալ՝ սանտալեասընըն իւզէրինտէ գուրէ արապասընըն աչըգ գաբուսընը
կէօթէրէրէք ,

— Պինինիզ , էֆէնտի . . . — տէտի :

Րընէ . — Պէնի նէ՞րէյէ կէօթիւրէճէքսինիզ :

Բասգալ . — Գրէթէյլտէ տօգթօրըն էվինէ . . .

Րընէ . — Նէ՞ վագթօ օրայա վարաճաղըզ :

Բասգալ . — Պիր սաաթտան :

Րընէ . — Կիտէլլիմ . . . — տիյէրէք արապանըն չիլթէլէրի իւզէրինէ եայլտը
վէ արապա գաբուսընը գաբատը . Բասգալ Սօնիէ պէկիրինի գամչըլատը վէ պէկիր
գօշմաղա պաշատը :

Րընէ Լապառ՝ հէյէճանը գալպինտէն վէ աչգ ու սէվտասընտան իշէրիսի եան-
մագտա օլմաղա , պէկիր բէք աղըր կիտիյօր տէյու գանն իտիյօր իտի իսէ տէ ,
պու գաննը եանըլ օլուպ , հայվան դայէթ սիւրաթլը կիտիյօր իտի . . . Րընէ՝
Մարթըն քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլտըղը գաննընտա պուլընըպ , պիր ան էվլէլ
տօգթօր Թօմբսընըն խանէսինէ եթթիշմէք իսթէտիկինտէն , պէկիրին գանատան .
մասընը արզու իտիյօր իտի . . .

Զավալը Րընէ :

* *

Մատամ Լապառ՝ վէնսէն տէմիր եօլ սթասիօնընտա արապատան էնիպ բա-
րասընը վէրէրէք արապաճըյը եօլա գօյտու , պիլէթ սալօնընա կիրտի վէ քէնտի-
սինի պէքլէյէճէք օլան ատամը կէօզիւյլէ արաշթըրտը :

Պու գարը՝ օղլուըն ունութմըլ կիթմիշ իտի . . . մէրգումէ քէնտիսիլէ էվ-
լէնէճէկինի պէյհուտէ մէմուլ իթտիկի ճազիպէլի ատամա պուլուշաճաղընը , օ ագ-
շամը անընլա վագթ կէչիրէճէկինի վէ էրթէսի կիւնիւ անընլա կիւզէլ պիր թէ-
ֆէրրիւճ իճրա իտէճէկինի տիւշինիւպ տուրույօր իտի :

Մալիւմիմիզ օլտըզը իւզրէ ժազ Լաւարտ՝ էվվէ կէլիւ սթասիօն գազինօսը-
նա տուխուլ իթմիշ իտի :

Մատամ Լապառ՝ մէրգումը կէօրմէյիւ սաաթընա պագտը , պուլուշաճագլարը
սաաթա հէնուզ պէշ տագիգա օլտըզընը անլատը վէ եիւզիւ սթասիօնըն պէօյիւբ
գարուլարընտան եանա օլարագ պիր գանարէնին իւզէրինտէ օթուրտը :

Իւշ տագիգա սօնդրա ժազ օրթայա չըգտը :

Գարը ալաղա գալգըպ մէրգումա տօղրու կիթտի :

Ժազ՝ մէրգումէնին քէնտիյէ ուզաթտըզը էլի սըգարագ . — Վա՛յ , սէվկիւլիւ
մատամ , սիզ պէնտէն էվվէ կէլիւսինիզ , էօյլէ՞ մի . մահճուպ օլտոււմ , սիզի պէք-
լէթտիկիմէ ափվընըզը իսթիրհամ իտէրիմ :

Մատամ Լապառ . — Սիզէ ափվ իտէճէք պիր շէյիմ եօգ տըր , ազիպիմ . . .
Սիզ թամ վագթընտա կէլտինիզ . . . պէն աճէլէ իտուպ վագթընտան էվվէ
կէլտիմ . . .

Ժազ . — Պէն տէ սիզին կիպի վագթընտան էվվէ կէլմէլի իտիմ . . . Հէր նէ
հալ իաէ , գուսուրլումա պագմատըղընըզտան տօլայը թէշէքթիւր իտէրիմ . . . Ու-
մարըմ քի հաֆիֆէ պիր թամ իթտինիզ , տէյի՛մ մի . . .

Մատամ Լապառ . — Էվվէթ , բէք հաֆիֆ պիր թամ իթտիմ . . . Իշթահը-
մը հէման թէքմիլ սիզին թամաընըզա սագլատըմ :

Ժազ . — Թէշէքթիւր իտէրիմ . . .

Մատամ Լապառ . — Նէ՞ վագթ հարէքթիւր իտէճէյիզ :

Ժազ . — Շիմտի . . . — տիյէրէք պիլէթլէրի ալմագ իւզրէ Մատամ Լապա-
ռըն եանընտան այրըլտը :

Պիր ազ սօնդրա իքիսի պիրտէն տէմիր եօլ գաթարընա րաքիպէն հարէքթիւ
իթտիլէր :

Ինէճէքթիւրի սթասիօնա միւվասէլէթ իթտիքլէրինտէ , եայա օլարագ Բըթի
Գասթէլ գօնաղընա ազիմէթ իթտիլէր : Ո կէճէ հավա Ղայէթ աշըգ վէ պէրրագ
օլուպ , սթասիօնտան էվէ գատար եօլ տախի եագըն իտի :

Սախթէ տօգթօր թօմբսըն՝ ճէպինտէն պիր անախթար չըգարըպ գօնաղըն
տէմիր բարմագըզըզ գարուսընը աշտը վէ րէֆիգէսիյլէ պէրապէր ալլուտան կէ-
չիպ էվին ալլու գարուսըն էօնիւնտէքի նէրտիվէնէ տօղրու կիթտի :

Պուշլար նէրտիվէնէ եագլաշարգլարընտա եագլըգ գօնաղըն գարուսըն աշըլտը ,
վէ էլինտէ պիր լամբա օլտըզը հալտէ Մատամ Անժէլ՝ գարուսըն էչիկի իւզէրինտէ
կէօրիւնտիւ :

Մատամ Լապառ՝ գօնագտա պիր գարը պուլընտըզընը կէօրիւնճէ , պուսըն
պէպլէմէ օլմատըղընա չիւպհէ իթմէյէրէք , պիրտէն պիրէ պօզուլտը վէ եիւզիւնին
թիւլ էօրթիւսինի գաբատը :

Ժազ՝ Մատամ Լապառըն ֆիքրինի թէմամըյլա անլայարագ տէրհալ տէտի քի ,

— Սէվկիւլիւ Մատամ , միւսաատէ պուլուրընըզ , ագրապամտան օլան Անժէլի
սիզէ թագտիմ իտէյիմ , բէք նազիք վէ բէք ֆէտաքեար պիր գատըն տըր . . .
Սիզտէն վէ մապէյնիմիզտէ օլան թէվէճճիւհտէն օնա զաթէն պահա իթմիշիմ տէր .
պէնի սէվտիկի կիպի սիզի տախի սէվմէյէ հազըր վէ միւհէյեա տըր :

Մատամ Լապառ՝ էլինի Անժէլէ ուզաթարագ պիր խըշմ իլէ . — Պէն տէ սիզի
սէվէճէյիմ , Մատամ :

Անժէլ՝ կիւլիմսէյերէք Մատամ Լապառն էլինի սըգտը :

Ժազ՝ պիր սէվինճէլ .— Պիրպիրինիզի թանըտընըզ . . . արթըզ տօսթ օլտընըզ . . . Թաամ հազըր մը տըր :

Անժէլ .— Նէ վազթ իսթէրսէնիզ հազըր տըր , պիրատէր . . .

Ժազ .— Հէման չիմտի իսթէրիզ , զիրա աճըգտան պաշըլըյօրըզ . լաքին էվ վէլա , հէմչիրէճիկիմ , Մատամ պու կէճէ հանկը օտատա եաթաճազ իսէ լութֆէն քէնտիսինի օրոյա կէօթիւրինիզ , շարգասընը վէ բըլիսինի չըգարտըն :

Անժէլ .— Էօյլէ իսէ կէլինիզ , սէվկիւլիւ Մատամ .— տլյէրէք միւսաֆիր գարըլը Մարթըն մէգքիւր գօնագտա իգամէթ իթտիկի էանատէ հանկը օտատա եաթմըզ գալըմը իտի իսէ օ օտայա կէօթիւրտի :

Պու արա Ժազ՝ ըշըգլար եանմագտա օլան սալօնա կիթտի , զիրա ֆէվգէլատէ օլարագ եէմէք օտասընտա Թաամ իտիլմէյիպ մէգքիւր սալօնտա Թաամ իտիլէճէք իտի , վէ սուֆրա տա օրատա հազըրլանմը իտի :

Սախթէ տօգթօր Թօմբըն՝ եալընըզ լէնճէրէլէրին տէյիլ , իչ գանատլարընըն տախի էյիճէ գաբալը օլուպ օլմատըղընը անլամագ վէ էմին օլմագ իչիւն բէնճէրէլէրի եօգլատըգտան սօնղրա , իւզէրինտէ պիր չօգ իչկի շիւլէրի պուլընան պիր գօնաօլա եազլաշտը , իչինտէ ալթուլն սարըսը պիր իչկի պուլընան վէ ատալարտան կէլմէ օլտըղը՝ իւզէրինտէքի քեաղըտտան անլաշըլան պիր շիւլէ ալտը , մանթարընը աշտը , քիւչիւք պիր գատէհ գատար պօշալթըպ եէրինէ ճէպինտէն չըգարտըղը քիւչիւք պիր շիւլտէն պիր օ գատար սու կիպի պիր շէյ գօյտու :

Ժազ Լակարտ պուլընը եարըպ չաթտըգտան սօնղրա շիւլէին մանթարընը թէքարար գարտը , վէ շիւլէի նէրէտէն ալըշ իտի իսէ եինէ օրայա վազ իթտի :

Պիր ազ սօնղրա Անժէլ՝ Մատամ Լապառ իլէ պէրապէր սալօնա կէլտի . . .

Սուֆրայպ օթուրըլտը :

Թաամըն պիր գըսմը էվվէլէճէ սուֆրայա կէթիրիլիպ , պուլնլար՝ մանթարըն գուլ եէմէկինտէն , սըղըր ֆիլէթօսը սէօյիւչիւնտէն , Թապուգ մայօնէզինտէն , սէմիզ սիյահ ճիյէրտէն , վէ իրի ըստագօզլարտան իպարէթ պուլընմագտա իտիլէր :

Շաթօ—Լարօզ շարապընտան սօնղրա իչիլէճէք օլան Շամբանեա շարապը՝ սօնգլաւարարըն պուզը իչինտէ բարըլ բարըլ բարլայօր իտի :

Պիր ճինայէթին մուգատտէմէսի մագամընտա պուլընաճազ օլան իչպու Թաամ բէք շէնլիքլի օլտու :

Անժէլ՝ սէրկիւզէլթլի կէնճիկինին կիւզէլ կիւնլէրինտէ վէ եախօտ տահա տօղրուսը կիւզէլ կէճէլէրինտէ ալըշմը օլտըղը բաթըրտըլը Թապր ու հարէքէթի վէ լաթիֆէ եօլլու սէօզլէրիլէ շէն ու շէնլիքլի պիր Թաամ իթտիրիյօր իտի :

Մատամ Լապառ՝ գահգահա իլէ կիւլմէքտէ , վէ կիւլմէսիլլէ պէրապէր Ժազըն միւթէմատիէն քէնտի իքի գատէհինէ տօլտուրտըղը պիր Շաթօ—Լարօզ վէ պիր Շամբանեա շարապընը իչմէքտէ , վէ տուլմագսըղըն եալաշ եալաշ գաֆայը տիւմանլաթմագտա իտի :

Սաաթ օն պիրտէն պիր ազ էվվէլ Մատամ Լապառ՝ հէմ սըգ հէմ չօգ սէօյլէյօր իտի իսէ տէ , սէօյլէտիկի սէօզլէրտէ հիչ պիր մանա օլմատըղը կիպի , տիլթ տէ տայմա տօլանըյօր , վէ սէպէպիլզ օլարագ գահգահա իլէ կիւլմէսինտէ տէվամ իտիյօր իտի :

Անժէլ՝ գահվէյի վէ եէմէքտէն սօնդրա իշիւնճէք իշկիւերի կէթիրիւ պ սուֆրա-
նըն իւզէրինէ գօյտու :

Ժագ՝ ատալարտան կէլմէ շիշտէքի ալթուն սարըսը իշկիտէն պիր քիւշիւք
գատէհէ տօլտուրուպ Մատամ Լապառա թագտիմ իտէրէք . — Պուլուրընըզ , սէվ-
կիւլիւ մատամ . . . բէք նէֆիս պիր իշկի տիր . . . իշմէնիգի թափսիյէ իտէրիմ
. . . — տէտիքտէ , Մատամ Լապառ՝ մէսէրրէթ նիտալարը սալըվէրէրէք , մէզ-
քիւր քիւշիւք գատէհտէի իշկիյի եուտոււմ եուտոււմ իշտի , լաքին գատէհի պօ-
շալթըպ մասանըն իւզէրինէ գօր գօյմազ կէօզլէրի գաքանտը , պաշը պիր պէրիյէ
պիր էօթէյէ սալլանտը վէ նիհայէթ սօլ օմուզը իւզէրինէ տիւշիւպ էօյլէճէ գա-
լա գալտը :

Ժագ՝ եիւքսէք սէտա իլէ . — Մատամ ուլույօր . . . էօյլէ պիր տէրին ուլու-
յօր քի , թա եանընա երլտըրըմ տիւշիւպ բաթլատա եինէ ուլանամազ . . .

Անժէլ . — Մէրգուլմէյի օտասընա կէօթիրիւպ եաթաղընա եաթըրսագ էյի օլ-
մազ մը :

Ժագ . — էօյլէ եարմայալըմ . . . պէն պիր չէյ տիւշիւնիյօրըմ . . . կէօզլէրինի
պուրատա գաքատը . . . պուրատա աշմալը տըր . . . — տիյէրէք արգասը սըրա
Անժէլ կիթմէքտէ օլուրըզ հալտէ Ժագ սալօնտան տիշարը չըգտը , վէ արգասընտան
գարույը սըգը սըգը գաքատըգտան սօնդրա ասըլ եէմէք օտասընա ազիմէթ իթտի :

Անժէլ . — Նէ՞ եարանաղըզ :

Ժագ . — Մաքինայը հազըրլայալըմ վէ վագթ դայալ իթմէյէլիմ :

Պու սիւվալ ճէվապտան սօնդրա իքիսի պիրտէն օգուլանլարըմըզըն մալիւմի
օլան քիլէրէ կիթտիլէր :

Օրատա Ժագ Լակարո՝ քիֆայէթ իտէճէք մըգտարտա «քէրօսէլէն» նամ էճ-
զայը բիւսիւրտէճէք մաքինայա վագ իլէ մէզքիւր մաքինայը գուրտու , վէ լաս-
թիգ պօրույը տուվարըն իշինտէն թաամ օտասընա չըգան տէմիր պօրույա
թագտը :

Պու թէտարիքեաթ պիթէր պիթմէզ սիւրաթլա գօշան պիր արապա սէսի
իշիտիլտի :

Ժագ . — Բասգալ տըր . . . կիտիպ բարմագըլըզը գաքույը աշընըզ . . . — տէ-
տիքտէ , Անժէլ սայֆիյէտէն տիշարը չըգտը :

Ֆէնէրլէրի բարըլ բարըլ եանան արապա՝ օ սըրատա թէվագգուֆ իթմիշ իտի :

Տօգթօր թօմբսընըն սալթէ խըսըմը Անժէլ՝ գիքր օլընան գաքույա կիտիպ
աշտը , վէ գուրէ արապասը ախըրլարըն եանընա տօղրու կիտիպ տուրտըղընտա
Անժէլ սօգագ գաքուսընը թէքրար գաքատը :

Բասգալ՝ սանտալեասընտան աշաղա աթլատը վէ արապանըն գաքուսընը
աշտը :

Րընէ . — Կէլտի՞ք մի :

Բասգալ . — էվվէթ , էֆէնտիմ :

Անժէլ՝ մէրգուլման իքի էրքէլէրին եանընա կէլէրէք . — էֆէնտի , տօգթօր
թօմբսըն չար չէլմէ սիգէ պէլէյօր . . . պէնիօյէ պէրապէր կէլինիզ . . .

Րընէ Լապառ՝ Անժէլին արգասը սըրա կիթտի , վէ Անժէլ մէրգուլմը թաամ

օտաւորնա կէօթիւրտի: Օրատա ժառ Լակարտ մասանն եաննտա լամբանն ըջը
ղը ալթընտա օթուրմը, կէօյա պիր կաղէթա օգույօր խտի:

Մէրգուժ սախթէ տօգթօր՝ տէլիգանն իչէրի կիրտիկինի կէօրիւնէ այաղա
գալգտը վէ կիւլիւմ: Նյէրէք էլինի Րընէյէ ուզաթտը:

Րընէ՝ պիւլէնտը ալաղ իլէ:—Ահ, տօգթօր, վազթ պանա նէ՝ գատար ու
զուն կէօրիւնտիւ: . . . պիլի՞րմիսինիզ, պէքլէտիկիմ գազինօտա ճանըմ սըգըլտը
ղընգան, պէնի ունութտընը տէյու դանն իթմէկէ պաչլայօր խտիմ: . . .

Ժառ.—Պու գաննընըզ եանըզ օլտըղընը չիմտի կէօրիւյօրսընըզ եա՞ . . .
Սիգի հիչ խաթրըմասն չըգարմատըմ:

Րընէ.—Մատմաղէլ Մարթտան նէ՞ խապէր, պանա չարուգ մալիւմաթ վէ
րինիզ: . . .

Ժառ.—Հէման թէմամըյլա քէսպը սըհհէթ իթմիչ տիր: . . . սիգի պէքլէյօր:

Րընէ.—Տիմէք պէնիմ իչիւն քէնտիսինէ սէյլէտինիզ, էյլէ՞ մի:

Ժառ.—Քէնտիսինէ իլանը աչգ իտէճէյինիզ իչիւն պէյլէ եարմազըղըմ լա
ղըմ կէլիւր խտի:

Րընէ՝ գըբ գըրմըզը օլարառ.—Պէնի խաթըրլայօր մը:

Ժառ.—Օհ, թէմամըյլա խաթըրլայօր: սիգի մէքթէպը բուհանի էլպիսէսիյ
լէ կէօրտիւկինտէ, կէօղիւնէ բէք չարբուլընըզ:

Րընէ՝ քէմալը մէսէրրէթլէ քէնտի քէնտինէ.— կէօղիւնէ բէք չարբուլընըմ
. . . —տէյու թէքրար իթտիքտէն սոնղրա, գօրգազ պիր թարզտա իլապէի մէ
գալ իտէրէք:—Օլմայա քի քէնտիսինէ խօր կէօրիւնմիչ օլարմ.—տէտիքտէ,

Ժառ՝ կիւլիւմսէյէրէք.—Պիլաքիս խօչ կէօրիւնմիչսինիզ: . . .

Րընէ.—Սէօղիւնիզէ ինանմաղա ճէսարէթ իթմէյօրըմ: . . . Պու գատար պէօ
յիւք պիր սաատէթի ասլա մէմուլ իթմէզ խտիմ: . . . պանա էյլէ կէլիյօր քի պիր
բույա կէօրիւյօրըմ: . . .

Ժառ.—էյլէ պիր բույա քի, պուլնն ույանմասը հիչ օլմայաճառ տըր: . . .

Րընէ.—էյ Մատմաղէլ Մարթը պոյ ագչամ կէօրէճէքմիյիմ, քէնտիսիյլէ գօ
նուլաճառ գըլըմ:

Ժառ.—Պիր գաչ տազիգայա գատար կէօրէճէքսինիզ: . . . կիտէյիմ կէլտիկի
նիգի մէրգուլէյէ խապէր վէրէյիմ: . . . լութֆէն պիր ազ սապր խտինիզ: . . . —
տէյէրէք, Րընէ Լապառը պրազըպ տիչարը չըգտը, վէ Րընէ՝ ագլ ու գէքեասընը
ղայպ իտէրէք հագիգաթէն սէրխօչ կիպի պիր հալէ տիւչար օլտու:

Սախթէ տօգթօր Թօմբսըն՝ օտատան տիչարը չըգտըղընտա, մէքըիւր թաամ
օտասըյլա Մատամ Լապառըն ույուտըղը սալօն արասընտաքի գարուլնն սիւրմէ
սինի սէսսիգճէ գօյմուչ խտի:

Պուլնը եաբտըգտան սոնղրա Ժառ՝ Բասգալըն եանընա կիտիպ, օ տախի ա
րապաճը գըյաֆէթինի տէյիլթիրէրէք քիլէրտէ քէնտիսինէ պէքլէյօր խտի:

Բասգալ. — Է՛յ, նա՞նք օլտու պագալըմ :

Ժագ. — Հէր շէյ թախմինիմ կիպի օլտու . . . վախտէսի ուլուտը . . .

Բասգալ. — Էկէր ուլանըր իսէ՞ :

Ժագ. — Իհթիմալի եօգ տըր . . . տիւշիւն պիր քէրրէ քի, լազըմ կէլէն թէ-տապիրը իհթիյաթիյէյի իթթիխազ իթմիշիմ տիր . . . Մէրգոււմէնին ուլգուսը սա-սլահա գատար տէվամ իտէճէք վէ սապահտան էվվէլ ասլա ուլանմայաճագ տըր . . .

Բասգալ. — Էօյլէ իսէ իշիմիգէ պագալըմ . . .

Ժագ. Լակարտ սաաթընը եէլէք ճէպինտէն չըգարըպ կէօզլէրինի սաաթըն ագրէպլէրի իւզէրինէ տիքէրէք, մալիւմ էճգայը օտանըն իշէրիսինէ վէրմէք իւզրէ սաղ էլլիյէ իշի պօշ լասթիք թօրընը սըգտը :

Իշպոււ մաքինա անիտէ իշէյիպ, քէրօսէլէն թօզընը Րընէ Լապառըն պուլըն-տըղը օտանըն հավասը իշինէ եայտը :

Րընէ Լապառ. Մարթ իլէ տօգթօրըն իշէրի կիրէճէքլէրի գարույա մօղլու տէօնմիւշ, տիք տիք օրսյա պագըյօր իտի :

Պիր տէ նահէհան մէրգոււմ տէլիգանլընըն պրոււննա կիւզէլ պիր գօգու կէլտի :

Ջանն իթտի քի, կիւզէլ գօգուլը պիր տէմէթ չիշէքլէ եիւզիւ օխշանըյօր իտի :

Մէրմէսթ իտէն պու գօգու աճապա նէ՞րէտէն կէլլիօր իտի :

Րընէ՝ պոււնը անլամաղա հիշ մէրագ իթմէյիպ, կէօյիւս տօլուսը նէֆէս ալըպ վէրմէյէ վէ չու մէմուլին դայըր լէթաֆէթտէն թէլէզզիւզ իթմէյէ պաշլատը :

Պիր տէ նահէհան կէօզ գարագլարը աղըրլաշարագ կէօզլէրի գարանտըղընը հըսս իթմէքլէ պէրապէր տէօշէմէ տէ ալթընտան գաշըյօր զանն իթտի, վէ այա-ղա գալգամաղա պէհնուտէ շալըչըպ, սանտալեասը իւզէրինտէ մըխլանտը գալտը :

Պու հալտէ Րընէ պիր գաշ սէօզ սէօյլէմէ կէ թէճրիւպէ իտուպ, հալ պու քի պոււնտա տա տիլի տօլանարագ, տուտագլարընըն արասընտան մանէասըզ գապա պիր սէս չըգտը :

Գօլլարընը ուզաթմագ իսթէտի, լաքին գուվվէթի քէսիլիպ ուզաթամատը վէ աշաղա սարգըլտը. բաթըրտըլը վէ նիգամըզ պիր նէֆէս ալըպ վէրմէյէ պաշ-լատը :

Այնը մահալտէ էվվէլա տայըսը Անթուան Ֆօվէլ վէ մուախիսէրէն Ամէտէ Տիւվէրնուա վէ տիլպէր Վիրթինի՝ շէտիտ պիր պայկընըղա տիւշար օլարագ պոււն-տան ագտէմ նասըլ ուլոււմըչար իտի իսէ, չիմտի տէ Րընէ Լապառ օ հալտէ ու-յուլյօր իտի :

Անլէր կիպի պու զավալը տէլիգանլը տախի ուլուտըղը եէրտէ պէլլիսիգճէ վէֆաթ իտէճէք իտի :

Պիգ ճինայէթին թէֆէրրուաթընը նագլ ու հիքեայէ իթմէյէճէլիլ. թէֆէր-րուաթը միւտհիշի մէզքիւրէ՝ օգույանլարըմըզա բէք ալէա մալիւմ տիր :

Եարըմ սաաթ սօնլրա գօնթ տը Թօնէրիֆօնըն միտալեասը՝ Րընէ Լապառըն պօյնընտան քէնտի գաթիլլէրինին էլլինէ կէչտիկի կիպի, մէրգոււմ տէլիգանլընըն քիմ օլտըղընը միւպէյիյին վէ մոնսատտըզ էվրագընը հալի օլան ճըզտանը տախի մէրգոււման գաթիլլէրին էլլինէ կէչմիշ իտի :

Ժագ վէ Բասգալըն նիյէթի չու խտի քի, մագթուլ տէլիգանընըն նաչէսինի պուլանլար անը Մօրի թէչհիրխանէսինէ կէօթիւրսինէլը :

Պիննաէն ալէյհ գանը ագըտըլմըչ օլան նաչէյի կէճէ եարըսը գուրէ արապասընա կէօթիւրիւսլ, Ժագ՝ նաչէնին եանընտա վէ Բասգալ արասլաճը գըյաֆէթին տէ արապանըն սանտալեասընտա օթուրտը, վէ արապա՝ կրալէլ եօլընտան աչաղա տօղրու էնիսլ էվվէլա Շարանթօն վէ սանիէն Իվրի քէօթրիւսիւնտէն կէչտիք տէն սօնղրա, Շուազի-լը-Րուա նամ մահալէ կիսէն եօլը թուուու, վէ Բարիզ-Օրլէան տէմիր եօլ խաթթընըն ուճուլտա, խաթթը մէգքիւրէ հաքիմ եիւքսէքճէ պիր մէվգիտէ տուրտու :

Օրատա Բասգալ աչաղա էնիսլ մէգքիւր թիւմսէք եէրին թա քէնարընա գատար կիտէրէք, գարանլըգտա նէ գատար միւմքին իսէ սաղա սօլա տօղրու տիգգաթլըճա պագընտը :

Օրթալըգտա սէս սէտա օլմայըսլ, հիչ քիմսէ կէօրիւնմէյօր իտի :

Կէօք եիւգիւնտէ ճէսիմ պուլուլթլար՝ այ այտընլըզընը գաթամըչ օլտըլընտան գարանլըգ պիր գաթ տահա արթըսլ գիֆիր կիսլի օլմուչ իտի :

Բասգալ՝ թէքրար Ժագըն եանընա կէլէրէք. — Գորգուլաճագ հիչ պիր շէյ եօգ տըր. թամ խաթէտիկիմիզ հափա տըր. . . իշիմիզի չարուգ պիթիւրէլիմ. — տէտի կինի միւթէագըսլ, արասլա գարուլարընըն իքիսի պիրտէն աչըլտը. Բասգալ՝ արգատաչընըն եարտըմըյա Րընէնին ճէսէտինի սըրթընա եիւքլէնիսլ եէնիտէն թիւմսէկին քէնարընա կիթտի :

Տէմիր եօլըն քէնարընտաքի բարմագլըզըն եագընընա վարտըլընտա Բասգալ՝ պուզտայ չարչըսընտա պիր ուն չուվալընը սըրթընտան աչաղա տէվիրէն համմալլար կիսլի եարարագ նաչէյի տէմիր եօլ բարմագլըզընըն էօթէսինէ աթըվէրտի :

Պուներ եաթարգտան սօնղրա քէնտիսի տէ գօլայճաճըգ բարմագլըզըն էօթէսինէ աթլայըսլ տէմիր եօլընըն իւզէրինտէ պուլընտը, նաչէյի գօլթուգլարընըն աթընտան թուլարագ եօգարը գալտըրտը, պիր գաչ ատըմ էօթէյէ սիւրիւքլէտի վէ այգըրըսընա իքի տէմիր չուպուգլարըն իւզէրինէ վազ իթտի :

Պատէհու Բասգալ՝ սախթէ տօգթօրըն եանընա ալտէթ իտէրէք,

— Օլտու. . . հայտէ կիտէլիմ. . . — տէտի :

Ժագ՝ գուլագ վէրիսլ օրթալըզը տիյնէյէրէք. — Տուր պիր ազ. . . տիյնէ :

Բասգալ. — Նէ՞ վար :

Ժագ. — Պիգէ տօղրու պիր տէմիր եօլ գաթարը կէլիյօր. . .

Բասգալ. — Հա՞նկը թարաֆտան

Ժագ. — Շուազի-լը-Րուա թարաֆընտան. . . հա՞նկը տէմիր չուպուգլարըն իւզէրինէ գօյտոււն :

Բասգալ. — Կէլէն գաթար հանկը տէմիր չուպուգլարըն իւզէրինտէն կէչէճէք իսէ օրայա գօյտոււմ :

Ժագ. — Իշթէ կէլիյօր. — տէտիքտէ, ֆիլհագիգա կէճէնին գիֆիր գարանլըզ իշինտէ լոգօմօթիֆ մաքինասընըն պաչընտա մէվգու օլան իքի ֆէնէրլէրին բարլա՝ մագտա օլտըզը կէօրիւնիյօր իտի :

Ժագ՝ Բասգալա. — Չարուգ պէկիրին տիգկինինի թուլթ. . . իհթիմալ քի

հայվան իւրքիւս պիր բաթըրտը չըգարըր վէ պաշըմըզը պէլայա ուղրաթըր . . .
—տէյինճէ , Բասգալ գօշտու պէկիրին տիգկինինի թութտու :

Թամմ վագթընտա եէթիշմիշ խտի , զիրա հայվան՝ գօրգու նիշանէլէրի կէօս-
թէրմէյէ պաշլայօր խտի խսէ տէ , Բասգալ՝ անը թէսքին իթմէյէ մուվաֆֆագ
օլտու :

Գաթար՝ քէմալը սիւրաթլա վէ կէճէնին սիւքիթ վէ սիւքիւնէթը հալինտէ
աէհէթլի պիր բաթըրտը իլէ կէլմէքտէ օլմալլա , Բընէ Լապառըն ճէսէտինի է-
զիպ արգասընա պրագարագ կէչտի կիթտի :

Սապահ սաաթ իւշտէ Ժագ իլէ արգատաշը Բըթի Գաաթէլ գօնաղընա ալտէթ
իթմիշէր խտի :

Բասգալ՝ արապա իլէ պէկիրի ախըրա գօյմագլա մէշղուլ օլտըղը հալտէ , Ժագ
Լակարտ սալօնա տուխուլ իթտի :

Անթէլ՝ պիր գանաթէ իւզէրինէ սէրիլմիշ , պիր ույուր պիր ույանըյօր խտի :

Մատառ Լապառ՝ տիրսէքլէրինի մասանըն իւզէրինէ վէ պաշընը էլլէրինին ի-
շինէ տայաթմըշ օլտըղը հալտէ , էլան տէրին պիր ույգու շէքլյօր խտի :

Գարմա գարըշ շէրէզլէր վէ պօշանմըշ շիշլէր հէնուզ մասանըն իւզէրինտէ
պուլընըպ , շամտանլարտա եանան մուվար պիթմէք իւզրէ պուլընըյօրլար խտի :

Ժագ Լակարտ՝ օղուընը պիր ազ էվվէլ էօլտիւրտիկի շու վալիտէնին գարըշ-
սընտա կէչտի օթուրտու :

Սապահ օլուպ ույուշտըրընը Էճգանըն տա թէէտիրի քէսիւտիքտէ , Մատառ
Լապառ կէօզլէրինի աշտը վէ պուլընտըղը հալ ու ահվալինի իլք աղըզ էյիճէ ֆարգ
խտէմէտի :

Մէրգուլմէ գարը՝ պուլընտըղը եէր նէրէսի օլտըղընը թանըյամայըպ էլան
պիր բույա կէօրիւյօր տէյու զանն խտէրէք , ալըգ ալըգ տէօրթ թարաֆընա պագ
մաղա պաշլատը :

Լաքին տօգթօր Թօմբսըն՝ սըրթընը սանտալեասընըն արգասընա տայաթմըշ
վէ պաշընը տա էօնիւնէ ասմըշ օլտըղը հալտէ կէօյա օրատա ույումագտա օլմաղ-
լա , Մատառ Լապառ մէրգուլմէ կէօրիւնճէ պիրտէն պիրէ ագլը պաշընա կէլտի :

Թամմ պու սըրատա Ժագ ուսուլճանըգ գըմըլտանըպ , պիր գօլընը եօգարը
գալտըրտը , պաշընը եօգարը տիքտի վէ ույգուսընտան ույանըյօր կիպի կէօզլէ-
րինի աշտը :

Տօգթօր Թօմբսըն իլէ մատառ Լապառըն պագըշլարը եէքտիկէրինէ թէսա-
տիւֆ իթտի :

Տուտագլարընտա պիր թէպէսսիւմ միւշահէտէ օլուընտը :

Մատառ Լապառ՝ ար աշիքեար պիր մահճուպիյէթլէ . — Ա՛հ , աղիգիմ , սիգին
Շամբսնեա շարապընըզ նէ՝ քէսքին շէյ իմիշ . . . Ինսան հիշ ումմագ վէ ֆիքրին-
տէն կէչիւմէզ տէ եագայը էլէ վէրիւր . . . Եալընըզ պիր շէլէ պիր ազ միւթէ-
սէլի օլույօրմ . . . Սիգ պիր էրքէք օլտըղընըզ հալտէ պէնտէն գիյատէ տայանմա-
տընըզ . . . Տիւլէք մաղլուպիյէթիմտէն բէք օ գատար մահճուպ օլմամալը-
լըմ :

Պիր ազ տահա սէօյլէշիպ կէվէպէլէնտիքտէն սօնղրա Ժագ՝ պաղչէտէ պիր սա-

սլահ սէյրանը իճրա իթմէլէրինի թէքլիֆ իտինճէ, Մատամ Լապառ պու թէքլիֆի գապուլ իթտի:

Հաճա զայէթ կիւզէլ վէ լաթիֆ իտի:

Կէօք եիւզիւ զայէթ պէրրագ օլտըղը հալտէ կիւնէլ եիւքսէլիպ, չուլէլէրինի ճէսիմ ալաճլարըն սալլարը վէ եարրագլարը արասընտան պաղչէնին չիմէնիքլիֆի վէ Մարն ըրմաղընըն սուլարը իւզէրինէ եայարագ անլէրի զիյալանտըրըյօր իտի:

Օ կիւնիւ հաճա բէք միւֆէրրիւն վէ սէֆապախը օլաճագ իտի:

Մատամ Լապառ ըրմաղըն իւզէրինտէ իճրաի թէֆէրրիւճ վէ սէյրան իտէրիք հէր նէվի էյլէնճէլէրլէ թէնէզզիւն իթտի իսէ տէ, քէնտի զաննընճա օ կիւնիւ չարուգ ազլամ օլտըղընտան, թաամտան սօնդրա Բարիզէ հարէքէթ իթտիկինտէ, թէէսսիւֆլէ պիր անը տէրուէն չէտի:

11 Գլամ սաաթ օնտա մէրգուճէ տուլ գարը՝ Շէրլ-Միտի սօգաղընտաքի իգա-մէթկեազընա ալտէթ վէ միւվասէլէթ իտուպ, մէրգուճէտէն պիր ազ սօնդրա Ժագ, Անթէլ վէ Բասգալ տախի Բըթի Գաաթէլ գօնաղընտան Բարիզտէ Միրօ-մէսիւլ սօգաղընա միւթէվէճճիւն հարէքէթ իթմիչէր իտի:

Օրատա Մարթ հէր նէ գառար եալընըզ գալմըլ իտի իսէ տէ, պիր տազիգա պիլէ ճանը սըզըլմամըլ իտի: Մէրգուճէ գըզըն զիհնի՝ տօգթօր թօմբսընըն աչգը նսկէհանիսինտէն քէնտիսի իչիւն նէլէթ իտէճէք նէթայիճը վախիմէ վէ մէնհուսէ իլէ մէշղուլ օլտըղընտան, վագթըն նասըլ միւրուր իթտիկինի հէճան հիչ տույմա մըլ իտի:

Շիմտի Բէյժօն Ֆրօմանթալա նագլը քէլամ իտէլիմ:

Ճոքմաա էրթէսի կիւնիւ պիւթիւն կիւն Բէյժօն Ֆրօմանթալ՝ Ամէտէ Տիւ-վիւնոսա իլէ վիրթիին սօն սաաթլարընը նասըլ կէչիրմիչ օլտըղլարընա տաիր մալիւմաթ ախգ իթմէյէ չալըչմըլ իտի իսէ տէ, պու պապտէ հիչ պիր մալիւմաթ պլաճալըպ, ճիւզի պիր էմարէ պիլէ իսթիհսալ իտէմէմիչ իտի:

Մէմուքը մումաիլէյհ՝ բաղար սապահըք տախի այնը մուամէլէյի իճրա իտուպ, եինէ պիր չէյէ մուվաֆֆագ օլաճայարագ, հէման թէմամըլլա մէյոու օլտըղը վէ պոք զարիպ վագաանըն իզինի պուլմաղա բէք ճիւզի պիր իւմիտի պուլընաղը հալտէ խանէսինէ ալտէթ իթտի:

Բէյժօն Ֆրօմանթալ՝ թաամ իթտիքտէն սօնդրա կիյինտի վէ Շաթըլիւքսէ-րին գզնաղընա կիթմէք իւզրէ թուրնօն սօգաղընըն եօլընը թութաու:

Պիր կիւն էվվէլ գօնթէս տը Շաթըլիւքս՝ քէնտի խաթրը իչիւն անիլիէ նագըրընըն սըր քեաթիպինէ վիզիթա վէրմիչ օլաճաղընտան, Բէյժօն՝ պու թէնէպ-պիւսին սէմէրէսինի պիր ան էվվէլ անլամագ իսթէյօր իտի:

Ահգըիւր գօնաղա կիթտիկինտէ գօնթէս՝ մէրգուճը տէրհալ գապուլ իթտի:

Բէյժօն Ֆրօմանթալ՝ սալօն գարուսընտան իչէրի կիրտիկինտէ, չէտիտ պիր խէլէճանը գալպէ միւպթէլա պուլընըյօր իտի:

Կէրէք քէնտի իսթիգալի վէ կէրէք օլուսըն իսթիգալի՝ թէհլիքէտէ պու-լընըյօր իտի:

Իսթիտասընըն լէտտ օլընտըղընը էկէր գօնթէս քէնտիսինէ խապէր վէրէճէք օլուր իսէ Բէյժօն բէք Ֆէնա օլաճագ իտի:

Մատամ տը Շաթըլիւքս.— Պու նա՞սըլ չէյ, նա՞սըլ օլույօր տա կէօրմէյօր-սընըզ:

Բէյմօն.— Զապթիյէ նէզարէթինին մէմուլին ղայրը պիր էմրի իլէ չաղըլտը-ղըմտան, ճուսաա կիւնիւ Գրէթէյտէն միւֆարէգաթ իթտիմ:

Մատամ տը Շաթըլիւքս.— Օրայա նէ՞ վագթ ավտէթ իտէճէքսինիզ:

Բէյմօն.— Հայֆա՛, պիլմէյօրըմ:

Մատամ տը Շաթըլիւքս.— Մէմուլին ղայրը օլարագ պէյլէ հարէքէթ իթ-մէնիզէ մախտուժընըզ Բօլ նէ՞ տէտի:

Բէյմօն.— Միւտտէթի ղայրը մուայէն պիր եօլճուլըզ իճրա իտէճէկիմի պէ-հանէ իթթիխագ իթտիմ . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս.— Բօլըն զիհն ու գալպինի ճէլպ ու իշղալ իտէն կէնճ գարը վէ եա գըզա տաիր թահարրիյաթ իճրա իթտինի՞զ մի . . .

Բէյմօն.— Իճրաի թահարրիյաթա պաշլատըմ . . . լաքին թահարրիյաթը մէզ-քիւրէյի շիմտիլիք գաթ իթմէյէ մէճպուր օլտըմ . . . նէ՛ վագթ միւմքին օլուրսա օ վագթ եէնիտէն պաշլայաճաղըմ, վէ ումարըմ քի պիր նէթիճէյէ վասըլ օլաճա-ղըմ:

Մատամ տը Շաթըլիւքս.— Կէնճիլիք հաֆիֆ օլուր . . . Բօլ պէլքի օ վագթա գատար ունութըր . . .

Բէյմօն.— Հանիյա էյլէ պիր չէյ օլսա, լաքին հիշ ումամ . . . Զավալը չօ՛ճուգ սահիհէն ալագա իթմիշ օլտըղընտան, պու խուսուս պանա մուճիպը էնտիշէ օլմուշ տըր, զիրա պու աշգ ու սէվտանըն քէնտիսի իշիւն պիր մէնպաը քէտէր ու թէէսսիւֆ օլմասընտան գօրգույօրըմ . . .

Մատամ տը Շաթըլիւքս.— Բէյմօն, սիզ տէ հէր չէյի ֆէնա կէօրիւրսինիզ:

Բէյմօն.— Հայաթը ինսան՝ հիւզն ու քէտէրլէրլէ մալամալ իսէ, գապահաթ պէնի՞մ մի տիր, մատամ . . . —տէյինճէ Մատամ գօնթէս տը Շաթըլիւքս՝ պու բէտէրը բիւրքէտէրին գալպինտէ հասըլ օլան եէնի ճէրիհայը իլթիյամբէզիր գըլ-մագ իւզրէ պաղը մէգալաթը թէսիլիյէթախա իյրատ իթտի, վէ պատէհու Բէյ-մօն Ֆրօմանթալ՝ մուամալիէյհա գօնթէսէ ղայէթ միւթէչէքքիւր օլտըղը հալտէ չէ-քիլտի կիթտի:

Բէյմօն՝ էվինէ կիտէր կիթմէզ տէրհալ իշէ պաշլայըպ, ատլիյէ նաղըրընա թագտիմ իտէճէկի վէ իքի կիւն սօնղրա գօնթէս տը Շաթըլիւքսէ կէօթիւրէճէյի իսթիտայը գալէմէ ալմագլա մէշղուլ օլտու:

Սապահ սաաթ պիրտէ եանի կէճէ եարըսընտան պիր սաաթ սօնղրա մէզքիւր իսթիտանըն միւսվէտտէսինի պիթիւրմիշ օլտըղընտան, էրթէսի կիւնիւ թէմիզէ ալ-մաղա գարար վէրտի վէ ղայէթ եօրկուն օլտըղընտան ույգուլա եաթտը:

Տուլ մատամ Լապառ՝ քէնտիսինէ սահիհէն ալէագա իթմիշ գանն իթտիկի վէ իլէրիտէ քէնտիսինէ պիր գօճա օլաճաղը իթիգատը թամընտա պուլընտըղը տօգ-թօր Թօմբսըն իլէ պէրապէր Բըթի Գասթէլ սայֆիյէսինտէ քէմալը մահղուզի-յէթլէ կէշիրմիշ օլտըղը մահուտ բաղար կիւնիւնին էրթէսի կիւնիւ ղայէթ քէյֆիլ օլարագ ույգուլսընտան ույանմըլ իտի:

Մէրգուժէ տուլ գարը՝ պէօյիւք այնանըն գարչըսընա կէշէրէք վէ քէնտի քէնտիյի կէնճէշմիչ պուլարադ մէմնունէն քէնտիյէ բէք միւքէմմէլ պիր սուրէթ-տէ չէքի տիւզէն վէրմէյէ պաշլամը, վէ էօթէ պէրի կէօրիւնէն պէյազ սաշլարը գօրարըպ գօրարըպ աթարադ սիյահ սաշլարընը ուզուն ուզուն էօրմիւշ իտի :

Մատամ Լապառ՝ երեզիւնէ տէ հաֆիֆ պիր գաթիֆէ տիւզկիւնլիկի սիւր-տիւքտէն սօնդրա, կիւզէլլիկիւնէ թէմամըյա պէյէնիպ սաաթ օն պուշուգտա թէգ-եինաթ մուամէլէսինէ խիթամ վէրտի, վէ թաամ վազթը վիւրուտ իտինճէյէ գա-տար, միւտտէթը հայաթընտա էմսալինէ թէսատիւֆ իթմէտիկի օլաթիֆ տօգթօր թօմբընըն իւզէրինէ տիւշիւնտի տուրտու :

Սաաթ օն պիրտէ մէրգուժէնին՝ թաամ օտասընա կիտէճէկի սըրատա օտասը-նըն տիշարըսընտա պիր չան սէսի իշիտիլիպ, պիր ազ սօնդրա պէսլէմէսի կէլտի տէտի քի :

—Մատամ, պիր էֆէնտի կէլմիշ, սիզինլէ պիր ազ գօնուշմադ իսթէյօր . . .

Մատամ Լապառ. — Բի՞մ տիր պու էֆէնտի, պէն թանը՞րմըյմ :

Պէսլէմէ. — Թանըյըպ թանըմատըղընըզ պիլմէմ, լաքին պէն ասլա կէօրմէ-միշիմ տիր :

Մատամ Լապառ. — Նէ՞ գըյաֆէթտէ ատամ տըր :

Պէսլէմէ. — Րապըթալը պիր ատամ օլուպ, հաքիմէ պէնզէյօր . . . Շուազի-լը-Րուատան մախսուսէն սիզի իշիւն կէլմիշ . . .

Մատամ Լապառ՝ էնտպէնտ օլարադ. — Շուազի-լը-Րուատա՞ն մը . . . պէ-նիմ օրաճա հիչ պիր միւնսսէպէթիմ եօգ տըր . . . պու նէ՞ դարիպ չէյ . . . Հէր նէ հալ իսէ, օ էֆէնտիյի սալօնա կէօթիւրինիզ . . . պէն տէ չիմտի եանընա կի-տէրիմ . . . —տէտի :

Կէլէն միւսաֆիր՝ չաթալ սագալը գըրգըզ վէ գըյաֆէթի եէրինտէ պիր ա-տամ օլուպ, երեզիւնին սագալըզ եէրլէրի թազէ թրաշ իտիլմիշ, սիյահ էլպիսէ կիյինմիշ վէ պէյազ պօյուն պալը թագընմը իտի :

Պու առամ՝ սէլամլաշտըգտան սօնդրա իյրատը սիւվալ իլէ տէտի քի :

—Մէշհուր ալօգաթ Լապառըն տուլ զէվճէսի Մատամ Լապառ սի՞զմիսինիզ :

Մատամ Լապառ. — Էվվէթ, էֆէնտիմ . . . Պույուրընըզ օթուրընըզ —տիյէ-բէք, միւսաֆիրէ պիր սանտալեա կէօսթէրտի վէ քէնտիսի տախի օթուրուպ տէ-տի քի :

—Էֆէնտի, սէպէպ՝ զիյարէթինիզի լութֆէն պէյան ու իյզահ պույուրմա-նըզ պէքլէյօրմ :

Միւսաֆիր. — Պէն տէ չիմտի անը սէսլէյէճէյիմ, լաքին էվվէլա բէճա ի-տէրիմ, միւսաառտէ իտինիզ, սիզէ պիր գաշ չէյ սիւվալ իտէյիմ :

Մատամ Լապառ՝ բէք զիյատէ թէաճճիւպ իտէրէք. — Պանա պիր գաշ չէյ՞ մի սիւվալ իտէճէքսինիզ :

Միւսաֆիր. — Էվվէթ, մութլազա . . . Գօրգմայընըզ, մատամ, գարարսըզ չէլէր սօրաճաղըմ . . .

Մատամ Լապառ. — Պույուրընըզ, սիւվալ իտինիզ պագալըմ . . .

Միւսաֆիր. — Պիր օղլունըզ վա՞ր մը, մատամ :

Մատամ Լապառ՝ պիրտէն պիրէ էնտիշէ վէ վէսվէսէյէ տիւշար օլարադ. — Էվվէթ :

Միւսաֆիր.— Պու օղլունը շիմտի Բարիզտէ պուլընմամադտա տըր, տէ-
յի՞ մի :

Մատամ Լապառ.— Էվվէթ, էֆէնտիմ, շիմտի Բարիզտէ տէյիլ տիր :

Միւսաֆիր.— Շիւպհէսիզ եօլըլըզ իտիյօր :

Մատամ Լապառ.— Էօյլէ :

Միւսաֆիր.— Նէ՞ գատար վագթտան պէրու սիզտէն միւֆարէգաթ իթ-
միչ տիր :

Մատամ Լապառ.— Ճուսաա էրթէսի ագչամընտան պէրու :

Միւսաֆիր.— Նէ՞րէյէ կիտիյօր իտի :

Մատամ Լապառ.— Թուր շէհրինէ :

Միւսաֆիր.— Պունա էմի՞նմիսինիզ :

Մատամ Լապառ.— Էմինիմ եա՛ . . . պէն քէնտիմ քէնտիսինի տէմիր եօլ
սթասիօնընա կէօթիւրտիմ :

Միւսաֆիր.— Հա՞նկը տէմիր եօլ սթասիօնընա :

Մատամ Լապառ.— Օրլէան տէմիր եօլը սթասիօնընա :

Միւսաֆիր.— Օղլունըզ օն սէքիզ օն տօգուզ եաչընտա պիր շէյ տիր, տէ-
յի՞ մի, մատամ :

Մատամ Լապառ.— Օն տօգուզ եաչընտա տըր . . . Լաքին, էֆէնտի, պու
թահգիգաթ նէտէ՞ն իյճապ իտիյօր . . . օղլունա տաիր պանա պիր շէյ մի խա-
պէր վէրմէյէ կէլտինիզ.—տէյու սիւվալ իթտիքտէ, կէլէն ատամ՝ զանն իտէրսին
սըգըլմադա պաչլայըս, իթաի ճէվապտա թէրէտտիւտ իթտիկի աչիքեար կէօրիւ-
նիյօր իտի :

Մամաֆիհի պու պապտէ պիր գարար վէրիպ, մանասըզ օլան պու սիւքիւթ-
տէն վազ կէչմէք լազըմ կէլիր օլտըղընտան :

Միւսաֆիր՝ ճէվապէն.— Հայը՛ֆ, մատամ, շիմտի պանա վէրտիկինիզ պազը
մալլիւմաթ արթըզ հիչ շիւպհէ պրագմայօր :

Մատամ Լապառ՝ բէյտէրբէյ տահա զիյատէ վէսվէսէ իտէրէք.— Շիւպհէ՞ մի
. . . Նէ՞ շիւպհէսի . . . Նէ տիմէք իսթէտիկինիզի անլամայօրըմ . . . սէօյլէտի-
կինիզ լագըրտըլար պէնի տիւշարը էնտիչէ վէ հէյէճան իտիյօր . . . Թէքրար սիւ-
վալ իտէրիմ, էվլատըմ հագգընտա պու թահգիգաթ նէտէն իյճապ իտիյօր . . .
ազըլսըզճա պիր շէյ մի եարմըլ . . . պիր խաթատա՞ մը պուլընմըլ . . . կէնճիկ
տիր . . . օլապիլիր . . .

Միւսաֆիր.— Նէ խաթա վէ նէ ազըլսըզճա պիր իշ վար տըր, մատամ . . .
Զավալը շօճուգ միւթթէհիմ տէյիլ տիր, մաղտուր տըր . . .

Մատամ Լապառ.— Մաղտու՞ր մը . . . Իւզէրինտէ պիր ազ բարա վար իտի
. . . օլմայա քի խըրսըզլար չալսըն . . .

Միւսաֆիր.— Խայր, մատամ :

Մատամ Լապառ.— Էօյլէ իսէ նէ՞ տիր, պաչընա նէ՞ կէլմիչ տիր :

Միւսաֆիր.— Աման եա Բապպիմ, մատամ, կէօրիւյօրսընըզ քի էօնիւնիզտէ
բէք զիյատէ հէյէճան իւզրէ պուլընյօրըմ, թիթրէյօրըմ, Պու հէյէճան ու խա-
լէճանը գալլիմտէն՝ էվպէթթէ աղըր պիր շէյ վագը օլտըլընը ֆաթը ու գոյաա ի-
տիյօրսընըզ . . .

Մատթամ Լապառ՝ պիր ֆէլաքէթ վուգու պուլմուշ օլմասընտան գօրգմաղա պաշայարագ. — Աղըր պիր շէ՞յ մի . . . Ալլահ աշգընա օլտուն, ֆիքրինիզի իյ-
զահ իտինիզ, էֆէնտի . . . էվլատըմ խասթա՞ մը, եարալանմը՞ մը . . .

Միւսաֆիր պաշընը էօնիւնէ աստը :

Մատթամ Լապառ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Ճէվապ վերսէնիզէ, էֆէնտի . . .
ճէվապ վերինիզ . . . սիւքիւթինիզ՝ մուճիպը տէհէթ տիր, պիլի՞օրմըսընըզ . . .
Շու հալինիզ՝ օղլումըն էօլմիւշ օլտըղընը պանա զանն իթտիրէպիլիր :

Միւսաֆիր. — Նէզտինիզտէ իյֆա իթմէք իւզրէ շայանը թէէսսիւֆ պիր մէ-
մուրիյէթ տէրէօհտէ իթմիշիմ տիր . . . Պու մէմուրիյէթի իյֆա իտէճէկիմ սըրա-
տա աղզըմ իլէրիյէ վարմայօր :

Մատթամ Լապառ. — Պիթիրինիզ . . . էֆէնտի, պիթիրինիզ . . . Հէր նէ օ-
լուրսա օլտուն, չու շիւահէ վէ հալը թէրէտաիւտտէն պէնի գուրթարընըզ . . .
էվլատըմ էօլմիւշ, տէյի՞լ մի . . .

Միւսաֆիր. — էվվէթ, մատամ . . .

Տուլ Մատթամ Լապառըն՝ Րընէ հագգընտա բէք սօուգ պիր մուհասպէթի օլ-
տըղընը պիզ չօգտան պիլիրիզ :

Մամաֆիհի հագգընը սէօյլէմէք լազրմ իսէ, մէրգումէ գարը՝ պու խապէրը
նակէհանիյի ախզ իթտիքտէ, իւզէրինէ պիր ֆէնալըզ կէլիպ տիւշարը տէհէթ
օլտու :

Պիր վալիտէ նէ գատար ազ վալիտէլիք իթմիշ օլսա, էօյլէ պիր վագթ կէլիր
քի, գալպի թէքրէնիպ ըրգգաթա կէլիր, վէ էկէր պիւսպիւթիւն պիր ճանավար
տէյիլ իսէ — քի պու տա շիւքիւր Ալլահա բէք նատիր պուլընըր — պու վալիտէ
քէնտի էվլատը իւզէրինէ աղլար :

Պու սըրատա Մատթամ Լապառ՝ Րընէ իլէ պերապէր քէնտիսինին իլէրուտէ է-
լինէ կէչէճէք սէրվէթ իւմիտլէրի տէ ղայպ ու նապէտիտ օլտըղընը պիլէ ու-
նութտը :

Մէրգումէ գարը՝ մօսմօր քէսիլիպ տուրտըղը եէրտէ սալընտը վէ քէմալը մէէ-
յուսիյէթինտէն նաշի քէքէլէյէրէք տէտի :

— էօլտիւ՞ մի . . . խայր, խայր . . . պուլըն իմքեանը եօգ տըր վէ պէն սի-
զէ ինանմամ . . . Ճոււսա էրթէսի կիւնիւ սարա սաղլամ . . . ղայթ սէվինճլի
. . . վէ քէսպը հուրիյէթ իթմէսինտէն տօլայը սէրմէսթ իտի . . . քէնտի եա-
շընտա օլան վէ սըհէթը թամմէյէ մալիք պուլընան ատամ պիրտէն պիրէ էօլմէզ
. . . Ֆիքրինիզի էյիճէ անլամատըմ, տէյի՞լ մի . . . եարալանմըշ տըր, խասթա
տըր, պէլթի թէհիլքէտէ տիր, լաքին էօլմիւշ տէյի՞լ տիր, տէյիլ մի . . .

Միւսաֆիր. — Հայը՞ֆ, մատամ, պէն եալան սէօյլէյէմէմ . . . Շիմտի նէ՝ սէօյ-
լէտիմ իսէ անլատընըզ . . . — տէյինճէ Մատթամ Լապառ հէօնքիւր հէօնքիւր աղ-
լամաղա պաշատը :

Հըզգըրընտան նաշի մէրգումէնին կէօյսիւ էնիպ չըգմագտա օլտըղը կիպի,
տուտագալըր արասընտան տա ֆէրեատ ու ֆիղան իշիտիլիյօր իտի :

Պիր գաշ տագիգա սօնղրա պու պուհրանը շէտիտ կէչիպ էբէյիճէ պիր սիւ-
քիւնէթ վագը օլտու :

Մատթամ Լապառ՝ պիր գաշ սէօզ սէօյլէմէկէ միւգթէտիր օլընճա քէքէլէյէ-
րէք. — էյ նէրէտէ էօլմիւշ . . . նա՞սըլ էօլմիւշ. — տէյու սիւվալ իթտի :

Միւսաֆիր.— Շըմէնտըֆէր մէմուրլարը տիւն սապահ Շուազի-լը-Րուա գուր-պինտէ տէմիր չուպուզլարըն իւզէրինտէ եօլըն այգըրըսընա եաթմըշ վէ հէման քեամիլէն էգիլմիշ պուլմըշար :

Մատամ Լապառ.— Եէնիտէն բէք ֆէնա աճը տույարագ.— Ահ, էվլատըմ . . . էվլատըմ . . . —տէյու պաղըրտը :

Պատէհու մէրգուլմէ գարը՝ պաշընը պիրտէն պիրէ եօգարը գալտըրըպ խրատը սիւվալէ միւսարէաթլա ,

—Լաքին պու իշտէ եանըլմատըղընըգա նա՞սըլ էմինսինիզ . . . պու սէօյլէ-տիկինիզ էօլիւնին պէնիւմ էվլատըմ օլտըղընը սիգէ քի՞մ իսպաթ իտիյօր :

Միւսաֆիր.— Հայը՛ֆ, պու պապտէ հիշ շիւպհէ օլընամազ . . . Բարտըսիւ-սինին պիր ճէպինտէ գարթ տը վիզիթլէր վար իտի . . . իշպու գարթ տը վիզիթ-լէրին իւզէրինտէ քէնտի իսմի —սիգին իսմինիզ— վէ սիզին ատրէսինիզ օգուներ-յօր իտի . . .

Մատամ Լապառ.— Կէօզլէրի ալըգ ալըգ էօթէյէ պէրիյէ օյնայարագ վէ սու-տագլարը պէմպէյազ քէսիլէրէք.— Շիմտի նէ՞րէտէ տիւր . . . սիշարէ էվլատըմ նէ՞րէտէ տիւր . . .

Միւսաֆիր.— Քէնտիսինին քիմ օլտըղը անլաշըլտըղընտան , մատամ , ալըպ սիզին իգամէթկեհանընըգա կէթիրմէք՝ պիզիմ տըղը վազիֆէմիզ իտի . . .

Մատամ Լապառ.— Նէ՞ տիյօրսընըգ, էֆէնտի . . . պուրատա՞մը տըր , էվ-լատըմ պուրատա՞մը տըր :

Միւսաֆիր.— Էվլատընըղըն նէշէսի աշաղտա պիր արապա տէրուհինտէ տիր , վէ ըէֆագաթըմտա պուլընան ատամլար վասէթասըլա անը եօգարը չըգարըպ տաիրէնիգէ կէթիրմէք իշիւն սիզտէն պիր էմի պէքլէրիմ :

Մատամ Լապառ.— սայըգլայարագ.— Կիտէլիմ սիզինլէ պագալըմ , էֆէնտի :

Միւսաֆիր.— Սիւքիւնէթ իւզրէ օլընըգ , ըէճա իտէրիմ , մատամ , վէ պա-խուսուս ճէսարէթ վէ մէթանէթի էլտէն պրագմայընըգ . . . Սիզ պուրատա պէք-լէյինիզ , պու տահա էյի օլուր . . . պէքլէմէնիզի թավսիյէ իտէրիմ . . .

Մատամ Լապառ այագստա տուրմաղա սայ իթմիշ իտի իսէ տէ , գուվէթի քէսիլիպ պիր սանտալեա իւզէրինէ տիւշէրէք վէ պաշընը իքի էլլէրինին արասընա ալարագ , եէնիտէն աղլամաղա պաղլատը :

Պէսլէմէ գարը՝ շաշըրմըշ պիր հալտէ օ արա սալօնա կիրմիշ իտի :

Պու գարը՝ սօգագտա ճէնագէնին մէվգու պուլընտըղը արապանըն էթրաֆըն-տա եըղըլմըշ օլան գալապալըղըն կիւրիլթի վէ բաթըրտըրընը աշըգ պիր բէնէրէ-տէն տույարագ մէրագ իտուպ աշաղա կնմիշ վէ վուգուը հալի կէօրմիւշ օլմաղլա , տիւշարը խէվֆ ու տէհէթ լարագ հէման տէլի կիպի եօգարը չըգմըշ իտի :

Պէսլէմէ.— Ահ , մատամ . . . մատամ . . . զավսլը մատամ . . . Պու նէ՞ պէտպաթլըղ . . . պու նէ՞ տէհէթլի ֆէլաքէթ . . . Շիմտի նէ՞ եարաճաղըգ . . .

Պու սիւվալէ միւսաֆիր ճէվասլ վէրէրէք.— Էն էվլէ եարաճաղ շէյ չու տըր . պու պէտպաթլ տէլիգանլը պէրմիւթատ հանկը օտատա եաթար իտի իսէ օրատա եաթաղընը հազըրլայընըգ . . . չաբուգ կիտինիզ . . . —տէտիքտէ , պէսլէմէ գա-րը՝ պու թէնպիհի իճրա իթմէք իւզրէ տիշարը չըգտը :

Միւսաֆիր տէտիկիմիզ եապանճը ատամ՝ Շուազի-լը-Ռուա սթասիօնընն ի տարէ գօմիսէրի օլուպ, սէրիան աշաղա էնտի վէ նաչէյի եօգարը չըգարմաղա էմր վէրտի :

ՇըմէնսըՖէր ամէլէսինտէն իքի քիչի՝ նաչէնին պուլընտըղը արապանըն իւս-թիւնէ չըգըպ ուսուլճաճըգ նաչէյի եօգարը գալտըրտըլար վէ եիւքլէնիպ նէրտի-վէնտէն եօգարը չըգտըլար :

Մատամ Լապառ՝ գարու գանատլարընտան պիրինէ թութունարագ, քէնտի օտա գարուսընըն էչիկի իւզէրինտէ պէքլէյօր իտի :

Մէրգումէ գարը՝ նաչէյի կէօրիւնճէ սինիլի թութտու, վէ տիւլմէմէք իչիւն եանընա ալտէթ իթմիշ օլան Շուազի-լը-Ռուա գօմիսէրինին եարտըմընա միւհ-թաճ օլտու :

Մատամ Լապառ՝ գօմիսէրէ տայանարագ, թիթրէյէ թիթրէյէ իքի ամէլէնին արգասը սըրա կիթտի, վէ պէսլէմէ գարը՝ մէրգուման ամէլէյէ միւթէվէֆանըն օտասընը կէօթէրտի :

Պու իքի շախս՝ սիյահ պիր էօրթիւ իլէ էօրթիւմիւշ օլան նաչէյի եաթաղըն իւզէրինէ վազ իտէրէք չէքիլիպ կիթտիլէր :

Տուլ գարը՝ եաթաղա տօղրու իլէրլէյիպ էլինի մէքքիւր սիյահ էօրթիւյէ ու-գաթտը :

Գօմիսէր. — Ա՛հ, մատամ, մէնհուս պիր մէնգարէ կէօրէճէքսինիզ . . . Ալ-լահ աշգընու օլտուն, հիչ օլլագսա քէնտինիգի աճըյըպ պագմայընըգ, զիրա տահա զիյատէ քէտէրինիգի մուճիպ օլաճագ վէ գալպինիգին եարէսինի բիւրիսուն էյլէ-յէճէք տիր . . .

Մատամ Լապառ՝ աղլայարագ. — Մէթանէթ իւզրէ օլաճաղըմ, էֆէնտի . . . գալի վէ սըգը տուրաճաղըմ . . . սօն պիր տէֆա կէւրմէք իսթէրիմ . . . — տէ-տի վէ սիյահ էօրթիւյի ճէնագէնին իւզէրինտէն էօթէյէ աթտը :

Տուլ գատըն պուլը եաբար եաբմագ տիւչարը տէհչէթ օլարագ վէ կէօզլէրի-նի իքի էլլէրիլէ գաբայարագ կէրի կէրի կիթտի :

Մէնգարէ հագիգաթէն մէնհուս իտի :

Նաչէնին բարչա բարչա եըրթըլմըշ օլան լուպալարընըն արա եէրինտէն բարչա բարչա օլմուշ օլան էթլէրի վէ էգիմ էգիմ օլան քէմիքլէրի կէօրիւնիյօր իտի :

Եալընըգ պաշը՝ թէքէրլէք ալթընա լասթ կէլմէյիպ շիյնէնմէմիշ, վէ անճագ պիր ազ էթ վասէթասըյլա կէօվտէսի իւզէրինտէ գալմըշ իտի :

Պէսլէմէ գարը տիգ չէօքիւպ տուվալար օգուճաղա պաչլատը :

Մատամ Լապառ արթըգ պագմաղա ճէսարէթ իտէմէյօր իտի :

Մէրգումէ տուլ գարը՝ պիր սանտալեա իւզէրինէ տէվրիլիպ պօղուգ պիր սէ-տա իլէ քէքէլէյէրէք. — Ա՛հ, պու նէ՝ տէհչէթլի շէյ . . . պու նէ՝ տէհչէթլի հալ . . . արթըգ պու տիւնեա պանա հարամ տըր, պու տէհչէթլի ֆէլաքէթէ պէն տայանամայըպ էօլէճէյիմ . . . — տէտիքտէն սօնղրա, պէսլէմէ գարըյա խիթա-պէն իւլվէ իլէ. — Ժիւլի՛, գարուճըյա կիտիպ սէօյլէյինիզ, չաբուգ Միրօմէսնիլ սօգաղընտա տօգթօր թօմրսընըն գօնաղընա կիթսին . . . քէնտիսինի պուլտուն . . . իգթիզա իտէրսէ պէքլէսին . . . ալսըն կէթիւրսին . . . էօլէճէյիմ հըսս

իտիյօրըմ, եպլընըզ օ պէնի գուրթարապիւր . . . —տէյինճէ, Ժիւլի ալէլաճէլէ
օտատան տիշարը չըգտը:

Պէսլէմէ հէնուզ նէրաիվէնին իւզէրինտէ իքէն, Մատամ Լապառ քէնտինի
ղայպ իթտի:

Ժիւլի ավտէթ իթտիքտէ գօմիտէր՝ մէրգուճէյէ տէտի քի,

—Մատամընըզ պայըլտը . . . մէրգուճէյի պու օտատան պաշգա պիր եէրէ
կէօթիւրմէլի . . . ագլը պաշնա կէլտիքտէ պու մէնղարէյի արթըգ կէօրմէմէ-
լի տիր:

Ժիւլի. — Էօյլէ իսէ, Էֆէնտի, մէրգուճէյի քէնտի օտասընա գատար սիւրիւպ
կէօթիւրմէլի:

Պունտան գօլայ պիր շէյ Էօգ իտի, զիրա Մատամ Լապառ պիր գօլթուգ սան-
տալեասընըն իւզէրինտէ պուլընըպ, մէքքիւր սանտալեանըն այազլարը տա մագա-
ռալը օլտըղընտան, տէրհալ օ պիր օտայա նագլ օլունտու:

Օգուլանլարըմըղըն տէրխաթըր իտէճէքլէրի իւզրէ, օ կիւնիւ, Էանի բազար
էրթէսի կիւնիւ Տօգթօր Թօմբսընըն Բարիգտէ իգամէթի միւնասէպէթիլէ վէրէ-
ճէկի սուարէ վուգու պուլաճագտը:

Իշպու քիւշատ սուարէսի բէք բարլագ օլաճաղընտան, Միրօմէսնիլ սօգաղըն-
տաքի գօնագտա սապահտան պէտ իլէ հէր շէյ ալթիւսթ իտի:

Պիր Թագրալ տէօշէմէճիլէր, Էօրկանճըլար վէ խանէ Թէգէնիննէ տաիր սաիր
էսնաֆլար էվէ տօլուշ, քիմիսի տէօշէմէլէրի տիւզէլթմէքտէ, քիմիսի պէօյիւք
նէրտիվէնի նաաիտէ նէպաթաթլա Թէգէնի իթմէքտէ, քիմիսի եէնիտէն պիր Թա-
գըմ ալիգէլէր ասմագտա վէ քիմիսի տալիս Էօթէյէ պէրիյէ շիշէքլէր վէ եէշիլիք-
լէր վագ էյլէմէքտէ իտիլէր:

Ժագ Լակարտ իլէ Բապգալ Սօնիլնին պէօյիւք իւմիտի պու սուարէնին իւզէ-
րինտէ օլուպ, պու սայէտէ տօգթօրըն շէօհրէթիննէ Թէէսիրը աղիմ հասըլ օլա-
ճագ, վէ պէօյիւք ատամլարլա տահա չօգ միւնասէպէթ բէյտա իտիլէճէք իտի:

Պու Էօլտա միւնասէպէթլէր բէք գուվլէթլի օլուպ, շայտա պաղը շիւպիլէր
վագը օլսա պիլէ, տօգթօր Թօմբսըն՝ օ սայէտէ Էագայը գուրթարաճագ վէ նա-
մուսը պիր ատամ զանն օլընաճագ իտի:

Հէմ տէ քի՞մ անըն հագգընտա շիւպիլէ իտէպիլէճէքտի:

Էճնէպիլէր Բարիգէ կէլիննէ բօլիա նէգարէթի անլէրի գօլար իքէն, մէրգուճ
Ամէրիգալը մէշուր տօգթօրա նէգարէթը մուժարիլէյհա՝ հիւրմէթ ու ըրայէթ իպ-
րագ իթմէքտէ պուլընըյօր իտի:

Սախթէ տօգթօր Թօմբսընըն զապըթա հէքիմլէրի միյանընտա տօսթլարը վար
իտի: Մէրգուճ տօգթօր ղէնկին իտի: պիհագգըն ալիմ սայըլըյօր իտի: խիւլասա
գէմանէնին ատամը իտի: Անըն հագգընտա շիւպիլէ իթմէմէք իշիւն պու հալլէրտէն
տահա գուվլէթլի Թէէմինաթ օլապիլի՞ր մի իտի:

Բէշին ագշէ իլէ պիր գօնագ սաթըն ալան վէ Բարիգ միւթէպէրանընը օրայա
տապէթ իտէն պիր քիմաէ՝ պիր ճինայէթ վէ հաթթա պիր գապահաթ իճրա իտէ-
պիլի՞ր մի:

Էլպէթթէ իտէմէգ:

Մատամ Անժէլ իլէ Մատմազէլ Մարթ՝ սուարէնին հազըրըզլարընա հիւսնիւ նէդարէթ իթմէք իչիւն բէք զիյատէ սարֆը մէսաի վէ իգտամաթ իթմէքտէ պու-
ընըյորլար իտի :

Ժազ Լահարտ իլէ Բասգալ Սօնիէ՝ իբիսի տէ սոգթօր Թօմսընըն իշ օտասը-
նա գարանմըշ վէ եազըխանէսինին գարչըսընտա օթուրմըշ, տիք տիք իւչ ատէս
միտալեայա պազըյորլար իտի : Պու միտալեալար՝ եան եանա գօնուլմըշ, էօնլէ-
քի՞տէ տուրույօր իտի :

Մէզըիւր իւչ միտալեալարըն պիւրինճիսի՝ գօնթ տը Թօնէրիէօնին սանտըղըն-
տա պուլընան միտալեա իտի :

Տիկէր իբիսի՝ տիլպէր Վիթօինի իլէ Րընէ Լապառըն նաչէլէրի իւզէրինտէն
չալընմըշլար իտի :

Բասգալ իլէ Ժազ՝ մէզըիւր միտալեալարը քէմալը տըգգաթլա Թէֆթիլ ու
մուայէնէ իտիյօրլար իտի :

Ժազ՝ տիյօր իտի քի ,

— Շիւսի՛նէ եօգ տըր , պու միտալեալարըն պէհէրի իւզէրինէ հէքք օլընմըշ հէր
պիւր քէլիմէ՝ պիւր իպարէտէն չըգարըլմըշ օլուպ , մէզըիւր իպարէ իքմալ իտիլին-
ճէ , միւեօնլարըն նէրէտէ օյտըղընը պիւզէ խապէր վէրէճէք տիւր . . . Պուըն պէօյ-
լէ օլաճաղը՝ պիննէֆս վասիյէթնամէ միւհթէվիյաթընտան իսթինպաթ օլընըյօր .
լաքին Թէքմիլ միտալեալարը էլէ կէչիրմէտիքճէ , մուամմայը հալլ իթմէկէ պէհու-
տէ չալըչաճաղըգ . . . Տիկէր միտալեալարը էլէ կէչիրինճէ , մուվաֆֆադիյէթի-
միլ միւմբին օլաճաղ տըր . . . Սէն պէնի բէք ազ տիյնէյօրըն . . . նէ՞ շէյ իւ-
իւզէրինէ տիւչիւնիյօրըն :

Բասգալ՝ ճէվապէն . — Եէտիմիզտէ օլան իւչ միտալեայը եան եանա գօյտը-
ղըմըզտա իւզէրինտէքի քէլիմէլէրին նէ մանա վէրտիքլէրինի անլամազ իսթէյօ-
րըմ . — տիյէրէք , Վիրանժ — եէտինճի սիյահ տէօչէմէ Թաշ — տան պաչայարադ »
տէյու օգուտը :

— Ժազ՝ օմուզլարընը սիւքէրէք . — Պու մուամմայը պուլմազ՝ իմքեանսըզ տըր
. . . ազչէ «սիյահ պիւր տէօչէմէ Թաշը» ալթընտա սազլանմ շ տըր , լաքին նէ՞-
րէտէ , վէ պու Թաշ՝ «եէտի՞նճի» մի տիւր , եօգսա «եիրմի եէտինճի» վէ եախօտ
«օթուզ եէտինճի» մի տիւր . . . Պու մուամմա միւքէմմէլ տիւր . . . Էրրար անլա-
չլմայօր . . . Պիւր քէրրէ տահա սէօյլէրիմ քի , միտալեալարըն քեաֆֆէսի եէտի
միզտէ օլմալը տըր :

Բասգալ գապա պիւր սէտա իլէ . — Էլէ կէչիրէճէյիկ . . . Լաքին Ալլահ աչ-
զընա օլտուն , չարուգ իտէլիմ . . . գօրգույօրըմ . . .

Ժազ . — Նէ՞ շէյտէն :

Բասգալ . — Պու սիւվալէ աչըգ վէ վազիհ պիւր ճէվապ վէրէմէմ . . . Հէր շէյ-
տէն գօրգույօրըմ . . . Իչէրիմտէն պիւր տէհչէթ պէնի Թազիգ իտիյօր , պէնի
չօգ ուղըյօր :

Ժազ . — Ղարիպ վէ պէհուտէ պիւր տէհչէթ տիւր պու . . . Սանա գա՛շ տէֆա

Ժագ. — Նօգթասը նօգթասընա պէյէնհրիմ . . . անճագ պիր չէյ հագգընտա սէնինէ հէմէֆքեար տէյիլիմ :

Բասգալ. — Հա՞նկը չէյ :

Ժագ. — Պէնճէ Ժիւլ Պուլնուա նամը տիկէր Լա Ֆուինին իշի Ճինէվրատաքի իշտէն տահա էվվէլ պիթմէլի տիր :

Բասգալ. — Էօյլէ՞ մի իսթէրսին :

Ժագ. — Էվվէթ . . . Լա Ֆուին՝ Րընէ Լապառըն արգասը սըրա կիթսին :

Բասգալ. — Յապիէն տը Շաթըլիւքս իլէ Բօլ Յրօմանթալ տայմա գալա-
ճագլար :

Ժագ. — Պու իքի տէլիգանլըլար պու ագչամ պուրայա կէլէճէքլէր . . .
անլէր հագգընտա նէ եարաճաղընը պէն գարարլաշորրաճաղըմ . . .

Բասգալ. — Չօգ ալէա . . . միտալեալարը սագլա . . . ագ վագթտան Լա
Ֆուինին տէ միտալեասը կէլէճէք տիր . . .

Ժագ Լակարտ՝ իւշ ատէտ ալթուլն միտալեալարը եագըխանէսինին կէօզլէրին-
տէն պիրինէ վագ իտուպ , պուլնըն՝ յաաթ գէնճիրինտէն ասըլը օլան ուֆաճըգ ա-
նախթարընը եանընտան ասլա սյըրմագ իտի :

Բէգալիք գօնթ տը Թօնէրիէօնին սանտըգ վէ էվրագ վէ վասիյէթնամէսի տա-
խի մէգքիւր եագըխանէտէ պուլընըյօր իտի :

Սաաթ վուրուպ թաամ վագթը հիւլուլ իթտիկի անլաշըլտըղընտան , Ժագ
իլէ Բասգալ աշաղա էնտիլէր :

Անժէլ իլէ Մարթ քէնտիլէրինէ պէլէյօրլար իտի :

Մարթ՝ տայմա կիւլէր եիւզիւ կէօրիւնիւպ , հիւզն ու քէտէր վէ ըզտըրապը
տէրունիսինտէն եիւզիւնտէ հիշ պիր էսէր կէօսթէրմէյօր իտի :

Սուֆրայա օթուրտըլար :

Թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ , սուֆրատա միւքեալէմէ՝ ումուլէն ագ-
չամքի սուարէնին թէտարիքեաթը իւզէրինէ տէվէրան իտուպ , Ժագ՝ մատմազէլ
Մարթա խիթապէն տէտի քի ,

— Սէվկիւլիւմ Մարթ , ումարըմ քի թավսիյէլէրիմին հիշ պիրինի ունութմա-
տընըգ ,

Մարթ՝ պիր ագ սըգըլարագ . — Նէյէ՞ տաիր , տօգթօր :

Ժագ. — Սիզին թուալէթինիգէ տաիր . . . Հէր նէ գատար եասը իսէնիզ տէ ,
իսթէրիմ քի պու ագչամ հէր քէսի տիւշարը հայրէթ իտէճէք տէրէճէտէ կիւզէլ
օլասընըգ :

Մարթ գըբ գըրմըզը քէսիլտի :

Անժէլ՝ կիւլէրէք . — Սիզ գասալէթ իթմէյինիզ , սէվկիւլիւ խըսըմըմ . . .
պիզիմ տիլպէր Մարթըն սուարէ էլպիսէսինէ պէն բէք զիյատէ տիգգաթ իթտիմ ,
էրպապը օլտըղըմը պիլիւսինիզ . . . Ալիմ Ալլահ քիմ կէօրսէ հայրան օլուպ կէօզլէ-
րի գամաշաճագ , մէկէր քի կիւնէշին իջինէ պագան գարթալ գուշու օլսուլն :

Ժագ. — Պէն տէ պուլնը իսթէրտիմ . . . Մարթը միւսաֆիրլէրիմէ թագտիմ
իթմէքլէ միւֆթէխիւր վէ պալսթիյար օլաճաղըմ . . . — տէտիկի սըրատա սախթ
տօգթօրըն սէսի՝ հէյէճանլա թիթրէմէքտէ օլուպ , տիյնէյէնլէր տախի անը ֆարգ
իթմէքտէ իտիլէր :

Կէնճ գըզ՝ գըր գըրմըզը քէսիմիշ իքէն, պու սօն սէօղլէրի իշիթ տիքտէ սաք սարը օլուպ րէնկի աթտը :

Պիչարէ գըզճըղազ՝ տօգթօրըն նէ քէնտի աշգ ու սէվտասընտան վէ նէ տէ իւմիտլէրինտէն վազ կէչմէմիշ օլտըղընը, վէ քէնտիսինին թալէպ իթտիկի մէ անըն տա գապուլ էլլէտիկի միւտտէթ զարֆընտա քէնտիսինի րահաթ պրագմայաճաղընը անլատըղընտան, պու հալէ բէք զիյատէ միւթէէսսիր օլուպ պիւթիւն վիւճուտըլլա թիթրէյօր իտի :

Գահվէլէր կէլմիշ իտի :

Օտա ուշաղը անճագ պիր գաշ տագիգա էվվէլ թաամ սալօնընտան տիչարի չըգմըշ իքէն, պիր թէլաշ իլէ թէքրար օրայա ավտէթ իթտիքտէ,

Ժագ. — Նէ՞ վար, նէ՞ օլտու. — տէյու սիւվալ իթտի :

Ուշագ. — Տօգթօր էֆէնտի, պիր գօմիսիօնճը կէլմիշ, շիֆահէն սիգէ պիր շէֆ սէօլլէյէճէքմիշ :

Ժագ. — Պէքլէսին . . .

Ուշագ. — Պէն տէ քէնտիսինէ էօլլէ սէօլլէտիմ ամմա կէօրիւնիւշտէ իշ միւհիմմ վէ միւսթաճէլ տիր . . . քիրա արապասըլլա կէլտի . . .

Ժագ. — Բիմի՞ն թարաֆընտան կէլիյօր :

Ուշագ. — Կէօնտէրիլէն ատամըն իսմի՝ խաթրընա կէլմէյօր, լաքին Շէրչ-Միտի սօգաղընտան կէլիյօր. — տէյիճէ, Ժագ, Անթէլ վէ Բասգալ էնտիշի պիր նազարլա պիրպիրինին երիզիւնէ պագտըլար :

Ժագ. — Բէք ալէա . . . պէն օտամա կիտիյօրըմ, սիզ տէ մէրգուլ գօմիսիօնճըյը օրայա կէթիրինիզ . . . — տիյէրէք սուֆրատան անիտէ գալգտը, վէ իշարէթլէ Բասգալըն քէնտի արգասը սըրու կէլմէսինի անլաթտը :

Բասգալ. — Աճապա նէ՞ վար քի :

Ժագ. — Իհթիմալ քի պիր շէյ տէյիլ . . . մահուտ կիւզէլ տուլ գատընըն աւտի պիր զէվգէքլիկի օլմալը . . . եախօտ պէլքի տէ աղըր պիր շէյ վար տըր . . . Հէր նէ իսէ շիմտի անլայաճաղըզ . . . — տիյէրէք, պու իքի ատամ խուսուսի օտայա տուխուլ իտուպ, հէման օ սըրատա ուշագ տալսի գօմիսիօնճըյը մէզքիւր օտայա կէթիրէրէք քէնտիսի շէքլտի կիթտի :

Ժագ. — Սիզ Շէրչ-Միտի սօգաղընտան մը կէլիյօրսընըզ, ազիզիմ . . .

Գօմիսիօնճը. — Էվվէթ, էֆէնտիմ . . . չարուգ եէթիշմէք իշիւն արապա լլէ կէլտիմ :

Ժագ. — Բի՞մ եօլլայօր սիզի :

Գօմիսիօնճը. — Պիր մատամըն գարուճըսը . . . տէտիկի իսմի ունութտըմ . . . եալընըզ չունը պիլիլիմ քի օ մատամա տուլ տըր . . .

Ժագ. — Շիւպհէսիզ Մատամ Լապաու օլմալը :

Գօմիսիօնճը. — Թա քէնտիսի . . . Ահ, էֆէնտի, գարուճընըն պանա նազլ իթտիկինէ կէօրէ, պիչարէ մատամըն խանէսի ալթիւսթ օլտըղընտան, ազլը պաշընտա օլմալըզ սիգէ իքի սաթըրլըզ պիր շէյ եազամամըշ տըր . . . — տէտիքտէ, Ժագ պիւթիւն վիւճուտըլլա թիթրէտի վէ լաքին քէնտի քէնտիսինի թութուպ զայէթ սիւթիւնէթլի պիր սէտա իլէ իյրատը սիւվալ խտէրէք տէտի քի,

— Նէ՞ վար, նէ՞ օլմուշ քի :

Գօմիսիօնճը.— Պէօյիւք պիր պէտպախթլըգ, էֆէնտի . . . բէք պէօյիւք պիր ֆէլաքէթ . . . Պու մատամըն տէլիգանլը օղլունըն ճէսէտիհնի՝ շըմէսընֆէր ալթընտա բարչա բարչա օլմուշ օլտըղը հալտէ էվինէ կէթիրմիշլէր. պուըն բէք տէհէթլի պիր շէյ օլտըղը անլաշըլըյօր . . . Զավալը գատըն պաղըրարագ չաբուգ կիտիպ հէքիմիհնի չաղըրմալարընը թալէպ իթմիշ վէ էօլիւ կիպի պայըլմըշ տիւշմիւշ տիր . . . Պէնիմ մէմուրիլէթիմ պու գատար տըր . . . —տէտի:

Տօգթօր՝ մօսմօր քէսիլէրէք Բասգալըն եիւզիւնէ պագտը. օ տախի սաք սարը քէսիլմիշ վէ պուգ կիպի սօուսըշ գալմըշ իտի:

Պիր ազ սօնղրա սախթէ տօգթօր Թօմբսըն տէտի քի,

—Ազիզիմ, չաբուգ Մատամ Լապառա կիտիհիզ վէ կէլէճէյիմի խապէր վէրինիզ . . .

Գօմիսիօնճը.— Արապամ վար, էֆէնտի . . . սիզի պէրապէր կէօթիւրմէքիլիմի պանա թավսիյէ իթտիլէր . . .

Ժագ.— Պէնիմ արապամը շիմտի գօշարլար, սիզիլէ պէրապէր պէն տէ Շէրշ—Միտի սօգաղընա վասըլ օլտըրմ . . . սիզ չաբուգ եօլա չըգընըգ . . .

Կէլէն աոտամ հարէքէթ իտուպ անիտէ դայպ ու նապէտիտ օլտու:

Ժագ՝ օտասընըն ավույա նազըր օլան բէնճէրէսիհնի աշտը, վէ Ալզալը ուշաղա սէսլէնիպ արապասընը գօշմասընը վէ սանտալեսասընա օթուրմաղա հազըր օլմասընը էժր իթտի:

Բասգալ՝ ալըգլանարագ.— Օղլունը կէթիրմիշլէր մի . . . աճապա քիմ կէթիրմիշ . . . պէն ճէպլէրիհնի թէքմիլ եօգլատըմ . . . չըգան քեաղըտլարըն հէքսինի ալտըմ աթէշէ վէրտիմ . . .

Ժագ.— Պու քեաղըտլարըն պիրի՝ էլիհնէ կէշմէմիշ օլմալը տըր . . . պու պիլի իշիւն պիր աքսիլիք տիր:

Բասգալ.— Մատամ Լապառըն էվինէ կիտէճէթմիսին:

Ժագ.— Պէնի իսթէյօր իսէ կիթմէմէյէ չարէ վա՞ր մը տըր:

Բասգալ.— Բօլիստէն գօրգմայօրմըսըն:

Ժագ.— Ույյր, գօրգաճագ նէ՞ վար . . . Բընէ Լապառըն քիմ օլտըղը չաբուճագ անլաշըլտըղընը խապէր ալտըղըմտա վագըա պիր ազ գօրգտոււմ իսէ տէ, պու գօրգուընն եէրի եօգ իտի, ագըլսըգճա պիր գօրգու իտի. գօրգոււմ չաբուճագ կէշտի, շիմտի ումմամ ամմա ֆարգ իտէլիմ քի ուղրաշմագ լազըմ կէլէճէք տիր, պէն տէ ուղրաշմաղա հազըր վէ միւհէյեայըմ:

«Իշպու ուղրաշմագ նէտէ՞ն նէշէթ իտէճէք:

«Նաշէ՝ անասընըն էվինէ կէօթիւրիլմիշ, տիմէք նաշէյի պուլանլար՝ ճինայէթ տէյիլ պիր գագա վուգու պուլմըշ օլտըղընա ինանմըշլար տըր, գիրա էկէր ճինայէթ գանն իթսէլէր իտի, նիգամը տաիրէսիտէ թէճէսսիւսաթ իճրա օլընմագ իշիւն տօղրուճա Շէրշ—Միտի սօգաղընա կիթմէյիպ Մօրկ թէշիլիլսանէսի եօլունը թութաճագլար իտի:

«Վախտէսի պէնի չաղըրըյօր. պէօյլէ պիր աղըր ֆէլաքէթին իւզէրիհնէ էլ. պէթթէ քէնտիսինտէ ֆէնալըգ տույմըշ օլտըղընտան, պէրաի թէտավի հէքիմ սը. ֆաթըլա պէնի ճէլպ իտիյօր . . . Պիր միւշթէրի գարը տըր, էվինէ վիզիթայա կիտիյօրմ . . . Պուևտան պաշգա նէ՞ օլապիլիր, պուևա հիշ շիւպհէ օլընմագ . . . Պուևտան գաթի նազար, ֆարզը մուհալ օլարագ տիյէլիմ քի, պիր գագա օլմա-

յըս պիր գաթլ ու ճինայէթ վագը օլտըղը մէյտանը սուպութէ չըգարըսըն, խաթրընա կէթիր քի, ճինայէթ կէճէսի Մատամ Լապառ իլէ պէն պիր տագիգա պիլէ պիրիպիրիմիզտէն այրըլմամըղ, վէ այնը մասատա գարչը գարչըյա օթուր մըլ օլարագ սապահլայըն ույանմըղ տըր . . .

«Տիմէք եագայը էլէ վերէճէք հիչ պիր շէյիմ եօգ տըր :

«Անըն իչիւն պու ագչամքի սուարէնին հազըլըգլարընը քէմալը կէրմի վէ սէրպէսթի իլէ իճրա իթտիր, զիրա Բարիգին խայլիճէ միւթէպէրան վէ միւթէ հայյիգանը պուրատա պիր արայա կէլէճէքլէր տիր :»

Սախթէ տօգթօր Թօմբսըն շու սօն սօզլէրի սէօյլէտիկի սըրատա, ուչագ գուրէ արապասընըն գօշուլմըլ օլտըղընը կէլտի խապէր վէրտի :

Ժագ՝ սօն պիր տէֆա տահա Բասգալա պագըսլ, անը թէմամըյա թէճմին իթմէք իչիւն պիր տէ կիւլիւմսէտի վէ շարգասընը արսլ աշաղա էնտի :

Պիր ազ սօնղրա արապա՝ գօնագտան չըգըսլ, սիւրաթլընա Շէրչ-Միտի սօ գաղընա տօյրու հարէքլէթ իթտի :

Մատամ Լապառըն՝ զայէթ շէտիտ պիր սընըր պուհրանընտան սօնղրա, պէսէմէսինին վէ Շուապի-լը-Բուա սթասիօնընըն նէզարէթ գօմիսէրինին իհթիմամա թը միւսարէթքեարանէսի սայէսինտէ ագլը պաշընա կէլմիշ իտի :

Լաքին մէրգուլմէ տուլ գատըն՝ պայկընըղընտան այըլտըղընտա, պուենա սէ պէսլ օլան աֆլթը միւսհիշէյի տէրխաթըր էլէտի, սէլ կիպի կէօգ եաշը տէօք մէյէ պաշատը, վէ էքսէրիա վուգու պուլտըղը իւզրէ իշպու կէօգ եաշարընտան էրէյիճէ պիր սիւքիւնէթ հուսուլէ կէլտի :

Մատամ Լապառ՝ մէնտիլինի կէօզլէրինէ կէօթիւրէրէք.— Տօգթօր Թօմբ սըն նէրէտէ :

Ժիւլի.— Հէնուզ կէլմէտի, մատամ . . . Լաքին նէրէտէ իսէ շիմտի կէլիր գարուճը՝ մախսուս պիր ատամ կէօնտէրմիշ վէ շարուգ եէթիշմէք իչիւն պիր արապա թութմասընը շախսը միւրգուլմա թէնպիհ էյլէմիշ տիր :

Մատամ Լապառ՝ քէքէլէյէրէք.— Զաւալը Բընէճիկիւմ . . . —տէտիքտէն սօնղրա, գարա խապէրի կէթիւրէն շախսա խիթապէն.— Ահ, էֆէնտի, ճուամա էր թէսի ագչամը սաքա սաղլամ օլտըղը հալտէ քէնտիսինտէն միւֆարէգաթ իթտի կիմտէ, քիմ տէր իտի յի, պու կիւն քէնտիսինի պէօյլէ կէօրէճէյիմ . . . —տէտի վէ եէնիտէն աղամաղա պաշատը :

Գօմիսէր.— Գալպինիյի րահաթ թութընը, մատամ . . . պուրայա կէլէճէք զէվաթը գասուլ իթմէք իչիւն սիւքիւնէթ վէ մէթանէթը գալպ իւզրէ պուլու նընըգ . . .

Մատամ Լապառ.— Տօգթօր Թօմբսըն իչիւն մը տիյօրսընըգ . . .

Գօմիսէր.— Խայր, մատամ . . . հաքիմլէր իչիւն տիյօրըմ . . .

Մատամ Լապառ թէաճճիւպլէ.— Հաքիմլէր մի :

Գօմիսէր.— Էվվէթ, մատամ . . . պէն Շուապի-լը-Բուա սթասիօն գօմիսէրիյիմ պէտպալթ Լվատընըղըն վէֆաթընը թաստիգ իթմէք իչիւն ճէլպ իտիլմիշ օլան Շուապի հէքիմինին րարօրթօսը մուճիպինճէ Ճիւմհուրիյլթ միւտտաիի ու մումիսի իլէ գապըթա լէիսինէ պիր թէլկիրաֆ քէչիտէ իթտիմ վէ պիր գապթիյէ հէքիլիյլէ պէրապէր լութֆէն խանէնիգէ կէլմէլլըրինի լէճա էյլէտիմ . . .

Մատաւ Լապառ՝ էնտիչէ իլէ.— Նի՛շիւն, էֆէնտի, նէ՞ վար . . . Զապըթա մէմուրը նէ՛յէ կէլէճէք . . .

36

Գոմիսէր՝ ճէվապէն.— Աէպէպինի շիմտի սիզէ սէօյլէտիմ, մատամ . . . Շուազի հէքիմինին ըաբօրթօսընտա միւնտէրիճ պազը թէֆէրուաթ՝ պիր թահգիգաթը ճիտտիյէ իճրասընը իյճապ իթտիրիյօր . . .

Մատամ Լապառ.— Թահգիգաթ մը . . . Լաքին նէ՞ զանն իտիյօրլար.— տէյու սիւվալ իտուպ, գոմիսէր պու սիւվալէ ճէվապ վէրէճէկի սըրապա օտա գաբուսը չալընտը :

Ժիւլի՝ գօշուպ աչարագ անիտէ ավտէթլէ.— Մատամ, էֆէնտիլէր կէլմիշ սիզինլէ գօնուճագ իսթէյօրլար . . . իշէրի կէթիրէյի՞մ մի :

Մատամընըն մուվաֆաթ իշարէթի իւզէրինէ Ժիւլի՝ օտայա տէօրթ քիշի կէթիրտի :

Մատամ Լապառ՝ այազա գալգըպ, սալընա սալընա եէնի կէլէնլէրի գարշըլամագ իւզրէ պիր գաչ տտըմ իլէրի կիթտի :

Պու կէլէնլէր՝ ձիւմհուրիյէթ միւտտաիի ումումիսի իլէ սըր քեաթիսի վէ զապըթա ըէիսի վէ զապթիյէ հէքիմի իտի :

Պաշը պօզուզ գըլաֆէթիւնտէ իքի զապըթա մէմուրը՝ եանընտաքի օտատա տուրույօրլար իտի :

Մատամ Լապառ՝ պիր սէտաի եէէս ինթիմա իլէ.— էֆէնտիլէր, էֆէնտիլէր, նէ՞ վար, նէ՞ իշ տիր պու . . . Պէտպալսթ էվլատըմը էօլմիւշ վէ բարչա բարչա օլմուշ օլտըղը հալտէ պիր ազ էվվէլ պուրայա կէթիրտիլէր . . . շիմտի տէ ալլիյէ վէ զապըթա մէմուրլարը էվվիմէ կէլտիլէր . . . Սճապա պիր ճինայէթ մի վուգու պուլմուշ տըր. աճապա էվլատըմ գաթլ ու թէլէ՛ֆ մի օլընմըշ տըր :

Միւտտաիի ումումի.— Մատամ, Շուազի-ը-Րուա հէքիմինին ըաբօրթօսը մէալինտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, պու իշտէ պիր ճինայէթ պուլընմասը մուհագգազ տէյիլ իսէ պիլէ, ինթիմալտէն տէ պիւսպիւթիւն պաիտ տէյիլ տիր. Պիզիմ վաղիֆէմիզ գանուէն նամընա վէ սիզին նամընըզա իճրաի մուամէլէ իթմէք վէ պիզէ իսպէր վէրիլէն շիւպնէլէրին գալի էսաս իւզէրինէ մուէսսէս օլուպ օլմատըղընը թահգիգ էյլէմէք տիր . . . Պինաէն ալէյհ պէտպալսթ էվլատընըղըն ճէսէտինի թէֆթիւ իտէճէյիզ :

Մատամ Լապառ՝ էօլիւ կիսի սար սարը քէսիւմիշ օլտըղը հալտէ քէքէլէյէրէք.— Պիր ճինայէթ մի . . . էվլատըմը էօլտիւրմիւշլէր հէ՞ . . .

Միւտ. ումումի.— Մատամ, ըէֆագաթըմըզտա պուլընան զապթիյէ հէքիմի պու մէսէլէյի շիմտի հալլ իտէճէք տիր . . . Րէճա իտէրիմ, քէնտինիզի գալի թութուպ սապրը օլընըզ վէ պիզի ճէնագէնին օտասընա կէթիրմէլէրին ուլազլարընըզա էմր իտինիզ :

Մատամ Լապառ.— Պէն տէ սիզինլէ կէլէճէյիմ, էֆէնտիլէր . . .

Միւտ. ումումի.— Լաքին, մատամ, պէօյլէ պիր մէնզարէ . . .

Մատամ Լապառ.— Պէն տէ սիզինլէ կէլէճէյիմ տիյօրըմ . . . պէնիմ ճիյէր.

բարէ Րնէմին պիր գազայա՞մը եօգսա պիր գաթլ ճինայէթինէ՞ մի օղրամըլ օլ տըղընը անլամազ իսթէրիմ . . . Պունտան մատա էլպէթթէ պանա պազը շէյլէր սիւվալ իտէճէքսինիզ, սէրհալ ճէվապ վէրմէք իշլան օրատա պուլընմազըղըմ լազըմ տըր . . .

Մէրգումէ տուլ գատըն՝ պիր ազ էվլէլ բէք Ֆէնա պօզուլմըլ վէ գըրըլմըլ օլտըլը հալտէ շիմտի էքէյիճէ ճանլը պիր թարգտա սէօյլէյօր իտի :

Օղլունըն օտաաընա չըգալան գարույա տօղրու երւրիւտիկի սըրատա թէքրար գարու չալընտը :

Հէր քէս տուրտու :

Գարու չալընըր չալընմազ ժիւլի աչտը վէ ժազ Լակարտ, եանի սախթէ տօգ թօր թօմբսըն իշէրի կիրտի :

Մատամ Լապառ՝ մէրգուլա տօղրու սէյիրթիպ պաղըրարազ . — Ա՛հ, տօգ թօր, էվլատըմ . . . Րնէմ . . . պէտպախթ էվլատըմ . . . — տէյու նիտա իթտի :

Ժազ Լակարտ՝ իշէրի կիրիպ առլիյէ վէ զապըթա մէմուրլարընը օրատա կէօրինճէ, քէնտիյի թուլթամայըպ տիւչարը թէաճճիւպ վէ իսթիղրապ օլտու, վէ հաթթա իւզէրինէ գօրգու վէ տէհէթ պիւլէ կէլտի :

Լաքին քէնտինի չարուգ պուլտու, վէ հէր քէս Մատամ Լապառըն սէօզլէրի՛նէ տալարազ, սախթէ տօգթօրըն հէյէճանընը քիմսէ Փարգ իթմէտի :

Ժազ՝ կէօյա պիր էնտիշէ իլէ . — Աճէլէ ատամ եօլլամըլ, պէնի չաղըրթմըլ սընըզ, մատամ . . . Նէ՞ վար, Նէ՞ իշիւն չաղըրտընըզ :

Մատամ Լապառ՝ հըչգըրարազ . — էվլատըմ վէֆաթ իթմիշ . . . հէմ տէ գաթլ օլընարազ վէֆաթ իթմիշ . . .

Ժազ՝ հայրէթ վէ թէաճճիւպլէ . — Գաթլ օլընարա՞գ մը . . . Նէ՞ տիյօրսընըզ, մատամ . . . գապի՞լ մի տիր . . . իմքեանը եօգ տըր :

Ջապթիյէ հէքիմի՝ ժազա եազլաչարազ . — Ջանըմ սէնաաթտանսընըզ, տէյի՞լ մի :

Ժազ . — էվլէթ, արգատաշ, պէն տօգթօր թօմբսընըմ . . .

Ջապթիյէ հէքիմի . — Մէշհուր Ամէրիգալը թապիպ, էօյլէ՞ մի :

Ժազ . — Թա քէնտիսի, հէմ տէ Մատամ Լապառըն հէքիմիյիմ :

Ջապթիյէ հէքիմի . — էօյլէ իսէ պազընըզ, արգատաշ. Շուազի-լը-Րուատաքի հէքիմ՝ ճէսէտին գալտըրըլտըղընտա հազըր պուլընմըլ, վէ պու իշտէ պիր ճինա-յէթ իհթիմալը պուլընտըղընը պէյան էյլէմիշ օլմաղլա, ճէսէտին թէֆթիշ ու մուս-յէնէսի լազըմ կէլիյօր . . . պէն շիմտի պու մուայէնէյի իճրա իտէճէյիմ, բէճա իտէրիմ սիզ տէ պանա մուավէնէթ իտինիզ . . .

Ժազ . — Պու պիր շէրէֆ տիր պանա . . .

Ջապթիյէ հէքիմի՝ առլիյէ մէմուրիյինէ խիթապէն . — էֆէնտիլէ՛ր, զէմա-նէնին մէշահիյըր աթըպպասընտան տօգթօր թօմբսընը սիզէ թագտիմ իտէրիմ պու տօգթօր գանսըղըզ խասթալըղընը բէք կիւզէլ թէտապի իտուպ անը թէմա-մըյա տէֆ իտէր . — տէտիքտէն սօնըրա սախթէ տօգթօր թօմբսընա խիթապէն . — Տօգթօր, ձիւմհուրիյէթ միւտտաիի ումուսիսի . . . զապըթա բէիսի տիր . . . — տէտի :

Պու իւշ քիմսէ՛ պաչարընը էյէրէք եէքտիկէրինէ արզը իհթիրամ իտուպ :

լաքին պու սըրատա ժագըն կեօղէրի դարիպ պիր սուրէթտէ բարլամագտա վէ տուտագլարընտա աճալիպ պիր թէպէսսիւմ միւշահէտէ իտիւմէքտէ իտի :

Պատէհու ժագ ,

— Վագըն , էֆէնտիլէր , ալիւմ սէնաթտաշլւմ՝ մուսվէնէթը աճիգանէմէ հիշ միւշթաճ տէյիլ տիր , լաքին քէնտիսինէ պիւսպիւթիւն Փարտէսիզ օլմամաղա չալըշաճաղըմ . . . — տէտիքտէն սօնդրա եավաշ պիր սէտա իլէ քէնտի քէնտինէ ,

— Շէյթան աբ աշիքետար պէնիմլէ տիր . . . Պու թէսատիւֆ պանա բէք չօգ եարատը . . . Պէն տախի զապըթա ղէիսի իլէ Ճիւմհուրիյէթ միւտտաիի ումու . միսինին էվրագընտա պիքր օլընաճաղըմ . . . Պու բէք ալէա օլտու . . . — տէտի :

Ավօգաթ Լապառըն սուլ գարըսը՝ եէնիտէն աղլայըպ հըջգըրմաղա պաշլայա-րագ տիւշարը խալէճան օլտու :

Սախթէ տօգթօր թօմբսըն՝ մէրգոււմէնին էլինի թութուպ օնա տօզրու էյի-լէրէք գուլաղընտան աշաղա վէ լաքին հուզգարըն իշիտէպիլէճէկի տէրէճէտէ եիւքսէքճէ պիր սէտա իլէ տէտի քի ,

— Եիւրէքի օլընդ , աղիզէմ մատամ . . . էկէր պիր ճինայէթ իճրա օլընմըշ իսէ , գանուլ վէ ատալէթին վէքիլլէրի օլան պու էֆէնտիլէր՝ միւթէճասըրլարը էլպէթթէ պուլուպ օղուլնըզըն ինթիգամըն ալաճագլար տըր . . . Զափալը Րընէ նէրէյէ գօնմուշ սըր . . .

Մատամ Լապառ՝ արթըգ լագըրտը իթմէյէ թագաթը գալմասըզընտան , պիր գաբու կէօսթէրմէք իշիւն էլինի ուզաթտը :

Ժագ Լապարտ մէքքիւր գաբուըն աշըպ , նագլ իթտիկիմիզ չու մէնգարէտէ հաղըր պուլընան պիլճիւմլէ գէվաթ՝ էօլիւնին պուլընտըզը օտատան իշէրի կիր-տիլէր :

Ժիւլի՝ մատամընըն եանընա կիտիպ մէրգոււմէյի թութմագտա իտի : Բէնճէրէ բէրտէլէրի գարալը օլուպ օտա նիմ գարանլըգ օլտըզընտան , պիզ-զաթ զապըթա ղէիսի բէրտէլէրի աշտը :

Մէմուրը մումաիլէյհ քէզալիք գարեօլա բէրտէլէրինի տախի քիւշատ իտուպ , նաչէնին իւզէրինտէ պուլընան սիյահ էօրթիւյի քէմալը մէթանէթլէ եօգարը գալ-տըրտը :

Պու մէնգարէի մէնհուսէ քիւշատ օլընընճա , պիլճիւմլէ հուզգար պիր նիտաի տէհէթինթիմա սալըվէրտիլէր :

Ժագ՝ կէօյա քէմալը թէէսսիւֆ վէ հէյէճանլա . — Ա՛հ , պու նէ՝ տէհէթլի չէյ . . . Զափալը Րընէ . . . պէտպալթ չօճուգ . . . — տիյէրէք եալանտան աղատը վէ սահհիհէն ուսթալըզը պիր սուրէթտէ կէօղէրինէ եաշ կէթիրտի :

Մատամ Լապառ՝ պայիլըն պիր հալտէ պուլընարագ , եիւզինի էլլէրիլէ գա-բայօր իտի :

Մէրգոււմէյի օթուրթտըլար : Ճիւմհուրիյէթ միւտտաիի ումումիսի իլէ զապըթա ղէիսի՝ գարեօլանըն այսօգ թարաֆընտա եան եանա տուրույօրլար իտի :

Զապթիյէ հէքիմի իլէ տօգթօր թօմբսըն՝ եաթաղըն իւզէրինէ էյիմիշ , տիք տիք նաչէյէ պագըյօրլար իտի :

Զապթիյէ հէքիմի՝ քէմալը իսթիղրապ ու տէհէթլէ պիրտէն պիրէ պիր

«—ա՛հ—» խորհնճէ, ճիւղահուրիյէթ միւտտաիի ումուսիսի՝ պիր հըզ իլէ «—նէ՞ կէօրիւյօրսընըզ—» տէյու սիւվալ իթտի :

Զապլթիյէ հէքիմի.— Նէ՞ մի կէօրիւյօրմ . . . պէն կէօրիւյօրմ քի, իմքեանը օլմայան չէյ վիւճուտ պուլլօյօր . . . էվվէթ, պու պէտպախթ չօճուգ գաթլ օյընմը տըր, վէ հէմ տէ Անթուան Ֆօվէլի, տիւպէր Վիրթինիյի վէ Ամէտէ Տիւվէրնուայը էօլտիւրէն այնը ճանավար գաթիլ թարաֆընտան գաթլ օլընմը տըր :

Հուզգար՝ քէմալը հայրէթլէ պիրպիրինին եիւզիւնէ սլազտըլար :

Մատամ Լապառ՝ գարընտաչը Անթուան Ֆօվէլին իսմի սէօյլէնտիկինի իշիտէրէք պաշընը նակէհան եօգարը գալտըրմը իտի :

Ժագ Լակարտ՝ տուտագլարընըն թիթիլ թիթիլ թիթիլ տիկինի, վէ կէօզլէրի նին քէնտի չուգուրլարընտա օյնայըպ տուրտուգլարընը հըսս իտիյօր իտի :

Ժագ՝ քէնտիյի էլէ վէրմէմէք իշիւն սլօզ սէօյլէմէկէ մէճպուր օլարագ.—Ալիմ ընթիգիմին պահս իթտիկի գաթիլի նասըլ թանըտըղընը պիլմէմ, լաքին պու տէհէթլի եարալարտան պիր տամլա պիլէ գան ագմատըղընը թաստիգ իտէպիլի իմ . . . Պու շիւ բէք զարիպ վէ աճիպ տիր . . .

Զապլթիյէ հէքիմի.— Դարիպ վէ աճիպ տիր, էվվէթ, լաքին նագապիլը իյգահ տէյիլ տիր . . . Օն կիւնտէն պէրու այնը գաթիլին էօլտիւրտիկի պէտպախթլարա իւչ տէֆա տըր թէսատիւֆ իտիյօրըզ . . . պոււնա հիշ չիւպիէ օլընումաղ . . . Մէրգուլմ գաթիլ՝ պօյնընտաքի շահ տամարընը չըզըպ թէքմիլ գանը ագըտարագ զայէթ ութալըզլա վէ հէք պիր թարզ ու սուրէթտէ էօլտիւրիյօր . . . Պու գաթլ՝ ճէրրահլարա մախսուս պիր գաթլ տըր, գիրա պոււնը իճրա իտէն շախս՝ չիւպիէսիգ ամէլիյաթխանէլէրի տօլաշմը օլտըղընտան, նէշթէրի տէհէթլի պիր մէհա ընթլէ գուլլանըյօր . . .

Ժագ.— Հագընըզ վար, վիւճուտտա հիշ գան պրագըլմատըղը՝ պու սուրէթլէ իյգահ օլընապիլի, լաքին պու նէ՛ ճանավարճասընա պիր մուամէլէ տիր . . . Օն կիւնտէն պէրու տէօրթ նաչէ՛, վէ պէօյլէ ֆէնա պիր հալտէ՛ . . . Պու հալ Բարիգտէ տէհէթլը ումուսիյէյի մուճիպ օլաճագ տըր, Հէր Փամիլեա՝ թահթը լիէտիտտէ պուլընըյօր :

Զապլթա ընթիմի.— Խայր, տօգթօր, եալընըզ պիր գաչ ֆամիլեա :

Ժագ.— Նէ՞ տիմէք իսթէյօրսընըզ, էֆէնտի :

Զապլթա ընթիմի.— Տիմէք իսթէրիմ քի, եաթիլ, եախօտ գաթիլլէր՝ պիր նիյէթը մախսուսէյէ մէպնի պու մուամէլտէ պուլընըյօրլար . . .

Ժագ.— Պիր նիյէթը մախսուսէ՞ մի :

Զապլթա ընթիմի.— Պէն պու էֆքեարուայըմ . . . —տէտիքտէն սօնդրա Շուգիլը—Բուա սթասիօն գօմիսէրինէ խիթսպէն.— Պու պէտպախթ տիլիգանլընըն իւզէրինտէն՝ քիմ օլտըղընը թանըթտըրան գարթ տը վիզիթտէն պաշգա պիր շիւ պուլը՞նմատը մը.—տէյու սիւվալ իթտի :

Գօմիսէր.— Խայր, էֆէնտիմ, պաշգա պիր չէյ պուլընմատը . . .

Ժագ.— Էօյլէ իսէ պու գաթլ ճինայէթի՝ սըրգաթ իշիւն իճրա օլընմը տըր պիրա Մատամ Լապառ՝ օղլունա եալընըզ բարա տէյիլ, Թուրտա պիր մուգալէլաթ մուհարրիլի իշիւն տէ պիր մէքթուպ թէպիլմ իթմիշ օլտըղընը պիլիթիմ . . . մէրգուլմ մուգալէլաթ մուհարրիլի՝ մէքթուպը մէքթուրը կէօրիւնճէ չօճուգա պէ՞յիւնէք պիր մէպլաղ իթա իտէճէքտի :

Մատամ Լապառ.— Տօղրու տըր, ազիմէթինին իլք կիւնիւ բարա իլէ մէք-
թուպը մէգքիւրը պէտպախթ օղլուժա թէսլիմ իթտիկիմ էսնատէ տօգթօր թօմթ-
սըն օրատա հազըր իտի. էկէր մէքթուպը չալմագ իչիւն զալալը Բընէճիկիմի
գաթլ իթտիլէր իսէ, պէյհուտէ պիր գաթլ ճինայէթի իճրա իթմիշ օլտուլար. . .
մուգալէ աթ մուհարրիթի՝ բարայը եալընըգ օղլուժա իթա իտուպ, պիզգաթ քէն-
տիսինտէն տէ պիր մագպուզ սէնէտի ախի իտէճէքտի. . . Բարայը ալմագ իչիւն
հէր քիմ օրթայա չըգաճագ օլուր իսէ թէվգիֆ իթտիրինիլ. . .

Միւտ. ում.— Պու պապտէ թէլէկրաֆ քէչիտէ իտէճէյիզ, մատամ. . . Լա-
քին միւսաատէ իտինիզ, սիզէ պիր շէյ սիւվալ իտէյիմ:

Մատամ Լապառ.— Պուլուրընըգ:

Միւտ. ում.— Տէմիր եօլ սթասիօնընա գատար օղլուճըգա րէֆագաթ իթ-
տինի՞զ մի:

Մատամ Լապառ.— Էվվէթ, էֆէնտիմ:

Միւտ. ում.— Պիլէթինի սիզին էօնիւնիզտէ՞ մի ալտը:

Մատամ Լապառ.— Էվվէթ, էֆէնտիմ. . . բըրթըսընը գայտ իթտիրտի,
պէն տէ քէնտիսինտէն պիրինճի մէվգի եօլճուլարընըն սալօնը գարուընտա այ-
բըլտըմ:

Միւտ. ում.— Քէնտիսինի թուրա կէօթիւրէճէք տէմիր եօլ գաթարը սաաթ
գա՞չտա հարէքէթ իթտի:

Մատամ Լապառ.— Սաաթ սէքիզի գըրգ պէշ տագիգա կէչէրէք:

Ձապըթա րէիսի.— Պունտա տա պիր էսրար, պիր գարըլըքըգ վար. . .

Ժագ.— Հագիգաթէն էօյլէ տիր, իչպու ազիմէթ վագթը իլէ պէտպախթ
ջօճուըն եօլ իւզէրինտէ էօլմիւշ վէ բարչա բարչա օլմուշ պուլընտըղը վագթ ա-
րասընտա պու ճինայէթ նա՞սըլ իճրա օլընմըշ, պէն տէ պէյհուտէ զիչնիմի եօ-
րուպ անլայամայօրըմ. . . պէօյլէ պիր ճինայէթ՝ թէամիլտէն իճրա իտիլմիշ օլ-
մալը տըր, պուլըն իճրասընա իսէ էրէյիճէ վագթ լազըմ տըր. պուլնտան մատա
ճինայէթը մէգքիւրէնին պիր չըմէտըֆէր վակօնը տէրուինտէ իճրա իտիլմիշ օլ-
տըղը տա ագլա եագըն տէյիլ տիր:

Միւտ. ում.— Տօղրու տըր. . . Նէ՞ տիւշիւնմէլի, Նէ՞ զանն իթմէլի, Նէ՞-
րէտէ արամալը. . . Պու վագաա հիշ պիր շէյէ պէնգէթիլմէյօր, նա՞սըլ վուգու
պուլտըղը անլաչըլամայօր. . . սիհիրպազըղը կիպի պիր շէյէ պէնգէյօր. . . Պէն
պու շէյտէն գօրգտըմ, էֆէնտիլէր, պուլըն իթիրաֆ իտէրիմ. . .

Ժագ.— Քէնտի քէնտիլի քէմալը մէթանէթլէ թուլմագտա օլտըղը հալտէ. — Լա-
քին էկէր եանըլմագ իսէմ զապըթա րէիսի էֆէնտի՝ պիրպիրինի միւթէագըպ վուգու
պուլան պու գատար տէհէթլի ճինայէթլէրին եալընըգ պիր սէպէպէ համլ իթ-
տիկինի, եանի հէբսինի տէ պիր սէպէպի օլտըղընը տէմինճէք պէյան իտիյօր իտի. . .

Միւտ. ում.— Եանըլմայօրսընըգ, տօգթօր. . . պու պապտէ պէն գանաաթ
հասըլ իթմիշիմ տիր. . . Մատամ Լապառա շիմտի պիր շէյ սիւվալ իտէճէյիմ,
ճէվալը պէնիմ էֆքեարըմը թէէյիտ իտէճէկինէ շիւպհէմ եօգ տըր. . .

Մատամ Լապառ.— Սէօյլէյինիզ, էֆէնտի. . . Նէ՞ սօրաճագսանըգ սօրընըգ
. . . պէնի իսթինթագ իտինիզ. . . ճէվապ վէրմէյէ հազըր վէ միւհէյեայըմ. . .

Միւտ. ում.— Էվլատընըգ 1880 սէնէսինտէ տիւնեայա կէլմիշ իտի, տէյիլ մի. . .

Մատամ Լապառ. — Էվվէթ, էֆէնտիւմ :

Միւտ. ում. — Մարտըն 10ընտա, տէյի՞լ մի :

Մատամ Լապառ. — Էվվէթ, էֆէնտիւմ :

Միւտ. ում. — Օղլունըզ՝ ալթընճը տաիրէ տախլիինտէ գօնթ տը Թօնէրիէօնին քէրիմէսիյէ այնը կիւնտէ տօղմուշ օլտըղընտան, ագլ պալիղ օլտըղլարը կիւն ալմագ իւզրէ մէրգում գօնթըն պիրէր սէրվէթ Թախսիս վէ վասիյէթ իթմիշ օլտըղը չօճուգլարտան պիրի իտի, տէյի՞լ մի . . .

Մատամ Լապառ. — Պունլարըն քեաֆֆէսի տօղրու տըր :

Միւտ. ում. — Օղլունըզ իչիւն Մ. տը Թօնէրիէօ Թարաֆընտան պիր ութուն միտալեա ախզ իթմիշ օլտըղընըգտան, չօճուղըն վարիսլիկինի իսպաթ իթմէք իչիւն մէրգումըն վէլատէթնամէսիյէ պէրապէր իչպու միտալեա լազըմ կէլէն մահալէ Թազսիմ ու իրաէ օլընհադատը, տէյի՞լ մի :

Մատամ Լապառ. — Էվվէթ, էֆէնտիւմ :

Միւտ. ում. — Չօճուգ պու միտալեայը իւզէրինտէ՞ մի Թաշըյօր իտի :

Մատամ Լապառ. — Պիր չուհա քէսէ իչինէ վագ իթմիշ օլտըղը հալտէ պիր իրէք գօրտէլա իլէ պօյնընտան աշաղա աւարագ, իւզէրինտէն հիչ չըգարմաղ իտի . . .

Միւտ. ում. — Էսնաի ազիմէթինտէ իւզէրինտէ՞ մի իտի :

Մատամ Լապառ. — Շիւպէն՞ մի վար, տայմա իւզէրինտէ իտի . . . — տէյինճէ,

Միւտ. ում ումի՛ Շուազի սթասիօն գօմիսէրինէ խիթապէն. — Պէտպալթ չօճուղըն նաշէսի իւզէրինտէն էօյլէ պիր շէյ պուլը՞նմատը մը . . .

Գօմիսէր. — Ոայր . . .

Չապըթա րէիսի. — Կէօրտիւնի՞զ մի, պէն եանըլմայօր իմիչիւմ, էֆէնտիլէր պու խուսուս՝ պէնիմ Թախմինաթըմը իսպաթ իտիյօր . . . Գօնթըն վարիսլէրի՛ պիրիպիր արտը սըրա գաթլ օլընմըչար տրր. վագըա նէ Ֆօվէլ վէ նէ Վիրժինի՛ վարիս տէյիլլէր իտի իսէ տէ, Ֆօվէլ՝ Բընէ Լապառըն տայըսը իտի, վէ Թահգի՛ գաթը վագըատան անլաշըլտըղընա կէօրէ, Ամէտէ Տիւվէրնուանըն միտալեասը՝ Վիրժինիտէ պուլընըյօր իտի . . .

Ժագ՝ պիր Թարղը շէյթանէթքեարանէ իլէ. — Էօյլէ իսէ, էֆէնտի, միւթէ՛ ճասըրլարը գօլայճա Երթայա չըգարապիլէճէքսինիզ :

Չապըթա րէիսի. — Նա՞սըլ, նէ՞ եօլտա, էֆէնտի :

Ժագ. — «Ճինայէթ քիմէ Ֆաիտէլի իսէ անը արայընըզ» տարպը մէսէլինի րէհնիւմա իթթիխազ իտէրսինիզ, Պու հալլէրտէն գօնթ տը Թօնէրիէօնին իսպալէրի վա՞ր մը տըր :

Չապըթա րէիսի. — Հայը՛ֆ, տօգթօր, գօնթ տը Թօնէրիէօ վէֆաթ իթմիշ տիր :

Ժագ՝ կէօյա Թէաճճիւպ իտէրէք. — Էօլմի՞ւշ մի տիր . . . Լաքին էլպէթթէ սէրվէթինին քէնտի վէրէսէսինէ հիւսնիւ Թազսիմի իչիւն պիր վասիյէթնամէ Թանգիւմ իթմիշ տիր :

Չապըթա րէիսի. — Գօնթըն սէրվէթինի Թէշքիլ իտէն էվրագը նագտիյէ իլ վասիյէթնամէսի զայպ օլմուշ . . . չալընմըշ տըր . . .

Ժապ. — Օ հալտէ պէնճէ հիչ շիւպհէ Եօգ տըր . . . Եվզէթ , վասիյէթ համէյի
քիմ հալմը իտէ գաթիլ տէ օ տըր :

Քիմ չալմը իսկ գաթիլ տէ՛ օ տըրի՛:
Զապըթա ընիսի. — Պու սըրգաթը իճրա իթտիկինէ շիւպէն օլընան ատամ
մահպուստ տրի՛:

Ժազ. — Օ տտամ քի՞մ տիր վէ նի՞ջիւն քէնտիսինտէն չիւսկէ օլընըյօր իտի :

Զապրթա րէխիս.— Գօնթ տը Թօնէրիէօնին օտա ուշապը իօի . . Մէրգու-
ւըն թահթը մուհաֆազասընտա պուլընան գօնթըն գօնալընտաքի պլընիւմէ մէօ-
րը րէսիլէր սէօքիւմիշ, գօնթըն վասիյէթնամէսի նապէսիտ օլմուշ տըր . տիշար-
տան խրրարգ կէլմէսի իմքեանսըզ կէօրլւնիյօր :

Ժագ. — Էօյլէ իսէ պու օտա ուշաղը աբ աշիքեարլ գապահաթլլ տըլլ . . .

Զապըթա րէիսի.— Սիգին կիպի պիզ տախի զանն իտէրիզ քի, խըրսըզ օտոր, լաքին տիկէր ճինայէթ լէրին միւթէճասըրը օ տէյիլ տիր . . Մազաս հապսոանէ տինտէ մահպուս օլտըղը հալտէ արգատաշարլա խապէրլէշիպ անլէրէ իճրաի մուամէլէ իթտիրէ պիլմէսի գապի՞լ մի տիր . . Պունտան մատա էկէր վասիյլթնամէ՝ եէտինտէ իսէ, սէրվէթի էլէ պրագմագ իշիւն միտալեսալարա՞նէ՞ լիւզումը վար տոր . . . Էշլէպը իհթիմալտէն օլտըղը իւզրէ, էկէր մատտէ՝ սագլան. մըշ պիր սէրվէթ իւզէրինտէ իսէ, վասիյլթնամէտէ՝ սագլսնան մահալ եագըլմըշ օլտար տոր . . .

ժողովուրդը . . .
Ժողովուրդը . — Պոռա աշխատարանի պիր շէյ տիր, էֆէնտիր, մանթըզընդա հիւ տիյէհէ
եօգ տորր . . . Զահնըմ պիր ազ էվլէ տէտինիզ քի, մագլութլարըն իքիսի՝ գօն
թըն վէրէսէսինաէն տէյլիլէր տիր . . .

Զապըթ ա Բէրսի. — Էվվէթ, տօգթօր, տէօրթօնէն իբլսի գօնթ աը Թօնէրի
էօնին վարսի աէյլ տրլըր . . .

Ժագ. — Յիսէք գաթիլէն,՝ ոսկարաթընյա վուրուսլ էօտիւրմիլէն, վէ մագ-
թուլարըն քիմ օլտըըն գօլայնա անլաչըմամագ իշին միտալեալարը անգու զասսլ
իթմիլէն . . . Պէնտէ վուգուաթա միւսթէնէտ պիր գասսաթ հասըլ օլըյօր . . .

Զապրթա լէիւի. — Նէ՞ կրպի :

[illegible]

Միւտ. ում.— Պաշտօն նէ՛ մագսէտէրի օլապիլիլի իտի . . .

Չապթիյէ հէփիմի. — Սիգ նէ՞ ֆարգ ու գլխաւ խոխորտընդզ, արգատաշ:

Ժամով իյն, հեքիմիւր. — Սրիդ ոչ քարէր լէն, որ ինչ ինչ ինչ
Ժառք. — Շիմաթ սիզէ ոչ օյլէրիմ, Լաքին միւսսուտէ իտինիդ, Եվլէս սիզէ պիր
գաջ հէյ սիւփալ իտէյլիմ. . .

Զապիթյէ հեքիմիւ — Ճէվապ վերմէյէ հաղըր վէ միւհէյեայըմ:

Զապիթյէ հելքիւ.— Զէվապ վերոյնէ գաւառէն զ
Ժագ.— Զէսեւեդերնի թէտգիգ վէ սուայէնէ իթտիկինիգ պէտապախթլարըն
էեաֆֆէսի տէ այնը պիր թարգտա՝ մը ի Եւրոպիւի միջէն տիր։

Զապիթիյէ հէքիմի.— Հէքսի տէ սյնը պիր թարլտա :

Ժագ.— Պոյունլարընտա պիր շահ տամարը չըզըլարագ գանլարը ագըլըլմըլ տըր , էօյլէ՞ մի . . .

Զապիթիյէ հէքիմի.— Էվվէթ , ուզունլըզընա չըզըլմըլ . . . Սօն մագթուըն պօյնընտա մէզքիւր պէրէ հէնուզ տուրույօր , կէօրէպիրիսինիզ . . . — տիյէրէք Րըմէ Լապուըն ճէսէտինի կէօսթէրիյօր իտի :

Ժագ Լակարտըն նէշթէրի իլէ աչըլան չըզըզ՝ աբ աշիքեար կէօրիւնիյօր իտի :

Սախթէ Տօգթօր Թօմբսըն՝ էյիլիպ կէօյա տիգգաթլա մէզքիւր չըզըզը թէֆ . թիշ իթտիքտէն սօնդրա . — Սահիհէն եարան՝ ուսթա վէ թէճրիւպէքեար իմիշ . իշթէ պու խուսուա պէնիմ էֆքեար ու իթիգատըմա տահա գիյատէ գուվվէթ վէրիյօր :

Զապիթիյէ հէքիմի.— Էյ նէ՞ տիր էֆքեարընըզ պագալըմ :

Ժագ.— Պէնիմ էֆքեարըմ չու տըր քի , պու գաթիլէր՝ խըրսըզ օլմայըպ , իւլոււմ ու ֆիւնուըն մէրագըլըր տէլիլէր տիր , իճրա իթտիքէրի ճինայէթլէրտէն խապէրտար տէյիլ տիրլէր , տէրս ու մէշգ իշիւն ատամ էօլտիւրիլէր , վէ վիճ տանլարընա հիշ տօգուընմագըզըն կէօյա ատա թաւլանը վէ եա էմսալինի էօլ տիւրիյօրլար կիպի ինսան գաթլ իտէրլէր . . . Լօնտրատա պու կիպի թէճրիւպէճիլէր վար տըր . Ամէրիգատա պուընլարտան իքիսինին ասըլտըզընը կէօգիւմէ կէօր տիւմ . . . Պուընլար տար աղածընա կէթիլիլտիքէրիւնտէ քէնսի քէնտիլէրինի պի սուշ զանն իտիյօրլար իտի . . .

Զապըթա րէիսի.— Պու նէ՞ ճանավարըզ տըր :

Ժագ.— Լաքին վուգուը հալ պէօյլէ տիր . . . Պիր շէյ տահա սիւվալ իտէյիմ . . . Նէշթէր իլէ պօյունլարը չըզըլմըլ օլան ճէսէտլէրտէ պիր կէօնա էսէրը տարպ ու շիքէսթ վա՞ր մը իտի :

Զապիթիյէ հէքիմի.— Հիշ պիր էսէր եօգ իտի . . . Օ տէտլիյինիզ էսէրլէրի պէն արատըմ , նէ պիլէքլէրինտէ վէ նէ թօրուգլարընտա հիշ Պիր եարա , հիշ պիր պէրէ պուլմատըմ . . .

Ժագ.— Իշթէ պէնիմ իշիւն պիր իսպաթ վէ տէլիլ տահա՝ Տիգգաթ իթաէնի՞գէ , ագիզ րէֆիգիմ . Կլլէրի այագլարը սըգը սըգը պաղլա՞նպ տա հիշ հարէքէթ իտէմէզ պիր հալտէ պուլընտըրըլմայան պիր շախսըն պօյնընտիքի շահ տամարընա պիր չըզըզ աչմագ իշիւն շախսը մէրգոււմ պայըլթըլմըլ օլմալը տըր . . . Իմտի էկէր պու ատամլարը սօյմագ իշիւն էօլտիւրմէք իսթէմիչէր իսէ , մէզքիւր չըզըզը աչմաղա հիշ հաճէթ եօգ իտի . . . Կէճգա վասէթասըլլա պայըլթըլտըգտան սօնդրա բէք ազ պիր միւտտէթ զարֆընտա էճէլ տախի եէթիշիր . . .

Զապիթիյէ հէքիմի.— Տօղրու տըր , ագիզ րէֆիգիմ , պուըն եարան՝ Ֆլենի թէճրիւպէլէր իճրասը իշիւն գանա սուսամըլ պիր տէլի օլտըզընա պէն տէ սիղին կիպի ինանմաղա պաշլայօրըմ :

Ժագ.— Պիր տէլի՞ քի , գանըն պիր վիւճուտտան տիկէր վիւճուտա նագլիյէ միւտտէթը հայաթըն զայրը մուայյէն պիր սուրէթտէ թէճտիդ օլընմասը մէսէլէ սինի իհթիւմալ հալ իթմէյէ շալըջօր . պու մէսէլէ իւզէրինէ էլան Ալմանիատա բէք զիյատէ տիւշիւնիլիյօր . . . Էօյլէ իսէ ինանընըզ պանա , գաթիլի տէլի օլուըլ

ալիմէր միանընտա արամալը . . . օրատա պուլապիլէճէքսինիզ . . . Ազիզ րիֆի-
գիմ, էկէր պէնիմ մալիւմաթը խուսուսիյէմ սիզէ եարար վէ գաթիլին քէշֆի խու-
սուսընտա մէմլէքէթինիզին հէյէթը աուլիյէ վէ զապթիյէսինէ պիր մէտար օլապի-
լիր իսէ, սիզէ խրտմէթ իթմէյէ հազըր վէ միւհէյեայրմ . . .

Զապըթա րէիսի. — Տօգթօր, պէն սիզին մուազէնէթինիզի թալէպ իսէրիմ . . .
էկէր լիւզումը թագաւորտէ պու մուազէնէթինիզի պանա տիրիզ իթմէյէճէք օլուր
իսէնիզ, անսամիմ միւթէլէքքէր վէ միննէթտար օլաճաղըմ . . .

Ժագ. — Բէք էյի, պաշ իւթիւնէ, էֆէնտիմ . . . հէր հալտէ սիզէ խըտմէթ
իթմէյէ հազըր պուլընճաղըմ . . . Պու պէտպաթթ չօճուղա րէք չօգ թէվէճճիւ-
հիմ վար իտի, անըն ինթիգամը ալընմալը տըր . . .

Միւտ. ում. — Էֆէնտիլէր, պու մատտէ հագգընտա րէք զիյատէ իհթիյաթը
տափրանմանըը թափսիյէ իտըրիմ . . . էկէր քէշֆ իտէմէտիկիմիզ չու էսրարըն նէ
օլտըղընը պուլմաղա մուվաֆֆագ օլմագ իւթէր իսէք, պու քէրիւ հանկը ճիհէթ
վէ իսթիգամէթտէ իճրաի թէհարիյաթա պաշլայաճաղըմըզը քիսսէ ֆարգ իտէմէ-
մէլի տիր . . .

Ժագ. — Պէնտէն հիչ պիր իհթիյաթսըզըզ վուգու պուլմաճաղընը քէնտի
բայըմա թէէմին իտէրիմ . . . քիմսէյէ պիր չէյ սէօյլէմէյէճէյիմ . . . Ալլահ վէրին
պիր ան էվվէլ իչին նէ օլտըղընը անլայապիլէսինիզ . . . Շու քէսէրնաք վալիտէ
իչիւն հիչ օլմագսա ինթիգամ՝ թէսէլլիի ազիմ օլաճագ տըր . . .

Մատամ Լապառ՝ եէնիտէն աղլամաղա պաշլայըպ քէքէլէյէրէք. — Ահ, էվլա-
տըմ . . . պէտպաթթ էվլառըմ . . .

Ժագ՝ միւտտաիի ումուլիյէ խիթապէն. — Ճէնազէ ալայընը իճրա իթմէք ի-
չիւն պիր գաշ կիւն պէքէլէմէք լազըմ՝ մը տըր . . .

Միւտ. ում. — Պօշ չէյ տիր . . . տէֆն իչիւն պէն սիզէ պիր րուխաթթ
թէզքէրէսի վէրէյիմ. — տիյէրէք, թէզքէրէյի օրատա իմզալատը վէրտի վէ զապը-
թա վէ աուլիյէ հէյէթի չէքիւտի կիթտի . . .

Սախթէ տօգթօր Թօմրաընըն իլմ ու ֆիւննի վէ հուրիյէթը թափը ու հարկ-
քէթի՝ կէրէք մէմուրիյըն աուլիյէ վէ զապթիյէ իւզէրինէ վէ կէրէք անէրին պիր
ւէթտէ կէթիւրմիշ օլտըզլարը զապթիյէ հէքիմի իւզէրինէ պիր թէէսիւրը ազիմ իճրա
իթմիշ իտի . . .

Ամէրիգալը հէքիմին էֆքեսարը նէ իտի իսէ քէնալիլէրի տէ օ էֆքեսարա գա-
նաթ հասըլ խոյօրլար իտի . . .

Մէմուրիյըն մէրգուլէ տախի՝ գաթիլին իլմ ու մէարիֆլէ ուզրաշըպ ուզրաշըպ
ազընը գաշըրան վէ պու ճինայէթ սաիգասըյլա իճրաի ճինայէթէ գօյուլան ա-
տամլարտան պիրի օլտըղընը գապուլ իտիյօրլար իտի . . .

Պինաէն ալէյհ միւտտաիի ումուլիյին իֆատէսինտէն տախի անլաշըտըղը
իւզրէ, թէհաշըրիյաթ պիր պաշգա ճիհէթ վէ իսթիգամէթտէ իճրա օլընմաղա
պաշլայաճաղը . . .

Զապըթա րէիսի՝ տաիրէի զապթիյէյէ ափտէթ իթտիքտէ, աուամ կէօնտէրիպ
Բէյմին ֆրօմանթալը արաթտը . . .

Բէյմին՝ խանէսինտէ տէյիլ իտի . . .

Արգասընտան կիտէն ատամ՝ Բէյմոն իշխան պիր բուսուլա պրագտը իսէ տէ , մէրգոււմըն զայպուպթի ուզանտը վէ էօյլէնտէն սօնզրա խայլիճէ կէճ պիր վագթ անճագ Բէյմոն ամիրինին նէգտինէ կիտէ պիրտի :

Զապըթա ըխիսի՝ քիմ օլտըրը հիշ անլաշըլամայան պիր շախս թարաֆընտան իճրա օլընան սօն ճինայթի Բէյմոն Ֆրոմանթալա խապէր վէրտի :

Հէր քէս կիսի Բէյմոն տախի՝ տիւ չարը հայրէթ ու տէհէթ օլտու :

Զապըթա ըխիսի՝ տօգթօր Թօմբսընըն իշպու ճինայթէ տախի արգ ու պէյան իթտիկի ֆարգիյաթ իւզէրինէ Բէյմոն Ֆրոմանթալա իթտի մալիւմաթ էյլէտի :

Բէյմոն՝ քէնտիսինին հիւրմէթ ու ըխայթ իթտիկի վէ օլլունը շիւպհէսիզ էյի իտէճէկինի իւմիտ էյլէտիկի ատամըն , եանի տօգթօր Թօմբսընըն իամինի իլիթտիքտէ , անընլա հէմէֆքեար օլտու , վէ գաթիլին հագիգաթէն գանա մէրագլը պիր տէլի օլտըրընը քէնտի քէնտինէ սէօյլէտի :

Պինաէն ալէյհ մէրգոււմ բօլիս մէմուրը՝ եէնի պիր թարիգ ու մէսլէք էլէ ալաճագտը :

Բրնէ Լապառ՝ Օրլէան տէմիր եօլ սթասիօնընտան հարէքէթ իտուպ , Շուազիւր-Բուատա տա եօլ իւզէրինտէ նաշէսի պուլընմըլ օլտըրընտան , Բէյմոն էն էվլէլ մէգքիւր մահալէրտէ թահգիգաթ իճրասընա պաշլամաղա գարար վէրիս , լիւզումը օլմագ ինթիմալինէ մէսիի պազը շէյլէրի իշարէթ ալմագ վէ սըրասընա գօյմագ իւզրէ էվլէլա խանէսինէ կիթտի , վէ պատէհու թաամ իթմէք իւզրէ ագչամ սաաթ եէտիտէ տիշարը չրգտը :

Բէյմոն Ֆրոմանթալ՝ էսնաֆիարի պիր սուֆրատա թաամ իտէ տուրսուն , պիգ Բօր-Գրէթէյլէ նագլը քէլա՝ իտէլիմ :

Մալիւմ տիր քի , մահալը մէգքիւրտէ Բօլ Ֆրոմանթալ՝ Բըթի Գաթէլ գօնաղընըն Մարն ըրմաղը գըլըսընա պաղլը սանտալը տէրունինտէ օթուրմըլ պալըգ ավլար իքէն , Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս կէլիպ քէնտիսինի սէսլէտիկի սըրատա պիգ տէ քէնտիլէրինտէն միւֆարէգաթ իթտիք :

Պու իքի տէլիգանլըլար տէրհալ պիրլէհիպ խանէյէ կիտէրէք , օրատա Բօլ՝ բէտէրի Բէյմոն Ֆրոմանթալըն էվտէ պուլընմատըսընըն սէպէպինի պէյան իթտի :

Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս՝ տիւշիւնճէլի պիր հալ քէսպ իթմիշ օլան տօսթընըն սիմասընտա վէ հալ ու թափընտա պիր թէպէտաիւլը ազիմ հուսուլէ կէլտիկինի միւշահէտէ իտուպ , լաքին պունըն սէպէպինի անլամաղա հիշ մէրագ իթմէտի :

Բօլ վէ Ֆապիէն իքիսի տէ , աշգ ու սէվտալարընը կիզլի սագլայըպ , պունլարըն՝ աշըն պիր գարըյա ալէագա իթմիշ օլաըգլարընը խաթր ու խայալլէրինտէն պիլէ կէշիրմէտիքիլի տէրքեար իտի :

Հալ պու քի Բօլ՝ Ֆապիէնին կէլմէսիլլէ քէյֆլէնիպ մէմնուն օլտու վէ եախտ տահա տօղրուսը պիր ազ տէֆը զամ իթտի : Պու իքի տէլիգանլը՝ ճուժաա ագչամը քիւշիւք պաղշէտէ աղաճլարըն ալթընտա օթուրուպ գօնուշտըլար , վէ էրթէսի կիւնիւ էթրաֆ գըլըլարտա ուզուն պիր սէյրան իճրա իթմէյէ գարար վէրտիլէր :

Պու սէյրան վէ թէֆէրիւճ ճուժաա էրթէսի կիւնիւ վուգու պուլուպ , հէր ճիհէթճէ բէք կիւզէլ վագթ կէշիրիլտի :

Իքի ահպասպ տէլիգանլըլար՝ Մարն ըրմաղընըն էթրաֆընը եայա տօլաշուրգ :

տան սօնղրա ագչամ սաաթ տէօրթ րատտէլէրինտէ էվէ ավտէթ իթտիլէր :

Բօլ. — Եարըն բազար տըր . . . նա՞սը վագթ կէջիրէճէյիզ :

Ֆապիէն. — Պէն պալըզ ավընա չըգալըմ տէրիմ . . .

Բօլ. — Բէք էյի, էօյլէ օլսուն, պալըզ ավընա չըգալըմ . . .

Ֆապիէն. — Պալըզճըլըզ հօճան օլան Լա Ֆուրինի պիզիմլէ պիրլիքտէ ալա՞մագմըսըն . . . Օ պէրապէր օլսա էլիմիզ պօշ կէրի տէօնմէյէճէկիմիզէ շիւպհէ եօգ տըր :

Բօլ. — Ոնտան գօլայ նէ՞ վար . . . մէրգումը մութլագա աղաճ սալլարընըն իւզէրինտէ պուլուրըզ . . . պիզիմլէ պէրապէր կէլմէսինի սէօյլէրիզ . . . բէրիչան տըր ամմա էյի պիր չօճուգ տըր վէ ըրմագտա էյի ետրէրի պիլիր :

Պունը սէօյլէշէրէք Բօլ վէ Ֆապիէն՝ ըրմաղըն եէտէք չէքմէյէ մախսուս օլան ըրլսթըմընա պաղը քէրէսթէ սալլարընա տօյրու կիթտիլէր :

Բէյմօն Ֆրօմանթալըն օղու՝ թախմինինտէ հիչ եանըլմամը իտի :

Օրատա էն էվլէլ Լա Ֆուրինի կէօրտիլէր :

Ֆէյլէսօֆ պալըզ ավճըսը՝ պիր շարգի մըրըլտանարագ օլթասընը սույա աթըպ սուրմագտա պուլընըյօր իտի :

Մէրգումըն շարգի սէօյլէմէսինտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, օլթայա պալըզ կէլմէյօր իտի, զիրա Լկէր պալըզ թուրուլսա, օ վագթ հիչ շարգիյէ, նաղմէյէ հաճէթ գալմազ, ինսան՝ անընլա էյլէնիլ վէ օլթասընա սալըպ պաշգա պիր շէյէ պագմագ :

Ֆապիէն մէրգումը չաղըրտը :

Լա Ֆուրին՝ իւչ սըջրայըլտա ըրլսթըմտան եօգարը չըգըպ. — Սապահլար խայր օլսուն, միւսիւ տը Շաթըլիւքս . . . սապահլար խայր օլսուն, միւսիւ Բօլ . . . Մ. Ֆրօմանթալըն խանէսինտէ եազըղա կէլմիշինիզ, տէյի՛լ մի, միւսիւ Ֆապիէն :

Ֆապիէն. — Էվլէթ, ազիզիմ. սիզէ պիր շէյ սիւվալ իթմէյէ կէլտիք, եարըն պիզիմլէ պալըզ ավընա կէլի՞րմիսինիզ :

Լա Ֆուրին. — Մալմէմնունիյէ, միւսիւ Ֆապիէն . . . Սաաթ գաչտա՞ պուլ. լուշաճաղըզ :

Ֆապիէն. — Շաֆագ վագթինտէ :

Լա Ֆուրին. — Նէ՞րէտէ :

Բօլ. — Պիզիմ էվտէ :

Լա Ֆուրին. — Բէք էյի . . . պէրապէր եէմ ալաճագսընըզ, տէյի՛լ մի, միւսիւ Բօլ . . .

Բօլ. — Հէր նէ լազըմ իսէ ալաճաղըմ . . .

Լա Ֆուրին. — Պէն թամ վագթինտէ կէլիլիմ . . . Շիմտի կիտէյիմ թագըլիա՝ ըրմը թօրլայըմ վէ պիր ազ շէյ եէյիմ . . . գիրա իչէրիմ չըն չըն էօթիւյօր . . . — տէտիքտէ, իւչ տէլիգանը եէքտիկէրինտէն միւֆարէգաթ իթտիլէր :

Լա Ֆուրին՝ ատա լօգանթասընըն եօլընը թուրուպ քէնտի քէնտինէ. — Է ճա՛նըմ, պու օլամազ շէյ տիր . . . Մ. տը Շաթըլիւքսին տօսթը պուլընան Մ. Բօլ Ֆրօմանթալըն պապասը պիր խաֆիյէ տիր հէ՞ . . . պունըն իմքեանը եօգ տըր, հիչ օլամազ շէյ տիր . . . պէն պունա ասլա ինանամամ . . . — տիյօր իտի :

էրթէսի սասակ էրքէնտէն իւշիւ տէ ույանմը զալգւրչար խտի :

Բօլըն սանտալընսա , եէյինթիյէ վէ պուլըգ ավընա միւթէալիգ հէր շէյ մէվ-
ճուտ օլուպ , հաթթա «թէրաղի» թասլիր օլընան պիր նէվի քիւշիւք աղլարտուն
տա օն տտէտ գատար վար խտի :

Պու քիւշիւք աղլար՝ թէրաղի կէօլիւ շէք ինտէ օլուպ , աղըն էթրաֆընտա
պիր մատէն շէնպէր կէշիրիւմիշ օլտըղը հալտէ ըստագօղ թու թմաղա մախսուս պու-
լընմագտա տըրլար :

Մարն ըրմալընտա պու լէզլէթլի պէօճէքլէրտէն բէք չօգ պուլընտըլընտան ,
Բօլ՝ ագչամ թաամը իշիւն էրէյիճէ ըստագօղ թու թմաղը իւմիտ խտիյօր խտի :

Ըրմաղըն ագընթըրնա գարչը եօգարը տըղրու չըգըլըպ Գրէթէյլ քէօրրիւսի-
նին էօթէսինէ գատար կիտիլտիքաէն սօնղրա , Լա Ֆուին՝ օրատա քէնտիսինճէ
բէք միւնասիպ պիր սըղլըգ պուլտու :

Սանտալ օրատա պաղլանըպ , մէրգոււմ ուսթա պալըգ ավճըսը՝ օլթա աթմա-
ղա պաղլատը :

Հաղիգաթէն եէր բէք միւնասիպ օլուպ , պէրէքէթլի պիր ավճըլըգ իճրա
օլընտու :

Սաաթ իւշ րատտէլէրինտէ էվէ ավտէթ օլընարաղ , պէրապէր պիր խայլի
թաւալըգ վէ բլաքիլիք պալըգ վէ իրիճէ ալթմըշ առէտ ըստագօղ կէթիրիլտի :

Գրէթէյլ լիւանընտա պէօյլէ պիր կիւզէլ վէ պէրէքէթլի ավճըլըգ սէպէպլիյէ
Բօլ՝ Բըթի Գաոթէլ գօնաղընտա պիւթիւն կիւն տատա՞ օլուպ օլմատըղընը հիշ
խաթըրնա պիլէ կէթիրմէմիշ խտի :

Լա Ֆուին՝ իքի ահպապ տէլիգանըլարլա պէրապէր թաամ իթմէյէ տալէթ
խտիլիպ , պատէթթաամ ագչամ սաաթ օն րատտէլէրինտէ , օ կիւնքի կէշիրտիկի
վաղթտան զայէթ մէմնուն վէ մէսրուր օլտըղը հալտէ խանէտէն միւֆարէգաթ
իթտի :

Բօլ վէ Ֆապիլէն՝ մէրգոււմ ուսթալարը նագարըյլա պագարաղ պիրէր պալս-
չիշ վէրմէք իսթէյիպ , էլինէ պիրէր օն Ֆրանգլըգ սըգըշտըրտըլար :

Բազար էրթէսի սասակ Ֆապիլէն տը Շաթըլիւքս՝ աօգթօր Թօմբօրըն սուս
րէսինէ կիտէճէկինի վէ օրատա Մատմագէլ Մարթը կէօրէճէկինի թէֆէքքիւր ի-
տլրէք , էրքէնճէ Բօլ իլէ վէտալաղտը վէ Բօլ տախի քէնտիսինի տէմիլ եօլ սթա-
սիօնընա գատար կէօթիւրալի :

Բօլ եէնիտէն քէնտի մահգոււն միւթալէաթընա տալմամըշ խտի :

Իսթիյար Մատլէն՝ մէրգոււմ պիր գաշ կիւն ագտէմ կէօրտիյիլին մուղայլիլ
օլարաղ կիւլէր եիւլլիւ կէօրէրէք մէմնուն օլըյօր խտի :

Իլք կիւնիւ մէրգոււմէ գօճա գարը՝ սէվիլիւլէ էֆէնտիսի օլան Բէյմօն Ֆրօ-
մանթալա պիր բուսուլա եաղըպ , օլոււնտա միւշահէտէ խտիլմէյէ պաղլայան հիւս-
նիւ թէպէտտիւլի խապէր վէրմիշ խտի :

Պիշարէ բէտէր՝ Մատըլէնտէն մէթոււղը մէգքիւրը ալոգ իթտիքտէ , գալպի
չիւքրան ու մէսէրրէթլէ մէշնուն օլտըղընը հըսս իթմիշ խտի :

Պու էյի խապէր՝ Մատամ տը Շաթըլիւքսին քէնտիսինէ վէրմիշ օլտըղը խա-
պէրէ պիրլէշէրէք , օ գէմանա գատար գարանըգ իշինտէ սուլընան ուֆուգը էօմ-
րիւ իւզէրինէ պիր զլյաի շէմօ չուլէլէնմէքտէ խտի :

Բօլ՝ հէր նէ դատար զահիրէն կիւլէր երւզիւ կէօրիւնմէ կէ պաշամըշ խտի իտէ տէ , երնէ դայէթ տիւշիւնճէլի խտի :

Պու տիւշիւնճէ՝ զհնինտէ մէվնուտ օլան պիր թէսավիւրըն ազ չօգ պէօյիւք պիր կիւլիքլէ վիւնուտէ կէլմէսի միւթալէասընտան նէշէթ իթմէքտէ օլմաղլա , թէսավիւրը մէզքիւր հագգընտա օգույանլարըմըզա իթաի մալիւմաթ խտէճէյիզ :

Մալիւմ տիր քի , Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ տօգթօր թօմբարըն սուարէսինէ կիթմէք իւզրէ կէրէք քէնտի վէ կէրէք օղլու իչիւն պիր տալէթնամէ ախզ իթմիշ , վէ մէրգում Ամէրիգալը հէքիմին միւթլազա քէնտի խամ ու իգամէթկեահընը պիլմէմէսի լազըմ կէլիր իքէն , պէյլէ պիր տալէթնամէ իրսալ իթտիկինէ թէաճհիւպ էյլէմիշ խտի :

Բէզալիք մալիւմ օլտըղը իւզրէ , Բէյմօն Ֆրօմանթալըն «-Պիր ազ տէֆը զամմ իթմէք վէ թէպտիլը ճէրէյանը էֆքեար էյլէմէք իւզրէ իչպու տալէթտէն իսթլիֆատէ խտէ՞րմիսին» եօլլը սիւվալինէ Բօլ՝ զաթիլն պիր ճէվապը ըէտտ վէլիւր խտի :

Օ զէմանտան պէրու մէրգում տէլիգանլընըն էֆքեարը պիր սուրէթը թապիլիյէտէ թէպէտտիւլ իթմիշ օղլուպ , Լա Ֆուլին՝ սէվտիկի կէնճ գըզըն , եանի Բըթի Գասթէլ գօնաղընտա իգամէթ խտէն Սէյէ-Գէլէ Բէլէսինին՝ տօգթօր թօմբարըն եանընտաքի գըզ օլտըղընը խապէր վէրմիշ օլտըղընտան , Բօլ ըէտտը մէզքիւրտէն , եանի սուարէյէ կիթմէմէքտէն սարֆը նազար իթմէք նիյէթինտէ պուլընըյօր խտի :

Հալ պու քի , Բէտէրինին պիրտէն պիրէ ազիմէթ իթմէսի՝ քէնտիսինին եէնի էֆքեարընը մէրգումապէյան իթմէյէ մէյտան պրազմամըշ խտի :

Բօլ՝ չիմաի , սալսթէ տօգթօր թօմբարըն սուարէսինտէ հաղըր պուլընըպ Մարթը կէօրմէք վէ անընլա գօնուշուպ քէնտիսինի սէվտիկինի սէյլէմէք վէ աշգ ու մուհապսթինի քէնտիսինին վէ Բէտէրինին տօսթընը ատտ իթտիկի պիզզաթ տօգթօրա տախի պէյան էյլէմէք արզուի շէտիտինտէ պուլընըյօր խտի :

Նէ՛ չարէ քի , պու արզուըն վիւնուտ պուլմասընա բէք չօգ մանիալէր հայլուլէթ խտիյօր խտի :

Մատըլէնէ խապէր վէրմէքսիգին կէճէ էվտէն չըզըպ կիթմէլի խտի , զիրա Մատըլէն տույսա , մուհապսթինտէն նաչի էնտիշէ իտուպ , կէճէ վազթը Բարիգէ կիթմէքտէն իսէ էվտէ գալմասը տահա գիյատէ ագըլըլըգ օլաճաղընը տէլիգանլըյա սէյլէյիպ գանտըրմազա բէք ալէա տէլիլէր պուլապիլէճէքտի :

Բօլ՝ Մատըլէնի պու իթիրազաթընա ասլա էհէմմիյէթ վէրմէմէյէ հէր նէ դատար էյիճէ գարար վէրմիշ խտի իսէ տէ , պու իթիրազաթտան եագայը քեամիլէն սըլըրմազա վէ իսթիյար գատընճըզազըտա միւքէտտէր գըլմամազա արզու խտիյօր խտի :

Թէմամըլլա խաթըրնտա օլտըղը իւզրէ , Բէտէրի՝ տալէթնամէյի եաթազ օտաւընըն մասասը իւզլիլինտէ պրազմըշ օլտըղընտան , անը պէրապէր ալմասը լազըմ կէլիր խտի :

Ելնասը Բօր Գրէթէյլտէքի քիւչիւք խանէտէ եազըդ քէօյ ըուպալարընտան պաշգա պիր էլպիսէ պուլընմայըպ, պու գըյաֆէթէ խէ պիր սուարէյէ կիտիլէ-մէզ օլարըղընտան, իշթէ պու տախի էն սօն մանիա իտի :

Բօլ՝ պու կիւնիլքէրի նազարը տիգգաթա ալմագլա պէրապէր, անէրին հէր սինին տէ իւթէսինտէն կէլմէյէ իւմիտինի գաթ իթմէմէքտէ, վէ քէնտի քէն-տինէ :

— Կիտէճէյիմ . . . կիթմէք իսթէրիմ . . . պէօյլէ պիր Ֆըրսաթը գաչըրմագ ագըլըղըդ տըր, պէլքի պիր տահա պէօյլէ Ֆըրսաթ էլէ կէչմէզ . . . — տիմէք-տէ իտի :

Բօլ՝ թաամընը իտէր իթմէզ, ճուսաա էրթէսի կիւնքի ուզուն թէֆէրիւն-տէն վէ բազար կիւնքի պալըդ ալմըղըղընտան բէք եօրկուն օլտըղընը պէհանէ ի-տէրէք չէքիտի օտասընա կիթտի :

Պու էսնատէ սաաթ անճագ սէքիզ վար իտի :

Մատլէն՝ ագչաւ սաաթ տօգուգտա տէրին պիր ույգույա տալմըլ օլուպ, Բօլ՝ ույանըգ տուրարագ սաաթ էվվէլա տօգուգ վէ սօնղրա օն վուրտըղընը իշիթտի :

Մէրգոււմ տէլիգանընըն պիրինճի գաթտա իգամէթ իթտիկի մալիւմ տիր :

Սաաթ օնը վուրտըգտա, սօյունմագսըղըն իւզէրինէ սէրիմիշ եաթմըլ օլտըղը գարեօլասընտան գալգտը, պիր մոււմ եագտը, պիր չէքմէճէ կէօզիւնտէն պիր ա-նախթար տէսթէսի ալըպ ճէպինէ գօյտու, վէ բարմագլարընըն իւսթիւնէ պասա-րագ ուսուլճանըգ բէնճէրէյէ տօղրու կիտիպ աչտը :

Յէր գաթընըն թաւանը բէք աչագ օլտըղընտան, մլգքիւր բէնճէրէ՝ եէրտէն բէք օ գատար եիւքսէք տէյիլ իտի, վէ էվին էթրաֆընսա Ֆըրսաթը պիր սէտ վար իտի :

Բօլ՝ եէլէյինին ճէպինէ պիր գաչ քիպրիթ վագ իտուպ, կիթտի մոււմ սէօն-տիւրտի վէ եինէ բէնճէրէյէ ալտէթ իթտի :

Մէրգոււմ տէլիգանըն՝ չօգ Ժիմնասթիք իթմիշ օլտըղընտան, պուլընտըղը շու ահվալտէ նէրտիվէնսիզ աչաղա էնմէք՝ քէնտիսի իչիւն հիշ պիր չէյ տէյիլ իտի :

Բօլ՝ բէնճէրէնին տէմիր բարմագլըղընը իքի էլլիլէ թուլթարագ աչաղա ասըլ-տըղտան սօնղրա, տուվարտան պիր ազ այրլմագ իչիւն այաղըլլա ուսուլճանըգ տուվարա վուրուպ տէմիր բարմագլըղը գօյ վէրտի, վէ սէտին իւզէրինէ տիւշտի :

Պէօյլէճէ պիրինճի մանիա տէֆ իտիմիշ իտի :

Սէտին իւզէրինէ տիւշտիքտէն սօնղրա Բօլ՝ Մատլէնի ույանտըրմագտան գօր-գարագ այագ սէսլէրինի չըգարմագսըղըն պաղչէնին գարուսընա տօղրու կիտիպ տէսթէտէքի անախթարլարտան պիրի իլէ մէգքիւր գաբույը աչտը, վէ տիւշարը չըգըպ սէսիգճէ գարույը թէքրար գաբատըգտան սօնղրա ըրմաղըն գըլըսընա շը-թապան օլտու :

Բօլ օրատա պիթթէվագգուֆ քէնտի քէնտինէ. — Պու զիֆիր գարանըգտա, կէճէնին պու վագթընտա Մարն ըրմաղընըն էօթէ եագասընա կէչէմէմ . . . քէօբրիւտէն միւրուր իլէ տէմիր եօլ սթասիօնընա կիտէյիմ. լաքին չաբուգ կիթ-մէլի . . . — տիլէրէք, եիւրիւմէք տէյիլ ատէթա գօլմաղա պաչլատը :

Թրէնին վարէնտէն կէլիպ թամ սթասիօնա վիւրուտ իթտիկի սըրատա Բօլ տախի սթասիօնա վասըլ օլտու :

Սաաթ օնը չէր ետք կէջերէք մէրգում տէրիգանլը Բարիգտէ Պասթիլ մէյտանը
սթասիօնընտա վահօնտաֆն աշաղա էնտի վէ պիր քերա տրապասընա աթլատը :

Արասլաճը . — Նէ՛րէյէ կիտէճէքսինիզ :

Բօյ . — Սէն-Լուի ատասընտա Տէօ-Բօն սօգաղընա չէքինիզ . . . արապայը
սիւրաթլը սիւրիւնիզ, սօլճա պախիշ վէրէճէյիմ . . .

Արասլաճը . — Արշ, Գօգօթ . — տիյէրէք գամշըլընը չաթըրտաթտը վէ արապա
հարէքէթ իթտի :

* *

Բէյօն Ֆրօմանթալ՝ պատէթթաամ խանէսինէ ավտէթ իթմիշ իտի :

Վաղրիֆէի մէմուրիյէթի իյճապաթընտան օլան ժուրնալ, րաբօրթօ վէ էվրազ
կիպի պիր թագըմ իշլէրտէն մատտա ատիյէ նազըրընա թագտիմ օլընաճագ ար-
զուհալը տախի գալէմէ ալմասը լազըմ իտի, զիրա գօնթէս տը Շաթլիլէքս՝ մէզ-
քիւր արգուհալը ատիյէ նազըրընըն սըր քեաթիպը խուսուսիսինէ թէսլիմ իթմէզ-
աէն էվվէլ պագը ղէվաթը միւթէնէֆֆիլչանա տէրքէնար իթսիրմէք իւզրէ սալը
սապահըսը քէնտիսինէ եէթիշտիրմէսինի թալէպ իթմիշ իտի :

Բէյօն Ֆրօմանթալ՝ միւսվէտտէյի հազըրլայըպ, էրէյիճէ չըզընթըլը վէ չը-
զըզըլը օլան մէզքիւր միւսվէտտէյի թէմիզէ ալմաղա պաշլատը :

Եազըրխանէսինի իւզէրինէ պիր թապագա քեաղըտ վագ իտուպ պիր գալէմ
ալտը, վէ հալիյէ մագաւընտա էվվէլա չու աթիտէքի իպարէյի եազտը :

ՐԷՅՄՕՆ-ԳԼՕՏ ՖՐՕՄԱՆԹԱԼ,

Գաթլ ու սըրգաթ ճինայէթինտէն նաշի 1894 մարտ 25տէ
Սէն էյալէթի մահքէմէի ճինայէթի թարաֆընտան եիրմի սէնէ
քիւրէք ճէզապընա մահքիւմ օլմուշ,

1869 օգոստոս 15տէ չարթ թահթընտա աֆվ օլընմըշ,

Սէնէի մէրգումէ սեպտեմբեր 1ինտէ զապըթա հէյէթինէ
տախիլ օլմուշ տըր :

Պատէհու քեաղըտըն պաշընտա «Ատիյէ նազըրը էֆէնտի հազընթլէրինէ» ի-
սարէսինի թահրի իթտի :

Վէ աշաղըսընտա պէր վէճըն աթի եազտը :

«Նազըր էֆէնտի,

«Պոււնտան օն պէշ սէնէ մուգատտէմ գաթլ ճինայէթինտէն տօլայը եիրմի
«սէնէ միւտտէթլէ քիւրէք ճէզապընա մահքիւմ օլարագ Գլէրվօ մէրքէզ հապսխա-
«նէսինտէ մահպուս օլտում վէ օրատա ուսլու վէ ազըլը տուրտում :

«Պագը սէֆիլ չարգընլարըն թէրթիպ իթմիշ օլտըղը պիր իթթիֆագը խաֆիյի
քէշֆ իթմէք պախթ ու իգալիինէ նախ օլուպ քէյֆիյէթի հիւքիւմէթէ զամաղա-
տըմ, էօմրիւմի թէհլիքէյէ իլգա իտէրէք, հապսխանէի ումուսիտէ իւշ կարտիանըն
հայաթը թահթը թէհլիքէտէ օլտըղընը խապէր վէրտիմ, վէ միւճրիմէրին իքիսինի
քէնտի էլիմլէ թէվգիֆ իթտիմ :

«Պու հալ ու հարէքէթիմ իւզէրինէ աֆվ օլընտըմ, լաքին պիլա չարթ աֆվ
օլընմատըմ :

«Իտարեյէ խըտէմաթը միւհիմմէ իյֆա իտէպիլէճէկիմի միւթալէա իտէրէք ,
«Գլէրվո հապսիսանէսինտէն չըգտըղըմտա զապըթա հէյէթինէ տախիլ օլմաղա վէ
«միւտտէթը ճէզամըն պագիյէսի օլան օն պէշ սէնէ զարֆընտա բօլիսճէ էհլիյէթ
«ու իգթիտարըմը իտարէնին խըտմէթինէ սարֆ իթմէյէ պէնի մէճպուր իթտիլէր :
«Պու՝ գըսմէն պիր հուրրիյէթ իտի :

«Տէօհտէ իտէճէկիմ մէմուրիյէթտէն հէր նէ գատար հիշ հազգ իթմէզ իտի ի-
«սէմ տէ , հուրրիյէթը մէզքիւրէյի գապուլ իթտիմ , վէ հաթթա մէմնուէն վէ
«միւթէշէքքիւրէն գապուլ իթտիմ , զիրա պազը սէխալէթիլ զաթլարըն՝ եանլարը-
«նա ալըպ պէօյիւթտիքլէրի վէ ըիգգաթ ու չէֆագաթլարընտան նաշի բէտէրինին
«սէֆիլ հալինի կիզլէտիքլէրի օղլումըն եանընտա եաշայապիլէճէքտիմ :

«Սն սէնէտէն պէրու վագիֆէմի վիճտանըմ րահաթ օլաճագ սուրէթտէ իյֆա
«իթտիմ , վէ զահմէթ վէ մէշագգաթ վէ եօրիուէլըգտան ապա գաշընմատըմ , վէ
«հաթթա լազըմ օլտըգտա գանըմը պիլէ էսիրկէմէտիմ :

«Պու կիւնքի կիւն օղլում պէօյիւմիշ տիր . . . Օղլում պիր ատամ օլմուշ տըր
« . . . օղլումըն պանա մուհապպէթ , հիւրմէթ ու ըրայէթի վար տըր . . . Եւ
«լան եալան իւզէրինէ տիգէրէք վէ էթրաֆըմը էսրար ու գարանլըզլա իհաթա ի-
«տէրէք քէնտիսինտէն կիզլէմէկէ մէճպուր օլտըղըմ հագիգաթը հալի էկէր ֆէհմ
«ու իտրաք իտէճէք օլուր իսէ , զանն ու մէմուլիմ իւզրէ մուհապպէթը ֆէրզէն-
«տանէսի պազը գալսա պիլէ , հիւրմէթ ու ըրայէթի նէ՞ օլաճագ տըր :

«Հայըֆ , իթթիխազ իթտիկիմ թէտապիրը ինթիյաթիյէյէ րաղմէն , էսրարը
«մէյտանա չըգարմագ վէ գարանլըղըն օրթասընտա այտընլըգ բէյտա իթմէք իշիւն
«եալընըզ պիր քէլիմէ քիֆայէթ իտէր . . .

«Ահգարը պէնտէկեանը սատագաթնիշանընըզ օլան պու գուլընըզ մէրհամէթ
«պուլուրընըզ :

«Էկէր եալընըզ պէն օլսա իտիմ , ինան օլսուն իիթիյարը սիւքիւթ իտէր
«իտիմ . . . պիլա թէշէքքի սօնընա գատար պու ուզուն վէ մահզուն էօմիէ գաթ-
«լանըր իտիմ . . . Մահքիւմ օլտըղըմտան , ճէզամը չէքմէք՝ հագգ ու ստալէթ
«տիր . . . Ենիտէն իսթիրհամը աֆվ ու մէրհամէթ իթմէյէ ճէսարէթ իթմէյէ-
«ճէյիմ , զիրա հէնուզ պու լութֆ ու ինայէթէ շայէսթէ կէօրիւլմէտիկիմէ չիւպնէ
«եօգ տըր :

«Աաքին պէն էվլատ պապասըյըմ , նազըր էֆէնտի , վէ չիմտի մատտէ՝ էվլա-
«տըմ , պիր տանէճիք սէվկիւլիւ էվլատըմ իւզէրինտէ տիր . . . էվլատըմ՝ զայըֆ
«վէ խասթամիգաճ տըր . . . քէնտիսինէ գուվվէթ վէրմէք վէ էօլիւմտէն գուրթար-
«մագ իշիւն հէր սաաթ , հէր տագիգա պագմալը , թէտապի իթտիւրմէլիյիմ : Սիգ-
«տէն Ալլահ կիպի էվլատըմըն հայաթընը իսթիրհամ իթմէյէ կէլտիմ . . .

«Օն պէշ սէնէտէն պէրու , մէնհուս պիր կէշմիշին կիւնահլարընտան քիֆայէթ
«իտէճէք տէրէճէտէ գուրթուլըպ աֆվ օլը՝ նմատըմ մը :

«Փէտաքեարըղըմ վէ խըտմէթլէրիմ սայէսինտէ հէնուզ նաիլը աֆվ օլմատըմ
«իսէ պիլէ , մէրհամէթէ՞ տէ մի քէսպը իսթիրհագգ իթմէտիմ :

«Վէ լաքին սիգին ստալէթինիզէ տէյիլ , լութֆ ու ինայէթինիզէ միւրաճաաթ
«իտիյօրըմ . . .

«Հագագանիյէթ Բէրվէրլիկինիզէ տէյիլ, չէֆաբթը Բէտէրանէնիզէ տապէթ օգուրըմ»

«Հէնուզ պագը դալան պէշ սէնէլիք միւտտէթը ճէզայէմի պանա ափվ իտի-
քնիզ: Պանա տէյիլ, օղլուժա մէրհամէթ իտինիզ . . . Օղլուժ սուչսըզ տըր, բա-
քիզէ տիր . . . Եաշամաղա հագգը վար տըր . . . պու ալէմտէ ըրֆահ ու սաա-
տէթէ հիսսէմէնտ օլմաղա հագգը վար տըր . . .

«Հայաթը սիզին վասէթանըզլա խէլաս իտիլմիշ օլսուն»

«Պէքէյօրըմ . . . իւմիտ իտիյօրըմ . . .

«Իհիթիրամաթը ֆաիգաի քէմթէրանէմին գապուլինէ լութֆ ու ինայէթ պու-
յուրմանըզ միւթէմէննա տըր, էֆէնտիմ»

«Պէնտէի ահգարընըզ
ԲէթՄՕՆ ՖՐՕՄԱՆԹԱԼ

«Սէն-Լուի-գ-ան-Լ'իսլ սօգաղընտա»

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ իշպու իսթիտայը թէմիզէ չէքուքտէն սօնդրա, պիր
նօթթա վէ եա պիր չըզլը ունութըպ ունութմատըլընա էմին օլմագ իշիւն իսթի-
տաի մէզքիւրը եէնիտէն օգուժաղա պաշլատը»

Թամ պու սըրատա Բօլ՝ Սէն-Լուի-գ-ան-Լ'իսլ սօգաղըլա Տէօ-Բօն սօգաղը
քէօշէսինտէ արապատան աշաղա էնիյօր իտի»

Մէրգուժ տէլիգանլը՝ արապա իւճրէթինի վէրիպ Բէտէրինին խանէսինէ տօղ-
րու կիտէրէք գաբուլը չալտը, վէ գաբու աչըլընճա քէնտի իսմինի վէրէրէք իշէրի
կիրտի իսէ տէ, գաբուճը՝ եարը ույանըգ եարը ույգուտա օլտըղընտան, էյիճէ ի-
թմէտի պիլէ»

Բօլ՝ էսկի ուսուլ իւզրէ եարըլմըշ գաբու իլէ ալլու արասընտաքի հայաթ քէ-
մէրի ալթընտան կէչտի»

Բէտէրիլէ իգամէթ իթտիկի վէ չիւպէսիգ գարանլըգ մլմուլ էյլէտիկի տալ-
րէնին Բէնճէրէլէրինէ տօղրու կէօզիւնի գալտըրըպ պագտը»

Բէյմօնըն եաթագ օտասը բանճուրլարընըն արալըգլարընտան պիր ըըդ կէօ-
րիւնճէ բէք զիյատէ թէանճիւպ իթտի, հաթթա տիւշարը տէհչէթ պիլէ օլտու»

Բօլ՝ քէնտի քէնտինէ . — Պու նէ՞ տիմէք տիր . . . Բէտէրիմին օտասընտա ը-
ըդ վա . . . Բէտէրիմ իսէ եօլճըլըգտա տըր . . . Աճապա էվիմիզէ խըրսըճ մը
կիրմիշ . . . — տիյէ սիւվալ իթտիքտէն սօնդրա, քէնտիսիլէ պէրապէր եօգարը
կէլմէսինի րէճա իթմէք իւզրէ կիտիպ գաբուճըլը ույանտըրմաղա գարար վէրէ-
քէք, հաթթա կէրիյէ տօղրու պիր ատըմ տա ալտը իսէ տէ, պիր տէ նակէհան
թէվագգուֆ իթտի»

Տէհչէթի պիր շէյ խաթրընա կէլմիշ իտի»

Կէնճ պալըգ ալճըսը Լա Ֆուին՝ Բէյմօն Ֆրօմանթալըն Փօթօկրաֆ թասվիրի-
նի կէօրտիւքտէ նէլէր սէօյլէմիշ վէ միւթալէա իթմիշ իտի իսէ, պիրտէն պիրէ օ
«էօզլէր Բօլըն խաթրընա կէլմիշ իտի»

Լա Ֆուինին՝ «Միւսիւ Բօլ, պու պիր խաֆիյէյէ պէնգէյօր» սէօզլէրի՝ շիմտի
աթէչտէն հրուֆաթլա լէվհաի զիհնինտէ եազըլըյօր իտի»

Լա Ֆուինէ պու պապտէ պազը շէյլէր սիւվալ խտուպ տէ անըն իթաի ճէ-

վապառ խարազ էլէտիկի թէրէտտիւտ՝ շիմտի քէնտիսինէ բէք աչըզ վէ վազին վէ մանատար կէօրիւնիյօր խտի :

Բօլըն գուլագ Թօզլարընտան աշաղա սօուգ սօուգ պիր թէր ագժաղա պաշ լատը :

Թէքմիլ վիւճուտը թիթրէտի :

Բօլ՝ սօղուգ ոլիր սէտա իլէ. — Եա Բապպիւմ, եա էկէր սահի՞ն իսէ. էկէր Լա Ֆուին եանըլմայօր խտի իսէ. եա՛ Բապպիւմ Ալլահ. . . Լաքին խայր, պուներն իմքեանը եօգ տըր, իմքեանսըզ չէյ տիր. . . — տիյէրէք, պիր գաչ աաըմտա թա եօգարըսընա չըգժադ իւզրէ նէրտիվէնէ սէյիրթտի իսէ տէ, այալընը պիրինճի պառաժաղա գօր գօյմազ եէնիտէն տուրտու :

Պիր արա տէֆ օլմուշ օլան շիւսէն եէնիտէն պաշ կէօսթէրմիշ խտի :

Բէտէրինին սըգ սըգ զայպուպէթ իթտիկինի վէ պու դայպուպէթէրինէ պիր թագըմ՝ վահի վէ մանասըզ պէհանէլէր կէօսթէրտիկինի վէ քէնտիսինէ բէքագաթ իթմէք իսթէտիկինտէ մուսիրրանէ բէտտ էլէտիկինի տէրթաթըր իթմէքտէ խտի :

Բալ՝ քէնտի քէնտինէ. — Էկէր Լա Ֆուին՝ բէտէրիմի պիրինէ պէնվլթէրէք եանըլըյօր իսէ, նի՞չիւն բէտէրիմ՝ Բօր-Գրէթէլտէ օլաճագ եէրտէ պուրատա պուլընըյօր. եօլճուլըղընտան ալտէթ խտի իթմէք նի՞չիւն կէլիպ պէնի կէօրմէյօր վէ գուճագլամայօր. . .

«Պէհէմէհալ իճրա իտէճէկինի պանա սէօյլէմիշ օլտըլը օ ուզուն եօլըլըլը իւշ կիւնտէ իճրա իթմիշ օլամազ. . . Տիմէք պէնտէն պիր չէյ կիվէյօր. . . Տիմէք շիւսէլէլի պիրսըրր, մէնհուս պիր էսրար վար տըր. . . Օ՞հ, պիլմէք իսթէրիմ. . . անլայաճաղըմ. . . — տիյէրէք քէնտի քէնտինէ պիր գարար վէրտի :

Ալըր ալըր վէ այագ այագ վէ սէսիզ սէտասըզ նէրտիվէնտէն եօգարը չըգտը, բէտէրինին տաիթէսինտէն այրը օլան քէնտի օտա գարուսընը աշտը, իչէրի կիրիպ գարուլը գարատը, Բէյմօնըն եաթագ օտաուընըն բէնչէրէսի գարըսընա տիւչէն բէնչէրէյէ եագլաշտը, բէրաթէլէրի եօգարը գալտըրտը վէ եիւզիւնի ճամլարա տսյատըպ տիշարըյա սլագտը :

Պապասընըն օտաուընտա ըլըգ օյնամայօր վէ Լաքին բանճուրլարըն արալըգլարընտան տիշարը ըլըգ վուրույօր խտի :

Բօլ՝ զայէթ մէրագ իտէրէք քէնտի քէնտինէ. — Նէ՞ եարըյօր. . . Նէ՞ եաբապիլիր. — տէյու սիւվալ իթտիկի սըրատա, մէմուլին վայրը պիր սէս իշիտիլտի :

Սօգագ գարուսըն չալընըյօր խտի :

Տէլիգանը՝ գուլագ վէրիպ տիյնէտի, սօգագ գարուսընըն աշըլըպ գարանտըյընը իշիթտի, գարանըլըն իշինտէ պիր առամըն ալուտան կէչտիկինի վէ նէրտիվէնէ տօղրու կիթտիկինի կէօրաիւ :

Պուներն իւզէրինէ Բօլ՝ պիր դաթ տահա տիգգաթլա օրթալըլը տիյնէտի :

Նէրտիվէն այագլարընըն իւզէրինտէ ալըր վէ գուլվէթլի պիր այագ սէսի իշիտիլիպ, պիրինճի գաթըն նէրտիվէն պաշընա վաաըլ օլտըգտա տուրտու :

Բօլ՝ քէնտի քէնտինէ . — Բէտէրիմէ կէլիօրլար . . . — տէտի վէ եէնիտէն
ընդ կէօրիւնէն լէնճէրէյէ տօղրու պագտը :

Ընդ պիրտէն պիրէ զայպ օլուպ , պիր ազ սօնդրա մէգքիւր օտանըն գաբուսը
աչըլըպ գարանտը :

Բօլ . — Եանըլմայօր իմիլիմ . . . բէտէրիմէ կէլիօրլար իմիլ . . . Պապամ պու
վագթ քիմի՞ գապուլ իտիօր . զարիպ տիր . . . — տէտի :

Բանճուրլարըն արալըղընտան արթըգ ընդ կէօրիւնմէյօր իտի :

Բօլ՝ էլան գուլագ վէրիպ տիյնէյօր իտի :

Արատան պիր գաշ տագիգա միւրուր իթտի :

Մէգքիւր օտանըն գաբուսը թէքրար աչըլըպ գաբանարագ , նէլտիվէնին իւ-
վէրինտէ այագ սէսի իշիտիլտի :

Տէլիգանլը՝ նէրտիվէն պաշընա եագլաշմագ իշիւն լէնճէրէնին եանընտան այ-
րըլմըշ օլմաղլա , պիր հըզ իլէ թէքրար օ լէնճէրէյէ ավտէթ իթտի վէ ավլույտ
պագտը :

Օ սըրաստա խանէտէն իքի ոտամ չըգըպ ավլուտան միւրուր իթտիլէր :

Բօլ՝ անլէրին պիրիլինի էյիճէ թանըտը . բէտէրի օլտըղընա հիշ շիւպհէսի
եօգ իտի :

Բէյմօն իլէ կիճէ միւսաֆիրի՝ հայաթըն ալթընտան զայպ ու նապէտիտ օլուպ ,
սօգագ գաբուսը՝ արգալարընտան գաբանտը :

Բօլ՝ տէհէթլի պիր էնտիշէյէ տիւշար օլարագ . — Եա՛ Բապպիմ Ալլահ , պու
նէ՞ տիմէք տիր . . . աճապա նէ՞ խապէր ալաճաղըմ , պուրատա նէ՞ կէշիպ տէօ-
նիյօր , լէտէրիմ նէ՞ եաբըյօր անլամագ իսթէրիմ . . . պիլմէք իսթէրիմ . . . —
տէտի :

Պատէհու չէտիտ պիր թէլաշա տիւշար օլարագ վէ գալպի շիտտէթլէ չարա-
րագ քիւշիւք պիր լամրա եագտը , օտասընտան տիւշարը չըգտը , անախթար տէս-
թէսինին իշինտէն լէտէրինին օտա գաբուսընը աշան անախթարը այըրտը , քիլիտ
տէլիյինէ սօգտը վէ գաբուլը աշարագ էօն օտայա տուխուլ իթտի :

Բօլ՝ տօգթօր թօմրօնըն սուարէսի իշիւն Գրէթէլտէն Բարիգէ կէլմիշ իտի
ամմա օ սըրաստա մէգքիւր սուարէյի հիշ տիւշիւնմէյօր իտի , հաթթա Մարթը պի-
լէ ունուլթմըշ իտի . . .

Բէյմօնըն օղլու՝ պիթթէսասիւլի իւսթիւնէ վարմըշ օլտըղը էսրարըն նէ օլ-
տըղընը անլամագ իսթէյիպ , գարչըսընտա անտէն պաշգա պիր շէյ կէօրմէյօր իտի :
Պու էսրարըն տէհէթլի պիր շէյ օլտըղընա շիւպհէսի օլմայըպ , քէնտիսինէ չիմ-
տիտէն պիր տէհէթլը աղիմէյի մուճիպ օլմագտա պուլընըյօր իտի :

Բօլ էվիլէա բէտէրինին խուսուսի օտասընա տօղրու կիտիպ , քիլիտ թօրընը
թուլտը իսէ տէ , մէգքիւր թօրը չէվիրէճէյի սըրատա պիրտէն պիրէ տիւշարը
թէրէտտիւտ օլտը . . . կէօղլորի գարարտը . . . իւզէրինէ պայկընըգ կիպի պիր
շէյ կէլտի . . .

Բօլ՝ էլիինի պիր խէվթ ու տէհէթլէ քիլիտտէն պէրի ալարագ քէնտի քէն-
տինէ . — Նէ՞ եաբաճաղըմ . . . իսին վէ ճանի կիպի պու օտայա կիրմէյէ հագ-
ղըմ վա՞ր մը տըր , զիրա էյի պիլիլիմ քի մէրագ իտուպ օրայա կիրմէքլիկիմ պիր
ճինայէթ տիր . . . Պու գաբուլը աշմագլըղըմլա պիգգաթ բէտէրիմի թահգիր իթ-

միշ օլաճաղըմ . . . ատէթա պիր մահալը մուգատտէսէ հիւրմէթսիզիք վէ ըրա-
յէթսիզիքտէ պուլընմը օլաճաղըմ . . . —տէտիքտէն սօնդրա, պաշընը էօնիւնէ
սարգարաք նէֆէս ալմագսըզըն պիւա հարէքէթ պիր ազ վագթ տուրտու, վէ եիւ-
զիւնտէ պիր ալամէթը վահէթ նիւմայան օլտըզը հալտէ պիրտէն պիրէ սէօզիւնէ
տէվամ իտէրէք,

—էհ, խա'յր, եաբամամ, տուրամամ . . . Շէյթան պէնի իւէրիյէ տօղրու
սիւրիւպ, գուլաղըմտան աշաղա տա «-կիթ . . . կիթսէօնէ վէ պիւմէք իսթէտի-
կին շէյի անլասա՞նա—» տիմէքտէ տիր . . . Պու նէ՛ չըլտըրաճադ շէյ տիր . . .
վանն իտէրսին չըլտըրաճաղըմ . . . Բէտէրիմին պիր խաֆիյէ, պիր զամմազ օլ-
տըզը խաթրմա կէտիքճէ, չըլտըրաճաղըմ . . . Սա'յր, պուլըն իմքեանը եօզ
տըր . . . պու շիւպհէ զիհնիմտէն տէֆ օլուպ կիթմէլի տիր. զիհնիմաէն պու
շիւպհէ տէֆ օլտուէ տա պաշգա նէ օլուրսա օլտուէ . . . —տէտի :

Պուլըն իւզէրինէ Բօլ եէնիտէն էլինի քիլիտին թօրընա կէօթիւրիւ, լաքին
պու քէրրէ իպրազը թէրէտտիւտ իթմէքսիզին քիլիտի շէվիրտի :

Գարու՝ իշէրտէն քիլիտի օլմատըզընտան ոչըլտը, վէ քիւշիւք լամբանըն ը-
չըզը՝ սիւս ու զիյնէթտէն արի օլան մօպիւանըն իւզէրինէ վուրտու :

Բօլ՝ չօգտան պէրու էշիկինտէն կէշմէմիշ օլտըզը մէզքիւր օտայա տուխուլ
իթտիկինտէ, գալպի տիւչարը զալէյան օլտու, սէրիան էթրաֆա պիր կէօզ կէզ-
տիրտի, պատէհու բէտէրի Բէյմօն Ֆրօմանթալըն պիր ազ էվվէլ էօնիւնտէ օթուր-
մըշ եազը եազմագտա օլտըզը պէօյիւք եազըխանէյէ տօղրու կէօզիւնիւ շէվիրտի
վէ իւզէրինտէ պիր չօգ քեաղըտլար երզըլը օլտըզըն կէօրտիւ :

Ատիյէ նազըրընա թագտիմ իտիլէճէք օլան արզուհալ մէզքիւր եազըխանէ
իւզէրինտէ պուլընըյօր իտի :

Տէլիգանը՝ եազըխանէնին եանընա կիտիս լամբայը օրայա գօյտու, վէ աշըգ
պուլընան արզուհալա տօղրու պադտը : Իշպու արզուհալըն պիր թարաֆընտա,
մալիւմ օլտըզը իւզրէ իրի եազըլարիւ պէր վէճը աթի պիր հաշիյէ եազըլը իտի :

ԲԷՅՄՕՆ-ԳԼՕՏ ՖՐՕՄԱՆԹԱԼ,

Գաթլ ու սըրգաթ ճինայէթինտէն նաշի 1884 մարտ 23տէ
Սէն էյալթի մահքէմէլի ճինայէթի թարաֆընտան եիրմի սէնէ
քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ,

1869 օգոստոս 13տէ շարթ թահթընտա աֆվ օլընմըշ,

Սէնէի մէրգումէս «եպաեմբեր» յինտէ գասըթա հէյթինէ
տախիլ օլմուշ տըր :

Բօլ՝ պալատէքի տէհէթլի շէրհի տէրհալ օգուտը, պօղուգ պիր սուրէթտէ
ինլէտի վէ բէտէրինին գօլթուգ ոանտալեասը իւզէրինտէ երզըլա գալտը :

Պաշընը թիթրէմէքտէ օլան իքի էլէլի արասընա ալարագ վէ կէօզէրինի
գանը եազըլարիւ եազըլը կէօրիւնէն մէզքիւր իսպրէլէրին իւզէրինէ տիքէրէք
պիր ազ միւտտէթ օ վագիլէթտէ գալտըգտան սօնդրա, պէր վէճը աթի քէսիք
քէսիք սէօյլէնմէ կէ պաշլատը :

—Տիմէք հէր տօղրու իմիշ . . . Հագիգաթը հալ պէնիմ էն ֆէնա տիւշիւն :

ճէլէրիմի տէ թէճալուդ խոխոր . . . Բէտէրիմ պիր գաթիլ . . . պիր խըրսըզ արը . . . մահքիւմ օլմուշ . . . աֆիլ օլընմըշ . . . պու կիւնքի կիւն տէ բօլիս մէմու . . . իյնթինտէ պուլընրյօր . . . Իշթէ հաքիգաթը հալ քէնտի էլի իլէ եազըլմըշ . . . Ահ, եա Բապպիւմ Ալլահ, նի՛շիւն պէնի եարաթտըն, նի՛շիւն եաշամագլըղմա միւսաատէ խոխօրսըն . . . Պանա պու շէտիտ տարպէյի կնտիրմէք իշիւն մը պէօյ . . . լէ եաբտըն, Ալլահըմ . . . Պէօյլէ պիր իշկէնճէյէ լայըգ օլմագ իշիւն պիլմէյէրէք աճապա նէ՛ կիւնահ իշլէմիշիմ . . . Բիայլթ իթտիկիմ, սէվաիկիմ, քէմալը ֆախուռ միւսպահաթլա րէտէր թէսմիյէ իթտիկիմ պու ատամ պիր գաթիլ . . . պիր խըրսըզ իմիշ . . . Բէմալը մուհապպէթլէ սըգտըղմ էլլէրի գան իլէ միւլէմմա իմիշ . . . պանա վէրտիկի ազշէյի խաֆիյէլիք մէմուրիյէթիյլէ գապանըյօր իմիշ . . . Պու նէ՛ տէհէթլի շէյ . . . Պու նէ՛ տէհէթլի հալ :

Բօլըն մէկյուսիյէթի՝ մուճիպը խէվֆ ու տէհէթ խաի :

Չէհրէսի թանըլմագ պիր հալէ կէլմիշ խաի :

Բօլ՝ պօղուգ պիր սէսա իլէ . — Լաքին նէ՞ տիր պու եազը . . . պու սւզուռն մէքթուպ քի՛մէ տիր . — տէտի վէ ալթ եանընտա ,

«Ատիյէ նազըրը կֆէնտի հազրէթլէրինէ» իւնվանընը օգուտըգտան սօնդրու , քէնտի քէնտինի թուլթարագ «—նազըրա՞ մը—» տէյու թէքրար իթտի վէ արզու . հալը թէքմիլ օգուտաղա պաշլատը :

Բօլ օգուտըգճա , եիւզիւ լէնկ լէնկ օլըյօր խաի :

Մէզքիւր սաթրլարը եուլթարճասընա վէ քէմալը էնտիշէ ու հէյէճանլա օգույօր խաի :

Բէտէրինին պու նիտաի եէկս ինթիմասը , պու սուզիլլի թէշէքքիսի՝ Բօլըն թա գալպիեհաննա գատար թէշէտիր իթմէքտէ վէ պիւթիւն վիւճուտընը թիթրէթմէքտէ խաի :

Արթըգ ալէմտէ քէնտիսի իշիւն պու տէհէթլի իպարէլէրտէն պաշգա պիր շէյ եօզ խաի :

Պու սըրատա պուլընտըղը խանէնին իւզէրինէ եըլտըրըմ տիւշսէ , եինէ տիգգաթընը ճէլպ իթմէյէճէք վէ զիհնինի շէվլիլէմիյէճէք խաի :

Օգուտաղա օ գատար տալմըշ խաի քի , օտա գարուսընըն աշըլըպ գարանտըղընը վէ պիր ատամըն՝ քէնտիսինի կէօրիւպ քէմալը հայրէթլէ օտա գարուսընըն կիկի իւզէրինտէ տուրարագ պօղուգ պիր նիտա սալլվէրտիկինի վէ եէրէ տիւշմէմէք իշիւն տուվարա թուլթուսըղընը կէօրմէտի վէ իշիթմէտի :

Պու կէլէն ատամ Բէյմսն Ֆրօմանթալ խաի :

Պու ատամ րէտէրի օլուպ , արգուհալը օլլուռն կէօղիւ էօնիւնտէ կէօրիւնճէար ու նամուսընտան մօսմօր օլտու վէ թիթիլ թիթիլ թիթրէտի , զիրա օլլու մէնհուս պիր թէսստիւֆիլէ տէհէթլի մուսամսյը անլամըշ օլտըղընտան , պուստան պէօյլէ արթըգ քէնտիսինտէն կիզլէյէճէք պիր իշի գալմամըշ խաի :

Բէյմսն՝ սուբ սուս տուրմըշ վէ բուլթ քէսիլմիշ օլտըղը հալտէ տիք տիք Բօլըն եիւզիւնէ պագմագտա , վէ միւրգուսըն գալպինտէն կիշէնի եիւզիւնտէ օգուտաղա չսըլմագտա խաի :

Բօլ՝ ճիկէրսուգ պիր սուրէթտէ նիտա խաիլէք . — Վէ տահա պէնիմ եաշամագլըղմը իւթէր . . . պէն իսէ քէնտի՝ ահվալը մաղիյէսի եիւզիւնտէն զէլիլ վէ հա :

գիր պիր քիմեյիմ . . . Ահ, պիր սիլահլա պէնի վուրուպ էօլաւիւրսէ տահա էյի տիր . . . Պու ալէմտէն գուրթուլուր կիտէրիմ վէ բլտէրիմին հալ ու շանը երկ- գիւնտէն ար ու հիճապ իթմէմ . . . — տէյիճէ Ռէյմօն Յրօմանթալ հըչգըրմաղա պաշլատը ր տիգ շէօքիւս պիր սուրէթը միւթէգարրուրանէտէ էլէրինի օլլուէն տօղրու ուզաթարագ պօղուգ պիր սէտա իլէ «-Լութֆ . . . մէրհամէլէ . . . —» տէյու նիտա իթտի :

Բօլ՝ պու սէսի իշիտինճէ սըջրայըպ եօգարը գալգտը, վէ աշաղա գալգընճա գանն իտէրսին տէհչիթլի վէ մէմուլին զայրը պիր թէհլիքէ կէօրէրէք պիր գաշ ա- տըմ կէրի կէրի կիթտի :

Րէյմօն՝ իքինճի տէֆա օլարագ . — Լութֆ . . . ինայէթ . . . — տէյու պաղըրտը :

Բօլ . — Սէնմիսիգ, պապաճըղմ, Սէնմիսիգ . . . Ահ, կէլ, կէլ . . . մէնհուս պիր խայալա օյուճադ օլտըղմը . . . քեաղըտը եանըլ օգուտըղմը սէօլէ . . . Մէգքիւր քեաղըտըն իւզէրինտէ եազըլը օլան գաթիլ, խըրսըզ, մահ- քիւմ, բօլիս մէմուրընըն իսմի սէնին իսմին օլմատըղընը պանա խապէր վէր . . . — տէտիքտէ, Րէյմօն Յրօմանթալ՝ պիրտէն պիրէ գալգըպ պաշլընը եօգարը գալ- տըրարագ, կէօգիւնտէն եըլտըրըմ կիպի աթէշլէր սաշըլմագտա օլտըղը հալտէ թիթրէք պիր սէտա իլէ ճէվապէն :

— Եանըլ օգուճամըշըն, տօղրու տըր . . . պէնիմ իսմիմ տիր . . . — տէ- յինճէ,

Բօլ . — Սէնին իսմի՞ն մի . . .

Րէյմօն . — Էվլէթ . . . պէնիմ վէ սէնին . . .

Բօլ . — Էյ օրաաա գիթր օլընան հալ ու վագաաալար . . .

Րէյվօն . — Տօղրու տըր :

Բօլ . — Էօլէ իսէ էօլտիւր պէնի, պապաճըղմ . . . Լութֆէն էօլտիւր պէնի- արթըգ պէն եաշամագ իսթէմէմ . . .

Րէյմօն . — Էվլէլա պէնի տիյնէ, էվլատըմ . . . Մազնուէն միւտաֆէայա հագգը վար տըր . . . պէն քէնտիմի միւտաֆէա իտէճէյիմ . . . Պէնի տիյնէտիթ- տէն սօնդրա մուհաքէմէ էթ . . . վիճտանընճա պէնի եա մահքիւմ վէ եա թէպ- լիյէ իտէճէքսին, վէ իշթէ օ վագթ, եալընըզ օ վագթ էօլմէյէ վէ եախօտ եաշա- մաղա քէնտինճէ գարար վէրէճէքսին . . .

Րէյմօն Յրօմանթալ՝ աղըր պիր սուրէթտէ վէ վուգուրանէ ու հաքիմաֆէ պիր թարգտա իտարէի քէլամ իտիյօր իտի :

Բօլըն պիր շէյ սէօլէմէյէ հատտ ու մէճալի գալմատը :

Բէտէրինէ հիւրմէթ ու իթաաթընտա հէնուզ պէրտէվամ օլտըղընտան, սիւ- քիւթ իտուպ պաշլընը էօնիւնէ աստը :

Րէյմօն՝ սէօգիւնէ տէվամ իլէ . — Տիյնէ, էվլատըմ, տիյնէ, վէ սէօգէրիմէ ի- նան, Պէն եալան սէօլէմէք պիլմէմ :

ԷՊուէտան օն ալթը սէնէ ագտէմ Պուա-Գօլօմպտա իգամէթ իտուպ, օրատա իքի սէնէտէն պէրու գօնթ տը Շաթըլիւքսին արագիսինտէն պիրինի իտարէ վէ նէգարէթ իթմէքտէ պուլընըյօր իտիմ . . .

Բօլ՝ Շաթըլիւքս իսմինի իշիտինճէ, պաշլընը եօգարը գալտըրտը վէ բէտէրի-

ներն երեզիւնէ պաշտը . . .

Բէյմօն՝ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք .— Հիշ պիր սէրվէթէ մալիք տէյիլ իտիմ . . . Էսնաֆ պիր հալտէ պուլընդ պէնկինլիկէ տէ կէօզիւմ եօգ իտի, հալիմտէն բէք մէմնուն վէ խօշնուտ իտիմ վէ ձէնապը Հազգըն լութֆ ու ինայէթինտէն անսամիմ շիւքը իտէր իտիմ, զիրա պանա հէմ կիւզէլ վէ հէմ էհլի ըրզ վէ էյի պիր զէվճէ . . . Եանի վալիտէնի վիրմէքլէ բէք պէօյիւք պիր սաատէթ պախշ ու իհսան պուլուրմըշ իտի . . .

Բօլ՝ թիթրէյէրէք .— Վալիտէմ . . . վալիտէճիկիմ . . .

Բէյմօն՝ կէօյա օլլունըն իշպու նիտասընը իշիթմէմիշ կիպի տահա թէլաշաըզ վէ տահա բիգգաթէնկիզ պիր սէտա իլէ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք .— Վալիտէնլէ պէն պիրպիրիմիզի նիհայէթ տէրէճէտէ, չըլկընճասընա սէվէր իտիք . . . Պիրիմիզ նէ տիւշիւնիր իտի իսէ, տիկէրիմիզ տէ այնը շէյի աիւշիւնիր իտի . հէյ, հալ ու ահվալտէ իքիմիզին գալպի պիրլիքտէ չարբար իտի . . . Պէօյլէ պիր մէսուտ իզտի . վաճա պիր զամիմէի ֆէվգէլլայէ օլմադ իւզրէ ձէնապը Հազգ պիզէ պիր տէ էվլատ վէրմիշ իտի . . . սէն տիւնեայա կէլմիշ իտին . . . Հայըֆ, պէօյլէ պիր պէօյիւք սաատէթ տէվամ իտէմէզ իտի :

Անազ կիւնիւ աշըգ պիր հալատա պիրտէն պիրէ պիր պօրա գօրուպ օրթալըղը խարապ իթտիկի կիպի, պիզիմ տէ իւզէրիմիզէ նակէհան պիր պէտպախթլըգ իւշիւշտի . . .

Բէյմօնն սէսի գըսըլմագտա, գաշլարը չաթըլմագտա, կէօզլէրինտէ վահշիյանէ պիր բարըլթը հասըլ օլմագտա իտի :

Պու հալին սէպէպի չու իտի քի, օ պէտպախթ բէտէր՝ օն ալթը սէնէտէն պէրու գալպինի գանաթմագտա վէ եաս ու մաթէմ իւզրէ պուլընտըրմագտա օլան եարէյի հէնուզ իլք տէֆա աշըպ օրթայա գօյաճագ իտի :

Բէյմօն՝ մէգալէսինէ տէվամ իլէ .— Գօնթ սը Շաթըլիւքսին չիֆթլիկինէ ճիվար պէօյիւք պիր եազլըգ խանէ՝ կէնճ վէ գէնկին պիր Բարիզլիէ աիտ օլուպ, պու Բարիզլի՝ օ զէման «սէֆարէրէսթան» թապիր օլընան պիր թագըմ գէնտօսթ վէ թէհլիքէլի ասըլզատէկեան սընըֆընա աիտ պուլընուագտա, վէ պու սընըֆ իսէ՝ հէր նէ սուրէթլէ օլուրսա օլսուն հէր արզու վէ իսթէքլէրինի վէ շէհվաթը նէֆսանիյէլէրինի իճրա իթմէք իշիւն հիշ պիր թարիգը սէֆիհանէտէն կէրի տուրմամագտա վէ պէօյլէճէ գէվգ ու սէֆահէթլէ պիր էօմր սիւրմէքտէ իտի :

ԱՄէրգուլմ սէֆաքեար տէլիգանլը՝ հէր եազ մէվսիմինտէ կէլիպ պիր գաշ հաֆթա մէգքիւր եազլըգ խանէտէ գալըր վէ պէրապէր պիր թագըմ ալիւֆթէլէր կէթիրիպ, պէօյիւք բաթըրտը վէ կիւրիւլթի վէ պիր թագըմ ըգգալէթլէր իճրա իտէր իտի . . .

Այիւնիւն պիրինտէ սէֆիհը մէրգուլմ՝ վալիտէնի կէօրիւպ կիւզէլիկինէ պէյէնէրէք, օրթա հալը պիր մէմուըն գէվճէսինի թաազիմ ու թէքրիմ գանըրլա մէրգուլմէյէ պիր թագըմ նամուշիքէնանէ թէքլիֆլէրտէ պուլընմըշ իսէ տէ, վալիտէն՝ քէմալը նէֆրէթ ու տէհշէթլէ թէքլիֆաթը մէգքիւրէյի ըէտտ իթմիշ տիր . . .

Բէյմօն Ֆրօմանթալ պուրատա սէօզիւնի քէսիպ, կէօզիւնտէն սօլկուն եանա . . . Դը իւզէրինէ պիր եաշ տանէսի եուվարլանտը :

Բօլ՝ բէտէրինէ տօղրու պագմաղա պաշամըլ օլտըղընտան, մէրգոււմըն կէօզ եաշընը կէօրիւպ քէնտիւրինի տախի կէօզլէրի տօղտու վէ գալպինտէ պիր սըգընթը հասըլ օլտու:

Րէյմօն՝ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք. — Լաքին պու ատամ իւմիտինի գաթ իթմէմիշ. . . Պու կիպի ատամլար՝ քէնտի ֆէնա նիյէթլէրինտէն գօլալճա վազ կէշմէյիպ ինատնը օլուրլար. . . Մուխալէֆէթ՝ քէնտիլէրինէ գնթը իւմիտ իթտիրէճէք եէրտէ, տահա զիյատէ թէշվիգ ու թահրիք իտէր: Օ զէմանտան պէտ իլէ սէվկիւլիւ գէվճէմ, պէտպալսթ Մաուիմ՝ միւթէմասիէն քէնտի եօլը իւզէրինտէ մէրգոււմա րասթ կէլիր իմիշ:

Պուրատա Րէյմօն թէքրար տուրտու, զիրա էսկի ֆէնա հալ ու վազաալար խաթրընա կէլէրէք, պօղազը թըգանտը վէ արթըգ լազըրտը իտէմէզ կիպի օլտու:

40

Բօլ՝ պօղուգ պիր սէտա իլէ. — Տէվամ էթ, պապաճըղըմ. . . տէվամ էթ. — տէտիքտէ:

Րէյմօն՝ քէնտիլի եէնիտէն թօրլայըպ սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք. — Վալիտէնին եալընըզ պուլընտըղը պիր ագչամ չախսը մէրգոււմ՝ էտէպսիլլիք իտէրէք էվիմիղէ կիրմէյէ ճիւրաթ իթմիշ, վէ հալ ու վազթը րէք օ գատար եէրինտէ օլմայան հէր գատընըն՝ հազըր բարայա տայանամայըպ թէալիմ օլաճաղը զանն ու խայալինտէ պուլընարագ, Մաուիլի իղֆալ իթմէք իշիւն պիր թագըմ բարլագ րարլագ վատլէրտէ պուլընմըլ. . . բաքէթ բաքէթ պանգնօթլար կէօսթէրմիշ. . .

Բօլ. — Հայլագ չարգըն:

Րէյմօն. — Էվվէթ, չօգ չարգըն շէյ իմիշ, զիրա քէնտի թէքլիֆլէրինին քէմալը հիտտէթլէ րէտտ օլընտըղընը կէօրիւպ վալիտէնի ասլա իղֆալ իտէմէյէճէկինի անլայարագ, մէրգոււմէնին ճէպրէն ըրզընա թասալլութ իթմէք իսթէմիշ, վէ հագիգաթէն ճէպրէ միւրաճաաթ էյլէմիշ:

Բօլ՝ եոււմրուգլարընը սըգարագ վէ պրուսն տէլիքլէրինի օյնաթարագ. — Ահ, ալչագ. . . ալչագ հէրիֆ. . . — տէտի:

Րէյմօն՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Օ սըրատա պէն տէ էվէ կիտիյօր իտիմ, սէվկիւլիւ գէվճէմին ֆէրեատ ու ֆիղանլարընը իշիթտիմ, սէյիրթտիմ գօշտոււմ, տայմա իւզէրիմտէ թաշըտըղըմ պիր րէվօլվէրի ճէպիմտէն չըգարտըմ, վէ հիտտէթիմտէն րատէթ էլիմտէն կիտէրէք, նամուսըմա ինթիգալ իթմէք իսթէյէն օ խապիսին լէշինի եէրէ սէրտիմ. . . Իշթէ եարտըղըմ պու տըր. . .

Բօլ՝ պիր շէվգ ու խահիլլէ. — Բէք ալէա եարմըշըն, պապաճըղըմ. . . գուտուրմիշ պիր էթթէք կիպի օ ալչագ հէրիֆի էօլտիւրմէնիլ թէմամիլ հագգընը իճրա իթմիշսին. . .

Րէյմօն. — Շիւպկէսիգ գապահաթ պէնտէ տէյիլ իտի. Լաքին, նէ չարէ՛, կէպէրթտիկիմ ատամ գէնկին վէ նուֆուզը պիր ֆամիլէայա մէնսուպ իտի. . . Իճրա իթտիկիմ գաթլ ճինայէթիէն սէպէպ օլան ֆիիլը մէնֆուր՝ մէգքիւր ֆամիլեանըն նամուսընա լէքէ կէթիլրմէքտէ օլտըղընտան, պու ֆամիլեա՝ ֆիիլը մէգքիւրը րէտտ ու ինքեար իտուպ, կէօյա գէվճէմին կիւզէլլիկինի վասէթա իթթիլ խաղ իլէ մագթուլը սօյմագ իշիւն պիր տուգաղա տիւշիւրմիշ վէ մէրգոււմը էօյլէճէ գաթլ իթմիշիմ տէյու պէնի իթհամ իթտի. . .

Բօլ.— Լաքին պու նէ՝ ճանապարհք չէյ տիր պու, պապածըղըն:

Բէյմօն.— Էվվէթ, ճանապարհասընա պիր իթհամ իտի:

Բօլ.— Քէնտինի միւտաֆէպ իթմէպին մի:

Բէյմօն.— Պիւթիւն գուվէթիմլէ միւտաֆէպ իթտիմ . . .

Բօլ.— Սուչսըզըղընը իսպաթ իտէ՞մէտին մի . . .

Բէյմօն.— Սուչսըզըղըմը իսպաթ իթմէք իչիւն հէր նէ միւմքին իսէ եարտըմ . . . Ա՛հ, պիր սուրէթը ճէսուրանէտէ սավաշտըմ, լաքին մաղլուպ օլտոււմ . . . Պու մէնֆուր իթհամ ալէյհինտէ քէմալը հիտտէթ ու դագապլա պէյհուտէ բրօթէս-թօ իթտիմ: Վալիտէն քիզպ ու տիւրուղ ալէյհինտէ հագիգաթը հալի թէյրվիճ իթ-տիրմէկէ պէնիմ կիպի պէյհուտէ չալըտը . . . Պէնիմ հիւսնիւ աշվալը սապըգամը վէ ըվիյէթ ու իսթիգամէթիմի պլիւնլէրի պէյհուտէ շահիտ թուլթտըմ: Գօնթ Ֆիլիբ տը Թօնէրիէօ իլէ գօնթ վէ գօնթէս տը Շաթըլիւքս պէյհուտէ պէնի հը-մայէ իթտիլէր . . . Աքսի կիպի գարշըմա ինսաֆսըզ հաքիմլէր, տիրայէթսիզ հէ-յէթը պտոււլ ազալտը չըգտը . . .

Մագթուլըն նաչէսի իլէ պանգնօթ բաքէթլէրի պէնիմ խանէմտէ սուլընմըշ-լար իտի . . . հաքիմլէրլէ հէյէթը ատուլ ազալարընճա ճինայէթէ չիւպհէ իթմէ-մէք իչիւն պոււնտան զիյատէ պիր չէյ լազըմ տէյիլ իտի . . . Արթըգ պոււնըն իւ-զէրիսէ մահքիւմ օլտոււմ . . .

Բօլ՝ մէյուսիյէթլէ եիւպիւնի էլլէրիլէ էօրթէրէք.— Ա՛հ, եա Բուպպիւմ Ալ-լահ.— տէյու նիտա իթտի:

Բէյմօն՝ գապա պիր սէտա իլէ.— Գաթիլ կիպի . . . խըրսըզ կիպի եիրմի սէնէ միւտտէթլէ քիւրէք ճէգասընա մահքիւմ օլտոււմ . . . իտաւ ճէգասընա մահ-քիւմ օլա իտիմ տահա էյի իտի ամիւս, աքսի օլաճագ եա՝ ճինայէթիմտէ պազը էսպապը մուխաֆֆիթ մէյտանա գօյմաղա լութֆ ու ինայէթ իթմիլէր իտի:

Բօլ՝ հըչգըրարագ.— Եա՛ Բուպպիւմ Ալլահ, պիշարէ պասլածըղըմ . . .

Բէյմօն՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Էկէր վալիտէն իլէ սէնին իչիւն ետաճաղը-ղըմ լազըմ կէլտիկինէ քէնտիմճէ գարար վէրմէմիշ օլսա իտիմ, ար ու հիճապ վէ մէյուսիյէթիմտէն նաչի էօլէճէքտիմ, պոււնը սանա սէօյլէմէկէ հաճէթ եօգ տըր գանն իտէրիմ . . .

Րօքէթ հապսխանէսինտէն Գլէրվօ հապսխանէի ումոււմիսինէ նագլ օլընտըմ . . . զէման համիյէթեար վէ ֆէտաքեար գօնթէս տը Շաթըլիւքս՝ գօճապը հէնուզ պէրհայաթ իքէն տուլ գալմըշ օլան զէվճէմ իլէ սէնի գալըրմաղը տէրէօհտէ ի-տուպ, մէյուս օլմասը լազըմ կէլէն զէվճէմէ եիւրէք վէ մէթանէթ վէրմէկէ վէ սէնին տէ գայըֆ չօճուլըղընը պագմալա պաչլատը . . .

«Հայըֆ, Մաույի արթըգ պիր տահա կէօրմէյէճէքտիմ . . . մուէպպէտէն կէօրմէյէճէքտիմ . . .

Սէվկիւլիւ գէվճէմ էլէմ ու քէտէրինտէն միւզմէհիլ օլարագ վէ եալընըզլըգ-տան իւզիւլիւպ սիւզիւլէրէք վէ էրքէլէրին իրթիքեապ իթտիլէրի ըզգալէթին ար ու հիճապընա տայանամայարագ բէյտէրբէյ սէօնտիւ մահվ օլտու, վէ իքինճի տէֆա օլարագ սիզի էօքսիւզ պրագտը . . .

Բօլըն հըչգըրըզլարը պիր գաթ տահա արթտը:

Բօլ՝ կիւճ հալ քէքէլէյէրէք.— Վալիտէճիկիմ . . . զավալը վալիտէճիկիմ . . . —տէտի:

Բէյմօն ֆրօմանթալ՝ մախտումը յա աղլամագտա օլուպ, լաքին կէօզիւնտէն ագան եաշլար՝ լազըրտըսընը գաթ իտէմէմէքտէ իտիլէր:

Զավալը ատամ՝ պու մէնհուս հիքեայէյի սէրիան պիթիրմէք իսթէյօր իտի:

Բէյմօն՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Արատան պէշ սէնէ կէշտի. . . Պու միւտ-տէթին նիհայէթինտէ, պէնիմ հարէքէթը միւսթագիմանէմ իլէ սէվիւլիւ էյլիք-տարըմ օլան գօնթէս տը Շաթըլիւքսին հըմայէ վէ իլթիմասլարը սայէսինտէ, վէ պախուսուս հայաթըմը թէհլիքէյէ վազ ու իլգա իտէրէք, հապսիւսանէի ումուսիտէ մահպուսլարըն թէրթիպ իթտիկի պիր իթթիֆագը խաֆիյի քէշֆ իտուպ պօղմագ պախթ ու սաատէթինէ նաիլ օլմագլըղըմ սայէսինտէ աֆվ օլընտըմ. . .

Բօլ՝ թէքրար իլէ.— Ավֆ օլընտըն մը. . .

Բէյմօն.— Էվվէթ, լաքին ղայէթ սէրթ պիր շարթ իլէ աֆվ օլընտըղըմտան, պու աֆվ պիր նէվի թախֆիֆը ճէգա ատտ օլընըր:

«Մէղքիւր իթթիֆագը խաֆի մատտէսինտէ պաղը ֆէվգէլատէ իսթիտատ-լար, սօուգ գանլըղգ վէ ճէսուրլըգ իպրազ իթմիշ օլտըղըմտան, պու խասսէլէրիմ գապըթաճա նազարը տիգգաթա ալընարագ պէնիմ բէք իշէ եարար պիր բօլիս մէ-մուրը օլապիլէճէկիմէ գարար վէրիլիպ, ճէգամըն միւտտէթը պազլիյէսի օլան օն պէշ սէնէ գապըթա հէյէթինէ տախիլ օլմագլըղըմ՝ պանա շարթ գօնուլտը. . .

«Հապսիւսանէ՝ պէնի սէնտէն ուզագ պուլընտըրտըղընտան, հէր շէյ՝ մահպու-սիյէթէ թէրճիհ օլընըր իտի. պուլնտան մաատա սէն պէրյիւմէքտէ օլուպ, «պա-պամ նէ՞րէտէ տիր, պապամ էօլմի՞շ մի տիր—» տէյու սիւվալ իտէճէք գատար ագ-լըն տա պէօյիւմէքտէ օլտըղընտան. . . պու սիւվալլէրինէ նէ՞ ճէվապ վէրիլէպի-լի իտի, զիրա բէտէրին սաղ վէ մահպուս իտի. . .

«Պինաէն ալէյհ շարթը մէղքիւրը քէմալը շիւքրան ու մահմիտէթլէ գապուլ իթտիմ, զիրա պու ուֆաճըգ սէրպէսթիյէթ սայէսինտէ տէ սէնին եանընա կէլէ-պիլիր, սէնի կէօրիւր վէ գուճագլար, վէ սէնի պէօյիւթիպ բէք օ գատար սաղ-լամ օլմայան սըհհէթինի կէօզէթէպիլիր իտիմ. . .

«Իշթէ օն սէնէտէն պէրու թաահհիւտը վազըըմը րահաթը վիճտանլա իճրա իթմէկէ էօմրիւմի, հայաթըմը սարֆ իտիյօրըմ. . .

«Սէն պէօյիւլիւպ տուրմագտա իտին, կիւնլէր կէլիպ կէշտիքճէ պէն տէ աք-սի պիր թէսատիլիլէ հալը մաղինին ֆարգընա վարմանտան վէ հալը հազըրը տա-խի քէշֆ ու իսթիլարաճ իթմէնտէն բէք զիյատէ գօրգույօր իտիմ. . . Պու հալը հազըրը վէ հալը մաղիյի հէր հալտէ սէնտէն կիզլէմէք իսթէյօր իտիմ. . .

«Իշթէ պու սէպէպէ մէպնի ատլիյէ նազըրընա իսթիլապ օլան իսթիտատա սօն պէշ սէնէնին թէմամըյլա պանա աֆվ օլընմասընը բէճա ու իսթիլհամ իտիյօր տիմ. . .

«Շիմտի, էվլատըմ, աքսի թէսատիլի վաղը օլտու. . . Հայաթըմըն արթըգ սէնճէ հիշ պիր սըրրը եօգ տըր. . . քեաֆֆէի ահվալիմէ աշնասըն. . . էպնաի պէշէրին ճինայէթ թէսալիյէ իթտիկի պէտպախթըղլարըմ պիլիրսին. . . Էվլա-տըմ օլտըղընա հէնուզ ութանըրմըսըն. . . պապանտան նէֆրէթ իտէրմիսին. . . էլան էօլմէք իսթէրմիսին:

Բօլ՝ տիգ չէօքիւպ, շիմտի տէ քէնտիսի թիթրէյէրէք էլլէրինի Բէյմօնա աօղ-րու ուզաթմագտա, վէ քէքէլէյէրէք,

— Ահ, պէնիմ սէվիւիւ պապաճըղմ, պանա ափով իտէճէճմիսին . . . Եկեր պանա ափով իթմէսէն արթըգ Էօլմէք իսթէյէճէյիմ . . . — տիմէքտէ իտի :

Բէյմօն փրօմանթալ մախաուժնա տօղրու գօշուպ մէրգուժը եօգարը գաւտըրտը վէ հըչգըրարագ օնա սարըլտը :

Պապա օղուլ պէօյէճէ պիրպիրէրինէ սարըլտըգլարընտա, աճը աճը տիւշիւն-ճէլէրինի պիր ազ ունութտըլար :

Բէյմօն՝ Բօլը սօն պիր տէֆա տահա Էօբէրէք . — Տիմէք պէնի էլան սէվէր վէ պանա հէնուզ հիւրմէթ ու ըրայէթ իտէրսին, տէյի՛Ն մի :

Բօլ՝ պիր իշթիյագը թամմ իլէ . — Սէնի սէվէ՛ր միյիմ, սանա հիւրմէթ ու ըրայէթ իտէ՛ր միյիմ . . . Ահ, պապաճըղմ, ափվընա նաիլ օլամայաճաղըմ . . . Վէլէվ պիր տագիգա օլտուն սէնի թանժագ իսթէմէտիկիմ, սէնտէն չիւպէն իթտիկիմ իշիւն սօն նէֆէսիմէ գատար մահճուպ գալաճաղըմ, զիրա սէն բէք պէօյիւք, բէք նէճիպ պիր ատամ օլուպ, պիղայրը հագգըն պէտպախթ օլմուշսըն տըր : Միւտտէթը Էօմիւմի պու պիր տագիգալըգ խաթամըն թաւմիր ու թաահիւնէ հասր իտէճէյիմ . . . Պէն սէնի օ գատար սէվէճէյիմ քի, հիշ սիր էվլատ՝ պէնիմ գատար քէնտի պապաճըն սէվմիշ օլամայաճագ տըր . . . Ահ, սէվիւիւ պապաճըղմ, նէ՛ գատար մուգտարըպ օլտուն վէ տահա նիճէ՛ մուգտարըպ օլաճագսըն :

Բէյմօն . — Վագըա չօգ մուգտարըպ օլտուն, էվլատըմ, լաքին եէմին իտէրիմ, պունտան պէօյէ ըզտըրապըմ արթըգ պիթտի :

Բօլ . — Պիթտի՛ մի . . .

Բէյմօն . — Էվլէթ :

Բօլ . — Նա՛սըլ :

Բէյմօն . — Զիւնքի էսրարըմը աճլամանտան գօրգտըղմ իշիւն ֆէնա հալտէ մուգտարըպ վէ միւթէէզզի օլմագտա իտիմ, չիմտի իսէ էսրարըմը պիլիւսին, հալը մագիյէ աշնաճըն վէ լաքին պէնի սէվիյօրսըն . . . տիմէք հէր շէյ ալէա տըր . . . Էնտիշէ ու ըզտըրապ պէրապէր աճը վէ քէտէր տախի զայպ ու նապէտիտ օլտու . . . Պէն արթըգ իւմիտ վէ ըհաթը գալպ իւզրէյիմ . . .

«Պու իսթիտայը եարըն մահալինէ կէօթիւրէճէյիմ, վէ Եկեր Ալլահ պանա եարտըմ իտէր իսէ թէմամըյա հուրր ու սէրպէսթ օլաճաղըմ . . . օ գէման իքիմիզ պիրլիքտէ Բարիքի թէրք իլէ թէնհա պիր մահալէ կիտիպ օրատա ըհաթճա եաշայապիլէճէյիզ վէ մէսուտ ու պախթիյար օլաճաղըգ . . .

Բօլ . — Պու իսթիտայը քիմէ՞ կէօթիւրէճէքսին, պապաճըղմ :

Բէյմօն . — Մտտամ տը Շաթըլիւքսէ կէօթիւրէճէյիմ . Էկեր տայիմ վէլիինիյմէթիմ օլան պու գատըն՝ իսթիտաի մէզքիւրը պաղը զէվաթը միւթէնէֆիլզանա տէրքէնար իթտիրմէյի վէ պատէհու պիննէֆա քէնտիսի ատիյէ նազըրընըն սըր քեաթիպը խուսուսիսինէ թէսլիմ իթմէյի լութֆէն տէրէօհտէ իթմիշ տիր :

Բօլ՝ պիր սուրէթը գաթիյէտէ . — Պէն տէ պէրապէր կէլէճէյիմ, պապաճըղմ :

Բէյմօն . — Նէյէ՞ եարար :

Բօլ . — Հագգըյա արգու վէ թալէպ իթտիկին ափվը իսթիհսալ իշիւն պիւթիւն նուֆուզընը իսթիմալ իթմէսինի պէն տախի ֆապիէնին վալիտէսինէ ըհաթ իթմէք իսթէրիմ . . .

Րէյմոնը՝ ծիկէրբարէմ, թէշէքբիւր իտէրիմ, լաքին հալը մաղիյէ սէնին քէս-
պը վուգուֆ իթտիկինի Մաթամ տը Շոթըրլիքս անլամամալը տըր . . . պէօլէ
էյի օլտուր . . . Շիմտի, ճէվապ վէր պանա :

Բօլ.— Ծէվապ ալմադ իշիւն պանա նէ՞ սիւվալ իտէճէքսին, պապաճըղըմ :

Րէյմօն.— Նա՞նը օլտուր տա սէն պու ագչամ Բարիգէ կէլտին :

Բօլըն կէօղլէրինտէ պիր ալէվ բարլատը, եանագլարը գըր գըրմըղը օլտու :

Րէյմօն Յորմանթալըն պու սիւվալի՝ շէտիտ խալէճանլարըն ագ պիր միւտտէթ
քէնտիսինէ ունութտըրմըղ օլտըգլարը պիր շէյի խաթընա պրագմըլ իտի :

Բօլ՝ սըգըլարագ.— Պապաճըղըմ . . . —տէտիքտէ :

Րէյմօն՝ սէօղիւնէ տէվամ իլէ.— Շիւպհէ իթտին տէ անըն իշիւն մը կէլտին :
Պագ, արթըգ շիւպհէլէր տէֆ օլտու, սէպէպը վիւրուտընը պէնտէն կիզլէյէճէք
արթըգ պիր շէյ եօգ տըր . . .

Բօլ.— Խայր, պապաճըղըմ . . . պուրայա պիր շէյ արամաղա կէլտիմ . . .

Րէյմօն.— Նէ՞ շէյ :

Բօլ.— Տօգթօր Թօմբսընըն տավէթ թէգքէրէսինի . . .

Րէյմօն թէաճճիւպլէ թէքրար իտէրէք.— Տօգթօրըն տավէթ թէգքէրէսինի՞ մի :

Բօլ՝ իշարէթլէ էվվէթ տէտի :

Րէյմօն.— Պու թէգքէրէյի նէ՞ եարմագ իսթէյօր իտին :

Բօլ.— Տավէթէ իճապէթ իտէրէք անը տօգթօրըն ատամլարընա իպրագ ի-
տէճէքտիմ :

Րէյմօն.— Տավէթը մէգքիւրէյի պիր գաչ կիւն էվվէլ սանա գապուլ իթտի-
մէք իշիւն զօր իթտիմ, սէն բէտտ իթտի իտին նէ՞ :

Բօլ.— Տօղրու տըր, էօյլէ օլտու :

Րէյմօն.— Էյ պիրտէն պիրէ պու թէպէտտիւլը էֆքեար նէտէ՞ն իյճապ ի-
տիյօր . . .

Բօլ.— Իւչ կիւն ագտէմ պիլմէտիկիմ պիր շէյի պու կիւն պիլիւրիմ . . .

Րէյմօն.— Նէ՞ շէյ տիր օ :

Բօլ՝ թէլալը պիր սէտա իլէ.— Մէֆթուըն օլտըղըմ վէ պէնիմ իշիւն ղայպ
ու նապէտիտ օլմուչ զանն իթտիկիմ մահպուսէյի Տօգթօր Թօմբսընըն խանէսինտէ
րասթ կէթիւրէճէյիմ . . .

Րէյմօն՝ նիմ պիր էնտիշէյէ տիւչար օլարագ.— Մէֆթուըն օլտըղըն մէճհուլէ
կէնճ գարը վէ եա գըղը . . . Միրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնազտա րասթ կէթի-
րէճէքսին, էօյլէ՞ մի :

Բօլ.— Էվվէթ, պապաճըղըմ . . .

Րէյմօն.— Պուընը նէ՞րէտէն պիլիյօրսըն :

Բօլ.— Պիթթեսատիւֆ մէրգումէնին իզինի պուլտրիմ . . . Սէն վէ պէն թա
ուգաղլարտա արայօր իտիք, օ իսէ թա եագընըմըզտա իմիշ . . . Պու ագչամ մէր-
գումէյի կէօրէճէյիմ . . . սէրպէսթ եանի ագապ օլուպ օլմատըղընը անլայաճա-
ղըմ . . . Էկէր մէրգումէյի սէվմէքիկիմ պիր կէօնա մանիա պուլընմայաճագ վէ
մէրգումէտէն տէ մուգապէլէթէն սէվիլմէքիկիմ նասիպ օլաճագ իսէ . . .

Րէյմօն.— Պուըլարըն քեաֆֆէսինի մէրգումէյէ՞ մի սիւվալ իտէճէքսին :

Բօլ.— Խայր, պինէֆիս տօգթօրա սիւվալ իտէճէյիմ, վէ տօգթօր պանա
ճէվապ վէրէճէք տիր . . .

Բէյմօն. — Տօգթօր մը . . . Ֆիբրինի իյլահ էթ . . .

Բօլ. — Մարթ՝ սօգթօր Թօմբսընըն եանընտաքի էօքսիւզ գըզ տըր :

Բէյմօն՝ րէնկի աթարադ. — Եանընտաքի էօքսիւզ գըզ մը . . .

Բօլ. — Էվվէթ, պապածըղմ. պու շէյ պինիմ իշիւն պէօյիւք պիր պախթի-
յարլըգ տէյիլ մի տիր, զիրա սօգթօր սէնի սէվէր, պանա չօգ թէվէճճիւհի վար
վէ պէնի էյի իտէճէյիսի սանա վատ իթտի . . . Պէնիմ ըզտըրապը մանէվիմին ար-
րընը քէնտիսինէ աշմագլըղմը վէ աշգ ու սէվտամը քէնտիսինէ սէօյլէմէքիկիմի
պանա նէ՝ գատար գօր իթտիկինի էլպէթթէ տէրխաթըր իտէրսին . . . Պէն տէ
պուսըն իւղէրինէ աշգ ու սէվտամը քէնտիսինէ պէյան իթտիկիմտէն սօնղրա սօգ-
թօր՝ սանա «Ֆէնալըղը սիգէ կէօսթէրտիմ, էֆէնտիմ . . . պէն թէնի էյի իտէ-
ճէյիմ . . . սիգ տէ ճանը էյի իտինիզ» տէտի . . . Հայաթըմ աշգ ու սէվտամա
պալլը տըր, վէ սօգթօր Թօմբսըն՝ եաշայանաղըմը եէմիւլէ սիգէ թէնէմին իթտի-
կինտէն, էլպէթթէ էօլմէքիկիմի իսթէմէյէճէք տիր . . .

Բէյմօն՝ պիր նազարը տէհէթլէ օղլունա պագմագտա զտըղը հալտէ յարիպ
պիր թէլաֆիթուզլա իքթիճի տէֆա օլարադ. — Տօգթօր Թօմբսընըն եանընտաքի
էօքսիւզ գըզ . . . — սէյու թէքրար իթտի :

Բօլ՝ Բէյմօնըն շէհրէսինտէքի թէպէտտիւտէն էնտիշէ վէ իսթիղրապ իտէրէք .
— Լաքին նէ՝ օլտուս, պապածըղմ . . . Պանա մուճիպը մէսէրրէթ օլան պոն խա-
պէրտէն սէն տէ մէմուսն վէ մէսրուր օլմալը իտին զանն իտէրիմ . . . Պուսըն
աքօի օլարադ, պէնիմ պիլճիւմլէ սաատէթ իւմիտէրիմ քիմին իւղէրինտէ իսէ անը
պուլտըղըմը իսթիսպար իթտիկինտէ տիւչարը հայրէթ վէ տէհէթ օլմուշ կէօրիւ-
նիյօրսըն : Խաթրնա կէլմէյօր մը, պապածըղմ, մէրգուսէ կէնճ գըզը արայըպ
պուլմաղա վէ պէնի մէսուտ վէ պախթիյար իթմէյէ սօգթօրըն միւլմաճէհէսինտէ
վատ վէ թէահհիւտ իթտին :

Բէյմօն՝ մէէյուսիյէթլէ. — Ահ, պիր ազ էվվէլ պէն եանըլըյօր իսթիմ, սէնին
հագըն վար իտի . . . Էվվէթ, էօլսէն տահա էյի տիր . . .

Բօլ՝ ագլընը զայպ իտէրճէսինէ. — Պապածըղմ, պապածըղմ, Ֆիբրինի ան-
լայամայօրըմ, պէնի տիւչարը խէվֆ ու տէհէթ իտիյօրսըն . . . Պիր ազ էվվէլ
գաքգարա օլան ուֆուգըմը ըլըլպ, պիր թագըմ թասափուրլարտա պուլընըյօր
իտիք, նիճէ պօրալարտան սօնղրա պիր ազ սիւքիւնէթ եիւզիւ կէօրմէյէ պաշլա-
յօր իտիք, չիմտի իսէ սէն եէնիտէն մէէյուս օլույօրսըն. սէպէպի նէ՝ տիր, նիշիւն :

Բէյմօն՝ օղլունա սարըլարադ. — Զափալը չօճուգ, պէտպախթ էվվա՛տ . . .
անլաֆմայօրմըսըն :

Բօլ. — Նէ՝ անլայապիլիլիլիմ . . .

Բէյմօն. — Բուլյանը տէֆ էթ տէ ուլյան . . . հագիգաթը հալ օրթատա տըր,
կէօղիւնի էյիճէ աշ տա կէօր . . . սէնին սաատէթին իմքեանսըզ տըր . . . պու-
նա մանի օլան շէյ տէֆ իտիլէմէզ . . .

Բօլ. — Պու սէօղլէրինի տիյնէտիքճէ բուլյա կէօրիւյօրըմ զանն իտիյօրըմ . . .
Պէնիմ սաատէթիմ նիշիւն իմքեանսըզ տըր . . . հագապիլը տէֆ տէտիկին մանիա
նէ՝ տիր . . .

Բէյման.— Էկէր մանիայը կէօրմէյօր իսէն, տիմէք կէօյիւն քէօր տիր . . .
պու մանիա մէվճուտ տըր, վէ տայմա մէվճուտ օլաճագ տըր . . . Պապան Պրօ-
մանթալ իսմինէ լէքէ կէթիրմիշ օլուպ, պու լէքէ սէնին իւզէրինէ տէ սիրայէթ
իթմիշ տիր, Հաճկը միւթէպէր ատամ՝ քէնտի գըղընը, ետխօտ սագլատըղը էօք.
սիւզ գըզը սըրգաթ վէ գաթլ ճինայէթլէրիլէ մահքիւմ օլան վէ աֆվ իլէ հապ-
խանէի ումուսիտէն չըգըպ լութֆէն գապըթա հէյէթինէ տախիլ իտիլէն պիր շախ-
սըն օղլունա վէրիր :

Բօլ.— Պապաճըղըմ . . . օլապաճաղըմ . . . սէօյլէմէ պուենը . . . աճը պէնի
. . . սէօյլէմէ պուենը . . .

Բէյման.— Հագիգաթը հալ նէ իսէ անը սէօյլէյօրըմ . . . Սէվտիկին գըղը
պուլմագ վէ գապիլ իսէ անը սանա վէրմէք իչիւն տիւնեանըն տէօրթ թարաֆընը
արամաղա սէօզ վէրտիկիմտէ, հալ ու մէվգիիմիլի տիւչիւնմէքսիլին պէօյլէ պիր
վատտա պուլընտըմ . . . Սէնին տիւչայը էլէմ ու ըզտըրասլ օլմագլըղընտան մէ-
յուս օլմուշ իտիմ . . . Ջանն իտիյօր իտիմ քի, պու պէօյիւք աշգ ու սէվտա հ-
ֆիֆ պիր շէյ տիր տէ գիհն ու գալպինտէն զայպ ու նապէտիտ օլաճագ տըր . . .
Հաքին պու կիւնքի կիւնտէ մէքքիւր աշգ ու սէվտա զայպ ու նապէտիտ օլմագ
շէօյլէ տուրսուն, քէսպը իշթիտատ իտէրէք սէնի սուղան իտիյօր . . . Հագիգա-
թը հալին բէք Փէնա օլտըղընը կէօրիւյօրըմ, վէ Ճէնապը Հագգ՝ պիլի աճըլպ
վալիտէն կիպի հէր իքիմիլին տէ ճանընը ալըպ գօրթարմայաճագ մը տէյու քէն-
տի քէնտիմէ սիւվալ իտիյօրըմ :

Բօլ.— Էօլիւմի արգուլէմէ, պապաճըղըմ . . . քիւֆր իթմէ . . . Փէնաղըն
չարէսի օլմատըղընա նէ՞ իսպաթըն վար տըր, Պէն տախի սէնի սուրէթը գահիրէյ
նագարէն մուհաքէմէ իթտիմ, մահքիւմ օլտըղըն իչիւն պիր արա սէնի միւճրիմ
ղանն իթտիմ, լաքին էսրարը մաղիյի անլատըղըմտա, սուչսըղըղըն՝ բարլագ վէ
միւֆէրրաւ պիր սուրէթտէ պանա արղը բու իթտի . . . Պիր մահքիւմիլէթը մէնֆու-
րէ իլէ լէքէլէնմիշ օլան ատամ՝ սուչսըզ վէ գապահաթսըզ իմիշ . . . Էկէր Մարթ
տա պէնի սէվէճէք օլուր իսէ, սէնին օլանա նագլ իթտիկինի թէքմիլ քէնտիսինէ
նագլ ու հիքեայէ իտէճէյիմ . . . Սէն եարտըղընը, չէքտիկինի տօգթօրա սէօյլէ
յէճէքսին, անլէր տէ հէր իքիմիլ պէնիմ կիպի սէնին սուչսըղըղընը իթիրաֆ ու
թաստիգ իտէճէքլէր տիր :

Բէյման.— Սէն պէնիմ էվլատըմսըն տա պէօյլէ սէօյլէյօրօրն . . . պաշգալարը
Փիւթուր իտէրլէր մի, նէ՞ ումուրլարը . . .

Բօլ.— Մարթըն՝ գալպի բաք վէ իսալիս պիր գըզ օլտըղընա վէ հէր շէյի ան-
լայապիլտիկինէ էմինիմ, Տօգթօր թօմբսընա կէլինճէ, ատամընը թանըր պիր գաթ
տըր, սէնին հագգընտա տա ըիայէթը թամմէսի օլտըղընը բէք ալէա անլատըմ . . .
Պապաճըղըմ, մէյուու օլմա . . . Պէն Մարթը կէօրմէք իսթէրիմ . . . անընլա գօ-
նուչմագ իսթէրիմ . . . սուրէթը գաթիլէտէ թէաթի իյգահաթ իթմէք իսթէրիմ
Էկէր պու իյգահաթ կէճիքէճէք օլուր իսէ, չիւպհէ վէ գարարսըղըգտան էօլէճէ-
կիմի անլայօրըմ . . . Պէնի իշքէնճէյէ տիւչայր իթմէ . . . Տօգթօրըն տալէթ թէգ
քէրէսինի պանա վէր վէ անը գուլլանմագլըղըմա միւսատտէ էյլէ . . .

Բէյմօն՝ դըրըզ պիր սէտա իլէյ — Կթալէ՛յ իտիյօրսըն . . .

Բօլ. — Պէն պիր չէյ Թալէյ Իթմէմ . . . րէճն վէ նիյազ ֆտէրիմ . . . Սաաթօն պիր պուշուղը շիմտի վուրտու . . . Եարը կէճէտէն պիր ազ սօֆղրա մօզթօր Թօմսընըն էվինտէ օլաճաղըմ : Մէսուտ օլուպ օլամայաճաղըմը Եարըն սապան սննա սէջլէրիմ . . .

Բէյմօն՝ Եազըխանէնին իւզէրինտէն տիկէր քեաղըտլար արասընտան տավէթ Թէգքէրէսինի ախզ իլէ Բօլա ուզաթարազ . — Կիթ , պիշարէ էվլասըմ . . . սանա Նէյնէսի նասիպ օլույօրսա օրայա կիթ , Ալլան պիգի հըֆզ էյլէսին . . . — տէտի :

Բօլ՝ տավէթ Թէգքէրէսինի ալտը , բէտէրինի գոճազլատը վէ քէնտի խուսուսի օտասընա սէյիրթտի :

Պիր ազ սօնղրա մէրգուլ տէլիգանը՝ սիյան րուպարընը տիւզկիւնճէ կիյին . միշ վէ պէյազ պօյուկն պաղընը գօյմուշ օլտըղը հալտէ , Թէքար րէտէրի Բէյմօնըն Եանընա կէլտի վէ պիր քէրրէ տահա պապասընա սարըլըպ գոլաղընտան աշաղա ,

— Եիւրէքի օլ , պապաճըղըմ , վէ իւմիտ էթ . . . Իշէրիմտէն պանա էօյլէ կէլիյօր քի , իսթիգպալ պիգիմ տիր . . . — տէտի :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ ճէվապ վէրմէքսիզին շիւպհէ իտէրճէսինէ պաշընը սալլատը . . .

Բօլ էվտէն տիշարը չըզըպ րըխթըմ իւզէրինտէ պիր արապա Թուլտը վէ արապաճըյա ,

— Միւրօմէսնիլ սօգաղընա չէք . . . — տէտի :

Ազլամ սաաթ մօզուզ րատտէլէրինտէ տավէթլիլէր՝ սօգթօր Թօմսընըն գօնաղընա կէլմէյէ պաշատըլար :

Տէրուկըն չէհրէ տաղըտըլան քիւլլիյէթլի տավէթնամէլէր՝ «Թէքմիլ Բարիզ» տէնիլէն սընըֆը էհալիյէ խիթապ օլուպ , իշպու «Թէքմիլ Բարիզ» տէնիլէն սընըֆ իսէ՝ մէշահիյըն էրպապը գալէմ վէ սէնայիտէն , կազէթա մուհարրիլէրի վէ մուալլիմիյնտէն , ասըլզատէկեան վէ պանքէր վէ սարրաֆանտան , ֆապրիգաթօր վէ հիւքքեամտան իպարէթ պուլընըյօր իտի :

Պու տավէթլիլէրին պիր չօղը պիթթապ իճապէթ իթմէյիպ սուարէյէ կէլմէմիւլէր իտի , լաքին պիր չօղարը տա կիւնիւն ասամընը , Եանի Ֆրանսայա կէլիր կէլմէզ քէսպը չէօհրէթ իթմիշ օլան պիրինճի սընըֆ հէքիմինի Թանըմազ իսթէյիպ մէրազ իտէրէք մէզքիւր սուարէյէ կէլմէմէզլիք իթմէմիւլէր իտի :

Հէր քէս մէրգուլ մօզթօրա պէյէնտի :

Կիւլէր Եիւզլիւ վէ ճալիպը Թէվէճճիւհ պիր քիմսէ օլտըղընա հիւքմ վէրիլտի :

Ղայէթ Թալթիֆլի , Թալը ու հարէքէթի սատէ , խիւլուսը գալպ սահիպի պիր քիմսէ օլտըղընա իթթիֆազը արա իլէ գարար վէրիլտի :

Սանէնին Թէգքէրինաթ ու Թէֆրիշաթը նէֆաիսճույանէսի՝ Թապիլաթ սահիպլէրի Թարաֆընտան բէք պէյէնիլտի :

Խիւլասա , Ժագ Լաիարտ՝ մուվաֆֆադիյէթը միւքէմմէլէյէ նաիլ օլտու , Եալսա տահա մօղրուսը պիր մուզաֆֆէրիյէթը Թամմէ գաղանտը , գիրա պիր Վարաթան հէքիմ Թարաֆընտան գապուլ օլընաճազլարը գանն ու զիւիւմիյէ կէլմիշ օլան պիր չօգ գէվաթ՝ հէմ տիւնեա ատամը վէ հէմ ալիմ վէ հէմ տէ քէնտիյի կէօթէրմէք իսթէմէյէն պիր ալիմ ատամ միւվաճէհէսինտէ պուլընտըզլարընա Թէմամըյա գանասաթ հասըլ իթմիւլէր տիր :

Բասգալ վէ Անժէլ տախի՝ պիրի տօգթօրըն սըր քեաթիպը խուսուսիսի վէ բէք ազիզ տօսթը վէ տիկէրի մէրգուս Ամէրիգալը տօգթօրըն Յրանսատա պուլ-տըղը ուզադ պիր ագրապասը օլմագ սըֆաթըյլա մուվաֆֆադէյթը մէգթիւրէյէ ազ չօգ հիսսէմէնտ օլմուշար իտի :

Յիւհագիգա պուսլար իթիսի՝ պու խուսուստա իգթիտար վէ մէհարէթը ֆէվ-գէլատէ իպրագ իտիյօրլար իտի :

Սախթէ տօգթօր Թօմբսընըն օ կիւնիւ Մատամ Լապառըն խանէսինտէ Թէ-սատիւֆ իթտիկի գապթիյէ հէքիմի՝ սուարէյէ էրքէն կէլէնլէրտէն պիրի օլուպ, ճէմիյէթէ գարըչտը վէ «քէնտի մէհուր սէնաաթտաչընը» միւթէմատիէն մէտհ ու սէնա էյլէտի :

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս իլէ Մ. Ֆապիէն տը Շաթըլիւքսին տախի սուարէյէ կէլտիքլէրի՝ ուշագլար Թարաֆընտան խապէր վէրիտի :

Ժագ Լակարտ քէմալը չէվգ ու միւսարէաթլա կիթտի եէնի կէլէն միւսաֆիր-լէրի իսթիգալ իթտի վէ իլթիֆաթը նիւվազիչքեարանէ իլէ անլէրի գապուլ էյլէտի :

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս՝ կիւլիւմսէյէրէք. — կէսրիւյօ՞րմըսընըզ, տօգթօր է-ֆէնարի, սէօզիւմտէ պուլընտըմ կէլտիմ . . .

Ժագ. — Պէն տէ սիգէ վէ մախտուս էֆէնտինիգէ նասըլ ըզհարը Թէչէքթիւր իտէճէյիմի պիլմէյօրըմ, մատամ, գիրա մախտուսընըզն պէնի նէգտինիգտէ իլթի-գամ վէ միւտաֆէա իթմէկէ Թէնէզգիւլ իթտիկինէ շիւպհէմ եօգ տըր :

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս. — Եանըլմայօրսընըզ, տէտիկինիգ կիպի օլտու . . .

Ժագ. — Մախտուսընըզ Մ. տը Շաթըլիւքսին հագգըմտա տայմա Թէվէճճիւ-հի օլաճաղընը իւմիտ իտէրիմ . . .

Ֆապիէն՝ պիր հըզ իլէ էլիւնի սախթէ տօգթօր Թօմբսընա ուզաթարագ. — Ահ, սահիհէն պուսը վատ իտէրիմ սիգէ :

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս՝ Թէքրար իլէ. — Սէօզիւմտէ պուլընտըմ կէլտիմ, տօգթօր էֆէնտի, ումարըմ քի սիգ տէ վատընըզը ունութմայաճագսընըզ . . .

Ժագ. — Պահսընա Թէնէզգիւլ իթտիկինիգ վատ հա՞նկըսը տըր, մատամ :

Գօնթէս. — Թահթը հըմայէնիգտէ օլան կէնճ էօքսիւզ գըզը պանա Թագտիմ իտուպ Թանըթտըրմաղա սէօզ վէրտինիգ իտի. բէք կիւզէլ գըզ տըր տիյօրլար . . .

Ֆապիէն՝ վալիտէսինին պու սէօլլէտիքլէրինի իչիթտիքտէ, գալպի շիտտէթլէ չարբմաղա պաշլատը վէ եիւզիւ գըբ գըրմըզը օլտու :

Ժագ. — Պուսըլ նա՞սըլ ունութըրըմ, մատամ . . . Թահթը հըմայէմտէ օլան գըզը հէնուզ սիգէ Թագտիմ իթմէտիկիմէ սէպէպ չու տըր քի, տիւչար օլտըղը հէյէճանը ազիմին նէթիյճէսի օլարագ պիր ազ նամիգաճ օլտըղընտան, խահնախահ օտասընտան կէճճէ չըգմաղա մէճպուր օլմուշ տըր . . . Շիմտի իւսթիինի պաշընը տիւզէլթիյօր, նէրէտէ իսէ չօգ սիւրմէզ կէլիւր . . . — տէտի :

Պու սըրատա սալօնա տիկէր տավէթլիլէր տուխուլ իտիյօրլար իտի :

Ժագ Լակարտ՝ եէնի կէլէնլէրի գապուլ իթմէք իչիւն Մատամ տը Շաթըլիւքս իլէ մախտուսընըն եանընտան այրըլմաղա մէճպուր օլտու :

Բասգալ՝ պիր արա Ժագըն եանընտան պուլընարագ տէտի քի, — Յրօմանթալ-լարտան էլան խապէր եօգ. աճապա կէճմէյէճէքլէր մի . . .

Ժագ. — Պիլմէյօրըմ, լաքին քէնտի էլիմլէ եազըլմըշ օլան պիր տավէթ Թէգ.

քերէսինն քէնտիւրինն իրսաւ օլընտըղնա վէ բօսթա իլէ կէօնտէրիմէյիպ, պիգ-
զաթ քէնտի էվէրինին գարունըսընա թէսլիմ իտիւտիկինն թէմամըլա էմինիմ...

Բասգալ. — Պապա օղուլ Բարիգտէ՞ մի իտիւր :

Ժագ. — Բարիգտէ իտիւր :

Բասգալ. — Իէնտի հագգլարընտա եէնի պիր չէյ տո՛ւյմատըն մը . . .

Ժագ. — Պիր չէյ տույմատըմ. պու ճիհէթճէ պիր հիքմէթ վար. լաքին նէմէ՞
լազըմ. միտալեա էլիմիգէ կէչսին տէ նէ օլուրսա օլսուն :

Իքի արգատաշար եէքտիկէրինտէն այրըլտըլար :

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ օղունըն գօլընա կիրէրէք սալօնլարը կէզմէքտէ,
վէ վագթ վագթ տուրուպ պիտիք ատամլարլա պիրէր բարչա գօնուչմագտա իտի :

Ճապիէն կիւզէլ վէ տիւպէր գըզլար կէօրիւպ հայրէթ իթմէքտէ իտի իսէ տէ,
քէնտի էֆքեարընճա անլէրտէն հիչ պիրի՝ տօգթօր թօմքսընըն եանընտաքի էօք-
սիւզ գըզըն այաղընա կէլմէմէքտէ վէ անըն Ֆէվգէլատէ կիւզէլիկինն չըզըչմա-
մագտա իտիւր :

Տալէթ թէգքէրէլէրինտէ եալընըզ պիր մուզիգա սուարէսինտէն պահս օլըն-
մըչ իտի իսէ տէ, իշպու ճէմիյէթտէ բագս տախի իճրա օլընաճաղընտան, մուզի-
գա թագըմը՝ բագս մուգատտէմէսի չարմագտա պուլընըյօր իտի :

Իշպու չէհրային իշիւն մուվագգաթէն թութըլմըչ օլան պէօյիւք խըրմէթ-
քեարլարտան պիրի՝ պիր արա կէլտի Ժագ Լակարտըն գուլաղընտան աշաղա պիր
չլլէր սէօյլէտի :

Ժագ Լակարտ անիտէ սալօնտան տիշարը չըգտը :

Պուլըն իւզէրինն իքի իւչ տագիգա կէչտիքտէն սօնդրա, Ժագ Լակարտըն
տիշարը չըգմըչ օլտըղը գարունըն իքի գանատը պիրտէն աշըլտը, վէ գօլթուղըն-
տա Մատմազէլ Մարթ կրանչան օլտըղը հալտէ սախթէ տօգթօր թօմքսըն սալօն-
տան իչէրի կիրտի :

Մէրգուլմէ կէնճ գըզ՝ ուզուն էթէքի վէ նիմ տէգօլթէ սիյահ ֆիսթանը ալ-
թընտա տահա բարլագ վէ տահա կիւզէլ կէօրիւնիյօր իտի, զիրա ֆիսթանըն գօ-
յու լէնկի՝ մէրգուլմէնին սօլկուն վէ հայրէթպախչ թէն լէնկինի տահա զիյատէ
կէօզէ չարբաճագ պիր սուրէթտէ մէյտանա գօյօր իտի :

Գուլմըալ սաշլարը՝ պաշընըն թա եօգարըսընա գալտըրըլմըչ օլտըղընտան, պիր
ալթուն թաա կիպի կէօրիւնմէքտէ, վէ ալընըն իւզէրինտէ զանն իտէրսին պիր
լէսսամըն գալէմիյլէ չըզըլմըչ գարա գաշլարը իւսթիւնտէ պիր իրէք սաշագ թէչ-
քիլ իթմէքտէ իտի :

Մատմազէլ Մարթ՝ մահնուպիյէթլէ էօնիւնէ պագմագտա, վէ ուզուն ուզուն
քիրբիքլէրի՝ կէօք մախի օլան կիւզէլ վէ բարլագ կէօզ պէպէքլէրինի սէթր իթ-
մէքտէ իտի :

Էլհասըլ գուսուրսըղ, զայթ տիւպէր պիր տուլսթէրը բէրիբէյքէր իտի :

Գըզ՝ սալօնտան իչէրի կիրէր կիրմէզ, հէր քէս հայրէթլէ պիրպիրինն կէչտի
վէ քիւչիւք պիր մըրըլթը հասըլ օլտու :

Մատմազէլ Մարթ՝ պու մըրըլթըյը իշիթտի, անըն ֆիքր ու մագսէտինի անը-
տը վէ եիւզինին գամէլիա չիչէկի կիպի պէյաղըղը գըզըլ պիր կիւլ լէնկինն տէօնտիւ :

Պու սըրատա իքի քիչինին գալպի չիտտէթը Ֆէվգէլատէ իլէ չարբաճագ պաշ-
լատը :

Պունլարտան պիրի ժառ Լակարտ իտի :

Սախթէ տօգթօր Թօմբսըն՝ Թարբարճասընա սէվտիկի վէ կիւնիւն պիրինտէ քէնտիյէ զէվճէ իթմէք իսթէտիկի պու գըզըն հիւսն ու ճէմալինէ Բարիզ միւթէ հայիզան վէ միւթէպէրանը Թարաֆընտան պէյէնիտիկինի կէօրէրէք զայէթէ մէմնուն օլմագտա իտի :

Լաքին վա՛յ օնըն պաշընա քի , պու սըրատա Մարթըն իւզէրինէ պիր նիկեւ հը աշգ ու սէվտա աթֆ իտէճէքտի :

Պու նիկեւա՛ն՝ օ ատամըն էճէլինէ կիրէճէքտի :

Բասգալ՝ քէնտի շէրիքը թէօհմէթինէ տէօնմիւշ , անըն երւզիւնտէն ֆիքր ու տիւշիւնճէսինի քէշֆ իտէրէք պիր իսթիհզա իլէ քէնտի քէնտինէ տիյօր իտի քի :

— Մէրգոմէյի նա՛սըլ տա պէվիյօր . պունը քէնտիսինտէն ումմագ ըտմօ էօյ , լէ մէթանէթլի պիր ատամ՝ պու գատար տա թութուլըն՝ . Լաքին ինսան օղլու պէօյլէ տիր , պիր գարարտա տուրամագ . . էն գուրնազը պիլէ՛ հիշ ումմատըղը պիր տագիգատա թութուլուր :

Տիկէր գալպի շարբար պիր քիմսէ տէ Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս օլուպ , հագիգաթէն էկէր սալօնտա հէր քէս սիւքիւթ իթմիշ ըլսա , մէրգուլըն երւէք շարընթըլարը իշիտիլէճէք իտի :

Պու տէլիգանը՝ պիր տէֆա թէսապիւֆ իթտիքտէ մէճնունանէ պիր սուրէթտէ մէֆթուն օլտըղը գըղը շիմտի տահա կիւզէլ վէ տահա կիւէր երւզլիւ կէօրիյօր իտի :

Ժառ Լակարտ՝ Մատմագէլ Մարթը տալէթլիլէրինէ Թագտիմ իտէրէք Թանթթըրըյօր իտի :

Կէնճ գըզ՝ հէր նէ գատար զայէթ գօրգնադ վէ շէքինէքլի իտի , վէ ճէմիլէթ իշինէ կիրմէյէ աալա ալըշըգ տէյիլ իտի իսէ տէ , վագը օլան իլթիֆաթ վէ նիւվազիլէրէ բէք լաթիֆ պիր սուրէթտէ մուգապէլէ իթմէքտէ վէ սըգըլմասըյա տահա ճագիպէլի պիր թալրտա կէօրիւնմէքտէ իտի :

Սախթէ տօգթօր Թօմբսըն՝ իգտիհամըն արասընտան միւրուր իլէ , գօնթէս տը Շաթըլիւքսէ վէ անըն մախտուսը Մ . Ֆապիէնէ եագլաշարագ տէտի ,

— Միւսաատէ պուլուրընըզ , մատամ , սէվկիւլիւ ահրէթլիք գըզընազըմը սիզէ Թագտիմ իտէյիմ վէ մէրգուլմէ հագգընտա տախի հիւսնիւ թէվէճհիւհինիգի իսթիրհամ էյլէյիմ . . . Թէնհա վէ եալընըզ պէօյիւմիշ օլտըղընտան , պու կիւնէ , պու սաաթա գատար տիւնեատան պիխապէր իտի . . . պու ճիհէթճէ թէրալիէսի պիր ազ նօգսան իսէ տէ , գալպի զայէթ տօղրու վէ բուհը ըիյատան արի վէ պէրի տիր . . . Միւսիւ Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս՝ պիր թէհիլէք գէմանընտա մէրգուլմէնի իմտատընա եէթիշմիշ . . . իշթիմալ քի օ օլմագսա գըզ՝ հայաթընը զայալ իտէ՛ ճէքտի . . . Պու տա սիգին տիկէր պիր համիլէթ վէ միւրուլվէթինիզ սայըլըր :

Թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ Ֆապիէն՝ տօգթօրըն սէօզլէրինի եութար՝ ճասընա տիյնէյօր իտի :

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ Ժառ Լակարտըն մահմիլէսի օլան էօքսիւզ գըլը քէնտիյէ տօղրու շէքիպ ալնընտան պուս իտէրէք ճէվապէն տէտի քի ,

— Սէվկիւլիւ գըզընազ , հագգընըտա հիւսնիւ թէվէճհիւհի վէ միւլէտալէթիմ

պէրքէմալ օլտըղընա իշթիպահ իթմէյինիզ . . . Վատ իթտիկիմ պու մուհապպէթէ մուգապիլ սիզ տէ քէնտինիզինքինի պանա պախշ իտինիզ . . .

Մարթ՝ Ղայէթ միւթէէսսիրէ օլարագ .— Ա՛հ, մատամ, պէօյլէ պիր լիսանը համիյէթ վէ միւրուվիթլէ պանա իտարէի քէլամ իթտիկինիզի իշտէրէք հըսս իթտիկիմ շիւքրան վէ միննէթտարիյի սիզէ նա՛սը արդ իտէյիմ, Հագգըմտա ըզհարը մուհապպէթ իտուպ պէնիմ տախի մուգապէլէթէն սիզէ իպրազը մուհապպէթ իթմէքլիկիմի թալէպ իթմէկէ թէնէզզիւլ պույուրըյօրսընըզ . . . Թէմամըյլա սիզէ մուհապպէթ վէրտիմ, մատամ . . . արթըզ սիզի անսամիմ իւլ գալպ սէվէրիմ :

Ֆապիէն պու սըրատա կէնճ գըզըն նիկեհանը խալիսանէսի էօնիւնտէ թիրիլ թիրիլ թիթրէմէքտէ օլտըղը հալտէ, Մատմագէլ Մարթ՝ մէրգոււ տէլիգանըյա խիթապէն սէօզինէ տէվամ իլէ,

—էֆէնտի, պէնի թանըմագսըզըն քէմալը չէճաաթ վէ ուլուվիլ ճէնապալա իմտատըմա չըթապան օլտըղընըզտան տօլայը պիղզաթ սիզէ պէյանը թէչէքքիւր իտէպիլտիկիմէ մէմնուներմ . . . Տօգթօր Թօմբսընըն տէմինճէք պէյան իթտիկի իւզրէ, իհթիմալ քի սիզ օլմասա իտինիզ հայաթըմը Ղայպ իտէճէքտիմ, Պէօյլէ պիր խըտմէթ՝ նիյմէթչինասա պիր քիմսէ թարաֆընտան ասլա ունութըլմազ, պէն տէ օխըտմէթի ասլա ֆէրամուշ իթմէյէճէյիմ . . . —տէտի, վէ քիւչիւճէք ինճէ վէ հէսնա էլինի Ֆապիէնէ ուզաթտը . օ տա մէրգոււմէնին էլինի իշթիպագը թամմ իլէ թուլթուու, լաքին անճագ սըզմաղա ճէսարէթ իթտի :

Ժագ .— Շիմտի արթըզ թէչրիֆաթ խիթամ պուլտու . . . րագս իճրա իթմէկէ պիր մանի գալմատը .—տէյինճէ, թէրպիյէլէրի բէք տէ եօլընտա օլմայան պիր թագըմ սապրսըզ գըզլար՝ պրունլարընըն ալթընտան «էվիլէթ . . . էվիլէթ . . . չարուգ րագս իտէլիմ, օյնայալըմ . . . գաթէն չօգ վագթ Ղայպ իթտիք . . . տէյու մըրըլտանտըլար :

Ֆապիէն՝ Մարթա խիթապէն .— Պալօյը պէնիմլէ քիւչատ իթմէյէ թէնէզզիւլ պույուրըյմըսընըզ, մատմագէլ :

Մարթ .— Պէն տէ էօյլէ արգու իտէր իտիմ, էֆէնտի, վէ պէնտէն պիրինճի տէֆա թալէպ իթտիկինիզ չէյի ասլա բէտտ իթմէք խիթմէզ իտիմ, լաքին իհթիմալի եօգ տըր :

Ֆապիէն .— իհթիմալի եօգ մը տըր . միւսաատէնիզէ մաղրուրէն պուընըն սէպէպինի սիւվալ իտէրիմ :

Մարթ .— Պագընըզ պանա, էֆէնտի . . . Գօյու բէնկ էլպիտէ կիյինիլիմ՝ քէյֆինէ պիր չէյ տէյիլ տիր . . . Պու սիյահ ֆիսթան պիր եաս ֆիսթանը օլուպ, գալպիմ տէ հագիգաթէն եաս ու մաթէմ իւզրէ տիր, Պուընտան ազ վագթ ագտէմ, ալէմտէ էն սէվիլիւլիւմ օլան պիր քիմսէմ վէֆաթ իթտի . . . Գալպիմ հէնուգ եարէլի օլմաղլա, պու սըրատա տիւնեէվի էյլէնճէլէրէ կիրիշմէք պէնճէ հիչ եագընըզ ալմազ . . . իշթէ պու սէպէպտէն տօլայը րագս իտէմէմ . . . լաքին չիմտի էմր վէրիրիմ, մուզիգա՝ այագ օյուընճըլարընը պէքէթմէյէճէք տիր . . .

Ֆապիէն պու ճէվապտան Ղայէթլէ պօզուլտը, զիրա գատրիլ, վալս վէ եա բօլգա օյուընլարը սայէսինտէ գալապալըզըն արասընտա Մարթ իլէ եալընըզճա գօնուճագ իւմիտինտէ պուընմըլ վէ պու իւմիտի պօշա չըգմըլ իտի :

Մարթ՝ պալատէ գիբը օլընան ճէվապը վերէրէք մուզիգայա տօղրու իբի
ատըմ սլմը իտի իսէ տէ, նակէհան տուրուսլ գօնթէս տը Շաթըլիւքսի եանընա
ալտէթ իթտի վէ տէտիլ քի:

— Սիգտէն թէքմիլ ալըլըպ կիթմէյօրըմ, մատամ. . . հագգըմտա իպրազ
պուլուրաղընը թէվէճճիւհ ու համիյէթ գալպիմէ հիւսնիւ թէէտի իթտի. . .
էկէր միւսաատէ իտէր իսէնիզ, երնէ կէլիպ սիգինէ միւքեալէմէ իտէճէյիմ. . .

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս թէպէսսիւմէ. — Մաէլմէմուսնիյէ գապուլ իտէրիմ,
ճանրարէ գըզճըզաղըմ, պէն տէ զաթէն պէօյլէ պիր թալէպտէ պիւլընաճաղըմ:

Մարթ. — Էօյլէ իսէ, մատամ, չիմտի կէլըրիմ. . . — տէտի, վէ սէրիան չէ-
քիլտի կիթտի. օյնամաղա ճան աթան պիր թաղըմ սապրսըզ կէնճ գըզլար տա
մէրգումէնիս արգասը սըրա եիւրիւյիլ իթտիլէր:

Ֆապիէն՝ վալիտէսի Մատամ տը Շաթըլիւքսի գօլընա ալըպ, հէյէճանը գալ-
պինի պէյհուտէ սէթր իթմէկէ չալըչմաղտա օլտըղը հալտէ թիթրէք պիր սէտա
իլէ սէրգումէնիս թա գուլաղընտան աչաղա. — Է ճանըմ, վալիտէճիկիմ, միւպա-
լէղալը պիր չէյ սէօյլէմիլմիյիմ. . . պէօյլէ պիր կիւզէլ գըզ հիլ կէօրմիւլ մի-
սին. . .

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս. — Հիլ միւպալէղա իթմէմիլսին. բէք տիւպէր գըզ
տըր, իլք պագըլտա պէնի ճէզպ իթտի. . . — տէտի:

Վագթ կէլմիլ օլուպ, օ տրա ագչամ սաաթ օն պիր վար իտի:

Սուարէ հըզ ալմաղա պաչլայօր իտի:

Ժագ՝ քիւչիւք պիր սալօնտա Անժէլ իլէ Բասգալա. — Է ճանըմ, նէ՞ տէրսի-
նիզ պագալըմ. . . պու պիր մուվաֆֆագիյէթ տէյիլ մի տիր. . .

Բասգալ. — Մուվաֆֆագիյէթը թամմէ տիր. սէն տիրայէթլի պիր ատամսըն,
եարըն Բարիզտէ եալընըզ սէնին լագըրտըն օլաճագ տըր. . .

Ժագ. — Պուստան սօնղրա տօգթօր Թօմբսըն հագգընտա պիր կէօնա չիւպհէ
իտիլմէսինի մէմուլ իտէրմիսինիզ. . .

Բասգալ. — Ասլա վէ գաթան մէմուլ իթմէմ. . . պու բէք ալէա պիր մէվգի
օլտու. . . Պաճագ վէրմէք իչիւն պիր չօգ ագըլսըզլըզլար իճրա իթմէք լագըմ
օլուպ, պիլ իսէ էօյլէ պիր իկթիյաթսըզլըզտա սալա պուլընմայաճաղըզ. . .

Ժագ. — Ֆապիէն տը Շաթըլիւքսի տէնէտինիզ մի:

Անժէլ. — Էվվէթ:

Ժագ. — Էյ նա՞սըլ:

Անժէլ. — Նա՞սըլ օլաճագ. Մարթա տէլի կիպի վուրուլմըչ, պու չէյ կէօզէ
բէք չարըլյօր, չիմտի նէրտէ իսէ գըզա սէօյլէյէճէք տիր:

Բասգալ. — Պէն տէ պու էֆքեարտայըմ. . .

Ժագ. — Էօյլէ իսէ Ֆապիէն պիլիմ տիր. . . Իչի չաղտըրմաղսըզըն Մարթա
տէրս վէրմիլ օլտըղըմտան, Մարթ՝ քէմալը նիւվաղիլէ մէրգուլ տէլիգանլըլը տիյ-
նէյէճէք տիր, զիրա Ֆապիէն՝ էվին տօսթը տըր. պուստան մատա Ֆապիէն՝
քէնտիսինէ պիր տէ խըտմէթտէ պուլընմըլ օլտըղընտան, Մարթ՝ միննէթտար օլ-
տըղը իչիւն տախի մէրգուլ տէլիգանլըլը տիյնէյէճէք տիր. . . Քէզալիք Ֆապիէն
ճէմիյէթ իչիւն կիրմիլ չըգըլ չարթընճա տիւնեա ատամը օլտըղընտան, էն ու-
թանկան կէնճ գըզը պիլէ իւրքիւտէճէք պիր սէօզ սէօյլէմէյէճէք տիր. . . Ֆա-

պիտէն՝ գըզըն քէնտիսինի տիյնէտիկինի կէօրէրէք, չիւպհէսիգ քէնտիսինի սէվիմիշ տէյիլ ամմա սէվիլմէք իւզրէ գանն իտէճէք տիր . . . Մէրամըմըզա նալի օլմագ իչիւն պիգէ պուռնտան զիյատէսի լազըմ տէյիլ տիր . . . Եկէր Անժէլ՝ տէլիգանլը գօնթըն էմնիյէթինի քէսպ իտուպ տա անըն աչգ ու սէվտա իչէրինէ մահրէմը էսրար վէ համիյէ օլաճագ օլուր իսէ, պէնճէ էյի օլուր գանն իտէրիմ:

Անժէլ. — Պու գօլայ պիր շէյ . . . պէն պու իչի տէրէօհտէ իտէրիմ, սիգ գասավէթ իթմէյինիզ վէ պանա էմնիյէթ իտինիզ, քէմալը մէհարէթլէ իչի պէճէ-
էճէյիմ . . .

Ժագ՝ Բասգալա խիթապէն. — Սէն տէ քէմաֆիսսապըգ հէր շէյի կէօղէթլէ, տիգգաթ էթ . . .

Բասգալ. — Սէն միւսթէրիհ օլ . . . Թաամ սալօնընտա պիւֆէլէրի հազըր. ամըշըմ, մէգքիւր սալօնըն գաբուլարը սաաթ գաշտա աշըլաճագ:

Ժագ. — Կէճէ էարրսընտա . . . Եկէր պապա օղուլ Ֆրօմանթալլարըն վիւ-
րուտէրի խապէր վէրիլտիլի սըրատա պէն պիրինճի սալօնտա պուլընմայաճագ օ-
լուր իսէմ, սէն անլէրի գապուլ էթ վէ կէլ պանա խապէր վէր:

Սալմէ տօգթօր թօմբսըն՝ քէնտի իթի շէրիքինէ պու շէյլէրի թէնպիհ իտուպ պիթիրտիքտէն սօնզրա քիւչիւք սալօնտան տիշարը չըգտը, վէ Անժէլ տէ մլրգու-
մըն արգասը սըրա կիթտի:

Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս՝ պազը տօսթ գատընլարլա միւքեալէմէ իթմէքտէ օլան վալիտսինին եանընտան այրըլպ, Մատմագէլ Մարթըն ավտէթինէ ինթի-
զարէն իզտիհամըն արասընտա կէզինիպ տուրույօր իտի:

Անժէլ՝ մէրգուլմ տէլիգանլըյա թէսատիւֆ իթմէք իչիւն քէնտիյէ չէքի տիւ-
զէն վէրիպ, մէրգուլմա պիր գաշատըմ եագլաշտըգտա կիւլիւմսէտի, վէ պիր թափ-
ը շիվէքեարանէ իլէ եէլրագէսինի սալլայարագ մէրգուլմը չաղըրտը:

Ֆապիէն՝ տէրհալ մլրգուլմէնին եանընա կիտէրէք վէ էյիլիպ թէվագու իտէ-
րէք. — Չաթընըզա հէնուզ արզը հիւրմէթ ու րիայէթ իթմէտիկիմէ աֆվ պուլու-
րընըզ, մատամ. . . Գուսուր պէնտէ տէյիլ տիր, տօգթօր թօմբսընըն միւսաֆիր-
լէրի չօգ տա անըն իչիւն պու վագիյֆէյի իյֆա իտէմլ տիւմ. . . Պու գալապալը-
ղըն արասընտա սիզի արատըմ ամմա պուլամատըմ . . .

Անժէլ՝ եէնիտէն թէպէսսիւմ իտէրէք. — Տահա չաբուգ եէքտիկէրիմիզէ թէ-
սատիւֆ իտէմէտիկիմիզէ թէէսսիւֆ իտէրիմ, միւսիւ գօնթ . . . սէվիլիւլ թէյ-
զէզատէմ տօգթօր թօմբսըն կիպի պէն տալի մուհիպպէճիկիմ Մարթ իլէ պանա
իյֆա իթտիկինիզ խըտմէթը ազիմէտէն տօլայը պիր ան էվվէլ սիզէ պէյանը թէ-
չէքքիւր իթմէք իսթէր իտիմ . . . Ահ, օ գազատա չօգ գօրգտուգ . . .

Ֆապիէն՝ թէչէքքիւր իտէճէք պիր շէյ տէյիլ տիր, մատամ. . . Ալլահըն ի-
նայէթիլլէ մէգքիւր գազատան սալիմէն գուրթուլտընըզ, լաքին թէչիլքէ աղըր
էյի իտի . . .

Անժէլ. — Բէք աղըր իտի . . . էզիմ էզիմ օլապիլիր իտիք . . . Մարթըն պուռն-
տան խապէրի օլտըղընտան, սիզէ նէ տէրէճէ միննէթտար օլտըղընը պիլի . . .
Մէրգուլմէ գըզ պանա տայմա սիզտէն, սիզին սօուգ գանլըղընըզտան, չէճաաթ
ու պէսալէթինիզտէն վէ թէրպիյէ ու նէգաքէթինիզտէն պահա իտէր . . . — տէտի:

Պու լաթիֆ սէօզլէր՝ Ֆապիէնին զիհն ու գալպիների բէք թաթը պիր սուրէթ-տէ գըտըգլատըլար :

Մարթ տայմա քէնտիսինտէն պահս իտիյօր իմիշ, — տօգթօր Թօմբսընըն թէյ-զէ գըզը պէօյլէ սէօյլէյօր — վէ հէմ տէ մէտհ ու սէնա իլ էքէնտիսինտէն պահս իտի-յօր իմիշ :

Պու սէօզլէր էօյլէ սէօզլէր իտի քի, Ֆապիէնին պաշընտան տահա գափի պիր պաշ օլսա եինէ եիւզ քէրրէ չէվիրէպիլիր իտի :

Անժէլ՝ գօնուշմայը սէվէր կիպի կէօրիւնիյօր իտի :

Տէլիգանլը՝ Մարթըն թէքմիլ Փիքրիների չիւպհէսիզ մէրգումէ գարըտան ան-լայապիլէճէք իտի :

Ֆապիէն էվվէլա գօլընը մէրգումէ իրի եառը գարըյա թագտիմ իտուպ, օ տախի տէլիգանլընըն գօլընա կիրտի վէ ուսուլճաճըգ օնա տայանտը :

Պատէհու Ֆապիէն իյրատը սիւվալ իլէ. — Սահիհէն տօգթօր Թօմբսընըն ախ-րէթլիք գըզըյա պէնիմ իւզէրիմէ գօնուշմաղա թէնէզզիւլ իթտինի՞ց մի :

Անժէլ՝ Ֆապիէնի թէնհա պիր քէօլէտէ, Աֆրիգա նէպաթաթընտան միւթէ-չէքքիւլ պիր նէվի գամէրիյէ ալթընտա պիր սէտիր իւզէրինէ կէօթիւլիւպ օթուր տարագ. — Վուգու ոլուլան գազատան պէրու պաշգա պիր շէյ իւզէրինէ գօնուշ մատըգ քի . . . Ահ, պիզիմ Մարթ էլմաս կիպի պիր գըզ տըր, էյլիլի հիշ ուշ նուլթմազ . . . Սիդին սայէնիզտէ պէր հայաթ պուլընտըղընա գանաաթ հասըլ իթմիշ տիր . . .

Ֆապիէն. — Միւպալէղա իտիյօրսընըզ, մատամ . . .

Անժէլ. — Խայր, խայր. հագիգաթը հալ պէօյլէ տիր : Պիր ինսան պայըլըպ տա, վագթըլա իմտատ եէթիլիլմէյէճէք օլուր իսէ քիմ պիլիր սօնը նէ՞ օլուր : էօյլէ գատընլար կէօրիւլիշ տիր քի, պուշլար պայըլըպ, պիր շիշ ինկիլիզ թուգը պուլընմատըղը իչիւն ագըլարը պաշլարընա կէլմէյէրէք ախրէթէ եօլու օլմուշ-լուր տըր . . . Միւսիւ գօնթ, պու պիր հիքէայէ օլուպ Մարթ պուշը բէք ալէա պիլիր . . . էվվէթ, օ տիլպէր գըզ՝ սիդէ նէ տէրէճէ միննէթտար օլտըղընը պիւ մէզ տէյիլ տիր . . .

Ֆապիէն. — Խաթըրընտա սագլայաճա՞գ մը տըր :

Անժէլ. — Գալպի կիպի ալէա պիր տէ գուվվէի հաֆըզէսի վար տըր . . .

Ֆապիէն. — Պունա չիւպհէմ եօգ տըր . . . լաքին վագթ կէչէրսէ հէր էյ-ոնուտըլըր կիտէր . . . պունընլա պէրապէր պէնիմ եէրիմտէ պաշգա քիմէր տէ օլսա իտի պէնիմ եաբտըղըմը եաբաճագտը . . . Մատմազէլ Մարթ պանա պէյանը թէչէքքիւրէ թէնէզզիւլ իթտի, վաճիպէի զիմէթիների իյֆա իթմիշ օլտու . . .

Անժէլ՝ օյունպաղըգտա բէք ուսթա շէյ օլտըղընտան, զայէթ մանատար պիր թէպէսսիւմէ եան եան Ֆապիէնէ պագտը :

Ֆապիէն. — Միւսաատէ իտէրիսինիզ պիր շէյ սիւվալ իտէյիմ :

Անժէլ. — Արզու իտէրսէնիզ օն շէյ սիւվալ իտինիզ . . .

Ֆապիէն. — Նէ՞ իչիւն կիւլիւմսէտինիզ :

Անժէլ. — Շիմտի պանա պիր շէյ սէօյլէտինիզ, անըն իչիւն կիւլիւմսէտիմ . . .

Ֆապիէն. — Նէ՞տէն, նի՞չիւն :

Անժէլ.— Չիւնքի սիւղ էյի տիւշիւնմէյօրսընդ . . .

Ֆապիէն.— Ատամ սէն տէ' :

Անժէլ.— Պաշգա պիր շէյ սէօյլէմէյինիզ, պէյհուտէ տիր . . . Մարթըն ու-
նութմայաճաղընը բէք ալէա պիլիւր իտինիզ . . . քէնտի պաղըշլարը տա պու ագ-
շամ պուենը սիզէ լայըզը վէճէ իւզրէ իսպարթ իթտիլէր . . .

Ֆապիէն՝ Փիթրինի անլամաղա ճէսարէթ իթմէյէրէք.— Պաղըշլարը՝ մը . . .
—տէյու թէքրար իթտի :

Անժէլ.— Էվլէթ, նէ՞ անլատընդ եա', պաղըշլարը . . . քէնտի կիւզէլ կէօզ-
լէրինին թաթլը պաղըշլարը . . . զաննըմ երիմի եաշընտա պիր կէնճին պաղըշլա-
րը ատէթա պիր լիսան օլուպ, անտէն Փիթր չաբուգ անլաշըլըր . . . Ա'հ, էկէր
քիսէյէ սէօյլէմէյէճէկինիզի պիլսէմ . . .

Ֆապիէն.— Էյ սօնդրա՞ . . .

Անժէլ.— Սիզէ սըրու պիր շէյ սէօյլէյէճէյիմ :

Ֆապիէն.— Նէ՞ տիր քի :

Անժէլ.— Սիզէ սէօյլէյէճէյիմ շէյի սըրու սաղլայըպ ասլա քիմսէյէ սէօյլէմէ-
յէճէկինիզէ էվլէլա եէմին իտինիզ . . .

Ֆապիէն.— Ելմին իտէրիմ . . .

Անժէլ.— Նէ՞ շէյ իւզէրինէ :

Ֆապիէն.— Պէնիմ ասըլգատէլիք նամուսըմ իւզէրինէ . . .

Անժէլ.— Պու եէմին պէնի թէէմին իտէր . . . պէն տէ թէհլիքէյի կէօզէ
ալտըրըպ սէօյլէրիմ . . . վազըա էյի պիր շէյ եաբմամ ամմա, նէ՞ եաբայըմ, սէօյ-
լէյէճէյիմ . . . Տէտիկիմ էսրար շու տըր.— Մարթըն զիհնի իւզէրինէ սիզ բէք չէտիտ
պիր թէէսիր հասըլ իթմիշսինիզ . . . պիր ազ էվլէլ սիզէ պէյան իթտիկիմ իւզրէ,
մէրգուլմէ գըզ եալընըզ սիզի տիւշիւնիյօր . . . եալընըզ սիզտէն պահս իտիյօր . . .
վէ . . . —տէյիպ սէօզիւնի քէստի :

Ֆապիէն՝ թիթրէք պիր սէտա իլէ.— Տէվամ իտինիզ, մատամ . . . րէճա ի-
տէրիմ, տէվամ իտինիզ :

Անժէլ՝ պիր թէլաֆֆուզը մահիրանէ իլէ.— Վէ զանն իտէրիմ քի, զիհն ու
խայալինտէն գալպի տէ բէք ուզադ տէյիլ տիր. էկէր օ կիւզէլ գըզ սիզի հէնուզ
սէվմէյօր իսէ պիլէ, եաղընտա սէվէճէք տիր . . . —տէտի :

Ֆապիէն՝ քէնտիսինտէ պիր սէրմէսթիի հագիգի հասըլ օլտըլընը հըսս իտի-
յօր իտի :

Անժէլ՝ տէլիգանլըյա տամլա տամլա պիր ապը աշգը աթէշֆիշան տօլտուլ-
մազտա օլուպ, պուենտան մէրգուլմէն տամարլարընտա պիր չիտտէթը հարա-
րէթ վէ րուհընտա էվհամ ու խայալաթ հասըլ օլմազտա պուլընըյօր իտի :

Ֆապիէն՝ Անժէլին էլլէրինի թուրթուպ պիւթիւն գուվվէթիլէ սըգարագ.—
Ա'հ, մատամ . . . մատամ . . . պէնի նէ՞ գատար պախթիյար իտիյօրսընդ . . .
էվլէթ, օ գըզ պէնի սէվիյօր . . . պէնի սէվէճէք տիր . . . զիրա պէն քէնտի-
սինի թաբարճասընա սէվէրիմ . . . տիզ չէօքիւպ քէնտիսինէ բէրէսթիլ իտէրիմ
. . . գանըմը քէնտիսինէ Փէտա իթմէյէ հաղըրմ . . .

Անժէլ՝ պիր էլիւնի Ֆապիէնին էլլէրինտէն գուրթարըպ եէլբազէսիլէ լաթիֆէ

եօլը մէրգում տէլիգանլընըն բարմադարընա վուրարագ.— Սոււն, սոււն, սուս
օլալըմ, ագըլը տալրանալըմ . . . Սգըլը օլաճաղըմ տէտիյինիդ պու՞մը տըր . . .
Նամուսըմ իւզէրինէ եէմին իտէրիմ, էկէր պիլմիշ օլսամ, պիր շէյ սէօյլէմէյէճէք
իտիմ . . . Տիւշիւնինիդ պիր քէրրէ քի, տօգթօր Թօմբսըն էկէր սիգէ պու կիպի
շէյլէր սէօյլէմիշ օլտըղըմը Փարգ վէ շիւպհէ իթսէ, իւշիւմիգէ տէ հիտտէթլէնիպ
դըզաճագ տըր . . .

Ֆապիէն.— Իւշիւմիգէ՞ մի :

Անժէլ.— Հիսապը գօլայ տըր . . . Մարթ, սիգ վէ պէնտէնիդ :

Ֆապիէն.— Լաքին պու հիտտէթ վէ խօշնուտսըղըգ նէ՞տէն յըճապ իտէ-
ճէք տիր :

Անժէլ.— Պիր սըրր տահա սէօյլէմէքլիէ պէնի գօր իտիյօրսընըգ . . . Պէն
տէ սէյլէյիմ . . . պէնիմ սէվկիւլիւ թէյգէ օղլում՝ մատմաղէլ Մարթ Կրանշան կիսի
ղայէթ կիւզէլ պիր կէնճ գըզըն եանընտա սիւքիւնէթը գտլպինի մուհաֆազա ի-
տէմէմիշ տիր :

Ֆապիէն՝ թիթրէյերէք.— Տօգթօր՝ քէնտի խահթը հըմայէսինէ ալտըղը էօք
սիւզ գըզը սէվէ՞ր մի :

Անժէլ.— Պուներ պանա քէնտիսի սէօյլէմէմիշ տիր, Լաքին պէն ագլ իլէ պոււ-
տոււմ, վէ կիւնին պիրինտէ Մարթ Կրանշանա գօճա օլմագ իւմիտինտէ պուլընտը-
ղընա թէմամըյլա էմինիմ . . .

Ֆապիէն՝ սաբ սարը քէտիլմիշ օլտըղը հալտէ.— Պէնի տիւչարը տէհէթ ի-
տիյօրսընըգ :

Անժէլ.— Պու տէհէթ նէ՞ խուսուստա տըր :

Ֆապիէն.— Պահա իթտիկինիդ իզտիվաճ խուսուսընտա տըր :

Անժէլ.— Պու իզտիվաճըն վուգղընըն աւլա մէմուլ իթմիշ օլմատըղըմ կիպի,
պու կիւն տէ տիւնտէն տահա ագ մէմուլ իտէրիմ . . .

Ֆապիէն.— Մամաֆիհի Մատմաղէլ Մարթ՝ քէնտի համիսինէ զայէթ մինէթ-
տար օլտըղընտան, էկէր քէնտիսի տէ համի մումաիլէյհի սէվէճէք օլուր իսէ՞-
տէյինճէ, Անժէլ կիւլմէյէ պաշլամըշ օլտըղընտան, Ֆապիէն՝ գալպինտէ շէտիտ
պիր սըգընթը հասըլ օլտըղը հալտէ.— Ահ, րէճա իտէրիմ, մատամ, Ալլահ աշ-
գընա օլսուն, կիւլմէյինիդ պէօյլէ . . . կիւլմէյինիդ վէ ճէվապ վէրինիդ . . . —
տէտի :

Անժէլ.— Պէն էվէլտէն ճէվապընը վէրտիմ . . . Սիպին Մարթտան սէվիլմիշ
օլտըղընըգը սիգէ պէյան իթտիկիմտէ, Մարթըն՝ տօգթօրը տօսթըգտան պաշգա
պիր սուրէթտէ աւլա սէվմէյէճէ կիւնի պէյան իթմիշ օլմատըմ մը . . . Սէվկիւլիւ
թէյգէ օղլումըն իւմիտի աւլա վիւճուտ պուլմայաճագ տըր . . . իլէրուտէ պու
իւմիտինին պօշա չըգաճաղընը կէօրէճէք տիր . . .

Ֆապիէն.— Պէն իսէ գալպիլին ահվալինի օնա աշմագ իսթէյօր իտիմ . . .

Անժէլ.— Կիւզէլ պիր չօլբալըգ իթմիշ օլաճագտընըգ, միւսիւ գօնթ . . .
Հիւնիւ գապուլ օլընմայաճագտընըգ . . . Իշթէ պուներն իշիւն սիգէ իշի էվէլտէն
խապէր վէրմէք լազըմ կէլիյօր իտի . . . Սըրընըգը էյի սագլայընըգ . . . հէր
քէստէն տէ սագլայընըգ . . .

Ֆապիէն.— Մէրդոնի՞տէն տէ մի . . .

Անծէլ.— Ինթիմալ քի պու պիր ազ միւսալաղալը պիր ինթիյաթ քեարըզ օլուր, լաքին սագընընըզ վէ եագայը էլէ վերմէյէ պագընըզ . . Մարթը չօգ սէվէրիմ, սիգէ տէ այրընա պիր թէվէճճիւհիմ վար տըր, ազիլիմ միւսիւ Ֆապիէն . . . —տէտիքտէ, Ֆապիէն՝ քէմալը չիւքրան վէ մահմիտէթլէ արզը թէվազու վէ ինթիւրամ էյլէտի :

Անծէլ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Մէմուլ իթտիկիմ վէճիլէ, էկէր սիգին գալ-պինիզ իլէ Մարթըն գալպի եէքտիկէրինէ թէվաֆուզ իտէճէք օլուր իսէ, պիր մուհապպէթը սամիմէ իլէ պիրլէշմիշ կիւզէլ պիր չիֆթ թէշթիլ իտէճէքսինիզ. պէն խալիսէթլէ եէքտիկէրինէ տըզ օլանլարը չօգ սէվէրիմ . . . պուռնա ասլա տայա-նամամ . . . Պինաէնալէյհ սիգին իքինիլի կէօզէթլէմէք վէ հէր թէհիքէյէ գար-չը սիգի միւտաֆէա վէ մուհաֆաղա իթմէք վագիյֆէսինի տէրէօհտէ իտէրիմ . . . Անճագ պէնիմ նասիհաթլարըմը իսթիմա իթմէլիսինիզ . . . Սիգին աշգ ու սէվ-տանըզը մէրգումէ իլէ պէնտէն պաշգա քիմսէ պիլմէմէլի տիր . . . Ինթիմալ քի Մարթ՝ քէնտիսինի սէվտիկինիզի պէյան իթտիկինիզտէ, պու իգրար ու իֆատէ-նիզէ նագարը ճիստիյէթլէ պագմայաճագ վէ քէնտիսի տէ ճէվապէն էօյլէ պիր իգրար ու իֆատէտէ պուլընմայաճագ տըր . . . Պու պուպտէ հիշ էնտիշէ իթմէ-յէճէքսինիզ Մարթ տահա բէք չօճուզ, բէք գօրգազ տըր, վէ զայէթլէ սէվտիկի համիսինտէն չօգ գօրգար, հիշ իսթէմէզ քի մէրգումը հիտտէթլէնտիրսին, պու շէյտէն չօգ սագընըր . . . Իլթէ հալ ու մէվգիտէն թէմամըյլա խապէրտար օլ-տընըզ :

Ֆապիէն.— Պու հալ ու մէվգի՝ թէհամմիւլ օլընըր շէյ տէյիլ տիր . . .

Անծէլ.— Ատամ սէն տէ, հէր շէյ եօլընա կիրէր . . . սապըլը օլընըզ, իլէ-րուտէ էլպէթթէ պիր շէյէ գարար վէրիդ . . . Պէլթի պէն թէյգէ օլուրմը, քէֆ-տի սիննինտէ աղըր պիր ատամըն օ կէնճլիքտէ վէ օ կիւզէլիքտէ պիր գըզ իլէ էվէնմէսի թէհիքէսիզ օլմայաճաղընա գանտըրըպ տա պու նիյէթտէն վազ կէշիր-մէյէ մուվաֆֆագ օլուրմ . . . Պու հալտէ սիգին մէնֆաաթընըզա օլարագ մէզ-քիւր թասափուրընտան սարֆը նագար իտէճէք տիր . . . Էֆէր գօնթտը Շաթը-լիւքս՝ Մարթ կրանչանը զէվճէլիկէ թալէպ իթմէյէ լութֆ ու թէնէզզիւլ իտէճէք օլուր իսէ . . .

Ֆապիէն՝ պիր խահիլէ.— Մատմագէլ Մարթ իլէ թէէհիւլ իթմէք՝ սէնիմ էն սէվկիւլիւ արզում տըր վէ էօմիւլմին ըիֆահ ու սաատէթի օլաճագ տըր :

Անծէլ.— Էօյլէ իսէ իւմիտ իտինիզ . . . Պուռն պէն սիգէ սէօյլէյօրըմ, իւ-միտ իտինիզ . . . Շիմոի արթըզ այրըլալըմ, պէնիմ սիգէ սատըզ պիր միւթթէ-ֆիզ օլտըղըմը ունութմայընըզ . . . Լաքին պուռնը եալընըզ սիզ պիլինիզ, պու շէ բէք էլզէմ տիր . . . Էկէր իթթիֆագըմըզ չալ օլուր եախօտ հէր քէս անտէն շիւպհէ իտէր իսէ, պէն պիր շէյ եաբամամ, արֆըզ պիր շէյ եարմաղա իգթիտա-րըմ գալմագ :

Ֆապիէն.— Պու սըրըր քիմսէյէ սէօյլէմէյէճէլիմ, մատպմ, վէ սիգին տէ պէօյլէ եաբաճաղընըզ թէմամըյլա իւմիտ իթմէյէ ճէսարէթ իպէրիմ . . . —տէ-տիքտէ, Անծէլ՝ վատլէրլէ մէմուլ պիր թէպէսսիւմլէ ճէվապ վէրտի, վէ Ֆապիէնէ օյնասըղը օյուռն մուվաֆֆագիլէթը թամմէսինտէն զայէթլէ մէմուռն վէ մէսրուր օլարագ շէթիլտի կիթտի :

Ֆապիէն տախի տէրէճէի նիհայէտէ մէմնուն վէ մէսրուր պուլընըպ, գալպի՝ աշգ ու մուհապպէթ վէ շատիմանի իլէ լէպալէպ մէշհուն իտի :

Անժէլին իֆատաթը մահրէմանէսի խալիսէթինտէն շիւպհէ իթմէյէ Ֆապիէնին հիշ պիր սեպէպի օլմատըղընտան, քէնտիսինի սէվիլմիշ վէ եախօս սէվիլմէք իւզրէ պուլընմըշ զանն իթմէկէ հագգը վար իտի :

Պիր ազտան Մարթ իլէ գօնուշաճագ, վէ քէնտիսինի հայաթընտան զիյատէ սէվտիկինի վէ տիւնեանըն պիլճիւմլէ կէնճ գըզլարը միյանընտան եալընըզ քէնտիսինի գէվճէլիկէ ինթիխապ իթտիկինի մէրգուլմէյէ պէյան իտէճէքտի :

Պու ֆիքրէ մէպնի տօգթօրըն ախրէթլիք գըզընըն եանընա կիթմէքտէն պաշգա պիր շէյ տիւշիւնմէտիկինտէն, հէր թարաֆտա մէրգուլմէյի արայըպ տուրույօր իտի :

Ֆապիէն՝ Մարթըն Մատամ տը Շաթըլիւքս իլէ գօնուշաճագ տալըղընը կէօրէրէք, գօշտու օ իքի գատընըն եանընա կիթտի :

Մարթ՝ կիւլիւմսէյերէք. — Սիգի պէքէյօր իտիմ, էֆէնտի . . .

Ֆապիէն՝ հէյէճանը գալպիին տէֆ իթմէյէ շալըշարագ. — Նիճիւն, մատմազէլ :

Մարթ. — Համիւմին պուրատա պուլընտըղը իշիւն ալմըշ օլտըղըմ սըֆաթըրէմիյէյի թէրք իլէ, սէրպէսթճէ սիգէ պէյանը շիւքրան վէ միննէթտարի իթմէք իսթէրիմ :

Մատամ տը Շաթըլիւքս. — Սիգ գօնուշընըզ, էվլատլարըմ. մուհիպպէլէրիմտէն շուրատա պուլընտն Մատամ տը Սօլա պիր շէյ սէօյլէյճէյիմ, շիմտի եինէ եանընըզա կէլիւրիմ . . . — տէտի վէ իքի կէնճէրի եալընըզ պրագըպ չէքիւտի կիթտի :

Ֆապիէն՝ Մարթա խիթապէն. — Գօնուշարագ սալօնլարը պիր տօլաճագ իշիւն գօլուճա կիրմէյէ թէնէզզիւլ պուլուրըրմըսընըզ :

Մարթ՝ եէնիտէն կիւլիւմսէյերէք. — Մաէլմէմնունիյէ, էֆէնտի . . . — տէտի, վէ էլտիվէնլի էլինի կէնճ գօնթ տը Շաթըլիւքսին թիթրէյերէք քէնտինէ ուզաթտըղը գօլընա թագտը :

Ֆապիէն՝ մէրգուլմէ կէնճ գըզը, պիր թագըմ կիւզէլ ուֆագ աղաճլար վէ եէշիւթէլէրէ միւզէյէյն օլան վէ ազ գալապալըգ պուլընան պիր քիւշիւք սալօնա կէթիւրտի, վէ օրանըն թէնհալըղընտան պիլիսթիֆատէ Մարթա տօլրու էյիլէրէք, զայէթ եալաշ վէ րիգգաթէնկիւզ պիր սէտա իլէ տէտի քի,

— Սիգէ եարայապիլէճէք պիր վագթտա պիթթէսատիւֆ էթուալ մէյտանը իւզէրինտէ պուլընտըղըմա նէ՝ գատար մէմնուն օլույօրըմ, մատմազէլ . . . օ թէսատիւֆէ նէ՝ գատար տուվա իտիյօրըմ, պիլսէնիգ . . .

Մարթ. — Լաքին, էֆէնտի, զանըմ օ թէսատիւֆէ տուվա իթմէք՝ զիյատէ պանա րաճի տիր, զիրա օ թէսատիւֆլէ պանա իմտատա կէլտինիգ . . .

Ֆապիէն. — Պու թէսատիւֆէ պէն գատէրը իլահի տիյէճէյիմ . . . Պու թէսատիւֆ՝ պէնիմ հէնուզ մէճհուլըմ օլան էն լաթիֆ պիր հըսը պանա պէյան իթմէտի մի, վէ պուլըն պանա պէյան իտէրէք հայաթըմըն նէ օլաճաղընը գարար :

լաշտը՞րմատը մը . . . Մատմազէլ, սիդի կէօրտիւկիմ իւք տազիգատան իթիպարէն պէն սիպին օլտոււմ . . . Բուհըմ վէ գալլիմ սիդէ ախտ տիր, վէ էկէր գապուլէ թէնէզզիւ իտէր իսէնիզ, էօմր ու հայաթըմ տախի քեամիլէն սիդէ ախտ օլաճագ տրը:

Մարթ՝ պու աթէշլի սէօզլէրի քէմալը սիւքիւն իլէ վէ հէման իսթիլլրապ իթմէքսիզին տիյնէյօր իտի. սոգթօր թօմբսընըն իխթարաթը՝ մէրգոււնին իսթրընա կէլիյօր իտի:

Սախթ սոգթօր թօմբսըն՝ Մարթա հէման շէյլէ տէմիշ իտի:

—Սիզ կիւզէլ, բէք կիւզէլսինիզ, Մարթ, վէ բէրվանէլէրին պիր մոււմ ըշղընա ճէզպ օլընտրգլարը կիպի, զէնտօսթլար տախի իշպու կիւզէլիկինիզտէն ճէզպ օլընդպ էթրաֆընըզտա թօբլանաճագլար տըր . . . Պուշլար պրազընըզ սէյլէյէ-ճէքլէրինի սէյլէսինիլէր . . . Ըսթըլլահ ու թուպիրաթճա տէյլիլ իսէ պիլէ էսասէն եէքտիկէրինէ տայմա միւշապիհ օլան նութգլարընա նէ թէաճճիւպ վէ նէ տէ ինֆիալ իտինիզ . . . Ծիւզի պիր թէպէտտիւլաթլա տայմա պնը պիր հաւայը թէրէննիւմ իսէն պիր լանթէրնայը նասըլ տիյնէյէճէք իտի իսէնիզ, օ սէվտաքեարլարըն նութգլարընը տա էյօլէճէ կիւլէր եիւզ իլէ վէ սօուգ պիր թաւր իլէ տիյնէյինիզ . . . Իսթէտիքլէրի կիպի մանալար վէրէճէք լաթիֆ վէ լաքին էօթէ պէրի սէօզլէրիլէ ճէվապ վէրինիզ, վէ սիզէ ահմագ վէ կիւլիւնճ կէօրիւնտիքլէրինի քէնտիլէրինէ չագտըրըպ ֆարգ իթտիրմէքտէն սագընընըզ . . . Պիր ազ նազ ու իշվէ, վէ պիր ազ տա մէհարէթլէ պու եօլտա մոււմէլէ իթտիկինիզտէ, հիշ պիր տիւշմանընըզ օլմայաճագ վէ բէք չօգ տօսթընըզ օլաճագ տըր . . .

Մարթ տա քէնտի քէնտինէ շէյլէ տիւշիւնիյօր իտի:

—Տօգթօր սօղրու կէօրիւյօր իմիշ . . . պէնի սագընտըրմասընտա հագլը իմիշ . . . Էն էվվէլ պէնիմլէ գօնուշըպ լագըրտը իտէն տէլիգանլը՝ հէման պանա ալագա իթտիկինի պէյան իտինճէ, արթըգ պուշըն գօյուսը կէրիտէ օլտըղընա շիւպհէ օլընամագ . . . Շիմտի սօգթօրըն իխթարաթընա թէմամըյլա թէվֆիզը հարէքէթ իտէյիմ . . . պու պիր գօլայ շէյ տիր . . .

Էօքսիւզ գըզ՝ պու թէֆէքքիւրաթա տալարագ սուս տուրմագտա վէ պաշընը աշաղա էյմէքտէ իտի:

Ֆապիէն՝ պու սիւքիւթտէն պօզուլարագ. — Լութֆէն սէյլէյինիզ, մատմազէլ, նէ՞ տիւշիւնիյօրսընըզ:

Մարթ. — Պանա սէյլէտիկինիզին իւզէրինէ տիւշիւնիյօրըմ:

Ֆապիէն. — Ինանմագըսընըզ պանա . . .

Մարթ. — Պէն ասլա եալան սէյլէմիշ օլմայըպ, ալէմի տէ գալլիմ կիպի պիրիլիմ . . . Նիշիւն սէօգիւնիզէ ինանմայըպ տա սիզի թահգիր իտէյիմ:

Ֆապիէն. — Սիզ էլմասրարէ պիր գըզսընըզ, մատմազէլ . . . Ահ, էվվէթ, աչգ ու մուհապպէթիմէ ինանընըզ . . . պու աչգ ու մուհապպէթ սամիմի տիր, հայրէթ վէ ըիայէթ վէ ուպուտիյէթտէն իպարէթ տիր, էլհասըլ սիզէ լայըգ պիր աչգ ու մուհապպէթ տիր . . . Պու տէտիկիմէ ինանընըզ, վէ կիւնիւն պիրինտէ էյլէ պիր աչգ ու մուհապպէթլէ մուգապլէ իտէպլիլէճէկինիզի լութֆէն պանա սէյլէյինիզ . . . Սէյլէյինիզ, գօնթէս տը Շաթըլիւքս օլմաղա մուվաֆագաթ իտէճէ՞քմիսինիզ . . .

Մարթըն վիճուածը անիտէ թիթրէտի :

Սուս տուրուպ պաշընը եէնիտէն չօնիւնէ աստը :

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս օլմասընը թէքլիֆ իթմէքտէ օլան Ֆապիէնին եանը պաշընտա մէրգումէ գըզ՝ եալընըզ Բւլ իսմի քէնտիյէ մալիւմ օլան վէ խաթրընա կէլտիքճէ գալսիւնի չարքընտըյա տիւչար իտէն տէլիգանլըյը տիւչիւնիյօր իտի :

Ֆապիէն տախի քէնտի քէնտիւնէ . — Տօգթօրըն իւրսըմը օլան գարը պաշնա սէօյլէտի . . . գըզ էկէր իւթիյարը սիւքիւթ իտէր իսէ , պու սիւքիւթ՝ համի-սինտէն գօրգտըլը իչիւն տըր . — տէտիքտէն սօնղրա եիւքսէք սէտա իլէ . — Նի՞չիւն սիւքիւթ իտիյօրսընըզ , մատմապէլ . Նի՞չիւն ճէվապ վէրմէյօրսընըզ . — տէյու սիւվալ իթտի :

Մարթ՝ քէնտիւնէ պիր ճէվապ վէրմէյէ գարար վէրիպ գահգահա իլէ կիլէ-րէք . — Այ էֆէնտիւմ , պէօյլէ չաբուչապ սիյէ նա՞սըլ ճէվապ վէրէպիլիլիւմ . . . սիյէ պիր աղ շօգ աճէլէ խաթիյօրսընըզ , տէյիլ՝ մի . . . Պու կիւն իքինճի տէֆա պիրպիրիլիլի կէօրիւյօրըզ , հէման հայաթըմը սիյիւն հայաթընըզա րապթ իթմէք-լիկիմի թէքլիֆ իտիյօրսընըզ . . . այաղըմըն էօնիւնէ պիր գօնթէս թաճը վապ ի-տիյօրսընըզ . . . պու բէք կիւղէլ , բէք հապզ իտիլէճէք , բէք իֆթիխար օլընա-ճապ պիր շէյ տիր , լաքին բէք պիրտէն պիրէ վուգու պուլըյօր . . . Հիչ օլմագսա տիւչիւնիլէճէք վագթ պրագըլմալը տըր . . . Շիւպէնսիյ սըզ սըզ պիրպիրիլիլի կէօրէպիլէճէյիյ . . . իլէրուտէ պէօյլէ ճիտտի շէյլէր իւղէրիւնէ սահա ճիտտի պիր սուրէթտէ գօնուչապիլիլիլի . . . պէնճէ պու կէճէ , իքինճի միւլապթըմըզտա , պէօյլէ պիր գալապալըլըն արասընտա պու կիպի պիր միւքեպլէմէնին հիչ սըրասը տէյիլ տիր :

Մարթըն պու սէօզլէրի հիչ իւմիտապալս սէօզլէրէ պէնզէմէյօրլար իտի :

Լաքին Ֆապիէն՝ անլէրէ քէնտի իւթէտիկի կիպի միւսաթտ պիր մանա վէրտի :

Անթէլին թաստիգ ու թէէյիտ իթտիկի իւղրէ , Մարթ՝ շիւպէնսիյ քէնտիւնի սէվիյօր իտի ամմա գըզըզ մահճուպիյլթիւնտէն նաչի աղընը աչըպ տա պուըն իգրար իթմէյօր իտի . . . օ գատար չարուգ վէ էօյլէ պիր գալապալըզ արասըն-տա աչգ ու մուհապլէթիւնի իգրար ու պէյան իթմէք իւթէմէյօր իտի :

Պէօյլէ պիր շէյէ գօր իթմէք՝ գատընլարա իյֆասը լազըմ կէլէն իլթիֆաթ ու նէզաքէթէ մուղայիլ պիր ճինայլթ տիմէք օլաճաղընտոն , Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս պու ճինայլթի իճրա իթմէյէճէք , վէ վագթ ու սաաթընը ինթիխապ իթմէք իչիւն մէրգումէ կէնճ գըզը թէմամըյլա քէնտի հալինէ պրագսճապը :

Ֆապիէն՝ պրուընըն ալթընտան . — Պարի հիչ օլմագսա կէլիպ սիյի կէօրմէյէ միւսաատէ իտէճէքսինիլ , տէյիլ՝ մի . . .

Մարթ . — Օնա շիւպէն՝ մի իտէրսինիլ :

Ֆապիէն . — Սըզ սըզ տա կէլմէյէ միւսատտէ իտէրսինիլ , տէյիլ՝ մի :

Մարթ . — Հէր նէ՝ վագթ կէլիսէնիլ մէմնուէ օլաճաղըմ . . .

Ֆապիէն . — Սահի՞ մի տիր . . .

Մարթ . — Պէն հիչ եալան սէօյլէմէտիկիմի գաննըմ պիր քէրրէ սէօյլէտիւմ . . . ունութտընըզ մը . . .

Ֆապիէն՝ Մարթըն էլիւնի տուտագլարընա կէօթիւրէրէք աթէչը աչգ իլէ նիտա

խոռուկ. — Սիւղ պիր էլմասբարէ գըզսընըզ, պէն սիգի ճան ու ձորտէն սէվէրիմ. — տէտի :

Էօքսիւզ գըզ՝ պու նիտայը իշխոնճէ, զայրը իթիյարի օլարագ գաչարընը չաթտը, զիրա մէվգիսի ֆէնալաշըյօր խաի :

Մարթ՝ զօր իլէ կիւլիւմսէյէրէք. — Աֆվ իտէրսինիզ, պէն կիտէյիմ. սուարէնին պաղը թէֆէրուսթընա պազաճաղըմ, սիզ խէ միւսաֆիրլէրիմիգի ունութ. տըրտընըզ. — տէտի :

Կէնճ գըզ պու սէօյլէրի բէք լաթիֆ պիր սուրէթտէ սէօյլէմիշ օլտըղընտան, Ֆասիէն՝ պիր թէէսսիւրը տիլքիւ չայէ տիւ չար օլարագ մէրգուսէյի գօյվէրմէմէզ. լիք իտէմէտի :

Մասմազէլ Մարթ ուզանըզ կիթտիկինտէ, Ֆասիէն՝ պիր նազարը ոչգ ու մուհապպէթլէ արգասընտան պազա գալտը :

Մարթ՝ պիլմէքսիլին, զանն իտէրսին սէօզ պիրլիք իթմիշ կիպի, Ժագ իլէ Բասգալըն թէսապիւրաթընա՝ քէնտի ճէվապարըյա բէք կիւզէլ խըտմէթ իթմիշ իտի :

Անթէլ՝ իքի կէնճիւրին միւք եալէմէսինտէն հիշ պիր քէլիմէ գաչըրմագսըզըն թէքմիլինի տիյնէմիշ իտի :

Պու գարը՝ պալատէ զիքը օլընտան քիւ չիւք ազաճլարըն արգասընտա կիզլէնէ. բէք, հէր լաղըրալարընը կիւզլէճէ իշիթմիշ օլտըղընտան, հէր չէյ թէմամըյա սախթէ տօգթօր թօմբընըն իսթէտիկի կիսի ճէրէյան իթտիկինէ մէմուսն օլըյօր խաի :

Մարթ՝ Ֆասիէնին եանընտան այրըլտըղընտա քէնտի քէնտինէ. — Արասընտա եաչամագըղըմ լաղըմ կէլէն պու ալէմ պանա տէհէթ վէրիյօր . . . Մէվտիկիմ քիմէն նիշիւն կէլիւ պէնի պու ալէմտէն գուրթարմայօր . . . — տէյօր իտի :

Էօքսիւզ գըզ՝ պէօյլէ սէօյլէնէրէք թասամ սալօնընա կիթտի : Մէզքիւր սալօնտա պիւֆէ մասսալարը՝ կէճէ եարըսընտա միւսաֆիրլէրէ իքրամ իտիլէճէք էնվաի եէյէճէք վէ մէչուսպաթլա թէզգին օլընմըշ իտի :

Գոնթ աը թօնէրիէօնին սապըգ սըք քեաթիպի Բասգալ՝ օրատա սուրմուշ, սոն թէտարիքեաթա նէզարէթ իթմէքտէ պուլընըյօր իտի :

Մարթ. — Սիզէ պիր եարտըմտա պուլընապիլի՞ր միյիմ, միւսիւ Բասգալ :

Բասգալ. — Իգթիզամ եօգ տըր, մասմազէլ. անճագ պանա մուճիպը խօշ. նուտի օլապիլիւրսինիզ :

Մարթ. — Պու տահա՝ ալէա . . . Սիզէ մուճիպը խօշնուտի օլմագ զիշիւն նէ՞ եաբմագ լաղըմ տըր :

Բասգալ. — Բաթըրտըրը ճէմիյէթլէրէ ալըճամըշ օլտըղընըգտան, եօրքլմըշ օլմալընընըզ. պուրատա պիր ազ եօրկուսըզ ալընըզ տա սիզէ պիր չէյ իքրամ իտիյիմ :

Մարթ. — Մաէլմէմուսիյէ գապուլ իտէրիմ :

Բասգալ. — Էօյլէ խէ օթուրընըզ . . . սիզէ պիր գատէհ Բօրթօ չարապը իլէ կիւզէլ պիր մէզէ կէթիւրէյիմ :

Կէնճ գըզ սահիւհէն պիր ազ եօրկուսն օլտըղընտան օթուրտը, վէ Բասգալ քէմալը նէզաքէթլէ մէրգուսէ գըզա սէօյլէտիկի չէյլէրի իքրամ իթտի :

Նանէ սահիպի ժառ Լակարտ, եանի սախթէ տօգթօր Թօմբսըն՝ միւսափրէրին հէքսինէ տէ եէթիշիյօր իտի :

Մէրգոււմ հէր թարաֆը տօյաչըպ, հէր շէյի կէօզէթմէքտէ, քեաֆֆէի էր. քէքլէրէ պիրէր լաթիֆ սէօզ սէօյլէմէքտէ վէ գատընլարա տախի միւնասիպ իլթի. ֆաթլար վէ գօմբլիմէնթլէր եարմագտա իտի :

Ժառ՝ ուզագտան կէօզէթմէքտէ օլտըղը Ֆապիին տը Շաթըրիւքս իլէ Մարթարասընտա թէաթի օլընան սէօյլէրի իշիթմէքսիզին անլամըշ օլտըղընտան, օլ ճի հէթճէ իշէրին քէնտի իսթէտիկի կիպի ճէրէյան իթտիկինի պիլիյօր իտի :

Անթէլ՝ պիր արա սախթէ տօգթօրըն եանընտան կէշէրէք, եալաշ պիր սէտա իլէ. — Իշ բէք եօլընտա տըր, տէլիգանլը չըլկընճասընա գըղը սէվիյօր . . . Նէ՝ տինսէ եարաճագ, Չինէ կիթ տէնսէ կիտէճէք. — տէյիպ ժառըն միւթալէասընտա եանըմատըղընը իսպաթ իթտի :

Ժառ՝ մուգաֆֆէրանէ պիր թէպէսսիւմլէ. — Պիզ անը օ գատար ուզաղա կէօնտէրմէյէճէյիզ. — տէտի :

Պու սըրատա եարը կէճէ օլուպ սաաթ օն իթիյի վուրույօր իտի :

Օտաճըլըք իթմէքտէ օլան պիր սուֆրաճը. — Մ. Բօլ Ֆրօմանթալ. — տիյէրէք մէրգոււմըն կէլտիկինի խապէր վէրտի :

Սախթէ տօգթօր Թօմբսըն՝ եէնի կէլէն միւսափրիէ պագմոգ իշիւն հըզ իլէ արգասընա տէօնտիւ : Թէաճճիւպինտէն նաշի պիր հարէքէթտէ պուլընըպ, աղ գալսըն պիր տէ նիտա սալըվէրէճէքտի, գիրա մահվընա գարար վէրիլէն Բօլ Ֆրօմանթալ՝ օ վագթա գատար պիլմմ նէ՝ սէպէպլէ հագգընտա պիր թէվէճճիւհը շէտիտ իպրագ էյլէտիկի վէ խաաթալըղընը տէֆ իթմէկէ սէօզ վէրտիկի տէլիգանլը իտի :

Հալ պու քի ժառ Լակարտըն խալէճանը չաբուճագ կէշտի :

Մէրգոււմըն լիգգաթը գալպի՝ մէնաֆիի շախսիյէ ալէյհինտէ անճագ պիր սա. նիյէ գատար ուղլաշապիլիւր իտի :

Եալընըզ իամինի էյրէնմիշ օլտըղը պու տէլիգանլը քէնտի Նէ՝ ումուրը իտի :

Բօլ Ֆրօմանթալ՝ սըրֆի գօնթ Ֆիլիւր տը Թօնէրիէօնին միտալեալարընը համիլ օլանլար միյանընտա պուլընտըղը իշիւն իսթինաֆսըզ թէմեիզսիզ մահքիւմ օլմուշ իտի :

Ժառ՝ քէմալը մէհարէթլէ իսթիղրապ ու թէաճճիւպինի սէթր իլէ Բէյմն Ֆրօմանթալըն օղուընըն գարընընա գօշարագ վէ աշիքեար պիր շէվգ ու խահիլէ մէրգոււմըն էլինի սըգարագ. — Հօշ կէլտինիզ, սէֆա կէլտինիզ, սէվիլիւլէ էվլասըմ . . . Սիզի կէօրմէքտէն հէման մէէյուս օլմաղա պաշլայօր իտիմ . . . Նէ՝ գատար կէճիքթինիզ . . .

Բօլ. — Պունտան էրքէն կէլէմէտիմ, տօգթօր էֆէնտի, ալիմ Ալլահ պուենա բէք միւթէէսսիւֆիմ . . .

Ժառ. — Պու կիւն նաճըլսընըզ :

Բօլ. — Բէք էյիլիմ, սիզի թէէմին իտէրիմ . . .

Ժառ. — Վաղըա սօրտըղըմա պօշ շէյ իթտիմ . . . Եիւղիւնիզտէն պէլի տիր . . . պէնզինիզ եէրինտէ, կէօղլէրինիզ ռարլամագտա տըր . . . Բէնտի քէնտիմէ իֆթիխար իթմէյէ հագգըմ վար, գիրա աբ աշիքեար էյիլէմէքտէ պուլընըյօր սընըզ . . .

Բօլ. — Պէն տէ էօյլէ մէմուլ իտէրիմ, տօգթօր էֆէնտի . . . սայէնիզտէ քէս-
պը հայաթ, քէսպը սըհհէթ իտիյօրըմ . . . — վէ ալչազ սէս իլէ. — Հէմ տէ չիւպհէ-
սիզ քէսպը սաաաթէթ իտէճէյիմ . . .

Ժադ. — Լաքին եալընըզընըզ նէ՞ . . . քէտէրինիզին տէ կէլմէսինէ պէքլէր
իտիմ . . . կէլմէյէճէք մի :

Բօլ. — Կէլմէյէճէկէիլ մաէթթէէսսիւֆ պէյան իտէրիմ, տօգթօր . . .

Ժադ. — Նի՞չիւն էօյլէ . . . խասթա պիր շէյ տէյիլ եա՞ . . .

Բօլ. — Աըհհէթի պէր քէմալ տըր, լաքին պուրատա տէյիլ տիր . . . մէճպու-
րի օլարազ էյալաթտա պիր սէյահաթ իճրասընա չըգտը . . .

Ժադ. քէնտի քէնտինէ. — Պու նէ՞ ալէա շէյ օլմուշ . . . — տէտիքտէն սօնրա
եիւքսէք սէս իլէ. — Պու սէյահաթ չիւպհէսիզ իշ իչիւն օլմալը տըր, տէյիլ մի . . .
— տէտի :

Բօլ. — Խայր, էֆէնտի, մէմուրիյէթինտէն իյճապ իթմիշ պիր սէյահաթ տըր :

Ժադ. — Բէտէրինիզին մէմուրիյէթի պուլընտըզընը պիւմէյօր իտիմ, սէվկիւլիւ
էվլատըմ . . . պէն անը թէմամըյլա սէրպէսթ վէ միւսթադիլ պիր մէվդի սահի-
պի դանն իտիյօր իտիմ . . .

Բօլ. — Բէտէրիմ՝ էյալաթ քիւթիւպխանէլէրի միւֆէթթիշիկիլէ մէարիֆ նէ-
զարէթինէ մէրպուլթ տըր . . . տէվր ու թէֆթիշ իչիւն թաշրայա կիթտի . . .

Ժադ. — Տիմէք պիրտէն պիրէ եօլա չըգտը, էօյլէ՞ մի :

Բօլ. — Էվվէթ, պիրտէն պիրէ :

Ժադ. — Բէտէրինիզին էլինի սըգամազ վէ սըհհէթ ու աֆիյէթինիզին սիւրաթը
թէրազգիսինտէն տօլայը քէնտիսինի թէպրիք իթմէք մէսէրրէթ ու մահզուզիյէ-
թինտէն պէնի մահրոււմ իտէն պու զայպուպէթէ չօգ թէէսսիւֆ իտէրիմ . . .
Ջաննըմա կէօրէ, պէնիմ թէնպիհաթըմը հարֆիյէն իճրա իթմէնիզ խուսուսընտա
րէտէրինիզ եարտըմ իթմիշ տիր . . .

Բօլ. — Պէօյլէ պիր եարտըմտա պուլընմաղա լիւզոււմի օլմամըշ տըր . . . Պէ-
նիմ սիզէ էմնիյէթը քեամիլէմ օլտըզընտան, թէնպիհաթընըզը թէմամըյլա իճրա
իտիյօրըմ . . .

Ժադ. — Պէնիմ թէնպիհաթըմ եալընըզ թէնիինիզին խասթալըզլարը իչիւն տիր,
սիզտէ իսէ թէտալի օլընսճազ ճան խասթալըզլարը տախի վար իտի . . . իլաճը
պուլընտը՞ մը :

Բօլ. — Էվվէթ :

Ժադ. — Պու իլաճը սիզէ քի՞մ վէրտի :

Բօ. — Թէսաաթիլէ պուլընտը :

Ժադ. — Սէվկիւլիւ էվլատըմ, պու պիր մուամմա տըր . . .

Բօլ. — Մուամմանըն թապիրինի սիզէ սէօյլէյիմ. սէվտիկիմի թա ուզազլարտա
արայօր իտիմ . . .

Ժադ. — Էյ սօնիւրա՞ :

Բօլ. — Մէկէր թա եազընըմտա իմիշ . . .

Ժադ. — Նէ՞րէտէ իմիշ . . . Ա՞, աֆվ իտէրսինիզ . . . պէլքի տէ պու սիւ-
վալիմ միւնասէպէթսիզ տիր . . .

Բօլ. — Սիզին հիջ պիր մուամէլէնիզ միւնասէպէթսիզ օլամազ . . . Բի՞նտիսին-
տէն հիջ պիր շէյ սըրըր սազլամայաճաղըմ էկէր պիր քիմսէ վար իսէ, օ տա սիզսի-

նիզ . . . Էսրարըմը էն էվվէլ սիգէ սէօյլէյէճէյիմ, լաքին պու սըրրըմը տիյնէմէ-
նիզի ռէճա իթմէզտէն էվվէլ, սէվտիկիմ գըզըն՝ քէնտիսինի սէվմէքլիկիմէ պանա
միւսաատէ իտուպ իթմէտիկինի անլամադ իսթէրիմ . . .

Ժազ . — Պու բէք տօղրու տըր . . . Պու ճէվապընըզ՝ իհթիյաթքեարըզ տէ-
նիլէն վէ ղայէթ նատիր իւլ վիւճուտ օլան պիր հիւսնիւ անլազըն սիգտէ մէվճուտ
օլտըղընա պիր իսպաթ վէ տէլիւ տիր . . . Սիզ մէսուտ օլաճազսընըզ, սէվկիւլիւ
էվլատըմ . . . Սիզ մէսուտ օլմաղա լայըգսընըզ . . . — ալչադ սէս իլէ իլավէ ի-
տէրէք . — Անճազ չարուզ տալրանընըզ, զիրա հէր նէ գատար կէնճ իսէնիզ տէ,
տօգսանըզ եիւզլիք իսթիյարլարտան տահա զիյատէ պիր այաղընըզ չուգուր-
տա տըր :

Բօլ՝ պուլընտըղը սալօնտա վէ տիկէր իքի եան սալօնլարտա տէօրթ թարաֆա
կէօզ կէզտիրմէքտէ իտի :

Մէրգուլ տէլիգանը՝ թօթ թօթ պիրիքմիչ օլան միւսաֆիրլէրին արասընտա
«Սէօյիւտլիք բէրիսի» օլան վէ քէնտիսինի մէֆթուլը ալգ իտէն տիլպէր կէնճ գը-
ղը արայօր իտի :

Մէրգուլմէ գըզ հէր հալտէ օրատա օլմալը իտի . էօյլէ պիր շէնլիք ագչամբսը
օրատա պուլընմամաղլըզ իտէմէզ իտի . . .

Ժազ՝ Բօլըն՝ տէօրթ թարաֆընա պագընմասըյա ֆիքրի նէ օլտըղընը էյիճէ
անլայարադ . — Նէ՞ արայօրսընըզ, սէվկիւլիւ էվլատըմ :

Բօլ . — Մութլազա պիրինի արամայօրըմ, տօգթօր էֆէնտի . միւսաֆիրլէրի-
նիզ միյանընտա պիրտիք պիր քիմսէ եօ՞դ մը տըր տէյու պագըյօրըմ . . .

Ժազ . — Էլպէթթէ գօնուչաճազ պիր ատամ պուլապիլէճէքսինիզ, զիրա չօգ
միւսաֆիրլէրիմ վար տըր . . . Բարիզլիլէր՝ տավէթիմէ լութֆէն իճապէթ իթմիչ
օլտըզլարընտան, պու պապտէ քէնտիլէրինէ բէք զիյատէ միւթէնքքիւր վէ մին-
նէթտարըմ . . . Գալապալըզ արասընտա մութլազա տօսթ վէ ահպապա թէսա-
տիւֆ իտէճէքսինիզ . . . Թաամ սալօնընըն գաբուլարը չիմտի ալըլտը . . . սիզի
պիւֆէյէ կէօթիւրէճէյիմ, լաքին էն էվվէլ սիզի պէնիմ էօքսիւզ գըզա թագտիմ
իթմէլիյիմ :

Բօլ՝ մէսէրրէթինտէն նաշի թիթրէտի, լաքին քէնտի քէնտինի թուլթապիլտի .
Սախթէ տօգթօր թօմբսըն՝ մէրգուլ տէլիգանընըն իշպու հէյէճանընը հիչ
ֆարգ իտէմէտի :

Բօլ՝ սախթէ պիր սիւքիւնէթլէ . — Պու թագտիմ՝ պանա պիր շէրէֆ տիր,
տօգթօր էֆէնտի . . .

Ժազ՝ կէնճ պիր գըզ իլէ գօնուչարադ թաամ սալօնընտան տիչարը չըգմադ-
տա օլան մատմազէլ Մարթը կէօսթէրէրէք . — Իշթէ պէնիմ էօքսիւզ գըզ տա օր-
թայա չըգտը . . . Թամ վագթընտա կէլյօր . . .

Բօլ Ֆրօմանթալ՝ «Սէօյիւտլիք Բէրիսինի» եաս էլպիսէլէրիլէ տահա բարլազ
վէ տահա տիլպէր կէօրիւնմէքտէ օլտըղը հալտէ օրթայա չըգտըղընը կէօրիւնճէ,
այաղընըն ալթընտա տէօշէմէ սալանըյօր կիպի սալանտը վէ գալսի տիւչարը խա-
լէճան օլտու :

Մամաֆրիհի մէրգում տէրիգանը քէնտի քէնտիյի թութմագ իջիւն պիր ղայրէ-
թը գահրամանանէտէ պուլընտը վէ պու սայէտէ նաիլը մուվտֆիֆագիյէթ օլտու :

Մարթ՝ էլան գօնուշմագտա օլտըղը հալտէ , մէրգուման իթի էրքէյէ պագ-
մագսըզըն անիէրէ եագլաշմագտա պուլընըյօր իտի :

Մէրգումէ գըզ՝ սօգթօրըն թարաֆընտան կէշէճէկի սըրատա , Ժագ՝ ուսու-
ճաճըզ մէրգումէնին գօյուլնա սօգուշարագ ,

— Միւսաատէ իտինիզ , սէվկիւլիւմ Մարթ , խալիս տօսթլարըմտան պիրինին
մախտումընը սիզէ թագտիւմ իտէյիւմ . . . — տէյինճէ , կէնճ գըզ տուրտու , վէ օ
սըրատա Բօլըն էօնիւնտէ սուրան սախթէ սօգթօր թօմսընըն եիւզիւնէ պագտը :

Ժագ՝ պիր թարաֆա տուրարագ սէօզիւնէ տէվամ իլէ . — Միւսիւ Բօլ Պրօ-
մանթալ տըր . . . — տէսի :

Տօգթօր պուլըն տէր տէմէզ էօքսիւզ գըզ կէօզլէրինի եօգարը գալտըրըպ Բէյ-
մօն Պրօմանթալըն օլլունա պագտը , վէ քէնտի սէվտիկի տէրիգանըյը պիրտէն
պիրէ էօնիւնտէ կէօրիւնճէ , գանն իտէրսին թէքմիլ վիւճուտընա պիր աթէշը հայ-
րէթ սիրայէթ իթտի :

Մարթ՝ քիւշիւք պիր նիտա սալըվէրիպ , սօլ էլինի կէօյսիւնին իւզէրինէ գօյ-
տու , վէ էկէր Ժագ Լակարտ մէրգումէյի թութմասա գըզ սըրթ իւսթիւ եէրէ
տիւշէճէքտի :

Բօլ՝ մէրգումէյէ տօզրու սէյիրթիպ օնա սարըլմագ իւզրէ պիր հարէքէթ իթ-
տի իսէ տէ , պու տէֆա տախի րատէթինի ղայպ իթմէյիպ ագլընը պաշնա թօր-
լատը վէ քէնտի քէնտիյի թութարագ տուրտու :

Սախթէ սօգթօրըն զիհնինէ պիրտէն պիրէ պիր գըսգանճըզ շիւպէսի կիրէ-
րէք , հէյէճանը պիր սէտա իլէ . — Նէ՞ վար , սէվկիւլիւ Մարթ , Նէ՞ օլտընըզ . . .
Պու նիտա , պու խալէճան նէտէն իյճապ իտիյօր . — տէյու սիւվալ իթտի :

էօքսիւզ գըզ՝ քէնտիյի թութամայսճագ օլուր իսէ սըրըր մէյտանա չըգաճա-
ղընը անլատը :

Պու սըրըրըն օրթայա չըգմասըլա պուլնտան նէշէթ իտէճէք նէթայիճը վախի-
մէյի գըզ անիտէ ֆարգ ու ֆէհմ իթտի , վէ պիր պէօյիւք թէհիլքէնին սօն սաա-
թընտա խասսէթէն գատընլարտա կէօրիւնէն գուվլէթ ու միքնէթը ֆէվգէլատէյէ
տավէթ օգուտու :

Մարթ՝ կիւլէր եիւզ կէօսթէրիպ թէպէսսիւմ իտէրէք վէ եօգարը տիքիլէրէք .
— Պիր շէյիւմ եօգ , սօգթօր էֆէնտի . . . պայկընըզ կիպի պիր շէյ իտի , չաբու-
ճագ կէշտի :

Ժագ . — Չաբուճագ՞ մը :

Մարթ . — Էվլէթ , չաբուճագ կէշտի . . . հիշ էսէրի պիլէ գալմատը . . .

Ժագ գաշլարընը չաթտը :

Կէնճ գըզըն վէրտիկի իյգահաթ՝ հէր նէ գատար շայանը գապուլ իտի իսէ տէ ,
քէնտի կիպի պիր սօգթօրըն խօշնուտ իտէճէք պիր սուրէթտէ պուլընմայօր իտի :

Պիրտէն պիրէ վագը օլուպ խուսուսիյլէ ազ սիւրմիւշ օլան օ պայկընըզ քէն-
տիսինէ բէք զարիպ վէ աճայիպ կէօրիւնիյօր իտի :

Ժագ՝ քէնտի քէնտիինէ . — Պու Նէ՞ տիմէք օլաճագ . . . աճապա արա եէրտէ
պէն օյունճագ մը օլմըշմ . . . աճապա Մարթ՝ քիմսէյի սէվմէտիկինի պանա

սէօյլէ տիկինտէ եալա՞ն մը աթոր, աճապա պու եալանը թութմադ իւզրէ՞ մի պուռունըյորըմ:—տիյէրէք չիւպհէ իլէ Բօլ Ֆրօմանթալըն եիւզիւնէ պազըյօր իտի:

Մէրգու՛մ տէլիգանը տախի՛ կէնճ գըզը կէօզիւյլէ եօթաճադ կիպի օլտըղընտան, գըզ՝ բարմաղընը տուտագլարընա կէօթիւրիպ սուս օլմասընը իշարէթլէ անլաթոր:

Բօլ.— Մատմազէլ, իւզէրինիզէ կէլէն ֆէնալըգ՝ հէյո նէ գատար ազ սիւրտիւ իսէ տէ, սիզէ թագտիմ օլընմազ շէրէֆ ու մէսէրրէթինէ նաիլ օլտըղըմ գէմանա թէսատիւֆ իթտիկի իշիւն բէք միւթէտսիւֆ օլտոււմ . . . պու ըստիմէի թէշրիշ ֆաթ՝ գիհնինիզտէ ֆէնա պիր խաթըրէ պրագաճադ տըր . . .

Մարթ՝ կիւլիմսէյէրէք.— Ասլա էօյլէ պիր զաննտա պուլընմայընըզ, էֆէնտի . . . էօյլէ պիր մուհաքէմէտէ պուլընմայընըզ, եօգսա հագգըմտա բէք ֆէնա պիր ֆիքը հասըլ իթմիշ օլտըրընըզ . . . Իւզէրիմէ կէլէն ֆէնալըգ հէմ կէշտի վէ հէմ տէ ունդլթըլտը . . . Խօշ կէլտինիզ սէֆա կէլտինիզ, վէ մատամ քի սիզ տօզթօր Մ. Թօմսընըն տօսթըսընըզ վէ պէն տէ օնա չօզ միննէթտարըմ, օ հալտէ պանա տա տօսթ օլընըզ.—տիյէրէք թապիի վէ նազիքեանէ պիր թավը իլէ էլինի Բօլա ուզաթոր:

Ժագ Լակարտ՝ տայմա շիւպհէլի, տայմա իշքիլի օլտըղը հալտէ, իքի կէնճէրին պազըլարընը կիօզէթմէքտէ, տուտագլարընըն գըմըտանըլարընը թէտգիգ իթմէքտէ, վէ պէօյլէճէ պիր շէյ ֆարգ խոհպիլմէք իւմիտինտէ պուլընմագտա իտի:

Լաքին սախթէ տօգթօր՝ Մարթըն սիւքիւնէթը հայինտէն վէ Բօլըն տա թավըն սէրպէսթանէ վէ թապիիսինտէն շաշըրմըշ, պիր շէյ անլայամամըշ օլմաղլա, քէնտի քէնտինէ տիյօր իտի քի,

—Պիր պիրինի թանըմաղլար իտի. օ հալտէ իհթիմալի եօգ քի գըզ անը սէվսին . . . պուռնտան գաթի նազար էկէյ պէն ալտանըյօրըմ տա անլէյ պիրպիրինի թանըյօրլար վէ գըզ պու տէլիգանըլը սէվիյօր իսէ պիլէ, պուռնտա ֆէնալըգ բէք օ գատար պէօյիւք պիր շէյ տէյիլ տիր . . . պէն շարուճադ զարազ ու ինթիգամըմա նաիլ օլաճաղըմ . . . վէ հէմ նէ՛ ինթիգամ . . . Բօլ Ֆրօմանթալ թէհլիքէլի տէյիլ տիր, էճէլ իլէ նիշանլը տըր . . . —տէտի իսէ տէ, ալնը եէնիտէն պրուշտը. կէօզ պէպէքլէրինտէ մահշիյանէ պիր բարըլթը հասըլ օլտոււ:

Մատմազէլ Մարթ պու բարըլթըլարը միւշահէտէ իտուպ, տէհէթինտէն նաշի թէքմիլ վիւճուտը պուզ քէսիլտի:

Պիր տէ նակէհան սախթէ տօգթօր Թօմսընըն շէհրէսինտէ թէմամըյլա պիր թէպէտտիւլ միւշահէտէ օլընտը:

Ժագ՝ էօքսիւզ գըզա վէ Բօլ Ֆրօմանթալա խիթապէն.— Է ճանըմ, չօճուգլար, էյիճէ գօնուշընըզ վէ պիրպիրինիզի թանըլընըզ, գիրսա շիւպհէսիզ պուռնտան պէօյլէ սըգ սըգ պիրպիրինիզի կէօրէճէքսինիզ . . . Պու կէնճ տօսթըմըն բէտէրի Մ. Ֆրօմանթալ՝ բէք զիյատէ ըիայէթ իթտիկիմ պիր ստամ տըր. ումարըմ քի պապա օլուլ՝ սըգ սըգ խանէմէ միւսաֆիր կէլմէք շէրէֆինի պէնտէն տիրիզ իթմէյէճէլքէր տիր . . . Թէքլիֆսիգճէ գօնուշընըզ . . . պիրպիրինիզլէ ալըշընըզ . . . Տապէթլիլէրիմին հէրսինին տէ խաթըրըն խօշ իթմէքլիկիմ շաղըմ կէլտիկինտէն, պէն կիտէյիմ, սիզ պիրլիքտէ գալըպ գօնուշընըզ . . . —տիյէրէք, սախթէ տօգ:

Թոր՝ իբի կենճէրէ պիր հարէքէթը իթիֆաթքեարանէ իպրազըյլա չէքիւտի կիթաի :

Պու քէրրէ Մարթ՝ տօգթօրըն լիսսն ու հարէքէթինտէն հիչ պիր չէյ անկա-
յամապրըղընք քէնտի քէնտինէ տիւքիւնտի :

Պու նա՛սըլ օլույօր քի քէնտիսինի Բօլ իլէ եալընըզ պրագըյօր իտի . . .
քէնտի թապիրի իւզրէ «թէքլիֆսիգճէ» գօնուչապիլէճէքլէր իտի :

Տօգթօրըն պու մուամէլէսի նէ՞ տիմէք օլույօր իտի :

Պու շիւպէլի վէ զայէթ տիրայէթի առամ աճապա սահիհէն քէնտիսինտէն
(գըզտան) ալտանըյօր մը իտի :

Քէնտիսինին վէրտիկի իյգահաթը աճապա տօգթօր գապուլ իթմի՞ մի իտի :

Բօլը կէօրտիւկինտէ սալը վէրտիկի նիտանըն սէպէպինտէն աճապա տօգթօր
շիւպէն իթմէյօր մը իտի :

Հալ պու քի գըզ՝ ուզուն ուզատիյէ պու թէֆէքքիւրաթա տալամատը , զի-
րա Բօլ Ֆրօմանթալ քէնտիսինէ տէտի քի ,

— Մատմագէլ , լութֆէն գօլուճա կիրիպ պէնիմլէ պէրապէր սալօնլարը տօ-
լաչմագ իսթէ՛րմիսինիզ , էկէր շէնլիկի սիզին ըէֆագաթընըզտա թէմաչա իտէճէք
օլուր իտէմ , զիյնէթ պանա տահա կիւզէլ կէօրիւնէճէք տիր :

Պունա ճէվապ օլարագ Մարթ՝ քէնտի թիթրէյէն գօլընը Բօլըն լէրզէնաք գօ-
լընա կէշիրտի , վէ իբիսի պիրտէն գալապալըղըն իչինէ տալտըլար :

Ժագ՝ թօր օլմուչ գօնուչմագտա օլան պիր թագըմ միւսաֆիրլէրին արգա-
սընտա կիզլէնիպ ուզագտան մէրգուճան իբի կենճէրէ պագմագտա օլտըղը հալ-
տէ , քէնտի քէնտինէ տիյօր իտի քի ,

— Պէնիմ ըզտըրապը տէրուճիմէ պագարագ , մէրգուճէյի նէ՛ գատար սէվտի-
կիմի անլայօրըմ , Դըսգանճըգ տէհէթլի պիր մարագ տըր , գալպի կէմիրէն պիր
շիրթէնչէ տիր . . . Աճապա գըզ անը՞ մը թէրճիհ իտիյօր . . . Հա՛նիյա էօլլէ
օլսա . . . Օ տէլիգանըն էօլէճէք տիր : Անը էօլտիւրի իտէմ , արթըգ գաթիլ սա-
յըլմայաճաղըմ . . . ախըը ինթիգամ իթմիչ օլաճաղըմ :

Բօլ վէ Մարթ՝ գօլ գօլա վէրմիչ , սըգ սըգ թօբլանմըչ օլան միւսաֆիրլէրին
արալարընտան իլէրլէմէքտէ պուլընըյօրլար իտի :

Պու իբի կենճէրտէն հիչ պիրի՝ էն էվվէլ լագըրտը իթմէյէ ճէսարէթ իտէմէ-
տիկինտէն , իբիսի տէ հիչ ալըզարընը աչամայօրլար իտի :

Բօլ՝ նիհայէթ տէֆը սիւքիւթ իտէրէք՝ զայէթ ալչագ պիր սէտա իլէ . — Մատ-
մագէլ Մարթ , սիզէ նէ՛ գատար սէօլլէյէճէքլէրիմ վար տըր . . . — տէտիքտէ ,
էօքսիւզ գըզ ճէվապ վէրմէյտէն էվվէլ պաչընը ուսուլճաճըգ արգասընա չէվիրտի :

Մարթ՝ տօգթօր թօմքսընը կէօրմէյէրէք քէսալը չէվգ իլէ Բօլըն գօլընը սը-
գըպ — Կէլինիգ . . . — տէտի , վէ տէլիգանլըյլ պիր ազ էվվէլ Ֆապիէն տը Շա-
թըլիւքս իլէ միւլադաթ իթտիկի նէպաթաթլա միւզէյէն քիւչիւք սալօնա չէքտի
կէօթիւրտի , վէ լաքին օրատա տա տուրմայըպ Շարգ խալըրընտան մաժուլ պիր
բէրտէյի Եօգարը գալտըրտը , վէ բէք օ գատար այտընըգ օլմայան պիր սիւզէն օ-
տասընըն գաբուսընը աշտը :

Մարթ՝ Բօլ իլէ պէրապէր մէզքիւր օտատան իչէրի կիրիպ գաբուլը արգալա-
րընտան գաբատը :

Պուլնըն իւզէրինէ Բէյմօն Ֆրօմանթալըն օղլու՝ խալընըն իւզէրինտէ տիզ չէօք-տիւ, վէ էլէրինի կէնճ գըզա տօղրու ուզաթարազ, մէրգումէնին թա ճիկէրկեա-հընա գատար թէտսիր իտէճէք պիր սէտաի աչգ ու սէվտա իլէ,

— Սիզէ սէօյլէյէճէյիմ շու տըր, Մարթ. Վիզտէն պիր հիւքմ պէքլէրիմ. . . հայաթ ու մէմաթ հիւքմի. . . » — տէտի:

Էօքսիւզ գըզ պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթրէմէքտէ օլուպ, ճէվապ վէրմէ-յօր իտի:

Բօլ սէօղիւնէ տէվամ իլէ. — Անլատըմ քի սիզ գօրգույօրսընըզ. . . պէնիմ սիւքիւթ իթմէմ լազըմ կէլիյօր. . . պիր հարէքէթը մէկյուսանէ իլէ պանա սուս օլ տիյեր իտիւիզ. . . Պիննէֆս պու հարէքէթիւնիզ՝ պէնիմ ֆիքրիմի անլատըլը-նըզը պանա իսպաթ իթմիշ տիր. . . Էվվէթ, սիզ բէք էյի պիլիրսինիզ, պէն սիզի կէօրտիւմ, վէ իւք կիւնտէն, իւք սաաթտան վէ իւք տագիգատան սիզի սէվտիմ, սիզ իսէ պրագըպ կիթտինիզ վէ հիշ պիր իզ վէ էսէր պրագմատընըզ. . . Պէնիմ իչիւն սիզի ղայպ օլմուշ գանն իթտիմ, վէ մէյուս օլարաք, էլէր սիզի պիր տահա կէօրմէյէճէք իսէմ ճանըմը ալմասընը ձէնապը Հազգտան նիյազ էյլէտիմ. . . Հազգ թէշալա շիւպէսիզ պէնի աճըյօր վէ եաշամագլըղըմ իսթէյօր իտի, զիրա սիզի սանա պուլտըրտը, սայքի էլիմտի թութուպ պէնի սիզին պուլընտըղընըզ եէրէ, իգամէթ իթտիկինիզ խանէյէ կէօթիւրտի. . .

«Տէրէճէի նիհայէտէ մէսրուր մը օլաճաղըմը, եօգսա տէհէթլի պիր սուրէթ-տէ իւմիտսի՞զ մի. չըգաճաղըմը պիլմէյէրէք գալգտըմ կէլտիմ:

«Բուհ ու գալպիմ քեամիլէն սիզէ աիտ տիր. . . Հէր նէ տէ վուգու պուլ-սա, բուհ ու գալպիմի սիզտէն կէրի ալմայաճաղըմ, կէրի ալմագլըղըմ գապիլ օ-լամայաճաղ տըր:

«Սէօյլէյինիզ, աճապա իւմիտիմտէ բէք չօգ իլէրի՞մի կիթտիմ. . . Սէօյլէյինիզ. . . աճապա հուրր ու սէրպէսթ տէյի՞լ միսինիզ. . . Էլէր պէնի ասլա սէվմէյէճէք իսէնիզ, պուլըն պանա սէօյլէյինիզ, պէն սըզլաշմագսըլըն, թէշէքէի իթմէքսիզին ալըպ եիւրիւյի վէրէճէյիմ. . . Պուլըն պանա սէօյլէյինիզ, պէն ազ միւտտէթ մուզտա-րըպ օլաճաղըմ, զիրա պուրատան միւֆարէգաթ իթտիկիմտէ տօղրու մէզարա կի-տէճէյիմ. . . քէնտիմի չօլտիւրմէյէ ինթիյաճըմ օլմայաճաղ տըր. . . քէնտի քէնտիմէ էօլէճէյիմ. . . — տէյիպ սուս օլտու վէ ճէվապա պէքլէտի:

Մատմաղէլ Մարթ՝ պիր գաշ տագիգա սաշմա սաբան սէօղլէր, անլաշըլմազ իպարէյէր սէօյլէտիքտէն սօնղրա, նիհայէթ քէնտի քէնտիյի թօրլայըպ, թիթրէք էլէրինի քէնտիսի տալսի Բէյմօնըն օղլունա տօղրու ուզաթարազ, գըրըզ վէ լաքին անլաշըլըր պիր սէտա իլէ «Բօլ, սէվէրիմ սիզի» իւշ քէիմէլիք իպարէյի թէ-լաֆֆուզ իթտի:

Բօլ՝ պուլըն իշտինճէ պիր սըշրայըշտա եօգարը գալգտը, թիթրէմէքտէ օլան «Սէօյիւտիք Բէրիսինի սըգը սըգը գուճաղլատը վէ քէմալը աչգ ու սէվտա իլէ մէրգումէյի կէօյսիւնին իւզէրինտէ սըգտը:

Իքիսի տէ պիր սէրմէսթի ըֆֆէթանէի պինիհայէ իլէ թիթրէյօրլար իտի:

Բօլ՝ սայըգլարճասընա. — Ահ, Մարթ, պէնիմսէվկիւլիւմ, ճանքարէմ Մարթ, սիզ պանա սաատէթը ֆէվգէլղայէ պախշ իտիյօրսընըզ. . . Ինսան օղլու հէր նէ պէօյիւք պիր մէսէրրէթ հըսս իտէպիլըր իսէ, սիզ անը պանա հըսս իթտիրիյօր-սընըզ. . .

Մարթ՝ ազընը պաշնա տէ՛վէրէրէք. — Սուս . . . Սլահ աշգընա օլսուն սուս օլընըզ . . . Է՛վէթ, պէն հէքսինի պիլիւրիմ . . . սիգին մէմուլ իթտիկինիգ- տէն զիյատէ պիլիւրիմ, զիրա պու խանէտէ տօգթօրըն օտասընտա իսմիմի վէր- մէքսիգին պէնտէն պահա իթտիկինիգ կիւն սէսինիգի իշիտիյօր, սէօյլէտիկինիգի ան- լայօր վէ հէմ մահգուէն հէմ մէսուտ օլույօր ինիմ . . . Է՛վէթ, սիգ պէնի ճան ու կէօնիւլտէն սէվէրսինիգ, պէն տէ պուէնա թէմամըյա մուգապէլէ իտէրէք սիգի սէվէրիմ, լաքին իքիմիգ տէ պու աշգ ու մուհապպէթի գալպլէրիմիգին էն տէրին պիր ետէրինտէ կիգլի սագլամալըյըզ . . . Պիր սէօզ, պիր հարէքէթ, պիր պազըշ՝ պիգի էլէ վէրմէմէլի տիր, թա քի կիւնին պիրինտէ սէրպէսթ օլայըմ . . .

Բօլ. — Սէրպէսթ մի . . . սէրպէսթ տէյի՛լ միսինիգ:

Մարթ. — Խայր, տէյիլիմ . . .

Բօլ. — Նա՛սըլ, նէ՞ կիպի:

Մարթ. — Եսխօտ տահա տօղրուսը զէնճիրիմի գօլայճաճըզ գօրարամամ . . .

Բօլ. — Ֆիքրինիգի անլայամայօրըմ:

Մարթ. — Տօգթօր Թօմսըն պանա ալագա իթմիշ օլտըղընտան, պէնի քէն- տիրինէ զէվճէ իթմէք իսթէյօր:

Բօլ՝ հայգըրարագ. — Քէնտիսի՛ . . . պուէն սիգէ քէնտիսի՛ մի սէօյլէտի . . .

Մարթ. — Քէնտիսի սէօյլէտի, լաքին սիգ միւսթէրի՛ն օլընըզ . . . պու չէյ օ- լամագ, օլմայաճագ տրը, զիրա պէն սիգի սէվէրիմ . . .

Բօլ. — Տօգթօրըն՝ իւզէրինիգտէ հուգուգը մուէթագամէսի վա՛ր մը տըր . . . գապիլը ինքեար օլմայաճագ պիր հիւքմ ու սէլահիյէթի վա՛ր մը տըր . . .

Մարթ. — Նէ պիր հուգուգը, նէ պիր սէլահիյէթի եօգ տըր, զիրա պէնիմ նէ խըսըմըմ, նէ տէ վասիի մէշրուըմ տըր . . . Լաքին պանա եալընըզ արգա օլ- մուշ, էօմրիւմին էն քէտէրլի պիր վագթընտա պէնի թէսէլլի իթմիշ տիր . . . Պէնիմ քէնտիսինէ պիր մուհապպէթը Ֆէրզէնտանէ, պիր շիւքրանը խալիսանէմ վար տըր . . . Պանա համիլիք, համիլէթքեարըզ իթտիկի իշիւն քէնտիսինէ հիւր- մէթ ու ըրայէթ իթմէկէ պօրճուլըմ, լաքին պէնիմ էն սէվիւլիւ մուհապպէթլէ- ըրիմի, գալպիլին հըսսիյաթընը քէնտիսինէ Ֆէտա իթմէյէ մէճպուր տէյիլիմ . . .

Բօլ. — Պէն իսէ հըսսիյաթըմը քէնտիսինէ աշմագ իսթէյօր իտիմ . . .

Մարթ. — Ա՛հ, պիր չէյ սէօյլէմէտիկինիգէ նէ՛ էյի եաքմըշընըզ . . . սագըն պիր չէյ սէօյլէմէյէսինիգ հա՛ . . . Տօգթօր պիգիմ աշգ ու մուհապպէթիմիգի շիւպ- հէլէնմէսին, Փարգընա վարմասըն . . . Պէնիմ խալէճանըմը կէօրտիւ . . . սէպէ- պինի արայօր . . . շիւսհէ իտիյօր, պուէնը բէք ալէա պիլիւրիմ, զիրա տիք տիք պիգէ պագտըղընտա, կէօզլէրինտէ պիր հալը զարապէթնիւմա միւշահէտէ օլընը- յօր իտի . . . Բօլ, պէնիմ սէվիւլիւ Բօլըմ, անտէն էյի սագընընըզ . . . խըրա ու գըսգանճըղընտան՝ թէ՛ չիքէլի պիր ատամ օլապիլիւր . . .

Բօլ. — Լաքին պու հալ ուգուէն սիւրմէք օլմա՛զ . . . սօնը կէլմէլի տիր . . .

Մարթ. — Շիւսհէսիգ էօյլէ տիր . . .

Բօլ. — Էյ Նա՛սըլ օլաճագ:

Մարթ. — Պանա էմիյէթ իթմէք իսթէ՛րմիսինիգ . . . պէն նէ եարարասմ օնա ըագի օլուրմըսընըզ . . .

Բօլ.— Պու՛նը սօրմադ լազը՞մ վը . . . էլպէթթէ իսթէրիմ, էլպէթթէ րազի օլուրըմ, հէմ տէ ճան զէ կէօնիւլտէն րազի օլուրըմ . . . էմը իտինիզ, իթաւթ իտէճէյիմ . . . Նէ՞ եարմադ լազըմ տըր . . .

Մարթ.— Բէք գօլայ պիր շէյ . . . Տայդիս պէնի տիւշիւնինիզ . . . միւմքիւն օլտըզը գատար սըզ սըզ պուրայա կէլինիզ, լաքին աչըզ կիպի տէյիլ, միւսաֆիր, խպնէ տօսթը կիպի կէլինիզ . . . Պէքլէյինիզ քի սիզէ պիր իշարէթ եարայըմ . . . Պէն սէրպէսթ օլաճաղըմ . . . արթըզ օ զէման հիշ պիր գօրգուճըզ օլմայաճադ տըր . . . լազըրտը իտէպիլէճէքթինիզ . . .

Բօլ.— Տէտիկինիզ տօղրու տըր, տէյիլ՞ մի. զանն օլընտըզը կիպի սիզ տօգթօր թօր թօմսընըն էօքսիւզ ախրէթիք գըզը տէյիլսինիզ . . .

Մարթ.— Պէն պիր ֆադիր էօքսիւզ գըզըմ, օ պէնի եանընա ալըպ սէֆալէթտէն գուրթարտը . . . էկէր օ օլմազսա իտի, ինթիմալ քի սլու կիւնքի կիւնտէ վիւճուտըմ օլմազ իտի . . . Կէօրիւյօրմըսընըզ, քէնտիսինէ միննէթտարըմ պու՛նը ինքեար իտէմէմ . . .

Բօլ.— Մարթ, պէնի տիւշարը խէվզ ու տէհչէթ իտիյօրսընըզ . . .

Մարթ.— Նի՞շիւն, սէպէ՞պ . . .

Բօլ.— Տօզթօր՝ սիզին իւզէրինիզէ էօյլէ պիր հիւքմ ու թէէսիր բէյտա իթմիշ տիր քի, սիզ պիլէ անըն նէ գատար վիւսաթ ու ճէսամէթի օլտըզընը պիլէմէյօրսընըզ . . . էկէր սիզի սէվլյօր իսէ, (վէ ինսան սիզի կէօրիւլ տէ սէվմէմէք գապիլ մի) քէնտիսինէ զէվճէ օլմազա սիզի մէճպուր իտէպիլէճէք տիր . . .

Մարթ՝ պիր թէպէսսիւմը մաղրուրանէ իլէ.— Պէօյլէ պիր շէյտէն ապա գօրգմայընըզ պէն հէր նէ գատար գայըֆ վէ գուզվէթսիկ իսէմ տէ, ազմը գազի վէ մէթանէթ սահիպէսիյիմ . . . Պու՛նա հիշ պիր գուզվէթի պէշէրիյէ զալէսէ չալա՛մազ . . . Պէն կէօնիւմի սիզէ վէրտիմ, արթըզ հիշ պիր վազթ կէրի ալմայաճաղըմ . . . էկէր պէնի տայմա սէվէր իսէնիզ, սիզէ զէվճէ օլաճաղըմ . . . էկէր պէնի արթըզ սէվմէյէճէք օլուր իսէնիզ, պէն տէ քիմսէնին օլմայաճաղըմ . . .

Բօլ՝ պու սէօղլէրտէն սէրմէսթ օլարադ.— Մարթ, սէվկիւլիւմ Մարթ, պիլէ միշ օլընըզ, իւմիտիմ եալընըզ սիզտէ տիր . . .

Մարթ.— Պու իւմիտ ապա պօչա չըգմայաճադ տըր . . . —տէտիքտէն սօնդրա ալնընը մէրգուլ տէլիգանլըյա ուզաթըպ իլապէի կիւֆիթար իտէրէք.— Եիւրէքլի օլընըզ, էյ պէնիմ նիշանլըմ . . . Եիւրէքլի օլընըզ.—տէտի . . .

Բէյմօն Ֆրօմանթալըն օղլու՝ տուտազլարընը Մարթըն ալնընտաքի ալթու՛ն սըրմա սաչլարընա տօգու՛նտըրընճա, կէնճ գըզըն գալսի հօրլամազա պաչլատը՝ Պատէհու մէրգուլմէ գըզ՝ տէլիգանլըյա խիթապէն . . .

—Շիմտի արթըզ կէլինիզ . . . պիզիմ պիրիքտէ զայպ օլտըզըմըզ ֆարգ օլընմասըն . . . —տիյէրէք իթիսի պիրտէն եէշիլիքիլ քիւշիւք սալօնա տուլտուլ իթտիլէր . . .

Մարթ.— Պուրատա պիր պիրիմիզտէն այրըլալըմ, լաքին ունութ մայընըզ . . . Պէն սէրպէսթ օլտըլըմտա, պու՛նը պիր իշարէթլէ սիզէ պիլտիրէճէյիմ . . . —տէտի . . .

Բօլ՝ Մարթըն էլլէրինի սըզտը. Մարթ տախի նապիքեանէ պիր սուրէթտէ վէ

քէմալը աչգ ու քէվտա իլէ մուգապէլէ իթտի վէ միւսաֆիրլէրին արասընտան սը-
վըշար կիթտի :

Բօլ Ֆրօմանթալ՝ Սէյիւտլիք Բէրիսիսին սէվապըզը ահվալի հագգընտա
պու շէյլէրի իշիտէրէք , պիւթիւն էնտիշէ վէ գօրգուլարը միւնտէֆի օլմուշ իտի :

Մարթ՝ տօգթօր Թօմսընըն ախրէթլիք գըզը վէ եախօտ խըսըմը օլմայըպ ,
ատէթա ֆագըր վէ էօքսիւզ պիր գըզ իտի վէ մէրգուլ տօգթօր պու գըզը եա-
նընա ալմըշ իտի :

Տիմէք տօգթօր Թօմսընըն՝ մէրգուլ գըզ իւզէրինտէ հիշ պիր հագգը եօգ
իտի :

Տիմէք պու գըզ՝ կէօնիւնին իսթէտիկի ատամը ինթիխապ իտուպ անընլա
ագտը իգտիվաճ իթմէյէ թէմամըյլա հուրը ու մուխթար իտի :

Պու ատամ քէնտիսի օլտըղընա հիշ շիւպհէսի եօգ իտի , վէ Մարթըն ասլա
թէպտիլը էֆքեար իթմէյիպ վէրտիկի սէօղիւնտէ սատըգ գալաճալընը էյի պի-
ւիր իտի :

Իսթիգպալ քէնտիսին իտի , շիւպհէսիք քէնտիսին իտի . . .

Խայալատըղը սատտէթէ վասըլ օլմագ իշիւն , պիր ալ սապր ու թէհամմիւլ
իթմէսի լագըմ իտի :

Մարթ տախի քէնտիյի մէսուտ վէ պախթիյար հըսս իտուպ , Բօլը իշինէ տիւ-
շիւրմէք իշիւն տօգթօր Թօմսընըն հագըրլատըղը տէհէթլի տուգաղա շիւպհէսիգ
շըղըրթկան օլաճալընը ֆիքրինտէն պիլէ կէշիրմէյօր իտի :

Ժագ Լակարտ իլէ Բօլ Սօնիէ՝ քէնտի գաթլ ու թէլէֆը նուֆուպ իշէրինի
սօնընա գատար պաշա շըգարապիլէճէքլէ՞ր մի իտի :

Գօնթ ֆիլիք տը Թօնէրիէօնին վէրէսէսի՝ պիր թանէ գալմայընճայա գատար
փուրուլուպ թէլէֆ օլաճագլա՞ր մը իտի :

Պուշլար Ալլահըն պիլէճէկի շէյլէր իտի :

Բօլ՝ սալօնլարտա կէզինտիկի սըրատա պիրտէն պիրէ Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս
իլէ գարշը գարշըյա կէլտի :

Պու իքի տէլիգանը՝ մէգքիւր խանէտէ եէքտիկէրինէ թէսատիւֆ իտէճէքլէ-
րինի մէմուլ իթմէտիլէրինտէն , բէք զիյատէ իսթիլըրապ վէ թէաճիւպ իթտիլէր :

Պուշլար գօլ գօլա վէրիպ գօնուլաղա պաշլատըլար իսէ տէ , սագընըպ պիր-
պիրինէ հիշ սըրր աշմատըլար վէ տօգթօրըն եանընտաքի ախրէթլիք գըզըն իսմի-
նի հիշ վէրմէտիլէր :

Մարթ՝ սախթէ տօգթօր Թօմսընըն եանընա կիթմիշ իտի :

Ժագ՝ եիւքսէքճէ պիր սէտա իլէ — Նէ՞ , եալընը՞գ մըսընըզ , սէվիւլիւ գըզ-
ճըղաղըմ . պէնիմ կէնճ տօսթըմ Բօլը Նէ՞ եարտընըզ :

Մարթ .— Միւսիւ Բօլ՝ զաննըմ սիզին սուարէնիզտէ էյիճէ էյլէնմէք իսթէ-
մէքտէ օլուպ , պէն իսէ եասլը օլտըղըմ հասէպիլէլ րազս իտէմէյէճէկիմտէն , անը
սիզին տիկէր գատըն միւսաֆիրլէրինիգէ թէրք իթտիմ :

Ժագ .— Կիւզէլ պիր «գալալիէ» տիր , տէյի՛լ մի :

Մարթ՝ միւքէմմէլ պիր գայտսըղըզ կէօսթէրէրէք .— Շիւպհէսիգ կիւզէլ տիր ,
լաքին բէք սուս տուրան պիր չօճուգ տըր . . .

Ժառ.— Ինչիմալ քի սիդին մուգափփէրանէ կիւզէլիկինիզէ մէրգուսը գոր-
գազ պիր հալէ տիւշար իթտինիզ . . .

Մարթ կիւլմէյէ պաշլատը :

Ժառ.— Նի՛ջիւն կիւլյօրսընըզ :

Մարթ.— Միւպալէզուլը իլթիֆաթ վէ գօմրիմէնթլէրինիզ իջիւն կիւլիւյօրսմ,
տօգթօր էֆէնտի : Էկէր գալլինիզ եւրէյինիզէ սահիհէն մութապըզ իսէյ պանա
բէք զիյասէ նազարը իլթիֆաթլա պազըյօրսընըզ . . .

Ժառ.— ալչազ պիր սէտա իլէ.— Պէն սիզի սէվէն պիր ատամըն կէօզլէրիլէ
սիզի կէօրիւյօրսմ, Մարթ . . . Պէն սիզի ճան ու տիլտէն սէվյօրսմ վէ սիզին
կիպի կիւզէլ պիր գըզա հայրան օլուպ պագարագ չըլաըրաճալըմ կէլիյօր . . . —
տէտի, վէ տահա շէտիտ ոլիւր շէվզ ու խալէճանլա սէօզիւնէ տէվամ իտէճէք իտի
իսէ տէ, Մարթ՝ մէրգուսըն սէօզիւնի գաթ իտէրէք :

— Տօգթօր . . . տօգթօր . . . մուգալէլէմիզի ունուլթըյօրսընըզ . . .

Ժառ.— պաշընը էօնիւնէ ասարագ.— Տօղրու սէյլէյօրսընըզ . . . ունուլթըյօր
իտիմ . . . Պուստան սօնիյա արթըզ ունուլթմայաճաղըմ . . .

Մարթ՝ Անժէլ իլէ պուլուշմագ իջիւն շէքիլտի կիթտի :

Վազթ կէչմէքտէ օլուպ, էբէյիճէ միւսափիրլէր սէօքիլիւպ կիտիյօրլար իտի :

Մատաւ տը Շաթըլիւքս իլէ օղրու Ֆապիէն պու կիտէնլէր միյանընտա պու-
լընըյօրլար իտի :

Մուսաիլէյհա գօնթէս՝ նաիլը մուվափփագիյէթ օլան ճէմիյէթինտէն տօլայը
տօգթօրը թէպրիք իթտի, վէ պու սըրատա ժազըն եանընտա պուլընան Մարթա
տախի պազը իլթիֆաթքեարանէ սէօզլէր սէյլէտի :

Ֆապիէն՝ ղայէթ ալչազ պիր սէտա իլէ կէնճ գըզա խիթապէն.— Պիւթիւն
սէյլէտիքլէրինիզ պուրատա հէքք օլընըպ եազըլտը, մատմագէլ . . . —տէտի :

Մարթ՝ նէ սէյլէտիկինի տէրխաթըր իթմէյէրէք, սատէճէ պիր կիւլիւմսէյիլ-
լէ ճէվապ վէրտի :

Պու թէպէսսիւմ՝ կէնճ գօնթը պիւսպիւթիւն սէրմէսթ իթտի :

Մէրգուս տէլիգանլը՝ սալօնտան չըգտըղընտա Անժէլէ թէսատիւֆ իտուպ,
մէրգուսէյէ սէլամ վէրէրէք մանատար պիր նազար իլէ օնա պագտը :

Իչպու սէլամա գարչըլըզ մէրգուսէ շիւման գարընըն պագըլը՝ աչըգտան աչը-
ղա «-իլէրիյէ վարընըզ վէ պանա կիւվէնինիզ . . . Պէն սիզէ պիր միւթթէֆիգէի
սատըգէյիմ . . . օնա կէօրէ իշինիզէ պագընըզ . . . —» մանասընտա պուլընը-
յօր իտի . . .

Պիր ազ սօնղրա Բօլ Ֆրօմանթալ՝ Ժառ Լակարտա եագլաշտը :

Ժառ.— Սէվկիւլիւ էվլատըմ, կիտիյօրսընըզ :

Բօլ.— Էվլէթ, ազիլիմ տօգթօր . . .

Ժառ.— Պու գատար չաբուզ նի՛ջիւն կիտիյօրսընըզ :

Բօլ.— Հչնուզ պիր ազ նամիգաճըմ, վէ թէնպիհաթընըզա իթատթ իթմիւշըլ-
մագ իջիւն կիտէյիմ պիր ազ րահաթլանայըմ . . . էյի եաբմըլ օլմամ մը :

Ժառ.— Էվլէթ, էյի եաբարսընըզ . . . աճէլէ իտիյօրսընըզ տէտիյիմ՝ էվսա-
հիպի օլտըղըմ իջիւն իտի, հէքիլիք սըֆաթըլա սէյլէմէյօր իտիմ : Սիզ պէնիմ
թարիֆ իթտիկիմ թէրթիպի թէմամըլա իճրա իտինիզ, վէ սէրիան վէ միւքէմիլէ

պիթ սուրէթ տէ քէսպը սըհհէթ ու աֆիյէթ իտէճէկինիդէ շիւպհէ իթ մլլինիդ . . .
Սըգ սըգ կէլիպ պէնի կէօրիւնիդ վէ պախուսուս խայրը խապէրի պանա չաբուգ
կլթիքինիդ . . .

Բօլ. — Նէ՞ խայրը խապէր, տօգթօր էֆէնտի . . .

Ժազ. — Մէսուտ օլտըղընըզա, սէվիտիկինիդէ էմին օլտըղընըզըն խայրը խա-
պէրինի իսթէրիմ, զիրա պու ալէմտէ սաատէթ, հազիգի սաատէթ՝ աչգ ու մու-
հապակէթ տիր . . .

Բօլ՝ նակէհան գըր գըրմըզը օլարագ, զալիսա իհթիյաթսըզճա պիր ճէվապ
վէրէճէթ իտի իսէ տէ, Մարթըն պիր պագըշը՝ սէօզիւ աղզընտա պրագտը :

Բօլ՝ քէքէլէյէրէթ. — Թէչէքքիւր իտէրիմ, տօգթօր էֆէնտի, պանա վիրտի-
կինիդ մէրագ վէ էհէմմլլէթտէն վէ հազգըմտա իթտիկինիդ թէմէնիյաթտան տօ-
լայը թէչէքքիւր իտէրիմ. թէմէնիյաթը մէղքիւրէնին վիւճուտ պուլաճաղընը իւ-
միտ էյլէրիմ . . .

Ժազ. — Պէն տէ շիւպհէ իթ մէյիս մէմուլ էյլէրիմ . . . Եինէ կէօրիւչէլիմ,
սէվիլիւլէ էվլատըմ . . . — տիյէրէթ էլինի Բօլա ուզաթտը :

Բօլ՝ ազ պիր խահլիլէ Ժազըն էլինի սըգտը, վէ Մարթըն էօնիւնտէ էյիլէրէթ
արզը թէվազու իթտի, վէ Մարթ տախի եէլրագէսինի եիւզիւնէ թութարագ եիւ-
զիւնին գըզարթընը գարատը. պատէհու Բօլ տիշարը չըգտը :

Սալնլար լէյտէրլէյ թէնհալաչմաղա պաչատըլար :

Մուզիգանըն սօն թէրէնիւմի խիթամ պուլտու :

Մուզիգանըլար տախի կիթտիլէր. Ժազ Լակարտ նիհայէթ Բասգալ վէ Անժէլ
իլէ եալընըզ գալտը :

Ժազ. — Սէքիզ կիւնէ վարմաղտան հէր շէյ խիթամ պուլմալը տըր :

Բասգալ. — Հէյր շէյ խիթամ պուլաճագ տըր. Եարըն Լա Ֆուին իլէ մէշղուլ
օլաճաղըմ. օ պիր կիւն տէ Ճինէվրայա հարէքէթ իտէճէյիմ . . . Պուռլարը եա-
րընճա արթըզ եալընըզ Ֆապիլէն տը Շաթըլիւքս իլէ Բօլ Ֆրօմանթալըն իշի գա-
լըր . . . Պուռլարըն իքիսի տէ էլիմիպտէ տիրլէր . . . Էկէր պուռլարըն տա իշինի
պիթիրի իսէթ, արթըզ եօլըմըզ աչըլըր, սէրպէսթ օլուրըզ . . . Միլիսնլարա սա-
հիպ օլուրըզ . . . Վագթ կէճ տիր, եախօտ տահա տօղրուսը էրքէն տիր . . .
Կիտէլիմ եաթալըմ, իսթիւրահաթա լիւզուլըմըզ վար արը :

Պու իւշ շէրիքլէր եէքտիկէրինտէն այրըլտըլար :

Մարթ՝ պիր ազ էվվէլ քէնտի օտասընա չէքիլիպ, քէնտիսինէ էօյլէ պիր մէ-
սէրիթը ազիմէ վէ նամէմուլէ պախը ու իհսան պուլուրմասընտան տօլայը Ճէնա-
պը Հագգա արզը շիւքրան իթմէթ իւզրէ տիզ իւսթիւնէ կէլմիշ, իպատէթէ պաշ-
լամը իտի :

Ժազ՝ ղայէթ մագվուլմ վէ հիտտէթլի օլտըլը հալտէ քէնտի օտասընա ազի-
մէթ իտէրէթ ըլլըզ չալար կիպի պիր սէս իլէ քէնտի քէնտինէ. — Գըզ օ տէլի-
գանլըլը սէվիթ. օ տէլիգանլը՝ մէրգումէ գըզը ղայպ իթմիշ իտի, շիմտի պուլ-
տու . . . Պուռլարըն իքիսի՝ սըրլարընը օրթայա վուրմաճագ իշիւն իսթէտիքլէրի
կիպի օյուռն օյնատըլար իսէ տէ, իշ այան աշիքեար մէյտանտա կէօրիւնիյօր իտի :
Նէ՞ տէ կիւզէլ ուլուշըյօրլար : Լաքին պէնի ալտաթամաղլար : Բօլ Ֆրօմանթալ
իքի տէֆա մահքիւմ օլմուշ տըր. — տէտի :

Բէյմօնն օղլուն՝ սախթէ տօգթօր Թօմարնըն զօնաղընտան տիշարը չըգարագ պիր արապայա րաքիպ Եւմուշ վէ Սէն-Լուի-ան լ'իլ սօգաղընտաքի խանէյէ շէք՝ միտին արապածըյա Թէնպիհ էյլէմիշ խոի։ Խանէի մէզըլւրտէ բէտէրի՝ իշ իւն մէշղուլ օլմագլա պէրապէր օղլունա պէքլէմէքտէ խոի։

Բէյմօն՝ սանտալեասընտան՝ գալգըպ օղլունա տօղրու կիտէրէք իյրատը սիւ-վալ իւն։ — Էյ նասըլ օլտու, սէվկիւլիւ էվլատըմ։

Բօլ. — Է՛հ, նասըլ օլաճագ, պապածըղըմ։ Էկէր պիր մէսուտ ասամ կէօրմէք իսթէր իսէն, պանա պագապիլիրսին . . .

Բէյմօն. — Տօգթօրըն եանընտաքի ախրէթլիք էօքսիւզ գըզը կէօրտիւն մի։

Բօլ. — Էվվէթ։ Գօրգուլարըմըզ խայսլի իմիշ . . . Սաատէթիմին հուսուլի մուհագգագ տըր . . .

Բէյմօն՝ օղլունըն մէսէրրէթինի կէօրիւպ կիւլիւմէյէրէք. — Տիմէք աշգ ու մուհապպէթինի տօգթօր Թօմարնա աշտըն, էօյլէ՞ մի։

Բօլ. — Պունը եարմագտան բէք սագընտըմ։

Բէյմօն թէաճճիւպ վէ էնտիշէ իւն նիտա իտէրէք. — Նի՞շիւն։

Բօլ. — Ձիւնքի քէնտիսինէ պէօյլէ պիր շէյ աշմագ՝ հէր շէյի ալթիւսթ խոուպ պօզմագ, պէլքի տէ հէր շէյի զայպ իթմէք տիմէք օլաճագ խոի . . .

Բէյմօն. — Պիր քէրրէ տահա սիւվալ իտէրիմ, պու նի՞շիւն։

Բօլ. — Տօգթօր Թօմարն իշպու աշգ ու սէվտատա պանա խասիմ վէ րագիւպ տիր։

Բէյմօն՝ գաշլարընը չաթարագ. — Սանա խասիմ վէ րագիւպ մի . . . քէնտի-սի՞ մի . . .

Բօլ. — Էվվէթ, պապածըղըմ . . . Պէնիմ կիւլի տօգթօր տախի Մարթու ա-լէագա իթմիշ, պէնիմ կիպի օ տախի մէրգումէ իւն էվլէնմէք իսթէյօր . . . — տէտի, վէ կէնճ գըզ իւն վագը օլան միւքեալէմէսինի հէման հարֆ պէ հարֆ նագլ ու թէքրար իթտի։

Բէյմօն Ծրօմանթալ՝ պիր տիգգաթը ֆէվգէլատէ իւն օղլունը տիյնէմէքտէ, վէ տիյնէտիքճէ եիւզիւնտէ պիր ալէամէթը հիւզն ու քէտէր միւշահէտէ օլըն-մագտա խոի։

Բօլ՝ բէտէրինին պու հալը քէտէր իշթիմալինի կէօրէրէք, հիքեայէսինին խի-թամընտա. — Լաքին նի՞շիւն պէօյլէ զամաք վէ քէտէրլի կէօրիւնիյօրսըն, պապա-ճըղըմ . . . Նի՞շիւն պէնիմ կիպի սէն տէ մէսուր կէօրիւնմէյօրսըն։

Բէյմօն. — Ձիւնքի պէնիմ իշէրիմտէն մէսուր օլմագ կէլմէյօր . . . Տօգթօ-րըն ըլգապէթը աշգը՝ պէնի օ գատար տիւշարը զամմ ու քէտէր խոյօր քի թա-րիֆ իտէմէմ . . . սէնին՝ տօգթօր Թօմարնլա չաթըմաղա մէճպուր օլման՝ սահի-հէն շայանը թէէսսիւֆ տիր . . . Մէրգուլ տօգթօր պիղի պիր խալիսէթլէ գա-պուլ իթմիշ օլտըղընտան, պու հալ՝ պանա բէք զիյատէ մուճիւլը թէէսսիւր օլ-մուշ տըր . . . Սէնի թէտալի խոուպ պագըյօր . . . անըն սայէսինտէ քէսպը սըհէթ ու աֆիյիթ իտէճէքսին . . . Քէնտիսինէ նասըլ ըզհարը շիւքրան վէ մին-նէթտարի իտէճէքսին . . . աշգ ու մուհապպէթ րագիւպի, վէ պինալն ալէյ տիւշ-ման օլարագ՝ մը . . . օնա էն պէօյիւք զիր մագարրաթը մուճիւ օլարագ՝ մը . . . սէվտիկի գարըյը էլինտէն ալարագ՝ մը . . .

Բօլ.— Լաքին, պապածըղըմ, Մարթ քէնտիսինի սէվմէյօր:

Բէյմօն.— Պուռը գըզ մը սանա սէօյլէտի:

Բօլ.— Էվլէթ, վէ եէմին իտէրէք սէօյլէտի . . . Պուռտան մաատա գըզ պա-
նա կէօնիւլ վէրմիշ տիր, անը նա՞սըլ սէվէր: Տօգթօր՝ քէնտիսինէ բէք չօգ էյլիք
եարմըչ օլտըղընտան, գըզ միննէթտար տըր, լաքին միննէթտարըղընը Ֆէտաթի
նէֆսէ գատար իլէրիյէ վարտըրամագ:

Բէյմօն.— Խիւլասաթի քէլամ, պու գըզ հուրը ու մուխթա՞ր մը տըր . . .

Բօլ.— Մանէն, էվլէթ, հուրը ու մուխթար տըր . . . մատտէթէն իսէ պա-
զը էսպապտան տօլայը հէնուզ հուրը ու մուխթար տէյլիլ տիր, լաքին եագընտա
հուրը ու մուխթար օլաճաղընը պանա վատ իթտի:

Բէյմօն.— Էօյլէ իսէ, էվլատըմ, գալպինին մէյլանընճա հարէքէթ էթ . . .
Աչք ու մուհապպէթ սէնի նէրէյէ սիւրիւյօր իսէ օրայա կիթ . . . Ալլան վէրէ իւ-
միտին սօչա չըգմասըն . . . Պանա վէրտիկին պու մալիւմաթտա մուճիպը խօշ-
նուտիմ օլան եալընըզ պիր շէյ վար տըր . . .

Բօլ.— Նէ՞ շէյ տիր քի, պապածըղըմ:

Բէյմօն.— Շու տըր քի, պու կէնճ գըզ էօքսիւզ վէ ֆագըր տըր, հիչ պիր
ֆամիլէասը եօգ տըր, վէ քիմսէ իլէ գարապէթ վէ թէալիւգի պուլընմամագտա
տըր . . . Պու գըզ ալէմտէ եարա եալընըզ օլտըղընտան, պիզի քէնտի քէնտինէ
մուհաքէմէ իտէճէք, վէ պիզիմ ալէյհիմիզտէ հիչ պիր շէյ տույամայտրագ, ինթի-
մալ քի պիզի անլայապիլէճէք տիր . . .

Բօլ.— Պապածըղըմ, օ գըզ սէնի մուհաքէմէ իթմէյէճէք . . . օ գըզ սէնի
սէվէճէք տիր . . .

Բէյմօն.— Ալլան վէրսին էօյլէ օլտուն . . . էօյլէ իւմիտ իտէլիմ, սէվկիւլիւ
էվլատըմ . . . Եօրկուն օլմալըսըն . . . կիթ պիր աղ իսթիրահաթ էթ, վէ պիզիմ
պիչարէ Մատլէնի միւսթէրիհ գըլմագ իչիւն սապան էրքէնտէն Գրէթէլլտէքի
խանէյէ կիթմէքիլի ունութմա, զիրա մէրգումէ գօճա գարը՝ սէնին կիզիլճէ ֆի-
րար իթտիկինի ֆարգ իտուպ, բէք ֆէնա պիր էնտիշէյէ տիւչար օլաճագ տըր . . .

Բօլ.— Հէման չիմտի գալգըպ կիթմէք իսթէյօրըմ, պապածըղըմ . . . կիւն-
տիւզին եաթըպ իսթիրահաթ իտէրիմ:

Բէյմօն.— Ֆէնա օլմագ . . . Ֆիրար իթտիկինի Մատլէնէ նագլ իթտիկինտէ,
սէնին՝ պէնի կէօրտիւկինի վէ չիմտի հէր շէյի պիլտիկինի . . . վէ պէնիմ տէ թէ-
մամըլա հուրը ու սէրպէսթ օլընճայա գատար, հէր նէ վագթ միւմքին օլուր
իսէ, պիր գաչ սաաթ օրայա կիտիպ իմրարը վագթ իտէճէկիմի մէրգումէյէ սէօյլէ:

Բօլ.— Տիմէք, պապածըղըմ, Մատլէն սէնին սըրրընը պիլիյօր ըմըչ, էօյլէ՞ մի:

Բէյմօն.— Քեաթֆէթի անվալիմ մէրգումէյէ մալիւմ իտի . . . պու գարը պէտ-
պալթըլըզլարըմը հէր կէօգիւլէ կէօրմիւշ տիր . . . էլէմ ու քէտէրլէրիմէ Ֆէտա-
քեար պիր մահրէմ օլմուշ տըր . . .

Բօլ.— աղլայաճագ տէրէճէտէ եիւրէյի գալգարագ.— Սէվկիւլիւ Մատլէն . . .
Ա՛հ, քէնտիսինի սէվտիկիմէ նէ՞ էյի եարմըղըմ . . . զաննըմ չիմտի քէնտիսինի տա-
հա չօգ սէվէճէյիմ:

Բէյմօն.— Հայտէ կիթ, սէվկիւլիւ էվլատըմ . . . քէնտիսին էյի էօրթ, զիրա

կէճէլէրի, խոստովայլէ սապահա գարշը չօգ սէրին վէ այազ օլուր, վէ Գրէթէյլէ վարընճա, պիւթիւն կիւն եաթ իսթիրահաթ էթ . . .

Բօլ.— Պէօյլէ եաբաճաղըմը վատ իտէրիւմ . . . Սէն պու սապահ Մատամ Շաթըլիւքսին խանէսինէ կիտէճէքսին, տէյի՞լ մի :

Րէյմօն.— Էվվէթ . . . սաաթ օնտա :

Բօլ.— Ալլահա ըսմարլատըգ, պապաճըղըմ . . .

Րէյմօն.— Վար սաղըղըլա, սէվկիւլիւ էվլատըմ, ինչալլահ եինէ կէօրիւշրիգ . . .

Բօլ՝ Րէյմօնա սարըլըպ պուս իթտի, ըսընմագ իչիւն իւսթինի գալընճա կիյինտի վէ եօլա չըգտը :

Քէօհնէ պիր արասպաճը օն պէշ Ֆրանգա քէնտիսինի Բօր Գրէթէյլէ կէօթիւրմէյէ մուվաֆադաթ իթտիկինտէն, Բօլ սապահ սաաթ ալթըտա օրայա վասըլ օլտու վէ ույգուսընտան գալգալըլ օլան Մատըլէնին իսթիղրապը աղիմինի մուճիպ օլտու :

45

Թամ սաաթ օնտա Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ Թուրնօն սօգաղընտաքի գօնաղա տգիմէթ իթտի :

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ ագչամքի սուարէտէն հէր նէ գատար պիր ազ եօրկուն իտի իսէ տէ, մէրգուճը սէրիան գապուլ իթտի :

Ֆրօմանթալ՝ իսթիտասընը գօնթէսէ թէսլիմ իթտի :

Մատամ տը Շաթըլիւքս իսթիտաի մէգքիւրը օգույուպ, պու պէտպաթ աւտամըն, պու մէէյուս բէտէրին նիտաի քէտէր ինթիմալարը քէնտիսինէ բէք զիյատէ տօգուկտըղընտան, կէօգ եալարընը թութամատը :

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ գրաաթըն խիթամընտա.— Սիզ պանա իւմիտ իտինիգ, սէվկիւլիւմ Րէյմօն. իսթիտանըղը պիր գաչ նուֆուզը տօսթլարա տէրքէնար իթտիրէճէյիմ, վէ պու ագչամ տօղրուճա ատլիյէ նաղըրընըն սըր քեաթիպինէ թէսլիմ իտէճէյիմ . . . Ոլլահ եարտըմճըմըզ օլտուն, վէ իւմիտ իտէլիմ :

Րէյմօն՝ գալպի շիւքրան ու մահմիտէթլէ մէշհուն օլտըղը հալտէ չէքիլիպ կիթտի, վէ զապըթա ըէիսինին էմրի մուճիպինճէ իչինէ պալատը :

Նէ՝ տէ միւշքիլ վէ զահմէթլի իշ իտի . . .

Էլտէ իր ուճը օլմագսըզըն պիր թագըմ պիլինմէտիք եօլար արասընտան քէօրքէօրընա կիտիլէճէք իտի :

Մէրգուճ զապըթա մէմուրընըն գուվվէի թէխայիւլիյէսի էքսէրիա եէրինտէ իտի իսէ տէ, պու իշտէ պիր շէյէ եարամայըպ հիշ պիր շէյ պուլամայօր, հիշ պիր շէյ ազլ իթմէյօր իտի :

Հէր ատըմտա գարշըսընտա պիր տուվարա չարըլըյօր իտի :

Գարանլըգ իչինտէ եօլընը շաղըրմըլ օլուպ, պուկնտա ուֆագ պիր ըլըգ պիլէ կէօրիւնմէյօր իտի :

Մէգքիւր գարանլըղըն իչինտէն չըգմագ իչիւն պիր եօլ վէ գարու արայօր իտի իսէ տէ պուլամայօր իտի :

Րէյմոն՝ Թուրնոն սօգաղընա կիթտիկի սըրատա սախթէ տօգթօր Թօմբսըն՝ Միրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնաղընտան չըգըպ Շէրշ Միտի սօգաղընտա, սօն թէ-լէֆ իթտիկի պիշարէնին վալիտէսինին խանէսինէ կիտիյօր իտի :

Հէքիմիք սըֆաթըլա մէրգուամէ գատընը թէտավի իթմէլի իտի :

Տօսթըգ սըֆաթըլա մէրգուամէլի թէսէլի էլէմէլի իտի :

Ավօգաթ Լապառն տուլ գարըսը աղայօր իտի, լաքին պու կէօգ եաչլարը՝ եալընըգ օղլունըն աճըսընտան նէշէթ իթմէյօր իտի :

Մատամ Լապառն՝ օղլունըն իւզէրինէ աղայօր իտի. պուըն եաբմայան վալիտէ քէք նատիր պուլընըր. լաքին մէրգուամէ գարը՝ պաչըճա չուըն իչիւն տէ աղայօր իտի քի, գօնթ տը Թօնէրիէօնին վասիյէթնամէսի էկէր պուլընսա Րընէ՝ սինը պիւլուղէ վասըլ օլտըգտա, մոլմաիւլէյ գօնթըն վասիյէթ իթտիկի հիսսէի սէրվէ-թի ախգ իտէճէքտի. ֆագաթ Րընէ վէֆաթ իտիւնճէ օ իւմիտ պիւսպիւթիւն պէր հավա օլտու :

Մատամ Լապառն միւթէմատիէն պուըն տիւշիւնմէքտէ օլուպ, պու տիւշիւնճէ խաթըրնա կէլտիքճէ արթըգ վալիտէլիք հալինտէն չըգար, վէ հէր իւմիտի պօջա ըգմըչ սըրֆ աճ կէօղլիւ պիր գարը գալըր իտի :

Թագ Լակարտ՝ սէրվէթը մէգքիւրէնին պիր իգտիվաճ վասէթասըլա հէնուզ քէնտի էլինէ կէշէպիլիւ օլտըղընը վէ պու իգտիվաճտա պիզգաթ քէնտիսինին գօ-ճա օլմասը ղայրը գապիլ պիր շէյ օլմատըղընը Մատամ Լապառն իյմա ու թէֆհիմ իտէրէք մէրգուամէլի թէսքին ու թէսէլի իթմէյէ մուվաֆֆագ օլտու :

Րընէնին ճէնագէ ալայընա միւթէալիգ պիւճիւմէ մուամէլաթ իլք ագչամտան իճրա իտիլմիշ օլմաղլա, էօյլէնտէն սօնըրա սաաթ տէօրթտէ ճէնագէնին տէֆն ալինի իճրա օլընաճագ իտի :

Սաաթ իւչ պուչուգտա Շէրշ Միտի սօգաղընտաքի խանէյէ էքէյիճէ պիր ճէօ-մաաթ վիւրուտ իթմէքտէ իտի :

Մատամ Լապառն՝ քէք ուսթա պիր թագլիտճի օլտըղընտան, հալ ու մէվգիէ կէօրէ ղամնաք պիր շէհրէ ալմըչ, կէօյա քէտէրլի պիր վալիտէ թավըլլա ըհմը թաաղիյէթլէրի գապուլ իթմէքտէ իտի :

Թամ սաաթ տէօրթտէ ճէնագէ ալայը հարէքէթ իտուպ, Սէն-Սիւլբիս քիլի-սէսինէ տօղլու եիւրիւտի :

Տօգթօր Թօմբսըն՝ ֆամիլեանըն վէքիլի մագաւընտա ուաչընը աչմըչ, քէնտի-սինին գաթլ իթտիկի պէտապախթ չօճուղըն թապուլթը արգասընտան կիթմէքտէ իտի :

Սապահ կագէթալարընըն «Միւթէֆէրրիգա» գըսմընտա, պու ճինայէթ շէօյլէ հիքեայէ օլընմըչ իտի. Ր. Լ. իլք հրուֆաթլը իսմտէ միւթէպէր պիր ֆամիլեայա մէնսուպ պիր տէլիգանը՝ չըմէնտըֆէր գաթարընտա պիր վակօնըն էյի գաբանմա-վըչ օլան գաբուսընա տայանմըչ օլտըղընտան, կէճէ Շուաղի-լը-Րուա գուրպինտէ մէգքիւր գաբու աչըլպ եօլըն իւզէրինէ տիւշմիւշ. . . վէ գաթարտան չիյնէնիպ պաչը հէման կէօլտէսինտէն ալըլմըչ իմիշ :

Պու հավատիս հագգընտա հիչ պիր գիլ ու գալ զուհուր իթմէմիշ իտի :

Չաալթիյէ նէգարէթինտէ հիչ պիր հէյէճան ու հարէքէթ միւշահէտէ օլըն-մայօր իտի :

ձիւնհուրիչէթ միւտտաթի ռամումիսի, զպաթիչ նազըրը վէ զապըթա րէխի՝
պուռնտան ագտէմ իյգահ իթտիկիմիզ իքի սէպէպտէն տօլայը սօն ճինայէթլէրի
կիզլի սազլայօրլար իտի:

Մէմուրիչնը մուժախէյհիւմ՝ էվվէլա, կէօյա հիչ պիր թահարրիյաթա թէչէպ-
պիւս իթմէմիշ կիպի կէօրիւնէնէք գաթլլէրճէ ալտպտըճը պիր իթմինան հասըլ
իթմէյի միւֆիտ աստ իտիյօրլար իտի:

Սանիէն, էօյլէ ճանաւարճա ճինայէթլէրին ֆաիլլէրինէ գարըը բօլիսին պիր
չէյ եաբամաաղընը վէ անլէրի եագալայամպըպ քէնտի ճինայէթլէրինէ տէվամ
իթմէյէ հուրր ու սէրպէսթ պրագտըղընը բարիզ էհալիսինէ չագտըրարագ, էհա-
լիի մէրգումէյի տիւչարը խէվֆ ու տէչէթ իթմէք իսթէմէյօրլար իտի:

Չաթէն, օ հայլազ միւճրիմլէր տէ պու չէյէ, եանի ճինայէթլէրինին իճրասընա
տէվամ իթմէյէ հազըրլանըյօրլար իտի:

Բասգալ Սօնիէնին՝ Ժագ Լակարտա.— Եարըն Լա Ֆուհինին իշինի պիթիրէ-
ճէյիմ, էրթէսի կիւնիւ տէ ձինէվրայա կիտէճէյիմ. . . —տէտիկինի իշիթմէ-
տիք մի:

Օգույանլարըմըզըն տէրխաթըր իտէճէքլէրի վէճէլէ, Բասգալ Սօնիէ՝ գօնթ
տը թօնէրիէօնին վասիյէթնամէսինտէ իամի եազըլմըշ օլան Մարթ Պէրթիէյի ձի-
նէվրատա պուլմաղը մէմուլ իտիյօր իտի: Բասգալ Սօնիէ՝ անլամասը գօլայ օլան
պաղը էսպապա մէպնի արա սըրա Բիւէպլա սօգաղընտաքի իգամէթկեհընա կի-
տիպ կէօրիւնմէքտէ օլտըղընտան, օ կիւնիւ տաիսի սապահլայըն էրքէնճէ մէզ-
քիւր խանէյէ ազիմէթ իթտի:

Օրատա հէր նէվի էլպիսէյի թըգայըպ սազլամըշ օլտըղը պիր սանտըղընըն ի-
չէրիսինի արալթըրըպ, տիզլէրի եամալը էսկի պիր ըանթալօն իլէ պիր պասա
կէօմլէք, գըրմըզը չուհատան էսկի պիր եէլէք վէ տիւյմէ տէլիքլէրի աղարմըշ վէ
տիրսէքլէրի աշընմըշ թիւյլիւ պիր բալթօ չըգարտը:

Պուռնտան մաատա մէզքիւր սանտըգտան պիր հասըր չարգա իլէ դայէթ էսքի
վէ գըսսա գօնճըլը պիր չիֆթ չօրապ, պէզ գուռտուրալար վէ գումրալ րէնքտէ պիր
բէրուգա վէ պիր տէ քիւչիւք այնա ալտը:

Բասկալ՝ պու միւլթէլիֆ բըրթըլարը կիւզէլճէ պիր պօղչա իթտիքտէն սօնդ-
րա պէրապէր ալըպ աչաղա էնտի:

Պէլվիտէ պիր բէրուքէր տիւքքեհանընա կիթտի վէ պըյըգլարընը թրաշ իթ-
տիրէրէք, հէման հիչ թանըլմազ պիր հալէ կէլտի:

Պատէհու տիւարքի պուլվարա միւվասէլէթ իթտիքտէ, պիր արապա մէրքէ-
զինէ կիտիպ, պիր քիրա արապասընա րաքիպ օլտու:

Արապաճը.— Նէրէյէ կիտէճէյիզ, էֆէնտի.—տէյու սիւվալ իթտիքտէ,

Բասգալ.— Տօմէսնիլ գարուսընա չէք.—տէտի:

Իւչ չէրիէք սաաթ սօնդրա արապա՝ թարիֆ օլընան մահալտէ թէվագգուֆ
իտուպ, Բասգալ՝ արապաճընըն բարասընը վէրէրէք Տօմէսնիլ գարուսընտան սի-
չարը չըգտը վէ Վէնսէն օրմանընա տուխուլ իթտի:

Իչպու հիւքեայէմիզին էանաի ճէրէյանընտա օրթալըդտա պօլ եէչիլիք օլուպտ
օրման հէր եէչիլիքլէ գարլանմըշ իտի:

Բասգալ՝ պիր ազ միւտտէթ Տօմէսնիլ կէօլիւնին էթրաֆընտաքի աղան եօ-
ղընտան կիթտի, պատէհու աղանլար արասընտան տար պիր բաթիգա եօլա կիրտի :

Եիւզ էլլի Իքի եիւզ մէթրօլըզ պիր մէսաֆէ գաթ իթտիքտէն սօնղրա տուր-
տու , էօնիւնէ վէ արգասընա պագտը , վէ քէնտիսինտէն պաշգա քիմսէ կէօրմէ-
տիկինտէն , սըզ պիր աղանլըզ իչինէ կիրտի , վէ աղան տալլարընը պիր թարաֆա
իտէրէք եօլ աշըպ քիւլֆէթ ու գահմէթլէ եիւրիւմէկէ պաշլատը :

Մէզքիւր եօլտան օթուզ ատըմ կիթտիքտէն սօնղրա տուրուպ օրթալըղա
գուլագ վէրտի , ուֆագ գուշլարըն ճըվըլթըսըլա եարրագլարը գամըլթատան հա-
ֆիֆ պիր թիւզկեարտան պաշգա պիր սէս իշիթմէյիպ , իւթէ ատամ կէլմէյէճէկինէ
էմին օլարագ եէշիլիկին իւզէրինտէ օթուրտու , վէ Բարիգտէ թաշըտըղը թուպա-
սընը չըգարըպ , պօղչատաքի եըրթըզ բըրթըզ թուպալարը կիյինտի :

Իշպու թէպտիլը էլպիսէ խիթամ պուլընճա , իշ՝ բէրուգասընը թագմասընա
գալտըղընտան , քիւչիւք այնասընը քէնտի կէօղլէրինին կէօրէճէկի հիգատա պիր
աղան տալընա իլլիթիրտի , քէնտի սաշլարընը պաշընըն իթրաֆընա սարտը վէ
գոււմրալ բէրուգասընը պաշընա թագարագ քէնտի աուը սաշլարընը պիւսպիւթիւն
էօրթտի :

Պուսընլա թէքմիլ թէպտիլը գըյաֆէթ էյլէտի :

Հագիգաթէն Ժագ Լակարա պիլէ պիրտէն պիրէ շէրիքինին գարշըսընա չըգսա
անը թանըյամայաճագ իտի :

Գօնթ տը թօնէրիէօնին սապըզ սըր քեաթիպի Բասգալ Սօնիէ՝ կէօղլէրինին
էթրաֆընա սիւրմէ չէքիպ այնայա պագտըգտա , քէնտի քէնտինէ բէք պէյէնտի :

Էլլէրինի քէնտի գըյաֆէթինէ մութապըզ պիր հալէ գօյմագ իչիւն պիր նէվի
էճգա իսթիմալ իթտի , վէ պատէհու բարմագլարընը եանագլարընա սիւրէրէք , սի-
յահ սիյահ լէքէլէր սրագտը :

Բասգալ՝ պիր մաքինա ֆապրիգատը ամէլէսինէ պէնպէմէքսէ օլուս , գանն ի-
տէրսին ֆապրիգատան հէնուզ չըգիւշ քէօյէ կիտիյօր իտի :

Մէրգոււ տա քէնտի քէնտիսինէ թամ պու հալ ու հէյէթի վէրմէք իսթէ-
միլ իտի :

Մուվաֆֆադիյէթը քեամիլէյէ նաիլ օլմուշ իտի :

Իշպու թէտպիլը գըյաֆէթ իշի պիթտիքտէն սօնղրա Բասգալ՝ չըգարտըղը
թուպալարը պօղչա իթտի վէ մէզքիւր պօղչայը սիր աղանըն ալթընսա եիւքսէք
օթլար արասընտա սագլատը :

Հալ պու քի մէզքիւր օթլար պօղչայը էյիճէ էօրթմէտիքլէրինտէն , Բասգալ
եարրագլը աղան տալլարը գըրարագ էլպիսէ պօղչասընըն իւզէրինէ եըղտը :

Պատէհու սըզ աղանլըզ եէրտէն տիշարը չըգտը , լաքին շէհիր թուպասընը
ալմաղա կէլտիկինտէ եօլընը շաշըրմամագ իչիւն եօլընըն իւզէրինտէ եէր եէր ա-
ղան տալլարը գըրարագ մէզքիւր գօրուլըգտան խուրուճ իթտի :

Բասգալ Սօնիէ եօլտա պրուսընըն ալթընտան շարգիլէր մըրըտանարագ վէ
քէնտինի հօվարտա թավըլը կէօսթէրէրէք Շարանթօնա տօղրու կիթտի :

Շարանթօն քէօրիւսինին եագընընա կէլտիկինտէ , օրատա պալըզ ավը թա-
գըմը ոսթան պիր տիւքքեանա տուխուլ իտուս , պիր պալըզ քէպճէսի , պիր օլ-
թա գամըլը , մանթարար , էսքի սարտէլա գութուլարը տէրուսինտէ օլթա իյնէ-

լէրի, պիր սէբէթ, պիր աղ թօրպասը սաթըն ալտը, վէ պէօյլէճէ ասըլ պալըզ ավճըսը կիպի թաղըմ տիւզէրէք գամըշ իլէ մանթարլարը սէբէթին սաթընա կէշիր-տի վէ հէքսինի պիրտէն օմուղընա վուրուպ քէօրրիւտէն կէշտի, սօլա սաթտը վէ Բօր-Գրէթէյլէ կիտէն ըրմաղըն ըրթթըմ պօյունտան երւրիւտի:

Պալըզ ավճըլարընըն բէք սէվկիւլիւսի օլան սալլարըն գարչըսընա միւվասէլէթ իթտիքտէ սաաթ տօգուզը վուրույօր իտի:

Օ կիւնիւ օրատա չօգ պալըզ ավճըսը Էօգ իտի:

Թէքմիլ սալլարըն պօյընտա Բասգալ Կալընըզ իւչ պալըզ ավճըսը կէօրտիւ:

Պու հալ Ֆէվզէլատէ պիր շէյ տէյիլ իտի. զիրա բազար վէ բազար էրթէսին-տէն մատա օ թարաֆլարտա կէզինմէյէ չօգ ատամ չըգմայըպ, պու հալտէ պա-լըզ ավճ մէրադըլարը տա ագ պուլընըր իտի:

Ըրթըմըն իւզէրինտէն Բասգալ՝ սալլարա գատար էնէճէք միւնասիպ պիր Եէր պագընմագլա պէրապէր, պիրինճի պալըզ ավճըսընը թէտգիգ ու թէճէսսիւս էյլէտի:

Պու ատամըն սիմասը քէնտիսինէ թանըտգ տէյիլ իտի:

Բասգալ՝ Եօլընա տէվամ իտէրէք քէնտի քէնտինէ. — Օլմայա քի պու կիւն պուրատա օլմասըն. . . պու պիր պէտպաթլըզ օլաճագ տըր. — տէտի:

Պու սէօպլէրի սէօյլէնմէքլէ պէրապէր, իւք պալըզ ավճըսընտան Եիւզ մէթրօ գատար ուզագտա պուլընան իքինճի պալըզ ավճըսընը թէտգիգ ու թէճէթիշ իտի-յօր իտի:

Պու թէճէթիշտէն տէ պիր սէմէրէի մաթլուպէ հասըլ օլմատը:

Իքինճի պալըզ ավճ մէրադըսը տա իսթիյար պիր քիմսէ իտի:

Բասգալ Սօնիէ աճէլէ Երւրիւմէյէ պալլալըպ, Բըթի Գասթէլ գօնաղը պաղ-չէսինին թա գարչըսընտա պուլընան իւչիւնճի պալըզ ավճըսընըն գարչըսընտա տուրտու:

Գօնթ տը Թօնէրիէօնին սապըզ սըր քեաթիպի օրատա թիթրէտի վէ Երւզիւ կիւլմէյէ պալլատը:

Բասգալ Սօնիէ՝ օլթասընըն հաֆիֆ հարէքէթլէրինէ պիր տիգգաթը թամմէ իլէ սլագան պու պալըզ ավճըսընըն Ժիւլ Պուլնուա, նամը տիկէր Ֆէյլէսօֆ (Խա-րապաթի) Լա Ֆուին օլտըղընը թանրոր:

Բասգալ՝ քէնտի քէնտինէ. — Իշթէ՝ արատըղըմ ատամ. . . պուրատա պու-լաճաղըմը պիլիյօր իտիմ. . . Իշթէ իշ կէօրէճէք վագթ կէտի չաթտը. . . — տէ-տիքտէն սօնղրա, իքի էլլէրինի պօրու կիպի Կարարագ Երւքսէք սէտա իլէ. — էյ, արգատա՛շ, նա՛սըլ, պիր ազ էյի կիտիյօր մը. . . սազան իլէ գայա պալըզլարը Երւզիւնիզէ կիւլիւյօրլար մը. . . — տէյու սիւվալ իթտի:

Լա Ֆուին՝ միւնասէպէթսիգ պիր վագթտա քէնտիսինի սէսլէյէնին թարաֆը-նա պալընը չէվիրտի. ասըլ ուսթա պալըզ ավճըսը՝ քիմսէնին կէլիպ քէնտիսինի թաճիգ վէ րահաթսըզ իթմէսինի իսթէմէզ:

Լաքին Պուլնուա՝ մէրգուլըն պիր սէնաաթտաշ օլտըղընը կէօրէրէք վէ Եա-թօտ էօյլէ զանն իտէրէք, Երէյիճէ պիր նէզաքէթլէ ճէվապ վէրիպ. — Է՛հ, հէր վագթքի կիպի. . . Էրէյիճէ իշ օլույօր. . . րիւզկեար էյի կէօթէրիյօր. . . պիր մըգտար պալըզ թութուլաճաղընը մէմուլ իտէրիմ. . . — տէտի:

Բասգալ.— Պուլընտըղընըզ եէր էյի՞ մի տիր :

Լա Ֆուլին.— Կիւզէլ պիր սըլլըգ տըր . . . չօգ ագընթը եօգ տըր . . . զա-
յարսըզ պիր եէր տիր . . .

Բասգալ. Եանընըգտա օթուրաճագ օլուր իսէմ, աճապա սիւզ պիր զարարըմ
տօգուընըր մը . . .

Լա Ֆուլին.— Ա՛, օլ պապտէ թէ մամըլա սէրպէսթսինիզ . . . ըրմագ հէմ
սիզին վէ հէմ պէնիմ տիր, պալըգլար տա տիւնեա ալէմին տիր . . . Իսթէր ալթ
եանըմտա, իսթէր իւսթ եանըմտա օթուրընըզ . . . Պուլնտան մաատա պէն պիր
Էապանի ատամ տէյիլիմ, պալըղը պիր թարաֆտան ավար, պիր թարաֆտան տա
պիր իքի տանէ ըսգարա իտէրիզ . . .

Բասգալ.— Էօյլէ իսէ կէլէյիմ . . .

Լա Ֆուլին.— Կէլինիզ եա՛ . . . —տէյինճէ, Բասգալ Սօնիէ՛ եիւքսէք օթ-
լարլա գաբանմըլ օլան րրիթըմըն չէվինտէն աշաղա այագլարընըն ուճըլա եօլ ա-
չարագ օտուլն սալլարընա գատար աշաղա էնտի վէ սալըն իւզէրինէ վարընճա Լա
Ֆուլինին եանընա կիթտի վէ մէրգուճա խիթապէն տէսի.

—Սապահլար խայր օլտուլն, արգատաշ :

Լա Ֆուլին.— Սապահլար խայր օլտուլն, էֆէնտի . . . —տէյինճէ,

Բասգալ՝ կիւլմէյէ պաշայարագ.— Ա՛, պիլմէ՞գմիսինիզ, պէնիմ կիպի էֆէն-
տի՛ մաքինիսթ ֆապրիգամըգտա եէվմիյէ օն պիր սաաթ չալըլան վէ սաաթտա
ալթմըլ սանթիմ ալան ալթմըլ գատար վար տըր . . . Պէն իւճրէթիմի տիւն ֆագ-
լա սաաթլար հիսապըլլա ալտըմ, զիրա պիր քէրրէ իչէ եարըլըրսամ, չօգ իչ եա-
բարըմ, վէ պու սապահ ագլըմա էստի, պուրայա կէլիպ պիր ագ սազան պալըղը
ավլամաղը թէսավվուր իթտիմ . . . Իւչ սէնէ վար տըր քի պուրայա այագ պաս-
մամըլմ տըր . . .

Լա Ֆուլին տախի կիւլէրէք.— Սահի՛, պէն սիզի պուրալարտա հիչ կէօր-
մէմիլիմ :

Բասգալ.— Սիզ պուրայա չօգ կէլի՞րմիսինիզ :

Լա Ֆուլին.— Չօգ տէյիլ, հաթթա տայմա կէլիրիմ . . . Տիմէք սիզ իւչ սէ-
նէտէն պէրու պալըլա չըգմամըլընըզ, էօյլէ՞ մի : Էկեր սահիհէն պալըգ ավճըսը
իսէնիզ, պու տէտիկինիզ օլամագ չէյ տիր . . .

Բասգալ.— Պագէն Սէն նէհրինին աշաղըսընա կիտէր խտիմ . . . օրասը տահա
եագըն տըր . . . Լաքին չօգ ատամ պուլընըյօր . . . տիրսէք տիրսէկէ տօգուըն-
յօր, պուրասը էօյլէ տէյիլ, չօգ կէնիչ տիր . . .

Լա Ֆուլին.— Էվվէթ, պուրասը րահաթ տըր :

Բասգալ.— Եագընտա պիր գօլթուգ վա՞ր մը տըր :

Լա Ֆուլին.— Պէչ եիւզ ասըմ ուզագտա թարտիֆին տիւքքեանը վար . . .
Պարուսընըն իւզէրինտէքի թահթասընա «Բիգգօլ» եագըլը տըր . . .

Բասգալ.— Բիգգօլսը էյի՞ մի տիր . . .

Լա Ֆուլին.— Իչլիլիր, վէ էթէյիճէ խօշաշըլարագ իչլիլիր :

Բասգալ.— Թարտիֆին տիւքքեանընտա եէմէյէ միւթէալլիգ պիր չէյ տէ
պուլընըր մը . . .

Լա Ֆուլին.— Էվվէթ, պիր եուճուրթա գայկանասը վէ եախօտ կրավիէրա
քէյնիրի իսթէր իսէնիզ, պուլապիլիրսինիզ :

Բասգալ.— Էօյլէ իսէ արգատաշ, իլը պարպունեա պալըղընը թութաղընտա սիգի պէնիմէ կէլիպ պիր շիշէ իչկի իշմէյէ տալէթ իտէրիմ . . .

Լա Ֆուին.— Եսվաշ կէլ, պարպունեատան աշաղա գուրթարմա՞ղ մը . . . Տիմէք սիգ բէք ուսթա պիր պալըգճը՞ մըսընըգ . . .

Բասգալ.— Կէօրէճէքսինիգ. էկէր պէն թութամազսամ, պաշգա հիչ պիր քիմ-սէ տէ թութամազ :

Լա Ֆուին՝ իֆրաթ տէրէճէ էօյլէնմէքսէ օւան պու ատամը էբէյիճէ միւս-թէհչիյանէ պիր նազարլա սիւզտիւ :

Քէնտիսի Մարն ըրմաղընըն էն մահիր սալըգ ավճըսը օլտըղը հալտէ, քէն-տիսինէ ըագիպ վէ խասիմ օլտըգտան մատտա, գարչըսընտա ուսթալըգ տախի թասլամագ՝ Լա Ֆուինէ աղըր կէլիյօր իտի . . .

Լա Ֆուին՝ Բասգալը էօյլէճէ սիւզտիքտէն սօնդրա կիւլէրէք վէ կէօգէ կէօ-րիւնմէգ պիր սուրէթտէ օմուզլարընը սիւքէլէրէք.— Էօյլէ իսէ հազըր օլընըգ . . . Էն էվիլէ քիմ պիր պարպունեա չէքէճէք օլուր իսէ, օ՛ պիր լիպրա «բիգգօլ» իչկիսի գազանաճագ տըր . . . օլուր մը :

Բասգալ.— Օլուր եա՛ . . . Սիգ բէք էյլէնճէլի ատամա պէնգէյօրսընըգ . . . ալիմ Ալլահ սիգտէն չօգ հազգ իթտիմ . . . —տիյէրէք Լա Ֆուինսէն օն մէթրօ գատար երրագլանըպ օլթա գամըչլարընը չըգարտը, իյնէլէրինի թագտը վէ սուլըն տիպինի արաշթըրմաղա պաշլատը :

Բասգալ պիր գաշ սէնէ ագտէմ պալըգ ավընա չօգ մերադ վէրմիչ օլտըղըն-տան, ասլա աճէմի օլմատըղը՝ պունտան անլաչըրը իտի :

Ժիւլ Պուլնուա՝ Բասգալըն օլթա թագըրլարընը հազըրլամալընը կէօրտիւկին-տէ, անըն հազգընտա էֆքէարընը թէպտիլ իտէրէք. քէնտի քէնտինէ,

— Պու՛ ուսթա պիր պալըգճըյա պէնգէյօր . . . էկէր քէնտիսինտէն իքի իւշ լիթրա «բիգգօլ» գազանըր իսէմ, չօգ դարիպ չէյ օլաճագ տըր . . . —տէտի :

Ժագ Լակարտըն չէրիքի՝ եէրտէն եումուչագ թօքրագ սլըպ, պու թօքրաղը բիշմիչ պուղտայ վէ գուրալարլա գարըշտըրտըգտան սօնդրա, պէօյլէճէ օն ատէս իրի եուվարլագ հազըրլատը, վէ անլէրի սուլըն ագընթըսընտա պալըգ ավլամագ իսթէտիկի մահալէ աթտը :

Պասէհու Բասգալ չամուրը էլլէրինի եըգայարագ.— Օլտու . . . օն տագի-գայա գատար իչ կէօրմէյէ պաշլայաճալըմ . . . Պու սըրատա պիրէր սիկարա թիւթտիրէպիլիմիյիգ, արգատաշ :

Լա Ֆուին.— Էվվէթ, թիւթտիրիրիգ . . . —տէտի վէ իքի ըագիսալէր՝ Ժօպ քեսալտը իչինէ պիրէր սիկարա սարմաղա պաշլատըլար :

Լա Ֆուին՝ պիր քիպրիթ չագարագ.— Տիմէք սիգ պու կիւն իչինիլտէն թա-թիլ իթմիշինիյ տիր, էօյլէ՞ մի :

Բասգալ.— Էկէր պալըգ թութուլըր իսէ, եարընա գատար թաթիլիմ . . . հէմ տէ պալըգ թութուլմալը տըր, զիրա արգատաշլարա եարըն սապահ կիւզէլ պիր պալըգ ըլաքիսի եէտիրմիյի վատ իթտիմ . . . Պիղիմ աշճը՝ թէնճէրէսինի հա-զըրլամագտա տըր . . . Անլարսընըգ եա՛, էկէր վատըմը իճրա իթմէյէճէք օլուր իսէմ, արգատաշլարըմ պանա տարըլաճագլար տըր . . .

Լա Ֆուրն. — Պագընը քի վատընը իճրա խոտինիդ :

Բասգալ. — Օ՛, վիճտանըմ չօգ րահաթ տըր . . . Էկէր պալըգ թութամայա-
ճագ օլուր իսէմ, Մարն ըրմաղընը կէօթիւրիւրիմ :

Լա Ֆուրն՝ դահգահա իլէ կիւլէրէք. — Բլաքինին շարապընա պու գատար
չօգ սու գօնուլմազ. — տէտի :

Բասգալ՝ քէնտի քէնտինէ էօյլէ պիր հալ ու թավր վէրմէքտէ վէ էօյլէ պիր
լիսան գուլլանմագտա խոի քի, էն գուրնաղլար պիլէ ալտանապիլիւրէր խոի. պի-
նաէն ալիյհ Լա Ֆուրն՝ պալըգ ալը արգատաղընն երրմի տէօրթ սաաթ իչիւն ի-
չինի թաթիլ իթմիչ պիր մաքինա ֆապրիգասը ամէլէսի օլմատըղընա հիչ չիւպհէ
իթմէտի :

Պու սաթթէ ամէլէնին թավր ու հէյէթի Լա Ֆուրնին չօգ խօշընա կիտի-
յօր խոի :

Սիկարալար իչիլիպ պիթմիչ խոի :

Բասգալ՝ պաղըրարագ. — Հայտէ պագալըմ, արգատաղ, իչէ եաքըչալըմ . . .
— տէտի վէ սալըն իւզէրինտէ պաղտաղ օթուրարագ, օլթա իյնէսինէ եէմ թագտը
վէ պալըգ ալընա պաչաւտը :

Մէրգուժ սաթթէ ամէլէ՝ ոլր պիրի արտը սըրա պիր գաչ կիւզէլ ագ պալըգ
թութտըղընտա. — Է՛, է՛, պալըգ եիւրիւյօր . . . պագալըմ պարպունեա տա
վա՞ր մը . . . — տէտի, վէ օլթա իյնէսինի տէլիթիւրիպ եէնիտէն պիր օլթայա
եէմ թագտը, վէ սույա աթտը :

Բասգալ պու մուամէլէյի իճրա իթտիկի սըրատա Լա Ֆուրն տախի այնը թէր-
թիպաթը իճրա իթմէքտէ պուլընըյօր խոի :

Օ դէման իքիսի տէ սուր սուս սուրտըլար, վէ պալըգլարըն ըրմագ տիպինտէ
եէմէ կէլիպ պաչ վուրարագ օլթայը օյնաթմալարընա պէքլէտիլէր :

Պիր տէ Բասգալ նակէհան պիր մէմնունիյէթ ահը չէքտիքտէն սօնդրա Լա
Ֆուրնէ խիթապէն պիւլէնտը ալագ իլէ. — Զաննըմ պիրինճի լիթրանըն Բարաաընը
սիդ վէրէճէքսինիդ, արգատաղ. — տէյօւ պաղըրընճա,

Լա Ֆուրն տախի. — Պէն տէ սիգի իչիւն էօյլէ դանն իտէրիմ . . . իքի լիթ-
րա պիրլիքտէ իչիլէճէք. — տէտի :

Ֆիլհագիգա հէր իքի տէլիգանը տա այնը պէօլիւքլիքտէ պիրէր պարպունեա
պալըղը չէքիյօրլար խոի :

Սաթթէ ամէլէ իլէ ֆիլօսօֆ պալըգճը՝ քիպր ու իզգէթը նէֆսլէրինտէն թահ-
րիք օլընարագ պիր սաաթ քէմալը չէվզ ու խահիչլէ պալըգ ալլաուըլար :

Հալ պու քի հիչ պիրի տիկէրինէ դալէպէ իթմէյիպ, հէր իքիսինին տէ մու-
վաֆֆադիյէթի միւսալի խոի :

Հէր իքիսինին տէ իրիճէ տէօրթէր պարպունեա պալըղը վար խոի :

Պիր տէ նակէհան պալըգ քէսիլիպ թութուլմալագա պաչաւտը :

Լա Ֆուրն. — Բիւլլաանիլէր չիւպհէ իթմէյէ պաչայօրլար . . . Պիր ազ արա
վէրմէք իչիւն զաննըմ թամմ կիտիպ եէմէք եչյէճէք վագթ տըր. — տէտի վէ օլ-
թասընը սալըն իւզէրինէ գօյտու :

Բասգալ՝ ճէվապէն. — Ֆէնա օլմազ . . . պէնիմտէ դարնըմ պայըլըյօր. հէմ
տէ էօյլէն օլմուչ տըր :

Տէլիգանըլար բըթըմըն իւզէրինէ չըգտըլար վէ «Բիգգօլօ» մէյխանէսինէ կիթտիւէր :

Լա Ֆուին.— Էվվէլճէ պիրէր ապսէնթ իչէլի՞մ մի :

Բասգալ.— Մէյխանէճի պիր եոււուրթա գայկանասը բիչիրինճէյէ գատար էլպէթթէ պիրէր թանէ իչճէյիզ . . . —տէտիքտէն սօնդրա, իքի արգատաշ պիր չարտագ ալթընտա օթուրուլար վէ մէյխանէճիյէ իչիլի կէթիրթտիւէր :

Օլթա իլէ պալըգ ավճըլըզ ինսանը բէք չարուգ պիրպիրինէ եագլաշտըրըր վէ խալիս տօսթ խտէր :

Պալըգ ալը մէրագլըլլըր՝ պիրպիրինէ եագըն պուլընընճա չարուճագ եէկտի-կէրիլէ թանըլըլար :

Իչպու պալըգ ալը մէրագընտան եէքտիկէրէ անիտէ թէվէճճիււհ հասըլ օլուր : Իքի սաաթ սօնդրա պիրպիրինէ տօսթ օլուրլար :

Բասգալ իլէ Լա Ֆուին իչիւն տէ պէոյլէ օլուպ, պոււնլար չարուճագ արգա-տաշ օլտուլար :

Հէմ արսէնթլէրինի իչիյօրլար վէ հէմ գօնուլըյօրլար խտի :

Միւքեալէմէ պիթթապ պալըգ ալը իւզէրինէ տէվէրան խտուպ, հէր իքիսի տէ պիրպիրինէ պալըգճըլըգտա եէնի պիր ուսթալըգ էօյրէթիյօրլար խտի :

Եոււուրթա եէմէյի կէլիպ, «Բիգգօլօ» չարապընըն պիրինճի լիթրասը տալի կէթիրիլտի :

Տէլիգանըլար իլթիհա իլէ եէմէք եէմէյէ վէ կըրըլ կըրըլ տա չարապ իչմէյէ պաշլատըլար :

Ջօգ սիւրմէյիպ պօշ շիշէլէր՝ մասանըն իւզէրինտէ ասքէր կիպի տիգիլտիլէր :

Միւքեալէմէ կիտէրէք հըզլաշտը վէ սէսլէր եիւքսէլտի :

Բասգալ՝ պիրտէն պիրէ.— Պու արա մահթապ, այ այտընըլըզ վա՞ր մը տըր . —տէյու սիւվալ իթտի :

Լա Ֆուին.— Եօգ տըր, պիր գաշ կիւնլիք պիլէ այ տօղմուշ տէյիլ տիր . . . կէճէլէրի գիֆիր կիպի գարանըգ տըր :

Բասգալ.— Պուրալարտա պիր սանտալ պուլընապիլի՞ր մի :

Լա Ֆուին.— Նէ՞ չէյ իչիւն :

Բասգալ.— Եկէր գապուլ խտէր իսէնիզ, կէճէ պալըգ ալընա չըգալըմ. պէն պիր վագթ էյի պալըգ եուվալարը էօյրէնմիչիմ տիր, պու եուվալար էլպէթթէ օլտըգլարը եէրտէ տուրույօրլար :

Լա Ֆուին.— Պէն տի օ եուվալարը պիլիրիմ. եարըն իչիւն պանա պիր չօգ իրի պալըգ ըսմարլանմըշ օլորընտան, թէքլիֆինիզի գապուլ խտէրիմ :

Բասգալ.— Էօյլէ իսէ պիր սանտալ արայալըմ :

Լա Ֆուին.— Պօշ չէյ տիր :

Բասգալ.— Նա՞սըլ :

Լա Ֆուին.— Պէնիմ վար տըր . . .

Բասգալ.— Վա՛յ, էօյլէ՞ մի, տիմէք սիգտէ Թագըմ միւքէմէլ տիր . . . պիր սանտալ սահիպի օլմագ՝ չօգ կիւզէլ չէյ տիր :

Լա Ֆուին.— Է՛հ, տէյիրմէնին եանընտա պաղլը քէօհնէ պիր սանտալ տըր . . . տէյերլի պիր չէյ տէյիլ տիր, Լաքին հէնուզ իչէ եարար . . . կիտէլիմ Բըթի Գաս-թէլ րըթըմլարը գուրպինէ չիմա աթըլ սանտալը պաղլայալըմ :

Բասգալ.— պիր ուսթալըգլա.— Պու Բըթի Գասթէլ տէտիկինիզ րըթըմլար նէ՞րէտէ տիր :

Լա Ֆուին.— Թա գարշըմըզտա . . . Մարն ըրմաղընըն էօթէ եագասընտա տըր . . . Օրատա գայալար արասընտա ալթը մէթրօտան զիյատէ տէրին չուգուր-լար վար տըր . . . պուենլար քիւլլիյէթլի սագան վէ իրի պարպուենա եուվալարը տըրլար . . .

Բասգալ.— Լա Ֆուինին գատէհինի տօլտուրարագ.— Թէմա՛մ . . . պէն տէ օրասընը տիմէք իսթէյօր իտիմ . . . Զաննըմա կէօրէ պու կէճէ օրատա վագթը-մըզը զայպ իթմէյէճէյիզ . . .

Լա Ֆուին.— Էվվէթ . . . Էվվէթ . . . օրատա էյի իշ կէօրէճէյիզ . . .

Բասգալ.— Պուենը պէն տէ թէէմին իտէրիմ, էյի իշ կէօրէճէյիզ . . . —տէ-տի վէ գահգահա իլէ կիւլմէկէ պաշլաուը. էկէր պու սըրատա մէրգու՛մ քիւլհանի-նին գալլիինտէն կէչէնի քէչֆ իթմէք միւմքին օլտա իտի, պու կիւլիւշի տէ րէք մէնհուս պիր չէյ օլտըղը անլաշըլաճագ իտի :

Բասգալ.— Իլավէի մէգալ իտէրէք.— Է ճանըմ, արգատա՛շ, պէն սալլարա ալտէթ իտուպ պէրապէր եէմէք վէ իշկի կէօթիւրէճէյիմ . . . Պու էսնատէ սիզ տէ կիտիպ սիզին սանտալը ալըրսընըզ . . . կէճէյէ գատար սալլար իւզէրինտէ պալըգ ալ-լարըզ . . . Պատէհու պիր ազ եէմէք ելյիպ պիր ազ տա շարապ իչտիքտէն սօնը-րա, պէօյիւք իչէ էլ վուրուրըզ . . . եօլընտա տէյիլ մի :

Լա Ֆուին.— Զանն իտէրիմ եօլընտա տըր :

Բասգալ.— Եէմիմիզ էքէյիճէ՞ մի տիր :

Լա Ֆուին.— Պէնիմ տայմա եէտէյիմ վար տըր :

Բասգալ.— Մարն ըրմաղընըն օրթալարընտա սանտալը պաղլամագ իչիւն սը-րըզլարընըզ վա՞ր մը :

Լա Ֆուին.— Անլէրտէն էյիսի վար տըր :

Բասգալ.— Նէ՞ տիր քի :

Լա Ֆուին.— Իրլէր վէ աղըր Թաշլար վար :

Բասգալ.— Էօյլէ իսէ էյի տիր . . .

Մէյիսանէնին չալար սաաթը պու արա իւշ պուչուգ վուրույօր իտի :

Իքի տէլիգանլըլար իւշ պուչուգ սաաթ մասատա գալըպ, քիւլլիյէթլի իշկի իշմիլլէր իտի. խուսուսիլլէ Ժիւլ Պուլնուա, նամը տիկէր Լա Ֆուին՝ բէք չօգ իշ-միլ իտի, զիրա արգատալը՝ մէրգու՛մն գատէհինի տուրմայըպ տօլտուրըյօր իտի :

Լա Ֆուին՝ այաղա գալգտըղընտա պաշը տէօնտիւկինի ֆարգ իտուպ կիւլէ-րէք.— Պու ալէա՛ . . . Էբիգգօլօ շարապը պաշըմըն իշինտէ ֆըրըլ ֆըրըլ տէօ-նիւյօր . . . Պանա էօյլէ կէլիյօր քի Թախթա պէկիր իւզէրինտէյիմ . . . Պիր չէյ

տէյիլ տիր . . . պէն քէնտիմի պիւրիմ, պէշ տագիգայա դատար պիր շէյ գալ-
մազ . . . հիսապարմըզը թէմիզէյէյիմ :

Բասգալ .— Բարալարը պէն վէրէճէյիմ :

Լա Ֆուին .— Խայր . . . Խայր . . . պէն պէօյլէ շէյ իսթէմէյիմ . . .

Բասգալ .— Սօնդրա ուզլալըրըզ . . .

Լա Ֆուին .— Էօյլէ իսէ բէք էյի, օլուր . . .

Բասգալ .— Սիզ կիտէպ սանտալը կէթիրինիզ . . .

Լա Ֆուին .— Շիմտի կիտէրիմ . . . —տէյիս պիր ազ սալլանարագ, եէմէք
եէտիքլէրի չարտագտան տիշարը չըգտը, վէ քէօհնէ սանտալընըն պօղը օլտըղը
տէյիրմէնէ տօղրու կիթտի :

Բասգալ՝ տէօրթ լիպրալըզ պիր էքմէք, պիր ազ սուճուզ, տէօրթ լիթրա
չարապ, պիր շիշէ րագը վէ դատէհ կէթիրթտի, մէսարիֆին քեաֆֆէսինի թէէ-
տիյէ իթտի, վէ թէթիւմմաթը պիրլիքտէ ալարագ սալլարըն իւզէրինէ ավտէթ
իթտի վէ օրատա քէնտիսինտէն պաշգա քիմսէ պուլընմատը :

Պալատէ գիքր օլընան տիկէր իքի պալըզ ավճըլարը թագըմլարընը թօբլայըպ
կիթմիշէր իտի :

Բասգալ քէնտի քէնտինէ .— Պագալըմ, մատամ քի եալընըզըմ, չու պէնիմ
օյունճաղըմը պիր ազ կէօղտէն կէշիրէյիմ .—տէտի, վէ ճէպինտէն ուսթուրա կի-
պի քէսկին աղըղը քիւշիւք պիր չէլիք դամա չըգարտը քի, պուլըն սիվրի ուճը՝
թաշըյանըն պիր եէրինի եարալամամագ իշիւն պիր մանթար իշինէ ալընմըշ իտի :

Բասգալ՝ մանթարը չըգարտըգտան սօնդրա, զարիպ պիր թէպէսսիւմլէ թէք-
րար քէնտի քէնտինէ .— Պու օյունճաղըն իքի հիւնէրի վար . . . հէմ քէսէր, հէմ
տէլէր . . . Ահմադ Լա Ֆուին էյիլտիկի սըրատա, մէրգումըն պու վազիյէթին-
տէն իսթիֆատէ իտէճէյիմ . . . պօյնուստան թութանաղըմ, միտալեանըն պաղը
օլան պաղընը քէսէճէյիմ . . . պու սիլահը տա էյիճէ մէրգումըն իքի օմուզարը
արասընա սարլայաճաղըմ . . . պատէհու մէրգումը սույա իրթէճէյիմ վէ օ հալտէ
հէր իշ պիթէճէք տիր . . . —տէտիքտէն վէ մանթարը եէնիտէն եէրինէ գօյտըգ-
տան սօնդրա, գամայը թէքրար ճէպինէ վազ իթտի :

Արատան եարըմ սաաթ գատար պիր վագթ կէշտի :

Օ էսնատէ Բասգալ՝ պիր տէլիգանլընըն արգա թարաֆտան թէք քիւրէք իշ-
լէթէրէք ըրմագտան աշաղա պիր սանտալ էնտիրմէքտէ պուլընտըղընը կէօրտիւ :

Պու տէլիգանլը՝ Ժիւլ Պուլնուա նամը տիկէր Լա Ֆուին օլուպ, թաամտա
իշտիկի իշիլէրին սէրբինթիսի՝ պաշընտան հէնուզ տէֆ օլմամըշ իտի :

Սանտալ՝ ազընթըտան սիւրիւքլէնէրէք, քէմալը սիւրաթլա իլէրիլէմէք-
տէ իտի :

Նիհայէթ մէգքիւր սանտալ՝ սալլարըն գարշըսընա վասըլ օլտու :

Լա Ֆուին՝ սանտալը պիր սալ սէրէնինին պաշընա պաղլայարագ .— իշթէ ի-
շիմիզ օլտու պիթտի . . . Լաքին, արգատաշ, չարապ էլան պաշըմը տէօնտիւր-
մէքտէ տիր . . .

Բասգալ .— Պիր գատէհ գօնեագ իշտիկինիզ կիպի կէշէր . . . բէք էյի տիր,
պէն տէ սիզին կիպիյիմ, չարապ պսնա պիր ազ ֆէնալըզ վէրիր . . .

Լա Ֆուրն.— Գօնեա՞ք մը տէտինիզ . . . սիգտէ վա՞ր մը տըր . . .

Բասգալ.— Էվվէթ . . . պէր շիշէ իլէ գատէհլէր տախի վար տըր . . .

Լա Ֆուրն.— Էօյլէ իսէ պիր տամիա տօլտուրընըզ պանա . իջէյիմ տէ շու ֆէ-նալըղը տէֆ իտէյիմ . . .

Գատէհլէրինի թօգա իտուալ իշտիլէր . Լա Ֆուրն՝ պիր գաչ տէֆա էսլէտիք . տէն սօնղրա սալըն իւզէրինտէ սէրիլտի վէ տէրին պիր ույգու չէքմէյէ պաշլատը .

Բասգալ՝ մէրգուսըն ույուտըղընը կէօրէրէք քէնտի քէնտինէ .— Էկէր եալը-նըզ կէճէ օլսա իտի , էկէր պիրի կէլիպ ըլթաթըմըն իւզէրինտէն կէշէրէք պէնի կէօրմէք թէհլիքէսի օլմասա իտի , շունըն իշինի նէ՞ կիւզէլ պիթիրիւր իտիմ . . . է՛հ , նէ եաբալըմ , սապր ու թահամիւլ իսթէր , պիր ազ պէքլէմէք լաղըմ տըր . . . —տէտի վէ պալըզ ալլամաղա պաշլատը իսէ տէ , ագլը ֆիքրի պաշգա եէր-տէ իտի , պաշգա շէյ տիւշինիյօր իտի :

Մէրգուսըն նէ տիւշինտիկի՝ օգույանլարըմըզ մալիւմ տիր :

Կիւնէշ՝ տաղլարըն արգասընա պաթմըշ օլուպ , օրթալըզ էրէյիճէ գարարմա-ղա պաշլատըղը սըրատա Լա Ֆուրն ույգուսընտան ույանտը :

Մէրգուսըն պաշը էլան ալըր օլուպ , գարնը տա աճըգտան պալըլըյօր իտի :

Լա Ֆուրն՝ կէօզլէրինի օվալայարագ .— Պրւ նէ՛ պէ՛ , ամմա տա գարանլըզ պասմըշ հա՛ . . .

Բասգալ.— Էվվէթ . . . կէճէ օլույօր , պէն տէ շիմտի սիգի ույանտըրաճագ իտիմ , նաճըլընըզ , քէնտինիգի պիր ազ պուլտընը՞զ մը . . .

Լա Ֆուրն.— Պաշըմ էլան տէյիրմէն կիպի տէօնիւյօր . . .

Բասգալ.— Պիր շէյ տէյիլ , շիմտի կէշէր :

Լա Ֆուրն.— Պիր շէյ թութուրընը՞զ մը :

Բասգալ.— Պազը ուֆագ թէֆէք պալըզլար :

Լա Ֆուրն.— Պէօյիւք պիր շէյ տէյիլ . . . Բէք սուսամըշըմ , տիլիմ տամա-ղըմա եարըլըյօր . . .

Բասգալ.— Իշկիմիզ վար տըր . . .

Լա Ֆուրն.— Շիմտի բագը պիր շէյէ եարամազ :

Բասգալ.— Պէն սիգէ շարապ տա վէրիրիմ . . .

Բասգալ՝ պիր շիշէ աչըպ պիր գատէհ տօլտուրտը վէ Լա Ֆուրնէ ուզաթտը . Լա Ֆուրն տախի գատէհի պիր սօլուգտա պօշալթտը :

Պունըն իւզէրինէ Բասգալ.— Շիմտի արթըզ էյի օլտու . . . թագըմլարըմը-ղը սանտալա գօյալըմ վէ պիւսպիւթիւն գարանլըզ պասմազտան էվվէլ կիտէլիմ պալըզ պվայաճաղըմըզ էէրտէ սանտալը պաղլայալըմ .— տէմէսինի միւթէագըպ , էշեա վէ թէթիւմմաթ տէրհալ սանտալա թաշընտը :

Բասգալ.— Եէմ եարմագ իշիւն թօրաղըմըզ վա՞ր մը տըր :

Լա Ֆուրն.— Էվվէթ , վար թըր :

Բասգալ.— Էօյլէ իսէ հայտէ պագալըմ եօլա տիւշէլիմ . . . —տէյինճէ իքի-

սի պիրտէն սանտալա ռաքիպէն, Ժիւլ Պուլնուանըն թարիֆ իթտիկի եէրէ վարտըլար :

Կէօք պիւսպիւթիւն գարլը օլուպ նէ այ վէ նէ եըլտըզ, հիչ պիր շէյ կէօրիւնմէտիկինտէն, կէճէ զիֆիր կիպի գարանլըզ օլույօր իտի :

Իչպու զիֆիր գարանլըզն իչինտէն, գըյըտա Բըթի Գասթէլ պաղչսինտէքի սըզ աղաճլարըն գարարթըսը պիւէ կիւճ հալ ֆարզ օլընապիլիյօր իտի :

Սանտալը չիմա իլէ պաղլատըլար :

Լա Ֆուին.— Եէմլէրի աթալըմ . . .

Բասգալ.— Օլուր . . . պատէհու պիր ազ եէմէք եէյէլիւ.— տէտիքտէն սօնդրա հէր իքիսի՝ Մարն ըրմաղընա էբէյիճէ եէմ աթտըլար : Պատէհու թաամ իտուպ էբմէքլէ սուճուզ եէտիլէր վէ իւզէրինտէն տէ էբէյիճէ շարապ իչտիլէր :

Պիր եուտոււմ գօնեազ՝ չէրէզ եէրինի թութտու, վէ պատէհու կիւզէլճէ եէմլէր թագըլմըչ օլան օլթա իյնէլէրի սույա աթըլտը :

Օրթալըզ սիւքիւնէթ իւզրէ պուլընըյօր իտի :

Մուճիպը տէհչէթ օլաճագ տէրէճէտէ տէրին պիր սիւքիւթ հիւքմֆէրմա օլըյօր իտի :

Հավատա հիչ ըիւզկեար օլմայըպ եարրագ պիւէ գըմըլտանմայօր իտի :

Եալընըզ ըրիթըմլարըն տիպինտէ ըրմաղըն զայէթ գայըֆ սագընթը չաղըլթըսը տիւզիյէ իչտիլիյօր իտի :

Եարլմ սաաթտա պիր քէրրէ թա ուզագտա տէմիր եօլ տիւտիւքէրի իլէ չեմէնտըֆէր, գաթարընըն տէմիր չուպուգլար իւզէրինտէ եուվարլանմասընըն սէսլէրի իչտիլիյօր վէ պատէհու սիւքիւթ ու սիւքիւնէթ պէթէբրար հիւքմֆէրմա օլըյօր իտի :

Էլհասըլ վագթ վագթ Լա Ֆուինին եէմ իչիւն Մարն ըրմաղընա աթտըլը պիր թօրրագ կիւլլէնին զայէթ եավաչ սէսի իչտիլիյօր իտի :

Կէճէ ավճըլըբ բէք էյի կիթմէյիպ, օլթայա պալըզ կէլմէյօր իտի :

Իքի արգատաչ՝ պալըզ թութամագսըղըն՝ օլթա էլտէ՝ ուզուլն միւտտէթ պէքլէմէքտէ օլտըզլարընտան, ճանլարը սըգըլմամագ իչիւն վիրա իչկի իչմէքտէ վէ եախօտ տահա տօղրուսը անլէրտէն պիրի չագըպ տուրմագտա իտի, զիրա Բասգալ Սօնիէ՝ գարանլըգտան պիլիսթիֆատէ գատէհինի տօլտուրմագսըղըն կէօյա իչիյօր կիպի կէօսթէրմէքտէ իտի :

Ժիւլ Պուլնուա իսէ պիւլաքիա կըրըլ կըրըլ իչմէքլէ պէրապէր, կէճէ բէք սէրին օլտըղընտան գանկըր գանկըր տա թիթրէյօր իտի :

Պինաէն ալէյհ մէրգոււմ տէլիգանլը՝ ըսընմագ իչիւն ռագը շիչսինի իսթէտի, անտէն պիր խայլի իչտի վէ եինէ պալըզ ալլամալա պաչլատը իսէ տէ, պաչը եավաչ եավաչ տէօնիւպ, իւզէրինէ պիր ույուլըզլըզ կէլմէքտէ, զիհնի գարըլմագտա վէ ույգու պասմագտա իտի :

Մէրգոււմըն եանընտա օթուրմըչ օլուպ կէօղէրի տէ գարանլըգա ալըլմըչ օլան Բասգալ՝ Լա Ֆուինին պաչը՝ էօնիւնէ տօղրու սարգըլտըղընը վէ քէնտիսի տէ արգայա տօղրու կէրիլէտիկինի կէօրտիւ :

Պու սըրատա մէրգոււմըն պիր տէ եիւքսէք պիր սէսլէ խըրլամալա պաչլատը՝ զը իչտիլինճէ, տէրին պիր ույգույա տալտըղը անլաչըլտը :

Գօնթ տը Թօնէրիէօնին սապըգ սըր քեաթիպի վահչիյանէ պիր սուրէթտէ կիւլիւմսէտի, էլինտէթի օլթայը սույա աթտը, պատէհու ճէպինտէն ուֆազ գամայը չըգարըպ ուճոււնտաքի մանթարը Մարն ըրմաղընա իլգա էյլէտի վէ օրթալըը տիյնէտի :

Ժիւլ Պուլնուա՝ խըրլավասընտա տէվամ իտիյօր իտի :

Բասգալ՝ պիր չօգ իհթիյաթիը հարէքէթլէրլէ սօլ էլինի Լա Ֆուլինին պօյնը իլէ կէօմէյի արասընա գայտըրտը վէ միտալեանըն պաղըը օլան իրինի թութտը :

Պուլնը եաքտըըը սըրատա սաղ էլիլէ թութմագտա օլտըըը սիւահը տախի ույումագտա օլան Լա Ֆուլինին իքի օմուղարը արասընա սօգու վէրտի :

Գամա՝ պիր մուգավէմէթէ թէսատիւֆ իթտի :

Սիւահըն սիվրի ուճը՝ ճամ կիպի գըրըըթը, Լաքին սիւահըն աէմիրի՝ թէնէ խայլիճէ պաթմըչ իտի :

Պէօյլէճէ Լա Ֆուլին ույգոււտան ույանըպ եէրինտէն սըչրատը, վէ նիտա իտէրէք վէ եախօտ ուլույարազ էլլէրիլէ Բասգալըն թուպալարընա թութոււտը, վէ պօղուչմագ իչիւն այաղա գալգմագ իսթէտի :

Լաքին այաղը գայըպ թէքէրմէքէր կէլէրէք միւվազէնէսինի զայպ իթտի, վէ էլան միտալեանըն իրինի թութմագտա վէ պու իրի քէնտիյէ չէքէրէք քէնտիսինի նիմ պօղմագտա օլան Բասգալ իլէ պէրասլէր սանտալըն քէնարը իւզէրինէ տիւշտի :

Պու իքի ատամըն աղըրըըը պիրտէն պիրէ պիր թարաֆա կիլիպ շիտտէթլէ քէնարա չարքտըընտա, քէօհնէ սանտալ չաթըրտայըպ պիր թարաֆա էյիլէրէք իչինէ սու տօլտու վէ պօղուչանլարըն իքիսի պիրտէն Մարն ըրմաղընա եուվարլանտը :

Պիւթիւն պու շէյլէր՝ նագլ իթտիկիմիզ վագթ գատար պիլէ սիւրմէմիշ տիր :

Բասգալ՝ զայէթ ուսթա պիր եիւզէն վէ բէք մահիր պիր տալկըճ իտի իսէ տէ, պուլնը եաքմագ իչիւն տէնիգէ կիրմէյէ մախսուս թագըմ Լազըմ իտի :

Հալ պու քի իւզէրինտէթի թուպալար ըսլանըպ, գըմըլտանմասընա մէյտան վէրմէմէքտէ օլտըըը կիպի, պիր տէ եալընըգ պիր էլինի գուլլանապիլմէքտէ օլտըղընտան, սուլըն տիպինէ կիտիպ պօղուլմագտան գօրգույօր իտի :

Պիր արա շիտտէթլէ սիւքինիպ, սօլ էլիլէ թութմագտա օլտըըը իրի գօքարտը, միտալեայը թութուպ տիլլէրինին արասընա ալտը, վէ պու մէվգիի միւպարէգէտէն չէքիլիպ երրագլանարագ, պիր ազ սօլուգ ալմագ իչիւն սուլըն եիւզիւնէ չըգըպ պիր թախթա բարչասը կիպի օրատա տուրտու, զիրա հէմ սօլուղը քէսիլմիշ վէ հէմ մէճալ ու թագաթը գալմամըչ իտի :

Ագընթը՝ միւրգուլմը սէրիան սիւրիւպ կէթիւրմէքտէ իտի իսէ տէ, պայկընըղը բէք ազ սիւրաիւ : Գըյը քէնտիսինէ բէք եազըն իտի : Պիր գաչ գուլաճ տահա գօլ խթընճա գըյըյա վարտը վէ գալգըպ այագտա սուրարագ, գարանըղըն իչինէ պագընտը վէ օրթալըը տիյնէտի իսէ տէ, նէ պիր շէյ կէօրտիւ վէ նէ տէ պիր շէյ իչիթտի :

Պուլնըն իւզէրինէ ըրլթըմա չըգըպ միտալեայը ճէպինէ գօյտու վէ պալըգ սանտալընըն պաղլանմըչ օլտըըը մահալէ տօղրու կիթտի իսէ տէ, սանտալ օրատա պուլընմայըպ պաթմըչ նապէտիտ օլմուչ իտի :

Բասգալ եփնտէն ճիթալըդ տիյնէտի :

Էվվէլքի կիպի սիւքիւթ ու ծիւքիւնէթ թէմաւըյա հիւքմֆէրմա պիւլընջօր ինի :

Բասգալ՝ քէնտի քէնտինէ . — Հայտէ պագալըմ, հէր չէյ օլտու պիթտի . . . Շիմտի եիւրիւմէլի, հէմ տէ աճէլէ եիւրիւմէլի . . . Զանկըր զանկըր թիթրէյօրըմ . . . տիլլէրիմ պիրպիւրինէ չարբըյօր . . . Պուրատան Վէնսէն օրմանընա իւչ չէրեէք սաաթտան անճագ կիտէպիլիւրիմ . . . Է՛՛, նէ Կաբայըմ, եիւրիւնսէմ ըւընըրըմ . . . — տէտի, վէ Շտրանթօն քէօբրիւսինէ վէ օրատան տա Վէնսէն օրմանընա վասըլ օլմագ իչիւն պօյընա թաագիպ իտէճէկի գանալ եօլընա տօղրու եիւրիւմէկէ պաշլատը :

Պու սըրատա սաաթ կէճէ եարըսընը վուրտու :

Բասգալ՝ եօլտա քիմսէյէ թէսատիւֆ իթմէյէճէկինէ հէման էմին կիպի կէօրիւնիյօր իտի :

Ըրմաղըն ըրիւթըմը իւզէրինտէ օն մէթրօ գատար պիր մէսաֆէ գաթ իտէր իթմէզ պիրտէն պիրէ տուրտու, զիրա ըրիւթըմըն աշաղասընտան, ըրմագ թարաֆընտան գուլաղընա պիր սէս կէլմիլ իտի :

Պիր ագ տուրտագտան սօնղրա Բասգալ՝ քէնտի զաննընճա սէս նէրէտէն կէլիյօր իտի իսէ օ եէրին իւսթիւնէ գատար իլէրլէտի, վէ օրթալըդ տիյնէյէրէք տէօրթ թարաֆընա պագընտը :

Կէճէ գար գարանլըգ օլուպ, ըրիւթըմ տա եիւքսէք օլտըղընտան, հիչ պիր չէյ Փարգ ու թէչլիս օլընամայօր իտի :

Օ արա թէքրար Կամըլըգլար իչինտէ սույըն տալկալանմասը սէս իչիտիլիպ, պատէհու պու սէս եինէ քէսիլտի :

Բասգալ՝ էյիճէ միւսթէրիհ օլարագ քէնտի քէնտինէ . — Պու պիր սու սըմասրը վէ եախօտ սու Փարէլէրի օլմալը տըրլար, պալըգ գօվալայօրլար . . . — տէտի, վէ թէքրար աճէլէ եիւրիւմէյէ պաշլայըպ, գարանլըղըն իչինտէ ղայպ օլտու :

Եարըմ սաաթ սիւրմէզսէն Շարանթօն քէօբրիւսինէ վասըլ օլուպ, անտէն էօթ էյէ պիր չէրեէք սաաթտան ըուպալարընը սագլաւըլ օլտըղը օրմանա տուխուլ իտէպիլիւր իտի :

Բասգալ պիր գաթ տահա աճէլէ եիւրիւմէյէ պաշլատը, զիրա հէր նէ գատար բէք չօգ հարէքէթ իտիյօր իտի իսէ տէ, ըսլագ ըուպասընըն ալթընտա ըսընամայօր իտի :

Էլհասըլ օրմանա միւվասէլէթ իտուպ, էլպիսէսինի սագլատըղը եէրէ գատար կիթտի վէ պօղչասընը պիթթապ օրատա պուլուպ, օն տագիգա սօնղրա պաշտան աշաղա գատար ըուպասընը տէյիլմիլ օլտըղը հալտէ, ըսլագ էլպիսէսինի օրայա թէրք իլէ օրմանտան տիչարը չըգտը, Տօմէսնիլ ճատտէսինէ տօղրու կիթտի, Սէն Մանտէտէն կէլմէքտէ օլան պիր արսպա պուլտու վէ մէզքիւր արապայա ըաքիպէն Միրօմէսնիլ սօգաղընըն աղղընա գատար չէքմէսինի արապաճըլյա էմր իթտի :

Օրատան Բասգալ եիւրիւյէրէք սախթէ տօգլթօր թօմրսընըն գօնաղընա ագիմէթլէ, քէնտի օտասընա չըգտը վէ ինթիրահաթ իթմէք իչիւն եաթաղընա կիրտի :

Պրագալըմ Բասգալը ույուլյա տուրսուն վէ պիլ մէրգուլմըն՝ Բըթի Պասթէլ

ըրիթըմնտան միւֆարէգաթընտա իշիթմիշ օլտըղը վէ օ ճիվարլարտա քիւլլիյէթ իւզրէ պուլլընան սու սամսարը վէ եա սու ֆարէլէրինէ աթֆ էյլէմիշ պուլլընտըղը սէսէ ալտէթ վէ նագը քէլամ իտէլիմ :

Բասգալ՝ պու զաննընտա եանըլըյօր իտի :

Մէզքիւր սէսին պաշգա պիր սէպէպի օլուպ , էկէր Բասգալ թէճէսսիւսաթը վագըասընը տահա զիյատէ իլէրի կէօթիւրմիշ օլսա վէ կէճէ բէք օ դատար գա-րանըգ օլմասա իտի , պու սէպէպ՝ մէրգոււմը բէք զիյատէ տիւշարը խէվֆ ու տէհ-չէթ իտէճէք իտի :

էկէր ճիւզի պիր այ այտընըղը օլսա իտի , զայէթ եօրկուն պիր ատամըն Մարն ըրմաղը ագընթըսընա գաբըլմամագ իշիւն գըյըտաքի սաղըգ վէ գամըշըգլարա թութունմաղա չալըշտըղընը Բասգալ կէօրէպիլէճէք իտի :

Ագընթըտան գուրթուլմաղա սավաշան պու ատամ՝ տօսթոււմըգ Լա Ֆուին իտի :

Լա Ֆուին՝ օըրթընտան եարալանմըզ վէ ըրմագտա նիմ պօղուլմըզ վէ սանտա-լըն քէնարընա վէ անտէն ըրմաղըն իշինէ տիւլմէսիլլէ խուրտուխաշ օլմուշ օլտը-ղը հալտէ եինէ պէրհայաթ օլարագ , քէնտիսինտէ հիշ էօլէճէք եիւզ սուրաթ կէօրիւնմէյօր իտի :

Մէրգոււմ սույա տիւլիւնճէ , իշպու պանեօ քէնտիսինէ էյի կէլիպ սէրթօշըգ-տան էսէր պիլէ գալմամըզ իտի :

Միտալեանըն իբի պօյնընա սարըլմըզ օլտըղընտան , սըգը սըգը պօղազընը սըգմագտա վէ տէհչէթիլի պիր սուրէթտէ նէֆէսինի քէսմէքտէ օլտըղը կիպի , իբի օմուզլարընըն արասընտաքի եարա տախի բէք ֆէնա աճըմագտա վէ լաքին պու ըզտըրրապարտան ագընը շաշըրմամագտա իտի :

Լա Ֆուին՝ չէվիք , սաղլամ վիւճուտը , էգա ու ճէֆսյա տայանըր վէ Բասգալ կիպի ուսթա պիր եիւզէն օլտըղընտան , պու թէհլիքէ վէ տուզագտան եագայը գուրթարմաղա քէնտի քէնտինէ եէմին իթտի :

Քէնտինճէ չալըշլաճագ էն պիրինճի շէյ՝ խասմի թարաֆընտան պօղուլմա-մագ իշիւն քէնտիյի անըն էլինտէն գուրթարմագ մատտէսի օլտըղընտան , եիւզէ-մէտիկի հալտէ իսթէր քէնտի քէնտինէ պօղուլըն իսթէր սաղ գալսըն տիյէրէք Բասգալըն րուպալարընը գօյվէրտի , վէ ուզաղա կիթմէք իշիւն այաղընը շիտտէթ-լէ սույա վուրտու :

Թամ պու սըրատա ժագ Լակարտըն արգատաշը՝ Լա Ֆուինին միտալեասընըն պաղը օլտըղը իբի գօբարմագ իշիւն շիտտէթլէ սիւքինիյօր իտի :

Իր գօբտու :

Պուլնըն իւզէրինէ տէլիգանը պալըգ ալճըսը՝ արթըգ իսթէտիկի կիպի գըմըլ-տանապիլմէկէ պաշլատը :

Պիր տագիգաճըգ շաշըրարագ ագաճըգ սու եութտը իսէ տէ , պու գատար-ճըգ պիր շէյ իլէ ըրմաղըն տիպինէ կիտէճէք ատամլարտան տէյիլ իտի :

Տէրագապ նէֆէսինի թութուպ քէնտի քէնտինի ագընթըյա պրագտը վէ պա-տէհու քէնտիյի թութարագ գըյըտան բէք չօգ ուզաղա կիթմէմէյէ պագտը :

Անճագ պիր գաշ տագիգա սօնըրա , իւզէրինէ պէօիւք սիր տէրմանսըղըգ

կէտի, զիրա բէք չօգ գան զայս իթմէքտէ վէ եարասընն աղըսը բէտէրբէյ
քէսպը շիտտէթ էյլէմէքտէ վէ Նէֆէսի քէսիլմէքտէ իտի:

Չօգ սիւրմէյիս իւզէրինէ պիր պայկընըզ կէլմէսի՝ ինթիւպտէն պախտ տէյիլ
իտի. պինաէն ալէյս պիր ան էվէլ գըլըլը պուլմպսը էնէմմ ու էլգէմ իտի:

Էրէյիճէ երւգտիւքտէն սօնղրա տուրդւայ այաղընը աշաղա սարգըթտըգտա
այպղը եէրէ տէյտի վէ սու չէնէսինէ գպտար կէլտի: Պու հալտէ գըլըտան էն չօ-
ղը իքի մէթրօ ուզազ պուլընտըղընտան, գըլըտա պուլընան սաղըզ վէ գամըլըզ-
լարա վասըլ օլմազ իչիւն այագլա երւրիւտիւ:

Օրատա տուրուպ պիր ազ սօլուգ ալտըգտա, պալընըն իւթիւնտէ պիրտէն
պիրէ պիր այպզ սէսի իչիթտի:

Եիւքսէք ըրիսթըմ՝ պիր ատամըն այագ սէսիլէ էօթիւյօր իտի:

Պիր տէ նակէհան սէս քէսիլտի:

Բասգալ՝ օրթալըղը տիյնէմէք իչիւն օ արա տուրմուչ իտի:

Պատէհու այագ սէսի եէնիտէն իչիտիլիս, կիտէրէք ազալտը վէ նիհայէթ
պիւսպիւթիւն իչիտիլմէզ օլտու:

Լա Ֆուին՝ քէնտի քէնտինէ. — Հայտուտ մաքինիսթ իչնիսի օլմալը տըր. . .
պէնի էօլմիւզ զանն իտէրէք գաչըյօր. . . Ահ, էտէպսիգ Կէրի՛Ֆ. . . քէնտիսի-
նէ պէն նէ՞ եարմըլ իտիմ. . . — տիյերէք աղըր աղըր վէ կիւճ հալ իլէ ըրիսթըմ-
տան եօգարը չըգտը վէ ըրիսթըմըն եօգարըսընա վարընճա, թագաթը քէսիլիս
եէչիլիկին իւզէրինէ տիւշաիւ սէրիլտի:

Մէրգուճ պալըզ ավճըսը՝ իւչիւյէրէք զանկըր զանկըր թիթրէմէքտէ իտի:

Կէճէնին սէրին ըրւզկեարը՝ մէրգուճըն ըսլազ ըուպալարընա տօգանտըզճա,
զանն իտէրսին վիւճուտընա պուզ գօյօրլար իտի:

Զափալընըն ըուպասը զաթէն պիր կէօմէք իլէ պիր բանթալօնտան իպաքէթ
օլուպ, Լաքին պէօյլէ օլմասը քէնտիսի իչիւն խայրը օլմուչ տըր, զիրա էկէր ըու-
պասը՝ զիյատէ աղըր օլսա իտի, սուլըն տիպինէ կիտիպ պօղուլմազ թէչիլքէսի
տահա պէօյիւք օլուր իտի:

Լա Ֆուին՝ քէնտի քէնտինէ. — Պէօյլէ տուրմազ օլմայաճազ. . . կիտէյիմ
գուլիպէմտէ իւսթիւմի տէյիչէյիմ. . . սօնղրա իսթէտիկիմ կիպի տիւչիւնիլիմ. . .
էվմէթ, պէօյլէ եարայըմ, Լաքին գուլիպէյէ վարմազ իչիւն երւրիւմէք Լազըմ տըր,
պէնիմ իսէ երւրիւմէյէ հիչ մէճալիմ եօգտըր, պիր սինէք պիլէ պէնի եէրէ տէ-
վիրէպիլիլ. . . Վայ աքսի շէյթան վա՛յ, իքի օմուզըմըն արա եէրի բէք աղըր-
յօր. աղըր պիր մուշտա եէմիլ օլմալըյըմ. . . — տէպի:

Վագըա եարասը բէք Ֆէնա աղըրյօր իտի իսէ տէ, պիր ազ կիւճճէնէ այաղա
գալգտը, վէ թիթրէյէրէք՝ Մարն ըրմաղընըն Բըթի Գասթէլ գօնաղընա տօղրու
տէօնէն գօլ պօյընտաքի եօլը թութտու: Պատէհու սօլա սարքս, մալիւմիլիզ օլան
լօգանթանըն պուլընտըղը ատա իլէ գարա արասընտաքի կէչիտտէն կէչտի, վէ
չամ թահթասընտան եարըլմըլ քիւչիւք պիր գուլիպէնին գարուսընը աչտը:

Մէրգուճ պալըզճը՝ արատա ըուպասընը տէյիլթիրէրէք էսքի պիր գաթիֆէ
բանթալօն վէ պիր եուճ կէօմէք վէ պիր գուլգուլթալը եաղմուրըզ կիյինիս,
գուլիպէնին պիր քէօչէսինտէ եըղըր օլան գուրու օթ իւզէրինտէ եաթարագ,
տիւչիւնմէյէ պաչատը:

Մէրգում՝ պայծառաբար միտալեանքն չալընմըլ օլտըղընը կէօրիւնճէ, զիհնի աշըլարագ խաթըրնա պիր շէյ կէլտի :

Լա Ֆուին՝ քէնտի քէնտինէ . — Օ բէգիւ հէրիֆին մէրամը պու իմիշ . . . Լա-քին պէնի թանըմամազըլըզա վուրույօր իտի, պուըն նաճըլ պիւլյօր իմիշ . . . Ա-մէտէ Տիւվէրնուա իւլէ տիւպէր Վիրփինի տախի գաթլ օլընըպ, Տիւվէրնուանըն մէրգումէ գըզ իւզէրինտէ պուլընան միտալեանը զայպ ու նապէտիտ օլտըղը՝ խաթըրմա կէլյօր . . . Պու շէյլէր հէր զարիպ տիր, եախօտ աալա զարիպ տէյիւ տիր . . .

«Օ խային հէրիֆին սըրթըմա վուրտըղընը՝ եռմրուգ զանն իտիյօր իտի իսէմ տէ, պու զաննըմ եանըլ օլուպ, սըրթըմա չէքիճէ վուրմուշ, վէ Լաքին պու չէ-քիճ արգամա տօղրու կիթմիշ օլան միտալեամա րասթ կէլէրէք հըզը քէսիլիպ պէ-նի էօլտիւրէմէմիշ տիր :

«Պու հալտէ միտալեանըն պանա պիր էյլիկի տօգանիւնը սայըլըր . . . Էկէր օ օլմազսա իտի, պէնիմ տէ իշիմ պիթմիշ օլուր իտի . . . Էօթէքի տիւնեայա կիթ-միշ օլուր իտիմ :

«Լաքին չու չաբգըն հէրիֆ աճապա քիճ տիր . . . Նէ՛րէտէն կէլտի վէ նէ՛ իսթէյօր :

«Յարըն կիտէյիմ մութլագա գօմիսէրի պուլայըմ .»

Լա Ֆուին՝ պէօլէճէ քէնտի քէնտինէ սէօլլէնտիկի սըրատա պիրտէն պիրէ թիւքիւթ իտէրէք եէնիտէն տիւշիւնմէկէ պաշատը :

Պիր ազ սօնդրա Լա Ֆուին քէնտի քէնտինէ . — Իէյֆիյէթի գօմիսէրէ հիքեա-յէ իտէճէք օլուր իսէմ, պանա նէ՛ ճէվապ վէրէճէք տիր . . . «Սէն իշմիշ, քէօր սէրհօշ օլմուշ վէ հիշ թանըմատըղըն պիր ատամա րասթ կէլիպ անընլա թէքիթ-սիգճէ ահպապըզ իթմիշսին . . . Նիգամէն մէմու օլտըղը հալտէ կէճէ պալըզ ալընա չըգարագ գանուճա մուղայիր հարէքէթտէ պուլընմըշսըն . . . պիր թա-րաֆտան ահմազըլըզ իթմիշ իսէն տէ, տիկէր թարաֆտան տա պալըզ ալը խըր-սըզըղը իթտիկին իշիւն թահթը թէվգիթէ ալընմալըսըն» տիյէճէկինէ հիշ չիւպհէ եօգ տըր :

«Պուլնտան մաստա, պէնի սույա աթան օ չաբգըն հէրիֆի նաճըլ թարիֆ իթմէլի :

«Կէօյա պէնիմ կիպի մաքինաճը տըր . պուլնտան պաշգա պիր շէյինի պիւլմէմ-էքեալը՝ չօգ ատամա պէնգէր, Լաքին րասթ կէլէճէք օլսամ, ախիտէ թանըրըմ, օ հալտէ իշի պիթիք տիր . . . Շիմտիքի հալտէ, կէօյա էօլմիւշիմ կիպի հիշ սէս չըգարմայըպ քիմնէյէ պիր շէյ սէօլլէմէմէք տահա ալէա տըր . . . Անճագ չու հայտուտ՝ Ալլահ վէրէ օլթա իյնէլէրիմլէ սանտալըմը ալըպ կէօթիւրմիշ օլմասա, զիրա օ հալտէ հալիմ պիւսպիւթիւն եաման օլուր . . . Միտալեամ եօգ տըր . Է-կէր գօնթ տը թօնէրիէօնին վասիյէթնամէսի պուլընաճագ օլուր իսէ, վասիյէթ իտիլէն մէպաղտան հիսսէմի ալմագ իշիւն նէ՛ կէօսթէրէճէյիմ . . .

«Վա՛յ աքսի չէթան վա՛յ, բէք երւշիւօր վէ թիրիւ թիրիւ թիթրէյօրըմ . . . պունտան մատտա սըրթըմ տա բէք ֆէնա աղըըյօր»

Ֆիւհագիգա Լա Ֆուին բէյտէրբէյ տահա զիյատէ թիթրէմէքտէ վէ եարասը տէհէթի սուրէթտէ աճըմագտա իտի :

Միւմքին օլտըղը գատար գուրու օթլարլա էօրթիւնիւպ, պիր տէ չօգ սիւր-մէյիպ իւզէրինէ շտիտ պիր նէօվպէթ կէլէրէք աթէշ կիպի ըսընտը :

Լա Ֆուին՝ նիհայէթ ույումաղա մուվաֆֆադ օլըպ, լաքին իշպու ույգու-սընտա մէնհուս րույալար կէօրտիւ :

Սապահ ալաֆրանկա սաաթ տօգուզ րատտէլէրինտէ Լա Ֆուին՝ ույգուսըն-տան ույանըպ, թէքմիլ ազասը օտուէն կիպի օլմուշ վէ սըրթընտաքի աղըըսը տա հիշ ազալմամը իտի :

Լա Ֆուին՝ քէնտի քէնտինէ .— Շու սըրթըմտա նէ օլտըղընը անլամալը, պա-գալըմ նէ՞ տիր . . . —տէտիքտէն սօնղրա, իւսթիւնիւ պաշընը պիր ազ թէմիգ-լէյիպ, Գրէթէյլտէ պիր էճգաճը տիւքքեանընա կիթտի :

Օրատա մէրգոււ պալըգ ավճսը՝ էսքի եաղմուրըղընը վէ եուէն կէօմլէյինի չըգարըպ, գուր գուրու օմուղլարընը կէօթէրտիքտէ :

Էճգաճը՝ պաղըրարագ .— Պունտա պիր պուչագ եարասը կէօրիւնիյօր :

Լա Ֆուին .— Խայր, տէյիլ տիր . . .

Էճգաճը .— Էօյլէ իսէ նէ՞ տիր պու :

Լա Ֆուին .— Սըրթ իւսթիւ սանտալըմըն քէնարընա տիւշտիւմ . . .

Էճգաճը .— Շիմտի անլաշըլտը :

Լա Ֆուին .— Պու եարա պանա պիր ֆէնալըգ վէրի՞ր մի :

Էճգաճը .— Խա՛յր, հիշ պիր վագթ . . . Պու եարա վագըա աղըըր, լաքին գըրգ սէքիզ սաաթ դարֆընտա էյի օլուր .—տէտիքտէն սօնղրա, թէտավի իպ-թիտի օլմագ իւզրէ եարայը ալգօլլը սուլարլա երգատը, վէ եէնիտէն պագարը-մագ իւզրէ ագչամ թէքրար կէլմէսինի մէրգոււմա թէնպիհ իթտի :

Լա Ֆուին բարասընը վէրիպ էճգահանէտէն տիշարը չըգտը :

Պիշարէնին աղըըսը չիմտի պիր ազ քէսիլմիշ օլտըղընտան, տիւզկիւնճէ եիւ-րիւյէրէք, իւք ագչամը ազ գալսըն էօլէճէկի մահալէ տօղրու կիթտի :

Օրատա բէք տէրին օլմայան պէրագ սուլըն ալթընտա սանտալընը վէ հաթ-թա օլթա վէ սաիր պալըգ թագըմլարընը տախի կէօրիւրէք զիյատէսլլէ սէվինտի վէ քէնտի քէնտինէ .— Հայտէ պագալըմ, պու սանտալը ոտտան չըգարմագ պիր շէյ տէյիլ տիր . լաքին չիմտի գալսըն . . . —տէտի, վէ պրագտը ատատաքի լօ-գանթայա կիթտի, վէ եարասը հագգընտա էճգաճըյա նէ նագլ իթմիշ իտի իսէ օրատա տա այնը հիքեայէյի թէքրար իթտի :

Լօգանթաճը՝ պագը լաթիֆէլէր սէօլէյէրէք մէրգոււմա էյլէնտի :

Լա Ֆուին՝ տիշէրինին ուճըյա կիւլմէքտէ վէ իլէրուտէ ալուզ իտէճէկի ին-թիգամընը տիւշիւնմէքտէ իտի :

Բասգալ Սօնիէ տախի՝ Ժիւլ Պուլնուա նամը տիկէր Լա Ֆուին կիպի եօրու-լըպ թագաթը գալմամը օլտըղընտան, ույգուսընտան կէճ ույանիւր իտի :

Ույանըր ույանմագ եաթաղընտան գալըպ կիթտի Ժագ Լակարտը պուլտոն

վէ չալտըղը միտալեայը մէրգուժա թէսլիմ իթաի . ւաքին պու միտալեա՝ վասի-
թնամէնին մուամմասընը անլամադ իջիւն թէրթիպ ու թանգիմի լազըմ կէսէն իւշ
մահուտ իպարէնին պէհէրինէ եալընըզ պիր քէլիմէ զամմ ու իլալէ իթմէքտէ իտի :

Սօն միտալեալար էքսիք օլուպ մէգքիւր իպարէլէր իքմալ իտիէմէմիշ օլտը-
ղընտան , մուամմա հէնուզ անլաշըլամայօր վէ կիզլի գալըյօր իտի :

Ժագ՝ կիւլիւմսէյրէք Բասգալա խիթապէն . — Պըյըգէլընը քէստիկին իշիւշ
կէնձ կէօրիւնիյօրսըն . . . զանն իտէրսին եէնի եէթմէ պիր տէլիգանըսըն . . .

Բասգալ . — Պու սայէտէ ձինէվրատա Մատմալէլ Մարթ Պէրթիէ իլէ ահ-
պապըզ բէյտա իտէճէյիմ :

Ժագ . — Նէ՞ վագթ եօլա չըգաճագսըն :

Բասգալ . — Պու ագչամ սաաթ սէքիզտէ պիր, սիւրաթ գաթարը վար տըր ,
օնա րաքիպ օլուպ հարէքէթ իտէճէյիմ . . .

Ֆիւհագիգա Բասգալ Սօնիէ՝ պաղը մալիւմաթլա պէրսապէր պիր թագըմ տա-
էվրագ վէ պիր մըգտար մէսլաղը ախզ իտէրէք , ագչամ սաաթ սէքիզտէ տէմիր
եօլ գաթարընա րաքիպէն Մագօն վէ Բիւլօզ նամ մահալլի ի միւրուր իլէ էրթէսի
կիւնիւ սապահլայըն սաաթ օն պուշուգտա ձինէվրայա միւ վասէլէթ իթաի :

Գօնթ տը Թօնէրիէօնին սապըզ սըր քեաթիպի՝ Օթէլ տէ Պէրկ , Օթէլ տիւ
Լագ , Օթէլ տը լա Գուռօն կիպի պէօյիւք օթէլլէրտէն պիրինէ էնէճէք եէրտէ
տէօրտիւնձի սընըֆտան խան կիպի պիր օթէլլէ էնտի , վէ քէնտիսինին պիր եօլճը
թիւճճար օլտըղընը պիլպէյան պուհա տաիր էվրագ տախի իրաէ իթաի :

Բասգալ՝ մէգքիւր օթէլտէ իշթահլը պիր եէմէք եէտիքտէն սօնղրա Լօզան
եօլընը եախօտ սօգաղընը թարիֆ ալտը , վէ եանըմայաճաղընա էմին օլարագ ,
մէրգուժէ կէնձ գըլըն վալիտէսինին իգամէթ իթտիկի՝ գօնթ տը Թօնէրիէօնին
վասիյէթնամէսինտէ պէյան ու թային իտիմիշ օլան սօգաղա սօգրու կիթտի :

Լօզան եօլը եախօտ սօգաղը՝ ձինէվրա շէհրինին՝ շըմէնտըֆէր իլէ Բօն Նէհրի-
նին Լէմանտան խուրուճ իթտիկի մէվգի արասընտաքի գըսմընտա մէվճուտ օլուպ ,
սիթասիօնտա գաթարտան էնիլտիքտէ Լօզան սօգաղընա չըգըլըր :

Մէգքիւր սօգաղըն հէր իքի թարաֆընտա պիր քիլօմլթրօ մէսաֆէյէ գատար
պօյընա խանէլէր եաբըլմըշ օլուպ , պու եօլ՝ ձինէվրա կէօլիւնին տիքիւշա տա-
հիլլէրի պօյընտա Լօզանա տօղրու իմթիտատ իթմէքտէ պուլընըյօր :

Բասգալ մէգքիւր սօգաղա տախիլ օլտու :

Մարթ Պէրթիէնին նամէրու վալիտէսի Բէռին Պէրթիէ՝ միւթէվէֆա գօնթըն
վասիյէթնամէսի ահքեամընճա 49 նօմէրօլը խանէտէ իգամէթ իթմէքտէ օլա-
ճագտը :

Պու նօմէրօլը խանէ՝ սօմ թաշտան մամուլ օլուպ , պէօյիւք վէ կիւզէլ պիր
խանէ իտի վէ օն օն իքի սէնէլիք եարըլմըշ կէօրիւնիյօր իտի :

Մէգքիւր խանէնին թահթընտա պուլընան տիւքքեանլարըն պիրի սլազգալ վէ
տիկէրի մանիֆաթուրաճը տիւքքեանը իտի :

Բասգալ՝ քէնտի քէնտինէ . — Կէօրիւնիշէ նազարէն պէն անլէրի սլուրատա
պուլաճաղըմ . . . էվվէլա ախզը մալիւմաթ իտէլիմ . — տիյէրէք , իքի տիւքքեանըն
արասընտա պուլընան արալըղա տուխուլ իթտի քի , անըն նիհայէթինտէ եօգարքի
գաթլարա չըգըլան նէրտիվան պաշլայօր իտի :

Ժառ Լակարտըն արգատաւը՝ մէջքիւր խանէնին գարուսընա միւրաճաւթ իթմէք թէսավիւրընտա պուլընըպ, լաքին ձինէվրատա պազը միւսթէսնալարտան մատա խանէ գարուսընը պուլընմատըղընը պիւմլյօր, եախօտ ունութմըլ պուլընըյօր իտի, զիրա Բասգալ Սօնիէ՝ Զուիցցէրիայը կէօրմիւշ ատամ իտի:

Բասգալ՝ օրատա պիր գարուսըն գուլիպէսի պուլընմատըղընը ըէյ իւլ այն կէօրէրէք քէնտի քէնտինէ.— Վայ աքսի չէյթա՛ն, պու Ֆէնա՛. . . Լաքին ինթիմալ քի տիւքքեանճըլար սանա իթաի մալիւմաթ իտէպիլէճէքլէր տիր. . . —տիյէրէք, պազգալ տիւքքեանընտան իչէրի կիրտի:

Մէրգոււմ՝ գարուտան իչէրի կիրինճէ, գարչըսընա պիր գարը կէլտի:

Բասգալ՝ քէնտի քէնտինէ.— Գատըն գըսմը սօշ պօղազ օլուր. պու գարը տա էլպէթթէ հէր իսթէտիկիւմ մալիւմաթը մաէլմէմնունիյէ իթա իտէճէք տիր.—տէտի:

Գարը՝ կիւլիւֆէյէրէք.— Նէ՞ արատընը, էֆէնտի:

Բասգալ.— Պէնտէնիզէ քիւչիւճէք պիր մալիւմաթ վէրմէնիզի ըէճա իթմէյէ կէլտիմ, մատամ. . .

Գարը.— Էկէր միւմքին իսէ, իսթէտիկինիզ մալիւմաթը մաէլմէմնունիյէ վէրմէյիմ, էֆէնտիմ:

Բասգալ.— Իգամէթ իթտիկինիզ պու խանէտէ քիմէր իսքեան խոյօր իսէ, էլպէթթէ անլէրին ըէք չօղընը թանըրօրընը, տէյի՛լ մի:

Գարը.— Հէքսինի, էֆէնտի. . . հէքսինի տէ թանըրլւմ, Անլէր պիզտէն ախգուլթա իտէրլէր, Զէվէիմ՝ պու խանէնին պաշլըճա միւսթէճիրի տիր:

Բասգալ.— Էօյլէ իսէ պուրատա Բէռին Պէրթիէ նամընտա պիր գատըն պուլընըպ պուլընմատըղընը ըէք գօլայ պանա սէօյլէյէպիլէճէքսինիզ:

Գարը.— Բէռին Պէրթիէ՞ մի:

Բասգալ.— Էվվէթ. . . պիր Ֆրանսըզ գարընը. . . էրէյիճէ եաշլը, պէրապէր պիր գըզը տա վար. . . երմի չաղլարընտա կէնճ պիր գըզ:

Գարը՝ պաշլընը սալլայարագ.— Խայր, էֆէնտի, պուրատա էօյլէ ատամ եօգ:

Բասգալ՝ տիւչարը էնտիչէ օլարագ.— Էօյլէ ամմա պէն էյի պիլիրիմ քի պուրատա օ իսիմտէ պիր Փամիլեա օլաճագ տըր. . . Լօզան եօլը պուրատը տէյի՛լ մի տիր:

Գարը.— Թա քէնտիսի, պուրատը տըր:

Բասգալ.— Էյ սիզին էվ տէ 49 նօմէրօլը տըր, տէյի՛լ մի:

Գարը.— Էվվէթ, պաշգա պիր նօմէրօսը հիչ օլմամըլ տըր. . . Պունընլա պէրապէր պուրատա Բէռին Պէրթիէ նամընտա հիչ պիր քիրաճըմըլ նէ օլմուշ տըր վէ նէ տէ շիմտի վար տըր. . .

Բասգալ.— Իշթէ պու Ֆէնա՛. . . միւհիմմ պիր իշտէն տօլայը օ Փամիլէայը արայօրըմ, շիմտի նէ՞ եաքայըմ, հա՞նկը թարաֆտա արայայըմ. . .

Գարը.— Իսմի պէօյլէ օլտըղընա էմի՞ն միսինիզ, էֆէնտի:

Բասգալ.— Քէնտի իսմիմէ նէ գատար էմին իսէմ, օնա տա օ գատար էմինիմ. . . Անա գըզ Պէրթիէ թէսմիյէ օլընըրլար. . .

Գարը.— Քէնտիլէրինին էչքեալընը պանա թարիֆ իտէպիլի՞րմիսինիզ:

Բասգալ.— Խայր, մատամ. . . պէն քէնտիլէրինի կէօրմէմիլիմ տիր:

Գարը.— Իշթէ պու օլմատը. էկէր թարիֆ իտէպիլմիշ օլտա իտինիզ, պէնզէ-
թէրէք մէնզէթէրէք պէլքի պիր նէթիյճէ չըգարապիլիր իտիմ . . .

Բասգալ.— Թէաճճիւպլէ.— Պէնզէթմէք մի, նէթիյճէ՞ մի չըգարմագ :

Գարը.— Պու գատընլարըն պուրատա, ձինէվրատա ասըլ քէնտի իսիմէրինի
թաշըտըզլարընա էմի՛ն միսինիզ, էֆէնտի . . .

Բասգալ.— Ա՛հ, Մատամ, էօյլէ մէմուլ իտէրիմ ամա թէէմին իտէմէմ . . .

Գարը.— Պու տա եօգ. էօյլէ իսէ իմքեանսըզ շէյ տիր . . . Խաթրըմա պիր
ֆամիլեա կէլիպ, պուռլար վագըտ անասըլ Ֆրանսըզ իտիլէր իսէ տէ, վալիտէլէրի
պիր ձինէվրալը իլէ թէէհհիւլ իթմիշ իտի . . .

Բասգալ.— Պուռլարըն իսմի նէ՞ իտի :

Գարը.— Տուրընզ . . . պէն տէ օնը արայօրըմ . . . Հա՛, խաթրըմա կէլ-
տի. Բէռին տէտինիզ, տէյի՛լ մի :

Բասգալ.— Էվվէթ . . . Բէռին Պէրթիէ . . .

Գարը.— Գօճասր հագիգաթէն գարըսընա Բէռին տէր իտի :

Բասգալ.— Էյ գօճասընըն իսմի՞ նէ իտի :

Գարը.— Կրանչան իտի . . .

Բասգալ.— քէնտիյէ մալիւմ օլան պու իսմի իշիտիր իշիթմէզ պիրտէն պիրէ տիւ-
չարը հէյճճան օլարագ.— Կրանչա՞ն մը . . . էյ կէնճ գը՞գ, կէնճ գը՞գ, օ՞ նա-
սըլ իտի :

Գարը.— Եթիշմիշ պուղտայ պաշաղը կիպի սարը րէնքտէ դայէթ կիւզէլ պիր
գըզ օլուպ, պուրատա մէրգոււմլէ «ալթուռ սարըսը սաշը տիլպէր գըզ» տէր-
լէր իտի :

Բասգալ.— Իսմի . . . իսմի խաթրընըզա կէլիօ՞ր մը :

Գարը.— Մարթ տըր, էֆէնտի . . .

Բասգալ եէնիտէն թիթրէտի :

Գարը՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Էյի ատամլար իտիլէր . . . պիգիմ էվտէ ի-
գամէթ իտէրլէր իտի . . . անա գըզ՝ եանըմըզտաքի մանիֆաթ ուրաճը տիւքքեա-
նընը թութարլար իտի . . . Մ. Կրանչանըն վէֆաթընտան սօնլրա Բարիլզէ կիտիպ
եէրլէշմէք իւզրէ տիւքքեանը թէրք ու ֆիւրուլթ իթմիշլէր տիր . . .

Բասգալ՝ մուխաթըպլէսի օլան պագգալ գարըսընըն սէօզլէրինի եութարճա-
սընա տիյնէյօր իտի :

Մէրգոււմէնին՝ քէնտիսինէ նագլ իթտիկի շէյլէր՝ Մատմազէլ Մարթ Կրանչան
իլէ Ժուանեիտէ վէֆաթ իտէն վալիտէսի Մատամ Բէռինին հիքքայէսի իտի :

Հագիգաթը հալ՝ Բասգալա րէք զարիպ կէօրիւնտիկինտէն, բույա կէօրիւյօր
զանն իտիօր իտի, վէ լաքին կիօրտիւկի վէ իշիթտիկի շէյլէր բույա տէյիլ իտի :

Պու իշտէ շայէտ ազ պիր չիւպէսի գալմըշ օլտա իտի պիլէ, անը տա տէֆ
իթմէք իշիւն էմին պիր վասէթասը մէվճուտ իտի վէ պու վասէթայը տա իսթի-
մալ իթտի. տէսի քի :

—Մալլարը թէքմիլ սաթըզ նագլ իթտիքլէրինտէ, պու մէպլաղը տուլ Մա-
տամ Կրանչան՝ ձինէվրատա պիր պանքէրէ էմանէթ պրա՞գմատը մը :

Գարը.— Էվվէթ, էֆէնտիմ, էօյլէ եարտը . . . չարգըն պիր պանքէրէ թէս-
վիմ ու թէվտի իթտի քի օ տա պիր չօգ ֆամիլեալարը քիւլ իւսթիւնէ օթուրտա-

րագ ֆիրար իթմիշ տիր . . . Պու խանէտէ միւսթէճիր պուլընան պիր միւսթան .
թիգ՝ տահա տիւն պանա պու մատտէտէն պահս իտիլօր իտի . . . 0 հիլէքեար
պանքէրին՝ ֆիրարընտան սօնդրա սախթէ իֆլասը իլան օլընտըղը սըրատա , մէր-
գոււմ սախթէքեարըն եէտինտէ պիչարէ կէնճ գըզըն պիր չօգ մէքթուպլարը պու-
լընմըշ , վէ պու մէքթուպլարիա զափալը գըզճըղաղ՝ վալիտէսինէ օլան պօրճընա
մահսուպէն հիշ օլմագսա պիր մըգտար մէպլաղ իրսալինի թալէպ էլլէմիշ տիր : իշ-
պու մէքթուպլար՝ ժուանեիտէն վիւրուտ իտէրլէր իտի , զիրա վալիտէսի խաս-
թալանմըշ օլտըղընտան , անա գըզ օրատա թէվագգուֆ իթմիշլէր իտի :

Արթըգ հիշ չիւպէն գալմայըպ , հագիգաթը հալ ալան աշիքեար մէյտանտա
տուրույօր իտի :

Մատմագէլ Մարթ Պէրթիէ պաշգա քիմնէ օլմայըպ , Մարթ Կրանչան քէնտի-
սի իտի քի , մալիւմ օլտըղը իւզրէ Բասգալ իլէ ժագ՝ մէրգումէնին վալիտէսինէ
պիր եուտոււմ սօուգ սու վէրէրէք պիչարէ գարըյը էօթէքի տիւնեայա կէօնտէր-
միշ օլտըղլարընտան , գօնթ տը թօնէրիէօնին վէրէսէսինտէն պիրի օլան Մատմա-
գէլ Մարթ Կրանչանը հէր քէս սախթէ սօգթօր թօմբսընըն ախրէթլիք գըզընը
գանն իտիյօր իտի :

Բասգալ՝ պագգալ գարըսընա .— Թէշէքբիւր իտէրիւմ , մատամ . . .

Գարը .— Վէրտիկիւմ մալիւմաթտան մէմնօն մըսընըղ , էֆէնտի . . .

Բասգալ .— Պանա սէոյլէտիկինիզ գատընլարըն պէնիւմ արատըղըմ գատընլար-
օլտըղընա գանաաթ հասըլ իթտիւմ , մատամ . . . Բէռին Պէրթիէնին իսմինի տէ-
յիւմէսինէ սէպէպ՝ ձինէվրատա ագտը իզտիվաճ իթմէսի մատտէսի օլտըղը անլա-
շըլըյօր . . . չիմտի արթըգ պու իքի պիչարէ գատընլարըն իզինի Ֆրանսատա ա-
րամալըյըմ . սայէնիզսէ մէրգումանը պուլաճաղըմը իւմիա իտէրիւմ , մատամ , վէ
պինաէն ալէյհ գաթընըղա պէյանը թէշէքբիւր վէ միննէթտարի էյլէրիւմ . . .
տիլէրէք տիւքեանտան միւֆարէգաթ իտուպ օթէլէ կիթտի , վէ պիր չըմէնտըֆէր
թարիֆասը իսթէյիպ , Բարիզ իշիւն հանիը սաաթլարտա թրէն օլտըղընը պագտը :

Սաաթ իւշիւ երիւմի սէքիզ տագիգա կէշէրէք պիր սիւրաթ գաթարը վար իտի :

Բասգալ Սօնիէ սաաթընա պագտը . սաաթ իւշէ պէշ վար իտի :

Բասգալ՝ օթէլ ուշաղընա .— Չարուգ , չարուգ , չանթամը կէթիրինիզ :

Ուշագ .— Չանն իտիյօր իտիւմ քի օթէլտէ եաթաճագսընըղ :

Բասգալ .— Պէն տէ էօյլէ գանն իտիյօր իտիւմ , աւմա բօսթախանէտէն պիր
մէքթուպ ալտըմ , պէնի Գիւլօղա շաղըրըյօրլար , պու աղչամ օրատա պուլընմա-
լըյըմ . . . Չարուգ հիսապ բուսուլամը կէթիրինիզ . . .

Բասգալ՝ օթէլէ օլան պօրճուըն վէրաիքտէն սօնդրա չանթասընը ալըպ տէմիր
եօլ սթասիօնընա սօղրու կիթտի :

Օն տագիգա սօնդրա թրէն Բարիզէ միւթէվէճճիկէն հարէքէթ իթտի :

Բասգալ՝ պիրինճի մէվգիտէն պիր վահօնտա եարա եալընըղ օթուրմըշ օլտըղը
հալտէ քէնտի քէնտինէ .— Մարթ Կրանչա՛ն . . . ալթը նէֆէր վարիսլէրտէն պիրի՝
պիզիւմէ գօնթըն սէրվէթի արասընտա մանի պուլընտըղընտան , մէրգումէյի տալի
մահվ իթմէք լաղըմ օլուպ , լաքին ժագ՝ Մատմագէլ Մարթ Կրանչանը թաբարճա-
սընա սէվիյօր . . . Պու նէ՝ գարմագարըշ պիր իշ տիր . . . պուլըն իւսթէսինտէն

նանքը կէլինէճէք տիր . . . — տիմէքտէ իտի :

Սապահ սաաթ պէշ պուշուգտա թրէն՝ Բարիզ սթասիօնընտա թէվագգուֆ իտուպ , սաաթ ալթըլը չէրէէք կէչէրէէք Բասգալ՝ Միրօմէսնիլ սօգաղընա միւվա-սէլէթ իթտի :

Գօնագտա հէր քէս հէնուզ ույգուտա իտի :

Բասգալ կիթտի ժագ Լակարտըն օտա գաբուսընը վուրտու :

Ժագ պիրտէն պիրէ ույանըպ օ արա գաբուսընը քիմէնին չալաճաղընը ում-մատըղընտան , ազիմ պիր էնտիչէ իլէ . — Գիմ տիր օ , նէ՞ իսթէրսինիզ . — տէյու սիւվալ իթտիքտէ ,

Բասգալ . — Պէ՛նիմ , Բասգալըմ . . . չաբուգ աչ . . . — տէր տէմէզ , սախթէ տօգթօր թօմբսըն գարեօլասընտան աչաղա աթլայըպ օտա գաբուսընա տօղրու գօշարագ գաբուլը աչտը :

49

Բասգալ իչէրի կիրիպ գաբուլը արգասընտան գաբատը :

Ժագ՝ Բասգալըն պէօյլէ ումմատըգ պիր վագթտա ավտէթ իթմէսինէ հայրէթ ու իսթիդրապ իտէրէէք . — Սէ՞ն միսին , սահիհ սէ՞ն միսին , Բասգալ . պիր ազէվ-վէլ գուլագլարըմա ինանմայօր իտիմ , շիմտի տէ կէօզլէրիմէ ինանմամ . . . Ավտէթ իթտին կէլտին , հէ՞ . . . իչ օլտու պիթտի՞ մի . . .

Բասգալ . — Սէն եէնիտէն եաթաղընա կիր . . . գօնուչալըմ . . .

Սախթէ տօգթօր՝ եէնիտէն՝ հէնուզ սըճագ օլան եաթաղընա կիրտի , վէ տիրսէկինի պաշ շիլթէսինէ՝ տայաթարագ , արգատաչընըն պէօյլէ չաբուճագ կէրի տէօնտիւկինէ տաիր վէրէճէկի իյզահաթա պէքլէտի :

Բասգալ՝ պիր գօլթուգ սանտալեասը իւզէրինէ օթուրարագ . — Իչ հէնուզ պիթմէտի . . .

Ժագ . — Էօյլէ իսէ նի՞չիւն կէլտին :

Բասգալ . — Սէպէպինի շիմտի սէօյլէյէճէյիմ . . . եէրինտէն սըչրամաղա հա-զըր օլ :

Ժագ . — Եէրիմտէն սըչրամաղա՞ մը . . . Մարթ Պէրթիէ զա՞յպ մը օլմուշ . . .

Բասգալ . — Ուայր , մէվճուտ տըր , վէ նէրէտէ պուլընտըղընը պիլիրիմ . . .

Ժագ . — Էօյլէ իսէ եաբաճաղընը հէնուզ եաբամըշսըն , եաբաճագսըն , պուն-տան պաշգա նէ՞ վար քի . . .

Բասգալ . — Էօյլէ ամմա կիւճիլքլէր վար , վէ էկէր պու կիւճիլքլէրին նէ օլ-տըղընը անլասան , սէն տէ պունլարըն բէք պէօյիւք կիւճիլքլէր օլտըղընը իթիրաֆ իտէճէքսին . . .

Ժագ . — Պէ՞ն մի , ատամ սէն տէ . . . Պէն հիչ պիր շէյտէն կէրի տուրու՞ր ատամ մըլըմ :

Բասգալ . — Գիմ պիլիր :

Ժագ . — Նէ՞ տիմէք իսթէյօրսըն , Փիքրինի իյզահ էթ պագալըմ . . . պէնի մէրագտան էօլտիւրիյօրսըն : Պու գատար տօլաչըգլը սէօզլէր նէ՞տէն իյճապ ի-տիյօր :

Բասգալ.— Ձիւնքի լազըրտը իթմէյէ գօրգույօրըմ . . .

Ժազ.— Զայտըզըզլա օմուզլարընը սըլքնտիքտէն սօնդրա.— Նէ սէօյլէյէճէքսէն սէօյլէ. սէն պիւրսին քի պէն հիչ պիր չէյտէն գօրգույմ . . .

Բասգալ.— Բի՞մ պիւր :

Ժազ.— Պէն քէնտիւմ պիւրիւմ, վէ պու չտա էլվէրիր . . .

Բասգալ.— Եիւրէքլի օլ . . . ճէսարէթիւնի արթըր . . .

Ժազ.— Եիւրէքլի՞ մի օլայըմ . . . ճէսարէթիւմի մի արթըրայըմ . . . Նէ՞ չէյտէն տօլայը :

Բասգալ.— Շիմտի սիզի տամլայա կէթիրէճէք պիր չէյ սէօյլէյէճէյիմ տէ անտէն տօլայը . . .

Ժազ.— Պէնիւմ գուզվէթ ու մէթանէթիւմ եէրինտէ տիր, պէնի հիչ պիր չէյ տամլայա կէթիրէմէզ . . .

Բասգալ.— Գալպին պիր սուրէթը միւթէէսսիւֆէտէ եարէլէնէճէք տիր . . .

Ժազ.— միւշէվէշ պիր էնտիչէյէ տիւշար օլմազա պաչլայարազ վէ պիր թազըր միւթէֆէքիւրանէ ախզ իտէրէք.— Գալպի՞մ մի . . . պիր սուրէթը միւթէէսսիւֆէտէ եարէլէնէճէք մի . . . Ալիւմ Ալլահ սէն տէլի օլույօրսըն, վէ էկեր իլէէրի իչիւն Ձուիցցերիայա կիտէն պիլճիւմլէ եօլճուլար իւզէրինէ օ մէմլէքէթ պու եօլտա թէէսիրլէր հասըլ իտէր իսէ, հուտուտտան էօթէյէ կէչիպ կիթմէմէք տահա ալէա տըր : Լազըրտըյը ուզաթմայալըմ. Մարթ Պէրթիէ իլէ վալիտէսինի կէօրտիւն մի :

Բասգալ.— Խայր :

Ժազ.— Նի՞չիւն :

Բասգալ.— Վասէթաի թէյայիւլլէրի օլան քիւչիւք պիր տիւքքեանլարընը սաթտըզտան սօնդրա ձինէվրատան չըզըպ կիթմիլլէր . . .

Ժազ.— Օրատան Նէ՞ վազթ միւֆարէգաթ իթմիլլէր :

Բասգալ.— Պու սէնէնին մայիս այընտա :

Ժազ.— Իզլէրինի պուլտը՞ն մը :

Բասգալ.— Հիչ զահմէթ չէքմէքսիզին :

Ժազ.— Զինէվրատան չըզըպ Նէ՞րէյէ կիթմիլլէր :

Բասգալ.— Բարիզէ :

Ժազ.— Տիմէք չիմտի Բարիզտէ՞ տիրլէր :

Բասգալ.— Վալիտէ եօլտա խասթալանտըղընտան, օրատա տուրմազա մէճպուր օլմուշլար տըր . . .

Ժազ.— Նէ՞րէտէ տուրմուշլար :

Բասգալ.— Ժուանեիտէ . . .

Ժազ.— սաբ սարը քէսիլէրէք.— Ժուանեիտէ՞ . . . Ժուանեիտէ՞ մի . . .

Բասգալ.— սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Օրատա Բօն մահալլէսինտէ Մարթէն-Բէչէօր օթէլինէ էնմիլլէր :

Ժազ.— էլլէրինի եօրկանընըն իւզէրինտէ սըգարազ պիւլէնտը ավազ իլէ.— Նէ՞ տիւյօրսըն. պու թըպզը Մատմազէլ Մարթ Կրանչանըն հիքեայէսինէ պէնզէյօր :

Բասգալ.— Էվվէթ, զիրա Մարթ Կրանչան պաչգա քիմսէ օլմայըպ, Մարթ

Պէրթիք քէնտիսի տիր. պունըն վալտէսի՝ Կրանչան նամընտա պիր ձինէվրալը իլէ էվլէնմիշ . . .

Ժագ՝ պու քէրրէ մօսմօր քէսիլէրէք.— Ատա՛մ սէն տէ, ամմա տա աթըյօր-սըն հա՛. պու տէտիկինին իմքեանը եօգ տըր:

Բասգալ.— Էօյլէ ամմա հագիգաթը հալ պու տըր:

Ժագ՝ ալըգ ալըգ պագմաղա պաշտըպ քէքէլէյէրէք.— Մարթ՝ գօնթ տը Թօնէրիէօնին վէրէսէսինտէն պիրի տիր հէ՞ . . .

Բասգալ՝ տիք տիք արգատաշընըն կէօզլէրինին իշինէ պագարագ.— Էվվէթ, հէմ տէ տիկէրլէրի կիպի մահվ օլմաղա մահքիւմ օլմուշ տըր . . . —տէյինճէ,

Ժագ՝ պիրտէն պիրէ եօգարը տիքիլիպ պաղըրարագ.— Մահքիւմ մը օլմուշ տըր . . . Նիշիւն:

Բասգալ.— Զիւնքի միվլէնմիշ օլան գուրպանլարա տախիլ տիր. պիզիմ էլէ կէշիրմէք իսթէտիկիմիզ միտալեայը թաշմագտա օլուպ, քէնտիսի մահվ ու նապէ-տիտ օլմատըգճա մէգքիւր միտալեա էլիմիգէ կէշէմէգ.—տէյու ճէվապ վէրտի:

Ժագ Լակարտ՝ գարեօլասընտան աշաղա աթլայարագ, Բասգալ Սօնիէնին սէօյլէտիքլէրինի տիյնէմէքտէ օլտըղը հալտէ ալէլաճէլէ կիյինմէքտէ պուլընըյօր իտի:

Պիր տէ նակէհան, գօլլարընը կէօյսիւնին իւզէրինտէ խաչվարի պաղլամըշ վէ պաշընը տիմ տիք եօգարը թուլթմըշ վէ ռէնկի աթմըշ օլտըղը վէ տուտագլարը թիթրէմէքտէ վէ կէօզլէրի աթէշլէրի սաշմագտա պուլընտըղը հալտէ Բասգալըն էօ-նիւնտէ տուրուպ, պօղուգ պիր սէս իլէ.— Մարթ էօլմէյէճէք տիր, իշիտիյօր-մըսըն . . . մէրգուլմէնին պիր գրլընա պիլէ տօգուլըմայաճագ տըր . . . պէն օ կիզլէնմիշ միլեօնլարտան վագ կէշէրիմ . . . Մարթ թահթը թէհոիտտէ՞ մի օլտուն . . . հէտէֆը հիւճում ու թաարրու՞ղ մը օլտուն . . . Պէն մէրգուլմէյի միւտա-ֆէա իտէճէյիմ. հատտի վար իսէ պիրի օնա տօգանսըն . . . Մարթ էօլմէյէճէք տիր, զիրա . . .

Բասգալ՝ արգատաշընըն սէօզիւնի քէսէրէք.— Զիրա մէրգուլմէյի սէվլէրսին, տէյի՞լ մի . . . զանն իտէրսին քի պէն պունը պիլմէ՞գ մի իտիմ . . . չօգտան պէ-րու պէն պու սաք ու մուհապպէթի ֆարգ ու միւշահէտէ իթմիշիմ տիր:

Ժագ.— Էյ նէ՞ վար, էվվէթ, պիլթիւն ճան ու կէօնիւլտէն մէրգուլմէյի սէ-վլէրիմ . . . պէնիմ իշիւն վարըսա տա օ, եօգ ըսա տա օ:

Բասգալ.— Իշթէ պու սէպէպտէն տօլայը, Մարթ Կրանչանըն Մարթ Պէր-թիէ օլտըղընը խապէր ալըր ալմաղ տիւշարը խէվֆ ու տէհէլթ օլարագ չարու-ճագ ալտէթ իթտիմ . . . Իշթէ պու սէպէպտէն տօլայը սանա «Կէթիւտիկիմ խապէր սէնի եէրինտէն սըշրաթաճագ...» տէտիմ . . . Իշթէ պու սէպէպտէն տօլայը պաղըրարագ սանա «Ժագ, իշիմիզ պիթտի, մահվ օլտուգ...» տէյու սէօլէրիմ . . .

Ժագ.— Մա՞հվ մը օլտուգ . . . Նիշիւն մահվ օլաճաղըգ . . .

Բասգալ.— Զիւնքի չուգուրա տիւշիւյօրըգ . . . Աշգ ու սէվտա սէնի քէնտի թահթը հիւքմիէն ալըպ կէօզլէրինի քէօր իտիյօր, Պու աշգ ու սէվտա իշիւն սէն հէր շէյտէն վագ կէշիյօրսըն . . . շիմտիյէ գատար եարըլան տէհէլթի իշի քէշէնէ

լէմեէքիւն հիւքմինտէ ատտ իտիյօրսըն, Տէօքիւլէն գան արթըգ պիր չէյ հէրինէ սայըլմայօր, պու գանըն իսէ հէր պիր տաւլասը պիզիմ իչիւն ալթունա թէպէտ տիւլ իտէճէքտի, սէն Տալիւա թարաֆընտան սաչլարը քէսիլէն Սամսօն կիպիսին . . . գուվլէթին կիտիպ գարը կիպի գայըֆ վէ գուվլէթսիզ գալտըն . . . թէք-րար տէրիմ, սէն չուգուրա տիւշիւօրսըն վէ արգատաչլարընը տա սէնինլէ պէրա-պէր չէքիպ կէօթիւրիյօրսըն . . .

Ժագ. — Ժիւսթէհիյանէ պիր սուրէթտէ. — Պիւթիւն պու էլֆագ, պիւթիւն պու նուլթ. պէնիմ Մարթը սէվտիկիմ իչիւն մը տըր:

Բասգալ. — Էվլէթ, պու աչգ ու սէվտա հէմ սէնին վէ հէմ պիզիմ մահվըմըգ տիմէք տիր . . . Ջաթլն կէօրմէյօրմըսըն, հէման օլմուչ պիթմիչ կիպի օլան թէ-սավվուրլարըմըգը թէրք իտիյօրսըն. Մարթը գուրթարմագ իչիւն, խայալատըղըմըգ իսթիզպալտան վագ կէչիյօրսըն . . .

Ժագ. — Պէն հիչ պիր չէյ թէրք իթմէյօրըմ . . . հիչ պիր չէյտէն վագ կէչ-մէյօրըմ . . . Պիզ պու գըզճըղագը մահվ իթմէքսիզիւն տէ մագսէտիմիզէ հրէպի-լիրիզ . . .

Բասգալ. — Խայր, օլամագ, եարամայըգ . . . Մարթ պէրհայաթ օլտըգճա, եանըմըգտա տաիմի պիր թէհիլքէ սագլամագ տիմէք օլուր . . .

Ժագ. — Պու տէտիկինի պանա իսպաթ էթ:

Բասգալ. — Պունը իսպաթ իթմէք բէք գօլայ տըր. պիզէ Մարթըն միտալեասը լագըմ տըր. պու միտալեա գաթէն էլիմիզտէ օլան վէ եախօտ եագընտա էլիմիզէ կէչէճէք օլան տիկէր միտալեալարա պիրլէշտիքտէ կիզլի սէրվէթին սըրրընը պիզէ ֆաչ իտէճէք տիր . . .

Ժագ. — Պէն տէ պիլիրիմ քի օ միտալեա պիզէ լագըմ տըր, լաքին անը հլէ կէչիրմէք իչիւն պիր վասէթաի մահիրանէ պուլմագ բէք գօլայ պիր չէյ տիր . . .

Բասգալ. — Բէք էյի, էյլէ օլտուն, գապուլ իտէրիմ . . . Պիլճիւմէ վիտալ-եարը պիրլէշտիրի վէ կիզլի սէրվէթի էլէ կէթիրիրիզ . . . Պէյլէճէ պէնկին օ-լուրըգ կիտէր . . . Գօնթ տը թօնէրիէօնին վասիյէթնամէսինի սըրգաթ իթմիչ օլմագլա միւթթէհիմ պուլընան ժէրօմ Վիլարըն իսթինթագը խիթամ պուլմուչ օլտըղընտան, տավա անգարիպ մահքէմէի ճինայլթտէ ըույլթ օլունաճագ տըր:

«Շիւպիէ եօգ տըր քի միւսթանթիգ՝ Մ. տը թօնէրիէօնին միւտտէթը հօմ-րիւնտէքի էն ճիւղիյաթ գապիլինտէն օլան թէֆէրրուաթը պիլէ արաշթըրըպ մէյտանա չըգարմըչ օլաճագ տըր . . . Մումաիլէյհ գօնթըն քէրիմէսիյլէ այնը կիւնտէ տիւնեայա կէլմիչ օլան վէ վասիյէթնամէսինտէ իսմէրի մուգայյէտ օլուսլ պէհէրինէ պիրէր ալթուն միտալեա վէրիլէն վէ լաքին պիր պիրի արտը սըրա էօ-լիւ պուլունուպ միտալեալարը չալընմըչ օլան չօճուգլարտան տա էլպէթթէ պահս օլընաճագ տըր:

«Բօլիսի՝ իճրաի թահարրիյաթընտա ինթիխապ իթմիչ օլտըղը էյի թարիգտէն չէվիրմէք իչիւն պիւթիւն գուվլէթ ու միքնէթինի իսթիմալ իթտին . . . իհթի-մալ քի բօլիս պու ֆիքրի եէնիտէն թէրվիճ իլէ թարիգը մէգբիւրը թէքրար էլէ ալըր . . . իհթիմալ քի չօճուգլարը արար. լաքին էօլմիւչ օլտըգլարը իչիւն պուլ-մայաճագ, եախօտ եալընըգ պիր տանէսինի, Մատմագէլ Մարթը պուլաճագ տըր

... Օ հալտէ Մարթ մահքէմէյէ ճէլա իլէ իսթինթագ օլընաճագ վէ օրատա սէրկիւզէշթինի նագլ ու հիքեայէ իտէրէք, խանէմիզէ կէլտիկի գէման միտալեանը եանընտա օլտըղընը վէ լաքին մէգքիւր միտալեանըն պիգիմ խանէմիզտէ քէնտիսինտէն սըրգաթ իտիլտիկինի պիթթապ պէյան ու իֆատէ իտէճէք տիր . . .

«Շուընը տախի տէրխաթըր իթմէլի տիր քի, սէն աչըգտան աչըղա Րընէ Լապառ, Բօլ Ֆրօմանթալ վէ Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս իլէ միւնասէպաթտա պուլընտըն . . . պու իւչիւ տէ գօնթ տը Թօնէրիէօնին վարիսլէրի տիրլէր . . . պու խուսուս» աղըր վէ վէխամէթլի պիր շէյ տիր . . . Հագգընտա շիւպհէլէր ույանընճա, ուճը նէրէյէ վարըր. պու սիւվալէ ճէվապ վէրէպիլիւրմիսին . . . Իհթիմալ քի պուընլար հէր զաննիյաթ տըր տէրսին . . . Չաննիյաթ օլսուըն, գապուլ իտէրիմ, լաքին թիմամըյա վիւճուտ պուլապիլիւր վէ պինաէն ալէյ օրթալըղը բէք զիյատէ վէլվէլէյէ վէրէպիլիւր զաննիյաթ տըր . . .

«Մարթ տա շիւպհէյէ զահիպ օլընճա, պիգէ տէհէթլի պիր տիւշման օլապիլիւր, մէրգուլմէյի արթըգ հիչ պիգէ շէրիք իտէմէգսին . . .

Ժագ՝ պաղըրարագ. — Մարթ պիգէ տիւշմա՞ն մը օլսուըն .

Բասգալ. — Էվլէթ, էօյլէ . . . պէլքի տէ շիմտիտէն տիւշման օլմուշ տըր . . . Հէր նէ օլուրսա օլսուըն, չուընա էմին օլ քի, մէրգուլմէ գըղ շիմտիտէն սէնին աչգ ու սէվտան վէ միւտտաիյաթըն ալէյհինտէ իսեան վէ սէրքէշլիք իտիյօր, զիրա սէնի սէվմէյօր . . .

Ժագ՝ պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէյիպ, ալնընտա իքի գաշարընըն արա եէրինտէ տէրին պիր պրուշուգ հասըլ օլարագ. — Պէնի սէվմէտիկինի նէտէն պիլիյօրսըն .

Բասգալ. — Սը աշիքեար կէօգէ չարբըյօր .

Ժագ. — Իլէրուտէ պէնի սէվէճէք տիր . . .

Բասգալ. — Հիչ պիր վագթ սէվմէյէճէք տիր, պուընըն տա սէպէպի վար . . .

Ժագ. — Նէ՞ տիր պու սէպէպ .

Բասգալ. — Պաշգա պիրինի սէվէր .

Ժագ՝ հիտտէթլի պիր հարէքէթտէ պուլընտըգտան սօնղրա. — Պու պիր զաննտան իպարէթ տիր .

Բասգալ. — Խայր, հագիգաթը հալ տըր .

Ժագ. — Պուընը սանա քի՞մ սէօյլէտի .

Բասգալ. — Դիմսէ սէօյլէմէտի . . . պէն քէնտիմ տէնէտիմ . . . չուըն տախի իլալէթէն պէյան իտէրիմ քի, պէօյլէ պիր շէյի կէօրէմէմէք իչիւն սէն քէնտի ըրգա ու իսթիյարընլա կէօգիւնի գաբամըշ օլմալըսըն .

Ժագ. — Տիմէք քիմի սէվտիկինի տէ մի պիլիւրսին .

Բասգալ. — Մաշալլահ .

Ժագ. — Էյ քի՞մ տիր պագալըմ . . .

Բասգալ. — Բօլ Ֆրօմանթալ տըր . . . Վիճտանընճա սէօյլէ, պուընը պիր ազ օլսուըն շիւպհէ իթմէյօր մը իտին .

Ժագ. — Գալպիմտէ էօյլէ պիր տույ հասըլ օլմուշ իտի . . .

Բասգալ. — Իշթէ էյի եա՛ .

Ժառ.— Զաքարի սահի՞նքի պէն իմ, վէ Բօլ Զորմաթալ պիղծէ մահքիւմ օլ-
մուշ անըր . . .

Բանգալ.— Ծմուղարքնը սիւքէրէք, Բօլը մաճալ չիթ Թիկիմիզտէ Մարթ տախի
մէէյուսիյէթ ինտէն նաչի վէ Թաթ Կտէճէք տիր . . .

Ժառ.— Էօլմէզ Վէ Թէսնալի պուլուր . . . ունըթուր . . . Մարթ պէնիմ
օլաճալ տըր . . .

Բանգալ.— Հիչ պիր Կաթթ օլմայաճաղ տըր . . . Դանճազ էկէր Կիյլէ վէ ճէպը
Խթիմալ Կտէրսէն, օնա տիյէճէյիմ եօզ տըր . . .

Ժառ.— Նէ Կիյիէ վէ Նէ ճէպը գուլլամայաճաղըմ . . .

Բանգալ.— Էօլլէ իսէ գըզըն խայրընը կէօր . . . Պէն Մարթը էյի պիլիլիմ . . .
Թապիյաթընը էյիճէ անլամըմ . . . Հէր նէ գատար բէք Թաթիլը վէ եուճուչազ
Թապիլաթիլը կէօրիւնիր իսէ տէ, ազմը գաթիլ վէ մէթանէթ սահիպէսի տիր . . .
Մէրգուլմէ գըզ՝ Բօլ Զորմաթալը զայալ խոռնալ պիր տաճա էլէ կէ չիրսիլը վէ սէնտէն
եազայը գուրթարամայաճաղընա տա գաւաթաթ Կասըլ իտէր իսէ, քէնտի քէնտիւնի
էօլտիւրէճէք տիր . . .

Ժառ.— Սահիւ պէօլլէ՞ մի տիր . . . Է՛ն էօլլէ իսէ. մատամ քի պէնի սէվ-
մէյօր, մատամ քի Կիչ պիր վազթ պէնիմ օլմայաճաղ տըր, իսթէմէմ քի պաշգա-
միւնա՝ տա օլսուս. պու գըզ էօլլէճէք տիր . . .

Բանգալ.— Հա շէօլլէ, աֆէրին, իշթէ պէօլլէ օլմալը . . . տիմէք պէնի եէ-
թիտէն պուլուրմ . . .

Ժառ.— պաշընը քօնիւնէ ասմըզ վէ շէհրէսի Վէնկուս պիր հալ քէսալ իթմիչ օլ-
տըղը հալտէ պօղուզ պիր սէտա իլէ.— Էվլէթ, պու գըզ եա պէնիմ օլաճաղ,
եա էօլլէճէք տիր . . .

Բանգալ.— Շիմտի ճիտտի սուրէթտէ գօնուչալըմ վէ աչգ ու սէվտայը պիր
թարաֆա գօյալըմ. աչգ ու սէվտա բէք օ գատար ֆիտտի պիր հըսս տէյիլ տիր . . .

Սաթիլէ սօզթօր Թօմբսըն՝ տիյնէմէքտէ օլաղընը իշարէթլէ անլաթալ . . .

Բանգալ.— սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Մարթըն՝ էսնաթի վէլատէթ ինտէ ալալ իթ-
միչ օլաճաղը միտալեսայը իւսթիւնտէ թաշըտըղընա էմարէ օլարազ մէրգուլմէնի
պօյնընտա պէն նէ գօլտէլա, նէ իւ վէ նէ գէնճիր, հիչ պիր շէյ կէօրմէմիլիմ . . .

Ժառ.— Պէն տէ կէօրմէմիլիմ . . .

Բանգալ.— Սէն պուսըն նէ՞ շէյէ համլ իտիյօրօղն . . .

Ժառ.— Շիւպհէսիզ վալիտէսի՝ միջքիւր միտալեսայը իւսթիւնտէ թաշըմասընը
մէրգուլմէ գըզա ատէթ իթտիրմիլի տիր . . . Ինթիմալ քի, եաս իշիւն քէնտի-
սինէ վէրտիկիմ պազը ուֆազ թէֆէք միւճէվէրաթը հանկը սանաթըգտա սազլա-
յօր իսէ, մէզքիւր միտալեսա տա օ սանտըգտա պուլընըյօր . . .

Բանգալ.— Պուսըն էյիճէ անլամալը . . .

Ժառ.— Անլաղըլըսա միտալեսայը օրատանալըմըն . . .

Բանգալ.— Ալմաղա նէ հաճէթ . . . Եալընըզ իւսթիւնէ պազմազ քիֆայէթ
իտէր, գիրա խաթըրմա պիր շէյ կէլիյօր. շէօլլէ քի, միտալեսանըն ինթէրինտէ հէք
իտիլիլ օլան իպարէլէրի անլանըղըմըզտա, ասըլ միտալեսայա արթըզ հիչ իւզըն-
մըմըզ գալմազ . . .

Ժագ՝ սեպինճիկտէն նաչի կէօզլէրի բայրալալալագ.— Տօղրու, էօյլէ տիր . . .
Մարթ՝ ափկէր վարկսէրին հալինէ միւլթէլա օլմայաճագ տըր, գիրա միտալեա
քէնտի եէտը թէսարրուֆընտա գալարագ պիգաթն շիւպէն իտէմէյէճէք տիր, Պուե-
տան մաստա էկէր բօլիս տէ թահարրիյաթ իճրա իտէր իսէ, պէօյլէ պիր թարիգ
իւթիխապ իթտիկիմիզ իչիւն թահարրիյաթը մէգքիւրէ պիւսպիւթիւն պօշա կիտիպ,
բօլիս հիչ պիր շէյ եաբամայաճագ տըր:

Բասգալ.— Նէ՛ գարարսըզ վէ թավուգ ագըլը ատամսըն . . . պիր ագ էվ-
վէլ վէրտիկին գարարը չարուճագ տէյիթիւրիյօրսըն:

Ժագ.— Մարթա գըլմագ իսթէմէյօրըմ:

Բասգալ.— Է՛հ, գըլմա, զարար եօգ, լաքին օյուճագ տա օլմագտան սա-
գըն, Մարթը պիր րագիպ վէ խասիմ իչիւն սագլամա. պէօյլէ պիր շէյ եա-
բարսան, բէք պէօյիւք պիր սաֆտէրուճըգ իթմիշ օլուրսըն: Լաքին միտալեա նէ՛-
րէտէ պուլընըյօր, էն էվվէլ օնը անլայալըմ . . . Ոնժէլ՝ վագթլը վագթսըզ սէ-
նին կէօյա ախրէթլիւք գըզընըն եանընա կիրիպ չրգարապիւրի . . . Միտալեայը
արամայը մէրգուճէ գարըյա հէվալէ իթմէլի . . . Սէն տէ պու էֆքեարտա՛մըսըն:

Ժագ.— Օնա շիւպէն՝ մի վար . . . Սէօյլէ քէնտիսինէ, քէլիմէլէրի եան-
տըսըզճա գօրեա իթսին:

Բասգալ.— Սէն գասալէթ իթմէ . . . Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս հագգընտա
ֆէ՛ գարար վէրմիշսին տիր:

Ժագ.— Պէքլէյօրըմ քի պիր չօգ տէֆալար պուրայա կէլսին վէ բէյտէրէյ
Մարթա ալեագա իթսին: Մէրգուճը Անժէլին ուֆաճըգ պիր սէօզիւնէ, ճիւզի
պիր իշարէթինէ իթասաթ իթմէյն հագըր վէ միւհէյեա կէօրտիւկիմտէ, օ զէման
իճրաթի մուսուլէյէ պաշլայաճագըմ:

Բասգալ.— Սէն իսթէրսին քի սէքիզ կիւն զարֆընտա հէր շէյ օլսուն պիթ-
սին, վէ պու սէքիզ կիւնին իւշ կիւնիւ տէ գաթէն կէշմիշ տիր . . .

Ժագ.— Պէշ կիւն զարֆընտա ինսան չօգ շէյ եաբար . . . գըրգ սէքիզ սա-
աթ էվվէլ, գըրգ սէքիզ սաաթ սօնըրա օլմուշ, պուճտա հիչ պիր պէյիս եօգ, հիչ
պիր թէհլիքէ եօգ տըր:

Բասգալ՝ աղըր պիր թավր իլէ.— Ժագ, տրսթըմ Ժագ, սագըն հա՛ . . .
սէն պէնի տիւշարը էնտիշէ իտիյօրսըն . . . Պիր ագ էվվէլ էյիլէշիյօրսըն Աիւթ
կէօրիւնիյօր իտին, շիմտի իսէ եէնիտէն իւզնիւք իթպին . . . Սէն էլան միւլ-
թէլաի աշգ ու սէվտա պուլընըյօրսըն . . . Պէնիմ տէ սէնինլէ այնը եօլտան կիթ-
տիկիմի տէրխաթըր էթ. իքիմիզին տէ սօնընա գատար պիրլիքտէ եիւրիւմէկէ եէ-
մին իթմիշ օլտըղըմըզ, վէ պէնիմ սանա Վ-Ժագ, եալընըզ սէն սաշիպ տէյիլսին—
տիմէյէ հագգըմ օլտըղընը խաթրրնա կէթիր:

Ժագ.— Պուճտա ասլա ունուլմայաճալըմ.— տէտիկի սըրատա, Անժէլ՝
Ժագըն օտասընա կիրիպ, իքի արգատաշըն միւքեալէմէսի միւնգալթի օլտու:

Սախթէ տօգթօր թօմբօրնըն եաբմա թէլգէ գըզը Անժէլ՝ Բասգալըն ալտէ-
թինի խապէր ալարագ, նէ եաբըպ եաբմատըղընը անլամագ իչիւն գօշուպ կէլ-
միշ իտի:

Իբի արգաաաշար՝ մերգումէյի մաճէրատան խապերտար իթտիլէր :

Պատէհու էօքսիւզ գըզըն օտասընտա միւթէվէֆա գօնթ տը Թօնէրիէօնին միտալեասընը արամագ վէ իւզէրինտէքի եազըլարը հարֆիյէն իշարէթ ալմագ մէմուրիյէթինի մերգումէ գարըյա թէվտի էյլէտիլէր :

Անժէլ՝ ալտըղը խապերլէրէ պիթթապ ըզհարը թէաճճիւպ իթտիքտէն սօնդրա . — Մատամ քի Մարթ պու միտալեայը իւզէրինտէ թաշըմայօր , աճապա նէրէյէ գօյմուշ տէրսինիզ :

Բասգալ . — Իէնտի ճէվահիր չէքմէճէսինտէ օլմալը տըր :

Անժէլ . — Պու չէքմէճէնին անաթարընը եանընտան հիչ այըլմագ . . .

Բասգալ . — Պուստան անլաշըրը քի , իչինտէ գիգըյմէթ , քէնտիսինճէ պէօյիւճէք գըյմէթի օլան պիր չէյ վար տըր . . . Պիր ուսթալըգ եարըպ մէգքիւր անաթարը էլէ կէշիրմէք՝ սէնին իշին տիր . . .

Անժէլ . — Սիզ գասապէթ իթմէյինիզ . . . էլիմտէն կէլտիկի գատար չալըշաճաղըմ :

Բասգալ . — Պագ քի պիր ան էվվէլ իշի պէճէրէսին . . .

Անժէլ . — Հէր հալտէ պիր վէսիլէ պուլմաղա սայ իտէճէյիմ . . .

* *

Անժէլ՝ հէր նէ գատար չօգ զայրէթ՝ իտիյօր իտի իսէ տէ , իբի կիւն կէշմիչ վէ հէնուզ Մարթըն չէքմէճէսինի արաշթըրմաղա պիր եօլ պուլմամըշ իտի :

Սաթթէ տօգթօր Թօմսըն՝ հէր վագթքի կիպի խասթալարընը մուսայէնէ իթմիչ իտի իսէ տէ , զամմ վէ թասալը կէօրիւնիւպ , քէնտի ախրէթլիք գըղըյլա պիլէ բէք ազ լագըրտը իթմէքտէ , վէ մերգումէ գըզ իսէ հէր վագթլըգ օլմայան պու սիւքիւթըն թահթընտա աղըր պիր չէյ պուլընտըղընը ֆարգ ու գըյաս իլէ , մերգում տօգթօրը պու հալտէ կէօրտիւկինէ իսթիղրապ վէ էնտիչէ իթմէքտէ իտի :

Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս՝ տօգթօրա վիգիթա վերմէք պէհանէսիյլէ Մարթը կէօրմէք իշիւն , վալիտէսինէ խապէր վերմէքսիղին տօգթօրըն էվինէ կիթմիչ իտի :

Անժէլ՝ ֆէնտինէ տիւշիւրիպ պիր գաչ տագիգա մերգում տէլիգանլը իլէ եաբա եալընըզ գօնուշմըշ , վէ պու միւքեալէմէտէն՝ կէնճ գօնթըն էօքսիւզ գըզա օլան աչգ ու ալէագասը չօղալմագտա օլտըղը անլաշըլմըշ իտի :

Անժէլ՝ Ժագա . — Պու սատէտիլ տէլիգանլը իսթէտիկիմիզ թարաֆա սալտըրմագ իշիւն պիր իշարէթ պիլէ էլվէրէճէք տիր . . .

Ժագ . — Հէնուզ վագթը տէյիլ տիր . . . — տէտի :

Սաթթէ տօգթօրըն հալ ու թավր վէ թապիաթը տայմա թէպէտտիւլ իտէր իտի :

Մէրգում՝ օ անէ գատար մանիալարա ասլա էհէմիյէթ վերմէյիպ անլէրի պասըպ կէշէրէք տօղրուճա քէնտի հէտէֆ ու մագսէտինէ տօղրու եիւրիւր իքէն , չիմտի միւթէրէտտիւտ վէ գարարսըզ պիր հալ ու թավր քէսպ իտիյօր իտի :

Միւպթլիա օլտըղը չիտտէթը աչգ ու սէվտա՝ քէնտիսինի պիմէճալ պիր հալէ տիւչար իտիյօր , մէթանէթ վէ ազմը գավիսինի թէմամըյլա զայպ իթտիրիյօր իտի : կէճէլէրինի տէհէթի պիր սուրէթտէ իմրար իտիյօր իտի :

Սաաթլարճա ույգուսը կէօթիւրմէյիպ , անճագ էկէր պագէն բէք եօրկուն օ .

լարագ ույգուսը կէօթիւրսէ վէ աղըր պիր ույգույա տալսա պիլէ, մէնհուս րու-
յալար քէնտիսինի տայմա րահաթսըզ իթմէքտէ, վէ պու րույալարընտա տայմա
Մարթ իլէ Բօլ Ֆրօմանթալըն էլ էլէ վերհէք վէ եհքտիկէրինին կէօզլէրի իչինէ
պագարագ պիրպիրինէ կիւլիւմսէտիքլէրինի կէօրմէքտէ իտի:

Պիր սապահ ժագ՝ պէօյլէ գօրգունճ վէ ուզուն պիր րույա կէօրտիւքտէն
սօնդրա, պաշը վէ պէյնի աթէշլէր իչինտէ վէ սինիրլէրի հատտէն զիյատէ կերկիլի
վէ գալպի պիր հիտտէթ ու ղազապլա գապարմըշ օլտըղը հալտէ եաթաղընտան
գալգտը, վէ Անժէլ իլէ Բասգալա խապէր իտուպ, քէնտի իշ օտասընա կէլմէլէ-
րինի րէճա իթտի:

Իքիսի պիրտէն գօշուպ կէլտիլէր:

Ժագ՝ Անժէլէ խիթապէն.— Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս պուրայա պիր տահա
նէ՞ վագթ կէլէճէք տիր:

Անժէլ.— Իհթիմալ պու կիւն կէլիր:

Ժագ.— Իշ կէօրէճէք վագթ կէլիլէ. . . Արթըզ իչլէրի ուզուն ուզամատիյէ
սիւրիւնճէմէյէ պրագմամաղա գարար վէրմիչիմ տիր: Պու տատսըզ տէլիգանլը՝
Բըթի Գասթէլէ կիթմէլի տիր:

Բասգալ.— Եաշա՞. . . սէնի եհնիտէն պուլույօրըմ. . . Ալիմ Ալլահ պէնի
տիւշարը էնտիլէ իտիյօր իտին. . .

Անժէլ.— Տէլիգանլը գօնթըն գուլաղընտան աշաղա պիր սէօզ սէօյլէսէմ էլ
վէրիր. . . Մէրգուլը պէն քէնտիմ սիզէ կէթիւրմէյի տէրէօհտէ իտէրիմ. . .
Պանա սէլահիյէթը թամմէ վէրի՞րմիսինիզ:

Ժագ.— Շիւպհէ՞ մի վար:

Անժէլ.— Լաքին պու ագշամ վուգու պուլապիլիր պիր շէյի նի՞չիւն եարընա
թէէլիւր իտէլիմ:

Ժագ.— Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս իլէ պուլուլմաղա պիր գարար վէրմէք իչիւն
վագթ լաղըմ տըր:

Անժէլ.— Պէյհուտէ շէյ. . . պու կիւն հէր շէյ Բէք գօլայ թէսվիյէ օլընա-
պիլիր. . . Սիզ գօնագտան չըգըպ կիթսէնիզ էլ վէրիր. . . Մարթ քէնտի օտա-
սընտա գալըր. . . Պէն տէ մէրգուլ տէլիգանլըյը գապուլ իտէր վէ արթըզ հէր
շէյի տէրէօհտէ էյլէրիմ. . . Պէօյլէ իչինիզէ կէլի՞ր մի. . .

Ժագ.— Բէք ալէա:

Անժէլ.— Տիմէք իչի պու ագշամ իչիւն թէրթիպ իտէճէյիզ, էօյլէ՞ մի:

Ժագ.— Էօյլէ:

Անժէլ.— Սաաթ գաշտա՞ օրայա կէլինէճէք տիր:

Ժագ.— Սաաթ օն պիրտէն կէճէ եարըսընա գատար:

Անժէլ.— Բէք էյի, կէլէճէյիմ:

Բասգալ.— Պէն արապալը գուլլանմագ իչիւն պուրատա գալաճաղըմ:

Ժագ.— Շիմտի արթըզ Մարթտան պահս իտէլիմ: Չէքմէճէյի արաշթըրմաղա
մուվաֆֆագ օլտընը՞գ մը:

Անժէլ.— Խայր, Լաքին տիւն ագշամ պիր տէսթէ քիւչիւք անախթար պուլ-
տում. . . պու գատար անախթարլարըն իչինտէ էլպէթթէ մէքքիւր չէքմէճէնին

քիլիտինէ ուշար պիր տանէ պուլածազմ . . . Եարբն պիր պէհանէ իւլ Մարթը պէնսիզ եալընըզ տիշարը չըգարթմալը :

Ժագ — Եարբն պիր չէյ տիւշիւկիրիզ . . .

Թաամտան սօնդրա սաթթէ տօգթօր իւլ արգատաչը Բասգալ՝ տիշարը չըգըպ : Եքի գարըյը էվտէ պրագտըլար :

Մատմագէլ Մարթ՝ ուշգլարա պազը էմրէր վերտի՝ զիրա օգույանլարըմըզա մալիւմ օլտըզը իւզրէ մէրգոււմէ գըզ՝ էվին ումուրը տախիլյէսինի յտարէյէ մէմուր իտի . պատէհու Մարթ՝ հէր կիւն եաբտըզը կիպի եօգարը չըգըպ քէնտի օտաարնա չէքիլտի :

Անժէլ՝ քէնտիսի իւլ պերապէր հօգարը չըգմասընը մէրգոււմէ գըզա թէքիֆ իտէճէք եէրտէ , Ֆապիէն տը Շաթըլիւքսի գապուլ իթմէք իչիւն եէր գաթընտա գալտը :

Ժագ իւլ Բասգալ՝ տիշարը չըգտըզլարընտա , ագչամ տիշարտա թաամ իտէճէքլէրինի խապէր վերմիւլէր իտի :

Մէզքիւր թաամտան սօնդրա սաթ սէքիզ րատտէլէրինաէ Բասգալ՝ գօնաղա ավտէթ իտուպ , Անժէլին կէնճ գօնթ իւլ նէ գարար վերտիկինի անլայաճագ , վէ պատէհու կիտիպ Հավըր տէմիր հօլ սթասիօնը գազինօսընտա քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլան ժագա քէյֆիլէթի խապէր վերէճէք իտի :

Անժէլին թաթմիլիլէրի՝ նօգթասը նօգթասընա կէլիպ չըգտըլար :

Ֆապիէն տը Շաթըլիւքսի՝ սաթ տէօրթ րատտէլէրինտէ Միրօմէսնիլ սօգաղընա միւվասէլէթ իթտի . Վիզիթա վագթը՝ էքսէրիա պու սաթ իտի :

Մէրգոււմ տէլիգանլը՝ գըզա տէլի կիպի ալէագա իթմիչ իտի :

Հալ պու քի Մարթ իւլ տօգթօր հագգընտա Անժէլին տէտիլէրի իւզէրինէ Ֆապիէն՝ էօքսիւզ գըզ հագգընտա էֆէկարընը խայլիտէն խայլի թաատիլ իթմիչ իտի , զիրա մէրգոււմէ գըզ՝ հարֆիլէն սաթթէ տօգթօրըն նասիհաթլարընը իճրա իտէրէք , եալընըզ գալտըզլարընտա կէնճ գօնթ՝ աչգ ու սէվտա սաիգասըյլա քէնտիսինէ նէ սէօյլէր իտի իսէ , հըրսլանմագսըզըն , ֆիւթուր իթմէքսիզին տիյնէյօր , պատէհու կիւլիօր վէ տէլիգանլըյա գաչամագ ճէվապլար վէրիյօր իտի :

Ֆապիէն՝ մէրգոււմէյի պու հալտէ կէօրէրէք , բէք օ գատար էվլէնմէք նիլէթինտէ օլմայան վէ Միրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնագտա իմրար իթտիկի մանասթըր էօմրիւնտէն գուրթուլմագ իչիւն չիւպէսիզ պիր աչըզլա ֆիրար իթմէյի թէրճիհ իտէն պիր գըզ ատտ իթմէքտէ իտի :

Մէրգոււմ տէլիգանլընըն կէնճ գըզ հագգընտա իթտիկի մուհաքէմէ՝ Անժէլին սէօյլէրի իւլ թաստիգ օլընմըչ իտի :

Բասգալըն մուհիպպէի սատըգասը Անժէլ՝ էօյլէ պիր հօլ թութմուչ իտի քի , պու սուրէթլէ Ֆապիէնտէքի աչգ ու սէվտանըն ճիհէթը մատտիլէսինի թահրիք ու թէհէիճ իթմէքտէ , վէ մէրգոււմը գուրուլան տուզաղատահա գօլայ տիւշիւրմէք իչիւն Ֆապիէնէ իւմիտլէր վէրմէքտէ իտի :

Պոււնտան մատա Անժէլին պէօյլէ պիր լիսան գուլլանմասընա տիկէր պիր սէպէպ տահա վար իտի . . .

Ինթիմալ քի Մարթ՝ Ֆապիէնին աչգ ու քէվտասընա թապապիքը մուգավէմէթ

օլամայարադ նիհայէթ քէնտիսի տէ օնա պէագա խտէր, վէ Ֆապիէն՝ քանրլաւտէ-
լիկինէ վէ քիպարլըղընա վէպնի, մէրգումէյի տիւչարը ընգալէթ իթմէմէք իշիւն
անընլա ճարի օլնն միւնասէպաթընը թէմամըյլա կիզլի թուրպար:

Անժէլ՝ մէրամընա թէմամըյլա նաիլ օլմուշ խտի:

Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս՝ վաղիտէսինին եանընտա, տօգթօր թօմբսընըն ախ-
րէթլիք զըզը հագգընտա թէմամըյլա գայտսըզլըզ կէօսթէրիպ, պղւնտան ագտէմ
պիր քէրրէ գիբը օլընտըղը իւզրէ, վաղիտէսինէ խապէր վէրմէքսիզին հէր կիւն
Միւրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնաղա կիտէր խտի:

Անժէլ՝ նէրտիվէնտէն աչաղա էնիպ սահանըղա գատար մէրգում տէլիգանլը-
նըն իսթիգալիկնէ տօղրու կիտէրէք.— կէլինիզ, չարուգ կէլինիզ, սէվկիւլիւ
գօնթ . . . պիւմէգսինիզ նէ՝ գատար սապրսըզլըզլա սիզէ ինթիգար խտյօր խտիմ
. . . — տիյէրէք, գօնթըն էլլէրինտէն թուրտու վէ քիւչիւք պիր սալօնա կէօ-
թիւրիւպ, գորույը իւզէրլէրինտէն գաբատը:

Ֆապիէն՝ զալպինտէ պիր ըիգգաթ վէ հէյէճան հասըլ օլտըղը հալտէ.— Պա-
նա վէրէճէք միւհիմմ պիր մալիւմաթընըզ վա՞ր մը, սէվկիւլիւ մատամ:

Անժէլ.— Էվլէթ . . . բէք միւհիմմ պիր խապէր վար տըր . . .

Ֆապիէն.— Մատմաղէլ Մարթ հագգընտա՞ մը:

Անժէլ.— Հիւ Մարթ վէ հէմ սիպին հագգընըղտա . . .

Ֆապիէն՝ էնտիչէ իլէ.— Ալլահ վէրէ ֆէնա պիր խապէր օլմասա:

Անժէլ՝ օմուզլարընը օյնաթարագ.— Ամա՛ն պու աշըզլար տա, նէ՝ աճայիպ
մախլուգլար տըր. քէնտի աշգ ու սէվտալարը հագգընտա տայմա ֆէնա ֆէնա
շէյլէր տիւչիւնիւրլէր վէ խայալի աքսիլիւլէր վէ պէտպաթիւլըզլար խաթըրլարընա
կէթիւրիւրլէր . . . ինսան աղընը աշըպ տա տէօրթ լագըրտը խտէր իթմէզ, մէր-
գուման՝ պու լագըրտըլարտա մուճիպը էնտիչէ պիր թագըմ սըրր ու հիւքմէթլէր
կէօրիւրլէր վէ արթըգ տայմա անըն իւզէրինէ տիւչիւնիւպ գիհնլէրինի եօրար
տուրուրլար:

Ֆապիէն.— Սէյլէյինիզ, սէվկիւլիւ մատամ, սէյլէյինիզ, ընճա խտէրիմ.
սապր ու թէհամիւլիմի թիւքէթիպ պէնի էօլտիւրիյօրսընըզ:

Անժէլ.— Սահի՛հ մի տիյօրսընըզ:

Ֆապիէն.— Եէմին խտէրիմ:

Անժէլ.— Էյլէ իսէ չիմտի պաչգա սիւր շէյ եարմագ լագըմ օլուպ, էկէր տօգ-
թօր պուրատա պուլընմըշ օլսա խտի, իւզէրինիզէ պայկընլըզ կէլմէմէք իշիւն քիր
«գօրտիալ» թէրթիպ իթմէսիլի ընճա խտէր խտիմ . . .

Ֆապիէն.— Տօգթօր պուրատա եօ՞գ մը:

Անժէլ.— Խայր, եօգ տըր, սէվկիւլիւ գօնթ. քէզալիք սըր քեաթիպի տախի
տիչարը չըգմըշ տըր:

Ֆապիէն.— Տօգթօր չիւպէսիզ չօգ սիւրմէզ կէլիր . . .

Անժէլ.— Պու սապահ Բաթիգտէն ալթը միլ գատար ուզագ պիր քէօջտէ ալ-
թը նէֆէր էն մէհուր տօգթօրլարա գօնսօլթօ իճրասընա չաղըլմըշ տըր . . .
Բէք աղըր պիր խասթա վար . . . իհթիմալ քի պիր ամլիյաթ իճրա իթմէք լա-
ղըմ կէլէճէք տիր . . . Խիւլասա, նէ վագթ ալտէթ իտէճէկինի պիւմէմ. ինթի-
մալ պու կէճէ կէճ վագթի իհթիմալ եարըն ալտէթ խտէր . . .

Ֆապիէն.— Տիմէք Մատմազէլ Մարթ քօնադտա եալընըդ տըր, պէն տէ. . .
—տէր տէմէզ,

Անժէլ.— տէլիգանընըն սէօգիւնիւ պիթիրմէսինէ պրազմայըպ կիւլէրէք.— Հիշ
պիր չէյ եարամայաճագսընըզ.—տէտի,

Ֆապիէն.— Նէ՞ տէտինիզ, Մատմազէլ Կրանչանա արզը ինթիրամ վէ ուպու-
տիյէթ իտէմէ՞մ մի,

Անժէլ.— Խա՛յր, սէվկիւլիւ գօնթ,

Ֆապիէն.— Գըզ քէնտիսի՞ մի պէնի գապուլ իթմէք իսթէմէյօր,

Անժէլ.— Հիշ պիր վագթ . . . միւգթէզաի հալ օլարագ սիզի գապուլ ի-
տէմէզ,

Ֆապիէն.— Միւգթէզաի հա՛լ մը. Մատմազէլ Մարթ խասթա՞ մը տըր,

Անժէլ.— Էկէր խասթա օլսա իտի, պէնի կիւլէր եիւզիւ կէօրիւ՞ մի իտինիզ
. . . Խա՛յր, խա՛յր . . . Մարթ քէմալը սըհնէթ ու լաֆիյէթ իւզրէ պուլընըյօր . . .

Ֆապիէն.— Էօյլէ իսէ նէ՞ տիմէք իսթէյօրսընըզ . . . Ղալիպա պէնիմէ էյլէ-
նիյօրսընըզ . . .

Անժէլ.— Ա՛, սէվկիւլիւ գօնթ, պէօյլէ պիր չէյ մէմուլ իտէ՞րմիսինիզ . . .

Ֆապիէն.— Եինէ տէրիմ, սիզ պէնի էօլտիւրիյօրսընըզ,

Անժէլ.— Էօլմէ՞ք մի . . . սագըն էօլմէյէսինիզ հա՛ . . . Պիլաքիս եաշամա-
լը, մէսուտ վէ պախթիյար օլմագ իչիւն եաշամալը,

Ֆապիէն.— Մէսուտ վէ պախթիյա՞ր մը . . . գալպիմի տիւչարը խալէճան,
րուհըմը միւպթէլաի զըճրէթ իթտիկինիզտէն սօնդրա մէսուտ վէ պախթիյար օլա-
պիլի՞րմիյիմ . . .

Անժէլ.— Գալպիինիզ միւսթէրիհ օլսուեն, րուհընըզ քէսպը սիւքիւնէթ էյլէ-
սին . . . Տիմէք սահիհէն քէչֆ իթմէյօրմըսընըզ . . .

Ֆապիէն.— Պէն հիշ պիր չէյ քէչֆ իթմէյօրմ . . . Նէ՞ քէչֆ իտէպիլիյիմ . . .

Անժէլ.— Էօյլէ իսէ հէր չէյի սիզէ սէօյլէմէլի կիթսին . . . Մարթ, սիղին
սէվկիւլիւ Մարթընըզ արթըզ Բարիզտէ տէյիլ տիր,

Ֆապիէն.— սաբսարը քէսիլէրէք վէ տիլի տօլանարագ.— Արթըզ Բարիզտէ
տէյիլ մի . . .

Անժէլ.— Խա՛յր, լաքին պուենն իչիւն էնտիչէ իթմէնիզ պօշ չէյ տիր . . .
Սէվկիւնսէնիզ տահա էյի օլուր . . . Տօգթօր՝ Մարթըն թէպտիլը հալա իթմէսի
քէնտիսինէ բէք էյի կէլէճէկինի տիւչիւնէրէք, մէրգուճէյի քէնտի թալէպի իւզրէ
պիր գաշ կիւն իչիւն քէօյէ կէօնտէրտի,

Ֆապիէն.— Բէօյէ նէ՞ վագթ հարէքէթ իթտի,

Անժէլ.— Պու սապահ . . .

Ֆապիէն.— Պէնի հիշ խաթրընա կէթիրտի՞ մի . . . պանա պիր չէյլէր սէօյ-
լէմէնիզի սիզէ թալսիյէ իթմէտի՞ մի . . .

Անժէլ.— գահգահա իլէ կիւլէրէք.— Աման Ալլահ, նէ՞ տիյօրսընըզ, սէվկիւլիւ
գօնթ, էօյլէ լագըրտը՞ մը օլուր. Մարթ՝ էսֆաի հարէքէթինտէ սիզի տէրխաթըր
իթտի . . .

Ֆապիէն.— Սահի՞հ մի տիյօրսընըզ,

Անժէլ.— Պուենա պիր տէլիլ իսթէ՞ր միսինիզ . . . Է՛հ էօյլէ իսէ, սիզէ պիր-

տէրիլ կէծսթէրէճէյիմ, զաննում պունա սիգ տէ թէմամըյլա զանի օլաճագսընըզ . . . Մարթ՝ արապայա րաքիպ օլտըզը սըրաւտա, պունը քէնտի թարաֆընտան սիգէ վէրմէքլիկիմի սէօյլէտի . . . — տիյէրէք Անժէլ՝ կէնճ գըզըն ֆօթօկրաֆ րէսմիճի Ֆապիէնին էլինէ թէսլիմ իտիյօր իտի :

Ֆապիէն՝ մէղքիւր թասվիրի տուտաղլարընա կէօթիւրիւպ տէֆաթլէ պուս իտէրէք . — Օ՛հ, պու նէ՛ սաատէթ :

Անժէլ . — Տիմէք արթըզ մէսուտ վէ պախթիյարսընըզ, տէյի՛լ մի, սէվկիւլիւ գօնթ :

Ֆապիէն . — Զաննում պունտան պէօյիւք սաատէթ օլամազ . . .

Անժէլ . — Խայր, եանըլըյօրսընըզ . . . պունտան տահա զիյատէ մէսուտ օլաճագսընըզ . . . Պէն հէր չէյի սէօյլէմէտիմ . . . Մարթ՝ քէնտի թասվիրիճի սիգէ վէրմէքլիկիմի պանա թաւսիյէ իթմէքլէ պէրապէր պիր շէյ տէ իլավէ իթտի . . .

Ֆապիէն . — Նէ՞ իլավէ իթտի . . . Ա՛հ, սէվկիւլիւ մատամ, չաթուգ սէօյլէյիճիդ . . .

Անժէլ . — Էվվէլա չունը սիգէ պէյան իտէյիմ քի, Մարթըն՝ պիր ազ հափա ալմազ պէհանէսիյէ քէօյէ կիթմէք իսթէմէսի՞ պիր մագսէտէ մէպնի իտի :

Ֆապիէն . — Պիր մագսէտէ մէպնի՞ մի . . . նէ՞ մագսէտ իտի աճապա :

Անժէլ . — Բէչֆ իտէ՛մէյօրմընըզ :

Ֆապիէն . — Ճէսարէթ իտէ՛մէյօրմ :

Անժէլ . — Եազըզլար օլսո՛ւն . . . պախուսուս մատտէ գարըլար հագգընտա օլընճա ճէսարէթ իթմէլի տիր . . . Կէօրիւյօրսընըզ քի, սիգի իչիւն պիլա հայա գարըլարըն սըրլարընը խապէր վէրիյօրմ, Բէօյտէ ինսան սէրպէսթ օլուր . . . կէօգէթմէքտէ օլան ուչագլարտան իշիտիլմէք գօրգուսը օլմագսըզըն իսթէտիկի կիպի գօնուչապիլիր . . . Խիւլասաի քէլամ, Մարթ՝ սիգիճի իսթէտիկի կիպի գօնուչապիլմէք իչիւն քէօյէ կիթմէյէ արզուի չէտիտ իպրազ իթմիշ տիր :

Ֆապիէն՝ պիր սէվինճլէ . — Պունը սիգէ քէնտիսի՞ մի սէօյլէտի :

Անժէլ . — Հարֆիէն պէօյլէ սէօյլէտի . սէրպէսթ պուլընաճաղը պիր գաչ կիւն . լէրին պիր գըսմընը կէլիպ քէնտի եանընտա իմրար իթմէնիզի քէնտի թարաֆընտան սիգէ իսթար իտէրիմ :

Ֆապիէն . — Քէնտի եանընտա՞ մը . պէ՞ն մի . . . Պէնի ալտա՞թմայասընըզ . . .

Անժէլ . — Ա՛հ, սէվկիւլիւ գօնթ, ինանմամազլըգտան եանա Թոփմաս առաքեալա սիգ թաչ աչաճագսընըզ . . .

Ֆապիէն . — Պէօյլէ պիր պէօյիւք մէսէրրէթի, պէօյլէ պիր սաատէթի հիչ ում . մատըղըմտան պէօյլէ սէօյլէյօրմ . . .

Անժէլ . — Պու մէսէրրէթ վէ սաատէթ սահիհ օլուպ, բէք գօլայ վիւճուտէ կէլիր շէյլէր տիր . . .

Ֆապիէն . — Աճապա րույա՞ մը կէօրիւյօրմ տէյու քէնտի քէնտիմէ մէրագ իտիյօրմ . . .

Անժէլ . — Խայր, ույանըգսընըզ, րույա կէօրմէյօրսընըզ . . .

Ֆապիէն . — Էյ Մարթ պէնի նէ՞ վագթ գապուլ իտէճէք տիր :

Անժէլ . — Էկէր սէրպէսթ իսէնիզ, պու ագչամտան թէզի եօգ . . .

Ֆապիէն . — Սէրպէսթ իսէ՛մ մի . . . պէն տայմա սէրպէսթիմ . . .

- Անժէլ.— Էօյլէ իսէ սիգի պէրապէր ալըպ մէրգումէնին Խանընա կիտէնիմ . . .
 Ֆապիէն.— Կիտէնիմ . . . պէն հազըր վէ միւհէյեպըմ . . .
- Անժէլ.— Կիւլէրէք.— Օ՛, օ գատար անէլէ օլմազ անվկիւլիւ գօնթ . տօգթօր
 իշիւն կիտէնէք ետրէնիմ վար, պու տա երէյիճէ վագթ վիգրէճէք տիր . . .
- Ֆապիէն.— Սաաթ գաջտա հարէքէթ խտէճէքսիիդ .
 Անժէլ.— Ագչամ սաաթ օնտան էվվէլ հարէքէթ իթմէյէճէյիմ .
 Ֆապիէն.— Սիգի կէլիպ պուքատա պուլպըմ մը .
 Անժէլ.— Խա՛յր . . . սաաթ օն պուչուգտան պիր գաջ տագիգա էվվէլ Ֆի-
 լիւ-Օկիւսթ պուլվարըյա Ալէքսանտր-Տիւմա սօգաղընըն նօգթաի իլթիսագընտա
 պուլընընըզ . . . Պէն օրատան կէչէր իբէն սիգի պէրապէր ալըրըմ .
- Ֆապիէն.— Սնքէն սօնղրա նէրէյէ կիտէճէյիդ .
 Անժէլ.— Կիտէրսէք կէօրէճէքսիիդ .
 Ֆապիէն.— Շիմաի նիշիւն սէօյլէմէյօրսընըզ .
 Անժէլ.— Նիշիւն բէշիւտէն անլամագ իսթէյօրսընըզ . . . Օլմայա քի բէք
 մէրագ իտէնիիդ . . . Էկէր պանա էմիյէթիիդ եօգ իսէ, սայալըմ քի պէն սիգի
 պիր շէյ սէօյլէմէտիմ, վէ պրագընըզ իշիմէ կիտէյիմ .
- Ֆապիէն.— Անժէլին էլլէրինի թուլուպ սըգարագ.— Էմիյէթիմ վար . . . էմ-
 նիյէթիմ պէր քէմալ տըր . . . Սիգէ նէ՛ գատար միննէթտարըմ . . . Տիմէք սա-
 հիհէն Մարթըն . . . պէնիմ սէվկիւլիւ Մարթըմըն Խանընա կիտէճէյիմ, էօյլէ՞ մի . . .
- Անժէլ.— Էվվէթ, լաքին սիգէ պագը շարթլար պէյան իտէճէյիմ .
 Ֆապիէն.— Պու շարթլար շիմիտ ն գապուլ օլընմըշ տըր .
 Անժէլ.— Ինթիյաթ իւզրէ պուլընըպ պու միւլագաթ իւզէրինէ քիմսէյէ պիր
 շէյ սէօյլէմէյէճէքսիիդ . . .
- Ֆապիէն.— Սէօյլէմէյէճէկիմէ եէմին իտէնիմ . . .
- Անժէլ.— Նէրէյէ կիտէճէկիիդ . . . ագչամալըմ նէրէտէ վագթ կէչիրտի-
 կիիդի քիմսէ պիւմէյէճէք տիր . . . քիմսէ, հաթթա վալիտէնիդ պիւն պիւմէյէ-
 ճէք տիր, զիրա ինթիմալ քի վալիտէնիդ տօգթօրլա գօնուշտըղը գէման ինթէմէ-
 յէրէք սըրընըզը ֆաշ իտէպիլիր . . .
- Ֆապիէն.— Վալիտէմ տէ պիր շէյ սէօյլէմէյէճէյիմ . . .
- Անժէլ.— Կիւնտիւղէրի Բարիգտէ վագթ կէչիրիպ, ագչամ Մարթըն Խանընա
 կէլէճէքսիիդ . . .
- Ֆապիէն.— Տիմէք մէրգումէյի ագչամա կէօրէճէյիմ, էօյլէ՞ մի .
 Անժէլ.— Էվվէթ . . . պէօյլէ օլապիլիր, պաշգա տիւրլիւ օլամագ, նաֆիլէ
 եիւրէյիիդ գըրըլմասըն, իշիիդ եինէ բէք ալէա շըր .
- Ֆապիէն.— Նիւրէյիմ գըրըլըն մը . . . հիշ պիր վագթ . . . պէն ինսան-
 լարըն էն մէսուտ վէ պալիթիյարըյմ .
- Անժէլ.— Էօյլէ իսէ գարարաշտըրընըզ սաաթտա օ տէտիկիմ եէրտէ պու-
 լընընըզ . . . Արապամ՝ թամ Ալէքսանտր-Տիւմա սօգաղընըն քէօչէսինտէ տուրա-
 ճագ տըր . . .
- Ֆապիէն.— Պու սօգագ նէ՞ թարաֆտա պուլընըյօր .
 Անժէլ.— Բէր-Լաշէզ մահալլէքինտէ Շառօն սօգաղը գուրպինտէ . . .

Ֆապիէն. — Թամ վագթընտա կէլէճէյիմ . . .

Անժէլ. — Օնա շիւպէն՝ մի վար . . . Նիստի արթըզ կիտինիդ . . . Մալիւմ ա՛, պիր չօգ կիտէճէք ետրէրիմ վար, սիզէ պէքլէմէք իշիւն կէճիթիմ . . .

Ֆապիէն. — Անսամիւմ իւլ գալպ թէչէքքիւր իտէրիմ :

Անժէլ. — Թէչէքքիւր մէչէքքիւր լազըմ տէյիւր . . . վագթ ղայպ օլմասըն, չաբուգ կիտինիդ :

Ֆապիէն՝ Անժէլին էլինի էօբտիւ, վէ գալպի պիր հըսը մինէթտփրի իւէ մէշ-հուն օլտըզը հալտէ, Բասգալ Սօնիէ իւէ Ժագ Լակարտըն րէֆիգէլէրի եանընտան միւֆարէգաթ իթտի :

Ասաթ սէքիզտէ Բասգալ գօնաղա կէլիպ քէյֆիյէթի անպարագ, եէնիտէն կիթտի, իշի Ժագա խապէր վէրտի վէ Ժագ տախի անխտէ Բըթի Գասթէլէ հարէ-քէթ էյլէտի :

Ասաթ օնտա Բասգալ՝ գուրէ արասուսընըն պանտալէասընա չըզըպ, տէրուըն արապատա Անժէլ պուլլէտըզը հալտէ, պէկիրի Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս իւէ գա-րարլաշտըրըն մահալէ սօղրու հալլաթը :

Կէնճ գօնթ՝ Թուրնօն սօգաղընտաքի գօնաղա ավտէթինտէ պիթթապ րէք սէ-վինճի պիր հալտէ պուլընըյօ իտի :

Պու տէլիգանը՝ վալիտէսիյլէ միւթատընտան տահա ղիյատէ խօշ տալրանտը-ղընտան, մէրդումէ գատըն՝ էփաւընըն իպրապ իթտիկի Փարթը մուհապպէթ-տէն մէմնուն վէ մէսրուր օլարագ, պունա ըզհարը թէաճճիւպ իթմէյի վէ սէպէ-պինի արաշթըրմաղը հիշ խաթրընտան պիլէ կէչիրմէտի :

Թգամըն հազըր օլտըզը խապէք վէրիւպ, գօնթէս տը Շաթըլիւքս իւէ մախ-տումը եարա եալընըզ սուֆըքայա օթըրտըլար :

Ֆապիէն. — Պու պօշաճնէ՞ եփրաճպգսըն, վալիպէճիկիւմ :

Գօնթէս. — Մատամ լա մարքիզ տը Բիշմօնըն խանէսինէ կիտէճէյիմ . . . պի-զէ պիր տավէթնամէ կէլտիկի՝ խաթընտան չըգտը՝ մը :

Ֆապիէն. — Ունութմըշ իտիմ :

Գօնթէս. — Պլնիմէ պէրապէր կէլէճէ՞քմիսինս :

Ֆապիէն. — Էկէր արգու իտէր իսէն կէլիւրիմ, լաքին լութֆէն պէնի խօշ կէօրսէն ֆէնա օլմազ :

Գօնթէս. — Պիր եէրէ՞ մի կիտէճէքսին :

Ֆապիէն. — Էվլէթ . . . Ժիմնազ թէաթրօսընտա պու ազաւմ իւք տէֆա օ-լարագ պէշ րէրտէլի պիր օյուն օյնանաճագ, րէք կիւզէլ պիր օյուն տըր տիյօր-լար . . . Բէտէրի կազէթաճը օլան տօսթլարիմտան պիրի պանա պիր պիլէթ կէօն-տէրմիշ. էկէր կիթմէզսէմ չօգ թէաճճիւպ իտուպ, ինթիմալ քի կիւճէնէճէք տիր . . .

Գօնթէս. — Կիթ էօյլէ իսէ, էվլատըմ, կիթ . . . պէն Մատամ տը Բիշմօնըն խանէսինէ եալընըզ կիտէրիմ :

Ֆապիէն. — Հիշ կիւճիւնէ կիթմէյէճէքտիր եա :

Գօնթէս. — Հիշ պիր վագթ. կէ՞ճ մի ավտէթ իտէճէքսին :

Ֆապիէն. — Ինթիմալ տըր. պիրինճի պէօյիւք օյունլար տայմա եարը կէճէ-տէն սօնըրա պիթէրլէր :

Գօնթէս.— Էօյլէ իսէ պու ագչամ պիր պիրիմիզտէն այրըլտըգտան սօնղրա պիր տահա եարըն սապահ եէքտիկէրիմիզի կէօրէճէյիզ:

Ֆապիէն.— Էվվէթ, վալիտէճիկիմ:

Իշպու միւքեալէմէ տէվամ իթտի իսէ տէ, օգուլանլարըմըզըն մէրազ իտէճէ- կի մատտէլէր իւզէրինէ ճէրէյան իթմէտի:

Սաաթ սէքիզ ռատտէլէրինտէ անա օղուլ սուֆրատան գալգտըլար:

Ֆապիէն վալիտէսինտէն այրըլտըզը սըրատա գօնթէս տը Շաթըլիւքս՝ քէմալը չէվգ ու մուհապպէթլէ օղլունը պուս իթտի վէ.— Էյլէնճէն միւքէմմէլ օլսուն— տէտի:

Ֆապիէն՝ կիւլիւմսէյէրէք.— Էյլէնճէմին միւքէմմէլ օլմասընա չալըճաճալըմ՝ . . . եարըն ինչալլահ եինէ կէօրիւշիւրիզ . . . —տիյէրէք օտասընա կիթտի, ա- չըգլարա մախսուս օլարազ քէնտիսինէ կիւզէլ պիր չէքի տիւղէն վէրիպ սիւսլէն- տի, Մարթըն ֆօթօկրաֆ ռէսմինի տէֆաթլէ պուս իթտիքտէն սօնղրա քիւչիւք պիր ապանօզ չէքմէճէյէ վազ իթտի, սօգաղա չըգըպ պիր արապա թութտու վէ մալիւմիմիզ օլան վագթ ու սաաթը մուայյէնէ պէքլէմէք իւզրէ արապայը ժիմ- նազա տօղրու չէքտիրտի:

Տագիգալար տէհէթլի պիր սուրէթտէ ուզուն կէօրիւնտիկինտէն, անլէրի գըսալթմազա չալըչըյօր իտի:

Ժիմնազ թէաթրօսընտա օյնանան եէնի օյուն հագիգաթէն ճալիպը մէրազ պիր լուպիյաթ իտի:

Հալ պու քի Ֆապիէն եալընըզ պիրինճի բէրտէյի սէյր ու թէմաչա իտուպ, պու տա գարանըր գարանմազ էկէր նէ օյուն օյնանտըղընը պիրինէ նագլ իթմէսի լաղըմ կէլսէ իտի, պու չէյ քէնտիսի իչիւն բէք միւշքիլ օլաճագտը:

Մարթտան պաշգա հիշ պիր չէյ իւզէրինէ տիւշիւնմէյօր իտի:

Շէնա իւզէրինտէ օյննճը գատընլարը տէյիլ, եալընըզ տօգթօրըն ախրէթլիք գըզընը կէօրիւյօր, եախօտ էօյլէ գանն իտիյօր իտի . . .

Բէրտէնին գարալը պուլընտըղը էսնատէ կէնճ գօնթ՝ իքի իւշ տօսթըյլա պիր ազ-կէօրիւշտիքտէն սօնղրա սաաթընա պագըպ թէաթրօտան ալտը եիւրիւյի վէրտի:

Օ գէման սաաթ օնա օն վար իտի:

Ֆապիէն պուլըվարտա պիր քիրա արապասընա պինտի:

Արապաճը.— Նէ՞րէյէ կիտէճէյիզ:

Ֆապիէն.— Ֆիլիբ-Օկիւսթ ճատտէսինէ:

Արապաճը.— Ճատտէնին Նէ՞րէսինէ:

Ֆապիէն.— Ալէքսանտր-Տիւմա սօգաղընտան էլլի ատըմ գատար պէրիտէ տուրմալը . . .

Արապաճը.— Հայտէ պագալըմ ալշ, գօգօթ.—տիյէրէք հայվանը գամչըլատը:

Օթուզ պէշ տագիգա գատար կիտիլտիքտէն սօնղրա արապաճը՝ հայվանընը տուրտուրթարազ.— Իշթէ կէլտիք.—տէյինճէ, Ֆապիէն արապատան աչաղա էն- տի վէ բարասընը վէրէրէք.— Տիմէք Ալէքսանտր-Տիւմա սօգաղը չու գարչըմտա- քի տիր, տէյիլ մի.—տէյու սիւվալ իթտիքտէ,

Արապաճը.— Էվվէթ, էֆէնտիմ . . . Թրօն գարուսընա կիտիյօրսընըզ կիպի

ճատտէյի թութուպ կիտինիզ . . . Ալէքսանտր-Տիւմա սօգաղը՝ պունտան էլլի ան-
տըմ էօթէտէ սաղտա վէ սօլտա պուլընան պիրինճի սօգագ տըր . . .

Կէնճ գօնթ երեւումէյէ պաշաուր :

Ուզագտա , ին ճին պուլընմայան պուլըվարըն իւզէրինտէ զիֆիր կիպի դա-
րանըղըն իշինտէ պիլա հարէքէթ իքի ֆէնէրին բարլայըպ եանմագտա օլտըղընը
Ֆապիէն կէօրիւնճէ , աճէլէ երեւումէյէ պաշայըպ , քէնտի քէնտինէ .— Մատամ
Անժէլին արապասը օլմալը .— տէտի :

Չօգ սիւրմէյիպ մէրգոււմ տէլիգանլը՝ պիր գօնագ արապասընըն եագընլարը-
նա վարտըղընտա , թօր բիւսկիւլիւ շարգա պաշընտա իրի սագալլը պիր սէյիսին՝
պիր Բրուսիալը աւքէր նէֆէրի կիպի տիմտիք տուրտուղընը կէօրտիւ :

Պու սէյիս՝ Բաղգալ Սօնիէ օլուպ , մէրգոււմ՝ օ թէնհա մահալէ վասըլ օլուր
օլմազ , արապանըն սանտըղընտան պիր եարմա սագալ չըգարըպ եիւզիւնէ թագ-
մըզ վէ պու սուրէթլէ հիշ թանըլմազ պիր հալէ կէլմիշ տիր :

Ֆապիէն՝ մէղքիւր արապանըն եանընա կիթտի :

Կիտէյր կիթմէզ գարչըսընտա պուլընտըղը ճամ աշաղա էնիպ , պիր գատըն
պաշը տիշարը չըգտը :

Ֆապիէն՝ օ զիֆիր կիպի գարանըղըն իշինտէ մէրգոււմէնին Անժէլ օլտըղընը
թանըմագտան զիյատէ զանն ու քէշֆ իթտի :

Անժէլ .— Սի՞զ միսինիզ , ազիզիմ գօնթ :

Ֆապիէն .— Պէն իմ . . .

Անժէլ .— Չարուգ պինինիզ .— տիյէրէք արապա գարուսընը աշտը :

Ֆապիէն՝ Անժէլին եանընտա օթուրուպ արապա գարուսընը գարատը վէ ճա-
մը տախի եօգարը չէքտի :

Էմրէր էվէլտէն իթա օլընմըզ օլմաղա , արապա սիւրաթը ֆէվգէլատէ իլէ
հարէքէթ իթտի :

Ֆապիէն՝ կիւլիւմսէյէրէք .— Շիմտի արթըք նէրէյէ կիթտիկիմիզի սէօյլէ՞րմի-
սինիզ , սէվկիւլիւ մատամ :

Անժէլ .— Նէ՞ ֆէնա մէրագլը իմիշսինիզ , պիր ազ սապուրը օլընըզ . . . Ազ վա-
գթտան սէվկիւլիւ Մարթընըզը կէօրէճէկինիզի պիլիրսինիզ , արթըք նէրէյէ կիթ-
տիկիմիզի պիլմէյէ նէ՞ հաճէթ վար . . .

Ֆապիէն .— Հագընըզ վար , պէնիմ եարտըղըմ՝ եագընըգըզ չէյ տիր . . .

Արապա՝ գարանըղըն իշինտէ սիւրաթը ֆէվգէլատէ իլէ վէ հիշ սալլանմագ-
սըղըն ատէթա ուչըյօր , վէ պագէն թաշ գալտըրըմ իւզէրինտէն վէ պագէն տէ
գուլըն եօլլարտան կիտիյօր իտի :

Անժէլ խայլիճէ չիման պիր գատըն օլուպ արապատա պէօյիւճէք պիր եէր
թութմըզ օլտըղընտան , Ֆապիէն՝ արապանըն սօլ պուճաղընտա սըգըլմըզ , պիր
թագըմ խայալաթ վէ մալիսիւլեալարա տալմըզ իտի :

Պիլճիւմլէ աշըզլար՝ էն չէտիտ արգւլարընա էրմէք զանընտա պուլընտըգ-
լարը սըրատա նա՛սըլ եարարլար իտէ , Ֆապիէն տէ սէվկիւլիւսինէ նէ սէօյլէյէճէ-
կինի , անըն քէնտիսինէ նէ սիւվալլէյր իյրատ իտէճէկինի վէ քէնտիսինին տէ օնա
նէճէվապար վէրէճէկինի քէնտի քէնտինէ տիւլիւնիւպ տուրույօր իտի :

Պու գատար թէֆէքիւրաթա տալմըշ իքէն, երնէ եօլ քէնտիսինէ բէք ու գոնէ կէօրիւնիյօր իտի :

Եարըմ սաաթտան զիյաստէ պիր միւտտէթտէն սօնդրա տէլիգանլը գօնթ՝ հէր իքիսինին տէ ինթիյար իթմիշ օլտըգլարը սիւքիւթի տէֆ իտէրէք, միւքեալէմէյէ պաշլայըպ, սախթէ տօգթօր, թօմրսընըն կէօյա թէյզէ գըզընա տէտի քի,

— Զաննըմ պիր շօգ վագթտան պէրու եօլ կիտիյօրըզ. աճապա եազլաշարգ մը, սէվկիւլիւ մատամ :

Անժէլ. — Պէշ տագիգա սիւրմէզ :

Հագիգաթէն արասը պէշ տագիգա կէշմէքսիղին արապա տուրտու :

Անժէլ՝ քէնտի թարաֆընտաքի արապա գարուսընը աշարագ. — կէօրտիւնի՞զ մի, եալա՞ն մը սէօլէտիւմ. . . Տուրընըզ պէն էնէյիւմ, սիզ պուրատա պէնի պէք. էնյինիզ. . . խուսուսիյէ եէրինիգտէն տէ գամըլտանմայընըզ. — տիյէրէք արապա գարուսընը եէնիտէն գարատը վէ Ֆապիէնի եալընըզ պրագըպ չէքիւտի կիթտի :

Ֆապիէն՝ պու նէվի մուամէլէյէ պիր ազ թէաճճիւպ իթմէյէ պաշլայօր իտի իսէ տէ, ճիւզի պիր չիւպհէ վէ էմիյէթսիզիք կէօսթէրմէյօր իտի :

Բասգալըն մուհիպպէսի Անժէլ՝ ճէպինտէն պիր անախթար չըգարըպ, Բըթի Գաթթէլ գօնաղընըն տէմիր բարմագլըզը գարուսընը աշտը. արապա՝ աղըր աղըր ալլույա կիրտի, չիմէնիկին էթրաֆընտաքի գուժլու եօլտան եիւրիւտի, վէ կիթտի ասըլ խանէ գարուսընըն էօնիւնտէքի նէրտիվէնին եանընտա տուրտու :

Անժէլ՝ օրատա եօլ արգատաշընըն չիլէսինի գալտըրըպ. — Շիմտի արթըզ արապատան էնէպիլիւսինիզ. . . Հէր վագթ ուսլու վէ ագըլը տալլուանտընըզ, պուսըն միւքեաֆաթընը կէօրէճէքսինիզ. . . Զարուգ կէլինիզ, կիւզէլ գըզ՝ սի. զին կիսի սապրսըզլըզլա սիգէ պէքլէմէքտէ օլմալը տըր. . . — տէտի :

Ֆապիէն անիտէ արապատան տիշարը ֆրլանտը :

Իչիթտիկի սէօզլէրին իւզէրինէ տամարլարընտա զանն իտէրսին պիր աթէշ ճէ. վէլան իթմէյէ պաշլատը :

Մարթը կէօրէճէքտի, վէ Մարթ տա սապրսըզլըզլա քէնտիսինէ պէքլէյօր իտի :

Պու տիւշիքնճէ՝ քէնտիսինի տիւշարը հէյէճան ու զալէյան իտիյօր իտի :

զանն իտէրսին սայըզլայաճագ իտի. . .

Գուլագ թօզլարը չէտիտ պիր սուրէթտէ չարըրյօր իտի. . .

Գաֆէս տէրուսինտէ պիր գուշ նասըլ չըրընըր իսէ գալպի տէ էօյլէ՝ կէօյ. սիւնին իչինտէ չարընըպ տուրույօր իտի :

Ֆապիէն՝ Անժէլին արգասը սըրա կիթտի :

Անժէլ՝ նէրտիվէնտէն եօգարը չըգըպ գարուտան իչէրի կիրտի :

Խանէ ալլուսընըն թափաննաան ասըլը օլան պուզլը ճամը պիր ֆէնէրտէն մէզքիւր ալլույա տօնուգ պիր ըլըգ վուրույօր իտի :

Անժէլ եէմէք օտասընա տօղրու կիտիպ մէզքիւր օտանըն չիֆթէ գարուսընը աշտը, վէ աշար աշմազ բարլագ պիր ըլըգ կէօրիւնտիւ :

Զիչէքլէր վէ կիւմիւշ վէ պիլլօր թագըմլարըյլա տօնատըլմըշ օլան սուֆրա իւ. զէրինէ իւշ քիշիւք թագըմ գօնմուշ իտի :

Եւթմէք օտաւորնտա օն իբի մօմը պիր ավիզէ իւն իբի պէօյիւք գօլը շամտան-
լար եազըմըջ օլտըղընտան, պու գատար ըլըգ՝ սուֆրանըն թէգեհինաթընա տահա
զիյատէ պիր ըէմնազ վէրմէքտէ պուլընըյօր իտի:

Անծէլ՝ կիւլէրէք վէ մասայը կէօթէրէրէք. — Իւչ քիշիլիք թագը՝մ . . . կէօ-
րի՞յօրմընըզ, կիւզէլ գըզ սիւզ պէքէյօր ըմըջ. շիմտի տէ պէսպէլլի սիւզի հիւս-
նիւ գապուլ իթմէյէ հազըրլանըյօր օլմալը տըր: Էյ, նէ՞ տէրսինիզ, սէվկիւլիւ
գօնթ, սէվկիւլիզ պիր քիմսէ, մէսուտ վէ պսիւթիյար պիր ատամ տէյիլ միսի-
նիզ, հէ՞:

Փապիէն՝ ճէվապ վէրմէտի:

Ջիֆիր կիպի պիր գարանլըգտան չըգըպ տա պիրտէն պիրէ պէօյլէ քէք բար-
լազ պիր ըլըղա կէլինճէ, պուսնանըպ կէօզլէլի գամաշմըջ վէ տիւշարը հայրէթ օլ-
մուշ օլտըղը կիպի, չիչէքէրին կիւզէլ գօգուլարընտան տա պաշը տէօնիւպ սէր-
մէսթ օլմուշ իտի . . .

Անծէլ՝ սէօզիւնէ տէվամ իւն. — Պիր ալ պէքէյինիզ, վէլտիկինիզի կիտէյիմ
սէվկիւլիւ Մարթընըպ խասկեր վէրէյիմ . . . —տէտի վէ հըզ իւն տիշարը չըգըպ
գաբույը արգասընտան գարատը:

Կէնճ գօնթ Փապիէն տը Շաթըլիւք՝ Անթուան Փօվէլ կիպի, Ամէտէ Տիւ-
վէրնուա վէ տիւպեր Վիրթինի կիպի, Էլ հասըլ Բընէ Լասպու կիպի պայկընլըզա
միւպթէլա օլաճազ սալօնտա պուլընըպ, էճէլինէ սուսամըջ օլան հայլազլարըն եէ-
տը զատը ու զուլմընա կիրիֆթար օլմուշ օլտըղը հալտէ, պու հալինտէն աւլա
չիւպէ վէ խասկերի օլմամագտա վէ հիշ պիր մէտարը միւտաֆէսսը պուլընմա-
մագտա իտի:

Անծէլ՝ տօղրուճա «քէրօսէլէն» թապիր օլընան պայըլթըճը էճգա մաքինասը-
նըն պուլընտըղը քիւլէրէ կիթտի:

Ժազ իւն Բասգալ օրատա քէնտի եէլլէրինտէ պուլընըյօրլար իտի:

Սախթէ տօգթօր Թօմարըն՝ Լասթիգ թօրը սըգարագ, էօլտիւրիւճի պուլընը
եանընտաքի թամա օտաւորնա տօղրու իւֆլէմէյէ պաշլամըջ իտի:

Էթրաֆլարընտա տէհչէթլի պիր սիւքիւթ հիւքմֆէրմա օլույօր իտի:

Պիր տէ նաիկհան թահթա տէօշէմէ իւզէրինտէ աճէլէ պազ սէսլէրի իշիտի-
լիպ, սիւրկիւլիւ գաբուլարա տա շիտսէթլի պիր սուրէթտէ բաթըր բաթըր վու-
րուլարագ, մէգքիւր սիւքիւթ պաթթալ օլմուշ տըր:

Փապիէն՝ նէֆէս ալըպ վէրտիկինտէ ույուշտըրըճը էճգանըն իւք թէէսիրաթը-
նը հըսս իտէրէք, գօրգմաղա պաշլայըպ, գաշմագ իշիւն սաղա սօլա գօլուշմագ-
տա վէ տիշարը չըգաճագ պիր եէր արամագտա իտի իսէ տէ, հիշ պիր գաբու վէ
տէլիք պուլմամագտա իտի:

Պալատէ զիքը օլընան կիւլիւլթիւ վէ բաթըրտըլարտան սօնըրա, պիր ճիսմին
եէրէ տիւշմիսի կիպի աղըր պիր շէյին եէրէ տիւշիւպ կիւմը տէյի էօթտիկի իշիտի-
լէրէք, Փիւհագիգա կէնճ գօնթ՝ պայկընլըզա տաշանամայըպ, քէնտինտէն պիխա-
պէր, լուհըզ պիր ճէսէս կիպի եէրէ տիւշմիւշ իտի:

Ժագ իլէ Բասգալ գարույա տօլրու սէյիրթիպ գարույը աշտըլար :
Ֆապիէն՝ սըրթ իւսթիւ եէրէ սէրիլմիշ օլուպ, կէօզլէրի գարալը, վէ գօլլարը-
նըն պիրի պիր թարաֆա վէ տիկէրի օ պիր թարաֆա ուզանմըշ պուլընըյօր իտի :
Ժագ՝ արգատաշընա . — Չարուգ, սէն միտալեայը ալ, պէն տէ քէրօսէլէնէ
պաթըրըմիշ պէզի հազըրլայըմ . . . — տէտի :

Բասգալ՝ տէլիգանլընըն եանընտա տիգ չէօքտիւ, պօյուն պաղըսընը սէօքտիւ,
եաքալըղընըն տիւյմէսինի չըգարտը վէ կէօյսիւնիւն իւզէրինտէ պուլընան միտալ-
եայը ալմագ իշիւն կէօմէյիսինի աշտը . . .

Պիր տէ նակէհան հիտտէթլի պիր նիտա սալը վէրիպ, գաշլարը չաթըլմըշ վէ
աշնը պրուշմըշ օլտըղը հալտէ այաղա գալգտը :

Ժագ՝ էնտիշէ իլէ . — Նէ՞ վար քի :

Բասգալ . — Հիշէ չալըշմըշը . . . գօնթ տը թօնէրիէօնին միտալեասը՝ իւզէ-
րինտէ տէյիլ տիր :

Ժագ՝ պօղուգ պիր սէտա իլէ թէքրար իտէրէք . — Միտալեա՝ իւզէրինտէ
տէյիլ մի :

Բասգալ . — Խայր, տէյիլ տիր :

Ժագ . — Պոււնըն իմքեանը եօգ տըր . . .

Բասգալ . — Էօյլէ տիր աւմա . . . սէն տէ պագսանա՞ . . .

Ժագ . — Էյիճէ եօգլա . . . արաշթըր . . . սէլքի ճէպինտէ . . . ճըզտանըն-
տա . . . բօրթմօնէսինտէ տիր . . .

Բասգալ՝ էլլէրի թիթրէյէրէք արամագտա օլտըղը հալտէ . — Պիր չէյ, հիշ
պիր չէյ եօգ . չիմտի նէ՞ եարմալը . էօլմէսինտէն պիգէ պիր ֆաիտէ հասըլ օլմայօր :

Ժագ . — Էվիլէթ, լաքին եագասընը պրագաճագ օլսագ պիգ տէ մահվ օլուրըգ
. . . պիգէ քէնտի միտալեասը լազըմ տըր . . .

Բասգալ . — Սէն նէ՞ գարար վէրիսին :

Ժագ . — Պիր գարարը ճէտիտէ տէկին պրագալըմ եաշասըն . . .

Բասգալ . — Լաքին թէհլիքէյի նէ՞ եարարսըն :

Ժագ . — Պէն թէհլիքէյին էօնիւնիւ ալըրըմ . . . Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս
եաշայաճագ, լաքին պուրատան արթըգ տիշարը չըգմայաճագ . . .

Բասգալ . — Նա՞սըլ :

Ժագ . — Կէօրէճէքսին : Պայիլընըգ կէշմէգտէն էվիլ չարուգ մէրգոււմը «ա-
սանսէօր» նամ եօգարը չըգարըպ էնտիրէն մաքինանըն իւզէրինէ վազ իտէլիմ . . .
— տէտիքտէն սօնղրա, սախթէ տօգթօր իլէ Բասգալ՝ կէնճ գօնթը պաճագլարըն-
տան վէ օմուզլարընտան թութուպ եօգարը գալտըրտըլար, վէ մէգքիւր մաքինա-
նըն իւզէրինէ վազ իթտիլէր . օ հալտէ Ֆապիէնին նիմ էօլիւ օլան ճիսմի՝ հիշ սար-
սըլմագսըզըն, Անթէլին պէքլէտիկի եէր ալթը գաթընա էնտիրիլտի :

Ժագ . — Րէճա իտէրիմ, մահգէնին գարուսընը աշընըգ, սէվիւլիւ թէյգէ գը-
ղըմ . . . — տէյինճէ, Անթէլ՝ պիր էլ չամտանը ալըսլ, իյղահաթ թալէպ իթմէք-
սիզին իթաաթ իթմէյէ միւսարէաթ էյլէտի :

Իբի արդատաշար՝ Ֆապիէնին ճիսմինի եէնիտէն եօգարը գալտըրտըլաի, լա-
քին վէֆաթընը մուճիպ օլաճագ մասհուտ չըզըղը պօյնընտա աչմագ իչիւն մէր-
գուժը սօյուեւտըրըպ մասանըն իւզէրինէ եաթըրաճագ եէրտէ, բէնչէրէլէրինէ Ժա-
գըն տուվար չէքտիրմիչ օլտըղը մահզէնէ կէօթիւրտիւէր :

Պու մահզէն քէմէրլի քիւչիւք պիր պօտրուժ օլուպ, սաճ գարլը գալըն պիր
մէչէ գարուսը, վէ պու գարուեւն բէք ուսթալըզը պիր քիլիտի վար իտի :

Բասգալ. — Էյ շիմտի՞ նէ եաբաճաղըզ :

Ժագ. — Շիմտի պէն պայկընըղը ուզաթմագ իչիւն պիր չէյ եաբաճաղըմ, սէն
տէ Անժէլ իլէ պէրապէր իբի եաթագ, քիւչիւք պիր մասա, պիր իտարէ գանտի-
լի, պիր եաղ չիչէսի վէ պիր գաչ Ֆիթիլ աշաղա կէթիլ . . . Պիր աղ տա եէմէք
պէրապէր ալընըզ . . . Չարուգ, վագթ կէչմէսին . . .

Անժէլ իլէ Բասգալ՝ թէնպիհաթը մէգքիւրէյի իճրա իթմէք իւզրէ եէր գաթը-
նա չըզըպ, Ժագ՝ Ֆապիէնին ճիսմի եանընտա տիզ չէօքմիւշ օլտըղը հալտէ, քէ-
րօսէլէնէ պաթըրըմըզ պիր պէզի կէնճ գօնթըն պրուեւնա թութմագտա պուլը-
նըյօր իտի :

Բասգալ՝ սըրթընա իբի եաթագ եիւքլէնմիշ օլտըղը հալտէ պիր գաչ տագի-
գա սօնըրա կէլտի վէ մէգքիւր եաթագալը պիր քէօչէյէ գօյտու :

Պատէհու մաթպալատան պիր մասա իլէ պիր սանտալեա ալըպ մահզէնէ կէ-
թիրտի : Իշպու մահզէն՝ հապսխանէյէ թահվիլ օլընըպ, պուրատա մէգքիւր իբի
իւշ էշեատան պաշգա հիչ պիր էշեա պուլընմայաճագտը :

Քէգալիք Անժէլ տախի պիր եաղ չիչէսի, պիր իտարէ գանտիլի վէ պիր գու-
թու Ֆիթիլ ալըպ կէլտի, գանտիլի մասանըն իւզէրինէ գօյտու, իչինէ եաղ տօլ-
տուրտը վէ Ֆիթիլի թագըպ եագտը :

Ժագ՝ իբի բարմաղըյլա Ֆապիէնին պիլէկինի թութարագ նապղարընը սայ-
մագտա օլտըղը հալտէ. — Չարուգ եէմէք, էքմէք, շարապ վէ սու կէթիլիլիգ . . .
Նապղարը աղըրլաշըյօր . . . Էկէր պու ույգու չօգ ուզուեւն սիւրէճէք օլուր իսէ,
էօիւմ եէթիլի . . . — տէտի :

Սախթէ տօգթօրըն իշպու էմրլէրի պիր իբի տագիգատա իճրա օլընտը :

Ժագ. — Իւսթիւնիւ պաշընը արաշթըրտըղընտա, ճէպլէրինտէ հիչ պիր սիւահ
պուլտը՞ն մը :

Բասգալ. — Ույր, պուլմատըմ :

Ժագ. — Էյ Անժէլին քէնտիսինէ վէրմիշ օլտըղը Մատմազէլ Մարթըն Ֆօթօկ-
րաֆ րէսմինի՞ տէ մի պուլմատըն :

Բասգալ. — Ույր . . . Էվտէ պրագմը օլմալը :

Ժագ. — Չարար եօգ, հայտէ քէնտիսինի չու եաթաղըն իւզէրինէ գօյալըմ . . .
Ա՛, սիզ չարաֆ վէ եօրկան տա կէթիլիլիսինիզ, պէն պուեւն հիչ տիւչիւնմէմիշ ի-
տիւմ . . . էյի եարմըսընըզ . . . Շաթըլիւքսլէրին պու սօն նէսլի՝ արապա բաթըր-
տըլարընտան ույանմագսըզըն պուրատա իսթէտիկի կիպի ույույապիլէճէք տիր :

Ֆապիէն՝ էլան պիհուշ պիր հալտէ օլարագ, եաթաղըն իւզէրինէ եաթըրըլտը,
վէ Անժէլ՝ էօյլէ կիւզէլ պիր տէլիգանլը հագգընտա գատընլարա մախսուս պիր
րիզգաթ վէ չէֆագաթ հըսս իտէրէք, իւչիւմէմէսի իչիւն եօրկանլարա մէրգու-
մըն իւզէրինի էօրթտիւ :

Ժագ.— Հէր շէյ սըրասընտն տըր . . . սըվըչալըմ . . . —տէտիքտէն սօնդ-
րա մահգէն գաքուսընտան տիշարը չըգաճաղը սըրատա կիւլէրէք.— Կէճէլէյ խայր
օգյուռն, միւսիւ գօնթ. Թաթլը Թաթլը աչգ ու սէվտա բույալարը կէօրիւնիգ. ազ
վադթտան գօնուչըրըզ . . . —տիյու իւալէ իթտի:

Պատէհու գարույը իրթիւ, գարու էքէյիճէ պիր բաթըրտը իլէ գարանտը, վէ
գարանտըգտան սօնդրա քիլիտ կայընըն գուրուճա սէսի իշիտիլտի:

Բասգալ՝ շաշիըն պիր հալտէ.— Շիմտի պուռնը նէ՞ կարաճաղըզ:

Ժագ.— Նէ քի եարտըզ իսէ . . .

Բասգալ.— Մահպուս կիպի Թուրթաճաղըզ . . . էվվէթ. պիլիլիմ . . . Վաքին
մահպուսիյէթիինն նէթիյճէսի նէ՞ օլաճալ:

Ժագ.— Միտալեայը էլէ կէշիրէճէյիգ. պուռնըն նէրէտի սուլընտըղընը աշա-
մալըզ:

Բասգալ.— Հիշ շիւպհէ եօք տըր քի, գօնթէս տը Շաթլըլիքսին գօնաղըն
տա տըր:

Ժագ.— Գօնագ պէօյիւք տիր, պուռնըն հէր քէօշէսինի ալաշթըրմագ պիր ազ
կիւճճէ տիր . . . Եէրինի պիղէ սէօյլէփիքտէ, (շիւնքի օնա սէօյլէթմէյի պէն տէ-
րէօհտէ իտէրիմ), էկէր մութլագն լաղըմ իսէ, կիտէր օրատան միտալեայը աշ-
ըզ . . . Լաքին էվվէլ պէ էվվիլ տիկէր իքիսինին իւզէթինէ տիւշիւնէլիմ . . .
Ուզուռն միւտտէթ պուրատա կէճիքմէմիզ պօշ չէյ տէր . . . Բարիպէ կիմէլիմ . . .

Օն տագիգա սօնդրա սնթթիէ տօգթօր Թօմրսընըն գուրէ ալաւաւսը Բըթի
Գաթթէլ գօնաղընտան միւֆարէգաթ իտիյօր իտի:

Փապիէն տը Շաթլըլիքսին պայկընըզ նէվինտէն օլան ուլգուսը՝ քէրօօշէնի
պէզ իլէ արթըզ տէվամ իթմէյիւ, իւշ ալշապէրէզկլին ալիմլիթիտէն պիր ազ
սօնդրա տէֆ օլտու կիթտի:

Կէնճ գօնթ՝ մաքինալարի պիր հարէքէթլէ խուրտուխաշ օլմուշ օլան ազաշա-
րընը ուզաթվաղա պաշլատը:

Կէօզլէրինի աշտը, լաքին զիհնինտէ պէօյիւք պիր գարըըզըզ հիւքնֆէրմա
օլույօր իտի. գանն իթտի քի հէնուզ ուլույօր վէ պիր ֆէնա բույա կէօրիյօր . . .

Հալ պիւ քի քէնտիյէ էօյլէ կէլիյօր իտի քի, պու բույանըն՝ տիւշաթ օլտըղը
հալ իլէ հիշ պիր միւնասէպիթ վէ մէրպութիյէթի եօգ իտի:

Քէնտիյի հէնուզ Թաամ սալօնընտա գանն իտուպ, օրատա ըըզլարըն բար-
լագըղընտան կէօզլէրի գամալմագտա, վէ շիշէլէրին կիւզէլ գօհուսը պուռնընա
կիրմէքտէ իտի:

Պատէհու քէնտիյէ էօյլէ կէլիյօր իտի քի, բէյտէրէյ գալընլաճագտա օլան
պիր նէվի բէրտէ՝ կէօզլէրինին էօնիւնէ կէրիլմէքտէ, պիր տիւման՝ էթրաֆընա
պիւրիւմէքտէ, վէ մուվարը, գօլու շամտանլարը վէ ափիգէյի սէօնտիւրմէքտէ
օլուպ, պիւ սըրատա պաշը տա զայէթլէ աղըրաշտըղընտան, արթըզ իւզէրինաէ
թալըյամամագտա վէ պէրհայաթ օլուպ օլմատըղընը Թային իտէմէմէքտէ իտի:

Պուռնըն իւզէրինէ Փապիէն՝ տիրսէյինէ տայանըպ եօգարը գալգարագ էթրա-
ֆընա պաղընտը:

Բէք տօնուզ պիր ըըղը օլան պիր իտարէ գանտիլի՝ պօյասըզ քիւշիւք պիր

Թախտախ մասսա իւզերինտէ եանմագտա օլուպ, մէգքիւր մաստառա պիր քաշ բիա-
թա իւէ իբի շիշէ վէ պիր տէ հքմէք վար իւրի :

Պիր ազ հօթէտէ Անծէլին քէնպիյի կէօթիւրմիւ յաւրըն թանամ աալօնընտա
միւքէմէլ տօնանմը վէ քէնտիսինին հայրէթ ու իւթիղրապընը մոնճիպ օլմուշ օ-
ղան սուֆրա տախի տուրույօր իտի :

Պու նէ՞ տիմէք իտի, պու հալ նէտէ՞ն իյնապ իտիյօր իտի :

Յապիէն պիր սըշրաքըտա այազա գալգտը. լաքին տիզլէրթ թութապը պայաք
իւթիւ տուրամատըղընտան, եհրէ տիւշմէք իշիւն թութունանադ պիր շէյ ան-
րատը :

Էլլէրի՝ չըպլազ վէ սուգ պիր տուվարա թէսատիւֆ իթտի :

Յապիէն՝ կէօզլէրինի օվարագ քէնտի քէնտինէ. — Անապա նէ՞րէպէյիմ . . .
անապա հէնուզ րույա՞ մը կէօրիւյօրըմ . . . Լաքին խայր . . . խայր . . . ույու-
մայօրըմ, ույգուտա տէյիլիմ . . . ազլըմ՝ թէմամըլա պաշըմտա տըր . . . Պէն
պիր մահգէնտէ պուլընըյօրըմ, ույուտըղըմ էանատէ պուրայա կէթիւրիւմիւիւ . . .
Պու ույգու քէք պիրտէն պիրէ պասմըլ օլտըղընտան, թապիւր պիր ույգու օլմա-
մալը տըր . . . Պու իտարէ գանտիլի՝ . . . պու եէյինթիւն՝ . . . Անապա պիր քոզ-
գաղա՞ մը տիւշմիւշիմ տիր. — տէտիքալն սօնդրա, այազապը թիթրէյէրէք Բադալըն
գաբույա տօղրու կիթտի, էլլէրիլն գաբույա վուրտու, լաքին անը ապա եէրիւ-
տէն գըմըլտաթամատը :

Յապիէն՝ պիր ըզտըրապը տէրուն իլէ. — Գաբաթըլմըլմ . . . մահպուսըմ՝
. . . Պու նէ՞ տիմէք տիր . . . Պանա էօյլէ կէլիյօր քի տէլիւմիւիւ, վէ կէօզլէրիմ
ալըգ՝ րույա կէօրիւյօրըմ . . . Գազալըմ . . . խաթրըմա կէլիյօր . [օ] . խաթրըմա
կէլիւիլինէ էմինիմ . . . Պէն Բարիզտէ Ժիմնազ թէաթրօսընտա իտիմ . . . օյուն
պիթմէզտէն չօգ էֆէլ թէաթրօտան չըգտըմ . . . պիր արապայա րաքիպ օլտում
. . . Մատամ Անծէլ՝ պէնի Մարթն եանընա կէօթիւրմէք իւզրէ Ֆիլիթ—Օկիւսթ
ճանտէսինտէ պանա պէքլէմէքտէ օլտըղընտան, արապայը մէգքիւր ճատտէյէ քէ-
տիրտիմ, օրաաա Մատամ Անծէլին գոարէ արապապընա պինտիմ . . . պիլմէտիյիմ
պիր խանէյէ վասըլ օլտում . . . օրասա րէք չօգ ըզըզար եանապտա քան պիր
օտատա իւշ քիլիլիք թագըմ գօնմուշ պիր մասա գուրուլմըլ իտի . . .

«Մատամ Անծէլ՝ կիտիպ Մարթա խապէր վէրմէք իւզրէ պանա օրանա պէք-
լէ տէտի . . . պէն տէ պէքլէտիմ վէ պիր տէ նաիէհան պիր գուրչուն ապապը իլէ
գալազ թօղարըմ սըգըլաթըլըյօր զանն իթտիմ . . . Նէֆէսիմ քէսիլի՞ իտի . . .
կէօզլէրիմ զօր իլէ գաբանըյօր իտի . . . հապա ալմադ իշիւն տիւր չըգմադ իս-
թէտիմ . . . այազա գալգըպ ելթիւնտիմ . . . վէ . . . վէ արթըգ օնտան էօթէ-
յէ պիր շէյ խաթըրլայամայօրըմ . . . պիլմէյօրըմ . . . անլայամայթըմ . . . քէն չիմտի
անազ մահպուսըմ . . .

«Մահպուս, լաքին նի՞շխան :

«Մահպուս, քիմտէ՞ն :

«Մարթտա՞ն մը . . . պունըն իմքեանը եօգ տըր :

«Անծէլտէ՞ն մի . . . պունը տա ապա պիլազ . . . »

Յապիէն՝ պիւթիւն վիւճուտըլա թիթրէյէրէք պիրտէն պիրէ սէգիւնիս քէքալի :

Օ արա խաթըրնա պիր շէյ կէլիպ տիւգպը տէհէթ օլմուշ իտի :

Ճապիէն՝ պիր ազ սօնղրա սէօղիւնէ տէվամ իլէ.— Եա՛ Բապպիմ Ալլահ, է-
կէր պէն սօգթօր Թօմբսըն թարաֆընտան մահպուս խոխլիլ իսէմ, մէրգուս սօգ-
թօր՝ Բարիգտէն մէմուլինտէն տահա չարուգ պուրայա ավտէթ իտուպ պէնի պու-
րատա պուլմուշ օլմաղլա, Մարթըն մուհապպէթինէ նախ օլտըղըմը դանն ու քէշֆ
իտէրէք, հասէտինտէն նաշի պէնտէն ասղը ինթիգամ իտիյօր . . . էվվէթ . . .
էվվէթ . . . պու պէօյլէ տիր . . . սօգթօր՝ ասղը ինթիգամ իտիյօր, վէ Մարթ
տախի՝ սրանա մուհապպէթ վէրտիկի իշիւն պու սըրատա պէնիմ կիպի չիւպհէսիզ
կիւնահընը չէքիյօր . . . Լաքին պու ատամ նասըլ պիլիյօր . . . զիրա պէն Մար-
թը կէօրմէտիմ, տիմէք Մարթ տա ֆիքրէն տէյիլ իսէ պիլէ ֆիիլէն գապահաթլը
տէյիլ տիր . . . Աճապա Մատամ Անթէլ՝ պիպի էլէ վէրմէք իշիւն մը աչգ ու մու-
հապպէթիմիզի հըմայէ իտէճէք կիպի կէօրիւնմիշ տիր . . . Լաքին պու տա նա-
սըլ գանն ու գըյաս օլընապիլիր. պէնի պուրայա չէքիպ կէթիւմէքտէ մէրգումէ-
նին նէ՞ մէնֆաաթը օլապիլիր իտի. հիշ պիր մէնֆաաթը օլամայաճաղը տէրքեար
տըր . . . Ահ, զիհնիմ գարըլըյօր . . . պու գատար զարիպ, կիւլիւնճ վէ եէք-
տիկէրինէ ույմազ տիւլիւնճէլէր պէյնիմի իհաթա իտինճէ, աճապա իւզէրիմէ տէ-
լիլէ կէլմէ՞լ մի . . . Օհ, չու սօգթօր Թօմբսընը կէօրէճէյիմ . . . կէրէք սէվ-
տիկիմի վէ կէրէք սէվիլտիկիմի քէնտիսինէ իգըար ու իթիւրաֆ իտէճէյիմ . . .
Մարթը պանա գէվճիյէթէ վէրմէսինի թալէպ էյլէյէճէյիմ . . . էլպէթթէ պուրա-
յա կէլէճէք տիր . . . պէնի պուրատա գաթաթըպ ավըգօյամաղ, պու պիր ճինա-
յէթ տիր . . . Եէնիտէն վալիտէմին եանընա կիթմէքտէն պէնի մէն իտէմէզ . . .
գապալը գատընճըղա՞ղ, իհթիմալ քի գօնաղա հնուզ ավտէթ իթմէտիկիմ իշիւն
պու սըրատա տիւլաթը մէյյուսիյէթ օլմուշ տըր, զիրա քի՞մ պիլիլի նէ գատար
վազթ ույուլըլըմ . . . իհթիմալ քի չօգտան պէրու սապահ օլմուշ տըր . . . —տէ-
տի, վէ պիրտէն պիրէ սայըգլայարազ, պիւթիւն գուվվէթիլէ.— էյ . . . սօգթօր
Թօմբսըն, կէլինիզ . . . պանա կէլինիզ, սօգթօր Թօմբսըն . . . —տէյու հայգըր-
մաղա պաշլատը :

Հալ պու քի պիչարէ մահպուսա հիշ պիր ճէվապ վէրէն օլմատը :

Եուսմուգլարըյա սաճ գաբըլ գարուներն այնսընա վուրմագտա իտի իսէ տէ,
պուրտան՝ եալընըզ գաբու կիւմպիւր կիւմպիւր էօթմէքտէ վէ էլլէրի աղըմագ-
տա իտի :

Ճապիէն՝ տէլի կիպի օլարազ թէքրար.— էյ, սօգթօր, պանա կէլինիզ,
սօգթօր . . . —տէյու պաղըրըյօր, վէ Լաքին երինէ հիշ պիր ճէվապ վէրիւմէյիպ,
սիւքիւթը թամմէ հիւքմֆէրմա օլըյօր իտի :

Ճապիէն՝ եինէ քէնտի քէնտինէ.— Աճապա էօլէյիմ տէյի պէնի պուրատա
պրագմա՞ք մը իսթէյօրլար . . . Լաքին, խա՛յր, պու տէյիլ տիր, զիրա պանա եէ-
յէճէք վէրիյօրլար . . . տիմէք պէնի աճըգտան էօլտիւրմէք իսթէմէյօրլար . . .
Լաքին պէնի էօլտիւրմէք նիյէթինտէ պուլընմատըգլարը ֆարզ օլընսա պիլէ,
պէօյլէ պուրատա գաթաթըլմագ՝ տէհշիթի պիր շէյ տիր.—տէտի, վէ եէնիտէն
պաղըրմաղա պաշլատը :

Ղաղապ ու տէհշիթինտէն թիթիւրէյօր իտի. սէսի բէյտէրբէյ պօղուլուպ, եա-
վաշ եավաշ իշիտիւմէզ պիր տէրէճէյէ կէլիյօր իտի :

Պէյհուտէ նիտա վէ հայգըրըլարընտան սօնղրա գապալը տէլիգանընըն սընը-

լը թուրթուկ կիւլմէկէ պաշտօնը, Պիշարէնին իւզէրինէ տէհէթլի պիւր տէլիլիք կէլյօր իտի:

Իշպու տէլիլիք՝ միւտհիշ պիւր նէօպէթլէ քէսպը սիւքիւնէթ իտուպ, Յապի-
էն՝ հալ ու թագաթտան տիւշմիւշ վէ աղզը քէօբիւրմիւշ օլտըղը հալտէ քէնտին.
տէն պիլխապէր օլարագ եաթագլարըն իւզէրինէ եուվարլանըպ տիւշտիւ:

Օ մէնհուս կէճէնին էրթէսի կիւնիւ տօգթօր թօմբսընըն խանէսիւտէ խառ-
թալարըն մուայէնէ օլընտըղը կիւն իտի:

Մարթ՝ ժագըն խուսուսի օտասընըն իթթիսալինտէքի օտաստա հէր վագթքի
էէրինտէ պուլընըպ, մալիւմ օլան մէմուրիյէթիին իյֆա իտէճէք իտի:

Մէրգոււմէ գըզ՝ Բօլ Ֆրօմանթալը տիւշիւնէրէք էրքէնճէ գալգմըշ իտի, գիրա
պու տէլիգանը՝ գըզըն թէնպիհաթընա իթաաթ իտէքէք, Միրօմէսնիւ սօգաղըն-
տաքի գօնաղա կիթմէմիւշ իտի:

Մարթ՝ քէնտի քէնտինէ «—Պէլքի պու կիւն կէլէճէք տիր . . .» —տիյէրէք,
պու տիւշիւնճէ վէ իւմիտ իլէ մէմնուն օլմագտա իտի, գիրա հըսս իթտիկի գօր-
գուլարա րալմէն, պիւր գաշ տագիգա օլտուն մէրգոււմ տէլիգանըլը կէօրմէկէ ճան
աթըլյօր իտի:

Գըզ՝ քէնտիյէ շէքի տիւզէն վէրիպ, պուլըն թամամ խիթամ պուլաճաղը սը-
րատա օտասընըն գարոււր ուսուլճաճըզ չալընտը . . .

Մարթ.— Բիւմ տիր օ:

Տիշարտան.— Պէնիւմ, մուհիպպէնիւ Անթէլ տիր:

Մարթ.— Պուլուրընըպ, կիրէպիլիւրսինիւ:

Բասգալըն տօսթը օլան մէրգոււմէ գարը օտա գարուսընտան իշէրի կիրիպ,
Յուգա կիպի իշի պէլլի իթմէմէք իշիւն կէլտի Մարթը պուս իթտի: Պատէհու
տէտի քի:

—Չարուգ շարգա վէ մանթօնըզը կիլինինիւ, սէվկիւլիւ գըզճըղապ . . . պիգի
պէլլէյօրլար . . .

Մարթ.— Բիւմ պէլլէյօր:

Անթէլ.— Տօգթօր . . .

Մարթ.— Պէնտէն նէ՞ իսթէր:

Անթէլ.— Արապալը գօշմաղա էմր իթտի. օրմանտա սիգի կէգտիրմէք իս-
թէյօր . . .

Մարթ՝ տիւշարը կնտիշէ օլարագ.— Եալընը՞ մը:

Անթէլ.— Խալը, սըր քեաթիպի Մ. Բասգալ իլէ պէրապէր . . .

Մարթ.— Պու սապահ պէն էվտէ գալմագ իսթէյօրըմ, լութֆէն տօգթօրա
սէյլէլինիւ, պէնի պէրապէր ալմագտան սարֆը նաղար իթսին . . .

Անթէլ.— Պէն պու սըբարըշը ալլա տէրէօհտէ իթմէմ . . . Թէյգէ օլլոււմը
կիւճէնտիրէճէքսինիւ, տիլպէր գըզ, պուլըն եարմամալը . . . էլմաս կիպի պիւր ա-
տամ տըր . . . Եանընըզտա պուլընտըղընտա չօգ մէմնուն վէ մէսրուր օլուր. քէն-
տիսիյէ կէզմէկէ կիթտիկինիւգտէ իթթիսար իտէր . . . Հայտէ՛, հայտէ՛, շարգա-
նըզը, մանթօնըզը ալընըզ տա եօլա չըգընըզ . . . սապահլայըն պիւր ազ կէգինմէք
սիգէ չօգ էյի կէմր . . .

Անժէլ պուշկարը սէօյլէյէրէք՝ պիր սիյահ շաբգա իլէ պիր սիյահ եաս էլպի-
սէսի Մարթա ուզաթըյօր իտի :

Կէնճ գըզըն կիթմէք իսթէմէմէսինտէ իսրար իթմէսինէ հիչ պիր կէօզէ չար-
բար սէպէպ եօգ իտի :

Պինաէն ալէյհ արթըգ թընմատը վէ շաբգա իլէ մանթօսընը կիյինտիքտէն
սօնղրա աշաղա էնտի :

Բասգալ իլէ ժագ՝ գօնաղըն էօրթմէսի ալթընտա Մարթա պէքլէյօրլար իտի :
Ժագ՝ էլինի մէրգումէյէ ուզաթտը , լաքին հէր վագթքի կիպի ալնընտան էօ-
մէք իչիւն գըզա տօղրու էյիմէտի :

Էօքսիւզ գըզ քէնտի քէնտինէ տէտի քի . — Պու սագընագլը թավր պիլմէմ
պանա նիչիւն մուճիպը էնտիչէ կէօրիւնիյօր . . . տայմա նէ իսէ հինէ օ օլմասընը
իսթէր իտիմ :

Ժագ՝ կէօզլէրինին բարըլթըսընը սէթր իթմէք իչիւն կէօզ գաբագլարընը ա-
շաղա էնտիրէրէք . — Սապահլայըն տիշարը չըգըպ կիզմէքտէն ումարըմ քի հազգ
իտէճէքսինիզ , սէվիւլիւմ Մարթ :

Մարթ . — էլպլէթթէ , տօգթօր . . .

Ժագ . — էօյլէ իսէ պինինիզ . . . Գազանըն վուգու պուլտըղը կիւնտէն պէ-
րու տիշարը չըգլմամըշսընը տըր . . . Հավա ալըրսանըզ սիպի իչիւն չօգ էյի օլա-
ճագ տըր . . .

Մարթ արապայա րաքիսլ օլտու :

Ժագ մէրգումէսին եանընտա վէ Բասգալ տախի ժագըն գարչըսընտա օթուր-
տըլար :

Սախթէ տօգթօր Թօմսըն՝ օլմանա չէքմէսինի արապաճըյա էմր իտուպ , ա-
րապա տախի օ իսթիգամէթտէ հարէքէթ իթտի :

Անժէլ՝ գօնաղըն պիր բէնճէրէսինին բէրտէլէրի արգասընտան պագմագտա օ-
լուպ , արապանըն ալլուտան տիշարը չըգարագ ուզանըպ կիթտիկինի կէօրտիւ :

Պուլըն իւզէրինէ մէրգումէ գարը պիր հըզ իլէ Մարթըն օտասընա կիթտի ,
իչէրի կիրիպ գարույը գարատը վէ իւսթէ ատամ կէլմէսինէ ասլա իհթիմալ պրագ-
մամագ իչիւն գարույը իքի տէֆա քիլիտլէտի վէ անախթարը չըգարըպ ճէպինէ
գօյտու :

Անժէլ՝ քէնտի քէնտինէ . — Շիմտի արթըգ պօլ պօլ վագթըմ վար , տէօրթ
թարաֆը էյիճէ արալթըրըպ մահուտ միտալեայը էլէ կէչիրմէլի . աճապա նէրէտէ
տիր . . . ճէվահիր չէքմէճէսինտէ տիր տէտիլէր . . . պու գանն ագլա եագըն
տըր . . . Պու օտատա հիչ պիր կիզլի եէր եօգ տըր վէ տէրէկլէր գաբալը տէյիլ
տիր . պագալըմ , նա՛սըլ եաբաճալըզ . . . — տէտի , վէ գարա աղաճտան մամուլ
վէ եէր եէր պագըր գաբը քիւչիւք պիր մասայա տօղրու կիթտի :

Պու մասանըն իւզէրինտէ , էնվաի ուֆագ թէֆէք չինի գապլար վէ թէգեի-
նաթա մախսուս պիր թագըմ մինի մինի էչեալար արասընտա , տօգթօրըն քէնտի

ախրութիւնք գըզընա հէտիյէ վերմիշ օլտըղը սափաթըլը էսկի պիր կիւմիւշ չէքմէճէ պուլընըյօր իտի :

Բասգալըն մուհիպպէսի՝ էթրաֆընտաքի սիւսէրի պօզմագսըզըն ուսուլճաճըզ մէզքիւր չէքմէճէյի ալտը , տիպէրինին իւզէրինէ գօյտու վէ էնվաի չէքլաէ եիրմի գատար ուֆաճըզ անախթարըլարը հապի ճէպինտէն պիր անախթար տէսթէսի չըգարտը :

Պատէհու պիրէր պիրէր թէճրիւպէ իտուպ օն օն իքի տանէսինէ գատար գուլլանտը իսէ տէ , մէրամընա նախ օլամատը :

Հիշ պիրի չէքմէճէնին քիլիտինէ ուլմայօր իտի :

Նիհայէթ Անժէլ՝ մէմնուհիյէթինտէն նաչի պիր ահը տէրուն չէքտի :

Օն իւշիւնճի անախթար գօլայճա քիլիտ տէլիկինէ կիրմիշ վէ քիլիտին եայընը օյնաթմըշ իտի :

Անժէլ գաբաղը եօգարը գալտըրըպ չէքմէճէյի աշտը :

Բամպուգ տօլտուրըլմըշ ուֆաճըզ պիր ճանֆէս եասթըզ իւզէրինտէ սապըզ մօտխթրա՝ սախթէ տօգթօր Թօմբալընն էօքսիւզ գըզա հէտիյէ իթաիկի պիր գաշ եաս միւճէվհէրաթընը կէօրտիւ , լաքին պու միւճէվհէրաթ արասընտա միաալեա եօգ իտի :

Մէրգուճէ շիշման գարը՝ եինէ հէյէթըլը ասլիյէսիյէ եէրինէ գօյմագ իշիւն մէզքիւր եասթըղը իքի ուճլարընտան թուլուպ եօգարը գալտըրտը , տիկէր պիր մասա իւզէրինէ գօյտու վէ եինէ չէքմէճէնին եանընա կէլտի , տէրունինտէ պուլընան պիր գաշ բարչա քեաղըտլարը թէտգիգ իթտի վէ մէֆհուճըզ շէյէր օլտըղընը անլատը . տիքիշճի վէ եա մօտխթրայա մախսուս օլարագ թէէտիյէ օլընմըշ հիսապ բուսուլալարը իտի :

Անժէլ՝ հըրպանըպ քէնտի քէնտինէ . — Եօգ , հասըլը եօգ վէսսէլամ . . . Շիմտի Բասգալ իլէ Ժագ տա զանն իտէճէքլէր քի պէն էյիճէ արայամատըմ . . . Եէրին տիպինէ կէչսին գըզ սա , միտալիտաղ տա . . . — տէտիքտէն սօնղրա լա . գըրտըլը չէվիրիպ կիւլիւմիէյէէէ . — Ուայր . . . խայր . . . եալընըզ գըզ եէրին տիպինէ կէչսին , լաքին միտալեայը պիզէ պրագսըն , զիրա օնա լիւզուճըմըզ վար տըր . . . Հայտէ պագալըմ , շիմտի պաշգա եէրտէ արաշթըրալըմ . — տէտի , վէ չէքմէճէտէ հէր շէյի եէրի եէրինէ գօյտուգտան սօնղրա չէքմէճէյի գաբատը վէ նէրէտէն ալմըշ իտի իսէ եինէ օրայա գօյտու :

Պունը եաբտըգտան սօնղրա Անժէլ՝ տէօրթ էթրաֆընա պիր կէօզ կէզտիրիպ , օտատա պուլընան սանտըզ վէ տօլապլարա պագտը , վէ թահարիյաթընա տէվամ իթմէք իշիւն էն էվվէլ պունըլարըն հանկընընտան պաշլայաճաղընը տիւշիւնտի :

Պատէհու լագա աղաճընտան մաամուլ պիր չամաշըր վէ եա տիքիշ տօլապընա տօղրու կիտիպ «—էն էվվէլ չունա պագալըմ—» տիյէրէք կէօզէրինի պիրէր պիրէր եօգլատը :

Լաքին պունտա տա հիշ պիր շէյ պուլամայըպ , թախմինինտէ պօշա չըգտը :

Պունըն իւզէրինէ տիկէր պիր իքի տօլապ վէ սանտըզ տախի եօգլայըպ , պիր շէյ պուլամայարագ մէյուս օլմաղա պաշլատըղը սըրատա , ապանօզ աղաճընտան մաամուլ սիր սէտֆ չէքմէճէ կէօրտիւ , վէ «—իլթէ պունտա օլմալը տըր—» տիյէրէք , մէզքիւր չէքմէճէ եէթիշմէյէճէկի եիւքսէք պիր եէրտէ պուլընտըղընտան ,

այսպէս զորքն ալ թընա պիր սանտալեա գոյտու վէ ուզանը պ մէգքիւր չէքմէճէյի աշա-
ղա ալտը :

Անժէլ՝ քէնտի քէնտինէ . — Զօգ հաֆիֆ տիր . իւզերինտէքի պիր գարը թօ-
գա տա պագըլըր իսէ , Մարթըն պունա բէք չօգ էլ սօգունտըրմատըղը անդա-
շըլըր :

Կիւմիւշ չէքմէճէ կիպի իշպու ապանօգ չէքմէճէ տախի քիլիտլի իտի :

Անժէլ՝ անախթար տէսթէսինէ միւրաճաճթ իթմէյէ մէնպուր օլուպ , իւք տէ-
ֆաքի կիպի օն գատար անախթար թէճթիւպէ իթտի վէ լաքին պիր տանէնինի
ույտուրմատը :

Նիհայէթ պիր անախթար ույուպ գաբազ աշըտը :

Ճիւնէվրատան կէթիթիլմիշ օլան պու չէքմէճէտէ պիր գաշ քեաղըն իլէ պիր
գաշ մէքթուպ պուլընըպ , միտալեա՝ ալթլարընտա օլմամագ իշիւն Անժէլ մէգքիւր
քեաղըտ վէ մէքթուպարը եօգարը գալիթըրտը :

Օրատա տա պիր չէյ պուլամայընճա չիշման քարը՝ գատընլարա մախսուս օ-
լան մէրագա մէպնի քեաղըտլարը թէճթիշ իթմէյէ պաշլատը :

Էն էվվէլ աշտըղը քեաղըտ՝ Մարթըն վէլատէթնամէսի օլուպ , պունտա մէր-
գունէնին ասըլ իսմի Պէրթիէ եաղըլը իտի : Վալիտէսինին գօճասը Կրանշանըն վէ-
ֆաթնամէսի տախի վար իտի :

Տէօրթ գաթ տիւրիւլմիշ վէ սարարմըշ օլան պիր քեաղըտ՝ սապըգ մօտիսթրա
Անժէլին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթտի :

Անժէլ՝ քէնտի քէնտինէ . — Պու պիր էմանէթ Սանտըղը (Մօն տը Բիէթէ)
իլմուխապէրինէ պէնգէյօր . . . պէն թանըրըմ . . . վագթընտա ազ սաթըն ալ-
մամըլըմ տըր . — տիյէրէք սարարմըշ քեաղըտը աշտը :

Ճէնա գօգու ալմամըշ իտի :

Հագիգաթէն պու պիր էմանէթ Սանտըղը իլմուխապէրի իտի :

Անժէլ՝ հէման եիւքսէք պիր սէտա իլէ . — Վա՛յ , պու՞ նէ՞ . . . պունտա պիր
չէյ վար տըր . . . աճապա պու նէ՞ օլաճագ . — տիյէրէք , սանտըգը մէգքիւր ի-
տարէսի թարաֆընտան պիր մըգտար մէպլաղ էօտիւնճ վիլիմէսինէ մուգապիլ
րէհն պրագըլան էշեանըն մուհարրէր պուլընտըղը սիւթունա աթֆը նազար իթտի
վէ պէր վէճհը աթի գրաաթ էյլէտի :

Գըրգ պէշ կրամ վէ սէքսէն իւշ սանթիկրամ աղըրըղընտա օլուպ , իւզերին-
տէ թարիլպէր , քէլիմէլէր վէ պիր սըրա նօմէրօսը պուլընտան պիր ալթուն մի-
տալեա :

Անժէլ՝ սէվինճլէ . — Վա՛յ չէյթան . . . պու պէնիմ արատըղըմ միտալեանըն
իլմուխապէրի տիր . . . Տիմէք միտալեասընը հալմըն եանընա պրագմըշ . . .
իշթէ պու էյի՛ . . . Թագ իլէ Բասգալ պու խապէրտէն մէմնուն օլաճագլար տըր
. . . Միտալեա արթըգ ճէպլէրինտէ կիպի պիր չէյ տիր . . . — տէտի :

Պու սըրատա գօնաղըն ալլուսընտա պիր արապա սէսի իշիտիլտի :

Մարթըն օտասընտա թահարրիյաթ պիր սաաթտան գիյատէ սիւրմիւշ իտի :

Անժէլ՝ իլմուխապէրի տէրագապ ճէպինէ գօյտու , մէգքիւր իքինճի չէքմէճէյի
գաբայըպ եինէ ալտըղը եիւքսէք եէրէ գօյտու , այաղընըն ալթընա գօյտըղը իս-

քէմէյի հէր վաթթի ետրինէ կէօթիւրտի, օտա գարուսըն աշըպ տիշարը չըգտը վէ արգասընտա հիշ պիր իզ վէ նիշանէ պրագմագսըղըն քէնտի օտասընա կիթտի:

Մէրգումէ գարը՝ նէրտիվէն իւզէրինտէ եօգարը չըգմագտա օլան Մարթա թէսատիւֆլէ կիւլիւմայէրէք:— Էյի կէզինտինի՞զ մի, սէվկիւլիւ գըզճըղազ:

Մարթ.— Բէք կիւզէլ կէզիպ էյլէնտիք. . . տիշարը չըգտըղըմա բէք մէմ-նուն օլտում, անճագ սիզին պէրապէր պուլընմատըղընը իշին գալպիմ գըրըգ իտի:

Անժէլ.— Օ սիզին նէգաքէթինիպտէն տիր.— տիշէրէք հէր իքիսի եօլլաղընա տէվամ իտուպ, Մարթ եօգարը չըգտը վէ Անժէլ աշաղա էնտի:

Ժագ վէ Բասգալ՝ հէնուզ էօրթմէնին ալթընտա պուլընյօրլար իտի:

Անժէլ՝ մէրգումլարըն եանընա կիթտի:

Բասգալ՝ պիր հըզ իլէ.— Էյ նա՞սըլ օլտու:

Անժէլ՝ ալշագ սէս իլէ.— Եօգարը չըգընըգ. իքի տագիգա սիւրմէզ կէլիպ սիզի մուսայէնէի թըպպիյէ օտասընտա պուլընըմ.— տէտիքտէն սօնղրա քէնտիսի կէօյա խըտմէթքեարլարա էմրլէր վէրմէյէ կիտիպ, իքի էրքէք տէ մէրգումէնին թէնպիհի մուճիպիճէ եօգարը չըգտըլար:

Պիր ազ սօնղրա Անժէլ՝ մէզքիւր օտայա տուխուլ իթտի:

Ժագ՝ քէնտիսի տախի.— Էյ նա՞սըլ օլտու:

Անժէլ՝ օթուրարագ.— Չօնուգլա՛ր, սիզէ բէք ղարիպ պիր չէյ խապէր վէ-րէճէյիմ. չիմտի տիւշարը հայրէթ օլանագսընըգ:

Ժագ.— Էկէր պօշա չըգմը իսէնիզ տիւշարը հայրէթ օլանաղըգ, սէվկիւլիւ թէյզէ գըղըմ. . . Լաքին հայրէթի մայրէթի պէր թարաֆ իտէլիմ տէ, միտալ-եայը պուլընը՞ըգ մը, օնա պագալըմ:

Անժէլ.— Պուլըմ տա, պուլմատըմ տա. . .

Ժագ.— Նա՞սըլ, նէ՞ տիմէք իսթէյօրսընըգ. . .

Անժէլ.— Միտալեայը սուլմատըմ, Լաքին պուլմուշ կիպիյիմ. . .

Ժագ.— Պուլտան տա պիր չէյ անլայամատըմ:

Անժէլ.— Շիմտի անլայըպ տիւշարը հայրէթ ու իսթիղրապ օլանագսընըգ. . .

Դըզ միտալեայը լէհինէ գօյմուշ:

Բասգալ.— Նէ՞ տիյօրսընըգ:

Անժէլ.— Նէ՞ տիյէճէյիմ, սըրֆ հագիգաթը հալի սէյլէյօրըմ. . .

Բասգալ.— Մարթ՝ միտալեասընը էմանէթ Սանտըղընա լէհին՞ մի իթմիշ:

Անժէլ.— Թա քէնտիսի:

Բասգալ.— Սէպէ՞պ նէ իմիշ:

Անժէլ.— Պէն նա՞սըլ պիլէպիլիլիմ. . . իճիթիմալ քի խըրսըզ գօրգուսընա մէպնի էմանէթ պրագմըլ. . . Հէր նէ օլուրտա օլտուն տէտիլիմ սահիհ տիր, իշ-թէ իլմուխապէր պուրատա. . . —տիշէրէք սարարմըլ քեաղըսը ճէպինտէն չը-գարտը, Ժագա ուղաթըպ վէրտի. օ տա էլլէրի թիթրէյէրէք քեաղըտը աշտը վէ սուրլիթինի պալայէ նաղլ իթտիկիմիզ ֆգրայը օգուտը, Պատէհու տէտի քի,

—Վալլահի սահիհ տիր. . . միտալեանըն իլմուխապէրի տիր. . .

Բասգալ.— Էյ Բարիգտէ հալմըն եանընտա՞ մը տըր. . . — տէյու սիւվալ իթտիքտէ:

Ժագ՝ քեաղըտըն պաւասընա պիր կէօզ կէզտրէրէք.— Բարիզտէ տէյիլ,
Ժուանեիտէ էմանէթ Լորր . . .

Բասգալ.— Ժուանեիտէ՞ մի . . . էօյլէ իսէ իշ անլաշըլըյօր . . . Մարթ՝ ա-
նաղընըն խաթալըլը էսնաւընտա հէր շլի էլտէն չըգարթալ բարա իթմիշ . . .
Իշլէրիճի թէսփիյէ քառալ Ժուանեիտէն հիյը հարէքէթ իմիզտէ աճապա նիշիւն
պու մատտէտէն պաճա իթմէմիշ .

Ժագ.— Պիլմէյօրըմ . . . լաքին նէ՞ օլուր . . . Միտպլեանըն էլիմիզէ կէշէ-
ճէկինէ հիշ շիւպէն եօգ տըր . . . Պիզէ տէ պու լազըմ տըր . . . Սէն եարըն
Ժուանեիէ կիտիպ միտալեայը գուրթարըրսըն .

Բասգալ.— Էմանէթ Սանտըղը աճապա նէ՞ գատար բարա էօտիւնճ վէրմիշ .

Ժագ.— Եիւզ օթուզ եէտի ֆրանգ էլլի սանթիմ .

Բասգալ.— Տիգգաթ իտինիզ . . . պուլտա պիր կիւճիք վար .

Ժագ.— Նէ՞ տիր քի .

Բասգալ.— Մարթ՝ միտալեասընը լէհինէ գօյմապտան էվվիլ պիր թագըմ ու-
ֆճաթ թէֆէք շէյլէր լէհինէ գօյմուշ օլտըղընա հիշ շիւպէն եօգ տըր .

Ժագ.— Շիւպէնիզ էօյլէ տիր .

Բասգալ.— Տիմէք պիր գաշ իլմուխապէր ալմըշ օլմընը տըր . . .

Ժագ.— Էյ սօնըրա՞ .

Բասգալ.— Սօնըրասը չու քի , շիմտի պիր իլմուխապէր գալմըշ օլտըղընտան ,
տիկէրլէրիճի սաթմըշ տըր . . .

Ժագ.— Պուլտան նէ՞ նէթիյճէ չըգարմագ իսթէյօրսըն . . .

Բասգալ.— Անլէրի սաթմագ իշիւն իմզալամագ լազըմ կէյիլալ , պու հալտէ
մէրգուճէնին իմզասը՝ Ժուանեիտէքի էմանէթ Սանտըղընտա մաալիւմ վէ մաա-
րուֆ տըր . . . Իմտի միտալեայը գուրթարմագ իշիւն իշպու իլմուխապէրին ար-
գասընտա Մարթըն իմզասը լազըմ տըր . . .

Ժագ.— Պուլտա սէնին իշիւն պիր կիւճիք եօգ տըր . . . մէրգուճէնին եէ-
րինէ սէն իմզալարսըն . . . եազը պէնպէթմէք խուսուսընտա սէն բէք մահիր վէ
ուսթասըն . . .

Բասգալ.— Էօյլէ ամմա պէնգէթմէք իշիւն կէօզ էսնիւնտէ պիր նիւմուճէ
օլմալը տըր , պէնտէ իսէ էօյլէ պիր նիւմուճէ եօգ տըր , Մարթըն իմզասը պանա
մալիւմ տէյիլ տիր . . .

Ժագ.— Պիր կիւն խասթալարը մուայէնէ իթտիկիմ սըրատա Մարթ պանա իքի
սաթըլըզ պիր բուսուլա կէօնտէրտի , պուլտա «Մարթ կրանչան» իմզալամըշ իտի
. . . Պէն օ բուսուլայը սագլամըշըմ տըր , պիր ազտան սանա վէրէյիմ . . .

Բասգալ.— Էօյլէ իսէ իշ եօլընտա օլաճագ տըր . . . Շիմտի պիր ազ միւթա-
լէա իտէլիմ . . . Մարթ պու իլմուխապէրին քէնտիսինտէն ախզ իտիմիշ օլտըղը-
նը ֆարգ ու միւշահէտէ իտէպիլիր . . . պուլտա պիր շարէ տիւշիւնմէլի . . .

Անժէլ.— Թէհիլէք պէօյիւք պիր շէյ տէյիլ տիր . . . Իլմուխապէր՝ զանն
իթտիկինիզ վէճհլէ ճէվահիր չէքմէճէսինտէ պուլընմայըպ , եիւքսէք պիր եէրէ
գօնմուշ տիկէր պիր չէքմէճէտէ պուլընըյօր իտի . . . եէթիշիպ ալապիլմէք իշիւն
պիր սանտալեա իւզէրինէ չըգմագլըղըմ լազըմ կէլտի . . . պուլտան մաատա չէք .

մէճէնին իւզէրինէ տէ պիր բարմագ թօզ պաղլամըզ օլտըղընտան, պու հալլէրէ պագըլըր իսէ Մարթ՝ օնա չօգլուգ էլ տօգանտըրմագ իմիշ. Մարթ չէքմէճէյէ պագաճագ օլընճայա դասար սիզ իշի պիթիրմիշ օլուրսընըզ:

Բասգալ.— Իհթիմալ քի պագմասը թութար, պիր չէյի վագը օլմայաճագ տէյու հիսապ իտլրսին տէ, ինատընա օ իշ վագը օլուր:

Անժէլ.— Վէլէվ չէքմէճէյի աչըս պագսա պիլէ, իմուխապէր ղայալ օլմուշ տէյի գանն իտէպիլիր:

Բասգալ.— Պէշլէ չէյլէր ղայալ օլմագ . . Նէ հալ իսէ, էվվէլ միտալեայը էլէ կէշիրէլիմ տէ սօնղրա պուներն իւզէրինէ պիր չէլ տիւշիւնիրիզ . . . Էսասը մաստէ շու տըր քի, Մարթ՝ իմուխապէրի պիզ չալմըղը տէյու հիշ պիր վագթ շիւպէն իտէմէզ . . . Նէ տիմէք իսթէյօր իսլմ անլարըն, տէյիլ վիշ, ժագ . . . անըն իշիւն սերիան պիր չէյէ դարար վէր:

Ժագ.— Պէն պիր չէյէ դարար վէրէճէլիմի վատ իտէրիմ . . .

Բասգալ.— Պէնիմ տէ պու դարարա պէյէնիւ պէյէնմէմէկէ հագգըմ ցլտըղընը ունութմա. Պիզ իթիմիզ պիրիզ. պիզտէն պիրի պիր թէշիլքէյէ տիւշար օլընճա, տիկէրի տէ այնը թէշիլքէյէ կիրիֆթար օլուր . . . պուշը ունութմա:

Ժագ.— Ունութմամ, խաթըրմտա թութարըմ . . .

Բասգալ.— Ճասպիէն տը Շաթըլիւքսէ կէլինճէ, պուշնա տաիր Նէ՞ դարար վէրէճէքսին:

Ժագ.— Ժուաննիտէն ալխէթ իթտիկինտէ, պուներն իւզէրինէ գօնուշըրըզ . . . Նէ՞ վագթ հարէքէթ իտէճէքսին:

Բասգալ.— Եարըն սապահքի իլք թրէն իլէ հարէքէթ իտուպ, պէլքի ազլամ տա ազտէթ իտէրիմ: Պիր ազ էվվէլ սէշլէտիկին բուսուլայը պանա վեր . . . Մարթ կրանշանըն իմպասըն թէտգիգ իտէճէյիմ:

Ասպիթէ պօգթօր Թօմարն ճէպիստէն պիր անալթար չըգարըպ Էագըլսանէ. սինիլ սիր կէօպիւնի աչտը վէ մէզքիւր բուսուլայը Բասգալա վէրտի:

Ժագ.— Իշթէ՛ բուսուլալ . . . պագ քի տայմպքի կիւլի մէհաթէթլի տավլանասըն . . .

Բասգալ.— Էլտէն կէլտիկի գապար չալըշսճագըմ, պուշնա հիշ շիւպէն իթմէ . . . Պու սապահքի կազէթալարա պիր կէօզ կէզտիրտի՞ն մի . . .

Ժագ.— Տիշարը չըգտըղըմըզ իշիւն պագմաղա վագթըմ օլմատը . . .

Բասգալ.— Իսթէրսն պիրլիքտէ կէօզտէն կէշիրէլիմ . . .

Ժագ.— Բէք էյի, օլուր . . .

Բասգալ.— Պիզլիմ հալիմիզտէ պուլընանլար՝ տայմա կազէթա մուխպիրլէրինին պօշպօղազլարը իւզէրինէ տիւշիւնմէլի տիրլէր . . . Զապթիյէ Նէգարէթի տաթիւսինտէ Նէ կէշիպ տէօնտիւկինի պիլմէք էյի տիր. մուխպիր կէվէզէլքէլէրի չօգ տէֆա ֆաիտէտէն խալի տէլիլ տիր . . .

Ժագ՝ կիւլէրէք.— Բօլիսէ՞ մի . . .

Բասգալ՝ քէնտիսի տաթի կիւլէրէք.— Խա՛յր, բօլիս գօրգուսըն չէքէնլէրէ. — տէյու ճէվսապ վէրտի:

Բասգալ՝ պուռն տիւրէք, օտա խըմմէթ քեարընըն՝ տօգթօրըն եազըխանէսի իւզէրինէ վազ իթմիշ օլտըղը պիր սիրիւ կազէթալարըն գուշագլարըն քէսմէքտէ պուլընըյօր իտի :

Սախթէ տօգթօր Թօմարըն՝ քէնտիսի իշ'ւն պիր չօգ իւան վէ րէգլամ նէշր իթ-տիրմէքտէ օլտըղընտան, պիր խայլի կազէթա ախզ իթմէքտէ իտի :

Հէր էֆքեարտան հէր տիւրիւ կազէթա վար իտի :

Ժազ վէ Բասգալ՝ անլէրի րասթ կէլէ աշտըլար :

Ժազըն էն էվզէլ նիւնէ կէշէն կազէթա՝ չօգ սիւրիւմլի վէ գուզկուն րէնքլի քիւշիւք պիր կազէթա օլուպ, պուռն մուհարրիւրէրի՝ պազը վազթ զարիպ զարիպ ֆգրալար նէշր իթմէքտէն հազգ իտէրլէր իտի :

Ժազ՝ մէգքիւր կազէթայա պիր կէօզ կէզտիրտիքտէն սօնղրա. — վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ :

Բասգալ. — Նէ՞ վար քի :

Ժազ. — Հէյճանը մուճիպ օլաճագ պիր պէնտ եազըլմըշ . . . — տէտի :

Պիրինճի սահիֆէնին պաշընտա աթիտէքի սաթրլար մուհարրէր պուլընըյօր իտի :

ԶԱՊԹԻՅԷ ՆԷԶԱՐԻԵԹԻ.

«Բէք եազըն պիր վազթտա օգուշանլարլմըզա՝

ԶԱՊԹԻՅԷ ՆԷԶԱՐԻԵԹԻ

հազգընտա սիֆթահ օլարագ զայէթ մէրագ իտիլճէք պիր պէյանաթ արզ ու թագ-տիմ իտէճէյիզ :

«Պուռնլա պէրապէր շիմտիքի հալտէ գարիունըմըզա էօյլէ զարիպ վէ հայ-րէթպախշ շէյլէր խապէր վէրէճէյիզ քի, պուռնլար՝ պու սըրատա Բարիզտէ ճէրէյան իթմէքտէ օլտըղը վէ պիւճիւմլէ էֆրատը էհալինին հայաթը հէր կիւն թէհլիքէտէ պուլընտըղը հալտէ, վէգայիի մէգքիւրէ հազգընտա

ԶԱՊԹԻՅԷ ՆԷԶԱՐԻԵԹԻ

թէմամըյա իխթիյարը սիւքիւթ իթմէքտէ տիր :

«Էվրօբանըն զըպթէ ու հասէտինի ճէլպ իտէճէք պիր հալտէ պուլընմայան պու տաիրէ, եանի

ԶԱՊԹԻՅԷ ՆԷԶԱՐԻԵԹԻ

պիր այը միւթէճալուզ միւտտէթտէն պէրու Բարիզտէ իճրա իտիլմէքտէ օլան ճի-նայէթլէրի թէմամըյա կիզլի թութմաղը մուվաֆըդը հալ ու մասլահաթ վէ մու-թապըզը ազլ ու հիքմէթ կէօրմիւշ տիր :

«Պիլ՝ պէօյլէ պիր իհթիյաթքեարլմըզա,

ԶԱՊԹԻՅԷ ՆԷԶԱՐԻԵԹԻ

հարէքէթինէ միւշապէհէթ իթմէքտէն իճթինապ իտէճէյիզ, վէ թէքղիպ օլընմագ-տան ապա գօրգմագսըզըն, բայիթախթտա ուրի գաթիլ կիւրուհընն էհալիյի գաթլ ու թէլէֆ իթտիկինի, վէ հէնուզ մալիւմ օլմայան պիր մագսէտէ մէպնի, էօլտիւր :

տիկի աստամլարը զարիպ, միւտհիշ վէ տայմա այնը պիր սուրէթտէ տարպ ու ճէրհ իթտիկինի պիւլէնտը ագաղ իւէ պէյան էյլէյէճէյիզ:

ԶԱՊԹԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆԻՆ

Խաթրը գալմտսըն ամմա, պիր այ գատար ագտէմ Սէն նէհրինտէն մագթուլ պիր ատամըն նաչէսի չըգարըմըլ օլտըղընը, վէ պու գաթլ ճինայէթի հագգընաա հիչ պիր թահգիգաթ իճրա օլընմայըպ կազէթալարա տա հիչ պիր մալիւմաթ վէրիւմէմիշ իտուկինի պէյան ու թէէյիտ իտէպիլիթիզ: Պու ատամըն իսմի Անթուան Ֆօ-վէլ իմիշ:

«Քէզալիք սէքիւ կիւն սօնղրա, Պուլօնեը օրմանընտա, այնը թարգտա էօլ-տիւրիւմիշ պիր տէլիգանլը իւէ կէնճ պիր գարընըն նաչէլէրի պուլընմըլ օլտըղընը, վէ քէզա պուլնտա տա

ԶԱՊԹԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆԻՆ

հիչ պիր թահգիգաթ իճրա իթմէյիպ կազէթալարա ասլա մալիւմաթ վէրմէտիկինի սուրէթը գաթիլէտէ պէյան ու թէէյիտ իտէպիլիթիզ: Պու իքի մագթուլ կէնճէ-րին իսմի Ամէտէ Տիւվէրնուա վէ տիւպէր Վիրթիին իմիշ:

«Էլհասըլ չունը տալիս պէյան իտէրիզ քի, պու չիֆթէ ճինայէթտէն պէշ ալ-թը կիւն սօնղրա Բարիզ-Օրլէան տէմիր Էօլը իւզէրինտէ էզիւմիշ պիր տէլիգանլը-նըն նաչէսի պուլընմըլ իսէ տէ, պու գազա Էարմա պիր գազա օլուպ, թահթըն-տա տիկէր պիր ճինայէթ տահա վար իմիշ: Գաթիլէր՝ Էինէ այնը գաթիլէր օ-լուպ, տէօրտիւնճի գուրպանլարընը տա էվվէլէի իւչ գուրպանլարը կիպի այնը թարգտա գաթլ ու թէլէֆ իթմիշէր: Պու տէլիգանլընըն իսմի տէ Րընէ Լապառ իմիշ:

ԶԱՊԹԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ

նի՛չիւն պու ճանաւարճա ճինայէթլէրի մախսուսէն կիզլի սագլայօր:

«Ատլիյէ նազըրը իւէ ձիւմհուրիյէթ միւտտաի ղւմումիսի պու ճինայէթլէրի նի՛չիւն պիւմէզ կիպի կէօրիւնիյօրլար:

ԶԱՊԹԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ

ճէսիմ պիր պիւտթէյէ վէ պիր սիւրիւ մէմուրա մալիք օլտըղը հալտէ, աճապա միւթէճասըրլարը մէյտանա չըգարմաղա իգթիտարը օլմայանլարըն վէ Էարսուտ անլէ-րի թանըմագ իսթէմէյէն գօրգագլարըն Էէտը իտարէսինէ՞ մի թէվտի օլընմըլ տըր՝

«Պիւթիւն պու հալլէր բէք աղըր վէ վախիմ օլուպ, լաքին էկէր

ԶԱՊԹԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ

քէնտի թահգիգաթ ու թէհարիյաթընը իճրա իթմէզ իսէ, պիզ քէնտիմիզինքինի Էարարըզ, վէ պու թահգիգաթըմըզ խիթամ պուլընճա, նէթիյէճէսինի էհալիյէ ի-լան իթմէյի վաճիպէտէն ատտ իտէրիզ:

«Ատլիյէ նազըրընըն մալիւմի օլսուլն:

«ձիւմհուրիյէթ միւտտաի ումուլմիսինին մալիւմի օլսուլն:

«Զապիլիյէ նազըրընըն մալիւմի օլսուլն:»

Ժագ Լակարտ՝ պալայէ նագլ օլընան սաթըրլարա սէրիան պիր կէօզ կէզտի-րիպ, պէնզի պիր ազ աթմըլ իտի:

Բասգալ՝ սապրսրգլըգլա. — «Հէյէճանը մուծիպ պիր պէնտ» տէտին իսէ նէ՞ պէնտ տիր օ քի սէնի պու գատար չէտիտ պիր թէլաշ ու խալէճանա տիւչար իտիյօր :

Ժագ. — Օգու վէ մուհաքէմէ կթ . . .

Սախթէ տօգթօր թօմբսն՝ կաղէթայը շէրիքինէ վէրիպ , օ տախի գրաաթ իթ տիկինտէ գաշլարընը չաթտը վէ պէնգի աթտը : Պատէհու Բասգալ տէտի քի ,

— Իշթէ իշ շիմտի Փէնայա սարըյօր . . . Զապըթա հէյէթինին՝ քէշֆ ու իսթիւրաճ իտէմէտիկի վագաալարը կիզլի թութմաք իշիւն թէտապիրը մախսուսէ իթթիխազ իթմէքտէ օլտըղընը էյի քէստիրմիշիզ տիր . . . Զաթլն սէն պուըն տէլիլինի տուլ մատամ Լապառըն խանէսինտէ ըէյ իւլ այն միւ շահէտէ իթտին , գիրա օրատա Րընէ Լապառըն վէֆաթընըն էսպապը հագիգլյէսի հագըլնտա իսթիյարը սիւքիւթ օլընմասը՝ հէր քէսէ թաւսիյէ օլընմըշ տըր . . . Նէ չարէ քի պու կաղէթանըն օրթայա աթտըղը պու Փգրա իւզէրինէ ատիյէ նազըրը՝ պէնտը մէգքիւրըն սահիհ օլուպ օլմատըղընը անլամաղա մէճպուր օլաճագ , վէ պուընտան պէօյլէ թահարրիյաթ քէմալը շիտտէթ ու կէրմիյէթլէ իճրա օլընաճագ տըր :

Ժագ. — Ֆիլ հագիգա կիւրիւթի վէ բաթըրտը վէ ըէլալէթ վուգու պուլաճագ տըր . . . Ատիյէ նազըրը՝ պու Փգրայը կէօրիւնճէ , զապթիյէ նազըրընը , ճիւմհուրիյէթ միւտտաիի ումումիսինի , զապըթա ըէիսինի վէ պիւճիւմլէ մէմուրիյնը զապթիյէյի թաազիր ու թէքտիր իտէճէք . . . Շիմտիքի զապթիյէ նազըրընը տիւշմանը՝ օլան — (տիւշմանլարը տա բէք չօգ վար տըր) — պիր մէպուս՝ քէյֆիյէթի մէճլիսը մէպուսանտա օրթայա աթըպ պու պապտէ պիր սիւվալ իյրատ ի տէպիլիր :

Բասգալ. — Էվվէթ . . . էվվէթ . . . հէր շէյ միւմքին տիր . . .

Ժագ. — Կաղէթա պու մալիւմաթլարը աճապա նէ՞րէտէն ալմըշ . . . պու խապլըլէր քէնտիսինէ նէ՞րէտէն վիւրուտ իթմիշ :

Բասգալ. — Նէրէտէն օլուրսա օլսուըն նէիմիգէ՞լաղըմ . . . պիւզ իհթիյաթլը տալրանմաղա պագալըմ : Ֆապիլն տը Շաթըլիւքսին զայպ օլտըղը՝ չօգ սիւրմէզ ֆարգ օլընաճագ տըր . . . օ զէման նէ՞ բաթըրտը , նէ՞ կիւրիւթի չըգաճագ աճապա . . .

Ժագ. — Էօյլէ՛ , պէօյիւք կիւրիւթի չըգաճագ ամմա , հիշ պիր զարարը տօգուընմայաճագ տըր . . . պէն կէօգճիլէր սալտըրմըղըմ տըր . . . Իհթիյաթը պիր գաթ տահա արթըրալըմ , իշթէ պու . . .

Ժագ Լակարտ՝ քէնտիյի էմին գանն իտիյօր իտի :

Կաղէթայը օգուտըղընտա հըսս իթտիկի խէվֆ ու տէհէթ չարուճագ միւն տէֆի օլմուշ իտի :

Պէնտը մէգքիւր՝ Միւրմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնագտա օգուընտըղը կիպի , զապթիյէ նէգարէթի տաիրէսինտէ տախի գրաաթ օլընըպ , զապթիյէ նազըրը տէրհալ զապըթա ըէիսինի ճէլպ իթմիշ իտի :

Պուընլարըն իքիսի տէ բէք զիյատէ ալթիւսթ օլուպ տիւչարը թէլաշ ու հէյէճան օլմուշար իտի :

Պու սատէմէ նէ՞րէտէն կէլիյօր իտի :

Պու շէյլէրի քիմ օրթայա չըգարմը խոի :

Կէրէք ստոյնէ նէգարէթինտէ , կէրէք զապթիյէ նէգարէթինտէ եա զարազ վէ եա թամաա մէպնի պու սըրրը օրթայա չըգարաճագ աճապա պիր քիմսէ վա՛ր մը խոի :

Զապթիյէ նազըրը .— Պիզէ թաարրուզ օլընմը տըր . . . պէհէմէհալ ճէվապ վէրմէլի . . . Լաքին նէ՞ սէօյլէմէլի :

Զասըթա րէիսի .— Միւսաատէ իտէ՛րմիսինիզ , պիր րէյ պէյան իտէյիմ :

Զապթիյէ նազըրը .— Միւսաատէ իթտիքտէն մաստա րէճա տա իտէրիմ :

Զասըթա րէիսի .— Պէնճէ իշի չօգ երեքսէքտէն թութմալը , վէ քէնտիլէրինէ րաճի օլմայան պիր սըրրը ատէթա զասպ ու սըրգաթ իտէրէք էհալիյէ Փաշ ու իլան իտէնլէրին քէօթիւ վէ իգթիտարսըզ քիմսէլէր օլտըզլարընը ճէվապէն պէյան իթմէլի տիր . . . Զապթիյէ նէգարէթի՝ թէհարիյաթը վազըասընս , պիր սուհուլէթ օլմազ , վէ վազթիսըզ վէ միւնասէպլէմիզ պէյանաթլա իշի պօզմամազ իշիւն քէյֆիյէթի սըրր սագլայօր խոի . . . Մէզքիւր կաղէթա՝ պու սըրրը Փաշ ու իլան իտէրէք մուղայիրը նիգամ վէ մուխալիֆը ինզիպաթ պիր թավր ու հարէքէթտէ պուլընտըգտան մաստա , մէզքիւր տէօրթ ճինայէթ հագգընտա հիշ պիր թահգիգաթ իճրա օլընմատըղընը պէյան ու թէէյիտ իթմէսիյէ տէ եալան սէօյլէմիշ տիր . . . Էկէր պու Փգրայը թէքիպ իթմէք մութլազա լազըմ իսէ , զապթ վարագալարընը կաղէթալարա թէպլիզ իտէլիմ . . .

Զապթիյէ նազըրը .— Ազըր մէսէլէ՛ . . . թէհիքէլի մէսէլէ՛ . . . Սլէյհիմիզէ հիւճուժ վէ թէարրուզ իտէն տիւլմանլարա վէրիլէճէք եէկեանէ ճէվապը հագիգի՝ գաթիլէրի պուլուպ մէյտանա չըգարմազ տըր . պու ճէվապա հիշ տիյէճէք գալմազ . . . Հայտէ կիտինիզ վէ զայրէթի պիր գաթ տահա արթըրընըզ . . .

Զասըթա րէիսի շէքիլպ կիթտի :

Զապթիյէ նազըրը՝ եալընըզ գալտըգտա , պիր թագըմ շէտիտ էնտիլէրէ տիւշար օլտու :

Ատլիյէ նազըրը նէրէտէ իսէ չիմտի պիրինի կէօնտէրիպ քէնտիսինի չաղըրարազ , մատտէի մէզքիւրէ հագգընտա քէնտիսինտէն իյզահաթ թալէպ իտէճէք տէյու զանն ու գըյաս իտիյօր խոի :

Ատլիյէ նազըրընըն հէնուզ պիր շէյտէն խապէրի եօգ խոի . Լաքին սապահքի կաղէթատա նէշր օլընան մէզքիւր պէնտի շիւպհէսիզ տէրագապ քէնտիսինէ կէօս թէրէճէքէր տիր :

Նազըրը մուժալիլէյ՝ մէճլիստէն ափտէթ իթտիքտէ , օտասընա տուխուլ իթտի . Սըր քեաթիպը խուսուսիսի՝ միւրթէլիֆ էվրագլար իմզալաթմազ իշիւն մէզքիւր օտատա նազըրա պէքէմէքտէ խոի :

Եագըխանէնին իւզէրինտէ պիր չօգ էվրագ «տօսիէսի» պուլընյօր խոի :

Մէզքիւր Գօլէլէրին պիրինտէ զապթիյէ նէգարէթինին տամկասը վար խոի :

Ատլիյէ նազըրը .— Շու «տօսիէ» նէ՞ տիր :

Սըր քեաթիպ .— Բեամիլէն աֆվ օլընմասը իշիւն տիւն ալֆնամէսինի իմզա իթտիլինիզ մէմուր Րէյմօն Ֆրօմանթալըն էվրագ Գօլէսի տիր . . . Իշպու աֆվ մէզքիւր Գօլէլէյ զիքր ու գայտ օլընաճագ տըր :

Ատլիյէ նազըրը . — Աֆփնամէ՝ զապթիյէ նէզարէթինէ իրսալ օլընմը՞մը տըր .
Սըր քեաթիպ . — Պու սապահ պէն կէօնտէրտիմ . . . Զափալլը առամ շիմտի
խապէրինի ալմըզ վէ մէմնուն օլմուշ տըր , զիրա քէնտիսինին էն պէօյիւք արզու-
սը նիհայէթ եէրինէ վարմըշ տըր . . .

Ատլիյէ նազըրը . — Պու Ֆրոմանթալըն իսմինի պէն չօգ իշիթմիշիմ . . . Պու
առամ հէր նէ գատար պիր ճինայէթ սահիպի իսէ տէ , զայէթ տիրայէթլի վէ
միւսթագիմ իւլ աթվար պիր քիմնէ օլտըղը տայմա սէօյլէնմիշ տիր : Զինայէթինին
ճէզասընը չէքմիշ տիր . . . պուռնտան մատա հէյէթը զապթիյէ տա պէօյիւք
խընտէթլէրտէ պուլընմըշ տըր . . . կիտէքսէ զապթիյէ նէզարէթի՝ մահիր վէ զայ :
յուր պիր մէմուրընտան մահրում օլաճագ տըր , լաքին քէնտիսինէ աֆվ իթմէք
տէ հազտան լէվա իտի . . . Մատամ գօնթէս տը Շաթըլլիքս պիր թէզգէրէ
եազըպ տա հըմայէ իթտիկի քիմսէ հազգընտա վէրիլէն գարարը քէնտիսինէ աու-
յուրտընը՞մը :

Սըր քեաթիպ . — Պու կիւն եազըպ խապէր վէրէճէյիմ :

Պու սըրատա պիր ատլիյէ չափուշը՝ նազըրըն օտա գաթուսընա ուսուլճաճըգ
վուրտու :

Սըր քեաթիպ՝ մէրգուլմըն իչէրի կիրմէսինէ միւսաատէ իտուպ «-նէ՞ վար-»
տէյու սիւվալ իթտի :

Զափուշ՝ պիր կիւմիւշ թէքսի իւզէրինտէ պիր գարթ տը վիզիթ թուլմագտա
օլտըղը հալտէ . — Էֆէնտի , պիր մատամ կէլմիշ , նազըր էֆէնտի իլէ միւլագաթ
իթմէք իսթէյօր . . .

Սըր քեաթիպ . — Միւլագաթ իչիւն էլինտէ պիր քեաղըտը վա՞ր մը տըր :

Զափուշ . — Խա՛յր , էֆէնտիմ . . . աղլայըպ սըզլայօր . . . նազըր էֆէնտիյէ
պիլտիք օլտըղընը սէօյլէյօր . . . իլթէ գարթ տը վիզիթի :

Սըր քեաթիպ՝ իչպու գարթ տը վիզիթի ալտը , իւզէրինէ պագտը վէ պիր
նիտաի իսթիղրապ ու թէաճիւպ սալըվէրտի : Պատէհու եիւքսէք սէտա իլէ ,

— Գօնթէս տը Շաթըլլիքս մի :

Ատլիյէ նազըրը թէքրար իտէրէք . — Գօնթէս տը Շաթըլլիքս մի տիր տի-
յօրսընը :

Սըր քեաթիպ . — Էվվէթ . . . աղլայըպ սըզլայօր ըմը . . .

Ատլիյէ նազըրը . — Պագընըպ տա իչէրի կէթիւրինիգ . . .

Սըր քեաթիպ՝ տիվանխանէյէ գատար գօշարագ , հըզգըրմագտա օլան գօն-
թէսէ խիթապէն . — Սիզսիճիգ , էօյլէ՞ մի , մատամ . հէմ տէ մէյուս պիր հալտէ
կէօրիւնիյօրսընը . . . նիշիւն , նէ՞ վար քի . . . Բէճա իտէրիմ , չաթուգ իչէրի
կիրինիգ , նազըր էֆէնտի սիզի պէլէյօր . . . — տէտի վէ օտայա կէօթիւրմէք
իչիւն միւսաֆիր գատընը գօլընա ալտը :

Մատամ տը Շաթըլլիքստէ լագըրտը իտէճէք թագաթ եօգ իտի :

Շիտտէթը հէյէճանընտան նաչի նուլթը քէսիլիպ , աղը աչըլմայօր իտի :

Էկէր սըր քեաթիպ քէնտիսինի գօլընա ալմըշ օլմասա իտի , եիւրիւմէյէ տէ
մէճալի գալմամըշ իտի :

Գօնթէս տը Շաթըլլիքս օտայա տուխուլ իթտիքտէ , նազըր այաղա գալգտը

վէ պիր դաչ ասում իւրի եւրիւրէիք մէրգումէնին իսթիգալինէ տողինւ կիթտի :

Սըր քեաթիւլ՝ գօնթէսէ տէրագալ պիր գօլթուգ սանտալեսը թագտիւմ իթտի :

Զափալը գարընըն պէնզի բէք պօզուգ օլտըղընտան , նաղըր բէք միւթէէս-սիր օլտու :

Ատլիյէ նաղըրը .— Աճապա պու զիյարէթինիզէ սէպէպ նէ՞ տիր , լութֆէն սէօյլէ՞րմիսինիզ , մատամ , կէօզ եաշլարընըզա պագըլըր իտէ , գօրգարըմ շայանը թէէսսիւֆ պիր սէպէպէ մէպնի թէշրիֆ իթտինիզ . . . էկէր պու կէօզ եաշլարընըզ գուրութմաղա մուփաֆֆագ օլուր իսէմ , բէք մէմնուն օլաճաղըմ . . .

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս պիր դայրէթը ֆէվգէլատէ իւէ լագըրտը իթմէյէ մուփաֆֆագ օլուպ հըջգըրարագ վէ էլէրինի պիրպիրինէ սլաղշայարագ .— Աման նաղըր էֆէնտի , իճրաի առալէթ իթմէնիզի իսթիտա իթմէյէ կէլտիւմ . . . ախըր ինթիգամ իթմէնիզի թալէպ իթմէյէ կէլտիւմ . . .

Ատլիյէ նաղըրը .— Ատալէթ . . . ինթիգամ մը . . . քիմի՞ն ալէյհինտէ ,

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս .— Էվլատըմը ալան , էվլատըմը գաթլ իտէն արազիլ ալէյհինտէ . . .

Սըր քեաթիւլ .— Էվլատընըզ՞ մը , մատամ . Ֆապիէնի էօլտիւրտիլէ՞ր մի . . .

Գօնթէս .— Էվլէթ , գաթլ օլընմը տըր , զիրա օրթատա պուլընմայըպ զայս ու նապէտիտ օլմուշ տըր . . .

Ատլիյէ նաղըրը .— Պուենն իմքեանը եօգ տըր . . . քի՞մ զայս ու նապէտիտ իտէճէք . քի՞մ էօլտիւրէճէք տիր . . .

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս՝ հիտտէթինտէն սէսի տահա զիյատէ կիւմրահ չըգտըլը վէ կէօզլէրինտէն ալթէլէր սաշըլաղը հալտէ .— Քի՞մ մի . . . քիմ օլաղընը սիզ պանա՞ մը սօրույօրսընըզ . . . Պու սըրատա պիր թագըմ վիզլի հայտուտար Բարիվի գափուրույօրար , պիր դաչ կիւն զարֆընտա տէօրթ նուֆուս գաթլ իթմիշէր տիր . . . Էվլատըմ տա պուշլարըն գուրպանը օլմուշ տըր , էֆէնտի . . . պուենը էյիճէ քէշֆ իսիյօրըմ . չըլտըմամ կէլիյօր . . . Պէն տէ էվլատըմըն արգասը սըրա էօլէճէյիւմ , էֆէնտի , զիրա էվլատըմ էօլմիւշ օլտըլը հալտէ պանա տա պու տիւնեսա արթըգ հարամ տըր . . . Լաքին էօլմէգտէն էվլէլ ճէսէտի պանա թէսլիւմ օլընմասընը վէ առալէթ իճրա օլընըպ օղլումըն գաթլի ինթիգամը ալընմասընը իսթէրիւմ . . . — տէտի :

Մատամ տը Շաթըլիւքս՝ պուենը տէտիկի սըրատա , մէյուսիյէթինաէն նաշի իլէրինի կէրկիլէմէգտէ վէ հըջգըրըղընտան սլաղաղը գըսըլմագտա իտի :

Ատլիյէ նաղըրը իւէ սըր քեաթիւլի պիրպիրինին եւրգիւնէ պագտըլմը :

Պու պագըլըն մանասը «-Զափալը գարը տէլի օլաճաղըմ տիյօր . . . գաթէն թէմամըյլա տէլիւմիշ տիր-» տիմէք իտի :

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս՝ պիրտէն պիրէ եօգարը գալգարագ վէ սճլույարագ , էլէրի տալի կէրկիլէնմիշ օլտըլը հալտէ .— Տէտիկիւմի անլատընըզ մը . . . Էվլատըմըն էօլտիւրմիշէր տիյօրըմ սիզէ . օղլումըն նաշէսինի պանա վէ գաթիլլէրի տէ ճէլատա թէսլիւմ իթսինլէր տիյօրըմ սիզէ . սիզ եէրինիզտէն պիւէ գըմլտանմայըպ

էօյլէճէ տուրույօրսընդ վէ հիշ պիր էմր վէրմէյօրսընդ, Սիգ գանունըն մուհա-
Փըզըսընդ, նազըր էֆէնտի . . . Սիգ Ֆրանսանըն էն պէօյլէք հաքիմիսինիզ, ա-
նըն իչիւն պէն տէ սիգէ միւրաճաաթ իտիյօրըմ . . . Ալլահ աշգընա օլսուն, տաժ-
րանընդ. չաբուգ տաժրանընդ. եօգսա Բարիզ էհալիսինին հըմայէսի իգթիտար-
սըզ ատամլար էլինէ թէսլիմ օլընմըլ տիյէնլէրին սէօզիւնէ ինանաճաղըմ . . .
պուշլարըն՝ միւթէճասըրլարը պուլամատըգլարը իչիւն ճինայէթլէրի կիզլի սազլա-
տըգլարընա ինանաճաղըմ . . .

Ատլիյէ նազըրը. — Մատամ . . . մատամ . . . տէտիկինիզի էյի տիւշիւնէրէք
սէյլէճօրմըսընդ, Բէտէրինիզաէն ագլընըզ պաշընըզտա եօգ տըր . . .

Գօնթէս. — Էվլատըմը պանա իատէ իտինիզ . . .

Ատլիյէ նազըրը. — Էօլմիւշ օլտըղընա պիր իսպաթ եօգ տըր :

Գօնթէս. — Սաղ սէլիմ պանա թէսլիմ իտինիզ, միւտտէթըլ էօմրիւմտէ սիգէ
տուվա իտէրիմ :

Ատլիյէ նազըրը. — Թէհարրիյաթ իճրա օլընաճագ . . . տէրհալ պիր թահգի-
գաթ իճրասընա էմր վէրլիէճէք տիր . . .

Գօնթէս՝ օմուզլարընը սիլքէրէք. — Թէհարրիյաթ մը . . . թահգիգաթ մը
. . . Ֆօվէլ, Ամէտէ Տիւվէրնուա, տիւլէր Վիրժինի վէ Րընէ Լապառ իչիւն վա-
գը օլտըղը կիպլի՞ մի :

Սըր քեաթիպ՝ պու սէօյլէյիլէրի տէլի սաշմասը ատտ իտէրէք. — Պու նէ՝ տէ-
լիճէ չէյլէր սէօյլէյօրսընդ . . .

Գօնթէս՝ հիտտէթլինէրէք. — Տէլիճէ չէյլէ՞ր մի . . . Տիմէք սայըգլայօրըմ
տէյու զանն իտիյօրսընդ, պէնի տէլի՞ եէրինէ մի գօյօրսընդ, պէն մէյյուս պիր
վալիտէյիմ, կէլմիշ զայպ ու նապէտիտ օլան օղլումը, չիւպհէսիզ գաթլ իտիլէն
էվլատըմը սիզտէն թալէպ իտիյօրըմ . . . Բարիզի գաժուրմագտա օլան ճինայէթ-
լէրի կիզլէյիպ օրթայա չըգարմատըղընըզտան տօլայը սիզի իթհամ իթտիկիմ իչիւն
պանա տէլի տիյօրսընդ, էօյլէ՞ մի . . . էօյլէ իսէ եանըլտըղըմը պանա իսպաթ
իտինիզ . . . Պէնիմ սահիհէն տէլի օլտըղըմը պանա իսպաթ իտինիզ . . . պուշա
ճէվապ վէրինիզ . . . — տէտի, վէ ճէպինտէն պիր կաղէթա չըգարըպ էլլէրի թիթ-
րէյէրէք կաղէթայը աշտը վէ հայրէթինտէն աղզը աշըգ գալմըլ օլան ատլիյէ նա-
զըրընըն կէօզիւ էօնիւնէ գօյտու :

Ատլիյէ նազըրը. — Պու նէ՞ տիր քի . . .

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս. — Պու՞ մը . . . պու պիր միւտհիշ իթհամ տըր . . .
իյմա իթտիկի պէօյլէք ատամլար իչիւն մուհիպը մէզէլլէթ պիր իթհամ տըր : Օ-
գուլընըզ վէ եազանլարըն եալան օլտըգլարընը սէօյլէյինիզ պանա . . . օ զէման,
օղլումըն զայպ ու նապէտիտ օլմասը խուսուսի թէք պիր վազաա տըր վէ պէն
բէք չաբուգ թէլաշ իթմիշիմ տէրիմ :

Ատլիյէ նազըրը՝ գօնթէսին կէթիրտիկի կաղէթանըն իւզէրինէ սազտը :

Պիր գաշ սաթըրընը օգուր օգումապ թիթրէտի վէ պէնզի աթտը :

Սուրէթինի պուշտան ագտէմ նազլ իթտիկիմիզ կաղէթա պէնտինի նազըր՝
նիհայէթինէ դատար օգուտըգճա քէնտի տէհչէթի տէ բէյտէրբէյ թէզայիւտ իթտի :

Ատլիյէ նազըրը պատէհու պօղուգ պիր սէտա իլէ տէտի քի. — Պուշըն իմ-

քեանը եօգ տըր . . . մուհալ գապիլինտէն տիր պու . . . Հաքիմէր պէօյլէճէ հէր վաղիյֆէլէրինտէ թէքեասիւլ իթմիշ օլամազլար . . . Պու բէք ալըր պիր շէյ տիր . . . պուենն իմքեանը եօգ տըր :

Գօնթէս.— Էօյլէ ամմա եազըլմըշ նէ° . . .

Ատլիյէ նազըրը.— Իֆթիրա հիշ պիր շէյ իսպաթ իթմէզ, անճազ միւֆթէրիլէրին զարազ ու ատավէթինի կէօսթէրիր . . . Հէր հէյէթէ տուչման օլան պու ատամլար՝ իտարէյէ հազարէթ իտէրէք անն նամուսընը շիքէսթ վէ բայմալ իթմէք իսթէրլէր . . . պուենա իսէ մուվաֆֆազ օլմայաճազլար տըր :

Գօնթէս.— Էօլտիրիլէնլէրին իսմի վէրիվիշ . . . Էօյլէ շէյլէր նազլ ցւ հիքեայէ օլընմըշ քի սիզին իսպէրինիզ եօգ տըր . . .

Ատլիյէ նազըրը.— Աքսիսի իսպաթ օլընընճայա դատար պէն պու վազաալար եալան տըր տէրիմ :

Սըր քեաթիլ տոսիսի կազէթայը ալըպ օգուտըգտան սօնդրա.— Պու զէհիրլի կազէթայը թահթը մուհաքէմէյէ ալմալը . . . Պէօյլէ պիլճիւմլէ Բարիզ ֆամիլեալարընը ալթիւսթ իթմէք՝ օրթալըզը վէլվէլէյէ վէրմէք տէյիլ, ատէթա պիր ճիւնայէթ տիր . . .

Գօնթէս.— Հասըլը, էֆէնտիլէր, պէն տէլիմլիմ, օրթատտ պէօյլէ պիր թիվայէթ տէվէրան իթսիքճէ, օղլումլն՝ միւտտէթը էօմրիւնտէ պիրինճի տէֆա օլարագ կէճէ գօնագտան տիշարը գալտըղընտա տուզաղա աիւշիւրիլմիշ օլտըղընա ինանմաղա հազգըմ եօգ մը տըր :

Ատլիյէ նազըրը.— Էհ, մատամ, պիլիւսինիզ եա՛, տէլիգանլըլար . . .

Գօնթէս.— Օլտուն . . . ֆիքրինիզի անլարըմ, նազըր էֆէնտի . . . Հաքին ֆապիլէն էօյլէ պիր ճահիլլիքտէ պուլընմըշ ֆարզ օլընսա պիլէ, սապահլայըն գօնաղա ալտէթ իթմէլի իտի . . . Ասլա վէ գաթան շիւպհէմ եօգ ալըր քի, գօնպղա ալտէթ իթմէմէսիլլէ վէսվէսէտէն էօլէճէկիմի քէնտիսինէ ունութտըրաճազ ալէմտէ հիշ պիր շէյ թէսապվուր օլընմաղ . . .

Ատլիյէ նազըրը.— Հադիգաթէն, մատամ, սիզին գօրգու վէ տէհշէթլէրինիզ բէք եօլընտա կէօրիւնիյօր, լաքին միւսաատէնիզէ մաղլուրէն չուըն տա տէրիմ քի, պու գօրգու վէ շիւպհէլէրինիզ միւսալէղալը տըր . . . Թէքրար տէրիմ, պազը կազէթալար պիզէ տիւչման օլտըզլարընտան, ալէյհիմիզտէ էն ալչաղընա վարընճայա դատար հէր նէվի սիւսին գուլլանմաղա ասլա ար իթմէզլէր . . . Պու պէնտին միւհթէվիյաթընա հիշ ինանմայընըզ, մատամ . . .

Գօնթէս.— Եալա՞ն մը տըր տէրսինիզ :

Ատլիյէ նազըրը.— Հիշ օլմպզա պազը ուֆազ թէֆէք վազաալար բէք օֆուրտըլմըշ օլմալը . . .

Գօնթէս.— Էօմիւշ օլտըղը զաննըյա չու սաաթտա քէնտիսի իշիւն կէօզ եալարը տէօքմէքտէ օլտըղըմ էվատըմ աչգընա օլտուն, պու եազըլանլարըն նէ տէրէճէ սահիհ օլտըղընը թահգիգ իթտիրմէնիզի թէճա իտէրիմ . . .

Ատլիյէ նազըրը.— Պու պէնիմ վաղիյֆէմ տիր, թահգիգ իթտիրէճէյիմ, մատամ . . . Էկէր կազէթանըն եազտըղը սահիհ իսէ, վուզուաթը պէնտէն կիզլէյէլէրի շէտիտէն թէէտիպ իտէճէյիմ . . . Էկէր պալաքիս մէնհուս պիր մանօվրա

չէ վրիկյօր իսէ, կազէթա տէրհալ թահթը մուհաքէմէյէ ալընաճադ տըր . . .
Մաթպուռաթ սէրպէսթ սիր, սիւրիւմ . . . հէր շէյի սէօյլէմէկէ սէրպէսթ սիր,
լաքին իֆթիրա իթմէյէ տէ սէրպէսթ ալիւլ սիր . . .

Ատլիյէ նազըրը՝ չանը չալըպ, իշէրի կիւէն ատլիյէ չափուշընա խիթապէն .—
Չարուզ արապամ հազըրլանսըն :

Սըր քեաթիպ սիր հըզ իլէ .— Նէ՞ եարմազ նիյէթինաէ պուլընըյօրսընըզ,
նազըն էֆէնտի :

Ատլիյէ նազըրը .— Վազթ զայպ իթմէքսիզին տօղրուճա զապթիյէ նէզարէ-
թինէ կիտլճէյիւ . . . Նութֆէն պանա րէֆագաթ խոնիզ, մատամ, վէ պէօյլէ
պիր հէյէճանը ազիմի մուճիպ օլան մէնհուս չայիալարա նէ տէրէճէ էհէմմիյէթ
վէրմէքիկիմիզ լազըմ կէլէճէկինի ազ վազթտան հէր իքիմիզ տէ անլայաճազըզ :

Ատլիյէ չափուշը՝ արապանըն հազըր օլտըզընը կէլիպ խապէր վէրաթտէ, ա-
տլիյէ նազըրը՝ գօնթէս ար Շաթըրիւքսի գօլընա ալարազ մէրգումէ իլէ պէրապէր
օտապընտան տիշարը չըգտը, մէրգումէյի գաթու էօնիւնտէքի նէրտիվէնին աշազը-
սընպա պէքլէմէքտէ օլան գուրէ արապսընա սիւնտիրտի, վէ քէնտիսի տէ արա-
պանըյա «-Չապթիյէ նէզարէթինէ չէք-» տէյու էմր իթտիքտէն սօնըրա չըգտը
գօնթէսին եանընտա օթուրադ :

Արապա ատլիյէ տաիւէթինաէն հարէքէթ իթտի :

Չապթիյէ նազըրընըն գուզկուսի րէնքտէ օլան կապէթայը օգուտըգտան սօնը-
րա բէք զիյաթտէ միւթէնսսիր օլարազ տիւշարը հայրէթ ու թէէսսիւր օլտըզընը
սիւրիւրի :

Մուսաիլէյհ պիր գաշ սագիգա թէֆէքքիւրաթը մէնհուսէյէ տալտը գալտը .
պիր արա խթիֆա իթմէք նիյէթինտէ պիլէ պուլընտը իսէ տէ, մէմուրիյնէ իշ-
պու խթիֆա նիյէթլէյրինտէն ումուսէն բէք չարուզ սարֆը նազար իտիլտիկի՝ հէր
քէսէ մաղիւմ սիր :

Պու պէօյիւք մէմուր տաթի՝ խթիֆա նիյէթինտէ ասլա խարար իթմէյիպ,
պաշընը չարուճազ երգարը գալտըրտը, էլինի դամ ու տիւշիւնէտէն պուլընուշ
օլան ալընա կէթիւրտի վէ չանը չալարազ սըր քեաթիպինի չալըրըպ տէտի քի :

— Պու սօրայա տայանապիլէճէյիւ . . . հիշ սիր վազթ կէվէյիպ քէսիլմէյէ-
նէյիւ . . .

Սըր քեաթիպ՝ իշէրի կիւէրէք .— էֆէնտիւմ, պանա պիր էմրինիզ վա՞ր մը :

Չապթիյէ նազըրը .— էվվէթ . . . մէսալիհը ճարիյէյի սէրիան բույէթ ու
թէսվիյէ իտէլիւ . . .

Սըր քեաթիպ .— Շու էվրագլար իմդալանաճազ տըր . . .

Չապթիյէ նազըրը՝ պիր թագըմ էվրագլարը իմզալայըպ վէրտիքտէն սօնըրա
սըր քեաթիպինին էլինքէ պիր քեաղըտ կէօրէրէք .— Պու՞ նէ սիր .— տէյու սիւ-
վալ իթտի :

Սըր քեաթիպ .— Նազըր էֆէնտի, պու պիր աֆիլնամէ տիր, տիւն ագչամ
ատլիյէ նէզարէթինտէն կէլմիշ . պէրապէր սիր տէ ատլիյէ նազըրընըն գալէմ օ-
տապընտան չըգմա պիր թագրիր պուլընըպ, պուստա աֆիլնամէնին պիւլա թէէիս-
իւր ախտ օլան քիմսէյէ թէսլիմի թալէպ օլընմըշ տըր . . .

Զապիթիյէ նազըրը.— Քի՞մ տի՛ր քի :

Սըր քեաթիպ.— Երիմի սէնէ միւտտէթլէ մահպուսիյէթէ մահքիւմ օլմոնչ պիր դապըթա մէմուրը տըր քի , պու մէմուր՝ օն սէնէտէն պէրու պաղը Շիրաթը մախսուսէ թահթընտա զապիթիյէ նէզարէթի խըտմէթինտէ պուլընըյօր :

Զապիթիյէ նազըրը.— Րէյմօն Ֆրօմանթա՞ւ մը տըր :

Սըր քեաթիպ.— Էվլէթ , նազըր էֆէնտի . . . Պիր գաչ կիւն ագտէմ աուլիյէ նէզարէթի՝ պու ատամըն Գաֆէտի իլէ հալ ու ահվալ վէ ախլագը հագգընտա մալիւմաթ թալէպ օլընմըչ տըր . . . Կէօնտէրիլէն սիճիլը ահվալ էվրագը՝ թէմա-մըյա մէրգուլմըն լէհինտէ պուլընմըչ տըր . . .

Զապիթիյէ նազըրը.— Էյ չիմսի թէմամըյա աֆվ օլընմըչ մը տըր . Կիչ չձր-թը շուրութը եօգ մը տըր . . . Կէնուզ պիզէ խըտմէթ իտէճէկի միւտտէթ տէ մի քէնտիսինէ աֆվ օլընմըչ տըր . . .

Սըր քեաթիպ.— Էվլէթ , նազըր էֆէնտի . . . Էկէր իսթէր իսէ պու կիւն-տէն թէրքը խըտմէթ իտէպիլիր . . . Կաթթա աֆիլնամէնին իմզասը տիւնտէն օլ-տըրընտան , տիւն ագչամտան պիլէ պուլը եարապիլիր իտի :

Զապիթիյէ նազըրը՝ այաղա դալգարագ վէ պիր թէլաչ ու հէյէճանլա օտաաա կէզինէրէք :— Սէ՛րպէսթ . . . թէմամըյա սէրպէ՛սթ , էօյլէ՞ մի . Կէր վագթտան զիյատէ խըտէմաթընա միւհթամ օլտըղըմ սըրատա պիզտէն միւֆարէգաթ իտէ-ճէ՛ք . . . Հագիգաթէն , թամ վագթընտա մայէթ մէմուրլարըմըզըն էն տիրայէթ-լիսինտէն , էն դայրէթլիսինտէն վէ էն վիճտանլըսընտան մահրուլ օլույօրըզ . . . Պէնիմ Կէր իւմիտիմ օնտա իտի . պէն եալընըզ անը՝ ֆէննի գաթլ ճինայէթլէրի մատտէի միւտհիլէ վէ դարիպէսինին էօհտէսինտէն կէլմէյէ միւգթէտիր պիլիյօր ի-տիմ . . . անը իսէ էլիմտէն ալըյօրլար . . . Պու ըէք աճայիպ տիր , պուլըն իմ-քեանը եօգ տըր . պու օլաճագ շէյ տէյիլ տիր .— տէտի :

Զապիթիյէ նազըրը՝ պէօյլէճէ քէնտի քէնտինէ էքէյիճէ եիւքսէք սէմ իլէ սէօյ-լէնմէքտէ օլտըղընտան , սըր քեաթիպի՝ մումալիլէյհին սէօյլէտիքլէրինի Կէք իշիթ-տի վէ տէտի քի ,

— Աֆիլնամէ իմզալանմըչ տըր :

Զապիթիյէ նազըրը.— Էյ նէ՞ օլուր քի :

Սըր քեաթիպ.— Պէօյլէ պիր գարար կէրի ալընամազ . . .

Զապիթիյէ նազըրը.— Պու գարար՝ Կէնուզ սահիպինէ թէպիլիլ իտիլմէմիչ օլ-տըղընտան , Կէր շէյին իմքեանը վար տըր : Թէպիլիլինէ աճէլէ իթմէյէ պիր մէճ-պուրիյէթ եօգ տըր . իճրասը լազըմ կէլէն մուսամէլաթը ըէսմիյէ իշպու թէէխսիւ-րէ սէպէպ օլտըղը՝ լէտէլ հաճէ տէրմէյան օլընապիլիր . . .

Սըր քեաթիպ.— Նազըր էֆէնտի , էօյլէ ամմա աուլիյէ նազըրընըն գալէմ օ-տասընտան չըգմա թագրիր՝ աչըզ վէ միւսարրաւ օլտըղընտան , նազըրը մումաի-լէյհին էմրինէ թէվֆիգան քէյֆիյէթի Րէյմօն Ֆրօմանթալա եագտըմ . . .

Զապիթիյէ նազըրը.— Եագտընըզ մը :

Սըր քեաթիպ.— Վագիլիֆէմ էօյլէ իյճապ իտէր իտի :

Զապիթիյէ նազըրը.— Նէ՞ եօլտա եագտընըզ :

Սըր քեաթիպ.— Եագտըմ քի , թէմամըյա աֆվ օլընտըղընա տաիր օլան էվ-

րազլարընը ալմագ իւզրէ զաթը ալինիզ՝ քէնտիսինի զապթիյէ Տէգարէթի տալիւն-
սինէ տապթ իտիյօրընըզ :

Զապթիյէ նազըրը.— Տիմէք պու աֆֆլամէնին իմզալանմըզ օլտըղընը պիւրի ,
էօյլէ՝ մի :

Սըր քեաթիւլ.— Էվլէթ , պիւրի :

Զապթիյէ նազըրը՝ թագաթտան քէսիւրիպ պիր սանտալեա իւզէրինէ տիւշէ-
րէք.— Բէք ալէա . . . սիզ վագիյֆէնիզի իյֆա իթմիշսինիզ . . . պէն պէտպալա-
թըմ , ապը պու . . . Պէնի եալընըզ պրագընըզ , վէ Ռէյմօն Յրօմանթալ կէլինճէ ,
անընլա պէրապէր սլուրայա կէլինիզ վէ աֆվընա տաիր օլան էվրագը տա պիրլիք-
տէ կէթիւրինիզ . . .

Սըր քեաթիւլ չէքիւտի կիթտի :

Մէրգուլ՝ տիշարը չըգտըղը օտանըն իթթիսալինտէ պուլընան օտասընտան
իչէրի կիրէր կիրմէզ խատէմէտէն պիրի կէլիպ քէնտիսինէ տէտի քի ,

—էֆէնտի , պիր զապթթա մէմուրը կէլմիշ սիզի կէօրմէք իսթէյօր . . . էլին-
տէ պիր ճէլանամէ վար տըր :

Սըր քեաթիւլ.— Պու տէտիկինիզ մէմուլ՝ Ռէյմօն Յրօմանթալ տէյիլ մի տիր ,
Խատէմէ.— Էվլէթ , էֆէնտի . . .

Սըր քեաթիւլ.— Եալընըզ մը տըր :

Խատէմէ.— Խայր , էֆէնտիմ , պէրապէր պիր տէլիգանը վար տըր . . . Պու
տէլիգանը քէնտիսինէ պէնզէյօր , օղլու օլմալը տըր . . .

Սըր քեաթիւլ.— Օղլու՝ մը . . . սէօյլէյինիզ կէսինէր . . .

Խատէմէ տիշարըյա պիր իշարէթ իթտի :

Ռէյմօն՝ Բօլ իլէ պէրապէր օտատան իչէրի կիրտի :

Իքիսի տէ սէվինճլի իտիլէր :

Ռէյմօն.— Մէքթուպընըզը ալտըղըմտա նէ տէրէճէ մէմնուլն օլտըղըմը պէյա-
նէ հաճէթ կէօրմէմ , էֆէնտիմ . . . Պու խապէրը մէսէրրէթէսէրի մէքթուպլա
սիզ պանա թէսլիւր իթտիկինիզ իչիւն պիթթապ սիզէ տէ միւթէչէքքիւր վէ մին-
նէթտարըմ , Տիմէք արթըզ սէրպէսթիմ . . . պիւսպիւթիւն սէրպէսթիմ . . . արթըզ
թէմամըյլա ատամ սըրաօընա կէչտիմ . . . պու սաստէթէ ինանմագլըղըմ կէլմէ-
յօր . . . վէ լաքին սահիհ տիր . . . քէք սահիհ տիր . . . Օղլումը տա պիրլիքտէ
կէթիւրտիմ քի , օ տալիս պէնիմ կիպի սիզէ վէ զապթիյէ նազըրը էֆէնտիյէ պէյա-
նը թէչէքքիւր իթսին , էֆէնտի . . .

Սըր քեաթիւլ՝ իսթէմէյէրէք.— Միւսիւ Յրօմանթալ , զապթիյէ նազըրը տա
ֆիհնագիգա սիզէ պէքլէյօր . . . աֆվընըղտան տօլայը պիր ազ սիզինլէ գօնուշ-
մագ իսթէյօր . . . սիզի եանընա կէօթիւրէյիմ , կէլինիզ . . .

Ռէյմօն.— Օղլում պէրապէր կէլէմէզ մի :

Սըր քեաթիւլ.— Պէնճէ պուրատա տուրմասը տահա էյի օլուր . . . զաթէն
օրատա չօգ տուրմայաճագսընըզ . . . Ռէճա իտէրիմ , արգամ սըրա կէլինիզ . . .
—տէտի վէ եազըլսանէսինին իւզէրինտէն տէօրթ գաթ տիւրիւլիւ պիր քեաղըտ ա-
լարագ Ռէյմօն իլէ պէրապէր նազըրըն օտասընա կիրտի , վէ արգալարը սըրա գա-
թու գաբանտը :

Բօլ՝ եալընըզ գալըպ, էրէյիճէ պիր թէլաշ վէ էնտիչէյէ տիւչար օլտու:
Սէվինճինէ սօուգ պիր սու տէօքիւլիշ իտի:

«—Աֆվընըզ հազզընտա նազըր սիզէնլէ պիր ազ գօնուչմագ իսթէյօր—» տէյու սըր քեաթիպին պիր սուրէթը նամէմուլէաէ սէօյլէտիկի սէօզլէր՝ Բօլա մուճիպը ըզտըրապը տէրուն օլույօրլար իտի:

Գարարըն կէրի ալընմասընտան վէ եախօտ հիչ օլմագսա կէրի պրագըլմասընտան գօրգույօր իտի:

Բօլ պու տիւշիւնճէլէրէ տալմըշ օլտըզը հալտէ, ալա գաբուսընըն եանընտա պիր սանտալէա իւզէրինէ օթուրտը:

Օրատան նազըրըն՝ քէնտի բէտէրինէ սէօյլէյէճէկի սէօզլէրին պազըլարընը իշիթմէք իւմիտինտէ պուլընըյօր իտի:

Զապթիյէ նազըրը՝ եազըխանէսինին իւզէրինէ էյիլմիշ, եազը եազմագտա պուլընմաղլա, սըր քեաթիպ իլէ Րէյմօն իչէրի կիրտիքլէրինտէ, պաշընը եօգարը գալտըրտը, սըր քեաթիպինին քէնտիյէ թագտիմ իթտիկի տէօրթ գաթ տիւրիւլիւ քեաղըտը ալտը վէ աշըպ քէմալը տիգգաթլա պիր ուճտան օ պիր ուճա գատար օգուտու. զաշն իտէրսին հէր պիր իպարէ վէ քէլիմէյի թէտգիգ վէ մուհաքէմէ իտիյօր իտի:

Աֆվընամէ բէք աշըգ վէ միւսէրրահ օլուպ, պուլըն միւնտէրիճաթընա նազարէն Րէյմօն Յրօմանթալ՝ զապթիյէ նէզարէթինտէքի մէմուրիյէթինի տէրհալ թէրք իտէպիլիր իտի:

Զապթիյէ նազըրը գաշլարընը չաթտը:

Աֆվընամէտէ իսթիմալ օլընան թապլրաթա նազարէն, հիչ պիր թէրէտտիւտ, հիչ պիր թէէխիսիւր գապիլ տէյիլ իտի:

Զապթիյէ նազըրը՝ Րէյմօնա.— Յրօմանթալ, թէմամըյլա աֆվ օլընմանըզ իսթիտա իթմիլիինիզ. . .

Րէյմօն.— Էվվէթ, նազըր էֆէնտի:

Զապթիյէ նազըրը.— Նի՞չիւն. . . Պուրատա միւթէպէր պիր մէվգիտէ իտինիզ. . . ամիրլէրինիզտէն հիւրմէթ ու ըիպէթ վէ արգատաշլարընըզտան էսէրը մուհապպէթ կէօրիւյօր իտինիզ. . .

Րէյմօն.— Պուլընլար հէք տօղրու տըր, նազըր էֆէնտի, լաքին իսթիյարըզ պասըյօր. պուլնտան մատա տայմա օղլուճըն եանընտա պուլընմագըզըմ լազըմ տըր, զիրա օղլուճ վիւճուտճա պիրտէն պիրէ սէրրիլիւ, զիհինճէ տէ բէք զիյատէ եօրուլտըղընտան, պու հալլէր՝ մէրգուճտա մուճիպը էնտիչէ պիր գանսըզըզ խասթալըը բէյտա իթտիլէր, էյի վէ տիգգաթլը պազըլմագ իսթէր. . . Ումարըմ քի, իսթիտա իթտիկիմ սէրսլէսթլիք՝ օղլուճըն իատէի սըհէթ ու աֆիյէթի նէթիյճէսինի հուսուլէ կէթիրէճէք տիր. . .

Զապթիյէ նազըրը.— Մագսէտ չայանը մէտհ ու սէնա տըր. . . Շաֆագաթը բէտէրանէնիզ նազարը էհէմիյէթէ ալընմըշ տըր: Պուլնտան մատա սիճիլը ահվալընըզ տաթի թէմամըյլա լէհինիզտէ պուլընմըշ տըր. . . Աֆվընամէնիզ իմզալանմըշ տըր. . . սէրպէսթսինիզ:

Րէյմօն՝ Եիւրէյի գալգըպ շայրը իսթիյարի օլարագ կէօզլէրինտէն եաշար

ազմագտա օլտըղը հալտէ . — Ահ, էֆէնտի . . . սիզէ վէ պէնի հըմայէ իտէնլէ-
րին քեաֆֆէսինէ նէ տէրէճէ միւթէչէքքիւր վէ միննէթտար օլտըղըմը թէմամըյ-
լա ըզհար ու պէյան իթմէք գուտրէթիմին մաֆէվզինտէ տիր . . . Պուենը եսարմագ
իսթէրիմ տէ եաբամայօրըմ . . . լազըրտը պուլամայօրըմ . — տէտի :

Պիչարէ բէտէր հըչզըրարագ նէֆէսի թըգանըյօր իտի . պէյանը թէչէքքիւր
իթմէք իչիւն հաքիգաթէն սէօյլէյէճէք հիչ պիր լազըրտը պուլամայօր իտի :

Ջապթիյէ նազըրը . — Ֆիլվագը սիզի իլթիգամ վէ հըմայէ իտէն իտարէյէ մին-
նէթտարսընըզ . . . Պուենընլա պէրապէր սիզ տէ մէզքիւր իտարէյէ չօգ խըտմէթ-
լէրտէ պուլընտընըզ . . . Լաքին սիզէ պիր թէքտիրիմ վար տըր . . .

Բէյմօն՝ էնտիչէ իլէ . — Պիր թէքտիրի մի, պսոն՝ մը, նազըր էֆէնտի . . .
նէ՞ կիպի թէքտիր տիր, վէ պէօյլէ պիր թէքտիրէ միւլթահագ օլաճագ նէ՞ մուա-
մէլէտէ պուլընմըշմ տըր :

Ջապթիյէ նազըրը . — Նէ օլտըղընը պիր ազ օլսուեն չիւպէն իթմէյօրմըսընըզ,
Բէյմօն . — Խայր, ալիմ ալլահ հիչ պիր շէյ չիւսհէլէնմէյօրըմ :

Ջապթիյէ նազըրը . — Տիրայէթինիզէ պագարագ պու շէյի պիլէմէտիկինիզէ
թէաճճիւպ իտիյօրըմ ամմա նէ իսէ սէօյլէյիմ . . . Պու սըրատա էօհտէնիզէ ճիտ-
տի պիր մէմուրիյէթ հէվալէ օլընմըշ տըր . . .

Բէյմօն . — Սահի՞ մի, նազըր էֆէնտի :

Ջապթիյէ նազըրը . — Պիր թագըմ՝ դարիպ վէ աճայիպ ճինայէթլէր վուզու
պուլմուշ օլուպ, սիզի տիւչարը թէլաշ ու էնտիչէ իթմիշ օլան պու ճինայէթլէրին
միւթէճասըրլարընը պուլմագա մուլաֆֆագ օլտըղըմըզ կիւնէ տէկին քէյֆիյէթի
պէօյլէք ամիրլէրիմիզտէն վէ կազէթալարտան կիզլէմէկէ գարար վէրմիշ, վէ սիզի
տէ նիչէլէր միյանընտան պիլինթիսապ պու իշին թահգիգ ու թէճէսսիւսինէ մէմուր
էլլէմիշ իտիք, տէյիլ՝ մի :

Բէյմօն . — Էվվէթ, նազըր էֆէնտի . . .

Ջապթիյէ նազըրը . — Էյ շիմտի պիր ասքէր նէֆէրի՝ մուհարէպէնին իլք կիւ-
նիւ իզն իսթէյէճէք օլուր իտէ, օ նէֆէր հագզընտա սիզ նէ՞ տէրսինիզ . . .
թէհլիքէ գէմանընտա իշտէն շէքիւմէք իսթէյէն պիր դապըթա մէմուրը հագզընտա
սիզ նէ՞ տիւչիւնիրսինիզ . . . Ֆրօմանթալ, հագիգաթէն բէք ֆէնա վագթտա
պիզտէն այրըլմագ իսթէյօրսընըզ . . . Պու կիւնքի պուլընտըղըմըզ ահվալը խու-
սուսիյէտէ պու պիր միւֆարէգաթ տէյիլ, ատէթա պիր ֆիրար, սայքի պիր խը-
յանէթ տիր :

Բէյմօն բէք զիյատէ տիւչարը թէլաշ ու հէյէճան օլսու : Աճապա օ գատար
արզուլէտիկի, օ գատար գէմանտան պէրու պէքլէտիկի վէ նիհայէթ էլէ կէչիրմիշ
օլմագ զաննընտա պուլընտըղը սէրպէսթլիք եինէ էլինտէն գաջըյօր մը իտի : Ա-
ճապա աֆվ օլընմասընա բաղմէն, նէֆրէթ իթտիկի պիր սէնաաթա տէվամ իթ-
մէկէ մէճալմէր մը օլաճագ իտի, վէ աքսիլիք պու տէրէճէտէ քէնտիսինի գօվա-
լայաճագ իտի :

Բէյմօն՝ պու թէֆէքքիւրաթտա պուլընտըգտան սօնըրա շէօյլէ պիր սիլքինիպ
նազըրա խիթապէն տէտի քի,

— Լաքին, էֆէնտի, մայէթինիզտէ կիւվէնիլէճէք մէմուր եալընըզ պէն տէյի-

լիմ . . . Ղայրէթ ու տիրայէթճէ պէնտէն ալէա տէյիլ իսէ պիլէ պէնիմ այարըմտա պաշաւարը վար տըր . . . պունլար՝ պէնիմ պաշատըղըմ թահարրիյաթա տէվամ իտուպ պիր հիւսնիւ նէթիյճէ վերէ՞մէղլէր մի . . . Պիր ազ էվվէլ պիր ասքէր նէֆերինին՝ թէհլիքէ գէմանընտա թէրքը մէվգի իթտիկինտէն պահա իթտինիզ . . . Միւսաատէի ալիյէնիզլէ պունա ճէվապէն տէրիմ քի, պու հալ՝ պանա թաթպիզ օլընամազ, զիրա պու սըրատա թէհլիքէ եօգ տըր . . .

Զապթիյէ նազըրը.— Թէհլիքէ վար տըր, լաքին պաշա պիր սուրէթտէ տիր, Պազը էսպապա մէպնի հէնուզ սէթր իթմէք իսթէտիկիմիզ սըրըր պու սապահ կազէթանըն պիրի՝ պիր գաշ սաթըլա թէքմիլ Բարիզէ իլան իթմիլ տիր . . . Ատլիյէ նազըրընըն պունա հիտտէթ իտլճէկինի մէմուլ իտէրիմ . . . Մէհլիսը մէպունսանտա տա պունա տաիր պիր սիւվալ իյրատ օլընմասընտան գօրգույօրըմ . . . Եալընըզ պիր շէյ, եանի միւթէճասըրլարըն պուլընըպ թուլթուլմասը՝ իշի գուրթարապիլիր, զիրա մուվաֆֆաթիյէթ հէր շէյի էօրթէր, Պու մուվաֆֆաթիյէթէ նաիլ օլմագ վէ պիզի թէհտիտ իտէն թէհլիքէյի տէֆ իթմէք իշիւն պիզ սիզէ կիւվէնմիշ իտիք, սիզ տէ պրագըպ կիտիյօրսընըզ . . . Պու տավրանընըզլա հարպ մէվգինիզտէն ֆիրար իտիյօրսընըզ տիմէյէ հագգըմ եօգ մը տըր:

Բէյմօն.— Սատագաթ վէ շէճաաթըմը խայլիճէ իսպաթ իթմիշ տէյիլ միյիմ . . .

Զապթիյէ նազըրը.— Պու կիւնքի կիւն սօն պիր տէֆա տահա իսպաթ իթմէք լազըմ իտի . . .

Բէյմօն.— Նազըր էֆէնտի, օն սէնէ պէն միւթէմատիէն մուգտարըպ օլտոււ . . .

Զապթիյէ նազըրը.— Պիր գաշ կիւն տահա ֆազլա օլուր իսէ նէ՞ օլուր . . .

Բէյմօն պունա տա ճէվապ վերէճէք իտի, լաքին վագթ գալմատը:

Զապթիյէ նազըրընըն օտա գարուսը պիրտէն պիրէ աշըլըպ, աուլիյէ նազըրը՝ գաշարը չաթըլմը, կէօզլէրի գարարմը վէ տուտագլարը սարարմը օլտըղը հալտէ գարուսըն էշիկի իւզէրինտէ կէօրիւնտիւ:

Զապթիյէ նազըրը՝ մուվաթիյէնի կէօրիւնճէ, պէնզի աթարագ այաղա գալգտը, վէ հէյէճանընը կիզէմէք իշիւն թէվազուէն պաշընը բէք զիյատէ աշաղա էյէրէք քէնտի քէնտինէ «Ֆիրբիմտէն կէշիյօր իտի» տէտի:

Սըր քեաթիպ տէրհալ Բէյմօն ֆրօմանթալ իլէ պէրապէր օտատան տիշարը չըգտը վէ գարուլը արգալարը սըրա գարատը:

Ատլիյէ նազըրը՝ պիր թավըր պարիտանէ իլէ.— Էֆէնտի, թէլաշ վէ հէյէճանընըզա վէ պէնզինիպին սարարմասընա պագըլըր իսէ, զիյարէթիմ՝ մուճիպը խէվֆ ու տէհէթիինիզ օլուպ, լաքին թէաճճիւպինիզի մուճիպ օլմամը օլմալը տըր . . . պունըն սէպէպինի պիլիրսինիզ . . . Սիզի մուալսէզէ իթմիշ օլան վէ իշթէ եազըլսանէնիզ իւզէրինտէ աշըգ պուլընան կազէթայը պիր ազ էվվէլ միւթալէա իտէրէք, սիզի չաղըրթմագ վէ կէլմէնիզէ պէքլէմէք սապր ու թահամիլիւնտէ պուլընամատըմ . . . գալգտըմ պէն քէնտիմ կէլտիմ . . .

Զապթիյէ նազըրը՝ պաշընը էօնիւնէ էյտի:

Ատլիյէ նազըրը՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Պու կազէթա եալա՞ն մը սէօյլէյօր. անըն հէման պու կիւն թահթը մուհաքէմէյէ ալընմասընը միւտտաիլ ումուլիլիք հէյէթինէ էմր իտէյիմ մի:

Զապթիյէ նազըրը ճէվապ վէրմէտի :

Ատլիյէ նազըրը երնէ սէօգիւնէ տէվամ իլէ .— Տիմէք կազէթա եալան սէօյ-լէմէմը . . . Տէօրթ քիչի գաթլ օլընմըլ տա հիչ պիր թահգիգաթ իճրա օլընմա-մըլ, պանա հիչ պիր ըարօրթօ իրսալ խիլմէմըլ տիր . . . Քէյֆիյէթի էն էվլէլ անէն պիլէճէք իքէն, հիչ պիր շէյտէն խապէրիմ եօգ տըր :

«Միւթէճասըրլարը պուլուս մէյտանա չըգարմաղա միւգթէտիր օլամատըը-նըգտան, շէտիտէն տիւչարը թաայիպ ու թէգեթիֆ վէ աղլ օլմագտան գօրգարագ, օ ճանավարճա ճինայէթլէրի գարաթըպ հիչ օրթայա չըգարմամալը թէրթիպ ու թասսիմ իթմիւսինիգ վէ պէօյլէճէ ճինայթը մէգքիւրէյէ շէրիք օլմուշընըլ :

«Պիր թագըմ գաթիլլէրին պիւա ֆիւթուր գաթլի նուֆուս վէ զասպը էմվալ իթտիկինի վէ Բարիգին պիր հայտուտ ինի օլտըընը շիմտի թլքմիլ Բարիգ էհալի-սի պիլիւր : Պիգիմ իսէ պիր գապթիյէ նազըրըմըլ, պիր գասըթա ըէիսիմիլ, պիր սիւրիւ բօլիս մէմուրլարըմըլ վար տըր, վէ պուշլար հէր՝ գաթլ օլընան էհալիւնէն թօրլանտն վէրկի բարալարըյա մաալ ալըրլար . . . Պու բէք կիւնա՜ շէյ տիր, էֆէնտի . պու բէք զարիպ վէ աճայիպ տիր . . .

Զապթիյէ նազըրը .— Նաչըր էֆէնտի, կազէթանն նէշրլյաթը՝ հագգիգաթը հալէ հիչ մուվաֆըգ տէյիլ տիր . . . թահգիգաթ իճրա օլընմըլ ալըր . Բարիգի թա-հարրի իթմէք իշիւն մէմուրլար թային իտիլմիշ տիր . հէր կիւն հէր սաաթ պու մէմուրլարըն ժուրնալլարը պանա վիւրուտ խտէր . . .

Ատլիյէ նազըրը .— Պու ժուրնալլարտա նէ՞ մալիւմաթ վար տըր . . .

Զապթիյէ նազըրը .— Հայըֆ, հէնուգ հիչ պիր մալիւմաթ եօգ ալըր . . . իշթէ պու սէպէպէ մէպնի իթթլյարը սիւքիւթ իթմիյի միւնասիպ կէօրտիւմ . . . միւթէճասըրլարը թէէտիպ օլընմայան ճինայէթլէրին նէշր ու իլանընտա պիր պէօ-յիւք թէհիլքէ կէօրտիւմ . . . Բարիգի տիւչարը խէվֆ ու տէհէթ իթմէքտէն գօրգտոււմ . . .

Ատլիյէ նազըրը .— Նասըլ քի կէօրլայօրընըլ, պու հիսաստա եանըլմըշընըլ՝ Սիգին կիզլի թութմագ իսթէտիկինիքի կազէթալար խապէր ալըպ, անտէն պահս իտիյօրլար . . . հէմ տէ իսթէտիքլէրի կիպի եիւքսէք պահս իտիյօրլար . սիգին եիւքիւթիինիգ տէ անլէրին նէշրլյաթը ֆէսատճույանէսինէ սէրպէսթճէ մէյտան վէրիյօր . . . Պու կիւնքի կիւնտէ կազլթալար՝ սիգի Բարիգտէ մուհաֆագաի էմ-նիյէթ ու ասայիշէ, վէ գաթիլլէրին քէշֆ ու թէվգիֆինէ զայրը միւգթէտիր կէօսթէրէրէք օրթալըղը տիւչարը տէհէթ իտիյօրլար, վէ հագգլարը տա վար տըր . . . էվլէթ, սիգ միւգթէտիր տէյիլսինիգ, սիգին կէօգիւնիլ կէօրմլըլ . նէ՞ ճէ-րէյան իթմիշ տիր, շու սաաթտա նէ՞ ճէրէյան փտիյօր, պիլիւրմիսինիլ :

Զապթիյէ նազըրը .— Նէ՞ շէյ իյմա իտիյօրընըլ, սիւվալ խտէպիլիւրմիլիմ, նազըր էֆէնտի :

Ատլիյէ նազըրը .— Տիմէք պիլմէյօրընըլ . . . վէ պէն՝ ատլիյէ նազըրը, սի-զէ՝ գապթիյէ նազըրընա խապէր վէրէճէյիմ . պու մէմուրիյէթ իսէ սիգէ աիտ տիր, եանի պէօյլէ պիր շէյ գապթիյէ նազըրը՝ ատլիյէ նէգարլթիինէ խապէր վէրէճէ տիր . էօյլէ իսէ տիյնէյիինիլ . պու կէճէ երնէ պիրի՝ օ կիզլի գաթիլլէրին պուշա-ղըյա գաթլ օլընմըլ տըր . մագթուլըն վալիտէսի՝ գօնթէս տը Շաթըվիւքս՝ պու

սասան կէտի զայս ու նապետիտ օլան էվաանը պէնտէն իսթէտի . . .

Զապթիյէ նազըրը շաշլըն շաշլըն թէքրար իտէրէք. — Գօնթէս տը Շաթը-
լիւքս՝ մի տէտինիզ :

Ատլիյէ նազըրը. — Եվվէթ . . . Պու միւքէտտէր վալիտէ պուրատա տըր, իճ-
րաի ատալէթ վէ ախըր ինթիգաթ թալէպ իտիյօր : Էկէր մուժաիլէյնա գատընը
գարշընըզա կէթիրէճէք օլուր իսէմ, նէ՞ ճէվապ վէրէճէքսինիզ. հէր վագթքի կի-
պի պիր շէյտէն խապէրինիզ օլմատըղընը, պիր շէյ եաբամատըղընըզա սէյյէյէ-
ճէքսինիզ, տէյի՞ մի :

Զապթիյէ նազըրը մէկուս պիր սուրէթտէ. — Աման եա Բապպի՛մ, պու նէ՛
տէհէթլի շէյ. պիր ճինայէթ տահա :

Ատլիյէ նազըրը. — Ընգապըզ գալմըշ պիր ճինայէթ տահա, Էվվէթ, նազըր
էֆլէտի : Զաթէն սօն ճինայէթլէրին քեաֆֆէսի տէ ճէգաղըզ գալմըշ օլտըղըն-
տան, միւթէճասըրը օլան հարամիլէր՝ տահա գիյատէ ճէսարէթ ալըպ, քէօր վէ
սաղըր պիր գապըթա հէյէթլին հիշ սայմայաճաղար տըր : Պունլար՝ ճէգասըզ գալ-
մալարընտան չըմարարագ, ֆիիլը լէզիլանէլէրինէ տէվամ իտէճէքլէր. պիզ տէ
եարըն՝ տիւնքինտէն տահա չօզ վէ տահա յտէհէթլի եէնի եէնի ճինայէթլէր խա-
պէր ալաճաղըզ :

Զապթիյէ նազըրը. — Ալիմ Ալլահ, նազըր էֆէնտի, Բարիզ հիշ պիր վագթ
շիմտիքի գատար էյի կէօզէթիմէմիշ տիր :

Ատլիյէ նազըրը. — Հագիգի տէյիլ, զահիրի պիր սուրէթտէ կէօզէթիմէ՛ք,
տէյիլ մի, մուճիպը խանտէ ու իսթինգա պիր սուրէթտէ նէգարէթ օլընմագ, տէ-
յիլ մի. զիրա հիշ պիր նէթիյէճէ հուսուլէ կէլմէյիպ, գաթիլլէրին իզի թօզու պիլէ
պուլընամամադտա տըր :

Զապթիյէ նազըրը. — Պու ճինայէթլէրին պիւսպիւթիւն պաշգա պիր սուրէթ-
տէ իճրա օլընտըղընը տա նագարը տիգըսթա պլմալը տըր : պու սէպէպտէն թա-
հարրիյաթը վագըա՝ նաիլը մուվաֆիթագիյէթ օլամայօր . . .

Ատլիյէ նազըրը. — Նէ՞ տիմէք իսթէյօրաընըզ :

Զապթիյէ նազըրը. — Տիմէք իսթէյօրըմ՝ քի, մէգքիւր ճինայէթլէր՝ պէնճէ
պիր տէլի, պիր մէրագլը թալաթընտան իճրա խալիմիշ օլուպ, պու շախ՝ կէօ-
րիւնիշտէ պիլա սէպէպ պէօյլէ պիր մուսմէլէտէ պուլընըյօր . . .

Ատլիյէ նազըրը. — Ֆիքրինիգի իյզահ իտինիզ . . .

Զապթիյէ նազըրը՝ եէքաիկէրլէրիլէ հիշ լապըթաի միւնասէպէթլէրի պուլըն-
մայան մագթուլլարըն նէ սուրէթլէ ճէրհ ու գաթլ օլընտըգալարընը վէ գաթիլին
պուլընարտան հիշ պիր շէյ զասպ ու սըրգաթ իթմէմիշ օլտըղընը մուլթասար պիր
սուրէթտէ նագլ աւ հիքնայէ էյլէտի : Նազըրը մուժաիլէյն՝ իսմինի ունութմըշ օլ-
տըղը ալիմ պիր հէքիմ թարաֆընտան պու պապտէ զապըթա լէիսինէ իթա իտիլ-
միշ օլան իյզահաթը թէքրար իլէ ատլիյէ նազըրընա պէյան ու թէֆհիմ իթտի :

Օգուչանլարըմըզա մալիւմ օլտըղը իւզրէ, զիքր օլընան ալիմ հէքիմ՝ տօգթօր
թօմբըն իտի :

Ատլիյէ նազըրը՝ պու հիքնայէյի տիւչարը տէհէթլ օլարագ քսթիւմ իտիյօր
իտի :

Հապթիյէ նազըրընըն հիքեայէսի խիթամ պուլտըգտա, ատլիյէ նազըրը տէ-տի քի,

— Գաթիլ իսթէր ֆէշնի պիր մէրազա, իսթէր սըրֆ տէլիլիկէ մէպնի պէոյլէ պիր հարէքէթտէ պուլընմըշ օլտուն, պու մուամէլէի ճանվէրանէ՝ պէհէմէհալ խիթամ պուլմալը տըր: Միւթէճասըրը վէ եախօտ միւթէճասըրլարը պուլմազ իշիւն սիզէ սէքիզ կիւն մէօհլէթ վէրիրիմ: Էկէր սէքիզ կիւնէ գատար ճանիլէրի պուլուպ թէվգիֆ իտէմէզ իսէնիզ, պէն սիզի ազլ իթմէմէք իշիւն սիզ քէնտինիզ իսթիֆանըզը վէրիրիզ . . .

Հապթիյէ նազըրը՝ պիր սարարըպ սիր գըզարարազ.— Գուտրէթիմին մաֆէվգինտէ սարֆը զայրէթ իտէճէյիմ, նազըր էֆէնտի. լաքին սիզ պու քէրրէ պէշիմ գուվէթլէրիմտէն պիրինի մահվ ու զաիլ իթտինիզ . . .

Ատլիյէ նազըրը.— Հանկըսը տըր օ՛:

Հապթիյէ նազըրը.— Մայէթ մէմուրիյնիմտէն հանկըսընա էն զլյատէ կիւվէնիր իտի իսէմ, անը պու քէրրէ էլիմտէն ալտընըզ . . .

Ատլիյէ նազըրը.— Րէյմօն Ֆրօմանթալը մը տիմէք իսթէյօրսընըզ:

Հապթիյէ նազըրը.— Էվվէթ, անը տիմէք իսթէյօրըմ. վազիֆլինին էն ազըրը օնա հէվալէ իտիմիշ օլուպ, պիլճիւմլէ թէհարրիյաթա գօմանտան նասպ օլընմըշ իտի, վէ գապըթա ռէիսինին օնա էմնիյէթի պէրքէմալ իտի . . .

Ատլիյէ նազըրը.— Շիմտի սիզէ մուամէնէթ իթմէք իսթէմէյօր մը:

Հապթիյէ նազըրը.— Սիզին էսնաի միւվասէլէթինիզտէ պէն տէ պու պապտէ քէնտիսինի սօրուշտըրմազտա վէ չտիտ պիր մուգավէմէթէ ուղլումազտա պուլընըյօր իտիմ:

Ատլիյէ նազըրը.— Քէնտիի օրատա՞ մը տըր:

Հապթիյէ նազըրը.— Էվվէթ, նազըր էֆէնտի:

Ատլիյէ նազըրը.— Պուրայա չազըրթընըզ պազալըմ. . . —տէյինճէ, զապթիյէ նազըրը պիր էլէքթրիզ չանը չալտը:

Սըր քեաթիպի անիտէ կէլտի:

Հապթիյէ նազըրը՝ քեաթիպէ.— Ֆրօմանթալը սուրայա կէօնտէրինիզ:

Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ էնտիչէ ու վէսվէսէտէն թիրիլ թիրիլ իթրէմէքտէ օլտըղը հալտէ հէման չաբուճազ իշէրի կիրտի, վէ քէմալը ինթիրամ վէ թէվազու իլէ վէ լաքին բէք օ գատար իսթիյարը մէզէլլէթ իթմէքսիզին էօնէ տօղրու էյիլտի:

Ատլիյէ նազըրը՝ Րէյմօնա խիթապէն.— Ֆրօմանթալ՝ սի՞զմիսինիզ, էֆէնտի, վէ տիւն իմզալանան աֆվնամէ սիզի՞ն մի տիր . . .

Րէյմօն.— Էվվէթ, էֆէնտիմ. հուզուրընըզա գապուլ օլընմազըղըմտան պիլլիսթիֆատէ, խաքիրայի ասիլանէնիզէ արզը չիւքրան վէ ուպուտիյէթ իթմէյէ միւսարէաթ էյլէրիմ:

Ատլիյէ նազըրը.— Իչպու չիւքրան վէ ուպուտիյէթի պանա իսպաթ իթմէք քէնտի էլինիզտէ տիր . . .

Րէյմօն.— Նա՞սըլ:

Ատլիյէ նազըրը.— Պու սըրատա Բարիզի տիւչարը խէվֆ ու տէհէթ իթմէքտէ օլան ճինայէթլէրին ֆալլէրինի պուլուպ օրթայա չըգարմաղա մէմուր օլմուչ-

սընըզ, ամսա պու տէֆա նաիլ օլտըղընըզ աֆվա իսթինատէն, մէմուրիյէթինիզ տէն իսթիֆա իթմէյէ վէ հաթթա պու կիւն թէրքը մէմուրիյէթ էյլմէկէ հազգընըզ վար տըր . . . Պու հազգտան իսթիֆատէ իթմէք նիյէթինտէմիսինիզ . . . աշըգտան աշըզա սէօյլէյինիզ, ճէվապ վէրինիզ :

Բէյմօն. — Էվվէթ, նիյէթիմ էօյլէ տիր, նազըր էֆէնտի . . .

Ատլիյէ նազըրը. — Էօյլէ իսէ տիյնէյինիզ, ինթիմալ քի պոռ պասպտէքի էֆքեարընըզ թաատիլ օլընաճազ տըր . . .

Բէյմօն՝ շիւպհէլի պիր թարգտա պաշընը սալատը :

Ատլիյէ նազըրը՝ սէօզիւնէ տէվաթ իլէ. — Սիզէ շուքը սէօյլէյէճէյիմ, Միւսիւ Ֆրօմանթալ . . . Սիզ բէտէրսինիզ, չիւնքի սիզ հըսսիյաթը միւշֆիզանէի բէտէրանէնիզէ իսթինատէն աֆվընըզը թալէպ իթմիւսինիզ տիր, պէն տէ պու չէֆա. գաթը բէտէրանէնիզին սուրէթը ըզհարընտան միւթէէսսիր օլարագ Իսթիտանըզը գապուլ իթմիւսիմ տիր . . . Իմտի կիզլի պիր գաթիլ թարաֆընտան էվլատլարընա թէհտիտ օլընան անա վէ պապալար նամընա, սիզտէն պիր պէօյիւք ֆէտաքեարըզ թալէպ իթմէյէ, պոււնճա էհէմիյէթ վէրմէքտէ օլտըղընըզ հուրիյէթը թամ մէտէն պիր գաջ կիւն ֆէտա իթմէնիզի թէքլիֆ էյլմէկէ կէլտիմ . . . Տիւշարը հիւզն ու տէհէթ օլան ֆամիլեալար նամընա գալպինիզէ տապէթ օղլուրըմ . . . Սայէնիզտէ գանուընը զալէպէ իտէճէկի կիւնէ գատար մէվգիի հարպընըզտա գալմանըզը թալէպ իտէրիմ . օ կիւն տէ շիւպհէսիզ ուզագ տէյիլ տիր . օ զէման հագիգաթէն վաճիպէի զիմմէթինիզի իյֆա իթմիւ օլաճագտընըզ, Պու թալէպիմէ ճէվապըր բէտտ մի վէրէճէքսինիզ, միւսիւ Ֆրօմանթալ :

Բէյմօն՝ պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթրէյօր իտի :

Սատէլիկիլէ պէրապէր պիր լիստնը պէլաղէթլէ քէնտիսինէ իյրատը քէլամ իտէն պու սէտա՝ գալպինտէ պիր հէյճճանը աղիմ հաւսուլէ կէթիլիյօր իտի :

Պէօյլէ պիր թալէպէ գուլագ ասմամագ օլապիլի՞ր մի իտի :

Լաքին Բէյմօն գարաիսըզ պիր հալտէ պուլընըյօր իտի . օղլուընը խաթըրընա կէթիլտիքճէ իպրազը թէլէտտիւտ իտիյօր իտի :

Ջապթիյէ նազըրընըն օտասը իլէ սըր քեաթիպինին օտասը տրտաընտա պուլընըպ Բէյմօնըն իչէրի կիրէր իքէն թէքմիլ դարամամըզ օլտըզը գաբոն՝ օ սըրա. տա պիրտէն պիրէ աշըլտը վէ պիր տէլիգանլը իչէրի կիրաի :

Պու տէլիգանլը Բօլ իտի . նիտա իտէրէք տէտի քի :

— Գապուլ իտինիզ, պապաճըղըմ, գապուլ իտինիզ . . . պու սիզին վագիֆէնիզ տիր . . . Սիզի պու քէրրէ պանա իատէ իտէնլէրէ պէն տալի աղըր չիւքրան վէ միննէթտարի իթմէք իչիւն սիզինլէ պէրապէր իճրաի մուամէլէ իթմէք իսթէրիմ . . .

Բէյմօն՝ բէք զիյատէ միւթէէսսիւր օլարագ. — Էվլատըմ . . . էվգատըմ . . . նէ՞ տիյօրսըն, նէ՞ իսթէյօրսըն . . .

Բօլ. — Պէն տէ սիզինլէ պիրլէչիպ, օ ալչագ գաթիլէրլէ բէնչէլիլէք իսթէրիմ :

Պիր գատըն օէսի. — Պէն տալի օրիլինլէ պէրապէր օլտագ իսթէրիմ, Բէյմօն. — տէտի վէ սիւշգն պիր գարուտան իչէրի կիրմիլ օլմն գօնթէս տը Շաթըլիւք՝ Ֆրօմանթալա եազլաշնորագ անըն էլլէրինի թութտու :

Րէյմօն իլէ Բօլ՝ հայրէթլէ .— Մատամ տը Շաթըլիւքս . . .

Գօնթէս .— Էվմէթ, Էվմէթ, մէկուս պիր վալիտէ քի, արթըգ սիգտէն պաշ-
գա քիմսէյէ կիւվէնմէզ վէ քէնտիսինէ իմտատ վէ մուսվէնէթէ միւսարէաթ իթ-
մէնիգի քէմալը թէգարրու իլէ սիգէ ըէճա ու նիյալ իտէր . . .

Բօլ՝ էնտիչէ իլէ .— Մատամ, նէ՞ օլտու սիգէ :

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս՝ աղլայարագ .— Ֆապիէն զայպ օլտու, օրթատա եօգ
. . . զալիսա էօլմիւշ տիր . . .

Բօլ .— Ֆապիէն զայպ օլտու մը . . . զալիսա էօլմիւշ մի :

Գօնթէս .— Պիւթիւն կէճէ քէնտիսինէ պէքլէտիմ . . . Տիւն ագչամ Ժիմնազ
թէաթրօսընտա պիրինճի տէֆա օլարագ իճրա իտիլէն պիր թէաթրօ օյուենընը սէյր
ու թէմաշա իթմէք իւզրէ էվտէն չըգտը կիթտի . . . պաշգա եէրէ կիտէճէքտի
տէ պուենը սէթր իթմէք իչիւն թէաթրօյա կիտէճէյիմ տիմէտի . . . սահիհէն Ժիմնազ
թէաթրօսընտա իմիշ, քէնտիսինի օրատա կէօրէն վար տըր . . . ահիպպասընտան
իքի քիչիյէ սիւվալ իթտիմ, օրատա կէօրտիւքլէրինի պանա սէօյլէտիլէր . . . կէ-
ճէ տիյարտա գալտը, էվէ կէլմէտի . . . պուենըն սէպէսի անլաշըլմազ պիր շէյ տէյիլ,
իհթիմալի վար պիր շէյ տիր : Լաքին ըէք գիյատէ կէճիքթիկի իչիւն էօլմէսէմ սիլէ
ազըլմը զայպ իտէճէկիմի պիլտիկի հալտէ պու սասահա գատար էվէ ալտէթ իթ-
մէմէսինէ պազըլըր իսէ, մութլագա էօլմիւշ օլմալը տըր, զիրա ալէմտէ հիշ օլիր
շէյ, հաթթա պիր գարը պիլէ, քէնտիսինէ պէօյլէճէ վալիտէսինի ունութտըրա-
մազ Գէնտիսինի յարայօրըմ . . . սաղ սէլիմ էլիմէ կէչիւմէսինի ճէնապը Հագգա տուվա
վէ նիյալ իտիյօրըմ : Ալլահ պու տուվալմը գապուլ իտէճէ՞ք մի տիր . . . ատիլյէ նա-
գըրը էֆէնտի իլէ պէրապէր կէլտիմ . . . պուրատա իտիմ . . . սէօյլէնէն սէօյլէրի
իչիթտիմ, սէսինիգի թանըտըմ, վէ իչէրիմտէն էօյլէ կէլտի քի, էկէր հէնուզ պիր
շէյ օլմամըշ վէ վագթ կէչմէմիլ իսէ եալընըզ սիգ օղլումը սաղ սէլիմ պանա թէս-
լիմ իտէպիլէճէքսինիզ, վէ էկէր վագթ կէչմիլ իսէ պիլէ, հիշ օլմագուա զարազ ու
ինթիգամըմը ալաճագսընըզ :

Բօլ .— Մատամ, իւմիտինիգի գաթ իթմէյինիզ . . . Ալլահ ըէտէրիմէ եարտըմը
օլաճագ վէ Ֆապիէնի սաղ սէլիմ սիգէ թէսլիմ իթտիլէճէք տիր :

Րէյմօն .— Մատամ, պէնիմ էվլատըմը սիգ կէօզէթլէտինիզ . . . սէվիլիւլիւ
պէտպալսթ գարըմըն սօն նէֆէսինի սիգ գապուլ իթտինիզ . . . Պու շէյլէր խաթ-
րըմա կէլտիքճէ, ըէճալարընըզ մուգալէմէթ իթմէք էլիմտէն կէլմէզ, Հուրրիյէ-
թը մուսմէլէմի էլէ կէչիւտիմ, Լաքին վապիֆէի միւնէթտարի իլէ հէնուզ միւքէլ-
լէֆիմ : Մէվգիի հարպըմտա գալաճագըմ . . . մախտուլընըզ սաղ վէ եա էօլիւ օլա-
րագ սիգէ իատէ, վէ Բարիլի գալուրմագտա օլան աշագ գաթիլլէրի եէտը առա-
լէթէ թէսլիմ իթտիքտէն սօնդրա մէվգիի հարպըմը թէրք իտէճէյիմ :

Գօնթէս .— Թէչէքքիւր իտէրիմ . . . Թէչէքքիւր իտէրիմ . . . Ահ, Րէյմօն,
պէնի եիւզ իւսթիւ պրագըպ կիթմէյէճէկիինիգէ էմին իտիմ :

Ատիլյէ նագըրը՝ ըիգգաթը գալպ իլէ .— Պու մուսմէլէնիզ ըէք խայրը պիր
մուսմէլէ տիր . . . Ֆրօմանթալ, սիգ էյի եիւրէքլի պիր առամսընըզ . . .

Ջապիլյէ նագըրը .— Էօյլէնտէն սօնդրա պուրայա կէլինիզ, Ֆրօմանթալ . . .
Լազըմ կէլէն թէտապիրը մուէսսիրէյի գարարլաշտըրալըմ . . . Շիմտի չուենարը ա-

լընըզ, պուշկար սիզին ափշնամէնից տիր . . . Պէօյլէ պիր լուծֆա նէ՝ տէրէճէ
լայըգ օլտըղընըզը շիմտի խապաթ իթտինիզ . . .

Րէյմոն Թրոմանիթալ՝ զապթիյէ նազըրընըն քէնայէ ուզաթտըղը քեաղըտը ա-
լըպ պուս իթտիքտէն սօնդրա, պապա օղուլ պիրպիրինի գուհաղլայարագ մէսեր-
րէթլէրինտէն նաչի կէօզ եաչլարը տէօքտիւլէր :

Ատլիյէ նազըրը՝ գօնթէս տը Շաթըլիւքսէ պազը թէսէլլիպալիւ սէօզլէր սէօյ-
ղէտիքտէն սօնդրա հէրսինի տէ եօլա գօյտու, վէ Բօլ՝ մուսաիլէյա գօնթէսի գօ-
նաղընա գատար կէօթիւրմէկէ մէմուր օլտու :

Մէրգոււմ տէլիգանլը՝ պու վազիյֆէյի իյֆա իթտիկի սըրատա, բէտէրի Րէյ-
մոն տա պիր չօգ զապթիյա մէմուրլարըյլա պուլըչմաղա գարար վէրմիլ օլտըղը
Սէն-Լուի ատասընտաքի խանէսինէ ափտէթ ու ազիմէթ էյլէտի :

54

Ատլիյէ նազըրը սիր գաչ տագիգա գատար տահա զապթիյէ նազըրըյլա գալտը :
Պու իքի նազըր՝ Աթան Հալա վասէթասըյլա Բարիգին պաչընա կազէթալա-
րընա թէսիլի իթմէք, վէ իսմի վէրիլմէքսիզին պալատէ զիքր օլընան կազէթատա
միւնտէրիճ վագաալարը պիր աէրէճէյէ գատար թէքզիպ էյլէմէք իւզրէ միւթթէ-
ֆիգէն պիր Փգրաի րէսմիյէ թանգիւմ էյլէտիլէր :

Ինթիմալ քի օգույանլարըմըզ՝ պիր նիյէթը մախսուսէյէ մէպնի կիզլի սագլա-
մագ իսթէնիլէն պիր մատտէ հազըրնտա մէզըիւր կազէթանըն նասըլ օլուպ տա
օ գատար սահիհ մալիւմաթ ալապիւտիլինէ մէրադ իտէրլէր :

Պու մէրադլարընը տէֆ իթմէք իչիւն մուսթասար պիր իյգահաթ իթասընա
միւսարէաթ իտէրիզ :

Տայմա թագէ հափաթիս արայան մուսպիրլէր՝ Շուազի-լը-Րուա չըմէնտըֆէ-
րինտէքի գագայը մութլագա խապէր ալաճագլար իտի :

Պու մուսպիրլէր՝ Րընէ Լապառըն նաչէսի Բարիգէ կէթիլիլմիլ օլտըղընը տու-
յարագ, ճէնագէ կիւնիւնտէ էօլիւ էվինէ կիթմիլլէր վէ քէմալը մէհարէթլէ Մա-
տամ Լապառըն պէսլէմէսինտէն ախզը մալիւմաթ իտէպիլմիլլէր իտի :

Պու պէսլէմէ՝ իլք ագչամը էօլիւնին օտասընտա զապթիյա րէիսի իլէ բօլիս
գօմիսէրի վէ տօգթօր Թօմըսըն վէ սաիրէ միյանընտա ճէրէյան իտէն միւքեալէ-
մէյի իչիթմիլ օլտըղընտան, հէր իչիթտիկինի մուսպիրլէրէ նագլ իթմիլ իտի :

Իչթէ օ մուհիպը հէյնան պէնտ պուստան նէչէթ իթմիլ օլուպ, • կիւնիւ
մէզըիւր կազէթա րէք չօգ թապ օլընմըլ տըր :

Էսիլի տօսթըմըզ Լա Ֆուին՝ եարասընը թէտալի իթտիրմէք իւզրէ գալգըպ
էճգաճըյա կիթտիկի կիւնտէն պէրու նէ՝ օլմուլ, նէ՝րէտէ գալմըլ իտի :

Պու զամըզ վէ Փիօզօֆ պալըգ ավճըսը՝ սանտալընը սուտան չըգարըպ Եիւզ-
տիրմիլ, վէ ալ թագըրմլարընը եէնիտէն տիւզմիլ սըրասընա գօյմուլ իտի :

Պատէհու թէքրար քէնտի հէր վագթի իչիլի մէշղուլ օլուպ, Լաքին քէնտիյի
Եօրմագտան սագընըյօր իտի, զիրա չօգ գան կիթմիլ օլտըղընտան հէնուզ թէքմիլ
էյի օլմամըլ վէ էրէիճէ գայըֆ գալմըլ իտի. Լաքին Լա Ֆուին՝ օլթասընըն էն ուզ

Ֆառ հարեքէթըրինի կեօզէթէմէքլէ պերապէր ասղը ինթիզամ խիւլեալարնա տախի տալմագտա վէ քէնտի դաթիլինի սլուլմագ իշիւն զիհնինի թըրմալայը պիւնասիպ սիր չարէ արամագտա իտի :

Պիր վագաաի խուսուսիյէ՝ ագլընտան հիչ չըգմայըպ, քէնտի պիլճիւմլէ թէֆէքբիւրաթընա պիր նէվի միլ մագամընտա պուլընըյօր իտի :

Պու վագաա՝ միտալեանըն սըրգաթը իտի :

Թէամմիւտէն իճրա օլընտըղը տէրքեար օլան պու սըրգաթ՝ չիւպհէրիզ ճինալաթը վագընանըն սէպէպը եէկեանէսի իտի :

Լա Ֆուին՝ Ամէտէ Տիւվէրնուա իլէ տիւպէր Վիրժինիյի տիւչիւնէրէք քէնտի քէնտինէ տիյօր իտի քի :

— Եէք եէնի պիր սանտայա գայը շու չիւրիւք սանտալըմլա պահս կիտէրիմ քի, պիւթիւն պու ճինայէթլէր եալընըզ պիր հայլազ չաքգընըն իշի տիր, Իքի օմուղըմըն արա եէրինէ քէմալը մէհարէթլէ պուչաղը սօգան օ սաթթէ Փապրիգա իշիսի տախի Տիւվէրնուա իլէ Վիրժինիյի գաթլ իտէն այնը ճանի օլտըղընա պէնճէ գէրրէ գատար չիւպհէ եօգ տըր :

Լա Ֆուին՝ Գրէթէյլտէ պիր շարապճը տիւքեանընտա թաամ իտէր իքէն, ճինայաթը մէզբիւրէյի եազան կազէթա կեօզիւնէ իլիշիպ, ալտը ճինայէթ պէնտինի տէրագապ օգուտը, վէ քէնտիսի վէ Ամէտէ Տիւվէրնուա կիպի գօնթ տը թօնէրիէօնըն վէրէսէսինտէն պուլընան Բընէ Լապառըն իսմինի տախի մագթուլլար միյանընտա օգուլընճա տիւչարը իսթիլլապ վէ թէաճճիւպ օլտու, վէ չիւպհէսի թէքմիլ տէֆ օլուպ թէմամըյլա ինանմաղա պաշլատը :

Լա Ֆուին քէնտի քէնտինէ. — Պէն տիյօր ըտըմ ամմա . . . Կիւն կիպի աշիքեար պիր շէյ տիր քի, գօնթըն վէրէսէսինտէ պուլընան միտալեալարը սըրգաթ իթմէք իշիւն մէրգուլմանը գաթլ իտիյօրլար . . . Լաքին պու միտալեալարը ալըպ նէ՞ եառապիլիլէյ . . . Պագալըմ, սօնը նէ օլաճաղընը Էլպէթթէ կէօրէճէյիզ . . . Պէնիմ պիր ֆիքրիմ վար, վէ գաննըմ պու ֆիքրիմ չօգ եօլընտա տըր . . .

Պուլըն տիյէրէք Լա Ֆուին սանտալընա պինտի, Մարն ըրմաղընըն էօթէ եագաաընա կէչտի վէ Բօլ Ֆրօմանթալըն իգամէթ իթտիկի քիւչիւք խանէյէ ազիմէթ էյլէտի :

Մէրգուլըն իսթիլար վէ սատըգ խըտմէթճի գարը գապուլ իտէրէք, տէտի քի,

— Վայ, սի՞գ միսինիլ, Միւսիւ Պուլնուա :

Լա Ֆուին. — Էվլէթ, պիղզաթ պէն քէնտիմիմ, Մատլէն գատըն . . .

Մատլէն. — Տէլիգանլը էֆէնտիմի՞ մի կէօրմէյէ կէլտինիզ . . .

Լա Ֆուին. — Էվլէթ, Մատլէն գատըն . . . Միւսիւ Բօլ պուրատա եօգ մը Մատլէն. — Խայր, չիմտի եօգ :

Լա Ֆուին. — Բարիգտէ՞ մի տիր :

Մատլէն. — Էվլէթ, Բարիգտէ տիր . . . Բէլտէրի Մ. Ֆրօմանթալ՝ սէյահաթտան ալտէթ իթմիլ օլտըղընտան, պու սապահ Բարիգտէն պիր թէլէկրաֆ եազըպ քէնտիսինի իսթէմիլ իտի . . .

Լա Ֆուին. — Վայ աքսի չէյթա՛ն . . . Մատլէն գատըն, աճասլու պու ագչամ Մ. Բօլ ալտէթ իտէ՞ր մի տէրնին . . .

Մատչեն.— Բէք ուսմամ . . .

Լա Ֆուին.— Վա՛յ, պու պիւսպիւթիւն ֆէնա պիր խապէր տիր:

Մատչեն.— Քէնտիսինէ աճէլէ պիր սէօյլէյէճէյինի՞զ մի վար իտի:

Լա Ֆուին.— Էվվէթ, բէք աճէլէ պիր սէօյլէյէճէյինի վար իտի. էկէր միւնա-
սէպէթսիզ տիւլմէզ իսէ, Բարիզտէ քէնտիսինի նէրէտէ պուլապիլէճէկիմի սէօյլէ-
յէպիլի՛րմիսինիզ, Մատչեն գատըն . . .

Մատչեն.— Պուստա հիչ պիր միւնասէպէթսիզլիք եօգ տըր . . . Քէնտիսինի
Բարիզտէ Սէն-Լուի-գ'ան-Լ'իլ սօգաղընտա բէտէրինին 18 նօմէրօլը խանէսինտէ
պուլուրսընըզ:

Լա Ֆուին.— Թէչէքքիւր իտէրիմ, Մատչեն գատըն . . . Ըրմաղըն եինէ օ
պիր Թարաֆընա կէչիպ տէմիր եօլ գաթարընա ըաքիպ օլուր կիտէրիմ . . . —
տիյէրէք Ֆրօմանթալըն Գրէթէյլտէքի խանէսինտէն չըգըպ աճէլէ իլէ սանտալը-
նա կիթտի:

Սաաթ օն պիրի չէրեէք կէչէրէք Բարիզէ միւվասէլէթ իթմիչ իտի:

Էօյլէնէ օն տագիգա գալարագ Բէյմօն Ֆրօմանթալըն իգամէթ իթտիկի խա-
նէյէ տուխուլ իտիյօր իտի:

Լա Ֆուին՝ գաբուճը գարըյա խիթապէն.— Միւսիւ Բօլ Ֆրօմանթալ պուրա-
տա՞ մը տըր, լութֆէն սէօյլէ՛րմիսինիզ:

Գաբուճը գարը.— Պապասըյա պէրապէր տիչարը չըգտը, էֆէնտի:

Լա Ֆուին.— Նէ՞ վագթ ափտէթ իտէճէկինի սէօյլէյէպիլի՛րմիսինիզ, սէվկիւ-
լիւ մատամ:

Մատչեն.— Ա՛հ, նէ վագթ կէլէճէկինի պիլմէյօրըմ: Պու էսնատէ էվտէ թա-
ամ իթմէզլէր. լաքին բէտէրի Ֆրօմանթալ հէման տայմա սաաթ աէօրթ ըատտէ-
լէրինտէ էվէ կէլիւր . . . օ վագթ կէլիպ պուլապիլիւրսինիզ . . .

Լա Ֆուին.— Թէչէքքիւր իտէրիմ, սէվկիւլիւ մատամ . . . Եինէ օղրարամ.—
տիյէրէք, պօչա չըգտըղընա պիր ազ միւնֆէիլ օլտըղը հալտէ գաբուճը գարըյը
սէլամլայըպ միւֆարէգաթ իթտի վէ վէ ափլուտան կէչիպ սօգաղա չըգտը:

Պիր տէ օրատա պիրտէն պիրէ տուրուպ, եիւլիւնտէ պիր ալամէթը մէսէր-
րէթ նիւմայան օլտու:

Լա Ֆուին՝ սօգաղա չըգտըղը սըրատա Բէյմօն Ֆրօմանթալըն՝ արապա գաբու-
սընտան քէմէր ալթընա կիրմէքտէ օլտըղընը կէօրիւչ իտի:

Բէյմօն՝ գապթիյէ նէգարէթինտէն ափտէթ իտիյօր իտի:

Պու գաթ՝ աֆմնամէսինի ճէպինէ գօյմուչ օլտըղընսան, եիւլիւ կիւլմէքտէ
պուլընըյօր իտի:

Լա Ֆուին՝ մէրգուճը կէօրիւնճէ, շարգասընը չըգարըպ օնա տօղրու կիտէ-
րէք.— Սապահլար խայր օլտուն, միւսիւ Ֆրօմանթալ . . .

Բէյմօն.— Սապահլար խայր օլտուն, օղլում:

Լա Ֆուին.— Ինթիմալ քի պէնի թանըմազսընըզ, միւսիւ Ֆրօմանթալ:

Բէյմօն.— Պիլաքիս պէն սիզի բէք էյի թանըրմ.— . . . իսմինիզ Պուլնուա տըր,
վէ պուստան պիր գաչ հաֆթա մուգատտէմ Յօվէլ նամընտա պիրինին ճէսէտինի
Սէն նէհրինտէն չըգարմաղա սիզ մուսվէնէթ իթտինիզ . . .

Լա Ֆուին. — Էվվէթ, տօղրու տըր. . . Էօյլէ իսէ գուզվէի հաֆըզէնիզ Թէ-
մամըյա եէրինտէ օլըրըղնա իֆթիխար խտէպիլիրսինիզ, միւսիւ Ֆրօմանթալ. —
տէտիքտուն սօնդրա ալշաք պիր սէս իլէ քէնտի քէնտինէ. — Էֆքեարըմ հիշ եան-
լըշ տէյիլ իմիշ. . . միւսիւ Բօլըն պապասը պիր խաֆիյէ տիր. . . Եէ՞ եարար-
սըն, իշ պէօլլէ տիր. . . Պէն ալիմ ալլահ բէյտէրբէյ գուրնազլանըյօրըմ. . . —
տէտի:

Բէյմօն. — Պուրատա պէնի՞ մի արամաղա կէլտինիզ:

Լա Ֆուին. — Էվվէթ, միւսիւ Ֆրօմանթալ, պիզգաթ սիզի արամաղա կէլ-
տիմ. . .

Բէյմօն. — Էյ Եէ՞ իսթէրսինիզ. . .

Լա Ֆուին. — Սիզինլէ գօնուշմաք ինթէրիմ, միւսիւ Ֆրօմանթալ:

Բէյմօն. — Պէնիմլէ գօնուշմա՞ք մը. Եէ՞ չէյ իւզէրինէ:

Լա Ֆուին. — Պէօյլէ չէյլէր ալլուներն օրթա եէրինտէ սէօյլէմէզ. . . Սի-
զինլէ գօնուշմաք իսթէրիմ ամմա օտանըզտա եալընըզ իքիմիզ պուլընմալըզ. . .

Բէյմօն՝ բէք զիյատէ իսթիղրապ իտուպ, պու տէլիգանլընըն քէնտիսինէ սէօյ-
լէյէճէք Եէ լազըրտըսը օլտըղընը քէշֆ իտէմէյէրէք. — Էօյլէ իսէ եօգարը չըզը-
նըզ, տէլիգանլը. . . — տէտի:

Լա Ֆուին՝ Ֆրօմանթալըն արգասը սըրա եիւրիւտի վէ Ֆրօմանթալ՝ մէրգու-
մը Թաալ օտասընա կէօթիւրիպ օրատա պէր վէճհը աթի միւքեալէմէյէ կիրիշտի:

— Իշթէ պուրատա արգու իթտիկինիզ վէճհլէ իքիմիզ եալընըզըզ. . . Պէնտէն
պաշգա քիմսէ սէօյլէտիկինիզի իշիտէմէզ. . . Օթուրընըզ տա Եէ սէօյլէյէճէք ի-
սէնիզ սէօյլէյինիզ:

Լա Ֆուին՝ պիր սանտալեա ալըպ օթուրարաք. — Էվվէլա չուներ պիլմէլիսինիզ,
միւսիւ Ֆրօմանթալ, քի պէն օղլուներըն արգատալըյմ. . .

Բէյմօն. — Բօլըն արգատալը՞ մը, սի՞զ մի:

Լա Ֆուին. — Էվվէթ, միւսիւ Ֆրօմանթալ. . . Օլթայա եէմ Թազմայը պէն
օնա էօյրէթիպ ուսթա պիր պալըզ ալճըսը իթտիմ վէ Բօր-Գրէթէյլ հէվալիսինտէ
Մարն ըրմաղընըն էյի եէրլէրինի պէն օնա կէօսթէրտիմ. . .

Բէյմօն. — Պիր ուսթա պալըզ ալճըսը իշիւն սէօյլէտիլէր իսէ, սիզսինիզ,
էօյլէ՞ մի. . . բէք ալշա. . . պիլիրիմ. . . Շիմտի սատատա կիրիշինիզ վէ միւմ-
քին մէրթէպէ մուխթասար սէօյլէյինիզ, զիրա միւսթաճէլ իշիմ վար տըր. . .

Լա Ֆուին. — Պու Ֆէնա՞:

Բէյմօն. — Նի՞շիւն:

Լա Ֆուին. — Ձիւնքի սիզէ սէօյլէյէճէյիմ չէյ բէք ճիտտի վէ աղըր պիր չէյ
օլուպ, ինթիմալ քի պիր ազ ուզուեն օլաճաք տըր. . .

Բէյմօն. — Էկէր ճիտտի վէ աղըր պիր չէյ իսէ, սօնընա գատար տիգգաթլա
սիզի տիյնէյէճէյիմ, լաքին վազթ կէշիրմէյինիզ:

Լա Ֆուին. — Պաշայօրըմ. . . Սիզ չօք չէյ պիլիրսինիզ, միւսիւ Ֆրօմանթալ,
լաքին պէնիմ Միւսիւ Բօլ կիպի միւթէվէֆա գօնթ տը Թօնէրիէօնին պիր վարիսի
օլտըղըմը չիւպհէսիզ պիլմէզսինիզ. . .

Բէյմօն. — Ֆիլհադիգա պիլմէյօր ըտըմ. եախօտ տահա տօղրուսը ունութմըշ
ըտըմ. . . Սէօզիւնիզէ տէվամ իտինիզ. . . — տէտի:

Բէյմօն Թրօմանթալ՝ Լա Ֆուրնին պէյանաթընը իշխողինձէ, բէք զիյատէ մէ-
րազ իտուպ, մէրգուժն իֆատէսինի քէմալը տիգգաթլա տիյնէմէկէ գարար վէրտի :

Լա Ֆուրնին՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ .— Խիւլասաի քէլամ, պէնիմ տէ օղլունըզ
իւպի վէ ալթընճը տաիւրէ տաիւրինտէ 1860 սէնէսինին մարտը 10ընտա տօղմուշ օլան
տիկէր էֆուատ կիպի պիր միտալեամ պուլընըպ, սիննը ըիւշտէ պալիզ օլտըղըմտա
մըգտարը մալիւմիմ օլմայան վէ լաքին չօգճա օլտըղը ըիւլայէթ օլընան պիր մէպ-
լալը ախգ ու գապզ իթմէք իւզրէ մէգքիւր միտալեայը գօնթա վէ եախօտ գօն-
թըն մուգափէլաթ մուհարրիրինէ թագտիմ իտէճէքտիմ :

Բէյմօն՝ սէօզիւնի քէսէրէք .— Գօնթըն վէֆաթ իթտիկինի էլպէթթէ պի-
ւիրսինիզ :

Լա Ֆուրնին .— Պիլիրիմ :

Բէյմօն .— Վասիյէթնամէսինին սըրգաթ օլընտըղընը տա պիլի՞րմիսինիզ .

Լա Ֆուրնին .— Միւսիւ Ֆապիէն տը Շաթըլիւքստէն իշիթտիմ :

Բէյմօն .— Տիմէք արթըզ իւմիտիկի գաթ իթմիւսինիզ, տէյիլ մի :

Լա Ֆուրնին .— Ինթիմալ քի էօյլէ :

Բէյմօն .— Նա՞սըլ, ինթիմալ քի էօյլէ տիմէքլէ նէ՞ տիմէք իսթէյօրսընըզ :

Լա Ֆուրնին .— Շունը տիմէք իսթէյօրըմ քի, միւթէվէֆա գօնթ տը Թօնէրի-
էօնին վասիյէթնամէսի վագըա չալընմը տըր ամմա վէրէսէսինէ պրագտըղը սէր-
վէթ ումմամ քի չալընմը օլտուն, վէ զաննը աճիգանէմէ կէօրէ պիլճիւմէ միտալ-
եալար պիր արայա կէթիլիլինէ, իւզէրլէրինտէքի եագըլարտան՝ սէրվէթը մէգ-
քիւրէ պուլընապիլիր . . .

Բէյմօն՝ Լա Ֆուրնին լագըրտըյը նէրէյէ պաղլայաճաղընը ախլամաղա բէյտէր-
բէյ մէրագ իտէրէք .— Պէն պուլնը գաթէն տիւլիւնտիմ . . .

Լա Ֆուրնին .— Պէնիմ էֆքեարըմմա, վասիյէթնամէտէ պու իշ եագըլմըշ օլմալը
տըր, վէ մէգքիւր վասիյէթնամէյի չալան չախս՝ միտալեալարըն համիլլէրինի էօլ-
տիւրէրէք վէ եախօտ էօլտիւրմէյէ չալըշարագ մէգքիւր միտալեալարըն էլէ կէշիր-
մէյէ չալըշօր . . .

Բէյմօն Թրօմանթալ գուլագ գապարթտը :

Պիրտէն պիրէ էօյլէ զանն իթտի քի, Լա Ֆուրնին՝ օ զէմանա գաաար գարալը
օլան պիր ուֆուգը քէնտի էօնիւնտէ աշմագ իւզրէ պուլընըյօր վէ նիհայէթ գա-
րանըգտա բարլագ պիւ, նօգթա գուհուր իտիյօր իտի :

Բէյմօն՝ պիր հըզ իլէ .— Պու էֆքեարընըզ նէտէն իյճապ իտիյօր :

Լա Ֆուրնին .— Պու էֆքեարըմըն նէտէն իյճապ իթտիկի՝ աշիքեար պիր շէյ
տիր, Միւթէվէֆա գօնթըն վէրէսէսինտէն պիրի պուլընան Աւէտէ Տիւվէրնուա
իլէ միտալեալարըն իւզէրինտէ թաշըյան մաշուգէսի տիւպէր Վիրթինի էօլտիւրիլ-
վիշ օլուպ, մէգքիւր միտալեա պուլընմամը տըր . . . Բընէ Լապառ գաթլ օլըն-
մըզ վէ անըն տա միտալեալարըն զայպ ու նապէտիտ օլմուշ տըր . . . Քէզալիք պէնի
տաիւրի էօլտիւրմէք իսթէտիլէր վէ միտալեայը չալտրար . . .

Բէյմօն՝ եէրինտէն սըշրայարագ .— Սիզի էօլտիւրմէք մի իսթէտիլէր :

Լա Ֆուրնին .— Ալիմ Ալլահ՝ . . . Նիլանէսի սըրթըմտա տուրույօր վէ տահա
ուզուն միւտտէթ տուրաճագ տըր :

Րէյմօն. — Նէ՞ վաղթ օլտու պու :

Լա Ֆուին. — Տէօրթ կիւն վար տըր :

Րէյմօն. — Նէ՞րէտէ :

Լա Ֆուին. — Մարն ըրմաղը իւղէրինտէ . . . Գրէթէյլէ բէք եագըն պիր եէրտէ :

Րէյմօն. — Գաթիլ քի՞մ իտի :

Լա Ֆուին. — Հիշ թանճամորղըմ , կէօրմէտիկիմ պիր չարգըն օլուպ , պիր ֆապրիգա ամէլէսի գըյաֆէթինէ կիրմիշ վէ պալըգ ալը մէրաղըսը կիպի պալըգ ալլամաղա կէլմիշ իտի , վէ հագիգաթէն պէնիմ գատար էյի պալըգ ալճըլըղը պիլիյօր իտի :

Րէյմօն. — Իշ նա՞սըլ օլտու պագալըմ :

Լա Ֆուին. — Հիքեայէ շու տըր. — տիյէրէք , օգույանլարըմըգա մալիւմ օլան վագաայը թաֆսիլէն նագլ ու հիքեայէ իթտի :

Րէյմօն՝ պիր հէյէճանը ազիմէ մէրգուճը տիյնէյօր իտի :

Լա Ֆուին՝ հիքեայէսինի պիթիրտիքտէն սօնղրա տէտի քի ,

— Սիգ՝ միւթէվէֆա գօնթ տը Թօնէրիէօնին վէրէսէսինտէն պիրինին բէտէրի օլտըղընըգտան , օղլունըղը էյիճէ կէօղէթմէնիզի իթթար իթմէյէ կէլտիմ , գիրա օղլունըղ՝ պէնիմ հէմ արգատաշըմ վէ հէմ շահիրտիմ տիր . . . Աճապա քէյֆիյէթի գապըթայա տա խապէր վէրսէ՞մ մի . . .

Րէյմօն. — Զապըթա խապէրտար օլտու . . . պէն գապըթա միւֆէթթիլիյիմ . . .

Լա Ֆուին՝ քէնտի քէնտինէ . — Բէք ալէա . . . իլիմ օլտու . . .

Րէյմօն. — Պանա միւրաճաաթ իթտիկինիզէ էյի եաբտընըղ , տօսթըմ . . . Իհթիմալ քի պէնիմ բէք միւշքիլ օլան մէմուրիյէթիմտէ պանա պէօյիւք պիր մուա վէնէթտէ պուլընմըղ օլաճագսընըղ . . .

Լա Ֆուին. — Գաթիլլէրի արա՞յօրմըսընըղ , միւսիւ Ֆրօմանթալ :

Րէյմօն. — Էվվէթ . . . Հայլաղ գաթիլլէրին՝ եալընըղ գօնթ տը Թօնէրիէօնին վէրէսէսինէ ֆէնալըգ իթմէք իսթէտիքէրինէ չիմտի գանի օլտըմ . . . Ամէտէ Տիւվէրնուա , պուլըն միտալէտսընը համիլ օլան տիլպէր Վիրժինի . . . Րընէ Լապառ . . . տէօրթ կիւն ագտէմ սիզ , վէ նիհայէթ տիւն Ֆապիէն տը Շաթըլիւք . . .

Լա Ֆուին՝ տիւչարը տէհէթ օլարադ . — Նէ՞ , միւսիւ Ֆապիէ՞ն տէ մի . . . օ՞ տախի գաթլ օլընմըղ տըր :

Րէյմօն. — Էօլմիւշ օլտըղը հէնուգ իսպաթ օլընմամըղ տըր , լաքին տիւնտէն պէրու զայպ ու նապէտիտ օլմուշ օլմաղլա , Էօլմիւշ օլմասընտան չօգ գօրգուլըյօր : Սիզ տախի տախիլ օլարադ ալթըտա տէօրտիւ տարալ օլընմըղ տըր . . . Շիմտի եալընըղ պէնիմ էվլատըմ վէ պիր տէ իսմինի ունութմըղ օլտըղըմ վէրէսէտէն պիր կէնճ գըղ գալմըղ տըր . . .

Լա Ֆուին. — Պու գըզըն իսմինի սլապամ պանա չօգ սէօյլէմիշ տիր . . . Մատմազէլ Մարթ Պէրթիէ իտի :

Րէյմօն. — Էվվէթ , պու տըր . . . Բիմ պիլիթ աճապա էօլտիւրիլմէմիշ մի տիր . . . Էկէր էօլտիւրիլմիշ իսէ ալթըտան պէշի վուրուլմըղ տըր . . . Շիմտի եալընըղ Բօլ գալըր , ալըն իւղէրինէ հիւճուլ իտէճէքէր տիր :

Լա Ֆուրն.— Բի՞մէր հիւճում իտէճէք տիր . . .

Րէյմօն.— Ա՛հ, էկէր պիլմիշ օլսա իտիմ, արթըգ օ հայազլարն գօրգուլըր պիր ճիհէթի գալմազ իտի . . . Պիւթիւն պու ճինայէթլէրին պաշլանկըճը՝ վասիյէթնամէնին սըրգաթը տըր . . . Սըրսըզլար՝ էլէ կէշիրմէք իսթէտիքլէրի ավա տէսթրէս օլամատըզլարնտան, իշղու մէրսմարընա նաիլ օլմադ իչիւն գաթ իլլիկէ սիւլիւք իթմիշլէր տիր . . . Սիգի էօլտիւրմէյէ չըգըչտըգտան սօնղրա միտալեա. նըզը արսզ ու զասպ իթմիշ օլան ասամը էվվէլճէ հիշ կէօրմէմիշ իտիմ տէտինիզ, տէյի՛լ մի :

Լա Ֆուրն.— Էվվէթ, միւսիւ Ֆրօմանթալ, էօյլէ տէտիմ վէ տէտիկիմ տօղ. րու տըր . . .

Րէյմօն.— Աճապա նէ՞ չաղլարտա ատամ իտի :

Լա Ֆուրն.— Եթրմի պէշ օթուզ եաշլարընտա կէօրիւնյօր իտի :

Րէյմօն.— Նէճկյէ՞ պէնգէյօր իտի :

Լա Ֆուրն.— Պիր ֆասպրիգա ամէլէսինէ պէնգէյիսլ, քէնտիսի տէ էօյլէ սէօյ. լէյօր իտի ամմա ետրմա օլտորղը պէլլի իտի . . . ոլունընլա պէրապէր բէք կիւզէլ պէնգէթմիշ օլուպ, Բարիզին էն պիրինճի թէաթրօլարընտաքի օյունճըլար պիլէ անըն գատար ուսթալըզլը թագլիտ իտիմէզլէր իտի . . . Սիզ տէ պէնիմ կիպի ալտանապիլիր իտինիշ, միւսիւ Ֆրօմանթալ, վէ լաքին իշի պիր ազ տահա չարուգ չապապիլիր իտինիզ :

Րէյմօն.— Շիմտի նէ՞րէյէ կիտյօրսընըզ :

Լա Ֆուրն.— Գրէթէլլէ ավտէթ իտյօրըմ . . .

Րէյմօն.— Բէք ալէա . . .

Լա Ֆուրն.— Միւսիւ Բօլ նէ՞ վագթ օրայա ավտէթ իտէճէք տիր :

Րէյմօն.— Պու ագչամ ավտէթ իտէր . . . քէնտիսինին եանընտան այրըլմա. մաղը պանա վատ իտէ՞րմիսինիզ :

Լա Ֆուրն.— Մաշալլահ, վատ իտէրիմ եա՛, վէ վատըմտա սէպաթ էյլէրիմ . . .

Րէյմօն.— Վատընըզը իճրա իտէճէկինիզէ էմնիյէթ իտէրիմ, աօսթըմ, լաքին էօյլէ պիր եաքընըզ քի քէնտիսինի կէօգէթլէտիկինիզի ֆալգ իթմէսին . . .

Լա Ֆուրն.— Սիզ միւսթէրի՛ն օլընըզ, միւսիւ Ֆրօմանթալ. պէն հիշ պէլլի իթմէմ . . . Պունտան մատտա, պէնիմ կէօղիւմ Ամէրիգալը կէօգիւ կիպի տիր. էկէր խանէնիզին էթրաֆընտա պիրինին տօլաշտըղընը կէօրմէմ, վէ օ տա տէտի. կիմ սաթթէ ֆասպրիգա իշճիսի օլաճագ օլուր իսէ, չարուգ թանըյաճաղըմ վէ ի. չինի կիւզէլճէ պէճէրէճէյիմ.— տէտիքտէն սրնղրա պալըգ ավճըսը ալտը եիւրիւյի վէրտի :

Րէյմօն՝ քէնտի քէնտինէ.— Շիմտի սըրա օղլումըն տըր, զիրա արթըգ չիւպ. հէ ճաիզ տէյիլ տիր, գօնթ տը թօնէրիէօնին վարիսլէրինէ հիւճում իթմէք իսթէ. նիլիյօր . . . Պէն օղլումըն գաթլ օլընմասընը իսթէմէմ վէ անը միւտաֆէա իթ. մէյէ միւգթէտիր օլաճաղըմ . . . էթրաֆընը տայմա բօլիս մէմուրլարընա կէօ. գէթտիրէճէյիմ . . . Պունլար՝ իշի քէնտիսինէ չապտըմագսըզըն թէհլիքէյէ գարչը քէնտիսինէ սիւբէր օլաճագլար վէ հէր նէրէյէ կիթսէ քէնտիլէրի տէ օրայա կիտէ. ճէլէլէր տիր. անըն պիր թէլինէ տօգանտըրմագսըզըն գաթիլլի պուլուպ օլթայա

չըգարաճաղըմ . . . Ժիւլ Պուլնուա (Լա Ֆուին) պիր թարաֆտան, բօլիս մէսուր-
լարը տիկէր թարաֆտան, թէհլիքէնին էօնիւ ալընաճագ տըր . . . Շիմտի զապ-
թիյէ նէգարէթինտէ պաւա սէլահլիյէթը թամմէ վէրմէլի տիրլէր, հաթթա պէնի
հիչ սօրուչտըրմամալը տըրլար . — տէտիքտէն սօնղրա բօլըն բէտէրի շարգասընը
պաշընա գօյուպ էվտէն տիշարը չըգտը :

Բէյմօն՝ գարուճը գարընըն գլիւպէսի էօնիւնտէն կէշէր իքէն տուրուպ մէր-
գումէյէ խիթապէն . — Էկէր կէլիպ պէնի սօրարլար խտէ, թամ սաաթ եհտիտէ
պուրատա պուլընաճաղըմը սէօյլէրինիզ :

Գարուճը գարը . — Բէք էյի, պաշ իւսթիւնէ, միւսիւ Ֆրօմանթալ :

Բէյմօնըն գարնը աճ օլտըղընտան, քիւչիւք պիր լօգանթայա կիրտի, պիր էթ
սույը, պիր «գօթլէթ» վէ եարըմ շիշէ շարապ ըսմարլատը վէ շարուճագ եհլիպ
զապթիյէ նէգարէթի տաիրէսինէ կիտէրէք, կիլտիկինի նազըրա խապէր վէր-
տիրթտի :

Ձապթիյէ նազըրը՝ մէրգումը տէրհալ նէզտինէ գապուլ իլէ . — Նէ՞ իշիւն կէլ-
տինիզ, պէն սլու ագչամ սիզի պէքլէմէյօր ըտըմ . . .

Բէյմօն . — Սիզտէն սյրըլտըղըմտան պէրու, նազըր էֆէնտի, բէք չօգ շէյլէր
. . . վէ բէք միւհիմ շէյլէր խապէր ալտըմ :

Ձապթիյէ նազըրը . — Նէ՞ շէյլէր իմիշ պագալըմ . . .

Բէյմօն . — Իշթէ, էֆէնտի . — տիյէրէք Լա Ֆուինին քէնտիսինէ նազլ իթտի-
կի շէյլէրի քէնտիսի տէ գապթիյէ նազըրընա սէօյլէտի :

Ձապթիյէ նազըրը . — Պու նէ՞ տէհշէթլի շէյ . . . էյ նէթիյճէի քէլամ :

Բէյմօն . — Նէթիյճէի քէլամ շու քի, գօնթ տը Թօնէրիէօնին վարիսլէրինի
քեամիլէն էօլտիւրմէք իսթէյօրլար :

Ձապթիյէ նազըրը . — Էյ շիմաի նէ՞ եարաճագընըզ :

Բէյմօն . — Էվվէլա պանա սէլահլիյէթը թամմէ վէրմէնիզի բէճա խտէճէյիմ :

Ձապթիյէ նազըրը . — Բէք էյի, վէրէյիմ . . .

Բէյմօն . — Միւթէվէֆա գօնթըն մահսուս պուլընան էսքի ուշաղըլա կէօ-
րիւշէպիլմէկէ լութֆէն պիր լուխսաթնամէ իմզալայաճագընըզ :

Ձապթիյէ նազըրը . — Ժէրօմ վիլար իլէ կէօրիւշմէք իշիւն մը :

Բէյմօն . — Էվվէթ, էֆէնտիմ :

Ձապթիյէ նազըրը . — Անտէն նէ՞ իւմիտ խտէրսինիզ :

Բէյմօն . — Պէն տէ պիլլէմէմ . . . Հագգըմտա էմիյէթը քեամիլէ իպրազ ի-
տինիզ . . . պէնի սօրուչտըրմայընըզ . . . շիմտի սիզէ ճէվապ վէրէմէյէճէյիմ . . .
Նէզտինիզտէ իճրա իթտիկիմ իշպու մուամէլէյի կիզլի թուլմանըզ բէճա խտէրիմ
լօ . . . Պէնիմ իճրաի մուամէլէյէ թէշէպպիւս իթտիկիմի եալընըզ սիզ պիլլէլի-
սինիզ . . .

Ձապթիյէ նազըրը՝ կիւլիւմէյէրէք . — Ամմա սուրէթը իճրաաթընըզ պիլմէ-
յէրէք, տէյիլ մի . . . էօյլէ օլտուս, սիզէ էմիյէթիմ վար տըր, ալընըզ շու իւ-
թէտիկինիզ լուխսաթնամէյի . . . — տիյէրէք պիր տամկալը քեաղըտ իւզէրինէ
իքի սաթր եազը եաղտը, իմզալտըզ վէ Ֆրօմանթալա վէրիպ իլավէթէն տէտի քի :

— Ժէրօմ վիլար՝ Մագաս հասսխանէսինտէ տիր :

Րէյմօն. — Պէն տէ օրայա կիտէրիմ . . . — տիյէրէք պիր արապայա րաքիպէն Մազաս հապսխանէսինէ չէքմէսինի արապահըյա էմր իթտի :

Սաաթ իքի րատտէլէրինտէ Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ Մազաս հապսխանէսինին գալէմ օտասընա տուխուլ իթտի :

Գալէմը մէքքիւր միւտիլի՝ զապթիյէ նազըրընըն իմզալամիւլ օլտըղը րուխսաթ-նամլիյի կէօրիւննէ, Րէյմօնը իսթէտիկի մահպուսլա կէօրիւննէ պիլմէք իւզրէ պիր սալօնա կէօթիւրթտի, վէ պիտայէթը թէվգիֆինտէն պէրու իսթիւթտան մէն իտիլմիւլ օլան ժէրօմ Վիլարը կէթիլմէք իւզրէ պիր ատամ կիթտի :

Գօնթ տը Թօնէրիէօնին վասիյէթնամէսինին ուրգաթը հագգընտաքի իսթին-թագ ու թահգիգաթ ուզուէ սիւրմիւլ իտի :

Մամաֆիհի միւսթանթիգ՝ պու մատտէտէ իճրասը լազըմ կէլէն միւթէատտիտ իսթինթագլարը օ սըրատա իքմալ իթմիւլ իտի :

Էլլիտէն զիյատէ շահիտ իսթիմա օլընմըլ վէ իֆատէլէրի ալընմըլ իտի :

Պիր գաւ կիւնէ գատար էվրագը իսթինթագիյէ՝ հէյէթը իթհամիյէյէ թէսլիմ իտիլնէք օլու պ, իշպու հէյէթը իթհամիյէ տախի՝ պիշարէ ժէրօմ Վիլարը չիւպ-հէսիզ մահքիմլի ճինայէթէ իրսալ իտէճէք իտի :

Պէտպալիսթ խըտմէթքեար՝ թանըլմայաճագ տէրէճէտէ տէյիւլիւլ իտի :

Սաշարը տահա զիյատէ աղարըպ գար կիպի պէմպէյազ օլուլ իտի :

Եանագլարը չուգուրա պաթմըլ իտի :

Քէզալիք չուգուրա պաթմըլ վէ գըրգըրմըզը քէսիլմիւլ օլան կէօղէրինին ֆէրի սէօնմիւլ կէօրիւնիյօր իտի :

Սըրթընտա գանպուրը չըգմըլ, սագալը ուգանմըլ վէ պաշընըն սաշը կիպի պէմպէյազ օլմուլ վէ էլլէրի վէ տուտագլարը իսթիյար կիպի թիթրէմէքտէ պու-լընմըլ օլտըղընտան, ժէրօմ գանն իտէրսին եիւզ եաշընտա պիր բիր իսթիյար օլ-մուլ իտի :

Էլէմ ու քէտէր՝ քէնտիսինի կիւվէ կիպի եէյիպ մահվ ու թէլէֆ իթմէքտէ պուլընըյօր իտի :

Պիր կարտիան՝ մէրգուլը Ֆրօմանթալըն եանընա կէթիրտի :

Ժէրօմ Վիլար՝ Րէյմօնը չօգ տէֆա գօնթըն եանընա կէօթիւրմիւլ օլտըղընտան, մէրգուլը թանըլ իտի :

Անը կէօրիւր կէօրմէզ, պիր չօգ քէտէրամիզ խաթըրէլէր՝ զիհնինի իհաթա իթտիկինստէն, քէնտիյի թուլթամայըպ հըզըրմաղա պաշլատը :

Մէրգուլ իսթիյարըն պաւատէ թարիֆ օլընան թէպէտտիւլը էքքեալը՝ Րէյ-մօնը տիւշարը հայրէթ ու տէհէթ իթտի :

Րէյմօն՝ քէնտի քէնտինէ. — Պու գալսալընըն գապահաթըլը օլտըղը պէննէ նագապիլը իմքեան տըր, հիշ պիր վագթ մէմուլ տէյիլ տիր . . . պու ատամ պի-կիւնահ տըր . . . իֆթիլիյայա օղրամըլ տըր. — տիյէրէք պիր հըզ իլէ ժէրօմը գար-չըլամաղա կիթտի վէ էլինի մէրգուլմա ուզաթտը :

Միւթէվէֆա գօնթ տը Թօնէրիէօնին խըտմէթքեարը՝ սուրէթը տօսթանէտէ քէնտիյէ ուզաթըլան պու էլի թուլթուպ, պիր շէվգը միննէթտարանէ իլէ սըգտը :
Րէյմօն. — Օթուրընըլ, պէնիմ պիշարէ ժէրօմըլմ :

Ժէրօմ՝ պիր սանտալեա իւզէրինէ տիւշիւպ կէօզ եաշարընը եււզիւնտէն սի-
լէրէք զայրօք վէ գըրըգ պիր սէտա իլէ.— Շիւպհէսիւզ եագընտա մուհաքէմէ ի-
տիւնէնէկիմի պանա խապէր վէրմէյէ կէլմիշ օլմալընընըզ:

Բէյմօն.— Խայր, տօսթըմ, պէն սիզէ ֆէնա խապէր կէթիւրմէյէ կէլմէտիմ:

Ժէրօմ՝ պու սէօղիւ իշիտիննէ, կէօզլէրինտէ մուվազգաթ պիր բարըլթը հա-
սըլ օլարագ.— Խըրսըզ պուլընտը՝ մը:

Բէյմօն.— Հէնուզ պուլընմատը, տօսթըմ, լաքին պուլընմաճաղը իւմիտ օլը-
նապիլիր . . .

Ժէրօմ.— Տիմէք պիր խըրսըզ վար օլտըղը անլաշըլպ, պէնիմ պիկիւնա՝ օլ-
տըղըմա ինանմաղա պաշանըլըյօր, էօյլէ՞ մի . . .

Բէյմօն.— Բէք պիւսպիւթիւն ինանըմայօր, զիրա էկէր էօյլէ օլմուշ օլաա
իտի, սիզին գօյվէրիւմէնիզ լաղըմ կէլիր իտի. լաքին գապահաթսըզ օլտըղընըզըն
գապիլը իմքեան օլտըղընա շիմտի պիր ալ ինանըլըյօր . . . վէ ինթիմալ քի հէյէ-
թը ատլիյէյէ էկէր սիզ մուալէնէթ իտէնէք օլուր իտէնիզ, պու ազաճըգ իթիգա-
տա գու վիլթ վէրիպ պիւսպիւթիւն ինանտըրապիլիրիսինիզ . . .

Ժէրօմ.— Հէյէթը ատլիյէյէ մուալէնէթ իթմէ՞ք մի, նէ՞ սուրէթլէ:

Բէյմօն.— Իֆատաթը խալիսանէ իլէ:

Ժէրօմ.— Լաքին պէն տայմա սուրէթը խալիսանէտէ իֆատէ վէրմիշիմ տիր
. . . պէն միւթէմատիէն հագիգաթը հալի սէօյլէմիշիմ տիր . . . պէնիմ սէվիւ-
լիւ էֆէնտիմին վասիյէթնամէսինի պէն մահվ իթմէտիմ . . . պէն պիր շէյ չալ-
մատըմ . . . րէսի մէօհիւրլէլի պէն սէօքմէտիմ . . . պէն պիկիւնահըմ . . .

Բէյմօն.— Պէնիմ պուհա շիւսլէմ եօգ տըր, Ժէրօմ . . . Ալիմ Ալլահ պէն
սիզին պիկիւնա՝ օլտըղընըզա գանաաթ հասըլ իթմիշիմ տիր . . . Պէն սիզի չօգ-
տան պէրօւ թանըրըմ . . . սիզին սատագաթ ու իսթիգամէթինիզի թագտիր ի-
տէպիլմիշիմ տիր . . . պիւնաէն ալէյի սիւտէն շիւսլէ իթմէք պէննէ նագապիլը
իմքեան պուլընմըլ տըր . . . Լաքին հէր նէ գատար պէնիմ գանաաթըմ պէրքէ-
մալ օլուպ ազլ ու մանթըզա տա մուվաֆըգ իտէ տէ, պուլըն հիւքմ ու թէէսիրի
եօգ տըր . . . պու գանաաթըմը գասպուլ վէ թէրվիճ իթտիրմէք իշիւն լաղըմ օլ-
տըղը գատար էհէմիյէթիմ եօգ տըր . . . Սուրէթը գահիրէլէր հէր սիզին ալէյ-
հինիգտէ պուլընըյօր, վէ աքսի կիպի էպնտի պէշէրին մուհաքէմաթը բէք չօգ տէ-
ֆատսուրէթը գահիրէլէր իւզէրինէ պինա իալիլյօր:

Ժէրօմ՝ մէյյուսիյէթլէ նիտա իտէրէք.— էօյլէ իսէ իշիմ պիթմիշ տիր . . .
նա՞ըլ եարաճաղըմ . . . քէնտիմի նա՞ըլ միւտաֆէա իտէնէյիմ . . . —տէտի:

Բէյմօն.— Պագալըմ, Ժէրօմճըղըմ, տուր պագալըմ, սիզ մէյյուս օլմայընըզ,
միւսթէրի՝ օլընըզ, վէ ոլէնի տիյնէյինիզ . . . Սիզին իշինիգտէն տօլայը պիզգաթ
պէն իճրաի թէհարրիյաթա մէմուր իտիլմիշիմ տիր: Պուհտան մատաա սիզին միւհ-
թէրէմ վէ միւթէվիֆա էֆէնտիյինիզին գօնաղընտա իճրա օլընան թահգիգաթը եա-
գընտան պէն կէօզէթլէտիմ . . . հէր շէյի կէօրտիւմ, թէտգիգ իթտիմ. հէր շէյի
անլայըպ տիյնէմէյէ սայ էյլէտիմ . . . Շիմտի պէննէ սիւր շէյ բէք աշիքեար տըր:
Ճէյլէ քի խըրսըզ՝ գօնթ տը թօնէրիէօնին ատէթլէրինէ, գօնաղըն թագսիմաթընը,
վէ գօնթըն էվրագը նագտիյէյի ոագլատըղը սանտըգ վէ սէրէթլէրի բէք ալէա

պիլիօր խիշ, զիրա տողրուհա մէգքիւր սանտըգ վէ սէրէթէրէ միւրաճաթ իթ-
միշ տիր . . .

Ժէրօմ.— Տօղրու տըր, պէն տէ էքսէրիա պու միւթալէատա պուլընտըմ:

Րէյմօն.— Պէնճէ իըրիւղ՝ ճէնագէ ալայընտան սօնղրա գօնաղա կիրմիշ տիր . . .

Ժէրօմ.— Իհթիմալի եօգ տըր:

Րէյմօն.— Նիշիւն:

Ժէրօմ.— Պէն թէքմիլ գաբուլարը քիլիտլէմիշ վէ անաթարլարը իւզէրիմէ
ալմը իտիմ:

Րէյմօն.— Գօնթըն քէնտիյէ մախսուս օտալարընըն անաթարլարը տա եա-
լընըգ սիգտէ՞ մի իտի:

Ժէրօմ.— Էվվէթ, եալընըգ պէնտէ իտի:

Րէյմօն.— Էօյլէ իսէ մէգքիւր օտալարա նա՞նըլ աւտամ կիրմիշ տիր, պունա
ագլըն նէ՞ էրիօր:

Ժէրօմ.— Պու խուսուսը զիհնիմտէ պիր չօգ էվիրտիմ, չէվիրտիմ . . . հիշ
պիր շէյէ գարար վէրէմէտիմ . . . Հալ պու քի նէ տէրէճէ արաշթըրտըղըմը Ալ-
լահ պիլիր եա՛ . . .

Րէյմօն.— Գօնթըն սագլը օլան էվրագը նագտիյէսի իւզէրիեն հիշ քիմսէյէ
պիր շէյ սէօյլէմիշ մի իտիհիգ:

Ժէրօմ.— Հիշ պիր վագթ:

Րէյմօն.— Գօնթա ազ միւսագփիր կէլիր իտի, տէյի՞լ մի:

Ժէրօմ.— Գօնթէս իլէ քէրիմէսինին վէֆաթընտան պէրու գօնթ՝ էլէմ ու քէ-
տէրիտէն նաշի հէման հիշ քիմսէյի գապուլ իթմէյօր իտի . . . ապիգ տօսթլար-
տան պիր գաշ քիշի կէլիր կիտէր իտի, իշթէ հէբսի պու գատար . . .

Րէյմօն.— Քէնտի հիսապլարընը քէնտիսի՞ մի եաբար իտի:

Ժէրօմ.— Էվվէթ:

Րէյմօն.— Էյ մէքթուպլարընը՞

Ժէրօմ.— Եալընըգ քէնտիսի օգուր վէ եագար իտի . . .

Րէյմօն.— Իշէրիեն տաիր պագէն սիգէ մալիւմաթ վէրի՞ր մի իտի:

Ճէրօմ.— Խայր:

Րէյմօն.— Լաքին պիր վասիյէթնամէ թանգիմ իթմիշ օլտըղընը պիլիր իտի-
նիգ, տէյի՞լ մի:

Ժէրօմ.— Պունըն էլպէթթէ պէօյլէ օլաճաղընը պիլիր իտիմ, լաքին էֆէնտի-
մին պու վասիյէթնամէ հագգընտա պանա ճիտտի պիր շէյ սէօյլէմիշ օլտըղընը հիշ
խաթըրլայամայօրըմ . . .

Րէյմօն.— Տիմէք վասիյէթնամէսինին ահքեամընա տաիր հիշ պիր մալիւմա-
թընըգ եօգ տըր, տէյի՞լ մի . . .

Ժէրօմ.— Հիշ պիր մալիւմաթըմ եօգ տըր . . . Եալընըգ պիր շէյ պիլիր իտիմ:

Րէյմօն.— Նէ՞ շէյ:

Ժէրօմ.— Շու քի, չօգտան պէրու եագմըլ օլտըղը պիր էվրագ մուճիպինճէ,
գօնթ՝ քէնտի սէրվէթիինին պիր գըսմընը, քէրիմէսինին տօղտուղը կիւն ալթընճը
տաիրէ տախիլինտէ տիւնեայէ կէլմիշ օլան չօճուգլարըն պէհէրիեն իթա ու թէ-
պէրու իթմէքտէ պուլընըյօր իտի:

Ռէյմօն.— Գօնթըն քեաղըտլարը միյանընտա պիր թագըմ սէնէտ վէ բուսու-
չալար պուլընմը իսէ տէ, պուռնարըն հիչ պիրի քէնտի էլ եաղըսը տէյիլ իտի . . .
Աճապա սիդին էլ եաղընը՞ մը իտի :

Ժէրօմ.— Խայր . . . միւհթէրէմ էֆէնտիմ՝ իմա թարիդիլէ պանա հիչ պիր
չէյ եաղըրմամը տըր :

Րէյմօն.— Աճապա չէհրտէ պիր գօրեաճըսը վար իտի տէ քեաղըտլարընը,
թէմիդէ չէքիլէճէք եաղըլարընը օնա՞ մը թէվաի իտէր իտի . . .

Ժէրօմ.— Էկէր պիր գօրեաճըսը պուլընմը օլսա իտի, պէն պիլէճէքտիմ . . .
Պուլընան քեաղըտլար՝ գօնթըն սասըգ սըր քեաթիպի Բասգալ Սօնիէնին եաղմը
օլտըղը միւսէվվէտլէլէր օլմալը տըր :

Րէյմօն Գրօմանթալ թիթրէտի :

Կէօզլէրինտէ չիմչէք կիպի պիր բարըլթը միւշահէտէ օլուռտը :

Րէյմօն.— Բասգալ Սօնիէ՞ մի տէտինիդ :

Ժէրօմ.— Էվվէթ . . . իսմի պէօյլէ իտի :

Րէյմօն.— Ղայէթ կէնճ վէ կիւղէլ պիր տէլիգանը իտի, տէյիլ՞ մի. զաննըմ
պիր տէֆա գօնթըն էվինտէ կէօրտիւմ. Ղալիպա պու ատամ՝ իւչ սէնէյի միւթէ-
ճալուղ պիր զէման ագտէմ իւչ սէնէ միւտտէթլէ մահպուսիյէթէ մահքիւմ օլ-
մուչ տըր :

Ժէրօմ.— Էվվէթ, էօյլէ տիր, միւսիւ Գրօմանթալ. սախթէքեարըգ ճինայէ-
թիլէ մահքիւմ օլմուչ տըր . . . Պու չօճուգ բէք տիրայէթլի պիր չօճուգ իտի աժմա
ախլազը տա Ղայէթ պօղուգ իտի . . . պուռն քէնտիսի թէմամըյա իսպաթ իթտի :
Պանա չիւպէլի կէօրիւնէն պազը ահվալը խուսուսիյէսինի սէվիլիւիւ էֆէնտիմէ
խապէր վէրտիմ. Նիմ հապսխանէի ումուժիսինէ կէօնտէրիլտիկինի խապէր ալտըմ :

Րէյմօն Գրօմանթալ՝ պիրտէն պիրէ այաղա գալգտը վէ մահպուսլա պէրապէր
պուլընտըղը տար օտանըն իչինտէ հօգարը աչաղա կէզինմէկէ պաչատը :

Պիր գաչ տէֆա էլլէրինի ալնընա կէօթիւրիպ, ալնընը սըգտը :

Պիր տէ նակէհան Ժէրօմըն էօնիւնտէ տուրտու :

Րէյմօն.— Գօնթ տը Թօնէրիէօնին սըր քեաթիպի Բասգալ Սօնիէ՞ էֆէնտի-
նիդին էմնիյէթը քեամիլէսինէ նաիլ օլմուչ իտի, տէյիլ՞ մի :

Ժէրօմ.— Էվվէթ, էֆէնտիմ . . . Ալիմ վէ տիրայէթլի վէ ճէրպէգէի լիսանը
եէրինտէ օլուպ, պիր չօգ լիսանլա տա թէքէլիւմ իթտիկինտէն, գօնթըն թէվէճ-
ճիւհինի ճէլպ իթմիչ վէ էմնիյէթը քեամիլէսինի գազանմը իտի . . .

Րէյմօն.— Բասգալ Սօնիէտէ գօնթ տը Թօնէրիէօնին գօնաղընըն հիչ պիր ա-
նախթարը եօ՞գ մը իտի :

Ժէրօմ.— Պիլաքիս բէք չօգ պուլընըպ, քիւչիւք պաղչէ գարուսընըն անախ-
թարընտան սէվիլիւիւ էֆէնտիմին խուսուսի օտասը անախթարընա վարընճայա
գատար մէրգուժըն եանընտա վար իտի : Պու խուսուս պէնի չօգ գօրգուտըյօր իտի,
զիրա մէրգուժ տէլիգանը հազգընտա սուի զաննըմ վար իտի :

Րէյմօն՝ իբի էլլէրինի պիրպիրինէ պիրլէլթիւրէրէք.— Ալահըմ, եա Բապպիւմ.
զիհնիմի աչ . . . պանա տույ էթ :

Ժէրօմ.— Իսթէ՞րմիսինիդ, սէօլլէլի՞մ մի, միւսիւ Գրօմանթալ . . . էօյլէ իսէ

տիյնէյինիդ. զիհնիմտէ պու իշի օ դատար էյիբիսլ չէվիրիսլ տիւշիւնտիքտէն սօնդրա, նիհայէթ պէնճէ ազլա էն եագըն կէօրիւնէն՝ Բասգալ Սօնիէ օլմուշ տըր :

Բէյմօն. — Տիմէք զաննընդճա խըրսըզ՝ Բասգալ Սօնիէ՞ իտի, էօյլէ՞ մի :

Ժէրօմ. — Էվլէթ, էն զիյատէ օ օլմալը իտի. . . Լաքին մէրգոււմըն հապստան չըգըպ չըդմատըլընը պլլմէտիկիմտէն, մութլագա օ տըր տիյնմէյօր իտիմ :

Բէյմօն. — Միւսթանթիգէ պոււնտան պահս իթտինի՞դ մի :

Ժէրօմ. — Խայր :

Բէյմօն. — Նիշիւն :

Ժէրօմ. — Զիւնքի պիր պիկիւնահըն իւզէրինէ շիւպհէ տալէթ իթմէք աւլա վէ գաթան իսթէմէյ իտիմ, վէ Բասգալ Սօնիէնին՝ գօնագտան չըգըպ կիթմէգտէն էվլէյ անաթարլարըն քեաֆֆէսինի գօնթա թէսլիմ իթտիկի միւսթէմէյ օլտըլընը տիւշիւնիյօր ըտըմ :

Բէյմօն. — Միւսթէմէլ տիր, լաքին մուհագգագ տէյիլ տիր, տէյիլ՞ մի :

Ժէրօմ. — Էվլէթ, էօյլէ եա՞. . . թախմինտէն իպարէթ պիր շէյ տիր. . . Ինթիմալ քի պու տիւշիւնճէմ վահի պիր տիւշիւնճէ տիր, ամմա նէ՞ եաբայըմ. . .

Բէյմօն. — Գօնթըն սըր քեաթիպինտէ քիւշիւք պաղչէ գաբուսընըն պիր անաթարը վար ըտը տէտինիդ, տէյիլ՞ մի. . .

Ժէրօմ. — Էվլէթ, Պօնարարթ սօգաղընս նազըր օլան քիւշիւք գաբուսընըն անաթարը իլէ գօնաղըն իչ գաբուսընըն անաթարը. . . Գօնթ իսթէր իտի քի, քիմսէյի թաաճիդ իթմէքսիգին ագչամ հէր հանկը սաաթտա իսթէր իսէ գօնաղա կէլէպիւսին :

Բէյմօն՝ պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնդրա. — Ժէրօմ, իշ անլաշըլըյօր. . . գօնթ տը Թօնէրիէօնին վասիյէթնամէսինի Բասգալ Սօնիէ սըրգաթ իթմիշ տիր. . .

Ժէրօմ՝ իսթիյար կիպի սահա զիյատէ թիթրէյէրէք. — Էօյլէ՞ մի տէրսինիդ. . . սահիհէն էօյլէ՞ մի գանն իտէրսինիդ :

Բէյմօն. — Զաննըմճա հէր շէյ պոււնը իսպաթ իտիյօր. . . Բասգալ Սօնիէ՞ խանէյի պրագըպ կիթտիկինտէ անաթարլարընը թէսլիմ իտէճէք աթամ տէյիլ խի. . . Պինսէն ալէյ մէգքիւր անաթարլար հէնուզ մէրգոււմըն եանընտա պուլընմըլ օլտըլընտան, կէճէ Պօնարարթ սօգաղը իւզէրինտէքի գաբուտան իշէրի կիրմիշ. . . իշ ալլուսընըն գաբուսընը աշմըլ, վէ անաթարը քէնտի եանընտա պուլընան գօնթըն խուսուսի օտասընա գատար կիթմիշ տիր. . . Օրատա էվրագը նագաիյէյի տիւզ իթտիկինտէ վասիյէթնամէյի տախի ալըպ գրաաթ իթմիշ տիր, Լա Ֆուլին՝ պէհէր չօճուղա թէրք օլընան մըգտարը սէրվէթին մէգքիւր վասիյէթնամէտէ զիքը օլընտըլընը վէ միտալեալար պիր արայա կէթիրիլտիքլէրինտէ սէրվէթլէրին նէրէտէ սաղըլ օլտըլը անլաշըլաճաղընը զանն ու գըյաս իթմէսինտէ հագգըլը իտի. . . Բասգալ Սօնիէ՞ թէսատիւֆի օլարագ պու նըրըլ էօյրէնմիշ օլտըլընտան, էլէ կէշիրտիկի պիրինճի եաղմա իլէ իքթիֆա իթմէմիշ, գօնթըն միւեօնլարընը էլէ կէշիրմէք իսթէմիշ տիր. . . Պու շէյ իշիւն քէնտիսինէ միտալեալար լաղըմ իտի. . . իշ անլաշըլը, Ժէրօմ :

Ժէրօմ.— Բասգալ Սօնիէ՝ ետընըզ խըրսըզ տէյիլ տիր, գաթիլ տէ տիր :

«Անթուան Ծովէլի գաթիլ իթմիշ տիր :

«Տիւզէրնուա իլէ տիւպէր Վիրժինիյի էօլտիւրմիշ տիր :

«Րընէ Լապսուը թէլէֆէյիլ էյլէմիշ տիր :

«Ժիւլ Պուլնուայը եանի Լա Յուլինի էօլտիւրմէք իսթէմիշ տիր . . .

«Շիւպհէսիզ Յապիէն տը Շաթըլիւքսի գաթիլ իթմիշ տիր . . . »

Րէյմօն.— Շիւտի էվլատըմա թէհտիտ իտիյօր . . .

Ժէրօմ՝ հայրէթ ու տէհէթիլէ.— էվլատընըզ՝ մը թէհտիտ իտիյօր . . . Մ տը Յապիէն տը Շաթըլիւքս մի գաթիլ օլընմըշ տըր :

Րէյմօն.— էվլատըմըն միտալեասը քէնտիլէրինէ Լազըմ տըր, նասըլ քի Մարթ Պէրթիէ նամընտա պուլընան վէ գօնթըն վերէսէսինտէն օլան պիր կէնճ գըզըն տախի միտալեասը քէնտիլէրինէ Լազըմ օլաճագ տըր . . . Մէգըլըր միտալեալարըն պէհէրինտէ պիր վէ եա պիր գաշ քէլիմէ վէ իպարէ վար տըր . . . Պու քէլիմէլէր եան եանա կէթիրիլտիքտէ, պիր Լաֆզ թէհթիլ օլընմաճագ վէ պու Լաֆզ՝ մուլամվայը հալլ ու թապիր իտէճէք տիր . . .

«Ժէրօմ, էմնիյէթ իտինիզ . . . Սիզէ սէօյլէյօրըմ, չօգ սիւրմէյիպ սէրպէսթ օլաճագսընըզ. սիզի իթհամ իտէնլէր պիլէ պիկիւնահ օլտըզընըզը իլան իտէճէքլէր տիր :

Ժէրօմ՝ իքի էլլէրինի եէքտիկէրէ պիրլէլթիրէրէք.— Ա՛հ, միւսիւ Յրօմանթալ, հանիյա՝ քի եանըլմայա իտինիզ. հանիյա՝ քի Ճէնապը Հագգ հարտըմճընըզ օլտուն :

Րէյմօն.— Իւմիտինիզի Ալլահտան գաթ իթմէյինիզ վէ օնա կիւզէնինիզ . . . Ալիմ Ալլահ իւմիտինիզ պօշա չըգմայաճագ տըր . . . Պէն չիւտի կիտէճէյիմ, Լաքին եինէ հազընտա կէօրիւլէճէյիզ . . . Միւժտէյի էն էվվէլ պէն սիզէ կէթիրմէյէ չալըչաճաղըմ.— սի տիքտէն սօնղրա մահպուսը կարտիւնըն եանընա կէօթիւրտի, օրատա մէրգուսըն էլինի սըգտը վէ սօն տէֆա օլարագ եինէ եիւրէք վէրիճի պիր սէօզ սէօյլէտիքտէն սօնղրա, քէնտիլինի կէթիրմիշ օլան ալապայա կիթտի րա. քիպ օլտու :

Րէյմօն.— Զապթիյէ նէգարէթինէ չէք վէ աճէլէ սիւր.— տէյու ալապաճըյա էմր իթտի :

Սաաթ թամ տէօրթտէ Րէյմօն՝ զապթիյէ նազըրընըն օտասընտան իչէրի կիւրիյօր իտի :

Զապթիյէ նազըրը.— էյ ճանըմ, նասըլ օլտու պագալըմ :

Րէյմօն.— Զանըմ պիր իզ պուլապիլտիմ. սիզին թարաֆընըղտան պիր թէլէկրաֆըն սէրիան իրսալինի էմր իթմէնիզի զաթընըզա ըհճա իտէճէյիմ . . .

Զապթիյէ նազըրը.— Եազընըզ :

Րէյմօն Յրօմանթալ՝ պէհէր քէլիմէյի հազուրգճա եիւքսէք սէտա իլէ տէ թէլաֆֆուզ իտէրէք աթիտէքի սաթըլարը գալէմէ ալտը :

«Զապթիյէ նազըրը՝ Նիմ հապսխանէ միւտիրինէ :

«Սաթթէքեարըզ ճինայէթիլէ իւչ սէնէ մահպուսիլէթէ մահքիւմ օլան վէ ախիրէն սէպիլի թախիլէ օլընան Բասգալ Սօնիէ հոգգընտա սէրիան մալիւմաթ

իրնալ խորնիզ, Հապստանէտէն չըգտըղընտա նէրէյէ կիթտիկինի էկէր միւսքին իսէ անլայընըզ վէ սէպլի թախլոյէ օլընտըղը սըրատա նէ էջքեալտա պուլընտըղընը պիլտիրինիզ, Բէք միւսթաճէլ տիր :

«ԶԱՊԹԻՅԷ ՆԱԶԸՐԸ»

Նազըրը մուսախլէյն պիր չան չալըպ, կէլէն խատէմէյէ տէտի քի,

—Պու թէլէկրաֆը չարուգ զապթիյէ նէզարէթինին թէլէկրաֆ օտասընա կէօթիւրինիզ . . .

Բէյմօն.— Ծէվապըն նէ օլտըղընը նէրէնտէն անլայաճաղըմ :

Զապթիյէ նազըրը.— Եինէ պուրատան, էկէր պուրատա պուլընմազ իսէմ, Նիմաէն հէր նէ թէլէկրաֆ կէլիր իսէ սիզէ թէպլիզ իթմէսինի սըր քեաթիպիմէ էմր իտէճէյիմ :

Բէյմօն.— Թէչէքքիւր իտէրիմ, նազըր էֆէնտի :

Պալատէ զիքր օլընան թէլէկրաֆ Բարիզտէն Նիմէ կիթմէք իւզրէ օլտուէն, Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ պիր ազ վազթը միւսաատէսի օլտըղընտան, Սէն-Լուի-գ'ան-Լ'իլ սօգաղընտաքի խանէսինէ ազիմէթ իթտի :

Մատմազէլ Մարթ՝ Բօլ Ֆրօմանթալըն քէնտիսինի կէօրմէյէ չալըճազ իշիւն Տօգթօրա քէնտիյի մուսայէնէ իթտիրմէյէ կէլէճէկինի էյի տիւշիւնմիշ իտի :

Հագիգաթէն մէրգուճ տէլիգանլը՝ Միրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնագտա վուգու պուլան շէնլիքտէն պէրու քէնտիյէ նիչանլը ատտ իթտիկի գըզա բէք զիյատէ ալէագա իթմիշ օլտըղընտան, մէրգուճէնին եանընտա պուլընմաղա, եիւզիւնէ պագըպ հայրան օլմաղա, վէ քէնտիսինի սէվտիկինի մէրգուճէնին շիֆահէն սէօյլէտիկինի իշիթմէսէ պիլէ, պու աշգ ու մուհապպէթինի հիշ ժլմազսա կէօզլէրինին իշինտէ օգուլապիլմէկէ քէմալը իշթիյագլա արզու իթմէքտէ իտի :

Բօլ Ֆրօմանթալ՝ քէնտի րազիպը ալէագասը վէ պինաէն ալէյն խասիմ վէ տիւշմանը պուլընան վէ Մարթը թահթը հիւքմինէ ալըպ քէօլէ մագամընտա պուլընտըրան Տօգթօր Թօմքսընըն խանէսինէ կիթմէքտէն պիթթապ նէֆրէթ իթտիկինտէն, Մարթը կէօրմէք արզուսը պիր ազ տիւշարը թէրէտտիւտ օլըյօր իտի իսէ տէ, պու թէրէտտիւտ չօգ սիւրմէյիպ միւնտէֆի օլտու, վէ Բօլըն արզուսը նէֆրէթինէ զալէպէ չալտը :

Բօլ Ֆրօմանթալ՝ գօնթէս տը Շաթըլիւքսի խանէսինէ կէօթիւրտիքտէն, վէ մուսախլէյնայա պազը իւմիտպախշ սէօզլէր սէօյլէյէրէք վէ Ֆապիէնին իզինի պուլմազ իշիւն քէնտի բէտէրիլլէ պէրապէր չալըճաճաղընա եէմին վէ գասսէմ իտէրէք, պէտպախթ վէ միւքէտտէր վալիտէյի պիր ազ թէսքին վէ թէսէլի իթմէյէ էլինտէն կէլտիկի գատար սայ ու զայրէթ իթտիքտէն սօնղրա, Միրօմէսնիլ սօգաղընըն եօլընը թուլթուու :

Տօգթօրըն պէքլէմէ սալօնընտա միւթատտէն չօգ զիյատէ միւշթէրի վար իտի :

Մէրգուճ թապիպին շէօհրէթի պէօյլւմէքտէ, վէ խասթայը մուլլագա էյի իտէն զայէթ ուսթա պիր հէքիմ նամընը ալմագտա օլտըղընտան, քէնտիյի մուսայէնէ իթտիրմէք իշիւն մէրգուճըն խանէսինէ գօշան գօշանա օլույօր իտի :

Բօլ Ֆրօմանթալ՝ սըրա նօմէրօլարընըն թէվզիինէ մէմուր օլան վէ «իշ օղլանը»

գըյաֆէթինտէ պուլընան տէլիգանլըյա միւրաճաաթ իտէճէք իտի իսէ տէ , մէր-
գոււմ տէլիգանլընըն գուլվէի հաֆըզէսի բէք գուլվէթլի օլուպ կէօրիւր կէօրմէզ
Բօլը թանըտըղընտան , քէնտի հազգընտա էվամիրը մախսուսէ ախզ իթմիշ օլտը-
ղընը վէ հէր նէ վազթ կէլիւր վէ տօգթօր տա եալընըզ պուլընըր իսէ քէնտիսինի
տօղրուճա տօգթօրըն եանընա կէօթիւրմէկէ մէմուր իտուկինի Բօլ Յրօմանթալա
պէյան իթտի :

Բօլ՝ ուշադա . — Էյ շիմտի եանընտա քիմսէ վա՞ր մը տըր . — տէյու սօրտըգաա ,
Ուշագ . — Պիրի վար տըր ամմա չօգ սիւրմէզ չըգար , ուզուն միւտտէթ պէք
լէմէյէճէքսինիզ . . . — տէտի :

Յիւհազիգա արասը բէք ազ կէչիպ պիր չան չալընտը : Պու չան՝ իչէրիյէ պիր
միւլթէրի կէթիրին տիմէք իտի :

Իչ օղլանը՝ էֆէնտիսինին օտասընա տուխուլ իլէ . — Տօգթօր էֆէնտի , Միւ-
սիւ Բօլ Յրօմանթալ կէլմիշ . . . — տէտի :

Ժազ Լակարտ՝ պու իսմի իշիթտիքտէ , գաչլարընը չաթտը , տուտագլարը
կէրկիլէնտի , ազ պիր շէյ տէ պէնզի աթտը :

Ժազ՝ կիզլի պիր հիտտէթլէ քէնտի քէնտինէ . — Քէնտիսինին պու զիյարէթի
այնը պիր քիւսթալսլըգ տըր : Մահքիւմ պիր քիմսէ օլտըղընտան , քէնտիսինէ է-
հէմիյէթ վէրմէմէքիկիմ լազըմ կէլիւր իտի ամմա պուլընը եարամայօրըմ , ազըմա
կէլտիքճէ քէնտի ալէյհինտէ պիր հաստ վէ ատապէթ հըսս իտիյօրըմ . . . Պանա
էօլլէ տույ օլույօր քի , գըզ մէրգոււմը սէվլիյօր . . . վէ պու տույըմ եանլըշ օլ-
մամալը տըր :

Տէլիգանլը ուշագ պէքլէյօր իտի :

Ժազ՝ զօրաքի կիւլիւմսէյէրէք . — Իչէրի կէթիրինիզ . — տէտի :

Ժազ Լակարտ՝ պուլընը տիմէսիյլէ պէրապէր եիւզիւնտէ տէ պիր սիւքիւնէթը
հալ կէօսթէրմէկէ պաչլատը :

Տէլիգանլը ուշաղըն պիր իշարէթի իւզէրինէ Բօլ Յրօմանթալ իչէրի կիրտի :

Ժազ՝ էլլինի մէրգոււմա ուզաթարագ . — Պու կիւն սիզի պէքլէմէյօր ըտըմ ,
սէվկիւլիւ էվլատըմ . պուլընընա պէրապէր եինէ խօշ կէլտինիզ , սէֆա կէլտինիզ . . .

Բօլ . — Կէլիպ սիզէ պէյանը թէչէքքիւր իթմէք՝ վաճիպէի զիմէթիմ իտի ,
տօգթօր էֆէնտի . . .

Ժազ . — Նէ՞ շէյտէն տօլայը պանա թէչէքքիւր իտէճէքսինիզ :

Բօլ . — Կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ պուրատա սիզէ ալէա պիր վազթ կէ-
չիրթիպ կիւզէլճէ էյլէնտիրտիկինիզտէն տօլայը պէյանը թէչէքքիւր վէ արզը խիւ-
լուս վէ ուպուտիյէթ իթմէյէ կէլտիմ :

Ժազ . — Օ սուարէ սիզէ բէք կիւզէ՞ մի կէօրիւնտիւ . . .

Բօլ . — Հէր քէսլէ պէրապէր պէն տախի բէք մէմուլըն վէ մահզուզ օլտոււմ :

Ժազ . — Իչպու իֆիտտէ վէ պէյանաթընըզտան տօլայը պէն տախի պէյանը
մէմուլնիյէթ իտէրիմ . . . գօրգտըմ քի զիյարէթիինիզ՝ պաչգա պիր սէպէպտէն
նաչի տիր :

Բօլ . — Պաչգա նէ՞ սէպէպ օլապիլիր իտի :

Ժազ . — Խաթրըմա էօլլէ կէլտի քի , բէք զիյատէ ըահաթսըզ վէ մուզտարըպ .

ընդդէմ տա քէնտինիզի պանա պագտորմաղա վէ թէտավի իթտիրմէյէ կէլիյօրսընըզ . . . Պէյլէ պիր շէյ եօգ տըր , տէյիլ մի :

Բօլ . — Հագիրգաթէն էօյլէ պիր շէյ եօգ տըր . . . թէնպիհաթ վէ միւտավա . թը վագընըզ սայէսինտէ քէսպը հայաթը թագէ իթտիրկիմի հըսս իտիյօրըմ . . . Սիզին ուսուլը թէտավինիզ միւճիզէ նէվինտէն պիր շէյ տիր . . . չիմտի պէն սա . հիհէն թէմամըլա ուսուլը մէզքիւրէյէ թէվֆիզը մուամէլէ իտիյօրըմ . . .

Ժագ . — Էյի եաբըյօրսընըզ . . . պէյլէ եաբմալը վէ պու մէսլէքտէն զէրրէճէ այրըմամալընըզ : Սիզ չիմտի էյիլէճէքտէսինիզ , լաքին թէքմիլ էյիլէճէմիլսինիզ , վէ էկէր ինթիյաթը տապրանմազ իսէնիզ , եագընտա մութլագա իւզնիւք իտէր . սինիզ . . . Հապլարընըզ պիթիրտինիզ մի . . .

Բօլ . — Հէրսինի պիթիրմէտիմ , հէնուզ իւզ կիւնլիք վար տըր . . .

Ժագ . — Սիզէ պաշգա պիր գութու վէրէյիմ . . . Բէտէրինիզ՝ սէյահաթըն . տան ալտէթ իթտի մի :

Բօլ . — Խայր , հէնուզ ալտէթ իթմէտի :

Ժագ . — Քէնտինի նէ՞ վագթ պէքլէյօրսընըզ :

Բօլ . — Օն պէշ կիւնէ գատար կէլմէսինի մէմուլ իտէրիմ . . .

Ժագ . — Բէտէրինիզին էսնաի զայպուպէթինտէ սիզ Բարիզտէ եալընըզսընըզ , տէյիլ մի :

Բօլ . — Էվվէթ . . .

Ժագ . — Ճանընըզ չօգ սըգըլմագտա օլմալը տըր , Սէն-Լուի գ'ան-Լիլ սէմթի ղամ վէ հիւզն կէթիրիճի պիր մահալլէ տիր . . .

Բօլ . — Ֆիւհագիրգա պիր քիմսէ իշիզ կիւճսիզ օլուպ տա էվինտէ գալաճագ օլուր իսէ անըն իշիւն օրասը բէք հիւզնէնկիզ պիր մահալլէ տիր . . . Լաքին պէ . նիմ իշիւն էօյլէ տէյիլ տիր . . . Պէն զէվգ ու սէֆա գատար չալըճագլա տա էյ . լէնէպիլիրիմ . ճանըմ ասլա սըգըլմազ . . . Հալ պու քի պէն չիմտի Սէն-Լուի գ'ան Լիլտէ իգամէթ իթմէյօրըմ . . .

Ժագ . — Ա՛ . . .

Բօլ . — Պէն չիմտի քէյտէյիմ . . .

Ժագ . — Քէյտէմիսինիզ . . . Էվվէթ , սահիհ տիր . . . Սիզի հապատար եէր . լէրէ կէթիրմէսինի բէտէրինիզէ նասիհաթ իթմիշ օլտըլըմը խաթրլայօրըմ . . . Պէնիմ պու թէնպիհիմտէն էվվէլ քէնտիսի անը իճրա իթմիշ իտի . . . Նէ՞րէտէ ի . գամէթ իտիյօրսընըզ . . .

Բօլ . — Բօր-Գրէթէյլտէ . . . Մարն ըրմաղը սահիլինտէ քիւշիւք պիր խանէ . տէ օթուրրյօրըմ . . .

Ժագ . — Հագիրգաթէն պէն սիզի պիրինճի տէֆա Բօր-Գրէթէյլտէ կէօր . տիւմ . . .

Բօլ . — Էվվէթ , տօգթօր . . . սիզին գօնագտան չօգ ուզագ տէյիլ տիր . . .

Ժագ . — գուլաղընը տիքէրէք . — Օրատա պիր գուլիպէմ օլտըլընը պիլիյօրսը . նըզ , էօյլէ մի :

Բօլ . — պու սէյլէյիլէ թէաճճիւպ իտէրէք . — Պիր գուլիպէ մի . . . Բըթի Դասթէլ գօնաղը՝ գուլիպէ մի տիր եա՛ . . . Փընտըգ ալթուճը կիպի պիր էվ տիր , հէլէ պաղչէսի ատէթա պիր միւճիզէ տիր :

Ժառ՝ կիւլիւմէյէրէք .— Պու բէք պէօյիւք պիր իլթիֆաթ տըր . . . —տէ-
տիքտէն սօնղրա քէնտի քէնտինէ .— Մարթը օրատա կէօրմիւշ տիր , օրատա պիր-
պիրիյէ գօնուշմըշար տըր . . . օրատա եէկտիկէրինի սէվմիշէր տիր , պու պապ-
տէ էմին օլմադ իսթէրիմ . . . —տէտի :

Բօլ՝ սէօղիւնէ տէվամ իլէ .— Բըթի Գասթէլ գօնաղընտա հէր շէյ մունթա-
զամ , հէր շէլ ույկուն տըր . . . ճէսիմ աղաճլար . . . զիւմրիւտ կիպի եէշիլիք
. . . պօլ շիշէք . . . էթրաֆընտա Մարն ըրմաղընըն պէրրադ սույու . . . կիւ-
զէլ վէ միւֆէրիհ պիր նէզարէթ . . . խիւլասաի քէլամ եալանճը պիր ճէննէթ :

Ժառ՝ կէօյա գայտսըզ պիր սուրէթտէ .— Շիւպհէսիզ պէնիմ ախրէթլիք գը-
զըմը օրատա թանրտընըզ , տէյի՛ մի :

Բօլ Զրօմանթալ՝ պէօյէ պիր լաֆ աշմասըյա բէք ֆէնա պիր ագըլըզլըզ
իթմիշ օլտըղընը անլատը , լաքին ժազըն բէք տէ կիզլէմէքսիզին քէնտիյէ գուր-
մուշ օլտըղը տուզաղա տիւշմէմէք իշիւն ագըլընը շաբուգ պաշընա տէվշիրտի :

Բօլ՝ երիզիւնտէ ալամէթը թէաճճիւս ըզհար իտէրէք .— Մատմագէլ Մարթ
կրանշա՞ն մը տիմէք իսթէյօրսընըզ :

Ժառ .— Շիւպհէ՞ մի վար . . . կէշէն բազար էրթէսի կիւնիւ պանա էօյլէ
կէտի քի , սիզ իլք տէֆա պիրպիրինիզլէ պուլուշմայօր իտինիզ :

Բօլ՝ պաշընը սալլայարադ .— Եանըլըյօրսընըզ , տօգթօր էֆէնտի . բազար
էրթէսի կիւնիւ պէնի լութֆէն Մատմագէլ կրանշանա թազտիմ իթտիկինիզտէ ,
մէրգուճէ գըզը հիշ կէօրմէմիշ իտիմ . . .

Ժառ .— Պունա թէմամըյա էմի՞նմիսինիլ . . .

Բօլ .— Թէմամըյա էմինիմ . . . էօյլէ պիր սիմա , էօյլէ պիր ճէմալ ունա-
տըլը՞ր մը :

Ժառ .— Պէնիմ ախրէթլիք գըզըմը կիւզէ՞ մի պուլուշօրսընըզ . . .

Բօլ .— Մաշալլա՛հ , բէք կիւզէլ , բէք տիւպէր պիր գըզ տըր . . . գատընլա-
րա մախսուա պիլճիւմէ հիւան ու ճէմալէ մալիքէ ճազիպէլի պիր գըզ տըր . . .
վէ . . . —տէյիպ սէօղիւնի քէստիկինտէ ,

Ժառ՝ տէլիգանընըն էֆքեարընը թէմամըյա անլամադ իսթէտիկինտէն .— Վէ
նէ՞ .—տէյու սիւվալ իտինճէ ,

Բօլ՝ սէօղիւնէ տէվամ իլէ .— Վէ հէր քիմ՝ մէրգուճէյի սէվիպ քէնտիսի տէ
անտէն սէվիլիւր վէ անընլա իզտիվաճ իտէրէք պիրլիքտէ եաշար իսէ , բէք մէսուտ
վէ պախթիյար օլաճադ տըր . . .

Ժառ՝ իսթիհզա իլէ .— Ախրէթլիք գըզըմուան պու նէ՛ գատար շէվգ ու շէ-
թարէթլէ պահս իտիյօրսընըզ :

Բօլ .— Շէվգը խալխասնէ տիր . . . էկէր սիզէ սէօյլէտիկիւմ մէճհուլ կէնճ
գըզա տէլի կիպի ալէադա իթմէմիշ օլսա իտիմ , գալպիմին տօղրուճա Մատմագէլ
Մարթ կրանշանա մէյլ իտէճէկինի հըսս իտիյօրըմ . . . լաքին ինթիմալ քի միւտ-
տէթը էօմրիւմտէ պիր տահա կէօրէմէյէճէկիւմ օ մէճհուլ գըզը տայմա սէվէճէյիմ :

Ժառ՝ Թըրնագլարընը կէրկիլէնմիշ էլլէրինին ալուճլարը իշինէ պաթըրարադ
քէնտի քէնտինէ .— Աճապա պէնիմէ էյլէնիյօ՞ր մը . . . պէնի ալտաթմաղա՞ մը
չալըշօր . . . էկէր գըզ՝ քէնտիսինի սէվմէյօր իսէ . . .

Բօլ՝ եինէ սէօղիւնէ տէվամ իլէ.— Ախրէթլիք գըզընըզա արզը իհթիրամ իթմէքլիկիմէ միւսաատէ պուլուրը՝ յաըսընըզ :

Ժագ՝ տիւշիւնէրէք.— Գըզ՝ քէնտիսինէ պէքլէմէյօր . . . իհթիմալի եօգ քի քէնտիսինէ պէքլէսին . . . Պու պիր թէճրիւպէ օլմալը տըր , աճապա պու թէճրիւպէսէն իշի տահա էյիճէ ֆարգ իտէպիլէճէ՞քմիյիմ . . . էկէր Մարթ մէրգումը կէօրտիւկինտէ տիւշարը հէյէճան օլուր իսէ , անլաշըրը քի տէլիգանլըը սէվիյօր , վէ Բասգալըն էֆքեարը եանլըշ տէյիլ տիր.— տէտիքտէն սօնղրա գօլթուգ սանտալեասընտան գալգարագ եիւքսէք սէտա իլէ.— Օնտան գօլայ նէ՞ վար . . . Մարթ օրատա տըր . . . իսթէրսէնիզ չաղըրայըմ . . .

Բօլ.— Բէք մէմնուն վէ միւթէշէքքիւր օլուրըմ :

Ժագ՝ տիւշարտան իշիտիլմէք իշիւն էքէյիճէ եիւքսէք պիր սէտա իլէ.— Մարթ , սէվիլիւ գըզըմ , կէլինիզ . . . պուրասա պիրի վար , սիզէ արզը խիւլուս իթմէք իսթէյօր :

Մարթ.— Կէլիյօրըմ , տօգթօր.— տիյէրէք գաբուլը նշըպ մուայէնէ օտասընտան իշէրի կիրտի :

Մէրգումէ գըզ՝ իշէրի կիրէր կիրմէգ Բօլը կէօրտիւ իսէ տէ , անը կէօրէճէկինի գաթէն մէմուլ իթմէքտէ օլտըղընտան , եիւղիւնտէ պիթթապ հիշ պիր էսէրը հէյէճան միւշահէտէ օլընմատը :

Անճագ տուտագլարը իւզէրինտէ հաֆիֆ պիր թէպէսսիւմ մէշուու օլմաղլա , պիր նազարը հասէտլէ մէրգումէյի թէտգիգ իթմէքտէ օլան ժագ Լակարա՝ իշպու կիւլիւմսէյիշտէն հիշ պիր շէյ անլայամատը :

Մատմազէլ Մարթ՝ եանընտաքի օտատան Բօլըն սէսինի իշիթմէք տէյիլ ամմա սէգմիշ օլտըղընտան , հիշ քէնտիյի պօզմամաղա վէ էսէրը հէյէճան ու խալէճան կէօսթէրմէմէյէ հազըրլանմըշ իտի :

Բօլ՝ մէրգումէյէ տօղրու իքի ատըմ ալըպ պաշընը էյէրէք տէտի քի ,

— Սիզէ իյֆաի վաճիպէի չիւքիւրկիւզարի վէ արզը խիւլուս ու իհթիրամ իշիւն միւսաատէ թալէպ խոււպ , իսթիհսալինէ մուվաֆֆագ օլտըմ , մատմազէլ . . . Պիրինճի տէֆա օլարագ սիզի կէօրմէյէ նալ օլտըղըմ սուարէտէն բէք մահզուզ օլղապ անը ասլա ունութմայաճաղըմ տօգթօրա արգ իթտիկիմ կիպի , չըգըպ կիթմէգտէն էվվէլ սիզէ տախի արգ ու պէյան իթմէյէ արզու իտիյօր իտիմ :

Մարթ տախի տէլիգանլը գատար սօուգ գանլըլըզլա ճէվապ վէրէրէք.— Թէշէքքիւր իտէրիմ , միւսիւ ձրօմանթալ . . . բազար էրթէսի կիւնքի սուարէյէ պէյէնտիկինիլտէն տօլայը թէշէքքիւր իտէրիմ . . . Պէն տախի ուզուն միւտտէթ թէքլիֆսիզճէ գօնուշուպ միւլագաթ իթտիկիմիպի մէմնունիյէթը աղիմէ իլէ տէրխաթըր իտիյօրըմ . . . Պու կիւն տօգթօրըն մուայէնէ կիւնիւ օլտըղընտան , բէք օ գատար վագթը միւսաատէմիզ եօգ տըր , լաքին միւսաատէլի վագթլարըմը տա վար տըր , ումարըմ քի օ միւսաատէլի վագթլարըմըզտան իսթիֆատէ իտէրէք եինէ գօնուշմաղա կէլիսինիզ.— տէտի :

Պու սէօղլէրտէ վէ պու սէօղլէրին սէօլլէնիշի թարզընտա ժագ Լակարա՝ աւտէթա եէքտիկէրէ արզը խիւլուս վէ նէզաքէթտէն պաշգա պիր շէյ կէօրմէյօր իտի վէ կէօրմէտի :

Բօլ.— Տօգթօր էֆ. խանէսինէ կէլմէքիկիմէ լուծֆէն միւսաստէ իթմիւ օլ-տըղընտան, պու միւսաստէի նէգաքէթ քեարպնէտէն տայմա մաէլմնունիյէ իս-թիֆատէ իտէճէյիմ. լաքին պու կիւնքի կէլիչիմ միւնասէպէթսիգ օլտըղընը ու-նուծըյօրըմ. . . չափօնլար՝ քէնտիյի պագտըրաճագ խասթա միւլթէրիւնըլէ տօ-լու տըր. . . անլէրին զիգըյմէթ վագթընը զայպ իթտիրիյօրըմ. . . Ալահա ըս-մարլատըգ, մատմագէլ, վէ ինչալլահ երնէ կէօրիւչիւրիգ. . . Հապլարըմը վէրինիգ, պէն կիտէյիմ, տօգթօր էֆէնտիճ

Մատմագէլ Մարթ՝ կիւլիւմսէյէրէք ըէսմը սէլամը իյֆա իտուպ չէքիւտի կիթտի :

Ժագ Լալարտ՝ քէնտի էն պէօյիւք իլանը օլան Հապլարընտան պիյ գութու Բօլ Ֆրօմանթալա վէրտի վէ էլինի տախի տէլիգանլըյա ուզաթտը : Տէգիգանլը՝ պիր գաչ տագիգա մահպուպէսինի կէօրմիւչ օլտըղընտան տօլալը զայթլէ մէմնուն օլարագ, տօգթօրըն էլինի սըգմամաղա ճէսարէթ իտէմէտի :

Ժագ՝ եալընըգ գալարագ քէնտի քէնտինէ.— Խայր, խայր, իմքեանը եօգ տըր. . . պու լաէրէճէ քէնտիլէրինի թուլթամաղլար իտի. . . Հէյէճանլարընը եիւղլէրինտէն պէլլի իտէճէքլէր իտի. . . գըսգանճըղըմտան նաչի եանլը պիր թէ-լէ պասմայըմ. . . Բասգալ եանըլըյօր եախօտ պէնի ալտաթմագ իսթէյօր, Մարթ՝ Բօլ Ֆրօմանթալը սէվմէգ. . . Էօղլէ իսէ պէնի նիչիւն սէվմէյօր. . . Պէնի սէ-վէճէք տիր, պէն տէ քէնտիսինի գուրթարապիլէճէյիմ. . . Ահ, շիմտի պիր ազ սօլուգ ալապիլիյօրըմ. . . կէօյսիւմին իւզէրինտէն զանն իտէրսին պէօյիւք պիր աղըրըգ կիթտի. . . —տէտիքտէն սօնղրա չանը չալտը :

Օտասընա պիր միւլթէրի կիրտի :

Բօլ՝ Սէն-Լուի զ'ան-Լ'իլ սօգաղընտաքի խանէյէ ալտէթ իտէրէք, պապասը-նը օրատա պուլամայընճա օլ հէվալիտէ պիր ազ կէզինմէյէ կիթտի :

Օն տագիգա սօնղրա Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ էվինէ կէլտիկինտէ, կէօրտիւ քի իքի զապըթա մէմուրը՝ կէօյա պիր տուվարա եաբըշտըրըմը իլանլար օգուլարագ քէնտիսինէ պէքլէյօրլար իտի :

Բէյմօն՝ իչարէթլէ մէրգուլմանը եանընա չաղըրըգ.— Էվալտըմ էվէ կէլտի՞ մի.—տէյու գաբուճը գարըյա սիւվալ իթտի :

Գաբուճը գարը.—Մ. Բօլ՝ շիմտի կէլտի, միւսիւ Ֆրօմանթալ.— լաքին սիգ պու-րատա պուլընմատըղընըգտան, սիգ ալտէթ իտինճէյէ գատար քէօյ իչիւն պագը չէյլէր սաթըն ալմաղա կիթտի :

Բէյմօն.— Թէչէքքիւր իտէրիմ, սէվիլիւլի գատընճըղա. . . —տիյերէք, արգասը սըրա մէրգուլման իքի զապըթա մէմուրը կիթմէքտէ օլտըզլարը հալտէ հօգարը չըգտը, մէրգուլման մայէթ մէմուրլարընը օտասընա կէօթիւրտի վէ օրա-տա օթուրթտը :

Պու իքի մէմուրըն պիրի վէրնիէ օլուպ, մալիւմ օլտըղը իւզրէ պու ատամ՝ Բէյմօն Ֆրօմանթալըն՝ օղլու Բօլըն սէվտիկի կէնճ գըզըն իզինի պուլմագ իւզրէ

Թահարիյաթա պաշլայաճաղը կիւն Սէն-Մօրա գատար կէլիպ Քէյմօնը չաղրրան
ատամ Իտի :

Վէրնիէ .— Պիղէ վերէճէք էմրինիզ վա՛ր մը տըր , միւսիւ Ծրօմանթալ :

Քէյմօն .— Էվվէթ , Վէրնիէ , ճիտտի էմրլէր վերէճէյիմ . . .

Վէրնիէ .— Մալիւմ մէսէլէն տօլայը , էօյլէ՞ մի :

Քէյմօն .— Հէ ամմա եօգ . . . Վերէճէկիմ էմրլէր՝ ասըլ մէճէլէյէ թէալլիւզ
իթմէյիպ , լաքին մէսէլէի մէզքիւրէյէ վերսուլթիյէթի օլան պիր լէյի սիզէ թէվտի
իտէճէյիմ . . . Օղլումը թանըրժըսընը . . .

Վէրնիէ .— Միւսիւ Բօլը . . . Թանըրըզ եա՛ :

Քէյմօն .— Իշթէ մանտէ ժնա տաիր տիր :

Վէրնիէ .— Էօյլէ՞ մի . . .

Քէյմօն .— Օղլում Թահթը թէհտիտտէ պուլընըյօր :

Իքի մէմուր՝ թէաճնիւպլէ .— Թահթը թէհտիտտէ՞ մի պուլընըյօր :

Քէյմօն .— Էվվէթ , տօսթլարըմ :

Վէրնիէ .— Քիմի՞ն թարաֆընտմն :

Քէյմօն .— Արատըղըմըզ սըրր ու Հիքմէթլի ճանիլէր թարաֆընտան . . . Պու
խուսուս՝ ուղուրսըզ պիր Հալին նէթիյճէսի օլուպ , պուլըն շիմտի սիզէ լյզահ ու
պէյան իթմէք ուզուն վէ պէյհուտէ օլուր : լաքին իշ սահիհ վէ վազը տըր : . . .
Պինաէն ալէյի ամիրլէրիմին րուխսաթ վէ միւսաստէսիյլէ սիզ իքինիզի օղլումըն
նէզարէթ վէ մուհաֆազասընա մէմուր նասպ իտէրիմ . . . Պու պիր վազիյֆէի
մուգատտէսէ տիր . . . Օղլումըն հայաթը թէհիքէտէ պուլընըյօր . . .

Իքի մէմուր .— Ա՛ , սիզ գասալէթ իթմէյինիզ , միւսիւ Քէյմօն . հազըղըմըտա
կարազ իթտիկինիզ էմնիյէթէ լայըզ պիր մուամէլէտէ պոթլընաճաղըզ . . .

Վէրնիէ՝ եալընըզ .— Պու տէլիգանլըյը պիր տագիգա պիլէ կէօզ էօնիլնտէն
շայպ իթմէյէճէյիզ , պուլնա էմնիյէթ իտէպիլիրսինիզ :

Քէյմօն .— Պէօյլէ օլմալը . . . Սիզ Բօր-Գրէթէյլտէ տուրաճադօրընըզ . օրատա
ծղլումըն իգամէթ իթտիկի քիւչիւք խանէնին գուրպինտէ ըրմալըն քէնարընտաքի
էտէք եօլը իւզէրինտէ իքի սթէյ վար տըր , պիրինիզ՝ պիր օթէլտէ : վէ տիկէրինիզ
օ պիր օթէլտէ իգամէթ իտէճէքճինիզ . . . Իշպու վազիյֆէի նէզարէթի իքինիզ
արնսընտա էօյլէ պիր սուրէթտէ թագսիմ իթմէլիսինիզ քի , պէշ տագիգա պիլէ
արա գալմասըն :

Իքի մէմուր .— Տէտիկինիզ կիպի պէշ տագիգա պիլէ արա պրագմայըպ , կիւ-
զէլճէ կէօզէթլէյէրէք նէզարէթ իտէճէյիզ . . .

Քէյմօն .— Բօլ տիլարը չըգտըլընտա սիզ տէ արգասը սընա կիտէճէքսինիզ . . .
Էլէթ եապանճը ատամլար կէլիպ քէնտիսիյլէ միւնասէպաթա կիրիլէճէք օլուրլար
իտէ , պուլնարըն նասըլ ատամլար օլտըզլարընը , նէրէտէն կէլտիքլէրինի վէ նէ՞ իս-
թէտիքլէրինի անլամազա չալընըզ . . . Լաքին պիրտէն պիրէ պիր թէհիքէ մու-
գուլընտա տէրհալ իմտատընա չըթապան օլապիլմէք իշիւն պաշլըճա տայմա օղլու-
մըն եագընլարընտա պուլընմանըզ լազըմ տըր . . .

Մէմուրլար .— Բէք ալէա , էօյլէ եարաճաղըզ . . . Սիզ րահաթ ույուլընըզ ,
միւսիւ Ծրօմանթալ , Մ . Բօլըն մուհաֆազասընը պիզ թէմամըյլա տէրէօհտէ ի-
տէրիզ :

Բէյմօն.— Օրատա քէնտինիյի էօյլէ պիր կէօսթէրէճէքսինիզ քի, կէօյա իքի էսնաֆ վէ եախօտ բէրաքէնտէ թիւճճար ըմըսընըզ տա պիր գաչ կիւն րահաթ իթմէք վէ հափա ալմազ իչիւն քէօյէ կէլմիշսինիզ, օրատա պիրպիրինիզէ թէսա-տիւֆ խոուպ եէքտիկէրինիզի թանըմըզ վէ տօսթ օլմուշսընըզ . . . Էկէր պէօյլէ պիր ինթիյաթտա պուլնըր իսէնիզ, պիրիքտէ կէօրիւչիպ գօնուշտըղընըզա քիմսէ թէաճճիւպ խէմէյէճէք տիր:

Մէմուրլար.— Պու թէնպինինիզի բէք եօլընտա իճրա խտէճէյիզ . . . պու ու-ֆաճըզ գօմէտիայը բէք կիւզէլ օյնայաճաղըզ . . .

Բէյմօն.— Բօլըն պալըզ ավընա մէրազը վար տըր . . . Գրէթէյլտէ պլաշըճա մէշղուլյէթի պու տըր, վէ եախօտ տահա տօղրուսը եալընըզ պուլնընլա վագթ կէշիրիր: Սիզ տէ քէնտինիին եազընընա կիթմէք իչիւն պալըզ ավընա չըգա-ճազսընըզ:

Վէրնիէ՝ կիւլէրէք.— Գօյա պալըզը թութմազ ֆէնա տէյիլ, խօշըմա կէլիր, իքինճի մէմուր.— Ուֆազ թէֆէք թափա պալըզլաըն տա ֆէնա տէյիլ տիր:

Վէրնիէ.— Կէճէ տէ էվինիզի կէօզէթլէյէճէքմիյիզ:

Բէյմօն.— Ազշամ սաաթ օնա գատար կէօզէթլէսէնիզ էլվէրիր . . . օ վագթ Գրէթէյլտէ հէր քէս եաթար ույուր . . . Պէնճէ գաթիլլէրին թութտըղը եօլա պագըլըր իսէ, թէհիքէ էվտէ օլմայըպ, էվտէն տիշարը տըր, պիր թէսատիւֆտէ վէ պա խուսուս —պուճա էյի տիգգաթ իտինիզ— պիր մէվգիի միւլազաթտա . . . քէմալը մէհարէթլէ գուրուլմըզ պիր տուգադտա տըր . . . Պինաէն ալէյհ սաաթ օնտա նէզարէթիինիզէ խիթամ վէրիպ, էրթէսի կիւնիւ շաֆազլա պէրապէր եինէ վազիֆէնիզին իյֆասընա պաշարսընըզ . . .

Վէրնիէ.— Օրթալըզ ազարըր ազարմազ, պէլքի տահա էվվէլ ույանըր գալ-գարըզ:

Բէյմօն.— Պէն՝ սատըզ խըտմէթճիմ Մատլէն գատընա սէօյլէրիմ, անընլա գօ-նուշըրսընըզ, լաքին քիմսէյէ շազտըրմամալսընըզ . . . Պաշըճա, էվին եազընըն-տա կէզինտիկինիզի պէլլի իթմէմէլիսինիզ, գիրա էկէր պու շէյ պէլլի օլուր իսէ պիր թագըմ գիլ ու գալը մուճիպ օլապիլիր . . .

Վէրնիէ.— Վազըա պիզի օրատա կէօրէճէքլէր տիր . . .

Բէյմօն.— Սիզ պէճէրիքլի առամլարսընըզ . . . իսթէրսէնիզ հիշ չիւպհէ վէր-տիրմէզսինիզ . . .

Վէրնիէ.— Պագալըմ, չալըշաճաղըզ, վէ Ալլահ եարտըմ իտէր իսէ մուվաֆ-ֆազ օլաճաղըզ . . .

Բէյմօն.— Պիր շէյ տահա սէօյլէյիմ, Օղլուվա էքսէրիա օն տօգուզ եաշընտա վէ զարիպ պիր գըյաֆէթտէ իրի պիր չօճուզ կէօրէճէքսինիզ, պուլնըն իսմի ժիւլ Պուլնուա տըր ամմա օրատա կա Ֆուին լագապըյա անըլըր . . . Օնա հիշ էնէմ-միյէթ վէրմէյինիզ. տօսթ պիր չօճուզ տըր վէ սիզին կիւպի օ տա օղլում կէօզէթ-լէյէճէք տիր:

Վէրնիէ՝ ճէսինտուն պիր տէֆթէր իլէ պիր գուրշուն գալէմ չըգարապրազ.— Կա Ֆուին լագապըլը ժիւլ Պուլնուա՞ մը քէտինիզ:

Բէյմօն.— Էվվէթ . . .

Վէրնիէ.— Իշարէթ աւայրմ :

Բէյմօն.— Բարիգլի փագիր պիր քիմսէ տիր , լաքին էյի վէ ըրզէհլի պիր չօ-
ճուգ արը . . . պիր շէյ իսթէմէզ , քիմսէյէ պիր ֆէնալըզ եարմազ վէ քէնտի կէ-
շիմինի քէնտիսի չըգարրը :

Վէրնիէ.— Եաղտրմ . . . Նէ՞ վագթ օրայա կիտէճէյիզ :

Բէյմօն.— Պու ազլամ կիտիպ օրատա եէրլէշէճէքսինիզ :

Վէրնիէ.— Բէք ալէա՛ . . . Անճագ . . . —տէյիպ սէօզիւնի քէսէրէք գու-
լաղընը գարըշտըրտը :

Բէյմօն.— Անճագ Նէ՞ :

Վէրնիէ՛ սըգըլարագ.— Ճանը՛մ . . . պագը ուֆագ թէֆէք մասրաֆլար
վար տա . . .

Բէյմօն՝ կիւլիւմէյէրէք.— Անյատըմ , անլատըմ . պէն տէ հէման մէսէլէնին
պու ճիհէթինի աչաճագտըմ.—տէյիպ եաղըլիւմէսինին բարա գոյտըղը կէօզիւնի
աշտը վէ պիր մըգտար ալթուն չըգարըպ իքլէյէ պէօլալիւքտէն սօնղրա ոլօզիւնէ
տէվամ իլէ.— Իշթէ իքինիգէ պէշէր ելիւզ ֆրա՛նգ . . . իլք մասրաֆլար իշիւն
պու սիգէ էլվէրիր . . . էկէր իշ ուզուն սիւրէր իսէ , իյճասընա պագարըզ . . .
Ալընըզ . . . —տէտի :

Ջապըթա մէմուրլարը՝ իքի տէֆա սէօյլէթմէյիպ բարալարը հէման ալարագ ,
պիր մէմուռնիյէթը զահիրէ իլէ ճէպլէրիսէ աթտըլար :

Բէյմօն՝ ոլօզիւնէ տէվամ իլէ.— Սօն պիր թէնպիհիմ տահա վար տըր . սսլա
սիւհսըղ պուլընմայընըզ . . .

Վէրնիէ.— Օնա չիւպհէ՞ մի վար . . . Իւզէրիմիզտէ րէվօլվէր , պուչագ վէ
գուրչունը պասթօն օլմագսըզըն կէզմէյիզ . . .

Պու սըրատա տաիրէնին գարուսը աշըլըպ գարանտըղը իշիտիլտի :

Բէյմօն՝ ոյաղա գալգարագ.— Իշթէ օլլում կէլտի . . . սիգի կէօրմէսէ էյի
օլուր . . . չուրատան կէշիպ կիտինիզ . . . —տէտի , վէ նէրտիվէնէ նագըր պիր
գարուտան անլէրի տիշարը չըգարտըգտան սօնղրա Բօլըն եանընա կէլտի :

Բօլ.— Պապաճըղըմ , պրագընըզ գուճագլայըմ սիգի . . . Օ՛հ , հէլէ ալթըզ
գուրթուլտընըզ , թէլմամըյա սէրպէսթ օլտընըզ . . .

Պապա ողուլ քէմայը մուհապպէթլէ եէքտիկէրինի գուճագլատըգտան սօղրա ,

Բէյմօն.— Սէրպէսթ օլտըմ , էվվէթ , էվլատըմ , լաքին տէհշէթլի պիր վագի-
ֆէ տէրէօհտէ իթտիմ :

Բօլ.— Պէն պու վագիլիֆէնին իյֆատընա խայլիտէն խայլի իշթիրաք իտէճէյիմ
. . . գօնթէս տը Շաթըրլիւքսէ պէօյլէ եէմին իթտիմ . . . էկէր Ֆապիէնի սաղ
սաղ մէրգումէ գատընա իատէ ու թէսլիմ իթմէյէ մուալէնէթ իտէպիլէճէք օլուր
իսէմ , պու Նէ՛ պէօյիւք պիր մէսէրրէթ օլաճագ տըր . . . Լաքին հէր հալտէ
մէրգուլ տէլիգանլընըն գանընա կիրմիշ օլան ալչագլարըն թէվգիֆինէ եարտըմ
իթմէք իսթէրիմ . . .

Բէյմօն.— Պու արգունըն նէտէն նէշէթ իթտիկինի պիլիրիմ , սէվկիւլիւ Բօլ ,
լաքին թահսին իտէմէմ . . . պրագ պէն եալընըզ իշիմէ պագայըմ . . .

Բօլ.— Նի՞շիւն :

Բէյմօն.— Ձրւնքի սէն պիր Թագըմ հիյլէ, տօլապ, տուզագ վէ Թէպտիլ Գը-
յաֆէթլէրտէն իպարէթ օլտն պու սէնաաթըն ընծիւլը տէյիլսին . . . Պուռնտան
մաատա սէն քէնտին Թէհլիքէ Թահթընտա օլտըղընը պիլիրսին . . .

Բօլ.— Էվվէթ, պիլիրիմ, պապաճըղըմ, լաքին նէ՞ օլուր: Մագսէտը խայրը-
նըզա էրմէկէ սիգէ եարտըմ իթմէք իչիւն շախսըմըն պու Թէհլիքէսինի հիչ պիր
չէյ եէրինէ գօյմայաճաղըմ . . .

Բէյմօն.— Պէօյլէ պիր ճիւրաթտա պուլընմայաճագսըն, էվլատըմ . . . ընճա
իտէրիմ, եալվարըրըմ, իչիմէ էնկէլ օլմա, պրագ պէն նէ եարաճագսամ եարայըմ
. . . Էկէր տայմա սէնի տիւշիւնմէկէ, սէնին իւզէրինտէ Թիթիւմէկէ մէճպուր օ-
խսէմ, պէն տէ պիր շէյէ եարամայաճաղըմ, զիհնիմի Թօրլայամայաճաղըմ, Թէմա-
մըյա մուվաֆֆաքիյէթսիլիկէ տիւշար օլաճաղըմ . . .

Բօլ.— Էօյլէ ամմա վուգուր հալի պիլէրէք պէն նա՞սըլ պօշ տուրայըմ:

Բէյմօն.— Իսթէրիմ քի պանա իթաաթ իտէսին . . . պուռն հէմ հիւքիւմէթը
բէտէրանէմ նամընա վէ հէմ հէր իքիմիղին մուհասպէթ վէ շէֆագաթը միւթէ-
գապիլէսի նամընա ատէթա էմր իտէրիմ:

Բօլ.— Էօյլէ իսէ իթաաթ իտէճէյիմ, պապաճըղըմ . . . Լաքին պօշտա գալ-
տըղըմ իչիւն ֆէնա հալտէ ճանըմ սըգըրլաճագ, պու հալ պանա ատէթա Թահա-
միւլ օլընմագ պիր իքքէնճէ օլաճագ տըր . . .

Բէյմօն.— Սէնի Թէհտիտ իտէն Թէհլիքէյէ գարը կիթտիկինի կէօրմէք տէ
պէնիմ իչիւն Թահամմիւլ օլընմագ պիր իքքէնճէ օլաճագ տըր . . . պու հալ պէնի
գուվվէթտէն պրագըր, պէնիմ իսէ գուվվէթէ իհթիյաճըմ վար տըր . . . Պէն սէ-
նին եաշամանը իսթէրիմ . . . Պիր քէրրէ խաթրընա կէթիւր քի, օ ճանալարլարա
լաղըմ օլան սօն իքի գուրպանըն պիրի սէնսին . . . Սէն անլէրտէն մահքիւմսին . . .
տիկէրլէրինի նասըլ կէօգէթտիլէր իսէ շիւպհէսիգ սիլի տէ բէք տիգգաթլը կէօ-
գէթիյօրլար . . . ալլարընը գօլլայըս անը Թութմալա հաղըր տըրլար . . . Պէն
պու ալը անլէրին էլինտէն շէքիպ ալաճաղըմ . . . Նէ օլմուշ, օ գատար սէնէ-
տէն սօնղրա հուրիյէթիմի Թէմամ էլէ կէշիրտիկիմ զէման օլլումը պէնտէն ալա-
ճագլա՞ր մը, էվլատըմը էօրտիւրէճէլէ՞ր մի . . . ամմա տա իշ հա՛ . . .
Եալընըզ պու տիւշիւնճէ զիհնիմի ալթիւսթ իտիյօր, սէն տիւշարը Թէհլիքէ օլըն-
ճա պէն տէ մահվ օլուպ կիտէճէյիմ, սէվիլիւլիւ էվլատըմ . . . անլատը՞ն մը . . .

Բօլ.— Անլայօրըմ, իթաաթ իտէճէյիմ . . .

Բէյմօն.— Պէն տէ սէնտէն պուռն պէքլէյօր ըտըմ, Թէչէքքիւր իտէրիմ . . .

Բօլ.— Շիմտի պէն նէ՞ եարաճաղըմ:

Բէյմօն.— Պու կէճէ պուրատա գալաճագսըն վէ եարըն սապահ օրթալըզ
էյիճէ այտընլանտըգտան սօնղրա Գրէթէյլէ ալտէթ իտէճէքսին . . . Սօգաղա ազ
չըգ . . . կէօլկէնտէն պիլէ շիւպհէ էթ . . . Եօլընըն իւզէրինտէ հէր քիմ գարը-
նա չըգըզ տա սէնտէն Թանըմագսըղըն սէնինլէ գօնուշմագ իսթէր իսէ, պէլքի
պիր տիւշման, պէլքի պիր գաթիլ տիր տէյու անտէն շիւպհէ էթ, օնա օ նազար-
լա պագ . . . Ագչամ գարարթընտան չօգ էվվէլ, էվտէ Մատլէնին եանընա կիթ
. . . կիւնտիւզին աք այտընըզ օլտըղը վագթ պիլէ էվտէն չօգ ուզաղա կիթմէ . . .
էվտէն հիչ տիշարը չըգմա տիյէմէմ, լաքին պէօյլէ եարմանը արզու իտէրտիմ:

Բօլ.— Պէն արթըգ չօճուգ տէյիլիմ, քէնտիմի մուհաֆազա խտէպիլիլիմ :

Բէյմօն.— Էվվէթ, քէնտիմի մուհաֆազա խտէպիլիլի օլտըղընը պիլիլիլիմ, վէ պու շէյ պէնի պիր ազ թէէմին իտիյօր . . . Տահա զիյատէ իհթիյաթքեար օլ . . . Լա Ֆուլին օրատա տըր . . . պանա սէօյլէտիլին պու կէնճ պալըգ ավճըսընը թա- նըրըմ . . . էյի վէ նամուսը պիր չօճուգ սըր . . . Եալընըգ անընյա տիշարը չըգ . . . Պալըգ ավընտա իբի քիշի օլմագ՝ պէօյիւք պիր էմնիյէթ տիր . . .

Բօլ.— Էվվէթ, պապաճըղըմ . . .

Բէյմօն.— Ճէպինտէ պիր րէվօլվէր օլմագսըզըն ասլա տիշարը չըգմա, վէ գարշընա պիր թէհլիքէ չըգընճա րէվօլվէրի գուլլանմաղա թէրէստիւտ իթմէ . . . Ինսան՝ քէնտիյէ թէարրուգ իտէն տիւշմանլարընը էօլտիւլմէսէ պիլէ, սէս անէրի գօրգուտըր վէ Եարսըմ Եէթիշիր . . .

Բօլ.— Թէնպիհաթընըղը նօգթասը նօգթասընա իճրա իտէճէյիմ . . .

Բէյմօն.— Թէշէքքիւր իտէրիմ, սէվկիւլիւ էվլատըմ . . . Շիմտի արթըգ կի- տէլիմ թաամ իտէլիմ, գիրա զապթիյէ նէզարէթինէ ավտէթ իթմէքիլիլիմ լազըմ տըր . . .

Պասպ օղուլ պիրլիքտէ տիշարը չըգտըլար վէ ճիվարտա էսնաֆվարի պիր Լօ- գանթայա կիթտիլէր :

Պիր սաաթ սօնղրա Բօլ՝ Եալընըգ օլարագ Սէն-Լուի-գ'ան-Լ'իլ սօգաղընտաքի խանէյէ ավտէթ իտուպ, բէտէրի տախի զապթիյէ նազըրընըն օտասընա տուխուլ իթմէքտէ իտի :

Ջապթիյէ նազըրը.— Հէնուգ ճէվապ կէվէտի :

Բէյմօն.— Իգամէթ կեհա տէրուհինտէ թէհլիքէ Եօգ տըր, նազըր էֆէնտի, վէ ախըը մալիւմաթ իթմէք իշիւն վագթ լազըմ տըր . . . Մամաֆիհի զանըմ Նիմտէն թէլէկրաֆըն ճէվապը չօգ կէճիքմէզ, նէրէտէ իսէ չիմտի կէլիր :

Ջապթիյէ նազըրը.— Պէն աէ սիզին կիպի զանն իթտիկիմտէն, նէզարէթտէ պէրլմէնիզի նասիհաթ իտէրիմ . . . սըր քեաթիպիմին օտաի մախսուսընը կիտէ- յիմ սիզին թահթը էմրինիզէ վագ իթտիրէյիմ . . . —տիյէրէք էմր վէրմէյէ կիթ- տիկի սըրատա, խատէմէտէն պիրի իշէրի կիրիպ էօնիւնտէքի Եազըխանէսինին իւ- զէրինէ պիր թէլէկրաֆ վագ իթտի, զապթիյէ նազըրը տա մէգքիւր թէլէկրաֆը տէրհալ աշմաղա միւսարէաթ իթտի :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ օ արա նազըրա Եազլաշտը :

Ջապթիյէ նազըրը՝ Եիւքիէք սէս իլէ պէր վէճհը աթի օգուտը .

«Նիմ հապսխանէսի միւտիրի՝ զապթիյէ նազըրընա .

«Անասըլ Բարիզլի Բասգալ Սօնիէ՝ անասըլ Ժուանեիլի Ժագ Լակարտ նամըն- տա պիր թապիլպէ պէրապէր մայիսին 24ինտէ գօյվէրիլմիշ տիր : Պուռլար՝ Եէվմը թալիլիլէրինտէ պիրլիքտէ Նիմտէ կէօրիւլմիշէր տիր : Ագշամ Եինէ պիրլիքտէ տէմիր Եօլ իլէ հարէքէթ իթմիշէր տիր : »

Բէյմօն՝ պու մալիւմաթտան պիր շէյ անլայամատըղընտան, պիւլնտը ավագ իլէ.— Պուռնտան հիշ պիր շէյ անլաշըլմայօր . . . Տէմիր Եօլ իլէ հարէքէթ իթմիշ- լէր : հաճկը տէմիր Եօլ իլէ :

Ջապթիյէ նազըրը.— Պու ատամլար՝ զապթիյէ նէզարէթի թահթընա վագ ի-

տիւմիչ օլմայըպ, հէր հանկը շէհրտէ օլուր իսէ օլսուն իգամէթլէրի տէ թահթը մէմնուիյէթէ ալընմալը օլսըլընտան, հանկը թարաֆա կիտէրլէրսէ անը կէօղէթ մէկէ հիշ պիր սէպէպ եօգ իտի:

Րէյմօն.— Տէտիկինիզ տօղրու տըր, լաքին հիշ պիր մալիւմաթ եօգ, թալէպ ալընան էջքեալարը սա խապէր վէրիւմիշ տիր . . .

Թէլէկրաֆը կէթիրէն խառնէմէ պու արա պիր տահա իշէրի կիրիպ իքինճի պիր թէլէկրաֆ տահա կէթիրտի:

Զապթիյէ նազըրը թէլէկրաֆը աշարադ.— Երնէ Նիմտէն տիր, Բասգալ Սօնիէնին էջքեալը եազըլմըլ տըր:

Փիւհադիգա էջքեալը՝ հասսխանէտէն դայտ տէֆթէրինտէն թաֆալէն ախպու իխրաճ օլընմըլ իտի:

Րէյմօն՝ քէնտի քէնտինէ.— Հիշ պիր խուսուսի ալամէթ եօգ տըր. էլիմտէ հիշ պիր թութամադ եօգ տիմէք տիր . . . Երմի եէտի եաշընտա պուլընան տէլիգանլըլար՝ պիր բասարօրթ իւզէրինտէ հէբսի պիրպիրինէ պէնզէրլէր, եալընըլ սաշ, սազալ վէ կէօղէրինին ղէնկինտէ ֆարգ պուլընըր. օ տա էկէր սաշ սազալ գրգըրմըլը օլմասա, հիշ քիմտէնին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթմէլ . . . Պէօյլէ պիլէ օլտա պօյալարլար . . .

Զապթիյէ նազըրը.— Թէլէկրաֆըն սօնընտա չու իսարէ վար տըր. «Բասգալ Սօնիէնին ազիզ տօսթը Ժագ Լակարտըն նէրէյէ կիթմիշ օլսըլընը չիւպհէսիզ եարըն թային իտէպիլէճէյիմ»:

Րէյմօն.— Էօյլէ իսէ եարընա պէքլէրիմ:

Զապթիյէ նազըրը՝ Րէյմօնա.— Տիմէք հասսխանէտէն կէլէն մալիւմաթտա պիր նէթիյճէ հուսուլէ կէթիրէպիլէճէք էմարէլէր պուլմալը իւմիտ իտիյօրսընըլ, էօյլէ՞ մի:

Րէյմօն.— Պէյն էլ խալգ սէօյլէնտիկի վէճհլէ, «Ֆէնէրիմի բարլաթմադ իշիւն» մէգըիւր էմարէլէրաէն իսթիֆատէ իտէպիլէճէկիմի մէմուլ իտէրիմ, նազըր էֆէնտի:

Զապթիյէ նազըրը.— Տիմէք պու Բասգալ Սօնիէտէն չիւպհէլէնիյօրսընըլ, էօյլէ՞ մի:

Րէյմօն.— Շիւպհէլէնմէք տէյիլ, ատէթա իթհամ իտէրիմ:

Զապթիյէ նազըրը.— Էյ պու իթհամընըլը թախմինի հիսապլար իւզէրինէ տէյիլ տէ, դավի էսաալար վէ վուգուաթլար իւզէրինէ պինա իտէպիլիթմիսինիլ:

Րէյմօն.— Իշ պու իթհամըլը մանէվի իթմինան վէ մէվսուգիյէթլէր իւզէրինէ, ատամըն սէվապըղը ահվալի իւզէրինէ պինա ու թէէսիս իտէրիմ:

Զապթիյէ նազըրը.— Տիմէք սիզճէ գօնթ տը Թօնէրիէօնին վասիյէթնամէսի-նի չալան՝ Նիմ հասսխանէտինտէն սէպիլի թախիլէ օլընան չալսա տըր, էօյլէ՞ մի:

Րէյմօն.— Էլվէթ, նազըր էֆէնտի:

Զապթիյէ նազըրը.— Ինթիգամլարը ախպ օլընմադ լազըմ կէլէն գուրսլանլա-րըն տա գաթիլի օ՞մը տըր:

Բէյմօն. — Էվվէթ, գաթիլ տէ խորորդ տա օ շախս տըր . . .

Զապթիյէ նազըրը. — Լաքին պու ճինայէթլէրի նի՞չիւն պաշգասը իճրա իթմէմիշ տէ օ իճրա իտէպիլմիշ տիր :

Բէյմօն. — Բասգալ Սօնիէ՝ իքի սէնէ գօնթ տը թօնէրիէօյէ սըր քեաթիպլիք, ատէթա մահրէմը էսրարլըգ իթմիշ տիր . . .

Զապթիյէ նազըրը՝ պու իքի չիֆթ լազըրտըտան իչի անիտէ անլայըպ, պիւլէնտը ավազ իլէ. — Հագդընըգ վար, տէտիկինիզ տօղրու տըր. շիմտիյէ գատար պիզ սալլաբաթըյա իշ կէօրմիւշ վէ եանլըշ թարիգլէրէ սիւլիւք իթմիշիզ տիր . . . չիմտի պու Բասգալ Սօնիէնին նէ՞ օլտըղընը անլամալը վէ Նիմ հապախանէսինտէն չըգալըտան պէրու նէ՞ թավր ու հարէքէթտէ պուլընտըղընը իյիճէ թահգիգ ու թէճէսսիւս իթմիլի տիր :

Բէյմօն. — Վատ օլընան թափսիլաթը ալըր ալմազ, հապսխանէ միւտիրինէ տիկէր պիր թէլէկրաֆ եագաճաղըմ :

Զապթիյէ նազըրը. — Քէնտիսինտէն նէ՞ թալէպ իտէճէքսինիզ :

Բէյմօն. — Բասգալ Բարիզտէն մէքթուսլ ախզ իտէ՞ր մի իտի, վէ հապստան չըգալընտա բարասը վա՞ր մը իտի, պուշլարը սիւվալ իտէճլիմ . . . Պու իքի նօգթայը պիլմէք՝ իշէ շօգ եարայաճագ տըր . . . Շիմտի միւսաատէնիզլէ կիտէյիմ պիր ազ իսթիրահաթ իտէյիմ, նազըր էֆէնտի :

Զապթիյէ նազըրը. — Կիտինիզ, Բէյմօն, լաքին էվվէլա սէօյլէյինիզ, մախտու. մընըզըն թահթը թէհտիտտէ պուլընան հայաթընը հէր թէհլիքէյէ գարչը վըգայէ վէ մուհաֆազա իթմէք իչիլէն նէ՞ թէտպիր իթթիսազ իթմիշսինիզ տիր :

Բէյմօն. — Տիրայէթլի իքի զապըթա մէմուրը ինթիսապ իթտիմ, պուշլար կէճէ կիւնտիւզ օղլումը կէօզէթէճէքլէր տիր . . . Պուշտան զիյատէ պիր շէյ եա. բամազ իտիմ . . .

Զապթիյէ նազըրը. — Շիւպէտիզ էօյլէ տիր, պու տա քիֆայէթ իտէր . . . Կիտինիզ, Բէյմօն, ինչալլահ եարըն եիւնէ կէօրիւշիրիզ . . .

Բէյմօն Յրօմանթալ՝ զապթիյէ նէզարէթինտէն չըգըպ Սէն-Լուի զ'ան-լ'իլ սօ. գաղընտաքի իգամէթ կեահընա աղիմէթ իթտի :

Ղայէթ եօրկուն օլտըղընտան, ույույուպ իսթիրահաթ իթմէյէ էշէտորը լիւ. գումը վար իտի :

Մամաֆիհի եթմազտան էվվէլ օղլունըն օտասընա կիրտի :

Բօլ՝ բահաթ պիր ույգու չէքիյօր իտի :

Տուտագլարընտա թէպէսսիւմ միւշահէտէ օլընըյօր իտի :

Բէյմօն՝ պու հալի կէօրիւնճէ բէք զիյատէ մահզուգ վէ միւսթէրիհ օլարագ քէնտիսի տէ ույումազա կիթտի :

Մալիւմիմիզ օլտըղը իւզրէ, Բասգալ Սօնիէ՝ փուանեիյէ ազիմէթ ու հարէքէթինի էրթէսի կիւնէ թէէիթի իթմիշ իտի :

Մէրգումը Իօն էյալէթինէ կէօթիւրէճէք օլան տէմիր եօլ սիւրաթ գաթարը՝ սաաթ օնը եիրմի տագիգա կէշէրէք հարէքէթ իտէճէք իտի :

Սաաթ թամ օնտա Բասգալ՝ էմանէթ սանտըղընըն իլմուխապէրինի համիլ օլտըղը հալտէ տէմիր եօլ սթապիօնընա միւվասէլէթ իթմէքտէ իտի : Պու շախս՝ մէզքիւր իլմուխապէրին արգասընտա էն ուսթա եազը էհլի խըպրէլէրինի պիլէ

այնտատաճազ սուրէթտէ Մարթըն իմզասընը թագլիտ իթմիչ, վէ Բըթի Գասթէլտէքի մահպուսա տիգգաթ իթմէսինի տէ Ժագ Լակարտա թուվայէ էյլէմիչ իտի :

Սաաթ իթիյի օն ալթը տագիգա կէչէրէք Բասգալ՝ գաթարտան չըգըպ, Ժուաների շէհրինին Ֆօպուրկ տիւ Բօն թապիր օլընան ըխլամուր ճատտէսինէ տուխուլ իթտի : Մալլւմ օլտըղը իւզրէ, Մարթէն-Բէչէօր օթէլի մէգքիւր ճատտէտէ պուընըպ, իչպու հիքեայէմիզին պիրինճի գըսմընտա մէգքիւր օթէլտէն իէք չօգ պահա օլընմըչ տըր :

Բասգալ՝ օթէլին գաբուսընտան իչէրի կիրտի :

Օթէլճի՝ օթէլին գազինօլընտա պուլընըյօր իտի :

Պու ատամ՝ Բասգալ Սօնիէնին օթէլտէն իչէրի կիրտիկինի կէօրինճէ, իքի էլլէրինի ուզաթարագ մէրգուճա տօղրու կիրտիպ.— Օ՛, սի՛զ միսինիզ, միւսիւ Բամպէր . . . խօշ կէլտինիզ, սէֆա կէլտինիզ . . . Հա՞նկը ըրւզկեար սիզի Ժուաներիէ կէթիրտի :

Բասգալ.— Էյի պիր ըրւզկեար տէյիլ տիր, ազիզիմ, ատէթա պիր թէսա տիւֆլէ կէլտիմ . . . մէմուլին զայրը պիր իշտէն տօլայը շէհրինիգէ վասըլ օլտուճ :

Օթէլճի.— Տօգթօր Թօմբսընտան, պագընըզ, սիզէ մալլւմաթ սօրմայօրմ . . . Ալլահըն եարտըմըյլա անըն իշի էյի օլտըղընը պիլիյօրմ :

Բասգալ.— Տիմէք անըն հագգընտա մալլւմաթ ալտընըզ, էօյլէ՞ մի :

Օթէլճի.— Պիզի Բարիզտէն օ գատար ուզա՞ց մը գանն իտիյօրսընըզ քի, քէնտիսինին շէօհրէթը մուվաֆֆադիյաթը պիզէ գատար վասըլ օլմասըն : Պիզ կա. գէթա ալըրըզ, միւսիւ Բամպէր, օգուրըզ, վէ հէր կիւն անլէրին իշինտէ թապիպը մէչնուր տօգթօր Թօմբսընըն իսմինի քէմալը մէտհ ու սէնա իլէ եազըլմըչ կէօր տիւկիմտէ, էօյլէ պիր ատամըն պէնիմ օթէլիմտէ իգամէթ իթմիչ օլտըղընտան վէ խուսուսիյլէ էլինի սըգմագ շէրէֆինէ նաիլ օլմուչ պուլընտըղմտան տօլայը իֆթիլսար իտէրիմ . . .

Բասգալ.— Ֆիլհագիգա տօգթօր չօգ պէօյիւք շան գազանմըչ տըր . . . Էյիլիյէթ ու լիյագաթը ազիմէսի ումուճէն, վէ հաթթա խասիմլէրի թարաֆընտան պիլէ թաստիգ օլընմըչ տըր . . . Բէք իթիպարտա տըր . . .

Օթէլճի.— Իթիպարտա օլունճա գազանճ տա չօգ օլուր . . . Տօգթօր աճապա չօգ բարա գազանըյօր մը :

Բասգալ.— Իսթէրսէ չօգ գազանըր, լաքին բարայա հիչ կէօպիւ եօգ տըր . . .

Օթէլճի.— Պիլիրիմ, էօյլէ տիր . . . պուրատա պու թապիաթընը բէք էլի անլատըզ . . . Էլմաս կիպի պիր ատամ տըր . . . Էյ գալալը Մատմագէլ Մարթ կրանչա՞ն նասըլ տըր :

Բասգալ.— Էյի խօշ տըր . . .

Օթէլճի.— Էլան օ կիւզէլլիքտէ՞ մի տիր :

Բասգալ.— Պէլքի տահա կիւզէլլէչմիչ տիր . . .

Օթէլճի.— Լաքին շիւպէսիզ հէնուզ մահգուն վէ միւքէտտէր տիր, տէյիլ մի :

Բասգալ.— Էվվէթ, էլան պիր ազ մահգուն վէ միւքէտտէր տիր . . . քէն տիսինէ բէք զիյատէ մուհապպէթ կէօթէրիլիպ գըլընըլըյօր իսէ տէ, պու մահչ գունիյէթի քեամիլէն տէֆ իսիլմէյօր . . .

Օթէլճի.— Ա՛, էվվէթ, էյի պագըլմագտա վէ մուհապպէթ կէօսթէրիլմէքտէ օլմալը տըր . . . տօզթօր էյի ասամ տըր . . . Լաքին կէվէզէլիք իտիյօրլմ, իխ. թիյարլամըլ սագսըղան կիպի չօգ սէօյլէյօրլմ տա պիր շէյէ լիւզուլմընըզ օլուպ օլ. մատըղընը, պիր շէյ իսթէյիպ իսթէմէտիկինիզի սօրմայօրլմ . . . էվվէլա չունը սիւվալ իտէյիմ, թաամ իթմի՛շմիսինիզ :

Բասգալ.— Եօլա չըգմագտան էվվէլ եալընըզ պիր գատէհ չիգօլաթա իշմիշիմ տիր, գարնըմ բէք աճ տըր, իշիմ պայըլըյօր :

Օթէլճի.— Նէ՞ իսթէրսինիզ, նէ՞ շէյէ իսթէյինիզ վար տըր . . .

Բասգալ.— Հազըրտա նէ վար ըսա անը կէթիրինիզ . . .

Օթէլճի.— Էօյլէ իսէ պիր բարչա էթ սէօյի՛շի իլէ պիր «ամէթ» կէթիրէ. յի՛մ մի :

Բասգալ.— Օ՛, բէք միւքէմմէլ պիր շէյ օլուր . . . Սօնդրա գօնուշըրըզ . . .

Պէշ տագիգա սօնդրա Բասգալ՝ սուֆրայա օթուրըպ պէօյիւք պիր իշթիհա իլէ թաամ իթմէյէ պալատը :

Օթէլճի՝ մէրգուլմըն եէմէք եէմէսինի տուլուպ սէյր իթմէքլէ պէրապէր տօգ. թօր թօմբսըն իլէ Մարթ Կրանշան հագընտա պիր թագըմ՝ շէյլէր սիւվալ իտի. յօր իտի :

Բասգալ՝ պու սիւվալլէրէ ասա սըգըլմագսըղըն մէմնունէն ճէվապ վէրտիք. տէն սօնդրա, պիր տէ նակէհան թէպտիլը հապս իտէրէք.— Բէճա իտէրիմ՝ պանա պիր մալիւմաթ վէրինիզ . . . —տէտի :

Օթէլճի.— Նէ՛ մալիւմաթ իսթէրսինիզ :

Բասգալ.— Պուրատա պիր էմանէթ սանտըլը վա՞ր մը տըր . . .

Օթէլճի՝ պու սիւվալէ պիր ազ թէաճճիւպ իտէրէք.— Վար տըր . . . օրաճա պիր իշինի՛զ մի վար :

Բասգալ.— Էվվէթ :

Օթէլճէ.— Շիւպէտիլգ Բարիզտէն հարէքէթ իթտիկինիզտէ, իւզէրինիզէ մըգ. տալը քեաֆի ագչէ ալմամըլընըզ տա անըն իշիւն էմանէթ սանտըղընը սօրուլթօր. սընըզ, տէյի՛լ մի . . . Ինսանըն զիհնի չօգ մէշըուլ օլուրսա, պիւզէն ունութըր, պիր շէյ տէյիլ տիր . . . Բարա քէսէմ բէք օ գատար տօլու պիր՝ Նէյ տէյիլ տիր նամա եինէ թէմամըյա սիղին թահթը էմրինիզէ վազ իննէրիմ :

Բասգալ.— Պու. թէքիֆը նազիքեանէնիզտէն տօլայը անսամիմ իւլ գալպ թէ. շէքթիւր իտէրիմ, ազիզիմ. Լաքին իսթէմէմ, լիւզուլմ եօգ տըր . . . էմանէթ սանտըղընա կիթմէք իսթէյիշիմ՝ պէնիմ իշիւն տէյիլ, տօսթլարըմտան պիր՝ իշիւն տըր. պու տօսթըմ՝ կէչէնտէ շէհրինիզտէն կէչէր իքէն, բօրալա միւզայէգասը օլ. տըղընտան, պիր շէյ ըհհինէ գօյուպ պիր ազ ագչէ ալմըլ . . . Հալ պու քի օ ըհհին գօյուտըլը շէյի հիշ էլտէն չըգարմագ իսթէմէյիպ, պէնիմ տէ Ժժաւանիէ կէլէճէկի՛շ մի խապէր ալտըղընտան, մէգթիւր ըհհինի գուրթարըպ ալմագըղըմըբաանա ըհճա իթմիշ տիր . . .

Օթէլճի.— Բէք ալէա, բէք ալէա. Լաքին սիգէ պու վէսիլէ իլէ պիր խըտ. մէթտէ պուլընամատըղըմա թէէսսիւֆ իտէրիմ . . .

Բասգալ.— Պանա իյֆաի խըտէմաթ իթմիշսինիզ կիպի բէք զիյատէ թէչէք.

քիւր իտէրիմ . . . Շիմտի սէօյլէյինիզ պազայըմ , էմանէթ սանտըղը նէ՞րէտէ տիր . . . իշթէ պիւմէք իսթէտիկիմ պու իտի . . .

Օթէլճի.— Շէհրին եօգարըսընտա . . . Մարչէ մէյտանընտա տըր :

Բասգալ.— Թէչէքքիւր իտէրիմ.—տէտի , վէ թաամընը պիթիրմիշ օլտըղընտան , գահվէսինի տախի իշէրէք այաղա գալգտը :

Օթէլճի.— Կէճէ պուրատա գալաճա՞գմըսընզ :

Բասգալ.— Էկէր իշէրիմի պիթիրէմէզսէմ գալաճաղըմ , լաքին ումարըմ քի պիթէր . . . սօնղրա կէլիւր սիզէ սէօյլէրիմ.—տիյէրէք , գօնթ տը Թօնէրիէ՞օնին սապըզ սըր քեաթիպի շէհրին եօգարըսընա տօղրու կիթմէյէ պաշլատը :

Նիրմի տագիգա սիւրմէքսիզին Բասգալ Սօնիէ՝ էմանէթ սանտըղընա միւվա . սէլէթ իտուպ , եանընտաքի իլմուխապէրի իատէի թէրհինաթ մէ՛ուրընա իրաէ իթտի :

Պու մէմուր՝ ֆայըզ վէ մէսարիֆի հիսապ իտէրէք , թէէտիյէ օլընճա՞գ մէպ . լաղը թային իթտիքտէ , Բասգալ՝ մէպլաղը մէզպուրը թէէտիյէ իթտի :

Մէմուր՝ մազպուզ սէնէտինի վէրտիքտէն սօնղրա.— Եարըն սապա՛ն ալաֆի . սաաթ տօգուզտան սօնղրա ըլհինի ալապիլիւրսինիզ :

Բասգալ՝ տիւշարը իսթիղրապ օլարագ վէ ճանը սըգըլարագ.— Նէ՞տէտինիզ , ըլհինի շիմտի վէ՞րմէյէճէքմիսինիզ :

Մէմուր.— Խայր , էֆէնտիմ . . .

Բասգալ.— Նի՞շիւն էօյլէ . . .

Մէմուր.— Վագթը մուայլէնի կէշմիշ օլուպ , միւտիր էֆէնտի տէ շիմտի կիթտի . ըլհինինիզի սիզէ թէսլիմ իթմէյէ իսէ եալընըզ անըն սէլահիյէթի վար տըր . . .

Բասգալ.— Լաքին Բարիզտէ . . .

Մէմուր.— Պիզ Բարիզտէ տէյիլիզ , էֆէնտի , Ժուանեիտէյիզ :

Իսրար իթմէք՝ հէմ պէյհուտէ վէ հէմ միւնասէպլթսիզ իտի :

Բասգալ՝ զիյատէ պիր շէյ սէօյլէմէյիպ , ըէք ֆէնա պօզուլմըշ օլտըղը հալտէ Մարթէն-Բէշէօր օթէլինէ ալտէթ իթտի վէ պիր օտա հազըրլաթմագ իշիւն կէճէ օրատա եաթաճաղընը խապէր վէրտի :

Օթէլճի՝ պու խուսուստան տօլայը ըէք զիյատէ մէմնու՛ն օլուպ էլլէրինի եէքտիկէրէ սիւրէրէք.— Պու ագչամ պիրլիքտէ թաամ իտէճէյիզ , միւսիւ Բամպէր , վէ իքի իւշ շիշէ Սէն-Ժագ շարապը իշէճէյիզ , զիրա իւշ այ ագտէմ՝ պուրատա իգամէթ իթտիկինիզտէ , օ շարապա չօգ պէյէնտինիզ :

Բասգալ.— Բէք ալէա , օլուր :

* *

Բէյմօն Ֆրօմանթալա նագլը մէգալ իտէլիմ :

Իլք ագչամը մէրգուճըն՝ էվվէլա ուզուչա եաթմըշ օլան օղլունըն օտասընտան իշէրի կիրտիկինի , վէ սօնղրա քէնտիսի տախի ուլումա՞գ իշիւն քէնտի օտա . սընա տուխուլ իթտիկինի կէօրտիւք :

Պու զաթ՝ եաթաղա կիրմէզտէն էվվէլ եազըխանէսինին էօնիւնտէ օթուրտու , վէ եօրկուճըղընա պագմայարագ Մատէնէ ուզու՛ն պիր մէքթուպ եագտը :

Պունտա Բէյմօն՝ Բօլ հագգընտա պիր թագըմ թափսիյէլէրտէ պուլընտըգտա՛ն :

մաստա , օղուներ կէօղէթլէմէկէ մէմուր իթտիկի իքի զապըթա մէմուրիյնինտէն պիրի օլան Վէրնիէնին էվէ կիտէճէկինի տէ Մատլէնէ խապէր վէրմէքտէ պուլընըյօր իտի :

Մէքթուպը եազըպ պիթիրտիքտէն սօնղրա Րէյմօն՝ չաբուճազ սօյունուպ եաթտը , վէ պիր ազ սօնղրա ույգուսը կէօթիւրտիւ :

Էրթէսի սապահ Րէյմօն էրքէնճէ ույանըպ գալգտըղը սըրատա օղլու Բօլ տախի ույանըպ եաթաղընտան գալգմըչ իտի :

Րէյմօն՝ սօն տէֆա օլարագ օղլունա պազը նասիհաթլար տահա վէրիպ , մէրգուժը պիր արապա մէրքէզինէ գատար կէօթիւրտիւ , վէ օրատա տէլիգանլը՝ պիր քիրա արապասընա րաքիպէն Շարանթօնա հարէքէթ իթտի :

Օրատա Բօլ Ֆրօմանթալ՝ Գրէթէյլ լիմանընա կիթմէք իչիւն ըրմագ պօյընտան եիւրիւյէճէքտի :

Վէրնիէ իլէ արգատաչը՝ հարֆիյէն Րէյմօն Ֆրօմանթալըն թալիմաթընա թէվֆիզը հարէքէթ իտիյօրլար իտի :

Պունլար՝ հալի վագթի եէրինտէ պիրէր էսնաֆ վէ եա օրթա հալլը թիւճճար կիպի կիյինմիչ օլտըզլարը հալտէ , բազար կիւնլէրի էրպապը գէվգ ու թէֆէրիւճ իլէ պալըգ ալճըլարընըն թօրլանտըզլարը ըրմագ քէնարընտաքի եէտէք եօլընըն իւզէրինտէ քեահն իքի օթէլլէրին պիրինտէ պիրի , վէ տիկէրինտէ օ պիրի իսքեան իթմիչէր իտի :

Սապահլարը պու իքի զապըթա մէմուրլարը կէօյա րասթ կիլէ ըրմաղըն ըրիւթըմը իւզէրինտէ եէքտիկէրինէ թէսատիւֆ իտիյօրլար իտի :

Օրատա պիր չօգ եէրլիէր էօնիւնտէ ահպապլըգ իտէրէք վէ կէզինէրէք քէօյիւ վէ պիլխասա Րէյմօնըն թահթը իսթիճարընտա պուլընան քիւչիւք խանէյի թէտգիտ իտիյօրլար իտի :

Լա Ֆուին՝ օ ճիլարլարտա տօլաչըպ տուրույօր վէ միւսիւ Բօլըն ալտէթ իտուպ իթմէտիկինի սիւվալ իթմէք իչիւն Մատլէն գատընըն գալգմասընա պէքլէյօր իտի :

Զապըթա մէմուրլարը՝ մէրգուժ տէլիգանլըյը կէօրտիւլէր վէ Րէյմօն Ֆրօմանթալըն թարիֆ իթտիկի չօճուգ օլտըղընը անիտէ թանըտըլար :

Լա Ֆուին՝ էվին իչէրիսինտէն պիր սէս իչիտիպ գաբույը չալմաղա գարալր վէրտի :

Մատլէն՝ կէլիպ գաբույը աչարագ.— Պէնիմ քիւչիւք էֆէնտիմի կէօրտիւնիգ մի :

Լա Ֆուին.— Էվլէթ , մատամ Մատլէն . . . Սիւվալինիզտէն էօյլէ անլայօրմքի , հէնուզ էվէ կէլմէմիչ տիր :

Մատլէն.— Հէնուզ կէլմէտի , լաքին վէսվէսէ իթմէյօրմ , զիրա պապասըյլա պիրլիքտէ օլտըղընը պիրիւրիմ . . .

Լա Ֆուին.— Էօյլէ իսէ եինէ կէլիրիմ . . . չիւպհէսիզ կէլէճէք տիր , պալըգ ալընա չըգմամըղը թէքլիֆ իտէճէյիմ . . .

Մատլէն.— Բէք ալէա օլուր , չօճուղըմ . . .

Լա Ֆուին.— Ալլահա ըսմարլատըգ , մատամ Մատլէն . . . —տիյէրէք Մարն

ըրբադընտաքի սալլար Թարաֆընա տողրու կիթտի վէ Մատլէն գատըն տա գա-
րույը գաբայըպ քէնտի խըտմէթիյլէ մէշղուլ օլտու :

Ժիւլ Պուլնուա նամը տիկէր Լա Ֆուինին ճանը պալըգ ավլամագ իսթէյօր ի-
տի իսէ տէ , Բօյը կէօգէթլէմէք իջիւն օնա պէքլէմէքտէն տէ կէրի տուրամայօր
իտի :

Լա Ֆուին՝ քէնտի քէնտինէ . — Պէն հէր կիւն քէնտիսիյլէ պալըգ ավլանա չը-
գաճաղըմ , վէ հէր ագչամ քէնտիսինի էվէ կէօթիւրէճէյիմ . էկէր պիրի՝ պէնիմ
մալիւմաթըմ օլմագսըզըն քէնտիսինէ եագլաչըպ տա լագըրտը իտէճէք օլուր իսէ ,
իշի վար տըր . — տիյօր իտի :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ էվլատընը արապայա գօյտուգտան սօնղրա զապթիյէ նէ-
զարէթի տաիրէսինէ ագիմէթ իթմիշ իտի :

Էյլէնտէն սօնղրայա գատար թէլէկրաֆըն կէլմէսինէ պէքլէմէսի իյճապ
իթտի :

Թէլէկրաֆտա շու վէճիլէ եագըլը իտի .

« Բասգալ Սօնիէ՝ հապստան չըգտըլը ագչամ , հապստաչը վէ ագիշ տօսթը օ-
լան Ժագ Լակարտ իլէ պէրապէր Ժագ Լակարտըն տողտուղը մէմլէքէթ օլսն Ժու-
անեիյէ կիթմէք իջիւն տէմիր Էօլ պիլէթի ախգ իթմիշ տիր : »

Բէյմօն՝ մէմնուն օլարագ . — Աֆէրի՛ն , իշթէ չիմտի պիր աղ իբ ուճը էլէ կէ-
իյօր : Բասգալըն արգատաչը՝ Ժուանեիլի տիր . . . Մահպէստէն գուրթուլան իքի
արգատաչլար պիրլիքտէ օրայա կիթմիշլէր տիր . . . Պէն տէ Ժուանեիյէ կիտէ-
ճէյիմ . . .

Զապթիյէ նագըրը . — Օրատա նէ՞ եարաճագսընը :

Բէյմօն . — Մէմուլ իտէրիմ քի օրատա պիր իգ պուլաճաղըմ . էկէր պու իգի
պուլուրսամ գօլայըզլա անը թութուպ կիտէճէյիմ վէ ասլա արգասընը պրագմա-
յաճաղըմ . . . Օ իքի հայտուտլար պիր պիրինտէն այրըլմամըլլար տըր . . . Ֆէ-
սատ տօլապլարընը պէհէմէհալ պիրլիքտէ գուրմուչլար տըր :

Զապթիյէ նագըրը . — Անլէրի էլպէթթէ Ժուանեիտէ պուլաճաղընը մէմուլ-
իթմէգսինիշ , տէյիլ մի :

Բէյմօն . — Օնա շիւպհէ՞ մի վար . . . օրատա նէ՞ իշլէրի վար տըր . . . Շիմտի
Բարիզտէ օլտըզլարը մուհագգագ տըր , լաքին Բարիզին հա՞նկը քէօշէսինտէ ա-
րայըպ տա թութմալը տըր . . . Պէն պունը քէշֆ ու իսթիխրաճ իտէմէմ , լաքին
անլէր՝ պիլմէյէրէք Ժուանեիտէ մութլագա նիշանլէր պրագմըլ օլաճագլար տըր ,
պէն օ նիշանլէրի օրթայա չըգարաճաղըմ վէ պու սայէտէ քէնտիլէրինին չիմտիքի
ինինի տէ պուլաճաղըմ . . . Եօլա չըգմաղտան էվիլ պանա տիկէր պաղը մալիւ-
մաթ լագըմ տըր . . . Տիւնքի կիպի սիգին նամընըղա պիննէֆս պուրատա եէնի
պիր թէլէկրաֆ եագմագ իսթէրիմ , միւսաատէ պուլուրըմըմընը . . .

Զապթիյէ նագըրը . — Եագընըլ , եագընըլ . . .

Բէյմօն շու աթիտէքի սաթրլարը եագտը .

« Բասգալ Սօնիէ իլէ Ժագ Լակարտըն Բարիզտէն մէքթուպ վէ իանէի նագ-
տիյէ ախգ իտուպ իթմէտիքլէրինի պիլտիրմէնիգ ղէճա օլուսուր : Քէզալիք , էկէր
միւմքին իսէ , մէքթուպ եագանլարըն իսմի նէ օլտըլընը վէ իքի մահպուսլար հա-

պատան չըզտըզլարնտա եանլարնտա բարա օլուպ օլմատըղընը վէ նէ՛ գատար մէպլաղ պուլընտըղընը իշար իտէսինիզ :

Փրօմանթալ՝ իշպու թէլէկրաֆը զապթիյէ նազըրընա օգույուպ թաստիգ իթ-տիրտի, վէ պատէհու թէլէկրաֆ օտասընա կէօթիւրիպ, օրատան տա տէրազապ մահալինէ եազըլտը :

Անճազ ճէվապը պիր ազ կէճիքիպ ագչամ սաաթ պէշտէ վիւրուտ իթտի, վէ լաքին Րէյմօնա իւմիտ վէ մէսէրրէթ կէթիւրիպ, զապթիյէ նազըրը տախի պու իւ-միտէ իշթիրաք էյլէտի :

58

Պու ճէվապ պէր վէճըն աթի չազըլմըշ իտի :

«Բասգալ Սօնիէ՛ Բարիզտէն մէքթուպլար վէ ուֆազ ուֆազ մէպլաղլար ախզ իթմէքտէ օլուպ, պուռնլար՝ կէօյա խըսըմը օլան Անթէլ Մարթէն նամընտա պիր գատըն թարաֆընտան կէօնտէրիւմէքտէ իմիշ : Ժազ Լակարտ՝ վարա եօղա նէ ագչէ վէ նէ մէքթուպ ախզ իթմէզ իտի : Լաքին Հապստան չըզտըղընտան պիր գաշ Հաֆթա էվվէլ, իշտէն տօլայը ժուանեի մուգապէլաթ մուհարրիւրինտէն պիր մէքթուպ ախզ իթմիշ տիր : Մուգապէլաթ մուհարրիւրինին իսմինի պիլէմէյօրըմ : Հապստան չըզտըզլարնտա Բասգալ Սօնիէտէ իւշ եիւզ վէ Ժազ Լակարտտա պէշ չիւզ ֆրանգ վար իտի : »

Րէյմօն՝ կէօղէրի բարըլ բարըլ բարլամադտա օլտըղը հալտէ :— Կէօրիւյօրմը-աընըզ, նազըր էֆէնտի, պուռնտա էմարէլէր վար, պուռնընլա իշ պէճէրէպիլէճէ-յիզ : Պու Անթէլ Մարթէնի արաթմալը տըր : Բասգալ Սօնիէ՛ Հապստան չըզըպ Բարիզէ միւվասէլէթ իթտիկինտէ, էն էվվէլ մէրգումէյի զիյարէթ իթմիշ օլտըղը էղլէպը իշթիմալտէն տիր : . . էյի տիւշիւնինիզ : պու գարը՝ ալթուռ եումուրթ-լար պիր թափուզ իմիշ . . .

Զապթիյէ նազըրը :— Շիմտի ժուանեիէ՞ մի հարէքէթ իտէճէքսինիզ :

Րէյմօն :— Էվվէթ, նազըր էֆէնտի :

Զապթիյէ նազըրը :— Նէ՞ վազթ :

Րէյմօն :— Էկէր պիր թրէն եագալայապիլի իսէմ պու ագչամ, վէ լաքին հէր հալտէ եարըն սապահ իլք թրէնլէ ազիմէթ իտէճէյիմ : Ժուանեի տաիրէի ատլիյէ-սինին մուապէնէթինէ շիւպհէսիզ լիւզուլմըմ օլաճաղընա մէպնի, մուապէնէթը մէզ-քիւրէյէ տէսթրէս օլապիւմէք իւզրէ ժուանեի տաիրէի ատլիյէսինէ խիթապէն պանա պիր թէզքէրէ վէրմէնիզի լէճա իտէրիմ :

Զապթիյէ նազըրը :— Իսթէտիկինիզ թէզքէրէյի շիմտի վէրէյիմ :— տէյիպ պիր քեաղըտ իւզէրինէ պիր գաշ սաթր եազը եագտըղը սըրատա, Րէյմօն քէնտիսի տէ պիր մասա իւզէրինտէ պուլընան պիր տէմիր եօլ թարիֆասընա պաղըյօր իտի :

էն եագըն գաթար՝ ագչամ սաաթ սէքիզին սիւրաթ գաթարը օլուպ, մէզ-քիւր թրէն՝ օնը էլլի ալթը տազիգա կէշէրէք ժուանեիէ միւվասէլէթ իտիյօր իմիշ :

Թէհարրիյաթա պաշլամազ իշիւն պու բէք կէճ իտի ամմա Րէյմօն Փրօման :

Թալ՝ էրթէսի կիւնիւ էրքէնճէ ճիւղհուրիյէթ միւտտաիի ումուսիսի նէզտինէ կիթ-
մէկէ վէ Թահգիգաթա միւպաշէրէթ իշիւն պիր բօլիս գօմիսէրինին քէնտիսինէ
եարտըմճը վէրիւմէսինի Թալէպ իթմէկէ վազթը օլմագ իշիւն մէզքիւր Թրէնէ րա-
քիպ օլմաղա գարար վէրտի :

Չապթիյէ նազըրը՝ Թէզքէրէյի իմգալայըպ Ֆրօմանթալա Թէսլիմ իտէրէք . —
նէ՞ գարար վէրտինիզ :

Իէյմօն . — Պու ագչամ հարէքէթ իտիյօրըմ :

Չապթիյէ նազըրը . — Բէք ալէա . . . — տէտիքտէն սօնղրա Բէյմօնն էլինէ
պիր տիգի ալթուլն վէրէրէք . — Իշթէ չու՝ խարճրահ վէ Թէհարիյաթ մէսարի-
ֆինիզ իշիւն տըր . . . Ագչէյի խարճամայա գըսգանմայընըզ . . . Հէր նասըլ օ-
լուրսա օլտուն մուվաֆֆազ օլմալըյըզ . . . Պու կիւնտէն իթիպարէն Անժէլ Մար-
թէնի արաշթըրմագ իշիւն չիմտի կիտիպ էվամիրը լազըմէյի իթա իտէճէյիմ . — տէտի :

Իէյմօն Ֆրօմանթալ՝ Բասգալըն էչքեալըն հավի օլան Թէլէկրաֆ տախի տա-
խիլ օլարագ պիլճիւմէ Թէլէկրաֆլարը ախզ իթտի վէ չօգ սէնէլէրտէն պէրու
մահրում օլտըղը մէսէրրէթլէ գալպի մէշուլն օլտըղը հալտէ միւֆարէգաթ էյլէտի :

Պէհէմէհալ պիր իզ, վէ էյի պիր իզ եագալայաճաղընա Բէյմօն բէք էմին կէօ-
րիւնիյօր իտի . . .

Հէր նէ գատար պիր գաչ սաաթ Բարիգտէն տիշարը գալաճագ իտի իսէ տէ,
էվէ ուղրայըպ պիր բարտըսիւ իլէ պիր էլ չանթասը ալտը, ալէլաճէլէ Թաամ իթ-
տի վէ անտէն Լիօն տէմիր եօլ սթասիօնընա ազիմէթ էյլէտի :

Թամ սաաթ սէքիզտէ սիւրաթ գաթարը՝ մէրգուլը պիր սիւրաթը ֆէվգէլա-
տէ իլէ Բարիգտէն ալըպ կէօթիւրմէյէ պաշլատը :

Պրագալըմ օ կիտէ տուրսուն, պիզ գօնթէս տը Շաթըլիւքսին օղլունըն ա-
լըգօնուլըլ օլտըղը Բըթի Գասթէլ գօնաղընա ավտէթ իտէլիմ :

Պունտան ագտէմ Թարիֆ իթտիկիմիզ վէճհլէ, մէզքիւր գօնագտա Ֆասլիէն
տը Շաթըլիւքս՝ հիտտէթ ու զագապ վէ մէյյուսիյէթ տիւշար օլտըգտան սօնղրա,
պաշը՝ աթէշլէր իշինտէ եանմագտա վէ գուլագլարը՝ խըթըլթամագտա օլտըղը հալ-
տէ եաթաղընըն իւզէրինէ սէրիւմիշ եաթմըլ իտի :

Ֆասլիէն՝ եաթագտա զայէթ աղըր պիր ույգուլյա տալարագ, պիր չօգ սաաթ-
լար ույուտըգտան սօնղրա ույանտը :

Կէօզլէրինի աշտըղընտա սըթմասը Թէմամըլա կէշմիշ իտի :

Ջիհնինտէ հիշ պիր գարըլըգլըզ օլմայըպ, ագլը պաշընտա իտի :

Մահպուսիյէթինտէն Էվլէլէի հատիսէլէրին քեաֆֆէսինի տէրխաթըր իտի-
յօր իտի :

Էթրաֆա պիր կէօզ կէզտիրինճէ, հէնուզ պօտրումտա օլտըղընը անլատըր
Պօտրումըն նէմնաք սէրինիկի իսէ իլիքլէրինէ գատար Թէէսիր իտիյօր իտի :

Ֆասլիէն՝ պու մէճհուլ էվէ կէլմէզտէն էվլէլ եէքտիկէրինի միւթէագըպէն
վուգու պուլան հալլէրի պիրէր պիրէր խաթըրնա կէթիրտի, վէ Տօզթօր Թօմբը-
նըն քէնտիսինտէն ախզը ինթիգամ իթմէք խաթէտիկինէ քէնտինճէ գարար
վէրտի :

Բէնտիսինին մահպուսիյէթի ուզուլն սիւրէճէկինի հիշ ումայօր իտի : Պիր քէր-
րէ սէրպէսթ օլունճա, Ամէրիգալը հէքիմ՝ Ֆրանսըզ մահքէմէլէրինէ բէք աղըր
պիր հիսապ վէրմէկէ մէճպուր օլաճագտը :

Հայաթընա գաստ իթմէք իսթէնիլտիկինի եէնիտէն տիւլիւնտի իսէ տէ, պու
Փիթրէ պիրինճի տէֆա կիպի եինէ բէք օ գաստար էհէմիյէթ վէրմէտի,

Անլըգտան էօլմէմէսի իչիւն թէտապիրը իհթիյաթքեարանէ իթթիթազ իտիւ
մէսինէ պալըգըր իսէ, քէնտիսինի էօլտիւրմէյէ գաստ իտիւմիւլ օլամազ իտի:

Ֆապիէն քիւչիւք մասայա եադլաշտը:

Մէգըրու մասատա էքմէք, շարապ, էթ սէօյիւշի, մէյվէ վէ համուր իլէրի
վար իտի:

Ֆապիէն՝ զօրաքի պիր ազ կիւլիւմէյէրէք քէնտի քէնտինէ. — Վալլահի պու
պիր լաթիֆէ տիր. . . Անապա պէնի զօրգութմա՛գ մը իսթէյօրլար, Պու պիր
հազզ օլընըր շէյ տէյիլ ամմա էնտիշէյի տէ մուճիպ տէյիլ տիր. . . — տէտի:

Պու արա ալթուէն սարըսը պիր սու իլէ տօլու քիւչիւք պիր չիշէ կէօրիւպ,
մանթարընը աշարազ գօգլամազ իչիւն պրուէնընա տօղրու կէօթիւրտիւ:

Ֆապիէն՝ Անժէլին կէթիւրտիկի գութույը տախի կէօրէրէք. — Եազըլամազ
եազ օլմալը. . . շուէլար տա իտարէ գանտիլլէրի տիր, Պուէստան անլաշըլան՝
զալիպա մահպուսիյէթիմի ուզուէն սիւրտիւրմէք իսթէնիլյօր. . . Հայտէ պազա-
լըմ, իտարէ գանտիլլինէ եազ գօյալըմ վէ Փիթիլի տէյիլթիւրէլիմ. . . — տէտի:

Մէրգուլմ տէլիգանը՝ պու իչին պիր լաթիֆէ օլտըղընա թէմամըյա ինանա-
րազ, պիր ազ սէվինմէկէ պաշլայօր իտի:

Եալընըզ պիր տիւլիւնճէ քէնտիսինի տուրտուրըյօր իտի. վալիտէսի՝ վէսվէ-
սէտէն էօլմէքտէ պուլընըյօր օլմալը իտի:

Տօգթօր Թօմբսընըն ախրէթիւք գըզընա վիզիթալար վէրմէքտէ օգորընը մա-
պիէն կիզլէմիշ օլուպ, վալիտէսի գօնթէսին քէնտի աշգ ու մուհապպէթինտէն հիշ
պիր խապէրի օլմատըղընտան, մուճալիլյահ գատըն՝ քէնտիսինին օրթայա չըգմա-
տըղընը ազլա եազըն պիր սէպէպէ աթֆ իտէմէյէճէքտի. . . քէնտիսինի պիր
գազա եա ճինայէթէ ուղրայարազ էօլմիւլ գանն իտէճէքտի. . . մուճալիլյահայա
պիր թէգքէրէ եազըպ թէսքին իթմէնին հիշ պիր եօլը, շարէսի եօգ իտի. . .

Էլէր պու հալ պէօյլէ տէվամ իտէր իսէ վալիտէսի եա չըլտըրլամազ վէ եախօտ
էօլէճէք իտի, լաքին պու հալ պէօյլէճէ տէվամ իտէճէք մի իտի:

Ֆապիէնի պու պապտէ եալընըզ պիր շէյ պիր ազ թէէլին իտիյօր իտի:

Նէ Անժէլին վէ նէ Մարթըն տօգթօրլա շէրիքը թէօհմէթ օլմայըպ օնա պու
իշտէ մուլմէնէթ իթմիւլ օլմատըգլարընա շիւպհէ իթմէտիկինտէն, պու գատըն-
լարըն կէլիպ քէնտիսինի գուրթարաճազլարընը Ֆապիէն մէմուլ իտիյօր իտի:

Ֆապիէն իտարէ գանտիլլինի տիւզէլթէրէք պիրտէն պիրէ քէնտի քէնտինէ. —
Պէն նէ՞ գատար վազթտան պէրու պուրատայըմ. . . եազ պիթմիշ կիպի տիր. . .
Փիթիլ սիմսիյահ քէսիլմիւլ տիր. . . Անլաշըլան՝ էրէյիճէ վազթ կէշիւլ տիր. . .
— տէտիքտէն սօնղրա սաաթընը եէլէք ճէպինտէն չըգարըպ պազտը:

Սաաթըն իքի ագրէպի տէ թամ օօն իքի րազգամընըն իւզէրինտէ իտի:

Ֆապիէն՝ իլէլիպ իլէմէտիկինի անլամազ իչիւն պաաթը գուլաղընա եազլաշ-
տըրարազ. — Անապա էօյլէ՞ն մի տիր, եօգսա եարը կէճէ՞ մի տիր. — տէյու քէն-
տի քէնտինէ սիւվալ իթտի:

Սաաթ իլէյօր իտի:

Ֆապիէն՝ քէնտի քէնտինէ սէօյլէնմէսինէ տէվամ իտէրէք. — Էօյլէն օլմալը
194

• • • Պէն տիւն ագլամ սաաթ օն պիրի կէշէրէք պուրատա իտիմ • • • Պիր խայ-
լի սաաթլար ույոււմըմ • • • Պուլտան մաատա գարնըմ բէք աճ օլտըղընտան,
վազթըն կէճ օլտըղընը պուլտան տա անլայօրըմ • • • Տուր պագալըմ, թէլաշ
իթմէյէլիմ • • • Էկէր շիւպհէ իթմէտիկիմ վէճհլէ պու պիր լաթիֆէ իսէ, էլպէթ-
թէ եագընտա պուլըն պիր սօնը օլաճագ տըր: Էկէր պիլաքիս գարչըմտա պիր
տիւլմանըմ վար իսէ, քէմալը մէթանէթլէ օնա պէքլէրիմ • • •

Էէվլէլա պէնիմ մուվագգաթ հասսխանէմի պիր կէօզտէն կէշիրէյիմ • • • —
տիյէրէք իտարէ գանտիլինի եօգարը գալտըրտը վէ ըջըլա պօտրոււմըն քէօշէ
պուճաղընը կէօզտէն կէշիրտիքտէն սօնղրա քէնտի քէնտինէ տէտի քի,

— Պու պիր մահզէն օլուպ, բէնճէրէլէրինէ տուվար էօրիւմիշ տիր • • • Աճա-
պա նիշիւն տուվար էօրմիւլէր տիր:

Շիւպհէսիզ կիւնիւն պիրինտէ պէնիմ պուրայա գաբատըլաճաղըմը պիւրէրէք
տուվար էօրմէմիւլէր տիր:

Տէմիր գաբը վէ աշըգտա քիլիտի օլմայան պիր տէ միւհքէմ գաբու վա'ր:

«Պու նէ՝ զարիպ, պու նէ՝ աճայիս շէյ. պէն պուլտան հիշ պիր շէյ անլայա-
մայօրըմ • • •

Շուրատա՞ նէ վար, նէ՞ կէօրիւյօրըմ:

«Օ՛, օ՛. տուվարա պիր տէմիր հալգա կէշիրիւմիշ. իւզէրինտէ զէնճիր տէ վար
տըր • • •

Ալիմ ալլահ պու պիր թէաթրօ տըր, հիշ պաշգա շէյ տէյիլ տիր: Զանն ի-
տէրսին «Նէսլ Գուլէսի» նամ թէաթրօ օյուլընըն զընտանլարընտան պիրինտէյիմ • • •
Օլմայա քի պէն «Պիւրիտան» օլայըմ: «Օրսինիյի վէ Մարկէրիթ տը Պուրկօնեըյը»
կէօրմէք իսթէրիմ • • • խուսուսիյէ Մարկէրիթ տը Պուրկօնեըյը • • • Լաքին ի-
քիսի տէ օրթատա եօգ տըրլար վէ պէնի եաբաեալընըզ պէքլէթիյօրլար:

«Հալ պու քի սըզլաշմաղա հագգըմ եօգ տըր • • • պանա հալգա վէ զէնճիր
թագմատըզլարընտան, հագգըմտա նէգաքէթլի տավրանմըշ սայըլըրլար • • •
պուլընլա պէրապէր պու իշտէ եինէ պիր սըրր ու հիքմէթ վար տըր, էլպէթթէ
պիր նիյէթէ մէպնի պու մահզէն զընտանա վէ հաթթա. «ասըր վասաթի զընտա-
նընա» թահվիլ օլընմըշ տըր:»

Փապիէն պէօյլէճէ քէնտի քէնտինէ սէօյլէնէրէք մահպէսինին տէօրթ թարա-
ֆընը կէօզտէն կէշիրմէսինտէ տէվամ իտիյօր վէ տիյօր իտի քի,

— Պիր եաթագ • • • պիր եաթագ շիլթէսի • • • չարչալար, եօրկանլար • • •
Պու կէճէ եօրկանլարը էյիճէ իւսթիւմէ ալաճաղըմ, զիրա վիւճուտըմ պուզ քէսիլ-
միշ տիր • • •

«Պանա եէյէճէք պրագմըլլար, լաքին չարուզ պիթէճէք տիր, էլպէթթէ պաշ-
գա տա կէթիրէճէքլէր. հէր քիմ կէթիրէճէք օլուր իսէ եա հիւսնիւ լիզա իլէ վէ
եախօտ ճէպրէն պազը իյզահաթ ախզ իտէճէյիմ:

Աճապա ատամ չաղըրայը՞մ մը:

«Պու կիւն պանա ճէվապ վէրիլէր՞ մի:

«Նայր, խայր, օլմազ • • • Մարթ վէ Անժէլ շիւպհէսիզ տօգթօրըն էմիլիէ
Բարիզէ ալտէթ իթմիւլէր տիր. շիմտի պէնիմ եաբաճագ պիր շէյիմ վար տըր, հէ՞՞

վագթ կէշիրմէք վէ հէմ տէ աճլըգտան պայըմագտա օլան գարնըմը տօյուրմագ իշիւն եէմէյիմի եէմէյիյիմ :

Ֆապիէն՝ քիւշիւք մասայա եագլաշըպ , օրատա պիրտէն պիրէ տուրարագ քէնտի քէնտինէ . — Օլմայա քի պու եէմէքլէր գէհիրլի օլսուն . — տէտի վէ պիւ-թիւն վիւճուտըյլա թիթրէտի :

Պատէհու ումուրընտա իթմէտիկինէ նիշանէ օլմագ իւզրէ օմուզլարընը օյնա-թարագ քէնտի քէնտինէ սէօյլէնմէսինէ տէվամ իլէ տէտի քի ,

— Ալիմ Ալլահ պէն տէլիյիմ . . . պէօյլէ պիր ճինայէթին իճրասընտա հիշ պիր Ֆաիտէ եօգ տըր . վիւճուտըմը օրթատան գալտըրմագ իշիւն ալէմտէ քիմսէ-նին օ գատար պէօյիւք մէնֆաաթը եօգ տըր , գըսգանճլըգ պիլէ տօգթօր թօմը-տընը օ գատար ալչագ վէ օ գատար նամուսսըգ պիր իշէ սէվգ ու թէշլիգ իթմէղ :

Տէլիգանլը՝ իտարէ գանտիլինի մասանըն իւզէրինէ գօյտու , քէնտիսի իշիւն կէթիրիլմիշ օլան սանտալեայը ալտը , էքմէյի տօղրատը վէ թաւուգ էթի սէօյիւ-չինտէն պիր բարչա գօբարտը :

Հալ պու քի Ֆապիէնին իշթիհասը հագիգի օլմագտան գլյատէ գահիրի օլտըըն-տան , ագ պիր չէյ , եանի սաֆրա պաւթըրաճագ գատար պիր չէյ եէտի , եարըմ գատէհ շարապ իշտի վէ քէնտիսինին պու զարիպ հալի իւզէրինէ տիւշիւնմէք իշիւն եաթաղընըն իւզէրինէ աթըլտը :

Պիր տէ նահէհան քէնտի ալթընտան պիր գապա սէս իշիտէրէք , նագարը տիգգաթը օրայա ճէլպ օլընտը :

Տիրսէկի իւզէրինէ տայանարագ օրթալըղա գուլագ վէրտի :

Սէս տէվամ իտուպ զարիպ պիր հալտէ իշիտիլիօր իտի :

Ջանն իտէրսին եէր ալթընտա կէնիշ սու եօլլարը տէրուներնտէն սու ճէրէյան իտիօր իտի :

Ֆապիէն՝ քէնտի քէնտինէ . — Աճապա նէ՞ տիր պու . — տէաիքտէն սօնղրա տիգգաթընը պիր գաթ տահա արթըրտը :

Սէս էլան քէսիլմէտիքտէն մատա , զանն իտէրսին կիտէրէք տէ արթմագ-տա իտի :

Մ . տը Շաթըլիւքս՝ պիր սըչրայըշտա եօգարը գալգտը , եաթաղընը պօտրու-մըն օրթասընա չէքտի վէ եէրէ տօղրու պագտը իսէ տէ գարանլըգտան պաշգա պիր չէյ կէօրմէտի :

Պուներն իւզէրինէ ըշըգ կէօգիւյլէ պագմագ իշիւն կիթտի իտարէ գանտիլինի ալտը վէ եէրէ տօղրու էյիլէրէք , գէմինին կրանիթ թաշընտան պիր կէնիշ տէօշէ-մէսի պուլընտըղընը կէօրտիւ :

Իշպու թաշ տէօշէմէնին օրթա եէրինտէ պիր եաուըգ պուլընըպ , մէգքիւր եա-աըգ՝ եասը վէ եուվարլագ պիր թաշ իլէ գաբալը իտի , վէ մէգքիւր թաշըն թա օրթա եէրինտէ պէշ սանթիմէթրօլըգ պիր տէլիք աշըլմըշ իտի :

Պու պիր լաղըմ նէֆէսլիկինէ պէնգէյիպ , անճագ իւզէրինտէ սաճ գաբագ եէրինէ պիր թաշ վար իտի :

Ֆապիէն՝ ըարմագլարընը թաշըն օրթասընտաքի տէլիկէ սօգարագ , մէգքիւր թաշը եօգարը գալտըրմագ իսթէտի :

Հալ պու՛քի մէրամընա նաիւ օլամատը, գիրա եուվարլագ թալ՝ չիմէնթօ իլէ ետրլէշտիրիլմիշ իտի. լաքին սուլըն եագըն պիր եէրտէ ագտըղընը իշիտիյօր վէ թաշըն տէլիյինտէն այտընլըգ կիպի պիր շէյ կէօրիւյօր իտի:

Ֆապիէն՝ քէնտի քէնտինէ. — Պու պիր սու եօլը օլմալը. աճապա նէ՞րէտէն կէլիյօր. — տէտի:

Տէլիգանլընըն անլայամատըղը շէյի պիգ քգույանլարըմըգա շիմտի արգ ու իյգա՛հ իտէճէյիգ:

Խանէնին չիմէնգարլարընտան պիրինին օրթա եէրինտէ էբէյիճէ կէնիշ պիր հավուգ պուլուլնուպ, պունա՛ Մարն ըրմաղընըն՝ քիւշիւք պաղչէնին սաղ թարաֆընտաքի գօլընտան սու կէլմէքտէ պուլընըյօր իտի:

Հավուգ վէ եարմա ըրմագ թաշտըղընտա, սու՛ խանէնին ալթընտաքի սու եօլը վասէթասըյա ըրմաղըն սօլ գօլընա ագըյօր իտի:

Սուլարըն ճօշուպ թուղեան իթմէսինտէն սօնղրա սու եօլընը թէմիլլէմէք իշիւն օրայա էնիլմէք իւզրէ մահգէնին օրթա եէրինտէ պիր թաշ գարագ եարըլմըշ իտի:

Ֆապիէն՝ քէնտի քէնտինէ. — Պուրատա տիշարը չըգըլաճագ պիր գարու վար տիմէք տիր. թաշ հէր նէ գատար չիմէնթօ իլէ ետրլէշտիրիլմիշ իսէ տէ, պիր պուլագ ուճըյա չիմէնթօյը գօլայճա սէօքէպիլիրիմ, օ հալտէ թաշ գարագ աշըլըր. — տէտի:

Թամ օ սըրատա պիւսպիւթիւն պաշգա պիր սէս տահա տէլիգանլընըն գուլաղընա կէլտի:

Պու պիր այագ սէսի իտի:

Քէնտիսինէ ատամ կէլիյօր իտի:

Քէնտիսինի գուրթարմագ իշիւն օլմալը իտի:

Ֆապիէն պիր հըգ իլէ եաթաղը էօթէյէ իրթտի վէ իտարէ գանտիլինի տէ եինէ մասանըն իւզէրինէ գօյտու:

Գարու աշըլտը վէ տօգթօր թօմբսըն՝ պիր էլինտէ քիւշիւք պիր լամբա վէ տիկէր էլինտէ պիր սէբէթ պուլընտըղը վէ րէնկի տալի տէհէթլի պիր սուրէթտէ աթմըշ օլտըղը հալտէ էշիկին իւզէրինտէ կէօրիւնտիւ:

Ֆապիէն. — Ա՛, սի՞գ միսինիգ, էֆէնտի. տիմէք պու մէնֆուր լաթիֆէնին մագսէտինի շիմտի արթըգ անլայապիլէճէյիմ, տէյի՛լ մի. . . Տիգգալթ իտինիգ, պու մուամէլէնիգէ շիմտի «մէնֆուր» տիյօրըմ, լաքին տահա աղըր վէ շէտիտ պիր իսմէ լայըգ տըր. . .

Ժագ՝ լամբայը մասանըն իւզէրինէ վէ սէբէթի տէ եէրէ գօյարագ սօուգ պիր թարգ իլէ. — Պիլմէկէ արզու իթտիկինիգ շէյի պէն շիմտի սիգէ սէյլէր, էյօրէթ իրիմ. . . Պէն տէ մահգա պուլըն իշիւն պուրայա կէլտիմ:

Ֆապիէն. — Հապսխանէյէ թահլիլ իտիլմիշ օլան պու մահգէնտէ՞ մի պէնիմլէ սէյլէճմէք իսթէյօրսընըգ:

Ժագ. — Էվլէթ, պու մահգէնտէ:

Ֆապիէն. — Եանըլըյօրսընըգ, գիրա պէն արթըգ պուրատա պիր տաքիգէ պիլէ տուրամամ. — տէյիպ, արալըգ օլան գարույա տօղրու ֆրլանտը:

Լաքին ժառ՝ պիր սըջրայըշտա մէրգոււմ իլէ գարունըն արա եէրինտէ գարշը տուրուպ, տէլիգանընըն կէօյսիւնէ տողրու պիր տէ ըէվօլվէր ուզաթը վէրտի :

Ժառ.— Էկէր պիր աաըմ տահա ալըրսանըզ էօլտիւյինիզ կիւն տիր :

Ֆապիէն.— Տիմէք Լաթիֆէ տէտիկիմ՝ պիր տուզագ ըմըշ, էօյլէ՞ մի . . .

Ժառ.— Սիզ էօյլէ օլմասընը իսթէյօրսընըզ . . . պէն քէլիմէլէր իւզէրինտէ միւպահասա իթմէմ . . . Սիզին եարաճագ եալընըզ պիր շէյինիզ վար . . . Բահաթ տուրընըզ տա գօնուչալըմ . . . Պուրատան տիշարը չըգմայաճագսընըզ :

Ֆապիէն.— Պաղըրըր . . . չաղըրըրըմ . . .

Ժառ.— Զաթէն պուընը եարտընըզ, էլինիզէ նէ՞ կէչտի, նէյէ՞ եարատը. տիւնքի կիպի պու կիւն տէ իմտատընըզա քիմսէ կէլմէյէճէք տիր . . . Սիզ պէնիմ էսիրիմ, մալ ու միւլքիմսինիզ . . . Սիզ նամուս խըրսըզլըշլա էվիմէ կիրտիկինիզտէ իւսթէ վարտըմ, սիզի թութտըմ . . . Սիզի էօլտիւրէպիրի իտիմ . . . պու պէնիմ հագգըմ իտի. Պուընը եարմատըմ իսէ, սիզի գընամագա պիր սէպէպիմ վար իտի . . . պու սէպէպի չիմտի անլայաճագսընըզ . . .

Ֆապիէն՝ սախթէ տօգթօրըն սէօզիւնի քէսէրէք.— Պէնի էօլտիւրմէյէ հագգընըզ մը վար իտի տէտինիզ :

Ժառ.— Շիւպհէ՞ մի վար . . .

Ֆապիէն.— Թահթը հըմայէնիզտէ պուլընան պիր գըզա, ախրէթլիք գըզընըզա կէլիպ քէնտիսինի սէվտիկիմի սէօյլէտիկիմ իչիւն պէնի էօլտիւրէճէ՞ք մի իտինիզ . . . Պու եարտըղըմ՝ էօլիւմ տէրէճէսինտէ պիր ճինայլթ մի իմիշ :

Ժառ.— Խանէմի տիւշարը մէզէլլէթ իթմէք իւմիտիլլէ էվիմէ կիրտինիզ : Սաֆտէրուէն վէ տիւնեատան սիխապէր պիր գըզ չօճուղը գօլայճա իղֆալ իտէճէկինիզի մէմուլ իտիյօր իտինիզ. պու իշտէ օ գըզընը եալընըզ պիր գապահաթը օլմուշ տըր. սիզին եալան սէօզլէրինիզէ, հիլլէքեարանէ իֆատէլէրինիզէ ինանմասընտա խաթա իթմիշ տիր. Սիզ գօնթ տը Շաթըլիւքս օլտըղընըզտան, շիւպհէսիզ Մարթ Կրանշան իլէ էվլէնմէյի ֆիքրինիզտէն պիլէ կէչիւրմէյօր իտինիզ, անը սիզէ մանթօնէթա, մէթրէս իթմէք իսթէյօր իտինիզ. Հէլէքի պէն օրատա իտիմ, գըզը կէօզէթլէյօր իտիմ տէ սիզին մէնֆուր թէսափուրլարընըզը պօշա չըգարմաղա մուվաֆֆագ օլտոււմ . . .

Ֆապիէն.— Եանըլընըզ վար, էֆէնտի, սիզ պէնի ֆէնա մուհաքէմէ իտիյօրսընըզ : Պէն Մատմազէլ Մարթը ճան ու կէօնիւլտէն սէվէրիմ, լաքին սէվտիկիմ գատար տա ըիայէթ իտէրիմ, պէն նամուսըմլա պուրայա կէլիպ, քէնտիսինէ պէնիմլէ էվլէնմէսինի եէնիտէն թէքլիֆ իտէճէքտիմ . . . պու սէօզիւմտէ հիշ խիլաֆըմ եօգ տըր. սիզ անըն վասի վէ համիսի օլտըղընըզտան, պու թէքլիֆի սիզէարզ իլէ մէրգոււմէյի պանա գէվճիյէթէ վէրմէնիզի թալէպ իտէրիմ . . . Կէօրիւյօրմըսընըզ. էկէր սիզին մալիւմաթընըզ օլմագսըզըն խանէնիզէ կէլէրէք սուրէթըզահիւրէտէ այըպ պիր շէյ եարմըշ սայըլըր իսէմ պիլէ, պու թէքլիֆիմէ օ այպըն չաբուճագ էօնիւ ալընմըշ օլույօր :

Ժագ.— Այսպէս էօնիւ արեւմը՝ մը օլույօր. պուռն իմքեանը եօգ տըր :
Ֆապիէն.— Նիշիւն :

Ժագ.— Զիւնքի սիգ պէնիմ աչգ ու սէվտա րագիպիմսինիգ . . . Մարթ Կը-
րանչան հագգընտա հըսս իթտիկինիգի իտտաա էլէտիկինիգ աչգ ու մուհապպէթ
պէնիմ իշիւն պիր հագարէթ տիր :

Ֆապիէն.— Օ՞լմայա քի սիգին ախրէթլիք գըզընըզլա սիգ քէնտինիգ էվէնմէք
խսթէմիշ օլասընըզ :

Ժագ.— Սիգ պուռն պիլիր իտինիգ . . . սիգէ սէօլէմիշէր տիր :

Ֆապիէն.— Վագըա սէօլէտիլէր, լաքին պէն ինանմագ իսթէմէյօր իտիմ . . .

Ժագ.— Իշպու ինանմագըզընըզա սէպէպ նէ՞ իմիշ պագալըմ :

Ֆապիէն.— Սիգ Մատմագէլ Մարթըն իքի գաթ եաշընտասընըզ . . . սիգ ա-
նըն պապասընըն եէրինտէ ատամսընըզ . . .

Ժագ.— Աչգ ու սէվտա տէտիկին՝ հէր սինտէ զուհուր իտէր . . . Պուստան
գաթինազար, պէն իխթիյարմըյըմ . . .

Ֆապիէն.— Խայր, իխթիյար տէյիւսինիգ, լաքին մատամ քի սիգ սէվիյօրսը-
նըզ, պէնիմ տէ սէվտիկիմի գապուլ իթմէլիսինիգ . . .

Ժագ.— Պէն ըգագպէթը աչգը գապուլ իթմէմ . . . Սիգ կէնճսինիգ, կիւ-
գէլսինիգ, պէօյիւք պիր իամ թաշըրսընըզ, սիգ պէնիմ իշիւն պիր թէհլիքէ օլսը-
ղընըզտան, իւք աղըզ սիգի էօլտիւրմէք նիյէթինտէ պուռնտըմ իսէ տէ, վէլէվ
մէշու օլան պէօլէ պիր գաթլ ճինայէթինտէն մուախսէրէն վազ կէշտիմ . . .
Իմտի էկէր պիր եէմին իթմէք իսթէրսէնիգ, պրագաճաղըմ քի եաշայասընըզ . . .

Ֆապիէն՝ թէքրար սախթէ տօգթօր Թօմսընըն սէօզիւնի քէսէրէք.— Էկէր
Մատմագէլ Մարթը արթըգ սէվմէմէք ելմինի իսէ, պուռն ըէտտ իտէրիմ, աւլա
գապուլ իթմէմ, Ինսան՝ կէօնիւլինի գապթ իտէմէգ. պէն հայաթըմը գուրթար-
մագ իշիւն եալան սէօլէյէմէմ :

Ժագ.— Պէնիմ սիգտէն պէլէտիկիմ վէ թալէպ իթտիկիմ եէմին՝ կէօնիւլինի-
գի հիշ պիր վագթ գապթ ու թէսխիր իթմէյիպ, թէմամըյլա հուրր ու սէրպէսթ
պրագաճագ տըր . . . Պէնիմ մալիւմթըմ օլմագսըզըն ախրէթլիք գըզըմը պիր տահա
կէօրմէյէ չալըմայաճաղընըզա եէմին իտինիգ . . . օնա նէ թահրիրէն վէ նէ շի-
ֆահէն հիշ պիր խապէր կէօնտէրմէյէճէյինիգէ եէմին իտինիգ, Պու եէմինի եաբ-
մագ վէ թուրթմագ սիգին էլինիգտէ տիր . . . պէլէյօրըմ :

Ֆապիէն՝ տիւշարը հէյէճան օլուպ, միւթէրէտտիւտ պիր հալտէ կէօրիւնի-
յօր իտի :

Ժագ՝ պիր թէլաֆֆուզը վահշիյանէ իլէ.— Ահ, թէրէտտիւտ իթմէյինիգ, է-
կէր պէնիմ եօլըմըն իւզէրինտէ պիր մանիա, թէհլիքէլի պիր մանիա օլաճագ իսէ-
նիգ, ահմահլըգ իթմէյիպ պրագաճաղըմ քի եաշայասընըզ վէ պուրատան տի-
շարը չըգարսընըզ, եէմին իտինիգ, եօգսա ալիմ ալլահ սիգի էօլտիւրիրիմ, պէյնի-
նիգի բաթլաթըրըմ :

Ֆապիէն՝ քէնտի քէնտինէ.— Տէտիկինի եաբան պիր վահշի տիր. պուրատա
սահիպը մութլագ տըր : Ինտտ իտէրսէմ նէ՞ ֆաիտէ հասըլ օլուր : Վալիտէմ վէ
պիննէֆա Մարթ իշիւն հէր հալտէ հայաթըմը խէլաս իթմէլիյիմ . . . Սօնըրա պա-

գալըմ նէ՝ եաբարըզ . . . Էկէր Մարթ պու ատամտան նէֆրէթ իթմիշ տէ կէօյ-
նիւնի պանա վէրմիշ իսէ, անընլա ապա էվէնմէք իսթէմէյէճէք տիր :

Ժագ .— Պէքէյօրըմ :

Ֆապիէն .— Պէնտէն թալէպ իթտիկինիզ, եախօտ տահա տօղրուսը ճէպրէն
պանա եարտըրմագ իսթէտիկինիզ եէմինի իտէրիմ . . .

Ժագ .— Նամուսընըզ իւզէրինէ՞ մի :

Ֆապիէն .— Նամուսըմ իւզէրինէ :

Ժագ .— Հիշ պիր նիյէթը խաֆիյէսի՞ց մի :

Ֆապիէն .— Էվվէթ :

Ժագ .— Բէք ալէա . . . Պու եէմինինիզի թութաճաղընըզա պիրինճի պիր
տէլիլ վէ իսպաթ օլմագ իւզրէ, էվվէլ պէ էվվէլ ախրէթլիք գըզըմըն թասվիրինի
չիմտի պանա իատէ իթմէլիսինիզ, էֆէնտի :

Սախթէ տօգթօր թօմբսըն՝ իշպու միւքեալէմէնին պաշանկըճընտան պէրու
տօլամպաճըլ պիր եօլա սիւլիւք իթմիշ օլուպ, պու եօլտան պէհէմէհալ քէնտի
մագսէտինէ էրէճէկինէ դանաաթ հասըլ իթմիշ իտի :

Ժագ՝ քէնտի քէնտինէ .— Մարթըն ֆօթօկրաֆ թասվիրի՞ իւզէրինտէ պու-
լընմամըշ օլտըղընտան, խանէսինտէ պրագմըշ տըր ամմա կիզլի պիր մահալէ գօյ-
մուշ օլմալը տըր, զիրա վալիտէսինին՝ քէնտի աշգ ու մուհապպէթը մէճնունանէ-
սինտէն խապէրի եօգ տըր . . . Իմտի օ կիզլի մահալ՝ շիւպհէսիզ միտալեանըն
պուլընտըղը մահալ օլմալը տըր . . . Պունը անլամագ լազըմ, անլայաճաղըմ :

Ֆապիէն՝ թէրէտտիւտէ .— Մատմաղէլ Մարթըն թասվիրի՞ մի . . . Լաքին . . .

Ժագ՝ պիր հըզ իլէ սէլիգանը գօնթըն սէօզիւնի քէսէրէք .— Ա՛հ, եալան
սէօյլէմէյինիզ, զիրա հիշ եալան սէօյլէմէզ օլտըղընըզը իտտաա իտիօրսընըզ, Պու
թասվիրի Անթէլին էլինտէն ալտըղընըզը պիլիւրիմ . . . Պունը ինքեար իթմէյէ ճէ-
սարէթ իտէպիլի՞րմսինիզ . . .

Ֆապիէն .— Խայր, նիշիւն ինքեար իտէյիմ . . . անճագ թասվիրը մէզքիւր
իւզէրիմտէ տէյիլ տիր . . .

Ժագ .— Եա նէրէտէ տիր . . . Շաթըլիւքս գօնաղընտա՞մը տըր :

Ֆապիէն .— Էվվէթ . . . գօնագտա պէնիմ օտատա տըր . . .

Ժագ .— Պիր աշգ ու մուհապպէթը ըհհինի կիպի, տէյիլ՞ մի . . . հէմ տէ
տօսթլարընըզըն քեաֆֆէսի անը կէօրէպիլիւրէր :

Ֆապիէն .— Էօյլէ գանն իթմէյինիզ, էֆէնտի . . . Օ թասվիրի օրթալըգտա
պրագմագ՝ Մատմաղէլ Մարթ հագգընտա ատէթա ըիայէթսիզլիք տիմէք օլուր . . .
Թասվիր պիր սանտըզ տէրուներնտէ տիր . . .

Ժագ .— Օ սանտըղը քիմսէ աշմա՞ղ մը . . .

Ֆապիէն .— Խայր, էֆէնտիմ, զիրա անախթարը պէնիմ իւզէրիմտէտիր, հիշ
պիր եէրէ պրագմամ . . .

Ժագ .— Ըիայէթտէն պահա իտիօրսընըզ, վէ լաքին շիւպհէսիզ մէլէք կիպի
կէնճ պիր գըզըն թասվիրի՞ պիր կիւնլիք մէթրէպէրինիզին ֆօթօկրաֆ թասվիր-
լէրի իլէ պէրապէր դարմագարըշ աթըլմըշ օլմալը տըր . . .

Ֆապիէն՝ հիտտէթինտէն սար սարը քէսիլէրէք .— Լաքին, էֆէնտի, հագ-

գըմտա նէ՞ Քիբիրէրտէ պուլընըյօրսընըզ։ Նէգաքէթտէն պէնի նիչիւն պիւսպիւ-
թիւն մահրում գանն իտիյօրսընըզ։ Մատմազէլ Կրանչանըն թասվիրի՝ լիյագաթ-
սըզ էլլէրէ կէչէճէք եէրտէ տէյիլ տիր . . . Պու թասվիր՝ հանկը սանտըզ տէրու-
նինտէ իսէ, օրատա իքի մուգատտէս շէլլէրլէ, եանի բէտէրիմին թաշըտըղը լէ-
թիօն տ'Օնէօր նիչանը վէ վէլատէթիմտէն պիր գաշ կիւն սօնղրա գօնթ տը թօ-
նէրիէօնին վէրմիշ օլտըղը միտալեա իլէ պէրապէր պուլընմագտա տըր . . .

Պու սօն սէօզիւ իշիտինճէ ժագըն կէօզլէրի բարլատը։

Տէլիգանը գօնթ՝ քէմալը մէհարէթլէ գուրուլմըզ օլան տուգաղա տիւշմիւշ-
իտի։

Բասգալ Սօնիէնին շէրիքի՝ պիլմէք էօյրէնմէք իսթէտիկի շէյի անլամըշ իտի։
Ժագ՝ կէօյա թէաճճիւլ իտէրէք։— Գօնթ տը թօնէրիէօնին վէրմիշ օլտըղը
պիր միտալեա՞ մը . . .

Ֆապիէն.— Էվվէթ, էֆէնտի։

Ժագ.— Տիմէք սիզ տէ գօնթըն վէրէսէսինտէնսինիզ, էօյլէ՞ մի։

Ֆապիէն.— Էվվէթ, անլէրտէն պիրիյիմ . . .

Ժագ.— Տիմէք գօնթըն գըզընըն սօղտուղը կիւնտէ աչնը տաիրէ տախիլին-
տէ տիւնեայա կէլմիշսինիզ տիր, էօյլէ՞ մի . . .

Ֆապիէն.— Էվվէթ, էֆէնտի, 1860 սէնէսինին մարտը 10ընտա։

Ժագ.— Մատմազէլ Մարթ կիպի. պու նէ՞ ղարիպ շէյ։

Տէլիգանը գօնթ տը Շաթըլիւքսին եիւզիւնտէ ժագըն թէաճճիւլպինտէն տա-
հա խալիսանէ պիր թէաճճիւլ էսէրի միւշահէտէ օլընտը։

Ֆապիէն.— Մատմազէլ Մարթ՝ գօնթըն վէրէսէսինտէն պիրի՞ մի տիր։

Ժագ.— Էվվէթ . . . ինթիմալ քի սիզինքի կիպի մէրգուլմէնին տէ պիր ալ-
թուն միտալեասը վէ պու միտալեանըն իւզէրինտէ թարիխլէր վար տըր . . .

Ֆապիէն.— Շիւպէսիզ պէնիմքի կիպի իւզէրինտէ քէլիմէլէր պուլընմագտա-
օլաճագ տըր . . .

Ժագ.— Իւզէրինտէ քէլիմէլէր պուլընտըղը սահիհ տիր . . . Սիզին միտալ-
եա իւզէրինտէ մահքիւք օլան քէլիմէլէր նէ՞ տիր։

Պու սիւվալ՝ հէր նէ գատար պիր սուրէթը պիգայտանէտէ խրատ օլընտը իսէ
տէ, շիմէք կիպի անը վահիտտէ կէնճ գօնթըն զիհնինի աշտը։

Ֆապիէն.— Սիզի ալշագ սիզի՛, եագայը շիմտի էլէ վէրտինիզ, իշ անլաշըլտը
. . . գօնթ տը թօնէրիէօնին վասիյէթնամէսինի սիզ սըրգաթ իթմիշսինիզ տիր,
միտալեալարընը ախզ ու ղասպ իթմէք իշիւն գօնթըն վէրէսէսինի սիզ գաթլ իթ-
միշսինիզ տիր . . . Պէնի պայկըն թուլտըղընըզ զէման պէնիմ միտալեամը պու-
լամամըշսընըզ տըր, շիմտի սըրրըմը աղգըմտան գարմագ իսթէյօրսընըզ . . . Ար-
թըզ հէր շէյի անլայօրմ . . . Գուրտըղընըզ տուգաղար իշիւն Մարթըն կիւզէլ-
լիկինի եէմ եէրինէ գուլլանըյօրսընըզ . . . Պու գըզ սիզին շէրիքինիզ, ճինայէթ-
տաշընըզ տըր։ Անթէլ տախի հէմթէօհմէթինիզ տիր։ Ահ, սիզի բէզիւլ բիւսալայ-
լար, իւշիւնիզ պիր օլուպ պէնի էվվէլա սոյմագ վէ սանիէն էօլտիւրմէք իշիւն
պուրայա ճէլպ իթտինիզ . . . Սիզին սիւաշընըզ վար, պէնիմ եօգ տըր, էօլտիւ-
րինիզ պէնի։

Ժառ.— Ելիկէթ, էքիմոստինիզ վէ մաքրումսընդ . . .

Պապիէն.— Ճէնապը Հազգ պէնիմ ինթիգամըմը ալաճագ տըր . . . Չաթէն Ալլահ ինթիգամըմը ալաճագ տըր, գիրա միտալեանըն իւզէրինտէ մաքրւեք օլան քէլիմէթէրէնիզէ կէշմէյէճէք տիր . . .

Ժառ.— Միտալեայը պինէթս էլէ կէշիթէճէյիմ . . .

Պապիէն.— Հիչ պիր վագթ . . .

Ժառ.— Մարթըն թասվիրի վէ բէտէրինիզին Լէգիթն տ'Ոնէօր նիշաքըյլա փէրապէր հանկը սանտըգտա պուլընըյօր իսէ, միտալեայը օ սանտըգտան ախզ ի-տէճէյիմ . . .

Պապիէն.— Հայտուտ խըրսը'զ . . . հէնուզ էլէ կէշիմէմիշսինիզ տիր . . . վեյլիտէմ անը սիզէ գաքը միւտաթէա իտէճէք տիր . . .

Ժառ.— Եթլէ իսէ լազըմ կէլտիքտէ վալիտէնիզին նաչէսի իւզէրինտէն կէշիպ կիտէճէյիմ . . . Եթին կէօրիւ շէլիմ, միւսիւ տը Շաթըլիքս, գիրա պիրպիրիմիցի երիթէ կէօրէճէյիզ . . . պիր տէֆա, պիր սօն տէֆա տահա.— տէտի վէ լլաբայը ալարագ սախթէ տօգթօր թօմբսըն տիշարը ֆրլանտը . . .

Պապիէն՝ գարունըն իւզէրինէ սըշրամագ, վէ հէօյսիւնէ պիր րէվօլվէր գուր-չունը եէմէքտէն գօրգամգսըղըն գարույը գարամաղա պրագմամագ քսթէտի իսէ տէ, գաբու գարանմը պիթմիշ իտի . . .

Տէլիգանը գնթթ՝ ալուճլարըն կէրէրէք, գաբունըն տէմիրլէրինի պէյհուտէ գօրլատը տուրտու վէ էլլէրինի աճըթտը . . .

Պապիէն՝ տէլիլիք տէրէճէսինտէ տիւշարը մէյյուսիյէթ օլարագ պիր նիտարի պիւլէնտ իլէ.— Վալիտէճիկիմ, ա'զ վալիտէճիկիմ. պու ալչագ հէրիֆ կիտիպ վա-լիտէմի էօլտիւրէճէք տէ պէն պունը քէնտիսինէ խապէր վէրէմէյէճէյիմ, քէնտի-սինի միւտաթէա իտէմէյէճէյիմ . . . Պիր սաաթ պէնի գօյվէրսինլէր, սէրպէսթ պրագսընլար, պունա մուգապիլ թէքմիլ էօմրիւմի, հայսթըմը պիլա թէրէգտուտի թիթա վէ ֆէտա իտէրիմ. պունտան տիշարը չըգմալը, լաքին նա'նը չըգմալը.— տէտիլի սըրատա, պիր տէ նակէհան տօգթօր թօմբսընըն վիւրուտինտէն էվվէլ պուլմուշ օլտըղը տէլիք խաթընա կէլտի . . .

Կէնճ գօնթ գուլագ գապարթարագ եէրի տիյնէտի . . .

Եէր ալթընտաքի սու եօլընտան սույըն սիւրաթլա ճէրէյանը սէսի էլան իշի-տիլյօր իտի . . .

Պապիէն.— Պու եուվարլագ թաշ պէնիմ ճահտ ու իգտամըմ պօշա չըգալը-յօր, լաքին պունըն սէպէպի եալընըզ չիմէնթօ տըր, վէ չիմէնթօ տա սէօքիւլմէզ պիր շէյ տէյիլ տիր.— տիյէրէք եաթաղընը եէնիտէն պէրիյէ ալուր, իտարէ գան-տիլինի եէրէ գօյտու, սուֆրա թաղըմընըն եանընտա պուլընան սիվրի վէ քէսկին ուճը պուշաղը ալտը, վէ թաշտաքի տէլլիյին եանընտա տիզ չէօքէրէք, գուրու-մը չիմէնթօյը գազըմաղա պաշլատը . . .

Պուշաղըն աղըր բէք նարին շէյ օլտըղընտան, չիմէնթօյա անճագ իլլէյէպիլի-յօր իտի իսէ տէ, Պապիէն՝ քէմալը մէյյուսիյէթինտէն վէ մուհապպէթը ֆէր-գէնտանէսինտէն տօլայը սապր ու թէհամմիլ վէ մէթանէթլէ չալըմաղընտա տէ-վամ իտիյօր իտի . . .

Սախթէ տօգթօր Թօմբսըն երես Բարիգէ հարէքէթ իթմիշ իտի :

Ժադ. — Էսնաի րահտէ քէնտի քէնտինէ. — Պիը սանտըգ, Շաթըլիւքս գօնա-
ղընտա կէնճ գօնթըն օտասընա գօնմուշ պիր սանտըգ . . . իշթէ միտալեա օրա-
տա տըր. անը էլէ կէշիրմէք իսթէրիմ, վէ կէշիրէճէյիմ, վէլէվ քի պունա մու-
վաֆֆադ օլմագ իշիւն գօնաղա աթէշ վէրմէք լազըմ կէլսին. — տիյօր իտի :

Ֆապիէն իլէ սախթէ տօգթօր արասընտա ճէրէյան իտէն մէնզարէ վէ եա հիշ
օլմազսա մէնզարէնին սօնը՝ մէրգոււմ տօգթօրը բէք ֆէնա հիտտէթլէնտիրմիշ իտի :

Պու շախս՝ քէնտի մահպուսընըն աղղընտան զիգըյմէթ միտալեանըն իւզէրին.
տէքի քէլիմէլէրի իշթմէք էմէլինտէ պուլընտըղը յըրատա քէնտի քէնտիսինի էլէ
վէրմիշ իտի :

Պու թօյ չօնուգ նա՞սըլ օլուպ տա քէնտի հալ ու ահվալինի քէշֆ իտէպիլմիշ
օլտըղընը վէ քէնտիսի նա՞սըլ պունըն էօնիւնի ալամամըշ իտուկինի ժադ խաթըր-
նա կէթիրտիքճէ զրուրընտան տիւշարը հիտտէթ ու զազապ օլմագտա իտի :

Պինաէն ալէյի թաամ իշիւն Միրօմէսնիլ սօգաղընա վասըլ օլտըգտա, եիւ-
զիւնտէն տիւշէն գըրգ բարշա օլըյօր իտի :

Անժէլ. — Էյ ճանըմ, նա՞սըլ, իշէր իսթէտիկինիզ կիպի եիւրիւյօր մը :

Ժադ. — Խայր :

Անժէլ. — Նի՞շիւն :

Ժադ. — Զիւնքի Շաթըլիւքս գօնաղընտա պիր թէհարրիյաթ իճրասը լազըմ
կէլէճէք սիր . . .

Անժէլ. — Թէհարրիյաթ իճրասը՞ մը լազըմ կէլէճէք. պու բէք թէհիլքէլի պիր
էյ օլաճագ տըր :

Ժադ. — Շիւպիշ՞ մի վար, թէհիլքէլի ամմա պէհէմէհալ լազըմ տըր . . .

Անժէլ. — Հիշ օլմազսա պիր վասէթանըզ վար՞ մը :

Ժադ. — Պիր վասէթամ վար տըր, լաքին պունա բէք ազ կիւվէնմէքտէյիմ
. . . Բասգալ ալտէթ իթտիքտէ, տահա ազ շիտտէթլի պաշգա պիր չարէ վէ
վասէթա պուլաճաղընը մէմուլ իտէրիմ :

Սախթէ տօգթօր Թօմբսըն՝ տահա աղ չիտտէթլի տէմէսիյլէ, հիտտէթլի
պիր վազթընտա էվի եանիլընա վէրմէյի թէսավուր իթմիշ օլտըղընը տէրխաթըր
իտիյօր իտի :

Ժադ. — Բասգալըն ալտէթինտէ, անընլա պունըն իւզէրինէ գօնուշըրըգ. —
տիյէրէք իլավէի մէգալ էյլէտի :

Մատմազէլ Մարթ՝ օ արա աշաղա էնիպ, սուֆրայա օթուրտըլար :

Սախթէ տօգթօր Թօմբսըն՝ հէր վազթ զամնաք պիր հալ ու թավրտա պուլը-
նըր իքէն, գուվլէթլի շարապլար կէթիրտէրէք, միւթէմատինէ գատէհինի պօ-
շալթմագտա պուլընըյօր իտի :

Զանն իտէրսին մախուուս սէրխօշ օլմագ վէ պու սէրխօշըգտա հէմ ֆէնա պիր
տիւշիւնճէյի ունուլթմագ վէ հէմ տէ քէնտիսինտէ պուլընմայան պիր ճէսուրըղը
իքթիսապ իթմէք իսթէյօր իտի :

Անժէլ. — Ժադա տիգգաթ իտուպ սուրմագտա իտի իսէ տէ, Մարթ՝ իլք կիւ-
նիւ պիր գաշ տագիգա Բօլ Ֆրօմանթալը կէօրմիւշ օլտըղընտան տօլայը զայթթլէ
մէսրուր օլտըղը հալտէ քէնտի տիւշիւնճէլէրինէ տալմըշ իտի :

Թաւմ բէք ուզուն սիւրիպ, Ժազ Թա սաաթ տօգուզ րատտէլէրինտէ սան-տայեասընտան գալգտը :

Պունըն իւզէրինէ տիկէր իքի գատըն տախի մասատան գալգտըլար :

Ժազ՝ նէֆէսի քէսիլիրճէսինէ .— Մարթ . . . —տէյու չաղըրընճա ,

Մարթ .— Էֆէնտի՞մ .—տիյէ ճէվապ վէրտի :

Ժազ .— Սիզինլէ գօնուչաճաղըմ վար . . . —տէտիկինտէ , սախթէ տօգթօ-րըն սէսի տէյիշմիշ վէ զարիպ պիր հալ քէսպ իթմիշ իտի :

Մատմազէլ Մարթ՝ պունը տէրհալ Փարգ իտուպ տիւչարը էնտիշէ օլարադ վէ քէքէլէյերէք .— Պէնիմլէ գօնուչաճաղընը՞մը վար , տօգթօր էֆէնտի . . .

Ժազ .— Էվվէթ :

Մարթ .— Տիյնէյօրըմ սիզի . . .

Ժազ .— Պուրատա օլմազ . . .

Մարթ .— Նի՞չիւն :

Ժազ .— Սիզէ սէօյլէյէճէքլէրիմ ճիտտի շէյլէր օլուպ , ինթիմալ քի ուզուն տա օլաճադ տըր . . . Պու օտատա րահաթ օլամայաճաղըզ , հէր տագիգա պիր քիմսէ իւսթէ կէլիպ սէօզիւմիզի քէսէճէյի ինթիմալտէն պախտ օլմայաճադ տըր . . .

Մարթ .— Էօյլէ իսէ սալօնա կիտէլիմ . . .

Ժազ .— Սալօն տա պէնճէ բէք միւնասիպ տէյիլ տիր :

Մարթ .— Էօյլէ իսէ նէ՞րէյէ իսթէրսինիզ քի կիտէլիմ . . .

Ժազ .— Միւսատտէ իտինիզ , պիրլիքտէ սիզին օտայա կիտէլիմ . . .

Մարթ՝ հէման պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէմէքտէ օլտըղը հալտէ թէրէտ-տիւտ իտէրէք վէ պէօյլէ պիր կէճ վագթտա հագիգաթէն զարիպ կէօրիւնէն պու թէքլիֆէ թէաճճիւպ էյլէյերէք .— Էմրինիզէ մունթազըրըմ . . . —տէյու ճէվապ վէրտի :

Մարթ պիր ըջըգ ալըպ քէնտի օտասընա չըգտը :

Պիր գաշ տագիգա սօնղրա տա Ժազ Լակարտ մէգքիւր օտայա տուխուլիթտի :

Մարթ՝ տիւչար օլտըղը էնտիշէյէ րաղմէն սերպէսթ պիր թավր ալմաղա սայ իտէրէք .— Սէօյլէյինիզ պագալըմ , տօգթօր էֆէնտի . պիրլիքտէ իճրա իտէճէկի-միզ ուզուն միւլագաթ՝ նէ՞ մատտէ հագգընտա օլաճադ տըր :

Ժազ .— Շիմտի սէօյլէյէճէյիմ . . . Շուրատա , եագընըմտա , թա գարչըմտա օթուրընըզ տա գօնուչալըմ . . . —տէտի :

Սախթէ տօգթօրըն կէօզլէրի՝ խարիգ իւլ ատէ պիր հալ քէսպ իտուպ , զա-րիպ պիր բարըլթը իլէ բարլամագտա պուլընըյօր իտի : Գանը՝ պիր չիտտէթլէ պաղընա սըչրայարագ , պէր միւթատ սօլկուն օլան եիւզիւ մօր վէ գըրմըզը պիր րէնկ քէսպ իտիյօր իտի :

Տօգթօրըն թալէպի իւզրէ Մարթ՝ մէրգումըն գարչըսընտա օթուրտըգտան սօնղրա , զահիրի պիր սիւքիւնէթլէ .— Էվվէթ , գօնուչալըմ . . . —տէտի :

Ժազ .— Սէվկիւլիւ գըղճըղազըմ , պունտան ազ վագթ ագտէմ պուրատա ի-

Մատմագէլ Մարթ չարուգ ագլընը պաշընա տէվչիրտի :

Պիր դաչ սանիյէտէն պէրու էօնէ տօղրու սարգըմագտա օլան պաշընը գըզ եօգարը գալտըրտը վէ էվվէլա եավաշ վէ պիր աղ սօնղրա գուվվէթլիճէ պիր սէտա իլէ տէտի քի :

— Արթըգ սիգի տիյնէյէմէմ, տօգթօր էֆէնտի . . . Հագգընըզ վար, չօգ հագգընըզ վար, պու մէնֆուր վէ սախթէ հալ ուզուն միւտտէթ տէվամ խտէմէզ . . . Ճէվապ վերմէք իչիւն սիգտէն պիր մէօհլէթ իսթէյիպ ալտըմ . . . Սիզ երնէ պու լագըրտըյը աչըյօրսընըզ . . . Թէահհիւտինիզ խիլաֆընտա պուլընըյօրսընըզ . . . Էօյլէ իսէ պէն տէ չիմտի ճէվապըմը վէրէճէյիմ . . . Պէնիմ կիպի ֆագիր վէ միւթէտտէր պիր էօքսիւզ գըզը եանընըզա ալարագ պիր ֆիլիը համիյէթ ու սէխապէթ իճրա իթմիշ օլտըղընըզտան, պէն տէ պու պապտէ սիգէ մուէպպէտէն միւթէչէքքիւր վէ միննէթտար օլաճաղըմ . . . Լաքին պու կիւնքի կիւնտէ իշպու մուամէլէի համիյէթ քեարանէնիգտէն հագգըմտա հուսուլէ կէլլէն նէթայիճտէն եագամը գուրթարմալըյըմ վէ գուրթարմագ իսթէրիմ . . . Պէն երնէ էվվէլէքի կիպի ֆագըր վէ եիւզ իւսթի գալմըշ էօքսիւզ գըզ օլաճաղըմ . . . Պու ագչամ բէք կէճ տիր, խանէնիգտէն չըգըպ կիտէմէմ, լաքին եարըն պրագըպ կիտէճէյիմ . . .

Ժագ՝ թիթրէյէրէք . — Խանէմտէն չըգըպ կիտէճէքմիսինիզ . . . պէնի թէ՞րք խտէճէքմիսինիզ . . . Նի՛չիւն :

Մարթ . — Ձիւնքի րուհըմըն, գալպիմին, թէֆէքքիւրաթըմըն հուրիյիթ ու իսթիգլալընը մուհաֆագա իթմէք իսթէրիմ . . . Ձիւնքի պէն քիմսէյէ էսիր օլմայաճաղըմ, սիզ իսէ իւզէրիմտէ պիր թագըմ հուգուգա մալիք օլմագ իսթէյօրսընըզ քի պէն անէրի քեաֆֆէթէն ըէտտ խտէրիմ . էկէր պու մուամէլլէնիպէ թընմայաճագ օլուր իսէմ, պանա իթտիկինիզ էյիկի ըէք պահալը սաթըն ալմըշ օլուրըմ . . . Պէն հուրր ու սէրպէսթիմ, հուրր ու սէրպէսթ գալմագ իսթէրիմ . . .

Ժագ՝ հիտտէթլէնիպ քէնտինտէն չըգարագ . — Կիտիպ աչըգընըզը պուլմագտա հուրր ու սէրպէսթ օլմագ իսթէրսինիզ, տէյի՛լ մի :

Էօքսիւզ գըզ թիթրէտի :

Գատընըզ գուրուրը, պիքիւրլիք նամուսը՝ պու հագարէթտէն միւթլէսսիր օլտու :

Մարթ . — Պէնի թահգիր իտիյօրսընըզ, վէ պէնի թահգիր իթմէքիէ եալան սէօյլէմէքտէ օլտըղընըզը պիլիւսինիզ . Սիզ էյի պիլիւսինիզ քի պէն սիգին էվէրաք կիրտիմ, բաք չըգաճաղըմ :

Սախթէ տօգթօր տիյնէմէյօր իտի :

Հիտտէթի բէյտէրբէյ քէսալը չիտտէթ իթմէքտէ օլտըղը հալտէ քէնտի սէօղիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի :

— Հայտէ պագալըմ . . . մասքէնիզի աթընըզ վէ հագիգաթը հալի սէօյլէյինիզ . . . Պէնի աճագ եէրինէ՞ մի գօյօրսընըզ . պէնի քէ՞օր մի զանն իտիյօրսընըզ . . . Ձանն իտէրսինիզ քի, հագգըմտաքի նէֆրէթինիզի անլամաւիշ վէ պաշագա պլրի հագգընտա աչգ ու մուհապպէթինիզի ֆարգ իթմէմիշմիլիմ . . .

«Խայր, խայր, խայր, պէն սիգին հիյլէքեարանէ սէօղլէրինիզէ, ըիյաքեարա .

նէ կիւիւմսէյիլէրինիզէ, եաւանճըլընըզա պըտանամամ . . . Պանա զէվճէ օլմագ իսթէմէյօրսընըզ, ճիւնքի գալպինիզտէ պիր պաշգա աշգ ու սէվտա վար տըր . սիզ պու աշգ ու սէվտայը պէնտէն կիզլէմէք իսթէյօրսընըզ, պէն իսէ սիզի սէֆալէթ . տէն, նամուսըզըլա վէ անտէն ճինայէթէ եօլ աջան սէֆալէթտէն գուրթարտըղլմտան, հէր ճիհէթէ սլանա միլիթտարսընըզ . . .

«Պու աշգ ու սէվտա՝ Բըթի Գարթէլ գօնալը պազլէսինտէքի աղաճլարըն կէօլիէսինտէ թէվէլիւտ իթմիշ, Բարիզտէ պէնիմ խանէմտէ պէօյիւմիշ տիր . . .

«Աշըզընըզ տիւն ճէլմիշ, վէ պու միւլագաթը աշըզանէնիզ՝ պէնիմ կէօզիւմին էօնիւնտէ վուգու պուլմուշ տըր . . .

«Ա՛հ, իքինիզ տէ նէ՝ կիւզէլ թագլիտ իսիյօրսընըզ, բէք մահլի շէյլէն իմիշ-սինիզ . . . Էօնիւմտէ պիրպլիսինիզէ հիշ մէրագ իթմէյօրսընըզ կիպի տավրանտընըզ վէ եագայը էլէ վէրմէյօրսընըզ տէյու զանն իթտինիզ, լաքին պէն էյի վէ պէրրագ կէօրիւյօր ըտըմ .

«Պէն քէնտի րագիպ ու իրասիմի թանըրըմ . . . սուարէ ագլամընտան պէրու մէրգուը թանըյօր ըտըմ, մէգքիւր սուարէտէ մէրգուը կէօրտիւկինիզտէ խապէրինիզ օլմագսըզըն իշի պէլի իթտինիզ, եագայը էլէ վէրտինիզ . . . Պագըլարընըզ տէնէտիկիմտէ գալպինիզի տնլատըմ, շիմալի արթըզ իսթէտիկինիզ գատար եաւան սէօյլէյիպիւրսինիզ, լաքին պէնի ալտաթամագսընըզ . . . — տէտի .

Մատմագէլ Մարթ՝ սախթէ տօգթօրըն սէօզիւնի քէոմէյէ հիշ չալըջմաըլ իտի . Գըզ՝ հիտտէթինտէն թիթրէմէքտէ օլտըլը հալտէ, մէրգուը տիյնէմէքտէ օլուպ, սախթէ տօգթօր՝ հագարէթամիզ սէօզլէրիյլէ հիտտէթինի նիհայէթ տէրէ-ճէյէ վարտըրտըղլտա զըզ ճէվապ վէրմէյէ հագըր վէ միւհէյեա պուլընըյօր իտի .

Մարթ՝ նիհայէթ քէսկին պիր սէտա իլէ . — է՛հ, էվէթ, եաւան սէօյլէտիմ . Եիւպիւմէ պիր մասքէ գօյտու . . . Նաալլ քի գատընլարըն քեաֆֆէսի՝ քէնտի էֆքեար ու նիլէթլէրիլի անլամաղա հագգը օլմայան էրքէքտէն անլէրի սէթր ու իսֆա իտէլլէր, պէն տէ էօյլէ եաքտըմ . . .

Ժագ . — Տիմէք արթըզ ինքեար իթմէյօրսընըզ, էօյլէ՞ մի .

Մարթ . — Նայր, արթըզ ինքեար իթմէյօրըմ .

Ժագ . — Սահիհէն միւլթէլի աշգ ու սէվտա՞ մը օլմագսընըզ .

Մարթ . — Թէմամըլա մէֆթուէնէի աշգ ու մուհապպէթ օլմուշըմ տըր . . . սէվ-տիկիմ քիմսէ տէ պու մուհապպէթէ լայըզ տըր . . . Էկէր աշգ ու մուհապպէթի-մի սիզտէն կիզլէտիմ իսէ, սէպէպ շու իտի քիչ սէվտիկիմ քիմսէյէ սիզին տիւլման օլաճաղընըզ այան աշիքեար պիլիյօր իտիմ վէ անը սիզին զարագ ու ատապէթի-նիզէ տիւշար իթմէք իսթէմէյօր իտիմ . . . Սիզ անը տուվէլլօյա տապէթ իտէ-ճէքտինիզ . . . ինթիմալ քի էօլտիւրիւր իտինիզ . . . Բէնտիսինին իւվէրինէ թիթ-րէյօր իտիմ, իշթէ պու գօրգույա մէպին սիզէ ճէվապ վէրմէք իշիլն պիր սէնէ սիզպէն մէօհլէթ իսթէտիմ . Պիր սէնէ էմիլյէթ իւղրէ միւրուր իտէճէքտի .

«Շիմտի արթըզ մասքէյի գալտըրըրմ .

«Էվէթ, Բօլ Ֆրօմանթալը սէվէրիմ վէ տայմա սէվէճէլիմ .

«Էվէթ, բազար էրթէսի կիւնքի սուարէտէ մէմուլիմին զայը օլարագ պիր-տէն պիրէ Բօլը կէօրտիւկիմտէ սէվինճիմտէն թիթրէտիմ վէ չիւպհէսիզ եիւզիւմտէ

ալամէթը մէսէրրէթ իպրազ էլէտիմ, վէ մէզքիւր սուարէտէ մէքզումըն իւանը աչգ ու մուհապպէթինէ պէն տախի իւանը աչգ ու մուհապպէթլէ մուգապլէ իթտիմ:

«Տահա շիմտի-ժիգէ էպէտի միննէթտար օլտըղըմը սէօյլէտիմ:

«Պուներ եալան սէօյլէյօր եախօտ տահա տօղրուսը քէնտիմի ալտաթըյօր իտիմ, զիրա հազգըմտա իպրազ իթտիկինիզ սէմահաթ վէ ուլուվվը ճէնապըն՝ պիր թէրթիպը մահիրանէտէն պաշգա պիր շէյ օըմաուղընը շիմտի էյիճէ կէօրիւյօրըմ-սիզ միննէթտարըղա լայըգ տէյիլսինիզ, պու հոսսը՝ գալպիմտէն տէֆ իտէրիմ...

«Պէն հուրրիյէթիմլէ սէրապէր զարուրէթ ու սէֆալէթիմի եէնիտէն տէրէօհ-տէ իտէրիմ:

«Եարըն էվինիզտէն չըգըսլ կիտէճէյիմ. լաքին թապիրինիզ վէհհլէ ճինայէթէ տէլալէթ իտէն վէ եօլ աչան այպ ու րէզալէթ գուճաղընա տիւշմէյէճէյիմ, պէնի պէքլէմէքտէ օլան Բօլա կիտէճէյիմ, զիրա քէնտիմինէ «Սապրը օլընըգ... հուրր ու սէրալէսթ օլաճաղըմ գէման եազլաչըյօր» տէմիլիմ տիր, շիմտի տէ «Վազթ ու սաաթ կէլտի... պէն արթըգ հուրր ու սէրալէսթիմ» տէյէճէյիմ:

Ժագ՝ հիտտէթ ու զազապ վէ աչգ ու մուհապպէթինտէն նաշի տէլի կիպի օլարագ տիւտիւք կիպի պիր սէտա իլէ.— էյ պէն էկէր էօյլէ օլմասընը իսթէմէզ իսէ՞մ... էկէր պուրատան տիշարը չըգմանըզը, Բօլը սէվմէնիզի, օնա օլմանըզը իսթէմէզ իսէ՞մ, նէ՞ եարարսընըգ...

Մարթ.— Սիզ պանա մուխալէֆէ՞թ մի իտէճէքսինիզ. նէ՞ հազգլա... Ն.

Ժագ.— Պիր վասինին քէնտի ախրէթլիք գըզը իւզէրինտէ օլան հազգըլա:

Մարթ.— Սիզ պէնիմ վասիմ տէյիլսինիզ:

Ժագ.— Պէն սիզի եանըմա ալտըմ... էվիմտէ եաչայըպ կէչինիյօրընըգ, պանա իթաաթ իթմէյէ մէճպուրսընըգ...

Մարթ.— Պուներ գասուլ իթմէմ... լաքին էսիր պիլէ օլսամ, երինէ էսա-րէթ գէնճիրիմի գըրարըմ...

Ժագ.— Պէն օ գէնճիրի բէք գալի եարմըլ օլտըղըմտան, գըրըլմապ...

Մարթ.— Պէն պրագըպ կիտէյիմ տէ սիղ տէ պագընըգ...

Ժագ.— Լաքին պրագմայաճաղըմ, մէն իտէճէյիմ:

Մարթ.— Նա՞սըլ, նէ՞ վասէթա իլէ մէն իտէճէքսինիզ:

Ժագ.— Իգթիզա իտէր իսէ ճէպր գուլլանաճաղըմ:

Մարթ.— Պէն տէ ատալէթի իմտատըմա չաղըրաճաղըմ, վէ էկէր ատալէթ պէնի միւտաֆէա իթմէք իսթէմէզ իսէ քէնտի քէնտիմի միւտաֆէա իտէճէյիմ.— տէտի, վէ պիր մասա իւզէրինտէն չէլիք պիր պուչագ ալըպ իլավի մէգալ իտէ-րէք.— Սիզի վուրմայաճաղըմ, քէնտիմի վուրաճաղըմ... էօլիւմ տէ պիր հուր-րիյէթ վէ սէրալէսթլիք տիր... Շիմտի, էֆէնտի, կիտինիզ եանըլտան... էալընըգ գալմագ իսթէրիմ.—տէտի:

Մարթըն պիր սուրէթը գաթիյէտէ պէյան իթտիկի վէ իճրասընա արալիքեայր միւգթէտիր օլտըղը պու թէհտիտ՝ Ժագըն կէչինի սէրհօլըղընը տէֆ իթմիշ իտի:

Սախթէ տօգթօր՝ պէօյիւք պիր խաթատա պուլընտըղընը ֆէհմ իթտի:

Մասգալ տօղրու սէօյլէմիշ իտի:

Քէնտրոսին տէ շիւպէլէրի սահմէն չըգմը իտի :

Մարթ. — Բօլ Ֆրօմանթալը սէվիյօր իտի :

Էկէր պու գըղ սէրպէսթ օլսա վէ գօնադաան Ֆիրար իտուպ մէրգում տէլի-
գանլը իլէ պուլուչսա իտի, Իքիսի պիր օլարադ հէմ պիր էնկէլ վէ հէմ տէ պիր
թէհլիքէ օլաճագլար իտի :

Ժագ. — Էլլէրինի կէնճ գըղա տօղրու ուզաթարագ քէնտի քէնտիյի Ղայպ իթմիչ
կիպի. — Մարթ. . . . Մարթ. . . . պէն տէլի օլմուչ իտիմ. . . . սայըգլայօր իտիմ
. . . . լագըրտը իթտիկիմտէ ագլըմ սաչըմտա տէլիլ իտի. . . . աֆվ իտինիզ պա-
նա. . . . աֆվընըղ տիլէրիմ. . . .

Մարթ. — Պանա հիչ տօգուճայան հագարէթլէրի ունութմագ իսթէրիմ, լա-
քին գարարըմ գարար տըր. . . .

Ժագ. — Մութլագա պու էվտէն չըգըպ կիթմէ՞ք մի իսթէրսինիզ :

Մարթ. — Էվվէթ :

Ժագ. — Իհթիմալի եօգ տըր. . . .

Մարթ. — Եարըն կիտէճէլիմ. . . .

Ժագ. — Տիմէք պանա գարչը չօգ ատավէթինիզ վար, էօյլէ՞ մի :

Մարթ. — Պէնիմ ատավէթիմ եօգ տըր, վէ սիզի աճըրըմ. . . .

Ժագ. — Լաքին էկէր շու տագլիգատան իթիպարէն թէսավկուրաթը վագըումը
լյմա իտէր արթըգ հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէյէճէկիմէ եէմին իթսէ՞մ. . . .

Մարթ. — Եէմինիքէ ինանմայաճաղըմ. . . .

Ժագ. — Էկէր սէրպէսթ պրագըր իսէ՞մ. . . .

Մարթ. — Զաթէն սէրպէսթիմ. . . . պէնի սիզէ րապթ իտէր հիչ պիր պաղ
եօգ տըր. . . .

Ժագ. — Էկէր նէտամէթիմէ պիր տէլիլը գավի կէօսթէրէճէք օլուր իսէ՞մ. . . .

Մարթ. — Պու տէլիլի նա՞ըլ կէօսթէրէճէքսինիզ :

Ժագ. — Սիզէ «Բօլ Ֆրօմանթալը սէվիինիզ. . . . սիզի արթըգ այըրմագ նի-
յէթիմ եօգ տըր. . . . պիրլիքտէ եաչայըպ մէսուտ վէ պաթթիյար օլընըգ. . . .»
տիյէճէլիմ. . . . վէ քէնտիմի սիզին սաատէթինիզէ Փէտա իտէճէլիմ. . . .

Մարթ. — Էկէր պուճը պանա տէսէնի՞զ :

Ժագ. — Էվվէթ, տիյէճէլիմ. . . . էյ սօնղրա՞ :

Մարթ. — Օ գէման ինանաճաղըմ քի պու կիւնքի մուամէլէնիզ՝ կէչիճի պիր
ճինէթ ալամէթի տիր :

Ժագ. — Էկէր իլավի մէգալ իտէրէք «Սիզ անըն գարըսը օլաճագսընըգ,
լաքին պէնի թէրէ իթմէյինիզ. . . . եանըմտա, խանէմտէ գալընըգ, եիւզիւնիզէ
պագտըգճա սէվիլիլը պիր քիմսէնին չէհրէսի խաթըրմա կէլիյօր. . . . —» տէ-
սէմ նէ՞ ճէվապ վէրէճէքսինիզ :

Մարթ. — «Բօլը պանա գօճա իտինիզ, հէր չէյ ունութըլաճագ տըր—» տէյու
ճէվապ վէրիր իտիմ :

Ժագ. — Պիր այա վարմագտան օնա գէվճէ օլաճաղընըղը սիզէ թէէմին ի-
տէրիմ :

Մարթ. — Եէմին իտէ՞րմիսինիզ. . . .

Ժառ.— Վէճաթ իթմիշ օւան գըզըմըն մեզարը, վալիտէնիզին զիբըը ճէմիլի
իւզէրինէ եէմին իտէրիմ:

Մարթ.— Էյ Բօլ հէր կիւն պուրայա կէլէճէ՞ք մի . . . սէրպէսթ ճէ գօնու-
շապիլէճէ՞ք միյիզ . . .

Ժառ.— սաթթէլիկի պէլլիսիզ պիր տէհէթլէ.— Օհ, խայր, խայր . . . հէնուզ
տէյիլ . . . պուրատա տէյիլ . . . Վազթ ու միւսաատէ վէրինիզ տէ սիզին պա-
գա պիրինի սէվտիկինիզի կէօրմէկէ պիր ազ ալըշայըմ . . . Կիտիպ Բըթի Գասթէլ
գօնաղընտա իգամէթ իտէճէքսինիզ, վէ օրատա նիշանընըզը գապուլ էյլէյէճէք-
սինիզ . . . եափաշ եափաշ պանա եիւրէք վէ ճէսարէթ կէլէճէք . . . սիզէ գըզըմ
տէտիկիմ կիպի Բօլ Յրօմանթալա տա օղլըմ տիմէյէ ալըշաճաղըմ . . . —տէտի:

Մարթ.— պիր նազարը հայրէթլէ տօգթօրա պաղմագտա, վէ «պու ատամ սա-
հիհ մի սէօյլէյօր, աճապա կիզլի պիր նիյէթտէ պուլը՞նմայօր վը, աճապա քէն-
տիսինի ալտաթմագ իսթէ՞մէյօր մը» տէյու. քէնտի քէնտինէ սիւվպլ իթմէքտէ
իտի:

Մահիր հիյլէքեարըն կէօզլէրի եաշարմըշ օլուպ, զանն խտէյաին աղայօր կիպի
սէօյլէյօր իտի:

Մարթ.— քէնտի քէնտինէ.— Իհթիմալ քի պէնի սահիհէն սէվէր, օ հալտէ
մուզտարըպ վէ միւթէէզզի օլմագտա տըր . . . սէվմէք նէ օլտըղընը պիւրիմ . . .
քէնտի քէնտինի ֆէտա իտիյօր . . . պունա ինանըրըմ . . . —տէտի:

Ժառ.— կէնճ գըզըն զիհնինտէն նէ կէշտիկինի վէ մէրգուլէնին գալպի տիւշա-
րը ըիգգաթ օլտըղընը միւշահէտէ իտիյօր իտի:

Սաթթէ տօգթօր՝ իշպու շէյթանէթքեարանէ գօմէտեասընա տէվամ իտէրէք,
գըզըն էօնիւնտէ տիզ չէօքտիւ, վէ հըշգըրարագ ու քէքէլէյէրէք.— Գապուլ ի-
տինիզ . . . գապուլ իտինիզ . . . իքինիզի տէ սէվէճէյիմ . . . իքինիզ տէ պանա
էվլատ օլաճագսընըզ . . . —տէյինճէ:

Մարթ.— պու ըէզիլ հէրիֆին հըշգըրըզլարընա թէմամըյլա գանի օլարագ.—
Գապուլ իտէրիմ . . . հէր շէյ ունութըլմըշ տըր . . . էմնիյէթիմ վար տըր.—տէտի:

Ժառ.— Պու սէօգլիւնիզտէն տօլայը Ալլահըն տուվասը իւզէրթիլտէ օլտուն:

Մարթ.— Պէնի Բըթի Գասթէլ գօնաղընա նէ՞ վազթ կէօթիւրէճէքսինիզ:

Ժառ.— Էկէր իսթէրսէնիզ եարըն աէյիլ օ պիր կիւն . . .

Մարթ.— Ահ, էվլէթ, իսթէրիմ, արգու իտէրիմ, վէ վատընըզ, եէմինինիզ
մուճիպիւնճէ պիր այա գատար . . .

Ժառ.— Էվլէթ, պիր այա գատար Բօլ Յրօմանթալըն գէվճէսի օլաճագսը-
նըզ . . . Օ գէման պտնա թէմամըյլա աֆվ իտէճէ՞ք միպինիզ:

Մարթ.— Պէն սիզէ զաթէն աֆվ իթտիմ, Պու ագչամ պտնա մուճիպ օլտը-
ղընըզ ըզտըրապը արթըզ խաթըրմա պիլէ կէթիւրմէյօրըմ.— տիյէրէք քէնտիսի տէ
տօգթօր կիպի հըշգըրմագա պաշատը:

Ժառ.— մէրգուլէնին եանընա սօգուլմագ իսթէտի:

Մարթ.— պիր խէվֆ ու տէհէթլէ կերիլէտի:

Ժառ.— Թէքտիրամիզ պիր թալր իլէ.— Հէնուզ չիւպհէ՞ մի իտիյօրընըզ:

Մարթ.— խայր, չիւպհէ իթմէյօրըմ, տուվա իթմէք իսթէյօրըմ:

կէնճ գըզըն եալընդ գալմագ իսթէտիկի տէրքեար իտի :

Ժագ. — Էօյլէ իսէ Ալլահա ըսմարլատըգ , կէճէլէր խայր օլտուն . . . գըզըմ . . . — տիյէրէք տիշարը չըգտը . լաքին գաբուլը գաբատըգտան սօնղրա պիր նազարը ատալէթլէ կէրիյէ պագարագ իլալէթէն քէնտի քէնտինէ . — Սէն շիմտի քէնտի իտամ իլամընը իմզալատըն , Մարթ Կրանչան . — տէտի վէ քէնտի օտասընա կիրտի :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ ագչամ ալաֆրանկա սաաթ սէքիզտէ Ժուանեիէ հարէքէթ իթմիշ իտի :

Սաաթ օն պիրտէ մահալը մագսուտընա վասըլ օլտու :

Մէմուրը մէրգուլմ՝ իօն էյալէթինին հիւքիւմէթ գօնաղը նէ թարաֆտա օլտըղընը պիլմէտիկինտէն , տէմիր եօլ ըսթասիօնընտա տուրան վէ իւզէրինտէ «Շըվալ Պլան» (պէյազ պէկիր) Օթէլի լէվհասը եազըլը պուլընան պիր օմնիպլուս առապասընա պինտի :

Պիր չէրեէք սաաթ կիտիլտիքտէն սօնղրա Բէյմօն Ֆրօմանթալ արասպատան մէքքիւր օթէլէ Էնտի վէ պիր օտա իսթէտի :

Պիր ազ սօնղրա ույգուլա եաթտը :

Սապահ օլընճա Բէյմօն՝ ույանըպ գալգտը իսէ տէ , գալէմլէր աչըլմագտան տաիրէի ատլիյէյէ կիթսէ պիր իշ կէօրէմէզ իտի :

Պինաէն ալէյհ գալէմլէրին աչըլմասը վագթընա պէքլէյիպ , Ժուանեի չէհրինին բըլթըմլարը իւզէրինտէ կէզինէրէք վագթ կէչիրտի :

Բասգալ Սօնիէ տախի էրքէնճէ գալգմըլ իտի :

Սաաթ թամ տօգուղտա էմանէթ սանտըղը իտարէտի աչըլտըղընտա , Բասգալ օրատա հազըր պուլընըյօր իտի :

Օրատա իլը կիւնիւ քէնտիսինէ վէրիլէն իլմուխապէրէ մուգապիլ , հիշ պիր միւշքիլաթ կէօսթէրիլմէքսիզլին Մարթ Կրանչանըն րէհն պրագտըղը ալթուն միտալեա քէնտիսինէ թէսլիմ օլընտը :

Բարիզէ կիթմէք իւզրէ Մարսիլեատան կէլէն պիր տէմիր եօլ գաթարը սաաթ օնը էլլի պիր տագիգա կէչէրէք Ժուանեիէ ուղրար իտի :

Գօնթ աը թօնէրիէօնին սապըգ սըր քեաթիլպի Բասգալ Սօնիէ՝ էմանէթ սանտըղընտան չըզըպ սըզընա եիւրիւյէրէք Մարթէն Բէչէօր օթէլինէ կիթտի , վէ օրատան Սան նամ մահալէ կիտէճէք օլան օթէլի Լիւրօ իլէ պէրապէր տէմիր եօլ ըսթասիօնընա աղիմէթ էյլէտի :

Սաաթ թամ օնտա Բէյմօն Ֆրօմանթալ ատլիյէ նէզարէթինէ կիտիպ , Ճիւմհուրիյէթ միւտտաիի ումումիսի վէ եախօտ մուալլինի թարաֆընտան գապուլ օլընմասընը թալէպ իթտի :

Բարիզտէ զապըթա միւֆէթթիշի պուլընըպ մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ կէլմիշ օլտըղընտան , իշպու թալէպի սէրիան գապուլ օլընարագ , միւտտաիի ումումի մուալլինին օտասընա կէօթիւրիլտիքտէ , գապլիյէ նազըրընըն թէքքէրէսինի մէմուրը մուամիլէյհէ թագտիմ իթտի : Մուալլին՝ մէքքիւր բուսուլայը օգուլըպ մէ-

ալինի անխտրդտան սօնորա, քէնտիյի տիյնէմէկէ հազըր Ելտըղընը Թրօմանթալա պէյան էյլէտի:

Բէյմօն Թրօմանթալ՝ քէյֆիյէթի մուխթասար պիր սուրէթտէ միւտտաիի ումուժի մուսափիննէ անլաթտը, վէ խիթամընտա,

Մուսափին.— Տիմէք սիգ իսիմլէրինի սէօյլէտիկինիգ իքի ատամըն իգինի արա-յըպ պուլմագ նիյէթիյլէ Ժուանեիէ կէլտինիգ, էօյլէ՞ մի:

Բէյմօն.— Էվվէթ, էֆէնտիմ, Բասգալ Սօնիէ իլէ Ժագ Լակարտ. . . Պուսօնըրաքի՝ անասըլ պու շէհիրլի օլուպ, հապստան չըգտըղընտա իլլէրի իչիւն պու-րայա կէլմիշ տիր. Պուենըն բէտէրինի թանըրմըսընըգ:

Մուսափին.— Ոսայր, թանըմամ. . . Աղ վագթտան ոլէրու պէն պուրատայըմ վէ պուրատա ազ առամ թանըրմ. լաքին պիրի վար, շիւպհէմ եօգ տըր քի պու ատամ մէրագ իթտիկինիգ հէր նօգթա հագգընտա սիգի խօշնուտ իտէպիլէճէք տիր. . . Պու պիր էյի ատամ օլուպ Ժուանեիտէ տօղմուշ վէ պուրատան հիշ այրըլմա-մըշ օլտըղընտան, պուրատա հէր քէսի թանըր. . . Մէրգուլմ՝ Ժուանեինին պէլէտիյէ զապըթասընը իտարէ իթմէքտէ վէ պու մէմուրիյէթիինի բէք մաթլուպ պիր սու-րէթտէ իյֆա էյլէմէքտէ տիր. . . Մէրգուլմըն գուվվէի հաֆըգէսինէ վէ տիրայէ-թինէ չօգ պէյէնէճէքսինիգ:

Պուենը տիյէրէք միւտտաիի ումուժի մուսափինի շանը վուրտու. պիր օտաճը տուխուլ իթտի:

Մուսափին՝ օտաճըյա.— Պագընըգ Մ. Գօրպիէ աուլիյէ տաիրէսինտէ՞ մի տիր. էկէր պուրատա իսէ թարաֆըմտան րէճա իտինիգ, չաբուգ պանա կէլսին. . . էկէր հէնուգ կէլմէմիշ իսէ, կիթսինլէր էվտէն չաղըրսընլար. . . —տէտի:

Օտաճը պու էմրին իճրասընա միւսարէաթ իթտի:

Մ. Գօրպիէ՝ աուլիյէ տաիրէսինտէ պուլընտըղընտան, արասը պէշ տագիգա կէլմէքսիգին միւտտաիի ումուժի մուսափինինն օտասընա տուխուլ իթտի:

Մ. Գօրպիէ՝ սաչլարը էբէյիճէ աղարմըշ, օրթա պօյուլ, թըգնաղճա, իւսթիւ պաշը տիւզիւն վէ թագէ թրաշ օլուլ էլլիլիք պիր ատամ իտի:

Իլք պագըշտա պու քիւչիւնէք թաշրալընըն սիմասը բէք ահմագ պիր ստամըն սիմասինա պէնգէր իտի իսէ տէ, էյիճէ թէտգիգ իտիլտիքտէ պու ատամտա տի-րայէթ օլտըղը՝ կէօղլէրինտէն անլաշըլըր իտի:

Գօրպիէ՝ միւտտաիի ումուժի մուսափինին սէլամլայարագ.— Պէնտէնիգի զա-թընը՞ց մը իսթէտինիգ. . .

Մուսափին.— Էվվէթ. . . Հէր իշինիգի պուրագըպ, Բարիգ զապըթա մէմուրիյ-նինտէն Մ. Թրօմանթալըն թահթը էմրինտէ հազըր վէ միւհէյյա պուլընաճագ-սընըգ:

Գօրպիէ՝ Թրօմանթալը սէլամլատը:

Մուսափին՝ սէօղիւնէ տէվամ իլէ.— Օրթատա աղըր պիր մատտէ վար, քէմա-լը սիւրաթլա տալրանմագ իյճապ իտէր. . . Ղայրէթինիգէ գէրրէ գատար շիւպ-հէ իթմէմ. . . Էվվէլա Մ. Թրօմանթալըն սիգէ իյրատ իտէճէկի սիւվալլէրէ լութ-ֆէն ճէվապ վէրինիգ:

Ժուանեի զապըթա մէմուրը Մ. Գօրպիէ՝ կիւլիւմսէյէրէք Բարիգլի արգատա-չընա պագտըղտան սօնորա տէտի քի:

— Թահթը քմրինկզտէ պուլընմաղա հազըր վէ միւհէյեայըմ . . . Սիւփալէրի-
նիզէ միւմքին օլտըղը գատար ճէփապ վէրէճէյիմ . . .

Բէյմօն. — Պուրատա Լակարտ նամընտա պիրինի թանը՞րմըսընըզ, եախօտ
պէօյլէ պիր ատամ հիչ թանըմը՞շմըսընըզ :

Գօրպիէ՝ հ'չ պիր թէրէտտիւտ կէօսթէրմէքսիզին. — Լակարտ մը . . . Ժու-
անեխտէ իւչ Լակարտ վար տըր քի, պուկլար պիրպիրյլէ խըսըմ տա տէյիլէր տիր
. . . Պիր տէօրտիւնճի Լակարտ տա վար իտի քի, 1878 դեկտեմբեր 27տէ վէ-
ֆաթ իթտի վէ պզնըն էվլատը 1874 սէնէսինտէ պէչ սէնէ միւտտէթէ մահպու-
սիյէթ ճէգասընա մահքիւմ օլտու . . .

Բէյմօն. — Իչթէ մէսէլէ տէ պու սօնղրաքի Լակարտ հագգընտա տըր . . .
Մահքիւմիյէթինին սէպէպլէրինի պիլի՞րմիսինիզ :

Գօրպիէ. — Պու Լակարտ՝ բէք աճէլէ օլան պիր միրասխօրլա սէօզ պիրլիկի
իտէրէք, թէտավի իթմէքտէ օլտըղը պիր զէնկին խասթանըն վասիյէթնամէսինի
վագթընտան էվլէլ քիւչատ իթմիչ իտի . . .

Բէյմօն. — Թէտավի իթմէքտէ օլտըղը պիր խասթա՞մը . . . տիմէք պու Ժագ
Լակարտ հէքիմ իտի, էօյլէ՞ մի :

Գօրպիէ. — Էվլէթ, հէմ տէ բէք հագլիք պիր հէքիմ, բէք ալիմ պիր քիմսէ
իտի ամմա խըլգաթը խըլգաթ տէյիլ իտի, ֆէնա վէ չարգըն թապիաթլը պիրի
իտի . . .

Բէյմօն. — Պու ատամ՝ իւչ այ գատար ագտէմ հապստան չըգտըղընտա, ֆա-
միլեաճա իչլէրտէն սօլայը Ժուանեթի կէլմիչ . . . սույտընը՞զ մը :

Գօրպիէ՝ պաշընը սալլայարագ. — Հիչ պիր վագթ . . . էկէր պուրայա կէլմիչ
օլտա իտի, տէրուըն շէհիրտէ պիր հէյէճանը մուճիպ զպճագտը, զիրա անըն մու-
հաքէմէսի պուրատա բէք չօգ սէրմայէի պահս ու մէգալ օլտու : Պուստան մաա-
տա մէրգուըմ մահքիւմիյէթինտէն չօգ էվլէլ չախսէն թանըր իտիմ չիւպհէսիզ
սօնղրա տա թանըյաճագտըմ . . .

Բէյմօն. — Էօյլէ ամմա պուրատա պապաուընը միրասընը ալաճագմըչ . . .

Գօրպիէ. — Վէքեպլէթ վասէթասըլլա տա ալապիլիր . . . պուընը անլամագ
բէք գօլայ տըր : . . . միւթէվէֆա Լակարտըն մուգավէլաթ մուհարրիրի Մ. Լա-
հէյէ միւրաճաաթ իթտիկիմիզտէ, մէրգոււմ Ժագ Լակարտըն՝ հապստան չըգտըղըն-
տա պիզգաթ պուրայա կէլիպ Վէլմէտիկինի աշլայապիլիրիլ . . .

Բէյմօն. — Պուրատա հիչ խըսըմը եօ՞գ մը տըր, օրայա էնմիչ օլաւագ մը :

Գօրպիէ. — Պիր ամուճաղատէսի վար տըր, անը կէօրիւրիզ, լաքին էկէր ճէ-
սարէթ իտուպ ո վըսըմընըն էվինէ կիթմիչ իսէ չօգ թէաճճիւպ իտէճէյիմ :

Բէյմօն. — Մուգապլէլաթ մուհարրիրինին եանընա գատար պանա լութֆէն
րէֆագաթ իտէ՞րմիսինիզ :

Գօրպիէ. — Մաշալլահ, կէլիրիմ, հէմ տէ էկէր մէրգուըմ պուլմագ իսթէր ի-
սէք, չարուգ կիթմէլիլիզ . . .

Բէյմօն. — Նիչիւն էօյլէ, պիր եէրէ՞ մի կիտէճէք տիր :

Գօրպիէ. — Ոսյր, պիր եէրէ կիթմէյէճէք տիր, լաքին պու կիւն Ժուանեթինին
բագարը տըր, պիր չօգ քէօյլիւլէր զախրիւլէրինի պուրայա կէթիրիւլէր վէ հազըր

կէլմիշ իբէն մուգազէլաթ մուհարրիրինճէ իշլէրինի թէսվիյէ իտէրլէր . . . Քէօյ-
լիւ գըսմը իսէ բէք պօչպօղազ վէ կէվէզէ օլուր վէ ատամըն հազասընը պրագ-
մազ . . .

Րէյմօն . — Էօյլէ իսէ չաբուգ տավրանալըմ . — տէտի վէ միւտտաիի ումումի
մուսավինինի սէլամատըգտան սօնդրա Գօրպիէ իլէ պէրապէր ատլիյէ տաիւրէսինտէն
միւֆարէգաթ էյլէտի :

Միւտտաիի ումումի մուսավինի՝ մուսամէլաթը վազըսաընըն նէթիյճէսինի լութ-
ֆէն քէնտիսինէ պիլտիրմէսինի Րէյմօն Ֆրօմանթալա ըէճա իթտի :

Ատլիյէ տաիւրէսինտէն մուգազէլաթ մուհարրիրինին խանէսինէ չօգ ուզազ
տէյիլ իտի :

Պէշ տագիգատա օրայա վարըլտը :

Ժուանեի պէլէտիյէ գապըթասը ըէիսի՝ ատաթը մահալլիյէյի բէք էյի պիւր
իտի :

Ուզուն մավի իշ կէօմէքի քէօյլիւլէր՝ խանէի մէգբիւրտէ խընճախընճ տօլ-
մուշ օլուպ , մուգազէլաթ մուհարրիրինին իբինճի հազընըսը տաիսի՝ մուհարրիրը
մուսաիլէյի Մ . Լահէյ իլէ պիւրինճի հազընընըն օ սրուտա մուգազէլաթ մուհար-
րիրինին օտասընտա պիւր ֆամիլեա ճէմիյէթիլլէ մէշլուլ օլտըզլարընը , վէ հէր նէ
սէպէպլէ օլուրսա օլսուն ճէմիլթը մէգբիւրէյի հարը պուչուգ պրագմազ միւմբին
օլմատըղընը Գօրպիէյէ պէյան իթտի :

Րէյմօն՝ իբինճի հազընըյա . — Էֆէնտի , պիզէ լիւզումը օլան մալիւմաթը իհ-
թիմալ քի սիզ տէ վէրէպիւրսինիզ :

Իբինճի հազընը . — Բէք ումմամ . իշպու մուգազէլաթ մուհարրիրիկինտէ պիւր
գաշ հաֆթատան պէրու մէմուր նասպ օլընմըլ օլտըղըմտան , պուրանըն իշլէրին-
տէն մալիւմաթըմ հօգ տըր . . .

Գօրպիէ . — Էօյլէ իսէ սօնդրա կէլիւրիգ . էֆէնտիյի սաաթ գաշտա՞ կէօրէպիւ-
լիւրիգ :

Իբինճի հազընը . — Միւսթաճէլ օլտըղը իշիւն հէմէք վազթինտէ կէօրէպիւրի-
սինիգ . . . պէն էվվէլտէն քէնտիսինէ սէօյլէրիմ :

Գօրպիէ . — Բէք ալէա , էօյլէնտէ կէլիւրիգ . . . Շիմտի կիտէլիմ պիւր ազ էվ-
վէլ լազըրտըսը սէպգ իտէն ամուճազատէյէ պիւր վիզիթա վէրէլիմ . . . — տլիյէ-
րէք իբիսի պիւրտէն մուգազէլաթ մուհարրիրիկի տաիւրէսինտէն տիշարը չըգտըլար :

Րէյմօն՝ պիւթիւն պու թէլիսիւրաթա գարչը քէնտի քէնտինէ հիտտէթլէ-
նիյօր իտի :

Վազթ կէչմէքտէ օլտըղընտան , մէրգուլ էօյլէ զանն իտիյօր իտի քի , էկէր
պիւր սաաթ էվվէլ իշ պէճէրէմէզ իսէ , մուվաֆֆադիյէթ հասըլ օլմայաճազ տըր :

Ժագ Լակարտըն ամուճազատէսի՝ Ժուանեիտէ տօղրու հօլտա սիւհնըլըգ
իտիյօր իտի :

Գօրպիէ՝ Րէյմօնը օրայա կէօթիւրտիւ :

Սիւհնըլ՝ մէրգուլ հէմէհրիսինին էինի սըգըպ կիւլէրէք . — Հա՛կը ըիւզկեար
սիզի պու թարաֆա աթտը . . . օլմայա քի պու սէնէ ավա կիտէճէք օլուպ տա
պէնտէն Լըֆօշէօ ուսուլինտէ պիւր թիւֆէնկ ալմաղա կէլմիշ օլասընըգ :

Գօրպիէ .— Խնայր , աղիղիմ , խայր . պէն սիւահ թաշմադարդըն ավ ավատորն շըմը սիզ պիլիթիսիթիզ . հէն տէ պէնիմ անըմ նէ չիշէ կէչիթիլիթ , նէ տէ եահնի եաբուր . . . Պէն սիզտէն աւփածըզ պիլ մալիւմաթ ալմաղա կէտիմ . . .

Սիւահնը .— Նէյէ ձոպիթ :

Գօրպիէ .— Ձաթիլեանըղտան պիլիւնէ տարր . . .

Սիւահնը .— Ամա եարտըն հա . . . քիմ տիր քի :

Գօրպիէ .— Ագրապանըղտան պիլի :

Սիւահնը .— Հա՞նկըսը :

Գօրպիէ .— Ժազ Լահարիմ :

Սիւահնը՝ գաշլարընը չաթարագ .— Օ եատիկար իշիւն մը սէյլէյօրսընըզ չօզ ֆէնա . . . Հապստան չըգտըգտան սօնղրա աճապա եինէ պիլ քէօթիւլիթտէ՞ մի պուլընմը տըր . . .

Գօրպիէ .— Ինթիմալի վար տըր , լաքին էյիճէ պիլմէյօրըմ . . .

Սիւահնը .— Շիմտի պիլմէք իսթէտիլիթիզ նէ՞ տիր . . .

Գօրպիէ .— Զանն օլընտըղընա կէօրէ , սու շախս՝ պուպանընըն միւստընը պլս մազ իւզրէ իւչ այ մոեզատտէմ Ժուսեիէ կէլմիլ . . . Պաշտան խախիթիլիզ ֆա՛ր մը տըր . . .

Սիւահնը .— Խայր , պիլմէյօրըմ : . . . Լաքին մուգավէլաթ մոեհարիթի Մձէահէյտէն պու պապտէ ախը մալիւմաթ իտէպիլիթսինիզ . . .

Գօրպիէ .— Օրայա կիթտիք վէ պիլ ազտան եինէ կիտէճէլիզ , Պիզ քէնտի քէնտիմիզէ էյլէ թախմին իտիյօր իտիք քի , ամուճաղատէնիզ՝ Ժուգաթեիտէ իգամէթ իթտիկի էսնատէ պէլքի ֆէլմիլ սիզի կէօրմիւշ տիր :

Սիւահնը .— Օ՞ մը , աճապ եարտընըզ հա : Ալիմ ալլահ կէլտէ իտիկ կէօրէճէք իտիլիզ նա՛սըլ գապուլ օլընաճաղտը . . . ալչազ չարզըն՝ պաշընա կէլմէկիլիթ ֆիլիթօր ըտը տա անըն իշիւն սաղընտը պաճա կէլմէտի :

Գօրպիէ իլէ Բէյմօն՝ սիւահնընըն եանընտան ալըլուրլար :

Գօրպիէ .— Միլէք եաղընըզ մուգավէլաթ մուհարիթի պիլ ճէվապ վէրէպիլէճէք տիր .— Սաաթընա պազարագ .— Տահա եարըմ սաաթըմըզ վայր , Թաամտան էվվէլ պիլ ապսէկթ իշէրմիսինիզ :

Բէյմօն .— Պէն տէ սիզէ պուշը թէքլիֆ իտէճէքաթիմ , էվվէթ , գապուլ իտէրիմ , լաքին սիզ տէ պէնիլմէ թաամ իտէրմիսինիզ . . .

Գօրպիէ .— Մաէլմէմնուիլէ . . .

Ապսէնթի իշտիթտէն սօնղրա մուգավէլաթ մուհարիթիլին խանէսինէ ավտէթ իթտիլէր :

Մ . Լահէյ՝ հէնուզ սուֆրայա օթուրմըլ օլուպ , լաքին Գօրպիէնին քէնտիսինի արատըղընը խապէր վէրմիլ օլտըգլարընտան , մէրգուլըն միւվասէլէթիտէ քէնտիսինէ տուլուրմալարընը խատէմէսինէ էմր իթմիլ իտի :

Բէյմօն իլէ Գօրպիէ՝ կէլիթ կէլմէլ օտայա կէօթիւրիլիպ , մուգավէլաթ մուհարիթի Մ . Լահէյ տալի՝ արգալարը սըրա մէղքիւր օտայա կիլէրէք , նէ՞ սէպէպտէն տօլայը քէնտիսինի կէօրմէյէ կէլմիլ օլտըգլարընը սիւվալ իթտի :

Գօրպիէ .— Էֆէնտիմ , պէշ սէնէ միւտտէթլէ մահպուսիյէթ ճէզասընա մահքիւմ օլան Ժազ Լահարտ նամ քիմէնին՝ 1878 զեկտեմբերինտէ վէֆաթ իտէն բէ-

տէրինին միրասընը արմազ իւզդէ հապստան չըգար չըգմազ նէզտինիգէ կէլիպ կէլ-
մէտիկինի աիգէ սիւվալ իթմէյէ կէլտի . . .

Մ. Լահէյ. — Էվվէթ, կէլտի . . .

Գորպիէ. — Պիզգաթ քէննիսի մի կէլտի . . .

Լահէյ. — Էվվէթ, պիզգաթ քէննիսի կէլտի . . . Մայիսին 25ինտէ պէնիմ
օտանտա իտի, Էրթէսի կիւնիւ երնէ կէլիպ պազը Էվրագը իմզալատը վէ պիր գաչ
կիւն սօնդրա տա միրասընը կէլտի պէնտէն ախզ իթտի . . . երրմի պին ֆրանգ-
տանն ձիր ան պիյատէ պիր շէյ իտի . . .

Գորպիէ. — Տիմէք Ժուանեիտէ չօգ կիւն գալմըն տըր . . .

Լահէյ. — Էն ազը ալթը եէտի կիւն . . .

Գորպիէ. — Պու գատար կիւն նէրէտէ իգամէթ իթմիշ օլադընը պիլմիմի-
սինիզ . . .

Լահէյ. — Սօրմատըմ . . . կէօրիւնիշտէ պիր օթէլտէ Ժգամէթ իթմիշ օլա-
ճագ տըր . . .

Գորպիէ. — Պուենը անլայաճաղդ . . .

Բէյմօն՝ մուգալէ աթ մուհարրիինէ. — Աճուսպ պիլմիմիսինիզ, Ժագ Լակարտ
Ժուանեիտէ եալընըզ մը իտի . . .

Լահէյ. — Սայր, եալընըզ տէյիլ իտի . . . Բէք էյի խաթրըմա կէլիյօր, պանա
տէտի քի իշի սէրէնճէ մէտէ գալըպ տա կէճիքէճէք օլոէր իտէ ճանը չօգ սըգըլա-
ճագ տըր, գիրա պէրապէր պիր տօսթը պուլընըպ, պու տօսթը տա աճէլէ եօլա
չըգմագ իսթէյօր իմիշ . . .

Բէյմօն. — Թէմամ օ տըր . . . պու տօսթ՝ Բասգալ Սօնիէ ծլմալը տըր . . .

Լահէյ. — Իսմինի պանն սէօյլէմէտի . . .

Բէյմօն. — Ժուանեիտէն չըգարգոտա նէ թարաֆա կիթմէք նիյէթինտէ պու-
լընտըլընը աճապա սիգէ հիշ սէյլէմէտի մի . . .

Լահէյ. — Զաննըմ ինկիլթէրատան . . . Լօնտրատան պահն իտիյօր իտի . . .

Բէյմօն. — Պու պիր եալան օլմալը տըր . . . պու կիսի առամիալը տիւնեա-
տա եալընըզ Բարիզ չէհիք քէնտիյէ ճէլպ իտէր . . .

Լահէյ. — Էֆէնտիլէր, սիզ պուենտան պաչգա մալիւմաթ վէրէմէմ . . . տու
կիւն Բէք մէչըլ օլտըրըմտան, հիշ զագթըմ եօգ տըր . . . Գալէմ օտանտա պիր
չօգ առամ պանա պէլլէյօր . . . Միւսաատէ իտինիզ եէմէյիմի եէյիմ . . . — տէ-
յինճէ, Բէյմօն իլէ Գօրպիէ՝ պրագընի կիթտիլէր . . .

Բէյմօն՝ սօգաղա չըգընճա. — Պուրայա կէլմիշ, պիր հաֆթա գատար պուրա-
տա գալմըն . . . Էլպիթի իգամէթիննէն պիր Էսէր պրագընը Էվիշ օլմաղմա տօս-
թըյա իսքեան իթտիկի օթէլին բօլիա տէֆթէթինտէ իսմինի գայտ իթմիշ տիր . . .

Գօրպիէ. — Պիլքի պիր պագա իսմ գայտ իթտիլմիշ տիր . . . Զէլէ թաամ
իտէլիմ տէ սօնդրա պագըպ ախլարըզ, լաքին պու իշ պիր ազ ալզուէն օթէրէճէք
տիր . . . Ժուանեիտէ օթէլլէրտէն մաստա էրէյիճէ բանսիօնէրլէք Էվլէթտէ վար
տըր, վէ Էկէր չարուճագ մուվաֆֆագ օլմաղսագ, օ զէման պիզգարտէրէ Էօթէյէ
պէրիյէ տիւլմէմիզ իզթիզա իտէճէք տիր . . .

Բէյմօն՝ պու թէլլիսիլէրաթա բէյտէրբէյ լանէթ ծգույօր իտի առմա նէ՝ չարէ,
Թահամիլը իտուպ գաթլանմասը լաղըմ կէլիյօր իտի . . .

Գորպիէ պողազը պիր քիմսէ օլտըղընտան, պու իքի զապըթա մէմուըը ու-
զունճա պիր թաամ իթտիքտէն սօնղրա, գալգըպ օթէլլէրի տօլաշմաղա պաղլա-
տըլար, վէ բօլիս տէֆթէրլէրինի արաշթըրըպ կէօզտէն կէշիրտիլէր: Մէրգուճան՝
իլք ագշամը Բէյմօնըն էնմիշ օլտըղը «Շվալ Պլան» օթէլինէ պիլէ կիթտիլէր:

Ենվմը մէզքիւրտէ Բասգալ Սօնիէ՝ Բարիզտէ Միրօմէսնիլ սօգաղընա միւվա-
սէլէթ իտուպ, Ժագ Լակարտ օրատա չար չէշմէ քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ պու-
լընըյօր իտի:

Ժագ՝ Բասգալը չէքիպ օտասընա կէօթիւրէրէք գարույը սիւրմէլէտիքտէն
սօնղրա, — է ճանըմ, ալտըն մը:

Բասգալ. — Էվվէթ, ալտըմ ամմա զահմէթ տէ չէքտիմ. . . Իշթէ՝. . . — տէ-
տի վէ ալթուն միտալէտայը եազըխանէնին իւզէրինէ աթտը:

Ժագ Լակարտ՝ մէսէրրէթինտէն նաշի էլի թիթրէմէքտէ օլտըղը հալտէ մէզ-
քիւր միտալէտայը էլինէ ալտը:

62

Բասգալ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. — Էյ սէ՞ն, սէն տէ Ֆապիէն տը Շաթըլիւք-
սին նէզտինտէ մուվաֆֆազ օլտոն մը:

Ժագ. — Հէմ օլտոմ, հէմ օլմատըմ:

Բասգալ. — Նա՞սըլ:

Ժագ Լակարտ՝ վուգուը հալի նազլ իթտի:

Բասգալ. — Միտալէտայը էլէ կէշիրէճէյիզ. . . տէլիգանլը գօնթըն օտասընա
կիրէպիլէճէյիմ:

Ժագ. — Պուճա պիր եօլ վէ չարէ պուլմազ իշիւն իւմիտիմ սէնտէ իտի:

Բասգալ. — Պուճա բէք գօլայ պիր չարէ վար տըր. . . պագ նէ՝ տիր. Ֆա-
պիէնի պուչաղլա պիր վուրուչտա էօլտիւրմէլի, ճէպինէ գարթ տը վիզիթլէր գօյ-
մալը վէ նաշէսինի եօլ իւզէրինտէ պրագմալը. . . Նաշէյի հէր քիմ րասթ կէլիպ
պուլուը իսէ, անասընըն էվինէ կէօթիւրէճէք, վէ օրատա նաշէ՝ էթրաֆը մում-
լարլա մուհաթ միւզէյյէն պիր էօլիւ եաթաղը իւզէրինէ վազ օլընաճազ տըր:

«Պու ֆէլաքէթ չարուճազ տույուլաճազ տըր. . .

«Սէն՝ գօնթէսէ տօսթ օլտըղընտան, Շաթըլիւքսլէր գօնաղընա կիտիպ րէսմը
թաազիլէթի իյֆա իտէրսին:

«Պէն տէ սէնինլէ պէրապէր օրայա կէլիրիմ. . .

«Պէտպալսթ տէլիգանլընըն նաշէսինէ արզը ինթիրամ իթմէկէ միւսաատէ
թալէպ իտէրիզ տէ սէն վալիտէսիլլէ աղլաճազտա օլտըղըն հալտէ պէն տէ ու-
սուլճաճըզ չէքմէճէյի ալըրըրըմ. . .

Ժագ. — Էօյլէ իսէ թէաթրօ օյուլընըն սօն բէրտէսինի եարըն օյնարըզ:

Բասգալ. — Պէօյլէ գարար վէ՛րմիշմիսին:

Ժագ. — Էվվէթ:

Բասգալ. — Մարթ տախի օրթատան զայպ ու նապէտիտ օլաճա՞գ մը տըր:

Ժագ՝ հիւզնէնկիզ պիր սէտա իլէ. — Տիկէրլէրի կիպի:

Բասգալ. — Պրափօ՛, իշթէ շիմտի Թամ ատամ կիպի տապրանմաղա պալլամը՝ սայլըրսըն . . . Էյ Բօլ Ֆրօմանթա՛ն . . .

Ժազ. — Շէրիֆէսի օլան Մարթ իլէ պէրապէր վիւճուտը օրթատան գալտը-րըլաճագ տըր . . .

Բասգալ. — Մէրգոււմը Բըթի Գասթէլ գօնաղընա նա՛սըլ կէթիիէպիլէճէյիզ .

Ժազ. — Պուենըն իւզէրինէ պիթ ազտան գօնուչըրըզ :

Բասգալ. — Հէման շիմտի նի՛շիւն գօնուչմայալըմ :

Ժազ. — Տահա միւսթաճէլ պաշգա պիր շէյ վար տըր :

Բանգալ. — Նէ՞ տիր քի :

Ժազ. — Էլիմիզտէ օլան միտալեալարը պիր արայա կէթիքէլիմ տէ , պազա-լըմ քի , էլիմիզտէ Ելմայան իքի միտալեան օլմագսըզըն արատըղըմըզ մուսամա ան-լաշըլմա՛ղ Յը . . .

Բասգալ. — Պուենը թէճրիւպէ իթմէք պիր շէյ տէյիլ , լաքին մուվաֆֆագ Ե-լաճաղըմըզտան շիւպհէմ վար տըր . . . Պիր քէլիմէնին էքսիքլիի պիգիմ իշիմիզի պօզապիլիր :

Ժազ. — Հէր հալտէ պիր քէրրէ պազալըմ . . . — տիյէրէք , միտալեալարը գօյմուշ օլտըգլարը շէքմէճէ տէրուենտէն չըգարմըլ ալմըլ խտի :

Սախթէ մոգթօր Թօմբսըն՝ պուենը եաբտըգտան սօնդրա , միմալեալարը եա-զըլսանէսինին իւզէրինտէ նօմէրօ սըրասըլյա եան եանա տիզտի : Պատէհու Բաճ-գալա խիթապէն «-եագ-» տէյինճէ , Բասգալ Սօնիէ՝ պիր գալէմ ալտը վէ եաղմագ իւզրէ տօգթօր Թօմբսընըն սէօյլէմէսինէ պէքլէտի :

Ժազ. իմլա Թարիգլիլէ միտալեալարը տիզտիլի սըրա իւզրէ սէօյլէտի վէ Բաս-գալ Սօնիէ տախի իշպու իմլայը եաղտըգտան սօնդրա օգուտը իսէ տէ , պու էք-սիք իպարէլէրտէն էլան պիր շէյ անլաշըլմատը :

Ժազ. հիտտէթլէ այաղընը կէրէ՛ միւրարագ. — Հէնուզ պիր շէյ անլաշըլմա-յօր . . . ասըլ լիւզոււմը օլան քէլիմէլէր էլտէ եօգ տըր . . .

Բասգալ. — Պէն գօնթ տը Թօնէրիէօնին էմլաքլարընը պիլտիկիմտէն , պու մուսամանըն պիրինճի իպարէսինի Թէրթիպ իտէպիլիրիմ :

Ժազ. — Սահի՛ն մի սէօյլէյօրսըն :

Բասգալ. — Պուենա հիշ շիւպհէմ եօգ տըր : . . լաքին պուենըն պիգէ հիշ պիր ֆայտասը օլամագ . . .

Ժազ. — Էյ սէօյլէ պազալըմ . . .

Բասգալ. — Մէզքիւր էքսիք իպարէտէ , Կրանթ-Մէր-Լա-Ֆօնթէն քէօշկիւ տին-մէք իսթէտիկինէ հիշ շիւպհէ եօգ տըր :

Ժազ. — Տիմէք սէն՝ սերվէթին մէզքիւր քէօշքտէ սազըլ օլտըղընը մէմուլ ի-տիյօրսըն , տէյի՛ն մի :

Բասգալ. — Էվլէթ , «սիյահ պիր տէօշէմէ Թաշընըն ալթընտա» , լաքին նէ՞ սիյահ թաշ , պու տէօշէմէ Թաշընը նէ՞րէտէ պուլմալը . «քէօշէտէն պաշլայըպ հի-սապ իտէրէք» տէնմիլ . . . Նէ՞ քէօշէտէ տիր պու : Պիզ պիր շէյ եաբամայըզ , հիշ պիր շէյ եաբամայըզ . . . Պու մուսամայը հալլ իթմէք իշիւն տիկէր քէլիմէլէր տէ լաղըմ տըր . . .

Ժառ.— Սէն դասավէթ իթմէ . . . անկէրի տէ լազ վագթտան էլէ կէջիրէ-
ճէյիգ, Շիմտի Բօլ Ֆրօմանթալըն իւղէրինէ տիւշիւնէլիմ, Պիր մէքթուպ քեաղը-
տը ալ . . .

Բասգալ.— Կիր տէհէթլէ.— Իսթէրսին քի մէքթուպ մը եազայըմ,

Ժառ.— Էվվէթ,

Բասգալ.— Պու նէ՛ չօլբալըգ տըր . . . Ինսան՝ քեաղըտ իւղէրինէ Կիր շէյ
եազմագ ագըլսըղըղըլա տալմա էլէ կէջէր . . .

Ժառ.— Պու իշտէ գօրգուլաճագ հիչ Կիր շէյ Էօգ տըր . . . Մէքթուպ եա-
զըլուպ էլէ Կիրէ կէջաէ, Կիրէ հիչ Կիր վագթ մուճիպը մուխաթարա ցլամագ . . .
Եէնի Կիր գաղ գալէմի ալ տա ուճուճը աչ . . . —տէտի :

Բասգալ Կուճա թէաճհիւպ իթմէքլէ Կէրապէր սէս չըգարմայըպ իթաաթ
իթմէքտէ օլտըղը հալտէ, Ժառ՝ քէնտի եազըխանէսինին կիզլի Կիր կէօղիւնտէն
աղղը սըղը Կէգը գալալը վէ տօնուգ Կիր եէշիլ սուլը հալի քիւշիւք Կիր շիչէ
չըգարըյոր իտի :

Սախթէ տօգթօր՝ մէգքիւր շիչէնին աղղընը աչըպ շիչէյի Կիր թարաֆա գօյտու :

Բասգալ.— Պու նէ՛ տիր :

Ժառ.— Դիմէվի Կիր թէրթիպ տիր . . . Պու թէրթիպի Կէն թէաղիգ վէ
թէճրիւպէ խտէրէք քէշֆ ու իխթիրա իթմիշիմ տիր, Կու սուլը միւրէքքէպ եէ-
րինէ գուլլանաճագսըն . . . Դալէմին ուճընտան մէքթուպ քեաղըտընըն իւղէրինէ
ագընճա, Կու սու տահա կիւղէլ Կիր սիյաճ րէնկ քէսպ իտէճէք տիր . . .

Բասգալ.— Էյ սօնղրա՞ . . .

Ժառ.— Սօնղրասը, եիրմի տէօրթ սաաթ կէշինճէ քեաղըտըն իւղէրինաէ հիչ
Կիր եազը գալմայըպա քեաղըտ Կէմպէյազ օլուր . . . Պու հալտէ Բօլ Ֆրօման-
թալ Կու մէքթուպը ալաճագ, օգույաճագ, Կուլուլըլաճագ մահալի վէ սաաթը
անլայաճագ վէ Կալտէհու մէքթուպը ճէպինէ գօյուպ արթըգ Կիր տահա անըն
իւղէրինէ տիւշիւնէլէճէք տիր :

Բասգալ.— Լաքին էկէր եիրմի տէօրթ սաաթտան սօնղրա մէքթուպը եէնի-
տէն օգուճագ իսթէտի իսէ՞ :

Ժառ.— Պուճտան նէ՞ չըգար, Վանն իտէճէք քի Մարթ՝ քէնտիսինէ մէքթուպ
եազմագ իշիւն Կիր վագթ մուհապպէթ միւրէքքէպի թապիր օլընան միւրէքքէպի
գուլլանմըլ տըր . . .

Բասգալ.— Պու մէքթուպը էօթէքինէ Կէրիքինէ սէյլէյէճէկինի ումմա՞գմըսըն :

Ժառ.— Հիչ Կիր վագթ . . . քիմսէյէ Կիր շէյ սէյլէյէճէկինի սանա թէէ-
մին իտէրիմ . . . Էվվէլ Կէ Էվվէլ շուճը տիւշիւնէլիմ քի, մէրգուճ տէլիգանը
սըրընը քիմէ՞ աչապիլիր . . .

Բասգալ.— Պապասընա . . .

Ժառ.— Պապասը եօլճուլըգտա տըր . . . Մէրգուճ տէլիգանը Գրէթէյլտէ
քիւշիւք Կիր խանէտէ եալընըգ իգամէթ իտիյօր . . . Թէքրար թէէյիտ իտէրիմ
քի, Կու իշտէ Կիրէ հիչ Կիր թէհլիքէ Էօգ տըր . . . Եալընը Մարթըն եազըսը-
նա Կէնգէթ, Կէլքի Բօլ՝ մէրգուճէնին եազըսընը թանըր . . . Լաքին բէք տէ
ումմաճ . . . Բեաղըտըն իւղէրինէ բէք օ գատար գուվվէթլի Կասմագսըզըն հա-
ֆիֆճէ եաղը վէր . . .

Բասգալ՝ գալէմինի շիշտէքի տօնուգ եէշիլ սույա պաթըրտը վէ ժագըն սէօյ՝
Հտիկի աթիտէքի սաթըրլարը եաղտը .

«Տօսթըմ,

«Իշիմ օլմայըպ սէրպէսթ օլտըղըմտա սիգէ «սէրպէսթիմ . . . կէլինիգ պա-
նա—» տիմէքիկի սիգէ վատ իթտիմ . . . Պէն եարըն ագչամ ղպչէթ ֆէսպքեար
Անժէլ իլէ պէրապէր Բըթի Գասթէլ գօնաղընա կիտէճէյիմ . . .

«Եարըն կէճէ եարըսը , սաղ թարաֆտաքի պաղչէնին պօյընա ուզանան Մարն
ըրմաղը գօլընըն սիր թարաֆընտան օ սիր թարաֆընա միւրուր իտինիգ վէ իս-
քէլէյէ եանաշընըղ :

«Անժէլ պէքէյիլ սիյի պէնիմ եանըմա կէթիւրէճէք տիր :

«Էկէյր միւտտէթը էօմիւմտէ պէնիմ սիգէ աիտ օլմագըլըլըմը իսթէր իսէնիգ ,
պու միւլագաթըմըղը քիմսէ տույմսըն :

«Ճան ու կէօնիւտէն սիգի սէվէն

«ՄԱՐԹ»

Մէքթուպ եազըլըպ պիթէրէք , ժագըն սէօյլէտիկի թէէսիր հաարը օլմուշ խտի :

Եէշիլ սու քեաղըտա տօգունտըգճա բարազ պիլը սիյան քէնկ ալմըշ իտի :

Եազը՝ ալտանաճագ տէրէճէտէ էօքսիւզ գըղըն եաղըսընա սէնիգէյօր խտի :

Բասգալ .— Ալիմ Ալլահ բէք ալէա օլտու :

Ժագ .— Հաթթա պազը սըրաուա բէք ֆաիտէլի տիր . . .

Բասգալ՝ կիւլէրէք .— Պու միւրէքքէպլէ էմրէ մուհարէր գամպիւլլար տա-
թի պիր միւրապէհաճըյա ըսգօնթօ իթտիրիլտիքտէ , պէօյիւք սիր թէմէթթիւ հու-
սուլէ կէլէճէկի շիւպհէսիլ տիր . գամպիւլըն վատէսի կէլտիքտէ , մէրգոււմ միւրա-
պէհաճը՝ ճըղտանընտա իմգասըղ պիր վարաղաի սահիհէտէն պաչգա պիւ շէյ պու .
լամայաճագ տըր . . .

Ժագ .— Շիմտի լաթիֆէյի պէրթարաֆ իտէլիմ տէ չու մէքթուպը զարֆա
գօյու վէր . . .

Բասգալ .— Օլտու . . .

Ժագ .— Շիմտի մէքթուպըն իւզէրինէ «Գրէթէյլտէ Միւսիւ Բօլ Ֆրօմանթալ»
տէյու եազընըղ . . . Բէք ալէա . . . պու մէքթուպը սէրիան բօսթախանէյէ
կէօթիւրմէլի տիր . . .

Բասգալ .— Պու մահալլէտէ՞ մի :

Ժագ .— Սայր . . . Պէն քէնաթիմ Պօրսա մէյաանընտաքի պէօյիւք բօսթա-
խանէյէ գատար կիտէճէյիմ , սէն տէ կիթ եաթաղընտա եաթ . . . Եօրկունսըն ,
իսթիրահաթա լիւզոււմը ալիմին վար տըր . . . Եէմէք իշիւն պէն սէնի ույան-
տըրըլըմ . . .

Բասգալ օտասընա կիթտի , ժագ Լահարու տա մէքթուպը ալըպ տիւարը
չըգտը :

Պիգ տէ ժուանեիէ ալտէթ իտէլիմ :

Ագչամ սաաթ օն իտի :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ իլէ Գօրպիէ՝ էօյլէնտէն սօնղրա պիւթիւն կիւն օթէլճի-
լէրլէ տիկէր ումոււմի քիրախանէլէրինին բօլիս տէֆթէրլէրինի եօգլայըպ կէօգտէն
կէշիրմիւլէր իտի իսէ տէ , հիչ պիւր սէմէրէ իսթիհաւ իտէմէմիւլէր իտի :

Մէգըիւր տէֆթէրլէրին հիշ պիրինտէ ժագ Լակարտ իլէ Բասդաւ Սօնիէնին իգամէթինէ տաիր հիշ պիր էսէր վէ էմարէ եօգ իտի :

Բէյմօն՝ տիւչարը հիտտէթ ու էնտիշէ օլարագ , իշպու եզնուլըղնտա մու-վաֆֆագ օլաճաղընա շիւպհէ իթմէյէ պաշլայօր իտի :

Մամաֆիհի էրթէսի սապահ թէտգիգ օլընաճագ տահա պիր գաշ տէֆթէր գալմը իտի , զիրա • կիւնիւ վագթ կէշմիշ օլտըղընտան , թէտգիգաթա տէվամ օլընամամը իտի :

Գօրպիէ՝ արգատաշընը «Շըվալ-Պլան» օթէլինէ գատար կէօթիւրմէք իսթէտի :

Բէյմօն՝ էսնաի րահտէ պիրտէն պիրէ . — Պէն պիր շէյտէն գօրգույօրըմ , . .

Գօրպիէ . — Նէ՞ շէյտէն :

Բէյմօն . — Օլմայա քի օ իքի շախս՝ սախթէ իսմ գայտ իթտիրմիշ զլսուշլար . օ հալտէ իղլէրինի ասլա պուլամայաճաղըզ :

Գօրպիէ . — Նիշիւն քէնտի քէնտիլէրինի կիզլէսինլէր . . . Հապս ճէգալարը-նը շէքմիշ օլտըղարընտան , հիւքիւմէթլէ արթըգ պիր իշլէրի գալմամը իտի . . . քէնտիլէրինին արթըգ քիմսէ իլէ հիշ պիր ալըպ մէրէճէքլէրի եօգ իտի :

Բէյմօն . — Ժագ Լակարտ՝ քէնտիսինին քէնտի մէմէքէթինտէ պուլընաղընը քիմսէնին պիլմէմէսինի արդու իթմիշ օլապիլի իտի . . .

Գօրպիէ . — Սահիհ , պու պէնիմ ֆիքրիմտէն կէշմէտի . . . Նէ՞ հալ իսէ , եա-րընա պէքլէյէլիմ . . . Արգատաշ , կէճէլէր խպր օլտու . . .

Էրթէսի սապահ Գօրպիէ՝ էրքէնճէ կէլիպ Բէյմօնլա պուլըշարագ , իքիսի պիր-լիքտէ իլք կիւնքի կիպի եինէ օթէլլէրի վէ ումու մի քիրախանէլէրի տօլաշմաղա պաշլատըլար իսէ տէ , եինէ հիշ պիր նէթիյճէ իսթիհսալ իտէմէտիլէր :

Կիշնտիւզ թաամընտան սօնզրա եօգլանաճագ եալընըգ պիր օթէլլ , եանի Լիւ-րօնըն թահթը իսթիճարընտա պուլընան «Մարթէն-Բէշէօր» օթէլի գալմը իտի :

Մէրգոււմ օթէլլի Լիւրօ՝ կէլէն ատամլարըն սըֆաթը մէմուրիյէթինի թանը-յարագ , բօլիս տէֆթէրինի տէրհալ անլէրին էնգարը թէտգիգինէ արգ իթտի , վէ շիշլէրէ շարապ տօլտուրմագ իւզրէ եինէ մահզէնէ էնտի :

Ֆրօմանթալ՝ մէգըիւր տէֆթէրի աշտըղը սըրատա : Գօրպիէ կիւլէրէք տէ-տի քի ,

— «Էյիլէր սօնա» տէրլէր . պաղէն սահիհ պէօյլէ օլուր :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ էլան ժագ վէ Բասգալըն իսմէրինի պուլմագ իւմիտիլլէ տէֆթէրին սիւթուշլարընը կէօգտէն կէշիրիյօթ իտի :

Պիր տէ նահէհան թիթիյէլիպ պիր նիտա սալը վէրտի :

Գօրպիէ պիր շիտտէթլէ . — Պուլտընը՞ մը :

Բէյմօն . — Ուայր , պուլմատըմ , լաքին պուրատա բէք զարիպ պիր շէյ կէօ-րիյօրըմ . . .

Գօրպիէ . — Նէ՞ տիր քի :

Բէյմօն . — Պիր իսմ . . .

Գօրպիէ . — Դիմի՞ն իսմի :

Բէյմօն . — Տօգթօր Թօմբսընըն իսմի . . .

Գօրպիէ . — Պու տօգթօրը թանը՞մբսընըգ :

Բէյմօն. — Պիւթիւն Բարիզ մէրգումը թանըր . . . Նամնար տըր . . . Պու
ատամ Ամէրիգատան Բարիզէ կէտիր իջէն նամըլ օլմուշ տա ժուանեխոն իգամէթ
իթմիշ . . . Պու բէք աճայիպ պիր չէյ տիր. հէմ տէ ժագ Լակարտըն թամ պու-
րատա պուլընաճաղը գէման օ ատամ պուրայա Վանըլ օլմուշ վէ ժագ Լակարտըն
իամի հիշ պիր տէ ֆթէրտէ եագըլմամըլ . . .

Գօրպիէ. — Ալիմ ալլահ ֆիքրիմտէն բէք զարիպ պիր չէյ կէշիյօր . . .

Բէյմօն. — Շիւպհէսիզ պէնիմ ֆիքրիմտէն կէշէն օլմալը տըր . . . Սիզ քէննի
ֆիքրիմտէն կէշէնի սէօլէյիինիզ պագալըմ . . .

Գօրպիէ. — Օլմայա քի հէքիմ ժագ Լակարտ՝ Տօգթօր Թօմբսըն օլտուն . . .

Բէյմօն. — Պէն տէ քէնտի քէնտիմէ պուլըն տիւշիւնիյօր իտիմ . . .

Պու սէօլէյի սէօլէյիինիկի սըրատա Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ կէօզլէրինի տիքմիշ
տէ ֆթէրին իւզէրինէ պագըյօր իտի .

Պիր տէ նակէհան եէնիտէն թիթթէտի .

Թօմբսըն իամինին ալթընտա անըն սախթէ սըր քեաթիպինին իամի կէօզլէնէ
իւիւմիշ իտի .

Բէյմօն՝ եիւքսէք սէտա իլէ. — Բասգալ Բամպէր .

Գօրպիէ. — Բասգալ Բամպէր . . . վաճ մը տըր Խրատա .

Բէյմօն. — Պագընըզ . . . տօգթօրըն սըր քեաթիպի .

Գօրպիէ. — Սօնիէնին իմի տիր . . . վայ քիւլհանի վաճ, էյի ույնուրամ .
մըլ . . . Օ իքի հապոտան չըգանլարը սիզ պուրատա պուլապիլէ ճէքսինիզ . . .

Բէյմօն՝ զիհնինի պին տիւրիւ տիւշիւնէլէր իհաթա իթմիշ օլտըլը ֆալտէ. —
Ահ, պու օթէլին միւսթէքրինի իսթիւսթագ իթմէլիյի . . .

Գօրպիէ. — Կիտէյիմ մէրգումը պուլայըմ . . . — տէտի վէ մահգէնէ տօղրու
կիթտի .

Բէյմօն՝ եալընըզ գալընի թէֆէքիւրաթա տալտը .

Տօգթօր Թօմբսըն վէ սըր քեաթիպի իլէ իլք տէֆա վուգու պուլան թէնա.
տիւֆինի տէրիսաթըր իտիյօր իտի . . . անըն էն ճիւզիյաթ եէվինտէն ծլան սէօզ.
լէրինի պիլէ իսաթընա կէթիւրմէյէ չալըլըյօր իտի . . .

Մէրգուման հագընտա Բէյմօնըն զիհնիտէ աչըգտան աչըղա չիւպհէ տօղ-
մուշ իտի .

Գօրպիէ՝ օթէլէի Լիւրօ իլէ պէրապէր կէլտի .

Բէյմօն՝ սաղ էլինին չահատէթ բարմաղընը աչըգ տէֆթէրին պիր ոաթըրը
իւզէրինէ վազ իտէրէք չիւման օթէլէյէ խիթապէն. — Սիզ պուրատա իքի ատամ
իամինի գայտ իթմիշսինիզ, պուլընըն քիմ օլտըլարընը էլպէթթէ տէրիսաթըր
իտէլիլիւրսինիզ .

Լիւրօ. — Քիմի՞ տիմէք իսթէյօրմընըզ, էֆէնտի .

Բէյմօն. — Տօգթօր Թօմբսըն իլէ Բասգալ Բամպէրի տիմէք իսթէյօրըմ .

Լիւրօ՝ կիւլիւմսէյէրէք. — Զանըմ իսաթըրմա հէլէնէք . . . էօլէ միւշթէ.
րիլէր հիշ պիր վագթ ունութըլմագլար .

Բէյմօն. — Նիշիւն էօլէ .

Լիւրօ. — Բէք էյի ատամլար իտի. էօլէ ատամ բէք գըթ պուլընըր . . .

Րէյմօն.— Պունկարըն նէ՛ տուրէթլէ պուրայա միւվասէլէթ իթտիքլէրինի վէ պուրատա գաչ կիւն օթուրտըզլարընը անլամագ իսթէրիմ :

Լիւրօ.— Օստան գօլայ նէ՞ վար, էֆէնտի. անլէր պուրատա բէք էյի խաթըրէլէր պրագմըզ օլտըզլարընտան, քէնտիլէրինէ միւթէալլիք էն ճիւզի պիր շէյի պիլէ ունութամամ . . .

Րէյմօն.— Հէրսինի պանա սէօյլէյինիզ, լաքին բէք ուֆագ թէֆէք թաֆսիւթա կիրիշմէյինիզ . . .

Լիւրօ.— Էօյէ եարմաղա չալըշաճաղըմ, էֆէնտի . . . —տիյէրէք շիշման օթէլճի՛ տօղթօր թօմբսըն իլէ սըր քեաթիպինին քէնտի օթէլինէ միւվասէլէթինի, անլէր թարաֆընտան Մատամ Բէռին Կրանչանա վագը օլան միւտաւաթը, ճան իւզէրինտէ պուլընան մէրգումէ գարըյա իպրագ իթտիքլէրի ֆէտաքեարլըզ վէ էօքսիւզ գըզ իշիւն կէօսթէրտիքլէրի սէխավէթի միւմքին մէրթէպէ մութասար պիր սուրէթտէ նագլ ու հիքեայէ իթտի :

63

Օթէլճի Լիւրօ պունկարը սէօյլէտիքճէ Րէյմօն ֆրօմանթալըն շիւպհէլէրի սէօնմէքտէ պուլընը յօրլար իտի :

Օթէլճինին սէօյլէտիկի վէճհլէ, պունկարը եարան օ էյի ատամ՝ քէնտիսինին արատըզ աչագ գաթիլ օլամագ իտի :

Վաֆթիլի իսմինին միւշապէհէթի սէպէպիլյէ Բասգալ Բամպէր՝ գօնթ տը թօնէրիէօնին սապըգ սըր քեաթիպի Բասգալ Սօնիէ օլամագ իտի :

Րէյմօն.— Էյ պու եօլճլարըն սիզէ վէրտիքլէրի եօլ թէզքէրէլէրի նիզամը տաիրէսինտէ՞ մի իտի :

Լիւրօ՝ բէք օ գատար իթմինան իւզրէ օլմագսըզըն նիմ պիր թէրէտտիւտլէ.— Էվվէթ, էֆէնտիմ, խաթըրմա էօյլէ կէլիյօր . . .

Րէյմօն.— Պունա բէք էմին տէյի՞միսինիզ . . .

Լիւրօ.— Էմինիմ, նի՞շիւն էմին օլմայըմ :

Գօրպիէ.— Պունտա մութլագա նիզամա մուղայիր պիր իշ կէօրիւնիյօր . . .

Լիւրօ.— Ալիմ Ալլահ, էֆէնտի, էօյլէ ատամլար վար տըր քի, կէօլկէլէրի աղըր օլտըզընտան, քիմսէ անլէրին սէօլիւնտին շիւպհէ իթմէյէ ճէսարէթ իտէմէզ, Էկէր պէնիմ եօլճուլարըմ սէրսէրի մագուլէսինտէն օլմուշ օլսալար իտի, հայրէթը ումուլիյէյի ճէլպ իտէճէք թավըր ու հարէքէթտէ պուլընամագլար իտի . . . Տօգթօր՝ Բարիքտէ իգամէթ իտէմէզ իտի. մէրգում իսէ օրատա պէօյիւք պիր շէօհրէթ գազանըպ, կիւնտէն կիւնէ տէ նամ ու շէօհրէթի արթմագտա իմիշ, պուլըն տիւն պանա սըր քեաթիպի Միւսիւ Բասգալ Բամպէր սէօյլէյօր իտի :

Րէյմօն՝ եէրինտէն սըչրայարագ.— Միւսիւ Բամպէր՝ մի :

Լիւրօ.— Էվվէթ, էֆէնտիմ . . .

Րէյմօն.— Տիւն Ժուանեհիտէ՞ մի իտի :

Լիւրօ.— Տիւն տէ Էվվէթի կիւն տէ բէք ալէա պուրատա իտի . . . Էն սօն եօլճըմ օ օլմուշ տըր վէ տէֆթէրիմտէ գայտը վար տըր :

Բէյմօն՝ եէնիտէն անիտէ շիւպհէլէրի ուշանարագ.— նէ՛ սէպէպէ մէպնի շէհ-
րինիզէ կէլտիկինի Բասգալ Րամպէր սիգէ սէօյլէտի՞ մի :

Լիւրօ.— Էվվէթ , էֆէնտիմ . . .

Բէյմօն.— Էյ նէ՞ իմիշ սէպէպի :

Լիւրօ.— Շախսընա մախսուս պազը իշլէրի վար ըմը . . .

Բէյմօն.— Պու տէտիկինիգ միւշէվվէշ պիր շէյ տիր . նէ՞ իշ իմիշ քի :

Լիւրօ.— Պանա րաճի պիր շէյ օլմատըղընտան , անլամաղա մէրագ իթմէտիմ

. . . Մամաֆիհի խուսուսի պիր իշինի թաֆսիլէն պանա անլաթտը :

Բէյմօն.— Օ նէ՞ իշ իմիշ պագալըմ :

Լիւրօ.— Բարիգտէ տօսթլարընտան պիրի՝ զիգըյմէթ պիր շէյի պուրատաքի է-
մանէթ Սանտըղընտան ախզ ու իսթիրտատ իթմէյի քէնտիսինէ հէվալէ իթմիշ իմիշ :

Բէյմօն.— Ժուանեի էմանէթ Սանտըղընա վէրիվիշ զիգըյմէթ պիր շէյ մի :

Լիւրօ՝ պիր իֆթիխարա.— Էօյլէ եա՛ . . . պուրատա էմանէթ Սանտըղըն-
ճա աղըր ըհհինլի իշլէր եարըլըր , էֆէնտի . . .

Բէյմօն.— Պու տէտիկինիգ նէ՞ կիպի շէյ իտի :

Լիւրօ.— Պուըն պիլէմէյօրըմ . . .

Բէյմօն.— Պէն պիլէճէյիմ , պու պապտէ ախզը մալիւմաթ իտէճէյիմ . Պիւ-
թիւն պու հալլէր զարիպ օլուպ , զարիպ օլան շէյ տէ շիւպհէլի օլուր . . . Հայ-
տէ տիյէլիմ քի պու ատամլար՝ Ամէրիգատան կէլէրէք պիր գաշ կիւն Ժուանեիտէ
գալմը օլտուշլար . . . Լաքին անլէրին՝ իշ իշիւն թէքրար օրայա կէլիպ տէ տօսթ-
լար թարաֆընտան էմանէթ Սանտըղընա ըհհին գօնուլմը էմանէթլէրի գուրթա-
լըպ չըգարմալարը պանա ըհք զիյատէ աճիպ ու զարիպ կէօրիւնիյօր . . . Բէճա
իտէրիմ , շու իքի ատամը պանա էյիճէ թարիֆ իտինիգ . . .

Լիւրօ.— Պուընտան գօլայ նէ՞ վար տըր , էֆէնտի.—տիյէրէք մէրգում օթէլ-
ճի՝ քէնտիսինտէն թալէպ օլընան էշքեալը զայէթ մուֆասսալ պիր սուրէթտէ
պէյան ու թարիֆ իթտի :

Լաքին պուընտան ագտէմ պիլզգաթ Բէյմօն ֆրօմանթալըն տէտիկի կիպի , խու-
սուսի պիր նիշանէ օլմագսըզըն սըրֆ էշքեալ թարիֆինտէն նէ՞ անլաշըապիիր :

Հիշ պիր շէյ անլաշըալագ :

Պու կիւն սաշլար գոււմրալ վէ եա էսմէր տիրլէր :

Եարըն գըզըլ վէ եա սիյահ օլապիւրլէր :

Տիւն հէր քէս թէքմիլ սագալ վէ չաթալ սագալ թաշըր իտի :

Պու կիւն թէքմիլ թրաշ օլընըպ , շէհրէ հիշ թանըլմագ պիր հալէ կէթիւրիւրի :

Եախօտ տահա տօղրուսը իւշ այ ագտէմ կէօղլէրէ վարընճայա գատար թրաշ
օլընըր իքէն , պու կիւն սըգ պիր սագալ թաշընըլըյօր . . .

Պինաէն ալէյի Բէյմօն՝ օ ճիհէթճէ քէնտիյի միւքէմմէլ պիր մալիւմաթ ախզ իթ-
միշ սայմասը , վէ ըհֆիգիլէ պէրապէր Մարթէն—Բէշէօր օթէլճիսինտէն այրըլըպ ,
էմանէթ Սանտըղընա տօղրու եօլա չըգտը :

Գօրպիլէ՝ էսնաի րահտէ.— Բասգալ Րամպէրին էմանէթ Սանտըղընտան գուր-
թարմը օլտըղը օ էմանէթտէ մէմուլ իտէ՛րմիսինիգ քի պիր նիշանէ պուլընսըն :

Բէյմօն.— Պէն նէ պուլաճաղըմը պիլմէմ . Լաքին կէօրմէք իսթէյօրըմ . . .

Սիւր Ժէնտաթտան օլտըղընըդտան, սուրէթը զահրէտէ հիշ էհէմիյէթի կէօրիւն. մէյէն էն ճիւղի սիր շէյտէն պիլէ չօգ անփա նէթալիճը միւհիմէ հուժուպէ կէթիրիլտիկինի էլպէթթէ պիլիրսինիզ . . . Պոււնտան մաատա պէն պիր ազ տա րասթ կէլէ արայօրըմ . . . քէօր քէօրնա պիր շէյ պուլմաղա շալըշօրըմ . . .

Պու իքի շախս՝ սըգը էիւրիւմէքտէ օլտըղլարընտան, սէրիան էմանէթ Սանտըղընա մասըլ օլտուլար :

Փօրպիլէ՝ շէհրին հէր թարաֆընտա մաարոնֆ օլտըղը կիպի Էմանէթ Սանտըղընտա տախի մաարոնֆ պիր քիմաէ խոթ . . . պու ատամըն իճրաի թաղիգաթ ու թէտգիգաթ իթմէյէ մէհլունիյէթի օլտըղընը հէր քէս պիլիր խոթ :

Բէյմօն՝ մէրգուժ թաւաֆընտան էմանէթ Սանտըղը միւտիրինէ թաղտիւ օլընտըգտան նսնդրա, իլք կիւնիւ վէ եախօտ օ կիւն Սանտըգ խաարէնիւնտէն նէ՝ կիպի էլեա ախլ ու իսթիրտատ օլընտըղընը պիլմէք իսթէտիկինի միւտիրը մուժախէյիէ կէյան իթտի :

Միւտիր.— Պու Բէք գօլայ տըր . . . Տիւն սապահտան պէրու պէտէլլէրի թէէտիյէ օլընարազ պիլգէ իաւտէ ու թէտիւմ օլընան իլմուխապէրլէրի պիրէր պիրէր թէտգիգ ու թէֆիթիշ իտէրիզ.—տէտի վէ մէզքիւր իլմուխապէրլէրի օտասընա կէթիրմէսինի պիր եազըճըյա էմր իթտի :

Պատէհու սանտըգ միւտիրի տէտի քի :

—էօյլէ ամմա գուրթարըլան էմանէթին նէ օլտըղընը պիլմէտիկինիզ հալտէ իլմուխապէրի օգուլարազ օ էմանէթի նաճըլ թանըյաճագսընըզ . . .

Բէյմօն.— Հաղիգաթէն պոււնտա պիր կիւճիք օլաճագ տըր . . .

Միւտիր.— Պարէ հիշ օլմազաա էմանէթի քիմ կէլիպ գուրթարտըղընը պիլմիւրմիսինիզ :

Բէյմօն.— Բարիգտէն պիրի կէլմիշ ալմըշ :

Միւտիր.— Իսմինի պիլիւրմիսինիզ :

Բէյմօն.— Իսմի Բաոդալ Բամպէր տիր :

Միւտիր.— Աէզքիւր էմանէթի քէնտիոթ՝ մի րէհին գօյմուշ :

Բէյմօն.— Պիլմէյօրըմ :

Պու սըրատա իլմուխապէրլէր կէթիրիլտի :

Թալըատա Բարիգ կիպի տէյիլ տիր. Բարիգտէ էմանէթ խաարէխանէլէրինին պիր Թաղըմ գօմիսիօնճըլարը պուլընըպ, պոււնլար՝ եէվմիյէ եիւզ պինէր ֆրանգիւզ վէ պաղէն տահա զիյատէ մըգտարտա մուամէլաթ իճրա իտէրլէր. եէվմիյէ եիւզլէրճէ տէ էմանէթ՝ րէհինտէն գուրթարըլըր :

Շիւպհէսիզ օլարագ Ժուանեի էմանէթ Սանտըղը՝ պէօյլէ պիր հալը րիֆահիյէթտէ պուլընմամալը խոթ :

Եազըխանէնին իւզէրինէ գօնուլան էմանէթ իլմուխապէրլէրի օթուզ գատար վար իօիլէր :

Բէյմօն.— Պէն թէտգիգաթըմա պալլալըմ :

Միւտիր.— Բէք ալէա . . . Պու իլմուխապէրլէր՝ թէէտիյէի տէյն օլընըպ գուրթարըլտըգլարը սըրա իւզրիէ պուլըմըյօրլար :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ իլմուխապէրլէրի ալտը, վէ պիրինճիսինի օգուժաղա պաշլայըպ, քն զիյատէ՝ րէհին գօնուլան էմանէթի կէօզլէրիյէ արալթըրտը :

Իւջ իւշ իլմութեան հէր ճիշդութեան քննարկին հետեւանք սիւզ կէօրինաւորէր .
Տէօրտիւնճիւ իլմութեան օգուտաւ պաշտօնը մէսէրրէթինտէն նաշի
պիր նիտա սալը վէրտի :

Գօրպիէ իլէ սանտըգ միւտիւրի .— Պուլտընը՞յ մը :

Րէյմօն .— Էվվէթ , սլուլտըմ :

Գօրպիէ իլէ միւտիւրի .— Նէ՞ տիր քի :

Րէյմօն .— Տիւնէյինիւ .— տէտի , վէ եիւքսէք սէտա իլէ մալիւմիւզ օլան իլ-
մութեան օգուտը :

«—ԱՅ կրամ , 83 սանթիկրամ աղըրըղընտա վէ իւզէրինտէ թարիւլէր , քէլի-
մէլէր վէ պիր սըրա նօմէրօսը եազըլը պիր ալթուէն միտալեա . . . »

Պատէհու Րէյմօն՝ պիր սէտաի զաֆէրիհիվա իլէ իլավէ իտէրէք տէտի քի ,

—Տիւմէք պէն էյի քէշֆ իթմիլ իտիւմ . . . պանա էյի տուլ օլույօր իտի . . .

«Բասգալ Րամպէր՝ պաշգա քիմսէ օլմայըպ , գօնթ տը թօնէրիէօնին վասիլէթ .
նամէսին սըրգաթ իտէն Բասգալ Սօնիէ տիր , վէ տօգթօր թօմրսըն տա քէնտի
շէրիքը ճինայէթի տիր . . . իշթէ արատըղըմ իքի գաթիլ պուլնըտ տըր . . .
Լաքին աճապա պու միտալեա քիմի՞ն տիր . . .

Սիւտիւր .— Անը րէհինէ գօյանըն իմգասը հէր հալտէ իլմութեան արգա-
սընտա եազըլը օլանագ տըր :

Րէյմօն իլմութեան արգասընը չէվիտի , վէ սալթէքեար Բասգալըն պէն-
գէթմիլ օլտըղը էօքսիւզ գըղըն «Մարթ Կրանչան» իմգասընը օգուտըգտան սօնղ-
րա պիր տէհէթլէ տէտի քի ,

—Մարթ Կրանչան՞ մը . . . Հա՛ , չիմտի հէր շէյի անլայօրըմ . . . Հիշ չիւպ-
հէ եօգ տըր քի , Մարթ Կրանչան՝ գօնթըն վէրէսէսինտէն պիրի պուլընան Մարթ
Պէրթիէ տիր , վէ պու գըղ օ հայլազ չարգընլարըն եէտը զապթընտա պուլընը-
յօր : Պու գըղ չօճուղա անլէրին կէօյա էյիքլէր իթմէք իսթէտիկինէ սէպէպ նէ
իտուկինի չիմտի անլայօրըմ . . . Օղոււմ տա պու գըղա ալեագա իթմիլ , չօգ սէ-
վիյօր . . . Շիմտի միտալեայը էլէ կէչիրմիլ օլտըղլարը իշիւն մէրգոււմէ գըղը՞ տա
մը աճապա էօլտիւրէճէքլէր տիր . . . Ա՛հ , եա Րապպիւմ Ալլահ , հանիյա քի Բա-
րիգէ բէք կէճ միւվասէլէթ իթմէսէմ . . .

Պուլնը տէտիքտէն սօնղրա Րէյմօն՝ սաաթընա պագտը . սաաթ եէտիյի եիրմի
տագիգա կէչիյօր իտի :

Րէյմօն՝ Գօրպիէյէ .— Բարիւ իշիւն պուրատան սաաթ գաչտա՞ թրէն կէչէր :

Գօրպիէ .— Սիւրաթ գաթարը՝ սաաթ եէտիյի էլլի իւշ տագիգա կէչէրէք
պուրայա ուղրար :

Րէյմօն .— Տիւմէք ըսթասիօնա եէթիւմէքիկիմէ վագթ վար տըր , տէյի՞ մի :

Գօրպիէ .— Էվվէթ , Լաքին չօգ աճէլէ կիթմէլիսինիւ . . .

Րէյմօն .— Էօյլէ իսէ կէլինիւ , կէլինիւ .— տէտի , վէ էմանէթ Սանտըղը միւ-
տիւրինէ սէրիւն պիր «—Թէնէքքիւր իտէրիւմ—» սարգըլթտըգտան սօնղրա Գօրպիէյի
չէքտի պէրապէր տիշարը չըգտը :

Պուլնը իքիսի օ գատար սըգը եիւրիւմիլէր իտի քի , սաաթ եէտիյի գըրգ
իքի տագիգա կէչէրէք ըսթասիօնա տուխուլ իտիյօրլար իտի :

Էսնաի րահտէ Բէյմօն՝ աճելէ եօլա չըգտըղընը վէ վատը մուճիպինճէ քէչֆի-
յաթը վագըրասը հագգընտա կիտիպ քէնտիսինէ մալիւմաթ վէրէմէտիկինի թարա-
ֆընտան միւստաիի ումումի մուավինինէ սէօյլէմէսինի Գօրպիէյէ րէճա իթմիշ իտի :
Տէմիր եօլ գաթարընըն միւվասէլէթինէ հէնուզ պիր գաչ մագիգա իսթէր իտի :
Բէյմօն՝ քէնտիյի Գօրպիէ վասէթասըյլա ըսթասիօն միւտիրինէ թանըթտըրա-
բագ մէմուրը մէրգումա տէտի քի :

— Էֆէնտի, Բարիգտէ զապթիյէ նագըրընա սէրիան պիր թէլէկրաֆ կէչիրմէ-
նիզ իգթիգա իտէր :

Ըսթասիօն միւտիրի. — Էմիրինիզէ մունթագըրըմ . . . թէլէկրաֆը եագընըզ ,
պունտան պաչգա պիր շէյ լազըմ տէյիլ տիր . . . — տէյինճէ , Բէյմօն տէրհալ
աթիտէքի իպարէլէրի հալի շիֆրէլի պիր թէլէկրաֆ գալէմէ պտը :

« Միւսթաճէլ տիր : Միրօմէսինի սօգաղընտա Տօգթօր թօմըսընըն գօնաղընը
գապըթա մարիֆէթիյէ պասընըզ : Խանէ խալգընըն քեաֆֆէսինի թահթը թէվ-
գիֆէ ալընըզ վէ թաչարրիյաթ իճրա իտինիզ : Պէն տէ կէլիօրըմ :

« ԲԷՅՄՈՆ »

Պու սըրասա քէսկին պիր տիւտիւք սէսի իշիտիլիպ , տէմիր եօլ գաթարըն՝
սթասիօնա միւվասէլէթ վէ թէվագգուֆ իտիյօր իտի :

Բէյմօն. — Չարուգ պիլէթիմի :

Ըսթասիօն միւտիրի. — Բարասընը եօլտա վէրինիզ . . . պէն գաթար մէմու-
րընա սէօյլէրիմ , պիրինճի մէվգիէ օթուրընըզ . . .

Բէյմօն. — Թէլէկրաֆըմը ունութ մայաճընըզ :

Ըսթասիօն միւտիրի. — Եարըմ սաաթտան զապթիյէ նագըրընըն եագըրխանէսի
իւզէրինտէ պուլընաճագ տըր . — տիյէրէք , քէնտի գալէմ օտասընըն եօլտան եանա
թլան գարուսընը աշտը :

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ մէրգում չըմէնտըֆէր մէմուրընը սէլաւիալըպ , Գօրպիէ-
նին տէ էլինի սըգտըգտան սօնըրա , պիրինճի մէվգի վալօնպընտան պիրինէ
նթլատը :

Պու արա գամբանա չալընըպ , միւթէագըպէն թրէնին տիւտիւք սէսի իշիտիլ-
տի վէ թրէն եօլա րէվան օլտու :

Բէյմօն՝ քէնտի քէնտինէ . — Աճապա վագթընտա եթիշէճէ՞ք միյիմ . — տէյու
սիւվալ իտուպ , լաքին քէնտի քէնտինէ « Էվֆէթ » ճէվապընը վէրմէյէ ճէսարէթ
իտէմէյօր իտի :

Գարիուընըզըն տէրխաթըր իթտիքլէրի իւզրէ , Բօլ Ֆրօմանթալ՝ Գրէթէյլէ
ափտէթ իթտիկինտէ , քէտէրինին արթըգ քեամիլէն հուրը ու սէրպէսթ օլտըղընը
խըտմէթճի Մատլէնէ մալէմէմուկիյէ խապէր վէրտի իսէ տէ , տօսթը Ֆա-
պիէն տը Շաթըլիւքսին անլաչըմաղ պիր սուրէթտէ օրթատան զայպ ու նապէ-
տիտ օլմասընտան տօլայը զայթ միւթէէսմիւֆ վէ միւքէտտէր օլտըղը կիպի ,
քէնտի ալէյհինտէ վուգուը մէլհուզ օլան հէր հիւճոււմ ու թէսալլութա գարը
թէտապիրը ճիտտիյէ իթթիխաղընա տա գարարը գաթի վէրտի :

Մէրգում տէլիգանլը՝ « մուշ » վաթօրընտան Շարանթօնա էնիպ , Գրէթէյլ
քէօրրիւսինէ գատար եօգարըյա տօղրու չըգմագ իշիւն Մարն ըրմաղընըն գըյըսը
պօյընա եիւրիւմիշ իտի :

Բօլ՝ Էսնաի րահտէ Լա Ֆուրնէ թէսատուֆ իթտի :

Պու ֆէյլէսօֆ պալըգճը՝ Բօլըն էվինէ կիտէճէք վագթըն կէլմէսինէ պէքլէյէ-
րէք սուլըն քէնարընտա կէղինիյօր իտի :

Իքի տէլիգանը՝ եէքտիկէրինին էլինի սըգըպ , Լա Ֆուրնէ՝ համիլիք վէ եախօտ
պէքճիլիք մէմուրիյէթինէ պաշլամըշ օլմասընտան տօլայը մէմնուն վէ միւֆթէթի
կէօրիւնիյօր իտի :

Լա Ֆուրնէ՝ պալըգ ավընա չըգմաղը թէքլիֆ իտուպ , Բօլ տախի պու թէքլի-
ֆի գապուլ իտէրէք Ժիւլ Պուլնուայը թաամա տալէթ իթտի , վէ թաամտան
սօնդրա պիւթիւն կիւն պիրիքտէ Մարն ըրմաղընտա պալըգ ավլամաղա գարար
վէրիտի :

Պու տէլիգանըլար՝ ըրիթըմ պօյընա կիտէր իքէն հալ ու թավրարը էյի կէօ-
րիւնէն իքի ատամա թէսատուֆ իթտիլէր :

Պու իքի ատամ՝ կէղինէրէք գօնուչարագ օ գատար լաֆա տալմըշար իտի քի ,
գանն իտէրսին տէլիգանըլարը հիշ կէօրմէտիլէր :

Լաքին պունա րէք տէ էմնիյէթ օլընամաղ իտի , զիրա պօյընա Վէզէն պու ա-
տավար՝ Բէյմօն թարաֆընտան Բօլը կէօգէթէլմէկէ մէմուր իտիլէն իքի գապըթա
մէմուրլարը իտիլէր :

Վէրնիէ՝ արգատաշընա եավաշ պիր սէտա իլէ . — Ֆրօմանթալըն օղլու՝ աքր :

Արգատաշը . — Բէք ալէա . . . Լա Ֆուրնէ իլէ պէրապէր տիր , չիմտի էվինէ
կիտէճէք տիր . . . Իգամէթ իթտիկիմ մէյլսանէյէ ավտէթ իտէլիմ տէ օրատան
պիր եէրէ գըմըլտանմայալըմ , լաքին ճատտէյի տէ կէօգիւմիզին էօնիւնտէն զայպ
իթմէյէլիմ . . . տէլիգանըլըն սօգաղա չըգտըղըն օրատան կէօթիւրիզ , նէրէյէ
կիթտիկիլնի վէ էվինէ ատամ կիլիպ կէլմէտիկիլնի անլարըգ . . . Ճապըլ օրատան
էյիճէ կէօգէթլէյէպիլիրիզ . . .

Իքի գապըթա մէմուրը՝ տէրհալ զիքր օլընան մէյլսանէյէ պզիմէթ իտուպ ,
պիր շիշէ շարապ ըմարլատըլսուր վէ ըրմաղըն քէնարընտաքի եէաէք եօլը իլէ Բօ-
լըն խանէ գաբուսընը կէօրէպիլէճէք պիր րէնճէրէ էօնիւնտէ զթուրտըլար :

Վէրնիէ՝ մէյլսանէյէ . — Շիշէ իլէ պէրապէր պիր բաքէթ տէ սգամպիլ քեա-
ղտը կէթիլիլնիզ , պիր բարթի բիքէթ օյնայաճաղըզ :

Պու սըրատա Բօլ իլէ Լա Ֆուրնէ՝ եազըգ խանէնին գաբուսընտան իքէրի Կիր-
Վիլէր իտի :

Խըտմէթճի Մատլէն՝ սէվիլիւլիւ էվլատըմ թէսմիյէ իթտիկի կէնճ էֆէնտիտի
գուճագլայըպ էօրտիւ , վէ գասապա գատար կիտիպ պիր ազ գօթլէթ վէ պիր տէ
ֆիլէթօ կէթիրմէսինի Լա Ֆուրնէ րէճա իթտի . տէլիգանըն պալըգճը տա մաէլ
մէմնունիյէ պու րէճայը գապուլ իլէ , էթի կէթիրմէք իւզրէ գասապա կիթտի :

Ժիւլ Պուլնուանըն էսնաի զայպուպէթիւնտէ Բօլ՝ Բարիգտէ նէ ճէրէյան իթ-
միշ իտի իսէ քեաֆֆէսինի տէ իթիսիյար իըմմէթճի գապընա նազլ ու հիքեայէ
իթտի :

Մամաֆիհի քէնտիսինին տիւչար օլտըղը թէհլիքէլէրի սէօյլէմէյէրէք մէրգու-
մէյի գօրգութմագտան սագընտը :

Մատլէն՝ նէթիյճէի հալտէն մէմնուն օլմագլա պէրապէր , Բօլըն քէնտիսինէ

պէյան իթտիկի ճինայէթլէրի տէրխաթըր իթտիքճէ, տէհչէթինտէն նաշի գանը տամարլարընտա տօնույօր իտի :

Պու պիշարէ գարը՝ բէք քէտէրնաք օլտըղը տէրքեար օլան գօնթէս տը Շա-թըլիւքսին հալը եէսիթիմալի իւզէրինէ տիւշիւնէրէք կէօղլէրի տօլույօր իտի :

Էլհասըլ պու գօճա գարը՝ Բօլա իյրատ իթտիկի սիւվալլէրէ խիթամ վէրտի, վէ ւ-Աման եա րապսի՛մ, պու նէ՛ պէտպախթըղ տըր-՝ տէյու տէֆաթլէ թէք-րար էյլէտիկի սէօղլէրի արթըգ սէօյլէմէմէկէ պաշլատը, վէ Լա Ֆուհին էթի կէ-թիրմիշ օլտըղընտան, Մատլէն՝ կիթտի իքի տէլիգանընըն եէմէյինի հաղըրլամագլա մէշըուլ օլտու :

64

Թաամտան սօնղրա Բօլ իլէ Լա Ֆուհին պալըգ ավընա կիթտիլէր :

Պուշլար՝ ագչամ թաամը վագթընտա էվէ ավտէթ իտէճէքլէր իտի :

Ժիւլ Պուշնուա նամը տիկէր Լա Ֆուհին՝ հէր նէ գատար բէսիբայէ պիր քիսսէ իտի իսէ տէ, պուշըն արգատաշլըղընտան Բէյմօն Ֆրօմանթալըն օղլու խօշլանը-յօր իտի :

Ահվալը հաղըրէ սըրասընտա Բօլ՝ գօնուշապիլմէք իշիւն եանընտա պիրի պու-լընմասընա լիւզումը օլտըղընը հըսս իտիյօր, վէ Լա Ֆուհինի սաիր հէր քէսէ թէր-ճիհ էյլէյօր իտի :

Վէրնիէ իլէ արգատաշը՝ իքի տէլիգանընըն՝ ալ թագըմլարընը օմուզլարընա վուրարագ էվտէն չըգըպ կիթտիքլէրինի կէօրտիւլէր :

Վէրնիէ. — Իշթէ իշլէրի պու՝ տըր . . . Շիւպհէ եօգ տըր քի Ֆրօմանթալըն օղլու՝ Բօր Գրէթէյլտէն ուզագ կիթմէյէճէք տիր . . . Լաքին նէրէյէ կիտէճէք-լէրինի անլամալը . . . — տէտի :

Պու իքի զապըթա մէմուրը՝ պէյնէլնաս էնվաի դարիպ նամլարլա եատ օլը նան եարրագ սիկարալարտան պիրէր տանէ եագըպ մէյխանէտէն չըգարագ, Բօլ իլէ Պուշնուայը արգալարը սըրա կէօղէթլէտիլէր. անլէր տէ պէրմիւթատ Բըթի Գասթէլին գարչըսընտա տէրին սուլարըն եագընընա կիտիյօրլար իտի :

Վէրնիէ. — Իշթէ օթուրտըլար . . . պէն պալըգ ավճըլարընը պիլիթիմ, ագ-չամա գատար օրատան գըմըլտանմաղլար . . . Պու միւսաատէտէն պիլիսթիֆատէ էվէ պիր վիգիթա վէրիպ իխթիյար խըտմէթճի գարը իլէ պիր ագ գօնուշալըմ . . . Պատէհու կիտէլիմ գարնըմըղը էյիճէ տօյուրալըմ . . . Պու սապահ պէն սէնի տա-վէթ իտէրիմ . . . ագչամ տա սէն պէնի տավէթ իտէճէքսին . . . — տիյէրէք, իքիսի պիրտէն Բօլըն խանէսինէ տօղրու կիթտիլէր :

Պուշլար՝ մէգըիւր խանէյէ էլլի մէթրօ գատար եագըն պիր մէսաֆէյէ կէլ-տիքլէրինտէ, բօսթա միւվէզգիինին օրատան չըգտըղընը կէօրտիւլէր :

Վէրնիէնին արգատաշը. — Պիր մէքթուպ կէթիրմիլլէր տիր . . . Շիւպհէսիզ «Սօմպը-Աքէօյլ» (եանի թէրս չէհրէ) քէնտի խըտմէթճի գատընընա էմրլէր իթա իտիյօր . . . — տէտի :

Օգույանլարըմըղըն տէրխաթըր իտէճէքլէրի իւզրէ, մէրգոււման զապըթա մէ-

մութիւնի՝ ՎՍՈՒՄՐ-ԱՔԵՅՂՆ լազապըյլա Րէյմօն Ֆրօմանթալը անլաթմադ խթէյօր-
լար իտի :

Վէրնիէնին արգաստաշը՝ պուլուշընտա եանըմայըպ, բօսթա միւվէզզիինին կէ-
թիրտիկի մէքթուպ Րէյմօնտան իտի :

Պու մէքթուպ Րէյմօնըն իւք ագչամը եազտըը վէ սապահլայըն գապթիյէ
նէզարէթի տաիրէսինէ կիտէր իքէն պիր բօսթա գութուսընա աթտըը մէքթուպ
իտի :

Մատլէն՝ էֆէնպիսինին եազըսընը թանըյարագ, մէքթուպըն միւնտէրիճա-
թընը անլամաղա միւսարէաթ իթմիշ իտի :

Պու գարը՝ մէքթուպը օգուտըգճա թէաճճիւպտէն հայրէթէ, վէ հայրէթտէն
տէհշէթէ տիւշար օլըյօր իտի, զիրա Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ մէրգումէ գատընա եազ-
տըը իւշ սահիֆէտէ, Բօլըն տիւշար օլտըը թէհլիքէլէրտէն հիշ պիր շէյ կիզլէ-
մէմէքտէ, մէրգում տէլիգանընըն իւզէրինէ տայմա նէզարէթ իթմէսինի գարըյա
թէնպիւր իթմէքտէ, վէ Բօլա պու պապտէ հիշ պիր շէյ սէյլէմէմէսինի վէ քէն-
տիսինէ պիր վիզիթա վէրէճէք օլան գապըթա մէմուրը Վէրնիէնի թէմտըյլա էմ-
իյէթ իթմէսինի թապսիյէ էլլէմէքտէ իտի :

Մատլէն գատըն՝ մէքթուպը օգույըպ պիթիրտիկի սըրատա, պալչէ գաբուսը
շալընտըընտան, գօշտու մէքթուր գարույը աշտը :

Վէրնիէ՝ Մատլէնէ եապանճը տէյիլ իտի :

Մէրգումէ գատըն՝ Վէրնիէնին Սէն-Լուի-գ-ան-Լ'իլ սօգալընա կէլտիկինի չօգ
կէօրմիւշ իտի :

Պու մէմուր հէր նէ գատար թապը ու սիմասընը թէպտիլ իթմիշ իտի իսէ տէ,
Մատլէն՝ մէրգուսը թանըյարագ տէտի :

— Ա՛, սի՞գ միսինիգ, Միւսիւ Վէրնիէ :

Վէրնիէ. — Էվլէթ, պէն իմ, սէվկիւլիւ գատընճըղազ . . .

Մատլէն. — Էօյլէ իսէ պուլուրընըզ . . . Էֆէնտի սիզինլէ պէրապէ՛ր մի տիր :

Վէրնիէ. — Էվլէթ :

Մատլէն. — Էօյլէ իսէ իքինիգ տէ իչէրի պուլուրընըզ. — տէտի վէ իքի գապը-
թա մէմուրընը պաղչէտէն իչէրի գապուլ իթտի :

Վէրնիէ. — Պիզիմ պու զիյարէթիմիզտէն խապէրինիգ վա՛ր մը իտի :

Մատլէն. — Սէվկիւլիւ էֆէնտիմտէն չիմտի պիր մէքթուպ ալտըմ, օրատա եա-
զըլ իտի :

Վէրնիէ. — Տիմէք հալ ու ահվալտէն խապէրտարսընըզ. էօյլէ՞ մի :

Մատլէն. — Պիշարէ Մ. Բօլըն թէհլիքէլէրի տիւշար օլտըղընը պիլիբիմ . . .

Վէրնիէ. — Պիւզ օ թէհլիքէլէրի քէնտի իւզէրինտէն գօլայճա տէֆ իտէճէյիզ,
աքին պիր շարթ իլէ . . .

Մատլէն. — Նէ՞ շարթլա :

Վէրնիէ. — Շու շարթլա քի, պուրատա հէր նէ վուգու պուլուր իսէ թէմա-
մըյլա պիզէ խապէր վէրէսինիգ . . .

Մատլէն. — Պաշ իւսթիւնէ, Մ. Վէրնիէ. հէր նէ վուգու պուլուր իսէ սիզէ
խապէր վէրիբիմ . . . Լազըմ օլուրսա սիզի նէ՞րէտէ պուլայըմ :

Վերնիէ. — Պէն Պրիւնէնին օթէլինտէ վէ րէֆիգիւմ տէ Բուլայլօնտա իգամէթ իտիյօրըզ. կէօրիւյօրմըսընըզ, իքիմիզ եանեանայըզ . . .

Մատլէն. — Պուռն խաթրըմտա սագլայաճաղըմ. . . Լաքին, պիլի՞րմիսինիզ, պիւթիւն պու շէյլէր բէք տէհէթլի տիր . . . վէսվէսէտէն էօլիւյօրըմ . . . Մ. Բօլ տիշարը չըգտր . . .

Վերնիէ. — Էվվէթ, Լա Ֆուռինէ տիշարը չըգտըղընը պիլիւրիզ . . .

Մատլէն. — Իշթէ պէն տէ պուռնն իշիւն վէսվէսէ իտիյօրըմ . . . Լա Ֆուռին տէնիլէն աստամ հագիգաթը հալտէ նէ՞ տիր . . . իւսթիւնէ պաշընա պագըլըր իսէ չիքեար պիր մաթաա պէնզէմէյօր . . .

Վերնիէ. — Էվվէթ . . . էվվէթ . . . տիշարտան հիչ պիր շէյ կէօրիւնմէզ. . . Լաքին Լա Ֆուռին էյի պիր չօճուգ օլուպ, էֆէնտինին օնա էմնիյէթը քեամիլէսի վար տըր . . . Մ. Բօլ մէրգոււմըն եանընտա պիր հիւսնիւ մուհաֆազա թաւ. թընտա տըր . . .

Մատլէն՝ մէմնուսիյէթլէ. — Ահ, պէնի թէէմին իտիյօրսընըզ :

Վերնիէ. — Մ. Բօլ պագէն ագչամլարը տա տիշարը չըգա՞ր մը :

Մատլէն. — իսայր, հէր ագչամ էն կէճ ալաֆրանկա սաաթ օնտա եաթար :

Վերնիէ. — Տիմէք կէճէ էվին էթրաֆընը կէօզէթմլէյէ լիւզոււմ եօգ տըր :

Մատլէն. — Էվվէթ, հիչ լիւզոււմըմ եօգ տըր, բէք պօշ շէյ տիր . . . պէն գա. րուլարը սըգը սըգը գարայօրըմ . . .

Վերնիէ. — Տէլիգանը էֆէնտինիզ սիւահ թաշըր մը :

Մատլէն. — Օտասընտա պիր րէվօլվէր վար տըր :

Վերնիէ. — Բէք ալէա . . . Շիմտի չու տէտիկիմի էյիճէ խաթրընըզա սագ. ւայըպ ունութմայասընըզ. էկէր սիզին թանըմատըղընըզ պիր քիմսէ կէլիպ տէ Մ. Բօլը կէօրմէք իսթէր իսէ, տէրհալ կէլինիզ իքիմիզտէն պիրինէ խապէր վէրինիզ :

Մատլէն. — Պէօլլէ պիր շէյի ասլա ունութմայաճաղըմ, միւսիւ Վերնիէ . . .

Իքի զապըթա մէմուրը օրատան չըգըպ թաամ իթմէյէ կիթտիլէր :

Գարանըզ պաստըղը սըրատա, եանի ագչամ սաաթ եէտի պուչուգ րատտէ. լէրինտէ Բօլ իլէ Լա Ֆուռին էվէ ափուլթ իթտիլէր, վէ իլէրտէ իճրա իտէճէլէրի պալըզ ափճըլըզլարընտան պահա իտէրէք ուզուն ուզատիյէ եէմէք եէտիլէր :

Սաաթ օնտա Ժիւլ Պուլնուա էվտէն չըգըպ կիթտի, Բօլ տա կիթտի օտասըն. տա եաթտը :

Պու իքի տէլիգանըլար՝ էրթէսի սապահ պուլուշմաղա սէօզլէշմիլէր իտի :

Մատլէն՝ Լա Ֆուռինի սօգազ գարուսընա գատար կէօթիւրիպ, սիւրկիւյի տիգգաթլըճա գօյտուգտան սօնղրա խանէյէ տուխուլ իլէ պիլճիւմլէ գարուլարը սըգը սըգը գարատը վէ քէնտիսի տէ րահաթլանմաղա կիթտի :

Լա Ֆուռին հէր թարաֆա պագընտը :

Կէօզլէրի՝ կէճէ բէք էյի կէօրտիւկինտէն, տիգգաթլա գարանըղըն իշինէ պագըյօր իտի իսէ տէ, շիւպհէլի պիր շէյ կէօրմէտիկինտէն, իքի կիւնտէն պէրու իգամէթ իթմէյէ պաշլամըշ օլտըղը Բուլայլօն օթէլինէ ազիմէթ իթտի :

Լա Ֆուռին էվտէն միւֆարէգաթ իտէր իթմէզ, պիր չիթին կէօլկէլիկի իշին. տէն ինսան շէքլի կիպի պիր շէյ չըգըպ Պրիւնէ լօգանթասընըն եօլընը թուլտը :

Պու առամ վէրնիէ օլուպ, գարաբօլ պէքլէմէք նէօվպէթիւնի իքմալ իթ-
միշ իտի :

Էրթէսի սապահ սաաթ սէքիզ րատտէլէրինտէ Լա Ֆուին՝ Բօլըն խանէ գա-
րուսընը չալմագտա իտի :

Բօլ՝ էրէյիճէ վագթտան պերու գալգմը, մերգուլը պէքլէյօր իտի :

Բօլ.— Պէն հազըրըմ . . . Լաքին պիզ պաշլըմա պիր շէյ ունութարգ :

Լա Ֆուին.— Նէ՞ շէյ :

Բօլ.— Աղլարըմը իչիւն էթ գըրընթըլարը ալմաղա ունութարգ . . .

Լա Ֆուին.— Սահիհ էօյլէ . . . Լաքին պէօյիւք պիր պէտպալսթլըգ տէյիւ
տիր . . . պիզ իշիմիզի կէօրէպիլիրիզ . . . Սիզ աղլարը ալընըգ . . . րըթթըմըն
իւզէրինտէ պէնի պէքլէյիւնիզ, պէն կիտէյիմ Սէն Մօրտա պիր գասսապտան լա-
զըմ օլան էթի ալայըմ :

Բօլ Ֆրօմանթալ՝ աղլարը ալտը, արգատաշըյա պէրապէր էօյլէն թասամընա
կէլէճէկիւնի Մատլէնէ խապէր վէրտի վէ Լա Ֆուին իլէ տիշարը չըգտը :

Գարաբօլ նէօվպէթի վէրնիլէնին արգատաշընըն օլտըղընտան, պու քէրրէ
մէրգուլ՝ էվին էթրաֆընը կէօզէթիյօր իտի :

Պու զապըթա մէմուրը՝ իբի տէլիգանլընըն միւրուր իթտիքլէրինի կէօրտիւ, վէ
անլէրին իլք կիւնքի կիպի հէր վագթքի ալ եհրինէ կիտէճէքլէրինէ շիւպհէ իթ-
մէտիկիւնտէն, կիթտի վէրնիէ իլէ պուլըշտը :

Լա Ֆուին՝ Բօլըն սանտալընը չէօզէրէք, տէրուինէ րաքիպէն, Սէն-Մօրա
կիթմէք իւզրէ Մարն ըրմաղընըն օ պիր գըյըսընա կէչիյօր իտի :

Մէրգուլ՝ սէօյիւտ վէ ագ գապագ աղաճլարըյա միւզէյյէն պուլընան պիր
ատանըն արգասընտա դայպ ու նապէտիտ օլտու :

Բօլ՝ րըթթըմըն եագընընտա չիմէնիլք իւզէրինտէ օթուրմը, Լա Ֆուինէ պէք-
լէյօր իտի :

Պիր տէ նակէհան թիթրէտի :

Արգասընտան պիր սէս քէնտի իսմինի վէրմիշ իտի :

Բօլ՝ արգասընա տէօնտիւ, վէ բօսթա միւվէզզիինին՝ մէշին չանթասընըն իչին-
տէ պիր շէյ արաշթըրտըղընը կէօրտիւ :

Բօսթա միւվէզզիի.— Էյի քի սիզէ թէսատիւֆ իթտիմ, միւսիւ Ֆրօմանթալ-
էվինիզէ գատար եօգարը չըգմաղա մէճպուր օլմայաճաղըմ . . . Սիզի իչիւն պիր
մէքթուպ վար տըր . . . իշթէ . . .

Բօլ՝ քէնտիյէ ուզաթըլան մէքթուպը ախզ իտէրէք.— Թէչէքքիւր իտէրիմ.
— տէտի :

Բօսթա միւվէզզիի՝ իչինէ տէվամ իթմէք իչիւն եօլա չըգտը :

Բօլ՝ քէնտի քէնտինէ.— Շիւպհէսիզ բէտէրիմտէն տիր.— տիյէրէք մէքթու-
պըն իւզէրինտէքի եագըյա պագտը, վէ չաբուճագ թէֆթիշ իթտիքտէն սօնդրա
սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Խայր, բէտէրիմտէն տէյիլ տիր . . . Աճապա քիմտէ՞ն
տիր . . . գատըն եագըսընա պէնզէյօր . . . Օլմայա քի . . . օլմայա քի . . .
— տէյու թէքրար իթտի իսէ տէ, պօշա չըգմագ գօրգուսընա մէպնի ֆիքրինի թէք-
միւ սէօյլէմէկէ ճէսարէթ իտէմէտի :

Գալպի հըզլը հըզլը չարմաղա պաշլատը :

Ելի թիթրէյերէք մէքթուպըն զարֆընը երթտը, հէման իմզայա պազտը վէ երւզիւնտէ պիր էսէրը մէսէրրէթը ազիմէ նիւմայան օլտու :

Բօլ հէյէճանը գալպինտէն ճաշի տուտագլարը թիթրէմէտէ օլտըղը հալտէ քէքէլէյերէք.— Մարթտան տըր . . . Մարթտան կէլմիլ տիր. աճապա պանա նէ՞ եազըյօր.— տէտի, վէ սախթէ տօգթօր թօմբսընըն Բառգալա եազժըրմըղը մէքթուպը չաբուճազ օգուտըգտան սօնդրա եինէ քէնտի քէնտինէ.— Սէրպէսթ տիր . . . գըզ սէրպէսթ իմիլ . . . սլէնիմ իչիւն պու նէ՞ պախթիյարըգ . . . Պու ազչամ մէրգուճէյի կէօրէճէյիմ . . . Շիւպհէսիզ պու ազչափ վէրգուճէյի օ զօրպա տօգթօրըն էլինտէն չէքիպ ալապիլէճէյիմ . . . Գըզ՝ Բըթի Գասթէլ գօնաղընա կիտէճէք, Անժէլ իլէ օրատա պուլընճաճազ. Անժէլ իսէ մէրգուճէյէ զայէթ ֆէտաքեար օլուպ անըն աշգ ու ալէագաթընտան խապէրտար տըր, վէ օնա խըտմէթ իթմէյէ արգու էյլէր . . . Գըզ պէնի պէքլէյէճէք տիր . . . Ահ, պէնիմ սէվիւլիւմ, ճանըմ ճէնանըմ Մարթ, չօգ պէքլէթմէյէճէյիմ . . . սիզի գուրթարաճաղըմ . . . Սիզէ գուլմ ու թէատտի օլընան իգամէթ կեահտան միւֆարէգաթ իտէճէք սինիզ, բէտէրիմին խանէսինէ կէլիպ պէնիմէ իգամէթ էյլէյէճէքսինիզ, վէ պանա զէվճէ օլաճագսընըգ . . . —տէտի վէ մէքթուպը թէքրար օգույարագ պիր ազտա տիւշիւնտիւքտէն սօնդրա իլավէի մէգալ իտուպ.— Ուայր . . . պուլըն իմքեանը եօգ տըր . . . Գըզ պանա քիմէյէ պիր շէյ սէյլէմէմէքլիկիմի թավօյիյէ իտիյօր . . . չիւպհէսիզ հէման պու կիւն զէնճիրը էսարէթինի գըրըպ արգամ սըրա կէլէմէյէճէք տիր . . . չիւպհէսիզ պանա տիմէք իսթէյօր քի, վազթ եազլաշմագտա օլտըղընտան, անգարիպ քէնտիսինի գապուլ իթմէյէ հազըրլանմալըյըմ . . . —տէտի :

Կէնճ Ֆրօմանթալ՝ մէքթուպը տուտագլարընա կէօթիւրիւպ էօբտիւ, եինէ զարֆընա գօլտու վէ զարֆը տա ճըզտանընա եերլէշտիրտի :

Պու սըրատա Լա Ֆուին սույըն գարըզ գըյըսընտա կէօրիւնիւպ, սանտալըն քիւրէքլէրինի էլէ ալտը վէ պիր գաշ տագիգատա Բօլըն պէքլէմէքտէ օլտըղը ըրիւթըմա եանաշտը. պատէհու իքի տէլիգանլըլար՝ ըստագօզ ավընա կիթտիլէր :

Մէրգուճան՝ էյլէնտէ էվէ ավտէթ իտուպ, պէրապէր ճիւզի պիր ավ կէթիւրէպիլտիլէր :

Էյլէնտէն սօնդրա պուլնար տահա պէրէքէթլի վէ էյլէնճէլի պիր ավա կիթմէյի թէսապվուր իտէրէք, սաաթ պիր պուլուգտա պիրիլքտէ պիր թագըմ եէնի ավ ալէթլէրի ալըպ էվտէն միւֆարէգաթ իթտիլէր :

Թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ Բօլ՝ գըզ իլէ պուլըչաճաղընա տաիր նէ Մատլէնէ վէ նէ տէ Լա Ֆուինէ հիշ պիր շէյ սէյլէմէմիլ իսի :

Մէրգուճ տէլիգանլը՝ թաբարճասընա սէվտիկի կէնճ զըզը կիտիպ Բըթի Գասթէլ գօնաղընտա պուլաճաղը վազթ ու սաաթա չար շէլմէ պէքլէյօր իտի. պինաէն ալէյհ վազթ կէչիրմէք իչիւն ավ իլէ մէշղուլ օլուպ, լաքին ազլը ֆիքրի պաշգա եէրտէ օլտըղընտան, վազթ քէնտիսինէ բէք ուզուլն կէօրիւնիյօր իտի :

Ջաթէն էյլէնտէն սօնդրաքի պու ավճըլըգ տախի սապահքի կիպի բէք օ գատար պէրէքէթլի պիր շէյ օլմատը :

Սաաթ ալթըտա Բօլ ավտէթ իթմէք իսթէյիպ, էվին եօլընը թութտըլար :

Պու իբի տէլիգանլուար՝ սանտալը պաղլատըզլարը եէրին բիլեհանընա միւվասէլթ իթտիբէլէրինտէ, գարը եագատան պիր սէս՝ ժիւլ Պուլնուայը չաղըրտը:

Բիւրէբէլէրի թուլմագտա օլան Լա Ֆուին՝ պաղընը եօգարը գալտըրըպ, սէսին կէլտիկի թարաֆա պագտը, ատատաքի լօգանթանըն միւսթէճիրինի կէօրտիւ:

Իրի պէտէնլի մէրգուլ լօգանթանը՝ իշմար՝ ըլա կէլիպ քէնտիսինի պուլմասընը Լա Ֆուինէ անլաթըյօր իտի:

Բօլ՝ սանտալտան չըգարագ Լա Ֆուինէ խիթապէն.— Սիզի չաղըրըյօրլար... կիտինիզ պագընըզ նէ՞ իսթէրլէր . . .

Լա Ֆուին սանտալը պաղտան գարա ատայա տօղրու չէվիրիպ քիւրէք չէքմէյէ պաղլատը վէ սէս մէնգիլինէ գատար եագլաշտըգտա, լօգանթանը եիւքսէք սէտա իլէ պաղըրարագ տէտի քի,

— Եահո՛ւ, արթըգ պալըգճըլըգ իթմէյօրմըսընըզ, պալըգ թո՛ւթմայօրմըսընըզ, տօսթլարընըզ պէօյլէ ունութտընը՞զ մը . . . Նէ՞ օլտընըզ, նէ՞րէլէրտէ գալտընըզ:

Լա Ֆուին.— Ա՛հ, էֆէնտիմ, սէօյլէմէյինիզ, պիր միլեօնէր կիպի կէզյօրըմ: Լօգանթանը.— Տիմէք արթըգ պալըգ թուլմայօրսընըզ, էօյլէ՞ մի:

Լա Ֆուին.— Թուլույօրըմ, լաքին քէյֆիմ իշիւն . . .

Լօգանթանը.— Հէր վագթ քէյֆ իշիւն օլմագ եա՛ . . . Պու կիւն պանա պիր խըտմէթ իթմէլի . . .

Լա Ֆուին.— Նէ՞ կիպի խըտմէթ տիր իսթէտիկինիզ, էֆէնտի . . .

Լօգանթանը.— Պուըն պիր ազ ազլ իթմէլի իտին . . .

Լա Ֆուին.— Ագըմա պիր շէյ կէլմէյօր, սիզ սէօյլէյինիզ . . .

Լօգանթանը.— Եարըն սապահ պիր տիւլիւնիմ օլտըղընտան, պէշ ալթը լիպրա գատար էյի վէ նէֆիս պիր պալըգ իսթէր իտիմ:

Լա Ֆուին.— Օ հալտէ պիւթիւն կէճէ օղրաշմագ լագըմ կէլիր:

Լօգանթանը.— Պիրինճի տէֆասը տէյիլ տիր եա՛ . . . կիտէրէք թէնպէ՛լ մի օլույօրսըն:

Լա Ֆուին.— Թէնպէ՛լ մի, հիշ պիր վագթ . . . Անճագ եարալանտըղըմտան պէրու կէճէին այագ վէ սէրինլիկինտէ սու իւզէրինտէ պուլընմագտան խօշաշմայօրըմ . . .

Լօգանթանը.— Սէրինլիքտէն նէ՞ օլուր, պիր ֆէնալըգ կէլի՞ր մի . . . Պանա թալալըգ վէ բլաքիլիք ալթը լիպրա պալըգ կէթիր, բարասընը վէրէյիմ . . . էվվէթ, սանա օն պէշ ֆրանգ վէրէյիմ:

Լա Ֆուին.— Բէք էյի, օն պէշ ֆրանգ իշիւն տէյիլ, սիզին խաթրընըզ իշիւն պալըգ թուլմաղա կիտէրիմ:

Լօգանթանը.— Իլթէ պու ալէա, թէնէքքիւր իտէրիմ . . . անճագ պիւթիւն կէճէ ուղրաշմաղա հանէթ եօգ տըր . . . Պու սըրատա պալըգ եօգարըյա տօղրու չըգմագտա օլտըղընտան, իքի սաաթտա իշինի պիթիրէպիլիրսին . . . Այ այտընըղը եօգ . . . հալա միւլայիմ տիր . . . իսթէտիկինտէն ալէա պալըգ ալլայա պիլէճէքսին . . .

Լա Յուսին.— Մէջլէմէսի գօլայ տըր, էֆէնտի, էլ հասը սէօզ վերտիմ . . .
պու սէօզիւմի ինքա իթմէյէ չալընաճարմ . . . Եարըն կէօրիւշիւրիգ . . . Ալլահա
ըսմարլատըգ . . .

Լօգանթանը.— Գէն տէ կիտէյիմ սէնին օն պէշ ֆրանգընը հազըրլայլըմ . . .
—տէտի:

Բօլ՝ ըրիթըմըն նէրէսինէ էնմիշ տէ պէշլէյօք իտի իսէ, Լա Յուսին տէ օրայա
տօղրու քիւրէք չէքտի:

65

Բօլ՝ Լա Յուսինէ խիթապէն.— Լօգանթանը նէ՞ սէօզլէտի սիգէ.— տէյը պիւշ
վալ իթտիքտէ, Լա Յուսին՝ Լօգանթանընըն թէքիֆինի նազլ իթտի:

Բօլ.— Ալթը լիսլլա պալըք մըտ . . . չօգ տէյիմ մի . . . Թութանաղընըզ
ոչմաճըրընըզ:

Լա Յուսին.— Մաշալլահ . . . Լօգանթանընըն հազըր վար, պալըք չիմտի
եօգարըյա տօղրալ էֆերիւր, վէ ըրիսղըն քիւշիւք գօլընտա կէճէ պալըք դայնար:

Բօլ.— Հա՞նկը գօլը տիմէք իսթէյօրընըզ:

Լա Յուսին.— Բըթի Գաթիէլ պաղչէքիս պօյընա կիտէն գօլը տիմէք իսթէյօրըմ:

Բօլ՝ էնտիշէ իսթ.— Սաղ թարաֆտա՞մը:

Լա Յուսին.— Ոսյր, սօլտա:

Բօլ Յրօմանթալ նէֆէս ալտըշ:

Էկէր Լա Յուսին՝ Մարն ըրմաղընըն կպը թարաֆտաքի գօլընտա պալըք ալը-
նա կիտէճէք օլա իտի: Բօլ տա գըզ իշէ յարպուշմազ իշին օ թարաֆտան կի-
տէճէկինտէն, Ժիւ Պուլնուա՝ պէնցմէհալ քէնտիսինի կէօրէճէք, վէ օ հալտէ
սըրըր օրթայա չըգաճազ իտի:

Բօլ՝ Լա Յուսինէ.— Պէնիմէ թաամ իթմէյէ կէլէճէքսինիգ, տէյիմ մի:

Լա Յուսին.— Էվլէթ, կէլէճէյիմ. լաքին րէճա իտէրիմ, էվլէ սիգէ վէ կի-
տինիգ, պէն կէլիւր սիգի պուլըրըմ:

Բօլ.— Պու վաղթէ նէրէյէ կիտէճէքսինիգ:

Լա Յուսին.— Պոզ կէճէքի պալըք ամըրըզ իշին, սանտալըմը հազըրլայլըպ
ավ թագըմլարըմը սըրասընա գօյաճաղըմ:

Լա Յուսին՝ սանտալը պաղլլատը, կիտիպ եմէլէրինի թէնտարիք իթտի, անլէրի
քէֆիշ վէ օթալարըյապսերպպէր սանտալընա գօյտոչ՝ վէ պաթէհու կէպի Ռէյօ
մօն Յրօմանթալըն օլլու իլէ պուլուշտը:

Իքի տէլիգանիլըն ագլամ Թալլաթ չօգ բազուն սիւքմէտի:

Գարանըգ էյիճէ պաստըգտա Ժիւ Պուլնուա՝ տօսթընտան միւֆարէգաթի ի-
տեւալ, գօլպու սանտալըն րինի չէօգպի վէ քիւրէքէրի էլէ ալտը:

Մէրգուլ ֆէյլէլ Կօֆ պալըքըն՝ սօլ թարաֆտա Բըթի Գաթիէլ գօնաղընըն
պաղչէքի պօյընա ուգանաթի քիւշիւք ըրմազ գօլընտան եօգարըյա տօղրու չըգար
վէ կէլտի սանտալընը տօգթօր Թոմարընըն սանտալը եանընտա, եանի զիքր օլը
նան ռեֆանըգ պաղչէին հավուզընըն ագարընտան պիր ազ աշաղտա պաղլատը:

Իշթէ Թէքիր պալազարը՝ կերուհ կերուհ մէջքիւք համոզուտան ագան պույա տօղրու ըրմաղըն ւեօգաթքսընա չըգարլար :

Լա Ծուին օրատա պիր եէր ինթիխապ իտուպ տուրտու վէ ատատաքի լօգանթանընն բէշինէն սաթըն ալտըղը Թավալըք վէ քլաքիլիք նալըգարը ալլա-մաղա պաշլատը :

Պու սըրատա Ժուէնվիլ տը Բօն քիլիքէսինիւ սաաթը նէքիզ վուրույօր իտի :

Հավա բօրեազ օլտըղընտան, էա Ծուին՝ սաաթըն վուրտըղընը էյիճէ իշիտի-յօր իտի :

Օ կէճէ զիֆիր գարանլըք օլանագ իտի :

Մարն ըրմաղընն սէվանիինտէն պիր ազ միւֆարէգաթ իտէլիմ, վէ Ժիւլ Պուլ-նուանըն պալըք ափամաղու պալլամպսընտան պիր գաչ սաաթ էգիլէլ Միրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնաղաչ նագըք քէլամ էյիլէյիլիմ :

Ագչամ սաաթ պէշ վար իտի :

Տօգթօր Թօմսըն՝ խասթալաթը մուայէնէ իտուպ պիթիլիլ իտի :

Ժադ Լափարտ սէվինճի կէօրիւնիյօր իտի :

Մատմազէլ Մարթ իլէ վուգու պիլլուպ օգույանլարըմըգա մալիւմ օլան օգ զա-րիպ վէ շտիտ մէնգարէտէն պէրու Ժնդ՝ երեզիւնէ բէք գալըն պիր մաթէ կէ-չիրմիլ իտի : Եանի մէրգոււմ սախթէ տօգթօր սէվինճի կէօրիւնիյօր իտի, Մարթ իլէ մուհապպիլիլ պիր սուրէթտէ պէլքի տէ միւթատընտան գիյատէ մուհապ-պէթիլի պիր սուրէթտէ գօնուշուպ լագըրտը իտիյօր իտի :

Ժադ Լափարտ՝ քէնտի օտատընտան չըգըպ եանըֆտաքի օտայա կիթտի օրա-տա կէնճ գըզ՝ քէնտիլի մուայէնէ իթտիլէն խասթալարըն վէրտիլէլէրի բարալարը հիսապ իթմէլէ մէշղուլ իտի :

Մարթըն երագիւնտէ Թարիֆի նագապիլ պիր հիսդն ու քէտէր նիւմայան օ-լցայօր իտի :

Ժադ. — Էպպտըմ, երեզիւնիզտէ պէօլէ ալէամէթը հիւզն ու էլէմ կէօրէրէք պէն բէք միւքէտտէր օլույօրըմ . . . պու հալինիզ պանա սէսսիք սէտասըզ պիր Թէքտիլ սայըլըր :

Մարթ՝ կէջլիքի տօլիզն օլտըղը հալտէ մուխաթըպընն երեզիւնէ պագաչ-րադ. — Պիր Թէքտիլ մի սայըլըր :

Ժադ. — Էվվէթ, եալընըզ Թէքտիլ տէյիլ, նահագգ եէրտէ տէ պիր էմնի-յէթպիլիլէ ալէամէթի տիր :

Մարթ. — Ֆիքրինիլի անլայամայօրըմ տօգթօր էֆէնտի :

Ժադ. — Էկէր պէնիմ սէօղիւմէ շիւպիէ իթմէմիլ զլլա իտինիլ, սիգէ իթտի-կիմ օ վատտան սօնդրապ արթըք մահգուն օլուր մը իտինիլ . . .

Մարթ. — Սիգին վատլարընըղըն նէթայիճիւնէ չար չէշմէ պէլէմէք՝ մահգուն օլմագ մը տըր . . .

Ժադ. — Բօլ Ֆրօմանթալ իլէ եագընտա ագտը իճթիմա իճէճէ կիլիկէ տէկին իգամէթ էյիլէճէ կիլիկէ Բըթի Պասթիլ գօնաղընա իսթէրսինիլ քի փիլի շիմտիտէն մի կէօթիւրէյիմ :

Մարթ՝ կէօղէրի գըզըլճըմ կիպի բարլարայալադ. — Էվվէթ, ճան ու կէօնիւ-

տէն իսթէրիմ քի պէնի օրայա կէօթիւրէսինիզ . . .

Ժազ. — Սիդի գապոււլ իթմէք իչիւն Բըթի Գասթէլ գօնաղընտա հէր շէյ հա-
զըրլանմըլ տըր . . .

Մարթ. — Սահի՞հ մի սէօյլէյօրսընըզ . . .

Ժազ. — Էվլէթ, սահիհ սէօյլէյօրըմ . . .

Մարթ. — Էյ պէնի օրայա կէօթիւրէճէֆմիսինիզ . . .

Ժազ. — Պու աղչամտան թէզի եօգ սիդի Անժէլ իլէ պէրապէր օրայա կէօ-
թիւրէճէյիմ. Անժէլ սիզէ արգատաշ վէ ճան եօլտաշը օլաճագ տըր . . . Օրատա
թէմամըյլա հուրր ու սէրպէսթ օլաճագսընըզ, քիմսէ սիզէ գարըշմայաճագ տըր
. . . Իսթէտիկինիզ կիպի տավրանճագսընըզ, վէ իզտիվաճընըզըն վագթ ու զէ-
մանըն թային իթմէք իչիւն Բօլ վէ բէտէրիյլէ ուզլաշաճագսընըզ . . . Պասէհու
պէն Մ. Բէյմօն Ֆրօմանթալը կէօրէճէյիմ, վէ թրախօմանըզ մէսէլէսինի սըրասը-
նա գօյաճաղըմ . . . զիրա թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ սիդի իչիւն թրախօ-
մա վէրէճէյիմ . . . սիզ տէ պուըն բէտտ իթմէյէճէքսինիզ . . . Էկէր բէտտ ի-
տէր իսէնիզ, չօգ գըրըլաճաղըմ վէ միւքէտտէր օլաճաղըմ . . . Պինաէն ալէյհ
ուսմամ քի պէնի գըրմագ վէ միւքէտտէր իթմէք նիյէթինտէ պուլընասընըզ,

Մարթ այաղա գալգտը վէ իքի էլլէրինի ուզաթարագ տօգթօրա տօղրու
կէլտի :

Տօգթօր Թօմբսըն՝ մէրգուսէնին էլլէրինի թութտըգտա պիւթիւն վիւճու-
տըյլա թիթրէտի :

Մարթ՝ ըրգգաթամիզ պիր սէտա իլէ. — Գապուլ իտէրիմ . . . Թէշէքքիւր ի-
տէրիմ. անսամիմ իւլ գալպ թէշէքքիւր իտէրիմ . . . Սիդ էյի պիր զաթսընըզ,
նէ՞ վագթ հարէքէթ իտէճէյիզ :

Ժազ. — Էմրլէր վէրիմիշ տիր . . . Սաաթ տօգուզտա պուրաստան հարէքէթ
իտէճէյիզ . . . Եարըն պիւթիւն կիւն պիրիքսէ վագթ կէշիրէճէյիզ . . . Անճագ գըրգ
սէքիզ սաաթ իչիւն սիզէ էն զիյատէ նէ լաղըմ իսէ անլէրի հազըրլայընըզ, Իքի
կիւնէ գատար սանտըզլարընըզ սիզէ կէօնտէրիլէճէք տիր . . .

Մարթ. — Պիր քէրրէ տահա թէշէքքիւր իտէրիմ. — տիյէրէք զայէթ սէվինճ-
լի օլտըղը հալտէ կիթտի օտասընա գաբանսը վէ տիզ չէօքէրէք, չօգտան պէրու
պէքլէտիկի վէ նիհայէթ նայիլ օլտըղը ըրիֆահ ու սաատէթտէն տօլայը ճէնապը
Հագգա արզը շիւքրան վէ մահմիտէթ էյլէտի :

Մէրգուսէ գըզ՝ տուվա վէ իպատէթինի պիթիրտիքտէն սօնղրա էշէա վէ բըր-
թըսըյլա մէշըւլ օլտու. լաքին աղը ֆիքրի սլաղա եէրտէ օլտըղընտան, հէր
շէյի գարմագարըշըզ սանտըզլարընըն իչինէ եըղըյօր իտի :

Սաաթ եէտիտէ կէլտիլէր մէրգուսէյի թաամա չաղըրտըլար :

Անժէլ. — Հազըրմըսընըզ, նուրը այնըմ :

Մարթ. — Էվլէթ, սի՞զ :

Անժէլ. — Պէն տէ հաղըրըմ :

Սաաթ տօգուզը պէշ տագիգա կէշէրէք գօնագտան իքի արապա տիշարը չը-
ղըյօր իտի :

Պիրինտէ Մարթ իլէ Անժէլ պուլընըյօրլար իտի :

Տիկէրինէ Ժազ Լահարտ իլէ Բասգալ Սօնիէ բաքիպ օլմուշլար իտի :

Բասգալ՝ Ժագա խիթապէն. — Մագսէտիմիզէ էրիյորըզ, արգատաշ, Իւշ կիւն սիւրմէզտէն կրանժ—տը—Մէր—լա—Ֆօնթէն գօնաղընտա օլաճաղըզ վէ միւթէվէֆա էֆէնտիմին միւթօնլարընը էլէ կէշիրէճէյիզ:

Ժագ Լակարտ ճէվապ վէրմէտի:

Բէք զիյատէ միւթէտտէր օլմուշ խտի:

Պու սըրատա միւթօնլարը տիւշիւնմէյիպ, եալընըզ Մարթը տիւշիւնիյօր վէ պիր գաշ սաաթտան մէրգուլմէնին էօլէճէկի իւզէրինէ թէֆէքքիւր իտիյօր իտի:

Պիր տէ նակէհան պիւթիւն վիւճուտիյլէ թիթրէտի, կէօզլէրինի գաբատը, լաքին քէնտիսինի տիւշարը տէհէթ իտէն մէնհուս մէնզարէյի կէօզլիւնին էօնիւնտէն տէֆ իթմէյէ մուվաֆֆազ օլամատը:

Պրագալըմ իբի արապապա Բըթի Գասթէլ գօնաղընա տօղրու կիտէ տուրսունլար, պիզ թէքրար տէլիգանլը գօնթ Ֆապիէն տը Շաթըլիւքսէ հապսխանէ իթթիխազ իտիլէն պօտրուլա ազիմէթ իտէլիմ:

Պիզ Ֆապիէնտէն այրըտըղըմըզտա, մէրգուլմ հապս օլընտըղը զընսանտան չըզըպ թահթը թէհտիտտէ զանն իթտիկի վալիտէսինին իմտատընա չըթտալան օլմագտան պաշգա պիր շէյ իւզէրինէ տիւշիւնմէյօր իտի:

Քէնտիսինէ սէրպէսթիւք, հէր հալտէ սէրպէսթի վէ հուրրիյէթ լազըմ իտի, վէ եէր ալթընտաքի սու եօլընըն աղզընտան հուրրիյէթիւնի էլտէ իթմէսի քէնտիսինէ միւմքիւնսիզ կէօրիւնմէյօր իտի:

Պուլնտան ագտէմ զիքր օլընտըղը իւզրէ, մէրգուլմ տէլիգանլը՝ պուշաղը ալարաք, պօտրուլմըն թօրրաղը իւզէրինէ տիզ չէօքմիւշ վէ սու եօլը գաբաղընըն էթրաֆընտաքի չիմէնթօյը գազըմագալա չալըշմըլ իտի իսէ տէ, պուշաղըն ուճը՝ էյիլէրէք չիմէնթօյը կիւճհալ չըզապիլիյօր իտի:

Պինաէն ալէյհ Ֆապիէն տը Շաթըլիւքսէ՝ այաղա գալգտը, վէ պուշաղըն աղզընը այաղընըն ալթընա ալըպ գըրտը:

Մէրգուլմըն էլինտէ գալան պուշաղըն բարչասը արթըզ էյիլմէզ իտի:

Ֆապիէն՝ պաշգա պիր սուրէթտէ եէնիտէն չալըշմագալա պաշլատը:

Պու տէֆա պուշագ չիմէնթօնըն իւզէրինտէ իշլէյիպ, չիմէնթօյը ազար ազար սէօքէպիլիյօր իտի:

Պու զահմէթլի իշ աճապա նէ՞ գատար վագթտան խիթամ պուլապիլէճէք իտի:

Ֆապիէն պուլնը թային իտէմէզ իտի, լաքին չալըշմագալա հիշ վազ կէշմէյիպ տայմա չիմէնթօյը գազըմագալա ուղրաշաճաղընա քէնտի քէնտիսինէ ահա ու չարթ իտիյօր իտի:

Հագիգաթէն մէրգուլմ տէլիգանլը՝ պիւթիւն կէճէ պիլա ֆաուլա չալըշտը չապալատը վէ եալընըզ ալընըն թէրինի սիլմէք վէ պիր ազ տա եէմէք եէմէք իշիւն պիր գաշ տագիգա սօլուգ ալտը:

Քէզալիք տիզլէրինտէ վէ գօլլարընտա շէտիտ աղրըլար հըսս իթմէսինէ րաղմէն կիւնտիւզին տախի ագչամա գատար իշինէ տէվամ իթտի . . .

Տիզ վէ գօլ աղրըսընտան նէ՞ օլուր իտի . . . Սէրպէսթիւկիւնի էլէ կէշիրիպ վալիտէսինին իմտատընա չըթտալան օլաճագտը:

Ագչամ սաաթ պէշտէ հէնուզ տէօրթ սաաթըզ գատար իշի գալըյօր իտի:

Բարձրագլարը բէք զիյատէ անձըզ օլտըզընտան, իշէյէմէյիպ պիզզարուր պիր ազ իսթիրահաթ իթմէյէ մէճպուր օլտու :

Եէյիպ իշէրէք եարըմ սաաթ իսթիրահաթ իթտիքտէն սօնըրա եէնիտէն իշինէ պաշատը :

Ձիմէնթօ աշըլըյօր իտի :

Իշ իշէրլէմէքպթ պոնընըյօր իտի :

Ձիմէնթօ պիր գաշ սանթիմէթրօ տէրինիքտէ տահա գազըլտըգտա , պիր լաղըմ գաբազ թաշընիս պէնզէյէն եուվարազ անօշէմէ թաշընը եօգարը գալտըրմագ միւմբին օլաճագաթ :

Պիր սաաթսան , պէլքի տէ եարըմ սաաթտան իշ օլուպ պիթէճէք իտի :

Ֆապիէն սաաթընա պագաթը :

Սաաթ սէքիզ պուշուգ իտի :

Ֆապիէն՝ քէնտի քէնտինէ . — Հայտէ պագալըմ , եիւրէքլի օ՛լ . . . տիշարտա կէճէ բէք գարանըք օլմալը տըր , քիմաէ կէօրմէքսիզին ֆիրար իտէպիլէճէյիմ . — Ետտի վէ եէնիտէն չիմէնթօնըն իւզէրինէ հիւճոււմ իթտի :

Խիւլաուս իշ թէքմիլ օլուպ պիթտի :

Պուշաղըն աղզը արթըգ հիշ պիր մանիայա թէսատիւֆ իթմէյօր իտի :

Արթըգ իշ եալընըզ թաշը եօգարը գալտըրմագտա իտի :

Ֆապիէն՝ իւշ բարձաղընը թաշըն օրթա եէրինտէքի տէլիյէ սօգտը , իքի պաճագլարընը եէրէ տայաթտը , վէ հուրր ու սէրպէսթ օլաճաղը վէ զարազ ու ինթիգամընը ալաճաղը իւմիտիյլէ վար գուվլէթինի պագուլա վէրտի :

Թաշ եէրինտէն գըմիլտանտը վէ եալաշ եալաշ եօգարը գալզըպ սու եօլը տէլիյինին աղզը կէօրիւնտիւ :

Տէլիգանը գօնթ՝ մէքքիւր տէլիյին իւզէրինէ էյիլտի :

Լէքքիւր տէլիքտէն եիւզիւնէ պիր սէրինիք վուրտըքը կիպի , էլինի ուզաթսա հէման ագար սուլա տօգոււնաճաղը գաննընտա պուլընտը :

Ֆապիէն՝ մէսէրրէթինտէն նաշի կէզզլէրի տօլարագ գալպինտէն շէնապը Հագգա տուվա իթմէյէ պաշատը :

Պու հէյէճան քէսպը սիւքիւնէթ իտինճէ տէլիգանը գօնթ՝ իտարէ գանտիլինի ալըպ օլըքը մէքքիւր տէվաէ տօլըու թութտը :

Պիր տէ նակէհան եիւզիւ էօլիւ րէնկինէ տէօնտիւ :

Պիւթիւն չալըշտըղը պէհուաէյէ կիթմիշ իտի :

Մէքքիւր տէլիյին սօլ թարաֆընտա սու եօլընտան իլէրիյէ կիտիլէմէյէճէք պիր տէմիր բարձագլըք կէօզիւնէ իլիմիշ իտի :

Պու բարձագլըք՝ տէֆա բէք սըգ պիր տէմիր գաֆէսլէ էօրթիւլիւ օլուպ , հավուզտան պալըզլարըն գաշմասընա մանի օլույօր իտի :

Մէքքիւր տէմիր գաֆէստէն եօգարը սու եօլընըն իւսթ տուվարընա գատար էն չօղը երիմի սանթիմիթրօլըք պիր աշըզլըք անճագ վար իտի :

Սու եօլը՝ պու սուրէթլէ իքի եէրտէն , եանի պիր՝ քիւշիւք կէօլիւն աղզընտան , վէ պիր տէ պօտրոււտաքի տէլիյին գարըլըղը օլան նօգթաի մէրքէզիյէտէն գաբալը պուլընըյօր իտի :

Ֆապիէն՝ քէնտի քէնտինէ . — Ալլահ պսնա եարտըմ իթմէյօր . . . պէնի :

եիւզտէն պրագըրօր . . . պէյհուտէ ջաղըշտըմ չապալատըս . . . քիւմիտիմ մահվ
ու զախլ օլտու . . . Հանկա քի նէրէտէ պուլընտըղըմ օլտու պիլսէ՝ իտիմ . . .
էկէր սէսիմին իշիտիլէճէկինի պիլսէմ . . . եիւքսէք սէսլէ պաղըքըր . . . չու տէ-
լիքտէն ատամ չաղըրըր իտիմ, էլպէթթէ իմտատըմ կէլէն օլուր իտիւ Լաքին
պաղըրըպ տա սէսիմ տիւշմանլարըմըն գուլաղընա կիտէճէք օլուր իսէ, իշիմին պիթ-
տիկի կիւն տիւր . . . է՛հ, նէ՛ եաբայըմ . . . հէր հալտէ թէճրիւպէ իտէճէ-
յիմ . . . — տէտի, վէ տէլիյէ տօղրու էյիլէրէք «—Ճան գուրթարան եօ՞գ մը՝—»
տէյու պաղըրտըր

Ուզագտան կէօք կիւրլէմէսինին սէսի նապըլ կէլիյ իսէ, Ծապիէնին հայգը-
րըշտ տա սու եօլընըն իշինտէ էօյլէ էթթտիւ :

Պու սըրաթա ժուէնվիլ-Լը-Բօն քիլիսէսինին սաաթը տօգուզ վուրթլօր իտիւ
Ծապիէնին սէսի՝ սու եօլընըն իշինէ կիրտիկինտէ տահա զիյատէ քէսկինէշ-
տիկինտէն, պալըգ հալուզընըն աղընա եաղըն պիւր մահալտէ սլալըգ ալլամագ-
տա պուլընան պիւր ատամը շուստան շուրայա սըշրաթտըր :

Պու ատամ Լա Ֆուին քէնտիսի իտիւ

Մէրգու՝ էլինտէքի օլթայը պրագտը, վէ գուլաղընա խայալի պիւր սէս կէլ-
միշ օլմասըն տէյու գուլագ գապարթըպ օրթալըղը տիյնէտի :

էվվէլքինտէն տահա քէսկին վէ տահա Եւզուէն իքինճի պիւր սէս տահա իշի-
տիլտի :

Լա Ֆուին՝ թիլիլ թիլիլ թիլթիլէյէրէք վէ պալըգ հալուզընըն աղընա տօղ-
րու պագարագ քէնտի քէնտիլնէ .— Սէս՝ շուրատան կէլիյօր . . . Աճապա նէ
տիւր պու . . . իմտատ չաղըրըյօրլար . . . Օ՛լմայա քի Բըթի Գասթէլ գօնա-
ղընպա պիւրի թէլիլէքտէ պուլընսըն .— տէտի :

Պատէհու սուլըն հալուզա տէօքիւլտիկի եէրէ եագլաչարագ պաղընը տէլիյին
աղընա գօյպու, վէ պիւլթիւն գուլվէթիյլէ «—Բի՛մ տիւր օ . . . Բի՛մ չաղըրը-
յօր .—» տէյու հայգըրտըր :

Ծապիէն՝ պու սէսի իշիթմիշ օլտըղընտան, մէսէրրէթ վէ մահգուզիյէթինտէն
նաշի պիւր նիտա սալըվէրտի :

Քէնտիսինէ ճէվապ վէրիյօրլար իտիւ :

Պուստան անլաշըլան՝ քէնտիսինին գուրթուլաքաղը մուհագգագ օլմասա պիլէ
միւհթէմիլ կէօրիւնիյօր իտիւ :

Ծապիէն՝ եէնիտէն տէլիյին աղընա տօղրու էյիլէրէք «—Ճան գուրթարան
եօ՞գ մը .—» տէյու թէքրար նիտա իթտի :

Լա Ֆուին .— Բէք ալէա իշիտիյօրըմ . . . իմտատ չաղըրըյօրսընը . . .
Լաղըմ օլան եաբըլաճագ տըր . . . Լաքին նա՛սըլ :

Ծապիէն .— Տուրընըգ պիւր ագ .— տէտի, վէ խաթրընա պիւր՛էյ կէլմիշ օլտը-
ղընտան, էլինի ճէպինէ սօգտու, քիւշիւք պիւր ճէպ տէֆթէրի չըգարտը վէ պիւր
պօք եաբգագ իւգէրինէ աթիտէքի սաթըլարը եագտը :

«Տօգթօր թօմբսըն տէնիլէն պիւր րէզիլ թարաֆընտան պիլմէմ նէ՛րէտէ գա-
թաթըլմըլմ տըր, թուրնզն սօգաղընտա 19 նօմէրօտա վալիտէմ գօնթէս տը Շա-
թըլիւքսէ խապէր վէրինիգ :

«Ծապիէն վէ Շաթըլիւք»

Պու՛նը եազտըգտան սօնղրա Ֆապիէն՝ տէֆթէրտէքի եարաղը եըրթտը չը-
գարտը, մասանըն իւզէրինտէն պիր պօշ շիշէ ալտը, քեաղըտը պիւքիւպ շիշէնին
իչինէ գայտըրտը վէ շիշէի սըգը սըգը գաբատը:

66

Մահպուս Ֆապիէն՝ իշինի պիթիրտիքտէն սօնղրա կէլիպ տէլիյին եանընտա
տիզ չէօքէրէք «—Եա՛հու.—» տէյու սէսլէնտի:

Լա Ֆուէն՝ էլան գուլաք վէրմիշ տիյնէմէքտէ օլտըղընտան, անիտէ ճէվապ
վէրէրէք «—Պուրատայըմ, եահու.—» տէտի:

Ֆապիէն.— Ագան սույու կէօզէթլէյինիզ . . . Սիզէ նէ կէլիրսէ թութուպ
ալընըզ:

Լա Ֆուին.— Նէ՞ տիր քի:

Ֆապիէն.— Պիր շիշէ տիր.— տէտի, վէ էլինտէքի շիշէի տէմիր բարմազըզ-
լա սու եօլը քէմէրինին արասընտան աշաղա գայտըրարաք սույըն իչինէ պրազտը:

Լա Ֆուին՝ կէօզիւնիւ սույըն կէլտիկի գարանըք տէլիյին աղզընա տիքէրէք,
սապրսըղըզլա պէքլէյիպ տուրույօր իտի:

Մէրգոււմ պալըք ավճըսը՝ քէպճէսինի տէլիյին աղզընա գօյմուշ օլտըղընտան,
սույըն ճէրէյանընտան քէբճէ գապարմըլ իտի:

Օ արա պիրտէն պիրէ քէբէյէ հաֆիֆ պիր շէյ տօգանտը:

Պալըք ավճըսը՝ քէբճէսինի չէքտի:

Ֆապիէնին շիշէսի՝ քէրչէնին իչինէ տիւշմիւշ իտի:

Լա Ֆուին՝ հէման անիտէ շիշէնին մանթարընը չըգարտը, վէ պիւքիւլմիւշ
քեաղըտը իչինտէն չէքտի ալտը:

Պատէհու սանտալընըն իչինէ սէրիլէրէք Ֆապիէնին բուսուլասընը աչըպ օ-
գուտը:

Լա Ֆուին՝ բուսուլայը օգուլարաք Ֆապիէն տը Շաթըլիւքսին իսմինէ կէլինճէ
թիթրէտի. պատէհու պիր հըզ իլէ տէլիյին աղզընա էյիլէրէք:

—Միւսիւ Ֆապիէն . . . — տէյու պաղըրտը:

Ֆապիէն՝ ճէվապէն.— Բի՞մ տիր օ՛:

Լա Ֆուին.— Պէն իմ . . .

Ֆապիէն.— Սիզ քի՞մսինիզ . . .

Լա Ֆուին.— Պիր տօսթ . . . Լա Ֆուին:

Ֆապիէն.— Իւմիտիմ սիզտէ տիր, տօսթըմ . . . գուրթարընըզ պէնի . . .

Լա Ֆուին.— Հէման չիմտի թէհլիքէ ալթընտա՞մըսընըզ . . .

Ֆապիէն.— Հէման չիմտի տէյիլիմ ամմա եազընտա թէհլիքէյէ տիւշար օ-
լաճաղըմ միւհթէմիլ տիր . . .

Լա Ֆուին.— Եիւրէքլի օլընըզ, միւսիւ Ֆապիէն, իւմիտինիզի գաթ իթմէ-
յինիզ, վէ պէքլէյինիզ:

Ֆապիէն.— Իւմիտիմի գաթ իթմէմիշիմ տիր, վէ պէքլէյէճէյիմ . . . անճադ
չարուգ տալրանընըզ . . .

Լա Յուսին՝ սանտալինըն չիմասընը չեզմիւշ իտի:

Յիւրեքելէրի ելէ ալտը, հըզը հըզը չէմէյէ պաշլատը, ըրմազ գօլընըն օ պիր գըլըսընա եանաշտը, սանտալը պիր աղաճ քիւթիւյինէ պաշլատը, ըրեթըմըն եօգարըսընա չըգտը, սիւրաթըմա եէտէք եօլը պօլընա կիթտի, վէ գօշարազ տէմիւր եօլ սթասիօնընա վասըլ օլտու:

Օ սըրատա պիր գաթար վիւրուտ իտէրէք, մէզքիւր գաթարա պինտի:

Լա Յուսին սօլուգ ալարազ էսնաի րահտէ քէնտի քէնտիյէ. — Խայր, Թուրնօն սօգաղընա կիթմէյիմ . . . վալիտէսինին էվինէ կիթմէյիմ, Սէն-Լուի-վան Լ'Իլ սօգաղընտա Միւսիւ Յորմանթալըն խանէսինէ կիտէյիմ: — տիյօր իտի:

Սաաթ օնը չէրէէք կէչէրէք պալըգ ավճըսը Բարիզէ միւվասէլթ իտուպ, հէման անիտէ Սէն-Լուի ատասընա ազիմէթ իթտի:

Իյիտ Լա Յուսին՝ Րէյմօնըն օրատա պուլընմատըղընը պիմէյօր իտի . . .

Օ սըրալարտա Յասկիէն տը Շաթըլիւքս՝ մահպուս պուլընտըղը եկրտին պիրտէն պիրէ Բըթի Գասթէլ գօնաղընըն ավուսընտա իքի արապա սէսի իշիթտի:

Մէմուլին դայըր օլան պու սէս՝ քէնտիսի իչին բէք թլհտիտամիզ պիւր սէտա օլտըղընտա՞, պիւթիւն տամարլարը թիթրէտի:

Մալիւմ օլտըղը իւզրէ, մէզքիւր արապալարտա ժազ Լակարտ, Բասգալ Սօնիէ, Անժէլ վէ Մարթ վար իտիլէր:

Արապալար տէրհալ Բարիզէ ավտէթ իտուպ, իչինտէքիլէր՝ գօնաղա տուխուլ իթտի վէ գարուլարը էօնտէն Անժէլ աշտը:

Իչէրի կիրիլտիքտէն՝ սօնղրա Բասգալ մուվարը եագտը վէ հէր Թարաֆ տիգգաթըմա գարանըպ էօրթիւտի:

Ժգգ. — Պու ազալա հէրիմիզ պիրիլքտէ վագթ կէչիւրէճէյիզ, Նուրը այնըմ Մարթ, Անժէլ կիրիպ օտալարըմըղը հազըրլայաճազ տըր . . .

Մարթ. — Պէն տէ կիտէյիմ քէնտիսինէ եարտըմ իտէյիմ մի:

Ժգգ. — Խայր . . . սիգ տէ լութֆէն Թաամըմըղըն թէտարիքիլէ մէշղուլ օլընըզ. Բապգալ եէյինթի սէրէթինի տիվանխանէտէ պրագտը: Աթչէ եագժազ պօշ չէյ տիր, եէմէլէր սօլուգ վէ սէօյիւշ եէնիր . . . սուֆրա Թագըմլարընը Թաամ օտասընըն տալապընտա պուլապիլէճէքսինիզ . . . — տէտի:

Մաւտմագէլ Մարթ սուֆրայը հազըրլամագտա իքէն, ժազ վէ Բասգալ՝ պիրիլքտէ կիրիպ գաթիլ ճինայէթի թէտարիքեաթըլա մէշղուլ օլտուլար:

Եարըմ սաաթ սօղրա հէրսի կէլիպ Թաամ օտասընտա պիրլէշտիլէր:

Ըշըզլար եագըլմըշ, սուֆրա կիւզէլճէ տօնատըլմըշ, օրթայա էթ սէօյիւշի, համուր իլլէրի վէ մէլվէլէր վագ օլընմըշ իտի:

Տէօքթիւ պիրտէն սուֆրայա ծթոքրուպ, ժազ Լակարտ ութալըզը պիր սուրէթտէ դայէթ Նէֆիս վէ կիւլ րէնկինտէ պիր ժամպօն բարչասընը տիլիմ տօղրատը:

Քէք սէվինճիւ վէ չէթսրէթիւ պիզ սուրէթտէ Թաամ իտիլտի:

Բասգալ դայէթ քէյթիւ կէօրիւնիյօր իտի. Մարթ քէնտիսի պիլէ կիւլիւմաէթօր իտի: Գիթա եագընտա Նաիլը սաստէթ օլաճաղընը իւմիտ իտէրէք րուհընտա քէմալը իթմինանլա պիր քիւշայիշ վէ Ֆէրահիյէթ հասըլ օլըյօր իտի:

Վագթ բէք չարուգ կէշտի:

կէճէ եարըսընա պիր չէրեէք սաաթ գալորգտա, Անժէլ՝ հէր նասըսա պիր պէհանէ կէօսթէրէրէք սուֆրատան գալգտը, գօնագտան տիշարը չըգտը, քիւ- չիւք քէօբրիւյի կէչտի, պաղչէնէն սաղ թարաֆընտաքի Մարն ըրմաղը գօլընըն ըրթըմը իւզէրինէ վասըլ օլտու, վէ օրատա բէք գաթը պիր կէօլկէլիկին իչինտէ կիզլէնէրէք գարանըղըն իչինի կէօգէթմէյէ վէ օրթալըլը տիյնէմէյէ պաչլատը:

Բօլ Ֆրօմանթալ էրքէնճէ օտասընա չէքիլմիչ իտի:

Մատըլէն՝ եօրկուն օլտըղընտան, կիտիպ եաթաղընա եաթմաղա հազըրլա- նըյօր իտի:

Մէրիգումէ գօնա գալը՝ եաթաղա կիրէճէկի վագթ, օրթալըգ սիւքիւնէթ իւզ- րէ օլուպ օլմատըղընը անլամագ իչիւն բէնճէրէտէն տիշարըյա պիր կէօգ կէզտիր- տիկի սըրատա, զապըթա մէմուըր Վէրնիէ՝ պաղչէնին տիշ գարուսը գուրպինտէ պուլընըյօր իտի:

Վէրնիէ՝ մալիւմաթ ալմաղա կէլմիչ օլտըղընտան, գօնա գաըըյա խիթա- պէն. — Եէնի պիր հավատիս վաթ մը. — տէյու սիւվալ իտինճէ,

Մատլէն. — Ոսյր, պիր չէյ եօգ... չօնուգ եաթտը, պէն տէ կիտիպ եաթա- ճաղըմ, էկէր սիզ տախի պիզիմ կիպի Բարար իսէնիզ զաննըմ էյի եաթմըլ օլուր- սընըգ...

Վէրնիէ. — Էօյլէ իսէ կէճէլէր խայր օլտուն,

Մատլէն. — Ալլահ րահաթըլըգ վէրսին,

Վէրնիէ՝ պիր կէօնա թէհիթէ պուլընմատըղընա թէմամըյա գանաաթ հոսըլ իտէրէք, շարգատաղընըն եանընա կիթտի, հէր չէյ եօլընտա օլտըղընը խապէր վէր- տի վէ պատէհու քէնտի օտասընա ազ մէթ էյլէտի:

Պու սըրատա այ պտընըլըլ օլմատըղընտան, կէճէ զիֆիր կիպի գարանըգ իտի: Հաւա ղայէթ սըճագ օլուպ, հարարէթ տտէթա սօլուգ ալընամագ տէրէճէ- տէ պուլընըյօր վէ պօրա չըգմասընտան գօրգուլըյօր իտի:

Վէրնիէ օտասընա կիրէր կիրմէզ պիր ազ սօյունտը, բիրօ չուպուղընը տօլ- տուրտը վէ բէնճէրէնին էօնիւնէ եասլանարագ չուպուղընը չէքմէյէ պաչլատը:

Մէզքիւր բէնճէրէ՝ Մարն ըրմաղընա վէ ըրմաղըն քէնարընտաքի եէտէք եօլը- նա նազըր իտի:

Ըրմաղըն կէօյա սէրինլիկինտէն մէրգում զապըթա մէմուըր պիր ազ ֆէրահ- լանըյօր իտի:

Վէրնիէ՝ Ժուէնվիլը-Բօն քիլիսէսի սաաթընըն բէյտէրբէյ օն, օն պիր վէ ան- տէն սօնդրա օն պիր պուչուգ վուրտըղընը իչիթտի:

Օրթալըգ սուբ սուս վէ քէմալը սիւքիւնէթ իւզրէ իտի:

Մարն ըրմաղընըն չաղըլ չաղըլ ագմասընտան պաչգա հիչ պիր սէս իչիտիլմէ- յօր իտի:

Վէրնիէ՝ քէնտի քէնտինէ. — Սաաթ օն պիր պուչուգ... եաթալըմ տա ու- յումաղա պագալըմ, լաքին հաւա չօգ սըճագ օլտըղընտան, բէնճէրէմի աչըգ պրա- գաճաղըմ... — տէտի:

Պատէհու թէքմիլ ոսյունըպ գարեօլասընըն իւզէրինէ աթըլտը, լաքին կէօգ- լէրինի գարամագ միւմքին օլմատը:

Բօլ քէնտիսի տախի օ ագչափ ույրւմայօր իտի, պէօյլէ օլաճաղընա տա հիչ չիւպհէ եօգ իտի:

Մէրգոււմ տէլիգանլը՝ տայմա գըզ իլէ վուգոււ պուլաճագ միւլագաթընըն իւ. գէրինէ տիւչիւնէրէք: զիհնի պու տիւչիւնճէ իլէ մէշուլ իտի:

Վագըա պապասընըն նասիհաթլարընը խաթրընա կէթիրիյօր իտի իսէ տէ, չիմտի անլէրէ մութասլըզ պիր սուրէթտէ տաքրանմաղա լիւզոււմ եօգ իտի, պիրա քէնտիսինի սէվմէքտէ օլան Մարթըն եանընտա տիւչարը թէհլիքէ օլամագ իտի:

Աշըգլարա մոխսուս պիր սապրսըզլըզլա սաաթ օն պիրէ պէքլէտի:

Սաաթ օն պիր վուրընճա, Բօլ գալգտը կիյինտի, վէ տօգթօր Թօմբսընըն սուարէսի իչիւն Բարիգէ կիթմէք իւզրէ պիր քէրրէ Մատլէն գատընա օյնամըչ օլտըղը օյուըն տէրխաթըր իտէրէք, օ կիւնիւ տախի այնը թէտպիրի գուլլանմաղա գարար վէրտի:

Ֆիլհագիգա թամ սաաթ օն պիր պուչուգտա մէրգոււմ տէլիգանլը բէնճէրէտէն աշաղա սթլայըպ, սէսսիգ սէտասըզ պաղչէ գարուսընըն եանընա վարտը, Մատլէն անախթարը իւզէրինտէ պրագմըչ օլտըղընտան գարուլը գօլայճաճըզ աշտը վէ նիհայլթ քէնտիլի սօգաղա աթտը:

Տիւշարը չըգտրգտան սօնղրա Բօլ սըգը պիր եիւրիւյիլէ ըրմաղըն գըյըսընտաքի եէտէք եօլընը թութտը վէ սանտալընըն պաղլը օլտրղը եէրէ տօղրու կիթտի:

Հէր նէ գատար բէք հաֆիֆ եիւրիւտի իսէ տէ, կէճէնին սիւքիւնէթի իչինտէ գուրու թօրրաղըն իւզէրինտէ այաղընըն սէսի իչիտիլտիկինտէն, Վէրնիէ՝ գուլագ գապարթտը:

Պու մէմուլ՝ բօլիսլիք ոէնաաթընա մախսուս պիր սէվզը թապիի իլէ գարեօլասընտան աշաղա աթլատը վէ աշըզ բէնճէրէսինէ գօշտու:

Օրատան տիգգաթլը պիր սուրէթտէ գարանլըլըն իչինէ պագգուագ, պիր գարարթընըն սըգը պիր եիւրիւյիլէ բըլսթըմտան աշաղա տօղրը էնտիկինի վէ օրատա զայպ ու նապէտիտ օլտըղընը կէօրտիւ վէ եախօտ կէօրմէք զանընտա պուլընտը:

Վէրնիէ՝ քէնտի քէնտինէ. — Պու սէրսէրի բի՞մ տիր աճապա. — տէր տէմէզ պիր գէնճիրին չէօզիւլիւպ ուսուլէթլէ պիր սանտալ տէրուսինէ վագ օլընմասը սէսինի իչիթտի:

Պատէհու մէգքիւր սանտալըն քիւբէշթէսի իւզէրինէ պասըլմասընտան նէշէթ իտէն այագ սէսի իլէ իքի քիւրէյին սույա չարմասը սէսի իչիտիլտի:

Վէրնիէ. — Էյ պու նէ՞, պիւթիւն պու շէյլէր նէտէ՞ն իյճապ իտիյօր Եառամագըն պիրի՝ կէճէնին պու վագթընտա օրթալըզ զիֆիր կիպի գարանլըզ օլտըղը հալտէ կէզմէյէ կիտիյօր ամմա, պէնճէ բէք պիչիմսիգ պիր շէյ եարըյօր. . . Պիլմէմ քի եանըն՞ մը կէօրիւյօրըմ, լաքին հէր հալտէ պիր շէյ վար, պրուընմա պիր գօգու կէլիյօր. . . — տէտի:

Վագթ զայպ իթմէքսիզին Վէրնիէ կիյինիպ ճէպինէ պիր բէվօլվէր գօյարագ քիմսէյի ույանտըրմագսըն սաքին օլտըղը քէօյ օթէլինտէն տիւշարը չըգտը, բըլսթընըն եօգարըսընա վարտը վէ եօգարտան աշաղա Մարն ըրմաղընը քէսկին կէօգլէրի իլէ թէճէսիւս էլլէտի:

Հազիգաթէն սանտալ կիպի պիր դարարթընն կիթմէքտէ օլտըղընը ֆարգ իտէրէք, պու սանտալըն՝ աղաճլարլա միւզէյեէն ֆէրահֆէզա պաղչէնին սաղ թա, րաֆընտաքի քիչիւք ըրմագ գօլընա կիրալիկինի վէ օրնտա արթըզ կէօրիւնմէզ, օլտըղընը կէօրտու:

Վէրնիէ. — Պէյնուտէ տիր հարաքըղըն և հառամագ հէրիֆ, նէրէյէ կիթտիկինի անլայաճաղըմ. . . — տէտիւ և քաղաք արգաւապընն իգամէթ կեանքնա գա- տար կիտէրէք եափաչ պիր ձէտա իւէ մէրգուժը չաղըրտը:

Իքինճի զպալըթա մէմուրը տախի ոչլուճաչըր խտի:

Մէրգուժ բէնճէրէյի աչարագ. — Ան՞ն միսին, Վէրնիէ:

Վէրնիէ. — Էվվէթ:

Իքինճի Վէմգուր. — Նէ՞ վար քի:

Վէրնիէ. — Չարուգ կիյին, օթէլճիյի ույանտըր վէ անընլա կէլ պահա:

Իքինճի մէմուր. — Բէք ալէա. . . — տէտիքտէն պիւր ազ սօնդրա օթէլին գարուսը աչըլըպ, մէրգուժ զապըթա մէմուրը՝ թթէլճի իւէ պէքապէր կէլտի:

Վէրնիէ՝ օթէլճիյէ. — Պէր պանտա. . . չարուգ պիր սպիտալ. — տէյինճէ, Օթէլճի. — Սանտալ շուրատա տըր. . .

Վէրնիէ. — Պանա քիւրէք վէրիկիզ վէ զէնճիրի չէօզիւնիզ:

Պու տէտիկի տէրճալ իճրա օլընտը:

Վէրնիէ՝ թանտալա պինէրէք. — Շիմտի արթըզ պիզէ լիւզուժըմ եզգ տըր. . . կիտիկիզ եինէ եաթընըզ:

Արգատաչը. — Էր պէ՞ն:

Վէրնիէ. — Պէլէ վէ կէօզէթլէ. . . — տէտիքտէն պանդրա սպանտալը սիւրէ- րէք ըրմաղըն աղղընա տօզրու կիթտի:

Կէճէ եարքսը օլտըղընտան, սապթ օն իքի վուրույօր խտի:

Թամմ պու սրրատա Բօլ Ֆրօմանթալ՝ Բըթի Գալթէլ գօնաղընըն իւքէլէսինէ, միւվասէլէթ իտիյօր խտի:

Անժէլ՝ քիւրէք սէսլէրինի ալմը օլտըղընտան, պուլընտըղը եէրտէն պիւր ազ իլէրիյէ տօզրու կէլմիչ խտի:

Անժէլ զայէթ եափաչ պիր սէս իւէ. — Սի՞զ միսինիզ:

Բօլ՝ հէյէճանընտան նալի թիթրէյէրէք. — Էվվէթ, պէն իմ. . .

Անժէլ. — Կէլինիզ. . . — տէյինճէ Բէյմզըն օլըն՝ նէրտիվէնիկ պիրինճի այաղընա աթլատը, սանտալընը գըյըյա պաղլատը վէ էլինի Անժէլէ ուզաթտը:

Անժէլ՝ մէրգուժըն էլինի թութարագ. — Կէլինիզ. — Կէյալ թէքար իթտի, վէ Բօլը եազըգ խանէյէ տօզրու չէքիւ կէօթիւրէրէք, պիր իշարէթը մախտուս օլմագ իւզրէ պիրտէն պիրէ գուրու գուրու էօքսիւրմէյէ սալլատը:

Ֆիկհագիզա ժագ Լակարա՝ թա եէվէք օտասընտան մէքքիւր էօքսիւրիւք սէսինի իլիթտի վէ Բասգալա կիզլի պիր իշարէթ իթտի. Բասգալ տալիս անիտէ պաղա գալգտը:

Ժագ՝ Մարթա. — Պիզի պուրատա պէլէլինիզ, էվլալըմ. . . կիտէլիմ պիւր սիկարա իչէլիմ, սօնդրա եինէ կէլիլիզ. — տէտիքտէն սօնդրա պիր ուրգ արպ Բասգալ իւէ պէրապէր քիւրէ կիրտի, վէ գալմիյը արգալմըրնտան գալլալ պէզ չըգարմագսըղըն սիւրիւսինի գօյտու:

Պատէհու սախթէ տօգթօր Թօմարն՝ տօլապտան «քէրօսէլէն» նամ ուլուշտը-
րըճը էճգանըն ալէթինի չըգարտը, տոլվարըն եէմէք օտասընա գատար աչըլմըշ
օլան տէլիկինէ վազ իթտի, լասթիյին ուճընը մատէն պօրույա թագտը վէ պէքլէտի:

Մէրգում սախթէ տօգթօր՝ պու մուամէլէլի մաքինալարի պիր թարգտա իճ-
րա իթմէքլէ պէրապէր ընկի էօլիւ ընկինէ տէօնմիւշ օլտըղը կիպի, քէնտիսի
տէ թիրիլ թիրիլ թիթրէյօր վէ ալնընտան աշաղը սօուգ պիր թէր ագըյօր իտի:

Բասգալ Սօնիէ՝ հիշ ֆիւթուր իթմէյիպ սօուգ գանլըլըղընը թէմամըյլա մու-
հաֆագա իթմէքտէ իտի:

Բըթի Գասթէլ գօնաղընտա պու մէհհուս շէյլէր ճէրէյան իթտիկի սըրատա
աճապա Բարիգտէ՞ նէլէր օլըյօր իտի:

Սաաթ տօգուգը օն տագիգա կէչէրէք Րէյմօն Ֆրօմանթալըն չիֆթէլի թէ-
լէկրաֆը գապթիյէ նէգարէթինէ վիւրուտ իթտի . . .

Չապթիյէ նաղըրը՝ օտասընտա տէյիլ իտի. լաքին խապէրէ պէքլէմէքտէ օ-
լուպ էմրլէր վէրմիշ օլտըղընտան, մէգքիւր թէլէկրաֆ՝ անիտէ քէնտիսինէ կէթի-
րիլտի:

Նաղըրը մումալիէյհ՝ թէլէկրաֆը օգուլընճա, մէսէրրէթինտէն նաչի պիր նի-
տա սալըվէրտի, պատէհու օտաճըսընա խիթապէն,

—Սէյլէ արապայը չարուգ գօշսուշլար.— տէտի:

Օտաճը.— Գուրէյի՞ մի:

Չապթիյէ նաղըրը.— Խայր . . . իքի պէկիրլի պիր լանտօ հաղըրլաուընէլար.—
տէյիպ, օն տագիգա սօնղրա մէգքիւր լանտօ գօշուլմըշ օլմաղլա, նաղըրը մուժա-
իլէյհ լանտօյա ըաքիպ օլտու, տաիրէլի նէգարէթէ կիթտի վէ գապթա ըէիսինի
խթէտի:

Րէիսը մումալիէյհ օրատա եօգ իտի:

Չապթիյէ նաղըրը՝ պաղըրարագ.— Չարուգ արասընլար, պուլսուշլար վէ
պուրայա կէթիրսինլէր. Նէօվպէթտէ պուլընան գօմիսէրէ սէյլէյին, օն նէֆէր
գապթա մէմուրը հարէքէթէ հաղըր վէ միւհէյեսա պուլընտըրսըն վէ քիրա արա-
պալարը կէթիրիլտին:

Սաաթ օնտա հէսի կէլմիշ թօլմանմըշ օլտըղընտան, գապթիյէ նաղըրը՝ Ֆրօ-
մանթալըն թէլէկրաֆընը գապթա ըէիսի իլէ գօմիսէրէ օգուտք վէ գրապթըն
խիթամընտա իլավէթէն տէտի քի,

—Աֆէրին Րէյմօն . . . պու ատամ աֆվ օլընմաղա բէք շայէսթէ իմիշ:

Արապալար պէքլէյօր իտի:

Թէրթիպ օլընան գապթա մէմուրլարը՝ իւչէր իւչէր, եանի իքիսի տէրուշին-
տէ վէ պիրի սանտըղըն իւզէրինտէ արապաճընըն եանընտա օլմագ իւզրէ մէգքիւր
արապալարա ըաքիպ օլտուլար:

Չապթիյէ նաղըրը.— Միրօմէնիլ սօգաղընա չէքինիգ.— տէտի:

Արապալար եօլա չըգըպ Բարիգին գալտըրըմլարը իւզէրինտէ քէմալը սիւ-
րաթլա եիւրիւտիլէր վէ տօգթօր Թօմարընը գօնաղը էօնիւնտէ տուրտուլար:

Պու սըրատա սաաթ օն պուչուգ օլուպ, Լա Ֆուին՝ Սէն-Լուի-գ'ան-Լի սօ-գաղընտո Բէյմօն Ֆրօմանթալըն խանէսինէ միւվասէլէթ իտիյօր իտի :

Լաքին Լա Ֆուին՝ Բէյմօնըն Բարիզտէ պուլընմատըղընը խապէր ալընճա քէնտիսի տախի արապայա րաքիպ օլարագ վէ արապաճըյա պէօյիւճէք պիր պախ-չիչ վատ իտէրէք արապայը քէմալը սիւրաթլէ գօշտուրթտը վէ չաբուճագ զապ-թիյէ նէգարէթի տաիրէսինէ վասըլ օլտու :

Օրատա զապըթա րէխինի սիւվալ խտուպ, կէճէ նէօվպէթճիսի գօմիսէրին օ-տասընա կէօնտէրիլտի :

Գօմիսէր՝ մէրգուճըն իֆատէսինի տիյնէտիքտէն վէ պու իֆատէնին էհէմմի-յէթինի թէմամըյա անլատըգուտն սօնդրա, զապլթիյէ նազըրը իլէ գապըթա րէի-սինի Միրօմէսնիլ սօգաղընտա պուլաճաղընը վէ քէնտիսինին տէ օրայա կիթմէսի-նի Լա Ֆուինէ պէյան իթտի :

Լա Ֆուին՝ բէք վիյատէ տիւչարը էնտիչէ օլտըղը հալտէ չըգտը կիթտի :

Միրօմէսնիլ սօգաղընտա գաբուճը՝ գաբուլը աչըպ օ գատար ատամլարը կէօ-րիւնճէ տիւչարը խէվֆ ու տէհէթ օլմուչ իտի :

Մէրգուճ գաբուճը թէվգիֆ իտիլտիքտէն սօնդրա զապըթա մէմուրլարը՝ գօ-նագտան իչէրիյէ եիւրիւյիչ իթտիլէր :

Մալիւմիմիզ օլտըղը իւզրէ, օրատա ուչագտան պաչգա քիմսէ պուլընմատը-ղընտան, պունլար ուլգուտան ույանտըրըլարագ թահթը թէվգիֆէ ալընմաղա վէ մուվագգաթ սուրէթտէ հապսա իլգա իթմէյէ գարար վէրիլտի :

Զապլթիյէ նազըրը՝ հիտտէթլէ այաղընը եէրէ վուրարագ. — Պունլար տա ան-լէրլէ պիրիքտէ տիրլէր : Աճապա աաըլ գապահաթլըլարը թութաճայաճագմըղը
. . . պու բէք ֆէնա պիր շէյ օլուր . . .

Զապըթա րէխի. — Նազըր էֆէնտի, պու պապտէ հիչ գօրգուճըզ օլմասըն
. . . անլէրին նէրէտէ պուլընտըզլարընը անլայաճաղըզ . . . — պիր զապըթա
մէմուրընա խիթապէն — Գաբուճըլը պուրայա կէթիրին :

Պիչարէ գաբուճը՝ գօրգուճընտան էնտպէնտ օլմուչ օլտըղը հալտէ կէթիրիլ-տիկի կիպի, մէրգուճըն գարըսը տախի արալթաբալ ույանըպ գալգտը վէ իւսթիւ-նիւ կիյինիպ գօճասըյա պէրապէր կէլտի :

Գաբուճը՝ Լուէնլի թէլաֆֆուզըյա վէ աղլայօր կիպի սէօյլէրէք. — Էֆէն-տիլէր . . . կիւզէլ էֆէնտիլէր . . . պէն պիր շէյ եաբմատըմ . . . հիչ պիր շէյ
եաբմատըմ . . . Պէնտէն նէ՞ իսթէրսինիպ :

Զապըթա րէխի. — Էկիւր սիւվալլէրիմէ տօղրու ճէվապ վէրէճէք օլուր իտէ-նիզ, հագգընըգտա էլի օլուր . . .

Գաբուճը. — Տօղրուսընը սէօյլէյէճէյիմ . . . կիզլէյէճէկիմ պիր շէյ եօգ տըր,
սէրպէսթճէ ճէվապ վէրէճէյիմ . . . Պիլտիկիմի սէօյլէյէճէյիմ . . . Լաքին հիչ պիր
չէյտէն խապէրիմ եօգ տըր . . .

Զապըթա րէխի. — Էլպէթթէ էֆէնտինիպ տօղթօր Թօմրսընըն օլտուն չիմտի
նէրէտէ պուլընտըղընը պիրիսինիպ :

Գարուճը.— Ա՛, էվվէթ, անը պիլիրիմ, Պէն գարուճը ըզգտան մաատա արապաճը տախի օլտըղըմտան, մէրգումը պու ագչամ Գրէթէյլտէքի խանէսինէ կէօթիւրտիմ. . . Սիզ կէլտիլինիզտէ պէն տէ հէնուզ ալտէթ իթմիշ խիւմ. . .

Զապըթա ըէիսի.— Եալընըզ մը խոի :

Դարուճը.— Խայր, էֆէնտիմ, սըր քեաթիպի պէրապէր օլուպ, իքինճի պիր արապատա տա Մատամ Անժէլ իլէ Մատմազէլ Մարթ վար խոիլէր. . .

Զապըթա ըէիսի.— Մա՛րթ մը. . . շիւպհէսիզ գօնթ տը Թօնէրիէօնին վէրէսինտէն պիրի օլմալը :

Զապթիյէ նազըրը.— տէհչէթլէ.— Մէրգումէյի մութլազա էօլտիւրմէք իշիւն օրայա կէօթիւրմիշէր տիր. . .

Զապըթա ըէիսի.— Սիզ պիզի տօգթօր Թօմբսընըն խանէսինէ կէօթիւրէ՝ ճէքսինիզ. . .

Պիր սէս՝ պիրտէն պիրէ.— Եկէր գապուլ խտէր իսէնիզ պէն սիզի օրայա կէօթիւրէճէյիմ. . . —տէտի :

Պու սէս՝ պիր տէլիգանլընըն սէսի օլուպ, մէրգում տէլիգանլը՝ գարուճըն էօնիւնտէ եղըլըմըջ օլան զապըթա մէմուրլարընըն արասընտան հէնուզ կէշմիշ օլմաղլա, պիր զապթիյէ օն պաշըսը՝ մէրգումը իշէրիյէ սօգմուշ խոի :

Պու եէնի կէլէն՝ Լա Ֆուին խոի :

Հէր քէս նազարը խթիղրապլա օնա պագմաղա պաշլատըլար :

Զապթիյէ նազըրը.— Սիզ քի՞մսինիզ :

Լա Ֆուին.— Պէն՝ գօնթ տը Թօնէրիէօնին վէրէսինտէն Ժիւլ Պուլնուսյըմ. . . Մալիւմինըզ օլան հայլաղլար պէնի էօլտիւրմէք խթէտիլէր իսէ տէ, նաուլ քի կէօրիւյօրսընըզ պէճէրէմէտիլէր, վէ եալընըզ միտալեամը չալտըլար. . . Շիմտի սիզ պէնիմէ պէրապէր կէլինիզ, հէմ տէ չարուգ տալրանընըզ, զիրա շու սաաթտա Մ. Ֆապիէն տը Շաթըլիւքո՝ ինթիմալ քի անլէր թարաֆընտան էօլտիւրիմիշ տիր. . .

Զապթիյէ նազըրը վէ զապըթա ըէիսի՝ իքիսի պիրտէն.— Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս մի տէտինիզ. . .

Լա Ֆուին.— Պիննէֆս քէնտիսի. . .

Զապթիյէ նազըրը վէ զապըթա ըէիսի.— Լաքին նա՞սըլ. . .

Լա Ֆուին.— Ամա՛ն, եօլա չըգալըմ. . . կիտէլիմ. . . Թամ վազթը տըր. . . եօլտա սիգէ հէրսինի նազլ խտէրիմ. . .

Էմիլէր վէրիտի :

Իքի զապըթա մէմուրը՝ գօնաղը կէօզէթլէմէք իւզրէ օրատա գալտըլար :

Տիկէր քեաֆֆէսի տրապալարա բաքիպ օլտուլար :

Լա Ֆուին.— Շարանթօն եօլընա.—տէյու պաղըրըպ, արապաճըլար տա հայվանլարընը գամչըլատըլար :

Ֆէյլէսօֆ սալըգ ալճըսը՝ զապթիյէ նազըրը իլէ զապըթա ըէիսի վէ գօմիսէրին պուլընտըզլարը լանտօ արապասընա լաքիպ օլմուշ խոի :

Միրօմլանիլ սօգաղընտան Պապթիլ մէյտանընա կիտինճէյէ գատար Ժիւլ Պուլնուա՝ Բըթի Գաաթէլ գօնաղընտաքի ահպալին քեաֆֆէսինի անլէրէ նազլ ու հիքեայէ իթտի :

Արապալար պիր սիւրաթ գաթարը գատար գօյմագնոս օլտըզլարընտան, սա-
աթ քնդողրտէ Լիօն սօգաղընա տուխուլ իթտիէր :

Պիր տէ նակէհան գարչը թարաֆնտան կէլէն պիր քիրա արապասը տէրունի-
տէն «—Տուրընը . . . տուրընը—» տէյու պիր նիտա իշիտիլտիկինտէն, զապը-
թա ըէիսի արապատան աշաղա աթլայարագ «—Պրօմանթալ տըր—» տէտի վէ
քէնտիսի տաիսի «—տուրընը—» տէյու պաղըրտը :

Զապթիյէ նազըրընն արապածըսը անիտէ տիգիկիլէրի չէքտի վէ պէհիլլէրի
տուրտուրթտը :

Պէշ տագիգատան պէրու ժուանեիտէն վիւրուտ իթմիշ օլան Բէյմօն Պրօման-
թալ՝ արապանն գաբուսընտա կէօրիւնտիւ :

Մէմուրը մէրգում՝ կազ ֆէնէրիինն ըշըըյա զապթիյէ նազըրընն արապա-
ծըսընը թանըմը վէ լանտօնն արգասը սըրա պիր չօգ արապալար կէօրէրէք իշի
չաբուճագ անլամը իտի :

Բէյմօն՝ քէնտի արապաճըսընա պէշ Փրանգ աթտը, նազըր վէ ըէիսին եանը-
նա չըքտը օթուրտը, վէ էն Վիվէլ «—Աճապա կէճ գալմայաճագմըլը—» տէտի :

Ժագ Լակարտ իլէ Բասգալ Մօնիէ քիլէրտէ պէլլէյօրլար իտի :

Սախթէ տօգթօր՝ էլինի լասթիգ թօրըն իւզէրինէ գոյմուշ, ույուշտըրընը էճ-
զայը իւֆլէմէք իշիւն մէզքիւր լասթիգի սըգմաղա վէ պէյլլէնէ թաամ օտասընն
հաւասընը քէրօսէլէնին էօլտիւրիճի պուղուսըյա ուլաշտըրմաղա հազըր վէ միւ-
հէյեա տուրույօր իտի :

Էն էվիվէլ Բօլ Պրօմանթալ իլէ Մարթ վէֆաթ իտէճէլլէր իտի :

Պատէհու Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս էօլէճէք իտի :

Բասգալ՝ Ժագըն գուլաղընա.— Մագսէտիմիզէ էրիյօրըլ. եարըն միտալեա-
լարըն քեաֆֆէսինէ մալիք օլահաղըլ . . .

Մարթ՝ Անժէլ իլէ տիկէր իքի էրքէյին ալտէթինէ պէլլէտիկի սըրատա, եա-
լընըզըլընտան պիլիսթիֆատէ Բօլըն իւզէրինէ տիւշիւնիյօր իտի :

Պիր տէ նակէհան Անժէլին տիշարը չըգմըլ օլտըղը գաբու եէնիտէն աշըտը :

Կէնճ գըզ պաշընը արգասընա չէվիրտի, վէ մէսէրրէթ, իսթիղրապ վէ էնտի-
չէսինտէն նաշի պիր նիտա սալը վէրտի :

Բօլ՝ գաբուընն էշիկի իւզէրինտէ տուրմուշ վէ եիւզիւնտէ պիր ըէլլեագը աշգ
ու մուհապպէթ ըիւնուճա օլմուշ օլտըղը հալտէ գօլլարընը գըզա տօղրու ուզա-
թըյօր իտի :

Նիհայէթ իշիլիյէ կիրտի :

Արգասընտան Անժէլ գաբուլը գաբատը, վէ տիշարտաքի սիւրկիլէրի գօյտու :

Մարթ՝ սէսի թիթիէյէրէք.— Սիւզ . . . սիզ պուրատա՞ մը. քիմ սիզի պու-
րայա կէթիտի :

Բօլ՝ կիւղիւմէյէքէք.— Սիւզ տէրիմիսինիզ, սիզ չաղըրմատընըլ մը :

Մարթ՝ հագիգի պիր տէհէթլէ.— Պէ՞ն մի . . . պէ՞ն մի :

Բօլ.— Շիւսկէ՞ մի վար . . . պանա սիզ մէքթուպ եա՞ղմատընը՞ մը .
Մարթ՝ սարսարը քէսիւէրէք վէ տիզէրի թիթրէյէրէք .— Եա՛ Բապպիւմ, եա
Բապպիւմ Ալլահ . . . Պիզ իբիմիզ տէ պիր տուզաղա տիւշմիւշիզ տիր . իշիմիզ պիթ-
միշ տիր . . .

Բօլ քէնտիսի տախի տիւշարը թէաճճիւպ օլարազ .— Պիր տուզա՞ղ մը . . .
իշիմիզ պիթմի՞ մի տիր . . . պու նէ՞ տիմէք տիր . . . մէքթուպընըզը ախզ իթ-
տիւմ, օգուտըմ վէ գալգտըմ կէլտիւմ . . .

Մարթ.— Լաքին, պէտպախթ չօճուզ . . . պէն սիզէ մէքթուպ եաղմա-
տըմ . . .

Բօլ՝ մալիւմիմիզ օլան մէքթուպը ճէպինտէն չըգարարազ .— Իշթէ՛ մէքթու-
պընըզ . . .

Մարթ՝ մէքթուպը ալըպ պիր հըզ իլէ աշարազ .— Պու քեաղըտըն իւզէրին .
տէ եազըլը պիր չէյ եօգ տըր նէ՞ . . .

Բօլ.— Նա՞սըլ, պիր չէյ եօ՞գ մը . . .

Մարթ.— Սիզ տէ պաղընըզ . . . Զարֆըն իւզէրինտէ իբի բուլ վար, լաքին
հիշ պիր եազը եօգ, վէ շու սահիֆէ տէ պէմպէյազ տըր . . .

Բօլ՝ մէքթուպը եինէ էլինէ ալարազ վէ ալըգ ալըգ իւզէրինէ պաղարազ .—
Պուենըն ինթիմալի եօգ տըր . . . պուրատա եազը վար իտի . . . օն տէֆա, եիր-
մի տէֆա օգուտըմ . . . էզպէրիմտէն պիլիւրիւմ . . . տիյնէյինիզ . . . —տէտի վէ
մէքթուպըն միւնտէրիճաթընը էզպէրինտէն պէր վէճհը աթի սէօյլէտի .

«Տօսթըմ,

«Իշիւմ օլմայըպ սէրպէսթ օլտըղըմտա սիզէ «սէրպէսթիւմ . . . կէլինիզ պա-
նա—» տիմէքիկի սիզէ վատ իթտիւմ . . . Պէն եարըն ագչամ զայթ Ֆէտաքեար
Անժէլ իլէ պէրապէր Բըթի Գասթէլ գօնաղընա կիտէճէյիւմ . . .

«Եարըն կէճէ եարըսը, սաղ թարաֆտաքի պաղչէն՝ն պօյընա ուզանան Մարն
ըրմաղը գօլընըն պիր թարաֆընտան օ պիր թարաֆընա միւրուր իտինիզ վէ իս-
քէլէյէ եանաղընըզ .

«Անժէլ պէքլէյիպ սիզի պէնիւմ եանըմա կէթիրէճէք տիր .

«Էկէր միւտտէթը էօմրիւմտէ պէնիւմ սիզէ ախտ օլմագլըլըմը իսթէր իսէնիզ,
պու միւլադաթըմըզը քիմսէ տույմասըն .

«Ճան ու կէօնիւլտէն սիզի սէվին

«ՄԱՐԹ»

Էօքսիւզ գըզ՝ մէքթուպըն միւնտէրիճաթընը տիյնէտիքճէ տէհէթի արթմազ-
տա վէ ազընը աշըպ պիր չէյ սէօյլէյէմէքտէ իտի .

Բօլ՝ թիթրէյէրէք .— Էյ պուենը սիզ եա՞ղմատընը մը .

Մարթ.— Ուայր, խայր, խայր . . . պէն եաղմատըմ . . . իշիտի՞օրմըսընըզ,
պէն եաղմատըմ . . . Ա՛հ, պու նէ՛ ուսթալըզլը տուզազ գուրուլմը տըր . . .
Տօգթօր թօմըսընըն, Բասգալ Բամպէրին վէ Մատամ Անժէլին էլէրի իշինտէ պու-
լընըյօրըզ . . . իլամըմզ վէրիւմիշ տիր, հիշ պիր չէյ պէքլէմէյինիզ, հիշ պիր չէյ
իւմիտ իթմէյինիզ . . . մաղքիւմիյէթիմիզ գարարաշմը տըր .

Ժազ՝ գարուենըն իւզէրինտէ պուլընան կիզլի պիր տէլիքտէն տիյնէյէրէք իբի

կենճէրին մի քանի միջոցներն հիշ պիտի քննէմք զայս ի թմեմքս օլտըղը հալտէ , պիրտէն պիրէ հօլիւ գամբանասը մտի կիպի զայէթ երեքսէք պիր սէտա իլէ — էլիլէթ , էվիլէթ , մահբուլայէթինիզ գարարլաւը տըր , լաքին սիզէ բէք պէօյիւք պիր մէսէրրէթ պախ իտէճէյիմ , ետքտիկէրինիզի սէվտիկինիզ իշիւն իքիկիզ պիր լիքաէ հօլէճէքսինիզ , պու տա սիզի իշիւն պիր մէսէրրէթը ֆէվգէլատէ օլաճագ տըր :

Բասգալ՝ արգատաշընըն գուլաղընա . — Պու գաւտար լազըրսընըն նէ՞ քէրի վար տըր . չաքուք էթի իշի պիթիր վէսսէլամ :

Մարթ՝ Բօլըն գուճաղընա տիւշտիւ , Բօլ տախի մէրգուճէյի հօրլամագտա օլաճ գալլի իւզէրինտէ սըգաթ :

Պուճլար արթըզ հիշ պիր շէյ իշիթմէյօրլար իտի . . . Ինսանա սէրհօլըզ կէթիլէն թաթըլ պիր գօգու ալըյօրլար իտի :

Ժագ Լակարտ՝ լասթիգ թօրը օ արա սըգմըլ օլտըղընտան , թաամ օտասընըն հաճասը՝ քէրօսէլին) Լճգասընըն պուղուսըյլա ուլաքըյօր իտի :

Պայիլընըզ վէ ուլուլըզըզ պաշլամագ իւզրէ պոլընըյօր իտի :

Պիր տէ նակէհան տիշարտա մէմուլին զայրը պիր բաթըրտը իշիտիլտի :

Նազըզ խանէնին գաբու վէ բէնչէրէլէրինէ պիրտէն հիւճուճ օլընըյօր իտի :

Գաբու վէ բէնչէրէլէր զանն իրէրսին չաթըրտայ պ գըրըլըյօրլար իտի :

Մարթ վէ Բօլ պիլ նիտաի մէսէրրէթինթիմա սալը վէրիպ , լաքին ժագ իլէ Բասգալ տիւշարը տէհչէթ օլտուլար :

Պու սըրտա միւտիշ պիր բաթլայըլ վուգու պուլուպ , քիլէրին տուվարը օարսըլտը , վէ ժագ՝ տիհանընտան տէհչէթի քիւֆիւլէր չըգարմագտա օլտըղը վէ երեզիւնտէն գանլար ագմագտա պուլընտըլը հալտէ , սըրթ իւսթիւ եէրէ տէվ ըլիպի :

Տիշարտաքի բաթըրտըյլը իշիտինճէ ժագըն էլի թիթրէյիպ լասթիլի գիլատէ սըգմըլ օլտըղընտան , էճգանըն ճամ ալէթի գըրըլըլը վէ բաքշալարը հէր թարաֆա ֆըրլալըլը վէ պու բաքշալարտտն պիրի՝ տօգթօրըն սաղ կէօղիւնին ալթընտա տէրինճէ եանաղընա պաթմըլ իտի :

Բասգալ՝ գաշմագ իպթէյօր իտի ամմա ագընը թէմամըյլա չալըրարագ նէ թարաֆտան տիշարը չըգաճաղընը պիլընըյօր իտի :

Բօլ իլէ Մարթ՝ գաբալը գաբուլարը եուճրուգլայարագ իմտատ պաղըրըյօրլար իտի :

Բէյմօն՝ տէհչէթամիզ պիր սէտա իլէ պաղըրարագ . — էվլատըմ , էվլատըմ , նէրէտէ պէնիմ էվլատըմ . — տիյօր , վէ պու պիշարէ բէտէր՝ Բըթի Գասթէլ գօնաղընը մուհասէրէյէ ալան գապըթա մէմուլարընըն պաշընտա պուլընըյօր իտի :

Մէզքիւր եազըզ խանէյէ միւվասէլէթ օլընըպ Մարն ըրմաղը թարաֆընտան Լա Ֆուինին սանտալըյլա խանէնին իւզէրինէ երեւիւյիշ իտիլտիքտէ , Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ վէրնիէյէ թէսատիւֆ իթմիշ իտի :

Վէրնիէ իսէ օ արա գօնաղըն իսքէլէսինէ պաղըլ օլան Բօլըն սանտալընը թանըմըլ օլտըղընտան , Բէյմօն ճէվապէն տէտի քի ,

— էվլատընըզ օրատա տըր . . .

Բէյմօն . — Օրատա մը . աճապա սաղ մը տըր հօլմիւշ մի տիր . — տիլէրէք , պու իպարէյի միւքէրրէրէն սէօյլէյօր իտի :

էլհասըլ հիւնում օլընան գարուլարըն պիրի գըրըլըպ տիւշտիւ :
Բէյմօն էօնտէն էրիւրիւյէրէք զապըթա մէմուրըարը գօնազտան՝ իշէբիյէ երիւրիւյի իթտիլէր :

Բէյմօն Ծրօմանթալ՝ Բօլքն սէսինէ տօղրու կիտէրէք : տօղրօծնա թաամ օտաւընըն գարուսընա վարտը , սիւրկիւլէրի չէքտի վէ գարույը աշտը :

Բօլ իլէ Մարթ՝ Բէյվօնըն գուճաղընա աթըլտըլար . . . արթըգ գուրթուլմըլար իտի . . .

Բասգալ գարչը գօյմագ իսթէտի ամմա պէյհուտէ իտի :

Զապըթա մէմուրըարը՝ մէրգուսը գապըատըգլարը կիպի էլլէրինի քէլէբչէյէ գօյտուլար :

Ժագ Լակարտ՝ քէնտիսինտէն պիւսպէր օլտըղը հալտէ քիլէրին տէօշէմէսի իւզէրինտէ սէրիլմիլ էաթըյօր իտի :

Անժէլ տէրհալ պիրինճի գաթա չըգըպ , քէնտիսինէ պիր ազ տար կէլէն պիր տօլապա կիրէրէք կիպլէնմիլ իտի իսէ տէ , օրատա եագալանըպ թէվգիֆ օլընտը :

Պաղը զապըթա մէմուրըարը՝ Լա Ֆուինին գլափուզըղը իլէ պօտրումա էնմիլէլէր իտի :

Լա Ֆուին՝ պիւթիւն գուվլէթիլլէ Ֆապիէնի չաղըբըյօք իտի :

Կէնճ գօնթ տը Շաթըլիւքս ճէվապ վէրտի :

Գարու անիտէ գըրըլըպ աշտը :

Լա Ֆուին՝ իշէրի կիրէրէք վէ տէլիգանը գօնթըն էլինի սըգարագ . — էյ նաւսըլսընըգ պագալըմ , միւսիւ Ֆապիէն . . . Հայտէ պիր ազ եօգարը չըգընըգ . . .

Հէր քէս օրատա տըր , սէֆիլ քիւլճանիլէր եագալանտըլար , էյի տէյիլէմի , պուռնա պէյնէմէզ միսինիզ . — տէտիքտէն պիր ազ սօնղրա Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս՝ Բէյմօն իլէ օլըլէնըն վէ Մատմաղէլ Մարթըն պուլընտըգլարը օտաւտն իշէրի կիրտի :

Ֆապիէն քէմալը թէաճճիւպլէ . — Մատմաղէլ Կրանչան պոթրօտտո՞մը :

Բօլ մէրգուսըն էլինի սըգարագ . — էվլէթ , ազ փագթտան նգանա զէվճէ օլաճագ տըր :

Ֆապիէն իշի անլայարագ էօնիւնէ պագըպ քէնտի քէնտինէ . — Ունութաճաղըմ . — տէտի :

Զապըթա րէիսի . — Միւսիւ տը Շաթըլիւքս , չալուգ կիսինիզ միւքէտտէր վալիտէնիզի պուլընըգ վէ Բէյմօն Ծրօմանթալ իլէ Ժիւլ Պուլնուա (Լա Ֆուին) մարիֆէթիլլէ խէլաս օլտըղընըգը մումարիլէյհա գատընա խապէր վէրինիզ . . .

Բէյմօն . — Պիլըլիքտէ կիտէրիզ . Բօլ , սէն նիշանըն Մատմաղէլ Կրանչանը պիգիմ քիւլէլէք էվէ կէօթիւր վէ մէրգուսէյի Մատլէն գատընըն մուհաֆագասընա թէսիլմ էթ . . . Վէրնիէ սիզինիլէ պէրապէր կէլէճէք տիր . . .

Պուլըն իւզէրինէ իքի կէնճլէր՝ զայէթ մէմուրն վէ մէպըուր օլտըգլարը հալտէ չէքիլիպ կիթտիլէր :

Զապըթա մէմուրիլլինի՝ Բըթի Գասթէլ գօնաղընըն իշէրիսինի , Ֆապիէնին հապգ մահալինի վէ պօտրումտաքի քիլէրի կէօղտէն կէչիրտիլէր վէ օրատա տէօշէմէթալաղընըն իւզէրինի պուլնտան ագտէմ գաթլ օլընան պիլչաթլէրին պաղը գան իզէրինի կէօքափօլէր :

Բասգալ իլէ Անժէլ՝ իքի բօլիսին թահթը նէգարէթինտէ պիր արապայա վագ օլընտըլար :

Ժագ Լակարտ էլան պայքարը օլորը հալտէ տիկէր պիր արապայա կէօթիւ-
րիտի :

Րէյմօն, Ֆապիէն վէ Լա Ֆուին՝ Շաթլիւքս գօնաղընա կիթմէք իւզրէ եօլա
չըգմըլար իտի :

Նազըգ խանէնին գաբուլարը գաբանտըգտան սօնդրա պիլծիւմէ գապըթա
մէմուրիյնի իւէ բօլիսէր Բարիզ եօլընը թութտըլար :

Սապահ սաաթ իւշտէ Բասգալ իւէ Անժէլ՝ Գօնսիէրժըրի հապսխանէսինէ իւգա
օլընըպ, Ժագ Լակարտ տախի գապթիյէ խասթախանէսինէ գօնըլմը տըր :

Օ կիւնիւ էրքէնտէն ճիւմհուրիյէթ միւտտախի ումուսիսի իւէ պիր միւսթան-
թիգ վէ գապըթա Րէիսի՝ Միրօմէսնիլ սօգաղընտաքի գօնաղը պասըպ իճրաի թէ-
հարրիյաթ իթտիլէր :

Օրատա սախթէ տօգթօր Թօմբսընըն եազըխանէսի կէօլէրինտէն պիրինտէ
գօնթ Ֆիլիք տը Թօնէրիէօնին վասիյէթնամէսի իւէ էօլտիւրիլէն վէրէսէնին միտալ-
եալարը պուլընտը :

Գօնթըն վասիյէթնամէսի մէալինտէն անլաչըտըղընա կէօրէ, «Գըզըլ վասի-
յէթնամէս»՝ մուսամանըն անախթարընը, եանի միլեօնլարըն սազլանտըղը եէրի
կէօթէրէճէք օլուպ, Բիւթիւպխանէի Միլիտէն սըրգաթ օլընան «Գըզըլ վա-
սիյէթնամէյի» իսէ Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ Անթուան Ֆօլէլին եանընտա պուլմը օլ-
տըղընտան, մէգբիւր վասիյէթնամէյէ միւրաճաաթ օլընտըգտա, վէրէսէի մալիւ-
մէնին սէրվէթի անիտէ՝ կիտիլպ Կրանթ-տը-Մէր-լա-Փօնթէն գօնաղընտա արան-
մը տըր . . .

Նէ չարէ քի վէրէսէնին իքիսի զայպ ու նապէտիտ օլուպ եալընըգ տէօրթ նէ-
ֆէրի գալմըլ իտի . . .

Գօնթ տը Թօնէրիէօնին խըտմէթ ետարը Ժէրօմ վիլար՝ հապստան գուրթու-
լուպ, գօնթէս տը Շաթլիւքսէ վէքիլսարճ օլտու, գիրա մուսախիլէյհա գօնթէս՝
օղլուըն սայէսինտէ զէնկինլէյմիլ իտի :

Պու հիքեայէի Ֆաճիամըզըն էնճամընտան պիր այ սօնդրա Սէն-Լուի-գ-ան-
Լիլ քիլիսէսինտէ Բօլ Ֆրօմանթալ իւէ «Սէյիլտլիք Բէրիսի» Մարթ Կրանչանըն
րէսմը իգտիվաճը իճրա օլընըպ, շահիտլէրին իքիսի Ֆապիէն տը Շաթլիւքս իւէ
Ժիւլ Պուլնուա նամը տիկէր Լա Ֆուին իտի : Պու ֆէյլէսօֆ պալըգճընըն տահա
եէնի զէնկինլէյմիլ օլտըղը՝ պիչիմսիգ պիր սուրէթտէ կիլինտիկի բուսլալարտան ան-
լալըլըյօր իտի :

Րէյմօն Ֆրօմանթալ իւէ Մատլէն գատըն՝ սէլ կիպի կէօզ եալարը տէօքիւ-
յօրլար իտի ամմա պու տէֆաքի կէօզ եալարը՝ մէսէրրէթինտէն նէչէթ իտիյօր իտի :
Էլհասըլ Բօլ՝ նաիլը իսթիրահաթ վէ սիւքիւնէթ, վէ տահա ալէասը, մազհարը
րիֆահ ու սաատէթ օլմուլ իտի :

Իւչ այ սօնդրա գարանլըգ վէ եաղմուրը պիր կիւնին սապահըսը, քիւլիյէթ-
լի պիր գալապալըգ, եանի գաթիլ Մարչանտօն իւէ Բրանճինինին իտամընը սէյր ի-
տէն էհալի հուզուրընտա կիլեօթին մաքինասըլլա Ժագ Լակարտըն վէ Բասգալ Սօ-
նիէնին պալարը քէսիլտի :

Անժէլ՝ մուէպպէտէն քիւրէք ճէգասընա մահքիւմ օլարագ, մէրքէգ հապսխա-
նէսինտէ ճէգասընը չէքմէքտէ օլմաղլա, մէրգումէ գարը օրատա եաչայըպ օրատա
էօլէճէք տիր :

